

ન્યા સંગ્રહયાને કાંચંદા સંગ્રહ.

—❧❧❧❧❧❧—

૨૦૩૬

અમદાવાદમાં

કાગદીઓળમાં ખોડાઢોરનામકાનમાં અમદાવાદ;

વિકટોરીયાપ્રેસમાં;

છગનલાલ ઉમેદવાદે છાપી પ્રસીદ્ધ કીધો.

સંવત ૧૯૪૦

શને ૧૯૮૪

કીમત રૂ ૧૦—૦—૦

ઇડિયાના ગવર્નર જનરલ ઇન્ટ્રાસિસનો હેડળ લખેલો આક્ટ ગવર્નર જનરલ
સાહેબે સન ૧૮૮૨ના માર્ચ મહિનાની ૬ થી તારીખે મંજૂર કર્યો તે સધળા
લોકોને જાહેર થવા સારૂ છાપીને પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સન ૧૮૮૨નો આક્ટ ૬૦ મો.

સન ૧૮૮૨ નો ફેબ્રુઆરી કામ ચલાવવાની રીત બાબતનો કાયદો.

અનુક્રમણિકા

ઉદા.

ભાગ ૧ લો.

પ્રથમ નિયમો.

ભાગ ૧ લો.

કલમો.

૧ હુક નામ.

શરૂઆત.

ક્યાં ક્યાં લાગુ છે.

૨ આક્ટો રદ કરવા બાબત.

રદ કરેલા આક્ટો પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરેલી જાહેર ખબરો વિષે.

૩ ફેબ્રુઆરી કામ ચલાવવાની રીતના કાયદા ઉપરના તથા બીજા રદ કરેલા આક્ટો ઉપરના હવાલા.

અગાઉના આક્ટો માંડેલા શબ્દો.

૪ વ્યાખ્યા.

કર્યાના સંબંધમાં વાપરેલા શબ્દો.

શબ્દોનો જે અર્થ ફેબ્રુઆરી કાયદામાં હોય તેજ અર્થ સમજવો.

૫ ફેબ્રુઆરી કાયદા મુજબના ગુન્હાઓનો ઇનસાફ બીજા કાયદાઓ વિરુદ્ધ ગુન્હાઓનો ઇનસાફ.

ભાગ ૨ નો.

ફેબ્રુઆરી કોર્ટોની તથા હુદાઓની

રચના તથા અધિકાર.

ભાગ ૨ નો.

ફેબ્રુઆરી કોર્ટોની તથા હુદાઓની રચના બાબત.

અ—ફેબ્રુઆરી કોર્ટોના દરજ્જા.

૬ ફેબ્રુઆરી કોર્ટોના દરજ્જા.

બ—મુલકની તુકડીઓ.

૭ સેશન તુકડીઓ.

નિહા.

તુકડીઓમાં તથા નિહાઓમાં ફેરફાર કરવા

કલમો.

નો અધિકાર.

હાલની તુકડીઓમાં તથા નિહાઓમાં જ્યાં સુધા ફેરફાર કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે કાયમ રાખ્યા.

ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોને છાંદો ગણવા.

૮ છાંદોની પેટા તુકડીઓ કરવાનો અધિકાર, હાલની પેટા તુકડીઓ કાયમ રાખી.

ક—ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની બજાર કોર્ટો તથા હુદા.

૯ સેશન કોર્ટ.

૧૦ છાંદો માલસતરેટ.

૧૧ છાંદો માલસતરેટનો હુદા ખાલી પડવાથી તે ઉપર થોડા મુદતને માટે નીમાએલા અમલદારો.

૧૨ તાબા મારના માલસતરેટો.

તેમની હકુમતની સ્થાનિક સીમા.

૧૩ પેટા તુકડી માલસતરેટના હવાલામાં મુકવા નો અધિકાર.

છાંદો માલસતરેટને અધિકાર સોંપવા બાબત.

૧૪ સ્પેશિયલ માલસતરેટો.

૧૫ માલસતરેટની બેચો.

વિશેષ હુકમ ન હોય તો બેચ ને એમાં ફાર ચલાવી શકે તે

૧૬ બેચોને પોતાના કામની સમજૂત થવા સા રૂ કાતુન કરવાનો અધિકાર.

૧૭ માલસતરેટોએ તથા બેચોએ છાંદો માલસતરેટના તાબામાં રહેવું.

માલસતરેટોએ તથા બેચોએ પેટા તુકડી માલસતરેટના તાબામાં રહેવું.

આસીસ્ટન્ટ સેશન જજોએ સેશન જજ ના તાબામાં રહેવું.

૬—પ્રેસીડેન્સી માલસતરેટોની કોર્ટો.

૧૮ પરેશીડેન્સી માલસતરેટોની નીમણી.

૧૯ તેમની હુકમની સ્થાનિક સીમ..

૨૦ મુખ્યની પેટી સેશનની કોર્ટ.

૨૧ ચીફ માલસતરેટ.

૨—જરટીસ આફ ધી પીસ,

૨૨ છલાએતિ માટે જરટીસ આફ ધી પીસ.

૨૩ ઈસકાનાં મુખ્ય શેફરા માટે જરટીસ આફ ધી પીસ.

૨૪ હોલના જરટીસ આફ ધી પીસ.

૨૫ હુદાના સખમયો જરટીસ આફ ધી પીસ.

૩—સરપેન્ડ કરવા બાબત તથા દુર કરવા બાબત.

૨૬ જડજોને તથા માલસતરેટોને સરપેન્ડ કરવા બાબત તથા દુર કરવા બાબત.

૨૭ જરટીસ આફ ધી પીમને સરપેન્ડ કરવા તથા દુર કરવા બાબત.

બાબ ૩ જો.

કોર્ટના અધિકાર

અ—દરેક કોર્ટ સાંભળી શકે એવા

ગુન્હાઓનું વરણન.

૨૮ ફેજદારી કાયદા મુજબના ગુન્હા.

૨૯ બીજા કાયદા મુજબના ગુન્હા.

૩૦ મોતની શિક્ષાને લાયક નહીં હોય એવા ગુના.

અ—ગુના ગુના દરબજાની કોર્ટોને જે શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર છે તે..

૩૧ જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર હોય તે કોર્ટને અથવા સેશન જડજોને છે તે

૩૨ જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો માલસતરેટોને અધિકાર છે તે.

૩૩ જડ નાં આપે તો કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો માલસતરેટોનો અધિકાર.

કેટલાએક મુકદમા બાબત વિશેષ ઠરાવ.

૩૪ કેટલાએક છલા માલસતરેટોના વત્તા અધિકાર.

૩૫ ગુના ગુના ગુન્હા અડવ ઈતસાફનાં કામ માં સામીત થયા હોય તો શિક્ષાનો હુકમ શિક્ષાનો ઘણામાં ઘણી મુદત.

ક—સાધારણ અને જરટી અધિકાર.

૩૬ માલસતરેટોના સાધારણ અધિકાર.

૩૭ માલસતરેટોને જે જરટી અધિકાર આપી શકાય તે.

૩૮ અધિકાર આપવા સંબધી ડિસ્ક્રીટ માલસતરેટોના અખત્યાર બાબત નિરબંધ.

૬—અધિકાર આપવા, જરટી રાખવા તથા રદ કરવા બાબત.

૩૯ અધિકાર આપવાની રીત.

૪૦ જે અમલદારોની બદલી થઈ હોય તેમના અધિકાર જરટી રાખવા

૪૧ અધિકાર રદ કરવાનો અખત્યાર છે.

ભાગ ૩ જો.

સ ત્રણ ઠરાવો.

બાબ ૪ જો.

માલસતરેટોને તથા પોલીસને તથા પકડનાર.

માણસોને મદદ તથા ખખર આપવા બાબત.

૪૨ માલસતરેટોને તથા પોલીસને લોકોએ કયા કે મદદ કરવો.

૪૩ પોલીસ અમલદાર શિવાય બીજાને જે શખસ વારંટ બજાવતો હોય તે શખસને મદદ આપવા બાબત

૪૪ લોકોએ અમુક ગુન્હાઓની ખખર આપવી.

૪૫ ગામના મુખ્યઓએ, જમીનદારોએ અને બીજાઓએ અમુક બાબતોની ખખર આપવી જોઈએ.

બાબ ૫ જો.

પકડવા, નાશી જવા, તથા ફેરીથી પકડવા બાબત.

અ—પકડવા બાબત સામાન્ય ઠરાવો.

૪૬ પકડવું તે કેવી રીત.

પકડવાની કોર્ટીસની સામા થયું.

૪૭ જે શખસને પકડવો હોય તે જે જગામાં પેકો હોય તે જગાનો ઝાડો લેવા બાબત.

૪૮ અગર અંદર ન જવાય તો શું કરવું.

ઝાડોનો ફેડવા બાબત.

૪૯ છુટકામનાં કરાણ સાહે દરવાજા તથા બારી આ ફેડવાનો અધિકાર.

૫૦ નકામો પ્રતિબંધ કરવો નહીં.

૫૧ પકડેલા શખસોનો ઝાડો લેવા બાબત.

૫૨ બાયડીઓનો ઝાડો લેવાની રીત.

૫૩ મારવાનાં હથિયાર લેઈ લેવાનો અધિકાર.

બ—વગર વારંટ પકડવા બાબત.

૫૪ વગર વારંટ પકડવાને પોલીસ કયારે મુખ્ય ત્યાર છે.

૫૫ ભટકનારાઓ તથા અપહરણ કરવાની જે હોય તેવા શખસોને પકડવા બાબત.

૫૬ પોલીસ અમલદાર વગર વારંટે પકડવામાં
રૂ પોતાના તાબા માર્દિના અમલદારને આ
કહે ત્યારે કેમ કરવું.

૫૭ નામ તથા રહેવાનું કોટાણું આપવાને નાખ્ય
હવા બાબત.

૫૮ ખીલકું પતમાં ગુનેગારની પાછળ જવા બાબત.

૫૯ ખાનગી રાખસોએ પકડવા બાબત
સદરકુ પ્રમાણે પકડ્યા પછી કેમ કરવું.

૬૦ પકડેલા રાખસને માલસેટની આગળ આ
થવા જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસ
થાણું હોય તેની આગળ લઈ જવો.

૬૧ પકડેલા રાખસને ૨૪ કલાકથી વધારે વારં
અટકાવી રાખવો નહીં.

૬૨ પકડ્યા વિશ પોલીસે રીપોર્ટ કરવો.

૬૩ પકડેલા રાખસને છોડી મુકવા બાબત.

૬૪ માલસેટની સમક્ષ કહેલો ગુન્હો.

૬૫ માલસેટરેટે અથવા માલસેટરેટની સમક્ષ
પકડવા બાબત.

૬૬ નારી જવા ઉપ થી પાછળ જવાનો તથા
ફીથી પકડવાનો અધિકાર.

૬૭. ૪૭મી, ૪૮મી તથા ૪૯ મી કલમોના ક
રાવો ૬૬ મી કલમ મુજબ પકડવાની
બાબતોને લાગુ પાડવા બાબત.

બાબ ૬ ઠો.

હાજર થવાની જરૂર પાડવા વિશે પ્રોસો બાબત
અ—સમન.

૬૮ સમનનો નમુનો

૬૯ સમન ફોણે બજાવવો.

સમન પોરવાની સહી.

૭૦ સમન કરલો રાખસ જડે નહીં તો તે સ
મન શી રીતે બજાવવો.

૭૧ જ્યારે પે હોય મળી શકે નહીં ત્યારે શું કરવું.

૭૨ શરકારના અથવા રેલવે કંપનીના નોકર ઉ
પર સમન શી રીતે બજાવવો.

૭૩ સ્થાનિક શી માની બહાર સમન શી રીતે બજાવવો.

૭૪ સદરકુ બાબતોમાં તથા જ્યારે સમન બજા
વનારો અમલદાર હાજર ન હોય ત્યારે
બજાવણીની શાખિતી.

બ—પકડવાનું વારંટે.

૭૫ પકડવાનાં વારંટેનો નમુનો.

૭૬ પકડવાનું વારંટે ક્યાં મુખી અમલદારને જરૂર હોય ત્યારે સમન ફોણે કરવું.

૭૬ ફોરટ લારણ લેવાનું કરમાવવાને મુખત્યાર છે
મુખલકો રવાના કરવો.

૭૭ વારંટે જેનાં નામનાં લખવાં.

ધોણાં રાખસોનાં નામનું એક વારંટે.

૭૮ વારંટે જમીનદારો વિગરનાં નામનાં લખ
વાનો અધિકાર છે.

૭૯ પોલીસ અમલદારના નામનું વારંટે.

૮૦ વારંટેનો સાર જાહેર કરવો.

૮૧ મકડેલા રાખસને વગર હીલે ફોરટની આ
ગળ આગુલો.

૮૨ વારંટે ક્યાં બજાવવાનો અધિકાર છે.

૮૩ હકુમતની બહાર બજાવવા માટે માલસેટ
રેટને મોકલેલું વારંટે.

૮૪ હકુમતની બહાર બજાવવા માટે પોલીસ અ
મલદારના નામનું લખેલું વારંટે.

૮૫ જે રાખસની ઉપર વારંટે કાઢાડ્યું હોય તે
ને પકડ્યા પછી શું કરવું.

૮૬ પકડેલા રાખસને જે માલસેટરેટની આગ
ળ આપ્યો હોય તેણે શું કરવું.

ક—જાહેરનામું તથા જપ્તી

૮૭ નાહાશી જનારા રાખસની બાબતમાં જાહેરનામું.

૮૮ નાહાશી જનારા રાખસની મીઠકત જસક
રવા બાબત.

૮૯ જસે ફેલી મીલકત પૂછી આવવા બાબત.

૬—પ્રોસેસો સબધી ખીલ કાનુનો.

૯૦ સમનને બદલે અથવા તે શિવાય વળી વા
રંટે કાઢાડવા બાબત.

૯૧ હાજર થવા માટે ખત લેવાનો અધિકાર.

૯૨ હાજર થવા બાબતનાં ખતનો કરાર તોડેથી
પકડવા બાબત.

૯૩ આ બાબતમાં હાજરો સમનને તથા પક
ડવાના વારંટેને સામાન્ય રીતે લાગુ પાડવા બાબત

બાબ ૭ મો.

દસ્તાવેજો તથા ખીલ જંગમ મિલકત રજુ કરવા
ની જરૂર પાડવામાં તથા ગેરવ્યાખ્યા રીતે

કેદ ફેલા રાખસોને શોધી કાઢાડવા માટે
પ્રોસેસો બાબત.

અ—રજુ કરવા વિશે સમન

૯૪ દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ રજુ કરવા
વિશે સમન.

ખ-ઝડો લેવાના વારંટ બાબત.

- ૬૧ ઝડો લેવાનું વારંટ ક્યારેક હાડવાનો અધિકાર છે,
૬૩ વારંટની મર્યાદા બાંધવાનો અધિકાર,
૬૬ ફેલાણા ઘરમાં ચોરીની માલકત; બતાવટ
ના દસ્તાવેજ વિગરે છે એવો શક આવ્યો
હોય તે ઘરનો ઝડો લેવા બાબત.
૬૮ હુકમતની બાહાર ઝડો લેતાં જડેલી વસ્તુ
એની વ્યવસ્થા.

ક-ગેરવાજીની રીતે કેદ કરેલા શખસોની
શોધ કરવા બાબત.

૧૦૦. ગેરવાજીની રીતે કેદ કરેલા શખસો મા
ટે ઝડો લેવા બાબત.

ઢ-ઝડો લેવા સંબંધી સામાન્ય ઠરાવો.

- ૧૦૧ ઝડો લેવાના વારંટો કોનામના કરવા વિગરે,
૧૦૨ અંકુ કરેલી જગ્યા ને શખસોના હવાલ
માં હોય તેઓએ ઝડો લેવા દેવો.
૧૦૩ ઝડો લેવો તે શહેદાની સમક્ષ લેવો,
ઝડો લેવાની જગ્યા ને બોગવટો કરનારાને
હાજર રહેવાનો અધિકાર છે.

ઈ-પરચુગણ.

૧૦૪ રજુ કરેલો દસ્તાવેજ વીગરે અટકાવી રા
ખવાનો અધિકાર.

૧૦૫ માછસતરેટ પોતાની સમક્ષ ઝડો લેવાનું
ફરમાવગત મુખત્યાર છે.

ભાગ ૪ થી.

ગુન્ડા અટકાવવા બાબત.

મ પ પ ૮ મો.

સુલેહ રાખવા સાડ તથા સારી રીતે ચાલ
વા સડ તારણ બાબત.

અ-ગુન્ડા કાપાઉપરથી સુલેહ રાખવાસાડ તારણ

૧૦૬ નન્ડો. હરયાઉપરથી સુલેહ રાખવાસાડ તારણ

ખ-મીઝા કામોમાં સુલેહ રાખવા સાડ તથા સારી
રીતે ચાલવાસાડ તારણ.

૧૦૭ બીઝા કામોમાં સુલેહ રાખવાસાડ તારણ

૧૦૮; ૧૦૯ ૧ કસમ પ્રમાણે સાક્ષવાનો ને મ

હસારેટ વીગરેને અધિકાર ન હોય તેણી

કેમ કંડુ;

૧૦૯ ભટકના ઠાંઠો તથા શકવાગા શખસોપાસેથી
સ રી. ૧૧૧ લવાસાડ તારણ (લેવા બાબત)

૧૧૦ ગુન્ડા કરવાની દેડ હોય તથા ગુન્ડાગરોપાસે
ધીસારીનીતે અક્ષતસાડ તારણ (લેવા બાબત)

૧૧૧ યુગોપિયન ભટકનારા સંબંધી વિશિષ્ટસવ

૧૧૨ હુકમ કરવા બાબત.

૧૧૩ ને રાખસ કોરટમાં હાજર હોય તેની બા
બતમાં કેમ કરવું

૧૧૪ ને રાખસ સદરહુ પ્રમાણે હાજર ન હોય
તેની બાબતમાં સનત અથવા વારંટ (કા
હાડવા બાબત)

૧૧૫ ૧૧૨મી કસમ પ્રમાણે ઇસ્લા કુકસનીનક
લ સમત અથવા વારંટની સાથે ઝોકલવી.

૧૧૬ જન હાજર થવાનો માફકરવાનો અધિકાર.

૧૧૭ ખમ્પર ખરીદે કે તહી તે વિશે ચોકશી;

૧૧૮ તારણ આપવાનો હુકમ

૧૧૯ ને રાખસની વિરુદ્ધ ખમ્પર આપવામાં અ
વીહાય ને છેડી કુકવા બાબત;

ક-તારણ આપવાનો હુકમ કરવા પછી સ
ધર્મી બાબતમાં કામ ચલાવવા બાબત.

૧૨૦ ને મુદત સુધી તારણ બેઠવું હોય તે મુ
દતની સરખાત.

૧૨૧ ખતમાં શું શું લખવું.

૧૨૨ જાનીનો ના કબુલ કરવાનો અધિકાર.

૧૨૩ તારણ ન આપે તો કેદ.

હાઈકોર્ટની અથવા સેસનકોર્ટની આગળ
ક્યારે કામ રજુ કંડુ.

કેદનો પ્રકાર.

૧૨૪ તારણ તહી આપવા બાબત કેદ કરેલા શ
ખસોને છુટા કરવાનો અધિકાર.

૧૨૫ સુલેહ રાખવા બાબતનું કોઈનાણ ખત રદ
કરવાનો છુટકો માછસેટનો અધિકાર.

૧૨૬ જાનીનો છુટકો.

બાબ ૮ મો.

કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીઓ.

૧૨૭ માછસેટના અથવા પોલીસ અમલદારના
હુકમ ઉપરથી મંડળીએ વીખવાઈ જવું.

૧૨૮ વીખરી નાખવા સાડ ખિત લશ્કરી જખ
રી કરવા બાબત.

૧૨૯ લશ્કરી જખરી કરવા બાબત.

૧૩૦ લશ્કરના ને કમાન્ડિંગ આફિસરને માછ
સનેટે મંડળી વીખરી નાખવાનું ફરમા
વ્યુ હોય તે કમાન્ડિંગ આફિસરનું કામ.
મંડળી વીખરી નાખવાનો કમિશનડ (સન
દી) લશ્કરી અમલદારનો અધિકાર.

૧૩૨ આ બાબ પ્રમાણ કરેલાં કામ બાબત કે
રિયાઢ માંડવાની વિરૂદ્ધ બચાવ.

બાબ ૧૦ મો.

લોહાપકારક કૃત્યો.

૧૩૩ અપકારક વસ્તુ ખરીડવાબાબતશરતીહુકમ

૧૩૪ હુકમ પોંચાચવા અથવા બહાર કાઢવાબાબત

૧૩૫ જે શખસને હુકમ કર્યો હોય તેણે તે હુકમ

મ માનવો અથવા કારણબતાવવું અથવા

જ્યુરી માંગવી.

૧૩૬ તેમ નહીં કરવાનું ફજા.

૧૩૭ તેદ્વારાજ બતાવવાનિહાજર થાવત્યારેકેમકરવું

૧૩૮ તે શખસ જ્યુરી માંગે ત્યારે કેમ કરવું.

૧૩૯ જે જ્યુરી માણસતરેદેના હુકમ વાજબી

કરાવે તો કેમ કરવું.

૧૪૦ હુકમ નિઃસકેત કરેલી કેમ કરવું.

હુકમ નહીં માનવાનું ફજા.

૧૪૧ જ્યુરી મુકરરનહીં કરેલીઅથવાજ્યુરીપોતાનો

કરાવ નહીં કહી સંભળાવેથી કેમ કરવું

૧૪૨ ચોકશી થતાંમુઢી તાકીદ આપવા બાબત.

૧૪૩ લોહાપકારક કૃત્ય ફરીથી કરવાનીઅથવાબહાર

રાખવાની ન કરવાનેમાણસતરેદેમુખત્યાર

બાબ ૧૧ મો.

(અપકારક કૃત્ય સંબંધી) તાકીદના મુકદમા

ઓમાં હુદામી હુકમો.

૧૪૪ અપકારક કૃત્યસંબધી મુકદમાઓમાં ઓ

કમ નિઃસકેતહુકમ કહાડવાનો અધિકાર.

બાબ ૧૨ મો.

સ્થાવર મીલકત સંબધી તકરારો બાબત

૧૪૫ જમીન વગેરે બાબતનાંતકરારાંથી સુલેહને

બગ થવાનો સંભવ હોય ત્યારે કેમ કરવું.

કબજા બાબત ચોકશી

જે શખસના કબજાનાં તે વસ્તુ હોય શખ

સના કબજા તાંથી તે વસ્તુ કાયદા પ્રમાણે

સરકારનાંઆવેત્યાં સુધી તેનીપાસેરાખવા

૧૪૬ તકરારની વસ્તુ જપત કરવાનો અધિકાર.

૧૪૭ ઇજમેન્ટના હુકમ વગેરે સંબધી તકરારો.

૧૪૮ સ્થાનીય ચોકશી.

ખરચ બાબત હુકમ.

બાબ ૧૩ મો.

અટકાવ કરવા બાબત પોલીસનું કામ.

૧૪૯ કાગિનઝેમલગુન્હાનો અટકાવપોલીસે કરવો.

૧૫૦ સદરહુ ગુન્હા કરવાનીધારાબાબત બાબત

૧૫૧ સદરહુ ગુન્હા અટકાવવાસારૂ પકડવાબાબત

૧૫૨ સર્પજનિટમિલકતનેનુકર નથતુઅટકાવાબાબત

૧૫૩ કાઠણાં તથા માપ જેવા બાબત

ભાગ ૫ મો

પોલીસને ખબર આપવા બાબત તથા તપાસ

કરવાના તેના અધિકાર બાબત.

બાબ ૧૪ મો

૧૫૪ કાગિનઝેમલ મુકદમમાં ખબર કરવા બાબત,

૧૫૫ નાનકાગિનઝેમલમુકદમમાંખબરકરવાબાબત.

નાનકાગિનઝેમલ મુકદમાની તપાસ

૧૫૬ કાગિનઝેમલ મુકદમાની તપાસ.

૧૫૭ કાગિનઝેમલ ગુન્હા થવાનો શક આવે ત્યારે

કેમ કરવું

(અ) સ્થાનિક તપાસકરવાની ક્યારે જરૂર નથા.

(બ) જે અમલદારના હવાલામાં થાણુ હોય તેઅ.

મલદારને તપાસ કરવાનો પુરતાસ પેખ જ

ણાય નહીં તો શું કરવું.

૧૫૮ ૧૫૭મીકલનમમજુરીપોલીસનીતેમોકલવા

૧૫૯ તપાસ કરવાના અથવા પ્રથમ ચોકશી ક

રવાનો અધિકાર.

૧૬૦ શહેદાને હાજર થવાનું ફરમાવવાનો પો

લીસ અમલદારનો અધિકાર.

૧૬૧ પોલીસે શહેદાની જાણની લેવા બાબત

૧૬૨ પોલીસને કહેલા મચકર ઉપર સહી કર

વાનહી,અથવાતેપુરાવામાંદાખલકરવીનહી.

૧૬૩ કાંક લાસચ દખાડવી નહી.

૧૬૪ કહેલા મચકર તથા કબુલ કરેલી વાત દર

તરાં દાખલ કરવાનો અધિકાર.

૧૬૫ પોલીસ અમલદારે જાડો લેવા બાબત.

૩૬૬ પોલીસથાણુ જે અમલદારના હવાલામાં

હોય તે અમલદાર ખાજત તેના અમલદાર

રને જાડો લેવાનું વાગ્ટ કહાડવાનું ક્યારે

ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

૧૬૭ જ્યારે ચોવીસ કલાકમાં તપાસ પુરી થઈ

શકે નહીં ત્યારે કેમ કરવું.

૧૬૮ તાબા માહેતા પોલીસ અમલદારે તપાસ

નો રીપોર્ટ કરવો

૧૬૯ જ્યારે પુરાવો ખરેખર ન હોય ત્યારે ત

હોમતવાજાને છુટો કરવો.

૧૭૦ જ્યારે પુરાવો ખરતો હોય ત્યારે કામ મ

છસ્તેની પાસે મોકલવું.

૧૭૧ ફરીયાદીએ તથા ગ્રાહકને પોલીસ અમલદારની સાથે જવાનું ફરમાવવું નહીં.

ફરીયાદીએ તથા ગ્રાહકને પ્રતિબંધ કરવાની હુકમનહી માનનારા ફરીયાદીને અથવા શાનદને પેહરામાં આપાને મોકલવાનો અધિકાર છે.

૧૭૨ તપાસમાં ચલાવેલા કામનું રેજીસ્ટ્રારનું

૧૭૩ પોલીસ અમલદારનો રીપોર્ટ.

૧૭૪ આત્મઘાત વિગરેની ચોકશી કરીને પોલીસ રીપોર્ટ કરવો.

૧૭૫ માગુસેનો બોલાવવાનો અપત્યાર.

૧૭૬ મોતના કારણના ચોકશી માછસ્ટેકરવી દાટેલું મહદુ ખેતી કાઢાડવાનો અધિકાર.

• જાગ ૬ ઠો.

ચાલેલા મુકદમામાં કામ ચલાવવા બાબત.

બાબ ૧૫ મો

ચોકશી તથા ઈનસાફ કરવામાં શેજદારી કોરટની હકમત બાબત.

અ—ચોકશી અથવા ઈનસાફ કરવાની જગા.

૧૭૭ ચોકશી તથા ઈનસાફ કરવાની મામુલ જગા

૧૭૮ મુકદમાનો ઈનસાફ જુદી શેશન તુકડાઓમાં કરવાનું ફરમાવવાનો અધિકાર.

૧૭૯ ને જલ્લામાં કત્ય કરવું હોય અથવા ને જલ્લામાં બરીજામ થયું હોય તે જલ્લામાં તહેમતવાળોનો ઈનસાફ થઈ શકશે.

૧૮૦ જ્યારે બીજા ગુન્હા સાથે સંબંધ હોવાને સંબંધી કાંઈ કત્ય ગુન્હો થાય ત્યારે ઈનસાફ કરવાની જગા,

૧૮૧ ડગરેવા બાબત અથવા ડાકાઢટોની ઠોળીમાં રૂવા બાબત અથવા પેહરામાંથી નાહારી જવા બાબત વિગરે.

સાપ્રાધે ટોડિપચોગતમાસાપ્રાધવિશ્વાસઘાત ચોરવા બાબત.

૧૮૨ ગુન્હાનું સ્થળ નહીં ન થાય ત્યારે.

અથવા એક જ જલ્લામાં ગુન્હો થયો ન હોય ત્યારે,

અથવા ગુન્હો ચાલુ રહે તેવો હોય ત્યારે અથવા બહુ એક કત્યો મળીને ગુન્હો થયો હોય તારે ચોકશી અથવા ઈનસાફ કરવાની જગા.

૧૮૩ મુસાફરીમાં ફરેલો ગુન્હો.

૧૮૪ ફેલવે ટિલેગ્રાફ ટપાલચાલીસ તથા લઘાઈ

ના શસ્ત્ર સંબંધી આક્રોશની વિરુદ્ધ ગુન્હો કયા જલ્લામાં ચોકશી અથવા ઈનસાફ કરવો તે સંશયને પ્રસંગે હાયકોર્ટે ઠરાવવું. સ્થાનિક હકમતની બાહાર ફરેલા ગુન્હામાં રૂ સમન અથવા વારંટ કાઢાડવાનો અધિકાર. પકડ્યા પછી માછસતરે ક્રેમ કરવું.

૧૮૭ તાબામાં હિના માછસતરે વારંટ કાઢાડવું હોય ત્યારે ક્રેમ કરવું.

૧૮૮ બ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બાહાર ફરેલા ગુન્હા બાબત બ્રિટિશ રાજ્યતની જવાબદારી તોહમત બાબત ચોકશી કરવાની ચોગ્યતા સંબંધી પોલીસી કલેન્ડરે દાખલો આપવો.

૧૮૯ જપાનીની તથા રજુ કરેલા ડાગળોની નહોતો પુરાવામાં હોવાનું ફરમાવવાનો અપત્યાર.

૧૯૦ “પોલીસી કલેન્ડર” આ આશબ્દાની વાખ્યા અ—કામ ચલાવવા માટે જે શરતો આવરય છે તે

૧૯૧ માછસતરે ઈમે ગુન્હા સાંભળવા બાબત.

૧૯૨ માછસતરે ઈમે મુકદમા બીજાની પાસે મોકલવા બાબત.

૧૯૩ શેશન કોરટે ઈમે ગુન્હા સાંભળવા બાબત આડાસનલ શેશન જડને ઈમે અને જાઈન્ટ શેશન જડને ઈમે ઈનસાફ કરવાના મુકદમા આસીસ્ટન્ટ શેશન જડને ઈમે [ઈનસાફ કરવાના મુકદમા]

૧૯૪ હાઈકોર્ટે ગુન્હા સાંભળવા બાબત.

૧૯૫ સરકારી નોકરના કાયદેસર અપત્યારના તીરસ્કાર બાબત ફરિયાદનું કામ ચલાવવું. સરકારી ઈનસાફની વિરુદ્ધ ફેટલાએક ગુન્હાએ બાબત ફરિયાદનું કામ ચલાવવું પુરાવામાં આપેલા દસ્તાવેજો સંબંધી ફેટલા એક ગુન્હા બાબત ફરીયાદનું કામ ચલાવવું. મંજૂરીયત કેવા પ્રકારની નહીં.

૧૯૬ રાજ્યવીર ગુન્હા બાબત ફરીયાદનું કામ ચલાવવું.

૧૯૭ જલ્લા તથા સરકારી નોકરો ઉપર ફરીયાદનું કામ ચલાવવું.

ફરિયાદનું કામ ચલાવવા બાબત સરકારનો અધિકાર.

૧૯૮ કરાર તોડવા બાબત આપરું લેવા બાબત અને લગન વિરુદ્ધ ગુન્હા બાબત ફરીયાદનું કામ ચલાવવું.

૧૯૯ છિનાગ બાબત અથવા પગલોની સીક

સજાવી જવા બાબત ફરીયાદનું કામ ચલાવવું.

ખાખ ૧૬ મો

માણસને દરીયાઈ કરવા બાબત.

૨૦૦ દરિયાઈની જગ્યાની લેવા બાબત.

૨૦૧ જે માણસને દરિયાઈ લેવાનો અધિકાર ન હોય તેણે શું કરવું.

૨૦૨ પ્રેમિય કહાડવાનું મુદ્દાની રાખવું.

૨૦૩ દરિયાઈ કહાડી નાખવ. બાબત.

ખાખ ૧૭મો

માણસને દરીયાઈ કરવા બાબત.

૨૦૪ પ્રેમિય કહાડવા બાબત

૨૦૫ માણસને તોડમતવાળાને જાતે હાજર થવાનું માફ કરવાને મુખ્યત્વાર છે.

ખાખ ૧૮ મો.

ચેસનકોરટ અથવા હાઈકોર્ટ ઇનસાફ ક

હી શકે એવા મુદ્દામાંની ચોકશી ખાખ ૧-

૨૦૬ ઇનસાફ ચલાસાફ કમીટ કરવાનો અધિકાર

૨૦૭ કમિટ કરતાં પેદાશો કુશીમા કામ ચલવાની રીત;

૨૦૮ રજુ કરેલો પુરાવો લેવા બાબત

વધારે પુરાવો રજુ કરવા બાબત પ્રેમિય.

૨૦૯ તોડમતવાળા શખસને ક્યારે જિલ્લો મુકવો

૨૧૦ તોડમતવાળા ક્યારે તજવાર કરવું.

તોડમતવાળાને તોડમતવાળા સમજાવવું, અને તેની નકલ આપવી.

૨૧૧ ઇનસાફની વખતે તોડમતવાળાના બચાવ સાફ શાહેદાની ટીપ.

ખીજ ટીપ-

૨૧૨ સરહુ શાહેદાની જગ્યાની લેવાનો માણસ તરેટના અધિકાર

૨૧૩ કમીટ કરવાનો હુકમ

૨૧૪ ઇસાફના મુખ્ય શહેદાની બહાર જે શખસની હિર રાણીસાહેબની વિલાયતી રીય તસુચેએ કુનોમતઆવુ હોય તે શખસ બાબત

૨૧૫ ૨૧૩મી અથવા ૨૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કમિટ કરવાના હુકમ રદ કરવા બાબત.

૨૧૬ જ્યારે તોડમતવાળાને કમિટ કર્યો હોય ત્યારે તેના બચાવ સાફ શાહેદાને સમન કરવા બાબત.

(શાહેદાના ખરચતી રકમ) અનામત મુકવામાં ન આવે તો નકામા શાહેદાને સમન કરવાનીના કેટલી.

૨૧૭ દરીયાઈમાં તથા શાહેદાનું ખત.

હાજર થવાની અથવા ખત લખી આપવાનીના ફોટો પેદાશમાં અટકાવી ગણવા બાબત

૨૧૮ કમિટ કરવાની વાત ક્યારે જાહેર કરવી તોડમતવાળાનું વિગરે હાઈકોર્ટની પાસે અથવા શેરાન કોર્ટની પાસે મોકલવા બાબત

હાઈકોર્ટની પાસે જરૂર તરજુમો મોકલવા બાબત.

૨૧૯ પુરાવાની શાહેદાને સમન કરવાનો અખત્યાર

૨૨૦ ઇનસાફ થતાં મુધી તોડમતવાળાને પેદાશમાં રાખવા બાબત,

ખાખ ૧૯ મો

તોડમતવાળા બાબત.

તોડમતવાળાના નમુનો

૨૨૧ તે હામતવાળાનાં ગુન્દો લખવો

જુનાનું વર્ણન કરવાને તેનું મુકરર નામ લખવું બાબત છે,

જુનાનું ઘાંઘું મુકરરના મનહોય ત્યાં તે કેમ લખવો, તોડમતવાળા હિપરથી શું શું સમજવું;

તોડમતવાળાની બાબત;

અગાઉ ગુનેશાખિ થવાને ઠરાવ ક્યારે લખવો

૨૨૨ વખત જગા અને શખસ સંબંધી વીગત,

૨૨૩ ગુનો કરવાની રીત ક્યારે લખવી નેઈએ

૨૨૪ તોડમતવાળા માહિતા શખદાનો અગ્થ જે કાયદા પ્રમાણે ગુન્દો શિક્ષા કરવા લાયક

હોય તે કાયદા પ્રમાણે કરવો,

૨૨૫ મુકનું ફોટો,

૨૨૬ તોડમતવાળા વગર અથવા અધુર તહેમલ મુકને કમીટ કરવામાં આવે ત્યારે કેમ કરવું

૨૨૭ ફોટોને તોડમતવાળામાં ફેરફાર કરવાનો અધિકાર છે

૨૨૮ ફેરફાર કરવા પછી ઇનસાફનું કામ તુરત ક્યારે ચલાવી શકાય.

૨૨૯ નવે સરથી ઇનસાફ કરવાનું ક્યારે ફેરમાવી શકાય અથવા ઇનસાફ ક્યારે મુલતવી રાખી શકાય

૨૩૦ ફેરફાર કરેલા તોડમતવાળા માહિતા ગુન્દાખા ત ફેરફારનું કામ ચલાવવા સાફ અગાઉ મંજૂરીયત નેઈતી હોય તો કાબજ થરાખવું

૨૩૧ જ્યારે તોડમતવાળામાં ફેરફાર કરવામાં આવે ત્યારે શાહેદાને પાછા યોજાવવા બાબત

૨૩૨ મુદાની મુકનું ફોટો

તોડમત એકઠા કરવા બાબત

૨૩૩ જુદા જુદા મુદાના ખાખ અખતજુદા તોડમતવાળા

- ૨૩૪ એકાદશમાં એકમનતાના વર્ગગુનહાકરવા ૨૫૨ ફરીયાદનુ કામ ચલાવનારનીતરફનો પુરાવો
હોયતેએવુએકમનતાનુકરવાનોઅધીકાર. ૨૫૩ તોમતવાળાને જોડી મુકવા બાબત.
- ૨૩૫ ૧-એક કરતાં વર્તી ગુનહાકરવા ઇનસાફ ૨૫૪ ગુનહા સાબીત થયાનો બહુવિધ તરફ
૨-એકગુનહાનેબહુવિધ લાગુ હોયતેગુનહા
૩-જે કલ્યા (છુટાં છુટાં લેવાથી) એક ગુ ૨૫૫ જવાબ.
- ૨૩૬ એક ગુનહા કરવાછે તોનાશકદાયત્યારે (કેમકરવું) ૨૫૬ તોમતવાળાનો જવાબ.
- ૨૩૭ જ્યારે કોઈરાખસની ઉપરએકગુનહાનુતકોમત ૨૫૭ તોમતવાળાનો અરજ ઉપરથી પુરાવોરજ
મુકયુહોય,ત્યારેતેનીઉપરબાંજીગુનહાકરીશકે ૨૫૮ ગુનહા ના સાબીત થયાનો ઠરાવ.
- ૨૩૮ જે ગુનહાનુ તકોમત મુકયુ હોય તે ગુનહા ૨૫૯ ફરીયાદીની ગેરહાજરી.
માં શાખીત થય્યા ગુનહાનો શમાવેશ થા
ય ત્યારે (કેમ કરવું) બાબત ૨૨ મો.
- ૨૩૯ કયા રાખસો ઉપર એકમાં તોહોમત મુકવા ૨૬૦ સંક્ષેપરતે ઇનસાફ કરવા બાબત.
- ૨૪૦ દેલમાંએક તહોમતોમાંના એક તોહુમત ઉ ૨૬૧ માછસાઈટની જે બેચને આછો અધિકાર
પરથી ગુનહા કરે તો બાકીનાં તહોમત પા
ખાં લઈ લેવા બાબત. ૨ આખો હોય તે બેચને અધિકાર આપ
વાનો અખત્યાર.
- બાબ ૨૦ મો
સમનના મુકદમાઓનો માછસેટો
એ ઇનસાફ કરવા બાબત.
- ૨૪૧ સમનના મુકદમામાં કામ ચલાવવાની રીત. ૨૬૨ સમનનાતથા વારટના મુકદમામાંકેદામમસા
૨૪૨ તોહુમતનો સાર ફરીજાણવો. વવાની જે રીતછે તેરીતજાગુપાકવાબાબત.
- ૨૪૩ તોહુમત સાચુ છે એવુ કબુલ કરેથી ગુનહા ૨૬૩ જે મુકદમામાં અપીલ ચાલતી ન હોય તે
ની શાખીતોનો ઠરાવ. મુકદમાનુ દફતર.
- ૨૪૪ સદરહુ પ્રકારની કાંઈ કબુલ કરવામાં ન ૨૬૪ જે મુકદમામાં અપીલ ચાલતી હોય તે મુ
આવે ત્યારે કેમ કરવું. કદમાનુ દફતર.
- ૨૪૫ ગુનહા ના સાબીત થયાનો ઠરાવ. ૨૬૫ દફતર અને ફેસમાની બાબા.
શિક્ષાનો હુકમ. બેચને કસારક રાખવાનો અધિકાર આપવા
નો અખત્યારછે.
- ૨૪૬ ફરીયાદ અથવા સમન પ્રમાણે ઠરાવ કર ૨૬૬ "હાઈકોર્ટ" એ થઈદાની બ્યાખ્યા.
- ૨૪૭ ફરીયાદીની ગેરહાજરી ૨૬૭ હાઈકોર્ટની આગળ ઇનસાફજુરીથીકરવો
- ૨૪૮ ફરીયાદ પાછી લેવા બાબત. ૨૬૮ સેશનકોર્ટની આગળ ઇનસાફ જુરીથી
- ૨૪૯ જ્યારે કોઈ ફરીયાદી ન હોય ત્યારે કા ૨૬૯ કરવો અથવા આસેસરોની મદદથી કરવો
- મ બધું કરવાનો અધિકાર. ૨૭૦ સેશનકોર્ટનીઆગળઇનસાફજુરીથી કરવા
- ૨૫૦ નજીવીઅથવાતસ્દીઆપેએરીફરીયાદબાબત ૨૭૦ નોહુકમકરવાનેસ્થાનિકસરકાર મુખત્યારછે
- નુકર્યાનીનો અવેજ બસુલ કરવા બાબત. ૨૭૦ સેશનકોર્ટની આગળ ઇનસાફનુ કામ પ
- બાબ ૨૧ મો ૦લીક પ્રાસિયુટરે ચલાવવું
- વારટના મુકદમાઓનો માછસતરેટોએ ઇ ૨૭૧ ઇનસાફની શરૂઆત
- નસાફ કરવા બાબત. બ-કામ ચલાવવાની શરૂઆત
- ૨૫૧ વારટના મુકદમામાં કામ ચલાવવાની રીત ૨૭૧ ઇનસાફની શરૂઆત-

તપશીરવાર છું એવો જવાબ આપવો.
૨૭૦ જવાબ દેવાની ના કહેવો અથવા ઇનસાફ કરવાનું કરવું.

એક પછી એક કોટલાએ કુનુલેગારે નોંધતસાફ તેજન્યુરીથી અથવા આસેસરોથી કરવાખાખત
૨૭૩ સાખિાનથઈસાફ એવાં તોહ મતનામાં ઉપરનોંધ નોંધનું ફળ.

ક—જ્યુરી પસંદ કરવા ખાખખ.

૨૭૪ જ્યુરીનાં કોટલાં માગસો જોઈએ.
૨૭૫ યુરોપીયન અથવા અમેરીકન ન હોય એવા રાખખાનો સેશનકોર્ટની આગળ ઇનસાફ કરવા સાફ જ્યુરી.

૨૭૬ ચીઠો કાઢાડીને જ્યુરો પસંદ કરવા. વિશેષ કરાવ.

હાસનો બીજાજ કાયમ રાખ્યો
જે માગસોને સમન ન કર્યો હોય તે ક્યા રે ચુઠો કાઢાડના લાયક છે.
વિશેષ જ્યુરોની આગળ ઇનસાફ.

૨૭૭ જ્યુરોનાં નામ બેસાવવાં.

જ્યુરો બાખા હરકત.
કારણો ક્યા વગર હરકત.

૨૭૮ હરકતનાં કારણો.

૨૭૯ હરકત વિશે કરાવ.
જે જ્યુરની વિરુદ્ધ હરકત મંજુર કરવામાં આવે તે જ્યુરના જગા પુરવા બાખત.

૨૮૦ જ્યુરીનો અગ્રેસર.

૨૮૧ જ્યુરોને સમ ખવડાવવા બાખત.

૨૮૨ જ્યુરહાજરરેજનાં બધયાયત્યારેકે નકરવું વગેરે

૨૮૩ કહી તોહાંયત્યારેજ્યુરોનેરજાઆપવાબાખત.

ક—આસેસરો પસંદ કરવા બાખત.

૨૮૪ આસેસર કેવી રીતે પસંદ કરવા.

૨૮૫ આસેસરોથી હાજરથવાતુનહોયત્યારેકેમ કરવું.

ક—ફરિયાદી તરફનો તથા તોહામતવાળો તરફનો મુકદ્દમો પુરો થતાં સુધી ઇનસાફનું કામ.

૨૮૬ ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફનો મુકદ્દમો સર કરવા બાખત.

શાહદાની જખની

૨૮૭ માજસતરેટની આગળ તોહામતવાળાએ આ પેલી જખાનીને પુરાવો ગણવો.

૨૮૮ પ્રથમ બેકરીની વખતે આપેસો પુરાવો હાખ. પછી શકરો.

૨૮૯ ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફનો મુકદ્દમો હદાની જખાની લાધા પછી કેમ કરવું.

૨૯૦ જવાબ.

૨૯૧ શાહદાની જખાની બેવાખાખત તથા તેઓને સમન કરાવવાખાખત તોહામતવાળોના હક

૨૯૨ પ્રત્યુત્તરઆપવાનો ફરિયાદનું કામ ચલાવનારનો હક
૨૯૩ જ્યુરીએ અથવા આસેસરોએ કાંઈ જગા ન જરે મેવા બાખત.

૨૯૪ જ્યુરની અથવા આસેસરની જખાની ક્યા રે લેવાનો અખત્યાર છે.

૨૯૫ જે હીવશપર બેક મુલતવી માય તે હીવશે જ્યુરીએ અથવા આસેસરોએ હાજરરેહવું.

૨૯૬ જ્યુરીને પુરી રાખવા બાખત.

ક—જે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ જ્યુરીથી કર્યો હોય તે મુકદ્દમામાં ઇનસાફનો છેડો;

૨૯૭ જ્યુરીને આદેશ.

૨૯૮ જડજનું કામ.

૨૯૯ જ્યુરીનું કામ.

૩૦૦ વિચાર કરવાને એકાંતમાં જવા બાખત.

૩૦૧ ઠગવ કહી સંભળાવવા બાખત.

૩૦૨ જ્યુરીવાળાઓનાં જુદાં જુદાં મત હોય ત્યા રે કેમ કરવું;

૩૦૩ દરએક તોહામતબાખત કરાવકહીસંભળાવવો જ્યુરીને સમાપ્તપુછવાનોજડજને અધિકારછે.

સમાલે તથા જવાબો દફતરમાં દાખલ કરવા;

૩૦૪ જ્યુરીનો કરાવ સુધારવા બાખત;

૩૦૫ હુકોઈ પાંજ્યુરીના કરાવપ્રમાણે ક્યારેચાલવું; બીજાપ્રમાણે જ્યુરીને રજા આપવા બાખત

૩૦૬ સેશનકોર્ટ પાંજ્યુરીના કરાવપ્રમાણે ક્યારેચાલવું

૩૦૭ જ્યારે જ્યુરીનો કરાવ સેશન જડજ નાક ખુલ્લ કરે ત્યારે કેમ કરવું;

ગ—જ્યુરીને રજા આપ્યા પછી તોહામતવાળાને ફરીથી ઇનસાફ કરવા બાખત;

૩૦૮ જ્યુરીને રજા આપ્યા પછી તોહામતવાળાનો ફરીથી ઇનસાફ કરવા બાખત.

હ—આસેસરો લઈને જે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ કરવો હોય તે મુકદ્દમામાં ઇનસાફનો છેડો;

૩૦૯ આસેસરોના મત કહી સંભળાવવા બાખત ફસલો;

અઈ—અગાઉ ગુન્હાની સાખીતરીનો કરાવ થયો હોય તો કામ ચલાવનારની રીત;

૩૧૦ અંગ ઉ ગુન્હાની શાખીતીનો ઠરાવ થયો હોય તો કેમ કરવું;
 ૩૧૧ હાઈકોર્ટ સાડે જ્યુરોની ટીપ તથા તે કોર્ટ સાડે જ્યુરોને સમન કરવા બાબત;
 ૩૧૨ જ્યુરોની બુન;
 ૩૧૩ સ્પેશીયલ જ્યુરોને માફી,
 ૩૧૪ સ્પેશીયલ જ્યુરોની સખ્યા;
 ૩૧૫ કામન તથા સ્પેશીયલ જ્યુરોની ટીપ;
 ૩૧૬ ટીપ લેવાર કરનાર અમલદારની મુખત્યારી;
 ૩૧૭ માર્ગની તથા મુન્દરેલી ટીપોના રવાબાબત;
 ૩૧૮ ઇલાકાતાં મુખ્ય શહેરમાં ફેટલા જ્યુરોને સમન કરવા;
 ૩૧૯ પુરવણી સમન;
 ૩૨૦ ઇલાકાતાં મુખ્ય શહેરની બાહાર જ્યુરોને સમન કરવા બાબત;
 ૩૨૧ સરકારી જ્યુરો;
 ૩૨૨ જ્યુરો હજર થવાને ચુકે તે બાબત;
 ૩૨૩ સેશન કોર્ટ સાડે જ્યુરોની તથા આસેસરોની ટીપ, અને તે કોર્ટ સાડે જ્યુરોને તથા આસેસરોને સમન કરવા બાબત,
 ૩૨૪ જ્યુરો અથવા આસેસરો દાખલ કામ કરવાની પાતતા;
 ૩૨૫ માફી;
 ૩૨૬ જ્યુરો તથા આસેસરોની ટીપ;
 ૩૨૭ ટીપ પ્રસીદ્ધ કરવા બાબત;
 ૩૨૮ ટીપ બાબત હરકતો;
 ૩૨૯ ટીપની તપાસણી;
 ૩૩૦ ટીપની વરજો વરમ તપાસણી;
 ૩૩૧ જલ્લા માજીસતરેટ જ્યુરોને તથા આસેસરોને સમન કરવા બાબત;
 ૩૩૨ બીજા જ્યુરોને અથવા આસેસરોને સમન કરવાનો અધિકાર;
 ૩૩૩ સમનનો નમુનો તથા તેની બજાવણી;
 ૩૩૪ સરકારી અથવા રેલવેના નોકરને ક્યારે માફ કરવાનો અધિકાર છે,
 ૩૩૫ જ્યુર અથવા આસેસરને હાજર થવાનું માફ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે,
 ૩૩૬ હાજર થયેલા જ્યુરો અને આસેસરોની ટીપ
 ૩૩૭ જ્યુર અથવા આસેસર હાજર ન થાય તો દંડ કરવો તે બાબત.
 ૩૩૮ સેશન કોર્ટ બાબત તરીકે કરવો.

૩૩૩ ફરીયાદનું કામ બંધ કરવાનો આદેશ
 ૩૩૪ બેઠકો કરવાનો વખત,
 ૩૩૫ બેઠકો કરવાની જગ્યા,
 ૩૩૬ રાણીની વીલાયતી રઈયતનો ઇનસાફ કરવાની જગ્યા
 બાબત ૨૪ મો.
 ચોક્કસી તથા ઇનસાફ બાબત સામાન્ય કરાવો.
 ૩૩૭ જે શખસ ગુન્હામાં શાખીલ હોય તે શખસને માફી આપવાનું કેટલા બાબત.
 ૩૩૮ માફી આપવાનું કેટલાનો હુકમ રવાના અધિકાર
 ૩૩૯ જે શખસને માફી આપવાનું કહ્યું હોય તે શખસને કમીટ કરવા બાબત.
 ૩૪૦ જવાબ કરવાનો તહેમતવાળોનો હક.
 ૩૪૧ તોહમતવાળો આવેલું કામ સમજતો ન હોય ત્યારે કેમ કરવું.
 ૩૪૨ તહેમતવાળોની જગ્યાની લેવાનો અધિકાર.
 ૩૪૩ સલવાલીને કાંઈ વાત પ્રગટ કરાવવાને કાંઈ દાખ વાપરવો નહી.
 ૩૪૪ કામ ચલાવવાનું સરથી અથવા વચમાં મુલતવી રાખવાનો અપત્યાર.
 પાછો મોકલવો.
 પાછો મોકલવાનો વાજબી સખબ.
 ૩૪૫ ગુન્હા માંડીવાળવા બાબત.
 ૩૪૬ જે મુકદમા પ્રાંતમાંનો માજીસતરેટ ચુકવીશક તા નહી રાજ ને મુકદમામાં તેણે કેમ કરવું.
 ૩૪૭ ચેક્કરી અથવા ઇનસાફનું કામ સર કર્યા પછી માજીસતરેટને એમ જાણાયકે મુકદમા કમીટ કરવો જોઈએ ત્યારે કેમ કરવું.
 ૩૪૮ થિક્કા, સ્ટાંપના કાયદા મીલકત વિરુદ્ધ ગુન્હા જે શખસોની ઉપર અંગુઠ કરવા હોય તે શખસોના ઇનસાફ બાબત.
 ૩૪૯ જોઈએ તેટલી સખત શિક્ષાનો હુકમ આજીસતરેટ કરી શકે નહી ત્યારે કેમ કરવું.
 ૩૫૦ થોડો પુગવો એક માજીસતરેટ અને થોડો પુગવો બીજા માજીસતરેટ દરમિયાન બાબત કરવો હોય તે ઉપરથી ગુન્હો કરાવવા બાબત અથવા કમીટ કરવા બાબત.
 ૩૫૧ કોર્ટમાં હાજર થયેલા ગુન્હેગારોને અટકાવી રાખવા બાબત.

૩૫૨ કારણ ખુલી છે.

બાબ ૨૫ મો.

ચોકસી તથા ઇનસાફ કરતી વખતે પુરાવા લેવાની

તથા દફતરમાં દાખલ કરવાની રીત બાબત,

૩૫૩ પુરાવા તહેમતવાજાની સમક્ષ લેવો.

૩૫૪ હાજીના મુખ્ય શેફરોની બહાર શાહેદી દફતરમાં દાખલ કરવાની રીત.

૩૫૫ સમાનના મુકદમાનુ તથા અમુક ગુન્હાબા શિક્ષાના હુકમ મંજૂર થવા માટે મોકલવાબાબત, બા. પેદસા અને બાબલ પરગના માલસ ૩૭૪ સેશન કોર્ટ મોતની શિક્ષાનો હુકમ [મંજૂર થવા માટે) મોકલવા બાબત.

૩૫૬ હાજીના મુખ્ય શેફરોની બહાર બીજા મુકદમાઓનું દફતર.

અગ્રેજમાં આપેલી સહી.

બધારે માલસતરેટ અથવા જડનેજતેશા હેદી લખી લીધી નહીં હોય ત્યારે યાદ.

૩૫૭ શાહેદીના દફતરના ભાષા-

૩૫૮ ૩૫૫ મી કલમ માંહેના મુકદમામાં માલસતરેટનું છુટ,

૩૫૯ ૩૫૬ મી અથવા ૩૫૭ મી કલમ પ્રમાણે શાહેદી દફતરમાં દાખલ કરવાની રીત

૩૬૦ સદરહુ શાહેદી પુરી થઇ ત્યારે તેના સંબંધમાં કેમ કરવું.

૩૬૧ તોહમતવાજાને અથવા તેના પ્લીડરને શાહેદીનો અર્થ કહેવો;

૩૬૨ પરેસીડેન્સી માલસતરેટોની કોર્ટમાં શાહેદીનું દફતર.

૩૬૩ શાહેદીનાં પરતછુક બાબતનો શેગ,

૩૬૪ તોહમતવાજાની જુમાની દફતરમાં કેવી રીતે દાખલ કરવી;

૩૬૫ હાઇકોર્ટનાં શાહેદીનું દફતર; બાબ ૨૬ મો;

૩૬૬ ફેસલો આપવાની રીત;

૩૬૭ ફેસલાની બાબ;

ફેસલામાં શું લખવું જોઈએ; વીકફપની રીતે ફેસલો;

૩૬૮ મોતની શીક્ષાનો હુકમ.

સમુદ્રપારની શીક્ષાનો હુકમ;

૩૬૯ કોર્ટે ફેસલામાં ફેરફાર કરવો નહીં.

૩૭૦ મેસાડેન્સી માલસતરેટને ફેસલો.

૩૭૧ તોહમતવાજાને ફેસલો સમજાવવો તથા ન

કલ આપવી.

જે રાખસની ઉપર મોતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે રાખસની બાબત

૩૭૨ ફેસલાનો તરજુમો કયારે કરવો.

૩૭૩ સેશન કોર્ટ કસ્ટોની તથા શિક્ષાના હુકમની નકલ જલ્લા માલસતરેટ ઉપર મોકલવી

બાબ ૨૭ મો.

શિક્ષાના હુકમ મંજૂર થવા માટે મોકલવાબાબત,

૩૭૪ સેશન કોર્ટ મોતની શિક્ષાનો હુકમ [મંજૂર થવા માટે) મોકલવા બાબત.

૩૭૫ વધારે ચોકસી કરવાનું અથવા વધારે પુરાવા લેવાનું ફરમાવવાનો અધિકાર.

૩૭૬ શિક્ષાનો હુકમ બીહાલ કરવાનો અથવા ગુન્હાની શાબિતીનો ઠરાવ રદ કરવાનો હાઇકોર્ટનો અખત્યાર.

૩૭૭ મંજૂરીયત ઉપર અથવા શિક્ષાના હુકમ ઉપર જે જડનેજે સહી કરવી.

૩૭૮ મતબેદ પડે ત્યારે કેમ કેરવું.

૩૭૯ મંજૂર થવા માટે હાઇકોર્ટમાં મોકલેલા મુકદમામાં કેવી રીતે કામ ચલાવવું.

૩૮૦ આસીસ્ટેટ સેશનજજ અથવા ૩૪ મી કલમ પ્રમાણે ચાલનારો માલસતરેટ જે શિક્ષાનો હુકમ કરે તેની મંજૂરીયતબાબત

બાબ ૨૮ મો.

અમલમાં લાવવા બાબત.

૩૮૧ ૩૭૬મી કલમ પ્રમાણે કરેલો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત

૩૮૨ ગર્ભવંતી સ્ત્રીને મોતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે બંધ રાખવો.

૩૮૩ બીજા મુકદમામાં સમુદ્રપારની અથવા કે દની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવાબાબત.

૩૮૪ અમલમાં લાવવા બાબતનું વારંડ કોના નામનું કરવું.

૩૮૫ વારંડ કોની પાસે રાખવું.

૩૮૬ હંડ વસુલ કરવા બાબતનું વારંડ.

૩૮૭ સદરહુ વારંડનું ફગ.

૩૮૮ કેદની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવાનું બંધ રાખવા બાબત.

૩૮૯ વારંડ કાઢાડવાનો કોને અખત્યાર છે.

૩૯૦ ફકત ફટેકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત.

૩૯૧ કે શિષ્ય વળી ફટકા મારવાની શિક્ષા નો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત.

૩૯૨ શિક્ષા કરવાની રીત.
ફેલ્ડા ફટકા મારવા તેની હદ.

૩૯૩ કંકે કંકે અમલમાં લાવવો નહીં.
માફી.

૩૯૪ ગુન્હેગારની પ્રકૃતિ ઠીક નહીં હોયતો ફટકા મારવા નહીં.

ફટકા મારવાનું મોકરૂં રાખવું.

૩૯૫ ૩૯૪ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરાતી ન હોય ત્યારે કેન કરવું.

૩૯૬ ફેરારી થયેલા ગુન્હેગારનો ઉપર શિક્ષા નો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત.

૩૯૭ ગુન્હેગાર શિક્ષા ભોગવતો હોય તને બીજા ગુન્હેગાર બાબત શિક્ષા.

૩૯૮ ૩૯૬મી તા. ૩૯૭મ કલમો બાબત શિષ્યોના તક શાળામાં કેદ કરવા બાબત.

૩૯૯ નાની ઉમરના ગુન્હેગારને સન્માર્ગ પ્રત્યક્ષ શાળામાં કેદ કરવા બાબત.

૪૦૦ શિક્ષા હુકમ અમલમાં લાવ્યા પછી વારં વાર પાછું મોકલવા બાબત.
બાબ ૨૯ મો.

શિક્ષા મોકરૂં રાખવા, માફ કરવા તથા બદલવા બાબત.

૪૦૧ શિક્ષા મોકરૂં રાખવાનો અથવા માફ કરવાનો અધિકાર.

૪૦૨ શિક્ષા બદલવાનો અધિકાર.
બાબ ૩૦ મો.

અગાઉ બીન તકશીરવાર અથવા તકશીરવાર કરવા હોય તે બાબત.

૪૦૩ જે શખસની ઉપર એક વખત ગુન્હેગારી થયાનો અથવા ના શખસીત થયાનો ફેરાર થયો હોય તે શખસનો તેજ ગુન્હેગારી બાબત ફરી ઇનસાફ કરવો નહીં.

ભાગ ૭ મો

શિક્ષા તથા સખી મોકલવા બાબત તથા તપાસ બાબત.

બાબ ૩૧ મો.

અપીલો બાબત.

૪૦૪ બીજી રીતે ફેરાર થયેલો અપીલ આલેશન નહીં મિલકત પાછી આપવા બાબત.
૪૦૫ જસ કરેલા તની અફ
જેના હુકમથી ના કબુલ કરે

રી હોય તે હુકમ ઉપર અપીલ.

૪૦૬ સારી રીતે આવવા બાબત તારણ મામલાના હુકમ ઉપર અપીલ

૪૦૭ બાબ અથવા ૩ બી વરગના માલસતરે દે ફેરારી શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ પેલ્ડા વરગના માલસતરેની પાસે અપીલ મોકલવા બાબત

૪૦૮ આસિસ્ટન્ટ સેશન જડને અથવા પેલ્ડા વરગના માલસતરે ફેરારી શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ

૪૦૯ સેસન કે રેનકેલી અપીલો ફેરારી સાંભળવી

૪૧૦ સેસન કે રેનકેલી શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ

૪૧૧ પેસાડે-ગી માલસતરે ફેરારી શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ

૪૧૨ જે કામોમાં તાહમતવાળો પોતે તકશીવાર છે એવો જવાબ આપે તે કામોમાં અપીલ ચાલશે નહીં.

૪૧૩ નફાના સુકકામાં અપીલ નથી.

૪૧૪ સંક્ષેપીત ગુન્હેગારી સાબીત થયાનો ફેરાર થયો હોય તે ઉપર અપીલ નથી;

૪૧૫ ૪૧૩ ના તથા ૪૧૪ ના કલમો બાબત નિષ્પક્ષ

૪૧૬ રાજા સાહેબની વીનાયતી રહ્યા ઉપર ફેરારી શિક્ષાના હુકમ બાબત અપવાદ;

૪૧૭ ગુન્હેગાર શાબીત થયાનો ફેરાર થયો હોય તે બાબતમાં સરકાર તરફથી અપીલ.

૪૧૮ ફેરારી વાંતા બાબત અપીલ દાખલ થઈ શકે

૪૧૯ અપીલની અરજી.

૪૨૦ અપેલેન્ટ તુરંગમાં હોય ત્યારે કેન કરવું

૪૨૧ સંક્ષેપીતે અપીલ નામ જુર કરવા બાબત.

૪૨૨ અપીલની નેટીસ.

૪૨૩ અપીલનો નીકાલ કરવામાં અપીલ ફેરારનો અધિકાર.

૪૨૪ તાબા માફની અપીલ ફેરારના ફેમલા.

૪૨૫ અપીલમાં હાઇકોર્ટ કેસા હુકમ બાબત નાંચસી ફેરારન દાખલો આપવો.

૪૨૬ અપીલ ચાલુ હોય ત્યાં સુધી શિક્ષા મોકરૂં રાખવા બાબત.
અપેલેન્ટને બીમીન ઉપર છોડવા બાબત

૪૨૭ ગુન્હેગાર શાબીત થયાનો ફેરાર ઉપર અપીલ સરકારી માંતકામતવાળાને મોકલવા બાબત

૪૨૮ અપીલ ફેરાર વધારે પુરાવા લેવાને અધિકાર

વા સેવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

૪૨૯ અપીલકોરટના જજને તાબે પક્ષયજ્ઞને બેઉ પક્ષના સરખા મતપડે ત્યારે કામચલાવની રીત

૪૩૦ અપીલમાં કરેલા હુકમો આખરના સમજવા

૪૩૧ અપીલો રદ થવા બાબત

બાબ ૩૨ માં

સખી મોકલવા બાબત તથા તંદુરસ્તી બાબત

૪૩૨ પ્રેસિડેન્સી માલસતરેટ હાઇકોર્ટને લખ મોકલવા બાબત.

૪૩૩ હાઇકોર્ટના ઈરાવ પ્રમાણે મુકદ્દમાનો ની કાલ કરવા બાબત.

ખચ બાબત હુકમ

૪૩૪ હાઇકોર્ટ અસલ હુકમ તમાજે તકરારોની કબજે તકરારો અનામત રાખી મુકવાનો અધિકાર તકરાર અનામત રાખી મુકવામાં આવે ત્યાર કેમ કરવું.

૪૩૫ નીચા દરજ્જાની કોર્ટોના દફતરમાં ગાવાનો અધિકાર.

૪૩૬ કમિટ કરવાનું ફરમાવવાનો અધિકાર.

૪૩૭ ચેકરી કરવાનું ફરમાવવાનો અધિકાર

૪૩૮ હાઇકોર્ટને રીપાઈટ કરવા બાબત.

૪૩૯ તપાસ કરવાનો હાઇકોર્ટનો અધિકાર;

૪૪૦ પક્ષકારોની હકીકત સાંભળવી કે નહીં અ કોર્ટની મુખત્યારી ઉપર છે;

૪૪૧ પ્રેસિડેન્સી માલસતરેટ પોતાના ઈરાવત કારણોના મચકર મોકલે તે હાઇકોર્ટે ધ્યાનમાં લેવો;

૪૪૨ હાઇકોર્ટના હુકમ બાબત નીચલી કોર્ટને અથવા માલસતરેટને દાખલો આપવો;

ભાગ ૮ માં

વિશેષ કામ ચલાવવા બાબત;

બાબ ૩૩ માં;

યુગેપિજ્ઞનો તથા અમેરીકનો ઉપર ફોજદારી

કામ ચલાવવા બાબત

૪૪૩ રાણીસાહેબની વિચારણા રદ થત ઉપર મુકેલાં તોહમત બાબત ચેકરી તથા ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર કા માલસતરેટને છે.

૪૪૪ સેશન જજ રાણીસાહેબની વીસાયતી રદ થત હાની જોઈએ.

આસપટ્ટ સેશન જજ પોતાના હોદ્દા ઉપર નવું વરસ રદ કરી હોવા જોઈએ અને

તેને વિશેષકરીને અધીકાર આપવો જોઈએ

૪૪૫ રાણીસાહેબની વીસાયતી રદ થત રજીસ્ટ્રાર સાંભળવા બાબત.

૪૪૬ જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર છે તે માંહેના માલસતરેટને છે તે.

૪૪૭ [તોહમતવાળાને] સેશન કોર્ટમાં ક્યારે અને હાઇકોર્ટમાં ક્યારે કમીટ કરવો.

૪૪૮ જે ગુન્હા આમાંનો અકચર માંતની અથવા સમુદ્ર પારની શિક્ષાને લાયક નથી, અને બીજાને વીશિક્ષાને લાયક નથી થતવા યુના આનો ઇનસાફ

૪૪૯ જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર સેશન જજને છે તે,

સેશન જજને પોતાનો અધિકાર અભેગ

જણાય ત્યારે કેમ કરવું.

૪૫૦ સેશન જજ રાણીસાહેબની વીસાયતી રદ થત નહીં હોય ત્યારે કેમ કરવું.

૪૫૧ રાણીસાહેબની વિસાયતી રદ થત નહીં હોય તે કરવા માટે મીથનુરી.

૪૫૨ રાણીસાહેબની વીસાયતી રદ થત ઉપર તથા રજી ઉપર એક કુ તોહમત આવે તો તે તે આનો ઇનસાફ કરવા બાબત.

રજી જુદો ઇનસાફ થવાનો દાવો કરવા

ને ક્યાર મુખત્યાર છે.

૪૫૩ રાણીસાહેબની વિસાયતી રદ થત હું માટે મારી તે પ્રમાણે તજવીજ થવી જોઈએ એ કોઈ શખસને વેકર ત્યારે કેમ કરવું

૪૫૪ પોતાની સ્થિતિ વિશે તકરાર મ કરવી એ હક્ક છોડી દેવા બરાબર છે.

૪૫૫ જે શખસ રાણીસાહેબની વીસાયતી રદ થત ન હોય તે શખસનો આ બાબ પ્રમાણે ઇનસાફ કરવામાં આવે તે બાબત

૪૫૬ રાણીસાહેબની વીસાયતી રદ થતને અટકાવી રાખી હોય ત્યારે પોતાને હાઇકોર્ટની આગળ આજવાનો હુકમ મકરવા સારુ અરજી કરવાનો હક્ક

૪૫૭ સદરજુ અરજી કરવામાં આવે ત્યારે કેમ કરવું

૪૫૮ કયા મુકદ્દમાં હાઇકોર્ટ સદરજુ પ્રકારના હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

૪૫૯ માલસતરેટને અથવા સેશન કોર્ટને હુકમ આપનાર આક્ટો સાગુ પાઠવા બાબત;

યુગેપીયનો તથા અમેરીકનોનો ઇનસાફ કરવા માટે જનુરી.

લાગ ૯ મો.
 પુરવાણી કરાવો.
 ખાખ ૩૮ મો
 પબ્લીક પ્રાસિદ્યુટર ખખત [અંદરે સરકાર
 ની તરફથી ફી મળવું] કોમ ચલાવવા
 માટે કરાવેલા માણસ ખાખત.
 ૪૯૨ પબ્લીક પ્રાસિદ્યુટર નિમવાનો અધીકાર
 ૪૯૭ પબ્લીક પ્રાસિદ્યુટર પેતાને સાંપેલા સુકક
 માગાં સઘળી દારટ માં પાલમાને મુખ્યવારે

- ખાનગીરીતે કરેલા પત્ની કરે એ તેના ત્યાં આમરે. ૫૧૩ મુચરકાને બંદલો નાણાંની રકમ અમલ માં મુકવું બાબત.
- ૪૯૪ કરાયાદનુ કામ ચાલાવવાનું છે. હાદવાની ૫૧૪ ખતની શરત તોડી કેમ કરવું.
- આરે તેનું પગીશામ; ૫૧૫ ૫૧૪મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો ઉપર અપીલો બાબત તથા તે હુકમો તપાસવા બાબત.
- ૪૯૫ ફરીયાદ પસંદ કરવાનું કામ ચલાવવાની પરવાનગી બાબ ૩૯ મો. ૫૧૬ કેટલા એક મુચરકા ઉપરથી લેણી થયેલી રકમ વસુલ કરવાનું કરાવવાનો અધિકાર બાબ ૪૩ મો.
- જામીન બાબત.
- ૪૯૬ જામીન લઈ શકાય એવો ગુનેા હોય તો જામીન લેવા બાબત;
- ૪૯૭ જામીન લઈ શકાય એવો ગુનેા હોય તો જામીન ક્યારે લેવાનો અધિકાર છે;
- ૪૯૮ જામીન લેવાનું અથવા જામીનની રકમ ઓછી કરવાનું કરાવવાનો અધિકાર
- ૪૯૯ તોડ મતવાળાનું તથા જામીનનો ખત. ૫૧૭ જે મિલકત સંબંધી ગુનેા કરવામાં તેમી મિલકતની વ્યવસ્થા કરવા બાબત.
- ૫૦૦ પેદાશમાંથી છોડી દેવા બાબત. ૫૧૮ જીલ્લા માલુમ્મતને અથવા પેટા હુકમો માલુમ્મતને સોંપવાની રીતે હુકમ કરવાનો અધિકાર છે;
- ૫૦૧ પ્રથમ લેણી જામીન કાચો હોય ત્યાં ૫૧૯ નિરપરાધી ખરીદદારને તોડ મતવાળાના શરીર ઉપરથી જડેલા પદ્ધતિ આપવા બાબત
- ૫૦૨ જામીનને છુટા કરવા બાબત; ૫૨૦ ૫૧૭મી અથવા ૫૧૮મી અથવા ૫૧૯મી કલમ મુજબ કરેલો હુકમ અમલમાં લાવવાનું બંધ રાખવા બાબત;
- બાબ ૪૦ મો.
- શહેદની જખાની લેવા માટે કમીશનો બાબત. ૫૨૧ આખરે લેવા જેવી તથા બીજી બાબતનો નાશ કરવા બાબત.
- ૫૦૩ શહેદને હાજર થવાનું ક્યારે માફ કરવાનો અધિકાર છે;
- ૫૦૪ શહેદને હાજર થવાનું ક્યારે માફ કરવાનો અધિકાર છે;
- ૫૦૫ પસંદ કરેલા શહેદની જખાની લેવાને મુખત્યાર છે.
- ૫૦૬ કમીશન મોકલવાની અરજી કરવાનો જીલ્લા માંના ત્યાંના માલુમ્મતને અધિકાર. ૫૨૨ સ્થાવર મિલકતનો કબજો પાછો આપવાનો અધિકાર.
- ૫૦૭ કમીશન પાછું મોકલવા બાબત. ૫૨૩ ૫૨મી કલમ મુજબ લીધેલી મિલકત અથવા ચોરીની મિલકત પકડ્યા પછી પોલીસે કેમ કરવું. પકડેલી મિલકતનો ધણી માલમ પડ્યો નહીં હોય ત્યારે કેમ કરવું.
- ૫૦૮ એકથી અથવા ઘણે સારું મુલની રાખવા બાબત બાબ ૪૧ મો. ૫૨૪ છ મહીનામાં કોઈ દાવો કરનાર હાજર ન થાય તો શું કરવું;
- પુરાવા બાબત વિશિષ્ટ નિયમો. ૫૨૫ બગડી જાય એવી મિલકત વેચવાનો અધિકાર, બાબ ૪૪ મો.
- ૫૦૯ પેદાશ શહેદની જખાની. ૫૨૬ હાઈકોર્ટ મુકદ્દમા બીજાની પાસે મોકલવા બાબત.
- ૫૧૦ કેનિકલ એકઝામિનરનો રીપોર્ટ. ૫૨૭ હાઈકોર્ટ મુકદ્દમા બીજાની પાસે મોકલવા બાબત.
- ૫૧૧ અગર તકશરવા અથવા ખીનતશરીરવાર કરવાની સામીતી કેવી રીતે કરાય. ૫૨૮ મુકદ્દમા લઈ લેવાને અથવા બીજાને સોંપવાને જીલ્લા માલુમ્મત અથવા પેટા હુકમો માલુમ્મત મુખત્યાર છે;
- ૫૧૨ તોડ મતવાળાની ઝેર હાજરીમાં પુરાવા દર્શાવવાનો અધિકાર. ૫૨૯ મુકદ્દમા લઈ લેવાને અથવા બીજાને સોંપવાને જીલ્લા માલુમ્મત અથવા પેટા હુકમો માલુમ્મત મુખત્યાર છે;
- ૫૧૩ તોડ મતવાળાની ઝેર હાજરીમાં પુરાવા દર્શાવવાનો અધિકાર. ૫૩૦ મુકદ્દમા લઈ લેવાને અથવા બીજાને સોંપવાને જીલ્લા માલુમ્મત અથવા પેટા હુકમો માલુમ્મત મુખત્યાર છે;

(કેટલાએક) રંગેના મુઠામાં લેવા અને બીકા પૃષ્ઠ ૩૫૩ ફુમારીયાએ ખરો તરબુત મોકરીને સમજાવવું
રંગેના માલુસેટને આપવાનો અપત્યાર; પૃષ્ઠ ૩૫૪ ફુરીયાદી આના તથા શાહુદોના અપત્યાર
આખ ૪૫ મો

ગેરશીરસ્તે ચલાવેલા કામ બાબત
૫૩૯ ચલાવેલું કામને ગેરશીરસ્તાના સબખથી
રદ થતું નથી તેવા ગેરશીરસ્તા બાબત;
૫૩૦ ચલાવેલું કામ ને ગેરશીરસ્તાના સબખથી
રદ થાય છે તેવા ગેરશીરસ્તા બાબત;
૫૩૧ બેટી જગાએ ચલાવેલાં કામ બાબત;
૫૩૨ કમિટ કરવાના હુકમ ગેરશીરસ્તે કરવામાં
થે તે ક્યારે વ્યવહારે પડ્યાં બી કરી શકાય;
૫૩૩ ૧૬૪ મી અથવા ૩૬૪ મી કલમ મહિ
ના કરાવે મુજબ ન ચલાવવા બાબત;
૫૩૪ ૪૫૪ મી કલમની ૨ જી રકમથી ફરમા
વેલા સગલ નહી પુછવા બાબત;
૫૩૫ તોફાનના મુ તઈયાર નહી કરવાનું ફળ
૪૩૬ આસસરોની મદદથી ઇતસાફ થઈ શકે એવા
મુન્નાનો ઇતસાફ જુરીથી કરવા બાબત
જુરીથી ઇતસાફ થઈ શકે એવા મુન્નાનો ઇ
તસાફ આસસરોની મદદથી કરવા બાબત;
૫૩૭ કરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ તોફાન તત્તમા
માં અથવા ખાજા ચલાવેલાં કામમાં મુકામ
થવા કસૂરના સબખથી ક્યારે રદ થઈ શકે;
૫૩૮ ચલાવેલા કામમાં ખામીનથી સેરખતારીતની ક
સુરનેલી ધેન્ન મિગેરકાયદસર થશે તહી અને જપ
તોફરનાર સાપરાધ પ્રવેસ કરનાર થશે તહી

આખ ૪૬ મો;

પરચુરાણ;

૫૩૯ ને કોરટની તથા શખમોની આગળ સોગ
નનામાં કરવાનો આધિકાર છે તે;
૫૪૦ ખુલાના શાહુદને સમન કરવાનો અથવા હાજર હો
ય એવા શખમની બાબત લેવાનો અધિકાર;
૫૪૧ કોટની જગા મુકરર કરવાનો અધિકાર;
૫૪૨ કોટી તુરગામાં હોય તેની જખાતી લેવા માટે
ને આજુવાનો હુકમ કરવાનો પરેશીડેન્શો
માં સતરેટનો અપત્યાર

૫૪૩ ફુમારીયાએ ખરો તરબુત મોકરીને સમજાવવું
૫૪૪ ફુરીયાદી આના તથા શાહુદોના અપત્યાર
૫૪૫ કંઈથી ખરચ અથવા નુકશાનીનો આવેલ
આપવાનો કોરટનો અધિકાર
૫૪૬ પછીથી હોવાનીમાં કરેલી ફુરીયાદમાં ઉપર
મુજબ આપેલી રકમ હિસાબમાં લેવી.
૫૪૭ ને પછીસા આપવાનો હુકમ કર્યો હશે તે
કંઈ તનીકે વસુલ કરી શકાશે.
૫૪૮ ચલાવેલાં કામના કામજોની તકલો.
૫૪૯ કોરટમાં રાહથી ઇતસાફ થવાને ખાત હોય
તેવા શખમોને લશ્કરી અધીકારીઓને રવા
બીત કરવા બાબત;
૫૫૦ સદરહુ પ્રકારના શખમોને પકડવા બાબત.
ઉચ્ચાદરજના પોલીસ અમલદારોના અધિકાર.
૫૫૧ ને સ્ત્રીઓનું હક અથવા પુત્રાને સ્ત્રીઓને છુટી
કરી આપવાની જરૂર પડવાનો અધિકાર;
૫૫૨ ઇસાકાના મુખ્ય શહેરમાં વગર સબખે ને
શખમને હવાલામાં આપ્યા હોય તે શખ
મને નુકશાની આપવા બાબત;
૫૫૩ તાબામાં હોતી કોરટોના દરેક તપાસવા સાર
કાનુનો કરવાનો આર્ટીકલ કોટોના અપત્યાર
ખાજા હાઈકોર્ટને ખાજા કારણે સારકા
નુનો કરવાનો અધિકાર;
૫૫૪ નમુના
૫૫૫ ને મુકદ્દમામાં જડવો અથવા માલુસતરેટનો
પેતાનો હિતસંબધ હોય તે મુકદ્દમા બાબત;
૫૫૬ કોટોની ભાષા નક્કી કરવાનો અધિકાર;
૫૫૭ ગવંતર જનરલ ઇતકાંડી સનાતના સ્થાનીક સ
રકારના અધીકાર વખતે વખત ચલાવી શકાય;
૫૫૮ ચાલુ મુકદ્દમા;

પરિશીષ્ટ ૧ હુ—આકોટો રદ કર્યા તે;
પરિશીષ્ટ ૨ હુ—મુન્નાની વીગત મુકાદ્દમ
પરિશીષ્ટ ૩ હુ—જલ્દમાંના માલુસતરેટનો
સાધારણ અપત્યાર;
પરિશીષ્ટ ૪ હુ—જલ્દમાંના માલુસતરેટનો
ને ને જસ્ટી અપત્યાર આપી શકાય
પરિશીષ્ટ ૫ હુ—નમુના;

સન ૧૮૮૨ નો આક્ટ ૧૦ મો.

ફાઇનલ કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાને એકત્ર કરીને સુધારવા વિશેનો આક્ટ.

ઉદ્દેશ.

ફાઇનલ કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાને એકત્ર કરીને સુધારવો યોગ્ય છે; વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે હાન્યું છે:-

ભાગ ૧ લો.

પ્રથમ નિયમ.

બાબ ૧ લો.

ફાઇનલ કામ,
સરખાત,

૧ આ આક્ટને “સન ૧૮૮૨ નો ફાઇનલ કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો” કહેવો; અને તે સન ૧૮૮૩ ના જન્યુઆરી મહિનાની ૧લી તારીખે અમલમાં આવશે.

ક્યાંહાંક્યાંહાં લાગુ છે.

આ આક્ટ આખા બ્રિટિશ ઇન્ડિયાને લાગુ છે; પણ કોઈ વિસ્તૃત પડતો ખાસ ઠરાવ ન હોય તો, હાલમાં કોઈ પણ વિશેષ અથવા સ્થાનિક કાયદો અમલમાં હોય તે ન. અથવા ખીજે કોઈ પણ કાયદો હાલ અમલમાં હોય, અને તેથી કોઈ પણ વિશેષ હકુમત અથવા અધિકાર આપેલો હોય તેને, અથવા કામ ચલાવવાની કોઈ પણ વિશેષ રીત ફરમાવેલી હોય તેને આ આક્ટ માંહેના કોઈ પણ મંજૂરથી બાધ થશે નહીં, અથવા આ આક્ટ માંહેના કોઈ પણ મંજૂર—

(અ) કલકત્તા, મદ્રાસ તથા મુંબઈ એ સેહેરોમાં પોલીસ-કમીશનરોને અથવા કલકત્તા તથા મુંબઈ એ સેહેરોમાં પોલીસને લાગુ નથી,

(બ) જે છાવણીઓમાં તથા થાણાઓમાં મદ્રાસ ઇલાકાનાં તથા મુંબઈ ઇલાકાનાં લશકરો રહેતાં હોય તે છાવણીઓ તથા થાણાઓ આગળ લશકરી બંજરોમાં નહોતા ગુન્હાઓનો ઇનસાફ કરવાને જે અમલદારને યોગ્ય રીતે અધિકાર આપીયો હોય તે અમલદારને લાગુ નથી.

(ક) નદ્રામ ઇલાકામાં ગામોના મુખીઓને લાગુ નથી; અથવા

(ડ) મુંબઈ ઇલાકામાં ગામના પોલીસ અમલદારોને લાગુ નથી

આક્ટો રદ કરવા બા

(ઈ) અને ૧૭૪ મી અને ૧૭૫ મી તથા ૧૭૬ મી

પત. કલમ માંહેના કોઈ મંજૂર મદ્રાસ સેહેરોમાં પોલીસને લાગુ નથી.

૨. સન ૧૮૮૩ ના જન્યુઆરી મહિનાની ૧લી તારીખે અને તે તારીખથી પહેલાં પરિશિષ્ટમાં ફેલા આક્ટો સદરહુપરિશિષ્ટનાં ત્રીજા આસનમાં લખ્યું છે તે સુધી રદ થશે, પણ જે હકુમત તે વખતે કાયમન હોય અથવા જે રીત પ્રમાણે તે વખતે કામ ચલાવવામાં આવતું ન હોય તે હકુમત અથવા તે રીત ફરીથી સ્થાપિત થાય, અથવા જે

૬૬ તે વખતે કાયદસર હોય તે કેદ જારી રાખવી ગેરકાયદસર થાય, એવી રીતે તે આક્ટો ૧૬ થશે નહીં.

૨૬ કરેલા આક્ટો ૧ આ કાયદાથી ૨૬ કરેલા હરકોઈ કાયદા પ્રમાણે અથવા એ પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરે વા કોઈપણ કાયદાથી ૨૬ કરેલા હરકોઈ કાયદા પ્રમાણે જે જીજ્ઞાસુઓ પ્રસિદ્ધ કરી હોય, જે જાહેરનામાં કર્યા હોય, જે અધિકાર આપ્યા હોય, જે નમુના ઠગાંચા હોય. જે

સ્થાનિક હદ ખાંધી હોય, જે શિક્ષાના હુકમ કર્યા હોય અને જે હુકમો, કાનુનો તથા નિમાણુકો કરી હોય, અને જે સન ૧૮૮૩ ના જન્યુઆરી મહિનાના પે હેલી તારીખની તરત પહેલાં અમલમાં હોય, તે સરવે જાહેર ખબરો આ આક્ટની તેવીજ કલમ પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરી છે, તે સર્વે જાહેર નામા તેજ પ્રમાણે કર્યા છે, તે સરવે અધિકાર તેજ પ્રમાણે આપ્યા છે. તે સરવે નમુના તેજ પ્રમાણે ઠગાંચા છે, તે સરવે સ્થાનિક હદ તેજ પ્રમાણે ખાંધી છે, તે સરવે શિક્ષાના હુકમ તેજ પ્રમાણે કર્યા છે, અને તે સરવે હુકમો, કાનુનો તથા નિમાણુકો તેજ પ્રમાણે કરી છે એમ સમજવું

૩ આ કાયદા અમલમાં આવે તેની અગાઉ કરેલા વવાની રીતના કાયદા જે જે કાયદામાં ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત આવત ઉપરના તથા બીજા ૨૬ ના કાયદા ઉપર એટલે ૧૮૬૧ ના ૨૫ મા આક્ટ ઉપર, અથવા ૧૮૭૨ ના ૧૦ મા આક્ટ ઉપર, અથવા તેના હરકોઈ બાબ અથવા કલમ ઉપર, અથવા પ્રસ્તુત કાયદા થી ૨૬ કરેલા બીજા કોઈપણ કાયદા ઉપર હવાલો આ પ્યો હોય તે પ્રસ્તુત કાયદા ઉપર અથવા તેના તેવાજ બાબ અથવા કલમ ઉપર આપ્યો છે એવું બની શકે તેટલે સુધી સમજવું

અગાઉના આક્ટોમાં આ કાયદા અમલમાં આવે તેની અગાઉ કરેલા દરેક હેના શબ્દો. આક્ટમાં “માજિસ્ટ્રેટનો અપત્યાર (અથવા ‘પુરેપુરો અ-

પત્યાર’) ચલાવનારો [અથવા અપત્યારવાળો] અમલદાર” “પેહેલા વરગનો તાબામાં હોના માજિસ્ટ્રેટ,” અને “બીજા વરગનો તાબા માં હોના માજિસ્ટ્રેટ,” આ શબ્દો લખેલા છે તે શબ્દોનો અર્થ યથાક્રમ “પેહેલા વરગનો માજિસ્ટ્રેટ” “બીજા વરગનો માજિસ્ટ્રેટ,” અને “ત્રીજા વરગનો માજિસ્ટ્રેટ,” એવો સમજવો; “ડિસ્ટ્રિક્ટના ભાગનો માજિસ્ટ્રેટ” આ શબ્દોનો અર્થ “પેટાતુકડી મા જિસ્ટ્રેટ એવો સમજવો, “ડિસ્ટ્રિક્ટનો માજિસ્ટ્રેટ” આ શબ્દોનો અર્થ “જિલ્લા મા જિસ્ટ્રેટ એવો સમજવો; અને “પોલીસ માજિસ્ટ્રેટ” આ શબ્દોનો અર્થ “પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટ” એવો સમજવો.

વ્યાખ્યા.

૪ આ કાયદામાં હેઠળ લખેલા શબ્દોનો તથા વાક્યો નો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સમજવો, પણ વિષય ઉ પરથી અથવા આગલા પાછલા સંબંધ ઉપરથી જુદા ઈરાદા દખાવતા નહીં હોય તો હેઠળ લખેલા શબ્દોનો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સમજવો.

“ફરિયાદ”

(અ) “ફરિયાદ” એટલે આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ માજિ

સ્નેહ કામ ચલાવે એટલા માટે, કોઈ સખસે કાંઈ ગુ
નહો કર્યો છે એવો કોઈ માણસ્નેહની આગળ મ્હોદ
થી અથવા લખીને જાહેર કરેલો મજકુર, પણ તે
સખસ જાણ્યો હોય કે ન જાણ્યો હોય તોપણ,
એવું સમજવું; પણ તેમાં પોલીસ અમલદારના રી
પોર્ટનો સમાવેશ થતો નથી:

“તપાસ:”

(ખ) “તપાસ” આ શબ્દમાં પોલીસે અથવા (મા

જા] જે સખસને આ બાબત ધીકે માણસ્નેહ અધીકાર આપ્યો હોય તે સખસે પુ
રાવો એકઠો કરવા સારૂ આ કાયદા પ્રમાણે ચલા
વેલાં સઘળાં કામનો સમાવેશ થાય છે.

“ચોકશી”

(ક) “ચોકશી” આ શબ્દમાં માણસ્નેહ અથવા કોરટે
આ કાયદા પ્રમાણે કરેલી દરેક ચોકશીનો સમાવેશ
થાય છે.

“ઇનસાફી મુકદ્દમો;”

(ડ) “ઇનસાફી મુકદ્દમો” એટલે કાંઈ કામ ચાલતું હોય
ત્યારે પુરાવો લેવામાં આવે છે અથવા કાયદેસર લે
વાનો અધિકાર છે તેવું કામ સમજવું;

“લખીને” તથા
“લખેલું.”

(ઇ) “લખીને” તથા “લખેલું” આ શબ્દમાં “ખીખાં
છાપતું કામ” “શિલા છાપતું કામ” ફોટોગ્રાફનું કા
મ,” “કોતર કામ” અને ખીજે જે પ્રકારે શબ્દો

અથવા આંકડાઓ કાગળ ઉપર અથવા કાંઈ વસ્તુ ઉપર ખતાવી શકાય તે પ્રકાર,
એઓનો સમાવેશ થાય છે.

“પેટા ટુકડી”

(ફ) “પેટા ટુકડી” એટલે કોઈ જાણની આ કાયદા
પ્રમાણે કરેલી પેટા ટુકડી સમજવી;

“પ્રાંત:”

(ગ) “પ્રાંત” એટલે કોઈ પણ સ્થાનિક સરકારના
અમલ હેઠળ જે વખતે જે કાંઈ મુસક હશે તે
વખતે તે મુસક સમજવો;

“ઇલાકાતું મુખ્ય શહે
ર:”

(હ) “ઇલાકાતું મુખ્ય શહેર” એટલે કલકત્તાની અ
થવા મદ્રાસની અથવા મુંબઈની ઇનસાફીની હા
ઈ કોરટની અસલ દિવાની દાવો લેવાનો માલુમ
હકુમતની સ્થળસીમમાં જેટલી જગા હોય તેટલી જગા જે વખતે જે હોય તે
વખતે તે સમજવી;

“હાઈકોર્ટ”

(આઈ) “રાણીની વિભાગની રહાયતની ઉપર અથવા

રાણીની વિભાગની રહાયતની સાથે જે માણસોની
ઉપર તોહોમત મુક્યું હોય તે માણસોની ઉપર કામ ચલાવવાના સંબંધમાં
“હાઈકોર્ટ” આ શબ્દનો અર્થ કલકત્તાની અથવા મદ્રાસની અથવા મુંબઈની
હાઈકોર્ટ, વાયવ્ય પ્રાંતની હાઈકોર્ટ, પંજાબની ચીફ કોર્ટ સમજવી અને રાજ્ય

ના રિજીસ્ટર સમજવો.

બીજા કામમાં “હાઇકોર્ટ” એટલે હરકોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં સર્વના કરતાં મુખ્ય ફોજદારી અપીલની અથવા તપાસ કરનારી કોર્ટ સમજવી;

અથવા જ્યાં સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ કોર્ટ કોઈપણ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે સ્થાપેલી ન હોય ત્યાં જે અમલદારને ગવરનર જનરલ ઇન ઇન્ડિસિલ આ બાબત નિમે તે અમલદાર સમજવો.

“ચીફ જસ્ટીસ”

(જ) “ચીફ જસ્ટીસ” આ શબ્દમાં કોઈ ચીફ કોર્ટના સીનીયર જડજનો પણ સમાવેશ થાય છે.

“આડવોકેટ જનરલ”

(ક) “આડવોકેટ જનરલ” આ શબ્દમાં સરકારી આડવોકેટ, અથવા જ્યાં કોઈપણ આડવોકેટ જનરલ અથવા સરકારી આડવોકેટ ન હોય ત્યાં જે અમલદારને સ્થાનિક સરકાર તેના કામ સારૂ વખતે વખતે નિમે તે અમલદારનો પણ સમાવેશ થાય છે.

“કલાર્ક આફ ધી કાઉન્ટ”

(લ) “કલાર્ક આફ ધી કાઉન્ટ” આ શબ્દમાં આ કાયદાધી કલાર્ક આફ ધી કાઉન્ટને જે કામો સોંપ્યાં છે તે કામો બજાવવાને ચીફ જસ્ટીસે વિશેષ કરીને નિમેલા હરકોઈ અમલદારનો સમાવેશ થાય છે,

“પબ્લિક પ્રાસીક્યુટર”

(મ) “પબ્લિક પ્રાસીક્યુટર” એટલે જુદર મી કલમ પ્રમાણે નીમેલા કોઈપણ શખ્સ સમજવો, અને તેમાં પબ્લિક પ્રાસીક્યુટરના હુકમ પ્રમાણે કામ કરનાર હરકોઈ શખ્સનો સમાવેશ થાય છે; અને હાઇકોર્ટ પોતાની અસલ ફોજદારી હુકમત ચલાવતી હોય ત્યારે તે કોર્ટમાં મલીકા માઆઝમા તરફથી ફરિયાદીનું કામ ચલાવનાર હરકોઈ શખ્સ પણ સમજવો;

“પ્લીડર”

(ન) “પ્લીડર” આ શબ્દ જ્યારે હરકોઈ કોર્ટ માં હોના કોઈપણ કામના સંબંધથી વપરાયો હોય ત્યારે તેનો અર્થ સદરહુ કોર્ટમાં કામ કરવાને કોઈપણ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે જે પ્લીડરને અધિકાર આપ્યો હોય તે પ્લીડર એવો સમજવો, અને તેમાં (૧) કોઈ હાઇ કોર્ટનો સદરહુ અધિકારવાળો કોઈ આડવોકેટ, વકીલ, તથા આટરની, અને (૨) સદરહુ કામમાં કોર્ટની પરવાનગી લઈને કામ કરવાને નીમેલા હરકોઈ મુખત્યાર અથવા બીજા શખ્સ, એ સર્વનો સમાવેશ થાય છે.

“પોલીસ થાણું”

(ઓ) “પોલીસ થાણું” એટલે જે ઠેકાણાને સ્થાનિક સરકારે આ કાયદાના કારણે સાદુ સામાન્ય રીતે અથવા વિશેષ કરીને પોલીસ થાણું ઠરાવ્યું હોય તે ઠેકાણું સમજવું, અને તેમાં સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેષ કરીને જાણવેલાં હરકોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રોના જે અમલદારના હ સમાવેશ થાય છે; અને “જે અમલદારના હવાલામાં વાલામાં પોલીસ થાણું પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર” આ શબ્દમાં જ્યાં હોય તે અમલદાર. જે જે અમલદારના હવાલામાં તે થાણું હોય તે અમલ

દાર તેમાંથી ગેરહાજર હોય અથવા મંદવાડને લીધે 'ચોતાનું' કામ બંધ પડવાને અશક્ત હોય ત્યારે તેની પછીના દરજ્જાનો અને કનિસ્ટેબલથી ચઢતા દરજ્જાનો જે પોલીસ અમલદાર તે પોલીસ થાણામાં હાજર હોય તેનો સમાવેશ થાય છે, અથવા સ્થાનિક સરકાર એમ ફરમાવે ત્યારે, બીજા જે પોલીસ અમલદાર સદરહુ પ્રમાણે હાજર હોય તે પોલીસ અમલદારનો સમાવેશ થાય છે.

“ગુન્હો”

(૫) “ગુન્હો” એટલે કોઈપણ ચાલુ કાયદાથી શિક્ષા લાયક કરેલું કોઈપણ કૃત્ય અથવા કસુર સમજાવી.

“કાગ્નિઝેમલ ગુન્હો”

(કયુ) “કાગ્નિઝેમલ ગુન્હો” એટલે જે ગુન્હો બાબત અને ‘કાગ્નિઝેમલ મુકદ્દમો’ એટલે જે મુકદ્દમામાં ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરોની માંદ અથવા બાહાર પોલીસ અમલદાર બીજા પ

રિશિષ્ટ પ્રમાણે અથવા હરકોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે વગર વારંટે પકડવાને, અથવા ત્યાર છે તે ગુન્હો અથવા મુકદ્દમો સમજાવે,

“નાનકાગ્નિઝેમલ ગુન્હો”

“નાનકાગ્નિઝેમલ ગુન્હો” એટલે જે ગુન્હો બાબત અને નાનકાગ્નિઝેમલ મુકદ્દમો” એ

“નાનકાગ્નિઝેમલ મુકદ્દમો”

ટલે જે મુકદ્દમામાં ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરોની માંદ અથવા બાહાર પોલીસ અમલદાર વગર વારંટે પકડવાને અથવા ત્યાર નથી તે ગુન્હો અથવા મુકદ્દમો સમજાવે;

“જામીન લઈ શકાય એવો ગુન્હો”

(૨) “જામીન લઈ શકાય એવો ગુન્હો” એટલે જે ગુન્હો બાબત બીજા પરિશિષ્ટમાં બતાવ્યા મુજબ જામીન લઈ શકાય તે, અથવા જે ગુન્હો બાબત બીજા કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે જામીન લઈ શકાય તે ગુન્હો સમજાવે; અને “જામીન નહીં લઈ શકાય એવો ગુન્હો” એટલે બીજા કોઈ ગુન્હો સમજાવે,

“જામીન નહીં લઈ શકાય એવો ગુન્હો”

“વારંટનો મુકદ્દમો”

(૩) “વારંટનો મુકદ્દમો” એટલે જે ગુન્હો બાબત મોતની. અથવા સમુદ્રપારની અથવા છ મહિનાથી વધારે મુદત સુધી કેદની, શિક્ષા કરી શકાય તેવા ગુન્હો સંબંધી કોઈ મુકદ્દમો સમજાવે;

“સમનનો મુકદ્દમો”

(૮) “સમનનો મુકદ્દમો” એટલે જે ગુન્હો બાબત સદરહુ શિક્ષા કરી નહીં શકાય એવા ગુન્હો સંબંધી કોઈ મુકદ્દમો;

“રાજીની વિલાયતી રૂઠ્ઠા”

(કયુ) “રાજીની વિલાયતી રૂઠ્ઠા” આ શબ્દનો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સમજાવે એટલે:—

(૧). ગ્રેટ બ્રિટન અને આયર્લેન્ડના સંયુક્ત રાજ્યમાં અથવા યુરોપ માંહેની અથવા અમેરિકામાંહેની અથવા આસ્ટ્રેલિયામાંહેની મલીકા માઆજમાની કોઈપણ

વસાહતોમાં અથવા મુલકોમાં, અથવા ન્યુઝીલેન્ડની વસાહતમાં, અથવા કેપ ઓફ ગુડ હોપની, અથવા નટાલની વસાહતમાં મલીકા માલિકાઓમાંની જે રહેલો જન્મી હોય અથવા જે રહેલો તને ત્યાંના દરજ્જા અધિકાર પ્રાપ્ત થયો હોય અથવા જે રહેલો ત્યાં હમેશાં રહેવાનું ઠેકાણું કચ્છું હોય એવી હરકોઈ રહેલો;

(૨). સદરહુ પ્રકારનાં હરકોઈ માણસનું ઔરસ છોડે અથવા તે છોકરાનું છોકરું;

“બાબ”

[૧] “બાબ” એટલે આ કાયદાનો કોઈ બાબ સમજવો. અને પરિશિષ્ટ એટલે આ કાયદાને જે

“પરિશિષ્ટ”

હેતુ કોઈ પરિશિષ્ટ સમજવું;

“જગા”

(કબલ્યુ) “જગા” આ શબ્દમાં ઘર, મકાન, તંબુ તથા વાહાણ એના પણ સમાવેશ થાય છે.

કત્યોના સંબંધમાં વા પહેલાં શબ્દો.

જે શબ્દો કરેલાં કત્યોના સંબંધમાં વાપરવા હોય તે શબ્દો ઝેરકાયદેસર કરેલી કમુરોને પણ લાગુ છે; અને

શબ્દોનો જે અર્થ ફોજદારીકાયદામાં હોય તે જ અર્થ સમજવો.

જે શબ્દો તથા વાક્યો આ કાયદામાં વાપરવાં હોય અને જેઓની વ્યાખ્યાઓ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદામાં આપી હોય અને ઉપર આપી નહીં હોય તે સરવે શબ્દોનાં તથા વાક્યોના અર્થ સદરહુ કાયદામાં જે પ્રમાણે આપ્યાં હોય તે પ્રમાણે સમજવા.

ફોજદારીકાયદામુજબના ગુન્હાઓનો ઇનસાફ.

૫. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા મુજબના સઘળા ગુન્હાઓની ચોક્કસી તથા ઇનસાફ આ કાયદામાં આગળ કહેલા ઠરાવો પ્રમાણે કરવો; અને બીજા કોઈ પણ કાયદા મુજબના ગુન્હાઓની ચોક્કસી તથા ઇનસાફ તેજ ઠરાવ પ્રમાણે કરવો, પણ તે ચોક્કસી અથવા ઇનસાફ, સદરહુ ગુન્હાની ચોક્કસી અથવા ઇનસાફ કરવાની રીત અથવા જગા સંબંધી નિયમ ન કરવા બાબત કોઈ પણ કાયદો ચાલુ હોય તો તેને અનુસરીને કરવો.

બીજા કાયદાઓવિરુદ્ધ ગુન્હાઓનો ઇનસાફ.

લાગુ ર જો.

ફોજદારી કોર્ટોની તથા હુદાઓની રચના તથા અધિકાર, બાબ ૨ જો.

ફોજદારી કોર્ટોની તથા હુદાઓની રચના બાબત,

અ.—ફોજદારી કોર્ટોના દરજ્જા,

ફોજદારી કોર્ટોના દરજ્જા,

૬, હાઈ કોર્ટો શિવાય, તથા આ કાયદા વગેરે બીજા કોઈ પણ ચાલુ કાયદો પ્રમાણે રચેલી કોર્ટો શિવાય, બ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં પાંચ દરજ્જાની ફોજદારી કોર્ટો હશે,

એટલે:—

૧.—સેશન કોર્ટો;

૨.—પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટોની કોર્ટો;

૩, —પેટેલા વરગતા માણસોની કોરટો;

૪, —ખીજ વરગતા માણસોની કોરટો;

૫, —ત્રીજ વરગતા માણસોની કોરટો;

ખ, —મુલકની તુકડીઓ,

સેશન તુકડીઓ,

જીલ્લા,

તુકડીઓમાં તથા જીલ્લાઓમાં ફરફાર કરવાનો અધિકાર,

હાલની તુકડીઓમાં તથા જીલ્લાઓમાં જ્યાં હાં સુધી ફરફાર કરવા માં ન આવે ત્યાં સુધી તે કાયમરાખ્યા,

ધણકાના મુખ્ય શેરોને જીલ્લા ગણવા.

જીલ્લાની પેટાતુકડીઓ કરવાનો અધિકાર

હાલની પેટા તુકડીઓ કાયમ રાખી,

૭, (ધણકાનાં મુખ્ય શેરો શિવાય) દરએક પ્રાંત સેશન તુકડી થશે, અથવા તેમાં સેશન તુકડીઓ આવશે;

અને આ કાયદાનાં કારણ સારૂ દરએક સેશન તુકડી જીલ્લા થશે અથવા તેમાં જીલ્લા આવશે,

સદરહુ તુકડીઓની તથા જીલ્લાઓની સીમાઓમાં, અથવા ગવર્નર જનરલ ઇન કાઉન્સિલની, અગાઉથી મંજૂરી લઈને, તેમની સખ્યામાં ફરફાર કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે,

આ કાયદા અમલમાં આવે ત્યારે ચાલુ હોય એવી સેશન તુકડીઓમાં તથા જીલ્લાઓમાં જ્યાં સુધી સદરહુ મંજૂર માણે ફરફાર કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે સેશન તુકડીઓ તથા જીલ્લા રહેશે,

આ કાયદાના કારણ સારૂ દરએક ધણકાનું મુખ્ય શેર જીલ્લા છે એમ સમજવું.

૮ ધણકાનાં મુખ્ય શેરોની બહારનાં કોઈ પણ જીલ્લાની પેટા તુકડીઓ કરવાનો અથવા સદરહુ પ્રકારનાં કોઈ પણ જીલ્લાના કોઈ પણ ભાગને પેટા તુકડી કરવાનો, અને કોઈ પણ પેટા તુકડીની હદમાં ફરફાર કરવાનો. અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે.

જે ચાલુ પેટા તુકડીઓ હાલમાં ઘણું કરીને માંજસ્ટ્રેટના હવાલામાં મુખ્યામાં આવે છે તે સઘળી પેટા તુકડીઓ આ કાયદા પ્રમાણે કરેલી છે એવું, સમજવું.

૯, —ધણકાના મુખ્ય શેરોની બહાર કોરટો તથા હુદા,

સેશન કોરટ.

૯. સ્થાનિક સરકારે દરએક સેશન તુકડી માટે એક સેશન કોરટ સ્થાપવી, અને સદરહુ કોરટનો એક જ ડજ નીમવો.

વળી સદરહુ પ્રકારની એક અથવા વધારે કોરટોમાં હકુમત ચલાવવાને આડિશનલ શેશન જડજ્જે, જઈન્ટ સેશન જડજ્જે, તથા આસિસ્ટન્ટ શેશન જડજ્જે નિમવાનો અગ્રીકાર સ્થાનિક સરકારને છે.

જ્યારે આ કાયદા અમલમાં આવે ત્યારે જે સેશન કોરટો ચાલુ હોય તે સઘળી સેશન કોરટો આ કાયદા પ્રમાણે સ્થાપેલી છે એમ સમજવું.

જીલ્લા માંજસ્ટ્રેટ.

૧૦. ધણકાના મુખ્ય શેરોની બહાર દરએક જીલ્લા

માં સ્થાનિક સરકારે પેહેલા વરગનો એક માછસ્ટેટ નિમ
વો, અને તેને જીલ્લા માછસ્ટેટ કહેવો.

જીલ્લા માછસ્ટેટ
નો હુદો ખાલી ૫૭
વાથી તે ઉપર થોડી
મુદતને માટે નિમાય
લા અમલદારો.

૧૧. જ્યારે કોઈ જીલ્લા માછસ્ટેટનો હુદો ખાલી
૫૭વાથી કોઈ પણ અમલદાર સદરહુ જીલ્લામાં મુખ્ય
અમલ ચલાવવાનાં કામ ઉપર થોડી મુદતને માટે આવે
ત્યારે સદરહુ અમલદારે સ્થાનિક સરકારનો હુકમ થતાં
સુધી આ કાયદા ઉપરથી જીલ્લા માછસ્ટેટને જે અધિકાર
ર આપ્યા છે તથા તેને જે કામો સોંપ્યાં છે તે સરવે અ
ધિકારો ચલાવવા તથા તે સરવે કામો કરવાં.

તાખામાંહેના માછ
સ્ટેટો.

૧૨ ઇલાકાનાં મુખ્ય શેહેરોની બહાર કોઈ પણ જીલ્લા
માં જીલ્લા માછસ્ટેટ શિતાય, પેહેલા વરગના અથવા
બીજા વરગના અથવા ત્રીજા વરગના માછસ્ટેટો દાખલ
પોતાની નજરમાં આવે તેટલાં માણસોને નિમવાનો અધિકાર સ્થા
નિક સરકારને છે અને સદરહુ માણસોને આ કાયદા પ્રમાણે જે
અધિકારો આપવામાં આવે તે સરવે અથવા તેમાંનાં કોઈપણ અધિકાર
તેમની હુકમતની જે સ્થાનિક પ્રદેશમાં તેણે ચલાવવા તે સ્થાનિક પ્રદેશ વ
ખતે વખતે ઠરાવવાનો અખત્યાર સ્થાનિક સરકારના
અથવા સ્થાનિક સરકારના નિરબંધ હક્ક રહીને
જીલ્લા માછસ્ટેટને છે,

સદરહુ પ્રગરનો પ્રદેશ ડરાનીને જીલ્લી રીતે ઠરાવ્યું ન હોય તો સદરહુ માણસોની
હુકમત તથા તેઓનો અધિકાર સદરહુ જીલ્લામાં સરવે હેઠળે લાગુ પડશે

પેટા ટુકડા માછ
સ્ટેટના હવાલામાં મુ
કવાનો અધિકાર.

૧૩. સ્થાનિક સરકાર કોઈ પેટા ટુકડી પેહેલા
વરગના અથવા બીજા વરગના કોઈ પણ માછસ્ટેટના
હવાલામાં મુકવાને અને જે પ્રસંગે જરૂર પડે તે પ્રસંગે
તે હવાલો તેની પાસે છોડાવવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ માછસ્ટેટોને પેટા ટુકડી માછસ્ટેટો કહેવા.

જીલ્લામાંજીલ્લાને
અધિકારસોંપવાખાખત,
સ્પેશિયલ માછસ્ટેટો.

સ્થાનિક સરકાર આ કલમમાં કહેલા પોતાના અધિકાર
ર જીલ્લા માછસ્ટેટને સોંપવાને મુખત્યાર છે.

૧૪. પેહેલા વરગના અથવા બીજા વરગના અથ
વા ત્રીજા વરગના માછસ્ટેટને જે અધિકાર આ કાયદા
થી આપ્યા છે અથવા આ કાયદા પ્રમાણે આપી શકાય તે સરવે અથવા તેમાંના
હરકોઈ અધિકાર ઇલાકાનાં મુખ્ય શેહેરોની બહાર હરકોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં અમુક
મુકદમાના સંબંધમાં અથવા કોઈ અમુક વરગના અથવા અમુક વરગોના મુકદમા
ના સંબંધમાં અથવા સામાન્ય રીતે સઘળા મુકદમાના સંબંધમાં હરકોઈ માણસને
આપવાનો અખત્યાર સ્થાનિક સરકારને છે.

સદરહુ માછસ્ટેટોને સ્પેશિયલ માછસ્ટેટો કહેવા.

આ કલમના પેહેલા પારગ્રાહી આપેલો અધિકાર સ્થાનિક સરકાર પોતાના તાખા

મહેતા હરકોઈ અમલદારને ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલની અગાઉથી મંજૂરી લઈને અને પોતે દુરસ્ત ધારે એટલી હદ રાખીને સોંપવાને મુખ્યત્યાર છે.

આસિરેટ ડિસ્ત્રીક્ટ સુપરીન્ટેન્ડથી ઉતરતા દરજ્જાના કોઇપણ પોલીસ અમલદારને આ કલમ પ્રમાણે કાંઈ પણ અધિકાર આપવા નહીં, અને સુલેહ જળવવા સારૂ તથા ગુન્હે અટકવવાસારૂ અને ગુન્હેગારોને માછસ્ટ્રેટની આગળ લઈ જવા માટે તેઓને ખેળી કાઢાડવાસારૂ તથા પકડવાસારૂ તથા અટકાવી રાખવાસારૂ અને કોઈ પણ ચાલુ કાયદાથી તે અમલદારને સોંપેલા ખીજ કાંઈ પણ કામ તેને કરવા સારૂ જેટલે સુધી જરૂર હોય તે કરતાં વધુ કાંઈ પણ અધિકાર સદરહુ પ્રમાણે આપવા નહીં.

માછસ્ટ્રેટની બેન્ચે.

૧૫ ઇલાકાના મુખ્ય જોદારોની બહાર હરકોઈ જગા માં હરકોઈ જે અથવા વધારે માછસ્ટ્રેટોને બેન્ચ તરીકે

કે એસવાનુ ફરમાવવાને સ્થાવીક સરકાર મુખ્યત્યાર છે, અને પેહેલા, ખીજ, અથવા ત્રીજા વરગતા માછસ્ટ્રેટને જે અધિકારો આ કાયદાથી આપ્યા છે અથવા આ કાયદા પ્રમાણે આપી શકાય તેમાંના હરકોઈ અધિકાર સ્થાનીક સરકાર હુકમ કરીને સદરહુ બેન્ચને આપવાને મુખ્યત્યાર છે અને સ્થાનીક સરકાર દુરસ્ત ધારે એવાજ મુકદમામાં અથવા એવાજ વરગતા મુકદમામાં, અને એવીજ સ્થાનીક હદમાં, સદરહુ અધિકારો ચલાવવાનું ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખ્યત્યાર છે.

વિશેષ હુકમ નહોય

આ કલમ પ્રમાણે હરકોઈ હુકમ કરીને જુદી રીતનો તો બેન્ચ ને અધિકારો કરાવ કર્યો નહીં હોય તો સદરહુ બેન્ચના સેંખરોમાં જે રો ચલાવી શકે તે.

ઊંચામાં ઊંચા દરજ્જાના માછસ્ટ્રેટ હોય અને જે સદરહુ બેન્ચના સેંખર તરીકે હાજર રહીને કામમાં ભાગ લેતો હોય તેવા માછસ્ટ્રેટને આ કાયદાથી જે અધિકાર આપ્યા હોય તે અધિકાર સદરહુ પ્રકારની દરએક બેન્ચના છે એવું સમજવું, અને આ કાયદાના કારણે સારૂ તે બેન્ચને જેટલે સુધી ખતી શકે તેટલે સુધી સદરહુ દરજ્જાના માછસ્ટ્રેટ તરીકે ગણવી.

બેન્ચોની પોતાના કામની સમજૂતી થવાસારૂ કાનુન કરવાનો અધિકાર.

૧૬. કોઈ પણ જગ્યામાં માછસ્ટ્રેટોની બેન્ચોની

તેઓના કાંમની સમજૂતી થવા સારૂ હેઠળ લખેલી ખાખ તો સખંધી આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન વખતે વખતે કરવાને સ્થાનિક સરકાર અથવા સ્થાનિક સરકારના નિર્મણહેઠળ રહીને જહા માછસ્ટ્રેટ મુખ્યત્યાર છે.

ઇનસાર્ફ કરવાના મુકદમાના વરગો;

એસવાની વખત તથા જગા;

ઇનસાર્ફ ચલાવવા ખાખત બેન્ચની રચના;

બેંકલા માછસ્ટ્રેટો વચે મતમાં જે બેંક પડે તેના નીકાલ કરવાની રીત.

[અ]

[ખ]

(ક)

(ડ)

માછસ્ટ્રેટોએતથા બેન્ચોએ જહા માછસ્ટ્રેટના તાખામાં રહેલું.

૧૭ ૧૨મી, ૧૩મી, અને ૧૪વી, કલમ પ્રમાણે નિમેલા સઘળા માછસ્ટ્રેટો તથા ૧૫ મી કલમ પ્રમાણે રચેલી સઘળી બેન્ચો જહા માછસ્ટ્રેટના તાખામાં છે એવું સમજવું, અને સદરહુ માછસ્ટ્રેટોને તથા બેન્ચોને કામ વે

હંચી આપવા બાબત આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન વખતે વખતે રવાને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

માજિસ્ટ્રેટોએ તથા બેન્ચોએ પેટા હુકમી માજિસ્ટ્રેટના તાબામાં રહેવું.

કોઈ પેટા હુકમીમાં અધિકારો ચલાવનાર [પેટા હુકમી માજિસ્ટ્રેટ શિવાય બીજા] દરેક માજિસ્ટ્રેટ તથા દરેક બેન્ચ પેટા હુકમી માજિસ્ટ્રેટ ના તાબામાં છે એ સવુંનવું, તે પણ તે જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટના સામાન્ય નિબંધ હેઠળ છે એવું સમજવું.

આસીસ્ટન્ટ સેશન જજ એ સેશન જજના હક્કોમાં તેઓ હકુમત ચલાવતા હોય તે સેશન જજના તાબામાં રહેવું, અને સદરહુ આસીસ્ટન્ટ સેશન જજને કામ વેહેંચી આપવા બાબત આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન વખતે વખતે રવાને સેશન જજ મુખત્યાર છે.

સઘળા આસીસ્ટન્ટ સેશન જજને, જે સેશન જજની કોર્ટમાં તેઓ હકુમત ચલાવતા હોય તે સેશન જજના તાબામાં રહેવું, અને સદરહુ આસીસ્ટન્ટ સેશન જજને કામ વેહેંચી આપવા બાબત આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન વખતે વખતે રવાને સેશન જજ મુખત્યાર છે.

જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ તેમજ ૧૩ મી, ૧૩ મી, અને ૧૪ મી કલમ પ્રમાણે નિમેશ માજિસ્ટ્રેટો અથવા ૧૫ મી કલમ પ્રમાણે રચેલી બેન્ચો સેશન જજના તાબામાં નથી એવું સમજવું. પણ આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલું છે તેટલે સુધી અને તે રીતે તે તેના તાબામાં છે એવું સમજવું.

૬-પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટોની કોર્ટો.

પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટોની નિમણૂક.

૧૮ સ્થાનિક સરકારે (આ કાયદામાં પાછળ જેમને પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટો કહ્યા છે એવા) જ્ઞેષ્ઠ તેટલા માણસો ને દરેક ઇલાકાના મુખ્ય શહેરના માજિસ્ટ્રેટો તરીકે વખતે વખતે નિમવા, અથવા અને સદરહુ માણસોમાંના એકને તે દરેક શહેરના ચીફ માજિસ્ટ્રેટ તરીકે નીમવો.

સદરહુ માણસોમાંના હરકોઈ બે અથવા વધારે માણસો (આ કાયદામાં પાછળ આપેલા અધિકાર પ્રમાણે ચીફ માજિસ્ટ્રેટો કરેલી કાનુનને અનુસરીને) બેન્ચ તરીકે એકઠા બેસવાને મુખત્યાર છે.

તેમની હકુમતની સ્થાનિક હદ.

૧૯ દરેક પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટો જે ઇલાકાના મુખ્ય શહેર માટે પોતે નિમાયો હોય તે માંહેની સઘળી જગાઓમાં, અને સદરહુ શહેરના બંદરની તથા વાહાણ ચાલી શકે એવી તે બંદર તરફ જતી હરકોઈ નદી અથવા ખાડીની જે હદ બંદરોનું તથા બંદર દેગાનું નિયમત કરવા બાબતના ચાલુ કાયદા પ્રમાણે ઠરાવેલી હોય તેવી હદ માંહેની સઘળી જગાઓમાં હકુમત ચલાવવી.

મુંબાઈની પેટી સેશનની કોર્ટ.

૨૦ મુંબાઈ શહેરમાં દરેક પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટો સન ૧૮૭૭ ના એપ્રિલ મહિનાની પહેલી તારીખની પહેલાં તરત ચાલુ હોય એવા હરકોઈ કાયદા પ્રમાણે તે શહેરમાં પેટી સેશનની કોર્ટો જે હકુમત ચલાવી હોય તે સઘળી હકુમત ચલાવવી.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે મુંબાઈની મ્યુનિસિપાલીટીના બંદાબસ્ત બાબતના ચાલુ કાયદા મુજબની અપીલો ફક્ત ચીફ માજિસ્ટ્રેટને કરવી.

ચીફ માજિસ્ટ્રેટ.

૨૧ દરએક ચીફ માજિસ્ટ્રેટ, જે અધિકાર આ કાયદાથી તેને આપ્યા છે તે સઘળા અધિકાર અથવા જે અધિકાર આ કાયદા અમલમાં આવ્યાની પેઠેલાં તરત ચાલુ હોય એવા કોઈપણ કાયદા પ્રમાણે અથવા કાનુન પ્રમાણે હરકોઈ સીનિયર માજિસ્ટ્રેટ અથવા ચીફ માજિસ્ટ્રેટ ચલાવવા નેઈએ તે સઘળા અધિકાર પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ચલાવવા, અને નીચે લખેલી બાબતોનું નિયમન કરવા સારૂ આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઈને વખતે વખતે કરવાને તે મુખત્યાર છે:—

[અ] સદરહુ શેહેરના માજિસ્ટ્રેટોની કોરટોમાં કામ ચલાવવા બાબત તથા વેહ ચવા બાબત તથા તે કોરટોનાના વહિવટ બાબત;

(જ) જે વખતે તથા જગ્યાએ માજિસ્ટ્રેટોની મેન્શ્યોએ બેસવું તે બાબત;

(ક) સદરહુ મેન્શ્યોની રચના બાબત; અને

(ડ) બેકેલા માજિસ્ટ્રેટો વચ્ચે મતમાં જે બેઠ પડે તેના નિકાલ કરવાની રીત બાબત.

ઈ—જસ્ટીસ આફ ધી પીસ.

જિલ્લાઓના માટે જ ૨૨ ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરોની બાહાર સઘળા બ્રિટિશ સ્ટીસ આફ ધી પીસ ઇંડિયાના સંબંધમાં અથવા તેના હરકોઈ ભાગના સંબંધમાં ગવરનર જનરલ ઇન કૌન્સીલ.

અને પોતાના અમલ હેઠળના (સદરહુ શેહેરો વગર બીજા) મુલકોના સંબંધમાં દરએક સ્થાનિક સરકાર

સરકારી ગેઝીટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને પોતે યોગ્ય ધારે એવી રાણીની વીલાયતી રદ્યતને સદરહુ જાહેરનામામાં કહેલા મુલકોની, અંદર અને તે મુલકો માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે નિમવાને મુખત્યાર છે.

ઇલાકાનાં મુખ્ય ૨૩ કલકત્તા શેહેરના સંબંધમાં ગવરનર જનરલ ઇન હેરો માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ અથવા સ્થાનિક સરકાર.

અને મદ્રાસ તથા મુંબઈ શેહેરના સંબંધમાં સ્થાનિક સરકાર.

બ્રિટિશ ઇંડિયામાં રહેનારા જે સખસે કોઈ પણ પરરાજ્યની રદ્યત ન હોય અને જેમને [પ્રસંગ પ્રમાણે] ગવરનર જનરલ ઇન કૌન્સીલ અથવા સ્થાનિક સરકાર યોગ્ય ધારે, તે સખસોને, સરકારી ગ્યાલ્ટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં કહેલી સદરહુ શેહેરની હદમાં, જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે નિમવાને મુખત્યાર છે.

હાલના જસ્ટીસ આફ ધી પીસ. ૨૪. કોઈ હાઈકોર્ટ આપેલાં હરકોઈ કમીન પ્રમાણે સદરહુ શેહેરો વગર બીજા બ્રિટિશ ઇંડિયાના કોઈપણ ભાગની અંદર અને તે ભાગ માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે હાલમાં કામ કરનારા દરએક માણસને સદરહુ શેહેરો વગર બીજા આ બ્રિટિશ ઇંડિયાને માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે કામ કરવાને ૨૨ મી કલમ પ્રમાણે ગવરનર જનરલ ઇન કૌન્સીલે નિમ્નો છે એમ સમજવું.

સંસ્કૃત પ્રકારના કોઈ પણ કમીશન પ્રમાણે સદરહુ શેહેરોમાંના હરકોઈ શેહેરની હુદમાં જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે હાલમાં કામ કરનારા દરએક માણસને રૂઝમી કલમ પ્રમાણે સ્થાનિક સરકારે નિમ્નો છે એવું સમજવું.

હુદાના સબખથીજ રૂપ પોત પોતાના હુદાના સબખથી ગવરનર જનરલ સ્ટીસ આફ ધી પીસ. તથા ગવરનર જનરલની કૉન્સીલના મામુલ મેંબરો તથા હાઇકોર્ટના જડજે તથા રંગુનના રીકૉર્ડર આખા પ્રિટિશ ઈન્ડિયાની અંદર અને પ્રિટિશ ઈન્ડિયાને માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ છે એવું સમજવું. અને પ્રેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટો જે શેહેરના તેઓ માજીસ્ટ્રેટો હોય તે શેહેરોની અંદર અને તે શેહેરો માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ છે એવું સમજવું.

૩-સસ્પેન્ડ કરવા બાબત તથા દુર કરવા બાબત.

જડજેને તથામાજી રજ. રાયલ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી હાઇ કોર્ટો સિવા સ્ટ્રેટોને સસ્પેન્ડ કરવા ય બીજી ફોજદારી કોર્ટોના સઘળા જડજેને અને સઘ તથાદુર કરવા બાબત. ળા માજીસ્ટ્રેટોને હુદા ઉપરથી સસ્પેન્ડ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે;

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે જડજેને તથા માજીસ્ટ્રેટોને હુદા ઉપરથી સસ્પેન્ડ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર હાલમાં ફક્ત ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલને છે તેઓને હુદા ઉપરથી બીજા કોઈ પણ અધિકારીએ સસ્પેન્ડ કરવા નહીં કે દુર કરવા નહીં.

જસ્ટીસ આફ ધી રજ. જે જસ્ટીસ આફ ધી પીસને ગવરનર જનરલ પીસને સસ્પેન્ડ કરવા ઇન કાઉન્સિલે નિમ્નો હોય તે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તથાદુર કરવાબાબત. ને હુદા ઉપરથી સસ્પેન્ડ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલને છે, અને જે જસ્ટીસ આફ ધી પીસને સ્થાનિક સરકારે નિમ્નો હોય તેને હુદા ઉપરથી સસ્પેન્ડ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે,

બાબ ૩ નો.

કોર્ટોના અધિકાર.

અ.—દરએક કોર્ટ કયા કયા ગુન્હા સાંભળી શકે તે ગુન્હાઓનું વરાણન.

ફોજદારી કાયદા મુ ૨૮. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા મુજબના હરકોઈ જખના ગુન્હા. ગુન્હાનો ઇનસાફ આ કાયદાના બીજા ઠરાવોને અનુસરીને કરવાનો અધિકાર હાઇ કોર્ટને અથવા શેશન કોર્ટને અથવા બીજા પરિશિષ્ટના આકમાં આસનમાં બેઠા વ્યા પ્રમાણે બીજા જે કોર્ટથી સદરહુ ગુન્હાનો ઇનસાફ થઈ શકે તે કોર્ટને છે.

બીજા કાયદા મુજ ૨૯. બીજા કોઈ પણ કાયદા મુજબના હરકોઈ ગુ ખના ગુન્હા. ન્હાનો ઇનસાફ જ્યારે સદરહુ કાયદામાં આ બાબત કો ઈ કોર્ટનું નામ કહ્યું હોય ત્યારે, તે કોર્ટ કરવો.

જ્યારે કોર્ટનું નામ સદરહુ પ્રમાણે કહ્યું ન હોય ત્યારે તે ગુન્હાનો ઇનસાફ કર

વાના અધિકાર હાઈ કોર્ટને અથવા આ કાયદા પ્રમાણે રચેલી હરકોઈ કોર્ટને છે. પણ એવું કરાવ્યું છે કે,—

(અ) સદરહુ પ્રકારના જે ગુન્હો સાત વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષા ને લાયક હોય તેવા કોઈપણ ગુન્હાનો ઇનસાફ પેહેલા વરગના કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટ કરવો નહીં;

(બ) સદરહુ પ્રકારના જે ગુન્હો ત્રણ વરસ મુદતની મુદતની કેદની શિક્ષાને લાયક હોય તેવા કોઈ પણ ગુન્હાનો ઇનસાફ બીજા વરગના કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટ કરવો નહીં; અને

(ક) સદરહુ પ્રકારના જે ગુન્હો એક વરસ મુદતની મુદતની કેદની શિક્ષાને લાયક હોય તેવા કોઈ પણ ગુન્હાનો ઇનસાફ ત્રીજા વરગના કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટ કરવો નહીં.

મોતની શિક્ષાને ૩૦ જે મુલકોના રાજકારભાર, અનુક્રમે, પંજાબને લે લાયક નહીં હોયએવા ફ્રેનન્ટ ગવનર અને અધ્યક્ષાના તથા સેન્ટરલ પ્રાવિન્સી ગુન્હો. સનાતથા પ્રિટિશ બ્રિટારના તથા કુર્ગના તથા આસામના ચીફ કમિશનર ચલાવતાહોયતેમુલકોમાંઅનેબીજા પ્રાંતોના જે ભાગોમાં ડિપ્યુટી કમીશનરો અથવા આસિસ્ટન્ટ કમીશનરો હોય તે ભાગોમાં મોતની શિક્ષાને લાયક નહીં હોય એવા સઘળા ગુન્હાઓનો ઇનસાફ માજિસ્ટ્રેટ તરીકે કરવાનો અધિકાર. ૨૯ મી કલમમાં ગમે તે કદ્યુ હોય તોપણ જહ્દા માજિસ્ટ્રેટ ને આપવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

ખ.—જુદા જુદા દરજ્જાની કોર્ટોને જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર છે તે જે શિક્ષાના હુકમ ૩૧. જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો કાયદાથી અધિકાર કરવાનો અધિકાર હોય તેવી હરકોઈ શિક્ષાના હુકમ કરવાને હાઈ કોર્ટ મુ ઇ કોર્ટને તથા સેશન ખત્યાર છે.

જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો કાયદાથી અધિકાર હોય તેવી હરકોઈ શિક્ષાના હુકમ કરવાને સેશન જહ્દ, આડીશનલ સેશન જહ્દ અથવા જાઈન્ટ સેશન જહ્દ મુખત્યાર છે; પણ સદરહુ પ્રકારના હરકોઈ જહ્દ મોતની શિક્ષાના હરકોઈ હુકમ કરવો હોય તો તે કાયમ થવાને હાઈ કોર્ટની મંજૂરી જોઈએ.

મોતની અથવા સાત વરસ કરતાં વધતી મુદતની સમુદ્ર પારની અથવા સાત વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષા વગર જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો કાયદાથી અધિકાર હોય તેવી હરકોઈ શિક્ષાના હુકમ કરવાને આસિસ્ટન્ટ સેશન જહ્દ મુખત્યાર છે; પણ કોઈ આસિસ્ટન્ટ સેશન જહ્દ ત્રણ વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષાના હુકમ કરવો હોય તો તે કાયમ થવાને સેશન જહ્દની મંજૂરી જોઈએ.

જે શિક્ષાકરમાવવા ૩૨ માજિસ્ટ્રેટોની કોર્ટોને હેકળ લખેલી શિક્ષા નો માજિસ્ટ્રેટોને અધિકારમાવવાનો અધીકાર છે; એટલે—

કાર છે તે.

(૧૦) પ્રેસીડેન્સી કાયદા પ્રમાણે જેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી જીલ્લાની તથા એકાંત કેદ સુધી બે વરસ સુધીની મુદતની કેદ.
પેહલા વરગના માએ હજાર રૂપિયા દંડ.
જીલ્લાની કોર્ટો ફટકા મારવા.

(૧૧) બીજા વરગના કાયદા પ્રમાણે જેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ એકાંત કેદ સુધી છ મહીના સુધી મુદતની કેદ.
રજા. બસે રૂપિયા સુધી દંડ.
ફટકા મારવા.

(૧૨) ત્રીજા વરગના માએ મહીના સુધીની મુદતની કેદ.
જીલ્લાની કોર્ટો, પચાસ રૂપિયા સુધી દંડ.

જે શિક્ષા ફરમાવવાનો કાયદાથી પોતાને અધિકાર હોય તેમાંની ગમે તે શિક્ષા એકઠી કરીને કાયદાસર ગમે તે શિક્ષા ફરમાવવાનો અખત્યાર હરકોઈ માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટને છે.

બીજા વરગના કેઈ માજીસ્ટ્રેટને ન્યાયીક સરકારે આ બાબત વિશેષ કરીને અધિકાર આપ્યાનહી હોય તો તેવા માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ પણ કોર્ટે ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહીં.

દંડ ન આપે તો કે ૩૩. દંડ ન આપે તો જેટલી મુદતની કેદ કાયદા પ્રમાણે થઈ શકતી હોય તેટલી મુદતની કેદ તે દંડ ન આપે તો હરાવવાને હરકોઈ માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ અખત્યાર છે; પણ એવું હરાવ્યું છે કે સદરહુ મુદત આ કાયદા પ્રમાણે તે માજીસ્ટ્રેટના અધિકાર કરતા વતી નહીં જાય.

કેટલા એક મુકદમા બીજી એવું પણ હરાવ્યું છે કે જે મુકદમામાં ફેસલા કોઈ માજીસ્ટ્રેટ કર્યો હોય અને તેમાં પેહલાની શિક્ષાના હુકમનો ભાગ કેદ હરાવી હોય તે મુકદમામાં દંડ ન

આપેથી કેદ કરવાની જે મુદત હરાવી તે, દંડ ન આપેથી જે કેદ હરાવવામાં આવે તે શિવાય તે મુદતને સાડ જેટલી મુદત બીજી કેદની શિક્ષા કરવાનો તે માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર હોય તે મુદતના ચતુર્થાંશ કરતાં કદાપી વધારે હરાવવી નહીં.

આ કલમ પ્રમાણે જે કેદ હરાવવી તે, ૩૨ મી કલમ પ્રમાણે ઘણામાં ઘણી જેટલી મુદતની પેહલાની કેદની શિક્ષાનો હુકમ તે માજીસ્ટ્રેટથી કરી શકાય તે ઉપરાંત હરાવવાનો અખત્યાર છે.

કેટલા એક જામા ૩૪ જે જામા માજીસ્ટ્રેટ ને ૩૦ મી કલમ પ્રમાણે જીલ્લાની કોર્ટોના વતી અધિકાર આપ્યા હોય તે જામા માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ કાયદા પ્રમાણે જેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી એકાંત કેદ સુધી ઘણામાં ઘણાં સાત વરસની મુદતની કેદની અથવા દંડની અથવા ફટકા મારવાની શિક્ષાનો અથવા આ શિક્ષામાંની જેટલી શિક્ષા એકઠી કરવાનો કાયદાથી અધિકાર હોય તેટલી એકઠી શિક્ષાનો હુકમ કરવાને અખત્યાર છે.

પણ ત્રણ વરસ કરતાં વતી મુદતની કેદની શિક્ષાનો હરકોઈ હુકમ સદરહુ મકા

રની કોઈ કોરટ કર્યો હોય તે ક્યમ થવાને સેશન જજની મંજૂરી નેહોએ.

નુદા નુદા ગુન્દાએ ૩૫ જ્યારે કોઈ સખસની ઉપર એકજ ધનિસાફના કામમાં કામમાં બે અથવા વધારે જુદા જુદા ગુન્દા સાબિત થાયતા શાબિત થયા હોય તે સદરહુ ગુન્દાઓને માટે કરાવેલી જુદી જુદી જ શિક્ષા શિક્ષાનો હુકમ. આ કરવાનો કોરટને અખત્યાર હાય તે શિક્ષાઓનો શુકમ

તે સખસની ઉપર કરવાને તે કોરટ અખત્યાર છે. તે શિક્ષા ઓજોદેદની અથવા સમુદ્ર પારની હોય, તે કોરટ ફરમાવે તેવા અનુક્રમમાં એક પુ. રી થઈ રહ્યા પછી બીજી શરૂ થવી જોઈએ.

એકજ ગુન્દા સાબિતથયેથી જેટલી શિક્ષા કરવાનો તે કોરટને અખત્યાર હોય. તેટલી શિક્ષા કરતાં તે જુદા જુદા ગુન્દાઓની એકઠી શિક્ષા વધારે થાય છે એટલા જ સખમ ઉપરથી કોઈ ઉપલી કોરટ આગળ ધનિસાફ થવા સાડ તે ગુન્દેગારને મો. કલવાની તે કોરટને જરૂર નથી.

શીખાની ઘણામાં પણ હેડળ લખ્યા પ્રમાણે કમલું છે:—
ઘણી મુદત.

(૨૫) કોઈ પણ સુકદમાંમાં સદરહુ સખસને ચઉદ વરસ કરતાં વધારે મુકતની. કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહી.

(૨૬) જે તે મુકદ્દમાનો ઇતસાફ (૩૪) મી કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવનારા મા. જસતરેટ શિવાય બીજા) કોઈ માજસતરેટ કર્યો હોય તે પોતાની મામુસ હુકમત ચલાવતાં જેટલી શિક્ષા કરવાનો તે માજસતરેટને અધિકાર હોય. તે શિક્ષાની બમાણી શિક્ષા કરતાં તે એકઠી શિક્ષા વધારે નહી હોવી જોઈએ.

મંજુરીનાં અથવા અપીલનાં કારણ સાડ, એકજ ઇતસાફના કામમાં શાબિત. ત થએલા જુદા જુદા ગુન્દાઓને માટે આ કલમ પ્રમાણે એકઠી કરેલી શિક્ષા ફર. માવી હોય તે એકજ શિક્ષા છે એકું સમજવું.

કુ.—સાધારણ અને જસતી અધિકાર.

માજસતરેટનાસા ૩૬. સર્વે જિલ્લા માજસતરેટના તથા પેટાતુકડી માજસ. ધારણ અધિકાર. સતરેટના તથા પેટા, બીજા, અને ત્રીજા વર્ગના માજસ. તરેટના અધિકાર આ કાયદામાં આગળ તેમને આપેલા છે અને ત્રીજા પરિશિષ્ટમાં વિશેષે કરીને કહેલા છે તે પ્રમાણે સમજવા. સદરહુ. અધિકારને તેમના “સાધારણ અધિકાર” કહેવા.

માજસતરેટને જે ૩૭ જે માજસતરેટના સદરહુ સાધારણ અધિકાર જસતી અધિકાર આ શિવાય વગી હરકોઈ પેટાતુકડી માજસતરેટને અથવા પે. પી શકાય તે. હેલા અથવા બીજા અથવા ત્રીજા વર્ગના હરકોઈ માજ

સતરેટને જે અધિકારો સ્થાનિક સરકારથી અથવા જિલ્લા માજસતરેટથી અપાય એકું એથા પરિશિષ્ટમાં વિશેષે કરીને કહેલું છે તેવા હરકો. ઈ અધિયાર તેને, સ્થાનિક સરકાર અથવા જિલ્લા માજસતરેટ (જેમ હોય તેમ) આ પવાને અખત્યાર છે.

અધિકારઆપવાસં ૩૮ ૩૭ મી કલમથી જિલ્લા માજસતરેટને આપેલા

અધી જિલા માણસ અધિકાર સ્થાનિક સરકારના નિર્બંધ હેઠળ રહીને ચલાવવાં તરેહોના અધિકાર આપત નિરબંધ.

૬—અધિકાર આપવા જરૂરી રાખવા તથા રદ કરવા બાબત.

અધિકારઆપવાની રીત. ૩૯ આ કાયદા પ્રમાણે અધિકાર આપવા તે સ્થાનિક સરકાર હુકમ કરીને અમુક માણસોને તેમના નામથી અથવા તેમના હુદના સમબંધી, અથવા અમલદારોના સામાન્ય વરગોને તેમના હુદના નામથી અધિકાર આપવાને મુખત્યાર છે.

જે માણસને દરહુ પ્રમાણે અધિકાર આપ્યા હોય તે માણસને જે તારીખે સદરહુ હુકમ જાણવામાં આવે તે તારીખથી સદરહુ પ્રકારનો દરએક હુકમ અમલમાં આવશે.

જે અમલદારોની બદલી થઈ હોય તેમના અધિકાર જરૂરી રાખવા ૪૦ સરકારની નોકરીમાં કોઈ માણસ કોઈ હુદ ઉપર હોય તે માણસને હરકોઈ સ્થાનિક સીમામાં સંબંધે છે કાણે આ કાયદા પ્રમાણે હરકોઈ અધિકાર આપ્યા હોય અને તેજ સ્થાનિક સરકારના તાબાની તેવીજ સ્થાનિક સીમામાં હોવાજ પ્રકારના સરખા હુદ ઉપર અથવા તે કરતાં ઉંચા હુદ ઉપર તેની બદલી થાય, ત્યારે સ્થાનિક સરકાર બીજી રીતનો હુકમ ન કરે અથવા તેમણે બીજી રીતનો હુકમ કર્યો નહીં હોય તો જે સ્થાનિક સીમામાં પોતાની એ પ્રમાણે બદલી થઈ હોય તેમાં તેણે તેજ અધિકાર ચલાવ્યા કરવા.

અધિકાર રદ કરવા ૪૧. હરકોઈ માણસને આ કાયદા પ્રમાણે સ્થાનિક સરકારે અથવા તેના તાબા માં હોના હરકોઈ અમલદારે જે અધિકાર આપ્યા હોય તે પાછા લઈ લેવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

ભાગ ૩ નો.

સામાન્ય ઠરાવો

બાબ ૪ થો.

માનિસતરેહોને તથા પોલીસને તથા પકડનારા માણસોને મદદ તથા ખર્ચ આપવા બાબત.

માનિસતરેહોને તથા પોલીસને તથા પકડનારા માણસોને મદદ ૪૨ ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની અંદર કે બહાર કોઈ માનિસતરેહ અથવા પોલીસ અમલદાર હેઠળ લખેલી મદદ કરવી. બાબતોમાં જે માણસની વ્યાજબી રીતે મદદ માગે તે વાં દરેક માણસે તેને મદદ કરવી જોઈએ.

(અ) બીજા કોઈ માણસને પકડવાનો સદરહુ માનિસતરેહને અથવા પોલીસ અમલદારને અધિકાર હોય તેવા માણસને પકડવામાં; અથવા

(બ) સુલેહના ભંગનો અથવા હરકોઈ રેલવે, નહેર, ટેલીગ્રાફ, અથવા સાવંજની ક મીલકતને નુકશાન કરવાની કોશીશનો અટકાવી કરવામાં; અથવા

(ક) હંગામો અથવા બખેડો બંધ પાડવામાં.

પોલીસ અમલદાર ૪૩ જ્યારે પોલીસ અમલદાર શિવાય બીજા કોઈ શિવાય બીજા જે શખ્સના નામનું વારંટ કરવામાં આવે ત્યારે જે શખ્સના નામનું તે વારંટ કર્યું હોય તે શખ્સ નજદીક હોય તે શખ્સને મદદ આપવા બાબત. ય અને વારંટ બજાવાનું કામ કરતો હોય તો બાજે કોઈ પણ સખ્સ તે વારંટ બજાવવામાં મદદ કરવાને મુખત્યાર છે.

લોકેએઅમુકગુન્હા ૪૪ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૧૨૧ મી ૧૨૧ અ, ૧૨૨ મી, ૧૨૩ મી, ૧૨૪ મી, ૧૨૪ મી, અ ૧૨૫ મી, ૧૨૬ મી, ૧૩૦ મી, ૩૦૨ છ, ૩૦૩ છ, ૩૦૪ થી ૩૮૨ મી, ૩૮૨ મી ૩૮૩ મી, ૩૮૪ મી, ૩૮૫ મી ૩૮૬ મી, ૩૮૭ મી, ૩૮૮ મી, ૩૮૯ મી, ૪૦૨ છ, ૪૩૫ મી, ૪૩૬ મી, ૪૪૯ મી, ૪૫૦ મી, ૪૫૬ મી, ૪૫૭ ૪૫૮ મી ૪૫૯ મી, અને ૪૬૦ મી કલમ પ્રમાણે શીક્ષા થઈ શકતી હોય, એવો દરકોઈ ગુન્હો કચ્છા વીશે અથવા કરવાના બીજા હરકોઈ શખ્સના ઈરાદા વીશે ઇલાકાનાં મુખ્ય શહેરોની અંદર કે બહાર જે શખ્સ બાજીતો હોય તેવા દરએક શખ્સે, વાજબી સખ્સ નહીં હોય તો, પાસેમાં પાસેના માંજીસ્ત્રેટને અથવા પોલીસ અમલદારને તે બાબતની ખબર તાબડતોબ આપવી. વાજબી સખ્સ છે તે શાખીત કરવાનો બોલો સદરહુ પ્રમાણે બાજીતાર શખ્સને માથે છે એવું શમજવું.

ગામના મુખીએ ૪૫. દરએક ગામના મુખીએ, ગામના રખવાળે, ગામના પોલીસ અમલદારે, જમીનના ધણીએ અથવા બોગવટો કરનારે, તથા તે ધણીના અથવા બોગવટો કરનારના મુખત્યારે, તથા સરકારની તરફથી અથવા કોર્ટ આફ વારંડસની તરફથી મેહેસુલ અથવા જમીનનું ગણીત વસુલ કરવાના કામ ઉપર જે અમલદારોને નીચા હોય તે દરએક અમલદારે હેડગ લખેલી વાતો બાબત જે ખબર પોતાને મળે તે પાસેમાં પાસેના માંજીસ્ત્રેટને અથવા પાસેમાં પાસેનું પોલીસ થાણું જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને [એ બેમાંથી જે વધારે પાસ હોય તેને] તાબડતોબ આપવી જોઈએ.

(અ) જે ગામના પોતે મુખી રખવાળ અથવા પોલીસ-અમલદાર હોય તે ગામમાં, અથવા જે ગામમાં પોતાની જમીન હોય અથવા પોતે જમીનના બોગવટો કરતો હોય અથવા મુખત્યાર હોય અથવા ગણીત અથવા મેહેસુલ વસુલ કરતો હોય તે ગામમાં ચોરીની મીલકત લેનારા અથવા વેચનારા હરકોઈ મશહુર માણસનું કાયમ અથવા કામ ચલાઉ રહેવાનું ઠંકાણું છે એ વાત બાબત;

[૪] ફક્ત માણસ ઠગ, અપહરન કરનાર, નાહાસી ગએલો ગુન્હેગાર અથવા લઢેરાથી પ્રસિદ્ધ કરેલો ગુન્હેગાર છે એવું પોતાને માલમ હોય અથવા વજબી રીતે શક હોય તે માણસ સદરહુ ગામમાંની કોઈ જગ્યાએ આવના જતો હોય અથવા સદરહુ ગામમાં થઈને જતો હોય તે વાત બાબત;

[૫] સદરહુ ગામમાં અથવા ગામની પાસે જમીન નહીં લઈ શકાય તેવા હરકોઈ ગુન્હે કરવાની વાત અથવા કરવાનો ઇરાદો હોય તે વાત બાબત;

[૬] સદરહુ ગામમાં કાંઈ પણ આક્રમિક અથવા શ્રદ્ધિ ક્રમ વિરુદ્ધ મેત થયાની વાત અથવા શક બરેલી હકીકતમાં કાંઈ પણ મેત થયાની વાત બાબત તાબડતોબ ખબર આપવી જોઈએ.

ખુલાસો.—આ કલમમાં “ગામ” એ શબ્દમાં ગામની જમીનોનો સમાવેશ થાય છે.

ખાખ પ મો.

પકડવા, નાહાસી જવા, તથા ફરીથી પકડવા બાબત.

અ.— પકડવા બાબત સામાન્ય ઠરાવો.

પકડવું તેકવી રીતે.

૪૬. કોઈ શખસને પકડવો તેની રીતે કે જે પોલીસ અમલદાર અથવા બીજો શખસ પકડતો હોય તેણે તે શખસનાં શરીરને ખરેખર અડકવું અથવા કેદ કરવું; પણ જે તે શખસ કાંઈ બોલી ને અથવા કાંઈ ફરીને પેદરાને તાબે થાય તો તેમ કરવું નહીં.

પકડવાની કોશિસની સાચી થવું.

જો સદરહુ શખસ પોતાને પકડવાની કોશિસની સામે જખરજસી કરે, અથવા પોતે ન પકડાય એવી કોશિસ કરે, તો તેને પકડવા સારૂ જે જે ઉપાયો કરવા જરૂર હોય તે સરવે ઉપાયો કરવાને સદરહુ પોલીસ અમલદાર અથવા બીજો શખસ મુખત્યાર છે.

જો શખસની ઉપર મેતની અથવા છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુન્હાનું તોહિમત આવ્યું ન હોય તે શખસનું મેત આણવાનો હક આ કલમ માંહેના કોઈ પણ ગજકરથી આપવામાં આવતો નથી.

જો શખસને પકડવો હોય તે જે જગામાં પે ઠા હોય તે જગાનો ઝાડો લેવા બાબત.

૪૭. જો પકડવાના વારંટ પ્રમાણે કામ કરનારા હરકોઈ શખસને અથવા પકડવાના અધીકાર વાળા હરકોઈ પોલીસ અમલદારને એવું માનવાનું કારણ હોય કે જે માણસને પકડવો છે તે ફક્ત જગામાં પેસી ગયો છે અથવા ફક્ત જગામાં છે, તો જે માણસ સદરહુ જગામાં રેહ

તો હોય અથવા જે માણસના હવાલામાં સદરહુ જગા હોય તે માણસે ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કામ કરનારા શખસને અથવા સદરહુ પોલીસ અમલદારને તેની માગણી ઉપરથી તે જગામાં વગર અડચણે જવા દેવો, અને તેમાં શોધ કરવા સારૂ સઘળા પ્રકારની યોગ્ય મદદ આપવી જોઈએ.

અગર અપહરન જવા ય તો શું કરવું.

૪૮. અગર ૪૭ મી કલમ પ્રમાણે સદરહુ જગામાં જઈ શકાતું નહીં હોય, તો ગમે તે પ્રસંગે વારંટ પ્રમાણે કામ કરનારા શખસને; અને જે પ્રસંગે વારંટ કાઢા

ઉપાનો અધીકાર હોય પણ જે શખસને પકડવો છે તેને નાહસી જવાની તક આપ્યા વગર તે વારંટ મળી શકતું ન હોય એવે કોઈ પણ પ્રસંગે કોઈ પોલીસ અમલદારને સદરહુ જગામાં પેસીને તેમાં શોધ કરવાનો અખત્યાર છે; અને

તેણે પોતાનો અખત્યાર તથા આવવાનું કારણ જાહેર કર્યા પછી તથા મને પેસવા દે એમ ચોખ્ખી રીતે કહ્યા પછી, તેને અંદર જવાનો બીજી રીતે લાગ ન મળે, તો તેને સદરહુ જગામાં પેસવાને માટે કોઈ પણ ઘર અથવા જગાનો ખાહારનો કે માંહેનો દરવાજો અથવા બારી ફેડવાનો અખત્યાર છે, પછી તે ઘર કે જગા જે માણસને પકડવો છે તેની હોય કે કોઈ બીજા શખસની હોય તેપણ.

અનાનો ફેડવાખાખત.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ પ્રકારની કોઈ જગા ખોરડો હોય અને તેમાં (જે શખસને પકડવો હોય તે શખસ ન હોય એવી) કોઈ બાંધણી ખરેખાર રહેતી હોય અને તે બાંધણી રિવાજ પ્રમાણે ચાર લોકમાં મોઢું દબાડતી ન હોય, તો સદરહુ શખસે અથવા પોલીસ અમલદારે સદરહુ જગામાં પેસતાં પેહલાં સદરહુ બાંધણીને ખમર આપવી કે તમને એ ઠેકાણેથી નિકળીને બીજે કોણે જવાની છુટ છે, તથા તે બાંધણીને ત્યાંથી નીકળી જવું જેમ સહેલ પડે તેવો દરજ્જો ઘટલો ઉપાય કરવો, અને પછી તે સદરહુ ખોરડો ફેડીને તેમાં પેસવાને મુખત્યાર છે.

છુટકારાનાં કારણ
સારૂ દરવાજા તથા બારી
ફેડવાનો અધિકાર.

૪૯. જે પોલીસ અમલદારને અથવા બીજા શખસને પકડવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તે પોલીસ અમલદારને અથવા બીજા શખસને કોઈ પણ ઘરનો અથવા જગાનો ખાહારનો અથવા માંહેનો દરવાજો અથવા બારી ખુદ પોતાને છોડવવા સારૂ અથવા પકડવા સારૂ કાયદાસર રીતે પેહલાં જે માણસને તે ઘરમાં અથવા જગામાં અટકાવો રાખ્યો હોય તેને છોડવા સારૂ ફેડીને રસ્તો કરવાનો અખત્યાર છે.

નકામો પ્રતિબંધ
કરવો નહીં,

પકડેલા શખસોનો
આડો લેવા ખાખત.

૫૦. પકડેલા શખસને નાહસી જતો અટકાવવાને માટે જરૂર હોય, તે કરતાં વગર પ્રતિબંધ કરવો નહીં.

૫૧. જે વારંટમાં જામીન લેવા ખાખત લખ્યું નહીં હોય તેવા વારંટ ઉપરથી કોઈ પોલીસ અમલદારે કોઈ શખસને પકડ્યો હોય ત્યારે, અથવા જે વારંટમાં જામીન લેવા ખાખત લખ્યું હોય તેવા વારંટ ઉપરથી કોઈ પોલીસ અમલદારે કોઈ શખસને પકડ્યો હોય પણ તે શખસને જામીન મળતો નહીં હોય ત્યારે અને

કોઈ શખસને વગર વારંટ અથવા કોઈ ખાનગી શખસે વારંટ ઉપરથી પકડ્યો હોય અને કાયદાસર તેના જામીન લઈ શકાતા ન હોય, અથવા તે જામીન આપી શકતો નહીં હોય ત્યારે,

પકડનારો અમલદાર અથવા, પકડવાનું કામ કોઈ ખાનગી શખસે કર્યું હોય ત્યારે પકડેલા શખસને તે જે પોલીસ અમલદારને હવાલે કરે તે પોલીસ અમલદાર સદરહુ શખસનો આડો લેવાને, તથા તેના બારીર ઉપર જરૂરનાં પહરવાનાં કપડાં

શીશય ખીજી વસ્તુ જડે તે સઘળી સંભાળીને રાખવા
ને, મુખત્યાર છે.

ખાયડીનાં ઝાડો લે
વાની રીત.

૫૨. જ્યારે કોઈ ખાયડીનાં ઝાડો લેવાડવાની જરૂર
હોય ત્યારે લોક લગ્ન ઉપર પકી રીતે નજર રાખીને
ખીજી કોઈ ખાયડી પાસે તે ઝાડો લેવડાવવો.

મારવાનાં હથીયાર
સઘ લેવાનો અધીકાર.

૫૩. આ કાયદા પ્રમાણે પકડનારો અમલદાર અથ
વા ખીજી શખસ પકડેલા શખસની પાસે જે કાંઈ મારવા
નાં હથીયારો હોય તે તેની પાશ્વથી લેવાને મુખત્યાર છે,
અને પકડેલા શખસને આ કાયદા પ્રમાણે જે કોરઠની અથવા અમલદારની આગ
ળ પકડનારા અમલદારે અથવા સખસો રજુ કરવો જોઈએ તે કોરઠને અથવા અ
મલદારને ઉપર લખ્યા પ્રમાણે લીધેલાં સઘળાં હથીયારો તેણે સ્વાધીન કરવાં.

ખ.—વગર વારંદે પકડવા બાબત,

વગર વારંદે પકડવા
ને પાલીસ ક્યારેમુખ
ત્યાર છે.

૫૪, કોઈ પણ પોલીસ અમલદાર માજીસ્ટ્રેટના હુક
મ બગર તથા વગર વારંદે હેઠળ લખેલા શખસોને પકડ
વાને મુખત્યાર છે.

પેહેલું—જે શખસ હરકોઈ કાગિનજીમલ ગુન્હામાં સામીલ થયો છે અથવા જે
શખસની ઉપર સદરહુ પ્રમાણે શામીલ થયો છે એવી વાજબી ફરીયાદ કરવામાં આ
વી હોય અથવા ખાતરી લાયક ખબર મળી હોય અથવા વાજબી શક રહેતો હો
ય તે શખસને;

ખીજું—જે શખસના કબજામાં ઘર ફાડવાનું કાંઈ ઓળટ કાયદેસર કારણ વગ
ર હોય તે શખસને; કાયદેસર કારણ શાખીત કરવાનો બોજ તે સખસને માથે છે
એમ સમજવું.

ત્રીજું—જે શખસને આ કાયદા પ્રમાણે અથવા સ્થાનીક સરકારના હુકમથી
ઠંઠેગ કાઢાડીને ગુન્હેગાર તરીકે પ્રસિદ્ધ કર્યો હોય તે શખસને;

ચોથું—આ ચોરીની મીલકત છે એવો વાજબી રીતે શક હોય તેવી કાંઈ પણ
વસ્તુ જે શખસના કબજામાં જડે અને જેણે સદરહુ વસ્તુના સંબંધમાં કાંઈ ગુન્હો
કર્યો છે એવો વાજબી રીતે શક હોય તે શખસને;

પાંચમું—કોઈ પોલીસ અમલદારને પોતાનું કામ કરવામાં જે શખસ હરકત કરે
તે શખસને, અથવા જે શખસ કાયદાસર પેહરામાંથી નાહાસી ગયો હોય, અથવા

નાહાસી જવાની કોશીશ કરતો હોય તે શખસને; અને

છઠું—મલીકા માઆક્રમાની જમીન પરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંથી ફલાણો શ
ખસ નાહાસી ગયો છે એવો વાજબી રીતે શક હોય તે શખસને,

આ કલમ કલકતા તથા મુબાઈ એ રજિસ્ટ્રમાં પોલીસને લાગુ છે.

૫૫. અને તેમજ જેના હવાલ્લામાં કોઈ પોલીસ થાણું હો
અપહરણ કરવાનીટેવ હોય તેવો હરકોઈ અમલદાર હેઠળ લખેલા શખસોને પ
હોય તેવાશખસો વીજે કડવાને અથવા પકડાવવાને મુખત્યાર છે, એટલે—
જેને પકડવા બાબત.

(અ) સદરહુ થાણાની હદમાં કોઈ પણ શખસ પોતે નજરે ન પડે એવો પુરવો પાય કરી મોલમ પડે અને તે શખસ કાંઈ કાગિનજીમલ ગુન્હો કરવા ના હેતુથી સદરહુ પુરવોપાય કરે છે એવું માનવાનું કાઢણ પ્રસંગ ઉપર થી દખાવું હોય તો તે શખસને; અથવા

(બ) સદરહુ થાણાની હદમાં જે શખસની પાસે પોતાના ગુજરાતને માટે કાંઈ સાવન જાણાતું નહીં હોય, અથવા જે પોતાને વિશે ખુલાસા ભરેલા જવાબ આપી શકતો નહીં હોય તે શખસને; અથવા

[ક] જે શખસને અપહરણ કરવાની, ઘર ફોડવાની અથવા ચોરી કરવાની અથવા ફલાણી મિલકત ચોરીની છે એમ જાણીને તે ચોરીની મિલકત લેવાની ટેવ છે એવી રીતે મશહુર હોય તે શખસને અથવા જેને જખરાઈ થી કહડાવવાની ટેવ છે અથવા જખરીથી કહડાવવાના કારણસાર કોઈ શખસને હાની કરવાનો ભય દખાડવાની કોશિસ કરવાની ટેવ છે એવી રીતે મશહુર હોય તે શખસને.

પોલીસ અમલદાર પદ જેના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય એવો ર વગર વારંટે પકડવા હરકોઈ અમલદાર જે શખસને વગર વારંટે પકડવાનો ક્રા સાર પોતાના તાબામાં યદસર અધિકાર હોય તે શખસને પોતાની સમક્ષ નહીં હેના અમલદારને મો પશુ બીજી રીતે) વગર વારંટે પકડવાનું પોતાના તાબા માં કલે ત્યારે કેમકરવું. હેના કોઈ પણ અમલદારને ફરમાવે, ત્યારે તે શખસને પ કડવાનું જે અમલદારને પોતે ફરમાવે તે અમલદારને તે જો એક હુકમ લખીને આપવો અને તે હુકમ મધ્યે કયા શખસને પકડવો છે તે, તથા કયા ગુનાને માટે તેને પકડવો છે તે લખવું.

નામ તથા રહેવાનું પૉ. કોઈ પોલીસ અમલદારની સમક્ષ કોઈ પણ ઠેકાણું આપવાને ના શખસ કાંઈ નાનકાગિનજીમલ ગુન્હો કરે અથવા એવો ગુ ન્હો કરવાનું તેના ઉપર તોહીમત મુકવાના આવે, અને કોઈ પોલીસ અમલદારના કલ્લા ઉપરથી તે શખસ પોતા નુ નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું આપવાને ના પાડે, અથવા એવું નામ અથવા રહે વાનું ઠેકાણું આપે કે જે ખોટું છે એમ સદરહુ અમલદારને માનવાનું કારણ હોય, ત્યારે તેનું નામ અથવા રહેવાનું ઠેકાણું શું છે તે જોળી કાઢાડવા માટે સદરહુ અ મલદાર તે શખસને પકડવાને મુખત્યાર છે; અને તેને પકડ્યા પછી ચોવીસ કલા કમાં પાસેમાં પાસેના માણસનેટની પાસે મોકલી દેવો, પણ તે મુદત પુરી થતાં પહે લાંતેનું ખરૂ નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું જણાયાથી તેને કોઈ માણસનેટની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવામાં આવે તો એ પ્રમાણે હાજર થવા બાબતનું ખત તે ક રી આપે એટલે તેને છુટો કરવો.

બીજીહુકમતમાંગુન્હે પદ. જે શખસને આ બાબત પ્રમાણે પકડવાનો અધિ કાર કોઈ પોલીસ અમલદારને હોય તે શખસને વગર વા રંટે પકડવાના કારણ સારૂ તે પોલીસ અમલદાર પ્રિટિ શ ઈડિયામાંની હરકોઈ જગામાં સદરહુ શખસની

ખાનગી સખસોએ
પકડવા બાબત.

જી જવાને મુખત્યાર છે.

પછી કોઈ સખસ જામીન નહીં લઈ શકાય તેવો અને કામતીજીમલ ગુન્હો કોઈ ખાનગી સખસના રૂખતાં કરે તો તે ખાનગી સખસ તેને પકડવાને મુખત્યાર છે; અને કોઈ સખસ ગુન્હેગાર છે એવું જાહેરનામું કાઢાડ્યું હોય તો તેને પકડવાને કોઈ પણ ખાનગી સખસ મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રમાણે પકડવા પછી શું કરવું.

અને સદરહુ પ્રમાણે પકડેલા સખસને તેણે નકામી ઢીલ કરવા વગર કોઈ પોલીસ અમલદારને સ્વાધીન કરવો, અથવા પોલીસ અમલદારની ઝેરહાજરીમાં સદરહુ સખસને પાસેમાં પાસેના પોલીસ થાણામાં લઈ જવો.

સદરહુ સખસને પકડી કલમના કરાવો લાગુ પડે છે એમ માનવાનું કારણ હોય, તો તેને કોઈપોલીસ અમલદારે ફગીથી પકડવો.

તેણે કોઈ નાનકાગિનજીમલ ગુન્હો કર્યો છે એમ માનવાનું કારણ હોય, અને કોઈ પોલીસ અમલદારના પુછ્યાથી તે પોતાનું નામ અથવા રહેવાનું ઠેકાણું આપવાને ના પાડે અથવા એવું નામ અથવા રહેવાનું ઠેકાણું આપે કે જે ખોટું છે એમ માનવાનું સદરહુ અમલદારને કારણ હોય, તો તેની તજવીજ પકડી કલમના કરાવો પ્રમાણે કરવી. તેણે કોઈ ગુન્હો કર્યો છે એમ માનવાનું કોઈ કારણ ન હોય તો તેને એકદમ છોડી મુકવો.

પકડેલાસખસનેમાં
માઈસ્ટ્રેટની આગળ અથવા જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસ થાણું હોય તેની આગળ લઈ જવો.

૬૦ વગર વારંટે પકડનાર પોલીસ અમલદારે પકડેલા સખસને તે કામમાં હકમતવાળા માઈસ્ટ્રેટની આગળ, અથવા જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તેની આગળ નકામી ઢીલ કરવા વગર અને જામીન સંબંધી આ કાયદા માંહેના કરાવોને અનુસરીને, લઈ જવો અથવા મોકલવો.

પકડેલાસખસનેરજી
કલમકથી વધારેવાર અટકાવી રાખવો નહીં.

૬૧ વગર વારંટે પકડેલા સખસને કોઈ પણ પોલીસ અમલદારે તે કામની સઘળી હકીકત જોતાં ચોખ્ખું હોય તે કરતાં વધારે મુદત સુધી પેહરામાં અટકાવી રાખવો નહીં, અને ૧૬૭ માં કલમ પ્રમાણે કોઈ માઈસ્ટ્રેટનો ખાસ હુકમ નહીં થયો હોય તો સદરહુ મુદત એવીસ કલાકથી વધારે ન હોવી જોઈએ, પણ જે જગ્યાએ તે સખસને પકડ્યો હોય ત્યાંથી માઈસ્ટ્રેટની કોરટ સુધી જતાં જે ટ્રેકો વખત લાગે તેટલો વખત સદરહુ મુદતમાં ગણવો નહીં.

પકડવાવિશેપોલીસે
રીપોર્ટ કરવો.

૬૨ જે અમલદારેના હવાલામાં પોલીસનાં થાણાં હોય તેમણે પોત પોતાની થાણાંઓની હદમાં વગર વારંટે પકડેલા સઘળા સખસો વિશે જલ્દી માઈસ્ટ્રેટને અથવા જલ્દી માઈસ્ટ્રેટ ફરમાવે તો પેટા તુકડી માઈસ્ટ્રેટને રીપોર્ટ કરવો, પછી સદરહુ સખસોના જામીન લીધા હોય કે નહીં તોપણ.

પકડેલા સખસનેછોડવા

૬૩ જે સખસને પોલીસ અમલદારે પકડ્યો હોય તેણે

• ધી મુકવા બાબત.

પોતાનું ખત લીધા વગર અથવા તેના જામીન લીધા વગર અથવા કોઈ માજીસ્ટ્રેટના ખસ હુકમ વગર તેને છોડા મુકવો નહીં,

માજીસ્ટ્રેટની સમક્ષ કરેલો ગુન્હો.

૬૪ જ્યારે કોઈ ગુન્હો કોઈ માજીસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે માજીસ્ટ્રેટની સમક્ષ કરવામાં આવે, ત્યારે ગુન્હેગારને પોતે જાતે પકડવાને અથવા પકડવાને અથવા પકડવાનો કોઈ પાણુ શખસને હુકમ કરવાને અને ત્યાર પછી, જામીન લેવા સંબંધી આ કાયદા માંહેના ઠરાવોને અનુસરીને, તે ગુન્હેગારને કેદ કરવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

માજીસ્ટ્રેટઅથવામાજીસ્ટ્રેટની સમક્ષ પકડવા બાબત.

૬૫ જે વખતે તથા જે પ્રસંગે કોઈ શખસને પકડવાનું વારંટ કાઢાડવાનો અધિકાર કોઈ માજીસ્ટ્રેટ ન હોય તે વખતે તથા તે પ્રસંગે તે શખસને પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હદ માંહે પોતાની સમક્ષ પકડવાને અથવા પકડવાનો હુકમ કરવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

નાશીજવા ઉપરથી પાછળ જવાનો તથા ફરીથી પકડવાનો અધિકાર

૬૬ જે સખસ કાયદાસર કેદમાં હોય તે શખસ નાશી જાય અથવા તેને છોડવામાં આવે, તો જે શખસના પે હેરામાંથી તે નાશી ગયો હોય અથવા તેને છોડાવ્યો હોય તે શખસ તુરત તેની પાછળ જઈને ખિદિશ ઘડિયામાં હરકોઈ જગ્યાએ તેને પકડવાને મુખત્યાર છે.

૪૭મી તથા ૪૮મી તથા ૪૯ મી કલમોના ઠરાવો ૬૬ મી કલમ મુજબ પકડવાની બાબતોને લાગુ પાડવા બાબત.

૬૭. ૬૬ મી કલમ પ્રમાણે પકડનારો શખસ વારંટની રૂએ ચાલતો ન હોય અને તે શખસ પકડવાના અખત્યારવાળો પોલીસ અમલદાર ન હોય તોપણ સદરહુ કલમ પ્રમાણે પકડવાની બાબતોને ૪૭ મી તથા ૪૮ મી તથા ૪૯ મી કલમોના ઠરાવો લાગુ પડશે.

બાબ ૬ હો

હોજર થવાની જરૂર પાડવા વિશે પ્રોસેસો બાબત.

૨૫—સમન.

સમનનો નમુનો.

૬૮. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈકોરટે કાઢાડેલો દરેક સમન લખેલો જોઈએ, તથા તે કુપ્લિકેટ જોઈએ, અને તે ઉપર સદરહુ કોરટના પ્રમુખ અમલદારે, અથવા હાઈકોરટ વખતે વખત કાનુન કરીને કરમાવે તેવા બીજા અમલદારે સહી કરવી તથા મોહોર કરવી.

સમનકોણે બજાવ્યો.

સદરહુ સમન કોઈ પોલીસ અમલદારે બજાવ્યો અથવા આ કાયદાને અનુસરી હોય એવી જે કાનુન સ્થાનિક સરકાર આ બાબત ઠરાવે તે કાનુનોને અનુસરીને, તે સમન કાઢાડનારી કોર્ટના

* પ્રે મતો.

કોઈ અમલદારે બંજવવો નોંધાયે.

આ કલમ કલકત્તા તથા મુંબાઈ એ શહેરોમાં પોલીસને લાગુ છે,
સમન શીરીતે બતાવવો. ૬૯. સમન કરેલા શખસને જો બની શકે તો તે
સમનની એક કુપ્લીકેટ આપીને અથવા આપવા મા

ટે કાઢાડીને લો અમ કહીને ખુદ તેની ઉપર તે સમન
બંજવવો નોંધાયે.

સમન પોલીસવાની
સહી.

જેની ઉપર સદરહુ પ્રમાણે સમન બંજવ્યો હોય તેવા દ
રેક શખસે, જો સમન બંજવનારો અમલદાર કહેતો તેની
ખીછ કુપ્લીકેટની પછવાડે તે સમન પોલીસવાની સહી કર
વાની નોંધાયે.

સમન કરેલો શખસ
જડે નહીં તો તે સમન
શી રીતે બંજવવો.

૭૦. જ્યારે સમન કરેલો શખસ ઘટતી મેહેનત કર
તાં ન જડે, ત્યારે તેના કુટુંબમાંના કોઈ પાત્ર ઉમરના
મરદ ગણાયે અથવા ઇલાકાનાં મુખ્ય શહેરમાં તેની
સાથે રહેનારા તેના આકરને તે સમનની એક કુપ્લીકેટ

તેને સારૂ સોંપીને તે સમન બંજવનારો અધીકાર છે; અને જેને સદરહુ સમન આ
વી રીતે સોંપીયો હોય તે શખસે, જો સમન બંજવનારો અમલદાર કહેતો, તેની
ખીછ કુપ્લીકેટની પછવાડે તે સમન પોલીસવાની સહી કરવા નોંધાયે.

જ્યારે પોંદાય મ
ળી શકે નહીં ત્યારે
શું કરવું.

૭૧. ૬૯મી અને ૭૦મી કલમમાં કહેલી સહી ઘ
ટતી મેહેનત કરતા ન મળે, તો જે ઘરમાં અથવા ઘરવાડી
માં સમન કરેલો શખસ ઘણું કરાને રહેતો હોય તે ઘરના
અથવા ઘરવાડીના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગ ઉપર તે સમનની એ
ક કુપ્લીકેટ સમન બંજવનારો અમલદારે ચોંટાડવી; અને પછી તે સમન ચોગ્યરી
તે બંજવ્યો છે એવું સમજવામાં આવશે.

સરકારના અથવા
લવે કંપનીનાં નોકર
ઉપર સમન શીરીતે
બંજવવો.

૭૨. સમન કરેલો શખસ સરકારની અથવા કોઈરેલ
વે કંપનીની નોકરીમાં કામગીરીમાં હોય ત્યારે જે કોરટે
સમન કાઢાડ્યો હોય તે કોરટે તે સમન સાધારણ રીતે
જે કચેરીમાં સદરહુ શખસ નોકરીએ રહેલો હોય તે કચે
રીના ઉપરી ઉપર કુપ્લીકેટ મોકલવો નોંધાયે; અને પછી

સદરહુ ઉપરીએ ૬૯મી કલમમાં કરાવેલી રીતે તે સમનની બંજવણી કરાવવી,
અને તે કલમથી કરાવેલા ફેરા સાથે તે સમન તે કોરટની ઉપર પાછો મોકલવો
નોંધાયે.

સ્થાનિક શીમાની.
બહુર સમન શી રી
તે બંજવવો.

૭૩. જ્યારે કોઈ કોરટે કહાડેલો સમન પોતાની હક
મતની સ્થાનિક શીમાની બહાર કોઈ પાણુ જગ્યાએ બંજ
વવો એવી તે કોરટની મરજી હોય, ત્યારે સાધારણ રીતે
કોરટે તે સમન જે માજિસ્ટ્રેટની હકમતની સ્થાનિક
શીમામાં સમન કરેલો શખસ રહેતો હોય અથવા હોય તે માજિસ્ટ્રેટને, ત્યાં બંજ
વવા સારૂ કુપ્લીકેટ મોકલવો નોંધાયે.

સદરહુ બાબતોમાં
તથા જ્યારે સમન બ
જનવનારે અમલદાર
હાજર ન હોય ત્યારે
બજવાણીની સાબીતી.

૭૪. જ્યારે કોઈ કોરટે કહાડેલો સમન પોતાની હકમ
તની સ્થાનિક સીમાની બહાર બજાવ્યો હોય ત્યારે, અ
ને જે અમલદારે સમન બજાવ્યો હોય તે અમલદાર
મુકદ્દમાની સુનાવાણી વખતે હાજર ન હોય તેવે હરકો
ઈ પ્રમજે, સદરહુ સમન બજાવ્યો છે એના કોઈ માણ
સ્ત્રેટની આગળ કરેલી આફીડેવીટ; અને જે શખસને સ
દરહુ સમનની એક કુપલિકેટ પ્રત આપી હોય અથવા આપવા માટે કાહાડાને લો
એમ કહ્યું હોય અથવા જેને તે પ્રત સોંપી હોય તે શખસે [૬૯ મી અથવા
૭૦ મી કલમથી ઠગવેલી રીતે) શેરો લખી આપેલી એવી પ્રત પુરાવામાં ગ્રાહ્ય
થશે, અને તેમાં લખેલા મનકુરની વિરુદ્ધ સાબીતી આપવામાં નહીં આવશે તો
અને આપવામાં આવતાં સુધી તે મનકુર ખરો છે એમ સમજવું..

આ કલમમાં કહેલી આફીડેવીટ સદરહુ કોરટને મોકલી શકાય.

ખ. — પકડવાનું વારંટ.

પકડવાનાં વારંટનો
નમુનો.

૭૫ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ કોરટે કહાડેલું દરેક પ
કડવાનું વારંટ લખેલું હોવું જોઈએ અને તે ઉપર તે
કોરટના પ્રમુખ અમલદારે, અથવા, માણસ્ત્રેટોની બેચ
હોય ત્યારે, તે બેચના કોઈ પણ મેમ્બરે સહી કરવી જોઈએ; અને તે ઉપર કોરટ
ની મોહોર કરવી જોઈએ.

પકડવાનું વારંટકયાં જે કોરટે તે વારંટ કરાડ્યું હોય તેણે જ્યાં સુધી તે રદ
સુધી અમલમાં રહેશે. કર્યું નથી ત્યાં સુધી, અથવા તે બજાવવામાં આવે ત્યાં
સુધી, તે દરેક વારંટ અમલમાં રહેશે.

કોરટ તારણ લેવા
નું ફરમાવવા ને મુખ
ત્યાર છે.

૭૬ હરકોઈ શખસને પકડવા સારૂ વારંટ કહાડનારી
હરકોઈ કોરટની નજરમાં આવે તો તે કોરટ સદરહુ વા
રંટ ઉપર શેરો લખીને એવું ફરમાવવા ને મુખત્યાર
છે કે, જે સદરહુ શખસ કેઈ અમુક વખત અને પછી કા
રંટ બીજી રીતે ફરમાવે ત્યાં સુધી તે કોરટની આગળ હાજર રહેવા સારૂ જોઈએ
તેટલા જામીન સાથે એક ખત કરી આપે, તો જે અમલદારના નામનું તે વારંટ
કર્યું હોય તે અમલદારે સદરહુ તારણ લેવું અને સદરહુ શખસને પેહેરામાંથી છુટકરવો.

સદરહુ શેરામાં હેઠળ લખેલી બાબતો લખવી, [અ] જામીનોની સંખ્યા, [બ]
તેમણે તથા જે શખસને પકડવાશાસ્ત્ર તે વારંટ કહાડેલું હોય તેણે જે રકમનો મુખ્ય
રકમ કરી આપવો તે તથા (ક) જે વખતે તેણે કોરટની આગળ હાજર રહેવું તે.

ખત રવાના કરવું

જ્યારે આ કલમ પ્રમાણે તારણ લેવામાં આવે ત્યારે જે
અમલદારના નામનું સદરહુ વારંટ કર્યું હોય તે અમલદારે
સદરહુ ખત સદરહુ કોરટની ઉપર રવાના કરવું.

વારંટ કોના નામ
નામખવા.

૭૭. પકડવાનું વારંટ ઘણું કરીને એક અથવા વધા
રે પોલીસ અમલદારના નામનું કાઢવું જોઈએ અને જ્યારે તે

વારંટ કોઈ પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટ કહાડ્યું હોય ત્યારે તે હમેશાં તે પ્રમાણે જ કાઢવું જોઈએ; પણ સદરહુ પ્રકારનું વારંટ કહાડનારી બીજી કોઈ પણ કોર્ટ, જે તે તાબડનાબ બજાવવાનો જરૂર હોય અને કોઈ પોલીસ અમલદાર તુરત મળતો ન હોય તો, બીજા કોઈ પણ શખ્શ અથવા શખ્સોના નામનું કાઢવાને મુખત્યાર છે અને સદરહુ શખ્સે અથવા શખ્સોએ તે વારંટ બજાવવું જોઈએ.

ધારાશખ્સોનાં નામનું એક વારંટ.

જ્યારે કોઈ વારંટ એક કરતાં વધારે અનલદારોનાં અથવા શખ્સોનાં નામનું કાઢાડ્યું હોય, ત્યારે તે સઘળા. અથવા તેઓમાંથી ગમે તે એક અથવા વધારે અમલદારો અથવા શખ્સો તે વારંટ બજાવવાનો મુખત્યાર છે.

વારંટો જમીનદારો વગેરેનાં નામનાં લખવાનો અધીકાર છે.

૭૮. કોઈ જુદા માજિસ્ટ્રેટ પોતાનાં જિલ્લામાં અથવા કોઈ પેટા ટુકડી માજિસ્ટ્રેટ પોતાની પેટા ટુકડીમાં હરકોઈ જમીનદારનાં અથવા જમીનના ઇજારદારનાં અથવા વહીવટદારનાં નામનું વારંટ તકશીરવાર ડરેલો હરકોઈ શખ્સ નાસી ગયો હોય તેને અથવા જે ગુન્હેગાર બાબત જાહેરનામું કાઢાડ્યું હોય તે ગુન્હેગારને અથવા કોઈ શખ્સ ઉપર જમીન લઈ નહીં શકાય એવા કોઈ ગુન્હાનું તોહોમત આવ્યું હોય અને તે તેની પાછળ લાગનારાના દાવમાંથી છટકી ગયો હોય તો તેને પકડવા સારું કાઢાડવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ જમીનદાર, અથવા ઇજારદાર અથવા વહીવટદારે તે વારંટની પોહોંચ લખીને આપવી. અને શખ્સને પકડવા સારું તે વારંટ કાઢાડ્યું હોય તે શખ્સ પોતાની જમીનમાં અથવા ઇજારાની જમીનમાં, અથવા પોતાના હવાલા માંહેની જમીનમાં હોય, અથવા પેસે, તો તેણે તે વારંટ બજાવવું.

જે શખ્સની ઉપર સદરહુ વારંટ કાઢાડ્યું હોય તે શખ્સ પકડાય ત્યારે તેને વારંટ સુદ્ધાં પાસેમાં પાસેના પોલીસ અમલદારને સ્વામીન કરવો, અને ૭૬ માં કલમ પ્રમાણે તારણ નહીં લીધું હોય તો, તેને તે કામમાં હંકમત વાળા માજિસ્ટ્રેટની પાસે મોકલી વેવો.

પોલીસ અમલદારના નામનું વારંટ.

૭૯. જે પોલીસ અમલદારનાં નામનું કોઈ વારંટ કાઢાડ્યું હોય તે પોલીસ અમલદાર અથવા જે અમલદારનું નામ તે વારંટની પાછળ લખ્યું હોય તે અમલદાર તે વારંટની પાછળ બીજા જે પોલીસ અમલદારનું નામ લખે તે પોલીસ અમલદાર પણ તે વારંટ બજાવવાને મુખત્યાર છે.

વારંટનો સાર જાહેર કરવો.

૮૦. પકડનારનું વારંટ બજાવનાર પોલીસ અમલદારે અથવા બીજા શખ્સે જે શખ્સને પકડવો હોય તે શખ્સને તે વારંટનો શાર જણાવવો, અને, તે શખ્સ કહે તો તેને તે વારંટ બતાવવું.

પકડેલા શખ્સને વારંટની કોર્ટની આગળ આણવો.

૮૧. પકડવાનું વારંટ બજાવનારા પોલીસ અમલદારે અથવા બીજા શખ્સે નકામી ઢીલ ન કરતાં, જમીનમાં અથવા ૭૬ માં કલમોના ડરાવોને અનુસરી, જે કોર્ટની

આગળ કાયદા પ્રમાણે તે પકડેના સખસને રજુ કરવો જોઈએ તે કોરટની આગળ તેને આણવો.

વારંટ કયાં બજાવવાનો અધિકાર છે.

૮૨ પકડવાનું વારંટ પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં કોઈ પણ જગ્યાએ બજાવવાનો અધિકાર છે.

હકુમતની બાહાર બજાવવા માટે માજીસ્ટ્રેટને મોકલેલું વારંટ

૮૩ જ્યારે કોઈ વારંટ કાહાડનારી કોરટની હકુમતની સ્થાનિક સીમાની બાહાર તે વારંટ બજાવવું હોય, ત્યારે સદરહુ કોરટ તે વારંટ કોઈ પોલીસ અમલદારનાં નામનું કાહાડવાને બદલે જે માજીસ્ટ્રેટની અથવા પોલીસ

કમીશનરની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે વારંટ બજાવવું હોય તે માજીસ્ટ્રેટને અથવા પોલીસ કમીશનરને સદરહુ વારંટ ટપાલ મારફતે અથવા બીજી રીતે મોકલવાને મુખત્યાર છે.

જે માજીસ્ટ્રેટને અથવા કમીશનરને સદરહુ વારંટ સદરહુ પ્રમાણે મોકલ્યું હોય તેણે તેની પાછળ પોતાનાં નામની સહી કરવી, અને પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હદની અંદર, બજાવી શકાતું હોય તો, તે વારંટની બજાવણી કરાવવી.

હકુમતની બાહાર બજાવવા સાફ પોલીસ અમલદારના નામનું લખેલું વારંટ.

૮૪ જ્યારે કોઈ પોલીસ અમલદારના નામનું કાહાડેલું વારંટ જે કોરટે તે વારંટ કાહાડ્યું હોય તે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદની બાહાર બજાવવું હોય, ત્યારે જે માજીસ્ટ્રેટની અથવા જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ થાય હોય તે અમલદારના કરતાં ઉતરતા દરજ્જાનો ન હોય એવા જે પોલીસ અમલદારની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે વારંટ બજાવવું હોય તે માજીસ્ટ્રેટની અથવા પોલીસ અમલદારની પાસે સહી કરાવવા સાફ તેણે તે વારંટ સામાન્યતઃ લઈ જવું

સદરહુ માજીસ્ટ્રેટે અથવા પોલીસ અમલદારે તે વારંટની પાછળ પોતાના નામની સહી કરવી, અને સદરહુ સહી ઉપરથી; જે પોલીસ અમલદારના નામનું સદરહુ વારંટ કાહાડ્યું હોય તે પોલીસ અમલદારને તે વારંટ સદરહુ હદમાં બજાવવાનો પ્રયત્ન કરવો અધિકાર મળશે, અને સદરહુ અમલદાર કહે તો સ્થાનિક પોલીસે તેને સદરહુ હુ વારંટ બજાવવામાં મદદ કરવી.

જે માજીસ્ટ્રેટની અથવા પોલીસ અમલદારની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં સદરહુ વારંટ બજાવવું હોય તે માજીસ્ટ્રેટની અથવા પોલીસ અમલદારની સહી મેળવાયાને બીજા થાય તેથી સદરહુ બજાવણી થતી અટકશે એવું માનવાનું જ્યારે કારણ હોય ત્યારે જે પોલીસ અમલદારના નામનું તે વારંટ કાહાડ્યું હોય તે પોલીસ અમલદાર તે વારંટ કાહાડનારી કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદની બાહાર કોઈપણ જગ્યામાં સદરહુ સહી લીધા વગર તે વારંટ બજાવવાને મુખત્યાર છે,

આ કલમ કલકત્તા તથા મુંબઈ એ શહેરમાં પોલીસને લાગુ છે.

જે સખસની ઉપર વારંટ કાહાડ્યું હોય તેને પકડ્યા પછી શું કરવું

૮૫ જ્યારે પકડવાનું કોઈ વારંટ, જે જિલ્લામાં તે વારંટ કાહાડ્યું હોય તેની બાહાર બજાવ્યું હોય, ત્યારે જે કોરટે તે વારંટ કાહાડ્યું હોય તે કોરટ પકડવાની જગ્યા

રવુ

થી વીસ મહત્તની અંદર ન હોય તો, અથવા જે મા

જીસ્ટ્રેટની અથવા પોલીસ કમીશનરની હુકમતની સ્થા

નિક હદમાં પકડવાનું કામ કર્યું હોય તે માજીસ્ટ્રેટ અથવા પોલીસ કમીશનર કર

તાં સદરહુ ધારટ પાસે ન હોય તો, અથવા ૭૬ મી કલમ પ્રમાણે તારણ લાંબું ન

હોય તો પકડેલા શખસને સદરહુ માજીસ્ટ્રેટની અથવા કમીશનરની આગળ લઈ જવો

પકડેલા શખસને જે

૮૬ જે કોરટે સદરહુ વારંટ કહાડ્યું હોય તેણે જે શ

માજીસ્ટ્રેટની આગળ

ખસવારેલો તેને પકડેલા શખસ છે એવું જણાય, તો સદરહુ

આણ્યો હોય તેણે શું

માજીસ્ટ્રેટે અથવા કમીશનરે તે શખસને પહેરામાં આપી

કરવું.

ને સદરહુ કોરટની પાસે લઈ જવાનું ફરમાવવું; પણ

એવું કરાવવું છે કે જે જામીન લઈ શકાય એવા ગુનેહાય

અને તે શખસ સદરહુ માજીસ્ટ્રેટની અથવા કમીશનરની ખાત્રી લાયક જામીન આ

પવાને તથ્યાર તથા રાજી હોય, અથવા ૭૬ મી કલમ પ્રમાણે તે વારંટ ઉપર

શરો લખીને હુકમ કરેલો હોય, અને તે શખસ સદરહુ હુકમથી ફરમાવેલું તારણ

આપવાને તથ્યાર તથા રાજી હોય, તો તે માજીસ્ટ્રેટે અથવા કમીશનરે સદરહુ જા

મીને અથવા તારણ અથવા જેમ હોય તેમ લેવું; અને જે કોરટે વારંટ કહાડ્યું હો

ય તેની ઉપર તે ખાત રવાના કરવું.

આ કલમ મહિના કોઈ પણ મેજકુરથી કોઈ પોલીસ અમલદારને ૭૬ મી કલ

મ પ્રમાણે તારણ લેવાની મના છે એમ સમજવું નહીં.

ક-જાહેરનામું તથા જસી.

નાશી જનારશખ

૮૭ જે કોઈ કોરટને [પુરાવોલીયાપછી પેહેલા] એમ માન

સતી ખાખતમાં જાહે

વાનું કોરણ હોય કે જે શખસની ઉપર પોતે વારંટ કહા

રનામું.

ડ્યું છે તે શખસ નાશી ગયો છે અથવા સંતાઈ જાય છે

તેથી સદરહુ વારંટ બજાવી શકાય એમ નથી તો સદરહુ કો

રટે એક લખેલું જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં સદરહુ શખસને કોઈ મુકરર કરે

લી જગાએ તથા કોઈ મુકરર કરેલી મુદતે હાજર થવાનું ફરમાવવાને મુખત્યા છે.

તે મુદત સદરહુ જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કર્યાની તારીખથી ત્રીશ દીવસ કરતાં ઓછી ૬

રાવવી નહીં,

તે જાહેરનામું હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરવું:-

(અ) જે શહેરમાં અથવા ગામમાં સદરહુ શખસ ઘણું કરીને રહેતા હોય

તે શહેરની અથવા ગામની કોઈ પ્રસિદ્ધ જગામાં તે જાહેરનામું જાહેર

રીતે વાંચવું.

(બ) તે શખસ જે ઘરમાં અથવા ઘરવાડીમાં ઘણું કરીને રહેતા હોય તે ઘરના

અથવા ઘરવાડીના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગપર અથવા સદરહુ શહેરની અથ

વા ગામની કોઈ પ્રસિદ્ધ જગાપર તે જાહેરનામું ચોહાડવું.

(ક) અને તે જાહેરનામાની એક નકલ તે ધારટના મકાનના કોઈ ભાગપ્રસિદ્ધ

પર ચોહાડવી.

તે જાહેરનામું કોઈ અમુક દિવસે ચોગ્ય રીતે પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું એ મુજબ તે

જાહેરનામું કાઢાડનારી કોરટે મળકુર લખ્યો હોય તે મળકુર હેઠળ લખેલી બાબતો નો નિરાણ્ય કારક પુરાવો છે એવું સમજવું, એટલે આ કલમથી ફરમાવેલી વાતો નો અમલ કરવામાં આવ્યો છે, અને તે જાહેરનામું સદરહુ દિવસે પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું.

નાશી જનારાશખ ૮૮. ૮૭ મી કલમ પ્રમાણે જાહેરનામું કાઢાડ્યા પછી સની મિલકત જમ કર ને શખસ બાબત તે જાહેરનામું કાઢાડ્યું હોય તે શખ વા બાબત. સની જંગમ અથવા સ્થાય મિલકત અથવા એ બને મિ

લકત જમ કરવાનું ફરમાવવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે. તે હુકમ ને જિલ્લામાં કર્યો હોય તે જિલ્લામાં સદરહુ શખસની કોઈ પણ મિ લકત જમ કરવાનો અપત્યાર તે હુકમ ઉપરથી છે એવું સમજવું અને સદરહુ જિલ્લાની બાહાર સદરહુ શખસની કોઈ પણ મિલકત જમ કરવાનો અપત્યાર, જે જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટના જિલ્લામાં સદરહુ મિલકત આવેલી હોય તે જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટ તે હુકમ પાછળ સહી કરશે. એટલે તે હુકમ ઉપરથી છે એવું સમજવું.

જે મિલકત જમ કરવાનો હુકમ કર્યો હોય તે મિલકત લેહેણ હોય અથવા બી જ જંગમ મિલકત હોય તો આ કલમ પ્રમાણે કરવાની જમી હેઠળ લખ્યા મુજબ કરવી, એટલે—

(અ) પકડીને અથવા

(બ) ઉપજ વસુલ કરનાર નીમીને; અથવા

(ક) જે શખસ બાબત જાહેરનામું કાઢાડ્યું હોય તે શખસને અથવા તેની તરફથી કોઈને પણ સદરહુ મિલકત સ્વાધીન કરવાની મના કરવા બા બતનો લેખી હુકમ કરીને, અથવા

(ડ) કોરટને ચોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે સદરહુ મકારની સઘળી અથવા કોઈ પણ બે રીતે.

જે મિલકત જમ કરવાનો હુકમ કર્યો હોય તે મિલકત સ્થાયર હશે, ત્યારે આ આ કલમ પ્રમાણે કરવાની જમી, સરકારને મેલેસુલ ભરનારી જમીન હોય તો, જે જિલ્લામાં તે જમીન આવેલી હોય તે જિલ્લાના કલેક્ટરની મારફતે કરવી, અને બી જ સઘળી બાબતોમાં હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે કરવી,—

(ઈ) કબજે લઈને; અથવા

(જ) ઉપજ વસુલ કરનાર નીમીને; અથવા

(ગ) જે શખસ બાબત જાહેરનામું કાઢાડ્યું હોય તે શખસને અથવા તેની ત રફથી કોઈને પણ ભાડું અથવા ગણિત આપવાની અથવા મિલકત સ્વાધી ન કરવાની મના કરવા બાબતનો લેખી હુકમ કરીને; અથવા

(હ) કોરટને ચોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે સદરહુ મકારની સઘળી અથવા કોઈ પ ભુ બે રીતે.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાના ૩૬ મા બાબ પ્રમાણે નિમે લા ઉપજ વસુલ કરનારના જે અધિકાર, કામ તથા જવાબદારી હોય તેજ અધિ કાર, કામ તથા જવાબદારી આ કલમ પ્રમાણે નિમેલા ઉપજ વસુલ કરનારની છે એમ સમજવું.

જે શખસ બાબત જાહેરનામું કાઢાડ્યું હોય તે શખસ જો જાહેરનામાંમાં લે જો
ખેલી મુદતમાં હાજર ન થાય તો તે જમીં વાળી મીલકત ઉપર સરકારનો વ્યવ
સ્થાધિકાર થશે; પણ જમીની તારીખથી છ મહીના પુરા થતા સુધી તે મીલકત
વેચવી નહીં, પણ તે મીલકત બગડી જાય તેવી હોય અથવા તે વેચાણથી માલોફને
કાયદો થશે એમ કોરટની નજરમાં આવે તો, એ બંને પ્રસંગે કોરટેને જ્યારે યો
ગ્ય લાગે ત્યારે તે સદરહુ મિલકત વેચાવવાને મુખત્યાર છે.

જમીં ફરેલી મીલકત ૮૯. ૮૮ મી કુલમના છેલ્લા પારગ્રાફ પ્રમાણે જે
પાછી આપવા બાબત શખસની મીલકત ઉપર સરકારનો વ્યવસ્થાધિકાર થા
ય અથવા થશે હોય તે શખસ જે કોરટના હુકમથી તે
મીલકત જમીં કરી હોય તે કોરટની આગળ જમીની તારીખથી બે વરસમાં પોતા
ની મેળે હાજર થાય અથવા તેને પકડીને આણવામાં આવે, અને સદરહુ કોરટ
ની ખાત્રી થાય એવી રીતે તે જાણીતી આપે કે પોતાની ઉપર વારંટ બજ નહીં
એવા હેતુથી પોતે નાહાસી ગયો અથવા સંતાઈ ગયો નહોતો અને જાહેરનામાંમાં
જાહેલી મુદતમાં હાજર થવાનું બની શકે એવી રીતે તે જાહેરનામાંની બબર પો
તાને મળેલી ન હતી, તો સદરહુ મીલકત અથવા જે તે વેચી હોય તો તે વેચાણનું
નકી ઉત્પન્ન, અથવા જે તે મીલકતનો ફક્ત થોડોક ભાગ વેચ્યો હોય તો તે વેચા
ણનું નકી ઉત્પન્ન તથા તે મીલકતનો બાકી રહેલો ભાગ, સદરહુ જખ્તીને લીધે થ
એલો સમજો ખરચ તેમાંથી લીધા પછી, તે શખસને સ્વાધીન કરવો.

૩.—પ્રોસેસ સંબંધી બીજી કાનુનો.

સમનને બદલે અથ ૯૦. જે બાબતમાં હાજર થવા સારૂ જ્યુરર અથવા
વા તે શીવાય વળીવા આસેસર શીવાય બીજા કોઈ પણ શખસની ઉપર સમ
ન કાઢાડવાનો કોઈ કોરટેને આ કાયદા પ્રમાણે અધિકાર
હોય તેવી હરકોઈ બાબતમાં તે કોરટ સદરહુ શખસને પ
કડવા સારૂ, પોતાનાં કારણ લખીને, વારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે—

(અ) જે સદરહુ સમન કાઢાડતાં પેહેલાં. અથવા તે કાઢાડ્યા પછી પણ તે
શખસ હાજર થાય તેને માટે મુક્કર કરેલા વખત પેહેલાં, તે કોરટેને એવું
માનવાનું કારણ જાણાય કે તે શખસ નાહાસી ગયો છે અથવા તે સમન
નહીં મીને તો; અથવા

(બ) જે સદરહુ વખતે તે શખસ હાજર ન થાય અને તે સમન પ્રમાણે હા
જર થવાનું તેનાથી બની શકે એવે વખતે તે સમન ચોગ્ય રીતે બજ
વ્યાની સાખીતી થાય અને એ પ્રમાણે હાજર નહીં થયા બાબત કાંઈ
વાજબી કારણ આપવામાં ન આવે તો;

હાજર થવા સારૂ ૯૧. જે શખસના હાજર થવા સારૂ અથવા જે શ
ખસને પકડવા સારૂ સમન અથવા વારંટ કાઢાડવાનો કો
ઈ પણ કોરટની પ્રમુખ અમલદારને અધિકારહશે તે શખસ
જ્યારે સદરહુ કોરટમાં હાજર હોય ત્યારે સદરહુ અમલદારને શખસને તે કોરટમાં હાજર
થવા સારૂ બીનસાથે અથવા બીનવખર એકબતકરી આપવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

હાજર થવા બાબત
ના ખતનો કરાર તોડે
થી પકડવા બાબત.

૯૨. આ કાયદા પ્રમાણે સીધેલાં કોઈ પણ ખત પ્ર
માણે જે શખસ કોઈ કોરટની આગળ હાજર થવાને
બંધાયેલો હોય તે શખસ એ પ્રમાણે હાજર ન થા
ય, ત્યારે સદરહુ કોરટને પ્રમુખ અમલદાર વારંટ કા
ઢી હાડીને સદરહુ શખસને પકડીને પોતાની આગળ રજુ કરવાનું ફરમાવવાને મુખ
ત્યાર છે.

આ બાબ મહિના
કરાવો સમનને તથા
પકડવાના વારંટોને સા
માન્યરીતે લાગુ પાડ
વા બાબત.

૯૩. સમન બાબત તથા વારંટ બાબત તથા તે કહા
ડવા બાબત તથા બજાવવા બાબત આ બાબ મહિના ક
રાવો આ કાયદા પ્રમાણે કહાડેલા હરએક સમનને તથા
પકડવાના દરએક વારંટને ખતીશકે તેટલેસુધી લાગુ પડ
શે.

• બાબ ૭ મી.

દસ્તાવેજ તથા બીજી જગમ મીલકત રજુ કરવાની જરૂર પાડવા સારું.

તથા ગેરવાજબી રીતે કેદ કરેલા શખસોને શોધી કહાડવા સારું.

મોસેસો બાબત.

અ—રજુ કરવા વીશે સમન.

દસ્તાવેજ અથવા
બીજી વસ્તુ રજુ કર
વા વિશે સમન.

૯૪. જ્યારે કોઈ પણ કોરટની અથવા, કલકત્તા અને
મુંબાઈ એ શહેરોની હદ બહાર કોઈ પણ જગામાં જે
અમલદાર હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય એવા કો
ઈ પણ અમલદારની નજરમાં એમ આવે કે આ કાયદા
પ્રમાણે પોતે અથવા પોતાની આગળ કોઈ પણ તપાસ અથવા ચોકશી અથવા જ
નસાફ અથવા બીજી કામ ચલાવવાના કારણ સારું કોઈ પણ દસ્તાવેજ અથવા બી
જી વસ્તુ રજુ કરવી જરૂરની અથવા યોગ્ય છે, ત્યારે જે શખસના કબજામાં અથ
વા અખત્યારમાં સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ છે એવું માનવામાં આવે તે
શખસે ફક્તથી વખતે અને જગ્યાએ તે દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ હાજર થઈને
રજુ કરવી અથવા રજુ કરવી એવો તેને સમન કરવાને સદરહુ કોરટ અથવા એ
વો તેને લખેલો હુકમ કરવાને સદરહુ અમલદાર મુખત્યાર છે.

જે શખસને ફક્ત કોઈ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ રજુ કરવાનું આ કલમ પ્ર
માણે ફરમાવ્યું હોય તે શખસ તે દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ રજુ કરવા સારું ખતો
હાજર થવાને બંધને રજુ કરાવે તો તે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલ્યો છે એન સમજવું.

• સન ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આક્ટની ૧૨૩ મી તથા ૧૨૪ મી
કલમોને અથવા ટપાલ ખાતાના અથવા તાર ખાતાના અધિકારીઓના હવાલામાં કો
ઈ કાગળ, પોસ્ટ કારડ, તાર અથવા બીજો દસ્તાવેજ હોય તેને આ કલમ મહિના
કોઈ પણ મજકુરથી બંધ થાય છે એમ સમજવું નહીં.

કાગળો તથા તારો
સંબંધી કેમ કરવું.

૯૫. જે કોઈ પણ જગ્યા માં જોડેલા અથવા બીજી
મેસિડેન્સી માં જોડેલા અથવા હાઈકોર્ટના અથવા મ
શન કોર્ટના મદદ પ્રમાણે સદરહુ હવાલામાં મહિના કોઈ

પામું દસ્તાવેજ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ તપાસ, ચોખ્ખી, ઇનસાફ અથવા ખીનું કામ ચલાવવાના કારણે સારું જોઈતો હોય, તો સરરહુ માઈસ્ટ્રેટ અથવા કોર્ટ ફરિ વે તેવા શખસને સદરહુ દસ્તાવેજ સ્વાધીન કરવાનું ટપાલ ખાતાના અથવા તાર ખાતાના, જેમ હોય તેમ, અધિકારીઓને ફરમાવવાને તે માઈસ્ટ્રેટ અથવા કોર્ટ સુખ્ત્યાર છે.

જે બીજા કોઈ પણ માણસને યથવા કોઈ પણ પોલીસ કમીશનરના અથ
વા પોલીસના કોઈ પણ ડીસ્ટ્રિક્ટ સુપરીન્ટેન્ડેન્ટના મત પ્રમાણે સદરહુ પ્રકારનો કો
ઈ દસ્તાવેજ સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ કારણ સારૂ જોઈતો હોય, તે સદરહુ જલ્દી
માણસને, અથવા ચીફ મેસીડેન્સી માણસને અથવા કોરટનો હુકમ થતાં
સુધી સદરહુ દસ્તાવેજની શોધ કરાવીને તે અટકાવી રાખવાનું ટપાલ ખાતાને અ
થવા તાર ખાતાને જેમ હોય તેમ કરાવવાને તે મુખત્યાર છે.

ખ;-જાડો લેવાનાં વારંટ આપ્યત

જાડો લેવાનું વારંટ
ક્યારે કહાડવાનો અ
ધિકાર છે.

પ્રમાણિત કરમાણ કરી હોય અથવા કરવાનો અંગીકાર હો

य ते शप्स सदरहु समनमां अथवा इरमाशमां इरमाव्यां मुण्णदस्तायेण अथवा
जीववस्तु रन्नुकरशे नहीं अथवा मानवायुं केउं केरटेने कारायुं हाय त्थार,

અથવા શદ્દરહુ દસ્તાવેજ અથવા ખીજ વસ્તુ રૂસાણા શખસના કબજામાં છે એવું કોરટના જાણવામાં ન હોય ત્યારે.

અથવા આ કચ્છા પ્રમાણે કોઈ પણ ચોકશી, ઇનસાફ અથવા બીજા કામની મ
તલબ મામાન્યરીતે જાડો લેવાયી અથવા બહુને જોવાથી સરસો એવું કોરટની નજ
રમાં આવે ત્યારે.

તે કોરટ ઝાડો લેવાનું વારંટ કહાડવાને મુખત્યાર છે; અને જે શખસના નામનું સદરહુ વારંટ કરયું હોય તે શખસ તે વારંટ મુજબ અને આ કાયદામાં આગળ ક હલા કરાવો મુજબ ઝાડો લેવાને અથવા જઈને જોવાને મુખત્યાર છે.

ટપાસ ખાતાના અથવા તાર ખાતાના અધિકારીઓના હવાલામાં કોઈ દસ્તાવેજ હોય તે બાબત અડો લેવાનું વારંટ આપવાનો છલ્લામાછલ્લેટ અથવા ચીફ પ્રેસીડેન્સી મૉજસ્ટ્રેટ શિવાય બીજા કોઈ મૉજસ્ટ્રેટને આ કલમ માર્દના કોઈ પણ મંજૂર થી અધિકાર છે એવું સમજવું નહીં.

વારંટની મર્યાદામાં ૯૭ ફક્ત ફલાણી જગાનોજ અથવા તેના ફલાણા
 ધસના અધિકાર. ભાગનોજ ઝાડો લેવો અથવા જઈને તે જોવો એવું કોરટ નો
 પોતાને થોડું લાગે તો વારંટમાં લખીને જાણાવવાને મુખ્ય
 દ્યાર છે અને તે વારંટ બજાવવાનું કામ જે રાખરાને સોંપ્યું હોય તે રાખસે પ
 ણી ફક્ત સદરકુ પ્રમાણે લખેલી જમાનોજ અથવા ભાગનોજ ઝાડો લેવો અથવા
 જઈને તે જોવો.

ક્ર.સા.પા. ૬૨ માંથી ૯૮ ને કેઈ જાણીમાઈ સ્નેહને, પેટાહુકડી માઈ સ્નેહને,

ગોની મીલકત ખનાવટ પ્રેસિડેન્સી માલ્સ્ટ્રેટને અથવા પેહેલા વગ્ગના માલ્સ્ટ્રે
ના દસ્તાવેજ વિગરે છે ટને ખમર મળ્યા ઉપરથી તથા તેની નજરમાં જરૂર
એવો શક આવ્યો હોય જણાય તેવી ચેકશી કરવા પછી એવું માનવાનું કારણ
યતેધરને ઝાડો લેવા હોય કે ફલાણી જગા ચોરીની મીલકત મુકવા સારું અથ
ખાખત. વા વેચવાસારૂં વાપરવામાં આવે છે.

અથવા ખનાવટના દસ્તાવેજ, ખોટી મોહોરો, અથવા ખોટા સ્ટાંપ, અથવા શિ
ક્કા અથવા ખોટા શિકા અથવા સ્ટાંપ ખનાવવાના અથવા ખોટા દસ્તાવેજ ખનાવવાના
હુથીયારો અથવા સામાન મુકવા અથવા વેચવા અથવા ખનાવવાસારૂં વાપરવામાં આવે છે,

અથવા ફલાણી જગાએ કોઈ પણ ખનાવટના દસ્તાવેજ, ખોટી મોહોરો અથવા
ખોટા સ્ટાંપ અથવા શીક્કા, અથવા ખોટા શીક્કા અથવા સ્ટાંપ ખનાવવા માટે અ
થવા ખોટા દસ્તાવેજ ખનાવવા માટે વાપરવાનાં હુથીયારો અથવા સામાન રાખવા
માં અથવા મુકવામાં આવ્યાં છે.

તો કાનસ્ટેબલના કરતાં ઉંચા દરજ્જાના કોઈ પોલીસ અમલદારને તે પો
તાના વારંટથી હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે અધીકાર આપવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જોટલી મદદ નેઘએ તેટલી મદદ લઈને સદરહુ જગામાં પેસવાને, તથા

(ખ) વારંટમાં લખેલી રીતેત જગાના ઝાડો લેવાને તથા.

(ક) કાંઈ મીલકત, દસ્તાવેજ, મોહોરો સ્ટાંપ અથવા શિકા તે જગાએ જડે, અ
ને તે મીલકત ચોરીની છે અથવા ગેરકાયદેસર મેળવેલી છે અથવા તે
દસ્તાવેજે ખનાવટના છે અથવા તે મોહોરો ખોટી છે અથવા તે સ્ટાંપ અ
થવા શિકા ખોટા ખનાવેલા છે એવો તેને શક આવે તો તે મીલકતનો
દસ્તાવેજનો, મોહોરોનો સ્ટાંપનો અથવા શીક્કાઓનો અને વળી સદરહુ
પ્રકારનાં કાંઈ પણ હુથીયારોનો તથા સામાનનો કબજો લેવાને, તથા

(ઢ) સદરહુ મીલકત, દસ્તાવેજ, મોહોરો, સ્ટાંપ, શિકા, હુથીયારો અથવા સામાન
કોઈ માલ્સ્ટ્રેટની આગળ લઈ જવાને, અથવા જ્યાં સુધી ગુન્હેગારને મા
લ્સ્ટ્રેટની આગળ લઈ જવામાં આવ્યો ન હોય ત્યાં સુધી તે જ જગાએ
સંભાળી રાખવાને, અથવા કોઈ નીરભય જગાએ તેની ખીજ રીતે વ્ય
વસ્થા કરવાને, તથા

(ઈ) સદરહુ પ્રકારની કોઈ મીલકત ચોરી છે અથવા ખીજ રીતે ગેરકાયદેસ
ર મેળવેલી છે, અથવા સદરહુ દસ્તાવેજે મોહોરો સ્ટાંપ, શિકા, હુથીયારો
અથવા સામાન ખોટા ખનાવેલા છે, અથવા સદરહુ હુથીયારો અથવા
સામાન ખોટા શીક્કા અથવા સ્ટાંપ ખનાવવા માટે અથવા ખોટા દસ્તાવે
જ ખનાવવા માટે વાપરેલા છે અથવા વાપરવા માટે ચોળેલા છે, એવું જા
ણ્યા છતાં અથવા એવો શક લાવવાને વાજબી કારણ છતાં ફલાણા રાખ
સે સદરહુ પ્રકારની મીલકત, દસ્તાવેજ, મોહોરો, સ્ટાંપ શીક્કા હુથીયારો અ
થવા સામાન મુકવામાં; વેચવામાં અથવા ખનાવવામાં અથવા રાખવામાં
અંદર ખાનગી ભાગ લીધેલા છે એવું જણાય તેવા જે રાખસ સદરહુ
જગાએ માલુમ પડે તે રાખસને પેહેરામાં લેવાને તથા કોઈ માલ્સ્ટ્રેટના

આગળ લઈ જવાને.

હકુમતની બાંહેધરી આ ૯૯ ને દોરડે ઝાડો લેવાનું વારંટ કાઢાડ્યું હોય તે કોલેતાં જડેલી વસ્તુઓ કોરટની હકુમતની સ્થિતિ સીમાની બાહાર કોઈ પણ ની વ્યવસ્થા. જગાએ તે વારંટ બખતમાં ને વસ્તુઓને માટે ઝાડો લેવામાં આવે તેમાંની કોઈપણ વસ્તુઓ જડે ત્યાર સદરહુ વસ્તુઓ તેમજ આ કાયદામાં આગળ કહેલા ઠરાવો મુજબ તે વસ્તુઓના તથ્યાર કરેલી ટીપ તાબડતોબ તે વારંટ કાઢાડનારી કોરટની આગળ લઈ જવી, પણ સદરહુ જગા તે કોરટ કરતાં ને માલસતરેટને તે જગામાં હકુમત હોય તે માલસતરેટની વધારે નજીક હોય તો, તે ટીપ અને તે વસ્તુઓ સદરહુ માલસતરેટની આગળ લઈ જવી; અને જો વિરુદ્ધ પડતું પાકું કારણ ન હોય તો, સદરહુ માલસતરેટે હકુમ કરીને તે ટીપ તથા વસ્તુઓ સદરહુ કોરટની પાસે લઈ જવાનો અધિકાર આપવો.

ક.—ગેરવ્યાજબી રીતે કેદ કરેલા શખસોની શોધ કરવા બાબત.

ગેરવ્યાજબી રીતે કે ૧૦૦ ને કોઈ પણ પ્રેસીડેન્સી માલસતરેટને, અથવા દરેક શખસોને માટે વા પહેલા વર્ગના માલસતરેટને અથવા પેટા તુકડી મા ઝાડો લેવા બાબત. નિસતરેટને એવું માનવાનું કારણ હોય કે કોઈ પણ શખસને એવી રીતે અટકાયતમાં રાખ્યા છે કે જેથી કરીને એ પ્રમાણે અટકાયતમાં રાખવાનું કેટલું ગુન્હો થાય છે તો ઝાડો લેવાનું વારંટ કાઢાડવાને તે મુખત્યાર છે; અને જે શખસનાં નામનું તે વારંટ કાઢવામાં આવે તે શખસને સદરહુ પ્રમાણે કેદ કરેલા શખસ માટે ઝાડો લેવાનો અધિકાર છે; અને તે વારંટ મુજબ સદરહુ ઝાડો લેવો અને જો તે શખસ જડે તો તેને કોઈ માલસતરેટની આગળ તાબડતોબ લઈ જવો, અને તે કામની હકીકત ઉપરથી ચોગ્ય જણાય એવો હકુમ તે માલસતરેટે કરવો.

ક.—ઝાડો લેવા સંબંધી સામાન્ય ઠરાવો.

ઝાડો લેવાનાં વારંટો ૧૦૧. ૪૩ મી. ૭૫ મી. ૭૭ મી. ૭૯ મી. ૮૨ મી. ૮૩ મી, અને ૮૪ મી કલમોના ઠરાવો, જેટલે સુધી ખતી શકે તેટલી સુધી, ૯૬ મી, ૯૮ મી અથવા ૧૦૦ મી. કલમ પ્રમાણે કહાડેલાં સઘળાં ઝાડો લેવાના વારંટો ને લાગુ છે એવું સમજવું.

ખંધ કરેલી જગા ને ૧૦૨, આ બાબ પ્રમાણે જે જગા ઝાડો લેવાને અશખસોના હવાલામાં હોય થવા જઈને જોવાને પાત્ર હોય તે જગા ખંધ હોય ત્યારે તેઓએ ઝાડો લેવા દેવો. જે શખસ તે જગામાં રહેતો હોય અથવા જે શખસના હવાલામાં તે જગા હોય તે શખસે વારંટ બખતનારા

અમલદારની અથવા બીજા શખસની માગણી ઉપરથી તથા વારંટ રજુ કર્યા ઉપરથી, તે અમલદારને અથવા બીજા શખસને તે જગાની અંદર જવા દેવો, તથા જ્યાં શોધ કરવો જેમ સેફ્ટ પડે તેવા સઘળા ઘટના ઉપાયો કરી દેવા.

જો સદરહુ જગાની અંદર સદરહુ પ્રમાણે જવા દેવામાં ન આવે, તો વારંટ

જીવનારો અમલદાર અથવા બીજો શખસ ૪૮ મી કલમથી ઠરાવેલી રીતે ચાલેલા મુખત્યાર છે.

જાડો લેવો તે શાહે દાની સમક્ષ લેવો.

૧૦૩. આ બાબ પ્રમાણે જાડો લેતા પહેલાં, જાડો લેવા જનારો અમલદાર અથવા બીજા શખસે જે જગાનો જાડો લેવો હોય તે જગા જે સત્તામાં આવેલી હોય તે સત્તાના જે અથવા વધારે આબરૂદાર રહેવાસીઓને જાડો લેતી વખતે હાજર રહેવા તથા તે જોવા સારું યોજાવવા.

તે જાડો તેઓની સમક્ષ લેવો, અને તે જાડો લેતી વખતે જમ કરેલી સઘળી ચીજોની તથા જે જે જગાએ તે ચીજો જડી હોય તે તે જગાઓની એક ટીપ સદરહુ અમલદારે અથવા બીજા શખસે તથ્યાર કરવી અને તેની ઉપર સદરહુ સાહેદોની સહી કરવી પણ આ કલમ પ્રમાણે લેવાતો જાડો જોનારા કોઈ પણ શખસને કોઈ રહેઘમુસ સમન કરવો નહીં હોય તો તેને કોરટમાં શાહેદ દાખલ હાજર થવાનું ફરમાવવું નહીં,

જાડો લેવાની જગા નો ભોગવટો કરનારા ને હાજર રહેવાનો અધિકાર છે.

જાડો લેવાની જગાનો ભોગવટો કરનારાને અથવા તેની તરફથી કોઈ શખસને, દરએક પ્રસંગે, જાડો લેવાતો હોય ત્યારે હાજર રહેવા દેવો, અને સદરહુ ભોગવટો કરનારો અથવા સદરહુ શખસ કહે એટલે તેને આ કલમ પ્રમાણે તથ્યાર કરેલી ટીપની એક નકલ સદરહુ સાહેદોની સહી કરાવીને સ્વાધિન કરવી.

ઈ—પરચુરાણ.

રજી કરેલો દસ્તાવેજ ન વિગરે અટકાવી શકવાનો અધિકાર.

માજીસતરેટ પોતાની સમક્ષ જાડો લેવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

૧૦૪ આ કાયદા પ્રમાણે પોતાની આગળ રજી કરેલા હરકોઈ દસ્તાવેજને અથવા બીજી વસ્તુને પોતાને બોગ્ય લાગે તો અટકાવી શકવાનો હરકોઈ કોરટ મુખત્યાર છે.

૧૦૫ જે જગાનો જાડો લેવાસારું વારંટ કાઢાડવાને પોતાને અખત્યાર હોય તે જગાનો જાડો પોતાની સમક્ષ લેવાનું ફરમાવવાને હરકોઈ માજીસતરેટ મુખત્યાર છે.

ભાગ ૪ થી.

ગુન્હા અટકાવવા બાબત.

બાબ ૮ મો.

સુલેહ રાખવા સારું તથા સારી રીતે ચલાવવાસારું તારણ બાબત.

અ—ગુન્હો ઠરાવો ઉપરથી સુલેહ રાખવા સારું તારણ.

ગુન્હો ઠરાવો ઉપરથી સુલેહ રાખવાસારું તારણ.

૧૦૬ જ્યારે હુમામો, હુમલો અથવા સુલેહનો બીજો ભંગ કરવાનું, અથવા તેમાં મદદગારી કરવાનું; અથવા તેમ કરવાનાં સારું ઇરાદાથી હથીયારવાળાં માણસોને એકઠાં કરવાનું અથવા કાયદા વિરુદ્ધ બીજા ઉપાયો કરવાનું અથવા શરીરને અથવા

મિલકતને નુકશાન કરવાનો હર દેખાડીને શાખરાધ ધમકી આપવાનું તોહમત જ શખસની ઉપર આવ્યું હોય તે શખસની ઉપર કોઈ હાઈકોર્ટની આગળ અથવા મેજિસ્ટ્રેટની આગળ અથવા મેજિસ્ટ્રેટની માનિસતરેટ નિલ્લા માનિસતરેટની પેટા તુકડી માનિસતરેટની અથવા પેહેલા વર્ગના માનિસતરેટની કોર્ટ આગળ તે ગુ- ન્હો કરે.

અને તે કોર્ટને એવો અભિપ્રાય હોય કે સુલેહ રાખવા સારૂ ખત કરીને આપ વાનું સદરહુ શખસને ફરમાવવાની જરૂર છે.

ત્યારે સદરહુ કોર્ટ તે શખસની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કરતી વખતે ત્રણ વરસ કરતાં વતી ન હોય એવી જે મુદત તે કોર્ટ મુકરર કરવાનું ચોગ્ય ધારે તે મુદત સુ ધી સુલેહ રાખવા સારૂ, જમીન સાથે કે વગર જમીને તેની સ્થિતીને ઘટતી રકમ નું ખત કરી આપવાનો તે કોર્ટ તે શખસને હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

અપીલ ઉપરથી અથવા બીજી કોઈ રીતે જે ગુન્હો શાખિત થયાનો ડગવ રદ થાય તો એ પ્રમાણે કરી આપેલું ખત રદ થશે.

બ.—બીજાં કામોમાં સુલેહ રાખવા સારૂ તથા સારી રીતે

ચાલવા સારૂ તારણ.

બીજાંકામોમાં સુલે
હ રાખવાસારૂ તારણ

૧૦૭ ન્યારે કોઈ મેજિસ્ટ્રેટની માનિસતરેટને, નિલ્લા માનિસતરેટ, પેટા તુકડી માનિસતરેટને અથવા પેહેલા વર્ગના માનિસતરેટને એવી ખબર મળે કે પોતાની હુકમ તની સ્થાનિક હદમાં ફેલાણો શખસ સુલેહનો ભંગ કરશે એવો સંભવ છે, અથવા નથી સુલેહનો ભંગ ઘણું કરીને થાય એવું કાંઈ પણ ગેરવ્યાજબી કામ કરશે એ વો સંભવ છે, અથવા સદરહુ હદમાં એવો કોઈ શખસ છે કે જે સદરહુ હદની બા હાર ફરકોઈ જગામાં સુલેહનો ભંગ અથવા ઉપર કહ્યા મુજબ કાંઈ પણ ગેરવ્યાજબી કામ કરશે એવો સંભવ છે. ત્યારે એક વરસ કરતાં વતી ન હોય એવી જે મુદ ત. સદરહુ માનિસતરેટ મુકરર કરવાનું ચોગ્ય ધારે તે મુદત સુધી સુલેહ રાખવાસા રૂ, જમીન સાથે કે વગર જમીને, એક ખત કરી આપવાનો હુકમ સદરહુ શખસને શા શારૂ ન કરવો જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાનું તે શખસને, આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી રીતે. ફરમાવવાને સદરહુ માનિસતરેટ મુખત્યાર છે.

૧૦૭ મી કલમ પ્ર ૧૦૮ ૧૦૭ મી કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવવાનો જે માણસને અધિકાર ન હોય તે માણસને અથવા સે શન કોર્ટને અથવા હાઈ કોર્ટને. એવું માનવાનું કારણ હોય કે ફેલાણો શખસ સુલેહનો ભંગ અથવા નથી સુલેહનો ભંગ ઘણું કરીને થાય એવું કાંઈ ગેરવ્યાજબી કામ કરશે એવો સંભવ છે. અને સદરહુ શખસને પેહેરામાં અટકાવી રાખ્યા વગર બીજી રીતે તે સુલેહનો ભંગનો અટકાવ થઈ શકવાનો નથી, ત્યારે જે તે શખસ પે હેરામાં અથવા કોર્ટની આગળ આવી મુક્યા ન હોય તો) તેને પકડવા માટે વારંટ કહાડવાનો તથા ૧૦૭ મી કલમ પ્રમાણે તે મુકદ્દમાની તબવીબ કરવાનો જે માણ સતરેટને અધિકાર હોય તેની આગળ તે શખસને મોકલવાનો, સદરહુ માણસતરેટ

૧૦૭ મી કલમ પ્રમાણે તે મુકદ્દમાની તબવીબ કરવાનો જે માણ સતરેટને અધિકાર હોય તેની આગળ તે શખસને મોકલવાનો, સદરહુ માણસતરેટ

ને અથવા કોર્ટને અપત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે જે માલસ્ટ્રેટની આગળ કોઈ શખસને મોકલ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટ આ કાયદામાં આગળ કહેલી ચોકશી પુરી થતાં સુધી પોતાની નજરમાં આવે તો તે શખસને અટકાવી રાખવાને મુખત્યાર છે.

ભટકનારાઓ તથા ૧૦૯ જ્યારે જ્યારે કોઈ પ્રેસીડેન્સી માલસ્ટ્રેટને, જીલ્લા માલસ્ટ્રેટને, પેટા તુકડી માલસ્ટ્રેટને અથવા પેહલા સેથી સારી રીતે આ વરગતા માલસ્ટ્રેટને એવી ખબર મળે.—
લવા સાર તારણ (ત્રેવા બાબત.)

(અ) કે કોઈ પણ શખસ સદરહુ માલસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં પોતાની હાજરી છુપાવવાને પુરવોપાય કરે છે, અને સદરહુ શખસ કાંઈ ગુન્હો કરવાના હેતુથી આવા ઉપાયો કરે છે એવું માનવાનું કારણ છે, અથવા

(બ) કે સદરહુ હદમાં એવો કોઈ શખસ છે કે જેની પાસે ગુજરાનનું કાંઈ પણ સાધન દેખાતું નથી અથવા જે પોતાને વિશે કાંઈ ખાત્રીલાયક હકીકત કહી શકતો નથી

ત્યારે ત્યારે છ મહિના કરતાં વધતી ન હોય એવી જે મુદત સદરહુ માલસ્ટ્રેટ સુકરર કરવાનું દુરસ્ત ધારે તે મુદત સુધી સારી રીતે ચાલવા સારૂ, જામીનો સાથે, એક ખત કરી આપવાનો હુકમ સદરહુ શખસને શા સારૂ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાનું તે શખસને, આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી રીતે, કરાવવાને સદરહુ માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ગુન્હો કરવાની ટે ૧૧૦ જ્યારે કોઈ પ્રેસીડેન્સી માલસ્ટ્રેટને; જિલ્લા માલસ્ટ્રેટને, પેટા તુકડી માલસ્ટ્રેટને અથવા પેહલા વર્ગના જે માલસ્ટ્રેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેષ કરી તે અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટને એવી ખબર મળે કે પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં હાજર શખસ ને અપહરણ કરવાની, ઘર ફોડવાની અથવા ચોરી કરવાની ટેવ છે, અથવા કલાણી મિલકત ચોરીના છે એમ જાણીને તે ચોરીની મિલકત લોતાની ટેવ છે, અથવા તે શખસને જગરાઈથી કહાવવાની ટેવ છે અથવા જગરાઈથી કહાવવા સારૂ કોઈ શખસને હાની કરવાના ભય ઉત્પન્ન કરવાની ટેવ છે અથવા ભય ઉત્પન્ન કરવાની અથવા કોશિષ કરવાની ટેવ છે.

ત્યારે ત્રણ વરસ કરતાં વધતી ન હોય એવી જે મુદત સદરહુ માલસ્ટ્રેટ સુકરર કરવાનું દુરસ્ત ધારે તે મુદત સુધી સારી રીતે ચાલવા સારૂ, જામીનો સાથે, એક ખત કરી આપવાનો હુકમ સદરહુ શખસને શા સારૂ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાનું તે શખસને, આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી રીતે, કરાવવાને સદરહુ માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

યુરોપીયન ભટકનારા ૧૧૧ જે કાસોમાં રાણીની પિલાયતી રદ્યતની તજવીજ સન ૧૮૭૪ ના યુરોપિયન વેગ્રન્સી આક્ટ પ્રમાણે થઈ શકતી હોય તે કાસોમાં તે રદ્યતને ૧૦૯ મી

સંબંધી વિશેષ ઠરાવ.

તથા ૧૧૦ મી કલમના ઠરાવો લાગુ નથી.

હુકમકરવાખાખી.

૧૧૨. જ્યારે ૧૦૭ મી, ૧૦૮ મી અથવા ૧૧૦ મી

કલમ પ્રમાણે ચાલનારા કોઈ માણસતરેટને સદરહુ કલમ પ્રમાણે કારણ બતાવવાનું કોઈ પણ શખસને ફરમાવવાની જરૂર લાગે, ત્યારે તેણે એક લેખી હુકમ કરીને તેમાં જે ખબર મળી હોય તેના સાર તથા કેટલી રકમનું ખસ કરી આપવું તે, તથા કેટલી લુદત સુધા તે અમલમાં રહેશે તે, તથા જમીન (જેઈતા હોય તે) કેટલા કેવા પ્રકારના, અને કયા વરગતા જમીનને ઇએ તે જાણાવવું.

જે શખસની કોરટમાં હાજર હોય તેની ખાખતમાં કેમકરવું

૧૧૩. જે શખસની ખાખતમાં સદરહુ હુકમ કર્યા હોય તે સખસ જે કોરટમાં હાજર હોય, તો તે હુકમ તેને વાંચી સંભળાવવો, અથવા તે કહે તો, તે હુકમનો સર તેને સમજાવવો,

જે શખસ સદરહુ પ્રમાણે હાજર નહોય તેની ખાખતોમાં સમન અથવા વારંટ(કા હાડવા ખાખત.)

૧૧૪. જે સદરહુ શખસ કોટમાંજે હાજર ન હોય, તો મા સ્વેચ્છે સમન કાહોડીને તે શખસને કોરટની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવું, અથવા, જ્યારે સદરહુ શખસ પેહરામાં હોય, ત્યારે માણસસ્વેચ્છે વારંટ કાહોડીને જે અમલદારના પેહરામાં તે સખસ હોય તેને એવું ફરમાવવું કે એને કોરટની આગળ આણો:

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, જ્યારે કોઈ પોલીસ અમલદારના રીપોર્ટ ઉપરથી અથવા બીજી ખબર ઉપરથી [તે રિપોર્ટનો અથવા ખબરનો સાર માનિસ્વેચ્છે દરેક માં લખવો] સદરહુ માનિસ્વેચ્છે એવું જાણાય કે સુલેહનો ભંગ થવાનો બીક રાખવાનું કારણ છે. અને સદરહુ શખસને તુરત પકડવા વગર બીજી રીતે તે સુલેહના ભંગનો અટકાવ થઈ શકશે નહીં, તો તે માણસસ્વેચ્છે તેને પકડવા સારું ગમે તે વખતે વારંટ કાહોડવાને મુખત્યાર છે.

૧૧૨મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમની એક નકલ સમન અથવા વારંટની સાથે મોકલવી.

૧૧૫ ૧૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કાહોડેલા દરેક સમન અથવા વારંટની સાથે ૧૧૨ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમની એક નકલ મોકલવી, અને જે શખસને સદરહુ સમન પોહોંચાડવામાં આવે અથવા જે શખસને સદરહુ વારંટ પ્રમાણે પકડવામાં આવે તે શખસને તસમન પોહોંચાડનારા અથવા તે વારંટ બજાવનારા અમલદારે, સદરહુ નકલ આપવી.

જાતે હાજર થવાનું માફ કરવાનો અધિકાર,

૧૧૬. સુલેહ રાખવા સારું ખત કરી આપવાનો હુકમ શા સારું નહીં કરવો જેઈએ તેનું કારણ બતાવવા માટે જે શખસને ફરમાવ્યું હોય તેને જો માણસતરેટને પુરતું કારણ જાણાય તો જાતે હાજર થવાનું માફ કરવાનો તે માણસતરેટને અધિકાર છે. તથા કોઈ પ્લીડર મારફતે હાજર થવાની પરવાનગી આપવાનો તે માણસતરેટને અધિકાર છે.

• ખખરખરી છેકે ન ૧૧૭ ને શખસ કોરટમાં હાજર હોય તે શખસને
હી તે વિષે ચોક્કશી. ૧૧૨ મી કલમ પ્રમાણે કરેલો હુકમ ૧૧૩ મી કલમ પ્રમાણે
વાંચી સભગાવ્યો હોય અથવા સમજાવ્યો હોય અથવા
કોઈ પણ શખસ ૧૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કાઢાડેલા સમનની રૂઢિએ કોઈ માણસ તરે
ટની આગળ હાજર થાય; અથવા તે કલમ પ્રમાણે કાઢેલા વારંટની બજાવણી
કરીને તેન માણસ તરેટની આગળ આણ્યો હોય, ત્યારે જે ખખરને આંધારે પોતે
આલ્યો હોય તે ખખર ખરી છે કે નહીં તે વિશે માણસ તરેટે ચોક્કશી કરવી, અને
જે જાસની પુરાવાની જરૂર જણાય તે લેવો.

જ્યારે સદરહુ હુકમમાં સુત્રેહ રાખવા સારૂ તારણ માગ્યું હોય, ત્યારે સમનના મુ
કદમાં ઇનસાફ ચલાવવા સારૂ આ કાયદામાં આગળ જે રીત કહી છે તે રીતે
બની શકે તેટલે સુધી, સદરહુ ચોક્કશી કરવી; અને જ્યારે સદરહુ હુકમમાં સારી
રીતે ચાલવા સારૂ તારણ માગ્યું હોય ત્યારે વારંટના મુકદમાં ઇનસાફ ચલાવવા
સારૂ આ કાયદામાં આગળ જે રીત કહી છે તે રીતે, બની શકે તેટલે સુધી, સદ
રહુ ચોક્કશી કરવી. પણ એમાં તો હુમતના મું તઈયાર કરવાની જરૂર નથી. •

આ કલમના કારણ સારૂ, કોઈ શખસને ગુન્હો કરવાની ટેવ છે એ વાત (તેની).
સાધારણ લોકીક સંબંધી પુરાવો આપીને અથવા બીજી કોઈ રીતે શાખીત કરવા
નો અધિકાર છે. •

તારણ આપવાનો હુકમ ૧૧૮ ને શખસની બાબતમાં સદરહુ ચોક્કશી કરી
હોય તે શખસે સુત્રેહ રાખવા સારૂ અથવા સારી રીતે
ચાલવા સારૂ, જેમ હોય તેમ જામીન સાથે કે વગર જામીને ખત કરી આપવું જ
રૂનું છે એવું જો સદરહુ ચોક્કશી ઉપરથી શાખીત થાય તો માણસને તે મુજબ
હુકમ કરવો.

પણ એવું કરાવ્યું છે—

પેહેલું—કે ૧૧૨ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમમાં જે પ્રકારનું, જે રકમનું. અ
થવા જે મુદતનું તારણ કહ્યું હોય તેથી જુદા પ્રકારનું અથવા વધતી રકમનું, અ
થવા વધતી મુદત સુધીનું તારણ આપવાનો કોઈપણ શખસને હુકમ કવો નહીં.

બીજું—દરએક ખતની રકમ તે કામની હકીકત ઉપર ઘટનું ધ્યાન આપીને મુ
કરર કરવી અને તે અતિથય બારે હોવી નહીં જોઈએ.

ત્રીજું—જે શખસ સંબંધી ચોક્કશી કરવામાં આવે તે શખસ સગીર હોય ત્યારે
ફક્ત તેના જામીનોએ જ ખત કરી આપવું. •

• જે શખસની વિરૂદ્ધ ૧૧૯ ને શખસની બાબતમાં ૧૧૭ મી કલમ પ્રમા
ખખર આપવામાં આ જો ચોક્કશી કરી હોય તે શખસે સુત્રેહ રાખવા સારૂ અ
વી હોય તેને છોડી મુ થવા સારી રીતે ચાલવા સારૂ, જેમ હોય તેમ, ખત કરી
કવા બાબત. આપવું જરૂરનું છે એવું સદરહુ ચોક્કશી ઉપરથી શા
ખીત ન થાય, તો તે માણસને દફતરમાં તેની મતલબ

ની નોંધ કરવી; અને જો સદરહુ શખસને ફક્ત તે ચોક્કશીના કારણ સારૂ જ પેહે
રામાં રાખેલો હોય તો તેને છુટો કરવો, અથવા જો સદરહુ શખસને પેહેરામ રા

જેવો મહી હોય તો તેને છોડી મુકવો.

ક-તારણ આપવાનો હુકમ કર્યો પછી સઘળી બાબતમાં કામ ચલાવવા બાબત ને મુદત સુધી તાર ૧૨૦ ને શખસની બાબતમાં ૧૦૬ ડી અથવા ૧૧૮ મી કલમ પ્રમાણે તારણ આપવાનો હુકમ કર્યો હોય તે શખસની ઉપર, સદરહુ હુકમ કર્યો હોય તો વખત, ને કેદની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય, અથવા કેદની શિક્ષા તે બોગવતો હોય, તો ને મુદત સુધી સદરહુ તારણ મળ્યું હોય તે મુદત સદરહુ શિક્ષાના હુકમની મુદત પુરી થએથી શરૂ થવા નેઈએ.

બીજાં કામોમાં સદરહુ મુદત તે હુકમની તારીખે શરૂ થવી નેઈએ.

ખતનાં શુશુલખવું.

૧૨૧ ને ખત સદરહુ પ્રકારના કોઈ શખસે કરી આપવાનું હોય ખતમાં, પ્રસંગ પ્રમાણે, સુકેહ રાખવી અથવા સારી રીતે ચાલવું એ પ્રમાણે તે શખસને બાંધી કોવો અને સારી રીતે ચાલવા બાબત ખત હોય તો કેદની શિક્ષા કરવા લાયક દાંઘ પણ ગુન્હા કરવાથી અથવા કરવાની કોશીશ કરવાથી અથવા કરવાનાં મદદગારી કરવાથી, પછી તે ગુન્હા ગમે તે કેદાણે બને, તે ખાતી શત્ત ઘટી આવું સનજવું.

જામીનો નાકબુલ કરવાનો અધિકાર.

૧૨૨. સારી રીતે ચાલવા શરૂ આ બાબત પ્રમાણે આપવા માંડેલી કોઈ પણ જામીન ના લાયક શખસ છે એ સબખ ઉપરથી તેને કબુલ કરવાનો અધિકાર માજિસ્ટ્રેટને છે, પણ તે માજિસ્ટ્રેટે તેમ કરવાનાં કારણો દફતરમાં લખવાં.

તારણનુ આપેતો કેદ

૧૨૩. ૧૦૬ ડી અથવા ૧૧૮ મી કલમ પ્રમાણે તારણ આપવાનો ને શખસને હુકમ કર્યો હોય તે સખસ ને મુદત સુધી સદરહુ તારણ આપવાનું હોય તે મુદત ને તારીખે શરૂ થતી હોય તે તારીખે અથવા તે પેલેલાં ને સદરહુ તારણ ન આપે તો. આનીજ હેઠળ લખેલા પ્રસંગ ખારેજ કરીને, સદરહુ મુદત પુરી થતાં સુધી, તે શખસને તુરંગમાં મોકલવો અથવા તે અગાઉથીજ કેદમાં હોય તો તેને કેદમાં અટકાવી રાખવો. એ પ્રમાણે તુરંગમાં મોકલવો અથવા અટકાવી રાખવો એ તે તારણ મોગવાનો હુકમ કરનારી કોર્ટને અથવા માજિસ્ટ્રેટને અથવા ને તુરંગમાં સદરહુ પ્રમાણે હુકમ કરેલા શખસને અટકાવી રાખ્યો હોય તે તુરંગ ને અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને સદરહુ મુદતની અંદર તે તારણ આપે ત્યાં સુધી તેને તુરંગમાં મોકલવો નેઈએ, અથવા કેદમાં અટકાવી રાખવો નેઈએ.

હાઇકોર્ટની અથવા

જ્યારે એક વરસ કરતાં વધતી મુદત સુધી તારણ આપવાનો સદરહુ શખસને કોઈ માજિસ્ટ્રેટે હુકમ કર્યો હોય ત્યારે ને સદરહુ શખસ ઉપર કહ્યા મુજબ તારણ ન આપે તો તે માજિસ્ટ્રેટે વારંટ કાઢાડીને એવું ફરમાવવું કે સેસન કોર્ટનો હુકમ થતાં સુધી, અથવા, સદરહુ માજિસ્ટ્રેટ પ્રેસિડેન્સિ માજિસ્ટ્રેટ હોય તો હાઇકોર્ટનો હુકમ થતાં સુધી, તે શખસને તુરંગમાં અટકાવી રાખવો, અને, બની શકે તેટલી તાગીદ, તે કામ સદરહુ કોર્ટની આગળ રજુ કરવું.

સદરહુ કોરટ તે કામ તપાસીને અને કાંઈ પણ વધારે ખર્ચ અથવા મુગ વાં પોતાને જરૂરના લાગે તે માગીને તે કામમાં પોતે દુરસ્ત ધારે તુલો હુકમ કરવા ને મુખત્યાર છે. પણ એવું કરાવ્યું છે કે તારણ નહીં આપવા બાબત કાંઈ પણ શખસને કેદ કર્યો હોય તો તે કેદની મુદત ત્રણ વરસ કરતાં વધતી હોવી નહીં જોઈએ.

કેદનો પ્રકાર.

સુલેહ રાખવા સારૂ તારણ નહીં આપવા બાબત કેદ આસાન હોવી જોઈએ.

સારી રીતે ચાલવા સારૂ તારણ નહીં આપવા બાબત કેદ દરેક કામમાં કોરટ અથવા માજિસ્ટ્રેટ ફરમાવે તે પ્રમાણે સખત મજુરી સાથે અથવા આસાન થઈ શકે

તારણ નહીં આપવા બાબત કેદ કરેલા શખસને છુટા કરવા નો અધિકાર.

૧૨૪. જ્યારે જ્યારે છલ્લા માજિસ્ટ્રેટનો અથવા કો

ઈ પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટનો એવો મત હોય કે આ બા

બ પ્રમાણે તારણ નહીં આપવા બાબત કેદ કરેલા કોઈ

પણ સખસને છુટો કરવાથી લોકને અથવા કોઈ પણ

બબ સખસને જોખમ પોંચશે નહીં, ત્યારે ત્યારે તે

સદરહુ શખસને છુટો કરવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે, પણ તે શખસને કેદ કરવાનો હુકમ તેણે પોતે કરેલો હોય કે પોતાના હુદા ઉપર અગાઉ જે અમલદાર હોય તેણે કરેલો હોય કે કોઈ તાબા માંહેના માજિસ્ટ્રેટ કરેલો હોય તો પણ.

જ્યારે જ્યારે છલ્લા માજિસ્ટ્રેટનો અથવા કોઈ પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટનો એવો મત હોય કે આ બાબ પ્રમાણે તારણ નહીં આપવા બાબત સેશન કોરટના અથવા કોઈ કોરટના હુકમ પ્રમાણે કેદ કરેલા કોઈ પણ શખસને સદરહુ જોખમ વગર છુટો કરી શકાય એવું છે, ત્યારે ત્યારે સદરહુ માજિસ્ટ્રેટ, પ્રસંગ પ્રમાણે, સેશન કોરટના અથવા કોઈ કોર્ટના હુકમ સારૂ તે કામનો તુરંત રીપોર્ટ કરવો, અને સદરહુ કોરટ દુરસ્ત ધારે તો તે, સદરહુ શખસને છુટો કરવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

સુલેહ રાખવા બાબત

નું કોઈ પણ ખત રદ

કરવાનો જિલ્લા માજિ

સ્ટ્રેટનો અધિકાર.

૧૨૫ જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટ પોતાના જિલ્લામાંની જે કોર

ટ પોતાની કોરટથી ચલ્હતા દરજ્જાની ન હોય તેવી કોઈ

કોરટના હુકમથી સુલેહ રાખવા સારૂ જે ખત આ બાબ

પ્રમાણે કરી આપ્યું હોય તે ખત પાકાં કારણો સારૂ ગમે

તે વખતે રદ કરવાને મુખત્યાર છે. તે કારણો દરતરમાં લખવા..

જામીનાના છુટકારો.

૧૨૬ કોઈ પણ શખસની સુલેહ ભરેલી અથવા સા

રી ચાલ માટે બીજો જે શખસ જામીન થયો હોય તે

શખસ કોઈ પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટની, જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટની, પેટા તુકડી માજિસ્ટ્રેટની અથવા પેહલા વરગતા માજિસ્ટ્રેટની હુકમતની સ્થાનિક હદ માંહે આ બા

બ પ્રમાણે કરી આપેલું હરકોઈ ખત રદ કરવા બાબતની અરજી ગમે તે વખતે.

સદરહુ માજિસ્ટ્રેટને કરવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ અરજી થયા ઉપરથી તે માજિસ્ટ્રેટ પોતાને દુરસ્ત લાગે તે પ્રમાણે પો

તાને સખત અથવા વારંટ કાઢાડીને જે શખસને માટે સદરહુ જામીન બંધાયેલો હો

થ તે સખમને પોતાની આગળ હાજર થવાનું અથવા આજીવાનું ફરમાવવું, જ્યારે તે માજીસ્ટ્રેટની આગળ સદરહુ શખમ હાજર થાય અથવા તેને આજીવો હોય, ત્યારે સદરહુ માજીસ્ટ્રેટે તે ખત રદ કરવું, અને તે ખતની યુક્તતા બાકી રહેલા ભાગને માટે અસલ તારણના જેવાજ પ્રકારનું નવું તારણ આપવાનો સદરહુ શખમને હુકમ કરવો. સદરહુ પ્રકારનો દરેક હુકમ ૧૨૧ મી ૧૨૨ મી, ૧૨૩ મી, અને ૧૨૪ મી કલમનાં કારણ સારૂ, પ્રસંગ પ્રમાણે ૧૦૬ ડી અથવા ૧૧૮ મી, કલમ મુજબ કરેલો હુકમ છે એમ સમજવું.

ખાખ ૯ મો.

કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીઓ.

માજીસ્ટ્રેટના અથવા ૧૨૭. કોઈ પણ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીને, અથવા જે પોલીસ અમલદારના થી લોકની સુલેહમાં ગડબડ થવાનો સંભવ હોય એવી પાં હુકમ ઉપરથી મંડળી ચ અથવા વધારે શખમોની મંડળીને, વીખરાઈ જવાનો હુકમ કરવાને કોઈ પણ માજીસ્ટ્રેટ અથવા જે અમલદાર ના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર મુખત્યાર છે: અને એવો હુકમ થયેથી તે હુકમ મુજબ વિખરાઈ જવાની તે કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીના અંગણુતોની ફરજ છે.

આ કલમ કલકત્તા તથા મુંબઈ એ શહેરો પોલીસને લાગુ છે.

વિખરી નાખવા ૧૨૮. એ પ્રમાણે હુકમ કર્યા ઉપરથી સદરહુ પ્રકાર સાડે બિન લશકરીજ ની કોઈ મંડળી વિખરાઈ નહીં જશે, અથવા આ પ્રમાણે હુકમ કર્યા વગર તે તેની વરતણુંક ઉપરથી વિખરાઈ નહીં જવાનો તેનો નિશ્ચય જણાય તો હરકોઈ માજીસ્ટ્રેટ અથવા જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર; પછી તે ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની અંદર કે બહાર હોય, સદરહુ મંડળીને જખરીથી વિખરી નાંખવાને મુખત્યાર છે, અને સદરહુ મંડળી વિખરી નાંખવાના કારણ સારૂ અને, જરૂર હોય તો, સદરહુ મંડળી વીખરી નાંખવાને અથવા તે મંડળીના માણસોને કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવે તે માટે તે માણસોને પકડવા તથા કેદ કરવા સારૂ મલીકા માઆખમાના લશકરમાંના અમલદાર અથવા સિપાઈ નહીં હોય તેવા અથવા ૧૮૬૯ ના હીંદુસ્તાનના વાલન્ટીયરોના આકટ પ્રમાણે નોંધેલા વાલન્ટીયર નહીં હોય અને તેવા તરીકે કામ કરતો ન હોય એવા કોઈ પણ મરદ માણસની મદદ માંગવાને મુખત્યાર છે.

લશકરી જખરી કે ૧૨૯. જે સદરહુ પ્રકારની કોઈ મંડળી બીજી રીતે વિખરી નાંખાતી નહીં હોય. અને લોકોની સહી સલામ મતી રાખવા સારૂ તે મંડળી વિખરી નાંખવાની જરૂર હોય, તો ઉંચામાં ઊંચા દરજ્જાનો જે માજીસ્ટ્રેટ હાજર હોય તેને તે મંડળી લશકરી જખરીથી વીખરી નાંખવાનો અખત્યાર છે.

લશકરના જેકમાં ૧૩૦. જ્યારે કોઈ માજીસ્ટ્રેટ સદરહુ પ્રકારની કોઈ

આ અફીસરને મંડળી વીખરી નાખવાનું ફરમાવ્યું હોય તે કમીશનર આફીસરનું કામ.

પણ મંડળી લશકરી જખરીથી વીખરી નાંખવાનો નિશ્ચય કરે, ત્યારે મલીકા માઆઝમાના લશકરમાં હરકેઈ સિપાઈઓની અથવા ૧૮૬૯ ના હિંદુસ્તાનના વાલેન્ટીયરોના આકટ પ્રમાણે નાંધેલા હરકેઈ વાલેન્ટીયરોની, કમીશનરે કોઈ સનદી અથવા ખીન સનદી અમલદારની પાસે હોય તે અમલદારને સદરહુ મંડળી તેવી જખરીથી વીખરી નાંખવાનું. તથા પોતે ફરમાવે તેવા, અથવા તે મંડળી વીખરી નાખવાને અથવા કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવે તે માટે જેમને પકડી અટકાવી રાખવાની જરૂર હોય તેવા, તે મંડળીના માણસોને પકડી અટકાવી રાખવાનું, ફરમાવવાને તે માલુમદ મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રકારના દરેક અમલદારે પોતાને દુરસ્ત લાગે એવી રીતે સદરહુકમ પ્રમાણે ચાલવું; પણ તેમ કરવામાં તેણે તે મંડળી વીખરી તો નાંખરીજ તથા સદરહુ માણસોને પકડીને અટકાવી તો રાખવાંજ, પણ તેમ કરવામાં જેટલી ઓછી જખરી થાય તેટલી ઓછી જખરી કરવી, અને જન માલને જેટલું ઓછું નુકશાન થાય તેટલું ઓછું નુકશાન કરવું.

મંડળી વીખરી ૧૩૧ જ્યારે સદરહુ પ્રકારની કોઈ પણ મંડળીથી લો નાખવાને કમીશનર (સનદી) લશકરી અમલદારોના અધીકાર. કોની સહી સલામતીને ઉઘાડી રીતે ઘેરો પોહિંચતો હોય, અને કોઈ માલુસ્ટ્રેટને જણાવી શકાતું નહીં હોય, ત્યારે મલીકા માઆઝમાના લશકરના હરકેઈ કમીશનર (સનદી) અમલદારને સદરહુ મંડળી લશકરી જખરીથી વીખરી નાખવાનો અધીકાર છે. તથા સદરહુ મંડળી વીખરી નાંખવા માટે અથવા કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવે તે માટે તે મંડળીના હરકેઈ માણસોને પકડીને કે દ કવાનો તેને અધિકાર છે; પણ જ્યારે આ કલમ પ્રમાણે તે ચાલતો હોય તેવા માં કોઈ માલુસ્ટ્રેટને તે બાબતની હકીકત જણાવવાની તક મળી આવે તો તેણે તે મંકરવું અને ત્યાર પછી પોતે સદરહુ પ્રમાણે કરવાનું જરી રાખવું કે નહીં તે બાબત તેણે તે માલુસ્ટ્રેટના હુકમ પ્રમાણે ચાલવું.

આ બાબ પ્રમાણે ૧૩૨. આ બાબ પ્રમાણે કરેલાં છે એવું કહેવામાં આવતું હોય તેવાં કોઈ પણ કામ બાબત કોઈ પણ માલુસ્ટ્રેટ, લશકરી અમલદાર, પોલીસ અમલદાર, સિપાઈ અથવા વાલેન્ટીયરની ઉપર કોઈ પણ ફરીયાદ, ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલની મંજૂરી વગર. કોઈ પણ ફાજદારો કોર્ટમાં માડવી નહીં, તથા

(અ) આ બાબ પ્રમાણે શુદ્ધ બુદ્ધિથી ચાલનારા કોઈ પણ માલુસ્ટ્રેટે અથવા પોલીસ અમલદારે; (બ) ૧૩૧ મી કલમ પ્રમાણે શુદ્ધ બુદ્ધિથી ચાલનારા કોઈ પણ અમલદારે; (ક) ૧૨૮ મી અથવા ૧૩૦ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ મુજબ શુદ્ધ બુદ્ધિથી હરકેઈ કરનારા કોઈ પણ રાખસે, અને

(અ) આ બાબ પ્રમાણે શુદ્ધ બુદ્ધિથી ચાલનારા કોઈ પણ માલુસ્ટ્રેટે અથવા પોલીસ અમલદારે;

[બ] ૧૩૧ મી કલમ પ્રમાણે શુદ્ધ બુદ્ધિથી ચાલનારા કોઈ પણ અમલદારે; [ક] ૧૨૮ મી અથવા ૧૩૦ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ મુજબ શુદ્ધ બુદ્ધિથી હરકેઈ કરનારા કોઈ પણ રાખસે, અને

(૬) લશકરી કાયદા પ્રમાણે જે હુકમ માનવાને પોતે બંધાએલો હોય તે હુકમને તાત્કાલિક ધરતી કાંઈ પણ કામ કરનારા કોઈ હક્કદાર દરજ્જાના અમલદાર અથવા સિપાઈએ, અથવા વાલેન્ટિયરે, તે ઉપરથી કાંઈ ગુન્હો કર્યો છે એવું સમજવું નહીં.

આજ ૧૦ મો.

લોકાપ કારક ક્તવો.

અપકારક વસ્તુખસે
કુવાબાબતશરટોહુકમ.

૧૩૩. જ્યારે જ્યારે કોઈ રીપોર્ટ અથવા બીજી બ

ખર મળ્યા ઉપરથી તથા પોતે દુરસ્ત ધારે એવો પુરાવો
[જે જોઈતો હોય તે] લીધા ઉપરથી, કોઈ હક્કદાર મા

જીસ્ત્રેના અથવા કોઈ પેટા હુકમી માજીસ્ટ્રેટના અથવા પેદલા વરગના જે માજીસ્ટ્રેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત અધીકાર આપ્યો હશે તે માજીસ્ટ્રેટના વિચારમાં એમ આવે કે,

ફલાણી રસ્તો અથવા નદી અથવા કાંસ લોકો કાયદેસર વાપરે છે અથવા લોકોને કાયદેસર વાપરવાનો અધીકાર છે તે રસ્તામાંથી અથવા નદીમાંથી અથવા કાંસમાંથી અથવા ફલાણી સારવજનિક જગામાંથી ફલાણી કાયદા વિરુદ્ધ અડચણ અથવા અપકારક વસ્તુ ખસેડવી જોઈએ અથવા

ફલાણી વેપાર અથવા ધંધો, અથવા ફલાણી માલ અથવા વેપારની જાણસ રાખવી એ લોકની તંદુરસ્તીને અથવા શરીર સુખને નુકશાન કારક હોવાના સબબથી તે વેપાર અથવા ધંધો બંધ કરી નાંખવો જોઈએ અથવા ખસેડવો જોઈએ અથવા તે બાબત મના કરવી જોઈએ અથવા તે માલ અથવા વેપારની જાણસ રાખવાનું બંધ કરી નાંખવું જોઈએ અથવા ખસેડવું જોઈએ અથવા તે બાબત મના કરવી જોઈએ, અથવા

ફલાણી ઈમારત બાંધવાથી અથવા ફલાણી પદાર્થની વ્યવસ્થા થયાથી આગ લાગવાનો અથવા અવાજ થઈને કુટવાનો સંભવ છે માટે તે અટકાવવી જોઈએ, અથવા બંધ કરવી જોઈએ; અથવા

ફલાણી ઈમારત એવી હાલતમાં છે કે તે પડશે તેથી પડોશમાં રેનારા અથવા ધંધા ચલાવનારા લોકોને અથવા પાસે થઈને આવનાર જનાર લોકોને નુકશાન થશે એવો સંભવ છે; અને તેટલા માટે તેને ખસેડવાની અથવા તેની મરામત કરવાની અથવા તેને ટકો અપવાની જરૂર છે.

અથવા સદરહુ પ્રકારના ફલાણી રસ્તા પાસેના અથવા ફલાણી સારવજનિક જગા પાસેના ફલાણી તળાવની અથવા કુવાની અથવા ખાડાની આસપાસ વાડ અથવા પાણી એવી રીતે બાંધી દેવી જોઈએ કે પછી તેથી લોકોને કાંઈ ભય ઉત્પન્ન થાય નહીં.

ત્યારે ત્યારે જે શખ્સ તે અડચણ અથવા અપકારક વસ્તુ કરતો હોય અથવા તે વેપાર કે ધંધો ચલાવતો હોય અથવા તે માલ કે વેપારની જાણસ રાખતો હોય, અથવા તે ઈમારતનો, પદાર્થનો, તળાવનો, કુવાનો અથવા ખાડાનો માલિક અથવા હખનેદાર હોય અથવા તે ઉપર અખત્યાર ચલાવનાર હોય, તે શખ્સની ઉ

અથવા તે ઇમારતનો, પદાર્થનો, તળાવનો, કુવાનો અથવા ખાડાનો માલીક અથવા કબજેદાર હોય અથવા તે ઉપર અખત્યાર ચલાવનાર હોય; તે રાખસની ઉપર એ ક શરતી હુકમ મોકલવાને તે માછરો મુખત્યાર છે. તે હુકમમાં તે રાખસને એ મ ફરમાવણું કે આ હુકમમાં ઠરાવેલી આટલી મુદતમાં તમે:—

તે અડચણ અથવા અપકારક વસ્તુ કાઢાડી નાખજો; અથવા

તે વેપાર અથવા ધંધો બંધ કરજો અથવા ખસેડજો; અથવા

તે માલ અથવા વેપારની જાગૃતિ ખસેડજો; અથવા

તે ઇમારત ખાંચેશો નહીં અથવા ખાંચવી બંધ રાખજો; અથવા

તે ખસેડી લઈ જશે અથવા તેની મગમત કરજો અથવા તેને ટેકો આપજો; અથવા

તે પદાર્થની વ્યવસ્થામાં ફેરફાર કરજો; અથવા

તે તળાવને અથવા કુવાને અથવા ખાડાને વાડ અથવા પાણ ખાંચી લેજો. (આટલી ખાખતોમાંથી પ્રસંગ હોય તે ખાખત તે હુકમમાં લખવી.)

અને તેમાં બીજું એમ ફરમાવણું કે અગર તમે એ પ્રમાણે ન કરો, તો આ હુકમથી ઠરાવેલી ફસાણી વખતે તથા જગાએ તમે અમારી આગળ અથવા કોઈ પહેલા અથવા બીજા વરગના માછરોની આગળ હાજર થજો, અને આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી ફસાણી રીતે તે હુકમ રદ કરાવવાની અથવા બદલાવવાનીદર ખાસ્ત કરજો.

આ કસમ પ્રમાણે કોઈ માછરોને ચોગ્ય રીતે હુકમ કર્યો હોય તે હુકમ વિશે કોઈ પણ દિવાની કોર્ટમાં તકરાર ઉઠાવવી નહીં.

ખુલાસો—“સાર્વજનિક જગા” આ શબ્દમાં સરકારની માલ મિલકતનો તથા છાવણીની જગાનો અને લોકોની તંદુરસ્તી ઠીક રાખવા સારૂ અને તેઓની જમત ને સારૂ જે જગા છુટી રાખેલી હોય તે જગાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

હુકમ પોંદ્યાડવા ૧૩૪ જે રાખસની ઉપર સદરહુકમ કર્યો હોય તે રા અથવા જાહેર કરવા ખસને, બની શકે તો, આ કાયદામાં સમન બજાવવાસા ખાખત. ૩ ઠરાવેલી રીતે, તે હુકમ પોંદ્યાડવો.

જો સદરહુ હુકમ એ પ્રમાણે પોંદ્યાડાઈ શકાતો ન હોય તો સ્થાનિક શરકાર કાનુન કરીને ફરમાવે તે રીતે જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને તે હુકમ જાહેર કરવો, તથા તેની ખખર તે રાખસને પોંદ્યાડવા માટે સઉથી લાયક હોય એવી જગાપર અથવા જગાઓપર તેનીનકલ ચોંદ્યાડવી.

૧૩૫, જે રાખસની ઉપર સદરહુકમ કર્યો હોય તેણે—

જે રાખસને હુક [અ] તે હુકમમાં લખેલી મુદતમાં તે હુકમથી ફરમાવે કર્યો હોય તેણે તે હુકમ કરવું અથવા.

હુકમ માનવો.

અથવા દરણ ખ તાવણું અથવા જુરો માગવો.

[બ] સદરહુ હુકમ પ્રમાણે હાજર થવું અને તેની વિરુદ્ધ દરણ ખતાવવું અથવા તે હુકમ વ્યાજબી તથા ચોગ્ય છે કે નહીં તેનો ઇનસાફ કરવાને એક જુરો

મુકરર કરવા સારૂ, જે માછસ્ટ્રેટે તે હુકમ કર્યો હોય તે માછસ્ટ્રેટેને અરજી કરવી.

તેમનહીં કરવાનું ફળ ૧૩૬ ૧૩૫ મી કલમમાં ફરમાવ્યા મુજબ સદરહુ શખસ સદરહુ કામ ન કરે અથવા હાજર થઈને કારણ ન બતાવે અથવા જ્યુરી મુકરર કરવા સારૂ અરજી ન કરે, તો તે બાબત હિંદુસ્તાનના ફૅન્દારી કાયદાની ૧૮૮ મી કલમમાં ફરમાવેલી શિક્ષાને તે પાત્ર થશે, અને તે હુકમ નિઃસંકેત કરવામાં આવશે.

તે કારણબતાવવા ૧૩૭. જે તે શખસ હાજર થાય અને તે હુકમની ને હાજર થાય ત્યારે વિરૂદ્ધ કારણ બતાવે, તો માછસ્ટ્રેટે તે બાબતમાં પુરાવો કેમ કરવું. લેવો.

જે માછસ્ટ્રેટની એવી ખાત્રી થાય કે તે હુકમ વ્યાજબી તથા યોગ્ય નથી, તો તે બાબતમાં આગળ કામ ચલાવવું નહીં.

જે તે માછસ્ટ્રેટની એવી ખાત્રી ન થાય તો તે હુકમ નિઃસંકેત કરવો.

તે શખસ જ્યુરીમાં ૧૩૮ જ્યુરી મુકરર કરના સારૂ ૧૩૫ મી કલમ પ્રત્યે ત્યારે કેમ કરવું. માછિ અરજી આવે એટલે માછસ્ટ્રેટે,—

[અ) તુરત એક જ્યુરી મુકરર કરવી તેમાં પાંચ શખસો કરતાં ઓછા નહીં હોય તેવી વિષમ સંખ્યા હોવી જોઈએ, અને તેના પ્રમુખ તથા ખાત્રીના સભાસદો માંહેના અડધા સભાસદો તે માછસ્ટ્રેટે મુકરર કરવા, અને બીજા સભાસદો તે અરજદારે મુકરર કરવા;

(બ) સદરહુ પ્રમુખને તથા સભાસદાને માછસ્ટ્રેટ દુરસ્ત ધારે તેવી જગાએ તથા વખતે હાજર થવા સારૂ સમન કરવા; અને

(ક) તેમજ પોતાનો ઠરવ કંટાળી મુદતમાં આપવો તે મુદત મુકરર કરવી.

જે જ્યુરી માછસ્ટ્રેટ ૧૩૬ જે તે જ્યુરીને અથવા જ્યુરીમાંના અડધાથી ના હુકમ વ્યાજબી કે વધારે જણને, માછસ્ટ્રેટનો અસહન હુકમ વ્યાજબી રાવેતો કેમ કરવું. તથા યોગ્ય એવું છે, અથવા તે હુકમમાં કંઈ એક ફરકાર કર્યો હોય તો તે હુકમ વ્યાજબી તથા યોગ્ય થશે એવું દખાશે અને તે ફરકાર માછસ્ટ્રેટ કબુલ કરશે તો સદરહુ પ્રકારના ફરકાર (જે કંઈ ફરકાર હોય તો તેને) અનુસરીને તે માછસ્ટ્રેટે તે હુકમ નિઃસંકેત કરવો.

બીજા બાબતોમાં આગળ કામ ચલાવવું નહીં.

હુકમ નિઃસંકેત કરે ૧૪૦ જ્યારે ૧૩૬ મી, ૧૩૭, અથવા ૧૩૮ મી કલમ પ્રમાણે કંઈ હુકમ નિઃસંકેત કરવામાં આવ્યો હોય. ત્યારે જે શખસની ઉપર તે હુકમ કર્યો હોય તેને તે માછસ્ટ્રેટે તે હુકમની નોટીસ આપવી અને તે નોટીસમાં જે મુદત ઠરાવવામાં આવે તે મુદતમાં તે હુકમથી ફરમાવેલું કામ કરવાનું તે શખસને વળી ફરમાવવું. અને તેને ખમ્મ આપવી કે જે તમે આ હુકમ નહીં માનો તો હિંદુસ્તાનના ફૅન્દારી કાયદાની ૧૮૮ મી કલમમાં ઠરાવેલી શિક્ષાને તમે લાયક થશો.

હુકમનહીં માનવાના ફળ. જે તે ઠરાવેલી મુદતમાં સદરહુ કામ કરવામાં ન

આવે, તો તે માલસતરેટ તે કામ કરાવવાને મુખત્યાર છે અને ને કરવાનો ખર્ચ જે કોઈ ઇમારત અથવા માલ અથવા બીજી મિલકત તેના હુકમથી ખર્ચવામાં આવે તેનું વેચાણ કરીને, અથવા સદરહુ શખસની બીજી કોઈ જંગમ મિલકત સદરહુ માલસતરેટની હુકમતની સ્થાનિક હદની અંદર કે બહાર હોય, તે મીલકત જપ્ત કરીને તથા વેચીને, વસુલ કરવાને તે માલસતરેટ મુખત્યાર છે. જો સદરહુ પ્રકારની બીજી મિલકત સદરહુ હદની બહાર હોય, તો જસ કરવાની મિલકત જે માલસતરેટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં માલમ પડે તે માલસતરેટ તે હુકમની પાછળ સહી કરે એટલે તે મિલકત જસ કરીને વેચવાનો અધિકાર તે હુકમથી મળશે.

આ કલમ પ્રમાણે શુદ્ધખુદ્દિથી કાંઈ પણ કરચું હોય તે સંખધી કાંઈ પણ દાવો ચાલશે નહીં.

જ્યુરી મુકરર નહીંક ૧૪૧ જે ગફલતથી કે કોઈ બીજી રીતે અરજદાર રેથી અથવા જ્યુરી પો જ્યુરી મુકરર થતી અટકાવે, અથવા મુકરર કરેલી જ્યુ તાના ઠરાવ નહીં કહી રી ઠરાવેલી મુદતમાં અથવા જેટલી મુદત વધારે આપવા નું માલસતરેટની નજરમાં આવે તેટલી મુદતમાં કાંઈ પ કારણને લીધે પોતાનો ઠરાવ નહીં કહી સંભળાવે, તો પો તે દુરસ્ત ધારે એવો હુકમ કરવાને તે માલસતરેટ મુખત્યાર છે, અને ૧૪૦ મી ક લમમાં ઠરાવેલી રીતે સદરહુ હુકમ અમલમાં લાવવો.

ચોકશી થતાં સુધી ૧૪૨ જે ૧૩૩ મી કલમ પ્રમાણે હુકમ કરનારા કોઈ તાકીદ આપવાખાખત. માલસતરેટના વિચારમાં એવું આવે કે લોકને તુરત થા ય એવું જોખમ અથવા ભારે નુકશાન અટકાવવાને તા બહતોખ ઇલાજ કરવો જોઈએ, તો તે જોખમ અથવા નુકશાન દૂર કરવાને અથ વા અટકાવવાને, જ્યુરી મુકરર કરવાની હોય અથવા ન હોય અથવા જ્યુરી મુકરર કરી હોય કે ન કરી હોય તોપણ જે શખસની ઉપર તે હુકમ કરવો હોય તે શ ખસને જેવી જોઈએ તેવી તાકીદ મોકલવાને તે માલસતરેટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ તાકીદ પ્રમાણે તુરત ચાલવામાં જો તે શખસ કસુર કરે, તો તે જોખ મ દૂર કરવાને અથવા તે નુકશાન અટકાવવાને પોતે દુરસ્ત ધારે એવા ઇલાજો પો તે કરવાને અથવા કરાવવાને તે માલસતરેટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ માલસતરેટે કાંઈ પણ શુદ્ધખુદ્દિથી કરચું હોય તે સંખ ધી કાંઈ પણ દાવો ચાલશે નહીં.

લોખપકારક કલ્પકરી ૧૪૩. લોખપકારક કલ્પ આ શબ્દોની વ્યાખ્યા હિંદુ થી કરવાની અથવા જ સ્તાનના કોજદારી કાયદામાં લખી છે, અથવા કોઈ વિ શોષ કે સ્થાનિક કાયદામાં લખી હોય તે લોખપકારક ક ત્ય ફરીથી નહીં કરવાનો અથવા જરૂરી નહીં રાખવાનો હુકમ જલ્લા માલસતરેટ અથવા પેટા તુકી માલસતરેટ અથવા બીજા જે માલસતરેટને સ્થાનિક સરકારે અથવા જલ્લા માલસતરેટે આખાખત અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસતરેટ કરવાને મુખત્યાર છે.

ખાખ ૧૧ મો.

અપકારક કૃત્ય સંબંધી તાકીદના મુકદમાઓમાં હંગામી હુકમો.

અપકારક કૃત્યસંબંધી તાકીદના મુકદમાઓમાં એકદમ નિસકે ત હુકમ કહી કવાનો અધિકાર. ૧૪૪ ને ખાખતોમાં કોઈ જીલ્લા માલસ્ટ્રેટની પેટા હુકમી માલસ્ટ્રેટની, અથવા ખીજ ને માલસ્ટ્રેટને સ્થાનિક સરકારે અથવા ડિસ્ત્રિક્ટ માલસ્ટ્રેટ આ કલમ પ્રમાણે ચાલવાનો વિશેષ કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટની નજરમાં તાખડતોખ અટકાવ કરવો અથવા વેરુલો ઇલાજ કરવો ચોગ્ય જણાય તે ખાખતોમાં,

જે સદરહુ માલસ્ટ્રેટના વિચારમાં એવું આવે કે ફક્ત શખસને હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ફરમાવ્યાથી કાયદાસર રીતે કામ કરનારા કોઈ પણ માણસોને અડચણ, હુખ અથવા નુકશાન થતું. અથવા અડચણ, હુખ અથવા નુદશાનનું જોખમ થતું, અથવા માણસની જીંદગીને અથવા તનદુરસ્તીને અથવા સલામતીને જોખમ થતું, અથવા કાંઈ હંગામો અથવા બખેડો થતો, ઘણું કરીને અટકશે અથવા અટકે એવું છે, તો તે માલસ્ટ્રેટ એક ખેત્રેલો હુકમ કહાડીને તથા તેમાં તે કામની મુદાની હકીકત જણાવીને તથા ૧૩૪ મી કલમમાં ઠરાવેલી રીતે તે હુકમ પોહિચાડીને તે શખસને એવું ફરમાવવાને નુખત્યાર છે કે તમરે ફક્ત કામથી દુર રહેવું અથવા તમારા કબજામાંની અથવા વહીવટમાંની ફક્ત માલકતની તમારે ફક્ત વ્યવસ્થા કરવી.

જરૂરીને પ્રસંગે અથવા જે શખસને તે હુકમ ફરમાવ્યો હોય તે શખસની ઉપર ચોગ્ય વખતમાં નોટિશ બજાવવાનું બનતું ન હોય એવી હકીકત હોય તેવે પ્રસંગે આ કલમ પ્રમાણે એક તરફી હુકમ કરવાનો અધિકાર છે,

આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કોઈ મુકદમ શખસનું નામ લખીને અથવા કોઈ મુકદમ જગાએ લોકો મળતાં હોય અથવા જતાં હોય ત્યારે સામાન્ય રીતે સઘળા લોકોને ફરમાવવાનો અખત્યાર છે.

પોતાની જાતે અથવા પોતાના તાખા માંહેના કોઈ માલસ્ટ્રેટ અથવા પોતાના હુદા ઉપર પોતાની અગાઉ ને અમલદાર હોય તે અમલદારે આ કલમ પ્રમાણે ને હુકમ કર્યો હોય તે હુકમ રદ કરવાનો અથવા તેમાં ફરફાર કરવાનો અખત્યાર ફરકોઈ માલસ્ટ્રેટને છે.

માણસની જીંદગીને અથવા તનદુરસ્તીને અથવા સલામતીને જોખમ થાય તેવે પ્રસંગે અથવા કાંઈ હંગામો અથવા બખેડો થવાનો સંભવ હોય તેવે પ્રસંગે સરકારી જોડેટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને સ્થાનિક સરકાર ખીજ રીતે ફરમાવે નહીં તો આ કલમ મુજબ કરેલો કાંઈ પણ હુકમ, તે કર્યા પછી બે મહીના કરતાં વધારે મુદત સુધી અમલમાં રહેશે નહીં.

ખાખ ૧૨ મો.

સ્થાવર મિલકત સંબંધી તકરારો ખાખત.

જમીન વગેરે ખાખ ૧૪૫. જ્યારે જ્યારે કોઈ પોલીસ રીપોર્ટ ઉપરથી તની તકરારથી મુલેહ અથવા ખીજ ખખર ઉપરથી કોઈ જીલ્લા માલસ્ટ્રેટનો અ

ન બગ થવાનો સંભવ હોય ત્યારે કેમ કરવું.

થવા પેટા તુકડી માછસ્ટેટની અથવા પેટેલા વરગના માછસ્ટેટની એમ ખાત્રી થાય કે પોતાની હુકમતની સ્થિતિ હદમાં કોઈ પણ સ્પર્ધાસ્થાવર મીલકત સંબંધી અથવા તેની હદ સંબંધી એવી કાંઈ તકરાર છે કે જેથી

સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે, ત્યારે ત્યારે તેણે એક લેખી હુકમ કરવો અને તેમાં પોતાની ઉપલી ખાત્રીનાં કારણો લખવાં, અને પોતે મુદત ઠરાવીને તે તકરારમાં જેઓનું લાગતું વળગતું હોય તેવા સઘળા પક્ષકારોને ફરમાવવું કે આટલી મુદતમાં તમે જાતે અથવા પ્લીડરની મારફતે હુમારી કોર્ટમાં હાજર થઈને તે તકરારની વસ્તુ ખરેખર કોના કબજામાં છે તે વિશે તમે તમારા પોતપોતાના દાવાની લખેલી કેફિયત આપો,

કબજાખાખતચોકશી.

પછી તે તકરારની વસ્તુના કબજાના હક ખાખત સદર

હુ પ્રકારના કોઈ પણ પક્ષકારના દાવાના ગુણ દાખનો વિચાર ન કરતાં તે માછસ્ટેટે ઉપર લખ્યા મુજબ આપેલી કેફિયત વાંચી જોવી, તે પક્ષકારોનું કહેવું સાંભળવું. તેઓએ રજુ કરેલો પુરાવો લેવો, તે પુરાવાનું થું પરીગામ થાયછે તે ધ્યાનમાં લેવું પોતાને જરૂરના લાગે એવો જાસ્તી પુરાવો (જો હોય તો) લેવો, અને તકરારની વસ્તુ તે પક્ષકારોમાંથી તે વખતે કોઈના પણ કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે છે કે કેમ અને કોના કબજામાં છે તે, ખતી શકે તો ઠરાવવું.

જે રાખસના કબજામાં તે વસ્તુ હોય તે રાખસના કબજામાંથી તે વસ્તુ કાયદા પ્રમાણે લઈ લેવામાં આવે ત્યાં સુધી તે તેની પાસે રાખવી.

જો સદરહુ વસ્તુ તે વખતે તે પક્ષકારોમાંથી ફલાણા પ્રકારના કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે છે એવું તે માછસ્ટેટ ઠરાવે તો તેણે એક હુકમ કાઢાડવો અને તેમાં લખવું કે સદરહુ પક્ષકારના કબજામાંથી તે વસ્તુ કાયદાના કમથી લઈ લેવામાં આવે ત્યાં સુધી તે વસ્તુનો કબજો રાખવાનો તેનો હક છે, અને ત્યાં સુધી તે કબજામાં કોઈએ હસ્ત કરવી નહીં.

જે પક્ષકારને સદરહુ પ્રમાણે હાજર થવાનું ફરમાવ્યું હોય તે પક્ષકારને સદરહુ પ્રકારની કાંઈ તકરાર નથી અથવા થએલી નથી એવું ખતાવવામાં આ કસમ માં હેના કોઈ પણ મચકુરથી હસ્ત છે એમ સમજવું નહીં; અને એવું ખતાવવામાં આવે ત્યારે માછસ્ટેટે પોતાનો સદરહુ હુકમ રદ કરવો, અને પછી આગળ સઘળું કામ ચલાવવાનું બંધ થવું જોઈએ.

• તકરારની વસ્તુ જ સ કરવાનો અત્રિકાર.

૧૪૬. જો માછસ્ટેટ એવો ઠરાવ કરે કે તકરારની વસ્તુ તે પક્ષકારોમાંના કોઈના કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે તે વખતે નથી અથવા તે કયા પક્ષકારના કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે તે વખતે છે એ ખાખત પોતાની ખાત્રી ન થઈ શકે તો પક્ષકારોના તે સંબંધી હક ખાખત અથવા તેનો કબજો કોને મળવાનો હક છે તે ખાખત, કોઈ ચોગ્ય અધીકાર વાળી દીવાની કોર્ટનો ફસલો થતાં સુધી તે તકરારની વસ્તુ જસ કરવાને તે મુખત્યાર છે.

ઇન્ડિયનના હક વિ ૧૪૭ જ્યારે જ્યારે ઉપર કદા મુજબ શદરદુ મકા
જેરે સંબધી તકરરો. રના હરકોઇ માલ્સ્ટ્રેટની એવી ખાત્રી થાય કે પોતાની

હકમતની સ્થાનીક હુકમાં આવેલી કોઇ પણ સ્પર્શકોય
સ્થાવર મીલકતમાં અથવા મિલકત ઉપર કાંઇ પણ વસ્તુ કરવાના અથવા નહીં
કરવા દેવાના હક બાબત એવી કાંઈ તકરાર છે કે તેથી સુત્રેકને ભંગ થવાનો સંભવ
છે, ત્યારે ત્યારે તે બાબત ચોકશી કરવાને તે મુખત્યાર છે; અને સદરદુ હક વિષયમાં
ન છે એમ તેને જાણાય તો જે શખસ સદરદુ વસ્તુ કરવામાં હરકત કરતો હોય અથવા
જે સદરદુ વસ્તુ કરવાનો દાવો કરતો હોય તે શખસનો પ્રસંગમાં પણ સદરદુ વસ્તુ
નહીં કરવા દેવાનો, અથવા કરવા દેવાનો, હક છે એ પ્રમાણે કોઇ ચોગ્ય અ
ધીકાર વાળી દીવાની કોર્ટનો ઠરાવ તે શખસ મેળવે ત્યાં સુધી, સદરદુ વસ્તુ કર
વા દેવા બાબત અથવા તે વસ્તુ નહીં કરવા દેવા બાબત પ્રસંગ પ્રમાણે, એક હકમ
કરવાને તે માલ્સ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જ્યારે કોઇ પણ વસ્તુ કરવાનો હક વરસમાં સઘળી વ
ખતે બજારી શકાય એવો હોય ત્યારે જો તે ચોકશીની સરખાન થતાં પેહલાં તુરત ત
ણ મહિનામાં સદરદુ હક બજારવો ન હોય તો તે વસ્તુ કરવા દેવાનો, અથવા,
જ્યારે તે હક ફક્ત મુકરર મોસમેજ બજારવી શકાય એવો હોય, ત્યારે, જો સદરદુ
ચોકશી શરૂ થયાની તુરત પેહલાંની તે મોસમે તે હક બજારવો ન હોય તો, આ
કલમ પ્રમાણે તે વસ્તુ કરવા દેવાનો કાંઈ પણ હકમ કરવો નહીં.

સ્થાનિક ચોકશી.

૧૪૮. જ્યારે જ્યારે આ બાબતનાં કારણ સારૂ કાંઈ સ્થા
નિક ચોકશી કરવાની જરૂર હોય ત્યારે ત્યારે ન ચોકશી ક
રવાને પોતાના તાબા માં હરકોઇ માલ્સ્ટ્રેટને મોકલવાને, તથા તેણે શી રીતે ચો
કશી કરવી તે બાબતમાં તેની સમજુત થવા સારૂ જરૂર જણાય તેવો લખવો હક
મ ચાલુ કાયદાનું ધોરણ રાખીને તેને કરવાને, કરવાને, અને ચોકશી કરવાનો જરૂર
નો સઘળો ખરચ અથવા તેમાંના કોઈ પણ ભાગ કોણે આપવો તે ઠરાવવાને હર
કોઈ જલ્લા માલ્સ્ટ્રેટ અથવા પેટા હુકમી માલ્સ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

એ પ્રમાણે મોકલેલા શખસનો રીપોર્ટ તે મુકદમામાં પુરાવા તરીકે વાંચવાનો
અધીકાર છે

ખરચબાબતહકમ.

આ બાબત પ્રમાણે ચલાવેલાં કોઈ કામમાં કોઈ પણ પ
ક્ષકારને શાહેદાની અથવા પ્લીડરોની અથવા એ બન્નેની
ફી બાબત કાંઈ ખરચ થયો હોય ત્યારે તે ખરચ પણ આપવો, સદરદુ પક્ષકારે આ
પવો કે તે કામના બીજા કોઈ પક્ષકારે આપવો કે તે અને તે ખરચ સઘળો આપ
વો કે થેડા આપવો કે કાળા પડતો આપવો તે ફરમાવવાનો અધીકાર ૧૪૫ મી
અથવા ૧૪૬મી અથવા ૧૪૭ મી કલમ પ્રમાણે કરનારા માલ્સ્ટ્રેટને છે. જે ખરચ
આપવાનું એ પ્રમાણે ફરમાવ્યું હોય તે સઘળો ખરચ જાણે હંડ હોય એવી રીતે
વસુલ કરવાને અધીકાર છે.

બાબ ૧૪ મો.

અટકાવ કરવા બાબત પોલીસનું કામ.

કાઠિનઝેમલ ગુન્હા
નો અટકાવ પોલીસ
કરવો.

૧૪૯ કોઈ પણ કાઠિનઝેમલ ગુન્હા થતો અટકાવવા
નાં કામગુમાર દરેક પોલીસ અમલદાર વચ્ચે પડવાને મુખ
ત્યાર છે, અને તેણે ખતો પ્રયત્ન કરીને સદરકુ ગુન્હો
થતો અટકાવવો જોઈયે.

સદરકુ ગુન્હા કરવા
નીધારણાબાબતખબર

૧૫૦ કોઈ પણ કાઠિનઝેમલ ગુન્હા કરવાની ધારણા વિ
શે જે પોલીસ અમલદારને ખબર પડે તે પોલીસ અમલ
દારે તે ખબર જે પોલીસ અમલદારના તાબામાં પેતે હા
થ તે પોલીસઅમલદારને તથા તે ગુન્હો થતો અટકાવવાનું અથવા તે સાંભળવાનું બી
જા જે અમલદારનું કામ હોય તે અમલદારને આપવી.

સદરકુ ગુન્હા અટ
કાવવા સારૂ પકડવા
બાબત.

૧૫૧ કોઈ પણ કાઠિનઝેમલ ગુન્હો કરવાની ધારણા જે
પોલીસ અમલદારના જાણ્યામાં હોય તે પોલીસ અમલદાર
ને જો એમ જાણાય કે તે ગુન્હો થતો બીજી રીતે અટ
કાવી શકાશે નહીં તો કોઈ માણત્રેટના હુકમ શીવાય અ

ને વગર વારંટે તેવી ધારણા કરનાર શખસને પકડવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

સાર્વજનિકમિલકત
ને નુકશાનથતું અટ
કાવવા બાબત.

૧૫૨. કોઈ પોલીસ અમલદારના દખતાં કાંઈ સાર્વજની
ક સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતને જે નુકશાન કરવા
ની કોશીશ કરવામાં આવે તે નુકશાન થતું અટકાવવા
સારૂ, અથવા કાંઈ સાર્વજનિક ભુમીચિન્હ અથવા બાંધ
અથવા વાહાણ ચલાવવાના કામમાં વપરાતી હોય એવી બીજી કોઈ નિશાણી કાઠી
નખાતી અથવા તેને નુકશાન થતું અટકાવવા સારૂ, પોતાનાજ અખત્યારથી વચ્ચે
પકડવાને તે પોલીસ અમલદાર મુખત્યાર છે.

કાટલાં તથા માપ
જેવા બાબત.

૧૫૩ કોઈ પોલીસ થાણું જે અમલદારના હવાલામાં
હોય તે અમલદારને જ્યારે એમ માનવાનું કારણ હોય કે
પોતાના થાણાની હદમહેતી ફલાણી જગામાં કાંઈ ખેટાં
કાટલાં અથવા માપ અથવા તોળવાનાં યંત્ર છે ત્યારે તે જગામાં વપરાતાં અથવા
રાખેલાં કાટલાં અથવા માપ અથવા તોળવાનાં યંત્ર તપાસવાને અથવા તેનો શોધ
કરવાને વગર વારંટે તે જગામાં પેસવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

જો તે અમલદારને તે જગામાં કાંઈ ખેટાં કાટલાં, માપ અથવા તોળવાનાં યંત્રો
જડે, તો તે પકડવાને પોતે મુખત્યાર છે, અને હુકમતવાળા માણત્રેટને તેણે તે
પકડવાની તુરત ખબર આપવી.

બા.ગ. પ. મો.

પોલીસને ખબર આપવા બાબત તથા તપાસ કરવાના તેના અધિકાર બાબત
બાબ ૧૪. મો.

કાગિનઝેમલમુકદમા
ખાંખખર કરવાખાખત.

૧૫૪ ને અમલદારના હવાલામાં કોઈ પણ પોલીસ થાણું હોય તેને કાગિનઝેમલ ગુન્હો કર્યા સંબંધી ને ને ખખર મેહોદેથી આપવામાં આવે તે દરેક ખખર તેણે અથવા તેના હુકમ પ્રમાણે લખી લેવી અને ખખર આપનારને વાંચી સંભળાવવી ; અને સદરહુ પ્રકારની ગમે તે ખખર લખીને આપી હોય કે ઉપર કહ્યા મુજબ લખી લીધી હોય તોપણ તે આપનાર સખસે તે ઉપર સહી કરવી ; અને આ ખાખત સ્થાનિક સરકાર કરમાવે તેવા નમુનાની ને એક છુક તે અમલદારે રાખવી જોઈએ તે છુકમાં તેના સાર નોંધવો.

નાનકાગિનઝેમલ મુ
કદમામાં ખખર કરવા
ખાખત

૧૫૫ જ્યારે કોઈ પોલીસ થાણાની હદમાં કોઈ નાનકાગિનઝેમલ ગુન્હો કર્યાની ખખર ને અમલદારના હવાલામાં તે પોલીસ થાણું હોય તેને આપવામાં આવે ત્યારે તે અમલદારે ઉપર કહ્યા મુજબ એક છુક રાખીને તેમાં સદરહુ ખખરનો સાર નોંધવો અને તે ખખર આપનારને માજિસતરેટની આગળ જવાવું કરમાવવું.

નાનકાગિનઝેમલ મુ
કદમાની તપાસ.

કોઈ નાનકાગિનઝેમલ મુકદમાની તપાસ પેહેલા વરગના અથવા ખીજ વરગના ને માજિસતરેટને તે મુકદમાનો ઈનસાફ કરવાનો અથવા ઈનસાફ કરવા સારૂ તે મુકદમો કમિટ કરવાનો અધિકાર હોય તે માજિસતરેટના અથવા પ્રેસિડેન્સી માજિસતરેટના હુકમ વગર કોઈ પણ પોલીસ અમલદારે કરવી નહીં,

ને અમલદારના હવાલામાં પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર જેટલો અધિકાર કાગિનઝેમલ મુકદમામાં ચલાવી શકતો હોય તેટલોજ અધિકાર (વગર વારંટે પકડવાના અધિકાર શિવાય) સદરહુ હુકમ મેહોદેથી હરકોઈ પોલીસ અમલદાર તે તપાસના સંબંધમાં ચલાવવાને મુખત્યાર છે.

કાગિનઝેમલ મુકદમા
ની તપાસ.

૧૫૬ કોઈ પોલીસ થાણાની હદ માંહેના સ્થાનિક ક્ષેત્ર ઉપર ને કોરટને હુકમલ હોય તે કોરટને ચોકશી અથવા ઈનસાફની જગા સંબંધી ૧૫ મા ખાખતના ઠરાવો પ્રમાણે ને કાગિનઝેમલ મુકદમાની ચોકશી અથવા ઈનસાફ કરવાનો અધિકાર હોય તેવા હરકોઈ કાગિનઝેમલ મુકદમાની તપાસ, કોઈ માજિસતરેટના હુકમ વગર કરવાનો અધિકાર સદરહુ પોલીસથાણું ને અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને છે.

સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ મુકદમામાં કોઈ પોલીસ અમલદાર ને કાંઈ કામ ચલાવે તે વિશે, સદરહુ અમલદારને આ કલમ પ્રમાણે તે મુકદમાની તપાસ કરવાનો અધિકાર નહોતો એ સખખ ઉપરથી મુકદમો ચાલતાના દરમિયાન કોઈ પણ વખતે તે કરાર ઉઠાવવી નહીં.

કાગિનઝેમલગુન્હોથ
યાનોશક આવે ત્યારે કે
મ કરવું.

૧૫૭ ને અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારને ૧૫૬ મા કલમ પ્રમાણે ને ગુન્હાની તપાસ કરવાનો અધિકાર હોય તે ગુન્હો થયો છે

જે મુજબ તે અમલદારને, ખખર મળ્યા ઉપરથી અથવા બીજી રીતે. શક આજીવાડું કારણ હોય, તો જે માલસ્ટ્રેટને પોલીસના રીપોર્ટ ઉપરથી સદરહુ ગુન્હો સાબળવાનો અધીકાર હોય તે માલસ્ટ્રેટને તે બાબતના તાબડતોબ રીપોર્ટ મોકલવો, અને તે મુકદ્દમાની હકીકતની તથા બીનાની તપાસ કરવા સારૂ, તથા ગુન્હેગારને શોધી કાઢાડવા તથા પકડવા માટે જરૂર હોય તેવા ઉપાયો કરવા સારૂ પોતે જાતે તે ઠેકાણે જવું, અથવા પોતાના તાબા માં હોના અમલદારોમાંના એક અમલદારને મોકલવો.

સ્થાનિક તપાસ કરવાની જગ્યાએ જરૂર નથી.

માણ દેડળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

(અ) જ્યારે સદરહુ પ્રકારનો કોઈ પણ ગુન્હો થયા વિશે કોઈ પણ ખખર કોઈ શખસનું નામ લઈને તે શખસની વિરુદ્ધ આપવાના આવે અને તે કામ ભારે ન હોય, ત્યારે જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તેને તે ઠેકાણે તપાસ કરવા સારૂ જાતે જવાની અથવા તાબા માં હોના કોઈ અમલદારને મોકલવાની જરૂર નથી.

જે અમલદારના હવાલામાં થાણું હોય તે અમલદારને તપાસ કરવાનો પુરતો સમય જાણાય નહીં તો શું કરવું.

(બ) જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારને જે એમ જાણાય કે તપાસ કરવા માંડવાનો કોઈ પુરતો સમય નથી, તો તેણે તે મુકદ્દમાની તપાસ કરવી નહીં.

(અ) તથા (બ) રકંભોમાં કહેલો દરેક પ્રસંગે, જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારે આ કલમના પહેલા પારિગ્રાહમાં ફરમાવ્યા પ્રમાણે પુરતી રીતે નહીં ચાલવાના પોતાના કારણ સદરહુ રીપોર્ટમાં લખવાં.

૧૫૭ મી કલમ પ્રમાણે રીપોર્ટ કેવી રીતે મોકલવા.

૧૫૮. સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે તો ૧૫૭ મી કલમ પ્રમાણે માલસ્ટ્રેટને મોકલવાનો દરેક રીપોર્ટ સ્થાનિક સરકાર, સામાન્ય અથવા બીજા હુકમ કરીને, પોલીસના જે ઉપરી અમલદારને આ બાબત નીમે તે અમલદારની મારફતે મોકલવો.

જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસ થાણું હોય તેને સદરહુ ઉપરી અમલદાર પોતાને દુરસ્ત લાગે એવી સમજીત આજવાને મુખત્યાર છે, અને તેણે તે સમજીત સદરહુ રીપોર્ટ ઉપર લખીને તે માલસ્ટ્રેટને તે રીપોર્ટ વગર કોઈ મોકલી દેવો.

૧૫૯ સદરહુ રિપોર્ટ પોલીસથી પોતાને દુરસ્ત લાગે તો આ કાયદામાં ફરમાવેલી રીતે તે કામની તપાસ અથવા પ્રથમ ચોક્કસી કરવા સારૂ, અથવા બીજી રીતે તે કામની વ્યવસ્થા કરવા સારૂ સદરહુ માલસ્ટ્રેટ તુરત ત્યાં જવાને આ

તપાસ કરવાનો અથવા પ્રથમ ચોક્કસી કરવાનો અધીકાર.

૧૫૯ સદરહુ રિપોર્ટ પોલીસથી પોતાને દુરસ્ત લાગે તો આ કાયદામાં ફરમાવેલી રીતે તે કામની તપાસ અથવા પ્રથમ ચોક્કસી કરવા સારૂ, અથવા બીજી રીતે તે કામની વ્યવસ્થા કરવા સારૂ સદરહુ માલસ્ટ્રેટ તુરત ત્યાં જવાને આ

થવા પોતાના તાબા માંહેના કોઈ માણસેટને મોકલવાને મુખત્યાર છે.

શાહેદાને હાજર થવાનું ફરમાવવાનો પોલીસ અમલદારનો અધિકાર.

૧૬૦ આ બાબ પ્રમાણે હરકોઈ પોલીસ અમલદાર જે કામની તપાસ કરતો હોય તે કામની હકીકતથી પોતાના થાણાની અથવા કોઈ પાસેના થાણાની હદ માંહેના ફલણો શખસ વાકેફ છે એમ, મેલી ખબર ઉપરથી અથવા બીજી રીતે, તેને જાણાય

તો તે અમલદાર લેખી હુકમ કરીને તે શખસને પોતાની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે; અને તે હુકમમાં ફરમાવ્યા પ્રમાણે તે શખસે હાજર થવું જોઈએ.

પોલીસે શાહેદાની જબાની લેવા બાબત

૧૬૧ આ બાબ પ્રમાણે તપાસ કરનાર હરકોઈ પોલીસ અમલદાર તે કામની બાના તથા હકીકતથી ફલણો શખસ વાકેફ છે એમ ધારવામાં આવે ત શખસની મુખજબાની લેવાને અને એ પ્રમાણે જે શખસની જબાની લેવામાં આવે ત શખસ જે

કહે તે લખી લેવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ કામ સંબંધી જે સવાલોના જવાબ દેતાં પોતાની ઉપર કોઈ ફજદારી ગુન્હાનું તોહોમત આપી પડે અથવા કોઈ દંડ અથવા ગુન્હેગારી આપી પડે ત સવાલો સિવાય બીજા જે સવાલો પોતાને સદરહુ અમદાર પુછે તે સઘળા સવાલોના ખરા જવાબ સદરહુ શખસે દેવા જોઈએ.

પોલીસને કહેલામ મચકુર ઉપર સહી કરવી નહીં અથવા તે પુરાવામાં દાખલ કરવા નહીં.

૧૬૨ મરતી વખતે કહેલા મચકુર સીવાય બીજા જે મચકુર આ બાબ પ્રમાણે તપાસ ચાલતી હોય ત્યારે પોલીસ અમલદારને કોઈ પણ સખસે કહ્યો હોય તેવો કોઈપણ મચકુર લખી લેવામાં આવ્યો હોય તો તે મચકુર કહેનાર શખસે તે ઉપર સહી કરવી નહીં અથવા તે તાહ મતવાળાની વિરુદ્ધ પુરાવા તરીકે વાપરવો નહીં.

આ કલમ માંહેના કોઈપણ મચકુરથી સન ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આ કટની ૨૭ મી કલમના ઠરાવોને બાદ થાય છે એમ સમજવું નહીં.

કોઈ લાલચ દેખાડવી નહીં.

૧૬૩. કોઈ પણ પોલીસ અમલદારે અથવા અધિકારવાળા સખસે સન ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આક્ટની ૨૪ મી કલમમાં કહ્યું છે તેવી કોઈ પણ લાલચ અથવા ધમકી દેખાડવી નહીં અથવા દેખાડાવવી નહીં અથવા તેવું વચન આપવું નહીં અથવા અપાવવું નહીં.

પણ આ બાબ પ્રમાણે કોઈ પણ તપાસ ચાલતી હોય ત્યારે કોઈ મચકુર પોતાની રાજી ખુશીથી કહેવાની કોઈ પણ સખસની મરજી હોય તો કોઈ પણ પોલીસ અમલદારે અથવા બીજા સખસે ચેતવણી આપીને અથવા બીજી રીતે તે શખસને તે મચકુર કહેતાં અટકાવવો નહીં.

કહેલા મચકુર તથા કુલ કરેલી વાતદસ્તરમાં ૧૬૪ જે માણસેટ પોલીસ અમલદાર ન હોય તે માણસેટ, આ બાબ પ્રમાણે કોઈ તપાસ ચાલતી હોય

દાખલ કરવાનો અધિકાર. ત્યારે, અથવા પછી પણ ચોકશી અથવા ઇનસાફ શરૂ થતાં પેટલાં કોઈ પણ વખતે પોતાને કહેલો કોઈ પણ મચકુર અથવા પોતાની આગળ કબુલ કરેલી કોઈ પણ વાત દફતરમાં દાખલ કરવાને મુખત્યાર છે.

પુરાવો દફતરમાં દાખલ કરવા સારૂ આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતોમાંની જે રીત તે કામની હકીકત જોતાં પોતાની નજરમાં ઘણીજ ચોખ્ખી આવે તે રીતે સદરહુ મચકુરો દફતરમાં દાખલ કરવા. ૩૬૪ મી કલમમાં કરાવેલી રીતે સદરહુ કબુલ કરેલી વાતો દફતરમાં દાખલ કરવી તથા તે ઉપર સહી કરવી, પછી જે માછરે તે કામની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાનો હોય તે માછરેની ઉપર તે કબુલ કરેલી વાતો રવાના કરવી.

સદરહુ પ્રકારની કોઈ પણ કબુલત રાજી ખુશીથી કરવામાં આવી છે એમ, તે તે કબુલ કરનાર સખસને સ્વાલ પુછ્યા ઉપરથી, માનવાનું કારણ ન હોય તો કોઈ પણ માછરેને તે કબુલત દફતરમાં દાખલ કરવી નહીં, અને તે કબુલતની નીચે માછરેને લેઈ લખ્યા પ્રમાણે ટીપ લખવી:—

“અને લાગે છે કે આ કબુલત રાજી ખુશીથી કરી છે. આ મારી સમજ તથા મારા સંબંધતાં લીધી છે, અને આ કબુલત કરનાર સખસને તે વાંચી સંબંધાવી છે, અને તે ખરી છે એવો તેણે અંગીકાર કર્યો છે, અને તેણે કહેલા મચકુરનો પુરે પુરો તથા ખરો હવાલો તેમાં છે.

(સહી) અ. બ.

“માછરેને,”

પોલીસ અમલદારે ૧૬૫ જે અમલદારના હવામાં કોઈ પોલીસ થાણું ઝાડો લેવા બાબત. હોય તેને અથવા કોઈ પોલીસ અમલદાર તપાસ કરતા હોય તેને જે ગુંડા બાબત તપાસ કરવાનો અખત્યાર હોય તે ગુંડાની તપાસ કરવા સારૂ ફલાણે દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ હાજર થવાની જરૂર છે એમ તે અમલદારની નજરમાં આવે, અને જે સખસને ૯૪ મી કલમ પ્રમાણે સમન અથવા હુકમ મોકલ્યો હોય અથવા મોકલી શકાય તે સખસ તે સમનમાં અથવા હુકમમાં ફરમાવ્યા મુજબ સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ હાજર કરશે નહીં અથવા નહીં કરે એમ માનવાનું કારણ હોય, અથવા સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ ફલાણા સખસના કબજામાં છે એવું જાણવામાં ન હોય, ત્યારે ત્યારે જે થાણું પોતાના હવાલામાં હોય અથવા જે થાણામાં તેને નિમ્નો હોય તે થાણાની હદ મહેની કોઈ પણ જગ્યામાં તેને મારું ઝાડો લેવાને અથવા ઝાડો લેવાવવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

સદરહુ અમલદારે, બની શકે તો, ઝાડો લેવો તે જાતે લેવો.

જો તે ઝાડો તેનાથી જાતે લેવાનું ન બની શકે, અને તે ઝાડો લેવાને બીજા કોઈ પણ લાયક સખસ તે વખતે હાજર ન હોય, તો પોતાના હાથ તઝેના કોઈ પણ લાયક અમલદારને તે ઝાડો લેવાનું ફરમાવવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે અને તેણે તે હાથ તઝેના અમલદારને એક હુકમ લખીને આપવો, અને કયા દસ્તાવે

જ અથવા બીજી વસ્તુને માટે જાડો લેવો છે તે, તથા કંઈ જગ્યાને જાડો લેવો છે તે તે હુકમમાં લખવું; અને ત્યાર પછી તે જગ્યામાં તેને માટે જાડો લેવાને તે હાથ તોળેના તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

જાડો લેવાના વારંદો બખત આ કાયદાના ઠરાવો, આ કલમ પ્રમાણે લીધેલા આધારે, બની શકે તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

પોલીસ થાણું ને ૧૬૬ પોલીસનું એક થાણું ને અમલદારના હવાલા અમલદારના હવાલા માં હોય તે અમલદાર ને કામમાં પોતાના થાણાની હદ માં કાંઈ જાડો લેવરાવવાને મુખત્યાર હોય તે કામમાં તે વો જાડો કોઈ પણ જગ્યામાં લેવરાવવાનું, પોલીસનું કો ઈ બીજું થાણું ને અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, પછી તે બીજું થાણું તેજ જિલ્લામાં હોય કે જુદા જિલ્લામાં હોય તોપણ ત્યાર છે.

સદરહુ પ્રકારના અમલદારને સદરહુ પ્રમાણે ફરમાવ્યું હોય ત્યારે તેણે ૧૬૫ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે ચાલવું, અને કાંઈ વસ્તુ જડે તો ને અમલદારના ફરમાવ્યાથી જાડો લીધો હોય તે અમલદારની ઉપર તેણે તે વસ્તુ મોકલી દેવી.

ન્યારે ચોવીસ ક ૧૬૭ ન્યારે ન્યારે આ બાબ પ્રમાણે કોઈ પણ તપાસ કામમાં તપાસ પુરી થ સ ૬૧ મી કલમથી મુકરર કરેલી ચોવીસ કલાકની મુદત માં પુરી થઈ શકશે નહીં એમ જણાય, અને તોહમત પા કા ધારવાણું છે એમ માનવાના સખખ હોય, ત્યારે ત્યારે પોલીસ થાણું ને અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદાર

ને આ કાયદામાં આગળ ફરમાવેલા રોજનામામાંમાં તે મુકદ્દમા સબંધી કરેલી નોંંત્રની એક નકલ પાસેમાં પાંતુના માજીસ્ત્રેટને તાબડતોખ મોકલવી અને તેજ વખતે તે તોહમતવાળાને સદરહુ માજીસ્ત્રેટની આગળ મોકલી દેવો.

ને માજીસ્ત્રેટની આગળ આ કલમ પ્રમાણે તોહમતવાળા સખમને મોકલેલો હોય તે માજીસ્ત્રેટ તે કામનો ઈતસાફ કરવાની પોતાને હુકમત હોય કે નહીં તોપણ તે તોહમતવાળાને બધી મળીને ૧૫ દીવસની મુદત સુધી પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા પેહરામાં અટકાવી રાખવાનો વખતે વખતે અધિકાર આપવાને મુખત્યાર છે. ને તે કામનો ઈતસાફ કરવાની અથવા ઈતસાફ કરાવવા સાર તે કામ કમિટ કરવાની પોતાને હુકમત ન હોય, અને પોતાના વિચારમાં એવું આવે કે તોહમતવાળાને વધારે વાગ અટકાવી રાખવાની જરૂર નથી, તો તે માજીસ્ત્રેટ તેને સદરહુ હુકમતવાળા માજીસ્ત્રેટની પાશે મોકલવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે પોલીસના પેહરામાં અટકાવી રાખવાનો અધિકાર આપનારા માજીસ્ત્રેટ તેમ કાવાનાં પોતાનાં કારણો દર્શાવેલાં લખવાં.

ને તે હુકમ જિલ્લા માજીસ્ત્રેટ અથવા પેશ તુઝી માજીસ્ત્રેટ શિવાય બીજા કોઈ માજીસ્ત્રેટ કરેલો હોય, તો તેણે પોતાનાં હુકમની નકલ તથા તે હુકમ કરવાનાં કારણો પોતે ને માજીસ્ત્રેટના મતક્ષતાખામાં હોય ત માજીસ્ત્રેટને લખી મોકલવાં.

તાબા મહિના પોલી
સ અમલદારે તપાસને
રિપોર્ટ કરવો.

જ્યારે પુરાવો બરો
બર ન હોય ત્યારે તો
હોમતવાજાને છુટ્ટો કરવો.

૧૬૮ જ્યારે તાબા મહિના કોઈ પોલીસ અમલદારે
આ બાબ મુજબ કાંઈ તપાસ કરી હોય, ત્યારે જે અ
મલદારના હવાલામાં પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર
ને તેણે તે તપાસના પરિણામનો રિપોર્ટ કરવો.

૧૬૯. તોહોમતવાજાને કોઈ માલસ્ટ્રેટની પાસે મોકલ
વાનું વાજબી થાય એટલો પુરતો પુરાવો અથવા એવા
વાજબી આધારવાળો શક નથી એમ જે અમલદારના હ
વાલામાં તે પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારને, આ બા

બ પ્રમાણે તપાસ કર્યા ઉપરથી જણાયતો જે માલસ્ટ્રેટને પોલીસ રીપોર્ટ ઉપરથી
તે ગુન્હો સાંભળવાનો અધિકાર તથા તોહોમતવાજાનો ઈનસાફ કરવાનો અથવા ઈનસા
ફ થવા સાડ તેને કમિટ કરવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટની આગળ
હાજર થવાનું ફરમાવવામાં જે અને જ્યારે આમે તો અને ત્યારે હાજર થવા બા
બત, સદરહુ અમલદાર ફરમાવે તે મુજબ, જમીનસાથે અથવા જમીન વગર, તે
શખસ એક ખત લખી આપે એટલે, જે તે પેહરામાં હોય તો, તેને તે અમલદારે
છુટ્ટો કરવો.

જ્યારે પુરાવો પુરતો
હોય ત્યારે કામ માલ
સ્ટ્રેટની પાસે મોકલવું

૧૭૦. ઉપર કહ્યા પ્રમાણે પુરતો પુરાવો અથવા વાજ
બી આધારવાળો શક છે એમ જે અમલદારના હવાલા
માં તે પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારને, આ બાબ પ્ર

માણે તપાસ કર્યા ઉપરથી, જણાય, તો જે માલસ્ટ્રેટને પોલી
સ રીપોર્ટ ઉપરથી તે ગુન્હો સાંભળવાનો અધિકાર તથા તોહોમત વાજાનો ઈનસાફ
કરવાનો અથવા ઈનસાફ થવા સાડ તેને કમિટ કરવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તે
માલસ્ટ્રેટની પાસે સદરહુ અમલદારે તોહોમતવાજાને પેહરામાં આપીને મોકલી દેવો;
અથવા જે તે ગુન્હો જમીન લઈ શકાય એવો હોય અને તોહોમતવાજો તારણ આ
પી શકતો હોય તો કોઈ મુકરર દીવશે સદરહુ માલસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થવા સા
ડ તથા જ્યાં સુધી બીજી રીતે ફરમાવવામાં આવે નહીં ત્યાં સુધી સદરહુ માલસ્ટ્રે
ટની આગળ રોજ રોજ હાજર રહેવા સાડ તેની પાસેથી તે અમલદારે તારણ લેવું.

જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર જ્યારે આ
કલમ પ્રમાણે કોઈ તોહોમત વાજા શખસને માલસ્ટ્રેટની પાસે મોકલે અથવા સદર
હુ માલસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થવા સાડ તેની પાસેથી તારણ લે. ત્યારે તે મા
લસ્ટ્રેટની આગળ જે હથીયાર અથવા બીજી વસ્તુ હાજર કરવાની જરૂર હોય તે
પણ તેણે મોકલવાં, અને કોઈ ફરીયાદી હોય તો તેને તથા ફલાણા શખસો તે કામ
ની હકીકતથી વાકેફ છે એમ તે અમલદારને જણાય તેમાંના જેટલાની પોતાને જરૂ
ર લાગે તેટલા શખસોને તોહોમતવાજાની ઉપર મોકલા તોહોમતનાં કામમાં માલ
સ્ટ્રેટની આગળ હાજર થવા સાડ, તથા પ્રસંગ પ્રમાણે, ફરીયાદનું કામ ચલાવવા
સાડ અથવા પુરાવો આપવા સાડ એક ખત લખી આપવાનું ફરમાવવું.

જે તે ખતમાં જણાવે માલસ્ટ્રેટની અથવા પેટા ફકડી માલસ્ટ્રેટની કોરડ કહી

હોય તો જે કોરટની પાસે સદરહુ માલ્સ્ટ્રેટ તે કામ ચોકસી અથવા ઇનસાફ કરવા સારૂ મોકલે તે કોરટનાં તેમાં સમાવેશ થાયછે. એવું સમજવું, પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે આ પ્રમાણે કામ મોકલવાની વાજબી નોટીસ સદરહુ ફરીયાદીને અથવા રાખ સોને આપવી જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે મુકરર કરવાનાં દાહાડો તો હોમતવાળા રાખસ પાસેથી હાજર થવાનું તારણ લીધું હોય તો તેને જે દાહાડે હાજર થવાનું હોય તે દાહાડો. અથવા તે રાખસને પેહરાળા આપીને મોકલવો હોય તો, જે દાહાડે તે માલ્સ્ટ્રેટની કોરટ આ ગળ આવી પોહોચવાની તેની વકી હોય તે દાહાડો હોવો જોઈએ.

જે અમલદારની સમક્ષ તે ખત લખી આપ્યું હોય તે અમલદારે તેની એક ન કલ જે રાખસોએ તે ખત લખી આપ્યું હોય તેમાંના એક જાણને આપવી, અને પછી તે અસલ ખતને પોતાના રીપોર્ટ સાથે માલ્સ્ટ્રેટ ઉપર મોકલવું.

ફરીયાદીએને તથા શાહેદને પોલીસ અમલદારની સાથે જવાનું ફરમાવણું નહીં.

૧૭૧. કોઈ પણ ફરીયાદી અથવા શાહેદ માલ્સ્ટ્રેટની કોરટમાં જતા હોય ત્યારે રસ્તે તેને કોઈ પોલીસ અમલદારની સાથે જવાનું ફરમાવણું નહીં,

ફરીયાદીએને તથા શાહેદને પ્રતીબધ કરવો નહીં.

અથવા કોઈ પણ ફરીયાદીને અથવા શાહેદને નકારો પ્રતિબધ અથવા અડચણ કરવી નહીં, અને હાજર થવા બાબત તેનાં પોતાનાં જાત મુચલકા શિવાય કંઈ બીજું તારણ આપવાનું તેને ફરમાવણું નહીં.

હુકમ નહીં માનનારા ફરીયાદીને અથવા શાહેદને પેહરામાં આપીને મોકલવાના અધીકાર છે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, ૧૭૦ માં કલમમાં ફરમાવ્યા મુજબ અગર કોઈ પણ ફરીયાદી અથવા શાહેદ હાજર થવાનો ના કહે અથવા ખત લખી આપવાનો ના કહે તો, જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણુ હોય તે અમલદાર તે ફરીયાદીને અથવા શાહેદને પેહરામાં આપીને માલ્સ્ટ્રેટની પાસે મોકલવાને મુખત્યાર છે, અને તે ફરીયાદી અથવા શાહેદ સદરહુ ખત લખી આપે ત્યાં સુધી. અથવા તે કામની સુનાવણી પુરી થાય ત્યાં સુધી, તેને પેહરામાં અટકાવી રાખવાને તે માલ્સ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

તપાસમાં ચલાવેલાં કામનું રોજનાંમું.

૧૭૨ આ બાબ મુજબ તપાસ કરનારા દરેક પોલીસ અમલદારે તે તપાસમાં ચલાવેલું પોતાનું કામ રોજ રોજ એક રોજ નામામાં લખવું તે મધ્યે પોતાની પાસે ખબર કયારે આવી તે વખત પોતે તપાસ કયારે ફરવા માંડી તથા કયારે બંધ કરી તે વખત, જે જે જગાએ પોતે જઈ આવ્યો હોય તેઓનાં નામ તથા પોતે કરેલી તપાસથી જે જે હંકીકત મલમ પડી હોય તેની વીગત. એટલી વાત લખવી.

પોતાની આમળ જે મુકદ્દમાની ચોકસી અથવા ઇનસાફ ચાલતો હોય તે મુકદ્દમા બાબત પોલીસનાં રોજનામાં હોય તે રોજનામાં મંગાવવાના. અને તે રોજનામાં તે મુકદ્દમામાં પુરાવા દાખલ નહીં પણ તે ચોકસીમાં અથવા ઇનસાફમાં પોતાને

મહત્ત્વ મળે એટલા સારૂ વાપરવાના હરકોઈ ફોજદારી કોર્ટને અખત્યાર છે. તેહમત વાગાને અથવા તેના મુખત્યારોને તે રોજનામાં મંગાવવાના હુકમથી અથવા કોર્ટે તે જોવા લીધાં એટલાજ સખખથી તે જોવાને તોહોમત વાગાને અથવા તેના મુખત્યારો ને હક નથી; પણ જે પોલીસ અમલદારે તે રોજનામાં લખ્યાં હોય તેણે પોતાનીયા દદાસ્ત તાજ કરવા સારૂ તે કામાં લીધાં હોય; અથવા તે પોલીસ અમલદારને ખોટો ખડવા સારૂ કોર્ટે તે કામમાં લીધાં હોય, તો સન ૧૮૭૨ ના હી ફુસ્તાનના પુરાવા ના આકટની ૧૬૧ મી અથવા ૧૪૫ મી, જેમ હોય તેમ કસમના કરાવે લાગુ પડશે.

પોલીસ અમલદાર ૧૭૩ આ બાબ પ્રમાણે દરેક તપાસ નકામી થીસ ન ના રીપોર્ટ. કરતાં પુરી કરવી જોઈએ, અને તે પુરી થઈ રહે કે તુર ત, જે અમલદારના હવાલામાં તે પોલીસ થાણું હોય તેણે સ્થાનિક સરકારે ફરમાવેલા નમુના મુજબ એક રીપોર્ટ જે માજિસ્ટ્રેટને રીપોર્ટ ઉપરથી તે ગુન્હો સાંગળવાનો અગ્રીકાર આપ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટની પાસે મોકલવો. તેમાં પક્ષકારનાં નામ, ખખરનો પ્રકાર, તથા જે શખશો તે મુકદમાની હી કીકતથી વાકેફ જાણતા હોય તેઓનાં નામ એ વીગત લખવી, અને તોહોમતવાળાં શખસને પેદગમાં આપીને મોકલ્યા છે કે તેને તેનાં ખત ઉપરથી છુટો કર્યો છે, અને, અગર તેન એ પ્રમાણે છુટો કર્યો હોય તો, જમીન સાથે કે જમીન વગર તેમ કરવું છે, તે પણ લખવું.

જ્યારે ૧૫૮ મી કસમ પ્રમાણે કોઈ જોયા દરજ્જાના પોલીસ અમલદારને નીચે હોય ત્યારે તે રીપોર્ટ તેની ગારફતે મોકલવો. અને માજિસ્ટ્રેટનો હુકમ થતાં સુધી જે અમલદારને હવાલે તે પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારને વધારે તપાસ કરવા નું ફરમાવવાને સદરહુ અમલદાર મુખત્યાર છે.

આ કસમ પ્રમાણે મોકલેલા રીપોર્ટ ઉપરથી જ્યારે એમ જાણાય કે તોહોમતવા જાને પોતાના ખત ઉપરથી છુટો કર્યો છે ત્યારે તે માજિસ્ટ્રેટે તે ખત રદ કરવાનો અથવા બીજી રીતનો જે હુકમ તેને વાજબી લાગે તે હુકમ કરવો.

આત્મઘાતવિગરેની ૧૭૪ જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થા ની ચોકસી કરીને પોણું હોય તે અમલદારને એવી ખખર મળે કે, — લીસે રીપોર્ટ કરવો.

(અ) કોઈ શખસે આત્મઘાત કર્યો છે, અથવા

(બ) કોઈ શખસને કોઈ બીજા શખસે અથવા કોઈ જનવરે મારી નાખ્યાં છે અથવા કોઈ શખસ સંચાપી અથવા અકસ્માતથી મરણ પામ્યો છે, અથવા

(ક) કોઈ શખસ એવી રીતે મરણ પામ્યો છે કે તે ઉપરથી કોઈ બીજા શખસે ગુન્હો કરવાનો વાજબી શક ઉત્પન્ન થાય છે,

એટલે તુરત તે અમલદારે પાસેમાં પાસેના જે માજિસ્ટ્રેટને મોકલવેલ જરવાનો

* કોઈ પણ ચોકસી અથવા તપાસ વિશેષ કરાને અકસ્માતથી અથવા બીજી રીતે અકસ્મિક મરણ નિપજ્યુ હોય ત્યારે.

અધીકાર આપો હોય તે માલસ્ટ્રેટને તે બાબત ખબર આપવી અને સ્થાનિક સરકારે ફરેલી કાંઈ પણ કાનુની અથવા જલ્લા માલસ્ટ્રેટના અથવા પેટા ટુકડી માલસ્ટ્રેટના કોઈ પણ સામાન્ય અથવા વિશેષ હુકમથી બીજી રીતે ફરમાવું ન હોય તો ને જગાએ સદરહુ મરેલા શખસનું મુઠકું હોય તે જગાએ જવું, અને ત્યાં પડોસમાંના બે અથવા વધારે આખરૂદાર રહેવાશીઓની સમક્ષ તપાસ કરીને મોતનાં દેખતાં કારણનો રીપોર્ટ તૈયાર કરવો, અને તેમાં તે મુઠકાં ઉપર ને જખમ, ભાંગેલા અવયવ ચગદાયાની તથા નુકસાનની બીજી નીશાણીઓ માલમ પડે તેનું વરાણન કરવું તથા શી રીતે અથવા કેવાં જાણે હોય તો શસ્ત્ર વડે અથવા હથીયાર વડે સદરહુ નિશાણીઓ ફરેલી જણાય છે તે લખવું,

તે રીપોર્ટપર તે પોલીસ અમલદારે તથા બીજા શખસોએ અથવા તેઓમાંના જેટલાનો વીચાર તેમાં લખ્યા પ્રમાણે હોય તેટલાઓએ સહી કરવી, અને પછી તુરત તે રીપોર્ટ જલ્લા માલસ્ટ્રેટની પાસે અથવા પેટા ટુકડી માલસ્ટ્રેટની પાસે મોકલી દેવો;

જ્યારે મોતના કારણ સખંધી કાંઈ પણ શક હોય, અથવા જ્યારે બીજા કોઈ પણ કારણ સારૂ પોલીસ અમલદાર ચોખ્ખું ધારતો હોય ત્યારે આ બાબત સ્થાનિક સરકાર ને ને કાનુનો ફરમાવે તે તે કાનુનને અનુસરીને તે પોલીસ અમલદારે તે મુઠકું પાંશમાં પાંશના સિવિલ સરજન પાસે તપાસાવવા સારૂ અથવા આ બાબત સ્થાનિક સરકારે બીજા ને વધવકીય અમલદારને નીમ્યો હોય તે અમલદાર પાસે તપાસાવવા સારૂ મોકલી દેવું. પણ હવા તરફ જતાં તથા કેટલે દુર તે મુઠકું મોકલવું છે તેનો વીચાર કરતાં એમ જણાય કે સદરહુ તપાસ નિરૂપયોગી થઈ પડે એવી રીતે તે મુઠકું રસ્તે જતાં જતાં સહી જવાનો ભય નથી તો એ પ્રમાણે મોકલવું.

મદ્રાસ ઇલાકામાં તથા મુંબઈ ઇલાકામાં આ કલમ પ્રમાણે તપાસ કરવાનો અધિકાર ગાર્મના મુખીને છે. અને પછી તે મુખીએ પાંશમાં પાંશના ને માલસ્ટ્રેટને ઇનકવેરટ ભરવાનો અધિકાર મળ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટને તે તપાસનાં પરિણામનો રિપોર્ટ કરવો.

હૈડળ લખેલા માલસ્ટ્રેટને ઇનકવેસ ભરવાનો અધિકાર આપ્યો છે; એટલે ફર કોઈ જલ્લા માલસ્ટ્રેટ અથવા પેટાટુકડી માલસ્ટ્રેટ, તથા ને માલસ્ટ્રેટને આ બાબત સ્થાનિક સરકારે અથવા જલ્લા માલસ્ટ્રેટે વિસેષે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટ.

માણસોને બોલાવ ૧૭૫. રદરહુ તપાસ કરવા સારૂ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે વાનો અખત્યાર.

બે અથવા વત્તાં માણસોને, અને તે કામની હકીકતથી બીજા ને માણસ વાકેફ જણાતું હોય તે માણસને હુકમ લખીને, બોલાવવાનો અખત્યાર ને અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ યાણું હોય તે અમલદારને છે એ પ્રમાણે બોલાવેલો દરએક માણસ હાજર થવાને અને ને સ્વાલોના જવાબ દેતાં કાંઈ શેજદારી ગુન્હાનું તેહમત પોતાની ઉપર આવી પડે અથવા કાંઈ દંડ અથવા ગુન્હેગારી આપવી પડે એવા સ્વાલો શિવાય બીજા સઘળા સ્વાલોના ખિરા જવાબ દેવાને બંધાએલો છે એમ સમજવું.

એવો કોઈ કાગિઝેબલ ગુન્હો હકીકત ઉપરથી દખાતો ન હોય કે જેને ૧૭૦

મી કલમ લાગુ પડતી હોય, તો તે માણસને માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં હાજર થવાનું તે પોલીસ અમલદારે કરાવવું નહીં.

મોતના કારણની ચોક્કસ માજીસ્ટ્રેટ કરવી ૧૭૬. જ્યારે કોઈ શખસ પોલીસના હવાલામાં હોય તેવામાં તે મરાણ પામે ત્યારે પાસેમાં પાસેના જે માજીસ્ટ્રેટને ઇનકુવેસ્ટ ભરવાના અધિકાર મળ્યો હોય તેણે, તે પોલીસ અમલદારે કરેલી તપાસને બદલે અથવા તે ઉપરાંત મોતના કારણની ચોક્કસ કરવી, અને ૧૭૪ મી કલમની (અ), [ખ] અને (ક) રકમોમાં કહેલી બીજી કોઈ પણ બાબતમાં, જે માજીસ્ટ્રેટને એ પ્રમાણે અધિકાર મળ્યો હોય તે માજીસ્ટ્રેટ તે પોલીસ અમલદારે કરેલી તપાસને બદલે અથવા તે ઉપરાંત મોતના કારણની ચોક્કસ કરવાને મુખત્યાર છે; અને તે એ પ્રમાણે ચોક્કસ કરે તો, કોઈ ગુન્હાની ચોક્કસ કરવા બાબત તેને જેટલો અધિકાર હોય તેટલો સઘળો અધિકાર તેને સદરહુ પ્રકારની ચોક્કસ કરવા બાબત છે એવું સમજવું; સદરહુ પ્રકારની કોઈ ચોક્કસ કરનારા માજીસ્ટ્રેટ તે ચોક્કસના સંબંધમાં પોતે લીધેલો પુરાવો, કામની હકીકત પ્રમાણે, આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતો નાંદેની ગમે તે રીતે ફરિયાદમાં દાખલ કરવો.

દાટેલું મુઠકું ખોદી જે સખસનું મુઠકું દાટી દીધું હોય તે શખસના મોત કાઢવાનો અધિકાર નું કારણ શોધી કાઢીડવા માટે તેના મુઠકાની તપાસ કરવાનું જ્યારે સદરહુ માજીસ્ટ્રેટ ચોગ્ય ધાર ત્યારે તે મુઠકું ખોદી કાઢીડાવવાને તથા તેની તપાસ કરાવવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ભા.ગ. ૬ ઠા.

ચાલેલા મુકદ્દમામાં કામ ચલાવવા બાબત.

બાબ ૧૫ મો.

ચોક્કસ તથા ઇનસાફ કરવામાં ફાજદારી કોર્ટોની હકુમત બાબત

અ, — ચોક્કસ અથવા ઇનસાફ કરવાની જગા.

ચોક્કસ તથા ઇનસાફ ૧૭૭. દરેક ગુન્હાની ચોક્કસ તથા ઇનસાફ જે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે ગુન્હો કર્યો હોય તે કોર્ટ ધણું કરીને કરવો.

મુકદ્દમાનો ઇનસાફ ૧૭૮. ૧૭૭ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં જુદી સેશન તુકડીમાં ફલાણા જલ્લામાં ઇનસાફ કરવા સારું કમીટ કરેલા ફલાણા ફલાણા મુકદ્દમાનો અથવા ફલાણા વરગના મુકદ્દમાનો ઇનસાફ ફલાણી સેશન તુકડીમાં કરવાનો અધિકાર છે એવો હુકમ કરાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

પણ એવું કરાવ્યું છે કે વિક્ટોરીયાની કારકીરદીના ૨૪ મા તથા ૨૫ મા વરસના સ્ટાટ્યુટના ૧૦૪ થા બાબતી ૧૫ મી કલમ પ્રમાણે. અથવા આ કાયદાની ૨૬ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ અગાઉથી કાઢીડ્યો હોય તેની વિરૂદ્ધ સદરહુ

હુકમ હોવો નહીં જોઈએ.

જે છાત્રામાં કૃત્યક
રચુ હોય અથવા જે છાત્રામાં
પરીણામ થયું
હોય તે છાત્રામાં તો
હુમતવાળાના ઇનસાફ
કે થઈ શકશે.

૧૭૯. કાંઈ વસ્તુ કરવાના સખખથી, અને તાણ કાંઈ
પરીણામ થયું હોય તે સખખથી, કાંઈ ગુન્હો કરવાનું
તોહમત કોઈ શખસ ઉપર આવ્યું હોય, ત્યારે જે કોર
ટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં તે વસ્તુ કરી હોય અથવા
તે પરીણામ થયું હોય તે કોરટને તે ગુન્હાની ચોકશી
અથવા ઇનસાફ કરવાના અધિકાર છે.

દ્રષ્ટાંતો.

[અ). અ. નામનો શખસ ક્ષ. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં જખમી થ
યો અને તે ઝ. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં મરાણ પામ્યો. અ.
ના તિક્ષણીય મનુષ્યવધના ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ ક્ષ. ને અ
થવા ઝ. ને કરવાનો અખત્યાર છે.

[બ]. અ. નામનો શખસ ક્ષ. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં જખમી થ
યો અને દસ દાહાડા સુધી ય. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં અને
બીજા દસ દાહાડા સુધી ઝ. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં રહ્યો
અને ય. કોરટની કે ઝ. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં તેનાથી પો
તાનો મામુલ ધધો કરાવ્યો નહીં. અ. ને મહાવ્યથા કરવાના ગુન્હાની ચોક
શી અથવા ઇનસાફ ક્ષ. ને અથવા ય. ને કરવાનો અખત્યાર છે.

[ક]. અ. નામના શખસને નુકશાન કરવાનો ભય ક્ષ. કોરટની હુકમતની સ્થા
નિક હદમાં ઉત્પન્ન કર્યો, અને જે માણસે એને ભય ઉત્પન્ન કર્યો તે
ને તે કારણથી માલ સ્વાધીન કરવાને ય. કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હ
દમાં અ. લલચાવ્યો. અ. ની ઉપર જખરાઈથી કહાવવાનો ગુન્હો કર્યો
તેની ચોકશી તથા ઇનસાફ ક્ષ. ને અથવા ય. ને કરવાનો અખત્યાર છે.

જ્યારે બીજા ગુન્હા
સાથે સંબંધ હોવાના
સખખથી કાંઈ કૃત્ય ગુ
ન્હો થાય ત્યારે ઇનસા
ફ કરવાની જગા.

૧૮૦ જે કૃત્ય ગુન્હો હોય અથવા જે કૃત્યનો કરનાર
ગુન્હો કરી શકતો હોય તે તે ગુન્હો થાય તેવાં કાંઈ ક
ત્યની સાથે સંબંધ હોવાના સખખથી બીજા કાંઈ કૃત્ય પ
ણ ગુન્હો હોય ત્યારે આ છેલા કહેલા ગુન્હાના તોહમતની
ચોકશી અથવા ઇનસાફ જે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હ
દમાં એ બે માનું ગમે તે કૃત્ય કર્યું હોય તે કોરટને ક

રજાને અધિકાર છે.

દ્રષ્ટાંતો.

[અ) મદદગારીના તોહમતની ચોકશી અથવા ઇનસાફ જે કોરટની હુકમતની
સ્થાનિક હદમાં મદદગારી કરી તે કોરટને, અથવા મદદગારી કરેલો ગુન્હો
જે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં કર્યો તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે

[બ] ચોરીના માલ હોવાના અથવા રાખવાના તોહમતની ચોકશી અથવા ઇન
સાફ, જે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં માલ ચોર્યો હોય તે કોરટને
અથવા તે માલમાંના કાંઈ પણ માલ જે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં

કોઈ પણ વખતે બદ દયાનતથી લીધો અથવા રાખ્યો હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

(ક) કોઈ શખસનું હરણ થયું છે એવું જાણીને તે શખસને ગેરવાજબી રીતે સંતાડવામાં તોહિમતની ચોકશી અથવા ઇનસાફ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ધરવાજબી રીતે સંતાડવાનું કામ બન્યું હોય તે કોરટને અથવા જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે શખસનું હરણ થયું હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ઠગ હોવાખાખત અથવા ડાકાઘટોની ટોળીમાં હોવા ખાખત અથવા પેહેરામાંથી નાહાશી જવાખાખતનિગરે

૧૮૧ ઠગ હોવાના, ઠગ થઈને ખુન કરવાના, ડાકાઘટી કરવાના ખુન કરીને ડાકાઘટો કરવાના, ડાકાઘટોની ટોળીમાં હોવાના અથવા પેહેરામાંથી નાહાશી જવાના ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તોહિમતવાળો શખસ હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

સાપરાધ યોદ્ધો ઉપયોગતથા સાપરાધ વિશ્વાસઘાત.

સાપરાધ યોદ્ધો ઉપયોગ કરવાના અથવા સાપરાધ વિશ્વાસઘત કરવાના ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ જે મિલકત ખાખત તે ગુન્હો કર્યો હોય તે મીલકતનો દોષ પણ ભાગ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તોહિમતવાળો શખસ હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ચોરવાખાખત

કોઈ પણ વસ્તુ ચોરવાના ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે વસ્તુ ચોરી હોય અથવા ચોરના કબજામાં હોય અથવા તે ચોરી છે એવું જાણ્યા છતાં અથવા એવું માનવાનું કારણ છતાં તે વસ્તુ લેનારા અથવા રાખનારા કોઈપણ શખસના કબજામાં હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ગુન્હાનું સ્થળ નક્કી ન થાય ત્યારે.

૧૮૨. ઘણાએક સ્થાનિક ક્ષેત્રે માંના કયાં સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં ગુન્હો થયો તેનો નિશ્ચય નહીં હોય ત્યારે, અથવા

અથવા એકજ જ દક્ષામાં ગુન્હો થયો ન હોય ત્યારે,

ગુન્હાનો કાંઈક ભાગ એક સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં અને કાંઈક ભાગ બીજાં સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં થયો હોય ત્યારે, અથવા

અથવા ગુન્હો ચાલુ રહે તેવો હોય ત્યારે અથવા ઘણાં એક કત્યો મળીને ગુન્હો થયો હોય ત્યારે,

ગુન્હો ચાલુ રહે તેવો હોય, અને એક કરતાં વધારે સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં તે કરવાનું ચાલુ રહેલું હોય ત્યારે, અથવા જુદાં જુદાં સ્થાનિક ક્ષેત્રોમાં કરેલાં ઘણાં એક કત્યો મળીને એક ગુન્હો થયો હોય ત્યારે,

ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાનો જગા.

સદરહુ પ્રકારના ગમે તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર ઉપર જે કોરટને હકુમત હોય તે કોરટને તે ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

મુસાફરીમાં ફરેલો-
ગુન્હો.

૧૮૩. કાંઈ ગુન્હો જ્યારે ગુન્હુગાર મુસાફરી અથવા સફર કરતો હોય ત્યારે કરચો હોય તે ગુન્હાની ચેકશી અથવા ઇનસાફ, ગુન્હેગાર અથવા જે શખસની વિરુદ્ધ અથવા જે વસ્તુના સંબંધમાં તે ગુન્હો કરચો હોય તે શખસ અથવા વસ્તુ. એ પ્રત્યેક તે મુસાફરી અથવા સફર કરતાં કરતાં જે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં થઈને અથવા હદમાં ગયા હોય તે કોર્ટને કરવાનો અધિકાર છે.

રેલવે, ટેલેગ્રાફ ટપા
લ આફીસ તથા લડાઈનાં
શસ્ત્ર સંબંધી આકટો
ની વિરુદ્ધ ગુન્હા.

૧૮૪. રેલવે, ટેલેગ્રાફ, ટપાલ આફીસ અથવા લડાઈનાં શસ્ત્ર અને લડાઈના સામાન સંબંધી હરકેઈ ચાલુ કાયદાના ઠરાવો વિરુદ્ધ સઘળા ગુન્હાઓની ચેકશી તથા ઇનસાફ ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરમાં કરવાનો અધિકાર છે, પછી તે ગુન્હો સદરહુ શેહેર માં હોય છે એવું જણાયું હોય કે નહીં હોય તો પણ; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ગુન્હેગાર તથા તેની ઉપર મુકરદમો ચલાવવા માટે જરૂરની સઘળા શાહેદા સદરહુ શેહેરમાં માલમ પડવાને ઇએ

કયા જગ્યામાં ચેકશી
અથવા ઇનસાફ કરવો
તે; સંસયને પ્રસંગે, હા
ઈકોર્ટે ઠરાવવું,

૧૮૫ જ્યારે જ્યારે ફલાણ ગુન્હાની ચેકશી અથવા ઇનસાફ આ બાબમાં પાછળ કહેલા ઠરાવો પ્રમાણે કઈ કોર્ટે કરવો તે બાબત કાંઈ પણ સંસય પડે, ત્યારે ત્યારે જે હાઈ કોર્ટની અપેલેન્ટ કોન્ટ્રારી હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ગુન્હેગાર ખરેખર હોય તે હાઈકોર્ટ તે ગેન્હાની

ચેકશી અથવા ઇનસાફ કઈ કોર્ટે કરવો તે ઠરાવવાને મુખત્યાર છે.

બ્રિટિશ બરમામા જ્યારે ગુન્હેગાર રાણીની વિલાપતી રહ્યત હોય ત્યારે રંગુન નો રીકાર્ડર, અને બીજે સઘળે પ્રસંગે, બ્રુડીશિયલ કમીશનર આ કલમનાં કારણો સાફ હાઈ કોર્ટ છે એમ સમજવું.

સ્થાનિક હકુમતની
બાહાર કરેલા ગુન્હા
સાફ સમન અથવા
વારંટ કાઢવા અધિકાર

૧૮૬ જ્યારે કોઈ પ્રેસીડેન્સી માજિસ્ટ્રેટને જુદા માજિસ્ટ્રેટને કોઈ પેટા ટુકડી માજિસ્ટ્રેટને અથવા પેહેલા વરગ ના જે સાજીસતરેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેષે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માજિસતરેટને એવું માનવાનું કારણ જણાય કે પોતાનો હકુમતની સ્થાનિક હદ માં હોવા કોઈ પણ શખશે સદરહુ હદની બાહાર (પછી બ્રિટિશ ઇન્ડિયાની અંદર કે બાહાર) એવો કોઈ ગુન્હો કરચો છે કે જેની ચેકશી અથવા ઇનસાફ ૧૭૭ થી ૧૮૪ સુધીની કલમો [એ બને કલમો શુદ્ધ] કલમો ના ઠરાવો પ્રમાણે, અથવા બીજા હરકેઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે સદરહુ હદની અંદર થઈ શકે એમ નથી, પણ જે નો ઇનસાફ કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે બ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં થઈ શકે એમ છે ત્યારે તે ગુન્હો જાણે સદરહુ હદમાં, થયો હોય એવી રીતે તેની ચેકશી કરવાને તથા સદરહુ પકડ્યા પછી માજિસતરેટ કેમ કરવું.

પકડ્યા પછી માજિસતરેટ કેમ કરવું.

શખસને પોતાની આગળ હાજર થવાની આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવેલી રીતે જરૂર પાડવાને તથા સદરહુ ગુન્હાની ચેકશી અથવા ઇનસાફ કરવાની હકુમત જે માજિસતરેટને હોય તે માજિસતરેટની પાસે તે શખસને મોકલવાને, અથવા, સદરહુ ગુન્હાજામીન

સર્થ શકાય એવો હોય તો, સદરહુ માજીસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થવા સારૂ તેની પાસેથી જામીન સાથે કે વગર જામીન ખત લેવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

જ્યારે સદરહુ હકુમતવાળા એક કરતાં વધારે માજીસ્ટ્રેટો હોય અને સદરહુ શખસને કયા માજીસ્ટ્રેટની પાસે મોકલવો, અથવા કયા માજીસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થવા સારૂ બાંધી લેવો, તે બાબત આ કલમ પ્રમાણે ચાલનારા માજીસ્ટ્રેટની ખાત્રી થાય નહીં, ત્યારે હકુમ મળવા માટે હાઇકોર્ટને તે કામનો રીપોર્ટ કરવો.

તાબા માંહેના મા ૧૮૭. ૧૮૬ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ પ્રેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ વારંટ કહાડ્યું હોય ત્યારે કેમ કરવું. જીસ્ટ્રેટ અથવા જલ્દા માજીસ્ટ્રેટ શિવાય બીજા કોઈ માજીસ્ટ્રેટ કહાડેલા વારંટ ઉપરથી જ તે શખસને પકડવા માં આવ્યો હોય, તો સદરહુ માજીસ્ટ્રેટ તે શખસને જે

જલ્દા માજીસ્ટ્રેટના તાબામાં ખેતે હોય તે જલ્દા માજીસ્ટ્રેટને મોકલવો, પણ તેવા ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાની જે માજીસ્ટ્રેટને હકુમત હોય તે માજીસ્ટ્રેટ જ તે શખસને પકડવા માટે પોતાનું વારંટ કહાડ્યું હોય, તો તે પકડેલા શખસને જે પોલીસ અમલદાર તે વારંટ બજાવતો હોય તે પોલીસ અમલદારને હવાલે કરવો. અથવા જે માજીસ્ટ્રેટ તે વારંટ કહાડ્યું હોય તેની પાસે મોકલવો.

જે તે પકડેલા શખસે જે ગુન્હો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય અથવા કરવાનો શક આવ્યો હોય તે ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ તેજ જલ્દામાં ૧૮૬ મી કલમ પ્રમાણે ચાલનારા માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ શિવાય બીજા કોઈ ફોજદારી કોર્ટને કરવાનો અધીકાર હોય, તો સદરહુ માજીસ્ટ્રેટ તે શખસને સદરહુ કોર્ટની પાસે મોકલવો.

પ્રિટિશ ઈન્ડિયાની ૧૮૮. જ્યારે રાજાની કોઈ વીલાયતી રહયત હિંદુ બહાર કરેલા ગુન્હો સ્તાન માંહેના અને ગાલિકા માઆઝમાની સાથે મૈત્રી રાખનારા કોઈ રાજાના અથવા સંસ્થાનના મુલકોમાં કાંઈ તની જવાબદારી. ગુન્હો કરે. અથવા.

જ્યારે મલીકા માઆઝમાની હિંદુસ્તાન માંહેની કોઈ દેશી રહયત પ્રિટિશ ઈન્ડિયાની હદની બહાર કોઈ પણ જગ્યાએ કાંઈ ગુન્હો કરે,

ત્યારે પ્રિટિશ ઈન્ડિયા માંહેની જે જગ્યાએ તે રહયત જડી આવે તે જગ્યાએ જ જો તે ગુન્હો કર્યો છે એવી રીતે તે ગુન્હો સંબંધી તેની તજવીજ કરવાનો અધિકાર છે.

તોહોમતખાબતચો પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે મુલકમાં સદરહુ પ્રકારનો કશી કરવાની ચાબ્યતા કોઈ પણ ગુન્હો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે મુલક સંબંધી પોલીટીકલ એ માં કોઈ પોલીટીકલ એજન્ટ હોય તો તેના મત પ્રમાણે તે જાંદાખતો આપવો. • તોહોમતની ચોકશી પ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં કરવી જોઈએ એ વો દાખતો તે આપે નહીં તો સદરહુ ગુન્હા સંબંધી કોઈ પણ તોહોમતની ચોકશી પ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં કરવી નહીં;

વળી એવું પણ ઠરાવ્યું છે કે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ શખસની ઉપર કાંઈ પણ કામ ચલાવ્યું હોય તેથી, જે તેજ ગુન્હો પ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં કર્યો હોત તો

તે ગુન્હા બાબત સદરહુ શખમતી ઉપર પછીથી કામ ચલાવતાં જેમ અટકાવ થાત તેમજ સદરહુ ચકાવેલા કામથી પ્રિટિશ ઇંડિયાની હદની બહાર કોઈ પણ મુલક માં તેજ ગુન્હા સંબંધી સન ૧૮૭૯ ના પરરાજ માંહેની હકુમત બાબતના અને ગુન્હેગારો સ્વાધીન કરવા બાબતના આકટ પ્રમાણે આગળ બાંજી કામ ચલાવતાં અટકાવ થશે એમ સમજવું.

જખાનીની તથા ૧૮૯૮. જ્યારે જ્યારે ૧૮૮૮ મી કલમમાં કહેલા કોઈ પ નુ કરેલા કાગળોનીન તથા ગુન્હાની એકથી અથવા ઇનસાફ ચાલતો હાય ત્યારે કસો પુરાવામાં લેવાનું ત્યારે, સ્થાનિક સરકારને યોગ્ય લાગે તો જે મુલકમાં સદર હુ ગુન્હો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે મુલકમાંના અથવા તે મુલકના પોલીટીકલ એજન્ટ અથવા કોઈ બ્લડિ શિયલ (ન્યાય, ખાતાના, અમલદારની આગળ આપેલી જખાની અથવા રજુ કરેલા કાગળો જે બાબતો સાથે સંબંધ રાખતા હોય તે બાબતો સંબંધી પુરાવો લેવા સાટે સદરહુ એકથી અથવા ઇનસાફ કરનારી કોરટ જે પ્રસંગે કમીશન કાઢાડી શકે તે પ્રસંગે સદરહુ જખાનીની અથવા રજુ કરેલા કાગળોની નકલો સદરહુ કોરટે પુ રાવા દાખલ લેવી એકું સ્વાનીક સરકાર ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

“પોલીટીકલ એજન્ટ” ૧૮૮૦. ૧૮૮૮ મી તથા ૧૮૯૮ મી કલમમાં “પોલીટિક ટ” આ શબ્દોની વા લ એજન્ટ” આ શબ્દોનો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે છે ખ્યા. અને તે શબ્દોમાં હેઠળ લખેલા અમલદારોનો સમાવેશ થાય છે.

(અ) પ્રિટિશ ઇંડિયાની હદ બહારના કોઈ મુલકમાં હિંદુસ્તાનની પ્રિટિશ સરકારની તરફથી મુખ્ય અમલદાર હોય તે અમલદાર;

(બ) જે મુલક પ્રિટિશ ઇંડિયાનો ભાગ નહીં હોય તે મુલકમાં સન ૧૮૭૯ ના પરરાજ માંહેની હકુમત બાબતના અને ગુન્હેગારો સ્વાધીન કરવા બાબતના આકટ પ્રમાણે પોલીટીકલ એજન્ટના સહજા અથવા હરકોઈ અધિકાર ચલાવવાને જવરતર જનરલ ઇન કાઉન્સીલે અથવા મદ્રાસ અથવા મુંબઈ ઇલાકાના જવરતર ઇન કાઉન્સીલે પ્રિટિશ ઇંડિયા માંહેનો કોઈ અમલદાર નિમ્નો હશે તે અમલદાર.

૫૧.—કામ ચલાવવા માટે જે શરતો અવશ્ય છે તે.

માજરત્રેટોએગુન્હા ૧૮૯૧. આ કાયદામાં આગળ ઠરાવ્યું છે તે શિવાય સાંભળવા બાબત. હરકોઈ પ્રેસિડેન્સી માજરત્રેટ, દક્ષિ માજરત્રેટ, પેટા તુક ડી માજરત્રેટ, અને બીજા જે માજરત્રેટને આ બાબત વિશેષે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માજરત્રેટ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે હરકોઈ ગુન્હો સાંભળવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જે હકીકતનો સદરહુ ગુન્હો બનેલો હોય તે હકીકતની ફરીયાદ આવ્યા ઉપરથી

(બ) સદરહુ હકીકત વિશે કોઈ પોલીસ રિપોર્ટ ઉપરથી;

[ક] પોલીસ અમલદાર શિવાય બીજા કોઈ પણ શખસ પાસેથી બખર મળ્યા ઉપરથી, અથવા સદરહુ ગુન્હો થયો છે એવું પોતેજ બાણ્યા ઉપરથી અથવા એવો પોતાનેજ શક આવ્યા ઉપરથી

જે માલસ્ટ્રેટને જે ગુન્હાઓનો ઇતસાફ કરવાનો અથવા ઇતસાફ થવા સારું કમિટ કરવાનો અધિકાર હોય તે માલસ્ટ્રેટને તે ગુન્હા રકમ નં (અ) પ્રમાણે અથવા રકમ (બ) પ્રમાણે સાંભળવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકાર, અથવા સ્થાનિક સરકારના સામાન્ય અથવા વિશેષ હુકમને અનુસરીને જીલ્લા માલસ્ટ્રેટ આપવાને મુખત્યાર છે.

પરંતુ અથવા બીજા વર્ગના જે માલસ્ટ્રેટને જે ગુન્હાઓનો ઇતસાફ કરવાનો અથવા ઇતસાફ થવા સારું કમિટ કરવાનો અધિકાર હોય તે માલસ્ટ્રેટને તે ગુન્હા રકમ (ક) પ્રમાણે સાંભળવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકાર આપવાને મુખત્યાર છે.

માલસ્ટ્રેટોએ મુક ૧૯૨: જે મુકદ્દમા પોતે હાથમાં લીધો હોય તે મુકદ્દમા દમા બીજાની પાસેથી ની ચોક્કસ અથવા ઇતસાફ કરવા સારું પોતાના તાબામાં કમવા બાબત. જેના હરકોઈ માલસ્ટ્રેટની પાસે તે મુકદ્દમા મોકલવાને હ

રકોઈ જીલ્લા માલસ્ટ્રેટ અથવા પેટાદુકળી માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

પેરેલા વર્ગના જે માલસ્ટ્રેટ જે મુકદ્દમા હાથમાં લીધો હોય તે માલસ્ટ્રેટને તેમુ દમો પોતાના જીલ્લામાંના બીજા વિશેષ કરીને કહેલો જે કોઈ માલસ્ટ્રેટ આ કાયદા પ્રમાણે તે તેલોમતવાળાનો ઇતસાફ કરવાને અથવા ઇતસાફ થવાસારું કમિટ કરવાને લાયક હોય, તે માલસ્ટ્રેટની પાસે ચોક્કસ અથવા ઇતસાફ કરવાસારું મોકલવાનો અધિકાર આપવાને હરકોઈ જીલ્લા માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે; અને તે મુજબ સદરહુ માલસ્ટ્રેટને તે મુકદ્દમાની વ્યવસ્થા કરવાનો અધિકાર છે.

સેસન કોર્ટોએ ગુ ૧૯૩: આ કાયદાથી અથવા બીજા હરકોઈ ચાલુ કાયદાથી બીજી રીતે સ્પષ્ટ કરાવ કર્યા હોય તે શિવાય કોઈ ચોક્કસ અધીકારવાળા માલસ્ટ્રેટ તેલોમતવાળા શાખાને કમિટ કર્યા વગર કોઈ પણ સેસન કોર્ટ અસલ હકમતની કોર્ટ દાખલ કોઈપણ ગુન્હા સાંભળવો નહીં.

આડિશનલ સેસન જજને તથા જજન્ટ સેસન જજને અનુક્રમે અને જજન્ટ સેસન જજને ઇતસાફ કરવાનું સ્થાનિક સરકાર સામાન્ય અથવા વિશેષ હુકમ કરીને તેને ફરમાવે અથવા જે મુકદ્દમા તે તુકડીનો સેસન જજન્ટ ઇતસાફ કરવા સારું તે તે સોંપે તેવાજ મુકદ્દમાનો ઇતસાફ કરવો.

આસિસ્ટન્ટ સેસન જજને અનુક્રમે જજન્ટ સેસન જજને ઇતસાફ કરવા સારું પોતાને સામાન્ય અથવા વિશેષ મુકમ કરીને સોંપે તેવાજ મુકદ્દમાનો ઇતસાફ કરવો.

હાઈકોર્ટ ગુન્હા સાંભળવા બાબત. ૧૯૪ હાઈકોર્ટ હરકોઈ ગુન્હા આ કાયદામાં આગળ કરાવેલી રીતે પોતાને ત્યાં કમિટ કર્યા ઉપરથી સાંભળવાને મુખત્યાર છે.

નિકટારિયારાણીની કારકિર્દીના જોવીસમા તથા પચીસમા વરસના સ્ટાટ્યુટની ૧૦૪થા બાબ પ્રમાણે આપેલા હરકોઈ લેટરપેટન્ટના કરવાને આ કલમ માંહેના કોઈપણ મત્તકરથી બાધ થાય છે એવું સમજવું નહીં.

સરકારી નોકરોના ૧૯૫.—(અ) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૭૨થી

ઠાયદેસર અખત્યારના
તીરસ્કારખાખત ફરીયા
દનું કામ ચલાવવું.

સરકારી ધનસાફની
વિરૂદ્ધ કેટલાએક ગુ
ન્હાઓ ખાખત ફરીયા
દનું કામ ચલાવવું.

પુરાવામાં આપેલા
દસ્તાવેજ સંબંધી કેટ
લાએક ગુન્હા ખાખત
ફરીયાદનું કામ ચલાવવું.

મંજુરીયત કેવા પ્રકાર
ની જાણ.

૧૮૮ સુધીની કલમો (એ અને કલમો સુધી) પ્રમાણે શિ
ક્ષા કરવા લાયક કોઈ પણ ગુન્હો, જે સરકારી નોકરનું
લાગતું વળગતું હોય તેની અથવા તે જે સરકારી નોકર
કરતા તાબામાં હોય તેની પ્રથમ મંજુરીયત લીધા વગર
અથવા તેની ફરીયાદ વગર, કોઈ પણ કોર્ટે સાંભળવો નહીં;

[બી] સદરહુ કાયદાની ૧૯૩ મી, ૧૯૪ મી, ૧૯૫ મી
૧૯૬ મી, ૧૯૭ મી, ૨૦૦ મી; ૨૦૫ મી, ૨૦૬ મી,
૨૦૭ મી, ૨૦૮ મી, ૨૦૯ મી, ૨૧૦ મી, ૨૧૧ મી,
અથવા ૨૨૮ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ
પણ ગુન્હો; જ્યારે તે હરકોઈ કોર્ટમાં ચાલેલા હરકોઈ
કે. ૧ મમાં અથવા કામના સંબંધમાં કર્યો હોય ત્યારે, તે કોર્ટની અથવા ખીજી જે
કોર્ટના તાબામાં તે કોર્ટ હોય તેની, પ્રથમ મંજુરીયત લીધા વગર, અથવા તે
ની ફરીયાદ વગર કોઈ પણ કોર્ટે સાંભળવો નહીં.

(ક) સદરહુ કાયદાની ૪૬૩ મી કલમમાં વર્ણવેલો
અથવા ૪૭૧ મી, ૪૭૫ મી, અથવા ૪૭૬ મી કલમ
પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ પણ ગુન્હો જ્યારે તે હ
રકોઈ કોર્ટમાં હરકોઈ કામના કોઈ પક્ષકાર તે કામમાં
પુરાવામાં આપેલા કોઈ દસ્તાવેજના સંબંધમાં કર્યો હો
ય, ત્યારે તે કોર્ટની, અથવા ખીજી જે કોર્ટના તાબામાં તે કોર્ટ હોય તે કોર્ટની
પ્રથમ મંજુરીયત લીધા વગર અથવા તેની ફરીયાદ વગર કોઈ પણ કોર્ટે સાંભળવો
નહીં.

આ કલમમાં સુચવેલી મંજુરીયત મોઘમ રીતે આપ
વાનો અખત્યાર છે. અને તેમાં તોહોમત વાળા શખ
સનું નામ લખવાની જરૂર નથી; પણ, ખની શકે તે
ટથે સુધી જે કોર્ટમાં અથવા ખીજી જગામાં, અને જે પ્રસંગે તે ગુન્હો કર્યો હોય
તે કોર્ટ અથવા જગા, અને તે પ્રસંગ, એ વિશેષે કરીને તેમાં જણાવવા.

જ્યારે આ કરમમાં સુચવેલા હરકોઈ ગુન્હાના સંબંધમાં મંજુરીયત આપી હોય
ત્યારે તે મુકદ્દમા સાંભળનારી કોર્ટને સદરહુ પ્રમાણે સુચવેલો ખીજો જે ગુન્હો હ
કીકત ઉપરથી જણાઈ આવે તે ગુન્હાનું તોહોમતનામું તથા કરવાનો અધીકાર છે,

જે મંજુરીયત આ કલમ પ્રમાણે આપી હોય અથવા આપવાની ના કહી હો
ય તે મંજુરીયત રદ કરવાનો અથવા આપવાનો અખત્યાર જે અધિકારીના તા
બામાં તે મંજુરીયત આપનારો અથવા આપવાની ના કહેનારો અધિકારી હોય
તે અધિકારીને છે; અને જે તરીકે સદરહુ પ્રકારની કોઈ પણ મંજુરીયત આપી
હશે તે તારીખથી છ મહીના કરતાં વધી સુદત સુધી તે મંજુરીયત અમલમાં રહે
શે નહીં.

આ કલમનાં કારણો સાફ સમાલકાજ કોર્ટ શિવાય ખીજી દરેક કોર્ટ, ફક્ત જે
કોર્ટમાં તેની ઉપર આ કલમ લખી કરીને ચાલી શકતી હોય તે કોર્ટના તાબામાં

માં છે એવું સમજવું.

ઇલાકાના મુખ્ય શહેરો માંહેની સમાલકાજ કોરટ હાઇ કોરટના તાબામાં છે, એ વું સમજવું; અને બીજા દરેક સમાલકાજ કોરટ, જે શેશન તુકડીમાં તે કોરટ આવેલી હોય તે શેશન તુકડીની શેશન કોરટના તાબામાં છે એવું સમજવું.

રાજ્ય વિરુદ્ધ ગુ ૧૯૬ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૨૭ મી કલ ન્યાયાખત ફરીયાદનું મ શિવાય ૬ ઠા બાબ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો અથવા તેજ કાયદાની કલમ ૨૯૪ અ. પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ પણ ગુન્હો ગવરનર જનરલ ઇન કંસી લના અથવા સ્થાનિક સરકારના અથવા જે અમલદારને ગવરનર જનરલ ઇન કંસી સીલે આ બાબત અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારના હુકમથી અથવા અખત્યાર થી ફરીયાદ કરવા વગર કોઈપણ કોરટે સાંભળવો નહીં.

જડજે તથા સરકારી નોકરો ઉપર ફરીયાદનું કામ ચલાવવું ૧૯૭ ઇડિયા સરકારની અથવા સ્થાનિક સરકારની મંજૂરીયત વગર પોતાના હોદ્દા ઉપરથી ખસેડી ન સકાય એવા હરકોઈ જડજની ઉપર અથવા એવા હરકોઈ સરકારી નોકરની ઉપર તે સદરહુ પ્રકારના જડજ છે. અથવા સરકારી નોકર છે તે સમજથી કોઈ ગુન્હાનું તોહમત મુકવામાં આવે ત્યારે તેને ખસેડવાનો હુકમ કરવાનો જે સરકારને અધિકાર હોય તે સરકારની અગાઉથી મંજૂરીયત લીધા વગર અથવા એવી મંજૂરીયત આપવા બાબત જે અમલદારને તે સરકારે અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારની અથવા જે કોરટના અથવા બીજા અગ્રીકારીના તાબામાં સદરહુ જડજ અથવા સરકારી નોકર હોય અને સદરહુ મંજૂરીયત આપવાના જેના અગ્રીકારની સદરહુ સરકારે મરીયાદ કરી ન હોય તે કોરટની અથવા બીજા અગ્રીકારીનો અગાઉથી મંજૂરીયત લીધા વગર કોઈ પણ કોરટે તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં.

ફરીયાદનું કામ ચલાવવા બાબત સરકારના અધિકાર. કયા સખસે તથા કઈ રીતે સદરહુ જડજ અથવા સરકારી નોકરની ઉપર ફરીયાદનું કામ ચલાવવું તે નક્કી કરવાને, તથા જે કોરટની આજગ ઇનસાફ કરાવવો હોય તે કોરટ વિશેષે કરીને જણાવવાને સદરહુ સરકાર અખત્યાર છે.

કરાર તોડવા બાબત આખરુ હોવા બાબત અને લગન વિરુદ્ધ ગુન્હા બાબત ફરીયાદનું કામ ચલાવવું. ૧૯૮, જે ગુન્હો હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાના ૧૯ મા અથવા ૨૧મા બાબમાં અથવા તેજ કાયદાની ૪૯૩ થી ૪૯૬ સુધીની (એ બંને કલમો સુધાં) કલમોમાં આવતો હોય તે ગુન્હાથી જે સખસને નુકશાન પોંદો મ્યું હોય તે સખસે કરેલી ફરીયાદ વગર કોઈ પણ કોરટે તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં.

છિનાળા બાબત અથવા પરચેલી સ્ત્રી ફો સલામી જવાબાબત ફરીયાદનું કામ ચલાવવું. ૧૯૯. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૯૭ મી અથવા ૪૯૮ મી કલમ મુજબના કોઈ ગુન્હા બાબત, તે સ્ત્રીના ઘણીએ, અથવા તેની ગેરહાજરીમાં, તેની તરફથી જે સખસના હવાસામાં સદરહુ સ્ત્રી તે ગુન્હો કરના

માં આવ્યા તે વખતે હોય તે સખસે ફરીયાદ ન કરી હોય, તો કોઈ પણ કોર્ટે તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં.

બાબ ૧૬ મો.

માલસ્ટ્રેટને ફરીયાદ કરવા બાબત

ફરીયાદની જખની ૨૦૦ ફરીયાદ ઉપરથી કોઈ ગુન્હો સાંભળનારા માલસ્ટ્રેટ તુરત ફરીયાદીની કસમ ઉપર જખની લેવી અને તે જખની નો સાર લખી લેવો તથા તે ઉપર ફરીયાદીએ અને માલસ્ટ્રેટે પણ સહી કરવી

પણ હેડગ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.—

(અ) જ્યારે ફરીયાદ લખીને કરવામાં આવે ત્યારે આ કસમ માંડેના કોઈ પણ મજદૂરથી, ૧૬૨ મી કસમ પ્રમાણે તે મુરદમો બીજાની પાસે મોકલતાં પેહેલાં કોઈ માલસ્ટ્રેટને ફરીયાદીની જખની લેવાની જરૂર છે એવું સમજવું નહીં.

[બ] જ્યારે માલસ્ટ્રેટ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટ્રેટ હોય; ત્યારે દરેક મુકદ્દમામાં તે માલસ્ટ્રેટ હુસ્ત થારે તે પ્રમાણે સદગુ જુમાની કસમ ઉપર અથવા તે વગર લેવા નો અધિકાર છે પણ પોને હુસ્ત ધાર તો; ફરીયાદની બાબત પોતાની આગળ આણતાં પેહેલાં, તે માલસ્ટ્રેટ તે બાબત લખી આપવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

(ક) જ્યારે તે મુકદ્દમો ૧૬૨ મી કસમ પ્રમાણે કોઈ બીજા પાસે મોકલવામાં આવ્યો હોય અને આ પ્રમાણે મોકલનારા માલસ્ટ્રેટ ફરીયાદીની જખની લઈ ચુક્યા હોય ત્યારે જે માલસ્ટ્રેટની પાસે તે મુકદ્દમો મોકલવામાં આવ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટ ફરીયાદીની ફરીથી જખની લેવાને બંધાયેલો નથી.

જે માલસ્ટ્રેટને ફરી ૧૦૧. જે તે ફરીયાદ લખીને કરી હોય અને તે યાદ લેવાનો અધિકાર મુકદ્દમો સાંભળવાનો માલસ્ટ્રેટને અધિકાર ન હોય તો, ન હોય તે જિલ્લા કરવું. તેણે તે ફરીયાદ ચોખ કોર્ટની આગળ રજુ કરવા સા રૂપાળી આપવી અને તેની ઉપર તે સતલખનો શેરો લખવો.

પ્રેસિડેન્સીમાં મુ ૨૦૨ બીક પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટ્રેટને અથવા બીજા જે લેતવી રાખવું. પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટ્રેટને જાનીક સરકાર આ બાબત વખતે વખતે અધિકાર આપે તે પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટ્રેટને

અથવા પેહેલા અથવા બીજા વરગના માલસ્ટ્રેટને જે ગુન્હો સાંભળવાનો જેને અધિકાર હોય તે ગુન્હાની ફરીયાદનાં ખરા પણ બાબત શક આણવાનું કારણ જણાય, તો ફરીયાદીની જખની લીધા પછી તે ફરીયાદનાં ખરા પણ બાબત શક આણવાનાં પોતાનાં કારણ દરતરમાં દાખલ કરવાને અને પછી જે રાખસની ઉપર ફરીયાદ થઈ હોય તે રાખસને હાજર થવાની જરૂર પાડવા માટે પ્રેસિડેન્સીમાં મુલતવી રાખવાને તે માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અને ફરીયાદનું ખરાપણ અથવા ખોટાપણું નહીં કરવા સારું માલસ્ટ્રેટ તે મુકદ્દમાની પોતાની જાતે ચોકસી કરવાને અથવા પોતાના તાબા માંડેના હરકોઈ અમલદારને અથવા કોઈ પોલીસ અધિકારીને આપી પોતાના યોગ્ય વારે એવો બીજો જે રાખસ માલસ્ટ્રેટ અથવા પોલીસ

અમલદારને ન હોય, તે શખસને પ્રથમ સ્થાનિક તપાસ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જે સખસ માઈસ્ટ્રેટ અથવા પોલીસ અમલદાર ન હોય તેવો કેઈ શખસ સદરહુ તપાસ કરે તો જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસ થાયું હોય તે અમલદારને આ કાયદાથી આપેલા સઘળા અધીકાર તે શખસે ચલાવવા, પણ વગર વારંટે પકડવાનો અધીકાર તેને નથી.

આ કલમ કલકત્તા અને મુમ્બઈ શહેરમાં પોલીસને લાગુ છે.

ફરિયાદ કાઢાડી નાં ૨૦૩ જે માઈસ્ટ્રેટની આગળ ફરીયાદ કરી હોય ખર્ચા ખાખત. અથવા જે માઈસ્ટ્રેટની પાસે તે ફરીયાદ મોકલી હોય તે માઈસ્ટ્રેટ ફરીયાદની જખાની લીધા પછી અને ૨૦૨ જી કલમ પ્રમાણે તપાસ કરી હોય તો તેના પગિશામ ઉપર વિચાર કર્યા પછી આગળ કામ ચલાવવાનો પુરતો સખબ નથા એવું તેની નજરમાં આવે, તો તે ફરીયાદ કાઢાડી નાંખવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૧૭ મે.

માઈસ્ટ્રેટની આગળ કામ શરૂ કરવા ખાખત.

મેસોસકાઢવાખાખત. ૨૦૪ કેઈ મુન્દો સાંભળનારા માઈસ્ટ્રેટના મત પ્રમાણે આગળ કામ ચલાવવાનો પુરતો સખબ હોય, અને બીજા પરીશીલના ચોથા આસન પ્રમાણે પ્રથમજ સમન ન કલવો જોઈએ એવો તે મુકદ્દમે જણાય તો, તોહીમત વાળો હાજર થાય એટલા માટે તે માઈસ્ટ્રેટ પોતાના સમન કાઢાડ્યો. જો તે મુકદ્દમે એવો જણાતો હોય કે તેમાં તે આસન પ્રમાણે પ્રથમજ વારંટે નિકળવું જોઈએ તો, તે માઈસ્ટ્રેટ તોહીમતવાળા પોતાની આગળ અથવા હકુમતવાળા બીજા કેઈ માઈસ્ટ્રેટની આગળ અમુક વખતે પકડી મંગાવવા સારૂ અથવા હાજર કરાવવા સારૂ વારંટે, અથવા પોતાને ચોગ્ય લાગે તો, સમન કાઢાડવાને મુખત્યાર છે,

આ કલમ મહિના કેઈ પણ મજકુરથી ૯૦ મી કલમના કસોવોને ખાંચ થાય છે એવું સમજવું નહીં

માઈસ્ટ્રેટ તોહીમત ૨૦૫ જ્યારે માઈસ્ટ્રેટ સમન કાઢીડે, ત્યારે, તોહીમત વાળાને જતે હાજર થવાખાને જતે હાજર થવાનું માફ કરવાનું અને તેના પ્લીડરની મારફતે હાજર થવાની છુટ આપવાનું પોતાને કારણ જણાય તો તેમ કરવાને તે માઈસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

પણ તે મુકદ્દમાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરનારા માઈસ્ટ્રેટની નજરમાં આવે તો, કામ ચાલવું હોય ત્યારે જમે તે વખતે, તે માઈસ્ટ્રેટ તોહીમતવાળાને જતે હાજર થવાનું ફરમાવવાને, અને જરૂર હોય તો; આ કાયદામાં પાછળ કસોવેલી રીતે તેને જખરીથી હાજર કરાવવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૧૮ મે.

સેસન કોરટ તથા હાઈ કોરટ ઇનસાફ કરી શકે એવા મુકદ્દમાની

ચોકશી બાબત.

ઇનસાફ થવા ૨૦૧૪
મિટકરવાને અધિકાર.

૨૦૬. હરકોઈ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટ્રેટ, હાલકા માલ
સ્ટ્રેટ, પેટા તુકડી માલસ્ટ્રેટ, પેહેલા વરગનો માલસ્ટ્રેટ
અથવા જે માલસ્ટ્રેટને આ બાબત સ્થાનિક સરકારે અ

ધામર આપ્યો હોય તે માલસ્ટ્રેટ સેશન કોર્ટથી અથવા હાઇકોર્ટથી ઇનસાફ થ
ઈ શકે એવા હરકોઈ ગુન્હા બાબત હરકોઈ શખસને સદરહુ કોર્ટમાં ઇનસાફ થવા
સાફ કમિટ કરવાને મુખત્યાર છે.

પણ આ કાયદામાં બીજી રીતે ઠરાવ્યું છે તે શીવાય, જે શખસનો ઇનસાફ
સેશન કે રટથી થઈ શકતો હોય ને શખસને હાઇકોર્ટમાં ઇનસાફ થવા સાફ ક
મિટ કરવો નહીં.

કમિટ કરતી પેહેલાં
ચોકશીમાં કામ ચલા
વવાની રીત.

૨૦૭. જે મુકદમાનો ઇનસાફ ફક્ત સેશન કોર્ટજ અ
થવા હાઇકોર્ટજ કરી શકે, અથવા જે મુકદમાનો ઇનસા
ફ, માલસ્ટ્રેટના મત પ્રમાણે, સદરહુ કોર્ટે કરવો જોઈએ,
તેવા મુકદમાની ચોકશી માલસ્ટ્રેટની આગળ ચાલતી
હોય ત્યારે હેડળ લખેલી રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવું.

રજુ કરેલો પુરાવો
લેવા બાબત.

૨૦૮. જ્યારે માલસ્ટ્રેટની આગળ તોહિમત વાળો
હાજર થાય અથવા તેને આણવામાં આવે, ત્યારે ફરિ
યાદી હોય તો તેનો મચકુર માલસ્ટ્રેટે સાંભળવો, અને
ફરીયાદી પક્ષની સાબેતીમાં અથવા તોહિમત વાળાની તરફથી જે પુરાવો રજુ કર
વામાં આવે અથવા જે પુરાવો માલસ્ટ્રેટ માર્ગે તે સઘજો પુરાવો આ કાયદામાં આ
ગળ ઠરાવેલી રીતે લેવો.

વધારે પુરાવો રજુ
કરવા બાબત પ્રોસેસ

જો ફરીયાદ અથવા ફરીયાદી પક્ષ ચલાવનારો અમલ
દાર અથવા તોહિમતવાળો હરકોઈ શાહેદને હાજર થ
વાની અથવા હરકોઈ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ રજુ
કરવાની જરૂર પાડવા બાબત પ્રોસેસ કાઢવાની માલસ્ટ્રેટને અરજ કરે તો તે પ્રોસે
સ કાઢવાની જરૂર નથી એમ ધારવાનાં માલસ્ટ્રેટને કારણ નહીં હોય તો, જો
હોય તો તે દફતરમાં દાખલ કરવાં જોઈએ, તેણે તે પ્રોસેસ કાઢાવું જોઈએ.
આ કલમ માર્હેના કોઈ પણ મજકુરથી કોઈ પરેસીડેન્સી માલસ્ટ્રેટને પોતા
નાં કારણ દફતરમાં દાખલ કરવાની જરૂર છે એવું સમજવું નહીં.

તોહિમત વાળા શખ
સને ક્યારે છોડી મુકવો.

૨૦૯. જ્યારે ૨૦૮ મી કલમના ૧ લા તથા ૨ જા
પારેગ્રાફમાં કહેલો પુરાવો લીધો હોય અને જે હકીકત તો
હોમતવાળાની વિરુદ્ધ પુરાવામાં જણાતી હોય તે હકીકત
ના તે ખુલાસો કરી શકે એટલા સાફ તે તોહિમતવાળાની પોતે જબાની લીધી
હોય, ત્યારે, જો પોતે એવું ઠરાવે કે ઇનસાફ થવા સાફ તોહિમતવાળા શખસને કમી
ટ કરવાના પુરતા સબબ નથી તો સદરહુ માલસ્ટ્રેટે તેને છોડી મુકવો, પણ પો
તાની આગળ અથવા બીજા કોઈ માલસ્ટ્રેટની આગળ સદરહુ શખસનો ઇનસાફ ક
રવો જોઈએ એવું તે માલસ્ટ્રેટને જણાય તો તે બાબતમાં તેણે તે મુદ્દમ કરવું.

• જો માછસતરેટ એમ ધારતો હોય કે તોહોમત પાયા વગરનું છે તો મુકંદમે ચાલતો હોય તેવામાં અગાઉ કોઈ પણ વખતે તોહોમતવાળાને કોઈ મુકતાં તેને આ કલમના કોઈ પણ મજકુરથી અટકાવ થશે એવું સમજવું નહીં; પણ સદરહ માછસતરેટ તેમ કરવાનાં કારણે દફતરમાં નોંધવાં.

તોહોમતનામું ક્યારે ૨૧૦ જ્યારે સદરહુ પુરાવો લીધા ઉપરથી અને સદરહ તથ્યાર કરવું. હુ જુખાની (જો હોય તો) લીધા ઉપરથી માછસતરેટ ને એવું દખાય કે તોહોમતવાળાનો ઇનસાફ થવા સારૂ તે ન કમીટ કરવાનો પુરતો સખખ છે. ત્યારે તેણે પોતાની સહી વાળું એક તોહોમતનામું તથ્યાર કરવું, અને તોહોમતવાળાની ઉપર કયા શુન્હાનું તોહોમત મુકવું છે તે તેમાં જણાવવું.

તોહોમત વાળાનેતો તે તોહોમતનામું તથ્યાર થઈ રહે એટલે તુરત તો હોમતવાળાને તે વાંચી સંભળાવવું તથા સમજાવવું. અને તેની નકલ તેને મફત આપવી. આપવી.

ઇનસાફની વખતે ૨૧૧. પોતાના ઇનસાફની વખતે પુરાવો આપવા તોહોમત વાળાનાઅચાવ સાડૂ જો કોઈ શખસોને સમન કરાવવાની તોહોમત સાડૂ શાહેદાની ટીપ. વાળાની મરજી હોય તો તે શખસોની ટીપ મોહોડેથી બોલીને અથવા લખીને, આપવાનું તેને તુરત ફરમાવવું.

બીજી ટીપ. માછસતરેટની નજરમાં આવે તો પાછળથી કોઈ વખતે તે તોહોમતવાળાને શાહેદાની કાંઈ બીજી ટીપ આપવા દેવાને તે માછસતરેટ મુખત્યાર છે; અને તોહોમતદારને તેનો ઇનસાફ થવા સારૂ હાઈકોર્ટમાં કમિટ કરશે હોય ત્યારે તેના ઇનસાફની વખતે પુરાવો આપવા સારૂ જે શખસોને સમન કરાવવાની તે તોહોમતવાળાની મરજી હોય તે શખસોની બીજી ટીપ, પોતાનો ઇનસાફ થવાની અગાઉ કોઈ પણ વખતે, કલાર્ક આફધી કાઉનને આપવામાં આ કલમ મોહોના કોઈ પણ મજકુરથી તે તોહોમતવાળાને બાધ છે એવું સમજવું નહીં.

સદરહુ શાહેદાની ૨૧૨. માછસતરેટની નજરમાં આવે તો ૨૧૧ મી ક જખાની લેવાને મા લમ પ્રમાણે પોતાને આપેલી હરકોઈ ટીપમાં જે સખસ નું નામ લખેલું હોય તે શખસને સમન કરીને તેની જખાની લેવાને તે માછસતરેટ મુખત્યાર છે.

• કમિટ કરવાનો હુ ૨૧૩ જ્યારે ૨૧૧ મી કલમ પ્રમાણે ટીપ આપવાનું કમ. તોહોમતવાળાને ફરમાવેથી તેણે તેમ કરવાની ના કહી હોય, અથવા જ્યારે સદરહુ ટીપ તેણે આપી હોય અને તે મોહોના (જો હોય તો) જે શાહેદાની જખાની લેવાની તે માછસતરેટની મરજી હોય તે શાહેદાને ૨૧૨ મી કલમ પ્રમાણે સમન કરીને તેમની જખાની લીધી હોય, ત્યારે તે માછસતરેટ તોહોમતવાળાનો હાઈકોર્ટમાં અથવા સેસન કોર્ટમાં (જોમ હોય તેમ) ઇનસાફ થવા સારૂ તેને કમિટ કરવાનો હુકમ કરવાને મુખ

ત્યાં છે અને (તે માછસરેટ પ્રેસિડેન્સી માછસરેટ ન હાય તો) તેણે આ
વી રીતે કળિ કરવાના કારણ પણ મુખતેસરમાં નાંધવા.

ઇલાકાના મુખ્યશે
 હોરાની બહાર ને શખસ
 ની ઉપર રાણી સાદબ
 ની વિલાયતી રધપત
 ની સાથે એકકુ તોહ
 મત આબુ હાથ તે
 શખસ બાબત.

૨૧૪. (રાણીસાહેબની વિલાયતિ રદ થત નહી હાય એ વા) કોઈ શખસે રાણીસાહેબની કોઈ વિલાયતી રદ થ તની સાથે મળીને કાંઈ ગુન્હો કર્યો છે એવું તે શખસ ની ઉપર પ્રેસિડેન્સિ માજિસ્ટ્રેટ શિવાય ખીજા કોઈ ના જસ્ટિસની આગળ તોહિમત મુકવામાં આવે, અને રાણી સાહેબની સદરહુ વિલાયતી રદ થતને તેજ કામમાંથી ઉકેલાં તેવાજ તોહિમત ઉપરથી હાઇકોર્ટમાં તેનો ઇનસાફ થવાસાર કમિટ કરવાની, અથવા તેનો ઇનસાફ કરવા

ની, તથ્યારી હાય. અને તોહમતવાજાને તેના ઇનસાફ થવાસાર કમિટ કરવો. ના હુ
સ્તા સખખ છે એવું તે માછસતરેટ કરાવે. તો તેણે તોહમતવાજાને તેના ઇનસાફ
થવાસાર સેશનકોરટમાં કમિટ ન કરતાં હાઈકોરટમાં કમિટ કરવો.
રજીસ્ટ્રારના આજ્ઞાસતરેટ ૨૧૩મી

૨૧૩મી અથવા
૨૧૪મી કલમ પ્રમાણે
કમિટી કરવાના હુકમ
૨૬ કરવાખાખ્ય ૧.

૨૧૫ કોઈ યોગ્ય અધિકારવાળા માણસનું ૨૧૩મી
અથવા ૨૧૪મી કલમ પ્રમાણે કમિટ કરવાના હુકમ એ
ક વખતે કર્યો જોઈએ પછી તે ફક્ત હાઇકોર્ટથી જ રદ થ
ઈ શકે, અને ફક્ત કાયદાની કોઈ બાબત ઉપરથી જ રદ
થઈ શકે.

જ્યારે તોહમતવા
જાને કમિટ કર્યોહો
યત્નારે તેના ખચાવ
સાર શાહદાને સમ
ન કરવા બાબત.

૨૧૬ જ્યારે તોડમતવાળા શખ્સે ૨૧૧મી કલમ મુજબ જી શાહદાની કેઈ પણ ટીપ આપી હોય અને તેના ઇન સર્ક થવા સાથે તેને કમિટ કર્યો હોય ત્યારે તે ટીપ માં હોના જે શાહદા પોતાની આગળ હાજર થયા ન હોય તે શાહદાને જે કોર્ટમાં તોડમતવાળાને કમિટ કર્યો હોય તેની આગળ હાજર થવાસાથે તે માજીસ્ટ્રેટ સમન કરવ.

પાણી એવું કરવાનું છે કે જ્યારે સદરહુ શાખસને હાથકોરટમાં કમિટ કરચો હોય ત્યારે માજીસતરેટની નજરમાં આવે તો સધરહુ શાહસને સમન કરવાનું કામ કલાર્ક અથવા ધી કાઉન્ટની પાસે રહેવા દેવાને તે માજીસતરેટ મુખત્યાર છે અને સદરહુ શાહસને તે પ્રમાણે સમન કરવા ન્તેઈએ.

• [શહેદના ખરચની
રકમ] અનામત મુકવા
માં ન આવે તે નકા
મા શહેદને સમન કરે
માની ના કેહેવી. •

વળી એવું પણ ઠરાવ્યું છે કે જો તે ટીપમાં કંઈ પણ શહેદનું નામ તસદી આપવા સારૂ અથવા વિલંબ કરવા સારૂ અથવા ન્યાયની મતલબ પાર ન પડે એમ કરવા સારૂ દાખલ કરેલું છે એવું તે માઈસ્ટરેટ ધારે તો સદરહુ શહેદનો પુગવો સુધનો છે એવું માનવાનાં ચાલ્ય કારણ છે એવી પોતાની ખાત્રી કરી આપવાનું

તો હોમત વાળાને ફરમાવવાને તે માછસટરેટ મુખત્યાર છે, અને પોતાની તેવી ખા
તરી ન થાય તો, તે શાહેદને સમત કરવાની ના કહેવાને તે માછસટરેટ મુખત્યાર છે,
એ પ્રમાણે ના કહેવાનાં પોતાનાં કારણ દફતરમાં દાખલ કરવાં, અથવા તે શાહે

તે સમન કરતાં પેઢેલાં તેને હાજર કરાવવાના ખરચ પુરો પાડવા સારૂ પોતે જરૂરની ધારે તેવી રકમ અનામત મુકાવાનું ફરમાવવાને તે માછસટરેટ મુખત્યાર છે.

ફરિયાદીઓનું તથા શાહેદાનું ખત.

૨૧૭. ફરિયાદીઓ તથા ફરિયાદી પક્ષના અને તે હુમતવાળાના શાહેદા જેઓની હાજરી સેશન કોર્ટમાં અથવા હાઈ કોર્ટમાં જરૂરની હોય, અને જેઓ તે માછસટરેટની આગળ હાજર થાય, તેઓએ જ્યારે તેમને ફરમાવવામાં આવે ત્યારે, પ્રસંગ પ્રમાણે, ફરીયાદીનું કામ ચલાવવા સારૂ અથવા સક્ષી આપવા સારૂ સેશન કોર્ટમાં અથવા હાઈ કોર્ટમાં હાજર થવા બાબતનાં ખત તે માછસટરેટની આગળ લખી આપવાં.

હાજર થવાની અથવા ખત લખી આપવાની ના કેહે તે પેઢે રામાચટકાવી રાખવા બાબત.

જો કોઈ ફરિયાદી અથવા શાહેદા સેશન કોર્ટના અથવા હાઈકોર્ટની આગળ હાજર થવાની, અથવા ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ મુસ્લકો લખી આપવાની, ના કેહે, તે તે સદરહુ ખત લખી આપે ત્યાં સુધી અથવા સેશન કોર્ટમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં તેની હાજરીની જરૂર પડે ત્યાં સુધી, તેને પેઢેરામાં અટકાવી રાખવાને તે માછસટરેટ અને જ્યારે સદરહુ પ્રમાણે જરૂર પડે ત્યારે તે માછસટરેટ તેને પેઢેરામાં આપીને પ્રસંગ પ્રમાણે, સેશન કોર્ટની અથવા હાઈ કોર્ટની પાસે મોકલી દેવો.

કમિટ કરવાની વાત ક્યારે જાહેર કરવી.

૨૧૮ જ્યારે તોહુમતવાળાને તેનો ઇનસાફ ચવાસારૂ કમિટ કરવામાં આવે ત્યારે જે શપ્થસને લ્થાનિક સરકાર આબાબત નીસે તે ખમ્પસની ઉપર તે માછસટરેટ એક હકમ મોકલવો. તેમાં કમિટ કરવાની વાત જાણાવવી અને તોહુમતનામાના નમુના પ્રમાણે જ મુન્હો લખી જાણાવવો, પણ કમિટ કરવાની તથા તોહુમતનામાના નમુનાની ખબર સદરહુ શપ્થસને થઈ સુધી છે એવી તે માછસટરેટની ખાત્રી થાય તો તેમ કરવાની જરૂર નથી.

તોહુમતનામું વિગરે હાઈકોર્ટના પાસે અથવા સેશન કોર્ટની પાસે મોકલવા બાબત.

અને તોહુમતનામું, મોકલીનું દફતર તથા જે હથિયાર અથવા બીજી જંગમ મિલકત પુરાવામાં રજુ કરવાની હોય તે એટલું તે માછસટરેટ સેશન કોર્ટને અથવા (જ્યારે તે કામ હાઈકોર્ટમાં કમિટ કર્યું હોય ત્યારે) કુલાઈ આફ ધી કાઉનને અથવા બીજા જે અમલદારને હાઈ કોર્ટે આ બાબત નીચેહોય તે અમલદારને મોકલવું.

હાઈકોર્ટની પાસે અગ્રેજી તરજુમે મોકલવા બાબત.

જ્યારે તે કામ હાઈકોર્ટમાં કમિટ કર્યું હોય અને દફતરનો કોઈ પણ ભાગ અગરેજી ભાષામાં ન હોય ત્યારે સદરહુ ભાગનો અગરેજી તરજુમે દફતર સાથે મોકલવો.

પુરવાણી શાહેદાને સમન કરવાનો અખ

૨૧૯ કામ કમિટ કર્યા પછી અને ઇનસાફ સરૂ થતાં પેઢેલાં પુરવાણી શાહેદાને સમન કરીને તેઓની જખાની છે

ત્યાર.

વાને અને હાજર થઈને શાક્ષી આપવા સારૂ આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવેલી રીતે તેમને બાંધી લેવાને તે માજીસતરેટ મુ

ખત્યાર છે.

સદરહુ જબાની બની શકે તો તોહમતવાળાની સમક્ષ લેવી અને જ્યારે તે માજીસતરેટ પ્રેસીડેન્સી માજીસતરેટ ન હોય ત્યારે તોહમતવાળો માગેતો, સદરહુ શાહે દાના પુરાવાની એ નકલ તેને મફત આપવી.

ઈનસાફ થતાં મુ
ધી તોહમતવાળાને પે
હેરામાં રાખવાબાબત

૨૨૦ ઈનસાફ થતાં સુધી અને ઈનસાફનું કામ ચાલુ તું હોય ત્યારે માજીસતરેટ જમીન લેવા સંબંધી આ કાયદાના ઠરાવોને અનુસરીને, તોહમતવાળાને પોતાનું વારંદ કાઢાડીને કેદ કરવે.

બાબ ૧૬ મો.

તોહમતનામા બાબત.

તોહમતનામાંના નમુનો.

તોહમતનામામાંનું
ના લખવો.

૨૨૧ તોહમતવાળાની ઉપર જે ગુન્હાનું તોહમત મુક્યું હોય તે ગુનો આ કાયદા મુજબના દર એક તોહમતનામામાં લખવો.

ગુન્હાનું વરણનકર
વાને તેનું મુકરરનામ લ
ખવું બસ છે.

જે કાયદા પ્રમાણે તે ગુન્હો થતો હોય તે કાયદામાં તેનું કાંઈ મુકરર નામ પાડ્યું હોય તો તોહમતનામામાં ફક્ત તે નામ લખીને તે ગુન્હાનું વર્ણન કરવામાં આવે તો ચાલે.

ગુન્હાનું કાંઈ કમુ
રરનામ ન હોય ત્યારેત
કેમ લખવો.

જે કાયદા પ્રમાણે તે ગુન્હો થતો હોય તે કાયદામાં તેનું કાંઈ મુકરર નામ પાડ્યું ન હોય તો તોહમતવાળાની ઉપર જે બાબતનું તોહમત મુક્યું હોય તે બાબતની તેને ખબર મળે એટલો તે ગુન્હાની વ્યાખ્યાનો ભાગ લખવો જોઈએ.

જે કાયદાની તથા તેની જે કસમની હિરફ તે ગુન્હો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે કાયદા તથા કસમ તોહમતનામામાં નણાવવાં,

તોહમતનામાઉપર
થી થું થું સમજવું.

તોહમતનામું કર્યું છે એ વાત જે ગુન્હાનું તોહમત મુક્યું હોય તે ગુન્હો થવાને કાયદાસર જે જે શરત કાયદા પ્રમાણે જોઈએ તે તે શરત તે અમુક કામમાં પાર પડી છે એવું કહ્યા સમાન છે.

તોહમતનામાંનીભાષા.

ઈલાકાના મુખ્ય શહેરોમાં તોહમતનામું ઇંગ્રેજીમાં લખવું બીજે કોઈ ભાષામાં અંગરેજીમાં અથવા ફારસી ભાષામાં લખવું.

અગાઉ ગુન્હો શા
ખિત થયાનો ઠરાવ

તોહમતવાળાની ઉપર અગાઉ કાંઈ ગુન્હો શખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય અને જે શિક્ષા ઠરાવવાનો ૧૨૮

ક્યારે લખવો.

ને અધિકાર હોય તે શિક્ષા ઉપર અસર થવા સાથે અ ગાઉનો ઠરાવ શાખિત કરવાનો ઇરાદો હોય, તો અગાઉ ગુન્હો શાખિત થયાના ઠરાવની વાત તથા તેની તારીખ તથા જગા તોહમત નામામાં લખવી. તે મજકુર લખ્યો નહીં હોય તો શિક્ષાનો હુકમ કરતાં પહેલાં કોઈ પણ વખતે તે મજકુર વધારવાનો કોરટને અધિકાર છે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) બ. નું ખુન કર્યાનું તોહમત અ. ની ઉપર મુક્યુ છે. એ વાત હેઠળ કહ્યા સમાન છે: એટલે, હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૮૮ મી અને ૩૦૦ મી કલમમાં ખુનની વાખ્યા લખી છે તે વાખ્યામાં અનુકૂળ આવે છે; અને તેજ કાયદાના સાધારણ અપવાદમાંના કોઈ અપવાદમાં તે કલ્પ આવતું નથી; અને ૩૦૦ મી કલમમાં પાંચ અપવાદ છે. તેમાંના કોઈ અપવાદમાં તે કલ્પ આવતું નથી; અથવા પહેલા અપવાદમાં તે કલ્પ આવતું હોય તો તે અપવાદમાં ત્રણ શરતો છે તેમાંની એક નહીં તો ખીજી સરત તેને લાગુ પડે છે.

(ખ) ગોળી મારવાનાં હથીયાર વડે અ ને ખુદ્દિ પુરવક મહાવ્યથા કરવા નું તોહમત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૨૬ મી કલમ પ્રમાણે અ ની ઉપર મુક્યુ છે: એ વાત હેઠળ કહ્યા સમાન છે એટલે, હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૩૫ મી કલમમાં તે બાબત સંબંધી ઠરાવ્યું નથી, અને તે બાબતે સાધારણ અપવાદ લાગુ પડતા નથી.

(ક) અ ની ઉપર ખુનનું અથવા ડગાઈનું અથવા ચોરીનું અથવા જબરાઈ થી કડકાવવાનું અથવા છિનાજાનું અથવા સાપરાધ ધમકીનું, અથવા મિલકતની ખોટી નીશાણી વાપરવાનું તોહમત આવ્યું છે. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદામાં એ ગુન્હાઓની જે વાખ્યાઓ લખી છે તે વિશે કોઈ પણ કહ્યા વગર, અ એ ખુન અથવા ડગાઈ અથવા ચોરી અથવા જબરાઈથી કડકાવવાનો ગુન્હો અથવા છિનાજી કર્યું છે અથવા સાપરાધ ધમકી દેખાડી છે, અથવા મિલકતની ખોટી નીશાણી વાપરી છે એટલુંજ તોહમતનામાં લખવામાં આવે તો ચાલે, પણ તે ગુન્હો બાબત જે કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકતી હોય તે કલમ પ્રત્યેક પ્રસંગે, તોહમતનામાં લખવી.

(ડ) સરકારી નોકરના કાયદેસર અબત્યારથી વેચવા કાઢાડેલી મિલકતના વેચાણમાં ઇરાદા પુરવક અડચણ કરવાનું તોહમત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૮૪ મી કલમ પ્રમાણે અ ની ઉપર મુક્યુ છે. ત્યારે તોહમતનામાં એ શબ્દો લખવા.

વખત, જગા અને ૨૨૨. જે ગુન્હો કર્યાનું કેહેલામાં આવતું હોય તે શખસસંબંધી વિગત. ગુન્હાના વખત સંબંધી તથા જગા સંબંધી અને [કોઈ શખસની વિરુદ્ધ તે ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય તો] તે શખસ સંબંધી અથવા (કોઈ વસ્તુની બાબતમાં તે ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય તો)

ય તે) તે વસ્તુ સંબંધી જેટલી વિગત તોડમત વાજાની ઉપર મુકેલાં તોડમતની ખાખત વિશે તેને ખબર આપવાને વાજગી રીતે બસ થાય તેટલી વિગત તોડમ તનામમાં લખવી.

ગુન્હો કચ્ચાની રીત ૨૨૩ જ્યારે કામનું સ્વરૂપ એવું હોય કે ૨૨૧ મી ક્યારે લખવી જોઈએ. તથા ૨૨ મી કલમમાં કહેલી વિગત ઉપરથી તોડમત વાજાની ઉપર મુકેલું તોડમત તેને પુરતું સમજાવતું ન હોય, ત્યારે જે ગુન્હો કરવાનું કહેવામાં આવતું હોય તે ગુન્હો જે રીતે કર્યો હોય તે રીત સંબંધી જેટલી વિગત તે કારણસર બસ થાય તેટલી વિગત તોડમ તનામમાં લખવી.

દ્રષ્ટાંતો.

[અ] ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ફલાણી જોણશની ચોરી કર્યાનું તોડમ ત અ. ની ઉપર આવ્યું છે. ત્યારે કઈ રીતે ચોરી કરી તે રીત તોડમ તનામમાં લખવાની જરૂર નથી.

[બ] ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ બ. ને ઠગ્યાનું તોડમત અ. ની ઉપર આવ્યું છે. ત્યારે અ. એ બ. ને શી રીતે ઠગ્યો તે રીત તોડમત નામમાં લખવી જોઈએ.

[ક] ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ખોટી શાહેદી આપવાનું તોડમત અ. ની ઉપર આવ્યું છે, ત્યારે અ એ આપેલી શાહેદીના ફલાણા ભાગ ખોટો છે એવું કહેવામાં આવ્યું હોય તે ભાગ તોડમતનામમાં લખવો જોઈએ.

[ડ] ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ બ, નામનો કોઈ સરકારી નોકર પોતાનું સરકારી કામ કરતો હતો ત્યારે તેને અડચણ કરવાનું તોડમત અ. ની ઉપર આવ્યું છે ત્યારે બ. પોતાનું કામ કરતો હતો ત્યારે તેને અ. એ જે રીતે અડચણ કરી તે રીત તોડમતનામમાં લખવી જોઈએ.

[ઘ] ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ બ. નું ખુન કર્યાનું તોડમત અ. ની ઉપર આવ્યું છે. ત્યારે અ. એ બ. નું ખુન શી રીતે કર્યું તે રીત તોડમતનામમાં લખવાની જરૂર નથી,

[ચ] બ. ને શિક્ષામાંથી બચાવવાના ઇરાદાથી કાયદામાં ફરમાવેલો હુકમ નહીં માનવાનું તોડમત અની ઉપર આવ્યું છે. ત્યારે જે હુકમ નહીં માન્યાનું તોડમત હોય તે હુકમ નહીં માન્યાની વાત અને જે કાયદો તોડ્યો હોય તે કાયદો એ બેઉ વાનાં તોડમતનામમાં લખવાં જોઈએ.

તોડમતનામમાં માંહેના કાયદાનો અર્થ જે કાયદા પ્રમાણે ગુન્હો શિક્ષા કરવા લાયક હોય તે કાયદા પ્રમાણે કરવો.

ચુકતું ફગ.

૨૨૪. દરએક તોડમતનામમાં ગુન્હોનું વર્ણન કરવામાં વાપરેલા શબ્દો, જે કાયદા પ્રમાણે સદરહુ ગુન્હો શિક્ષા કરવા લાયક હોય તે કાયદામાં તેમનો જે અરથ કર્યો હોય તે અરથમાં વાપરેલા છે એવું સમજવું.

૨૨૫. તોડમતનામમાં જે ગુન્હો અથવા વીગત લખવી જોઈએ તે લખવામાં કાંઈ ચુક પડે તેથી, અને તે

ગુન્યા અથવા વીગત લખવામાં કાંઈ કસુર થાય તેથી તહેમતવાળો ઉમદું સમજ્યો નહીં હાય તે તે ચુક અથવા કસુર મુદાની છે એવું ચુકદારી ચાલતો હાય ત્યારે કાંઈ પણ વખતે સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંતો.

[અ] “જોટો શીકકો પોતાના કબજામાં આવ્યો તે વખતે તે જોટો છે એ જાણ્યા છતાં તે શીકકો પોતાના કબજામાં રાખ્યાનું” તહોમત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૪૨ મી કલમ પ્રમાણે અ. ની ઉપર ચુક્યું છે, “દ ગતબાજીથી” આ શબ્દ તોહમતનામાં મુદી દીધો છે આ શબ્દ મુદી દીધાથી અ. ખરેખર ઉમદું સમજ્યો એવું જાણતું નહીં હાય તો તે ચુક મુદાની છે એવું સમજવું નહીં.

(ખ) ખ. ને ઠગવાનું તોહમત અ. ની ઉપર મુક્યું છે, અને તેણે ખ. ને શી રીતે ઠગ્યો તે રીત તહેમતનામાં લખી નથી અથવા જોટી લખી છે અ. પોતાનો જવાબ કરે છે, અને શબ્દોને બોલાવે છે. તથા એ કામ શી રીતે બન્યું તે વિશે પોતાનો હવાલો આપે છે. ત્યારે ઠગાઈ શી રીતે કરી તે રીત તહેમતનામાં લખવાની કસુર કરી તે મુદાની નથી એવું અનુમાન કરવાનો અપત્યાર કોરદને છે.

(ક) ખ. ને ઠગવાનું તહોમત અ. ની ઉપર મુક્યું છે, અને તેણે ખ. ને શી રીતે ઠગ્યો તે રીત તહેમતનામાં લખી નથી. અ. ને તથા ખ. ને ઘણી આપ લે થઈ હતી, અને તહેમત કાંઈ આપ લે બાબત છે તે જાણવાનું સાધન અ. ની પાસે નહીં હતું માટે તેણે કાંઈ જવાબ તરફ નહીં. ઠગાઈ શી રીતે કરી તે રીત તહેમતનામાં લખવાની કસુર કરી તે મુદાની ચુક છે એવું અનુમાન સદરહુ તો ઉપરથી કરવાનો કોરદને અપત્યાર છે.

(ડ) સન ૧૮૮૨ ના જાન્યુઆરી મહિનાની ૨૧ મી તારીખે ખુદાબક્ષનું ખુન કરવાનું તહોમત અ. ની ઉપર મુક્યું છે. ખરું જોતાં જે માણસનું ખુન કર્યું તેનું નામ હર્ષદરબક્ષ હતું. અને ખુન થયાની તારીખ ૨૦ મી જાન્યુઆરી સન ૧૮૮૨ એ હતી. એક ખુન શીવાય બીજાં કોઈ ખુનનું તહોમત અ. ની ઉપર મુકેલું નહીં હતું, અને માણસોની આગળ જે ચોક શી થઈ તે હર્ષદરબક્ષના મુકદ્દમા બાબતજ હતી, અને તે ચોકશી અ. એ સાંભળી છે. અ. ઉમદું સમજ્યો નથી, અને તહેમતનામાં માહેની તે ચુક મુદાની નથી એવું એ વાતો ઉપરથી અનુમાન કરવાનો અપત્યાર કોરદને છે.

(ઈ) અની ઉપર સન ૧૮૮૨ ના જાન્યુઆરી મહિનાની ૨૦ મી તારીખે હર્ષદરબક્ષનું ખુન કરવાનું અને તેને તે ખુન બાબત પકડવાનો પત્ત ખુનિયા કરતો હતો તેનું સન ૧૮૮૨ ના જાન્યુઆરી મહિનાની ૨૧ મી તારીખે ખુન કરવાનું તહોમત મુક્યું છે. હર્ષદરબક્ષના ખુનનું તહોમત મુક્યું હતું ત્યારે ખુદાબક્ષના ખુનના તહોમત બાબત તેના ઇનસાફ થયા. તેના જ

વાળ કરતી વખતે જે શહેરો હાજર હતા તે હાઇદરખાના મુકદ્દમાના શહેરો હતાં. એ ઉપરાંત. અ. ઉકલ સમજાવે હતો, અને તે ચુક મુકદ્દમાની હતી એવું અનુવાન કરવાનો અખત્યાર કોરટને છે.

તહેમતના મામાંગર ૨૨૬ જ્યારે કોઈ પણ સખતને તહેમતના મા બગર અથવા અધુરું તહેમતનું અથવા અધુરું અથવા બુલ ભરેલું તહેમત મુકીને તે કીને કમીટ કરવામાં આ નો ઇનસાફ થવા સાફ કમીટ કરવામાં આવે, ત્યારે કોરટને અથવા હાઇકોરટની બાબતમાં કલારક આફ ધી કાઉનને તહેમતનામું તથ્યાર કરવાનો અથવા તહેમતના મામાં ઉમેરો કરવાનો અથવા બીજી રીતે ફરફાર કરવાનો, જેમ હાય તેમ, અગ્રિ કાર છે, અને તેમ કરવામાં તહેમતનામા બાબત આ કાયદા મહિના નમુના સં બંધી ધાનુનો ઉપર ધ્યાન આપવું.

કોરટને તોહમતના ૨૨૭ કોઈ પણ કોરટ ફેસલો જાણાવતાં પહેલાં અથ મામાં ફરફાર કરવાનો વા સેશન કોરટની અથવા હાઇકોરટની આગળ ઇનસાફ નાં કામ ચાલતાં હોય તે બાબતમાં, જ્યુરી પોતાનો ઠરા વ કહે તેની પેલેલાં અથવા આસેસરો પોતાના અભિમા થ જાણાવે તેની પેલેલાં કોઈ પણ વખતે કોઈ પણ તહેમતનામાં ફરફાર કરવા ને મુખત્યાર છે.

સદરહ પ્રકારનો દરેક ફરફાર તહેમતવાળાને વાંચી સંભળાવવો તથા સમજાવવો, ફરફાર કર્યા પછી ૨૨૮. ૨૨૬ મી કલમ મુજબ અથવા ૨૨૭ મી કલ મ મુજબ તથ્યાર કરેલું તહેમતનામું અથવા કરેલો ફે રફાર જે એવી તરેહનો હોય કે પછી તુરત તે ઇનસાફનું કામ ચલાવવાથી કોરટના અભિપ્રાય પ્રમાણે, તહેમતવાળા ને પોતાનો જવાબ કરવામાં અથવા ફરીયાદનું કામ ચલાવનારને તે મુકદ્દમા ચલા વવામાં કોઈ નુકશાન થવાનો સંભવ નથી, તો સદરહ તોહમતનામું તથ્યાર કર્યા પછી અથવા સદરહ ફરફાર કર્યા પછી, જાણે તે નવું અથવા ફરફાર કરેલું તહે મતનામું અસલ તહેમતનામું હોય એવી રીતે, તે ઇનસાફનું કામ, પોતાની નજર માં આવે તો, ચલાવવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

નવેસરથી ઇનસાફ ૨૨૯. જે તે નવું અથવા ફરફાર કરેલું તહેમતનામું કરવાનું ક્યારે ફરમાવી એવી તરેહનું હોય કે પછી તુરત તે ઇનસાફનું કામ ચ લાવવાથી. કોરટના અભિપ્રાય પ્રમાણે, તહેમતવાળાને અ થવા ફરીયાદનું કામ ચલાવનારને ઉપર કલ્લા મુજબ નુક શાન થવાનો સંભવ છે, તો નવેસરથી ઇનસાફ કરવાનું ફ રમાવવાને, અથવા જેટલી મુદત જરૂરની હોય તેટલા મુદ તમુકી ઇનસાફનું કામ મુલતવી રાખવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

ફરફાર કરેલાં તોહ ૨૩૦ જે તે નવાં અથવા ફરફાર કરેલાં તહેમત ના મતનામાં મહિના ગુંડા માંમાં લખેલા ગુંડાખખત ફરીયાદનું કામ ચલાવવા સાફ બાબત ફરીયાદનું કામ અગાઉથી સંજ્ઞરીયત લેવી જરૂરની હોય તો તે મજબૂરીયત

ચલાવવા સારૂ અમાઉ
મંજુરીપત જોઈતી હો
યતોકામખંધ રાખવું.

જ્યારે તોહમતનામાં
માં ફરકાર કરવામાં
આવેત્યારે શાહેદની પા
છા બોલાવવા બાબત.

જેવાવમાં આવે ત્યાં સુધી તે મુકદ્દમે ચલાવવો નહીં,
પણ જે હકીકતોને આધારે તે નવું અથવા ફરકાર કરે
છું તોહમતનામાં બનાવ્યું હોય તેજ હકીકતોને આધારે
ફીયાદનું કામ ચલાવવા સારૂ મંજુરિયત લેવાઈ મુકી
હોય તો તે મુકદ્દમે ચલાવવાને હરકત નથી.

૨૩૧ જ્યારે ઇનસાફ શરૂ થયા પછી કોર્ટ કોઈ તોહ
મતનામાં ફરકાર કરે, ત્યારે જે શાહેદની જખાની લે
વાઈ હોય તે શાહેદને ફરીથી બોલાવીને અથવા ફરીથી
સમન કરીને સદરહુ ફરકાર સંબંધમાં તેની જખાની લે
વાની છુટ ફીયાદનું કામ ચલાવનારને તથા તોહમત
વાળાને આપવી.

મુદ્દાની મુકતું ફગ.

૨૩૨ કોઈ પણ અપીલ કોર્ટના અથવા હાઈકોર્ટ ત
પાસ કરવાનો અથવા ૨૭ મા બાબ મુજબનો પોતાનો
અધીકાર ચલાવતી હોય ત્યારે હાઈકોર્ટના મતમાં એમ આવે કે જે શખસની ઉ
પર કોઈ ગુન્હા સાબિત થયાનો ઠરાવ થયેલો છે તે શખસ કાંઈ તોહમતનામાં ન
હીં હોવાને લીધે અથવા તોહમતનામાંના કાંઈ મુકતું લીધે પોતાનો જખાબ કરવામાં
ઉત્તરું સમજ્યો છે, ત્યારે પોતે દુરુસ ધારે એવી ગમે તે રીતે તોહમતનામાં તથા
૨ કરીને તે ઉપરથી ઇનસાફ નવેસરથી કરવાનું તે કોર્ટે ફરમાવવું.

જો તે કોર્ટની નજરમાં આવે આવે કે સાબીત થયેલી હકીકતોના સંબંધમાં
તોહમત વાળાની ઉપર કાંઈ કાયદેસર તોહમત મુકી રાકાય નહીં એવી તે મુક
માની હકીકત છે, તો તે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ તે કોર્ટે રદ કરવો.

દ્રષ્ટાંત.

અ. ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૮૬ મી કલમ પ્રમાણે "ગુન્હો
સાબીત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે, અને જે શાહેદી અથવા પુરાવાને ખરી
શાહેદી અથવા ખરા પુરાવાની માફક તેણે કુદ્ર લાવથી વાપર્યો અથવા વાપરવાની
કોશીસ કરી તે શાહેદી ખેટી છે અથવા ને પુરાવો બનાવટનો છે એવું તે બાણ
તો હતો એવો મચકર તોહમતનામાં મુકી દીધો છે અને સદરહુ પ્રકારનું જ્ઞાન હતું
અને તે વાતનો મજકર તોહમતનામાં મુકી દેવાથી તે પોતાનો જખાબ કરવામાં ઉત્ત
રુ સમજેલો એવું તે કોર્ટને સંભવીત લાગે, તો તોહમતનામાં સુધારો કરીને તે
ઉપરથી ઇનસાફ નવેસરથી કરવાનું તે કોર્ટે ફરમાવવું; પણ અ, ને સદરહુ પ્રકાર
નું કાંઈ જ્ઞાન હતું નહીં એવું ચલાવેલા કામ ઉપરથી સંભવિત જણાય, તો તે
ગુન્હો સાબીત થયાનો તે કોર્ટે રદ કરવો.

તોહમત એકઠા કરવા બાબત.

જુદા જુદા ગુન્હા
બાબત જુદાં જુદાં
તોહમતનામાં.

૨૩૩, કોઈ શખસની ઉપર જુદા જુદા ગુન્હાનાં તો
હમત મુકવામાં આવે ત્યારે તે દરમુક ગુન્હા બાબત જુદું
જુદું તોહમત મુકવું, અને તે દરમુક તોહમતનો ઇનસાફ
જુદો જુદો કરવો જોઈએ, પણ ૨૩૪ મી, ૨૩૫ મી, ૨૩૬

મી, અને ૨૩૯ મી કલમમાં કહેલી બાબતોમાં તેમ નહીં કરવું.

દ્રષ્ટાંત.

એક વખતે ચોરી કર્યાનું અને બીજી વખતે મહાવ્યથા કર્યાનું તોડમત અ
ની ઉપર આવ્યું છે. ચોરી બાબત અને મહા વ્યથા કર્યા બાબત અ ની ઉપર
જુદું જુદું તહોમત મુકીને જુદા જુદા ઇનસાર કરવો.

એક વરસમાં એક
જ નતના ત્રણ ગુન્હા
કર્યા હોય તેઓનું એ
કકું તોહોમત મુકવાનો
આધિકાર છે.

૨૩૪. જ્યારે એકજ નતના એક કરતાં વધુ ગુન્હા
પહેલેથી તે છેલ્લા ગુન્હા સુધી બાર મહિનાની મુદતમાં
હ કર્યાનું તહોમત કોઈ શખસની ઉપર આવ્યું હોય
ત્યારે તે ગુન્હાઓમાંના ઘણામાં ઘણા ત્રણ ગુન્હા સુધી
ગમે તેટલા ગુન્હાઓનું તોહોમત તે શખસની ઉપર મુ
કીને તે બાબત તેના એકજ વખતે ઇનસાર કરવાનો
આધિકાર છે.

જે ગુન્હાઓ બાબત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની અથવા હરકેઈ વિશેષ અથ
વા સ્થાનિક કાયદાની એકજ કલમ પ્રમાણે એક સરખી શિક્ષા થઈ શકે તે ગુન્હાઓ
એકજ નતના છે.

૧.—એક કરતાં વધુ
ગુન્હા બાબત ઇનસાર.

૨૩૫. ૧.—કેટલાંએક કત્યોનો એકબીજા સાથે એવો સં
બંધ હોય કે તેથી તે કત્યો મળીને એકજ કામ થાય
તેવાં કત્યો કરવામાં જે એકજ શખસે એક કરતાં વધુતા
ગુન્હા કર્યા હોય, તો એવા દરેક ગુન્હાનું તહોમત તે શખસની ઉપર મુકીને તે
બાબત તેના ઇનસાર એકજ વખતે કરવાનો આધિકાર છે.

૨.—એક ગુન્હાને બે
વાખ્યાલાગુ હોય તે
ગુન્હો.

૨.—જે કત્યો કર્યાનું ફેલાવામાં આવતું હોય તે કત્યો
મળીને એક ગુન્હો થાય અને જે કોઈ ચાલુ કાયદામાં
ગુન્હાઓની વાખ્યા અથવા શિક્ષા કહેલી હોય તે કાયદા
ની બે અથવા વધારે જુદી જુદી વાખ્યા તે ગુન્હાને લા
ગુ હોય. તો જે શખસની ઉપર તે કત્યોનું તહોમત આવ્યું હોય તે શખસની ઉપ
ર સદરહુ ગુન્હાઓમાંના દરેક ગુન્હાનું તહોમત મુકીને તે બાબત તેના એકજ વ
ખતે ઇનસાર કરવાનો આધિકાર છે.

૩.—જે કત્યો (છુટાં
છુટાં લેવાથી) એક ગુ
ન્હો થાય, પણ એક
જ લેવાથી કાંઈ જુદા
ગુન્હો થાય તેવાં કત્યો.

૩.—જે કત્યોમાંનું એક અથવા એક કરતાં વધારે ક
ત્યો જાતેજ કાંઈ ગુન્હો થાય તેવાં કેટલાંએક કત્યોને
જ્યારે એકઠા કરવામાં આવે ત્યારે કાંઈ જુદાજ ગુન્હો થા
ય, તો જે શખસની ઉપર તે કત્યોનું તહોમત આવ્યું હો
ય તે શખસની ઉપર જે ગુન્હો સદરહુ કત્યો એકઠાં ક
રવાથી થતો હોય તે ગુન્હાનું અથવા જે ગુન્હો સદરહુ

કત્યોમાંના એક અથવા વધારે કત્યથી થતો હોય તે ગુન્હાનું તહોમત મુકીને તે
બાબત તેના એકજ વખતે ઇનસાર કરવાનો આધિકાર છે.

આ કલમના કોઈ પણ મુજબથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૭૧ મી ક
લમને બાંધ અવરી નહીં.

૧ લા પારેચાકની—

(અ) બ. નામના સખસ કાયદાસર કેદમાં છે તેને અ. છોડાવે છે, અને તે કરવામાં, ક. નામના જે કાનસ્ટેબલના પેહરામાં બ. હતો તે કાનસ્ટેબલને મહાવ્યથા કરે છે. અ. ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૨૫ મી તથા ૩૩૩ મી કલમમાં કહેલા ગુન્હાના તહોમત મુકવાનો અને તે ગુન્હા બાબત તેનો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

(બ) છીનાણું કરવાના ઇરાદાથી અ. દાહાડે ઘર ફોડે છે, અને જે ઘરમાં એ પ્રમાણે પ્રવેશ કર્યો તે ઘરમાં બ. ની બાયડી સાથે છિનાણું કરે છે. અ.ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૫૪ મી તથા ૪૯૭ મી કલમ મુજબના ગુન્હાનું જુદું જુદું તહોમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુન્હા શાખિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(ક) બ. જે ક. ની બાયડી છે તેની સાથે છિનાણું કરવાના ઇરાદાથી અ. બ. ને ફાસલાવીને ક. ની પાસે લઈ જાય છે, અને પછી તેની સાથે છીનાણું કરે છે. અ.ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૯૮ મી તથા ૪૯૭ મી કલમ પ્રમાણે ગુન્હા કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુન્હા શાખિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(ડ) અ. ના કબજામાં કેટલીએક મોઢારો છે અને તે ખોટી છે એવું તે જાણે છે અને હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૬૬ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક કેટલાએક ખોટા લેખ બનાવવાના ગુન્હા કરવા સારૂ તે મોઢારોનો ઉપયોગ કરવાનો તે ઇરાદા રાખે છે. અ.ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૭૩ મી કલમ પ્રમાણે દરએક મોઢાર રાખવા બાબત જુદું જુદું તહોમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુન્હા શાખિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(ધ) બ. ને નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી અ. તેની ઉપર ફોજદારી કામ માંડે છે અને એ પ્રમાણે કામ માંડવા માટે કાંઈ વ્યાજબી અથવા કાયદેસર આધાર નથી એવું તે જાણે છે; અને વળી તે બ. ની ઉપર કાંઈ ગુન્હો કર્યાનું જુદું તહોમત મુકે છે; અને તે તહોમત માટે કાંઈ વ્યાજબી અથવા કાયદેસર આધાર નથી એવું તે જાણે છે. અ.ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૧૧ મી કલમ પ્રમાણે બે ગુન્હા કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુન્હા શાખિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(ર) બ. ને નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી અ. તેની ઉપર કાંઈ ગુન્હો કર્યાનું જુદું તહોમત મુકે છે; અને તે તહોમત માટે કાંઈ વ્યાજબી અથવા કાયદેસર આધાર નથી એવું તે જાણે છે. ઇનસાફની વખતે અ. બ. ની વિરુદ્ધ ખોટી શાહેદી આપે છે, અને એ પ્રમાણે બ. ની ઉપર દેહાંત શિક્ષા કરે.

વા સાચક કોઈ ગુનેા શાખિત થયાના ડરાવ કરવાનો ઇરાદા રાખે છે. આ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ૨૧૭ મી અને ૨૯૪ મી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ડરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

[ગ] આ બીજાં છ માણસોની સાથે મળીને હંગામોના, માહાવધાનો, અને કોઈ સરકારી નોકર પોતાના હોદ્દાનું કામ બજાવતાં તે હંગામે બંધ પાડવા નો યત્ન કરતો હોય ત્યારે તેની ઉપર હુમલો કરવાનો ગુનો કરે છે. આ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ૧૪૭ મી, ૩૨૫ મી અને ૧૫૨ મી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ડરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

[હ] બ, ક, અને ડ, ના મનમાં દહેશત ઉત્પન્ન કરવાના ઇરાદાથી આ તેમના શરીરને નકશાત કરવાની ધમકી એકજ વખતે ત્રણે દેખાડે છે. આ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ૫૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે એ ત્રણ જુનામાંના દરેક ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ડરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(અ) થી (હ) સુધીનાં દ્રષ્ટાંતોમાં કહેલાં જુદા જુદાં તહોમતોના ઇનસાફ એકજ વખતે કરવાનો અધિકાર છે.

૨ બા પારેશ્રાફનાં—

(આઈ) આ એક નેતરવતી બ. ને ગેરબ્યાગખી રીતે મારે છે. આ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ઉપર મી તથા ૩૨૩ મી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ડરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(જ) કોટલીએક ચોરેલી દાણાની ગુણા આ ને તથા બ ને સંતાડવાનાં કારણસારે સ્વાધીન કરવામાં આવી છે તે ચોરીની મિલકત છે એવું તેઓ જાણે છે. પછી તે ગુણા એક કોઠારને તળાએ સંતાડવાને આ તથા બ એક બાબતને બુદ્ધિપુરવક મદદ દે છે. આ તથા બ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ૪૧૧ મી તથા ૪૧૪ મી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેમની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ડરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

[કે] આ પોતાનું બચ્ચું ખુલ્લું મુકે છે તેથી તે એનું મોત આણસે એવું તે જાણે છે. સદરહુ પ્રમાણે ખુલ્લું મુકવાથી તે બચ્ચું મરી જાય છે. આની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ૩૧૭ મી તથા ૩૦૪ થી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ડરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(લ) બ નામના એક સરકારી નોકરની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની ૧૬૭ મી કલમ પ્રમાણે ગુના શાખિત કરવા માટે આ એક બનાવદના

દસ્તાવેજના ખરા પુરાવા માફક બદ દયાનતથી ઉપયોગ કરે છે અને ની ઉપર તેજ કાયદાની ૪૭૧ મી કલમ (સાથે ૪૬૬ માં કલમ ધ્યાનમાં લેઈ ને) અને ૧૯૬ મી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુનાની શાખિતીના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

૩ બ પારેત્રાકરનું—

[મ] અ બનું અપકરણ કરે છે અને તેમ દુરવામાં તેને બુદ્ધિપુરવ્વ વ્યથા કરે છે અને ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાનો ૧૨૩ મી તથા ૩૯૨ મી તથા ૩૯૪ મી કલમ પ્રમાણે ગુના કરવા બાબત જુદાં જુદાં તહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુના શાખિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

કુચો ગુન્હો કર્યો છે ૨૩૬. જે વાતો સાબીત થઈ શકે છે તે ઉપરથી કેટલાક તેનો શક હોય ત્યારે [કે એક ગુન્હાઓમાંના કુચો ગુન્હો થાય છે તે બાબત શક મ કરવું.] પડે એવાં પ્રકારનું એજ કલ્પ હોય અથવા કલ્પોનો સમુદાય હોય ત્યારે તોહોમત વાળાની ઉપર સદરહુ પ્રકાર નાસઘગા ગુના અથવા તેમાંના ફરકોઈ ગુનો કર્યાનું તોહોમત મુકવાનો અધિકાર છે, અને સદરહુ પ્રકારનાં ગમે તેટલાં તોહોમતનો એકી વખત ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર છે; અથવા સદરહુ ગુન્હાઓમાંના એક નહીં તો બીજો ગુન્હો કર્યાનું તોહોમત વિકલ્પની રીતે તેની ઉપર મુકવાનો અધિકાર છે.

દ્રષ્ટાંત.

ચોરી કરવાનો અથવા ચોરીના મિલકત લેવાનો, અથવા સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કરવાનો, અથવા ઠગાઈ કરવાનો ગુન્હો થઈ હોય એવાં કાંઈ કલ્પનું તહોમત આ ની ઉપર આવ્યું છે. ત્યારે ચોરી કરવાનું તથા ચોરીની મિલકત લેવાનું તથા સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કરવાનું તથા ઠગાઈ કરવાનું તહોમત તેની ઉપર મુકવાનો અધિકાર છે, અથવા ચોરી કર્યાનું અથવા ચોરીની મિલકત લેવાનું અથવા સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કર્યાનું અથવા ઠગાઈ કર્યાનું તહોમત તેની ઉપર મુકવાનો અધિકાર છે.

જ્યારે કોઈશખસની ૨૩૭. ૨૩૬ મી કલમમાં કહેલી બાબતમાં જે ત ઉપર એક ગુન્હાનું તહોમત વાળાની ઉપર એક ગુન્હાનું તહોમત મુકવું હોય અને તે જુદા ગુન્હા બાબતે કલમના ઠરાવો પ્રમાણે તેની ઉપર તહોમત મુકી શકાય તેવો જુદો જુદો ગુન્હો તેણે કર્યો છે એવું પુરાવા ઉપરથી દખાવ તો ફલાણો ગુન્હો તેણે કર્યો છે એવું ખતાવવામાં આવે તે ગુન્હાનું તહોમત તેની ઉપર મુકવું ન હોય તો પણ તે જુદો તેની ઉપર સાબીત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

દ્રષ્ટાંત.

આ ની ઉપર ચોરીનું તહોમત મુકવું છે. તેણે સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કરવાનો અથવા ચોરીનો માલ લેવાનો ગુન્હો કર્યો એવું જણાય છે. સાપરાધ વિશ્વાસઘાત

કરવાનું, અથવા એ રીતે માલલોવાનું, (પ્રસંગ પ્રમાણે) તેહોમત તેની ઉપર મુકેલું નથી તોપણ તે ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

જે ગુન્હાનું તેહોમત ૨૩૮ જે નહાનું તેહોમત કોઈ શખસની ઉપર મુકયું હોય તે ગુન્હો કેટલીએક બાબતોના બનેલો હોય અને તે બાબતોમાંની ફક્ત કેટલીક બાબતોને એકઠી કરવાથી કોઈ પૂર્ણ નાહાનો ગુન્હો થતો હોય અને સદરહુ રીતે એકઠી કરેલી બાબતો સાબિત કરવામાં આવે પણ બાકી રહેલી બાબતો સાબિત ન કરવામાં આવે ત્યારે તે નાહાનો ગુન્હો

તેહોમત તેની ઉપર મુકેલું નથી તો પણ તે ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

કોઈ શખસ ઉપર કોઈ ગુન્હાનું તેહોમત મુકયું હોય અને એવી હકીકત સાબિત થાય કે તેથી તે ગુન્હો એછો થઈને નાહાનો ગુન્હો થાય ત્યારે તે નાહાનો ગુન્હો તેહોમત તેની ઉપર મુકેલું નથી તો પણ તે ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

જ્યારે ૧૯૮ ની અથવા ૧૯૯મી કલમથી ફરમાવ્યા પ્રમાણે કાંઈ ફરિયાદ કરવામાં આવી ન હોય ત્યારે તે કલમમાં કહેલો કોઈપણ ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર આ કલમ માંહેના કોઈપણ મત્તકરથી છે એવું સમજવું નહીં. દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અને ભારવાહક દાખલ કાંઈ મિલકત સોંપી તે બાબત સામરાધ વિશ્વાસઘાત કરવાનું તેહોમત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૦૭મી કલમ પ્રમાણે તેની ઉપર મુકયું છે તે મિલકત બાબત તેણે ૪૦૬ઠી કલમ પ્રમાણે વિશ્વાસઘાત કર્યો પણ તે મિલકત તેણે ભારવાહક દાખલ સોંપેલી નહીં એમ જણાય છે ૪૦૬ઠી કલમ પ્રમાણે એ સામરાધ વિશ્વાસઘાતનો ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(બ) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૨૫મી કલમ મુજબ અને ઉપર મહાવ્યથા કરવાનું તેહોમત મુકયું છે ભારે તથા આકસ્મિક કરોધ ચડ્યાથી તેણે એમ કર્યું, એવું તે સાબિત કરે છે. તે કાયદાની ૩૨૫મી કલમ મુજબ તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

કયા શખસો ઉપર ૨૩૯. જ્યારે એકજ ગુન્હો કરવાનું અથવા એકજ કામમાં જુદા જુદા ગુના કરવાનું તેહોમત એક કરતાં વધતા શખસો ઉપર આવ્યું હોય અથવા કોઈ પણ ગુના કરવાનું તેહોમત એક શખસની ઉપર આવ્યું હોય

થ અને તે ગુનામાં મદદગારી કરવાનું અથવા તે ગુનો કરવાની કોશિસ કરવાનું તેહોમત કોઈ બીજા શખસ ઉપર આવ્યું હોય ત્યારે કોરટની નજરમાં ચોગ્ય આવે તે પ્રમાણે તે શખસો ઉપર એકજ તેહોમત મુકીને ઇનસાફ કરવાનો અથવા જુદાં જુદાં તેહોમત મુકીને ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર છે, અને આ બાબતોનાં પાછલા ભાગ માંહેના ઠરાવો એવાં સઘળાં તેહોમતોને લેવા પડશે.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ તથા બની ઉપર એકજ ખુનનું તહોમત આપ્યું છે. તે ખુન બાબતે અ તથા બ ની ઉપર એકજું તહોમત મુકીને ઇનસાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

(બ) અ તથા બ ની ઉપર અપહરણ કરવાનું તહોમત આપ્યું છે તે અપહરણ કરવામાં અ એ ખુન કરવું તે ખુનમાં બ નો કાંઈસંબંધ નથી; અ તથા બ એ બંનેની ઉપર અપહરણ કરવાનું તહોમત મુકીને અને એકલા અ ની ઉપર ખુનનું તહોમત મુકીને તેઓને એકઠો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

(ક) અ તથા બ એ બંનેની ઉપર એક ચોરી કર્યાનું તહોમત મુકકું છે અ ને તેજ કામમાં બ એ બીજી બે ચોરી કર્યાનું તહોમત બ ની ઉપર મુક્યું છે. અ તથા બ એ બંનેની ઉપર એક ચોરીનું તહોમત મુકીને અ ને એકલા બ ની ઉપર બીજી બે ચોરીનું તહોમત મુકીને એ બંનેને એકઠો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

કેટલાંએક તહોમતો. ૨૪૦. જ્યારે એકજ શખસની ઉપર એક કરતાં વધતાં માંના એક તહોમત ઉ તહોમત મુક્યાં હોય અને જ્યારે તેમાંના એક અથવા વધા પરથી ગુનો ડરે તો બા રે તહોમત ઉપરથી ગુનો ડરે ત્યારે ફરીયાદી અથવા ફરી કીનાં તહોમત પાછાં ચાલુ કામ ચલાવનારો અમલદાર કોર્ટની સંમતી લઈને લઈ લેવા બાબત. બાકીનું તહોમત અથવા બાકીનાં તહોમતો પાછાં લઈ લેવા ને મુખત્યાર છે. અથવા તે કોર્ટે તે બાકીનાં તહોમતની

અથવા તહોમતોની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાનું પોતાનીજ મેળે બધ રાખવાને મુખત્યાર છે. સદરહુ પ્રમાણે તહોમત અથવા તહોમતો પાછાં લઈ લેવાનું ફળ, સદ રહુ તહોમત અથવા તહોમતો બાબત ગુનેહ ના સાબીત થયાના ઠરાવ જેવું થશે, પણ જે ગુનેહ સાબીત થયાના ઠરાવ રદ કરવામાં આવે તો તે પ્રસંગે (તે ગુનેહ સાબીત થયાના ઠરાવ રદ કરનારી કોર્ટના હુકમને અનુસરીને) સદરહુ કોર્ટ એ પ્રમાણે લઈ લીધેલાં તહોમતની અથવા તહોમતોની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કામ ચલાવવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૨૦ એ.

સમનના મુકદમાઓનો માજિસ્ટ્રેટોએ ઇનસાફ કરવા બાબત.

સમનના મુકદમામાં ૨૪૧. સમનના મુકદમાઓનો ઇનસાફ કરતી વખતે કામ ચલાવવાનીરીત. માજિસ્ટ્રેટોએ કેડળ લખેલી રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવું.

તહોમતનો સાર કે ૨૪૨. જ્યારે માજિસ્ટ્રેટની આગળ તહોમતવાળો હાજર હો જણાવે.

જણાવવી અને તેને પુછવું કે તમારી ઉપર ગુનો સાબીત થયાનો ઠરાવ શા સાર ન હો કરવો જોઈએ તેનું કોઈ કારણ તમારે બતાવવાનું છે પણ કાંઈ પદ્ધતી પ્રમાણે તહોમતનામું તઈઆર કરવાની જરૂર નથી.

તહોમત સાચુજેએ ૨૪૩ તહોમતવાળાની ઉપર જે ગુનાનું તહોમત મુક્યું

બુકે ખુબ કોથી ગુના હોય તે ગુના ને કરચો છે એવું તે કબુલ કરે તો તેની ની સાબીતીને ઠરાવ. જુલત બના શકે તેટલે સુધી તેણે વાપરેલા રાખદામાં નાંધી લેવી; અને તેની ઉપર ગુના સાબીત થયાનો ઠરાવ શા સારૂ નહીં કરવો જોઈએ તેનું પુરતું કારણ તે ન બતાવે તો એ પ્રમાણે તેની ઉપર ગુના સાબીત થયાનો ઠરાવ માલસ્ટ્રેટે કરવો.

સદરહુ પ્રકારની કં ૨૪૪. જો તહોમતવાળો સદરહુ પ્રકારની કાંઈ કબુલ ઇ કબુલત કરવામાં ન ત કરે નર્ગી તો માલસ્ટ્રેટે ફરીયાદી હોય તો તેની વાત સાં આવે ત્યારે કેમ કરવું. ભળવી, અને ફરીયાદનું કામ ચલાવવાની પ્રથિમાં જે પુ રાવો રજુ કરવામાં આવે તે સઘળો લેવો અને વળી તહોમત વાળાની વાત સાંભળવી તથા તે પોતાના જવાબમાં જે પુરાવો રજુ કરે તે સઘળો લેવો.

જો માલસ્ટ્રેટ દુરસ્ત ધારે તો તે ફરીયાદીની અથવા તહોમત વાળાની અરજી ઉપરથી કોઈ પાણુશાફ્ટને હાજર થવાની જરૂર ન પાડવા બાબત અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ રજુ કરવાની જરૂર પાડવા બાબત પ્રોસેક્યુટર કાફાડવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ અરજી ઉપરથી કોઈ પાણુ શાફ્ટને સમન કરતાં પેલાં તેને તેહનસા ફેનાં કારણ સારૂ હાજર થવામાં જ વાજબી ખરચ થાય તે કોર્ટમાં અનામત મુકવો એવું ફરમાવવાને તે માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ગુનો ના સાબીત થયાનો ઠરાવ. ૨૪૫. ૨૪૪ મી કલમમાં કહેલો પુરાવો અને પોતે પોતાનીજ મેજે કાંઈ વધારે પુરાવો રજુ કરાવે તો તેપુ રાવો લીધા ઉપરથી અને (પોતે ચોખ્ખ ધારે તો) તહોમત વાળાની જખાની લીધા ઉપરથી જો માલસ્ટ્રેટ એવું કરાવે કે તહોમત વાળા તકસીવા ર નથી તો તેણે ગુનો ના સાબીત થયાનો ઠરાવનો હુકમ દફતરમાં નોંધવો.

શિક્ષાનો હુકમ.

તહોમત વાળો તકસીરવાર છે એવું માલસ્ટ્રેટ કરાવે તો તેણે તેની ઉપર કાયદા પ્રમાણે શિક્ષાનો હુકમ કરવો.

ફરીયાદ અથવા સ ૨૪૬. ફરીયાદનો અથવા સમનનો પ્રકાર ગમ તેવો હોય તો પાણુ આ બાબત પ્રમાણે ઇનસાફ થઈ શકે એવો કોઈ પાણુ ગુનો કબુલ ફેલી અથવા સાબીત થએથી હકીકત ઉપરથી તહોમત વાળાએ કહેલો છે એમ જાણાય તં ગુના બાબત તેની ઉપર ૨૪૩ મી અથવા ૨૪૫ મી કલમ પ્રમાણે ગુનો સાબીત થયાનો ઠરાવ કરવાને કોઈ માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ફરીયાદીની ગેરહાજરી. ૨૪૭. જો સમન ફરીયાદ થયા ઉપરથી કાફાડયો હોય અને તહોમતવાળાને હાજર થવા સારૂ મુકરર કરેલે દી વસે અથવા ત્યાર પછી જે દીવસ સુધી સુનાવણી મુલતવી રાખવામાં આવે તે દી વસે ફરીયાદી હાજર ન થાય તો આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં, માલસ્ટ્રેટે તહોમત વાળાની ઉપર ગુનો ના સાબીત થયાનો ઠરાવ કરવો. પણ કાંઈ કારણ સારૂ પોતે તે કારની સુનાવણી બીજા કોઈ દીવસ સુધી મુલતવી રાખવાનું ચોખ્ખ ધારે તો તેમ કરવું નહીં.

ફરીયાદ પછી સહ

૨૪૮. આ બાબત પ્રમાણે કોઈ પાણુ કામમાં છેવટનો

લેવાં બાબત.

હુકમ થતાં પેહલાં કોઈ પણ વખતે જો કોઈ ફરીયાદી મા
જસ્ટિસની એવી ખાત્રી કરી આપે કે પેતાની ફરીયાદ પા
છી લઈ લેવાની પોતાને પરવાનગી આપવાનાં પાકાં કારણ છે તો તે ફરીયાદ પા
છી લેઈ લેવાની તેને પરવાનગી આપવાને તે માજસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે અને તે ઉ
પરથી તહેમતવાળાની ઉપર ગુનો ના શાખિત થયાનો ઠરાવ કરવો.

જ્યારે કોઈ ફરીયાદી ન હોય ત્યારે કામ બંધ કરવાને અધિકાર નહીં. ૨૪૯ ફરીયાદ શિવાય બીજી રીતે માંડેલા કોઈ પ
છી મુકદમામાં, ગુન્હો ના શાખિત થવાનો અથવા શાખી
ત થયાનો ફેસલો આપ્યા વગર કોઈ પણ વખતે કામ
બંધ કરવાને પ્રેસીડેન્ટની માજસ્ટ્રેટ અથવા પેહલા વરગ
નો માજસ્ટ્રેટ અથવા જજ માજસ્ટ્રેટની અમાઉચી મંજૂરી લઈને બીજી કો
ઈ પણ માજસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે. પણ તેમ કરવાનાં કારણો તેણે દફતરમાં લખ
વાં. અને પછી તહેમતદારને છોડી મુકવાને તે મુખત્યાર છે.

નજીવી અથવા તસ્દી આપે એવી ફરીયાદો બાબત. ૨૫૦ ફરીયાદ ઉપરથી માંડેલા કોઈ પણ મુકદમામાં
જો કોઈ માજસ્ટ્રેટ તહેમતવાળાની ઉપર ૨૪૫ ની અ.
થવા ૨૪૭ ની કલમ પ્રમાણે ગુન્હો ના શાખિત થયાનો
ઠરાવ કરે અને તેની નજરગાં એવું આવે કે તે ફરીયા
દ નજીવી અથવા તસ્દી આપે એવી છે તો તેની મરજીમાં આવે તો તે માજસ્ટ્રે
ટ ગુન્હો ના શાખીત થયાનો પોતાના હુકમથી તહેમતવાળાને, અથવા જ્યારે એ
કે કરતાં વત્તા તહેમતવાળા હોય ત્યારે તેમાંના દરેકને, ઘણામાં ઘણા પચાસ રૂપી
યા મુઠ્ઠી પેતે ચોગ્ય ધારે તેટલો નુકશાનીનો અવેજ આપવાનું ફરીયાદીને ફર
માવવાને મુખત્યાર છે.

નુકશાનીનો અવેજ એ પ્રમાણે જે રકમ આપવાનો હુકમ કરવામાં આ
વસુલ કરવા બાબત. ૨૫૧ વે તે રકમ જાણે દાંડ હોય એવી રીતે વસુલ થઈ શક
શે; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે તે રકમ વસુલ ન થઈ શ
કે તો જે કેદ ઠરાવવી ને આસાન હોવી જોઈએ અને ઘણામાં ઘણાં ત્રીસ દીવસ સુ
ધીની નેટથી મુદત માજસ્ટ્રેટ ફરમાવે તેટલી મુદત સુધીની હોવી જોઈએ.

પછી તેજ બાબત સંબંધી દાવાનીમાં કોઈ પણ ફરીયાદ કરવામાં આવે તેમાં
નુકશાનીનો અવેજ આપવાનો હુકમ કરતી વખતે આ કલમ મુજબ જે રકમ નુ
કશાનીના અવેજ દાખલ આપેલી અથવા વસુલ કરેલી હોય તે રકમ કોરટે હીસા
બમાં લેવી.

બાબ ૨૧ મા.

વારંટના મુકદમાઓનો માજસ્ટ્રેટને ઇનસાફ કરવાં બાબત.

વારંટના મુકદમામાં ૨૫૧ વારંટના મુકદમાનો ઇનસાફ કરતી વખતે મા
જસ્ટ્રેટને હેઠળ લખેલી રીતે પ્રમાણે કામ કલાવ
૨૫૨. જ્યારે માજસ્ટ્રેટની આગળ તહેમતવાળો હા
જર થાય અથવા તેને આજ્ઞા હોય ત્યારે તે માજસ્ટ્રેટ

કે ફરીયાદી [જો રાય તે] ને કેહે તે સાંભળવું અને ફરીયાદનું કામ ચલાવવાના ટેકામાં ને પુરાવો રજુ કરવામાં આવે તે સઘળો પ્રસાદ લેવો.

જો શખસો તે મુદદામાંની હકીકતથી વાકેફ હોય એવો અને ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફથી સાહેદી આપી શકે એવો સાંભળ રાય તે સખસોનાં નામ ફરીયાદી પાસેથી અથવા બીજી રીતે માજિસતરેટ નક્કી કરી લેતાં, અને તેમાંના જે સખસોની પોતે જરૂર ધારીતે જોતા પોતાની આગળ સાહેદી આપણા સારૂ સમન કરવા તહેમતવાળાને છે.

૨૫૩ ૨૫૨ મી કલમમાં કહેલો સઘળો પુરાવો અને હી મુકવા બાબત. પોતાને જરૂર લાગે એવી તહેમતવાળાની જુબાની [જો હોય તે] લીધા ઉપરથી જો માજિસતરેટ એવું ઠરાવે કે તહેમતવાળાની વિરુદ્ધ એવી કાંઈ બાબત સાબિત કરવામાં આવી નથી કે જે તેની પાકવામાં ન આવે તો તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનું વાજબી થાય તો તે માજિસતરેટ તેને છોડી મુકવો.

જો કાંઈ કારણસર કોઈ માજિસતરેટની નજરમાં એમ આવે કે તહેમત પાયા વગરનું છે, તો તે માજિસતરેટને મુદદામાં ચાલતો હોય ત્યારે અગાઉ કોઈ પણ વખતે તહેમતવાળાને છોડી મુકવામાં અટકાવ થશે એવું આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મુદ્દાની સમજવું નહીં. સદરજુ કારણો તેણે દફતરમાં નોંધવા જોઈએ.

ગુન્હો સાબિત થ ૨૫૪ સદરજુ પુરાવો તથા જુબાની લીધા પછી જો તે માજિસતરેટની નજરમાં એમ આવે કે આ બાબત પ્રમાણે ઇનસાફ થઈ શકે એવા ને ગુન્હાનો ઇનસાફ કરવાનો પોતાને અધિકાર છે તથા ને બાબત પોતાના મત પ્રમાણે પોતે ઘાંટ શિક્ષા કરી શકશે તેવો કાંઈ ગુન્હો તહેમતવાળાને કર્યો છે એવું આ જુમાન કરવાનો સખખ છે; તો તે માજિસતરેટ તહેમતવાળાની ઉપર એક તહેમત નામું લખીને તઈયાર કરવું.

જવાબ. ૨૫૫ પછી તે તહેમતનામું તહેમતવાળાને વાંચી સાંભળાવવું તથા સમજાવવું, અને તેને પ્રછવું કે તુ તકશીર વાર છે કે તારે કાંઈ જવાબ કરવાનો છે.

જો તે તહેમતવાળો હું તકશીરવાર છું એવો જવાબ આપે, તો તે જવાબ માજિસતરેટ દફતરમાં લખી લેવો; અને તે ઉપરથી પોતાની નજરમાં આવે તો માજિસતરેટ તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને મુખત્યાર છે.

તહેમતવાળાનો જ ૨૫૬ જો તે તહેમતવાળો જવાબ આપવાની ના કેહે વાખ. — અથવા જવાબ આપે નહીં અથવા મારો ઇનસાફ થવો જોઈએ એવો હાથ કરે તો તેને પોતાનો જવાબ કરવાનું

અને પોતાને પુરાવો રજુ કરવાનું ફરમાવવું, અને તે પોતાનો જવાબ કરતો રાય ત્યારે, કોઈ પણ વખતે ફરીયાદી તરફનો કોઈ પણ સાહેદ કોરટમાં અથવા કોરટની મદાનની હદમાં હાજર રાય તેને પાછો બોલાવીને તેની ઉપર તપાસણી કરવાની તો તહેમતવાળાને રજા આપવી.

• જો તહેમતવાળો કાંઈ લખેલો જયકર આપશે તો તે દફતરમાં માલસતરેટ ફાઇલ કરવો.

તહેમતવાળાની અરજ ઉપરથી પુરાવોર જુરવાની જરૂર પાડવા બાબત પ્રોસેસ.

રપ૭ કાંઈ પણ શાહેદની તપાસણી અથવા ઉલટ તપાસણી કરવા સારૂ [પછી તે મુકદમામાં તે શાહેદને અગાઉ તપાસ્યો હોય કે નહીં હોય તોપણ] તેને હાજર થવાની જરૂર પાડવા બાબત અથવા કાંઈ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ રજુ કરવાની જરૂર પાડવા બાબત કાંઈ પણ પ્રોસેસ કાઢાડવાની તહેમતવાળો માલસતરેટને અરજ કરે, અને સદરહુ અરજ તસ્દી આપવા સારૂ અથવા વીલંબ કરવા સારૂ અથવા ઇનસાફનો હેતુ પાર ના પડે એમ કરવા સારૂ કરી છે એવું તેને દેખાઈ ન આવે તો માલસતરેટ તે પ્રોસેસ કાઢાડવું જોઈએ તે સખખ ગાલિસતરેટ દફતરમાં લખવો.

સદરહુ અરજીપરથી કોઈપણ શાહેદને સમન કરતાં પહેલાં તે ઇનસાફના કારણ સારૂ તે શાહેદને હાજર થવામાં જે વાજબી ખરૂં થાય તે કોરટમાં અનામત મુકદમાએ રૂમાવવાને માલસતરેટ મુખત્યાર છે.

ગુને ના સાબિત થયાનો ઠરાવ.

રપ૮ આ બાબ પ્રમાણે જે મુકદમામાં તહેમતનામું તઈયાર કર્યું હોય તે મુકદમામાં જો માલસતરેટ એમ કહેવાય કે તહેમતવાળો તકસીરવાર નથી તો તેણે ગુને નાસાબિત થયાનો હુકમ દફતરમાં નોંધવો.

ગુને સાબિત થયાનો ઠરાવ.

સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુકદમામાં જો તહેમતવાળો તકસીરવાર છે એમ માલસતરેટ ઠરાવે તો તેણે કાયદા પ્રમાણે તેની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કરવો.

ફરીયાદીની ગેરહાજરી.

રપ૯ જ્યારે ફરીયાદ થયા ઉપરથી કામ ચલાવવું માંડ્યું હોય અને મુકદમાની સુનાવાણી માટે મુકદ્દર કરેલે કોઈપણ દીવસે ફરીયાદી ગેરહાજર હોય અને ગુને કાયદા પ્રમાણે માંડીવાળવાનો અધિકાર હોય તો આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં તહેમતનામું તઈયાર કરવાની અગાઉ કોઈપણ વખતે પોતે દુરસ્ત ધારે તો માલસતરેટ તહેમતવાળાને છોડી મુકવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૨૨ માં.

સંક્ષેપરીતે ઇનસાફ કરવા બાબત.

સંક્ષેપરીતે ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર.

૨૬૦ આ કાયદામાં ગમે તે કહ્યું હોય છે છતાં:—

(૧) જિલ્લા માલસતરેટ,

(૨) પહેલા વરગત્તા જે માલસતરેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેષ કરીને અધિકાર આપ્યા હોય તે માલસતરેટ, અને

(૩) માલસતરેટની જે બેચને પહેલા વરગત્તા માલસતરેટનો અધિકાર આપ્યા હોય અને જેને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેષ કરીને

અધિકાર આપ્યા હોય તે બેચ હેઠળ લખેલા સઘળા અથવા હરકોઈ ગુન્હાનો ઇનસાફ સંક્ષેપ રીતે કરવાને મુખત્યાર છે.

- [અ] જે ગુન્હા મોતની, સમુદ્ર પોરની, અથવા છ મહિના કરતાં વધતી ગુલ તની કેદની શિક્ષા કરવા લાયક નહીં હાય તેવા ગુન્હા;
- [બ] હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૬૪ મી, ૨૬૫ મી અને ૨૬૬ મી, કલમ પ્રમાણે કાટલાં તથા માપ સંબંધી ગુન્હા;
- [ક] તેજ કાયદાની ૩૨૩ મી કલમ પ્રમાણે વ્યથા;
- [ડ] તેજ કાયદાની ૩૭૯ મી અથવા ૩૮૦ મી અથવા ૩૮૧ મી કલમ પ્રમાણે ચોરી—ચોરીની મીલકતની કિંમત પચાસ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં હોય ત્યારે.
- [ઘ] તેજ કાયદાની ૪૧૧ મી કલમ પ્રમાણે ચોરીની મીલકત દેવી અથવા રાખવી સદરૂ મીલકતની કિંમત પચાસ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં હાય ત્યારે;
- [ઙ] તેજ કાયદાની ૪૧૪ મી કલમ પ્રમાણે ચોરીની મીલકત સંતાડવામાં અથવા તેની વ્યવસ્થા કરવામાં મદદ કરવી—સદરૂ મીલકતની કિંમત પચાસ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં હોય ત્યારે.
- [ગ] તેજ કાયદાની ૪૨૭ મી કલમ પ્રમાણે બિગાડ;
- [હ] તેજ કાયદાની ૪૪૮ મી કલમ પ્રમાણે ગૃહપ્રવેશ;
- [આઈ] તેજ કાયદાની ૫૦૪ થી ૫૦૬ મી કલમ પ્રમાણે સુલેહનો ભંગ કરવાના ઇરાદાથી અપમાન કરવું, અને તેજ કાયદાની ૫૦૬ થી ૫૦૮ મી કલમ પ્રમાણે સાપરાધ ધમકી,
- [જ] ઉપર કહેલા ગુન્હાઓમાંના કોઈ પણ ગુન્હામાં મદદગારી કરવી.
- [કે] ઉપર કહેલા ગુન્હાઓમાંના કોઈ પણ ગુન્હા કરવાની કોશિસ—તે કોશિસ ગુન્હા હોય ત્યારે.

પણ એવું કરાવું છે કે જે મુકદ્દમાં કોઈ જુલ્મા માણસે ૩૪ મી કલમ પ્રમાણે આપેલા વિશેષ અધિકાર ચલાવતો હોય તેવા કોઈ પણ મુકદ્દમાનો ઇનસાફ સંક્ષેપ રીતે કરવો નહીં.

માણસેટની જેબે ૨૬૧. માણસેટની જે કોઈ બેચને બીજા અથવા ચને આજો અધિકાર ત્રીજા વરગતા માણસેટનો અધિકાર આપેલો હાય તે બેચને આપ્યા હાય તેબેચ અને ફેઠળ લખેલા સઘળા ગુન્હાઓનો અથવા તે બેચને અધિકાર આપવા આમાંના કોઈ પણ ગુન્હાનો સંક્ષેપ રીતે ઇનસાફ કરવા નો અધિકાર આપવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે:—

- (અ) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૭૭ મી, ૨૭૮ મી, ૨૭૯ મી, ૨૮૫ મી, ૨૮૬ મી, ૨૮૭ મી, ૨૯૦ મી, ૨૯૨ મી, ૨૯૩ મી, ૨૯૪ મી, ૩૨૩ મી, ૩૩૪ મી, ૩૩૬ મી ૩૪૧, ૩૫૨ મી, ૪૨૬ મી તથા ૪૪૭ મી કલમ વિરૂદ્ધ ગુન્હા;

- (બ) મ્યુનિસિપાલ આક્ટો વિરૂદ્ધ અને શેરેનું જતન કરવા બાબત જે કલમો પોલીસ આક્ટોમાં છે તે કલમો વિરૂદ્ધ જે ગુન્હા માટે ફકત ફંડની, અથવા

• એક મહિના સુધીની મુદતની ફેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હા,

(ક) ઉપર કચેલા ગુન્હાઓમાંના કોઈ પણ ગુન્હામાં મદદચારી;

(ડ) ઉપર કચેલા ગુન્હાઓમાંના કોઈ પણ ગુન્હા કરવાની કોશિસ—તે કોશિસ ગુન્હા હોય ત્યારે.

સમનના તથા વારંટના મુકદમા માટે કામ ચલાવવાની જે રીત છે તે રીત લાગુ પાડવા ગાખત. ફેદની હદ.

૨૬૨. આ બાબ પ્રમાણે ઇનસાફ ફરતી વખતે સમનના મુકદમા માટે ફરમાવેલી રીત પ્રમાણે સમનના મુકદમામાં કામ ચલાવવું અને વારંટના મુકદમા માટે ફરમાવેલી રીત પ્રમાણે વારંટના મુકદમામાં કામ ચલાવવું, પણ આ કાયદામાં આગળ કહેલી બાબતોમાં તેમ કરવું નહીં. આ બાબ પ્રમાણે હરકોઈ ગુન્હા સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવે ત્યારે ત્રણ મહિના કરતાં વધારે મુદતની ફેદની શિક્ષાના હુકમ કરવો નહીં.

જે મુકદમામાં અપીલ ચાલતી ન હોય તે મુકદમાનું દફતર.

૨૬૩. જે મુકદમામાં અપીલ ચાલતી નહીં હોય તે મુકદમામાં માલસ્ટ્રેટને અથવા માલસ્ટ્રેટોની બેચને શા હેદાનો પુરાવો દફતરમાં દાખલ કરવાની અથવા પદ્ધતી પ્રમાણે તોહમતનામું તૈયાર કરવાની જરૂર નથી; પણ સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે એવાં પત્રકમાં હેઠળ લખેલી વિગત માલસ્ટ્રેટ અથવા માલસ્ટ્રેટોની બેચ દાખલ કરવી.

(અ) અનુક્રમે ચઢતો નંબર.

(બ) ગુન્હા થયાની તારીખ.

(ક) રિપોર્ટની અથવા ફરીયાદની તારીખ;

(ડ) ફરીયાદી હોય તો તેનું નામ,

(ઈ) તોહમતવાળાનું નામ, તેના બાપનું નામ, તથા તેનું રહેવાનું ઠંઠાણ;

(ફ) જે ગુન્હાની ફરીયાદ થઈ હોય તે ગુન્હા તથા કોઈ ગુન્હા સાબિત થયા હોય તો તે ગુન્હા અને ૨૬૦ મી કલમની રકમ (ડ), રકમ (ઈ) અથવા રકમ (ફ) માં આવે એવી બાબતોમાં જે મીલકતના સંબંધમાં ગુનો કરાયો હોય તે મીલકતની કીમત;

(ગ) તોહમતવાળાનો જવાબ તથા તેની જમાની (જો હોય તો);

(હ) ગુના બાબત ઠરાવ અને ગુનો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરાયો હોય તો તેનાં કારણનો મુખતેસરમાં મજકર;

(આઈ) શિક્ષાનો હુકમ અથવા બીજી આખરનો હુકમ; અને

(જ) જે તારીખે કામ પૂરું થયું તે તારીખ.

જે મુકદમામાં અપીલ ચાલતી હોય તે મુકદમાનું દફતર.

૨૬૪. જે મુકદમાનો ઇનસાફ કોઈ માલસ્ટ્રેટ અથવા બેચ સંક્ષિપ્ત રીતે કરે અને જેમાં અપીલ ચાલતી હોય તેવા દરએક મુકદમામાં તે માલસ્ટ્રેટ અથવા બેચે શિક્ષાની હુકમ કરતાં પહેલાં ફેસલો દફતરમાં દાખલ કરવો અને તે ફેસલામાં સાક્ષી પુરાવાનો સાર દાખલ કરવો અને ૨૬૩ મી કલમમાં કહેલી

વિગત પણ દાખલ કરવી,

ફક્ત સદરહુ પ્રજારનો ફેસલો આ કલમ લાગુ હોય તેવા મુકદમાઓનાં ફક્તર છે એવું સમજવું.

ફક્તર અને ફેસલા ની ભાષા.

૨૬૫. ૨૬૩મી કલમ પ્રમાણે તથ્યાર કરેલાં ફક્તર તથા ૨૬૪મી કલમ પ્રમાણે ફક્તરમાં દાખલ કરેલા ફેસલા પ્રમુખ અધિકારીએ અંગ્રેજીમાં અથવા કોરટની ભાષામાં, અથવા તે પ્રમુખ અધિકારી જે કોરટના પ્રત્યક્ષ તાબામાં હોય તે કોરટ ફરમાવે તે પોતાની સ્વભાષામાં લખવા.

બેચને કસાર્કના ખયાનો અધિકાર આપવાનો અપત્યાર છે.

માલસતરોટોની જે બેચને ગુન્હાઓનો સંક્ષિપ્તરીતે ઇન સાફ કરવાને અધિકાર આપેલો હોય તે બેચ જે કોરટના પ્રત્યક્ષ તાબામાં હોય તે કોરટે આ બાબત નિર્ણય કોઈ અમલદાર પાસે સદરહુ ફક્તર અથવા ફેસલો તથ્યાર કરાવ

વાનો અધિકાર તે બેચને આપવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે. અને એ પ્રમાણે તથ્યાર કરેલાં ફક્તર ઉપર અથવા ફેસલા ઉપર તે બેચના જે મંબર હાજર રહીને કામમાં લાગ લેતા હોય તેવા દરએ, મંબરે સહી કરવી.

બાબ ૨૩ મો

હાઈકોરટની આગળ તથા સેસન કોરટની આગળ ઇનસાફ ચલાવવા બાબત.

અ.—પ્રથમ નીચે.

“હાઈ કોરટ” એ શબ્દોની વ્યાખ્યા.

૨૬૬. ૩૦૭ મી કલમ શીવાય આ બાબમાં “હાઈ કોરટ” એ શબ્દોનો અર્થ વિક્ટોરિયાની કારકિર્દીના ચોવીસમા તથા પચીસમાં વરસના રટાટયુટના ૧૦૪ થા બાબ પ્રમાણે ઇનસાફની જે હાઈ કોરટ સ્થાપી હોય અથવા સ્થાપાની હોય તે હાઈ કોરટ એવો સમજવો, અને તેમાં પંજબની ચીફ કોરટનો તથા બીજી જે કોરટોનો ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સીલ વખતે વખતે ઈંગ્લિશ બ્યાન્ડેટમાં જરૂરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને આ બાબનાં કારણ સારૂ હાઈકોરટ ઠરાવે એવી કોરટોનો સમાવેશ થાય છે.

હાઈકોરટની આગળ ઇનસાફ જ્યુરીથી કરવો.

૨૬૭. હાઈકોરટની આગળ આ બાબ પ્રમાણે સઘળા મુકદમાઓનો ઇનસાફ જ્યુરીથી કરવો.

અને આ કાયદામાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં આ કાયદા પ્રમાણે અથવા વિક્ટોરિયાની કારકિર્દીના ચોવીસમા તથા પચીસમા વરસના રટાટયુટના ૧૦૪ થા બાબ પ્રમાણે સ્થાપેલી કોઈ પણ હાઈકોરટના સેટર્સપેટ પ્રમાણે કોઈ હાઈકોરટની પાસે મોકલેલા સઘળા ફેસલારો મુકદમામાં, જે તે હાઈ કોરટ ફરમાવે તે, ઇનસાફ જ્યુરીથી કરવાનો અધિકાર છે.

સેશન કોરટની આગળ ઇનસાફ જ્યુરીથી કરવો અથવા આસેસ

૨૬૮. સેશન કોરટની આગળ સઘળા મુકદમાઓનો ઇનસાફ જ્યુરીથી અથવા આસેસરોની મદદથી કરવો.

રેતી મદદથી કરવો.

સેસન કોર્ટની આગળ ઇનસાફ જ્યુરી થી કદવાનો હુકમ કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

૨૬૯ કોઈપણ સેસન કોર્ટની આજુ સઘળા ગુનાઓ નો અથવા કોઈ પણ અમુક વરગતા ગુનાઓનો ઇનસાફ કોઈ પણ જિલ્લામાં જ્યુરીથી કરવો એવું સ્થાનિક સરકાર સરકારી જોડીટમાં હુકમ પ્રસિદ્ધ કરીને ફરમાવવાને અને વખતે વખતે તે હુકમ રદ કરવાને અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાને મુખત્યાર છે.

જ્યારે કેટલાંકે જુનાનું તહેામત તહેામતવાળા ઉપર એક જ ઇનસાફની વખતે મુકવામાં આવ્યું હોય અને તેમાંના ઘોડા એક ગુનાઓના ઇનસાફ જ્યુરીથી થઈ શકે અને ઘોડાએકનો ઇનસાફ તેવી રીતે ન થઈ શકે એમ હોય ત્યારે તે સઘળા ગુના કાઢે તેના ઇનસાફ જ્યુરીથી કરવો.

સેસન કોર્ટની આગળ ઇનસાફનું કામ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે ચલાવવું.

૨૭૦ સેસન કોર્ટની આગળ જે જે ઇનસાફ થાય તે માં ફરિયાદનું કામ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે ચલાવવું.

ખ— કામ ચલાવવાની સરૂઆત.

ઇનસાફની સરૂઆત

૨૭૧ જ્યારે ઇનસાફ સરૂ કરવાને કોર્ટ તૈયાર હોય ત્યારે તેની આગળ તહેામતવાળાએ હાજર થવું અથવા તે ન આવ્યો અને તહેામતનાનું કોર્ટમાં વાંચી સંભળાવવું તથા તેન સમજાવવું અને તેને પુછવું કે જે ગુનાનું તહેામત મુક્યું છે તેનો તું તકસીરવાર છે કે તારો ઇનસાફ થાય એવો તું દાવો કરે છે.

તકસીરવાર છું એવો જવાબ આપવો,

જો તહેામતવાળો એવો જવાબ આપે કે હું તકસીરવાર વાર છું તો તે જવાબ દફતરમાં દાખલ કરવો અને તે ઉપરથી તે તહેામતવાળાને ગુનેગાર ઠરાવવો.

જવાબ દેવાની તાકીદથી અથવા ઇનસાફ કરવાનું કહેવું.

૨૭૨. જો તહેામતવાળો જવાબ આપવાની તાકીદ આપે જવાબ આપે નહીં અથવા મારો ઇનસાફ થવો જોઈ એ એવો દાવો કરે તો કોર્ટે જ્યુરીને અથવા આસેસરો આ પ્રમાણે પસંદ કરીને તે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ કરવા માંડવો.

કાયદામાં આગળ કહ્યા એક પછી એક કેટલાંક ગુનેગારોનો ઇનસાફ તે જ જ્યુરીથી અથવા આસેસરોથી કરવા આપત.

પણ એવું ડગવ્યું છે કે આ કાયદામાં આગળ હરકતલે વાનો જે હુકમ કહ્યો છે તેને અનુસરીને કોર્ટને ચોખ્ખા લાગે તેટલા તહેામતવાળા રાખસોના એક પછી એક જ્યુરી તે ઇનસાફ તેની તે જ જ્યુરી કરી શકે, અથવા તેના તે જ આસેસરો તે ઇનસાફના કામમાં મદદ કરી શકે.

સાબિત ન થઈ શકે એવાં તહેામતનામાં ઉપર નોંધ.

૨૭૩ હાઈકોર્ટની આગળ ઇનસાફ ચાલે તેમાં જે રાખસની ઉપર તહેામત મુક્યું હોય તે, રાખસનો ઇનસાફ સરૂ થતાં પહેલાં કોઈપણ વખતે તે હાઈકોર્ટને એમ જણાવ કે તહેામતનાનું અથવા તેનો કોઈ ભાગ સાબિત થઈ શક્યો ન

હી એ સ્પષ્ટ છે ત્યારે જડને તેતમાતનામાં ઉપર તે મતલબની એક નોંધ કરવી.
નોંધનું રૂબ. સદરહુ નોંધનું રૂબ એવું થશે કે, પ્રસંગ પ્રમાણે તહો
મતનાંમા ઉપરથી અથવા તેના આગ ઉપરથી ચલાવવાનું કામ બધું થશે.

ક્ર—જ્યુરી પસંદ કરવા બાબત.

જ્યુરીમાં ફેટલાં મા ૨૭૪ હાઇકોર્ટની આગળ ઇનસાફ થતી વખતે જ્યુ
ણસો જોઈએ. રીમાં નવ માણસો હોવાં જોઈએ.

સેશનકોર્ટની આગળ જ્યુરીથી ઇનસાફ થતી વખતે, ત્રણ કરતાં ઓછી ન હો
ય અને નવ કરતાં વધી ન હોય એવી જે વીષમ સંખ્યા સ્થાનિક સરકાર કોઈ પ
ણ અમુક જલ્લાને અથવા તે જલ્લામાં કોઈ પણ અમુક વર્ગના ગુન્હાઓને લાગુ
પડે એવા હુકમથી વખતે વખતે ફરમાવે તે સંખ્યા જ્યુરીના માણસોની હોવી જો
ઈએ.

યુરોપિયન અથવા
અમેરીકન ન હોય એ
વા સખસોનો સેશન
કોર્ટની આગળ ઇન
સાફ કરવાસારૂ જ્યુરી.

ચીઠીકાહાડીને જ્યુ
રો પસંદ કરવા.

૨૭૫ યુરોપિયન અથવા અમેરીકન ન હોય એવા
કોઈ સખસના ઇનસાફ સેશન કોર્ટની આગળ જ્યુરીથી
કરવામાં આવે ત્યારે જો તે સખસની ઇચ્છા હોય તો તે
જ્યુરીમાં અર્ધાધિક યુરોપિયન અથવા અમેરીકન ન હો
ય એવા માણસો હોવા જોઈએ.

૨૭૬ જ્યુરો સુટી કાહાડવા તે જ્યુરર તરફે કામ ક
રવાસારૂ સમન કરેલા માણસો મધેથી હાઇ કોર્ટ વખ
તે વખત કાનુન કરીને ફરમાવે તેવી રીતે ચીઠી કાહા
ડીને સુટી કાહાડવા.

વિષેય કગવ.

હાલનો રીવાજકા
યમ રાખ્યો.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે—

પ્રથમ.—આ કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ કોર્ટને માટે
કાનુનો કાહાડવામાં આવે ત્યાંહાં સુત્રી તે કોર્ટમાં જ્યુર
રો પસંદ કરવાની બાબતમાં જે રીવાજ હાલ ચાલુ હો
ય તે રીવાજ પ્રમાણે ચાલવું;

જે માણસોને સમ
ન ન કર્યા હોય તે
ક્યારે સુટી કાહાડવા
લાયક છે.

બીજું—સમન કરેલા માણસો પુરતા ન હોય તો બીજા
જે માણસો હાજર હોય તે મધેથી કોર્ટની રજા લઇને
જ્યુરોની જોઈતી સંખ્યા પસંદ કરવાનો અધિકાર છે,
અને

વિશેષ જ્યુરોની
આગળ ઇનસાફ.

ત્રીજું—ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોમાં—

(અ) તહોમકવાળા સખસની ઉપર મોતની શિક્ષા કરવા લાયક કેઈ ગુન્હો ક
રવાનું તહોમત મુકયું હોય તો, અથવા

(બ) બીજા કોઈ મુદ્દામાં હાઇકોર્ટનો કોઈ જડજ ફરમાવે તો.

આ કાયદામાં આગળ વિશેષ જ્યુરીની જે ટીપ કહી છે તે ટીપ મધેથી જ્યુર
રો સુટી કાહાડવા.

જ્યુરોના નામ

૨૭૭ જ્યુરર સુટી કાહાડવામાં આવતા બધા તેમ

બોલાવવાં.

તેમ તે દરએકનું નામ મોટથી બોલાવવું અને તે હાજર થાય એટલે તેહોમતવાળાને પુછવું કે એ જ્યુરરથી તારો ઇનસાફ થાય એમા તેને હરકત નથી.

જ્યુરરોબાબતહરકત.

તે વખતે જ્યુરર બાબત તેહોમત વાળો અથવા ફરીયાદનું કામ ચલાવનારો હરકત લેવાને મુખત્યાર છે, અને તે હરકતના જે શરણ હાય તે કહેવાં.

કારણો કહ્યા વગર હરકત.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, હાઇકોર્ટમાં સરકારની તરફથી આઠ સંખ્યા સુધી અને જે સખસની અથવા સખસોની ઉપર તેહોમત મુક્યું હોય તે સખસની અથવા સખસોની તરફથી આઠ સંખ્યા સુધી કારણો કહ્યા વગર હરકતો લેવા દેવી. હરકતનાં કારણો.

૨૭૮, કોઈ જ્યુરર બાબત હેઠળ લખેલાં કારણોમાંનાં કોઈ પણ કારણ પરથી હરકત લીધી હોય અને કોર્ટની ખાત્રી થાય એવી રીતે તે સાબિત થાય તો તે હરકત મંજૂર રાખવી.

(અ) તે જ્યુરર અનુમાન પ્રમાણે અથવા ખરેખરો પક્ષપાતી છે.

(બ) જાતનું કાંઈ કારણ. જેમકે પરદશના વતની હોવું, અથવા કોઈ પણ આલુ કાયદાથી અથવા કાયદા પ્રમાણે અમલ થતો હોય એવી કોઈ પણ કાનુની ફરમાવેલી ચોગ્યતામાં ખામી હોવી, અથવા ૨૧ વરસની અંદરની વયના અથવા સાઠ વરસની વતી વયના હોવું;

[ક] તેણે પોતાની રીતથી અથવા ધર્મ સબંધી સંકલ્પથી કુનિયાંદારીની વાતોની સઘળી ચીજો તણ દીધી છે,

(ડ) તે કોર્ટ મધે અથવા તેના હાથ તળે કાંઈ હુકા ધરાવે છે;

(ધ) તે પોલીસનું કાંઈ કામ કરે છે અથવા પોલીસનું કાંઈ કામ તેને સોંપેલું છે

[દ] તેની ઉપર કોઈ પણ ગુન્હો સાબિત થયો છે જે પરથી તે કોર્ટની નજરમાં જ્યુરીમાં કામ કરવાને તે ચોગ્ય થાય;

(ગ) જે ભાષામાં શાહિદી આપતી હોય તે ભાષા અથવા જ્યારે તે શાહિદી સમજાવતી હોય ત્યારે જે ભાષામાં તે સમજાવતી હોય તે ભાષા સમજવાને તે અશક્ત છે.

(હ) ખીજ કોઈ હકીકતથી તે કોર્ટની નજરમાં, તે જ્યુરર તરીકે ના લાયક થાય તે હકીકત.

• હરકત વિષે ઠરાવ.

૨૭૯. કોઈ જ્યુરર બાબત જે હરકત લેવામાં આવે તે દરએક હરકત વિશે કોર્ટે ઠરાવ કરવો અને તે ઠરાવ હકતરમાં મોંઘવો અને તે આખરનો છે એવું સમજવું.

જે જ્યુરરની વિરૂદ્ધ હરકત મંજૂર કરવામાં આવે તે જ્યુરરની જગ્યા પુરવા બાબત.

જો તે હરકત મંજૂર કરવામાં આવે, તો તે જ્યુરરને કોર્ટમાં સમન મુજબ હાજર થયેલા અને ૨૭૬ માં કલમથી ઠરાવેલી રીતે ચુટી કાઢાડેલા ખીજ કોઈ પણ જ્યુરરને નિમ્નો; અથવા કુતેવો ખીજ કોઈ જ્યુરર હાજર ન હોય તો જેનું નામ જ્યુરરોની ટીપમાં રાખ

અથવા જે માણસ ફોરટેની નજરમાં તે જ્યુરીમાં કામ કરવાને યોગ્ય જાણાય એવો બીજો જે માણસ ફોરટેમાં હજાર હાય તે માણસને નિમવો, પણ એવું કરાવ્યું છે. કે સદરહું જ્યુરર અથવા બીજા માણસ બાબત ૨૭૮ ની કલમ પ્રમાણે હરકત લીધી ન હાય અને મનુર રાખી ન હાય તો તેમ કરવું.

જ્યુરીનો અગરેસર.

૨૮૦ જ્યારે જ્યુરોને પસંદ કરવામાં આવે ત્યારે

તેમણે ખોતાનામાંથી એક જાણને અગરેસર નીમવો.

તે અગરેસરે જ્યુરીની તકરારોમાં ઉપરીપણું કરવું. જ્યુરીનો ઠરાવ ફોરટેને કહી સંભળાવવો, અને જ્યુરીને અથવા તેમાંના કાંઈ પણ જ્યુરરને કાંઈ ખબર જોઈ તો હાય તે ફોરટે પાસેથી પુછી લેવી.

જડજને વ્યાજબી લાગે એટલા વખતમાં જો જ્યુરીમાંના કાંઈ જાણ કોઈ અગરેસર નીમવામાં એકમત ન થાય તો તેની નિમણૂક ફોરટે કરવી.

જ્યુરોને સમ ખવડાવવા બાબત.

૨૮૧ જ્યારે અગરેસર નિમવામાં આવે ત્યારે સન

૧૮૭૩ ના હિંદુસ્તાનના સમના આક્ટ પ્રમાણે જ્યુરોને સમ ખવડાવવા.

જ્યુરર હાજર રહેતો બાંધ થાય ત્યારે કેમ કરવું.

૨૮૨ જ્યુરીથી ઇનસાફનું કામ ચાલતું હાય તે દર

મિયાનમાં જ્યુરીનો ઠરાવ કહી સંભળાવતાં પહેલાં કો

પણ વખતે; કાંઈ પુરતા કારણસર કોઈ જ્યુરર તે ઇનસા

ફનું કામ પૂરું થતાં સુધી હાજર ન થઈ શકે અથવા કોઈ જ્યુરર ઝેરહાજર રહે અને તેને હાજર ન કરી શકાય એવું હોય અથવા જે ભાષામાં શહેદી આપતી હાય તે ભાષા કોઈ જ્યુરર સમજી શકતો નથી અથવા તે શહેદી સમજાવતી હાય ત્યારે જે ભાષામાં તે સમજાવતી હાય તે ભાષા સમજી શકતો નથી એવું જો દખા થયે તો, એક નવો જ્યુરર માંડે લેવો અથવા તે જ્યુરીને રજા આપવી. અને નવો જ્યુરી પસંદ કરવી.

સદરહું પ્રસંગોમાંના દર એક પ્રસંગે ઇનસાફ નવેસરથી કરવો.

કેદી માંડે હાય

૨૮૩ જ્યારે કેદી પાંજરામાં રહેવાને અશક્ત થાય

ત્યારે જ્યુરીને રજા આ

ત્યારે જ્યુરીને રજા આપવાને પણ જડજ મુખત્યાર છે.

પવા બાબત.

૬.—આસેસરો પસંદ કરવા બાબત.

આસેસર કેવી રીતે પસંદ કરવા.

૨૮૪ જ્યારે ઇનસાફ આસેસરોની મદદથી કરવાને

હોય ત્યારે આસેસર તરફે કામ કરવાને સમન કરેલા માણસોમાંથી જડજને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે બે અથવા વધારે માણસો ચુંટી કાઢાડવા.

આસેસરથી હાજર થવાનું ન હોય ત્યારે કેમ કરવું.

૨૮૫. આસેસરોની મદદથી કોઈ ઇનસાફનું કામ ચાલતું હોય તે દરમિયાનમાં જો ઠરાવ થતાં પહેલાં કોઈ પણ વખતે કાંઈ પુરતા કારણસર કોઈ આસેસર તે ઇનસાફનું કામ પૂરું થતાં સુધી હાજર ન થઈ શકે અથવા ઝેરહાજર રહે અને તેને હાજર કરવાનું બની શકે નહીં તો બાકીના આસેસરની

અથવા આસેસરોની મદદથી તે ઇનસાફતું કામ ચલાવવું.

જે સંઘના આશેમરો હાજર થતા અટકે અથવા ગેરહાજર રહે તેો કામ ચલાવવાનું બંધ રાખવું અને નવા આસેસરોની મદદથી ઇનસાફતું કામ નવેસરથી ચલાવવું છે.—ફીયાદી તરફનો તથા તહોમતવાળા તરફનો મુકદ્દમો પુરો થતાં મુઝી ઇનસાફતું કામ.

ફીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફનો મુકદ્દમો શરૂ કરવાબાબત

૨૮૬ જયુગે અથવા આસેસરો મુઝી કાહાડવામાં આવ્યા બાદ ફીયાદનું કામ ચલાવનારે હિંદુસ્તાનના ફીજ દારી કાયદામાંથી અથવા જીજ્ઞ કાયદામાંથી જે ગુન્હાનું તરોમત મુકયુ હોય તે ગુન્હાનું વર્ણન વાંચીને તથા કયા પુવા ઉપરથી તે તહોમતવાળાની તકશીર શાખિત કવાની આશ રાખે છે તે હુકમ મા ફીજી જાણાવીને પોતાનો મુકદ્દમો શરૂ કરવો.

શાહેદાની જખાની

૫છી ફીયાદનું કામ ચલાવનારો પોતાના શાહેદાને તપાસે.

માલુમ્મેટની આગળ તહોમતવાળાએ આ પેછી જખાનીને પુરાવો ગાળવો.

૨૮૭. તહોમતવાળાની જે જખાની કમીટ કરનારા માલુમ્મેટ અથવા તેની રૂબરૂ ચોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરી હોય તે જખાની ફીયાદનું કામ ચલાવનારે રજુ કરવી અને તે પુરાવા દાખલ વાંચવી.

પ્રથમ ચોકશીની વખતે અપેલો પુરાવો દાખલ થઈ સફરો.

૨૮૮. કમીટ કરનારા માલુમ્મેટની આગળ તહોમતવાળાની સમક્ષ કોઈ શાહેદની જખાની ચોગ્ય રીતે લેવા માં આવી હોય તે જખાની કોરટમાં અધ્યક્ષ સ્થાને બેસનાર જડજની નજરમાં આવે તો, જે સદરહુ શાહેદને તેની તપાસ કરવામાં આવે તો તે કામમાં પુરાવા દાખલ ગાળવાનો અધિકાર છે.

ફીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના શાહેદાની જખાની લીધા પછી કેમ કવું.

૨૮૯. ફીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના શાહેદાની જખાની અને તહોમતવાળાની જખાની (જે હોય તો) પુરી થઈ રહે ત્યારે તહોમતવાળાને પુછવું કે તારે પુરાવો રજુ કરવો છે કે નહીં.

તે કહે કે મારે પુરાવો રજુ કરવો નથી તો ફીયાદનું કામ ચલાવનારે પોતાની તરફના મુકદ્દમાનો સાર કહી સંભળાવવો, અને જો કોરટની નજરમાં એવું આવે કે તહોમતવાળાએ ગુન્હો કર્યો છે એવો કાંઈ પુરાવો નથી તો ૫છી આસેસરોની મદદથી જે કામમાં ઇનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકશીરવાર નથી એવો ડરાવ દફતરમાં દાખલ કરવાને. અથવા જે કામમાં જુરૂદથી ઇનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકશીરવાર નથી એવો ડરાવ કહી સંભળાવવાનું જુરૂરીને ફરમાવવાને કોરટ મુખ્યમાર છે.

જે તહોમતવાળો અથવા કેટલાએક તહોમતવાળાઓ પોતા હરકેઈ તહોમતવાળો કે જે કે મારે પુરાવો રજુ કરવો છે અને કોરટની નજરમાં એમ આવે કે તહોમતવાળાએ ગુન્હો કર્યો છે એવો કાંઈ પુરાવો નથી તો ૫છી આસેસરોની મદદથી જે કા

મમાં ઇનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકશીરવાર નથી એવો ઠરાવ. દ્વિતરમાં દાખલ કરવાને, અથવા જે કામમાં જ્યુરીથી ઇનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકશીરવાર નથી એવો ઠરાવ કહી સંભળાવવાનું જ્યુરીને ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જો તોહોમત વાળો અથવા કોર્ટલાયક તોહોમતવાળાઓમાંના હરકોઈ તોહોમત વાળો એમ કહે કે પુરાવો રજુ કરવો છે, અને કોર્ટની નજરમાં એમ આવે કે તેણે ગુન્હો કર્યો છે એવો પુરાવો છે. અથવા મારે પુરાવો રજુ કરવો નથી એવું તેના કહેવા ઉપરથી ફરીયાદનું કામ ચલાવનાર પોતાની તરફના મુકદ્દમાનો સાર કહી સંભળાવે અને કોર્ટની નજરમાં એમ આવે કે તોહોમતવાળાએ ગુન્હો કર્યો છે એવો પુરાવો છે, તો તોહોમતવાળાને તેના જગાળ કરવા માંડવાનું કોર્ટે ફરમાવવું.

જવાબ.

૨૯૦. પછીતોહોમતવાળો અથવા તેના પ્લીડર પોતાની

તરફનો મુકદ્દમો સરૂ કરવાને મુખત્યાર છે, અને તેણે

તેમાં જે હકીકત ઉપર અથવા કાષ્ટ ઉપર આધાર રાખવાનો પોતાનો ઇરાદો હોય તે હકીકત અથવા કાષ્ટ કહેવો. તથા ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના પુરાવા ઉપર જે જે ટીકા પોતાને જરૂરની લાગે તે કરવી. પછી તે પોતાના શાહેદો હોય તો તેઓને તપાસવાને મુખત્યાર છે, અને તેઓની ઉલટ તપાસણી અથવા ફરી તપાસણી કરવી હોય તો તે કર્યા પછી પોતાની તરફના મુકદ્દમાનો સાર કહી સંભળાવવાને મુખત્યાર છે.

સાહેદાની જખાની લેવા બાબત તથા તે એને સમન કમાવવા બાબત તોહોમતવાળાનો હક.

૨૯૧. જે સાહેદનું નામ તોહોમત વાળાએ અગાઉ ન હોય કહ્યું હોય તે સાહેદ હાજર હોય તો તેની જખાની તોહોમતવાળાને લેવા દેવી; પણ જે માલુમ્મેટે તેનો ઇનસાફ થવા સાડ તેને કમિટ કર્યો હોય તે માલુમ્મેટેને આ પેલી ટાંપમાં જે શાહેદનાં નામ લખ્યાં હોય તે સિવાય બીજા કોઈ પણ સાહેદને સમન કરીને બોલાવવાનો હક ૨૧૧ મી તથા ૨૩૧ મી કલમમાં કહેલા પ્રસંગ સિવાય બીજે પ્રસંગે નથી.

પ્રત્યુત્તર આપવાનો ફરીયાદનું કામ ચલાવનારનો હક.

૨૯૨ જો તોહોમતવાળાએ અથવા તોહોમતવાળાઓમાંના હરકોઈએ ૨૮૯ મી કલમ મુજબ પોતાને પુછ્યા ઉપરથી એવું કહ્યું હશે કે મારે પુરાવો રજુ કરવો છે તો ફરીયાદનું કામ ચલાવનારને પ્રત્યુત્તર આપવાનો હક છે એવું સમજવું.

જ્યુરીએ અથવા આ સેસરોએ કોઈ જગા ન જરૂર નેતા બાબત.

૨૯૩. જ્યારે કોર્ટ એમ ધારે કે જે ગુન્હાનું તરુમત મુકયુ છે તે ગુન્હો જે જગાએ કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું છે તે જગા, અથવા બીજી જ જગાએ ઇનસાફને લગતી મુદ્દાની બીજી કોઈ પણ વાત બન્યાનું કહેવામાં

આવ્યું છે તે જગા જ્યુરીએ અથવા આસેસરોએ નજરે નેતી નેધએ ત્યારે કોર્ટ તે પ્રમણિ હુકમ કરવો, અને કોર્ટના કોઈ અમલદારના હુવાસામાં તે જ્યુરીને આસેસરોને એકઠા તે જગાએ લઈ જવા, અને તે જગા કોર્ટે નીમેલા કોઈ પણ રાખવું તેઓ

ન દખાડવી.

તે અમલદારે કોરટની રજા શીવાય બીજા કોઈ પણ રાખસને તે જ્યુરીમાંના અથવા આસેસરોમાંના કોઈની જગે બોલાવવા અથવા ચિઠ્ઠીપત્રી વગેરે વડે વ્યવહાર ચલાવવા દેવો નહીં અને કોરટ બીજી રીતે ફરમાવે નહીં તો તે જગા જોવાનું કામ પુરૂં થઈ રહે એટલે તુરત તેઓને પાછા કોરટમાં લઈ જવા.

જ્યુરરની અથવા આસેસરની જખાની ક્યારે લેવાનો અખત્યાર છે.

૨૮૪. કોઈ જ્યુરર અથવા આસેસર સંબંધ રાખનારી કોઈ લગતી હકીકતથી જાતે વાકેફ હોય તો હું એ વાતથી વાકેફ છું એવું જડજને જાહેર કરવાની તેની ફરજ છે, અને પછી બીજા કોઈ શાહેદની માફકજ તેને સમ આપીને તેની તપાસણી ઉસટ તપાસણી અથવા ફરી તપાસણી કરવાનો અધિકાર છે.

જે દીવસ પર જોડક મુલતવી હોય તે દીવસે જ્યુરીએ અથવા આસેસરોએ હાજર રહેવું જ્યુરીને પુરી રાખવા ખાખત.

૨૮૫. જે કોઈ ઇનસાફનું કામ મુલતવી રાખવામાં આવે તો જ્યુરીએ અથવા આસેસરોએ મુલતવી રાખેલી બેઠકે હાજર થવું અને ઇનસાફનું કામ પુરૂં થતાં સુધી પછીની દરએક બેઠકે હાજર રહેવું.

૨૮૬. હાઈકોરટની આગળ કોઈ મુકદમાનો ઇનસાફ એક કરતાં વધારે દિવસ સુધી ચાલે તે દરમિયાનમાં જ્યુરીને એકઠી રાખવા ખાખત તે હાઈકોરટ વખતે વખતે કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે, અને જ્યુરીને તે કોરટના કોઈ અમલદારના હવાલામાં એકઠા રાખવા કે તેમને પોતપોતાને ઘેર પાછા જવા દેવા અને રાખવા તો કિવી રીતે રાખતા તે ખાખત પ્રમુખ જડજ સદરહુ કાનુનોને અનુસરીને કરવાને મુખત્યાર છે.

૨ — જે મુકદમાનો ઇનસાફ જ્યુરીથી કર્યો હોય તે મુકદમાઓમાં ઇનસાફનો છેડો.

જ્યુરીને આદેશ.

૨૮૭. જે મુકદમાનો ઇનસાફ જ્યુરીથી કર્યો હોય તે મુકદમાઓમાં તહોમત જવાબ દેવાનું કામ પુરૂં થઈ રહ્યું અને ફરીયાદનું કામ ચલાવનારને પ્રત્યુત્તર આપવો હોય તો તે પ્રત્યુત્તર આપે એટલે કોરટે જ્યુરીને આદેશ આપવા માંડ્યો તેમા ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના તથા તહોમતવાળાની તરફના શાહેદી પુરાવાનો સાર કહી સંભળાવવો અને જે કાયદા પ્રમાણે જ્યુરીએ ચાલવું તે કાયદો કહવો.

જડજનું કામ.

૨૮૮. સદરહુ મુકદમાઓમાં જડજનું કામ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે છે.

(અ) કાયદાની જે તકરારો ઇનસાફ ચાલતી વખતે નિકળે તે સઘળી તકરારોના અને વિશેષજરીને જે હકીકતો સાબીત કરવાનો વિચાર હોય તે હકીકતોનાં લાગુ પાણા ખાખત તથા કાંઈ પણ પુરાવો દાખલ થઈ શકે કે નહીં તે ખાખત અથવા પક્ષકારોએ અથવા તેમની તરફથી પુછેલા સવાલોની ચોખ્ખતા ખાખત સઘળી તકરારોને ફેસલો કરવો; અને પોતાની નજરમાં આવે તો દાખલ ન થઈ શકે એવો પુરાવો રજુ થતા અટકાવવો; પછી તે પુ

રાજા પ્રાપ્ત પદ્મકરોએ હરકત લીધી રાય કે નહીં હોય તોપણ.

[ખ] ઈનસાફની વખતે પુરાવામાં આપેલા સઘળા દસ્તાવેજોના અરથ તથા અન્ય બાબત ફેસલો કરવો;

[ક] જુદર બાબતોનો પુરાવો આપાય એટલા માટે હકીકતની જે બાબતો સાબિત કરવાની જરૂર રાય તે સઘળી બાબતોનો ફેસલો કરવો;

[ડ] કાંઈ તકરાર નીકળે તેનો નિકાલ પોત કરવો કે જ્યુરીએ કરવો તે બાબત ફેસલો કરવો, અને એ બાબત તેનો ફેસલો જ્યુરીને બદલક છે.

સાહેબી પુરાવાનો સાર કહી સંભળાવતી વખતે પોતાની નજરમાં યોગ્ય જણાય તે હકીકતની કાંઈ તકરાર અથવા કાયદાની અને હકીકતની એ બેઉની બેગી કાંઈ તકરાર તે કામને લગતી હોય તે બાબત પોતાનો અભિપ્રાય જ્યુરીને જણાવવાને જડ ન મુખત્યાર છે.

દ્રષ્ટાંતો.

[અ] જે સખમ તે કામમાં શાહેદ ન હોય તે સખસે કાંઈ મચકુર કહ્યો હોય તે મચકુરનો પુરાવો જે હકીકત પરથી દાખલ થઈ શકે તે હકીકત સાબિત થઈ છે એ સખમ પરથી તે મચકુર સાબિત કરવો વિચાર છે.

તેવી હકીકત હતી એણે સાબિત થયું છે કે નહીં તેનો નિશ્ચય કરવો એ જડનું નું કામ છે જ્યુરીનું કામ નથી.

[બ] જે અસલ દસ્તાવેજ ખોવાઈ ગયાનું અથવા જેનો નાશ થઈ ગયાનું કહેતા હોય તે દસ્તાવેજનો ઉપપુરાવો આપવાનો વિચાર છે.

તે અસલ દસ્તાવેજ ખોવાઈ ગયેલો છે કે નહીં અથવા તેનો નાશ થઈ ગયો છે કે નહીં તેનો નિશ્ચય કરવો એ જડનું કામ છે.

જ્યુરીનું કામ.

રહસ્ય જ્યુરીનું કામ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે છે:—

[અ] મુકદ્દમામાંની હકીકતોની કંઈ બાબત ખરી છે તે નક્કી કરવું અને પછી તે બાબતને આધારે જે ઠરાવ જડનના આદેશ પ્રમાણે કહી સંભળાવવો એ તે ઠરાવ કહી સંભળાવવો;

[બ] કાયદાના સબ્બો સિવાય બીજા જે પારિભાષિક શબ્દોનો તથા જે શબ્દોનો અર્થ અસાધારણ અર્થમાં કર્યો હોય તથા તે નક્કી કરવાની જરૂર હોય તેનો અર્થ નક્કી કરવો, પછી તે શબ્દો દસ્તાવેજમાં આવ્યા હોય કે નહીં તો પાણ;

[ક] જે તકરારોને કાટકા પ્રમાણે હકીકતની તકરારો ગણવી જોઈએ તે સઘળી તકરારોનો ફેસલો કરવો.

[ડ] સામાન્ય મોઘમ વાક્યો હોય તે અમુક પ્રસંગને લાગુ છે કે નહીં તેનો ઠરાવ કરવો, પણ તે વાક્યોના સંબંધ કાલકા પ્રમાણે કામ ચલાવવાની રીત સહાય રાય અથવા તેઓનો અર્થ કાયદાથી નક્કી કરવો હોય તો એ બેઉ પ્રસંગો તેઓનો અર્થ ઠરાવવો એ જડનું કામ છે, જ્યુરીનું નથી.

દ્રષ્ટાંતો,

[અ] બનાં ખુલ બાબત અને ઈનસાફ ચાલે છે.

ખુનમાં અને શિક્ષણીય મનુષ્યવધમાં કેટલો ફર છે તે જ્યુરીને સમજાવવો અને હીકીકોની કઈ કઈ સમજ પ્રમાણે અતી ઉપર ખુનના, અથવા શિક્ષણીય મનુષ્યવધના, યુનો સાબીત થયાનો ઠરાવ કરવો. અથવા કઈ સમજ પ્રમાણે અંચે ગુનો કર્યો નથી એવો ઠરાવ કરવો એ તેઓને કહેવું જરૂરનું કામ છે.

હીકીકોની કઈ સમજ ખરી છે એનો નિશ્ચય કરવો અને જડજનો આદેશ ખરો અથવા ખોટો હોય અને તે પ્રમાણે પોતાનું મત હોય કે નહીં હોય તે પાણુ તે આદેશ પ્રમાણે પોતાનો ઠરાવ કહી સંભળાવવો એ જ્યુરીનું કામ છે.

[બ] તકરાર એવી છે કે કોઈ અમુક બાબત ઉપર કાંઈ શખસે વાજબી મત ધારણ કરેલો કે નહીં—કામ ઘટીત હુંશીઆરીથી અથવા બરાબર મેહેનત કરીને કરેલું કે નહીં.

આમાંની દરએક તકરારનો નિશ્ચય કરવો એ જ્યુરીનું કામ છે.

વીચાર કરવાને એ ૩૦૦ જે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ જ્યુરીથી કર્યો હોય તે મુકદ્દમાં જવા બાબત. કદમાં જડજે પોતાનો આદેશ પુરો કર્યા પછી જ્યુરી

થોપે તાના ઠરાવ બાબત વીચાર કરવાને અકાંતમાં જવાને મુખત્યાર છે.

કોરટની રજા વગર જ્યુર શિવાય બીજા કોઈ શખસે સદરહુ જ્યુરીના કોઈપણ મેમ્બરની જોડે બોલવું નહીં અથવા ચીઠી પત્રી વગેરે વ્યવહાર ચલાવવો નહીં.

ઠગવ કહી સંભળાવવા બાબત. ૩૦૧ જ્યારે જ્યુરી પોતાના ઠરાવ બાબત વીચાર કરી રહે ત્યારે તેમનો જે ઠરાવ હોય તે અથવા તેમાંના અનિકા

વિક્રોનો જે ઠરાવ હોય તે જ્યુરીના અગરસરે જડજને જાણાવવો.

જ્યુરી વાળાઓનાં ૩૦૨ જ્યુરીના સઘળાં માણસો એક મત ન હોય, તો જુદાં જુદાં મત હોય વધારે વીચાર કરવા અકાંતમાં જવાનું તે જ્યુરીને ફરમાવવાને જડજ મુખત્યાર છે. જડજ યોગ્ય ધારે તોટલી મુદત પછી જ્યુરીના સઘળાં માણસો એક મત ન હોય તો પાણુ તે જ્યુરી પોતાનો ઠરાવ કહી સંભળાવવાને મુખત્યાર છે.

દરએક તોટોમત ૩૦૩ કોરટે બીજીરીતે હુકમ કર્યો ન હોય તો જે તોટોમત ઉપરથી તોટોમતવાળાનો ઇનસાફ કર્યો હોય તે સઘળાં તોટોમત બાબત જ્યુરીએ પોતાનો ઠરાવ કહી સંભળાવવો.

જ્યુરીને સવાલ પુછવાનો જડજને અધિકાર છે. એને તેમનો ઠરાવ શો છે તેનો નિશ્ચય કરવાસાથે જે સવાલો પુછવાની જરૂર હોય તે સવાલો તેઓને પુછવાને જડજ મુખત્યાર છે.

સવાલો તથા જવાબો ૩૦૪ જ્યારે અકસ્માતથી અથવા ભુલથી ખોટો ઠગવ કહી સંભળાવ્યો હોય ત્યારે તે દરેકમાં દાખલ કરતાં પેટુલાં અથવા દાખલ કર્યા પછી તુરત તે ઠરાવમાં સુધારા કરવાને જ્યુરી મુખત્યાર છે અને આખરે સુધારા મંજૂર

જ્યુરીના ઠરાવ સુધારવા બાબત.

તે ઠરાવ થવો જોઈએ.

હાઈકોર્ટમાં જ્યુરી
ના ઠરાવ પ્રમાણે ક્યારે
ચાલવું.

૩૦૫ જ્યારે હાઈ કોર્ટની આગળ જે મુકદ્દમાનો ઇ
નસાફ કર્યો હોય તે મુકદ્દમામાં જ્યુરીના સઘળાં માણસો
એક મત હોય અથવા જ્યારે તેમાંના છ જણ એક મત
હોય અને જડજ તેમની સાથે મળતો આવે ત્યારે જ
હજે સદરહુ મત પ્રમાણે ઠરાવ આપવો.

જ્યારે સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુકદ્દમામાં જ્યુરીની ખત્રી થાય કે અમે એક
મત થઈશું નહીં, પણ તેમાંના છ જણ એક મત હોય ત્યારે અમેસરે જડજને તે
મુજબ ખમર આપવી.

બીજે પ્રસંગે જ્યુ
રીને રજા આપવામાં આવત.

જે જ્યુરીમાંના અધિકાધિક સાથે જડજ મળતો ન આ
વે તો તેણે જ્યુરીને એકદમ રજા આપવી.

જ્યુરીમાંના છ જણ

એકમત ન હોય તો, પોતાને ચોગ્ય લાગે એટલો વખત
પીત્યા પછી જડજે જ્યુરીને રજા આપવી.

સેશન કોર્ટમાં જ્યુ
રીના ઠરાવ પ્રમાણે
ક્યારે ચાલવું.

૩૦૬ જે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ સેશન કોર્ટની આગ
ળ કર્યો હોય તે મુકદ્દમામાં જ્યુરીના ઠરાવ અથવા જ્યુર
ીમાંના અધિકાધિકનો ઠરાવ ના કબુલ કરવાની જરૂર
નથી એમ જડજને લાગે, ત્યારે તેણે તે ઠરાવ મુજબ
ફેસલો આપવો;

તહામતવાળો બિન તકસીર હરે તો જડજે તેની ઉપર ગુન્હો નાસાબિત થયા
નો ફેસલો દફતરમાં દાખલ કરવો. તહામતવાળો તકસીરવાર હરે તો જડજે કાયદા મુ
જબ તેની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કરવો.

જ્યારે જ્યુરીનો ઠ
રાવ સેશન જડજ ના
કબુલ કરે ત્યારે કેમક
રવું.

૩૦૭ સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ મુકદ્દમામાં જે તહામતો
ઉપરથી તહામતવાળાનો ઇનસાફ કર્યો હોય તે સઘળાં તહા
મતો બાબત અથવા તેમાંના કોઈપણ તહામત બાબત
જ્યુરીના ઠરાવથી અથવા જ્યુરીમાંના અધિકાધિકનો ઠ
રાવથી જડજ એટલો બધા જુદો પડે કે ઇનસાફની મતલ

બ પાર પાડવાસાર તે મુકદ્દમો હાઈકોર્ટમાં મોકલવાની તેને જરૂર લાગે તો તે મુ
જબ તે મુકદ્દમો તેણે મોકલવો અને પોતાના મુનના કારણ દફતરમાં દાખલ કરવાં
અને જ્યારે જ્યુરીનો ઠરાવ ગુન્હો નાસાબિત થયાનો હોય ત્યારે જે ગુન્હો થયેલો પો
તાને લાગે તે ગુન્હો જાણાવવો.

આ કલમ પ્રમાણે જડજ કોઈ મુકદ્દમો મોકલે ત્યારે જે તહામત ઉપરથી તહામ
તવાળાનો ઇનસાફ કર્યો હોય તેમાંના કોઈ પણ તહામત બાબત તેણે ગુન્હો નાસા
બિત થયાનો અથવા નાસાબિત થયાનો ફેસલો દફતરમાં દાખલ કરવો નહીં. પણ તહામ
તવાળાને પાછો પેહરામાં મોકલવાને અથવા તેના જામીન લેવાને તે મુખત્યાર છે.

અપીલમાં હાઈકોર્ટ જે અખત્યાર ચલાવી શકે તેમાંના હરકોઈ અખત્યાર આ
વી રીતે મોકલેલા મુકદ્દમાની તબવીબ કરતી વખતે ચલાવવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર
છે; પણ જે તહામત તર્ફવાર કરીને પોતાની આમળ રજુ કર્યું હોય તે તહામત ઉ

પરથી જે ગુન્હો તહોમતવાળોની ઉપર જ્યુરી કરાવી શકત તેવા કેઈપણ ગુન્હાખા બન તહોમતવાળાને બીન તકસીરવાર અથવા તકસીરવાર કરાવવાને હાઈકોર્ટ મુખ્ય ત્યાર છે અને જો તેને પોતે તકસીરવાર કરાવે તો જે શિક્ષાનો હુકમ સેસન કોર્ટ કરી શકત તે શિક્ષાનો હુકમ કરવાને હાઈકોર્ટ મુખ્યત્યાર છે.

ગ.— જ્યુરીને રજા આપ્યા પછી તહોમતવાળાનો ફરીથી ઇનસાફ કરવા બાબત, જ્યુરીને રજા આપ્યા પછી તહોમતવાળાને [પ્રસંગ પ્રમાણે] પેહેરામાં અટકાવી રાખવા નો ફરીથી ઇનસાફ કરવા બાબત. જો અથવા જમીન ઉપર છોડવો અને બીજી કોઈ જ્યુરીથી તેનો ઇનસાફ કરવો પણ જો જડજની નગરમાં એમ આવે કે તહોમતવાળાનો ફરીથી ઇનસાફ નહીં કરવો જોઈએ તો તે પ્રસંગે જડજ તહોમતનામાની ઉપર તે મતલબની નોંધ કરવા અને તે નોંધનું ફોન ગુન્હો નાસાબિત થયાના કરાવ જેવું થશે.

હ.—આસેસરો લઈને જે મુકદમાનો ઇનસાફ કરવો હોય તે મુકદમામાં ઇનસાફના છેડો.

આસેસરોનાં મત ૩૦૯ જે મુકદમાનો ઇનસાફ આસેસરોની મદદથી કહી સંભળાવવા બાબત. રજો હોય તે મુકદમામાં જ્યારે તહોમતનો જવાબ દેવાનું કામ પૂરું થઈ રહે અને ફરિયાદનું—કામ—ચલાવનારને મત્યુ તર આપવો હોય તો તે આપે એટલે કોર્ટ ફરિયાદનું—કામ—ચલાવનારની તરફના અને તહોમતવાળાની તરફના શાહદી પૂરાવાનો સાર કહી સંભળાવવાને મુખ્યત્યાર છે, અને પછી કોર્ટે દરએક આસેસરને તેનો મત મોહાડેથી કહેવાનું ફરમાવવું અને તે મત દફતરમાં દાખલ કરવો.

ફરિયાદી પછી જડજે ફરિયાદી આપવો પણ તેમ કરવામાં તે આસેસરોના મત પ્રમાણે ચાલવાને બંધાએલો નથી.

જો તહોમતવાળો તકસીરવાર કરે તો જડજે તેની ઉપર કાયદા મુજબ શીક્ષાનો હુકમ રરવો.

આઈ—અગાઉ ગુન્હાની શાખીતીનો કરાવ થયો હોય તો કામ ચલાવવાની રીત.

અગાઉ ગુન્હાની સાબિતીનો કરાવ થયો હોય તો કેમ કરવું. ૩૧૦ જ્યુરીથી અથવા આસેસરોની મદદથી ઇનસાફ કરવામાં આવે તેમાં તહોમતવાળાની ઉપર જે ગુન્હાનું તહોમત મુકયું હોય તે ગુન્હો અગાઉ કોઈ ગુન્હાની સાબિતી નો કરાવ થયા પછી ફરિયાદી હોય ત્યારે રંજામી, ૨૮૬મી, ૩૦૫મી, ૩૦૬મી અને ૩૦૮મી કલમમાં કામ ચલાવવાની જે રીત કરાવી છે તેમાં ફોન લખ્યા મુજબ ફરદાર કરવો:—

(અ) પછવાડેના ગુન્હાનો હું તકસીરવાર છું એવો જવાબ તહોમતવાળાએ દીધો ન હોય અથવા પછવાડેના ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો કરાવ કર્યો નહીં હોય તો અને ત્યાં સુધી તહોમતનામાનાં જે ભાગમાં અગાઉ ગુન્હાની સાબિતીનો કરાવ થયાની વાત લખી હોય તે ભાગ કોર્ટમાં વાંચી સંભળાવવો નહીં અને તહોમતનામામાં કહ્યા મુજબ અગાઉ તમારી ઉપર

ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો છે કે નહીં એવું તદ્દામતવાજાને પૂછ
વું નહીં.

(બ) પછાડેના ગુન્હાનો હું તકશીરવાર છું એવો જવાબ તે આપે અથવા તે
ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવે, તો પછી તેને
પૂછવું કે તદ્દામતનામાં કદાચ મુજબ તમારી ઉપર અગાઉ ગુન્હો સાબિત
થયાનો ઠરાવ કરેલો છે કે નહીં.

(ક) મારી ઉપર સદરહુ પ્રમાણે અગાઉ ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરેલો છે
એવો જવાબ તે આપે તો જડજ તેની ઉપર તે મુજબ શિક્ષાનો હુકમ કર
વાને મુખત્યાર છે; પણ મારી ઉપર સદરહુ પ્રમાણે અગાઉ ગુન્હો સા
બિત થયાનો ઠરાવ કરેલો નથી એમ તે કહે, અથવા સદરહુ સ્વાલનો
જવાબ દેવાની ના કહે અથવા જવાબ દે નહીં, તો પછી જ્યુરીએ અ
થવા કોર્ટે અને આસેસરોએ [જેમ હોય તેમ] સદરહુ પ્રમાણે અગાઉ
ગુન્હાની સાબિતોનો ઠરાવ થયાની વાત સખંધી ચોકશી કરવી. અને તે
પ્રસંગે [જ્યુરીથી ઇનસાફ થતો હોય ત્યારે] જ્યુરોને ફરીથી સમનઆપ
વાની જરૂર નથી.

જ. — હાઇકોર્ટ સાડ જ્યુરોની ટીપ તથા તે કોર્ટસાડ જ્યુરોને સમન કરવા બાબત
જ્યુરોની બુક.

૩૧૧ આ કાયદો અમલમાં આવે ત્યારે ચાલતા વર્ષ
ની જ્યુરોની બુકમાં આ બાબત પ્રમાણે જુરર દાખલ
કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની ખરી ટીપ આપે
લી છે એવું સમજવું નહીં.

સ્પેશિયલ જ્યુરોને
માફી.

માત્ર સ્પેશિયલ જ્યુરીએ માં કામ કરવાને પાત્ર છે એ
પ્રમાણે જેઓનાં નામ સદરહુ બુકમાં નોંધ્યાં હોય તે
સખસો જે વર્ષ માટે સદરહુ ટીપ તથા કરેલી હોય
તે વર્ષમાં આ બાબત પ્રમાણે સ્પેશિયલ જુરર દાખલજ કામ કરવાને હકદાર તથા
પાત્ર છે એવું સમજવું.

સ્પેશિયલ જુરરો
ની સંખ્યા.

૩૧૨. સ્પેશિયલ જુરરોની ટીપમાં એકી વખતે બેસે
કરતાં વત્તા સખસોનાં નામ નોંધવાં નહીં.

કામન તથા સ્પેસિ
યલ જુરરોની ટીપ.

૩૧૩ દરેક વરસમાં અપ્રેલ મહિનાની પેહલી વારી
ખતી અગાઉ અને હાઇકોર્ટ વખતે વખતે ફરમાવે તે
વી કાનુનોને અનુસરી કલાર્ક આદિ કાઉન.—

(અ) કામન જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની ટી
પ તથા કરવી; અને

[બ] ફક્ત સ્પેશિયલ જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની ટી
પ તથા કરવી.

આ બીજી ટીપ તથા કરવામાં, જે સખસોનાં નામ તેમાં નોંધવામાં આવે
તે સખસોની મિલકત, આબરૂ તથા કેળવણી ઉપર નજર રાખવી.

કેંઈ સખસનું નામ કેંઈ અગાઉના વરસની સ્પેશિયલ જુરરોની ટીપમાં કા

ખાસ કરેલું હતું તેટલાજ સખખપરથી તે સખસનું નામ સ્પેશિયલ જુરોની ટીપ માં દાખલ કરાવવાનો તેનો હક્ક થશે નહીં.

કલકત્તાની હાઇકોર્ટની બાબતમાં ગવર્નર જનરલ ઇન કોન્સિલ, અને બીજા હાઇકોર્ટની બાબતમાં સ્થાનિક સરકાર, કેઇ પણ પગારવાળા અમલદારને જુરર દાખલ કામ કરવાનું માફ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીપ તૈયાર કરના
ર અમલદારની મુખ
ત્યારી.

ઉપર કહેલી કાનુનેને અનુસરીને સદરહુ ટીપ પોતાને જ્યાં જાય તેવી રીતે તૈયાર કરવાની કલારક આફ ધી કાઉન્ટને પુરતી છુટ છે એવું સમજવું, અને તેના ઠરાવ ઉપર કાંઈ અપીલ ચાલશે નહીં અથવા તે ઠરાવની તપાસ થશે નહીં.

પ્રારંભની તથા સુધા
રેલી ટીપો બહાર કર
વા બાબત.

૩૧૪ કામન જુરર દાખલ અને સ્પેશિયલ જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની પ્રારંભની ટીપો ઉપર કલારક આફ ધી કાઉન્ટે સહી કરવી અને તે તૈયાર થાય ત્યાર પછીના અમેસ મહિનાની ૧૫.

મી તારીખ પહેલાં એક વખત સ્થાનિક સરકારી ઝેઝીટમાં તે ટીપો પ્રસિદ્ધ કરવી.

કામન જુરર દાખલ તથા સ્પેશિયલ જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની સુધારેલી ટીપો ઉપર સદરહુ મુજબ સહી કરીને તે તૈયાર થાય ત્યાર પછીના અમે મહિનાની પહેલી તારીખ પહેલાં એક વખત સ્થાનિક સરકારી ઝેઝીટમાં તે ટીપો પ્રસિદ્ધ કરવી.

સદરહુ ટીપોની નકલો કોર્ટના મકાનના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગ ઉપર ચોટકવી.

ઇલાકાનાં મુખ્ય શે
હરમાં કેટલા જુરોને
સમત કરવા.

૩૧૫ સદરહુ સુધારેલી ટીપોમાં જે સખસોનાં નામ લખ્યાં હોય તે સખસોમાંથી જેઓ સ્પેશિયલ જુરોઓમાં કામ કરવાને પાત્ર હોય તેઓમાંના ઓછામાં ઓછા સત્તાવીસ સખસોને, અને જેઓ કામન જુરોઓમાં કામ કરવાને પાત્ર હોય તેઓમાંના ઓછામાં ઓછા ચોપત સખસોને, દરેક ઇલાકાના મુખ્ય શેહરમાં દરેક સેશન માટે સમત કરવા.

કોઈ શખસને છ મહિનામાં એક કરતાં વધારે વાર તેના વગર સંખ્યા પુરી થઇ શકતી ન રાખ તો એ પ્રમાણે સમત કરવો નહીં.

પુરવણી સમત.

કોઈ પણ શેસન ચાલતી હોય તે દરમિયાનમાં જો એમ જાણાય કે સદરહુ પ્રમાણે સમત કરેલા સખસોનાં સંખ્યા પુરતી નથી, તો ઉપર કહ્યા મુજબ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા બીજા સખસોની નેટલી સંખ્યાની જરૂર હોય તેટલી સંખ્યાને સદરહુ શેસન માટે સમત કરવી.

ઇલાકાનાં મુખ્ય શેહરો
ની બહાર જુરોને સ
મત કરવા બાબત

૩૧૬ જ્યારે કોઈ હાઇકોર્ટ પોતાની અસલ શેઝદારી મુકમત ચલાવવા સર ઇલાકાના મુખીય શેહરોની બહાર કેઇ પણ જગાએ બેઠક કરવાના પોતાના ઇરાદાની નોટીસ આપી હોય, ત્યારે તે હાઇકોર્ટ કોઈ પણ હુકમ કે

રે તેને અનુમતીને સદરહુ જગાની શેસન કોરટે પોતાની આગળ જુરોને સમન કરવા બાબત આ કાયદામાં આગળ ફરમાવેલી રીતે પોતાની ટીપમાંથી જુરોની પુરતી સંખ્યાને સમન કરવી.

લશકરી જુરો.

૩૧૭ એ પ્રમાણે જુરર દાખલ સમન કરેલા સખસો ઉપરાંત જો સદરહુ સેશન કોરટેને જરૂર લાગે તો મલીકા માઆઝમાના લસ્કરનાં જે સનદી તથા વગર સનદી અમલદારો પોતાની બેઠકની જગાથી દસ માઈલની અંદર રહેતા હોય તે અમલદારોની જેટલી સંખ્યા ઉપર કલ્યા મુજબ બાઈકોરદની આગળ જે સખસોની ઉપર ગુન્હાના તદ્દમત મુક્યા હોય તે સખસોના ઇનસાફ કરવા સારૂ જોઈતી જુરીઓ પુરી કરવાને પોતે જરૂરની ધારે તેટલી સંખ્યાને તે શેસન કોરટે, ક્રમાંડીંગ અમલદારને લખી જણાવ્યા પછી સમન કરાવવી.

એ પ્રમાણે સમન કરેલા સધળા અમલદારો, આ કાયદામાં ગમે તે કલ્યા હોય તે છતાં સદરહુ જુરીઓમાં કામ કરવાને પાત્ર થશે, પણ સદરહુ પ્રકારના જે અમલદારને તેનો ક્રમાંડીંગ અમલદાર તાકીદના લસ્કરી કામના સખખથી, અથવા બીજા કોઈ પણ વિશેષ લશકરી કારણ સારૂ, માફ કરાવવા માગતા હોય તે અમલદારને સમન કરવો નહીં.

જુરો હાજર થવા ન મુકે તે બાબત. ૩૧૮. ૩૧૫ મી, ૩૧૬ મી અથવા ૩૧૭ મી કલમ પ્રમાણે સમન કરેલો જે સખસ કાયદસર કારણ વગર તે સમનથી ફરમાવ્યા મુજબ હાજર થવાને મુકે, અથવા હા

જર થઈને જડજની રજા લીધા વગર જતા રહે અથવા કોરટે કામ ચલતવી રાખીને પછી હાજર થવાનો હુકમ કર્યો હોય તે વખતે હાજર થવાને મુકે. તે સખસે સીરસ્કારનો ગુન્હો કર્યો છે એવું સમજવું, અને જડજને ચોખ્ખા લાગે એટલો દંડ તેના હુકમથી આપવાને તે સખસ પાત્ર થશે. અને સદરહુ દંડ આપવામાં કસુર થાય તો, તે આપે ત્યાં સુધી દીવાની તુરંગમાંકે દને પાત્ર થશે.

કે.—સેશન કોરટ સારૂ જુરોની તથા આસેસરોની ટીપ, અને તે કોરટ સારૂ જુરોને તથા આસેસરોને સમન કરવા બાબત.

જુરો અથવા આ ૩૧૯ હેઠળ કલ્યા છે તે શિવાય કરીને એકવીસથી તે આસેસરો દાખલ કામ કરવાની પાત્રતા. સાઠ વરસની ઉંમર સુધીના સધળા મરદો જે છલ્લામાં તેઓ રહેતા હોય તે છલ્લાની અંદર જે ઇનસાફ કરવામાં આવે તેમાં જુરો અથવા આસેસરો દાખલ કામ કરવાને પાત્ર છે એવું સમજવું.

માફી.

૩૨૦ હેઠળ લખેલા સખસોને જુરર અથવા આસેસર દાખલ કામ કરવાની જવાબદારીમાંથી માફી છે એટલે:—

(અ) છલ્લા—માલુમેટથી ઉંચા દરજ્જાના જે અમલદારો મુલકી ખાતામાં આકરીએ હોય તે અમલદારો;

(બ) જડજો;

(ક) રેવિન્યુ અથવા કસ્ટમના કમિશનરો તથા ક્લેક્ટરો;

- (ક) કસ્ટમ ખાતામાં પ્રિવેનટિવ સર્વીસમાં કામે લાગેલા સઘળા સખસો;
- (ઘ) રેવન્યુની વસુલાતના કામમાં લાગેલા જે સખસોને તેઓના હુદ્દાના કામના સખસથી માફ કરવાનું કલેક્ટર યોગ્યદારે તે સખસો;
- (ચ) જે સખસો પોતપોતાના ધર્મમાં ખરેખર ઉપાધ્યાય અથવા ઉપદેશનું કામ કરતા હોય તે સખસો;
- (ગ) મલીકા માઆઝમાંના લશ્કરમાંના સખસો પણ જ્યારે કોઈ ચાલુ કાયદાથી તેઓને જુરુર અથવા અસેસર દાખલ કામ કરવાને વિશેષ કરીને પાત્ર કર્યા હોય તે શિવાય કરીને;
- (ઙ) સર્જન તથા ખીજ જે સખસો ખુલી રીતે તથા હમેશ પેઢના ધંધો કરતા હોય તે સખસો;
- (આઈ) જે સખસો ટપાલ આફીસમાં તથા તાર ખાતાઓમાં નોકરયા તે સખસો;
- [જ] દિવાની કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાની ૬૪૦ મી તર ૬૪૧ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે જે સખસોને કોર્ટમાં જતે હાજર થવાનું માફ કર્યું હોય તે સખસો;
- [કિ] ખીજ જે સખસોને જુરુર અથવા આશેસર દાખલ કામ કરવાની જવાબદારીમાંથી સ્થાનિક સરકારે માફી આપી હોય તે સખસો;

જુરુરો તથા આશેસર ૩૨૧. જે સખસો જુરુર અથવા આશેસર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય; અને જેઓ શેશન જડજના તથા જલ્લાના કલેક્ટરના અથવા ખીજ જે અમલદારને સ્થાનિક સરકાર આ ખાખત નીમે તે અમલદારના વીચાર પ્રમાણે જુરુર અથવા આશેસર દાખલ કામ કરવાને યોગ્ય હોય, અને જેઓની વીરુદ્ધ ૨૭૮ મી કલમની ખ. થી હ સુધીની (એ બને સુદ્ધાં) રકમો મુજબ સકળ થાય એવી રીતે હરકત લેવાનું સાંભળવતું ન હોય તે સખસોની કક્કાવાર એક ટીપ શેશન જડજે તથા કલેક્ટરે અથવા ઉપર કચ્છા મુજબ ખીજ ખમાડારે તર્જીત કરી.

તે ટીપમાં સદરહુ પ્રકારના દરએક સખસનું નામ, રહેવાનું ઠેકાણું અને તે કોણ છે તે અથવા તેના ધંધા શો છે, એ લખવું; અને જો તે સખસ યુરોપિયન અથવા અમેરિકન હોય, તો તેની કામ તે ટીપમાં લખવી.

ટીપ પ્રસિદ્ધ કરવા ૩૨૨. સદરહુ ટીપની નકલો કલેક્ટરની અથવા ઉપર ખાખત. કહેલા ખીજ અમલદારની આફીસમાં, તથા જલ્લા માલ સ્ટ્રેટની કોર્ટના તથા જલ્લા કોર્ટનાં મકાનોમાં, તથા જે શહેર અથવા શહેરોમાં અથવા જે શહેર અથવા શહેરોની પાસે તે ટીપમાં કહેલા સખસો રહેતા હોય તે શહેર અથવા શહેરોમાંની કોઈ પ્રસિદ્ધ જગામાં ચોડવી.

ટીપ ખાખત હરકતો. ૩૨૩ તેવી દરએક નકલ નીચે એક નોટીસ જોડવી એવી રીતે કે એ ટીપ ખાખત જે હરકતો કરવી હોય તે શેશન કોર્ટનાં મકાનમાં ફલાણી વખતે શેશન જડજ તથા કલેક્ટર અથવા ઉપર લખેલા ખીજ અમલદાર સાંભળીને તેના ફેસલો કરશે, અને તે વખત નોટીસમાં લખશે.

ટીપની તપાસણી.

૩૨૪. સદરહુ હરકતો સાંભળવા માટે શેશન નજરે
જે કલેક્ટર અથવા ઉપર કહેલા બીજા અમલદારની સા

થે બેસવું, અને તે નોટીસમાં લખેલી વખતે તથા જગ્યાએ, તે ટીપ તપાસવી અને તે સુધરાવવામાં નેચોનું લાગતું વળગતું હોય તેવા રાખશોની હરકતો (અગર હાથ તો સાંભળવી અને પોતાની નજરમાં જે રાખસ જુરર અથવા આશેસર દાખલકામ કરવાને યોગ્ય ન જણાય તેવા રાખસનું નામ અથવા જે રાખસ ૩૨૦ મી કલમમાં કહેલી માફી ઉપર પોતાનો હક સાબિત કરે તેવા રાખસનું નામ કાઢાડી નાખવું, અને તે ટીપ મધ્યે જે રાખસનું નામ લખ્યું નહીં હોય પણ જેને તે કામ સારૂ પો તે યોગ્ય સમજે તે રાખસનું નામ તેમાં દાખલ કરવું-

શેશન જડજનું અને કલેક્ટરનું અથવા ઉપર લખેલા બીજા અમલદારનું મત જુદુ પડે તો જે રાખસને જુરર અથવા આશેસર કરવાનો વિચાર હોય તેનું નામ પાંચમાંથી કાઢાડી નાખવું.

તે તપાસેલી ટીપની એક નકલ ઉપર સદરહુ શેશન જડજે તથા કલેક્ટરે અથવા ઉપર લખેલા બીજા અમલદારે સહી કરવી અને શેશનકેરટને તે નકલ મોકલવી.

તે ટીપ તૈયાર કરવામાં તથા તપાસવામાં સદરહુ શેશન જડજે તથા કલેક્ટર અથવા ઉપર લખેલા બીજા અમલદારે કંઈ પણ કુકમ કર્યો હાય તે આખરના છે એ વું સમજવું.

આ કલમ મુજબ માફીનો દાવો કર્યો નહીં હોય તો તે ટીપ પાછી તપાસવા માં આવે ત્યાં સુધી તે માફીનો હક છોડી દીધો છે. એમ સમજવું.

ટીપની વરશો વરસ ૩૨૫, એ પ્રમાણે તૈયાર કરેલા તથા તપાસેલી તપાસણી. ટીપ હરવરશે એકવાર ફરી તપાસવી.

એ પ્રમાણે તપાસેલી ટીપને નવી ટીપ ગણવી. અને અસલ તૈયાર કરેલી ટીપ ખામત આ કાયદામાં પાછગ કહેલી સજાની કાનુનો તેને લાગુ પડશે.

છહડા માછરેટે ૩૨૬ શેશન ભરવા સારૂ વખતે વખતે જે દીવસ એ જુરરેને તથા આસે શન જડજ ઠરાવે તે દીવસથી શરૂ કરીને આઠમાં આ રોને સમન કરવાખા છા ત્રણ દીવસ પહેલાં શેશન જડજે છહા માછરેટેને પત્ર મોકલવો અને તેમાં લખવું કે તે શેશનમાં જુરરીથી જે કામોનો ઇનસાફ થવાનો હોય તથા આસેસરોની મદદથી

જે કામોનો ઇનસાફ થવાનો હોય તે કામોના ઇનસાફને સારૂ નેટલાનો ખપ શેશન જડજને જણાય તેટલા સદરહુ તપાસેલી ટીપ મધ્યે લખેલા રાખસોને સમન કરવા તેવા હરકોઈ કામના ઇનસાફને સારૂ નેટલા રાખસોને સમન કરવા તેવા હરકોઈ કામના ઇનસાફને સારૂ નેટલા રાખસોને ખપ હોય તેથી ખમણ કરતાં આંખને સમન કરવા નહીં.

જે રાખસોને સમન કરવા હોય તેઓનાં નામ ખુલી કોર્ટમાં ચિઠ્ઠીથી કાઢાડવાં અને તપાસેલી ટીપ માંહેના જે રાખસોએ છ મહિના મધ્યે કામ કર્યું હોય તે રાખસોને ખાતલ કરવા, પણ જોઈતી સંખ્યા તેમના વગર પુરી ન થાય તો તેમને ખાતલ કરવા નહીં; અને એ પ્રમાણે કહાડેલાં નામ સદરહુ પત્રમાં વિશેષે કરીને જણાવવાં.

બીજા જ્યુરરોને અથવા આસેસરોને સમન કરવાનો અધિકાર.

૩૨૭. સેશન કોર્ટની આગળ એટ્ટર્ની બંધા કામનો ઇનસાફ થવાનો હોય કે એકજ વરગતા જ્યુરરોને અથવા આસેસરોને એક આખી સેશન સુધી હાજર રાખવા એ 'કલમ નંબર' થાય, અથવા બીજા કારણને લીધે તેમ કરવાની જરૂર જણાય, ત્યારે ૩૨૬ મી કલમમાં પ્રદેશ વખત સિવાય બીજે વખતે જ્યુરરોને અથવા આસેસરોને સમન કરવાનું ફરમાવવાને તે સેશન કોર્ટ મુખત્યાર છે.

સમનનો નમુનો તથા તેની બજાવણી.

૩૨૮. જ્યુરર અથવા આશેસરને જે સમન કરવો તે લખીને કરવો, અને તેમાં એ પ્રમાણે ફરમાવણી કે તમે જ્યુરર અથવા આશેસર દાખલ જેમ હોય તેમ ફરમાવણી વખતે તથા જગ્યાએ હાજર થાઓ; તે વખત તથા જગ્યા સમનમાં લખવી જોઈએ.

સરકારી અથવા રેલવેના નોકરને ક્યારે માફ કરવાનો અધિકાર છે.

૩૨૯. જ્યુરર અથવા આશેસર દાખલ કામ કરવાને સમન કરેલો કેઈ પણ રાખસ સરકારની અથવા કોઈ રેલવે કંપનીની આકરીમાં હોય, અને જે આકરીમાં તે નોકર હોય તે આકરીસભા ઉપરીએ જાહેર કરવા ઉપરથી એમ જણાય કે લોકોને અડચણ થયા વગર તે રાખસથી, પ્રસંગ પ્રમાણે, જ્યુરર અથવા આશેસરનું કામ થઈ શકે નહીં; તો જે કોર્ટનાં કામ કરવા સારૂ તે રાખસને એ પ્રમાણે સમન કરવો હોય તે કોર્ટ તે રાખસને હાજર થવાનું માફ કરવાને મુખત્યાર છે.

જ્યુરર અથવા આશેસરને હાજર થવાનું માફ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

૩૩૦. ચોખ્ખ કારણસર કોઈ પણ જ્યુરરને અથવા આશેસરને કોઈ પણ અમુક સેશનમાં હાજર થવાનું માફ કરવાને સેશન કોર્ટ મુખત્યાર છે.

હાજરથયેલા જ્યુરરો અને આશેસરોની ટીપ.

૩૩૧. દરએક સેશનને તે સેશનમાં જ્યુરર અથવા આશેસર દાખલ જે રાખસો હાજર થયા હોય તેઓનાં નામની ટીપ સદરહુ કોર્ટે તૈયાર કરાવવી.

૩૩૨ મી કલમ પ્રમાણે તપાસેલી જ્યુરરોની તથા આશેસરોની ટીપની સાથે સદરહુ ટીપ રાખવી.

આ કલમ પ્રમાણે તૈયાર કરેલી ટીપમાં જે નામો લખેલાં હોય તેમાંના દરએક નામ વિશે સદરહુ તપાસેલી ટીપના હાંશીઆમાં હવાલો આપવો.

જ્યુરર અથવા આશેસર હાજર ન થાય તો માફ કરવો તે બાબત.

૩૩૩. જ્યુરર અથવા આશેસર દાખલ હાજર થવાને સમન કરેલો જે રાખસ કાયદેસર કારણ વગર, સમનમાં ફરમાવ્યા મુજબ હાજર થવાને ચુકે, અથવા હાજર થઈ ને કોર્ટની રજા લીધા વગર જગો રહે, અથવા કોર્ટે કામ સંતતથી રાખીને પછી હાજર થવાને હુકમ કર્યો હોય તે વખતે હાજર થવાને ચુકે, તે રાખસ સેશન કોર્ટના હુકમથી શો રૂપિયા સુધી દંડન પાત્ર થશે.

સદરહુ જ્યુરની અથવા આસેસરની કાંઈ પણ જંગમ મીલકત તે હુકમ કરનારી કોર્ટની હકમતની સ્થાનિક હદ માં હોય તે મિલકત જપ્ત કરીને તથા વેચી ને હિસા માલુમ્મેટે સદરહુ દંડ વસુલ કરવો.

સદરહુ જસિ તથા વેચાણથી જો તે દંડ વસુલ ન થાય તો સદરહુ જ્યુરને અથવા આસેસરને સેસન કોર્ટના હકમથી પંદર દીવસની મુદત સુધી હિવાની તુરંજ માં કેદ કરવાનો અધિકાર છે, પણ જો સદરહુ મુદત પૂરી થતાં પેસલાં તે દંડ આપામાં આવે તો તેને તરત છોડી મુકવો.

લ.—હાઇકોર્ટો બાબત વીશેષ ઠરાવો.

ફરીયાદનું કામખ ૩૩૩ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ હાઇકોર્ટની આગળ કોઈ કરવાનો આડવોકેટ ઇ પણ કામનો ઇનસાફ થાય ત્યારે જ્યુરીનો ઠરાવ કહી જનરલનો અધિકાર. સંભળાવવામાં આવે તેની અગાઉ કોઈપણ વખત આડવોકેટ જનરલને ચોગ્ય લાગે તો મલિકા માઆઝમાની તરફથી કોર્ટને એવું જાહેર કરવાને તેમજ ત્યાર છે કે તે હોમતવાળાની ઉપર મુકેલાં તહોમત બાબત હું ફરીયાદનું કામ આગળ ચલાવીશ નહીં; અને તે ઉપરથી સદરહુ તહોમત બાબત તહોમતવાળાની ઉપર સઘણું કામ ચલાવવાનું બંધ કરવું; અને તને તે તહોમત બાબત અને તેમાંથી છોડી મુકવો. પણ મરુખ જજ બીજી રીતે નહીં ફરમાવે તો એ પ્રમાણે છોડી મુકવાની વાત ગુનેહ નાસાળીત થયાના ઠરાવનો ખરાબર છે એમ સતજવું નહીં.

એડકો કરવાનો વખત. ૩૩૪ દરએક હાઇકોર્ટ પોતાની અસલ ફેજદારી હકમ ત ચલાવવાસારૂ તે કોર્ટનો ચીફ જસ્ટીસ વખતે વખતે ઠરાવે એવે રીવસે તથા એવે ફાવતે અતરે એડકો કરવી.

એડકો કરવાની જગા ૩૩૫ હાઇકોર્ટ પોતાની એડકો જે જગાએ તે હાલ કરતી રાખે તે જગાએ, અથવા કલકત્તાની હાઇકોર્ટની બાબતમાં ગવર્નર જનરલ ઇનકાઉસીલ અને બીજી હાઇકોર્ટોની બાબતમાં સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે તેવી બીજી (જો હોય તો) જગાએ કરવી.

પણ કલકત્તાની હાઇકોર્ટ ગવર્નર જનરલ ઇન કાઉસીલની સંમતીથી, અને બીજી સઘણી હાઇકોર્ટ સ્થાનિક સરકારની સંમતીથી પોતાની અપેલેટ હકમતના સ્થાનિક હદ માં હેની બીજી જે જગાએ પોતે મુકરર કુરે તે જગાએ વખતે વખતે એડકો કરવાને મુખત્યાર છે.

એડકોની નોટીસ. જે અમલદારને ચીફ જસ્ટીસ ફરમાવે તે અમલદારે હાઇકોર્ટની અસલ ફેજદારી હકમત ચલાવવાસારૂ જે એડકો કરવાનો વીચાર હોય તે સઘણી એડકોની નોટીસ અગાઉથી સ્થાનિક સરકારી ગ્યાઝેટમાં આપવી.

રાણીની વીલાયતી રદ્યતનો ઇનસાફ કરવાની જગા. ૩૩૬ હાઇકોર્ટને એવું ફરમાવવાનો અધિકાર છે કે રાણીની જે વીલાયતી રદ્યતનો તથા જે શખસોનો ઇનસાફ રૂપથી કલમ મુજબ હાઇકોર્ટથી કરવા ચોગ્ય હોય તેઓ નો ઇનસાફ હાઇકોર્ટથી કરવાસારૂ તેઓને ફેજદારી વી

ત્રીપંચકામાં અથવા વરસતી કોઈવિશેષ મુક્ત મહિ કમીટ કર્યા હોય તેવી સંઘની વિલાયતી રહ્યતનો અને તેવા સઘના શખસોનો ઇતસાફ પોતાની મામુલ ખેડની જગ્યાએ કરવામાં આવશે,

અથવા એવું ફરમાવવાનો અધિકાર છે કે ફલાણી જગ્યાએ તેઓનો ઇતસાફ કરવામાં આવશે.

બાબ ૨૪ મો

ચોકશી તથા ઇતસાફ બાબત સામાન્ય કરાવો.

જેશખસ ગુન્દામાં સમીલ હોય તે શખ સનેમાફીઆપવાનુંકે વાબાબત. ૩૩૭ જે ગુન્દાનો ઇતસાફ સેસન કોરટથીજ અથવા હાઈકોરટથીજ થઈ શકે તેવા કોઈપણ ગુન્દાની બાબતમાં ગુન્દાની ચોકશી કરનારો જલ્લામાજસ્ટ્રેટ પ્રેસિડેન્સી માજસ્ટ્રેટ, પેહેલા વરગનો કોઈપણ માજસ્ટ્રેટ, અથવા જલ્લામાજસ્ટ્રેટની મંજૂરીયત લઈને બીજા કોઈપણ માજસ્ટ્રેટ જે ગુન્દાની ચોકશી ચાલતી હોય તેગુન્દામાં ફલાણો શખસ પોતે જાતે અથવા પરપરાથી સામીલ છે અથવા તે બાબત જાણીતો છે એમ ધારવામાં આવતું હોય તે શખસની શાહેદી લેવાના હેતુથી તેને તે ગુન્દા સબધી તથા બીજા જે શખસ તે ગુન્દા કરવામાં મુખ્ય અથવા મદદગાર તરીકે સામીલ હોય તે શખસ સબધી જે જે ક્રિયત તેના જાણ્યામાં હોય તે સઘની ક્રિયત પુરેપુરી તથા ખરે ખરી તેણે જાહેર કરવી એવા શરતથી માફી આપવાનું વચન આપવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે માફી આપવા માંડી હોય તે કબુલ કરનાર દરએક શખસની તે મુકદમામાં શાહેદ દાખલ જુમાની લવી,

સદરહુ શખસને જે જામીન ઉપર છેડયો ન હોય તો, પ્રસંગ પ્રમાણે, સેસનકોરટ અથવા હાઈકોરટ તે ઇતસાફનું કામ પૂરું કરે ત્યાં સુધી તેને પેહેરામાં અટકાવી રાખવો.

પ્રેસિડેન્સી માજસ્ટ્રેટ શીવાય બીજા જે માજસ્ટ્રેટ આ કલમ પ્રમાણે માફી આપવાનુંકે તે માજસ્ટ્રેટે તેમ કરવાના પોતાના કારણ દફતરમાં દાખલ કરવાં; અને જ્યારે કોઈ પણ માજસ્ટ્રેટે એ પ્રમાણે માફી આપવાનુંકે હોય અને જે શખસને તે આપવાનુંકે હોય તે શખસનો જુમાની લીધી હોય, ત્યારે તે મુકદમાનો ઇતસાફ તેણે જાતે કરવો નહીં; પછી જે ગુન્દા સદરહુ શખસે કર્યનું જાણાતું હોય તે ગુન્દાનો ઇતસાફ કરવાનો અધિકાર તે માજસ્ટ્રેટને હોય તોપણ.

માફી આપવાનુંકે હેવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર. ૩૩૮, મુકદમા કમિટ થયા પછી પણ ફેસલો કરતાં પેહેલાં ગમે તે વખતે જે કોરટમાં મુકદમા કમિટ કર્યો હોય તે કોરટ સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ ગુન્દામાં ફલાણો શખસ પોતે જાતે અથવા પરપરાથી સામીલ છે અથવા તે બાબત જાણીતો છે એમ ધારવામાં આવતું હોય તે શખસની શાહેદી ઇતસાફની વખતે લેવાના હેતુથી તે શખસને તેજ શરતથી માફીનું વચન આપવાને અથવા કમીટ કરનારા માજસ્ટ્રેટે અથવા જલ્લા માજસ્ટ્રેટે તેજ શરતે તેવા શ

ખસને માફીનું વચન આપવું એવું કરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જે શખસને માફી આપવાનું કહ્યું હોય તે શખસને કમિટ ક રવા બાબત. ૩૩૯. જ્યારે ૩૩૭ મી અથવા ૩૩૮ મી કલમ પ્રમાણે માફીનું વચન આપ્યું હોય, અને જે શખસે સદર હુ માફીનું વચન કેબુલ કર્યું તે શખસ જાણી જોઈને કાંઈ મુદ્દાની વાત છુપાવીને અથવા ખોટી શાબ્દી આપીને

જે શરતથી સદર હુ માફી આપેલી તે શરત પ્રમાણે ચાલે નહીં હોય ત્યારે જે ગુન્હા બાબત તે માફી એ પ્રમાણે આપવાનું કહ્યું તે ગુન્હા માટે, અથવા તેજ બાબતના સંબંધમાં બીજા જે ગુન્હાનો તે તકસીરવાર થયેલો જાણાય તે ગુન્હા માટે, તેના ઇતસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

તે શખસે માફીનું વચન કેબુલ કર્યું હોય તે શખસે જે મજકુર કહ્યો હોય તે મજકુર. જ્યારે તે માફી આ કલમ પ્રમાણે રદ કરી હોય ત્યારે, તેની વિરૂદ્ધ પુરાવામાં આપવાનો અધિકાર છે.

સદર હુ મજકુરના સંબંધમાં ખોટી શાબ્દી આપ્યાના ગુન્હા બદલ હાઇ કોર્ટની મંજૂરી વગર કાંઈ પણ ફરિયાદ લેવી નહીં.

જવાબ કરવાનો તહે ૩૪૦. કેઈ પણ ફાજદારી કોર્ટની આગળ જે શખસની ઉપર તહેમત આવ્યું હોય તેવા દરેક શખસને કોઈ પીલીકરની મારફતે પોતાનો જવાબ કરવાનો હક છે.

તહેમતવાળો ચાલેલું ૩૪૧. તહેમતવાળો દિવાનો નહીં હોય તોપણ આ કામ સમજતો નહીં લેલું કામ તેને સમજાવી શકાતું નહીં હોય તો એકશી હોય ત્યારે કેમ કરવું. અથવા ઇતસાફનું કામ ચલાવવાનો કોર્ટને અખત્યાર છે; અને હાઇકોર્ટ શિવાય બીજી કોઈ કોર્ટની બાબત

માં જો તે એકશી કરતાં તહેમતવાળાને કમિટ કરવો પડે; અથવા તે ઇતસાફ કરતાં તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવો પડે, તો ચલાવેલાં કામના કાગળ તથા તે કામની હકીકતનો રિપોર્ટ હાઇકોર્ટમાં મોકલવો, અને હાઇકોર્ટને ચોખ્ખા લાગે તેવો તે બાબત હાઇકોર્ટે હુકમ કરવો.

તહેમતવાળાની જ ૩૪૨ તહેમતવાળાની વિરૂદ્ધ પુરાવામાં કાંઈ હકીકત બાનીલેવાનો અધિકાર. જાણાતી હોય તેના ખુલાસો તહેમતવાળો કરી શકે એટલા

સાર, હરકોઈ એકશી અથવા ઇતસાફ ચાલતો હોય ત્યારે કોઈ પણ વખતે તેને અગાઉથી તાકીદ આપ્યા વગર તેને જે સવાલો પૂછવા જરૂર જણાય તે સવાલો પૂછવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે, અને ફરિયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના શાહેદાની જબાની લેવાઈ રહ્યા પછી અને તે તહેમતવાળાને જવાબ આપવાનું કરમાવતાં પેઢલાં ઉપર કહેલાં કારણ સાર કોર્ટ તે મુદ્દામાં બાબત તેને સવાલ સામાન્યતઃ પૂછવા.

તે સવાલોના જવાબ આપવાની ના કહેવાથી અથવા તે સવાલોના ખોટા જવાબ દેવાથી તે તહેમતવાળો શિક્ષાને લાયક થશે નહીં; પણ એ પ્રમાણે ના કહેવા ઉપરથી અથવા એવા જવાબ આપવા ઉપરથી પોતાને વાજબી લાગે એવું અનુમાન કોર્ટ તથા જ્યુરી હોય તો તે કરવાને મુખત્યાર છે.

તહોમત વાળાએ આપેલા જખાખા સદરહુ ચોકશી અથવા ઇનસાફની વખતે જખાનમાં લેવાનો અખત્યાર છે. અને સદરહુ જખાખા ઉપરથી બીજા જે ગુન્હો તેણે કર્યાનું દખાતું હોય તે ગુન્હા બાબત ચોકશી અથવા ઇનસાફ થતી વખતે તે જખાખા તેની તરફ અથવા તેની વિરુદ્ધ પુરાવામાં આપવાને અખત્યાર છે.

તોહોમતવાળાને કાંઈ સોમન આપવા નહીં.

લલચાવીને કાંઈવા ત પ્રગટ કરાવવાને કાંઈ દાખવાપરવો નહીં.

૩૪૩. ૩૩૭ મી અને ૩૩૮ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે સિવાય કોઈ તહોમતવાળા શખસના જાણવામાં કાંઈ પણ વાત હોય તે પ્રગટ કરવાને અથવા નહીં કરવાને તે લલચાય એટલા માટે તેને કાંઈ પણ વચન અથવા ધમકી આપીને અથવા બીજી રીતે તેની ઉપર કાંઈ દાખ વાપરવો નહીં.

કામ ચલાવવાનું સુચી અથવા વચમાં મુલતવી રાખવાનો અખત્યાર.

૩૪૪ કેઈ શાહેદની ગેરહાજરીને લીધે અથવા બીજા કાંઈ ચોગ્ય કારણને લીધે કોઈ પણ ચોકશી અથવા ઇનસાફનું કામ શરૂથી અથવા વચમાં મુલતવી રાખવું જરૂર અથવા ચોગ્ય જણાય, તો કોર્ટ વખતે વખતે લખેલો હુકમ કરીને અને તે બાબતનાં કારણ જણાવીને પોતાને હુસ્ત લાગે એવી શરતે, અને પોતાને ચોગ્ય લાગે એટલી મુદત સુધી, સદરહુ ચેક કરી અથવા ઇનસાફનું કામ સુચી અથવા વચમાંથી મુલતવી રાખવાને મુખત્યાર પાછો એ મોકલવો. છે, અને તહોમતવાળો પેહેરામાં હોય તો વારંટ કાઢાડીને તેને પાછો મોકલવાને મુખત્યાર છે.

પગ એકું ઠરાવ્યું છે કે કોઈ પણ માણસને આ કલમ પ્રમાણે કોઈ તહોમત વાળા શખસને એકી વખતે પંદર દીવસ કરતાં વધતી મુદત સુધી પેહેરામાં પાછો મોકલવો નહીં.

હાઈ કોર્ટ શીવાય બીજા કોઈ કોર્ટે આ કલમ પ્રમાણે કરેલો દરએક હુકમ લખેલો હોયો જોયે અને તેની ઉપર પ્રમુખ જડે અથવા માણસને સડી કરવી.

પાછો મોકલવાનો આ જખી સબખ.

ખુલાસો.— તહોમત વાળાએ કાંઈ ગુન્હો કર્યો હશે એવોવેહેમ આવે તેવો પુરતો પુરાવો મળ્યો હોય, અને તેને પાછો મોકલવાથી વધારે પુરાવો મળે તેવું છે એવું દખાય તો તેને પાછો મોકલવાનો આ વાજબી સબખ છે.

ગુન્હા માંડી વાળવા બાબત.

૩૪૫ આ નીચેનાં કોષ્ટકનાં પેહેલાં બે આસનમાં હિંદુતાનના ફેજદારી કાયદાની જે કલમોનું વર્ણન કર્યું છે તે કલમો મુજબ શિક્ષા કરવા લાયક ગુન્હાઓ તે કોષ્ટકનાં ત્રીજાં આસનમાં કહેલા શખસોને માંડી વાળવાનો અધિકાર છે:—

ગુન્હે.	હિંદુસ્તાનના રાજા જે સખસને ગુન્હે માંડીવાળવાને દારી કાયદાનીલાગુ પડતી કલમે.	જે સખસને ગુન્હે માંડીવાળવાને આધિકાર છે તે સખસ.
ધરમ સખધી કોઈપણ સખસનું દોષ સ દુખાવવાના પાકા ઇરાદાથી કો ઈ શબ્દો બોલવા વગેરે. વ્યથા કરવી.	૨૯૮ ૩૨૩, ૩૩૪	ધરમ સખધી જે સખસનું દોષ કે ખાવવાનો ઇરાદો હોય તે સખસ. જે સખસને વ્યથા કરી હોય તે સ ખસ.
હરકોઈ સખસને ગેરવ્યાજબી અટક વ કરવો અથવા કેદ કરવો. હુમલો અથવા સાપરાધ બળ વાપરવું	૩૪૧, ૩૪૨ ૩૫૨, ૩૫૫ ૩૫૮	જે સખસને અટકાવ કર્યો હોય અ થવા કેદ કર્યો હોય તે સખસ. જે સખસની ઉપર હુમલો કર્યો હો ય અથવા સાપરાધ બળ વાપર્યું હોય તે સખસ.
કાયદા વિરુદ્ધ જખરાઈથી મજબૂરી રેવવી. ખિગાડ-જ્યારે જે હાની અથવા નુ કશાન કરવામાં આવે તે ફક્ત કો ઈ ખાનગી સખસને કરેલી હાની અથવા નુકશાન હોય ત્યારે.— સાપરાધ પ્રવેશ. ગ્રહ પ્રવેશ.	૩૭૪ ૪૨૬, ૪૨૭ ૪૪૭ ૪૪૮	જે સખસ પાસે જખરાઈથી મજબૂરી કરાવી હોય તે સખસ. જે સખસને હાની અથવા નુકશાન કરવામાં આવે તે સખસ. જે મિલકતમાં પ્રવેશ કર્યો હોય તે મિલકત જે સખસના કબજામાં હોય તે સખસ.
નાફરી કરવાનો કરાર સાપરાધ રી તે તોડવો. છિનાણું સાપરાધ ઇરાદાથી પરણેલી સ્ત્રીને ફો સલાવી જવી અથવા લઈ જવી અ થવા રોકી રાખવી. આખરૂ લેવી. કાંઈ ખાખત આખરૂ લેવા જેવી છે એવું જાણીને તે છાપવી અથવા કોતરવી. છાપેલી અથવા કોતરેલી વસ્તુમાં આ ખરૂ લેવા જેવી ખાખત છે એવું જા ણીને તે વસ્તુ વેચવી. સમીધાનીનો ભગ કરાવવાના ઇરાદા થી તીરસ્કાર કરવો. સપરાધ ધમકી, જ્યારે તે ગુન્હે સા ત વરસની કેદની શિક્ષા કરવા લા યક નહોય ત્યારે.	૪૮૦, ૪૮૧, ૪૮૨ ૪૮૭ ૪૮૮ ૫૦૦ ૫૦૧ ૫૦૨ ૫૦૪ ૫૦૬	જે સખસની સાથે ગુન્હેગારે કરાર કર્યો હોય તે સખસ. જે સ્ત્રી હોય તેના ઘણી. જે સખસની આખરૂ લીધી હોય તે સખસ. જે સખસને તીરસ્કાર કર્યો હોય તે સખસ. જે સખસને ધમકી આપી હોય તે સખસ.

બુદ્ધિ પુર્વક વ્યથા કરવાનો અથવા બુદ્ધિ પુર્વકમ હાવ્યથા કરવાનો અથવા બુંદગી નેખમમાં આવે એવું કામ કરીને વ્યથા કરવાને અથવા બુંદગી નેખમમાં આવે એવું કામ કરીને મહાવ્યથા કરવાનો જે ગુના રિદ્ધસ્તાનના ફાજદારી કાયદા ની ૩૨૪ મી અથવા ૩૩૫ મી અથવા ૩૩૭ મી અથવા ૩૩૮ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક છે તે ગુનેા જે શખસને વ્યથા કરી હોય તે શખસને જે કોર્ટ ની આગળ તે ગુનેા ખામત કાંઈ પણ ફરીયાદનું કામ ચાલુ હોય તે કોર્ટની રજા લઈને માંડી વાળવાનો અધિકાર છે.

આ કલમ મુજબ હરકેઈ ગુનેા માંડી વાળવાનો અધિકાર હોય ત્યારે તે ગુનેા માં મદદગારી કરવાનો ગુનેા અથવા (જ્યારે સદરહુ ગુનેા કરવાની કોસિસ જતી ગુનેા હોય ત્યારે) તે કોશીય કરવાનો ગુનો એવીજ રીતે માંડી વાળવાનો અધિકાર છે.

જે કોઈ શખસ બાળક અથવા ગાડો અથવા દિવાનો હોય અને જે તેને નહોત તો તે આ કલમ મુજબ કાંઈ ગુનેા માંડી વાળવાને લાયક થાત તો તે શખસની તરફથી કરાર કરવાનો જે શખસને અધિકાર હોય તે શખસ સદરહુ ગુનેા માંડી વાળવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ મુજબ કાંઈ ગુનેા માંડી વાળવાનું ફળ એવું થશે કે તહામતવાળા ની ઉપર ગુનેા ના સાબિત થયાનો ઠરાવ થશે.

જે ગુનેા આ કલમમાં કહ્યો નથી તેનો કોઈ પણ ગુનેા માંડી વાળવો નહીં.

જે મુકદમા પ્રાંતમાં ૩૪૬. ઇલાકાનાં મુખ્ય સેલેશની ખાહાર કોઈ પણ ના માજિસ્ટ્રેટ ચુકવી જણામાં કોઈ માજિસ્ટ્રેટની આગળ કાંઈ ચોકશી અથવા શકતો નહીં હોય તે ઇનસાફનું કામ ચાલતું હોય ત્યારે જે પુરાવા ઉપરથી તે માજિસ્ટ્રેટને એવું અનુમાન કરવું વાજબી જણાય કે સદરહુ જલ્લામાં બીજા કોઈ માજિસ્ટ્રેટ તે મુકદમાનો ઇનસાફ કરવો જોઈએ અથવા ઇનસાફ કરવા સારું તે કમિટ કરવો.

જોઈએ. તો તેને તે કામ ચલાવવું બંધ રાખીને જે માજિસ્ટ્રેટના હાથતળે પોતે હોય તે માજિસ્ટ્રેટની આગળ અથવા જલ્લા માજિસ્ટ્રેટ ફરમાવે તેવા બીજા હકુમત વાળા માજિસ્ટ્રેટની આગળ તે મુકદમો મોકલવો, અને તેની સાથે ટુકામાં એક રિપોર્ટ કરીને તેમાં તે મુકદમાનો પ્રકાર સમજાવવો.

જે માજિસ્ટ્રેટની પાસે તે મુકદમો મોકલવામાં આવે તેને જોઈનસાફ કરવાનો અખત્યાર આપેલો હોય તો તે મુકદમાનો ઇનસાફ તેજને કરવાને અથવા પોતાના હાથ તળેના જે માજિસ્ટ્રેટને હકુમત હોય તે માજિસ્ટ્રેટને તે મુકદમો સોંપવાને, અથવા તહામત વાળાને તેનો ઇનસાફ થવા સારું કમિટ કરવાને મુખત્યાર છે.

ચોકશી અથવા ઇન ૩૪૭ કોઈ માજિસ્ટ્રેટની આગળ કોઈપણ ચોકશીનું કામ ચાલે તેમાં અથવા કોઈ માજિસ્ટ્રેટની આગળ કોઈપણ ઇનસાફનું કામ ચાલે તેમાં ફસલા ઉપર સહી કરતાં પહેલાં તેને કોઈપણ વખતે એમ જણાય કે તે કામના ઇનસાફ સેસનકોર્ટ અથવા હાઈકોર્ટ કરવો જોઈએ, અને જે ઇનસાફ થવાસારું કમિટ કરવાનો અખત્યાર તેને આપેલો હોય ત્યારે કેમ કરવું.

ય, તો તેણે કામ અગાડી ચલાવવાનું બંધ કર્યું અને રાજસભામાં પાછા ફરેલા ઠરાવો પ્રમાણે તહેમતવાળાને કમિટ કરવો.

જે ઇનસાફ થવાસાફ કમિટ કરવાનો અખત્યાર સદરહુ માલુમ્મેટને આપેલો હોય તો તેણે ૩૪૬મી કલમ પ્રમાણે ચાલકું.

શિક્ષા, સ્ટાંપના કા
મહાત્મા મીસકતવિર
ક ગુન્હા ને શખસો
ની ઉપર અગાડી ક
રયા હોય તે શખસો
ના ઇનસાફ બાબત.

૩૪૮ હોંશુસ્તાનના ફીજદારી કાયદાના ૧૨ મા અથવા ૧૭મા બાબ પ્રમાણે ત્રણવરસની અથવા તે ઉપરાંતની મુદત સુધી કેદની શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુન્હા ને શખસની ઉપર શાખીત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે શખસની ઉપર જે બેમાંના ગમે તે બાબ પ્રમાણે ત્રણવરસની અથવા તે ઉપરાંતની મુદતસુધી કેદની શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુન્હાનું ફરીથી તહેમત આવ્યું હોય; ત્યારે જે માલુમ્મેટની આગળ તે શખસની ઉપર તહેમત આવ્યું હોય તેની નજરમાં એવું આવે કે તે શખસને ગુન્હા કરવાની ટેર છે, તો તેને સામાન્યતઃ પ્રસંગ પ્રમાણે શેરાન કોર્ટમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં કમીટ કરવો અથવા જે જલ્દીમાં જલ્દી માલુમ્મેટને ૩૦ મી કલમ પ્રમાણે અછીકાર આપ્યો હોય તે જલ્દીમાં તેના ઇનસાફ સદરહુ માલુમ્મેટની આગળ કરવો.

જોઈએ તેટલી શ
ખત શિક્ષાનો હુકમ
માલુમ્મેટ કરી શકે
હી ત્યારે કેમ કરવું

૩૪૯ જ્યારે બીજા અથવા ત્રીજા વરગતા જે માલુમ્મેટને હુકમત હોય તે માલુમ્મેટ ફરિયાદનું કામ ચલાવનારની તરફનો તથા તહેમતવાળાની તરફનો શાહેદી પુરાવો સાંભળે ત્યાર પછી તેના મત એવો થાય કે તહેમતવાળો તકશીરવાર છે, અને તેને જે શિક્ષા કરવાનો પોતાને અધિકાર છે તેથી જુદી જાતની અથવા તે કરતાં વધારે શખત શિક્ષા તે તહેમતવાળાને મળવી જોઈએ; અથવા તેને ૧૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે ખત કરી આપવાનું ફરમાવડું જોઈએ ત્યારે તે માલુમ્મેટ પોતાનો મત દફતરમાં દાખલ કરીને; પોતે ચલાવેલું કામ તથા તહેમતવાળાને જે જલ્દી માલુમ્મેટના અથવા પેટા તુકડી માલુમ્મેટના તાગામાં પોતે હોય તેની પાસે મોકલવાને મુખત્યાર છે.

જે માલુમ્મેટની પાસે તે કામ મોકલવામાં આવે તે માલુમ્મેટને ફરજત લાગે તો તે પસંદગીની જુમાની લેવાને તથા જેશાહેદ તે મુકદમામાં શાહેદી આપી ચુક્યો હોય તે શાહેદને પાછો બોલાવીને તેની જુમાની લેવાને મુખત્યાર છે. અને કાંઈ પણ વધારે પુરાવો માંગવાને તથા લેવાને મુખત્યાર છે, અને તે મુકદમામાં પોતાને ચોખ્ખા લાગે એવો અને કાયદા પ્રમાણે હોય એવો ફસલો અથવા શિક્ષાનો હુકમ અથવા હુકમ તે માલુમ્મેટ કરવો પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ૩૧ મી તથા ૩૩ મી કલમ પ્રમાણે જેટલી શિક્ષા કરવાનો પોતાને અધિકાર હોય તે કરતાં વધારે સખત શિક્ષા તેણે કરવી નહીં.

થોડાક પુરાવો એક માલુમ્મેટ અને થોડાક પુરાવો બીજા માલુમ્મેટને ૩૫૦. જ્યારે કોઈ મુકદમાની ચોખ્ખીમાં અથવા ઇનસાફમાં સબજો પુરાવો અથવા તેમાંના કાંઈ ભાગ સાંભળ્યા પછી તથા દફતરમાં દાખલ કર્યા પછી કોઈ પણ માલુમ્મેટ

સ્ત્રેટે દરેકમાં દાખલ કર્યો હોય તે ઉપરથી ગુન્હો ઠરાવવા બાબત અથવા કમિટ કરવા બાબત.

૬ તેમાં હુકમત ચલાવતો બંધ પડે, અને તેની પછી તે ની જગા ઉપર બીજો જે માલ્ટ્રેટ આવી તેને મદદ હુકમત હોય અને તે સદરહુ હુકમત ચલાવતો હોય ત્યારે જે પુરાવો પોતાની અગાઉના માલ્ટ્રેટ પ્રમાણે દરેકમાં દાખલ કર્યો હોય તે પુરાવાને આધારે, અથવા જે પુરાવો થોડો પોતાની અગાઉના માલ્ટ્રેટ અને થોડેક પો

તે જો દરેકમાં દાખલ કર્યો હોય તે પુરાવાને આધારે, સદરહુ પછીથી આવેલો માલ્ટ્રેટ કામ ચલાવવાને અપત્યાર છે; અથવા તે શહેદાને ફરીથી સમન કરવાને અને તે ચોકશી અથવા ઇનસાફ ફરીથી સર કરવાને અપત્યાર છે.

પાણ હેડના લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

(અ) કોઈ પાણ ઇનસાફનાં કામમાં તે જે માલ્ટ્રેટ પોતાનું કામ શરૂ કરે ત્યારે શહેદાને અથવા તેઓમાંના હરકોઈને ફરીથી સમન કરવાની તથા તેઓની જગ્યાની ફરીથી સાંભળવાની માગણી કરવાને તહેમત વાળો અપત્યાર છે.

(બ) કોઈ માલ્ટ્રેટની આગળ ગુન્હો સાબિત થયો હોય તે સાબિતી જે પુરાવા ઉપરથી થઈ તે સઘળો તેણે લીધેલો નથી તેથી તહેમતવાળાને મુદાની બાબતમાં ન્યાય મળવામાં હરકત થઈ છે. એમ હાઈ કોર્ટની અથવા જે મુકદમાઓનો ઇનસાફ જુદા માલ્ટ્રેટના તાબામાં હતા માલ્ટ્રેટો કરે તે મુકદમામાં જુદા માલ્ટ્રેટની, નજરમાં આવે. તે સદરહુ કોર્ટ અથવા જુદા માલ્ટ્રેટ તે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ રદ કરવાને અપત્યાર છે, પછી તે ઠરાવ ઉપર અપીલ થઈ હોય કે નહીં હોય તોપણ; અને નવેસરથી ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાનો હુકમ કરવાને અપત્યાર છે.

જે મુકદમામાં ૩૪૬મી કલમ પ્રમાણે કામ આગળ ચલાવવાનું બંધ કર્યું હોય તે મુકદમાઓને આ કલમ માંહેના કોઈપણ મચકુર લાગુ નથી.

કોર્ટમાં હાજર થ ૩૫૧. કેઈ શખસ ફેજદારી કોર્ટમાં હાજર હોય, એલા ગુન્હેગારોને અ પછી તે પકડાઈને અથવા સમન થઈને નહીં આવ્યો હોય તેપણ, તે શખસે સદરહુ કોર્ટ સાંભળી શકે એવો ફેલા ગિા ગુન્હો કર્યો છે એવું પુરાવા ઉપરથી જણાય તે ગુન્હો બાબત તેની જુખાની લેવા સાફ તેજે અટકાવી રાખવાના તે કોર્ટને અપત્યાર છે; અને જો તેને પકડેલો હોય અથવા સમન કરેલો હોય એવી રીતે તેની ઉપર કામ ચલાવવાને અપત્યાર છે.

અટકાવી રાખ્યો તે ૧૮ મા બાબ પ્રમાણે ચોકશી ચાલતી હોય ત્યારે અથવા ઇનસાફનું કામ ચલાવા માંડ્યા પછી રાખ્યો જાય ત્યારે તે શખસ બાબત કામ નવે સરથી ચલાવવું અને શહેદાની જગ્યાની ફરીથી સાંભળવી.

હોઈ ખુશી છે.

૩૫૨ કોઈ ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવા સારું જે જગ્યાએ કોઈ ફેજદારી કોર્ટ ખેડી હોય તે જગ્યા ખુશી કોર્ટ સમજવી, અને તેમાં વગર અગચ્ચાણે માર્ગ શકે તેટલે સુધી સામાન્ય રીતે સ

ઘણા લોકોને તેમાં જવાનો અધિકાર છે.

પાણી એવું ડાંગર છે કે કોઈપણ અમુક મુકદ્દમાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ આ લે ત્યારે કોઈ પાણી વખતે પ્રગુણ જડજી અથવા માછરોને જે તેન ચોખ્ખા લાગે તે એવો હુકમ કરવાને મુખ્ય તાર છે કે સમાન્ય રીતે લોકોને, અથવા કોઈ પાણી અમુક સમયે કોગ્ટના ઉપયોગ માંડના જોરડામાં અથવા મધાનમાં આવવું, રહેવું અથવા હોવું નહીં.

બાબ ૨૫ મા.

ચોકશી તથા ઇનસાફ કરતી વખતે પુરાવો લેવાની તથા દફતરમાં

દાખલ કરવાની રીત બાબત.

પુરાવો તહમતવાળાની સમક્ષ લેવો.

૩૫૩ સ્પષ્ટ રીતે જુદી રીતનો ડરાવ કર્યો છે તે શિવાય ૧૮ મા, ૨૦ મા, ૨૧ મા, ૨૨ મા અને ૨૩ મા બાબ પ્રમાણે લેવાનો સઘળો પુરાવો તહમતવાળાની સમક્ષ લેવો; અથવા જ્યારે તેને જાને હાજર થવાનું માફ કર્યું હોય ત્યારે તેના પક્ષીડરની સમક્ષ લેવો.

જીલ્લાકાનો મુખ્ય શેહશાની બાહાર શાહેદી દફતરમાં દાખલ કરવાની રીત.

૩૫૪ આ કાયદા પ્રમાણે (પ્રેસીડેન્સી માછસતરેટ શિવાય બીજા) કોઈ માછસતરેટે અથવા માછસતરેટની આગળ અથવા સેશન જડજી અથવા શેશન જડજીની આગળ કરવાની ચોકશીઓમાં તથા [સક્ષીપ રીતે કરવાના ઇનસાફ શિવાય બીજા) ઇનસાફમાં સાહેદોની શાહેદી હુકમ લખેલી રીતે દફતરમાં દાખલ કરવી.

સમનના મુકદ્દમાનું તથા અમુક ગુન્હા બાબત પેઢેલા અને બીજા વરગતા માછરો ટોચે કરવાના ઇનસાફનું દફતર.

૩૫૫ પ્રેસીડેન્સી માછસતરેટ શિવાય બીજા કોઈ માછસતરેટની આગળ સમનના જે મુકદ્દમાઓનો ઇનસાફ કરવામાં આવે તેમાં તથા ૨૬૦ મી કલમની બાબતે તે કે (જે બંને સુદ્ધાં, રકમોમાં કહેલા ગુન્હાઓનો ઇનસાફ પેઢેલા અથવા બીજા વરગતો માછરો કરે ત્યારે તે ગુન્હાઓની બાબતમાં દરેક શાહેદીની જખાની ચાલતી જાય તેમ તેની શાહેદીની મતલબની યાદ તે માછસતરેટે લખવી.

તે યાદ માછરો પેતાને હાથે લખાને તે ઉપર સહી કરવી અને દફતરની સાથે રાખવી.

ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ જે તે માછરોને યાદ લખવામાં પ્રતીજ્ઞ થયો હોય તે તે પોતે કાં લખી શકતો નથી તેનું કારણ દફતરમાં દાખલ કરવું; અને ખુલ્લી કોર્ટમાં પોતે મોડેથી બોલીને તે યાદ કરાવીને તે ઉપર સહી કરવી અને તે યાદ દફતરની સાથે રાખવી.

ઇલાકાનો મુખ્ય શેહશાની બાહાર બીજા મુકદ્દમાઓનું દફતર.

૩૫૬. શેશન કોર્ટોની આગળ તથા (પ્રેસીડેન્સી માછરો સિવાય બીજા) માછરોની આગળ બીજા સઘણા મુકદ્દમાઓનો ઇનસાફ આવે તેમાં, અને ૧૨ મા

તથા ૧૮મા બાબ પ્રમાણે ચોક્કસીએ ચાલે તે સથળી
આમાં દરમિયાન શાહેદની શાહેદી માણસને અથવા શેશન જડને, અથવા તેની
હાથરમાં તે સાંભળે તેમ તેના ફરમાવ્યા મુજબ તથા તેની નોકરબાની નીચે
કોરટની ભાષામાં લખી લેવી. અને તે ઉપર તે માણસને અથવા સેશન જડને
સહી કરવી.

અંગ્રેજીમાં આપેલી
શાહેદી.

જ્યારે સદરકુ શાહેદની શાહેદી અંગ્રેજીમાં આપવામાં
આવે ત્યારે તે માણસને અથવા શેશન જડને તે શાહે
દી પોતાને સાથે તે ભાષામાં લખી લેવાને મુખત્યાર છે.
અને તદ્દમત વાળો અંગ્રેજી સારી રીતે જાણતો ન હોય, અથવા કોરટની ભાષા
અંગ્રેજી ન હોય, તો કોરટની ભાષામાં સદરકુ શાહેદીના સહી સાથેના તરજુમે ૬
ફતરમાં રાખવો.

જ્યારે માણસને અ
થવા જડને જાતે શા
હેદી લખી લીધી નહીં
હોય ત્યારે યાદ.

જે કામોમાં તે માણસ અથવા સેશન જડને પોતે
શાહેદી લખી લેતા ન હોય, તે કામોમાં તેણે દરેક શાહે
દની શાહેદી લેવાતી જાય તેમ તે શાહેદની જુખાનીની
મતલબની એક યાદ કરવી અને તે યાદ તે માણસને અ
થવા શેશન જડને પોતાને સાથે લખીને તે પર સહી કર
વી, અને તે દફતરની સાથે રાખવી.

ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ તે માણસને અથવા શેશન જડને યાદ લખવાનાં
પ્રતિબંધ થયો હોય તો તે પોતે કાં લખી શકે તો નહીં તેનું કારણ તેણે દફતર
માં દાખલ કરવું.

શાહેદની ફતરની
ભાષા.

૩૫૭. કોઈ જગ્યામાં અથવા જગ્યાના કોઈ પણ
ભાગમાં, અથવા કોઈ સેશન કોરટની આગળ, અથવા કોઈ
માણસને અથવા કોઈ પણ માણસને વરગાની આ
ગળ ચાલેલા કામમાં ૩૫૬ મી કલમમાં કહેલે પ્રમાણે દરેક શાહેદની શાહેદી સે
શન જડને અથવા માણસને પોતાને સાથે પોતાની ભાષામાં લખી લેવી એવું ફર
માવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે, પણ કોઈ પુરતાં કારણને લીધે કોઈ પણ
શાહેદની શાહેદી તેનાથી લખી ન લેવાય તો તેનું કારણ તેણે દફતરમાં દાખલ કર
વું અને પોતે જુદી કોરટમાં મોકલી જાણીને તે શાહેદી લખાવવી એવું ફરમાવ
વાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

એ પ્રમાણે લખી લીધેલી શાહેદી ઉપર તે સેશન જડને અથવા માણસને સહી
કરવી, અને તે દફતરના ભાગ દાખલ ગણવી જોઈએ;

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સેશન જડને અથવા માણસને શાહેદી અંગ્રેજી ભા
ષામાં અથવા કોરટની ભાષામાં લખી લેવી એવું તેને ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર.
મુખત્યાર છે, તે ભાષા તેની સ્વભાષા ન હોય તોય પણ.

૩૫૫ મી કલમ માં
હેના મુકદ્દમામાં માણ
સને સતરેટને છુટ.

૩૫૮. ૩૫૫ મી કલમમાં કહેલી જાતના મુકદ્દમા
માં જો માણસને દુરસ્ત લાગે તો તે કોઈ પણ શા
હેદની શાહેદી ૩૫૬ મી કલમમાં ઠરાવેલી રીતે લખી લે

વાને મુખત્યાર છે, અથવા, જે સદરહુ માલસતરેટની હુકમતની સ્થાનિક હદની અંદર ૩૫૭ મી કલમમાં કહેલો હુકમ સ્થાનિક સરકારે કર્યો હોય તો, તેજ કલમમાં ઠરાવેલી રીતે લખી લેવાને મુખત્યાર છે.

૩૫૬મીઅથવા૩૫૭
મી કલમ પ્રમાણે શા
હેદી દફતરમાં દાખલ
કરવાની રીત.

૩૫૮ ૩૫૬મી અથવા ૩૫૭ મી કલમ પ્રમાણે લીધે
લી શાહેદી લખી કરીને સવાલ અને જવાબના રૂપમાં
લખી લેવી નહીં, પણ જ્યાનના રૂપમાં લખી લેવી.

માલસતરેટની અથવા શેશન જડજની નજરમાં આવે તો કોઈ પણ અમુક
સવાલ તથા જવાબ લખી લેવાને અથવા લખી લેવડાવવાને તેમુખત્યાર છે.

સદરહુ શાહેદી પુરી
થઈ રહે ત્યારે તેના
સંબંધમાં કેમ કરવું.

૩૬૦. ૩૫૬ મી અથવા ૩૫૭ મી કલમ પ્રમાણે લી
ધેલી દરજેક શાહેદની શાહેદી પુરી થાય ત્યારે જે તહેમ
તવાળો હાજર હોય તો તેની સમક્ષ, અથવા તે પીલી
હર મારફતે હાજર થાય તો તેના પીલીડરની સમક્ષ, તે
શાહેદી તે શાહેદને વાંચી સંભળાવવી, અને જરૂર હોય તો સુધારવી.

જ્યારે તે શાહેદી શાહેદને વાંચી સંભળાવવામાં આવે ત્યારે તે શાહેદ તે શહેદીના કોઈ ભાગનાં ખરાપણાંની ના કહે. તો તે શાહેદી સુધારવાને બદલે તે ભાગ પર શાહેદ જે હરફત લીધી હોય, તેની તે ઉપર યાદ કરી લેવાને માલસતરેટ અથવા શેશન જડજ મુખત્યાર છે, અને પોતાને જરૂર જણાય એવો અભિપ્રાય માલસતરેટ અથવા શેશન જડજે લખવો.

જે ભાષામાં તે શાહેદી આપી હોય તેથી જુદી ભાષામાં તે લખી-લીધી હોય અને જે ભાષામાં તે લખી લીધી હોય તે ભાષા શાહેદ સમજતો ન હોય, તો તે લખી લીધેલી શાહેદી જે ભાષામાં આપી હોય તે ભાષામાં, અથવા જે ભાષા શાહેદ સમજતો હોય તે ભાષામાં તેને સમજાવવી.

તહેમતવાળાને અથ
વા તેના પીલીડરનેશા
હેદીનો અરથ કહેવો.

૩૬૧. તહેમતવાળો સમજતો ન હોય એવી ભાષા
માં કોઈ પણ શાહેદી આપવામાં આવે, અને તે જાતે હા
જર હોય, ત્યારે તે સમજતો હોય એવી ભાષામાં તે શા
હેદી તેને ખુલી કારટમાં સમજાવવી.

જે તે પીલીડરની મારફતે હાજર થાય અને તે શાહેદી કારટની ભાષા શિવા
જાખીજ કોઈ ભાષામાં આપવામાં આવે, અને તે ભાષા તે પીલીડર સમજતો ન હો
ય, તો તેશાહેદી સદરહુ પીલીડરને કારટની ભાષામાં સમજાવવી.

જ્યારે પદ્ધતિ પ્રમાણે પુરાવા સાદુ દરતાવેજને રજુ કર્યા હોય, ત્યારે કારટની
મજરમાં આવશે તો તે દસ્તાવેજના જેટલા ભાગનો તરજુમો કરીને સમજાવવાની જ
રૂર જણાય તેટલા ભાગનો તરજુમો કરીને સમજાવવો.

પરેસિડેન્સી માલસ
તરેટની કારટોમાં શાહે
દીનુ દફતર.

૩૬૨. જે મુકદમામાં કોઈ પરેસિડેન્સી માલસતરેટ
બસે રૂપીયાથી વધતા હોય, અથવા છ મહિનાથી વધતી
મુદત સુધી કોઈતી શિક્ષા કરે તેવા દરજેક મુકદમામાં તેણે

શાહુદાની શાહેદી પોતાને હાથે લખી લેવી, અથવા ખુસી કોરટમાં પોને મોડેથી બોલીને લખી લેવડાવવી. એ પ્રમાણે લખી લીધેલી સઘળી શાહેદી ઉપર તે માલસતરેટ સહી કરવી અને તેને દફતરના ભાગ દાખલ ગણવી જોઈએ.

એ પ્રમાણે લખી લીધેલી શાહેદી ઘણું કરીને બ્યાનનાં રૂપમાં દફતરમાં દાખલ કરવી. પણ માલસતરેટની નજરમાં આવે તો કોઈ પણ અમુક સવાલ અથવા જવાબ લખી લેવાને અથવા લખી લેવડાવવાને તે મુખત્યાર છે.

એકજ કામમાં ૩૫ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા શિક્ષાના હુકમ, આ કલમનાં કારણ સારૂ એકજ શિક્ષાના હુકમ દાખલ ગણવા જોઈએ.

શાહેદની વરતાણુક બાબતનો શેરો.

૩૬૩ સેશન જડને અથવા માલસતરેટ શાહેદની શાહેદી દફતરમાં દાખલ કરી હોય ત્યારે તેણે શાહેદ શાહેદી આપા હોય તે વખતની તેની વરતાણુક સંબંધી પોતાને મુદ્દાનો લાગે એવો કાંઈ શેરો હોય તો તે શેરો પણ દફતરમાં દાખલ કરવો.

તહોમતવાળાની જુબાની દફતરમાં કેવી રીતે દાખલ કરવી,

૩૬૪. જ્યારે કોઈ પણ માલસતરેટ અથવા રાયલ આરટથી સ્થાપેલી હાઈકોર્ટ સિવાય અથવા પંબબની ચીફ કોર્ટ સિવાય બાકી કોઈ પણ કોર્ટ તહોમતવાળાની જુબાની લે, ત્યારે તેને પુછેલો દરેક સવાલ અને તેણે

આપેલો દરએકજવાબ સુધાં તે સઘળી જુબાની જે ભાષામાં લીધી હોય તે ભાષામાં અથવા તેમ ન બની શકે તો કોર્ટની ભાષામાં અથવા અંગ્રેજીમાં પુરે પુરી દફતરમાં નોંધવી; અને તે જમાની તે તહોમતવાળાને બતાવવી અથવા વાંચી સંભળાવવી. અથવા જે ભાષામાં તે જમાની લખેલી હોય તે ભાષા તે સમજ તે નહીં હોય તો જે ભાષા તે સમજતો હોય તે ભાષામાં તેને સમજાવવી અને તેના જવાબો માંહેની કોઈ વાતનો ખુલાસો કરવાને અથવા કાંઈ વાત વધારવાને તે મુખત્યાર છે.

એ સઘળી જમાની બરોબર છે એવું તે કહે ત્યારે તે દફતર ઉપર તહોમતવાળાએ તથા માલસતરેટ અથવા સદરહુ કોર્ટના જડને સહી કરવી, અને તે જુબાની મારી સમક્ષ અને મારા સાંભળતાં લીધી છે તથા તહોમતવાળાએ કહેલા મચકુરનું પુરે પુરું તથા ખરું બરાન તે દફતરમાં છે એ પ્રમાણે સદરહુ માલસતરેટ અથવા જડને લખીને તે પર સહી કરવી.

જે મુદ્દામાં તહોમતવાળાની જુબાની તે માલસતરેટ અથવા જડને પોતાની જાતે દફતરનાં દાખલ ન કરે તે મુદ્દામાં, જુબાની લેવાતી જાય તેમ તેની ચાંદ કોર્ટની ભાષામાં, અથવા, અંગ્રેજી ભાષા પોતાને બરાબર આવડતી હોય તે, તે ભાષામાં, તે માલસતરેટ અથવા જડને, પોતે પ્રેસીડેન્સી માલસતરેટ ન હોય તો, કરવી જોઈએ; અને સદરહુ યાદ તે માલસતરેટ અથવા જડને પોતાને હાથે લખીને તે ઉપર સહી કરવી, અને તે દફતરની સાથે રાખવી. ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ તે માલસતરેટથી અથવા જડથી યાદ ન થાય તો, તે પોતાથી ન થવાનું કારણ તેણે દફતરમાં દાખલ કરવું.

આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકુર રદંત્ર મી કલમ મુજબની કોઈ તોહમત

હાઇકોર્ટમાં 'શાહે'
દીનું દરતર.

વાળા શખ્સની જુઝાનીને લ શુ છે એવું સમજ્યું નહીં.
૩૬૫ રાયલ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી દરએક હાઇકોર્ટ થા પંજબની ચીફ કોર્ટ પેતાની આગળ જે મુકદમા આવે તેમાં શાહેદા લેવાની રીત વખતે વખતે સામાન્ય કાનુન કરીને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને એ પ્રમાણે કાંઈ કાનુન કરવામાં આવી હોય તો સદરહુ કોર્ટના જડનેએ શાહેદી અથવા તેની મતલબ તે કાનુન પ્રમાણે લખી લેવી.

આખ ૨૬ મો.

ઈસલા બાખત.

ઈસલોઆપવાનીરીત. ૩૬૬ અસલ હુકમતની કોઈ પણ ફાજદારી કોર્ટમાં દરએક મુકદમાના ઈનસાફમાં ઈસલો ખુલી કોર્ટમાં તુરત અથવા ત્યાર પછી કોઈ વખતે કહી સંભળાવવો, પણ પછીથી આપવો હોય તો વખતની ચોગ્ય નોટીસ પક્ષકારોને અથવા તેઓના પ્લીડરોને આપવી; અને ઈસલો આપવામાં આવે તે સંભળવા માટે, જે તહોમતવાળો પેદરામાં હોય તો, તેને આણવો જોઈએ, અથવા જે તે પેદરામાં ન હોય તો તેને હાજર થવાનું ફરમાવવું જોઈએ, પણ ઈનસાફ આલે ત્યારે જ તેને હાજર થવાનું તેને માફ કર્યું હોય અને ફક્ત ઈંઠની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે તો તે પ્રસંગે તે ઈસલો તેના પ્લીડરની સમક્ષ કહી સંભળાવવાનો અધિકાર છે.

ઈસલાનીભાષા.

૩૬૭ આ કાયદાથી બીજી રીતનો ઠરાવ સ્પષ્ટ રીતે કરેલો હોય તે સીવાય સદરહુ પ્રકારનો દરેક ઈસલો તે કોર્ટના પ્રમુખ અમલદારે કોર્ટની ભાષામાં અથવા અંગરેજીમાં લખવો; અને જે મુદ્દાની વાત અથવા વાતો ઠરાવવાની હશે તે તથા તે વિશે કરેલો ઠરાવ, તથા તે ઠરાવનાં કારણ તે ઈસલામાં લખવાં, અને તે ઈસલો કહી સંભળાવતી વખતે પ્રમુખ અમલદારે ખુલી કોર્ટમાં તેની ઉપર તારીખ લખીને શહી કરવી.

ઈસલામાં શું લખવું જોઈએ.

તહોમતવાળાની ઉપર કાંઈ ગુન્હો કર્યો હોય તો તે ગુન્હો અને હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની અથવા બીજા કાયદાની જે કલમ પ્રમાણે તેની ઉપર ગુન્હો કર્યો હોય તે કલમ, તથા તેની ઉપર જે શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે શિક્ષા, એ ટલું તે ઈસલામાં લખવું જોઈએ.

વિકલ્પની રીતે ઈસલો

જ્યારે હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદા પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો હોય, અને તે કાયદાની બે કલમોમાંની કઈ કલમમાં અથવા તે કાયદાની એક જ કલમના બે ભાગોમાંના કયા ભાગમાં તે ગુનો આવે છે એ વિશે શક હોય, ત્યારે કોર્ટ તે સ્વસ્થ રીતે ખતાવીને વિકલ્પની રીતે ઈસલો કરેલો.

જો તે ઈસલામાં ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તો તહોમતવાળાની પર જે ગુનો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે ગુનો તે ઈસલામાં લખવો.

અને તદ્દમતવાળાને છુટો કરવો એવું તેમાં ફરમાવવું.

જે ગુના બાબત મોતની શિક્ષા થઈ શકતી હોય તે ગુનો તદ્દમતવાળાની ઉપરકરે અને તેની ઉપર મોતની શિક્ષા શિવાય બીજી કોઈ પણ શિક્ષાના હુકમ તે કોર્ટ કરે, તો મોતની શિક્ષાના હુકમ નહીં કરવાનું કારણ પોતાના ફેસલામાં તે કોર્ટે લખવું પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જ્યુરીથી ઇનસાફ કરવો હોય તેમાં ફેસલો લખવાની કોર્ટને જરૂર નથી, પણ સેશન કોર્ટે જ્યુરીને આપેલા આદેશના મથાળાં દફતરમાં દાખલ કરવાં.

મોતની શિક્ષાના હુકમ

૩૬૮ જ્યારે કોઈ સખસની ઉપર મોતની શિક્ષાના હુકમ કરવામાં આવે, ત્યારે તે શિક્ષાના હુકમમાં એમ ફરમાવવું કે એ સખસને મરતાં સુધી ગળેથી લટકાવવો.

સમુદ્રપારની શિક્ષાના હુકમ.

સમુદ્રપારની શિક્ષાના કોઈ પણ હુકમમાં, જે સખસની ઉપર તે શિક્ષાના હુકમ કર્યે હોય તે સખસને સમુદ્રપાર કંઈ જગાએ લઈ જવો તે લખવું નહીં.

કોર્ટે ફેસલામાં ફેરફાર કરવો નહીં.

૩૬૯ હાઈકોર્ટ શિવાય બીજી કોઈ કોર્ટે પોતાના ફેસલા ઉપર સહી કરી એટલે પછી ૩૯૫ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય અથવા કોઈ હસ્તદેશની ચુક સુધારવાની હોય તે શિવાય તે કોર્ટે તે ફેસલામાં ફેરફાર કરવો નહીં અથવા તે તપાસવો નહીં.

પરેસીડેન્ટસિમાજી સતરેટનો ફેસલો

૩૭૦ પરેસીડેન્ટની માજીસતરેટ આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવેલી રીતે ફેસલો દફતરમાં દાખલ કરવાને બદલે હેઠળ એવી વિગત દફતરમાં દાખલ કરવી.

[અ] મુકદ્દમાનો અનુક્રમે ચહડતો નંબર.

[બ] ગુનો કરવાની તારીખ.

[ક] ફરિયાદી હોય તો તેનું નામ.

[ડ] તદ્દમતવાળો સખસનું નામ અને (તદ્દમતવાળો રાણીની વીલાયીત રહ્યત ન હોય તો) તેના બાપનું નામ અને રહેવાનું ઠેકાણું.

[ઈ] જે ગુન્હા વિશે ફરિયાદ થઈ હોય અથવા જે ગુનો શાખિત થયો હોય તે મુન્દો;

[ફ] તદ્દમતવાળાનો જવાબ અને તેની જબાની (જો હોય તો);

[ગ] આખરનો હુકમ;

[હ] સદરકૂ હુકમની તારીખ; અને

[આઈ] જે મુકદ્દમામાં તે માજીસતરેટ કેદની અથવા બેસે રૂપિયાથી વત્તાદંડની અથવા એ બનેલી, શિક્ષા કરે તે સઘળા મુકદ્દમામાં ગુનો, ઠરાવ્યાના કારણોની મુખ્યત્વેસરની વિગત.

તદ્દમતવાળાને ફેસલો સમજાવવો તથા નક્કસ આપવી.

૩૭૧. તદ્દમતવાળાને ફેસલો સમજાવવો, અને તેની અરજી ઉપરથી ફેસલાની એક નકલ, અથવા તેમાંજે ત્યારે, બની શકે તો, તેની પોતાની ભાષામાં, અથવા કોર્ટની ભાષામાં તે ફેસલાનો તરજુમો તેને વગર

દીરે આપવો. સમનના મુકદમા સિવાય બીજા કોઈ પણ મુકદમામાં સદરહુ નંકલ મ
ફત આપવી,

શેશન કોર્ટમાં જ્યુરીથી ઇનસાફ કરવામાં આવે તેમાં તહોમતવાળો માંગે તો, જ્યુ
રીને આપેલા આદેશનાં મથાળાંની એક નકલ તેને વગર ઢીલે અને મફત આપવી.

જે શખસની ઉપર
મોતની શિક્ષાના હુકમ
કર્યો હોય તે શખસ
ની બાબત.

ફેસલાનો તરજુમો
કયારે કરવો.

જ્યારે તહોમતવાળાની ઉપર સેશન જજને મોતની શી
ક્ષાના હુકમ કરે ત્યારે તે જજને તેને એ પ્રમાણે કહેવું કે
અપીલ કરવાની તમારી મરજ હોય તો, આઠલી મુદતમાં
તમારે અપીલ કરવી જોઈએ.

૩૭૨. અસલ ફેસલો કામનાં કાગળોની સાથે દફતરમાં
દાખલ કરવો, અને તે અસલ ફેસલો કોર્ટની ભાષાથી
જુદી ભાષામાં લખ્યો હોય, અને તહોમતવાળો કહે ત્યારે,
કોર્ટની ભાષામાં તેનો તરજુમો કરીને સદરહુ દફતરમાં
દાખલ કરવો જોઈએ.

શેશન કોર્ટે ઠરાવ
ની તથા શિક્ષાના હુ
કમની નકલ જુદા
માલસ્ટરેટની ઉપર
મોકલવી.

૩૭૩. શેશન કોર્ટે જે મુકદમાનો ઇનસાફ કર્યો હોય
તે મુકદમામાં, તે કોર્ટે પોતાના ઠરાવની તથા (જે હોય
તો) શિક્ષાના હુકમની એક નકલ જે જુદા માલસ્ટરેટ
ની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં ઇનસાફ કર્યો હોય તે જ
માલસ્ટરેટની ઉપર મોકલવી.

બાબ ૨૭ મો.

શિક્ષાના હુકમ મંજુર થવા માટે મોકલવા બાબત.

શેશન કોર્ટે મોતની
શિક્ષાના હુકમ [મંજુ
થવા માટે] મોકલવા બા
બત.

૪૭૪ જ્યારે શેસન કોર્ટની મોતની શિક્ષાના હુકમ ક
રે, ત્યારે ચલાવેલાં કામના કાગળ પત્ર હાઈ કોર્ટમાં મોકલવા
જોઈએ, અને તે શિક્ષાના હુકમ હાઈ કોર્ટે મંજુર કર્યા વ
ગર અમલમાં લાવવો નહીં.

વધારે ચોકશી કરવા
નું અથવા વધારે પુરા
વો લેવાનું ફરમાવવા
નો અધિકાર.

૩૭૫. જ્યારે તે ચલાવેલા કામનું દફતર હાઈકોર્
ટમાં મોકલવામાં આવે ત્યારે જે હાઈકોર્ટ એમ ધારે
કે જે શખસની ઉપર ગુન્હો ઠરાવ્યો છે તે શખસ તકસી
વાર છે કે બીન તકસીરવાર છે એ વિશેની ફલાણી બા
બતસાર વધારે ચોકશી કરવી જોઈએ અથવા વધારે પુરાવો

લેવો જોઈએ, તો તે સદરહુ ચોકશી જાતે કરવાને અથવા તે સદરહુ પુરાવો જાતે લેવાને
અથવા ચોકશી કરવાનું અથવા તે પુરાવો લેવાનું શેસન કોર્ટને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જ્યુરોની અથવા આસેસરોની સમક્ષ સદરહુ ચોકશી કરવી નહીં અથવા સદર
હુ પુરાવો લેવો નહીં, અને હાઈકોર્ટ બીજી રીતનો હુકમ ન કરે તો જે શખસની
ઉપર ગુન્હો ઠરાવ્યો હોય તે શખસને તે ચોકશી કરતી વખતે અથવા તે પુરાવો લે
તી વખતે હાજર નહીં રાખશે તો ચાલશે.

જ્યારે હાઈકોર્ટે તે ચોકશી કરી નહીં હોય તથા તે પુરાવો લીધો ન હોય ત્યારે

તે આકર્ષીના પરીણામનું તથા તે પુરાવાનું સર્ટીફિકેટ તે કોર્ટને લખી જણાવવું.
શિક્ષાના હુકમ બા ૩૭૬ ને મુકદ્દમો ૩૭૪ માં કલમ પ્રમાણે મોકલ્યા
હાલ કરવાનો અથવા હોય તે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ આસેસરોની મદદથી અથવા
ગુન્દાની શાખિતીના ઠરાવ રદ કરવાનો હા જ્યુરીથી કરેલો હોય તે મુકદ્દમામાં હાઈ કોર્ટ.
રાવ રદ કરવાનો હા
ઈ કોર્ટનો અખત્યાર.

(અ) શિક્ષાના હુકમ બાહાલ કરવાને અથવા બીજા ને શિક્ષાના હુકમ કરવાનો
કાયદાથી અધિકાર હોય તે શિક્ષાના હુકમ કરવાને અખત્યાર છે, અથવા
(બ) ગુન્દાની શાખિતીના ઠરાવ રદ કરવાને તથા ને ગુન્દા તહેમતવાળાની ઉપ
ર સાબિત થયાનો ઠરાવ સેસનકોર્ટ કરી શકત તેવો કોઈ ગુન્દા તેની
ઉપર શાખિત થયાનો ઠરાવ કરવાને અથવા તેજ તહેમત બાબત અથ
વા સુધારેલાં તહેમત બાબત નવેસરથી ઇનસાફ કરવાનું ફરમાવવાને અ
ખત્યાર છે, અથવા

(ક) તહેમતવાળા સખસની ઉપર ગુના નાંશાખિત થયાનો ઠરાવ કરવાને અ
ખત્યાર છે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે અપીલ કરવા સારૂ ને મુદત આપી હોય તે મુદત પૂ
રી થાય ત્યાં સુધી અથવા અપીલ સદરહુ મુદતની અંદર કરી હોય તો તે અપીલ
નો નીકાલ થાય ત્યાં સુધી આ કલમ પ્રમાણે મંજુરીયતનો કાંઈ પણ હુકમ કર
વો નહીં.

મંજુરીયત ઉપર અ
થવા શિક્ષાના નવા હુક
મ ઉપર બે જડજેએ
સહી કરવી.

૩૭૭. એ પ્રમાણે મોકલેલા દરેક મુકદ્દમામાં તે શિ
ક્ષાના હુકમની મંજુરીયત અથવા હાઈકોર્ટ ને નવી
શિક્ષાના હુકમ અથવા (બીજા) હુકમ કરે તે, સદરહુ કો
ર્ટમાં બે અથવા વધારે જડજે હોય ત્યારે તેમાંના આઠ
માં આઠ બે જડજેએ કરવો જોઈએ અને કેહેવો જોઈએ
અને તેની ઉપર સહી કરવી જોઈએ

મતભેદ પડે ત્યારે
ફેમ કરવું.

૩૭૮. જ્યારે સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ મુકદ્દમાની
સુનાવાણી જડજેની બેચ આગળ થાય અને સદરહુ જ
ડજેના બે પક્ષ થઈને તે મેડ પક્ષના સરખા મત પડે

ત્યારે તેઓના મત સુધાં તે મુકદ્દમો બીજા કોઈ જડજેની પાસે મુકવો, અને સદર
હુ જડજે પોતાને ચોગ્ય લાગે એવી તપાસણી તથા સુનાવાણી કર્યા પછી પોતાનો
મત આપવો, અને સદરહુ મતને અનુસરીને ફેસલો અથવા હુકમ થવો જોઈએ.

મંજુર થવા માટે
હાઈકોર્ટમાં મોકલેલા
મુકદ્દમામાં કેવી રીતે કા
મ ચલાવવું.

૩૭૯ મોતની શિક્ષાના હુકમ મંજુર થવા સારૂ સેશન
કોર્ટ ને મુકદ્દમા હાઈકોર્ટમાં મોકલે તે મુકદ્દમામાં હાઈ
કોર્ટ મંજુરીયતનો અથવા બીજા હુકમ કરે ત્યાર પછી
હાઈકોર્ટના ચોગ્ય અમલદારે તે હુકમની એક નકલ ઉ
પર હાઈકોર્ટની મોહર કરીને અને પોતાના હુદાની સહી
કરીને તે નકલ સેશન કોર્ટને વજર ઢીલે મોકલી દેવી.

આસિસ્ટન્ટ સેશન
જડજ અથવા ૩૪ મી
કલમ પ્રમાણે ચાલના
રો માલસતરેટ ને શિ
ક્ષાનો હુકમ કરે તેની
મંજૂરીયત બાબત.

૩૮૦ ને શિક્ષાનો હુકમ આસિસ્ટન્ટ સેશન જડજે અ
થવા ૩૪ મી કલમ પ્રમાણે ચાલના રો કોઈ જાહેલામાં
જસ્ટિસે કર્યો હોય તે શિક્ષાનો હુકમ મંજૂર થવા સારૂ સે
શન જડજની પાસે મોકલવામાં આવે ત્યારે સદરહુ સેશન
જડજ—

(અ) તે શિક્ષાનો મહુક મંજૂર કરવાને અથવા ખીજ ને શિક્ષાનો હુકમ નીચલી
કોર્ટ કરી શકત તે શિક્ષાનો ખીજે કાંઈ પણ હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે,
અથવા

(બ) ગુન્હાની સાબિતીનો ઠરાવ રદ કરવાને, તથા જે ગુન્હો તહોમતવાળાની
ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ નીચલીકોર્ટ કરી શકત તે ગુન્હો તેની ઉપ
ર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને, અથવા તેજ તહોમત બાબત અથવા સુ
ધારેલાં તહોમત બાબત અથવા નવેસરથી ઇનસાફ કરવાનું ફરમાવવાને મુ
ખત્યાર છે, અથવા

(ક) તહોમતવાળાની ઉપર ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને મુખત્યાર
છે, અથવા

(ઢ) તહોમતવાળો તકસીરવાર છે કે બિન તકસીરવાર છે એ વિશેની ફલાણી બા
બતસર વધારે ચોકશી કરવાની અથવા વધારે પુરાવો લેવાની જરૂર છે. એ
મ તેને લાગે તો, તે પોતાની જાતે સદરહુ ચોકશી કરવાને અથવા સદર
હુ પુરાવો લેવાને મુખત્યાર છે, અથવા તે ચોકશી કરવાનું અથવા તે પુ
રાવો લેવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

શેશન કોર્ટ ખીજ રીતનો હુકમ ન કરે તો, જે રાખસની ઉપર ગુન્હો કર્યો
હોય તે રાખસને સદરહુ ચોકશી કરતી વખતે અથવા પુરાવો લેવાતી વખતે હા
જર નહીં રાખશે તો ચાલશે; અને તે શિક્ષાનો હુકમ આસિસ્ટન્ટ શેશન જડજે
મોકલ્યો હોય ત્યારે જ્યુરોની અથવા આસેસરની સમક્ષ સદરહુ ચોકશી કરવી ન
હીં અથવા સદરહુ પુરાવો લેવો નહીં.

જ્યારે શેશન કોર્ટે તે ચોકશી કરી નહીં હોય અને તે પુરાવો લીધો નહીં હોય
ત્યારે સદરહુ ચોકશીનું તથા પુરાવાનું પરીણામ સરટીફિકેટ સાથે તે કોર્ટને લખી
જણાવવું.

ખાખ ૨૮ મો.

અમલમાં લાવવા બાબત.

૩૭૬ મી કલમ પ્ર
માણે કરેલો હુકમ અ
મલમાં લાવવા બાબત.

૩૮૧. શેશન કોર્ટે મોતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હો
ય તે મંજૂર થવા સારૂ હાઇ કોર્ટની પાસે મોકલ્યો હો
ય ત્યારે તે ઉપરથી હાઇકોર્ટ ને મંજૂરીયતના અથવા
ખીજે હુકમ કરે તે પોલિંચેથી, સદરહુ શેશન કોર્ટ વારંટ
હાલડીને અથવા ખીજ ને ઉપાયો જરૂરના હોય તે ઉપા

ગર્ભવંતી સ્ત્રીને માતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે બંધ રાખવો.

બીજા મુકદ્દમામાં સમુદ્રપારની અથવા કે દની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત.

અમલમાં લાવવા બાબતનું વારંટ ફોના નામનું કરવું.

વારંટ ફોની પાસે રાખવું.

ફંડ વસુલ કરવા બાબતનું વારંટ.

વ્યું હોય તો પાણી સે શિક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટની નજરમાં આવે તો તે સદરહુ ગુન્હેગારની કાંઈ પણ જંગમ મીલકત જસ કરીને તથા તે વેચીને તે ફંડની રકમ વસુલ કરવાનું વારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ વારંટનું ફળ.

૩૮૬. સદરહુ વારંટ સદરહુ કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં બજાવી શકાય, અને સદરહુ ફંડની બાહાર ને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટની અથવા ચીફ મેજિસ્ટ્રેટની માજિસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં સદરહુ પ્રકારની કાંઈ પણ મિલકત જડે ને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ અથવા ચીફ મેજિસ્ટ્રેટની માજિસ્ટ્રેટ તે વારંટની પાછળ શેરો કરશે એટલે તે વારંટ ઉપરથી તે મિલકત જસ કરીને વેચી શકાય.

ફંડની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવાનું બંધ રાખવાબાબત.

થો કરીને સદરહુ હુકમ અમલમાં આગળવો.

૩૮૨. જે સ્ત્રી માતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે ગર્ભવંતી છે એવું દખાય તો હાઇકોર્ટ તે શિક્ષાનો હુકમનો અમલ બંધ રાખવાનો હુકમ કરવો, અને તે શિક્ષાને બદલે જવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ કરવાને હાઇકોર્ટ મુખત્યાર છે.

૩૮૩. જે મુકદ્દમા બાબત ૩૮૧ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે મુકદ્દમા સિવાય બીજા મુકદ્દમામાં તહોમતવાળાને સમુદ્રપારની અથવા કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવો હોય, ત્યાં રે તે શિક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટ ને તુરંગમાં તેને કેદ રાખવો હોય તે તુરંગમાં તાબડતોબ એક વારંટ મોકલવું, અને તહોમતવાળાને તે તુરંગમાં આગાઉનું કેદ રાખેલો નહીં હોય તો તે વારંટ સુધી તેને તે તુરંગમાં મોકલવો.

૩૮૪. ફેદની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબતનું દરએક વારંટ, જે તુરંગમાં અથવા બીજી જગામાં ફેદીને કેદ રાખવો હોય અથવા કેદ રાખવો હોય તે તુરંગમાં અથવા બીજી જગા ને અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારના નામનું કરવું.

૩૮૫. જ્યારે ફેદીને કોઈ તુરંગમાં કેદ રાખવો હોય ત્યારે તે વારંટ જેલરની પાસે રાખવું.

૩૮૭. કોઈ ગુન્હેગારની ઉપર ફંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે તે ફંડ ન આપવામાં આવે તો તે ગુન્હેગારને કેદ કરવો એમ તે શિક્ષાનો હુકમમાં ફરમાવ્યું હોય તો પાણી સે શિક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટની નજરમાં આવે તો તે સદરહુ ગુન્હેગારની કાંઈ પણ જંગમ મીલકત જસ કરીને તથા તે વેચીને તે ફંડની રકમ વસુલ કરવાનું વારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે.

૩૮૬. સદરહુ વારંટ સદરહુ કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં બજાવી શકાય, અને સદરહુ ફંડની બાહાર ને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટની અથવા ચીફ મેજિસ્ટ્રેટની માજિસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં સદરહુ પ્રકારની કાંઈ પણ મિલકત જડે ને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ અથવા ચીફ મેજિસ્ટ્રેટની માજિસ્ટ્રેટ તે વારંટની પાછળ શેરો કરશે એટલે તે વારંટ ઉપરથી તે મિલકત જસ કરીને વેચી શકાય.

૩૮૮. કોઈ ગુન્હેગારની ઉપર માત્ર ફંડની શિક્ષા નો અને તે ફંડ ન આપે તો ફેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય અને ૩૮૬ મી કલમ પ્રમાણે કોર્ટ વારંટ કાઢાડે ત્યારે તે કોર્ટને એવો અધિકાર છે કે તે કોર્ટ ફેદની શિક્ષાનો હુકમ અમલવાનું મોકલે રાખે અને સદરહુ વારંટનાં રિટર્ન માટે

મુકરર કરેલે દિવસે સદરહુ કોરટની આગળ હાજર થવાની શરતનું એક ખત તે કોરટ ને ફરસ્ત લાગે એ પ્રમાણે જમીન સાથે કે વગર જમીને, તે ગુન્હેગાર પોતાની સહી સાથે કરી આપે એટલે તેને છુટો કરે, અને સદરહુ રિટર્ન સાથે દિવસ મુકરર કરેલો તે જે વખતે તે ખત કરી આપવામાં આવે તે વખતથી પંદર દીવસ કરતાં વધારે લાંબી મુદતનો નીમવો નહીં જોઈએ, અને તે દંડ વસુલ ન થાય તો તે કેદની શિક્ષાનો હુકમ તાબડતોબ બજાવવો એવું ફરમાવવાનો અધીકાર તે કોરટને છે.

વારંટ કાઢાડવાનો ઉદ્દેશ જે જડને અથવા માછરેટને શિક્ષાનો હુકમ કે કોન અખત્યાર છે. રથો હાથ તે જડને અથવા માછરેટને અથવા તેના હુદા ઉપર જે સ્થાનાપન થાય તેને તે શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબતનું દરેક વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર છે.

ફેક્ટ ફેક્ટા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત ૩૯૦ જ્યારે તદામતવાળાની ઉપર ફેક્ટ ફેક્ટા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે, ત્યારે કોરટ ફરમાવે તેવી જગ્યાએ તથા વખતે તે શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવો.

ફેક્ટ શિવાય વળી ફેક્ટા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત ૩૯૧ જે મુકદ્દમામાં અપીલ ચાલી શકતી હોય તે મુકદ્દમામાં તદામતવાળાની ઉપર ફેક્ટ શિવાય વળી ફેક્ટા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરવો હોય, ત્યારે તે શિક્ષાના હુકમની તારીખથી ૧૫ દીવસ સુધી, અથવા તે મુદતમાં અપીલ કરી હોય તો તે શિક્ષાનો હુકમ અપીલકોરટ મંજુર કરે ત્યાં સુધી. તે ફેક્ટા મારવા નહીં; પણ પંદર દીવસ પછી જેમ અને તેમ જલદીથી, અથવા, અપીલ કરી હોય તો, શિક્ષાનો હુકમ મંજુર કરવાનો અપીલ કોરટનો હુકમ આવીયોહોર્યા પછી જેમ અને તેમ જલદીથી તે ફેક્ટા મારવા જડજ અથવા માછરેટ તે ફેક્ટા પોતાના દખતાં મારવાનો હુકમ ન કરે તો જે અમલદારના હવાલામાં તુરંજ હોય તે અમલદારના દખતાં તે ફેક્ટા મારવા.

શિક્ષા કરવાની રીત ૩૯૨ સોળ વરસની ઉમરનો અથવા તે કરતાં વત્તી ઉમરનો સખસ હોય ત્યારે જેનો વ્યાસ અડધા ઇંચ કરતાં ઓછો ન હોય એવી ઝીણી નેતર વડે સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે તે રીતે અને શરીરના તે ભાગ ઉપર ફેક્ટા મારવા અને સોળ વરસ કરતાં ઓછી ઉમરનો સખસ હોય તો ઝીણી નેતર વડે નીશાળમાં શિક્ષા કરે છે તે રીતે ફેક્ટા મારવા.

ફેક્ટા ફેક્ટા મારવા તેની હદ. ૩૯૩ ફેક્ટા મારવાની શિક્ષાનો કોઈપણ હુકમ કડકે કડકે અમલમાં લાવવો નહીં; અને રૂઢી લખેલા શખસો માંના કોઈ પણ શખસને ફેક્ટા મારવાની શિક્ષા કરી શકાશે નહીં (એટલે:-

કોઈપણ પ્રસંગે સદરહુ શિક્ષા ૩૦ ફેક્ટા કરતાં વધારે કરવાની નહીં જોઈએ. ૩૯૩. ફેક્ટા મારવાની શિક્ષાનો કોઈપણ હુકમ કડકે કડકે અમલમાં લાવવો નહીં; અને રૂઢી લખેલા શખસો માંના કોઈ પણ શખસને ફેક્ટા મારવાની શિક્ષા કરી શકાશે નહીં (એટલે:-

[અ] સ્ત્રીઓને;

[બ] જે મરદાની ઉપર મોતની અથવા સમુદ્રપારની અથવા શાસનિકદાસત્વ

- ની અથવા પાંચ વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે મરદાને;
- (ક) જે મરદા પીસતાળીસ વરસ કરતાં વધતી ઉમરના છે એવું કોરટને લાગે હોય તે મરદાને;

તુગુન્દગારની પ્રક્રીયા ૩૮૪ ફટકા મરવાની શિક્ષા ખમવા લાયક ગુન્દગાર હીક નહીં હોય તો ફટકાની પ્રક્રીયા છે એવો દાખલો વધદક અમલદાર હાજર હોય તો તેણે આપ્યા વગર, અથવા વધદક અમલદાર હાજર નહીં હોય તો માજિસ્ટ્રેટ અથવા અમલદાર હાજર

હોય તેની નજરમાં એ પ્રમાણે આવ્યા વગર સદરહુ શિક્ષા કરવી નહીં, ફટકા મારવાનું મોટું ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આવતો હોય ત્યારે બાકી રહેલી શિક્ષા ખમવા લાયક ગુન્દગારની

પ્રક્રીયા નથી, એવો દાખલો વધદક અમલદાર આપે અથવા માજિસ્ટ્રેટ અથવા અમલદાર હાજર હોય તેની નજરમાં એ પ્રમાણે આવે તો ફટકા મારવાનું છેક મોકલે રાખવું.

૩૮૪ મોકલમ પ્રમાણે ૩૮૫-૩૮૪ મી કલમ પ્રમાણે ફટકા મારવાની શિક્ષા નો હુકમ મુદત અથવા થોડો ઘણો અમલમાં આજુઓ ન હોય ત્યારે કેમ કરવું. હી હોય એવે કોઈ પણ પ્રસંગે, જે કોરટે તે શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે કોરટ તે હુકમ ફરત કરે ત્યાં સુધી ગુન્દગારને કેદમાં રાખવો, અને સદરહુ કોરટની નજરમાં આવે તો તે સદરહુ શિક્ષા માફ કરવાને મુખત્યાર છે, અથવા ફટકા મારવાને બદલે અથવા ફટકા મારવાની જે ટલી શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આજુઓ નહીં હોય તેટલી શિક્ષાને બદલે બાર મહિના સુગ્રીની હરકાંઈ મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે. અને આ ફટકા મારવાને બદલે કરેલી શિક્ષા તેજ ગુન્દા બાંખત ગુન્દગાર ઉપર કાંઈ પણ ખી શિક્ષા કરી હશે તે શિક્ષા ઉપરાંત થઈ શકશે.

કાયદા પ્રમાણે જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષાને તોહમતવાળો લાયક હોય તેટલી મુદત કરતાં અથવા કોરટને જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષા કક્ષાનો અધિકાર હોય તેટલી મુદત કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષા કરવાનો અધિકાર તે કોરટને આ કલમ માં હેના કોઈ પણ મજકુર થી છે એમ સમજવું નહીં.

ફરારી થએલા ગુન્દગારની ઉપર શિક્ષા ૩૮૬ જ્યારે કોઈ ફરારી થએલા ગુન્દગારની ઉપર આ કાયદા પ્રમાણે શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે, ત્યારે જે સદરહુ શિક્ષા મોતની, દંડની અથવા ફટકા મારવાની હોય તો આ કાયદામાં પાછળ કહેલા ઠરાવેને અનુસરીને તે તાબડોબ અમલમાં આવશે, અને જે સદરહુ શિક્ષા કેદની, શાસનિકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની હોય તો તે સદરહુ લખેલી ધાનુનો પ્રમાણે અમલમાં આવશે એટલે:—

જ્યારે નવી શિક્ષા સદરહુ ગુન્દગાર ફરારી થયા ત્યારે જે શિક્ષા તે ભોગવતો હતો તે કરતાં વધારે સખન પ્રકારની હોય, તો તે નવા શિક્ષાનો હુકમ તાબડોબ અમલમાં આવશે.

માં આવશે.

જ્યારે નવી શિક્ષા તે ગુન્હેગાર ફરારી થયો ત્યારે જે શિક્ષા તે ભોગવતો હતો તે કરતાં વધારે સખત પ્રકારની ન હોય, ત્યારે તે ગુન્હેગાર ફરારી થયો તે વખતે તે ની આગલી શિક્ષાની જેટલી મુદત બાકી રહેલી હોય તેટલી બીજી મુદત સુધી તે જી, કેદ અથવા શાસનિકદાસત્વ અથવા સમુદ્રપાર, જેમ હોય તેમ, ભોગવ્યા પછી તે નવી શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આવશે.

ખુલાસો.—આ કલમનાં કારણ સારૂ—

(અ) સમુદ્રપારની અથવા શાસનિકદાસત્વની શિક્ષા કેદની શિક્ષા કરતાં વધારે સખત છે એમ સમજવું, અને

(બ) એકાંત કેદ સાથે કેદની શિક્ષા, એકાંત કેદ સાથે કે એકાંત કેદ વગર આ સાન કેદ કરતાં વધારે સખત છે એમ સમજવું.

[ક] સખત મજૂરી સાથે કેદની શિક્ષા, એકાંત કેદ સાથે કે એકાંત કેદ વગર આસાન કેદની શિક્ષા કરતાં વધારે સખત છે એમ સમજવું.

ગુન્હેગાર શિક્ષાનો ઉદ્દેશ. કોઈ શખસ કેદની, શાસનિકદાસત્વની અથવા ભોગવતો હોય તેને બીજા સમુદ્રપારની શિક્ષા ભોગવતો હોય તેવામાં તેની ઉપર ગુન્હા બાબત શિક્ષા. કેદની, શાસનિકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે તેની ઉપર આગળ થએલા શિક્ષાના હુકમમાં ફરમાવેલી કેદની, શાસનિકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષાની મુદત પૂરી થએલી શરૂ કરી કેદની, શાસનિકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષા સરૂ થશે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જો તે શખસ કેદની શિક્ષા ભોગવતો હોય, અને તેને એ પ્રમાણે ઘણાંકેથી ગુન્હેગાર કેરવીને કરેલી શિક્ષા સમુદ્રપારની હોય, તો તે કોર્ટની નજરમાં આવે તો આ બીજી શિક્ષાના હુકમનો અમલ તુરત શરૂ થાય એવું ફરમાવવાને અથવા તે શખસને આગળ કરેલી કેદની શિક્ષાની મુદત પૂરી થએલી તે શરૂ થાય એવું ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર.

૩૯૬મી તથા ૩૯૭ મી કલમો બાબત વિશેષ ઠરાવ.

૩૯૮ ૩૯૬ મી અથવા ૩૯૭ મી કલમ માંહેના કોઈ પણ ઉપરથી એમ સમજવું નહીં કે કોઈ પણ શખસ તે ના આગલા કે પાછલા સાબિત થએલા ગુન્હાને માટે જે શિક્ષાને લાયક થયો હોય તે શિક્ષાના કોઈ પણ ભાગમાંથી તે શખસ બચી જશે.

નાની ઉમરના ગુન્હેગારોને સન્માર્ગ પ્રવર્તક શાળામાં કેદ કરવા બાબત.

૩૯૯ જ્યારે સોળ વરસ કરતાં ઓછી ઉમરના કોઈ પણ શખસની ઉપર કોઈ પણ ગુન્હા માટે કોઈ પણ ફેજદારી કોર્ટ કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરે, ત્યારે, તેને ફેજદારી તુરંતમાં કેદ કરવાને બદલે સેઠળ લખેલા પ્રકારની કોઈ પણ સન્માર્ગ પ્રવર્તક શાળામાં કેદ રાખવો એવો હુકમ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે, એટલે કેદ રાખવાની લાયક જગા દાખલ જે સન્માર્ગ પ્રવર્તક શાળા સ્થાનિક સરકારે ઠાઠાડી હોય, અને જેમાં ઘટિત કેળવણી આપવાનાં તથા કોઈ ઉપયોગી ધંધો શિખ

વવાનાં સાધન હોય, સન્માર્ગ પ્રવર્તક શાળામાં હોય, અથવા સન્માર્ગ પ્રવર્તક શાળામાં, કેદ કરેલા શખ્સોને કેળવણી આપવા તથા શિખવવા સંબંધી સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે એવા નિયમ પ્રમાણે ચાલવાને રાજ હોય એવા કોઈ શખ્સોને સન્માર્ગ પ્રવર્તક શાળા રાખેલી હોય તેમાં કેદ કરવો એવો હુકમ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ મુજબ કેદ કરેલા સઘળા શખ્સોને ઉપર મુજબ ઠરાવેલા નિયમો લાગુ પડશે.

શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવ્યાપછી વારંટ પાછું મોકલવાખાખત.

૪૦૦ નંબરે કોઈ શિક્ષાનો હુકમ પુરેપુરો બજા રહે ત્યાં રે તે બજાવનાર અમલદારે તે શિક્ષાનો હુકમ શી રીતે બજાવ્યો છે તે વિશે પોતાની સહી સાથેના તે વારંટની ખાછળ શેરો કરીને તે વારંટ ને કોર્ટમાંથી નીકળ્યું હોય તે કોર્ટમાં પાછું મોકલી દવું.

બાબ રહ મો.

શિક્ષા મોકલે રાખવા, માફ કરવા તથા બદલવા બાબત.

શિક્ષા મોકલે રાખવા ૪૦૧ નંબરે કોઈપણ શખ્સની ઉપર કાંઈ ગુન્હા બાવાનો અથવા માફ કરવાનો અધિકાર. બન શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય ત્યારે કોઈ પણ વખત; બીજા ન સરને અથવા જે શખ્સની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે શખ્સ કબ્જા કરે એવી કાંઈ શરત કરીને તેની ઉપર ને શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે અમલમાં આવવાનું મોકલે રાખવાને અથવા ને શિક્ષાનો હુકમ તેની ઉપર કરેલો હોય તે સઘળી શિક્ષા અથવા તેમાંનો કોઈપણ ભાગ માફ કરવાને ગવરનર જનરલ ઇનકૅન્સિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

નંબરે કોઈ શિક્ષા મોકલે રાખવા અથવા માફ કરવા સારૂ ગવરનર જનરલ ઇનકૅન્સિલને અથવા સ્થાનિક સરકારને અરજી કરવામાં આવે ત્યારે જે કોર્ટની આગળ અથવા જે કોર્ટે ગુન્હાની સામીતીના ઠરાવ કર્યો હોય અથવા મંજૂર કર્યો હોય તે કોર્ટના પ્રમુખ જડજને, ગવરનર જનરલ ઇનકૅન્સિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર, જેમ હોય તેમ, એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે કે તે અરજી કબ્જા કરવાંને ઇએ કે નાકબુલ ફરવી એઈથે તે વિશે તમારો મત તથા તે મતનાં કારણ જણાવો.

જે શખ્સના લાલમાં કોઈ શિક્ષા મોકલે રાખી હોય અથવા માફ કરી હોય તે શખ્સ, ગવરનર જનરલ ઇનકૅન્સિલ અથવા સ્થાનિક સરકારે જે શરત ઠરાવી હોય તે શરતો પાળવાને ચુકે તો સદરહુ શિક્ષા મોકલે રાખવાનો અથવા માફ કરવાનો હુકમ રદ કરવાને, ગવરનર જનરલ ઇનકૅન્સિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર, જેમ હોય તેમ મુખત્યાર છે અને તે પછી, જે સદરહુ શખ્સ છુટો હોય તો, તેને કોઈ પણ પોલીસ અમલદાર વગર વારંટ પકડવાને મુખત્યાર છે, અને બાકી રહેલા ગની શિક્ષા ભાગવવા માટે તેને પાછો કેદમાં મોકલવાનો અધિકાર છે.

શિક્ષા માફ કરવાનો અથવા મોકલે રાખવાનો અથવા મુલતવી રાખવાનો અથવા આછી કરવાનો મલીકા માયાઝમાને અધિકાર છે તે અધિકારને આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકરથી બાંધ આવે છે એમ સમજવું નહીં.

શિક્ષાબદ્ધતાનો અધિકાર.

૪૦૨. જે શાખાસની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે શાખાસની સંમતિ વગર ગવર્નર જનરલ ઇન કાઉન્સિલ અથવા રાજનિક સરકાર હેઠળ કહેલી શિક્ષાઓમાંની કોઈ પણ શિક્ષાને બંધો તે શિક્ષાની આગળ લખેલી બીજી કોઈ પણ શિક્ષાનો હુકમ કરવાને અપત્યાર છે:—

મોત, સમુદ્રપા, શાસનિકદાસત્વ, સખત મંજૂરી સાથે જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ તે શાખાસની ઉપર થઈ શકત તેટલી મુદત સુધીની કેદ, તેવીજ મુદત સુધીની આસાન કેદ, દંડ.

બાબ ૩૦ મો.

અગાઉ બીન તકસીરવાર અથવા તકસીવાર કર્યા હોય તે બાબત.

જે શાખાસની ઉપર ૪૦૩ ચોગ્ય હુકમત વાળી કોઈ કોરટે કાંઈ ગુન્હા બાબત કોઈ શાખાસનો એક વખત ઇનસાફ કર્યો હોય અથવા તે ગુન્હા તેની ઉપર સાબિત થયાનો અથવા ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય ત્યારે જ્યાં સુધી તે ગુના સાબિત થયાનો અથવા ના સાબિત થયાનો ઠરાવ અમલમાં રહે ત્યાં સુધી તે શાખાસ તેજ ગુન્હા બાબત ફરીથી ઇનસાફને પાત્ર થશે નહીં, અથવા તેની ઉપર મુકેલાં તત્કાલિન કોઈ જુદા તત્કાલિન બીજા જે ગુન્હા બાબત તેની ઉપર ૨૩૬ મી કલમ મુજબ મુકી શકાય તે ગુન્હા બાબત, અથવા બીજા જે ગુન્હા ૨૩૭ મી કલમ મુજબ તેની ઉપર ઠરી શકત તે ગુન્હા બાબત, તેને તેજ હુકમત ઉપરથી તે શાખાસ ફરીથી ઇનસાફને પાત્ર થશે નહીં.

જે શાખાસની ઉપર કોઈ ગુન્હા ના સાબિત થયાનો અથવા સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે શાખાસનો અગાઉ ઇનસાફ થયો તે વખતે જે જુદા ગુન્હા બાબત તેની ઉપર ૨૩૫ મી કલમના ૧ લા પારિશ્રાફ મુજબ જુદા તત્કાલિન મુકી શકાય તેવા ગુન્હા બાબત પછી ઇનસાફ કરવાનો અપત્યાર છે.

કોઈ શાખાસની ઉપર કાંઈ ગુન્હા સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય અને જે કલમથી તે ગુન્હા બનેલો હોય તે કલમ તથા તે ઉપરથી થએલાં પરિણામ એ બેઉ મળીને એવો એક ગુન્હા થાય કે તે સદરજુ શાખાસની ઉપર સાબિત થએલા ગુન્હાથી જુદા ગુન્હા હોય ત્યારે આ છેલ્લા કહેલા ગુન્હા બાબત તે શાખાસનો પછી ઇનસાફ કરવાનો અપત્યાર હેઠળ લખેલે પ્રસંગે છે. એટલે, તે શાખાસની ઉપર ગુન્હા સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો તે વખતે સદરજુ પરિણામ થએલાં નહોતાં અથવા તે થયાં છે એવી કોરટને બંધ ન હતી એમ હોય તો.

કાંઈ પણ કલમથી બનેલો કાંઈ ગુન્હા જે શાખાસની ઉપર ના સાબિત થયાનો અથવા સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે શાખાસ તેજ કલમથી બનેલો બીજા જે ગુન્હા કર્યો હોય તે ગુન્હા બાબત આગળ તેની ઉપર, સદરજુ ઠરાવ થયો હોય તે જ પણ પણ, તત્કાલિન મુકીને તેનો ઇનસાફ કરવાનો અપત્યાર હેઠળ લખેલે પ્રસંગે

છે, એટલે, જે કોરટથી તેનો પ્રથમ ઇનસાફ થયો તે કોરટને તેની ઉપર જે ગુન્હા નું તહોમત પછી મુક્યું તે ગુન્હાનો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર નહોતો એમ હશે તો.

ખુલાસો,—કોઈ ફરીયાદ કાફ ડી નાંખવી, અથવા ૨૪૯ મી કલમ મુજબ કામ ચલાવવાનું બંધ કરવું, અથવા તહોમતવાજાને છોડી મુકવો, અથવા ૨૭૩ મી કલમ પ્રમાણે તહોમતનામાં ઉપર નોંધ કરવી, એ આ કલમનાં કારણ સારૂ ગુન્હો ના સાબીત થયાનો ઠરાવ બરાબર નથી.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ એ ચાકર થઈને ચોરી કરી તે વિસેનાં તહોમત બાબત તેનો ઇનસાફ થયો અને તે બીન તકસીરવાર ઠર્યો. જ્યાં લગી તે ઠરાવ અમલ માં હોય ત્યાં લગી તેની ઉપર ચાકર થઈને ચોરી કર્યાનું અથવા તેની તેજ હકીકત ઉપરથી એપી ચોરી કર્યાનું અથવા સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કર્યાનું તહોમત પછી મુકાસે નહીં.

(બ) ખુનનાં તહોમતબાબત અને ઇનસાફ થયો અને તે બીન તકસીરવાર ઠર્યો અપહરણ કરવાનું તહોમત તેની ઉપર નહીં હતું પણ ખુન કર્યું તે વખતે અંચે અપહરણ કર્યું એવું હકીકત ઉપરથી જાણાય છે; અપહરણ કરવાનું તહોમત તેની ઉપર પછી મુકીને તેનો ઇનસાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

(ક) મહાવ્યથા કરવા બાબત અને ઇનસાફ થયો અને તે તકસીરવાર ઠર્યો જે શખસને નુકશાન કર્યું તે શખસ પછી મરણ પામ્યો શિક્ષણીય મનુષ્યવધ ના ગુન્હા બાબત અને ફરીથી ઇનસાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

[ક] બ નું શિક્ષણીય મનુષ્યવધ કર્યાનું તહોમત અને ઉપર સેસનકોરટની આગળ મુકવામાં આવ્યું અને તેની ઉપર તે ગુન્હો સાબીત થયો પછી તે હકીકત ઉપરથી બના ખુન બાબત અને ઇનસાફ કરી શકાશે નહીં.

[ઇ] બ ને બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરવાનું તહોમત પહેલા વરગના માજીસ્ટ્રેટ અને ઉપર મુકીને તે ગુન્હો તેની ઉપર શાબીત થયાનો ઠરાવ કર્યો. તે કામને આ કલમનો ત્રીજો પારેશાફ લાગુ નહોતો તો બ ને બુદ્ધિપુરવક મહાવ્યથા કરવા બાબત તેજ હકીકત ઉપરથી અ નો પાછો ફરીથી ઇનસાફ કરી શકાશે નહીં.

(ક) બ ના શરીર ઉપરથી મિલકત ચોરવાનું તહોમત બીજા વરગના માજીસ્ટ્રેટ અને ઉપર મુકીને તે ગુન્હો તેની ઉપર શાબીત થયાનો ઠરાવ કર્યો પછી તેજ હકીકત ઉપરથી અપહરણ કરવાનું તહોમત અ ની ઉપર મુકી ને તેનો ઇનસાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

[ગ] ક નું અપહરણ કર્યાનું તહોમત પહેલા વરગના માજીસ્ટ્રેટ અને, બ તથા ક ની ઉપર મુકીને તે ગુન્હો તેઓની ઉપર શાબીત થયાનો ઠરાવ કર્યો. પછી તેજ હકીકત ઉપરથી કાકાઈટી કર્યાનું તહોમત અ, બ તથા ક ની ઉપર મુકીને તેઓનો ઇનસાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

ભાગ ૭ મા.

અપીલ તથા લખી મોકલવા બાબત તથા તપાસ બાબત.

બાબત ૨૧ મા.

અપીલ બાબત.

બીજી રીતે ઠરાવ્યું ન હોય તે અપીલ ચાલશે નહીં.

જમ કરેલી મીલકત તપાસી આપવા બાબતની અરજ જેના હુકમથી નાકબુલ કરી હોય તે હુકમ ઉપર અપીલ.

સારી રીતે ચાલવા બાબત તારણ માગવાના હુકમ ઉપર અપીલ.

બીજા અથવા ત્રીજા વરગના માલસ્ટ્રેટ ક કરેલા શીક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ.

પેહેલા વરગના માલસ્ટ્રેટની પાસે અપીલ લે મોકલવા બાબત.

તે માલસ્ટ્રેટ સાંભળવી એવું ફરમાવવાને હજી માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અને તે ઉપરથી સદરહુ અપીલ અથવા સદહુ વરગની અપીલો તે તાબા માંહેના માલસ્ટ્રેટને કરવી, અથવા તે હજી માલસ્ટ્રેટને કરવામાં આવી ચુકી હોય તો તે સદરહુ પ્રકારના તાબા માંહેના માલસ્ટ્રેટ પાસે મોકલવી. એ પ્રમાણે કરેલી અથવા મોકલેલી કોઈ પણ અપીલ અથવા કોઈ પણ વરગની અપીલો સદરહુ માલસ્ટ્રેટની પાસેથી લઈ લેવાને હજી માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

આસિસ્ટન્ટ શેશન જડને અથવા પેહેલા

૪૦૪. આ કાયદાથી અથવા બીજા કોઈ પણ ચાલુ કાયદાથી ઠરાવ્યું હોય તે શિવાય ફેન્દારી કોર્ટના કોઈપણ ફેસલા અથવા હુકમ ઉપર અપીલ ચાલશે નહીં.

૪૦૫ ૮૯ મી કલમ મુજબ મિલકત અથવા તેના વેચાણનું ઉત્પન્ન પાછું આપવા બાબતની જે સખસની અરજ કોઈ કોર્ટે નાકબુલ કરી હશે તે સખસને તે કોર્ટે કરેલા શિક્ષાના હુકમો ઉપર જે કોર્ટમાં સામાન્યતઃ અપીલ ચાલતી હશે તે કોર્ટને અપીલ કરવાનો અધિકાર છે.

૪૦૬ હજી માલસ્ટ્રેટ અથવા પ્રેસીડેન્સી માલસ્ટ્રેટ શિવાય બીજા કોઈ માલસ્ટ્રેટે ૧૨૮ મી કલમ પ્રમાણે સારી રીતે ચાલવા બાબત તારણ આપવાનું જે શખસને ફરમાવ્યું હોય તે શખસ હજી માલસ્ટ્રેટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

૪૦૭ બીજા અથવા ત્રીજા વરગના કોઈ પણ માલસ્ટ્રેટે ઇનસાફ કરીને જે સખસની ઉપર મુહો સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે સખસ, અથવા ૩૪૯ મી કલમ પ્રમાણે બીજા વરગના કોઈ પેટા તુકડી માલસ્ટ્રેટે જે સખસની ઉપર શીક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે શખસ હજી માલસ્ટ્રેટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ અપીલ અથવા સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ વરગની અપીલો હજી માલસ્ટ્રેટના તાબા માંહેના પેહેલા વરગના જે માલસ્ટ્રેટને સદરહુ અપીલો સાંભળવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારે આપ્યો હોય

તે માલસ્ટ્રેટે સાંભળવી એવું ફરમાવવાને હજી માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અને તે ઉપરથી સદરહુ અપીલ અથવા સદહુ વરગની અપીલો તે તાબા માંહેના માલસ્ટ્રેટને કરવી, અથવા તે હજી માલસ્ટ્રેટને કરવામાં આવી ચુકી હોય તો તે સદરહુ પ્રકારના તાબા માંહેના માલસ્ટ્રેટ પાસે મોકલવી. એ પ્રમાણે કરેલી અથવા મોકલેલી કોઈ પણ અપીલ અથવા કોઈ પણ વરગની અપીલો સદરહુ માલસ્ટ્રેટની પાસેથી લઈ લેવાને હજી માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

૪૦૮, આસિસ્ટન્ટ શેશન જડને અથવા હજી માલસ્ટ્રેટ અથવા પેહેલા વરગના બીજા માલસ્ટ્રેટે ઇનસાફ કર

વરગના માણસોને ક
રેલા શિક્ષાના હુકમ
ઉપર અપીલ.

શીને જે શખસની ઉપર ગુન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ ક
ર્યો હોય તે શખસ અથવા પેરેલા વરગના કોઈ માણ
સોને ૩૪૯ મી કલમ પ્રમાણે જે શખસની ઉપર શિક્ષા
ના હુકમ કર્યો હોય તે શખસ, સેશન કોર્ટને અપીલ
કરવાને મુખત્યાર છે.

પણ હેઠળે લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

(અ) જ્યારે કોઈ પણ મુકદમામાં કોઈ અસિરન્ટ સેશન જડજન અથવા જુલ્લા
માણસોને જે શિક્ષાના હુકમને સેસન કોર્ટની મંજૂરીયત જોઈએ તે સી
ક્ષાનો હુકમ કરે ત્યારે સદરહુ મુકદમામાં દરેક અપીલ હાઈકોર્ટમાં ચા
લશે, પણ જ્યાં સુધી સેશન કોર્ટ તે મુકદમાનો નિકાલ ન કર્યો હોય
ત્યાં સુધી તે અપીલ કરવી નહીં.

[બ] રાણીની કોઈ વીલાપતી રજીસ્ટર ઉપર એ પ્રમાણે ગુન્હો શાખિત થયાનો
ઠરાવ થયો હોય તે રજીસ્ટર પેતાની નજરમાં આવે તે મુજબ હાઈકોર્ટને
અથવા સેશન કોર્ટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

સેશનકોર્ટને કરેલી
અપીલો કેવી રીતે સાં
ભળવી.

૪૦૯ સેશન કોર્ટને અથવા સેશન જડજનને કરેલી
અપીલ સેશન જડજને અથવા આડિશનલ અથવા જનરલ
સેશન જડજને સાંભળવી.

સેશનકોર્ટ કરેલા
શિક્ષાના હુકમ ઉપર
અપીલ.

૪૧૦ કોઈ સેશન જડજને અથવા આડિશનલ અથ
વા જનરલ સેશન જડજને ઇનસાફ કરીને જે શખસની
ઉપર ગુન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે શખસ
હાઈ કોર્ટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

પ્રેસીડેન્સી માણસો
ને કરેલા શિક્ષાના હુક
મ ઉપર અપીલ.

૪૧૧ કોઈ પ્રેસીડેન્સી માણસોને ઇનસાફ કરીને કોઈ
પણ સખસની ઉપર ગુન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ કર્યો
હોય, ત્યારે જો તે માણસોને તે શખસની ઉપર છ મહી
ના કરતાં વધી મુદતની કેદની શિક્ષાના હુકમ અથવા બ
સેં રૂપીયા કરતાં વધી મહત્તી શિક્ષાના હુકમ કર્યો હોય તો તે સખસ હાઈકોર્ટ
ને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

જે કામોમાં તહામ
તવાળો પોતે તકશીરવા
ર છે એવો જવાબ આ
પે. તે કામોમાં અપીલ
ચાલશે નહીં.

૪૧૨ આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કદ્યું હોય તે છ
તાં, જ્યારે તહામતવાળા સખસે પોતે તકશીરવાર છે એવો.
જવાબ આપ્યો હોય અને સેશન કોર્ટ અથવા પ્રેસીડે
ન્સી માણસોને સદરહુ જવાબ ઉપરથી તેની ઉપર ગુ
ન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય, ત્યારે શિક્ષા ધણી
છે અથવા કાયદાસર નથી એવા સખસ શીવાય બીજા કો
ઈ પણ સખસથી અપીલ ચાલશે નહીં.

નફાના મુકદમામાં
અપીલ નથી.

૪૧૩ આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કદ્યું હોય તે છ
તાં, જે મુકદમામાં સેશન કોર્ટ અથવા જુલ્લા માણસો
ને અથવા પેરેલા વરગના બીજા માણ માણસોને કંકત

એક મહીના સુધી કેદની અથવા ફક્ત પચાસ રૂપિયા સુધી દંડની, અથવા ફક્ત ફેટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરે; તે મુકદમામાં જે સખસની ઉપર ગુન્હો શાખીત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે સખસની અપીલ ચાલશે નહીં.

ખુલાસો.—દંડ ન આપવામાં આવે તો કેદની જે શીક્ષાનો હુકમ સદરહુ ફોરટે અથવા માછસતરેટ કર્યો હોય તે શીક્ષાના હુકમ ઉપર, જ્યારે સ્વતંત્ર કેદની શીક્ષાનો હુકમ કર્યો ન હોય ત્યારે; કાંઈ પણ અપીલ ચાલશે નહીં.

સંક્ષેપરોતેગુન્હોશા ૪૧૪ આ કાયદામાં પાછળ જમે તે કહ્યું હોય તે છતાં ખીત થયાનો ઠરાવ કે જે મુકદમાનો ઇનસાફ સંક્ષેપ રીતે કર્યો હોય તે મુકર્યો હોય તે ઉપરઅ દમામાં ૨૬૧ મી કલમ પ્રમાણે કામ કરવાને જે માછસતરેટને અધિકાર આપ્યો હોય તે માછસતરેટ ફક્ત ત્રણ મહીના સુધી કેદની, અથવા ફક્ત ખસે રૂપિયા સુધી દંડની, અથવા ફક્ત ફેટકા મારવાની શીક્ષાનો હુકમ કરે; તે મુકદમામાં જે સખસની ઉપર ગુન્હો શાખીત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે સખસની અપીલ ચાલશે નહીં.

૪૧૩મી તથા ૪૧૪ ૪૧૫. ૪૧૩ મી અથવા ૪૧૪ મી કલમમાં કહેલા મી કલમ બાબત (૧) કોઈ પણ શીક્ષાના હુકમથી તે કલમોમાં કહેલી કોઈ પણ જે અથવા વધારે શીક્ષા એકઠી કરી હોય તે શીક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ કરવાનો અધિકાર છે; પણ જે શીક્ષાના હુકમ ઉપર ખીજી રીતે અપીલ થઈ શકતી નહીં હોય તે શીક્ષાના હુકમ ઉપર, જે સખસની ઉપર ગુન્હો કર્યો હોય તે સખસને સુલેહ રાખવા માટે તારણ આપવાનું ફરમાવ્યું હોય તેટલાજ સખસથી અપીલ કરવાનો અધિકાર નથી.

ખુલાસો.—દંડ ન આપવામાં આવે તો કેદની શીક્ષાથી આ કલમના અર્થ પ્રમાણે જે અથવા વધારે શીક્ષા એકઠી કરવામાં આવી છે એમ સમજવું નહીં.

રાજીસાહેબની વી ૪૧૬. ૩૩ માં બાબ પ્રમાણે રાજીસાહેબની વીલાય લાયતી રદયત ઉપર કે તી રદયત ઉપર કરેલા શીક્ષાના હુકમ ઉપર જે અપીલો કરવામાં આવે તે અપીલોને ૪૧૩ મી તથા ૪૧૪ મી કલમ માંજેનો કોઈ પણ મચકુર લાગુ નથી.

ગુન્હો ના સાખીત ૪૧૭, હાઈકોર્ટ શિવાય ખીજી કોઈપણ ફોરટે ગુન્હો ના સાખીત થયાનો ઠરાવ અસલ કામમાં અથવા અપીલ માં કર્યો હોય તે હુકમ ઉપર હાઈકોર્ટને અપીલ કરવાનું પબ્લીક પ્રોસિક્યુટરને ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

કેવી વાતો બાબત ૪૧૮. હુકમતની કોઈ વાત બાબત તેમજ કાયદાની કોઈ વાત બાબત અપીલ કરવાનો અધિકાર છે પણ જ્યારે ઇનસાફ જ્યુરીએ કર્યો હોય ત્યારે ફક્ત કાયદાનીજ કોઈવાત બાબત અપીલ ચાલશે.

અપીલ દાખલ થઈશ ૪૧૯. હુકમ સખત છે એવું કહેવામાં આવ્યું હોય તે વાત આ કલમના કારણે સાફ કાયદાની વાત છે એમ સમજવું.

ખુલાસો.—કોઈ શીક્ષાનો હુકમ સખત છે એવું કહેવામાં આવ્યું હોય તે વાત આ કલમના કારણે સાફ કાયદાની વાત છે એમ સમજવું.

અપીલની અરજી.

૪૧૯ દરમિયાન અપીલ લખેલી અરજીના રૂપમાં કરવી અને તે અરજી અપેલેન્ટે અપવાનના પ્લીડરે આપવી અને (જે કોર્ટને તે અરજી આપવામાં આવે તે કોર્ટ બોલ રીતે નહીં કરે માટે તે) જે ફેસલા ઉપર અથવા હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તે ફેસલાની અથવા હુકમની એક નકલ અને જે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ જ્યુરીએ કર્યો હોય તે મુકદ્દમામાં ઉદ્દભવી કલમ પ્રમાણે દફતરમાં દાખલ કરેલાં આદેશનાં મથાળાની એક નકલ સહુ પ્રકારની દરેક અરજી સાથે આપવી.

અપેલેન્ટ તુરંગમાં હોય ત્યારે કેમ કરવું.

૪૨૦ જે અપેલેન્ટ તુરંગમાં હોય, તે જે અમલદારના હવાલામાં તે તુરંગ હોય તે અમલદારને પોતાની અપીલની અરજી તથા તેની સાથે જોડેલી નકલો આપવાને મુખત્યાર છે અને પછી તે અમલદારે સદરહુ અરજી તથા નકલો ચોખ્ખા અપીલ કોર્ટની પાસે મોકલવી.

સક્ષેપરીતે અપીલ નામંજુર કરવા બાબત.

૪૨૧. ૪૧૯મી અથવા ૪૨૦મી કલમ પ્રમાણે અરજી તથા નકલ આવી એટલે અપીલ કોર્ટે તે વાંચી જોવી અને તે કામમાં હાથ ધાલવાનો કાંઈ પુરતો સખખ નથી અને તેની નજરમાં આવે તો તે અપીલ સક્ષેપ રીત નામંજુર કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ૪૧૯મી કલમ પ્રમાણે અપીલ કરવામાં આવે ત્યારે તેના ટેકામાં તકરાર કહી સાંભળાવાની વખખી તક અપેલેન્ટને અથવા તેના પ્લીડરને આપ્યા વગર તે અપીલ કાઢાડી નાખવી નહીં. આ કલમ પ્રમાણે કોઈ અપીલ નામંજુર કરતાં પેદલાં, સદરહુ કોર્ટ તે મુકદ્દમાના કાગળ પત્ર મંગાવવાને મુખત્યાર છે પણ તેમ કરવાને તે બધાએલી છે એમ સમજવું નહીં.

અપીલની નોટીસ.

૪૨૨ જે અપીલકોર્ટ તે અપીલ સક્ષેપરીતે નામંજુર કરે તો તે અપીલ સાંભળવાના વખતની તથા જગાની નોટીસ અપેલેન્ટને તથા તેના પ્લીડરને તથા જે અમલદારને સ્થાનિક સરકાર આ બાબત નીચે તેને તે કોર્ટે આપાવવી અને અપીલના સખખાની એક નકલ સહુ અમલદાર માંગેલો તેને તે કોર્ટે આપવી.

અને ૪૧૭મી કલમ પ્રમાણે કરેલી અપીલોની બાબતમાં તેવીજ એક નોટીસ તૈયારવાવાને અપીલકોર્ટે આપાવવી.

અપીલના નીકાલક રવામાં અપીલકોર્ટનો અધિકાર.

૪૨૩ પછી તે મુકદ્દમાના કાગળ પત્ર અપીલકોર્ટમાં આવી ગયા ન હોય તો તે કાગળ પત્ર તે કોર્ટે મંગાવવા સદરહુ કાગળ પત્ર વાંચી જોયા પછી અને અપેલેન્ટ અથવા તેના પ્લીડર હાજર થાય તો તેની તકરાર તથા પબ્લીક પ્રોસિયુટર હાજર થાય તો તેની તકરાર અને ૪૧૭મી કલમ મુજબ કરેલી અપીલની બાબતમાં તહેમતવાળો હાજર થાય તો તેની તકરાર સાંભળવા પછી જો તે કોર્ટની નજરમાં એમ આવે કે તે કામમાં હાથ ધાલવાનો કાંઈ પુરતો સખખ નથી તો તે સદરહુ અપીલ કાઢાડી નાખવાને મુખત્યાર છે. અથવા

[અ) ગુન્હો ના સાબિત થયાના હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં સદર હુકમ રદ કરીને વધારે ચોક્કસી કરવાનું ફરમાવવાને, અથવા તહોમત વાળાનો ફરીથી ઇનસાફ કરવાનું અથવા તેને ઇનસાફ સારૂ કમિટ કરવાનું જોમ હોય તેમ ફરમાવવાને, અથવા તેને તકસીરવાર ઠેરવીને તેની ઉપર કાયદા પ્રમાણે શિક્ષાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે;

[બ) ગુન્હો સાબિત થયાના ઠરાવ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં [૧] ઠરાવ તથા શિક્ષાનો હુકમ રદ કરીને તોહમતવાળાની ઉપર ગુન્હો ના સાબિત થયાને ઠરાવ કરવાને અથવા તેને છોટી મુક્તવાને, અથવા પોતાના તાબામાં દેની ચોગ્ય હુકમતવાળી ફલાણી કોરટે તાનો ફરીથી ઇનસાફ કરવો એમ ફરમાવવાને, અથવા તેને ઇનસાફ સારૂ કમિટ કરવો એમ ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અથવા (૨) શિક્ષાનો હુકમ કાયમ રાખીને ઠરાવમાં ફેરફાર કરવાને અથવા ઠરાવમાં ફેરફાર કરીને અથવા કરચા વગર શિક્ષા આછી કરવાને મુખત્યાર છે, અથવા (૩) એ પ્રમાણે શિક્ષા આછી કરીને અથવા કરચા વગર, તથા ઠરાવમાં ફેરફાર કરીને અથવા કરચા વગર શિક્ષાના પ્રકારમાં ફેરફાર કરવાને મુખત્યાર છે; પણ તેથી તે શિક્ષા વધે એમ કરવી નહીં જોઈએ.

(ક) બીજા કોઈ પણ હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં સદરહુ હુકમમાં ફેરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને મુખત્યાર છે;

(ઢ) આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકરથી જ્યુરીના ઠરાવમાં ફેરફાર કરવાનો અથવા તે રદ કરવાનો અધિકાર તે કોરટને છે એમ સમજવું નહીં. પણ તે કોરટનાં મત પ્રમાણે જડને જોટો આદેશ કર્યો તેથી અથવા તેણે કહ્યા પ્રમાણે કાયદા જ્યુરી જોટો સમજ તેથી સદરહુ ઠરાવ ભુલ ભરેલો હોય તો અધિકાર છે.

તાબા માંહેની અપીલ કોરટના ફેસલા.

૪૨૪. અસલ હુકમતની ફેજદારી કોરટના ફેસલા બા તરફ મા બાબ માંહેની કાનુનો બની શકે તેટલે સુધી, હાઇકોર્ટ વગર બીજા કોઈ પણ અપીલ કોરટના ફેસલા

ને લાગુ પડશે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે અપીલ કોરટ ખરેખર રીતનો હુકમ નહીં કરે તો ફેસલા આપવામાં આવે તે સાંભળવા સારૂ તહોમતવાળાને આણવો નહીં અથવા તેને હાજર થવાનું ફરમાવવું નહીં.

અપીલમાં હાઇકોર્ટ કહેલા હુકમ બાબતની ચલી કોરટને દાખલો આપવો.

૪૨૫. જ્યારે આ બાબ પ્રમાણે હાઇકોર્ટ અપીલમાં કોઈ મુકદ્દમો ફેસલો કરે ત્યારે જે ઠરાવ અથવા શિક્ષાના હુકમ અથવા [બીજા] હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તે જે કોરટે દફતરમાં નોંધ્યો હોય અથવા કર્યો હોય તે કોરટને સદરહુ હાઇકોર્ટ પોતાના ફેસલા બાબત દાખલો

આપવો જો તે ઠરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજા) હુકમ છલ્લા માલુમને કે સિવાય બીજા કોઈ માલુમને દફતરમાં નોંધ્યો હોય અથવા કર્યો હોય, તો તે ફેસલા

ખતો જાણ માછસ્ટેટની મારફતે મોકલવો.

જે કોર્ટને હાઇકોર્ટ પોતાના ફક્ત બાબત અથવા હુકમ બાબતે દાખલો આપે તે કોર્ટ તે ઉપરથી હાઇ કોર્ટના ફક્તને અથવા હુકમને અનુસરતા હુકમ કરવા; અને, જરૂર હોય તો, દફતરમાં તે પ્રમાણે સુચારો કરવો.

અપીલ ચાલુ હોય ત્યાં સુધી, જે શિક્ષામાં કંઈ રાખવા બાબત,

૪૨૬. જે શખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થવાનો ઠરાવ થયો હોય તે શખસે કરેલી અપીલ ચાલતી હોય ત્યાં હાં સુધી જે શિક્ષાના હુકમ ઉપર અથવા (ખીજ) હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તે અગત્યમાં લાવવાનું મોકલ રાખવાનો અને જો તે શખસ કેદમાં હોય તો, તેને જામીન ઉપર અથવા તેનાં પોતાનાં ખર્ચ ઉપર છોડવાનો હુકમ કરવાને અપીલ કોર્ટ મુખત્યાર છે; પણ જમ કરવાનાં કારણો દફતરમાં લખવાં જોઈએ.

અપેલન્ટને જામીન ઉપર છોડવા બાબત.

આ કલમથી અપીલ કોર્ટને અધિકાર આપ્યો છે તે અધિકાર, જે શખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થવાનો ઠરાવ થયે હોય તે શખસે હાઇ કોર્ટના તાબા માંહેની કોર્ટમાં અપીલ કરી હોય તે બાબતમાં હાઇકોર્ટને પણ ચલાવવાનો અખત્યાર છે.

જ્યારે અપેલન્ટની ઉપર આખરે કેદની અથવા શાસનિકક્ષાસત્વની અથવા સમુદ્ર પારની શિક્ષાનો હુકમ કરવાનાં આવે, ત્યારે જોડો વખતે તે પ્રમાણે છુટા રહેલો હોય તેટલો વખત તેની ઉપર સદરહુ પ્રમાણે કરેલા શિક્ષાના હુકમની મુદત ગણવામાં આવતી કરવો.

ગુન્હોના સાબિત થવાના ઠરાવ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં તહેમતવાળાને પકડવા બાબત.

૪૨૭. જ્યારે ૪૨૭ મી કલમ પ્રમાણે અપીલ કરવામાં આવે, ત્યારે હાઇકોર્ટ વારંટ કાઢાડીને તેનાં તહેમતવાળાને પકડીને પોતાની આગળ અથવા પોતાના તાબા માંહેની કોઈ પણ કોર્ટની આગળ આણવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને જે કોર્ટની આગળ તેને આણ્યો હોય તે કોર્ટ તે અપીલનો નિકાલ થતાં સુધી તેને કેદ કરવાને અથવા તેના જામીન લેવાને મુખત્યાર છે.

અપીલ કોર્ટ વધારે પુરાવો લેવાને અથવા લેવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

૪૨૮ આ બાબત પ્રમાણે કોઈ પણ અપીલની તજવીજ કરવામાં જો અપીલ કોર્ટને જાસ્તી પુરાવાની જરૂર લાગે તો તે કોર્ટ સદરહુ પુરાવો પોતાની જાસ્તી લેવાને, અથવા તે લેવાનું કોઈ માછસ્ટેટને ફરમાવવાને અથવા અપીલ કોર્ટ હાઇકોર્ટ હોય ત્યારે સેશન કોર્ટને અથવા કોઈ માછસ્ટેટને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જ્યારે તે સેશન કોર્ટ અથવા તે માછસ્ટેટ જાસ્તી પુરાવો લે, ત્યારે તેણે અપીલ કોર્ટને તે પુરાવાનો દાખલો આપવો, અને તે પછી સદરહુ કોર્ટ તે અપીલનો નિકાલ કરવો.

અપીલ કોર્ટ ખીજ રીતે ફરમાવે નહીં તો, જ્યારે તે જાસ્તી પુરાવો લેવાય ત્યારે તહેમતવાળાએ અથવા તેના પ્લોડરેન્ડાન્સ રહેલું; પણ પુરાવો જ્યુરોની

અથવા આસેસરીની સમક્ષ લેવો નહીં.

આ કસમ પ્રમાણે પુરાવો લેવો તે રૂપ મા બાબતનાં કારણસારે ચોકશી છે એમ સમજવું.

અપીલકોર્ટના જડજો ના એ પક્ષ થઈને એ ઉ પક્ષનાં સરખાં મ ત પડે ત્યારે કામ ચ ભાવવાની રીત.

૪૨૯ જ્યારે અપીલ કોર્ટના જડજોના એ પક્ષ થઈને બેડ પક્ષના સરખા મત પડે ત્યારે તે મુકદ્દમે તેઓના અનુમત સુધાં તેજ કોર્ટના બીજા કોઈ જડજની પાસે મોકલવો, અને તેજ જડજને ચોગ્ય લાગે એવી તપાસણી તથા સુનાવાણી કરવા પછી તેણે પોતાનો મત આપવો અને ફેસલો અથવા હુકમ તે મત પ્રમાણે થવો જોઈએ.

અપીલમાં કરેલા હુકમો આખરના સમજવા.

૪૩૦. અપીલ ઉપરથી જે ફેસલા તથા હુકમ અપીલ કોર્ટ કરે તે ફેસલો તથા હુકમ આખરના છે એમ સમજવું, પણ ૪૧૭ મી કલમમાં તથા ૩૨ મા બાબમાં જે બાબતો વિશે ઠરાવ્યું છે તે બાબતોમાં તેમ સમજવું નહીં.

અપીલોરદ થવા બાબત.

૪૩૧. ૪૧૭ મી કલમ મુજબ કરેલી દરએક અપીલ, જ્યાં રે તહેમતવાળો મરણ પામે ત્યારે બિલકુલ બંધ પડશે, અને આ બાબ પ્રમાણે કરેલી બીજી દરેક અપીલ જ્યાં

રે અપેલેન્ટ મરણ પામે ત્યારે, બિલકુલ બંધ પડશે.

બાબ ૩૨ મા.

લખી મોકલવા બાબત તથા દુરસ્તી બાબત.

પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટ દેહાઈકોર્ટને લખી મોકલવા બાબત.

૪૩૨. કોઈ પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટને ચોગ્ય લાગે તો તે પોતાની આગળ આપ્યા કોઈ પણ મુકદ્દમાની સુનાવાણી વખતે કાયદાની જે તકરાર નિકળે તે તકરાર દેહાઈકોર્ટના અભિપ્રાય માટે લખી મોકલવાને મુખત્યાર છે, અથવા

વા એ પ્રમાણે લખી મોકલવા ઉપરથી દેહાઈકોર્ટ જે ઠરાવ કરે તે ઠરાવને પાત્ર રહે એવો સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ મુકદ્દમામાં ફેસલો આપવાનો મુખત્યાર છે; અને સદરહુ ઠરાવ થતાં સુધી, તહેમતવાળાને તુરંજમાં પુરાવાને અથવા જ્યારે તેને ફરમાવવામાં આવે ત્યારે ફેસલા માટે હાજર થવાને તેના જામીન લઈને તેને છોડાવવાને મુખત્યાર છે.

દેહાઈકોર્ટના ઠરાવ પ્રમાણે મુકદ્દમાનો ની કામ કરવા બાબત.

૪૩૩. જ્યારે એ પ્રમાણે કોઈ તકરાર લખી મોકલી હોય, ત્યારે તે ઉપરથી દેહાઈકોર્ટ પોતાને ચોગ્ય લાગે તે વા હુકમ કરે, અને જે માજિસ્ટ્રેટ તે તકરાર લખી મોકલી હોય તે માજિસ્ટ્રેટને સદરહુ હુકમની એક નકલ મોકલાવવી, અને તે માજિસ્ટ્રેટ સદરહુ હુકમને અનુસરીને તે મુકદ્દમાનો નિકાલ કરવો.

પરમ બાબત હુકમ.

એ પ્રમાણે લખી મોકલવાનો પરમ કોણે આપવો તે બાબત દેહાઈકોર્ટ હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

હાઈકોર્ટની અસલ હુકમતમાં જે તકરારોની કોર્ટે તે તકરારો અનામ ત રાખી મુકવાનો અધિકાર

તકરાર અનામત રાખી મુકવામાં આવે ત્યાં કેમ કરવું.

અને મુકદ્દમો અથવા તેનો જેટલો ભાગ જરૂરનો હોય તેટલો ભાગ તપાસવાનો તથા સદરહુ તકરારનો છેવટ નિકાલ કરવાનો, અને તે ઉપરથી, અસલ હુકમતવાળી કોર્ટે જે શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે શિક્ષાના હુકમમાં ફરફાર કરવાનો, અને પોતાને યોગ્ય લાગે એવો ફત્તલો અથવા હુકમ કરવાનો અધિકાર તે હાઈકોર્ટને છે એમ સમજવું.

નીચા દરજ્જાની કોર્ટોનાં દફતર મંગાવવાનો અધિકાર.

૪૩૫ હાઈકોર્ટની અથવા કોઈપણ શેશન કોર્ટની અથવા જલ્લા માજિસ્ટ્રેટની અથવા પેટાતુકડી માજિસ્ટ્રેટને આ બાબત સ્થાનીક સરકારે અખત્યાર આપ્યો હોય તેની હુકમતની સ્થાનીક હદમાં આવેલી કોઈ પણ નીચા દરજ્જાની ફાજદારી કોર્ટે દફતરમાં દાખલ કરેલો કોઈ પણ કરાવ, અથવા તેણે કરેલો કોઈ પણ શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજો) હુકમ ખરો અથવા કાયદેસર અથવા વાસ્તવિક છે કે નહીં તે બાબત, અને સદરહુ નીચા દરજ્જાની કોર્ટમાં ચલાવેલું કોઈ કામ નિયમસર ચલાવેલું છે કે નહીં તે બાબત પોતાની ખાતરી કરવા સારું તે હાઈકોર્ટ અથવા શેશન કોર્ટ અથવા જલ્લા માજિસ્ટ્રેટ અથવા પેટા તુકડી માજિસ્ટ્રેટ સદરહુ નીચા દરજ્જાની કોર્ટ આગળ ચાલેલાં કોઈ પણ કામનું દફતર મંગાવીને તપાસી જોવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ મુજબ ચાલનારા કોઈ પણ પેટાતુકડી માજિસ્ટ્રેટની નજરમાં એમ વે કે સદરહુ પ્રકારનો કોઈ પણ કરાવ, શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજો) હુકમ કાયદેસર અથવા વાસ્તવિક નથી, અથવા સદરહુ અકારનું કોઈ પણ કામ નીચમસર ચલાવેલું નથી તો તેણે તે દફતર ઉપર જે શરો પોતાને યોગ્ય લાગે તે સેરા કરીને જલ્લા માજિસ્ટ્રેટ ઉપર તે દફતર મોકલી દવું.

૧૪૩ મી અથવા ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો તથા ૧૭૬ મી કલમ મુજબ ચલાવેલાં કામ આ કલમના અર્થ પ્રમાણે ચલાવેલાં કામ નથી.

૪૩૪. એક કરતાં વધુ જજોવાળી અને અસલ ફાજદારી હુકમત ચલાવનારી કોઈ હાઈકોર્ટના કોઈ જ જજની આગળ કરેલા ઇનસાફમાં કોઈપણ સખસની ઉપર કોઈ ગુન્હો શાખીત થયાનો કરાવ કર્યો હોય ત્યારે તે સખસનો ઇનસાફ થતી વખતે કાયદાની જે તકરાર નોંધી હોય અને જેના નીકાલની અસર તે ઇનસાફના પરીણામ ઉપર થતી હોય તે તકરાર પોતાને યોગ્ય લાગે તો, અનામત રાખીને સદરહુ કોર્ટના જે અથવા વધારે જજોવાળી કોઈ કોર્ટના કરાવ માટે લખી મોકલવાને તે જજનું મુખત્યાર છે.

જો તે જજનું સદરહુ પ્રકારની માંઈ પણ તકરાર અનામત રાખી મુકે, તો, તે તકરાર બાબત કરાવ થતાં સુધી જે સખસની ઉપર ગુન્હો કર્યો હોય તે સખસને તુરંમમાં પાછો મોકલવો, અથવા, જો તે જજને યોગ્ય લાગે તો, તે સખસના જમીન લેવા.

કમીટ કરવાનું ફર
માવવાનો અધિકાર.

૪૩૬ જ્યારે ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અથવા બીજી કોઈ રીતે કોઈ પણ મુકદ્દમાનું દફતર તપાસી જોયા ઉપરથી શેશન કોર્ટની અથવા જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટની નજરમાં એમ આવે કે ફક્ત શેશન કોર્ટ ધનસાફ કરી શકે એવા સદ રજુ મુકદ્દમા છે, અને નીચલી કોર્ટે તહેમતવાળા રાખસને ગેરવ્યાજબી રીતે છોડી મુક્યો છે, ત્યાં જ શેશન કોર્ટ અથવા જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટ તેને પકડવાને અને ત્યાર પછી નવેસરથી ચોક્કસી કરવાનું ફરમાવવાને બદલે પોતાના મત પ્રમાણે જે બાબતમાં તેને ગેરવ્યાજબી રીતે છોડી મુક્યો હોય તે બાબતપર ધનસાફ થવા સારૂ તેને કમીટ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે:

પણ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

(અ) કે તહેમતવાળાને શા સારૂ કમીટ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ સદરજુ કોર્ટને અથવા માજિસ્ટ્રેટને બતાવવાની તક તહેમતવાળાને મળેલી જોઈએ.

[બ] કે પુરાવો જોતાં તહેમતવાળાએ બીજો કોઈ ગુન્હો કરેલો છે એમ સદરજુ કોર્ટ અથવા માજિસ્ટ્રેટ ધારે, તો નીચલી કોર્ટને સદરજુ ગુન્હાની ચોક્કસી કરવાનું ફરમાવવાને સદરજુ કોર્ટ અથવા માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ચોક્કસી કરવાનું ફરમાવવાનો અધિકાર. ૪૩૭. ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અથવા બીજી કોઈ રીતે કોઈ પણ દફતર તપાસી જોયા ઉપરથી હાઇકોર્ટ અથવા શેશન કોર્ટ ૨૦૩ જ કલમ પ્રમાણે કહાડી નાંખેલી કોઈ પણ ફરીયાદ બાબત અથવા જે તહેમતવાળાને છોડી મુકવામાં આવ્યો હોય તે તહેમતવાળાના મુકદ્દમા બાબત વધારે ચોક્કસી જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટ પોતાની જાતે કરવી અથવા પોતાના તાબા માંહેના કોઈપણ માજિસ્ટ્રેટ પાસે કરાવવી એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે. અને જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટ જાતે તે ચોક્કસી કરવાને અથવા કોઈ પણ તાબા માંહેના માજિસ્ટ્રેટને તેમ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

હાઇ કોર્ટને રીપોર્ટ ૪૩૮. શેશન કોર્ટને અથવા જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટને ટં કરવા બાબત. ચોખ્ખાં જાગે તો તે કોઈ પણ ચલાવેલા કામનું દફતર ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અથવા બીજી કોઈ રીતે તપાસી જોઈને તે તપાસનાં પરીણામનો રીપોર્ટ હાઇકોર્ટના હુકમ માટે કરવાને મુખત્યાર છે, અને જ્યારે સદરજુ રીપોર્ટમાં કોઈ શંકાનો હુકમ ફરવાની ભલામણ કરવામાં આવે ત્યારે સદરજુ શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવાને મોકુફ રાખવાનો અને જો તહેમતવાળો કદમાં હોય તો તેને જામીન ઉપર અથવા તેનાં પોતાનાં ખત ઉપર છોડવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

તપાસ કરવાનો હાઇકોર્ટનો અધિકાર. ૪૩૯ જ્યારે કોઈ પણ ચલાવેલાં કામનું દફતર હાઇકોર્ટ રે પોતેજ મંગાવ્યું હોય, અથવા હુકમ થવા માટે તે કામનો રીપોર્ટ આવ્યો હોય, અથવા બીજી રીતે તે કામ હાઇકોર્ટના બાજુવામાં આવે, ત્યારે ૧૯૫મી, ૪૨૩મી; ૪૨૬મી ૪૨૭મી અને

૪૨૮ મી કલમથી અતીત કોરટને અથવા ૩૩૮ મી કલમથી કોઈ કોરટને આપેલા અધીકારમાંના કોઈ પણ અધિકાર પોતાની નજરમાં આવે તો, ચલાવવાને અને શિક્ષા વધારવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે, અને જ્યારે તપાસની કોરટના જડજોના બે પક્ષ થઈને બિહના સરખા મત પડે, ત્યારે ૪૨૯ મી કલમથી ઠરાવેલી રીતે તે કામના નિકાલ કરવો જોઈએ.

તહોમતવાળાને પોતાના જવાબમાં જે કહેણું હોય તે જાતે અથવા પ્લીડરની મારફતે કહી સાંભળાવવાની તેને લક આપ્યા વગર તેનેનુકશાન થાય એવો કોઈ પણ હુકમ આ કલમ પ્રમાણે કરવો નહીં.

જે શિક્ષાના હુકમની તજવીજ આ કલમ પ્રમાણે કરવામાં આવે તે શિક્ષાના હુકમ ૩૪ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય બીજી રીતે કામ કરનારા કોઈ માણસોએ કર્યો હોય, ત્યારે જે ગુન્હો તે કોરટના મત પ્રમાણે તહે મતવાળાએ કર્યો હોય તે ગુન્હો બાબત જોટલી શિક્ષા કોઈ પ્રેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા પેટ્ટેલા વરગના માજીસ્ટ્રેટ કરી શકત તે કરતાં વધતી શિક્ષા તે ગુન્હો બાબત તે કોરટે કરવી નહીં.

આ કલમ માંડુના કોઈ પણ મચકુર ૨૭૩ મી કલમ પ્રમાણે લિફ્ટેલી નોંધને લાગુ પડતો નથી. અથવા આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકુરથી હાઈકોર્ટને ગુન્હો ના શાખીત થયાનો ઠરાવ બદલીને ગુન્હો શાખીત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે એમ સમજવું નહીં.

પક્ષકારોની હકીકત સાંભળવી કે નહીં એ અધિકાર ચલાવતી હોય ત્યારે તેની આગળ જાતે અથવા પ્લીડરની મારફતે પોતાની હકીકત કહી સાંભળાવવાનો હક્ક કોઈ પણ પક્ષકાર ને નથી; પણ એણે ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ અધીકાર ચલાવતી વખતે કોઈ પણ પક્ષકાર જાતે અથવા પ્લીડરની મારફતે જે કહે તે સાંભળાવું કોરટને દુરસ્ત લાગે તો, તે કોરટ સાંભળવાને મુખત્યાર છે, અને આ કલમ ઉપરથી ૪૩૯ મી કલમના બીજા પારગ્રાફને બાધ આવે છે એમ સમજવું નહીં.

પ્રેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ પોતાના ઠરાવનાં કારણોના મચકુર મોકલે તે હાઈકોર્ટે ધ્યાનમાં લેવો. ૪૪૦ જ્યારે કોઈ પણ પ્રેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટે ચલાવેલા કોઈ પણ કામનું દફતર ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે હાઈકોર્ટે મંગાવ્યું હોય ત્યારે તે માજીસ્ટ્રેટ પોતાના ઠરાવનાં અર્થમાં હુકમનાં કારણોનાં તથા જે હકીકત તકરારી વાત બાબત પોતાને મુદ્દાની લાગે તે હકીકતનો મચકુર તે દફતરની સાથે મોકલવાને મુખત્યાર છે. અને સદરહુ ઠરાવ અથવા હુકમ રદ કરતાં પેટ્ટેલાં અથવા ના મંજૂર કરતાં પેટ્ટેલાં તે કોરટે સદરહુ મચકુર ધ્યાનમાં લેવો.

હાઈકોર્ટના હુકમ બાબત નીચલી કોરટને અથવા માજીસ્ટ્રેટને ૪૪૨ જ્યારે આ બાબત પ્રમાણે હાઈકોર્ટે કોઈ મુકદ્દમાં તપાસ્યો હોય, ત્યારે તપાસેલો ઠરાવ, શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજો) હુકમ જે કોરટે દફતરમાં દાખલ કર્યો

દાખલો આપવો. હોય અથવા કર્યો હોય તે કોર્ટને હાથકોરે પોતાનો ઠરાવ અથવા હુકમ દાખલા સહીત લખી જાણાવવો; અને પછી જે કોર્ટને અથવા માજિસ્ટ્રેટને તે ઠરાવ અથવા હુકમ એ પ્રમાણે દાખલા સહીત લખી જાણાવ્યો હોય તે કોર્ટે અથવા માજિસ્ટ્રેટે એ પ્રમાણે દાખલા સહીત લખી જાણાવેલા ઠરાવને અનુસરતો હુકમ કરવો; અને જરૂર હોય તો તે મુજબ દફતર સુધારવું.

ભાગ ૮ મો

વિશેષ કામ ચલાવવા બાબત.

આખ ૭૩ મો

અમેરીકનો ઉપર ફોજદારી કામ ચલાવવા બાબત.

યુરોપિયનો તથા રાણીસાહેબની વીલાયતી રદ્યત ઉપર મુકેલ તહેપત બાબત ચોકશી તથા ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર કયા માજિસ્ટ્રેટને છે.

સેશનજડન રાણીસાહેબની વીલાયતી રદ્યત હોવી જોઈએ.

આસીસ્ટન્ટ સેશનજડન પોતાના હુદાઉ પર ત્રણ વરસ સુધી રહેલો રાવો જોઈએ અને તેને નિશ્ચય કરીને અધિકાર આપવો જોઈએ.

રાણીસાહેબની વીલાયતી રદ્યતે રહેલો ગુન્હો સાંભળવાબાબત.

જો રાણીસાહેબની કોઈ પણ વીલાયતી રદ્યતે કર્યો હોય, તો તે બાબતમાં તે સાંભળવાનો મના છે.

પણ એવું ઠરાવું છે કે રાણીસાહેબની જે વીલાયતી રદ્યત ઉપર કોઈ ગુન્હો તહેપત આવ્યું હોય તે વીલાયતી રદ્યતને હાજર થવાની જરૂર પાડવા સારું.

૪૪૩ જે માજિસ્ટ્રેટ જસ્ટીસ આફ ધી પીસ ન હોય અને [મેસીડેન્સી માજિસ્ટ્રેટની બાબતમાં શિવાય કરીને] પહેલા વરગનો માજિસ્ટ્રેટ તથા રાણીસાહેબની વીલાયતી રદ્યત ન હોય તેવા કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટ રાણીસાહેબની કોઈ પણ વીલાયતી રદ્યત ઉપર મુકેલા કોઈ પણ તહેપતની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવો નહીં.

૪૪૪ સેશનકોર્ટને જે કોઈ પ્રમુખ જડન પોતે રાણીસાહેબની વીલાયતી રદ્યત ન હોય તેણે રાણીસાહેબની વીલાયતી રદ્યત ઉપર હુકમત ચલાવવી નહીં; અને જો તે આસીસ્ટન્ટ સેશન જડન હોય તો તેણે આસીસ્ટન્ટ સેશનજડનના હોદા ઉપર ઓછામાં ઓછા ત્રણ વરસ સુધી રહ્યા વગર અને આ બાબત સ્થાનિક સરકાર તરફથી પોતાને વિશેષ કરીને અધિકાર મળ્યા વગર સદરહુ હુકમત ચલાવવી નહીં.

૪૪૫. ૪૪૩ મી અથવા ૪૪૪ મી કલમ માટેના કોઈ પણ મચકુચી એમ સમજવું નહીં કે બીજા કોઈ શખસે કોઈ ગુન્હો કર્યો હોય તો જે બાબતમાં તે ગુન્હો જે માજિસ્ટ્રેટ સાંભળી શકત તે માજિસ્ટ્રેટને તેવો ગુ

જે તે માછસતરેટ કાંઈ પણ પ્રાસેસ કાઢાડે, તે તે મુકદમાની ચોકશી અથવા ઈ નસાફ કરવાની હકુમત જે માછસતરેટને હોય તે માછસતરેટની પાસે સદરહુ પ્રાસે સ પાછું મોકલાય તેમ કરવું.

જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર છ લા માંડના માછસતરે ટોને છે તે.

[તહોમતવાળાને] સે શનકોરટમાં ક્યારે અ ન હાઇકોરટમાં ક્યારે કમિટ કરવો.

શિક્ષાને લાયક ન હોય. ત્યારે, તહોમતવાળાને કમીટ કરવો જોઈએ એમ પોતે ધારેતો તે માછસતરેટ તેને સેશન કોરટમાં કમીટ કરવો, અથવાત પરેસીડેન્સી માછસતરેટ હોય તો, હાઇકોરટમાં કમિટ કરવો જોઈએ.

જે ગુન્હો કરેલો જાણતો હોય તે ગુન્હો મોતની અથવા છવતાં સુધી સમુદ્રપાર ની શિક્ષાને લાયક હોય, ત્યારે તહોમતવાળાને હાઇકોરટમાં કમિટ કરવો જોઈએ,

જે ગુન્હાઓમાંનો એક ગુન્હો મોતની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષા ને લાયક હોય અને બીજા તેવી શિક્ષાને લાયક ન હોય તેવા ગુન્હાઓનો ઇનસાફ.

૪૪૮ જ્યારે ૪૪૭ મી કલમ પ્રમાણે હાઇકોરટમાં કમિટ કરેલા કોઈપણ શખસ ઉપર કેટલાએક ગુન્હાનાં તહોમત મુકયાં હોય તેમાંનો એક ગુન્હો મોતની અથવા છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાને લાયક હોય, અને બીજા ગુન્હા જોશી શિક્ષાને લાયક હોય, અને જે ગુન્હો મોતની અથવા સમુદ્રપારનો શિક્ષાને લાયક હોય તે ગુન્હો બાબત તે શખસનો ઇનસાફ કવો નહી જોઈએ. એમ હાઇકોરટની નજરમાં આવે, ત્યારે તેમ હોય તોપણ બીજા ગુન્હાઓ બાબત તે શખસનો ઇનસાફ કરવાને હાઇકોરટ મુખત્યાર છે.

જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર સે શન કોરટને છે તે.

૪૪૯. ૩૧મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં કોઈપણ સેશનકોરટે રાણીસાહેબની કોઈ પણ વિલાયતી રમ્પ ત ઉપર એક વરસ સુધીની મુદતની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની, શિક્ષા શિવાય બીજી કોઈપણ શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહીં.

સેશન જડજને પોતાનો અધિકાર અથવા જાણીય ત્યારે કે મ કરવું.

જો કમિટ થયા પછી અને ફેસલા ઉપર સહી કરતા પે રેલાં કોઈપણ વખતે પ્રમુખ જડજને એમ લાગે કે જે ગુન્હો સાબીત થયેલો જાણાય છે તે ગુન્હો બાબત સદરહુ પ્રકારની શિક્ષાના મુકમથી પુરતી શિક્ષા થઈ શકે એમ ન

થી, તો તેણે તેવી મતલબનો પોતાનો મત દફતરમાં દાખલ કરવો અને તે મુકદ્દમો હાઇકોર્ટની પાસે મોકલી દેવો સદરહુ જડને ફરીયાદી ને તથા શાહેદાને હાઇકોર્ટની આગળ હાજર થવા માટે પોતાની જાતે ખાંધી લેવા અથવા ખાંધી લેવાનું કમિટ કરનારા માછરવેટને ફરમાવવું.

સેસન જડજરાણી ૪૫૦ જે સેસન તુકડીમાં તે ગુન્હાનો ઇનસાફ સા સાહેબની વિલાયતી માન્યતઃ થઈ શકે તે સેસન તુકડીનો જડજરાણીસાહેબ રઈયતનડી હોય ત્યાં ની વિલાયતી રઈયત ન હોય, તો કમિટ કરનારા માછરવેટ જે પ્રાંત ગાંધી સદરહુ તુકડી આવેલી હોય તે પ્રાંતની જીઆમાં જીઆ ફેજદારી અપીલની કોર્ટના હુકમ માટે તે મુકદ્દમાનો રીપોર્ટ કરવો.

બ્રિટિશ બર્મામાં રંગુનના રિકાર્ડરની કોર્ટ આ કલમનાં કારણો સાફ જીઆમાં જીઆ ફેજદારી અપીલની કોર્ટ છે એમ સમજવું.

રાણીસાહેબની વિલાયતી રઈયતનો ઇનસાફ કરવા માટે મિશ્ર અનુરીથી ૪૫૧ હાઇકોર્ટની અથવા સેસનકોર્ટની આગળ રાણીસાહેબની વિલાયતી રઈયતનો ઇનસાફ કરવામાં આવે ત્યારે, પેહેલા અનુરરને ધોલાવવામાં આવે અને કબુલ રાખવામાં આવે તે પેહેલાં, અથવા પેહેલાં આસેસરને નીમવામાં આવે તે પેહેલાં, જેમ હોય તેમ, સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ રઈયત મિશ્ર અનુરીથી અથવા મિશ્ર આસેસરોથી પોતાનો ઇનસાફ કરવાનું માગે તો આજમાં આજ અડવા અનુરરો અથવા આસેસરો યુરોપિયન અથવા અમેરીકન જોઈએ, અથવા યુરોપિયન તથા અમેરીકન એ બન્ને જોઈએ.

રાણીસાહેબની વિલાયતી રઈયત ઉપર રાણીસાહેબની વિલાયતી રઈયત ન હોય તેવા રાખસની સાથે એકઠું તંદરમત આવે અને રાણીસાહેબની સદરહુ વિલાયતી રઈયતને હાઇકોર્ટની અથવા સેસનકોર્ટની આગળ ઇનસાફ થવાસાફ કમિટ કરવામાં આવે ત્યારે સદરહુ રઈયતનો તથા રાખસનો ઇનસાફ એકઠો કરવાનો અધિકાર છે, અને રાણીસાહેબની સદરહુ વિલાયતી રઈયતનો જુદો જે રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવામાં આવત તેજ રીતે સદરહુ ઇનસાફની વખતે કામ ચલાવવું.

દર્શી જુદો ઇનસાફ કરવો હોય તો ૪૫૨ રાણીસાહેબની કોઈ વિલાયતી રઈયત ઉપર એક હુકમ તહેમત આવે ત્યાં તે જોઈએ, અથવા યુરોપિયન તથા અમેરીકન એ બન્ને જોઈએ.

દર્શી જુદો ઇનસાફ કરવાનો દાવો કરવાને ક્યારે મુખત્યાર છે. ૪૫૩ રાણીસાહેબની કોઈ વિલાયતી રઈયત ઉપર એક હુકમ તહેમત આવે ત્યાં તે જોઈએ, અથવા યુરોપિયન તથા અમેરીકન એ બન્ને જોઈએ.

રાખસ પોતાનો ઇનસાફ જુદો કરવાનું માગે તો આ છેલા રાખસનો ઇનસાફ રૂઝ મા બાબના કરાવે મુજબ જુદો કરવો.

હું રાણીસાહેબની વિલાયતી રઈયત ઉપર ૪૫૩ જ્યારે કોઈપણ રાખસ રાણીસાહેબની વિલાયતી રઈયત પ્રમાણે પોતાની તબીબ થી જોડે એવા દાવો

માટે મારી તે પ્રમાણિત
જવીજ થવી જોઈએ એ
વો કોઈ શખસ દાવોક
રે ત્યારે કેમ કરવું.

કરે ત્યારે જે માછસ્ટેટની આગળ ચેકશી અથવા ઇનસા
ફની કારણ સારૂ તેને આણવામાં આવે તે માછસ્ટેટને તે
શખસે સદરહુ દાવાના સખસો જાહેર કરવાઃ અને તે મા
છસ્ટેટ સદરહુ મચકુરના ખરાપણા બાબત ચેકશી કરવી
અને તે મચકુર ખરો છે એવું સાબિત કરવા માટે તે મ

ચકુર કહેનારા શખસને યોગ્ય વખત આપવો, અને પછી તે રાણીસાહેબની વિલા
યતી રહ્યત છે કે નહીં તે બાબત નિશ્ચય કરવો અને તે પ્રમાણે તે શખસની તજ
વીજ કરવી જો સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ શખસની ઉપર ગુન્હો સાબીત થયાનો ક
રાવ સદરહુ માછસ્ટેટ કરે અને તે કરાવ ઉપર તે શખસ અપીલ કરે તો તે માછ
સ્ટેટનો સદરહુ નીશ્ચય ખોટો છે એવું સાબિત કરવાનો બેજો તે શખસને માથે છે.

જ્યારે સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ શખસને તે માછસ્ટેટ શેસન કોર્ટની આગ
ળ ઇનસાફ થવા સારૂ કમિટ કરે અને તે શખસ રાણીસાહેબની વીલાયતી રહ્યત પ્રે
માણે પોતાની તજવીજ થવી જોઈએ એવો દાવો સદરહુ કોર્ટની આગળ કરે ત્યા
રે કાંઈપણ જાસ્તી ચેકશી કરવાનું સદરહુ કોર્ટને યોગ્ય લાગે તો તે કર્યા પછી
તે સખસ રાણીસાહેબની વિલાયતી રહ્યત છે કે નહીં તે બાબત નીશ્ચય કરવો
અને તે મુજબ તે એખસની તજવીજ કરવી, જો સદરહુ કોર્ટ તે સખસની ઉપર
ગુન્હો સાબીત થયાનો કરાવ કરે અને તે કરાવ ઉપર તે શખસ અપીલ કરે તો તે
કોર્ટનો સદરહુ નીશ્ચય ખોટો છે એવું સાબિત કરવાનો બેજો તેને માથે છે.

જે કોર્ટની આગળ કોઈ પણ શખસનો ઇનસાફ કરવામાં આવે તે કોર્ટ એવો
નીશ્ચય કરે કે તે શખસ રાણીસાહેબની વીલાયતી રહ્યત નથી, ત્યારે સદરહુ ઇનસા
ફમાં જે શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજો) હુકમ કરવામાં આવે તે ઉપર અપીલ કર
વાને સદરહુ નીશ્ચય એક સખસ થશે.

પોતાની સ્થિતિ વિ
શે તકરાર ન કરવી એ
હક્ક છોડી દેવા બસખ
ર છે.

૪૫૪ જો જે માછસ્ટેટની આગળ રાણીસાહેબની વિલા
યતી રહ્યતનો ઇનસાફ કરવામાં આવે, અથવા જે માછ
સ્ટેટ તે રહ્યતને કમિટ કરે તે માછસ્ટેટ તેની તજવીજ
રાણીસાહેબની વિલાયતી રહ્યત પ્રમાણે કરવી જોઈએ એ
વો દાવો તે ન કરે, અથવા જો સદરહુ દાવો કમિટ કરના

રા માછસ્ટેટની આગળ કર્યા છતાં તે માછસ્ટેટ નામંજુર કર્યા પછી જે કોર્ટમાં
તેને કમિટ કરવામાં આવે તે કોર્ટની આગળ તે દાવો જે ફરીથી કરવામાં ન આ
વે, તો તેણે રાણીસાહેબની વિલાયતી રહ્યત પ્રમાણે પોતાની તજવીજ થવાનો પ્રો
ત્સાનો હક્ક છોડી દીધો છે એમ ગણવું, અને તેજ મુકદ્દમો ચાલે તેમાં પછી કાંઈ
પણ વખતે તે હક્ક તેણે જાહેર કરવો નહીં.

માછસ્ટેટની આગળ જે શખસને આણ્યો હોય તે શખસ રાણીસાહેબની વીલા
યતી રહ્યત નથી એવું માનવાનું કારણ તે માછસ્ટેટને ન હોય તો તે શખસ સ
દરહુ રહ્યત છે કે નહીં તે બાબત તેને તે માછસ્ટેટ પુછવું.

જે શખસ રાણી સા ૪૫૫. જે શખસ રાણીસાહેબની વિલાયતી રહ્યત
હેબાની વિલાયતી રહ્યત ન હોય તે શખસની તજવીજ આ બાબત મુજબ રાણી સા

ત ન હોય તે રાખમ
નો આ બાબ પ્રમાણ
ધનસાફ કરવામાં આ
વે તે બાબત.

રાણી સાહેબની વિ
લાયતી રધયતને અટકા
વી રાખી હોય ત્યારે પો
તાને હાઇકોર્ટની આ
ગળ આણવાનો હુકમ
થવા સાફ અરજી
કરવાનો હક-

હાઇકોર્ટને સદરહુ રધયત અથવા તેની તરફથી કોઈ પણ રાખસ એવી અરજી ક
રવાને અપત્યાર છે કે તે રધયતને અટકાવી રાખનાર માણસ, તેને તે હાઇ કોર્ટ
ના આગળ હાજર કરે અને તે કોર્ટ બીજાને જે હુકમ કરે તે પ્રમાણે તે માણસ
ચાલે એવો હુકમ કરે.

સદરહુ અરજી કરવામાં
આવે ત્યારે કેમ કરવું.

૪૫૭. સદરહુ હુકમ કરતાં પહેલાં જ તે હાઇકોર્ટ
ને ચોગ્ય લાગે તો જે સ સખમો પરથી તે હુકમ થવા
બાબત અરજી કરી હોય તે સખમો વિશે, શોગનનાગું
લઈને અથવા બીજી રીતે ચોકસી કરીને પછી સદરહુ અરજી કબુલ કરવાને અથવા
ના કબુલ કરવાને તે હાઇ કોર્ટ અપત્યાર છે; અથવા તે હુકમ પ્રયમ કરીને પછી
જ્યારે તે હુકમ થવા બાબત અરજી કરનારા રાખસને તેની આગળ આણવામાં આ
વે ત્યારે તેને કાંઈ પણ ચોકસી કરવાની જરૂર લાગે તો તે કરવા પછી તેને ચોગ્ય
લાગે એવો બીજા હુકમ તે કામમાં કરવાને તે હાઇકોર્ટ અપત્યાર છે.

કયા મુલકોમાં હાઇ
કોર્ટ સદરહુ પ્રકારના
હુકમ કરવાને અપત્યા
ર છે.

માછસ્ત્રેટોને અથવા
સેશનકોર્ટને હકમત
આપનારા આક્ટો લા
ગુ પાડવા બાબત.

૪૫૮. હાઇકોર્ટને પોતાની અપેલેન્ટ ફોનદારી હકમ
તની સ્થાનિક હદમાં હેના મુલકોમાં અને ગવરનરનરલ
ઇનકાઉન્સિલ વખતે વખતે કર માવે તેવા બીજા મુલકોમાં
સઘળે કંઈએ સદરહુ પ્રકારના હુકમ કરવાનો અપત્યાર છે.

૪૫૯. આગલા પાછલા સંબધ ઉપરથી બાધ આવ
તો ન હોય તો, ગવરનર જનરલ ઇનકાઉન્સિલે અ
ત્યાર મુદ્દીમાં જે જે આક્ટો તથા કાયદાઓ કર્યા
હોય અથવા હવે પછી તે કરે કે જેમાં ગુન્હાઓ સંબધી
હકમત માછસ્ત્રેટોને અથવા સેશન કોર્ટને આપી હોય તે

સઘળા આક્ટો તથા કાયદાઓ રાણીસાહેબની વિલાયતી રધયતને લાગુ છે એમ સમ
જા પછી તે રધયત વિશે તે આક્ટોમાં સ્પષ્ટ રીતે જણાવ્યું ન હોય તોપણ
આ કલમ માં હેના કોઈ પણ મતકરની, રાણીસાહેબની વિલાયતી રધયતને નેટલી

રિક્ષા કેઈ પણ કરી શકે તે બખત આ બાબથી કરાવેલી હક ઉપરાંત જવાનો તે કોરટને અધિકાર છે એમ સમજવું નહીં. અને જે માલસ્ટ્રેટ જાહેરી આદેશો પાસે ન હોય તે માલસ્ટ્રેટને અથવા ઇલાખાના મુખ્ય શેફરોની બાહાર જે કેઈ માલસ્ટ્રેટ અથવા સેશન જડજ રાણી સાહેબની વિભાગી રહ્યત ત હોય તે માલસ્ટ્રેટને અથવા સેશન જડજને, હકમત મળશે એમ સમજવું નહીં.

યુરોપીયનો અથવા ૪૬૦. જે મુકદમાનો ઇનસાફ જ્યુરીથી અથવા આ અમેરિકનોનો ઇનસાફ સેસરોની મદદથી થઈ શકે તેવા દરેક મુકદમામાં કરવા માટે જ્યુરી તહોમતવાળો શખસ અથવા, તહોમતવાળાઓમાંનો એક સખસ યુરોપિયન (રાણી સાહેબની વિભાગી રહ્યત ન હોય એવો) અથવા અમેરિકન હોય ત્યાર બની શકે તો અને સદરહુ યુરોપિયન અથવા અમેરિકન હાવો કરે તો ઓછામાં ઓછા અડધા જ્યુરોરો અથવા આશે સરો યુરોપીયન અથવા અમેરિકન હોવા જોઈએ.

યુરોપિયન અથવા અમેરિકન ઉપર અને ૪૬૧. જ્યારે જ્યારે સેશન કોરટની આગળ કોઈ મીલ કોઈ જાતના શખસ ઉપર એકડું તહોમત મુકવા માં આવે, અને ૪૬૦ મી કલમ મુજબ કરેલો હાવો મંજુર કરીને જેમાં ઓછામાં ઓછી અડધી સંખ્યા યુરોપિનોનીય તથા અમેરિકનોની હોય એવી જ્યુરીથી અથવા એવા વરગત આસેસરોની મદદથી સદરહુ યુરોપિયનો અથવા અમેરિકનોનો ઇનસાફ કરવામાં આવે ત્યારે ત્યારે, જે સદરહુ પાછળ કહેલો શખસ હાવો કરે, તેનો ઇનસાફ જુદા કરવો.

૪૫૧ મી અથવા ૪૬૦ ૪૬૨. જ્યારે સેશન કોરટની આગળ કોઈ મુકદમાનો ઇનસાફ થવાનો હોય અને તેમાં તહોમતવાળા શખસને અથવા તહોમતવાળાઓમાંનો એક શખસને પોતાનો ઇનસાફ ૪૫૧ મી અથવા ૪૬૦ મી કલમના કરાવો પ્રમાણે રચેલી જ્યુરીથી થવાના હક હોય, ત્યારે સદરહુ ઇનસાફ કરવા માટે મુકરર કરેલા દિવસથી ઓછામાં ઓછા ત્રણ દિવસ પહેલાં તે કોરટે સદરહુ ઇનસાફ સારૂ જોટલા જોઈએ તેટલા યુરોપિયન તથા અમેરિકન જ્યુરોરોને. આ કાયદામાં પાછળ કરાવેલી રીતે, સમન કરાવવા.

અને વળી તપાસેલી ટીપમાં બીજા જે શખસોનાં નામ લખ્યાં હોય તે શખસોમાંની તેટલીજ શખ્યા તે કોરટે તેજ વખતે અને તેવીજ રીતે સમન કરાવવી, પણ જે તે સેશનમાં જ્યુરીએ કરવાના ઇનસાફ સારૂ સદરહુ પ્રકારના બીજા શખસોની સદરહુ સંખ્યા સમન થઈ ચુકી હોય તો તેમ કરવાની જરૂર નથી.

સમન પોસાચાડીને જેઓનાં નામ રિટર્ન કર્યાં હોય તે સંખ્યા શખસોમાંથી જ્યુરી રચવા માટે ૨૭૬ મી કલમમાં કરાવેલી રીત ચીઠી કરીને જ્યુરોરો પસંદ કરવા અને જ્યુરી માટે યુરોપિયનોની અથવા અમેરિકનોની સંખ્યા અથવા બની શકે તેટલે મુકી તે સંખ્યાની ગણગણ હોય એવી સંખ્યા પુરી થઈ રહે ત્યાં મુકી તેમ કરવું.

પાણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે મુકદમામાં યુરોપિયનોની અથવા અમેરિકનોની ચેન્સ સખ્યા બીજી કોઈ રીતે પુરી ન થઈ શકે તો કોર્ટની દયાનમાં આવેલા જ્યુરી સ્વયં માટે, જે શખ્સને હુકમ મુજબ માર્ક કરવાના સખ બપો ટીપમાંથી ખાતલ કર્યા હશે તેવા કોઈ પાણ શખ્સને સમન કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

રાણીસાહેબની વી
લાયતી રઈયત વિગરે
ઉપર ફેજદારી કામ ચ
લાવવા બાબત.

૪૬૩. બોજી રીતનો સ્પષ્ટ ઠરાવ કર્યો હોય તે શિ
વાય, શેશન કોર્ટની તથા હાઈકોર્ટની આગળ રાણીસા
હેબની વિલાયતી રઈયત ઉપર, તથા રાણીસાહેબની વિલાય
તી રઈયત ન હોય એવા યુરોપિયનો ઉપર તથા અમે
રિકનો ઉપર ફેજદારી કામ આ કાયદાના ઠરાવો પ્રમાણે
ચલાવવું.

બાબ ૩૪ મો.

ગાંડા માણુશો બાબત.

તહોમતવાળો ગાંડો
હોય તો કેમ કરવું.

૪૬૪. કોઈ મુકદમાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરના
રા માજીસ્ટ્રેટને એમ માનવાનું કારણ હોય કે તહોમતવાળો
ગાંડો અને તેથી કરીને પોતાનો જવાબ કરવાને અશ

ક્ત છે, ત્યારે તે ગાંડપણની વાત બાબત તે માજીસ્ટ્રેટે ચોકશી કરવી, અને તે જ
હદના સિવિલ સરજન પાસે અથવા સ્થાનિક સરકારકરમાવે એવા બીજા વધધક અમ
લદાર પાસે તે શખ્સની પરિક્ષા કરાવવી, અને તે ઉપરથી સદરહુ સરજન અથવા
બીજા અમલદારની શહેદ દાખલ જમાની લેવી, અને તે જમાની લખી લેવી.

તહોમતવાળો ગાંડો છે અને તેથી કરીને પોતાનો જવાબ કરવાને અશક્ત છે
એવો સદરહુ માજીસ્ટ્રેટનો મત થાય તો તેણે તે મુકદમામાં આગળ કામ ચલાવવા
નું મુક્તવો રાખવું.

શેશન કોર્ટમાં અ
થવા હાઈકોર્ટમાં કમિ
ટ કરેલો શખ્સ ગાં
ડો હોય તો કેમ કરવું.

૪૬૫. શેશનકોર્ટમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં ઇનસાફ
થવા સારૂ કમિટ કરેલો શખ્સ પોતાના ઇનસાફની વખ
તે તે કોર્ટને ગાંડો અને તેથી કરીને પોતાનો જવાબ કરવા
ને અશક્ત જણાય તો તે શખ્સ એ પ્રમાણે ગાંડો તથા
અશક્ત છે કે કેમ તે વાતનો જ્યુરીએ અથવા આશેસર

ની મદદથી તે કોર્ટે પ્રથમ ઇનસાફ કરવો, અને તે શખ્સ એ પ્રમાણે ગાંડો ત
થા અશક્ત છે એવી તે કોર્ટની ખાત્રી થાય તો તેણે તે મુજબ ફેસલો કરવો, અ
ને તે ઉપરથી તે ઇનસાફ મુક્તવો રાખવો.

તહોમત વાળો ગાંડો તથા અશક્ત છે કે નહીં તે વાતનો જે ઇનસાફ કરવામાં
આવે તે સદરહુ કોર્ટની આગળ તહોમતવાળાના ઇનસાફનો ભાગ છે એમ સમજવું
તપાસ અથવા ઇન

સાફ થતાં મુદ્દો ગાંડો
શખ્સને છુટો કરવા

૪૬૬ જ્યારે કોઈ તહોમતવાળો શખ્સ ગાંડો તથા પો
તાનો જવાબ કરવાને અશક્ત છે એવું હરે ત્યારે જોતેમુક
દમો એવો હોય કે તેમાં જામીન લેવાનો અધિકાર છે તો

ખાખત.

તે શખસની બરાબર સંભાળ દેવા ખાખત તથા તેની બત ને અથવા બીજા કોઈ પણ શખસને નુકશાન નહીં કરવા દેવા ખાખત, અને તે માલસ્ટ્રેટની આગળ અથવા કોરટની આગળ અથવા આ ખાખત જે અમલદારને તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટ નીમે તેની આગળ, હાજર થવાનું ફરમાવવામાં આવે ત્યારે હાજર થવા ખાખત પુરતું તારણ આપેથી તે શખસ ને છુટો કરવાને તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટ, જેમ હોય તેમ મુખ્યત્યાર છે.

ગાંડાને સંભાળીને શખવા ખાખત.

જે તે મુકદ્દમો એવો હોય કે તેમાં જામીન હોવાનો અધિકાર નથી, અથવા પરંતુ તારણ આપવામાં નહીં આવે તો તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટે તે કામનો રિપોર્ટ સ્થાનિક સરકારને કરવો, અને સ્થાનિક સરકાર તહોમતવાળાને ગાંડા માણસનાં કોઈ આશ્રય સ્થાનમાં અથવા સારો જાપતા વાળી બીજી મોઝ્ય જગામાં પૂરી રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખ્યત્યાર છે, અને તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટે સદરહુ હુકમ અમલમાં લાવવો,

ચોકશી અથવા ઈનસાફ પાછો જારી કરવા ખાખત.

૪૬૭, ૪૬૮ મી અથવા ૪૬૫ મી કલમ પ્રમાણે કાંઈ ચોકશી અથવા ઈનસાફનું કામ મુલતવી રાખવામાં આવે, ત્યારે તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટ જેમ હોય તેમ કોઈ પણ વખતે તે ચોકશી અથવા ઈનસાફ પાછો જારી કરવાને તથા તહોમતવાળાને પોતાની આગળ હાજર થવાનું અથવા આજીવાનું ફરમાવવાને મુખ્યત્યાર છે.

જ્યારે તહોમતવાળાને ૪૬૬ મી કલમ પ્રમાણે છુટો કર્યો હોય અને તેના હાજર થવા ખાખત જેઓ તેના જામીન થયા હોય તેઓ, જે અમલદારને તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટ આ ખાખત નીમે તે અમલદારની આગળ તહોમતવાળાને, રજુ કરે, ત્યારે તહોમતવાળો પોતાનો જવાબ કરવાને શક્તિવાન છે એવું સદરહુ અમલદારનું સરટીફિકેટ પુરાવામાં લઈ શકાશે,

માલસ્ટ્રેટની અથવા કોરટની આગળ તહોમતવાળો હાજર થાય ત્યારે કેમ કરવું.

૪૬૯ જ્યારે, તે માલસ્ટ્રેટની અથવા કોરટની આગળ, જેમ હોય તેમ, તહોમતવાળો હાજર થાય અથવા તે ને ફરીથી આજીવામાં આવે, ત્યારે તે પોતાનો જવાબ કરવાને શક્તિમાન છે એવું જે તે માલસ્ટ્રેટની અથવા કોરટની નજરમાં આવે તો તે ચોકશી અથવા ઈનસાફ.

આગળ ચલાવવો.

જે તહોમતવાળો પોતાનો જવાબ કરવાને હજી અશક્ત છે એવું તે માલસ્ટ્રેટની અથવા કોરટની નજરમાં આવે, તો તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોરટે, જેમ હોય તેમ. ૪૬૪ મી અથવા ૪૬૫ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે પાછું કામ ચલાવવું.

જ્યારે તહોમત વાળો દિવાનો જણાય ત્યારે કેમ કરવું.

૪૬૯, જ્યારે ચોકશી અથવા ઈનસાફની વખતે તહોમતવાળો ગાંડો નથી એમ જણાય, અને તે માલસ્ટ્રેટની આગળ આપેલા પુરાવા ઉપરથી તેની એવી ખાત્રી થાય

કે ને કૃત્ય તહોમતવાળાએ કરેલું છે તે કૃત્ય, જો તે ગાંડો ન હોત તો, ગુન્હો થાત અને જ્યારે તે કૃત્ય કરેલું તે વખતે, ગાંડો હોવાને લીધે, તહોમતવાળો તે કૃત્યનો પ્રકાર, અથવા તે ખોટું અથવા કાયદા વિરૂધ્ધ છે એવું જાણવાને અશક્ત હોતો એમ માનવાનું કારણ છે, ત્યારે તે માલસ્ટ્રેટે તે મુકદ્દમો આગળ ચલાવે, અને, જો તહોમતવાળાને શેશનકોર્ટમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં કમિટ કરવો જોઈએ એમ હોય તો તેને શેશનકોર્ટની અથવા હાઈકોર્ટની આગળ, જેમ હોય તેમ. ઇનસાફ સાફ મોકલવો.

ગાંડાપાણના સખખ પરથી તહોમતવાળાને બિન તકસીરવાર ઠરાવવાનો ફેસલો.

૪૭૦ જ્યારે જ્યારે કોઈ માણસને એવાં કારણ ઉપરથી બિન તકસીરવાર ઠરાવવામાં આવે કે તેણે જે વખતે કોઈ ગુન્હો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે વખતે તે ગાંડો હોવાને લીધે. તેનું જે કૃત્ય ગુન્હો થાય છે એવું કહેવામાં આવ્યું હોય તે કૃત્યનો પ્રકાર જાણવાને, અથવા તે ખોટું અથવા કાયદા વિરૂધ્ધ છે એવું જાણવાને તે શખસ અશક્ત હોતો ત્યારે ત્યારે ઠરાવમાં તે શખસે તે કૃત્ય કરેલું કે નહીં તે વિશેષે કરીને જણાવવું.

સદરહુ સખખ પરથી બિનતકસીરવાર ઠરાવેલા શખસને સારા જપતામાં રાખવા બાબત.

૪૭૧. જ્યારે જ્યારે તે ફેસલામાં એમ જણાવવામાં આવે કે જે કૃત્ય કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે કૃત્ય તહોમત વાળા શખસે કરેલું છે, ત્યારે ત્યારે જે મનની અશક્તી ઠરાવવામાં આવી તે અશક્તી ન હોત તો સદરહુ કૃત્ય ગુન્હો થાત એમ હોય તો, જે માલસ્ટ્રેટની અથવા કોર્ટની આગળ તે શખસનો ઇનસાફ થયો હોત તે માલસ્ટ્રેટની અથવા કોર્ટની આગળ તે શખસનો ઇનસાફ થયો હોય તે માલસ્ટ્રેટને અથવા કોર્ટને ચોખ્ખાં લાજે એવી જગ્યાએ તથા રીતે સદરહુ શખસને સારા જપતામાં રાખવાનો હુકમ તે માલસ્ટ્રેટે અથવા કોર્ટે કરવો. અને સ્થાનિક સરકારના હુકમ માટે તે મુકદ્દમા નો રિપોર્ટ કરવો.

સ્થાનિક સરકાર સદરહુ શખસને ગાંડા માણસના કોઈ આશ્રય સ્થાનમાં અથવા તુરંગમાં અથવા સારા જપતા વાળી બીજી ચોખ્ખી જગ્યામાં પુરી રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

ઇન્સ્પેક્ટર જનરલે ગાંડા કેદીઓને જોવાં જવું.

૪૭૨ જ્યારે કોઈ શખસને ૪૬૬મી અથવા ૪૭૧મી કલમના ઠરાવો મુજબ કેદ રાખ્યો હોય, ત્યારે, જો તે શખસને કોઈ તુરંગમાં કેદ રાખ્યો હોય તો, તુરંગનો ઇનીસ્પેક્ટર જનરલ, અથવા, જો ગાંડા માણસોના આશ્રય સ્થાનમાં કેદ રાખ્યો હોય તો ગાંડા માણસોના આશ્રયસ્થાનના વિહટરો અથવા તેઓમાંના કોઈ એ તે શખસના મનની સ્થિતિ કેવી છે એ નક્કી કરવા સાફ તે સપ્તને જોવા જવાને મુખત્યાર છે અને દર છ મહીનામાં આજમાં આછી એક વાર સદરહુ ઇનીસ્પેક્ટર જનરલે અથવા ઉપર લખેલા વિહટરો માંના એ વિહટરો એ જઈને તે શખસને જોવો અને સદરહુ ઇનીસ્પેક્ટર જનરલે અથવા વિહટરોએ

તે શખંસના મનની સ્થિતિસંબંધી એક વિશેષ રિપોર્ટ સ્થાનિક સરકારને ફરી મોકલવો.

ગાંડેકેદી પોતાનો ૪૭૩ જે તે શખસને ૪૬૬ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે કેદ રાખ્યો હોય અને સદરહુ ઇનીસ્પેક્ટર જનરલ અથવા વિહટરો તે શખસ પોતાનો જવાબ કરવાને શક્તીમાન છે એવા પોતાના અભિપ્રાયનો દાખલો આપે, ત્યારે તે માહિત્રેટ અથવા ફોર્ટ જેમ હોય તેમ મુકરર કરે તે વખતે માહિત્રેટની અથવા ફોર્ટની પાસે તે શખસને લઈ જવો અને તે માહિત્રેટ અથવા ફોર્ટ તે શખસની તજવીજ ૪૬૮મી કલમના ઠરાવો મુજબ કરવી, અને સસરહુ ઇન્સ્પેક્ટર જનરલનું અથવા વિહટરોનું સ્ટિફિકેટ પ્રકાશમાં લઈ શકાશે.

૪૬૬મી અથવા ૪૭૧મી કલમ પ્રમાણે કેદ રાખેલા ગાંડેશખસ છોડી મુકવાસાયક છે એમ જાહેર કરવા માં આવે ત્યારે કેમકરવું ૪૭૪ જે તે શખસને ૪૬૬મી અથવા ૪૭૧મી કલમના ઠરાવો મુજબ કેદ રાખ્યો હોય અને સદરહુ ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ અથવા વિહટરો એવો દાખલો આપે કે તેને છોડી મુકવામાં આવે તો તે પોતાની જાતને અથવા બીજા કોઈ પણ શખસને નુકશાન કરે એવો ભય નથી એવું અમારી નજરમાં આવે છે, તો દાખલા ઉપરથી સ્થાનિક સરકાર તે શખસને છોડી મુકવાનો અથવા કેદમાં અટકાવી રાખવાનો, હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે; અથવા તેને ગાંઠા માણસોના કોઈ સરકારી આશ્રયસ્થાનમાં નહીં મોકલે એવો ભય હોય તો તેવા કોઈ આશ્રયસ્થાનમાં મોકલવાનો હુકમ કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે. અને સ્થાનિક સરકાર તેને આશ્રયસ્થાનમાં મોકલવાનો હુકમ કરે તો એક ઇનસાફ પાતાના અને જે વેધક અમલદારનું કમીશન નીમવાને તે સરકાર મુખત્યાર છે.

જરૂર હોય તેવો પુગવો લઈને સદરહુ કમીશને તે શખસનાં મનની સ્થિતિ વિશે પદ્ધતિ પ્રમાણે ચોક્કસ કરવી, અને સ્થાનિક સરકારને રિપોર્ટ કરવો, પછી પોતાની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે સ્થાનિક સરકાર તે શખસને છોડી મુકવાનો અથવા અટકાવી રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

ગાંડાં માણસને અને ૪૭૫. જ્યારે જ્યારે ૪૬૬ મી અથવા ૪૭૧ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે કેદ રાખેલા કોઈ પણ શખસનો કોઈ સગો અથવા મીત્ર તે શખસને પોતાની સંભાળમાં તથા કમજામાં લેવાની ખાતરી બતાવે, ત્યારે ત્યારે તે સગો અથવા મીત્ર અરહુ કરે એટલે અને તે હવાલે કરેલા શખસની બરાબર સંભાળ લેવા બાબત તથા તેની જાતને અથવા બીજા કોઈ પણ શખસને નુકશાન નહીં કરવા દેવા બાબત, સ્થાનિક સરકારની ખાતરી લાયક ત્રાજણ આપે, એટલે તે શખસને સદરહુ સગા અથવા મિત્રના હવાલામાં સોંપવાનો હુકમ કરવાને સદરહુ સરકાર મુખત્યાર છે.

જ્યારે તે શખસને એ પ્રમાણે હવાલે કરવામાં આવે, ત્યારે સ્થાનિક સરકાર ફર

માવે એવો અમલદાર તે સરકાર ફરમાવે એવે વખતે તે શખસને જાણ માટે તેને હાજર કરવામાં આવશે એવી શરતે તેને હુવાલે કરવો.

૪૭૨ મી તથા ૪૭૪ મી કલમના ઠરાવો, બની શકે તેટલે સુધી, આ કલમના ઠરાવો પ્રમાણે સોંપેલા શખસોને લાગુ પડશે, અને આ કલમ પ્રમાણે જે જોનાર અમલદાર નિમવામાં આવે તેણે આપેલો દાખલો પુરાવામાં લેવામાં આવશે.

જાનકી મો.

ઇતસાદે ચલાવવામાં હરકત થાય એવા કેટલાક ગુન્હાની બાબતમાં કામ ચલાવવા બાબત.

૧૯૫ મી કલમમાં
કહેલા મુકદ્દમામાં કામ
ચલાવવાની રીત

૪૭૬. જ્યારે કોઈ પણ દિવાની, ફાજદારી અથવા મુલકી કોર્ટને કોમ લાગે કે ૧૯૫ મી કલમમાં કહેલા તથા પોતાની આગળ કરેલા અથવા ઇતસાદી મુકદ્દમા આ લતો હોય તે દરમિયાનમાં પોતાની નજર હેઠળ આણેલા

કોઈ ગુન્હાની ચોકશી કરવાનો સમય છે ત્યારે તે કોર્ટ કોઈ પણ પ્રથમ ચોકશીની નજર હોય તો તે કર્યા પછી પાસેમાં પાસેના પહેલા વરગતા માલસ્ટ્રેટની પાસે તે મુકદ્દમા ચોકશી અથવા ઇતસાદ કરવા સારૂ મોકલવાને, તથા તહામતવાળા ને પેદરામાં આપીને સદરહુ માલસ્ટ્રેટની પાસે મોકલવાને અથવા તે માલસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થવા બાબત તેની પાસેથી પરંતુ તારણ લેવાને, મુખત્યાર છે; અને સદરહુ ઇતસાદની અથવા ચોકશીની વખતે હાજર થઈને પુરાવો આપવા માટે કોઈ પણ શખસને બાંધી લેવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ માલસ્ટ્રેટ પછી કયલ મુજમ કામ ચલાવવું જઈએ અને ૧૯૨મી કલમ પ્રમાણે મુકદ્દમા બીજાની પાસે મોકલવાનો તેને અધિકાર મળ્યો હોય તો બીજા કોઈ ચોગ્ય અધિકાર બાળા માલસ્ટ્રેટની પાસે તે ચોકશી અથવા ઇતસાદ કરવાનું કામ મોકલવાને તે મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રકારના મુ
ન્હા શેશનકોર્ટની
આગળ કરવામાં આવે
ત્યારે તે સંબંધી તેકા
રતનો અધિકાર.

૪૭૭. ૪૪૪મી કલમ માંહેના ઠરાવોને અનુશરીને શેશનકોર્ટ ૧૯૫મી કલમમાં કહેલા અને પોતાની આગળ કરેલા અથવા કોઈ ઇતસાદી મુકદ્દમા ચાલતો હોય તે દરમિયાનમાં તેની નજર હેઠળ આણેલા જેન્ડા બાબત કોઈ પણ શખસની ઉપર તહામત મુકવાને અને પોતે મુકેલા તહામત ઉપરથી તે શખસને કેદમાં મોકલવાને અથવા

તેના જામીન લેવાને અને તેના ઇતસાદ કરવાને, મુખત્યાર છે.

તે ચોકશીના કારણે સારૂ કોઈ પણ હાલેદાને હાજર કરાવવાનું માલસ્ટ્રેટને ફરમાવવાને સદરહુ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

તપાસ પુરી કરવા
ના તથા હાઈકોર્ટમાં અ
થવા શેશનકોર્ટમાં કે
મિટ કરવાનો દિવાની

૪૭૮ જ્યારે સદરહુ પ્રકારનો કોઈ પણ ગુન્હો કોઈ દિવાની અથવા મુલકી કોર્ટની આગળ કરવામાં આવે, અથવા કોઈ ઇતસાદી મુકદ્દમા ચાલતો હોય તે દરમિયાનમાં કોઈ દિવાની અથવા મુલકી કોર્ટની નજર હેઠળ આણેલા

તથા મુલકી કોર્ટનો આધીકાર. માં આવે અને તે મુકદમાનો ઇનસાફ રૂકુ હાઈકોર્ટ અથવા સેશનકોર્ટ કરી શકે એમ હોય અથવા તે મુકદમાનો ઇનસાફ હાઈકોર્ટે અથવા સેશનકોર્ટે કરવો જોઈએ એમ સદરહુ દીવાની અથવા મુલકી કોર્ટ ધારે, ત્યારે સદરહુ દીવાની અથવા મુલકી કોર્ટ ૪૭૬મી કલમ પ્રમાણે કોઈ માલસ્ટ્રેટની પાસે તે મુકદમો ચોકશી માટે મોકલવાને બદલે પોતાની જ મેજે તે ચોકશી પુરી કરવાને, અને હાઈકોર્ટની અથવા સેશનકોર્ટની જેમ હોય તેમ, આગળ ઇનસાફ થવાશાસ્ત્ર તહોમતવાજા રાખસને કમીટ કરવા ને અથવા તેના જામીન લેવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ ચોકશી કરવાના કારણ સારૂ, તે દીવાની અથવા મુલકી કોર્ટ ૪૪૩મી કલમ માંહેના ઠરાવોને અનુશરીને માલસ્ટ્રેટના સઘળા અખત્યાર અલાવવાને મુખત્યાર છે; અને સદરહુ ચોકશીમાંનું તે કોર્ટનું કામ બંતી શકે તેટલે સુધી, ૧૮મા બાબતના ઠરાવો પ્રમાણે અલાવવું, અને તે કામ કોઈ માલસ્ટ્રેટે અલો વ્યું હતું એમ સમજવું.

સદરહુ પ્રકારના મુકદમામાં દિવાની કોર્ટ કેમ કરવું. ૪૭૮. જ્યારે કોઈ દીવાની અથવા મુલકી કોર્ટ એ પ્રમાણે કોઈપણ મુકદમો મોકલે ત્યારે તે કોર્ટે તહોમત નાવું તથા મુકદમો મોકલવા બાબતનો હુકમ તથા તે મુકદમાનું દફતર પ્રેશીડેન્સી માલસ્ટ્રેટની અથવા જિલ્લા માલસ્ટ્રેટની અથવા ઇનસાફ સારૂ કમીટ કરવાનો અધિકાર બીજા જે માલસ્ટ્રેટે હોય તે માલસ્ટ્રેટની પાસે મોકલીદેવું અને સદરહુ માલસ્ટ્રેટે તે મુકદમો તથા ફરીયાદી તરફના અને તહોમતવાજા તરફના શાહેદાને હાઈકોર્ટના અથવા સેશન કોર્ટની આગળ, જેમ હોય તેમ આણવા.

તિરસ્કારના કેટલા એક મુકદમામાં કેમ કરવું. ૪૮૦ જ્યારે હાઈકુસ્તાનના ફીજદારી કાયદાની ૧૭૫મા, ૧૭૮મી, ૧૭૯મી, ૧૮૦મી, અથવા ૨૨૮મી કલમમાં વરાણાવેલો કોઈપણ ગુન્હો કોઈપણ દીવાની, ફીજદારી, અથવા મુલકી કોર્ટના દખતાં અથવા તેની સમક્ષ કરવા માં આવે ત્યારે તે કોર્ટ ગુન્હેગારને પેદરામાં અટકાવી રાખવાને મુખત્યાર છે, પણ તે ગુનેગાર રાણીસાહેબનો વિયાયતી રઈયત હોય કે નહીં હોય તો પણ અને તેજ દીવસે તે કોર્ટ ઉઠે તેની પેદલાં કોઈપણ વખતે પોતાને દુરસ્ત લાગે તો તે કોર્ટ તે ગુન્હો સાંભળવાને અને ગુન્હેગારને વાણામાં ઘણા બધાં રૂપીયા સુધી દંડની અને, દંડ ન આપે તો, એક મહિના સુધીની મુદતની આસાન કેદની નિશ્ચય કરવાને મુખત્યાર છે, પણ જો સદરહુ દંડ તે મુદત પ્રતી થતાં પેદલાં આપવા માં આવે તો તેને તરત છોડી દેવો.

૪૪૩ મી અથવા ૪૪૪ મી કલમ માંહેના કોઈપણ મચકુર આ કલમ પ્રમાણે અજાણેલા કામને લાગુ પડે છે એમ સમજવું નહીં.

સદરહુ પ્રકારના મુકદમાઓનું દફતર. ૪૮૧ સદરહુ પ્રકારના દરેક મુકદમામાં. તે ગુન્હો જે હકીકતનો બનેલો હોય તે હકીકત, તથા ગુન્હેગાર કોઈ મચકુર જાહેર ફરીયાદ હોય તો તે મચકુર, તેમજ ઠરાવ

તથા શિક્ષાનો હુકમ, એ તે કોરટે દફતરમાં દાખલ કરેલું
જે તે ગુન્હો હિંદુસ્તાનના રાજદારી કાયદાની ૨૨૮ મી કલમ પ્રમાણે હોય,
જે કોરટે હરકત કરી હોય અથવા જે કોરટેનો બેઝાદબી થઈ હોય તે કોરટે તે
બેઝનસાફી મુકદ્દમો ચલાવવાને બેઝા હતી તે બેઝનસાફી મુકદ્દમાનો પ્રકાર તથા તે
નો ભાગ, અને જે હરકત અથવા બેઝાદબી કરી હોય તેનો પ્રકાર તે દફતરમાં
ખતાવવો.

મુકદ્દમાનીતજવીજ
૪૮૦ મી કલમ પ્રમા
ણે કરવી નહીં જોઈએ
એમ કોરટેની નજર
માં આવે ત્યારે કેમ
કરેલું,

૪૮૨ જે કોઈ પણ કોરટે કોઈ પણ કામમાં એમ
લાગે કે ૪૮૦ મી કલમમાં કહેલા ગુન્હોના માંનો કોઈ પ
ણ ગુન્હો પોતાના દખતાં અથવા પોતાની સમક્ષ કરચા
નું તહો મત જે શખસની ઉપર આવ્યું હોય તે શખસ
ને દંડ ના આપેથી કેદની શિક્ષા કરવામાં આવે તે શિ
વાય બીજી રીતની કેદની શિક્ષા કરવી જોઈએ, અથવા
ખસે રૂબીયા કરતાં વધતો દંડ તેને કરવો જોઈએ, અથ
વા જે બીજાં કોઈ પણ કારણને લીધે તે કોરટેના મત એમ હોય કે તે મુકદ્દમા
નો નિકાલ ૪૮૦ મી કલમ પ્રમાણે કરવો નહીં જોઈએ, તો તે ગુન્હો આ કાયદા
માં પાછળ ઠરાવ્યા પ્રમાણે જે હકીકતનો બનેલો હોય તે હકીકત તથા તહોમતવાળા
નો મચકુર દફતરમાં દાખલ કરચા પછી સદરહુ કોરટે મુકદ્દમાનો બેઝનસાફી કર
વાની હકુમત જે માલસતરેટને હોય તે માલસતરેટની પાસે તે મુકદ્દમો મોકલવા
ને મુખત્યાર છે, અને તે તહોમતવાળા સખસે સદરહુ માલસતરેટની આગળ હા
જર થતા બાબત તારણ આપવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અથવા પુરતુ તારણ
આપવામાં ન આવે તો, તે કોરટે સદરહુ શખસને પેઢરામાં આપીને સદરહુ મા
લસતરેટની પાસે મોકલવો.

જે માલસતરેટની પાસે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ મુકદ્દમો મોકલવામાં આવે
તે માલસતરેટે તહોમતવાળા શખસની ઉપર ઘસી ફરીયાદ આ કાયદામાં પાછળ
ઠરાવેલી રીતે સાંભળવા માંડવી.

રજીસ્ટરાર અથવા
સખરજીસ્ટરાર ૪૮૦
તથા ૪૮૨ મી કલમ
ના અર્થ પ્રમાણે દીવા
નીકોરટે છે એમ કે
ચારેસમજી

૪૮૩ સન ૧૮૭૭ ના હિંદુસ્તાનના નોંધવા બાબત
ના આક્ટ પ્રમાણે નિમેલો હરકોઈ રજીસ્ટરાર અથવા
સખરજીસ્ટરાર, સ્થાનિક સરકાર એમ ફરમાવે ત્યારે
૪૮૦ મી તથા ૪૮૨ મી કલમના અર્થ પ્રમાણે દીવાની
કોરટે છે એમ સમજવું.

ગુન્હેગારહુકમમાંને
અથવા માફ માગે એ
ટલે તેને છોડી દેવા
બાબત.

૪૮૪ કોઈ સખસને કાયદા મુજબ કાંઈ વસ્તુ કરવાનું
ફરમાવ્યું હોય તે કરવાની તેણે ના કહી હોય અથવા
બાણી જોઈને બેઝાદબી અથવા હરકત કરી હોય, તે બા
બત કોઈ કોરટે ૪૮૦ મી કલમ પ્રમાણે તેને શિક્ષા કર
વાનો કરાવ કરચો હોય, ત્યારે તે ગુન્હેગાર સદરહુ કોરટે
નહુકમને અથવા માગણીને તાબે થાય; અથવા તે કોરટેની ખાત્રી થાય તે રીતે

માફ માગે, એટલે પોતાની મરજી મુજબ તેને છોડી દેવાને અથવા સિક્કા માફ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જે શખસ જવાબ દેવાની અથવા દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની નાકેદે તે શખસને કેદ કરવા અથવા હવાલે કરવા બાબત.

૪૮૫ જે કોઈ ફોજદારી કોર્ટની આગળ કોઈ પણ શાહેદને જે સ્વાલો પુછવામાં આવે તે સ્વાલોના જવાબ દેવાની અથવા તે શખસના કબજા માહેનો અથવા અખત્યાર માહેનો જે દસ્તાવેજ રજૂ કરવાનું તે કોર્ટ તને ફરમાવે તે દસ્તાવેજ રજૂ કરવાની તે શખસ ના કેદે, અને એ પ્રમાણે ના કેદવાનું, કોઈ પણ વ્યાજબી કારણ તે શખસ ન ખતાવે તો સદરહુ કોર્ટ ઘણામાં ઘણા સાત દીવશ સુધીની ગમેતે મુદત સુધી તે શાહેદને આશાન કેદની શિક્ષાના હુકમ કરવાને અથવા પ્રમુખ માજીસ્ટ્રેટની અથવા જડજની સહીનું વારંટ કાઢાડાને કોર્ટના કોઈ અમલદારને હવાલે કરવાને મુખત્યાર છે; અને તેમ કરવાનાં કારણો તે કોર્ટે દફતરમાં લખવાં; પણ જે દરમ્યાનમાં સદરહુ શખસ જવાબની આપવાને તથા જવાબ દેવાને અથવા સદરહુ દસ્તાવેજ રજૂ કરવાને કબ્જા થાય તો બાકીની શિક્ષા માફ કરવી; જે તે ઉપર મુજબ ના કહ્યા કરે તો ૪૮૦ મી અથવા ૪૮૨ મી કલમના ઠગવો પ્રમાણે તેની તજવીજ કરવાનો અમિકાર છે, અને રાયલ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી કોઈ કોર્ટની બાબતમાં, તે શાહેદ તીરસ્કાર નો ગુન્હા કર્યો છે એમ સમજવું.

તીરસ્કારનાં કામોમાં ગુન્હાની શાખિતીના ઠરાવ ઉપર અપીલ.

૪૮૬. કોઈ પણ શખસને ૪૮૦ મી અથવા ૪૮૫ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ કોર્ટે શિક્ષાના હુકમ કર્યો હોય ત્યારે આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે હું હોય તે છતાં, તે કોર્ટમાં કરેલાં હુકમનામાં અથવા હુકમો ઉપર અપીલો સામાન્યતઃ જે કોર્ટને થઈ શકતી હોય તે કોર્ટને તે શખસ અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી અપીલોને ૩૧ મા બાબતના ઠરાવો જેટલે સુધી લાગુ પડી શકતા હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે, અને જે ઠરાવ ઉપર અથવા જે શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ કરવામાં આવી હોય તે ઠરાવમાં ફરકાર કરવાને અથવા તેર દ કરવાને અથવા તે શિક્ષા ઓછી કરવાને અથવા તે રદ કરવાને અપાલ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ઇલાકાના કોઈ મુખ્ય સેહેરમાંની સમાજકાજ કોર્ટે એ પ્રમાણે ગુન્હો ઠરાવ્યો હોય તે ઉપર અપીલ હાઇકોર્ટમાં ચાલશે, અને

બીજી કોઈ સમાજકાજ કોર્ટે એ પ્રમાણે ગુનો ઠરાવ્યો હોય ત્યારે જે શેશન તુકડી માહે સદરહુ કોર્ટ આવેલી હોય તે સેશન તુકડીની સેશન કોર્ટમાં તે ઉપર, અપીલ ચાલશે.

ઉપર કહ્યા મુજબ નિમેશા રજીસ્ટરાર અથવા સબ રજીસ્ટરાર તરીકે કોઈ પણ અમલદારે એ પ્રમાણે ગુન્હો ઠરાવ્યો હોય, અને સદરહુ અમલદાર કોઈ દિવાની કોર્ટનો જજ પણ હોય, ત્યારે જે સદરહુ ઠરાવ તે અમલદારે સદરહુ મક

રના જડજ તરફ પોતાના હુકમની રૂબિ કરેલું હુકમનામું હોય તો આ કલમના ૫
છલા ભાગ પ્રમાણે, જે કાર્ટન અપીલ કરવામાં આવે તે કોર્ટને સદરહુ ઠરાવ
ઉપર અપીલ કરવાનો અધિકાર છે, અને બીજાં કામોમાં જુદા જડજને અથવા
ઈલાકાના મુખ્ય શહેરોમાં હાઈકોર્ટને તે અપીલ કરવાનો અધિકાર છે.

૧૮૫ મી કલમમાંક ૪૮૭. ૪૭૭ મી, ૪૮૦ મી અને ૪૮૫ મી કલમ
હેલા ગુન્હા કેટલાએક માં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય બીજી રીતે કોઈ હાઈકોર્ટના
જડજેની તથા માજીસ જડજ શિવાય: તથા રગુનના રીકાર્ડર શિવાય, તથા પ્રે
તરેટની આગળ કરવા સીડેન્સી માછસ્ત્રેટો શિવાય. બીજા કોઈ ફેન્દારી કોર
માં આવે ત્યારે તેઓ ટના જડજે અથવા માછસ્ત્રેટ ૧૮૫મી કલમમાં કહેલો
એ તે ગુનાઓના ઇત કોઈ પણ ગુન્હો તેની આગળ અથવા તેના અધિકાર
સાફ કરવો નહીં. નો લીરસ્કાર થાય એવી રીતે કરવામાં આવે અથવા
કોઈ ઇતસાફી મુકદ્દમે ચાલતો હોય ત્યારે સદરહુ જડ
જ અથવા માછસ્ત્રેટ તરીકે તેની નજર હેડગ આગુવામાં આવે ત્યારે તે ગુન્હા
બાબત કોઈ પણ શખસનો ઇતસાફ કરવો નહીં.

૪૭૬ મી અથવા ૪૮૨ મી કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકરથી એમ સમજવું
નહી કે સેશન કોર્ટમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં કમિટ કરવાનો અધિકાર જે માજીસ
તરેટને હોય તે માછસતરેટ પોતેજ કોઈ પણ મુકદ્દમે સદરહુ કોર્ટમાં કમિટ કરે
તેમાં, અથવા કોઈ પરેસીડેન્સી માછસ્ત્રેટ કોઈ પણ મુકદ્દમે બીજા કોઈ માછસ્ત્રે
ટની પાશે ચોકશી કરવા સાફ મોકલવાને બદલે પોતાનીજ મેજે તે મુકદ્દમાનોની
કાલ કરે તેમાં અટકાવ થશે.

બીજા ૩૬ મો.

ઝારતોનાં તથા બાળકોનાં ગુજરાન બાબત.

ઝારતોનાં તથા બાળ ૪૮૮ જે કોઈ શખસની પુરતી દ્રવ્ય શક્તી હોય
કોનાં ગુજરાન બાબત અને તે પોતાની ઝારતનું અથવા પોતાની મેજે પોતાનું
હુકમ. ગુજરાન ચલાવવાને અશક્ત હોય એવાં કોઈ કાયદાસર
અથવા ગેર કાયદાસર બાળકનું ગુજરાન ચલાવવાની ગફ
લત કરે અથવા ના કહે તો, એ પ્રમાણે ગફલત કર્યાનો અથવા ના કહ્યાનો પુરાવો
થએથી, જુદા માછસ્ત્રેટ અથવા કોઈ પ્રેસીડેન્સી માછસ્ત્રેટ અથવા કોઈ પેટા તુકડી
માછસ્ત્રેટ અથવા પેસેલા વરગનો કોઈ માજીસ્ટ્રેટ તે શખસની ઝારતનાં અથવા સ
સદરહુ પ્રકારના બાળકનાં ગુજરાનને માટે દર માહિને એકંદર પચાસ રૂપીયાથા
વધારે નહી હોય એવું જે લવાજમ સદરહુ માછસ્ત્રેટને ચોગ્ય લાગે તે લવાજમ કા
હાડીને તે માછસ્ત્રેટ વખતે વખતે ફરમાવે તેવા શખસને આપવાનો હુકમ સદરહુ
શખસની ઉપર કરવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ લવાજમ હુકમની તારીખથી આપવું પડશે.

હુકમ જબરીથીજ જે શખસને એ પ્રમાણે હુકમ કર્યો હોય તે શખસ
મદમાં લાવવા બાબત તે હુકમ માનવાની બાણી નેઈને ગફલત કરે, તો તે

હુકમ નોટથી વાર નોડવામાં આવે તેટલીવાર લેણેથી રકમ દંડ વસુલ કરવા માટે ને રીત આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવી છે તે રીત પ્રમાણે વસુલ કરવા માટે સદરહુ પ્રકારનો કોઈ પણ માછસ્ટેટ વારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે, અને તે વારંટ બળ વ્યાપકી બાકી રહેલું દરેક મહિનાનું ને લવાજમ તે સઘળા લવાજમ બાબત અથવા તેના કોઈ પણ ભાગ બાબત ઘણામાં ઘણા એક એક મહિના પ્રમાણે સદરહુ શખસને કેદની શિક્ષા નો હુકમ કરવાને તે માછસ્ટેટ મુખત્યાર છે:

વિશેષ ઠરાવ.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે તે શખસ એમ કહે કે

મારી જોરત મારી સાથે રહે તો તેનું ગુજરાન ચલાવવા ને હું તથ્યારહુ, અને તેની જોરત તેની સાથે રહેવાની ના કહે, તો એ પ્રમાણે ના કેપવાનાં ને કાંઈ કારણો તે જોરત જાણાવે ન કારણો ધ્યાનમાં લેવાને સદરહુ માછસ્ટેટ મુખત્યાર છે; અને તે પ્રમાણે તે શખસ પોતાની જુગી બતાવ્યા છતાં જે તે માછસ્ટેટની જિંવી ખાત્રી થાય કે સદરહુ શખસ છીનાણું કરે છે અથવા તે હમેસ પોતાની જોરતની સાથે નીરદયપણાથી ચાલ્યો છે, તો તે માછસ્ટેટ આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

જે કોઈ જોરત છીનાણું કરતી હશે, અથવા કાંઈ પુરતા કારણ પિતા પોતાના ઘણીની સાથે રહેવાની ના કહેશે, અથવા તેઓ બેક માંદામાંદે સમજીતી કરીને જુદાં રહેતાં હશે, તો તે જોરતને આ કલમ પ્રમાણે તેના ઘણી પાસેથી કાંઈ લવાજમ મળવાનો હક્ક થશે નહીં.

જે જોરતના લાભમાં આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કર્યો હોય તે જોરત છીનાણું ક કરે છે અથવા પુરતા કારણ પિતા પોતાના ઘણીની સાથે રહેવાની ના કહે છે અથવા તેઓ બેક માંદામાંદે સમજીતી કરીને જુદાં રહે છે એવી શખિતી થયેથી તે માછસ્ટેટ તે હુકમ રદ કરે.

આ બાબ પ્રમાણે સઘળો પુરતો, ઘણીની અથવા બાંપની, પ્રસંગ પ્રમાણે, સમક્ષ, લેવો; અથવા તેને જતે હાજર થવાનું માફ કર્યું હોય ત્યારે તેના પ્લીડરની સમક્ષ લેવો, અને સમતતા મુકદમાઓની બાબતમાં ઠરાવેલી રીત લખી લેવો.

લવાજમમાં ફેરફાર ૪૮૯. ૪૮૯ ગી કલમ પ્રમાણે માસિક લવાજમ ને કરવા બાબત. જે શખસને મળતું હોય તે શખસની, અથવા તેજ કલમ પ્રમાણે પોતાની જોરતને અથવા બળકને માસિક લવાજમ આપવાનો હુકમ ને શખસની ઉપર કર્યો હોય તે શખસની હાલતમાં ફેરફાર થયો છે એવો પુરતો થયેથી ને લવાજમમાં પોતાને ચોગ્ય ભાગે એવો ફેરફાર કરવા ને તે માછસ્ટેટ મુખત્યાર છે, પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે એકંદર રકમ દરમાસે પ આસ રૂપીયાથી વધારે થવી નહીં જોઈએ.

ગુજરાતનો હુકમ ૪૯૦ ગુજરાતનો હુકમ ને શખસના લાભમાં કર્યો જબરોથી અમલમાં આ હોય તે શખસને અથવા તેના કોઈ વાલી હોય તો તેને, અથવા જે શખસને તે લવાજમ આપવાનું હોય તેને વગર ખર્ચે તે હુકમની એક નકલ આપવી; અને જે શખસની ઉપર તે હુકમ કર્યો હોય તે શખસ ને જગાએ હોય ત જગામાં

કોઈ પણ માન્યસતરેટની એવી ખત્રી થાય કે હુકમના પક્ષકાર તેજ છે, અને તે લ વાજમ દેવું થયું છે તે લવાજમ આપ્યું નથી એટલે સદરકુ હુકમ અમલમાં લા વવાનો અધીકાર સદરકુ માન્યસતરેટને છે.

ખાખ હજી મો

હેખિયસકાર્પસના જેવા પ્રકારના હુકમ ખાખત.

હેખિયસકાર્પસના જેવા પ્રકારના હુકમ કા ની હાઈકોર્ટમાં કોઈપણ હાઈકોર્ટને ફરસ્ત લાગે વવાનો અધીકાર ત્યારે તે હજી લખ્યા મુજબ ફરમાવવાને અખત્યાર છે—

- [અ] પોતાની મામુલ અસલ દિવાની હુકમતની હદ માંહેના કોઈ રાખસની કાય દા મુજબ તજવીજ થવા માટે તેને પોતાનો આગળ આણવો, એવું;
- (ખ) સદરકુ હદ માંહે સરકારી અથવા ખાનગી પેહરામાં ગેર કાયદેસર અથ વા ગેરવ્યાજખી રીતે અટકાવી રાખેલા કોઈ રાખસને છોડી દેવો, એવું;
- (ક) સદરકુ હદ માંહે આવેલી કોઈ પણ તુરંગનાં કોઈ કેદીને અટકાવી રાખ્યો હોય તે કેદીને સદરકુ કોર્ટમાં જે કામ ચાલુ હાય અથવા જે કામની ચોક શી કરવાની હોય તે કામમાં શાહેદ દાખલ તપાસવા માટે તેને તે કોર્ટની આગળ આણવો, એવું;
- (ડ) ઉપર કહ્યા મુજબ કોઈ કેદીને અટકાવી રાખ્યો હોય તેને કોઈ કોર્ટ માર્શી યલની આગળ અથવા ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલ તરફથી કહાડેલાં કોઈપણ કમિસનને આધારે કામ કરનારા કોઈ પણ કમિશનરોની આગળ તેનો ઇનસાફ થવા સારૂ અથવા સદરકુ કોર્ટ માર્શીયલની અથવા કમાંશન રોની આગળ જે ખાખત ચાલુ હોય તે ખાખત સંખધી તને તપાસવા સારૂ સદરકુ કોર્ટ માર્શીયલની અથવા કમિશનરોની આગળ આણવો, એવું;
- (ઢ) સદરકુ હદ માંહેના કોઈ કેદીનો ઇનસાફ થવા સારૂ તેને એક પેહરામાંથી ખ સેડીને ખીજ પેહરામાં લઈ જવો એવું; અને
- (ઝ) પકડવાના હુકમ ઉપરથી શેરીફ સિપીકાર્પસનું * રીટર્ન મોકલે એટલે સદર કુ હદ માંહેના કોઈ પ્રતિવાદીને જાતે આણવો એવું;

સદરકુ પ્રકારની દરેક હાઈકોર્ટ આ કસમ મુજબની ખાખતામાં કામ ચલાવવાની રી ત સંખધી નિયમન કરવા સારૂ વખતે વખતે કાનુન કરવાને અખત્યાર છે.

આ કસમ માંહેના કોઈ પણ મચકર બગાળાના સન ૧૮૧૮ ના ૩૦ કાયદા પ્ર માણે અથવા મદ્રાસના સન ૧૮૧૮ ના ૨ જ કાયદા પ્રમાણે અથવા મુબાઈના સન ૧૮૨૭ ના ૨૫ મા. કાયદા પ્રમાણે અથવા ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલના સન ૧૮૫૦ ના ૩૪મા અથવા સન ૧૮૫૮ ના ૩ જ આક્ટ પ્રમાણે અટકાવી રાખે લા સખસોને લાગુ નથી.

* જેને પકડવો હોય તેને કખજમાં લીધો છે એવું પત્ર.

ભાગ ૯ મો

પુરવાણી કરાવો.

ખાખ ૩૮ મો.

પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર ખાખત એટલે સરકારની તરફથી ફરિયાદ પક્ષનું કામ ચલાવવા સાફ કરાવેલા માણસ ખાખત.)

પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર ૪૮૨. સામાન્ય રીતે અથવા ગમે તે મુકદમામાં અરો નિમવાનો અધિકાર. થવા ગમે તે વરગતા મુકદમા સાફ કેઈ પણ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં એક અથવા વધારે અમલદારો નિમવાને ગવરન રસ જનર ઇનકાઉસિસ અથવા સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે, અને તે અમલદારો ને પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરો કહેવા.

સેશનકોર્ટમાં ઇનસાફ થવા સાફ કેઈ પણ મુકદમો કમિટ કર્યો હોય તેમાં પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર જોરફાનર હોય, અથવા કેઈ પણ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરને ની મોજ ન હોય ત્યારે બીજે જે રાખા બ્રિસ્ટલ ડિસ્ટ્રિક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ થો ઉતરતા દરજ્જાનો પોલીસ અમલદાર ન રાય તે રાખસને તે મુકદમાના કારણસાફ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર નિમવાને છલ્લા માનિસ્ટ્રેટ અથવા છલ્લા માલસ્ટ્રેટના નિર્ણય હુકમ રહીને પેટા તુકડી માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર પોતાને સોપેલા મુકદમામાં સઘળી કોર્ટમાં બોલવાને મુખત્યાર છે.

ખાનગી રીતે કરેલા પ્લીડરેએ તેના તાખામાં રહેવું.

૪૮૩ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરને સોપેલા હરકોઈ મુકદમાની ચોકશીનું અથવા ઇનસાફનું અથવા અપીલનું કામ કેઈ કોર્ટમાં ચાલુ હોય ત્યારે તેને તે કોર્ટમાં લખેલાં મુખત્યાર નામા વજર ફાનર બંધને બોલવાના અખત્યાર છે, અને સદરફ પ્રકારના કેઈ પણ મુકદમામાં કેઈ પણ રાખસની ઉપર કેઈ પણ કોર્ટમાં ફરીયાદ ચલાવવા માટે કેઈ પણ રાખસ કેઈ પ્લીડરને નીમે તો ફરીયાદનું કામ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરે ચલાવવું અને જે પ્લીડરને એ પ્રમાણે નીચે હોય તે પ્લીડરે તેના હુકમ પ્રમાણે તે મુકદમામાં ચાલવું.

ફરીયાદનું કામ ચલાવવાનું છોડી દવામાં આવે તેનું પરીણામ.

૪૮૪ ગવરનર જનરલ ઇન કાઉસિસે અથવા સ્થાનિક સરકારે નિમેસો કેઈ પણ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર જ્યુરીથી ઇનસાફ કરવાના મુકદમાઓમાં જ્યુરીને કરાવ કહી સંભળાવતાં પેહેલાં અને બીજા મુકદમાઓમાં ફસડો આ

પ્રતાં પેહેલાં કોર્ટની સંમતીથી કેઈ પણ રાખસની ઉપર ફરીયાદનું કામ ચલાવવાનું છોડી દવાને મુખત્યાર છે, અને આ પ્રમાણે છોડી દવું તે,

[અ] જે તહોમતનામું તઈયાર કર્યા પેહેલાં એ પ્રમાણે છોડી દવામાં આવે તો તે ઉપરથી તહોમતવાળાને તેડી મુકવો;

[બ] જે તહોમતનામું તઈયાર કર્યા પછી અથવા આ કાયદા પ્રમાણે તહોમતના માંતી જરૂર ન હોય ત્યારે જે એ પ્રમાણે છોડી દવામાં આવે તો તહોમ

તવાળાને ખીન તકશીરવાર ઠેરવવો.

ફરીયાદ પક્ષનું કામ ૪૯૫ કોઈપણ માજીસ્ટ્રેટ કોઈપણ મુકદ્દમાની ચોકશી
અસાવવાની પરવાનગી અથવા ઇનસાફ્ટુ* કામ કરતો હોય ત્યારે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર
ના દરજ્જા કરતાં ઉતરતા દરજ્જાના પોલીસ અમલદાર શિ
વાય ખીજ કોઈપણ શખ્સને ફરીયાદ પક્ષનું કામ અસાવવાની પરવાનગી આપવાને
મુખત્યાર છે; પણ સારહુ પરવાનગી વગર એ પ્રમાણે કરવાનો હુકમ, અડવોકેટ
નરસ અથવા સ્ટાંડીંગ કાઉન્સિલ અથવા સરકારી સોલીસિટર અથવા પબ્લિક પ્રોસિ
ક્યુટર સિવાય અથવા ખીજ જે અમલદારને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત સામાન્યરીતે
અથવા વિશેષે કરીને અધિકાર આપેલો હશે તે અમલદાર શિવાય ખીજ કોઈ
પણ શખ્સને નથી.

ફરીયાદ પક્ષનું કામ અસાવનાર કોઈ પણ શખ્સ પોતાની જાતે અથવા કોઈ પ્લી
ઠેરની મારફતે એ પ્રમાણે કરવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૩૯ એ.

જામીન બાબત.

જામીન લઈ શકાય ૪૯૬ જામીન નહીં લઈ શકાય એવા કોઈ ગુન્હાનું ત
એવો ગુન્હો હોયતોજા હોમત જે શખ્સ ઉપર આવ્યું હોય તે શખ્સ સિવાય ખી
મીન લેવા બાબત. જા કોઈપણ શખ્સને જે અમલદારના હુકામામાં કોઈ પો
લીસ થાણું હોય તે અમલદાર વગર વારંટ પકડે અથવા અ
ટકાવી રાખે, અથવા કોઈ કોર્ટની આગળ તે શખ્સ હજર થાય અથવા તેને આ
ણવામાં આવે, અને તે શખ્સ સદરહુ અમલદારના કેદમાં હોય ત્યારે અથવા સદર
હુ કોર્ટની આગળ કામ ચાલતું હોય ત્યારે કોઈપણ વખતે તે શખ્સ જામીન આ
પવાને તઈવાર હોય ત્યારે તેને જામીન ઉપર છોડવો; પણ એવું કરાવ્યું છે કે, જો
સદરહુ અમલદારને અથવા કોર્ટને દુરસ્ત લાગે તો, તે સદરહુ શખ્સની પાશ્વેથીજ
મીન લેવાને બદલે તે શખ્સ હાજર થયા બાબત આ કાયદામાં આગળ કરાવેલી રી
તે વગર જામીન એક ખત કરી આપે એટલે તેને છોડી દેવાને મુખત્યાર છે.

જામીન નહીં લઈ શકાય એવો કોઈ ગુન્હો ૪૯૭ જામીન નહીં લઈ શકાય એવા કોઈપણ ગુન્હા
શકાય એવો કોઈ ગુન્હો નું તહોમત જે શખ્સની ઉપર આવ્યું હોય તે શખ્સને
હોય તો જામીન કયા જે અમલદારના હુકામામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અ
મલદાર વગર વારંટ પકડે અથવા અટકાવી રાખે અથવા કો
ઈ કોર્ટની આગળ તે શખ્સ હાજર થાય અથવા તેને આ
ણવામાં આવે, ત્યારે તેને જામીન ઉપર છોડવાનો અધિકાર છે, પણ જે ગુન્હાનું
તહોમત તે શખ્સની ઉપર મુક્યું હોય તે ગુન્હો તેણે કુરચો છે એમ માનવાના વા
જખી સબખ જાણાય તો તેને એ પ્રમાણે છોડવો નહીં.

એ, તપાસ અથવા ચોકશી અથવા ઇનસાફ, જેમ હોય તેમ ચાલતો હોય ત્યારે
કોઈપણ વખતે સદરહુ અમલદારને અથવા કોર્ટને એમ જાણાય કે તહોમતવાળાએ
સદરહુ ગુન્હો કર્યો હોય એમ માનવાના વાજખી સબખ નથી, પણ તેની તકશીર

બાબત વધારે ચોકશી કરવાના પુરતા સબબ છે, તો સદરહુ ચોકશી થતાં સુધી તહાં મતવાળાને જામીન ઉપર છોડવો, અથવા સદરહુ અમલદારની અંથવા કોર્ટની નજરમાં આવે તો આ કાયદામાં અગગ કરાવ્યા પ્રમાણે તહાંમતવાળો હાજર થવા માટે વગર જામીને ખત લખી આપે તો તેને છોડવો.

આ કલમ પ્રમાણે જે શખસને છોડવામાં આવ્યો હોય તે શખસને, આ કાયદા પ્રમાણે ચાલતાં કામમાં પછી કોઈપણ વખતે પકડાવવાનું અને તેને કદમાં મોકલવાને હરકાઈ કોઈ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જામીન લેવાનું અથવા જામીનની રકમ આછી કરવાનું ફરમાવવાને હાઈકોર્ટ અથવા સેસનકોર્ટ મુખત્યાર છે, પછી તે મુકદ્દમામાં યુક્ત સાબીલ થયાના ઠરાવ ઉપરથી અપીલ થાય કે નહીં તોપણ. તહાંમતવાળાનું તથા જામીનોનું ખત ના ખત ઉપર છોડતાં પેટેમાં જટલી રકમ પોલીસ અમલદારને અથવા કોર્ટને, જેમ હોય તેમ, બસ લાગે તેટલી રકમનું ખત સદરહુ શખસે કરી આપવું, અને તેને જામીન ઉપર છોડવામાં આવે ત્યારે એક અથવા વધારે પુરતા જામીનને સદરહુ ખત કરી આપવું એવી શરતે કે ફક્ત વખતે તથા જગ્યાએ સદરહુ શખસ હાજર થશે, અને પ્રસંગ પ્રમાણે, તે પોલીસ અમલદાર અથવા કોર્ટ જુદી રીતે ફરમાવે ત્યાં સુધી તે તે પ્રમાણે હાજર થયા કરશે.

જરૂર હોય તો વળી જામીન ઉપર છોડેલા શખસને હાઈકોર્ટમાં અથવા સેસન કોર્ટમાં અથવા બીજા કોર્ટમાં તહાંમતવાળા જામીન દાખલ કરવામાં આવે ત્યારે હાજર થવાને તેને તે ખતથી બાંધી લેવો.

પેટેમાંથી છોડી દેવા ૫૦૦ તે ખત કરી આપવામાં આવે એટલે તુરત જે શખસે હાજર થવા બાબત તે ખત કરી આપવામાં આવ્યું હોય તે શખસને છોડવો અને તે તુરંગમાં એક ત્યારે જે અમલદારના હવાલમાં તે તુરંગ હોય તે અમલદારની ઉપર તહાંમતવાળાના જામીન લેનારી કોર્ટ છોડી દવાના હુકમ મોકલવો, અને તે હુકમ પોલીસથી સદરહુ અમલદારે તેને છોડવો.

આ કલમ મોદેના અથવા ૪૯૬ મી અથવા ૪૯૭ મી કલમ મોદેના કોઈપણ અવકાશથી એમ સમજવું નહીં કે જે બાબતના સબબમાં તે ખત કરી આપ્યું હોય તે સિવાય બીજા કોઈ બાબત સારૂ અટકાવી રાખવા લાયક કોઈ શખસને છોડવાની જરૂર છે.

પ્રથમ સીધેજોજામીન ૫૦૧ ને જુલમી અથવા દમાને લીધે અથવા બીજા રીતે કામ્યા જામીન કબુલ કરવામાં આવ્યા હોય અથવા પછી

જે જમીન આપવાના હુકમ કરવાને કાર.

વાડવા તેઓ કાચા થાય તો ડ્રાઇટ પકડવાનું વારંટ કાઢાડીને જમીન ઉપર છોડેલા શખસને પોતાની આગળ આગળ આણવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને પાછા જમીન ઓળી આપવાના તેજે હુકમ કરવાને, અને એ પ્રમા

ણે કરવામાં તે કમુર કરે તો તેને તુરંગમાં મોકલવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

જમીનને છુટા કરવા બાબત.

૫૦૨ જમીન ઉપર છોડેલા કોઈ શખસે હાજર રહેવાબાબત તથા હાજર થવા બાબત જેઓ જમીન થયા હોય તે સઘળા અથવા ફરકોઈ જમીન સદરહુ ખત તદન અથવા

જેટલું પોતાની સાથે સંબંધ રાખતું હોય તેટલું રદ કરવાની અરજ કોઈપણ વખતે કોઈ માલસતરેટને કરવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ અરજ કર્યા ઉપરથી તે માલસતરેટે પોતાનું પકડવાનું વારંટ કાઢાડીને એ પ્રમાણે છોડેલા શખસને પોતાની આગળ આણવાનું ફરમાવવું જોઈએ.

સદરહુ શખસ તે વારંટની રૂઠ્ઠી હાજર થાય અથવા તે પોતાની મેળે આવી ન તોણે થાય એટલે તે માલસતરેટે તે ખત તદન અથવા જેટલું અરજદારની સાથે સંબંધ રાખતું હોય તેટલું રદ કરવાનું ફરમાવવું, અને સદરહુ શખસને બીજા પાકા જમીન ઓળી આપવાનું કહેવું. અને જો તે એ પ્રમાણે ન કરે, તો તેને પેદરામાં મોકલવાને તે માલસતરેટ મુખત્યાર છે.

બાબ ૪૦ મો.

શાહેદાની જબાની લેવા સારૂ કમિશનો બાબત.

શાહેદને હાજર થવાનું કયારે માફ કરવાનો અધીકાર છે.

૫૦૩ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ મોકરીનું અથવા ઇન સાફનું અથવા બીજું કામ ચાલતું હોય તે ફરમિયાનમાં કોઈ પ્રેસીડેન્સી માલસતરેટને, જિલ્લા માલસતરેટને, રોસન કોરટને અથવા હાઈકોરટને એમ જણાય કે ઇનસાફનો

હેતુ પાર પાડવા માટે કોઈ શાહેદની જબાની લેવાની જરૂર છે, અને જો પાર પાડવા વગર અથવા જો ખરચ થયા વગર અથવા જો અડચણ પડ્યા વગર સદરહુ શાહેદને હાજર કરી શકતો નથી, અને તેટલી બધી વાર લગાડવી અથવા ખરચ કરવો અથવા અડચણ કરવી તે વાત મુદ્દમાની હકીકત ઉપરથી બાબતી નથી ત્યારે સદરહુ માલસતરેટ અથવા કોરટ તે શાહેદ હાજર ન થાય તો ચાલે એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને જે જિલ્લા માલસતરેટની અથવા પેલ્લા વરગતા માલસતરેટની હકુમતની સ્થાનિક

કમિશન મોકલવું તથા તે મુજબ કામ ચલાવવાની રીત.

હક માંડુ સદરહુ શાહેદ રહેતો હોય તે જિલ્લા માલસતરેટની અથવા પેલ્લા વરગતા માલસતરેટની ઉપર સદરહુ શાહેદનો પુરાવો લેવા સારૂ કમિશન મોકલવાને મુખત્યાર છે. જ્યારે શાહેદ મલિકા માયાજમાની સાથે સંપરકમાં કોઈ પણ રાજના અથવા સંસ્થાનના મુલકોમાં રહેતો હોય અને તેમાં હિંદુસ્તાનની બ્રિટિશ સરકાર તરફનો અમલદાર હોય ત્યારે તે કમિશન અમલદાર ઉપર મોકલવાનો અધીકાર છે.

જે માલસતરેટની અથવા અમલદારની ઉપર તે કમિશન મોકલવામાં આવે તે માલસતરેટ અથવા અમલદાર અથવા જો તે જલ્લા માલસતરેટ હોય તો તેણે અથવા પહેલા વરગના જે માલસતરેટને તે આ બાબત નીચે તે માલસતરેટ જે જગ્યાએ તે શાહેદ હોય ત્યાંકાં જઈ અથવા તે શાહેદને પોતાની આગળ સમન કરવો, અને આ કાયદા પ્રમાણે જારૂંતના મુકદ્દમાઓને ઇનસાફ કરવા સારૂ જબાની લખા લેવા ની જે રીત કરાવી છે તે રીત જબાની લખી લેવી, અને સદરહુ પ્રકારના મુકદ્દમા ઓના ઇનસાફ કરવા સારૂ જે અધીકાર આપેલા છે તે અધીકાર આ કારણ સારૂ ચલાવવાને તે માલસતરેટ મુખત્યાર છે.

શાહેદ ઇલાકાના મુ ૫૦૪ જે તે શાહેદ કોઈ પણ પ્રેસિડેન્સી માલસતરેટની
ખ્ય શેફર માંહે હોય હુકમતની સ્થાનિક હુકમાંદ હોય, તો કમિશન કાહાબના
ત્યારે કમિશન બાબત. રો માલસતરેટ અથવા કોરટ તે કમિશન સદરહુ પ્રેસી
ડેન્સી માલસતરેટની ઉપર મોકલવાને મુખત્યાર છે, અને
તે પછી; સદરહુ શાહેદ જાણે પરેસીડેન્સી માલસતરેટની આગળ કોઈ ચાલુ મુકદ્દમા
માં શાહેદ હોય એ પ્રમાણે લેને હાજર થવાની જરૂર પાડવાને અને તેની જબા
ની લેવાને તે મુખત્યાર છે.

આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકુરથી એમ સમનવું નહીં કે વિક્ટોરીયાની
કારકીર્દીના ૩૯ મા તથા ૪૦ મા સ્ટાટ્યુટના ૪૬ મા બાબતની ૩ જી કલમ પ્રમા

ણે કમીશનો કાહાડવાનો હાઇકોરટને જે અધીકાર છે તેને બાધ થશે.

પક્ષકારોશાહેદનીજ ૫૦૫ આ કાયદા પ્રમાણે ચલાવેલા કોઈપણ કામમાં
બાનાલેવાનેમુખત્યારછે કમિશન કાહાડયું હોય તે કામના પક્ષકારો, જે સ્વાલોતે

કમિશન મોકલનારો માલસતરેટ અથવા કોરટ તકરારી
બાબતને લગતા ધારે તેવા પોત પોતાના સ્વાલો લખીને મોકલવાને મુખત્યાર
છે, અને જે માલસતરેટની અથવા અમલદારની ઉપર તે કમિશન મોકલવામાં આ
વે તે માલસતરેટ અથવા અમલદારે સદરહુ સ્વાલો ઉપરથી તે શાહેદની જબાની
લેવી જોઈએ.

સદરહુ પ્રકારનો હરકોઈ પક્ષકાર જે માલસતરેટની અથવા અમલદારની આગળ
પીસીડરની મારફતે અથવા જો તે પેહેરામાં ન હોય તો જોતે હાજર થવાને મુખ
ત્યાર છે, અને સદરહુ શાહેદની તપાસણી, ઉલટ તપાસણી તથા ફરી તપાસણી
(જેમ હોય, તેમ) કરવાને મુખત્યાર છે.

કમીશન મોકલવા ૫૦૬ જ્યારે જ્યારે પરેસીડેન્સી માલસતરેટ અથવા જ
ની અરજ કરવાનો જલ્લા માલસતરેટ શિવાય બીજા કોઈ પણ માલસતરેટ
જલ્લામાંના તબાનામા ની આગળ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ ચોકશી અથવા ઇ
જસતરેટનો અધીકાર. નસાફ અથવા બીજું કામ ચાલે તે દરમ્યાનમાં એમ જ

જણાય કે ઇનસાફની હેતુ પાર પાડવા માટે કોઈ શાહેદનો
પુરાવો જરૂરનો છે તે શાહેદની જબાની લેવા માટે એક કમીશન મોકલવું જોઈએ
અને ઘણી વાર લાગ્યા વગર અથવા ઘણો ખર્ચ થયા વગર અથવા ઘણી અડ
ચાણ પડ્યા વગર સદરહુ શાહેદને હાજર કરી શકાતો નથી અને તેટલી બધી વાર

લંગાડવી અથવા ખરચ કરવો અથવા અરજા કરવી તે વાત મુકદ્દમાની હકીકત ઉપરથી વ્યાજબી નથી, ત્યારે ત્યારે સદરહુ માછસતરેટે હદસા માછસતરેટેન અરજ કરવી. અને તેનાં તે અરજ કરવાનાં કારણ વ્યાજબી, અને હદસા માછસતરેટે આ કાયદામાં પાછળ ડરાવેલી રીત કમીશન મોકલવાને અથવા તે અરજ ના પાછું કરવાને મુખત્યાર છે

કમિશન પાછું મો
કલમ બાબત.

પ૦૭. પ૦૩ છ અથવા પ૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે મોકલેલું કેઈ પણ કમીશન ચોગ્ય રીતે બજાવી રહ્યા પછી, જે કોર્ટમાંથી તે મોકલ્યું હોય તે કોર્ટની ઉપર તે કમીશન અને તે ઉપરથી તપાસેલા શાહેદની જબાની; એ પાછાં મોકલવાં; અને તે કમીશન તથા તેનું રીટર્ન પરીણામની હકીકત તથા સદરહુ જબાની સઘળે ચોગ્ય પાખે જોવાની તે પક્ષકરને છુટ છે એમ સમજવું; અને સઘળા વ્યાજબી અપવાદોને અનુસરીને તે કમીશન તથા તેનું રીટર્ન તથા તે જબાની બેમાંના ગમે તે પક્ષકાર ને તે મુકદ્દમામાં પુરાવામાં વાંચવાનો અધિકાર છે, અને તે દફતરના ભાગ થશે.

ચોકશી અથવા ઇનસા
ફેમુલતવી રાખવા બા
બત.

પ૦૮ જે જે મુકદ્દમામાં પ૦૩ છ અથવા પ૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે કમિશન મોકલવામાં આવે તે તે મુકદ્દમામાં તે કમીશન બજાવવા તથા રાટર્ન મોકલવા માટે જેટલા વખત વ્યાજબી રીતે જોઈએ તેટલા અમુક વખત સુધી ચોકશી અથવા ઇનસાફ અથવા બીજું કામ મુલતવી રાખવાનો અધિકાર છે.

ખાખ ૪૧ મો.

પુરાવા બાબત વિશેષ નિયમો

વધધક શાહેદની જ
બાની.

પ૦૯ કેઈ શીવિલસ જન અથવા બીજા વધધક શાહેદની જે જબાની કેઈ માછસતરેટે લીધી હોય અને જે ઉપર તે માછસતરેટે તથા તવાજાની સમક્ષ સહી કરી હોય તે જબાની આ કાયદા પ્રમાણે કેઈ પણ ચોકશી ઇનસાફ અથવા બીજા કામમાં પુરાવામાં આપવાનો અધિકાર છે પછી તે જબાની આપનાર શાહેદ દાખલ બોલાવ્યો ન હોય તો પણ હરકત નથી,

વધધક શાહેદને સ
મન કરવાનો અધિકાર

જો કોર્ટને હુસ્ત લાગે તો તે સદરહુ જબાની આપનારને શમન કરીને તેની જબાનીના વિષય બાબત તેને તપાસવાને મુખત્યાર છે.

કેમિકલ એક્ઝામિન
રના રીપોર્ટ.

પ૧૦ આ કાયદા પ્રમાણે કેઈ પણ કામ ચાલતું હોય તે દરમિયાનમાં કાંઈ પદાર્થ અથવા વસ્તુની પરીક્ષા અથવા પ્રયત્ન કરીને તે બાબત રીપોર્ટ કરવાનું કામ સરકારના કેમિકલ એક્ઝામિનરને અથવા આમીસ્ટેટ કેમિકલ એક્ઝામિનરને બરાબર હોય મોકલ્યું હોય તે બાબત તેની સહી વાળા રીપોર્ટ તરીકે જે દસ્તાવેજ હોય તે દસ્તાવેજ આ કાયદા પ્રમાણે કેઈ પણ ચોકશી ઇનસાફ અથવા બીજા

અગાઉ તકસીરવાર
અથવા બિન તકસીર
વાર ઠર્યાની શાખીતી
કેવી રીતે કરાય.

કામમાં પુરાવા દાખલ વાપરવાનો અધીકાર છે.

૫૧૧ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ ચોક્કસ ઇનસા
ફ અથવા બીજું કામ ચાલે તેમાં, અગાઉ ગુન્હો શા
ખીત થયાનો અથવા ના શાખિત થયાનો ઠરાવ કોઈ પ
ણ ચાલુ કાયદામાં ઠરાવેલી બીજી કોઈ પણ રીત શી
વાય વળી હેઠળ લખેલી રીતે શાખિત કરવાનો અધિકાર
છે, એટલે—

(અ) જે કોર્ટમાં સદરહુ ગુન્હો શાખિત થયાનો અથવા ના શાખિત થયાનો ઠ
રાવ થયો હોય તે કોર્ટનાં દફતર જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અ
મલદારે જે ઇનતેખાબ બાબત પોતાની સહી કરીને દાખલો આપ્યો હોય
કે એ ઇનતેખાબ શિક્ષાના હુકમની અથવા બીજા હુકમની નકલ છે તે
ઇનતેખાબથી; અથવા.

(બ) ગુન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તો, જે તુરંગમાં શિક્ષા અથવા તેના
કોઈ પણ ભાગ અમલમાં આણ્યો હતો તે તુરંગ જે અમલદારના હવા
લામાં હોય તે અમલદારની સહીવાળા દાખલથી, અથવા કેદ કરવાનાં જે
વારંટ પ્રમાણે શિક્ષા ભોગવવામાં આવી હતી તે વારંટ રજુ કરવાથી;

અને આમાંના દરેક પ્રમાણે, જે શખસની ઉપર સદરહુ પ્રમાણે ગુન્હો શાખિત
થયાનો અથવા ના શાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે શખસ આજ તહોમતવાળો
શખસ છે એવો પુરાવો આપવાથી.

તહોમતવાળાનીગેર
હાજરીમાં પુરાવો દફ
તરમાં લખા લેવા બા
બત.

૫૧૨ જો એવું શાખિત થાય કે કોઈ તહોમતવાળો શ
ખસ નાશી ગયો છે, અને તેને તાબડતોબ પકડવાની કાંઈ
આશા નથી, તો જે ગુન્હાની ફરીયાદ થઈ હોય તે ગુન્હો
માટે સદરહુ શખસનો ઇનસાફ કરવાને અથવા ઇનસાફ
કરવા માટે કમીટ કરવાને જે કોર્ટ લાયક હોય તે કોર્ટ

તે શખસની ગેરહાજરીમાં ફરીયાદી તરફથી સાદુદા રજુ કરવા હોય તો તેઓની
જબાની લેવાને અને તે જબાનીયો લખી લેવાને મુખત્યાર છે. સદરહુ શખસને
પકડવામાં આવે એટલે, જો તે જબાની આપનાર મરણ પામ્યો હોય અથવા સા
હેદી આપવાને અશક્ત હોય અથવા ઘણી વાર લાગ્યા વગર અવવા ઘણો ખર્ચ
થયા વગર અથવા ઘણી અડચણ પડ્યા વગર તેને હાજર કરી શકાતો નહી
હોય અને તેટલી બધી વાર લગાડવી અથવા ખર્ચ કરવો અથવા અડચણ કરવી
તે વાત મુકદ્દમાની હકીકત ઉપરથી વાજબી થતી નહી હોય તો, જે ગુન્હાનું તહે
મત મુકયું હોય તે ગુન્હો બાબત તહોમતવાળાની ચોક્કસ અથવા ઇનસાફ થાય તે
વખતે સદરહુ જબાની તેની વિરુદ્ધ પુરાવામાં આપવાનો અધિકાર છે.

બાબ ૪૨ મા.

ખત સંબંધી ઠરાવો.

મુચ્છકને બદલે ના

૫૧૩ જ્યારે કોઈ પણ કોર્ટ અથવા અમલદાર જ

જાંની રકમ અનામત મુ મીન સાથે અથવા વગર જમીને ખત કરી આપવા ક્વા ખાખત. નું કોઈ શખસને ફરમાવે, ત્યારે સારી રીતે ચાલવા ખાખત ખત કરી આપવાનું હોય તે ખાખત શિવાય કરી ન તે ખત કરી આપવાને બદલે નાણાંની અથવા સરકારી પ્રામીસરી [વ્યાજની] નોટની જેટલી રકમ શદરહુ કોરટ અથવા અમલદાર ઠરાવે તેટલી રકમ અનામત મુકવાની પરવાનગી તે શખસને આપવાને શદરહુ કોરટ અથવા અમલદાર મુખ ત્યાર છે

ખતની શરત તોડે ૫૧૪ જ્યારે જ્યારે હેઠળ લેખ્યા પ્રમાણે શખેત થાય થી કેમ કરવું. અને જે કોરટે આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈ ખત લીધું હોય તેની, અથવા કોઈ પ્રેસીડેન્સી માજિસ્ટ્રેટની અથવા પેદ લા વરગના માજિસ્ટ્રેટની કોરટની ખાત્રી થાય.

અથવા -કોઈ કોરટની આગળ હાજર થવા ખાખતનું હોય ત્યારે, તે કોરટની ખાત્રી થાય,

કે સદરહુ ખત દંડમાં લેવા જોઈ થયું છે. ત્યારે સદરહુ કોરટે તે શખીતીના શખ બદલતરમાં દાખલ કરવા. અને તે ખતમાં કહેલો દંડ આપવાનું અથવા તે શા સાફ નહીં આપવો જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાનું સદરહુ ખતથી બાંધી લીધેલા કાંઈપણ શખસને ફરમાવવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

જે પુરતુ કારણ બતાવવામાં ન આવે, અને સદરહુ દંડ આપવામાં ન આવે, તો સદરહુ શખસની જગમ મિલકત જસ કરવા તથા વેચવા સાફ વારંટ કાઢાડારે તે દંડ વસુલ કરવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ વારંટ જે કોરટે કાઢાડયું હોય તે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદ માંદે તે વારંટ બજાવવાનો અધિકાર છે; અને સદરહુ હકુમતની બહાર તે શખસની કાંઈપણ જગમ મિલકત હોય તો જે જલ્લા માજિસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનિક હદ માંદે સદરહુ મિલકત જડે તે જલ્લા માજિસ્ટ્રેટ તે વારંટનો ઉપર શેરોકરે એટલે તે મિલકત જસ કરીને? વેચવાનો અધિકાર તે વારંટથી મળશે.

જે સદરહુ દંડ આપવામાં નહીં આવે, અને સદરહુ જસીતથા વેચાણથી તે વસુલ કરી શકાય નહીં, તો સદરહુ પ્રમાણે જે શખસને બાંધી લીધો હોય તે શખસને વારંટ કાઢાડનારી કોરટના હકુમતથી દીવાની તુરગમાં છ મહીના સુધીની મુદતની કે દને લાયક થશે.

કોરટની નજરમાં આવે તો તે લખી આપેલા દંડનો કોઈ પણ ભાગ માફ કરવાને અને ફક્ત થોડોજ ભાગ વસુલ કરવાને મુખત્યાર છે.

૫૧૪મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમે ઉપર અપીલો ખાખત થયા તે હુકમો તપાસવા ખાખત. ૫૧૫ પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટ અથવા જલ્લા માજિસ્ટ્રેટ શી વાય ખીજા કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટે ૫૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા શરતો હુકમો ઉપર જલ્લા માજિસ્ટ્રેટને અપીલ કરી શકશે અથવા જે એ પ્રમાણે અપીલ કરવામાં નહીં આવે તો તે હુકમો દુરસ્ત કરવાનો જલ્લા માજિસ્ટ્રેટને અધીકાર છે.

કેટલાંએક મુચસકા ઉપરથી લેહેણી થયેલી રકમ વસુલ કરવાનું ફરમાવવાનો અધિકાર.

૫૧૬ હાઇકોર્ટમાં અથવા સેશન કોર્ટમાં હાજર થવા તથા હાજર રહેવા બાબતનાં ખર્ચ ઉપરથી લેહેણી થયેલી રકમ વસુલ કરવાનું કોઈપણ માલસતરેટને ફરમાવવાને સદરહુ હાઇકોર્ટ અથવા સેશન કોર્ટ મુખત્યાર છે.

બાબ ૪૭ મો

મિલકતની વ્યવસ્થા કરવા બાબત.

જે મિલકત સંબંધી ગુન્હો કર્યો હોય તે મિલકતની વ્યવસ્થા કરવા બાબત હુકમ.

૫૧૭ જ્યારે કોઈ પણ ફાજદારી કોર્ટમાં કાંઈ ચોક્કસ અથવા ઇનસાફતુ કામ પુરું થઈ રહે, ત્યારે તે કોર્ટની આગળ રજુ કરેલા જે દસ્તાવેજ અથવા બીજી મિલકત સંબંધી કાંઈ પણ ગુન્હો કર્યાનું જાણાતું હોય અથવા કોઈ પણ ગુન્હો કરવા માટે જેનો ઉપયોગ

રવામાં આવ્યો હોય તેવા દસ્તાવેજની અથવા બીજી મિલકતની વ્યવસ્થા કરવા બાબત પોતાને યોગ્ય લાગે એવો હુકમ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જ્યારે કોઈ હાઇકોર્ટ અથવા સેશન કોર્ટ સદરહુ પ્રકારનો હુકમ કરે અને સદરહુ મિલકત ઉપર જે શખ્સને હક્ક હોય તે શખ્સને તે મિલકત તે કોર્ટના પોતાના અમલદારની મારફતે સ્વાધીન કરવાનું સુગમ પડી શકતું નહીં હોય, ત્યારે જજા માલસતરેટે તે હુકમ અમલમાં લાવવો એવું ફરમાવવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જે મુકદમામાં અપીલ ચાલતી હોય તે મુકદમામાં જ્યાં કલમ મુજબ કાંઈ હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે (તે મિલકત જીતતાં જનવર નહીં હોય અથવા તે એની મેળે વેહેલી બગડી જાય એવી નહીં હોય તે) સદરહુ અપીલ કરવા સારૂ અપેલી મુદત વીતી જાય ત્યાંહાં સુધી અથવા સદરહુ અપીલ તે મુદતની અંદર કરવામાં આવે ત્યારે સદરહુ અપીલનો નીકાલ કરવામાં આવે ત્યાંહાં સુધી સદરહુ હુકમ બજાવવો નહીં.

ખુલાસો.—જ્યાં કલમમાં “મિલકત” એ શબ્દમાં, જે “મિલકત સંબંધી ગુન્હો કર્યાનું જાણાતું હોય તેવી મિલકત હોય તે, જે મિલકત અસલ કોઈ પણ પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય તેવી મિલકતનોજ સમાસ થાય છે એટલું જ નહીં, પણ તે મિલકતનું રૂપ ફેરવીને બીજી જે મિલકત કરી હોય તેનો અથવા બીજી જે મિલકત સાથે તે મિલકતનો બદલો કર્યો હોય તે મિલકતને પણ સમાસ થાય છે, અને એ પ્રમાણે રૂપ ફેરવીને અથવા બદલો કરીને શાક્ષાત અથવા બીજી રીતે મેળવેલી કોઈ પણ વસ્તુનો સમાસ થાય છે.

જજા માલસતરેટને અથવા પેટાતુકડી માલસતરેટને સોંપવાની રીતે હુકમ કરવાનો અધિકાર છે.

૫૧૮ કોર્ટ ૫૧૭ મી કલમ પ્રમાણે હુકમ પોતેજ કરવાને બદલે તે મિલકત જજા માલસતરેટને અથવા પેટા તુકડી માલસતરેટને સ્વાધીન કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને તે માલસતરેટ, એવે પ્રસંગે જજા તે મિલકત પોલીસે પકડેલી હોય અને તે પકડવાને

રીપોટ આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતે પોતાને કરવો હોય એવી રીતે તે મીલકતની તજવીજ કરવી.

નિરપરાધી ખરીદ
દારને તહેામતવાળાનાશ
રીર ઉપરથી જડેલા પ
ઈસા આપવા બાબત.

૫૧૯. જે ગુન્હામાં ચોરીના અથવા ચોરીની મીલકત લેવાનો સમાસ થતો હોય તે ગુન્હો, અથવા જે ગુન્હો ચોરી અથવા ચોરીની મીલકત લેવી એવો થતો હોય, તે ગુન્હો કોઈ પણ શખ્સની ઉપર ઠરાવવામાં આવે અને એવું શાખીત થાય કે તે મિલકત ચોરી છે એવું

જાણ્યા વગર અથવા એવું માનવાનું કારણ હોય વગર બીજા કોઈ શખ્સે તે ચોરીની મીલકત તેની પાસેથી ખરીદ કરેલી તથા તકશીરવાર ઠરાવેલા શખ્સને પકડ્યો ત્યારે તેના કબજામાંથી કંઈ પણ પઈસા કહાડેલા છે ત્યારે સદરહુ ખરીદદારની અરજી ઉપરથી અને ચોરીની મીલકતનો કબજો લેવાનો જે શખ્સનો હુકમ હોય તે શખ્સને તે મિલકત પાછી આપવામાં આવેથી ગદહહુ ખરીદદારે આપેલી કિંમત કરતાં વત્તી ન હોય એવી એક રકમ તેને સદરહુ પઈસામાંથી આપવી એવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

૫૧૭મી અથવા ૫૧૮
મી અથવા ૫૧૯ મી
કલમ મુજબ કરેલો હુકમ અમલમાં લાવવા
નું બંધ રાખવા બા
બત.

૫૨૦ અપીલની, મંજુરીયતની, લખીને ગોઠવવાની અથવા લખાસની કોઈ પણ કોરટ ૫૧૭ મી, ૫૧૮ મી, અથવા ૫૧૯ મી કલમ મુજબ પોતાના તાબા માંહેની કોઈ કોરટે કરેલા હુકમ બાબત પોતે વિચાર કરે ત્યાં સુધી તે હુકમ અમલમાં લાવવાનું બંધ રાખવું એવું ફરગાવવાને મુખત્યાર છે; અને તે હુકમ બદલવાને અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

આખરૂ લેવા જેવી
તથા બીજી બાબતોનો
નાશ કરવા બાબત.

૫૨૧. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૯૨ મી, ૨૯૩ મી, ૫૦૧ લી અથવા ૫૦૨ છ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો શાખીત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવે, ત્યારે જે વસ્તુના સંબંધમાં તે ગુન્હો શાખીત થયો એવો ઠરાવ કર્યો હોય તે વસ્તુની જે નકલો કોરટના હવાલામાં હોય અથવા તકશીરવાર કરેલા શખ્સના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં રહેલી હોય તે સઘળી નકલોનો નાશ કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

તેવીજ રીતે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૭૨ મી, ૨૭૩ મી, ૨૭૪ મી, અથવા ૨૭૫ મી કલમ પ્રમાણે ગુન્હો શાખીત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવે ત્યારે ખાવીની અથવા પીવાની જે વસ્તુના સંબંધમાં, અથવા જે વસાણાના સંબંધમાં અથવા તઈયાર કરેલાં જે અઉપકરણોના સંબંધમાં તે ગુન્હો શાખીત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તેનો નાશ કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સ્થાવર મીલકતનો
કબજો પાછો આપવા
નો અધીકાર.

૫૨૨ જે ગુન્હામાં સાપરાધ બળ વાપરવું હોય તે ગુન્હો કોઈ શખ્સની ઉપર ઠરાવવામાં આવે અને સદરહુ બળથી કોઈ સ્થાવર મીલકતનો કબજો કોઈ શખ્સની પાસે

થી છીનવી લેવામાં આવ્યો છે એમને કોર્ટને જાણાય, ત્યારે તે કોર્ટ જો યોગ્ય ધારે તો તે મીલકતનો કબજો તે શખસને પાછો આપવા નો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ પ્રકારના કોઈ પણ હુકમ ઉપરથી કોઈ શખસ દિવાનીમાં ફરીયાદ કરીને તે સ્થાવર મિલકત ઉપર કોઈ હુકમ અથવા તે મીલકતમાં કોઈ હિત સંબંધ શાખિત કરી શકે તે હુકમે અથવા હિત સંબંધને હરકત પોહોંચશે નહીં.

પરમી કલમ મુજબ લીધેલી મીલકત અથવા લીધેલી મીલકત અથવા કાંઈ મીલકત ચેરેલી છે એવું કહેવામાં આવે અથવા એ વો શક જાય તેવી મીલકત અથવા કાંઈપણ ગુન્હો થયાનો શક ઉત્પન્ન થાય એવી સ્થિતિમાં જડેલી મીલકત કોઈપણ પોલીસ અમલદારના પકડવામાં આવે તે બાબત તુરત કોઈ માજિસ્ટ્રેટને રિપોર્ટ કરવો, અને તે મીલકતનો કબજો લેવાનો જે શખસને હુક હોય તે શખસને તે મિલકત સ્વાધીન કરવા સંબંધી અથવા સદરહુ શખસ કાબુ છે તે નક્કી થઈ શકે નહીં તો, તે મીલકત પેહરામાં રાખવા સંબંધી તથા રજુ કરવા સંબંધી પોતાને દુરસ્ત લાગે એવો હુકમ તે માજિસ્ટ્રેટ કરવો.

જે શખસનો એ પ્રમાણે હુક હોય તે શખસ માલમ પડ્યો હોય તો તે માજિસ્ટ્રેટને કોઈ શરત કરવાનું દુરસ્ત લાગે તે શરતે મીલકત તે શખસને સ્વાધીન કરવાનો હુકમ કરવાને તે માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે; જો સદરહુ શખસ માલમ નહીં પડ્યો હોય તો તે માજિસ્ટ્રેટ તે મીલકત અટકાવી રાખવાને મુખત્યાર છે, અને તે પ્રસંગે તે માજિસ્ટ્રેટે એક જાહેરનામું કાઢાડીને તે મીલકતમાં જે જે ચીજો હોય તે વિશેષે કરીને જાણવવી અને તેમાં એમ ફરમાવવું કે જે શખસનો એ મીલકત ઉપર દાવો હોય તે શખસે આ જાહેરનામાનો તારીખથી છ મહીનામાં હાજર થઈને પોતાનો દાવો સાબીત કરવો.

છ મહીનામાં કોઈ દાવો કરનાર હાજર ન થાય તો શું કરવું. પરજ ને સદરહુ મુદતમાં કોઈ શખસ સદરહુ મીલકત ઉપર પોતાનો દાવો સાબીત ન કરે અને તે મીલકત જે શખસના કબજામાંથી જડેલી તે શખસને તે મીલકત કાયદાસર મળેલી એવું તે બતાવી નહીં શકે તો તે મીલકતપર સરકારનો વ્યવસ્થાધિકાર થશે, અને પ્રેસિડેન્સી માજિસ્ટ્રેટના અથવા જિલ્લા માજિસ્ટ્રેટના અથવા પેટાદુકડી માજિસ્ટ્રેટના અથવા પેહલા વરખના જે માજિસ્ટ્રેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત અધિકાર આપ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટના હુકમ પ્રમાણે તે મીલકત વેચવાનો અખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલા દરએક હુકમની બાબતમાં અપીલ સદરહુ પ્રકારનો હુકમ કરનારી કોર્ટ સિકાના જે હુકમો કરે તે હુકમો ઉપર અપીલો જે કોર્ટમાં આ લીધેલી માય તે કોર્ટમાં ચાલશે.

પરખ ને સદરહુ મીલકતનો કબજો લેવાને જે સખસ

મીલકત વેચવાનો અધિકાર. નો હક્ક હોય તે સખસ માલમ પડ્યો ન હોય અથવાજે રહાજર હોય અને સદરહુ મીલકત એની મેજે વેહેલી બ ગડી જાય એવી હોય અથવા જે માલસતરેટને તે મીલક ત પકડવાના રીપોર્ટ કર્યો હોય તે માલસતરેટનો મત એવો હોય કે તે મીલકતવે અવાથી તેના ધણીને કાયદા થશે તો તે માલસતરેટ ગમે તે વખતે વેચવાનું ફર માવવાને મુખત્યાર છે; અને સદરહુ વેચાણની નક્કી ઉત્પત્તને પરડમી તથા પરડ મી કલમના કરાવો, બની શકે, તેટલે સુધી, લાગુ પડશે.

ખાખ ૪૪ મો.

ફાઈલર સુકદમો બીજની પાસે મોકલવા બાબત.

હાઈકોર્ટ સુકદમો બીજની પાસે મોકલ વાને અથવા પોતાનીમે જે તેના ઇનસાફ કરવા ને મુખત્યાર છે. પરદ બ્યારે હાઈકોર્ટને એવું દખાડવામાં આવેકે,—

(અ) તેના તાખા માંહેની કોઈ પણ ફાઈલર કોર્ટમાં કાંઈ ચોકશી અથવા ઇન સાફ વાજખી રીતે અને નીબપક્ષપાતથી થઈ શકશે નહીં અથવા,

(બ) કાયદાની અસાધારણ ગુસ્કેલીવાળી કાંઈ તકરાર ઉઠે એવો સંભવ છે, અથવા

(ક) જે જગાએ અથવા જે જગાની પાસે કોઈ પણ ગુન્હા કરવામાં આવ્યો હોય તે જગા સદરહુ ગુન્હાની ખાત્રી લાયક ચોકશી અથવા ઇનસાફ કર વા માટે જોવાની જરૂર પડે અથવા,

[૮] આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કરવાથી પક્ષધારેને અથવા શાહુદાને સામાન્યરીતે સગવડ પડશે,

ત્યારે તે હેઠળ લખ્યા મુજબ હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે,—

[૧] કોઈપણ ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ, ૧૭૭થી ૧૮૪મી (એ બંને ક સ્કેમો સુદાં) કલમો પ્રમાણે અધિકાર મજેલો ન હોય એવી પણ તે ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાને બીજી રીતે લાયક હોય એવી કોઈપણ કોર્ટ કરવો એવો;

(૨) કોઈપણ મુકદ્દમા ફાઈલર સુકદમો અથવા અપીલ, અથવા કોઈપણ મુકદ્દમા વરગતા સદરહુ પ્રકારના મુકદ્દમા અથવા અપીલો, પોતાના અખત્યાર હેઠળની કોઈ ફાઈલર કોર્ટમાંથી ખસેડીને સમાન અથવા ઉચી હક્કમતવાળી સદરહુ પ્રકારની બીજી કોઈપણ ફાઈલર કોર્ટની પાસે મોકલવી એવો. અથવા

(૩) કોઈ પણ મુકદ્દમા ફાઈલર સુકદમો અથવા અપીલ પોતાની પાસે મોકલ વી અને તેના ઇનસાફ પોતે કરે એવો;

પ્રેસિડેન્સી માલસતરેટની કોર્ટ શિવાય બીજી કોઈપણ કોર્ટ માંહેના કોઈપણ મુ કદ્દમાનો ઇનસાફ પોતાની આગળ કરવા માટે હાઈકોર્ટ તે મુકદ્દમા તે કોર્ટમાંથી ખસેડી લે ત્યારે જ તે મુકદ્દમા એ પ્રમાણે ખસેડી લેવામાં આવ્યો નહોત તો જે રીતે તે કોર્ટ કામ ચલાવત તેજ રીતે હાઈકોર્ટ, રદબાતી કલમમાં કરાવ્યું છે તે

શિવાય બીજે પ્રસંગે સદરહુ ઇનસાફ કરવામાં કામ ચલાવવું.

આ કલમથી આપેલો અધિકાર ચલાવવા બાબતની દરએક અરજી દરખાસ્ત કરી ને કરવી અને અરજદાર આડવોકેટ જનરલ નહોત્ય ત્યારે તે દરખાસ્તના ટેકામાં આ ફિડેવિટ (સોગતનામું) અથવા પ્રતિજ્ઞા કરવી,

જ્યારે કોઈ તલામતવાળો શખ્સ આ કલમ પ્રમાણે અરજી કરે ત્યારે જો મને ત કશીરવાર ઠરાવવામાં આવશે, તો હું ફરીયાદી કામ ચલાવનારનો ખર્ચ આપી શ એવી શરતથી એક ખત જામીન સાથે કે વગર જામીને લખી આપવાનું તેને ફરમાવવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી અરજીનીનોટી સ પબ્લીક પ્રોસિક્યુટરને આપવા બાબત.

સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ અરજી કરનારા દરએક તલામ તવાળા શખ્સે તે અરજીની લેખી નોટીસ તથા જે આગ્રા રે તે અરજી કરી હોય તે આગ્રાનો એક નકલ પબ્લીક પ્રોસિક્યુટરને આપવી અને સદરહુ નોટીસ આપવામાં આવે ત્યારથી તે અરજીની સુનાવણી થતાં સુધીમાં જોજામાં જોજા એવીસ કલાક ગયા વગર તે અરજીના ગુણુ દાખ ઉપરથી કોઈ પણ હુકમ કરવો નહીં.

૧૮૭મી કલમ મુજબ ફરિયા કોઈ પણ હુકમને આ કલમ મંદિના કોઈ પણ મ ચકુરથી બાધ થાય છે એવું સમજવું નહીં

ફોજદારી મુકદ્દમાત થા અપીલો બીજા પા સે મોકલવા બાબત ગે વરનર જનરલ ઇન કાં ઉસિલનો અધીકાર.

પરંતુ કોઈ પણ મુકદ્દર ફોજદારી મુકદ્દમો અથવા અ પીલ એક હાઈકોર્ટમાંથી બીજી કોઈ હાઈકોર્ટની પાસે અથવા એક હાઈકોર્ટના તાબા માંહેની કોઈ પણ ફો જદારી કોર્ટમાંથી બીજી કોઈ હાઈકોર્ટના તાબા માંહેની સમાન અથવા ઉચી હકુમતવાળી બીજી કોઈ પણ ફોજ દારી કોર્ટની પાસે મોકલવાથી ન્યાયનો હેતુ પાર પડશે અ

થવા પક્ષકારોને અથવા શાહેદાને સામાન્ય રીતે સગવડ પડશે એમ ગવરનર જન રલ ઇન કાંઉસિલને જાણાય ત્યારે જ્યાંઝેટ આફ ઇંડિયામાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરી ને તે પ્રમાણે તે મુકદ્દમો અથવા અપીલ મોકલવી એવું ફરમાવવાને તે મુખત્યાર છે.

જે કોર્ટની પાસે સદરહુ મુકદ્દમો અથવા અપીલ મોકલવામાં આવે તે કોર્ટે જાણે તે મુકદ્દમો અસત્ર પોતાને ત્યાંમાં માંડેલો હોય અથવા તે અપીલ પોતાને કે રી હોય એવી રીતે તેની તજવીજ કરવી.

મુકદ્દમા લઈલેવાને અથવા બીજાને સોંપ વાને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ અથવા પેટાતુકડી મા જિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

પરંતુ કોઈ પણ જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ અથવા પેટા તુકડી માજિસ્ટ્રેટ પોતાના તાબા માંહેના કોઈપણ માજિસ્ટ્રેટની પા સેથી કોઈ પણ મુકદ્દમો લઈ લેવાને અથવા સદરહુ પ્રકાર ના કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટને જે મુકદ્દમો પોતે સોંપ્યા હો વ્ય તે મુકદ્દમો પાંછો મંગાવી લેવાને મુખત્યાર છે, અત્રે તે મુકદ્દમાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ પોતે કરવાને, અ

થવા તેની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાને લાયક હોય એવા સદરહુ પ્રકારના બી જા કોઈ પણ માજિસ્ટ્રેટની પાસે ચોકશી અથવા ઇનસાફ થવા માટે તે મુકદ્દમો

મોઢલવાને મુખત્યાર છે.

(કેટલાએક) વરગના
મુકદ્દમા લઈ લેવાનો
અધીકાર જીલ્લા મા
જસ્ટરેટને આપવા
ના અખત્યાર.

જીલ્લા માજસ્ટરેટને પોતાના તાબા માં હોના માજીસ્ટ્રેટ
દો પાસેથી પોતાને દુરસ્ત લાગે એવા વરગના મુકદ્દમા
થવા મુકદ્દમ વરગના મુકદ્દમા લઈ લેવાનો અધીકાર આ
વાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

બાબ ૪૫ એ.

ગેરશિરસ્તે ચલાવેલા કામ બાબત.

ચલાવેલું કામ જે
શિરસ્તાના સમજથી
રદ થતું નથી તેવા જે
શિરસ્તા બાબત.

પરંતુ હેડળ લખેલી વાતોમાંની કોઈ પણ વાત કરવાનો
અધીકાર જે માજસ્ટરેટને ન મળ્યો હોય એટલે:-

(અ) ૮૮ મી કલમ પ્રમાણે જાડો લેવાનું વારંટ કાઢાડવું એવો.

(બ) ૧૫૫ મી કલમ પ્રમાણે પોલીસને કોઈ ગુન્હાની તપાસ કરવાનું ફરમાવ
વું એવો.

(ક) ૧૭૬ મી કલમ પ્રમાણે ઇનકવેસ્ટ ભરવી એવો.

(ડ) પોતાની હકમતની સ્થાનિક હદ માં હોના કોઈ શખસે સદરહુ હદની બાહાર
કોઈ ગુન્હો કર્યો હોય તે શખસને પોતાની હદમાં પકડવા માટે ૧૮૬
મી કલમ પ્રમાણે પરોસેસ કાઢાડવી એવો.

(ઈ) ૧૮૧ મી કલમની રકમ (અ) અથવા રકમ (બ) પ્રમાણે કોઈ ગુન્હો સાં
ભળ્યો એવો;

(ફ) ૧૮૨ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ મુકદ્દમા બીજાની પાસે મોકલવો એવો;

(ગ) ૩૩૭ મી અથવા ૩૩૮ મી કલમ મુજબ માર્દીનું વચન આપવું એવો;

(હ) ૫૨૪ મી અથવા ૫૨૫ મી કલમ મુજબ મીલકત વેચવી એવો, અથવા

[આઈ] ૫૨૮ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ મુકદ્દમા ખેંચી લેવો અને તેના ઇતસાફ
પોતાની જાતે કરવો એવો;

તે માજસ્ટરેટ ચુક કરીને શુદ્ધબુદ્ધિથી તે વાત કરે, તો તેને એવો અધીકાર મ
ળ્યો ન હોય એટલાજ સમજથી તેનું ચલાવેલું કામ રદ કરવું નહીં.

ચલાવેલું કામ જે ૫૩૦ નો કોઈ પણ માજસ્ટરેટને હેડળ લખેલી વાતો
શિરસ્તાના સમજ રવાના અધિકાર કાયદાથી મળેલો ન હોય તે માંડુની કે
થી રદ થાય છે તેવા ઇપણ વાત તે કરશે (એટલે):-

ગેરશિરસ્તા બાબત.

[અ] ૮૮ મી કલમ પ્રમાણે મીલકતનું કસ કરીને વેચશે;

[બ] ટપાલ આફીસમાં કોઈ કાગળને માટે અથવા તાર ખાતામાં કોઈ તારને
દે જાડો લેવાનું વારંટ કાઢાડશે.

(ક) મુલેહ રાખવા સાર તારણ માંગશે;

(ક) સારી રીતે ચાલવા બાબત તારણ માગશે;

[ધ] સારી રીતે ચાલવાને કાયદાની રૂએ બાંધી લીધેલા કોઈ શખસને છોડી દશે;

[ક] સુલેહ રાખવા બાબતનું ખત રદ કરશે;

[ગ] કોઈ સ્થાનિક અપકરક કૃત્ય સંબંધી ૧૩૩ મી કલમ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કરશે;

(હ) કોઈ લોકાપકરક કૃત્ય ફરીથી નહીં કરતા બાબત અથવા જારી નહીં રાખવા બાબત ૧૪૩ મી કલમ પ્રમાણે હુકમ કરશે;

(આઈ) ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કાઢાડશે;

(જ) ૧૨ મા બાબ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કરશે;

(કે) ૧૯૧ મી કલમની રકમ (ક) પ્રમાણે કોઈ ગુન્હો સાંભળશે;

(લ) બીજા કોઈ માણસને ચલાવેલાં તથા લખી લીધેલાં કામ ઉપરથી ૩૪૮ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષાને હુકમ કરશે;

(મ) ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે કામ નગાવશે;

(ન) ગુજરાત બાબત કાંઈ હુકમ કરશે;

[ઓ] ૫૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કરેલો કોઈ હુકમ ૫૧૫મી કલમ પ્રમાણે તપાસશે;

(પ) કોઈ ગુન્હેગારનો ઇનસાફ કરશે,

(કચું) સંક્ષેપ રીતે કોઈ ગુન્હેગારનો ઇનસાફ કરશે; અથવા

[ર] અપીલનો નિર્ણય કરશે;

તો તેણે ચલાવેલું કામ રદ થશે.

જોટી નગાણે ચ પૃથ્વી કોઈ પણ ચોકશી અથવા ઇનસાફ અથવા બીજા કામ ચાલતું હોય ત્યારે કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટનો ઠરાવ થયો હોય અથવા તે કોર્ટે શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજા) હુકમ કર્યો હોય ત્યારે તે ચોકશી અથવા ઇનસાફ અથવા બીજા કામ ને સેશન તુકડીમાં અથવા જિલ્લામાં અથવા પેટા તુકડીમાં અથવા બીજા સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં થયું હોય ત્યાંકાં નહીં થયું હોય તો સમગ્ર ઉપરથી સદરહુ ઠરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ અથવા (બીજા) હુકમ રદ કરવો નહીં. પણ સદરહુ ચુકવી ઇનસાફ બરાબર થયો નહીં એમ જાણાય તો જુદી વાત છે.

કમિટ કરવાના હુકમ પૃથ્વી ને કોઈ પણ માણસને અથવા બીજા અધીકારી ને અધિકાર પોતાને આપેલા ન હોય તે જાણી પોતા ને ચોખ્ખી રીતે આપેલા છે એવી રીતે તે અધિકાર ચલાવીને કોઈ તદ્દમતવાળા શખસને સેશન કોર્ટ અથવા હાઈકોર્ટની અગળ તેનો ઇનસાફ થવાં સાફ કમીટ કરે તો ને કોર્ટમાં તેને કમીટ કરવામાં આવે તે કોર્ટ, તે કામના કાગળપત્રો તપાસી જોયા પછી જો એમ ધારે કે તદ્દમતવાળાને તુકશાન થયું નથી તો તે કમિટ કરવાનો હુકમ કચુલ રાખવાને મુખત્યાર છે, પણ જો તે કામની ચોકશી ચાલતાના જરૂરી માન અને કમીટ કરવાનો હુકમ થતાં પેટેમાં સદરહુ માણસને અથવા બીજા

આધિકારીની હુકમત વિશે તહોમતવાળા તરફથી અથવા ફરીયાદી તરફથી હરકત લેવામાં આવી ન હોય તો માત્ર તેવો અધિકાર છે.

જો તહોમતવાળાને નુકશાન થયું છે એવું કોર્ટની નજરમાં આવે અથવા ઉપર કહ્યા મુજબ હરકત લેવામાં આવી હોય, તો તેણે કમિટ કરવાનો હુકમ રદ કરવો. અને કે.ઈ લાયક માણસ તરેટને નવી ચેકશી કરવાનું કરાવવું.

૧૬૪ મી અથવા ૩૬૪ મી કલમમાં હ ના કરાવો મુજબ ન ચાલવા પ્રખત.

૫૩૩ કોઈ તહોમતવાળા રાખસની ૧૬૪ મી અથવા ૩૬૪ મી કલમ મુજબ લખી લીધેલી કબુલત અથવા ખીન્ને મજકુર જે કોર્ટની આગળ પુરવામાં આપ્યો હોય તે કોર્ટ જો એવું કરાવે કે તે મજકુર લખી લેનારો માણસેટ સદરહુ કલમના કરાવો પ્રમાણે પૂર્ણ રીતે આ લેલો નથી તો તે કોર્ટ લખી લીધેલો મજકુર સદરહુ રાખસે ચોગ્ય રીતે કહ્યો હતો તે બાબતનો પુરાવો લેવો. અને હિદુસ્તાનના પુરાવાના આકટના ૯૧ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તોયપણ જો તે ચુકથી તહોમતવાળાને તે ચુકદમાના ગુણ દોષ ઉપરથી પોતાનો જવાબ કરવામાં નુકશાન નહી પાંદેચું હોય તો સદરહુ મજકુર પુરાવામાં લેવો જોઈએ.

૪૫૪ મી કલમની ૨૭ રકમથી કરાવે લો સ્કાલ નહી પુછવા બાબત

૫૩૪. ૪૫૪ મી કલમની ૨૭ રકમ લાગુ પડતી હોય એવી બાબતમાં, તમે રાણીસાખની પીલાયતી રઈ થત છે કે નહી એમ કોઈ પણ રાખસને પુછવામાં ન આવ્યું તેથી કોઈ પણ ચલાવેલાં કામના વ્યવહારોપયોગી પાણાને બાધ થશે નહીં.

તહોમતનામું તઈ ચાર નહી કરવાનું ફજ.

૫૩૫. કોઈ કરાવ કહી સંભળાવ્યો હોય અથવા કોઈ શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય ત્યારે તહોમતનામું તઈયાર કર્યું નહોતું એટલાજ સખબ ઉપરથી તે કરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ વ્યવહારોપયોગી નથી એમ સમજવું નહી, પણ જો તેથી ઈનસાફ ખરાખર થયો નથી એમ અપીલ કોર્ટની અથવા તપાસની કોર્ટની નજરમાં ન આવે તો વ્યવહારોપયોગી નથી એમ સમજવું નહીં.

જો અપીલકોર્ટ અથવા તપાસની કોર્ટ એમ ધારે કે તહોમતનામું તઈયાર નહી કરવાથી ઈનસાફ ખરાખર થયો નથી, તો તેણે હુકમનામું તઈયાર કરવાનો તથા તે તઈયાર કર્યા પછીના લગતના પર્યાયથી ઈનસાફ પાછો શરૂ કરવાનો હુકમ કરવો.

આસેસરોની મદદથી ઈનસાફ થઈ શકે એવા ગુન્હાનો ઈનસાફ જુરુરીથી કરવાબાબત

૫૩૬. આસેસરોની મદદથી ઈનસાફ કરવો જોઈએ એવા કોઈ ગુન્હાનો ઈનસાફ જુરુરીથી કરવામાં આવે તો તેજ સખબ ઉપરથી તે ઈનસાફનું કામ ખીન વ્યવહારોપયોગી થશે નહીં

જુરુરીથી ઈનસાફ થઈ શકે એવા ગુન્હાનો ઈનસાફ આસેસરોની મદદથી કરવા

જુરુરીથી ઈનસાફ કરવો જોઈએ એવા કોઈ ગુન્હાનો ઈનસાફ આસેસરોની મદદથી કરવામાં આવે તો કોર્ટ પોતાનો કરાવ દરતરમાં હાખલ કરે તેની અગાઉ તે વિશે હરકત લેવામાં ન આવે તો તેજ સખબ ઉપરથી તે ઈન

ખાખડ

ઠરાવ અથવા શિ
ક્ષાનો હુકમ તહોમત
નામમાં અથવા ખી
જાં ચલાવેલાં કામમાં
ચુક અથવા કસુરના
સમખથી ક્યારે રદ થ
ઈ શકે.

ફરીયાદમાં અથવા સગતમાં અથવા વારંટમાં અથવા તહોમતનામાં અથવા ફ
સલામાં અથવા ઇનસાફ થતાં પેહલાં અથવા ઇનસાફ થતો હોય ત્યારે ચલાવેલાં
ખીજાં કામમાં, અથવા આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈ પણ ચોકશીમાં અથવા ખીજાં ચલા
વેલાં કામમાં કાંઈ પણ ચુક અથવા કસુર અથવા ગેર શીરસ્તો થયાને લીધે, અથવા
૧૯૫ મી કલમ પ્રમાણે જે મંજુરીયતની જરૂર હોય તે મંજુરીયત નહીં હોવા
ને લીધે, અથવા

૩૨૪ મી કલમ પ્રમાણે જ્યુરોની અથવા આશેસરોની ટીપ સુધારણની કસુરને
લીધે, અથવા

જ્યુરીને કરેલા આદેશમાં કાંઈપણ ચુક થયાને લીધે;

પણ જે સદરહુ ચુકથી, કસુરથી, ગેરશીરસ્તાથી, મંજુરીયત ન હોવાથી અથવા
જ્યુરીને કરેલા આદેશમાંથી ચુકથી ગેરઇનસાફ થયો ન હોય તો ન રદ કરવો અ
થવા ન ફરવો.

ચલાવેલા કામમાં
ખાખડને લીધે અથવા
રીતની કસુરને લીધે જ
સિ ગેરકાયદેસર થશે
નહી અને જમી કર
નાર સાપરાંત પ્રવેશ
કરનાર થશે નહીં.

૫૩૮ આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈ જમી કરવામાં આવે
ત્યારે સમતમાં, ડન્ડાની શાખીતીના ઠરાવમાં, જમીના
હુકમમાં અથવા તે સંબંધી ચલાવેલાં ખીજાં કામમાં
કાંઈ પણ ખાખડને લીધે અથવા રીતની કસુરને લીધે તે
જમી ખીન વ્યવહારોપયોગી ગણવી નહીં, અને તે જમી
કરનાર શખસને સાપરાંત પ્રવેશ કરનાર ગણવો નહીં.

ખાખ ૪૬ મો.

પરચુરણ.

જે કોરોની તથા
શખસોની આગળસો
સનનામાં કરવાનો અ
ધીકાર છે તે

૫૩૯ કોઈપણ હાઇકોર્ટની આગળ અથવા સદરહુ કોર્ટ
ટના કોઈ પણ અમલદારની આગળ કામમાં લેવાનાં શા
ગતનામાં તથા પ્રતિજ્ઞાઓ સદરહુ કોર્ટની આગળ અથવા
કલારક આફ ધી કોરોની આગળ, અથવા તે કલમ
માટે નિમેલા કોઈ પણ કમિશનર અથવા ખીજા શખસ
ની આગળ, અથવા કોઈ પણ જજની આગળ, અથવા બ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં રેકર્ડ
ની કોઈ પણ કોર્ટમાં કોઈપણ શાગતનામાં લેવા માટે નિમેલા કોઈ પણ કમિશ

નરની આગળ, અથવા ઈંગ્લાંડમાં અથવા આયરલેન્ડમાં એન્સરીમાં શોગન આપવા માટે નિમેલા કોઈ પણ કમીશનરની આગળ, અથવા સ્કાટલેન્ડમાં શોગનનામાં અથવા પ્રતિષ્ઠા લેવાના અધિકાર જે માલસતરેટને આપ્યો હોય તે માલસતરેટની આગળ, કરવાનો અધિકાર છે.

મુદાના શહેદને સમન કરવાનો, અથવા હાજર હોય એવા સખસની જખાની લેવાનો અધિકાર.

૫૪૦ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ એકરી, ઈનસાફ અથવા બીજું કામ વ્યસાનવામાં આવતું હશે ત્યારે ગમે તે વખતે કોઈ પણ કોર્ટ કોઈ પણ સખસને શાહેદ દાખલ સમન કરવાને, અથવા કોઈ પણ સખસ હાજર હોય તેને શાહેદ દાખલ સમન કરવો ન હોય તેા પણ તેની જખાની લેવાને, મુખત્યાર છે; અથવા જે સખસની જખાની લેવઈ સુત્રી હોય તે સખસને ફરીથી બેલાવીને તેની ફરી તપાસ કરવાને મુખત્યાર છે; અને જે સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ સખસની શાહેદી તે મુકદમાનો વ્યાજખી ફસલા કરવા માટે તે કોર્ટને જરૂરની જણાય, તેા તેણે તે સખસને સમન કરીને તેની તપાસ કરવી અથવા તે સખસને ફરીથી બેલાવાને તેની ફરીથી તપાસ કરવી.

કેદની જગા મુકદમા કરવાનો અધિકાર.

૫૪૧ કોઈ પણ ચાલુ કાયદાથી બીજી રીતે ઠરાવડું ન હોય તેા જે સખસને આ કાયદા પ્રમાણે કેદ કરવાનો અથવા પેહરામાં મોકલવાનો અધિકાર હશે તે સખસને કઈ જગામાં કેદ રાખવો એ ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

કેદી તુરંગમાં હોય તેની જખાની લેવા માટે તેને આગવાનો હુકમ કરવાનો પ્રેસીડેન્ટી માલસતરેટને મુખત્યાર.

કેદી તુરંગમાં હોય તેની જખાની લેવા માટે તેને આગવાનો હુકમ કરવાનો પ્રેસીડેન્ટી માલસતરેટને મુખત્યાર.

૫૪૨ સન ૧૮૬૮ ના કેદીઓની શાહેદી બાબતના આક્ટમાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં કોઈ પણ પ્રેસીડેન્ટી માલસતરેટ પેતાની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં ફેરવી કોઈ પણ તુરંગમાં કેદ રાખિલા કોઈ પણ સખસને પેતાની આગળ કોઈ પણ ચાલુ મુકદમામાં શાહેદ દાખલ અથવા તે હુકમતવાળા સખસ દાખલ તપાસવાની ખાચરા રાખતો હોય તેા સદરહુ તુરંગ જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને હુકમ મોકલીને તે માલસતરેટ એણે ફરમાવવાને મુખત્યાર છે કે તે કેદીને અમારી આગળ તેની જખાની લેવા સારૂ યોગ્ય પેહરા સાથે ફેલાણે વખતે આણજે, તે વખત તે હુકમમાં લખવો.

સદરહુ તુરંગ જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારે સદરહુ હુકમ પહોંચેથી તે મુજબ ચાલવું, અને ઉપર કહેલાં કારણ સારૂ તે કેદી તુરંગમાંથી ફેલી જો હાજર રહે તે દરમિયાનમાં તેને સારી રીતે જપતામાં રાખવા સારૂ ખદેખરત કરવો.

ફુલાશીયાએ ખરે તરબુખો કરીને સમજાવવું.

૫૪૩ જ્યારે કોઈ પુરાવો અથવા મચકુરસમજાવવા સારૂ કોઈ ફુલાશીયા કોર્ટને કોઈ પણ ફુલાશીયાનો ઉપયોગ કરવો પડે, ત્યારે તે પુરાવાનો અથવા મચકુરનો ખાખરો તરબુખો કરીને કેલવાની તે ફુલાશીયાની ફરજ છે એમ સમજાવવું.

ફેરીયાદીઓના ત

૫૪૪. ગાંધીનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલની અગાઉથી મ

ચાહેદામાખરચબાખા.

જુરી સઘને સ્થાનિક સરકારે કાંઈ પણ કાનુન કરી હોય તે કાનુનને અનુસરીને, કોઈ પણ ફોજદારી કોર્ટ આ કાયદા પ્રમાણે પોતાની આગળ કોઈ પણ એકરી; ઇતસાફ અથવા ખાજુ કામ ચલાવવામાં આવે તે કારણસાર કોઈ પણ ફીયાદી અથવા શાહે હાજર થાય તેનો વ્યાજબી ખર્ચ, સરકાર તરફથી આપાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

દંડમાંથી ખર્ચઅ

થવા નુકશાનીનો અવે

જ આપવાનો કોર્ટ

નો અધીકાર.

પટપ જ્યારે કોઈ ફોજદારી કોર્ટ કોઈ પણ ચલુ કાય

દા પ્રમાણે દંડ કરે અથવા અપીલમાં અથવા તપાસમાં અ

થવા ખીજી રીતે દંડની શિક્ષા અથવા જે શિક્ષાનો એક

ભાગ દંડ હોય તેવી શિક્ષા મંજૂર કરે, ત્યારે ફેસલો કર

તી વખતે તે કોર્ટ વસુલ કરેલો સવજો દંડ અથવા તેમાંનો

અને તે ભાગ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઉપયોગમાં લેવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

(અ) ફોજદારી કામ ચલાવવામાં વ્યાજબી રીતે થયેલા ખર્ચ પુરો પાડવા સારું;

(ખ) જ્યારે તે કોર્ટના મત પ્રમાણે, દિવાની, દાવાથી નુકશાનનો ભાર બદલો મ

ળી શકેલો હોય ત્યારે કોલે મુન્દાથી થયેલા નુકશાનનો બદલો આપવા સારું.

જેમાં અપીલ થઈ શકે એવા કોઈ મુકદમામાં જો તે દંડ કરવામાં આવે તો અ

પીલ કરવા માટે આપેલી મુદત વીતી ગયા પહેલાં, અથવા; જો અપીલ કરવામાં

આવે તો, તેનો ફેસલો થતાં પહેલાં, સદરહુ ખર્ચ અથવા નુકશાનનો અવેજ આ

પવો નહીં.

પછીથી દિવાનીમાં

કોલે ફોજદારીમાં ઉપર

મુજબ આપેલી રકમો

હિસાબમાં લેવી.

પટપ પછી તેજ ખાખત સંબંધી દિવાની દાવો કર

વામાં આવે તેમાં નુકશાનીનો અવેજ આપવાનો હુકમ કર

તી વખતે, પટપ મી કસમ પ્રમાણે નુકશાનીનો અવેજ

દાખલ જે રકમ આપી હોય અથવા વસુલ કરી હાય તે

રકમ કોર્ટે હિસાબમાં લેવી.

જે પછીમાં આપવા

નો હુકમ કર્યો હશે તે

દંડતરીકે વસુલ કરી શકાશે

અલાવેલાકામના કા

ગણેની નકલો,

પટપ આ કાયદા પ્રમાણે કરેલા કોઈ પણ હુકમની

રૂએ (દંડ શિખાય ખાજુ) જે પછીમાં આપવાનો હશે તે

ખાજુ દંડ હોય એવી રીતે વસુલ કરી શકાશે.

પટપ કોઈ ફોજદારી કોર્ટે કરેલા કોઈ ફેસલામાં અથ

વા હુકમમાં જે શખસનો સંબંધ હોય તે શખસ જ્યુરી

ને જડજે જે આદેશ કર્યો હોય તેની અથવા કોઈપણ

હુકમની અથવા જખાનીની અથવા કાગળગતના ખીજા કોઈ પણ ભાગની નકલ.

લેવાની ખાચમ શખસને હોય, તો તે અજી કરે એટલે તેને તે નકલ આપવી; પણ

એવું કરાવ્યું છે કે કોઈ વિશેષ કારણસર તે નકલ મફત આપવાનું કોર્ટને યોગ્ય

લાગતું નહીં હોય તે તે શખસે તે નકલોનો ખર્ચ આપવો.

કોર્ટ માર્શલથી ઇ

નસાફ થવાને પાત્ર હો

ય તેવા શખસોને લ

શકરી અધિકારી મા

પટપ. જે શખસોને લશ્કરી કાયદા લાગુ હોય તે શખ

સોનો ઇતસાફ જે કોર્ટને આ કાયદા લાગુ માય તે કો

ર્ટ કરવો જોઈએ કે કોર્ટ માર્શલથી કર્યો જોઈએ તેવી

ખાખતો સંબંધી ગવતર જતરલ ઇતકાંડીશીલ આ કાયદાને

ને સ્વાધીન કરવામાં તથા સન ૧૮૮૧ના આર્મી અક્ટને અથવા એવા હરકોઈ બંધ.
આલુ કાયદાને અનુસરતી કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે; અને જ્યારે કોઈ પણ શખસને કોઈ માછસ્ટેટ આગળ આ હુકમો દેવા અને જે ગુન્હા બાબત સન ૧૮૮૧ આર્મી અક્ટની ૪૧ મી કલમ મ માણે તેના ઇનસફ કોર્ટ મારશીયલથી કરવા જોગ હોય તે ગુન્હાનું તદ્દમત તેની ઉપર મુકયું હોય ત્યારે તે માછસ્ટેટ સદરહુ કાનુનો નજરમાં રાખતી અને યોગ્ય પ્રસંગે તે શખસને કોર્ટ મારશીયલથી તેના ઇનસફ થવા માટે જે રેજીમેન્ટ પસંદ છે અથવા ટુકડીમાં તે શખસ હોય તે રેજીમેન્ટ, પસંદગણ અથવા ટુકડીના કમાડીંગ અમલદારને, અથવા પાસેમાં પાસેની લશ્કરી છાવણીના કમાડીંગ અમલદારને, જે ગુન્હાનું તદ્દમત તે શખસની ઉપર આવ્યું હોય તે ગુન્હાની એક હકીકત સાથે સ્વાધીન કરવો.

સદરહુ પ્રકારના સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ જગાએ લશ્કરી સિપાઈની જે શખસોને પકડવામાં ટોળી છાવણી કરીને રહી હોય અથવા કામ કરતી હોય તે બંધ.
ટોળીના કમાડીંગ અમલદાર જે શખસની ઉપર સદરહુ ગુન્હાનું તદ્દમત આવ્યું હોય તે શખસને પકડીને જાપતામાં રાખવાસાડુ લખેલી દરખાસ્ત કરે તે માછસ્ટેટન પહેલિયથી તેણે તેમ કરવાસાડુમાં તાથી બંધની પરાજાયા કોશીશ કરવી.

ઊંચા દરબના પો પપ૦ જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણું હોય તે લીસ અમલદારોના અ અમલદાર પેતાના થાણાની હદમાં જે અધિકાર ચલાવી શકે તેજ અધીકાર સદરહુ અમલદારથી ઊંચા દરબના અમલદારો જે સ્થાનીક હદમાં પોતાને નીમ્યા હોય તે સ્થાનીક હદમાંજે સઘળે હેકણે ચલાવવાને મુખત્યાર છે.

જે સ્ત્રીયોનું હરણ પપ૧. કોઈપણ ગેર હાયદસર કારણસાડુ કોઈ સ્ત્રીનું થયું હોય તે સ્ત્રીઓને અથવા ચઉદ વરસની અંદરની ઊંઝરની કોઈ છોકરીનું છુટી કરી આપવાની હરણ થયા વીસે અથવા તેને ગેર કાયદસરરીતે અટકાવી જરૂર પાડવાનો અ રાખ્યા વીસે કોઈ પ્રસીડેન્સી માછસ્ટેટને અથવા જલા ધીકાર માછસ્ટેટને સોગન ઉપર ફરીયાદ કરવામાં આવે તે ઉપર થી સદરહુ સ્ત્રીને તુરત છુટી કરવાનો અથવા સદરહુ છો કરી તેના ધણીને, માખાપને. વાલીને અથવા બીજા જે શખસના કાયદસર હવાલા માં તે હોય તે શખસને તુરત પાછી આપવાનો હુકમ કરવાને અને તે હુકમ મ માણે ચાલવાની જરૂર પાડવાને અને જરૂર પડે તો બળ વાપરવાને તે માછસ્ટેટ મુખત્યાર છે.

ઇલાકાના મુખ્ય સ્ત્રી પપ૨. જ્યારે ઇલાકાના મુખ્ય શહેરમાં કોઈ પણ શખ હદમાં વગર સખમે જે સ બીજા કોઈ શખસને કોઈ પોલીસ અમલદાર પાસે-પક શખસને હવાલામાં આ ડાવે, ત્યારે જે માછસ્ટેટ તે મુકદ્દમા સાંભળે તે માછ પ્યો હોય તે શખસને સતરેટને જે એમ જણાય કે એ પ્રમાણે પકડાવવાનો કો નુકશાની આપવા બા ઇ પુરતો સખમ નહોતો તે મચાસ રૂપીયા મુઘી જેટલી

ખત.

નુકશાની તે માજસતરેટ ચોગ્ય ધારે તેટલી નુકશાની એ પ્રમાણે પકડાવનાર શખશે એ પ્રમાણે પકડેલા શખસને તેના વખતના નુકશાન બદલ તથા તે બાબતમાં થયેલા ખર્ચ બદલ આપવાનો હુકમ કરવાને તે માજસતરેટ મુખત્યાર છે,

સદરહુ પ્રકારના મુકદ્દમામાં જો એક કરતાં વધારે શખસોને પકડવામાં આવે અથવા એક કરતાં વધારે શખસોની ઉપર ફરીયાદ કરવામાં તો પચાસ રૂપીયાસુધી જે તેટલી નુકશાની સદરહુ માજસતરેટ ચોગ્ય ધારે તેટલી નુકશાની તેવીજ રીતે તેમાંના દર એક શખસને આપવાનો હુકમ કરવાને તે માજસતરેટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે જે નુકશાની આપવાનો હુકમ કર્યો હોય તે સઘળી નુકશાની બાજુ તે દડ છે એવી રીતે વસુલ કરવાનો અધીકાર છે અને જો તેજ પ્રમાણે વસુલ થઈ શકે નહીં તો જે શખશે ન આપવાની હોય તે શખસને ત્રીસ દીવશ સુધી જેટલી મુદત તે માજસતરેટ ફરમાવે તેટલી મુદત સુધીની આસાન કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવો, પણ જો સદરહુ રકમ તે મુદત પૂરી થતાં પહેલાં આપવામાં આવે તો તેને છોડી મુકવો.

તાબામાંહેનીકોરટો ના દફતર તપાસવાસા રૂ કાનુનો કરવાનોઆ દેડ હાઈકોરટોનોઅધિકાર.

બીજી હાઈકોરટોને બીજાં કારણોસાર કાનુનો કરવાનોઅધીકાર.

પપ૩ કલકત્તાની હાઈકોરટ, ગવરનર જનરલ ઇનકાંઉ સીક્રની અગાઉથી મંજૂરી લઈને અને રાયસ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી બીજી કોઈ હાઈકોરટ સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઈને તાબા માંહેની કોરટોના દફતર તપાસવા સાડ વખતે વખતે કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે.

જે હાઈકોરટ રાયસ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી ન હોય તેવી દરેક હાઈકોરટ, સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઈને વખતે વખતે,

(અ) પોતાના તાબા માંહેની સઘળી ફજદારી કોરટોમાં જે ચોપડીઓ, નાંધો, તથા હિસાબો રાખવાના હોય તે સરવે ચોપડીઓ નાંધો તથા હિસાબો રાખવા માટે, તથા સદરહુ કોરટોએ જે રીટરનો અથવા વિગતો તથા ચાર કરીને મોકલવાની હોય તે રીટરનો અથવા વિગતો તથા ચાર કરીને મોકલવા માટે, કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે; તથા

(બ) સદરહુ કોરટોમાં જે જે કામ ચલાવવા માટે કાંઈ નમુનો કરાવવો જોઈએ એવું પોતે ધારે તેવાં દરજેક કામ માટે નમુના તથા ચાર કરવાને મુખત્યાર છે; તથા

(ક) પોતાનો વહિવટ તથા કામ ચલાવવા માટે તથા પોતાના તાબામાંહેની સઘળી ફજદારી કોરટોનો વહિવટ તથા કામ ચલાવવા માટે કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે; અને

(ડ) દેડ વસુલ કરવા સાડ આ કાયદા પ્રમાણે કાહાડેલાં વારંટો બજાવવા બાબત નિયમન કરવા સાડ કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે.

પણ એવું કાનુનું છે કે આ કલમ મુજબ કરેલી કાનુનો તથા નમુના આ કાયદાથી અથવા બીજા કોઈ પણ ચાલુ કાયદાથી વિરુદ્ધ પડતા હોવા નહીં જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી સઘળી કાનુનો સ્થાનિક સરકારી ક્રાંતિમાં પ્રસિદ્ધ

૨વી બેઠણ.

નમુના.

પપ૪. પપ૩ મી કલમથી તથા પિકેટીયાની કારકીરદીના ચોવીસમા તથા પચીસમાં વરસના સ્ટાટ્યુટના ૧૦૪ બાબતી ૧૫ મી કલમથી આપેલા અધિકારને અનુસરીને પાંચમા પારશિષ્ટમાં લખેલા નમુના નેમાં કહેલાં પ્રારણાસારે દરેક કાનૂની હકાકત પમાણે બેઠા ફરદાર કરીને વાપરે.

જે મુકદમામાં જડ પપ૫ કેઈપાણુ જડજે અથવા માછરવેટે, પોતાની કોર્ટ ઉપર જે કોર્ટમાં અપીલ ચાલતી હશે તે કોર્ટની રજા લીધા વગર જે મુકદમાનો પોલિ પક્ષમાર હોય અથવાજે મુકદમામાં પોતાનો હિતસંબંધ હોય તે મુકદમાનો ઇનસાર કરવો નહીં અથવા ઇનસાર થવાસારે તે મુકદમા કમીટ કરવો નહીં અને કેઈપાણુ જડજે અથવા માછરવેટે પોતે જાત કરતા કેઈપાણુ ફક્ત ઉપર અથવા હુકમ ઉપર અપીલ સાંભળવી મહીં.

ખુસમો — કોઈ જડજર અથવા માછરવેટે મ્યુનિસિપલ કમિશનર છે એટલાજ સખખથી તે આ કલમના અર્થ પ્રમાણે કોઈ મુકદમાનો પક્ષમાર છે અથવા કોઈ મુકદમામાં નવો પોતાનો હિત સંબંધ છે એવું સમજવું નહીં.

કોર્ટોની ભાષા ન પપ૬ જે મુકદમાનો રાજ્ય કારાબાર સ્થાનિક સરકાર ચલાવતી હાય તે મુકદમાની રાયલ ચાર્ટરથી સ્થાપિતી હાઈકોર્ટો શિયાય બીજી દરજ્જા કોર્ટની ભાષા, આ કાયસમજવા તે નક્કી કરવાને સદરહ સરકાર અખત્યાર છે.

ગવરનરજનરલ ઇ પપ૭. આ કાયદાથી ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલને અથવા સ્થાનિક સરકારને આપેલા સંઘના અધીકાર જેમ મસંગ પડે તેમ વખતે વખતે ચલાવવાનો અખત્યાર છે. નકાઉસિલના તથા સ્થાનિક નિકમરકારના અધીકાર વખતે વખતે ચલાવી શકાય.

ચાલુ મુકદમા.

પપ૮. આ કાયદો અમલમાં આવે ત્યારે કેઈપાણુ ફેરવારી કોર્ટમાં જે મુકદમા ચાલુ હોય તે સઘળા મુકદમાને આ કાયદાના ઠરાવો, બની શકે તેટલે સુધી, લાગુ પડશે.

પરિશિષ્ટ ૧ બું.

આક્ટો રદ કર્યા ત.

(અ) — સ્ટાટ્યુટ.

વરસકારકીરદીતથાખાખ	નથાળું.	જેટલો રદ કીધો.
૩૫ જનરજબાદશાહની કારકીરદીના ૧૩મા વર ઇડિયા કંપનીના મામલાસંબંધી વાહ સના સ્ટાટ્યુટનો ૩૬ મો વટ વધારેસારીરીતે ચલાવવામાટેકેટલ ખાખ.	હિંદુસ્તાનમા તેમજ યુરોપમાં ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીના મામલાસંબંધી વાહ સના સ્ટાટ્યુટનો ૩૬ મો વટ વધારેસારીરીતે ચલાવવામાટેકેટલ એક ધાગખાંધવાં ખાખતનો આક્ટ.	૩૮ મી કલમ.

(ખ) — ગવર્નર જનરલ ઇન કોમિલના આક્ટો.

નંબર તથા વગસ.	મથાળું.	જેટલો રદ કીધો.
૧૮૪૦ ના ૨૩ મા ૧૮૬૦ નો ૪૫ મો ૧૮૬૧ના આક્ટ ૫ મે.	પોસેસના ખજાના ફોજદારી કાયદો પોલીસ આક્ટ	જેટલા રદ થયા નથી તેટલો ૨૧૪ મી કલમનાં દ્રષ્ટાંતો ૬૭ી કલમ તથા ૨૪મી કલમ માં ના અને આખરનો ફેસલો થઈ ત્યાં સુધી ગુનેગાર ઉપર ફરીયા દત્તું કામચલાવવાનો આ શબ્દો ૩૫મી કલમના આરંભથી તે, પ છે એવું ઠરાવ્યું છે કે આ શબ્દો ૭૬ સુધી અને આ શબ્દો સુધી જેટલો રદ થયો નથી તેટલો.
૧૮૬૨ નો ૧૮ મો ૧૮૬૪ નો ૬ ઠો ૧૮૬૬ નો ૨ જો ૧૮૭૦ નો ૨૨મો	મુખીમ કોર્ટોમાં ફોજદારી કામ ચ લાવવાની રીત. ફટકા મારવાનો જસ્ટીસ આફધી પીસ. મલ્ટીપ રીતે ઇનસાફ કરવાની હકુમ ત આપવા ખાખતના આક્ટો રા જીસ હેમનો વીજાયતી રઈપતોને લાગુ પાડવા ખાખત.	૩ મી કલમ. જેટલો રદ થયો નથી તેટલો જેટલો રદ થયો નથી તેટલો.
૧૮૭૨ નો ૪ થો	પંજાબના કાયદા	ખંગાળાના ૧૮૨૫ના ૨૦મારે બ્યુલેશ ન સંબંધી જેટલો છે તેટલો જેટલો રદ થયો નથી તેટલો સંધર્ભો.
૧૮૭૨ નો ૧૦મો ૧૮૭૪ નો ૧૧મો ૧૮૭૪ નો ૧૫મો	ફોજદારી કામચલાવવાની રીતનો કાયદો. ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતનો કા યદો સુધારવા ખાખત. કાયદાઓની સ્થાનિક વ્યાખ્યા.	ખંગાળાના ૧૮૨૫ ના ૨૦મારે બ્યુલેશન સંબંધી જેટલો છે તેટલો. ૧૪૪મી કલમ સિવાય તથા ૧૪૬ મી કલમનો જેટલો ભાગ ખખગ સંબંધી છે તેટલો ભાગ સિવાય, સંધર્ભો આક્ટ.
૧૮૭૫ નો ૧૦મો	હુકોર્ટોમાં ફોજદારી કામચલાવવાની રીત	

(ખ) — ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલના આક્ટો. — (ચાલુ).

નંબર તથા વરસ.	મથાળું.	કેટલો રદ કીધો.
૧૮૭૫ નો ૨૦ મો	સેન્ટરલ પ્રાવિનિસસલાહ (મધ્ય પ્રાંતોના કાયદા)	ખગાળાના ૧૮૨૫ ના ૨૦ માં રેગ્યુલેશન સંબંધી જેટલો છે તેટલો એજન્ટ
૧૮૭૬ નો ૧૮ મો	અયોધ્યાના કાયદા-	૫૭ મી કલમ શિવાય સઘળો આક્ટ.
૧૮૭૭ નો ૪ થો	પ્રેસિડેન્સી માજીસ્ટ્રેટો	૩ નો ખાખ.
૧૮૭૮ નો ૨૧ મો	અપરાધીઓને સ્વાધીન કરવા ખાખ	૮ મી તથા ૯ મી કલમો
૧૮૮૧ નો ૧૦ મો	કારોનર.	

(ક) — રેગ્યુલેશનો.

નંબર તથા વરસ	મથાળું.	કેટલો રદ કીધો,
ખગાળાના ૧૮૨૫ માં રેગ્યુલેશન	કોર્ટ મારશલની હકમત.	જેટલો રદ થયો નથી તેટલો.
૧૮૭૨ નો ૩ નો.	સાંતલ પરગણા સેટલમેંટ	૧૮૭૨ ના ૧૦ માં આક્ટ સંબંધી જેટલો છે તેટલો.
૧૮૭૪ નો ૯ મો.	આરાકાન ટેકરીઓની દિસ્ત્રિક્ટના કાયદા.	૧૮૬૯ ના ૨ નો તથા ૧૮૭૨ ના ૧૦ માં તથા ૧૮૭૪ ના ૧૧ માં આક્ટ સંબંધી, જેટલો છે તેટલો.
૧૮૭૭ નો ૨ નો.	અજમેરના કાયદા.	ખગાળાના ૧૮૨૫ ના ૨૦ માં રેગ્યુલેશન સંબંધી જેટલો છે તેટલો.

[ડ — મદ્રાસના ગવરનર ઇન કાઉન્સિલના આક્ટો.

નંબર તથા વરસ.	મથાળું.	કેટલો રદ હીધો.
૧૮૬૭ નો ૮ મો	પોલીસ	૯ મી કલમ

મારના ઇરાદા કરતાં બુદ્ધા ઇરાદાથી કરે તો.

૧૧૧ કોઈ કામમાં મદદગારી કરી હોય અને બુદ્ધને કામ બનેતો તેહની સારત.

૧૧૩ મદદગારી કરેલા કામથી મદદગારનાં ધારમાં કરતાં બુદ્ધી અસર પેદા થાય, તો.

૧૧૪ ગુન્હો થતી વખતે મદદગાર હાજર હોય તો.

૧૧૫ મોતની અથવા છવતાંમુથી સમુદ્ર પારની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગાંડામાં મદદગારી કરવામાં આવે અને તે ગુન્હો તે મદદગારી ઉપરથી નહીં થાય તો.

અગર જોયી વ્યથા થાય એટલે કાંઈ કામ તે મદદગારી ઉપરથી કરવામાં આવે તો.

૧૧૬ કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગાંડામાં મદદગારી કરવામાં આવે અને તે ગુન્હો મદદગારી ઉપરથી નહીં થાય તો.

એજ

એજ

જે ગુન્હાની મદદગારી કરવાનો ઇરાદાકર્યો હોયતે ગુન્હાને માટે જે શિક્ષા હોય તેજ શિક્ષા થએલા ગુન્હાને માટે જે શિક્ષા હોય તેજ શિક્ષા.

એજ

એજ

૭ વરસ સુધી જેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.

એજ

એજ

૭ વરસ સુધી જેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.

એજ

એજ

૭ વરસ સુધી જેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.

એજ

એજ

૧૪ વરસ સુધી જેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.

એજ

એજ

તે ગુન્હાને માટે ઇરાવેલા પ્રકારની તથા ઘાણામાં ઘાણી મુદત ઇરાવી હોય તેની એકવચ્ચતુ થોડસ મુદત સુધી કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

જે ગુન્હાની મદદગારી કરી હોયતે ગુન્હાને માટે જે જાનીન સર્જાતો હોય તેના સર્જ શકાય નહીં તે નહીં.

અગર તે મદદગાર અથવા મદદગાર કરેલો શખસ સરકારી નોકર હોય તો તે તેહની ફરજ તે ગુન્હો અટકાવાની હોય તો

૧૧૭ લોક પાસે અથવા દસથી વધારે મણેશ પાસે કાંઈ ગુન્હો કરાવવા મદદગારી કરવી.

૧૧૮ સોતની અથવા છવતાં સુધી સમુદ્ર પારની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હો કરવાની વારગા છુપાવવી અગર તે ગુન્હો થાય તો.

અગર તે ગુન્હો નહી થાય તો.

૧૧૯ જે ગુન્હો અટકાવવાની પોતાની ફરજ હોય એવો કોઈ ગુન્હો કરવાની વારગા છુપાવવી સરકારી નોકર છુપાવવી, અગર તે ગુન્હો થાય તો.

અગર તે ગુન્હો સોત અથવા સમુદ્ર પારની શિક્ષા ભ્રમ હોય તો.

અગર ગુન્હો નહી થાય તો.

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

જામીન નહી
લઈ શકાય.

એજ

જે ગુન્હોની મદદગારી કરી હોય તે ગુન્હોને મટે જામીન લઈ શકાય તે લઈ શકાય નહીં તો નહીં જામીન નહીં લઈ શકાય જે ગુન્હોની મદદગારી કરી હોય તે ગુન્હોને મટે નહીં જામીન

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

તે ગુન્હોને માટે ઠરાવેલા પ્રમાણની તથા ઘણામાં ઘણી મુદતને ઠરાવી હોય તેના અડધા મુદત સુધી કેદ, અથવા દંડ અથવા બંને.

૩ વરસ સુધી બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ અથવા બંને.

૭ વરસ સુધી બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.

૩ વરસ સુધી બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.

જે ગુન્હોને માટે ઠરાવેલા પ્રમાણની તથા ઘણામાં ઘણી મુદતને ઠરાવી હોય તેહની અડધી મુદત સુધી કેદ અથવા દંડ. અથવા બંને.

૧૦ વરસ સુધી બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદ.

તે ગુન્હોને માટે ઠરાવેલા પ્રમાણની તથા ઘણામાં ઘણી મુદતને ઠરાવી હોય તેની અડધી મુદત સુધી કેદ અથવા દંડ અથવા બંને.

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

૧૨૦ કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હો કરવાની ધારણા છુપાવવી, અગર તે ગુન્હો થાય તો.	એન	એન	ન લઈ શકાય તો હોય તે મહા શકાય નહીં તે નહીં	એન	થવા બીજા.	એન
અગર નહીં થાય તો.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૧૨૧ રાણીની સાહામાં લઘઈ રરવી, અગર વારંટો થવા લઘઈ કરવાની કોશીય કરવી અથવા લઘઈ કરવામાં મદદગારી કરવી.	એન	વારંટ	અભિનનહીં લઈ શકાય નહીં શકાય	માંડી વાળી નહીં શકાય	સોન અથવા હુસ્તાં મુઘી સમુદ્રપાર તથા મિલકત સરકાર જત થવી,	એન
૧૨૨ ગામ્ય વિરૂધ કેટલાએક ગુન્હા કરવા અસાધ્ય સંપ કરવો.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૧૨૩ રાણીની સાહામાં લઘઈ કરવાના ઇરાદા સાદાથી હુથીયારો વિગરે એકાકરવાં	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૧૨૪ લઘઈનું કામ સેહસ કરવાના ઇરાદાથી લઘઈની ધારણા છુપાવવી.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૧૨૫ કાંઈ કાચદેશર અખત્યાર અમલમાં આગાવવા અથવા નહીં આગાવવાના ઇરાદાથી ગવરનર જનરલ, ગવરનર વગેરે પર હુમલો કરવો.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૧૨૬ અગેલી ઉત્પન્ન કરવી; અથવા ઉત્પન્ન કરવાની કોશીશ કરવી	એન	એન	એન	એન	એન	એન
	એન	એન	એન	એન	એન	એન

प्राण ७ भे।--जनि मरती तथा दर्यास शिख संपंधी जन्हा.

૧૩૧	ખંડમાં મદદગારી કરવી અથવા કોઈ અફિસરને અથવા સોલનરને કે અલસીને પોતાના નોકરીથી અથવામ જબરજબી છાડ કરવાની કોશિશ કરવી.	જાગર વારટે	વારટે	જામનનહા માં હાજી ની શકાય. હી શકાય.	જામનનહા માં હાજી ની શકાય. હી શકાય.	સેશન ડોરટે
૧૩૨	ખડ કરવામાં મદદગારી કરવાથી જો ખડ થાય, તો.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ
૧૩૩	કોઈ ઉપરી અમલદાર પોતાનો હુદાચ લાવતો હોય તે દરમિયાનમાં તહેની ઉપર કોઈ આઈસર, સોલનર, અથવા ખસાસીએ હુમલો કરવામાં મદદગારી કરવી.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ
૧૩૪	જાગર તે મદદગારી કરેથી હુમલો થાય તો,	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ
૧૩૫	કોઈ આઈસર સોલનર અથવા ખસાસીને નાહાસી જવામાં મદદગારી કરવી.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ
૧૩૬	નાહાસી આવેલા મદદગાર પ્રકારના કોઈ આઈસર સોલનર, અથવા ખસાસીને ઘરમાં રાખવો.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ	જોઈ
૧૩૭	કોઈ વેપારીના વાહાંજીમાં માસ્તરની અથવા જેના હુવાલામાં તે વાહાંજી હોય તેની ગઈસતથી કોઈ નાહાસી જનારો સંતાયો હોય, તો.	જાગર વારટે	સમન	જોઈ	જોઈ	જોઈ

૧૩૮ કોઈ આદિસર સોલનર અથવા ખસાવગર વારંટ
સીને નાફર માનીનું કાંઈ કામ કરી પકડી શકે.
વામાં મદદગારી કરવી, તે ગુન્હાથા
ય, તે।

૧૪૦ સોલનરમાં અપવાના ઇરાદાથી સોલ
લનરનો ખેરાક પેકેરવો, અથવા સો
લનરનું કાંઈ ચિન્હ ખારણું કરવું.

બાબ ૮ સો — લોકની સમાજની વિરુદ્ધ ગુન્હો.

૧૪૩ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીના અંગભુત હોવું
ગર વારંટ, પકડી શકે

૧૪૪ છપલે એલેવું કાંઈ હથિયાર પાસે હતો
કોઈ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીમાં સામી
લેયવું.

૧૪૫ રેઈ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીને વિખરાદ
જવાનો હુકમ થયો છે એમ જાણ્યાહ
તાં તેમાં સામીલ થવું અથવા જાણી
રેલેવું.

૧૪૬ હુગમી કરવો.

૧૪૮ છપલે એવું હથિયાર પાસે રાખીને
હુગામી કરવો.

૧૪૯ કોઈ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીના અંગભુત
ત કાંઈ ગુન્હો કરે તો તે મંડળીના માટે વગરવારે શરમ ની ગુજામીન લે
બીજા પ્રત્યેક અંગભુતને તે ગુન્હા રહે પકડી શકાઈ શકે તેમજ સાકતો હોય

૬ મહિના સુધી જેમાંના ગમે
તે પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અ
થવા બંને.

૩ મહીના સુધી જેમાંના ગમે તે કોઈ પણ ગાળ રહે.
પ્રકારની કેદ અથવા ૫૦૦ રૂ.
પીયા દંડ, અથવા બંને.

૬ મહીના સુધી જેમાંના ગમે તે કોઈ પણ માહિત્ર
પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અ
થવા બંને.

૨ વરસ સુધી જેમાંના ગમે તે પ્ર
કારની કેદ, અથવા દંડ, અથ
વા બંને.

૩ વરસ સુધી જેમાંના ગમે તે પ્રસેસન કોર્ટ અથવા
કારની કેદ અથવા દંડ અથ
વા બંને.

તે ગુન્હાને મારે ને હોય તે બંને. તે ગુનાનો જો કોર્ટ
રેકૉર્ડ અથવા ૧ લા
વરગનો માહિત્ર રેકૉર્ડ
થી ઇનશાફ રહીશ
તો હાય તે કોર્ટ.

નાતકશીરવાર સમન્નો.

૧૫૦	કોઈ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીમાં સામીલ થવાને પછલા આપવા કરીને અથવા બીજીરીતે કોઈ શખ્શોને રાખવા.	વગર વારંટે પકડી શકે.	ઝોન	ઝોન	માંડી વાળી નહી શકાય.	તે મંડળીના અંગતુત્રનીજ તે ગુનાનોને કોરટ શિક્ષા તથા તે મંડળીના કોઈ પણ અંગતુત્ર ને ગુના કરે તે ગુનાની ને શિક્ષા હોય તેજ.	૧૦
૧૫૧	પાંચ અથવા વધારે શખ્શોની કોઈ મંડળીને વિખરાઈ જવાનો હુકમ થયા પછી બાળી છુટીને તે મંડળીમાંના મિલ થકુ અથવા બનરી મહેલું.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	૬ મહીનાસુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.	૧૦
૧૫૨	હુગામો બંધ પાડવા વગેરેનુ કામ કર તે. રાય તેવામાં કોઈ સરકારી નોકર નીઉપર હુમલો કરવો અથવા તેને હેરકત કરવી.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	૩ વરસસુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.	૧૦
૧૫૩	હુગામો કરાવવાના ઇગદાથી દુષ્પ્રતાથી કોઈના મનમાં ક્રોધ ઉત્તન કરવો અગર હુગામો થાયતો.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	૧ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.	૧૦
૧૫૪	અગર નહીં થાય તો.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	૬ મહીનાસુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અથવા બંને.	૧૦
૧૫૫	જમીનનો માલીક અથવા કબજેદાર અથવા હુગામા વગેરેની ખખર નહીં આ પકડાય નહીં	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	૧૦૦ રૂપીયાનો દંડ.	૧૦

પે, તો.

૧૫૫ ને શખસના કાયદાનેસાર અથવાનેની પતી કાંઈ હુગામો કરવામાં આવેતેશ શખસ અગર તે અટકાવવાને સઘળા કાયદેસર ઈલાજ નહીં કરે તો.

૧૫૬ ને માલીક અથવાકબજેદારના કાયદાને સાર કાંઈ હુગામો કરવામાં આવેતે શખસોના મુખત્યાર અગર તે અટકાવવાને સઘળા કાયદેસર ઈલાજ નહીં કરે, તો.

૧૫૭ કાંઈ કાયદાવિરુદ્ધ મંડળીને સાર પઈસા આપવા કરીને રાખેલા શખસોને ઘરમાં રાખવા.

૧૫૮ કાંઈ કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીમાં અથવા હુગામોમાં સામિલ થવાસાર પઈસા લેવા કરીને રહેવું.

અથવા હુથિઅર બંદ થઈને ફરબું

૧૫૯ ખર્ચે કરવો.

વગર વારંટ પ કડાય નહીં.

એન

એન

એન

એન

વગર વારંટ પ કડાય નહીં.

એન

એન

એન

વારંટ

સમત

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

દંડ

એન

એન

એન

એન

૬ મહીનાસુધી જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

જે વરસસુધી જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા દંડ, અથવા બંને:

૧ મહીનાસુધી જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા ૧૦૦ રૂ પીયાને દંડ અથવા બંને.

સા અથવા રબત વરગતો માછરેત.

એન

એન

એન

એન

કોઈપણ માછરેત.

પાખ દમો - સરકારી નોકરોના અથવા તેઓ સંબંધી ગુન્હા.

સરકારી નોકર હતાં અથવા થવાની ઉવગારવાર ટેપ મેદ હતાં કોઈ નોકરોનાં કામ સંબંધી કડચ ન હી.	સમન્	જામી નલઈ નાંડીવાળી ન હી શકાય.	જામી નલઈ નાંડીવાળી ન હી શકાય.	૩ વરસ મુદ્દી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની ફેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને	સેસન કોર્ટ અથવા પ્રેસીડેન્સી માલ્ટ રેજેટ અથવા ૧લા વર્ગનો માલ્ટ રેજેટ.
૧૬૨ કોઈ સરકારી નોકરની સાથે લોચના અથવા કાચદા વીરૂદ્ધ ઉપાયથી વગ ચલાવવા મોટે કોઈ અવેજ લેવા.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૬૩ કોઈ સરકારી નોકરની સાથે પોતાનો અથવા ચલાવવા મોટે કોઈ અવેજ લેવા.	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ મુદ્દી આસન ફેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.
૧૬૪ સરકારી નોકર પોતાની બાબતમાં ઉપલી છેલ્લી ને કલમોમાં બચાવ કરેલા ગુન્હામાં મદદગારી કરેલો.	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ મુદ્દીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની ફેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.
૧૬૫ કોઈ સરકારી નોકર કોઈ સુકદમો અથવા મામલો ચલાવતો હોય તે મદદનીશબત રાખનારા કોઈ શખસ પાસેથી તે સંકારી નોકર કીમત આપવાગર કોઈ કીમતદાર વસ્તુ લેવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ મુદ્દીની આસન ફેદ, અથવા દંડ અથવા બંને.
૧૬૬ કોઈ શખસને સુકદાન કરવાના ઇરાદાથી કોઈ સરકારી નોકરે કોઈ કાયદાનો હુકમ નહીં માનવો.	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ મુદ્દી આસન ફેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.
૧૬૭ સુકદાન કરવાના ઇરાદાથી કોઈ સરકારી નોકરે કોઈ ખોટાં લેખબનાવવા.	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ મુદ્દીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની ફેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

સેસન કોર્ટ અથવા પ્રેસીડેન્સી માલ્ટ રેજેટ અથવા ૧લા વર્ગનો માલ્ટ રેજેટ.

૧૬૮ સરકારી નોકરે કાચદા વિરુદ્ધ વેપાર કરેલો.	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધીની આસાન કેદ, અથવા ૬૦ રૂપિયાનું માઈસ્ટ્રેટ અથવા પેલેસ્ટ્રા રગનો માઈસ્ટ્રેટ.
૧૬૯ સરકારી નોકરે કાચદા વિરુદ્ધ કાંઈ મીલકતની ખરીદી અથવા માગણી કરી.	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધી આસાન કેદ, અથવા ૬૦ રૂપિયાનું માઈસ્ટ્રેટ અથવા પેલેસ્ટ્રા રગનો માઈસ્ટ્રેટ.
૧૭૦ કોઈ સરકારી નોકરને વેશ લેવો.	વારંટ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધી જેમાંના અમેલે પ્રકોઈપાણ માઈસ્ટ્રેટ.
૧૭૧ કોઈ સરકારી નોકર જેવો પોશાક પહેરતો હોય અથવા જેવી નીશાળી રાખતો હોય તેવો પોશાક અથવા નીની શાળી દગલ્લાના ઈરાદાથી પહેરવો અથવા સાથે રાખવો.	સખત	એજ	એજ	૩ મહીના સુધી જેમાંના ગમે તે પ્રકરની કેદ, અથવા ૨૦૦ રૂપિયાનો દંડ, અથવા બંને.

બાબ ૧૦ મો— સરકારી નોકરાના કાચદેસર અખત્યારનો નોંધકાર.

૧૭૨ કોઈ સરકારી નોકરની તરફથી થયેલો વગર વારંટ સખત કે હુકમ નહીં પેલેસ્ટ્રા એટલા પકડાય નહીં માટે નાહાણી જુલું.	સખત	જામીન લઈ માહીવાળીન ૧ મહીના સુધી આસાન કેદ, અથવા ૫૦૦ રૂપિયા દંડ અથવા બંને.	એજ	૧ મહીના સુધી આસાન કેદ, અથવા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ, અથવા બંને.
૧૭૩ સખત અથવા નોટીસ પેલેસ્ટ્રા કે પેલેસ્ટ્રા એટલાની અથવા ચોહાપછી ગાહી નોંખવી અથવા જલદીમાં નહીં થતા હોય.	એજ	એજ	એજ	૧ મહીના સુધી આસાન કેદ, અથવા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ, અથવા બંને.

માઈસ્ટ્રેટ

અગર તે પ્રમન વઝેરેમાં કોઈ શખ
સને કોઈ ઇનસાફની કોરટમાં જ
તે હાજર થવા વિગેરે માવ્યુરોગે
૧૭૪ કોઈ કોઝિંગે જાતે અથવા સુખત્યારની
મારફતે હાજર થયાનો કાયદસરફ
મ થયો હોય તેની માનવો, અથ
વા તે કોઝિંગથી વગર રજાએ જવું.
અગર તે હુકમમાં કોઈ શખશને કો
ઈ ઇનસાફની કોરટમાં જાતે હાજર
થવા વઝેરે ફરમાવ્યું હોય તો.
૧૭૫ કોઈ સરકારી નોકરની આગળ કાંઈલિ
ખ હાજર કરવાની અથવા સ્વાધી
ન કમવાની જે શખસને કાયદા સુજ
ખ ફક્ત હોય તે શખસે તે લેખ હા
જર કરવામાં ઇરાદાથી કમુરકરવી.

અગર તેલેખ કોઈ ઇનસાફની કોરટમાં
હાજર સ્વાધીન કરવાનું ફરમાવ્યું
હોય; તો.

૧૭૬ કોઈ સરકારી નોકરને નોટીસ અથવા
ખબર આપવાની જે શખસની કાય

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

૬ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અ
થવા બંને.

૧ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દંડ,
અથવા બંને.

૬ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૧૦૦૦ રૂપીયાનો દંડ,
અથવા બંને.

૧ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દંડ,
અથવા બંને.

૬ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૧૦૦૦ રૂપીયાનો દંડ,
અથવા બંને.

૧ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દંડ,

હરકોઈ માલસતરેટ

જોઈ

જે કોરટમાં તે ગુન્હો
થયો હોય તે કોરટ
અ કાયદાના ઉપ
માબાબના ઇરાવો
ને અનુસરીને; અ
થવા અગર તે ગુનો
કંઈ કોરટમાં ન
હોય થયો હોય તો
પ્રેસિડેન્સી માલ
સતરેટ અથવા ૧
લા અથવા ૨ જા
વર્ગનો માલસતરેટ

જોઈ

પ્રેસિડેન્સી માલસતરેટ
રેટ અથવા ૧લા

જે મુળખ ફરજ હોય તે રાખસે તે
નોટીસ અથવા ખમર ઇરાદાથી ન
હી આપવી.
અગરજ નોટીસ અથવા ખમર આપ
વી નહિએ તે કાંઈ ગુન્હેયાયા વગે
ના હોય તો.
જાણી બુકીને કોઈ સરકારી નોકરન
જોડી ખમર અપવી
અગર જે ખમર આપવી નહિએ તે
કાંઈ ગુન્હેયાયા વગેરેની હોય તો.

૧૭૭

૧૭૮ કોઈ સરકારી નોકરે કાયદા મુજબશો
ગત ખયાનું ફરમાવ્યા છતાં સોગત
ખાવાની દા કહેવી.

૧૭૯ સાચુગોલવાને કાયદા પ્રમાણે બધાપ
છતાં કાંઈસવાલોના નવાબ દવાની
ના કહેવી.

૧૮૦ કોઈ સરકારીનો કરની અગગાકેસાકાં
ઈ મથકેર ઉપરસહીકરવાને કાયદા

અથવા ખંતે.

૬ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૧૦૦૦ રૂપીયાનો દંડ,
અથવા ખંતે.

એન

ત્રે વરસસુધીની બંધાના ગમે તે
પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અ
થવા ખંતે.

૬ મહીના સુધીની આસાનકેદ.
અથવા ૧૦૦૦ રૂપીયાનો દંડ
અથવા ખંતે.

અથવા રબરવર
નો માછસતરેટ.

એન

એન

એન

જે કોરટમાં તેગુન્હે
થયો હોય તે કોરટ
થી આ કાયદાના
ઉપમા બાબના ૬
રાષ્ટ્રોનેઅનુસરીને
અને અગર તે ગુ
ન્હે કોઈકોરટમાં ન
હી થયો હોય તો
પ્રેસિડેન્ટી માછ
સતરેટ અથવા ૧
સા અથવા રબરવ
રગનો માછસતરેટ.

એન

એન

૩ મહીના સુધીની આસાન કેદ,
અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અ

એન

સુખ્ય ફરમાવ્યાં છતાં તેમ કરવાની ના કહેવી.	એજ	વારંટ	એજ	થવા બંને.
૧૮૧ કોઈ સરકારી નોકરની આગળ સોગંદ ખાઈને જુદો મચકર જાણીપુત્રીને કહેવો.	એજ	સમત	એજ	૩ વરસ સુધીની બેમાંનાગમે શેશનકોર્ટ અથવા પરહેન્શીમાઈસત રેટ અથવા ૧૫૦૦ રૂગનો માઈસતેટ.
૧૮૨ કોઈ સરકારી નોકરપાસે તેનો કાયદેશર અપત્યાર અમલમાં આજારીને બીજા શખશને નુકશાન અથવા ઇજા કરાવવા શાહ જોટી ખબર આપવી.	એજ	એજ	એજ	૬ મહીના સુધીની બેમાંનાગમે પ્રેસિડેન્સીમાઈસત રેટ અથવા ૧૦૦૦ થવા રજત વરગ તા માઈસતરેટ,
૧૮૩ કોઈ સરકારી નોકરના કાયદેશર અપત્યારથી કંઈ મીલકત જત થતી હોય તેમાં સામાયકું.	એજ	એજ	એજ	૧ મહીના સુધીની બેમાંનાગમે પ્રેસિડેન્શીમાઈસત રેટ અથવા ૫૦૦ રૂ પીયાતો ૬૬, અથવા બંને.
૧૮૪ કોઈ સરકારી નોકરના અપત્યારથી વેચવા કાઢેલી મીલકતના વેચાણમાં અડચણ કરવી.	એજ	એજ	એજ	૧ મહીના સુધીની બેમાંનાગમે પ્રેસિડેન્શીમાઈસત રેટ અથવા ૨૦૦ રૂ પીયાતો ૬૬ અથવા બંને.
૧૮૫ કોઈ સરકારી નોકરના અપત્યારથી વેચવા કાઢેલી મીલકત ખરીદવા ને જે શખશ કામકામ માણે અશક્ત હોય તે શખશ તેની માગણી કરવી. અથવા માગણી કરવાથી જે ફરજ પોતાની ઉપર આવતી હોય તે અદાકરવાનો ઇરાદો નહીં છતાં માગણી કરવી.	એજ	એજ	એજ	૩ મહીના સુધીની બેમાંનાગમે પ્રેસિડેન્શીમાઈસત રેટ અથવા ૫૦૦ રૂ

૧૮૭ કાયદા મુજબ મદદ કરવાની ફરજ છતાં કોઈ સરકારી નોકરને મદદ કરવામાં કસુર કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	પીયાનો દંડ અથવા બંને. ૧ મહીના સુધીની આસાન કેદ, અથવા ૨૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અથવા બંને.	એજ
કોઈ કુકમ બખતવામાં, ગુન્હો અટકાવવામાં વગેરે કામોમાં કોઈ સરકારી નોકરે મદદ માગ્યા છતાં તેને બંધી બ્રેઈને મદદ કરવામાં કસુર કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	૬ મહીના સુધીની આસાન કેદ, અથવા ૨૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અથવા બંને.	એજ
૧૮૮ કોઈ સરકારી નોકરે કાયદા મુજબ બહાર કરેલા કુકમ નહીં મંતવો, અગર તે નહીં માનવાથી કાયદાસર રહેલા શખસોને અડચણ દુઃખ કે નુકશાન થાય, તે.	એજ	એજ	એજ	એજ	૬ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૧૦૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અથવા બંને.	એજ
૧૮૯ કોઈ સરકારી નોકરને તેને જુદા નુકશાન કરવાનો હર દખાડવો, અથવા નહીં સાચે તેનો સંબંધ હોય તે નુકશાન કરવાનો હર દખાડવો, કોટલા સાડે કે તેમાંથી તાના આંધાન કામ કરે અથવા નહીં કરે.	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.	એજ

ખાખ ૧૧ મો-ખોટા પુરાવા તથા સરકારી ઇનસાફ વિરુદ્ધ ગુન્હો.

૧૯૩ કોઈ ઇનસાફી કામમાં ખોટી શાહેદી વગારવાર ટોપ આપવી અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવાનો.	વારંટ	જામી નક્કી નહીં થયેલી શકાય.	જામી નક્કી થયેલી શકાય.	૭ પરસ સુધી બેમાના ગમે તે પ્રકારની કિંદ તથા દંડ	શોશનકારક અથવા પરેડેન્સીમાં અથવા રેલ અથવા રેલવાય રગનો માછરેવેલ.
ખોજ કોઈ કામમાં ખોટી શાહેદી અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવો.	એવ	એવ	એવ	૩ વરસ સુધીની ભેમાનાગે તે પ્રકારની કિંદ તથા દંડ.	એવ
૧૯૪ કોઈ શિક્ષાને ગુન્હો કોઈની ઉપર સાબીત કરાવવાના ઇરાદાથી ખોટી શાહેદી આપવી અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવો.	એવ	જામી નક્કી થયેલી શકાય.	એવ	છવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ પરસ સુધી સખતકિંદ, તથા દંડ.	સેસન કેરેલ
અમર તેમ કરવાથી કોઈ બે ગુન્હો રાખસની ઉપર ગુન્હો સાબીત થાય તેના છવ હેવામાં આવે તે.	એવ	એવ	એવ	ચોત અથવા ઉપર ગુન્હા.	એવ
૧૯૫ છવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા સાત વરસની અથવા તે કરતાં વધારે કેદની શિક્ષા મળ શકે એવો ગુન્હો કોઈની ઉપર સાબીત રવાના ઇરાદાથી ખોટી શાહેદી અથવા અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવો.	એવ	એવ	એવ	ગુન્હોને મારે હાય તેવ.	એવ
૧૯૬ કોઈ ઇનસાફના કામમાં બનાવટી અથવા ખોટો જાણવો પુરાવો વાપરવો.	એવ	તેની ગતિની આપવા ન ગુન્હોને માટે જામીનકાર શકાય તેવો હાય તેવો કાય નહીં તેવો.	એવ	ખોટી શાહેદી આપવા અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવા મારે જોઈય તેવ.	મેશનકોર્ટ અથવા પ્રેસિડેન્સી મોજ રેલ અથવા રેલવાય રગનો માછરેવેલ.

૨૦૨૫ કાંઈ ગુન્હાખત ખબર આપવાની ને
ની કરજ હોય તેણે ઇરાદાથી તેખાખ
ત ખબર આપવામાં કસુર કરવી,

એજ

સંમત

એજ

એજ

૨૦૩ કાંઈ ગુન્હા થયો તેહની ખેટી ખબર
ર આપવી.

એજ

વારંટ

એજ

એજ

૨૦૪ કાંઈ લેખને પ્રગવાદખસ હાજર થતો,
અટકાવવાને તેહનો નાશ કરવો, અ
થવા તેહને સંતાડવો.

એજ

એજ

એજ

એજ

૨૦૫ કાંઈ હીવાની કે ફોજદારી મુદદામાં મધે
કાંઈ કામ કરવાસર અથવા જામીન
થવા સારૂ ખેટો વેશ લેવો.

એજ

એજ

એજ

એજ

૨૦૬ કાંઈ મીસકત, સગદાર જમ થતી અથવા
શિક્ષાના હુકમથી દંડમાં વસુલથી
અથવા હુકમનામું બજાવવામાં લેવા
થી અટકાવવા સારૂ તે મીસકત દગ
લગાવથી ખશિડની અથવા છુપાવી
નિગરે

એજ

એજ

એજ

એજ

૨૦૭ કાંઈ મીસકત સરકાર જમ થતી. શિક્ષા
ના હુકમથી દંડમાં વસુલથી, અથ
વા હુકમનામું બજાવવામાં લેવાની,
અટકાવવાસારૂ દગલગાવથી તેમીલ

એજ

એજ

એજ

એજ

તે ગુનાનો ઇનસા
દ થઈ શકતો હો
ય તે કોરટ.
૬ મહીના સુધી એમાંના ગમે તે
પ્રકારની કિંદ, અથવા દંડ, અ
થવા રજત વરગનો
ર નક્કરે.

એજ

૭ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે
પ્રકારની કિંદ, અથવા દંડ, અ
થવા બંને.

એજ

૮ મિલિયન અ ઇસન
ફેટ અથવા ૧ લા
વરગનો માછતરે
દ,

૩ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્ર
કારની કિંદ અથવા દંડ અથ
વા બંને.

એજ

એજ

એજ

એજ

૨ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે
પ્રકારની કિંદ, અથવા દંડ, અ
થવા બંને.

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

કતપર હુક નહીં છતાં શયો કરવો. અથવા તેનાં કોઇ હુક બાબત ઠગ ધરવી	એન	એન	એન	એન	એન	મેસિડેન્સી માહુરેટ અથવા પેલાવર ગનો માહુરેટ.
૨૦૮ જે રકમ લેહેણી નથી, તેને સાડ દગર બાલથી હુકમનામું થવા દેવું. અથ વા હુકમનામું પુરૂ થા પછી તે ભવા દેવું.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૨૦૯ કોઇ ઇનશાફની કોરટમાં જોડો દા કરવો.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૨૧૦ જે રકમ લેહેણી નહીં હોય તેને સાડ દગલખાલથી હુકમનામું કરાવીએક અથવા હુકમનામું પુરૂ થયા પછી ખાખવું.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
૨૧૧ મુકશાત કરવત્તિ ઇરાદથી ગુન્હાનું જો હું તહોમત મુકવું. આગર ગુન્હાનું તહોમત મુકવું હોય તે ગુન્હા દહાંત શિક્ષા નેગ, અથવા વતાં મુત્રી સમુદ્રવારની શિક્ષા નેગ અથવા ૭ વરસથી વધારે મુદતમુદ ની કેદની શિક્ષા નેગ હોય, તો. ૨૧૨ કોઇ ગુન્હેગારને ઘરમાં રાખવો. તે ને ને દહાંત શિક્ષા નેગ હોય, તો.	એન	એન	એન	એન	એન	એન
તો ગુન્હે ને છતાં મુત્રી સમુદ્રવાર ની, અથવા ૧૦ વરસમુત્રી કેદની શિક્ષા નેગ હોય, તો.	એન	એન	એન	એન	એન	એન

અગર તે ગુન્દા ૧૦ વરસમુઢી ની
પણુ ૧ વરસમુઢી કેદની સિક્કા નેગ
હાય, તે.

૨૧૩ કોઈ શખસને શિક્ષાથી બચાવવાને બ
સિક્કા વગર લેવી, તે ગુન્દા દેહાંત
શિક્ષા નેગ હોય, તે.
૧ ગુન્દા ને છવતાંમુઢી સમુદ્રપારની
અથવા ૧૦ વરસની કેદની શિક્ષા
નેગ હાય, તે.

અગર ૧૦ વરસ કરતાં ઓછી કેદની
શિક્ષા નેગ હાય, તે.

૨૧૪ કોઈ ગુન્દાગરને બચાવવાના બદલામાં
કોઈ મીલકત પાછી આપવી અથવા
બક્ષિશ આપવી, તે ગુન્દા ને દેહાં
ત શિક્ષા નેગ હોય, તે.
તે ગુન્દા ને છવતાંમુઢી સમુદ્રપારની,
અથવા ૧૦ વરસમુઢી કેદની શિક્ષા

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

૧૨ વારંટપ
કહાય નહીં.

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

ઐબ

તે ગુન્દાને માટે ઠરાવેલા પ્રાર્થના પ્રિસિડેન્સી નામકરેટ
તથા ધાણામાં ઘણી મુદત નેક
રાવી હોય તેની અવધનુ-ધંઉ
શ મુદતમુઢી કેદ, અથવા દેહ
અથવા બંને.

૭ વરસમુઢીની બેમાગન ગમે
મકારની કેદ, તથા દેહ

૩ વરસમુઢી બેમાગન ગમે તે પ્રાર્થનાકરેટ અથવા
કારની કેદ. તથા દેહ

૧ ગુન્દાને માટે ૧૨ વેલા પ્રમાણે પ્રિસિડેન્સી માલિકરેટ
ની તથા ધાણામાં ઘણી મુદત નેક
ઠરવી હોય તેની અવધનુ-ધંઉશમુ
દતમુઢી કેદ, અથવા દેહ, અ
થવા બંને.

૭ વરસમુઢી બેમાગન ગમે તે પ્રાર્થનાકરેટ
કારની કેદ, તથા દેહ.

૩ વરસ મુઢી બેમાગન ગમે તે પ્રાર્થનાકરેટ અથવા
મકારની કેદ, તથા દેહ.

[૨૫]

જોગ હોય તો.

અગર ૧૦ વરસ કરતાં જોગી કેદની શિક્ષા નોગ હોય, તો.

૨૧૫ ગુન્હાથી થજોગી મીલકત પાછી મેલ વવાં મદદ કરવાસાર કાંઈ બક્ષીશ કે પીઅનેયુન્હેગારનેપકડીનહીઆપવો તે ગુન્હેગાર કેદમાંથી નહો હોય, અથવા જો તે પકડાના હુકમ થયોહોય તે ગુન્હેગારને ઘરમાં રાખવો તે ગુન્હેગારને શિક્ષા નોગ હોય તો. જાવતાંમુઝી સમુદ્રપારની અથવા ૧૦ વરસમુઝી કેદની શિક્ષા નોગહોયતો.

અગર ૧૦ વરસ નહી પાગુ જોગર સમુઝી કેદની શિક્ષા નોગ હોય, તો.

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

જોગ

તે ગુન્હાને માટે હરાવેલા પ્રકાર પ્રેશીડેન્શી માલુમ ની તથા ઘણામાં ઘણી જે મુદત હરાવી હોય, તેની ચતુરથા ઉશ મુદતમુઝી કેદ અથવા, દંડ અથવા બંને.

૨ વરસમુઝી જોમાંના ગમે તેપ્રકારના કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને. ૩ વરસમુઝી જોમાંના ગમે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.

૩ વરસમુઝી જોમાંના ગમે તેપ્રકારની કેદ, તથા દંડ કરે અથવા ન કરે.

ગુન્હાને માટે હરાવેલા પ્રકારની પેશીડેન્શી માલુમ તથા ઘણામાં ઘણી મુદત જેહરાવી હોય તેહની જોચતુરથા ઉશ મુદતમુઝી કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

તરેટ અથવા ૧૯૫ વરગનોમારેતે. પ્રેશીડેન્શી માલુમ તરેટ અથવા ૧૯૫ વરગનો માલુમસહ રેટ અથવા જે કોરેટથી તે મુન્હાનોઈ નસાદ થઇ શકતોહોય તેકોરેટ.

મેશીન્ડેમીચ જીરાત રેટ અથવા ૧૯૫ વરગનો માલુમસહરે. સેશનકોરેટ અથવામેશીડેન્શીમાલુમસહરેટ અથવા ૧૯૫ વરગનો માલુમસહરેટ

(૨૭)

૧૫ મેકોરેટ.

૨૧૭ કાંઈ શખસને સિંધી અથવા કાંઈ મી વગર વારં વારં લક્ષને સરકાર જમ્યા બચાવવાના પકડાય નહીં	સમન	એન	એન	૧ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્રકારે પ્રિસિડેન્ટની માલિક રની કેદ અથવા ૬૬, અથવા તરેટ અથવા ૧ લાખ થવા રન વરસ ના માલિકેટ.
૨૧૮ મરકારીનો કર શખસને કોઈ કોઈ સ્થાનો અથવા કાંઈ મીલકતને સરકાર જમ્યા વા કાંઈ બીલકતને સરકાર જમ્યા વા બચાવવાના ઇરાદાથી કોઈ ખોટું ફેર અથવા લખાણ બતાવે તો.	એન	એન	એન	૩ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૬૬, અથવા ૧ લાખ થવા બને.
૨૧૯ કાંઈ ઇનશાફી મુકદ્દમા મધે પોતે કાય નાવીરૂ છે એમ જાણતો હોય એ વા હુકમ, જિપેટ વિગર કોઈ સરકારી નોતકર કરે તો.	એન	એન	એન	૩ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૬૬, અથવા ૧ લાખ થવા બને.
૨૨૦ જે શખસને અખત્યાર હોય તે શખસ હુ કાયદાથી વીરૂદ્ધ થાય છું એમ જાણતો હોય તેને ઇનશાફી થવા શા રૂકમીટ કરે અથવા કેદમાં મોકલે તો.	એન	એન	એન	૩ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬, કરે, અથવા ન કરે.
૨૨૧ જે સરકારી નોકરની કાયદા મુજબ કોઈને પકડવાની ફરજ હોય તે શરકારી નોકર તેને પકડવામાં ઇરાદાથી કુસુર કરે એને તે ગુના દહાંત શિક્ષા જોગ હોય, તો.	એન	એન	એન	૩ વરસ સુધીની એમાંના પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬ કરે, અથવા ન કરે.
અગર જીવતાં સુધી સમુદ્ર પારની અથવા ૧૦ વરસ સુધી કેદની શિક્ષા જોગ, હોય તો.	એન	એન	એન	૩ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬ કરે, અથવા ન કરે.
અમર ૧૦ વરસ કરતાં જોઈ કેદની શિક્ષા જોગ હોય, તો.	એન	એન	એન	૩ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬ કરે, અથવા ન કરે.

૨૨૨ ને શાખસની ઉપર કેઇ ઇનશારની કો રહે શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય, તે શાખસને પકડવાની જે સરકારી નો કરની ફરજ હોય, તે શાખસને પકડ વામાં ધરાદાયી કસુર કરે, અને આગ ર તેની ઉપર મોતની શિક્ષાનો હુ કમ થયો હોય, તો.	એજ	અગર જીવતાં મુઘી સમુદ્રપારની અથ વા શાસનિક દાસત્વની અથવા ર૦ વરસમુઘીના કે તેથી વધરે મુદતની સમુદ્રપારની કેદનો અથવા શાસની કે દાસત્વની અથવા કેદની શિક્ષા નો હુકમ થયો હોય, તો.	એજ
અગર ૧૦ વરસ કરતાં ઓછી કેદનીરી ક્ષાનો હુકમ થયો હોય તો અથવા યદાસરરોતે કેદમાં મોકલ્યા હોય તો.	એજ	સરકારી નોકર ગફસતથી ફોઇ કેદની નાહીશી નવાઈ, તો.	એજ
૨૨૪ કેઇ શાખસને કાયદા મુજબ પકડતા હોય વારટે ય તેમાં તેણે સામા થયું અથવા હુર પકડી શકાય કત કરવી.	એજ	૨૨૫ ઇં શાખસને કાયદા મુજબ પકડતા હોય	એજ

ય તેમાં ફોઈ બીજા શખ્ષો સામાયિકુ અથવા હરકત કરવી અથવા કાચકસર કેદમાંથી તેને છોડાવવો.

અગર તેની ઉપર છવતોસુત્રીની સમુદ્રપારની અથવા ૧૦ વરસસુત્રીની કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હાવુલેહામત હાય તો.

અગર દહાંત શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હાવુલેહામત હાય, તો.

અગર તે શખ્ષની ઉપર છવતોસુત્રીની સમુદ્રપારની શિક્ષાનો, અથવા ૧૦ વરસ સુત્રીની કે તેથી વધારે સમુદ્રપાર, શામનિક દાસત્વ, અથવા કદની શિક્ષાનો હુકમ થયો હાય, તો.

અગર એતની શિક્ષાનો હુકમ થયો હાય, તો.

સારી રોતે શાસતા બાબત જામીન આપવાને સુકયાના સખમથી કેદમાં રાખ્યું હોય ત્યાંથી નાશી જવું. અથવા નાશી જવાની કોશિશ કરવી સમુદ્રપારથી કાયદાવિયુક પાછું આવવું.

શિક્ષાની માફીની શરત તોડવી

જે

જે

જે

જે

જે

જે

વગર વારંવાર કડાય નહી

જે

જે

જે

જે

જે

જે

સમન

જામીન નહી
લઈ શકાય

જે

જે

જે

જામીન લઈ
શકાય

જામીન નહી
લઈ શકાય.

જે

જે

જે

જે

જે

જે

જે

જે

૧ વરસસુત્રીની બેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.

૭ વરસસુત્રીની બેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.

જે

છવતો સુત્રી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુત્રી બેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ
૧ વરસ સુત્રીની બેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ અથવા બંને.

જે

૧૦ વરસ સુત્રીની બેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ અથવા બંને.
છવતો સુત્રી સમુદ્રપાર, તથા દંડ, તથા સમુદ્રપાર જતાં પેદે લાં ૩ વરસ સખત કેદ.

અસલ હુકમની શિક્ષા અથવાને કોરથી અસલ અગર તે માંહી કાંઈ બોગ ગુન્હાનો ધનસાફ

૨૩૬	રાણીના શિક્ષા બનાવવાના કારણસર હોય તો, હિંદુસ્તાનમાં રહીને હિંદુસ્તાનની બાહાર કાંઈ શિક્ષા જોડો બનાવવા માં મદદગારી કરવી,	કોન	કોન	કોન	કોન	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમેશન કોરડા તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.	કોન
૨૩૭	જોડો શિક્ષા જાણી પુત્રીને આ દશ માં લાવવો અથવા આ દશમાંથી બાહાર લઈ નંવો.	કોન	કોન	કોન	કોન	૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમેશન કોરડા અથવા તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	કોન
૨૩૮	રાણીના શિક્ષા જોડો બનાવેલો જાણી પુત્રીને આ દશમાં લાવવો અથવા આ દશમાંથી બહાર લઈ જવો	કોન	કોન	કોન	કોન	૧૦ વરસ સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.	કોન
૨૩૯	જોડો શિક્ષા જોડો છે એમ તે લેખી અપત જાણીને રાખવો, તથા તેની જાને આપવો, વગેરે.	કોન	કોન	કોન	કોન	૫ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ,	કોન
૨૪૦	રાણીના કોઈ શિક્ષા બાબતે મ કરવું.	કોન	કોન	કોન	કોન	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	કોન
૨૪૧	જોડો શિક્ષાની પાસે કાંઈ શિક્ષા પે લાવે તે વખત તે એમ જાણીને નહીં હોય કે આશીકો જોડો છે, તે શિક્ષા તે માણુશો કોઈને ખરડા ખલ આપવો	કોન	કોન	કોન	કોન	૧ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ. અથવા બેટની કો મના તે જોડો શીકો કરવો હોય તેથી દસ ગણા દંડ, અથવા બંને.	કોન
૨૪૨	જોડો કોઈ શખ્સની પાસે આવતી વખતે તેણે એમ જાણુ હોય કે આ શીકો જોડો છે તે રાખસે તે	કોન	કોન	કોન	કોન	૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ,	કોન

૨૪૭ જોડો શીકો પાસે રાખવો.
 ૨૪૮ રાખીના કોઇ શીકો કાઢી રાખસની પાસે આવતી વખત તેણે અમનભૂકુ તાલ કે આ શીકો જોડો છે તે રાખ શે તે જોડો શીકો પાસે રાખવો.
 ૨૪૯ ટંક શાળમાં નોકર રહેલા માણસે કાચ દે ના કરાવેનાં વળન અથવા મેળવ (ખીચી બ્લુ) વળન અથવા મેળવ (ખીચી બ્લુ) શીકો બનાવવો.
 ૨૪૦ શીક પાકવાનાં કાંઇ હથીયાર કોઇટ કરાખાળમથી કાચદાવીરૂક લઇ જવું.
 ૨૪૧ જાલમ છુથી કાઢી શીકોનું વળન આ છું કરવું અથવા તેના મેળવ(ખીચીમાં ફેરફાર કરવો).

૨૪૭ દગતમાળથી રાણીના શિક્કાનું વનન
એ છુ કરવું અથવા તેની મેળવણી
બદલવી.
૨૪૮ કોઇ શિક્કો બીજા શીક્કાને દેખાણુ ચા
લે એવા ઇરાદાથી તે શીક્કાનું ર
પબંદસવું.
૨૪૯ રાણીના કોઇ શિક્કો બીજા શીક્કાને ઠે
ગાંણુ ચાલે એવા ઇરાદાથી તે શી
ક્કાનું બદલવું.
૨૫૦ આ શીક્કામાં ફરફાર થયલો છે એમુંબું
ણીને જરૂરીકો પાસે રાખ્યા હોય તે
બીજાને આપવો.
૨૫૧ આ શીક્કામાં ફરફાર થયલો છે એમુંબું

[illegible]

૨૬૦ કોઈ સરકારી સ્ટાંપ જિટો બનાવેલો છે એમ જાણ્યા છતાં તે ખરા દાખલ વાપરવો.
૨૬૧ સરકારને જોરવાળની હાનીકરવાના ઇરાદાથી જેપર સરકારી સ્ટાંપ હોય એવા કોઈ પદાર્થ ઉપરથી મંઈ લખાણ એ હેરી નાખવું અથવા કોઈ લેખને માટે કંઈ સ્ટાંપ વાપર્યો હોય તે સ્ટાંપ તે લેખ ઉપરથી કાઢાડી નાખવો.
૨૬૨ કોઈ સરકારી સ્ટાંપ આગળ વાપરેલો છે એમ જાણ્યા છતાં તે પાછો વાપરવો.

૨૬૩ સ્ટાંપ વાપરેલો છે એવું જીતની કાંઈ નીશાણી છોલી રાખવી.

ખાખ ૧૩ ને - માટેનાં તથા માપ સર્વથી ચુન્દા.

૨૬૪ તોળવાનું જોઈું યત્ન દગલખાણથી નગર વારડે પકડાય નહીં વાપરવું.
૨૬૫ જોઈું કાટલું અથવા માપ દગલખાણ થી વાપરવું.
૨૬૬ જોઈું કાટલા અથવા માપ દગલખાણ થી વાપરવાને પાસે રાખ્યાં.
૨૬૭ જોઈું કાટલાં અથવા માપ દગલખાણ થી વાપરવાને બનાવવા અથવા વિચવા.

૭ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.
૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.
૨ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.
૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

એન
એન
એન
એન
એન
એન
એન
એન

એન
એન
એન
એન
એન
એન
એન
એન

એન
એન
એન
એન
એન
એન
એન
એન

(૭)

૨૮૫	રવુ કે તેથી માણસની જીંદગી વી ગરે જોખ માં રહે. ગરે જોખ માં રહે.	કડાય નહીં વગર વાર ટેપ કડી શકે	જોખ	જોખ	નીકેદ અથવા ૧૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને,	કોઈ પણ માણસને રેલ
૨૮૬	આગેન અથવા શીશ્ર નવાસાગ્રાહી પ દાર્થ સખની જોખ કામ કરવું કે તેથી માણસની જીંદગી વીગરે જોખમાં રહે અથવા અથવા કુટે જોખમાં કોઈ પદાર્થ સ ખની જોખ કામ કરવું.	જોખ વગર વાર ટેપ કડાય નહીં	જોખ	જોખ	જોખ	પ્રેસિડેન્સી માણ સનેટ અથવા ૧ લા અથવા ૨ જી વ રગના માણસને
૨૮૭	તોઈ સાચું સખની જોખ કામ કરવું. તોઈ સાચું સખની જોખ કામ કરવું.	જોખ	જોખ	જોખ	જોખ	જોખ
૨૮૮	તે જીવારત તે જીવારત અથવા અથવા મત કરવાનો જોખમાં રહેક હોય તે શખન અથવા તે જીવારત જીવારત થયા માણસની જીંદગીને જીવારત થયા તો સખ હોય તે નહીં થયા હોય તો ખંદાવસ્ત કરવામાં કસુર કરે, તો	જોખ	જોખ	જોખ	જોખ	કોઈ પણ માણસને રેલ.
૨૮૯	જોખમાં રહેક હોય તે જીવારત અથવા અથવા તે કોઈ નુકસાન થાય નહીં અથવા તેથી કોઈને મોકલવા થાય નહીં જો તો જોખમાં રહેક હોય તે જીવારત કસુર કરે તો.	જોખ	જોખ	જોખ	જોખ	જોખ
૨૯૦	કોઈ લોકાપકરક કસુર કરવું. કોઈ લોકાપકરક કસુર કરવું.	જોખ	જોખ	જોખ	૨૦૦ રૂપિયાનો દંડ	જોખ
૨૯૧	અંમ કરવાની તકીદ થયાપણી અથ કાસુર કરે જોખમાં રહેક હોય તો.	જોખ	જોખ	જોખ	૬ મહીના સુધીની આરામને કિદ અથવા ૬૦, અથવા બંને.	પ્રેસિડેન્સી માણ સનેટ અથવા ૧ લા અથવા ૨ જી વર

૨૯૨	બીજા ત્રણ પુસ્તકો વગેરેનું વેચાણ વાંચે.	એજ	વારંટ	એજ	એજ	૩ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે કારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.	એજ	ગતો માણસે.
૨૯૩	૧ પાણી અથવા રૂબાડવાં સાડી બીજા ત્રણ પુસ્તક વગેરે કમખર્ચમાં રાખવું.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૯૪	૨ માં જાતે ગીતો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૯૫	૩ માર્ગોની આકૃષ્ટ રાખવી.	એજ	સમત	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૯૬	૪ માર્ગોની આકૃષ્ટ રાખવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

૧૫ મો—ધર્મ સંબંધી ગુન્હા

૨૯૭	૧ પાણી અથવા રૂબાડવાં સાડી બીજા ત્રણ પુસ્તક વગેરે કમખર્ચમાં રાખવું.	એજ	સમત	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૯૮	૨ માં જાતે ગીતો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૯૯	૩ માર્ગોની આકૃષ્ટ રાખવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૩૦૦	૪ માર્ગોની આકૃષ્ટ રાખવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

૩ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે કારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

૧ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

૧ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

૧ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને.

૧૯૮૮ વર્ષ સંબંધી કાંઈપણ શખસનું દીલદુખ વવાના પાકા ઇલાકાથી તેસાંબળે તેમ કાંઈ શબ્દ બોલવો અથવા દર્શાવનાર વો, અથવા તે દેખે તેમ કાંઈ બાજ કરવા અથવા કાંઈ વસ્તુ સુકવી.

૧૯૮૮ વર્ષ સંબંધી કાંઈપણ શખસનું દીલદુખ વવાના પાકા ઇલાકાથી તેસાંબળે તેમ કાંઈ શબ્દ બોલવો અથવા દર્શાવનાર વો, અથવા તે દેખે તેમ કાંઈ બાજ કરવા અથવા કાંઈ વસ્તુ સુકવી.

કોઈ

કોઈ

ખાંડીવાળી શાય

કોઈ

કોઈ

ખામ ૧૬ મો-માણસના શરીર સંબંધી ગુન્હે

છંદથી સંબંધી ગુન્હે

૩૦૨ પુત્ર

૩૦૩ જન્મથી પતા ગુન્હેગાર કરેલું પુત્ર
૩૦૪ પુત્રથી ઉરતા દરજ્જાનો શિક્ષણીય મનુ
વ્યવસ્થાગર નેકામથી મોત થયેલો
મોત આણેલાના ઇલાકાથી કર્યું હોયતો
અગર તે કામ મોત આણેલાના ઇ
લાકાથી નહી, પણ મોત થયેલો
સંભવે એમ જાણીને કર્યું હોયતો
અગર સતીથી મોત આણેલું.

૧૯૮૮ વર્ષ સંબંધી કાંઈપણ શખસનું દીલદુખ વવાના પાકા ઇલાકાથી તેસાંબળે તેમ કાંઈ શબ્દ બોલવો અથવા દર્શાવનાર વો, અથવા તે દેખે તેમ કાંઈ બાજ કરવા અથવા કાંઈ વસ્તુ સુકવી.

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

વારંટ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

જન્મીન નહીં માંડીવાળીન

ઇલાકાથી

કોઈ

કોઈ

જન્મીન નહીં

જન્મીન નહીં

કોઈ

મોત, છતાં મુઠી સમુદ્રપાર મિસન કોરટ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

કોઈ

શેશન કોરટ અથવા
પરેડેન્સી માલસત
કોર અથવા ૧૬૫
રગનો માલસત.
મિશન કોરટ

કોઈ

૩ વરસ મુઠીની જોમાંના ગમે
તે મકારની કંદ તથા કંદ.

(૫૫)

[illegible]

ਮੇਰੇ ਪਾਪ ਮੁਕਾਰ
ਮੇਰੇ ਪਾਪ ਮੁਕਾਰ

૩૨૭	મુલ્યુરિ મહાવ્યથા કરવી.	એજ	એજ	ગી આપિને. નાંડીવળીશ કાય.	૭ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે મકારની ફેદ તથા દંડ.	એજ	રગતો માદ સ્નેહ
૩૨૮	પાંકર શસ્ત્ર અથવા સાધનવડે બુ હિપ્તિ મહાવ્યથા કરવી.	એજ	એજ	નાંડીવાળી ન હી શકાય એજ	૭ વર્ષ સુધી સમુદ્રપાર, અથવા ૧૦ વર્ષ સુધી બેમાંના ગમે તે મકારની ફેદ, તથા દંડ,	એજ	સેશનકોર્ટ અથવા મેમીડેન્સી-ગ્રાન્ડે ટ અથવા રેલાયર ગંગો માલ્સેનેટ.
૩૨૯	અખરદસ્તીથી કાંઈ મીઠકત અથવાક્રિમ તી દસ્તાવેજ કરડાનમસાડે અથવા મીઠ ગુન્દે કરવો સેહિયથાય બુકાયદા વિરુદ્ધ જાન કરાવવા સાદે બુહુકુર મક વ્યથા કરવી.	એજ	વાંરંટ	એજ	૧૦ વર્ષ સુધી બેમાંના ગમે તે મકારની ફેદ તથા દંડ,	એજ	સેશનકોર્ટ
૩૨૯	અખરદસ્તીથી કાંઈ મીઠકત અથવાક્રિ મતી દસ્તાવેજ કરડાવવા, અથવાક્રિ મીઠ ગુન્દે કરવો સેહિયથાય વિરુદ્ધ કાયદા વિરુદ્ધ જાન કરાવવા સાદે બુ હિપ્તિ મહાવ્યથા કરવી.	એજ	એજ	એજ	૭ વર્ષ સુધી સમુદ્રપાર. અથવા ૧૦ વર્ષ સુધી બેમાંના ગમે તે મકારની ફેદ તથા દંડ	એજ	
૩૩૦	અખરદસ્તીથી કબુલિયાત કરાવવ અથ વા કાંઈ ખગર મેળવવા ફે મીલકત પાછી અપાવવા સાદે બુહિપ્તિ વ્ય થા કરવી વગેરે,	એજ	અમીન લઇ શકાય	એજ	૭ વર્ષ સુધીની બેમાંના ગમે તે મકારની ફેદ, તથા દંડ	એજ	
૩૩૧	અખરદસ્તીથી કબુલિયાત કરાવવા અથ વા કાંઈ ખંખર મેળવવા ફે મીલકત પા છી અપાવવા સાદે બુહિપ્તિ મહાવ્ય	એજ	અમીન નહી લઇ શકાય.	એજ	૧૦ વર્ષ સુધીની બેમાંના ગમે તે મકારની ફેદ તથા દંડ.	એજ	સેશનકોર્ટ

૩૩૨ કોઈ સરકારી નોકરને હરાવીને તેહને અમલ કરે તો બંધ રાખવાને બુદ્ધિ પુરવક વ્યથા કરવી.	કોઈ	કોઈ	જામીન લઈ શકાય	કોઈ	૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને	૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ, અથવા બંને
૩૩૩ કોઈ સરકારી નોકરને હરાવીને તેહને અમલ કરે તો બંધ રાખવાને બુદ્ધિ પુરવક મંજૂર થાય કરવી.	કોઈ	કોઈ	જામીન નહીં લઈ શકાય	કોઈ	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.
૩૩૪ ભારે તથા અકસ્મીક ફરોચ ઉત્પન્ન થાય તો કોઈ ઉત્પન્ન કરનાર સિવાય બીજાને વ્યથા કરવાનો ઇરાદો ન હોઈ છતાં બુદ્ધિપૂર્વક વ્યથા કરવી	કોઈ	સમન	જામીન લઈ શકાય	કોઈ	૧ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૫૦૦ રૂપિયાના દંડ, અથવા બંને.	૧ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૫૦૦ રૂપિયાના દંડ, અથવા બંને.
૩૩૫ ભારે તથા અકસ્મીક ફરોચ ઉત્પન્ન થાય તો કોઈ ઉત્પન્ન કરનાર સિવાય બીજાને વ્યથા કરવાનો ઇરાદો નહીં છતાં બુદ્ધિપૂર્વક વ્યથા કરવી.	કોઈ	કોઈ	જામીન લઈ શકાય	કોઈ	૪ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૨૦૦૦ રૂપિયાના દંડ, અથવા બંને	૪ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૨૦૦૦ રૂપિયાના દંડ, અથવા બંને
૩૩૬ જે કામથી માગુસની જાંદગી જોખમમાં આવે અથવા બીજાઓના શરીરની સલામતી જોખમમાં આવે તે કામ કરવું.	કોઈ	કોઈ	જામીન લઈ શકાય	કોઈ	૩ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૫૦૦ રૂપિયાના દંડ અથવા બંને.	૩ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૫૦૦ રૂપિયાના દંડ અથવા બંને.
૩૩૭ માગુસની જાંદગીવગરે જોખમમાં આવે તે કામ કરવી.	કોઈ	કોઈ	જામીન લઈ શકાય	કોઈ	૩ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૫૦૦ રૂપિયાના દંડ અથવા બંને.	૩ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૫૦૦ રૂપિયાના દંડ અથવા બંને.

	કોન	કોન	કોન	સાદીનુ કા મય હોયતે કોન પડવાનુ ગી આપેતો માંડીવળીશ કાય.	રૂપીયાનો દંડ અથવા બંને સાવડોનો માણસ તરેડ.
૩૩૬ માણસની છાંદની વિગરે નખમમાં આવે કુતુ કામ કરીને માહાવ્ય થા કરવી.	કોન	કોન	કોન	કોન	સ્વરસ સુધીન બેમાંના ગમેતો કારની કેદ, અથવા ૧૦૦૦ રૂપ પાનો દંડ અથવા બંને
૩૪૧ કોઈને ગેરવ્યાજબી અટકાવ કરવો.	વગરવાર ટેપ કડી રોકે.	સમત	જનમીન લઈ શકાય	માંડીવાળીશ કાય.	૧ મહિના સુધીની આસાન કે દ અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દંડ અથવા બંને.
૩૪૨ કોઈને ગેરવ્યાજબી કેદ કરવો.	કોન	કોન	કોન	કોન	૧ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧૦૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અથવા બંને.
૩૪૩ તણુ અથવા બંનેની કેદ.	કોન	કોન	કોન	માંડીવાળીનું હીશકાય.	૨ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ. તથા દંડ.
૩૪૪ સ અથવા બંનેની કેદ.	કોન	કોન	કોન	કોન	૩ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.
૩૪૫ ને શખસને છોડવાનો કુકમ સાદુ થયો બાણ્યો હોય તે શખસને ગેરવ્યાજબી કેદમાં રાખવો.	વગરવાર ટેપ કરાયતહી.	કોન	કોન	કોન	૨ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા બીજા કોઈ કસમ મુજબ ને કેદ થતી હોય તે.

૫૯૧
પ્રેસિડેન્સી માણસ
સ્વેટ અથવા ૧ લા.
અથવા બંને
રગનો માણસ
કોન

પ્રેસિડેન્સી માણસ
સ્વેટ અથવા ૧ લા.
અથવા ૨ લા વર.
ગનો માણસ
કોન

૩૪૬ છાની ગેરવ્યાજબી કેદ.

૩૪૭ જનમરહતીથી કાંઈ મિલકત કહણ વાના અથવા કાંઈ કાયદા વિરુદ્ધ કામ કરવાના કારણસર ગેરવ્યાજબી કેદ.

૩૪૮ જનમરહતીથી કુખસત કરાવવાનાં અથવા અન્ય કહણવાનાં અથવા કાંઈ મિલકત પાછી અપાવવાનાં કારણસર ગેરવ્યાજબી કેદ.

વગર વારંટ પકડી શકાય

જોઈ

જોઈ

જોઈ

૩ વરસ સુધીની બેમાંનાગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

સેક્શન ૩૦૨ ટ અથવા પ્રેસીડેન્સી માલસેનેટ અથવા ૧ લાખર ગને માલસેનેટ.

સાપરાધિ બળ તથા હુમલા બાબત.

૩૪૯ મારે કરોત્ર ઉત્પન્ન નહીં કર્યા છતાં વગર વારંટ પકડીની ઉપર સાપરાધિ બળ વાપરવું કહાય નહીં અથવા હુમલો કરવો.
૩૫૦ કોઈ સરકારી નોકરને હરાવીને તેનો અમલ કરતો બંધી રાખવાને સાપરાધિ બળ વાપરવું અથવા હુમલો કરવો.

સમન

વારંટ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

૬ મહિના સુધી બેમાંનાગમેતે પ્રકારની કેદ અથવા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને, વરસ સુધી બેમાંનાગમેતે પ્રકારની કેદ, અથવા ૬૬, અથવા બંને.

૩૫૧ કોઈ સ્ત્રીની લાજલેવાના ઇરાદાથી તેને ઉપર હુમલો અથવા સાપરાધિ બળ મારે તથા આક્રમીક કરોત્ર નહીં ઉત્પન્ન કર્યાં છતાં કોઈ શાખસને બેઆબરુ રવાના ઇરાદાથી હુમલો અથવા સાપરાધિ બળ.

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

૧૦૦

૩૫૨ કોઈ શખસે કોઈ વસ્તુ પેહરી હોય અથવા વગર વારંટ પકડી શકે

સમન

વારંટ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

૧૦૦

૩૫૩ કોઈ શખસે કોઈ વસ્તુ પેહરી હોય અથવા વગર વારંટ પકડી શકે

સમન

વારંટ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

જોઈ

૧૦૦

કોઈપણ માલસેનેટ

કરવાની કોશીય કરવામાં હુમલો, આ
થવા સાપરાંચ બળી.
૩૫૭ કોઈ શખસને ઝેરવાળી કુંદ કરવા
ની કોશીશમાં હુમલો અથવા સાપ
રાધ બળ વાપરવું
૩૫૮ કોઈએ ભારે તથા આકરમીક કરોચ ઉ
ત્પન્ન કરવા પરથી તેની ઉપર હુમલો
કરવો અથવા સાપરાંચ બળવાપરવું

ઝોન

ઝોન

જમીનનહી
સહશકાય.

ઝોન

ઝોન

૧ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે
તે પ્રકારની કુંદ અથવા ૧૦૦૦
રૂપીયાનો દંડ, અથવા બંને.
૧ મહીના સુધીની આરાનકુંદ
અથવા ૨૦૦ રૂપીયાનો દંડ,
અથવા બંને.

સમત

ઝોન

માહિવાળીશ
કાય.

ઝોન

મનુષ્યહરણ, મનુષ્યનયન, ગુમાંમી તથા કેડ બાખત

૩૬૩ મનુષ્ય હરણ.

વગરવાર ટેપ
કહી શકે

વારટ

જમીનનહી
સહ શકાય

નાંડીવાળીન
હી શકાય

૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
પ્રકારની કુંદ તથા દંડ.
પરેસી કેન્ડેશીમાં
સતરેટ અથવા ૧
લા વરગનો મા
છસતરેટ.
મેસનકોરટ

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

છવતાંસુધી સમુદ્રપાર, અથવા
૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
પ્રકારની કુંદ તથા દંડ
૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
પ્રકારની કુંદ, તથા દંડ,

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
કારની કુંદ, તથા દંડ,

ઝોન

ઝોન

ઝોન

ઝોન

સેશનકોરટ

ઝોન

૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
કારની કુંદ, તથા દંડ,

ગુંહરણ અથવા નયન કરકુ.

[illegible]

અગ્રાદ્વાર સંલેગ વિશે.

કુલ	મજાદાર સભાગ.	વગરવારેખ કડાયનહી	વારંટ	જામીન નહી લઈ શકાય	માંડીવાળીન હી શકાય	જીવતાંસુત્રી સમુદ્રપારઅથવા૧૦સેશનકોરટ વરસમુત્રી જોમાંના ગમે તે પ્ર કારની કેદ તથા દંડ.	એન
		મુદ્રિકમ વિરુદ્ધ ગેન્ડા પાખત.	એન	એન	એ ન		એન
	કુલમુદ્રિકમ વિરુદ્ધ ગેન્ડા,	એન	એન	એન			એન

આખ ૧૭મો—મિલકત વિરુદ્ધ ગુન્હાબાખત.

ચોરી વિશે.

કુલદ ચોરી.	વગરવાર ટેપ કહી શકે	વારંટ	જામીન નહીં સહ શકાય	જામીન નહીં માંડીવાળીના સહ શકાય	૩ વરસ સુધીની જામાનાગમે તે પ્રકોષ પાણુ માં સતરેટ કારની કેદ અથવા ૬૬. અથવા બંને
કુલદ કોઈ ઇમારત તંબુ અથવા વાંહાંજીમાં ચોરી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
કુલદ શાકના કખખ માં હિલી મીલકતની મેહ તા અથવા ચાકરે ચોરી કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
કુલદ ચોરી કરવામાં અથવા ચોરી કર્યા પછી નાહાંશી જવામાં, અથવા ચોરી થી મળેલી મીલકત પાસે રાખવામાં રૂ, ચીત વ્યથા, અથવા અટકાવ કરવાની, અથવા મોત, વ્યથા, કે અટકાવના ભય ઉત્પન્ન કરવાની તથા ચોરી રીતે પાછી ચોરી કરવી,	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
					૧૦. વરસ સુધી સખત કેદ તથા ૬૬ સેશન કેરટ

(૫૨)

જામગીરી કહડાવવા બાખત.

કુલદ જામગીરી કહડાવવું.	વગરવાર ટેપ કહાવ નહીં	વારંટ	જામીન સહ માંડીવાળીના સહ શકાય	૩ વરસ સુધીની જામાના ગમે તે, સેશન કેરટ અથવા પ્રકારની કેદ, અથવા ૬૬, અથવા બંને	પરેસી ડેન્સી માં સતરેટ અથવા ૧ સા અથવા બીજા વરગનો મ. છરેટ

૩૮૫	જબરાઈથી કહડાવવાનો ગુન્હો કરવામાં રૂ કોઈ રાખસને તુકશાનોભયઉત્પન્ન કરવોઅથવાતેમકરવાનીકોશીષકરવી.	એન	એન	એન	૨ મહીનાસુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા દંડ, અથવા બને.	એન
૩૮૬	મોત અથવા મહોવ્યથાનો ભય કોઈ રાખસને પામડીને જબરાઈથી કહડા વવાનો ગુન્હો કરવો.	એન	જમીનનહી લઈ શકાય	એન	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	એન
૩૮૭	જબરાઈથી કહડાવવાનો ગુન્હો કરવા સારૂ કોઈ રાખસને મોત અથવા મ હોવ્યથાનો ભય ઉત્પન્ન કરવો અથ વા તેમ કરવાની કોશીસ કરવી.	એન	એન	એન	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ તથા દંડ.	એન
૩૮૮	મોત અથવા જીવતાંમુંની સમુદ્રપારઅ થવા ૧૦વરસની કેદની શિક્ષાથપશ કે એવા ગુન્હાનું તહેામત મુકવાનોહ ર દખાડીને જબરાઈથી કહડાવવા નો ગુન્હો કરવો.	એન	એન	એન	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	એન
	અગર શ્રદ્ધિક્રમ વિરૂદ્ધ ગુન્હાનો હર દખાડયો હોય તો.	એન	એન	એન	જીવતાંમુંની સુદ્રપાર	એન
૩૮૯	જબરાઈથી કહડાવવાનો ગુન્હો કરવા સારૂ મોત અથવા જીવતાંમુંની સમુદ્ર પાર અથવા ૧૦વરસની કેદનીશીક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હાનું તહેામત મુક વવાનો કોઈ રાખસને હર દખ ડવો.	એન	એન	એન	૧૦વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ	એન
	અગર તે શ્રદ્ધિક્રમ વિરૂદ્ધ ગુન્હોહો યતો.	એન	એન	એન	જીવતાંમુંની સમુદ્રપાર	એન

અપહરણુ.	ગરવારહે કહી શકે	વારંદ	જાત નો નહીં સર્થ શકાય	માંડીવાળીની હી શકાય	૧૦ વરસ સુધીની સખત કેદ, તથા સિડેનશી માલસ તરેટ અથવા ૧ લા વરખનો માલ સ્વેદ.
૩૬૨	અપહરણુ.	અગર સુરજ આથિઆપછી તથા સુરજ કિંગમાં પહેલાં કોણ ધોરી રસ્તા ઉ પર કચુ હોય, તો.	એજ	એજ	૧૪ વરસ સુધીની સખત કેદ, ત થા ૬૬.
૩૬૩	અપહરણુ કરવાની કોશીસ.	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની સખત કેદ, ત થા ૬૬.
૩૬૪	અપહરણુ કરવામાં અથવા અપહરણુ ની કોશીસમાં બુલ્ડિ પ્રવેશ વ્યથા કરવી, અથવા અપહરણુ કરવામાં સામો સરેહુ ડાકાઈટી.	એજ	એજ	એજ	અવતાં સુધી સમુદ્ર પાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી સખત કેદ, ત થા ૬૬.
૩૬૫	ડાકાઈટીમાં ખુન	એજ	એજ	એજ	એજ
૩૬૬	ખુન અથવા મહાવ્યથા કરવાની કોશીસ સની સાથે અપહરણુ અથવા ડાકાઈટી.	એજ	એજ	એજ	એજ
૩૬૭	ખોઈ ભય કરે શસ્ત્ર દ્વારાણુ કરચુ હોય તે વખતે અપહરણુ અથવા ડાકા ઈટી કરવાની કોશીસ.	એજ	એજ	એજ	એજ
૩૬૮	ડાકાઈટી કરવાની તથા કરવી. ૪૦૦૦ સેર ડાકાઈટી કરવાના કારણુ સરકાર કદા મળેલી શખશાની ટોળી મોકલિયું.	એજ	એજ	એજ	એજ

૪૦૧ ક્રમેશ ચોરીકરવાના કારણસર કોઈકા
મેળેલા શખસોની ભટકતી ટોપી
માં હેલું.

૪૦૨ કાકાઈટી કરવાના કારણસર મળેલા પ
ચ અથવા વધારે શખસોનાં હેલું.

૪૦૩ બદલાનતથી જગમ મોલકતને જો
ટો ઉપયોગ કરવો અથવા તે પોતા
ને કામે લગાડવી.

૪૦૪ કોઈ શખસ મરીજાય તે વખતે તેની
પાસે જે મોલકત હોય અને જે તેના
વારસના કબજામાં આવી નથી કો
મ જાણવામાં હોય તે મોલકતના જ
દયાનતથી જોટો ઉપયોગ.

અગર તે મરનારની નોકરીમાં કોઈકે
રેતો અથવા બીજા શખસ હોય તે
ઉપટો ગુન્હો કરે, તે.

૪૦૫ સાપરાધ વિશ્વાસઘાત.

વગર વારંટ
પકડી શકે

૪૦૭ ભારવાહક કંકાવાળા વગેરેએ સાધારણ
વિશ્વાસઘાત કરવો.

૭ વરસ સખત કેદ તથા દંડ.

એજ

એજ

એજ

મીલકતના સાપરાધ જોટો ઉપયોગ વિશે

જન મીન લઈ નાહી શકાય
હી શકાય

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ,
૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

(૪૮)

સાપરાધ વિશ્વાસઘાત વિશે.

જન મીન લઈ નાહી શકાય
હી શકાય

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

એજ

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે
મકારની કેદ તથા દંડ, અથવા
એજ.

૪૦૮ કોઈ મહેતા અથવા વ્યાકરે સામાધિવ સ્વાસઘાત કરવો.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ગતો માછરેત્રેટ. મેશન કોન્ટે. પ્રે મિડેનશી માછસ તરેટઅથવા ૧.૨ વ રખનો માછરેત્રેટ મેશનકોન્ટ અથવ પરેશીડેન્શી માછ સતરેટઅથવા ૧૬૫ વર્ગતો માછરેત્રેટ
૪૦૯ કોઈ સરખારી નોકરે, અથવા શારાફે. વેપારીએ, કે વ્યાડીયાએ સામાધિ વિસ્વાસઘાત કરવો, વગરે.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	ઝોન	અવતાંમુઘી સમુદ્રપારઅથવા ૧૦ વરસમુઘી બેમાંના બંને તે મ કારની કેદ તથા દંડ.

ચોરીની મીસકત લેવા બાબત.

૪૧૧ ચોરીની મીસકત ચોરીની બાણીત બદ્ધાનતથી લેવી.	ગરવારે કડી શકે	વારંટ	જામાનનહી માંડીવાળીન લઈ શકાય હી શકાય	૩ વરસમુઘી બેમાંના ગમેતે પ્રકારના ૫૬, અથવા ૬૩, અ થા બંને	ગિશનકો.રટ અથવા પ્રેમીડેન્શી માછરેત્રે ટઅથવા ૧૬૫ અ થવા રજતવરગતો માછરેત્રેટ. વસન કોરટ
૪૧૨ આ હામઘટી કરતાં મજેલી મિસક ત છે એમ જાણીત તે ચોરીની મિસકત બદ્ધ નતથી લેવી.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	જીવતાંમુઘી સમુદ્રપાર અથવ ૧૦ વરસમુઘી સજત કેદ. થા દંડ.	ઝોન
૪૧૩ નિસ્ચયોરીની મિસકતનો ધંધો કરવો.	ઝોન	ઝોન	ઝોન	જીવતાંમુઘી સમુદ્રપાર અથવ ૧૦ વરસમુઘી બેમાંના ગમેતે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	ઝોન
૪૧૪ ચોરીની મિસકત બાણીત તે સંતાડ માં અથવા વગે કરવામાં મદદકરવી	ઝોન	ઝોન	ઝોન	૩ વરસ મુઘીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા દંડ. અથવા બંને.	મિસનકોરટ અથવા પ્રેમિડેન્શી માછ રેત્રેટ અથવા ૧૬૫ અથવા રજત વર ગતો માછરેત્રેટ.

ડગાઇ નિયો.

ડગાઇ.	વગરવારટેપ કડાય નહી	વારટ	જામીન લઈ માંડીવાળીની શકાય	જામીન લઈ માંડીવાળીની ૧ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.
૪૧૭	જેદનો સામ જાગવાની કાયદાથી કે પ્રાયદસર કરારથી ને શખશની કે રજ હોય તે શખસે ડગાઈ કરવી.	જોઈ	જોઈ	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.
૪૧૮	વેથ લઈને ડગાઈ કરવી.	જોઈ	જોઈ	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.
૪૧૯	ડગાઈ કરીને બદલાનથી કાંઈ મીસા ત અપાવવી, અથવા કાંઈ કીમતી દ સ્તાબેજ ફેરવાવવો અથવા તેનોના રા કરાવવો.	જોઈ	જોઈ	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.

ડગાના ખતો તથા મિલકતની વ્યવસ્થા બાબત,

ડગાના ખતો તથા મિલકતની વ્યવસ્થા બાબત,	વગરવારટેપ કડાય નહી	વારટ	જામીન લઈ માંડીવાળીની શકાય	જામીન લઈ માંડીવાળીની ૧ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.
૪૨૧ માગનારાઓમાં વહેંચાણ થતી અટકવગર વારટેપ કાવવાને માટે કાંઈ ગીલકતનુ રાખુ' ડગાસાણથી ખરોડનું અથવા છુપાવવુ. વગેરે.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.
૪૨૨ કોઈનુ કાંઈ લેહેણું કે માગણું હોય તે પેલાના માગનારાઓને મળતું તે માણસે બદલાનથી અથવા દ ગણનાછથી અટકાવવું.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.
૪૨૩ કોઈના નામની કાંઈ ગીલકત કરીઆ પનાના નેખતમાં કીમતના છદ્દમાં ટો લખ્યો હોય એવા ખતપર બદલા નહી કે ડગાસાણથી સહી કરવી.	જોઈ	જોઈ	જોઈ	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.	૩ વરસસુધીની બેમાંના ગમે તેમિ. મા. અથવા ૧૬૫ મકારની કેદ, તથા ૬૭ અથવા બને.

૪૦	ગેતાની કે પારકી કાંઈ સીસકતનુ બં દયાનતથી અથવા - દગલખાડીય મશેડવું કે છુપાવણુ અથવા તેમને નામા મદદ કરવી, અથવા ખરૂંસે જુ કે હાયો બદલ્યાનતથી મુની નહીં અગાડ.	અન	એન	એન	એન	એન
૪૧	બિગાહકરીને પં રૂપીયાની અથ- વધારે નુશાની કરતી.	એન	વારટે	એન	એન	એન
૪૨	૧૦ રૂપીયાની કે તેથી વધારે કીમત ના કોઈ જ્વનવસ્તુને મારા નાખો અથવા ફેફરાફટ. અથવા લગકુલ જુ મગીને કે નિરૂપયોગી કરાનબિ ગાડ કરવો.	એન	એન	એન	એન	એન
૪૩	૪૫૬ કાંઈપણ ધર્મીસકતના હાથી. કુટ મોડે વિગરેને અથવા ૫૦૦ કે વધારે રૂપી યાની કીમતના કાંઈ જ્વનવસ્તુને ૧૧ મા આપડ રને મારી નાંખાને અથવા ૭૫૦ ની રૂંથી પ્રમ દ્યુને અથવા લંગડક લઉં કરાન કીન જુઓ	એન	એન	એન	એન	એન

૪૩૭	દોષી અગ્નિવડે અથવા વાન સાથે કુદે એવા પદાર્થ વડેબી ગાડ કરવો.	એજ	એજ	સહ શકાય	એજ	૧૦ વરશ સુધીની એમાંના ગે તે પ્રકારની કુદ, અથવા ૬	એજ
૪૩૮	તુતકેળા વાંડાણુનો અથવા ૨૦ ટન ના લારના વાંડાણુનો નાશ કરવાના ઈન્દ્રાથી અથવા તેમાં વાંડાણુનેજી ખમ ભરેલુ કરવાના ઈન્દ્રાથી બી ગાડ કરવો.	એજ	એજ	એજ	એજ	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર, અથવા ૧૦ વરસ સુધી એમાંના ગમે કુદ, તથા ૬૬.	એજ સેશન કોર્ટ
૪૩૯	છેલ્લી કલમનાં બચાન કરેલો બિગાડ અગ્નિવડે અથવા અત્રાન સાથે કુદે એવા કાંઈ પદાર્થ કુદે કરવો હાય તો.	એજ	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધીની એમાંના ગમે કારની કુદ, તથા ૬૬.	એજ
૪૪૦	જુને કીનારા પર ચડાવી દેલુ. મોત અથવા વ્યથા કરવાની તકવારી કરીને બિગાડ કુવો વગેરે.	એજ	એજ	એજ	એજ	૫ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કુદ, તથા ૬૬.	એજ

સાપરાન પ્રવેશ.

૪૪૭	સાપરાન પ્રવેશ.	વગર વારડે પ કડી શકે	સમત	જામીન સહ માંડીવાળીની શકાય.	જામીન સહ માંડીવાળીની કાય	૧ મહીના સુધીની એમાંના ગમે કોઈપણ ગાજરેતે.	એજ
૪૪૮	ગ્રહ-પ્રવેશ.	એજ	વારંટ	એજ	એજ	તે પ્રકારની કુદ અથવા ૫૦૦ રૂપીયા ને ૬૬, અથવા બંને. ૧ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કુદ, અથવા ૧૦૦૦ રૂપી ચારો ૬૬ અથવા બંને	એજ
૪૪૯	મોતની શિક્ષા થઈ શકે એવા કોઈ ગુનેહ કરવા સારૂ ગ્રહ પ્રવેશ કરવો.	એજ	એજ	જામીન નહીં માંડીવાળીની સહ શકાય	જામીન નહીં માંડીવાળીની સહ શકાય	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ સેશન કોર્ટ વરસ સુધી સખત કુદ તથા ૬૬.	એજ
૪૫૦	જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે એવા કોઈ ગુનેહ કરવા સારૂ ગ્રહ પ્રવેશ કરવો.	એજ	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરશ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કુદ તથા ૬૬	એજ

૪૫૫ કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવો ફાઇ ગુ
નહો કરવાસારે અહ પ્રવેશ કરવો.
અગર તે ગુન્હો ચોરીના હોય તો.

૪૫૬ જ્યથા અથવા હુમલો વગેરે કરવાની
તથાચારી કરયા પછી ગ્રહ પ્રવેશકરવો.
ગ્રહ ગ્રહ પ્રવેશ કરવો, અથવા ઘર
ફાડવું.

૪૫૭ કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય એવો ફાઇ
ગુન્હો કરવાસારે ગુપ્ત ગ્રહ પ્રવેશ
કરવો અથવા ઘર ફાડવું.

અગર તે ગુન્હો ચોરીના હોય તો.

૪૫૮ જ્યથા અથવા હુમલો વગેરે કરવાની
તથાચારી કરીને ગુપ્ત ગ્રહ પ્રવેશ કર
વો અથવા ઘર ફાડવું.

૪૫૯ રાતે ગુપ્ત ગ્રહ પ્રવેશ કરવો અથવા
ઘર ફાડવું.

૪૬૦ કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય એવો ગુ
નહો કરવાસારે રાતોગ્રહ પ્રવેશ કર
વો અથવા ઘર ફાડવું.
અગર તે ગુન્હો ચોરીના હોય તો.

અમીન લાઈ

રાકાય
અમીનનકી
લઈશાકાય

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

અમીનનકી

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

એન

૨ વરસસુધીની એમાંના ગમે તે કોઈપણ માલસતરેટ
પ્રકારની કેદ તથા દંડ,
૭ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે સેં કોં પ્રેં માં
પ્રકારની કેદ તથા દંડ.
અથવા ૧ લા અથવા
૨ જા ૧૦ માં
એન

૨ વરસસુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકાર
ની કેદ, અથવા દંડ,
પ્રેં માં અથવા ૧
લા અથવા ૨ જા
૧૦ માં
એન

૩ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે
પ્રકારની કેદ તથા દંડ
સેસન કોર્ટ પરેસી
નકી માલસતરેટ
અથવા ૧ લા અથવા ૧
૨ જા વરગતો મા
લસતરેટ.
એન

૧૦ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે
પ્રકારની કેદ તથા દંડ
એન

૩ વરસસુધી એમાંના ગમે તે પ્રકાર
ની કેદ તથા દંડ
સેં કોં પ્રેં માં
અથવા ૧ લા ૧૦
માલસતરેટ.
સેં કોં પરેસી કેસી
માં લસતરેટ અથવા
૧ લા અથવા ૨
જા ૧૦ માં
એન

૫ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે
પ્રકારની કેદ, તથા દંડ.
એન

૧૪ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે
એન

૪૯૪ ધરણીથી ઓટી મોકલાર પતરૂ વિગરે
ખનાવવું અથવા તેવા ધરાણીથી કમ
ભ માં રાખવું.
૪૯૫ મોઈ લેખ જો રાખનાવેલા છે એવું બાણી
ને તે ખરાદાખત વાપરવાના ધરાદા
થી કમ ભમાં રાખવો અગર તે દસ્તા
વેળ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની
૪૬૬ ની કસમમાં કહેલા કોઈ અ
કાર માંના હોય તો.
તે અગર કીમતી દસ્તાવેજ અથવા
વિસ હોય તો.

૪૯૬ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૬૭
મી કસમમાં લખેલા પ્રકારના લેખો
નું ખગપણ દખાડવાસાટે વપરાતી
હોય એવી કોઈ સુદ્રા અથવા નીશા
ણી ઓટી ખનાવવી અથવા ઓ
ટીની શાણી રસો પદાર્થ કમ ભમાં રાખવો
૪૯૭ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૬૭
મી કસમમાં લખેલા પ્રકારથી સુદ્રા
પ્રકારના લેખનું ખરાપણ દખાડ
વાસાટે વપરાતો હોય એવી કોઈ સુદ્રા
અથવા નીશાણી ઓટી ખનાવવી અથવા
જો ટી નીશાણી કરેલા પદાર્થ કમ
ભમાં રાખવો.

૪૯૮ કોઈ વીસને દગલખાઈથી છુપાવવું એ
ફરી નામનું અથવા તેનાં નાશકરવો
અથવા તેમ કરવાની ફારીશ કરવી.

કોબ

કોબ

કોબ

કોબ

કોબ

કોબ

અબ

કોબ

બકો

કોબ

જીવતાં મુઠી સમુદ્રપાર અથવા
૭ વસમુઠી બમાંના ગમે તે
મકારની કુંદ તથા ૬૬

કોબ

અબ

કોબ

કોબ

કોબ

અબ

કોબ

કોબ

કોબ

કોબ

૭ વસમુઠીની બમાંના ગમે તે
કારની કુંદ તથા ૬૬.

કોબ

કોબ

કોબ

જેબ

કોબ

જીવતાં મુઠી સમુદ્રપાર, અથવા
૭ વસમુઠી બમાંના ગમે તે
મકારની કુંદ તથા ૬૬.

કોબ

[illegible]

૪૮૮ નુકરણ કરવાના ઇરાદાથી કંઈ મીઠાઈ ની નાંચણી કાઢાડી નાંખી, અથવા તેનેનાશકથી અથવા તે બગાડી	એજ	એજ	એજ	૧ વસમુખીની બેમાંના ગમે તેમો માં અથવા મકાઈની કુંદ, અથવા ૬૬ અથવા ૧ લા અથવા થવા બને.	૨ જ ૧૦ માં
૪૮૯ તરી અથવા પુસ્તીનારસ્તાના સુસાઈરી બનિકી કરવાનો અથવા કુંદશાખસ કું મોલકતને કેમાં લઇ જવાનો કરવા પ્રતિ અથવા છતાં તે કરાર સુખખ કુંદ પુરવક નહીં ચાલકુ.	એજ	સમન	જાનીન લાઈ ગાડીવાળીર	મહાના સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રેસિડેન્સી માં પ્રદાન કુંદ, અથવા ૧૦૦૩ સેટે અથવા ૧ લા રીયાનો ૬૬ અથવા બને.	૨ જ ૧૦ માં
૪૯૦ અથવા કાંડપણ, અથવા રેઅનસ અથવા લાચાર હોય તેવા શાખસીના ખીદમત કરવા તથા તેઓના હાજતો પ્રતિ પાડવાનો કરાર કરીને અથવા છતાં કુંદ પુરવક તે ચાકરી છોડવી અથવા કામ કરવાની ના કરવા મુદર મુદતસુધી કંઈ ફર જગીરવા કરી કરવાનો કરાર કર્યો હોય અને તે જગીર પર જાન ખરચે ચાકરને લઈ અથવા તેમ કરારથી અથવા છતાં કુંદ પુરવક તે ચાકરી છોડવી અથવા કામ કરવાની ના કરવી.	એજ	એજ	એજ	મહીનામુદી બેમાંના ગમે તે પ્રદાની કુંદ, અથવા ૨૦૦ રીયાનો ૬૬, અથવા બને	એજ
૪૯૧ મુદર મુદતસુધી કંઈ ફર જગીરવા કરી કરવાનો કરાર કર્યો હોય અને તે જગીર પર જાન ખરચે ચાકરને લઈ અથવા તેમ કરારથી અથવા છતાં કુંદ પુરવક તે ચાકરી છોડવી અથવા કામ કરવાની ના કરવી.	એજ	એજ	એજ	મહીનામુદી બેમાંના ગમે તે પ્રદાની કુંદ, અથવા ૨૦૦ રીયાનો ૬૬, અથવા બને	એજ

ਅੰ. ੨੦ — ੬੩੨੨ ਮੰਡੀ ਰੋਡ.

જે પ્રેરેપતીમાંથી જ સ્થાના ગાયદા મુજબ બાલકન ઘણાં નમી ન પ્રવે ન સ્થા ને કાયદા મુજબ હવત રૂપેસા કપડ થી વિશ્વાસ કસાઈને તેનાં કાઠે દ પતી ભાવે રહેલુ.	ગંગાવર ટપ કસાય નહી	વારંદ	મનીનનહી સીવાળીન સર્ક શકાય હી શકાય કારનાં ક્રેદ, તથા દહ.	વાનસકુલમ બિમાન ગતે પ્રસેસન કોરડ
---	-----------------------	-------	---	---------------------------------

અધિશિષ્ટ ૩ જી

જાણનાં માણસતરેટના સાધારણ અખત્યાર,

૧—ત્રીજા વરગના માણસતરેટના સાધારણ અખત્યાર.

(૧) યુન્હેગારને પકડવાનો અથવા પોતાની સમક્ષ પકડવાનું ફરમાવવાનો અખત્યાર, કલમ ૬૫ મી.

(૨) વારંટ ઉપર શેરો લખવાનો અખત્યાર, અથવા વારંટની રૂએ પકડેલા કોઈ તેહોમતવાળા શખસને ખસેડવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૮૩ મી. ૮૪ મી, તથા ૮૬ મી.

(૩) પોતાની આગળ ન્યાયાધીકારની રૂએ આવેલાં કામોમાં જાહેરનામાં કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૮૭ મી.

(૪) પોતાની આગળ ન્યાયાધીકારની રૂએ આવેલાં કામોમાં મીલકત જસ કરીને વેચવાનો અખત્યાર, કલમ ૮૮ મી.

(૫) જસ કરેલી મીલકત પાછી આપવાનો અધિકાર, કલમ ૮૯ મી.

(૬) ઝાડો લેવાનું વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૬ મી,

(૭) ઝાડો પોતાનાં વારંટ ઉપર શેરો કરવાનો, તથા જડેલી વસ્તુ આપવાનો હુકમ કરવાનો, અખત્યાર, કલમ ૯૯ મી.

(૮) પોલીસની તપાસ ચાલતી હોય તે વખતે કબુલાતો અથવા મનકુરો લખી દેવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૬૬ મી.

(૯) પોલીસની તપાસ ચાલતી હોય તે વખતે કોઈ શખસને અટકાવી રાખવાનો અધિકાર આપવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૬૭ મી.

(૧૦) તેહોમતવાળા શખસ કોર્ટમાં માલુમ પડે તને અટકાવી રાખવાનો અખત્યાર, કલમ ૩૫૧ મી,

(૧૧) શકવાળી મીલકત બગડી જાય એવી હોય તેને વેચવાનો અખત્યાર, કલમ ૫૫૨ મી.

૨—બીજા વરગના માણસતરેટના સાધારણ અખત્યાર.

(૧) ત્રીજા વરગના માણસતરેટના સાધારણ અખત્યાર.

(૨) જે મુકદ્દમામાં તે માણસતરેટને ઇનસાફ કરવાની અથવા ઇનસાફ થવા માટે કમીટ કરવાની હુકમ હોય તે મુકદ્દમામાં યુન્હાની તપાસ કરવાનો પોલીસને હુકમ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૫૫ મી.

૩—પેહેલા વરગના માણસતરેટના સાધારણ અખત્યાર.

(૧) બીજા વરગના માણસતરેટના સાધારણ અખત્યાર.

(૨) કોઈ બોક્ષી ચાલતી હોય તે પ્રસંગે શીવાય બીજે પ્રસંગે ઝાડો લેવાનાં વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૮ મી.

[૩] જોગ્યજખી રીતે કેદ કરેલા શખસના શોધ કરવા માટે ઝાડો લેવાનું વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર કલમ ૧૦૦ મી.

(૪) મુજેહ રાખના બાબત તારણ માગવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૦૭ મી.

(૫) સારી રીતે ચાલવા બાબત તારણ માગવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૦૮ મી,

(૬) કબજાનાં કામોમાં હુકમો વીગેરે કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૪૫ મી, ૧૪૬ મી. તથા ૧૪૭ મી;

(૭) ઇનસાફ થવા માટે કમીટ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૨૦૬ કી;

- (૮) ફરીયાદી ન હોય ત્યારે કામ બંધ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૨૪૯ મી;
- (૯) ગુન્હાનો અખત હુકમો કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૮૮ મી તથા ૪૮૯ મી;
- ક—પેટા પુકડી માછસતરેટના સાધારણ અખત્યાર;
- (૧) પેટેલા વરગના માછસતરેટના સાધારણ અખત્યાર;
- (૨) જાનીનદારના નામનાં વારટ લખવાનો અખત્યાર, કલમ ૭૮ મી;
- (૩) સ્થાનિક અપકારક કૃત્યો સંબંધી હુકમો કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૭૩ મી
- (૪) અપકારક કૃત્ય ફરીયાદી કરવાની મના કરવા બાબતના હુકમ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૪૩ મી;
- (૫) ૧૪૬ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખત્યાર,
- (૬) તજવીજી કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૭૪ મી;
- (૭) સ્થાનિક હુકમત માંદેના જે શખસે તે હુકમતની બાહાર કાંઈ ગુન્હો કર્યો હોય તે શખસને માટે પ્રોસેસ કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૮૬ મી;
- (૮) ફરીયાદી દાખલ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી.
- (૯) પોલીસના રીપોર્ટો લેવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી;
- (૧૦) ફરીયાદ વગર મુદ્દમા દાખલ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી;
- (૧૧) તાબા માંદેના માછસતરેટની પાસે મુદ્દમા એકલવાનો અખત્યાર કલમ ૧૯૨
- (૧૨) તાબા માંદેના માછસતરેટ લખી લીધેલાં કામ ઉપરથી શીક્ષાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૩૪૯ મી.
- (૧૩) ફલાણી મીલકત ચોરી વીગેરેની જે એવું જેવામાં આવ્યું હોય અથવા એવા શક આવ્યો હોય તે મિલકત વેચવાનો અખત્યાર, કલમ ૫૨૪ મી;
- (૧૪) અપીલો શીવાય બીજા મુદ્દમા લઈ લેવાનો, તથા તેઓનો ઇનસાફ કરવાનો અથવા ઇનસાફ થવા માટે બીજા પાસે મોકલવાનો અખત્યાર, કલમ ૫૨૮;
- પ—જિલ્લા માછસતરેટના સાધારણ અખત્યાર;
- (૧) પેટેલા વરગનો માછસતરેટ હોય એવા પેટાપુકડી માછસતરેટના સાધારણ અખત્યાર;
- (૨) ટપાલખાતાના અથવા તારખાતાના અધીકારીઓના કબજામાંના દસ્તાવેજ માટે જાહેર લેવાનાં વારટો કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૬ મી;
- (૩) સારી રીતે ચાલવાને અથવા સુસેફ રાખવાને બાંધી લીધેલા શખસોને છુટા કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૨૪ મી.
- (૪) સુસેફ રાખવા બાબતનું ખત રદ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૨૫ મી.
- [૫] સક્ષેપ રીતે ઇનસાફ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૨૬૦ મી;
- (૬) ફેટલાએક મુદ્દમામાં ગુન્હાની સાબિતીના ઠરાવરદકરવાનો અખત્યાર કલમ ૩૫૦ મી
- (૭) સારી રીતે ચાલવા બાબતનું તારણ આગવા બાબતના હુકમ ઉપર અપીલ સાંભળવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૦૬ મી;
- [૮], ૨ જ તથા ૩ જ વરગના માછસતરેટને ગુન્હાની સાબિતીના જે ઠરાવ કર્યા હોય તે ઉપરથી ફરેલી અપીલો સાંભળવાનો અથવા બીજા પાસે મોકલવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૦૭ મી;
- (૯) ચમતેનાં નામનું ફરાર મંગાવવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૩૫ મી;
- (૧૦) ૫૧૪ મી કલમ પ્રમાણે ફરેલા હુકમ સુતારવાનો અખત્યાર, કલમ ૫૧૫ મી;

પરિશિષ્ટ ૪ થી:

છાંદાનાં માહિતેગત ને બસતી અખત્યાર આપી શકાયતે.

સ્થાનિક સ
રકારથી.

પહેલા વર્ગના
માહિતેગત
ને અધીકાર
આપી શકા
તે.

છલા 'મ'
છસ્તેથી

૧. સારી રીતે ચાલવા બાબતનું તારણ માગવાનો અખત્યાર કલમ ૧૧૦ મી.
૨. સ્થાનિક અપકારક કૃત્યો સંબંધી હુકમો કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૩૩ મી.
૩. અપકારક કૃત્ય ફરીથી કરવાની મના કરવા બાબતના હુકમ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૪૩ મી.
૪. ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખત્યાર.
૫. તબવીજી કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૭૪ મી.
૬. સ્થાનિક હુકમત માલિકના ને રાખશે સ્થાનિક હુકમતની બા હાર કાંઈ રુન્ટો કર્યો હોય તે રાખસને મારે પ્રાસેસ કા હકવાનો અખત્યાર કલમ ૧૮૬ મી.
૭. ફરીયાદ ઉપરથી ગુન્હા સાબિતવાનો અખત્યાર કલમ ૧૯૧ મી.
૮. પોલીસના રીપોર્ટ ઉપરથી ગુન્હા સાબિતવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી.
૯. ખખર ઉપરથી ગુન્હા સાબિતવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી.
૧૦. સહોપરીતે ઇતસાફ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૬૦ મી.
૧૧. બીજા તથા ત્રીજા વર્ગના માહિતેગતોએ ગુન્હાની સાબીતી ના ને કરાવ કર્યો હોય તે ઉપર અપીલો સાબિતવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૦૭ ની
૧૨. ફલાણી મીલકત ચોરી નિગરની છે એવું કહેવામાં આવ્યું હોય અથવા એવો શક આવ્યો હોય તે માલકત વેચવાનો અખત્યાર, કલમ ૫૨૪ મી.
૧. અપકાર કૃત્યો ફરીથી કરવાની મના કરવા બાબતના હુકમ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૪૧ મી.
૨. ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખત્યાર.
૩. તબવીજી કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૭૪ મી.
૪. ફરીયાદ ઉપરથી ગુન્હા સાબિતવાનો અખત્યાર કલમ ૧૯૧ મી.
૫. પોલીસના રીપોર્ટ ઉપરથી ગુન્હા સાબિતવાનો અખત્યાર કલમ ૧૯૧ મી.
૬. મુકદમા મોકલવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૨ મી.
૧. ફટકા મારવાની શિકાના હુકમ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૩૨૦ મી.
૨. અપકાર કૃત્યો ફરીથી કરવાની મના કરવા બાબતના હુકમો કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૪૩ મી.
૩. ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખત્યાર.

(અ) ઠાંણુ મુખેશ્વરનાં ને બંધા તહોમન મુક્યું હોય તે ગુન્દો લખવો) નાં ત
રામતનો જવાબ દેવા સારુ તમારે હોજર થાં જરૂર છે માટે તમને આ સમન છે
પરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમે જાતે (અથવા પત્નીહરની મારફતે) હોજર થ

વાનું ફરમાવવું હોય તો લખવું કે પ્લીડરની મારફતે) ના (નાજી
રેજેન્ટની) આગળ ની તારીખે હાજર થવું એ પ્રમાણે કરવામાં
કસુર કરશે નહીં. તારીખ માટે સન ૧૮
(મોહાર) (સહી)

૨.—પકડવાનું વારંટ

[૭૫મી કલમ જુઓ.]

[આ ઠેકાણે જે રાખસ અથવા રાખસો તે વારંટ બજાવવાના હોય તે રાખસ અ
થવા રાખસોના નામ તથા તે કેાણ છે તે લખવું.] જોગ
ના રહેવાશી ની ઉપર (આ ઠેકાણે જે ગુન્દો હોય તે લખવે) ના જુ
ન્દોનું તહોમત છે માટે તમને આ વારંટ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમે સ
દરહુ ને પકડીને હુમારી આગળ હાજર કરો. એ પ્રમાણે કરવામાં કસુર
કરશે નહીં. તારીખ માટે સન ૧૮
[મોહાર] (સહી)

(૭૬ મી કલમ જુઓ.)

એ વારંટની પાછળ નીચે મુજબ શેરો વખી શકાય:—
સદરહુ ને અગરી આગળ ની તારીખે હાજર થવા સારૂ
ને અને બીજી રીતનો હુકમ કરીએ ત્યાં લગી એ પ્રમાણે હાજર થવા કરવાસારૂ
ખોતે રકમની જમીની લખી આપે અને તેના સાથે રકમનો એક જ
મીન (અથવા એ જમીન દરએક રકમનો) આપે તો તેને છોડવાનો અધિકાર છે
તારીખ માટે સન ૧૮

(સહી.)

૩—વારંટની રૂએ પકડ્યા પછી ખત તથા જમીન ખત.

(૮૬ મી કલમ જુઓ.)

હું [આ ઠેકાણે નામ લખવું], ના રહેવાશી નાં તહોમતનો જવાબ
દેવા સારૂ મને હાજર થવાની જરૂર પડવાને કાહાડેમાં વારંટની રૂએ ના
જીજા માઈરેજેન્ટની (અથવા જે હોય તેની) આગળ મને અણપા ઉપરથી આ ખ
ત લખી આપીને બધાં કે હું કે સદરહુ તહોમતનો જવાબ દેવાને આવતા
ની તારીખે ની કોરટમાં હાજર થઈશ અને કોરટ બીજી રીતનો હુ
કમ કરે ત્યાં લગી એ પ્રમાણે હાજર થવા કરીશ અને એ બાબતમાં જો હું કે
સુર કરું તો હું બધાં ઉપર કે મલીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કેસરે હિંદને
રૂપીયાની રકમ મારે ગુન્દેગારીમાં આપવી તાજ માટે સન ૧૮
(સહી)

આ ઉપરથી હું જાહેર કરું છું કે હું ઉપર લખેલા ના રહેવાશી ના
જમીન થ.ઉ.છું કે જે તહોમત ઉપરથી એને પકડવામાં આવ્યો છે તે તહોમતનો
જવાબ દેવાને તે ની કોરટમાં ની આગળ આવતા ની
તારીખે હાજર થશે, તથા કોરટ બીજી રીતનો હુકમ કરે ત્યાં લગી એ પ્રમાણે હા
જર થવા કરશે, અને એ બાબતમાં જો એ કસુર કરે તો આ ઉપરથી હું બધાં ઉ

ધું કે મલીકા માયાદાસ રાણીસાહેબ કંઈસરે હિંદને
કે ગુન્દેગારીમાં આપવી.

તા. માહે

રૂપીયાની રકમ મા
સન ૧૮
[સહી.]

૪-તહેમતવાળા શખસને હાજર થવાનું ફરમાવવા ખાખતનું જાહેરનામું

(૮૭ મી કલમ જુઓ)

મારી આગળ ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે (આ હેઠાણે નામ લખવું તથા વર
ણન કરવું તથા રહેવાનું હેઠાણું લખવું) હિંદુસ્તાનના ફેજવારી કાયદાની કલમ
અમાણે શિક્ષા કરવા લાયક નો ગુન્દા કર્યો છે [અથવા કર્યો એવો શક
આવ્યો છે], અને તે ઉપરથી પકડવાનું વારંટ કાઢાડેલું તે ઉપર એવો સેરો લખા
ઈ આવેલો છે કે સદરહુ (આ હેઠાણે નામ લખવું) જડતો નથી, અને મારી ખાત્રી
કરીને ખતાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ (આ હેઠાણે નામ લખવું) નાશી ગયો છે
[અથવા સદરહુ વારંટ પોતાની ઉપર બજે નહીં તેટલા માટે સંતાઈ જાય છે];

પારને આ જાહેરનામું કરીને ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ નો રહેવારી

એ આ તારીખથી દિશ માહે સદરહુ ફરીયાદનો જવાબ દેવાને (આ હેઠા
ણે જગા લખવી) માં આ કોર્ટની આગળ (અથવા મારી આગળ) હાજર થવું.

તારીખ માહે

સન ૧૮

[સહી]

(મોહર)

૫-શહેદને હાજર થવાનું ફરમાવવા ખાખતનું જાહેરનામું.

(૮૭ મી કલમ જુઓ)

મારી આગળ ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે (આ હેઠાણે નામ લખવું તથા વર
ણન કરવું તથા રહેવાનું હેઠાણું લખવું) (આ હેઠાણે મુખતસરમાં ગુન્દો લખવો) નો
ગુન્દો કર્યો છે [અથવા કર્યો એવો શક આવ્યો છે] અને (આ હેઠાણે શહેદનું ના
મ, તે કોણ છે તે તથા તેનું હેઠાણું લખવું) ને સદરહુ ફરીયાદની ખાખત સંબંધી
જખાની આપવા કોર્ટની આગળ હાજર થવાની જરૂર પાડવાને વારંટ કાઢાડવામાં
આવ્યું છે; અને સદરહુ વારંટની ઉપર એવો શેગ લખાઈ આવેલો છે કે સદરહુ
[આ હેઠાણે શહેદનું નામ લખવું] ની ઉપર ખાખતવાળી થઈ શકતી નથી, અને મા
રી ખાત્રી કરીને ખતાવવામાં આવ્યું છે કે તે નાશી ગયો છે (અથવા સદરહુ વારંટ
પોતાની ઉપર બજે નહીં એટલા માટે સંતાઈ જાય છે)

પારને આ જાહેરનામું કરીને ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ હેઠાણે નામ
લખવું) નો ગુન્દાની ફરીયાદ થઈ છે તે ગુન્દા સંબંધી જખાની આપવા

મેટે આવતા માસની તારીખે કસાકે (આ હેઠાણે જગા લખવી) માં

નો કોર્ટની આગળ હાજર થવું. તા. માહે સન ૧૮

(મોહર.)

[સહી]

૬-શહેદને હાજર થવાની જરૂર પાડવા સારૂ જમીનો હુકમ.

(૮૮ મી કલમ જુઓ)

તું પોલીસ થાણું જે પોલીસ અમલદારના હાથમાં હોય

તે પોલીસ અમલદાર નેમ.

આ કોર્ટની આગળ એક ચાલુ ફરીયાદ સંબંધી શાહેલી આપવા માટે (આ કે-
કાણે નામ લખવું તથા વગવું કરવું તથા રહેવાનું કેમકે લખવું)
ને હાજર થવાની જરૂર પાડવાને વારંદ ચોર્ય રીતે કાઢાડામાં આવ્યું
છે, અને સદરહુ વારંદની ઉપર એવો શેરો લખાઈ આવ્યો છે કે તે બ
જાવી શકાતું નથી; અને મારી ખાત્રી કરીને એવું ખતાવવામાં આવ્યું કે તે નાશી
ગયો છે (અથવા સદરહુ વારંદ પોતાની ઉપર ન બજે એટલા માટે સંતાઈ બચે છે;
અને તે ઉપરથી એક જાહેરનામું ચોર્ય રીતે કાઢાડીને તથા પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં
હેલી વખતે તમા જગાએ હાજર થઈને શાહેલી આપવનું સદરહુ ને ફરમા
વ્યું છે અને તેણે હાજર થવામાં મ્મુર કરી છે;

વસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આ
વે છે તે સદરહુ ની ફરીયાદની કિમત જે જંગમ મિલકત
લામાં તમને જડે તે તમારે પકડીને જસ કરવી અને આ કોર્ટનો બીજો હુકમ થ
તાં સુધી સદરહુ મિલકત તમારે જસીમાં રાખવી, અને આ વારંદ કેવી રીતે બજ
વ્યું તેનો શેરો લખીને પાછું મોકલવું. તાર માટે સન ૧૮
(ગોદાર) [સહી]

હોદ્દમતવાળા શખસને હાજર થવાની જરૂર પાડવા સારું જણીતો હુકમ.
(૧૮ મી કસમ જુઓ.)

[આ કેકાણે જે શખસ અથવા શખસો તે વારંદ બજાવવાના હાય તે શખસ
અથવા શખસોનાં નામ તથા તે કોણ છે તે લખવું) નેમ.

મારી આગળ ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે [આ કેકાણે નામ લખવું તથા વગવું
કરવું તથા રહેવાનું કેમકે લખવું] હિદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કસમ
પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો નો ગુન્હો કર્યો છે (અથવા જરયાનો શકઆ
વ્યો છે.) અને તે ઉપરથી પકડવાનું વારંદ કાઢાડેલું તેની ઉપર એવો શેરો લખાઈ
આવ્યો છે કે સદરહુ [આ કેકાણે નામ લખવું] જડતો નથી; અને મારી ખાત્રી કરી
ને એવું ખતાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ [આ કેકાણે નામ લખવું] નાહશી ગયો
છે (અથવા સદરહુ વારંદ પોતાની ઉપર ન બજે એટલા માટે સંતાઈ બચે છે) અને
તે ઉપરથી એક જાહેરનામું ચોર્ય રીતે કાઢાડીને તથા પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં એવું ફ
રમાવ્યું છે કે સદરહુ એ દીનસમાં સદરહુ હોદ્દમાનો જરાબ દ
વાને હાજર થવું, અને જહાના ગામમાં (થવા કસબામાં) સરકર
ને મોકલુ આપનારી જમીન શિયાય બીજા રેકા લખેલી મિલકત સદરહુ
ના કબજામાં છે, એટલે. અને તે મિલકત જસ કરવા સારું હુકમ કરવામાં
આવ્યો છે;

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ મિલકત પકડી
ને જસ કરવી; અને આ કોર્ટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી તેને જસીમાં રાખવી
અને આ વારંદ કેવી રીતે બજાવ્યું તેનો શેરો લખાને તે પાછું મોકલવું.

તારીખ માટે
(મોહોર)

સન ૧૮

(સહી).

ડેપુટી કમીશનરને કલેક્ટર તરીકે જમિ કરવાનો આધિકાર આપવો
બાબતનો હુકમ.

[૮૮ મી કલમ જુઓ]

જિલ્લા ડેપુટી કમીશનર જોગ

મારી આગળ એવી ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે [આ ઠેકાણે નામ લખવું] તથા વરાણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું] હિંદુસ્તાનના ફેબ્રુઆરી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો નો ગુન્હો કર્યો છે (અથવા કર્યાનો શક આવ્યો છે), અને તે ઉપરથી પકડવાનું વારંટ કાઢાડેલું તેની ઉપર એવો શેરો લખાઈ આવ્યો છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) જડતો નથી; અને મારી ખત્રી કરીને એવું બતાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ના શી ગયો છે (અથવા સદરહુ વારંટ પોતાની ઉપર ન બજે એટલા માટે સંતાઈ જાય છે) અને તે ઉપરથી એક જલદરનામું ચોખ્ખી રીતે કાઢાડીને તથા પ્રસિધ્ધ કરીને તેમાં ફરમાવ્યું છે કે સદરહુ એ દિવસમાં સદરહુ તહોમતના જવાબ દેવાને હાજર થવું, પણ તે હાજર થયો નથી; અને જિલ્લાના ગામમાં (અથવા કમળામાં) સરકારને મહેસુલ આપનારી અમુક જમિન સદરહુ ના કબજામાં છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા અરજકરવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ જમીન જસ કરવી, અને આ કોર્ટના બીજા હુકમ થતાં સુધી તે જમીન જમીનાંરખાવવી, અને આ હુકમની રૂએતમે જે કરવું હોય તે બાબત વગર હીજે લખી મોકલવું. તારીખ માટે સન ૧૮

(મોહોર)

સહી.

૭—શાહેદને લઈ આવવા સારૂ પ્રથમજ વારંટ.

[૯૦ મી કલમ જુઓ]

(આ ઠેકાણે જે પોલીસ અમલદાર અથવા બીજા શખસ અથવા શખસો તે વારંટ બજાવવાના હોય તેનું નામ અથવા તેઓનાં નામ તથા તે કોણ છે તે લખવું) જોગ.

મારી આગળ ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે ના રહેવાશી એ (આ ઠેકાણે મુખ્યસરમાં ગુન્હો લખવો) નો ગુન્હો કર્યો છે [અથવા કર્યાનો શક આવ્યો છે], અને [આ ઠેકાણે શાહેદનું નામ તથા તેનું વરાણન લખવું] સદરહુ ફરીયાદ સમંધી શાહેદી આપી શકશે એવો સંભવ છે; અને સદરહુ ફરીયાદની સુનાવણી વખતે તેને શાહેદ ઘાખત હાજર થવાની જરૂર પાડવામાં નહીં આવે તો તે એ પ્રમાણે હાજર થશે નહીં એમ માનવાનું મને સારૂ અને ખુબ કારણ છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમામવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને પકડવો અને જે ગુન્હાની ફરીયાદ થઈ છે તે ગુન્હા સમંધી તેની જખાની લેવા માટે તેને નીતા

શીખે કોરટની આગળ આજુવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે,

તારીખ માટે સને ૧૮

(મોહોર.)

(સહી.)

૮.—કોઈ મુકદ્દમ ગુન્હાની ખબર આવ્યા પછી ઝાડો લેવાનું વારંટ,

(૯૬મી કલમ નુઓ)

(આ ઠેકાણે જે પોલીસઅમલદાર અથવા ખીન્તે શખસ અથવા શખસો તે વારંટ બજાવવાના હોય તેનું નામ અથવા તેઓના નામ તથા તે કોણ છે તે લખવું] નેગ.

(આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં ગુન્હો લખવો) નો ગુન્હો કર્યા વિશે (અથવા કર્યાના શક આવ્યા વિશે) મારી આગળ ખબર કરવામાં આવી છે (અથવા ફરીયાદ કરવામાં આવી છે) અને સદરહુ ગુન્હાની (અથવા સકવાળા ગુન્હાની) જે ચેકશી હાલ ચાલે છે, (અથવા ચાલવાની તૈયારી છે) તે ચેકશી માટે (આ ઠેકાણે જે વસ્તુ હોય તે વસ્તુ સ્પષ્ટ રીતે લખવી) રજુ કરવાની જરૂર છે એવું મને દખાડવામાં આવ્યું છે વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે તે વસ્તુ લખવી) માટે (આ ઠેકાણે જે ઘરનો અથવા જગાનો અથવા તેના જે લાગના ઝાડો લેવા હોય તેનું વરાણન કરવું) માં શોધ કરવો, અને, તે જડે તો તાબડતોબ આ કોરટની આગળ તે રજુ કરવી, અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે એટલે તુરત, તમે એ વારંટની રૂએ જે કર્યું હોય તેના શોધ લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે;

તારીખ માટે સને ૧૮

(મોહોર.)

(સહી)

૯—જે જગામાં ચોરીની મિલકત વિગરે મુકવાનો શક આવ્યો હોય તે જગા

નો ઝાડો લેવાનું વારંટ

(૯૮ મી કલમ નુઓ)

(આ ઠેકાણે કાનરટેબલથી ઉચા દરજ્જાના પોલીસ અમલદારનું નામ તથા તે નો હુદા લખવો) નેગ.

મારી આગળ ખબર રજુ કરવામાં આવી છે, અને તે ઉપરથી ચોગ્ય રીતે કરેલી ચેકશી ઉપરથી મારો મત થયો છે, કે (આ ઠેકાણે જે ઘર અથવા ખીલ જગા હોય તેનું વરાણન કરવું) ચોરીની મિલકત મુકવાની (અથવા લેવાની) જગા દાખલ વપરાય છે (અથવા તે કલમમાં નાણાવેક્ષા ખીલ કારણે માંનાં અમે તે કારણે સારૂ તે ઘર અથવા ખીલ જગા વપરાતી હોય તો તે કલમના શબ્દોમાં તે કારણે લખવું);

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે જેટલી મદદ નેઇએ તેટલી મદદ લઈને સદરહુ ઘરમાં (અથવા ખીલ જગામાં) પેસવું, અને તે કારણે સારૂ, જરૂર પડે તો, ચોગ્ય જમરી કરવી, અને

સદરહુ ધરના (અથવા ખીજી જગના, અથવા ડાહ્યે ધોડાએક ભાગના લેવો હોયતો
 તે ભગ સંપત્તી રીતે સખવો દરએક ભાગના ડાહ્યે લેવો અને કાંઈ પણ મિત્રકત અ
 થા દસ્તાવેજ, અથવા રદાપો, અથવા મોરો, અથવા રિકાઓ, જેમ હાય તેમ) પ
 કડીને કબજે લેવી — (જે પ્રસંગે જરૂર હોય તે પ્રસંગે) હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઉમેરવું
 એટલે બનાવટના દસ્તાવેજ, અથવા ખેડા રદાપો, અથવા ખેડો મેદારો, અથવા
 ખેડા શિક્કા, (જેમ હોય તેમ) બનાવવા નદે ફલાણું હાથપરો તથા સાહિત્ય રાખ
 વામાં આવે છે. એમ તમને વાળખી રીતે લાગે તે હાથપરો તથા સાહિત્ય પણ
 કડીને કબજે લેવો) અને સદરહુ વસ્તુઓ માંની જેટલી કબજે લેવાય તેટલી પરતુ
 આ તાબડોખ આ કોરટની આગળ આપવી અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે
 ટલે તુરત તમે એ વારંટની રૂ એ જે કરવું હોય તેના ફોર લખીને પાછું મોકલવું.
 મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તાં માટે સન ૧૯
 મે હોર)

[સહી]

૧૦ સુદેહ રાખવા બાબત ખત.

(૧૦૬ થી કલમ જુઓ)

હું [આ હેઠાણે નામ લખવું] (આ હેઠાણે જગા લખવી) નો રહેવાશી ની
 મુદત સુધી સુદેહ રાખવા બાબત ખત કરી આપવાનું મને ફરમાવવામાં આવ્યું છે,
 વાસ્તે આ ખતથી બંધાઉં છું કે હું સદરહુ મુદતની દરમિયાનમાં સુદેહનો ભગ મ
 હી કરું અથવા જેથી સુદેહનો ભગ ઘણું કરીને થયે તેવું કાંઈ પણ કૃત્ય ન
 હી કરું; અને એ બાબતમાં હું કસુર કરું તો હું બંધાઉં કે રૂપીયાની રકમ
 મારે મલીકા માયાઝમા રાણીસાહેબ કંઈસરે હિંદને ગુન્હેગારીમાં આપવી.
 તાં માટે સન ૧૯

સહી.

૧૧—મારી રીતે ચાલવા બાબત ખત.

[૧૦૭ થી તથા ૧૧૦ થી કલમ જુઓ]

હું (આ હેઠાણે નામ લખવું), [આ હેઠાણે જગા લખવી] નો રહેવાશી, મલીકા
 માયાઝમા રાણીસાહેબ કંઈસરે હિંદ તરફ તથા તેમની સઘળી રઘવત તરફ (આ હે
 કાણે મુદત લખવી) ની મુદત સુધી મારી રીતે ચાલવા બાબત ખત કરી આપવા
 નું મને ફરમાવવામાં આવ્યું છે, વાસ્તે આ ખતથી બંધાઉં કે હું મલીકા મા
 આઝમા તરફ તથા તેમની સઘળી રઘવત તરફ સદરહુ મુદત સુધી મારી રીતે ચા
 લીસ, અને એ બાબતમાં હું રસુર કરું તો હું બંધાઉં કે રૂપીયાની રકમ
 મારે મલીકા માયાઝમાને ગુન્હેગારીમાં આપવી. તાં માટે સન ૧૯
 સહી.

(ખમિના સાથે ખત કરી આપવાનું હોય ત્યારે હેઠળ લખેલો મચકર ઉમેરવો)
 આ ઉપરથી અમે જાહેર કરીએ છીએ કે અમે ઉપર લખેલા ના ખમીન
 ઘણે છીએ કે તે શખસ સદરહુ મુદત સુધી મલીકા માયાઝમા રાણીસાહેબ કંઈસરે
 હિંદ તરફ તથા તેમની સઘળી રઘવત તરફ મારી રીતે ચાલશે; અને એ બાબતમાં
 તે શખસ કસુર કરે તો અમે એકઠા તથા જુદા જુદા બંધાઈએ છીએ કે રૂપીયા

ની રકમ અમારે મહીકા માયાઝમાને ગુનહેગારીમાં આપતી. તા. માહે સન ૧૮
(સહી)

૧૨—સુલેહનો ભાગ થવાના સંભવ વિશે ખબર આપ્યા ઉપરથી સમત.

(૧૧૪ મી કલમ જુઓ)

ના રહેવાશી

જોગ. ખાત્રી લાયક ખબર ઉપર

રથી મને એવું દખાડવામાં આવ્યું છે કે આ ઠેકાણે તે ખબરનો સાર લખવો] અને તમે સુલેહનો ભાગ અથવા જેથી સુલેહનો ભાગ ઘણુકરીને થશે એવું કાંઈ કત્ય કરશે એવો સંભવ છે, વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે

ની મુદત સુધી તમે સુલેહ રાખશો એવું એક ખત રૂપીયાનું કરી આપવાનું. (જમીનો જોઈતા હોય ત્યારે આ પ્રમાણે ઉમેરવું—અને વળી એક અથવા બે જેમ સાય તેમ લખવું) જમીન પાસે (અથવા એક કરતાં વધારે જમીનો સાય તે) લખવું કે દરેકની પાસે, રૂપીયાના રકમનું ખત લખાવી આપી ને તારણ આપવાનું, તમને શા સાર નહીં ફરમાવું જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાને તમારે સન ૧૮ ના ની તારાખે સવારમાં દસ કલાકે ના માઈસાઈટની આફીસમાં જતે (અથવા કોઈયો અગત્યકારવાળા મુખત્યારની મારફતે) હાજર થવું

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે. તા. માહે સન ૧૮

(મોહોર)

[સહી]

૧૩—સુલેહ રાખવા બાબત તારણ પોલી આપવામાં કસુર કરેથી કેદ કરવાનું વારંટ.

(૧૨૩ મી કલમ જુઓ)

નાતુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ.

(આ ઠેકાણે નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) ની ઉપર સન ૧૮ હાડીને તેને ફરમાવેલું કે મહિતાની મુદત સુધી તમે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) સુલેહ રાખશો તે બાબત એ જમીન સાથે રૂપીયાનું ખત (અથવા રૂપીયાના દરેક એવા બે જમીન સાથે ખત તમારે શા સાર નહીં કરી આપવું જોઈએ તેનું કારણ તમારે બતાવવું. તે સમતના રૂબે તે ની તારાખે મારી આગળ પોતાની જાને (અથવા પોતાના અધીકારવાળા મુખત્યાર મારફતે) હાજર થએલો, અને તે વખતે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને હુકમ કરાવે એવું ફરમાવેલું કે તમારે સદરહુ ખત લખી આપવું તથા સદરહુ જાનાં પોલી આપવા (હુકમમાં ફરમાવેલું તારણ સમતમાં લખેલાં તારણથી વધુ હોય ત્યારે તે લખવું), અને તેણે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલનામાં કસુર કરી છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને [અથવા કીપર] અધીકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ આ ઠેકાણે નામ લખવું ને આ વારંટ સુધી તમારા હવાલામાં લેવો, અને તેને (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં સહી સલામત રાખવો, પણ જો દરમિયાનમાં તે પોતાની જાને તથા પોતાના જમીન અથવા (જમીનો સાથે સદરહુ ખત લખી આપે તો તે લેવું, અને (સદરહુ આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને છુટો કરવો

અને આ વારંટ કેવી રીતે બજાવ્યું તેના શેરા લખીને તે પાછું મોકલવું.
મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તા. ૦ માટે સન ૧૮
(મોહોર.) (સહી)

૧૪—મારી રીતે ચાલવા 'બાબત તારણ બોલી આપવામાં કસુર કરેથી
કેદ કરવાનું વારંટ.

(૧૨૩મી કલમ બુચી)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ- (આ ઠેકાણે
નામ લખવું તથા વરણન કરવું) ના હાલમાં સંતાયા કરે છે તથા સંતાય
છે, અને તેની પાસે ગુજરાતમાં કાંઈ સાધનજાણતું નથી (અથવા અને તે પોતાને
વિષે કાંઈખાતરી ભરેલા જવાબ આપી શકતો નથી) એવું મને દેખાડવામાં આવ્યું છે;
અથવા

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું) ની સામાન્ય આબરૂ વિશે પુરા
વો મારી આગળ આણ્યો છે અને દફતરમાં દાખલ કર્યો છે તે ઉપરથી જાણાય
છે કે તેને અપહરણ કરવાની [અથવા ધરકોડવાની વિગરે, જેમ હોય તે પ્રમાણે લ
ખવું) દેવ છે;

અને દફતરમાં એક હુકમ દાખલ કર્યો છે તેમાં સદરહુ વાત જાણાવી છે અને
સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને ફરમાવ્યું છે કે તમારે આ ઠેકાણે મુદત
લખવી) ની મુદત સુધી સારી રીતે ચાલવા સારું એક જામીન સાથે, (અથવા બે
અથવા વધારે જામીન સાથે. જેમ હોય તેમ) એક ખત તમારી જાતને માટે રૂ
પીયાનું અને સદરહુ જામીન માટે (અથવા સદરહુ જામીનોનાંના દરએક જાણને
માટે) રૂપીયાનું લખી આપીને તારણ આપવું, અને સદરહુ [આ ઠેકાણે
નામ લખવું] સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલવામાં કસુર કરી છે, અને સદરહુ કસુર
માટે એવું ઠરાવ્યું છે કે તેણે (આ ઠેકાણે મુદત લખવી) સુધી કેદ બેગવવી
પણ જો તે મુદત પૂરી થતાં પહેલાં સદરહુ તારણ આપવામાં આવે તો પછી તેમ
કરવું પડશે નહીં.

વાસ્તે અકેપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં
આવેકે તથા ફરમાવામાં આવેકે તમારે સદરહુ આ ઠેકાણે નામ લખવું અને આ વારંટ મુદત
માસ હવાલમાં લેવો, અને તેને સદરહુ તુરંગમાં (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખ
વી) ની સદરહુ મુદત સુધી સહી સલામત રાખવો, પણ જો દરમિયાનમાં તે પોતાની
જાતે તથા પોતાના જામીન સાથે (અથવા જામીનો સાથે) સદરહુ ખત લખી આપી
ને સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલે તો તે ખત લેવું અને સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ
લખવું] ને છુટ્ટો કરવો; અને આ વારંટ કેવી રીતે બજાવ્યું તેના શેરા લખીને તે
પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તા. ૦ માટે સન ૧૮
(મોહોર.) (સહી).

૧૫—તારણ આપવામાં કસુર કરેથી કેદ કરેલા શખસને છોડી મુકવાનું વારંટ.

(૧૨૩ મી તથા ૧૨૪ મી કલમ જુઓ.)

ની તુરંગતા સુપીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા ક્રીપર) (અથવા બીજા જે મુમલદારના હવાલામાં તે શખસ હોય તે અમલદાર નેગ.

(આ ઠેકાણે કેદીનું નામ લખવું તથા વરણન કરવું) ને ની તારીખ ના આ કોર્ટના વારંટની રૂએ તમારા હવાલામાં સાંપેલો, અને ત્યાર પછી તેણે ફાજદારી કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાની કલમ મુજબ યોગ્ય રીતે તારણ આપ્યું છે.

અથવા

અને લોકોને જોખમ પોહોંચાડ્યા વગર તેને છુટો કરી શકાશે એમ માનવાના પુરતા સબબ મને જણાયા છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવામાં આવે છે કે સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને બીજા કંઈ કારણસર અટકાવી રાખવો યોગ્ય નહીં હોયતો તેને તમારા હવાલામાંથી તાબડતોખ છોડી મુકવો.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તા. માર્ચ ૧૮ સન ૧૮ મોહોર. સહી.

૧૬--અપકારક વસ્તુ ખરીડવા ખાખત હુકમ,
(૧૩૩ મી કલમ જુઓ.)

[આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું] નેગ, જે સાર્વજનિક રસ્તો (અથવા સાર્વજનિક જગા) વગરે, [આ ઠેકાણે રસ્તાનું અથવા સારવજનિક જગાનું વરણન કરવું], તે વાપરનારા લોકોને વિગરે (આ ઠેકાણે તે અડચણ અથવા અપકારક કૃત્ય શાથી થાય છે તે લખવું) તમે અડચણ કરી છે (અથવા અપકારક કૃત્ય) કર્યું છે, અને સદરહુ અડચણ (અથવા અપકારક કૃત્ય) હ જુ ચાલુ છે એવું દખાડવામાં આવ્યું છે;

અથવા

તમે ધણી અથવા વહિવટદાર દાખલ (આ ઠેકાણે મુકરર વેપાર અથવા ધણી લખવો તથા જે જગાએ તે ચલાવવામાં આવતો હોય તે જગા લખવી) નો વેપાર અથવા ધણી ચલાવો છો, અને (આ ઠેકાણે મુખ્તેસરમાં કેવી રીતે નુકશાન કારક અસર થાય છે તે લખવું) સખમથી તે વેપાર અથવા ધણી લોકોની તંરસ્તીને (અથવા સુખને) નુકશાનકારક છે, અને તે બધ પાડવો જોઈએ અથવા બીજી જગાએ લઈ જવો જોઈએ એવું મને દખાડવામાં આવ્યું છે,

અથવા.

તમે (આ ઠેકાણે સાર્વજનિક રસ્તાનું વરણન કરવું) સાર્વજનિક રસ્તાની પાસેના એક તળાવ (અથવા કુવા અથવા ખાડા) નહ ધણી છો (અથવા તે તમારા કબજામાં અથવા અખત્યારમાં છે) અને સદરહુ તળાવને (અથવા કુવાને અથવા ખાડાને) વાડ નથી (અથવા જોખમ ભરેલી રીતે વાડ કરેલી છે) તે સખમથી લોકોની સલામતીને જોખમ પોહોંચ્યું છે.

અથવા.

વગેરે; વગેરે, (જેમ હોય તેમ),

વાસ્તે હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરું છું તથા ફરમાવું છું કે તમારે (આ ઠેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માંહે (આ ઠેકાણે તે અપકારક કૃત્ય બંધ કરવા માટે શું કશું જોઈએ તે લખવું) અથવા આવતા ની તારીખે માં ની કોરટમાં હાજર થવું, અને આ હુકમ શાસાર અમલમાં નહીં લાવવો જોઈએ તેનું કારણ બતાવવું.

અથવા,

હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરું છું તથા ફરમાવું છું કે તમારે (આ ઠેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માંહે સદરહુ જગાએ સદરહુ વેપાર અથવા પ્રધા અલાવવાનું બંધ કરવું, અને ફરીથી તે ચલાવવો નહીં, અથવા જે જગાએ સદરહુ વેપાર હાલ ચલાવનામાં આવેછે તે જગાએથી તે ખસેડવો, અથવા હાજર થવું. વગેરે,

અથવા,

હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરું છું તથા ફરમાવું છું કે તમારે (આ ઠેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માંહે (આ ઠેકાણે વાડનો પ્રકાર તથા વાડ કરવાનો ભાગ લખવો) વાડી વાડ કરવી. અથવા હાજર થવું વગેરે,

અથવા,

હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરું છું તથા ફરમાવું છું કે વગેરે વગેરે (જેમ હોય તેમ લખવું) મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે. તારીખ માંહે સન ૧૮ (સહી)

૧૭-જ્યુરી રચવા બાબત માલસતરેટનો હુકમ;

(૧૩૮ મી કલમ જુઓ)

(આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની ઉપર સન ૧૮ ના ની તારીખે એક હુકમ કાહીડીને તેને ફરમાવેલું કે (આ ઠેકાણે તે હુકમની મતલબ લખવી) અને સદરહુ હુકમ વાજબી અને ચોખ્ખો છે કે નહીં તેનો ઇનસાર કરવા માટે જ્યુરી નીમવાનો હુકમ કરવા બાબત સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની તારીખની અરજ મને કરી છે, વાસ્તે સદરહુ તકરાર સબધી ઇનસાર કરીને ઠરાવ કરવા સાટે હું આ ઉપરથી (આ ઠેકાણે પાંચ અથવા વધારે જ્યુરીઓના નામ વગેરે લખવું) ને જ્યુરી નીમું છું, અને સદરહુ જ્યુરીને ફરમાવું છું કે તેમણે પોતાના ઇરાવના રિપોર્ટ આ હુકમની તારીખથી દીવસમાં માં માં રી હાકીસમાં મોકલવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે. તારીખ માંહે સન ૧૮ (સહી)

૧૮-જ્યુરીના ઇરાવ થયા પછી માલસતરેટની નોટીસ તથા સખત હુકમ.

(૧૪૦ મી કલમ જુઓ)

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરાણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જો આ ઉપરથી હું તમને નોટીસ અપું છું કે ની તારીખે તમે કરેલી અરજ ઉપરથી ચોખ્ખો રીતે નીમણી જ્યુરીએ ઇરાવ્યું છે કે ની તારીખે હુકમ

મ પહાડીને (આ ઠેકાણે તે હુકમમાં જે ફરમાવ્યું હોય તેનો સાર લખવો) એ જુ
જબ તમને ફરમાવેલું તે હુકમ વાંચી અને ચોખ્ખું છે તે હુકમ નક્કી કર્યો છે એ
ને હું તમને હુકમ કરું છું તથા ફરમાવું છું કે તમારે કે (આ ઠેકાણે આપેલી મુ
દત લખવી) માટે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલવું અને જો તે પ્રમાણે નહીં ચાલે તો
તે બાબત હિંદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાથી ઠગવેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે.

મારી સહી તથા કેરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે, તારીખ માટે સન ૧૮
(મોહોર) [સહી]

૧૯—જ્યુરીની ચોકશી થતામુઝી તુરત જોખમ નધાય એવો બંદાબસ્ત કરવા બા
બત તાકીદ હુકમ.

(૧૪૪મી કલમ જુઓ.)

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ
સન ૧૮ ના ની તારીખે કહુડેત્રો મારો હુકમ વાંચી અને ચો
ખ્ખું છે કે નહીં તેના ઇતમાફ કરવાને નિમંત્રી જ્યુરીની ચોકશી હજી ચાલે છે એ
ને સદરહુ હુકમમાં કરેલું અપકારક કૃત્ય લોકને તુરત થાય એવા બારે જોખમવા
ળું છે જેથી તે જોખમ અટકાવવા માટે તાબડતોબ ઇલાજ કરવાની જરૂર છે એ
વું મને દખાડવામાં આવ્યું છે વાસ્તે ફૈજદારી કામ ચલાવવાની રીતબાબતના કા
યદાની ૧૪૨મી કલમના કારણે પ્રમાણે હું તમને આ ઉપરથી ફરમાવું છું તથા તા
કીદ આપું કે જ્યુરીની સ્થાનિક ચોકશીનું પરિણામ જાણતાં મુઝી તમારે તાબડતો
બ (આ ઠેકાણે થેડી મુલતસાર રક્ષણ લખવું જે કરવાનું હોયત સ્પષ્ટરીતે લખવું).
મારી સહી તથા કેરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે,

તારીખ માટે સને ૧૮

(મોહોર.)

(સહી.)

૨૦—અપકારક કૃત્ય ફરીથી કરવા વિગેરેની મના કરવા બાબત માજીસ્ટ્રેટનો હુકમ.
[૧૪૩ મી કલમ જુઓ]

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ
મને એવું દખાડ્યું છે કે તમે (આ ઠેકાણે પ્રસંગ પ્રમાણે, ૧૬ના નંબરના અથ
વા ૨૧મા નંબરના નમુના પ્રમાણે ચોખ્ખું સચકર લખવો).

વાસ્તે હું તમને આ ઉપરથી સખત તાકીદ આપું છું તથા ફરમાવું છું કે (આ
ઠેકાણે જેવી હકીકત હોય તે પ્રમાણે લખવી) ફરીથી મુઝીને અથવા મુકાવીને અથ
વા મુઝવા દઈને તમારે સદરહુ અપકારક કૃત્ય ફરીથી કરવું નહીં,

મારી સહી તથા કેરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે. તારીખ માટે સન ૧૮
(મોહોર) [સહી.]

૨૧—અડચણ, હુગામેક વગેરે અટકાવવા બાબત માજીસ્ટ્રેટનો હુકમ,

(૧૪૪મી કલમ જુઓ.)

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ

(આ ઠેકાણે મીલકતનું સ્પષ્ટ રીતે વરણન કરવું) તમારા કબજામાં (અથવા વ
હી ૧૮માં) છે, અને તમે સદરહુ જમીનમાં એક મોરી ખોદીને તેમાંથી નિકળેલી મા

દી તથા પથરાનો કેટલોક ભાગ પાસેના સાર્વજનિક રસ્તાકિપર નાંખવાની અથવા મુકવાની તદ્દયારીમાં છે, જેથી તે રસ્તો વાપરનારા માણસોને અડચણ થવાનું નેખ મ થાય એમ છે, એવું મને દખાડવામાં આવ્યું છે.

અથવા.

તમે તથા બીજા કેટલાક માણસો (આ ઠેકાણે જે વરમના માણસો હોય તે વ રગ લખવો) મળીને ધર્મ સંખ્ધી સવારીમાં સાર્વજનિક રસ્તા આગળથી જવાની તદ્દયારીમાં છે. વગેરે (જેવી હકીકત હોય તેમ લખવું) અને સદરહુ સવારીથી હામ મો અથવા ખખેડો થવાનો સભવ છે એવું મને દખાડવામાં આવ્યું છે;

અથવા.

વગેરે, વગેરે, (જેવી હકીકત હોય તેમ લખવું);

વાસ્તે હું તમને આ ઉપરથી ફરમાવું છું કે તમારે તમારી જમીનમાંથી ખોદણી માટી અથવા પથરાનો કાંઈપણ ભાગ સદરહુ રસ્તાના કોઈ પણ ભાગમાં મુકવો ન હો અથવા મુકવા દેવો નહીં.

અથવા.

હું આ ઉપરથી તે સવારીને સદરહુ રસ્તા આગળથી જવાની મના કરું છું, અને તમને સખત ચેતવણી તથા તાકીદ આપું છું કે તમારે સ્વામીમાં કાંઈપણ ભાગ દેવો નહીં (અથવા જે બાબત લખી હોય તેમાં જોઈએ તેમ લખવું).

મારી સહી તથા કોન્ટની મોહર કરીને આપ્યો છે. તા. મા. સન ૧૮
(મોહર) (સહી)

૨૨—તકરારી જમીન વગેરેના કબજે રાખવાનો હક્ક કયા પક્ષકારનો છે તે ઠરાવવા બાબત માજિસ્ટ્રેટનો હુકમ.

(૧૪૫મી કલમ જુઓ)

મુલ્કદનાભંગ થવાનો સંભવ રહે એવી એક તકરારમારી હકુમતની સ્થાનિક હદમાં આવી અમુક (આ ઠેકાણે મુખ્યેસરમાં તકરારનો વિષય લખવો) સંબધી આ ઠેકાણે નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખીને, અથવા જે તકરાર ગામના લોકોની ટોળી આ વચ્ચે હોય તો, ફક્ત રહેવાનું ઠેકાણું લખીને, પક્ષકારોનું વરણન કરવું) નોંધવે થએલી એવું દફતરમાં ચોખ્ખ રીતે દાખલ કરેલા સખખો ઉપરથી મને જણાયથી સદરહુ સરવે પક્ષકારોને ફરમાવેલું કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) ના ખરેખરા કબજાની વાત સંબધી પોત પોતાના દાવાની લખેલી કેરીયત આપવી, અને તે ઉપરથી, કબજે રવાના કયદસર હક્ક સંબધી સદરહુ પક્ષકારોમાંના કોઈ પણ પક્ષકારના દાવાના ગુણદોશ તરફ નજર ન કરતાં, ચોખ્ખ રીતે કરેલી ચોક્કસી ઉપરથી મારી ખાત્રી થઈ છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું અથવા નામ લખવાં અથવા વરણન કરવું) ખરેખરા કબજાનો જે દાવો કર્યો તે ખસે છે.

વાસ્તે હું ઠરાવું છું તથા જણાવું છું કે સદરહુ આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) ને કબજે તેની (અથવા તેઓની) પાસે છે. અને કાયદાની ચોખ્ખરીતે કાઢાડી મુકવામાં આવે ત્યાંહી સદરહુ કબજે રાખવાનો તેનો [અથવા તેઓનો] હક્ક છે અને દરમિયાન તેના [અથવા તેઓના] કબજામાં કાંઈ પણ અડચણ કરવાની હું સખત મના કરું છું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે;

તારીખ માટે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૨૩—જમીન વિગરેના કબજા સંબંધી તકરારની બાબતમાં જમીનું વરદ.

(૧૪૬માં કલમ જુઓ.)

નું પોલીસ થાણું જે પોલીસ અમલદારના હવાલામાં હોય તે પોલીસ અમલદાર જોગ (અથવા ના કલેક્ટર જોગ).

સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ રહે એવી એક તકરાર મારી સ્થાનિક હદમાંદે અથવા સી અમુક (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં તકરારનો વિષય લખવો) સંબંધી (આ ઠેકાણે નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખીને, અથવા જો તે તકરાર ગામના લોકોની ટાળીએ વચ્ચે હોય તો, ફક્ત રહેવાનું ઠેકાણું લખીને પક્ષકારાનું વરણન કરવું) વચ્ચે હતી એવું મને દખાડવામાં આવ્યું છે, અને તે ઉપરથી સદરહુ પક્ષકારોને યોગ્ય રીતે ફરમાવણું કે સદરહુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) ના ખરખરા કબજાની વાત સંબંધી તમારે પોતપોતાના દાવા લખીને જાહેર કરવા, અને સદરહુ દાવાસંબંધી યોગ્યરીતે ચોક્કસીકરવા ઉપરથી મેઠરાવ્યું છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) નો કબજો સદરહુ પક્ષકારોનાં કેઈ પક્ષકારની પાસે નથી (અથવા સદરહુ પક્ષકારોમાંના કયા પક્ષકારનો સદરહુ પ્રમાણે કબજો હતો એ વિષે મારી ખાત્રી થઈ શકતી નથી;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધીકાર આપવામાં આવે છે, તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) નો કબજો લઈને તથા રાખીને જામ કરવી; અને પક્ષકારના હુકમ અથવા કબજાના દાવાનો નોકાલ કરવા બાબત કેઈ યોગ્ય અધીકાર વાળા કોરટનું હુકમનામું અથવા હુકમ મેળવવામાં આવે ત્યાં સુધી સદરહુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) રાખવી; અને આપ્તા રંટ કેવી રીતે બજાવ્યું તેનો શોરાલખીને તે પાછું મોકલવું;

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તા. માટે સન ૧૮
મોહોર સહી

૨૪—જમીન અથવા પાણી ઉપર કાંઈ પણ વસ્તુ કરવાની મનાકરવા બાબત

માલ્સ્ટ્રેટનો હુકમ,

[૧૪૭ ની કલમ જુઓ]

મારી હુકમતની હદ માંદે આવેલી (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં તકરારનો વિષય લખવો) વાપરવાના હુકમ સંબંધી તકરાર ઉત્પન્ન થઈ છે અને તે જમીન (અથવા પાણી) નો કબજો સઘજો પોતે લેવાનો દાવો (આ ઠેકાણે જે રાખસ અથવા રાખશોરો છે તેનું અથવા તેઓનું વરણન કરવું) કર્યું છે, અને તે બાબતમાં યોગ્ય રીતે ચોક્કસીકરવા ઉપરથી મને જણાયું છે કે સદરહુ જમીન (અથવા પાણી) એ પ્રમાણે વાપરવાનો ભોગવટો કરવાની છુટ લોકોને (અથવા જો કેઈ રાખસ હોય અથવા કેઈ વરણના માણસો હોય તો તેનું અથવા તેઓનું વરણન કરવું) અને [જો તે ભોગવટો આપા વરસમાં થઈ શકે એવો હોય તો] સદરહુ ચોક્કસીકરવા પ્રારંભ થતાં પહેલાં ત્રણ મહીનાની અંદર (અથવા જો તે ભોગવટો ફક્ત અમુક મેસમોમાં થઈ શકે

કે એવો હોય તો કરેલું કે "જે મોસમોમાં સદરહુ ભોગવટો કરી શકાતો હોય તેમાંની છેલ્લી મોસમમાં" સદરહુ ભોગવટો કરવામાં આવ્યો છે;

વાસ્તે હુકમ કરેલું કે સદરહુ [કમળનો દાવાદાર અથવા દાવા દારો] કમળને કરવા નો હક ફક્ત પોતાનોજ છે એણે કરાવવા બાબત કોઈ ચોખ્ખ અમલી રવાણી કોરટનું હુકમનામું અથવા હુકમ મેળવે ત્યાં સુધી તેને [અથવા તેઓએ] અપવાદ તેઓના હીત સમર્થમાંના કોઈય પણ ઉપર કદા મુજબ વાપરવાના હુકમના ભોગવટો ગ્રહણી નાખી ને સદરહુ જમીન [અથવા પાણી] નો કમળને લેવો (અથવા રાખવો) નહીં.

મારી સહી તથા કોરટની મોહર કરીને આપ્યો છે;

તા. ૦

માહે

સન ૧૮

સહી.

૨૫-પો ૧. અમલારની આગળ પ્રમથ ચોકશી થયા ઉપરથી ખત

તથા જમીન ખત.

[૧૬૮મી કલમ જુઓ.]

હું (આ ઠેકાણે નામ લખવું) નો રહેવાશી મારી ઉપર ના ગુન્હા તુલોમત મુકયા ઉપરથી, અને ચોકશી કર્યા પછી માલસતરેટની આગળ હાજર થવાનું મને ફરમાવ્યાથી,

અથવા

અને ચોકશી કર્યા પછી મને જ્યારે ફરમાવવામાં આવે ત્યારે હાજર થવા સા ૨ મારા પોતાનો મુચલકો કરી આપવાનું મને ફરમાવ્યાથી,

આ ઉપરથી બંધાઉ છું કે સદરહુ તુલોમતનો વધાર જવાબ દેવાને માં ની કોરટમાં આવતા ની તારીખે (અથવા ને દીવશે) હાજર થવાનું મને હવે પછી ફરમાવવામાં આવે તે દિવશે] હાજર થઈશ, અને આ બાબતમાં જો હું કસુર કરું તો હું બંધાઉ છું કે મલીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કંઈસરે હિંદને રૂપીયાની રકમ માહારે ગુન્દેગારીમાં આપવી.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(સહી.)

આ ઉપરથી હું એકરાર કરું છું [અથવા અમે દરેક એકઠા તથા જુદા જુદા એકરાર કરીએ છીએ] કે ઉપર કહેલા માટે હું જમીન થકી છું અથવા અમે જમીન થકી છીએ] કે તે પોતાની ઉપરના ચાલુ તોલોમતનો વધારે જવાબ દેવાને માં ની કોરટમાં આવતા ની તારીખે (અથવા ને દીવશે) હાજર થવાનું તેને હવે પછી ફરમાવવામાં આવે તે દિવશે] હાજર થશે અને જો બાબતમાં જો તે કસુર કરે તો આ ઉપરથી હું બંધાઉ છું અથવા આ ઉપરથી અમે બંધાઈએ છીએ કે મલીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કંઈસરે હિંદને રૂપીયાની રકમ મારે [અથવા અમારે ગુન્દેગારીમાં આપવી.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(સહી)

૨૬-ફરીયાદનું કામ ચલાવવા અથવા શાહેદી આપવા બાબત ખત.

(૧૭૦મી કલમ જુઓ.)

હું (આ ઠેકાણે નામ લખવું), (આ ઠેકાણે જગા લખવી) નો રહેઠાણી આ ઉપરથી બતાવે છે કે હું માં ની ધોરણમાં આવતા ની સાગીએ કલાકે હાજર થઈશ અને તેજ વખતે તમા તેજ ઠેકાણે અ. બ. નામના ઝો. રાખસની ઉપર ના તોહમતની બાબતમાં ફરીયાદનું કામ ચલાવીશ (અથવા ફરીયાદનું કામ ચલાવીશ તમા શાહેદી આપીશ, અથવા શાહેદી આપીશ, જે વી હનીકત કાય તે પ્રમાણે લખવું, અને આ બાબતમાં કચુર કરે તો હું બધાઉપર કે મહીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કઈસરે હિંદને રૂપીયાની રકમ મારે ગુન્હે ગારીમાં આપવી. તા. મોહે સન ૧૮

સહી.

૨૭.—કમીટ કર્યા બાબત માલસતરેટ સરકારી રહીકરને નોટીસ આપવા બાબત; (૨૧૮ મી કલમ જુઓ)

ના માલસતરેટ આ ઉપરથી નોટીસ આવે છે કે તેમણે નામના ઝો કે રાખસને આવતી મેદાનમાં ઈનસાફ થવાસાડે કમીટ કર્યો છે; અને તે માલસતરેટ સરકારી ગુન્હેમાં ફરીયાદીનું કામ ચલાવવા બાબત સરકારી રહીકરને આ ઉપરથી સુચના આપે છે.

તહેમતવાજાની ઉપર તહેમત એવું છે કે વગેરે (આ પ્રમાણે તોહમતનામાં ને પ્રમાણે કાય તે પ્રમાણે ગુન્હે વખવો). તા. મોહે સન ૧૮ [સહી]

૨૮—તોહમતનામાં

(૨૨૧મી ૨૨૨મી ૨૨૩મી કલમ જુઓ)

(૧)—એક ગયાબાવાંજા તોહમતનામાં,

(અ) હું (આ ઠેકાણે માલસતરેટનું નામ તથા હુદા લખવો; તમે (આ ઠેકાણે તોહમતવાજાનું નામ લખવું) ઉપર હેકજ લખ્યા મુજબ તોહમત મુકુંછું:—

ફોજદારી કાયદા (બ) કે તમે ની તારીખે અથવા ત અરસા

ની ૧૨૧ મી કલમ માં માં મહીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કઈસરે હિં ઉપરથી. ફની ગાયુ કહાંઈ કરી, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના

ફોજદારી કાયદાની ૧૨૫ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (જ્યારે તહેમતનામાં કોઈ પેરેસીડેન્સી માલસતરેટ કરેલું હોય ત્યારે સેશનકોર્ટને બદલે “હાઈકોર્ટ” એ શબ્દ દાખલ કરવા) સાંભળી શકે એવો ગુન્હે કર્યો.

માલસતરેટની સહી તથા મોહોર.

[(બ) ને બદલે દાખલ કરવું:—]

૧૨૪મી કલમ મુજબ (૨) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અ

રસામાં માં હિંદુસ્તાનના ગવર્નર જનરલની

ફાઈસીલના મેમબર નામદાર અ. બ. પોતાના હુદાની રૂએ કાયદેસર અખત્યાર ચલાવે તહી એમ તેમને લલચાવવાના ઈરાદાથી સરકાર મેમબર ઉપર હુમલો કર્યો

અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની ૧૨૪ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

૧૬૧મી કલમ મુજબ

[૩] કે તમે ની ખાતામાં સરકારી નોકર છો

તાં હુકમને લગતું કાંઈ કૃત્ય નહીં કરવાના હેતુથી

પ્રત્યક્ષ (આ ટેકાણે નામ લખવું) ની પાસેથી બીજા એક સખસ (આ ટેકાણે નામ લખવું) સાથે કાયદેસર મેકેનતમણા શિવાય બીજા પ્રકારનો અવેજ કબ્જા કર્યો.

અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની ૧૬૧ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

૧૬૬મી કલમ મુજબ

(૪) કે તમે

ની

તારીખે, અથવા તે અર

સામાં

માં

કર્યું (અથવા કરવામાં કસુર

કરી, જેમ હોય તેમ લખવું), અને સરકારે વરતણું આપેલી કલમો

ના કરાવેલી પિરુદ્દ હતી, અને તે નુકશાનકારક છે એવું તમે જાણતા

હતા, અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની ૧૬૬ મી કલમ પ્રમા

ણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો

ગુન્હો કર્યો.

૧૮૩મી કલમ મુજબ

[૫] કે તમે

ની

તારીખે અથવા તે

અરસામાં

માં

ની આગળ

ના

ઈનસાફ આપતી વખતે સાહેબીમાં કહ્યું કે " " અને જો મચકર ખોટો

છે એવું તમે જાણેલું અથવા માનેલું, અથવા તે ખરો છે એવું તમે માનેલું નહીં

અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની ૧૮૩ મી કલમ પ્રમાણે

શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો

ગુન્હો કર્યો.

૩૦૪થી કલમ મુજબ

(૬) કે તમે

ની

તારીખે અથવા તે અ

રસામાં

માં

નું મોત આણીને પુતળી ઉ

તરતા દરજ્જાનું શિક્ષણીય મનુષ્યવધ કર્યું, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી

કાયદાની ૩૦૪ થી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશનકોર્ટ (અ

થવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

૩૦૬થી કલમ મુજબ

(૭) કે તમે

ની

તારીખે અથવા તે અર

સામાં

માં

અ. બ. નામનો એક રાખસ નીશા

ના આવેશમાં હતો તેનો આત્મઘાત કરવામાં મદદગારી કરી, અને તે ઉપરથી

હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની ૩૦૬ થી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા

સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

૧૨૫મી કલમ મુજબ

(૮) કે તમે

ની

તારીખે અથવા તે

અરસામાં

માં

ને પુદ્ગિપુરવક માહોવ્યથા

રી, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની ૩૨૫ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા

થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

૩૮૨મી કલમ મુજબ

(૯) કે તમે

ની

તારીખે અથવા તે અર

સામાં માં (આ ઠેકાણું નામ લખવું) નુઅંપ ઉપરથી કરવું, અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કરવો.

૪૪૫મી કલમ મુજબ (૧૦) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ [અથવા હાઇકોર્ટ] સાંભળી શકે એવો ડાકાઘાટોના ગુન્હો કરવો.

[તે મુકદ્દમાનો ઇનસાફ માલુમતરેટો કદે તે મુકદ્દમામાં “સેશન કોર્ટ સાંભળી શકે એવો” એ શબ્દોને બદલે “મારાથી સાંભળી શકાય એવો” અને (૧) માં સદરકુ કોર્ટ” એ શબ્દો મુરી રવા.)

(૨)—એ અથવા વધારે

મથાળાંવાળાં તોદામતનાં.

અ. કુ (આ ઠેકાણું માલુમતરેટું નામ તથા કુદો લખવો) તમે (આ ઠેકાણું તોદામતવાળા શબ્દો નામ લખવું) ઉપર કુદો લખ્યા મુજબ તોદામત મુકદ્દમા—

૨૪૧મી કલમ મુજબ પેદલું—કે તમે ની તારીખે અથવા અરસામાં એક શિક્ષા જેટલો કે એવું જાણીને અ.

બ. નામના બીજા એક શબ્દને તે શિક્ષા ખરા શીક્ષા દાખલ આપ્યો અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૪૧ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કરવો.

બીજું—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં એક શીક્ષા જેટલો કે એવું જાણીને અ. બ. નામના બીજા એક શબ્દને તે શિક્ષા ખરા શીક્ષા દાખલ લેવાને સલામતવાની કોશિશ કરી, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૪૧ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો, ગુન્હો કરવો.

(૬) અને આ ઉપરથી કુ કરમાડુ હુ કે સદરકુ તોદામત બાબત સદરકુ કોર્ટ દ્વારા ઇનસાફ કરવો.

(માલુમતરેટની સહી તથા મોહોર)

((બ) ને બદલે દાખલ કરવું:—)

(૧) પેદલું. કે તમે

માં

કુદો ૮ તથા ૩૦૪

બીજા કલમ મુજબ.

ની તારીખે અથવા તે અરસામાં

નું મોત આણી ખુન કરવું, અને તે ઉપરથી હિંદુ

સ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૦૨ ૮ કલમ પ્રમાણે

શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા

હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કરવો.

બીજું—કે તમે

ની

તારીખે અથવા તે અરસામાં

માં

નું મોત આણીને ખુનથી ઉતરતા દરજ્જાનું શિક્ષણીય મનુષ્યવત્ત કરવું અને તે

ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૦૪ થી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે

अथवा, तथा सेशनकोर्ट (अथवा हाईकोर्ट) सांभली शक्ति अथवा ग्रहण करेगा.

૩૭૯મીતથા ૩૮૨ [૩] પહેલું-કે તમે ની તારીખે અથવા તે
મી કલમ મુજબ. અરસામાં માં ચોવી કરી, અને તે ઉપરથી હિફ્ત

અર્થ શકે એવો, તથા સેશનકેરટ (અથવા હાઈકોરટ) સાંમગી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

પ્રશ્નકર્તા.—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી કરી, અને સદરહુ ચોરી કરા માટે એક સપ્તસત્તુ મેત આણવાની તથા ચોરી કરેલી અને તે ઉપરથી હીંદુસ્તાનના ફજદારી કાયદાની કલમ ૩૮૨ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો, ગુન્હો કર્યો.

પ્રતિજ્ઞા.—કે તમે. ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી

પ્રીત્તુ—કે તમે. ની તારાણે અથવા તે અવસાનો માં ચારા કરી અને સદરહુ ચોની કરયા પછી તમે તાહારી જવા માટે એક શખસને અટકાવ કરવાની તંદ્યારી કરેલી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના દેશવાસી કાયદાની ૩૮૨ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સરકારેટ (અથવાહાઇકોર્ટ) સાબળી શકે એવો શુન્નો કરયા,

ચોથું.—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચી
ફી મરી અને સદગુ બોરીથી લીધેલી બીજાનું રાખવા માટે એક શબ્દના મનમાં
અથવાની બીજીક પેદા કરવાની તંદ્યારી કેલી, અને તે ઉપરથી હાંકુસ્તાનના ફોજદાર
ની કાયદાની ૩૮૨મી કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા ફોસનકોર્ટ
[અથવા હાઇકોર્ટ] સાબળી શકે એવો પગલાં કરવો.

[૪]—કે તમે ની તારીખે અથવા અરસામાં માં
 ની આગળ ની સાફથી ચાલતી વખતે શાહીમાંકે
 ૧૯૩૫મી કલમ મુજબ હું કે “ ” અને તમે ની તા
 નબ વિરુદ્ધની રીતે રીખે અથવા તે અરસામાં માં ની
 તો હામતો. આગળ નો ઈનસાફ ચાલતી વખતે શાહીમાંકે કહ્યું કે

૧. અને આપાનો કોઈ મચ્છર ખાટો છે એવું તમે જાણી શકો છો અથવા માનેશું અથવા તે ખરો છે એવું તમે માનેશું નહીં, અને તે ઉપરથી તમે કિંકરતા જતા ફોજદારી કાયદાની ૧૯૩મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો,

(જે મુકદમાના ઇતસરૂ માછાપરેડો કરે તે મુકદમામાં, “સેસનકોર્ટ સાંભળી શકે એવા” એ શબ્દોને બદલે મારાથી સાંભળી શકાય એવા એ શબ્દો દાખલ કરવા, (ક) “સદરૂ કોર્ટ” એ શબ્દો મુકી દવા.)

(3)—अगाड शुद्धे साणीत थयानो ठराव थया पछी चोरी जायत तहोमतनायुः
हु [आ ठेकाणु भाळमतरेट पीजरेनु नाम तथा हुडा सजलो] आ उपरधी तये
[आ ठेकाणु तहोमतनाया सजसनु नाम सजडु] उपर हेडण सज्या प्रमाणु तहोम
त सुडडुः -

894

તી તારીખે અથવા તે અરસામાં

ਮਾਧਿ. ਸੀ. ੬੨੧

અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૭૬મી કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ
 { હાઈકોર્ટ } શકે એવો તથા સેસનકોર્ટ (અથવા જેમ હોય તેમ લખવું) સાંભળી
 { માજિસ્ટ્રેટ } શકે એવો ગુન્હા કર્યો.

અને તમે સદરહુ [આ કોર્ટો તહેમાવાળાનું નામ લખવું] ઉપર વળી એવું તો
 હોમત મુકવામાં આવે છે કે સદરહુ ગુન્હો કરતાં પેહેલાં એટલે; ની તા
 રીખે માં [આ કોર્ટો જે કોર્ટે ગુન્હાની સાબોતીનો ઠરાવ કર્યો હોય તે
 કોર્ટ લખવી, હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાના ૧૭મા ખાખ પ્રમાણે ત્રણ વરસની
 મુદતસુધી કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવો ગુન્હો, એટલે, સારે ઘરફોડવાનો ગુન્હો આ
 કોર્ટો જે કલમ પ્રમાણે તોફાનતવાળાની ઉપર ગુન્હો કર્યો હોય તે કલમમાં વાપ
 રેલા શબ્દોમાં તે ગુન્હાનું વર્ણન કરવું) તમરી ઉપર સખીત થયાનો ઠરાવ કરે
 બો, તે ઠરાવ હજી પુરા અમલમાં છે અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફોજદારીકા
 યદાની ૭૫મી કલમ પ્રમાણે વધારાની શિક્ષાને પાત્રંગો.

અને આ ઉપરથી ફરમાવું છું કે તમારો ઇનસાફ વિગરે કરવો.

૨૯—કેદની અથવા દંડની શિક્ષાનો હુકમ કોઈ માજિસ્ટ્રેટે કર્યોતહોય તો
 તે ઉપરથી કેદ કરવાનું વારટ.

[૨૪૧મી કલમ મુજબ]

ની તુરંગના સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) નેગ તારીખ મા
 સન ૧૮ ને રોજ હુ [આ કોર્ટો નામ તથા હુદા લખવો] ની આગળ
 સન ૧૮ ના કલેન્ડરના તખરના હુકદમામાં (ની લા, ૨ જી, ૩ જી, જે
 મ હોય તેમ લખવું) કેદો, [આ કોર્ટો કેદીનું નામ લખવું.] ની ઉપર હિંદુસ્તાન
 ના ફોજદારી કાયદાની [અથવા આક્ટની] કલમ (અથવા કલમે) પ્રમાણે [આ
 કોર્ટો મુખતસરમાં ગુન્હો અથવા ગુન્હો લખવા)નો ગુન્હો સાબોત થયાંજો ઠરાવ
 કરવામાં આવેલો, અને (આ કોર્ટો જે શિક્ષા હુદા તે પુરે પુરા થતા સ્પષ્ટ રીતેલ
 ખતી) ની શિક્ષાનો હુકમ કરવાનાં આવેલો;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રિન્ટેન્ટને [અથવા કીપરને] અધિકાર આપવા
 માં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ [આ કોર્ટો કેદાનું નામ
 લખવું] ને આ વારટ સુદા સદરહુ તુરંગનાં તમારા હવાલામાં લેવો, અને ત્યાં ઉ
 પર ફોલી શિક્ષાનો હુકમ કાયદા પ્રમાણે અમલમાં લાવવો.

મારી સહી તથાકોર્ટની મોહોર કરી આપ્યું છે.

તારીખ માટે સન ૧૮

મોહોર.

(સહી)

૩—જસિથી તુકદાનીનો અવેજ વસુલ નહી થએથી કેદનું વારટ.

[૨૫૦ મી કલમ મુજબ]

ની તુરંગના સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ (આવા કીપર) નેગ. (આ કોર્ટોનામ

લખવું તથા તેનું વરણન કરવું) (આ ઠેકાણે તદ્દોમતવાળા રાખવું નામ લખવું તથા વરણન કરવું) ઉપર ફરીયાદ કરી છે કે [આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં તે ફરીયાદ લખવી], અને તે નહીં [અથવા તકદી આપે એવી] ગણીને કાઢાડી નાંખવામાં આવી છે અને જે હુકમથી તે ફરીયાદ કાઢાડી નાંખવામાં આવી તે હુકમમાં ફર માળ્ય છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે ફરીયાદીનું નામ લખવું) રૂપીયાની રકમ હુકમનાનીના અવેજ દાખલ આપવી; અને સદરહુ રકમ આપવામાં આવી નથી અને સદરહુ (આ ઠેકાણે ફરીયાદીનું નામ લખવું) ની જંગમ મિલકત જપ્ત કરીને તે રકમ વસુલ થઈ શકતી નથી અને એવો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે કે તેને દી વસતી મુદત મુકી તુરંગમાં આસાન ફેરમાં રાખવો, પણ જો તે મુદત પૂરી થતાં પહેલાં ઉપર કહેલી રકમ આપવામાં આવે તો પછી જોને એ પ્રમાણે રાખવો નહીં.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુમીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ મુકીત ખારા હવાલામાં લેવો, અને તેને સદરહુ તુરંગમાં (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની સદરહુ મુદત મુકી હિફરતાનના ફેજદારી કાયદાની ૬૯ મી કલમના ઠરાવોને અનુસરીને સહી સલામત રાખવો, પણ જો સદરહુ રકમ તે મુદત પૂરી થતાં પહેલાં આપવામાં આવે તો તે પોરોચિ એટલે તાખડતોખ તેને જોડી મુકવો; અને આ વારંટ ફેવી રીતે બળવ્યું તેના શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તારીખ માટે સને ૧૮
મોહોર સહી

૩૧-શાહેદની ઉપર સમન.

(૬૮મી તથા ૨૫૨મી કલમ જુઓ)

ના રહેવાસી જોગ. મારી આગળ ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે ના રહેવાસી એ [આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં ગુન્હો તથા તેના વખત તથા જગા એટલું લખવું] ના ગુન્હો કર્યો છે (અથવા કર્યો ના શકે આવ્યો છે.) અને મને જણાય છે કે તમે ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફથી મુદતનો પુરાવો ધણું કરીને આપશો,

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી સમન કરવામાં આવે છે કે સદરહુ ફરીયાદની ખાખત અંબંધી તમે જે જાણતા હો તેની શાહેદી આપવાને તમારે આવતા ની બારીખે સવારમાં ૬૬ કલાકે આ કોરટની આગળ હાજર થવું, અને કોરટની રજા વગર ત્યાંથી જવું નહીં; અને આ ઉપરથી તમને તાકીદ આપવામાં આવે છે કે જો તમે વ્યાજબી કારણ વગર સદરહુ તારીખે હાજર થવાની ગફલત કરશો અથવા તેમ કરવાની ના કહેશો, તો તમને હાજર થવાની જરૂર પાડવા સાડે વારંટ કાઢાડવામાં આવશે.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે,

તારીખ માટે સને ૧૮
(મોહોર.)

(સહી.)

૩૨.—જ્યુરો તથા આસેસરોને સમન કરવા બાબત નિવેદા માહિતરે
ટની ઉપર પ્રીસ્ટ,

(૩૨૬ મી કલમ જુઓ.)

ના નિવેદા માહિતરેટ જોગ.

માં ફોરટના મકાનમાં આવતા ની તારીખે રોજગારી શેક્ષન
બરવાનું કરાવ્યું છે, અને આમાં સખિલા રાખસીનાં નામ, જ્યુરો તથા આસે
સરોની તપાસેલી ટીપ આ ફોરટને આપેલી તેમાં જે રાખસીનાં નામ લખ્યાં છે તે
સખિલામાંથી ચીઠી કરીને બરાબર ઘુટી કાઢાડ્યા છે, વાસ્તે તમને આ ઉપરથી
ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરકુ તારીખે સદરકુ રાખસીને સવારના ૬મ કલાકે સદ
રકુ રોજગારી ફોરટમાં હાજર થવા સારૂ તમારે સમન કરવા, અને આ પ્રીસ્ટ
રૂએ તમે એ પ્રમાણે કર્યું છે તે બાબત સદરકુ તારીખની અંદર તમારે દાખ
લે આપવો.

(આ ઠેકાણે જ્યુરોનાં તથા આસેસરોનાં નામ મોંઘવાં).

મારી સહી તથા ફોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે. તારીખ માંહે સન ૧૮
(મોહોર) (સહી)

૩૩—આસેસર અથવા જ્યુરની ઉપર સમન.

(૩૨૮ મી કલમ જુઓ.)

(આ ઠેકાણે જગા સખવી) ના રહેવાશી (આ ઠેકાણે નામ લખવું) જોગ.

ની રોજગારી ફોરટે મારી ઉપર મોકલેલા પ્રીસ્ટ તમને આવતી રોજગારી
રોજગારીમાં આસેસર (અથવા જ્યુર) રાખસી હાજર થવાનું ફરમાવ્યું છે તે કુકમની
રૂએ આ ઉપરથી તમને સમન કરવામાં આવે છે કે તમારે આવતા
ની તારીખે સવારમાં ૬મ કલાકે (આ ઠેકાણે જગા સખવી) માં સદરકુ રોજગારી
ફોરટમાં હાજર થવું.

મારી સહી તથા ફોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે. તારીખ માંહે સન ૧૮
(મોહોર) (સહી)

૩૪—મીતની શિક્ષાના કુકમ પ્રમાણે કેસ કરવાનું વારંટ.

(૩૭૪ મી કલમ જુઓ.)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ.

મારી આગળ તારીખ માંહે સન ૧૮ ને રોજ બરેલી રોજગારી

માં કાલેન્ડરના કાયદાની કલમ પ્રમાણે ખુન થવું હોય એવા શિક્ષણી
ય મનુષ્યવધનો શુદ્ધો યોગ્ય રીતે સાબિત થયાનાં કરાવ કરવામાં આવેલા, અને તે
ની ઉપર મીતની શિક્ષાના કુકમ કરેલા, અને તે શિક્ષાના કુકમ ની
ફોરટની મંજૂરી થવા સારૂ રાખેલા;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને, સદરકુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને), આશ
કર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરકુ (આ ઠેકાણે
કેસીનું નામ લખવું) ને આ વારંટ સુદાં સદરકુ તુરગમાં તમારા હવાલામાં દેવો,

* કુકમપત્ર.

અને સદરહુ કોરટનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત આ કોરટને બીજી વારટ અથવા હુકમ તમને પોલિસ ત્યાં સુધી તેને તે તુરંગમાં સહી સલામત રાખવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહર કરીને આપ્યા છે. તાં માટે સન ૧૮ (મોહર) સહી.

૩૫—મોતની શિક્ષાનો હુકમ થયેથી તે અમલમાં લાવવા બાબત વારટ. (૩૮૧ મી કલમ બુલ્ડો)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ.

મારી આગળ તારીખ માટે સન ૧૮ ને રોજ ભરેલી સેશન માં કાલેન્ડરના નંબરના ગુદામાં (૧ લા, ૨ જા, ૩ જા જેમ હોય તેમ) કેદી (આ કેદીને કેદીનું નામ લખવું) ને મોતની શિક્ષાનો હુકમ પ્રમાણે

ની તારીખના આ કોરટના વારટથી તમને હવાલે કરવામાં આવ્યો છે, અને ની કોરટનો હુકમ આ કોરટને પોલિસ છે તેમાં સદરહુ શિક્ષાનો હુકમ મંજૂર કર્યો છે;

વારને આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે (આ કેદીને અમલમાં લાવવાનો વખત તથા જગ્યા લખવી) માં સદરહુ મારી જાય ત્યાં સુધી તેને ગળે ફાંસો દેવડાવીને સદરહુ શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવો. અને તે શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આવ્યો છે એવો હોરા લખીને આ વારટ કેદની પાસે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહર કરીને આપ્યું છે તારીખ માટે સન ૧૮ (મોહર) (સહી)

૩૬—શિક્ષાનો હુકમ બદલ્યા પછી વારટ.

(૩૮૧ મી તથા ૩૮૨ મી કલમ બુલ્ડો.)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ.

તારીખ માટે સન ૧૮ ને રોજ ભરેલી સેશનમાં કાલેન્ડરના

નંબરના ગુદામાં (૧ લા, ૨ જા, ૩ જા, જેમ હોય તેમ) કેદી (આ કેદીને કેદીનું નામ લખવું) ઉપર હિંદુસ્તાનના રોજદારી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક નો ગુનેહો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવેલો

અને તેની ઉપર ની શિક્ષાનો હુકમ કરેલો, અને તે ઉપરથી તેને તમારે હવાલે કરેલો; અને સદરહુ હુકમથી ઠરાવેલી શિક્ષા ની કોરટ

મા હુકમથી (જેની કુલિકેટ આ વારટને જોડેલી છે) બદલીને હવતાં સુધી સમુદ્ર પારની (અથવા જેમ હોય તેમ) શિક્ષા કરવામાં આવી છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે સમુદ્ર પારની શિક્ષા બોગવના સાથે સદરહુ (આ કેદીને કેદીનું નામ લખવું) ને તમે ચોખ્ખા અધીકારીને તથા ચોખ્ખા હવાલમાં સોંપી ત્યાં સુધી તમારે, કાયદામાં ફરમાવ્યું છે તે પ્રમાણે, તેને સદરહુ તુરંગમાં તમારા હવાલામાં સહી સલામત રાખવો.

અથવા.

જો તે ઝોઝી કોલી શીક્ષા કેદની હોય તો “સદરહુ તુરંગમાં તમારો હવાલામાં સહી સન્નામત રાખવો” એ શબ્દો પછી લખવું કે “અને ત્યાં સદરહુ કુમ મુજબ કેદની શીક્ષા કાયદા પ્રમાણે અમલમાં લાવવી”.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરાને આપ્યું છે, તારીખ માટે સન ૧૮ મોહોર સહી

૭૭-જમી તથા વેચાણ કરીને દંડ વસુલ કરવા બાબત વારંદ.

(૩૮૬મી કલમ બુઝો)

(આ ઠેકાણે પોલીસઅગલદારનું અથવા બીજા જે શખસ અથવા શખસો તે વારંદ બખવવાના હોય તેનું નામ અથવા હુદા અથવા તેઓનાં નામ અથવા હુદા લખવા) નેગ.

[આ ઠેકાણે ગુન્હેગારનું નામ લખવું તથા વરાણન કરવું] ની ઉપર તારીખ માટે સન ૧૮. ને રોજ મારી આગળ (આ ઠેકાણે ગુન્હેગારને સરમાં લખવે) નો ગુન્હો સાબીત થયાનો કરાવ કરવામાં આવેલો અને તેની ઉપર રૂપીઆનો દંડ આપવાની શીક્ષાનો હુકમ કરેલો, અને સદરહુ દંડ આપવાનું સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને ફરમાવેલું તોપણ તેણે તે દંડ અથવા તેમાંનો કાંઈ પણ ભાગ આપ્યો નથી.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની જે જંગમ મિલકત ના જિલ્લામાં જડે તે જંગમ મિલકત તમારે લઈને જસ કરવી; અને જો સદરહુ જમી કરચો પછી (આ ઠેકાણે આપેલા દીવસ અથવા કસાઈની સંખ્યા લખવી) માટે (અથવા તાબંડતોબ) સદરહુ રકમ આપવામાં ન આવે તો તમારે તે જપ્ત કરેલી મિલકત અથવા તેમાંની જેટલી સદરહુ દંડ પુરો કરી આપવાને બસ થાય તેટલી મિલકત વેચવી; અને આ વારંદની રૂએ તમે જે કર્યું હોય તે બામતનો શેરો, આ વારંદ બખવવામાં આવે એટલે તુરત, લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તારીખ માટે સન ૧૮ મોહોર સહી

૭૮—તિરંગના કટલાએક મુકદમામાં જ્યારે દંડની શીક્ષા કરવામાં આવે ત્યારે કેદ કરવાનું વારંદ.

[૪૮૦ મી કલમ બુઝો]

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) નેગ

આજ રોજ મારી આગળ, ભરેલી કોર્ટમાં (આ ઠેકાણે ગુન્હેગારનું નામ લખવું તથા વરાણન કરવું) કોર્ટની સમક્ષ (અથવા દખતાં) જોણી નેઈને તિરસ્કાર કર્યો; અને એ પ્રમાણે કરેલા તિરસ્કાર માટે રૂપીઆનો દંડ આપવાની, અથવા તે આપવામાં કસુર કરે તો (આ ઠેકાણે મહીના અથવા દિવસની સંખ્યા લખવી) ની મુદત સુધી આસાન કેદ બોગવવીની, શીક્ષા સદરહુ (આ ઠેકાણે ગુન્હેગારનું નામ લખવું) ની ઉપર કોર્ટે કરાવી છે;

વાસ્તે આ વારંદથી તમને, સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને), અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે ગુન્હેગારનું નામ લખવું) ને આ વારંદ સુધ્ધા તમારા હવાલામાં લેવો, અને તેને સદરહુ તુરંગમાં સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સહી સન્ના

અત રાખવો, પણ જો સે મુદત પુરી થતાં પેઢલાં સદરહુ દંડ આપવામાં આવે તેમ પછી તેમ કરવું નહીં; અને તે દંડ પોહિયેથી તુરત તમારે તેને છોડી દેવો, અને આ વારંટ કેવો રીતે બજાવ્યું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તારીખ માટે સને ૧૮ મોહોર. સહી.

૩૯—જવાબ દેવાની ના કહેનારા શાહુદને કેદ કરવાનું માજીસતરેટનું અથવા જડજનું વારંટ.

(૪૮૫ મી કલમ જુઓ.)

(આ ઠેકાણે કોરટના અમલદારનું નામ તથા તેનો હુદા લખવો) જોગ.

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરાણન કરવું) ને શાહેદ દાખલ સમન કરવા માં આવેલો અથવા આ કોરટની આગળ આજીલો) અને એક ગુન્હે યથાનું કહેવા માં આવેલું તે ગુન્હાની એકશી વખતે શાહેદી આપવાનું તેને આજ રાજ ફરમાવ પામાં આવેલું તે છતાં સદરહુ કહેવામાં આવેલા ગુન્હા સંબંધી તેને પુછીને ફરતર માં બરાબર દાખલ કરેલા એક અમુક સવાલનો (અથવા અમુક સવાલોના) જવાબ દેવાની તેણે ના કહી, અને એ પ્રમાણે ના કહેવાનું કાંઈ પણ વ્યાજબી કારણ ક હું નહીં, અને તેણે એ પ્રમાણે કરેલા તિરસ્કાર માટે તેને (આ ઠેકાણે અટકાવી રા ખવાની જે મુદત કરાવી હોય તે લખવી) સુધી પેઢરામાં અટકાવી રાખવાની શિ ક્ષા કરાવી છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને આધાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવસર્મ આ વે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને પેઢરામાં લેવો, અને દીવ શની મુદત સુધી તેને તમારા હવાલામાં સહી સલામત રાખવો, પણ જો દરમિયાન માં તે જખાની આપવાને અને તેને પુછેલા સવાલોના જવાબ દેવાને કબુલ થાય તો પછી તેમ કરવું નહીં, અને સદરહુ દીવશોમાંના છેલ્લા દીવશે, અથવા સદરહુ કબુલત જાણવામાં આવે એટલે તાબડતોખ, તેની કાયદા પ્રમાણે તજવીજ કરવામાં આવે એટલા માટે તેને આ કોરટની આગળ આજીલો; અને આ વારંટ કેવો રીતે બજાવ્યું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તારીખ માટે સને ૧૮ મોહોર. સહી.

૪૦—જોગરાનનું લવાજમ આપવામાં કસુર થયેથી કેદ કરવાનું વારંટ.

(૪૮૮ મી કલમ જુઓ.)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ,

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરાણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) ની પોસે પોતાની ઓરતનું [આ ઠેકાણે નામ લખવું] [અથવા પોતાનું બાળક [આ ઠેકાણે નામ લખવું] [આ ઠેકાણે કારણ લખવું] ના સબખથી પોતાની મેળે પોતાનું ગુજરાન ચલાવવાને અશક્ત છે તે બાળકનું] ગુજરાન ચલાવવાના જોઈએ તેટલી ર વ્યશકિત છે, અને તેણે તેમ કરવાની ગફલત કરી છે [અથવા ના કહી છે] એમ મારી આગળ શાખીત થયું છે અને સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને યોગ્ય રીતે હુકમ કરીને ફરમાવ્યું છે કે તમારે તમારી સદરહુ ઓરતને [અથવા બાળકને] સુજ રાન બદલ રૂપિયાની રકમનું લવાજમ દર મહીને આપવું અને વળી એ વું શાખીત થયું છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) સદરહુ હુકમ બાજી જોઈને ગણકાર્યો નથી અને મહીના (અથવા મહીનાઓ) નાં લવાજમની રક

મના રૂપીયા આપવામાં કસુર કરી છે; અને તે ઉપરથી એક હુકમ કરીને એવું કરાવ્યું છે કે તેણે ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં આસાન (અથવા સખત મજુરી સાથે) કેદ બેગતવી;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કોપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ હેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધ્ધાં સદરહુ તુરંગમાં તમારા પેદેશમાં લેવો, અને ત્યાં સદરહુ હુકમ કાયદા પ્રમાણે અમલમાં લાવવો; અને આ વારંટ કેવી રીતે બજાવ્યું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા ફોર્ટના મોહોર કરીને આપ્યું છે. તારીખ માર્ચ સને ૧૮ મોહોર. સહી.

૪૧—જમી તથા વેચાણ કરીને યુજાનનું લવાજમ જખરીથી અપાવવા બાબતનું વારંટ.

(૪૮૬ મી કલમ બુઓ.)

(આ હેકાણે જે પોલીસઅમલદારે અથવા ખીજા રખતે તે વારંટ બજાવવાનું હોય તેવું નામ તથા હુદા લખવો) જોગ. (આ હેકાણે નામ લખવું) ને યોગ્ય રીતે હુકમ કરીને ફરમાવ્યું છે કે તમારે તમારી સદરહુ ઓરતને (અથવા બાળકને) યુજાન બદલ રૂપીયાની રકમનું લવાજમ દર મહીને આપવું. અને સદરહુ (આ હેકાણે નામ લખવું) એ સદરહુ હુકમ જાણી જોઈને ગણકાર્યો નથી અને મહિના (અથવા મહીનાઓ) નાં લવાજમની રકમના રૂપીયા આપવામાં કસુર કરી છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ હેકાણે નામ લખવું) ની જંગમ જે મીલકત જલ્લામાં જડે તે તમારે લઈને જમ કરવી અને જો સદરહુ જમિ કર્યા પછી (આ હેકાણે આપેલા દીવસ અથવા કલાકની સંખ્યા લખવી) માર્ચ (અથવા તાબડતોળ) સદરહુ રકમ અપવામાં ન આવે તો તમારે તે જમ કરેલી જંગમ મીલકત અથવા તે માંની જેટલી સદરહુ રકમ પુરી કરી આપવાને બસ થાય તેટલી વેચવી; અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે એટલે તુરત તમે તેની રૂએ જે કરકું હોય તેના શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા ફોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે તારીખ માર્ચ સને ૧૮ મોહોર. સહી.

૪૨—માલસતરેટની આગળ પ્રથમ ચોકશી કરતી વખતે ખત તથા જમીનખત.

(૪૮૬ મી અને ૪૮૮ મી કલમ બુઓ.)

હું (આ હેકાણે નામ લખવું); (આ હેકાણે જગા લખવી) નો રહેવાશી ના યુદ્ધાનું તહેમત મારો ઉપર મુકીને મને (જેમ હોય તે પ્રમાણે લખવું) ના માલસતરેટની આગળ આજીને તેમની ફોર્ટમાં તથા સેસનફોર્ટમાં જરૂર પડે તો હાજર થવા સારૂ તારણ આપસનું મને ફરમાવ્યા ઉપરથી બંધકે છું કે સદરહુ માલસતરેટની ફોર્ટમાં તહેમતની પ્રથમ ચોકશી ચાલે ત્યારે દરરોજ હું હાજર રહેશ અને જો તે મુદતમાં સેસનફોર્ટની પાસે ઈનસાર થવા સારૂ મોકલવામાં આવે તો મારી ઉપર મુકેલાં તહેમતનો જવાબ દેવાને જ્યારે ફરમાવવામાં આવે ત્યારે સદરહુ ફોર્ટની આગળ હું હાજર હોઈશ તથા હાજર થઈશ અને આ બાબતમાં જો હું કસુર કરૂ તો હું બંધકે છું કે મલીકા માઆઝા રાણીસાદેખ કામરે હિંદ.

ને રૂપિયાની રકમ મારે ગુન્હેગારીમાં આપવી.
તારીખ. માર્ચ સન ૧૮

સહી

આ ઉપરથી હું એકરાર કરું છું (અથવા અમે દરેક જણ એકઠા તથા જુદા જુદા એકરાર કરીએછીએ) કે સદરહુ (આ ઠેકાણું નામ લખવું) નો જામીન થાઉં છું (અથવા અમે જામીન થઈએ છીએ કે તેની ઉપર જે ગુન્હા તોડમત મુકયું છે તે ગુન્હાની પ્રથમ એકથી ચાલે ત્યારે ફરિયાદ ની કોરટમાં તે હાજર રહેશે અને જો તે મુકદ્દમે સેસનકોરટની પાસે ઇનસાફ થવા સાડે મોકલવામાં આવે તો તે ની ઉપર મુકેલા તોડમતનો જવાબ દેવાને તે સદરહુ કોરટની આગળ હાજર હશે તથા હાજર થશે અને એ બાબતમાં જો તે કસુર કરે તો હું બંધાઉં છું (અથવા અમે બંધાઈએ છીએ કે મલાકા માઆઝમા રાણીસાદેબ કઈસરે હિંદને રૂપિયાની રકમ મારે (અથવા અમારે) ગુન્હેગારીમાં આપવી.

તારીખ. માર્ચ સન ૧૮

સહી.

૪૩-તારણ આપવામાં કસુર થયેથી કેદ કરેલા શખસને છોડી મુકવાનું વારંટ (૫૦૦ મી કલમ જુઓ.)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ અથવા બીજા જે અમલદારના હવાલામાં તે શખસ હોય તે અમલદાર) જોગ.

(આ ઠેકાણું કેદીનું નામ લખવું તથા તેનું વરણન કરવું) ને ની તારીખના આ કોરટના વારંટની રૂએ તમારે હવાલે કરવામાં આવેલો, અને ત્યાર પછી તેણે ફેજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાની ૪૯૯ મી કલમ મુજબ પોતાના જામીન(અથવા જામીનો)સાથે એક ખત ચોગ્ય રીતે લખી આપ્યું છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણું નામ લખવું.) ને બીજી કોઈ બાબતસાડે અટકાવી શખસો ચોગ્ય નહીં હોય તો તેને તમારા હવાલામાંથી તાબડતોબ છોડી મુકવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહર કરીને આપ્યો છે. તા. માર્ચ સન ૧૮ સહી.

૪૪.-ખતનો અમલ જખરીથી કરાવવા માટે જમીનું વારંટ.

(૫૧૪ મી કલમ જુઓ.)

નું પોલીસ-થાણું જે પોલીસ અમલદારના હવાલામાં હોય તે પોલીસ અમલદાર જોગ (આ ઠેકાણું જે શખસ હોય તેનું નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) પોતાના મુચલકાની રૂએ (આ ઠેકાણું જે મ સંગ હોય તે લખવો) હાજર થવામાં કસુર કરી છે, અને તે સદરહુ કસુરને લીધે મલાકા માઆઝમા રાણીસાદેબ કઈસરે હિંદને [આ ઠેકાણું ખત મારેના દડ લખવો] રૂપિયાની રકમ ગુન્હેગારીમાં આપવાને પાત્ર થયો છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણું નામ લખવું) ની જે જગમ મિલકત હવાલામાં તમને જડે તે જગમ મિલકત લઈને તથા અટકાવી શખીન તમારે જમ કરવી, અને જો સદરહુ રકમ ત્રણ દિવસ માંહે આપવામાં ન આવે તો એ પ્રમાણે જમ કરેલી મિલકત અથવા તેમાંની જેટલી ઉપર કહેલી રકમ વસુલ કરવાને બસ થાય તેટલી મિલકત તમારે વેચવી, અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે એટલે તુરત તે

તી રૂઢિ તમે જે કર્યું હોય તેના કારણે તમારે લખી મોકલવો.
મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તારીખ માટે સન ૧૮
મોહોર સહી

૪૫—ખતની શરત તોડેથી જામીનને નોટીસ.

[૫૧૪મી કલમ જુઓ.]

ના રહેવાશી જોગ, તમે તારીખ માટે
સન ૧૮ ને રોજ (આ ઠેકાણે જગા લખવી) ના રહેવાશી (આ ઠેકાણે નામ
લખવું) ના જામીન થયલા કે તે ની તારીખે આ કોરટની આગળ હા
જર થશે, અને તમે બંધાયલા કે તે તેમાં કસુર કરશે તો હું મલોકા માયાજમા
રાણીસાહેબ કંઈકરે હિંદને રૂપીયાની રકમ ગુનહેગારીમાં અપાશે; અને સદર
રહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) આ કોરટની આગળ હાજર થવામાં કસુર કરી છે,
અને સદરહુ કસુરનાં કારણથી તમે સદરહુ રૂપીયાની રકમ ગુનહેગારીમાં આપવાને
પાત્ર થયા છે;

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ દંડ આપવો
અથવા સદરહુ રકમ તમારી પાસે શા શરૂ જમરીથી નહીં અપાવવી જોઈએ તેનું કા
રણ આ તારીખથી દિવસ માટે ખતાવવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપી છે. તાં માટે સન ૧૮
મોહોર સહી.

૪૬—સત્રી રીતે ચાલવા બાબતના ખતની શરત તોડ્યા વિશે જામીનને નોટીસ.

[૫૧૪ મી કલમ જુઓ.]

ના રહેવાશી જોગ, તમે તારીખ માટે

સન ૧૮ ને રોજ એક ખાત લખી આપીને (આ ઠેકાણે જગા લખવી)
ના રહેવાશી (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ના જામીન થયલા કે તે ની મુદત સુ
ધી સારી રીતે ચાલશે અને તમે બંધાયલા કે તે જો બાબતમાં કસુર કરશે તો હું
રૂપીયાની રકમ મલોકા માયાજમા રાણીસાહેબ કંઈકરે હિંદને ગુનહેગારીમાં અ
પાશે; અને તમે જો પ્રમાણે જામીન થયા ત્યાર પછી [આ ઠેકાણે જે ગુનહે થયો
હોય તે મુખનેસરમાં લખવો] નો ગુનહે કરવામાં આવેલા તે ગુનહે સદરહુ (આ ઠે
કાણે નામ લખવું) ની ઉપર શાખિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે, જેથી તમા
રા જામીન ખતની શરત તોડવામાં આવી છે.

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ રૂપીયા
નો દંડ આપવો, અથવા તે શા શરૂ નહીં આપવો જોઈએ તેનું કારણ દિવસ
માટે ખતાવવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપી છે. તાં માટે સન ૧૮
મોહોર સહી.

૪૭—જામીનની ઉપર જામીનું વારટ.

[૫૧૪મી કલમ જુઓ.]

જોગ. [આ ઠેકાણે ખતની શરત લખવી] જો હાજર થવા બાબત (આ
ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણિત કરવું) તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું; જામીન ત
રીકે બંધાયો છે, અને સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] કસુર કરી છે અને તેથી
તે (આ ઠેકાણે ખાત માટેનો દંડ લખવો) રૂપીયાની રકમ મલોકા માયાજમા
રાણીસાહેબ કંઈકરે હિંદને આપવાને પાત્ર થયો છે;

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આ
વે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની જે જગમ મિલકત નિહા
માં તમને જડે તે લઈને તથા અટકાવી રાખીને તમારે જપ્ત કરવી અને જે સદરહુ
રકમ ત્રણ દિવસ માંહે આપવામાં ન આવે તો એ પ્રમાણે જપ્ત કરાવી મોકલ
કત અથવા તેમાંની જેટલી ઉપર કહેલી રકમ વસુલ કરવાને ખસ થાય તેટલી મી
લકત તમારે વેચવી, અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે એટલે તુરત તેની રૂએ ત
મે જે કર્યું હોય તેના શેરા લખી મોકલવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તાં માંહે સન ૧૮
મોહોર. સહી.

૪૮—જે તોહમતવાળા રાખસના જામીન લીધા હોય તેના જામીનને કેદ કરવાનું વારંટ.

[૫૧૪મી કલમ જુઓ]

ની દિવાની તુરગ ના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ (આ ઠેકા
ણે ખતની શરત લખવી) એ હાજર થવા બાબત (આ ઠેકાણે જામીનનું ના
મ લખવું તથા તેનું વરાણન કરવું) જામીન તરીકે બધાએ જાણે છે, અને સદરહુ (આ
ઠેકાણે નામ લખવું) એ બાબતમાં કસુર કરી છે જેથી સદરહુ ખતમાં લખેલા ૬૦ ઉ
પર મલીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કઈસરે હિંદનો દાવો થયો છે; અને સદરહુ (આ
ઠેકાણે જામીનનું નામ લખવું) ને ચોગ્ય નોટીસ આપ્યા છતાં તેણે સદરહુ રકમ આપવા
માનિમજ તેરકમ એની પાસે શા સારૂ જબરીથી નહીં અપાવવી જોઈએ તેનું પ્રરતુ
કારણ બતાવવામાં કસુર કરી છે, અને તેની જગમ મિલકતની જમી તથા વેચાણ
થી સદરહુ રકમ વસુલ થઈ શકતી નથી અને (આ ઠેકાણે મુદત વિશેષ કરીને લખ
વી) સુધી તેને દીવાની તુરગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને, સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધીકાર આ
આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ
લખવું) ને આ વારંટ સુધી તમારા હવાલામાં લેવો અને તેને સદરહુ (આ ઠેકાણે કે
દની મુદત લખવી) સુધી સદરહુ તુરગમાં સહી સલામત રાખવો, અને આ વારંટ કે
વી રીતે બજાવ્યું તેના શેરા લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તાં માંહે સન ૧૮
મોહોર. સહી.

૪૯—સુલેહ રાખવા બાબત ખતની શરત તોડ્યા વિશે મુખ્યને નોટીસ.

[૫૧૪મી કલમ જુઓ]

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરાણન કરવું તથા રેહવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ
તાં માંહે સન ૧૮ ને રોજ તમે (આ ઠેકાણે ત ખતમાં જેમ હોય
તેમ લખવું) નહીં કરવા બાબતનું ખત લખી આપેલું, અને તે માંહેની શરત તોડ્યા
ની સાબિતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે અને દરેક તરફ બરાબર દાખલ કરવામાં આવી છે.

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે રૂપીયાના ૬૦ આ
પેવો અથવા તે શા સારૂ તમારી પાસેથી જબરીથી નહીં અપાવવો જોઈએ તેનું પ્રરતુ
કારણ બતાવવામાં કસુર કરી છે, અને તેની જગમ મિલકતની જમી તથા વેચાણ
થી સદરહુ રકમ વસુલ થઈ શકતી નથી અને (આ ઠેકાણે મુદત વિશેષ કરીને લખ
વી) સુધી તેને દીવાની તુરગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે;

મોહોર

૫૦—સુલેહ રાખવા બાબત ખતની શરત તોડ્યા વિશે મુખ્યની મીલકત જપ્ત કર
વા બાબતનું વારંટ.

(૬૫)

(૫૧૪મી કલમ જુઓ.)

ના પોલીસથાણના [આ ઠેકાણે પોલીસનું નામ તથા હુદા લખવો] ને તારીખ માંહે સન ૧૮ ને રાજ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) તથા વરાણન કરવું) સુલેહનો ભંગ નહીં કરવા વગેરે (ખતમાં હોય તે પ્રમાણેલ ખત) બાબત રૂપીયાના રકમનું ખત લખી આપીને બધાએલો અને સદરહુ ખતની શરત તોડ્યાની સાબીતી મારી આજળ આપવામાં આવી છે તથા ચોગ્યરીતે ફરતરમાં દાખલ કરવામાં આવી છે, અને સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને નોટીસ આપીને ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ રકમ શા સારું નહીં આપવીનેઈ એ તેનું કારણ તમારે બતાવવું અને તેમ કરવામાં તેમજ સદરહુ રકમ આપવામાં તેણે કસુર કરી છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની રૂપીયાની કીમતની જે જંગમ મીલકત જુદામાં તમને જડે તે તમારે લઈને જત કરવી અને જે સદરહુ રકમ માંહે આપવામાં ન આવે તે એ પ્રમાણે જત કરેલી મીલકત અથવા તેમાંની જેટલી સદરહુ રકમ વસુલ કરવાને બસ થાય તેટલી મીલકત તમારે ચેચવી અને આ વારંત બજાવવામાં આવે એટલે તુરત તેની રૂએ તમે જે કર્યું હોય તેના શેરો લખી મોકલવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહર કરીને આપ્યું છે. તારીખ માંહે સન ૧૮ મોહર. સહી.

૫૧—સુલેહ રાખવા બાબતના ખતની શરત તોડેથી કેવું વારંત (૫૧૪ મી કલમ જુઓ)

ની દીવાની તુરંગના સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) તથા વરાણન કરવું) સુલેહ રાખવા બાબત પોતે લખી આપેલાં ખતની શરત તોડી છે એવી સાબીતી મારી આજળ આપવામાં આવી છે તથા ચોગ્યરીતે ફરતરમાં દાખલ કરવામાં આવી તેથી તે મલીકા માઆજમા રાણીસાહેબ કંઈસરેહિંદ ને રૂપીયાની રકમ ગુનેગારીમાં આપવાને પાત્ર થયો છે, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) સદરહુ રકમ આપવાનું અથવા તે શા સારું નહીં આપવો જે ઈએ તેનું કારણ બતાવવાનું તેને ચોગ્ય રીતે ફરમાવેલું તે છતાં તેમ કરવામાં કસુર કરી છે અને તેની જંગમ મીલકત જત કરીને તે રકમ વસુલ કરી શકાતી નથી, અને સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને [આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી] ની મુદત સુધી દીવાની તુરંગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સડરહુ દીવાની તુરંગના સુપરિન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપર) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંત સુધાં તમારા હવાલામાં લેવો અને સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદતસુધી સદરહુ તુરંગમાંસહી સલાખત રાખવો અને આ વારંત કેવી રીતે બજાવ્યું તેના શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહર કરીને આપ્યું છે. તા. માંહે સન ૧૮ મોહર. સહી.

૫૨—સારીરીતે ચાલવા બાબતના ખતની શરતતોડેથી જમિનથા વેચાણ કરવાનુ વારંત (૫૧૪ મી કલમ જુઓ)

નું પોલીસથાણ ને પોલીસ અમલદારના હવાલામાં હોય તે પોલીસઅમ

સહાર જોગ (આ ઠેકાણે મુખ્યનુ નામ વિગરે લખવું) સારી રીતે ચાલે તે બાબત (આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરાણન કરવું તથા રેહવાનું ઠેકાણું લખવું) તારીખ માટે સન ૧૮ ને રોજ રૂપીયાની રકમનુ ખત લખી આપી ને તારણ આપેલું અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) નો ગુન્હો કર્યાની સાબીતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે તથા યોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરવામાં આવી છે જેથી સદરહુ ખતની શરત તોડવામાં આવી છે અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને નોટીસ આપીને ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ રકમ શા સા કે નહીં આપવી જોઈએ તેનું કારણ તમારે બતાવવું અને તેને એ મુજબ કરવામાં તેમજ સદરહુ રકમ આપવામાં કસુર કરી છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની રૂપીયાની કીમતની જે જંગમ મીલકત તમને છાત્રામાં જડે તે સહને તમારે જમ કરવી અને જે સદરહુ રકમ માટે આપવામાં ન આવે તેો એ પ્રમાણે જમ કરેલી મીલકત અથવા તે માંની જેટલી સદરહુ રકમ વસુલ કરવાને બસ થાય તેટલી મીલકત તમારે વેચવી અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે એટલે તુરત તેની રૂએ તમે જે કર્યું હોય તે નો શેરો લખી મોકલવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું તા. માટે સન
મોહોર સહી.

પક—સારી રીતે ચાલવા બાબતના ખતની શરત તોડેથી કેદ કરવાનું વારંટ.

(પાંચમી કલમ જુઓ.)

ની દીવાની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ. (આ ઠેકાણે મુખ્યનુ નામ વિગરે લખવું) સારી રીતે ચાલે તે બાબત (આ ઠેકાણે મુખતસરમાં નામ લખવું તથા વરાણન કરવું તથા રેહવાનું ઠેકાણું લખવું) તા. માટે સન ૧૮ ને રોજ રૂપીયાની રકમનુ ખત લખી આપીને તારણ આપેલું અને સદરહુ ખતની શરત તોડવાની શરત તોડ્યાની સાબીતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે. તથા યોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરવામાં આવી છે, જેથી સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) મલીકા માયાજમા રાણીસાહેબ કંઈસરે હિંદને રૂપીયાની રકમ ગુન્હોગારીમાં આપવાને પાત્ર થયો છે અને સદરહુ રકમ આપવાનું અથવા તે શા રાઈ નહા અપવી જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાનું તેને ચોં કરીતે ફરમાવવામાં આવેલું તે છતાં તેમ કરવામાં તેણે કસુર કરી છે અને તે રકમ તેની જંગમ મિલકત જપત કરીને વસુલ થઈ શકતી નથી, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને [અ: ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી] ની મુદત સુધી દિવાની તુરંગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને આ વારંટ સુદ તમારા હવાલામાં લેવો. અને તેને સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં સહી ચલાવત રાખવો અને આ વારંટ કેવી રીતે બજાવ્યું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તા. માટે સન ૧૮
મોહોર સહી.

સહી. આર. જે. કારથવેટ,

આફીસિયેટી ગ સેક્ટરી નિમણત ઇન્ડિયા સરકાર.

પ્રસ્તાવના*

—૬૦૬૬૬—

આ હિંદુસ્થાનનો ફોજદારી કાયદો સને ૧૮૬૦ નો ૪૫ મો આક્ટ છે, અને તેની સાથે સને ૧૮૭૦ નો ૨૭ મો તથા સને ૧૮૮૨ નો આક્ટ ૮ મો. આ આક્ટ સુધારવા બાબતના એ એ આક્ટો આગળ દાખલ કરવામાં આવેલા છે.

આ ફોજદારી કાયદો ટીકા સાથેના છે અને તેમાં નામદાર હાઈ કોર્ટોએ કરેલા ફેસલા જે જે કલમ ઉપર લાગુ પડે તે તે કલમ નિચે તેના કુંક મતલબ ટાંકવામાં આવેલા છે. જે જે ફેસલા ટાંકેલા છે તે ઘણું કરીને સને ૧૮૮૨ ની સાલ સુધીના પણ આવી ગયા છે.

હું વિદ્વાન અને સારી રીતે કાયદાનો જાણુ નથી એ ખરૂં છે. પરંતુ ટીકા કરવામાં એ કલા પોતાની ખુદી વાપરવી એ નીરૂપણી છે કેમકે કેટલીક વખત (સેસન જડજે) ના બિપ્રાય સાથે પણ નામદાર હાઈ કોર્ટોનું મળતાપણું આવતું નથી તો પછી માહારા જેવા અને મારાથી વધારે વકીલ વીજેરે ન્યાયાધીકારીઓ, એક સાહેબોના મત વધારે ઉપયોગી થતો નથી પણ ફક્ત કાયદો અને કાયદાની કલમ ઉપર થયેલા ફેસલાઓજ વખતો વખત ઉપયોગી થાય છે અને ન્યાયાધીકારીઓ પણ તે માન્ય કરી તેનાજ આધારે ન્યાય કરે છે, માટે ફેસલા હાઈ કોર્ટોના ફેસલા અને કાયદાજ બળવાન છે તેથીજ કાયદાનો હેતુ સીધ થાય છે.

માણસ જન્મથીજ જ્ઞાન લઈને આવતું નથી પણ જેમ જેમ અજ્ઞાન વધે તેમ તેમ જ્ઞાનની વૃદ્ધિ થાય છે, આટલું કહેવાના મારો હેતુ એજ છે કે “આ ટીકા કરવામાં મારી કેટલીક જગાએ ભુલ પણ થઈ હશે કેમકે આ પહેલ વહેલોજ માહારો શ્રમ છે અને જેવું જે હશે તેવું કાયદાનું મને જ્ઞાન નથી તેથી ભુલ તો થઈજ હશે.” પરંતુ તેવી નહીં કે જેથી અરથમાં ફેરફાર થાય.

આ ટીકા કરવામાં કેટલાક વિદ્વાન ગ્રંથોના પુસ્તકોની મેં મદદ લીધી છે તેને માટે હું તેહ સાહેબોના મોહોટો ઉપકાર માનુષ્ય તેમજ રાજેશ્રી સાંકળચંદ રતનચંદ દીક્ષીકટ કોર્ટના વકીલે સને ૧૮૮૨ નો આક્ટ ૧૦ ની ટીકા કરેલી છે તે ઉપરથી મને કેટલીક મદદ મળી છે, તેમજ કેટલીક વખત આ ટીકા કરવામાં મેં તેહ સાહેબની સલાહ લીધી છે માટે તેહ સાહેબના મોહોટો ઉપકાર માનુષ્ય અને તેમનો આભારી થયો છું.

આ પુસ્તકમાં કેટલીક જગાએ દ્રષ્ટી દાખથી મીઠીકો રહી હશે તે વાંચનાર સજનોએ સુધારી વાંચવી, અને માહારી ભુલ માફ કરશે.

વિદ્વાન બારીસ્ટરો અને વકીલો જેઓ કાયદાથી સારી રીતે વાકેફ છે, તેહ સાહેબોની કરેલી ટીકાઓ વિજેરે કાયદામાં વપરાતાં પુસ્તકો ઘણાં છે અને તે પહેલે દરજે પસા ગયાં માં આવે છે, એમાં કાંઈ નવાઈ જેવું નથી પણ મારા જેવા એક સાધારણ જ્ઞાનવાનના આ વાંચ વિચાર થયો કે આપણે એક એ પુસ્તકો વિદ્વાનોના પુસ્તકના આધારે સાધારણ રીતે બનાવીએ અને તેના ઉપયોગ પ્રજામાં ફેલી રીતે થાય છે. કાયદાનાં પુસ્તકો અને ટીકાઓનું વધારે વજન કાયદાને અનુસરીને નામદાર હાઈ કોર્ટોએ કરેલા ફેસલા ઉપર રહેલું છે. અને આ ટીકા પણ તેવા ફેસલાના આધાર ઉપરજ કરેલી છે અને કેટલીક જગાએ આ જ કાયદાઓની કલમોનો આધાર પણ વાપરેલો છે.

અમદાવાદ.

શાં ૯ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૮૪.

શાં છગનલાલ ઉમેદચંદ.

અં ૦ વિં પ્રેસનો માલિક.

અનુક્રમણિકા.

ખા.ખ.	વિષય.	ક્રમ કલમયાક્રમ કલમ સુધી	પૃષ્ઠ.
૧ લો	કારણ, કાયદાનું નામ, તથા તે કયાંઅમલમાં આવશે વીગરે.	૧ થી ૫	૯—૧૧
૨ નો	સાધારણ સમજણ.	૬ થી ૫	૧૧—૨૧
૩ નો	શિક્ષા ઠરાવવા બાબત, તથા શિક્ષામાં ફેરફાર કરવા બાબત, તથા ફટકા મારવા, ન મારવા બાબત વીગરે.	૫૩ થી ૭૫	૨૧—૩૨
૪ થો	સાધારણ અપવાદ	૭૬ થી ૧૦૬	૩૨—૪૫
૫ મો	મદદગારો બાબત, એટલે કાંઈ વસ્તુમાં અગર ગુનામાં મદદગારી વીગરે, કમવા બાબત.	૧૦૭ થી ૧૨૦	૪૫—૫૪
૬ ઠો	રાજ્ય વિરૂધ્ધ ગુનાઓ બાબત,	૧૨૧ થી ૧૩૦	૫૪—૫૭
૭ મો	જમીન પરની તથા દરીયાઈ ફોજ સંબંધી ગુનાઓ બાબત.	૧૩૧ થી ૧૪૦	૫૭—૫૯
૮ મો	લોકોની સમાધાની વીરૂધ્ધ, કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળી બાબત.	૧૪૧ થી ૧૬૦	૫૯—૬૪
૯ મો	સરકારી નોકરો અથવા તેઓ સંબંધી ગુનાઓ બાબત અથવા લાંચ રૂસ્વત વીગરે બાબત.	૧૬૧ થી ૧૭૧	૬૪—૭૦
૧૦ મો	સરકારી નોકરોના કાયદાસર અખત્યારના તીરસ્કાર બાબત, અથવા તેઓના હુકમના અપમાન વીગરે બાબત,	૧૭૨ થી ૧૮૦	૭૦—૮૦
૧૧ મો	ખોટા પુરાવા તથા સરકારી ઇનસાફ વિરૂધ્ધ ગુનાઓ બાબત અથવા ખોટી પ્રતીજ્ઞા યાને ખોટી શાહેદી આપવા વીગરે બાબત.	૧૮૧ થી ૨૨૮	૮૨—૧૧૫
૧૨ મો	શીક્ષા તથા સરકારી સ્ટાંપ સંબંધી ગુન્હાઓ બાબત.	૨૩૦ થી ૨૬૩	૧૧૫—૧૨૧
૧૩ મો	કાટલાં તથા માપ સંબંધી લેન્હાઓ બાબત,	૨૬૪ થી ૨૬૭	૧૨૧—૧૨૨
૧૪ મો	લોકોની તંન દુરસ્તી. સલામતી, અનુકુળતા. લજ્યા, તથા નીતી સંબંધી ગુનાઓ બાબત.	૨૬૮ થી ૨૮૪	૧૨૨—૧૨૮
૧૫ મો	ધર્મ સંબંધી ગુનાઓ બાબત.	૨૮૫ થી ૨૮૮	૧૨૮—૧૩૦
૧૬ મો	માણસના શરીર સંબંધી ગુનાઓ બાબત તથા નીચેની બાબત.	૨૮૯ થી ૩૧૧	૧૩૦—૧૩૬
	શિક્ષણીય મનુષ્યવધ બાબત.		૧૩૦
	ખુન બાબત.		૧૩૧
	ધાર્યાં કરતાં ખીજનું મોત થાય.		૧૩૪
	ગફલતથી મોત.		૧૩૬
	આત્મઘાતમાં મદદગારી, ખુનની કોશીશ.		૧૩૭
	આત્મઘાતની કોશીશ, ઠગ, વીગરે.		૧૩૮
	ગર્ભપાત કરવા બાબત તથા નહીં જન્મેલાં બચ્ચાંઓને નુકશાનકરવા બાબત, તથા બચ્ચાંઓને ખુલ્લાં મુકવાં બાબત, જન્મ છુપાવવા બાબત.	૩૧૨ થી ૩૪૮	૧૩૮—૧૪૬
	સાપ્રાધ બળ તથા હુમલા બાબત.	૩૪૯ થી ૩૫૮	૧૪૬—૧૫૬
	મનુષ્ય હરણ તથા મનુષ્ય નયન, તથા વેઠ, અને ગુલામી બાબત.	૩૫૯ થી ૩૭૪	૧૫૬—૨૧૬

- ખાતકાર સંભોગ બાબત.
- શ્રીકૃષ્ણ વીરુધ ગુનાઓ બાબત.
- ૧૭ મેા મીલકત વીરુધ ગુનાઓ બાબત, ચોરી બાબત.
- જમરાઈથી કહાણવા બાબત.
- અખરોજી તથા ડાકાઈટી બાબત.
- મીલકતના સામ્રાધ ઝોટા ઉપયોગ બાબત.
- સામ્રાધ વીસ્વાસઘાત બાબત,
- ચોરીના મીલકત લેવા બાબત,
- કગાઈ બાબત.
- દગાનાખતો તથા મીલકતની વ્યવસ્થા બાબત.
- ખીગાડ બાબત.
- સામ્રાધ પ્રવેશ બાબત.
- ૧૮ મેા લેખ સખંધી તથા વેપારની અથવા મીલકતની નીસાનીઓ સખંધી, ગુનાઓ બાબત.
- વેપાર તથા મીલકતની નીશાનીઓ બાબત.
- ૧૯ મેા નોકરી કરવાના કરાર તોડવાના ગુના બાબત.
- ૨૦ મેા લગન સખંધી ગુનાઓ બાબત.
- ૨૧ મેા આખરૂ લેવા બાબત.
- ૨૨ મેા સામ્રાધ ધમઝી તથા તીરસ્કાર કરવા બાબત.
- ૨૩ મેા ગુના કરવાની કોશીશ બાબત.
- શને ૧૮૭૦ નો આકટ ૨૭ મેા હીંદુસ્તાનનો ફોજદારી કાયદો સુધારવા બાબતનો.
- શને ૧૮૮૨ નો આકટ ૮ મેા હીંદુસ્તાનનો ફોજદારી કાયદો સુધારવા બાબતનો.

૩૭૧ થી ૩૭૬	૧૬૨—૧૬૩
૩૭૭	૧૬૩—૧૬૪
૩૭૮ થી ૩૮૨	૧૬૪—૧૭૧
૩૮૩ થી ૩૮૯	૧૭૧—૧૭૩
૩૯૦ થી ૪૦૨	૧૭૩—૧૭૯
૪૦૩ થી ૪૦૪	૧૭૯—૧૮૨
૪૦૫ થી ૪૦૯	૧૮૨—૧૮૫
૪૧૦ થી ૪૧૪	૧૮૫—૧૮૭
૪૧૫ થી ૪૨૦	૧૮૭—૧૮૯
૪૨૧ થી ૪૨૪	૧૮૯—૧૯૨
૪૨૫ થી ૪૪૦	૧૯૨—૧૯૬
૪૪૧ થી ૪૬૨	૧૯૬—૨૦૨
૪૬૩ થી ૪૭૭	૨૦૨—૨૧૦
૪૭૮ થી ૪૮૯	૨૧૦—૨૧૩
૪૯૦ થી ૪૯૨	૨૧૩—૨૧૪
૪૯૩ થી ૪૯૮	૨૧૪—૨૧૯
૪૯૯ થી ૫૦૨	૨૧૯—૨૨૪
૫૦૩ થી ૫૧૦	૨૨૪—૨૨૬
૫૧૧	૨૨૮
	૨૨૯
	૨૩૦
	૨૩૧

હિંદુસ્તાનનો ફોજદારી કાયદો

સન ૧૮૬૦ નો આક્ટ નંબર ૪૫ મો.

હિંદુસ્તાનની કાયદા કરનારી સભા.

તારીખ ૬ ઠી અક્ટોબર સન ૧૮૬૦.

નીચે લખેલો આક્ટ હિંદુસ્તાનની કાયદા કરનારી સભાએ પસાર કર્યો, તે રાઈટ હાંતરેખલ વિ અવરનરજનરલે સન ૧૮૬૦ ના અક્ટોબર મહિનાનો ૬ ઠી તારીખે મંજૂરકર્યો, અને સર્વ લોકોને જાણુ થવા સારૂ તે અને પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ખાખ ૧ લો

કારણ.

બ્રિટિશ ઇન્ડિયાને માટે એક સામાન્ય ફોજદારી કાયદા કરવો યોગ્ય છે. માટે નીચેમુજબ ઠરાવ્યું છે:—

કાયદાનું નામ ત
થા એ ક્યાં ક્યાં અ
મલમાં આવશે.

૧. આ આક્ટનું નામ “હિંદુસ્તાનનો ફોજદારી કાયદો” અને પ્રીન્સ આફ વેલ્સ આયર્લેન્ડ, સીંગાપોર, તથા મલાકા શીવાથ નો “હિંદુસ્તાનનો રાજ્યકારભાર વધારે સારી રીતે ચલાવા ખાખત નો આક્ટ” એ નામના વીક્ટોરીયાના રાજ્યના ૨૧મા તથા ૨૨મા વર્ષમાં કરેલા કાયદાના ખાખ ૧૦૬ ઠા ઉપરથી રાણીસાહેબના હાથ ને મુલક આવ્યો છે અથવા આવે તે સઘળા મુલકમાં સન ૧૮૬૧ ના મે મહીનાની તા. ૧ લીને દીને તથા ત્યારથી એ અમલમાં આવશે.

સદરહુ મુલકમાં થ
ચેલાગુન્ડાનીશીક્ષા.

૨. સન ૧૮૬૧ ના મે મહીનાની તા. ૧ લીને દીને અથવા ત્યાર પછી સદરહુ મુલક મધ્યે આ કાયદાના ઠરાવો વીરૂદ્ધતાં ને કામ અથવા કસુરનો ને સખસે ગુન્હેગાર થશે, તે સખસને તે કામ અથવા કસુર ખાખત આ કાયદા મુજબ શીક્ષા કરવામાં આવશે; ખીજી રીતે કરવામાં આવશે નહીં.

જેગુન્ડા સદરહુ
મુલકના ખાહાર થ
યા હોય, પણ જે
ની તજવીજ કાય
દા પ્રમાણે મુલકની
માફે થઈ શકે તે
ગુન્ડાઓનાં શીક્ષા.

૩. સદરહુ મુલકની હદની ખાહાર કરેલા કોઈ ગુન્ડાને માટે ને સખસની તજવીજ હિંદુસ્તાનના ગવરનરજનરલ ઇનકૌન્સીલે કરેલા કોઈ કાયદાથી થઈ શક્તી હોય તે સખસની ઉપર સદરહુ મુલકની ખાહાર કરેલાં કામને માટે, તે કામ જાણે સદરહુ મુલકની માફિજ કર્યું હોય એ પ્રમાણે, આ કાયદાના ઠરાવો મુજબ અમલ કરવામાં આવશે.

ટીકા.

ઈંગ્રેજ સરકારની કોઈપણ રીયત ઇંગ્રેજ હદની ખાહાર આ કાયદા પ્રમાણે ગુન્ડા કરે, તે ગુન્હેગારની ચોકશી અથવા ઇનસાફ, ઇંગ્રેજરાજ્યની કોર્ટોથી થઈ શકે.

પરરાજ્યની કોઈપણ રીયત ઇંગ્રેજ હદની ખાહાર ગુન્ડા કરી ઇંગ્રેજ હદમાં આવી ન રહે, તેનો ઇનસાફ, જે રાજ્યની હદમાં તે તોહમતવળે ગુન્ડા કર્યો હોય તેજ રાજ્યની કોર્ટ તેનો ઇનસાફ કરી શકે, પણ એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે, આ કાયદાની નીચે

લખેલી કલમો વિરૂદ્ધ ગુન્હા કરે તોજ, તે ઇગરેજ હુદમાં આવી ભરાઈ બેઠા હોય તે સખસને પકડીને પારકા રાજ્યને સ્વાધીન કરવામાં આવે તે કલમોની વિગત.

કલમ ૨૦૬-૨૦૮-૨૨૪-૨૩૦ થી ૨૬૩=૨૮૯ થી ૩૦૪=૩૦૭=૩૧૦=૩૧૧ થી ૩૧૭=૩૨૩=૩૩૩=૩૪૭=૩૪૮=૩૬૦ થી ૩૭૩-૩૭૫=૩૭૬-૩૭૭ ૩૭૮ થી ૪૧૪--૪૩૫--૪૪૦--૪૪૩ થી ૪૪૬--૪૬૪ થી ૪૬૮--૪૭૧ થી ૪૭૭. ઉપર ખતાવેલી આ કાયદાની કલમો વિરૂદ્ધ જે પરરાજ્યની રૈયત ગુન્હા કરીને ઇગરેજ રાજ્યની હુદમાં આવી ભરાય, તેને પકડીને તે પરરાજ્યને સ્વાધીન કરી શકાય, પણ ઉપર લખેલી કલમો શીવાયના ગુન્હાને માટે તે તોહમતદારોને પરરાજ્યને સ્વાધીન કરી શકાય નહીં.

દાસ્તી રાખનારાં ૪. આજસુધી કાંઈ તહનામું અથવા બદાખસ્ત ઇસ્ટ ઇન્ડીયા પરરાજ્યમાં રાણી કંપનીની સાથે થયો હોય, અથવા રાણીને નામે હીંદુસ્તાનની કોઈપણ સરકારે કર્યો હોય, અથવા હવે પછી કરે, તે હુદનામા અથવા બદાખસ્ત ઉપરથી રાણીની સાથે દાસ્તી રાખનારાં કોઈ રાજા અથવા રાજ્યના મુલકની માંહે, સન ૧૮૬૧ ના મે મહીનાની તારીખ ૧ હીને દીને અથવા ત્યાર પછી રાણીની નોકરીમાં છતાં રાણીને જે નોકર આ કાયદાના કારણે વીરુદ્ધતા જે કામ અથવા કમુરનો મુન્દેગાર થશે, તે નોકરને તકામ અથવા કમુરને માટે આ કાયદા મુજબ શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

રાણી સરકારની કોઈપણ વીલાયતી રૈયત હીંદુસ્તાન માંહેના કોઈપણ દેશી રાજ્યની હુદમાં કાંઈ ગુન્હો કરે અથવા હીંદુસ્તાનમાંહેની કોઈ દેશી રૈયત પ્રાંટીશ ઇન્ડિયાના હુદ ખાહાર કાંઈ ગુન્હો કરે તે સખસ પ્રાંટીશ ઇન્ડિયાના હુદ માંહે જે જગાએ પકડાય તેજ જ ગાએ તેણે ગુન્હો કર્યો છે, એવી રીતે તે ગુન્હા સંબંધી તેના ઇનસાફ થઈ શકે.

પણ તે ઇનસાફ કરવા બાબત તે મુલકના પ્રસીડીકલએજન્ટની મંજૂરી બેઠા અને તે મંજૂરી ના આપેના તે તોહમતની ચોકશી પ્રાંટીશ ઇન્ડિયામાં થઈ શકે નહીં, કાં માન લખોસીજરકોડ કલમ ૧૮૮ જુઓ.

પ્રસીડીકલએજન્ટ કાને કેહેવો એ શબ્દની વાખ્યા:—

પ્રાંટીશ ઇન્ડિયાની હુદ બાહારના કોઈ મુલકમાં હીંદુસ્તાનની પ્રાંટીશ સરકારની તરફથી મુખ્ય અમલદાર હોય તે તથા જે મુલક પ્રાંટીશ ઇન્ડિયાના ભાગ નહીં હોય તે મુલકમાં સન ૧૮૭૯ ના પરરાજ્યમાંની હુકમત બાબતના અને ગુન્દેગારોને સ્વાધીન કરવા બાબતના આ આક્ટ પ્રમાણે પ્રસીડીકલએજન્ટના સઘળી અથવા હરકોઈ અધીકાર ચલાવવાને ગવર્નરજનરલ ઇનકૌંસીલે અથવા મંદ્રાસ અથવા મુમાઈ ઇલાકાના ગવર્નર ઇનકૌંસીલે પ્રાંટીશ ઇન્ડિયા માંહેલા અમલદારને નીચેના હશે તે અમદાર;

કેટલાએક કાયદા ૫. એથા વીલીયમનાં રાજ્યનાં ૩ જ તથા એથા વર્ષમાં કરે એપર, આ આક્ટ હા કાયદાના ૮૫ મા બાબતના, અથવા ત્યાર પછી કોઈપણ પ્રકારે થી કાંઈ અસર થતી ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની અથવા સદરહુ મુલુક, અથવા તે માંહેલા રહેવાશીયો સંબંધી કરેલા પાર્લિમેન્ટના કોઈપણ આક્ટના, અથવા

રાણીસાહેબની અથવા ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની નોકરી માંહેલા આ કીસરો તથા સોસજરો બંડ કરે તથા નાશો જાય તેઓને શીક્ષા કરવા સારું કરેલા કોઈપણ આક્ટના અથવા હીંદુસ્તાનની દરીયાઈ કીજનો બદાખસ્ત કરવાના કોઈપણ આક્ટના અ

થવા કોઈપણ વીશેષ અથવા સ્થાનિક કાયદાના, કોઈપણ ઠરાવને આં આકટ મહિની કોઈ બીતાથી રદ કરવાનો, અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનો, અથવા તેને મોકલ કરવાનો, અથવા તેપર કોઈ રીતે અસર કરવાનો ઘરાદો નથી.

બાબ ૨ નો

સાધારણ સમજણ.

આ કાયદામાંની લક્ષ્યોને અપવાદો લાય પડે છે એમ સમજવું.

૬. આ કાયદામાં સઘળે ઠેકાણે ગુન્હાનાં પ્રત્યેક લક્ષણને, તથા શીક્ષા સંબંધી પ્રત્યેક ઠરાવને તથા એકલાં પ્રત્યેક લક્ષણ અથવા શીક્ષા સંબંધી ઠરાવના પ્રત્યેક દૃષ્ટાંતને “સાધારણ અપવાદો” એ નામના બાબ મધ્યે લખેલા અપવાદો લાગુ પડે છે એમ સમજવું, અગર તે તે અપવાદો તે લક્ષણમાં અથવા શીક્ષા સંબંધી ઠરાવમાં અથવા દૃષ્ટાંતમાં ફરીથી લખ્યા નથી તોપણ.

• દૃષ્ટાંતો.

(અ) આ કાયદાની મધ્યે જે જે કલમોમાં ગુન્હાઓનાં લક્ષણો લખ્યાં છે ને એમાં એમ લખ્યું નથી કે; એ ગુન્હા સાત વરસથી ઓછી ઉમરના બાળકથી થઈ શકે નહીં પણ જે સાધારણ અપવાદમાં એમ લખેલું છે કે; સાત વરસથી ઓછી ઉમરના બાળકે કરેલું કોઈ પણ કામ ગુન્હો ગણાશે નહીં તે અપવાદ તે લક્ષણો ને લાય પડે છે એમ સમજવું.

(બ) જો એ ખુન કર્યું છે, તેને આ પોલીસ અમલદારે વગર વારં વાર પકડ્યો તો એ ઠેકાણે આ ગેરવ્યાજબી કેદના ગુન્હાનો તકશીરવાર નથી. કેનકે કાયદા પ્રમાણે જ ને પકડવાની તેની ફરજ છે; માટે જે અપવાદમાં એમ લખેલું છે કે “જે કામ કરવાની કાયદા પ્રમાણે ને સખસની ફરજ છે તે કામ તે સખસ કર્યું તો તે ગુન્હો નથી” તે સાધારણ અપવાદમાં આ બીના દાખલ થાય છે.

આ કાયદામાંની શબ્દોનો અર્થ એકવાર સમજાવ્યો ને શબ્દો સઘળે ઠેકાણે તેજ અર્થમાં વપરયો છે. “લીંગ.”

વચન.

૭. આ કાયદાના કોઈપણ ભાગમાં જે શબ્દનો અર્થ સમજાવ્યો છે તે શબ્દ આ કાયદાના પ્રત્યેક ભાગમાં તેજ અર્થ પ્રમાણે વાપરયો છે.

૮. પુરૂષ સર્વનામ “તે” તથા “તે” ને વીભકતી લાગીને સીક્ર થએલા શબ્દો પુરૂષ તથા સ્ત્રી એ બંનેને લગુ પડે છે.

૯. એકવચનમાં લખેલા શબ્દોને અનેક વચનમાં પણ સમજવા અને અનેક વચનમાં લખેલા શબ્દોને એક વચનમાં પણ સમજવા, પણ જે ઠેકાણે તે શબ્દો લખ્યા હોય તે ઠેકાણે તેમ ન સમજવા એવું જાણ્યું, તો ત્યાં તેમ ન સમજવા.

૧૦. “પુરૂષ” એ શબ્દ વડે કોઈપણ વ્યક્તિ માનવી પુરૂષ સમજવો અને “સ્ત્રી” એ શબ્દ વડે કોઈ પણ વ્યક્તિ માનવી “સ્ત્રી” સમજવી.

૧૧. “સખસ” એ શબ્દમાં કોઈપણ કંપની અથવા સભા અથવા માણસોની મહત્તીનો સમાવેશ થાય છે; પછી તે કંપની સભા, અ

“પુરૂષ”

“સ્ત્રી”

“સખસ”

“લોક”

થવા મંડળીને કારપોરેશનના હક્ક મળ્યા હોય કે નહીં તે પણ.

૧૨. “લોક” એ શબ્દમાં લોકના કોઈપણ વર્ગના અથવા કોઈપણ જમાતેના સમાવેશ થાય છે.

“રાણી”

૧૩. “રાણી” એ શબ્દ વડે ગ્રેટબ્રિટન તથા આયરલેન્ડના એ કક્ષા મળેલાં રાજ્યના જે વખતે જે સત્તવિશ હોય તે સમજવો.

રાણીના નોકર.

૧૪. “રાણીના નોકર” એ શબ્દ વડે “હિંદુસ્તાનના રાજ્ય કારભાર વધારેસારીરીતે ચલાવવા બાબતનો અક્ટ” એ નામનો (વક

દોરીયાના રાજ્યના ૨૧ મા તથા ૨૨ મા વરસમાં કરેલા સદરહુ કાયદાના બાબ ૧૦૬ ઠા એ અથવા તેના આધાર ઉપરથી, અથવા હિંદુસ્તાનની સરકારે કે કોઈ પણ સરકારે અથવા તેની સત્તાથી હિંદુસ્તાન મધ્ય કાયમ રાખેલા, ઠરાવેલા અથવા મુકરર કરેલા સબગા અમલદારો અથવા નોકરો સમજવા.

“ગ્રેટબ્રિટન”

૧૫. “ગ્રેટબ્રિટન” એ શબ્દ વડે પ્રિન્સ આર્ચ વેલ્સ આયલંડ, સૌગ પોર, તથા મલાકા શિવાયના “હિંદુસ્તાનના રાજ્ય કારભાર વધારે સારી રીતે ચલાવવા બાબતનો અક્ટ” એ નામના (વકદોરીયાના રાજ્યના ૨૧ મા તથા ૨૨ મા વરસમાં કરેલા સદરહુ કાયદાના બાબ ૧૦૬ ઠા ઉપરથી રાણી સાહેબને હોય જે મુલક આવ્યો છે અથવા આવે તે મુલક સમજવો.

“હિંદુસ્તાનની સરકાર”

૧૬ “હિંદુસ્તાનની સરકાર” એ શબ્દ વડે હિંદુસ્તાનના ગવર્નર જનરલ ઇનકૌન્સિલ, અથવા હિંદુસ્તાનના ગવર્નર જનરલ પોતાની કૌન્સિલથી ગેરહાજર હોય તે દરમિયાનમાં પ્રેસિડેન્ટ ઇનકૌન્સિલ અથવા એકલા હિંદુસ્તાનના ગવર્નર જનરલ સમજવા; તે તેઓ અથવા તે જે એ અખત્યાર પ્રમાણે કાયદા મુજબ અમલ કરી શકે તે એ અખત્યારને સબધે સમજવા.

“સરકાર”

૧૭. “સરકાર” એ શબ્દ વડે જે સખસ અથવા સખસોના ગ્રેટબ્રિટન કોઈપણ ભાગમાં હુકમત કરવાનો કાયદા પ્રમાણે અખત્યાર છે તે સખસ અથવા સખસો સમજવા.

“પ્રેસિડેન્સ”

૧૮. “પ્રેસિડેન્સ” એ શબ્દ વડે એક પ્રેસિડેન્સની સરકારના તાબેના મુલક સમજવો.

“જડજ”

૧૯. “જડજ” એ શબ્દ વડે જે સખસને તેના જોડદાને લીધે જડજનું નામ આપ્યું હોય તે સખસજ નહીં, પણ જે જે સખસને કાયદાથી કોઈપણ દીવાની અથવા ફજદારી મુકદમામાં આખરી ફસલો, અથવા જે પર અપીલ ન થાય તે આખરી ગણાય એવો ફસલો, અથવા બાબ કોઈ અધીકારીએ બાહાલ રાખેથી આખરી થાય એવો ફસલો આપવાનો અખત્યાર હોય અથવા એવો ફસલો આપવાને કાયદાથી અખત્યાર પામેલા અનેક સખસોમાંનો એ એક હોય તે દરએક સખસ પણ સમજવો.

દર્શાવે.

(અ) સન ૧૮૫૯ ના ૧૦ મા અક્ટ મુજબ કલેક્ટર કોઈ મુકદમામાં અધીકાર ચલાવતો હોય તે જડજ છે.

(બ) જે તોહમત બાબત દંડનો અથવા કેદનો હુકમ કરવાનો જે માલ્સ્ટ્રેટને અખત્યાર હોય તે માલ્સ્ટ્રેટ તે તોહમત બાબત પોતાનો અધીકાર ચલાવતો હોય તે વખતે જડજ છે, પણ તેના ફસલો ઉપર અરીસ હોય કે નહીં તે નહીં.

(૬) મદ્રાસના કાયદાના પુસ્તક માંહેલા સન ૧૮૧૬ ના ૭ મા કાયદા મુજબ મુકદ્દમા ઓની તજવીજ કરીને ફેસલા કરવાને જે પંચાયતને અખત્યાર છે તે પંચાયતમાંના કોઈપણ માણસ જડજ છે.

(૭) જે તોફાનત બાબત તજવીજને સાડુ બીજી કોર્ટમાં કાંઈ મુકદ્દમા મોકલવાના જ અખત્યાર જે માલસ્ટ્રેટને હોય તે માલસ્ટ્રેટ તે તોફાનત બાબત પેતાનો અધીકાર ચલાવતો હોય તે વખતે જડજ નથી.

ટીકા.

આ કલમના દ્રષ્ટાંત અ. સન ૧૮૫૯ નો આક્ટ ૧૦ મા બાબતો તેજ બગાળા ઇલાકાને લાગુ છે.

ઉપર બતાવેલા નોકરો સરકારી નોકરી ઉપર રહીને કાંઈ ગુન્હો કરે તો સ્થાનીક સરકારની મંજૂરી વીના અથવા સ્થાનીક સરકારે જે અમલદારને મંજૂરી આપવાનો અખત્યાર આપ્યો હોય તે અમલદારની મંજૂરી વગર તેમની ઉપરની ફરીયાદ કોઈ પણ ફોજદારી કોર્ટથી સબળાય નહીં-મતલબ એજકે હુરેક નાના અથવા મોટા ફરજખાના નો કરો હાય તેવાને સસ્પેન્ડ કરવાનો જેને અધીકાર હોય તેમની મંજૂરી વાના તે નોકરોની ઉપરની ફરીયાદ કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટ સાંભળી શકે નહીં. જુઓ કી માનસ મોસાજર કોડની કલમ ૧૮૭.

આ ઉપરથી એમ નહીં સમજવું જોઈએ કે આવા નોકરોના ઉપરની બધી ફરીયાદોમાં સ્થાનીક સરકારની મંજૂરી જોઈએ, જ્યારે તેઓ જે વખત ખાનગી સખસ હોય તે વખત તેઓની ઉપર બીજા સાધારણ સખસોની માફક તેમની ઉપર ચાલી શકે, જુઓ પ્રોન્સેપ મોટ ૪૧૬

“ઇનસાફનીકોર્ટ” ૨૦ “ઇનસાફની કોર્ટ” એ શબ્દો વડે જે જડજને કાયદાથી એકલો રહીને ઇનસાફનું કામ કરવાનો અખત્યાર મળ્યો હોય, અથવા જે જડજને કાયદાથી એકલો રહીને ઇનસાફનું કામ કરવાનો અખત્યાર મળ્યો હોય, તે જડજ અથવા જડજો સમજવા; પણ જ્યારે તે જડજ અથવા જડજો ઇનસાફનું કામ કરતા હોય ત્યારે.

દ્રષ્ટાંત.

મદ્રાસના કાયદાના પુસ્તક માંહેલા સન ૧૮૧૬ ના ૭ મા કાયદા મુજબ કામ કરનારા પંચાયત, જેને મુકદ્દમાઓની તજવીજ કરીને ફેસલા કરવાનો અખત્યાર છે તે, એક ઇનસાફની કોર્ટ છે.

“સરકારી નોકર” ૨૧. “સરકારી નોકર” એ શબ્દો વડે નીચે લખેલાં બધા નો માંહેનાં કોઈ પણ ખ્યાનમાં દાખલ થાય અથવા સખસ સમજવો તેની વિગત.

પહેલું = રાણીના હરએક ક્વેન્ટિટી સરવંટ.

બીજું = રાણીની જમીનપરની અથવા ફરીયાદ ફોજમાંના હરએક કમીશંડ, આફીસર તે હાફસાનની સરકાર અથવા કોઈપણ સરકારના હુકમ તબે નોકરી કરતો હોય, ત્યાં સુધી ત્રીજું = હરએક જડજ.

ચોથું — કોઈ પણ ઇનસાફની કોર્ટનો હરએક અમલદાર જેનું કામ પેતાનાં હોદ્દાને લીધે, કાયદાનો અથવા હકીકતની કોઈ બાબતની તજવીજ કરવાનું અથવા તેવિશે રીપોર્ટ કરવાનું અથવા કોઈ લેખ કરવાનું, તેના ખસપણા વિશે સહી કરવાનું, કે તે લેખ પ

તાના હવાલામાં રાખવાનું, અથવા કાંઈ મીલકત પોતાના હવાલામાં લેવાનું, કે તેની વ્યવસ્થા કરવાનું, અથવા ઇનસાફી બાબતના કાંઈ હુકમો બજાવવાનું, અથવા કાંઈ સોગન આપવાનું, કે સમજાવવાનું, કે કોર્ટમાં બંદોબસ્ત રાખવાનું હોય તે તથા તે કામો માં હોના, કાંઈપણ દામો કરવાને કોઈ ઇનસાફીની કોર્ટે ખસુસ અખતીયાર આપેલો હરેક શખસ પાંચમું—હરેક જુરોનો માણસ, આસસર; અથવા કોઈ ઇનસાફીની કોર્ટને કે સરકારી નોકરને મદદ કરનારી, પંચાયતમાંનો માણસ.

છઠ્ઠું—હરેક લવાદ અથવા બીજી શખસ જેને કોઈ ઇનસાફીની, કોર્ટે કે કોઈ બીજા અખતીયાર સરકારી અગ્રીકારીએ કાંઈ મુકદ્દમો અથવા બાબત રૂંસલો અથવા રીપોર્ટ કરવા સાડે સોંપી હોય તે.

સાતમું—હરેક શખસ જેને પોતાના હાદના જોરથી કોઈ શખસને કેદ કરવાનો અથવા કેદમાં રાખવાનો અખતીયાર હોય તે.

અઠમું—સરકારનો હરેક અમલદાર જેનું કામ, પોતાના હોદાને લીધે ગુનાહ અટકાવવાનું, ગુનાઓની ખબર આપવાનું, ગુનેહગારને તેઓના ઇનસાફી થવા સાડે કોર્ટમાં હાજર કરવાનું, અથવા લોકની તનદુરસ્તી, સલામત, કે અનુકૂળતા સાંભળવાનું હોય તે.

નવમું—હરેક અમલદાર જેનું કામ, પોતાના હોદાને લીધે સરકારની વતી કાંઈ મીલકત લેવાનું, કબ્જા કરવાનું, રાખવાનું, કે ખરચ કરવાનું, અથવા સરકારની વતી કાંઈ તપાસ અથવા માંગણી, જમાબંદી કે કરાર કરવાનું, અથવા મેહેસુલ બાબતના કાંઈ હુકમો બજાવવાનું, અથવા સરકારના પધશા સંમંધી લાભની કાંઈ બાબતની તબજાજ કરવાનું, કતો વીધે રીપોર્ટ કરવાનું, અથવા સરકારના પધશા સંમંધી લાભ બાબતનો કાંઈ લેખ કરવાનું, તેના ખરાપણા વીશે સહી કરવાનું કે તે લેખ પોતાના હવાલામાં રાખવાનું, અથવા સરકારના પધશા સંમંધી, લાભની સંભાળને માટે કરેલા કોઈ કાયદા તોડતા અટકાવવાનું હોય તે; તથા હરેક અમલદાર જે સરકારની ચાકરી, કે પગારમાં હોય અથવા જેને કાંઈ સરકારી કામ કરવા સાડે 'ફી' કે કમીશન, મળવું હોય તે.

દશમું—હરેક અમલદાર, જેનું કામ પોતાના હોદાને લીધે કોઈ ગામ, શહેર કે જિલ્લા કાંઈ સામાન્ય લોકીક કારણ માટે કાંઈ મીલકત લેવાનું, કબ્જા કરવાનું, રાખવાનું કે ખરચ કરવાનું, અથવા કાંઈ તપાસ કે માંગણી કે રકમબંદા કરવાનું, અથવા કાંઈ વેરો કે કર વસુલ કરવાનું અથવા કોઈ ગામ શહેર કે જિલ્લા લોકોના હક કરર મુકરવા સાડે કાંઈ લેખ કરવાનું, તેના ખરાપણા વીશે સહી કરવાનું, અથવા તે લેખ પોતાના હવાલામાં રાખવાનું હોય તે.

દ્રષ્ટાંત.

ચુનીસીપાલ કમિશનર સરકારી નોકર છે.

ખુલાસો ૧ લો—ઉપર લખેલાં બ્યાનો માંહેના કોઈ પણ બ્યાંતમાં દાખલ થાય તે શખસો સરકારી નોકર છે એમ સમજવું પછી તેઓને સરકારે મુકરર કરવા હોય કે નહીં તોંપણ ખુલાસો ૨ નો—જે જે ઠેકાણે "સરકારી નોકર" એ શબ્દ આવે, તે તે ઠેકાણે તે શબ્દો જે માણસ સરકારી નોકર માફક હોદા ચલાવતો, હોય તેને વીશે સમજવાં પછી તે માણસના તે હોદા ચલાવવા બાબતના અખતીયારમાં કાયદા સબંધી ગમે તે ખામી હોય તોંપણ

ટીકા

પીનનકોઠ કલમ ૧૬૧ થી કલમ ૧૬૫ સુધીના અરથ પ્રમાણે રેલવે કંપનીના નોકરો સરકારી નોકરો પ્રમાણે ગણવા સને ૧૮૬૭ના આક્ટ ૩૧ માંથી જે સરકારી નોકરોને કે

શીઆદ અરજના રટાંપતી માફીછે, ફોરટફી આપટની કલમ ૧૮ની રકમ ૧૮ મી જુઓ.
કાયદા બાહાર કરેલા માજીરનેટના હુકમને આ કલમ લાગુ નથી. મુ. ૬૧૦ ૩—નીવેકા
લુક પ્રથ ૧૭૧ થી—૧૭૩

આ કલમની ૨ જી રકમમાં “ જોડીસર ” એ શબ્દ છે તે સરકારનું કાંઈ કામ કરવાને નીચે હોય તેને લાગુ પડે છે.

“ જંગમ મીલકત ” ૨૨ “ જંગમ મીલકત ” એ શબ્દ વડે જમીન તથા જમીન ન ચોટાટેનાં વસ્તુ અથવા જમીનને ચોટાટેલો વસ્તુ જોડે જથ્થા જ કાયદા વસ્તુ શીવાયની કાંઈપણ પ્રકારની સાકાર મીલકત સમજવી.

ટીકા.

જમીનની સથે જથ્થા જોડાએલી વસ્તુ હોય તે, સ્થાવર તથા તેને જમીનથી છુટી પાડવામાં આવે તો તે જંગમમીલકત થાયછે, જુઓ આ કાયદાની કલમ ૩૭૮ નો ખુલાસો ૧ હો.
“ ગેરવ્યાજબી લા ” ૨૩ “ ગેરવ્યાજબી લાભ ” એટલે કાયદા વીરુદ્ધ ઉપાયથી મેળવેલી મીલકત જે મીલકત પર તે મેળવનાર શખ્સનો કાયદા પ્રમાણે હક નથી.

“ ગેરવ્યાજબી હાની ” “ ગેરવ્યાજબી હાની ” એટલે કાયદા વીરુદ્ધ ઉપાયથી મીલકત નુ જુડું, જે મીલકત પર તે જોતો પાસે જાય છે તે સખ્સનો કાયદા પ્રમાણે હક છે.

“ ગેરવ્યાજબી લાભ ” માલ મીલકત નુ ગેરવ્યાજબી રાખવું પણ સમજવું. ગેરવ્યાજબી હાનીમાં કાંઈ મીલકત લેવામાં ગેરવ્યાજબી રીતે પ્રતીબંધ થાય ત્યારે પણ, તેને ગેરવ્યાજબી હાનિ થઈ એમ સમજવું.
કાંઈ શખ્સને ગેરવ્યાજબી રીતે કાંઈ મળે ત્યારે અને તેમજ ગેરવ્યાજબી રીતે પોતાની પાસે રાખે ત્યારે પણ, તેને ગેરવ્યાજબી લાભ થયો એમ સમજવું. કાંઈ સખ્સની પાસેથી ગેરવ્યાજબી રીતે કાંઈ મીલકત લઈ લેવાય ત્યારે અને તેમજ તેને કાંઈ મીલકત લેતાં ગેરવ્યાજબી રીતે પ્રતીબંધ થાય ત્યારે પણ, તેને ગેરવ્યાજબી હાનિ થઈ એમ સમજવું.

“ બદ્ધાનતથી ”

૨૪ જે માણસ કાંઈ વસ્તુ એક શખ્સને ગેર વ્યાજબી લાભ કરવાના, અથવા બીજા શખ્સને ગેરવ્યાજબી હાની કરવાના ઇરાદાથી કરે, તે માણસે તે વસ્તુ બદ્ધાનતથી કરી એમ સમજવું.

“ દગલગાળથી ”

૨૫ જે કોઈ શખ્સ કાંઈ વસ્તુ દગો કરવાના ઇરાદાથી કરે તો તે વસ્તુ તેણે “ દગલગાળથી ” કરી એમ સમજવું નહીં તો નહીં.

“ માનવાનુકારણ ”

૨૬ જે કોઈ શખ્સને કાંઈ વસ્તુ માનવાનુ પાકું કારણ હોય તો તેને તે વસ્તુ “ માનવાનુ કારણ ” છે એમ સમજવું નહીંતો નહીં.

ટીકા.

માનવ, એ શબ્દનો અર્થ, એવો છે કે, ચોરીના માલ આછી કીમતે જે શખ્સ લે, તે એમ સનજ્યા વિના રહે નહીં કે, આ માલ ચોરીના છે સખ્સ, તે આછી કીમતે વેચે છે માટે લેનારને તે માનવાનુ કારણ છે, વળી કોઈ શખ્સ લોહીથી ખરડાંએલાં, કપડાં અથવા જરીઆત છુપી રીતે આછી કીમતે વેચવા આવે, તો તે સાધારણ ખુદીવળો શખ્સ પણ સમજી શકે કે, આ શખ્સે અમુકનું ખુન કરી આ બીજા મેળવેલી છે, એવું તેને મા

નવાનું કારણ ખરું છતાં તે, ચીજ પોતે ખરીદ કરે તો તેણે ચુનૅ કર્યો એમ સમજવું.
 ૨૭ જ્યારે કાંઈ મીલકત, કોઈ શખસની વતી તે શખસની જો
 મેલેતા, અથવા નોકરના કબજામાં હોય, ત્યારે આ કાયદાના અર્થ
 પ્રમાણે તે તેજ શખસના કબજામાં છે એમ સમજવું.

ખુલાસો.—જે શખસને થોડી વાર અથવા કોઈ વશખ પ્રસંગે
 મેલેતા અથવા નોકરની માફક રાખ્યો હોય તેને આ કલમના અર્થ
 પ્રમાણે મેલેતા અથવા નોકર સમજવો.

“જોડાવનાવવું”

૨૮ જે શખસ એક વસ્તુ ખોલ વસ્તુના સરખી કરે, એવા
 ઇગદાથી કે તે સરખાપણથી ફરેખ કરવો, અથવા એવું જાણીને
 કે તેથી ફરેખ થશે, એહવો સંભવ છે તે શખસે તે વસ્તુ ખોલી
 બનાવી એમ સમજવું.

ખુલાસો.—કાંઈ વસ્તુ ખોલી બનાવવામાં નકલ બરાબર થવી જોઈએ એમ જરૂર નથી.
 ૨૯. “લેખ” એ શબ્દ વડે કાંઈ પણ બાબત સમજવી, જે બાબત કોઈ પણ વસ્તુ
 ઉપર અક્ષર અંક, કે ચિન્હ વડે, અથવા એ માંહેની એકથી વધારે સાધનો વડે, સ
 મજવા અથવા બ્યાત કરેલી હોય, અને જે સાધનો તે બાબતના પુરાવા દાખલ વાપરના
 નો ઇરાદો કર્યો હોય અથવા વપરાય.

ખુલાસો ૧ લો—ગમેતે સાધન વડે અથવા ગમેતે વસ્તુ ઉપર તે અક્ષર અંક અથવા
 ચીન્હ કાઢાડ્યાં હોય, અને તે પુરાવો કોઈ ઇતસાફની કોર્ટ માટે ઇરાદો રાખી કર્યો
 હોય કે નહી, અથવા તે કોઈ ઇતસાફની કોર્ટમાં વપરાયક નહી તેની કાંઈ ફીકર નથી
 દ્રષ્ટાંતો.

એક ખાતમાં કાંઈ કરારની શરતો લખી છે, અને તે લખત તે કરારના પુરાવાની મા
 ફક વાપરી શકાય એવું છે, તો તે લેખ છે.

કોઈ શરત ઉપરનો એક લેખ છે.

વકાલતનામું અથવા મુખત્યારનામું લેખ છે.

નકસો જે પુરાવામાં વાપરવાનો ઇરાદો કરેલો હોય, અથવા જે પુરાવામાં વપરાય તે
 લેખ છે.

જે લખતમાં કાંઈ હુકમ લખ્યો હોય, અથવા કેમ કરવું એ બાબત કાંઈ સલાહ લખી
 હોય તે લેખ છે.

ખુલાસો ૨ જો—અક્ષર અંક અથવા ચીન્હો વડે વેપારીઓના અથવા બીજા રીવાજ
 મુજબ, જે સમજાતું હોય, તે આ કલમના અર્થ પ્રમાણે તે અક્ષર, અંક અથવા ચિન્હો
 વડે સમજાય છે એમ સમજવું; પછી તે સમજાતું સવિસ્તાર લખ્યું ન હોય તોપણ.
 દ્રષ્ટાંતો.

અ. હુકમ કરે તેહને નાણાં અથવા એકવી તરેહની એક હુંડીની પાછળ આ પંદાનું
 નામ લખે, તો એ પાછળ લખવાના અર્થ વેહેપારીઓના રીવાજ મુજબ એવો છે કે એ
 હુંડી જેહની પાસે હોય તેહને નાણાં આપવાં હવે પાછળ જે લખ્યું છે તે લેખ છે, “આ
 જેહની પાસે હોય તેહને નાણાં આપજો,” એ શબ્દો અથવા એજ મતલબના બીજા શ
 બ્દો જાણે તે સહીની ઉપર લખ્યા હોય એ પ્રમાણે તેહનો અર્થ કરવો.

“કીમતી દસ્તાવેજ”

૩૦ “કીમતી દસ્તાવેજ” એ શબ્દો વડે જે લખથી કાંઈ
 કાયદેસર હક્ક ઉત્પન્ન થતો હોય, વધતો હોય, બીજાને આપતો

હાય, ઓછો થતો હાય; નાબુદ થતો હોય, અથવા ઓડી દેવતો હાય; ... ને લેખથી કોઈ સમય કબુલ કરતો હોય કે માફરી કાયદેસર જીમેદારી છે, અથવા ફલાણા કાયદે સર હજી મહારો નથી, એવા લેખ અથવા એવી મતલમના લેખ સમજવો.

દ્રષ્ટાંત.

અ. એ એક હુડીની પાછળ પોતાનું નામ લખ્યું, હવે એ લખવાની અસર એવી છે કે તે હુડી ઉપરનો હક ને માણસની પાસે તે હુડી કાયદા પ્રમાણે આવે તેન પોતાં એ, માટે પાછળ ને લખ્યું તે “કીમતી દસ્તાવેજ” છે.

ટીકા

પટાની નકલ એ કાંઈ આ કલમના અર્થ પ્રમાણે કીમતી દસ્તાવેજ નથી. મુંબઈ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ તા. ૧૭ જુલાઈ ૧૮૬૭ વલ્યુમ ૪ પ્રૉટ ૨૮

કાંઈ હાસિબની એક લખીને તૈયાર કરી હોય, અને તેમાં કોઈએ સહી કરી ન હોય તો પણ તે આ કલમના અર્થ પ્રમાણે કીમતી દસ્તાવેજ છે. મા. હા. રી. પ્રૉટ ૨૪

“ વીલ ”

૩૧ “ વીલ એ શબ્દ વડે કોઈ પણ વશીઆત નામાનો લેખ સમજવો.

કામને કહેનારાશ
બદામાં કાયદાવીર
હ કસુરો પણ સ
મજવી.

“ કામ ”

“ કસુર ”

૩૨ આ કાયદાના હરેક ભાગમાં કરેલા કામોના બોધ કરનારા શબ્દો હોય તે શબ્દો કાયદા વિરુદ્ધ કસુરોને પણ લાગે છે એમ સમજવું પણ ને ઠેકાણે તે શબ્દો લખ્યા હોય તે ઠેકાણે મતલબ નોતા એથી ઉલટો અરથ દેખાતો હોય, તો ત્યાં તેમ અરથ કરવો.

૩૩ “ કામ ” એ શબ્દ એક કામને અને તેમજ એક પછી એક એ પ્રમાણે કરેલા અનેક કામોને પણ લાગે છે અને “ કસુર ” એ શબ્દ એક કસુરને તેમજ એક પછી એક એ પ્રમાણે કરેલા અનેક કસુરોને પણ લાગે છે.

ઘણા શખ્સોના
ઇરાદા પાર પાડવા
સારૂ તે સઘળાસ
ખસોએ મળીનેક
રેલાં કામની જ
વાળદારી.

૩૪ “ ઘણા શખ્સોના ઇરાદા હોય તે પાર પાડવા સારૂ તે સઘળા શખ્સોએ મળીને જ્યારે કાંઈ ગુન્હાનું કામ કર્યું હોય ત્યારે તે એમાંના હરેક શખ્સ તે કામ, તેણે એકલાએજ કર્યું હોય અરીતે તે કામને માટે જવાબદાર છે.

ટીકા.

હરકોઈ માણસ હરકોઈ ગુનામાં સામેલ થાય તો તેના તે કૃત્યોથી, ને પરીણામ નીવડે, તેને માટે તે શખ્સ જવાબદાર છે, એવો આ કલમનો અર્થ સમજવો છે.

જ્યારે એરેવું કાંઈ
કામ સપ્રાધિ જ્ઞાન
અથવા ઇરાદાથી
યાને લીધે ગુનોહગ
ણાંતુ હોય ત્યારે.

૩૫ ને કાંઈ કામ ઘણા શખ્સોએ કર્યું હોય, અને તે કામ કાંઈ સપ્રાધિ જ્ઞાન અથવા ઇરાદાથી થયાને લીધેજ ગુનોહ ગણાતો હોય, તો તે એમાંના હરેક શખ્સ ને તે કામમાં તેના જ્ઞાન અથવા ઇરાદાથી સામેલ થતો હોય તે, તેણે એકલાએજ તેવા જ્ઞાન અથવા ઇરાદાથી તે કામ કર્યું હોય એ રીતે તે કામને માટે જવાબદાર છે

ટીકા

ઇરાદા એટલે ને કામ કરવાને પોતાનો ખરો વીચાર થાય, તેથી તે કામ કરવાનો ઇરાદો પ્રારંભ પછી તેથી ધારેલું કામ થાય, કીવા, ન થાય તો પણ તેના ઇરાદા હતો તો તે

થી ગુનો ગણી શકાય છે.

અમુક શખસ, બીજાની ઉપર અદાવત રાખતો હોય તેથી તેની ઉપર કાંઈ પણ હતી
આર મારવાને ઉગામે, પછી તે વાગે ઈઆ ન વાગે તો પણ તેને મારવાના હતો.

આવા ગુનાઓમાં ઇરાદા પ્રમાણે સંપૂર્ણ કૃત્ય બંને કીવા ન બને તોપણ તેનો ઇરા
દા હતો એમ સાબિત થવું જોઈએ ઇરાદા એ વાચ્યાર છે, અને એવા વાચ્યારથી કાંઈ કૃત
કરવું અગર પ્રારભવું એ ગુનોજ છે,

[ઈ) (બ) ના ઘરમાં ચોરી કરવાના ઇરાદાથી તેણરુ તાણુ તોડે, પછી તેણે ચોરી
કરી હોય કીવા નજ કરી હોય તોપણ તેને ચોરી કરવાનો ઇરાદા હતો, એમ સમજવું.

જે શખસ જે કૃત્ય કરવાને પ્રારભ કરે છે તે પ્રયત્નથી પોતે જાણુ છે કે, હું આ કામ
કરું છું, તેથી મારું અમુક કામ ધરિયું પાર પડશે એવું તે જાણુતો હોવો જોઈએ. પરંતુ
નીચે લખેલી બાબત હોય તો તે ઇરાદા કહેવાય નહીં.

(અ) ને (બ) એક લાકડી મારી નાશી જાય છે, તેથી (અ) (બ) ને એક
પથર મારવા છો કે છે એવામાં તે પથર બીજા શખસને વાગે તો તેથી અ એ આ
કલમ પ્રમાણે ગુનો કર્યો એવું માની શકાય નહીં, કેમકે (અ) નો ઇરાદા, (બ) ને મા
રવાનો હતો, પણ બીજા શખસને મારવાનો હતો નહીં.

એક શખસે બીજા શખસને ચેતીથી જખમ કર્યું તેથી તે શખસ મરી ગયો, તો
મતવાજાને ફરીયાદ પુરના સેસન જડજે મોતની શીક્ષા કરી, હાઇકોર્ટમાં મંજુર થવા મો
કહ્યું. તેમાં કલકત્તાની હાઇકોર્ટે એવું ઠરાવ્યું કે તોમતવાજાએ મરનારને ચેતી મારી તે
વખત તેનો ખુન કરવાનો ઇરાદા હતો એવો પુરાવ નથી, માટે અમે સેસન જજનો ઠરાવ
રદ કરીને તોમતવાજા ઉપર હીંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૩૨૬ પ્રમાણે મહાવ્ય
થાનો ગુનો ઠરાવી ૧૦ વરસની શીક્ષા કરી. તા. ૧૪ ડીસેમ્બર ૧૮૮૧ પાનુ ૨૧૧

થોડીએક કાંઈ કા ૩૬ જી. કાંઈ કામથી અથવા કાંઈ કસુરથી કાંઈ અસર કરવી,
મથી તથા થોડીએક અથવા અસર કરવાની કોશીશ કરવી, એ કાંઈ ગુનો હોય તો તેજ
કાંઈ કસુરથી કરેલી અસર થોડી કાંઈ કામથી કરવી, અને થોડા કાંઈ કસુરથી કરવી,
અસર. એ પણ તેજ ગુનોહ છે એમ સમજવું.

દષ્ટાંત.

અ જ ને બેરાક આપવાની કચદા વીરૂદ્ધ કસુર કરીને તથા જ ને મારીને
ઇરાદાથી જ નું મોત થાય એમ કરે તો અ એ ખુન કર્યું એમ સમજવું.

જગાંકામો મળી ૩૭ જી કાંઈ ગુનોહ ઘણાં કામો કરવાથી થયો હોય તો, જે શ
નેકાંઈ ગુનોહ થતો ખસ એકલો અથવા બીજા કાંઈ શખસોની સાથે રહીને તે કામો માં
હેતુ ગમે તે એક કામ કરીને તે ગુનોહ કરવામાં ઇરાદાથી સહકાર કરે
એકકામ કીનેમ તે શખસે તે ગુનો કર્યો એમ સમજવું.
દદ કરવી.

દષ્ટાંત.

[અ] ઈ તથા બ હરેક જુદે જુદે વખતે થોડું થોડું ઝેર આપીને જ ને મારી નાં
ખવાનો ઠરાવ કરે, અને અ તથા બ તે ઠરાવ મુજબ જ ને મારી નાખવા
ના ઇરાદાથી ઝેર આપે અને તેને જુદે જુદે વખતે આપેલાં તે ઝેરની અસર
થી જ મરી જાય, તો એ ઠેકાણે ખુન કરવામાં અ તથા બ ઇરાદાથી સહકારો
થયા; અને તેઓન કામ જુદા જુદા તો પણ તે બંને તે ગુનોહના તકલીફ વા

૨ છે એમ સમજવું કેમકે તેઓ માંતા હરેકે નથી મોત થયું એવું કમ કીધું છે -
 (ખ) આ તથા બીજા એ બે એકઠા જેવર છે, અને તેઓના હોદાને લીધે જ એક
 કેદી છે તે વારાફરતી છ છ કલાક એક એકના હવાલામાં રહે છે. હવે જ નુ
 મોત આણવાના ઇરાદાથી, તે અસર પેદા કરવામાં જાણીપુઝીને તેઓ સહકારી
 થાય એવી રીતે કે જ ન પોહોંચાડવા સારૂ તેઓને આપેલો ખોરાક તેઓ, પો
 ત પોતાનો હાજરીના દરમિયાનમાં જ ન પોંચાડવા કાયદા વિરૂદ્ધ કસુર કરે
 અને જ બુખે મરી જાય, તો આ તથા બીજા એ બંનેએ જ નું ખુન કર્યું
 એમ સમજવું.

(ક) આ જેલરના હવાલામાં જ કેદી છે જ નું મોત આણવાના ઇરાદાથી આ જ
 ન ખોરાક આપવામાં કાયદા વિરૂદ્ધ કસુર કરે, જેથી જ ઘણો અરકુદ થઈ જાય
 પણ તે બુખમરો એટલો ન થઈ પડે કે તેથી તે મરી જાય પછી આ પોતાના
 હોદાપરથી ખતરક થઈને બીજા તેની જગોપર મુકરર થાય અને બીજા આ ની સા
 સાથે મીલાપી અથવા સહકારી ન થતાં, જ ને ખોરાક આપવામાં કાયદા વિરૂ
 કસુર કરે એવું જાણીને કે તેમ કરેથી જ મરી જશે એવો સંભવ છે, અને જ
 બુખે મરી જાય, તો બીજા એ ખુન કર્યું એમ સમજવું; પણ આ કાંઈ બીજા ના
 સાથે સહકારી થયો નહીં માટે આ એ માત્ર ખુન કરવાનો કોશાશ કરી એ
 મ સમજવું.

ટીકા

આ કલમનો વંચારે ખુલાસો દ્રષ્ટાંતોથી થએલો છે તેથી વંચારે અર્થ કરવા જેવું નથી
 કાંઈ ગુન્હાનું કામ ૩૮. કાંઈ ગુન્હાનું કામ કરવામાં ઘણા સંખસો લાગેલા અથ
 કરવામાં ઘણાસખ વા સામીલ હોય, તો તેઓ તે કામથી જુદા જુદા ગુન્હાના તક
 સો શામિલ થયાહો શીરવાર થઈ શકે.
 ય, તો તેઓ જુદા જુદા ગુન્હાના તક શીરવાર થઈ શકે.

દ્રષ્ટાંત.

આ જ ની ઉપર હુમલો કરે, પણ તે વખતે તેને એટલો ભાર કેથ ચહડેલો હોય
 કે તેને હાથે જ નું મરવું ખુનથી ઉતરના દરજ્જાનો શિક્ષણીય મનુષ્યવંશ
 થાય; તેવામાં જ ની ઉપર દેશ ભાવથી, તથા જ ને મારી નાખવાના ઇરા
 દાથી, આ ની માફક કેથ ન ચહડ્યાં છતાં, જને મારી નાખવામાં બીજા આ
 ન મદદ કરે. તો એ ઠેકાણે, અગર જ નું મોત આણવામાં આ તથા બીજા
 એ બંને સામીલ છે તોપણ બીજા એ ખુન કીધું, અને આ એ માત્ર શિક્ષણીય
 નનુષ્યવંશ કીધો એમ સમજવું.

"બુદ્ધિપૂર્વક"

૩૯. જ્યારે કોઈ સંખસે જે ઉપાયથી કાંઈ અસર પેદા કરવા
 નો ઇરાદા કર્યો હોય તે ઉપરથી અથવા જે ઉપાયથી તે અસર
 પેદા થશે એવો સંભવ છે એમ તે ઉપાય કામે લગાડતી વખતે તણી જાણ્યું હોય અ
 થવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય તે ઉપાયથી, તે તે અસર પેદા કરે, ત્યાર તરે જ
 હિડવંક તે અસર પેદા કરી એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

એક મોઢેટા શેઢેરમાં એક ઘર છે, તેમાં માણસો રહે છે. તે ઘરને, રાતને વખતે, એ પહોળાના ગુન્દો શેઢેલ કરવા માટે, એ આગ લગાડે, અને તેથી એક સખસ નું મોત થાય, તો એ ઠેકાણે કોઈનું મોત આણવાને એ એ ઘરાદા ન કીધો હોય, અને પોતાના કામથી મોત થયું એમ જાણીને એ દીવગીર પણ થાય, તો પણ તેણે બુદ્ધિપૂર્વક તે મોત આણ્યું એમ સમજવું.

ટીકા.

માનવું અને ઘરાદા એ બંને શબ્દોના એકજ અર્થ થાય છે, બુદ્ધિપૂર્વક એટલે મનમાં ધારવું, તેથી કૃત્ય નીવડે તે બુદ્ધિપૂર્વક, અગર પોતે માનવું.

“ગુન્દો”

૪૦. આ કલમની બીજી અને ત્રીજી રકમમાં લખેલા બાબ એ ને કલમો શિવાય “ગુન્દો” એ શબ્દ વડે જે વસ્તુને માટે આ કા

યદામાં શિક્ષા કરવાનું ફરમાવ્યું છે તે વસ્તુ સમજવી.

“૪ થા બાબમાં અને હેઠળ લખેલી કલમોમાં એટલે ૧૦૯ મી, ૧૧૦ મી, ૧૧૨ મી, ૧૧૪ મી, ૧૧૫ મી, ૧૧૬ મી, ૧૧૭ મી, ૧૮૭ મી, ૧૮૪ મી, ૧૮૫ મી, ૨૦૩ થી ૨૧૧ મી, ૨૧૩ મી, ૨૧૪ મી, ૨૨૧ મી, ૨૨૨ મી, ૨૨૩ મી, ૨૨૪ મી, ૨૨૫ મી, ૩૨૭ મી, ૩૨૮ મી, ૩૨૯ મી, ૩૩૦ મી, ૩૩૧ મી, ૩૪૭ મી, ૩૪૮ મી, ૩૮૮ મી, ૩૮૯ મી, અને ૪૪૫ મી કલમમાં “ગુન્દો” આ શબ્દ લખેલો છે તે શબ્દ વડે જે વસ્તુ ને માટે આ કાયદામાં, અથવા આ કાયદામાં વાખ્યા લખેલા છે તેવા કોઈ વિશેષ કાયદામાં અથવા સ્થાનિક કાયદામાં શિક્ષા કરવાનું ફરમાવ્યું છે, તે વસ્તુ સમજવી.”

“અને ૧૪૧ મી, ૧૭૬ મી, ૧૭૭ મી, ૨૦૧ લી, ૨૦૨ થી, ૨૧૨ મી, ૨૧૬ મી, અને ૪૪૧ મી કલમમાં “ગુન્દો” આ શબ્દ લખેલો છે તે શબ્દના અર્થ જે વસ્તુને માટે વિશેષ કાયદામાં કે સ્થાનિક કાયદામાં શિક્ષા કરવાનું ફરમાવ્યું છે અને તેજ કાયદા ઉપરથી તે વસ્તુને માટે દંડ સુધાં અથવા દંડ વગર છ મહીનાની અથવા તે કરતાં વધી શકતી કેદની શિક્ષા કરવા ફરમાવ્યું હોય ત્યારે તેવોજ અર્થ સમજવો.”

“વિશેષ કાયદો”

૪૧. “વિશેષ કાયદો” એટલે કાંઈ ખાસ બાબતને લાગુ પડે એવો કાયદો.

“સ્થાનિક કાયદો”

૪૨. “સ્થાનિક કાયદો” એટલે ખ્રીટીશ ઇન્ડીયાના કોઈ વિશેષ ભાગનેજ લાગુ પડે એવો કાયદો.

“કાયદા વિરૂદ્ધ”

“કાયદા પ્રમાણે ફરજ”

૪૩. “કાયદા વિરૂદ્ધ” એ શબ્દો જે જે વસ્તુ ગુન્દો છે, અથવા કાયદાએ મને કરેલી છે, અથવા દીવાની ફરિયાદાનું કારણ થાય છે, તે પ્રત્યેકને લાગુ પડે છે; અને જે સખસ જે વસ્તુ કરવામાં કે સુર કરે તો કાયદા વિરૂદ્ધ થાય, ને વસ્તુ કરવાની તે સખસની “કાયદા પ્રમાણે ફરજ છે” એમ સમજવું.

“નુકશાન”

૪૪. “નુકશાન” એ શબ્દ વડે કોઈપણ સખસના શરીરને મનને, આબરૂને અથવા માલકતને કાર્યદા વિરૂદ્ધ રીતે કરેલા કાંઈ પણ હાની, સમજવી.

“હંદગી”

૪૫. “હંદગી” એ શબ્દ વડે માણસની હંદગી સમજવી, પણ જે ઠેકાણે એ શબ્દ લખેલો હોય તે ઠેકાણે મતલબ જતાં એ થી ઉલટો અર્થ દખાતો હોય તો ત્યાં તેમ અર્થ કવો.

“મોત”

૪૬. “મોત” એ શબ્દ વડે માણસનું મોત સમજવું; પણ જે ઠેકાણે એ શબ્દ લખ્યો હોય તે ઠેકાણે મતલબ ભેદનાં એવી ઉલટા અર્થ દેખાતો હોય તો ત્યાં તેમ અર્થ કરવો.

“જનવર”

૪૭. “જનવર” એ શબ્દ વડે માણસ શીવાય બીજા કંઈ પણ જાતની વસ્તુ સમજવી.

“વાહાણ”

૪૮. “વાહાણ” એ શબ્દ વડે જળ માર્ગે માણસોને અથવા મી લકતને લેઈ જવા માટે કરેલી કંઈ પણ વસ્તુ સમજવી.

“વરસ”

૪૯. “જે જે ઠેકાણે વર્ષ” એ શબ્દ અથવા “મહીના” એ શબ્દ લખ્યો હોય, તે તે ઠેકાણે એમ સમજવું કે ઇંગ્રેજ પંચાંગ પ્રમાણે તે વરસ અથવા મહીના ગણવો.

“કલમ”

૫૦. “કલમ” એ શબ્દ વડે આ કાયદાના બાબતના જે જે ભાગો ની આગળ આંકડા લખીને તેઓને જુદા પાડેલા છે તેઓમાંના એ ક ભાગ સમજવો.

“સોગંદ”

૫૧. “સોગંદ” એ શબ્દમાં સોગંદને ઠેકાણે ધર્મ પુરૂષ પ્રતી જા કરવાનું કાયદામાં ફરમાવેલું હોય તે પ્રતીજ્ઞા તથા. ઇતિહાસની કોરટમાં કે બીજે ઠેકાણે, કેઈ સરકારી નાકરની આગળ કંઈ પણ એકરાર કરવાનું કાયદામાં ફરમાવ્યું અથવા રજા આપી હોય, અથવા જે એકરાર પુરાવાના કારણસર વાપર વો હોય, તે એકરાર પણ સમાય છે એમ સમજવું.

ટીકા

પ્રતિજ્ઞા બાબત સન ૧૮૪૦ નો આક્ટ ૫ માં તથા સન ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૬ માં થયેલે સન ૧૮૭૩ નો આક્ટ ૧૦ થી નીચે લખેલી કોરટોને પ્રતીજ્ઞા આપવાનો અપત્યાર છે. જેઓને કાયદા પ્રમાણે જુખાની લેવાનો અધિકાર હોય તે તથા લશ્કરી મથકમાં મીલ ટરી ખાતાના કમાંડીંગ ઓફીસરને, તથા જેઓને જસ્ટીસ ઓફીસીયલના અધિકાર મળ્યા હોય તે.

“શુદ્ધબુદ્ધી”

૫૨. જે વસ્તુ ઘટતી સંભાળ તથા ધ્યાન વીના કરી અથવા માની હોય તે “શુદ્ધબુદ્ધીથી” કરી અથવા માની એમ સમજવું નહીં.

ટીકા

કાંઈ કૃત્ય અમુકને એરવાજબી હાતી નહીં કરવાના ઇરાદાથી કરવું એ શુદ્ધબુદ્ધી છે.

બાબ ૩ નો

શીક્ષા બાબત

“શીક્ષા”

૫૩ આ કલમના કાયદા પ્રમાણે ગુનેગારો ને શીક્ષા આપવા લાયક છે તે નીચે પ્રમાણે:-

પહેલી- મોત.

બીજી-સમુદ્રપાર.

ત્રીજી-શાશનીક દાસત્વ.

ચોથી-કેદ, જે પ્રકારની છે:-

[૧] સખત એટલે સખત મજુરી સ.થ.

[૨] આસન.

પાંચમી—મીસકુત સરકાર જમ થવી.
છઠી—૬૬.

ટીકા

આ કલમમાં છ પ્રકારની શિક્ષા બતાવી છે, તે શિવાય સન ૧૮૬૪ ના આર્કટ ૬ માં પ્રમાણે ફટકાની શિક્ષા કેટલોક પ્રમાણ કરવા સરકારને નબર. ૩૫૩૮ તા. ૨૩ મી ન વંબર સન ૧૮૬૪ તથા નંબર ૧૪૭૬ તા. ૫ મી મે સન ૧૮૬૪ પોનલકોડમાં કરાવેલી શિક્ષાને બદલે ફટકાની શિક્ષા કરવાની છે, પણ નીચે લખેલા રાખણને ફટકાની શીક્ષાની માફી છે.

સ્ત્રીયોને તથા જે સખસો ઉપર મોતની અથવા સમુદ્રપારની અથવા સાસનીક હાસત્વની અથવા પાંચ વરસ કરતાં કેદની વતી શીક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે રાખણને ફટકાની શીક્ષાની માફી છે. તથા પીશતાબીસ વરસ કરતાં વતી ઉમરના રાખણને પણ માફી છે. જુઓ કી. પ્રો. કો. કલમ ૩૯૩.

સોળ વરસની અંદરની ઉમરના રાખણને ફટકાને બદલે નીશાબમાં શીક્ષા કરે છે તેવી નેતરની સોટી વડે ફટકા મારવા. જુઓ કી. પ્રો. કો. કલમ ૩૯૨.

પીનલકોડ કલમ ૩૮૦ તથા ૩૭૦ પ્રમાણે કેદ તથા ફટકાની શીક્ષા બેવડી કરવી નહીં, મુમાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૯ મી જાનેવારી સન ૧૮૬૭ તથા તા. ૨૪ મી જુલ સન ૨૮૬૮ વાલ્યુમ ૪ પ્રક. ૫

ગુન્હેગારની પ્રકૃતિ ઠીક ન હોય ત્યારે તેને ફટકા મારવાનું મોકલે રાખવું. જુઓ કી. પ્રો. કી. કલમ ૩૯૪.

શીક્ષા કરતી વખતે દયા રાખવી પણ તે દયા એવી ન રાખવી કે, જેથી તોહમતદાર ફરી ગુન્હે કરવાની કોશીશ કરે.

એક રાખણ બે ત્રણ ગુન્હા કરે તેમાં જે ગુન્હે ભારે હોય તે ગુન્હાની શિક્ષા તેને કરવી જેથી ફરી ગુન્હે કરે નહીં,

મોતની શીક્ષાને બદલે બીજી શિક્ષા. ૫૪ જે જે બાબતમાં મોતની શીક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય તે તે બાબતમાં ગુનેહગારની રજમદા શીવાય, હાંકુસ્તાનની સરકાર અથવા જે કેસો ગુનેહગારને શીક્ષાનો હુકમ થયો હોય તે કેસોના સરકાર તે શિક્ષાને બદલે આ કાયદામાં કરાવેલી બીજી ગમે શિક્ષા કરવાને મુખતિઆર છે.

ટીકા

મોતની શીક્ષા કરવાનો અધિકાર સેસન જડજને છે પણ તે હાઈકોર્ટની મંજૂરીથી કે રી શકે છે જુઓ કી. પ્રો. કો. કલમ ૩૭૪

ગર્ભાંતી સ્ત્રીઓને મોતની શીક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે તે બંધ રાખવો તે શીક્ષાના બદલે તેણીને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષા કરવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે જુઓ કી. મીનલ પ્રોસિજર કોડ કલમ ૩૮૧

આ કલમ ૫૪ અને ૫૫ માં ગવરનર તથા સ્થાનિક સરકારને મોત અથવા સમુદ્રપારની સજાને બદલે બીજી ગમે સજા કરવાનો અધિકાર છે તે બાબત આ કાયદા ઘડવા માટે બેઠેલા કમીશનરોના રીપોર્ટથી સમજાય છે, તથા સને ૧૮૮૨ના આર્કટ ૧૦ માંની કી. મીનલ પ્રોસિજર કોડ કલમ ૪૦૨ ના અર્થ પ્રમાણે શીક્ષા બદલવાનો અધિકાર ગવરનર જનરલ અથવા સ્થાનિક સરકારને છે, એટલે નીચે લખેલી શીક્ષાઓને બદલાને બીજી ઘડવાણુ

શીક્ષા કરવાને ગવરનરજનરલ તથા સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

મોત. સમુદ્રપાર, સાસનીકદાસત્વ, સખા મંજુરી સાથે જેટલી મુદતની કેદની શીક્ષાનો હુકમ તે શખસની ઉપર થઈ શકત તેટલી મુદત સુધીની કેદ. તથાજ મુદત સુધી આસા ન કેદ તથા દડ.

જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય તે તે બાબતમાં ગુનેહગારનો રજામંદી શીવાય હોઈફત્તાનની સરકાર અથવા જે ઠેકાણે તે ગુનેહગારને શીક્ષાના હુકમ થયો હોય તે ઠેકાણેની સરકાર તે શીક્ષાને બદલે બંદી વરસાની મુદત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા.

સમુદ્રપારની શીક્ષા પણ સ્થાનિક સરકારને તથા ગવરનરજનરલને બદલવાનો અધિકાર છે તે બાબત પણ કીંમતો ૩૦૦ કલમ ૪૦૨ જો.

યુરોપિયન અથવા અમેરીકન લોકોને સમુદ્રપારની શીક્ષાને બદલે સાસનીકદાસત્વની શીક્ષા કરવી પડે જે બાબતમાં કેઈ સખસ યુરોપિયન અથવા અમેરીકન છતાં આ કચ્છમાં જેને મટે સમુદ્રપારની શીક્ષા કરાવી છે એવો. ઈ ગુનેહ તેની ઉપર સાબીત થાય તે તે બાબતમાં સમુદ્રપારની શીક્ષાનો, હુકમ ન કરતાં સન ૧૮૫૫ ના ૨૪ મા આક્ટના ઠરાવો મુજબ કોરટે તે ગુનેહગારને સાસનીક દાસત્વની શીક્ષાનો હુકમ કરવો.

જીવતાં સુધીની શીક્ષાનો ઠરાવ નહીં હોય અને દસ વરસ કરતાં વધી મુદતની કેદની શીક્ષાનો ઠરાવ હોય તે બાબત વિશેષ ઠરાવ.

“પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, સદરહુ આક્ટ કર્યો નહીં હોય તો જે ગુનેહ બાબત યુરોપિયન અથવા અમેરીકન માણસ જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષાને લાયક થતો નહીં પણ દસ વરસ કરતાં વધી મુદત સુધી સમુદ્રપાર મોકલવાની શીક્ષા પામવાને અથવા તેને તે શીક્ષા કરવાનો હુકમ થવાને તે લાયક થતો તે ગુનેહ બાબત તે માણસ કોરટની નજરમાં આવશે તે પ્રમાણે છ વરસ કરતાં વધી મુદત સુધી સાસનીક દાસત્વની શીક્ષા પામવાને અથવા તેને તે શીક્ષા કરવાનો હુકમ થવાને તે લાયક થશે, પણ જીવતાં સુધી સાસનીકદાસત્વની શીક્ષાને લાયક થશે એવું સમજવું નહીં.”

ટીકા.

રાણી સાહેબની વિલાયતી રજીસ્ટરનો ઇનસાફ યુરોપિયન જડજ તથા યુરોપિયન માણસનેટ કરી શકશે.

રાણી સરકારની વિલાયતી રજીસ્ટરને કેદની શીક્ષા કમી કરાવવી, કેમકે બીજા લોકો કરતાં એ લોકો ઘણા કુખ પામી મરણ પામે છે. મેડીકલ મોર્ટના પત્ર મધ્યે કલમ ૩૬, ૩૭ સરકારનો પત્ર તા. ૨૭ મી મે સન ૧૮૫૨ નંબર. ૧૫૪૭ નો.

રાણી સાહેબની વિલાયતી રજીસ્ટર અને દશી એ બંનેની ઉપર એકજ ખાતું તે હમત આવ્યું હોય તે પણ દશી કરતાં વિલાયતી રજીસ્ટરને એછી શીક્ષા થતી જોઈએ શીક્ષાની મુદતના ભાગ.

પણ શીક્ષાની મુદતના ભાગોની ગણતરી કરવામાં જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષાને વીસ વર્ષની સમુદ્રપારની શીક્ષાને બરાબર કરવી.

જે ગુનેહગારને સમુદ્રપારની શીક્ષાનો હુકમ કરવામાં

સુદ્રપારની શીક્ષાનો આદેશ, તે તે બાબતમાં જે ગુનેહગારને સમુદ્રપાર કરતાં સુધી જ હુકમ કરવામાં આવે છે તેને સખા કેદની શીક્ષાનો હુકમ થયા હોય એ રીતે તેનો ઉપર અમલ કરવો, અને તે કેદ રહી તે સુદતના દરમિયાનમાં તે સુદ્રપાર કરતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષા બોગવી એમ જમજવું.

ટીકા

કોઈ તોહમતવાળાને સમુદ્રપાર અથવા કેદની શીક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય ત્યારે તે શીક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટ જે તુરંગમાં તેને કેદ રખાવ્યો હોય તે તુરંગમાં તામડતો બે એક વારંટ મોકલવું, અને તોહમતવાળાને તેજ તુરંગમાં અગાઉ કેદ રાખ્યો ન હોય તો તે વારંટ સુધી તેને તુરંગમાં મોકલવો. જુઓ કી૦ પ્રો૦ કો૦ કલમ ૩૮૩.

કેદને દેકાણે સમુદ્રપારનો હુકમ કરવા ધારે સુદતની કેદની શીક્ષા થઈ શકતી હોય, તે તે બાબતમાં તે ગુનેહગારને કેદની શીક્ષાનો હુકમ ન કરતાં સમુદ્રપારનો હુકમ કરવાને તે ગુનેહગારને શીક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટ મુખત્યાર છે;

પણ તે સમુદ્રપારની શીક્ષા સાત વરસ કરતાં ઓછી સુદતની ન હોવા જોઈએ. તથા આ કાયદો મુજબ જેટલી સુદતની કેદની શીક્ષા તે ગુનેહગાર લાયક હોય તે કરતાં વધારે સુદતની પણ ન હોવી જોઈએ.

[કેટલીએ બાબતમાં] કેદ આખી સુદત અથવા થોડી સુદત સુધી સકત અથવા આસાન એવો હુકમ થઈ શકે.

૬૦ જે જે બાબતમાં ગુનેહગારને બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા થઈ શકતી હોય, તે તે બાબતમાં આખી કેદ સખત અથવા આખી આસાન, અથવા તે કેદનો કંઈ ભાગ સખત તથા બાકીનો ભાગ આસાન, એ પ્રમાણે શીક્ષાના હુકમમાં ફરમાવવાને તે ગુનેહગારને શીક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ટીકા

સોળવરસની અંદરના સખસને કેઈ ગુનાને સારું કેદની શીક્ષા કરવામાં આવી હોય ત્યાં જે તેને ફાજદારી કોર્ટમાં કેદ કરવાને બદલે, કોઈ પણ સન્માર્ગ પ્રવર્તકશાળામાં કેદ રાખવો એવો હુકમ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે, એટલે સ્થાનિક સરકાર કાહાડેલી કોઈ પણ કેદોગશાળામાં તે સખસને કેળવણી આપવા અગર કંઈ ધંધો શીખવાને મોકલવાને શીક્ષા કરનાર કોર્ટ મુખત્યાર છે જુઓ કી૦ પ્રો૦ કો૦ કલમ ૩૮૮

મીલકત સરકાર જમ થાય એવો હુકમ. ૬૧ જે જે બાબતમાં કેઈ સખસની ઉપર એવો ગુનો સાબીત થાય કે તે ગુનાહને માટે તે ગુનેહગાર પેતાની સઘળી મીલકત સરકાર જપત થવાને લાયક છે, તે તે બાબતમાં ફરમાવેલો શીક્ષા, અથવા તેને બદલે કરવામાં આવી હોય એવો બીજી શીક્ષા બોગવી રહ્યા વી

ના અથવા તેને મારું થયા વિના સરકારના લાભ શીવાય બીજી રીતે, તે ગુનેહગારથી કાંઈ મીલકત મેળવી શકાશે નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

હીંદુસ્તાનની શરકરની સાહામા લડાઈ કરવાનો ગુનાહ આ ની ઉપર સાબીત થયો તેથી તેની સઘળી મીલકત સરકાર જપત થવાને આ લાયક છે હવે શીક્ષાનો હુકમ થયા પછી તથા તે હુકમ કાયમ છે તે દરમિયાનમાં આ નો આપ કાંઈ મીલકત મેળવી શકાશે નહીં.

અ, જે મિલકત અગર સરકાર જમીનો હુકમ ન થયો હોત. તો અ ની થાત તો તે મિલકત સરકારની થાય એમ સમજવું.

જે ગુનેહગારોનો તની, સમુદ્રપારની અથવા કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવો ગુનેહ સાબીત થાય તે તે બાબતમાં તે શખસની સ્થાવર જંગમ સંઘની મીલકત સરકાર જપ્ત થાય એવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે, અને જે જે બાબતમાં કોઈ શખસની ઉપર એવો ગુનો સાબીત થાય કે તે ગુનેહને માટે તેને સમુદ્રપાર કરવામાં આવે અથવા સાત વરસ અથવા તે કરતાં વધારે મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે, તે તે બાબતમાં તેના સમુદ્રપારની અથવા કેદની મુદતના દરમિયાનમાં તે શખસના કુટુંબ તથા અનુજીવીઓને માટે સરકારની નજરમાં દુરસ્ત જણાય તેવો બંદોબસ્ત સરકાર કરે, એવી છુટ રાખીને તે મુદતના દરમિયાનમાં તે શખસની સરવે સ્થાવર, તથા તથા જંગમ મીલકતનું બાકું તથા બિંધન સરકાર જપ્ત થાય એવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણેની શિક્ષા ઘણા ઘાતકી ગુના કર્યા હોય તે માટે થવી જોઈએ વીકલી રીપોર્ટ ૧૨--પ્ર૦ટ ૧૭--ફેબ્રુઆરી

દંડની રકમ

૬૩ કેદને મુઠી દંડ કરવો એની રકમ જ્યાં કરાવી નથી ત્યાં ગુનેહગારને જે દંડ થઈ શકે તે દંડની કાંઈ હદ બાંધી નથી પણ અતીશય દંડ કરવો નહીં.

ટીકા

આ કાયદામાં દંડ અને કેદ બંને શિક્ષા જે જે કલમોમાં ફરમાવેલી છે, તે તે કલમો મુજબ દંડ અને કેદ બંને શિક્ષા થવી જોઈએ.

દંડ ન આપે તો કેદનો હુકમ.

૬૪ જે જે બાબતમાં ગુનેહગારને દંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે તે તે બાબતમાં તે ગુનેહગાર દંડ ન આપે તો તેના ટલી મુદત મુઠી કેદ જોગવે એ પ્રમાણે તે ગુનેહગારને શિક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટ તે હુકમમાં ફરમાવવાને મુખત્યાર છે; અને તે કેદ, બાજુ કાંઈ કેદના શીક્ષાનો હુકમ તે ગુનેહગારની ઉપર થયો હોય તે કેદની ઉપરાંત અથવા એક શીક્ષાને બદલે બીજી શીક્ષા કરવાના હુકમ ઉપરથી જે કેદને લાયક હોય તે કેદની ઉપરાંત સમજવી.

જે ગુનેહગારને માટે કેદ તથા દંડ એ બંને શીક્ષા થઈ શકતી હોય, તેના ગુનેહમાં દંડ ન આપે તો તેને બદલે કેદની મુદતની હદ.

૬૫. અગર કોઈ ગુનેહગારને માટે કેદ તથા દંડ એ બંને શિક્ષા થઈ શકતી હોય, તો તે ગુનેહ કરનાર દંડ ના આપે તો તેને આ ટલી મુદત મુઠી કેદ કરવો એ પ્રમાણે જે કોર્ટ ફરમાવે તેણે તે મુદત તે ગુનેહગારને માટે કરાવેલી ઘણામાં ઘણા કેદનો જે મુદત હોય તેના અનુરૂપ કરતાં વધારે કરાવવી નહીં.

ટીકા

જે ગુનેહમાં કેદ અને દંડની શીક્ષા કરવામાં આવી હોય તો દંડને બદલે કેદ, માલુમને દંડના અધીકારના અનુરૂપ કરતાં વધારે કરવી નહીં મુખત્યાર હાઈકોર્ટ તા. ૪-૬ અગષ્ટ સન ૧૮૬૨ ના નંબર. ૭૬૫ નો ઠરાવ

એકલા દંડની જ શિક્ષા કરી હાય ત્યારે હડ ન આપે તો તેને બદલે કેદની શિક્ષા કરવાને હરકોઈ માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, પણ તે માજીસ્ટ્રેટ પોતાના અમત્યાર નેટલી મુદતની શિક્ષા કરવી. જુઓ કી પ્રે. કોડ કલમ ૩૩.

માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટને હેડગ લખેલી શિક્ષા ફરમાવવાનો અધીકાર છે, પ્રમીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ તથા પેટેસા વર્ગના માજીસ્ટ્રેટ, કાયદા પ્રમાણે નેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી એકાંત કેદ સુધી બે વરસની મુદતની કેદ, તથા એક હજાર રૂપેયા દંડ તથા ફટકા મારવા.

બીજા વર્ગના માજીસ્ટ્રેટ, કાયદા પ્રમાણે નેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હો તેટલી એકાંત કેદ સુધી છ મહીનાની મુદત સુધી કેદ તથા બે રૂપીયા દંડ તથા ફટકા મારવા.

ત્રીજા વર્ગના માજીસ્ટ્રેટ એક મહીનાની કેદ તથા પચાસ રૂપીયા દંડ.

બીજા વર્ગના માજીસ્ટ્રેટને સ્થાનિક સગકારે આ બાબત વિશેષ કરીને અધીકાર નહી આપ્યો હોય, તેવા કોઈ પણ માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહી. જુઓ કી. પ્રે. કોડ કલમ ૩૨.

સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માંની કલમ ૩૦૯ એટલે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ કલમ ૩૩ માજીસ્ટ્રેટને હીંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની કલમ ૬૦ મુજબ નેટલા શિક્ષા કરવાનો અધીકાર છે તેથી લાંબી મુદતની શિક્ષા કરવાનો અધીકાર મળતો નથી પણ જે માજીસ્ટ્રેટનો અધીકાર નીચમીત છે તેમણે કામ શી રીતે ચલાવવું તે બાબતના સદરે હુકમ છે, મારારાણી વિ. હર્ષ અને બાબ (કુ. બે) ઈ. લા. રી. ૧ અદલાબાદ ૪૬૧ પણ ઈ. લા. રી. ૧ મદ્રાસ ૨૭૭

કુવપાવર માજીસ્ટ્રેટને ચોરીની કાશીશને સારૂ ફક્ત દોઢ વરસની કેદ મારવાનો અધીકાર છે તેથી કરીને આ ગુન્હાને સારૂ દંડ ન આપે તો ફક્ત સડાચાર માસની સજા કરી શકે, જુડીશીયલ કપીશનર પંચમ નંબર. ૪૨ રૂલિંગ ૧૨.

દંડ ન આપે તો કેદનો પ્રકાર.

૬૬ દંડ ન આપવાને સારૂ જે કેદનો કરટ હુકમ કરે તે કેદ તે ગુન્હાને માટે ગુન્હેગારને જે પ્રકારની કેદની શિક્ષાનો હુકમ થઈ શકે, તે પ્રકારની થઈ શકે.

ગુન્હાની શિક્ષામાં દંડજ થઈ શકતો હોય ત્યારે અગર દંડ ન આપે તો કેદની મુદત.

૬૭. અગર દંડની જ શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હો હોય, તો દંડ ન આપે તેને બદલે તે ગુન્હેગારને કેદ કરવાનું કોર્ટ ફરમાવે તેની મુદત નીચે લખી છે તે કરતાં વધારે ન હોવી જોઈએ:- એટલે દંડની રકમ પચાસ રૂપીયાથી વધારે ન હોય, તો કેદની મુદત બે મહીનાથી વધારે ન હોવી જોઈએ, અને દંડની રકમ એક સો રૂપીયાથી વધારે ન હોય, તો કેદની મુદત ચાર મહીનાથી વધારે ન હોવી જોઈએ; અને બીજા કેઈ બાબતમાં છ મહીનાથી વધારે ન હોવી જોઈએ.

ટીકા

જુઓ સન ૧૮૮૨ ના હીંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાના સુધારાની કલમ ૩ આક્ટ ૮ હીંદુસ્તાનના ફૅજદારી કાયદાની કલમ ૧૬૦ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હાના ગુન્હેગાર કેદમાં થયા હતા અને દરેકને રૂ. ૨૫) નો દંડ આપવાની શિક્ષા થઈ હતી અને એ તે દંડ ન આપે તો તે જ કલમમાં લખેલી પુરેપુરી શિક્ષા એટલે ત્રીસ દીવસના સખત મજુરી સહીત કેદ બેગવે, આ કેસમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માંની કલમ ૩૦૯ એટલે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ માંની કલમ ૩૩

મુજબ શીક્ષા કાયદસર છે. ઈંડ લાં રીં મદ્રસ ૨૭૭
તે કેદ હડ આપે ફટ. દડ નહીં આપવાથી જ કેદ કરી હોય, તે કેદ, તે દંડ
કે બંધ થાય. આપવામાં આવે અથવા કાયદાના હુકમથી વસુલ કરવામાં આવે
એટલે બંધ થશે.

દંડના હીમબેની ૬૪. દંડ નહીં આપે તેને માટે કેદની જે મુદત ઠગવો હોય, તે
જો તેટલો ભાગ આ મુદત પુરી થતાં પહેલાં અગર તે દંડનો એટલો ભાગ આપવામાં
કે વસુલ કરવામાં આવે, કે દંડનો જેટલો ભાગ બાકી રહ્યો હોય
તેના પ્રમાણમાં દંડ ન આપ્યાથી બોગવેલી કેદની મુદત આછી ન
હોય તો કેદ બંધ થશે.

દબાવત.

અ ન શીક્ષા નો એવો હુકમ થયો છે કે તે એક સો રૂપીયાનો દંડ આપે. અને દંડ ન
આપે તો ચાર મહીના કેદ રહે. હવે એ ઠેકાણે તે કેદનો એક મહીના પુરો થ
તાં પહેલાં તે દંડમાંના પોણાસો રૂપીયા આપવામાં કે વસુલ કરવામાં આવે, તો
પહેલાં મહીના પુરો થાય એટલે તુરત અ ન છોડી મુકવામાં આવશે જો પે
હેલાં મહીના પુરો થાય તે વખતે અથવા ત્યાર પછી અ કેદમાં છતાં કોઈ બી
જી વખતે, પોણાસો રૂપીયા આપવામાં કે વસુલ કરવામાં આવે તો અ ન તુર
ત છોડી મુકવામાં આવશે જો કેદના બે મહીના પુરા થતાં પહેલાં તે દંડમાંના
પચાસ રૂપીયા આપવામાં કે વસુલ કરવામાં આવે, તો બે મહીના પુરા થાય એ
ટલે તુરત અ ન છોડી મુકવામાં આવશે. જો તે બે મહીના પુરા થાય તે વ
ખતે અથવા ત્યાર પછી અ. કેદમાં છતાં કોઈ બીજી વખતે, પચાસ રૂપીયા આ
પવામાં કે વસુલ કરવામાં આવે તો અ. ન તુરત છોડી મુકવામાં આવશે.

દંડ છ વર્ષ સુધી ૭૦ દંડ અથવા તેનો જેટલો ભાગ આપવાનો બાકી રહે તેટ
લો ભાગ શીક્ષાનો હુકમ થયા પછી છ વર્ષ સુધીમાં કોઈ પણ વખ
તે વસુલ થઈ શકે, અને અગર, તે શીક્ષાના હુકમ મુજબ ગુનેહગાર
૨ છ વર્ષ કરતાં વધારે મુદતની કેદને લાયક હોય. તો તે મુદત પુ
રી થતાં પહેલાં કોઈ પણ વખતે વસુલ થઈ શકે અને ગુનેહગારના
મીતથી, જે મીલકત તેનું મરણ થયા પછી, તેના કરજને સારૂ કાય
દા પ્રમાણે જવાબદાર હોય, તે મીલકત તે દંડની જવાબદારીમાંથી
છુટતી નથી.

ટીકા

. મુન્દેગરની ઉપર દંડની શીક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે તે દંડ ન આપવામાં
આવે તો તે ગુનેગારને કેદ કરવો એમ તે શીક્ષાના હુકમમાં ફરમાવ્યું હોય તો પણ તે શી
ક્ષા કરનારી કોર્ટની નજરમાં આવે તો તે સદ-હુ ગુનેગારની કાંઈપણ જંગમ મીલકત જ
સ કરીને તથા વેચીને તે દંડની રકમ વસુલ કરવાનું વારંટ કાઢાડવાને સુખત્યાર છે, ગુ
નેગારની જંગમ મીલકત દંડ કરનારી કોર્ટની હકુમતની બાહાર હોય તો, સદરહુ વા
રંટ ઉપર જુદા માલિકનેટની વારંટ પાછળ સહી થાય, એટલે તે વારંટ ઉપરથી તે મીલકત
જસ કરી વેચી શકાશે. જુઓ કીં પ્રોં કોંડ કલમ ૩૮૬—તથા ૩૮૭

ગુનેગારની ઉપર માત્ર દંડની જ શીક્ષા ફરમાવવામાં આવી હોય અને તે દંડ ન આ

(૨૮)

પે તો કેદની શીક્ષા ના હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય અને કોર્ટે દંડ વસુલ કરવાને વારંટ કાઢાડ્યું હોય ત્યારે તે કોર્ટને એવો અધીકાર છે કે તે દંડ પદ્ધતિ વશની અંદર વસુલ થતાં સુધી ગુનેગારના જામીન અથવા હાથ મુચ્ચકાક લઈને તેને છોડવાનો અધીકાર છે પણ સદરહુ દંડ પદ્ધતિ કીવશમાં વસુલ ન થાય તો સદરહુ ગુનેગારને તાબડતોબ કેદમાં મોકલવાને તે કોર્ટને અધીકાર છે. ફી. પ્રો. કોડ કલમ ૩૮૮

ગુનેગાર દંડ બદલ કેદની શીક્ષા ભેગવે તો પણ તે દંડ છ વરસની મુદતમાં કોઈપણ વખત વસુલ થઈ શકે છે, મુખાઈ તા. ૩૧-મી મે સન ૧૮૭૦--નંબર ૭૬૭ ઇતિખાત મો સીડેગમાંથી તા. ૨૦ મી જુલાઈ સને ૪૮૭૦ નંબર ૧૨૨૩

કેદી મુઆ પછી દંડની રકમ તેની જગમ મીલકતથી વસુલ થઈ શકશે, સ્થાવરથી થાય નહીં માટે સ્થાવર મીલકત જસ કરવી નહીં, મુખાઈ હાઇકોર્ટ ફસલો તા. ૩૦ જુલાઈ સને ૧૮૬૮ નેટીવ આપીલીયન સન ૧૮૬૮ ના પુષ્ટ ૩૫ મુ.

જે ગુન્હા ઘણા મુ. ૭૧. જે જે વસ્તુ ગુન્હા છે તે જુદા જુદા ભાગોથી બનેલી નહાઓથી બનેલો હોય, અને તે ભાગો માંહેલો હરએક ભાગ જાજર ગુન્હા હોય, હોય તેની શીક્ષા તો, અથા બીજી રીતે કરવું એવો સાફ ઠરાવ ન કરવો હોય તો ગુનેગારને તે તેના ગુન્હાઓ માંના એક કરતાં વધારે ગુન્હાના શીક્ષા કરવી નહીં.

દષ્ટાંતો.

(અ) અ. જ. ને એક લાકડીથી પચાસ સપાટા મારે, તો એ કેસાણે એ સઘળા મારે, તથા તે સઘળા મારમાં જેટલા સપાટા આવ્યા છે તેમાંના હરએક સપાટાથી પણ જ. ને છુદ્ધિપૂર્વક વ્યથા કરવાનો ગુન્હો અ. એ કર્યો હોય એમ બની શકે છે. હવે જો તે હરએક સપાટાને માટે અ. શીક્ષા લાયક હોય, તો હરેક સપાટાને સારું એક વરસ એ પ્રમાણે પચાસ વરસની કેદ અ. ને થઈ શકે. પણ સઘળા મારને સારું એકજ શીક્ષાને તે લાયક છે.

(બ) પણ અ. જ. ને મારે છે એટલામાં ય. વચે પડે અને અ, ઇરાદાથી ય, ને મારે, તો જ, ને છુદ્ધિપૂર્વક વ્યથા કરવાની એક શીક્ષાને તથા ય. ને સપાટો માર્યો તેની બીજી શીક્ષાને અ. લાયક છે કેનકે જે કામથી અ. એ જ. ને છુદ્ધિપૂર્વક વ્યથા કરી તે કામનો ય. ને મારેલો સપાટો કંઈ ભાગ નથી.

ટીકા.

કેટલાંએક કત્યો એક બીજાની સાથે એવો સમઘ હોયકે તેથી તે કત્યો મળીને એકજ કામ થાય તેવાં કત્યો કરવામાં જો એકજ સખસે એક કરતાં વધારે ગુન્હા કર્યા હોય તો એવા હરેક ગુન્હાનું તહોમત તે સખસની ઉપર મુકીને તે બાબતનો ઇનસાફ એકજ વખતે કરવાનો અધીકાર છે. ફી. પ્રો. કોડ કલમ ૨૩૫

એક શખસ. એક વરસમાં એક જાનના ત્રણ ગુન્હા કરે તો તેઓનું એક તહોમત મુકવાનો અધીકાર છે, ફી. પ્રો. કોડ કલમ ૨૩૪.

ધર ફાંડવું અને ધરની અંદર ચોરા કરવી તે એકજ ગુન્હો છે માટે બમાણી શીક્ષા રદ કરી, નીમે કાયમ રાખી મુખાઈ હાઇ કોર્ટ તા. ૪ થી નવંબર સન ૧૮૬૩ વાલ્યુ મ ૧ નો ભાગ ૨ પ્રષ્ટ ૮૭.

કેદી ઉપર એકથી વધારે ગુન્હાના તહોમત હોયતો તેની દર ગુન્હાવાર જુદી જુદી શીક્ષા કરવી, મુખાઈ હાઇકોર્ટ સન ૧૮૬૬ નંબર. ૪૫૯.

છીનાણુ કરવાના ઇરાદાથી, અ. દાહડે ઘર ફેડે છે, અને જે ઘરમાં એ પ્રમાણે પ્રવેશ કરે, તે ઘરમાં બ. ની બાયડી સાથે છીનાણુ કરે છે. તો આ ની ઉપર હીંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૪૫૪ તથા ૪૯૭ મી મુજબ જુદા જુદા ગુન્હાનું તદ્દમતમુક વા અને તેની ઉપર તે ગુન્હા શાંખીત થવાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધીકાર છે, જેઓ કીં ૦ પ્રે ૦ કોડની કલમ ૨૩૫ ની રમ (ખ)

જે કેસમાં એ અથવા વધારે ગુન્હાઓની એક શીક્ષા સમુદ્રપારની કરી હોય તે કેસમાં કરેલી શીક્ષામાંની એક અથવા વધારે શીક્ષા સાત વરસની કેદના હોય તો તે કેસમાં એ અથવા વધારે ગુન્હાઓની એક શીક્ષા સમુદ્રપારની કરવી એ ગેરકાયદે છે. ૧ જી. રી. સી. એલ. મોટકી દ્વારા.

એક કામમાં એક પોલીસ અમલદારને અમુક માણસને રજુ કરવો એવો હુકમ મળે તો તે માણસે તેની સથે આવવાની ના પાડી, અને તેને સાપ્રાથ બદ ધાનતથી રાખેલું ટુકડું, તે પણ તે અમલદારને ન લઈ જવાદેતાં સામે થયો તે કામમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે; તેને હીંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૧૮૩, તથા કલમ ૩૫૩ મુજબ જુદી જુદી એ સજાઓ થઈ શકે. ૧૪ જી. રી. ૧૯

એક કામમાં જુદા જુદા ત્રણ ગુન્હાઓ બદલ ચાર વરસની સખત મજૂરી સાથે જેની એકજ સજા કરવામાં આવી હતી તે કામમાં નામદાર મુખાઈ હાઈકોર્ટ એવું ઠરાવ્યું કે તે સજા ભૂલ ભરેલી છે એમ ખતાવતાં જણાવ્યું કે જે અપીલમાં એક એ ગુન્હાઓની સજા રદ કરવામાં આવે તો સામટી સજામાંથી કેટલી સજા કેદાઓને ભોગવવા બાકી રહી તે નક્કી થઈ શકે નહીં. ૪ મું. હા. કો. રી. ૨૭

ચોરી કરવાના ઇરાદાથી રાતે ખાતર પાડવાના ગુન્હા બાબત કામ આવે અને તે ગુન્હાઓ શાંખીત થાય તેવા કામમાં ઘણું કરીને એવડી સજા કરવામાં આવે છે તે ભૂલ ભરેલું છે. કલકત્તા હાઈ કોર્ટ તાં ૬ ડીસેમ્બર સન ૧૮૬૪. ૫, જી. રી. ૪૯ વૂળી ૬ જી. રી. ૩૯.

ચોરી કરવાના ઇરાદાથી ખાતર પાડવાના તથા માણસના રેડાણુ તરીકે જે ઘર વપરાતું હોય તે ઘરમાં ચોરી કરવાના ગુન્હા બદલ જુદી જુદી સજા કરવાને માણસનેટ મુખ ત્યાર છે એવી શરતે કે, બંને ગુન્હાઓની સામટી સજા શાંખીત થયેલા એ ગુન્હાઓમાંની જે ગુન્હાની સજા વધારે હોય તે કરતાં સામટી સજા વધારે હોવી ન જોઈએ અને જે કોર્ટ કેદીને સજા કરી હોય તે કોર્ટને જેટલી સજા કરવાનો અધીકાર હોય તે અનાકાર કરતાં સદરહુ સામટી સજા જતસ્તી હોવી ન જોઈએ. ૯ મું. ૧૭૩ કુલમેંચ.

એકજ જાતી કામના જુદા જુદા ભાગ મળી એ વધારે ગુન્હાઓને કેઈ સખસ ઉપર શાંખીત થાય તો તે સખસને ફક્ત મુખ્ય ગુન્હાની સજા કરવી. મદ્રાસ હા. કો. પ્રેસીડેન્સી આક્ટ ૧૭. ૧૮૬૨ માર્ચ-૩૦-૧૮૬૩.

એકજ ઘરની એકજ ફાટકીમાંથી એ જુદા જુદા માણસોના મલ એક સખસે ચોર્યો હોય તો, તે તેને ચોરીના એ ગુન્હા ગણા જુદી જુદી સજા થઈ શકે નહીં. ૧૧ જી. રી. ૩૯

ઘરપ્રવેશ અને સાપ્રાથ બગાડના ગુન્હા બદલ જુદીજુદી સજા થઈ શકે મદ્રાસ હા. કો. પ્રેસીડેન્સી, અપ્રિલ ૧૦ ૧૮૭૨.

એક સખસપર એકજ પ્રકારના કેટલા ગુન્હા કરવાનું તદ્દમત આવ્યું હોય ને માણસને તેના દરેક ગુન્હાનો જુદા જુદા ઇનસાર કર્યો હોય તો તે સખસ ગુન્હાની સા

મટી સળ માણસેટ પોતાની સાધારણ હુકમત કરતાં બમાણી કરી શકે એમ નથી પણ તે માંહેના દરેક ગુન્હાની સળ જુદી જુદી પોતાની સાધારણ હુકમત મુજબ કરી શકે. ૬૦૦ લાં રીં ૩૦ અહકામાદ ૩૦૫

એક કાગમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે (ફલમ ૧૪૭ મુજબ) હંગામો કરવા બાલ અને કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીનો અંગતુ (ફલમ ૧૪૨ મુજબ) થય ના ગુન્હા બદલ કોઈ કે દીને એકજ વખતે બે સળ થઈ શકે નહીં સખમ તે કાયદા વાંરુદ્ધ મંડળીનો અંગતુ થયા શીવાય હંગામાનો ગુન્હા કરી શકે નહીં—મીલાન ખલીફા ૧૭૦ રીં ૭ તેમજ ને કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીનો કેઈ અંગતુ શિક્ષણોયમનુબવધનો ગુન્હા (ફલમ, ૩૦૪) અને તે કાયદા વિરુદ્ધ મંડળીનો અંગતુ થવાનો એ બને ગુન્હાનો ગુન્હગાર થઈ શકતો નથી. રખીઉલાફ, ૭૭૦ રીં ૧૩. તેમજ પ્રાણઘાતક હથોયાર લઈ હંગામો કરવાના (ફલમ ૧૪૮) અને તેજ હંગામામાં વ્યથા કરવાના બને ગુન્હાની સળ થઈ શકે નહીં—ગતાફી પ્રીયુથા, ૬૭૦ રીં ૭૦, ભીયક આહીર, કોતો ૫, સહરાઈ અને બીજાઓ, ૮૭૦ રીં ૩૧; (પણ એથી વિરુદ્ધ નારાયણ કોંગ, ૨ મું ૬૦ કોં રીં ૪૧૬, જુઓ, તનાં ના મદાર મુંમાઈ હાઈકોર્ટે એમ ઠરાવ્યું છે કે, કેવીએ ઝડ કાપ્યું અને પછી ચેરયું એટલે ચેરી કર્યા પહેલાં બિગાડ કર્યો નથી એવડી સળ કરી તે ગેરકાયદ નથી) તેમજ કલમ ૩૬૩ મુજબ) મનુબ્યહરણ (ફલમ ૩૬૩ મુજબ) લગત કરવાના હેતુથી મનુબ્યહરણ અને (ફલમ ૩૬૮ મુજબ) મનુબ્યહરણ કરવા સારૂ કેઈને કેદ રાખવો, એ ગુનાઓ પણ એમજ સમજવું. ૬૭૦ રીં ૨.

ગુન્હગારે ઘણાગુ
નાહોમાંથી એક ગુ
નાહકર્યો એમ સા
ખીત થાય છે પણકી
ચા એબાખત શકે
એ પ્રમાણે ફસલા
માં લખવામાંઆ
વે ત્યારે શીક્ષા.

૭૨ ને ને બાખતોમાં એવો ફસલો આપવામાં આવે કે ફસાણા ફસાણા જુદા જુદા ગુનાહોમાંના એક ગુનાહ ફસાણા રાખસે કર્યો છે પણ તેઓમાંના કીચો એક કર્યો છે તે વીશે શક છે, તે સરવે બાખતોમાં અગર તે સઘળા ગુનાહોને સારૂ એક સરખીજ શીક્ષાન ઠરાવી હોય તો ને ગુન્હાને સારૂ ઓછામાં ઓછી સળ ઠરાવી હોય તે શીક્ષા તે ગુનેહગારને કરવામાં આવશે.

ટીકા.

એક રાખસની ઉપર ગુનો સાબીત થય છે, પણ તેણે કેટલાક ગુનામાંથી કયો ગુનો કર્યો એમ સ્પષ્ટ જણાવતું ન હોય ત્યારે, કોર્ટે એક ગુનાનું તોહમત મુકા ગુનેગારને સળ કરવી.

ચોરી, વીખસઘાત, ઠગાઈ અથવા ચોરીની મીસજા રાખ્યા બદલ, ઝુનો થયો હોય એવાં કાંઈ કલ્પનુ તોહમત કોઈ રાખસની ઉપર આવ્યું છે ત્યારે ઉપર બાવેનાં હરકોઈ ગુનાનું તોહમત તેની ઉપર મુકવાનો અગીકાર છે. કીં ૦ પ્રેં ૦ કોડ કલમ ૨૩૬

એકાંત કેદ.

૭૩ કોઈ રાખસની ઉપર એવા ગુનાહ સાબીત થાય કે તેને ના ટે આ કાયદા મુજબ, તેને રાખત કેદની શીક્ષા કરવાનો કોર્ટને અખત્યાર છે, તો તે ગુનેહગારને જેટલી મુદતની કેદનો હુકમ કરવામાં આવે તે મુદતના આટલા ભાગ અથવા ભાગો સુધી તેને એકાંત કેદમાં રાખવો એ રીતે તેના શિક્ષના હુકમમાં ફરમાવવાને કોર્ટ અખત્યાર છે; પણ સઘળુ મળીને તે એકાંત કેદની મુદત ત્રણ મહીનાથી વધારે ન હોવી જોઈએ અને તે નીચેના હીસબો પ્રમાણે હોવી ન જોઈએ. (એટલે) — ને કેદની મુદત છ મહીનાથી વધારે ન હોય તો એકાંત કેદની મુદત એક મહીનાથી

વધારે ન જોઈએ.

જો કેદની મુદત છ મહીનાથી વધારે અને એક વરસથી ઓછી હોય તો, એકાંત કેદની મુદત બે મહીનાથી વધારે ન જોઈએ.

જો કેદની મુદત એક વરસથી વધારે હોય, તો એકાંત કેદની મુદત ત્રણ મહીનાથી વધારે ન જોઈએ.

એકાંત કેદની હદ.

૭૪. એકાંત કેદની શીક્ષાનો હુકમ બખતવામાં તેવી કેદી કોઈ વખતે કદાપી ચડેદ દીવશ કરતા વધારે ન હોવી જોઈએ, અને એકાંત કેદની મુદતોની વચ્ચે તે મુદતો કરતાં ઓછી વેળા ન જવી જોઈએ; અને જ્યારે કેદની શીક્ષા ત્રણ મહીનાથી વધારે મુદતની હોય, ત્યારે તે ફરમાવેલા આખા કેદની મુદતમાં કોઈ પણ એક મહીનામાં સત્ત દીવશ કરતાં વધારે એકાંત કેદ ન હોવી જોઈએ, અને એકાંત કેદની મુદતોની વચ્ચે તે મુદતો કરતાં ઓછી વેળા ન જવી જોઈએ.

જે શખસોની ઉપર એકવાર આગળના વરસની કેદની શીક્ષ થાય એવો ગુનો સાબીત થયો હોય તેઓની ઉપરનો વો કોઈ બીજો ગુનો સાબીત થાય તો તેઓને શીક્ષા.

૭૫. જે શખસની ઉપર એવો કોઈ ગુનોહ સાબીત થયો હોય કે જેને માટે આ કાયદાના ૧૨ મા અથવા બાબ ૧૭ મા મુજબ ત્રણ વરસ અથવા તેથી વધારે મુદતની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા થઈ શકે, તે સખસ ફરીથી એવો કોઈ ગુનોહ કરે કે જેને માટે તે બે બાબો માટેના ગમે તે બાબ મુજબ ત્રણ વરસ અથવા તેથી વધારે મુદતની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા થઈ શકે; તો તે સખસ એના પાછળના હરેક ગુનોહને માટે છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષાને, અથવાં એ પ્રમાણે ન બન્યું હોય તો તે ગુનોહને માટે જટલી શીક્ષાને તે લાયક થાય તેથી બમાણી શીક્ષાને, લાયક થશે; પરંતુ કોઈપણ બાબતમાં દશ વરસથી વધારે મુદતની કેદને તે લાયક થશે નહીં.

ટીકા

બાબ ૧૨મા માં નીચે લખેલી કલમો વીરૂદ્ધના ગુનોહ છે. કલમ ૨૩૧ થી ૨૬૬ સુધીની સઘળી કલમો.

બાબ ૧૭ મામાં કલમ ૩૭૮ થી ૪૬૨ સુધી સઘળી કલમો વીરૂદ્ધ ગુનોહ છે

બીજી વખત અથવા વારંવાર આ બંને બાબ વીરૂદ્ધના ગુનોહ કરનારને સંસન કમીટી કરવાનો અધીકાર છે જુઓ ક્રીમ પ્રો. કોડ કલમ ૩૮૭

તોહમત વાળાની ઉપર અગાઉ કાંઈ ગુનોહ સાબીત થયાનો ઠરાવ થયો હોય, અને જે શીક્ષા ઠરાવવાને કોરટને અધીકાર હોય તે શીક્ષા ઉપર અસર થતા સારૂ અગાઉ ગુનોહ સાબીત થયાના ઠરાવની વાત તથા તેની તારીખ, તથા જગા તોહમતનામાં લખતા તેમ જુર લખ્યો નહી હોય તો સજનો હુકમ કરતાં પેહલાં કોઈ પણ વખતે તે મજુર વધારવાનો કોરટને અધીકાર છે પણ તે શીક્ષાનો હુકમ કર્યા પછી લખાય નહીં જુઓ ક્રીમ પ્રો. કોડ કલમ ૨૨૧ નો પારિગ્રહ ૬ ઠો.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ શખસ ફરી આવા ગુનોહ કરે ત્યારે તે ગુનોહ માલ્સ્ટ્રેટના અધીકારનો હોય તોપણ તે તોહમતવાળાને સંસન કમીટી કરવો જોઈએ મુબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ પ્રોટ ૧૨૬

રહેવાના ઘરમાંથી ચોરી કરવાના તોહમતમાં પોનનકોડ કલમ ૭૮૦ પ્રમાણે જુને તોહમતવાળાને ચડેદ વરસની સજ કરી એવા કારણથી કે પોનનકોડ ૨૧૧ પેહલાં ચારાના

તે હમતમાં ૧૩ વખત પકડાઈ સજા પામ્યા હતા તેથી આ કક્ષમ પ્રમાણે સજા કરી તે અપીલમાં કરાવ્યા કે પીનનકોડ પ્રમાણે પેરતર ગુનાની સજા મળેલી નથી માટે સાત વર સની કાયમ રાખી બીજી રદ કરી, મુબાઈ હાઈ કોર્ટ તા. ૧૮ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૭

ખાખ ૪ થી

સાધારણ અપવાદ.

જે કામકરવાનીને સખમતી ફરજ છે અથવા જે કરવાની મહારી કાયદા પ્રમાણે ફરજ છે એ મ જે સખસ કાંઈ હકીકતની બુલનેલાં થી માને છે, તે સખસે કરેલું તે કામ.

૭૬. જે સખમતની જે વસ્તુ કરવાની કાયદા પ્રમાણે ફરજ છે અથવા કાયદાની કાંઈ બુલનેલા સખમતી નહીં, પણ હકીકતની કાંઈ બુલનેલા સખમતી, જે સખસ શુદ્ધબુદ્ધિથી એમ માને છે કે એ વસ્તુ કરવાની મહારી કાયદા પ્રમાણે ફરજ છે, તે સખસ જો તે વસ્તુ કરે, તો તે ગુન્હા છે એમ સમજવું નહીં.

દષ્ટાંત.

- [અ) આ સોલજર, કાયદાના હુકમ મુજબ, પોતાના ઉપરી અમલદારના ફરમાવ્યા થી લોકોનાં એક ટોળા ઉપર ખાંદુકના એક બાહાર કરે, તો આ એ કાંઈ ગુનાહ કીધા એમ સમજવું નહીં.
- [બ) એક ઇનસાફની કોર્ટના અમલદાર આ ને તે કોર્ટે થ ન પકડવાનો હુકમ કર્યા ઉપરથી ઘટતી તજવીજ કરીને, જ ને થ માનીને તે જ ને પકડે, તો થ એ કાંઈ ગુન્હા કીધા એમ સમજવું નહીં.

ટીકા.

દરેક સખસે કાયદાનો માલખ જાણવો જોઈએ કેઈ સખમતની ઉપર કાંઈ ગુન્હાનું તરો ત આવે ત્યારે તે સખસ એ ન કહે કે હુ કાયદા જાણુ નથી. અટલા ઉતરવા ત છુટી શકે નહીં, તે સખસ કાયદાથી અજાણ રહે તો તેમાં તે સખસનો વાંક છે, અને કાયદાની વકફગારી વીના તેનાથી ગુનાહ થાય તો તે ગુનાહની શીક્ષાને લાયક થશે જ ન્યાયના અધીકારીઓએ પ્રયત્નથી કરાવેલું છે કે, અનુક્રમ કરવું અથવા ન કરવું, એ વો હુકમ કાયદામાં ફરમાવ્યા હોય તે હુકમ દરેક સખસીએ જાણવો જોઈએ તે કાયદાનીયે પ્રમાણ છે.

૧ પેનલકોડ ફરજદારી શીક્ષાનો ધારો.

૨ કરારનો કાયદો.

૩ મુદતનો કાયદો. ૪ રજીષ્ટરનો કાયદો.

૫ સ્ટાંપ સંબંધી કાયદો.

એ વિગરે જે કાયદામાં તે કાયદા અંતર મુજબ અધીકારીઓએ જે ફરમાન કર્યું હોય તે જાણવાની દરેક માણસની ફરજ છે.

કાયદાની બુલનેલા નહીં પણ હકીકતની બુલનેલા કોં સખસ કાંઈ કામ વગર કપરે કરે તે ગુન્હામાં દાખલ થાય નહીં.

અનુક્રમ રીકરીએ અનુક્રમ અમલદારને અનુક્રમ સખસને પકડવાનું વારંદા બાંધ્યું હોય

અને તે વારંદા બજાવનાર અમલદાર, અમુક સખસની બદલ, ને એજ છે એમ અંજાણથી બીજા સખસને પકડે તો તે પકડનાર સખસ યુનેહગાર કરી શકે નહીં પણ તેણે બીજા સખસને પકડ્યો તે કાંઈ ખાનગી દેશ વીના શુદ્ધબુદ્ધિથી અજાણપણે પકડેલા હોવો જોઈએ; નહીંતો નહીં.

ઇનસાફતું કામ કે
તાં કરેલું જડજતુ
કામ.

૭૭. જે અખત્યાર જે જડજતુ કાયદાએ આપેલો છે, અથવા જે જડજતુ શુદ્ધબુદ્ધિથી એમ માને છે કે આ અખત્યાર મને કાયદાએ આપેલો છે, તેવો કોઈ અખત્યાર અમલમાં લાવતાં તે જડજતુ ઇનસાફતું કામ કરવામાં જે વસ્તુ કરે, તે યુનેહા છે એમ સમજવું નહીં
ટીકા.

કેઈ પણ જડજતુ ઇનસાફતું કામ કાયદાસર કરતાં કાંઈ વસ્તુ શુદ્ધબુદ્ધિથી કરે તે યુનેહા છે એમ સમજવું નહીં. પણ જો તે જડજતુ જાણી જોઈને તથા પોતાના અજ્ઞાનતાથી, ગફલતથી કાંઈ કામ કરે તો તેથી તેના બચાવ આ કલમ પ્રમાણે થઈ શકે નહીં. વળી કોઈ પણ માલસ્ટ્રેટ પોતાના અધીકાર શીવાય કામ કરે અગર કાંઈ યુનાંની પોતાને ખરી ખમર મળ્યા વગર કોઈ શખસને પકડવાનું વારંદા કાઢાડે વળી સાહેદાને હેરાન કરવાના ઇરાદાથી જોઈએ તે કરતાં વધારે વખત રોકી રાખે તો તે બાબત સદરહુ માલસ્ટ્રેટ જવાબદાર છે.

અમુક કામ પોતાની પાસે ચાલતી વખત ફરીઆદોને એમ કહે કે આ કામનું રીજના મુતુ આપ્યું નહીંતો હું તને સજા કરીશ એવું કહી કોઈ માલસ્ટ્રેટ કોઈ શખસને કેદ કરે અથવા થોડી વખત પણ અટકાવી રાખે અગર ધમકી આપે તો તે માલસ્ટ્રેટની ઉપર ફરીઆદ થઈ શકે.

ઉપર કહેલા જજો અથવા માલસ્ટ્રેટોની ઉપર તેના હોદ્દા ઉપર છતે કરેલા કૃત્યો માં કોઈ ફરીઆદ કરવી હોય તો સરકારની મંજૂરી વગર તે ફરીઆદ કોઈ કોર્ટ સાંભળવી નહીં. ફી. ૧૦. કોડ કલમ ૧૮૭.

કોઈ ઇનસાફતી કો
રટના ફેસલા અથ
વા હુકમ મુજબક
રેલું કામ.

૭૮. કોઈ ઇનસાફતી કોર્ટનો ફેસલો અથવા હુકમ કાયમ હોય, તે દરમિયાનમાં તે ફેસલા અથવા હુકમ મુજબ કરના કાંઈ વસ્તુ અથવા ને ફેસલા અથવા હુકમથી થઈ શકે એવી કાંઈ વસ્તુ યુનેહા છે એમ સમજવું નહીં. પણ તે ફેસલો અથવા હુકમ કરવાના તે કોર્ટનો અધીકાર ન હોય તેની કાય ચીંતા નહીં પરંતુ તે કામ કરનાર શખસે શુદ્ધ બુદ્ધિથી એમ માનવું જોઈએ કે તે કોર્ટને તે અધિકાર છે.

ટીકા.

કોઈ પણ ઇનસાફતી કોર્ટના હુકમથી અગર ફેસલા ઉપરથી ફરમાવ્યા મુજબ કોઈ શખસ કાંઈ કૃત કરે તો તે કૃત વ્યાજબી કીવા ગેરવ્યાજબી હોય તો પણ તેથી તે યુનેહગાર થતાં તથા કદી ફરમા ન કરનારી કોર્ટનો અખત્યાર ફરમા ન કરવા મુજબ હોય. કે ન હોય તેની ચીંતા નહીં પણ તે હુકમ મુજબ ચાલનાર શખસ પોતાની શુદ્ધબુદ્ધિથી તે હુકમ માન્ય કર્યો છે એમ હોય તો તે કૃત્યને માટે તે જવાબદાર નથી.

જે કામ કરવાની
જે શખસને કદાપી
રજા છે, અથવા જે
કરવાની મને કાય

૭૯. જે શખસને જે વસ્તુ કરવાની કાયદાથી રજા છે, અથવા કાયદાની કાંઈ ભુલના સમજથી નહીં, પણ હકીકતની કાંઈ ભુલના સમજથી જે શખસ શુદ્ધબુદ્ધિથી એમ માને છે કે એ વસ્તુ કરવાની મને કાયદાથી રજા છે તે શખસ જો તે વસ્તુ કરે, તો તે

દાથી રજા છે એમને
રાખસ કાંઈ હકી
કતની ભુલને લાઘે
માને છે. તે રાખ
સે કરેલું તે કામ.

દ્રષ્ટાંત.

જ ખુન કરે છે એવું સમજીને આ જ ને પકડે, હવે ખુન કરનારાએ ખુન કરતાં પકડવાનો અખત્યાર કાયદાએ સઘળા સખસોને આપ્યો છે તે અખત્યાર પોતાની અક્ષત શુદ્ધિથી ચમાવીને અમલમાં લાવતાં આ જ ને પકડે, એ વા હેતુથી કે તેને ચોગ્ય અમલદારની આગળ હાજર કરવો, તો આ એ કાંઈ ગુન્હે કર્યો એમ સમજવું નહીં. પછી એમ માલમ પડે કે જ પોતાના ખચાવમાં કાંઈ કામ કરતો હતો, તો પણ.

દીકા.

કાયદાથી અમુક કામ કરવાની મને રજા છે એવું જાણીને કાંઈ કામ કરે તો એ ગુન્હે નથી, એટલે કોઈ માણસને જે કામ કરવાને કાયદે અખત્યાર આપ્યો છે તેનો તે કામ કરવાનો હક્ક છે અને જે કાયદાસર હક્ક હોય તે કરેલું કામ અમલમાં લાવતાં ગુન્હે નથી, પણ જો તે કામ કરતાં કાયદાનો નહીં પણ હકીકતનો ભુલ શુદ્ધિથી તે રાખસ કરે તોજ ગુન્હે નથી.

વગર વારંટે પકડવાને સારું કૌલે દરજ્જે સુધી ભારે જુલમ વાપરવો તે ખામત કલકતાની હાઈકોર્ટ નીચે પ્રમાણે લખે છે,

એક કામમાં તે કામના કાગળો અને જજમેટ ઉપરથી હાઈકોર્ટને એમ માલમ પડ્યું કે, કેદી ફરીયાદીને ચોર જાણીને ચોરીદાર તરીકે પકડવાને બંધાએલો હતો, જો ફરીયાદીને ચોર માનવામાં ભુલ હોય તે તે હકીકતની ભુલ છે, પણ કાયદાની ભુલ નથી તથા કેદીને હીંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કસમ ૭૩ તથા ૭૯ માં જે ઠરાવ છે તેનો લાભ મળવો જોઈએ માટે કેદીએ માહાવ્યથાનો ગુન્હા કર્યો છે એમ ઠરાવી શકાયું નથી.—આ કાલમાં મુજ માજીસ્ટ્રેટે એમ ઠરાવ્યું છે કે કેદીએ ફરીયાદીને વગર કારણે ધાયસ કર્યો છે; પણ જડજસાહેબના ઠરાવ પ્રમાણે એમ શાખીત થયું છે કે, ફરીયાદી મરણીયો થઈ ને સામે થયો અને તેને નાશો જવાનો યત્ન કર્યો તથા કેદી એમ માનતો હતો કે જો તે નાશી જશે તો તે ખાખત ફું જવાબદાર થઈશ એવી સમજથી તેને પકડવાનો ખીજે ઇલાજ માલમ નહીં પડવાથી કેદીએ બાલથી ફરીયાદીને ધાયસ કર્યો પરંતુ ઘા આવો મારાઘાત ન હતો કે તેથી ફરીયાદીનો છવ જાય, આવી હકીકત છે ત્યારે ફરીયાદીએ કાંઈ ગુન્હે કર્યો એમ ઠરાવી શકાયું નથી અને ભટકતા ચોરાને પકડવાને જ્યારે તેને ખીજે કાંઈ ઇલાજ સુજ્યો નહીં ત્યારે પોતાની જવાબદારી ઉતારવાને જ ફરીયાદીને જરૂર જુલમ વાપરવાને તેણે વ્યાજખી કર્યું છે, મરણીયા ચોરાને પકડવા માટે ઘા કર્યા શી વાય ખીજે કાંઈ ઇલાજ હતો નહીં તેમ છતાં જો કેદીને શિક્ષા કરવામાં આવે તો પછી આ ફરીયાદીની માફક જે ચોર નાશી જવાનું યત્ન કરશે તેઓ પકડાવાના નથી, રાણી વિરૂદ્ધ પ્રતાપ, ૨ વુ. રી. પાનું ૯

એક પોલીસ અમલદારે પોતાના ઉપરીને, ફરીયાદીનો મુચલકો લેવો કે નહીં તે પ્રશ્ન ઉત્તરિયામ ફરીયાદીને કેદ રાખ્યો, એમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે આ કેદ કાંઈ બધું

ખી કારણ શીવાયતી હતી, પરંતુ એમ માલમ પડ્યું કે, તેણે પોતાના અધીકાર ઉપરાંત પણ શુદ્ધબદ્ધથી કામ કર્યું હતું માટે નામદાર હાઇકોર્ટે ઠરાવ્યું કે હકીકતપરથી જેર વ્યાજખી અટકાવના ગુન્હો થઈ શકતો નથી સમજ તેમાં કંઈ બદ્ધાંત નહોતો. ૨૪ વૃં રીં ૫૧.

એક કામમાં એક પોલીસ અમલદારે એક રાખસને જેર વ્યાજખી કેદ કર્યો તે બાબત તેને શિક્ષા થઈ, અપીલમાં હાઇકોર્ટે એમ ઠરાવ્યું કે ફીં પ્રોં કોડ કલમ ૬૧ મુજબ પોલીસ અમલદારને કેદ રાખસને એવીસ કલાક કરતાં વધારે વખત પેઢેરામાં રાખવાનો અપત્યાર નથી એટલુજ નહીં પણ કેસની હકીકત ઉપરથી કંઈ વ્યાજખી કારણ ન હોય તો એક કલાક પણ પેઢેરામાં રાખવાનો અધીકાર નથી, પોલીસ અમલદારે કેદ રાખસને કેટલા વખત સુધી જેર વ્યાજખી કેદ રાખ્યો તેથી તે ગુન્હાની શિક્ષા ઠરાવવા જરૂર ની છે. ૬ વૃં રીં ૮૮

ગામના લોકો પોલીસના હુકમથી કંઈ રાખસને પકડે તો તેને પોલીસે પકડ્યા મરોબ ર છે એમ સમજવું જોઈએ. વીં રીં પાનુ ૩૩.

કંઈ કાયદેસર કા ૮૦ કંઈ કાયદેસરકામ, કાયદેસર રીતે, કાયદેસર ઉપાયથી મકરતાં ઈતેકાફ. તથા ઘટતી સંભાળ અને ખબડદારીથી, કરતાં ઈતેકાફ અથવા કમનસીબથી અને સામાન્ય ઈરાદા કે જ્ઞાન વીના થએલી કંઈ વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

આ એક ફેદો સંઘને મજૂરીનું કામ કરે છે, એટલામાં તેનું માથું હાથમાંથી બુદ્ધ થઈને ઉડીને પાસે ઉભેલા એક નાગુજને લાગીને તે માણસ મરી જાય, તો એ ઠેકાણું જોખરાબર ખબરદારી રાખવામાં આ ની તરફની કંઈ કસુર ન હોય, તો આ નુ કામ માફ કરવા જેવું છે, ગુનોહ નથી એમ સમજવું.

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણે સાલ સેનાર સખસના કેસની હકીકત નીચે પ્રમાણે જોઈએ.

૧ જે કામ કરતો હોય તે કાયદેસર હતું.—૨ કાયદેસર રીતે કરતા હતા,

૩ કાયદેસર ઉપાયથી તથા ઘટીત સંભાળ અને ખબડદારીથી તે કરતો હતા.

૪ થએલું કૃત્ય અદરમાત અથવા કમનસીબથી અને સામાન્ય ઈરાદા કે જ્ઞાન વગર થયું છે.

ઉપરની હકીકત શાખોત ન થાય તો આ કલમનો લાભ તોહમતવાળાને મળી શકે નહીં જે કામથી હાની ૮૧. જો કંઈ વસ્તુ હાની કરવાના સામાન્ય ઈરાદા વગર, તથા શુદ્ધબદ્ધથી શરીર અથવા મીલકતને થતી ખીજ હાની અટકાવવાને અથવા તેથી તે બચાવવાને, કરી હોય, તો તે વસ્તુથી હાની થશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને તે વસ્તુ મીચી એટલાજ સમખપરથી તે ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં.

અટકાવવાને કરેલું

ખુમાસો—એવી બાબતમાં તે અટકાવવાની અથવા જેથી બચાવ કરવાનો તે હાની એવી તરફની તથા એટલાજ નજદીકની હતી કે જે કામથી ખીજ હાની થશે એવો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં તે કામનું જોખમ માંધે લેવું એ કાયદેસર અથવા માફ કરવા જેવું માણાય, એ હકીકતની બાબત છે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) એક આગબોટના કપતાન અને, એકાએક, તથા પોતાની તરફની કાંઈ ભુલ અથવા ગદ્ગદત વીના, એમ દ્વિઠામાં આવે કે હું એવી સ્થાતીમાં આવી પડ્યો છું કે જે હું માફના વાહાણનો મારગ બદલું નહીં તે તેને હું અટકાવી શકું તે પહેલાં, ૨૦ અથવા ૩૦ ઉતારવાળી એક બ. હાડીને એ વાહાણ ભાગીને જરૂર નીચે બેસાડી દશે, અને જે હું મારગ બદલું તે માત્ર ૨. ઉતારવાળી એક ક. હાડી નીચે બેસાડી દવાનું નેખમ માંચે લેવું પડે, અને તે હાડી એવી છે કે અને તે બચી પાણી શકે, હવે એ ઠેકાણે ક. હાડી નીચે બેસાડી દવાના ઇરાદા વગર, તથા શુદ્ધબુદ્ધીથી બ. હાડી માંદેના ઉતારાને બચાવવાના હેતુથી, જે અ. પોતાનો મારગ બદલે, તે, જે કામ કર્યો ક. હાડી નીચે બેસી જશે એવો સંભવ છે એમ જાણવા છતાં તે કામ કર્યો ક. હાડી નીચે બેસી જાય તે પાણી અ. એ કાંઈ ગુન્હો કીધો એમ સમજવું નહીં, પરંતુ હર્ષકતની બાબત દાખલ એમ માલમ પડવું જોઈએ કે જે ભયમાંથી બચવાના તેણે ઇરાદો કર્યો તે એટલો મોહિટો હતો કે, તેને લીધે તેને ક. હાડી નીચે બેસાડી દવાનું નેખમ માંચે લીધું તે માફ થઈ શકે.

(બ) એક મોહાટી આગમાં અ; લોકોનાં ઘરો તોડી પાડે, એટલા સારૂ કે તે આગ પથરાતી અટકે; અને એ કામ તે શુદ્ધબુદ્ધીથી, માણસના હિંદગી અથવા મીલકત બચાવવાના ઇરાદાથી કરે, તે અ ઠેકાણે જે એવું માલમ પડે કે અટકાવવાની હાની એવી તરેહની તથા એટલી નજદીકની હતા કે તેથી અનુ કામ માફ થાય તે, અ. એ ગુન્હો કીધો એમ સમજવું નહીં.

ટીકા

જે હાની અટકાવવાને સાપ્રાંધ ઇરાદા વગર તથા શુદ્ધબુદ્ધીથી બીજી હાની કરી હોય તે તેઓને જવાબદાર નહીં ગણવા માટેની આ કલમ છે, જે હાની કરી હોય તે એટલી નજદીકની હોય તથા તથા એવાજ પ્રકારની હોય કે તે કર્યા વગર ચાલે નહીં એવું હોય ત્યારેજ તહોમતદારને આ કલમ પ્રમાણે લાભ મળી શકે.

એક વાહાણ ભાગી પડે અને તેના પાટીયા ઉપર ચાર માણસ રહી જાય, પછી તે પાટીયું આધુ ચાલે તે વખતે તે ચાર માણસનો ભાર ખમી શકે તેમ ન હોય તથા તે ચાર માણસ કુખીમરે તેવું હોય તે વખતે જેઓ મજબુત માણસ હોય તે બીજા નખજાને દરીયામાં નાંખી દે તે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હેગાર ઠરી શકે નહીં.

કાંઈ રાખસ એમ કહે કે અમે ભુખે મરીએ છીએ, તેથી ચોરી કરીએ છીએ એવું બાનું બતાવી આ કલમનો લાભ લઈ શકે નહીં.

એક તાડ વાળાની તાડીમાંથી એક રાખસ હમેશ તાડી ચોરી જતો તે ચોરને પકડવા માટે તે તાડીવાળે તાડીના કામમાં કાંઈ એવી હાની કરતાં ચાંજ મુકી, તે તાડી જે ચોર ચોરી કરતો તે ચોરીને લઈ ગયો અને તેણે બીજાને વેચાતી આપી તે લેનાર રાખસે પીધી તેથી તેને હરકત થઈ તે કામમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે તાડીવાળાને આ કલમનો લાભ મળી શકતો નથી. રાણો વિરૂદ્ધ ધનીઆ. વાં ૫ મુ. હા. ૧૦ રી. ૦ પ્ર. ૫૯ ફોનદારી.

૭ વર્સથી ઓછી ૮૨ સાત વર્સથી ઓછી ઉમરના બાળકે કરેલા કાંઈપણ વસ્તુ શુ ઉમરના બાળકે ક નહોતું છે એમ સમજવું નહીં.

રેલુ કામ;

૭૧૨૨૨૨૨૨૨૨
નેખારવર્સથીઓછા
ઉમરનુ ખાળક જે
ની અક્ષય નેધએ
એટલી પુખ્ત થઇ
નથી તેનુ કામ.

દીવાના શખસનુ
કામ.

૮૩ સાત વર્સથી વધારે અને ખાર વર્સથી ઓછી ઉમરનુ ખાળ
ક જેની અક્ષય તે વખતે પોતાની ચાલ કેવી છે તથા તેથી શું પરી
ણાગે થશે એ ખાખત વિચાર કરી શકે એટલી પુખ્ત થઇ નથી;
તેણે કરેલી કાંઈ પણ વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવુ નહીં,

૮૪ જે શખસ કાંઈ કામ કરતી વખતે દીવાનગીના સખખથી,
હું કેવી રીતનુ કામ કરું છું એ, અથવા જે કામ હું કરું છું તે ખો
ટું છે અથવા કાયદાથી ઉલટુ છે એવું જાણી શકતો નથી તેનુ ક
તે કામ ગુન્હો છે એમ સમજવુ નહીં

ટીકા

કોઈ પણ મુકદ્દમાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરતાં માલ્ટ્રેટને એમ માલુમ પડેકે
તદોમતવાળો શખસ ગાંડો છે, તો તે ખાખત સદરહુ માલ્ટ્રેટ ચોકશી કરવી, અને તે જ
દિવાના શીવીલસરજન પાસે અથવા સ્થનીક સરકાર ફરમાવે એવા ખાખ કોઈ વધધક અમ.
સદાર પાસે તે શખસની પરિક્ષા કરાવવી, અને તે ઉપરથી સદરહુ તપાસનાર વધધક અમ
સદારની સાહેદ દાખલ જમાનિ લખી લેવી,

તદોમતવાળો ગાંડો છે અને તેથી કરીને તે પોતાનો જવાબક રવાને અશક્ત છે એવો સ
દરહુ માલ્ટ્રેટને મત થાય તો તેણે તે મુકદ્દમા આગળ ચલાવવાનુ મુલત્તવી રાખવુ.

દિવાના શખસનિ ખાખત વધારે હકીકત કીમિનલ પ્રેસિજર કોડ ખા ૩૪ મો જી
ઓ, કલમ ૪૬૪ થી ૪૭૨

પોતાની ખુશી ન
છતાં થએલીકેરના
સખખથી જે શખ
સ વીચાર કરવાને
અશક્ત થયો છે તે
નુ કામ.

૮૫ જે શખસ કાંઈ કામ કરતી વખતે કેરના સખખથી હું કેવી
રીતનુ કામ કરું છું એ, અથવા હું જે કામ કરું છું તે ખોટું છે અ
થવા કાયદાથી ઉલટુ છે એવું જાણી શકતો નથી તેનું કરું તેકા
મ ગુન્હો છે એમ સમજવુ નહીં પણ જે વસ્તુથી તેને કેફ ચહડી
તે વસ્તુ તે ન જાણે એમ અથવા તેના ખુશી ન છતાં તેને ખવાડી
હાય તો.

ટીકા

પોતાના અજાણ પણથી કોઈ શખસ કાંઈ કેફિ ચિજ ખવરાવી જાય, તે કેફ વ્યાખ્યા
થી કેરના સખખથી તે શખસ કાંઈ ગુન્હો કરે તો તે ગુન્હાને માટે તે શખસ જવાબદાર
નથી પણ કેફ પોતાની ખુશીથી કરીને કાંઈ ગુન્હો કરે, તો તેને આ કલમનો લાભ મ
ળી શકતો નથી કેમકે તે કેફ તેને પોતાની ખુશીથી કરી હતી,

જે ગુન્હામાં અ
મુકે ઇરાદો અથવા
જ્ઞાન નેધતુ હોય,
તે ગુનાહ નેને કેફ
ચહડી હોય એવા
માણસે કરેલો.

૭૬ જે જે ખાખતોમાં કાંઈ કામ અમુક જ્ઞાન અથવા ઇરાદાથી
કરયું ન હોય તો તે ગુન્હો ન ગણાય એવું હોય તે તે ખાખતોમાં
જે સખસ કેરની હાલતમાં હોઈને તે કામ કરે તે શખસની ઉપર
જાણે તેને કેફ ન ચહડી હોતતો જે જ્ઞાન તેને હોત તેજ જ્ઞાન તે
ને હતું એમ સમજીનેજ અમલ થવાને તે લાયક થશે; પણ જે વ
સ્તુથી તેને કેફ ચહડી તે વસ્તુ તે ન જાણે એમ અથવા તેના ખુ
શી ન છતાં તેને ખવડાવી ન હાય તો.

જે કામથી મોત

૮૭. જે વસ્તુથી મોત અથવા મહા વ્યથા કરવાનો ઇરાદો કરયો

અથવા મહાવ્યથા કરવાનો ઇરાદો કર્યો નથી, અથવા તે થશે એવો સંભવ જાણવામાં નથી, એવું કામ રજામંદીથી કરેલું.

નથી, અને જેથી મોત અથવા મહાવ્યથા થશે એવો સંભવ છે એમ તેને કરનાર જાણતો નથી, તે વસ્તુ કરવાથી, થતી હાની ખમવાની જે રાખસે સાફ રીતે અથવા અર્થાત સમજાય એવી રીતે રજામંદી આપી હોય એવા અહાર વર્ષથી વધારે ઉમરના કંઈ સખસને કાંઈ હાની થાય અથવા કાંઈ હાની કરવાનો તે વસ્તુ કરનાર ઇરાદો કર્યો હોય, તે હાનીના સખખથી, અથવા એવા જે ખખસે તે હાનીનું જોખમ માથે લેવાની રજામંદી આપી હોય તે સખસને તે વસ્તુથી કાંઈ હાની થશે એવો સંભવ છે એમ તે વસ્તુ કરનાર જાણતો હોય, તે હાનીના સખખથી, તે વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં.

દર્શાવે.

અ તથા જ અમથા રમતને સાડે એક બીજા સાથે પટો ખેલવાનું કબુલ કરે, તો, એ કબુલતમાં અર્થાત હરએકની એવી રજામંદી સમજાય છે કે, વગર દગલખાલ એ તે પટો ખેલતાં જે હાની થાય તે ખમવી; હવે અ થો વ્યાજબી રીતે ખેલતાં જ ને કાંઈ વ્યથા થાય, તો અ એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહીં દીકા.

અમુક રાખસને કાંઈ કૃત્ય કરવાને રજા આપતી વખત, રજા આપનાર રાખસ એમ માનતો નથી કે આ રજા આપવાથી મને કાંઈ હાની પડે, અને તે હાની થયાનું જાણી હોય તો રજા આપેજ નહીં એ સાધારણ માધારણ માણસના સમજવામાં પણ હોય છે. એક શાહુકાર શેહેરની બાહાર ગાડીમાં ખેશીને ફરવા જાય છે, ત્યાં પોતાની ગાડી હાંકનાર આકરને એવી ફરમાશ કરે છે કે, તું ગાડી ખુબ જોસમાં દોઢાવ્ય, તે મુજબ તે ગાડી હાંકનાર આકર ગાડી દોડાવે અને તેથી તે ગાડી ઉપલા પડવાથી તે શાહુકારને વ્યથા થાય અગર તે મરી જાય તો તેથી તે ગાડી હાંકનાર ગુન્હેગાર થાય નહીં, પણ જો ગાડી હાંકનાર રાખસ કાંઈ કપટથી પોતાના શેઠને એમ કહે કે અહીંયાં ગાડી દોડાવી રમુજ પડશે એમ કહી જાણી જોઈને તે શેઠને નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી ગાડી દોડાતાં કાંઈ જોખમ લાગે તો તેથી કરી તે ગુન્હેગાર થઈ શકે છે, બીજી તના શેઠની મનાઈ તો તે કૃત્ય તે કરે તોપણ તે ગુન્હેગાર કરી શકે છે.

કંઈ રાખસને કાંઈ કેફ ખવરાવી તેની પાસેથી કેફની હાલતમાં રજામંદી મેળવીને કેફ કૃત્ય ગુન્હો થાય છે.

જે કામથી મોત થયે એવો ઇરાદો કર્યો નથી, તેકા રજામંદીથી ત શુદ્ધિથી ફો રાખસના કાયદા માટે કરેલું.

૮૮. જે વસ્તુથી મોત થાય એવો ઇરાદો કર્યો નથી તે વસ્તુથી થતી હાની ખમવાની અથવા તે હાનીનું જોખમ માથે લેવાના જે રાખસે, સાફ રીતે અથવા અર્થાત સમજાય એવી રીતે, રજામંદી આપી હોય, તે સખસના કાયદાને માટે શુદ્ધિથી તે કરવામાં તે રાખસને કાંઈ હાની થાય, અથવા તેને કાંઈ હાની કરવાનો ઇરાદો તે કરનારે કર્યો હોય, અથવા તેને તેથી કાંઈ હાની થશે એવો સંભવ છે એમ તે કરનારે જાણ્યું હોય, તે હાનીના સખખથી તે વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં.

દર્શાવે.

અમુક રાખસ ક્રિયા કરવાથી જ નુ મોત થશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને, પણ જ નુ મોત જાણવાનો ઇરાદો ન કરતાં અને જ કાંઈ કુખ કારક રાખસો

પોડા પામે છે તેને ફાયદા થાય એવા ઇરાદાથી, શુદ્ધબુદ્ધિએ જ ની રજમંદી લેધને જ ની ઉપર તે શસ્ત્રક્રિયા આ દાકતર કરે; તો આ એ કાંઈ ગુન્હો ક કર્યો એમ સમજવું નહીં.

કોઈ બાળક અથવા દિવાનાના ફાયદા માટે, તેના પાલીએ અથવા વાલીની રજમંદીથી બીજા શખસે શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલું કામ.

શરતો.

૮૯. કોઈ બાર વર્ષથી ઓછી ઉમરના અથવા દીવાના શખસ ના ફાયદાને માટે, તે શખસનો ને વાલી હોય અથવા ને બીજા શખસના કાયદસર હવાલામાં તે શખસ હોય તે અથવા તેની સાથે રીતે અથવા અર્થાત સમજાય એવી રીતે રજમંદી લેધને કોઈ બીજા શખસ, શુદ્ધબુદ્ધિથી, કાંઈ વસ્તુ કરે. અને તે વસ્તુથી તે શખસને કાંઈ હાની થાય અથવા તેને કાંઈ હાની કરવાના ઇરાદા તે કરનારે કર્યો હોય. અથવા તેને તેથી કાંઈ હાની થશે એવા સંભવ છે એમ તે કરનારે જાણ્યું હોય, તો તે હાનીના સંભવથી તે વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં; પરંતુ.

પહેલી—ઇરાદાથી મોત આણવાને, અથવા મોત આણવાના કોશીશ કરવાને, આ અપવાદ લાગુ પડશે નહીં.

બીજી—કાંઈ વસ્તુને કરનાર શખસ એમ જાણતો હોય કે એથી મોત આવે એવો સંભવ છે, તે વસ્તુ મોત અથવા મહાવ્યથા અટકાવવાના, અથવા કાંઈ મોટો રોગ કે અશક્તતા દૂર રવાના કારણથી કાંઈ બીજા કારણ માટે, તે શખસ કરે, તો આ અપવાદ લાગુ પડશે નહીં.

ત્રીજી—મોત અથવા મહાવ્યથા અટકાવવાના, અથવા કાંઈ મોટો રોગ કે અશક્તતા દૂર કરવાના, કારણ શિવાય બુદ્ધિપૂર્વક મહાવ્યથા કરવાને, અથવા મહાવ્યથા કરવાની કોશીશ કરવાને, આ અપવાદ લાગુ પડશે નહીં.

ચોથી—જે ગુનોહ કરવાને આ અપવાદ લાગુ પડતો નથી તે ગુનોહ કરવામાં મદદગારી કરવાને પણ એ લાગુ પડશે નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

આ શુદ્ધબુદ્ધિથી. પોતાના બાળકના ફાયદાસારે પોતાના બાળકની રજમંદી શીવાય, તેની પયરી કઢાવવાને તેની જાગ એક દાકર પાસે ચીરાવે, અને તે એમ જાણતો હોય કે એ શસ્ત્રક્રિયાથી એ બાળકનું મોત થશે એવા સંભવ છે, પણ તે બાળકને જીવ જીવ્ય એવો તેના ઇરાદા ન હોય, તો આ અપવાદ માં દાખલ થાય છે કેમકે તેની મતલબ પોતાના બાળકને રોગ જીવ્ય એ છે.

દહેશત અથવા ખોટી સમજથી અપાઈએ એવી જાણણી રજમંદી.

૯૦. કાંઈ દુકશાનની દહેશતથી અથવા હકી કતના ખાટી સમજથી કાંઈ રજમંદી કોઈ શખસથી અપાઈ હોય, અને તે રજમંદી તેવી દહેશતથી અથવા ખોટી સમજથી અપાઈ છે એમ તે કામ કરનાર શખસ જાણતો હોય, અથવા એમ માનવનું તેને કારણ હોય, અથવા,

બાળક અથવા દીવાના શખસની રજમંદી.

જે શખસ દીવાનગી અથવા ફેરના સમજથી જે કામ બાંખત પોતાની રજમંદી આપતો હોય તે કામ કેવો તરફનું છે તથા તેનો પરીણામ કેવો થશે એમ સમજવાને અશક્ત હોય એવા શખસે રજમંદી આપી હોય. અથવા વાક્ય સમર્પી એથી ઉમટું ન દે માય તો, બાર વરસથી ઓછી ઉમરના કોઈ શખસે રજમંદી આપી હોય, તો તે ર

જામંદીને આ કાયદાની કોઈ પણ કલમમાં લખેલી રજમંદી જેવી સમજવી નહીં.
 રજમંદી આપના ૯૧. જે શખસ રજમંદી આપતો હોય, અથવા જેની વતી ર
 ર શખસને થનારી જામંદી આપી હોય, તે શખસને તે હાની થાય અથવા જે હા
 હાનીના સખધ વિ ની કરવાનો ઇરાદો થયો હોય, અથવા જે હાની થશે એવો સખ
 ના પણ જે કામો ગુ વ છે એમ જાણવામાં આવ્યું હોય, તે હાનીના સખધ વિના પ
 ન્હો છે. તે કામોને ૯૭, ૯૮ તથા ૯૯ મી કલમો
 ૯૭ ૯૮ તથા ૯૯ મી કલમો માંહલા
 અપવાદો લાગુ પ
 ઠતા નથી.

દર્શાવેલો.

(શુધ્ધબુધ્ધીએ કોઈ સ્ત્રીના જીવ બચાવવાના હેતુથી ન કર્યો હોય, તે] તે સ્ત્રીને તથા
 કોઈ હાની થાય અથવા કોઈ હાની કરવાનો ઇરાદો કર્યો હોય તે હાનીના
 સખધ વિના પણ, ગર્ભપાત કરવો એ ગુન્હો છે. માટે “તે હાનીના સખધથી”
 કોઈ તે ગુન્હો નથી; અને તે સ્ત્રી અથવા તેના વાલીની રજમંદી લેધને તેના
 ગર્ભપાત કર્યો હોય તો તે રજમંદીથી તે કામ ગુન્હો નહીં એમ યતુ નયા.

કોઈ સખસની વ
 શર રજમંદીએ તે
 ના કાયદાસાથ શુધ્ધ
 બુધ્ધીએ કરેલું કામ.

૯૨. જે શખસના કાયદા સાડ કોઈ વસ્તુ કરવી છે તે એવી
 હાલતમાં આવી પડ્યો હોય કે તેથી રજમંદી ખતાવી શકાતી ન
 હોય, અને કોઈ વાલી અથવા તેને કાયદેસર હવાલામાં રાખનારો
 કોઈ બીજો શખસ ન હોય કે તે વસ્તુ કરેથી કાયદા થાય એ રી
 વખતસર તેની રજમંદી મેળવી શકાય, તો તેથી વેળાએ, શુધ્ધ
 બુધ્ધીથી તે શખસના કાયદાને સાડ તેની રજમંદી વગર કોઈ વ
 સ્તુ કરી હોય તે, તેથી તે સખસને કોઈ હાની થાય તે હાનીના
 સખધથી, ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં. પરંતુ—

શરતો

પેહેલી ઇરાદાથી મોત આણવાને, અથવા મોત આણવાનો કોશીશ કરવાને, આ અપ
 વાદ લાગુ પડશે નહીં.

બીજી—કોઈ વસ્તુનો કરનાર શખસ એમ જાણતો હોય કે એથી મોત આવે એવો સં
 ભવ છે. તે વસ્તુ, મોત અથવા મહાવ્યથા અટકાવવાના; અથવા કોઈ મોટો રોગ કે અ
 શક્તાત ફર કરવાનાં કારણથી કોઈ બીજા કારણ માટે તે શખસ કરે, તેને આ અપવાદ
 લાગુ પડશે નહીં.

ત્રીજી—મોત અથવા વ્યથા અટકાવવાના કારણથી કોઈ બીજા કારણ માટે બુદ્ધિપૂર્વક વ્ય
 થા હવાને અથવા વ્યથા કરવાની કોશીશ કરવાને, આ અપવાદ લાગુ પડશે નહીં,

ચોથી—જે ગુન્હો કરવાને આ અપવાદ લાગુ પડતો નથી, તે ગુન્હો કરવામાં મદદગારી
 કરવાને પણ એ લાગુ પડશે નહીં.

દર્શાવેલો.

(અ) જા પોતાના ઘોડાપરથી પડીને બેહોશ થઈ જાય, અને તેવામાં જ, દાકતર ત્યાંહીં
 આવી પોહાયે ને તેના વિચારમાં એમ આવે કે જા, ની ઝોપી કાપવી જો
 ઇએ, પછી જા, ને વિચાર કરવાની શક્તી પાછી આવતાં પેહેલાં અગર જા જ
 નુ મોત આણવાના ઇરાદાથી નહીં પણ શુધ્ધબુધ્ધીથી, જા, ના કાયદાને માટે જા,

ની ઓપરી કાપે, તો અ. એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહીં.

(બ) ઝ, ન એક વાઘ લેછ જાય છે તે જોઈને અ. તે વાઘને તાકીને ગોળી મારે; અ ન તે ગોળીથી ઝ, નો છવ જાય એવો સંભવ છે એમ જાણીને, પણ ઝ, નો છવ લેવાના ઇરાદાથી નહીં, અને શુભ્રુદ્ધિએ ઝ, ન કાયદો કરવાના ઇરાદાથી તે ગોળી મારે અને તેની ગોળીથી ઝ, ન તેનો છવ જાય એવું જખમ લાગે, તો અ. એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહીં.

(ક) એક બાળક એકાએક એવી આકૃતમાં આવી પડે, કે તેની ઉપર તુરત કાંઈ શસ્ત્રક્રિયા ન થાયતો તેનો છવ જાય એવો સંભવ હોય, અને તે બાળકના વાલીની રજા લેવાની વેળા ન હોય, એવી હાલત જોઈને તે બાળકના કાસાવાલાપર નજર ન રાખતાં શુભ્રુદ્ધિએ, તે બાળકના કાયદાને માટે અ. દાકતર તે શસ્ત્ર ક્રિયા કરે. તો અ. એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહીં.

(ઠ) એક ઘરને આગ લાગી છે. તે ઘરમાં અ, છે તથા ઝ, એક બાળક છે. એવામાં લોક નીચેથી એક આદર પેહોળી કરીને પકડી રહે, અને અ. તે બાળકને તે ઘર ના છાપરાપરથી નીચે નાંખે, એવું જાણીને કે નીચે પડેથી એ બાળકનો છવ જાય એવો સંભવ છે, પણ તે બાળકને છવ લેવો એવો તેનો ઇરાદો ન હોય અને શુભ્રુદ્ધિએ તે બાળકને કાયદો કરવાનો ઇરાદો તેણે કર્યો હોય, તો અ. ઠેકાણે અગર પકવાથી તે બાળકનો છવ જાય તોપણ, અ. એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહીં.

ખુસાસો—ફક્ત પઈસાની તરફનો કાયદો થતો હોય તેને ૮૮, ૮૯ તથા ૯૨ મી કક્ષમાં ના અર્થ પ્રમાણેનો કાયદો સમજવો નહીં.

શુભ્રુદ્ધિએ કાંઈક
દેવું.

૯૩. કેઈ શખસના કાયદાને સાડ તેને શુભ્રુદ્ધિએ કાંઈ કહેવા માં આવે, અને તેથી તે શખસને કાંઈ હાની થાય, તો તે હાની ના સખખથી તે કેરેવું ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

એક માંદા માણસને તેનો દાકતર અ. શુભ્રુદ્ધિએ પોતાનો અભિપ્રાય કહે કે તું છત્રી શકવાનો નથી, એને તે હુમકર્થી ત માંદા માણસ મરી જાય તો અગર અને ખખર હતી કે એ પ્રમાણે કહેવાથી તે માંદા માણસનું મોત થાય એવો સંભવ છે તોપણ, અ. એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહીં.

જે કામકોઈ સખ ૯૪. ખુન તથા રાજ્ય વિરુદ્ધ જે ગુન્હાઓને માટે મોતની શી સને હરથી કરવું. કા કરાવેલા છે તે ગુન્હાઓ શીવાય, જે કામ કોઈ શખસને કાં ઇ ધમકીને લીધે કરવું પડે અને તે ધમકી એવી હોય કે જેથી તે કામ કરતી વેળાએ તે શખસના મનમાં કારણસર એવી દહેસ ત પેદા થાય કે જો હું એ કામ નહીં કરીશ તો મારું તત્કાલિક મોત થશે, તો તે કામ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં; પણ તે કામ કરનાર શખસ પોતાની ખુશીથી અથવા પોતાને તત્કાલિક મોત કરતાં કાંઈ ઓછી હાનીના કારણસર દરેકશતથી એવી હાલતમાં પોતે આવ્યો હોય કે તેથી તેની ઉપર તે દાખ થયો હોય એમ ન થવું જોઈએ.

ખુસાસો ૧ લો—જે શખસ પોતાની ખુશીથી, અથવા માર મારવાની ધમકીના સખખથી, આ માણસો ડાકાઈટ છે એમ જાણીને, તે ડાકાઈટોની ટોળીમાં ભજે, અને પછી કાયદો મુજબ ગુન્હો હોય એવી કેઈ વસ્તુ તેના શોખતીઓના જીરથી તેને કરવા પડે

તો તેને અપવાદનો કાયદો મળી શકતો નથી.

ખુલાસો ૨ જો-શ્રી રાખસને હાકાઈને એક દોળી પકડે, અને તેને તુરત મારી નાંખવાની મંમકી દખાડીને કાયદો મુજબ ગુન્હો હોય એવી કાંઈ વસ્તુ તેની પાસે કરાવે, જેમકે કોઈ લુહાર પાસે તેના હથીયાર લેવાડીને પોતે કોઈ ઘરમાં પેશાને તે લુટી લેવા સાક્ષી તે ઘરનાં બારણાં ઉઘડાવે, તો તેને આ અપવાદનો કાયદો મળી શકે છે.

જુજીયાની થાય એ ૯૫. કાંઈ વસ્તુથી કાંઈ હાની થાય અથવા કાંઈ હાની કરવાનું કામ. ના ઈગદો કર્યો હોય, અથવા કાંઈ હાની થશે એવો સભર જાણુયા માં હોય, પણ તે હાની એટલો જુજીયા કે સાધારણ સમજ તથા સ્વભાવનો કોઈ સખસ તે હાની બાબત ફરીયાદ કરે નહીં, તો તે હાનીના સખમ થી તે વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં.

ખાનગી બચાવના હક બાબત.

ખાનગી બચાવમાં ૯૬. ખાનગી બચાવનો હક અમલમાં લાવતાં કરેલી કાંઈ પ કરેલી કાંઈ પણ વસ્તુ ગુન્હો છે એમ સમજવું નહીં. સ્તુ ગુન્હો નથી.

શરીર તથા મીલક ૯૭. હરએક રાખસને નીચે લખેલો બચાવ કરવાને હક છે, તના ખાનગી બચાવ પણ તે હકને ૯૮ મી કલમમાં લખેલો હલો લાગુ પડે છે:- વનો હકક.

પેહેલો-શરીર સખંધી કોઈ પણ ગુન્હાથી પોતાના અથવા બીજા કોઈ પણ રાખસના શરીરનો બચાવ.

બીજો-ચોરી, અપહરણ, બીગાડ, અથવા સાપ્રાધ પ્રવેશ, એ ગુન્હાઓના લક્ષણોમાં દાખલ થઈ શકે એવો ગુન્હો જે કામ હોય, અથવા જે કામ ચોરી, અપહરણ, બીગાડ, અથવા સાપ્રાધ તેવેશ કરવાની કોશીશ હોય, તે, કામથી પોતાના અથવા બીજા કોઈ પણ રાખસની સ્થાવર કે જંગમ મીલકતનો બચાવ.

ટીકા.

ખાનગી બચાવ તરફથી હુકમ કરવું આગળથી ધારી રાખ્યું હોય અને તે હુકમમાં જે પ રીજામ થાય તે ખાનગી બચાવનો હક થતો નથી, રાણા વિ. આરાવ અને બીજાઓ, વી. રી. ૭ પ્રજ ૩૪ (ફીજદાર)

એક રાખસે ખાનગી બચાવનો હક અમલમાં લાવતાં એક જાણને મારી નાંખ્યો નથી તેણે કોઈ ગુન્હો કર્યો નથી એવું ઠર્યું અને જપરે એ રાખસે ગુન્હો કર્યો નથી ત્યાં રે બીજા રાખસોએ એ મહદુ છુપાવી મદદગારી કરી છે તેમણે પણ ગુન્હો કર્યો નથી; રાણી વિ. પેલકુમીશીઓ, વી. રી. પ્રજ ૪૨.

દીવાના રાખસ ૯૮. જે કામ બીજા હાલમાં થએથી અમુક ગુન્હો ગણાય એવો કામથી ખા એવું હોય, તે જો તે કામના કરનારની નહાનો ઉમરના, બુદ્ધિ નગી બચાવનો હક નો કચાઈના, અથવા દિવાનગીના રાખબથી, અથવા તેને કદ ચઢી હોય, અથવા તે રાખસની કાંઈ ખેટી સમજ હોય તે સખમ થી તે ગુન્હો થઈ શકતું ન હોય, તોપણ જાણે તે કામ તે ગુન્હો હોય એવી રીતે તેથી ખાનગી બચાવ કરવાનો હરએક રાખસનો તેવો જ હક છે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) દીવાનગીના નેરથી જ આ નો જાણ લેવાની કોશીશ કરે, તો જ એ કાંઈ

ગુનેહ કર્યો એમ સમજવું નહી, પણ જુ કાલો હાય એવીજ રીતે ખાનગી બચાવનો આ નો હક છે.

[બ] ને ઘરમાં પેસવાનો આ નો કાયદા પ્રમાણુ હક છે તે ઘરમાં આ રાતના વખતે પેસે જુ શુધ્ધિથીએ, આ ને ઘર ફેંકનારા સમજને આ ની ઉપર હુમલો કરે, તો એ ઠેકાણે આ ખોટી સમજને લીધે આ ની ઉપર હુમલો કરવાથી જુ એ કાંઈ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું નહી પણ જુ તે ખોટી સમજથી કામ ન કરે તો હોય એવીજ રીતે જુ ની સામા ખાનગી બચાવનો આ નો હક છે.

કીયાં કામેથી ખા ૯૮. પેહલી--જે કામથી મોત અથવા મહાવ્યથા થવાનો કારણ નગી બચાવ કરે સર ભય ઉત્પન્ન થતો નથી એવું કાંઈ કામ કોઈ સરકારી નોકર વાનો હક નથી. પોતાના હોદ્દાની રીતથી શુધ્ધિથીએ અમલ કરતાં જે અથવા કરવાની કોશીશ કરે, તો, પછી તે કામ બરાબર કાયદા મુજબ ન હોય તોપણ તે કામથી ખાનગી બચાવનો હક નથી.

બીજી--જે કામથી મોત અથવા મહાવ્યથા થવાનો કારણસર ભય ઉત્પન્ન થતો નથી એવું કાંઈ કામ કોઈ સરકારી નોકર પોતાના હોદ્દાની રીતથી શુધ્ધિથીએ અમલ કરતાં કે રેલા હુકમ ઉપરથી જે કોઈ કરે અથવા કરવાની કોશીશ કરે, તો, પછી તે હુકમ બરાબર કાયદા મુજબ ન હોય તોપણ, તે કામથી ખાનગી બચાવનો હક નથી.

ત્રીજી--સરકારી અધીકરીઓનો આશરો માગવા જવાની વેળા હાય એવી બાબતોમાં ખાનગી બચાવનો હક નથી.

ફોટલી હક સુધીએ એથી--કોઈ પણ બાબતમાં બચાવ કરવાનાં કારણસર કરવી જ હક અમલમાં લા રેર હોય તે કરતાં વધારે હાનિ કરવા સુધીનો ખાનગી બચાવનો હક વી શકાય. ક નથી.

ખુલાશો ૧ લો--આ કામ કરનારો સરકારી નોકર છે એવું જે શખસ જાણતો નથી અથવા એવું માનવાનું જેને કારણ નથી તે સખસને, તે સરકારી નોકર જે કામ કરે અથવા કરવાની કોશીશ કરે તે કામથી ખાનગી બચાવનો હક જતો નથી.

ખુલાશો ૨ નો--આ કામ કરનારો માણસ કોઈ સરકારી નોકરના હુકમથી એ કરે છે એવું જે શખસ જાણતો નથી, અથવા એવું માનવાનું જેને કારણ નથી અથવા હુ રૂલા આ અપત્યારથી એ કામ કરે છુ એમ તે માણસ કેદ નહીં, અથવા, અગર તે અપત્યાર લખેલો હોય તો, માગેથી તે અપત્યાર ખતાવે નહીં તો તે શખસનો તે સરકારીનો કરના હુકમથી તે માણસ જે કામ કરે અથવા કરવાની કોશીશ કરે તે કામથી ખાનગી બચાવનો હક જતો નથી.

શરીરના ખાનગી ૧૦૦ જે ગુન્હો ઉપરથી ખાનગી બચાવનો હક અમલમાં લાવ બચાવનો હક મોત, વો પડે તે ગુન્હો જે નીચે લખેલા પ્રકારોમાંના કોઈપણ પ્રકારનો કરતાં સુધી કયારેપ હોય તો હુમલો કરનારને પુલ્કિત્વર્પક મોત અથવા બાજી કાઢવાનું હા હોય છે. ની કરતા સુધી શરીરના ખાનગી બચાવનો હક પોંદાય છે, પણ

તે હકને ઉપલી કક્ષમમાં લખેલી હદો લાગુ પડે છે ગુન્હાઓના પ્રકારો:--

પેહલો--જે બચાવનો હક એટલે સુધી અમલમાં ન લવાય, તે તેના પરીણામ મોત થશે; દેવો કારણસર ભય નથી ઉત્પન્ન થાય એવો હુમલો.

બીજો--જે બચાવનો હક એટલે સુધી અમલમાં ન લવાય તો તેના પરીણામ મહા વ્યથા થશે દેવો કારણસર ભય નથી ઉત્પન્ન થાય એવો હુમલો.

ત્રીજો—ખળાત્કાર સંભોગ કરવાના ઇરાદાથી હુમલો.

ચોથો—સૂક્ષ્મ વિરૂદ્ધ મધ્યુનેચ્છા પુરણ કરવાના ઇરાદાથી હુમલો.

પાંચમો—મનુષ્યહરણ અથવા મનુષ્યનયન કરવાના ઇરાદાથી હુમલો.

છઠો = કોઈ રાખસને જે રવ્યાન્વળી રીતે કેદ કરવાના ઇરાદાથી, હુમલો, અને તે એવી હાલતમાં હોય કે તેથી પેલા રાખસને કારણસર એવો ભયઉત્પન્ન થાય કે પછી એ કેદમાંથી છુટવાને સારૂ સરકારી અગ્રીકારીઓને અરજ કરવાનું માહારાથી ખતી શકશે નહીં.

તે હક મોતસીવા

યના કાંઈ બીજા

નીકરતાં સુધી કયા

રે પોહોચે છે.

૧૦૧ જે ગુન્હો ઉપલી કલમમાં લખેલા પ્રકારોમાંનો કોઈપણ પ્રકારનો નહીં હોય; તો શરીરના ખનગો ખચાવનો હક હુમલો કરનારને બુદ્ધિપૂર્વક મોત કરવા સુધી પોહોચતો નથી; પણ હુમલો કરનારને મોત શીવાયની બુદ્ધિપૂર્વક કાંઈ બીજા હાની કરતા સુધી પોંહોચે અને તે હકને ૯૯ મી કલમમાં લખેલી હક લાગુ પડે છે.

શરીરના ખનગી

ખચાવના હકનીશ

રૂઆત અને તેનું

જારી રહેલું.

૧૦૨ અગર ગુન્હો પચો નહીં હોય તો પણ ગુન્હો કરવાની કાંઈ કોશીશ અથવા ધમકીથી શરીરને જેખમ પોહોચવાનો કારણસર ભય ઉત્પન્ન થાય કે તરત શરીરના ખનગી ખચાવનો હક રા રૂ થાય છે અને જ્યાં સુધી શરીરને જેખમનો તે ભય જારી રહે ત્યાં સુધી તે હક જારી રહે છે.

મિલકતના ખનગી

ખચાવનો હક. મો

ત કરતાં સુધી કયા

રે પોંચે છે.

૧૦૩ જે ગુન્હો કરવા અથવા જેનો કોશીશ કરવા ઉપરથી ખનગી ખચાવનો હક અમલમાં લાવવો પડે, તે ગુન્હો જે નાંચે લખેલા પ્રકારોમાંનો કોઈપણ પ્રકારનો હોય, તો ગુન્હો કરનારને બુદ્ધિપૂર્વક મોત અથવા બીજા કાંઈપણ હાની કરતા સુધી મિલકતના ખનગી ખચાવનો હક પોંહોચે છે પણ તે હકને ૯૯ મી કલમમાં લ

ખેલી હક લાગુ પડે છે. ગુન્હાઓના પ્રકાર:—

પહેલો = અપહરણ.

બીજો = રાતને વખતે ઘર ફોંડવું.

ત્રીજો = કોઈ ઇમારત, તબુ, અથવા વાહાણ માણસનાં ઘર દાખલ વપરાતું હોય, અથવા મિલકત રાખતાની જગા દાખલ વપરાતું હોય, તે ઇમારત, તબુ અથવા વાહાણ પર આગથી બીગાડ કરવો.

ચોથો = ચોરી, બિગાડ, અથવા ગ્રહપ્રવેશ, અને તે એવી હાલતમાં કરવો કે, તેથી કારણસર એવો ભય ઉત્પન્ન થાય કે જે ખનગી ખચાવનો તે હક અમલમાં નહીં લવાય તો તેનો પરીણામ મોત અથવા મહાવ્યથા થય.

તે હક મોત શીવા

યની બીજા કાંઈ

ની કરતાં સુધી કયા

રે પોંહોચે છે.

૧૦૪ જે ગુન્હો કરવા અથવા જેનો કોશીશ કરવા ઉપરથી ખનગી ખચાવનો હક અમલમાં લાવવો પડે તે જે ઉપલી કલમમાં લખેલા પ્રકારો માંનો કોઈપણ પ્રકારની ચોરી બીગાડ અથવા ગ્રાહ્ય પ્રવેશ નહીં હોય, તો તે હક બુદ્ધિપૂર્વક મોત કરતાં સુધી પોંહોચતો નથી, પણ ગુન્હેગારને મોત શીવાયની બુદ્ધિપૂર્વક બીજા કાંઈ પણ હાની કરતા સુધી પોંહોચે છે, અને તે હકને ૯૯ મી કલમમાં લખેલી હક લાગુ પડે છે.

મિલકતના ખનગી

ખચાવના હક

૧૦૫ પહેલી—જ્યારથી કાંઈ મિલકતને જેખમનો કારણસર ભય ઉત્પન્ન થાય ત્યારથી તે મિલકતના ખનગી ખચાવનો હક રા રૂ

ની શરૂઆત અને થાય છે,
તેનું જરૂરી રહેલું.

ખીજી=ચેરીથી મીલકતના ખાનગી ખચાવનો હક, મીલકત લઈને ગુન્હેગાર નામી જાય અથવા સરકારી અધિકારીઓનો આશરો મળે અથવા તે મીલકત પાછા હાથ લાગે, ત્યાં સુધી જરૂરી રહે છે.

ત્રીજી=અપહરણથી મીલકતના ખાનગી ખચાવનો હક જ્યાં સુધી ગુન્હેગાર કોઈ શખસને મોત અથવા વ્યથા; અથવા ગેરવ્યાજખી અટકાવ કરે અથવા કરવાનો કાશીશ કરે અથવા જ્યાં સુધી તાત્કાલિક મોતનો અથવા તાત્કાલિક વ્યથાનો, અથવા શરીર સંબંધી તાત્કાલિક અટકાવનો જાય જરૂરી રહે ત્યાં સુધી જરૂરી રહે છે.

ચોથી=સામાન્ય પ્રવેશ અથવા ખીગાડથી મીલકતના ખાનગી ખચાવનો હક જ્યાં સુધી ગુન્હેગાર સામાન્યપ્રવેશ અથવા ખીગાડ કરવામાં જરૂરી રહે ત્યાં સુધી જરૂરી રહે છે.

પાંચમી=રાતને વખતે ઘર ફેડવાથી મીલકતના ખાનગી ખચાવનો હક તે ઘર ફેડવાથી શરૂ થએલા અડપ્રવેશ જ્યાં સુધી જરૂરી રહે ત્યાં સુધી જરૂરી રહે છે.

કોઈ બેગુન્દાશખ ૧૦૬ ને કાંઈ હુમલો એવો થાય કે તેથી મોતનો કારણસર જ સનેહાની થવાનું જાય ઉત્પત્ત થાય અને તે હુમલો ખાનગી ખચાવનો હક અમલમાં આવતાં પોતાનો ખચાવ કરનાર સખસ એવી હાલતમાં આવી ગયે જાય કે કોઈ બેગુન્દા સખસને હાની કરવાના નેખમ શીવાય નથી તે હક ધારણ થાય એવી રીતે અમલમાં લાવી શકાય નહીં, તો તે નેખમમાં પડતા સુધી ખાનગી ખચાવનો તેનો હક પોંદાય છે.

દ્રષ્ટાંત.

અ. ની ઉપર એક ટોળીએ હુમલો કર્યો છે, અને તેઓ તેનું ખુન કરવાની કાશીશ કરે છે. તે ટોળાની ઉપર બંદુક છોડ્યા શિવાય ધારણ થાય એવી રીતે ખાનગી ખચાવનો હક અ, અમલમાં લાવી શકે એવું નથી, અને તે ટોળામાં કેટલાંએક બાળક છોકરાં કે તેઓને હાની કરવાના નેખમ શિવાય આ બંદુક છોડી સકતા નથી ને અ. થી તે છોકરાઓ માંના કોઈ છોકરાઓને કાંઈ હાની થાય, તો, અ, એ કાંઈ ગુન્દો કર્યો એમ સમજવું નહીં.

ખાખ પ મો

મદદગારી ખાખત

કાંઈ વસ્તુમાં મદદગારી. ૧૦૭. કાંઈ વસ્તુ સખસની નિચે લખ્યા પ્રમાણે જે માણસ કે જે તે માણસે તે વસ્તુ કરવામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું -

પ્રેરણા=જે માણસ તે વસ્તુ કરવાને કાંઈ સખસને ઉશકેરે; અથવા -

ખીજી=જે માણસ તે વસ્તુ કરવા સારું કાંઈ સખસ અથવા સખસોનો સાથે કાંઈ મશ્વરતમાં સામિલ થાય; પણ કે ક્યારે કે તે મશ્વરત મુજબ, તથા તે વસ્તુ કરવા માટે, કાંઈ કામ અથવા કાયદા વિરુદ્ધ કસુર કરવામાં આવે તો અથવા

ત્રીજી=જે માણસ, કાંઈ કામ અથવા કાયદા વિરુદ્ધ કસુર કરીને તે વસ્તુ કરવામાં ઈરાદાથી સહાય કરે,

ખુલાશા ૧ લો=અગર કોઈ સખસ જાણીજોઈને કાંઈ કોઈ વાત કહીને, અથવા જે જરૂરી હકિકત જાહેર કરવાની પોતાની ફરજ હોય તે હકિકત જાણી જોઈને છુપાવીને, ખુચિકર

કે કાંઈ વસ્તુ કરાવે અથવા કરાવવાની ઉશ્કેરણી કરે, તો તેણે તે વસ્તુ કરવાની ઉશ્કેરણી કરી એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

અ, એક સરકારી અમલદાર છે, તેને એક ઇનસાફની કોર્ટમાંથી વારંટ મળેલું છે. તે વારંટ મુજબ જ. પકડવાનો અ, નો અપત્યાર છે, હવે એ હકિત જાણ્યા છતાં, તથા કે, તે જ, નથી એ પણ જાણ્યા છતાં બ, અ, ને જાણી જોઈને એમ કહે કે, તે જ છે, અને એમ કરીને ઇરાદાથી અ. ની પાસે કે, ને પકડાવે, તો એ કેટલું બ, એ ઉશ્કેરણી થી કે ને પકડવામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું.

પ્રશ્નસો ૨ જો—કાંઈ કામ કરતાં પહેલાં, અથવા કાંઈ કામ કરતી વખતે તે કામ કરવું શરૂ કરવા સારું જો માણસ કાંઈ વસ્તુ કરે, અને તેમ કરીને તે કામ કરવું સહેલ કરે, તે માણસે તે કામ કરવામાં સહાય કરવું એમ સમજવું.

ટીકા

મદદગારી એ શું તેની વ્યાખ્યા આ કલમથી ૧૨૦ કલમ સુધીમાં આવી ગઈ છે, કેાઈ પણ ગુન્હામાં મદદ કરવી એ મદદગારી છે, એટલું જ નહીં પણ અમુક સખસને ગુન્હો કરવાની ઉશ્કેરણી કરવી એથી તે શખસ ગુન્હો કરે કીવા ન કરે તે પણ ઉશ્કેરણી કરનાર શખસે મદદગારીનો ગુન્હો કર્યો કહેવાય, તેમજ કાંઈ ગુન્હો અટકાવવાનો જે સખસને હાયદાસર અપત્યાર હોય ને તે ગુન્હો બન્યો છે અગર બને છે અગર બનશે એ વી તેને ખબર મળવા છતાં તે ગુન્હો અટકાવવા જાણી જોઈને તે શખસ કરે નહીં તો તેણે મદદગારીનો ગુન્હો કર્યો કહેવાય.

એક પોલીસના હેડકાનસ્ટેબલને એવી ખબર મળી છે, કેટલાક તહેમતદારો ઉપર ગુસ્સો થઈ કરી તેઓની કબજામાં લેવાય છે એવી ખબર મળ્યા છતાં તેણે જાણી જોઈને એ પ્રમાણે થવા દીધું તે કામમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું કે તે હેડકાનસ્ટેબલ આ કલમના પ્રમાણમાં પ્રમાણે ગુન્હેગાર છે. વી. રી. ૧૧ પ્ર૪ ૧૧

કાંઈ ગુન્હો બન્યો છે એ બાબત ખબર આપવાની કસુર કરવાથી જો એ કસુરથી કાંઈ કાયદાસર ફરજનો ભંગ થયાની ન હોય તો તેથી મદદગારીનો ગુન્હો બનતા નથી, સરકારી માણસો શિવાય, કોઈ ખાનગી માણસે ગુનો બનતાં જોયો હોય તો તે ગુન્હાની ખબર તેણે આપવી જોઈએ, એવો કોઈ પણ કાયદો નથી, રાણા વિ. ખાદીમસખ, લા રી પોર્ટ. પ્ર૦૮ ૭

એક હાંકુ સખસ ત્રીસ વરશે દશાવરથી ઘેર આવ્યો તે વખત તેનો બાપ મરી ગયો હો. ને એ ભાઈ જીવતા હતા તેની ભેગે આવી રહ્યો એક વખત તેની ગેરહાજરીના કાળે જોઈને તેના ભાઈએ તેની દશાવરથી કમાઈ લાવેલી મીલકતની પેટી ઉઠાવી તે પેટી ખોળી શખસના દખાં બહાર લઈ ગયો અને તે બાંજે સખસ તે ગુન્હામાં સામેલ થયો આ બાબત બંને ગુન્હેગારોને ચોરીના ગુન્હાની શીક્ષા થઈ. અપીલનાં હાઇકોર્ટ દ્વારા વ્યુ કે તે મીલકત પોતાના હાથની કમાણેથી હતી માટે તેના ભાઈનો હિસ્સો નહોતો તેમ છતાં તેણે ચોરી લીધી તેથી ચોરીના ગુનાહ સામેલ છે અને બીજો સખસ પાસે હતો તે ગુનાહમાં મદદગાર કરી શકે છે. અ. હ. રી. ૫૦ ૧૮૧ તા. ૧૬ મી અગસ્ટ સ. ૧૮૮૦.

મદદગાર.

૧૦૮. જે શખસ કાંઈ ગુનાહ કરવામાં મદદગારી કરે, અથવા જે કામ મદદગાર સખસના ઇરાદા અથવા જ્ઞાનથી ગુનાહ કરાવે

કાયદ પ્રમાણે કોઈ શક્તિમાન શખશે કર્યું હોય તો ગુનોહ થાય, એવું કાંઈ કામ કરવામાં મદદગારી કરે. તે શખસે ગુન્હામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું.

ખુસાસો ૧ લે—કાંઈ કામની કાયદા વિરુદ્ધ કસુર કરવામાં મદદગારી કરવી તે ગુન્હો થઈ શકે છે, પછી તે કામ કરવાની અગર તે મદદગારની પોતાની ફરજ નહીં હોય તે પણ.

ખુસાસો ૨ ને—મદદગારીનો ગુન્હો થવામાં એવું કાંઈ જરૂર નથી કે, મદદગારી કરેલું કામ થવું જોઈએ, અથવા જે અસર તે ગુન્હો થવામાં જરૂર છે તે અસર પેદા થવી જોઈએ.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) અ, બ, ને ક, નું ખુન કરવાને ઉશકેરે, બ, તેમ કરવાની ના કહે તો બ, ને ખુન કરવામાં અ. એ મદદગારી કરી એમ સમજવું.

(બ) અ, બ. ને ડ, નું ખુન કરવાને ઉશકેરે, તે ઉશકેરણી મુજબ બ, ડ, ને એક બ જરૂર મારે, તે જખમથી ડ, સારો થાય તો પણ અ, એ બ. ને ખુન કરવાની ઉશકેરણી કરી એમ સમજવું.

ખુસાસો ૩ ને—એવું કાંઈ જરૂર નથી કે જે સખસને મદદગારી કરી હોય તે સખસ કાંઈ ગુન્હો કરવાને કાયદા પ્રમાણે શક્તિમાન જોઈએ; અથવા તે મદદગારના જેવોજ તે શખસનો સાપ્રાપ્ત ઇરાદો કે જ્ઞાન જોઈએ, અથવા તે શખસનો કાંઈ પણ સાપ્રાપ્ત ઇરાદો કે જ્ઞાન જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ, સાપ્રાપ્ત ઇરાદાથી, એક બાળકને અથવા ગાંડા માણસને કાંઈ કામ કરવાને ઉશકેરે, અને તે કામ એવું હોય કે ગુન્હો કરવાને કાયદા પ્રમાણે શક્તિમાન હોય એવો કાંઈ શખસ અ, ના જેવા ઇરાદાથી તે કામ કરે તો તે ગુન્હો ગણાય, તો અ. એ ક્રોધે અ, એ ગુન્હામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું, પછી તે કામ કરવામાં આવે કે નહીં તોપણ.

(બ) ઝ નું ખુન કરવાના ઇરાદાથી અ, સાત વર્ષથી એછી ઉમરના એક બાળક બ, ને એક એવું કામ કરવાને ઉશકેરે કે તથા ઝ નું મોત થાય. બ, તે મદદગારી ઉપરથી તે કામ કરે, અને તે કામથી ઝ નું મોત થાય; તો અ. એ ક્રોધે બ, ગુન્હો કરવાને કાયદા પ્રમાણે શક્તિમાન નથી તોપણ જાણે, બ, ગુન્હો કરવાને કાયદા પ્રમાણે શક્તિમાન હોય, અને તેણે ખુન કર્યું હોય તેજ મિશા લે અ, શિક્ષા થવાને લાયક છે; માટે તેને મોતની શિક્ષા થઈ શકે.

(ક) અ એક ઘરને આગ લગાડવાને બ ને ઉશકેરે, અ ની ઉશકેરણી ઉપરથી તે ઘરને આગ લગાડે, અને દીવાનગીના સખમથી તે કામ કેવી તરેહનું છે તે, અથવા પોને જે કામ કરે છે તે કામ ખોટું અથવા કાયદા વિરુદ્ધ છે એવું જાણવાને બ અશક્ત હોય, તો બ. એ કાંઈ ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું નહીં; પણ અ. એ ઘરને આગ લગાડવાના ગુનાહમાં મદદગારી કરી, અને તે ગુનાહને માટે ઠરાવેલી શિક્ષાને તે લાયક છે, એમ સમજવું.

(દ) ચોરી કરવાના ઇરાદાથી ઝ ના કખખમાંથી કાંઈ ઝ ની મિલકત લેવાને અ બ ને ઉશકેરે, અ બ ના મનમાં એવો વિસ્વાસ ઉત્પન્ન કરે કે તે મિલકત અ ની છે, પણ થુક થુકથી તે મિલકત અ ની છે એમ માનીને, બ તે મિલકત ઝ

ના કમળમાંથી છે, તો એ ખોટી સમજણથી કામ કર્યું તેથી તેણે તે દંતના નતથી લાંબી એમ કહેવય નહી, માટે તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહી, પણ એ એ ચોરીમાં મદદગારી કરી, અને બ એ ચોરી કરી હોય ન જે શિક્ષા બ ને થાય તેજ શિક્ષાને એ લાયક છે, એમ સમજવું.

પ્રુત્રાસો ૪ થો—કેઈ ગુનાહમાં મદદગારી કરવી એ ગુનોહ છે, માટે એવી મદદગારીમાં મદદગારી કરવી તે પણ ગુનોહ છે એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

અ નું ખુન કરવાને ક ને ઉશકેરવાને એ બ ને ઉશકેરે, તે ઉશકેરી ઝ નું ખુન કરવા ને બ ક ને ઉશકેરે, અને બ ની ઉશકેરણી ઉપરથી ક તે ગુનોહ કરે, તો પોતા ના ગુનાહને માટે બ ખુનની શિક્ષાને લાયક છે, અને તે ગુનોહ કરવાને એ એ બ ને ઉશકેર્યો માટે એ પણ તેજ શિક્ષાને લાયક છે, એમ સમજવું.

પ્રુત્રાસો ૫ મો—મસરતથી મદદગારીના ગુનોહ કરવામાં એવું કાંઈ જરૂર ન થી કે જે શખસ ગુનોહ કરે તે શખસની સાથે તે મદદગારે તે ગુનોહ બાબત મનમુખો કરવો જોઈએ. જે મસરત મુજબ તે ગુનોહ કરવામાં આવે તે મસરતમાં તે સામીલ થયા તો બસ છે.

દ્રષ્ટાંત.

અ બ ની સાથે મનમુખો કરીને તેઓ ઝ ને ઝેર દેવાની ગોઠવણ કરે, તેમાં એમ કહે કે એ એ ઝેર આપવું પછી તે ગોઠવણ બ ક ને સમજાવે, અને એમ કહે કે એક ત્રીજે શખસ જેહર આપવાનો છે, પણ એ નું નામ કહે નહી. કે જેહર લઈ આવવું કપુન કરે અને સમજાવેલી રીતે વાપરવા સારૂ તે જેહર તે બ ને હવાલે કરે પછી એ તે જેહર આપે અને તેના જ્વરથી ઝ મી જાય, તો એ કે કાણે એ તથા ક એઓએ મળીને કાંઈ મસરત કરી નથી, તો પણ જે મસરત મુજબ ઝ નું ખુન થયું તે મધે ક સામીલ થયા માટે ક એ આ કલમમાં બ્યા ન કરેલો ગુનોહ કર્યો, અને તે ખુનની શિક્ષાને લાયક છે, એમ સમજવું.

ટીકા

એક શખસે એક શેઠના નોકરની મદદ લઈ શેઠની કાંઈ મીલકત ચોરવાનો કાંઈ ગુનોહ કર્યો, પણ તે નોકરે એવા ઇરાદાથી ચોરી થવા દીધી કે આ શખસ ચોરી કરશે તો તે ને સજા થશે એવું જાણીને ચોરી કરવા દીધી અને ચોર ચોરી કરવાનો છે એવું તેનાનો કહે પોતાના શેઠને પ્રથમ કહ્યું હતું તે કામમાં ચોર ઉપર ચોરીનો ગુનોહ સાબીત થયા નહી, પણ તે નોકર ઉપર આ કલમના પ્રુત્રાસો તથા વિચાર પ્રમાણે ગુનોહ કર્યો એ ને શિક્ષા થઈ તે કેશમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે મદદ કરેલો ગુનોહ ખરે ખરા બનેલો હો વો જોઈએ ચોરી કાંઈ જરૂર નથી, ૪-ઈ-સા. રી. (કલકત) ૧૦૮ ૩૬૬

૧૦૯. અગર કેઈ માણસ કાંઈ ગુનાહમાં મદદગારી કરે અને તે મદદગારી ઉપરથી જો મદદગારી પા થી તે મદદગારી કરેલું કામ કરવામાં આવે, અને તે મદદગારીની શી-મદદગારી કરેલું કામ શાને માટે, આ કાયદામાં કાંઈ સાફ ઠરાવ કરેલો નહી હોય, તો તે કરવામાં આવે; અને ગુનાહને માટે ઠરાવેલી શિક્ષા તે માણસને કરવામાં આવશે. પ્રુત્રાસો—કાંઈ કામ અથવા ગુનોહ મદદગારી ઉપરથી કરવા માટે બીજે કયાઈ સા માં આવ્યો એમ ક્યારે સમજવું. કે જ્યારે તે કામ અથવા ગુનોહ કે શિક્ષા ન ઠરાવી હો તે મદદગારીમાં જે ઉશકેરણી, અથવા મસરત, અથવા સાહાય આ

ય તેની શિક્ષા.

જ્યુ હુય તે ઉશકેરણી ઉપરથી, અથવા તે મસરત મુજબ, અથવા તે સાહાયથી કરવામાં આવે ત્યારે,
દ્રષ્ટાંતો.

(અ) બ એક સરકારી નોકર છે, તેણે પોતાના હોદ્દાનો અમલ થિસાવવામાં અ ની ઉપર કાંઈ મેહેરબાની બતાવવાના બદલ માં અ બ ને કાંઈ લાંચ આપવા માંડે, અને બ તે લાંચ લે, તો ૧૬૧ મી કલમમાં બનાવ કરેલા ગુનાહમાં અ એ મદદગારી કરી એમ સમજવું.

(બ) જોટી સાહેલી આપવાને અ બ ને ઉશકેરે, અને તે ઉશકેરણી ઉપરથી બ તે ગુનાહ કરે, તો અ એ તે ગુનાહમાં મદદગારી કરી, તથા બ ના જેવીજ શીક્ષા ને તે લાયક છે, એમ સમજવું.

(ક) અ તથા બ ઝ ને જેઠર આપવાની મસલત કરે તે મસલત મુજબ અ જેઠર લાવીને બ ને હવાલે કરે, જોટલા સારૂ કે બ ને જેઠર ઝ ને આપે પછી તે મસલત મુજબ અ અ ની ગેરફાજરીમાં તે જેઠર ઝ ને આપે, અને તેથી ઝ નું મોત થાય, તો એ દેકાણે બ ખુનનો તકશીરવાર છે; અને અ એ મસલતથી લે ગુનાહમાં મદદ કરી, તેથી તે ખુનની શીક્ષાને લાયક છે, એમ સમજવું.

અગર મદદગારી કરેલો સખસ તે કામ મદદગારના ઇરાદા કરતાં જુદા ઇરાદાથી કરે, તો તે મદદગારીની શિક્ષા એક કમમાં મદદગારી કરી હોય અ ને જુદુજ કામ બ ને ત્યારે મદદગારીની જવાબદારી.

૧૧૦ અગર કોઈ માણસ કાંઈ ગુનાહમાં મદદગારી કરે, અ ને મદદગારી કરેલો શખસ મદદગારના ઇરાદા અથવા જ્ઞાન કરતાં જુદાજ ઇરાદા કે જ્ઞાનથી તે કામ કરે, તો બીજા ઇરાદા અથવા જ્ઞાનથી નહીં પણ મદદગારના જેવાજ ઇરાદાથી અથવા જ્ઞાનથી અગર તે કામ કર્યું હોય તો જે ગુનાહ થાય, તે ગુનાહને માટે કરાવેલી શિક્ષા તે માણસને કરવામાં આવશે.

૧૧૧ અગર એક કામમાં મદદગારી કરવામાં આવે અને બીજા કામ બને, તો બીજા તેજ કામમાં મદદગારી કરી હોય એવીજ રીતે તથા તેટલે દરજ્જે તે મદદગાર તે બનેલા કામને માટે જવાબદાર છે; પણ તે બનેલું કામ તે મદદગારનું સંભાળ્ય કામ હોય નહીં, તથા જે ઉશકેરણી, અથવા સહાય, અથવા મસરત તે મદદગારીમાં આવી હોય તે ઉશકેરણીના જોરથી, અથવા તે સહાયથી, અથવા તે મસરત મુજબ તે કામ થયું નહીં.

શરત.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) ઝ, ના ખોરાકમાં જેઠર ઘાલવાને એક બાળકને ઉશકેરેને અ, તે કારણસર તે બાળકને કાંઈ ઝેર સોપે, પછી તે ઉશકેરણી ઉપરથી, ય, ના ખોરાક ઝ, ના ખોરાકની પાસે છે તેમાં ચુકથી તે જેઠર ઘાલે, તો એ દેકાણે, જો તે બાળકે તે ઉશકેરણીના જોરથી કામ કર્યું હોય, અને સઘળો હાલ જોતાં જે કામ થયું તે મદદગારીનું સંભાળ્ય કામ હોય, તો અગર અ, એ તે બાળકને ય, નાજ ખોરાકમાં ઝેર ઘાલવાને ઉશકેરણી હોય એવીજ રીતે તથા તેટલેજ દરજ્જે અ, જવાબદાર છે.

(બ) ઝ, નું ઘર બાળી નાંખવાને અ, બ, ને ઉશકેરે, અને બ, તે ઘરને આગ લગાડીને તેજ વખતે ત્યાં કાંઈ મિલકતની ચેરી કરે, તો, અગર તે ઘર બાળીમાં મદદગારી કરવાનો અ તકશીરવાર છે તોપણ, તેણે તે ચેરીમાં મદદગારી

કરી એમ સમજવું નહીં; કેમકે ચોરી તે જુદું જ કામ છે, અને તે બાળવાનું સંભાળ્યું કાળ નથી.

(ક) અપકરણના કારણસર મંદિરાતે એક વાણીનું ઘર ફેડવાને અ, બ તથા ક, એ જોને ઉશકેરે, અને તે કારણસર તે તેઓને શસ્ત્ર આપે પછી બ, તથા ક, તે ઘર ફેડીને અંદર જાય, અને તે ઘર માંહેલા એક માણસ ઝ, તેઓની સામે થયેથી તેઓ ઝ નુ ખુન કરે. તો એ ઉકાણું, જો તે ખુન તે મદદગારોનું સંભાળ્યું કાળ હોય તો, અ, ખુનને માટે કરાવેલા શિક્ષાને લાયક છે એમ સમજવું.

મદદગારને મદદ
ગરી કરેલાં કામની
તથા ખનેલાં કામની
એ ખને શિક્ષા ક્યા
રે થઈ શકે?

૧૧૨. મદદગારી કરેલું કામ પણ કરવામાં આવે, અને ઉપેક્ષી કસમ મુજબ જે કામને માટે મદદગાર જવાબદાર છે તે કામ પણ કરવામાં આવે, અને તે કામ જુદે જ ગુન્હા થાય, તો તે મદદગાર તે ગુન્હાઓમાંના હરએક ગુન્હાની શિક્ષાને લાયક છે.

દ્રષ્ટાંત.

એક સરકારી ટાકરે કરેલી જમીનો સામે થવાને અ, બ, ને ઉશકેરે, પછી તે ઉપરથી બ. તે જમીની સામે થાય અને સામે થવામાં બ, તે જમીના કરનાર અ મલદારને બુદ્ધિપૂર્વક મહાવ્યથા કરે, તો તે જમીનો સામે થવાનો ગુન્હા તથા બુદ્ધિપૂર્વક મહાવ્યથા કરવાનો ગુન્હો, એ બંને ગુન્હા બ, એ કર્યા, માટે બ, એ બંને ગુન્હાની શિક્ષાને લાયક છે; અને અગર અ, એ એમ જાણ્યું હોય કે તે જમીની સામે થવામાં બ, બુદ્ધિપૂર્વક મહાવ્યથા કરશે એવો શંકા છે, તો અ પણ એ ગુનાઓમાંના હરએક ગુન્હાની શિક્ષાને લાયક છે એમ સમજવું.

મદદગારી કરેલાં
કામથી મદદગારના
ધાર્યા કરતાં જુદી
અસર પેદા થાય
તે અસરને માટે
મદદગારની જવા
બદારી,

૧૧૩ એક મુસર અસર પેદા કરવાના ઇરાદાથી મદદગાર અ ખસ કાંઈ કામમાં મદદગારી કરે, અને તે મદદગારી ઉપરથી જે કામને માટે તે મદદગાર જવાબદાર હોય એવું કાંઈ કામ તે મદદગારે પ્રારંભી હોય તે કરતાં જુદા જ અસર પેદા કરે, તો અગર તે મદદગારે તે જ અસર પેદા કરવાના ઇરાદાથી તે કામમાં મદદગારી કરી હોય એવીજ રીતે તથા તેટલે જ દરજ્જે; તે મદદગાર તે પેદા કરેલી અસરને માટે જવાબદાર છે પણ તે મદદગારી કરેલા કામથી તે અસર થવાનો સંભવ છે એમ તેણે જાણ્યું હોય તો.

દ્રષ્ટાંત.

ઝ ને મહાવ્યથા કરવાને અ, બ, ને ઉશકેરે પછી બ, તે ઉશકેરણી ઉપરથી ઝ ને માવ્યથા કરે, અને તેથી કરીને ઝ મરી જાય તો એ ઉકાણું; અગર અ એ એમ જાણ્યું હોય કે તે મદદગારી કરેલી મહાવ્યથાથી ઝ નુ મોત થશે એવો સંભવ છે તો, ખુનને માટે કરાવેલી શિક્ષા પામવાને ય, લાયક છે, એમ સમજવું.

ગુન્હા થતી વખતે
મદદગાર હાજર હો
ય તો,

૧૧૪ જે શખસ અગર ગરહાજર હાય તો મદદગાર દાખલ શિક્ષા પામવાને લાયક થાય, તે શખસને તે મદદગારીને લીધે જે કામ અથવા ગુનાહને માટે શિક્ષા થઈ શકે એવું હાય, તે કામ અથવા ગુનાહ થતી વખતે, તે શખસ જો ત્યાં હાજર હોય તો તેણે તે કામ અથવા ગુનાહ કર્યા એમ સમજવું.

રીકા

આ કલમ મદદગાર ગુનોહ થતી વખતે હાજર હોય ત્યારેજ તેને મુગ ગુનોહગાર નેટલો જવાબદાર ગણવો જોઈએ, એ માટે છે.

૧ આ કલમ પ્રમાણે મદદગારને મુખ્ય ગુનોહ કરનાર નેટલો જવાબદાર ગણવા માટે જરૂરનું છે કે, ગુનોહ શરૂ થયાથી તે પુરો થતાં સુધી સઘળો વખત તે પાસે રહેલો હોવો જોઈએ. પુરો થતાંની અંદર તે શખસ જનો રહેતો, આ કલમ પ્રમાણે જવાબદાર નથી, રાણી વિ અત્રીત મુ. હા. રી. પ્ર ૪૯૭

૨ મુશબમાન સ્ત્રિ ધણીની મોજકતની ચેરી કરવામાં મદદ કરે તેને આ કલમ પ્રમાણે ગુનોહની શિક્ષા થઈ શકે છે, મુગાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૪ થી માર્ચ સન ૧૮૬૯ નંદો વચ્ચેનીયન સન ૧૮૭૦ પ્રૉટ ૨૫.

૩ કેઈ હોઈ આ પોતાનું સ્ત્રિવન ધણીને કબજેથી તેની રજા વગર લઈ જાય તો તેના ઉપર ચોરીનો ગુનોહ શામેલ થવા નથી, તેમ તેમાં મદદગારીના શિક્ષા થઈ શકતી નથી, મુ. હા. કો. તા. ૧૯ મી જાનેવારી સન ૧૮૭૧ વા. ૮ પ્ર. ૧૧

૪ કેઈ માણસ એક ગુનોહ કરવામાં મદદ કરે તે ગુનોહ થતી વખતે હાજર રહે છે તો તે વખતે તેની ચોકરી કરવાની તે મુખ્ય અખાત કર્યા બદલ પેનલકોડ કલમ ૧૧૪ પ્રમાણે કરવી જોઈએ. મુગાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૬ ઠી જુલાઈ સન ૧૮૭૧ વાલ્યુમ ૮ પ્રૉટ ૧૬૪

ખોટી પ્રતીક્ષા કરવાનું શીખવનાર ઉપર જ્યાં સુધી પ્રતીક્ષા નો ગુનોહ શામેલ થયો નથી ત્યાં સુધી શીખવનાર ઉપર તહેમત લાગતું નથી, રેશનઅન ક્રાઈમ વા. ૨ પ્ર. ૫૧૭.

કાયદા વીરૂદ્ધ લગ્ન કરવાના ગુનોહ થતી વખતે જે શખસ ફક્ત હાજર રહેવાની કબજા ત આપે અગર હાજર રહે અગર તે કારણે ઘર આપે તથા આવા લગ્નમાં તેણે મદદ કરી એમ થતું નથી, ઇ. લા. રી. મુગાઈ વાલ્યુમ ૬-તા. ૧૧ જાનેવારી સન ૧૮૮૨

જોતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે એવો કાંઈ ગુનોહ કરવામાં કેઈ માણસ મદદગારી કરે, અને તે મદદગારી ઉપરથી તે ગુનોહ કરવામાં આવે નહીં, તથા તે મદદગારી માટે કીસા સખત્રી આ કાયદામાં કાંઈ સાફ કરાવ નહીં કરેલો હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુનાની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવે અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે અને અગર તે મદદગારી ઉપરથી જે કામને માટે તે મદદગાર જવાબદાર હોય, અને જે કામથી કાંઈ શખસને વ્યથા થાય, એવું કાંઈ કામ કરવામાં આવે, તો તે મદદગારને અઠી વરસની મુદત સુનાની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

અંગર જેથી વ્યથા થાય એવું કાંઈ કામ તે મદદગારી ઉપરથી કરવામાં આવે તો.

દ્રષ્ટાંતો

જો નું ખુન કરવાને આ બ ન હાકરે, પણ તે ગુનોહ કરવામાં આવે નહીં. હ

વે અગર જી જી નું ખુન કરે તો તે મેતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાને લાયક થાય એવું છે, માટે આ સાત વરસ સુધીની કેદન લાયક છે; એમ સમજવું, અને તે મદદગારી ઉપરથી જો જી ને કાંઈ વ્યાથા કરવામાં આવે તો તે માણસ આ ચઉદ વરસની મુદત સુધીની કેદને તથા દંડને લાયક થશે, એમ સમજવું.

કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હામાં મદદગારી કરવામાં આવે; અને તે ગુન્હો તે મદદગારી ઉપરથી ન થાયતો તે મદદગારીની શિક્ષા.

અગર તે મદદગાર અથવા મદદગારી કરેલો સખસ સરકારી નોકર હોય અને તેની ફરજ તે ગુનો અટકાવવાની હોય તો.

૧૧૬. કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા કાંઈ ગુન્હામાં કોઈ માણસ મદદગારી કરે, અને તે મદદગારી ઉપરથી તે ગુનો કાઢવામાં આવે નહીં, તથા તે મદદગારીને માટે શિક્ષા સખધા આ કાયદામાં કાંઈ સાફ કરાવ નહીં કરેલો હોય તો તે માણસને તે ગુન્હાને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તથા તે ગુન્હાને માટે કેદની ઘણામાં ઘણી જે મુદત ઠરાવી હોય તેની પાંચ ગુણ સુધીની કેદની, અથવા તે ગુન્હાને માટે ઠરાવેલા દંડની અથવા એ બનેલી, શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને અગર તે મદદગાર અથવા જેને મદદગારી કરી હોય તે સખસ સરકારી નોકર હોય, અને તેની ફરજ તે ગુનો કાઢવાની હોય તો તે મદદગારને તે ગુન્હાને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તથા તે ગુન્હાને માટે કેદની ઘણામાં ઘણી જે મુદત ઠરાવી હોય તેની અડધી મુદત સુધીની કેદની, અથવા તે ગુન્હાને માટે ઠરાવેલા દંડની, અથવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) બે એક સરકારી નોકર છે તે પોતાના એકબીજાને અમલ ચલાવવામાં આની ડિપર કાંઈ મેહરબાની કરે તેના બદલામાં આ બે ને કાંઈ લાંચ આપે અને બે તે લાંચ લે નહીં તો આ બેને આ કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે.

[બ] ખોટી શાહેદી આપવાને આ બે ને ઉશકેરે તો એ ઠેકણે, અગર બે ખોટી શાહેદી આપે નહીં તો પણ આ એ આ કલમમાં બંધાન કરેલો ગુન્હો કર્યો, અને તે મુજબ તેને શિક્ષા થઈ શકે એમ સમજવું.

(ક) આ એક પોલીસ અમલદાર છે, તેની ફરજ અપહરણ અટકાવવાની છે તે અપહરણ કરવામાં મદદગારી કરે, તો એ ઠેકણે, અગર તે અપહરણ ન થાય તો પણ, તે ગુન્હાને માટે કેદની ઘણામાં ઘણી જે મુદત ઠરાવી હોય, તેની અરધી મુદતની કેદને તથા દંડને પણ આ લાયક છે એમ સમજવું.

(ઢ) આ એક પોલીસ અમલદાર છે, તેની ફરજ અપહરણ અટકાવવાની છે તેની પાસે તે ગુન્હો કરાવવામાં બે મદદગારી કરે તો એ ઠેકણે, અગર તે અપહરણ ન થાય તો પણ તે અપહરણના ગુન્હાને માટે કેદની ઘણામાં ઘણી જે મુદત ઠરાવી હોય તેની અરધી મુદતની કેદને, તથા દંડને પણ બે લાયક છે એમ સમજવું.

લોક પાસે અથવા દબથી વધારે માણસો પાસે કાંઈ ગુનો

૧૧૭ લોક પાસે અથવા કોઈ પણ વરગતા દસથી વધારે શખસો પાસે કાંઈ ગુન્હો કરાવવામાં જો માણસ મદદગારી કરે, તેને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડ

કરાવવામાં મદદગારી ની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

અ. એક શરીયામ જગ્યામાં એક જાહેરનામું ચોઢાડે, અને તે મધ્યે દશથી વધારે માણુ સોના એક તકવાળાઓને એવી રીતે ઉશકેરે કે તમારા સામા તકવાળા માણુસો ફલાણી વખતે તથા ફલાણા દેકાણેથી એક વરઘોડો લઈ જવાના છે તેઓની ઉપર હુમલો કરવાના કારણસર તમે તે વખતે તે દેકાણે એકડા થજો, તો અ અ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

મોતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્ર પારની શીક્ષા થઈ શકે. એવો કોઈ ગુનોહ કરવાની ધારણા છુપાવવી.

અગર તે ગુનોહ થાયતો, અગર તે ગુનોહ ન થાય તો,

૧૧૮ મોતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્ર પારની શીક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હો કરવો સહેલ કરવાના ઇરાદાથી, અથવા તે પોતાથી સહેલ થશે એવો સંભવ છે એમ જાણ્યાં છતાં, અગર કોઈ માણુસ કાંઈ કામ અથવા કાયદા વીરુદ્ધ કસુર કરીને, તે ગુનોહ કરવાના, ધારણા થઈ હોય તે ધારણા બુદ્ધિ પુરવક છુપાવે અથવા તે ધારણા બાબત પોતે જાણતો હોય એવી કાંઈ વાત જાહેર કરે તો તે માણુસને જો તે ગુનોહ થાય તો સાત વસતી મુદત સુધીનાં બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા જો તે ગુનોહ ન થાય તો તે માણુસને ત્રણ વસતી મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે; અને તે ગુનોહ થાય તો પણ અને ન થાય તો પણ ઉપલી શીક્ષાની સાથે કે અને પણ તે માણુસ લાયક થશે,

દ્રષ્ટાંત.

(બ) એક દેકાણે ડાકાઘટેનો ગુન્હો થવાનો છે એમ જાણ્યાં છતાં અ. માણુસને એવી ખોટી ખબર કરે કે તેથી સામા રસ્તાપર એક ક. નામની જગ્યા છે ત્યાં તે ગુન્હો થવાનો છે અને એમ કરીને તે માણુસને છેતરે, એવા ઇરાદાથી કે તે ગુનોહ કરવો સહેલ કરવો અને તે ધારણા મુજબ બ. જગ્યાપર તે ગુનોહ કરવામાં આવે તો અ. ન આ કલમ મુજબ શીક્ષા થઈ શકે.

જે ગુન્હો અટકાવવાની પોતાની ફરજ હોય એવો કોઈ ગુનોહ કરવાની ધારણા કે સરકારી નોકરે છુપાવવી,

અગર તે ગુનોહ થાય તો.

અગર તે ગુનોહ મોત વગરની શીક્ષા જોગ હોય તો,

૧૧૯. કોઈ માણુસ સરકારી નોકર હોય અને સરકારી નોકર દાખલ જે ગુનોહ થતો અટકાવવાની તેની ફરજ હોય એવો કોઈ ગુનોહ કરવો સહેલ કરવાના ઇરાદાથી અથવા પોતાથી તે સહેલ થશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને, અગર સરકારી નોકર, કાંઈ કામ કે કાયદા વીરુદ્ધ કસુર કરીને તે ગુનોહ કરવાની ધારણા થઈ હોય તે ધારણા બુદ્ધિ પુરવક છુપાવે અથવા તે ધારણા બાબત પોતે જાણતો હોય એવી કાંઈ વાત જાહેર કરે તો તે માણુસને, જો તે ગુનોહ થાય તો તે ગુનોહને માટે ઠરાવેલા પ્રકરના; તથા તેને માટે કેદની જે ઘણામાં ઘણી મુદત ઠરાવી હોય તેના અરધી મુદત સુધીની કેદની અથવા ગુનોહને માટે ઠરાવેલા કેદની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે અથવા જો તે ગુનોહ મોતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્ર પારની શીક્ષા થઈ શકે એવો હોય તો તે માણુસને દશ વસતી મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અથવા જો તે ગુનોહ ન થાય

અગર તે ગુનોહ
ન થાય તો.

ય તો તે માણસને તે ગુનાહને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તથા તેને
માટે કેદની જે ઘણાંમાં ઘણી મુદત ઠરાવી હોય તેની પા મુદત સુ
ધીની કેદની, અથવા તે ગુનાહને માટે ઠરાવેલા દંડની અથવા એ
ખંતેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

અ. એક પોલીસ અમલદાર છે અને અપહરણ કરવાની જે જે ધારણા તેના જા
ણ્યામાં આવે તે સરવેતી ખખર આપવાની તેની કાયદા મુજબ ફરજ છે તે
ના જાણ્યામાં એમ હોય કે અપહરણ કરવાની ખ. ધારણા કરે છે અને તે
તિનોહ કરવો સહેલ કરવાના ઇરાદાથી તે ખખર આપવામાં કસુર કરે, તો એ
ઠકાણે કાયદા વીરુદ્ધ કસુર કરીને અ. એ ખ. ની ધારણા છે તે છુપાવી મા
ટે તે આ કલમના ઠરાવ મુજબ શિક્ષાને લાયક છે એમ સમજવું.

કેદની શિક્ષા થઈ
સકે એવો કોઈ ગુ
નોહ કરવાની ધા
રણા છુપાવવા

૧૨૦. કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુનોહ કરવો સહેલ ક
રવાના ઇરાદાથી, અથવા તે પોતાની સહેલ થશે એવો સંભવ છે એ
મ જાણ્યા છતાં અગર કોઈ માણસ કોઈ કામ અથવા કાયદા । રૂ
ધ કસુર કરીને, તે ગુનોહ કરવાની ધારણા થઈ હોય તે ધારણા છુ
ધિપુરવક છુપાવે અથવા તે ધારણા ખાખત પેતે જેને ખોટી જાણ-
તો હોય એવી કોઈ વાત જાહેર કરે, તો તે માણસને જે તે ગુનોહ
થાય તો તે ગુનાહને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તથા તે ગુનાહને માટે
કેદની જે ઘણાંમાં ઘણી મુદત ઠરાવેલી હોય તેની પા મુદત સુધી
ની કેદની, અને જે તે ગુનોહ ન થાય તો તે ઘણાંમાં ઘણી મુદ
તની એક અષ્ટમાસ મુદત સુધીની કેદની, અથવા તે ગુનાહને મા
ટે ઠરાવેલા દંડની, અથવા એ ખંતેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અગર તે ગુનોહ
થાય તો, અગર
ન થાય તો

ખાખ ૬ ઠો

રાજ્ય વિરુદ્ધ ગુન્હાઓ ખાખત.

રાણીના સામા
લડાઈ કરવી અથ
વા લડાઈ કરવાની
ફોરોશ કરવી, અ
થવા લડાઈ કરવા
નામાં મદદગારી ક
રવી.

૧૨૧. જે માણસ રાણીની સામા લડાઈ કરે, અથવા લડાઈ કર
વાની ફોરોશ કરે, અથવા લડાઈ કરવામાં મદદગારી કરે, તેને મોત
ની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્ર પાગની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અ
ને તેની સઘળી મિલકત સરકાર જપત થશે.

ટીકા.

આ કાયદાની કલમ ૧૨૭ ચિવાય છઠા ખાખ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો અથવા
કલમ ૨૯૪ અ. પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ પણ ગુન્હો, ગવરનર જનરલ ઇનફો
ન્સીલના અથવા સ્થાનિક સરકારના અથવા જે અમલદારને ગવરનર જનરલ ઇનફોન્સીલે
આ ખાખત અધીકાર આપ્યો હોય તે અમલદારના હુકમથી અથવા અખત્યારથી ફરીયાદ
કરતા વગર કોઈ પણ કોરટે સાંભળવો નહીં, જુઓ કી. પ્રો. હા. કલમ ૧૯૬

૧૨૧ ની કલમ

“૧૨૧ અ.—જે માણસ ખ્રીટીસ ઇન્ડીયામાં અથવા ખ્રીટીસ ઇન્

પ્રમાણે શીક્ષા કરવા બાદ ૧૨૧ મી કલમ પ્રમાણે શીક્ષા કરવા લાયક કાંઈ ગુનો કરવા લાયક ગુનો કરવાનો અથવા ખીટીસ ઇન્ડીયાનું અથવા તેના કાંઈ ભાગનું રાણી સાહેબનું રાજ્ય ખીનવી લેવાનો સંપ કરશે, અથવા ઇન્ડીયા સરકારને અથવા હરકોઈ ઇલાકાની સરકારને સામ્રાટ બગથી અથવા સાપરામ બગના દખાવથી ડરાવવાનો સંપ કરશે તે માણસને છવતાં સુધી અથવા થોડી મુદત સુધી સમુદ્રપાર મોકલવાની શીક્ષા કરવી, અથવા ઘણામાં ઘણું દસ વરસ સુધી બે માંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવી.”

“ખુલાસો = આ કલમ પ્રમાણે સંપ કરવાનો ગુનો થવા સાડ સંપ કરવાના કામમાં હરકોઈ કામ અથવા કાયદા વીરૂદ્ધ કસુર થવીજ જોઈએ એવું સમજવું નહીં,”

દ્રષ્ટાંત.

(અ.) રાણીની સામા એક બંડ થાય તેમાં આ સામીલ થાય, તો આ કલમમાં બચાવ ન કરેલો ગુનો આ એ કાયદા એમ સમજવું.

(બ) સીલેન મધિના બંડખોરાને હુધીયારો મોકલીને ત્યાંના રાણીના રાજ્યની સામા બંડ કરવામાં આ હી દુસ્તાનમાં રહ્યો મદદગારી કરે, તો આ એ રાણીની સામા લડાઈ કરવામાં મદદગારી કરવાનો ગુનો કીધો એમ સમજવું.

રાણીની સામા લ ૧૨૨. જે શખસ રાણીની સામા લડાઈ કરવાના ઇરાદાથી, આ લડાઈ કરવાના ઇરાદાથી અથવા લડાઈ કરવાને તથ્યાર થવાના ઇરાદાથી, માણસો, હુધીયારો, અથવા દારૂ ગોળા એકઠા કરે, અથવા લડાઈ કરવાની બીજી રીતે તથ્યારી કરે તો તે શખસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તેની સઘળી નીલકત સરકાર જસ થશે,

લડાઈનું કામ સે ૧૨૩. રાણીની સામા લડાઈ કરવાની કાંઈ ધારણા થઈ હોય હેલ કરવાના ઇરાદાથી અથવા લડાઈ કરવાના ઇરાદાથી લડાઈનો ધારણા હુપાવે. અને તે એવા ઇરાદાથી કે એ પ્રમાણે તે ધારણા હુપાવેથી તે લડાઈ કરવી સહેલ થાય. અથવા આ પ્રમાણે તે હુપાવેથી તે લડાઈ કરવી સહેલ થશે એવો સંભવ છે એમ જાણવા છતાં

તો તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કાંઈ કાયદેસર અ ૧૨૪. હી દુસ્તાનના ગવરનર જનરલ, અથવા કોઈ પ્રિમીડેન્સી અત્યાર આ લમાં ના ગવરનર અથવા કોઈ સીવટેન્ટ ગવરનર, અથવા હી દુસ્તાનના ગવરનર જનરલની કાંડેન્સીલના અથવા કોઈ પ્રિમીડેન્સીની કાંડેન્સીલના કોઈ સભાસદના કાયદેસર અપત્યાર માંદલા કાંઈ પણ અપત્યાર, તે ગવરનર જનરલ અથવા ગવરનર અથવા સીવટેન્ટ ગવરનર અથવા કાંડેન્સીલના સભાસદને સમંજવીને અથવા જખરદસ્તી થી તેની પાસે કોઈ પણ રીતે અમલમાં અગાવવા અથવા અગાવવાના ઇરાદાથી, જે માણસ તે ગવરનર જનરલ અથવા ગવરનર અથવા સીવટેન્ટ ગવરનર અથવા કાંડેન્સીલના સભાસદની ઉાર હુમતે કરે, અથવા તેને ગેરવ્યાજખી અટકાવ કરે, અથવા ગેરવ્યાજખી અટકાવ કરવાની કોશીશ કરે, અથવા સમાધાનથી અથવા સામ્રાટ બગના દખાવથી તેને ડરાવે, અથવા તે રીતે ડરાવવાના કોશીશ

કરે, તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

બેદીલી ઉત્પત્તિ ૧૨૪. અ. = કે.ઈ માણસ ખીટીસ ઈંડીયામાં કાયદાની રૂઢી અને સરકારનો અમલ સ્થાપેલો છે તે સરકાર બાબત લોકોના મનમાં બેદીલીના વીચર બેલેલા શબ્દો વડે અથવા કે.ઈ વાંચે તેવા ઇરાદાથી લખેલા શબ્દો વડે અથવા ઇતારત કરીને અથવા પ્રક્ષ કાંઈ દખાડીને અથવા બીજી રીતે ઉત્પત્તિ કરશે અથવા ઉત્પત્તિ કરવાની કોશીશ કરશે તે તેને જીવતાં સુધી અથવા હાકંઈ મુદત સુધી સમુદ્રપાર મોકલવાની શીક્ષા કરવી અને વળી જોઈએ તો દંડ પણ કરવો અથવા ઘણામાં ઘણા ત્રણ વરસ સુધીની કેદની શીક્ષા કરવી અને વળી જોઈએ તો દંડ પણ કરવો, અથવા દંડ કરવો.

“ખુત્તસો” = સરકારી યોજના બંધાવીને ના પમંદી સરકારનો હોય તે કચડાસર અધીકાર માંતવાના ધોરણને અનુસરીને હોય અને સરકારનો કાયદાસર અધીકાર નહીં સરખો કરવા બાબત અથવા તેને હરકત કરવા બાબત કાયદા વીરુદ્ધ રીતે કરેલો કોશીશ વીરુદ્ધ સરકારના અધીકારને મદદ કરવાના ધોરણને અનુસરીને હોય તે નાપસંદીને બેદીલી સમજવી નહીં, વાસ્તે એવાજ પ્રકારની નાપસંદીજ લોકના મનમાં લાવવાના ઇરાદાથી સરકારની યોજના બાબત ટીકા કરવી તે આ કલમના અર્થ પ્રમાણે ગુનોડ થતો નથી.

રાણીની સાથે મ ૧૨૫ રાણીની સાથે મૈત્રી અથવા સલાહ હોય એવા એશીયા ઈત્રી રાખનારા એ ના કોઈ પણ રાજ્યના રાજ્યની સામાન્ય માણસ લડાઈ કરે અથવા લડાઈ કરવાની કોશીશ કરે અથવા લડાઈ કરવામાં મદદગારી કરે તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને તેની સાથે તેને દંડ પણ થઈ શકે; અથવા સાત વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અને તેની સાથે તેને દંડ પણ થઈ શકે, અથવા દંડની શીક્ષા કરવામાં આવશે. ૧૨૬ રાણીની સાથે મૈત્રી અથવા સલાહ હોય એવા કોઈપણ રાજ્યના મુલકપર જે માણસ લુટ કરે. અથવા લુટ કરવાની તૈયારી કરે. તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને, તથા તે લુટ કરવામાં વાપરેલી અથવા વાપરવાને ધારેલી અથવા તે લુટમાંથી મળેલી જે મીલકત હોય તે મીલકત સરકાર જસ થવાને પણ લાયક થશે.

૧૨૫ મી તથા ૧૨૬ મી કલમોમાં લખેલા ગુન્હાઓ માંહેના કોઈ ગુન્હા કરવામાં મળેલી કાંઈ મીલકત જે માણસ તે રીતે મેળવેલી છે એમ જાણાને લે. તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને, તથા તે લીધેલી મીલકત સરકાર જસ થવાને પણ લાયક થશે.

૧૨૫ મી તથા ૧૨૬ મી કલમોમાં લખેલા ગુન્હાઓ માંહેના કોઈ ગુન્હા કરવામાં મળેલી કાંઈ મીલકત જે માણસ તે રીતે મેળવેલી છે એમ જાણાને લે. તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને, તથા તે લીધેલી મીલકત સરકાર જસ થવાને પણ લાયક થશે.

૧૨૮. જે માણસ સરકારી નોકર છતાં, પેતાના હવાલામાંના કોઈ રાજ્યકર્મી કેદીને અથવા લડાઈના કેદીને, જે જગામાં તે કેદીને કેદ કરેલો હોય તે જગામાંથી બુદ્ધિપૂર્વક નાશી જવાદ, તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધી

સરકારી નોકરખુદ્ધિપૂર્વક પેતાના હવાલામાં કોઈ રાજ્યકર્મ અથવા લડાઈના

કેદીને નાશી જવા
દ, ને બાબત.

સરકારી નોકર ગ
ફક્તથી પોતાના હ
વાલામાંના કોઈ રા
જ્યકય અથવા લડા
ઈના કેદીને નાશી
જવાદ, તે બાબત.

તેવા કેદીને નાશી
જવામાં સડાય કર
ણું, છોડાવવો અ
થવા ધરમાં રાખવો.

ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને
વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૧૨૯ જે માણસ સરકારી નોકર છતાં, પોતાના હવાલેમાંના કો
ઈ રાજ્યકય કેદીને અથવા લડાઈના કેદીને, કેદની જે જગામાં તે
કેદીને કેદ કર્યો હોય તે જગામાંથી ગફક્તથી નાશી જવાદ, તે
માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની આસાન કેદની શીક્ષા કર
વામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે,

૧૩૦ કોઈ રાજ્યકય કેદીને અથવા લડાઈના કેદીને કાયદેસર કે
દમાંથી નાશી જવામાં જે માણસ સડાય અથવા મદદ કરે, અથવા
એવા કોઈ કેદીને જે છોડાવે, અથવા છોડાવવાની કોશીશ કરે, અથવા
એવો કેદી કાયદેસર કેદમાંથી નાશી ગયો હોય તને જે ધરમાં રા
ખે અથવા સતાડે, અથવા એવા કેદીને પાછો પકડવામાં જે હરકત
કરે, અથવા હરકત કરવાની કોશીશ કરે, તે માણસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા દ
સવરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વ
ળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ખુલાસો—જે રાજ્યકય કેદીને અથવા લડાઈના કેદીને પોતાના વચનપરથી પ્રિન્ટિંગ
ઈન્ડિયાની કેટલીએક મુકદ્દર કરેલી હદમાં છુટો રહેવા દીધો હોય, તે કેદી જે હદમાં
જો રહેવાની તેને રજા હોય તે હદમાંથી બહાર જાય તો તે કાયદેસર કેદમાંથી નાશી જ
શે એ મ સમજવું.

ખાખ ૭ મો

જમીનપરની તથા દરિયાઈ ફોજ સબધી ગુન્હાઓ બાબત.

બંડમાં મદદગારી
કરવી અથવા કોઈ
સોલજરને કે ખસા
સીને પોતાની નોક
રીથી બ્રહ્મ કરવાની
કોશીશ કરવી.

૧૩૧. રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ
આફીસર, સોલજર, અથવા ખસાશીએ બંડ કરવામાં જે માણસ
મદદ કરે અથવા તેવા કોઈ આફીસર, સોલજર અથવા ખસાશીને
પોતાના પ્રજા ધર્મથી અથવા પોતાના શેવા ધર્મથી બ્રહ્મ કરવાની જે
માણસ કોશીશ કરે, તેને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વ
રસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કર
વામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ખુલાસો—આ કલમમાં “આફીસર” અને “સોલજર” આ શબ્દો લખેલા છે તેમાં
મલીકા માઅઝમાના લશ્કરનો વધારે સારો બંદોબસ્ત રાખવા બાબતના લશ્કરી આઈન
અથવા સન ૧૮૬૯ ના ૫ મા આક્ટના લશ્કરી આઈન જે માણસને લાયુ હોય તે મા
ણસનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

બંડ કરવામાં મદદ
ગારી કરવાથી જે
બંડ થાય તો તેની
શીક્ષા.

૧૩૨. રાણીની જમીનપર અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ
આફીસર, સોલજર, અથવા ખસાશીએ બંડ કરવામાં જે કોઈ મા
ણસ મદદગારી કરે, અને તે મદદગારી ઉપર બંડ થાય તો તે મા
ણસને મોતની, અથવા છવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ
વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કર

કોઈ ઉપરી અમલદાર પોતાનો હોદ્દા અસાવતો હોય તે ઉપરી અમલદાર પોતાના હોદ્દા પર કોઈ અધિકારી સોંપીને અથવા ખાલીએ હુમલો કરવામાં મદદગારી કરવી.

જો હુમલો થાય તો તે હુમલામાં મદદગારીની શીક્ષા

અથવા ધરમાં રાખવો.

કોઈ સોલજર અથવા ખાલીને નાશી જવામાં મદદગારી કરવી

નાશી આવેલાને ધરમાં રાખવો.

ભાગમાં જે માણસ તે અધિકાર, સોલજર, અથવા ખાલીને ધરમાં રાખે, તેને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કદની, અથવા દંડની, અથવા અન્ય ની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અપવાદ=કોઈ સ્ત્રી પોતાના વરને ધરમાં રાખે તેને આ ઠરાવ લાગુ પડતો નથી.

કોઈ વેપારી વાહાણમાં માસ્તરનીગ ફક્તથી કોઈ નાશી જતાર સંતાયો હોય તો:

જો વેપારી વાહાણમાં કોઈ નાશી જતારો સંતાયો હોય, તે વાહાણના માસ્તર અથવા જે રાખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ અગર તેના સંતાયાનો વાતથી અજાણ હોય તો પણ જો તે માસ્તર અથવા જે રાખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ પોતાનો હોદ્દા અજાણમાં કોઈ ગફલત ન કરી હોય, અથવા વાહાણ પર પાંચે અદામત રાખ્યો હોય તો તેના અજાણમાં તે વાત અવત તેવું હોય તો તે માસ્તર અથવા જે સખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ પોતાને રૂપિયા સુધીના દંડને લાયક થશે,

કોઈ સોલજર અથવા ખાલીને ના

વામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૧૩૩. રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ અધિકાર, સોલજર, અથવા ખાલીએ કોઈ ઉપરી અમલદાર પોતાના હોદ્દાનું કામ કરતો હોય તેવામાં તેની ઉપર હુમલો કરવામાં જે માણસ મદદગારી કરે તેને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૧૩૪. રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ અધિકાર, સોલજર, અથવા ખાલીએ કોઈ ઉપરી અમલદાર પોતાના હોદ્દાનું કામ કરતો હોય તેવામાં તેની ઉપર હુમલો કરવામાં જો કોઈ માણસ મદદગારી કરે, અને તે મદદગારી ઉપરથી તે હુમલો થાય, તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૧૩૫. રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ અધિકાર, સોલજર, અથવા ખાલીએ નાશી જવામાં જે માણસ મદદગારી કરે, તેને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કદની અથવા દંડની, અથવા અન્ય ની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૩૬. રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ અધિકાર, સોલજર, અથવા ખાલી નાશી આવેલા હોય અથવા જાણીને, અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં નીચેના અપવાદ ન હોય તો જે માણસ તે અધિકાર, સોલજર, અથવા ખાલીને ધરમાં રાખે, તેને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કદની, અથવા દંડની, અથવા અન્ય ની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૩૭. જે વેપારી વાહાણમાં રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ નાશી જતારો સંતાયો હોય, તે વાહાણના માસ્તર અથવા જે રાખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ અગર તેના સંતાયાનો વાતથી અજાણ હોય તો પણ જો તે માસ્તર અથવા જે રાખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ પોતાનો હોદ્દા અજાણમાં કોઈ ગફલત ન કરી હોય, અથવા વાહાણ પર પાંચે અદામત રાખ્યો હોય તો તેના અજાણમાં તે વાત અવત તેવું હોય તો તે માસ્તર અથવા જે સખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ પોતાને રૂપિયા સુધીના દંડને લાયક થશે,

૧૩૮. ફોજમાંના કામ નાકરમાંની કામ છે અથવા જાણીને તે કામ રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજમાંના કોઈ અધિકાર

ફરમાનીનું કાંઈ કા
મ કરવામાં મદદ
મારીકરવી.

સરકારી કાયદાનેના
એના સખસને આ
કાયદા મુજબશીક્ષા
થઈ શકે નહીં

સે સજ્જનો પોશા
ક પેહેરવો.

સરે; સોલજરે, અથવા ખતાશીએ કરવામાં જો કોઈ માણસ મદદ
મારી કરે, અને તે મદદગારીથી તે નફરમાનીનું કામ થાય, તો તે
માણસને જ મહીનાનો મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની
કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૩૯. રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજને સારૂ,
અથવા રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજના કોઈ બા
ગને સારૂ, કરેલા કોઈ સરકારી કાયદાને તાબે હોય એવા કોઈ સ
ખસને આ કાયદા મુજબ આ બાબમાં બ્યાન કરેલા ગુન્હાઓ માં
ના કોઈ ગુન્હાને સારૂ શીક્ષા થઈ શકશે નહીં.

૧૪૦ રાણીની જમીનપરની અથવા દરિયાઈ ફોજ માંના જે
માણસ સોલજર નથી; તે માણસ તેવો સોલજર પેહરતો હોય એ
એવો કાંઈ પોશાક પેહેરે; અથવા તેવો સોલજર જે ચિન્હ વાપરતો
હોય તેના જેવું કાંઈ ચિન્હ વાપરે, એવા ઇરાદાથી કે તે તેવો સોલજર છે એમ માનવા
માં આવે, તો તે માણસને ત્રણ મહીનાનો મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ
ની અથવા પાંચસે રૂપિયા સુધીના દંડની. અથવા એ બંનેની, શીક્ષા કરવામાં આવશે.

બાબત ૮ મો.

લોકની સમાધાની વિરૂદ્ધ ગુન્હાઓ બાબત.

કાયદાવીરૂદ્ધમંડળી

૧૪૧. જે પાંચ અથવા વધારે સખસોની એક મંડળી મળે,
અને જે સખસો તે મંડળીમાં હોય તેઓના સામાન્ય હેતુ નીચે
જણા પ્રમાણે હોય, તો તે મંડળીને “કાયદા વિરૂદ્ધ મંડળી” કહેવી

પહેલો=હિંદુસ્તાનની કાયદા કરનારી અથવા હકુમત કરનારી સરકારને, અથવા કોઈ પ્રે
સીડેન્સીની સરકારને, અથવા કોઈ લીયટેન્ટ ગવર્નરને, અથવા પોતાના હાદાનો કાંઈ
યદેસર અખત્યાર અમલમાં લાવતાં કોઈ સરકારી નોકરને, સામ્રાજ બગ કરીને અથવા સાં
પ્રાધ બગ દખાડીને ડરાવવો અથવા.

બીજો=કોઈ કાયદા કે કાયદેસર હુકમ બજાવતાં હરકત કરવી, અથવા,

ત્રીજો=કોઈ બીગાડ અથવા સામ્રાજ પ્રવેશ, અથવા બીજો ગુન્હો કરવો; અથવા.

ચોથો=કોઈ સખસની ઉપર સામ્રાજ બગ કરાને અથવા તેને સામ્રાજ બગ દખાડીને
કાંઈ મીલકતનો હખતો લેવો અથવા મેજાવવો; અથવા કોઈ સખસનો આવવા જવાનો હક
અથવા પાણી વાપરવાનો હક અથવા બીજો જે નીરાકાર વસ્તુ સખસો હક તે સખસના
હખતમાં કે ભોગવટામાં હોય તે તેની પાસેથી લઈ લેવો, અથવા કાંઈ હક કે ધારણા હક
અમલમાં લાવવો; અથવા,

પાંચમો,—સામ્રાજ બગ કરીને અથવા સામ્રાજ બગ દખાડીને જે કામ કરવાની જે સખ
સની કાયદા પ્રમાણે ફરજ નહીં હોય તે કામ તે સખસ પાસે કરાવવું, અથવા જે કર
વાનો તેનો કાયદા પ્રમાણે હક હોય તે કરવામાં તેની પાસે કસુર કરાવવી.

ખુસાસો=જે મંડળી પ્રથમ મળતી વખતે કાયદા વિરૂદ્ધ ન હોય તે પાછળથી કાયદા વિ
રૂદ્ધ મંડળી થઈ શકે.

ટીકા.

કાયદા વિરૂદ્ધ મંડળી એટલે શું તેની વ્યાખ્યા આ કલમમાં આપી ગઈ છે, અને કાય

દા વીરૂધ મંડળીનો અંગતુત, તે ને તે મંડળીમાં સામીલ હોય તેજ છે.

કોઈ કાયદા વિરૂધ મંડળી એકઠી થઈ હોય ત્યાંથી હરકોઈ પોલીસ અમલદાર, અથવા માલસેવના હુકમથી તે મંડળીએ વીખરાઈ જવું જોઈએ કીંમત કીંમત કલમ ૧૨૭.

એ પ્રમાણે હુકમ કરવાથી સદરહુ મંડળી વીખરાઈ જશે નહીં તો હરકોઈ માલસેવ અથવા ને અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તે અમલદાર, પછી તે જલાકાના મુખ્ય શહેરની અદર કે બાહાર, હોય સદરહુ મંડળીને જખરીથી વીખરી નાંખવાને મુખત્યાર છે, અને સદરહુ મંડળી વીખરી નાંખવાના કારણ સારૂ અને જરૂર હોય તો સદરહુ મંડળીના માણસોને કાયદા પ્રમાણે શી ક્ષા કરવામાં આવે તે માટે તે માણસને પકડવા તથા કેદ કરવા સારૂ મલીકામાયાકમા ના લશ્કરમાતા અમલદાર અથવા સીપાઈ નહીં હોય તેવા અથવા સન ૧૮૬૯ ના હીંદુ રતાનના વાલન્ટીયરોના અકટ પ્રમાણે નોંધેલા વાલન્ટીયર નહીં હોય અને તેવા તરફિ કામ કરતો ન હોય તેવા કોઈ પણ મરઃ માણસની મદદ માગવાને મુખત્યાર છે, તેમ છતાં સદરહુ પ્રકારની મંડળી બીજી રીતે વીખરી ન ખાતી નહીં હોય અને લોકોની સહી સલામતી રાખવા સારૂ તે મંડળી વીખરી નાંખવાની જરૂર હોય તો ઉચ્ચમાં ઉચ્ચ દરજ્જા ના ને માલસેવ હાજર હોય તેને તે મંડળી સરકારી જખરીથી વીખરી નાંખવાનો અખત્યાર છે કીમીનલ પ્રોસોનરકોડ કલમ ૧૨૮-૧૨૯ વિગરે જુઓ બાબ ૯ મી.

કોઈ એકુ પાસે જમીનના માલીકનું કાંઈ લેણું ન હોય તે છતાં તેને જમીન ઉપર થી હાંકી કાઢાડવાની તજવીજ કરવામાં આવે તેમાં ઘણા લોકો વગર કપડે સામા થાય, તો આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હેગાર નથી, મુઠા હાંકી કીંમત રીંમત પ્રબંધ ૧૧

ને કેકાણે ગેરકાયદે મંડળી મળેલી છે તે કેકાણે કોઈ શખસ પોતાની મીલકતને ઉપદ્રવ થાય નહીં માટે પ્રતીબંધ કરવા સારૂ ગયો છે એવું પુરાવાથી સાબીત થાય તો તે ગેરકાયદે મંડળીમાં મળેલો કીંવા તેમાં રહેલો છે એવું ગણી શકાય નહીં, ક. હા. તા. ૧૬ મી એપ્રિલ સન ૧૮૭૩ વા. ૧૯ પ્રબંધ ૬૬

કાયદા વિરૂધ મંડળીનો અંગતુતેયુ

૧૪૨. ને હકીકતને લીધે કોઈ મંડળી કાયદા વિરૂધ મંડળીમાં થતી હોય તે હકીકતો જાણ્યા છતાં ને માણસ ધરાદાથી તે મંડળીમાં સામીલ થાય, અથવા તેમાં જરૂરી રહે, તે માણસને કાયદા વિરૂધ મંડળીનો અંગતુત સમજવો.

શિક્ષા

૧૪૩ ને માણસ કોઈ કાયદા વિરૂધ મંડળીનો અંગતુત હોય તેને છ મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારના કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

જીવ લે એવું કાંઈ હથિયાર પાસે છતાં કોઈ કાયદા વિરૂધ મંડળીમાં સામીલ થવું.

૧૪૪ જીવ લેનાર કાંઈ હથિયાર, અથવા ને મારેથી સામા માણસનો પ્રાણ જીવ એવો સબવ હોય, એવી કાંઈ વસ્તુ પાસે છતાં ને માણસ કોઈ કાયદા વિરૂધ મંડળીનો અંગતુત તેને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ કાયદા વિરૂધ મંડળીને વીખરાઈ જવાનો હુકમ થઈ એમ જાણ્યાં

૧૪૫ કોઈ કાયદા વિરૂધ મંડળીને કાયદામાં ફરમાવેલી રીતે વીખરાઈ જવાનું ફરમાવ્યું છે એવું જાણ્યા છતાં ને માણસ તે કાયદા વિરૂધ મંડળીમાં સામીલ થાય અથવા જરૂરી રહે તેને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા

તા તેમાં સામીલ થ
એવું, અથવા જા
રી રહેવું

સામાન્ય હેતુ પા
ર પાડવામાં એક અંગ
ગણતરી પાડેલું બળ,

હંગામો કરવા
ની નીકા.

જીવ લે એવું હ
થીયાર પાસે રાખી
ને હંગામો કરવો.

કોઈ કાયદા વીરૂ
ધ મંડળીના સામા
ન્ય હેતુ પાર પાડવા
માં કાંઈ યુક્તિ થાય
તો તે મંડળીના પ્ર
ત્યેક અંગભૂતને
તે યુનાહ નો તક
શીરવાગ સમજવો

કોઈ કાયદા વીરૂ
ધ મંડળીમાં સામી
લ થવાને પછાસા
આપવા કરીને કો
ઈ શખ્સોને રખા
વા અથવા તેઓ
ને રાખવામાં ચ
ક્ષમપોશી કરવી.

શાંચ અથવા વધારે
શખ્સોની કોઈ
મંડળીને વીખરાઈ
જવાનો હુકમ થયા
પછી જાણીપુજીને
તે મંડળીમાં સામી

દંડની અથવા બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે

૧૪૬. કોઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીના સામાન્ય હેતુ પાર પાડવા
માં તે કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળી અથવા તેના કોઈ અંગભૂત બળ અ
થવા જુલમ વાપરે તો તે મંડળીના દર એક અંગભૂતને હંગામો
ગુનાહ કર્યો એમ સમજવું.

૧૪૭ જે માણસ હંગામો ગુનાહ કરે, તેને બે વરસની મુ
દત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથ
વા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે,

૧૪૮ જીવ લેનાર કાંઈ હથીયાર, અથવા જે મારેથી સાંભા મા
ણસનો પ્રાણ જીવ એવો સંભવ હોય એવો કાંઈ વસ્તુ પાસે છતાં
માણસ હંગામો કરે તેને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગ
મે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા
કરવામાં આવશે.

૧૪૯ કોઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીના સામાન્ય હેતુ પાર પાડવા
માં તે મંડળીના કોઈ અંગભૂતથી કાંઈ ગુનાહ થાય, અથવા એવો
કાંઈ ગુનાહ થાય કે, તે હેતુ પાર પાડવામાં તે ગુનાહ થશે એવો
સંભવ તે મંડળીના અંગભૂતના જાણવામાં હોય તો તે ગુનાહ થતો
વખતે જે જે શખ્સ તેજ મંડળીના અંગભૂત હોય તે દરેક શખ્સ
તે ગુનાહ કર્યો એમ સમજવું.

૧૫૦ જે માણસ કોઈ શખ્સને કોઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીમાં સા
મીલ થવાને અથવા અંગભૂત થવાને પછાસા આપવા કરીને અથવા
કોઈ બીજી રીતે રાખે, અથવા પછાસા આપવા કરીને અથવા બીજી
કોઈ રીતે રાખવામાં મદદ કરે, અથવા ચક્ષમપોશી કરે, તે માણસને
તે કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીના અંગભૂત દાખલ, તથા તે પછાસા આપવા
કરીને અથવા બીજી કોઈ રીતે રાખવા ઉપરથી તે રાખેલા શખ્સથી
તે કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીના અંગભૂત દાખલ જે કાંઈ ગુનાહ થાય તે
ગુનાહને માટે જાણે તે માણસ તે કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીના અંગભૂત
હોય અથવા જાણે તેને પોતેજ તે ગુનાહ કર્યો હોય, એવા રીતે
શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૫૧ જેથી લોકની સુલેહમાં ગડમડ થાય એવો સંભવ હોય એ
વી શાંચ અથવા વધારે શખ્સોની મંડળીને વીખરાઈ જવાનો કાય
દસર રીતે હુકમ થયા પછી, જે માણસ જાણી પુજાને તે મંડળી
માં સામીલ થાય અથવા જાણી રહે, તેને છ મહીનાની મુદત સુ
ધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બં
નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

જે વસ્તુ અથવા જા
રી રહેલું.

પ્રુવાસી—અગર તે મંડળી ૧૪૧ મી કસમના અરથ પ્રમાણેની કાયદા વીરૂધ મંડ
ળી હોય તો તે ગુનેહગારને ૧૪૫ મી કસમ મુજબ શીક્ષા કરવામાં આવશે.

હંગામો બંધ પા
ઠવા વગેરેનું કામક
રમો હોય તેવામાં
કોઈ સરકારી નોક
રની ઉપર હુમલો
કરવો અથવા તેને
હરકત કરવી.

૧૫૨. કોઈ સરકારી નોકર પોતાનો સરકારી ઓફિસ બંધાવવા
માં કોઈ કાયદા વીરૂધ મંડળીને વીઝેરી નાંખવાની અથવા કોઈ હં
ગામો કે બંધોડો બંધ પાડવાની મેહનત કરતો હોય તેવામાં તત્તો
ઉપર જે માણસ હુમલો કરે, અથવા હુમલો કરવાનો હર દખાડે, અ
થવા તેને હરકત કરે, અથવા હરકત કરવાની કોશીશ કરે, અથવા
તે સરકારી નોકર પર સામાન્ય બગવાપરે, અથવા તે વાપરવાનો
હર દખાડે, અથવા તે વાપરવાની કોશીશ કરે, તે માણસને ત્રણ
વસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની જે થવા હક
ની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

હંગામો કરાવવા
ના ઇરાદાથી દુબ
લાથી કાંડના મન
માં કોઈ ઉત્પન્ન કર
વો.

૧૫૩ જે માણસ દેખ પ્રુવાસી અથવા દુબલાથી કોઈ કાયદા વીરૂ
ધ વસ્તુ કરીને કોઈ સખસના મનમાં ક્રોધ ઉત્પન્ન કરે અને તે એ
વા ઇરાદાથી કે તે ક્રોધ હંગામોના ગુનોહ કરાવે અથવા તે ક્રોધ હં
ગામાનો ગુનેહ કરાવશે એવો સંભવ છે; એમ જાણીને તે એ પ્ર
માણે કરે તો અગર તે ક્રોધ ઉત્પન્ન થયાથી હંગામાનો ગુનોહ થા
ય તો તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્ર
કારની કેદની, અથવા દડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આ
વશે; અને અગર હંગામાનો ગુનોહ ન થાય તો તે માણસને છ મ-
મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દડ
ની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અગર હંગામો
ન થાય તો.

જે જમીનપર કાં
ઈ કાયદા વીરૂધ મા
હળી હોય તે જમી
નનો માલિક અથ
વા કમજેદાર.

૧૫૪ જ્યારે કોઈ કાયદા વીરૂધ મંડળી મળે અથવા હંગામો
થાય ત્યારે જે જમીનપર તે કાયદા વીરૂધ મંડળી મળે અથવા તે
હંગામો થાય તે જમીનના માલિક અથવા કમજેદારને, તથા તે જ
મીનમાં જેનો હક હોય અથવા જે હકનો દાવો કરતો હોય એવા
સખસને એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, શીક્ષા કરવામાં આવ
શે; પણ તે ક્યારે કે જે તે અથવા તેનો મુખત્યાર કે કારભારી;

તે ગુનોહ થાય છે અથવા થયો છે એવું જાણીને, અથવા એવો સંભવ છે એમ માનવાનું
કારણ છતાં પાસેમાં પાસેની પોલીસની ચોકીપરના મુખ્ય અમલદારને તે બાબતની પેતા
થી બનતી જલદીમાં જલદી બખર નહીં આપે તો, અને તે ગુનોહ થવાનો છે એમ માન
વાનું તેને અથવા તેઓને કાગળ છતાં, તે અથવા તેઓ તે ગુનોહ અટકાવવાને સારૂ પો
તાથી બનતા સઘળા કાયદેસર હલ જો કામે નહીં લગાડે તો અને તે ગુનોહ થવા પછી તે
હંગામો બંધ પાડવાને અથવા તે કાયદા વીરૂધ મંડળીને વીઝેરી નાંખવાને પેતાથી બન
તા સઘળા કાયદેસર હલ જો કામે નહીં લગાડે તો.

જે સખસના કાયદા
ને સારૂ કોઈ હંગા
મો કરવામાં આવે

૧૫૫. જે કોઈ સખસના કાયદાને સારૂ, અથવા તેની વાતી, કાં
ઈ હંગામો કરવામાં આવે, અને જે જમીન બાબત તે હંગામો
થાય તે જમીનનો તે સખસ માલિક અથવા કમજેદાર હોય, અ

તે રાખસની જવાબદારી.

થવા તે જમીનમાં અથવા જે કંઈ તકરાર ઉપરથી તે હંગામો થાય તે તકરારની બાબતમાં કંઈ હુકનો તે રાખસ દાવો કરતો હોય; અથવા તેમાંથી તે રાખસને કંઈ ફાયદો થયો હોય અથવા

તેણે કંઈ ફાયદો કબુલ કર્યો હોય, તો તે રાખસને દંડની શીક્ષા કરવામાં આવશે; પણ ક્યારે કે જો તે અથવા તેના મુખત્યાર કે કારભારી, તે હંગામો થવાનો સંભવ છે, અથવા તે હંગામો જેથી થયો હોય તે કાયદો વિરૂદ્ધ મંડળી મળવાનો સંભવ છે, એમ માનવાનું તેને કારણે છતાં, તે મંડળી મળતી અથવા હંગામો થતા અટકાવવાને, તથા તે હંગામો બંધ પાડવાને અને તે મંડળીને વીજિરી નાંખવાનો પોતા પોતાથી બનતા સઘન કાયદેસર ઇલાજો કામે નહીં લગાડે તો.

જે માલીક અથવા કબજેદારના ફાયદાનેસાક કંઈ હંગામો કરવામાં આવે તે રાખસના અખત્યારની જવાબદારી

૧૫૬. જો કોઈ રાખસના ફાયદાને સાક, અથવા તેની વતી, કંઈ હંગામો કરવામાં આવે, અને જમીન બાબત તે હંગામો થાય તે જમીનના તે રાખસ માલીક અથવા કબજેદાર હોય, અથવા તે જમીનમાં અથવા જે કંઈ તકરાર ઉપરથી તે હંગામો થયો હોય તે તકરારની બાબતમાં, કંઈ હુકનો તે રાખસ દાવો કરતો હોય, અથવા તેમાંથી તે રાખસને કંઈ ફાયદો થયો હોય અથવા તેણે કંઈ ફાયદો કબુલ કર્યો હોય, તો તે રાખસ મુખત્યાર અથવા કારભારીને દંડની શીક્ષા કરવામાં આવશે; પણ ક્યારે કે જો તે મુખત્યાર અથવા કારભારી, તે હંગામો થવાનો સંભવ છે, અથવા તે હંગામો જેથી થયો હોય તે કાયદો વિરૂદ્ધ મંડળી મળવાનો સંભવ છે, એમ માનવાનું તેને કારણે છતાં, તે મંડળી મળતી અથવા હંગામો થતો અટકાવવાને, તથા તે હંગામો બંધ પાડવાને અને તે મંડળીને વીજિરી નાંખવાને પોતાથી બનતા સઘન કાયદેસર ઇલાજો કામે નહીં લગાડે તો.

કોઈ ફાયદો વિરૂદ્ધ મંડળીને સાક પછી સા આપવા કરીને રાખસના સખસોને ધરમાં રાખવા.

૧૫૭. જે માણસ પોતાના કબજા કે હવાલા માર્દના અથવા પોતાના અખત્યાર તળેના કોઈ ઘર કે જગામાં, કોઈ સખસોને રાખે; અથવા એકઠા કરે; અને તે એક જાણીને કે કોઈ ફાયદો વિરૂદ્ધ મંડળીમાં સામીલ થવાને અથવા અંગણુત થવાને એ સખસોને પછસા આપવા કરીને અથવા કોઈ બાજી રીતે રાખેલા છે, અથવા પછસા આપવા કરીને અથવા કોઈ બાજી રીતે તે રાખવાના છે, તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડનો અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ ફાયદો વિરૂદ્ધ મંડળી અથવા હંગામાં સામીલ થવા સાક પછસા લેવા કરીને રહેવું.

૧૫૮. ૧૪૧ મી કલમમાં લખેલાં કામો માર્દના કાંઈ પણ કામ કરવાને અથવા તે કરવામાં મદદ કરવાને જે માણસ પછસા લેવા કરીને અથવા કોઈ બાજી રીતે રહે, અથવા પછસા લેવા કરીને કે કોઈ બાજી રીતે રહેવાનું કહે અથવા રહેવાની કોશીસ કરે, તે માણસને છ મહીના સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે; અને ઉપર-લખ્યા પ્રમાણે પછસા લેવા કરીને અથવા કોઈ બાજી રીતે રહેવા પછી, જે માણસ છવ લેનાર કંઈ હથિયાર અથવા જે માણસ સામા માણસનો માણુ બાથ એવી કંઈ વસ્તુ સાથે લઈને ફર અથવા ફરવાનું કબુલ કરે કે કહે, તે માણસને એ વસ્તુની મુ

અથવા હથિયારમાં

ધ થઇને રૂપું.

દત મુખીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની અથવા દંડની. અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

બખેડો.

૧૫૯. જ્યારે બે અથવા વધાર સખસો કોઈ જાહેર જગામાં મારામતી કરીને જોડોની મુઝેડમાં ગડબડ કરે, ત્યારે તેઓએ તે “બખેડો” કરવો એમ સમજવું.

બખેડો કરવાની શીક્ષા.

૧૬૦ જે માણસ બખેડો કરે તેને એક મહીનાની મુદત મુખીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની અથવા એકસો રૂપાયા મુખીના દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

આખ ૬ મો

સરકારી નોકરોના અથવા તેઓ સખસિ ગુન્હાઓ બાબત

કાંઈ સરકારી નોકરી

૧૬૧ જે માણસ સરકારી નોકર હાય, અથવા સરકારી નોકર

ના કામ સખંધી

થવાની ઉમેદ રાખતો હોય, તે માણસ પોતાના હેઠાનું કાંઈ કા

કાયદેસર મેહેનતા

મ કરવા અથવા ન કરવાના કારણ દાખલ અથવા બદલામાં અ

જા શીવાય કોઈસ

થવા પોતાના હેઠાનો અપલ ચલાવવામાં કોઈ સખસના ઉપર મે

રકારી, નોકરે કાંઈ

હેરબાની અથવા ઇતરાજી કરવા અથવા ન કરવાના કારણ દાખલ

બીજો અવેજ લેવો

અથવા બદલામાં; અથવા હીંદુસ્તાનની કાયદા બાંધનારી કે હુકમ

કરનારી સરકારની જોડે અથવા કોઈ પ્રેસીડેન્સીની સરકારની

જોડે, અથવા કોઈ લીવટેન્ટ ગવર્નરની જોડે, અથવા કોઈ પણ સરકારી નોકરની જોડે

તેના સરકારી હોદ્દા સખંધી કોઈ શખસને માટે અથવા કોઈ શખસનો વિરુદ્ધ કાંઈ વ

ગ ચલાવવાનાં અથવા વગ ચલાવવાની કોશીશ કરવાના કારણ દાખલ અથવા બદલામાં કો

ઈ પણ સખસ પાસે પોતાને માટે અથવા બીજા કોઈ શખસને માટે, કાયદેસર મેહેનતા

જા શીવાય બીજો કાંઈ પણ અવેજ લે, અથવા મેળવે; અથવા લેવાને કબુલ કરે, અથવા

મેળવવાને કોશીશ કરે, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત મુખીની બેમાંના ગમે તે પ્રકાર

ની કંદની. અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુલાસો = “સરકારી નોકર થવાની ઉમેદ રાખતો હોય” અગર કોઈ સખસ સરકારી

નોકર થવાની ઉમેદ રાખતો ન હોય, અને તે બીજાઓને એમ સમજાવે કે મને સરકારી

નોકરી મળવાની છે અને ત્યારે હું તમારું કામ કરી આપીશ, અને એ પ્રમાણે તમાને

હમીને કાંઈ અવેજ મેળવે તો તે હગાઇનો ગુન્હેગાર થઈ શકે પણ તે કાંઈ આ કસમમાં

ખ્યાન કરેલા ગુન્હાનો તકશીરવાર ગણાય નહી

“અવેજ” અવેજ શબ્દ વડે એકલા પછસાજ, અથવા જેની કીમત પછસાથી થઈ શકે

જોવા અવેજ સમજાવે નહી.

“કાયદેસર મેહેનતાણું” “કાયદેસર મેનતાણું” એ શબ્દો વડે કોઈ સરકારી નોકર જે

મેનતાણું કાયદા મુજબ માગી શકે તે તે મેનતાણુંજ સમજાવે નહી, પણ જે સરકાર

નાં તે નોકરી કરતા હોય તે સરકારની તેને જે જે મેહેનતાણું લેવાની પરવાનગી હોય

તે મથજા મેહેનતાણાનો તેઓમાં સમાવેશ થાય છે.

“કરવાનું કારણ અથવા બદલો” કોઈ શખસ જે વસ્તુ કરવાને ઇરાદો રાખતો ન હો

ય તે વસ્તુ કરવાના કારણ દાખલ, અથવા જે વસ્તુ તેણે કરી ન હોય તે વસ્તુ કરવાના બદ

લામાં કાંઈ અવેજ લે, તો તે શબ્દોમાં દાખલ થાય છે.

દર્શાવે.

- (અ) એક મુનસફ, એ એક સરકારી જ નો તરફનું હુકમનાનું કરી આપવાના બદલામાં પોતાના ભાઈને જ ની પાસે (જની પેઢીમાં) એક જગ્યા અપાવે તો એ એ આ કસમમાં જ્યાન કરેલો ગુનેહ કર્યો એમ સમજવું.
- (બ) એક કુમરક કમતારા રાજના હરખારમાં રેસીડેન્ટના હોદ્દાપર છતાં તે રાજના મંત્રાન પાસેથી એ એક લાખ રૂપિયા લે; અને એમ નહીં માસમ પડે કે પોતાના હોદ્દાનું ફક્ત મુકર કામ અથવા ન કરવાના કારણે કામ અથવા બદલામાં અથવા તે રાજને માટે પ્રિટીશ સરકારની સાથે કાંઈ મુકર બબતમાં વગ ચલાવવા અથવા વગ ચલાવવાની કોશાશ કરવાનાં કારણે કામ અથવા બદલામાં, એ એ ઉપલી રકમ લીધી, પણ એમ માસમ પડે કે પોતાના હોદ્દાનો અમલ ચલાવવામાં તે રાજની ઉપર અકસર મેદરખાની રાખવાના કારણે કામ અથવા બદલામાં અથવા તે રકમ લીધી, તો એ એ આ કસમમાં જ્યાન કરેલો ગુનેહ કર્યો એમ સમજવું.
- (ક) કોઈ સરકારી નોકર એ જ ને એમ જોડું સમજાવે કે સરકારની સાથે મારી વગ થી તેને ખીતાબ મળ્યા અને એમ કરીને તે ચાકરીના બદલામાં જ તેને કાંઈ નાણું આપે એ ન કરે, તો એ એ આ કસમમાં જ્યાન કરેલો ગુનેહ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા

આ કસમ કોઈ સરકારી નોકર ફક્ત એ અથવા બેવાની કોશીશ કરે, તેને શીક્ષા કરવા માટેની છે,

રોકડાં નાણાની લાંચ લીધી હોય, તે નાણાં તેને લીધાં છે, એવો ગુનેહોડ સાબીત થાય તો તે લીધેલા નાણાં તેની પાસેથી પાછા લેવા કે નહીં એવાં કાંઈ ખુલાસા નીચમ નથી, પરંતુ સને ૧૮૩૭ માં આ કાયદો ઘડનાર કમીસનરો કહે છે, કે,

આવા પ્રકારના કિસ્સામાં જડજતે એ તેમના અધીકાર પ્રમાણે તુરંત મત કરેનો ફકલ કરીને ગેર જ્યાજની રીતે મેજલેસ સમક્ષ નાણાં પાછા લેવા જોઈએ એ રીતે અમે ધારીએ છીએ તે ઘણું ફાયદા બરેલું છે.

સરકારી નોકર કોને કહેવો તે બાબત આ કાયદાની કસમ ૨૧ મી જુઓ સરકારી નોકર સરકારનો પગાર ખાતો હોય અગર નોકર થવાનો ઉમેદ રાખતો હોય એટલે કે મેદરખાર, તથા જેને કાયદાસર કાંઈપણ સરકારી કામ કરવાને અખત્યાર સોંપ્યો હોય તેવા માણસ સરકારી નોકર તરીકે ગણી શકાય છે.

લાંચ લેવી એ કાંઈ ફક્ત પૈસા લેવાથી જ લાંચ લીધી એટલું જ નથી પણ પૈસા લેવાની કોશીશ કરવી અગર માગવા અગર કું તારૂં અમુક કામ કરીશ તેથી તું મને અમુક ફાયદો કરશે અગર માત્ર અમુક કામ કરજે, એમ કહેવું તે પણ લાંચ લીધી બરાબર છે,

આ કસમ ઉપર થએલા ફક્ત એ જાણી વધારે ખુલાસો સમજશે.

એક કામમાં લાંચ લીધાની ખબર ન આપ્યા બદલ તથા ગુનેહગારને પકડવાની કસુરક થયા બદલ એક રાખસને અઠી વર્ષની મુદતની શિક્ષા તથા રૂ ૧૦૦) ફકલ કરવામાં આવ્યું હતું તો અને તે ખુલાસા કાંઈકારે બાકાં રાખ્યું, સરકાર વીરૂદ્ધ મહમદયાસીન વા. ૦. ૪ પાનુ ૧૦૧ તા. ૮ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૭૯

પોલીસે તપાસ કરેલા કામની યાદી વાંચવા વાસ્તે અને શિક્ષાદારને કોર્ટમાં હાજર થવા માટે એક માળખેટની કોર્ટમાં એક પોલીસ અમલદારને નીમ્યા હતા તે અમલદાર એક

ચોરીના કામ તે કોર્ટની રૂબરૂ આણ્યુ ગુનેગાર ઉપર ચોરીના ગુનેહો સાબીત થયાથી તેને શી
ક્ષા કરી ચોરીના માલ કોર્ટે ફરીઆદીને આપવાનો હુકમ કર્યો તે વખત માલ પૈની કાંઈકમા
લ તે પોલીસ અમલદારે ફરીઆદી પાસે માગ્યો તેથી ફરીઆદીએ તને કાંઈક માલ આપ્યો પ
ણ આ કલમમાં કહેલા કારણ માટે અગર તેમાં એકાદ હતું સઘ થવા માટે તે પોલીસ
અમલદારે તે માગણ્ય કીધું નહીં છતાં દસ્તુરી તરીકે, તેણે ફરીઆદીની પાસે તે માગણ્ય કો
ધું હતું એમ દખ્યાવી હાઇકોર્ટે તે કામમાં એવો ઠરાવ કીધો કે પોલીસ અમલદાર. પીં
કો. કં. ૧૬૨ પ્રમાણે શીક્ષાને પાત્ર નહીં છતાં કલમ ૧૬૫ માં કહેલા શીક્ષાને પાત્ર છે,
સરકાર વીરૂધ્ધ માલતાપ્રમાદ-૧-૧ પ્ર. ૫૩૦ તા. ૧૫ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૭ કં. હાં

મીનમી માલ શદર અમીન જે કમલો કરે તેમાં પોતાના વગ ચલાવવા માટે કોઈ સીરસતે
દાર કાંઈ લાંચ લેતો તે આકલમ પ્રમાણે ગુનેગાર થઈ શકે— સીરસતેદારે વગ ચલાવ્યો
કે નહીં તે અગત્યનું નથી કેમકે આ કલમમાં ખુશી રીત બતાવ્યું છે કે— કોઈ રાખશ
કાંઈ કામ કરવાનો ઘરાદો રાખ્યો હોય તે કામ કરવા માટે કાંઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મેહનતાણ્ય
લે, કીવાજે કામ પેતે કર્યું ન હોય તે માટે કાંઈ ઇનામ લેતા તે ગુનેગાર છે, રાણી વીરૂ
ધ્ધ કામી ચીરણ શીરસતેદાર કો. ઇ- ડી. પ્રાં ૩૪૧

કોર્ટ આફવાઈશના એકે મેનેજરે ક્રિટિકાઈ રૂપેઆ સરકાર તરફથી એક બેકમાં અનામત મુ
ક્યા તે બેક સરકાર ખજાનાનું કામ બુજાવે, તે બેકમાંના એક નોકરે તમે મને કાંઈ બક્ષીસ
આપોતો હું આ તમારી રકમ અનામત મુક એમ તે મેનેજરને કહ્યું, તેથી તે મેનેજરે
તેના પર આ કલમના અર્થ પ્રમાણે ફરીઆદ કરી કામ ચલાવ્યું. તેમાં એમ ઠરાવ થયોકે
મેનેજરે જોકે સરકાર તરફથી તે બેકમાં રૂપેઆ અનામત મુકવાના હતા તો પણ આરોપી
જે બેકમાં તે પ્રેશા લીધા તે સરકાર તરફથી લીધા નહીં છતાં બેકના નોકરે અ રીત તે
ણે લીધા હતા, અને એ રીતે સરકારી નોકર નહીં છતાં કેવળ બેકના નોકર હોતો તેથી
આ આકલની કલમ ૨૧ ની રકમના અર્થ પ્રમાણે તે સરકારી નોકર નથી માટે આરો
પીત પરનું તદ્દોમતઅને શીક્ષા રદ કરી દંડ વસુલ થયો હોય તે પછો આપવાનો હુકમ
કરીએ છીએ, ક હા. વા. ૪- પ્ર. ૩૭૬ તા. ૧૦ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૮

કોઈ સીપાઈને, પ્રોસેસમાં ફીથી, કાંઈ દરપ્રમાણે પગાર હોય, અને સરકાર તરફથી બી
જો પગાર ન હોય તોપણ જો તે લાંચ લેતો તેણે સરકારી નોકર તરીકે ગણાય. રાણી વી
રૂધ્ધ રામકીસનદાસ, કો. ઇ. હા. પ્ર ૩૪૨.

બુરીના માણસને લાંચ આપવાનું કહ્યું તેથી તે લાંચ આપવા આવનાર રાખશના
રૂ. ૧૦૦૦) દંડ કીધા તે વ્યાજબી છે એમ ઠરાવવામાં આવ્યું. રાણી વીરૂધ્ધ આવળચંદ
ર બીસવાળા. કો. ઇ. હા. પ્રા ૩૪૧

એક જોઈટ માજીસ્ટ્રેટે, પોતાના તાબાના નોકરને આ કલમ પ્રમાણે સજા ઠરાવી
હોય, અગર તેને ખતરૂ કર્યો હોય તો તે વ્યાજબી છે, એમ ઠરાવવામાં આવ્યુંકે, સ
રકાર વીરૂધ્ધ ચંદરકુમારેન. કો. ઇ. હા. પ્ર, ૩૪૧

કોઈ સરકારી નોકર ૧૬૨. લાંચના અથવા કયદા વીરૂધ્ધ ઉપાયથી કોઈ સરકારી નોકર
કરતો સાથે લાંચ રને પોતાના હોદ્દાનું કાંઈ કામ કરવા અથવા ન કરવાને લલચાવવા
ના અથવા કયદા ના કાગણ દાખલ અથવા બદલામાં, અથવા તે સરકારી નોકરને પો
વિરૂધ્ધ ઉપાયથી વ તાના હોદ્દાનો અમલ ચલાવવામાં કોઈ રાખસની ઉપર મેહનતા
ગ ચલાવવા માટે ની અથવા ઇતરાજી કરવાને લલચાવવાના કારણ દાખલ અથવા બદ
કાંઈ અવેજ લેવો. લામાં; હિંદુસ્તાનની કાયદા બાંધતારી કે હુકમત કરનારી સરકારની.

ફાંતી અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં, આ
દષ્ટાંત.

(અ) એક સરકારી નોકર છે તે અ જ ની વહુ બ અ ની પાસે કોઈ મુકદ્દમા સંબંધમાં
ઈ જગા આપવાનું અ ને કહેવાના કારણે કામસ કાંઈ નજરાણું લે, અને અ
બ ને તે લેવામાં મદદગારી કરે, તો બ ને એક વરસની, મુદત સુધાના કદ
ના, અથવા એ બંનેની શિક્ષા થઈ શકે; અને અ ને ત્રણ વરસની મુદત સુ
ધાની કદની, અથવા કદની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા થઈ શકે.

કોઈ સરકારી નો
કરતી આગળ કાં
ઈ મુકદ્દમા અથ
વા મામલો ચલાવ
તો હોય તે મધ્ય
નિસબત ગણતા
રા કોઈ સખમવા
શોધા તે સરકારીનો
કરે વગર કીમત
આપે કાંઈ કીમત
હાર વસ્તુ લેવી.

૧૬૫. કોઈ સરકારી નોકર જે મુકદ્દમા અથવા મામલો ચલાવ
તો હોય અથવા ચલાવવાનો હોય, અથવા જે મુકદ્દમા કે મામલો પો
તાના અથવા પોતે જે સરકારી નોકરને તામે હોય એવા કોઈ સરકારી
રકારી નોકરના હેઠનાં અમલની સાથે નીસબત રાખતા હોય, એ
વા કોઈ મુકદ્દમા કે મામલો મધ્યે જે સખમનું કાંઈ લાગતું વજગતું
દેતું; અથવા છે અથવા થવાનો સંભવ છે, એમ તે જાણતા હોય; કે
વા કોઈ સખમની પાસેથી, અથવા એ પ્રમાણે લાગતું વજગતું હોય
તેવા સખમની સાથે જે સખમનો કાંઈ સખમ અથવા સગપણ છે,
એમ તે જાણતો હોય એવા કોઈ સખમ પાસેથી, તે સરકારી નોકર
કીમત આપ્યા વગર, અથવા પોતાના જાણ્યા મુજબ એકા કી
મત આપીને, પોતાને માટે અથવા બીજા કોઈ સખમને માટે, કાંઈ કિ
મતી વસ્તુ લે. અથવા મેળવે, અથવા લેવાને કબજા કરે, અથવા મે
ળવવાની કોશીશ કરે તો તેને એ વરસની મુદત સુધીની આસાન કદની, અથવા એ બંનેની
શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દષ્ટાંત.

(અ) અ એક કલેક્ટર છે, તેની આગળ જમાબંધી બાબતનો એક ઝ નો મુકદ્દમા ચા
લે છે હવે ઝ નું એક દર અ ભાડે લે, અને એવો બરાબર થાય કે અ એ ક
ર મહીને પચાસ રૂપિયા આપવા, અને તે દર એવું હોય કે અગર તે સાદું
શુદ્ધિચી થયું હોય તો અ એ દર મહીને બસે રૂપિયા આપવા પડે, તો અ
એ ઝ પાસેથી પુરી કીમત આપ્યાવીના કીમતી વસ્તુ મેળવી એમ સમજવું.

(બ) અ એક જલ્લ છે તેની કાર્ટ મધ્યે ઝ નો એક મુકદ્દમા ચાલે છે તે ઝ ની પાસે
થી બજારમાં સરકારી પ્રમિસરી નાટો વધારે ભાવે વેચાય છે એવો વખતે, એ
છે ભાવે અ કાંઈ સરકારી પ્રમિસરી નાટો ખરીદ કરે, તો અ એ ઝ ની પાસે
થી પુરી કીમત આપ્યા વિના કિમતી વસ્તુ મેળવી એમ સમજવું.

(ક) ઝ ના ભાઈ એ ટી રાહદી અ પવાતા તો હીમત પરથી પકડીને અ માલ્ટરેટની આ
ગળ લેઈ ગયા છે. હવે કોઈ બેંકના શેર બજારમાં આંકે ભાવે વેચાતા હોય એ
વી વખતે અ તે બેંકના કાંઈ શેર ઝ ને વધારે ભાવે વેચે, અને તે ભાવ પ્રમા
ણે ઝ અને તે શેરના નાણાં ભરે, તો અ એ રીતે મેળવેલાં નાણાંને તેણે પુરી
કી તં આપ્યા વિના લીવલો કીમતી વસ્તુ સમજવી.

કોઈ સખમનેનુક
શાન કરવાના ઇરા
દાથી કોઈ સરકારી

૧૬૬. કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને તેણે પોતાના સર
કારી આદેશકર કેમ ચાલતું એ બાબતનો કાંઈ કાયદાનો હુકમ તે
જાણી બુદ્ધિને ન માને, એવા ઇરાદાથી કે તે ન માનવાથી કાંઈ સ

નારેકાંઈકાયદાને અશને કાંઈ નુકશાન કરવું, અથવા તેથી કાંઈ નુકશાન થશે એવો હુકમ નમાનવો. સંભવ છે એના જાણ. છતાં ના તે માણસને એક વરસની મુક્તિ સુધીની આસાન કંદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દષ્ટાંત.

અતી તરફનું એક ઇનસફતી કોન્ટે હુકમનામું કરી આપ્યું હોય તે હુકમનામું પૂરું કરવા સારું તે બજાવવામાં કાંઈનિલકત જમ કરવાનો કાયદાએ અમલદારને હુકમ કર્યો હોયત કાયદાના હુકમ અ એ જાણી શુ વીને ન માને અને તેને એમ જાણતો હોય કે હુ એ હુકમ નહી માનીગ તેથીજ ને નુકશાન થવાનો સંભવ છે તો અ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું,

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણે તોહમત સ્થાપીત કરતી વખતે કયો કાયદો અથવા રૂલ નહી માન્યો [તે તહમતમાં બતાવવું જોઈએ, વીકસી રીપોર્ટ, ૨ પ્રૃ ૧૦૬]

એક દીપેટી કમીશનરે (બ) નામના એક શખસને લુટારો અથવા બદમાશ માન્યો એ મકરવાને કાંઈ કાયદો નથી એવું તે દીપેટી, કમીશનરે જાણ્યા છતાં, તે (બ) નામના શખસને પોતાના જીભામાંથી કાઢી મુક્યો અને ગંગા પાર મોકલી દીધો, તે કામમાં ઠરાવવામાં આવ્યુંકે, દીપેટી કમીશનરે એમ કરવાથી, આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો. ઇનસાફ ખાતાના અમલદારો નીષકપટ પાણે જે કામ કરે, તે માટે તેનો બચાવ થાયછે પણ તોરમાં આવી જોઈતી સંભાળ લાધા વગર કાંઈ કત્ય કરેતો તેના પરાજિત માટે તેઓ જવાબદાર છે. કરી, પ્ર. ૧૦૯

નુકશાન કરવા ૧૬૭. કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને તેને પોતાના સ રકારી હોદ્દાના જરથી કાંઈ લેખ તૈયાર કરવાનું અથવા તેનો તરજી મો કરવાનું સોંપ્યું હોય, તે માણસ પોતે જેને જોઈ જાણતો હોય અથવા માનતો હોય એવી રીતે તે લેખ બતાવે, અથવા તેનો તરજી મો કરે, એવા ઇરાદાથી કે તેમ કરીને પોતે કાંઈ સખસનું નુકશાન કરવું, અથવા તેમ કરવાથી પોતાથી કાંઈનું નુકશાન થાય એવો સંભવ છે એ જાણ્યા છતાં, તેને માણસને ત્રણ વરસની મુક્તિ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારના કંડની, અથવા દંડની એ બંનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

• ટીકા

એક કારટના તરજી મો કરનારે એક ફોજદારી કેસમાં કંદી છુટી જાય તે માટે સઘ જા હસ્તાવેજનો જોટો તરજી મો કર્યો, તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે, તેને આ કલમ પ્રમાણે સજા થાય નહી, પણ અજ કાયદાની કલમ ૨૧૮ પ્રમાણે સજા થાય, બરોબર તરજી મો કરવામાં તેણે સોગત લીધા હોય તો તેને કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે સજા થાય, (કરી. પ્ર. ૧૧૦) આંવો તરજી મો કરવાથી નુકશાન થશે એવું એ સરકારી નોકર આગળથી જાણતો હતો અગર તેને એવો ઇરાદો હતો, એવું સાબીત થતાં સુધી તેને આ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થાય નહી, વા. પ. અ. હા. રી. પ્ર. ૧૨૫.

એક ફોરેસ્ટ (જંગલ ખાતાને) ઓફીસર કે જેને કાયદા પ્રમાણે તપાસ કરવાનો તથા પુરાવો લેવાનો અધિકાર મળ્યો નથી, તે શખસની રૂમરૂ રજી કરવાના ઇરાદાથી જોટો હીરા અ તઈયાર કરવો એઈડીઅન પેનનકેડ કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે જોટો પુરાવ બતાવ્યો એમ કહેવાય નહી, સરકાર વીરૂધ્ધ, રામાજીરાવ જવાબાજીરાવ અને એક બાંજી, વા. ૧૨- પ્રા. ૧

૧૮૫. ૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૮૮૫ -

સરકારી નોકરોના
યદા વિરુદ્ધ વેપાર કે
રવો.

૧૮૬. જે માણસ સરકારી નોકર હોય, અને પોતાના સરકારી હોદ્દાને લીધે કાયદા મુજબ જેની વેપાર નહીં કરવાની ફરજ હોય તે માણસ જે વેપાર કરે, તો તેને એક વરસની મુદત સુધીની આસાન કેદની, અથવા દડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે,

સરકારી નોકરોના
યદા વિરુદ્ધ કાંઈની
મીલકતની ખરીદી અથવા
માગણી કરવી.

૧૮૭. જે માણસ સરકારી નોકર હોય, અને પોતાના સરકારી હોદ્દાને લીધે કાયદા મુજબ જેની કાંઈ મીલકતની ખરીદી અથવા માગણી નહીં કરવાની ફરજ હોય, તે માણસ જે પોતાને નામે અથવા બીજાને નામે, અથવા બીજાઓની સાથે રહીત કે ભાગમાં તે મીલકતની ખરીદી અથવા માગણી કરે, તો તેને એ વરસની મુદત સુધીની આસાન કેદની, અથવા દડની, અથવા બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે અને અગત્યની મીલકત ખરીદ થઈ હોય, તો તે સરકારના ખર્ચ કરવામાં આવશે.

કોઈ સરકારી નોકરોના
વેશ લેવો.

૧૭૦. જે સખશ પોતે અમુક હોદ્દાપર નથી અમલ બાંધેલો છતાં, સરકારી નોકર દાખલ તે હોદ્દાપર હોવાના ઢેગ કરે, અથવા તે હોદ્દાપર હોય એવા કોઈ બીજા રાખસનો વેશ લે, અને તે વેશ લેવાનું, તે હોદ્દાથી કરતો હોય એવી રીતે કાંઈ કામ કરે અથવા કામ કરવાની દાશીશ કરે, તે રાખસને એ વરસની મુદત સુધીની એ ગંતા ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે,

કોઈ સરકારી નોકરોના
કરજો પેશાક પે-
હરતો હોય, અથવા
જે રીતે શાળી સાથે
રાખતા હોય તેવા પેશાક
અથવા તેવીની
શાની દગલ બાંધતા
ધગદાથી પેહરવી અથવા
સાથે રાખવી.

૧૭૧. જે માણસ સરકારી નોકરોના અમુક વરગતો નહીં છતાં તે વરગતો સરકારી નોકરોના પેશાક જેવા પેશાક પહેરે અથવા તેઓની નાશાણી જેવા નીચાણી સાથે રાખે એવા છતાં હોય કે તેના માણસ સરકારી નોકરોના તે વરગતોના છે, એમ નાનવામાં આવે અથવા એમ સાનવામાં આવશે. એવા સંભવ છે એમ બાંધેલો છતાં તો તે માણસને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધીની એમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા બેસે રૂપિયા સુધીના દંડનો, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખાખ ૧૦મો

સરકારી નોકરોના કાયદેશર અખતિયારનો તિરસ્કાર ખાખત.

કોઈ સરકારી નોકરની તરફથી થ
એલો સમત કે હુકમ ન પેહાચે એ
ટલા માટે નાહાણી
જરૂર.

૧૭૨. જે સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી અહદ્દાના જોરથી સમત અથવા નોટીસ, અથવા હુકમ કરવાનો કાયદા મુજબ અખતિયાર હોય એવો કોઈ સરકારી નોકરે કરેલો સમત, અથવા નોટીસ અથવા હુકમ પોતાને ન પેહાચાય એટલા માટે જે માણસ નાશી જાય, તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કેદની અથવા પાંચશો રૂપિયા સુધીના દંડનો અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે અથવા અગર તે સમત, નોટીસ, અથવા હુકમ જાહેર આગળ અખતિયારની મારફતે કોઈ ઇનસાફની કોર્ટમાં હાજર થવા ખાખતનો અથવા કોઈ

લેખ હાજર કરવા બાબતનો હોય તો તે માગુમને છ મહીનાના મુદત સુધીની આમાન કે
હતી અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની સીસા કરવામાં આવશે.

ટીકા

આકલમ કોઈ સરકારી નોકર જેને શમન અથવા નોટીશ અથવા વારંટ કાઢવાનો અ
અધિકાર હોય, તેણે સમગ્રી નોકરે શમન કીવા વારંટ કાઢવા નોટીશ કાઢવું હોય તો બાબ
તની ખમર પડવાથી કોઈ શખસને જેની ઉપર તે શમન અથવા નોટીશ નાકળી હોયત
શખસ તે સમન અથવા નોટીશ કીવા નોટીસ નો અનુભવ કરીને નાશી જાય અથવા છુ
પી રહે તે શખસને શીક્ષા કરવા માટેની છે અથવા ધરાદાથી કે તે સમન કીવા નોટીસ
માત્રી ઉપર બધું શકે નહીં અર્થાત તે સમન કીવા નોટીસ પોતાની ઉપર નહીં બજવા
દેવાના ધરાદાથી નાસી જાય કીવા છુતી રહેતા તે નાશી જાય શકાય.

ઉપર બતાવેલો સમન કાઢવા નોટીસ નીકળે તે વખત તે શખસ હાજર નહીં હોય અગર
તે કોઈ દશાવર ગયેલો હોય. અગર તે વખત પોતાના કાંઈ અગત્યના કારણથી તે સમનની
વા નોટીસ નહીં બજવા દેવાના ધરાદા શીવાય તે સમન કાઢાડનારી કોર્ટની હકુમત છે
હીને જાય તો તે નાશી ગયો કહેવાય નહીં.

આ બાબત ૧૦ માંની કલમ ૭૨ થી ૮૮ સુધીની કલમો (એ બંને કલમો સુધી) પ્રમાણે
શીક્ષા કરવા લાયક કોઈપણ ગુન્હા જે સરકારી નોકરનું લાગતું વળગતું હોય તેના અથવા
આ કલમ પ્રમાણે તે સરકારી નોકરના તોરસાર અથવા જન્મ હોય તમ થયેલા ગુન્હાબા
બત ગુન્હાગર ઉપર ફરીઆદ કરવાને તે જે સરકારી નોકરના તાબામાં હોય અટલ પોતા
ના ઉપરી અમલદારની તે ફરીઆદ કરવાની પ્રથમ મંજૂરીઅત લીધા વગર, અથવા તેની
ફરીઆદ વગર કોઈપણ કોર્ટે સાંભળવી નહીં, કામીનલ મેજાજર સન ૧૮૮૨ ના ૧૦
માંની કલમ ૧૯૫ જુઓ.

સરકારી ધરમાફતી વીરૂદ્ધ કેટલાએક ગુન્હાઓ બાબત તથા પુગાયામાં આપેલા દસ્તાવેજો
સંબંધી ગુન્હાઓ બાબત ફોજદારી કાયદાની કલમ-૧૯૩-૧૯૪-૧૯૫-૧૯૬-૧૯૭-૨૦૦
૨૦૫-૨૦૬-૨૦૭-૨૦૮-૨૧૦-૨૧૧ અથવા ૨૨૮ તથા ૪૬૩ મી કલમમાં વર્ણવેલા ત
થા ૪૭૧-૪૭૨ અથવા ૪૭૬ મી કલમ પ્રમાણે શીક્ષા કરવા લાયક કોઈપણ ગુન્હા જ્યા
રે કોઈપણ ગુન્હાગર કરે, તેના ઉપર ફરીઆદ કરવા માટે તે કોર્ટની અથવા તે કોર્ટ
જે ફોજદાર તાબામાં હોય, તે કોર્ટની મંજૂરી વગર ઉપર બતાવેલો કલમોનિરૂદ્ધતા ગુન્હા
કોઈપણ કોર્ટને સાંભળવાનો અધિકાર નથી જુઓ તેજ કલમ ૧૯૫ કી પ્રો ૮૨ નો ૧૦ મો

સને ૧૮૮૨ના આંટ ૧૦ માંની કલમ ૧૯૫ માં સુચવેલો મંજૂરી મોઘમ રીતે આ
પાના અપત્યાર છે અને તેમાં તહેમતવાળાનું નામ લખવાની જરૂર નથી, પણ બની શ
કે તેટલે સુધી, જે કોર્ટમાં અથવા બીજી જગ્યામાં, જે પ્રસંગે ગુન્હો કર્યો હોય, તે કોર્
ટ; અથવા જગા. અને પ્રસંગ એ વિષેય કરીને તેમાં જાણ્યાં, આ કલમમાં સુચવેલો હર
કોઈ ગુન્હાના સંબંધમાં મંજૂરીઅત આપી હોય ત્યારે તે મુકદ્દમે સાંભળનારી કોર્ટને સ
દરહુ સુચવેલો બીજો જે ગુન્હો હકીકત ઉપરથી જણાઈ આવે તે ગુન્હાનું તહેમત સુ
કવાનો અધિકાર છે.

સદરહુ મંજૂરીઅત આપ્યા પછી છ મહીનાથી વતી મુદત સુધી અમલમાં રહેશે નહીં.

સઘળી કોર્ટો તેના ઉપર અપીલ ચાલી શકતી હોય તે કોર્ટોના તાબામાં છે, તથા ઇલા
કાતા મુખ્ય હોદ્દો મહિની સમાલકાજ કોર્ટો હાઇકોર્ટના તાબામાં છે એમ સમજવું.

આ આબા બાબતી છેલી બે કલમો ૧૮૯ તથા ૧૯૦ વીરૂદ્ધતા ગુન્હાઓની ફરીઆ

દાને માટે મંજુરી અવની જરૂર નથી.

મંજુરી અત સુધ પુત્રીથી લેવાની અરજ કરી છે કે, સામા પક્ષકારને હેગન કરવાને કે, પૈમા કડકાવવા માટે કે, સામા પક્ષકારને હેગન કરવાને તે કાયદેસર ઇલાજ લેવાનો હોય તેમાં ભંગ પાડવાના હેતુથી જ કરી છે, તે મંજુરી અત આપનાર અધિકારીએ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ સુધ પુત્રીથી અરજ કરવામાં આવી હોય, અને સારા કારણો હોય તો મંજુરી અત આપવી જોઈએ, ઇ. લા રી. વા. ૭ કલકતા, ૨૦૮

મંજુરી અત આપતાં આવસ, જે મુકદમાના કામમાં મંજુરી અત આપવાની હોય, તે મુકદમાનું કામ પૂરું થવું જોઈએ. ૧૬-૩. રી. ૭૭

સમન અથવા બીજી ૧૭૩. જે સરકારી નોકરને પેતાના સરકારી ઓફિસના નેરથી હુકમ પોહાયતો અથવા નોટીસ, અથવા હુકમ કરવાનો કાયદા મુજબ અપતિયાર હોય એવા કોઈ સરકારી નોકરે કરેલો સમન નોટીસ, અથવા હુકમ પોતાને અથવા બીજા કોઈ પણ શખ્સને પોહાયતો તેને માણસ કોઈ પણ રીતે ઇરાદાથી અટકાવે અથવા કાયદા મુજબ તે સમન, નોટીસ અથવા હુકમ કોઈ જગોપર ચોક્કસ ને માણસ કોઈ

પણ રીતે ઇરાદાથી અટકાવે અથવા જે જગોપર તે સમન, નોટીસ; અથવા હુકમ કાયદા મુજબ ચોક્કસ હોય તેવી કોઈ જગોપરથી જે માણસ કોઈ પણ રીતે તેને ઇરાદાથી ખસેડે, અથવા જે સરકારી નોકરને પેતાના સરકારી ઓફિસના નેરથી કોઈ જાહેરખખર આપવું ફરમાવવાને કાયદા મુજબ અપતિયાર હોય તેવા કોઈ સરકારી નોકરના હુકમથી તેવી કોઈ જાહેરખખર કાયદા મુજબ અપાતી જે માણસ કોઈ પણ રીતે ઇરાદાથી અટકાવે, તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કંદની અથવા પાંચશે રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા અગર તે સમન નોટીસ, હુકમ કે જાહેર ખખર જાહેર અથવા અપતિયારની મારફતે કોઈ ઇનસાફતી કોર્ટમાં હાજર થવા બાંધતની અથવા કોઈ લેખ હાજર કરવા બાંધતની હોય તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કંદની; અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણે ગુનેહ સાબીત કરવાને નીચે લખેલી બાબત સાબીત કરવી જોઈએ. સમન અથવા નોટીસ ફાળા શખ્સ ઉપર નીકળી છે અગર નીકળવાની છે એવું ગુનેહગારના જાણવામાં હોય તો તથા તે સમન અથવા નોટીસ નહીં પોચે એવું કોઈ કત્ત્ય કર્યું હોય તો તથા તે સમન અગર નોટીસ કોઈ જગોએ ચોક્કસ અટકાવી હોય અગર ચોક્કસ ઉઠાવી લીધી હોય તો,

કરજદારો ફરીઆદ થતી વખત નાશી જાય છે તેમની બાબતની હકીકત પણ એવી જ હોય છે કે, તે સમન મને પોચે નહીં પણ તેઓ કોર્ટનો તીરસ્કારવા નાશી જતા નથી પણ નાણા આપવા પડશે એવું હેતુથી નાશી જાય છે.

સમન પેચ્ય બદલ ફરી આપવાને ના હક હવે . અગર સહી ન કરવી. એ કત્ત્યથી આ કલમ મુજબ ગુનેહ થતો નથી, કલકતા. હા. કો. વા. ૩ મ. ૬૨૧, સરકાર વીરૂધ્ધ બુમરેધર, તા. ૧૪ ડાસખર સને ૧૮૭૭ સમન લેવા તથા સહી કરવા સારૂના કબજા કરવું એ આ કલમના અર્થ પ્રમાણે બળવંશીને અટકાવ કર્યો એમ થતું નથી, મુબાઇ હાઇકોર્ટ પુછવા ઉપરથી, સરકાર વિરૂધ્ધ ખુશાલ પરબુદાસ તા. ૧૫ જુલાઇ સને ૧૮૬૬. એક તોફાનતવાળા ઉપર થએલી ફરીઆદનો જવાબ આપવા માટે હાજર થવાને થાણા

ના કુલપાવર માછસ્ટે સમન કર્યો તે બાબતની ખાત્રી થવા સાથે સમનની પીઠ સહી કરવાનું કક્ષા છતાં તેણે સહી કરવાની ના કહી તે ઉપરથી આ કલમ પ્રમાણે તોમતવાળાને સીક્ષા કરી તે કામમાં હાથ કોરડે ઠરાવ્યું કે આવા કામમાં આ કલમ લાગુ પડતી નથી, મા

ટે તોમત અને શીક્ષા રદ કરવામાં આવી સુ, હા. રી. પાનુ ૮૮ વા, ૫

કોઈ સરકારી નોકરની તરફથી થયેલા હુકમ મુજબ હાજર ન થવું.

૧૭૪. જે સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી હોદ્દાના જોરથી સમન, નોટીસ, હુકમ, અથવા જાહેર ખબર આપવાનો કાયદા મુજબ અપ્રતિયાર હોય, એવા કોઈ સરકારી નોકરે કરેલા સમન, નોટીસ, હુકમ, અથવા જાહેરખબર મુજબ કક્ષાણે ઠેકાણે તથા ફલાણી વખતે જાતે, અથવા અપ્રતિયારની મારફતે હાજર થવાની જે માણસની કાય

દા મુજબ ફરજ હોય તે માણસ અગર ઈરાદાથી તે ઠેકાણે અથવા તે વખતે હાજર થવામાં કસુર કરે, અથવા જે ઠેકાણે હાજર થવાની ફરજ હોય તે ઠેકાણેથી જવાની કાથદશર વખત થતાં પહેલાં, ત્યાંહાથી જાય, તે માણસને એક મહિનાની મુદત સુધીની આસાન કેદની અથવા પાંચસો રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા અગર તે, સમન, નોટીસ, હુકમ, કે જાહેર ખબર જાતે અથવા અપ્રતિયારની મારફતે કોઈ ઈનસાફતી કોરડમાં હાજર થવા બાબતની હોશી તો, તે માણસને છ મહિનાની મુદત સુધીના આસાન કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શાવે.

(અ) કલકત્તાની સુપ્રીમ કોર્ટમાંથી થએલા સમન મુજબ તે કોર્ટ મધ્યે હાજર થવાની કાયદા મુજબ ફરજ છતાં આ હાજર થવામાં ઈરાદાથી કસુરે કે તો આ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(બ) કોઈ જલ્લા જડજે કરેલા સમન મુજબ તે જલ્લા જડજના હજુરમાં હાજર થવાની કાયદા મુજબ ફરજ છતાં આ હાજર થવામાં ઈરાદાથી કસુર કરે તો આ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા.

કોઈ સરકારી નોકર કાયદાસર અપ્રતિયાર પામેલો હોય તેવાજ નોકર તરફથી જે સખરશ ને અમુક અમલદારની રૂબરૂ હાજર થવાને હુકમ થયો હોય તે સખરશ તે હુકમ મુજબ હાજર ન થાય તો તેને આ કલમમાં કહેલો ગુનોહ કર્યો કહેવાય, આ બાબત નીચે બતાવેલા ફેસલા જુઓ.

એક કામમાં અમલદારના કુલપાવર માછસ્ટે એક સખરશને અમુક દીવસે દશ વાગતાં હાજર રહેવાને સમન કર્યો છતાં તે હાજર થયો નહીં તેથી તેના ઉપર આ કલમ. ૧૭૪ પ્રમાણે ગુનોહ ઠરાવવી તેને સીક્ષા કરવામાં આવી હતી પણ સેશન જડજે આ કામ હાથ કોરડના હુકમ માટે મોકલ્યું એવાં કારણથી કે માછસ્ટના પ્રોસીડીંગ અને રીપોર્ટ ઉપરથી અમલદારને એક સમનની નકલ તોહમતવાળાને આપી નોહતી ફક્ત બતાવી હતી અને તેના ઉપર તેને સહી કરવાનું કહેવાથી સહી કરી આપી હતી, આ કામમાં હાથ કોરડે એમ ઠરાવ્યું કે ફક્

ત સમન ખતાવ્યાથી પુરી બળવણી થઈ છે એમ કહેવાય નહીં કેમકે અસલ છે તેની નકલ તેને આપવી જોઈતી હતી. અગર આપવા માંડવી હતી, તેથી તોમત અને શીક્ષા રદ કરવા માંડ્યાવી છે. સરકાર વિરુદ્ધ કરશનસાલ દાનતરામ, વા. પ. મુ. હા. ફો. રી. પાનુ ૨૦

જે અધીકારીના હુકમ તોહમતવાગએ અમાન્ય કર્યો હોય તેની ચોકશી બીજા માણસે દર્શી થવી જોઈએ.

એક સેટલમેન્ટ ઓફીસરને માણસેટનો અધીકાર હતો; સેટલમેન્ટ ઓફીસર તરીકે તેણે એક માણસને પોતાની ફાર્ટમાં હાજર થવાનો સમન કર્યો, તે માણસ હાજર થયો નહીં તેથી ઓફીસરે માણસેટની રીતે આ કસમ ૧૭૪૮ને આધારે તે માણસપર તોહમત મુકી તેના ઇન સાફ પોતે કરી તેના ગુન્દો સાબીત કર્યો, તે પ્રકરણ સેસન જેહજે હાઇ કોર્ટના અબીપ્રાય માટે મોકલ્યું તેમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે જુના પ્રોસેગ્યુટની કસમ ૪૭૧ અને ૪૭૩ જોતાં આ તોહમત ગેગલયદશર છે, સરકાર વિરુદ્ધ મુખી, વા ૨, અ. હા. કા. રી. પાનુ ૪૦૫.

ઘરના જે ઓરડામાં પ્રતીવાદી હોય તે ઓરડાના બારણામાંના કાણામાં સમનની નકલ નાખી અને પ્રતીવાદીને એમ કહેવુંકે એ સમનની નકલ છે તો તે પ્રતીવાદી ખુદને સમન પાંચાડ્યા છે એમ ગણાય નહીં, નેલસન.

એક કામમાં પ્રતીવાદીના ચાકરે બગીચાની ફીવાલ ઉપર જે ટોપક્ષી લટકાવેલી તે ટોપક્ષી માં એક માણસે સમનની નકલ મુકી અને તે મુકનારને પ્રતીવાદીના ચાકરે કહ્યું કે તે નકલ લઈ જા મારે નથી જોઈતી એમ સમન મુકનારે સાંભળ્યું અને ચાકરે પાછળથી સમન મુકનારને એમ કહ્યું કે મેં એ સમન ખુદ પ્રતીવાદીને આપ્યો છે આ કામમાં એમ ઠરાવવ થયો કે એ સમન ખુદ પ્રતીવાદીને પોચાડ્યો છે એમ કહેવાય નહીં, ગોગસ વિ, હંટીંગ, ટાવર, ૧૨એ મ અને ૬૫૬યુ. ૫૦૩

પ્રતીવાદીની સ્ત્રીને અથવા તેના કોઈ પ્રસીદ્ધ એજન્ટને સમન આપવો તે સમન ચોગ્યરીતે બજાવ્યો છે એમ કહેવાય નહીં ફ્રીથ. વિ. હાનીગસ, ૨ હી, પિ. સિ ૨૫૭ જોકે એજન્ટ સમન પ્રતીવાદીને પોચાડવાનુકપ્રસ કર્યું હોય તો તાણ ચોગ્ય બજાવણી કહેવાય નહીં ડેવીઝ વિ. મો રગન રસિ જે ૨૩૭.

હાંસાંડમાં એમ છે કે જો પ્રતીવાદી માગેતો તેને અસલ સમન ખતાવવો. એ જરૂરનું છે, એ મ બા. એન્ડરસન સાહેબે ઠરાવ્યું છે, ગોગ્ઝ વિ, હંટીંગલટાવર ૧૨ એમ અને ૬૫૬યુ, ૫૦૩ પ્રતીવાદી સમનની નકલ લેવાની ના પાડેતો તેના ખરેખર કબજામાં તે આપવાની જરૂર નથી તે કેવા પ્રકારનો છે તે જણાવી, તે સમન તેની શમક્ષ નાખવો એ બરા છે, રેડાપાથ, વ્યુક્તી અન્સ ૩ બીગ ૪૪૩, ૧૧, મુ. ૩૩૩ તેના વિરુદ્ધ આલડેડ વિ. હિકરાંપ ટોન્ટ, ૧૮૬, ખાણ ઉપર પ્રમાણે પ્રતીવાદીના સમક્ષ એવી રીતે નાખવો કે તેને ખુદને શમન પોચાડ્યા વિષેના નીયમ લાગુ પડે, એક શખ્શ ઘરના મિડાની બારીએ બેસે હોય, ત્યારે શમન બજાવનાર જે ઘર બાહાર હતો તેણે તેને બોલાવ્યો અને કહ્યુંકે તારા ઉપર શમન છે, એમ કહી શમનની નકલ તેને વચાવવા શરૂ થયી ઘરી અને તેની સ્ત્રીની શમક્ષ નીચે નાખી તેમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે, શમનની ચોગ્ય બજાવણી થઈ નથી, ફ્રીથ, વી. વ્હા ઇટ. ૨, હી. અને એજ ૪૦ નેલ રાન

શમન કરેલા સખચ નહીં જડેતો હોય એમ નહીં પણ મઠતી ગેહિનના કરતાં નહીં જ
કે ત્યારે શને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ માંની કલમ ૭૦ મુજબ અમલ કરવાનો છે, આત્મક
તનવાદીમીનસ કલમ ૭૦ નો ખટું અગત્યનો છે,

આ દશમાં શમન બળવનાર એમમાને છે અથવા માને છે એમ જાણાય છે કે જ્યારે પો
તે તોહમતદારને શમન પોચાડવા જાય ત્યારે જો તે ઘેર નહોતો તો અને તજ દીવસે અથ
વા મોડામા મોડા બીજા દીવસે ઘેર પાછો આવવાનો નહોતો ત્યારે તે શમન બીજી રીતે પોચા
કરે એ પોતાની ફરજ છે આ માનવું ઘણું ભુલ ભરેલું છે, અને આવો રીવાજ ઘણો અયોગ્ય છે

જ્યારે મોસેસ બળવનાર મોસેસ બળવવા સારૂ તોમતદારને ઘેર જાય તે વખતે અથવા
તે વખત પછી થોડા વખતમાં જો તોહમતદાર ન મળી શકે તો બીજી રીતે સમન બળવ
વાને અખત્યાર સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૭૦ મુજબ મળતો નથી પણ સદ
રહુ અખત્યારનો ઉપયોગ તાત્પરતા વાપરયા છતાં જો તે ન મળે ત્યારેજ કરવો નેલસન વ
ળી સન ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૦ કહે છે.

૧૯૦ જે બાબતમાં હાજર થવા સારૂ જ્યુરર અથવા આસેસ શીવાય બીજા કોઈ પણ શખ
શની ઉપર સમન કાઢાડવાનો કોઈ કોરટને આ કલમ પ્રમાણે અધિકાર હોય તેવી ફરકોઈ બાબત
માં તે કોરટ સદરહુ શખશને પકડવા સારૂ પોતાના કારણો લખીને વારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે.

(૨૫) જે સદરહુ સમન કાઢાડતાં પેઢેલાં અથવા તે કાઢાડ્યા પછી પણ તે શખસ હાજર
થાય તેને માટે મુકરર કરેલા વખત પેઢેલાં તે કોરટને એવું માનવાનું કારણ જણાય
છે તે શખશ નાહારી ગયો છે, અથવા તે સમન નહીં માને તો; અથવા.

[૨૬] જે સદરહુ વખતે તે શખશ હાજર નહીં થાય અને તે સમન પ્રમાણે હાજર થવા
નું તેનાથી બની શકે એવે વખતે તે સમન યોગ્ય રીતે બળવ્યાની સાબીતી થાય,
અને એ પ્રમાણે હાજર નહીં થયા બાબત કોઈ વ્યાજબી કારણ આપવામાં ન આવે તો.
સમન બરોબર રીતે પોચાડાયો છે, એવું સાબીત થાય ત્યાં સુધી કોઈ શાક્ષીને પકડવા સારૂ
વારંટ કાઢાડવાને માલ્ટ્રેટ બંધાએલો નથી અમકર રહેમાન, વ્યુ. રી. ૩૭

વારંટથી પકડીને માલ્ટ્રેટની રૂબરૂ આણેલા શાક્ષીઓને ગુન્હેગારની માફક ગણવા ન
હી અને બેડી પેઢેરાવવી નહીં તેમને ફક્ત દીવાની કોરટના વારંટથી પકડેલા છે એમ ગણ
વું, ૬૦ હા. સર. ૨૧, ૧૮૬૪ આ. સદર કોરટ સર, ૩, ૧૮૬૫, બ્રુડીથીયલ કમીસન
૨; પંજાબ. સર, ૨. સન ૧૮૬૫

જે સમન બળવવાને સારૂ તથા તેના હુકમ માનવાને સારૂ પુરતો વખત આપવો જોઈએ, જે
સમન બળવ્યા ન હોય, તે સમન ફરીને કાઢાડવા જોઈએ, બ્રુડીથીયલ કમીશનર શેનટર
લ મોવોન્સીસર, સરકયુસર ચોરડર, શને ૧૮૬૫

શાક્ષી ઉપર સમન તથા વારંટ એકજ વખતે બંને મોસેસ કાઢવાને માલ્ટ્રેટને અધિકાર
ર નથી, પણ જ્યારે શાક્ષી સમનથી હાજર થશે નહીં એમ માનવાનું તેમને કારણ હોયતો તે વા
રંટ કાઢાડવા મુખત્યાર છે, રાણી વીરજ અંદ્રશીખર રાય, ૧, વુ. રી. ૭ ફી ફલીંગ, ૧૮

આવી રીતે પકડેલા શાક્ષીઓને બેડી જડવી નહીં ૧ વુ રી. ૭

કોઈ જગેએ હાજર થવું એમ સમનમાં ફરમાવ્યું ન હોયતો તે સમન નહીં માનવા મા

હે ગુન્હો કરી શકે નહીં, ૭ મુ. હા. રી. એપે, ૧૪

એક માછરો પોતાના છલામાં શમકીટ ગયો હતો, ત્યાં એક કેશની થોડી તજવીજ એક મુકામે ચમકી બાંધી રહેતી તજવીજ બીજા મુકામે રવીવારના બાર વાગે ચલાવવાના ઠરાવ કર્યો તેમાં શાખી ત્રણ કલાક મોઢો હાજર થયો, તેથી માછરો તેને બાણી જોઈને હાજર ન થયો એવું ઠરાવી આ કસમ ૭૪ પ્રમાણે તોમત મુરી સજા કરી તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે, આ પ્રમાણે રવીવર તજવીજ ચલાવવા નહીં. સામીના હાથે કે રવીવાર એ મંજુર થયેલો તે હવાર છે તે દીવશ હાજર રહેવા ના પાડે, રાણી વિક્રમ હરગોવિંદ દાસા સીંગર ૮ એ. લા. રી. પ્રા. ૧૨

દીવાની કોર્ટના વારંટથી પકડેલો શખસ નાણી જય તેને આ કસમ પ્રમાણે શીક્ષા થાય નહીં રાણી વિરધ શરદાર પાંડુ. મુ. હા. રા. પ્ર. ૩૮

આ કસમ પ્રમાણે ગુન્હો મંજુર થયા માટે સમનની નકલ તોમતદારના ઘરના કમાઠની ઉપર ચોડવામાં આવી હતી એવું સાબીત કર્યું એ પુરતું નથી સમનના ખબર તોમતદારને બરાબર આપી હતી તેમ છતાં ઇતિહાસી તે હાજર થયો નહીં હોય એવું સાબીત થવું જોઈએ ૭ મુ. હા. રી. એ પે ૨૯

આ કસમ પ્રમાણે તોહમતમાં જે અમલદારે હુકમ મચકર કાઢ્યો તેને તે હુકમ કાઢવામાં ધીકાર હતો. એવું સુબ્ય કરીત શાખીત થવું જોઈએ રાણી વિરધ પરશોતમ વસાલછ, ૫- મુ. હા. રી. પ્ર. ૩૩ રાણી વિરધ જમનાય ભટ ૫ મુ. હા. રા. પ્ર. ૧૦૩ રીજદારી.

આ કસમ પ્રમાણે જે સખશ હાજર થયો ન હોય તે સખશની હાજર રહેવાને ફરજ હતી અને એ પ્રમાણે હાજર રહેવાને ના પાડી અથવા ઇતિહાસી પુરક કસુર કરી એવું સાબીત થવું જોઈએ ૧૦ વી. રી. પ્ર ૪૩

આ કસમ પ્રમાણે જે માછરોની કોર્ટ વીરધ ગુન્હો કરવામાં આવે તેના ઇનશાફ તે પો તે કરી શકે નથી જુઓ કસમ ૧૭૩ ઉપરની ટીકા શરકાર વીરધ સુખરી, તેમજ રાણી વીરધ ચંદરશીખરાય ૫. એ. લા. પ્રા. ૧૦૦

શન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ની કસમ ૬૫ ૭૦ મી કસમમાં કીલ્લી શહી ઘટતી મેદનત કરતા ન મળે તે જે ઘરનાં અગળ ઘરવાડીનાં શનકરેલો શખશ ઘણું કમીન રહેતો હોય તે ઘરના અગળ ઘરવાડીના કોઈ ખનિક ભાગ ઉપર તે શમનની એક ફુલીકેટ શમન બજાવ નાગ અમલદારે ચોડવી અને પછી તે શમન ચોખ્ય રીતે બજાવે છે એવું સમજવામાં આવે છે, શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૭૧ — જુઓ

કોઈ શખશની ઉપર શમન કરવા છતાં તે શમન નહીં પોચવા દેતો તેની ઉપર વારંટ કાઢીડવાને માછરોટ મુખત્યાર છે, તેમજ તે વારંટ મારો ઉપર બજા શકે નહીં, એવા ઇતિહાસી તે શખસ નામના ફરિયા તે બખત જાહેરનામું કાણડી તેની નિસકત જસ કરવા ને માછરોટ મુખત્યાર છે જુઓ સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ની કસમ ૮૭—જે કોઈકે રટને (પુરાવો લીધા પછી કે પેહલા) એમ માનવાનું કારણ હોય કે જે સખશની ઉપર પો તે વારંટ કાઢીડ્યું છે, તે શખસ નાણી ગયો છે અથવા મૃત્યુ બજા છે તેથી સદરકુ વારંટ બજાવી શકાય તેમ નથી તો સદરકુ કોર્ટ એક લખેલું જાહેરનામું પ્રસીદ કરીને તે આ સદરકુ શખસને કોઈ મુકરર કરેલી જગાએ તથા કોઈ મુકરર કરેલો મુદતે હાજર થ

વાનુ કરમાવવાને મુખત્યાર છે તે મુદત મદદગુ જાહેરનામુ પ્રસીધ કર્યાની તારીખથી ત્રી
શ દીવસ કરતાં ઓછી મુદતનુ કરવુ નહી, તે જાહેરનામુ હેઠળ લખ્યા મનાગે પ્રસીધ કરવુ

(અ) જે શહેરમાં અથવા ગામમાં શાળા સુધી સમગ્ર ઘણું કરીને રહેતો હોય તે શહેરની અથવા ગામની કેઈ પ્રસીદ્ધ જગ્યા તે જાહેરતામું બહાર રીતે વાંચવું.

(૫) તે શાખા ને ઘરમાં અથવા ધર્મગ્રામીમાં ઘાતુ કાઢી રહેવા હેતુ તે ધર્મગ્રામી અથવા સદરહુ શહેરની અથવા ગામની કોઈ પ્રસીદ્ધ જગ્યા પર તે જાહેરનામું બોલાવડું.

(કુ) અને તે જાહેરનામાની એકનકસ તે દોરડતા મજાનતા કોઈ પ્રમીય ભાગપર ચોક્કોડવી વારંટની બજાવણી ન થાય કે તુરંત જ જાહેરનામા પ્રકરુ ન જોડાયે, ને અમલદારને વારંટ બજાવવા સહુ આપ્યુ હોય તે અનમરે તે વારંટ બજાવવા સહુ શાશા ઉત્તરો લીધાકે તા તે વીશે તેની જુઆની લેરી જોડાયે અને તેથી અથવા ખીજી રીતે જો માજીસ્ટ્રેટની ખાત્રી થાયકે તોહમતદાર ધનસાફરને ધરો સગાકરવા સહુ નામનો ફો છે તેો તેવેજ પ્રયંગે જાહેરનામાની અને જપ્તીની પ્રાસેસ કાઢવે, માફગણી વીરુદ્ધ ખોશાનાથ સરકાર ૩ વુ.રી. ૬૩૦ . .

જે તો હમતવાળાને સારું જાહેરનામું અથવા વારંટ નીવડ્યું હોય તે તો હમતવાળો જાહેર
નામામાં લખેલી મુદતની અંદર હાજર થાયતાં આ કાયદાની કસમ ૧૭૨માં લખે
લી શીક્ષાને પાત્ર થતો નથી પણ જાહેરનામાતી તારીખે હાજર ન થાય તો કસમ ૧૭૪
અનુબંધ શીક્ષાને પાત્ર થશે આમેશચંદ્ર બે, પ વી. ની. ૭૧

આવી બાબત ઠરાવે. ફરતી વખતે એટલું સારીરીતે યદુ રાખવું નેહએ કે ગુન્હો થયાને દરમીયાન શકવાળો માણસ ઘર છોડીને જતા રહ્યો છે કે નહીં એવું અને જતા રહ્યા તો તે હકીકત તે શપથ જોઈત સારી બની જવાના ધરદાર હોતો એવો અનુમાની પુરાવો છે માણસ પોતાનું શેઠાણું ઘણું કારણમરુ છે કે તેનો નાશી જવાનો ધરાશ દોવાની કોરબની મોસેસન બજવા દેવાનો અથવા બોજ કંઈ ગુન્હોની તપાસ ન થવા દેવાનો પણ હોય, ગુન્હોગાર પોતાની ઉપર જે તોફાન પડે એવું આવડું છે, તે તોફાનમાંથી બચી જવાને ના શી ગયો છે એવી સ્પષ્ટ સાબીતી મેંય ત્યારે તે જો કે ઘણો મનસુખ પુરાવ ગણાયતો પણ ઠાઠપણુ રીતે તે ગુન્હો સાબીત ગણવાને બસ નથી વળી એમ મહુન પડ્યુ હોય કે ઘણી શક બરેલી અને અપ્રામાણ્ય હકીકત મારી સામે પુરાવાનાં આગવાની છે અતારે મારા બચાવ સારૂ કાયદેશર મને સલા મળી શકશે નહીં અગર જ્યારે અને પેસાદાર માણસો એ મને ખરાબ કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે અથવા મારી સામે કુહી શક્તી પુરવાને વાસ્તે શાક્ષીઓને સાંચ મળી છે એ પ્રમાણે એવાં કારણો દરેક જગ્યાએ અને દરેક વખતે ધ્યનમાં લેવાં નેહએ ઇતસાદમાંથી બચી જવાને ન શી જવું એ હકીકત હમેશાં ઘણી ધ્યાનમાં લેવાય અને બીજી હકીકતની સાથે ગુન્હોની સાબીતાના મનસુખ પુરાવો ગણાય પણ બાળન અનુમાની પુરાવા શીવાય અમુક અથવા નશીત હાથ શકે નહીં ત્યારે સદરહુ બાબત અમુક અથવા નશીત છે એમ ગણવું તે યેહુ અને બય બરેલું છે—મેસ્ટ લા એન એરાકન્સ ૩૨૦ થી ૩૨૪.

આ કસમ રૂકત પક્ષકારોનેજ લાગુ પડે છે શાક્ષીને લાગુ પડતી નથી। કુચોત્તમનંદ, લ,વી,
ચી, કી, રૂક્ષીગ ૭૦

જે સમયની ઉપર વારંટ નીકળ્યું હોય તે જે જગ્યામાં સંતાપી હોય ત્યાંથી વારંટ બહાર પાડવા અમલદાર પકડવા બાબત જુઓ સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૭

પણ પકડેલા રાખવાને નાહારી જો આટકાવવાને માટે જરૂર હોય તે કરતાં વધારે પ્રતિબંધ કરવો નહીં, જુઓ સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૦

ફક્ત પકડેલો રાખવા નાહારી ન જાય તે સારું ઉપર કહેલી કલમ ૫૦ નો અમલ કરવા નો છે તેથી દરેક પકડેલા તદ્દમતદારને હાથ કડી કરવી તે કિવળ ગેરકાયદે છે નાહારવાનું પુલન કરે અથવા પકડવાને હરકત કરવાને સામો થાય અથવા નાહારી જશે એવું માનવાને પુરતું કારણ હોય ત્યારે જ હાથ કડી કરી શકાય છે, જે જોઈએ તે કરતાં વધારે શખાઈ અને જોર જુલમ વાપરવામાં આવ્યું હોય તો પોલીસ અમલદાર સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૫ ની કલમ ૨૯ પ્રમાણે ગુન્હેગાર થાય છે,

વારંટમાં તદ્દમતદારનું નામ તથા ગુન્હાનું વર્ણન અને તેને ક્યાં હાજર કરવો એ બધું લખ્યું જોઈએ, અને તે ઉપર ફારંટનો શીકો કરવો જોઈએ.

એક કામમાં જેમ્સ હેસ્ટીંગ્સ નામના રાખશ ઉપર સરકારી નોકરને લાંચ લેવાના કામમાં સાહોજ્ય કર્યા બાબતના તદ્દમતનું વારંટ કાઢાડવામાં આવ્યું સદરકુ વારંટમાં તદ્દમતદારનું બરાબર વર્ણન કરેલું નહીં, તથા ગુન્હાનું પણ બરાબર વર્ણન કરેલું નહીં તેમજ વારંટ ઉપર જે અધિકારીએ વારંટ કાઢાડેલું તેના શીકો પણ કરવામાં આવ્યો નહીં તે ઉપર આરોપીત તરફથી આનીછી આરીસ્ટર નામદાર મુખાઈ હાઇકોર્ટની અસલ હકમતમાં અરજ કરી ઉપરની હકીકત જણાવી.

આ બાબત જસ્ટીસ સારજન્ટ સાહેબે ઠરાવ કર્યો કે સને ૧૮૬૧ના આક્ટ ૨૫ માંની કલમ ૭૬ પ્રમાણે કરેલા વારંટ ઉપર શીકો હોયો જોઈએ અને તે વારંટ ઉપરથી જે માણસને પકડવાનો તે માણસને જોગબવાને અડચણ પડે નહીં તથા તેના બદલ જેટલાં ચાંબાં મારેલી હોવાની જરૂર છે તેટલું તે માણસનું વર્ણન તે વારંટમાં લખ્યું જોઈએ અને વારંટ આપનાર માજિસ્ટ્રેટે પોતાનું નામ અને હોદ્દા પુરણ રીતે લખી શકી કરવી જોઈએ અને પોતાનું નીશાન કરવું તે જરૂર નથી અને કલમ ૪૪ ઉપરથી એકું દખાયડે કે જે ઠેકાણે માજિસ્ટ્રેટે વારંટ ઉપર શકી કરી હોય તે ઠેકાણે તે વારંટ ઉપર લખ્યું જોઈએ અને જે માણસની રૂબરૂ કદીને મોકલવાનો હોય તે માણસનું ઠેકાણું લખવા બદલ એ આ કટમાં જે વારંટનો નમુનો આપ્યો છે તેમાં જગા રાખેલી છે તેથી સદરકુ પ્રમાણે ઉદશ છે એમ દખાય છે એથી કરીને આ વારંટ કાયદસર નથી એમ ઠરાવી કે કદીને અમે છોડી દઈએ છીએ સરકાર વીરૂદ્ધ જેમ્સ હેસ્ટીંગ્સ મુ. હા. કો. રી. વા. ૯ પાનુ ૧૧૪

કાંઈ સરકારી નોકરની આગળ કાંઈ લેખ હાજર કરવાની જે રાખશની કાયદા મુજબ ફરજ હોય તે લખ

૧૭૫. સરકારી હોદ્દાના જોરથી કાંઈ સરકારી નોકરની આગળ કાંઈ લેખ હાજર કરવાની અથવા તેને કાંઈ લેખ સ્વામીન કરવાની કાયદા મુજબ ફરજ છતાં જે માણસ તે લેખ હાજર કરવામાં અથવા સ્વામીન કરવામાં ઈરીદાથી કસુર કરે. તે માણસને એક મહિનાની મુદત મુકાબી આસાન કદની, અથવા, પાંચસો રૂપિયા ફાંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અથવા, અગર તે લેખ કાંઈ છ

છો તે લેખ હાજર કરવામાં કસુરક રવી.

નસાફતી કોર્ટમાં હાજર કરવાનો અથવા કોર્ટને સ્વાધીન કરવાનો હોશિયો, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આશાન કંદની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શાવે.

કોઈ જણ કોર્ટ મધ્યે કોઈ લેખ હાજર કરવાની કાયદા મુજબ ફરજ છતાં જ તે લેખ હાજર કરવામાં ઇરાદાથી કસુર કરે, તો અર્થે આ કલમમાં વ્યાપ્ત કરેલો ગુનોડું કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા

સરકારી નોકર પોતાના દફતરમાં કાગળ છતાં કોર્ટ મંજૂર પ્રમાણે રજુ ન કરેલે તે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હેગાર છે મુ. હા. તા. ૬ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૬.

શાક્ષી પાંચેથી કોર્ટે મંગાવેલા દસ્તાવેજની નકલ રાખવા સ્ટાંપ ખર્ચ કોર્ટથી કરવો. સરકારનો નંબર ૨૯૦૫ તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૪ રેવન્યુ કમીશનરનો નંબર ૩૧૦૬ તા. ૧ ઓક્ટોબર સને ૧૮૬૪.

સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧ (પુરાવાના) ની કલમ ૧૬૨ પ્રમાણે કોર્ટમાં એવા દસ્તાવેજો કે રજુ કરવાની ફરજ છે એવું ઠરાવતાં સુધી તે નહીં કરનારને સજા થઈ શકતી નથી એ કલમ ૧૬૨ નીચે પ્રમાણે છે.

૧૬૨ કોઈ શાહેદને કોઈ દસ્તાવેજ રજુ કરવાનો સમન્સ થયો હોય તે દસ્તાવેજ રજુ કરવાને અથવા પુરાવામાં લેવા ચોગ્ય ગણવાને હરકોઈ હરકત હોય તો પણ તે જ તેના કબજામાં અથવા સત્તામાં હોય, તો તેણે કોર્ટમાં હાજર કરવો; એવી કોઈ હરકત કાયદાસર બરાબર છે કે શી રીતે બાબત કોર્ટે ઠરાવ કરવો.

કોઈ સરકારીને કરને નોટીશ અથવા ખબર આપવાની જે સખશની કાયદા મુજબ ફરજ હોય તે સખસે તે નોટીશ અથવા ખબર ન આપવી.

૧૭૬. સરકારી જોડવાના જોરથી કોઈ સરકારી નોકરને કોઈ બાબત સંબંધી કોઈ નોટીશ અથવા ખબર આપવાની કાયદા મુજબ ફરજ છતાં જ માણસ કાયદામાં ફરમાવેલી રીતે તથા વખતે તે તે નોટીશ અથવા ખબર આપવામાં ઇરાદાથી કસુર કરે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આશાન કંદની, અથવા પાંચશી રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અથવા, જો તે આપવાની નોટીશ અથવા ખબર કોઈ ગુન્હે થવા બાબતની હોય, અથવા કોઈ ગુન્હે થતો અટકાવવાના કારણસર, અથવા કોઈ ગુન્હેગારને પકડવા માટે આપવી જોઈતી હોય તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આશાન કંદની અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની. શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા

સરકારી નોકરને જે ખબર આપવી જોઈતી તે ખબર જે શખશ ઇરાદા કર્યું નથી તેને સજા માટે આ કલમ છે.

આ કાયદાની કલમ ૨૧૭ માં ફરમાવેલા હુકમને અર્થે શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૩ અને ૪૪ માં કહેલા નીશ્ચય હુકમ જેવો સમજવો, અને તે ફરજદારની ગુન્હા ન છુપાવવાની દરેક રીયતની સાધારણ ફરજને લાગુ પડતો નથી- અરજદાર રામીનીકુનયા રના કાંમમાં- ઈ. લા. રા. ૧ મદ્રસ ૨૬૬.

શને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૮૯ એટલે કેશને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૪ મનાણે દરેક માણસ નીચે લખેલા ગુન્હાઓમાંનો કોઈ ગુન્હો થયાની ખબર જાણ્યો હોય, તે ખાખા, વ્યજળી કાળજી ન હોય તો પાસનાં પાસનાં માથેસ્નેડ અથવા પોલીશ અમલદારને ખબર આપવને બાંધાયેલો છે, જે જે કલમો મનાણે જે જે ગુન્હાની ખબર આપવાને આ કાયદામાં ફરમાવેલું છે તે નીચે મનાણે છે

૧૨૧-રાણીની સામે લડાઈ કરવી, કિવા લડાઈ કરવાની કોશીશ કરવી, અથવા લડાઈ કરવામાં મદદગારી કરવી.

૧૨૧અ- કલમ ૧૨૧ માં જ્વાન કરેલો ગુન્હો કરવા મટે એક સંપ કરવો.

૧૨૨- રાણીની સામે લડાઈ કરવાના ઇરાદાથી હુયીઆશ વિગેરે એકઠાં કરવાં.

૧૨૩- જાણીનું કામ સહજ કરવાના ઇરાદાથી લડાઈની ધરાણા છુપાવવી.

૧૨૪- કોઈ કાયદસર અધિકાર અમલમાં આણુવવા અથવા આણુવવાના ઇરાદાથી ગવરનર જનરલ, ગવરનર વીગેરે ઉપર હુમલો કરવો.

૧૨૪અ- એકીલી ઉત્પન્ન કરવી, અથવા ઉત્પન્ન કરવાની કોશીશ કરવી.

૧૨૫- રાણીની સાથે મૈત્રી અથવા સલાહ રાખનારા એશાઆના કોઈ રાજા ઉપર લડાઈ કરવી અથવા તેવી લડાઈ કરવામાં મદદગારી કરવી.

૧૨૬- રાણીની સાથે મૈત્રી રાખનારા અથવા સલાહ રાખનારા કોઈ રાજાના મુખ ઉપર હુલુડ કરવી.

૧૩૦- રાજકીય કીર્તિ લડાઈના કિદીને નાશી જવામાં મદદગારી કરવી, છોડાવવો, અથવા ધરમાં રાખવો, અથવા તે પાછો પકડે તેમાં સામા યત્ન.

૩૦૨- ખુન.

૩૦૩- જન્મ લીના કિદીએ કરેલું ખુન.

૩૦૪- ખુનથી ઉતરતા દરજ્જા મનુરૂપ વધ.

૩૮૨- મોત અથવા વ્યથા વીગેરે કરવાની તૈયારી કરીને ચોરી કરવી.

૩૯૧- અપહરણ.

૩૯૩- અપહરણ કરવાની કોશીશ.

૩૯૪- અપહરણ કરવામાં અથવા અપહરણની કોશીશમાં બુદ્ધિપૂર્વક વ્યથા કરવી અથવા અપહરણ કરવામાં સામીલ રહેવું.

૩૯૫- ડાકાઈટી

૩૯૬- ખુન સાથે ડાકાઈટી.

૩૯૭- ખુન અથવા મહાવ્યથા કરવાની કોશીશ સાથે અપહરણ અથવા ડાકાઈટી.

૩૯૮- કોઈ અથકર શસ્ત્ર ધારણ કરતું હોય તે વખતે અપહરણ અગર ડાકાઈટી કરવા

ની દોશીશ.

૪૬૯—ડાકાઈટી કરવાની તૈયારી કરવી.

૪૭૦—ડાકાઈટી કરવાના કારણસર મળેલા પાંચ અથવા વધારે શખ્સોમાં રહેવું.

૪૭૫—૧૦૦ રૂપીઆની કે વધારે નુકશાની કરવાના ઇરાદાથી અગ્નીવડે અથવા અવાજ સાથે કુદે એવા કાંઈ પદાર્થ વડે બીગાડ કરવો.

૪૪૯—મોતની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હો કરવા સારું અથવા પ્રવેશ કરવો.

૪૫૦—જીવતા સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હો કરવા સારું અથવા પ્રવેશ કરવો.

૪૫૬—ગત્રે અથવા પ્રવેશ કરવે, અથવા ઘર ફેડવું.

૪૫૭—કેદની શોધા થઈ શકતી હોય એવો ગુનો કરવા સારું રાત્રે ગુપ્ત પ્રવેશ કરવો. અથવા ઘર ફેડવું.

૪૫૮—ગાંધી વીરે કરવાની તૈયારી કરીને રાત્રે ગુપ્ત અથવા પ્રવેશ કરવો, અથવા ઘર ફેડવું.

૪૫૯—ગુપ્ત અથવા પ્રવેશ અથવા ઘર ફેડવાનો ગુનો કરતાં કોઈને મહાવ્યથા કરવી.

૪૬૦—ઘણા શખ્સો રાત્રે ઘર ફેડવા વીરેમાં સામીલ હોય અને તેઓમાંના કોઈ મોત અથવા મહાવ્યથા કરે, તો.

કોઈ સરકારી નોકરે અમુક પાસેથી લાંચ લીધી છે એવું જાણવા છતાં તે ખબર ઈશા દા પુરવક છુપાવવાથી આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો સાબીત ગણવામાં આવેલો છે, “જુઓ કલમ ૧૬૯ ઉપર સરકાર વીરુદ્ધ મહામદ યાસીનનો ફેસલો.

એક કામમાં ગામના ગુમાસ્તાએ સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૯૦ ની કલમ ૮૦ એટલે સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૦ પ્રમાણે, ગામમાં ગુન્હો થયાં છતાં તેની ખબર પોલીસને આપવાની જરૂર હતી તેમ છતાં તેણે તે ખબર પોલીસને આપી નહીં, માટે દીપ્તુ દી માછરવેટો આ કલમ ૧૭૬ પ્રમાણે તેને શીક્ષા કરી તે ઉપર આરોપીત હાઇકોર્ટને આ પીસ કરી, તેમાં કસ્ટ થયો કે “તે કામમાં જે ચોરી થઈ તે ચોરીની ખબર તેને વખતગામ મહિના એક બીજા શખ્સે અને તે ગામના ગુમાસ્તા પેકી એક નોકર પોલીસને ખબર આપી. આ આરોપીતને તે ચોરીની ખબર ચાર દીવસ સુધી થઈ નહીં તેથી તેણે ખબર આપી નહીં, સમજ ને ચોરીની ખબર પોલીસને બીજી રીતે લાગેલો છે, તેને ચોરીની ખબર આરોપીતે ન આપેલી હોવાથી કાંઈ અન્યાય થયો છે એમ નથી. એવા મતનો સુન્હો છુપાય નહીં, તેથી ખબર આપવાનું કામ ફેટલાક લોકોને સીર નાખ્યું છે, અને તેથી ખબર બીજા લોક પાસેથી મળેલી હોવાથી તે કામવાનો જેતુ સામ્ર થયો છે એમ છે, તેથી આરોપીત પરનું તહોમત અને શીક્ષા રદ કરીને છોડી દેવાનો હુકમ કરાવે છે. કા. હા. વા. ૪ મ. ૬૨૩ સરકાર વીરુદ્ધ સહીજીવન ચકરખતી. તા. ૭ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૮.

વળી કીમીનસ પ્રોશોનર સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૯૦ ની કલમ ૪૫ પ્રમાણે, ગામના ગુપ્તીઓ, જમીનદારો અને બીજાઓએ અમુક બાબતની ખબર આપવી જોઈએ, તે કલમ ૪૫ કહે છે.

૪૫ ફરેક ગામના ગુપ્તીઓએ, ગામના રખવાજો ગામના પોલીસ અમલદારો, જમીનદારો, ધણીઓ અથવા બેગવટો કરનારના ગુપ્તચાર તથા સરકારની તરફથી અથવા કોર્ટ આદેશ

જાડસની તરફથી મેદમુલ અથવા જમીનનું ગણિત વસુલ કરવાના કામ ઉપર ને અમલદાર થાને તીઆ કોય તે રૂક અમલદાર હેઠળ લખેલી વાનો બાબત ને ખખર પોતાને મળે તે પાસેમાં પાસેના માલસ્ટ્રેડને અથવા પાસેમાં પાસનું પોલીસથાણુ ને અમલદારના હવાલા મોકલે તે અમલદારને (એ બેમાંથી ને વધારે પાસે હોય તને) તાબડતોબ આપવી જોઈએ

(અ) ને ગામના પોને મુખી, રખવાળ અથવા પોલીસ અમલદાર હોય તે ગામમાં અથવા ને ગામમાં પોતાની જમીન હોય અથવા પોતે જમીનનો બોગવટો કરે તો હોય, અથવા મુખત્યાર હોય, અથવા ગણિત અથવા મેદમુલ વસુલ કરતા હોય તેગામમાં ચોરીનો મીલકત વેચનારા અથવા લેનારા, હરકોઈ મશકુર માણસનું કાયમ અથવા કામ ચલાવે રહેવાનું ઠેકાણું છે, એ બાબત.

(બ) ફલાણી માણસ ઠગ, અપહરણ કરનાર, નાહારી ગયલો ગુન્હેગાર અથવા ઠંઠે રાધી પ્રમીલ કરેલો ગુન્હેગાર છે એવું પોતાને માલુમ હોય અથવા બ્યાજખી રી તે રોક હોય તે માણસ સદરકુ ગામની ક્ષિય જગાએ આવતો જતો હોય અથવા સદરકુ ગામમાં થઈને જતો હોય તે વાત બાબત.

(ક) સદરકુ ગામમાં અથવા ગામની પાસે જમીન નહીં લઈ શકાય તેવો હરકોઈ ગુન્હે કરવાની વાત, અથવા કરવાનો ઇરાદો હોય તે વાત બાબત.

(ડ) સદરકુ ગામમાં આકસ્મિક અથવા શૃષ્ટિક્રમ વિરુદ્ધ મોત થયાની વાત અથવા શક બરેલી હુકીકતમાં કોઈ પણ મોત થયાની વાત બાબત તાબડતોબ ખખર આપવી જોઈએ.

ખુલાસો—આ કલમમાં “ ગામ ” એ શબ્દમાં ગામની જમીનનો સમાવેશ થાય છે સન ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૯૦ ફેટલોક વધારો કરી ઉપર ખતાવેલી કલમ ૪૫ અવવામઃ આવી છે.

કી, પ્રો. કા. ૪૫ પ્રમાણે ને ખાતમી આપવી કાયદા પ્રમાણે જરૂર છે એવી ખાતમી ન આપ્યા બદલ કોઈ શખસની ઉપર આરોપ મુકયો હોય તો તે કામમાં ને કલ્પ બન્યા બદલ આરોપીત બાણી બુછને ખાતમી આપવાને ત્યાગ કરયું તે કલ્પ કોયા અપ્રાવનું છે, અને તે અપ્રાધ કોયા માણસે કરયો છે, અને તે અપ્રાધ બન્યા બદલ આરોપીતને માહીત હતું એ ટલી વાત સ્પષ્ટ દખલ આવવી જોઈએ આ કામમાં તેમ નથી, માટે તેમને અને શાક્ષા ર હ કરવા જોઈએ, અને અરજદારને કરેલો દંડ ને તેણે ભરયો હોય તો તેને પાછો આપવો સરકાર વીરુદ્ધ, અહમદ અલી અને બીજા કલકતા હાઇકોર્ટ, રી. વા. ૨૨—પાનુ ૪૨

મુખીઓ, ગામના રખવાળો, જમીનના માલેક, અથવા બોગવટો કરનારાઓના ઉપર આ ને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૨૭ (કીમીનલ ડાઇબ્સ આક્ટ) ની કલમ ૨૧ મુજબ વીરોધ કરજો મુકેલી છે, અને આ ફરજોના ઉલ્લંઘનનો શીક્ષા આ કાયદાની કલમ આ ૧૭૬ ના પેઠલાં બામમાં ફરમાવેલી છે.

જોટી ખખર આ ૧૭૭, સરકારી હોદ્દાના જરથી કોઈ સરકારી નોકરને કોઈ બા ખત સંબંધી કોઈ ખખર આપવાની કાયદા મુજબ ફરજ છતાં તેખા ખત સંબંધી ને ખખર પોત જોટી છે એન બાણી હોય, અથવા

એમ માનવાનું કારણ હોય, એવી કાંઈ ખબર ખરી ખબર દાખલ ને, માગુસ આપે તે મા
જાસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના ફંદ
ની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અથવા, અગર જે ખબર આપવાની તેની
કાયદા મુજબ ફગ્ગ હોય તે ખબર કાંઈ ગુન્હો થવા બાબતની હોય, અથવા કાંઈ ગુન્હેગાર
રને પકડવા મટે આપવી જોઈતી હોય તો તે માણસને એ વરસની મુદત સુધીની બેમાના
અમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા ફંડની અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે,
દર્શાવે.

(અ) આ જમીનદાર, પોતાની જમીનદારીની હદમાં એક ખુન થયેલું જાણ્યા છતાં
તે જાણના માણસોને જાણી જોઈને એવી જોડી ખબર આપે કે આ માત્ર
એક સાપના ડંસથી અડરનાત થયું છે, તો આ એ આકલમમાં બ્યાન કરેલો
ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

(બ) એક પાશેની જગામાં રહેનારા એક માતખર વેપારી ઝ ના ઘરમાં ઠાકાઈટીનો
ગુન્હો કરવા માટે પોતાના ગામમાંથી ઘણા એક અજાણ્યા માણસો ગયા છે.
એમ જાણ્યા છતાં; તથા બંગાલા કાયદાના પ્રસ્તુત માંહેલા સન ૧૮૨૧ ના ૩૦
કાયદાની ૭ મી કલમની ૫ મી રકમ મુજબ તે હકીકતનો જલદી તથા ખરા
ખર ખબર પાશેમાં પાશેની પોલીસ ચોકીના અમલદારને આપવાની પોતીની
ફરજ છતાં, આ તે ગામનો રખવાળ જાણી જોઈને તે પોલીસ અમલદારને
એવી જોડી ખબર આપે કે [તે માણસો ગયા હોય તેથી જુદી દિશા બતાવી
ને] આજીમેર કાંઈ દુર જગાપર ઠાકાઈટી નો ગુન્હો કરવાના વિચારથી જો
ની ઉપર અમાન જાય એવા કિટવાએક રાખશોનું એક ટેણુ આ ગામમધીગ
યું તો એ ઠાકાણું આ એ આકલમમાં બ્યાન કરેલો ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા

આ કલમ કાંઈ રાખસ પોલીસની પાસે કાંઈ જોડી હકીકત કહે તેને માટે નથી પણ જમી
નદારો અને ગામના મુખીઓ, કે, જેઓ કાયદાથી ખબર આપવાને બંધાએલા છે તેઓ મા
ટે છે, અને એવા બીજા કેસ સહ માટે છે રાણી વીરક સદમીસાગ, વી. રા. ૧૨ પ્રૃ ૨૩

એનાદ ગુન્હા વીધે ખબર આપવાની કાયદાથી જેને ફરજ નથી, એવા કાંઈ રાખસ કાંઈ
ગુન્હો કરવામાં આવ્યા બાબત પોલીસને જોડી ખબર આપે પણ ફલાણા રાખસને નુકશાન
કરવું અગર તેને કુખ આપવું એવો તેનો ઈરાદો નહી હોય તો, એવી બાબતમાં પીતન
કોડ કલમ ૧૭૭ અને ૧૮૨ એમાંથી એક પણ કલમ પ્રમાણે તેને કાંઈ ગુન્હો કીધો નથી
રકાર વીરક સુરાજી મોહન તા. ૧૦ જુલાઈ સને ૧૮૭૩ મુ. ફા.

કાંઈ ખાનગી રાખશે કાંઈ ગુન્હો બનતા જોયો હોય તે બાબતની ખબર આપવાને તે કા
ઈ કાયદાથી બંધાએલો નથી બે. ૪ સા. રી. પ્ર. ૭

કાંઈ સરકારી નો ૧૭૮. સાચુ બિલવવાને સોગંદ આપવાનો જે સરકારી, નોકર
કરે કાયદા મુજબ ને કાયદા મુજબ અખતિયાર હોય તેવા કાંઈ સરકારી નોકરે સાચુ
સોગંદ આપવાનું ફરજો બાબતને બધાવા સાફ કાંઈ માણસને સોગંદ આપવાનું ફરજો બાબત

માવ્યા છતાં સોગંદ
ખાવાની ના કહેવી.

તે માણસ અગર તે પ્રમાણે સાચુ બેલવાને બંધાવા સારૂ સોગંદખા
વાની ના કહે તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આશન કે
દની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના ઠંઠની અથવા એ બને
ની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો સ્થાપીત કરતી વખતે નીચેની હકીકત હોવી જોઈએ.

૧ મોગન આપનાર સરકારી નોકર હોવો જોઈએ.

૨ જે મોગન તહેમતદારને આપવા માડ્યા તેવા પ્રકારના મોગન ખાવાને તે શખ્ષ
કાયદાસર રીતે બંધાયેલો હોવો જોઈએ, એટલે કે જોગતના કોર્ટને તેના ધર્મ પ્ર
માણે મોગન આપતા હોય, તેવા મોગન ખાવા તે શખ્ષને કરેલું હોવું જોઈએ
સને ૧૮૭૩ના મોગન બાબતના અક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૫ થી મતીંગા કરવા
ની ના કહે તેને પણ આ કલમ સાચુ પડે છે.

સવાલ પુછવાનો
અપતિયાર હોય એ
વા કોઈ સરકારીનો
કરને કાંઈ સવાલ
નો જવાબ કેવાની
ના કહેવી,
કોઈ મજકુર ઉપ
ર સહી કરવાની
ના કહેવી.

૧૭૯. કોઈ સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી હોદાના કાયદાસર
અપતિયારનો અમલ કરતા કોઈ બાબતમાં કાંઈ સવાલ પુછે, અને તે
બાબતમાં તે સરકારી નોકરને સાચી વાત કહેવાની કાયદા મુજબ
પોતાની ફરજ છતાં જે માણસ તે સવાલનો જવાબ દેવાની ના કહે,
તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આશન કેદની, અથવા એક
હજાર રૂપીયા સુધીના ઠંઠની; અથવા એ બનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૮૦. કોઈ માણસે કાંઈ મજકુર કહ્યું હોય તે મજકુર ઉપર તે
ને સહી કરવાનું ફરમાવવાને કાયદા મુજબ અપતિયાર હોય તેવા
કોઈ સરકારી નોકરે તે મજકુર ઉપર સહી કરવાનું ફરમાવ્યા છતાં અ

ગર તે માણસ તે ઉપર સહી કરવાની ના કહે, તો તેને ત્રણ મહિ
નાની મુદત સુધીની આશન કેદની, અથવા પાંચશે રૂપિયા સુધીના ઠંઠની, અથવા એ બં
નેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા

એક શખ્ષ ઉપર કાંઈ અપ્રાધ બદલ તેની ઉપર કામ ચલાવતા તેને માલ્ટ્રેટ કરેલા
સ્વાલનો જવાબ આપવાના કામમાં તેણે જે મજકુર કહ્યું હતો તે પર તેની સહી કરવાની
આરોપીને ના કમુચ કર્યું તેથી હુબલીના બીજા વર્ગના માલ્ટ્રેટ તેના રૂ. ૨૦૦ ફાંક
કીધા—આરોપીતને કરેલા સવાલનો જવાબ આપવો કોવા તે આપવાને ના હબલ કરવું એ જુ
ના કમીનલ પ્રાં. પ્રાં. કો. ૩૪૩ ઉપરથી આરોપીતની માલ્ટ પર છે. તો પણ આરોપીત
ને કરેલા સવાલનો તેણે જવાબ આપ્યો એટલે તે જવાબ ઉપર સહી કરવાની તેની ફ
રજ છે કે નહીં એ રીતે ધારવાડના જુલ્લા માલ્ટ્રેટને સંસય પડવાથી તેણે આ કામ
હાઈકોર્ટના અભિપ્રાય માટે મોકલ્યું.

તે ઉપર તામદાર હાઈકોર્ટે ઠરાવ કીધો કે જુના કમીનલ પ્રાં. કો. ૩૦ ૧૨૨ પ્રમાણે
કરેલા કમુચને કીતા કલમ ૩૪૨ થી ૩૪૬ પ્રમાણે કોર્ટે કરેલા સવાલના આરોપીતે આ

પેલા જવાબને પીનનકોડ કલમ ૧૮૦ સાથે હીવા નહીં એ વીષે તેમણે અંતર્ય એમ મ દખાય છે, તે કબુલ અને જવાબ પોતાની ખુશીથી આપેલાં જોઈએ. અને તેપર આ શરોપીતે સહી કરતાં મુની તે પુર્ગ થયાં છે એમ સમજવામાં આવતું નથી એમ દખાય છે એ વે કાયદાને હેતુએ, (એમ સરકાર વીરૂદ્ધ ખાઇ રતન તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૭૩ વા. ૧૦ પાનુ ૧૬૬ ના કામમાં) કુલ એન્થે ઠરાવ કીધો છે; અને એ કામના ફેસલો આપતાં પેલેલા કુલએન્થે કીં પ્રો. કોડમાના ઠરાવનો પુર્ણ પાણે વીચાર કરેલો છે.

જખાની ઉપર આરોપીત માણુસની સહી અને નિશાની લેવાને કાયદો કરનારનો હુકમ છે, તે બદલ કુલએન્થે જે પોતાને અભીપ્રાય આપ્યો છે તે આરોપીતે સહી કરવા માટે તે નો હંક કરવો હીવા તેમ કરવાની તેને જરૂર પાઠવી એ વાતને ખીલકુલ મળતો નથી

માટે બોકશી આસતા છતાં કોરઠ કરેલા સ્વામનો જવાબ આપતાં કરેલા મજકુર પર શ હી કરવાને આરોપીત માણુસ ના કબુલ કીધું તો તેથી કરી પીનનકોડ કલમ ૧૮૦ પ્રમાણે શીક્ષા કરવા જોગ પાણે ગુન્હો કર્યો એમ થતું નથી માટે આરોપીત પરનું તહોમત અને શીક્ષા રદ કરવામાં આવી, અને તેનો હંક વસુલ કરવામાં આવ્યો હોય તો પાછો આપવો. સરકાર વીરૂદ્ધ સીરસાપ્પા ના ૪ પાનુ ૧૫ તા. ૫ અગષ્ટ સને ૧૮૭૬

જે સરકારી નોકર અથવા રાખસને સોગંદ આપવાને અખતિયાર હોયતે ની આગળ સોગંદખાઈને જુકો મજકુર કરેલો.

૧૮૧. કોઈ સરકારી નોકરને અથવા કાયદા મુજબ સોગંદ આપવાને જેને અખતિયાર હોય એવા કોઈ ખીલ રાખસને કોઈ ખાખલમાં સાચી વાત કરેલાને કોઈ સોગંદથી કાયદા મુજબ બધાવા છતાં જે માણુસ હદરદુ સરકારી નોકર અથવા ખીલ રાખસને તે બાબતમાં એવો કોઈ મજકુર કરે તે ખેટો હોય. એને તે મજકુર ખોટો છે એમ તે માણુસ જાણતો માનતો હોય, અથવા તે ખરી છે એમ તે માણુસ માનતો હોય, તો તે માણુસને ત્રણ વરસનો મુકત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંકને પણ લાયક થશે,

ટીકા

કોઈ અમલદાર અધીકાર વગર કોઈ કામ ચલાવતો હોય તો તેની હજુર સાચુ બોલવાને સોગંદ લાંબાં છતાં તે રાખસ ખેટી હકીકત કરે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો કીધો કરેવાય નહીં, વા. ૨ મુ. હાં રીં પાનું ૪૩૮

ઇનકમટેક્સ કમીસનરની પાસે ખેટી હકીકત કરેતો આ કલમ પ્રમાણે નહીં પણ ૧૮૬ કલમ પ્રમાણે ગુનાહ કર્યો દેહેવાય—રાણી વીરૂદ્ધ દયલ ઇદરજી વાં ૮ મુ. હાં રા. પાનુ ૨૧ (ફેવદારી)

કોઈ સરકારી નોકર પાસે તેનો કાયદેશર અખતિયાર અમલમાં આણવીને ખીલ રાખસને નુ

૧૮૨. કોઈ સરકારી નોકરથી પોતાના સરકારી હોદ્દાને કાયદેશર અખતિયાર વાપરતાં કોઈ સખસને નુકશાન અથવા કુખ થાય, અથવા કાયેશાચી હકીકત તે સરકારી નોકરના બાણ્યામાં આવી હોયતો જે વસ્તુ તે સરકારી નોકરે ન કરવી જોઈએ અથવા જે વસ્તુ કરવા માં તેણે કબુર ન કરવી જોઈએ તે વસ્તુ તે કરે, અથવા તે કરવા

નુકશાન કરાવવાનાઈ
સાદાથી ખોટી ખ
બરે આપવી.

માં તે કસુર કરે, એવો શંભવ છે એવું જાણ્યા છતાં ને માણસ તે
સરકારી નોકરને પોતે ને ખબર ખોટી જાણતો હોય અથવા ખોટીમા
નનો હોય એવી કંઈ ખબર આપે, તે માણસને છ મહીનાની મુદ્દ
ત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની ફેદની; અથવા એક હજારરૂપી
યા સુધીના ફેદની, અથવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શાવ.

(અ) આ કંઈ માણસેટને એવી ખબર આપે કે, તમારા હાથ તળેના ઝ પેલીશ આ
મસદારે નોકરીમાં ગફત કરી છે. અથવા બદલાલ ચલાવી છે, અને તે ખબર
ખોટી છે એમ તે પોતે જાણતો હોય તથા તે ખોટી ખબર ઉપરથી તે માણ
સેટ જ ને બરતરફ કરશે એવો શંભવ છે, એમ પણ તે જાણતો હોય, તો આ
એ આકલમમાં ખ્યાન કરેલો ગુનોક કરશે એમ સમજવું.

(બ) આ કંઈ સરકારી નોકરને એવી ખોટી ખબર આપે અને કંઈ નિમક જ એ
એક છાને કોણે સંતાડ્યું છે, અને તે ખબર ખોટી છે એમ પોતે જાણતો હો
ય, તથા તે ખોટી ખબરને પરીણામ એવો થશે કે જ ની જગતો ઝડે લેવાશે
તથા જ ને કુખ થશે એવો સભવ છે એમ પણ તે જાણતો હોય, તો આ એઆ
કલમમાં ખ્યાન કરેલો ગુનોક કરશે એમ સમજવું.

ટીકા

કોઈ રાખસને કુઃખ દેવાના અથવા નુકશાન કરવાના ઇરાદા વગર કોઈ ખોટી ખબર આપ
વી તેથી આ કલમ પ્રમાણે ગુનો થતો નથી, સરકાર વીરૂદ્ધ સુરાણ મોહનનો ફેસલો કલ
મ ૭૭ ઉપર જુઓ.

એક રાખસે પોલીસને અરજ કરી તે અરજમાં એવી ખોટી હકીકત લખીકે કંઈ બી
જા રાખસે ગુનો કર્યો છે એવો પોતાને શક છે માટે ચોકશી કરવા. તે અરજ ઉપરથી પી
નનકોઠ કલમ ૨૧૧ ના અર્થ પ્રમાણે તે રાખસ ઉપર ફોજદારી માં કામ ચલાવ્યું તેમ
થતું નથી સરકારી નોકરને પોતાનો કાયદેસર અખત્યાર અમલમાં આણવીને બીજા રાખસ
ને નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી ખોટી ખબર આપ્યાનું તોહમત કલમ ૧૮૨ પ્રમાણે તે આ
ફોજદાર ઉપર મુકવું જોઈએ સરકાર વીરૂદ્ધ ઝોપાળ બોલાવ્યું. તા ૨૪ અપ્રેલ રાને ૧૮૭૬,
ચુ. હા. ફા.

ફેદી પોતાના બચાવની ખાતર ને હકીકત કહેતે ખોટી પડેતો તે આ કલમ પ્રમાણે
ખોટી ખબર આપનાર કરતો નથી વા ૨- આ. હા. રી. પાનુ ૧૨૮

પોલીશ અમલદારને ખોટી ખબર આપ્યા બદલ તેને આ કલમ પ્રમાણે નહીં પણ ૨૧૧
કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થાય. વી. રી. ટપાનુ ૬૭

આ કલમ પ્રમાણે ફરીયાદ સરકારી નોકર હોય તેજ કરી શકે છે. રાણીવીરૂદ્ધ હરારા
મ- આ. હા. રી. પાનુ ૧૯૪- વાલ્યુમ ૩૨

કોઈ સરકારી નોકરને કાયદાથી ને અધીકાર મળેલો છે, તે અધીકારે તે માણસને નુકશા
ન કરે એવા ઇરાદાએ તે નોકરને ખોટી ખબર આપ્યા બદલ અને ન્યાયતા કામમાં ખોટી

શાક્ષી આપ્યા બદલ. પીનનકોડ કલમ ૧૮૨- અને ૧૮૩ પ્રમાણે આરોપીતપર તોહમતો રાખવામાં આવેલા તેની ચોકશી ફર્ટકલાશ માલસ્ટ્રેટ રાવ બહાદુર રામચંદ્ર બાપુજીએકરી. અને જુના કીમીનસમેશીનર કલમ ૨૧૫ પ્રમાણે તોહમત વાગાને છોડી દીધો.

આ કામમાં ફાજર કરેલા પુરાવા ઉપરથી જોતા આરોપીતને છોડી દેવાનો હુકમ જેદલાવ રગતા માલસ્ટ્રેટ કરેલો અયોગ્યજે, એવુલમા માલસ્ટ્રેટને લાગ્યાથી તે કામના કાગજો અને પ્રોશીડીંગ મંગાવી જુના કી. પ્રો. કોડ. ૧૪૨ ના આધારથી કા. ૪૪ પ્રમાણે આરોપીતની ફગી ચોકશી કરવાનો હુકમ આપીને તે કાગસ પત્ર અને પ્રોશીડીંગ માં કચેરપમે લ પાશે મોકલ્યાં, તે ઉપરથી મી. કચેરપમેજે ઇનશાફ કરીને આરોપીત ઉપર યોગી શાક્ષી આપ્યાનો અપાય શાખાત કરી તેને છ મહીનાની રાજત ફેદનો શીક્ષા કરી. તેના ઠગવ ઉપર, આરોપીતે સેશન જડજને અપીલ કરી. તેમાં સેશન જડજે કામના ગુણુદાપપર ચીચા ર ન કરતા—મેહેસ મીસ્તરી (ઇ. લા. રી. ક. સી. વા. ૧ પાનુ ૨૮)ના કામના ઠરાવને અનુસરીને મી. કચેરપમેજે બીજી ચોકશી કરી તે અધીકાર નહી છતાં કરી છે એમ ઠરાવીતો હોમત અને શીક્ષા રદ કરયા.—સેશન જડજના એ હુકમ ઉપર મુખાઈ સરકારે જુના કી. પ્રો. ક. ૫૭૨ ના આધારે હાઈ કોર્ટને અપીલ કરી તેમાં ઠરાવ થયો છે,

એકાદ સપોરડીનેટ માલસ્ટ્રેટ કી. પ્રો. ક. ૨૧૫ ના આધારે એકાદ આરોપીતને છોડી દીધો હોય અને તેનું પ્રોશીડીંગ મંગાવી જોયા પછી તે માલસ્ટ્રેટ આરોપીતને છોડા દીધો તે અશબર નથી એમ જણા માલસ્ટ્રેટની ધ્યાનમાં આવે તો બીજા એકાદ સપોરડીનેટ માલસ્ટ્રેટને નવી ચોકશી કરવાનો હુકમ નહી કરતાં તે કામ હાઈ કોર્ટમાં મોકલવું એજ જણામાલસ્ટ્રેટને યોગ્ય માર્ગ છે.

આ કામમાં પણ તેમજ થયું જોઈતું હતું તે થયું નથી માટે સેશન જડજે કરેલો હુકમ અશબર છે કેમકે, ક. ૧૪૨ પ્રમાણે નવી ચોકશી કરવાનો હુકમ કરવાને જલ્દામાલસ્ટ્રેટને સત્તા નહોતી તેથી મુખાઈ સરકારે કરેલી અપીલ અર્થે ના મંજૂર કરીએ છાએ. સરકાર વિરુદ્ધ ગોઠાપા. ખીન વ્યાકુબ ગોઠા, મુ. હા. રી. પાનુ ૫૩૪ વાલ્યુમ ૨. તા. ૮ ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૭૮

પીનનકોડ કલમ ૨૧૧ માં કહેલા ગુન્હામાં કલમ ૧૮૨ માં કહેલા ગુન્હાનો સમાવેશ થાય છે અને તેટલાજ વાસ્તે તેવા કામોમાં જોઈએ તે કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવવાનો માલસ્ટ્રેટને અધીકાર છે પરંતુ ગુન્હાનું સ્વરૂપ જાસ્તી ભયંકર છે એમ દેખાય તો કલમ ૨૧૧ પ્રમાણે કામ ચલાવવું યોગ્ય છે કલકતા, હાઈકોર્ટ વાલ્યુમ, ૫—પાનુ ૧૮૪ તા. ૨૬ એપ્રેલ, સન ૧૮૭૮

કાંઈ સરકારી ના કના કાયદેશર અ અત્યારથી કાંઈ મી લકત જસ થતીહો થતેમાં સામા થયુ

૧૮૩. આ શખસ સરકારી નાકર છે એમ જાણીને, અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં, તે સરકારી નાકરના કાયદેશર અખત્યારથી કાંઈ મીલકત જસ થતી હોય તેમાં જે માણસ સામે થાય, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની ફેદની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના ફેદની. અથવા એ બંને ના શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ સરકારી નોકરના અપત્યારથી વેચવા કહાડેલી મીલકતના વેચવામાં અડચણ કરવી,

કોઈ સરકારી નોકરના અપત્યારથી વેચવા કહાડેલી મીલકતની નયદારી રૂપે ખરીદી અથવા માગણી.

૧૮૪. કોઈ સરકારી નોકરના પોતાના સરકારી હોદ્દાના કાયદેસર અપત્યારથી વેચવા કહાડેલી કોઈ મીલકત વેચાણના જે માણસ ઇરાદાથી કોઈ અડચણ કરે, તે માણસને એક મહીનાનો મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કિંદની, અથવા પાંચશો રૂપીયા સુધીના દંડની, એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૮૫. કોઈ સરકારી નોકરના પોતાના સરકારી હોદ્દાના કાયદેસર અપત્યારથી કોઈ મીલકતનું વેચાણ થતું હોય, તે વેચાણનાંથી તે મીલકત ખરીદ કરવાને ફસાણા શખશ કાયદા મુજબ અસાધ્ય છે એ મ જાણ્યાં છતાં તે સખસને હીસાબે, પછી તે સખશ પોતેજ હોય કે કોઈ બીજો સખશ હોય તેો પણ જે માણસ તે મીલકત ખરીદ કરે અથવા તેની માગણી કરે અથવા માગણી કરેથી જે ફરજ પોતાની ઉપર આવતી હોય તે ફરજ અદા કરવાનો પોતાનો ઇરાદો નહીં છતાં જે માણસ તે મીલકતની માગણી કરે, તે માણસને એક મહીનાનો મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કિંદની અથવા બસે રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ સરકારી નોકરને તેના સરકારી કામ કરવામાં અડચણ કરવી.

૧૮૬. કોઈ સરકારી નોકરને તેના સરકારી કામ કરવામાં જે માણસ બુનિયત અડચણ કરે, તે તે માણસને ત્રણ મહીના મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કિંદની, અથવા પાંચશો રૂપીયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા

એક કામમાં ધોળકાના પેહેવા વર્ગના શેમરડોનેટ માણસેટ શરકારી અમલદારને ગાળી ભાડે ન આપ્યા બદલ તે ગાળી વાળા ઉપર શરકારી માણસેટ, સરકારી નોકરને પોતનું શરકારી કામ કરવામાં બુકી પુરવઠા હરકત કરવાના ચુન્કાની શાખીતી કરાની અને પીતનકો ૬ કલમ ૧૮૬ પ્રમાણે તેના આર રૂપેઆ દંડ કરચો અને તે દંડ ન આપે તો સાત દિવસ આજન કિંદ બોગરવાની શીક્ષા કરી.

અમદાવાદના જીલ્લા માણસેટ મી. બોગેટલે આ કામ જુના ફી. કા. ૩૩૪ ના આધારે હાઈ કોર્ટના અમીત્રાય સારૂ મેકલાથી કરાંબુ કે ગાળીના નાણાકે પોતાના ગાળી સરકારી નોકરને ભાડે નહીં આપવાને ના કહયાથી સદરકુ કલમ ૧૮૬ પ્રમાણે તે ચુનેગાર કરતો નથી માટે તોહીમત અને શીક્ષા ૨૬ કર્યા અને દંડ વસુલ કરચો હોયતા તેને પાછો આપવો, મુખાઈ હાઈ કોર્ટ વાલ્યુમ ૯ પાનુ ૧૬૫ સરકાર વીરૂધ્ધ ધીરી કલન તા. ૮ ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૨

કોઈ શખસના ખાનગી ઘરમાં કોઈ પેસવા જાય તે પ્રમાણે પેસવાનો પેસનાર કોઈ અધીકાર ખતાવે નહીં અને તેથી ઘરધણી તેને ઘરમાં પેસવા દે નહીં તો તેને આ કલમ પ્રમાણે ચુન્કી કરચો કેહેવાય નહીં. કેસરેહીદ વિરૂધ્ધ અફમેકલા કંટાકટર, કલકતા ૧૮૭૨ તા. ૨૨ મી મે, અને ૧૮૭૮

મુખાઈના સન ૧૮૬૫ના આક્ટ ૧ લા પ્રમાણે નીમણેસા દોઢ સરવે ખાતાના કલાર્કને દોઢ સપ્તસ પોતાનું ઘર માપવા ન દે તો તેણે આ કલમ પ્રાણ ગુન્હા કર્યો એમ થતું નથી-રાણી વીરૂપ ભગવતી દાસ ભગવાન દાસ. મુ. હા. રી. વા. ૫—પાનુ ૫૧

કાયદા મુજબ મદદ કરવાની ફરજ છતાં કોઈ સરકારીના કરને મદદ કરવા માંકસુર કરવી. ૧૮૭. દાંડ સરકારી નોકરને તેની સરકારી નોકરી બજાવવામાં મદદ કરવા અથવા આપવાની જે માણસની કાયદા પ્રમાણે ફરજ હોય તે માણસ અગર ઇરાદાથી તે પ્રમાણે મદદ આપવામાં કસુરકરે, તો તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની અસાન કેદની અથવા બસે રૂપીયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને મદદ માગવાનો કાયદા પ્રમાણે જેને અપતિયાર હોય.

એવા કોઈ સરકારી નોકરે કોઈ ઇન્સાફની કોરટે કાયદા મુજબ કરેલા કોઈ હુકમ બજાવવાના કારણસર અથવા કોઈ ગુન્હો થતો અથવા કારણસર અથવા કોઈ હુગામો કે બંધોડો બંધ પાડવાના કારણસર અથવા જે સપ્તશતી ઉપર કોઈ ગુન્હાનું તોફાનમત મુક્યુ હોય, કે જે કોઈ ગુન્હાનો તકશીરવાર હોય કે કાયદેશર કેદમાંથી નાશી ગયો હોય, એવા સપ્તશતે પકડવાના કારણસર, તે મદદ માગી હોય. તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની અસાન કેદની અથવા પાંચશે રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

હીકા

એક ચોનીના કામમાં એક જાગીરદારને એક માછરોએ એવો હુકમ કીધો કે તમારે ચોનીના પતો પંદર દીવશની અંદરમાં લગાડવો અને પોલીસને તે કામમાં મદદ કરવી આ કામમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૯૦ અને ૯૧ એ ટકે સન ૧૮૮૨ના આક્ટ ૨૦ ની કલમ ૪૨—૪૩ મુજબ આવો હુકમ થઈ શકે નહીં. અને હીદુસ્તાનના ફૈજદારી કાયદાની કલમ ૧૮૭ તથા ૧૮૮ પ્રમાણે જાગીરદાર ઉપર સદરહુ હુકમનું અપમાન કીધા બદલનો ગુન્હો રહી શકે નહીં.—રાણી વીરૂપ બક્ષીરામ અને બીજાઓ, ઇ૦ લા૦ રી૦ અલ્ફાબાદ૦ વાલ્યુમ ૧—પાનું ૨૦૧

આ કલમના અર્થ પ્રમાણે કયા કામમાં લોકોએ મદદ માગેથી આપવી એ બાબત કીમીત લે પ્રોશીજર ટાઇ સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૨ કેહે છે,

૪૨—ઇલાકાના મુખ્ય મેજિસ્ટ્રેટની અંદર કે બહાર કોઈ માછરોએ, અથવા પોલીસ અમલદાર હેઠળ લખેલી બાબતોમાં જે માણસની વ્યાજબી રીતે મદદ માગે તેનાં દરેક માણસ તેને મદદ કરવી જોઈએ.

(અ) બીજા કોઈ પણ માણસને પકડવાને સદરહુ માછરોએ અથવા પોલીસ અમલદારને અધિકાર હોય તેવામાં; અથવા

(બ) સુલ્લેકના ભંગનો અથવા હરકોઈ રેલવે, નેહેર, ટેલીગ્રાફ અથવા સાર્વજનિકની સંકલને નુકશાન કરવાનો કોશીશનો અટકાવ કરવામાં અથવા

(ક) હુગામો અથવા બંધોડો બંધ પાડવામાં

પોલીસ અમલદાર શીવાય બીજા કોઈ સપ્તશતી નામનું વારંટ કરવામાં આવે ત્યારે જે સપ્તશતી નામનું તે વારંટ હોય તે સપ્તશતને મદદ કરવાને બીજા કોઈ પણ સપ્તશતી મરજી

ઉપર છે, જુઓ સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૩

કોઈ સરકારી નોકરે કાયદા મુજબ જાહેર કરેલો હુકમ ન માનવો.

૧૮૮. કોઈ સરકારી નોકરને કોઈ હુકમ જાહેર કરવાને કાયદા મુજબ અપતિયાર હોય તે પ્રમાણે હુકમ જાહેર કરીને તે કોઈ માણસને એ પ્રમાણે ફરમાવે કે તમારે ફલાણા કામથી દૂર રહેવું, અથવા તમારા કમળમાં કે તમારા વહીવટમાં ફલાણી મિલકત છે તે ખાખત ફલાણી તરેહનો બંદોબસ્ત રાખવો અને એ પ્રમાણે તે સરકારી નોકરે ફરમાવેલું છે એમ જાણ્યા પછી તે માણસ તે હુકમ ન માને અને તે હુકમ તેણે ન માનવાથી અગર કાયદેસર કહેલા કોઈ શખ્શોને કોઈ અડચણ, દુઃખ કે નુકશાન થાય અથવા થશે એવું થાય અથવા કોઈ અડચણ, દુઃખ કે નુકશાનનું જોખમ થાય અથવા થશે એવું થાય, તો તે માણસને એક મહીનાની સુદત સુધીની આજ્ઞા કેદની અથવા બેસે રૂપીયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને અગર તેણે તે હુકમ ન માનવાથી માણસની જાંદગીને, તનદુરસ્તીને અથવા સલામતીને જોખમ થાય અથવા થશે એવું થાય, અથવા હંગામો કે બખેરો થાય અથવા થશે એવું થાય, તો તે માણસને છ મહીનાની સુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

ખુલાસો—તે ગુન્હેગાર હાની કરવાનો ઇરાદો કરવો જોઈએ અથવા તે હુકમ ન માનેથી હાની થવાનો સંભવ છે એવો તેને વીચાર થવો જોઈએ, એમ કોઈ જરૂર નથી. તે એમજ જો કે હ ફલાણો હુકમ માનતો નથી તથા તે હુકમ તેણે ન માનવાથી હાની થાય અથવા થશે એવો સંભવ હોય તો બસ છે.

દર્શાવ.

જે સરકારી નોકરને કાયદા મુજબ હુકમ જાહેર કરવાનો અપતિયાર હોય એવો કોઈ સરકારી નોકર અગર એ પ્રમાણે એક હુકમ જાહેર કરે કે ફલાણો ધરમ સંબંધીનો વરઘોડો ફલાણો રસ્તે થઈને જાય નહીં ને પછી જાણી પુછીને એ, તે હુકમ ન માને અને તથા હંગામો જોખમ થાય, તો એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુન્હો કર્યો એમ જાણીવું

ટીકા.

અકલેસદરના બીજા વર્ગના માણસોએ એકશખ્શ ઉપર જુના ક્રીમીનલકોડ કલમ ૫૧૮ પ્રમાણે હુકમ કર્યો તે નહીં માનવાથી તે માણસને તે શખ્શની ઉપર પેતનકોડ કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે મામ ચલાવી તેના એક રૂપીયા દંડ કર્યો અને તે એક રૂપીયા ન આપેતો એ દોષ આજ્ઞાન કેદ બેગવવાની શિક્ષા કરી.

જુલ્હા માણસોને અબીમાય જુના ક્રીમીનલ પ્રોસીજરકોડ કલમ ૪૭૩ પ્રમાણે આ કામની એકશી કરવાનો અધીકાર તે બીજા વર્ગના માણસોને નોંધતો એવો હોવાથી આ કામ હાઈ કોર્ટના અબીમાય માટે મોકલ્યું તેમાં ઠરાવ થયો છે.

ક્રી. પ્રો. કલમ ૫૧૮ પ્રમાણે બીજા વર્ગના માણસોએ એક હુકમ કર્યો છતાં તે હુકમ અમાન્ય થયો હોય તો તે બદલ ક્રી. પ્રો. કલમ ૪૭૩ ઉપર શિક્ષા કરવાનો અધીકાર તેને મળતો નથી માટે બીજા વર્ગના માણસોએ કરાવેલું તોહમત અને શિક્ષા રદ છે.

રીએ છીએ. અને પીનનકોડ કલમ ૧૮૮ માના ઠરાવપર તે બીજા વરગતા માજીસ્ટ્રેટ દ્વારા ન આપવું કે એકાદ હુકમ અમાન્ય થયો એટલું જ શાખીત થવું બસ નથી પણ તેણે હુકમ નહીં માન્યાથી કાયદેસરકામ કરનાર માજીસ્ટ્રેટને કાંઈ હરકત. આ ઉપદ્રવ, અગર નુકશાન થાય અગર થવાનો ભય હોય અગર તેથી હરકત, અગર ઉપદ્રવ, અગર નુકશાની થવાનો ભય થશે એવું શાખીત થવું જોઈએ એવું થાય છે, સરકાર વીરૂધ્ધ રજીસ્ટ્રેશન દવાલ, મુ. હા. રી વાંચુમ ૧૦ પાનુ ૪૨૪- તા. ૨૯ અક્ટોબર ૧૮૭૩

પેહેલા વરગતા એ કસ્ટોડીનેટ માજીસ્ટ્રેટ કાંઈ એ કનગ્યામાં મુકદ્દા દાટવા તથા બાળવા શારૂ લોકોને મનાઈ કરવા બાબતના હુકમક તે જગોએ ચોડાવ્યો તે હુકમ તોડવાના મુન્દા ની શાખીતી પીનનકોડ કલમ ૧૮૮ અન્વયે એક રાખસ ઉપર થઈ. તેમાં નામદર મુબઈ હાઈ કોર્ટે ઠરાવ કર્યો કે શરૂ હુકમ ખુદ તોડના તવાળાને પોહોચાડવામાં નહીં આવેલો. રાખસ એ મુન્દાની શાખીતી ગેર કાયદે છે. મુ. હા, તા. ૩ માર્ચ સન ૧૮૭૦ સ સરકાર વીરૂધ્ધ શુકર બુઝીયા.

એક પેહેલા વરગતા સર્વોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટ એક કુવાને કાંઈ મરામત કરાવવા શારૂ ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૬ પ્રમાણે તોહમત વાગીપર હુકમ કીધો. પણ તે મરામત તેણે કરાવી નહીં. તે ઉપરથી તેણે તે હુકમ નહીં માનવા બાબત તેની ઉપર પીનનકોડ કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે તોહમત રાખી તેના રૂ. ૧૦૦) દંડ કીધો અને શન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૪ મુજબ એવો હુકમ કીધો કે તે કુવાનું મરામત ખર્ચ દહની રકમ માંહેથી આપવું.

આ કામમાં નામદાર મુબઈ હાઈકોર્ટે એવો ઠરાવ કીધો કે, આ કામમાં કીંડો પ્રાંડ ૩૦૮ રૂકત લાગુ પડે છે, માટે આ કામમાં સર્વોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટને અધીકાર નથી અને કલમ ૪૪ પ્રમાણે કુવાને મરામત કરાવવાનો હુકમ કરવાનો તને અધીકાર નહોતો, તાત્યા વીકુબાના કામમાં, પુછવા ઉપરથી, મુ. હા, તા. ૧૩ એપ્રિલ ૧૮૭૧.

એક રાખસ ઉપર દીવાની કોર્ટથી હુકમનામું થયેલું તે પરથી તે દીવાની કોર્ટના જ હજે તેને એવો હુકમ કીધો કે તારે અમુક જગામાં ઝુપડી બાંધી રહેવું નહીં, એ રીતે તારી દ કીધાં છતાં તેણે ઝુપડી બાંધી, તે પરથી તે જહજે ના ઉપર કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે કામચલાવવા તેને માજીસ્ટ્રેટ પાસે મોકલ્યો, માજીસ્ટ્રેટ પાસે ગયા પછી તેની આકામમાં ૧૮૮ કલમ પ્રમાણે જવો જોઈએ નહીં, એમ ઠરાવી- જુના કીમીનલ કલમ ૨૧૫ પ્રમાણે તેને છોડી દીધો, છતાં તે માજીસ્ટ્રેટના અભીપ્રાય છતાં જહજનેના પસંદ પડવાથી હાઈ કોર્ટના અભીપ્રાય માગ્યો. તેમાં એવો ઠરાવ થયો કે સરકારી અમલદાર સાર્વજનિક કામને માટે જે હુકમ પ્રશીધ કરે છે તે હુકમને માત્ર ૧૮૮ કલમ માના ઠરાવ લાગુ પડે છે. અને દીવાની દવા, સાંપડકોરોની દરમીયાન થયેલા હુકમને તે કલમ લાગુ પડતી નથી.

એકાદ દવામાંના પ્રતીવાદીએ એકાદ તાકીદ અમાન્ય કીધાં છતાં તેને તુરગમાં મોકલવો એટલું જ રૂકત દીવાની કોર્ટને માગે છે કલકત્તા હાઈ કોર્ટ-૧, ૬ પ્ર. ૪૪૫- તા ૬ નવંબર સન ૧૮૮૦ પુછવા ઉપરથી.

આ કલમ પ્રમાણે મુન્દેગાર ઠરાવતાં પેહેલાં અમુક કામથી તોહમતદારે દુર રહેવું એ

૧૦. હુકમ પ્રશીધ થશે છે એવું તહેમતદાર જાણ્યો હતો. એવું સાબીત થયું નહીં રાણીવી દેહર મ તુનુસીગ. ક. ઇ. ડા. પ્રા ૩૪૩.

આકલમ પ્રમાણે ગુન્હેગાર કરાવતી વખતે તહેમતદારને જે હુકમ કરેલો તે લખેલો કરેલો હતો એ જરૂરનું છે. ક. ઇ. ડા. પ્ર, ૩૪૩

કોઈ સરકારી નો ૧૮૫. કોઈ સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી હોદ્દાના અમલ કરવાનું નુકશાન કર સંબંધી કાંઈ કામ ન કરવાને, અથવા કાંઈ કામમાં દોષ કરવાને લેવાનો હર દખાડવો. લખાવાના કારણસર, તે સરકારી નોકરને પુદને, અથવા જે શખ શાની સાથે તે સરકારી નોકરને સંબંધ છે એમ પોતે માનતા હોય, એવા કોઈ શખમને, કાંઈ, નુકશાન કરવાનો, જે માણસ હર દખાડે તે માણસને બે વરસ સુનીદલ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ સરકારી નો ૧૮૦. કાંઈ નુકશાનથી કોઈનું રક્ષણ કરવાનો અથવા કરાવવાનો જે સરકારી નોકરને કાયદા મુજબ અખત્યાર હોય, એવા કોઈ શર કારી નોકરની આગળ કોઈ શખશને કાંઈ નુકશાનથી પોતાનું રક્ષણ થવા બામત કાયદેશર, અરજ નકરવાને અથવા અરજ કરતા અટકાવવાને લખાવાના કારણસર, જે માણસ તે શખશને કાંઈ નુકશાન કરવાનો હર દખાડે તે માણસને એક વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગાળખ ૧૧મો

ખોટા પુરાવા તથા સરકારી ઈનસાફ વિરુદ્ધ ગુન્હા ખાખત.

ખોટી શાહેદી આ ૧૮૧. કાંઈ સોગંદથી અથવા કાયદાના ખાસ કરાવથી સાચું બોલવાને જે માણસ કાયદા મુજબ બધાએલો હોય, અથવા કાંઈ પણ ખાખત સંબંધી કાંઈ એકરાર કરવાને કાયદાથી બંધાએલો હોય, તે માણસ એવી કાંઈ વાત કહે કે જે ખોટી હોય અને જે ખોટી છે એમ તે જાણતો કે માનતો હોય, અથવા ખરી છે એમ તે માનતો હોય, તો તે માણસે ખોટી શાહેદી આપી એમ સમજવું. ખુવાસો ૧ લો—કાંઈ વાત મોહોડેથી કહી હોય અથવા કોઈ બીજી રીતે કહી હોય તો પણ તેને આ કલમના અર્થ પ્રમાણે વાત સમજવી.

ખુવાસો ૨ નો—શાહેદી આપનાર સખશ પોતાના માનવા ખાખત જે ખોટી વાત કહે, તેને પણ આ કલમના અર્થ પ્રમાણેની વાત સમજવી, અને જેમ જે વસ્તુ કોઈ શખશ જાણતો ન હોય ને તે કહે કે હું જાણુ છું તેથી તે સખશ ખોટી શાહેદી આપ્યાનો ગુન્હેગાર થાય તે

મન જે વસ્તુ તે માનતો નહીં હોય તે વિશે તે એમ કહે કે હું એ માનું છું તો તેથી પણ તે શખસ ખોટી શાહેદી આપ્યાનો ગુનેહગાર થઈ શકે.

દર્શાવે.

- (૨૫) જ ની ઉપર બ નો હજાર રૂપિયાનો એક વ્યાજખી દાવો છે, તેની મજબુતી માં ઇનસાફતી વખતે એ આવીને એવા ખોટા સોગંદનાય કે બ નો દાવો વ્યાજખી છે એમ જ ને કબુલ કરતાં મેં સાંભળ્યો, તો એ એ ખોટી શાહેદી આપી એમ સમજવું,
- (૨૬) કાંઈ સોગંદથી સાચુ બોલવાને બંધાયેલો છતાં, એ એ પ્રમાણે કહે કે ફલાણી સહી જ. ની લખેલી છે એમ હું માનુ છું. અને જ. ની લખેલી છે એમ તે ન માનતો હોય, તો એ ઠેકાણે એ જે વાત પોતે ખોટી જાણે છે તે કહે છે, માટે તેણે ખોટી શાહેદી આપી એમ સમજવું.
- [૨૭] જ ના અક્ષરનુ વક્તવ્ય જાણે છે, અને તે એ પ્રમાણે કહે કે ફલાણી સહી જ. ની લખેલી છે એમ હું માનુ છું અને તેમજ તે સહી તેની લખેલી છે એમ એ શુદ્ધ બુદ્ધિએ માનતો હોય તો એ ઠેકાણે એ, ની વાત ફક્ત તેના માનવા વીધે છે અને તેના માનવા વિશે તે સાચી છે, માટે અગર તે શાહી જ, ની લખેલી ન હોય તો પણ એ એ ખોટી શાહેદી આપી એમ સમજવું નહીં.
- (૨૮) કાંઈ સોગંદથી સાચુ બોલવાને બંધાયેલો છતાં એ, એ પ્રમાણે કહે કે ફલાણે દહાડે જ. ફલાણે ઠેકાણે હતો એમ હું જાણુ છું, અને તે બાબત એ, કાંઈ જાણતો ન હોય તો, અગર તે દહાડે જ, તે ઠેકાણે હતો કે નહીં તોપણ એ એ ખોટી શાહેદી આપી એમ સમજવું.
- (૨૯] એ કોઈ સમજાવનારો કે તરજુમો કરનારો છે, અને તે જે વાત અથવા લેખ ખરી રીતે સમજાવવા અથવા તેનો તરજુમો કરવાને સોગંદથી બંધાયેલો છે, તે વાતની અથવા લેખની એવી સમજણ આપે અથવા એવો તરજુમો કરે, અથવા તે સમજણ અથવા તરજુમો ખરો છે એમ સરઠીફીકેટ આપ કે તે સમજણ અથવા તરજુમો ખરો ન હોય અને તે તેને ખરો માનતો ન હોય તો એ એ ખોટી શાહેદી આપી એમ સમજવું.

ટીકા

શુભાઈના સન ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૮ ની કલમ ૨૩ પ્રમાણે કોઈ પોલીસ ષ્ટેલ કામ કરતાં છતાં તેની આગળ કોઈ શખસ ખોટો મચકર કહે તો તેણે પીનનકોડ કલમ ૧૯૧ મ પ્રમાણે ખોટી શાક્ષી આપી એમ થાય છે અને કલમ ૧૯૩ ઉપરથી તે શીક્ષાને પાત્ર થાય છે. સરકાર વિરુદ્ધ ઇરબસાપાનો ફેસલો જુઓ, વાલ્યુમ. ૪. પ્ર. ૪૭૯ તા. ૨૯ એપ્રિલ, સન ૧૮૮૦ મુ. હા. રી. તેમજ કલકત્તા હાઈકોર્ટ વા—૨—મંજ—૪૧ સરકાર વિરુદ્ધ નાનચંદ્ર મુકરજી તા. ૨૭ જુન ૧૮૭૩

ખોટો પુરાવો બ
નાવવો

૧૯૨. જે માણસ કાંઈ બીના બતાવે, અથવા કાંઈ ચોપડી કે દફતર મધ્યે કાંઈ ખોટી રકમ લખે, અથવા કાંઈ લેખ કરે અને તે

માં કાંઈ જોટી વાત લખે, એવા ઇરાદાથી કે, કોઈ ઇનસાફી મુકદમા માં, અથવા કોઈ સરકારી નોકરની આગળ તેના સરકારી હોદ્દાથી કાયદા મુજબ ચાલતા મુકદમામાં, અથવા કોઈ લિવાદની આગળ. તે બીના જોટી રકમ અથવા જોટી વાત પુરાવામાં રજુ થાય, તથા તે રજૂ થનારી બીના, અથવા જોટી રકમ, અથવા જોટી વાતથી, તે મુકદમામાં પુરાવા ઉપરથી જે શખ્સ કાંઈ અભીપ્રાય બાંધનાર હોય તે શખ્સના મનમાં, તે મુદતમાંના ફેસલાને લગતી કાંઈ જરૂરની બાબત સંબંધી જોટો અભીપ્રાય આવે તો તે માણુ જે જોટો પુરાવો બનાવ્યો એમ સમજવ.

દર્શાવ.

(અ) જ ની એક પેટીમાં અ, કાંઈ ઘરેણાં મુકે. એવા ઇરાદાથી કે તે ઘરેણા તે પેટી માંથી જડે, તથા એ બીનાથી જ. ની ઉપર ચોરી સાબીત થાય, તો અ, એ જોટો પુરાવો બનાવ્યો એમ સમજવ.

(બ) અ પોતાની દુકાનમાં ચોપડામાં એક જોટી રકમ લખે, એટલા સારૂ કે કોઈ ઇનસાફી કોર્ટમાં તે પુબ્લીકર પ્રમાણે દાખલવાપરવી, તો અ એ જોટો પુરાવો બનાવ્યો એમ સમજવું.

(ક) જ ની ઉપર બદમસ્સતનો ગુન્હો સાબીત કરવાના ઇરાદાથી અ જ ના જેવા અક્ષર કરીને એક કાગળ લખે, એવી રીતે કે જાણે તે કાગળ તે બદમસ્સત મહિના કોઈ સોબતિને લખેલો હોય, અને પોલીસ અમલદારો ફક્ત જોટો જોળ કરશે એ વા સંભવ છે એમ જાણીને તે કાગળ તે ઠેકાણે મુકે, તો અ એ જોટો પુરાવો બનાવ્યો એમ સમજવું.

જોટી શાહેદી ત ૧૯૩. જે માણુસ કાંઈ ઇનસાફી મુકદમાના કોઈ પણ ભાગમાં ઇ થા જોટો પુરાવા રાદાથી જોટી શાહેદી આપે, અથવા કોઈ ઇનસાફી મુકદમાના કોઈ પણ ભાગમાં વપરાય એવા કારણશર જોટો પુરાવો બનાવે તે માણુસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે; તથા બીજી કોઈ બાબતમાં જે માણુસ ઇરાદાથી જોટી શાહેદી આપે અથવા જોટો પુરાવો બનાવે, તે માણુસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ખુલાસો ૧ લો—કોઈ કોર્ટ માર્સલ અથવા મીલીટરી કોર્ટ આવરિક વેસ્ટની આગળ તબવીબ ચાલતી હોય તને ઇનસાફી મુકદમો સમજવો.

ખુલાસો ૨ જે—કોઈ ઇનસાફી કોર્ટની આગળ મુકદમો ચાલતાં પેહેલાં કાયદાએ ફરમાવેલી તબવીબ થતા હોય તોને ઇનસાફી મુકદમાનો એક ભાગ સમજવો, પણી તે તબવીબ કોઈ ઇનસાફી કોર્ટની આગળ નહીં થતી હોય તો પણ.

દર્શાવ.

જ તે ૧ ઇનસાફી થવા સારૂ કનિટ કરવો જોઈએ કે નહીં એ ઇરાવવા સારૂ કોઈ માણુ કોર્ટની આગળ ચાલતી તબવીબમાં અ સોગંદ બાબતે એવી વાત કહે કે જે જોટી છે એ

જેકામ પોતાની ફોટમાં ઇનસાફ થવાને માટે મોકલવાના શેશન કોર્ટને અધીકાર નથી મ તે જાગતો હોય, તો એ તજવીજ ઇનસાફી મુકદમાનો એક ભાગ છે, માટે એ એ ખોટી શાહિદી આપી એમ સમજવું,

ખુલાસો ૩ જે—કોઈ ઇનસાફની ફોટ કાયદા મુજબ કાંઈ તજવીજ કરવાનું ફરમાવ્યું હોય. અને તે તજવીજ કોઈ ઇનસાફની ફોટના હુકમ મુજબ થતી હોય, તો તે તજવીજને ઇનસાફી મુકદમાનો એક ભાગ સમજવો, પછી તે તજવીજ કોઈ ઇનસાફની ફોટનો આગળ ન હોય તો પણ કાંઈ જમીનની હદ મુકરર કરવા સારું એક ઇનસાફની ફોટ કોઈ અમલદારને તે જગોપર મોકલ્યો હોય, તે અમલદારની આગળ થતી તજવીજનાં એ સોગદખાઈને એવી એક વાત કહે કે જે ખોટી છે એમ તે જાણતો હોય, તો એ તજવીજ ઇનસાફી મુકદમાનો એક ભાગ છે માટે એ એ ખોટી શાહિદી આપી એમ સમજવું.

ટીકા

આ કલમ પ્રમાણે ખોટો પુરાવો આપવાના કામમાં જે હકીકત તહોમતદાર પોતે ખોટી જાણતો તે ખોટી જાણીને તેણે ખરા દાખલ કહી એવું બતાવવું જોઈએ, રાણી વીરૂદ્ધ માહારાજા મીસર, ૭, બે. લા. રી. એ. પ્ર. ૬૬

અમુક અમલદારની વીરૂદ્ધ કોઈ ત્રાસદાયક અરજી લખે તે ત્રાસદાયક અરજી લખનાર કોણ છે એ બાબત સોધ કરવામાં જે કામ માજિસ્ટ્રેટ ચલાવે તેમાં સોગન આપવાના તે માજિસ્ટ્રેટને અધીકાર નથી. સરકાર વીરૂદ્ધ જીજીભાઈ વજા. મુ. હા. વાલ્યુમ ૦ ૧૧ પ્ર. ૧૧૦ તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૪

સાક્ષીને જુમાની વાંચી સંભળાવી નહોય તો તેમાં કહેલા મત્તરથી તેને જુઠી પ્રતીજ્ઞા કરી એમ થતું નથી વીકલી રીપોર્ટ ૨૩ મુ. હા.

ખોટો દાવો કરનાર શખ્શની ઉપર તેની ફરીઆદ અરજી પર કરેલી પ્રતીજ્ઞા બાબત તેની ઉપર ૧૯૩ કલમ પ્રમાણે શીક્ષા થઈ શકે પણ બીજી રીતે થાય નહીં સરકાર વીરૂદ્ધ લક્ષ્મી મન દાસ પ્રેમચંદ વીગરે ફેજદારી તપાસણી. મુ. હા. તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બર ૧૮૬૯

એક શખ્સે અદ્દયાનતથી રેલવેનો કેટલોક સામન કોઈ શખ્શના ઘરમાં અને ખેતરમાં છુપાવવામાં મદદ કરી તે એવા ઇરાદાથી કે તે ઘરના અને ખેતરના માલીકને શીક્ષા થાય એ કામમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે આરોપીત પર કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે ખોટો પુરાવો બનાવ્યાનું અને કલમ ૪૧૪ પ્રમાણે ચોરીના માલ જાણી જોઈને છુપાવવામાં મદદ કરવાનું એ રીતે બે તહોમત લાવી શકાય.—કેશરહીદ વિરૂદ્ધ રામેજરાય ઇ. લા. રી. ૧. પ્ર. ૩૭૯ અહંદાખાદ હાઈકોર્ટ.

આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો જુના ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડ કલમ ૪૭૩ પ્રમાણે ફોટના તીરસ્કારના છે; તેથી એ કલમ પ્રમાણે જે માજિસ્ટ્રેટની હજીર એ ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટ એ ગુન્હોનો ઇનસાફ કરી શકે નહીં—રાણી વીરૂદ્ધ કલતા રામસીંગ, ઇ. લા. રી. વા. ૧ પ્ર. ૧૨૯ અહંદાખાદ હાઈકોર્ટ.

જે માજિસ્ટ્રેટ પાસે તે એ ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટને તે ગુન્હોનો ઇનસાફ કરવાનો હોય તો. સન ૧૮૭૨ ના આટક ૧૦ ની કલમ ૪૭૧ પ્રમાણે તેને કાંઈ

પીનનકોડ કલમ ૧૯૪ સુઅ (કલમ ૧૯૩ સાથે તેના તફાવત જતાં) કોઈપણ માણસ ને ગુન્હેગાર ઠરાવવાને મુદ્દમાની પ્રથમ ચોકસી વખતે નહીં પણ આખરની વખતે એટલે ઇનસાફની વખતે તેણે ખોટી શાક્ષી આપેલી ઇયા ખોટા પુરાવો ઉમેરેલો હોવો જોઈએ.

માજસ્ટ્રેટ હજુર પ્રથમ કામ ચાલતી વખતે આરોપીને જમાની આપી અને તેમાં એની શીતે ખોટા લખાવ્યું કે, માજસ્ટ્રેટની આગળ જે લેકો ગુન્હેગાર છે તેઓને મેં ખુન કરતા હી. ઠા હતા; એ કામમાં એવો ઠરાવ થયો કે, પીં કોં ક, ૧૯૪ લાગુ પડતી નથી, કેમકે એ વા ખોટા પુરાવાનો પરીણામસ્વભાવીક ઘણામાં ઘણો એટલેજાથાયકે ગુન્હેગાર હોકોને સેસન કમીટ કરવામાં આવે પણ તેથી (તેઓના ઉપર) સાખીતાં કાંઈ અવસ્ય કરીને થતા નથી, અને ત હોમતદારના મનમાં સ્વભાવીક એટલે સાધારણ પરીણામ હતો એણે અનુમાન કરવું જોઈએ; મુ. હા. કો. તા. ૨૨—જાનવારી ૧૮૯૪

કોઈ કોન્ટ્રારી ઇનસાફનું કામ ચાલતાં છતાં ઇનસાફ કરનાર માજસ્ટ્રેટ જે પુરાવો દફતરમાં દાખલ કીધો હોય તે ઉપરથી પીનનકોડ કલમ ૧૯૩ મધ્યેના કાંઈ ગુન્હો (કોઈ રાખશના હા થથી) બન્યો એણે પ્રથમ દર્શાવે તે માજસ્ટ્રેટને દખાઈ આવે તો તે તહોમત વાળાનો એટલેજાથાયકે અશ વીરુધ્ધ પ્રથમ દર્શાવે તે ગુન્હો બન્યો હોય તે રાખશનો) ઇનસાફ થવાની મંજુરીઅત સ્વ તંત્ર (અલાયદી) પ્રથમની ચોકસી કીધા વગર આવવાના તે માજસ્ટ્રેટને અધીકાર છે. મુ. હા. તા. ૨૯ નવંમ્બર ૧૮૭૭ પુછવા ઉપરથી,

એક અંગ્રેજીમાંના માહલકાની પર કલમ ૧૯૩ અને ૪૬૬ પ્રમાણે ખોટી શીસા અને બ નાક ખોટા પુરાવો આપ્યા બદલ તહોમત સાખીત કરી પુતાના આસીરન જડવે શાક્ષી કરી તે કામમાં તહોમતદારએ હાઈકોર્ટનાં અપીલ કરવાથી ઠરાવ થયો કે

સન ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૬૬ એટલે સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૯૭ એ કોઈપણ સરકારી નોકરે કરેલા સર્વ ક્રત્યને લાગુ પડે છે, માટે જે કામમાં વીશિષ્ટ પ્ર કારના અર્થ નહીં છતાં કેવળ સરકારી નોકરે તે ક્રત્ય કરચું છે એટલેજાથાયકે ક્રત્યનો અર્થથતો હોય તે ક્રત્યને પણ કલમ ૪૬૬ લાગુ છે, સમજ એકાદ માહલકારીની રૂબરૂ એકાદ કલ્યાનો નીકાલ થયા છતાં તેણે તે કામના કાગળો બતાવે કીધા બદલ તે માહલકારી પર આરોપ રા ખવામાં આવ્યો હોય તો સદરહુ કીનીનકમાં કહ્યા પ્રમાણે મંજુરીલીધા શીવાય ત તહોમતની ચોકસી કરાય નહીં પરતુ આ કામમાં હીજીકટ માજસ્ટ્રેટ તહોમત વાળાની ઉપર કામ ચલાવ વાને મંજુરી આપેલી છે તે બશહે, એ માટે તહોમત વાળાઓએ મંજુરી બાબતની લીધેલો વાંધો દુર કરી, નામદાર મુખઈ હાઈકોર્ટે મુજ કામના ગુણ દાખ ઉપરથી તહોમત વાળાઓ ને છોડી દીધા. સરકાર વીરુધ્ધ લક્ષ્મણશખારામ અને બીજાઓ, મુ. હા. રી. પાનુ ૪૯૧ વાલ્યુમ-૭૨ તા. ૨૦ ડીસેમ્બર ૧૮૭૭

બરદવાનના શેશન જડજની રૂબરૂ ચાલેલા એક ન્યાયના કામમાં આરોપીને પુખીપુખીક ખો ટી શાક્ષી આપ્યા બદલ કલમ ૧૯૩ સુઅ તેનાપર તેજ જડજને આરોપ કરયો અને જે જડજની રૂબરૂ તે અપરાધ થયો તે જડજે તેની શક્ષીસ રીતે ચોકસી કરા અને આરોપીત ને તેની પોતાની રૂબરૂ ચોકસી થવા તેને કમીટ કીધો,

આ કામમાં એવો ઠરાવ થયો કે ફક્ત શેશન કોર્ટ જે ઇનસાફ કરવાજોગ જે કામ નથી

તે કામ પોતાનીકેરટમાં ઇનસાફ થવાને માટે મોકલવાનો સેશન કોરટને અધીકાર નથી.

સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૪૭૧માં એટલે શને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૪૭૬ “તે કામ ઇનસાફ માટે પોને મોકલવું” એવા જે શબ્દ છે તેજ આક્ટની કલમ ૨૩૧ માંના કસ્ટ સાથે એટલે સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૧૮૩ મેળવી જતાં વાંચતાં સદરહુ લખ્યા પ્રમાણેનું કામ પોતાનીજ કોરટમાં ઇનસાફ માટે મોકલવાનો સેશન કોરટને અધીકાર નથી, માટે સેશન જડજનો હુકમ રદ કરી આ કામની ચોકશી કરવા વાસ્તે માજિસ્ટ્રેટ પાસે કામ મોકલવાનો સેશન કોરટને હુકમ કરીએ છીએ. કલકત્તા હાઇ કોરટ. વાલ્યુમ ૪, પાનુપ૭૦ સરકાર વીરૂધ્ધ ફોજવખાન અને બીજા તા ૩૧ જાનેવાંરી ૧૮૭૯

સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ની ૧૯૩કલમ કહે છે.

૧૯૩ આ કાયદાથી અથવા બીજા હરકોઈ ચાલુ કાયદાથી બીજી રીતે સ્પષ્ટ કરાવ કીધો હોય તેશીવાય કોઈ ચોગ્ય અધીકાર ગુણા માજિસ્ટ્રેટે તોહમત વાળા શખસને કનીટ કરવા વગર કોઈ પણ સેસન કોરટે અસલ હુકમનો કોરટ કાપ્સ કાંઈ પણ ગુન્હો સાંભળવો નહીં કમીટ કરનાર અમલદાર કમીટ કરવના કારણોમાં કેદીઓ ગુન્હેગાર થાય એવી રીતનો મચકુર કહેતો તે મચકુર આરોપીતની વીરૂધ્ધ પુરાવામાં લઈલિવાય નહીં પણ જે તે લખી લીધેલો હોય અને કેદીઓની રૂબરૂ તેકમીટ કરનાર અમલદારની સોગત ઉપર જમાની લીધી હોય તો તેમચકુર પુરાવામાં કાપ્સ થઈ શકે.—રાણી વિં હરીપરસાદ ૬, વુ, રી, કી ૩.૮૫.

માજિસ્ટ્રેટે તોહમત વાળાને કમીટ કર્યો નહોયતો પણ સેસન કોરટ અસલ હુકમત વાળી કોરટની માફક કેટલાક ગુન્હાઓનો ઇનસાફ કરી શકે છે. જુઓ સને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૮૦ પણ સદરહુ કલમ પ્રમાણે ચલાવેલા કામથી સદરહુ કાયદાની કલમ ૪૪૩ અને ૪૪૪ મી કલમ માંહિનો કોઈપણ મચકુર લાગુ પડે એમ સમજવું નહીં

આરોપીતે તા. ૧૮ ડીસેમ્બર ૧૮૭૯ ને રોજ ‘એક’ દસ્તાવેજ નોંધવા માટે હાજર કીધો તે દસ્તાવેજ પર પેટેલા ત. ૬ અગસ્ટ ૭૮ હતી એમ કહે છે. તે તારીખ જે કાયમ હોતે દસ્તાવેજ નોંધવા વાસ્તે આપવાની જે કાયદામાં મુક્ત કહેલી છે તે મુક્ત પછી તે નોંધવાને આપ્યો એમ થયું હોત, પણ તે દસ્તાવેજ મુક્તમાં આપવા માટે આરોપીતે પહેલા તં ૬ અગસ્ટ હતી તે ફરતીને તે કેકાણે તા. ૨૬ ના મી અથવા ફરવી એમ માહીત છતાં તેણે તે દસ્તાવેજ નોંધવા વાસ્તે રજુ કીધો એમ કહે છે, આવી રીતની હકીકત છતાં તારીખમાં ફેરફાર કરવો એ વાત ખોટો દસ્તાવેજ બનાવ્યા બગેર નથી કારણ કે પીનનકોડ કલમ ૪૬૪ ની રકમ બે માના અર્થ પ્રમાણે એ કરવું એ એકાદ હોત વાળા ભાગમાં બધાનતથી અથવા કે પછે ફેરફાર કરવા પ્રમાણે થતું નથી, દસ્તાવેજ ખરો નહોતો કીંવા એકાદ ખાટું ખત કરી ખોટો હેક કહેવો એવો આગે રીતનો હેતુ હતો. એમ કોઈએ તકરાર કરી નથી નોંધણીના કામના સંબંધે એકાદ હોતની વાત વીરો નોંધણી કરનાર અમલદારની થુક થાય એ હેતુથી તેણે તારીખ બદલી એ સ્પષ્ટ છે એવી હકીકત છે એટલા માટે આરોપીતનું આ કલ્પ કલુમ ૧૯૨ ૧૯૩ ઉપરથી ખોટો પુરાવો બનાવ્યા નો ગુન્હો થાય છે, અને કલમ ૧૯૬ પ્રમાણે બનાઈ પુરાવાનો ઉપયોગ કીધાનો ગુન્હો થાય છે એમ છે તેથી સેસન જડજને આપેલી સીક્ષા કમીકરી શખત મજુરી સાથે બે મહીનાની સીક્ષા અમે કરીએ છીએ, અને દંડ કાયમ રાખીએ છીએ.

સરકાર વીરૂદ્ધ, મીર કુમર અલી, ૬૦ હાંકો ૦૧૦ ૬. પાનુ ૪૮૨ તાં ૩ હીસેમબર ૧૮૮૦
જે કામની અંદર ખોટી સાક્ષી આપવનુ તોહમત મુકવામાં આવ્યુ હોય તે કામમાં શાંકસન
નહી હોવાથી રદ કરવામાં આવ્યુ, મુ. હા. રી. કી. કેસીસ. વાં ૦ પાનુ ૩૭

આ કસમમાં જે ગુન્હો કહ્યા છે તે જુના કીમીનલ કસમ ૪૭૩ એટલે સને ૧૮૮૨ ના
આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૪૮૭ ના ભાવારથ પ્રમાણે કોરટના અપમાન કીવાનો ગુન્હો છે, અને
તેથી ફરીને જે કોરટની રૂબરૂ તે ગુન્હો કરવામાં આવ્યો તે કોરટના માજિસ્ટ્રેટને સદરકુ કસ
મ ૪૮૭ પ્રમાણે તે ગુન્હાનો ધનસાફ કરવાનો અધીકાર નથી—સરકાર વીરૂદ્ધ કાસમીરાલાલ
અં ૦ હાં ૦ કોં ૦ વાં ૧ પાનુ ૬૨૫—તેમજ તેજ ઘેરાણુ ઉપર સરકાર વીં નવરંગમેગ
ફુલમેગ નો ફમલો મું ૦ હાં ૦ કોરટ રી. વા. ૧૦ પાનુ ૭૩ અને સરકાર વીં ગજ કો
મરાણુ મુ. હા. કો. રી. વાં ૧ પાનુ ૩૧૧—તેમજ અં ૦ હા. કો. રી. વં ૨, પ્ર. ૪૦૫
સરકાર વીરૂદ્ધ સુખરી તાં ૧૩ જુન ૧૮૭૬

જુબાનીમાં તોહમતદારે ખોટો મચકુર કહ્યાનુ કહેવામાં આવ્યુ હોય તે જુબની સાબીત
થવાની જરૂર છે—રાણી વીરૂદ્ધ ભાખો સ્તુતીન કોં ૦ ઇં ૦ પ્ર. ૩૫૧

ખીજને નામે જુબાની આપવી તે આ કસમ પ્રમાણે નો ગુનો થાય છે કસમ ૪૧૬ પ્ર
માણે વેશ લઈને ઠગાઈ કીધાનો ગુનો થતો નથી,—રાણી વીરૂદ્ધ પેમા ભાખા મું ૦ હાં ૦ કો.
રી. વાં ૧ પાનુ ૮૯

આ દશમાં આવા ગુનાની શખ્ત સીક્ષા કરવી જઈએ, પણ જે તોહમતદાર કબુલ કરતે
હોય અને કોરટની પાશે દયા માગતો હોય તોજ એાછી સીક્ષા કરવી જઈએ—રાણી વીરૂદ્ધ
ગરગીન આહીર વીકલી રીં ૦ ૭ પ્રં ૩૭

એકજ કસમાં જે જણ ઉપર આ કસમ પ્રમાણે તોહમત આવ્યુ હોય તો બંનેની ઉપર
જુદી જુદી ચોકશી કરવી જઈએ,—રાણી વીરૂદ્ધ ભવાની શંકર હરાભઈ, મું ૦ હાં ૦ કોં
રી. વાં ૫ પ્ર ૫૫ (રાજદારી)

દહાંતશિક્ષાજ્નેગગુ
ન્હો કોઈની ઉપર
સાબીત કરવાનાઈ
રાવાથી ખોટીસાહેબી
આપવીઅથવા ખો
ટો પુરાવોબનાવવો,

અગરતેમકરવાથીકો
ઈગુન્હાસખ્તશની
ઉપર ગુન્હો સાબી
ત થઈનેતેણે જીવ
લેવામાં આવે.

૧૮૪. જે કોઈ માણસ ખોટી સાહેબી આપે અથવા ખોટો પુરા
વો બનાવે એવા ધરાવાથી કે તેમ કરવાથી કોઈ શખ્તશની ઉપર આકા
યદા મુજબ [સને ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭માં પ્રમાણે “ અથવા ઇંગ
લાંડ દેશના કાયદા મુજબ” દહાંત શિક્ષા જ્નેગ હોય, એવો કોઈ ગુન્હો
સાબીત થાય અથવા તેમ કરવાથી સાબીત થશે એવો શંભવ છે એ
મ જાણ્યા છતાં તો તે માણસને જીવતાંસુધી સમુદ્રપારની, અથવા ક
શ વરશની મુક્ત સુધીની સખ્ત કેદની,શિક્ષા કરવામાં આવશે,
અને વળી તે દંડને પણ લાગક થશે, અને અગર તે ખોટી સાહે
બીને લીધે કોઈ જે ગુના શખ્તશની ઉપર ગુન્હો સાબીત થઈને તેના
જીવ લેવામાં આવે તો તે ખોટી સાહેબી આપનાર સખ્તશને અ
ગર તો મોતની અથવા ઉપર બ્યાન કરેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે

ટીકા

આ કલમ ૧૯૪ પ્રમાણે જોટી સાક્ષી આપ્યા બદલ નો આરોપ મુકવો તે ન્યાયની કોર્ટમાં આપેલી સાક્ષીને માટેનું મુકવો એમ નથી એવા પ્રકારનો મચકુર એકાદ પોલીસ અમલદાર આગળ કીધો હોય તો પણ તે પીઠ કોડ કલમ ૧૯૧ માં કહ્યા પ્રમાણે અને જુના કી. પ્રો કોડ કલમ ૧૧૮ નો વીચાર કરી જતાં જોટી સાક્ષી આપ્યા બરોબર થાય છે ઘર કાર વીરૂદ્ધ નાનચંદ મુકરજી કં ૬૦ હાં ૨૦ રી. વાં ૨૦ પ્ર. ૪૧

સમુદ્રપારની અથવા કેન્ની શિક્ષાય ઇ શકેએવો ગુન્હો કોઈની ઉપર ગામો ત કરવાના ઇરાદાથી જોટી શાહેદી આપવી અથવાજોટી પુરાવો બતાવવો

૧૯૫, જે માણસ જોટી શાહેદી આપે, અથવા જોટી પુરાવો બતાવે, એવા ઇરાદાથી કે તેમ કરવાથી કોઈ શખસની ઉપર આ કાયદા મુજબ (સન ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭મા પ્રમાણે “ અથવા ઇંગ્લાંડ દેશના કાયદા મુજબ ” દર્શાવેલ શિક્ષા જોગ નહીં પણ જીવતા સુધીની સમુદ્રપારની, અથવા સાતવર્ષ અથવા તેથી વધારે મુદત સુધી કેન્ની, શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હો સાબીત થાય, અથવા તેમ કરવાથી શખસની જીવન સંભવ છે એમ જાણ્યા જતાં; તો તે માણસને જે માણસની ઉપર તે ગુન્હો સાબીત થયો હોય તેને જે શિક્ષા કરવામાં આવે, તે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શાવેલ.

એક ઇનસાફની કોર્ટની આગળ આ જોટી શાહેદી આપે, એવા ઇરાદાથી કે તેમ કરવાથી જની ઉપર કાકાઈનો ગુન્હો સાબીત થાય કાકાઈની શિક્ષા જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર, અથવા દશ વર્ષની મુદત સુધીની જેલ સાથે અથવા દડવીના, કેદ એકે માટે આ તે સમુદ્રપારની, અથવા, જેલ સાથે જેલની શિક્ષાને લાયક છે એમ સમજવું.

ટીકા

કોઈ શખસ પોતાનું ઘર પોતાને હાથે બાળીને એમ કહે કે અમુક શખસે મારું ઘર બાળ્યું તો તેની ઉપર આ કલમ પ્રમાણે નુ તોહમત મુકી શકાય—વી. ૦ રી. ૮ પ્ર. ૫ જોટી પુરાવો. ૧૯૬, કોઈ શાહેદી જોટીએ અથવા પુરાવો બતાવવાનો છે એવું જાણીને જે માણસ જેલ ભાવથી તે શાહેદી અથવા પુરાવાને ખરો શાહેદી અથવા ખરા પુરાવાની માફક વાપરે અથવા વાપરવાની કોશીશ કરે, તે માણસને જાણે તે જોટી શાહેદી આપી હોય અથવા જોટી પુરાવો બતાવ્યો હોય એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા

જે દસ્તાવેજ બતાવવાનો છે એમ આરોપીતને માત્રમ હતું તેમ છતાં તેણે તે દસ્તાવેજના દીવાની દવામાં ઉપયોગ કીધો તેથી જે અપરાધ થયો તે પીનનકોડ કલમ ૪૭૧માં કહ્યા પ્રમાણે નો છે અને તેનો ઇનસાફ કરવા માત્ર સેપન કોર્ટને અધીકાર છે એ અપરાધનું સ્વરૂપ કમી કરી આરોપીત પર ૧૯૬ કલમ પ્રમાણે આરોપ મુકવાનો માહરજેટને અધીકાર નથી તેથી માહરજેટ આરોપીત પર કલમ ૪૭૧ મુજબ તોહમત મુકી આરોપીતને સેપન કોર્ટ માં ઇનસાફ માટે મોકલવો એવું આને હુકમ કરાયેલો છે—પરકાર વીરૂદ્ધ, ખીરોજ અંદર

મુજમદાર કં ૬૦ સી. વાં પ. પ્ર. ૭૧૭ તા. ૨૨ માર્ચ ૧૮૮૦

ખાટુ સરટીફિકેટ મળે, જે સરટીફિકેટ આપવાનું અથવા જે સરટીફિકેટ પર સહી આપવું અથવા તે પૂરું કરવાનું કાયદામાં ફરમાવ્યું હોય એવું સરટીફિકેટ; અથવા જે હકીકત તા પુરાવામાં જે સરટીફિકેટ કાયદા પ્રમાણે લઈ શકાય તેવી કાંઈ હકીકત ત આપતનું કાંઈ સરટીફિકેટ, કાંઈ જરૂરની બાબતમાં ખાટુ છે એમ જાણીને અથા એમ માનીને જે માણસ તે સરટીફિકેટ આપે અથવા તે પર સહી કરે, તેનેજ જો તે ખોટી શાહેદી આપી હોય એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવતું.

કાંઈ જરૂરની બાબતમાં ખાટુ છે એવું જાણીને સરટીફિકેટ ખરાની માફક વાપરવું.

૧૮૮. એવું કાંઈ સરટીફિકેટ કાંઈ જરૂરની બાબતમાં ખાટુ છે એમ જાણીને જે માણસ ફુલ્ટ બાબતી તે સરટીફિકેટને ખરા શરટીફિકેટની માફક વાપરે અથવા વાપરવાની કોશીશ કરે, તેને જાણે તેણે ખોટી શાહેદી આપી હોય એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કાયદા પ્રમાણે પુરાવામાં લઈ શકાય એવા કોઈ એક રાસમાં લખેલી ખોટી કેફીયત.

૧૮૯. જે એકરાર કોઈ ઇનસાફી કોર્ટ, અથવા કોઈ સરકારીના કર, અથવા બીજા શખ્શ કાંઈ હકીકતના પુરાવા દાખલ કરવાને કાયદાથી બધાએજો અથવા અખતિયાર પામેલો હોય. એવા કોઈ એકરાર મધ્યે, જે કારણસર તે એકરાર કરવામાં અથવા વાપરવામાં આવે તે ને લગતી કાંઈ જરૂરની બાબત સંબંધી ખોટી હોય એવી તથા ખોટી છે એવું પોતે જાણી કે માનતો હોય એવી, અથવા ખરી છે એવું પોતે ન માનતો હોય એવી, કાંઈ કેફીયત જે માણસ તે એકરાર કરે અથવા તે પર સહી કરે તે માણસને જાણીને માણસને જાણે તેણે ખોટી શાહેદી આપી હોય એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

એવો કોઈ ખોટો જાણે એકરાર ખરાની માફક વાપરવો.

૨૦૦ એવો કાંઈ એકરાર કાંઈ જરૂરની બાબતમાં ખોટો છે એમ જાણીને જે માણસ ફુલ્ટ બાબતી તે એકરારને ખરા એકરારની માફક વાપરવાની કોશીશ કરે, તેને જાણે તેણે ખોટી શાહેદી આપી હોય, એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુલાસો.—જે એકરાર ફક્ત કાંઈ ગેરશીરસ્તે વાત બની હોય તે સખખ ઉપરથીજ પુરાવામાં કહુલ નહીં થઈ શકતો હોય તેને પણ ૧૮૯ની તથા ૨૦૦ મી કલમોના અર્થ પ્રમાણે એકરાર સમજવો.

કોઈ ગુન્હો કરનારને ખચાવવાના ઇરાદાથી તે ગુનો થયેલો પુરાવો ઉઠાવવો, અથવા તે બાબત ખોટી ખબર આપવી.

૨૦૧. કાંઈ ગુન્હો થયો છે એવું જાણીને અથવા એવું માનવાનું કારણ છતાં જે માણસ તે ગુન્હેગારને કાયદા મુજબ થતી શિક્ષાથી બચાવવાના ઇરાદાથી તે ગુન્હો થયાનો કાંઈ પુરાવો ઉઠાવે, અથવા એવા ઇરાદાથી જે માણસ પોતે ખોટી જાણતો અથવા માનતા હોય એવી કાંઈ ખબર તે ગુનાહ બાબત આપે તે માણસને, અગર જે ગુન્હો થયો, એવું તે જાણતો અથવા માનતો હોય તે ગુનાહને માટે માતની શિક્ષા થઈ શકતી હોય, તો સાત વર્ષની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે માણસ, જેને ૫

જા લાયક થશે, અને જો તે ગુનાને માટે જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસ સુધીની કેદની, શિક્ષા થઈ શકતી હોય, તો તે માણસને, ત્રણ વર્ષની મુક્ત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે માણસ દંડને પણ લાયક થશે; અને જો તે ગુનાને માટે દશ વર્ષની આછી મુક્ત સુધીની કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય તો તે માણસને, તે ગુનાને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની, તથા તે ગુનાને માટે કેદનીમંદાખામાં ઘણી જે મુક્ત ઠરાવી હોય તેની પા મુક્ત સુધીના કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દૃષ્ટાંત.

બ એ ગુનુ ખુન કર્યુ છે એવુ જાણીને, બ ને શિક્ષાથી બચાવવાના ઇરાદાથી, લાશ સંતાડવામાં બ ને એ મદદ કરેતો સાત વરસની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, તથા દંડને પણ એ લાયક છે.

ટીકા.

ક અને બ એ બંનેના ખેતરમાં જ ને ઠાર માર્યો અને શીક્ષાથી બચવા માટે જની લાશ એક બીજા ખેતરમાં લઈ ગયા, તેથી કોશન જજને તેઓ પર સીક્ષાણીય મનુષ્ય વધ કર્યાનુતો હોમન સાબીત કરી, તે શીવાય આ કલમ ૨૦૧ પ્રમાણે શીક્ષામાંથી બચવા માટે ના અપરાધ કીધાનો પુરાવો નહીં જેવો ટીકાનુ તોલમત શાબીત કીધુ, — આ કામમાં એવો ઇરાવ થયો કે, કલમ ૨૦૧માં જે લોક કહ્યા છે તે અપરાધ કરનાર શીવાય બીજા લોકે કહ્યા છે અને ક જુઆ બ એ પોતેજ અપરાધ કરનાર છે સખખ તેઓને ૨૦૧ કલમ લાગુ પડતી નથી વળા તે જો જ ની લાશ એક ખેતરમાંથી બીજા ખેતરમાં નાખી તેટલા કારણથી તેને પુરાવો ઉઠાવવાનુ કીધુ એમ થતુ નથી, પોતાની ઉપર નો સંસય દુર થઈ બીજા પર પડે એવો કદાચતે નો રેતુ હોય પણ તેટલા ઉપરથી તેને આ કલમ લાગુ નથી, સરકાર વીરુધ્ધ કીબજા અને બીજા, અં ૦ હાં ૦ રી. વાં ૨ પ્ર. ૭૧૩

ખાનગી બચાવનો અમલ કરતાં કોઈ શખસ કોઈને મારી નાખે તેનુ મહદુ વગે કરવામાં બીજાએ મદદ કરે તો તેમન ઉપર પુરવો ઉઠાવવાનુ તોલમત આવે નહીં. કેમ કે કાંઈ ગુનો થયા ની વાત તેઓ જાણતા નહતા — વીં ૦ ૨ પ્ર. ૪૩ મું ૦ હાં ૦

કોઈ ગુનહા બા બા ખખર આપવાની જેની ફરજ હોય. તે સખશઈ રાદાથી ખખર આપવામાં કસુર કરેતો

૨૦૨ જે ગુનહા બાખતની કાંઈ ખખર આપવાની જે માણસની કાયદા પ્રમાણે ફરજ હોય, તે માણસ, તે ગુનોહ થયો છે એવુ જાણી ને અથવા એવુ માનવાનુ તેને કારણ છતાં, ઇરાદાથી તે ખખર આપવામાં કસુર કરે, તો તે માણસને છ મહીનાની મુક્ત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા

જુઓ કલમ ૧૭૬ ઉપરની ટીકા

• ૧

કાંઈ ગુનો થયો હોય તેની ખોટી

૨૦૩ કાંઈ ગુનો થયો છે એવુ જાણીને અથવા એવુ માનવાનુ કારણ છતાં, તે ગુના બાખત પોતે ખોટી જાણતો હોય અથવા માનતા

ખખર આપવી

હોય એવી કાંઈ ખખર જે માણસ આપે તેને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

કોઈ લેખને પુરાવા દાખલ હાજર થતો અટકવવાને તે ના નાસ કરવો

૨૦૪ કોઈ ઇનસાફતી કોર્ટમાં, અથવા કોઈ સરકારી નોકરની આગળ તેના હોદ્દાના નરથી કાયદા પ્રમાણે ચાલતા કોઈ મુકદ્દમામાં જે લેખ કોઈ માણસ પાસે કાયદા પ્રમાણે પુરાવા દાખલ હાજર કરાવી શકાય એવો કોઈ લેખ તે માણસ છુપાવે અથવા તેનો નાસ કરે અથવા ઉપર લખ્યા મુજબની કોર્ટ કે સરકારી નોકરના આગળ પુરાવા દાખલ તે લેખ હાજર થતો અથવા વાપરતો અટકાવવાના ઇગદાથી, અથવા તે કારણસર તે લેખ હાજર કરવાનો તેને કાયદા પ્રમાણે સમન અથવા હુકમ થયા પછી, તે માણસ તે આખા લેખને અથવા તેમાંના કોઈ ભાગને ચેરી નાખે અથવા વચ્ચાય નહીં એવો કરે, તો તેને વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની, કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ મુકદ્દમ મધ્યે કોઈ કામ કરવા સારું જોડો વેશ લેવો.

૨૦૫. જે માણસ જોડો રીતે કોઈ બીજાનો વેશ લે, અને તે વેશ લઈને કોઈ કબુલાત કરે, અથવા કોઈ મજૂર કરે, અથવા કબુલતથી ફેસલો કરાવે. અથવા કોઈ હુકમ કહડાવે, અથવા હાજર જામીન કે બીજા તરેહનો જામીન થાય, અથવા કોઈ દીવાની કે ફોજદારી મુકદ્દમામાં કોઈ બીજા કામ કરે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

પીઠ કોડ કલમ ૨૦૫ પ્રમાણે ગુનો સાબીત થવા માટે આરોપીને બીજા રાખસનું નામ ધારણ કરી ને કોઈ કામ કરેલું હોય જોઈએ—રાણો વીહ કાદર રામભાઉ અને બીજા મુઠા ૧૦ રીઠ વાં ૦૪ મ. ૧૮

કોઈ મીલકત સરકાર જપત થતી અથવા હુકમનામું બંજવવામાં લેવાતી અટકાવવા સારું તે મીલકત દગલખાણથી ખરોડવી અથવા છુપાવવી.

૨૦૬. જે કોઈ માણસ કોઈ મીલકત અથવા તે માલિકના કોઈ હુકમ દગલખાણથી કેમાં ખરોડે કે છુપાવે, અથવા કોઈ રાખસના નામ પરચાવે કે કોઈને સ્વાધીન કરે, એવા ઇગદાથી કે તેમ કરવાથી કોઈ ઇનસાફતી કોર્ટે અથવા બીજા મુખતિયાર આધિકારીએ કોઈ શિક્ષાના હુકમ કર્યો હોય અથવા કોઈ હુકમ તે કરશે, એવો સંભવ છે એમ તે માણસ જાણતો હોય તે હુકમ મુજબ તે મીલકત અથવા તે માલિકના હુકમ સરકાર જપ્ત થતો અથવા દંડને પેટે વસુલ થતો અટકે, અથવા કોઈ ઇનસાફતી કોર્ટે કોઈ દિવાની મુકદ્દમામાં કોઈ હુકમનામું અથવા હુકમ કર્યો હોય, અથવા કોઈ હુકમનામું કે હુકમ તે કરશે એવો સંભવ છે એમ તે માણસ જાણતો હોય તે હુકમનામું અથવા હુકમ બંજવવામાં તે મીલકત અથવા તે માલિકના હુકમ સરકાર જપ્ત થતો અટકે તો તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

હુકમનામુ ન બને એવા હેતુથી મીલકત છુપાવામાં આવેતો આકલમપ્રમાણે ગુન્હો થા
વ છે, ગુરુ ચંદરન ચંદ્રવર્તી વીરક—કાશ મોહનશ્રીગર ખે. લા. રા. પ્ર. ૪ (સ્પેશીય
લ નંબર.)

કોઈ મીલકત સર
કાર જપત થતીઅ
થવા હુકમનામુ બ
જાવવામાં લેવાતી
અટકાવવા સારૂ હ
ગણખાજીથી તે મી
લકતપર દાવો ક
રવો.

૨૦૭. ફલાણી મિલકત અથવા તે માટેલા ફલાણા હકપર માફ
શ કાંઈ હક અથવા વ્યાજખી દાવો નથી એવું જાણીને જે માણસ
ગણ ખાજીથી તે મીલકત અથવા તે માટેલો તે હક કબુલ કરે, અથ
વા લે, અથવા તેના દાવો કરે અથવા જે માણસ કોઈ મીલકત અ
થવા તે માટેલો કાંઈ હકપરના કાંઈ હક ખાખત કોઈ તરફની ઠગ
ખાજી કરે એવા ઇરાદાથી કે તેમ કરવાથી કોઈ ઇનસાફની કારદે અ
થવા ખીજી સુખત્યાર અગ્રીકારીએ કાંઈ શિક્ષાના હુકમુ કર્યો હોય અ
થવા કાંઈ હુકમ તે કરશે એવો સંભવ છે એમ તે માણસ જાણતો
હોય તે હુકમ મુજબ તે મિલકત અથવા તે માટેલો તે હક પ્રકારજ
સ થતો અથવા હાંડને પેટે વમુલ થતો અટકે, અથવા કાંઈ ઇનસાફને કારદે કોઈ દીવાની મુક
દમામાં કોઈ હુકમનામુ અથવા હુકમ કર્યો હોય અથવા કાંઈ હુકમનામુ ફેરુક મતે કરશે
એવો સંભવ છે એમ તે માણસ જાણતો હોય તે હુકમનામુ અથવા હુકમ બજાવવામાં
તેમીલકત અથવા તે માટેલો તે હક લેવાનો અટકે, તો તે માણસની બેવરસમી મુદત સુધીની
બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદની, અથવા હાંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

જે રકમ લેહેણી
નથી તેને સારૂ હ
ગણખાજીથી હુકમ
નામુ થવા દેવું.

૨૦૮. કોઈ શખ્શે ફરીયાદી કર્યા ઉપરથી જે રકમ લેહેણી
હોય તે રકમને સારૂ, અથવા તે શખ્શને જેટલી રકમ દેવા હોય
તે કરતાં વધારે રકમને સારૂ, અથવા જે મીલકતપર કે તેના જે હકપર
તે શખ્શનું કાંઈ પહોંચતું ન હોય એવી મીલકતને સારૂ, અથવા એવા
હકને સારૂ, જે માણસ દગલખાજીથી પોતાની ઉપર કાંઈ હુકમનામુ કે
હુકમ કરાવે અથવા થવા દે, અથવા કાંઈ હુકમનામુ કે હુકમ પુરો થયા પછી અથવા જે વ
સ્તુ સંબંધી તે પુરો થયા હોય તે વસ્તુ સંબંધી જે માણસ દગલખાજીથી પોતાની ઉપર તે
હુકમનામુ કે હુકમ બજાવે અથવા બજાવે, તે માણસને બે વરશના મુદત સુધીની બેમાંના
ગમે તે પ્રકારની કદની, અથવા હાંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શાવ.

અ ઝ ની ઉપર એક ફરીયાદી કરે. અ તુ મારી ઉપર હુકમનામુ થશે એવો
સંભવ છે એમ જાણીને અ જેનો ઝ ની ઉપર કાંઈ વ્યાજખી દાવો નથી તેણી
ફરીયાદી કરેથી વધારે રકમનું હુકમનામુ ઝ દગલખાજીથી પોતાની ઉપર થવા
દે, એવા હેતુથી કે અ તા હુકમનામાની રૂઠએ ઝ ની મિલકતનું ન વેચણ
થાય તેમાંથી જે રૂપિયા ઉપજે તમા ઝ પોતાને હિસબે ઝ તાફાદારને સારૂ લા
ગ લખે તો આ કલમ મુજબ ઝ એ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

કોઈ ઇનસાફની

૨૦૯. જે માણસ દગલખાજીથી અથવા બદદાનથી, અથવા કે

કોરટમાં બદલાત
થી ખાતા દવા કર
વા,

ઈ શખશને નુકશાન કરવાની કે દુઃખ આપવાન ઇમદાથી. કાંઈ દાવો
ખોટા છે એમ જાણીને કોઈ ઇનસાફની કોરટમાં તે દાવો કરે, તેમાં
જીપને બે વરસ સુધીની ખેમાના ગમે તે પ્રકારન કંદની શિક્ષા કરવા
માં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા

આ કલમ જે કોઈ ઇનસાફી કોરટમાં ખોટો અથવા કપટવાળો દાવો કરે તેને લાગુ પડે છે
અને તે દીવાની કોરટ ન્યાં મુળ દાવો દાખલ થયો હોય તેનેજ લાગુ છે.—શાણી વાર્ડ
બેગમ મેહેતુમ કો. ઇ. ડ. પ્ર. ૩૩૭.

ખોટો દાવો કરવા બાબત, આ કલમ પ્રમાણે મુકેલુ તહોમત હાઈ કોરટે ૨૬ ફીધુ અને
૧૯૩ કલમ પ્રમાણે ફરીઆદ અરજી પર ખોટી પ્રતીજ્ઞા કરી એવુ તહોમત આવે, સરકાર
વિરૂધ્ધ લક્ષ્મનદાસ મેમચંદનો ફસલો કલમ ૧૯૩ની ટીકા ઉપર જુઓ.

જે રકમ લેહેણી ૨૧૦ જે રકમ લેહેણી ન હોય તે રકમને સારૂ અથવા લેહેણી
હોય તેને સારૂ દગ હોય તે કરતાં વધારે રકમને સારૂ, અથવા જે મીમકત પર કે તેમાં
લખાણથી હુકમનાં ના જે હુકમ પર પોતાનુ કાંઈ પોહોચ્યુ ન હોય એવી મીમકતને સારૂ અ
થવા એના હકને સારૂ, જે માણસ દગલખાણથી કોઈ શખશની ઉપર
કાંઈ હુકમનામુ કે હુકમ કરાવી લે, અથવા કાંઈ હુકમનામુ કે હુકમ
પુરો થયા પછી, અથવા જે વસ્તુ સંબંધી તે પુરો થયો હોય તે સંબંધી, જે માણસ દગલખા
ણથી કોઈ શખશની ઉપર તે હુકમનામુ કે હુકમ બજાવવો, અથવા દગલખાણથી એવુ કા
ઈ કાંમ પેતાને નામે થવા દે અથવા કરવાની રજા આપે, તે માણસને બે વરસની મુદ
ત સુધીની ખેમાના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા ક
રવામાં આવશે,

ટીકા

બજાવેલુ હુકમનામુ ફરી બજાવવા અરજ કરેતો આ કલમ પ્રમાણે શીક્ષા થાય. કો.
ઇ. ડ. પ્ર. ૩૩૭

નુકશાન કરવાના
ઇરાદાથી મુકેલુ ગુ
નાનુ ખેટુ તોહો
મત.

૨૧૧. જે કોઈ માણસ કોઈ શખશને નુકશાન કરવાના ઇરાદા
થી તે શખશની ઉપર કાંઈ ફેજદારી કરે અથવા કરાવે, અથવા કોઈસ
ખશની ઉપર કાંઈ ગુનહો કર્યનુ ખેટુ તેહોમત મુકે, અને તે એ
વુ જાણીને કે તે શખસની ઉપર તે ફેજદારી કરવા અથવા તે તો
હોમત મુકવાનુ કાંઈ વ્યાજબી અથવા કાયદા મુજબ કારણ નથી,
તો તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની ખેમાના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા દંડની
અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને અગર તે ફેજદારી કરે તે એવા કાંઈ ગુ
નહોતાં ખેટાં તોહોમત પરથી કરે કે તે ગુનહોને માટે મૃતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્ધાર
ની, અથવા સાત વરસ કે તેથી વધારે મુદતની કંદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય, તો તે માણસ
ને માત્ર વરસની મુદત સુધીની ખેમાના ગમે તે પ્રકારની કંદની, શીક્ષા કરવામાં આવશે.
અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.—જોટી હકીકત સખીને પોલીશને અરજી કરનાર રાખગની ઉપર કલમ ૧૮૨ પ્રમાણે જોટી ખમર આપ્યાનુ તો વખત આવે; પણ આ કલમ પ્રમાણે આજે નહીં. રાણી વીરજીવણ ભેટાજી ના ફરાદા કલમ ૧૮૨ની ટીકા ઉપર જુઓ.

જે માણસને કોઈ એકાદ કામમાં સખંધ છે કોવા સરકારી હોદ્દાની રીતે તેના પર કાંઈ જ વાખદારી છે, તેવો કોઈ એકાદ પોલીશ અમલદાર પાશે જઈને કહે કે હું એ કાંઈક ગુન્હો ફીધો છે એવું અમને કહ્યું અને તેનું કહેવું છે અને હું ના કહેવા ઉપરમી મળે છે. સખ હું ના મને સસય છે. અને હું ના ધરના ઝાડો લેવા વાસ્તે અરજી કરે, પછી તે આરોપ જોટો છે એવું જણાશેતો. તે આ કલમ પ્રમાણે શીકાને પાત્ર થશે. સરકાર વીરજી હનુમાનલાલ કલમતા હાઈકોર્ટ. વા ૧૯ પ્ર. ૫ તા. ૪ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૨

આ કલમ ૨૧૧ મહિલા અપરાધો કલમ ૧૮૨ મહિલા અપ્રાધીનો શમાવેશ થાય છે, જુઓ કલમ ૧૮૨ ઉપરની ટીકા.

પોલીશની આગળ કોઈના ઉપર જોડું તો હોમત મુકવું એ આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો કરવાક હેવાય. સરકાર વીરજી અસરજીવણી અને બીજા, કલકતા હાઈકોર્ટ વાલ્ક્રમ ૫ પાનુ ૨૮૧ તા. ૨૪ જુન ૧૮૭૬

સરકાર વીરજી કરીમદાદના કામમાં નામદાર કલકતા હાઈકોર્ટ એવો ઠરાવ કરેલો છે કે ફક્ત પોલીશના રીપોર્ટ ઉપરથી, આ કલમ ૨૧૧ પ્રમાણે આરોપીત પર ફરીયાદ ચાલી શકે નહીં સખ જ, કોઈ સાબુમે ફરીયાદ કરી તે ખરી છે એમ સાબીત કરવાનો તેને વખત મળ્યા શીવાય ય જોટી ફરીયાદી કર્યા બદલનું કામ નોંડીપરતનચલાવવું એ સ્પષ્ટ ન્યાય છે, અને તેને વખત આપવો તે પોલીસ રૂબરૂ નહતાં માલુમ્મેટ રૂબરૂ સાબીત કરવાનો વખત આપવો. અમુક દાખાએ કરેલી ફરીયાદ જોટી છે એમ પોલીશ અમલદારે રીપોર્ટ કરીથી જ તેના પર પીંડો. ક. ૨૧૧ પ્રમાણે કામ ચલાવવાનો અમુક એક ફરીયાદી ખરી છે કોવા જોટી છે એના નીર જી કરનાર જાન પોલીશ એમદાર છે એમ થશે. એ માલુમ્મેટનું કામ પોલીશને આપવાની ફો કાયદા માં કોઈ કેસાણે આધાર નથી. પોલીશને એવો અધીકાર આપ્યો તો ન્યાયના કામને કેવો ઘેરોલા ગે એ આ દગામાંના ઘેરો અનુભવ ઉપરથી સેલેન શમજવામાં આવશે. પુરાવો તઈવાર કરવાનું કામ પોલીસનું છે અને તે પુરાવો બસ છે કોવા વીરજી રાખવા સરખો છે કોવા નહીં એ ના નીરજી કરવાનું કામ ફક્ત માલુમ્મેટનું છે મું હા. વા ૬ પ્ર. ૪૮૬ તેમ તેજ ઘોરણ ઉપર સરકાર વીરજી શીખો બેહાર કું હાં કો. વાં ૬ પ્ર. ૫૮૪ તથા મું હાં કો. વી રી ૧૬ પ્ર. ૭૭ બીસોબા કીના કામમાં

આ કલમ પ્રમાણે જોટા તો હમત ના ગુનો થવાને ગુનેગારે, તે તો હમત ફરીયાદી પર આ જીયું હું એટલું બતાવ્યા છતાં બસ છે, પંતુ ફરીયાદીયે ગુનેગાર પર જે વખત ફરીયાદ કી તે વખતે ગુનેગારે અગાઉ ફરીયાદી પર જે જોડું તો હમત આ જીયું હું તેની ચોકશી માત્ર થવા ની રહી નથી — સરકાર વીરજી સીલોક અં હા. વા. ૧ પ્ર. ૫૨૭

માત્ર અરજી આપે પણ ફેજદારી રીતે કામ ચલાવવા માટે અરજી કરવા ના આવે તો એ અરજીમાં જોડું તો હમત મુકવી જેવી હકીકત હોવાથી જોટી ફરીયાદ કરી એમ થવું નથી અં હાં કો. રી ૧૦ ૩ સને ૧૮૬૩

ફેજવેલી ખમર ઉપરથી ફરીયાદ કરી હોયતે ના સાબીત થાય તેથી જોડું તો હમત મુકવું થવું નથી રાણી વીરજી નવાબ ઉમેદલાલ મું હા. વાં ૩ પ્ર. ૧૬ (ફેજદારી)

કયું જોડું તો હમત મુકવું તે ફેસલામાં જાણાવવું જઈએ તથા ક્યાલંડરમાં પણ આવવું જઈએ રાણી વીરજી, અરજીનું મું હાં કો. વાં ૧ પ્ર. ૮૭

કોઈ ગુનેગારને
ઘરમાં રાખવો.

તે ગુનેહો ને દ
હાંત શીક્ષા નેગ
હોય તો.

તે ગુનો ને છ
વતાં સુધી સમુદ્ર
પારની અથવા કેદ
ની શીક્ષા નેગહો
ય તો,

કેદ કરાવી હોય તેની પા મુદતસુધીની. કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની, શીક્ષા કરવામાં આવશે,

અપવાદ—ગુનેગારના વરથી અથવા ગુનેગારની વહુથી ગુનેગારને ઘરમાં રાખવા કે છોડવાનું કામ થયું હોય, તો તે બાબતમાં આ કરાવ લાયક પડશે નહીં.

દર્શાવેલ

અ એ હાકાઈટીના ગુનો કર્યો છે એમ જાણીને કાયદા પ્રમાણે થતી શિક્ષાથી
અ ન બચવાના હેતુથી અ, અ ને જાણી છુટ્ટીને સંતાડે, તો એ હાકાઈટી અ છ
વતાં સુધી સમુદ્રપાર થવાને લાયક છે માટે, અ ત્રણ વરસની મુદતસુધીની બે
માંના ગમે તે પ્રકારની કેદને લાયક છે અને વળી તે દંડને પણ લાયક છે.

ટીકા—કોઈ ગુનેગારને તેની ઓરત છુપાવે તો તેથી તેની પર આ કસમ પ્રમાણે તો
હોમત આવે નહીં. કેમકે ઓરત પોતાના ધણીની બાંકે છુપાવે છે એવું કાયદા શાને છે. માટે
બાયડીને લાભ મળે પણ ધણીને તથા છોકરાને, અને નોકર વીગેરે બીજાને મળે નહીં આ
મો. ૧૦૨૮.

બાયડીને આ લાભ મળે એટલા માટે તહોમતદારની તે કાયદા સર ઓરત છે એમ શાખો
વ થવું નેઈએ. મી૦ માર્ટન કહે છે કે સ્ત્રી પુરુષ સાથે રહેતા હોયતો, તો આ કસમના અ
પવાદ નો લાભ સ્ત્રીને મળે જુઓ તેના ફોજદારી પુરાવાનું પુસ્તક પ્ર. ૧૭

કોઈ ગુનેગારને શિ
ક્ષાથી બચાવવાને
બક્ષીશ વગેરે સેવી

તે ગુનો ને દહાંત
શિક્ષા નેગ હોયતો

તે ગુનો ને છ
વતાં સુધી સમુદ્રપા
રની અથવા કેદની

૨૧૩. પોતે કોઈ ગુનો છુપાવવાના, અથવા કોઈ ગુનાની કાયદેશ
ર શિક્ષાથી કોઈ શખશને પોતે બચાવવાના અથવા કાયદેશર શિક્ષા
એ પોહોચાડવાને કોઈ શખશની ઉપર પોતે કોઈ મુકદ્દમો નહીં ચલાવ
વાના બદલામાં જે માણસ પોતાને વાસ્તે અથવા કોઈ બીજા શખશને
વાસ્તે કોઈ અવેજ કબ્જા કરે, અથવા મેળવવાની કોશીશ કરે, અથવા
કબ્જા કરવાની હા કહે, અથવા કોઈ મીલકત પોતે અથવા બીજાની
વતી પાછી લે, અથવા પાછી મેળવવાની કોશીશ કરે, અથવા પાછી લે
વાની હા કહે તે માણસને અગર તે ગુનાને માટે મોતની શિક્ષા
ઈ શકતી હોય તો સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્ર
કારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક

શિક્ષા નેગરોપતો.

થક થશે; અને અગર તે ગુનાહને માટે જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસ સુધીની કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે; અને અગર તે ગુનાહને માટે દશ વરસ સુધીની કેદની શિક્ષા નહીં થઈ શકતી હોય તો તે માણસને ગુનાને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તથા તે ગુનાને માટે કેદની ઘણામાં ઘણી જે મુદત ઠરાવી હોય તેની પા મુદત સુધીની કેદની, અથવા બે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

ટીકા—પોલીશના નાકરો આ કલમ પ્રમાણે ગુનો છુપાવે તેઓને પણ આકલમ પ્રમાણે શિક્ષા થાય; રાણી વીરૂપ બાબતખાન મહશકોજી, મુ. હા, રી. વાંરપાંતુ ૧૪૨ તા. ૧ અગષ્ટ ૧૮૭૭ આકલમને કાલે થાય તેવી કલમ ૧૬૧ ઉપરની ટીકા જુઓ

કોઈ ગુનેગારને બે ૨૧૪. કોઈ સખશ કાંઈ ગુનો છુપાવે તેના, અથવા તે કાંઈગુનાની, કોઈદશર શિક્ષાથી કોઈ રાખસને બચાવે તેના, અથવા કાયદેશર શિક્ષાએ પોહોચાડવાને કોઈ રાખસની ઉપર તે કોઈ મુકદ્દમો નહીં ચલાવે તેના બદલામાં જે માણસ તે સખસને કાંઈ અવેજ આપે અથવા બદલો વાળે, અથવા અવેજ આપવાનું કે બદલો વાળવાનું કહે અથવા કબુલ કરે, અથવા કાંઈ મીલકત તે રાખસને પાછી આપવાનું અથવા અપાવવાનું કહે અથવા કબુલ કરે તે માણસને અગર તે ગુનાને માટે માતની શિક્ષા થઈ શકતી હોય તો, સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે; અને અગર તે ગુનાને માટે જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસ સુધીની કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થઈ શકે; અને અગર તે ગુનાને માટે દશ વરસની મુદત સુધીની કેદની શિક્ષા નહીં થઈ શકતી હોય, તો તે માણસને તે ગુનાને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તથા તે ગુનાને માટે કેદની ઘણામાં ઘણી જે મુદત ઠરાવી હોય તેની પા મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની; અથવા બે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

તે ગુનો ને દહાંત શિક્ષા નેગર હોય તો.

તે ગુનો ને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા કેદની શિક્ષા નેગરોપતો.

અપવાદ—જેને બાબતમાં ગુનો કાશદસર માંઢીવાળી શકાય તે તે બાબતને ૨૧૬મી અને ૨૧૪મી કલમોના ઠરાવો લાગુ પડતા નથી.

દહાંત.

[અ] ખુનના ઇન્દાથી અ બ ની ઉપર હુમલો કરે, તો એ ઠેકાણે જે ગુનાહ છે તે કરવાના ઇન્દા સાથે નિસખત નહીં રાખતો ફક્ત હુમલો નથી, માટે તે આ આપદામાં દાખલ થતો નથી, અને તે કારણને લીધે તે માંડી વળાય નહીં.

[બ] અ બ ની ઉપર હુમલો કરે, તો, એ ઠેકાણે ગુનો જે છે તે ગુનેગારના ઇન્દા સાથે નિસખત ન રાખતું ફક્ત કામ છે, અને તે હુમલાને માટે બ દીવાનીમાં ફરીયાદ કરી શકે છે માટે તે આ આપદામાં દાખલ થાય છે, અને તે માંડી વળાય છે.

[ક] અ પોતાના વર કે પોતાની વહુ હયાત છતાં બીજી વહુ કે બીજા વર કરવાના ખુન કરે. તો, એ ગુનો બાબત દિવાનીમાં ફરીયાદ થઈ શકતી નથી માટે, તે માંડી વળાય નહીં.

(૬) એ એક ઘણી-વાળી સ્ત્રીની જોડે છીનાણુ કરે, તો તે ગુના માંડી વળાય.

ટીકા—એક કામમાં સ્ત્રીની ગુનાની ફરીયાદ માંડીમાંડી માંડીવાળવાથી ઠરાવ થયો કે ચોરીકરવાના છગદાધર કાણુ એ ગુના કલમ ૨૧૪ પ્રમાણે માંડીમાંડી માંડી વાળવા જંગ ગુના નથી, અને એવા કામમાં જુના કીં ૬૦ ૧૮૮ એટલે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૪૫ પ્રમાણે થતુ નથી. આ કામને જુના કી. ક. ૨૧૨ લાગતી નથી કારણ કે આ સમનનો કલ્પો નથી અને કલમ ૨૧૨ માં જે ઠરાવ છે તે વારંટના કામનો જે બાબ છે તેમાં નથી, માટે આ કોર્ટ આ કામમાં કાંઈ હુકમ ન કરતાં પેટેલાના માલસ્ટ્રેટે કરેલા હુકમથી નસ્ય થયો નથી એમ દખાવ તો માલસ્ટ્રેટે પાતનો સુખત્વરી ચલાવી કામ ચલાવવુ સરકાર વીરૂધ્ધ દવખા અને સો નશીબર મું હાં કો. રી. વાં ૧ પ્ર. ૬૪

જે સમન્સ કેસ હોય તેવા કેસો માંડી માંડી માંડીવાળી શનાય છે શીવાય કયા કેસો માંડીમાંડી માંડીવાળી શકાય તે બાબત વધારે ખુલાસો સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૪૫ જુઓ આ કાયદાની નીચે લખેલી કલમો વીરૂધ્ધના ગુના માંડીમાંડી માંડી વાળાય છે.

કલમ ૨૮૮-૩૨૩-૩૩૪-૩૪૧-૩૪૨-૩૫૨-૩૫૫-૩૫૮-૩૭૪-૪૨૬-૪૨૭-૪૪૭-૪૪૮-૪૪૯-૪૫૧-૪૫૨-૪૫૩-૪૫૮-૫૦૦-૫૦૧-૫૦૨-૫૦૪-૫૦૬

છીનાણાની બાબતમાં ફક્ત ફરીયાદીની ગેરહાજરીના સબબથી માલસ્ટ્રેટ ફરીયાદ કહાડી નાખે તો તે બાબત નથી પણ જે ફરીયાદી ગેરહાજર હોય અને પુરાવો રજુ ના થયો હોય તો ફરીયાદીને હાજર રહેવા જરૂર પાડવા અથવા પુરાવો મેળવવાને માલસ્ટ્રેટ બંધાબંધા નથી, જુડી શીયલ રમીસનર, શેરસ મેવીન સીસ નંબર ૫૮ રૂ. ૧૧૫

રાણી વીરૂધ્ધ જી, આર. સ્મીથના કેસમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે છીનાણાની બાબત ફરીયાદી ખુસી કોર્ટમાં તોફાન પાણુ ખેંચી લઇ શકે છે, અને માલસ્ટ્રેટે આ પ્રમાણે ફરીયાદ પાછી ખેંચી લેવા ના દીધી તે સારૂ તેને ઠપકો આપવામાં આવ્યો હતો વી. ૪ પ્ર. ૩૧

એક કામમાં જે સ્ત્રી ની સાથે આરોપીતે છીનાણુ કરેલું કેલેવાયેલું તે સ્ત્રી નો વણી ફરીયાદ માંડવા ના ખુસી હતો અને આશીરવન સેસન જજે તે ઉપરથી તોફાન દારને છોડી દીધો આ બાબતમાં હાઇકોર્ટે દરમ્યાન આવવા ના પાડી મું હાઇકોર્ટ રી. વાં ૫ કાઉ, કે. ૨૭

આરોપીત પર ખુધી પુરવક વ્યથા કરવાનું તોફાન મુકી માંડવી જાણે સુરતના ત્રીજ વરગ ના માલસ્ટ્રેટની રૂબરૂ એક શખરો ફરીયાદ કરી હતી તે ફરીયાદ પાછી ખેંચી લેવા માટે ફરીયાદી એ અરજ કરવાથી તેને માલસ્ટ્રેટે પરવાનગી આપી હતી; પણ એવી રીતે તે ફરીયાદ કા હાડી લેવાની પરવાનગી આપવાનો તે માલસ્ટ્રેટને અધિકાર નથી એવો અભીપ્રાય સુરતના જા સા માલસ્ટ્રેટનો થયાથી તેણે અકામ જુના કીં ૬૦ ૬, ૨૬૬ પ્રમાણે હાઇકોર્ટના અભીપ્રાય માટે મોકલ્યું તેથી ઠરાવ થયો કે ખુધી પુરવક વ્યથા કરવાનો ગુનો એ કાયદે સર રીતે પોતપોતા માં માંડી વાળવા સરખો, મું હાં કોં રી. વાં ૧૦ પ્ર. ૨૭ તારૂ મરચ ૧૮૭૩

એક ખુધી પુરવક માહાવ્યથા ની ફરીયાદ કર્યા છતાં તે ફરીયાદ ચલાવવા ફરીયાદી ના કહે છે એવા સબબ ઉપરથી ખુધી પુરક માહાવ્યથા કીધાના ગુનાની ફરીયાદ કહાડી નાખવાનો સબ માલસ્ટ્રેટને અખત્યાર નથી -સરકાર વી. જગજીવન ધરમચંદ મુ. તારૂ સપ્ટેમ્બર ૧૮૬૬

મનુષ્ય હરણ કીધાના ગુનો કાયદા પ્રમાણે પોતપોતામાં માંડી વાળવા જંગ છે ફરીયાદીનું કામ ચલાવવાનું સદરહુ પ્રમાણે કાહાડી લીધાથી જુના કી કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે આરોપીત આ જાણે અપરાધ કીધો નથી એવું તેનું કહે—સરકાર વીરૂધ્ધ ગોપી મોહનમીત્ર વી. ૨૨ પ્ર. ૨૬

કોઈ ગુનાની ફરીયાદ પોલીસ અમલદારની પાસે થયેલી છતાં તે પાછી ખેંચી લેવા બાબતની અજ સંબંધવાનો અધિકાર પોલીસ અમલદારને નથી, ફરીયાદ પાછી ખેંચી લેવા

ફરી જે ન્યાયનુ કામ છે આવુ કામ માઈસ્ટ્રેટ સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૧૦ ની કક્ષમ ૨૪૬ અને ૩૪૫ પ્રમાણે કરી શકે છે પણ પોલીસ અમલદારને એકા કામમાં કાંઈ હાય ઘામવા ના અગતીકાર નથી સુરતના જીલ્લા માઈસ્ટ્રેટનો પત્ર નંબર ૩૦૬ ઉપરથી થયેલા મુખાઈ હાઈકોર્ટને ઠરાવ તા, ૧૫ જુન ૧૮૮૫

છાનાગાના ગુના માંડો માંડો માંડીવાળી શકાય છે, પરંતુ છાનાગાને કેશ શેશન કમીટી થાય અને આરોપીને શીક્ષા થાય, ત્યાર પછી અપીલ થાય તે વખત, તે ગુના પોત પોતામાંમાં ઠીવાળી શકાય નહી. — સરકાર વીરૂદ્ધ થામસન, ઈ. લા. રી, વા ૨ અલ્ફાબાદ, પ્ર. ૩૩૯

ચોરની મીલકત પાછી મેળવવામાં મદદ કરવા સાડ કાંઈ બક્ષીશ લેવી વગેરે.

૨૧૫. કોઈ શખ્સની પાસેથી તેશખસની કાંઈ જંગમ મિલકત આ કાયદાથી સિક્ષા થઈ શકે એવા કાંઈ ગુનાથી ગઈ હોય તે શખ્સને તે મીલકત પાછા મેળવવામાં મદદ કરવાના બાનાથી અથવા મદદ કરવા સાડ જે માણસ કાંઈ અવેજ લે અથવા લેવાને હા કહે અથવા કપ્પુ લાત કરે. તે જે તે ગુનેગારને પકડવાને તથા તેની ઉપર સાબીત કરવા ને પોતાથી બનતા સઘળા ઈલાજો કામે ન લગાડે તે તે માણસને જેવ

રસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડથી અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

જે ગુનેગાર કેદ માંથી નાહો હોય, અથવા જેને પકડવાના હુકમ થયો હોય, તે ગુનેગારને ઘરમાં રાખવો,

૨૧૬. કોઈ શખ્સની ઉપર કાંઈ ગુના સબીત થયા હોય, અથવા કાંઈ ગુનાનું તે હોમત મુકયુ હોય, અને તે ગુનાને સાડ તે શખ્સ કાયદેશર કેદમાં હોય, તે સખ્સને કેદમાંથી નાશી જાય અથવા કોઈ સરકારી નોકર પોતાના સરકારી હોદ્દાનો કાયદેશર અખત્યાર અમલમાં લાવતા કોઈ શખ્સને કાંઈ ગુનાને માટે પકડવાનો હુકમ કરે ત્યાં જે માણસ તે નાશી જવાની અથવા પકડવાના હુકમની વાત જાણ્યા છતાં તે સખ્સને પકડાતો અટકાવવા ઇરાદાથી તેને ઘરમાં રાખે અથવા કેથાં સાંતાડે, તે માણસને નીચે મુજબ શિક્ષા કરવામાં આવશે. એ ટલે જે ગુનાને માટે તે શખ્સ કેદમાં હતો અથવા તેને પકડવાનો હુકમ કર્યો હોય તે ગુનાને માટે જે મોતની શીક્ષા થઈ શકતી હોય તે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે, અને તે ગુનાને માટે જે જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસ સુધીની કેદની, શિક્ષા થઈ શકતી હોય તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની દંડ સાથે અથવા દંડ વીના કરવામાં આવશે, અને તે ગુનાને માટે દશ વરસ સુધીની

તે ગુનેહો જે કે હાનિશિક્ષા જોગ હોય તે.

જે જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા કેદની શીક્ષા જોગ હોય તે.

નહી પણ એક વરસ સુધીની કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય તે તે માણસને તે ગુનાને માટે ઠરાવેલા પ્રકારની તે તથા ગુનાને માટે કેદની ઘણામાં ગણી જે મુદત ઠરાવી હોય તેની પા મુદત કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અપવાદ—જે માણસને પકડ્યું હોય તેના વરથી અથવા તેની વહુથી, તે માણસને ઘરમાં રાખવાનું કે સાંતાડવાનું કામ થયું હોય, તે તે બાબતને આ ઠરાવ લાગુ પડતો નથી.

કોઈ શખ્સને શીક્ષાથી અથવા કાંઈ મીલકતને સરકાર જ

૨૧૭. કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, તેણે પોતાના સરકારી હોદ્દાના જરૂરી કેમ આણુ એ બાબતનો કાંઈ કાયદાનો હુકમ અગર તે માણસ જાણી જુઝને ન માને, એવા ઇરાદાથી કે તેમ કરવાથી કો

પરથી અર્થાવવાના
છાત્રાની સરકારી
નોંદરકામના હુકમ
નમાનતને શિક્ષા.

ઈ શખમ કાયદશર શિક્ષાથી બચે, અથવા જે શિક્ષાને તે લાયક હોય તેથી તેને ચોછા શિક્ષા થાય અથવા માહારા તેમ કરવાથી તે શિક્ષાથી બચશે અથવા તેને ચોછા શિક્ષા થશે એવો સંભવ છે એમ જાણવા છતાં, તો, અથવા એવા ઇરાદાથી કે તેમ કરવાથી કાંઈ મીલકત સરકાર જમ થતી, અથવા કાંઈ રૂપીયા તેમાંથી કાયદા મુજબ આપવા નેવો હોય તે આપવાથી તે બધી જાય, અથવા બચી જશે એવો સંભવ છે એમ જાણવા છતાં, તો તે માણસને બે વરસની બુદ્ધ મુતીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા ફંડની અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે,

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે નો ગુન્હો અમદાવાદના પેટેલા વરગના માછરવેદે આરોપી હ પર તોતમત સાબીત કરી તેના એકસો રૂપઈયા ફંડ કરવા અને તે ન આપેનો ત્રણ મહીના શખત મંજુરી સથે કેદ જોગવે, આરોપીત પોલીસ પટેલ ના ગામમાંથી એક ઘોડા પર બેઠેલી ચોરની ટોળા ગઈ, આરોપીત પોલીસ પટેલ હોનાથી ચોરાને પકડવા ના કામમાં મદદ કરવાની તેના ફરજ છતાં તેણે તેમ કીધું નહી તેથી પોલીસ પટેલ ઉપર ફરજદારીમાં કામ ચલાવવાની મંજુરી સરકાર પાસેથી કીવા સરકારે અધીકાર આપેલા એ કાદ પોલીસ અમલદાર પાશેથી હોનાની જરૂર હતી, તે લીધો નથી એમ અમદાવાદના ચેસન જજને જણાયાથી તેણે તોફમત અને સીક્ષા રદ કીધી

આ કલમ હાર મુમાઈ સરકારે અપીલ કરી તેમાં ડરાવ થયો કે પોલીસ પટેલે ગેરવર તણુક કરી છે એમ સાબીત થયાથી પોલીસ કમીસનરની મંજુરી લઈ ને તેને તેના કામ ઉપરથી ફરકરવાનો પહેલા વરગના માછરવેદને અધીકાર છે સખખ આ કામ જુના કી. ૪૬૬ લાગુ પડતી નથી માટે શેસન જજને હુકમ રદકરી આકામનો ફેસલો ગુણુ દાખ ઉપરથી કરવા માટે શેસન જજને હુકમ દરીએછીન સરકાર વીરૂ જગવાન દેનરાજ, જુ. હા. ૬૦ ફા. વા ૪ પ્ર. ૩૫૭

આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો સંપુરણ થવા માટે આરોપીત એ સરકારી નોંદર છતાં તેણે જે કામ કરવા વીશે કાયદામાં કહેલું કે તે કામ એણે કર્યું નહી અને બીજા કોઈને કાયદા પ્રમાણે જે સીક્ષા થવાની એ ન થાય કીવા ઉદ્દેશ એણે એકામ કીધું નથી એટલું સાબીત થકુ એટલે બસ કે જે માણસનો સીક્ષાથી બચાવ કરવાનો આરોપીતનો ઇરાદા હતો તે માણસે કાયદા પ્રમાણે સીક્ષા થવા લાયક ગુન્હો ના કીધો હોયતો તો પણ હરકત નથી સરકાર વીરૂ થ અમીરુદીન ક. હા. ૬૦ ફા. વા. ૩ પ્ર. ૪૧૨

સરકારી નોંદર કે
ઈ શખશને શિક્ષા
થી અથવા કોઈ મી
લકતને સરકાર જ
પત થવાથી બચાવ
વાના ઇરાદાથી કાંઈ
ખેટુ દ્વાર અથવા
લખાણ બનાવે તેના
બત.

૨૧૮. કોઈ માણસ સરકારી નોંદર હોય, અને તેના સરકારી હો
દાસર તેને કાંઈ દ્વાર અથવા બીજું લખાણ તૈયાર કરવાનું કામ
સોંપ્યું હોય તે માણસ જો તે હકતર અથવા લખાણ ને રીત ખોટી
છે એવું, તે જાણતો હોય તેવી રીતે તથ્યાર કરે; એવા ઇરાદાથી કે
તેથી લોકને અથવા કોઈ સખશને ટોટો અથવા નુકશાન થાય અ
થવા ટોટો કે નુકશાન થશે એવો સંભવ છે, એમ જાણીને, અથવા
એવા ઇરાદાથી કે તેથી કોઈ શખશને કાયદશર શિક્ષાથી બચાવવા,
અથવા તેથી કોઈ શખમ કાયદશર શિક્ષાથી બચશે એવો સંભવ છે
એમ જાણીને, અથવા તેથી કાંઈ મીલકત સરકાર જમ થતી, અ
થવા કાંઈ રૂપીયા તેમાંથી કાયદા મુજબ આપવા નેવા હોય તે અથ

વાદથી બચી જાય. અથવા તે બધી જશે એવો સંભવ છે, એમ જાણીને, તો તે માણસને

જાણ વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા ઢંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કાંઈ ઇનસાફી મુકદમા માટે પોતે કાયદા વિરુદ્ધ છે એ મળાણતો હોય એ વો હુકમ, રીપોર્ટ વીગેર કોઈ સરકારી નોકર કરને બાબત, જે સખમને અખત્યાર હોય તે શખશહુ કાયદાથી વિરુદ્ધ અબુલુક એમ બળીને, કોઈને તે નો ઇનસાફી થવા સાફ કમીટ, કરે અથવા રેડમાં મોકલે તે બાબત.

જે સરકારી નોકરની કાયદા મુજબ કોઈને પકડવાની રજૂ હોય તે સરકારી નોકર તેને પકડવામાં ઇરાદાથી કમુર કરે તે બાબત.

શિક્ષા,

હોય, અથવા એવા ગુનાને માટે તે પકડવા જોગ થવા હોય, તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની, ઢંડ સાથે ઢંડ વાના, કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે શખશની ઉપર જો તો સુધી સમુદ્રપારની અથવા ફશ વરસની મુદત સુધીની કંદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુનાનું તહોમત મુકવામાં આવ્યું હોય, અથવા એવા ગુનાને માટે તે પકડવા જોગ થયા હોય તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની, ઢંડ સાથે અથવા ઢંડ વિના, કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા.

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો એ શખશની ઉપર ફશ વરસથી કોઈ સુધીની કંદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુનાનું તહોમત મુકવામાં આવ્યું હોય, અથવા એ

૨૧૮. કોઈ માણસ સરકારી નોકર છતાં બીજા હોઈને અથવા દેશ બુદ્ધિથી કાંઈ ઇનસાફી મુકદમામાંના કોઈ પણ ભાગમાં કાંઈ પેટ, હુકમ, ફસલો, અથવા ઠગાવ કરે કે કહી સભળાવે. એવા કિસ્સામાં કાયદાથી વિરુદ્ધ છે, એમ તે માણસ પોતે બળાણતો હોય, તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા ઢંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૨૦. કોઈ માણસને હોદ્દો એવો તરેહના હોય કે તેથી કોઈ શખસોને તેઓનો ઇનસાફી થવા સાફ કમિટ કરવાનો અથવા તેઓને કેદમાં મોકલવાનો અથવા કોઈ શખસોને કેદમાં રાખવાનો તને કાયદાશર અખતિયાર મળ્યો હોય તે માણસને તે અખતિયાર અમલમાં લાવતાં સાંચ હોઈને અથવા દેશ બુદ્ધિથી, જો કોઈ શખસને તેના ઇનસાફી થવા સાફ કમિટ કરે અથવા તેને કેદમાં મોકલે, અથવા કોઈ શખસને કેદમાં નાખે અને તે એમ બળાણતો હોય કે આમ કરવામાં હું કાયદાથી ઉલટો આબુલુક, તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા ઢંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

૨૨૧. કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને કોઈ શખશની ઉપર કાંઈ ગુનાનું તહોમત મુકાયેલું હોય તેને, અથવા કાંઈ ગુનાને માટે પકડવા જોગ હોય એવા કોઈ શખસને, પકડવા અથવા કેદમાં રાખવાની તે માણસની પોતાના સરકારી હોદ્દાને બીધે કાયદા મુજબ ફરજ હોય. તે માણસ અગર તે શખસને પકડવામાં ઇરાદાથી કમુર કરે. અથવા ઇરાદાથી તે શખસને નાશી જવા દે, અથવા તે શખસને તે કેદમાંથી નાશી જવાની કોશીશ કરવામાં ઇરાદાથી સહાયક હોય, તો તે માણસને ત્રીસે પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવશે એટલે.

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે શખશની ઉપર જો તોની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુનાનું તહોમત મુકવામાં આવ્યું

વા જુનાને માટે તે પકડવા નોગ થયો હોય, તો તે માણસને બેરશની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની, દંડ સાથે અથવા દંડ વીના, કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.—ગુન્દમારને પકડવાને કસુર કરતાથી આ કલમ પ્રમાણે તદ્દોમત આવ, સરકાર વતી મહાન યાચીનનો ફેસલો. કલમ ૧૬૧ ઉપર જુઓ.

જે સમયની ઉપર કોઈ ઇનસાફની કોર્ટે શીક્ષાના હુકમ કર્યો હોય તેણે અપરાધને પકડવાના જે સરકારી નોકરની ફરજ હોય તે શખસને પકડવાના ઇરાદાથી કસુર કરે તે બાબત.

૨૨૨. કેઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને કોઈ રાખસની ઉપર કોઈ ગુન્દાને માટે કોઈ ઇનસાફની કોર્ટે શીક્ષાના હુકમ કર્યો હોય, તે સમયને (સન ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭મા પ્રમાણે) “અથવા જે સમયને કાયદાશર રીતે કેદમાં રાખ્યો હોય તેવા સમયને” પકડવાની અથવા કેદમાં રાખવાની તે માણસની પોતાના સરકારી જોડાને લીધે કાયદા મુજબ ફરજ હોય, તે માણસ અગર તે રાખસ પકડવામાં ઇરાદાથી કસુર કરે, અથવા ઇરાદાથી તે રાખસને નાશી જવા દે, અથવા તે રાખસને કેદમાંથી નાશી જવામાં અથવા નાશી જવાનો કોશીશ કરવામાં ઇરાદાથી સહાય કરે, (સન ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭મા પ્રમાણે) “અથવા જે તે સમયને કાયદાશર રીતે કેદમાં રાખ્યો હોય” તો તે માણસ તે નિચે પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવશે, એટલે,—

શિક્ષા.

અગર કેદ કરેલો અથવા જેને પાડવો નોઈતો હતો તે રાખસ ઉપર મોતની શિક્ષાના હુકમ થયેલો હોય, તો તે માણસને ચાર વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની દંડ સાથે અથવા દંડ વીના; કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અથવા,

અગર કેદ કરેલો અથવા જેને પકડવો નોઈતો હતો તે સમય કોઈ ઇનસાફની કોર્ટે કરેલા શિક્ષાના હુકમથી, અથવા તેને બદલે બીજી શિક્ષા કરવાના કોઈ હુકમથી જવા સુધી સમુદ્રપાર અથવા જવા સુધી શાસનિક દાસત્વને, અથવા દશ વરસ કે તેથી વધારે મુદત સુધી સમુદ્રપાર અથવા શાસનિક દાસત્વ અથવા કેદને લાયક હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની, દંડ સાથે અથવા દંડ વીના કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા,

અગર કેદ કરેલો અથવા જેને પકડવો નોઈતો હતો તે સમય કોઈ ઇનસાફની કોર્ટે કરેલા શીક્ષાના હુકમથી દશ વરસની મુદત સુધીની કેદ ને લાયક ન હોય. તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા બે બંનેની સાક્ષા કરવામાં આવશે.

સરકારી નોકર ગણાયે કોઈ કેદી ને નાશી જવા દે તે બાબત

૨૨૩. જે માણસ સરકારી નોકર હોય અને જે રાખસની ઉપર કોઈ ગુન્દાને તોડવાનું મુક્યુ હોય અથવા કોઈ ગુન્દો સાબોત થયો હોય એવા કોઈ રાખસને (સન ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭મા પ્રમાણે) “અથવા જે સમયને કાયદાશર રીતે કેદમાં રાખ્યો હોય તે સમયને” કેદમાં રાખવાની કાયદા પ્રમાણે જે માણસને પોતાના સરકારી જોડાને લીધે ફરજ હોય તે માણસ અગર ગણાયે તે રાખસને કેદમાંથી નાશી જવા દે, તો તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા, કેદની, અથવા બે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ સમયને

૨૨૪. જે સમયની ઉપર કોઈ ગુનાનું તદ્દોમત મુક્યુ હોય અથવા

પદા મુજબ પકડ
તા હોય તેનાં તે
જીભોમાં થયું અ
થવા હરકત કરવી

વા કાંઈ ગુન્હો સાબીત થયો હોય તે ગુના માટે તે સખશને કાયદે
શર પકડવામાં તે સખશ ઇરાદાથી શામેલ થાય, અથવા કાયદા વિરુદ્ધ કાંઈ અડચણ કરે, અથવા તેના કાંઈ ગુનાને માટે તેને કાય
દેશર ને કેદમાં રાખ્યો હોય તે કેદમાંથી ને તે નાશી નવ અથ
વા નાશી જવાની કોમીસ કરે, તો તે સખશને બે વરસની મુદત સુ
ધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, એ બંનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે
ખુમખો.—આ કસમમાં લખેલી શિક્ષા છે તે. જે ગુનાનું લોકમત તે સખશની ઉપ
ર મુકયું હોય અથવા જે ગુન્હો તેની ઉપર સાબીત થયો હોય તે ગુનાને માટે તે પક
ડવાનો તથા કેદમાં રાખવાનો સખશ જે શીક્ષાને લાયક હોય. તે ઉપરાંત સમજવી.

ટીકા — સમુદ્રપાર લઈ જતાં રસ્તામાંથી કેદ નાશે તો તેને આ કસમ લાગે છે ૨૭
વીરુદ્ધ-સમરવામાં કો. ૬૦ ૬૦ ૬૦ ૩૩૭.

કોઈ સખશને કા
યદા મુજબ પકડ
તા હોય તેનાં કો
ઈ બીજા સખશો સા
મા થયું અથવા હ
રકત કરવી.

૨૨૫. જે સખશ કોઈ બીજા સખશને કાંઈ ગુનને માટે કાયદે
શર પકડવામાં ઇરાદાથી શામેલ થાય, અથવા કાયદા વિરુદ્ધ કાંઈ અડ
ચણ કરે, અથવા કોઈ બીજા સખશને કાંઈ ગુનાને માટે કાયદેશરને
કેદમાં રાખ્યો હોય તે કેદમાંથી તેને છોડાવી મુકે અથવા છોડાવી મુ
કવાની કોશીશ કરે, તે સખશને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાં
ના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શી
ક્ષા કરવામાં આવશે.

શિક્ષા.

અથવા, અગર પકડવાના, અથવા છોડાવી મુકેલા, અથવા જેને છો
ડાવી મુકવાની કોશીશ થઈ હોય તે સખશની ઉપર જાતાં સુધી સ
મુદ્રપારની. અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની કેદની શીક્ષા થઈ શકે એવા ગુનાનું લોકમત
મુકયું હોય, અથવા એવા ગુનાને માટે પકડવા લાયક થયો હોય, તો પેલા સખશને ત્રણ વર
સની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, એને વળી તે દં
ડને પણ લાયક થશે;

અથવા, અગર પકડવાના, અથવા છોડાવી મુકેલા, અથવા જેને છોડાવી મુકવાની કોશી
શ થઈ હોય તે સખશની ઉપર મોતની શીક્ષા થઈ શકે એવા ગુનાનું લોકમત મુકયું
હોય, અથવા એવા ગુનાને માટે પકડવા લાયક થયો હોય, તો, પેલા સખશને સાત
વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વ
ળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

અથવા, અગર પકડવો અથવા છોડાવી મુકેલા સખશ કોઈ ઇનસાફની કોઠેની શીક્ષા
ના હુકમ, મુજબ, અથવા તેને બદલે બીજી શિક્ષા કરવાના કાંઈ હુકમ મુજબ, જુદા સુ
ધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસની કે તેથી વધારે મુદત સુધી સમુદ્રપાર અથવા
શાશતીક દાસત્વ અથવા કેદની, શીક્ષાને લાયક હોય, તે પેલા સખશને સાત વરસની
મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. એને વળી તે દં
ડને પણ લાયક થશે.

અથવા, અગર પકડવાના, અથવા છોડાવી મુકેલા અથવા જેને છોડાવી મુકવાની કોશી
શ થઈ હોય તે સખશની ઉપર મોતની શિક્ષાના હુકમ થયો હોય, તો, પેલા સખશને જ
વાં મુકી સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ
ની શીક્ષા કરવામાં આવશે એને તે દંડને પણ લાયક થશે.

જામીન આપવા
ચુક્યાના સળખથી
કેદમાં રાખ્યું હોય
ત્યાંથી નાશી જવું

સમુદ્રપારથી કાય
દા વિરૂધ્ધ પાછું આ
વળું

સમુદ્રપાર તથા પેદેલા
શીક્ષાની માફી
ની સરત તોડવી-

બોગવી નહીં હોય તો;

જેમથીશીક્ષાના અસલ હુકમ થયો હોય એ શીક્ષા કરવામાં આવશે. અ
ને તે શીક્ષામાંની કાંઈ તેણે બોગવી હોય તો તે શીક્ષામાંની જેટલો નહીં બોગવી હોય એ
ટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ સરકારી નો
કર કાંઈ ઇનમાડીનું
કેદમાંના કાંઈ પણ
ભાગમાં બેઠા છતાં
તેનું ઇરાદાથી અપ
માન કરવું અથવા
તેને હરકત કરવી,

૨૨૫. ૧. અ-ફોજદારી ઇનસાફતુ કામ ચલાવવાની રીત બા
બતના કાયદા પ્રમાણે સારી રીતે ચાલવા બાબતને જામીન આપ
વાને ચુક્યાના સળખથી જે માણસને કેદમાં રાખ્યું હોય તે ત્યાંથી
નાશી જશે અથવા નાશી જવાની ફાશીશ કરશે તેને ઘણાનાંધ
ણી એક વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા અથવાદ
ક અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવી. (સન ૧૮૭૦ આક્ટ ૨૭ પ્રમાણે)

૨૨૬. જે માણસને કાયદા મુજબ સમુદ્રપાર કર્યો હોય તે મા
ણસ, પોતાની સમુદ્રપારની મુદત પિત્તા પેદેમાં, તથા શીક્ષા માફક ન
થયાં છતાં અગર સમુદ્રપારથી પાછો આવે. તે તેને જીવતાં સુધી સ
મુદ્રપારની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે ફાંડને, તથા પાછો
જીવે વરસની મુદત સુધીની સખત કેદની શીક્ષા પામવાને તે લાયક થશે.

૨૨૭. કોઈ માણસે શીક્ષાની કાંઈ સસ્તી માફી કબુલ કરી હોય
તે માણસ અગર જે સરતથી તેને માફી મળી હોય તે સરત બાજી છુ
ડીને તોડે તો તે માણસને, અગર તેણે અસલ શીક્ષામાંની કાંઈ
બોગવી નહીં હોય તો; જેમથીશીક્ષાના અસલ હુકમ થયો હોય એ શીક્ષા કરવામાં આવશે. અ
ને તે શીક્ષામાંની કાંઈ તેણે બોગવી હોય તો તે શીક્ષામાંની જેટલો નહીં બોગવી હોય એ
ટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૨૮. કોઈ સરકારી નોકર કાંઈ ઇનસાફી ચુકદમાના કાંઈ પણ
ભાગમાં બેઠો હોય તે વેળાએ એ સરકારી નોકરનું જે માણસ ઇરા
દાથી અપમાન કરે. અથવા તેને કાંઈ હરકત કરે, તે માણસને છ
મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કેદની, અથવા એક હજાર રૂપી
યા સુધીના ફાંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા--ન્યાયની કોર્ટમાં જુઓની આપતાં સાક્ષીદાર જોઈએ તે રીતે ફરકાર ભાષણ
કરી કોર્ટનો વખત વગર કારણે ગુમાવેતો તે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હેગાર થાયછે, સરકાર
વીરૂધ્ધ નયમલ શ્રવાણ મું હા. કો. વા ૧૦ પ્ર. ૬૯ તા, ૭ મારચ ૧૮૭૩

કોઈ સાહેબ ફરકાર બેલે અને સવાલનો જવાબ અપવા સાંરૂ ના કહે તો એ ઉપરથી
આ કલમના અરથ પ્રમાણે ગુન્હેગાર થાયછે, મું તા, ૧૬ મારચ ૧૮૭૧

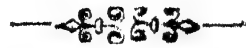
આ કલમ પ્રમાણેનો ગુન્હો સખરજીવારની રૂબરૂ કરનાર શખસની ઉપર કામ ચાલી
શકે કલકત્તા હાઈકોર્ટ વાનરર પ્ર. ૧૦

સાક્ષી હળવે હળવે બોલા કોર્ટનો વખત રોકે તેથી તેણે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો
કીધો નથી, વોકલી રીપોર્ટ ૧૫ પ્ર. ૫

પુછેલા સવાલનો શીધો જવાબ દે અથવા જવાબ દેવાની ગફલત કરવામાં આવે તો તે
આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો થતા નથી. કોં ઇં ૭૦ પ્ર. ૩૪૩

જ્યુરર અથવા આ
સેસરનો વેશભેરો
૨૨૯. ફોજાણી બાબતમાં જ્યુરર અથવા આસેસર દાખલ મારૂ
નામ લખી મોકલાય અથવા ટીપમાં લખાય, અનેમને સોગંદ આ
પાય એવો કાયદા મુજબ મારો હક નથી એવું જે માણસ બાણતો
હોય તે માણસ, વેશ ભેળને અથવા બીજી રીતે, અગર તે બાબતમાં જ્યુરર અથવા આસે

સર દાખલ ઇંગદાયી પોતાનુ નામ લખી મોકલાવે અથવા ટીપમાં લખાવે અથવા સોગંદ પાવ, અથવા પોતે જાણ્યા છતાં એમ થવા દે અથવા કાયદા વિરુદ્ધ માઉંતાન લખી મોકલ્યુ છે અથવા ટીપમાં લખ્યુ છે અથવા શોગદ આપ્યા છે, એમ પે ને જાણ્યુ છતાં, જે માણસ ખુદીપુરવક તે જુગીમાં ખેશાને અથવા તે આમેશર દાખલ કામ કરે, તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંને ની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બાજ ૧૨મો

શિક્ષા તથા સરકારી સ્ટાંપ સંબંધી ગુનાહો બાબત

શીકડે.

૨૩૦. શીકડે એટલે જે ધાતુ નાણાં દાખલ વપરાતો હોય, તથા જે પર છાપ મારીને નાણા દાખલ વાપરવા માટે તેને કોઈ સરકારના હુકમથી બાહાર પડ્યા હોય, તે ધાતુ.

રાણીનો શીકે.

જે શીકા પર છાપ મારીને તેને રાણીના હુકમથી, અથવા કિંદુ સ્તાનની સરકારના, અથવા કોઈ પણ પ્રશીડેન્સાની સરકારના, અથવા રાણીના રાજ્ય માલિકી કોઈ પણ સરકારના, હુકમથી નાણાં દાખલ વપરાવા માટે બાહાર પડ્યા હોય, તે શીકે તે રાણીનો શીકકો, દર્શાવે.

(૨૫) કોડીયા શીકો નથી.

(બ) વગર છાપેલા ત્રાંખાના ગડા, અગર નાણાં દાખલ વપરાય તો પણ શિકો નથી.

(ક) આંદ કાંઈ શિકો ન ગણાય, કેમકે તે નાણાં દાખલ વાપરવાના ઇરાદાથી થયેલાં નથી,

(ડ) જે શિકાનુ નામ કંપની રૂઝીયા પડ્યુ છે તે રાણીનો શિકો છે.

શિકો ખોટો બ
નાવવો,

૨૩૧. જે માણસ શિકો ખોટો બતાવે અથવા જાણી બહુનેસી કો ખોટો બતાવવાની કિયાનો કાંઈ પણ ભાગ કરે, તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ખુસાસો—જે રાખરા હગબાહુ કરવાના ઇંગદાયી, અથવા એમ કરવાથી હગબાહુ થશે એ વા સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં, કોઈ ખરા શિકાને બીજા શિકા સરખો દખાવે કરે, તે સખસો આ ગુન્હા કરશે એમ સમજવું.

રાણીનાં શિકોખો
ટા બતાવવો.

૨૩૨. જે માણસ રાણીના શિકો ખોટો બતાવે, અથવા જાણી ખુદીને રાણીનાશીકો ખોટો બતાવવાની કીયાનો કાંઈ પણ ભાગ કરે તે માણસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

શિકો ખોટો બ
નાવવાનાં હથિયાર
બતાવવાં અથવા
વેચવાં.

૨૩૩. શિકો ખોટો બતાવવાના કારણસર વાપરવાને વાત, અથવા તે કારણસર વાપરવાનો ઇરાદો કરેલા છે એમ જાણીને અથવા એમ માનવાનુ કારણુ છતાં, જે માણસ કાંઈ છાપ અથવા હથિયાર બતાવે અથવા સમારે, અથવા તે બતાવવાની અથવા સમારવાની કી

યાને કાંઈ પણ ભાગ કરે, અથવા ખરીદ કરે, વેચે, કે કોઈને આપે તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

રાણીના શિક્ષક
જોઈએ બતાવવાનાં કે
શિક્ષક બતાવવાનાં
અથવા વેચનાં.

૨૩૪. રાણીના શિક્ષકો જોઈએ બતાવવાના કારણસર વાપરવાને

વારને, અથવા તે કારણસર વાપરવાના ઇગદા કરેલા છે એમ જાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં, જે માણસ કાંઈ હાપઅથવા હથિયાર બતાવે અથવા સમાર, અથવા તે બતાવવાની અથવા સમારવાની ક્રિયાનો કાંઈ પણ ભાગ કરે, અથવા તે ખરીદ કરે, વે

ચે, કે કોઈને આપે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

શિક્ષક જોઈએ બતાવવાનાં કારણસર કાંઈ હથિયાર અથવા સામાનગણે

૨૩૫. શિક્ષક જોઈએ બતાવવાના કારણસર વાપરવાને વાસ્તે, અથવા તે કારણસર વાપરવાના ઇગદા કરેલા છે એમ જાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં, જે માણસ જોતાના કબજામાં કાંઈ હથિયાર અથવા સામાન ગણે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને

વળી તે દંડને પણ લાયક થશે, અને અગર જોઈએ બતાવવાના શિક્ષક રાણીના હાથ, તો તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

હીંદુસ્તાનમાં ૨
હીને હીંદુસ્તાનની
ખાહાર કાંઈ શિક્ષક
જોઈએ બતાવવામાં
મદદગારી કરવી.

૨૩૬ જે માણસ, ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયામાં છતાં ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયાની ખાહાર કાંઈ શિક્ષક જોઈએ બતાવવામાં મદદગારી કરે, તે માણસને, જાણી તેણે ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયાની માલિક તરીકે શિક્ષક જોઈએ બતાવવામાં મદદગારી કરી હોય, એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખ્રિસ્તીશ શિક્ષક આ
દશમાં લાવે અથવા
આ દશમાંથી
ખાહાર લઈ જવો.

૨૩૭ ફક્ત જો શિક્ષક જોઈએ બતાવેલા છે એમ જાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં, જે માણસ તે શિક્ષક ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયામાં મધ્યે લાવે અથવા ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયા મધ્યથી ખાહાર લઈ જાય, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

રાણીના શિક્ષક
જોઈએ બતાવેલા
આ દશમાં લાવે
અથવા આ દશમાંથી
ખાહાર લઈ જવો.

૨૩૮. ફક્ત જો શિક્ષક રાણીના શિક્ષક જોઈએ બતાવેલા છે એમ જાણીને, અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં, જે માણસ તે શિક્ષક ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયામાં મધ્યે લાવે અથવા ખ્રિસ્તીશ ઇંડીયા મધ્યથી ખાહાર લઈ જાય, તે માણસને છ વર્ષ સુધી સમુદ્રગમની, અથવા ફક્ત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે,

કાંઈ શિક્ષક જોઈએ
જો છે એમ જાણીને
તે રાજ્યમાં લેવો ને
જોઈએ તે માણસને આપવો,

૨૩૯. કાંઈ માણસની પાસે કાંઈ જોઈએ શિક્ષક હોય અને તેની પાસે તે શિક્ષક આવે ત્યારે તેણે એમ જાણવું હોય કે આ શિક્ષક જોઈએ છે તે માણસ અગર હાજર નથી, અથવા હજો થાય એવા છે કે જોઈએ, તે શિક્ષક કાંઈ રાખસને આપે, અથવા કાંઈ રાખસને તે લેવા ને લેવાવાની ફરિયાદ કરે, તો તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની

ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.
 રાણીના કોઈ શી
 કો ઝોટા છે એ
 મ જાણીને રાખ્યો
 હોય ને બીજાને આ
 પવો.

ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.
 રાણીના કોઈ શી
 કો ઝોટા છે એ
 મ જાણીને રાખ્યો
 હોય ને બીજાને આ
 પવો.

દ્રષ્ટાંત.

એક શિક્ષા પાઠનારે આ ઝોટા કંપનીના રૂપીયા પોતાના સોબતી બ ને આપે, એટલા સા
 રૂ કે તે તે રૂપીયા ચલાવે. આ તે રૂપીયા એક બીજા ચલાવનાર ક ને વેચાતા આપે, અને
 ક તે ઝોટા છે એમ જાણીને તે રૂપીયા વેચાતા લે. પછી કોઈ માત્ર લેઈને તેની કિંમતમાં
 તે રૂપીયા ક ક ને આપે, અને ક તે ઝોટા છે એમ ન જાણતાં લે. પાછળથી તે રૂપીયા
 લીધા પછી તે ઝોટા છે એમ ક ને ખબર પડે, અને ક ત્યાર પછી તે ખરા હાય એવી રી
 તે તે રૂપીયા કોઈને આપે, તો ક ને ફક્ત આ કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે છે, પણ આ ત
 થા ક એઓને, મુકદ્દમાની કેરીયત મુજબ રૂડદમી અથવા રૂડ૦ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા
 થઈ શકે છે.

કોઈ શીકરો કોઈ
 રાખસની પાશે આ
 વતાં વખતે તેણે એ
 મ જાણ્યું હોય કે
 આ શિક્ષા ઝોટા
 છે તે, સખસે તે
 ઝોટા શીકરો પા
 રો રાખવો,

રાણીના કોઈ શી
 કો મહ સખસ
 ની પાસે આવતી
 વખતે તેણે એમ
 જાણ્યું હોય કે આ

રૂડ૨. કોઈ ઝોટા શીકરો પોતાના કબજામાં આવ્યો હોય તે વ
 ખતે તે ઝોટા છે એમ જાણ્યા છતાં, જે માણસ દગલખ છૂપી અથ
 વા દગો થાય એવા ધરાદાયી તે ઝોટા શીકરો પોતાના કબજામાં રા
 ખે તેને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની
 શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

રૂડ૩. રાણીના શીકરો જેવા ઝોટા બનાવેલા કોઈ શીકરો પોતાના
 કબજામાં આવ્યો હોય તે વખતે તે શીકરો ઝોટા બનાવેલા છે એમ જા
 ણ્યા છતાં, જે માણસ દગલખ છૂપી અથવા દગો થાય એવા ધરાદાયી
 તે શીકરો પોતાના કબજામાં રાખે, તે માણસને સાત વરસની મુદત
 સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વ

શીકકો એટલે તે બી તે દંડને પણ લાયક થશે.

શખસે નજીકો શી
કો પાસે શખસો.

ટંકશાળાનાં નોકર
રહેલા માણસે કાય
દામાં ઠરાવેલા વજ
ન અથવા મેળવણી
થી જુદાં વજન અ
થવા મેળવણીનાં શિ
કકો બનાવેલા.

શિકકા પાડવાનું હ
થિયાર કોઈ ટંકશા
માંથી કાયદે રૂ
ધ લઈ જવું.

દગલખાણથી અથ
વા બદલાતતથી કો
ઈ શિકકાનું વજન
જોણું કરવું અથ
વા તેની મેળવ
ણીમાં ફેરફાર કરવો

ખુસાસો.—કોઈ શખસ જોઈ શિકકાનો કાંઈ અંશ કોરી કડાડે અને તે છેદમાં કાંઈ બીજી
વસ્તુ ચુકે, તો તે શીકકાની મેળવણી બદલા એમ સમજવું.

દગલખાણથી અ
થવા બદલાતતથી રા
ણીના શીકકાનું વ
જન જોણું કરવું અ
થવા તેના મેળવ
ણી બદલવી.

કોઈ શિકકો બીજા
શિકકાને ઢેરાણે આ
લે એવા ઇરાદાથી તે
શિકકાનું રૂપબદલવું

રાણીના કોઈ શી
કકો બીજા શિકકાને
ઢેરાણે આલે એવા ઇ
રાદાથી તે શિકકાનું

૨૪૪. બિટીશ ઇંડીયા મધ્યે કાયદા મુજબ રજાપેસી કોઈ પણ ટંક
કશાળાનાં જે માણસ નોકર રહેલા હોય. એ માણસ તે ટંકશાળામાંથી
ની જોઈ કોઈ શીકકો તે શીકકાનું વજન અથવા મેળવણી કાયદાથી
કરી હોય તથા જુદા વજન અથવા મેળવણીનો થાય એવા ઇરાદાથી
અગર કાંઈ કામ કરે, અથવા જે કામ કરવાની તને કાયદા મુજબ ફે
રજી હોય તે કામ કરવામાં કનુર કરે, તો તે માણસને સાત વરસની
મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવાનાં
આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૪૫. બિટીશ ઇંડીયા મધ્યે કાયદા મુજબ રજાપેસી કોઈ પણ ટંક
કશાળા મધ્યેથી, કાયદશર અખતિયાર વિના, જે માણસ કાંઈ શીકકો
પાડવાનું હથિયાર અથવા જોળર લોઈ જાય, તે માણસને સાત વર
સની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં
આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૪૬ કોઈ પણ શીકકા ઉપર જે માણસ દગલખાણથી અથવા બ
દલાતતથી એવી કાંઈ ક્રિયા કરે કે તેથી તે શીકકાનું વજન જોણું થા
ય, અથવા તેની મેળવણી બદલાય તે માણસને ત્રણ વરસની મુદ
ત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે,
અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

શખસ જોઈ શિકકાનો કાંઈ અંશ કોરી કડાડે અને તે છેદમાં કાંઈ બીજી
વસ્તુ ચુકે, તો તે શીકકાની મેળવણી બદલા એમ સમજવું.

૨૪૭. રાણીના શીકકાઓમાંના કોઈ પણ શીકકા ઉપર જે માણ
સ દગલખાણથી અથવા બદલાતતથી એવી કાંઈ ક્રિયા કરે કે તેથી
તે શિકકાનું વજન જોણું થાય અથવા તેની મેળવણી બદલાય, તે
માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કે
દની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૪૮. કોઈ પણ શિકકા ઉપર જે કોઈ માણસ એવી કાંઈ ક્રિયા
કરે કે તેથી તે શિકકાનું રૂપ બદલાય. અને તે એવા ઇરાદાથી કે તે
શીકકો કોઈ બીજા પ્રકારના શીકકાને ઢેરાણે આલે, તો તે માણસને ત્ર
ણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા ક
રવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૪૯. રાણીના શિકકાઓમાંના કોઈ પણ શીકકા ઉપર જે કોઈ
માણસ એવી કાંઈ ક્રિયા કરે કે તેથી તે શીકકાનું રૂપ બદલાય, અને તે
એવા ઇરાદાથી કે તે શીકકો કોઈ બીજા પ્રકારના શીકકાને ઢેરાણે આ
લે, તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે

૫ બહસજી.

આ શિક્ષામાં ફરકાર થએલો છે એ બુજાવોને જે શીક્ષા પાશે નહયો હોય તે બીજાને આપવો.

આ શિક્ષામાં ફરકાર થએલો છે એ બુજાવોને રાણીને જે શિક્ષા પાશે નહયો હોય તે શિક્ષકો આપવો,

ને દશ વરસ મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કોઈ શખ્શની પાસે કાંઈ ફરકાર થએલો શિક્ષક આવતી વખતે તેમાં ફરકાર થએલો છે એમ તેણે જાણ્યા છતાં તે પાસે રાખવો.

કોઈ શખ્શની પાસે કાંઈ ફરકાર થએલો રાણીને શિક્ષક આવતી વખતે તેમાં ફરકાર થએલો છે એમ તેણે જાણ્યા છતાં તે પાસે રાખવો.

જે શિક્ષકો કોઈ માણસની પાસે પહેલાં આવતી વખતે તેમાં ફરકાર થએલો છે એ

પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૦. કોઈ શખ્શના કબજામાં કાંઈ શિક્ષકો હોય, અને તે શિક્ષકો બાબત ૨૪૬મી અથવા ૨૪૮મી કલમમાં જ્યાં કરેલો ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય અને તે શિક્ષકો બાબત તે ગુન્હો કરવામાં આવેલો છે એમ તે શખ્શના કબજામાં તે શિક્ષકો આવતી વખતે તેણે જાણ્યું હોય, તે સખ્શ અગર દગલબાજીથી અથવા દગો થાય એવા ઇરાદાથી તે શિક્ષકો કોઈ બાબત સખ્શને આપે, અથવા કેઈ બીજા શખ્શને તે શિક્ષકો લેવાને લલચાવવાની કોશીશ કરે, તો તેને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૧. કોઈ સખ્શના કબજામાં કાંઈ શિક્ષકો હોય, અને તે શિક્ષકો બાબત ૨૪૭ મી અથવા ૨૪૮ મી કલમમાં જ્યાં કરેલો ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય, અને તે શિક્ષકો બાબત તે ગુન્હો કરવામાં આવેલો છે એમ તે સખ્શના કબજામાં તે શિક્ષકો આવતી વખતે તેણે જાણ્યું હોય તે સખ્શ અગર દગલબાજીથી અથવા દગો થાય એવા ઇરાદાથી તે શિક્ષકો કોઈ બીજા શખ્શને આપે અથવા કેઈ બીજા શખ્શને તે શિક્ષકો લેવાને લલચાવવાની કોશીશ કરે, તો તેને દશ વરસ મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૨. જે શિક્ષકો બાબત ૨૪૬ તથા ૨૪૮ મી એ બે કલમોમાંની ગમે તે કલમમાં જ્યાં કરેલો ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય, તે શિક્ષકો દગલબાજીથી અથવા દગો થાય એવા ઇરાદાથી કોઈ માણસના કબજામાં હોય, અને શિક્ષકો બાબત તે ગુન્હો કરવામાં આવેલો છે એમ તે માણસના કબજામાં તે શિક્ષકો આવતી વખતે તેણે જાણ્યું હોય, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૩. જે શિક્ષકો બાબત ૨૪૭ મી, તથા ૨૪૮ મી એ બે કલમોમાંની ગમે તે કલમમાં જ્યાં કરેલો ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય, તે શિક્ષકો દગલબાજીથી અથવા દગો થાય એવા ઇરાદાથી કોઈ માણસના કબજામાં હોય અને તે શિક્ષકો બાબત તે ગુન્હો કરવામાં આવેલો છે એમ તે માણસના કબજામાં તે શિક્ષકો આવતી વખતે તેણે જાણ્યું હોય તો તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૪. જે શિક્ષકો બાબત કોઈ એમ જાણતો હોય કે એની ઉપર કલમ ૨૪૬, ૨૪૭, ૨૪૮. અથવા ૨૪૮મીમાં લખી છે તેવી કાંઈ ક્રિયા કરવામાં આવી છે, પણ જે શિક્ષકો તે શખ્શના કબજામાં આવતી વખતે તે બાબત તેવી કાંઈ ક્રિયા કરવામાં આવેલી છે એમ તે

મ તેજી બાણ ન
હય ત શોના તેજી
બીજા ન ખર શો
કા દાખલ આવવો

જો બાણ ન હાય. તેશખસ તે. અગર કોઈ બીજા શખસને તેસિ
કદે ખા શિક્ષા દાખલ; અથવા તે શિક્ષા ને પ્રકાર નો હય તેથી
બુદ્ધ પ્રકારના શિક્ષા દાખલ આપે, અથવા કોઈ સખસને તે શિક્ષા
ખા શિક્ષાદખલ અથવા તે શિક્ષા ને પ્રકારનો હય તેથી બુદ્ધ
પ્રકારના શિક્ષા દાખલ લેવાને બસવાવવાની કોશીશ કરે તો તે શ

સરકારી સ્ટાંપ ખો
ટો બનાવવા.

સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદની અથવા તે બદલેજો શિ
કા ને શિક્ષાને કોઈ અલાવ્યો હય અથવા અલાવવાની કોશીશ કરા હય તે શિક્ષાની કીમત

ખુસાસો— કોઈ શખસ એક પ્રકારના ખા રટાંપને બીજા પ્રકારની સરખો દેખાતો ક
રીને ખોટો સ્ટાંપ બનાવે, તેજી આ ગુન્હો કર્યો એમ સામજીક.

કોઈ સરકારી સ્ટાં
પ ખોટો બનાવવા
ના કારણસર કોઈ હ
થાયાર અથવા સા
માનપાશે રાખવો,

રખડ. મેહેસુલતા કારણસર સરકારે બહાર પાડેલો કોઈ સ્ટાંપ ખો
ટો બનાવવાના કારણસર વાપરવાને વાસ્તે અથવા તે કારણસર વા
પરવાનો ઘરાદા કરેલો છે એમ બાણીને અથવા એમ માનવાનું કા
રણ છતાં ને માણસ પોતાના કબજામાં કોઈ હથિયાર અથવા સા
માન ગમે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગ
મે તે પ્રકારની કદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે કદ
ને પણ લાયક થશે.

કોઈ સરકારી સ્ટાં
પ ખોટો બનાવવાના
કારણસર હથિયાર
ર બનાવવું અથવા
વેચવું

રખડ. મેહેસુલતા કારણસર સરકારે બહાર પાડેલો કોઈ સ્ટાંપ
ખોટો બનાવવાના કારણસર વાપરવાને વાસ્તે અથવા તે કારણસર
વાપરવાનો ઘરાદા કરેલો છે એમ બાણીને અથવા એમ માનવાનું કા
રણ છતાં ને માણસ કોઈ કોઈ હથિયાર બનાવે, અથવા તે બના
વવાની કિયાને કોઈ પણ ભાગ કરે, અથવા તે ખરીદ કરે, વેચે
કે કોઈને આપે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાં
ના ગમે તે પ્રકારની કદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કદને પણ લાયક થશે.

સરકારી સ્ટાંપ ખો
ટો બનાવેલા વેચવા

રખડ. ફલાણી સ્ટાંપ મેહેસુલતા કારણસર સરકારે બહાર પાડેલો
કોઈ સ્ટાંપ નેવા ખોટો બનાવેલો છે એમ બાણીને, અથવા એમ મા
નવાનું કારણ છતાં ને માણસ તે સ્ટાંપને વેચે અથવા વેચવાનું કદે
વરી. અને વળી તે કદને પણ લાયક થશે.

સરકારી સ્ટાંપ ખો
ટો બનાવેલો પાસે
રાખવો.

રખડ. ફલાણી સ્ટાંપ મેહેસુલતા કારણસર સરકારે બહાર પા
ડેલો કોઈ સ્ટાંપ નેવા ખોટો બનાવેલો છે એમ બાણી, તેને ખરા
સ્ટાંપ દાખલ વાપરવાના અથવા આપવાના ઘરાદાથી અથવા તે ખ
રા સ્ટાંપ દાખલ વાપરવામાં આવે એટલા માટે, ને માણસ તે સ્ટાંપ
પોતાના કબજામાં રાખે. તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની

કેંદ્રની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કોઈ સરકારી સ્ટાંપ
પ યોદ્ધા બનાવેલો
એમ જાણ્યા છતાં
તે ખરાદાખલ વાપ
રવો,

સરકારને હાનિ ક
રવાના ઇરાદાથી જે
ખર સરકારી સ્ટાંપ
હોય એવા કોઈ પ
દારથ ઉપરથી કાંઈ
લખાણ ચેરોનાંખ
ણું, અથવા કાંઈ
સ્ટાંપ વાપર્યોહોય
તે સ્ટાંપને લેખપ
રથી કાઢીનાખવો.

કોઈ સરકારી સ્ટાંપ
પ આગળ વાપરેલો
છે એમ જાણ્યા છ
તાં તે પાછો વાપરવો

સ્ટાંપ વાપરેલો છે એ
વી રીતની કાંઈ ની
શાની છોલીનાખવો

જે સ્ટાંપ ઉપરથી એવી કાંઈ નિશાની છોલી અથવા કાઢી નાખી હોય, એવો કોઈ સ્ટાંપને
માણસ જાણી ખુલ્લે પોતાના કબજામાં રાખે, અથવા વેચે અથવા કોઈને આપે, અથવા એવો
કોઈ સ્ટાંપ વપરાયેલો જાણ્યા છતાં જે માણસ તે સ્ટાંપ વેચે, અથવા કોઈને આપે, તે મા
ણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ
ખંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૬૦. કુલાણો સ્ટાંપ મેહેસુલના કારણસર સરકારે ખાહાર પાડેલો
કોઈ સ્ટાંપ જેવા યોદ્ધા બનાવેલો છે એમ જાણીને જે માણસ તે
સ્ટાંપને ખરા સ્ટાંપ દાખલ વાપરે, તે માણસને સાત વરસની મુદ
ત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ
ખંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

૨૬૧. જે પદારથ મેહેસુલના કારણસર સરકારે ખાહાર પાડેલો સ્ટાં
પ લગાડેલો હોય તે પદારથ ઉપરથી જે લખાણ અથવા લેખને માટે
તે સ્ટાંપને વાપર્યો હોય તે લખાણ અથવા લેખને માણસ દગલ
ખાણથી અથવા સરકારને હાનિ કરવાના ઇરાદાથી કાઢી અથવા એ
રી નાંખે, અથવા કોઈ સ્ટાંપ કાંઈ ખીજ લખાણ અથવા લેખને મા
ટે વાપરવામાં આવે એટલા માટે જે લખાણ અથવા લેખને માટે તે
સ્ટાંપ વાપર્યો હોય તે લખાણ અથવા લેખ પરથી જે માણસ તે સ્ટાં
પને કાઢી નાંખે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના
ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ ખંનેની શિક્ષા ક
રવામાં આવશે.

૨૬૨. મેહેસુલનાં કારણસર સરકારે ખાહાર પાડેલો કોઈ પણ સ્ટાં
પ આગળ વપરાયેલો છે એમ જાણ્યા છતાં દગલખાણથી અથવા સર
કારને હાનિ કરવાના ઇરાદાથી, જે માણસ કાંઈ પણ કારણસર તે
સ્ટાંપ વાપરે તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્ર
કારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ ખંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૬૩. મેહેસુલનાં કારણસર સરકારે ખાહાર પાડેલો કોઈ
પણ સ્ટાંપ વપરાયેલો છે એમ દખાડવા સારૂ તે સ્ટાંપ પર કરેલી
અથવા મારેલી કાંઈ પણ નિશાની દગલખાણથી અથવા સરકારને હા
નિ કરવાના ઇરાદાથી, જે માણસ કરેલી અથવા કાઢી નાંખે અથવા

જે સ્ટાંપ ઉપરથી એવી કાંઈ નિશાની છોલી અથવા કાઢી નાખી હોય, એવો કોઈ સ્ટાંપને
માણસ જાણી ખુલ્લે પોતાના કબજામાં રાખે, અથવા વેચે અથવા કોઈને આપે, અથવા એવો
કોઈ સ્ટાંપ વપરાયેલો જાણ્યા છતાં જે માણસ તે સ્ટાંપ વેચે, અથવા કોઈને આપે, તે મા
ણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ
ખંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખાખ ૧૩ મા.

કાટલા તથા માપસંજઘી ગુજરાત માખ ૩

તોળવાનુ યોદ્ધા
જે મુખજાણીવા

૨૬૪. તોળવાનુ કાંઈ પણ યંત્ર યોદ્ધા છે એવુ જાણીને જે માણ
સ દગલખાણથી વાપરે તેને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે

૧૨૩.

એ તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખોટું કાટલું અથવા માપ દગલખાણથી વાપરવું.

૨૬૫. જે માણસ કાંઈ પણ ખોટું કાટલું અથવા લંબાઈનું કેમ રતનું ખોટું માપ દગલખાણથી વાપરે, અથવા એક કાટલાને અથવા લંબાઈના કે ભરતલનાં માપને તે છે તેથી કાંઈ બુદ્ધાં કાટલાં અથવા માપને ઠેકાણે દગલખાણથી વાપરે, તેને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખોટાં કાટલાં અથવા માપ પાશે રાખવાં.

૨૬૬. તોળવાનું કાંઈ પણ યંત્ર, અથવા કાંઈ કાટલું, અથવા લંબાઈનું કે ભરતલનું કાંઈ-માપ ખોટું છે એવું જાણીને તથા તે દગલખાણથી વાપરવામાં આવે એવા ઇરાદાથી, જે માણસ પોતાની પાસે રાખે તેને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખોટાં કાટલાં અથવા માપ બનાવવાં, વેચવાં.

૨૬૭ તોળવાનું કાંઈ પણ યંત્ર, અથવા કાંઈ કાટલું, અથવા લંબાઈનું કે ભરતલનું કાંઈ માપ ખોટું છે એવું જાણીને જે માણસ બનાવે, વેચે. અથવા કોઈને આપે, એટલા સારૂ કે તે ખરાને ઠેકાણે વપરાય અથવા એવું જાણીને કે તે ખરાને ઠેકાણે વપરાય એવો સંભવ છે તો તેને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૬૮. જે સખસ એવું કાંઈ કામ કરે, અથવા એવી કાંઈ કાવ. હા વીરૂદ્ધ કસુર કરે, કે જેથી લોકને, અથવા જે માણસો પાડોશમાં રહેતા હોય અથવા જેઓના કબજામાં ત્યાંહાં પાડોશમાં કાંઈ મિલકત હોય તે સર્વ માણસોને, કાંઈ સાધારણ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ થાય અથવા જેથી જે સખસોને કાંઈ સાર્વજનિક હેતુ વાપરવાની જરૂર પડે તે સખસોને નુકશાન, અડચણ, ભય, અથવા દુઃખ થયા વિના રહેજ નહીં; તે સખસે લોકાપકારક કૃત્ય કરવું એમ સમજવું.

ખાખ ૧૪ મા.

લોકોની સનકુચરતી, સલામતી, અનુકુળતા, લખખ નીતિ સંબંધી અનુદા ખાખત

લોકાપકારક કૃત્ય.

૨૬૮. જે સખસ એવું કાંઈ કામ કરે, અથવા એવી કાંઈ કાવ.

હા વીરૂદ્ધ કસુર કરે, કે જેથી લોકને, અથવા જે માણસો પાડોશમાં રહેતા હોય અથવા જેઓના કબજામાં ત્યાંહાં પાડોશમાં કાંઈ મિલકત હોય તે સર્વ માણસોને, કાંઈ સાધારણ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ થાય અથવા જેથી જે સખસોને કાંઈ સાર્વજનિક હેતુ વાપરવાની જરૂર પડે તે સખસોને નુકશાન, અડચણ, ભય, અથવા દુઃખ થયા વિના રહેજ નહીં; તે સખસે લોકાપકારક કૃત્ય કરવું એમ સમજવું.

કાંઈ સર્વાપકારક કૃત્યથી કાંઈ અનુકુળતા અથવા લાભ થતો હોય, તે તે સખસથી તે અનુકુળતા માફ થઈ શકતો નથી.

ટીકા.—જ્યારે કાંઈ સાર્વજનિક રસ્તાને હરકત કરવામાં આવી હોય ત્યારે 'માલ્ટ્રેન્ટ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૫૧૮ એટલે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૪ મુજબ કામ ચલાવવાને બંધાએલા છે, પણ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૫૨ એટલે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૭ લાગુ નથી ખરોદ પ્રસાદ મુસ્તહી વીકલી રીપોર્ટ ૫. ૫. ૫.

જુના કો. મે. કો. નાખાળ ૨૦ મા પ્રમાણે (સ્થાનિક અપકારક વસ્તુ વીરોની નાખ) પત્તર જ મ ચાલેલું નહીં એવા સખખ ઉપરથી, આકલમ પ્રમાણે લોકપકારક કલ્પવીરોની ફરીયાદનું કામ બલાવવું બેકાયદસીરનથી. સરકાર વીરૂધ્ધ શુકલાલ વીરો સલાહમાદ માકલેલું, મુ. હા. તા. ૧૭ શપટેમર ૧૮૬૮

નફા અથવા કુપદાને સારૂ જે જુગારનું કમાન રાખવામાં આવેલે તેને “શાત્રારણ જુગાર ૨ બેલવાનું મકાન” કહેલું સર્વ લોકોને કાંઈ ખરેખરી હરકત થાયછે, એવા પુરાવા શીવાય હરેક શખશ જે જુગાર રમનારાઓને પોતાના ઘરમાં લે. તે શખશ તથા જે શખશ તેમાં જુગાર રમે તે સર્વ શખસો આ કલમના અરથ પ્રમાણે લોકપકારક કલ્પ કરવાના ગુન્હેગાર થાય છે એવો ઠરાવ કરતો નથી.—સરકાર વીરૂધ્ધ હાઉ નાગજી વીગરે, મુ. હા. તા. ૧ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૦

મુખાઈના સને ૧૮૬૭ના આકટ ૭ ની કલમ ૩૧ ની રકમ બે પ્રમાણે તેમાં લખેલું મનાઈનું ઝાહેરનામું લગાડ્યું નહીં હોયતો તોહોમતની સાબીતી ગેરકાયદશર છે કેમકેમ જરૂર રકમના અરથમાં શમાવેશ થાયછે: એવી (એટલે તેના અરથ પ્રમાણે) નહીંએ કાંઈ સનાન વીગરે કરીને ખરાબ કરવાની જગો નથી—ધરકાર વિરૂધ્ધ છોટીરામ ભાસ્કર વીગરે મુ. હા. તા. ૩૧ અગષ્ટ ૧૮૭૧ તેજ ધારણ ઉપર—સરકાર વિરૂધ્ધ નીલકંઠ બાલા તથા મુ. હા. તા. ૮ એપ્રિલ ૧૮૭૮

લોકપકાર કલ્પ કોને કહેલું તે વીધે વધારે ખુલાસો થવા માટેસને ૧૮૮૨ના આકટ ૧૦ ની કલમ ૧૩૩ જુઓ.

જ્યારે નેહરને અટકાવ થવાની ફરીયાદ થઈ હોય ત્યારે દીવાની કોર્ટમાં દાવો કરવાનું ફરમાવવું જોઈએ, અને મનાઈ હુકમ જરૂર હોયતો તેણે દીવાની કોર્ટથી કાહાડવો. આ ઉપરાંત એવા મુકદમા આ કલમ પ્રમાણે ચાલી શકે નહીં.—સરકાર વિરૂધ્ધ ત્રીલોકનાથ બોઝ વી. રી. ૫—૫ પ્ર. ૫૮.

કોઈ શખશના ઘરમાં થઈરાજમાર્ગ ઉપર જવાનો રસ્તો હોય તે ખાનગી રસ્તો માંજરે ઠને ઉઘડાવવાને સત્તા નથી સખખ તે ખાનગી રસ્તો રાજમાર્ગ નથી. તે કામ દીવાની કોર્ટને લાયક છે.—રાણી વીરૂધ્ધ જનકીનાથ ભટા ચારજી. વી-ર-મ. ૩૦૬ (ફિજદારી)

આ કલમ પ્રમાણે અડચણ અથવા અપકારક વસ્તુ સાર્વ જનીક રસ્તામાંથી કાઢી નાખવાના કામમાં માંજરેકે પ્રથમ જેવું જોઈએ કેજે રસ્તા ઉપર અડચણ અથવા અપકારક વસ્તુ હોય તે રસ્તો સાર્વ જનીક છે કે નહીં, જે સાર્વજનીક માલમ પડેતો પછી તેને આગળ કામ ચલાવવાનો અધીકાર છે. નહીંતો નથી રાણી વીરૂધ્ધ. ખચારામ ભટાચારજી વીકલીરી પીટ ૬૫—પાનુ ૬૭.

જમીનના માલિક નહીં પણ તે જમીનના ઉપબોગ કરનાર તે જે જમીન ઉપર ગંદકી રાખે તે એ બાબત તે ઉપબોગ કરનાર જવાબદાર છે—રાણી વીરૂધ્ધ બોન્નેલીસ મીત્ર વોકલી રીપોર્ટ ૮ પાનુ ૪૫.

બિંદગીને જોખમ પોહાંએ એવારે ઘનો ચેપ પસરેએ ગુ ગફલતીનું કામ,

૨૬૯. જે માણસ કાયદા વિરૂધ્ધ અથવા ગફલતથી એકુંકાઈ કામ કરે, કે જેથી બિંદગીને જોખમવાળા કોઈ રોગના ચેપ પસરશે એવોસ જવ હોય અને એવો સંભવ છે એમ તે જાણતો હોય, અથવા એ મ માનવાનું તેને કારણ હોયતો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદની, અથવા દંડની, અથવા એ જ નેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

જાંગીન સખમ
પોદાંચે એવોરોગના
એવ પસરે એવું દેખ
પુધિનુ કામ

૨૭૦. જે માણસ દેખ પુધીની એવું કાંઈ કામ કરે, કે જેથી જાંગીન સખમવાળા કોઈ રોગના એવ પસરો એવો સંભવ હોય, અને એવો સંભવ છે એમ તે જાણતો હોય અથવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય, તે માણસને જે વરણની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની. અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.—આ કલમ પ્રમાણે કલકત્તાની મ્યુનીસિપાલિટી ઉપર એક ફરીયાદ સરકારની મંજૂરીપત શીવાય પોતાને લેવાનો અધિકાર છે કે નહીં એવો કલકત્તાના માજિસ્ટ્રેટને સંસય આવવાથી તેણે આ કામ હાથ ધોરના અભીપ્રાય માટે મોકલ્યું.

તેમાં હાથ ધોરે કરાવ કર્યો કે પીનનહોડમાં કલ્યા પ્રમાણે મ્યુનીસિપાલ કમીશનર એને કે સરકારી નોકર છે તો પણ જે લોકો પર સરકારની મંજૂરી શીવાય ફરીયાદ ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટ દ્વારા મનાઈ છે તેમાં મ્યુનીસિપાલ કમીશનરનો સમાવેશ થતો નથી. સખમ કલકત્તા મ્યુનીસિપાલ કમીટી પરની ફરીયાદ સરકારની મંજૂરી લીધા શીવાય ચલાવવાનો ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટને અધિકાર છે.—સરકાર વીરૂધ્ધ કલકત્તાની મ્યુનીસિપાલ કમીટી કા. હા. વા.

૩ પાનુ. ૭૬૮ તા. ૫ જુન ૧૮૭૮,

રોગના સખમથી કે
ર રહેવા સંબંધીની
કાંઈ કાનુન માનવી

૨૭૧. કોઈ વાહાણને રોગના સખમથી દુર રાખવા ખાખતની અથવા તે સખમથી દુર રાખેલા વાહાણોના કિનારા સાથેના અથવા બીજા વાહાણો સાથેના વેહેવાર કેમ ચાલે તેનો બંદોબસ્ત કરવા ખાખતની અથવા જે જગ્યામાં કાંઈ એવી રોગ ચાલે તો હોય તે જગ્યા તથા બીજી

જગ્યાની વચ્ચે વેહેવાર કેમ ચાલે તેનો બંદોબસ્ત કરવા ખાખતથી હીન્દુસ્તાનની સરકારે અથવા કોઈ પણ સરકારે. કરીને જાહેર કરેલી કોઈ કાનુન જે માણસ જાણી પુછીને ન માને તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની. અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

વેચવાને ઇનાદગ
ખેલી ખાવાની અ
થવા પીવાની વસ્તુ
મા કાંઈ બેજ કરવી

૨૭૨ કોઈ માણસ કાંઈ ખાવાની અથવા પીવાની વસ્તુમાં બેજ કરે, એવી રીતે કે તેથી તે વસ્તુ ખાવાથી અથવા પીવાથી અવગણ થાય, અને એવા ઇનાદગથી કે તે વસ્તુ ખાવાને અથવા પીવાને વેચવા અથવા તે ખાવાને અથવા પીવાને વેચાશે એવો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.—માણસને ખાવા પીવાની જાણમાં બેજ કરવાથી અને જાનવરોને ખાવા પીવાની ચીજ ચાણા વીગરેમાં બેજ કરવાથી આ કલમ વીરૂધ્ધ ગુનેહો છે.

ખાવાની અથવા પીવાની અવગણ કરાક વસ્તુ વેચવી ૨૭૩. જે વસ્તુ અવગણ કરાક કરેલી અથવા ધચેલી હોય, અથવા ખાવા અથવા પીવા જોગ સ્થિતિમાં ન હોય, તેવો કાંઈ વસ્તુ ખાવા અથવા પીવાની વસ્તુ દાખલ કોઈ માણસ વેચે, અથવા વેચવાનું કહે, અથવા વેચવા મુકે, અને તે વસ્તુ ખાવામાં અથવા પીવામાં અવગણ કરાક છે એમ જાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં એ પ્રમાણે કરે, તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.—શહેલી અને ઝીરી તથા રોગ ઉત્પન્ન કરે તેવી અમુક ચીજ ધચેલી છે એવું

વસાણામાં બેળ
કરવા.

૨૭૪. કોઈ માણસ કોઈ વસાણામાં અથવા તથ્યાર કરેલા અડધમાં કોઈ બેળ કરે એવી રીતે કે તેથી તે વસાણાને અથવા તથ્યાર કરેલા અડધને ગુણુ એછો થાય, અથવા તેની અસર બદલાય, અથવા તે અવગણકારક થાય. અને તેમાં તેવી કાંઈ બેળ ન થય હોય એ પ્રમાણે કોઈ દવાના કામને સારૂ વેચવી અથવા વાપરવી એવા ઇરાદાથી અથવા તેના કામને સારૂ તે વેચાશે અથવા વપરાશે એનો સંભાર છે એમ જાણ્યા છતાં, તે એ પ્રમાણે કરે, તો તે માણસ ન છ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બેળ થએલાં વ
સાણાં વેચવાં.

૨૭૫. કોઈ વસાણામાં અથવા તૈયાર કરેલા અડધમાં તેનો ગુણુ એછો થાય. અથવા તેની અસર બદલાય, અથવા તે અવગણકારક થાય, એવી રીતે કોઈ બેળ થએલી છે, એમ જાણીને જે માણસ તે વસાણું અથવા તથ્યાર કરેલું અડધ, તેમાં બેળ ન થય હોય એ પ્રમાણે, કોઈ દવાના કામને સારૂ, વેચે, અથવા વેચવાનું કહે, અથવા વેચવા મુકે, અથવા કોઈ દવાખાનામાંથી આપે, અથવા જે સખસને તેમાં બેળ થએલી ખબર ન હોય એવા કોઈ સખસ પાસે તે દવાના કામમાં વપરાશે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ વસાણાને તે
જુદું અથવા વસા
ણું તથ્યાર કરેલું
અડધ હોય એ
રીતે વેચવું.

૨૭૬. કોઈ વસાણું અથવા તથ્યાર કરેલું અડધ, તે જુદું વસાણું અથવા તથ્યાર કરેલું અડધ હોય, એવી રીતે કોઈ દવાના કામને સારૂ જે માણસ જાણી બુઝીને વેચે, અથવા વેચવાનું કહે, અથવા વેચવા મુકે અથવા કોઈ દવાખાનામાંથી આપે; તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

શાયેજનીક ઝરા
અથવા જગાશય
નું પાણી મેલું
કરવું.

૨૭૭. કોઈ પાણુ સાર્વજનીક ઝરા અથવા જગાશયનું પાણી જે માણસ બુદ્ધિપુરવક બોગાડે અથવા મેલું કરે. એવી રીતે કે તેમાં તે પાણી મેળ જે કામમાં વપરાતું હોય તે કામને સારૂ તે એણું સાચક થાય તો તે માણસને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદની, અથવા પાંચસે રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—આ કલમના અર્થ પ્રમાણુ નદીએ કોઈ સર્વજનીક નેહારો નથી. સરકાર વીરૂપથાવીગરે મુ હા. તા. ૨ જુલાઈ ૧૮૬૬

નદીમાં માછલાં પકડવા માટે કોઈક ઝાડનાં પાંદડાં તોમતદારે નદીમાં નાંખ્યાં તેને આ કલમ પ્રમાણે માછલેટ્ટે સળ કરી તે કામમાં અરજદારે હાઈકોર્ટને અપીલ કરવાથી ઠરાવ થયો કે પીનતકોડ કલમ ૨૭૭ માં “સાધારણ સર્વ” લોકનો ઝારો કીહાઈ” એવા જે શબ્દછે. તેમાં “નદી” નો શમાવેશ થતો નથી શખખ અરજદારપર થએલો અપ્રાધ” રદ કરવા છે. -અરજાર વીરૂપ હલારપોરે. કલકત્તા હાઈકોર્ટ. વા. ૨-પાનુ ૭૮૩. તા. ૭ મે ૧૮૭૭

હવાને તનદુરસ્તી
આ બિગાડ કરે એ

૨૭૮. કોઈ જગાની હવા જે માણસ બુદ્ધિપુરવક બિગાડે, એવી રીતે કે તેથી તે જગાની પાડોસમાં થાણું કરીને રહેનારું અથવા વંચું

વી કરવી.

કરનારા અથવા કોઈ સરિયામ રસ્તા ઉપર કરનારા સખસોની તક-
રસ્તીમાં બિગાડ થાય, તે માણસને પાંચસે રૂપિયા સુધીની દંડની,
શિક્ષા કરવામાં આવશે.

શરિયામ રસ્તાપર
બે ફીકરાઈથી હા
કબુ અથવા સ્વારી
કરવી.

૨૭૯. કોઈ સરિયામ રસ્તાપર જે શખસ કાંઈ ગાડી એવી બે
ફીકરી અથવા ગફતતી ભરેલી રીતે હાંકે અથવા સ્વારી કરે કે તેથી
માણસની જિંદગી નેખમમાં આવે, અથવા કોઈ બીજા શખસને
વ્યથા અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ દેખાય, તે શખસને છ મ-
હીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા એક
હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો ગાડીના માલીક ઉપર નહીં પણ ગાડી હાંકનારની
ઉપર આવે છે. રાણી વીરૂધ્ધ પરદુદ્ધવ. વીકલી રીપોર્ટ ૧૪ પ્ર. ૩૨

નાથો વગરના બગદાથી જોડેલી ગાડી ફક્ત હાંકવી એ આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો થતો નથી
અરકાર વીરૂધ્ધ ગાણપતી સાલુકે. સુ. હા. તા. ૧૨ આગષ્ટ ૧૯૬૯ [ફિનદારો]

બે ફીકરાઈથી વહા
ણ ચલાવવું,

૨૮૦ જે સખસ કાંઈ વાહાણ એવી બે ફીકરી અથવા ગફતતી
ભરેલી રીતે ચલાવે કે તેથી માણસની જિંદગી નેખમમાં આવે,
અથવા બીજા કોઈ શખસને વ્યથા અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ
દેખાય, તે શખસને છ મહીનાની મુદત સુધીના જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા એ
ક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખોટું અજવાળું,
નીશાણી અથવા
ખોટું દેખાડવું.

૨૮૧. કોઈ માણસ કાંઈ ખોટું અજવાળું, અથવા નીશાણી અ
થવા ખોટું દેખાડે, એવા ઇરાદાથી કે તે દેખાડેથી કોઈ વાહાણ ચ
લાવનારો ઠગાય અથવા ઠગાશે એવો સંભવ છે એવું જાણીને, તોતે
માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ
ની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

થણા ભાર ભરેલાં
અથવા દસતવાળાં
વાહાણમાં ભાફકરી
ને કોઈ શખસને જ
ળ માર્ગે હેંધે એવો

૨૮૨, જે વાહાણ એવી હાલતમાં અથવા એટલું ભરેલું હોય કે
તેમાં જનારા શખસનો જિંદગી નેખમમાં રહે, તેવા કોઈ વાહાણમાં
ખેસાડીને ભાડને સારૂ જે વાણસ જાણી જુકીને અથવા ગફતતીથી કો-
ઈ શખસને જળમાર્ગે લઈ જાય અથવા મોકલે. તે માણસને છ મહી-
નાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા એકહજાર
રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

શરિયામ રસ્તા અ
થવા વાહાણના ર
સ્તામાં ભય અથવા
અડચણ કરવી.

૨૮૩. જે માણસ કાંઈ કામ કરવાથી અથવા પોતાના કબજા અ
થવા હવાલા માંહેલી કાંઈ મીલકતનો ખંદાબસ્ત રાખવામાં કસુર કર-
વાથી ખુસ્કીના અથવા તરીના કોઈ સરિયામ રસ્તામાં કોઈ શખસને
ભય, અડચણ, અથવા નુકશાન કરે; તે માણસને બે રૂપિયા સુધીના
દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કાંઈ જેઠેરી પદાર્થ
થી ગફતતી ભરેલી
ચાલ.

૨૮૪. કાંઈ જેઠેરી પદાર્થથી જે માણસ કાંઈ કામ એવી બે
ફીકરી અથવા ગફતતી ભરેલી રીતે કરે કે તેથી માણસની જિંદગી
નેખમમાં આવે અથવા કોઈ બીજા શખસને વ્યથા અથવા નુકશા
ન થશે એવો સંભવ દેખાશ અથવા જે માણસ પોતાના કબજા માં
હેના જેઠેરી પદાર્થ સંબંધી, તે જેઠેરી પદાર્થથી માણસની જિંદગીને કાંઈ સંભવ નેખ

જાણી શકાય છે, જિવો બંદોબસ્ત રાખવામાં બાણી જુઝીને અથવા ગંજલાથી કમુર કરે. તે માણસને છ મહોનાની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદબી, અથવા એક કદબર રૂપીયા સુધીની કદબી, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

અગતી અથવાશી
શ્રજવાળાગ્રાહી પ
કાર્યો સંભવી ગઈ
લતી ભરેલી ચાલ.

૨૮૫, અગતી અથવા કાંઈ શીશ્રજવાળાગ્રાહી પકાર્યો ને માણ
સ કાંઈ કામ એવી બે ફીકરી અથવા ગઈલતી ભરેલી રીતે કરે કંત
થી માણસની જિંદગી નોખમમાં આવે, અથવા કાંઈ બીજા રાખ
શને વ્યથા અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ દખાય. અથવા ને

માણસ પોતાના કબજા મઢેના કાંઈ અગતી અથવા કાંઈ સીઝનવા
જાગ્રાહી પદારથ સંબંધી, તે અગતી અથવા સીઝનવા જાગ્રાહી પદારથથી માણસની જિંદગી
ને કાંઈ સંભાવ્ય નોખમ થતુ અટકે, એવો બંદાબસ્ત રાખનામાં બાણી છુટીને અથવા ગર
લતીથી કસુર કરે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની ક્રેદની
અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના ફાંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અવાજ સાથે કુ
દે એવા કાંઈ પદાર
થ સંબંધી ગઈ
લવી ભરેલી ચાલ

૨૮૬. અવાજ સાથે કુદે એવા કાંઈ પદારથથી જે માણસ કાંઈ
કામ એવી બે ફિકરી અથવા ગફલતી ભરેલી રીત કરે છે તેથી માણ
સની જીંદગી જીખમમાં આવે, અથવા કાંઈ બીજાના અપરાધને વ્યથા અથવા
નુકશાનથી એવા સંભવ દેખાય, અથવા જે માણસ પોતાના કબજા
માં હિના અવાજ સાથે કુદે એવા કાંઈ પદારથ સંબંધી, તે પદારથની

માણસની જીંદગીને કંઈ સંજ્ઞાવ્ય નોખમ થવું" અટકે, એવો ખંદાબસત રાખવામાં બાણી
બુઝીને અથવા ગફલતથી કસુર કરે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત મુધીની યેમાંના
ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા એક હજાર રૂપીઆ મુધીના કંદની; અથવા એ બનેલી
શીક્ષા કરવામાં આવશે.

શુદ્ધેગારના કબજામાં આવવા હવાલા માલિકા કાંઈ સાચા સબંધી ગઈ હતી જ રહેલી ચાલ,

૨૮૭. કાંઈ સાચાથી ને માણસ કાંઈ કામ એવી બેફિકરી અથવા ગઈ હતી ભરેલી રીતે કરે કે તેથી માણસની જિંદગી નાખમમાં આવે, અથવા કાંઈ બીજા શખ્સને વ્યથા અથવા નુકસાન થશે એવો તે સંભવ દેખાય, અથવા ને માણસ પોતાના કબજામાં અથવા હવાલા માલિકા કાંઈ સચા સબંધી, તે સાચાથી માણસની જિંદગી-

ને કાંઈ સલાહ્ય જોખમ થતું નહીં, એવો ખંદામસ્ત રાખવામાં આવીયુઝીને અથવા ગફલતથી કસુર કરે. તે માણસને છ મહીનાની મુક્ત સુધીની એમાં નાગમે તેમકારની ફેઠની. અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીની ફેઠની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪મારતો તોડીપા ૨૮૮. કાંઈ ઇમારત તોડી પાડવામાં અથવા તેને મરામત કરવામાં જે માણસ તે ઇમારત બાબત, તે ઇમારતના અથવા તેના કાંઈ ભાગના પકવાથી માણસનો જિંદગીને કાંઈ સંભાવ્ય નોખમ થતું અટકે, અથવા બંદોબસ્ત રાખવામાં બાજીબુઝીને અથવા ગંડલતીથી

કસુર કરે; તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની, શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કાંઈ જનવર સ ૨૮૯. જે માગુસ પોતાના કબજા મહિના કાંઈ જનવર સભાંડી
મધી મહસૂલી. તે જનવરથી માગુસની જિદગીને કાંઈ સંભાળ્ય નોખમ થતું અટક
જાયવા મહાવ્યથાતું કાંઈ સંભાળ્ય નોખમ થતું અટક, એવો જાંડો

જાન્યારીમાં જાણીજીતીને અથવા ગૃહસ્થીથી કમુર કરે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંટાળી, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના ફંડની, અથવા એ જાનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—જોતાનો ટકુ ગૃહસ્થીથી બાંધ્યો તે છુટીને બજારમાં ઘણા લોકો જમાવ થયા હતા. ત્યાં દોડોડો ગયા. તેથી લોકોના હાથ પગને ઇજા થઈ તેથી માલસ્ટ્રેટ તે ટકુના માલિકને આ કસમ પ્રમાણે ફંડની રાખ કરી. તેમાં કસમતા હાઈકોર્ટ કરાવ્યું કે આ કસમ જામીની બાજુમાં લાગુ છે. એટલું જ નહીં, પણ તે કાંઈ પણ બાજુમાં લાગુ છે, શખમ અથવા માલસ્ટ્રેટના હુકમમાં હાથ ધાલતા નથી. અરજદાર ચંદનમસ વા. ૧૯ પાનુ ૧ તા. ૨૯ નવેમ્બર ૧૮૭૨

લોહપકારક કૃત્ય ની શીક્ષા.

૧૯૦. જે બાબતને સારૂ બીજી રીતે શિક્ષા કરવાનું આ કાયદામાં કરાવ્યું નથી એ બાબતમાં જે માણસ કાંઈ લોહપકારક કૃત્ય કરે, તેને ખર્ચ રૂપિયા સુધીના ફંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બંધ કરવાની તાકીદ થવા પછી આ પકારક કૃત્ય બંધ રાખવું.

૨૯૧. ફરિયાદી લોહપકારક કૃત્ય તું ફરીથી કરીશ અથવા જા રી રાખીશમાં એવી તાકીદ કરવાનો જે સરકારી નોટરને કાયદેસર અખતીયાર હોય તે સરકારી નોટર તેવો તાકીદ કીર્તી છતાં, જે માણસ તે લોહપકારક કૃત્ય ફરીથી કરે, અથવા જા રી રાખે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કંટાળી અથવા ફંડની અથવા એ જાનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

બીજાત્મક પુસ્તકોનું વેચાણ વગેરે.

૨૯૨. કાંઈ બીજાત્મક પુસ્તક, ચોપાનીયું, કાગળ, ચિત્ર, તસ્વીર પ્રતિમા અથવા આકાર, જે માણસ વેચે અથવા વેદ્યે અથવા વેચવાને કે ભાડાને સારૂ પરદેશથી આ દેશમાં આણે અથવા છાપે, અથવા ભવે લોકો જાણે એવી રીતે જાણી નોંધને દબાડે, અથવા તેમ કરવાની દોશીશ કરે, અથવા તેમ કરવાનું કહે. તે માણસને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંટાળી અથવા ફંડની, અથવા એ જાનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અપવાદ—કોઈ દેવસ્થાન મધ્યે અથવા ઉપર, અથવા મુરતીઓને ખેસાડવા સારૂ વપરાશ હોય તે રથ ઉપર. કોરેલી અથવા નકલી પાડેલી, અથવા ચીતરેલી, અથવા બીજી રીતે કાઢાડેલી, અથવા ધરમ સખથી કાંઈ કારણસર રાખેલી કે વપરાતી, કાંઈ પણ પ્રતિમાન આ કસમ લાગુ પડતી નથી.

વેચવા અથવા દેખાડવા સારૂ બીજાત્મક પુસ્તક કબજામાં રાખવું.

૨૯૩. ઉપલી કસમમાં લખ્યું છે તેવું બીજાત્મક પુસ્તક અથવા તેવી બીજી કાંઈ વસ્તુ, વેચવા સારૂ, અથવા વેદ્યવા સારૂ, અથવા સઘળા લોકોને દેખાડવા સારૂ, જે માણસના કબજામાં હોય, તેને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંટાળી, અથવા ફંડની, અથવા એ જાનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બીજાત્મક ગીતો.

૨૯૪. કાંઈ જાહેર જગામાં અથવા જાહેર જગાની પાસે જે માણસ કાંઈ બીજાત્મક ગીત, અથવા લાવણી, અથવા શબ્દો ગાઈ એ લી, અથવા ઉચ્ચારીને, બીજાઓને દુઃખ આપે, તે માણસને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંટાળી, અથવા ફંડની અથવા એ જાનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

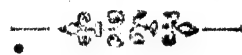
"૨૯૪ અ—સરકારે હુકમ આપ્યો નહીં હોય તેવી સોરતી કાઢાડવા સારૂ કાંઈ આ ફોર્સ [એટલે કે ચીની] અથવા જગા જે માણસ રાખે તેને ગણ્યામાં ગણી છ મહીના મુદત

ધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા અથવા દંડ એ બેઉની શિક્ષા કરવી.

સૌરતાની આફી
ન રાખવી.

“ અને સદરહુ પ્રકારની હરકોઈ સૌરતામાં હરકોઈ ટીકોટ અથવા ભાટ અથવા નંબર અથવા અંક કાઢાડવા બાબત અથવા તેને ભાગ તી વળગતી ફલાણી વાત બનશે તો ફલાણા માણસના ફાયદા સારૂ ફલાણી રકમ અથવા માલ આપવામાં આવશે અથવા ફલાણી વાત કરવામાં આવશે અથવા કરવામાં આવશે નહીં એવો હરકોઈ ઠગવ જે માણસ પ્રસિદ્ધ કરશે તેને એક હજાર રૂપિયા સુધી દંડ કરવો ” (સને ૧૮૭૦ આપ્ટ ૨૭ મા પ્રમાણ)

ટીકા — આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હે શાખાંત થવા માટે તોહોમતદારે કયા બીભસ ગીતો આયાં અને તે કેવી રીતે બીભસ છે તે ખસુસ બતાવવું જોઈએ એમ થયું હોયતો તોહોમતદાર છુટી જાય, રાણી વીરવં કપ્પેદોનાથ દાશ અને બીજા — કસકતા હા. કો. ૬૦ ભા. ૨૦ શી. ૧૦ ૧ પાનુ ૩૫૬. તા. ૨૦ માર્ચ ૧૮૭૬

ખાખ ૧૫મો

ધરમ સંબંધી ગુન્હાઓ બાબત

કોઈ પણ જાતની
લોકોના ધરમને અપમાન કરવાના ઇ
ચ્છાથી કોઈ પુજા
ના ઉપાસને નુક
શાન કરવું અથ
વા તેને બ્રહ્મકરવું

૨૬૫. જો કોઈ માણસ કોઈ પુજાના ઉપાસને અથવા જે પદારથ ને કોઈ પણ જાતના લોકો પવિત્ર માણતા હોય તે પદારથના નાશ કરે અથવા તેને નુકશાન કરે કે બ્રહ્મ કરે એવા ઇચ્છાથી કે તેમ કરીને કોઈ પણ જાતના લોકોના ધર્મને અપમાન પોહોચાડવું, અથવા એક બીજાને કે એ પ્રમાણે નાશ અથવા નુકશાન અથવા બ્રહ્મ કરવાથી કોઈ પણ જાતના લોકો પોતાના ધર્મને અપમાન પોહોચાડવું એમ સમજશે એવો સંભવ છે, તો તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બે માંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ ધરમ સંબંધી
મંડળીને અડ
ચાણ કરવી.

૨૬૬. કોઈ પણ મંડળી દેવપુજન અથવા ધરમ સંબંધી ક્રિયા કરવામાં કાયદા મુજબ શિક્ષા લેતો હોય તેને, જે માણસ બુદ્ધિપુરવક અડચણ કરે, તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કબરસ્તાન વગેરે
માં વગર રજાએ
જવું

૨૬૭. કોઈ પણ સંબંધી દીલ દુખવવાના ઇચ્છાથી, અથવા કોઈ પણ શખસના ધરમને અપમાન પોહોચાડવાના ઇચ્છાથી, અથવા એ કરવાથી કોઈ શખસનું દીલ દુખશે અથવા કોઈ શખસના ધરમને અપમાન પોહોચશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને, કોઈ પુજાની જગ્યામાં, અથવા કબરસ્તાનમાં અથવા મેલસંસ્કાર કરવા અથવા મુદ્દા મુકવા સારૂ જુદી કાઢાડેલી જગ્યામાં, જે માણસ વગર રજાએ પ્રવેશ કરે અથવા કોઈ મેલતુ અપમાન કરે, અથવા મેલસંસ્કાર કરવા સારૂ મળેલા કોઈ શખસને અડચણ કરે, તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ધરમ સંબંધી કોઈ
ઈ પણ સખશનું
દીલ કુખાવવાના પા
કા ઇરાદાથી કાંઈ શ
બદામી અથવા વપ્રેર.

૨૮૮. ધર્મ સંબંધી કોઈ પણ સખશનું દીલ કુખાવવાના પાકા ઈ
રાદાથી ને માણસ તે સખશ સાંભળે એમ કાંઈ શબ્દ બોલે, અથ-
વા કાંઈ અવાજ કરે, અથવા તે સખશના રખતાં કાંઈ ચાળા કરે અ-
થવા તે સખશની દ્રષ્ટી પડે એમ કાંઈ પદારથ મુકે, તે માણસને એ
ક વરશની મુદત સુધીની બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કંદની, અથવા કં-
દની' અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખાખ ૧૬ મા

માણસના શરીર સંબંધી ગુનાહાઓ ખાખત.

બંદગી સંબંધી ગુનાહાઓ ખાખત.

શિક્ષણીય મનુ
ધ્યવધ.

૨૮૯. મોત આણવાના ઇરાદાથી, અથવા નેથી મોત થવાનો
સંભવ હોય એવું કાંઈ શરીરનું નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી, કાંઈ કા
મ કરીને અથવા ફસાણું કામ કરેથી મોત થશે એવો સંભવ છે.
એમ જાણ્યા છતાં તે કામ કરીને, જે માણસ મોત આણે, તે માણસે શિક્ષણીય મનુષ્ય
વધતો ગુનાહ કર્યો એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) મોત આણવાની ઇરાદાથી, અથવા તેથી મોત થશે એવો સંભવ છે એમ જા-
ણીને, એ એક ખાડાની ઉપર લાકડીઓ ગેઠનીને ઘાસ પાથરે, અને
તે જમીન મજબુત છે એમ માનીને એ તે પર ચાલતાં અંદર પડીને તેનો છવ
જાય, તે એ એ શિક્ષણીય મનુષ્યવધતો ગુનાહ કર્યો એમ સમજવું.

(બ) એ એક ઝાડી પાછળ છે એવું એ જાણે છે એ ને એ વાતની ખબર નથી.
હવે એ નું મોત આણવાના ઇરાદાથી, અથવા એથી એ નું મોત થશે એવો
સંભવ છે એમ જાણીને, એ એ ને તે ઝાડીના બંકુક બરીને મારવાને લક્ષ-
્યાવે. અને તે પ્રમાણે એ બંકુક મારીને એ નો પ્રાણ લે, તો એ ઉકાણે એ
કાંઈ ગુનાહનો તકશીરવાર નહીં થાય એમ બની શકે છે. પણ એ શિક્ષ
ણીય મનુષ્યવધતો ગુનાહ કર્યો એમ સમજવું.

(ક) એક પક્ષીને મારીને તે ચોરી લઈ જવાના ઇરાદાથી તેને ગોળી મારવામાં એ
એક ઝાડી પાછળ એકેમા એ નો છવ લે, અને એ ત્યાં બેઠેલા છે એમ એ
જાણતો ન હોય. તો એ ઉકાણે અગર એ એક કાપડા વીરૂધ્ધ કામ કરતો હતો
તો પણ તે શિક્ષણીય મનુષ્યવધતો ગુનાહો તકશીરવાર નથી, કેમકે તેણે એનો
છવ લેવાનો, અથવા ને કામથી મોત થવાનો સંભવ તેના જાણવામાં હોય એવું
કાંઈ કામ કરીને મોત આણવાનો, ઇરાદા કર્યો નહીં હતો.

ખુલાશો ૧ લો:—જે સખસને કાંઈ રોગ, બ્યાધી, કે શરીરની અશક્તતી થઈ હોય એ
વા કોઈ સખસને ને માણસ શરીરનું નુકશાન કરે, અને તેથી કરીને પેલા સખસનું મોત

વહેલું થાય તો તે માણસે તે શખસનું મોત આણવું એમ સમજવું.

ખુલાસો ૨ ને—જે કોઈને કાંઈ શરીરના નુકશાનથી મોત થાય, તે કોઈને ને સખસે તે શરીરનું નુકશાન કરવું હોય તેણે તે મોત આણવું એમ સમજવું, પણ અગર બગબર ઇલાજ કરેથી તથા દોંડીયાર હકીમની દવા કરેથી તે મોત થવું બધી સકત એમ હોય તો પણ.

ખુલાસો ૩ ને—માતા પિતાનાં મહેલાંબચાનું મોત આણવું તેમનુબવધનો ગુનાહ નથી પણ કોઈ જીવતાં બચ્ચાનો કાંઈ પણ ભાગ ખડાર નીકળે હોય પણ તે બચ્ચાથી સ્વા-સોસ્વાસ ન લેવાયા હોય અથવા તે પુરેપુરું જનમ્યું ન હોય તો પણ તે જીવતાં બચ્ચાનું મોત આણવું તે શિક્ષણીય મનુબવધનો ગુનાહ થઈ શકે.

ટીકા—કોઈ સ્ત્રી પોતાના નાહાંના છોકરાને ખમે લઈને જતી છતાં આરોપીતે તેનાઠો-કા ઉપર અને ખભા ઉપર નેરથી માર માંચો તેમાં એક કુસો તે છોકરાના ઠોકા ઉપર લાગવાથી તેછોકરો તુરત મરી ગયો. તેમાં એવો ઠરાવ થયોકે આરોપીતે છોકરાને વ્યથા કરી-છે તે માહાબ્યથાના વરાણ નીચે આવેછે. સરકાર વીરૂધ્ધ— સાહીરાય ઇ. લા. રી. કલકત્તા વા. ૩ પ્ર. ૬૬૨

આરોપીતે પોતાની સ્ત્રીને પંછાડી તેની છાતી ઉપર ગોઠણીયા ભરાવ્યાં અને તેના મોઢા ઉપર ત્રણ જખરા કુસા મારયા તેથી તે ઓરત મરી ગઈ. તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે આરો-પીતનો ઇરાદો તેણીને મારી નાખવાનો હતો નહીં અને જે માર મારેલો તે ખુન કરવા ને-વો ન હતો માટે આરોપીતે કરેલું કૃત્ય શીક્ષણીય મનુબવધ ગુન્હો છે. રાણી વીરૂધ્ધ ગોવીંદ ઈ. લા. રીપોટ. મુબાઇ વા. ૧ પ્ર. ૩૪૨.

કોઈ અદારવરશથી વધારે ઉમરના શખસ પોતાની મેજે કોઈ અન્નદ્યા વધક પાસે પો-તાનો પુરુષત્વનો નાશ કરાવે અને તેથી થયેલી પીડાથી તે શખસ મરીજાય તે એ વધકવી-ગરેજ્યોએ કામમાં મદદગાર હોય તે ખુનના ગુન્હેગાર નહીં પણ મનુબવધના ગુન્હેગાર છે. રાણી વીરૂધ્ધ બાબુલન હીજરા. વીકલી રીપોટ ૫ પ્ર. ૭

પોતાની સ્ત્રી સાથે છીનાણુ કરતાં કોઈને મારી નાંખેના, તે ખુનનો નહીં પણ મનુબવધ-નો ગુન્હેગાર થાય છે. રાણી વીરૂધ્ધ ગોરચંદપાસી અને બીજા વી ૧ પ્ર. ૧૭

આ કલમમાં કહેલા શીક્ષણીય મનુબવધની વ્યાખ્યા આ કલમમાંના ખુલાસાથી વધારે સમજાય છે.

ખુન.

૩૦૦. નીચે ખાતલ કરેલી બાબતો સુકી રહીને બીજી સરખ બાબતોમાં શીક્ષણીય મનુબવધને ખુન સમજવું. પણ ક્યારે કે જે ને કામથી મોત થાય તે કામ મોત આણવાના ઇરાદાથી કર્યું હોય, તો અથવા,

૨ જી. કોઈ શખસને જ્યો તે સખસનું મોત થવાનો સંભવ તકશીરવારમાં ગણ જણતો હોય એવું કાંઈ શરીરનું નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી તે કામ કર્યું હોય, તો, અથવા—

૩ જી. કોઈ સખસને કાંઈ શરીરનું નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી તે કામ કર્યું હોય અને તે ઇરાદો કરેલું શરીરનું નુકશાન એવી રીતનું હોય કે ચાલતાં મુઠીકામ પ્રમાણે મોત કરવાને તે સમરથ હોય. તો, અથવા—

૪ થી. તે કામ એવું તુરત ભયંકર છે કે તેથી સો વધારા મોત અથવા નેથી મોત થવાનો સંભાવ છે એવું શરીરનું નુકશાન થયેલ, એમ તે કરનાર શખસ જાણતો હોય, અને મોત આણવાના અથવા ઉપલા મકારના નુકશાનના જોખમમાં પડ્યા કાંઈ કરણિયા તે શખસ તે કામ કરે, તો.

દર્શાવે.

[૨૫] જ ને મારી નાંખવાના ઇરાદાથી ૨૫ તેને ઝોળી મારે, અને તેથી જ મરી જાય, તો ૨૫ એ ખુન કર્યું, એમ સમજવું.

(૨૬) જ ને એથી રોગ થએલો છે કે એક સપાટી મારેથી તેનું મોત થવાનો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં જ તેને શરીરનું નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી સપાટી મારે, અને તે સપાટીથી જ મરી જાય. તો અગર ચાલતા સુષ્ટીક્રમ પ્રમાણે સારી તંદુરસ્તીવાળા શખસનું મોત આણવાને તે સપાટી સમર્થ ન હોય તો પણ, જ ખુનનો તકશીરવાર છે, પણ જ ને કાંઈ રોગ થએલો છે એમ ન જાણતાં અગર ૨૫ તેને એક એવો સપાટી મારે કે તેથી ચાલતા સુષ્ટીક્રમ પ્રમાણે સારી તંદુરસ્તી વાળા શખસનું મોત ન થાય. તો એ ઠંકણું, અગર તેનો ઇરાદો શરીરનું નુકશાન કરવાનો હોય તો પણ, જે મોત આણવાનો અથવા જેથી ચાલતા સુષ્ટીક્રમ પ્રમાણે મોત થાય એવું શરીરનું નુકશાન કરવાનો ઇરાદો કર્યો નહીં હોય તો, જ ખુનનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું નહીં.

(૨૭) જ ઇરાદાથી જ ને એક તલવાર અથવા હાંમથી જખમ કરે એવું કે તેથી ચાલતા સુષ્ટીક્રમ પ્રમાણે માણસનું મોત થાય. અને જ તે જખમથી મરી જાય, તો એ ઠંકણું અગર તેણે જનું મોત આણવાનો ઇરાદો ન કર્યો હોય તો પણ ૨૫ ખુનનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.

(૨૮) લોકોનું એક ટાણું મળેલું છે તેમાં વગર કાચે ૨૫ એક ભરેલી તેપ છેડે ૨૫ ને તેથી તેઓમાંના એક જાણનો છાવ જાય. તો અગર ફક્ત શખસનો છાવ હોવો એવો તેણે આગળથી વિચાર પુરવક ઇરાદો ન કર્યો હોય તો પણ, ૨૫ ખુનનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.

શિક્ષણીય મનુષ્ય અપરાધ ૧ લો—ભારે તથા આકસ્મિક કરોમ ઉત્પન્ન થવાથી જે વધ ક્યારે ખુન ની ખોતાનો છાવ વરા શખસની શક્તી ગઈ છે એવી અવસ્થામાં છતાં કાંઈ માણસ તે કરોમ ઉત્પન્ન કરનાર શખસનું મોત આણે, અથવા જુલમથી કે ઇતેકાકત કોઈ જીવન શખસનું મોત આણે, તો તે શિક્ષણીય મનુષ્યવધ ખુન નથી.

ઉપસા અપરાધમાં નીચેની સરનો લાગુ પડે છે:—

ચેહેલી,—કોઈ શખસને મારી નાખવા અથવા કાંઈ હાની કરવા સારૂ બહાનાં દાખલ તે કરોમ ગુનેગારે માગી આણેલો અથવા જુધિપુર્વક ઉત્પન્ન કરેલો ન હોવો જોઈએ.

ખીજ.—કાયદા મુજબ, અથવા સરકારી નોકરીનો અખતીયાર અમલમાં લાવતાં કોઈ સરકારી નોકરે કરેલા, કાંઈ વસ્તુથી ન કરોમ ઉત્પન્ન થએલો ન હોવો જોઈએ.

ખીજ.—ખાનગી ભાવના હક કાયદા મુજબ અમલમાં લાવતાં કરેલી કાંઈ વસ્તુથી તે કરોમ ઉત્પન્ન થએલો ન હોવો જોઈએ.

ખુસાસો—તે કરોમ એવો ભારે તથા આકસ્મિક હતો કે તેથી તે ગુનાહ ખુન થઈ શકે નહીં. એ હકીકતની ખામત છે.

દર્શાવે.

(૨૯) કરોમ ઉત્પન્ન થાય એવું કાંઈ કામ ૨૫ એ કરવાથી કરોમખીન થઈને તે અવસ્થામાં ૨૫ જ નું છોકરૂ થ છે તેને ઇરાદાથી મારી નાખે, તો તે ખુન સમજવું, કેમકે તે કરોમ ઉત્પન્ન થવાનું કામ તે છોકરાએ કર્યું નથી.

અને તે ક્રોધથી થયેલું કાંઈ કામ કરવામાં કોઈકે કન અથવા કમનસીબથી તે છોકરાનું મોત થઈ નથી.

(૫) અ ને ભારે તથા આકસ્મિક ક્રોધ ઉત્પન્ન થાય એવું કાંઈ કામ થ કરે. અને તેથી ક્રોધ ચઢીને અ થ ની ઉપર એક પિસ્તાલ છોડે, અને પાસે ઉભેલો પણ નહીં દીઠેલો જ તેથી મરી જાય, પણ તેને મારી નાખવાનો અ અ ઇરાદો ન કર્યો હોય. તથા પોતાને હાથે નનું મોત થવાનો સંભવ પણ અ અ જાણે ન હોય. ના એ કોણે અ એ ખુત નહીં, પણ માત્ર શિક્ષણીય મનુષ્યવધ કર્યો એમ સમજવું.

(૬) અ ને એક નાજરનો સાતજ જ કાયદા મુજબ પકડે, અને તે પકડાથી આકસ્મિક તથા ભરેકરાધ ચડીને અ જ ને મારી નાખે. તો એ ખુત સમજવું કેમકે ક્રોધ ને ઉત્પન્ન થયો તે એક સરકારી નોકરે, તો અખતિયાર અ મલમાં લાવતાં કરેલી વસ્તુથી ઉત્પન્ન થયે.

[૬] એક જ માણસે કોની આગળ અ સાહેબ દાખલ હોજર થાય, અને જ એ મ- માણે બેલે, કે અ ની જુમાની માંતો એક શબ્દ પણ હું માનતો નથી, તથા અ એ ખોટી સાહેબી પુરી છે. અને એ સબ્દ સંભળીને આકસ્મિક ક્રોધ ચઢી ને અ જ ને મારી નાખે, તો એ ખુત સમજવું.

[૭] જ નું નાક એચવાની અ કોશીશ કરે અને તેને તેમ કરતાં અટકાવવા સારું, ખાતગી બચાવનો હક અમલમાં લાવીને, જ અ નો હાથ પકડે તેથી આકસ્મિક તથા ભારે ક્રોધ ચડીને અ જ ને મારી નાખે, તો એ ખુત સમજવું, કેમકે ક્રોધ ને ઉત્પન્ન થયો તે ખાતગી બચાવનો હક અમલમાં લાવતાં કરેલી વસ્તુથી ઉત્પન્ન થયો.

(૮) જ અ ને મારે, તેથી અ ને ભારે ક્રોધ ચઢે, અને તે ક્રોધનો ફાયદો લેવા ના ઇરાદાથી તથા તેની પાસે જ ને મારી નાખવાનો ઇરાદાથી એક પાસે ઉભેલો માણસ અ તે કારણસર અ ના હાથમાં એક છરી આપે, અને તે છરી મરતી અ જ ને મારી નાખે તો એ કોણે અ એ માત્ર શિક્ષણીય મનુષ્યવધ કર્યો એમ થઈ શકે, પણ અ તો ખુતનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.

અપવાદ ૨ જે—કોઈ માણસ શુદ્ધ બુદ્ધિએ શરીર અથવા મીલકતના ખાતગી બચાવ નો હક અમલમાં લાવતા કાયદાએ તેને આપેલા અખતિયારની હદની બહાર જાય. અને, આગળ વિચાર કર્યા વિના, તથા તે બચાવ કરવામાં જરૂર કરતાં વધારેહાની કરવાના ઇરાદા વગર ને સખસની સાહામાં તે બચાવનો હક અમલમાં લાવતો હોય તે સખસનું મોત આણે, તો તે શિક્ષણીય મનુષ્યવધનું ખુત નથી.

દ બીત.

અ ને મહાવ્યથા ન થાય એવી રીતે ઘોડાની ચાખુધી તેને મારવાની જ કોશીશ કરે, અ એક પીસ્તાલ ખેંચી કહાડે, જ હુકમમાં જારી રહે, અને ચાખુકનો માર પહોંતો ખીજા કોઈ ઇલાજથી અટકશે નહીં એવું શુભચિન્ત્ન એ માનીને અ જોખી મારીને જ નો માણ લે, તો અ એ ખુત નહીં, પણ માત્ર મનુષ્યવધ કર્યો એમ સમજવું.

અપવાદ ૩ જે—કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય અથવા સરકારી હનસાફના વધારા કરવાને કામ કરનાર કોઈ સરકારી નોકરને સહાય કરતો હોય તે માણસ કાયદાએ તેને આપેલા અખતિયારની હદની બહાર જાય; અને, સરકારી નોકર દાખલ પોતાની ફરજ

મરામત થીને બચાવવાને સારૂ થાતે જે કામને શુભપ્રવૃત્તિએ કાયદેશર તથા જરૂર માનડો હોય એવું કોઈ કામ કરવાથી તે ચોત આણે, પણ જે સખસનું મોત થાય તે સખસની ઉપર તેના કોઈ હવેલમાવ ન હોય, તો તે શિક્ષણીય મનુષ્યવશ ખુત નથી.

અપવાદ ૪ થી—આગળ વિચાર કરવા પિતા એકાએક ઝગડો થઈને ઘણો ફરિયાદ ચલાવે તેવામાં એકાએક મારામારી થઈને, શિક્ષણીય મનુષ્યવશ થાય અને તે ગુનેગારનાર કોઈ ઝેરબાજની કાયદો લીધે ન હોય, અને તે ઘાતકી રીતે અથવા નવાઈની રીતે આક્રમણ ન હોય તો તે શિક્ષણીય મનુષ્યવશ ખુત નથી.

ખુલાસા—એવી બાબતમાં કોઈ ઉત્પત્ત કરનાર કોણ, અથવા પેદેશી હુમલો કરનાર કોણ, એ વાત કોઈ જરૂરની નથી.

અપવાદ ૫ થી—જે સખસનું મોત થયું હોય તે સખસ અઠાર વરસથી વધારે ઉંમરનો છતાં તેણે પોતાની રજમંદીથી પોતાનું મોત થવા દીધું હોય, અથવા મોતનું જોખમ માથે લીધું હોય, તો તે કોણે શિક્ષણીય મનુષ્યવશ ખુત નથી.

દ્રષ્ટાંત.

જે હરાડ વરસથી જાણી ઉંમરનો એક સખસ છે તેને ઉશ્કેરેને આ ખુબીપૂર્વક તેની પાસે આત્મઘાત કરાવે તો એ કોણે જ ની નાની ઉંમરના સખસથી જ પોતાનું મોત થવા બાબત પોતાની રજમંદી આપવાને અશક્ત, માટે આ એ ખુત કરવામાં મદદગારી કરીએ મ સમજવું.

ટીકા—એક સરકાર વીરુદ્ધ રહેમુદ્દી નીગરે કસકતા હાઈકોર્ટ વાલ્યુમ ૫ પાનુ ૩૧,ના કામમાં હરાવ થયો કે કામની હકીકત ઉપરથી સાફ દખાય છે કે તે મારામારીની વખતે આ સરદારને હાજર હતો અને તે ટલાઈના ધંધા કરનાર છતાં તે કામમાં હુશીયાર હતો. અને તેની સાથે જે બોલ લોક હતા તેઓપણ ધંધા કરનારા ભાક્ષવાળા હતા તે સરવે એ મગીને મુશમ આ મારામારી કરી અને મારામારીના પરીણામ શો થશે એ તેમને માહીત છતાં તે જોએ આ કામ કીધું સખસ આ કામ પીનતકોડ કલમ ૩૦૦ના એથા અને પાંચમા અપવાદ નીચે આવે છે એવા કારણથી સેશન જજને કેદીને કેટલી મુદતની સખત મજુરીની કેદની શિક્ષા કરી છે પરંતુ આ કામને સદરહુ કલમના અપવાદ લાગુ પડતા નથી અને કલમ ૩૦૨ અને ૧૪૯ મગીને આ ગુનેહો થયો છે એવા અભીપ્રાયથી સેશન જજની કરેલી શિક્ષાઉપર થએલી અપીલ ના મંજુર કરી કેદીને છવતાં મુધી સમુદ્રનારની શીક્ષા કરી.

જે ટોળામાંના ઘણા લોકોએ પોતાની પાસે પ્રાણુઘાત હુશીયાર લઈ જાણી ખુલ દંજો કર્યો તેમાં એક માણસથી મરાયો તે પાકી વયનો હતો એમ પુરાવા ઉપરથી દખાય છે અને જે ટોળાવાળાના તે માણસ છે તે ટોળાના વિરુદ્ધ ટોળાએ અયોગ્ય રીતે કામ ચલાવ્યાથી તે ખુશા નથી એમ દખાય છે. તો તે ગુનેહો ખુતનો નથી પણ ખુત નહીં એવા શીક્ષણીય મનુષ્યવશનો છે જુઓ આ કલમનો અપવાદ પાંચમો—સરકાર વિરુદ્ધ સમશેરખાન અને ખીબા કલકતા હાઈકોર્ટ રી. વા. ૬—પાનુ ૧૫૪ તા. ૧૧ મી જુલાઈ ૧૮૮૦

જે સખસનું મોત આણવાનો ધરાદા કર્યો હોય, અથવા તે આણવું ધાર્યું નથી મોત થવાનો સંભવ છે એમ પોતાના જાણ્યામાં હોય, એવી કોઈ વસ્તુ કરવાથી અગર કોઈ સખસ જેનું મોત આણવાનો તેણે ધરાદા નહીં કર્યો હોય અને જેનું મોત પોતાથી થવાનો સંભવ તેના જાણ્યામાં પણ ન હોય, એવા કોઈ સખસનું મોત આણીને શિક્ષણીય મનુષ્યવશ કરે, તો જે સખસનું મોત આણવાનો તેણે ધરાદા

વિશે.

કરશે, હોય, અથવા જેનું મોત પોતાથી થવાનો સંભવ તેના બાળકમાં માં હોય તે શખસનું અગર પ્રણે મોત આવ્યું હોય, તો તેને પ્રકારના શિક્ષણીય મનુષ્યવધ થાત, તેજ પ્રકારનો જે ગુનેહગારે કરેલો મનુષ્યવધ છે એમ સમજવું.

ખુનની શિક્ષા. ૩૦૨. જે માણસ ખુન કરે તેને મોતની અથવા છવતા સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—એક શખસ એક સ્ત્રીને તેના ગરબ ગાળવાને તેને કાંઈ ડરી વસ્તુ આપી તેથી તે સ્ત્રીનું મોત થયું એ ડરી પદાર્થ આપતી વખતે એ સ્ત્રીનું મોત થશે એવું તે બાણનો નહીં હતો તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે આરોપીને આ કલમ પ્રમાણે નહીં પણ કલમ ૩૧૪ પ્રમાણેના ગુનેહો કર્યો કહેવાય. રાણી વીરૂધ કાલીચંદ્ર ગોપી. અને બીજા વી. રી. ૧૦ પાનુ. ૫૯

પ્રાથમિક માહાવ્યથા કરવાથી ખુન થયું હોય એવા કામમાં જે મોત થયું છે તે પ્રાથમિક માહાવ્યથામાંથી થએલા કલ્પજ થયું છે એમ સાબીત થવું જોઈએ. રાણી વીરૂધ મહમદ હુસેન. કોઈ. ડા. પ્ર. ૩૫૮

વળી બુઝો કલમ ૩૦૦ ઉપરની ટીકા.

આ કલમ પ્રમાણે આરોપીતને મોતની શિક્ષા કરવામાં આવે ત્યારે મોતની શીક્ષાના હુકમનો અમલ કરવાની જગા તથા વખત સેસન જજને ઠરાવવો જોઈએ. અને મુદ્દામાં શી રીતે કરવું તે પણ તેમણે નક્કી કરવું જોઈએ કલકત્તા હાઈકોર્ટ ન. ૨૫૯. ૩.-૭૯

અક સોરતે પોતાના તુરતનાં જન્મલાં બે છોકરાં મારી નાખ્યાં, તેને સેસન જજને મોતની શીક્ષાના હુકમ કર્યો, સેસન જજને હુકમ હાઈકોર્ટ ફરવ્યો તે એટલા સખખ ઉપરથી કે કાયદા બાંધતારી શખાએ બે સબબોનો ઠરાવ કરતાં ખુનમાં પણ દરજ્જા કેટલા છે એમ કબુલ કર્યું છે બાળકનો જન્મ થયા પછી તુરતજ સ્ત્રીના દુઃખ ઉપર વીચાર કરતાં અને આવા પ્રકારનાં કલ્પ અને ચોરી તથા વેરને સારૂ બાળીપ્રજાને કરેલા ખુનમાં થતા નીતી પ્રકૃતિનો મુકાબલો કરતાં હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું કે છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શીક્ષા કરવી તે યોગ્ય શીક્ષા છે રાણી વીરૂધ બીરાઈ-૭ મદ્રાસ બુરોન્ટ. ૨૯૬.

કોર્ટે ઘણાજ આગેવાન શખશને સારી કાહાડવા જોઈએ અને પછી તેમને મોતની શીક્ષા કરવી બીજાઓને ઉતરતી પાયરાએ શીક્ષા કરવી, ૨. વી. રી. કી. લેટર. ૨

ન્યારે મારીનાખવાનો ઇરાદો ન હોય, પણ ફક્ત માણસાતક હુધીયારથી બેપરવાહી હુમલો કરી શરીરને શુભી ના નીયમ મુજબ ઘસું કરી મોત થાય એવું નુકશાન પોચાડ્યું હોય ત્યારે મોતની શીક્ષા ન કરવી જોઈએ. રાણી વીરૂધ બાયાબ્રશેખ. પ. વી. રી. કી. ૩, ૨૦

નીસામાં ખુન કર્યું હોય તો તેને મોતની શીક્ષા કરી છતાં તે બદલવાનો શખખ છે. રાણી વીરૂધ રામનાથ ગવાલ. ૩ વી. રી. કી. ૩. ૨૭ તો પણ રાણી વીરૂધ મુઅકાવતી બોક્ષા ઇના કેસમાં કેદીને ફાંસી દેવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. ૫ વી. રી. કી. ૩. ૫૮

ખુનનું તોહિમત સાબીત થાય તો કાયદેશર શીક્ષા ફક્ત ફાંસીની કે દશનીકામની થઈ શકે છે રાણી-વી. બાબુદાશ અને બીજા ૧૪ વી. રી. કી. ૩. ૨

જનમ ટીપના ગુ

નેહગારે કરેલા ખુ

નની શિક્ષા.

ખુનથી ઉતરતા

દરજ્જાના શિક્ષણી

૩૦૩. છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ જે માણસની ઉપર થએલો હોય, તે માણસ અગર ખુન કરે, તો તેને મોતની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૩૦૪. ખુનથી ઉતરતા દરજ્જાનો શિક્ષણીય મનુષ્યવધ જે માણસ કરે, તે માણસને, અગર જે કામની મોત થયું હોય તે કામ તે

૧ મનુષ્યવંશની જો ગોત આગુવાના ઇરાદાથી, અથવા જેથી મોત થવાનો સંભવ હો શિક્ષા. ય એકું કાંઈ શરીરનું નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી, કર્યું હોય તો, છવતાં મુઢી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસની મુદત મુઢીની બેમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે; અને અગર તે કામથી મોત થવાનો સંભવ છે, એમ જાણીને, પણ મોત આગુવાના અથવા જેથી મોત થવાનો સંભવ હોય એકું કાંઈ શરીરનું નુકશાન કરવાના ઇરાદા વગર, તે કામ તેણે કર્યું હોય, તો તે માણસને દસ વરસની મુદત મુઢીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગદ્ગતથી મોત ૩૦૪. અ—શિક્ષાશીલ મનુષ્યવંશ કરતાં ઉારતા દરજ્જાનું હરકાંઈ અવીચારનું અથવા ગદ્ગતી ભરેકું કામ કરીને કોઈ માણસ કોઈનું મોત લાવે તો તેને ઘણામાં ઘણા બે વરસ મુઢી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવી. અથવા દંડ કરવો, અથવા એ બેઉ શિક્ષા કરવી” (સને ૧૮૮૦ નાઆક્ટ ૨૭ મા પ્રમાણે.)

ટીકા—કોઈ શખસે માર ખાધો અને રોગથી ભરાયેલી તકી કુટી જવાથી તે મરી ગયો. એ બાબતમાં એમ ઠરાવ્યું કે આ કમને પીનનકોઠ કલમ ૩૨૧ બુધિપુરવક વ્યથા કરવાની ઘોષ્ય રીતે લાગુ પડે છે. ગદ્ગતથી અત્યુ આગુવા બાબતની કલમ ૩૦૪ અ. લાગ પડતી નથી—સરકાર વીરૂધ બાવાજી બીન સંભા મુ. હા. તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૨

તોહમતવાળાને તેના સાથીએ નીશાની હોસતોશીમાં અપમાન કરવાથી તેણે તેને જ મીન ઉપર નાખી વધ તેના પાડેલા શરીર ઉપર પોતાના પગો ચાંચી બે વાર દબાવી નાખ્યા એ કત્યથી પડી ગયેલો શખસ વીસ દીવસમાં મરી ગયો. તેમાં એમ ઠરાવ્યું કે તે તોહમત વાળાના એ કત્યથી પીનનકોઠ કલમ ૩૨૩ મુજબ શીક્ષા થઈ શકે એવો આ બુધિપુરવક વ્યથા કરવાનો ગુનેહો બન્નેઓ કાંઈ કલમ ૩૦૪ અ મુજબ બન્નેઓ નથી.—સરકાર વિરૂધ ૨૭કયા બહર. મુ. હા. તા. ૬ અક્ટોબર ૧૮૭૨

એક શખસે પોતાની આઠ વરસની ચોરતને લાત મારી તેથી તે છોકરીના આંતરડાં કુટી જવાથી તે મરી ગઈ. આ કમમાં મેદાન જઈને તોહમતવાળાને આ કલમ અ પ્રમાણે ગુ ન્હો સાબીત કરી એક વરસ કેદની શીક્ષા કરી. તેમાં હાઇકોર્ટે ઠરાવ્યું કે શશકત શરીર છોકરી ના પેટમાંનાં આંતરડાં કુટી જશે એવી રીતે તેને લાત મારવી એ કત્ય, તે માણસને પોતાના કત્યથી બીજાનો જીવ જવાનો સંભવ છે. એમ માહીત છતાં તેણે કર્યું છે એમ શમજવું જોઈએ શખસ કેદીને કરેલી શીક્ષા રદ કરી. ક. ૩૦૪ અ ના અધારે કેદીને શીક્ષા વધારી તેને પાંચ વરસની શખત કેદની શીક્ષા આપી છે,—સરકાર વીરૂધ ખેતબદમંદલ કલકતા હાઈ કોર્ટ. વા. ૪ પાનુ. ૭૬૪ તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૬

પાણીનીના રોગવાળા શખસને એક ગડદા મારવાથી તે મરી જાય તો, આ કલમ પ્રમાણે ગુનો નથી પણ તે બુધી પુરવક વ્યથા કરવાનો ગુનો ચાલ છે. સરકાર વીરૂધ રેહેમુદીન નાજર મહમદ અને બીજા કલકતા. હા. વા. પ. પ્ર. ૩૧ તા. ૨૨ અપ્રેલ ૧૮૭૬

સરકાર વીરૂધ ગણેશ અને ગોપીકુલનથ કામમા નામદાર કલકતાની હાઇકોર્ટે એવો ઠરા વ કીધો કે, આરેપીતગણેશે ખેડરને નાગ કરાવવો એવો તેના ઇરાદો નોહોય પરંતુ જે કત્યથી તે ખેડરનો જીવ ગયો તે કત્ય જીવ જવા શરણુ હતું. એમ તેને માહીત હતું ખર તો પણ તેના જીવ લેવો એમ ગણેશનો ઇરાદો નોહોતો શખસ ગણેશ એ પીનનકોઠ કલમ ૩૦૪ પ્રમાણે પુન નથી એા શીક્ષાશીલ મનુષ્યવંશ કરવાનો ગુનેગાર છે અને કલમ

૩૦૪ અ પ્રમાણે કસુરથી જીવ લીધા બદલના તે અપરાધી નથી સખ્ત ગણેશને તથા વર સની સખ્ત મજૂરીની કેદની શિક્ષા કરવી જોઈએ અને ગોપીએ તેમાં ઘણું ભાગ નહીં લેવાથી તેને ફક્ત એક વરસની શિક્ષા આપ્યા છતાં બસ છે. વા. ૫, પાનુ ૩૫૧—તા. ૨૮ જુલાઈ ૧૮૭૯

જે માણસને તલીનો રોગ છે એવા માણસને બીજા કોઈ માણસ તેને વ્યથા કરનાર તેનાથી મરાણ પામશે એમ માહીત નહીં છતાં અથવા જીવ લેવાનો ઇરાદા નહીં છતાં પોતા નું કૃત્ય મોતનું કારણ થશે. એમ માહીત નહીં છતાં તે કાંઈ કૃત્ય કરેલો તે બીજા માણસનું એ કૃત્ય શીક્ષણીય મનુષ્યવધના ગુનો થતો નથી. પણ કલમ ૩૨૩ પ્રમાણેના ગુનો થાય છે સરકાર વીરૂધ્ધ ફાકસ અદલાખાદ હાઇકોર્ટ વા. ૨. પ્ર. ૫૨૨ તા. ૧૬ ડીસેમ્બર ૧૮૭૯ તેજ ધોરણ ઉપર સરકાર વીરૂધ્ધ ઓપ્રીન વા. ૨. પાનુ ૭૬૬ તા. ૬ માર્ચ ૮૦ ના થએલો ઠરાવ. જુઓ તેમજ સરકાર વીરૂધ્ધ અચારજી મદ્રાસ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ પાનુ ૨૨૪ તા. ૧૯ જાનવારી ૭૭ ના કામમાં થએલો ઠરાવ એક શબ્દને આશેપીતે ઘડો મારવાથી તે મરી ગયો તેથીઆ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો થતો નથી. પણ ૩૨૩ પ્રમાણે થાય છે.

એક ચોરને ગુન્હો મનાવવા માટે પોલીસના માણસોએ ઘણા ઘાતકી રીતે તેને ડામ દીધા. એ બાબત એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે, એ ડામ દેવાથી તેનું મોત થશે અથવા તે ના શરીરને હાની થશે એવું તેહિમતદારને માહીત છતાં તેણે એવા ડામ દીધા માટે તેઓ મનુષ્યવધ કરવાના ગુન્હેગાર છે. વીકલી રીપોર્ટ ૭ પ્રા. ૫૪

જે કૃત્ય પોતે કરે છે તેનું પરીણામ ભયંકર નીવડશે એવું જે તેહિમતદારને માહીત છતાં સાધારણ સંભાળ રાખ્યા વગર એ કૃત્ય કરે અને તેથી ખુનનીવડે તો તે આ કલમ ૨૬-મ અ પ્રમાણે ગુન્હો છે;—કેશરહીદ વીરૂધ્ધ, પીતાબરી મંડળ ઇડીયનસા રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર.

૭૬૪ કલકતા.

કોઈ બાળક અથવા દીવાના શખ્શને આત્મઘાત કરવા માં મદદગારી કરવી,

૩૦૫. જે હરાડ વરસથી ઓછી ઉમરનો કોઈ શખ્શ, અથવા કોઈ દીવાના શખ્શ, અથવા કોઈ ચળેલો શખ્શ, અથવા જન્મથી ગાંઠો એવો કોઈ શખ્શ, અથવા કેદની હાલતમાં હોય, એવો કોઈ શખ્શ આત્મઘાત કરે, તો તે આત્મઘાત કરવામાં જે માણસ મદદગારી કરે, તે માણસને મોતની અથવા જીવતા સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

આત્મઘાતમાં મદદગારી.

૩૦૬. જે કોઈ શખ્શ આત્મઘાત કરે, તો તે આત્મઘાત કરવા માં જે માણસ મદદગારી કરે, તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ખુનની કોશીશ.

૩૦૭ જે કોઈ માણસ એવા ઇરાદા અથવા જ્ઞાનથી, તથા એ વી હાલતમાં કાંઈ કામ કરે કે અગર તે કામથી તે મોત આણેતો, તે માણસ ખુનનો તકસીરવાર થાય, તો તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે; અને તે કામથી અગર કોઈ શખ્શને વ્યથા થાયતો, તે ગુનેગાર અગર તો જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાને, અથવા ઉપર લખેલી છે તે શિક્ષાને લાયક થશે.

જન્મ દીપના ગુ.

“ જે માણસના ઉપર જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાનો ફકમ

મેગારોએ કોશીશ ક થઈ ચુકોએ હોય તે માણસ આ કલમ પ્રમાણે ગુના કરશે અને તે રવી, ના તેજ ગુનાથી બચા થઈ હોય તો તેને માતની શિક્ષા થઈ શકશે.

(અને ૧૮૭૦ ના આક્ટ ૨૭ પ્રમાણે)

દર્શાવે.

(અ) જ ન મારી નાંખવાના ઇરાદાથી અ જ ન ગોળી મારે, એવી હાલતમાં કે અગર જ નુ મોત થાય તો અ ખુનનો તકશીરવાર થાય, અ આ કલમ મુજબ શિક્ષાને લાયક છે,

(બ) એક કુમળા વયના બચ્ચાનુ મોત આણવાના ઇરાદાથી અ તે બચ્ચાને એકજ ગલમાં ખુલ્લુ ચુકે તો, પછી તે બચ્ચાનુ મોત ન થાય તો પણ અ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

(ક) જ નુ ખુન કરવાના ઇરાદાથી અ એ એક બંદુક વેચાતી લેઈને તેને ભરી, હજુ સુધી અ એ ઉપર લખેલા ગુનો કર્યો નથી. અ તે બંદુક જ ની ઉપર છોડે, તો તેણે આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું અને અગર તે બંદુક છોડવાથી જ ન જખમ થાય તો આ કલમના પાછલા ભાગમાં ઠરાવેલી શિક્ષાને તે લાયક છે.

(ડ) ઝેર ખવડાવીને જ નુ ખુન કરવાના ઇરાદાથી અ કાંઈ ઝેર ખરીદ કરે. અને તે ઝેર કાંઈ ખોરાકમાં ભેળવે, અને તે ખોરાક અ ના કબજામાં રહે, તો ત્યાં સુધી અ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુનોહ કર્યો નથી પણ અ તે ખોરાક જ ની ટેબલપર મેલે, અથવા જ ની ટેબલપર મેલવા સારૂ તે ખોરાક જ ના ચાક રોને આપે, તો અ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—એક વીધવાએ એક બાળકનો પ્રસવ કીધો તે બાળક પોલીસના જાણવામા આવ્યાથી પોલીસના માણસો તાબડ તોબડ તપાસ કરવા ગયા તોમતદારે લોકો ન દખે એટલાજ માટે જન્મેલા બાળકને છુપાવ્યુ હતુ અને તે રોશોતો હુમાણાં આવેલા લોકો જાણશે એવા હેતુથી તે બાળકના મોંમાં કુચો ઘાલ્યો હતો, આકામમાં તોહોમતદાર ચીમા અને તેની મા ખંનેના ઉપર તોહોમત રાખી સેશન કમીટ કરવામાં આવેલાં સેસન જહને ચીમાને આ કલમ મુજબ ગુનેગાર ઠરાવી સાત વરશની સખત કેદની શીક્ષા કરી અને તેની મા ઉપર કાંઈ પુરવ નથી એમ ઠરાવી તેને છોડી દીધી.

આ કામમાં નામદાર હાઈકોર્ટને તોહોમતદારે અપીલ કરી તેમાં ઠરાવ થયો કે. આરોપીતપર જે મોટા તોહોમતનો ગુનેહ ઠરાવવામાં આવ્યો છે તે તોહોમત તેનાપર કાયમ રાખવાને આ કામમાં ભરપુર પુરાવ નથી. પોલીસના લોકોનો પુરાવ છે, તે આ કામમાં આરોપીત તીરૂદ જાણવામાં આવ્યો છે. એ ખરોખર કરચું નથી આરોપીતે ગર્ભ છુપાવવાને કાંઈ કરચું નથી. અને બાળક થવાના પ્રસંગે ટોળા બંધ લોકો જવાથી સારૂ પરીણામ થવાનું તે વાત બાબુપ રહી ઉમટો પરીણામ થયો.

આરોપીત તથા તેની મા ઉપર ખુન કરવાનો ચત્ન કરવાનો અપરાધ હતો અને સેસન જહને તે અપરાધ ચીમાપર કાયમ રાખી તેની મા પર ખુન કરવાને સાબ્ય કરવાનો અપરાધ રાખ્યો પરંતુ ચીમા જે અપરાધ કરતી હતી તે સુલભ રીતે થાય તેને માટે તેની મા ત્યાં હાજર હતી. તો પી. કો કા. ૧૧૪ પ્રમાણે ચીમા અને તેના એકજ અપરાધએ અને ચીમાપરથી તે અપરાધ કમી ન થાયતો તેની માપરનો તેની માપરથી પણ કમી ન થાય.

ચીમાપર અપરાધ ઉપરના કારણથી રદ કરી તેને શીક્ષામાંથી મુક્ત કરી. સરકારવીરૂપ ચીમા.
મુ. હા. કો. વા. ૮— પ્ર. ૧૬૪ તા. ૬ જુલાઈ ૧૮૭૧

શિક્ષણીય મનુષ્ય ૩૦૮ જે કોઈ માણસ એવા ઇરાદાથી અથવા જ્ઞાનથી, અથવા
વધ કરવાની કોશિશ એવી હાલતમાં, કોઈ કામ કરે છે. અગર તે કામથી તે માણસ
તો, તે માણસ પુનઃથી ઉતરતા દરજ્જાના મનુષ્યવધનો તકશીરવાર થા
ય. તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની, કેદની અથવા
દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને તે કામથી અગર કોઈ શખસને
વ્યથા થાય, તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની,
અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રવેદાંત

જારે તથા આકસ્મિક કરોધ ઉત્પન્ન થયાથી અ ઝ ના ઉપર એક પિસ્તોલ છોડે. એવી
હાલતમાં કે. અગર તેમ કરવાથી મોત થાય તો પુનઃથી ઉતરતા દરજ્જાના મનુષ્યવધનો તે
તકશીરવાર થાય, તો અ એ આ કામમાં બ્યાન કરેલો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

આત્મઘાત કરવા ૩૦૯. જે માણસ આત્મઘાત કરવાની કોશિશ કરે, તથા તે ગુ-
ની કોશિશ. નોહ કરવા તરફ કોઈ કામ કરે, તે માણસને એક વરસની મુદત
સુધીની આશાન કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હામાં એકલી દંડની શીક્ષા થાય નહીં, રાણી વીરૂપ ચેતવી
ઓવા. મુ. હા. કો. રી. વા. ૧—પ્ર. ૪

કોઈ સ્ત્રી સતી થાય તેની પાછળ ચીતા શુધી જઈને રામરામ કરે અને તેની સાથે તેઓ
આ ગુન્હો શોદલ કરવામાં ગણાય, રાણી વીરૂપ મોહીત પાડે આ. હા. રી. વા. ૩ પ્ર. ૩૧૬
૪૦.

૩૧૦ આ આકટ પસાર થયા પછી કોઈ પણ વખતે જે મા-
ણસ પુનઃના ઉપાયથી. અથવા પુનઃ સાથે અપહરણ અથવા છોકરા
ચોરવાને ગુનોહ કરવાના કારણસર નિત્ય કોઈ બીજા માણસ અથવા માણસોની જોડે મળેલો
રહેશે. તે માણસને ૪૦ સમજવું.

શિક્ષા. ૩૧૧. જે ૪૦ હોય, તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિ-
ક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ગરભપાત કરવા બાબત; નહીં જનમેલાં બચ્યાંઓને નુકશાન

બાબત; બચ્યાંઓને પુણીં મુકવાં બાબત બધા

જન્મ છુપાવવા બાબત.

ગર્ભપાત કરવો. ૩૧૨. જે માણસ બુધિપુર્વક કોઈ ગરભવંતી સ્ત્રીના ગર્ભપાતક
રે; તે માણસને, અગર તે ગર્ભપાત શુદ્ધબુદ્ધિએ તે સ્ત્રીને જીવ બ-
ચાવવાના કારણસર ન કર્યો હોય તો, ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકાર-
ની કેદની; અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને અગર તે સ્ત્રી
અલિતાગરભા હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની
કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

પુત્રાશી—જે સ્ત્રી પોતે પોતાનો ગરભપાત કરે તે પણ આ કલમના અર્થમાં ઘાખસે ગણાય.
સ્ત્રીની રજમંદી ૩૧૩ સ્ત્રીની રજમંદી વગર જે માણસ ઉપલી કલમમાં બધા
વગર ગરભપાત કરે ન કરેલો ગુનોહ કરે તે માણસને, પછી તે સ્ત્રી અલિતાગરભા હોય કે

રવો.

નહીં તો પણ જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ગરબપાતકરવાના ઇરાદાથી કરેલા કાંઈકામથીયેલુમોત

તે સ્ત્રીની રજમંદી વગર તે કામકર્યુ હોયતો.

૩૧૪. કોઈ ગરબવંતી સ્ત્રીના ગર્ભપાત કરવાના ઇરાદાથી કોઈ માણસને એવું કામ કરે કે તેણે તે સ્ત્રીને મોત થાય, તો તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે, અને અગર તે કામ તે સ્ત્રીની રજમંદી વગર કર્યુ હોય, તો તે માણસને જીવતા સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા અથવા ઉપર લખેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુમીસો—આ ગુનામાં એવું કાંઈ જરૂર નથી કે તે કામથી મોત થાય એવો સંભવ હોય મ તે ગુનેહો કરનારે જાણવું જોઈએ.

કોઈ બચ્ચુ જીવતું જન્મતા અટકાવવાના અથવા જન્મ્યા પછી તે મરી જાય એવું કરવાના ઇરાદાથી કરેલું કામ.

૩૧૫. જે માણસ, કોઈ બચ્ચુ જન્મતાં પહેલાં તે બચ્ચુ જીવતું જન્મતાં અટકાવવાના, અથવા જન્મ્યા પછી તે મરી જાય એવું કરવાના ઇરાદાથી, કોઈ કામ કરે, અને તે કામ કરેથી તે બચ્ચુ જીવતું જન્મતું અટકે, અથવા જન્મ્યા પછી તે મરી જાય તો તે માણસને, અગર તે કામ સુદૃષ્ટિથી એ તે બચ્ચાંની માતો જીવ બચાવવાના કારણસર નહીં કર્યુ હોયતો, દશ વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

જે કામ શિક્ષણીય મનુષ્યવધ ગણાતું હોય એવા કામથી કોઈ નહીં જન્મેલાં જીવતાં બચ્ચાંનું મોત આણવું.

૩૧૬. કોઈ માણસ કાંઈ કામ કરે, એવી હાલતમાં કે જ્યાં તે કામથી મોત થાય તો તે માણસ શિક્ષણીય મનુષ્યવધને તકશીરવાર થાય, અને તે કામ કરેથી તે કોઈ નહીં જન્મેલાં જીવતાં બચ્ચાંનું મોત આણે તો તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

દ્રષ્ટાંત.

ફલાણી ગરબવંતી સ્ત્રીનું મારાથી મોત થવાના સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં આ સ્ત્રી કાંઈ કામ કરે, અગર તે કામથી તે સ્ત્રીનું મોત થાય તો, તે શિક્ષણીય મનુષ્યવધ ગણાય. અને તે સ્ત્રીને નુકશાન થાય પણ તે મરી જાય નહીં; પણ તેના પેટમાં જીવતું બચ્ચું હોય તેનું તે કામથી મોત થાય, તો આ કલમમાં બ્યાન કરેલા ગુનાંકને તકશીરવાર છે એમ સમજવું.

કોઈ બાર વરસથી ઓછી ઉંમરનાં બચ્ચાંને માતેલા આ બચ્ચાંને; અથવા જે સખસના હવાલામાં તે બચ્ચાંનું હોય તે

૩૧૭. જે માણસ કોઈ બાર વરસથી ઓછી ઉંમરનાં બચ્ચાંની બાપ અથવા મા તેની હોય, અથવા જે માણસના હવાલામાં એવું બચ્ચું હોય તે માણસ અગર તે બચ્ચાંને બીલકુલ તજવાના ઇરાદાથી તે બચ્ચાંને કોઈ જગ્યામાં ખુલ્લું મુકે, અથવા મુકે તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા દંડની, અથવા આ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

શાખસે ખુદ્ધુ મુક

૩ અથવા તજવું.

ખુલાસો.—અગર તે પ્રમાણે તે ખુદ્ધુ મુકવાથી બચ્યું મરી જાય. તે, તે મુકદમાની કેફીય ત મુજબ, તે ગુનેગારની ખુન અથવા શિક્ષણીય મનુષ્યવધને માટે તજવીજ થવામાં અટકાવ કરવાની આ કલમની મતલબ નથી.

ટીકા—એક શખસે પોતાના છોકરાને રખડુ મુક્યું તે છોકરું મરી ગયું આ મોહોત થવાનું નુસ્તવ કારણ તેણે રખડુ મુક્યું એ નહોતું તેથી તેની ઉપર ખુનનું તોહોમત નહોતું. આ કલમ પ્રમાણે તોહોમત આવે, —રાણી વીરૂધ ખુદાબક્ષ, વાકલી રીપોટ ૧૦ પ્ર, પર, આ કલમ નાહાના છોકરાના મા બાપને લાગુ પડે છે છોકરાં મોટાં અને પોતાની સભાગ લઈ સફ એમાં થયા હોય તેમના માબાપને લાગુ પડતી નથી, વી. રો, ૧૬ પ્ર, ૧૨.

મુક્યું છાની રીતે ૬૧૮. જે માણસ કોઈ બચ્ચનું મુક્યું છાની રીતે ઘાટાને અથવા વગે કરી દબને જ બીજી રીતે વગે કરીને. તે બચાંનો જન્મ ધરાવથી છુપાવે, અથવા છુ ન્મ છુપાવે. પાવવાની કોશીશ કરે, તે માણસને, પછી અગર તે બચ્ચીનું જન્મતા પહેલાં અથવા જન્મ્યા પછી અથવા જન્મતા જન્મતાં મરી ગયું હોય તો પણ એ પરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા હાકની અથવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—માત્ર ચાર મહીનાના ગરબના છોકરાનો જન્મ થયેલો છુપાવે તેવા શખસ ઉપર આ કલમ પ્રમાણે તોહોમત આવે નહી. મુ. હા, રી વા, ૪ પાનુ ૬૩

આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હાની કોશીશ કરવાના તોહોમતમાં છોકરાનું મુક્યું હાથ આવેલું હોવું જોઈએ અને તે તોહોમતદાર સ્ત્રીએ જણેલું એવું આગળાવું જોઈએ—રાણી વીરૂધ વીલીઅમ—આર્મ. પ્રા. ૭૭૫

જે આરણમાં સ્ત્રીએ છોકરું જણ્યું હતું તેજ આરણમાં પટ્ટીમાં છોકરું ખુદ્ધુ મુક્યું હતું. તે બાબત એમ ઠરાવ થયો કે. તેણે જન્મ છુપાવ્યો નથી—રાણી વીરૂધ—સીપ આર્મ, પ્ર. ૭૭૫

વ્યથા

વ્યથા.

૩૧૮ જે માણસ કોઈ શખસને કાંઈ શરીરનું દુઃખ, રોગ, અથવા અશક્તતા કરે, તેણે “વ્યથા કરી” એમ સમજવું.

મહાવ્યથા.

૩૨૦; નીચે લખેલા પ્રકારની વ્યથાનેજ “મહાવ્યથા.” એવું નામ આપેલું છે

પહેલો—પુરુષત્વનો નાશ.

બીજો—બેમાંની કોઈ પણ આંખની જોવાની શક્તી જાય જવી.

ત્રીજો—બેમાંની કોઈ પણ કાનની સંભળવાની શક્તી જાય જવી.

ચોથો—કોઈ અવયવ અથવા સાંધા જવો.

પાંચમો—કોઈ અવયવ અથવા સાંધાની શક્તીનો નાશ થવા, અથવા તેની જાય જવું થવા.

છઠ્ઠો—કોઈ અથવા બેહોરની જાય બદલીકલ થવી,

સાતમો—કાંઈ હાડકાંનું અથવા દાંતનું ભાગવું અથવા ખસી જવું.

આઠમો—જે વ્યથાથી ૯૬મી જોખમમાં આવે. અથવા જેથી વીસ દીવસની મુદત સુધી, વ્યથા થયેલાં માણસને શરીરનું ભારે દુખ ખમડ પડે, અથવા તે પોતાનો હોમશનો

અર્થ કરવાને આગરું. જે, કોવી કાંઈ પણ વ્યથા,

પ્રુદ્ધિપુર્વક વ્યથા કરવી.

માણસે “પ્રુદ્ધિપુર્વક વ્યથા કરી” એમ સમજવું.

પ્રુદ્ધિપુર્વક મહા વ્યથા કરવી.

૩૨૨. કોઈ માણસ પ્રુદ્ધિપુર્વક વ્યથા કરે અને ને વ્યથા કરવાને તેના ઇરાદા હોય અથવા ને વ્યથા પોતાથી થવાનો સંભવ તેના જાણ્યામાં હોય તે વ્યથા અગર મહાવ્યથા હોય તથા ને વ્યથા તે કરે તે વ્યથા મહાવ્યથા હોય તો તે માણસે “પ્રુદ્ધિપુર્વક મહાવ્યથા કરી” એમ સમજવું.

ખુલાસા—કોઈ શખસ આ બંને વાત કરે, એટલે મહાવ્યથા કરે તથા મહાવ્યથા કરવાનો ઇરાદા કરે, અથવા મહાવ્યથા પોતાથી થવાનો સંભવ તેના જાણ્યામાં હોય. તોજ તેને પ્રુદ્ધિપુર્વક મહાવ્યથા કરવી એમ સમજવું, નહીં તે નહીં પણ અગર એક પ્રકારની મહાવ્યથા કરવાનો ઇરાદા કરીને, અથવા એક પ્રકારની મહાવ્યથા પોતાથી થવાનો સંભવ જાણ્યા છતાં તે અરેખર બીજા પ્રકારની મહાવ્યથા કરે, તો તેણે પ્રુદ્ધિપુર્વક મહાવ્યથા કરી એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

અ ના ચેહેરા જાથુ બદલશીકલ કરવાના ઇરાદાથી, અથવા તે પોતાથી બદલશીકલ થવા ના સંભવ જાણ્યા છતાં, અ અ ને એક સપાટો મારે, અને તે સપાટાથી અ ના ચેહેરા બદલશીકલ નહીં થાય, પણ તેથી વીરા દિવસની મુદત સુધી અ ને શરીરનું મારે કુઝા ખમવું પડે, તો અ એ પ્રુદ્ધિપુર્વક મહાવ્યથા કરી એમ સમજવું.

પ્રુદ્ધિપુર્વક વ્યથા કરવાની શિક્ષા.

૩૨૩. ૩૩૪ મી કલમમાં લખેલી બાબત શોવાય બીજી કોઈ પણ બાબતમાં, ને માણસ પ્રુદ્ધિપુર્વક વ્યથા કરે, તેને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના, ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા કંદની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.—આ કલમ ૩૨૩ અને ઉપરની કલમે ૩૧૯ થી ૩૨૨ સુધીની કંટલીક વ્યાખ્યા લાગે પડે છે તેના ભાવાર્થ આ કલમ નીચેની ટીકાથી જાણાઈ આવશે.

એક શખસે આરોપીતે માર માર્યો, પણ રોગથી ભરાએલી તળીને લીધે તે શખસ મરી ગયો. આ બાબતમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે, આ કામને પીતનકોઠ કલમ ૩૨૧ પ્રુદ્ધિ પુર્વક વ્યથા કર્યા. બાબતની યોગ્ય રીતે લાગે પડે છે, ગફલતથી માત્ર આણવા બાબતની કલમ ૩૦૪ આ લાગે પડતી નથી. શરકાર વીરૂધ બાવાજ બીન સંભા મુ. હા. તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૨

પ્રુદ્ધિપુર્વક વ્યથા કર્યા બાબતની ફરીયાદ પોતપોતામાં મહીવાળી શકાય, છે, જુઓ કલમ ૨૧૪ ઉપરની ટીકા. અને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૩૪૫.

પ્રુદ્ધિપુર્વક મહાવ્યથાના ગુન્હાની ફરીયાદ પોતપોતામાં મહીવાળી શકાય નહીં પરંતુ ને માંહીસ્ત્રેટ પાસે તે કામ ચાલતું હોય તે માંહીસ્ત્રેટ પરવાનગી આપે તો માંહી વળાય.

વ્યથા અને મહાવ્યથાની વ્યખ્યા માટે જુઓ નીચેના ફસલા.

નીશાની હોશ તોશમાં અપમાન કર્યાથી માર માર્યાથી વીરૂધ દિવસની અંદર મરણ થયું તેમાં એમ ઠરાવ્યું કે, તે આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો છે, જુઓ કલમ ૨૬૯ ઉપરની ટીકા શરકાર વીરૂધ ૧૬૬૫ બદર.

અરજદાર આઠ માગમ છે તેઓ એ પોતાનો ઇરિદા ફારજાકવાને, એક સાત આઠમી ના બીજા ટોગાપર હુમલો કરીએ તેમાં મારામરી થવાથી એક ટોગામાંના લોકોને દુઃખ થયું અહાબાદના નેઈટ જડને અરજદારપર પાં. કો કા ૧૪૭ અને ૩૨૩માં કહ્યા પ્રમાણે જુદા જુદા તોહોમત મુકી શીક્ષા કરી. તે શીક્ષા સેશન જડને બહાલ રાખી તે ઉપર અરજદારે જુના કીમોનલ પ્રોશીજર કલમ ૨૯૭ એટલે શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૩૯ પ્રમાણે તપાસણી કરવા માટે હાઈકોર્ટને અરજ કરી, તેમાં એમ ઠરાવ્યું કે,

જે કેદીપર હંગા મોકરયાનું તોહોમત સાબીત થયું છે તેનાપર કામની હકીકત તેવી હોય તો જીવ જનાર હથીયાર લઈ હંગામે કર્યા બદલ શીક્ષણીય મનુવ્યવસ્થા કર્યા બદલ અને પુઢીપુર્વક મહાવ્યથા કર્યા બદલ તોહોમત ઠરાવવાને હરકત નથી હંગામે કરવો અને જિન્દગદેશર મંડળીએ ગુના સરવ લોકની સુએફની વીરૂંધના છે, શરીરપર મારવું દુઃખ કરવું વીગરે ગુના માણસના શરીર વીરૂંધ છે તેથી આ કામમાં ઠરેલા તોહોમતમાં હાથ ધાલવાની જરૂર નથી—સરકાર વીરૂંધ રામઆધીન અને બીજાઓ, અહાબાદ હા. કો. વા. ૨ મ. ૧૩૯

ભયંકર શસ્ત્રઅથ ૩૨૪. ૩૩૪. મી કલમમાં લખેલી બાબત શિવાય બીજી કોઈ વા સાધનવડે પુ પાણ બાબતમાં જોળી અથવા તીર મારવાનાં ખોશી ઘાલવાનાં, અથવા કાપવાનાં કોઈ હથિયા વડે, અથવા જે હથિયાર મારેથી સામાનુ માત થવાનો સભવ હોય એવા કોઈ હથિયાર વડે, અથવા અગ્નીકે કોઈ ગરમ કરેલા પદાર્થ વડે, અથવા કોઈ જેહેર કે ખાઈ જાય એવા કોઈ પદાર્થ વડે, અથવા અવાજ સાથે કુટે એવા કોઈ પદાર્થ વડે, અથવા દમ લેવાથી, ગળી જવાથી, અથવા લોહીમાં જવાથી જે પદાર્થ માણસનાં શરીરનો નાશકારક હોય એવા કોઈ પદાર્થ વડે, અથવા કોઈ જનવરનો મારફતે જે માણસ પુઢીપુરવક વ્યથા કરે; તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા કંદની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ડીપા—આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હામાં એકલી કંદની શીક્ષા થાય નહી, — રાણીવીરૂંધ શ રોદા પેશગર— કો, ઇ, ડા, મ, ૫૩૬.

જ્યાં ઇરાદા અથાવજ્ઞાન અથવા હુમલો કરતાં જે ઇજા થઈ હોય તેથી મોહોત થશે એ જુ ન હોય ત્યાં, શીક્ષણીયમનુવ્યવસ્થા નહીપણ પુઢીપુર્વક મહાવ્યથાનો ગુન્હો છે, કોટલાક શખશો મળીને એક શખશપર હુમલો કરે અને તેમાં તેનો હાથ લાગીજાય તો એ પુઢીપુર્વક વ્યથા છે, હુમલો નથી પડેલા મારથી હાડકાં ભાગે તો તે વ્યથા નહી પાણ મહાવ્યથા— રાણી વીરૂંધ—રામલો હલશીગ. વીકલીરીપોટ ૫ મ, ૧૨

એક શખશ મધરાતે બીજા શખશની બધરીજાયે આડો વહેવાર ચલાવવા માટે તેના ઘર માં પેસતો હતો, તેથી ભયંકર શસ્ત્ર વડે એ અવાર નવાર શખશને મારી નાંખ્યો, તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે એ શખસે આકસ્મીક ઘણો કરોધ ચડી જવાથી. એ કત્ય કર્યું છે અને તેથી તેણે મહાવ્યથા કરી છે—, રાણી વીરૂંધ ચીલંદીયા— રામનીક— કો ઇ, ડા, મ, ૩૫૭

વીશ દોવશ પુઢી કામ કરવાની અશક્તતા થાય એવો માર મારેતો, તે મહાવ્યથાનો ગુન્હો થાય— રાણીવીરૂંધ બીરનો, રામ શરમા.

પુઢીપુર્વક મહા ૩૨૫. ૩૩૫ મી કલમમાં લખેલી બાબત સિવાય બીજી કોઈ વ્યથાકરવાનીશિક્ષા પાણ બાબતમાં જે માણસ પુઢીપુર્વક મહાવ્યથા કરે, તેને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, શિક્ષા કરવામાં

અવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—હુમલો કરતાં કાંઈ વ્યથા કરવામાં આવવી હોય તે ઇલાહ, જ્ઞાન કીર્તિ સંભવ-
તાં વગર કરવામાં આવી હોય તો તે વ્યથાથી થએલું મોત મનુષ્યવધ નથી. પણ ખુશીપુર્વક
મહાવ્યથાએ—ગણીવીરુધ્ધ—મિશ્રામીઆ. વીકલી રીપોર્ટ ૫ પ્ર. ૨૯.

૨૦ દાવદા શુભી કામ કરવાને અસમર્થ થાય તો તેના મારણી ખુશીપુર્વક મહાવ્યથાએ, અને
ને પદર દીવશ શુભી અસમર્થ રહેતો તે ખુશીપુર્વક વ્યથાએ વીકલી રીપોર્ટ—૬ પ્ર. ૯

જે માણસને તકીના રોગએ તેને રોગજ દુઃખ કરનારએ તેણે કરીને ખુશીપુર્વક મહાવ્યથા
આ થવાનો શંભળે, એમ માહીત છતાં પણ તેણે કરીને તેનું મોત થશે કીવા જેણે કરીને
મરણ થશે એનું દુઃખ થશે કીવા પોતાનું કન્ય મોતનું થશે એવો ઇરાદા નહીં છતાં કાંઈ
માણસ તેને ખુશીપુર્વક મહાવ્યથા કરે અને તથી તે શગી માણસ મરી જાય, તો તેના પર ક
લમ ૩૦૪ અ પ્રમાણે કમુરખી જીવમીયા બદલતી શાખીતી ન કરતાં કલમ ભરપ પ્રમા
ણે ખુશીપુર્વક મહા વ્યથા કર્યા બદલ શાખીતી કરવી— સરકાર વીરુધ્ધ આપ્રાનતા, ૬ મા
રચ અને ૧૮૮૦ અદલાબાદ હાઈકોર્ટ, વા: ૨- પ્ર. ૭૬૬

ભયંકર શસ્ત્ર અ ભરદ. ૩૩૫ મી કલમમાં લખેલી બાબત શિવાય બીજી કાંઈ
થવા સાધનનાં ખુ પણ બાબતમાં, ઝેળી અથવા તીર નારવાના, ખેશા ઘાસવાના, અ
ધિપુર્વક મહાવ્યથા થવા કાપવાનાં, અથવા કાંઈ કાપવાનાં હથીયાર વડે, અથવા જે હથી
કરવી. યાર મારેથી સામાનું મોત થવાનો સંભવ હોય એવા કાંઈ હથીયાર
વડે, અથવા અગ્ની કે કાંઈ ગરમ કરેલા પદારથ વડે, અથવા કાંઈ
જેઢેર કે ખાઈજાય એવા કાંઈ પદારથ વડે, અથવા અવાજ સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથ
વડે, અથવા દમ લેવાથી, ગળી જવાથી, અથવા લોહીમાં જવાથી જે પદારથ માણસના
શરીરનો નાશકારક હોય એવા કાંઈ પદારથ વડે, અથવા કાંઈ જાતવરની મારફતે, જે મા
ણસ ખુશીપુર્વક મહાવ્યથા કરે, તો તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દશ
વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને
વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—અરાબ વસાણું આપવાથી જીવમીયામાં આવે તેવું હોયતો કલમ ૩૨૮ પ્ર
માણે નહીં પણ આ કલમ પ્રમાણે તદ્દમત આવે— વીકલી રીપોર્ટ ૪ —પ્ર. ૪

જખરાઈથી કાંઈ ૩૨૭. કાંઈ શખસને વ્યથા કરીને તે શખસ પાસે, અથવા તે
મીલજત કહડાવવા ની સાથે સખંધ રાખનારા કાંઈ શખસ પાસે જખરાઈથી કાંઈ મીલ
સાડે અથવા કાંઈ કન અથવા કીમતિ દસ્તાવેજ કહડાવવાનાં કારણસર અથવા વ્યથા
કરેલા શખસ પાસે, કે તેની સાથે સખંધ રાખનારા કાંઈ શખસ
કરવા માટે ખુશીપુર્વક વ્યથા કરવી. પાસે, જખરજસ્તીથી કાંઈ કાયદા વીરુધ્ધ કામ, અથવા જે કામ અ-
થવા જે કામથી કાંઈ ગુનોહ કરવો સહેલ થાય એવું કામ, કરવાના
કારણ સર. જે માણસ ખુશીપુર્વક વ્યથા કરે તે માણસને દશ
વરસની મુદત સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી
તે દંડને પણ લાયક થશે.

કાંઈ ગુનોહ કર ૩૨૮. કાંઈ શખસને વ્યથા કરવાના ઇરાદાથી, અથવા કાંઈ
વાના ઇરાદાથી જે ગુનોહ કરવાના કે કાંઈ ગુનોહ કરવો સહેલ કરવાના ઇરાદાથી, અથ
કેર વગેરે પદારથ વા તેથી પોતાથી વ્યા જશે એવો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં, જે
વડે વ્યથા કરવી. માણસ તે શખસને કાંઈ ઝેર કે બેહોશ કરે કે જે આપે અથ

વા અવગુણ કરે એવું કાંઈ વમાણું અથવા બીજી દેહાવસ્થા આપે, અથવા લેવાડવે તે માણસને દશ વરસના મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

જખરદસ્તીથી કાંઈ મીલકત કહડાવવા અથવા કાંઈ કાચદા વિરૂધ્ધ માન કરાવવા સાડ પુલ્કિ પુર્વક મહાવ્યથા કરવી.

૩૨૯. કોઈ શખસને મહાવ્યથા કરીને તે શખસ પાસે, અથવા તેની સાથે સખંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે જખરદાંથી કાંઈ મીલકત અથવા કીમતી દસ્તાવેજ કહડાવવાનાં કારણસર અથવા મહાવ્યથા કરેલા શખસ પાસે; કે તેની સાથે સખંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે જખરદસ્તીથી કાંઈ કાચદા વિરૂધ્ધ માન, અથવા જ કાચદા કાંઈ ગુનોફ કરવો સેહેલ થાય એવું કામ કરવાનાં કારણસર, જે માણસ પુલ્કિપુરવક મહાવ્યથા કરે, તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્ર-પારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

જખરદસ્તીથી કપુસાત કરાવવા અથવા કાંઈ મીલકત પાછો અપાવવા સાડ પુલ્કિ પુર્વક વ્યથા કરવી.

૩૩૦. કોઈ શખસને વ્યથા કરીને તે શખસ પાસે, અથવા તે શખસની સાથે સખંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે જેથી કાંઈ ગુનોફ અથવા બદચાલ પકડાય એવી કાંઈ ખખર અથવા કપુસાત જખરદસ્તીથી લેવાનાં કારણસર, અથવા વ્યથા કરેલા શખસ પાસે જખરદસ્તીથી કાંઈ મીલકત અથવા કીમતીદસ્તાવેજ પાછો અપાવવા અથવા આપવાનાં કારણસર અથવા તે કાંઈ લેહેણું કે માગણી પતાવે, અથવા જેથી કાંઈ મીલકત કે કીમતી દસ્તાવેજ પાછો મળી શકે એવી કાંઈ ખખર આપે, એમ કરવાનાં કારણસર, જે માણસ પુલ્કિપુરવક મહા વ્યથા કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

દ્રષ્ટાંત.

- (અ) જ ની પાસે કાંઈ ગુનોફ કર્યો કપુસ કરાવવા સાડ જે અ પોલીસ અમલદારે જ ને શરીર વેદના કરે, તો આ કલમમાં લખેલા ગુનાહનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.
- (બ) અમુક ચોરેલી મીલકત ક્યાં મુકેલી છે તે દખાડવાને બ લલચાય એટલા સાડ જે અ પોલીસ અમલદાર તેને શરીર વેદના કરે, તો તે અ આ કલમમાં લખેલા ગુનાનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.
- (ક) જ ની પાસે મેહેસુલની કાંઈ બાકી લેહેણી છે તે તેની પાસે ભરાવવા તે સાડ જે અ મેહેસુલનો અમલદાર જ ને શરીર વેદના કરે, તો આ કલમમાં લખેલા ગુનાનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.
- (ડ) એક રહ્યતની પાસે તેનું ગણિત ભરાવવા સાડ જે અ જમીનદાર તેને શરીર વેદના કરે, તો અ આ કલમમાં લખેલા ગુનાહનો તકશીરવાર છે એમ સમજવું.

જખરદસ્તીથી કપુસાત કરાવવા અથવા કાંઈ મીલકત પાછો અપાવવા સાડ પુલ્કિપુરવક મહા

૩૩૧. કોઈ શખસને મહા વ્યથા કરીને તે શખસ પાસે, અથવા સખસની સાથે સખંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે, જેથી કાંઈ ગુનોફ અથવા બદચાલ પકડાય એવી કાંઈ ખખર અથવા કપુસાત જખરદસ્તીથી લેવાનાં કારણસર, અથવા મહાવ્યથા કરેલા શખસ પાસે કે તેની સાથે સખંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે જખરદ

વ્યથા કરવી. "

સ્ત્રીથી કાંઈ મીઠકત અથવા ક્રીમતી દસ્તાવેજ પાછો અપાવવા અથવા અપાવવાના કારણસર, અથવા તે કાંઈ હોય તે કે માણસ પતાવે અથવા સ્ત્રી કાંઈ મીઠકત કે ક્રીમતી દસ્તાવેજ પાછો મળી શકે એવી કાંઈ ખબર આપે, એમ કરવાના કારણસર, જે માણસ બુદ્ધિપુરવક મહા વ્યથા કરે. તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે; અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણિતા તોહોમત ગાયત આરોપીતની ગેરહાજરીમાં ચોકશી કરવામાં આવેલા તેમાં એવું કરાવ્યું કે,

જુના કી. પ્રો. કા. ૨૭૭ના છેવટના ભાગ જોતાં તે ઉપરથી સાફ દેખાય છે કે શક્ષી એ કહેલો મત્તકર આરોપીતની ગેરહાજરીમાં જે અગાઉ દફતરમાં લખ્યા મુકયો હોય તો પણ આરોપીતની રૂબરૂ જ ને તે શક્ષી થવા જોગ હોય તો તેમ કરવું જોઈએ પરંતુ આ કે માં તેમ થયું જાણાતું નથી તો આ કમીટ કરવાતું રદ કરીએ જાએ સરકાર વીરૂપ એ આ ચોકીદાર-કલકતા હાઇકોર્ટ વા. ૨૨-મ. ૩૩. તા. ૨૬ જુન ૧૮૭૪

કોઈ સરકારી નો કરને હરાવીને તે નો અમલ કરતો બંધ રાખવાને બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરવી.

૩૩૨. કોઈ રાખસ સરકારી નોકર હોય અને પોતાના સરકારી હોદ્દાનો અમલ ચલાવતો હોય તેવામાં તે રાખસને જે માણસ બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરે અથવા તે રાખસને અથવા કોઈ બીજા સરકારી નો કરને પોતાના સરકારી હોદ્દાનો અમલ ચલાવતાં અટકાવવા અથવા હરાવીને અમલ ચલાવતો બંધ રાખવાના ઇરાદાથી, અથવા તે સ-ખશે પોતાના સરકારી હોદ્દાનો કાયદા મુજબ અમલ ચલાવતાં કાંઈ વસ્તુ કરી હોય અથવા કરવાની કોશીશ કરી હોય, તેટલા વાસ્તે, જે

માણસ તે રાખસને બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ સરકારી નો કરને હરાવીને તે નો અમલ કરતો બંધ રાખવાને બુદ્ધિપુરવક મહાવ્યથા કરવી.

૩૩૩. કોઈ રાખસ સરકારી નોકર હોય અને પોતાના સરકારી હોદ્દાનો અમલ ચલાવતો હોય, તેવામાં તે રાખસને જે માણસ બુદ્ધિપુરવક મહાવ્યથા કરે, અથવા તે રાખસને અથવા કોઈ બીજા સરકારી જોડકરને પોતાના સરકારી હોદ્દાનો અમલ ચલાવતાં અટકાવવા અથવા હરાવીને અમલ ચલાવતો બંધ રાખવાના ઇરાદાથી અથવા તે રાખસે પોતાના સરકારી હોદ્દાનો કાયદા મુજબ અમલ ચલાવતાં કાંઈ વસ્તુ કરી હોય અથવા કરવાની કોશીશ કરી હોય તેટલા વા

સ્તે, જે માણસ તે રાખસને બુદ્ધિપુરવક મહાવ્યથા કરે, તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કોઈ ઉત્પત્તિ અથવા બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરવી.

૩૩૪. બારે તથા અકસ્મિક કોઈ અહોરૂપી કોઈ માણસ બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરે, અને તે કોઈ ઉત્પત્તિ કરનાર સિવાય બીજા કોઈ રાખસને વ્યથા કરવાનો તેણે ઇરાદા કર્યો ન હોય, તથા તે સિવાય બીજા કોઈ રાખસને પોતાથી મહાવ્યથા થવાના સંભવ પણ

જિના જાણામાં ન હોય, તો તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા પાંચ રૂપિયા મુકીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કરોય ઉત્પન્ન થ
એથી મહાવ્યથા
કરવી.

૩૩૫, ભરે તથા આકસ્મિક કરોય અહુરેથી કોઈ માણસ બુધીયુ
રવક મહાવ્યથા કરે, અને તે કરોય ઉત્પન્ન કરનાર શિવાય બીજા કોઈ
શખસને મહાવ્યથા કરવાનો તેણે ઇરાદો રાખ્યો ન હોય, તથા તે શો
વાય બીજા કોઈ શખસને મહાવ્યથા કરવાનો સંભવપણે તેના જ્ઞ-
ણમાં ન હોય તે તે માણસને ચાર વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની.
અથવા એ હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુલાસો.—એ ઉપલી એ કલમોને પાળ, ૩૦૦ મી કલમના ૧ લા અપવાદને જે શરતો
લાગુ પડે છે, તે સરતો લાગુ પડે છે.

જે કામથી જીદ
ગી જોખમમાં આવે
અથવા બીજાઓનાં
શરીરની સલામતી
જોખમમાં આવે તે
કામને માટે શિક્ષા

જીદગી અથવા
બીજાઓના શરી
રની સલામતી જો
ખમમાં આવે એ
વું કામ કરીને વ્ય
થા કરવી,

જીદગી અથવા
બીજાઓના શરી
રની સલામતી જો
ખમમાં આવે એવું
કામ કરીને મહા
વ્યથા કરવી.

૩૩૬. જે માણસ કાંઈ કામ એવી બેફીકરી અથવા ગફલતી ભ
રેલી રીતે કરે કે તેથી માણસની જીદગીની અથવા બીજા શખસો
ના શરીરની સલામતી જોખમમાં આવે, તે માણસને ત્રણ મહીના
ની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા બસે
પચાસ રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં
આવશે.

૩૩૭. જેથી માણસની જીદગી અથવા બીજા શખસોના શરીર
ની સલામતી જોખમમાં આવે એવી બેફીકરી અથવા ગફલતી ભરે
લી રીતે કાંઈ કામ કરીને જે માણસ કોઈ શખસને વ્યથા કરે, તે માણ
સને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની,
અથવા પાંચસે રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવા
માં આવશે.

૩૩૮. જેથી માણસની જીદગી અથવા બીજા શખસોના શરીર
ની સલામતી જોખમમાં આવે એવી બેફીકરી અથવા ગફલતી ભરે
લી રીતે કાંઈ કામ કરીને જે માણસ કોઈ શખસને મહાવ્યથા કરે,
તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ
ની, અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની,
શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગેરવ્યાજબી અટકાવ તથા ગેરવ્યાજબી કેદ બાબત

ગેરવ્યાજબી અ
ટકાવ.

૩૩૯ કેઈ સખસનો જેણીમેર જવાનો હક હોય તેણીમેર જતો
તે શખસ અટકે એવી રીતે જે માણસ તે શખસને બુધિપુરવક હર
કત કરે, તે માણસે તે શખસને “ગેરવ્યાજબી અટકાવ” કર્યો એમ સમજવું.

અપવાદ—જમીન અથવા પાણી ઉપરથી જવા અટકાવવાનો કાંઈ ખાતગી રસ્તો હોય અને
તે રસ્તો બંધ કરવાના મારો કાયદા મુજબ હક છે એમ જે શખસ શુદ્ધબુધિએ માનતો
હોય તે શખસે તે રસ્તો બંધ કરવો એ આ કલમના અર્થ પ્રમાણેનો ગુનોહ નથી.

દ્રષ્ટાંત.

જે રસ્તા ઉપરથી જ ને જવાનો હક છે એવો એક રસ્તો અ બંધ કરે, અને શુદ્ધ
બુધિએ એ એ પ્રમાણે માનતો ન હોય કે એ રસ્તો બંધ કરવાના મહારો હક છે, અને
તે રસ્તો બંધ થવાથી જ તે ઉપરથી જતો અટકે, તો એ એ જ ના ગેરવ્યાજબી અટ
કાવ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા.—એક પોલીસ અમલદારે એક શખસને જમાન લેવા જેવું કામ નહીં છતાં

જમન આપનાં સુધી ધીર જવા ના પાડી તેમાં તેણે ગેર વાજબી અટકાવ કર્યો એવું ગણાયું છે—પોલીસ ગુણ મેહોઈ વીરૂદ્ધ મહમદ ફજલખાન, ૧૦ વી. સી. પ્ર. ૨૦

એક બાઈડી પોતાની ખુશીથી તહેમતદારને ત્યાં ગયેલ નહીં, ને ત્યાં તે રહી તે પોતા ને નમેતુ રહેડી ને છતાં રાખી તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે તહેમતદારે ગેરવ.જબી અટકાવ કર્યો કહેવાય—રાણીવીરૂદ્ધ અમીનરાજ, ૪ વી. સી. પ્ર. ૩ (ફેજદારી)

જમીન નહીં લઈ શકાય તેવા અને કાળીકીબલ ગુન્હા કોઈ સખશના રખતા કરવામાં આવે તો તે કરનારને ખાનગી શખશ પણ પકડી શકે છે તો તે પકડનાર ઉપર તહીત લાગી શકાય નહીં, જુઓ શને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૯.

ગેરવ્યાજબી કેદ. ૩૪૦. કોઈ શખસ મુકદ્દર કરેલી ચોતરફી હુદની બાહાર જતો અટકે. એવી રીતે જે માણસ તે શખસને ગેરવ્યાજબી અટકાવ કરે તે માણસે “ગેરવ્યાજબી કેદ” કર્યો એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

અ) એક દગર બાંત્રી લીધેલી જગામાં જ ને મોકલીનેજ બાહારથી તાણ મા રીને જ ને અંદર બંધ કરે, અને તેમ કરવાથી તે હુદવાળી દવરની બહાર કોઈ પણ તરફ જ થી જઈ શકાય નહીં, તો આ એ જ ને ગેરવ્યાજબી કેદ કર્યો એમ સમજવું.

(બ) એક ઈમારતના દરવાજા આગળ આ બંદુકવાળા માણસે રાખે અને જ ને એ પ્રમાણે કહે કે જો તું એ ઈમારતમાંથી બહાર જવાના ફારીશ કરે તો નેન આ માણસે ગોળી મારશે તો આ એ જ ને ગેરવ્યાજબી કેદ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા— આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હા સ્થાપી તેના માટે નીચેની હકીકત જરૂર શાખીત તેવી જોઈએ તેને ગેરવ્યાજબી કેદ કર્યો,

નેન એવી રીતે કેદ કર્યો કે તેનથી બીજા જગ્યાએ જવાય નહીં,

કોઈ માણસને તેની મરજી વીરૂદ્ધ અમુક જગ્યામાં રાખી મુકવો કીવા અમુક દીશ તરફ જબગઈથી લઈ જવો એ તેને કેદ કરવા જેવું છે. મ. હા. વા. પ્ર. ૩૯૬.

એક પેલીસ સુપ્રિન્ટેન્ડે એક શખશને માલ્ટ્રેન્ટ પાસે હાજર થવાનો ગેરવ્યાજબી હુકમ કર્યો, અને વળી કાન્સટેબલને તે કોઈ સાથે વાત નકરે તે માટે તેને અટકાવવા મોકલ્યા તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે તેને ગેરવ્યાજબી કેદ કરવાનો ગુન્હો કર્યો, ૨ મ. હા. સી. પ્ર. ૩૯૬

છેડવાનો હુકમ કર્યા પછી જરૂર કરતાં વધારે વખત તહેમતદારને રોકવાથી ગેરવ્યાજબી બી કેદનો ગુન્હો થાય છે. આવી વખતે ૨૪ કલાક સુધી અટકાવમાં રાખવા પોલીસનો હુકમ એવો ખાતો આડો લેવાય નહીં (મેન, પ્ર. ૨૮૦).

કેવીને ૨૪ કલાક કરતાં વધારે મુક્ત સુધી અટકાવી મુક્યા બદલ એક પોલીસ ઇન્સપેક્ટર ઉપર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો તે કામમાં એવો ઠરાવ થયો કે તેણે બદલાન વધી કેદોને અટકાવી મુક્યો હતો એવી ફરીયાદીતરફ શાખીતી કરવાની જરૂર નથી કારણ કે વીશિષ્ટ હુકમને યતાં યોગ્ય મુદતથી અત્રીક વખત સુધી કોઈ પોલીસ અમલદારે આરોપી તને અટકાવી રાખ્યો નહીં. એવું શને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૨૪ એટલે શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૧ માં શરૂ કહ્યું છે અને તેવો હુકમ આ કામ માં નથી—સરકાર વીરૂદ્ધ બસુરામદ્રાસ. દા. વી. સી. ૧૯ પાનુ ૩૬

આ કલમ પ્રમાણે ગેરવ્યાજબી કેદ કરવાનો ગુન્હો એક પોલીસ અમલદાર ઉપર શ

ખીત થયો અને શિક્ષા થઈ તે કામમાં હાથશેરને અપીલ થયાથી ડરાવ થયો કે રાને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૨૪ એટલે સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ કલમ ૬૧ મુજબ પોલીસ અમલદારને કોઈ શખસને એવીસ કલાકથી વધારે વખત સુધી પેઢીમાં રાખવાનો અધીકાર નથી એટલું જ નહીં પણ કેશની હકીકત ઉપરથી કોઈ જ્યોત્સની પાનણ ન હોય તો એક કલાક પણ પેઢીમાં રાખવાનો અધીકાર નથી. પોલીસ અમલદારે કોઈ શખસને કેટલા વખત સુધી જોગ્યાજબી રીતે કેદ રાખ્યો તે ગુનાની શીક્ષા ડરાવવી જરૂરની છે—સરકાર વીરૂધ્ધ સીવમોસુનો ધોસલ. વી. રી. ૬ પ્ર. ૮૮

જોરવ્યાજબી અ ૩૪૧. જે માણસ કોઈ સખસને જોરવાજબી અટવાવ કરે, તેમા ટકાવની શિક્ષા. જણસને એક મહિનાની મુદત સુધીની આમાન કેદની, અથવા પાંચ સેરૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

જોરવ્યાજબી કેદની ૩૪૨. જે માણસ કોઈ શખસને જોરવ્યાજબી કેદ કરે, તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—એક ગામના પોલીસ અમલદારે જે ગામના લોકની ઉસ્કેરાગીયાં કેદલાકસખસાનપક હયા. પાછળથી એવું માલુમ પડ્યું કે તેમને દેશની પકડવામાં આવ્યા હતા તેમાં ઠાવવામાં આવ્યું કે પોલીસ અમલદારે અને ગામના ઉસ્કેરનારા લોકે જોરવાજબી કેદ કરવાના ગુન્હાનાતકશી સવારછે. ૫ મ, હા, રી, એ, પંર૪

ઉપરની કલમ ૩૪૧ અને આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હાની ફરીયાદ મોહો માંહી માંહીવાળી સકાય—જુઓ રાને ૧૮૮૨ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૩૪૫

ત્રણ અથવા વધારે ૩૪૩. જે માણસ કોઈ શખસને ત્રણ અથવા વધારે દીવસ જોરવ્યાજબી કેદ કરે, તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

દશ અથવા વધારે ૩૪૪. જે માણસ કોઈ શખસને દશ અથવા વધારે દીવસ જોરવ્યાજબી કેદ કરે, તે માણસને ત્રણ વાસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક રહે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેની શિક્ષામાં એકલો દંડ થાય નહીં. ૧ મુ. હા. રી. પ્ર, ૩૯ રાણી વીરૂધ્ધ બહીરજી કશીનાથ.

જે શખસને છોડવાનો હુકમ શાદર થયો હોય તે શખસને જોરવ્યાજબી કેદમાં રાખે, તે માણસને, આ કાયદાની કોઈ બીજી કલમ પ્રમાણે જેટલી મુદતની કેદની તે માણસ લાયક હોય તથી ઉપરાંત. બે વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની બીજી કેદ કરવામાં આવશે.

છાની જોરવ્યાજબી કેદ. ૩૪૬. કોઈ માણસ અગર કોઈ શખસને એવી રીતે જોરવ્યાજબી કેદ કરે કે તેથી તે શખસની કેદની વાત તે કેદ થએલા શખસની સાથે સંબંધ રાખનારા કોઈ શખસના જાણપાયાં અથવા કોઈ સરકારી નોકરના જાણપાયાં ન આવે અથવા તે કેદનું કોણું ઉપર સંબંધ પ્રકારના કોઈ

જામસ અથવા સરકારી નોકરના બાણમાં ન આવે અથવા તેને જડે નહીં, એવો ઇરાદો તે કેદ કરનારા માણસના હાથમાં આવે, તો તે માણસને, તે ગેરબાજબી કેદને માટે બીજી જે કાંઈ શિક્ષાને તે માણસ લાયક હોય તેથી ઉપરાંત બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની બીજી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

જખરદસ્તીથી કાંઈ મીલકત કહડાવવાનાં અથવા કાંઈ કાયદા વીરુધ્ધ કામ કરવાના કારણસર ગેરબાજબી કેદ.

૩૪૭. કોઈ શખસને કેદ કરીને તે શખસ પાસે અથવા તેની સાથે સમંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે જખરાઈથી કાંઈ મીલકત અથવા કીમતી દસ્તાવેજ કહડાવવાના કારણસર, અથવા કેદ કરેલા શખસ પાસે કે તેની સાથે સમંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે, જખરદસ્તીથી કાંઈ કાયદા વીરુધ્ધ કામ કરવાના અથવા જેથી કાંઈ ગુનોહ કરવો સહેલ થાય એવી કાંઈ ખખર મેળવવાનાં કારણસર, જે માણસ તે શખસને ગેરબાજબી કેદ કરે તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી દંડને પણ લાયક થશે.

જખરદસ્તીથી કબજા કરવાના અથવા કાંઈ મીલકત પાછી અપાવવાનાં કારણસર ગેરબાજબી કેદ.

૩૪૮. કોઈ શખસને કેદ કરીને તે શખસ પાસે, અથવા તે શખસની સાથે સમંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે, જેથી કાંઈ ગુનોહ અથવા બદચાર્ત પકડાય એવો કાંઈ ખખર અથવા કબજાત જખરદસ્તીથી લેવાના કારણસર, અથવા કેદ કરેલા શખસ પાસે, કે તેની સાથે સમંધ રાખનારા કોઈ શખસ પાસે, જખરદસ્તીથી કાંઈ મીલકત અથવા કીમતી દસ્તાવેજ પાછો અપાવવા અથવા અપાવવાના કારણસર, અથવા તે કાંઈ લોકો કે માણસો પતાવે, અથવા જેથી કાંઈ મીલકત કે કીમતી દસ્તાવેજ પાછો મળી શકે એવી કાંઈ ખખર આપે. એમ કરવાના કારણસર જે માણસ તે શખસને ગેરબાજબી કેદ કરે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

સાપ્રાધ બાળ તથા હુમલા બાબત.

બાળ.

૩૪૯. જો એક શખસ કોઈ બાળ શખસને ગતિ આપે, તેની ગતિમાં ફેરફાર કરે, અથવા તેની ગતિ બંધ કરે, અથવા જો તે શખસ કાંઈ પદારથને એવી રીતે કાંઈ ગતિ આપે, તેની ગતિમાં ફેરફાર કરે, અથવા તેની ગતિ બંધ કરે, તેથી તે પદારથ તે બાળ શખસના સરીરના કોઈ ભાગને અથવા તે બાળ શખસે કાંઈ વસ્તુ પહેરી હોય અથવા તે સાથે લેઈ જતો હોય તે વસ્તુને અડકે, અથવા કાંઈ બીજી વસ્તુને અડકે એવી રીતે કે તેથી તે બાળ શખસની સ્પર્શોદ્રિપર અસર થાય તો તે શખસે તે બાળ શખસપર બળ વાપર્યું એમ સમજવું. પણ જે શખસ ગતિ આપતો, ગતિમાં ફેરફાર કરતો, અથવા ગતિ બંધ કરતો હોય, તેણે નીચે બતાવેલા ત્રણ પ્રકારમાંના કોઈ પ્રકારે તે ગતિ આપવી, અથવા ગતિમાં ફેરફાર કરવો. અથવા ગતિ બંધ કરવી જોઈએ.

પહેલો—પોતાના સરીરની શક્તિથી.

બીજો—કોઈ પદારથ એવી રીતે મુકવો કે પછી પોતાની તરફથી અથવા બીજા કોઈ શખસની તરફથી કાંઈ બીજી કામ થના શીવાય તે ગતિ થાય અથવા ગતિમાં ફેરફાર થાય, અથવા ગતિ બંધ થાય, એમ કાંઈ રચના કરીને.

ત્રીજો—કોઈ જનવરને ગતિમાન કરીને, તેની ગતિમાં ફેરફાર કરીને, અથવા ગતિ બંધ કરીને, સાપરાંત બળ.

૩૫૦ જો કોઈ શખ્શ કોઈ બીજા શખ્શની રજામંદી સિવાય તે બીજા શખ્શની ઉપર ઇરાદાથી બળ વાપરે. અને તે કાંઈ ગુનોહ કરવા સાડ અથવા તે બળ ને શખ્શની ઉપર વાપરે તે શખ્શને તે બળથી કાંઈ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ કરવાના ઇરાદાથી, અથવા તેને તે બળ વાપરવાથી પેતાથી કાંઈ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ થવાનો સંભવ છે એન જાણ્યા છતાં તો તે શખ્શે તે બીજા શખ્શની ઉપર સાપરાંત બળ વાપર્યું એમ સમજવું.

દષ્ટાંત

(અ) એક નદીમાં બાંધેલી હોડીમાં ઝ બેઠો હોય, અને ઝ તેનાં દારદાં હોડી નાંખે અને ઝ પ્રમાણે ઇરાદાથી તે હોડીને પ્રવાહથી ખેંચાઈ જવા દે, તો ઝ કે કાણે ઝ એ ઇરાદાથી ઝ ને ગતિ આપી, અને તે પદારથોને એવી રીતે નુકસાન કે પછી કોઈ શખ્શની તરફથી બીજા કામ થયા સિવાય તે ગતિ ઉત્પન્ન થઈ માટે ઝ એ ઇરાદાથી ઝ ની ઉપર બળ વાપર્યું એમ સમજવું; અને અગર કાંઈ ગુનોહ કરવામાં અથવા ઝ એ કાંઈ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ કરવાના ઇરાદાથી, કે એ પ્રમાણે બળ વાપર્યું કાંઈ નુકશાન, ભય, કે દુઃખ થયે એવો સંભવ જાણ્યા છતાં તેણે એ કામ ઝ ની રજામંદી સિવાય કર્યું હોય તો ઝ એ ઝ ની ઉપર સાપરાંત બળ વાપર્યું એમ સમજવું;

(બ) ઝ એક શિગરામમાં બેસીને જાય છે, તેના ઘોડાએને ઝ ચ બંધ મારીને તેની ચાલ ઉતાવળી કરે તો એ કે કાણે જનવરના પાસે પેતાની ગતી બદલાવીને ઝ એ ઝ ની ગતીમાં ફેરફાર કર્યો માટે ઝ એ ઝ ની ઉપર બળ વાપર્યું એમ સમજવું; અગર ઝ ને કાંઈ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ કરવાના ઇરાદાથી કે તેથી ઝ ને કાંઈ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ થાય એવો સંભવ જાણ્યા છતાં, તેણે એ કામ ઝ ની રજામંદી સિવાય, કર્યું હોય, તો ઝ એ ઝ ની ઉપર સાપરાંત બળ વાપર્યું એમ સમજવું.

[ક] ઝ એક વાગ્યામાં બેસીને જાય છે, તેની પાછોથી અપહરણ કરવાના ઇરાદાથી ઝ દાંડો ઝાસીને તે પાલખીને અટકાવે, તો એ કે કાણે ઝ એ ઝ ની ગતી બદલ કરી, અને એ તેણે પેતાના શરીરની શક્તિથી કર્યું માટે ઝ એ ઝ ની ઉપર બળ વાપર્યું એમ સમજવું; અને એ પ્રમાણે ઝ એ ઇરાદાથી ઝ ની રજામંદી સિવાય તથા ગુનોહ કરવા સાડ કર્યું માટે ઝ એ ઝ ની ઉપર સાપરાંત બળ વાપર્યું એમ સમજવું.

(ડ) રસ્તામાં ઝ ઇરાદાથી ઝ ને ધક્કો મારે, તો એ કે કાણે ઝ એ પેતાના શરીરની શક્તિથી પેતાના શરીરને એવી રીતે ગતિ આપી કે તે ઝ ને અટક્યું માટે તેણે ઇરાદાથી, ઝ ની ઉપર બળ વાપર્યું એમ સમજવું; અને અગર ઝ ને કાંઈ નુકશાન, ભય, અથવા દુઃખ કરવાના ઇરાદાથી, અથવા તથા તે ઝ ને કાંઈ નુકશાન, ભય, થાય એવો સંભવ જાણ્યા છતાં, તેણે ઝ ની રજામંદી સિવાય એ પ્રમાણે કર્યું હોય, તો તેણે ઝ ની ઉપર સાપરાંત બળ વાપર્યું એમ સમજવું.

[ઈ] ઝ એક પથર દેડે એવા ઇરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે તે પથર ઝ ને

અડકશે, અથવા જ નાં કપડાંને અડકશે. અથવા જ કાંઈ વસ્તુ લેઈ જાય છે તે ને અડકશે, અથવા તે પથર પાણીને લગીને તે પાણીથી જ નાં કપડાં અથવા જ કાંઈ વસ્તુ લેઈ જાય છે તે ઇલાજ; તો એ ઠેકાણે, અગર તે પથર ફેંકવાથી કાંઈ પગરથ આગીને જ ને જાય. જ નાં કપડાંને અડકે તે, અ એ જ ની ઉપર બળ વળે પુ એમ સમજવું. અને અગર જે કાંઈ નુકશાન, ભય, કે દુઃખ કરવાના ઇલાજી તેણે જ ની રજા સીવાય એ પ્રમાણે કરકું હોય, તો તેણે જ ની ઉપર સાપરાય બળ વાપરયું એમ સમજવું.

(૨) અ ઇરાદાથી કાંઈ સ્ત્રીને ખરખે ઊંચે એચ, તો એ ઠેકાણે તે સ્ત્રીની ઉપર ઇરાદાની બળ. વચું એમ સમજવું, અને અગર તે સ્ત્રીને કાંઈ નુકશાન, ભય, કે દુઃખ કરવાના ઇલાજી અથવા તેથી નુશાકન. ભય, કે દુઃખ થાય એવો સભવ જાણીને તેણે તે સ્ત્રીનો રજામદી શી વચ અપ્રમાણે કરયું હોય તો તેણે તે સ્ત્રીની ઉપર સાપરાય બળ વાપરયું એમ સમજવું.

(૩) જ નકુવા એક છે તેવામાં જે તે ઉઠાણનું જાણુતો હોય એણે પાણી અ હમામ-ખાનાનાં વડે ને એ ઠેકાણે અ એ ઇરાદાથી પેતાના શરીરના શરીર વડે તે ઉઠાણતા પાણીને એવી ગતી આપી કે તે પાણી જ ને અડકે અથવા બાજ પાણી ને અડકે, અને તે એવી રીતે કે તે અડકવાની જ ની સ્પર્શદ્રીપર અસર થાય-જ, માટે અ એ ઇરાદાથી જ ની ઉપર બળ વાપરયું એમ સમજવું; અને અગર, જ ને કાંઈ નુકશાન, ભય, કે દુઃખ કરવાના ઇલાજી અથવા તેથી નુકશાન, ભય, કે દુઃખ થાય એવો સભવ જાણીને, તેણે જ ની રજામદી શીવાય એ પ્રમાણે કરકું હોય, તો અ એ જ ની ઉપર સાપરાય બળ વાપરયું એમ સમજવું.

(૪) જ ની રજામદી શીવાય અ એક કુતરાને જ ની ઉપર કુદાવે તો એ ઠેકાણે, અગર જ ને કાંઈ નુકશાન; ભય, કે દુઃખ થવાનો અ નો ઇરાદો હોય તો તેણે જ ની ઉપર સાપરાય બળ વાપરયું એમ સમજવું.

હુમલો.

૩૫૧ જે માણસ કાંઈ ચાગા અથવા કાંઈ તઈયારી કરે, એવા ઇરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે તે ચાગા અથવા તઈયારીથી કોઈ સખસ હાજર હોય તેને એવો ભય ઉત્પન્ન થશે કે એ ચાગા અથવા તઈયારી કરનારો માણસ ગાહારી ઉપર હમાણાં સાપરાય બળ વાપરે તેથી, તો ને માણસે હુમલો કર્યો એમ સમજવું. ખુલાસો—માત્ર શબ્દોથી હુમલો થતો નથી. પણ કોઈ સખસ કાંઈ શબ્દો બોલે તે શબ્દો તેના ચાગા અથવા તઈયારીના એવો અર્થ ઉત્પન્ન કરી શકે કે તેથી તે ચાગા અથવા તઈયારી હુમલો ગણાય.

દકાંત.

(૧) અ મુઠી વાળીને જ ની તરફ ઘસીને હલાવે, એવા ઇરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે તેથી જ એમ માનશે કે અમને હમાણાં મારશે, તો અ એ હુમલો કર્યો એમ સમજવું.

(૨) અ એક ભાંડર કુતરાનું મખખંધન ઝોડવા માટે એવા ઇરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે તેથી જ એમ માનશે કે અ હમાણાં તે કુતરા પાસે મને કરે હાથો. તો અ એ જ ની ઉપર હુમલો કર્યો એમ સમજવું.

(૩) અ એક લાકડી લેઈને જ ને એમ કહે કે, "હું તારી વક્ષે કરકું", તો એ

દેકાણે એ એ વાપરેલા શબ્દો કોઈ પણ બાબતમાં હુમલોગણાય નહીં, તથા માત્ર નીચું વળીને લાકડી લેવી એ, બીજી કાંઈ બીના શીવાય હુમલો ગણી ન શકાય એવું હોય, તોપણ તે લાકડી લેવાના ચાળાનો અર્થ તે શબ્દોથી સમજઈ ને તે હુમલો થઈ શકે.

ભારે કરોધ ઉત્પન્ન કરવા ઉપર, કોઈ શખસે ભારે અથવા આકસ્મિક કરોધ ઉત્પન્ન ન કરવા ન કરવા છતાં કોઈ છતાં, તે શખસની ઉપર જે માણસ હુમલો કરે અથવા સાપરાધની ઉપર સાપરાધ બળ વાપરે, તે શખસને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના ગ બળવાપરવાની શિક્ષા એ તે પ્રકારની કેદની, અથવા પાંચસે રૂપાયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુલાસો—અગર તે ગુનાહ કરવાનાં બહાનાં દાખલ તે કરોધ ગુનેહગારે માગી આણે તો અથવા બુદ્ધિપુરવક ઉત્પન્ન કરેલો હોય, અથવા—

અગર કાયદા મુજબ, કે સરકારી નોકરીનો અખતીયાર અમલમાં લાવતાં કોઈ સરકારી નોકરને, કરેલી વસ્તુથી તે કરોધ ઉત્પન્ન થયો હોય અથવા—

અગર ખાનગી બચાવનો હક કાયદા મુજબ, અમલમાં લાવતાં કરેલી તે કાંઈ વસ્તુથી તે કરોધ ઉત્પન્ન થયો હોય. તો તે ભારે તથા આકસ્મિક કરોધના સબંધથી આ કલમ મુજબ કાંઈ ગુનાહની શિક્ષા આપી શકે નહીં.

તે કરોધ એવો ભારે તથા આકસ્મિક હતો કે તેથી તે ગુનાહ આપો થઈ શકે, એ હકીકતની બાબત છે.

ટીકા—જે સખસ ઉપર આ કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવી તેને પુરાવની ખામીને લીધે છોડી મુકવામાં આવ્યો હોય તે સખસની એની એ ફરીયાદ ઉપરથી વ્યયા કરવાના તહોમતની તબવીજ થઈ શકે નહીં. કપ્તાન વિરુદ્ધ સ્મીથ ૭ બે. લા. રી. પ્ર ૨૫ [એ પ.]

કાંઈ આગુધારેલા હુમલો થઈ જાય અને તેમાં કલ્પો થઈ જુરશાથી કોઈથી કોઈનું જીવન થઈ જાય તો તેને કલમ ૩૦૦ના અપવાદ ૪ નો લાભ મળે. કહી પાર્ટીએ પેહેલો ગુસ્સો ચલાવ્યો કેવા કહી પાર્ટીએ પેહેલો હુમલો કર્યો તે આ કામમાં જરૂરનું નથી—રાણી વીરુદ્ધ બલીમરે ૬. ૧ વી. રી. પ્ર. ૩૩

આ કલમ પ્રમાણેના તહોમતમાં રૂ ૫૦ દંડ અને દંડ ન આપે તો ૧ મહીનાની કેદનીસ જ કરવામાં આવી તે પેનલ કોડની આ કલમ ઉપર અને ૬૫ ધ્યાનમાં લઈ ગેરવ્યાજબી ઠરાવવામાં આવી છે. જીહુનખસ. ઈ ડા. પ્ર. ૩૪૧

એક માણસ ઉપર ઘણા સખસો હુમલો કરે અને તેથી તેના હાથ ભાગી પડે તો તે આ કલમ પ્રમાણેના ગુનેહ નથી પણ કલમ ૩૨૫ પ્રમાણે બુદ્ધિપુરવક મહાવ્યથાનો ગુનેહ છે—રાણી વિરુદ્ધ રામતા હાસસોંગ. ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૨

વાપરેલા શબ્દોથી એવું માલમ પડી આવતું હોય કે એજ વખતે તુરત સાપરાધ બળ વાપરવાનો ઠરાવો નથી તો એ હુમલો થતો નથી. ૧ મું હા. રી. પ્ર. ૨૫

એક માણસ બીજા માણસને મારવાને લાકડી ઉગામે પણ તે સામા માણસ એટલે દુર ૧ ઉભો હોય તેથી લાકડી ત્યાં પોચાવનો સંભવ ન હોય તો તે તહોમતદારે હુમલો કર્યો કહેવાય નહીં. આર્થ પ્ર. ૭૧૬

પણ લાકડી હાથમાં લઈ સામા સખસને મારવા માટે છેલ્લી “મારૂં મારૂં” એમ કરતો દોડે, જેને મારવાનો હોય તેને લાકડી પોચે એટલો નજીક તે આવે અને પછી તેને અટકાવવામાં આવે તો તેણે હુમલો કર્યો કહેવાય. આર્થ પ્ર. ૭૧૬

આરોપીતપર તોલેખત સાબીત થયાથી ગુનેગાર રાખવા પાસેથી સુલેહ રાખવા સારૂ મુચ-
લકા વીગરે લેવા બાબત સને ૧૮૮૨ના આકટ ૧૦ ની કસમ ૧૦૬ બુખો, ૧૧ી તેમુચલના
લેવાનો કયા અમલદારને અધીકાર છે તે વીધે પણ સદરહુ કલમ જેવાથી ખુલાસો થશે. ત્રણ
પરશ કરતાં વતી મુદતને માટે સુલેહ રાખવાના જમીન લેવાય નહીં. બુખો સદરહુ કલમ.

અપીલ ઉપરથી અથવા ખીલ કોઈ રીતે જ ગુન્હો સાબીત થવાનો ઠરાવ રહ થાય તો
એ પ્રમાણ કરી આપેલુ ખત રહ થશે.

પીનનકોડ કલમ ૪૪૭ મુજબ સાપ્રાંશક પ્રવેશનો ગુન્હો સાબીત થવાથી તેની સાથે તે
ગુનેગાર સુલેહનો ભંગ ન કરે એવો મુચરકો આપે એવો હુકમ કરેલો જ ને તે ગુનેગારના ક-
ત્વો પરથી તેના ઘરાણા સુલેહનો ભંગ કરવાનો છે એમ નામ પડે તો તે હુકમ જેર કાવ
દશર નથી. જે ગુનાનુ તહામત હોય તે ગુનો સુલેહનો ભંગ થાય એવો જ ગુન્હો હોવો જોઈ
એ એમ તદ્દન જરૂરનુ નથી —જેકુખાન—વી. રી. ૭ પ્ર. ૧૪

જમીન વીગરેના કમળ બાબતના કામમાં સુલેહ રાખવા સારૂ મુચરકો લેવાનો માલસ્ટ્રે
ટને અધીકાર નથી. વી. રી. ૨૪ પ્ર. ૧૦

જમીનની રકમ વધારવાની અથવા જમીનનો પ્રગર બદલવાની અથવા તેની મુદત વધાર
વાની, કોઈ માલસ્ટ્રેટને, સતા નથી. પણ તે માલસ્ટ્રેટ સમનમાં લખેલા શબ્દો પ્રમાણે વર
તવાને બંધાયેલા છે રાણી વિરૂદ્ધ—ધર્મરો પ્રસાદશીંગ ૯ બે લો. રી. પ્ર. ૪૪

સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે, એવી ફરીયાદી શિવાય. અને તે બાબતનો પુરાવો લીધા
શિવાય કોઈ પણ માલસ્ટ્રેટ સુલેહ રાખવાનો હુકમ કરી શકતો નથી અને તે પ્રમાણે જ
તે કરે તો તે તેની હુકમતની બાહર છે, એમ સમજવું—અરજદાર—બુલેટ્ટો ફુનીયાના કામ
માં, વી. ૧૭— પ્ર. ૩૫

સને ૧૮૮૨ ના આકટ ૧૦ની કસમ ૧૦૬— ૧૦૭ મુજબ સુલેહ રાખવાસારૂ મુચલ
કો શાશારૂ નકરીઆપવો તેનુકારણુ બતાવવને કોઈ રાખશને હુકમ કર્યો ત્યારબાદ પ્રતીવા
દીએ સુલેહનો ભંગ ઘણું કરીને થાય એવુ કાંઈ કલ્પ કર્યું છે, કે નહીં, તેવીસેની તજવીજ ક
ર્યા શીવાય, અથવા તે વીસેના પુરાવો લીધા શીવાય માલસ્ટ્રેટે તે રાખશને મુચલકો આપ
વાનો હુકમ કરવો નહીં.—તીસોફદનાસીંગ, વી. રી. ૧૨ પ્ર. ૧૬

રાજરામ બાહાદુરસીંગના કામમાં (વુ. રી. ૨૨ પ્ર. ૩૬) નામદાર હાઈ કોર્ટે એમ ઠરા
વ કીધો છે કે જો પક્ષકારોની અમુક વરતાણુક ઉપરથી સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે. એ
વુ તાત્કાલીક અનુમાન થઈ શકે તો તેના પુરાવા ઉપરથી. માલસ્ટ્રેટ ઠરાવ કરે તો તે કાંઈ જેર
વ્યાજની નથી; આ કામમાં તો ફક્ત બે પોલીસ અમલદારોના પુરાવો છે, અને તેઓ એમ ક
હે છે કે, અમારા અભીપ્રાય પ્રમાણે તો બંને પક્ષકારો વચ્ચે એવો સંભવ છે કે જે પક્ષકાર કમ
જ રહીત છે. તે પક્ષકાર સુલેહનો ભંગ કયો એવો સંભવ છે—નામદાર હાઈ કોર્ટે એમ ક
રાવ કર્યો કે, બુતા કીમીનલ પ્રોશીજર કલમ ૪૯૧ એટલે સને ૧૮૮૨ના આકટ ૧૦ ની
કસમ ૧૦૭ પ્રમાણે કરેલો હુકમ જેરમાયદ છે. તેમજ માલસ્ટ્રેટે પોતાની ખાનગી માહિતી ઉપ
ર આધાર મળી ઈનશાફ કરવો નહીં, પણ ટાયદશર પુરાવ જે તેના આગળ ૧બુ થાય તે
ઉપ થી ઈનશાફ કરવો જોઈએ.

કોઈ સરકારી નો ૩૫૩. કોઈ રાખશ સરકારી નોકર હોય, અને પોતાના સરકારી
કરને ઠરાવીને તેના હોદ્દાને અનલ ચલાવતો હોય, તેવામાં, તે રાખશની ઉપર જે માગુસ
અનમ કરે તો બં હુમલો કરે અથવા સાવગવ બળ વાપરે અથવા તે રાખશને પોતાના
ધ રાખવાને શાપ સરકારી હોદ્દાનો અનલ ચલાવતો અટકાવવા અથવા ઠરાવીને અનલ

શાખાના વાપરવું.

અત્રાવતો બંધ ગખતાના ઇરાદાથી, અથવા તે શખસે પોતાના મરકારી હોદ્દાને કાયદા મુજબ અમલ અત્રાવતાં કાંઈ વસ્તુ કરી હોય અથવા કરવાની કોશીશ કરી હોય તેટલા વાસ્તે, જે માણસ તે શખસની ઉપર હુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપરે, તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે મરકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—કાંઈ કામ બળવરાને સાઠ કોઈ મરકારી નોકરે પોતાના તાબાના માણસને કાંઈ હુકમ આપ્યો હોય તે હુકમ તેની પાસેથી પડાની લેવાનો તહેમતદારો પ્રવત્ત કરે તા તેને આ કલમ પ્રમાણે સજા થાય. ૧૩ વી. રી. પ્ર. ૪૯

કોઈ સ્ત્રીની લાજ ૩૫૪. કોઈ સ્ત્રીની લાજ લેવાના ઇરાદાથી, અથવા પોને તેમ લેવાના ઇરાદાથી તે કરવાથી તેની લાજ જવાનો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં, જે માણસ તે ઉપર હુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપરે, તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે મરકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—આ પ્રમાણે હુમલો કરી સ્ત્રીની લાજ લેવાય તો કલમ ૩૭૬ પ્રમાણે સજા થાય. કોઈ વધે વગર જરૂરીઆતે કોઈ સ્ત્રી દરદીને નાગી કરે, એવા બાનાથી કે એમ કર્યા વગર તે દરદ પારખી શકે તેમ નથી. તો એ કપડાં જે વધે પોતાને હાથે ઉતારે તો તેણે સાપરાધ બળ વાપરવાનો ગુન્હો કર્યો કેહેવાય—રાણી વિરૂધ્ધ શક્તિન સ્કી. આર્થ પ્ર. ૭૧૬

આંદીનો દરદ અગ્રેલ શખસ કોઈ તેર વરસની છોકરી સાથે સંબોગ કરે, છોકરીને એવું જાણવે કે મને કાંઈ દરદ નથી તો એ શખસે આ કલમ પ્રમાણે નીચ સાપરાધબળવાપરું કેહેવાય—રાણી વિરૂધ્ધ બેનરે, આર્થ પ્ર. ૭૧૬

કોઈ મેહેતાજ તેની સ્ત્રી નીશાખીઆ સાથે તેની સમતી વગર અચોગ્ય છુટ લે તેમાં તે સામી ન થાય તો પગલે હુમલો છે—રાણી વિરૂધ્ધ નીકલ. આર્થ. પ્ર. ૭૧૫

એક આરોપીતને એક બીજા વર્ગના માણસને આ કલમ પ્રમાણે એક સ્ત્રીની શક્તિતા ઉપર ઇરાદા પુરવક હુમલો કરવાનો ગુનેગાર ગણી તેને શીક્ષા કરી હતી તે ઉપર આરોપીતે યાણું જીદમાના માણસનેટને અરીલ કરી તેથી તેઓએ શેકડકલાશ માણસનેટની કરેલી શીક્ષા રદ કરી તે એવા કારણથી કે “આ કામમાં જે પુરાવ રાખ્યો થયો છે તે બરાસો રાખવા લાયક હોય તો પી. કો. કા. ૩૭૬ તથા ૫૧૧ મુજબ બગાટકાર સ્ત્રી સંબોગ કરવાને કોશીશ કર્યોનો ગુન્હો બને છે અને તેની તપાસ કરવાનો સેકડ કલાશ માણસનેટને અધીકાર નથી”

હીસ્ટ્રીકટ માણસનેટ એ પ્રમાણે કરાવ કર્યોતે ઉપરથી યાણાના સેશનજડને હબ્બુ. એમ. પી. કોમ્મને આ કામ હાઈકોર્ટના અમીત્રાય માટે મોકલ્યું. તેથી હાઈ કોર્ટે કરાવ કીધો કે. જુતા કીમીનલ પ્રોસીજર કોડની કલમ ૨૮૪ એટલે, શન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૨૩ રકમ બીજા પ્રમાણે હીસ્ટ્રીકટ માણસનેટને તે શીક્ષા રદ કરવાનો અધીકાર નથી. પણ હીસ્ટ્રીકટ માણસનેટ આ કામ હાઈકોર્ટના અમીત્રાય માટે મોકલ્યું જેથી હવે સરકાર વીરૂધ્ધ તુકારામ રાધા. મુ. હા. રા. વા. ૧૨—પાનુ ૨૩૪ તા. ૬ જુલાઈ ૧૮૭૫

જખરાઈથી સંબોગ કરવાના કામમાં આ કલમ તથા કલમ ૩૭૫ પ્રમાણે ફેટકલાસ માણસનેટને અધીકાર નથી. શેશન કોર્ટને અધીકાર છે મુ. હા. કો. તા. ૩૦ જુલાઈ ૧૮૬૮ નેટીવ ઓપીનીયન ૧૮૬૮ પ્ર. ૧૩૬

ભારે કરોચ ન

હિતપત કરવા છતાં

૩૫૫. કોઈ શખસે ભારે તથા આકરમીક કરોચ હિતપત ન કર્યાં છતાં, જે શખસને જે અ.ખરૂ કરવાના ઇરાદાથી જે માણસ તે શ

કોઈ શખશને જે આખર કરવાનાઈ રાદાવી હુમલો અથવા સાપરાધ બળ.

કોઈ શખશ કોઈ વસ્તુ લેઈ જતે હોય તે વસ્તુનીચેરી કરવાની કોશીશ કરવામાં હુમલો અથવા સાપરાધ બળ.

કોઈ શખશને જે રવ્યાજબી કંદ કરવાનો કોશીશમાં હુમલો અથવા સાપરાધ બળ.

કોઈએ ભારે તથા આકસ્મિક કરોધ ઉત્પન્ન કર્યાપરથી તેની ઉપર હુમલો કરવો અથવા સાપરાધ બળવાપરવું.

ખુલાસો—ઉપર મી કલમનો જે ખુલાસો લખેલો છે તે આ છેલ્લી કલમને પણ લાગુ પડે છે.

મનુષ્યહરણ, મનુષ્યનયન, ગુલામી તથા વેઠ બાબત.

મનુષ્ય હરણ.

૩૫૮. મનુષ્યહરણ જે પ્રકારનું છે, એક પ્રિટિશઈડીયામાંથી એને બીજું કાયદેસર વાલીના હવાલામાંથી.

પ્રિટિશઈડીયામાંથી મનુષ્ય હરણ.

૩૬૦. જે માણસ કોઈ શખશની રજમંદી શીવાય અથવા તે શખશનીવતી રજમંદી આપવાનો જેનો કાયદા મુજબ અખતીર હોય એવા કોઈ શખશનો રજમંદી શીવાય, પ્રિટિશઈડીયાની હદની બહાર લઈ જાય તે માણસે પ્રિટિશઈડીયામાંથી તે શખસનું હરણ કર્યું એમ સમજવું.

કાયદેસર વાલીના હવાલામાંથી મનુષ્ય હરણ.

૩૬૧. એક વરસથી ઓછી ઉમરના કોઈ છોકરાનો અથવા સોળ વરસથી ઓછી ઉમરનો કોઈ છોકરીને, અથવા કોઈ દીવાના શખશને તે બાળક અથવા દીવાના શખસના કાયદેસર વાલીના હવાલામાંથી તે વાલીની રજમંદી શીવાય, જે માણસ લઈ જાય અથવા ફવલાવીને તેડી જાય, તેણે તે બાળક અથવા તે શખશનું કાયદેસર વાલીના હવાલામાંથી હરણ કર્યું એમ સમજવું.

ખુલાસો—આ કલમ મધ્યે “કાયદેસર વાલી” એ શબ્દો લખ્યા છે તે શબ્દો મધ્યે તે બાળક અથવા તે બીજા શખસને રાખવાનું અથવા તેની સભાળ કરવાનું કામ કાયદા મુજબ જે શખસને સોંપ્યું હોય, એવા કોઈ પણ શખસનો સમાવેશ થાય છે,

અપવાદ.—કોઈ શખસ શુદ્ધપુલ્લિએ એમ માનતો હોય કે લગ્ન સખત વિના ઉત્પન્ન થયેલી બાળિકા અથવા બાળકને તેણે તેની સભાળ કરવાનું કામ કાયદા મુજબ જે શખસને સોંપ્યું હોય, એવા કોઈ પણ શખસનો સમાવેશ થાય છે,

ખશની ઉપર હુમલો કરે, અથવા સાપરાધ બળ વાપરે તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની, અથવા કંદની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે,

૩૫૬. કોઈ શખસે કોઈ વસ્તુ પેદરી હોય અથવા તે લેઈ જતો હોય, તેની ચોરી કરવાની કોશીશ કરવામાં તે શખશની ઉપર જે માણસ હુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપરે, તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની અથવા કંદની, અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૩૫૭. કોઈ શખસને ગેરવ્યાજબી કંદ કરવાની કોશીશ કરવામાં જે માણસ તે શખશની ઉપર હુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપરે, તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના કંદની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૩૫૮. કોઈ શખસે ભારે તથા આકસ્મિક કરોધ ઉત્પન્ન કર્યા પછી જે માણસ તે શખસની ઉપર હુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપરે તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની આસાન કંદની. અથવા બસે રૂપિયા સુધીના કંદની અથવા એ બંનેની, શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અચ્છા ફાણા બચ્ચાંના હું બાપ છું, અથવા શુદ્ધબુદ્ધિએ એમ માનતો હોય કે તે બચ્ચાંને કાયદેસર હવાલામાં રાખવાનો મારો હક છે, અને તે રાખુંસ અમર કાંઈ અનીતીનાં અથવા કાયદા વીરૂધ્ધ કારણસર એવું કામ ન કરે, તો તેના દિમને આ કલમ લાગુ પડતી નથી.

ટીકા.—ચૈદ વરસથી ઓછી ઉંમરના છોકરાને, ડીવા જેવા વરસથી ઓછી ઉંમરની છોકરીને, અથવા દીવાનાને તેના વાલીની રજામંદી વગર કંઈ જાત અથવા ફેસલાની લઈ જાય તેણે કાયદેસર વાલીના હવાલામાંથી હરાણ કરવું કહેવાય.

એક દશ વરસની છોકરી પોતાના ધણી અને સાસુની પાસે રહેતી હતી તેને એક દીવ સે છાણા વીણીને વેચવા માટે તેઓએ મોકલી ને છોકરી ઘેર પાછી આવતાં આરોપીતે પોતાને ઘેર બેસાડી મુકી અને પોતાની સાથે તેને બીજે ઠેકાણે લઈ જવાના હેતુએ તેને તે લઈ ગયો. તે ઉપરથી અમદાવાદના આશાપુત્ર જડજી એ. એલ. પી. લારકને, આરોપીત પર તેણે કાયદેસર વાલીના કબજામાંથી અલપવયનું છોકરૂં ચોરવાનું તોહમત સાબીત કરી તેને ત્રણ વરસની સખત કેદની શીક્ષા કરી, તે સેસન જડજી બાહાલ રાખી. તે ઉપર હાઈકોર્ટને તપાસણી અરજ થઈ એવા કારણથી કે “આ કામમાં જે કાંઈ વાત જણાઈ આવી છે તે ઉપરથી એ કલ્પ છોકરૂં ચોરી લેવાને ગુન્હે નથી. તો છોકરી આરોપીત સાથે જવાને જે કબુલ થઈ હતી તો તેને લઈ જવાની વખતે તેના કેઈ વાલી હતો કીંવા નહોતો એની ચોક્કશી કરવાની તેને જરૂર નોહતી” તે ઉપર હાઈકોર્ટે ઠરા કર્યો કે—

દશ વરસની છોકરીનું કોઈ પાલણ કરનાર છે કે નહીં, એવી ચોક્કશી કરવા શીવાય તેને તેના પાલન કરનારના કબજામાંથી લેવી એ કલ્પ તેણે પોતાપર જવાબદારી લાંબા બરાબર છે, અને એટલા વાસ્તે તેના પરીણામથી તેના છુટકા થનાર નથી દશ વરસની છોકરીએ પોતાના પાલણ કરનારના તાબામાં છે. એમ પ્રથમ દર્સને સમજવું જોઈએ અને તેની ચોખ્ખી રીતે પરવાનગી લીધા શીવાય જે કાંઈ તેને લઈ જાય તો તે કલ્પ ગુન્હે થશે એવા પ્રકારનું અલપવયનું છોકરૂં એ પાલણ કરનારનાં તાબામાં છે. એટલી ફાવત સદરકું કલમમાં પી, ટી. કા ૩૬૧ માં કહેલો ગુન્હે થવાને બરાબર છે. માટે આ તપાસણી અરજ નામંજુર કરીએ છીએ—સરકાર વીરૂધ્ધ—ઉમશાદમક્ષ—મુ. રી. વા. ૩ પાનુ ૧૧૭ તા. ૧ ડીસેમ્બર સન ૧૮૭૮

તોહમતદારે છોકરીને કાંઈ સમજાવી ન હોય, લલચાવી ન હોય, તેમ છતાં છોકરી મજબૂર તેના બાપને ઘેરથી નીકળી ઘણે દુર હોય એવા તોહમતદારને ઘેર જાય તો તોહમતદાર ઉપર આ તોહમત આવે નહીં. અસખત નીતી પ્રમાણે તે છોકરીને તેણે પાછી વાળવી જોઈએ પણ તેમ કરે નહીં તો તેથી ગુન્હામાં આવે નહીં. આનું કારણ એજ કે ગુન્હે છે તે કાયદેસર વાલીના હવાલામાંથી લઈ જવાનો છે—રાણી વિરૂધ્ધ આલીશાયર. આર્ચ. પ્ર. ૭૫૮

લઈ જતી વખતે છોકરી મજબૂર કોઈના કાયદેસર વાલીપણા નીચે છે એવું તોહમતદાર બાણતો ન હોય, અથવા એવું માનવાને તેને કાંઈ કારણ પણ ન હોય તો તેણે આ ગુન્હે કર્યો નથી—રાણી વિરૂધ્ધ હીબર્ટ. આર્ચ. પ્ર. ૭૫૮-૫૯

એક તોહમતદાર એક છોકરીને રસ્તામાં મળ્યો અને તેને લલચાવીને પાસેનાં એક ગામમાં લઈ ગયો અને જ્યાં ફેસલાની તે તેઓએ ગામડેથી પાછા ફર્યાં એટલે તોહમતદારે જ્યાંથી તેને ઉઠાવી હતી ત્યાં તેને મુકી છોકરી તેના બાપને ઘેર ગઈ એ છોકરી કેની હતી એવી તોહમતદારે તજવીજ પણ કરી નહીં, તેમ તે કેદની છોકરી છે.

એવું જાણતો કે માનતો નહોતો તેમાં કર્યું કે તેણે ભગવી લઈ જવાનો ગુન્હો કર્યો નથી.
રાણી વિરૂધ શ્રીમદ્ આ. પ્ર. ૭૫૯

છોકરીના માખાપને કાંઈ જોડી કડીને અથવા કપટ કરીને પોતાની છોકરીને તહો
મતદારને આપે એવું તહોમતદાર કરે અને માખાપ બોળપણથી તહોમતદારને આપે પાછ
ળથી એમ કરવાનું કારણ છોકરીને લઈ જવી એવું જાણ્યું તો તહોમતદારે આ ગુન્હો કર્યો
કહેવાય—રાણી વિરૂધ કોપીન્સ. આ. પ્ર. ૭૫૯

પોતાની છોકરીને લઈ જવા માખાપ પ્રથમ રજા આપે, પાછળથી ના પડે તો પછી આ
ગુન્હો બને છે કે નહીં એ શક ભરેલું છે, પરંતુ એટલું તો ખરૂં છે કે ના પાડ્યા પછી
લઈ જાય તો આ ગુન્હો બને છે. આ. પ્ર. ૭૫૯

એક છોકરીની મા તે છોકરીને રાત્રીએ એકલા નાચમાં વેશ્યાઓને ઘેર વીગેરમાં જવા
ની રજા આપે, તે ખગમ બાલબાલે, તેમાંતેની મંજૂરી હોય એવું દરશાવે તો પછી એવી
જગ્યેએથી તેને કાંઈ લઈ જાય તો તેને કાયદાસર વાલીના હવાલામાંથી ભગવી લઈ
જવાનું ગણાય નહીં—રાણી વિરૂધ પ્રીમિલ્ટ. આ. પ્ર. ૭૫૯

આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો સંપૂર્ણ થવા માટે જે છોકરા અથવા છોકરીને લઈ જવામાં
આવ્યું હોય તેને બળથી લઈ જવામાં આવ્યું હતું કે નહીં તે કાંઈ જરૂરની બાબત નથી.
રાણી વિરૂધ મોધુપાલ ફો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૩૪

આ કલમ પ્રમાણેના ગુનો સંપૂર્ણ થવા માટે કાયદાસર વાલીના હવાલામાંથી તેની મંજૂ
રી વગર એ છોકરાનું હરાણ કરેલું હોય જોઈએ—રાણી વિરૂધ ગાંધરસીંગ ફો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૫૭

એક છોકરીનું કોઈ રાખસ સાથે લગ્ન કરવું એવું કર્યું હોય પણ પાછળથી એ છોકરી
ના બાપનું મન ફર્યું હોય તેમ છતાં તેનો ધણી તેને ઉઠાવી લઈ જાય તો તેણે આ કલમ
પ્રમાણે ગુનો કર્યો કહેવાય—રાણી વિરૂધ ગુરુદાસ રાજ બંસી ફો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૫૭

કોઈ છોકરું જાહેર રસ્તામાં રમતું હોય અને તેને ત્યાંથી લઈ જવામાં આવ્યું હોય તો
તે કાયદાસર વાલીના કબજામાંથી લીધું કહેવાય—રાણી વિરૂધ મસામસ ઉચ્ચરત, ફો. ઇ.
ડા. પ્ર. ૩૫૭

હરાણ કરેલી છોકરી લાયક ઉમરની હોય અને ભગવી લઈ જવામાં તેની સમતિ હોય તો
તે ભગવી જતાર ઉપર પારકી સ્ત્રી કે સસાવી લઈ જવાનું તહોમત આવે, આ કલમ પ્રમાણે
તોહમત આવે નહીં—રાણી વિરૂધ શ્રીમોતી પેટુ ફો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૩૯

જે વખતે છોકરાનું હરાણ કરવામાં આવે તે વખતે તે છોકરી તેના બાપના કબજામાં
ન હોય ક્યાંઈ નાશો ગઈ હોય તો ત્યાંથી નસાડી જતાર ઉપર આ કલમ પ્રમાણે તહોમત
આવે નહીં. (મેન પ્ર. ૨૯૧)

દશ વરસની છોકરી વાલી વગર હોયજ નહીં એવું વિરૂધ સાખીના થતાં સુધી માનવું
જોઈએ. તે છોકરીના કોઈ વાલી છે કે નહીં તેનો તપાસ કરવામાં મેં ભુલ કરી એવો બ
આવ તહોમતદાર લાવી શકે નહીં—કેશરેડિંદ વિરૂધ ઉમશાહનક ૩ ઇ. લા. રી. (મું—

બાઈ) પ્ર. ૧૭૯

મનુષ્ય નયન

૩૬૨. કોઈ સખસને કોઈ જગેથી જવાને જે માણસ બળથી
જરૂર પાડે, અથવા કાંઈ ફરેની ઇલાજથી લલચાવે તે માણસને તે શ
ખસનું નયન કર્યું એમ સમજવું.

મનુષ્ય હરાણની
શીક્ષા,

૩૬૩. જે માણસ ખિટીશાઈ ક્રીયામાંથી, અથવા કાયદેસર વાલીના
હવાલામાંથી, કોઈ રાખસનું હરાણ કરે, તે માણસને સાત વરસની મુ

દત્ત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આ વળે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

દીઘ—શરીર છોકરાના કાયદસર પાતન કરનારના તામામાંથી સંગીરને લઈ જવાનો કી થા ચાલુ હોય ત્યાં શુધી ચોરી લેવાના અપ્રધને શાખ્ય કરવામાં આવે છે અને બીજા હાથ ના કામમાં કલમ ૩૬૩ અને ૧૧૬ પ્રમાણે અપ્રાધ મુકવો જોઈએ, સરકાર વીરૂધ્ધ શખ્યા કાનદત્ત વા. ૧- પ્ર. ૧- ૬૪

અહીં બાળક છોકરાએ તેના મામાપત્ની પરવાનગી વગર અને કોઈ બીજા શખ્ષણની શીખ વગીથી પોતાનું ઘર છોડ્યું છે એવી તહેમતદારને ખબર નહીં હોવાથી તેને લંકા શુધી લઈ જવાનું માથે લીધું તેને રસ્તે પકડવામાં આવ્યા અને મનુષ્ય હરાણ કરવાની મદદગારી ના તહેમતથી ગુન્દગાર કરાવવામાં આવ્યો, મુખ્ય ગુનેગાર અને આ મદદગાર વચ્ચે એ છોકરાનું હરાણ કરવા આખા કાંઈ મજલા થઈ નહોતી. એવા કારણથી મેશન જજે જાણિ કા ૨૬ કરી તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે કાયદાસર વાલીના હુકાલામાંથી કોઈ બાળકને લઈ જવાનું કલ્પ જ્યાં શુધી જારી રહે ત્યાં શુધી એ હરાણ કરવાના ગુન્દામાં મદદગારી કરી કહેવાય, અને આ હરાણ ખિટીશ ઈન્ડીયામાંથી થયું હતું માટે કલમ ૩૬૩ અને ૧૧૬ લગાવવી જોઈએ—શાળીવીરૂધ્ધ સામીઆ કાવનદાન. ૧. ઈ. લા, રી. પ્ર. ૧૭૩ (મદ્રાસ).

સોળ વરસની જાંદરની કોઈ છોકરીને તેના કાયદસર વાલીનો પરવાનગી વગર પરણી વા માટે લઈ જવામાં આવેલા તેને આ કલમ ૩૬૩ અને ૩૬૬ મુજબ ગુન્દા કર્યો ક હોવાય. આવા કામમાં છોકરીની મંજૂરી હતી એ બચાવ નથી તેમ તેને જોરથી કે ફરજથી લઈ જવામાં આવી હતી એ પણ જરૂરી નથી—ગણીવીરૂધ્ધ કુદનસીંગ અને મોહનસોગ.

આ કલમમાં "કાયદસર વાલી" એવા શબ્દ લખ્યા છે તેના અર્થ નાના છોકરા જેની સંભાળ અને તકેદારી નીચે ગણવામાં આવ્યું હોય તે શખ્ષ તેજો કાયદસર વાલી સમજવો—શાળીવીરૂધ્ધ બલદેઓ. કો. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૫૮

આ કલમ પ્રમાણેનું તહેમત માંદા માંદા માંદા વળાય—શાળીવીરૂધ્ધ જોપી મોહનમીતર ૧૦ જુન સન ૧૮૭૪ કલકત્તા હાઈકોર્ટ.

ખુન કરવા માટે ૩૬૪. કોઈ શખ્ષણનું ખુન કરવામાં આવે એટલા માટે અથ મનુષ્ય હરાણ અ વા પોતાનું ખુન થવાના જોખમમાં તે સખ્ષ આવે એવી રીતે તેનો અથવા મનુષ્ય નયન ગ કરવામાં આવે એટલા માટે જે માણસ તે શખ્ષણ હરાણ અથવા નયન કરે, તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા કશ વરસની મુદત સુધીની સખ્ષ કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

દષ્ટાંત.

[અ) અ ખિટીશ ઈન્ડીયામાંથી જ નું હરાણ કરે એવા ઘરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે એક મુત્તીને જ નેભોગ આપવામાં આવે તો આ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલા ગુન્દા કર્યો એમ સમજવું.

[બ) ખ નું ખુન કરવામાં આવે એટલા માટે ખ ને તેને ઘેરથી અ બગથી અથવા ફેસલાવીને લઈ જાય, તે આ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલા ગુન્દા કર્યો એમ સમજવું.

કોઈ શખ્ષણને છા ૩૬૫. કોઈ સખ્ષણને છાતી રીતે, ગેરવ્યાજની કેદ કરવાના ઈ ની રીતે ગેર વ્યાજ રાદાથી જે માણસ તે શખ્ષણ હરાણ અથવા નયન કરે; તે માણસ

ખી ક્રેડરગના ઇરા
દથી તેનું હરાણુ
અથવા નયનક-વું.

કોઈ સ્ત્રીના જુલમ
મથી ભગ્ન કરાવ
વા વગેરે કારણસા
રૂ તે સ્ત્રીનું હરાણુ
અથવા નયન.

ને સાન વરણની મુક્ત મુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની ક્રેડની શી
ક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૩૬૬. કોઈ સ્ત્રીને તે સ્ત્રીની મરણ નહી છતાં કોઈ પુરુષની
સાથે જુલમથી પરજાવવામાં આવે એવા ઇરાદાથી, અથવા જુલમ
થી પરજાવવામાં આવશે એવો શંભવ છે એમ જાણીને, અથવા જુ
લમથી કે કામસાવીને તે સ્ત્રીની જોડે જરૂર કર્મ કરવામાં આવે એટ
લા માટે અથવા જુલમથી કે કામસાવીને તેની જોડે જરૂર કર્મ ક
રવામાં આવશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને, જે માણસ તે સ્ત્રી-

નું હરાણુ અથવા નયન કરે, તે માણસને દશ વરણની મુક્ત મુધીની યેમાંના ગમે તે પ્ર
કારની ક્રેડની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેના તદોમતમાં જે કામ માટે નસાડી લઈ જવામાં આવી છે તે
કામ શાખીત થવું જોઈએ. (કી. પ્ર. ૨૭૭)

જેવખત ભગવી લઈ જવામાં આવે તે વખત એ સ્ત્રીની મરણ હોય પણ પછી રસ્તે
પકડતાં તેનીની તે ભગવી લઈ જનારની સાથે જવાની મરણ નહોય તેમ છતાં તેને રે.
કી રાખે તો તદોમતદાર આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો કર્યો કહેવાય. આર્ય. પ્ર. ૪૫૭

જે વખત નસાડી લઈ જવામાં આવે તે વખત સ્ત્રીની ખુશી નહોય પણ પાછળથી તે
જે પરજાવે ત્યારે તેની ખુશી હોયતો એ પાછળની ખુશીથી તદોમતદાર ખચી શકે નહીં કે
મકે ગુન્હો છે તે ભગવી વધ જતી વખત સ્ત્રીની ખુશી હતી કે નહીં તે ઉપર છે. સ્પીકન
નો મુદરદમો આર્ય. પ્ર. ૪૫૭

સ્ત્રીને નસાડી લઈ જઈ પરજાવવામાં આવે તે વખતે તેની મરણ હોય પણ તે મરણ તેણે
તદોમતદાર વાપરેલા કપડ ઉપરથી આપી હોયતો તદોમતદાર આ ગુન્હો કર્યો કહેવાય—રાણી
વીરજ વેદકીદક. આર્ય. પ્ર. ૪૫૭

કોઈ રાખશને મ
હાવ્યા થાય, તેને
મુલામ કરવામાં
આવે, વગેરે કાર
ણસર તેનું હરાણુ
અથવા નયન ક
રવું.

૩૬૭. કોઈ રાખશને મહાવ્યા કરવામાં આવે, અથવા તેને ગુલા
મ કરવામાં આવે, અથવા તેની ઉપર કોઈ રાખશની શાષ્ટીકમ વિરૂ
દ્ધ મિથુનચ્છા પુરાણ થાય એટલા માટે, અથવા તેની ઉપર એ પ્રમા
ણે ગુજરવાના જોખમમાં તે આવે એવી રીતે તેના વગ કરવામાં આવે
એટલા માટે. અથવા તે રાખશની ઉપર એ પ્રમાણે ગુજરશે, અથ
વા તેના એ પ્રમાણે વગ કરવામાં આવશે. એવો સંભવ છે એમ જા
ણીને જે માણસ તે રાખશનું હરાણુ અથવા નયન કરે, તે માણસને દ
શ વરણની મુક્ત મુધીની યેમાંના ગમે તે પ્રકારની ક્રેડની શિક્ષા કરવા

માં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

હરાણુ થએલા રા
ખશને જોરવ્યાજ
ખાંતીને સંતાડે,
અથવા કદમાં રાખવે

અથવા નયન કરવું હોય

દશ વરણથી છોડી

૩૬૮. રાણી રાખશનું હરાણુ અથવા નયન થયેલું છે એમ જાણ્યા
છતાં જે માણસ તે રાખશને જોરવ્યાજખી રીતે સંતાડે અથવા ક્રેડ
કરે, તે માણસને, જે ઇરાદા કે જ્ઞાનથી, અથવા જે કારણસર તે મા
ણસ તે રાખશને સંતાડે અથવા ક્રેડમાં રાખે તેજ ઇરાદા કે જ્ઞાન
થી, અથવા તેજ કારણસર જાણે તે માણસે તે રાખશનું હરાણુ અ
થવા નયન કરવું હોય એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૩૬૯. દશ વરણથી છોડી ઉમરનાં કોઈ બચ્ચાંના શરીરપરથી

ઉમરના કોઈ બચ્ચાં
ના શરીર પરથી જ
ગમમિલકત ચોર
વાના ઇરાદાથી ને
તે બચ્ચાનું હરણ
અથવા નયન કરવું.

કોઈ શખસને ગુ
લામ દાખલ વેચ
વો અથવા આપવો

માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

નીત્ય ગુલામને
વેપાર કરવો.

૩૭૦. કોઈ શખસને ગુલામ દાખલ ને માણસ આ દશમાં લાવે અથવા આ દશમાંથી બાહાર મોકલે, અથવા ખરીદે અથવા ખરીદ કરે અથવા વેચે, અથવા કોઈને આપે અથવા, તે શખસની મરજી નહીં છતાં તેને ગુલામ દાખલ કબ્જુ કરે, લે, અથવા રાખે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

૩૭૧. જે માણસ નિત્ય ગુલામને આ દશમાં લાવે અથવા આ દશમાંથી બાહાર મોકલે, અથવા ખરીદે, અથવા ખરીદ કરે, અથવા વેચે, અથવા તેજાને વેપાર ધણે કરે, તે માણસને છતાં સુધી સ મુદતપરની. અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

જરૂર મને માટે
કોઈ બાળકને વેચ
કે વગેરે,

૩૭૨. સોળ વરસથી ઓછી ઉમર નુકોઈ બાળક જરૂર કરમનાં કારણસર, અથવા કોઈ કાયદા વિરૂધ્ધ તથા અનીતીનાં કારણસર, રાખવામાં કે વાપરવામાં આવે એવા ઇરાદાથી, અથવા તે બાળક તેવા કોઈ કારણસર રાખવામાં કે વાપરવામાં આવશે એવો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં, જે માણસ તે બાળકને વેચે, અથવા લાડે આપે, અથવા બાળ રીતે કોઈને આપે, તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—સેજની કોયા કરી કોઈ સોળ વરસથી ઓછી ઉમરની છોકરીને કોઈ હીંદુ દેવળમાં અરપણ કરવામાં આવે અને એની છોકરી વેશાઓના ધંધા ચલાવે છે એવું જણાવતો અરપણ કરનારે આ કલમ વિરૂધ્ધ ગુન્હો કરચોગણાય—રાણીનીરૂઢ જેલો. ૬ મુ. હા. ૨૧ મ, ૬૦ (કેન્દ્રી.)

જે છોકરી વેચાના ધંધા ચલાવી તેથી ઉપજેલા નાણામાંથી તેના મામાપ અથવા વાલીને કોઈ નાણા આપતો હેય તો તે નાણા લેવાથી તેના મામાપ અથવા વાલી આ કલમ પ્રનાયુ ગુન્હેગાર નથી. (કરી. પ્ર ૨૮૧.)

આ કલમ પ્રમાણે અપ્રાપ્ત થવાને શરીર છોકરાપરનો નીરબંધ કીંવા તેના જન્મને બીજાને અજાવવો એવા પ્રકારે તેની એકાદી વ્યવસ્થા કરવા જેઈએ એમ નથી—સરકાર વરૂદ્ધ અરમ એક્સમ અને બીજા મુ. હા, રી. જા. ૧ પાનુ ૧૬૪

નાહાંની છોકરીને વ્યભીચાર કરવાના ઇરાદાથી કોઈ દેવળના અરણ્ય કરી તો તે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો છે. મુ. હા, કો. તા. ૩૦ શપટ'બર ૧૮૬૯

જરૂર કરમને મા
ટે કોઈ બાળકને ખ
સીદ કરવું.

૩૭૩. સોળ વરસથી ઓછી ઉમરનું કોઈ બાળક જરૂર કરમનાં કારણસર, અથવા કોઈ કાયદા વિરૂધ્ધ તથા અનીતીનાં કારણસર, રાખવામાં કે વાપરવામાં આવે, એવા ઇરાદાથી, અથવા તે બાળક

તેવાં કાંઈ પ્રાણીઓ રાખવામાં કે વાપરવામાં આવશે. એવો સંભવ છે એમ જાણ્યા છતાં, જે માણસ તે બાળકને ખરીદ કરે, ભાડે લે અથવા બીજી રીતે પોતાના કબજામાં લે, તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારના કૈદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણિત ગુનેહ સ્થાપિત કરતી વખતે એ જરૂર કર્મ માટે બાળકને સહોમતદાર ખરેખર કબજામાં લીધું હતું એવું સાબિત થયું જોઈએ.

કાયદા વિરૂધ્ધ નહીં ૩૭૪. કોઈ રાખણની મરજી નહીં છતાં જે માણસ તેની પા બગાડથી મજબૂરો તે કાયદા વિરૂધ્ધ જખમીયો મજબૂરી કરાવે, તે માણસને એક વરસ કસવાવી. ની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બાળાત્કાર સંલોગ બાબત,

બાળાત્કાર સંલોગ. ૩૭૫. નીચે બાબત કરેલી બાબત શિવાય બીજી સઘળી બાબતમાં જે પુરૂષ નીચે બાબત કરેલી પાંચ હાલતોમાંની કોઈ પણ હાલતમાં કોઈ સ્ત્રીની સાથે સંગ કરે, તેણે બાળાત્કાર સંલોગ કર્યો એમ સમજવું.

પહેલી—જે સ્ત્રીની મરજી નહીં છતાં.

બીજી—જે સ્ત્રીની રજામંદી વગર.

ત્રીજી—જે સ્ત્રીને માત્રના અથવા વ્યથાનો ભય ઉત્પન્ન કરીને તેની રજામંદી લીધી હોય તો તે રજામંદી છતાં પણ.

ચોથી—જે પુરૂષ એમ જાણતો હોય કે હું એ સ્ત્રીનો વર નથી, અને તે સ્ત્રી જે બીજા પુરૂષની સાથે કાયદા મુજબ પરણેલી છે અથવા પોતાને પરણેલી માને છે તે પુરૂષ હું છું એમ જાણીને તેણે પોતાની રજામંદી આપીએ, તો તે રજામંદી છતાં પણ.

પાંચમી—જે સ્ત્રી દશ વરસથી ઓછી ઉમરની હોય તો, પણ તેના રજામંદી હોય કે નહીં તો પણ.

ખુસાસો—બાળાત્કાર સંલોગના ગુનાહમાં જે સંગ થયો જરૂર છે. તેમાં પ્રવેશ થયો તો બસ છે.

અપવાદ—કોઈ પુરૂષ પોતાની વહુની સાથે સંગ કરે, અને તે સ્ત્રી દશ વરસથી ઓછી ઉમરની નહીં હોય, તો તે બાળાત્કાર સંલોગ નહીં ગણાય.

બાળાત્કાર સંલોગ ૩૭૬. જે માણસ બાળાત્કાર સંલોગ કરે, તે માણસને છ વર્ષની શિક્ષા સુધી સમુદ્રપારની. અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કૈદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—જેની સાથે બાળાત્કાર સંલોગ કરવામાં આવ્યો છે તે ફરીઆદી ખાખ બાલ નીકે એવો પુરાવો આપી શકાય. પુરાવના આકટની કલમ ૧૫૫ ની રકમ (૧)

બાળાત્કાર થયેલી સ્ત્રી કોવા છોકરીએ મરણી વખતે તેના 'મૃત્યુ' ને કારણ કહ્યું હોય તે બાળાત્કારથી થયેલા માત્રની તજવીજ વખતે ભગતી હકીકત છે.

જે છોકરી સાથે કોઈ વધેદ સંલોગ કરે એવું બાળાત્કારની કલમ ૩૭૫ ની રકમ (૧) કર્યા વગર તેનું દરદ મટે તેમ નથી. છોકરી આવા કારણથી સંલોગ કરવા દે તો વધેદ બાળાત્કાર સંલોગ કર્યો કહેવાય—રાણી વોટ્સ. કેસ, આય. પ્ર. ૭૧૩

દશ વરસથી ઉપરની છેકરી સાથે તેના ધણી સંલોગ કરે તો તે બાળાત્કાર સંલોગ

નથી પણ તેની જોરતની મરજી વીરૂપ પાસે ઉભી કીંવા ખીલ મીતે મદદગારી કરી તે ની સાથે બળાત્કાર સંબોગ કરાવે તો તે ધણી મદદગારીના ગુન્હેગાર થાય છે—રાણી વીરૂપ એલકરસો. આર્ય. પ્ર. ૭૬૩

ઘાટ પાછાં સ્ત્રીને બેભાન કરી સંબોગ કરવામાં આવે તો તે બળાત્કાર સંબોગ છે—રાણી વીરૂપ કેમપત્રીન આર્ય. પ્ર. ૭૬૩

કંઈ સ્ત્રી ભરગીંધમાં પડી હોય, ત્યાં જઈ નીંદ્રામાં તેની સાથે સંબોગ કરવામાં આવે તો તે બળાત્કાર સંબોગ છે—રાણી વિરૂદ્ધ મેયેલ આર્ય. પ્ર. ૭૬૩

ગાંધી સ્ત્રી સાથે પણ તેની મરજી વગરનો સંબોગ તે બળાત્કાર સંબોગ છે—રાણી વિરૂદ્ધ કલેચર. આર્ય. ૭૬૩

સંબોગ કરવા પ્રથમ હા પાડી હોય, પણ સંબોગ કરવા આરતી વખતે ના પાડે તો પણ સંબોગ કરે તો બળાત્કાર સંબોગ કર્યો કહેવાય—આર્ય. પ્ર. ૭૬૪

સ્ત્રી પુરૂષ વચ્ચે ઘણી બાબતો થયા પછી એ સ્ત્રીએ પોતાની પરવાનગી આપી હોય તો તેથી તહેમતદાર આ કલમની શિક્ષાથી બચી જતો નથી—રાણી વિરૂદ્ધ અકબરકાળ. ૧ વી. રી. પ્ર. ૨

એક નાની વયની છોકરી બળાત્કાર સંબોગ થવાથી ગુજરી જાય અને તેના ઉપર થ-એલા જીવનમતી કાંઈ બાહારની નીસાની દખાય નહીં એ કદરતના સાત્તારણ કામ કેમ પ્રમાણે અસંભવીત છે—રાણી વિરૂદ્ધ બાનીમદપ મુકારજી ૧ વી. રી. પ્ર. ૨૯

આ કલમ પ્રમાણે તહેમતદારને શિક્ષા કરતી વખતે જેની ઉપર બળાત્કાર થયો હોય તેની રહેણી કરાણી ઉપર આધાર રાખી કરવી નહીં જોઈએ. પણ તે ગુન્હે કરતાં તહેમતદારે જે ઘાતકીપણું ચલાવ્યું છે તે ઘણું ચલાવ્યું છે કે થોડું ચલાવ્યું છે તે ઉપર તહેમતદારની ચાલ ઉપર, અને એ સ્ત્રીની નીરધાર સ્થિતી ઉપર વીચાર કરી શિક્ષા કરવી જોઈ એ—રાણી વીરૂદ્ધ જનતાદોનોશીઓ ૬ વી. રી. પ્ર. ૫૯

આ કલમ પ્રમાણેનો ગુન્હે કરવાની કોશીશ કરવામાં આવી હોય તો પાંચ વરસથી વધારે સજા ન કરવી જોઈએ—રાણી વિરૂદ્ધ જસેફમરીઅમ ૧ બે. લા. રી. પ્ર. ૫ ૧૦. વી. રી. પ્ર. ૧૦

એક આરોપીતપર બળાત્કાર સ્ત્રી સંબોગ કયાનું અને તે ગુન્હે કરવાને કોશીશ કર્યાનું એ રીતે બે તહેમતો મુકી અહમદનગરના સેસન જડને કામ ચલાવ્યું તે માં આરોપીત પર બળાત્કાર સ્ત્રી સંબોગ કર્યાની કોશીશ કર્યાનું તોહેમત સાબીત કરી સેસન જડને તેને ત્રણ વરસની સખત મજુની સાથે કેદની શીક્ષા કરી. આરોપીતે સદરહુ ઠરાવપર હા ઇકોરટને અપીલ કરી તેમાં ઠરાવવ ઠયો કે, કોઈ સ્ત્રી ઉપર સજ્યા રહીત હુમલો કરવાથી બળાત્કાર સ્ત્રી સંબોગ કરવાને કોશીશ કરવાને ગુન્હે થતો નથી.

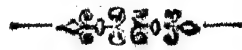
પરંતુ જો ફોરટની ખાત્રી થાય કે તહેમતવાળા સખશનો સામા તરફથી સઘળું બળવા-પરયા છતાં ગમે તેમ કરી પોતાની ઇચ્છાને પુરણ કરવાનો દ્રઢ વીચાર હતો તો તે ગુન્હે નું તોહેમત મુકી શકાય—મુ. હા. ફો. રી. વા. ૫—પ્ર. ૪૦૩ તા. ૨ મારચ ૧૮૮૧

મુદ્દાક્રમ વીરૂપ ગુન્હાઓ બાબત

મુદ્દાક્રમ વીરૂપ ગુન્હા.

૩૭૭. જે માણસ બુદ્ધિપુરવક કોઈ પુરૂષ, સ્ત્રી, અથવા જાનવર સાથે મુદ્દાક્રમ વિરૂદ્ધ મહથુન કરે, તે માણસને છવતાં મુદ્દા સમુદ્ર પારની અથવા દસ વરસની મુદત મુદ્દાની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે કેદને માણસ લાયક થશે.

પ્રુત્તાસો—આ કલમમાં બ્યાન કરેલા ગુનાહમાં ને મહથિન થવું જરૂર છે તેમાં પ્રવેશ થયેલો, તો ખસ છે.

ખાખ ૧૭ મા

મીલકત વીરૂધ્ધ ગુન્હાઓ ખાખત, ચોરી ખાખત.

ચોરી.

૩૭૮. જે માણસ કોઈ શખ્શના કબજામાંથી તે શખ્શની રજા

મંદી શીવાય કોઈ જંગમ મીલકત બદલાતથી લેવાનો ઇરાદા કરી

ને તે પ્રમાણે લેવા સારૂ તે મીલકતને ખસેડે, તે માણસે ચોરી કરી એમ સમજવું.

પ્રુત્તાસો ૧ લો—કોઈ વસ્તુ જ્યાં સુધી જમીનમાં ચોટેલી હોય ત્યાં સુધી તે જંગમ મીલકત નથી. માટે તેની ચોરી થઈ શકે નહીં, પણ જમીનથી તે જુદી પાડવામાં આવે કે પછી તેની ચોરી થઈ શકે.

પ્રુત્તાસો ૨ જો—જે કામથી જુદું પાડવું થાય તેજ કામથી જે ખસેડવું થાય તે ખસેડવું ચોરી થઈ શકે.

પ્રુત્તાસો ૩ જો—કોઈ શખ્શ ખરેખર કોઈ વસ્તુને ખસેડે ત્યારે અને તેમજ તેનું ચલન થવામાં અટકાવ કરનારી કોઈ અડચણ દૂર કરે, અથવા તે વસ્તુને કોઈ બીજી વસ્તુથી જુદી પાડે, ત્યારે પણ તે શખ્સે તે વસ્તુ ખસેડી એમ સમજવું.

પ્રુત્તાસો ૪ થો—કોઈ શખ્સ કોઈ પણ હિંસાથી કોઈ જનવરને ગતીમાન કરે, તો તે જિ તે જનવર ખસેડ્યું તથા તે જનવરને ગતિ થવાથી તે જનવરે જે જે વસ્તુ ખસેડી હોય તે તે વસ્તુ ખસેડી એમ સમજવું.

પ્રુત્તાસો ૫ મે—ઉપલાં લક્ષણમાં રજામંદી લખી છે તે સાફ રજામંદી હોય કે અરથાત સમંજાય એવી રજામંદી હોય, અને તે કબજેદાર શખ્સ, અથવા તે કારણસર જેને સાફ કે અરથાત સમંજાય એવો અખતિયાર હોય તેવો કોઈ પણ શખ્સ આપી શકે.

દર્શાવે.

(અ) જો ની જમીનપરનું એક ઝાડ, જો ના કબજામાંથી બદલાતથી લઈ જવાનો ઇરાદાથી, જો ની રજામંદી શીવાય, આ કાપી નાખે તો એ ઠેકાણે તે પ્રમાણે લઈ જવા સાડ આ એ તે ઝાડ જુદું પાડ્યું કે તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું.

(બ) કુતરાને લલચાવવાની કોઈ વસ્તુ આ પોતાના ખીસામાં રાખે અને તંથી જો ના કુતરાને તેની પાછળ ચાલ્યો જવાને લલચાવે, તો એ ઠેકાણે, અગર આ નો ઇરાદા તે કુતરાને જો ના કબજામાંથી જો ની રજામંદી શીવાય બદલાતથી લઈ જવાનો હોય તો, જો ના કુતરાએ આ ની પાછળ ચાલવા માંડ્યું કે આ એ ચોરી કરી એમ સમજવું.

(ક) એકબળદને એક નગદી ભરેલી પેટી લઈ જતો જોઈને, તે નગદી બદલાતથી લેવા સારૂ તે બળદને એક તરફ જો આ હાંકી જાય, તો તે બળદ ચાલવા માંડ્યું કે આ એ તે નગદીની ચોરી કરી એમ સમજવું.

(ડ) આ જો ના ચાકર છે, તેને જો એ પોતાની રૂપાની તખ્તીઓ રાખવાને સાધી છે તે તખ્તીઓ લઈને, જો ની રજામંદી શીવાય, જો તે બદલાતથી નાશી

જાય, તો એ એ ચોરી કરી એમ સમજવું.

[૪] જ એક મુસાફરીપર જાય છે, તે એક વખતવાળા એને તે પોતાની રૂપાની તબ કડીઓ સાથે અને એમ કહે કે, હું પાછો આવું ત્યાં સુધીએ તમે રાખજો, એ કાંઈ ચોકશીન ઘર જઈને તે તબકડીઓ વેચે, તો એ ઠેકાણે, તે તબકડીઓ જ ના કબજામાં નહીં હતી માટે તે જ ના કબજામાંથી લઈ શકાય નહીં, અને, અગર એ સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કર્યો હોય તો પણ, એ કાંઈ ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(૨) જે ઘરમાં રહે છે તે ઘરમાં એક મેજપર જ ની એક વીંટી પડેલી એ જાય, તો એ ઠેકાણે તે વીંટી જ ના કબજામાં છે અને જો એ બદલાતતથી તે ખેડે, તો એ એ ચોરી કરી એમ સમજવું.

(૩) એક ઘોરી રસ્તાપર કાંઈ સખશીના કબજામાં નહીં એવી એક વીંટી પડેલી એ જાય. તો તે વીંટી લેવાથી, અગર એ તે મિલકતના સાપરાધ ખોટા ઉપયોગ નો ગુનેગાર થાય તોપણ એ એ કાંઈ ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(૬) જ ના ઘરમાં જ ની એક વીંટી એક મેજપર પડેલી એ જાય, અને તજની જ થઈ તે પકડવાના બચથી તુરત તે વીંટીનો ખોટો ઉપયોગ કરવાની હીમત ન હી ચાલેથી તે એક એવી જગે તે વીંટી સંતાડે કે ત્યાંહાથી કાંઈ પણ વખતે તે જ ન પાછી જડવાનો ઘણો એ સંભવ હોય અને તે વેળાએ તેનો ઘરા દા એવો હોય કે એ વીંટીનું ખિવાઈ જવું સહ લુલી જશે ત્યારે એ સંતાડે એ ઠેકાણેથી તે વીંટી કહાડીને હું વેચીશ; તો એ ઠેકાણે તે વીંટી પેદલી ખ સેકતી વેળાએજ એ એ ચોરી કરી એમ સમજવું.

(૪) જ ઘડીઆળીને એ પોતાનું ઘડીઆળ ડીક કરવા સારૂ આપે, જ તે પોતાની કુ કાને લઈ જાય. પછી એ ની પાસે તે ઘડીઆળનું કાંઈ એવું બેહેણું નથી કે તેના અવેજમાં તે ઘડીઆળ કાયદા મુજબ અટકાવી શકે, એમ છતાં અનુદક્ષીરી તે દુકાનમાં પેસીને જ ના હાથમાંથી બળથી પોતાનું ઘડીઆળ છાનવી લઈને તે લઈ જાય, તો એ ઠેકાણે એ એ સાપરાધ પ્રવેશ તથા હુમલો કર્યો હોય તો પણ એ એ ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં, કેમકે તેણે જે કાંઈ તે બદલાતતથી કાંઈ નથી

(૫) અગર તે ઘડીઆળ સમારામણીના કાંઈ પછશા જ ના એની પાસે લેહેણા હોય, અને તે લેહેણાના અવેજમાં અગર જ તે ઘડીઆળ કાયદા મુજબ અટકાવી શકે અને પછી જ ન પોતાના લેહેણાના અવેજમાં રહેલી મીલકતથી રહીત કરવા ના ઘરાદાથી એ તે ઘડીઆળ જ ના કબજામાંથી લઈ લે, તો તેણે ચોરી કરાએ મ સમજવું કેમકે તેણે ઘડીઆળ બદલાતતથી લીધું.

(૬) વળી અગર એ એ પોતાનું ઘડીઆળ જ ને ઘરેણે આપ્યું હોય એ હોય અને પછી જ ની રજમંદી સિવાય, તથા જની પાસેથી તે ઘડીઆળ ઉપર કરને લીધે લા રૂપિયા પાછા ન આપ્યાં છતાં; તે તે ઘડીઆળ જ ના કબજામાંથી લઈ લે, તો તે ઘડીઆળ તેની પેતાની મીલકત છે ખરી તો પણ, તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું કેમકે તેણે બદલાતતથી લીધું.

(૭) એ જ ના કબજામાંથી જ ની રજમંદી સિવાય જની કાંઈ વસ્તુ લે, એવા ઘરા દાથી કે તે વસ્તુ પાછી આપવાના બદલામાં જ કાંઈ પછશા આપે ત્યાં સુધી તે રાખવી તો એ ઠેકાણે એ એ વસ્તુ તે બદલાતતથી લીધી માટે તેણે ચોરી કરીએ

મ સમજવું.

(અ) અ જમો શસ્ત્રદાર છે, તે જ નહીં છતાં જ ના કીતામખાતામાં જાય, અને માત્ર વાલિવા સારૂ, તથા પાછી આપવાના વીચારથી જ એ સાફ જન્મદી આપ્યા સિવાય, કાંઈ ચોપડી તેમાંથી લઈ જાય, તો એ ઠેકાણે જ ના ચોપડી વાપરવી એવી અ થાંત સમજાય એવી મને જ ની રજામંદી છે. એમ અના મનમાં હોય એવો સંભવ છે. જો એ પ્રમાણે અ નામનમાં હોય, તો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(બ) અ ઝ ની સ્ત્રી પાસે બીખ માગે, અને તે સ્ત્રી અને કાંઈ પછશા, ખાવાનું, તથા કપડાં આપે, અને તે મુદળ તેના વર ઝ નું છે એમ અ જાણતો હોય, તો એ ઠેકાણે અ ની સ્ત્રીને બીખ આપવાનો અખતિયાર કે એમ અ ના મનમાં હોય, એવો સંભવ છે, જો એ પ્રમાણે અ ના મનમાં હોય, તો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(ચ) અ ઝ ની સ્ત્રીના યાર છે તે સ્ત્રી અ ને કાંઈ કિમતી મિલકત આપે, અને તે મિલકત તેના વર ઝ ની છે, તથા તે એવી છે કે જે આપવાનો ઝ એ તેને અખતિયાર આપેલો નથી, એમ અ જાણતો હોય તો, અગર અ તે મિલકત બદલાવતો હોય, તો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું.

(૫) કાંઈ મિલકત ઝ ની હોય તે મિલકત મહારી પોતાની છે એમ શુદ્ધબુદ્ધિએ માનીને અ તે મિલકત બ ના કબજામાંથી લઈ લે, તો, એ ઠેકાણે અ એ ત બદલાવતો હોય, તો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

ટીકા—સમુદ્રના પાણીથી જે મીઠું તેની મેળે ઉત્પન્ન થાય તે મીઠું કાયદેસર ઉપયોગમાં લાવવામાં આવતું હોયતો તેથી તે કેઈ ગેરકાયદેસર રહે નહીં જાણતો તે ચોરી થાય છે, સરકાર વીરૂધ્ધ માનશોજી બાવસંગ, મુ. હા. તા. ૨૧--મે ૧૮૭૩-વા, ૧૦ પ્ર, ૭૪

આગળની કાયદેશર કામગીરી ઉપરથી જલ્પતીમાં જે માલ તે કાયદેશર કામગીરી અન્વયે પકડીને લઈ જવો એ ગેર શીરસ્તે પ્રકારનું કામ હોયતો પણ તેના ઉપરથી ચોરી થતી નથી,--સરકાર વીરૂધ્ધ મગનીગમ વચ્ચરાજ. મુ. હા. કો. તા. ૧૫ અક્ટોબર ૧૮૭૩

માલ ચોરીનાં એ બાબતના આધારમાં જો કિવળ તલમાત્ર પુરાવો હોયતો તે દીવાની કામમાં પણ જ્યુરીને સોંપવો નહીં. તો ફોજદારી કામમાં તો ત્યારે, જ્યુરીને સોંપવો ન જોઈ એ, ને માલ્ટ્રેન્ટેટો તેની ઉપર શાખીતીના ઠરૂવાનો પાયો મુદલ રચવો ન જોઈ એ--શરકાર વીરૂધ્ધ શીવરામ રઘુનાથ, મુ. હા. કો. તા. ૨૫-નવેમ્બર ૧૮૭૫

ચોરી કરવાના ઇગદાથી બાર વરસના છોકરાને અમુક ઠેકાણે લઈ જઈ તેના અગરથી દાગીના ચોરી લેવાના યુદ્ધ બદલ તેને કેદની અને ફટકાની બેવડી શિક્ષા થાય નહીં--શરકાર વીરૂધ્ધ--દાદાપરસોરામ-મુ. હા. કો. તા. ૨-મે ૧૮૭૮

કીમતી દસ્તાવેજ એ જગમ મીલકત છે, માટે તે ચોરવામાં આવે તો આ કલમ પ્રમાણે યુદ્ધ કરી શકે,

એકશબ્દ સાર્વજનિક તળાવપર રનાનકરવા ગયો ત્યાં તેને એક શોનાની કંઠી તળાવની પાસે મુકી તે બુડીને પોતાના ઘર તરફ જતાં પાછો સંભાળીને લેવા ગયો, તો તે પાણ પર કંઠી ફીકી નહીં તે વખત ફીયાદીને આરોપીત પર શક આપ્યો,

આરોપીત બેઠો અને મુઝો હતો પોલીસના શીપાઈએ આરોપીતને સમજાવ્યો ત્યારે તેણે એક રાખોડીના ઢગલામાંથી તે કંઠી કાઢીને આપી, તેથી તેણે મુકી હતી એમ તેણે જાણ્યું, તથા પી નામદાર હાઈકોર્ટને એમ જણાવ્યું, આરોપીતને વીચીત્ર (બેઠો મુઝો) મા

જાસકે અને તેજે ને દાગીના ચાકતો હોવાના કારણે, ચોરીને સંતાડ્યે માટે એવા માણસ ને શિક્ષા આપવી બરોબર નહીં તથા શખખ આરોપીતપરનો અપાઘ રદ કરી, તેને ઉપદેશ કરી છોડીદેવો એવા હુકમ કર્યા. કા. હા. કો. રી. વા. ૨૨, પ્ર. ૩૫ દવારકાનાથહાલદાર —વીરૂધ નાદરચંદ્ર કુમર, તા. ૩૦ જુન ૧૯૭૪

ચોરી બદલના કામમાં ચોરીએ ગએલા માણસની ખરી કીમત શી છે તે ઠરાવવું જોઈએ. સરકાર વીરૂધ અલીત પરીદ અને બીજા ૬૦ હા. રી. વા. ૨૦ પ્ર. ૧૭ તા. ૨૨ મે ૧૯૭૩ અ, ની એકનાટ ૬ એ ચોરી ને તે બંને આપી તેની પાસેથી તે નોટનાં પુરાં નાણાં લીધાં, તેમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે બંને તે નોટ પ્રમાણીક પણે ૬ પાસેથી લીધી એટલે એક તરેહના નાણા આપી બીજી તરેહનાં લોધા, સખખ તે નોટ બંને પાછી આપવી વ્યાજબી છે. —સરકાર વીરૂધ મીચલ ક. હા. કો. રી. વા. ૩ પ્ર. ૩૭૯ તા. ૨૪ જાનવારી. ૧૯૭૮

નેપાલના રાજ્યમાંથી ચોરી કરીને તેહોમતદાર ખીટીશ મુલકમાં આવે તે ચોરીના ગુન્હો ખીટીશ મુલકની બહાર કરેલો હોયથી, ચોરીના તેહોમત બદલ તેના પર ધનશાક્રયાય નહીં પણ ચોરીના માલ તાબામાં રાખ્યા બદલ તેને શિક્ષા કરવાનો અત્રેનો કોર્ટોને અધીકાર છે, સરકાર વીરૂધ શંકરગોખ, કા. હા. રી. વા. ૬, પ્ર. ૩૦૭

(ક) એક (અ) અને બીજા ભાગદારોના નોકર હતો ને ભાગદારીના કેટલાક ચોપડા સહ્યે કોર્ટમાંથી આવતો હતો એટલામાં એ ચોપડા મારા છે એવું કહી (અ) એ એ ચોપડા પોતાના કબજામાં લીધા અને તે આપવા ના પાડો. માજીસ્ટ્રેટ (અ) ઉપર ચોરીના ગુન્હો સાબીત કરાવ્યો તેમા ઠરાવવામાં આવ્યું કે (અ) ઉપર એ તેહોમત રહી શકે નહીં કેમકે (ક) (અ) નો તેમજ બીજા ભાગદારોના નોકર હતો તેથી (ક) નો કબજા હતો —રાણી વિરૂધ અલામલ. ૧૩ ખે. લા. રી. પ્ર. ૩૧૦ (નોટ)

સરકારના જંગમ ખાતાના ઇન્સ્પેક્ટરના કબજામાં જે લાકડાં હોય તે સરકારના પોતાના કબજામાં છે એવું ગણવું જોઈએ, અને તેથી તે ઇન્સ્પેક્ટરના કબજામાંથી તેની મંજુરી થી કાંઈ લાકડાં જોઈતી ફી આપ્યા વગર લઈ જવામાં આવે તો એ ચોરી છે પણ જો એ મંજુરી અધીકાર વગર આપી હોય. કીંવા તે મંજુરી કપટથી મેળવી હોય તોજ રાણી વિરૂધ હનમંતા ૧ ઇ. લા. રી. (મુંબઈ) પ્ર. ૬૧૧

કોઈ ઉપરીએ કાંઈ મિલકત કોઈને સોંપી હોય તે લઈને તે નાશી જાય તો તેણે વિન્યાસચાતનો ગુનહો કરવો કહેવાય. ચોરીના ગુન્હો કરવો કહેવાય નહીં. ભારતચંદ્ર કીશ્વન. ૧ વી. રી. પ્ર. ૨ (ફિજીદારી)

આ કસમમાં “બદલ્યાનત” એ શબ્દ છે તેનો અર્થ જે શખશ કાંઈ ગેરવાજબી લાભ અથવા ગેરવાજબી હાની કરવાના ઇરાદાથી કાંઈ કલ્પ કરે તેવો અરથ થાય છે. રાણી વિરૂધ ખેચોનાથ ખેતરજી. ૫ વી. રી. પ્ર. ૬૮ (ફિજીદારી)

કોઈ શખશનો કાંઈ નિલકતમાં હક હોય, તે હક ઘણાજ કાચાપાચા ઉપર હોય તો પણ તે મીલકત તે લે તો ચોરી કરતી નથી —રાણી વીરૂધ રામચરનમીંગ. ૭ વી. રી. પ્ર. ૫૭

એક શખસે એક જોડના નોકરની મદદ લઈ એક ચોરીના ગુન્હો કરવો એ એક ચોરી કરવા આવનાર છે એવું એ નોકરે જોડને કહ્યું હતું પણ ચોરને સજા થાય એવા હેતુથી ચોરી કરવા આવવાનું કહ્યું હતું તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે આ ચોરી થઈ નથી કેમકે તે મંજુરીથી ચોરી કરવા આવ્યો હતો. નોકરને કલમ ૧૦૮ ના ખુલાસા ખે અને ચાર મુજબ સજા થાય —કેસરેહીંદ વિરૂધ ત્રોય લખોનાથ ચોખરી અને બીજાઓ. ૪ ઇ. લા. રી. (કલકત્તા) પ્ર. ૩૬૬

ઝાડ કાપી લઈ જવામાં આવે નો ચોરી અને બીગાડ એવાં બે તહેમત આવે—રાણી
ણી વિરૂધ નાગણા કીરતાનજી. ૨ મુ. હા. રી. પ્ર. ૩૮૨

કોઈ હિંદુ સ્ત્રી તેના ધણીના કબજામાંથી તેની રજામંદી વગર પોતાના પલાની ચીજ લ
ઈ જાય તો તેને તેમજ તે કલ્પ કરવા જેનાણે મદદ કરે તેવન પણ સજા થાય નહીં—રા
ણી વિરૂધ નાગ કલ્યાણ ૮ મુ. ૧૦. રી. પ્ર. ૧૧ (ફિજદારી)

મુસલમાની કાયદા પ્રમાણે જે મિલકત ધણીની પોતાની લેખવામાં આવી છે તે મિલકત
તેની સ્ત્રી લઈ જાય તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ચોરીનો ગુન્હો કર્યો ગણાય—રાણી વિરૂધ
ખતારખાઈ ૬ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૯ (ફિજદારી)

ઝાડને કાપ્યાં હોય પણ તે લઈ જવામાં આવ્યાં ન હોય તો પણ તે ચોરી થાય છે. ૫
મ. હા. રી. એ. ૩૭

જે મિલકત લઈ જવાનું તહેમત હોય તે મિલકત બદ ધાનતથી લઈ જવામાં આવી નહોય
તેમ છતાં ગુન્હો ઠરાવ્યો હોય તો તે ગેરવ્યાખ્ય છે. ૫ મ. હા. રી. એ. ૩૭

ચોરીના તહેમતના કામમાં દોની મીલકત ચોરાઈ છે તે સાફ ખતાવું જોઈએ મુબાઈ હા
ઈકોરટ તા. ૧૮ નવેમ્બર સન ૧૮૬૩, વા; ૧ બા ૧, પ્રા. ૯૫

વગર રજાએ ઝાડ કાપ્યું તેથી આ કલમ પ્રમાણે ચોરી તથા કલમ ૪૨૫ પ્રમાણે બિગા
ડ કર્યાં એવાં બે તહેમત મુકેમાં તેમાં ઠરાવ્યું કે આ કલમના પેહલા ખુલાસામાં ઝાડ કાપ્યું
એવું ચોરી થઈ શકે છે વાસ્તે મુકેમાં તહેમત ખાદામ રાખ્યાં મુબાઈ હાઈકોરટ તા. ૨૦
જુન સન ૧૮૬૬ વાલ્યુમ ૨ ભાગ ૩ મ. ૪૧૬

કલમ ૩૭૮ તથા કલમ ૩૮૦ પ્રમાણે તહેમતમાં કેસ તથા ફટકાની શિક્ષા ઠરાવેલી તે
માં ઠરાવ્યું કે જે ગુનાને સાફ પીનલકોઝમાં શિક્ષા છે તેને બદલે ફટકાની શિક્ષા કરવાની છે
કેસ તથા ફટકાની ખેવડી નથી વાસ્તે ખેવડી કરવી નહીં મુબઈ હાઈકોરટ તા. ૯ જાનવારી
સન ૬૭ સન ૧૮૬૪ નંબર ૬ ની કલમ ૩ જુઓ.

કોઈ મિલકત ઉપરના હુકના દાવાની તકરાર ચાલતી હોય ન તે દાવો ખેટો હોય તો
પણ તે મીલકત ખરોડે તેને ચોરીનું તહેમત લાગે નહીં મુબાઈ હાઈકોરટ તા. ૨૩ મી
સપ્ટેમ્બર સન ૧૮૬૯

મુસલમાન સ્ત્રી તેના ધણીની મિલકતની ચોરી કરવાના ઇરાદાથી મદદ કરે તેને મદદગાર
રી બાબત કલમ ૧૧૪ પ્રમાણે શિક્ષા કાયમ રાખી ઇંગ્લીસ લા પ્રમાણે ધણી ધણીયાણી
એકત્ર છે તેમ મુસલમાન શાસ્ત્ર પ્રમાણે એકત્ર ગણાય નહીં મુબાઈ હાઈકોરટ તા. ૪ માર્ચ
સન ૧૮૬૯ નેટીવ એપીનીયન પ્ર. ૨૫

ભરૂચ જિલ્લામાં અંકલેશ્વર મધ્યે ફરીઆદીએ પોતાની ચોરત ખાઈ લખી ઉપર ઘરમાં
થી ચોરી એટલે કાંઈ રૂપીયા તથા ઘણાજુ જવાહીર વિગરે લેઈ જઈ પોતાના ચાર સાથે
ચોરી કરી તે વિશે ભરૂચના સેમન જઠને શિક્ષા કરી તેમાં ઠરાવ્યું કે હિંદુ સ્ત્રી પોતાનું
પણ અગર સ્ત્રી ધન ધણીના કબજામાંથી તેની રજા વગર લેઈ જાય તો તેના ઉપર ચોરાનું
તહેમત લાગે નહીં સ્ત્રીનું પક્ષમાં ઉપર ખેશક ધણીપણું છે ને રૂપીયા લેઈ ગયાનો ખાત્રી
લાયક પુરાવ નથી આટે ચોરત ગુનેગાર નથી અને ચોરત ગુનેગાર નથી ત્યારે તેના ચાર મદદ
ગારીનો ગુનેગાર થતો નથી મુબાઈ હાઈકોરટ તા. ૧૯ જાનવારી સન ૧૮૭૧ વાલ્યુમ ૮
પ્ર. ૧૧ હિંદુશાસ્ત્ર ખારોડેલ પ્ર. ૨૭૦-૪૮૧ મદ્રાસ હાઈકોરટ રીપોર્ટ ૩૫ મુખ્ય ભાગ ૫૪-
૧૦ સ્ટોકસ પ્ર. ૧૦૦ મું જુઓ.

ચોરીની શિક્ષા ૩૭૯. જે માણસ ચોરી કરે, તેને ત્રણ વરસની મુક્ત મુધીની

બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,
 ટીકા—એક શખસના બગદ મરી જવાથી તેને દાઢીયાવ્યા તહોમતદાર તે ખાદા લાગ્યો
 એવું જાણાવી તેની ઉપર આ કસમ પ્રમાણે ચોગીનુ તહોમત લાવવામાં આવ્યું તેમાં ડગવવામાં
 આવ્યું કે બગદનો માલીક તેનુ મડકુંદાટીઆવ્યો ત્યારથી તેણે તેનો કબજો છોડ્યો ગણવો
 ન્હાય તેથી ચોગીનુ તહોમત આવે નહી. ૪ મ. હા. રી. અ. પ્ર. ૩૦

એક શખસ છાટકો થઈ રસ્તામાં પડ્યો હોય તેના કપડાં ચોર લોકોં ચોરી જશે એની દ
 યા ખાઈ તેનાં કપડાં વીગેરે કોઈ લઈ લે અને પછી નીસો ઢારયા પછી પાછાં આપે તો તેણે
 ચોરી કરી ગણાય નહી. (મફ. અ. રી. પ્ર. ૧૬૮)

વળી જુઓ કસમ ૩૭૮ ઉપરની ટીકા.

રહેવાના ઘર વગે ૩૮૦ જે ઇમારત. તંબુ, અથવા વહાણુ માણસોને રહેવામાં આ
 રમાંથી ચોરી કરવી. વતું હોય અથવા જેમાં કાંઈ મીલકત રાખવામાં આવતી. * હોય, એ
 વી કોઈ ઇમારત, તંબુ, અથવા વહાણુમાંથી જે માણસ ચોરી કર,
 તેને સાત વરસની મુદત સુધીની, બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે,
 અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—ઘરમાં પેસી કાંઈ માત્ર ઉડાવે એટલામાં પકડાઈ જવાથી ઘરના તેજ ભાગમાં કાંઈ
 માત્ર ખોરી દ તો પણ તેણે રહેવાના ઘરમાંથી ચોરી કરી કહેવાય—સાણી વિરૂધ્ધ અમીઅર
 આર્થ પ્ર. ૪૩૫—૪૩૭

કોઈ માણસને કોઈને આ કસમ અને કસમ ૪૫૬ પ્રમાણે ગુન્હેગાર ઠરાવી બેઉ કસમ
 પ્રમાણે શિક્ષા કરી હોય તે ઉપરની કોરટને આ કસમ સાથે કસમ ૪૫૬ નહી પણ ૪૫૭
 લગાવવી ન્હાય. એવું જાણાય તો તેણે એ બાબત નવી તજવીજ કરવા ફરમાવવું નહી
 ન્હાય પણ કસમ ૩૮૦ પ્રમાણેની સજા રદ કરવા ન્હાય—સાણી વિરૂધ્ધ રામચરણકેરી,
 બે. લા. રી. વધારાનું પુસ્તક પ્ર. ૪૮૮

આ કસમ અને કસમ ૪૫૭ પ્રમાણે ચોરી કરવા માટે રાતરે ઘર ફાડવાના કેસમાં કાંતો
 એ બેઉ ગુન્હા માટે એકજ સજા કરવી ન્હાય અથવા જુદી જુદી કરવી ન્હાય. પણ તે
 શિક્ષાનો એકંદર સરવાળો એ બે ગુન્હામાં જે માટે ગુન્હો હોય તેમાં જેટલી શીક્ષા કરવી
 ન્હાય તેથી વધારે થવી નહી ન્હાય—સાણી વિરૂધ્ધ તુકીયા ખીનતમના. ૧ ઇ. લા. રી.
 [મુખાઈ] પ્ર. ૨૧૪

કાનરદેખણો તેમને સોંપેલા ઘરમાંથી ચોરી કર તો તેઓને આ કસમ પ્રમાણે સજા થાય તે
 બાને કસમ ૪૦૮ પ્રમાણે સજા થાય નહી. સાણી વિરૂધ્ધ બાઈદાનાદસી ગ. ૩ વી. રી. પ્ર. ૨૮
 છાપરા ઉપરથી ચોરી કરે તો આ કસમ પ્રમાણે રહેવાના ઘરમાંથી ચોરી કરી કહેવાય.
 નહી, મ. જુ. પ્ર. ૨૮૨

વડામાંથી ચોરી કરવી એ પણ આ કસમ પ્રમાણેના ગુન્હો નથી. કસમ ૩૭૮ પ્રમાણે
 ગુન્હો છે, મ. હા. રી.

દોષને ખાંચવા છાંયેકર્યો હોય તો તે આ કસમના અર્થ પ્રમાણે માત્ર ભરવાનું સ્થાનગ ગાય. મ. હા. રી.
 ને કોઈ શખસ એકઠામારતમાંથી બે જુદા જુદા શખસના મિલકતની ચોરી કરે તો બે
 તહોમત ન આવે, એકજ આવે. ૧૧ વી. રી. પ્ર. ૩૮ (ફિજદારી.)

કેદી ઉપર ચોરી કરવાના ઇરાદ ઘર ફાડવાના અને રહેવાના ઘરમાં ચોરી કરવાનો ક્રિયા
 બે અપ્રાપ્તની સાબીતી થયાથી પ્રત્યેક તહોમત બદલ જુદી જુદી શીક્ષા કરવાને ફરમાવર
 માણસને અધીકાર છે પણ કેદીપર સાબીત થએલા અપ્રાપ્ત પકડા મોઢેલા અપ્રાપ્તની

જે શિક્ષા કહી હોય તે કરતાં બેડે તહેમત બદલની એકંદર શીક્ષા જતની થાય નહીં. આ ને તે એકંદર શીક્ષા તે માણસનેતા અધીકર બાહાર જાય નહીં એમ હોયતો બરા સર કાર વિરુદ્ધ અતવરખાવસર ગુમખાંત અને બાબ મુ. હા. કો. વા. ૯ પ્ર. ૧૭૨

ચોરી કરવા સાડે ચારે ઘનકોવણું. અને રહેવાના ઘરમાં ચોરી કરવી એ એક ગુન્હા જે વા સમજવા જુદા જુદા સમજવા નહીં. સરકાર વીરુદ્ધ ઓવીદા બીતરાગા—મુ. હા. કો. તા. ૧૧ હીસંબર ૧૮૭૩

આ કલમ ૩૭૮ થી કલમ ૩૮૧ વીગરે વીરુદ્ધતા ગુન્હેગારો ઉપર તહેમત સાબીત થયાથી તેઓની પાસે સારી ચાલ ચાલવાનાં મુચ્ચકા તથા જામનીખત લેવામાં એવે છે પણ તે મુચ્ચકા અને જામની લેવાનો સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમો ઉપરથી અધીકારવાળા અમલદારને છે.

જુઓ કલમ ૩૭૨ ની ટીકા. તેમજ નીચેના ફેસલથી પણ વધારે સમજશે.

જે માણસને સારી ચાલ વીશે જામની લેવાનો અધીકાર છે તેવા માણસનેતા આ ગળ કોઈ શખશને ક્રેદ કરી સંશતજડજ એકની શકે તે શીખ્ય કાંઈ કરી શકે નહીં જ્યા રે માણસનેતા એમ માલમ પડે કે પોતાના અધીકારમાં ઉપરાંત જામની લેવા જોઈએ ત્યારે તે માણસનેતા જુદા કો. કલમ ૫૦૬ એકલે સને ૧૮૮૨ ના આયટ ૧૦ ની કલમ ૧૧૦ મુજબ જડજને ત્યા તે કામ મોકલે અને આ પ્રમાણે જ્યારે મોકલવામાં આવે ત્યારે જડજને અધીકાર મળે. સરકાર વીરુદ્ધ ગંગાગામ પોતદાર વી. રી. ૨૪ પ્ર. ૪૦

સારી વરતાણકનાં ખત લખાવી લેવા બદલ તહેમતવાળાની પસેથી અનામત નાણાં મુકાવવાનો અધીકાર નથી પણ તેના શારી વરતાણકનાં ખત લખાવી લેવાં. ક. હા. રી. વા. ૬ પ્ર. ૧૪ તા. ૨૨ અપ્રેમ ૧૮૮૦

કોઈ શખશ જથુ ચોરી કરનારો તથા ઘર ફોડનાર અને ચોરનો માલ સંગ્રહ કર નારો છે એવો પુરાવા મળ્યા શીખ્ય સારી ચાલના જામની લેવાનો કોઈ પણ માણસનેતા ને કરાવ કરવાનો અધીકાર નથી ફક્ત જુમખી કલ્પ કરવા ઉપરથી જામની લેવાનો કરાવ થઈ શકે નહીં. એમમેગ વીરુદ્ધ નવાજ અને બાન્તે ઇ. લા. રી. ૨ અલ્ફાગદ પ્ર. ૮૩૫

શોડના કબજામાં ૩૮૧. કોઈ માણસ મેહેતો અથવા આકર હોય, અથવા મેહેતા હેલી મીસકતની મે દાખલ કે આકર દાખલ રાખેલો હોય તે માણસ અગર પોતાના શોહ હેતા અથવા આકરે અથવા રાખનારના કબજા મલિલી કાંઈ મીસકતની ચોરી કરે તો ચોરી કરવી. તેને સાત વરસની મુદત મુદ્દીની જેમાંના ગમે તેમકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ તથા કલમ ૩૮૦ પ્રમાણે તહેમતમાં સખ માણસનેતા અધીકાર ન નથી સેસન કોરટે ઘનસાફ કરવો મુખાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૯ અક્ટોબર સને ૧૮૬૭ તથા નં બર ફરર તા. ૧૯ મારચ સને ૧૮૬૨

એક પોલીસના ગ્યાડના માણસે તેમને સ્વામીનની ગાર્ડમાં એક નાણાની પેટી મુકી હતી તેમાંથી નાણાં ચોરવાથી તેની ઉપર માત્ર સાધારણ ચોરીનું તહેમત મુક્યુ હતું તેમાં કરા વવામાં આવ્યું કે તેમની ઉપર આ કલમ પ્રમાણે મેહેતા અથવા આકરે કરેલી ચોરીનું તહેમત લગાડવું જોઈએ.—રાણી વિરુદ્ધ જગરનથ પીંગ અને બાબ જો. કો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૫

કોઈ ભાડે રાખેલો બોટમેન હોય તો ને આ કલમ પ્રમાણેના મેહેતો અથવા આકરે કરે વાય નહીં આના બોટમેનચોરી કરી હોય તો કલમ ૩૮૦ પ્રમાણે શિક્ષા થાય—રાણી વીરુદ્ધ બાઉચમાનજી, ૮ વી. રી. પ્ર. ૩૨

કેટલાક માછલાં પકડવા વાળાઓએ પોતાના ધણીની માછલાં પકડવાની જગ્યા ઉપર બીજા માછલાં પકડવા વાળાઓએ જાળ નાખવાથી તે જાળ લઈ પોતાના કબજામાં રાખી તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે તદ્દમતદારોએ ચોરીના ગુનો કર્યો નથી—રાણા વિરૂધ નાબીનચદર હાલદાસ. ૬ વી. રી. મ. ૫૯

ચોરી કરવા સારું ૩૮૨. જે માણસ ચોરી કરે, તેણે અગર તે ચોરી કરવા સારું, મોત અથવા વ્યથા અથવા તે ચોરી કરવા પછી નાશી જવા સારું, અથવા તે ચોરીથી મરવાની તદ્દયારી કે જોડી મીલકત રાખવા સારું, કોઈ શખ્સનું મોત આણવાની, અથવા રીને ચોરી કરવી. કોઈને વ્યથા, અથવા અટકાવ કરવાની અથવા મોત, વ્યથા કે અટકાવનો ભય ઉત્પન્ન કરવાની, કાંઈ તદ્દયારી કરી હોય તો તે માણસને દશ વરસની મુદતસુત્રીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અનેવળી તે હંડનેપણુ, લાઘુક થશે. દ્રષ્ટાંત.

(અ) જ ના કબજા માંહેથી કાંઈ મીલકતની અ ચોરી કરે, અને એ ચોરી કરતી વેળાએ તેના કપડામાં રાખેલી એક ભરેલી પિસ્તોલ હોય અને તે પિસ્તોલ અગર જ સામો થાય તો જ ને વ્યથા કરવાના ધરાંદાથી રાખી હોય, તો અ એ આ કલમમાં ખ્યાન કરેલો ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

(ખ) અ જ નુ ખોસુ કાતરે, અને તેણે પોતાના કેટલાએક સોખતીઓને આસપાસ રાખ્યા હોય, એટલા સારું કે અગર શું બને છે તે જ ના જાણવામાં આવે અને જ સામો થાય, અથવા અ ને પકડવાની કોશિશ કરે, તો તેઓ જ ને અટકાવે, તો અ એ આ કલમમાં ખ્યાન કરેલો ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

જખરાઈથી કહાડાવવા બાબત

જખરાઈથી કહાડાવવું ૩૮૩. જે માણસ ધરાંદાથી, કોઈ શખ્સને તે શખ્સને પોતાને અથવા બીજા કોઈને નુકશાન કરવાનો ભય ઉત્પન્ન કરે, અને તેમ કરીને તે ભય પામેલો શખ્સ કાંઈ મીલકત, અથવા કીમતી દસ્તાવેજ, અથવા સહી કે મોહોર કરેલી જે વસ્તુના કાંઈ કીમતી દસ્તાવેજ બનાવી શકાય એવી કાંઈ વસ્તુ, કોઈ શખ્સને આપે, એમ બદલાતથી કરે, તો તે માણસે “જખરાઈથી કહાડાવવાનો ગુનો” કર્યો એમ સમજવું. દ્રષ્ટાંત.

(અ) તુ મને પદસા આપ. નહીં તો તારી આખરૂ જાજ એવું હું કાંઈ છાપીશ અને કહીને અ જ ને ધમકાવે; અને એમ કરીને જ તેને પદસા આપે એમ અ કરે, તો અએ જખરાઈથી કહાડાવવાનો ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

(ખ) તું આટલા રૂપીયા મને આપવાની એક ચીઠી લખી તે પર સહી કરી આપ, નહીં તો હું તારા બાળકને ગેરવ્યાજબી કેદમાં રાખીશ એવી રીતે અ. જ ને ધમકાવે, અને જ તે ચીઠી લખી તે પર સહી કરી આપે, તો અ એ જખરાઈથી કહાડાવવાનો ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

(ક) મારા ખેતરમાં પાકનો આટલો ભાગ હું બ ને આપીશ, અને તે ન આપું તો આટલો દંડ આપીશ, એવી સરતનું એક ખત કરીને તે પર સહી કરીને તુ બ ને આપ, નહીં તો તારા ખેતર મધ્યેના પાકનો નાશ કરવાને હું હંગોરાવાળો માણસો મોકલીશ, એવી રીતે અ જ ને ધમકાવે, અને તેથી કરીને જ તેણે ખત લખી તે પર સહી કરી આપે એમ કરે, તો અ એ જખરાઈથી કહાડાવવાનો ગુનો

કર્યો એમ સમજવું.

(૬) જ ને મહાવ્યથાનો ભય પમાડીનેજ બદલાતથી એવું કરે કે એક કાગળ ઉપર પોતાની સહી અથવા મોહર કરીને તે કાગળ જ એ ન આપે, અને તેમ માણે જ તે કાગળ પર સહી કરીને તે કાગળ એ ન આપે, તો એ કાગળ તે સહી કરેલા કાગળનો કાંઈ મિલકતી દસ્તાવેજ બનાવી શકાય માટે, એ એ જખરાઈથી પ્રહસવવાને ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—પછસા નહીં આપે તો તારી ઉપર ફોજદારી તહેમત લાવીશ એમ કહી પછસા કઢાવે તો તે આ કલમ પ્રમાણે ગુનો છે. જે તહેમતની ધમકી આપી તે તહેમત ખરૂં છે કે ખોટું તે જોવાની જરૂર નથી—રાણી વિરૂધ મુખ્યાર્થ અને બીજાઓ કો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૯

આ કલમ પ્રમાણેના ગુનો સંપૂર્ણ થવા માટે જે સખસે ભય પમાડ્યો હોય તે સખસે જ મિલકત લીધેલી હોવી જોઈએ એવું જરૂરનું નથી એવા બદમાશો વચ્ચે ભય અમુકજણે દેખાડ્યો અને મીલકત અમુક જણે લેવી એવી ગોઠવણ કરેલી હોય અને તે ગોઠવણ પ્રમાણે બીજાએ તે મિલકત લીધી હોય તો શયજા જગુ જખરાઈથી કઢાવવાના ગુનામાં આવે છે. રાણી વિરૂધ શંકર ભાગવત. ૨ મુ. હા. રી. પ્ર. ૩૯૪

એક સખસે એક જંગલમાંથી લાકડા લેવાનો હક સરકાર પાસેથી ખરીદ કરી લીધો એ જંગલમાંથી કોઈ બીજા સખસના લાકડા લેવાનો હક હતો તેથી તે બીજા સખસ પણ લાકડાના ગાડાં ભરી લઈ જતો હતો તે ગાડાં રોકાવી પેલા સખસે કાંઈ પછસા લીધા, સરકાર સાથેના પેલા સખસના કરારમાં આ બીજા સખસના કાંઈ હક રાખવામાં આવ્યો હતો તેથી ઠરાવવામાં આવ્યું કે સરકાર પાસેના ખરીદદાર કાંઈ બીજા સખસ પાસેથી ગાડાં રોકાવી નાણા લે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણેના ગુનો કર્યો કહેવાય નહીં—રાણી વિરૂધ અબદલ કાદર. ૩ મુ. હા. રી. પ્ર. ૪૫ (ફોજદારી)

આ કલમ પ્રમાણેના ગુનો સંપાદિત થવા માટે એક સખસને ધરિદા પુરવઠા કાંઈ ઇજા કરવાનો હર દેખાડીને અને એમ કરીને બદલાતથી તેની પાસેથી મીલકત કઢાવવી એ જરૂરનું છે ૪ વી, રી. પ્ર. ૫

આટલા પછસા આપ નહીં તો તારી નાકરી જોવાનીશ એમ કહી પછસા કઢાવે તેણે આ કલમ પ્રમાણેના ગુનો કર્યો કહેવાય. ૧૮ વી. રી. પ્ર. ૧૭

જખરાઈથી કહાડવાના તોહોમતના કામમાં એકે ભય બતાવ્યો ને બીજાએ માલ લીધો તે માં લેનારને મદદગારીની શિક્ષા થવી જોઈએ એવી તકરારમાં ઠરાવ્યું કે ગુનાહ તે મદદગારીની શિક્ષા એક સરખીજ છે વાસ્તે શિક્ષા બાકાલ રહી મુખ્યાર્થ હાઇકોર્ટ તા. ૧૨ જુન ૧૮૬૬ વા. ૨ ભાગ ૩ પ્ર. ૪૧૭

આ કેસીએ થાણાજીમાં જંગલના લકડાનો મકતો રાખેલો તેની રજા વગર પોલીસના શીપાઈઓ ગાડી ભરી લાકડાં લેઈ જતા હતા તેને અટકાવી કીમતના પગસા મગ્યા તેથી ખીત લકોડ કલમ ૩૮૪ પ્રમાણે ફરીયાદ કરવાથી કુલપાત્ર માજીસ્ટ્રેટે શિક્ષા કરીતે ૨૬ કરી તેહાઈકોર્ટ ઠરાવ્યું કે આ કલમ મુજબ ગુનાહ કરવાનો કેદીનો ધરિદા નહીં હતો ને ગાડી અટકાવવી પગસા મગ્યા તે પોતાની દીવાની હતના બચાવને સારૂ માગ્યા વાસ્તે શિક્ષા રદ કરી મું માઈ હાઈ કોર્ટ તા. ૨૧ અક્ટોબર સન ૧૮૬૬ વા. ૩ ભાગ ૩ પ્ર. ૪૫

જખરાઈથી કહાડાવવાની શિક્ષા.

૩૮૪. જે માણસ જખરાઈથી કહાડવવાનો ગુનો કરે, તેને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

જખરાઈથી કહ્યા
વસાનો ગુન્હો કરવા
સાર કોઈ શખશને
નુકસાનનો ભય ઉ
ત્પન્ન કરવો.

મોત અથવા મ
હાવ્યથાનો ભયકો
ઈશખસને પમાડી
ને જખરાઈથી કહા
વવાનો ગુન્હો કરવો.

જખરાઈથી કહ
ડાવવાનો ગુન્હો ક
રવા સાર કોઈ શ
ખસને મોત અથવા
મહાવ્યથાનો ભય
ઉત્પન્ન કરવો.

ટીકા—પરાણે પછા કહાવવાને ઇરાદે કોઈ આપઘાત કરવાનો ડોળ ઘાલે તો તે આ
કલમ પ્રકાણે ગુનેગાર થાય છે.—ગણી વિરૂધ્ધ એગરી કો. ઇ. પ્ર. ડા. ૩૩૭

મોત અથવા સ
મુદ્રપારવગેરેની શી
ક્ષા થઈ શકે એવા
ગુનાડનું તહોમત
મુકવાનો ભય ઉત્પ
ન કરીને જખરાઈથી
કહાવવાનો ગુન્હો
કરવો,

થઈ શકે એવો તે ગુનાડ હોય તો તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે,
જખરાઈથી કહાવ
વાનો ગુનાડ કરવા
કોઈ સખશને કાંઈ
ગુનાડના તહોમત
નો ભય ઉત્પન્ન કરવો.

દશ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને
વળી તે દંડને પણ લાયક થશે; અને અગર ૩૭૭ મી કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે
એવો તે ગુનાડ હોય, તો તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે.

૩૮૫. જખરાઈથી કહાવવાનો ગુન્હો કરવાં સાર જે માણસ કો
ઈ શખશને કાંઈ નુકસાનનો ભય ઉત્પન્ન કરે, અથવા ભય ઉત્પન્ન કર
ની કોશીશ કરે, તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે
તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં
આવશે.

૩૮૬. કોઈ શખશને, તે સખસને, પોતાને અથવા બીજા કોઈ
ને મોત અથવા મહાવ્યથા કરવાનો ભય ઉત્પન્ન કરીને જે માણસ જ
ખરાઈથી કહાવવાનો ગુન્હો કરે, તે માણસને દશ વરસની મુદત સુ
ધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને
વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૩૮૭. જે માણસ, જખરાઈથી કહાવવાનો ગુન્હો કરવા સાર કો
ઈ સખશને, તે સખશને પોતાને અથવા બીજા કોઈને મોત અથવા
મહાવ્યથા કરવાનો ભય ઉત્પન્ન કરે, અથવા ભય ઉત્પન્ન કરવાની
કોશીશ કરે. તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગ
મે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પ
ણ લાયક થશે.

૩૮૮. મોતની, અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વ
રસની મુદત સુધીની કેદની, શિક્ષા થઈ શકતી હોય એવો કોઈ ગુન્હો
કર્યાનું અથવા કરવાની કોશીશ કર્યાનું, અથવા એવો ગુન્હો બી
જા કોઈ શખસ પાસે કરવાને તેને લેસવારવાની કોશીશ કર્યાનું ત
હોમત કોઈ સખસની પોતાની ઉપર અથવા કોઈ બીજાની ઉપર
મુકવાનો ભય તે શખસને ઉત્પન્ન કરીને, જે માણસ જખરાઈથી કહ
ડાવવાનો ગુન્હો કરે, તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાં
ના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દં
ડને પણ લાયક થશે. અને અગર ૩૭૭ મી કલમ મુજબ શિક્ષા

૩૮૯. જખરાઈથી કહાવવાનો ગુનાડ કરવા સાર, મોતની, અ
થવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની
કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય એવો કોઈ ગુનાડ કર્યાનું અથવા
કરવાની કોશીશ કર્યાનું તહોમત કોઈ શખશની પોતાની ઉપર
અથવા કોઈ બીજાની ઉપર મુકવાનો ભય તે શખશને જે માણસ
ઉત્પન્ન કરે, અથવા ઉત્પન્ન કરવાની કોશીશ કરે. તે માણસને

અપહરણ તથા ડાકાઈટી બાબત.

૩૯૦. સરવે આહરણમાં અગર તે ચોરી અથવા જખરાઈથી

અપહરણ.

પકડાવવાનો ગુનોફ હોય છે.

ચેરી ક્યારે અપ
હરાણ થાય છે,

અગર નેઈ ચેરી કરવા માટે, અથવા ચેરી કરવામાં, અથવા ચેરી

રીચી મજેલી મીલકત લઈ જવામાં અથવા લઈ જવાની કોશીશ

કરવામાં, તે ગુનેહગાર, તે મતલબસર; બુદ્ધિપુરવ કેઈ શખસનું

મોત આણે અથવા તેને વ્યથા કે ગેરવ્યાજબી અટકાવ કરે, અથવા મોત, વ્યથા કે ગેરવ્યાજબી અટકાવ કરવાનો ફરીયા કરે અથવા તાત્કાલીક મોત, તાત્કાલીક વ્યથા, કે તાત્કાલીક ગેરવ્યાજબી અટકાવ કરવાનો ભય ઉત્પન્ન કરે. અથવા ભય ઉત્પન્ન કરવાનો ફરીયા કરે, તો તે ચેરાતે અપહરાણ થાય છે એમ સમજવું.

જખરાઈથી કહડાવ

અગર જખરાઈથી કહડાવવાનો ગુનોફ કરતી વખતે તેગુનોફ કરના

વું તે ક્યારે અ

રભય પમાડેલાં શખસની આગળ હાજર હોય, અને તાત્કાલીક

પકડણ થાય છે.

મોત અથવા તાત્કાલીક વ્યથા, અથવા તાત્કાલીક ગેરવ્યાજબી અટકાવ

કાવ તે શખસને અથવા કોઈ બીજા શખસને કરવાનો ભય ઉત્પન્ન

કરીને તે જખરાઈથી કહડાવવાનો ગુનોફ કરે, અને પ્રમાણે ભય ઉત્પન્ન કરાને તે ભય પમાડેલાં શખસનું મન એવું કરે કે તે શખસ તેજ વખતે અને તેજ કોણે જખરાઈથી કહડાવેલી વસ્તુ આપી દે, તો તે જખરાઈથી કહડાવવું અપહરાણ થાય છે એમ સમજવું.

ખુસી—અગર તે ગુનોફ કરનાર એટલો નજીક હોય કે તેથી તે બીજા શખસને તાત્કાલીક મોતનો અથવા તાત્કાલીક વ્યથાનો અથવા તાત્કાલીક ગેરવ્યાજબી અટકાવનો, ભય ઉત્પન્ન થાય તો તે હાજર છે એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) અ જ ને નીચે દાખીને ઝાંસી રહે, અને જ ની રજમંદી શીવાય જ ના કપ હામાંથી જનાવડસા તથા દાગીના દગગબાજીયાં કહાડી લે, તો એ કોણે અ એ ચેરી કરી, અને તે ચેરી કરવા માટે તેણે બુધીપુરવક જ ને ગેરવ્યાજબી અટકાવ કર્યો માટે તેણે અપહરાણ કર્યું એમ સમજવું.

(બ) અ ઝ ને ઘેરી રસ્તા ઉપર મળે અને એક પિસ્તોલ દખાડીને કહે, કે તારી નાણાંની થેલી આપ. અને તે પરથી ઝ પોતાની થેલી આપી દે, તો એ કોણે તાત્કાલીક વ્યથાનો ભય ઉત્પન્ન કરીને અ એ ઝ ની પાસેથી તે થેલી જખરાઈથી કહડાવવાનો ગુનોફ કર્યો અને તે ગુનોફ કરતી વખતે તે ઝ ની આગળ હાજર હતો, માટે અ એ અપહરાણ કર્યું એમ સમજવું.

(ક) ઝ પોતાના બાળકને લઈને જાય છે એવામાં ઘેરી રસ્તાપર તેને અ મળે, અને બાળકને લઈને અ ઝ ને એમ કહે કે તું તારી નાણાંની થેલી આપ, નહીંતો હું આ બાળકને પેલી ટેકરી ઉપરથી નીચે ફેંકી દઈશ, અને તે પરથી ઝ પોતાની થેલી આપી દે, તો એ કોણે જે બાળક ત્યાં હાજર છે તે બાળકને તાત્કાલીક વ્યથા કરવાનો ભય ઝ ને ઉત્પન્ન કરીને ઝ ની પાસેથી તેની થેલી એ જખરાઈથી કહડાવી માટે અ એ ઝ ની પાસેથી અપહરાણ કર્યું એમ સમજવું.

(ડ) “ તારા બાળક માફારી ટોળીના હાથમાં છે, અને તું હમને દશ હજાર રૂપિયા મોકલ. નહીંતો અમે તારા બાળકનો જીવ લઈશું. ” એમ કહીને અ ઝ ની પાસેથી કાંઈ મિલકત મેળવે તો એનું નામ જખરાઈથી કહડાવવું અને એને માટે તે મુતાની શિક્ષા થઈ શકે પણ પોતાના બાળકનું તાત્કાલીક મોત થવાનો ભય ઉત્પન્ન કરવામાં આવે નહીં, તો એ કાંઈ અપહરાણ ગણાય નહીં.

ટીકા—એક બોટ ચાલી જતી હતી તેને રોકવા ગળ્લરેટના હુકમ છે એવું કહી કે-
ટયાંક સખમે રોકી અને તેને લુટી લીધી તેમાં કાનવામાં આવ્યું કે આ વખતે બોટવાળા
ને ગેરવ્યવસ્થામાં અટકાવ કરી રોક્યા કહેવાય અને તેથી તહોમતદારએ આ કલમ પ્રમાણે ગુ-
નહો કર્યો કહેવાય. પ. વી. સી. પ્ર. ૧૯

ચોરી કરતાં ઘરઘણી સામે થાય તો તેને મારબો એવો ઇરદા થતો હોય અથવા એ પ્રમા-
ણે મારવાની કોશીશ કરવામાં આવે તો હોમતદારએ આ કલમ પ્રમાણે ગુનહો કર્યો કહેવા-
ય વી. સી. પ્ર. ૯૫

હાકાઈટી.

૩૯૧. અગર પાંચ અથવા વધારે શખસો એકઠા મળીને કાંઈ -

અપહરણ કરે અથવા કોશીશ કરે અથવા જે સખસો એકઠા મળીને
અપહરણ કરતાં અથવા કરવાની કોશીશ કરતાં હોય તે, તથા જે સખસો હાજર હોય અને
તે અપહરણ તથા કોશીશ કરવામાં સાહાય કરતાં હોય તે, એ બંને મળીને તેઓની આખી
સંખ્યા પાંચ અથવા વધારે થાય, તો એ પ્રમાણે અપહરણ કરનાર કોશીશ કરનાર, અથવા
સાહાય કરનાર હરએક શખસે ' હાકાઈટી ' કરી એમ સમજવું.

ટીકા—ગાયકવાડના સુલકમાં કાંઈ હાકાઈટીનો ગુનહો થયે હોય, તો ઇએજી કોરટથી તેના
ઇનસાફ થઈ શકે નહીં, પણ હાકાઈટી કરતાં જે મોલકત લેવાઈ હોય તે ઇગર્ગ શરકરનામુ
લખમાંથી હાથ આવેતો હાકાઈટીનાં ગચેલ નિલકત રાખવાના ગુનહોનો ઇનસાફ તે કોર્ટ કરોશ
કે છે, ૧ ઇ. લા. સી. (સુબાઈ) પ્ર. ૫૦—મરકાર વીરુદ્ધ લખાયા ગોરીદ અને બાબ.

હેકાઈટી થયા પછી ૭ કલાકના ટુંકા વખતમાં કાંઈ શખસ એ હેકાઈટીમાં ગચેલ મો-
લકત સાથે માલુમ પડેતો વિરુદ્ધ સાબીત થતાં સુધી તેઓ હેકાઈટીમાં ગચેલ નિલકત કબજા
માં રાખનાર નહીં પણ તે હેકાઈટી કરનાર છે એમ કબજાસર અનુમાન થાય—રાણીવાર
ધ કાશીમલ, કો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૮

પાંચ જણ હથીયારબાજ એક ઘર ફોડી ચોરી કરવા ગયા, એક જણ ભીંતમાં બાકોર પા-
ડવા મંડ્યો, બીજા ગઈ તરીકે ઉભા રહ્યા ઘરના લોકો જાગી જવાથી રાડ પાડી તેથાગા
મના લોકો ફોડી આવ્યા. આ પાંચ જણમાંના એકે એક ગામડીઆને ઠાર માર્યો તેમાંક
રાવવામાં આવ્યું કે તેમની ઉપર હેકાઈટીનું તહોમત આવે નહીં રાત્રે ઘર ફોડવાનું તહોમત
ત આવે—રાણી વિરુદ્ધ રેવાન માજવાર. કો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૮

અપહરણની શીક્ષા ૩૯૨. જેનાણસ અપહરણ કરે, તને દશ વરસની મુદત સુધી
ની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ
લાયક થશે અને અગર તે અપહરણ ઘેરી રસ્તાપર સુર્યસ્ત તથા સુર્યોદયની વચ્ચે,
કરવામાં આવેતો કેદ ચઉદ વરસ સુધીનો થઈ શકે.

ટીકા—એક ગાડીને અમુક રસ્તા ઉપર વારવાર લુપી લેવામાં આવતી તેથી તે લુટ-
નારને પકડી લેતા એક શખસ તે ગાડી સાથે ગયો. લુટવાવાળો ગાડી પાસે આવ્યો અને
એક પોસ્ટોલ દે માડી ગાડીમાં બેસનારા પાસેથી પછસા માગ્યા જે શખસ પકડવામાં સાથે
ગયો હતો તેણે તથા ગાડીમાં બેસનારાએ તેને પછસા આપ્યા પણ પછી તે લુટનારને
પકડી લેવામાં આવ્યો તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે લુટનારે અપહરણનો ગુનહો કર્યો.
આર્થ. પ્ર. ૪૫૧

એક સ્ત્રીની વાળી બેંચી લેવા માટે તહોમતદારે એક સ્ત્રીનો કાન ત્રાડ્યો તેમાં ઠરાવ
વામાં આવ્યું કે તહોમતદારે અપહરણ કર્યું—રાણી વિરુદ્ધ લેપીયર. આર્થ. પ્ર. ૪૫૧

અપહરણમાં જે મોત ડિંવા મહાવ્યથા થવી જોઈએ ડિંવા તેમ થવાની કોશીશ થવી

જેમણે એ અપહરણ થયા વખતે કિવા અપહરણ થયા પહેલાંની હોવી જોઈએ. અપહરણ થયા પછી થયે તે અપહરણ કહેવાય નહીં—રાણી વીરૂપ જોન્સ આર્થ. પ્ર. ૪૫૨
તું મને અટકા પછી આપ નહીં તો તારી ઉપર શુદ્ધ કેમ વિરૂપ મધ્યુનની ઠંઠા
નું તહેમત લાવીશ એમ કહી તે નાણા કહેવે, તો તેણે અપહરણ કહેવાય નહીં—રાણી
વીરૂપ નાસીલ. આર્થ. પ્ર. ૪૫૨

કોઈ રાખત પોતાની મિલકત કોઈ લઈ જતો હોય તેમાં બીકથી કાંઈ સામે ન થાય
પણ તેની મિલકત તે પોતાની જેમ આપે નહીં તો એ ગુન્હો જખરાઈથી કડકાવવાનો
નહીં પણ અપહરણનો થાય છે. ચોરી કરવામાં વ્યથા કરવાનો ઇરાદો હોય કિં. કોશીશ
હોય તો એ ગુના અપહરણનો થાય છે. રાણી વીરૂપ તીકેભર, પ, વી રી, પ્ર, ૯૫

અપહરણ કરવા ૩૯૩, જે માણસ અપહરણ કરવાની કોશીશ કરે, તેને સાત વ
ર્ષની મુદત મુઘીની રાખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વ
ળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

અપહરણ કરવામાં ૩૯૪ અગર કોઈ રાખત, અપહરણ કરવામાં અથવા અપહર
ણ કરવાની કોશીશ કરવામાં છુદ્ધિ પુરવક વ્યથા કરે, તો તે રા
ખશને; તથા બીજે કોઈ રાખત તેની સાથે તે અપહરણ કરવામાં અ
થવા અપહરણ કરવાની કોશીશ લેવામાં સામિલ હોય તે સખશને,

જીવતાં મુઘી સમુદ્રપારની, અથવા દશ વર્ષની મુદત મુઘીની સખા કેદની શિક્ષા કરવામાં
આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કાકાઈટીની શિક્ષા. ૩૯૫. જે માણસ કાકાઈટી કરે, તેને જીવતાં મુઘી સમુદ્રપારની
અથવા દશ વર્ષની મુદત મુઘીની રાખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આ
વશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.—જુઓ ફી. પ્રો. કો. સને ૧૮૮૨ના આર્ટ ૧૦ની કલમ ૧૮૧ ભાગ ૧ લો.

થર લુટવા આવતી વખત પહેલાં ઘરના માણસને ભાગી જવાની તક હતી એવું સામી
ત થાય તો તહેમતદારે આ કલમમાં ફરમાવેલી સખથી બચી શકે નહીં, આ કલમ પ્રમા
ણે ગુન્હો સંપૂર્ણ થવા માંટે લુટ કરનાર સખસે તાત્કાલીક અટકાવ કરવો હોય અથવા ક
રવાની કોશીશ કરી હતી એટલું જ સાબીત થવું પડે—રાણી વિરૂપ કોશીશ પાતર અ
ને બીજાઓ. ૭ વી. રી. પ્રાં ૭૫

પારાપા નામના એક માણસ મુઘાં ચાર કેદીપર ખુનતું અને કાકાઈટીનું તહેમત મુઘી
તેની ચેકશી કલાદગીરીના શેશન જડે એસ. એન. મીં ઠાગોરકેની બંને ગુના (પરા
પર ફક્ત કાકાઈટીનો) સાબીત કરાવી તે ચાર કેદીઓને શિક્ષા કરી તે કરાવપર કેદીઓએ
નામદાર હાઈકોર્ટને અપીલ કરી તેમાં એમ કર્યું કે “શાથી માણસની શક્તિની પુષ્ટી
કરનારો જે પુરાવો જોઈએ તે સ્વતંત્ર અને વિસ્વાસ રાખવા લાયક દેખાણથી આવવો જો
ઈએ અને શાથી માણસે પોતે જે કાંઈ મચકર કહ્યો હોય તે મચકર તેણે ચેકશીની
વખતે જે કાંઈ શાક્ષિ આપી હો તેને જોકે મળતો હોય તો પણ તે ઉપર કહેલા પ્રકાર
નો પુષ્ટી કરનારા પુરાવો એમ નથી.

કેદી પછી એકે કરેલી કબુલત રાથી માણસની શક્તિને પુષ્ટી કરનાર હોય તો પણ
બીજા કેદી વીરૂપ જે શાથી માણસે શક્તિ આપી હોય તે શક્તિને પુષ્ટી કરનાર તરીકે તે
કબુલત ઉપયોગમાં આવે શકનાર નથી.—રાખત જે આરોપીત અપારી રૂબરૂ અપીલ
કરી છે તેનાપરથી અપરાધ અને શિક્ષા અમે રદ કરીએ છીએ—સરકાર વિરૂપ મલાય

બીજાના, અને બીજા. મુ. હા. કો. રી. વા. ૧૧ પ્ર. ૧૮૬. તા. ૧૫ જુલાઈ ૧૮૭૪
હાઈકોર્ટ કરવાના તહેમતમાં ગુન્દેગારપર ગુનો સાબીત કરતી વખત જજને એમ નહી
કરવું જોઈએ કે તેણે અમુક ઘરમાં પ્રવેશ કર્યો જો તેમ નીચે ન થય તો તે અપરાધી
હોવાય નહી. મુ. હા. કો. તા. ૬ શપ્ટેમ્બર ૧૮૬૮ સરકાર વીરૂધ્ધ દેવજી અને બીજાઓ.

એક કામમાં થાણાના સેમન જજને ફેટલાક આરોપીતપર હાઈકોર્ટના ગુન્દાનું તહેમત
કરી બધા આરોપીતને જન્મ પરીચીત સમુદ્રવારની શીક્ષા કરી.

તે હરાવ ઉપર સર્વે આરોપીને હાઈકોર્ટન અપીલ કરી. અપેલેટ સાત જણ ઉપર જે
તહેમત સાબીત થયું હતું તે બે માફી આપેલા ફેદીની શાક્ષીપરથી થયું હતું તે શાક્ષીને
અપેલેટના ઓળખાવાના સમયે અપેલેટ સાથે જે બીના ફેદીના ચેક્ષી થઈ ત ફેદીના કબુ
લપાણા શીવાય બીજા પ્રકારની પુછી થયેલી નોંહતી—તેથી હાઈકોર્ટ આ કા. માં
એવો હરાવ કર્યો કે,

માફી મળેલા ફેદીની શાક્ષીને આરોપીત માણસ ઓળખવાના સમયે બીજા વાત ઉપર
થી મજબુતી નથી તે. માફી મળેલા ફેદીની શાક્ષી ઉપરથી આરોપીત માણસપર ગુન્દા
ની સાબીતી કરવા છતાં તે સાબીતી કાયમ રાખવામાં આવનાર નથી, અને સેમન્ટી ફેદી
ના કબુલપાણા ઉપરથી તે આરોપીત અપરાધી છે એમ થતું હોય તો તેનું કબુલપાણું
માફી મળેલા ફેદીએ અપેલા શક્ષીને મજબુતી થવાને બરાબર છે. એમ સમજવામાં આવતું
નથી માટે આરોપીતપરનું તહેમત અને શીક્ષા રદ કર્યાં—સરકાર વીરૂધ્ધ બુધ્ધ નતક અને
બીજા મુ. હા. કો. રી. વા. ૧ પ્ર. ૪૭૨

એક કામમાં આરોપીતપર હાઈકોર્ટના ગુનાનું કામ ચલવાત તેને તે ગુના બદલ સેમન
ન જજને છોડી દીધો અને ગ્રુપ્રવેશના ગુન્દા સાબીત કરી તેને શીક્ષા કરી, તેમાં એમ
હરાવવામાં આવ્યું કે. આગામી ગ્રુપ્રવેશના ગુન્દાનાના આરોપ છે એવું જુના કામીતલ
મો. ક. ૪૪૫ એટલે શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૨૭ ઉપરથી સેમન જજને ફેદીને
સમજાવ્યું જોઈતું હતું અને પ્રવેશના ગુન્દા બે હાઈકોર્ટના કીવા ગરદીના ગુન્દાના
ભાગ નથી માટે સેમન જજને આપેલી શીક્ષા રદ કરી—સરકાર વીરૂધ્ધ શક્ષીમતઅસા.
ક. હા. કો. રી. વા. ૨૩ પ્ર. ૫૯ તા. ૩૧ માર્ચ ૧૮૭૫

પ્રુતની સાથે હા. ઉદ્દ. અગર પાંચ અથવા વધારે સખસો સાથે મળીને હાઈકોર્ટ
કાઈટી કરતા હોય તેઓમાંના કોઈ ત્રી મનાણે હાઈકોર્ટ કરવામાં પ્રુત કરે
તો તે રાખસોમાંના હુએકને મોતની, અથવા છપતી સુધી સમુદ્ર
પારની, અથવા દશ વરશની ગુદત ગુનીની સખત ફેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વ
ળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—જુઓ, કો. મે, કોડ, શન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૮૧
ફેદીની ટોળીમાં કોઈ માણસ ફેદીની સાથે અજાણતા ફેદીનું પ્રુત કરેલો પ્રુત અને ફેદીની
એમે તહેમત આવે, આ કલમ પ્રમાણે તહેમત આવે—રાણી વીરૂધ્ધ રધુ, કો. ઈ. હા. મ. ૩૪૮

પ્રુતની અથવા ૩૪૭. અગર અપહરણ અથવા હાઈકોર્ટ કરતી વખતે, તે ગુ
હાવ્યથા કરવાની કો નેગર કાંઈ બચકર શસ્ત્ર વાપરે અથવા કોઈ રાખસને મહાવ્યથા કરે
શિશની સાથે અપ અથવા કોઈ રાખસનું મોત આણવાની કે તેને મહાવ્યથા કરવાની
હરણ અથવા હા કોશિશ કરે, તો તે ગુન્દેગારને ફેદની, જે શીક્ષા કરવામાં આવશે,
કાઈટી. તે સાત વરશથી ઓછી થશે નહી.

ટીકા—ભારે રાખતા જોખમની મર્યાદા પીનનકોડકલમ ૩૪૭ મુજબ જે ગુન્દેગાર અપક

રણ અથવા હાકાઈટી કરવામાં ખરેખર મહાવ્યથા કરતો હોય તેના ઉપર કરવાની ફરજી છે, એ નસ કલ્પ ટીકા શાતની આવૃત્તિ, પાનુ ૨૮૫; કલમ ૩૮૭ ઉપરની ટીપ જુઓ, -શરકારવાદ્ય દેવજીકેર વાંચે. મુ. હા, કો. તા. ૧ અગ ૪ ૧૮૭૨

કાંઈ ભય કર શસ્ત્ર
ધારણ કરચુ હોય, તે
વખતે અપહરણ અ
થવા હાકાઈટી કરવા
ની કેશિશ.

હાકાઈટી કરવાની
તઈપરી કરવી.

હાકાઈટીની ટોળી
માં હોવાની શિક્ષા,

૩૮૮. અગર અપહરણ અથવા હાકાઈટી કરવાની કેશિશ કરી વખતે, તે ગુનેગરે કાંઈ ભય કર શસ્ત્ર ધારણ કરચુ હોય, તે ત ગુનેગારને કેદની જે શિક્ષા કરવામાં આવશે તે સાત વરસથી ઓછી થશે નહીં.

૩૮૯. જે માણસ હાકાઈટી કરવાની કાંઈ તઈયારી કરે. તેને દશ વરસની મુદત સુધીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૦૦ આ આક્ટ પસાર થયા પછી કોઈ પણ વખતે, નિત્ય હાકાઈટી કરવાના ધારણસર મળેલા શખસોની કોઈ ટોળીમાં જે માણસ હોય. તેને જીવતાં સુધી સમુદ્રપરના અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હેગરોની ચોક્કસી અથવા, ઇનસાફ જે કોર્ટની હકુમતની અધીન હોવામાં તે હોમતવાળો શખસ હોય, તે કોર્ટને કરવાનો અધીકાર છે, જુઓ શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૮૧

૪૦૧ આ આક્ટ પસાર થયા પછી કોઈ પણ વખતે, નિત્યથી અથવા અપહરણ કરવાના ધારણસર મળેલા સખસોની કોઈ ટકતી અથવા બીજી ટોળીમાં જે માણસ હોય, અને તે ટોળી હાથ અથવા હાકાઈટીની ટોળી નહીં હોય, તે માણસને સાત વરસના મુદત સુધીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હેગરોપર તહેમતની શખીની થાય તા તેમની પાસેથી શારી રીને ચાલવા માટે તારણ હોવાને શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૦૬ માં કહેલા અમલદારોને અધીકાર છે.

જે શખસ ઉપર ગુજરાત ચલાવવાનું ખરેખર તેને નથી એવું તહેમત મુકવામાં આવ્યું હોય, તે શખસની સાવારણ અખર કેવી છે તે વીશે માજીસ્ટ્રેટ પુરાવો લેવા જોઈએ. અને ફક્ત પોલીસના રીપોર્ટ ઉપરથી તેને ગુન્હેગાર ઠરાવવા ન જોઈએ સખખ પોલીસ આ પેલી ખખર તે પુરાવ નથી પણ તે પોલીસ અમલદારના વીરુદ્ધ પુરાવ છે.

આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હેગરો સાખીત થવા માટે નીત્ય હાકાઈટી કરવાની ટોળી ઉભી થઈ હતી. અને એ ટોળીનો હેતુ હમેશાં આ ગુન્હેગરોના હા એવુ સાખીત થવું જોઈએ મ, હા, રી, વા, ૬-મ, ૧૨૦

હાકાઈટી કરવાના ધારણસર એકાંથ એકાંથ અથવા વધારે શખસોમાંના જે માણસ હોય, તેને સાત વરસની મુદત સુધીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હેગરોના શખસ જ્યાં પકડાય ત્યાં તેના ઇનસાફ થવા જોઈએ (જુઓ કી. પ્રા. કી. શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ કલમ ૧૮૧)

કી, ખે, કી, મને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૪ પ્રમાણે આવી મંડળી પોતાની હદમાં ભેગી થઈ હોય અથવા ભેગી થવાની હોય તેની ખબર જાણતાં તુરત પાસેના પેલીસ આણમાં અથવા માસ્ટ્રેટને તે બાબત ખબર આપવી જોઈએ. એવી જમીનના માસીક વઝેરે ઉપર ફરજ છે,

આ કલમમાં કહેલી મંડળીના દરેક માણસના સારી ચાલતા જમીન લેવા માટે માસ્ટ્રેટને અધીકાર છે, પણ તે કયા માસ્ટ્રેટને છે તે બાબત શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ કલમ ૧૧૦ જુઓ. સદરહુ કલમ ૧૧૦ ના બદલે જુના કોમીનલ કલમ ૫૦૫ અને ૫૦૬ હતી તેમાં અને કલમ ૧૧૦માં ફેરફાર ફરફાર થયેલા છે તે ધ્યાન જ અગત્યના છે,

જે રાખવાની વસ્તુઓ ફક્ત જોરજુલમ ભરેલી અને તોફાની માલુમ પડે તેવા રાખસોના જમીન લઈ શકાય નહીં, રાણી વીરૂધ નારાયણ શુભોધ વીકલી રીપોર્ટ ૬ પાનુ ૬

શને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૦૫ અને ૫૦૬ એટલે શને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ મીં કલમ ૧૧૦ પ્રમાણે માસ્ટ્રેટને જે અધીકાર આપ્યો છે તે તેણે ઘણી ખમડદારી થી ચલાવેલો જોઈએ સદરહુ કલમ ૫૦૫ જે લોકો કેઈ પ્રકારે આમરદાર નથી તે લોકોને લગુ કરવી એમ કાયદા કરનારનો હેતુ નથી, સાચી વસ્તુઓ બદલ જે જમીન લેવા તે બદલે રોકડા નાણા ફોરટમાં અનામત ભરવા વીશે કોન્ટે હુકમ કર્યો તે કાયદા પ્રમાણે વ્યાજબી નથી—સરકાર વીરૂધ કાળાચંદ ઇ, લો, રી, કમકતા, વા, ૬ મ, ૧૪

જમીન બાબત જુઓ કલમ ૩૮૦ ઉપરની ટીકા.

મિલકતના સામાન્ય ખોટા ઉપયોગ બાબત

બદ્ધાનતથી નિલ ૪૦૩. જે માણસ બદ્ધાનતથી કાંઈ પણ વગમ નિલકતનો આક્ટનો ખોટો ઉપયોગ ટો ઉપયોગ કરે અથવા તે પોતાને કામે લગાડે તે માણસને એ વસ્તી મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શાવે.

(અ) આ જ ની મિલકત જ ના કમળમાંથી હો, અને તે લેતી વખતે શુદ્ધિપ્રિયી તે એમ મનનો હોય કે એ મિલકત માફારી છે, તો આ ચોરીના તકશાવાર નથી, પણ પોતાની ભુલ માલમ પડ્યા પછી. અગર આ બદ્ધાનતથી તે મિલકત પોતાને કામે લગાડે, તો તેણે આ કલમ મુજબ ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

(બ) આ ને જ ની સાથે દારતી છે, અને તે જ ના કીતાબખાનામાં જ નહીં હોય એવી વેળાએ જઈને જ ની સારું રજામંદી શીતપ તેમાંથી એક ચોપડી લઈ જાય હવે એ કેટલે અગર આ ના મનમાં એમ હોય, કે તે ચોપડી વાંચવાના કારણસ લેવાની મને જ ની અરયાંત સમજાય એવી રજામંદી છે તો આ એ ચોરી કરી નથી. પણ અગર પાછળથી આ પોતાના કાયદેને સારું તે ચોપડી વેચે, તો તેણે આ કલમ મુજબ ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

(ક) આ તથા બ એ બંને એક ઘોડાના એકઠા માસીક છે, અને આ એ વાપરવાના ઇરાદા કરીને તે ઘોડાને બ ના કમળમાંથી લઈ જાય તો એ કેટલે તે ઘોડો વાપરવાનો આ ના હક છે માટે, તેણે બદ્ધાનતથી તે ઘોડાના ખોટા ઉપયોગ કર્યો એમ સમજવું નહીં પણ અગર આ તે ઘોડો વેચે, અને તેની કીમત ઉપર તે સઘળી પોતાને કામે લગાડે, તો તેણે આ કલમ મુજબ ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

મુલમો ૧ લો—ફક્ત ઘોડો વાર સુધીજ ખોટો ઉપયોગ કર્યો હોય તો પણ આ કલમ

ના અરથ મુજબના ષોઠા ઉપયોગ છે એમ સમજવું

દ્રષ્ટાંત.

જ ની એક સરકારી મામીશરી નાટ રાખી શેરા વાળી અ ન જડે, અને તે જોડે જ ની છે એમ જાણ્યા છતાં અ એક સરકારને ત્યાંથી કાંઈ રૂપીઆ કહાડીને તે ના અવેજમાં તે નાટ ગીરા મુકે, એવા ઇમાદાથી કે પછી તે છોડાવીને હું જ ને પાછી આપીશ. તો આ એ આ કલમ મુજબ ગુનોડ કર્યો એમ સમજવું.

પ્રમાણ ૨ ને—જે મીલકત કાંઈ બીજા સંપત્તિના કબજામાં ન હોય એવા કાંઈ મીલકત કાંઈ સંપત્તિને જડે, અને તે મીલકત સાચવવાના અથવા તેના માલિકને પાછી આપવાના કારણસર તે સંપત્તિ તે મીલકત હો, તો જે માણસે તે મીલકત ખદ્દનતથી લીધી અથવા તેના ષોઠા ઉપયોગ કર્યો નથી, અને તેણે ગુનોડ કર્યો એમ સમજવું નહીં પણ તે મીલકતના માલિક કે જેણે એ વાતની જ્ઞેન ખબર દાપ, અથવા તે સાધી કહાડવાનો તે ની પાસે ઇલાજ હોય, તે છતાં, અથવા માલિકને સાધી કહાડીને તેને ખબર આપવાના ઘટ તો ઇલાજ વાપર્યા પહેલાં તથા મીલકત આવી તે મીલકતના દાવો કરે એટલા સારૂ ઘટ તો મુજબ મુજબ તે મીલકત રાખ્યા પહેલાં અગર તે સંપત્તિ તે મીલકત પોતાને કામે લગાડે, તો તેણે ઉપર ખ્યાન કર્યો ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

એવો બાબતમાં ઘટા ઉપર તે કહ્યા અથવા ઘટની મુદત તે કેટલી એ હકીકતની ખાખત છે.

મીલકત જેને જડે તે સંપત્તિ તે મીલકતના ધણી કોણ છે, અથવા તેના ધણા કોઈ અમુક સંપત્તિ છે, એમ જાણવું જોઈએ એવું કાંઈ જરૂર નથી, અગર તે મીલકત કામે લગાડતો વખતે તે મીલકત પોતાની છે તે માનતો ન હોય, અથવા તેના ખર્ચ માલિક જહા શકતો ન થી એમ જ્ઞે તે શુદ્ધિથી માનતો ન હોય તો ખત છે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) ધારી રસ્તાપર પડેલા એક રૂપીયા અ જ્ઞેય, તે કાના છે તે આ ને ખબર નહીં હોય, અને આ તે રૂપીઆ ઉચકી લે, તો આ એ આ કલમમાં ખ્યાન કરેલા ગુનોડ કર્યો એમ સમજવું નહીં.

(બ) ધારી રસ્તાપર પડેલા એક કાગળ આ ને જડે, તે કાગળમાં એકબેકનોટ હોય અને તે કાગળ શીરનામાપરથી તથા તેમાં લખેલા બીનાપરથી તે નાટ કાની છે એ વાત જાણ્યામાં આવે, અને પછી તે નાટ તે વાપરે, તો તેણે આ કલમ મુજબ ગુનોડ કર્યો એમ સમજવું.

(ક) આ લાવે તેને નાણાં આપજ્ઞે એરી તરફનો આ ને એક ચેક જડે તે ચેક કાના ગયો છે એ વાતની તેથી અટકળ થઈ શકે નહીં. પણ જ સંપત્તિ તે ચેક લખ્યો હોય તે સંપત્તિનું નામ તે ચેકમાં લખેલું હોય, અને આ એમ જાણતો હોય કે તે સંપત્તિ મને ખતાવી શકશે કે ફક્ત ધણીને માટે એ ચેક લખ્યો હતો તે 'બુ'છતાં તે માલિકને સાધી કહાડવાની ફાશીશ ન કરતાં આ તે ચેક વાપરે, તો તેણે આ કલમ મુજબ ગુનોડ કર્યો એમ સમજવું.

(ડ) જ ની પડશા ભરેલી એક ચેક જ ના હાથમાંથી નીકળી પડતી આ જ્ઞેય. અને તે જ ને પાછી આપવાના ઇરાદાથી આ ઉચકી લે, પણ પાછળથી તે તેને પાછાને કામે લગાડે, તો આ એ આ કલમ મુજબ ગુનોડ કર્યો એમ સમજવું.

(ઈ) આ ને એક પડશા ભરેલી ચેક જડે, તો તે ચેક કાની છે. એ વાત આ જાણતો નહીં હોય પણ પાછળથી તેને ખબર પડે કે તે જ ની છે. અને તેણે છતાં

તે યેની પોતાને કામે લગાડે તો આ એ આ કલમ મુજબ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.
(૬) ધન એ કામગીરી વીંટી જડે તે વીંટી કરતો છે એ વાત આ બાજુનો નહીં
હો!; પણ તેના માલિક શોષી કહાડવાની કોશીશ કર્યા શીંયાય તુરત આ તે વા
ટી વેચે, તો આ એ આ કલમ મુજબ ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—એક નાકર પોતાના શેઠ તરફથી ઉઘરાણી કરી શેઠને નાણાં નહીં આપતાં શેઠ
ની પાસે પોતાના પગાર લેણું હોય તે માટે તે નાણાં રાખે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે
ગુન્હો કર્યો ગણાય, રાણી વિરૂધ્ધ બીલમ રા. ૧, કો. ઇ. હા. પ્ર. ૩૪૫

આ કલમ પ્રમાણેનું તહોમત સાબીત કરતી વખતે મિલકત મજકુરનો ઉપયોગ તહોમતદાર
પોતે કર્યો એવું સાબીત થવું જોઈએ. મિલકત જડે અને કબજામાં રાખે એટલા ઉપરથી
જ આ ગુન્હો સંપૂર્ણ થતો નથી. રાણી વિરૂધ્ધ અબકુલ કો. ઇ. હા. ૩૪૫

કોઈ સખસની બુલયો કાંઈ નાણાં વતારે આપવામાં આવે તે સખસ તે લેતો વખતે કિ
વા પાછા પાછો અમુક નાણાં વતારે આવ્યાં છે એવું જણે પણ તેણે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો
કર્યો કહેવાય કગાઈતો ગુન્હો કર્યો કહેવાય નહીં. રાણી વિરૂધ્ધ શામશુંદર કો. ઇ. હા. પ્ર. ૩૪૬

તહોમતદાર અને ફરીયાદી જે ધંધો કરતા હોય તેમાં અમુક આંમદાની કીમત ન આ
પતાં એ આંખડાં પેતાના ઉપયોગમાં લે તો તહોમતદાર આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો
કહેવાય નહીં ૧૭ વી, રી. પ્ર. ૩૪૬

કોઈ તહોમતદાર નાણાંની જુદી જુદી રકમનો ખોટો ઉપયોગનો ગુન્હો કરે તો તેની ઉ
પર એક તહોમત આવે નહીં. જુદાં જુદાં તહોમત આવે ૧૫ વી, રી. પ્ર. ૫

એક બેંકનું આંમદુ કિ જેનો ધણી મળી શક્યો નહીં તે એક આમના અમાર લોકોએ લી
લીધું તેમાં એમ કર્યું કે—મદદયાનત બરેલા ઇરાદાપિયે શાખીતી નથી માટે એઓના ઉપ
ર માલનો શામલ ખોટો ઉપયોગ કરી એવા ગુન્હાની શાખીતી ખરોખર રીતે થઈ શકતી ન
થી, સરકાર વિરૂધ્ધ—જેટીવાલાથુ વીગરે મુ. હા. કો. તા. ૧ મેએ ૧૮૭૨

આ કલમ પ્રમાણેનું તહોમત સાબીત થાયતો કેદીને કેદનીશીકા ઉપરાંત ફટકામાસ્નાની શિક્ષા
થાય નહીં સરકાર વિરૂધ્ધ દાદા પરશીરામ મુ. હા. કો. તા. ૨, મે ૧૮૭૮

(જે મીગત દ્રવ્ય) જડેલું ધન તે સરકારમાં જાહેર નહીં કર્યા છતાં લીધું તે આ કલમ
પ્રમાણે શિક્ષા થયેલી બહાસ રહી, અને ઠરાવ્યું કે, જડેલું ધન પકસઅ રકારમા જાર કરી
રાજ્ય ભાગ આપવો જોઈએ, મુ. હા. કો. તા. ૨૧ નવંબર ૧૮૬૬.

જડેલા માલ મહેબી અરથ ભાગ સરકારમાં લેવાય, ઇંટરપીટીશન નંબર ૪૨૬૨, તા,
૧૭ નવંબર ૧૮૫૧ ના

કેદીને જણસો સાપી તે તેણે વાપરી પાત્રી. તેને આ કલમ લાગુ નથી ન કલમ ૪૦૫ પ્ર
માણે વીશ્વાસઘાત કર્યાનો આરજ રાખવો જોઈએ. મુ. હા. કો. તા. ૧૧ જુલાઈ ૧૮૬૭

કોઈ શખશ મરી ૪૦૪. જે કેઈ માણસ બદલાવતથી કાંઈ મીલકતનો ખોટો ઉપ
યોગ કરે અથવા તેને પોતાને કામે લગાડે અને તે એમ જાણતો
હોય કે ફક્ત શખશ ઊંજરી ગયો તે વખતે એ મીલકત તના
કબજામાં હતી, તથા ત્યાર પછી તે કબજામાં લેવાનો કાયદા મુજબ
જેનો હક હોય એના કોઈ શખશના કબજામાં આવી નથી તો તે
માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે ખકારની
કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે કેદને પાણુ લાયક થશે
અને અગર તે ગુનાહ કરનારને તે શખસે તે સુઓ ત્યારે મેદતા અથવા આકર દાખલ રા

જિજ્ઞાસુ હોય તો તે કંઈ સાત વરસ સુધીની થઈ શકે.

દ્રષ્ટાંત.

- (૪) ના કબજામાં કંઈકાએક ઘરનો સામાન તથા નાણાં છતાં જ ગુજરી જાય પછી તે નાણું કબજામાં લેવાનો જેને હુકમ હોય એના કંઈકાએક શખ્સના કબજામાં તે આ વાત પેહલાં જ નો આગર આ બદલાનતથી તેને જોડો ઉપયોગ કરે, તો આ એ આ કલમ મુજબ ગુનો કર્યો એમ સમજવું.

ટાકી—આ કલમ પ્રમાણે ગુજરેલા શખ્સની મિલકતનો ઉપયોગ તદ્દાવતદાર પોતે કરે હોય તો જોઈએ એવી કાંઈ જરૂર નથી રાણી વિરૂધ્-નોખીતચંદર સરકાર, ઇ.ઈ. ૬૫, પ્ર, ૩૪૫ આ કલમ સ્થાવર મિલકતનો જોડો ઉપયોગ કરે તેને લાગુ પડતી નથી રાણી વિરૂધ્ ગીર ધરુધરમદાશ ૬ મુ', હા, રી, પ્ર, ૩૩ (ફિજદારી)

સાપ્રાપ્ત વિશ્વાસઘાત.

સાપ્રાપ્ત વિશ્વાસ ૪૦૫. જે માણસને કાંઈ પણ રીતે કાંઈ મીલકત અથવા મીલકતપરનો અમ્મત્યાર સોંપ્યો હોય, તે માણસ અગર બદલાનતથી તે મીલકતનો જોડો ઉપયોગ કરે, અથવા તે પોતાને કામે લગાડે, અથવા તે સોંપણ બજાવવા વીશે તણી સાફ અથવા અરથાંત સમજાય એવો કાંઈ કાયદેશર કરાર કર્યો હોય તે કરાર તેડીને, બદલાનતથી તે મીલકત વાપરે અથવા તેનો વગ કરે, અથવા જાણી જોઈને કાંઈ બીજા માણસને તેમ કરવા દે, તે માણસે “સાપ્રાપ્ત વિશ્વાસ ઘાત” કર્યો એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત,

- (અ) એક મરનાર સખ્સના પિલમાં આ ને વડીલ ઠરાવેલો છે તે અગર તે મરનારની મિલકતની વેહેચાણુ ન વિલ પ્રમાણે કરવાનો કાયદાનો હુકમ બદલાનતથી નહીં માનીને તે મિલકત પોતાને કામે લગાડે તો આ એ સાપ્રાપ્ત વિશ્વાસઘાત કર્યો એમ સમજવું.

- (ખ) આ એક વખારવાળો છે. અને બ કેયાં ગામ જાય છે, તે પોતાનો સામાન આ ને સોંપે એવો કરાર કરીને કે આ સામાન રાખવામાં ટેહુ તમને આટલું વખારનું ભાડું આપુ, ત્યારે તમારે આ સામાન મને પાછો આપવો. આ બદલાનતથી તે માલ વેંચી નાંખે, તો આ એ સાપ્રાપ્ત વિશ્વાસઘાત કર્યો એમ સમજવું.

- (ક) આ કમકતામાં રહીને જ દીલીમાં રહે છે, તેના આડતીઆ દાખત્ર કામ કરે છે, અને આ તથા જ ની વચે સાફ કે અરથાંત સમજાય એવો એક એ રીતનો કરાર થયેલો છે કે જ જેટલું નાણું મોકલે તેટલું સઘળું આ એ જ ના હુકમ મુજબ વાપરવું. પછી જ એક લાખ રૂપીયા અને મોકલે, અને એમ લખી મોકલે કે આ એ તે રૂપીયાની કંપનીની નોટો લેવી આ બદલાનતથી તે હુકમ નહીં માને અને તે રૂપીયા પોતાના ધધામાં વાપરે, તો આ એ સાપ્રાપ્ત વિશ્વાસઘાત કર્યો એમ સમજવું.

- (ડ) પણ ઉપનાં દ્રષ્ટાંતમાં અગર એમ બનુ કે, બદલાનતથી નહીં, પણ, બંગાળાની બેંકના શેર રાખવામાં જ ને વધારે ગુણુ થશે એવું માનીને, શુદ્ધબુધ્ધીથી કંપનીની નોટો નહીં ખરીદ કરતાં જ ને માટે બંગાળાની બેંકના શેર આ ખરીદ કરે, તો આ એકજી, અગર જ ને હાની થાય, અને તે હાનિને માફ આ ની ઉપર

દિવનીમાં ફરિયાદી કરવાનો તેને હક હોય, તો પણ એ એ બદલાનાથી કામકસ્ટુ નથી માટે. તેણે સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કર્યો નથી અને સમજવું

[૪] એ એક મહેસુલી અગલદાર છે, તેને સરકારી નાણું સોંપેલું છે. અને જે નાણું તેના હવાલામાં હોય તે તેણે ફાણી તીજરીમાં ભરવું એવા તેને કયમનો હુકમ છે. અથવા એમ કરવાને તે સરકારની સાથેના સાફ અથવા અચૂત સમજાયેલાની રીતે કરેલા કોઈ કસ્ટોરી અધાએલો છે એમ છતાં એ બદલાનથી તે નાણું વાપરે. તો તેણે સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કર્યો એમ સમજવું.

(૫) એ એક ભારવાહક છે તેને ખુસ્કી કે તરીને ના લઈ જવાને કાંઈ મીલકત એ એ સોંપી છે તે મીલકતનો તે બદલાનાથી ખોટો ઉત્પાદકરે. તો તેણે સામાન્ય વાસ્તવિક ધાત કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—જમીન ધરેણે મુકયા છતાં દસ્તાવેજ કરી આપેલો નથી તેથી આ કક્ષમ પ્રમાણે તહોમત આવે નહીં માટે શિક્ષા રદ કરી ૪૨૦૫૫ કે આ કામ દોવાની કોરટનું છે મુ.હા. રી. વા. ર. પ્ર. ૧૩૩ તા, ૭ ડીસેમ્બર ૧૮૬૪.

કેદીને જાણુસ સોંપીને તેણે વાપરી ખાતરી તેથી વિશ્વાસઘાત નો ગુન્હો થાય છે. મુ. હા. કો. ના. ૧૧ જુલાઈ ૧૮૬૭.

દાગીના ઘડવા આપેલા તેમાં તે ખુ બેઠો. તેના ઉપર આ કક્ષમ પ્રમાણે તહોમત રાખવામાં આવ્યું મુ. હા. વા. ૪ પ્ર. ૧૬.

આવા પ્રકારના ગુન્હેગારોની એકથી જે કોરટની હકુમતમાં તહોમતદાર હોય ત્યાં થઈ શકે જુઓ સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કક્ષમ ૧૮૧.

પંત્યાસ વેપારનો કોઈ ભાગદાર જેને પંત્યાસ વેપારની કાંઈ મિલકત સોંપી હોય કીવા જે ઉપર તેની સત્તા હોય તે મિલકત પોતાના ઉપયોગમાં બદલાનથી લે તો તેણે વિશ્વાસઘાતનો ગુન્હો કર્યો કેહેવાય રાણી વિરૂધ્ધ આર્મિન્ગ્ટ્રામારશા ૧૩ એ. લા. રી. પ્ર. ૭૩૦ (હુમમેક)

તહોમતદાર એક થાણાની પોલીશનો રાખ ઇનસ્પેક્ટર-હા. એ થાણાના ડબામાં એક ટકુ લાવવામાં આવ્યું અને ત્યાં શને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧ લા પ્રમાણે રાખવામાં આવ્યું. સ્ટેશનની ખુકો તપાસવાથી એવું માન્ય પડ્યું કે એ ટકુને એ કાયદા પ્રમાણે લીલામ કર્યું નહોતું અને કોઈ ગોપીનાથ નામના રાખસે તે ખરેદ કર્યું હતું થોડા વખત પછી ગોપીનાથ પાસેથી જે રાખસે એ ટકુ વેચાતું લીધું હતું. તેની પાસેથી તહોમતદારે એ ટકુ વેચાતું લીધું. માછસ્ટેટને પુરાવ ઉપરથી એવું માન્ય પડ્યું કે તે સને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧ લા પ્રમાણે કાંઈ પણ હરાજ થઈ નહોતી તેથી તહોમતદારને વિશ્વાસઘાતનું તહોમત મુકી સજા કરી તેમાં હરાવવામાં આવ્યું કે એ શિક્ષા ગેરવ્યાજબી છે અને વળી એવું પણ હરાવવામાં આવ્યું કે એ મીલકત તહોમતદારને સોંપેલી હોવી જોઈએ. અને તેણે બદલ્ય નથી તેના જોડાપયોગ કરેલો હોવો જોઈએ વળી તહોમતદારનો ધરાદા કોઈ ગેરવ્યાજબી લાભ અગર ગેરવ્યાજબી નુકશાન કરવાનો હોવો જોઈએ, રાણી વિરૂધ્ધ રાન્ડીસનનીશંવાલ, ૮ એ. લા. રી. પ્ર. ૧.

અમુક મીલકત ધરેણે મુકેલી નથી એવું કહી એ ધરેણે મુકેલી મિલકત પાછી આપવાને કોઈ રાખસ ના કહે તો તેણે કાંઈ હકના દસ્તાવેજનો વિશ્વાસઘાત કર્યો એવું જાણાય નહીં રાણી વિરૂધ્ધ જન્કર નાયક અને બીજા, ૨ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૨૭.

કોઈ ઉપરીએ કાંઈ મીલકત કોઈને સોંપી હોય તે લઈને તે નાશી જાય તો તે ગુન્હો કરેલો નહીં પણ વિશ્વાસઘાતનો કેહેવાય, ભારથ્યંદર કીશના કામમાં કો. ઇ. ડા. પ્ર. ૧૨૭.

આ કલમ પ્રમાણે તહેમત આવીને તહેમતદાર નીરદાય થયો હોય તે તહેમતદાર ઉપર આકલમ પ્રમાણેના કેશમાં જે પુરાવ પડ્યો હોય તે પુરાવા ઉપરથીજ ચોરીની મીલકત લેવાનું પણ તહેમત આવી શકે. કા. ઇ. ડા. પ્ર. ૧૪૫

વિશ્વાસઘાતનો ગુન્હો મહિમહિ માંડી વાળી શકાય નહીં, સારી વૈરથ કલમનું ખીગા ૭, ૧ ઈ. લા, રી, (મુંબઈ) પ્ર. ૧૫૮

કોઈ ચીજ વાપરવાથી ભગડી હોય તો તે આ કલમ પ્રમાણે વિશ્વાસઘાતનો ગુન્હો નથી. ૩ મ, હા, રી, પ્ર. ૬

ઘરણે ચુલ્લો માલ ખોળતે ત્યાં ઘરણે ન મુકવો એવો કઠાર હોય તો પછી એ પ્રમાણે ખોળે ઠંકણે મુકનાર ઉપર આ કલમ પ્રમાણે વિશ્વાસઘાતનું તહેમત આવે પણ જો તેણે બદ્ધયાનતથી તેમ કર્યું હોય તો, ૬ મ, હા, રી, પ્ર. ૨૯

સાપરત્વ વિશ્વાસ ધાતની શિક્ષા. ૪૦૬ જે માણસ સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કરે, તેને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ભારવાહક વગેરેએ સાપરત્વ વિસ્તાસઘાત કરવો. ૪૦૭. કોઈ, રાખશને ભારવાહક દાખલ, અથવા ડંકાવાળા કે વ. ખારવાળા દાખલ કાંઈ મિલકત સોંપી હોય, અને તે રાખશ તે મિલકત ખાખત સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કરે તો તે રાખશને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કોઈ મહેતા અથવા આકરે સાપરત્વ વિશ્વાસઘાત કરવો. ૪૦૮ કોઈ માણસ મહેતા અથવા આકર હોય, અથવા કોઈને મહેતા કે આકર દાખલ રાખ્યો હોય અને તે દરમિયાન તેને કાંઈ મીલકત અથવા કાંઈ મીલકત ઉપર અખતીયાર કોઈ પણ રીતે સોંપ્યો હોય તે માણસને તે મીલકત ખાખત સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કરે તો તેને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—એક નોકરને જે કામ માટે પછસા આપ્યા હોય તે કામમાં તે ન વાપરે તે તે માટે તેને વુઝામાં આવે ત્યારે હે એ પગલા એજ કામમાં વાપરવા છે એમ ખાટું કહે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો કર્યો, કહેવાય, વાટસન અને કંપની વિરૂધ્ધ ગુલામખાત, ઇ, ડા. ઇ, ૩૪૪

કોઈ થરકારી નોકરે અથવા સરાઈ વેપારીએ કે આડ તીયાએ સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કરવો. ૪૦૯. કોઈ માણસને તેના દરમિયાન સરકારી નોકર દાખલ, અથવા તેના ધંધાસર, અને સરાઈ, વેપારી, કહેડીદાર, દલાલ, વકીલ કે અંડતીયા દાખલ, કાંઈ મીલકત અથવા કાંઈ મીલકત ઉપર અખતીયાર કોઈ પણ રીતે સોંપ્યો હોય તે માણસ તે મીલકત ખાખત સામાન્ય વિશ્વાસઘાત કરે, તો તેને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—તલાટીએ લોકો પાસેથી રોકડા નાણાં લઈ સરકારમાં ભરવાને બંધાએલા છે તે તલાટી રોકડા નાણાંને બદલે દાણા લે અને સરકારમાં નાણાં ખેતાના ઘરમાંથી ભરે તો તેણે આકલમ પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો કહેવાય નહીં, ૪ મ, હા, રી, એપે, ૩૨

કોઈ મુખત્સારને તેને રાખનાર રાખસ પાસેથી તેનું મહેનતાણું મળ્યું હોય તે કપરાંતું

તેને સંખ્યાનાની મારેતી વગર વક્રીય પાસેથી કાંઈ તે લેતો તેની ઉપર આ કલમ પ્રમાણે ત હોમત આવી શકે—પેરીમાહુન ઘોસ, ૯ બેં. લા, રી. પ્ર. ૩૧૨

કોઈ કાન્સ્ટેબલ તેના થાગુના માણુમનો પગાર બદલ્યાનતથી વાપરી ખાપ તો તેની ઉ પર આ કલમ પ્રમાણે તહોમત લાગી શકાય, રાણીવીરૂં સબદરમીયા. કો, ઇ, ૬, પ્ર. ૨૪૫ મીડાની વખારમાંથી ઘણું મીઠું ઓછું થઈ ગયું હોય પણ બધાં સુધી એ મીઠું બદલ્યાનત થી મીડાનો દરોજો લઈ ગયો એવું શાખીત થાય નહીં ત્યાં સુધી તેની ઉપર આ કલમ પ્રમા ણેનું તહોમત આવી શકે નહીં—રાણીવીરૂં ખીનમહાદુરપટનાયક. કો, ઇ, ૬, પ્ર. ૩૪૫. નાયબનાજર એ આ કલમના સબધમાં નાજરના હાથ નીચેનું માણુસ છે તેનું ખાતગી મા ણુસ નથી—રાણીવીરૂં મહમુદ હુસેન, ૨ અ. રી. પ્ર. ૨૯૮

જે સખસ ઉપર કલમ ૪૦૯ પ્રમાણે તહોમત આવી સખ થઈ હોય તે રાખશ ઉપ ર વળી એ કલમ ૪૧૧ શાથે કલમ પ્રમાણે ચોરીની માલકત લેવા વગેરેનું તહોમત આવે નહીં—રાણીવીરૂં શંકર. ૨ અ, હા, રી, પ્ર. ૨૯૮

કાન્સ્ટેબલો તેમને સંપત્તા ઘરમાંથી ચોરી કરેતો તેણાને આ કલમ પ્રમાણે શખ થાય તેણા ને કલમ ૪૦૯ પ્રમાણે શખ થય નહીં. રાણીવીરૂં બોઈદાનાશીંગ ૩ વી, રી, પ્ર. ૨૯

કોઈ ઓપ્રીસના હડં કલારકનું કામ સ્ટાંપ વેચવાનું હોય પણ તેના ઉપરીના મંજુરી મેળ વીને કિંવા તેના ઉપરીને જાણુ કરીને પોતાના આશીરહટને તે સ્ટાંપ વેચવાનું કામ છે પે, આશીરહટ તે સ્ટાંપ સહ નાસો જાય તો હેડકલારકે વિશ્વાસઘાતના ગુનો કર્યો કહેવાય નહી પણ આમીરહટ કર્યો કહેવાય. ૧૩ વી. રી. પ્ર. ૭૭

નાજર એ બખ્તવાણીના કામનો ઉપરી છે અને તે જે રીપોર્ટ કરે, કિંવા દાખલ કરે તે ની સચાઈ વીશે તે જ્યાબદાર છે મારા તાઆના માણુમે મને ઠગ્યો એવું કહી તે પોતાની જ વાખદારીથી મુક્ત થઈ શકે નહીં, ૭ વી. રી. પ્ર. ૧૯૯

હીશાખમાં મીઠું વજારે સીલીક નીકળવું જોઈએ. તેને બદલે સીલીક થોડું મીઠું હોય. પણ તે મીઠું દરોજો ખાઈ ગયો એવો પુરાવ ન હોય. ત્યાં સુધી તેને વિશ્વાસઘાત કર્યો કહેવાય નહીં ૫ વી, રી, પ્ર. ૨૧

ચોરીની માલકત લેવા બાબત.

ચોરીની માલકત ૪૧૦ જે માલકતનો કબજો ચોરીથી, અથવા જબરાઈના કડાવ વાથી, અથવા અપહરણથી, એકની પાસેથી બીજાની પસં ગયો હાય તે માલકત, તથા જે માલકતનો સામ્રાવ ઓટો ઉત્થાગ થયો હોય, અથવા જે બાબત સામ્રાધ વીશ્વાસઘાત થયો હોય તે માલકતનું નામ “ચોરીની માલકત” પાડ્યું છે પછી ખીટીય ઇ ડિયાનીમાંહે અથવા બજાર તે કબજો એકની પાસેથી બીજા પાસે ગયો હોય અથવા તે સા મ્રાધ ઓટો ઉપયોગ અથવા વીશ્વાસઘાત થયે હોય તો પણ અગર તે માલકત જે રાખશ ના તે કબજામાં લેવાનો કાયદા મુજબ હક હોય એવા કોઈ રાખશના કબજામાં પાછળથી આવે તો પછી તે ચોરીની માલકત સમજવી નહીં.

ચોરીનો માલકત ૪૧૧. કોઈ માણુસ બદલ્યાનતથી કાંઈ ચોરીની માલકત લે, અ- બદલ્યાનતથી લેતી. થતા રાખે, અને તે ચોરીની માલકત છે એમ તે જાણુનો હોય અ- થવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય, તો તે માણુસના ત્રણ વર સની મુક્ત સુધીની બેનાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડનો અથવા એ બનેના શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે કોઈ રાખશની ઉપર તહોમત મુકવામાં આવ્યું હોય તેને જોડો

છ કુસપાવર માજીરે છોડી દીધો હોયતો તે કમીટ કરવાને હુકમ શોશન ફોરટ કરી શકતો નથી, —વરકારવીરૂધ ગમચંદ્ર હેમચંદ્ર સુ, હા, કો, બા, ૧ ડીસેમ્બર ૧૮૭૦

સ્રી ચોરી કરી આવે અને તે ચોરી લાવેલા માલ ધણી રાગે તો ધણી ઉપર ચોરીના માલ રાખવાનું તહેમત આવે. આર્ચ, પ્ર, ૪૭૫

એક સ્રીએ તેના ધણીની ગેરહાજરીમાં તેની જાણ બહાર કેટલોક ચોરીના માલ લીધો અને તે પેટે ચોરને કાંઈક નાણા આપ્યા, ચોર અને ધણી પાછળથી બેગા થયા તે સ્રીના ધણીને ખબર હતી કે જે માલ એ ચોર આપી ગયો છે તે ચોરીના છે અને એટલા માટે બાકીના પધસા તે ચોરને પોતે આપ્યા તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે તે ધણી પણ ચોરીના માલ રાખવાના તકથીરવાન છે —રાણીવીરૂધ વુડવર્થ. આર્ચ, પ્ર, ૪૭૫

એક છોકરે તેના ધણીના કબજામાંથી એક ઘેટું ચોર્યું તે ઘેટાં તેના ધણીએ પાછો લીધો, છોરાને પુછ્યું કે આવો માલ તુ કોને ત્યાં વેચી આવેછે, છોકરાએ અમુક રાખરાનું નામ લીધું ત્યારે તહેમતદારને પકડવા માટે એક ઘેટું તને ત્યાં વેચી આવવાનું તેના ધણીએ કહ્યું. એ પ્રમાણે તે વેચી આવ્યા નથી તહેમતદાર ઉપર ચોરીના માલ રાખવાનું તહેમત આવ્યું તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે જે વખતે એ ઘેટું વેચ્યું તે ચોરીનું નહેતુ તેથી તહેમતદાર ઉપર ચોરીના માલ રાખવાનું તહેમત આવે નહીં —રાણી વિરૂધ દોવાન. આર્ચ પ્ર. ૪૭૬

ચોરીની મીલકત બદલાવવાનથી રાખવાના તહેમતમાં તહેમતદારનો ઇરાદો ચોરીની મિલકત છે. એવું તે સાપરાધ જાણતો હતો એ જરૂર છે —રાણી વીરૂધ દોયલસીલીદર અને બીજા.

કેઇ રાખસ કાંઇ ચોરીની મીલકત લઇને પોતાના ઘરનાં છુપાવે તો તેની ઉપર આ કલમ ૪૧૧ અને ૪૧૪ પ્રમાણે તહેમત નહીં આવે. માત્ર આ કલમ ૪૧૧ નું જ તહેમત આવે.

આ કલમ પ્રમાણેનું તહેમત જે રાખસ ઉપર આવ્યું હોય તે રાખસે ચોરીમાં ગયેલાં રકમ ગુન્હા ભરેલી રીતે રાખી એમ ખુસી રીતે સાબીત થવું જોઈએ મીરયારઅલી. ૧૩ વી. રી. પ. ૭૦

આ કલમ પ્રમાણેના તહેમતમાં લીધેલી મીલકતનો પ્રકાર તહેમતદારના કબજામાં તે મીલકત આવી તેની વખત જગ્યા અને રીતી અને તે ચોરી લઈ જવામાં આવી એ હકીકત ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ, ગુના કરનાર રાખસ કોઈ અમુક રાખસ છે તે નહીં ન થાય તો તેઓ ચોરીની મીલકત લેવાના ગુન્હાથી છટકી જઈ શકે નહીં —રાણી વીરૂધ હરીશંકર ફકીરભટ્ટ ૨ સુ. હા. રી. પ્ર. ૧૩૦

આ કલમમાં બતાવેલી ચોરીની મીલકત લેવી વખતે એ મીલકત ચોરીની છે એવું તહેમતદાર જાણતો ન હોય પણ એવું જાણવામાં આવ્યા પછી રાગે તો એણે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો કહેવાય. ૪ મ હા. રી. એ. ૪૨

હાથાઈ કરતાંઓ ૪૧૨. કોઈ માણસ બદલાવવાથી કાંઈ ચોરીની મીલકત લે અથવા રેલી મીલકત બદલાવવા રાગે, અને તે માલકતનો કબજો હાથાઈ કરવાથી એકની પાસેથી બીજાની પાસે આવેલો છે એમ તે માણસ જાણતો હોય અથવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય એવા જે રાખસ હાથાઈની ટોળીમાં છે અથવા તેઓની ટોળીમાં હતો એવું જાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છતાં એવા કોઈ રાખસ પાસેથી કોઈ માણસ બદલાવવાથી કાંઈ મીલકત લે, અને તે મીલકત ચોરીના છે એમ તે જાણતો હોય અથવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય, તો તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કસમપ્રમાણેનું તહોમત સ્થાપીત કરવા માટે જે શખ્સો ઉકોઈટીએ ગચેલી મીલકત લીધી હોય તે શખ્સ એ ઉકોઈટી થઈ છે એવું જાણતો હોય, કીવા માનતો હોય, કીવા જે શખ્સ પાસેથી એ મીલકત લીધી છે તેઓ ઉકોઈટી કરવા વાળા છે એવું તે જાણતો હોય, કીવા માનતો હોય એવું સાબીત થવું જોઈએ—રાણી વીરૂધ્ધ જોગેશ્વર બગદી અને બીજાઓ ૭ વી. રી. પ્ર. ૧૦૯

જે શખ્સ ઉપર કલમ ૪૦૯ પ્રમાણે તહોમત આવી સજ થઈ હોય તે શખ્સ ઉપર વળી એ કસમ સાથે આ કલમ પ્રમાણે ચોરીની મીલકત લેવા વીગેરેનું તહોમત આવે નહી—રાણી વિરૂધ્ધ શંકર. ૨ અ. હા. રી. પ્ર. ૩૧૩

એક કામમાં આરોપીતપર ૩૯૫ કસમ પ્રમાણે તહોમત મુકવામાં આવેલું છતાં શેશન જે હજે તેનીપર આ કલમ ૪૧૨ પ્રમાણે ગુન્હાની સાબીતી કરી તેમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે, જે ગુન્હાની સાબીતીના ઠરાવ દુરસ્ત નથી સાચી જે શેશનને કલમ ૪૧૨ પ્રમાણે કાંઈ આગળ મુક્યા નહોતો અને જુના કી. પ્રે. કો. કસમ પદ થી તે પદ સુધીમાંના ની થમો લાગુ પડે એવા એ મુદ્દામાં નહોતો—સરકાર વીરૂધ્ધ જોપાળજી વલદ અને બીજાઓ મુ. હા. કો. તા. ૧૬ જુન ૧૮૭૦

નિત્ય ચોરીનીમી ૪૧૩. જે મીલકત ચોરીની મિલકત છે એમ જાણીને અથવાં લકતનાથંધો કરવો એમ માનવાનું પોતાને કારણ છતાં જે માણસ નિત્ય એવી મીલકત લે, અથવા એના ધંધો કરે, તે માણસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની, એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી દડને પગ લાયક થશે.

ચોરીની મીલકત ૪૧૪ કાંઈ મીલકત ચોરીની મીલકત છે એમ જાણીને અથવા સંતાડવામાં મદદ એમ માનવાનું પોતાને કારણ છતાં તે મીલકત સંતાડવામાં, અથવા કરવો. તેના વગ કરવામાં, તે ખરોડવામાં જે માણસ જુદિપુરવક મદદ કરે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—કયા ચોર પાસેથી એ મીલકત લીધી એવું સાબીત ન થાય તો કસમ ૪૧૧ પ્રમાણેનું તહોમત ન આવે, પણ આવે કસમનું તહોમત આ—રાણી વીરૂધ્ધ હરોશકર ફકીર ભટ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૩૦

એક શખ્સે રેલવેના ચોરીના ખીજા ખીજાના ઘરમાં છુપાવી મુકયાના કામમાં મદદ કરી તેને આ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થએલી કાયમ રહી. સરયાર વિરૂધ્ધ રામેશ્વરરાય અદલાબાદ. હા. કો. રી. વા. ૧ મ. ૩૭૯

ઠગાઈ બાબત.

ઠગાઈ.

૪૧૫. જે માણસ, કોઈ શખ્સ સાથે ફરેખ કરીને, દગલબાજી થી અથવા બદલાવતથી એવું કરે કે જેની સાથે ફરેખ કર્યો હોય તે શખ્સ કોઈ શખ્સને કાંઈ મીલકત આપે, અથવા કોઈ શખ્સની પાસે કાંઈ મીલકત રેહવા દેવાની રજમદી આપે, અથવા. અગર ફરેખ નહીં કર્યો હોય તો જે વસ્તુ તે શખ્સ કરે નહીં અથવા કરવામાં કસુર કરે, નહીં એવી કાંઈ વસ્તુ તે ફરેખ દીધેલા શખ્સને કરવાને અથવા તે કરવામાં કસુર કરવાને ધરાદાયી સમજાવે, અને તે કામ અથવા કસુર એવી હોય કે તેથી તે શખ્સને શરીર, મન, આખર, કે મિલકત તરફની કાંઈ નુકશાની કે હામી યાય, અથવા ધરો એવા સંભવ હોય, તો તે માણસે “ઠગાઈ” કરી એમ સમજવું.

ખુત્રાસો—કાંઈ હકીકતને બદલાવતથી છુપાવવી, તે વસ્તુ આ કલમના અર્થ પ્રમાણેના ફરેબ છે એમ સમજવું,

દ્રષ્ટાંત.

- (અ) હું સિવિલ સરવિસમાં છું એવો ખોટો દેવડા કરીને, અ ઇરાદાથી જ ન ફરેબ દે, અને એ પ્રમાણે બદલાવતથી એમ કરે કે જ તેને કાંઈ માલ ઉધાર લેધ જવા દે, અને અ તે માલનાં નાણાં આપવાનો ઇરાદો રાખતો નહીં હોય, તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.
- (બ) અ કોઈ વસ્તુ પર એક ખોટી નીશાની કરીને ઇરાદાથી જ ન ફરેબ દે, અને તે ના મનમાં એવો ભરોસો ઉત્પન્ન કરે કે એ વસ્તુ ફક્ત આ નામીયા કરીગરે બનાવેલી છે, અને એમ કરીને તે વસ્તુ ખરીદ કરીને તેની કીમત આપવાને જ ન બદલાવતથી લલચાવે. તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.
- (ક) અ કાંઈ માલનો ખોટો નમુનો બતાવીને ઇરાદાથી જ ન ફરેબ દે, અને તેના મનમાં એવો ભરોસો ઉત્પન્ન કરે, કે તે માલ નમુના જેવોજ છે અને તેમ કરી ન તે માલ ખરીદ કરીને તેની કીમત આપવાને જ ન બદલાવતથી લલચાવે, તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.
- (ડ) અ એ કાંઈ માલ ખરીદ કર્યો છે, તેની કીમત આપવાને બદલે, અ એક પેટ હીપર હુડી ભળી આપે, અને તે પેટહીમાં અ તુ કાંઈ નાણું હોય નહીં, અને તેથી અ ને ઉમેદ હોય કે હું જે હુડી આપુ છું તે સિકરાવાની નથી તેમ છતાં તે હુડી આપીને અ ઇરાદાથી જ ન ફરેબ દે અને એમ કરીને તે માલ આપવાને જ ન બદલાવતથી લલચાવે; અને તેને નાણું આપવાનો પોતાનો ઇરાદો હોય ન હોય, તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.
- (ધ) કાંઈ વસ્તુ હીરા નથી એમ અ જાણતો હોય, તે વસ્તુ હીરા છે એમ હીન અ તે ગણે મુકે, અને ઇરાદાથી જ ન ફરેબ દે. અને એમ કહીને તે ઉપર રૂપીઆ ધીરવાને જ ન બદલાવતથી લલચાવે, તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.
- [૩] અ ઇરાદાથી જ ન ફરેબ દે અને તેના મનમાં એવો ભરોસો ઉત્પન્ન કરે કે હું અ ને જે રૂપીયા ધીરીશ, તે અ મને પછા અપશે. અને એમ કરીને રૂપીયા ધીરવાને જ ન બદલાવતથી અ લલચાવે, અને તે રૂપીઆ પાછા આપવાનો પોતાનો ઇરાદો નહીં હોય, તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.
- (ગ) અ ઇરાદાથી ફરેબ દે અને જ ના મનમાં એવો ભરોસો ઉત્પન્ન કરે કે અ મને આ ગળીના છેડવા આપવાનો ઇરાદો રાખે છે, અને અ એ કાંઈ આપવાનો ઇરાદો નહીં હોય, અને એમ કરીને તે આપવાના ભરૂંસા ઉપર કાંઈ નાણું આગળથી આપવાને જ ન બદલાવતથી લલચાવે, તો અ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું. પણ અગર તે રૂપીયા લેતી વખતે અ નો ઇરાદો તે છેડવા આપવાનો હોય, અને પછી પોતાનો કરાર તોડીને તે છેડવા નહીં આપે, તો તણે ઠગાઈ કરી એમ સમજવું નહીં, પણ તેની ઉપર કરાર તોડવાની દિવાનીમાં ફક્ત ફરીયાદી આવી શકશે.
- (ઙ) અ એ જ ની સાથે કાંઈ કરાર કર્યો છે તે કરારમાંના જેટલો ભાગ અ એ અ જાણતો છે તેટલો અ બજારી ચુચો એ પ્રમાણે અ ફરેબ દે અને જ ના મનમાં ભરોસો ઉત્પન્ન કરે, અને એમ કરીને પછા આપવાને જ ન બદલાવતથી લલચાવે.

આવે. તો એ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.

- (૬) એ એક સ્થાવર મિલકત બ ન વેચીને તેના નામનું ખત કરી આપે, પછી તે મીલકત વેચી માટે હવે માફરો તે પર કાંઈ ફરક રહ્યો નહીં એમ જાણ્યા છતાં આગળ થયેલા વેચાણ તથા ખતની બ ન ખબર નહીં આપતાં તે મીલકત એ બ ન વેચાતી મથવા ગીરો આપે, અને બ ની પાસેથી તેની કીમતના કે ગીરો બાબતનાં નાણાં લે તો એ એ ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.

વેશ લેઈને ઠગા ૪૧૬. પોતે કેઈ બીજા શખ્સ હોવાના ઢોંગ કરીને, અથવા ઇ કરવી. જાણી બુઝીને એક શખ્સને ઠગાણે બીજા શખ્સ બુઝીને, અથવા પોતે અથવા કેઈ બીજા શખ્સ ખરેખર જે હોય તેથી જુદાજ શખ્સ છે એવું બતાવીને, અગર કોઈ માણસ ઠગાઈ કરે, તો તેણે “વેશ લેઈને ઠગાઈ કરી” એમ સમજવું.

ખુલાસો—જે શખ્સનો વેશ લીધો હોય, તે શખ્સ ખરેખર કોઈ હોય અથવા નહીં હોય તોપણ એ ગુનાહ થયો એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) હું એ નામનો ફક્કાણો માતખર સરાફ છું એમ કોઈ એ ઢોંગ કરીને ઠગાઈ કરે, તો એ એ વેશ લેઈને ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.

(બ) હું બ છું એમ ઢોંગ કરીને એ ઠગાઈ કરે, અને બ તો મરી ગયેલો શખ્સ હોય, તો એ એ વેશ લેઈને ઠગાઈ કરી એમ સમજવું.

ટીકા—પોતાની છોકરી નથી એવું જાણ્યા છતાં તે પોતાની છોકરી છે એવું કહીને તેને કોઈ સાથે પરણાવવાનું કરે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ગુનો કર્યો કહેવાય. ૭ વી. સી. પ્ર, ૫૧ બીજાને નામે જુમાની આપવી તે આ કલમ પ્રમાણેના વેશ લઈ ઠગાઈનો ગુનો નથી. કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે ખોટી જુમાની આપ્યાનો ગુનો થાય છે—જાણી વિરૂધ પ્રેમા બીખા. ૧ મુ. હા, સી, પ્ર, ૮૯

ઠગાઈની શિક્ષા. ૪૧૭. જે માણસ ઠગાઈ કરે, તેને એક વરસની મુદત સુધીની બંધાનના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—કોઈ શખ્સ હું પોલીસ અમલદાર છું એવું દખાડી કોઈ ગામડીયા પાસેથી કાંઈ પછસા લે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ઠગાઈનો અને સરકારી નોકરનો વેશ લીધાનો ગુનો કર્યો કહેવાય—જાણી વીરૂધ સદાન દદાસ. કો, ઇ, હા પ્ર. ૩૪૨

કોઈ ચોકીદાર કોઈ શખ્સને ફરેબ દઈ અથવા તેને દુઃખ દવાની બીક દખાડી અથવા કપટથી તે શખ્સ પાસેથી કાંઈ નાણાં લેતો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ઠગાઈનો અને કલમ ૩૮૩ અને ૩૮૪ પ્રમાણે જમરાઈનો કહાવવાનો ગુનો કર્યો કહેવાય. સરકારી નાણાનો બદ્દાનતથી તેણે ખોટો ઉચોગ કર્યો એવું તદ્દમત તેને લાગુ પડે નહીં—જાણી વીરૂધ રામનારાયણ ચોનીદાર, કો. ઇ, હા, પ્ર, ૩૪૫

એક દીવસે પછસા કાંઈ બીજા દીવસે તે પછસા કોઈને આપ્યા વગર કપટથી કોઈ શખ્સના નામો જાય તો એટલાજ ઉપરથી તેણે ઠગાઈનો ગુનો કર્યો ગણાય નહીં નાણાં લેતી વખતે ઠગાઈ કરવાનો અથવા ફરેબ દવાનો તેનો ઇરાદો હતો એવું સાબીત થવું જોઈએ આ ઇરાદો સાબીત કરતી વખતે નાણાં લઈ ભાગી જવાની તેની વરતાણુક પુવામાં મુકી શકાય—જાણી વીરૂધ હીરામાણ હલવઈ કો, ઇ, હા, પ્ર, ૩૪૨

કોઈ શખ્સ પોતાને ઘેર લગત છે નહીં એવું જાણ્યા છતાં પોતાને ઘેર લગત છે એવું

જિલ્લો કહી ઉદ્દેશ્ય માત્ર બીજા શખ્ષ પામેથી ભડે લઈ જાય, થોડું માફ આપે, બીજું ભડું અને એ માત્ર પાછળથી આપવાની સંજોગો વચ્ચે ચીકી લખા આપે, પાછળથી એવું જાણાય કે એ મીસકત પેતાના એક દીવાની દાવામાં જમીનમાં લેવા તે શખ્ષનો ઇરાદો હતો આથી એણે ઠગઈના ગુનો કર્યો કહેવાય—રાણી વીરૂપ શ્રાદ્ધશનદાશ ડો. ઇ. ડા. મ. ૩૪૨

એ શખ્ષ પસેથી તહેમતદાર પેતાને ત્યાં ચુરેલા ઝવેરાત તેઓને પાછાં આપે, એવા હેતુથી લીધેલા રકમની એક સરકારી મોમાંસરી નોટ લાધી પાણુ એ મોમાંસરી નોટ લઈ તેમાં ઝવેરાત પાછાં આપવા તેમનો ઇરાદો નહોતો; અને તેથી એ નોટ એ શખ્ષ પાસે તહેમતદારેનું બીજું લેણું હતું તે મટે સામવાનું કહેવું, તેમાં ઇરાવવામાં આવ્યું કે તે એણે ઠગઈના ગુનો કર્યો છે—રાણી વીરૂપ શ્રાદ્ધશનદાશ ડો. ઇ. ડા. મ. ૩૪૨

એક છોકરી બાણી છે એવું કોઈ સખ્ષ, કોઈ પાસેથી પછલા લઈ પરણુવે અને પાછળથી તે બાણી નથી એમ ઠરે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણેના ગુનો કહેવાય—રાણી વીરૂપ પદ્મમોનીઆઈ સ્ત્રીબી. ડો. ઇ. ડા. મ. ૩૪૨

જે મીસકત ઠગઈ કરીને મેળવેલી હોય તે મીસકત ઠગઈ કરેલા શખ્ષની છે એવું આ કલમ પ્રમાણેના તહેમતમાં બતાવવું જોઈએ. ૧ મ. હા. રી, મ. ૩૧

આંગણાડીમાં બેશનાર જે કલાકારની ટીકીટ લીધી હોય તથા ઊંચાં કલાકારની ગાડીમાં બેશે તો તેથી ઠગઈનું તહેમત આવે નહીં અને ૧૮૫૪ ના આક્ટ ૧૮ પ્રમાણે તજવીજ કરવી મુ. હા. કો. વા. ૧ મ. ૧૪૦

રસ્તો ખાંચી આપવાને કરેલો ઇરાદો તોડ્યા બદલ આ કલમ પ્રમાણે તજવીજ થાય નહીં અને ૧૮૫૬ ના આક્ટ ૧૩ પ્રમાણે તજવીજ કરવા અને તે આક્ટનાં શરમાલસ્ટેટને આધીન નથી માટે શિક્ષા ૨૬ કરી, મુ. હા. કો. તા. ૨૨ હીસબર ૧૮૬૬

ઠગઈ કે જેમાં મીસકત અપાઈ નથી તે આ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થાય એવો ગુનો છે તથા બીજા વરગતા માલસ્ટેટના અખત્યારમાં જે ગુનો છે પણ મીસકત અપાઈ છે, એવી ખામતમાં તો કલમ ૪૨૦ પ્રમાણે શિક્ષા થાય એવો ગુનો થાય છે. તથા તેનો ઇતસાફ શીસ નકોરટથી અથવા પેદેલા વરગતા માલસ્ટેટથી થઈ ગઈ છે—શરકાર વીરૂપ બાવાલ કાગી-દાશ અને બીજા મુ. હા. કો. તા. ૨૫ શપટબર ૧૮૭૫

ભરૂચ સગરકથાતમાં વગર ટીકીટ જવાથી આ કલમ પ્રમાણે ઠગઈના ગુનો બનતો નથી તેમજ પ્રવેશના પાણુ થાય નહીં. મુ. હા. કો. તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી ૧૮૬૯

જેના લાભ જાળવવાની જે શખ્ષની ફરજ હોય તેને ગેરવ્યાજબી હાની થશે એવું જાણીને તે શખ્ષે ઠગઈ કરવી. ૪૧૮. કોઈ શખ્ષ ઠગઈ કરે, અને તે એમ જાણતો હોય કે જે પ્રકારમાં હું ઠગઈ કરું છું તે પ્રકારમાં ફક્ત શખ્ષનો લાભ જાળવવાની કાયદા પ્રમાણે અથવા કાંઈ કાયદેસર કરાર પ્રમાણે મારી ફરજ છે તે શખ્ષને એ ઠગઈથી ગેરવ્યાજબી હાની માહારાથી થાય એવો સંભવ છે, તો તે શખ્ષને ત્રણ વર્સની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદતી, અથવા દડતી, અથવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

વેશ સ્વેચ્છા ઠગઈ કરવાની શિક્ષા. ૪૧૯. જે માર્ગસ વેશ લેઈને ઠગઈ કરે, તેને ત્રણ વર્સની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદતી, અથવા દડતી, અથવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—૧. આ છોકરી અમુક સ્ત્રીની જે એવું જાણુયા છતાં તે બીજી સ્ત્રીની છોકરીને એવું કોઈ શખ્ષ કહી કાંઈ કલ્પ કરે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે વેશ લઈ ઠગઈ કરી એ

મ સમજવું—ગાણી વિરૂદ્ધ મનપન જોગા. મે. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૨

૨. કોઈ ન થા વરગતી જોઈશે છે એવું જાણવા છતાં તે ઉંચા વરગતી છે કરી છે એવું કહી કોઈ ઉચ વરગતા શખસ સાથે પરજાવે. ખર્ચા લે તે તેણે કમાઈને અને આ કસમ પ્રમાણે વેરા લઈ કમાઈ કરવાના ગુનો કર્યો ગણાય—રાણી વિરૂદ્ધ ડા. સીંગ અ ન ખીલ્લા. કો. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૨

કમાઈ કરીને ખ
જદનતથી મોંઘ મિ
લકત આપાવવા.

૪૨૦. કોઈ માણસ કમાઈ કરે, અને તેથી કરીને ખદ્દાનતથી એમ કરે કે તે ફરેખ દેવેલા શખસ કોઈ મિલકત કોઈ શખસને આ પે અથવા કોઈ કીમતી દસ્તાવેજ અથવા સહા કે મહોર કરેલા કોઈ વસ્તુ જેના કીમતી દસ્તાવેજ ખતી શકે તે આખી કે થોડી થ જી ખતાવે. ફરેખ, કે તેના નશ કરે તે તે માણસને સાા વસતી મુદત સુત્રીની બેમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડન પણ લાયક થશે

દગલખાણી ખતો તથા મિલકતની વ્યવસ્થા બાબત.

માગનારાઓમાં
વેંદે અજ થતી અ
ટકવાણે માટે કા
ઈ મિલકતનું ખદ
દાનતથી અથવા
દગલખાણી ખ
સેડવું અથવા છ
પાવવું.

૪૨૧. જે માણસ ખદ્દાનતથી કે દગલખાણી કોઈ મિલકત ખ ફેડે અથવા છુપાવે, અથવા પુનપુરી કિંમત લીધા વિના કોઈ શખસ ને આપે, કે તેને નામે કરી આપે કે કરાવી આપે અથા ઇગદાથી કે તેમ કરીને પોતાના કે કોઈ બીજા શખસના માગનારાઓમાં તે મિલકત કાપદા મુજમ વેહેંચાલી અટકે અથવા તેમ કરવાથી તે વે હેચાલી અટકશે એવા શંભવ છે એમ જાણવા છતાં તે માણસને બે વરસની મુદત સુત્રીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઇનું કોઈ વેહે
ણ કે માગણુ હોય
તે પોતાના માગના
રાઓને મળતુ તે
માણસે ખદ્દાનતથી
અથવા દગલખાણ
થી અટકાવવું

૪૨૨. પોતાનું અથવા કોઈ બીજા શખસનું કોઈ લેહેણ કે મા ગણુ હોય. તે પોતાનું અથવા તે શખસનું કરજ અદા કરવામાં કા થદા મુજમ કામે આવતું જે માણસ ખદ્દાનતથી અથવા દગલખાણ થી અટકાવે તે માણસને બે વરસની મુદત સુત્રીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બનેની શિક્ષા કરવા માં આવશે.

ટીકા—એક અ નામના શખસે બ ની સાથે એવો કરાર કર્યો કે મને જ્ઞે તમે દર મહીને હજાર આપો તે તેના તારણ ખદલ મારો જેક ઊપરના દાવો છે તેને ફોવદ તમને હું આપુ છું. અને ક સાથે હું કોઈ ખાતગી તોડજેક નહીં કરૂં. પછી અ એ ત કરારના ના વિરૂદ્ધ કે ઊપરનો દાવો ખાતગી પતાવ્યો, તે કામમાં એવો કસવ થયો કે અ એ ક સાથે જે તોડજેક કરી તે બ સાથે કપટ કરી કિયા ખદ્દાનતથી કરી છે એવું હોવા શિવાય. અ ઉપર આ કસમ પ્રમાણે લહેમત મુકી શકાતુ નથી—નોખી સદર મુદુક અરજદારના ખા બામાં—કલકતા હા. કો. વા. ૨૨. પ્ર. ૪૬ તા. ૨૯ જુલાઈ ૧૮૭૪.

કોઈના નામની
કોઈ મિલકત કરી
આપવાના જે ખત
માં કિંમતને છુક
વ મિટી લખ્યો છે

૪૨૩. જે ખત કે દસ્તાવેજ કોઈ મિલકત અથવા તે મહિલો કા ઇ હરકેઈ શખસના નામપર કરી આપવાની મતલબનો અથવા કા ઇ મિલકતમાંથી કે તે મહિલા કોઈ હકમાંથી કોઈ રકમ અપાતી થા ય એવો મતલબનો હોય, અને જેમાં તે નામપર કરી આપવાની અથવા તે રકમ અપાતી થવાનો કીંમત બાબત, કે જે શખસ

થ એના આપર બ
દહાનતથી કે દગલ
બાળીસહી કરી.

અથવા સમયોના ઉચોગ અથવા સબમી ને ખાન અથવા દરતા
વેજને અમલ થવાના ખરેખર ઇનાદા કર્યો હોય તે શખસ અથ
વા શખસો બાબત, કાંઈ જોડો જુદર લખેલા હોય એના કોઈ ખા
દે દરતાવેજ પર જે માણસ બદલાનથી સહી કરે, અથવા એવું
ખાન કે દરતાવેજ સખી આપે, અથવા સખી આપનાર કે સખી લેતાર થય, તે માણસ
ને જે વરસની મુદત મુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદતી અથવા દંડની, અથવા એ
બનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કાંઈ મિલકતનું અ
દહાનતથી અથવા
ગણબાળથી ખસેડ
વું કે છુપાવવું.

૪૨૪. પોતાની અથવા બીજા કોઈ શખસની કાંઈ મિલકત જે
માણસ બદલાનથી અથવા દગલબાળથી છુપાવે કે ખસેડે, અથવા
તે છુપાવવામાં કે ખસેડવામાં જે માણસ બદલાનથી અથવા દગલ
બાળથી મદદ કરે અથવા કાંઈ માણસ કે લેણા પર પોતાની હક
હોય તે જે માણસ બદલાનથી કે દગલબાળથી મુકી દે તે માણ
સને જે વરસની મુદત મુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કદતી, અથવા દંડની અથવા એ
બનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બિગાડ બાબત.

બિગાડ.

૪૨૫ થોડને અથવા કોઈ શખસને ગેરવ્યાજબી હાની અથવા
નુકશાની કરવાના ઇરાદાથી, અથવા તેની હાની કે નુકશાની પો
તાથી થવાનો સંભવ છે, એમ જાણીને જે માણસ કાંઈ મિલકતનો નાશ કરે, અથવા કાંઈ
મિલકતમાં કે તેની સ્થિતિમાં એવો કાંઈ ફેરફાર કરે કે તેથી તે મિલકતની કીમતનો અ
થવા ઉપયોગીપણાનો નાશ થાય અથવા તેની કીમત કે ઉપયોગીપણું ઓછું થાય અથવા
તેથી તે ઉપર નુકશાન ભરેલી અસર થય તો તે માણસે “બિગાડ” કર્યો એમ સમજવું
ખુલાસો ૧ લે—જે મિલકતને નુકશાન કર્યું હોય અથવા જેનો નાશ કર્યો હોય તે
મિલકતના ધણીને કાંઈ હાની અથવા નુકશાની કરવાનો ઇરાદો તે મુનહ કરનાર કર્યો
જોઈએ એવું કાંઈ બિગાડના ગુનાહમાં જરૂર નથી, અગર કાંઈ મિલકતને નુકશાન કરીને
કાંઈ પણ શખસને ગેરવ્યાજબી હાની અથવા નુકશાની કરવાનો તેનો ઇરાદો હોય, અ
થવા તેની હાની કે નુકશાની પોતાથી થવાનો સંભવ છે એમ તેના જાણવામાં હોય તો ખસ
છે. પણ તે મિલકત તે શખસના હોય કે નહીં તો પણ.

ખુલાસો ૨ લે—પોતાની અથવા પોતાની સાથે બીજા શખસોના રાસ ખાતાની કાંઈ
મિલકત બાબત પણ કાંઈ કામ કરીને તે કામ કરનાર તે કામથી બિગાડ કરી શકે
દ્રષ્ટાંત.

- (૧) જ ને ગેરવ્યાજબી હાની કરવાના ઇરાદાથી જ નો એક કીમતી દરતાવેજ અ
બુદ્ધિપુરવક બાબી નાખે તો અ એ બિગાડ કર્યો એમ સમજવું.
- (૨) જ ને ગેરવ્યાજબી હાની કરવાના ઇરાદાથી જ ની એક ખરફની વખારમાં અ
પાણી દાખલ કરે, અને તેથી કરીને તે ખરફ પીંગળી જાય, તો અ એ બિગા
ડ કર્યો એમ સમજવું.
- (૩) જ ને ગેરવ્યાજબી હાની કરવાના ઇરાદાથી જ ની એક ચિટ્ટી અ બુદ્ધિપુરવક
એક નદીમાં નાંખી દે; તો અ એ બિગાડ કર્યો એમ સમજવું.
- (૪) માફરી પાસે જ નો અઠસા રૂપિયા નિકળે છે તે અદા થવા સારૂ હુકમનામું બ
હને માફરી મિલકત જપ્ત થવાની છે એમ અ નો બાણવાળો હોય, અને

હું ને તે રૂપીયા મળતા અઠકાવવાના તથા એમ કરીને હું ને નુકશાની કરવાના ઇગદાથી અગર અ તે મિલકત બાબી નાંખે, તો અ એ બિગાડ કર્યો એ મ સમજવું.

(ઇ) અ એ એક વાહાણને વીમા હિતગવ્યો છે, હવે વીમાવાળાઓને નુકશાની કરવાના ઇગદાથી અગર અ તે વાહાણને ખરાબા પર ચડાવી દે, તો તેણે બિગાડ કર્યો એમ સમજવું.

(જ) હું એ એક વાહાણ પર જોખમી નાંખાં ધીરચાં છે, તેને નુકશાની કરવાના ઇગદાથી અગર હું તે વાહાણને ખરાબા પર ચડાવી દે, તો અ એ બિગાડ કર્યો એમ સમજવું.

(ઝ) એક ઘેડો અ તથા હું એ બંનેની રાશ ખાતાની મિલકત છે, તે ઘેડાને અ ગોળી મારે એવા ઇગદાથી હું તેમ કરીને અ ને ગેરવ્યાજબી હાની કરતી, તો અ એ બિગાડ કર્યો એમ સમજવું.

(ઞ) અ હું ના ખેતરમાં કેટલાંકેક ઢોરને મોખ્ખે એવા ઇગદાથી અથવા એવા સંભવ જાણીને કે તેથી હું ના પાકને નુકશાની થાય, તો અ એ બિગાડ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—ઢોરના માલિકે ઢોરોને ખેતરમાં રખડતાં ચુકવાનીજ માત્ર ગફત કરે તેને આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો નથી. એ કલમમાં એવું છે કે તહોમતદારને આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હોગાર કરાવતાં પેદાશો ઢોર એ પ્રમાણે ચુકવાથી નુકશાન થશે એવું જાણ્યા છતાં તેણે તે ઢોરો ખરેખર ચુક્યાં એવું સાબીત થવું જોઈએ-ફાઈસે વિરૂધ્ધ ગીરીચંદર બતાવ્યારે હ બ. લા. રી, પ્ર. ૩

ફુરો પાસે ગફતથી નુકશાની કરવા દવામાં આવે તો તેને સારૂ રાને ૧૮૭૧ ના આ કટ ૧ લાની કલમ ૩૬ માં બંદાબસ્ત કરેલો છે, પણ બીજા જનવર સરૂ ત નુકશાની કરવા નિશિતો ઇગદા ઉઘડી રીતે હોવો જોઈએ સને ૧૮૭૧ ના આકટ ૧ લાની કલમ ૨૫ તથા આ કલમનું દ્વિતીય (૬) બ્લુઓ.

આ કામમાં બેશો જો માલિક પાત્ર છે અને તે બેશોએ ફીયાદીની મિલકતને નુકશાની કરી એવું તરામતવાળાએ કબુલ કીધું, પણ તે માલિક તરફ ઇગદા યા માફીતી વિશે તહોમત નહી તથા સાબીતી પણ નહી, તેથી ગુન્હાની સાબીતી તથા સજા ફેરવી નાંખવા માં અવી. મુ. હા. કો, સરકાર વિરૂધ્ધ લીયુ કોમ સોમા તા. ૧૧ જાનવારી સને ૧૮૭૨ બિગાડ કરવાની ૪૨૬. જે માણસ બિગાડ કરે તેને ત્રણ મહીનાની મુદત સુધી શિક્ષા. ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની અથવા દડનો, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બિગાડ કરીને પંચ રૂપીયાની નુકશાની કરવી.

૪૨૭. જે માણસ બિગાડ કરે, અને તેથી પચાસ રૂપીયાની કે તેથી વધારેની હાતી અથવા નુકશાની કરે, તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દડનો અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દસ રૂપીયાની કે મહત્તા કોઈ જન વરને માસી નાંખી ને અથવા લંગડ

૪૨૮. દસ રૂપીયાની અથવા તેથી વધારે કોઈ મહત્તા કોઈ જન વર અથવા જનવરને મારી નાંખીને, અથવા હા. દઈને, અથવા લંગડાં લુગડાં કરીને, અથવા નકામાં કરીને, જે માણસ બિગાડ કરે તેને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અ

હુહુ કરીને બીગાડ કરવો.

ઢેર વાગેરેજે અથવા પાંચ પીયાની કીમતના કોઈ જાનવરને મારી નાંખીને અથવા લંગડુ હુહુ કરીને બીગાડ કરવો.

પાણી સીંચવાના કામોને નુકશાન કરીને અથવા ગેર વ્યાજબી રીતે પાણીના રસ્તો બદલી બીગાડ કરવો.

કોઈ શરીયામ રસ્તાને, પુસને, અથવા નદીને નુકશાન કરીને બીગાડ કરવો.

નુકશાની થાય એવી રીતે કોઈ શરીયામ ગટરને રેસા વીને અથવા બંધ કરીને બીગાડ કરવો.

કાંઈ દાંડીના દીવો અથવા દીવાલ નીશાની હોય તેનો નાશ કરીને તેને ખસેડીને અથવા આછી ઉપયોગી કરીને અથવા ખેડી રેશની ખતાવેને બીગાડ કરવો.

થગ દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૨૯. કોઈ હાથી, ઉટ, ઘોડો, ખચ્ચર, ભેંસ અથવા પાડો, ગોધા, ગાય અથવા બગદ. એ જાનવરનો પછી ગમે તે કીમત હોય તો પણ તેને અથવા પચાસ રૂપાંચાની કે તેથી વધારે કીમતના કોઈ બીજા જાનવરને મારી નાંખીને, કે રદબંધ લગડુ હુહુ કરીને અથવા નકાચુ કરીને, જે માણસ બીગાડ કરે, તેને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૩૦. ખેતીવાડીનાં કારણસર અથવા માણસોનાં અથવા જે જાનવરો કોઈની નિલકત હોય એવા જાનવરોના ખાવા પીવાના કારણસર, અથવા સ્વચ્છતાના કારણસર અથવા કોઈ કારખાનાતું કામ ચલાવવાના કારણસર, પોલીસતુ પાણી જેથી આછુ થાય, અથવા જેથી તે આછુ થવાનો સંભવ પોતાને માલમ હોય, તેવું કાંઈ કામ કરીને જે માણસ બીગાડ કરે તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૩૧. કોઈ શરીયામ રસ્તો, પુસ, નીકાગમ્ય નદી, અથવા નીકાગમ્ય નહેર, પછી તે કૃત્રિમ હોય કે અકૃત્રિમ તે જ્યાં અગમ્ય થાય અથવા મુસાફરી કરવાને કે માલ લઈ જવાને આછી સલામતી ભરેલી થાય, અથવા જેથી તે તેવી થવાનો સંભવ પોતાના જાણ્યામાં હોય તેવું કાંઈ કામ કરીને જે માણસ બીગાડ કરે, તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૩૨. જેથી કોઈ શરીયામ ગટરમાંથી પાણી રેલાઈ જાય અથવા તે ગટર બંધ થઈ જાય, અને તેથી નુકશાન કે હાનિ પાડી થાય, અથવા જેથી તેમ થવાનો સંભવ પોતાના જાણ્યામાં હોય એવું કાંઈ કામ કરીને જે માણસ બીગાડ કરે, તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૩૩. કાંઈ દાંડીના દીવો અથવા બીજી રેશની દરીયાની નિશાની દાખલ કામમાં આવતી હોય, અથવા કાંઈ દરીયાની નીશાની અથવા બોયું, અથવા વાહાણ ચલાવનારાઓને સુચના દાખલ મોકલી બીજી કાંઈ વસ્તુ હોય તેનો નાશ કરીને અથવા તેને ખસેડીને, અથવા જેથી તે દાંડીના દીવો, દરીયાની નિશાની, બોયું, અથવા ઉપર લખેલા પ્રકાશની બીજી વસ્તુ વાહાણ ચલાવનારાઓને સુચના દાખલ આછી ઉપયોગી થઈ પડે એવું કાંઈ કામ કરીને, જે માણસ બીગાડ કરે, તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની

શિક્ષા કરવામાં આવશે.

અગતી અખત્યા
રથી ઉભી કરેલી કાં
ઈ જમીનની ની
શાણીના નાશ કરી
ને નેન ખસેડી વ
ગેરે કરીને બીગાડ
કરવો.

સો રૂપીયાની નુક
શાની કરવાના ઇ
રાદાથી અગતી વડે
અથવા અવાજ સા
થે કુટે એવા કાંઈ
પદારથ વડે બીગા
ડ કરવો.

૪૩૪. કોઈ સરકારી નોકરના અખત્યારથી ઉભી કરેલી કાંઈ
જમીનની નીશાણીના નાશ કરીને અથવા તેને ખુસેડીને અથવા જે
થી તે જમીનની નીશાણી જમીનની નીશાણી દાખલ આછી ઉપ
ચોગી થઈ પડે એવું કાંઈ કામ કરીને, જે માણસ બીગાડ કરે તે
માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ
ની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૩૫. જો કોઈ માણસ અગતીથી અથવા અવાજ સાથે કુટે
એવા કાંઈ પદારથથી બીગાડ કરે, અને તેથી કાંઈ નિમ્નકતને સો અ
થવા વગરે રૂપીયાની અથવા [જ્યારે નિમ્નકત ખેતરમાં ઉત્પન્ન થ
યેલો માલ હોય ત્યારે] દશ અથવા વગરે રૂપીયાની નુકશાની કર
વાના તેના ઇરાદા હોય અથવા તેથી તેટલી નુકશાની થશે એવા
સંભવ છે એમ તે જાણતો હોય, તો તે માણસને સાત વરસની મુ
દત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આ
વશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આરોપીને એક વખતના તે મહેતા માલ સુધારના નાશ કરવાના હેતુએ, તે
વખત પર ચડી તેને આગ લગાડી તેથી તેના પર કલમ ૪૩૬ અન્વયે તથા ક, ૪૩૫
અન્વયે સેસન જડાવે કામ ચલાવીને કલમ ૪૩૬ પ્રમાણે સાત અને કલમ ૪૩૫ પ્રમાણે
ત્રણ વરસ કેદ એ રીતે શિક્ષા કરી.—આ કામમાં એવો ઠરાવ થયો કે—આ કામમાં ક.
૪૩૬ પ્રમાણેનું તદ્દમત કાયમ રાખી કલમ ૪૩૫ પ્રમાણેનું રદ કર્યું, મુ. હા. કો. રી.
વા. ૧૧—પ્ર. ૧૩.

કાંઈ ઘર વગેરેનો
નાશ કરવાના ઇરા
દાથી અગતી વડે અ
થવા અવાજ સાથે
કુટે એવા પદારથ
વડે બીગાડ કરવો.

૪૩૬. જો કોઈ માણસ અગતીથી અથવા અવાજ સાથે કુટે
એવા કાંઈ પદારથથી બીગાડ કરે, અને તેથી જે ઈમારત ઘણું ક
રીને પુખ્તના ઠેકાણા દાખલ, અથવા માણસના રહેવાના ઠેકાણા દા
ખલ અથવા માલ ભરવાના ઠેકાણા દાખલ વપરાતો હોય, એવા કો
ઈ ઈમારતના નાશ કરવો એવો તેના ઇરાદા હોય, અથવા તેથી તે
ના નાશ થશે એવો સંભવ છે એમ તે જાણતો હોય, તો તે માણ
સને જીવતાં સુધી સમુદ્ર પારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધી
ની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ
લાયક થશે.

ટીકા—કોઈ ઈમારતને નુકશાન કરવામાં આવ્યું તે આ કલમ પ્રમાણેના તદ્દમતમાં બ
તાવવું જોઈએ. ૮ વી. રી. પ્ર. ૩૦

જે ઈમારતને નુકશાન કરવામાં આવ્યું હોય તે ઈમારત પુરી થયેલી હોવી જોઈએ એ
વી કાંઈ જરૂર નથી તેના કાંઈ ભાગ ઉભો થયો હોય અને તેને નુકશાન કરવામાં આવ્યું
હોય તો આ કલમ પ્રમાણે તદ્દમત આવે. ૭ મ. જી, પ્ર. ૧૬૦

તુતકવાળા વાહાણ
ને અથવા વીસ ટ
નના ભારના વા

૪૩૭. કોઈ તુતકવાળા વાહાણને, અથવા વીસ ટનના કે તેથી
વગરે ભારના વાહાણને જો કોઈ માણસ બીગાડ કરે, અને તેથી તે
વાહાણનો નાશ કરવાનો અથવા તેને જોખમ ભરેલું કરવાનો તે મા

હાણુને નાશ કરવાના ઇરાદાથી અથવા તેના વાહાણુને જોખમ ભરેલું કરવાના ઇરાદાથી ખીગાડ કરવો.

છેલ્લી કલમમાં જ્યાં ન કરેલો ખીગાડ અગ્નિ વડે અથવા અવાજ સાથે ફુટે અથવા કાંઈ પદારથ વડે કરવાની શિક્ષા.

ચોરી વિગેરે કરવાના ઇરાદાથી વાહાણુને જમીન પર કે કોનારા પર ચઢાવો દેવું, તેની શિક્ષા.

મોત અથવા વ્યથા કરવાની તથા ચોરી કરીને ખીગાડ કરવો.

જાણુને ઇરાદા હોય, અથવા તેથી તે વાહાણુને નાશ થશે, અથવા તે જોખમ ભરેલું થશે, એવો સંભવ છે એમ તે જાણુનો હોય, તો તે જાણુસને દસ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૩૮. ઉપસી કલમમાં જે ખીગાડનું બ્યાન કર્યું છે એવો ખીગાડ જે જાણુસ અગ્નિ વડે કે અવાજ સાથે ફુટે એવા કાંઈ પદારથ વડે કરે અથવા કરવાની કોશીશ કરે, તે જાણુસને છ વર્ષ સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૩૯. કોઈ વાહાણુમાં જે કાંઈ માલ હોય તે માલની ચોરી કરવાના ઇરાદાથી, અથવા તે માલનો ખદવાન તથા ખોટો ઉપયોગ કરવાના ઇરાદાથી અથવા તે માલની ચોરી કે ખોટો ઉપયોગ કરવામાં આવે એવા ઇરાદાથી જે જાણુસ જાણી જોઈને તે વાહાણુને જમીન પર અથવા કિનારા પર ચઢાવી દે, તે જાણુસને દસ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૪૦. કોઈ શખસનું મોત આણવાની અથવા કેદને વ્યથા કરવાની કે ગેરવ્યાજખી અટકાવ કરવાની, અથવા મોતને વ્યથાનો કે ગેરવ્યાજખી અટકાવનો ભય ઉત્પન્ન કરવાની તથા ચોરી કરીને જે જાણુસ ખીગાડ કરે, તે જાણુસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી દંડને પણ લાયક થશે.

સાપ્રાધ પ્રવેશ આગત.

સાપ્રાધ પ્રવેશ.

૪૪૧. જે શખસના કબજામાં કાંઈ મીલકત હોય તે શખસને ધમકી દેવાના, તેને તીરસ્કાર કરવાના, અથવા તેને દુઃખ આપવાના ઇરાદાથી, અથવા કાંઈ ગુનોહ કરવાના ઇરાદાથી, તે મીલકત મધ્યે અથવા તે ઉપર જે જાણુસ પ્રવેશ કરે, અથવા તે મીલકત મધ્યે કે તે ઉપર કાયદા મુજબ પ્રવેશ કર્યા પછી તેના કોઈ શખસને ધમકી દેવાના, તેના તીરસ્કાર કરવાના અથવા તેને દુઃખ આપવાના, ઇરાદાથી, અથવા કાંઈ ગુનોહ કરવાના ઇરાદાથી. જે જાણુસ કાયદા વિરૂધ્ધ ત્યાં રહે તે જાણુસે સાપ્રાધ પ્રવેશ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે ગુનેહા બનવા માટે જે શખસનો ખરેખરો કબજો હોય તેને ધમકી દેવાના, તેના તીરસ્કાર કરવાના, અથવા તેને, દુઃખ આપવાના ઇરાદાથી તદ્દમત્ દારે તે પ્રવેશ કરેલો હોવો જોઈએ ધરતા મલેકનો કબજો ખરેખરો ન હોય તો આ ગુનેહો બનતા નથી. ઇશ્વરચંદ્રકરમોકર વિરૂદ્ધ શીતળદાસ ચીતર. ૮ બે. લા, રી, મ. ૬૨

કોઈની જમીન ઉપર પરાણે જઈ કબજાવાળા શખસને તીરસ્કાર કરવાના ઇરાદાથી કાંઈ ઇમારત બાંધે તો તેણે આ ગુનેહો કર્યો ગણાય—રાણી વિરૂધ્ધ રામદયાલમ કબ.

કો. ઇ. ડા. મ, ૩૪૬

ઇમારત બાંધતી જાહેર રસ્તાની કાંઈ જમીન દબાય તો તે દબાવનાર ઉપર આ કલમનું લેહમત લાગે નહીં. કો. ઇ. ડા. મ, ૩૪૬

જોડું વાંટ લઈ ઘરમાં પેશી કોઈ પોલીસ અમલદાર કોઈને પકડે તો તેની ઉપર આ કલમ પ્રમાણે પ્રવેશનું પશુતહેમત અવે—રાણી વિરૂધ્ધ નદમોડનસીરદાર કો. ઇ. ડા. મ, ૩૪૬ એક આફતા બગીચાના મ્યાનેજરે, એક શખશને એના નોટીશ આપીકે, તમારે આ રી પરવાનગી શિયા અમારા બગીચામાં શિકર કરવો નહીં. એવી નોટીશ આપ્યા છતાં આરોપીને, શદ્ગદુ બાગના પાકેશ માં એક બાજી બાગમાં એક હરણને ગેળી માગી તે હરણ નાસનું નામનું, ફરીયાદીના બાગમાં ગયું. તે હરણની પાછળ આરોપીત ફરીયાદીના બાગમાં ગયો, તેની ઉપર આ કલમ પ્રમાણે સદરહુ મ્યાનેજરે ફરીયાદ કરી, તેથી કામરૂપના આશીસ્ટન કમીશનરે તેના રૂ. ૫૦) દંડ કીધો. આ કામ હાઇકોર્ટની પાસે જવાથી ઠરાવ થયો, કામની હકીકત જોઈ આ ગુનહે સામ્રાધ પ્રવેશનો થતો નથી. કો. ડા. રી. વા. ૪ મ, ૮૩૯. જે કોર્ટને સરકારી નાવ આલેજે તે કોર્ટનાથી ત્રણમાઈસના અંતરપર કોઈ માણસે બીજી એકાદ બાગનું નાવ ચલાવ્યું હોય, તો તે સરકારી નાવના શખે પોતનકોડ પ્રમાણે તે માણસે સામ્રાધ પ્રવેશ કીધોનો ગુનહે કર્યો એમ કહેવાય નહીં, અલ્ફાબાદ, ડા. કો. વા. ૧, મ; પર૭, તા. ૧૫ ડીસેમ્બર ૧૮૭૭

જે જમીનનો કબજો બીજાને આપ્યોજે કીવા દીવાની કોર્ટના હુકમ ઉપરથી, જે માણસ ન તે જમીનમાંથી કહાડી બુલેજે તે માણસ એકલાજ કીવા પોતે અને પોતાના સોબતી હી સદારનો હક બતાવવાનાજ માત્ર ઇંગ્લેન્ડ તે જમીનમાં પ્રવેશ કર્યો હોય કીવા ત્યાં રહ્યો હોય, તો તે સામ્રાધ પ્રવેશ થતો નથી; પરંતુ એકાદ અપ્રાધ કરવાનો, ધમકી આપવાનો, અપમાન કરવાનો, કે વ ત્રામ આપવાનો, ઇરાદો છતાં તેણે તેમ કર્યું હોય તો માત્ર તેનું ક ત્ય સામ્રાધ પ્રવેશ થયેજે—ગોર્ડ પ્રસાદ અને બીજાની અરજીની બજામાં અલ્ફાબાદ ડા. કો. રી. વા. ૨ મ, ૪૬૫ તા. ૧૫, અક્ટોબર ૧૮૭૬.

ગ્રહ પ્રવેશ.

૪૪૨, કાંઈ ઇમારત, તથા અથવા વહાણ, જે માણસને રહેવાનાં કોણાં દાખલ વપરાતી હોય તેમાં, અથવા કાંઈ ઇમારત પુજા સ્થાન અથવા માલ રાખવાનાં કોણાં દાખલ વપરાતી હોય તેમાં પેશીને અથવા તે મધ્યે રહીને જે માણસ સામ્રાધ પ્રવેશ કરે, તેણે “ગ્રહ પ્રવેશ કર્યો” એમ સમજવું.

ખુસાસે—પેસવામાં તે સામ્રાધ પ્રવેશ કરનારનાં શરીરના કાંઈ પાણુ બાગનો પ્રવેશ થાય તો ગ્રહપ્રવેશ થવામાં તેટલો પ્રવેસ બસ છે.

ટીકા—કોઈ શખસ છીનળું કરવાને ઇરાદો કોઈના ઘરમાં પેસે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ગ્રહપ્રવેશ કર્યો એમ કહેવાય, જો કોઈ કુવારી ચોરત સાથે આડો વહેતાર ચલાવવા તેના ઇરાદો હોય, તો, ૮ મ, ડા. રી. એ, ૬

ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ.

૪૪૩ કોઈ માણસ ગ્રહપ્રવેશ કરે, અને તેણે આંગળીથી એવી તદબીર કરી હોય, કે જે ઇમારત, તથા અથવા વહાણ ન પ્રવેશનું સ્થાન હોય તે મધ્યે તે પ્રવેશ કર્યો ને જો બધું કરવાનો અથવા તે મધ્યથી તેને બાકાર કાઢી શકવાનો જેનો હક હોય એવા કોઈ શખસથી તે ગ્રહપ્રવેશ છતો રહે, તો તે માણસ “ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ” કર્યો એમ સમજવું.

રાતે ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ

૪૪૪, સુર્યનો અસ્ત થયા વહી તથા સુર્યનો ઉદય થતાં પહેલાં જે માણસ ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ કરે, “તેણે રાતે ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ” કર્યો એમ સમજવું.

ઘર ફેડવું.

૪૪૫ કોઈ શખસ અહુપ્રવેશ કરે, તે અગર તે ઘર મધ્યે અથવા તેના કોઈ પણ ભાગ મધ્યે પોતાનો પ્રવેશ નિશ્ચે બ્યાન કરેલા પ્રકારેમાંના કોઈ પણ પ્રકારે: અથવા ત્યાંના કોઈ ગુનોહ કરનાના કારણસર તે ઘર મધ્યે અથવા તેના કોઈ પણ ભાગ મધ્યે ગયા પછી અથવા તે મધ્યે કોઈ ગુનોહ કરી રહ્યા પછી અગર તે શખસ તે ઘર મધ્યેથી અથવા તેના કોઈ પણ ભાગ મધ્યેથી તે છ પ્રકારમાંના કોઈ પણ પ્રકારે બહાર નીકળે, તો તે શખસે “ઘર ફેડવાના ગુનોહ” કર્યો એવો સમજવું. તે પ્રકારેની વિગત—

પેહલો—તે અહુપ્રવેશ કરવા સારૂ પોતેજ ને રસ્તો કર્યો હોય, અથવા તે અહુપ્રવેશ મધ્યે મદદગારી કરનારા કોઈ માણસે ને રસ્તો કર્યો હોય, એવે કોઈ રસ્તે થઈને અગર તે માંહે પેસે અગર બહાર નીકળે, તો

બીજો—પોતે અથવા તે ગુનોહમાં મદદગારી કરનાર કોઈ માણસ એ શી ગય બીજા કોઈ શખસે માણસને પેસવા માટે કર્યો નહીં હોય એવે કોઈ રસ્તે થઈને અગર તે માંહે પેસે અથવા બહાર નીકળે, અથવા કોઈ ભીંત અથવા કોઈ ઈમારતપર સોડીથી અથવા બીજી રીતે ચઢી જઈને ને રસ્તો હાથ લાગે એવે કોઈ રસ્તે થઈને અગર તે માંહે પેસે અથવા બહાર નીકળે, તો.

ત્રીજો—અહુપ્રવેશ કરવા માટે, તે ઘર મધ્યે રહેનારા માણસે ને સાધન વડે, તે કોઈ રસ્તો ઉઘાડવાનો ઇરાદો રાખ્યો નહીં હોય એવા કોઈ સાધન વડે પોતે અથવા તે અહુપ્રવેશમાં મદદગારી કરનારા કોઈ શખસે ને રસ્તો ઉઘાડ્યો હોય એવે કોઈ રસ્તે થઈને અગર તે માંહે પેસે અથવા બહાર નીકળે, તો.

ચોથો—તે અહુપ્રવેશ કરવા માટે અથવા કોઈ અહુપ્રવેશ કરવા પછી તે ઘરમાંથી બહાર નીકળવા માટે, અગર તે કોઈ કળ ઉઘાડીને માંહે જાય અથવા બહાર નીકળે, તો.

પાંચમો—સાપરાધ બગ વાપીને અથવા હુમલો કરીને, અથવા કોઈ શખસને હુમલા નો હર દેખાડીને અગર તે માંહે જાય અથવા બહાર નીકળે, તો,

છઠ્ઠો—ને રસ્તેથી કોઈ એ પ્રમાણે આવે જાય નહીં એટલા માટે તે બધ કરેલો છે એમ તે જાણતો હોય, તથા ને રસ્તાને પોતેજ અથવા તે અહુપ્રવેશમાં મદદગારી કરનાર, કોઈ શખસે ઉઘાડેલો છે એમ તે જાણતો હોય એવો કોઈ રસ્તે થઈને અગર તે માંહે જાય અથવા બહાર નીકળે, તો.

પુનઃસો—કોઈ ઉપગૃહ અથવા ઈમારત કોઈ ઘરની સાથેજ ઉભોગમાં આવતી હોય, અને તે ઉપગૃહ તથા ઘર એઆની વચ્ચે બીજે કોઈ ન જતાં એકમાંથી બીજામાં જવાનો રસ્તો હોય, તો તે ઉપગૃહને તે ઘરના આ કલમના અરથ પ્રમાણેના ભાગ સમજવો.

દ્રષ્ટાંત.

(૧) જો ના ઘરમાં ભીતમાં એક ખાતર પાડીને તે બાકા મધ્યે પોતાનો હથ ઘાલીને અગર આ અહુપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.

(૨) અગર કોઈ વહાણનાં એ તુલકોની વચ્ચેની એક બારીમાંથી ગુમી ને આ અહુપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો,

(૩) અગર એક બારીથી જ ના ઘરમાં પેશીને આ અહુપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.

(૪) અગર કોઈ દરવાજા બંધ કરેલો હોય તે ઉઘાડીને જ ના ઘરના દરવાજામાંથી જ ના ઘરમાં પેસીને આ અહુપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.

- (૬) એક દરવાજા મધે કાણું છે તે કાણા મધે એક તાર ઘામીને તે દરવાજાના આ બે બે ડાહી નાખીને અગર તે દરવાજામાંથી જ ના ઘરમાં પેશીને આ અડપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.
- (૭) જો થો પોતાના ઘરના દરવાજાની કુંચી ખોલાઈ ગઈ છે તે અગર આ ને જડે અને તે કુંચી વડે દરવાજા ઉઘાડીને જ ના ગરમાં પેશીને આ અડપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.
- (૮) જો પોતાના દરવાજામાં ઉભે છે તેને નીચે પાડી નાખીને જખરાઈથી આ રસ્તો કરે. અને ઘરમાં પેશીને અડપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.
- (૯) જો યુ ના દરવાજા છે. તે યુ ના દરવાજામાં ઉભે છે તેને મારવાનો દર દખા ડીને સામે થતો અટકાડીને અગર આ તે ઘરમાં પેશીને ઘરડપ્રવેશ કરે, તો તે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ સમજવો.

ટીકા—આ કાપીને અંદર પેસવું એ આ કલમ પ્રમાણેનો પ્રવેશ છે. રાણી વિરૂપ છતાં બીબી. કા, ઇ, ડા, પ્ર. ૩૪૬

આ કલમમાં જે સુરતો બતાવી છે. તેવી સરતોથી નહીં પણ વગર કપટે તે પ્રવેશ કરવો હોય તો તે આ કલમ પ્રમાણે ગુનેહ નથી—રાણી વિરૂપ ગોકુલચંદ, કા, ઇ, ડા, પ્ર. ૩૪૬ રાતે ઘર ફેડવું.

૪૪૬. જે માણસ સુરજનો અસ્ત થયા પછી તથા સુરજના ઉદય થતાં પહેલાં ઘર ફેડવાનો ગુનેહ કરે, તેણે “રાતે ઘર ફેડવાનો ગુનોહ” કર્યો એમ સમજવું.

સામાધ પ્રવેશની ૪૪૭. જે માણસ સામાધ પ્રવેશ કરે, તેને ત્રણ મહીનાની મુક્તિ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા પાંચસે રૂપાંયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—એક કલેક્ટરે કોઈ ગામડાની ઉજડ જમીન નહીં. ખેડવાને એક શાખસને હુકમ કર્યો હતો તે નહીં માનતા તે જમીન ઉપર તે ગયો ત્યાં તેણે આ કલમ પ્રમાણે સજા થઈ તે હાથકોરે મંજુર રાખી છે, કા, ઇ, ડા, પ્ર. ૩૩૬

જાહેર નદીના એક ભાગ કોઈએ માછલાં પકડ્યા સાડ ઘણા દીવસથી રાખ્યો હોય તેના હકમાં ભંગ કરવો એ આ કલમ પ્રમાણે પ્રવેશનો ગુનેહ નથી,—કેશરહાધ વિરૂપ આરનાઈઆ ર, ઇ, લા, રી, (કલકતા) પ્ર. ૩૫૫

ગૃહપ્રવેશની શિક્ષા ૪૪૮. જે માણસ ગૃહપ્રવેશ કરે, તેને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપાંયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ગેતની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુનેહ કરવા સાડ ગૃહપ્રવેશ. ૪૪૯. મોતની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુનેહ કરવા સાડ જે માણસ ગૃહપ્રવેશ કરે, તે માણસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારના અથવા દશ વરસની મુદત સુધીની સખત કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

છવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુનેહ કરવા સાડ જે માણસ ગૃહપ્રવેશ કરે, તે માણસને દશ વરસની મુદત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ગૃહપ્રવેશ કરવો.

૪૫૧. કેદની શિક્ષા થઈ શકે, એવો દોષ ગુનેાડ કરવા સારુ જે માણસ ગૃહપ્રવેશ કરે, તે માણસને એ વરસની છુટત મુતીના બે માંના ગમે તે પ્રકારની કેદના, શિક્ષા કરવામાં આપશે. અને વળી તે દેડને પણ લાયક થશે, અને અગર ચોરીના ગુનેાડ કરવાના થઈ શકે કર્યો હોય, તો તે કેદની મુક્ત સાત વરસ મુતીની થઈ શકે,

૪૫૨. કોઈ સખમને વ્યથા કરવાની, અથવા કોઈ શખસની કાર હુમલો કરવાની, અથવા કોઈ સખમને ગેરવ્યાજબી રીતે અટાવવાની અથવા કોઈ શખમને વ્યથા, હુમલો, અથવા ગેરવ્યાજબી અટકાવાનો ખર્ચ ઉપવન કરવાની તકવાત કરીને જે માણસ શૂદ્ધ પ્રતેષ કરે, તે માણસને સાત વરસની મુદત મુગીની બેવાના ગમે શિક્ષા કરવાનાં આવશે, અને વગી તે દહને પણ લાવક થશે.

શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૫૩. જે માણસ ગુને ગૃહપ્રવેશ કરે, અથવા ઘરે ફરકાવે
 ગુનોડ કરે તે માણસને બે વરસની મુક્ત મુત્તીની બેમાના ગમે તે
 પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને
 પણ લાયક થશે.

૪૫૪. કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય એવો ઠોડ ગુનોડ કરવા સારૂ જે માણસ ગુમે ગુફખેશ કરે, અથવા ઘર ફેંકવાને ગુનોડ કરે, તે માણસને ત્રણ વરસની ગુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની. શિક્ષા કરવાનાં આવશે, અને વળી તે દૈંડને પણ લાવક થશે અને અગર એવીના ગુનોડ કરવાનો ઈરાદા કર્યો હોય, તો તે કેદની ગુલત દસ વરસ સુધીની થઈ શકે.

૪૫૫. કોઈ શખસને વ્યથા કરવાની, અથવા કોઈ શખસની ઉપર હુમલો કરવાની, અથવા કોઈ શખસને ઝેરવ્યાજની રાતે અટકાવવાની અથવા કોઈ શખસને વ્યથા, હુમલા, અથવા ગેરવ્યાજની અટકાવના ભય ઉપન કરવાની, તકયારી કરીને જે માણસ ગુપ્ત ગૃહપ્રવેશ અથવા ઘર ફેંકાવના ગુનાકુ કરે, તે માણસને દશ મહીનાની સુદત સુધીની જેતાંતા ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લયક થશે,

૪૫૬. જે માણસ રાતે ગુપ્ત ગૃહપ્રવેશ કરે, અથવા રાતે ઘર ફેંકવાનો ગુનાહ કરે, તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જિમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દેડને પણ લયક થશે,

૪૫૭. કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય, એવો કાંઈ ગુનોહ કરવા સાદું જે માણસ રાતે ગુમે ગૃહ પ્રવેશ કરે, અથવા રાતે ઘર ફોડવા નો ગુનોહ કરે, તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીનાં બેનાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દૈંડ ને પણ લાયક થશે, અને અગર ચોરીનો ગુનોહ કરવાનો ઇરાદો કર્યો હોય તો તે કેદની મુદત અઢી વરસ સુધીની થઈ શકે.

टीका—ए. ४ या २ सत्रीये गुप्त गृहप्रवेश करतां धरदाशुने धुक् प्रविष्ट महाव्यथा कर

જાની કોશીશ કરે તો તેને આ કલમ ૪૫૭—૩૨૪ પ્રમાણે સજા થાય નહીં. કલમ ૪૬૦ પ્રમાણે રાજ્ય ધામ, ૨ વી, ની. પ્ર. પર.

કોઈ માણસે રાતે ઘર ફોડવું અને તેમાં ચોરી કરી, માટે તેના પર કલમ ૩૮૦ અથવા ૪૫૭ પ્રમાણે તહોમત મુકી સંસત જડવે પ્રત્યેક આરોપ બદલ અદાર અદાર માસ શખત કેદની શિક્ષા કરી હતી, તેમાં મદ્રાસ હાઇ કોર્ટે ઠરાવ્યું કે આરોગીતપર કલમ ૪૫૭ પ્રમાણે બ્લિન્ડ અપરાધ સામીત કરી કેદીને ત્રણ વરસની શિક્ષા કરીએલીએ, અને ૩૮૦ના તહોમતમાંથી તેને મોકલો કરીએલીએ. વા, ૨ પ્ર. ૬૪૪

કોઈ રાખસને વ્યથા કરવાની તૈયારી કરીને રાતે ગુપ્ત પ્રવેશ કર્યો, અથવા ઘર ફોડવું,

૪૫૮. કોઈ રાખસ વ્યથા કરવાની, અથવા કોઈ રાખસની ઉપર હુમસો કરવાની અથવા કોઈ રાખસને ગેરવ્યાજબી રીતે અટકાવવાની, અથવા કોઈ રાખસને વ્યથા, હુમસો અથવા ગેરવ્યાજબી અટકાવના બચ ઉત્પન્ન કરવાની તથાપારી કરીને જે માણસ રાત્રી ગુપ્ત પ્રવેશ કરે. અથવા રાતે ઘર ફોડવાનો ગુન્હો કરે, તે માણસને આ ઉદ્ધ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારના કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ગુપ્ત ગૃહપ્રવેશ અથવા ઘર ફોડવાનો ગુન્હો કરતાં કોઈને મહાવ્યથા કરવી

૪૫૯. કોઈ માણસ ગુપ્ત ગૃહપ્રવેશ અથવા ઘર ફોડવાનો ગુન્હો કરતો હોય. તેવામાં જો તે કોઈ રાખસને મહાવ્યથા કરે, અથવા કોઈ રાખસનું મોત આણવાના કે કોઈને મહાવ્યથા કરવાના કોરાશ કરે તો તે માણસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારના કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ઘણા રાખસો ઘર ફોડવા વગેરેમાં સામેલ થાય અને તેઓ બાંના કોઈએક મોત અથવા મહાવ્યથા કરે તો તે સઘળા માણસોને આ શિક્ષા થઈ શકે.

૪૬૦. અગર રાતે ગુપ્ત ગૃહપ્રવેશ કરતી વખતે, અથવા રાતે ઘર ફોડવાનો ગુન્હો કરતાં વખતે, તે ગુનાહના તકવાનવાર કોઈ રાખસ બુધિપુત્રક કોઈનું મોત આણે અથવા કોઈને મહાવ્યથા કરે અથવા માત આણવાની કે મહાવ્યથા કરવાની કોશીશ કરે, તો જે રાખસ રાતે તે ગુપ્ત ગૃહપ્રવેશ કરવામાં અથવા રાતે તે ઘર ફોડવાનો ગુન્હો કરવામાં જોડે સામીલ હોય તે હરએક રાખસને છવતાં સુધી સમુદ્રપારની, અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કાંઈ બંધ કરેલાં નિધાનમાં કાંઈ મિલકત હોય અથવા કાંઈ નિમકત જે એ મધરાત્રી હોય તે નિધાનને બદલાવ થી ફોડીને ઉઘાડવું

૪૬૧. જે નિધાન મધ્યે કાંઈ મિલકત રહેલી હોય અથવા જે મધ્યે કાંઈ મિલકત રહેલી છે એમ પોતે માનતા હોય એવા કોઈ બંધ કરેલાં નિધાનને જે માણસ બદલાવનાથી, અથવા બીનાડ કરવાના ઇરાદાથી ફોડીને ઉઘાડે અથવા તેના બંધ છોડે, તે માણસને બે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

તેને ગુન્હો અથવા તે નિધાન જેને સાંપડે હોય તે માણસ

૪૬૨. જે નિધાન મધ્યે કાંઈ મિલકત રહેલી હોય, અથવા જે મધ્યે કાંઈ મિલકત રહેલી છે એમ પોતે માનતા હોય, એવું બંધ કરેલું કાંઈ નિધાન કોઈ માણસને સાંપડે હોય, અને તે માણસને તે

સ કરે ત્યારે તેની ઉદ્ધારના અખત્યાર નહીં છતાં, અગર તે માણસે બદ્ધાનતથી અશિક્ષા. અથવા બીગાડ કરના છરાદાથી, તે નાધાનને ફેડીને ઉઘાડે, અથવા તેના અંધ કોંડે, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત મુધીનો બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા ફેડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

—૪૬૩—

બાબ ૧૮ મા.

લેખ સખંધી તથા વેપારીની અથવા મિલકતની નિશાનીઓ.

સખંધી ગુનાહો બાબત.

ખોટા લેખ બનાવના ૪૬૩. જો કોઈ માણસ કાંઈ લેખ અથવા લેખનો કાંઈ ભાગ વેવાનો ગુન્હો. ખોટો બનાવે, એવા છરાદાથી કે લોકને અથવા કોઈ રાખસને કાંઈ હાની કે નુકસાન કરવું. અથવા કાંઈ દાવાને કે હુકમે મજબૂતી આપવી; અથવા કોઈ રાખસ પાસે કાંઈ મીલકત છોડાવવી. અથવા તેની પાસે કાંઈ સાધુ કે અરયાંત સમજાય એવો કરાર કરાવવો. અથવા એવા છરાદાથી કે દગો કરવો, અથવા દગો કરવામાં આવે, તો તે માણસે ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનાહ કરવા એમ સમજવું.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે કોઈ દીવાની કોર્ટે કોઈ રાખસ ઉપર ખોટી શાક્ષી આપવા બાબત અથવા ખોટો દસ્તાવેજ બનાવ્યા બાબત કામ ચલાવવાના હુકમ કર્યો. કાય એ દીવાની કેશની હાથ કોર્ટમાં અપીલ ગઈ હોય તો પણ એ અપીલના ફેસલો થતા મુધી એ કોર્ટદારી કામ ચાલી શકે નહીં—એવો હાથકોર્ટ હુકમ કરી શકતી નથી. રામપ્રસાદ હાજરા બે. લા. ની. વધારાનું પુસ્તક મ, ૪૨૬

દસ્તાવેજમાં શુ લખ્યું છે તે સફી કરનારને જાણાવ્યા વગર તેની સફી કરાવી લેવામાં આવે તો જેણે ખોટું દસ્તાવેજ બનાવ્યું કહેવાય નહીં. આર્થ મ. ૬૧૩

આ કાયદા નં વરણવેસા આ કલમ ૪૬૩ અને ૪૭૧—૪૭૫ અથવા ૪૭૬ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરાવવા લાયક કોઈ પણ ગુન્હો જ્યારે તે હુકોઈ કોર્ટના હરકોઈ કામના પક્ષકારે તે કામમાં પુરાવામાં આપેલા કેઈ દસ્તાવેજના સખંધમાં કર્યો હોય ત્યારે તે કોર્ટની અથવા બીજી જે કોર્ટના તાબામાં ને કોર્ટ હોય, તે કોર્ટની પ્રથમ મંજૂરીયત લીધા વગર અથવા તેની ફરીયાદ વગર કોઈ પણ કોર્ટે સાંભળવો નહીં, જુઓ સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૮૫ (૫)

તહોમતદારે અગઉ ગફલત કરી હોય, ને તે ગફલત કપટની વાળ્યામાં આવતી નહીં હોય તો તે ગફલાનું કલ્પ છુપાવવાને માટે દરતરમાં ખોટું લખ્યું તો તે કલ્પ પાનલકોડ કલમ ૪૬૩ અને ૪૬૪માં બતાવ્યા પ્રમાણે ખોટો દસ્તાવેજ બનાવ્યો કહેવાય નહીં.—સરકાર વિરુદ્ધ શંકર—ચુ. હા. કો. રી. વા. ૪ મ. ૬૫૭ તા. ૧૮ જુલાઈ ૧૮૮૦

લેખ ખોટો બનાવના ૪૬૪, જે માણસ નિચે લખ્યા પ્રમાણે કરે તણે ખોટો લેખ વેવો કોર્ટલે શુ? બનાવ્યા એમ સમજવું.

પહેલું—જે માણસ બદ્ધાનતથી અથવા દગલખાણથી કાંઈ લેખ અથવા લેખનો ભાગ બનાવે, તે ઉર સફી કરે, મેહોર કરે, અથવા તે લખી આપે, અથવા કોઈ લેખ લખી અથવા છે એવું બતાવવાનો કાંઈ નિશાની કરે, એવા છરાદાથી કે જે રાખસે અથવા જેના અખત્યારથી તે લેખ અથવા તેના તે ભાગ બનાવ્યા નથી, અથવા તે પર સફી કે મેહોર થઈ

નથી, અથવા તે લખી આપ્યો નથી, ખરું તો માગુસ પાન જાણુનો હોય તે શખસે અથવા તેના અખત્યારથી તે લેખ અથવા તેનો તે ભગ બન્યો છે, અથવા તે પર સહી કે મોહર થઈ છે, અથવા તે લખી આપ્યો છે એવો વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવો. અથવા જે વખતે તે બન્યો નથી, તે પર સહી કે મોહર થઈ નથી, અથવા તે લખી આપ્યો નથી, ખરું તો માગુસ જાણુનો હોય તે એવે વખતે તે બન્યો છે, તે પર સહી કે મોહર થઈ છે અથવા તે લખી આપ્યો છે, એવો વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવો; અથવા—

ખીન્નુ—જે માગુસ કાંઈ લેખ પોતે પુદ્ધ કે બાજી કોઈ શખસે કર્યા અથવા લખી આપ્યા પછી ચેહરીને અથવા ખીન્નુ રી. કાંઈ જરૂરના ભાગમાં લેખને તે કાયદેસર અખત્યાર શિવાય બદલાવતથી અથવા દગલખાઈથી ફેરવે; પછી તે ફેરવતી વખતે તે બીજી શખસ હાથ લોય કે મરી ગયો હોય તો પણ; અથવા:—

ત્રીન્નુ—જે માગુસ બદલાવતથી અથવા દગલખાઈથી, કોઈ શખસ પાસે કાંઈ લેખ પર સહી કે મોહર કરાવે. અથવા કાંઈ લેખ ને શખસ લખી આપે એમ કરે અથવા તની પાસે કાંઈ લેખને ફેરવાવે, એવું જાણુ છ. કે ન લેખમાં શું લખ્યું છે, અથવા હું શા ફેરફાર કર્યું એ વાત ને શખસ હોવાનગી અથવા ફેરફાર સમજથી જાણવાને શક્તીમાન નથી, અથવા તેને ફેરફાર દીધો છે તે સમજથી તે વાત તે શખસ જાણુતા નથી.

દ્રષ્ટાંત.

- (અ) જો ની પાસે જ નો લખેલો જ ની ઉપરનો ૧૦૦૦૦ રૂપીઆનો એક ભક્ષામાણનો કાગળ છે. હવે જ ને દગો દેવા સાડે અગર જ ને ૧૦૦૦૦ પર એક મીડુ વધારીને તે રકમને ૧૦૦૦૦૦ કરે, એવા ઇશિદાથી કે તે કાગળ જ એ તરફના રકમનો લખ્યો છે એમ જ માને તો જ એ ખોટો લેખ બતાવવાનો ગુનો કરશે, એમ સમજવું.
- (બ) કાંઈ સ્થાવર ગિરકત જ એ જ ને લખી આપી હોય એવી મતલબના એક ખત પર જ નો અખત્યાર શિવાય જ ની મોહર કરે, એવા ઇશિદાથી કે તે મીલકત જ ને ચેહરીને તની કિંમતના રૂપાઆ જ પાસેથી લેવા, તો જ એ ખોટો લેખ બતાવવાનો ગુનો કરશે એમ સમજવું.
- (ક) એક ચેકપર જ ની મહી છે અને તે ચેક જે લઈ આવે તેને તે નાણાં મજે એવી તરફનો છે પણ તે મજે કાંઈ રકમ ભરેલી નથી, તે ચેક લેઈ જ દગલખાઈથી તે મજે દસ હજાર રૂપીયાની રકમ ભરે, તો જ એ ખોટો લેખ બતાવવાનો ગુનો કરશે એમ સમજવું.
- (ડ) જ પોતાના માગુસ જ ને એક સગર ઉપર એક લખીને તે પર સહી કરીને આપે, પણ તેમા આપવાની કાંઈ રકમ લખ નહી, અને જ ને એવો અખત્યાર આપે કે રૂપાણા રૂપાણા લોકોના રૂપીયા આપવા છે માટે દસ હજાર રૂપીયા સુવાની રકમ તુ એ ચેકમાં ભરને પછી જ દગલખાઈથી તે ચેકમાં ત્રીસ હજાર રૂપીયાની રકમ ભરે, તો જ એ ખોટો લેખ બતાવવાનો ગુનો કરશે એમ સમજવું.
- (ઢ) જ નો અખત્યાર શિવાય જ નો નામથી પોતાની ઉપર એક હુંડી લૂંટ, એવા ઇશિદાથી કે તે હુંડીને ખરી હુંડી દાખલ કોઈ સરકારના વહીવટી, તથા તે હુંડી પાકેથી તે સરકાર પાસેથી તે લઈને તનાં નાણાં આપવાં, તો એ કાગળ જ ની જામીની છે એવા પોતાના મનમાં વિચાર ઉત્પન્ન થઈને તે સરકાર તે હુંડીનાં નાણાં આપે એ રીતે તેને છેતરવા સાડે જ એ તે હુંડી લખી માટે જ એ ચેક

લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(૩) જ ના વીસમાં આ શબ્દો સખેલા છે—“હું કરમાવું છું કે મારી સઘળી બાકી રહેલી મિલકત અ, બ, અને ક એઓની વચે મરખે હીમ્મે વેંહ્યાય” અ બાદના તથી સે મધ્યથી બ, નુ નાંબ છીલી નાંખે, એવા ઇરાદાથી કે તેથી એમ માનવા માં આવે કે સઘળી મિલકત અ ને તથા ક ને માટે જ લખી ગયા છે, તો અ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(ગ) “જ ને અથવા તે કરમાવે તેને આપજો” એ પ્રમાણે એ સઠાગી પ્રામીસગી નો ટની પાછળ દોરો કરીને તે દોરાપર સહી કરીને તેનાં નાંખાં જ ને અથવા જ કરમાવે તેને મળ એવું અ કરે, પછી “જ ને અથવા તે કરમાવે તેને આપજો” એ શબ્દો બ બદલાવવાની છીલી નાંખે, અને એ બનાવે તે ખામ દોરાનો ખાલી દોરો કરે, તો બ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(હ) અ એક રચાય મિલકત જ ને વેચીને તેનું ખત કરાં આપે પછી જ ને કોઈ કંઈ ને તેની પાસેથી તે મિલકત બચ એવું કરવાં સારૂ તેજ મિલકતનું અ એક ખત બ ને લખી આપે, અને તે ખત ઉપર જ ને કરી આપેલા ખતની તારીખથી છ મહીનાની પહેલાંની તારીખ લખે, એવા ઇરાદાથી કે તે મિલકતનું ખત જ ને કરી આપ્યા પહેલાં તેણે તે મિલકતનું ખત બ ને કરી આપ્યું છે એમ માનવામાં આવે, તો અ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(ઘ) જ બોલે બોલ બોલીને પોતાનું વીસ અ પાસે લખાવે તેમાં વશીયત આપવાને જે નું નામ લખવાનું જ એ કહ્યું હાય તેનું નામ નહીં લખતાં અ ઇરાદાથી એક બીજા શખસનું નામ લખે, અને તમારા કહ્યા મુજબ આ વીસ લખ્યું છે એમ અ જ ને સમજાવવાને તે વીસ પર જ ની સહી કરાવે તો અ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(ચ) અ એક કાગળ લખીને બ ના અખતીયાર શિયાય તે પર બ ના નામની સહી કરે, અને તેમાં એમ લખે કે અ સારી આખરૂં ના માગુસ છે અને નહીં ધરેલી કમનશીબીથી માઠી હાલમાં આવી પડેલા છે, અને તેના ઇરાદા એવો હાય કે તે કાગળ બતાવીને જ પાસે તથા બીજા શખસો પાસે લીખ મેળવવી, તો અ એ કાગળ જ ને પોતાની મિલકત હોડવાને લલચાવવાને સારૂ અ એ લેખ ઓટો બતાવ્યો માટે અ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(ટ) બ ને અખતીયાર શિયાય અ એક કાગળ લખીને તે પર બ ના નામની સહી કરે, અને તે કાગળ મધે એમ લખે કે અ ની આખરૂં સારી છે, અને તેના ઇરાદા એવો હાય કે તે કાગળ બતાવીને જ ના હાથ તજે કાંઈ નોકરી મેળવવી, તો અ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું, કેમકે તે બતાવવાના સરટીફિકેટ થી જ ને છેતરીને જ ની પાસે નોકરી બામતનો કાંઈ સાફ કે અરથાંત સમજાય તે વા કરાર કરવાનો અ નો ઇરાદા છે,

ખુબસો ૧ લો—કોઈ શખસ પોતાના નામની સહી કરે, તો તે પણ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ થઈ શકે છે

દ્રષ્ટાંત.

(અ) એક હુડીપર અ પોતાના નામની સહી કરે, એવા ઇરાદાથી કે તેજ નામના એક બીજા શખસે તે હુડીલખી છે એમ માનવામાં આવે તો અ એ ઓટો લેખ બતાવવાનો ગુનોહ થઈ શકે છે.

વવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(૪) એક કાગળના કકડાપર “સીકારી” એટલો શબ્દ લખીને તે પર અંક ૭ ના નામની સહી કરે એટલા સારૂ કે પછી તે કાગળપર ૭ ની ઉપરની એક કુંડી બ લખે, અને તે કુંડી બાજુ ૭ એ સીકારી શબ્દ એ રાતે બતરમાં ચલાવ, તો અંક ૭ ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું. અને અગર ન હકીકત બાજુ ને અંક ના હરવાનુજમ બ તે કાગળપર કુંડા લખે તો બંને પાણુ ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(૫) અંક નામ નામનો કોઈ બીજો શખસ દરમ વે તે ધણીને નાણાં આપવાં એવી એક કુંડી અંક ને જડે, અને તેની પાછળ અંક પોતાના નામનો દોરો કરે, એવા ધરાદાથી કે જે શખસ દરમ વે તે ધણીને નાણાં આપવાની એ કુંડી છે તેનું શખસે એ દોરો કર્યો છે એમ માનવામાં આવે તો એ કુંડાજુ અંક ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(૬) બંક ની ઉપર એક કુકમનાયું થયેલું બને, તેમાં એક સ્થાપર મિલકત વેચાય તે અંક ખરીદ કરે, કુકમે ન મિલકત જપત થયા પછી બંક ની સાથે મરી જઈને કાંઈ જુજ માટે તે મિલકતનું કાંબી મુદતનું એક લાઝનાયું બંક ને લખી આપે અને તે લાઝનામામાં તે જપતીની તારીખથી છ મહીના આગળના તારીખ ભરે, એવા ધરાદાથી કે અંક ને દગો કર્યો તથા જપતી થતા પહેલાં ન લાઝનાયું લખી આપ્યું છે એમ માનવામાં આવે તો, અગર બંક એ તે લાઝનામા પર પોતાના નામની સહી કરી છે તેપણુ તેણે આગળની તારીખ લખી, તેથી તેણે ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

(૭) દેવાણુ કાઢાડવાનો આગળથી વિચાર કરીને અંક વેપારી પોતાના કુચવાને સારૂ તથા પોતાના માગનારાઓને દગો દેવાના ધરાદાથી કાંઈ મિલકત બંક ની પાસે રાખે; અને તે કામ ખાહારથી વ્યાજબી જણાય એટલા સારૂ તે બંક ને એક ચીઠી લખી આપે કે તમારી પાસે અવેજ લીધો છે તે બાબતના માહિરે તમને અંકની રકમ દેવી, અને ન ચીઠી પર આગળની તારીખ નાંખે, એવા ધરાદાથી કે અંક દેવાણુ કાઢાડવાની તરિકા રીમાં હતો ત્યાર પહેલાં એ ચીઠી તેણે લખી છે એમ માનવામાં આવે તો, અંક એ ઉપર લખેલા લક્ષણના પહેલા પ્રકાર પ્રમાણે ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

ખુલાસો ૨ નો—કોઈ માણસ કોઈ ખોટા શખસના નામથી કાંઈ ખોટો લેખ કરે, એવા ધરાદાથી કે તે લેખ કોઈ ખરા શખસે કરેલો છે એવું માનવામાં આવે, અથવા કોઈ ખુલેલા શખસના નામથી કે, એવા ધરાદાથી કે ન શખસે પોતાની હયાતીમાં તે લેખ કર્યો છે એવું માનવામાં આવે તો તે પાણુ ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુનોહ થઈ રહે છે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) એક ખોટા શખસની ઉપર એક કુંડી લખે, અને તે ચલાવવાના ધરાદાથી તે ખોટા શખસને નામ તે કુંડી દગલખાણથી સિકારે તો અંક એ ખોટો લેખ, બનાવવાનો ગુનોહ કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેનો ગુનો સ્થાપીત થવા માટે જોના નામનું ખોટું દસ્તાવેજ બનાવ્યું હોય તે એ દસ્તાવેજના વાત ન બાજુ એવું કાંઈ કપટ તરિકા તરિકે કે કું એવું સાબીત થવું જોઈએ. ૬ વી, રી, પ્ર, ૨૦

આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો શંપુરાગુ થવા માટે તહોમતદારે જે લેખ બનાવ્યો તેની અમુકને ખરેખર નુકશાન થવાનો સમય હોય તેમજ સરકાર વીરૂધ્ધ બાબતીશકર અને બીજા મુ. હા. રી. વા. ૧૧ મ. ૩

શબ્દચ્છાત્રની રૂબરૂ નોંધવા આપવાના દસ્તાવેજમાં તારીખનો ફેરફાર કરવો એ આ કલમ પ્રમાણે નહીં પણ કલમ ૧૯૬ અને ૧૯૭ પ્રમાણે ગુન્હો ગણાતામાં આવેલો છે જુ. આ. મા. ૧૯૬ ઉપર મીરજીકરારબલીનો ફતવો.

ખોટો લેખ બનાવવાનું દંડ. જે માણસ ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુન્હો કરે, તેને બે વરસની મુક્ત મુતીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવાની આપશે.

મીઠા—આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હો શંપુરાગુ થવા માટે દસ્તાવેજ ખોટું બનાવવું એજ પુરતું છે કોઈ ખખરા હોયત પુરૂષના નાનતું તે પ્રસીધ કરેલું હોય તેમજ એલું કાંઈ જરૂરનું નથી, એ દસ્તાવેજ કોઈ ઇનસાફની કોરટ પુરાવમાં હો એલું ન હોય પણ જેખાએ તે દસ્તાવેજ બતાવ્યું હોય તો તેણે પુગવમાં રજુ કરવા નરહા ગખતા હોય તો તે આ ગુના બનાવવાને પુરતું છે. રાણી વીરૂધ્ધ સીફીઅલી. બે. લા. રા. પ્ર. ૧૨ ૩૦ વી. રી. પ્ર. ૬૧

કોઈ એકલા હુકમનામાવાંગાની મંજુરી વગર એક વકાનાનામું લખી સવળાતા નામની સહી કરી કોઈ વકાને આપે અને વીરૂધ્ધ તેમાં એલું લખી દ કે હુકમનામાના નાણા પુરેપુરાં પોલી રહ્યા છે, તો એ સહી કરનાર શખસે ખોટો લેખ બનાવ્યો કહેવાય—રાણી વીરૂધ્ધ ગયાનીરામ ૬ વી. રી. પ્ર. ૭૮

એક શખસ મુખત્યાર તરીકે કામ કરવાનું કબુલ કરે, અને તેમ કરવામાં પોતાની મંજુરી તરીકે તેની નીચાની મુખત્યારનામા નીચ કરે આપે, પાછળથી એ મુખત્યારનામું ખોટું સંખેલું માલમ પડે તો તે મુખત્યાર ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુન્હો કરે છે એલું ગણાય નહીં—રાણી વિરૂધ્ધ બગ્નેમરીખ, ૫ વી. રા. પ્ર. ૭૦

કોઈ શખસ પોતાની ગફલતી છુપાવવાને સાર કોઈ જોડીસના રીપોટ ફરવે તો આ કલમ માં બતાવેલી વ્યાખ્યા પ્રમાણે ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવાનો ગુન્હો થતો નથી,

બેઠ પક્ષકારની પરસ્પરની તલામતી માટે એક સાંજે બે ભાગે કરવામાં આવ્યું હોય તેમાંના એક ભાગ માફ ફરવે તો તેન સખત સખ થવી જઈએ—રાણી વીરૂધ્ધ કેશારી મા. હનદત ૧૭ વી. રી. પ્ર. ૫૮

એક પબ્લીક વર્કસ હાપાર્ટમેન્ટના એકબીકબુટીવ ઇંછનીયરે એક કુસપાવર માછરેટના ઉપર પત્ર લખી પોતાના હાથ નીચેના ફર્ટથિયેડ આપર શીયર કે જેને સરકારની મંજુરી શીવાય તેના હોવાપરથી દુર કરી શકાય નહીં, એવો હતો તવા તહે માતાગા ઉપર એક બુસનાળો દસ્તાવેજ બતાવ્યા બાબત ફીયાદ અમાવતા મંજુરી આપી, તં ઉપરથી) કુસપાવર માછરેટને કામ અસાવી તહોમતવાળાને ગુન્હેગાર ઠરાવ્યો, પરંતુ ફીયાદી બાબત મંજુરી નથા એવા શખસ ઉપરપા શેરાનજડને ગુનાની માખીતા ફરવી નાખી, તેમાં હાઇકોરટે ઠરાવ કર્યો કે એક ઝીકબુટીવ ઇંછનીયનું પત્ર હતું એજ ફીયાદ સાફ જઈએ તેવા મંજુરી હતી. સરકાર વીરૂધ્ધ નારાયણ રામચંદ્ર, મુ. હા. કો. તા. ૭ એપ્રિલ ૧૮૭૦

કોઈ ઇનસાફની કો. ૪૬૬. કોઈ ઇનસાફની કોરટનું દફતર અથવા તે કોરટ મંજુર રટનું દફતર અથવા એલેસાં કામનો કાગળ હોય એવા મતનખનો કાંઈ લેખ, અથવા જ વા જનમ રગેરે બા નમ, આપતિશમ, લગત કે ગાડવા માખતનો કાંઈ રજુકર, અથવા કો ઇ સરકારી નોકર પોતાના સરકારી હોદ્દાના જોરથી રાંખતા હોય એ બત.

૧૦ કાંઈ ૨૦૦૮૦ અથવા કોઈ મરકારી નાખે પોતાના સરકારી હોદ્દાના જોગથી કરેલો હોય એવી મતભવનો કાંઈ દાખલો કે લેખ, અથવા કાંઈ ઇરાદાથી કે જવાબ કરવાનો, અથવા તેમાં કાંઈ પણ કામ ચલાવવાનો, અથવા કમુખતથી થતા દેવાનો, જેમાં અખત્યાર આપ્યો હોય એવો લેખ, અથવા વકોલાતનાંમુ કે મુખત્યારનાંમુ ને માણસ ખોટું બનાવે તે માણસ ને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વગી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—દીવાની કોર્ટ અગર હરેક ન્યાયની કોર્ટમાંથી નિકળેલા સમન્સની નકલમાં ફર ફર કરવો એ આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો થાય છે.—સરકાર વિરુદ્ધ હોગાજી અંદાજ. મુ. હા. રી. વા. ૨ પ્ર. ૫૬૪

કાંઈ કીમતી દસ્તાવેજ અથવા વીસ કાંઈ કીમતી દસ્તાવેજની મતભવનો, અથવા કાંઈ વીસની મતભવનો. અથવા કોઈ લેવાના અખત્યારનામાંની મતભવનો હોય, અથવા ને લેખ કોઈ રાખવન કાંઈ કીમતી દસ્તાવેજ કાવાનો અથવા બીજાના નામનો કરી આપવાનો, અથવા તેના મુદત રૂપીય, વ્યાજ કે નફાની વેહેંચણ લેવાનો અખત્યાર આપવાની મતભવનો હોય, અથવા કાંઈ નાંખુ જંગમ નિલકત, અથવા કીમતી દસ્તાવેજ લેવાનો કે આપવાનો અખત્યાર આપવાની મતભવનો હોય, અથવા ને લેખ કાંઈ ફરગતી અથવા નાંખુ ભરવાની પોહિચની મતભવનો. અથવા કાંઈ ફરગતી કે કાંઈ જંગમ નિલકત અથવા કીમતી દસ્તાવેજ આપવાની પોહિચની મતભવનો હોય, એવો કોઈ લેખ ને માણસ ખોટો બનાવે, તેને છતાં સુધી સમુદ્ર પારની અથવા દશ વરસની મુદત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વગી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—કોઈ કલેક્ટરનું ચીવન બદલાવવાની ફરજવામાં આવે તો તેણે આ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો હોવાય—રાણી વિરુદ્ધ હરશ્વંદ્ર ખાશ. કો. છ. હા. પ્ર. ૩૫૪

કાંઈ કરવાના કાણસર ખોટો લેખ બતાવવો. ૪૬૮. ને કોઈ માણસ ખોટો લેખ બતાવે, એવા ઇરાદાથી કે તે બતાવે તે લેખ કાંઈ કરવાના કાણસર વપરાય તો તે માણસ ને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વગી તે દંડને પણ લાયક થશે.

કાંઈ રાખસની અખરૂને હાની કરવાના કાણસર ખોટો લેખ બતાવવો. ૪૬૯. ને કોઈ માણસ ખોટો લેખ બતાવે. એવા ઇરાદાથી કે તે બતાવે તે લેખ કોઈ ધણીની અખરૂને હાની કરે, અથવા તે લેખ તેના કાણસર વપરાયામાં આવશે એવો સંભવ છે, એમ બહુશ છતાં, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વગી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—કોઈ અરજી આપવાનો મુમરા કર્યો હોય અને તે મુમરા ને અરજીના હોય તે અરજી કોઈ બાબતના પુરાવ તરીકે વાપરવાની હોય તો અને તે અરજીના મુસદ્દામાં કોઈ રાખસની અખરૂને હાની પેચે એવી હકીકત હોય તો તેણે આ કલમ પ્રમાણેનો ગુન્હો કર્યો હોવાય. ૧૦, વી, રી. પ્ર. ૬૧

અખરૂને લેખ બતાવવો. ૪૭૦. ને ખોટો લેખ સઘળો કે થોડો ઘણો, ખોટો લેખ બતાવવાના ગુનાદર્થી બન્યો હાય. તેનું નામ “અનાવટનો લેખ” પાડાયું છે. ૪૭૧, ને લેખ બતાવટનો લેખ છે, એમ પોતે બહુશતા હાય.

ખાગ દાખલ થાય. અર્થાત્ અમ માનવાનું પોતાને કારણે હાથ એવા કોઇ લેખ ને મા
રશે.

આ સ દગમખાટથી અથવા બદ્દાનજથી ખરા દાખલ વાપરે, તે મા
જુમરે બને તેના ને લેખ ખોટો બતાવેજ હોય, એવી રીતે શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા—એક હેઠકોનરદેખરે પોતાની હાથમાં ખોટો ફેરફાર કર્યો તથા તેણે આ કલમ
પ્રમાણને ગુન્હા કરવાનું કહ્યું છે—રાણી વીરવં કાશ્યાજીદર રા. ૧૧ વી. રી. પ્ર. ૪૪

અસત્ દસ્તાવેજ નહીં પણ તેની નકલ વાપરવામાં આવે પણ અસત્ દસ્તાવેજ ખોટું
છે એવું તે નકલ રજુ કરનાર બંધુનો હોય તો તેણે આ કલમ પ્રમાણના ગુનો કર્યા
કહેવાય—રાણી વીરવં નજુમખેલી, ૬ વી. રી. પ્ર. ૪૧

પુટા છેડાનું દસ્તાવેજ એ નીચી દસ્તાવેજ છે, એવું દસ્તાવેજ રદ્દ કરાવે તો તેણે
આ કલમ પ્રમાણે ખોટું દસ્તાવેજ વાપરવાનો ગુન્હો કર્યો કહેવાય, —રાણી વીરવં અઝામુ
દાન વખતે બાબ, ૧૧ વી. રી. પ્ર. ૧૫

(અ) (મ) ના નામથી એક અરજી ઉપર સહી કરે. (ક) તે મામલતદાર પાસે રજુ કરે
(ખ) ના નામની સહી કરવાનો અધિકાર ન હોય અને જો કે (અ) ના ઇરાદા મામલતદારને
(ખ) એ સહી કરી છે એવું મનાવવાનો હોય તોપણ કોઈને કમવાનો ઇરાદો (અ) નો ન
હોય તેમ એ સહી કરતી (અ) ને કે (ખ) ને કાંઈ ગરબાજબી લાગે કે ગરબાજબી હા
ની થઈ ન હોય તો (ખ) નું આ કલમ ગુન્હા ભરેલું નથી—રાણી વીરવં બનાતીરાકર
વીરેર, ૧૧ મુ. હા. રી. પ્ર. ૩

એક સરકારી નોકર સરકારી કામ કરતાં એક ખોટો દસ્તાવેજ ખરા દાખલ વાપરે તે
આ કલમ પ્રમાણે ગુનો છે. અગર જો એ દસ્તાવેજ ઉપર સહી અને રાક્ષિ ખરાખર ન
થયો હોય તોપણ ૫, વી. રી. પ્ર. ૪૬

૪૬૭ મી કલમ
મુજબ શિક્ષા થઈ
શકે એવો ખોટો
લેખ બતાવવાનો ગુ
નોડ કરવાનો ઇરા
દાથી ખોટો મોહોર
પતર, વગેરે બના
વવું અથવા કમ
બા નાં રાખવું.

૪૭૨. જો કોઈ માણસ કાંઈ મોહોર, પતર, અથવા જાપ પાઠ
વાનું કાંઈ બીજું હથીયાર બનાવે, અથવા ખોટું બનાવે, એવા
ઇરાદાથી કે તે ૪૬૭ મી કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ
ખોટો લેખ બતાવવાનો ગુનોડ કરવાના કારણસર વાપરવામાં આવે
અથવા તે મોહોર, પતર, અથવા બીજું હથીયાર ખોટું બનાવેલું
કે એમ બજીને ઉપસા ઇરાદામાં અગર કોઈ માણસ, તે મોહોર,
પતર, અથવા બીજું હથીયાર પોતાના કબજામાં રાખે તો તે આ
જુસને જીવતા મુકાં સમુદ્રતરતી, અથવા સાત વરસની મુદત સુધી
ની એમાંના ગમે તે મારાતની કદગી, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને
વગી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—ખોટી સીલ અને ખોટું દસ્તાવેજ એક રાખસના કબજામાં માલુમ પડ્યાં તે
ની પાસે ક્યાં રાતે આવ્યાં તેના તે સતોષકારક ખુલાસો આપી શક્યા નહીં તમા ઠરાવવા
માં આવ્યું કે તેણે તે વાપરતા મટે કબજામાં રાખ્યા એવું ગણવું જોઈએ. વી. રી. પ્ર. ૫

આ કલમમાં વાણવેજ દસ્તાવેજો કરેના સોદ્ધ કરવા માટે ક્યાં માલુસ્ટેટન અધીકાર
છે તેને માટે રા. ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ કલમ ૪૬ તથા ૪૮ જુઓ,

કોઈ માણસને પકડીને કેદમાં નાખ્યા પછી તેના ઘરમાંથી દસ્તાવેજો માલુમ પડે તો એ
તેના વીરવં પુરાવો નથી. પણ જો આ દસ્તાવેજો પ્રથમ હતા એવું બતાવવાને અનુમાની
અથવા શીયો પુરાવો હોય તો તેના વીરવં પુરાવો છે—રાણી વીરવં અમારખાન અને બાબ
વી. રી. ૭ હા. રી. ૨૩

જો પોઠ જોડી સમાંથી અથવા ટેની ગ્રાફ જોડી સ નાં કાંઈ દસ્તાવેજ આપત ઝડે લેવાનો હોય તો તે આપતનું વારંટ આપવાનો છદ્દસા માછરવેટ અથવા ચીપ મરડેડેન્સા માછરવેટ શીવાય બીજા કોઈ માછરવેટને અગીકાર નથી. અને સદરહુ માછરવેટ શીવાય સદરહુ જો ફીસમાંથી ઝડો લેવાનું વારંટ કહાડશે તો તે નીરથક છે, જુઓ શને ૧૮૮૨ ના આકટ ૧૦ ની કલમ ૫૩૦

બીજા કોઈ કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવો ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુ નોહ કરવાના ઈના દાથી ખોટો મોહોર પતર, વગેરે બનાવવું અથવા કબજામાં રાખવું.

૪૭૩. જો કોઈ માણસ કાંઈ મોહોર, પતર, અથવા છાપ બાક વાનું કાંઈ બીજું હથિયાર બનાવે, અથવા ખોટું બનાવે, એવા ઈરાદાથી કે આ બાબ માહેસી ૪૬૭ મી સીવાયની કોઈ પણ કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવો કેઈ ખોટો લેખ બનાવવાનો ગુ નોહ કરવાના કારણસર વાપરવામાં આવે, અથવા તે મોહોર, પતર, અથવા બિજું હથિયાર ખોટું બનાવે છે એમ બાણીએ ઉત્તર છે. દાથી અગર કોઈ માણસ તે મોહોર, પતર, અથવા બીજું હથિયાર ખેતાના કબજામાં રાખે તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—જો શખસના કબજામાં ખોટો લેખ બનવાના સાફીત્ય તરીકે જુદી જુદી જાતની સીલ માલુમ પડી તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે જો એ સીલ એકજ ખોટું દસ્તાવેજ બનાવવા માટે કબજામાં રાખી હોય તો એકજ તહીમત આવે પણ જુદા જુદા દસ્તાવેજ બનાવવા માટે તે સીલો રાખી હોય તો જેટલા જુદા જુદા દસ્તાવેજો બનાવવાનો તેનો ઈરાદો હોય તેટલા જુદા જુદા તહીમતથી તેને શિક્ષા થઈ શકે—રાણી વીરૂપ ગોગલ ચંદ, ૧૩ વી. રી, પ્ર. ૧૬

કાંઈ કીમતીદસ્તાવેજ અથવા લીસ ખોટું બનાવેલું છે એવું બાણીને તખ્ત શ દાખલ વાપરવાના ઈરાદાથી કબજામાં રાખવું.

૪૭૪. જો કોઈ માણસના કબજામાં કાંઈ લેખ હોય, તે અને લેખ ખોટો બનાવેલો છે એમ તે માણસ બાણી હોય તથા તે લેખ ખરા દાખલ દગલખાણથી અથવા બદલાતથી વાપરવામાં આવે એવો તે માણસના ઈરાદો હોય તો અગર તે લેખ ૪૬૬ મી કલમમાં લખેલા પ્રકારનો હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે, અને અગર તે લેખ ૪૬૭ મી કલમમાં લખેલા પ્રકારનો હોય તો તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—જો કલમ ૪૭૧ પ્રનાણેનું તહીમત તહીમતદાર ઉપર મુકવામાં આવે તો પછી આ કલમ પ્રનાણેનું તહીમત રહે નહીં કેમકે એ કલમ ૪૭૧ દસ્તાવેજ વાપરવાની છે આ કબજામાં રાખવાની છે. વાપરવાનું તહીમત આવે તે કબજામાં હોવા વગર કેમ આપણે શકે વાપરવું ન હોય પણ માત્ર કબજામાં રાખવું હોય તે માટે આ કલમ છે—રાણી વિરૂપ નરઅની. ૬ અ. હા, રી, પ્ર. ૩૯

૪૬૭ મી કલમમાં લખેલા પ્રકારના લેખ ખોટું બનાવવાનું

૪૭૫. ૪૬૭ મી કલમમાં લખેલા પ્રકારના કોઈ લેખનું ખરા પણ દખાડવાના કારણસર વપરાતો હોય એવી કાંઈ મુદ્ર કે નીશાનો કોઈ માણસ કાંઈ પદારથ ઉપર અથવા કાંઈ પદારથ મધ્યે ખોટો

ખાડવા સાડુ વપ
રાતી હોય એવીકાં
ઈ મુદ્રા અથવા તો
શાની ખોટી બના
વી, અથવા ખો
ટી નીશાની કરેલો
પદારથ કબજામાં
શાખવો,

બનાવે એવા ઇરાદાથી કે તે પદાર્થ ઉપર તે વખતે કાંઈ લેખ ખો
ટો બનાવેલો હોય અથવા ત્યારપછી ખોટો બનાવવાનો હોય તે લે
ખને ખરાપણાનો આભાસ આપવાના કારણસર તે મુદ્રા અથવા
નીશાની વાપરવામાં આવે અથવા જે પદારથ ઉપર અથવા જે પદાર્થ
મધ્યે એવી કાંઈ મુદ્રા અથવા નીશાની ખોટી બનાવવામાં આવી
હોય તેવો કોઈ પદારથ ઉપર લખેલા ઇરાદાથી કોઈ માણસ પોતાના
કબજામાં રાખે તો તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા
સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદનીશી શિક્ષા
કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણેના ચુનંદા સંપુર્ણ થવા માટે તદોમતદારના કબજામાં જે
દસ્તાવેજ હોય તેની ઉપર કાંઈ ખેટું ચીન્હ અથવા નીશાની હોવી જોઈએ અને તદોમત
દારના કબજામાં જે દસ્તાવેજ છે તે ખરા દાખલ વાપરવાનો ઇરાદો છે એવું સામી થવું
જોઈએ. એ દસ્તાવેજ કલમ ૪૬૭ માં જે પ્રકાર બતાવ્યો છે તે પ્રકારનું હોવું જોઈએ.
રાણી વિરૂધ રઘુનંદન પત્રોતવેશ, ઇ, ડા, પ્ર, ૩૮૪

૪૬૭ મી કલમ
માં લખેલ પ્રકારથી
જુદા પ્રકારના લેખ
નું ખરાપણું દખા
ડવા સાડુ વપાતી
હોય એવી કાંઈ મુ
દ્રા અથવા નીશા
ણી ખોટી બનાવ
વી. અથવા ખોટી
નીશાણી કરેલો પ
દારથ કબજામાં રા
ખવો.

૪૭૬. ૪૬૭ મી કલમમાં લખેલા પ્રકારથી જુદા પ્રકારના કાંઈ લે
ખનું ખરાપણું દખાડવાના કારણસર વપરાતી હોય એવી કાંઈ મુદ્રા કે
નીશાણી કોઈ માણસ કાંઈ પદારથ ઉપર અથવા કાંઈ પદારથ મધ્ય
ખોટો બનાવે, એ ઇરાદાથી કે તે પદારથ ઉપર તે વખતે કાંઈ
લેખ ખોટો બનાવેલો હોય અથવા ત્યાર પછી ખોટો બનાવવાનો હોય
તે લેખને ખરાપણાનો આભાસ આપવાના કારણસર તે મુદ્રા અથ
વા નીશાણી વાપરવામાં આવે, અથવા જે પદારથ અથવા જે પદાર
થ મધ્યે એવી કાંઈ મુદ્રા અથવા નીશાણી ખોટી બનાવવામાં
આવી હોય, તેવો કાંઈ પદારથ ઉપર લખેલા ઇરાદાથી કોઈ માણસ
પોતાના કબજામાં રાખે તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધી
ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદનીશી શિક્ષા કરવામાં આવશે અને
વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા—કોઈ ખેડ સખધીના દસ્તાવેજનો નાશ કરવામાં આવે તો આ કલમ પ્રમાણે
નિમત્તી દસ્તાવેજનો નાશ કરવાનું તેની ઉપર તદોમત આવે—રાણી વિરૂધ નીતાઈ
મંડળ, ઇ, ડા, પ્ર, ૩૩૭

કોઈ વીસને દગ
લખાણથી ચેરેની
નાખવું. અથવા તે
નો નાશ કરવો.

૪૭૭ કોઈ લેખ વીસ હોય કે વીસની મતલબનો હોય, અથવા
દત્ત લેવાનું અખત્યારનામું હોય કે તેની મતલબનો હોય, અથવા
કાંઈ કીમતી દસ્તાવેજ હોય કે તેવી મતલબનો હોય, તેવા કોઈ લે
ખને અગર કેઈ માણસ દગલખાણથી કે બદલાતથી, અથવા ભોક
ને અથવા કોઈ સખમને હાની અથવા નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી છેડી નાખે, તેના નાશ
કરે, અથવા ચેરી નાખે, અથવા છેડી નાખવાની, નાશ કરવાની કે ચેરી નાખવાની કોશિશ
કરે, અથવા છુપાવે કે છુપાવવાની કોશિશ કરે, અથવા તેવા લેખ સખમની બાગાડ કરે, તો
તે માણસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની અથવા સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે
પ્રકારની કેદનીશી શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

વેપારની તથા મીલકતની નીશાણીઓ બાબત.

વેપારનીનીશાની ૪૯૧. આ માલ ફક્ત કારીગરે બનાવેલો છે. અથવા ફક્ત શ્રી વખતે કે તે કંઠાણે બનાવેલો છે. અથવા ફક્ત શ્રી જાતનો છે, એ બતાવવાને માટે જ ના શાણી વાપરવામાં આવે તેનું નામ “વેપારની નીશાણી” પાડ્યું છે.

મિલકતનીનીશાની ૪૯૨. આ જગમ મીલકત ફક્ત શ્રી રાખસની છે, એ બતાવવાને માટે. જે નાશાણી વાપરવામાં આવે તેનું નામ “મીલકતની નાશાણી” પાડ્યું છે.

ખેટી વેપારની ૪૯૦. જે કોઈ માણસ કાંઈ માલ ઉપર અથવા કાંઈ પેટી કે નીશાની વાપરવી. ઘર ઉપર, અથવા ગાંસડી ઉપર, કે માલ ભરેલાં કાંઈ બોનાં બાર ઘન ઉપર, કાંઈ નીશાણી કરે, અથવા જે પર કાંઈ નીશાની હોય એવી પેટી કે ઘર અથવા ગાંસડી કે બાજુ બારદાન વાપરે, એવા ઇરાદાથી કે તે નીશાણી કરેલો માલ અથવા તે નીશાની કરેલી પેટી કે ઘરમાં, અથવા ગાંસડીમાં, અથવા બારદાનમાં ભરેલો કાંઈ માલ જે કારીગરે બનાવ્યો ન હોય તેણે બનાવ્યો છે, એવો અથવા જે વખત કે કંઠાણે તે બનાવ્યો ન હોય તે વખતે કે તે કંઠાણે તે બનાવ્યો છે, એવો અથવા જે જાતનો તે ન હોય તે જાતનો તે છે એવો વીશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવો, તો તે માણસને “ખેટી વેપારની નીશાની” વાપરી એમ સમજવું.

ખેટી મીલકતનીની ૪૯૧. જે કોઈ માણસ કાંઈ જગમ મીલકત કે માલ ઉપર, શાની વાપરવી. અથવા કાંઈ પેટી કે ઘર ઉપર અથવા ચામડી ઉપર, અથવા જગમ મીલકત કે માલ ભરેલાં બોજ કાંઈ બારદાન ઉપર, કાંઈ નીશાણી કરે, અથવા જે પર કાંઈ નીશાણી હોય એવી કાંઈ પેટી કે ઘર, અથવા ગાંસડી કે બાજુ બારદાન વાપરે, એવા ઇરાદાથી કે તે નીશાણી કરેલો મીલકત અથવા માલ, અથવા નીશાણી કરેલી પેટી કે ઘરમાં અથવા ગાંસડીમાં, અથવા બોજ બારદાનમાં રાખેલી કાંઈ મીલકત કે માલ જે રાખસનો ન હોય, તે રાખસનો છે. એવો વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવો, તો તે માણસને “ખેટી મીલકતની નીશાની” વાપરવી એમ સમજવું.

કોઈ રાખસને છે તરવાં અથવા નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી કાંઈ ખેટી વેપારની અથવા મીલકતનીનીશાની વાપરવી.

૪૯૨. કોઈ રાખસને છેતરવાના અથવા નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી જે માણસ કાંઈ ખેટી વેપારની નીશાણી અથવા કાંઈ ખેટી મીલકતની નીશાણી વાપરે, તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ બીજો માણસ કાંઈ વેપારની અથવા મિલકતનીનીશાણી વાપરતો હોય તેવી નીશાણીની અથવા નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી ખેટી બતાવવી.

૪૯૩. ભોક્તે અથવા કોઈ રાખસને હાની અથવા નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી જે માણસ બીજો કોઈ રાખસ વાપરતો હોય એવી કાંઈ વેપારની અથવા મિલકતની નીશાણી આણી બુકીને ખેટી બતાવે, તે માણસને એ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કેસમાં આવશે.

કોઈ સરકારી ના કર જે મીલકતની

૪૯૪. કોઈ સરકારી ના કર જે વાપરતો હોય તેવી કાંઈ મિલકત નીશાણી, અથવા આ મીલકત ફક્ત કારીગરે અથવા ફક્ત શ્રી વખતે

નીશાણી વાપરતો
હોય અથવા કાંઈ
મિલકકતના બતાવટ
જાત વગેરે બતાવ
વા સાત તે જેની
શાણી વાપરતો હો
ય તેવી નિશાણી
ખોટી બતાવવી.

કાંઈ જાણ, પતરૂ,
અથવા કાંઈ સરકારી
કે ખાતગી મિલક
કતની અથવા વે
પારની નીશાણી ખો
ટી બતાવવાનું કાં
ઈ બીજી કયાંયર
દગમબાંધી બતા
વવું અથવા કમ
જામાં રાખવું.

ની તે ના હોય તે શખસની તે છે એમ બતાવવાના કારણસર તે નિશાણી વાપરવામાં આવે, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા જે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખોટી મિલકતની
અથવા વેપારની નિ
શાણી જોર હોય
એવો માલ જાણી
બુઝી વેચવો.

જો તે નીશાણી બતાવટની અથવા ખોટી કરેલી છે, અથવા તે નીશાણી થી જાણાય છે તે કારીગર અથવા તે વખતે અથવા તે કેસણી નહીં બતાવેલા માલ અથવા વેપારની જાણમાં ઉપર તે નીશાણી ચોંટાડેલી અથવા પાડેલી છે અથવા તે નીશાણી થી જાણાય છે, તેવી જાતનો તે માલ નથી અને કેઈ શખસને કેતરવાનો અથવા નુકશાન કે હાની કરવાના તે માણસના ઇરાદા હોય, તો તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા જે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કાંઈ ગાંસડી કે બારદાન મધે માલ હોય તે ઉપર દગમબાંધી કાંઈ ખોટી નિશાણી કરવી.

તે કે કેસણી બતાવી છે અથવા ફાણી જાતની છે, અથવા ફાણી હાકીસમાંથી ગમ થઈ છે, અથવા કાંઈ માફીજી લાયક છે, એવું બતાવવા સાત કેઈ સરકારી નોકર જે વાપરતો હોય તેવી કાંઈ નીશાણી જો મેઈ માણસ જાણીબુઝાને ખોટી બતાવે, અથવા એવી કાંઈ નીશાણી ખોટી બતાવેલી છે, એમ એણેના છતાં તેને ખાતગી દાખલ વાપર એવા ઇરાદાથી કે હોકને અથવા કાંઈ શખસને હાની અથવા નુકશાન કરવું તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૮૫. કાંઈ જાણ, પતરૂ, અથવા કાંઈ સરકારી કે ખાતગી મિલકતની અથવા વેપારની નીશાણી કરવા અથવા ખોટી બતાવવાનું કાંઈ બીજી કયાંયર જે કેઈ માણસ બતાવે અથવા ખોટાના કબજામાં રાખે. એવા ઇરાદાથી કે તેવી ખોટી નીશાણી બતાવવાના કારણસર વાપરવું અથવા કાંઈ માણસ એવી કાંઈ મિલકતની કે વેપારની નીશાણી ખોટાના કબજામાં રાખે, એવા ઇરાદાથી કે કાંઈ માલ અથવા વેપારની જાણમાં જે કારીગર અથવા કારીગરની દુકાને બતાવી ન હોય તેણે તે બતાવી છે એમ જે વખતે તે કેસણી તે બતાવી જાય તે વખતે અથવા તે કેસણી તે બતાવે છે એમ અથવા જે જાતની તે ના હોય તે જાતની તે છે એમ અથવા જે શખસની તે ના હોય તે શખસની તે છે એમ બતાવવાના કારણસર તે નિશાણી વાપરવામાં આવે, તો તે માણસને ત્રણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા જે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૮૬. જે માલ ઉપર સરકારી કે ખાતગી મિલકતની અથવા વેપારની, ખોટી નીશાણી ચોંટાડેલી અથવા પાડેલી હોય એવો કાંઈ માલ અથવા કાંઈ પેટી કે ઘર અથવા લપેટેલી વસ્તુ કે બારદાન ઉપર તેવી નિશાણી ચોંટાડેલી અથવા પાડેલી હોય તે મધે ભરેલા અથવા રાખેલા માલ, અગર કાંઈ માણસ વેચે, અને તે માણસ એમ જાણી હોય કે તે નીશાણી બતાવટની અથવા ખોટી કરેલી છે, અથવા તે નીશાણી થી જાણાય છે તે કારીગર અથવા તે વખતે અથવા તે કેસણી નહીં બતાવેલા માલ અથવા વેપારની જાણમાં ઉપર તે નીશાણી ચોંટાડેલી અથવા પાડેલી છે અથવા તે નીશાણી થી જાણાય છે, તેવી જાતનો તે માલ નથી અને કેઈ શખસને કેતરવાનો અથવા નુકશાન કે હાની કરવાના તે માણસના ઇરાદા હોય, તો તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા જે બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૮૭. કાંઈ માલ ભરેલી ગાંસડી અથવા બારદાન ઉપર જે કાંઈ માણસ દગમબાંધી કાંઈ ખોટી નિશાણી કરે, એવા ઇરાદાથી કે કેઈ સરકારી નોકર અથવા બીજા શખસના મનમાં એવો વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવો કે તે ગાંસડી અથવા બારદાન મધે જે માલ ન હોય તે તે મધે છે અથવા તે મધે જે માલ હોય તે તે મધે નથી અથવા તે ગાંસડી અથવા બારદાન મધેનો માલ ખરેખર જે

જાતનો અથવા તરેફને હેય તેથી જોઈ જાતનો અથવા તરેફનો છે, તે તે માણસને મગ્ન વરસતી મુદત સુધીની જોખાંતા ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

તેથી કાંઈ ખેડી ૪૮૮. કોઈ માણસ ઉપસી કસમમાં લખેલા ઈરાદાની જોડી કાંઈ નિશાણી ખેડી છે એમ જાણવા છતાં તે ખેડી નિશાણીના દગ લખ જીથી ઉપયોગ કરે તો તે માણસને ઉપસી કસમમાં લખ્યા મુજબ શિક્ષા કરવામાં આવશે.

નુકશાન કરવાના ૪૮૯. કોઈ માણસ કાંઈ મિલકતની નિશાની કાઢી નાંખે અથવા તેનો નાશ કરે, અથવા તેને ચેહેરી નાખે, અથવા ઈરાદાથી અથવા એવો સંમત-જાણીને કે એમ કરવાથી પોતાથી કોઈ શખ્સને નુકશાન થાય તો તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની જોખાંતા ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બાબ ૧૯ મા

નોકરી કરવાના કરાર તોડવાના ગુન્હા બાબત.

તરી અથવા ખુસ્તી ૪૯૦. કોઈ શખ્સને અથવા કાંઈ મિલકતને એક ઠેકાણેથી બીજા ઠેકાણે લઈ જવા અથવા પેદાચાડવામાં પોતાના અંગની નોકરી કરવાને, અથવા તરી કે ખુસ્તીના રસ્તાની કોઈ મુસાફરીમાં કોઈ શખ્સને નોકર દાખલ કામ કરવાને અથવા તરી કે ખુસ્તીના રસ્તાની કોઈ મુસાફરીમાં કોઈ શખ્સને કે કાંઈ મિલકતને સળીવવાને જે માણસ કાયદેસર કરારથી બંધાયેલ હોય, તે માંદગી અથવા પોતાની સાથે માડી વસ્તુઓના સંબંધ શિવાય, તે પ્રમાણે કરવામાં બુદ્ધિપુરવક કસુર કરે તો તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની જોખાંતા ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા એક સો રૂપાયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રઢાંત.

- (અ) એ એક પાલખી ઉચકતારો જે ને એક ઠેકાણેથી બીજા ઠેકાણે લઈ જવાને કાયદેસર કરારથી બંધાયેલો છતાં રસ્તામાંથી અવરચ નાહાશી જાય, તો એ એ આ કસમમાં બંધાવ કરેલો ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.
- (બ) એ એક મજૂર જે તો સામાન એક ઠેકાણેથી બીજા ઠેકાણે લઈ જવાને કાયદેસર કરારથી બંધાયેલો છતાં, તે સામાન ફેંકી દે, તો એ એ આ કસમમાં બંધાવ કરેલો ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.
- (ક) એ એક બગદીઆએનો મામીક પોતાના બગદીઆ ઉપર ભરીને કાંઈ માલ એક ઠેકાણેથી બીજા ઠેકાણે લઈ જવાને કાયદેસર બંધાયેલો છતાં તેમ કરવામાં કાયદા વિરુદ્ધ કસુર કરે, તો એ એ આ કસમમાં લખેલો ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.
- (ડ) એ કાયદા વિરુદ્ધ ઉપાયથી પોતાનો સામાન લઈ જવાની બ મજૂરને જરૂર પાડે, અને બ વ્યાસતા વ્યાસતા રસ્તામાં તે સામાન મુગીને નાહાશી જાય, તો એ ઠેકાણે બ

એ કંઈ ગુન્હે કર્યો એમ સમજવું નહી, કેમકે તે સામાન લઈ જતાની કાયદા પ્રમાણે તેની ફરજ નથી.

પ્રશ્ન સે — એ ગુન્હામાં એ કંઈ જરૂર નથી કે જે રાખમને સાફ નોકરી કરવી છે તેની જ સાથે કરાર થવો જોઈએ. જે રાખસ તે નોકરી કરવાનો છે તે રાખસે કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ રાખસનો સાથે સાફ રીતે કે અરથાત સમમત્ય એવી રીતે કરાર કીધો હોય તો ખસ છે.

દ્રષ્ટાંત — એ એક ડાક કંપનીની સાથે એક મહીના સુધી પેતાની ગાડી હાંકવાનો કરાર કરે, અને બ તે ડાક કંપનીના સાથે ખુસીએ કાંઈ મજલ પર પેતાને પોતાના ડાક નો બદાબસ્ત કરે, અને પેલા એક મહીનાની મુદત સુધી તે કંપની બ ને અ હા . કે એની એક ગાડી આપે, અને અ રસતામાં અવરજવર તે ગાડી ખુત્રિપુરવક મુ કીને જ રહે, તો એ ઠેકાણે અગર અ એ બ ની સાથે કરાર કર્યો નથી તો પણ અ એ આ કલમ મુજબ ગુન્હે કર્યો. એમ સમજવું.

લાચાર રાખસની ખીદમત કરવા તથા તેઓની હાજતો પુ રી પાડવાનો કરાર તોડવો.

૪૬૧. જે રાખસ પોતાની નાહાની ઊમરનો, અથવા ગાંડાપાણી ના અથવા કાંઈ રોગ કે શરીરની નબળાઈના સંબંધમાં લાચાર અથ વા પેતાની સલામતીનો બદાબસ્ત રાખવાને; અથવા પેતાની હાજ તો પુરી પાડવાને અશક્ત હોય, તેની ખીદમત કરવાને અથવા તેની હાજતો પુરી પાડવાને જે માણસ કાયદેસર કરારથી બંધાએલો છતાં તેમ કરવામાં ખુત્રિપુરવક કસુર કરે, તેને ત્રણ મહીનાની મુદત સુ

ધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા બંધે રૂપીયા સુધીના દંડનો, અથવા એ બં નેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કોઈ દુર જગો પર બાકરી કરવાનો ક રાર કર્યો હોય અ ને તે જગો પર શેઠ ને ખરચે બાકરને લેઈ ગયા હોય તેવો કરાર તોડવો,

૪૬૨. બ્રિટિશ ઈન્ડિયા મહેની કાંઈ પણ જગો પર કોઈ બી જ રાખસને વાસ્તે ત્રણ વરસ સુધીની કોઈ પણ મુદત સુધી કારીગ ર, કામ કરનાર, અથવા મજૂર દાખલ કામ કરવાને જે રાખસ લ ખેલા કાયદેસર કરારથી બંધાએલો હોય અને તે કરારની શરત મુ જબ તેને તે જગો પર તે બીજા રાખસને ખરચે લઈ ગયા અથવા લેઈ જવાના હોય તે રાખસ પેતાનો કરાર કાયમ છે તે દરમિયાનમાં ખુત્રિપુરવક તે બીજા રાખસનો બાકરી છોડી દે, અથવા કપ્પડ કરેલી બાકરી વ્યાજબી અને યોગ્ય સમ્મત છતાં વ્યાજબી સમ્મત વગર તે

બાકરી કરવાની ના કહે તો તે રાખસને એક મહીનાની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્ર કારની કેદની અથવા તે ખરચથી બમાણી રકમ સુધીના દંડની, અથવા એ બનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે; પણ જો તેના શેઠે તેની સાથે કાંઈ માહી વરતાણુક કરી હોય, અથવા પેા તેજ તે કરાર મુજબ અમલ કરવામાં ગફલત કરી હોય તો તે બાકરને કાંઈ શિક્ષા કરવા માં આવશે નહી.

—૦૦૦૦૦૦—

ખાખ ૨૦ મા.

લગન સખંધી ગુનાહો ખાખત.

કાયદા મુજબ લ

૪૬૩. પેતાની સાથે કાયદા મુજબ જે સ્ત્રી પરણી નથી તે સ્ત્રી

જન થવાનો કપટથી
વિશ્વાસ એમ કીને
દંપતી આવે મહેલું.

ને કપટથી તે પુરુષ એવો વિશ્વાસ એસાડે કેન્દ્ર જે પુરુષની સર્થે
માનદા મુજબ પગણી છે. અને એવો વિશ્વાસ છતાં તે સ્ત્રી તેની સા
થે તેની વહુ હોય એવી રીતે રહે અથવા સંબોગ કરે, એમ તે પુરુ
ષ કરે તો તેને દશ વરસની મુદત મુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકાર
ની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

વર અથવા વહુ
ની હયાતીમાં ફરી
થી લગ્ન કર્યું.

૪૯૪. જેનો વર અથવા જેની વહુ હયાત હોય તેને પણે,
અને તે એવી રીતે કે તે વર અથવા વહુની હયાતીમાં થતા સખ
ખથી તે લગ્ન થયેલું રદ ગણાય, તો તેને સાત વરસના મુદત મુધી
ની એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વ
ળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

અપવાદ—જે રાખસનો વર અથવા વહુ હયાત છે, પણ જેનું તેની સાથે થયેલું લ
ગ્ન કોઈ મુખત્વાર કોરટે રદ કરાવ્યું છે: તેને આ કલમ લાગુ પડતી નથી, અને જે રા
ખસનું તે પાછળનું લગ્ન થતા પહેલાં સાત વરસની મુદત મુધી નિરંતર તેનો વર અથવા
વહુ બાહાર રહ્યો અથવા રહી હોય અને તે દરમિયાનમાં તે રાખસને તે વર અથવા વહુ
હયાત છે એવી ખબર નહીં ખળી હોય, અને તે રાખસ પોતાના આગલા વર અથવા વ
હુની હયાતીમાં લગ્ન કરે, તેને પણ આ કલમ લાગુ પડતી નથી; પરંતુ જે એ રાખસ કે
પર પ્રમાણે પાછળનું લગ્ન કરે, તેણે જેની સાથે તે લગ્ન કરે, તેને તે લગ્ન થતા પહેલાં
સરવ ખીના ખરેખરી પોતાના જાણમાં હોય તેટલી જાણવવી જોઈએ.

રીકા—ઇતસાફતી કોરટે એક લગ્ન કાયદાસર છે એવું જાહેર કરવાને અથવા કોઈ સ્ત્રી
ને ફરી લગ્ન કરવાની પરવાનગી આપવાને કોઈ એમનો અધિકાર મંજૂર રાખશે નહીં,
ખીનું લગ્ન કરવાને નાને પરવાનગી આપી હોય તે આ કલમ પ્રમાણે કરેલા ગુન્હાનો ખ
આવ નથી. ગણી વિરૂધ શંભુગણો, ૧ ઇ. લા. રી. (ગુખ ઇ) પ્ર. ૩૪૭

એક રાખસે એક બાઈડી છવતી છતાં એક સ્ત્રી સાથે પેતે લગ્ન કરવાનો છે એવી ના
ટીસ છપાવી હોય તો તેની બાઈડીની હયાતીમાં ખીનું લગ્ન કરવાની કાશાશનો ગુન્હા તે
ની ઉપર ઠરી શકે નહીં. ૧ ઇ. લા. રી. (અલહાબાદ) પ્ર. ૩૧૬

એક ધણી હયાત છતાં તેની પરવાનગી વગર ખીને ધણી કરવો એવો કોઈ નાતનો રી
વાજ હોય પણ તે હિંદુશાસ્ત્રથી ઉલ્લેખ છે માટે એવી સ્ત્રીને આ કલમ પ્રમાણે સજા થાય,
જે મરદ એવું લગ્ન કર્યું હોય તેને આ કલમ ૪૯૭ પ્રમાણે છોતાજાના સજા થાય. ગા
ણી વિરૂધ કરશન ગોજા. ૨ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૧૭

ખ્રિસ્તિ ધર્મ ગયેલા કોઈ હિંદુ ફરીથી હિંદુ ધરમમાં આવે અને કોઈ હિંદુ સ્ત્રીને પરણે
તો તે ખ્રિસ્તી હતો તે વખતે તેની એક બાઈડી છવતી હતી અને હિંદુ ધર્મ ત્યાર બાદ
પરણ્યો તો તેને આ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થાય નહીં.

હિંદુ કે મુસલમાન સ્ત્રી એક ધણી હયાત છતાં ખીને કરે તો ગુન્હા છે. ધણી એકથી
વધારે કરે તો ગુન્હા નથી કેમકે ધણીને તો તેમના ધરમશાસ્ત્રથી એકથી વધારે બાઈડી કર
વાને છુટ છે. મ. હા. રી. સને ૧૮૭૦

એક મુસલમાન પરણેલા છોકરી તેના વાલીના કબજામાં હોય ત્યારે તે વાલીની જાણ વ
ગર ખીનું લગ્ન કરે તો તે વાલા ઉપર આ કલમ પ્રમાણેના ગુન્હાની મદદગારનું તહોમત
આવે નહીં—કેશરેહિંદ વિરૂધ અખદલ કરોમ. ૪ ઇ. લા. રી. (કલકત્તા) પ્ર. ૧૦

એક ઓરતે તેના ધણીને એવી નાટીસ આપી કે તેને રગતપોતનો રાગ છે માટે મને ખી

જા સાથે અમુક દીવસમાં લગ્ન કરવાને રજા આપા નહીં તે હું બીજા સાથે લગ્ન કરી શકું, એવી નિર્ણય આપ્યા છતાં તેણીએ પોતાની ન્યાતની પરવાનગી લઈ બિજા સાથે લગ્ન કર્યું તેને આ કલમ પ્રમાણે સેસન જડવે શિક્ષા કરી, તે હાઈ કોર્ટને બાહ્ય રાખી—સર કાર વિરુદ્ધ ચંચુ રઘુ મુ. હા. રી. વા. ૧ પ્ર ૩૪૭

એક હિંદુ સ્ત્રીએ પોતાનો ધણી હયાત છતાં મુસલમાન સાથે વટલીને લગ્ન બીધું તે બાબત આ કલમ પ્રમાણે તહેનાત સાબીત કરી થાણના આશીસ્ટ જડવે આરોપાતને ત્રણ વગસની સખત ફેદતી શિક્ષા કરી તે ઠરાવ પર નારાજ થઈ આરે પીપ સેસન જડવેને અપીલ કરી. સેસન જડવેનો અભીપ્રાય એવો થયો કે આરોપીત ગંગાએ મુસલમાન ધરમ સ્વીકાર્યો તેથી તેના પેદેસો સખત જે હિંદુ ધર્મી સાથે હતી તે નહીં જેવો થયો; અને તેણે લગ્ન કીધું તે વખત મુસલમાન હતી એવા કાગળથી સેસન જડવે તેની શિક્ષા અને તહેનાત રદ કરી.

સેસન જડવેના ઠરાવ પર સરકારે હાઈ કોર્ટને અપીલ કરી, તેમાં પ્રથમ સરકારી વકીલે તકરાર કરી કે આ અપીલ ગંગાને શીક્ષા થવા મટે કરેલી નહીં છતાં તે કામનો પ્રશ્ન મોહકો મહત્વનો હોવાથી હાઈ કોર્ટમાંથી અનિવારની રીતે ઠરાવ થવા મટે કરી છે.

“જે પ્રશ્ન અમારે વિચાર કરો ઠરાવ (નોકલ) કરવાનો છે તે એવો કે “કોડ હિંદુ સ્ત્રી મુસલમાનીનો ધરમ સ્વીકાર્યો સુધી પોતાના હિંદુ ધણી પાસે રહેતી હોય, તેમ છતાં તેણે મુસલમાની ધરમ સ્વીકાર્યો હોય તો અટલા ઉપરથી એના તે હિંદુ ધણી સાથેના બીવહ સખત નહીં જેવો થયો છે કે કેમ?”

એ પ્રશ્નનો જવાબ અમારે નાસ્તી પક્ષે આપવો જોઈએ એવો અમારો અભિપ્રાય છે આ પ્રશ્નના સમયે જે કાંઈ કહ્યું છે તે અમે સરવે જોયા છે પરંતુ તે ઉપરથી વિરુદ્ધ ઠરાવ કરવાને એક પણ આધાર દેખાતો નથી

કોઈ હિંદુ સ્ત્રી મુસલમાની ધરમ સ્વીકારે તો તેટલા ઉપરથી તેના તેના ધણી સાથે જે બીવાહ સખત છે તે નહીં જેવો થયો છે એમ ચતું નથી, માટે તેનો વર્ણા જીવતી છે ત્યાં સુધી તેને બીજા સાથે બીવાહ સખત કરવાનો અધિકાર નથી. સખત તેણે એકાદ મુસલમાન જાતના માણસ સાથે નીકો કીધો હોય તો તેણે કલમ ૪૯૪ પ્રમાણે ગુન્હા કર્યો એમ થાય છે. માટે સેસન જડવેનો ઠરાવ રદ કરી આશીસ્ટ સેસન જડવે અપેલ શિક્ષામાં ઘટાડો કરી તહેનાત બાહ્ય રાખ્યું—મુખઈ સરકાર વિરુદ્ધ ગોસાનીની સ્ત્રી ગંગા મુ. હા. રી. વા. ૪ પ્ર. ૩૩૦ તા. ૨૦ જાનેવારી સને ૧૮૮૦

ધણીનો ફારગતી લઈને નાતરૂ કરવાનો તેની નતના રીવાજ પ્રમાણે ચાલુ હતો તો પણ તે રીવાજ હિંદુ ધર્મથી ઉઠે છે વાસ્તે થએલી શીક્ષા કાયમ રહી, મુ. હા. કો. તા. ૨૦ એપ્રિલ સને ૧૮૬૪ વા. ૨ પ્ર. ૧૨૪

ફેદતી નાતમાં વગર ફારગતીએ નાતરૂ કરવાનો ચાલુ છે તેથી-તેણે શુધ્ધપ્રતીએ કત્ય કરેલું માટે કાંઈ ગુનો થતા નથી તેથી શિક્ષા રદ કરી, મુ. હા. કો. તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૬૮ વા. ૫ પ્ર. ૧૭

ગોરાત પોતાના પેદેસા ત્રણીની હયાતીમાં તેની પરવાનગીથી બીજા સાથે નાતરૂ કરે તો તેને હરકત નથી. મુ. હા. કો. તા. ૨૬ નવેમ્બર સને ૧૮૬૭ સ્પેશીયલ અપીલ નંબર ૭૬૦ સને ૧૮૬૭

ધણીએ સ્ત્રીને કાઢાડી નહીં મુક્યા છતાં બાપડીએ નાતના વહીવટ મુજબ નાતમાં કાંઈ રૂપધાની રકમ ભરે, એટલે તેને નાતરૂ જવાનો હક મળે છે. પરંતુ એ વહીવટ અનાદીનો

છે અને તેને ન્યાયાધીશની કોર્ટમાં માન્ય કરવો નહીં, મુ. હા. તા. ૬ ડીસેમ્બર શન ૧૮૭૦ સ્પેશીયલ અપીલ નંબર ૪૦૫ શન ૧૮૭૦ વા. ૭ મ, ૧૩૩ ન્યાયાધીશ શન ૧૮૭૧ ના. પ્ર. ૧૩૨

તેજ ગુનોફ પાણ
જે શખસની સાથે
પાછાનું લગ્નથાય
તેનાથી આગળનાં
લગ્નની વાત છુપા
વીને કરેલા.

૪૮૫. જેની સાથે પાછાનું લગ્ન કરવામાં આવે તેનાથી આગળ લગ્નની વાત છુપાવીને જે શખસ ઉપસી કલમમાં લખેલા ગુનોફ કરે, તેને દસ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને કાણુ લાયક થશે.

કાયદા મુજબ લગ્ન થતા દગલખા છતાં ઇરાદાથી થવા દીધેલી લગ્ન વીચી.

૪૮૬. જે માણસ બદલનતથી અથવા દગલખ છતાં ઇરાદાથી પોતાનો લગ્ન વીચી થવા દે, એવું જાણીને કે તેમ થઈથી કાયદા મુજબ માફ લગ્ન થતું નથી, તો તેને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પાણુ લાયક થશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણિતા લગ્ન કેઈએ પોતાના ઘરમાં થવા દીધા હોય તો એટલાજ ઉપરથી આ એ ઘરમાંથી ઉપર આ કલમના ગુનામાં મદદગારી કરવાનું તહેમત આવી શકે નહીં—રાણો વિરૂદ્ધ કદમ કો. ઇ. હા. પ્ર. ૩૬૪

છીન જી. ૪૮૭. આ શખસ બીજા પુરુષની સ્ત્રી છે, એવું જે જાણી છે અથવા એવું માનવાનું જેને કારણ છે, તે માણસ તે શખસની સાથે પેલા બીજા પુરુષની રજામંદી શિવાય, અથવા તે બીજા પુરુષને જાણ્યું અજાણ્યું ન કરતાં સંભોગ કરે, અને તે સંભોગ બગલકાર સંભોગનો ગુનોફ ન થતો હોય, તો તે માણસે છીનજાનો ગુનોફ કર્યો એમ સમજવું, અને તેને પાંચ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને એવી ખામતમાં તે સ્ત્રીને મદદગારીની માફક શિક્ષા કરવામાં આવશે નહીં.

ટીકા—આ કલમ છીનજા મટે છે. દરેક માણસે પેતપોતાની મીલકત બે ગવરી જોઈ એ ન્યાયનું એક મહાવાક્ય (કહેવત) છે એથી ઉપરના બીજાની સ્ત્રી જેણે ભોગવે તેમ ને માટે આ કલમ છે નીચેના ફૂલ છે તે આ કલમ સમજના મારે ઘણા અગત્યના છે. ઘણી વખત ઘણીએ આંખ આડા કાન કર્યાં, એવી તકરાર લાવી તહેમતદાર તરફથી તહેમત ઉઠાવી દેવાની તજવીજ કરવામાં આવે છે, ત્યારે આ આંખ આડા કાન કરવા કોને કહે છે એ જાણવું અગત્યનું છે. મી. મેન પોતાના પેતલકોડની ટીકાના ગ્રંથને પાને ૩૯૩-૯૪ મે નીચે પ્રમાણિતી મતલબ કહે છે,

છીનજા સ્ત્રીની ચાલ જાણવા માટે ઘણીએ ગફમત કરી હોય, થોડું ધ્યાન આપ્યું હોય, તેની ચાલ ઉપર થોડો શક રાખી કોઈની સાથે જાય આવે એસે ઉઠે તે માટે થોડો વહેમ રાખ્યો હોય એટલા ઉપરથીજ ઘણીએ આંખ આડા કાન કર્યાં એવું ગણાય નહીં. ખરેખર છીનજા કરે એવો તેના તરફજે ઇરાદો હોવો જોઈએ. ઇરાદો હોય ત્યાં સ્ત્રીના ન્યાસ માટે ફરીઆદ કરવાનો વખત નહોતો હોય તેમ છતાં ફરીઆદ કરી ન હોય તો પછી તેણે આંખ આડા કાન કર્યાં કહેવાય, એક વખત સ્ત્રીની ચાલ ખરામ માલુમ પડી હોય ત્યારે એવી ચાલ કરીથી નહીં ચલાવવા ઘણી તેને કહે તેમ છતાં બીજી વખતે તેણી ચાલ ચલાવે તો પહેલી વખતે આંખ આડા કાન કર્યાં કહેવાય નહીં.

છીનાળાની ફરીઆદ સ્ત્રીના ધણી વગર કિંવા તે છીનાળું કરતી વખતે જોના હવાલા માં હોય તેના વગર ખીજથી થય નહી, જુઓ કી. પ્રે. કોડ, સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૯૯

છીનાળાની ફરીઆદ કર્યા પછી ધણી મરી જાય તો ઘણું કરીને તે ફરીઆદીનું કામ ખર્ચ પડતું નથી, મ. હા. કો. રી. એ, પ્ર. ૫૫

આ કલમ પ્રમાણેનું તહેમત સાચી કાગળની વખત જે સ્ત્રી સાથે છીનાળું કરવામાં આવ્યું હોય તે સ્ત્રીને ક્યાંઈ સહ જવામાં આવી ન હોય તો તહેમતદાર ઉપર ૪૯૮ મી કલમ નું તહેમત આવી શકે નહીં ધણીને જ્યારે અંખ અંખ કાન કર્યા હોય ત્યારે છીનાળાનું તહેમત આવી શકે નહીં. ૪ વા. રી. પ્ર. ૩૧

પોતાની સ્ત્રીને છીનાળું કરતાં કેઈ સખસે જોઈ હોય અને તેથી ગુસ્સામાં આવી તે સ્ત્રી ને તેણે મારી નાખી હોય તેને માટે જનમ દશ નીકાલની સજા થઈ હોય તો પણ છીનાળું કરનાર ઉપર તે આ કલમ પ્રમાણે કાન ચલાવી શકે છે—રાણી વીરૂધ માધવચંદર ગીરમહં ત. કલકતા વાઈકારટ ૧૫ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૩

છીનાળાના કેસમાં પ્રવેશ સાબીત થવો જોઈએ. એ પ્રવેશ જે બળાત્કાર સંબોગમાં જોઈ એ છીએ તેવો જ જોઈએ, વળી છીનાળાના કેસમાં પ્રત્યક્ષ પુરાવ જોઈએ કે છીનાળું કર નાર તે સ્ત્રી અમુક શખસની બંધરી છે એવું જાણીતું હોય જોઈએ એવી કાંઈ બરૂર નથી તે પરણેલી છે એવું તે જાણી એટલું બસ છે.—રાણી વિરૂધ માધવચંદર ગીરમહં ત. કલકતા વાઈકારટ ૧૫ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૩

આ કલમ પ્રમાણે જે શખસ ઉપર તહેમત આવ્યું હોય, તે શખસે જે સ્ત્રી સાથે છી નાળું કર્યાનું કહેવામાં આવતું હોય તે સ્ત્રી સાથે નાત રીત પ્રમાણે નાતરું કર્યાનું કહે તો એવે વખતે કોરટને એટલું જ જાણવું છે કે નાતરું કરતી વખતે તે સ્ત્રી અમુક બાળુ ની પરણેલી સ્ત્રી છે એવું કદી નાંખકપટપણથી જાણવું અથવા માનવું હતા કે નહીં. જો તેમ હોય તો તહેમત રહી શકે નહીં—રાણી વિરૂધ મનોહર રાયજી. ૫ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૭ (ફેબ્રુઆરી)

આ કલમ પ્રમાણેના તહેમતમાં સ્ત્રી પરણેલી છે એવું પુરી રીતે સાબીત થવું જોઈએ, ખીતાબરસાંગના કામમાં, કલકતા હાઈકોર્ટની ફુલમેન્યનો ઠરાવ. તા. ૧૩ડીસેમ્બર સને ૧૭૭૯

જે શખસે પોતાની સ્ત્રી સાથે બીજા કોઈએ છીનાળું કર્યાની ફરીઆદ કરી હોય તેની ઉપર હીવાનીમાં નુકશાની લેવાની પણ ફરીઆદ થઈ શકે છે, લીગી અને લાંગી વીરૂધ ગુલ્યા મહીપુરના જુડીશીઅલ કમીશનરની ઓફીસ, તા. ૨૦ જાનેવારી સને ૧૮૮૦

આ કલમ પ્રમાણેની ફરિયાદમાંના તહેમતમાંના ફરિયાદીએ રાજીનામું આપ્યું, તે અમ હાવાદના શેશનજ્જને રદ કરવું છતાં તે સુબાઈ હાઈકોર્ટે બાકાત રાખી શિક્ષા રદ કરી. તા. ૨૪ જુન. ૧૮૬૪ તથા તા. ૧૪ જાનેવારી સને ૧૮૬૬ નેટીવ એપીનીયન પ્ર. ૧૧

સામાજ ઇરાદાથી ૪૯૮, જે સ્ત્રી કોઈ બીજા પુરૂષની સ્ત્રી છે, અને તેની સ્ત્રી છે કેઈ પરણેલી સ્ત્રી એવું જે માણસ જાણે છે, અથવા એવું માનવાનું જેને કારણ છે ને ફીસલાતી લઈ જ અગર તે સ્ત્રીને તે પુરૂષ પાસેથી, અથવા તે પુરૂષની વતી જે શખ સના હવાલામાં તે સ્ત્રી હોય તે શખસ પાસેથી લઈ જાય, અથવા ફીસલાતી લઈ જાય, એવા ઇરાદાથી કે તે સ્ત્રી કોઈ શખસની સાથે જોડ કરમ કરે અથવા એવી કોઈ સ્ત્રીને તે ઇરાદાથી સંતાડી અથવા રોકી રાખે. તો તે માણસને બે વરસની મુદત સુનીની જેમાંના ગ્રેસે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ જ

નેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

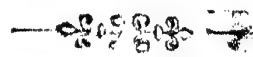
ટીકા—કોઈ મરદ આપત કોઈક રહેતા હોય એવું સાબીત થાય તો તેણી ભેગાં રહેતાં તે ઘણા ઘણા આણી તરીકે રહેતા નહેતાં એવું સાબીત કરવાનો બોલે તહેમતદાર ઉપર જે રાણી વિદ્ય વઝીરા. ૮ બે, ભા. રી, પ્ર. ૬૩

જે આને નસાડી લઈ જવામાં આવી હોય તે સ્ત્રીએ પોતાને લઈ જવા તહેમતદારને કહ્યું હોય અને તહેમતદારે થોડા વખત સુત્રી ના કહી હોય પણ ને આંતે નસાડી લઈ જાય તો તેણે આ કલમ પ્રમાણેના ગુના કર્યો કહેવાય—રાણી વિદ્ય કુમાર રવામી. ૨ મ. હા, રી. પ્ર. ૬૩૧

આ કલમ પ્રમાણેના ગુનામાં જે સ્ત્રી પોતાની ખુર્ખી ભગવી લઈ જનારની સાથે ગઈ હોય પણ આ કલમ પ્રમાણે ગુનો થાય છે. કેમકે આ કલમ પ્રમાણેના તહેમતમાં નસાડી લઈ ગએલી સ્ત્રીની મરજી હતી કે નહિ. તે કાંઈ અગત્યનું નથી. ૨ મ. હા. રી. એ, ૩૧

ધણી ભાડે લીધેલા ઘરમાં પોતાની સ્ત્રીને રાખી બહાર ગામ ગયો હોય તે ઘેરથી તે સ્ત્રીને લઈ જવી તે આ કલમ પ્રમાણે ગુનો છે.

આ કલમ પ્રમાણેના તહેમતમાં જે સ્ત્રીને ભગવી લઈ જવામાં આવી હોય તે પરણેલી હતી એવું ખુશી રીતે સાબીત થવું જોઈએ. પીતાંબરીંગના કામમાં કલકતા હાઇકોર્ટની કૃપ બંચનો ઠરાવ, તા. ૮ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૯

બાબ ૨ મા.

આબરૂ લેવા બાબત.

આબરૂ લેવી, ૪૯૯, જે માણસ બોલેલા અથવા વાંચવાને ઈશદો રાખેલા શબ્દોથી અથવા કાંઈ ચિન્હો કે આકારોથી, કોઈ શખસની બાબત કાંઈ આરોપ મુકે અથવા પ્રગટ કરે, એવા ઇરાદાથી કે તે આરોપથી તે શખસની આબરૂને હાની પહોંચાડવી, અથવા હાની પહોંચશે. એવું જાણીને અથવા એવું માનવાનું કારણ છતાં તો તેણે તે શખસની આબરૂ લીધી એમ સમજવું, પણ નિયત અપવાદો મધ્યની બાબતોમાં એમ સમજવું નહીં.

ખુલાસો ૧ ભા—કોઈ મુએલા શખસની ઉપર કાંઈ આરોપ મુક્યો એ આબરૂ લેવી થઈ શકે, ને તે આરોપ એવા હોય કે તેથી તે શખસ છૂવતો હોય તો તેની આબરૂને હાની પો હોય તથા એવા ઇરાદાથી તે આરોપ મુક્યો હોય કે તેથી તે શખસના કુટુંબને અથવા પાસેના બીજા સગાઓને માફ લાગે.

ખુલાસો ૨ ભા—કોઈ કંપની અથવા મંડળી અથવા મનુષ્ય સમુદાય વિશે કાંઈ આરોપ મુક્યો એ આબરૂ લેવી થઈ શકે.

ખુલાસો ૩ ભા—વધકલ્પક રીતે અથવા વ્યાજ્ઞકિતની રીતે મુકેલા આરોપ આબરૂ લેવી થઈ શકે.

ખુલાસો ૪ ભા—જે આરોપ પોતેજ અથવા દ્વારાંતરે બીજાઓની નજરમાં જે શખસની નીતી અથવા ખુદિ વિશે હલકો વિચાર ઉત્પન્ન ન કરે અથવા જે શખસનું પોતાની જાતી અથવા ધર્મ સબંધી માન ઓછું ન કરે, અથવા જે શખસની શાખ ઓછી ન કરે અથવા જે શખસનું શરીર કટાળો ઉભવે એવા હલતમાં અથવા જે હાલત ઘણા માણસોના વિચાર પ્રમાણે શરમ ભરેલી ગણાય છે તેવી હાલતમાં જે એવું માનવાનું કારણ ન થઈ પડે તે

આરોપથી તે રાખસની આખરને હાની પોહોચી એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

- (અ) "હું ભલે માણસ છે, તેણે કહી બું ઘડીયાળ ચોર્યું નથી," એ પ્રમાણે આ બોલે, એના ધરાદારથી કે હું એ બું ઘડીયાળ ચોર્યું એમ માનવામાં આવે તો એ આખર લેવી છે, પણ જો એકાદ અપવાદમાં એ દાખલ થાય તો નહીં.
- (બ) બું ઘડીયાળ કોણે ચોર્યું? એવો સવાલ આ ને પુછાવું આ હું ની તરફ આંગળી કરે, એના ધરાદારથી કે બું ઘડીયાળ હું એ ચોર્યું એમ માનવામાં આવે તો એ આખર લેવી છે; પણ જો એકાદ અપવાદમાં દાખલ થાય તો નહીં.
- (ક) બું ઘડીયાળ લઈને હું નાશી જતો હોય એટલું આ એક ચિત્ર પાડે, એના ધરાદારથી કે બું ઘડીયાળ હું એ ચોર્યું એમ માનવામાં આવે, તો એ આખર લેવી છે, પણ જો એકાદ અપવાદમાં એ દાખલ થાય તો નહીં.

લોક કલ્યાણાર્થે જે
સાચો આરોપ મુક
વો અથવા પ્રગટ
કરવો જરૂર હોય તે
સરકારી નોકરીની
સરકારી અમલ સ
બંધી ચાલ.

કાંઈ સારવજનીક
વિષય સબંધી કોઈ
પણ રાખસનીચાલ

પહેલો અપવાદ—જે કાંઈ સાચી વાતનો આરોપ કોઈ રાખસની ઉપર મુકવો અથવા પ્રગટ કરવો, લોક કલ્યાણાર્થે જરૂર હોય તે આરોપ મુકવો અથવા પ્રગટ કરવો આ આખર લેવી છે એમ સમજવું નહીં તેમ કરવું લોકકલ્યાણાર્થે જરૂર છે કે નહીં એ ફેંકીફાંટી બાબત છે. બાજી અપવાદ—પોતાની સરકારી અમલ ચલાવવા સબંધની કોઈ સરકારી નોકરીની ચાલ બાબત અથવા તે ચાલ ઉપરથીજ નજર આવતી તેની આખર બાબત, શુધ્ધ બુદ્ધિથી કાંઈ પણ અભિપ્રાય આપવો એ આખર લેવી છે એમ સમજવું,

ત્રીજો અપવાદ—કાંઈ સારવજનીક વિષય સબંધી કોઈ પણ રાખસની ચાલ બાબત અથવા તે ચાલ ઉપરથીજ નજર આવતી તેની આખર બાબત, શુધ્ધ બુદ્ધિથી કાંઈ પણ અભિપ્રાય આપવો એ આખર લેવી છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

કાંઈ સારવજનીક વિષય સબંધી સરકારને અસ્થ કરવામાં, અથવા કાંઈ સારવજનીક-વિષય સબંધી એક મહાળીમાં મેળવવાની દરખાસ્ત ઉપર સહી કરવામાં, અથવા તે મહાળીમાં જતા અથવા તે મહાળીના પ્રમુખ થવામાં, અથવા લોકનો આશ્રય માગનારી કોઈ સલા ઉભી કરવામાં અથવા તેમાં સાનીલ થવામાં, અથવા જે જગતું કામ સરી રોતે ચલાવવામાં લોકને ફાયદો હોય એવી કોઈ જગાને માટે કોઈ ઉમેદવારની તરફ સમત માગવા અથવા આપવામાં હું ની ચાલ સબંધી શુધ્ધ બુદ્ધિથી આ ગમે તે અભિપ્રાય આપે તો તે આખર લેવી છે એમ સમજવું નહીં,

ઇનસાફની કોર્ટ સાચો અપવાદ—કોઈ ઇનસાફની કોર્ટમાંના મુકદમાઓ અથવા તેમાંના મુકદમાઓની વા કોઈ મુકદમાના નિવેદાના મતલબ બરાબર હોય એવો ખરેખરો હકીકત છાપરી. વાલ જાહેર કરવો, એ આખર લેવી છે એમ સમજવું નહીં,

ખુસોસો—કોઈ ઇનસાફની કોર્ટમાં ચાલી જતા પેલેલાં ખુસોસો કોર્ટમાં કોઈ સુલેહનો અમલદાર અથવા બીજા અમલદાર કાંઈ તજવીજ કરતા હોય તે ઉપલી કસમના અરથ પ્રમાણેની કોર્ટ છે એ સમજવું

કોઈ ઇનસાફની કોર્ટ પાંચમો અપવાદ—કોઈ ઇનસાફની કોર્ટમાં જે દિવાની કે ફોજદારી મુકદમાના ફેસલો થઈ મુકદમા હોય તે મુકદમાની ફેસલ બાબત

યેલા મુકદ્દમાની કે
ફીયત અથવા તે માં
હેલા તથા બીજા સ
ખંધ સખનારાઓ
ની ચાલ.

અથવા એવા કોઈ મુકદ્દમામાં પસકાર સહિત, અથવા મુખત્યાર દાખ
લ કોઈ પણ શખસની ચાલ બાબત, અથવા તે ચાલ ઉપરથીજ ન
જર આવતી તે શખસની આખર બાબત શુદ્ધિથી ગમે તે અભિ
પ્રાય આપવો એ આખર લેવા છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) “યેલા મુકદ્દમામાં જ એ આપેલી શાહેદા એવી ઉલટી છે કે મને એમ લાગે છે કે
તે મુરખ અથવા એ પ્રમાણીક હોવા નેહએ” એ પ્રમાણે ને એ શુદ્ધ પુત્રિથી કહે
તો તે આ અપવાદમાં દાખલ થાય છે, કેમકે ને અભિપ્રાય તે શાહેદ દાખલ જ ના
ચાલ ઉપરથીજ નજર આવતી જ ની આખર બાબત છે.

(બ) પણ ને તે એ પ્રમાણે કહે કે, “તે મુકદ્દમામાં જ એ ને કહ્યું તે હું ખરૂં માનતો
નથી, કેમકે હું જાણું છું કે એ એ પ્રમાણીક માણસ છે” તો એ આ અપવાદમાં
દાખલ થતો નથી. કેમકે જ ની આખર બાબત ને અભિપ્રાય તે આપે છે તે શાહે
દ દાખલ જ ની ચાલ ઉપરથી આખર શખસ અભિપ્રાય નથી.

પ્રસિધ્ધ કરતાના : છઠા અપવાદ—ને કતી તેના કરતાએ લોકના વિચાર પર રજુ કર
શી છે એવી કોઈ કતી ગુણ દાખ વિશે અથવા તે કતીમાંજ નજર
આવતી તેના કરતાની આખર વિશે શુદ્ધિથી કાંઈ પણ અભિપ્રાય
આપવો એ આખર લેવી છે એમ સમજવું નહીં.

ખુલાસો—કાંઈ કતી લોકના વિચાર પર સ્પષ્ટ રીતે રજુ થાય, અથવા તેના કરતાનાં
કામો ઉપરથી તે લોકના વિચાર પર રજુ કરી એવું અનુમાન થઈ શકે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) ને શખસ કાંઈ પુસ્તક પ્રગટ કરે છે તે તે પુસ્તક લોકના વિચાર પર રજુ કરે છે.

(બ) ને શખસ જાહેર રીતે કાંઈ બાબત કહે છે તે તે બાબત લોકના વિચાર પર રજુ કરે છે

(ક) ને નાટકવાળો અથવા ગાનારો લોકની આગળ નાટકમાં વેચા લેઈને આવે તે પોતા
ની નાટકની અથવા ગાનની કતા લોકના વિચાર પર રજુ કરે છે.

(ડ) જ એ એક પુસ્તક પ્રગટ કર્યું છે, તે વિશે એ એમ કહે કે, “જ નું પુસ્તક એવ
કુદી ભરેલું છે, માટે જ મંદબુદ્ધિ હોવા નેહએ, જ નું પુસ્તક બીભસ્ત છે માટે જ
નારા મનનો માણસ હોવા નેહએ” હવે ને એ પ્રમાણે એ શુદ્ધ પુત્રિથી કહેતો
હોય તો તે આ અપવાદમાં દાખલ થાય છે, કેમકે જ બાબત ને અભિપ્રાય તે આ
પે છે, તે કત જ ના પુસ્તકમાંજ નજર આવતી જ ની આખર બાબત છે.

(ઈ) પણ ને તે એમ કહે કે “જ નું પુસ્તક એવકુદી ભરેલું તથા બીભસ્ત છે એ નેહએ
મને કાંઈ આશ્ચર્ય લાગતું નથી, કેમકે તે જાહેર મંદબુદ્ધિ તથા સોદા છે,” તો એ
આ અપવાદમાં દાખલ થતો નથી કેમકે જ ની આખર બાબત ને અભિપ્રાય તે
આપે છે તે જ ના પુસ્તક ઉપર આધાર રાખતો અભિપ્રાય નથી.

ને શખસનો બી
જા શખસની ઉપર
કાયદા પ્રમાણે એ
અત્યાર છે તેણે શુ
દબુદ્ધિથી તે બીજા

આતમે અપવાદ—ને શખસને કોઈ બીજા શખસની ઉપર કાયદા
એ આપેલો કાંઈ અત્યાર હોય અથવા તે બીજા શખસની સાથે
કરેલાં કાંઈ કાયદસર કરારમાંથી નિકળતો અત્યાર હોય, તે શખ
સ ને બાબતોને તે કાયદસર અત્યાર લાગે છે તે બાબતમાં તે બી
જા શખસની ચાલ સખંધી શુદ્ધિથી કાંઈ કપકો દે, તો તે આખ

શખમનેદીવેકાઠપંકે ૩ લેવી છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

જે જગજ કોઈ શાહેદની અથવા કોરટના કોઈ અમલદારની સાથે સખાઈ શુધ પુદ્ધિથી ઠપકો દે તે, કોઈ ખાતાના ઉત્તરી પોતાના હુકમ તર્જના માણસોને શુધપુદ્ધિથી ઠપકો દે તે, મા અથવા બાપ પોતાના છોકરાને બાળ છોકરાઓના દખતાં શુધપુદ્ધિથી ઠપકો દે તે, કોઈ મહેતાજી જેના અમત્યારમાં અથવા બાપથી મગલો છે તે કોઈ નિશાની યાને બીજા નિશાનીઓના દખતાં શુધપુદ્ધિથી ઠપકો દે તે, નોકરીમાં આગમ કરવા સારૂ કોઈ શેઠ પોતાના આકરને શુધપુદ્ધિથી ઠપકો દે તે, કોઈ સરાફ પોતાની પેઢીના કીસીદારને તે કીસીદારની કીસીદારી બાબતની કોઈ આસને વાસ્તે શુધ પુદ્ધિથી ઠપકો દે તે; એ સઘળા આ અપવાદમાં દાખલ થાય છે.

કાયદા પ્રમાણે આ અપવાદમાં આપત્યાર આમેલા શખમની આગળ શુધપુદ્ધિથી મુકેલુ તે હોમત.

આકરમાં અપવાદ—કોઈ પણ શખમની ઉપર તેહોમતની બાબતમાં તે શખમની ઉપર જે શખસોના કાયદા પ્રમાણે અપત્યાર હોય તે શખસોનાં કોઈ પણ શખમની આગળ શુધપુદ્ધિથી કોઈ તેહોમત મુકડું, એ આગર લેવી છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.—જો આ કોઈ માણસોટની આગળ જ ની ઉપર શુધપુદ્ધિથી કોઈ તેહોમત મુકે, જો આ કોઈ જ આકરની સાથે બાબત જ ના હોયતી આગળ શુધપુદ્ધિથી ફરિયાદ કરે, જો આ કોઈ જ છોકરાની સાથે બાબત જ ના બાપની આગળ શુધપુદ્ધિથી ફરિયાદ કરે તો આ આ અપવાદમાં દાખલ થાય છે.

કોઈ શખમ પોતાના લાભ જાળવવા ને શુધપુદ્ધિ થી મુકેલો આરોપ.

નવમો અપવાદ—બીજાની આબરુ પર કોઈ આરોપ મુકવો એ આબરુ લેવી ન ગણાય, પણ ક્યારે કે તે આરોપ મુકનાર શખમ પોતાનો, અથવા કોઈ બીજા શખમનો લાભ જાળવવાને, અથવા લોક કલ્યાણ અથવા શુધપુદ્ધિથી તે આરોપ મુકતો હોય તો.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) આ એક દુકાનદાર પોતાના શુભારતા બ ને એ પ્રમાણે કહે કે જ રોકડા નાણાં તને ન આપે તો તને કોઈ માલ તું વેચીશમાં, કેમકે તેના પ્રમાણિકપણા વિશે મારો વીચાર સારો નથી, હવે જો પોતાનો લાભ જાળવવા સારૂ, શુધપુદ્ધિથી આ એ જગની ઉપર આ આરોપ મુક્યો હોય, તો આ આ અપવાદમાં દાખલ થાય છે.

(બ) આ એક માણસેટ પોતાના ઉપરી અમલદારને રિપોટ કરવામાં જ ની આબરુ બાબત કોઈ આરોપ મુકે હવે શુધપુદ્ધિથી લોક કલ્યાણને તે આરોપ મુક્યો હોય, તો આ આ અપવાદમાં દાખલ થાય છે.

સુચના જે શખમ ને આપી હોય તે સખમનો ફાયદો થાય એવા ધરાવાઈ અથવા લોક કલ્યાણને આપો હોય તે.

દશમો અપવાદ—ફાણાથી હોશિયાર રહેજે એવી સુચના શુધ પુદ્ધિથી કોઈ શખમને આપવી, એ આબરુ લેવી ગણાય નહીં પણ ક્યારે કે જે શખમને તે સુચના આપી હોય તે શખમનો, અથવા જે શખમની સાથે તેનો સખમ હોય એવા કોઈ શખમનો ફાયદો, અથવા એક ધરાવાઈ અથવા લોક કલ્યાણના ધરાવાઈ તે સુચના કરી હોય તો.

ટીકા—એક પોલીસના ઈન્સ્પેક્ટર પ્રજ્ઞનાથ નામનો શખમ ઉકોઠાટીનો આગેવાન છે કે નહીં તેનો તપાસ કરવા મોકલવામાં આવ્યો તેણે એમો રિપોટ કર્યો કે તે વાત ખાલી છે.

અને ગામના વાણીઆઓ દેશભાવથી તેને શિક્ષા કરાવવાને પ્રયત્ન કરે છે તેણે એવું લખ્યું છે—ખાનગી તપાસથી મને એવું માણુમ પડે છે કે વાણીઆના ઘરમાં જે બાઈડીઓ છે તેઓમાંની અમુકનાય સાથે એક બે રાત રહી નથી એવી થોડીજ ખાચડી છે. એ કામમાં કાંઈ વધારામાં આવ્યું કે તહોમતદારે વાણીઆઓની સ્ત્રીઓની આખરૂં લેવાના ગુનો કર્યો. રાજ્યના રાયનસીંહ. ઈ. હા. પ્ર. ૪૨

આ પેનનેડમાં લખેલા અને બાલેલા જેરઆખરૂંના વાક્ય માટે કાંઈ તફાવત પાડ્યો નથી રાણી વિરૂધ મહંનપરસો રામદાસ. ઈ. હા. પ્ર. ૩૪૬

કોઈ વનીસ અપવા મુક્ષીઆર તેના અસીએ આપેલી હકીકત ઉપરથી પોતાની પ્લીડિંગ (લખેલી તકરાર) માં વગર કપટે કાંઈ જેરઆખરૂં થાય એવી હરકત લખે તો આ કલમના અપવાદ ૯ મા પ્રમાણે તેના બચાવ થાય છે. પણ જો એવી હરકત તેને મળી ન હોય અને દેશથી એવી હકીકત લખે તો તેના બચાવ થતો નથી—રાણી વિરૂધ કીસ્મન. ૨ અ. હા. રી. પ્ર. ૨૭૩

પોતાના ઉપનીતા હુકમથી કાંઈ રીપોર્ટ કરવામાં આવે તેમાં બીજા શખસો વિરૂધ વગર કપટે અને વ્યવબી રીતે કાંઈ તહોમત આવે એવું લખે તો આકલના ૯ મા અપવાદ પ્રમાણે તેના બચાવ થાય છે—રાજ્યનારવાણુસેન વિરૂધ હીર્ગબરપાસ, ૧૪ વી. રી. પ્ર. ૨૨

તહોમતદારે ફરીઆદીની જેરઆખરૂં કરવાથી ફરીયાદીને કાંઈ ખરેખર નુકશાન થયેલું હોય જોઈએ એવી કાંઈ જરૂર નથી. જે જેરઆખરૂંનું કલ્પ કાંઈ હોય તેથી ફરીઆદીને હાની થશે એવું તે બંધાણો અથવા માનતો હોય તો બરા છે. રાણી વિરૂધ થાકરદાસ, તા. ૫ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૪ અ. હા.

જે પ્રાણી પાડોશના કોઈ ગામના પ્રાણીઓ એકને પોતાના અને પોતાના ગામના પ્રાણીઓના કોઈ ધર્મની બાબત વીશે કહેવો મેળવવાને માન્ય છે કાંઈ કાગળ નીબકપટપણથી લખ્યો હોય તો તેના બચાવ આ કલમના અપવાદ ૮ અને ૧૦ પ્રમાણે થાય છે. રાણી વીરૂધ કાશીનાથ અચાઈમાયુજી મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૬૮ (ફેબ્રુઆરી)

આ કલમ પ્રમાણેના ગુનાના તહોમતની તજવીજ આ કલમમાં બતાવ્યા પ્રમાણે થાય એ બાબત અંગેજી કાયદામાં બતાવ્યા પ્રમાણે તજવીજ થાય નહીં. ૧૪ વી. રી. ૨૭

એક શખસની આખરૂંને હાની થાય એવા કાંઈ તહોમત લખીને કોરટમાં કાંઈ અરજી આપવામાં આવે એવી મતલબથી કે કોરટમાં તે વંચાયાથી બચા માણસ તે જાણે, તહોમતદાર મા આકલ્પથી તેણે તે અરજી છાપી હોય એવો અર્થ થાય છે. ૧૪ વી. રી. પ્ર. ૨૭

પોતાના દીકરાના બચાવ અરથે બાપ કાંઈ જેરઆખરૂં થાય એવો બાલ્યો હોય તો તેણે તે શુદ્ધપ્રતીતી બાલ્યાનુ સાબીત કરતાં મુખી આ કલમના અર્થ પ્રમાણે ગુનો કરે છે—રાણી વીરૂધ પરસોરામદાસ ૩ વી. રી. પ્ર. ૪૫

દેશભાવથી કાંઈ ખોટા આરોપ લાવવામાં આવે તો તે આખરૂં લેવાના ગુનો થાય છે. ૨ વી. રી. પ્ર. ૩૫

આખરૂં લેવાના કેશમાં આખરૂં જાય એવી મતલબનો મુદ્દાનો કાગળ ટપાસ રહેતો અમુક કેસણે મોકલવામાં આવ્યો હતો એવી સાબીતી આપવામાં આવે તો એ માંતમાં તે કાગળ પ્રસીદ્ધ થયો એવું ગણવું જોઈએ. ૫ વી. રી. પ્ર. ૪૪

ફરીઆદી નીચ કોમનું માણુમ હોય પણ તેની ઉપર ચોરીનું ખોટું તહોમત મુકવા આવે તો તે આખરૂંની ફરીયાદ કરી શકે. ૨ વી. રી. પ્ર. ૩૬

હકત શબ્દતાવરજવાથી નીકા કરી કીવા આખરૂંને નુકશાન પોચાકયું એમ થવું નથી.

મ. હા. કો. વા. ૩ પ્ર. ૪

આ કસમ પ્રમાણેના ગુના માંડી માંડી વાળી શકાય. જુઓ અને ૧૮૮૨ આખે ૧૦ ની કસમ ૩૪૫

આખરૂં લેવાની પ૦૦. જે માણસ કોઈ બીજા માણસની આખરૂં લે, તેને બે વરસની મુદત સુધીની આસાન કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દીકા—આ કસમ પ્રમાણે મુરતમાં એક ગુજરાત મીન નામના દર અઠવાડીએ પ્રગટ થતા વેરામાન પત્રના એકાદર ડોલર પડોદર પોલીસે ફરીવાર કરવામાં તેણે પત્ર મુકવામાં આવેલું તે બાબત મુરતના ફરત કસાસ માજીસ્ટ્રેટ મી. જગજીવનદાસે આરોપીત કીકાભાઈ પરભુદાસ પર ગુન્હો સાબીત કરી તેના રૂ ૫૦૦) દંડ કર્યા અને તે ન આવે તો પાંચ માસ આસાન કેદ ભોગવે એવી રીતે નિશ્ચેતા કારણોથી શિક્ષા કરી.

આખરૂં લેવાનો મજકુર છાપો છે તેમાં જે આરોપ પોલીસ પર આણેલો છે તે ખરો નથી. તે આરોપ પ્રવાણીકપણે આંજીવો નથી, તેથી કસમ ૪૮૯ માંહેના અપરાધ માંહેથી ૧, ૨, અને ૯ મા અપરાધના આરોપીતને લામ મળવાનો હક નથી,

ઉપર મુજબ માજીસ્ટ્રેટના હુકમ ઉપર મેસન કોરટને આરોપીતે અપીલ કરી, તેથી મેસન જડને તરોમન સાબીત રાખી શિક્ષામાં ઘટોડો કરી રૂપિયા એકસો દંડ કાયમ રાખ્યું—તેમ ન જડનના હુકમ ઉપર આરોપીતે મુખાઈ હાઈ કોરટને અરજ કરી. તેમાં ઉપરની શિક્ષા બહાલ રહી. મુ. હા. રી. વા. ૯ પ્ર. ૪૫૧ સરકાર વિરૂધ કીકાભાઈ પરભુદાસ.

કોઈ બાબત આમ પ૦૧. કોઈ બાબત કોઈ શખસની આખરૂં લેવા જેવી છે એવું જાણીને, અથવા એવું માનવાનું સારું કારણ છતાં જે માણસ તે બાબત છાપે અથવા કોતરે. તેને બે વરસની મુદત સુધીની આસાન કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

પ૦૨. કોઈ પાણુ છાપેલી અથવા કોતરેલી વસ્તુમાં આખરૂં લેવા જેવી કોઈ બાબત છે એવું જાણીને જે માણસ તે વસ્તુ વેચે, અથવા તે વેચવા માંડે, તો તેને બે વરસની મુદત સુધીની આસાન કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બાબત ૨૨ મા

સાપ્રાધ ધમકી, તીરસ્કાર તથા દુઃખ બાબત.

સાપ્રાધ ધમકી. પ૦૩. જે શખસ કોઈ બીજા શખસને તેના શરીરને, આખરૂં ને, અથવા મિત્રફતને કોઈ નુકશાન કરવાનો, અથવા જેની સાથે તે બીજા શખસને સમઘ હોય તેના શરીરને, અથવા આખરૂંને કોઈ નુકશાન કરવાનો હર દખાડે, એવા ઇરાદા થી. કે તે શખસને ગભરાટ પેદા થાય, અથવા તે હર અમલમાં ન આવે એટલા માટે, જે કામ કરવાની તેની કાયદા પ્રમાણે ફરજ ન હોય તે કામ તે શખસ કરે અથવા જે કામ કરવાનો તેના કાયદા પ્રમાણે હક હોય તે કામ કરવામાં તે શખસ કમુર કરે, તેણે સાપ્રાધ ધમકીનો ગુનાહ કર્યો એમ સમજવું.

જુલામો—કોઈ મુલેલા શખસની સાથે જે શખસનો સબધ હોય તે શખસને તે મુલેલા શખસની આમરને નુકશાન કરવાનો હર દખાડવો, તે આ કલમમાં દાખલ થાયછે.

દ્રષ્ટાંત—એક દિવાની મુકદ્દમો ચલાવતો બંધ થાય એ પહેલુથી એ બંને હર દખાડે કે હું તારૂં ઘર બાળી નાંખીશ, તો એ સાપરાધ ધમકીના ગુન્હાનો તકશીરવાર છે, એમ સમજવું.

ટીકા—આરોપીતે ફરીયાદીને ઘેર જઈને એમ કહ્યું કે હું સરકારમાંથી આવ્યો છું ને તારી બેહેનને તું બાહાર જવા નહીં દે તો અગર બાહારે ઘેર આવવા નહીં દે તો તને હું છ મહીનાની શિક્ષા કરાવીશ. આ કલમમાં એમ કરાવવામાં આવ્યું કે, કલમ ૫૦૩ પ્રમાણે અન્યાયથી ધમકી આપ્યાનો અપરાધ થતો નથી. કારણ કે તે કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે આ ધમકી આ પી એમ થતું નથી, તેમજ બીજા કાંઈ પણ ગુન્હો થતા નથી, ને તે ગુન્હાનો શિક્ષા ઉપર અપીલ કોરટે શિક્ષા બાકાત રાખી છે તો પણ ચિંતા નથી; આ કલમમાં હાથ કોરટે શિક્ષા રદ કરી. સુ. તા. ૧૩ જુલાઈ સને ૧૮૭૧ વા. ૮ પ્ર ૧૦૧

આ કલમ ૫૦૩ અને ૫૦૬ પ્રમાણે કોઈ શખસની ઉપર તોહિમત સાખીત થયું હોયતો જે માછરવેટે તોહિમત સાખીત કર્યું હોય તો તે માછરવેટને તે આરોપીત પાસેથી મુલેહ રાખવા બદલનો જાત મુચલકો માગવાનો અધિકાર જુના ફીમીનલ કલમ ૪૮૫ ઉપરથી પો હોયતો નથી.

સમાધાનીના ભંગ કરવાના ઇરાદાથી જાણી જોઈને કોઈના તિરસ્કાર કરવો.

૫૦૪. જે માણસ ઇરાદાથી કોઈ શખસનો તિરસ્કાર કરીને તે ને કરોધ ઉત્પન્ન કરે, એવા ઇરાદાથી કે તે કરોધને લીધે તે લોકની મુલેહમાં ભંગ કરે અથવા કાંઈ બીજા ગુન્હો કરે, અથવા એમ જાણીને કે તે શખસ ને કરોધને લીધે તે મુલેહમાં ભંગ અથવા કાંઈ બીજા ગુન્હો કરશે એવો સંભવ છે તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

બંડ અથવા રાજ્ય વિરુદ્ધ ગુન્હો વિગેરે કરવાના ઇરાદાથી ખોટી જુમ ચલાવવી

૫૦૫. કાંઈ વાત, અથવા, અથવા જુમ જે માણસ ખોટી જાણીને લેતો હોય તે માણસ તે ચલાવે અથવા પ્રગટ કરે, એવા ઇરાદાથી કે રાણીની જમીનપરની અથવા ફરીયાદ કોઈ માંહેલા કોઈ આફીસર, સામનર, અથવા જુલામી બંડ કરે, અથવા એવા ઇરાદાથી લોકમાં ભય અથવા ગભરાટ પેદા થાય, અને તેણે કરીને કોઈ શખસને

રાજ્ય વિરુદ્ધ અથવા લોકની સમાધાની વિરુદ્ધ કાંઈ ગુન્હો કરવાનું મન થાય તો તે માણસ ને જે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

સાપરાધ ધમકીના ગુન્હાની શિક્ષા.

જે તે ધમકી મોત અથવા મહાવ્યથા વગેરે કરવાની હોય તો.

૫૦૬. જે સાપરાધ ધમકીના ગુન્હો કરે તેને જે વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને અગર મોત અથવા મહાવ્યથા કરવાનો, અથવા આગથી કાંઈ મિલકતનો નાશ કરવાનો અથવા મોતની કે સમુદ્રપારની અથવા સાત વરસની મુદત સુધીની કેદની શિક્ષા થાય, એવો કાંઈ ગુન્હો કરાવવાનો અથવા કોઈ સ્ત્રીની સાથે વ્યભિચારનો દોષ મુકવાનો હર દખાડવો હોય તો તેને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

જે તે ધમકી મોત અથવા મહાવ્યથા વગેરે કરવાની હોય તો.

વામાં આવશે.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે એક જીજ્ઞાસુ રામલાલ ઉપર બીજાને ઘોઠો પાચે એવો ભય બતાવી કામગીરી લખી ચોડવાનું તોહિમત રાખી સુરતના રોમન જીજ્ઞાસુ તેને પેટલા તોહિમત બદલ સાત વરસ તથા બીજા બદલ બે વરસ, એ રીતે શિક્ષા કરી તેમાં હાથ કોરડે એમ ઠરાવ્યું કે આ કામમાં એકજ ગુન્હો બન્યો છે એમ કામની કેફીયત ઉપરથી જાણ છે; માટે પેટલા ગુન્હાને માટે મેસન જીજ્ઞાસુ આપેલી શિક્ષા કાયમ રાખી બાકીની રદ કરો. મુ. હા. કો. રી. વા. ૪ પ્ર. ૧૨

નનામા સદેશા
ની મારફતે સામાજિક
ધર્મકર્તા.

૫૦૭. કોઈ નનામા સદેશા વડે અથવા કર દબાડનારા શખસનું નામ કે તેનું રહેણાં કોઈક જુલાવાની આગળથી તદબીર કરીને, જે માણસ સાપરાય બચકીના ગુન્હો કરે તેને તે ગુનાહને માટે ઉપલી કલમમાં ઠરાવેલી શિક્ષા ઉપરાંત, બે વરસની મુદત સુધીની બે માંના ગમે તે પ્રકારની કેદની બીજી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

મારી ઉપર ઈશ્વર
ની અપ્રસંતા થશે
એવો ભય ઉત્પન્ન
કરીને કોઈ શખસ
પાસે કાંઈ કામ કરા
વવું.

૫૦૮. કોઈ વસ્તુ શખસની જે વસ્તુ કરવાની કાયદા પ્રમાણે ફરજ નહીં હોય તે વસ્તુ જે માણસ બુદ્ધિપુરવશ તે શખસ પાસે કરાવે, અથવા કરાવવાની કોશીશ કરે, અથવા જે વસ્તુ કરવાનો તે શખસનો કાયદા પ્રમાણે હક હોય તે વસ્તુ કરવામાં તેની પાસે કસુર કરાવે અથવા કસુર કરાવવાની કોશીશ કરે, અને તે એવી રીતે કે જે વસ્તુ મારી પાસે કરાવવાની એ ગુનેગારની મતલબ છે તે હું નહીં કરું તો, અથવા જે વસ્તુ કરવામાં મારી પાસે કસુર કરાવવાની એ ગુનેગારની મતલબ છે તે હું કરું તો મારી ઉપર અથવા જેની સાથે મારો સબંધ છે એવા કોઈ શખસની ઉપર ઈશ્વરની અપ્રસંતા થશે; અથવા એ ગુનેગાર કાંઈ કરીને ઈશ્વરની અપ્રસંતા કરાવશે એવો ભય તે શખસના મનમાં બેસાડી અથવા બેસાડવાની કોશીશ કરીને તે એ પ્રમાણે કરે, તો તે માણસ ને એક વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) અ જ ને બારણે લાંબવા બેસે, એવા ઈરાદાથી કે એમ તેને બારણે બેસવાથી જ ની ઉપર ઈશ્વરની અપ્રસંતા થશે એવો સંભવ ઉત્પન્ન થાય, તો આ કલમ માં બ્યાન કરેલા ગુનાક અ એ કીધા એમ સમજવું.

(બ) અ જ ને એવી રીતે કરાવે કે જે તે કોઈક કામ નહીં કરે તો હું મારા છોકરા આમાંના એક છોકરાનો જીવ તને આપીશ; અને તે એવી હાલતમાં હોય કે તે પોતાના છોકરાનો જીવ આપશે તો તેથી જ ની ઉપર ઈશ્વરની અપ્રસંતા થશે, એવો ભય ઉત્પન્ન થાય, તો અ એ આ કલમમાં બ્યાન કરેલા ગુન્હો કર્યો એમ સમજવું.

કોઈ સ્ત્રીને લજ્જ
વવાના ઈરાદાથી આ
લેવા શબ્દ આપા
કરેલા આગા.

૫૦૯. કોઈ સ્ત્રીને લજ્જાવાનો વિચાર કરીને જે માણસ કાંઈ શબ્દ બોલે, અથવા કાંઈ આગળ કે આગા કરે અથવા કાંઈ વસ્તુ દબાડે એવા ઈરાદાથી કે તે સ્ત્રી તે શબ્દ અથવા આગળ સાંભળે અથવા તે આગા અથવા વસ્તુ જોય. અથવા તે સ્ત્રીની એકાંત જગાપર હોય ત્યાં જે માણસ વગર રજાએ ઘુસે તેને એક વરસની મુદત સુધીની આશા નકેદની અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુદસી રીતે પીધે
સા શખમની ધમે મુ
ન સખ ચાલ.

૫૧૦, જે માણસ કેદની હાલતમાં છતાં, કોઈ જાહેર જગામાં જાય, અથવા જે જગામાં તેણે વગર રજાએ જવું કાયદા વિરૂધ્ધ હોય એવી કોઈ જગામાં જાય અને ત્યાં કોઈ શખમને દુખ થાય એવી રીતે આવે તેને એવીસ કલાકની ગુસ્ત સુધીની આસાન કેદની, અથવા દશ રૂપિયા સુન્નીના દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે,

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે ગુનેહગારને દંડ બદલ કેદ એવીસ કલાકના એવો હોસો થવી જોઈએ. મુખર્દિ હાઈકોર્ટ તા. ૮ જુલાઈ સને ૧૮૬૪ નંબર ૮૨૩

દાખલ નીસો કરી દુખ કરનારને શિક્ષા થાય છે તજ પ્રમાણે ભાંગનો તથા માજમનો નીસો કરી દુખ કરનારને શિક્ષા કરવા માટે સરકારનો પત્ર તા. ૬ જુન સને ૧૮૫૯ નંબર ૧૩૬૮ નો આવા ગુનાહને વારતે સને ૧૮૬૭ ના આક્ટે ૭ થી ૩૫૦) દંડ ને તે ન આપે તો દીન ૮ કે. થઈ શકે છે.

ગાળા-રડ મા

ગુનાહ કરવાની કોશીશ બાબત.

જે ગુનાહને માટે સમુદ્રપારની અથવા વા કેદની શિક્ષા કરાવી છે તે ગુનાહ કરવાની કોશીશ કરવાની શિક્ષા.

૫૧૧. જે ગુનાહને માટે આ કાયદામાં સમુદ્રપારની અથવા કેદની શિક્ષા કરાવી હોય એવો કોઈ ગુનાહ કરવાની અથવા એવો કોઈ ગુનાહ કરવાની જે માણસ કોશીશ કરે અને તે કોશીશમાં તે ગુનાહ કરવા તરફ કાંઈ કામ કરે તે માણસને તેવી કોશીશને માટે શિક્ષા સખમની કાયદામાં કાંઈ સાફ કરાવ ન કર્યો હોય તેવે કોશીશ ત ગુનાહને માટે જે પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરાવી હોય તે પ્રકારની તથા તે ગુનાહને માટે કેદની અથવા સમુદ્રપારની ઘણામાં ઘણી જે મુક્ત કરાવી હોય તેની અડધી મુદતની કેદની અથવા સમુદ્રપારની અથવા તે ગુનાહને માટે કરાવેલા દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

- (અ) આ એક પેટી ફોડીને કાંઈ જવેર ચોરવાની કોશીશ કરે, અને તે પેટી ફોડ્યા પછી તેને માલમ પડે કે માંદ કાંઈ જવેર નથી, તો તેણે ચોરી કરવા તરફ એક કામ કીધું માટે આ કલમ પ્રમાણે તે તકશીરવાર થયો એમ સમજવું.
- (બ) જ ના ખીસમાં હાથ ઘાસીને તેમાંથી ચોરી કરવાની કોશીશ કર, અને જ ના ખીસમાં કાંઈ વસ્તુ ન હોવાને કારણે એ તે કોશીશમાં પાર ન પડે, તો આ કલમ પ્રમાણે એ તકશીરવાર થયો એમ સમજવું.

ટીકા—એક ગામમાં બાળવાના કોયલાના કટકાથી વીંટાળેલા ચીથરાના દહાથી વારંવાર આગ લગતી હતી. તદ્દમતદાર એક સાંજે તેના ઘાતીઆની અંદર એવો એક દહો સંતાડેલો હતો, એની સ્થિતિમાં હાથ આવ્યો તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે તેણે આગથી નુકશાન કરવાના ગુનાહની કોશીશ કરી વળી તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે આગથી નુકશાન કરવાના ગુનાહ કરવાના કાંઈ સાહીત્ય કોઈ શખસ પાસે માલમ પડ્યાં હોય તો તેણે એ ગુનાહ કરવાનો ધરાદા રાખ્યો હતો અને એ કલમ સંપૂર્ણ કરવા તરફ તેણે રજાઆત કરી હતી એવું

ગાળવાને પુરતુ છે. જમણીસમીતર આ મતથી જુદા પડ્યા હતા. રાણી વિરૂધ્ધ દયાજી ખાડરી ૩ મેં સા. રી. પ્ર. ૫૫

એક શખસે એક ખાડો ખોદી તેમાં મીઠું ભરવાનો ઇરાદો કર્યો એટલા માટે કે એ મીઠું માલમ પડવાથી એ બાબતની તપાસ થઈ પોતાના દુરમન ઉપર કામ ચલાવવામાં આવે તેમાં ઇરાવમાં આવ્યું કે તોલોમતદારે ખાડો પુરાવો બનાવવાની કોશીશ કરી. ૪ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૩૩

આપા સખસો ઉપર તોલોમત કેમ મુકવું તે માટે જુલો કી. પ્રે, કોડ સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૩૯

આ કસમ પ્રમાણે ગુનો સંપૂર્ણ થવા માટે તોલોમતદારે ખરેખર ઇરાદો કર્યો, અગર ગુનો કરવા માટે તથ્યારી કરી, અથવા પ્રયત્ન કર્યું એટલી બાબત સાબીત થવી જોઈએ. આ બાબત મીં. બેન પોતાના પેનલકોડની ટીકાના ગ્રંથમાં કહે છે કે—દરેક ગુનો સંપૂર્ણ થતા પહેલાં ઉપર કહેલી ત્રણ વાત થઈ ગયેલી હોવી જોઈએ.

માત્ર ઇરાદો કરવાથીજ સખ થાય નહીં, તેમ ગુનો કરવાની તથ્યારી કરવાથીજ માત્ર તોલોમત લાવી શકાય નહીં કોશીશ કરવા માટેની તથ્યારી કરી, અને કોશીશ કરી તેમાં ઘણા તકાવત છે તથ્યારી કરવાનો અર્થ એ છે કે, એ ગુનો કરવા માટે સાધન કી વા ચોજના કરવાની હેતુ તે કરવી. કોશીશનો અર્થ એ છે કે તથ્યારી કર્યા પછી તે ગુનો કરવા તરફ કાંઈ સીધા કા કરવું, જેમ કોઈ શખસ તેના પડોશીને મારવા નહીં ઇરાદાથી એક બંદુક વેચાતી લઈને તેને ભરે પણ તેના પડોશીના શરીર ઉપર તે બંદુક મારવાને માટેનું કાંઈ કૃત ન કરે ત્યાં સુધી માત્ર તેણે બંદુક મારવાની તથ્યારી કરી કહેવાય, કોશીશ કરી કહેવાય નહીં. (જુલો તની પેનલકોડ ઉારની ટીક.ની આવૃત્તી ૯૫૦ પાનું ૪૧૬.

આરોપીને ટોટી ચડાવ્યા વગર, બંદુક ઉગામી એવું સમજીને કે તેના ઉપર ટોટી ચડાવેલી છે ને તેનું ખુન કરવાના ઇરાદાની ઉગામી હતી પણ કેદીને (ઠરીચર, ખેચતાં આ ટકાવેલો છે સખમ કલમ ૩૦૭ પ્રમાણે ખુનની કોશીશ કરવાનો ગુનો થતો નથી પણ આવી હકીકત છતાં કલમ ૨૯૯—૩૦૦ ની સાથે કલમ ૫૧૧ પ્રમાણે ફક્ત ખુનની કોશીશનો આપ સાબીત થઈ શકે છે મું. હા. કો. તા. ૨૩ ડીસેમ્બર સને ૧૮૬૭ વા. ૪મ. ૧૭

પેનલકોડના બ.ખ. ૧૨ અથવા ૧૭ પ્રમાણે જે ગુનો ત્રણ અથવા વધારે વરસાની કે દની રીક્ષાને પાત્ર છે તેવો કોઈ ગુનો કરવાને કોશીશ કરવાનો ગુનો કોઈ શખસ ઉપર સાબીત થયો હોય તો તેથી તે શખસ પેનલકોડ કલમ ૭૫ માં ફરમાવેલી વધારે સજાને પાત્ર થતો નથી. સરકાર વિરૂધ્ધ નાના રહીમ મુ. હા. કો. રી. વા. ૫ મ. ૧૪૦ તા. ૨૯ મી અક્ટોબર સને ૧૮૮૧

(ટુ ટરાન્સલેશન)

નાનામાઈ હરીદાસ,

ટરાન્સલેટર,

સને ૧૮૭૦ નો આકટ ૨૭ મોઃ હીંદુસ્તાનનો ફોજદારી કાયદો સુધારવા સારૂ હુકમ લાખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

૧ હું. કલમ ૩૪. ૨ જી કલમ ૪૦. એ બે રદ થઈ તેને બદલે નવી દાખલ કરી. ૩ જી. કલમ ૫૬ મીમાં બીજી પેરગ્રાફ વધ્યો, એવું કલમ ૧૨૧ મી આગળ ૧૨૧ અ ની કલમ તથા તે આગળ ખુલાસાનો પેરગ્રાફ વધ્યો, ૫ મું ૧૨૪ મી કલમની આગળ ૧૨૪ મી અ ની કલમ તથા તે આગળ ખુલાસાનો પેરગ્રાફ વધ્યો. ૬ હું ૧૩૧ મી કલમની નીચે ખુલાસાનો પેરગ્રાફ વધ્યો, ૭ મું ૧૯૪, ૧૯૫ મી કલમમાં "આ કાયદા મુજબ" એ શબ્દ છે તે કાઢી નાખી "અથવા ઈંગ્લેન્ડ દેશના કાયદા મુજબ" એ શબ્દ વાપર્યા, ૮ મું ૨૨૨ ૨૨૩ મી કલમમાં "અથવા જે શખ્સને કાયદેશર રીતે કેદમાં રાખ્યો હોય તેવા શખ્સને" એટલા શબ્દ વધાર્યા છે. ૯ મું ૨૨૪ મી કલમની આગળ ૨૨૫ અ ની કલમ વધી છે, ૧૦ મું, ૨૮૪ મી કલમની આગળ ૨૮૪ મી અ ની કલમ તથા તેને લગતો બીજો એક પેરગ્રાફ વધાર્યો છે, ૧૧ મું ૩૦૪ થી કલમ નીચે ૩૦૪ થી અ ની કલમ વધારી છે. અને ૧૨ મું ૩૦૭ મી કલમ નીચે એક પેરગ્રાફ વધાર્યો છે.

એ શિવાય બીજી કલમોમાં નીચેની કલમો વધી શકે તેવી નથી તેથી એ બાકીની નીચે દાખલ કરીએ છીએ.

ફોજદારી કાયદા
ના કેટલાએક બા
બો લાગુ કરવા બા
બત.

૧૩. સદરહુ કાયદાના કેટલાએક બાબો એટલે ૪ થો સાંચારાગુ અપવાદ બાબતનો ૫ મો મદદગારી બાબતનો અને ૨૩ મો બાબ ગુનાહ કરવાની કોશીશો બાબતનો ૧૨૧ અ તથા ૨૯૪ અ અને ૩૦૪ અ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક ગુનેહોને લાગુ છે. અને સદરહુ ૪ થો તથા પાંચમો બાબ સદરહુ ૧૨૪ અ અને ૨૨૫ અ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક ગુનેહોને લાગુ છે એમ સમજવું.

૧૨૧ અ અથવા ૧૨૪ અ અથવા ૨૯૪ અ કલમ પ્રમાણે ફરિયાદ કરવાને સ્થાનિક સરકારના હુકમ ની જરૂર છે વિશેષ અ ને સ્થાનિક કાયદાકાંચમ રાખ્યા છે પહેલું પરીશીષ્ટ ફોજદારી ઇનસાફતું ચ લાવવાની રીત બાબતના કાયદાને જોડેલા પરીશીષ્ટ નો ભાગ છે એવું સમજવું.

આકટો ૨૬ કર્યા બા
બત.

૧૪. સદરહુ ૧૨૧ અ તથા ૧૨૪ અ અને ૨૯૪ અ કલમોમાંથી હરકોઈ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક હરકોઈ ગુનાહ ની ફરિયાદ સ્થાનિક સરકારના હુકમથી અથવા હુકમના આધાર થી કરવા વગર કોઈ કોર્ટે લેવી નહીં.

૧૫. હરકોઈ વિશેષ અથવા સ્થાનિક કાયદાના કોઈ ઠરાવ આ આકટના કાંઈ ઠરાવથી હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં,

૧૬. આ આકટને જોડેલું પહેલું પરીશીષ્ટ ફોજદારી ઇનસાફતું કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાને જોડેલા પરીશીષ્ટનો ભાગ છે, એમ સમજવું.

૧૭. આ આકટને જોડેલા બીજા પરીશીષ્ટમાં જે આકટો લખેલા છે તે આકટો તેમાં લખેલું છે એટલે સુધી રદ કર્યા છે એવું સમજવું.

ପରିଶିଷ୍ଟ ୨ ଗୁ (୫୯୩ ୧୨ ଗୁଆ.)

નંબર અને વર્ષ	મંત્રાણ.	કેટલા રદ કીધો.
૪ થા જાજા બાદ શાકુના રાજનાં ૯ મા વરસમાં કરેના સ્ટાટ્યુટનો ૭૪ મો બાબ.	ઈસ્ટવંડીયાનાં શેઠદારી ઇનસાફ કર વાનું કામ સુધારવા બાબતના આ કટ.	૧ લી કલમના આરંભથી તે ૨૦ મી કલમ ની આખર સુધીની સઘળી કલમો, તથા ૧૩, મી, ૧૪ મી, ૧૫ મી, અને ૧૨૧ મી કલમ અને ૨૩ મી કલમના આરં ભથી તે ૨૬ મી કલમની આખર સુધી ની સઘળી કલમો, અને ૩૬ મી, ૩૭ મી, ૫૧ મી, ૫૨ મી ૫૬ મી, અને ૧૧૦ મી કલમ શીવાય સઘળા આકટ. સઘળા આકટ રદ કર્યા.
સન ૧૮૭૪ નો આ કટ ૫ મો.	ગવર્નમેન્ટનો હુકમ વજેરે સોરતી કા ઠવાની મના કરવાનો કાયદો.	
સન ૧૮૬૭ નો આ કટ ૪ થો.	હિંદુસ્તાનના શેઠદારી કાયદાની કેટલી એક કલમોમાં "ગુનોહ" આ શબ્દ લખ્યો છે તેનો અરથ વધારવા બાબત અને બીજા કારણો સર તે શબ્દનો અર્થ વધારવા બાબત નો બા કટ.	

(५. ५-सलेटर.)

वीनाञ्जलि वासुदेव.

अपारीयेन्टस ट्रान्सलेटर ४ गबरमेन्ट.

सन १८८२ नो आठ ८ मो.

હિંદુસ્તાનનો રાજદાની કાયદો સુધારવા બાબતનો આકટ.

ઉપદેશ.

હિંદુસ્તાનના કીંગ્સ
કાયદાની ૪૦ મી કલમ
નીબીજ રકમનામુજારો.

હિંદુસ્તાનનો રાજા રાજા કાયદો સુધારવા માટે હેઠળ લખ્યા
 પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

૧, સદરકું કાયદાની ૪૦ મી કલમની ૨ જ રકમમાં
 “૧૧૮ મી” એ આંકડા પેઠાં, “૬૪ મી, ૬૫ મી, ૭૧ મી.”
 આ આંકડાઓ દાખલ કરવા.

સદરહુ કાયદાની ૬૪

મી કલમનો સુધારો.

૨. સદરહુ કાયદાની ૬૪ ની કલમમાં જે જે બાબતમાં

ગુનેહગારને દંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે” આ શબ્દોને બદલે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે મજબૂર દાખલ કરવો, એટલે:—

કેદની તથા દંડની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુનેહગારને જે જે બાબતમાં ગુનેહગારને કેદ સાથે કે કેદ વગર દંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે તો તે બાબતમાં.

“અને કદા દંડની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુનેહગારને જે જે બાબતમાં ગુનેહગારને દંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે”

સદરહુ કાયદાની ૬૭

મી કલમનો સુધારો.

૩. ૬૭ મી કલમમાં “એવો ગુનાહ હોય, તો” એ શબ્દો

પછી “તે દંડ ન આપે તો કોઈ જે કેદની શિક્ષા કરે તે આ સાન હોવી જોઈએ અને”

આ શબ્દો દાખલ કરવા.

સદરહુ કાયદાની ૭૧

મી કલમમાં ઉમેરો.

૪. સદરહુ કાયદાની ૭૧ મી કલમમાં નીચલી રકમ ઉમેરવી—

“જ્યારે કાંઈ પણ વસ્તુ, જે ચાકુ કાપવા ઉપરથી ગુનાહની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી હોય તથા તેઓ બદલ શિક્ષા કરવામાં આવતી હોય તે ચાકુ કાપવાની બે અથવા વધારે જુદી જુદી વ્યાખ્યામાં આવે એવો ગુનાહ હોય ત્યારે અથવા

“જે કત્યોમાંનું” એક કત્ય અથવા એક કરતાં વધારે કત્ય જોઈને ગુનાહ થાય તેવાં કેટલાંક કત્યો એકતાં કરવામાં આવે ત્યારે કાંઈ જુદો ગુનાહ થાય ત્યારે,

“ગુનેહગારને ઇનપાક કરનારી કોઈ સદરહુ ગુનાહ પછી કોઈ પણ એક ગુનાહ બદલ નેટસી શિક્ષા કરી શકતી હોય તે કરતાં વધારે શખત શિક્ષા તે ગુનેહગારને કરવી નહીં.”

સદરહુ કાયદાની ૭૩

મી કલમનો સુધારો.

૫. સદરહુ કાયદાની ૭૩ મી કલમમાં “વધારે અને એક વરસથી ઓછી હોય” આ શબ્દોને બદલે “વધારે હોય અને એક વરસથી વધારે ન હોય” આ શબ્દો દાખલ કરવા.

સદરહુ કાયદાની ૨૧૪ મી

કલમનો નવો અપવાદ.

૬. સદરહુ કાયદાની ૨૧૪ મી કલમમાંના અપવાદને બદલે હેઠળ લખેલો મજબૂર દાખલ કરવો એટલે:—

“અપવાદ—જે જે બાબતમાં ગુનાહ કાયદેશર માંડી વાળી શકાય તે તે બાબતને ૨૧૩ મી અને ૨૧૪ મી કલમોના ઇશવો લાગુ પડતા નથી.”

સદરહુ કાયદાની ૩૦૯

મી કલમનો સુધારો.

૭. સદરહુ કાયદાની ૩૦૯ મી કલમમાં “શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે” આ શબ્દોને બદલે “અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે” આ શબ્દો દાખલ કરવા.

૮. સદરહુ કાયદાની ૩૩૫ મી કલમમાં “મહાવ્યથા કરે” આ શબ્દોની પેલેમાં “બુદ્ધિપુરવક” આ શબ્દ દાખલ કરવો.

સદરહુ કાયદાની ૩૩૫

મી કલમનો સુધારો.

૯. સદરહુ કાયદાની ૪૧૦ મી કલમમાં “નામ ચોરીની મિલકત પાડ્યું છે” આ શબ્દો પછી હેઠળ લખેલા શબ્દો દાખલ કરવા, એટલે—

“પછી પ્રિટીશ ઇન્ડિયાની મલ્ટિ અથવા બહાર તે કબજે એકની પાસેથી બીજાની પાસે ગયો હોય અથવા તે સાપાંચ જોટો ઉપયોગ અથવા વિશ્વાસઘાત થયો હોય તો, પણ” અને

“ના ગુનાહ” આ શબ્દો મુકી દેવા

૧૦. સદરહુ કાયદાની ૪૩૫ મી કલમમાં “અથવા વધારે રૂપીયાની” આ શબ્દો પછી નીચલા શબ્દો દાખલ કરવા એટલે—

સદરહુ કાયદાની ૪૩૫

મી કલમમાં ઉમેરો.

“ અથવા (જ્યારે મિસ્રકત ખેતરમાં ઉત્પન્ન થયેલો માત્ર હોય ત્યારે) દશ અથવા વધારે રૂપિયાની”

ક્યાંનાં ક્યાંનાં લાગુ છે
સરકાર.

૧૧. આ ગ્રાફ્ટ આખા બ્રિટીશ ઇન્ડિયાને લાગુ છે, અને તે સન ૧૮૮૩ ના બનેવારી મહીનાની ૧ લી તારીખે જામણમાં આવશે.

ટુ ટ્રાન્સલેશન

એસ. પી. પંડીત.

ચીફ એગ્રીકલ્ટર ટ્રાન્સલેટર ટુ ગવર્નમેન્ટ.

સન ૧૮૬૭ નો આક્ટ ૮ માં

(મુખ્યના ગવર્નર ઇનકાઉન્સિલનો હેઠળ લખેલો "આક્ટ સન ૧૮૬૭ ના નવેમ્બર મહિનાની ૧૫ મી તારીખે મુખ્યના ગવર્નર સાહેબે મંજૂર કર્યો, અને સન ૧૮૬૭ ના ઈસંબર મહિનાની ૧૬ મી તારીખે ગવર્નર જનરલ સાહેબે મંજૂર કર્યો છે.)

મુખ્ય ઇલાકાની ગામની પોલીસ બાબત નિયમ કરાવવા બબતનો આક્ટ.

મુખ્ય ઇલાકાના ગામની પોલીસ બાબત નિયમ કરાવવા યોગ્ય છે વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે કરાવ્યું છે.

૧. "પોલીસ કમીશનર" તથા "પોલીસનો ડિસ્ટ્રિક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ" તથા "પોલીસનો આસીસ્ટન્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ" તથા પોલીસ અમલદાર તથા "ઇલાકાની પોલીસ" આ શબ્દો આ આક્ટમાં જ્યાં લખ્યા છે ત્યાં તે શબ્દો ઉપરથી" સન ૧૮૬૭ ના મુખ્યના ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ આક્ટ "પ્રમાણે નીમલા તે અમલદારો સમજવા.

૨. રકમ ૧ લી—મુખ્યના કાયદા પુસ્તક માંહેના સન ૧૮૨૭ ના ૧૨ મા કાયદાના જે ભાગ આ કલમ ઉપરથી રદ કર્યા છે તેની વિગત —

૬ ઠી કલમ.

૨૨ મી કલમનો જેટલો ભાગ રદ થયો નથી તેટલો ભાગ

૪૮ મી કલમના આરંભથી તે ૫૩ મી કલમના છેડા સુધી.

રકમ ૨ છ—"મુખ્ય ઇલાકાના ગામના પટેલોને અને બીજા મુખીઓને કાંઈ અધીકાર આપવા બાબત" સન ૧૮૫૨ નો ૨૭ મો આક્ટ છે તે રદ કર્યો છે,

૩. દરેક ઇલાકાના ગામની પોલીસના બંદોબસ્તનું કામ પોલીસ કમીશનરના નીચે તથા હુકમ પ્રમાણે ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટ કરવું. આસીસ્ટન્ટ અથવા ડેપુટી કલેક્ટર પ્રમાણે જે હુકમપાવર માજિસ્ટ્રેટને તાજે મુલકી કામ હોય તે માજિસ્ટ્રેટને ગામની પોલીસનો બંદોબસ્ત કરવાના કામને હરકાંઈ ભાગ પોલીસ કમીશનરની મંજૂરી લઈને આપવાનો ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટને અધીકાર છે.

૪. પોલીસના કારણે ગામના હરકાંઈ પોલીસ અમલદાર ઉપર જે અખત્યાર ચલાવવાને ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે. તે અખત્યાર પોલીસ કમીશનરની મંજૂરી લઈને ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને આપવાને ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

૫. રકમ ૧ લી—પોલીસ કમીશનરની મંજૂરી લઈને ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટ લખી જે માગુસને પોલીસ પટેલ નીમશે, તેને સ્વાધીન દરેક ગામની પોલીસ રહેશે. અને જે માગુસ મુલકી પટેલનું કામ ચલાવતો હોય તેજ માગુસને ઇલાકાના માજિસ્ટ્રેટ પોલીસ પટેલ નીમવો. પણ ગામ મોરોટું હોય તે સમજ્યા અથવા બીજા કાંઈ બાબતો સમજ્યા જુની જુની નીમનાકો કરવી યોગ્ય છે એવું પોલીસ કમીશનરની નજરમાં આવે તો મુલકી પટેલને પોલીસ પટેલ નીમવો નહીં.

રકમ ૨ છ—નીમનાક કરતી વખતે સદરહુ માજિસ્ટ્રેટ 'મુખાઈ પ્રેશીડેંશીના તાબા માં હેલા દશમાંના વતનના અમલદારોએ પોતાના અમલ શી રીતે ચલાવવો તે રીત કરાવવા બાબત' સન ૧૮૪૩ નો ૧૧ મો આક્ટ છે તેના કરાવ ઉપર અને વંશપરંપરાના અમલદારો

ની (એટલે વતનદારોની ચાકરી બાબત નીચમ કરાવવા વિશે બીજા કોઈ આકટ ચાલુ હોય તેના કરાવ માગુ હોય તે પ્રમાણે તે કરાવ ઉપર ખરાબર નજર રાખીને નીમનાક કરવી. પણ મુલકી પટેલને પોલીસ પટેલ નીચો નહીં હોય અને તે કામ વારા ફરતી અથવા બીજી રીતે કરવા બાબત એક કરતાં વધુ જણ દાવો કરે ત્યારે તેઓમાંથી જે વધારે લાયક હોય તેને નીમવાને જલ્દાને માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

૨૬મ કુ છ—કોઈ સેંટરમાં અથવા જગાએ (ગામની પોલીસનું) કાલ એક પોલીસ પટેલ સમી ખરાબર રીતે ચલાવાતું નહીં હોય ત્યારે પોલીસ કમીશનરનું અનુમત લઈને તે સેંટરની અથવા જગાની જુની જુદી હુકમી સારૂ જરૂર હોય તેટલા પોલીસ પટેલ નીમવાને જલ્દાને માલસ્ટ્રેટને અધીકાર છે.

૬. પોલીસ પટેલ ઉપર જલ્દાને માલસ્ટ્રેટની હુકમત ચાલે છે તે શીવાય વળી જે માલસ્ટ્રેટની હુકમતની હાની અંદર તેનું ગામ હોય તે માલસ્ટ્રેટના હુકમ પ્રમાણે તેણે કામ કરવું, અને તે માલસ્ટ્રેટ જે પત્રકો અથવા ખબર માગે તે તેને તેણે આપવી અને ગુના બાબત તથા ગામની પોલીસને લગતાં સઘળાં કામ બાબત અને પોતાના ગામના લોકોની આરોગ્યતા તથા તેઓની સામાન્ય સ્થિતિ કેવો છે તે બાબત હુમેશાં ખબર આપ્યાં કરવી. પોલીસ અમલદારો પોતાનું કામ કરવા સારૂ મદદ માગે તો પોલીસ પટેલને ટેલી થાય તેટલી મદદ તેઓને કરવી માલસ્ટ્રેટ અથવા પોલીસ અમલદાર પોલીસ પટેલની ઉપર જે હુકમ તથા વારંટ મોકલે તે હુકમ તથા વારંટ તાબડોતોબ માથે ચઢાવીને અમલમાં લાવવાં અને સુલેહ બાબત ખબર કાઢાડીને ડીસીકટ પોલીસને જાહેર કરવી, અને પોતાના ગામની હદમાં ગુનાહ તથા લોકોપકારક કૃત્ય થતાં અટકાવવાના બંદાબસ્ત રાખવો, અને ગુન્હાગારોને પકડી કાઢીને તેઓના ધનસારૂ થવા સારૂ તેઓને મોકલવા.

૭. ગામના ચાકરનું ઘણું કરીને ગમે તે કામ હોય તો પણ તે સરવની પાસે પોતાના કામમાં મદદ માગવાને પોલીસ પટેલને અધિકાર છે, અને પોલીસ પટેલને સઘળાં પત્રકો તથા પ્રેસીડીંગ સમીને તઈયાર કરી આપવાનું કામ ગામના વંશ પરંપરાના અથવા નીમનાકી તળાટીનું છે એવું સમજવું.

૮. ચોરી નહીં થાય તથા સુલેહનો બંગ નહીં થાય તથા સઘળાં લોકોને તથા ગામના લોકોને ધન થાય તેવાં કામો નહીં થાય તેવો બને તેટલો બંદાબસ્ત રાખવા સારૂ ગામના ચાકર લોકોની વ્યવસ્થા પોલીસ પટેલે કરવી, અને તે ચાકર લોકોમાંથી કોઈ માણસ જેર રીતે ચાલે અથવા ગફલત કરે તો તે સઘળી વાત પોલીસ પટેલે જે માલસ્ટ્રેટ પ્રત્યક્ષ તાબમાં હોય તે માલસ્ટ્રેટને તેણે જાહેર કરવી.

૯. પોલીસ પટેલ અથવા પોલીસનું કામ પડે ત્યારે ગામના ચાકરોમાંથી જે માણસને તે કામ કરવું પડે તે માણસ પોલીસનું કામ કરવામાં ગફલત અથવા આગસ કરશે તો ફુલપા પર માલસ્ટ્રેટના હુકમથી તે માણસ પોતાના ત્રણ મહીનાના પગારની સરાસરી જેટલા રૂપીયા સુધી દડને લાયક થશે, વધતી શિક્ષા કરવા લાયક કાંઈ કામ પોતે જે રીતે ચાલવું જોઈએ તેથી બિચારી રીતે ચાલીને પોલીસ પટેલ કરશે અથવા કાનુન તોડશે, અથવા બીજા પ્રકારે જે રીતે ચાલશે અથવા ગુનો કરશે. તો તેને ખરતરફ કરવાને સંદરહુ માલસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અથવા હીંકુસાનના ફાંદાથી કાપવા પ્રમાણે સરકારી નોકર પેટે તની ઉપર કામ ચલાવીને તેને શિક્ષા કરી રાકશે અને ગુનો શાખીત થશે. ત્યારે તે ખરતરફ થવાને લાયક થશે પણ એવું કરાવ્યું છે કે પટેલના ફરજના કોઈ માણસને પોલીસ કમીશનરની મંજૂરી વગર આ કલમ પ્રમાણે ખરતરફ કરવો નહીં.

૧૦. ગામની હદમાં ગુના કરીને ગુનેગાર નાશી ગયો હોય અથવા માત્રમ પડતો નહીં હોય તો પોલીસ પટેલે પોતાનું ગામ ને ડીસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાની હદમાં હોય તે થાણાના અમલદારને તાબડોમ ખબર મોકલવી અને પોતાની જાતે ચોકશી કરવા માંડવી, અને તે આવડત ને પુરાવો મળે તે લઈને સદરકુ અમલદારની પાસે તેણે મોકલવો.

૧૧. રકમ ૧ લી ગામની હદમાં કોઈ માણસ કમોતે અથવા આકસમાત મરાણુ પામે અથવા કોઈનું મુડકુ જડે, તો પોલીસ પટેલે તે ગામના અથવા આશપાશના બે અથવા વતા હુશીયાર માણસોને પંચાતનામુ કરવા સારૂ તાબડોમ બોલાવીને એકઠા કરવા પછી તે માણસોને પંચાતનામુ કરવા સારૂ તાબડોમ બોલાવીને એકઠા કરવા. પછી તે માણસોએ મરાણના કારણની તથા તેને લગતી સઘળી હકીકતની ચોકશી કરીને લખેલા રીપોર્ટ કરવો, તે રીપોર્ટ પોલીસ પટેલે તે ગામ ને ડીસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાની હદમાં હોય તે થાણા ને અમલદારને સ્વાધીન હોય તે અમલદારને તુરત પોહાચતો કરવો. . .

રકમ ૨ છ પોલીસ પટેલ કોઈ માણસને સદરકુ પ્રકારની પંચાતમાં બેસવાનું કહે તે માણસ વ્યાજબી કારણ વગર બેસવાની ના કેદશે અથવા ગફસત કરશે તો તે ગુના તેની ઉપર માલ્ટ્રેટની આગળ રાખીત થયા પછી તે ઘણામાં ઘણા પચાશ રૂપિયા સુધી ફાંડને અથવા ફાંડ નહીં આપશે તો એક મહાના સુધી કેદની સજાને લાયક થશે.

રકમ ૩ છ. કાયદા પીંડે રીતે મરાણ થયું છે એવું પંચાતનામાની હકીકત ઉપર થો જણાય તો પોતાનું કામ ને ડીસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાની હદમાં હોય તે થાણા ને અમલદારને સ્વાધીન હોય તે અમલદારને પોલીસ પટેલે તાબડોમ સુચના કરવી, અને મોકલતાં રસ્તામાં મુડકુ કોહી જવાની ધાસ્તી નહીં હોય તો પાસેના સીવીલ શરજનની પાસે અથવા એવે પ્રસંગે મુડકાં તપાસવાને વધદક ખાતાના ને અમલદારને સરકારે નીચો હોય તેની પાસે તે મુડકુ તરત મોકલી દેવું પછી તે સીવીલ શરજને અથવા વધદક ખાતાના બીજા અમલદારે મરાણું કારણ સોધી કહાડવાનો પ્રયત્ન કરવો. મુડકુ મોકલીશુ તો તે કોહી જશે અને તેની તપાસ કરવાથી કાંઈ ફાયદો થશે નહીં અને ઉત્તરો પેકો પોહાચશે.

એવાં સમજથી પોલીસ પટેલથી મુડકુ મોકલી શકાતુ નહીં હોય ત્યારે ને ડીસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાની હદમાં પોતાનું ગામ હોય તે થાણા ને પોલીસ અમલદારને સ્વાધીન હોય તે અમલદાર અને તેણે પોતાના તાબા મહેન અમલદારોમાંથી કોઈ અમલદારને મોકલ્યો હોય તે અમલદાર અથવા માલ્ટ્રેટ તે મુડકુ બાળવાનો અથવા દાટવાનો હુકમ આપે, ત્યાં સુધી પોલીસ પટેલે તે મુડકુ બાળવાની અથવા દાટવાની રજા આપવી નહીં.

૪૨. રકમ ૧ લી—પોતાના ગામના ક્લાણા માણસે માટો ગુનેહ કર્યો છે એવું માનવાનો સમજ હોય તો તેને પોલીસ પટેલે પકડવો અને પુરાવાના કામમાં આવે તેવી ને જાણસો હોય તે જાણસો સુધી તે માણસને પોતાનું ગામ ને પોલીસ થાણાની હદમાં હોય તે થાણા ને પોલીસ અમલદારને સ્વાધીન હોય તે પોલીસ અમલદારની પાસે મોકલવો.

રકમ ૨ છ—ઉપર કહ્યા પ્રમાણે પકડેલા માણસને ૨૪ કલાકની અંદર ડીસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાની હદમાં પોતાનું ગામ હોય તે થાણામાં મોકલવું.

૧૩ રકમ ૧ લી—જે મુંડકામાં શિક્ષા કરવાનો પોતાને અધીકાર હોય તે મુકદમાની પોતાના સમજથી પોલીસ પટેલને ચોકશી કરવી પડે તો કરતી વખત શંકાદીને બોલાવીને તેઓને પુછવાનો તથા તેઓની પાસે સત્ય સમરાણ પૂરવક મતિગા કરાવીને તેઓની જુખીની લેવાનો અખત્યાર અને સંતાડેલી જાણસોને માટે ઝાડો લેવાનો અખત્યાર પોલીસ પટેલને છે, પણ રહેવાના ઘરનો ઝાડો ઘણીજ અગત્યના નહીં હોય તો પોલીસ પટેલે સુરજ આથમે ત્યારથી

તે સુરજ ઉગે ત્યાં સુધી લેવો નહીં.

૨૬મ ૨ છ—ઝાડો લે । સારૂ અથવા ફેલાણું માણુપ ગુનેગાર છે એવું જાણતું હોય તે માણુપનો ઝાડો લેવા સારૂ બીજા ગામની હુકમાં જઈને કામ કરવાનો પણ અધિકાર પોલીશ પટેલને છે પણ તે બાબત તેણે તે ગામના પોલીશ પટેલને તાબડ પાપ ખમર કરવી અને તે ગામના પટેલે થાય તેટલી તેને મદદ કરવી અને ઝાડો લેવાનું તથા પાછળ દોડવાનું કામ અણવાનો જોખમ તે બીજા ગામના પટેલને માથે છે.

૧૪. પોતાના ગામની હદમાં હલકો મારામારી અથવા ગાળાગાળી કરવાનું કોઈ માણુસ ઉપર તદ્દમત આવ્યું હોય તો તેનો ધનસાફ કરવાનો અને ગુનો સાબીત થાય તો તેને ઘણા માં ઘણા ૨૪ કલાક સુધી ગામને ચોર કેદ રાખવાનો પોલીશ પટેલને અખત્યાર છે પણ ગુનો હોય ત્યાં પછી આઠ દાહાડમાં ફરિયાદ થી જોઈએ.

૧૫. જે ગામના તમે પોલીશ પટેલ છો, તે ગામની હદમાં હેઠળ લખેલા ગુનાઓમાંથી હરકોઈ ગુનાનું એટલે ચોરીના માલની ચાકિલી કીમત બે રૂપિયા ઉપર નહીં હોય તત્વી હલકો ચોરીનું અથવા અપહીયાથી થયેલું ગુસ્તાન બે રૂપિયા કરતા વધારે રૂપિયાનું નહીં હોય તેવી અપહીયા કીધાનું અથવા તમે પોતાના જીને કાપદામરું હુકમ આપ્યો હોય તે હુકમને હરકત કરવાનું અથવા તે હુકમ મનાવવાની ના કેદવાનું તદ્દમત કોઈ માણુસ ઉપર આવેલું તો તેનો ધનસાફ તમોગે કરવો એવી સતંદ પોલીશ પટેલનું કામ કરનારા માણુસને આપવાના અધિકાર હુકમ લખીને જુદાના માણુસને આપવાને પોલીશ કમીશનર મુખત્યાર છે.

૨૬મ ૨ છ—અને ઉપર કહેલા કામોમાંનું હરકોઈ કામ કરવાની સાબીતી પોતાની આગળ જે માણુસ ઉપર થશે તેને પાંચ રૂપિયા સુધી દંડ કરવાનો અથવા ઘણામાં ઘણા અડતાળીશ કલાક સુધી ગામને ચોર કેદ રાખવાનો અધિકાર સદરકુ પ્રમાણે જે પોલીશ પટેલને અખત્યાર મળ્યો હોય તે પટેલને છે. કાપદામરું હુકમને હરકત કરી હોય અથવા તે પ્રમાણે આલવાની ના કહી હોય તે પ્રમાણે દંડ નહીં આપે તોજ કેદ કરવો.

૧૬. પોલીશ પટેલને ૧૫ ની કલમની પેઢી ૨૬મ પ્રમાણે અખત્યાર આપવામાં આવશે ત્યારે અને જ્યાં સુધી તેને તે અખત્યાર હશે ત્યાં સુધી તેને હેઠળ લખેલા અધિકાર પણ છે એવું સમજવું એટલે હેઠળ લખેલું હરકોઈ લોકાપકારક કૃત્ય અથવા બેઠંગુ કામ કોઈ માણુસ કરે તો તેને એક રૂપિયા સુધી દંડ કરવાનો અથવા દંડ નહીં આપશ તો ગામને ચોર ઘણામાં ઘણા બાર કલાક સુધી કેદ રાખવાનો અધિકાર અને સદરકુ લોકાપકારક કૃત્ય અથવા બેઠંગુ કામ કરવાનું જરી રાખવાનો અથવા ફરીયા કરવાની મના કરવાનો પોલીશ પટેલને અધિકાર છે એવું સમજવું.

(૧.) કોઈ માણુસ કોઈ જનવરને મતમાં આવે તેમ અતિયારથી અથવા નીરહપણે બડ બગે અથવા તેના ગેરકાયદેગ કરશે અથવા તેની ઉપર જુલમ કરશે તે.

(૨.) સારવજનીક કુતો અથવા તળાવ અથવા હાઉઃ જેકામ સારૂ નીચે હોય તે કામ માં એકો ઉપયોગ પડે તેવી સીતે તેમાં કોઈ માણુસ નાહાશે અથવા ઘેશે અથવા બીજી રીતે ખરાબ કરશે અથવા કરાશે તે.

(૩.) કોઈ માણુસ મના કરેલી જગાએ કચરો અથવા ગોર્જવાર કે પુત્રો કરશે તે.

(૪.) કોઈ માણુસ હરકોઈ સારવજનીક રસ્તામાં અથવા મેહોલામાં અથવા મારગમાં અથવા રાંદકારીની જગાએ ઝાડો પેશાખ કરીને ગંદકી કરશે અથવા ઘરૂ વગેરે ખીને તદ્દમત અથવા મચી કરશે અથવા પોતાનાથી પોતાની સલાજ નહીં થાય તદ્દમત ધંધ જશે.

(૫.) માંસે રહેનારા મેને બાવા આનનાર જતાર લોકોને કંટાળો આવે તે રાત્રી ઠાંડીમાં

થતા ઉકરણમાં તેના બીજા કક્ષામાં કોઈ માણસ ગોળા પદારથ પાકાં કાણુ વગર જાડીને ઘન એકઠા થવા દશે અથવા કોઈ ઘરમાંથી અથવા કારખાનામાંથી અથવા તપેલામાંથી. અથવા સંજામમાંથી અથવા બીજાં તેનાં કક્ષામાંથી લોકોને આવવા જતાની જગ્યાએ બીજા પદારથ પાકાં રાણુ વગર જાડી ને નિ રહેતા રહે અથવા જે તળાવ અથવા હોદ પાણી પીતા માટે નીચે હોય તેમાં ચોમાસામાં જે વેળાએ પાણી આવતુ હોય તે વેળામાં મુકેલું જતા વર નાખ્યાથી લોકને ઉપદ્રવ થાય તે જગ્યાએ નાખશે તે.

૧૭ આ આકટની ૧૪ માં ૧૫ મી અને ૧૬ મી કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવતુ હોય તે પક્ષકારોના રખા. મોહોડે આવવવું ગુનહો શાખી થયાનુ દફતરમાં લખ્યા પહેલા તે વખતે ફરીયાદ કાઢી નાખ ના અરીકાર ફરીયાદ કરનારને છે, પક્ષકારોના નામો તથા પોતાનો અબીપ્રાય તથા શિક્ષાને ઠગવ અથવા હુકમ અથવા ફરીયાદ કાઢી નાખ ની વાત તથા કામ ચલાવવાની તારીખ પોલીશ પટેલે દફતરમાં લખવી અને જલ્લાનો માછસ્વેટ ફર માવે તે નમુના પ્રમાણે તથા તે રસ્તે તથા તે વખતે તે દફતર (પોલીશ) પટેલે જે માછસ્વેટ ના પ્રાક્ષ તાગામાં હોય તે માછસ્વેટને તેણે ચોકસવું.

૧૮ આ આકટની કલમ ૧૫ પ્રમાણે સનંદ આપી હોય તે સનંદ પોલીશ કમીશન રની મંજુરી લઈને પછી હુકમ લખીને સઘળી અથવા થોડી ઘણી રદ કરવાને જલ્લાનો માછસ્વેટ મુખત્યાર છે.

૧૯. પોતાના ગામમાં જે બેવારથી માલ જડ્યો હોય તે સઘળો માલ અથવા સને ૧૮૬૭ ના મુબદ્દની ડિસ્ક્રીક્ટ પોલીશ આકટના ઠરાવ પ્રમાણે પોતાને જે માલ આપ્યો હોય તે તે સઘળો માલ પોલીશ પટેલે પોતાને સ્વાધીન રાખવો, અને પોલીશ પટેલ જે માછસ્વેટના તાગામાં હોય તે માછસ્વેટને તેણે રીપોર્ટ કરવો અને સદરકુ માછસ્વેટ હુકમ કરે તે પ્રમાણે કરવું પણ "દોરના અતીકમાણુ બાખા" સને ૧૮૫૭ નો ૩ નો આકટ છે તેમાં કહેલા પ્રકારનો તે માલ હોય તો તે આકટમાં કક્ષા પ્રમાણુ પોલીશ પટેલે ચાલવું.

૨૦ આ આકટમાં જે ગુનાહ બાખત શિક્ષા ઠરાવી છે તે ગુનાહ બાખત બીજા કોઈ કા યદા પ્રમાણુ અથવા આકટ પ્રમાણુ કોઈ માણસ ઉપર ફરીયાદ કરવાની મના છે એવો આ આકટના કોઈ ઠરાવો અરથ કરવો નહી અથવા તેના ગુનાહ બાખત આ આકટમાં શિક્ષા ઠરાવી છે તવી બીજી કોઈ જુદી અથવા વધારી શિક્ષા બીજા કોઈ કાયદા ઉપરથી અથવા આકટ ઉપરથી થવાને તે માણસ લાયક નથો એવો પણ અરથ કરવો નહી. પણ એક ઠરાવ છે કે એકના એક ગુનાહ બાખત કેઈ માણસને બે વાર શિક્ષા થશે નહી.

૨૧ પોલીશ પટેલ જરૂરીના કામને સીધે ગામમાંથી ગેઝટાર હોય તે સખબથી અથવા એકએક માંદા પડવાથી અથવા બીજા કોઈ સખબથી તેનાથી પોતાનું કામ નહી થાય ત્યારે તેણે પોતાનું કામ પોતાના કોઈ કુટુંબી લાયક હોય, તેને સોંપવું અથવા કોઈ કુટુંબી લાયક નહી હો. તો બીજા કોઈ લાયક માણસને સોંપવું અને પો. જે માછસ્વેટના પ્રાક્ષ તાગામાં હોય તે માછસ્વેટને તે બાખત તાખડતોય રીપોર્ટ કરવો અને જે માણસને કામ સોંપ્યું હોય તે માણસે પોલીશ પટેલનું કામ કરવું નહી. એવો માછસ્વેટને ત્યાંથી હુકમ આ વે ર્યાં સુધી તેણે ગુનેગારનો ઘનસાર કરીને શિક્ષા કરવાના કામ શિવાય "પોલીશ પટેલનું" સંબંધ કામ કરવું.

૨૨ આ આકટમાં "ડિસ્ક્રીક્ટ પોલીશ થાણુ" આ શબ્દો લખ્યા છે. તેમાં જે પોલીશ અમલદારને સ્વાધીન થાણુ હોય તે પોલીસ અમલદારના મુકતની હુદમાંના ગામનો અથવા જમીનો સમાસ થાય છે એમ સમજવું.

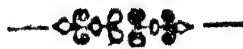
૨૩. આ આક્ટ અથવા આ આક્ટનો કોઈ ભાગ જાહેરનામું છપાવીને પ્રસિદ્ધ પ્રાંતને લાગુ કરવાને અરકાર મુખત્યાર છે. અને આ આક્ટ અથવા તેનો હરકેઈ ભાગ સદરહુ પ્રાંતને લાગુ કીર્ણો હોય તે વખતે વખતે લાગુ નથી એવું તેજ રીતે ઠરાવવાને પણ અરકાર મુખત્યાર છે.

૨૪ આ આક્ટને “સને ૧૮૬૭ નો મુંબાઈનો ગામની પોલીસનો આક્ટ” કહેવો.

(૬ ટ્રાન્સલેશન.)

વીનાયક વાસુદેવ.

ચીનીયન્ટસ ટ્રાન્સલેટર ડુ ગારનરમેન્ટ.

સન ૧૮૬૭ નો આક્ટ ૭ મો.

(મુંબઈના ગવરનર ઇનકાંડીસીસનો હેઠળ લખેલો આક્ટ સન ૧૮૬૭ના નવેમ્બર મહિનાની ૧૫ મી તારીખે મુંબઈના ગવરનર સાહેબે મંજૂર કર્યો અને સન ૧૮૬૭ ના ડીસેમ્બર મહિનાની ૧૨ મી તારીખે ગવરનર જનરલ સાહેબે મંજૂર કર્યો છે.)

મુંબાઈ ઇસલાકાની ડીક્લીક્ટ પોલીસ ખાખત નીચમ ઠરાવવા ખાખતનો આક્ટ.

મુંબાઈ ઇસલાકાના પોલીસના ખંદાખરત ખાખત નીચમ ઠરાવવા યોગ્ય છે. વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

૧. આ આક્ટમાં જે શબ્દો તથા વાક્યો હેઠળ લખ્યાં છે તે શબ્દોનો તથા વાક્યોનો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સમજવો પણ તેવા અર્થને વિશય ઉપરથી અથવા આગલા પાછલા સંબંધ ઉપરથી બાધ આવતો હોય તો તેવો અર્થ સમજવો નહીં.

“છતાનો માછરો” એ શબ્દો વડે કોઈ પણ છતા મધે હકુમત ચલાવવું કામ જે મુખ્ય અમલદારને સોંપ્યું હોય અને જે મુખ્ય અમલદાર માછરોનો અખત્યાર ચલાવતો હોય તે મુખ્ય અમલદારનાં હોદ્દાનું ગમે તે નામ હોય તો પણ તે મુખ્ય અમલદાર સમજવો.

“માછરો” આ શબ્દમાં જે માણસ માછરોનો સબજો અથવા કોઈ પણ અખત્યાર ચલાવતો હોય તે માણસનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

જેટલા દશમાં હલ ન. માછરોની હકુમત ચાલતી હોય તેટલા દશને “છલો” સમજવો.

આ આક્ટ પ્રમાણે જે માણસો નીચમાં આવશે તે સબજાં માણસોનો સમાસ “પોલીશ” અથવા “પોલીશ અમલદાર” આ શબ્દમાં થાય છે એમ સમજવું.

“ફાનરોબસ” આ શબ્દ વડે પોલીશ માંહેલો સઉના કરતા નીચા દરજ્જાનો અમલદાર સમજવો.

“માસ” આ શબ્દમાં હરકોઈ જંગમ માલનો અથવા નાણાનો અથવા નાણાના દસ્તાવેજનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

“ઢોર” આ શબ્દમાં શી ગડવાળાં ઢોરોનો શમાવેશ થાય છે તે શીગય વળી હાથીનો, તથા ઊંટનો, તથા ઘોડાનો, તથા ગધેડાનો તથા ખચરનો તથા ઘેટાનો તથા ખકરાનો તથા કુકરોનો સમાસ થાય છે. એવું સમજવું.

૨ રકમ ૧ લી. મુંબઈના કાયદા પ્રમાણે ૧૮૨૭ના ૧૨ મા કાયદાની હેઠળ લખેલી કલમોના જે ભાગ હજી અમલમાં છે. તે ભાગ આ કક્ષમ ઉપરથી રદ કરવા છે.

૧ લી કલમ

૩ છ કલમની ૧ લી ૨ મ.

૪ થી કલમ

૩૦ મી કલમ.

૩૧ મી કલમની ચોથી રકમ.

૪૧ મી કલમ.

૨કમ ૨ છ મુંબઈ ઇલાકાની પોલીશના કામની તપાસ સર ફીજદારી અદાલતની ફોરટ રાખેલી છે, તે તેની પાસેથી લઈ લેવા બાબત" સન ૧૮૫૨ નો ૨૮ મો આક્ટ છે તેની ૨ છ કલમ પણ આ રકમ ઉપરથી રદ કરી છે.

૩ ઇન્ડિયાના ગવર્નર જનરલ ઇનકંડીશીલની મંજૂરી લેઈને સરકાર વખતે વખતે કુલ મ કરશે તેટલા મુંબઈ ઇલાકાના જુદા જુદા જિલ્લાનાં પોલીશ ખાતામાં અમલદારો તથા માણસો નોંધશે તથા તે ખાતાની તેવી રચના નોંધશે અને તે માણસોને તેટલો પગાર મળશે.

૪ મુંબઈ ઇલાકાની આખી પોલીશની તપાસ સરકાર રાખશે, અને ઇન્ડિયાના ગવર્નર જનરલ ઇનકંડીશીલ નીરખે તો (એટલે હુકમ તો) રહી સરકારે તપાસ રાખવી, અને આ આક્ટમાં કહ્યું છે તે રીતે કોઈ માણસને અથવા અમલદારને અથવા ફોરટને સરકારે હરકોઈ પોલીશ અમલદાર નીમવાનો હરકોઈ પોલીશ અમલદારની જગ્યા ઉપર બીજા માણસ નીમવા અથવા હરકોઈ પોલીશ અમલદાર ઉપર નીરખે ચલાવવાને અધિકાર આપે નહીં.

૫ આખા મુંબઈ ઇલાકાની અથવા મુંબઈ ઇલાકાના કેટલાએક ભાગની પોલીશનો ખંદા બસત કરવાનું કામ સરકારને ચોગ્ય જણાશે તે પ્રમાણે એક અથવા વધતા કમીસનર નીમી ને તથા ચોગ્ય જણાશે તેટલા તેઓને આસીસ્ટન્ટ આપીને તેઓને સોંપવું અને સરકાર ફર માણસો તેટલા જુદા ફરેક કમીસનરના તાબામાં રહેશે એક અથવા વધતા જુદાની પોલીશના ખંદાબસતનું કામ ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટને અને સરકારની નજરમાં જરૂર જણાશે તેટલા આસીસ્ટન્ટ ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટને સોંપવું પણ તેઓની ઉપર સરહુ કમીસનરના તાબા માં હોવા જુદાના માલસ્ટ્રેટનો નીરખે રહેશે અને હુકમ ચલાવશે સરકાર વખતે વખતે કમીસનર તથા ઉપર કહેલા બીજા અમલદાર નીમશે, અને તેઓને કામ ઉપરથી ફર કરવાને પણ સરકાર મુખત્યાર છે.

૬ ફરેક કમીસનરને પોતાના તાબા મહિના જુદાઓમાં માલસ્ટ્રેટનો સઘળો અખ ત્યાર છે એવું સમજવું. પણ તે અખત્યાર સરકાર વખતે વખતે જે મરીયાદ કરે તે મરીયાદ પ્રમાણે ચલાવવો.

૭ પોતાને ચોગ્ય જણાય તે હુકમમાં માલસ્ટ્રેટનો સઘળો અથવા કંઈ એક અખત્યાર પોલીશના આસીસ્ટન્ટ કમીસનરને અથવા ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટને અથવા આસીસ્ટન્ટ ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટને આપવાને સરકાર મુખત્યાર છે. પણ એ પ્રમાણે તે અમલદારોને જે અખત્યાર મળ્યો હોય તેમાંથી જરૂર હોય તેટલો સુમેહનો ભગ થતો અટકાવવા, સાફ તથા ગુના નહીં થવા દેવા સાફ તથા ગુનેગારોને સાફ કાઢાડવા સાફ તથા તેઓને પકડવા સાફ તથા આલસ્ટ્રેટની આગળ લઈ જવાને તેઓને અટકાવી રાખવા સાફ ચલાવતો. અને આ આક્ટ ઉપરથી તેઓને જે કામો સોંપી આપ્યાં છે તે કરવા સાફ જરૂર હોય તેટલો ચલાવવો.

૮. આ આપ્ટની ૫ મી કલમમાં કહેલા પોલીશ અમલદારો શિવાય બાકીના ગણના પોલીશ અમલદારોને એક, અથવા વધારા દાખલાઓને સાર નીમવા અને સરકાર વખતે વખતે તે કાનુનો મંજૂર કરશે. તે કાનુનો પ્રમાણે તે અમલદારો નીમવાના પોલીશ કમીશનરને તથા ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને અપત્યાર છે. અને તે કાનુનો પ્રમાણે આ અમલદારો બાબત હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે કરવાનો કમીશનરને તથા ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને અપત્યાર છે એટલે કે કાણો પોલીશ અમલદાર પોતાના કામમાં સુસ્ત છે, અથવા ગફત કરે છે, અથવા કામને લાયક નથી એવું પોતાની તજરૂમાં આવે ત્યારે તેને હરકોઈ વખતે બરતરફ કરવાનો અથવા કામ ઉપરથી મોકલ કરવાનો અથવા તેને આગ્રા પગાર નીમવાનો અપત્યાર છે, અથવા કોઈ પોલીશ અમલદાર પોતાના કામમાં કાળજી નહીં રાખશે અથવા ગફત કરશે અથવા કોઈ કામ કરીને પોતાનું કામ કરવાને ના લાયક થશે તો તેને ઘણામાં ઘણા એક મહીનાનો પગાર દંડ કરવાનો અપત્યાર છે.

૯. સરદાર પ્રમાણે નીમેલા દરેક પોલીશ અમલદારની તેમની નેમાયુંક થયા પછે આ આક્ટને જોડેલા નમુના પ્રમાણે દાખલા કમીશનરની શીક્ષાનો અથવા કમીશનર જે બીજા અમલદારને નીમશે તેના શીક્ષાનો મળશે એ પ્રમાણે જે માણસને દાખલા મળ્યો છે તેને તે દાખલા ઉપરથી પોલીશ અમલદારના અપત્યાર તથા કામ તથા હુકમ મળે છે એવું સમજવું સરદાર દાખલામાં જે માણસનું નામ લખ્યું હોય તે માણસ પોલીશ માર્દિની ચાકરી ઉપરથી મોકલ અથવા બરતરફ થશે અથવા બીજી રીતે કામ ઉપરથી દૂર થશે. એટલે તે દાખલા રદ થશે એવું સમજવું. અને તે માણસનો ઉપરી અમલદાર હોય અને સ્વાધીન અથવા દાખલા લેઈ લેવાનો અપત્યાર જે બીજા અમલદારને આપ્યો હોય, તેને સ્વાધીન તે દાખલા તાબડોબ કરવો.

૧૦. પોલીશ અમલદારને ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટે ખસુશ કરીને પરવાનગી આપી નહીં હશે અથવા પરવાનગી આપવાનો જે બીજા અમલદારને અપત્યાર મળ્યો હોય તે અમલદારે ખસુશ કરીને પરવાનગી આપી નહીં હશે અથવા વધારા દાખલા નહીં હશે તો તેનાથી પોતાની ચાકરીમાંથી નીકળાશે નહીં અથવા રાજીનામું આપવાનો પોતાનો ઇરાદો હોય તેની નેવાન જે મહીના આગમ્ય સુચના પોતાના ઉપરી અમલદારને લખીને આપી નહીં હશે તો ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટની પરવાનગી વગર પોતાની ચાકરીનું રાજીનામું અપાશે નહીં.

૧૧. આ આક્ટ પ્રમાણે પોલીશ અમલદારનું જે કામ હોય તે શિવાય બીજા કોઈ ચાકરી અથવા કામ કમીશનરની ખસુશ કરીને લખેલી પરવાનગી લીધા વગર તેને કબુલ કરવું નહીં.

૧૨. સરકારી ગેરસત્તંદી ચાકર બોકીને પેનશન મળવા બાબત જે કાનુનો છે તે કાનુનો પ્રમાણે પેનશન મળવાનો હક જે વરગતા પોલીશ અમલદારને નહીં હોય તે વરગતા દરેક અમલદારના પગારમાંથી સરકાર ઘણામાં ઘણા રૂપિયા એક આના સગી જે દર કરાવે તે દર પ્રમાણે અવેજ કાપી લેવો એ પ્રમાણે કાપી લીધેલા અવેજની અને પોલીશ અમલદાર મંજૂર કરેલી લીધે અથવા બીજા કારણને લીધે ગેરહાજર હોય ત્યારે તેના પગારમાંથી અવેજ કપાય તેમાંથી ફાજલ પડે તેની, અને ગેરચાલ બાબત પોલીશ અમલદારને દંડ થાય તેની અને પીને છાકટા થયેલા માણસને માલ્ટ્રેટ દંડ કરે તે દંડની અથવા પોલીશ અમલદારની ઉપર હુમલો કરવા બાબત માલ્ટ્રેટ દંડ કરે તેની, અને પોલીશને વાપરવા સરૂઆતમાં કપડાં અથવા બીજા જરૂરનાં વસ્તુની થાય અથવા નષ્ટામી પડે તે વેચતાં જે નાણું પેદા થાય તેની, અથવા સરકારે કરાવેલા બીજા રસ્તે અવેજ ઉપર તેની સરકાર હુકમ કરે તે પ્રમાણે

અને તેવા પ્રકારની નાટો વગેરે વખતે વખતે લઈને વ્યાજ ઉપજવવું અને તેનું સંચાલન બાજી તથા વેદ્યાણી અથવા તેના જે ભાગ આ આકટમાં કરેલા કામ સારૂ ખૂબમાં આવ્યા ન હોય તેનું પણ સદરકુ પ્રમાણે વ્યાજ ઉપજવવું. અને "પોલીશ સુપર આન્યુએશન ફંડ" એ નામનો ભંડોળ કરવા સારૂ તે સંબંધે અવેજ એકઠો કરવો, અને સરકાર નીયમ કરાવે તે નીયમ પ્રમાણે તેમાંથી સુપર આન્યુએશન પેનશનનો અથવા ગ્રાન્યુઈટી એટલે (ઈનામ) વખતે વખતે આપવું પણ એવું કરાવ્યું છે કે પોલીશ અમલદારને પેનશન અથવા ગ્રાન્યુઈટી આપ્યા વગર પણ બરતરફ કરવાનો અથવા કાફાડી મુકવાનો અગ્રીકાર છે અને તે ફંડમાંથી પેનશન અથવા ગ્રાન્યુઈટી મળવીજ નહીં એવો કોઈ પણ પોલીશ અમલદારનો હુક છે એવું સમજવું નહીં અથવા પોલીશ અમલદાર ચાકરીમાં હોય ત્યારે તેના પગારમાંથી અવેજ કાપી લીધો હોય તે પાછો મળવાનો તેના હુક પોલિસી છે એવું સમજવું નહીં.

૧૩. પોતાના તાબામાં હતામાં પોલીશ બતાવવા બાબત તથા તેના વરગ કરવા બાબત અને તેઓએ ક્યાં ક્યાં વીરણ કામો કરવાં તે બાબત અને તેઓને જોઈને તપાસ કરવા બાબત અને તેઓને હુશીયારો તથા સામન સરજામ તથા બીજી જરૂરની જાણસો આ પવી જોઈએ તે કેવી આપવી તે બાબત, અને તેઓને ખમર કાઢીને તે જોર કરવા બાબત પોતાને ચેગ જાણાય તેવા હુકમ તથા કાનુન સરકારની મંજૂરી લેઈને વખતે વખતે કરવાનો અધિકાર કમીશનરને છે અને જોર રીતે કામ નહીં થવા દેવા બાબત અથવા કામ માં ગફલત નહીં થવા દેવા બાબત, અને પોતાના તાબા માં હતા પોલીશ પોતાનું કામ સારી રીતે બજાવે તેવી તે પોલીશને હુશીયાર કરવા બાબત પોતાને ચેગ જાણાય તેવા બીજા હુકમ તથા કાનુન વખતે વખતે કરવાને કમીશનરને અપત્યાર છે. અને જુદા જુદા જગ્યા માં શી રીતે પોલીશ વેદ્યા આપવી તે તેણે માઈસ્ટ્રેટના અનુમત્તથી કરાવવું.

૧૪. ફક્ત એકાએક સુબેદારના જાગ થતો અટકાવવા સારૂ અથવા પોલીશના બીજાં કામ કરવા સારૂ વળી બીજી પોલીશ મોકલવાની ફક્ત શખખથી જરૂર છે એવી કોઈ માણસ અરજ કરે ત્યાર પછી તે પ્રમાણે તે ફક્ત વળી બીજી પોલીશ ચેગ જાણાય તેટલો મુદત સુધી મોકલવાને હરકોઈ કમીશનર અપત્યાર છે. અથવા જુદાના માઈસ્ટ્રેટનો હુકમ લેઈને તે પ્રમાણે કરવાને ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ અપત્યાર છે એ પ્રમાણે બીજી મોકલેલી પોલીશ ઉપર ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટનો હુકમ ચલશે અને તેના ખરચ અરજ કરનારને આપવો પડે તે પણ એવું કરાવ્યું છે કે જે માણસની અરજ ઉપરથી સદરકુ પ્રમાણે પોલીશ મોકલી હોય તે માણસ કમીશનરને અથવા ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને એક મહાના આગમચ લખેલી સુચના આપીને અથવા સદરકુ બેઠક અમલદારોમાંના હરકોઈ અમલદાર જેટલી ઓછી મુદતની સુચના કબુલ કરશે તેટલી એછી મુદતની સુચના આપીને સદરકુ પોલીશ ઉઠાવી લેવાનું કરવાને અપત્યાર છે. અને તે સુચનાની મુદત પુરી થશે. એટલે સદરકુ વતી પોલીશના ખરચનો બાર તે માણસને માથેથી ઉતરશે એવું સમજવું.

૧૫. મુલકના કોઈ ભાગમાં ભોંટકાની શકતુ અથવા નેહરનું કામ અથવા બીજું સરવજનીક કામ અથવા કારખાનું અથવા વેદ્યારનું કામ ચાલે અથવા ચાલતું હોય, અને તે કામ ઉપર અથવા કારખાના ઉપર રાખેલા માણસોની ચાલ ચમગત ઉપરથી અથવા તેઓ ફક્ત રીતે ચાલશે એવું લાગવાથી તે જગ્યાએ વતી પોલીશ રાખવાની જરૂર છે એવું કમીશનરની નજરમાં આવે ત્યારે સરકારનું અનુમત્ત લઈને તે જગ્યાએ વતી પોલીશ મોકલવાને જરૂર હોય તાંદાં મુદતી તેઓને તે ફક્ત રાખવાને પોલીશ કમીશનરને અધિકાર છે અને એ પ્રમાણે જરૂર પડ્યાથી વતી પોલીશ રાખી હોય તેના પગાર આપવાનો હુકમ સદર

હું પ્રકારનું કામ અથવા કારખાનું અથવા વેહેપારનું કામ ચલાવવાનાં કામમાં વાપરવાનું નાણું જે માણસના તાબામાં હોય તે માણસને કરવાને કમીશનર મુખત્યાર છે અને એ પ્રમાણે લખી મોકલે એટલે તે માણસે તે (પગારના) રૂપાંઆ આપવા જોઈએ.

૧૬. મુખ્ય ઇલાકાના જે ભાગમાં ફોજો ફીરાદ થયે હોય અથવા થવાની ધારતી હોય ત્યાં, અથવા મુખ્ય ઇલાકાના જે ભાગના રહેવાશીઓની ચાલ ચલગત ઉપરથી પોલીસના માણસોની સંખ્યા વધારવાનું ચેગ્ય લાગતું હોય તે ભાગમાં મામુસ પ્રમાણે રાખવાની પોલીસ ફોજ કરતાં જસતી પોલીસ ફોજ રાખવા બાબત જાહેરનામું મારીને મુખ્ય અથવા પોતાને ચેગ્ય લાગે તેવી બીજી રીતે હુકમ કરવાનો સરકારને અખત્યાર છે એ પ્રમાણે રાખેલી જાસતી પોલીસનો ખર્ચ થાય તે સઘળો અથવા તેનો કાંઈ ભાગ સરકારની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે મુલકનો જે ભાગ જાહેરનામાંમાં લખ્યો હોય તે ભાગ ઉપર સ્થાનિક કર યેસાડીને લેવો અને જીલ્લાનો માજીસ્ટ્રેટ લખી મોકલે એટલે કલેક્ટર મુલકના તે ભાગના તે રહેવાશીઓ ઉપર પોતાને વ્યાજબી જણાય તે રીતે ફોજો નાખીને તે ખર્ચની રકમ વસુલ કરવી પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે મુખ્ય ઇલાકાના જે ભાગ સદરકું પ્રમાણે જાહેરનામાંમાં લખ્યો હોય તે ભાગ સન ૧૮૫૦ ના ૨૬ મા આક્ટ પ્રમાણે અથવા બીજા આક્ટ પ્રમાણે જે સેઢરમાં મુનસીપલ કમીશનર હોય તે સેઢરની હદમાં હોય તો સદરકું ખર્ચ મુનસીપલ ફંડમાંથી કરવો અને તે કામ સાડૂ બીજા કાંઈ કર યેસાડાનાની જરૂર હોય તો તે કરનો આકડો મુનસીપલ કમીશનરને ઠરાવવો.

૧૭. ઉપરની છેલ્લી ત્રણ કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે જાસતી પોલીસ રાખી હોય તે બાબતનો જાવેજ તેજ કલમ પ્રમાણે આપવો જોઈએ તે આજ સાત દીવશની મુક્તની લખેલી સુચના આપીને કલેક્ટરના હુકમથી રેઠા લખેલી રીતે વસુલ કરવો એટલે મહેસુલ કરવા બાબત જે કાયદા ચાલુ હોય તે કાયદા પ્રમાણે મહેસુલ ને રીતે વસુલ કરે છે તેજ રીતે તે જાવેજ વસુલ કરવો, અને એ બાબત જાવેજ આપે તે “જનરલ પોલીસ ફંડ ખાતે જમે કરવો” અને સરકાર હુકમ કરે તે પ્રમાણે પોલીસના ખર્ચમાં વાપરવો પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ઉપરની છેલ્લી કલમના વિશેષ ઠરાવ ઉપરથી જે રકમો ઠરાવી હોય તે સઘળી રકમો સરકારમાં ભરવા સાડૂ મુનસીપલ કમીશનરના હુકમથી વસુલ કરવી અને સેઢર સુધારવાના કામ સાડૂ કરના આકડા ને રીતે વસુલ કરે છે તે રીતે તેણે તે રકમો વસુલ કરવી.

૧૮. સુલેકનો ભંગ થતો અટકાવવા સારું અથવા હગમો અથવા બજેટો ખંધ પાડવા સાડૂ અથવા જે બીજા માણસને પકડવાનો પોતાને અખત્યાર હોય તેને પકડવા સાડૂ મદદ કરવાનું હરકાઈ માણસને કરમાવવાને માજીસ્ટ્રેટ અથવા પોલીસનો ડીસ્પીકટ સુપ્રીટેંડેન્ટ અથવા આસીસ્ટન્ટ ડીસ્પીકટ સુપ્રીટેંડેન્ટ અથવા હરકાઈ પોલીસ અમલદાર મુખત્યાર છે,

૧૯. જે પોલીસ ફોજ હાજર હોય તે હુલડ અથવા મોહોટું ધાધમ યેસાડી દેવાને બચ નથી એવું નજરમાં આવે ત્યારે હમીયરના જોરથી હુલડ યેસાડી દેવા સાડૂ લશકરી મદત. પાસેના લશકરી પોસ્ટના અથવા યાજ્ઞના કમાંડીંગ આફીશરની પાસે માગવાનો અધીકાર તે જમાના ને માજીસ્ટ્રેટને શરવના કરતાં વત્તી મુખત્યારી હોય છે.

૨૦. ફોજ પોલીસ અમલદાર ને જીલ્લાનો અથવા જિલ્લાઓનો હોય તે જીલ્લામાં તે હમી શાં કામગીરી ઉપર છે એવું આ આક્ટમાં સરવ કારણો માટે સમજવું અને મુખ્ય ઇલાકાના બીજા ભાગમાં તેની જરૂર હશે ત્યાંહાં સુધી ત્યાંહાં તેને કામગીરી ઉપર હરકાઈ વખતે મોકલવાનો અખત્યાર છે.

૨૧. ચેગ્ય અધીકારીએ કાયદેશર હુકમ તથા વારંટ આપ્યાં હોય તે તેણે તાબડોતો

માનીને અમલમાં લાવવા અને લોકોના સ્વસ્થપણા બાબતની (જેટલે મુ. હ. બાબતની) ખર કાફાડીને તે ખમર જાહેર કરવી અને ગુના તથા લોભપકાક કાય થઈ અટકાવવાનો બદલો કરવો અને ગુનેગારને સેવી કાફાડીને તેઓને ઇતસાદ થવા સરૂ તેઓને જાહેર કરવા. અને જે માણસોને પકડવાનો પોતાને કાયદાની રૂએ અધીકાર હોય અને જે માણસોને પકડવાનું વ્યાજબી કારણ હોય તે શરવને પકડવા એ દરેક પોલીસ અમલદારનું કામ છે એવું સમજવું. અને આ કલમમાં કહેલા હરકોઈ કારણસાર વારંટ વગર પીકામાં અથવા જુગારના અખાડામાં અથવા હલકા અને બેઠંગા માણસોને આવવા જવાની જગાએ પેશીને ચેકરી કરવાનો દરેક પોલીસ અમલદારને અખત્યાર છે.

૨૨. હુધીઆરો અથવા બીજા જાણસો જેરવ્યાજબી કામ સારૂ રાખી છે. એવું પોતાના કીયાતમાં આવવાનું વ્યાજબી કારણ હોય તો તે સઘળાં પકડવાનો અધીકાર મુનરૂએબલ કરતાં ઊંચા દરજ્જાના પોલીસ અમલદારને છે પણ પકડવા સારૂ રહેવાના ઘરમાં પેશવાની જરૂર હોય તો વગર વારંટ પેસવું નહીં. જલ્લાનો માલસ્ટ્રેટ ફરમાવે તે પ્રમાણે તે હુધી આરોનો તથા જાણસોનો નીકાલ કરવો.

૨૩. માલસ્ટ્રેટની રૂમરૂ મજૂર જાહેર કરવાનો અને ગુનોક કરવાની ઉપર કાયદા પ્રમાણે નીકળી રાફે તેવો સમન અથવા વારંટ અથવા જાડો લેવાનું વારંટ અથવા કાયદાજરૂ બીજો કોઈ હુકમ માગવાનો અને આખરનો ફેસલો થાય ત્યાં સુધી તે માણસની ઉાર ફરી બાદીનું કામ ચલાવવાનો હરકોઈ પોલીસ અમલદારને અખત્યાર છે.

૨૪. સઘળો બેચારસી માલ પોતાના તાબાનાં લેવો અને તે જે ગામમાંથી જડતો હોય તે ગામના પોલીસ પટેલને હવાલે કરીને તેની પેલિય લેવી, એ દરએક પોલીસ અમલદારનું કામ છે અને તે કોણે માલસ્ટ્રેટની હુકમત ચલાવી હોય તે નજરના માલસ્ટ્રેટની પાસે તે પોલિય પોલીસ અમલદારે શોધી દેવી.

૨૫. કોઈ માણસ આ આકટ પ્રમાણે પોલીસ અમલદારના કામમાંથી દુર થશે તે પોતાનો હાખલો તથા કપડાં તથા હુધીયાર વગેરે માલ સરંજામ તથા કામ બજાવવા સારૂ પોતાને તથા જરૂરીની બીજા જાણસો અપી હોય તે પાછા આવવાની જાણી જોઈને ગફલત કરશે અથવા ના કહેશે તો તે વાત માલસ્ટ્રેટની આગળ સાબીત થયા પછે તે બંધે રૂબીયા સુધી દંડને લાયક થશે અથવા દંડ નહીં આવશે તો ઘણામાં ઘણા છ મહીના સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કંદની શિક્ષાને લાયક થશે.

૨૬. પોલીસ અમલદાર પોતાને જે રીતે ચાલીને કામ કરવું જોઈએ તેથી ઉલટો આ લાયક અથવા ચેગ અધીકારીએ કરેલી કાનુન અથવા કાયદા અથવા કાયદાસર હુકમ જાણી જોઈને તેડશે અથવા તેમાં ગફલત કરશે. અથવા પરવાનગી વગર અથવા એ મહીના અગાઉ સુચના આપ્યા વગર પોતાના હોદ્દાનું કામ તેડશે અથવા પોલીસની આકરી શીયાય બીજી કોઈ કામ હુકમ વગર માથે લેશે, અથવા બીજી કારણપણું કરશે, અથવા કોઈ માણસ પોતાના તબામાં કંદમાં હોય ત્યારે તેને વગર આગરે મારકટ કરશે તો માલસ્ટ્રેટની આગળ તે વાત રાખીત થયા પછી તે પોલીસ અમલદારે ઘણામાં ઘણા તરૂ મહીનાના પગાર જેટલા દંડને અથવા ઘણામાં ઘણા ત્રણ મહીના સુધી બેમાંના હરકોઈ એક પ્રકારની કંદની શિક્ષાને અથવા એ બેઉ શિક્ષાને લાયક થશે.

૨૭. સારવજનીક રસ્તામાં અથવા ગલીમાં અથવા રાફાદરીની બીજા જગાએ લોકો એકઠા થાય તો તેઓએ શી રીતે એકઠા થવું અને એકઠા થઈને બીજા ત્યારે શી રીતે એકઠા થઈને જવું (તથા વરસે ઘા વિગરે શી રીતે કાફાડવા) તે બાબત કામ પડે ત્યારે હુકમ કર

વાનો અધીકાર અને વરસે કા વીગેરે કંચે રસને અનેકઈ વખતે સહ જવા તે હરાવવાનો અધીકાર પેલીશાન હીક્કટ મુખીનદેઈટને તથા આસીસ્ટન્ટ હીક્કટ મુખીનદેઈટને છે. વાર તે હીકારને દાહારે અથવા ધરમ સર્જના કીયાને પ્રસંગ ગામના રસ્તાનાં વાળાં વગાડવા દેવા બાબત નીચમ હરાવવાનો અધીકાર પણ તેઓને છે.

૨૮. સારવજનીક રસ્તામાં તથા ગમીનાં તથા રાફાદારીની જગાએ તથા નાહવાની તથા ધોરાની તથા ઉતરવાની જગાએ તથા લોકોને આવવા જવાની સઘળી જગાએ અથવા લોક બઝતી કરતા હોય ત્યારે બઝતી કરવાની જગ્યાની આશપ સ બંદાબસ્ત રાખવો. અને સારવજનીક રસ્તામાં અથવા ગમીનાં અથવા રાફાદારીની જગાએ તથા નાહવાની તથા ધોરાની તથા ઉતરવાની જગાએ રસ્તો બંધ નહીં થઈ જાય તથા સારવજનીક ધરમાં ઘણી ભાંડ ન હોય તથા તેવો બંદાબસ્ત રાખવો એ પેલીશાનું કામ છે.

૨૯. ઉપલી છેલી કલમો પ્રમાણે આપેલા હુકમને જે માણસ હરકત કરશે અથવા નહીં માનસે તે માણસ સદરહુ હુકમ આ આદતની રહુ મી કલમ પ્રમાણે કર્યો હશે તો તે વાત તેની ઉપર માછરવેટની આગળ સાબીત થયા પછી ખસે રૂપીયા સુધી દંડને લાયક થશે અથવા દંડ નહીં આવશે તો ઘણામાં ઘણા છ મહીના સુધી બેનાના ગમે તે પ્રકારની કદત્તી શખને લાયક થશે. અને સદરહુ હુકમ આ આદતની ૨૮ મી કલમ પ્રમાણે કર્યો હશે તો તે વાત તેની ઉપર માછરવેટની આગળ સાબીત થશે તો પચાસ રૂપીયા સુધી દંડ ને લાયક થશે, અથવા દંડ નહીં આવશે તો ઘણામાં ઘણા બે મહીના સુધી બેનાના ગમે તે એક પ્રકારની કદત્તી સખને લાયક થશે.

૩૦. ઉપરની છેલી ત્રણ કલમોમાં કહેલી બાબતમાં જુદાના માછરવેટનો સામાનીય અધીકાર છે તે અધીકારને તે કલમોના કોઈ હરાવથી હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં.

૩૧. જે સેહરમાં અથવા બીજી જગાએ માછરવેટ રહેતા હોય તે સેહરમાં અથવા બીજી જગાએ અથવા જે સેહરને અથવા બીજી જગાએ અથવા સારવજનીક રસ્તાને આ કલમ સંસ્કારના જાહેરનામાં ઉપરથી ખુશ કરીને લાગુ કરી હોય તે સેહરમાં અથવા બીજી જગાએ અથવા રસ્તામાં અથવા રસ્તા પાસે કોઈ માણસ રહેવાશાઓને અથવા આવનારા જતાના લોકોને અટકાવ થાય અથવા કંટાળો આવે અથવા જોખમ અથવા બીહીક અથવા નુકશાન લગે તેવી રીતે રહેજા સખેલા ગુન્ડા કરશે તો માછરવેટની આગળ તે વાત તેના ઉપર સાબીત થયા પછી તે પચાસ રૂપીયા સુધી દંડને લાયક થશે અથવા દંડ નહીં આવશે તો ઘણામાં ઘણા આઠ દાકડા સુધી કદત્તી શિક્ષાને લાયક થશે. અને કોઈ માણસ પોતાના દબાવે તેવો ગુનેહ કરતા માસમ પડશે તો તેને વારંટ વગર કદત્તી કરવાનો અધીકાર હરકોઈ પેલીશા અવસારને છે તે ગુનાનો વીગત નીચે મુજબ.

(૧.) કોઈ માણસ કોઈ જનવરને મતમાં આવે તેમ આવાચારથી અને નીરદયપણી બહાણે અથવા તેના ગેરઉપયોગ કરશે અથવા તેના ઉપર જુલમ કરશે તે.

(૨.) સારવજનીક કુવો અથવા તળાવ અથવા હાડકા અથવા પાણીની જગ્યા જે કામ સંકેત નીની હોય તે કામમાં એછી ઉપયોગી પડે તેવી રીતે તેમાં કોઈ માણસ નાન હશે અથવા ઘેઘો અથવા બીજી રીતે ખગમ કરશે અથવા ખરાબ કરાવશે તે પણ એવું કરવું છે કે તેવું નહીં કરવા બાબતનું જાહેરનામું પાસેની પ્રસીદ્ધ જગાએ જુદાના ભાષામાં મારયું હશે તો.

(૩.) કોઈ માણસ ઘોડા ઉપર અથવા બીજા દોર ઉપર બેસીને તેને કોઈ રસ્તાનાં અથવા રાફાદારીની જગાએ બે પરવાઈથી અથવા ઘણા જોરથી હાંકશે, અથવા શાખાસે. (અ

થતા પગોટો) અથવા તેને સંભાળવાનો ખુબ બહેનમન કરવા વગર ચુતી જશે અથવા ફેલાઈ જશે ઢોર અથવા વાહન માફક લઈ જતો એવી મુયતા પેદાશ પાછો જરૂર હોય તે કરતાં વતી વરણી રહેવા દશે, અથવા હંચારી રાતે હુકમ જતની ગાડી જોડે લેટુ ખેંચી ખરે અજવાળું પડે તેવા દીવા વગર ફાંફશે, અથવા વગર હુકમે કંઈ માલ વેચવા સારૂ અથવા બીજા કામ સારૂ માંડી મુકશે, અથવા નીમેસી જગા શીવાય બીજા જગાએ કચરો અથવા મોજવાડ અથવા પુજે મુકશે અથવા માછસ્ટેટની અથવા મ્યુનશીપલ કમીશનરની અથવા પોલીસ અમલદારની પરવાનગી વગર દારૂખાનું (એટલે આતમબાહ) છોડશે અથવા સારવજનીક રસ્તાની પચાસ ફુટની અંદર બંકુક વગેરે અગતીશસ્ત્ર અથવા દારૂ ખાનું છોડશે તે.

(૪.) કોઈ માણસ સારવજનીક રસ્તામાં અથવા ગલીમાં અથવા રાફાદારીની જગાએ અથવા તેની પાસે તથા સામે કોઈ ઢોરને મારી નાખશે અથવા મારેલું ઢોર અથવા ચામકું છાંફે કરશે. અથવા જાણી જોઈને તથા નીરસપણે પોતાનું શરીર ઉધાકું મુકશે. અથવા પછાસા મેળવવા સારૂ કંટાળો આવે તેવું ફરજીયું અથવા રોગ ઉઘાડો મુકશે, અથવા લોકો પકારક કા કરશે, અથવા પેતાનાથી પોતાની સંભાળ નહીં યાચ તેવો છાંટો ધઈ જશે તે.

૩૨. ઉપરની છેલી સ્કેમ પ્રમાણે જે માણસ ઉપર તદ્દમત અવ્યુ હોય તે માણસને પોતાની આગળ આજુબા પછી માછસ્ટેટની આગળ તેણે હાજર થવું. એ બાબત જામીન મુદ્દા અથવા જામીન વગર તે માણસનો મુયતકા લેવો એ કાનસ્ટેબલ કરતાં ઊંચા ઈર જાળના દરેક પોલીસ અમલદારનું કામ છે.

૩૩. કોઈ માણસ માછસ્ટેટની અથવા મ્યુનશીપલ કમીશનરની પરવાનગી વગર કોઈ રાફાદારીની જગાએ માંડવો અથવા જાપરૂ અથવા તંબોળ અથવા તેલું બીજું કોઈ બાંધશે. અથવા પથરા અથવા ઘર બાંધવાનો શામાત મુકશે. અથવા પાસે રહેતાતથોને અથવા આવતાર જતાર લોકને કંટાળો આવે તેવી રીતે શેફરની અથવા ગામતો હાથ મારેલી અથવા જગા મારેલી ટાંચીઓમાં અથવા ઉંકરડામાં અથવા તેવાં બીજા કશામાં જોડે પદારથ પાકા કારણ વગર જાણી જોઈને એકઠા થતા દશે, અથવા કોઈ ઘરમાંથી અથવા કારખાનામાંથી અથવા તંબોળમાંથી રાફાદારીની જગાએ જોડે પદારથ પાકા કારણ વગર જાણી જોઈને રહેવા દશે, અથવા જે તળાવ અથવા હાઉડ પાણી પીવા સારૂ નીચો હોય તેમાં ચોમાશામાં જે વેહેવાને રસ્તે પાણી આવતું હોય તે વેહેવામાં મુજેલુ જતાવર અથવા કચરો અથવા જોજવાડ નાખશે. અથવા જે બીજા જગાએ સદરકું પ્રકારનો કચરો પુજે નાખ્યાથી લોકોને વિપદા હોય તે જગાએ નાખશે, અથવા ઠરેલી કાનુનો અથવા માછસ્ટેટનો હુકમ નહીં માનીને ઘાસ અથવા બીજા જવાબાબદા (એટલે તાબડતોબ શાગ ગી ઉઠે તેવો) પદારથ રહેવાના ઘરથી અથવા પડશાળથી અથવા બીજા ઈમારતથી ૫૦ વાગી ઉઠે તેવો) પદારથ રહેવાના ઘરથી અથવા પડશાળથી અથવા બીજા ઈમારતથી ૫૦ વાગી રતી અંદર સોંચી મુકશે અથવા ભરી મુકશે, અથવા તે પ્રમાણે શીંચી મુક્યો હોય અથવા ભરી મુક્યો હોય, તે કાફાડી લઈ જવાને મુકશે અથવા કશામાંમાંડેલી અથવા ગામમાંમાંડેલી અથવા રહેવાનો જગા મારેલી અથવા તેની પાસેની જમીન ઉપરની અથવા સારવજનીક રસ્તા મારેલી અથવા રાફાદારીના ઠેકાણા મારેલી અથવા તેના પાસેની જમીન ઉપરની વાડ અથવા વતી ગએલા કંટાળા અથવા ઝડી ઘણીજ વચ્ચે દીધથી જોડેને ઉપદ્રવ થવા જેવું હોય તે વાડ ઝરવાનો અથવા કંટાળા અથવા ઝાડાડી ઝરી નાખવાનો અથવા કાફાડી નાખવાનો માછસ્ટેટ હુકમ કર્યો હોય તે નહીં માનવું તો તે વાડ માછસ્ટેટની આજુબા સાબીત થયા પછી તે માણસ સદરકું પ્રકારનો દરેક ગુના બદલ પચાસ રૂપિયા મુદ્દી હાંકે

ભાષક થશે. અથવા દંડ નહીં આપવો નો ઘણામાં ઘણા આઠ દહાડા સમી કેદની સજાને લાયક થશે. પણ એવું છે કે કેટલાક ઊંચી અને ચાર ફુટ પોહોળી કરતાં આછા ઊંચાઈના અને પેદાશમાંથી કાઢ કરાવું કોઈ માણસને ફરમાવવું નહીં,

૩૪. કેઈ શહેરની અથવા ગામની સામુજિક અથવા પઠા જમીનમાંના કંટાળા અથવા બીજી વનસ્પતી એટલે (ઝાડખીડ) અથવા ઉપદ્રવકારક ગંદકી કહાડી નાખવાની જરૂર છે એવું ફુલવાવર માછરોટની નજરમાં આવે ત્યારે તે જમીન સાથે જે ભોજીને સખંત હોય તે ભોજીને અને તે શહેરના તથા ગામના રહેવાશીઓને જનરલ નોટીશ આપીને તે કહાડી નાખવાનો હુકમ કરવાને તે માછરોટ મુખત્યાર છે. તે નોટીશ આપડીમાં (એટલે ગામને ચો રે.) અથવા ભોજીને આપવા જવાની મુખ્ય જગોએ મારવી. તે નોટીશમાં યોગ્ય મુદત સખી હોય તો તે યોગ્ય મુદતમાં (તે મુદત ૭ દહાડા કરતાં ઓછા લખવી નહીં.) તે હુકમ પ્રમાણે નહીં થશે તો તે વનસ્પતી અથવા ઉપદ્રવકારક ગંદકી કહાડી નાખવાને માછરોટ મુખત્યાર છે અને તે બાબત ખરચ થાય તેનો સરકાર માછરોટ ફરમવે એટલે ભોજી ઉપર કાળો નાંખીને આ આકટની ૧૬ અને ૧૭ માં કલમમાં કહેલી રીતે તેઓની પાસેથી તે ખરચ લેવો.

૩૫. આ આકટ પ્રમાણે ગુનો શાખીત થયા પછી ઇનસાફ કરનારા અમલદારે શિક્ષા કરાવવી જોઈએ તે જેટલો દંડ અથવા કેદની શિક્ષા કરવાનો પોતાને અખત્યાર હોય તે અખત્યારની અંદર કરાવવી. પણ એવું ઠરાવું છે કે કાનસ્ટેબલના દરજ્જા કરતાં ઊંચા દરજ્જાના કોઈ પોલીસ અમલદારની ઉપર આ આકટ પ્રમાણે ફરીયાદ થાય તેની માછરોટનો કુલ અખત્યાર સાચવનારા અમલદારેજ તજવીજ કરીને ફેંસલો કરવો.

૩૬. આ આકટમાં જે ગુના બાબત શિક્ષા કરાવી છે. તે ગુના બાબત બીજા કોઈ કાયદા પ્રમાણે અથવા આકટ પ્રમાણે કોઈ માણસ ઉપર ફરીયાદ કરવાની મના છે એવા આ આકટના કોઈ ઠરાવો અરથ કરવો નહીં. અથવા તેવા ગુના બાબત આ આકટમાં જે શિક્ષા ઠરાવી છે તેથી બીજા કાંઈ જુદી અથવા વધતી શિક્ષા બીજા કોઈ કાયદા ઉપરથી અથવા આકટ ઉપરથી થવાને તે માણસ લાયક નથી એવો પણ અરથ કરવો નહીં. પણ એવું ઠરાવું છે કે એકના એક ગુના બાબત કોઈ માણસને બે વાર શિક્ષા થશે નહીં.

૩૭. જે ગુના બાબત શિક્ષા કરવાનો માછરોટને અધિકાર છે તે ગુના બાબત આ આકટના આધારથી દંડ અથવા ગુનેગારી કરાવવામાં આવે તે નહીં ભરે અને માછરોટને યોગ્ય જગાય તો છદ્દાના માછરોટની હુકમની હદમાં ગુનેગારનો માલ હોય તે જપ્ત કરી ને વેચીને તે દંડ અથવા ગુનેગારી વસુલ કરવાનો અખત્યાર છે જે માછરોટ હુકમ કર્યો હોય તેની સહીના વારંટ ઉપરથી તે માલ જપ્ત કરાવે વેચવો.

૩૮. સરકાર દંડ અથવા ગુનેગારી તાબડોતમ નહીં ભરે તો સરકાર જમીના વારંટ ના પરીણામની હકીકત યોગ્ય વખતે લખાઈ આવે ત્યાં સુધી ગુનેગારને પકડીને કેદમાં રાખવનો હુકમ કરનાર માછરોટ મુખત્યાર છે પણ જમીના વારંટના પરીણામથી હકીકત યોગ્ય વખતે લખાઈ આવે ત્યાં સુધી ગુનેગારને પકડીને કેદમાં રાખવાનો હુકમ કરવાને માછરોટ મુખત્યાર છે પણ જમીના વારંટના પરીણામની હકીકત મોકલવા સાથે જે કોર્ટમાં તથા વખત ઠરાવી હોય તે કોર્ટમાં તથા તે વખતે હું હાજર થઈશ એવો માછરોટની ખાતરીના જમીન ગુનેગાર આવે તો તેને પકડીને કેદ કરવો નહીં,

૩૯. દંડ વસુલ થાય તેટલો માલ જમીમાં જડે નથી એવું જપ્તીના વારંટના પરીણામની હકીકત લખાઈ આવે ત્યાં સુધી ગુનેગાર તાબડોતમ દંડ નહીં ભરે અથવા

વા ગુનેગારની જુમાની ઉપરથી અથવા બીજી રીતે માછરોની ખાત્રી શાપ કે જપતીનું વારંટ આપવું ના પણ કરેલો હંડ અથવા અવેજ વસુલ થાય તેટલી માલ મીલકત ગુનેગારની પાસે નથી તો તે માછરો પોતાની સહીનું વારંટ આપીને પોતાની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે કેદમાં રાખવા સાથે ગુનેગારને (તે ગુનેગાર રાણીની વીલાયતી રદયત નહીં હોય તો તુરગમાં મોકલવાને મુખત્યાર છે ચાર રૂપીયા કરતા વધતો હંડ નહીં હોય તો ઘણામાં ઘણા એ “ક્યાલેડર” મહીના સુધી કેદમાં રાખવો, અને સો રૂપીયા કરતાં વધતો હંડ નહીં હોય તો ઘણામાં ઘણા ચાર “ક્યાલેડર” મહીના સુધી કેદમાં રાખવો, અને એ વગર બીજે પ્રસંગે ઘણામાં ઘણા છ “ક્યાલેડર” મહીના સુધી કેદમાં રાખવો પણ હંડનો અવેજ આવે તો ગુનેગારને કેદમાંથી તાબડતોબ છોડી મુકવો.

૪૦. ગુનેગાર રાણીની વીલાયતી રદયત હોય ત્યારે માછરો જસ્ટીશ આફધી પીન્સ હોય તો હુનેજો (એટલે મારામારી) ના મુકદ્દમામાં હંડ વસુલ કરવાની જે રીતે રૂ જૂ જર જમાં ખાદશાહની કારકીદીમાં ઠરેલા ૫૩ સ્ટાટુટના ૧૫૫ મા બાબતની ૧૮૫ મી કલમમાં કહી છે તે રીતે તે માછરો હંડ વસુલ કરવો. સદરહુ માછરો જસ્ટીશ આફધી પીન્સ નહીં હોય તો જે વાત બની હોય તે તેણે દફતરમાં લખીને તે દફતર જલ્લાની હુદમાં બીજો કોઈ માછરો જસ્ટીશ આફધી પીન્સ હોય તેની પાસે મોકલી દેવું પછી તે માછરોની ઉપર કહેલી રીતે તે હંડ વસુલ કરવા સાથે ગુનેગાર ઉપર કામ ચલાવવું.

૪૧. પોલીશ અમલદારના હાથથી સમન વગેરે હુકમ પોહોચાડવા બાબત અવેજ આવે તે સઘળો અવેજ તથા ઇનામનો તથા હંડનો અથવા ઇનામના તથા હંડના હીસાનો અવેજ ખબર આપનારને કાયદા પ્રમાણે આપવામાં આવે છે તેવો અવેજ પોલીશ અમલદારને ખબર આપી હોય તે ઉપરથી આવે તે સઘળો જનરલ પોલીશ ફંડમાં જમે કરવો પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે પોલીશ ફોરસના કોઈ માણસે વિસેશ ચાકરી બજાવી હોય તે બાબત તેને સદરહુ પ્રકારના ઇનામનો અથવા હંડનો સઘળો અવેજ અથવા તેનો કાંઈ ભાગ આપવાની આ કલમના કોઈ ઠરાવ ઉપરથી મના છે એવું સમજવું નહીં.

૪૨. આ આકટના ઠરાવ ઉપરથી અથવા આ આકટ પ્રમાણે પોલીશને લાભાન્ય અધીકાર આપ્યો છે તે અધીકાર ઉપરથી હરકોઈ વાત કરવા બાબત અથવા કરવાનો ઇરાદો કરવા બાબત કોઈ માણસ ઉપર કાયદા પ્રમાણે જે ફરીયાદ ચાલી શકતી હોય તે ફરીયાદ જે વાત બાબત ફરીયાદ કરવી હોય તે વાત બન્યા પછી ત્રણ મહીનાની અંદર સરૂ કરવી જોઈએ, નહીં તો ચાલશે નહીં, અને ફરીયાદ સરૂ કર્યા પહેલાં નેદાન એક મહીના, આગમ્ય તે ફરીયાદીની તથા તેના કારણની પ્રતીવાદીને અથવા જે જલ્લામાં તે વાત બની હોય તે જલ્લાના ડીસ્ટ્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને અથવા આસીસ્ટન્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને સુચના લખીને આપવી એ પ્રમાણે ફરીયાદ કર્યા પહેલાં પ્રતીવાદી નુકસાનનું પુરેપુરું વળતર આપવા માંડશે, અથવા ફરીયાદ કર્યા પછી પ્રતીવાદી અથવા પ્રતીવાદીની તરફથી કોઈ પુરેપુરી રકમ કોરટમાં જરૂર તો વાદીની ફરીયાદ ચાલશે નહીં અને સદરહુ પ્રકારના મુકદ્દમામાં વાદીની તરફથી હુકમનામું થશે તો પણ તેને પ્રતીવાદીની પાસેથી ખબર મળશે નહીં પણ જે જલ્લાની આગળ તે મુકદ્દમાનો ઇનામક થશે તે જલ્લા એવો દાખલો આપશે કે એ ફરીયાદ કરી તે વ્યાજબી છે તો પ્રતીવાદીની પાસેથી ખબર મળશે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ અમલદાર ઉપર જે વાત બાબત ફોરદારીમાં કામ ચાલ્યું હશે તે વાત બાબત તેની ઉપર ફરીવારનીમાં કામ ચાલશે નહીં.

૪૩. કોઈ પોલીશ અમલદાર પોતાના હુદના જરૂરથી કાંઈ વાત કરી ન હોય તે બાબત

તેની ઉપર ફરીયાદ થાય અથવા કામ ચાલે ત્યારે મેં એ વાત માછરોટો આપેલી વારંટના આધારથી કરી છે. એવો જવાબ આપવાનો તેને અખત્યાર છે. સદરહુ વાત કરવાનું જે વારંટમાં ફરમાવ્યું હોય અને જેની ઉપર માછરોટની સહી હોય તે વારંટ રજૂ કરીને તે જવાબ સાબીત કરવો પછી માછરોટની હકુમતનાં કાંઈ ખાત્રી હોય તો પણ પ્રતીવાદીની તરફ રૂંડ હકુમતનામું કરવું માછરોટની સહી ખરી છે કે નહીં તે ખાખત કોરટને શક આવવાનું કારણ નહીં હોય ત્યારે માછરોટની સહી ખાખત પુરાવાની જરૂર નથી પણ હરાવ્યું છે કે તે વારંટ આપનારા અધીકારીની ઉપર ફરીયાદી કરવાના લોકોનો જે ઇલાજ ચાલતો હોય તે ઇલાજની આ કક્ષમના કોઈ હરાવથી હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં,

૪૪. પોલીસના કારણે સાડ ગામના હરકોઈ પોલીસ અમલદાર ઉપર જે અખત્યાર ચલાવવાને જુલ્લાનો માછરોટ મુખત્યાર છે ને અખત્યાર 'પોલીસ કમીશનરની મંજૂરી સધ ને પોલીસના ડીસ્ટ્રીક્ટ મુખીનહેડે'ને આપવાને જુલ્લાનો માછરોટ મુખત્યાર છે.

૪૫. વંશપરંપરના અથવા ખીજ પ્રકારના ગામના પોલીસ અમલદારનું નામ આ આ કટ પ્રમાણે પટમાં દાખલ થયું નહીં હોય તો તેને આકટનો કોઈ પણ હરાવ લાગુ થાય છે એવું સમજવું નહીં સદરહુ પ્રમાણે પટમાં નામ દાખલ થશે એટલે તે અમલદારને આ આકટના હરાવ લાગુ થશે વંશપરંપરના ગામના પોલીસ અમલદારનું નામ તેના અનુમત વગર અને તેને નીમવાને જેઓને અખત્યાર હોય તેઓના અનુમત વગર આ આકટ પ્રમાણે પટમાં દાખલ કરવું નહીં.

૪૬. આ આકટ સીધાંતને લાગુ છે પણ મુંબઈ શહેરને લાગુ નથી.

૪૭. આ આકટને "સન ૧૮૬૭ ના મુંબઈના ડીસ્ટ્રીક્ટ પોલીસ આકટ" કહેવો. નમુનો (કક્ષમ ૬ મી જુઓ.)

શિક્ષા.

આ ખ. ને મુંબઈ ઇલાકા માંહેના ક. ડ. જુલ્લાની અથવા જુલ્લાઓની પોલીસની આ શાખી નીમાયો છે. અને સન ૧૮૬૭ ના મુંબઈના ડીસ્ટ્રીક્ટ પોલીસ આકટ પ્રમાણે પોલીસ અમલદારને જે અખત્યાર તથા હક છે તે તેને આપ્યા છે.

૧. ઈન્ડિયાના ગવર્નર ઇનકાઉનસિલનો હેઠળ ભણેલો આક્ટ ગવર્નર જન રહે
સન ૧૮૬૪ ના ફેબ્રુઆરી મહીનાની ૧૮ મી તારીખે મંજુર
કર્યો તે સરવ લોકને જાહેર થવા સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સન ૧૮૬૪ નો આક્ટ ૬ ઠો.

ફટકાની શિક્ષા કેટલાએક પ્રસંગે ઠરાવવાનો અધીકાર
આપવા બાબતનો આક્ટ.

હિંદુસ્તાનના ફેબ્રુઆરી કાયદાના ઠરાવ પ્રમાણે ગુનેગારોને કેટલેએક પ્રસંગે ફટકાની શિક્ષા
કરવી યોગ્ય છે, વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

૧. હિંદુસ્તાનના ફેબ્રુઆરી કાયદાની ૫૩ મી કલમમાં શિક્ષાઓ કહી છે તે શિવાય વળી
તે કાયદાના ઠરાવ પ્રમાણે ગુનેગારો ફટકાની શિક્ષાને પણ લાયક થશે.
૨. કેઈ માણસ હેઠળ લખેલા ગુનામાંના કાંઈ ગુનો કરશે તો તે ગુના બાબત હિંદુ
સ્તાનના ફેબ્રુઆરી કાયદા પ્રમાણે જે શિક્ષાને લાયક થશે તે શિક્ષાને બદલે તેને ફટકાની
શિક્ષા કરવાનો અધીકાર છે તે ગુન્હાની વિગત.

૧. સદરહુ કાયદાની ૩૭૬ મી કલમમાં કહેલા પ્રકારની ચોરી.
૨. સદરહુ કાયદાની ૩૮૦ મી કલમમાં કહેલા પ્રકારની ઘરમાંની અથવા તંબુમાંની
અથવા વાહાણમાંની ચોરી.
૩. સદરહુ કાયદાની ૩૮૧ મી કલમમાં કહેલા પ્રકારની મેદાની અથવા ચાકર
કરેલી ચોરી.
૪. સદરહુ કાયદાની ૩૮૨ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે છવ લેવાની અથવા ન્યથા
કરવાની તઈયારી કરીને કરેલી ચોરી.
૫. સદરહુ કાયદાની ૩૮૮ મા કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ભય ઉત્તપન કરીને જબ
રાઈથી કહડાવવું.
૬. સદરહુ કાયદાની ૩૮૯ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે જબગઈથી કહડાવવાનો ગુન્હો કર
વા સારૂ કોઈ માણસ ઉપર ગુનો કર્યાનું તોહીમત મુકવાનું ભય ઉત્તપન કરવું.
૭. સદરહુ કાયદાની ૪૧૧ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે બદ્દયાનતથી ચોરીના માલ લેવો.
૮. સદરહુ કાયદાની ૪૧૨ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ઠાકામાં ચોરાવેલો માલ બદ
દયાનતથી લેવો.
૯. આ કલમમનો ગુના બાબત ફટકાની શિક્ષા કહી છે તેવો ગુન્હો કરવા સારૂ સદ
રહુ કાયદાની ૪૪૩ ની અને ૪૪૫ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ગુમ અંક પ્રવેશ
કરવો અથવા ઘર ફાડવું.

- ૧૦ આ કલમમાં જે ગુના બાબત ફટકાની શિક્ષા કહી છે તેવો ગુનો કરવા સારૂ સદ
રહુ કાયદાની ૪૪૪ મી અને ૪૪૬ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે રાતે ગુમ અંક
પ્રવેશ કરવો તથા રાતે ઘર ફાડવું.

૩ ઉપરની છેની કલમમાં કહેલા ગુન્હામાંના હરકાંઈ ગુનાની સાબીતી કોઈ માણસ ઉ
પર અગાઉ થઈ હોય અને તેની ઉપર તેવાજ ગુન્હાની પાછી સાબીતી થશે તો હિંદુસ્તા
નના ફેબ્રુઆરી કાયદા પ્રમાણે તે ગુના બાબત તે જે બીજી સજાને લાયક હશે તે સજાને
બદલે અથવા તે સજા શિવાય વળી તેને ફટકાની શિક્ષા કરવાનો અધીકાર છે.

હેઠળ લખેલા ગુન્હામાંના હરકાંઈ ગુન્હાની સાબીતી કોઈ માણસ ઉપર અગાઉ

ગઈ હોય અને તેની ઉપર તેવાજ ગુનાની પાછી શાખીતી થશે તો હી હુસ્તાવના ફોજદારી કાયદા પ્રમાણે તે બીજી સજાને લાયક થશે. તે સજા શિવાય પગી તેને ફટકાની શિક્ષા કરવાનો અધીકાર છે તે ગુન્હાની વીગત.

૧. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૯૩ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષાને લાયક થાય એવી રીતે ખોટી શહેદી આપવી અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવો.
૨. સદરહુ કાયદાની ૧૯૪ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે જે ગુના બાબત ફરિયાદી શિક્ષા કહી છે. તેવો ગુનો સાબીત કરવા સારું ખોટી શહેદી આપવી અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવો.
૩. સદરહુ કાયદાની ૧૯૫ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે જે ગુના બાબત સમુદ્રવાર કરવાની અથવા કેદની શિક્ષા કહી છે તેવો ગુનો કોઈ ઉપર શાખીત કરવાના ઇરાદાથી ખોટી શહેદી આપવી અથવા ખોટો પુરાવો બતાવવો.
૪. સદરહુ કાયદાની ૨૧૧ મી અને ૩૭૭ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે સૂરેન્દ્રીકેમ વિરૂદ્ધ મહથૂન કર્યું તો ખોટું તહેમત કેઈ માણસ ઉપર મુકવું.
૫. સદરહુ કાયદાની ૩૫૪ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે સ્ત્રીને લજ્જા લાગે અને તેના મનને ઘેરો પેહાચે એવા ઇરાદાથી તેની ઉપર હુમલો કરવો અથવા સામ્રાધિ બળ વાપરવું.
૬. સદરહુ કાયદાની ૩૦૫ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે બળાત્કાર સંબોગ.
૭. સદરહુ કાયદાની ૩૦૭ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે સૂરેન્દ્રીકેમ વિરૂદ્ધ મહથૂન.
૮. સદરહુ કાયદાની ૩૯૦ મી અને ૩૯૧ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે અપહરણ અથવા ઠાકો.
૯. સદરહુ કાયદાની ૩૯૩ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે અપહરણ કરવાની કોશીશ કરવી.
૧૦. સદરહુ કાયદાની ૩૯૪ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે અપહરણ કરવામાં યુગ્મી પુરવક વ્યથા કરવી.
૧૧. સદરહુ કાયદાની ૪૧૩ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ચોરીનો માલ લેવાનો અથવા ચોરીનો ધંધો કરવાનો વહીવટ રાખવો.
૧૨. સદરહુ કાયદાની ૪૬૩ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ખોટો લેખ બતાવવો.
૧૩. સદરહુ કાયદાની ૪૬૬ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ખોટો લેખ બતાવવો.
૧૪. સદરહુ કાયદાની ૪૬૭ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ખોટો લેખ બતાવવો.
૧૫. સદરહુ કાયદાની ૪૬૮ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ઠગાઈ કરવાના કારણસર ખોટો લેખ બતાવવો.
૧૬. સદરહુ કાયદાની ૪૬૯ કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે કોઈ માણસની આખરૂને હાની કરવાના કારણસર ખોટો લેખ બતાવવો.
૧૭. આ કલમમાં જે ગુના બાબત ફટકાની શિક્ષા કહી છે તેવો ગુનો કરવા સારું સદરહુ કાયદાની ૪૪૩ મી અને ૪૪૫ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે ગુસ્સા અહમવેશ કરવો અથવા ઘર ફોડવું.
૧૮. આ કલમમાં જે ગુના બાબત ફટકાની શિક્ષા કહી છે તેવો ગુનો કરવા સારું સદરહુ કાયદાની ૪૪૪ મી અને ૪૪૬ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે રાતે ગુસ્સા અહમવેશ કરવો અથવા ઘર ફોડવું.

૫ હિંદુસ્તાનના રાજદાની કાયદા માં જે ગુના આખત દેહા શિક્ષા કરાવી નથી તેવા ગુના કોઈ નાહાની ઉમરનો ગુનેગાર કરે તો તે સદરહુ કાયદા પ્રમાણે જે બીજી શિક્ષાને લાયક હોય તે શિક્ષા બદલે તેને ફટકાની શિક્ષા કરવાનો અધીકાર છે, પછી તે તેના પેદેશો ગુને હોય કે બીજી વારનો હોય, તે વાતની ચીંતા નથી.

૬ પેતાની હુકમ મારિની સરહુ ઉપરના પ્રાંતમાં અથવા ઉગ્ગ મુસલમાન આ કલમના કરાવ લાયક છે એવું હુકમો દેખાણેની સરકાર સરકારી જેજેટમાં જાહેરનામું છવાવીને ઠગારો ત્યારે સદરહુ જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ થયા પછી જે માણસ આ આકટની ૪ થી કલમમાં કરેલા ગુનામાંનો કોઈ ગુને સદરહુ પ્રકારના પ્રાંતમાં અથવા મુસલમાન કરે તે હિંદુસ્તાનના રાજદાની કાયદા પ્રમાણે જે બીજી શિક્ષાને લાયક હશે, તે શિક્ષાને બદલે તેને ફટકાની શિક્ષા કરવાનો અધીકાર છે.

૭. સ્ત્રીઓને ફટકાની શિક્ષા કરવી નહીં. અથવા જે માણસને દેહાંત શિક્ષા આપવા સમુદ્રપાર કરવાની શિક્ષા અથવા શાશનીકદાસત્વની શિક્ષા અથવા પાંચ વરસ કરતાં વત્તાં વરસની કેદની શિક્ષા કરાવી હોય તેને ફટકાની શિક્ષા કરવી નહીં.

૮ પેદેશી વરગના તામા મારિના માજીસ્ત્રેટના હરજી કરતાં જે અમલદારનો દરજ્જો ઓછો હોય તેણે ઠેકાણા ઠેકાણાની સરકારે ફટકાની શિક્ષા કરાવવાનો ખસુસ કરીને અધીકાર આપ્યા વગર તેણે ફટકાની શિક્ષાનો કરાવ કરવો નહીં.

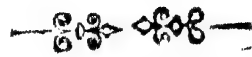
૯ જે કોર્ટના શિક્ષાનો કરાવ ઉપરથી ઉપરી કોર્ટમાં અપીલ ચાલે છે તેવી કોર્ટ કેદ શિવાય વળી ફટકાની શિક્ષા કરવી હોય ત્યારે તે ઠગારની તારીખથી પંદર દીવસ સુધી અથવા તે મુદ્દામાં અપીલ કરા હોય તો શિક્ષાનો કરાવ ઉપરી કોર્ટ મંજૂર કરે ત્યાં સુધી ફટકા મારવા નહીં, પણ પંદર દીવસ થયા પછી તાબડતોબ અથવા અપીલ કરી હોય તો શિક્ષાનો કરાવ મંજૂર કરવાની કોર્ટનો હુકમ પંદર દિવસમાં નહીં પે.ચે તો તે હુકમ પો હોરયા પછી તાબડતોબ ફટકા મારવા,

૧૦ પુખ્ત ઉમરના માણસને ફટકાની શિક્ષા કરવી તે ઠેકાણા ઠેકાણાની સરકાર કર માવે તે હુકમો તથા તે રીત અને શરીરના તે ભાગ ઉપર કરવી અને ગુનેગાર નાની ઉમરનો હોય તો જાણી નેતર વન નિશાગમાં શિક્ષા કરે છે તે રીતે કરવી નવચારીના આ બકાનો ઉપયોગ કરવો હોય તો ૧૫૦ ફટકા કરતાં વત્તા ફટકાની શિક્ષા કરવી નહીં અને ને તરનો ઉપયોગ કરવો હોય તો ૩૦ ફટકા કરતાં વત્તા ફટકાની શિક્ષા કરવી નહીં જસ્ટીસ આફ ડી પીસના દખતાં અથવા માજીસ્ત્રેટનો અધીકાર ચલાવવાનો અખત્યાર જે અમલદાર ને આપ્યો હોય તેના દખતાં અને જે કોર્ટ શિક્ષાનો કરાવ કરવો હોય તે કોર્ટ બીજી રીતે હુકમ કરવો નહીં હોય તો વધેના દખતાં પણ ફટકા મારવા.

૧૧ ફટકાની શિક્ષા કરવા લાયક ગુનેગારની પ્રકૃતિ છે એવો દાખલો વધે હજર હોય તો તેણે આપ્યા વગર અફરી પીસ અથવા બીજો અમલદાર હાજર હોય તેની નજરમાં તે પ્રમાણે આપ્યા વગર ફટકા મારવાનો કરાવ અમલમાં લાવવો નહીં, અને ફટકાની શિક્ષા અમલમાં આવતી હોય ત્યારે બકીના ફટકા ખમવા લાયક ગુનેગારની પ્રકૃતિ નથી એવો દાખલો વધે આપે અથવા જે અમલદાર હાજર હોય તે અમલદારની નજરમાં તે પ્રમાણે આવે તો ફટકા મારવાનું મોકર રાખવું. ફટકાની શિક્ષાનો કરાવ મુદત મુદતે થોડો થોડો અમલમાં લાવવો નહીં.

૧૨ આ આકટની ઉગલી છેલ્લી કલમ પ્રમાણે ફટકા મારવાનો કરાવ મુદત અમલમાં આપવો નહીં હોય ત્યારે જે કોર્ટ શિક્ષાનો કરાવ કરવો હોય તે કોર્ટ તે કરાવ પાછો તાપ

સે ત્યાં સુધી ગુનેગારને કેદમાં રાખવો, અને સદરહુ કારટની નજરમાં આવશે તો ગુનેગારને છેક છોડી દેવાને તે કારટ મુખતીયાર છે અથવા તેજ ગુના ખાખત ગુનેગાર ઉપર ખાજી શિક્ષા કરાવી હશે તે શિક્ષા શિવાય વળી ફટકાને બદલે હરકોઈ મુદતની કેદની શિક્ષાને કાગલ કરવાને મુખત્યાર છે એવું કસબુ છે કે એકંદર કેદની મુદતના હિકુસ્તાનના ફાજદારી કાયદા પ્રમાણે જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષાને ગુનેગાર લાયક હોય તેટલી મુદત કરતાં અથવા કારટને જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષા કરવાનો અધીકાર હોય તેટલી મુદત કરતાં વધતી કરાવવી નહીં.

સન ૧૮૬૬ નો આક્ટ ૩ નો

મુંબઈ ઇલાકા માંહેની કેટલીએક જગાએ જુગાર રમવાની

મના કરવા બાબતનો કાયદો કરવો ચોગ્ય છે વાસ્તે

હુઠંગ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

૧. આ આક્ટ હુઠંગ લખેલી જગાઓને લાગુ થઈને ત્યાં ચાલુ રહેશે.

(૧) મુંબઈની અદાલતની હાઈકોર્ટની અસલ ફરીયાદ લેવાની માલુમ હકુમતની સ્થળ શિમ બહારના જે શહેરોને તથા કસબાઓને આ આક્ટ મુંબઈનો ગવરનર ઇનકાઉસીલ સરકારી જેનેટમાં વખતે વખતે હુકમ છપાવીને પસાંચ કરીને લાગુ કરશે તે સઘળા શહેરોને તથા કસબાઓને લાગુ થઈને ત્યાં ચાલુ રહેશે પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ દરેક શહેરમાં અથવા કસબામાં નેદાન પાંચ હજાર માણસોના વસ્તી જેઠાએ અને ફોજદારી ઇનસાફતું કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદા પ્રમાણે જે માલસુરેટને માલસુરેટ નો કસબા અપત્યાર આપ્યો હોય, તે માલસુરેટ તે દરેક શહેરમાં અથવા કસબામાં રહેલો જેઠાએ અને

(૨) મુંબઈની અદાલતની હાઈકોર્ટની અસલ ફરીયાદ લેવાની માલુમ હકુમતની સ્થળ શિમ બહારના રેલવે ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનાં સઘળાં ઘરોને લાગુ થઈને ત્યાં ચાલુ રહેશે, અને સદરહુ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનાં ઘરોની આશપાસની જે જગ્યા તે ઘરોની હરકોઈ ભાગથી ત્રણ મઈલ કરતા વધારે દુર નહીં હશે તે સઘળી જગ્યાઓને લાગુ થઈને ત્યાં ચાલુ રહેશે, અને મુંબઈ ઇલાકા માંહેની બીજી કોઈ જગ્યાને લાગુ થશે નહીં. આ ત્યાં ચાલુ રહેશે નહીં.

૨. આ આક્ટના ઠરાવ કયા શહેરને અથવા કસબાને કઈ તારીખથી લાગુ થશે તે તારીખ આ આક્ટની ૧ લી કલમ પ્રમાણે હુકમ કરીને ઠરાવવાનો અધિકાર ગવરનર ઇનકાઉસીલને છે અને હરકોઈ શહેર નઅથવા કસબાને આ આક્ટ ઠરાવ લાગુ કરવાનો હુકમ મુંબઈના જે સરકારી જેનેટમાં હોય તે જેનેટ હાજર કરશે એટલે આ આક્ટના ઠરાવ તે શહેરને અથવા કસબાને લાગુ કરવાને કાયદાસર રીતે તથા ચોગ્ય રીતે લાગુ કરવા છે તે વાતનો તે સરકારી જેનેટ બરાબર પુરાવો છે એવું સમજવું પણ એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે આગળ જતાં કાંઈ હુકમ અથવા હુકમો કરીને પેહેલો હુકમ રદ કરવાનો અથવા ફરવવાનો અધિકાર ગવરનર ઇનકાઉસીલને છે અને એ પ્રમાણે પાછળથી કરેલો હુકમ અથવા હુકમો મુંબઈના સરકારી જેનેટમાં હોય જેનેટ હાજર કરશે એટલે સદરહુ પેહેલો હુકમ રદ કરવો અથવા ફરવો તે બાબતનો તે બરાબર પુરાવ છે. એવું સમજવું.

૩. જે હદને આ આક્ટ લાગુ છે તે હદમાંના કોઈ ઘરનો અથવા ઓરડીનો અથવા જગ્યાનો ધણી અથવા તેનો રહેનારો અથવા તે વાપરનારો તેમાં જુગાર ચલાવવા સારું તે કહાડશે અથવા રાખશે અથવા તેના ઉપયોગ કરશે તે અને સદરહુ પ્રકારનાં હરકોઈ ઘરનો અથવા ઓરડીનો અથવા જગ્યાનો ધણી અથવા તેમાં રહેનારો ઉપર કહેલા કારણ સારું બીજા કોઈ માણસને તે ઘર અથવા ઓરડી અથવા જગ્યા જાણી નેઈને કહાડવા દશે અથવા રાખવા દશે, અથવા તેના ઉપયોગ કરવા દશે તે, અને સદરહુ કારણ સારું કોઈ ઘર અથવા ઓરડી અથવા જગ્યા કહાડી હોય અથવા રાખી હોય અથવા તે વાપરતા હોય ત્યાંના કામની સમાજ, અથવા વહિવટ જેવી પસે હોય અથવા તે કામ ચલાવવાને કોઈ રીતે ને મદદ કરશે તે પાંચસે રૂપિયા સુધી દંડને લાયક થશે અથવા ધણીમાં ધણીમાં

ધાણ ત્રણ કપાસેડર મહીતા સુખીની આશાન કેદની અથવા સખત મજુરીની કેદની સખતને લાયક થશે.

૪ પાને અથવા પાસે અથવા બોદ અથવા જુગાર રમવાના બીજા સાધને સદરહુ હદ માંતા અને જુગારના અખાડા સારૂ વપરાતુ હોય એવાં કોઈ ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં કોઈ માણસ રમતાં અથવા જુગાર રમતાં પકડાશે અથવા પછસા સારૂ અથવા સરત સારૂ અથવા સાગ સારૂ અથવા બીજી રીતે જુગાર રમવા સારૂ ત્યાં હાજર હતો એ રીતે પકડાશે તે બંને રૂપાય સુચી દેડને લાયક થશે, અથવા ઘણાં ઘણાં એક કયા હોડ 'મહીતા સુખી આશાન કેદની અથવા સખત મજુરીની કેદની સખતને લાયક થશે અને સદરહુ હદમાંતા જુગારના અખાડામાં જુગાર અથવા દાવ ચલાવતો હશે તે વખતે ત્યાં કોઈ માણસ પકડાશે તો તે ત્યાં જુગાર રમવા સારૂ ગયો નહીં હતો એવું સાબીત કરે ત્યાં સુખી તે જુગાર રમવા તે ગયો હતો એવું સમજવું.

૫ જે માણસને ફેજદારી ઇનસાફતું કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદા ઉપરથી માણસનેટનો કુલ અખત્યાર ચલાવતો હોય તે માણસનેટની આગળ અથવા જુલ્લાના જે પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને અથવા આસીસ્ટન્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને માણસનેટનો કુલ અખત્યાર મલ્યો હોય તે પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટની આગળ અથવા આસીસ્ટન્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટની આગળ સદરહુ હદમાંતા ફલાણા ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં જુગારનો અખડો હશે એવું માનવાનો સખખ છે એ રીતે સખખાઇને અથવા સત્ય સમરાણ પુરવક પ્રતીજ્ઞા કરીને ફરી થાદ કર્યા પછી અને ત્યાર પછી જે ચોકશી કરવાની જરૂર હોય તે ચોકશી કર્યા પછી તેવો સક ખાવવાનો વ્યાજબી સખખ છે એવો તે માણસનેટનો અથવા પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટની અથવા આસીસ્ટન્ટ પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટની ખાતરી થયા પછી સદરહુ પ્રકારના ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા બીજી જગામાં જરૂર પડે તેટલી મુદત લઇને રાતરે અથવા દહાડે જરૂર હોય તો જખરદસ્તીથી પેસીને ત્યાં જે માણસે મળે તો તે વખતે ખરેખર જુગાર રમતા હોય કે નહીં હોય તો પણ તે સરવને કેદ કરાને માણસનેટની આગળ લઇ જવા અને જુગાર રમવાના સરવ સાધના, તથા પછસા, તથા પછસા ખાખતના દસ્તાવેજ તથા કીખતદાર જાણસો ત્યાં જડે, તથા તેઓના જુગાર રમવા સારૂ ઉપયોગ કર્યો હોય અથવા તેઓના ઉપયોગ કરવાનો ઇરાદા હતો એવો સંસય લાવવાનું વ્યાજબી કારણ હોય તે સધળી જાણસો પકડવી અને પોને જે ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં પેકા હોય તેમાં જુગાર રમવાના સાધનો સંતાડ્યાં છે એવું માનવાનો સખખ હોય ત્યારે તે ઘરનાં અથવા ઓરડીના અથવા જગાના સવળા ભાગોના જાડો લેવો. અને કેદ કરેલા માણસો નો પાણુ જાડો લેવો અને જાડો લેતાં જુગાર રમવાના સાધનો જડે તે સરવ પકડવાને કખખ માં લેવાનો અખત્યાર ઇનસ્પેક્ટરને અથવા મુખ્ય કાનસ્ટેબલને અથવા ફેજદારને અથવા ફેજદારને જેટલા દરખના પોલીસના બીજા ઉપરી અમલદારને પોતાની તજરમાં આવશે ત્યારે પોતાની સહીનું વિશેષ વારંટ આપીને આપવાને સદરહુ માણસનેટ અથવા પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ અથવા આસીસ્ટન્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ મુખત્યાર છે,

૬ સદરહુ હદમાંતા ફલાણા ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં જુગારનો અખાડો છે એવો વેદમ હોય, અને આ આકટ પ્રમાણે વારંટ આપ્યું હોય તે ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં પેકા હોય તે ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં અથવા તેમાં માણસો પકડાય તેઓની પાસે કુશળતાની રમત વગરની બીજી રમતમાં વાપરતા હોય તેવાં પાનાં અથવા તાસા અથવા બોદ અથવા પટ અથવા પાટીયું અથવા જુગાર રમવાનાં બી

જાં સાધનો જડે ત્યારે તે ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં પેસનાગ પોલીશ ઇત
સ્પેટરના અથવા ઢિપી અમલદારના દખ્ખાં અથવા ઉપર કહ્યા પ્રમાણે નવાની નહીં
જે માગસો હોય તે માગસોના દખ્ખાં ખરેખાર દાવ ચાલ્યો નહીં હોય જો પણ તે ઘરમાં
અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં જુગારનો અખાડો છે. અને જે ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં
અથવા જગામાં જુગાર રમવાનાં સદરહુ પ્રકારનાં સાધનો જડ્યાં હોય તે ઘરમાં અથવા ઓર
ડીમાં અથવા જગામાં પકડાએલાં માગસો જુગાર રમવા સારૂ અવ્યાં હતાં એવો પુરવો
થાય છે એવું સમજવું. સદરહુ પુરાવો કબુલ કરવો તે ઉલટુ શાખીત નહીં થાય ત્યાં
સુધી કબુલ કરવો.

૭ સદરહુ પ્રકારનો જુગારનો અખાડો રાખવાનો ગુનો, અથવા તેમાં રમવાનો અથવા
જુગાર રમવાનો ગુનો અથવા જુગાર રમવા સારૂ તેમાં હાજર રહેવાનો ગુનો કોઈ માણસ ઉ
પર શાખીત થાય એટલે તે ઘરમાં, અથવા તે ઘરમાં જે માગસો પકડાયા હોય તેઓના પાસે
જુગાર રમવાનાં સાધનો જડ્યાં હોય તે સર્વનો નાશ તામડાતમ કરી નાખવાનો હુકમ કર
વાનો અધીકાર ગુનો શાખીત કરનારા માણસને છે.

૮ આ આક્ટની ૩ ૭ અને ૪ થી કલમ વિરૂધ્ધ ગુનો કોઈ માણસ ઉપર ઠરાવવા
સારૂ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે શાખીત કરવાની જરૂર નથી એટલે, ગમે તે દાવ રમતાં કોઈ મા
ણસ પકડાય તે પછી સારૂ અથવા સારત સારૂ અથવા લાગ સારૂ રમતા હતાં એવું શાખીત
કરવાની જરૂર છે.

૯ આ આક્ટ વિરૂધ્ધ રીતે જુગાર રમવામાં જે માણસ સામેલ હોય તેની જુબાની
સદરહુ પ્રમાણે જુગાર રમવા ખાખત મારફતની જુબાની પ્રમાણે માણસને જુગારના અખા
ડાનાં ગણી ઉપરના અથવા રાખનારની ઉપરનાં અથવા તેમાં રહેનારની ઉપરના. અથવા તે
જુગારના અખાડાની નંભાળ અથવા વહીવટ જેની પાસે હોય તેની ઉપરના તહોમતનો ઇત
સારૂ કરતી વખતે લેશે. અથવા માણસને રૂબરૂ લેવામાં આવશે અને જુબાની આપતી
વખતે તેને જે વાત પુછે તે સઘળી વાત તે માણસ પોતાની માહીતગારી પ્રમાણે ખરેખરી
અને જેવી હકીકત બી હોય તેવી જાહેર કરશે. અને તે ઉપરથી તેને માણસની પાસેથી
તે વાંત જાહેર કર્યા બાબાનો લખેલો દાખલો મળશે તો : માણસ તે વખત પેલેલાં તે
જુગાર સખંધી જે કાંઈ કર્યું હશે તે બાખત તેની ઉપર આ આક્ટ ઉપરથી કાંઈ ફરીવાર
ચાલશે નહીં.

૧૦ આ આક્ટની ૩ ૭ અથવા ૪ થી કલમ પ્રમાણે જે દંડ વસુલ થાય તેની
ચોથાઈ સુધી તેનો ગમે તે ભાગ ખચર આપનારને આપવાનો હુકમ કરવાનો અખ
ત્યાર સદરહુ ૩ ૭ અથવા ૪ થી કલમના ઠરાવ પ્રમાણે હરકોઈ મુકદ્દમાનો ઇતસારૂ કર
નારા, માણસને છે.

૧૧ સદરહુ હુદમાંના હરકોઈ રાજ મારગમાં અથવા જગામાં અથવા રાહદારીના ઠેકા
ણામાં કોઈ માણસ કુશળતાની રમત વગરના બાજુ રમતમાં વપરાતાં હોય તેવો પાને અથવા
પાસે અથવા બોદે અથવા જુગાર રમવાના બીજા સાધનો પકડે તો સારૂ અથવા બીજી કોઈ મત
દાર વસ્તુ સારૂ જુગાર રમતાં પકડાશે, અથવા સદરહુ હુદમાંના હરકોઈ રાજ મારગમાં અથ
વા જગામાં અથવા રાહદારીના ઠેકાણામાં કોઈ પક્ષી અથવા જાનવરો લંડાવતાં પકડાશે, અ
થવા પક્ષી અથવા જાનવરો સદરહુ પ્રમાણે પ્રસાધિ પણે લંડાવવામાં હાજર રહીને મદદ અથ
વા સાહાય કરતાં પકડાશે, તેને વારંટ વગર પકડવાને પોલીશનાં હરકોઈ કામદાર મુખત્યાર
છે અને તે પ્રમાણે પકડાય એટલે તેને તામડાતમ માણસને પાસે લઈ જવો આ ત

પચાસ રૂપીયા સુધી દંડને અથવા ધણમાં ઘણા એક કયાકેંડર મહીના સુધી આમાન કેદની અથવા શકત મંજૂરીની કેદની સજ્જને લાયક થશે. અને સદરહુ પ્રકારની સરવજનીક જગામાં અથવા જે માણસને ઉપર કહેલો પોલીસનો કામદાર પકડશે. તેની પાસે જુગાર રમવાનાં જે સાધનો જડશે તે પકડવાને તે કામદાર મુખત્યાર છે અને ગુનેગારની ઉપરના ગુનો શાખીત ધાય એટલે તે સાધનો તાબાતોબ નાશ કરવાનો હુકમ કરવાને માલુમ મુખત્યાર છે.

૧૨ હરકોઈ જગાએ ફક્ત કુશળતાનીજ રમત રમતાં હોય તેઓને આ આકટનો કોઈ કસાવ લાગુ છે એવું સમજવું.

૧૩ આ આકટ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક ગુનાનો ઇનસાફ જે ઠેકણે ગુનો થયો હોય તે ઠેકણે જે માલુમદારની હુકમત ચલાવી હોય તે માલુમદારે કરવો સદરહુ માલુમદારને જેટલા રૂપીયા સુધી દંડ કરવાની અથવા જેટલી સુદત સુધી કેદની સજ્જ કરવાની ફરજદારી ઇનસાફનું કામ ચલાવવાની રીત બખતના કાયદા પ્રમાણે હુકમત હોય તે હુકમત કરતાં વતો અખત્યાર તેને આપ્યા નહી.

૧૪ હરકોઈ ઘરના અથવા ઓરડીના અથવા જગાનો જે માલિકદાર હોય, અથવા જેણે તે રાખી હોય તે માણસના કાયદા સાફ અથવા નફા સાફ તે ઘરમાં અથવા ઓરડીમાં અથવા જગામાં જુગાર રમવાના પાતાં અથવા પાસા અથવા મેજે અથવા બીજાં સાધનો રાખ્યાં હોય અથવા જુગાર રમવાનાં પાતાં અથવા પાસા અથવા મેજે અથવા બીજાં સાધનો વપરાતાં હોય તે ઘર અથવા ઓરડી અથવા જગા એવો અર્થ “જુગારનો અખાડો” એ શબ્દોના સમજવો પછી તે કાયદા અથવા નફા તેને તે જુગારનાં સાધનો અથવા ઘર અથવા ઓરડી અથવા જગા વાપરવા બખત ભાડાં દાખલ મળતો હોય કે બીજી રીતે મળતો હોય તે વાતની ચીંતા નહી.

૧૫ આ આકટ રેલવે સ્ટેશનને તથા તેની આસપાસની જગ્યાને જેટલો લાગુ છે તેટલો આ આકટ ગવરનર જનરલ સાહેબે મંજૂર કરવાની વાત મુખઈના ગવરનર સાહેબ સરકારી જે જેટ છપાવીને પ્રસિધ્ધ કરશે તે તારીખથી એક કયાકેંડર મહીનાની પછી અમલમાં આવશે; અને આ આકટ કેટલાએક શહેરોને તથા કુશખાઓને જેટલો લાગુ છે તેટલો, તે સેલેરોને તથા કસબાઓને આ આકટ લાગુ કરવા સાફ જે હુકમ કરવાનો આ આકટ પ્રમાણે ગવરનર ઇનકાંડિસીલને અધીકાર છે તે હુકમ કરીને સદરહુ મંજૂરીની વાત છપાઈને પ્રસિધ્ધ થયા પછી ગવરનર ઇનકાંડિસીલે જે તારીખ ઠરાવી હશે તે તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૧૮૭૧ નો આકટ ૧ લો.

સન ૧૮૭૧ નો ઢોરોનાં અતિક્રમણ બાબતનો આકટ.

ઈન્ડિયાના ગવરનર જનરલ ઇનકાઉસીલનો હેઠળ લખેલો આકટ ગવરનર જનરલ સાહેબે સન ૧૮૭૧ ના જાન્યુવારી મહીનાનો ૧૩ મી તારેખે મંજૂર કર્યો તે સઘળા લોકોને જાહેર થવા સારૂ છાપી પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

ઢોરોના અતિક્રમણ બાબત કાયદા છે. તે એકઠા કરીને સુધારવા બાબતનો આકટ. ઉદ્દેશ.

ઢોરોના અતિક્રમણ બાબત કાયદા છે તે એકઠા કરીને સુધારવા યોગ્ય છે. વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

બાબ ૧ લો પ્રથમ નીચમો.

આકટ ક્યાં ક્યાં લાગુ છે..

ઈલાકાના મુખ્ય શહેરો શિવાય અને જે ડિસ્ટ્રિક્ટોને તથા મુલકના ભાગોને આ આકટ લાગુ નથી એવું સ્થાનીક સરકાર ગવરનર જનરલ ઇનકાઉસીલની મંજૂરી લઈને ઠરાવશે. તે ડિસ્ટ્રિક્ટો તથા મુલકના ભાગો શિવાય આખાં પ્રીટેન્સ ઇન્ડિયાને આ આકટ લાગુ છે.

આકટો કયારે ચાલુ થશે.

આ આકટ કર્યો કે ચાલુ થશે.

આકટોરદકરવાને.

રદ કરેલા આકટ

ઉપર હવાલા આપ્યા હોય તે.

૩ આ આકટને જોડેના પરીશીષ્ટમાં આકટો લખ્યા છે તે રદ કર્યા છે સદરહુ આકટ પછી કરેલા આકટમાં સદરહુ આકટમાં, કોઈ આકટ ઉપર હવાલા આપ્યા હોય તે આ આકટ ઉપર આપ્યા છે એવું સમજવું.

ઢોરોના અતિક્રમણ બાબત ૧૮૫૭ નો ૩ જો આકટ છે તે આકટ ઉપરથી જે હખા કલ્યા હોય તથા હખાવાળા નીચ્યા હોય અને ગામો ઠરાવ્યાં હોય તે હખા તથા હખા વાળા અને ગામો આ આકટ ઉપરથી કર્યા તથા નીચ્યા અને ઠરાવ્યાં છે એવું સમજવું.

અરથની કલમ.

૩ આ આકટમાં

“પોલીશ અમલદાર” આ શબ્દો લખ્યા છે, તેમાં ગામના રખવાળને પણ સમાસ થાય છે.

“ઢોરો” આ શબ્દ લખ્યા છે. તેમાં હાથીઓના તથા ઊંટોના તથા બેશોના તથા પાણીઓના તથા ઘોડીઓના તથા ખાંશી કરેલા ઘોડાઓના તથા ટટ્ટાઓના તથા વછેરાઓના તથા ખચ્ચરનો તથા ગેઘેડાઓના તથા ફુકરોના તથા ઘેટાંઓના તથા મેઢીઓના તથા ઘેટાંના ખચ્ચાંઓના સમાસ થાય છે. એમ સમજવું.

બાબ ૨ જો. હખા અને હખાવાળા

હખા કરવાં.

૪ સ્થાનીક સરકારની સામાન્ય નિરબધ પ્રમાણે ડિસ્ટ્રિક્ટના માલસ્ટ્રેટ જે જગ્યાએ હખા કરવાનું વખતે વખત કરાવે તે જગ્યાએ હખા કરવા.

ક્યાં ક્યાં ગામોએ ક્યાં ક્યાં હખાનો ઉપયોગ કરવો. તે ડિસ્ટ્રિક્ટમાં માલસ્ટ્રેટ ઠસવવું.

હખા ઠોના તાબા

માં રહેશે હખામાં

નાધેલાં ઢોરને ચાર

પુજા નીરવાના ખ

રચના કર.

૫ હખા ડિસ્ટ્રિક્ટના માલસ્ટ્રેટના નીરબધમાં રહેશે અને હખામાં નોધેલાં ઢોરોને ચાર પુજા નીરવાના તથા પાણી પીવાના ખચ્ચ ના હર ત્રણ ઠરાવવા. અને વખતે વખતે તે હરમાં ફેરફાર કરવાનો અધીકાર છે.

હાથ વાળવાની ને
મથકવાળોની મથક
મદ્રાસમાં તથા મું
બઈમાં હુદના સબ
બથી હાથ વાળવા.

હાથવાળોની મોક
ફી અને બત્રફી.
હાથવાળોની બી
જ ચાકરી કરવાનો
અધિકાર છે.

હાથવાળા સરકારી
નોકર છે.

રજીસ્ટ્રેશનમાં
ને પત્રકો મોકલવાં.
પકડેલાં ઢોરો નાં
ધવાં.

(અ) જનાવરોની સંખ્યા તથા વર્ણન.

(બ) તેઓને સદરહુ પ્રમાણે આણ્યાની તારીખ તથા વખત.

(ક) પકડી લાવનારનું નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું અને.

(ડ) માલમ હોય તો ધણીનું નામ, તથા રહેવાનું ઠેકાણું. આણી વીગતે મજકુર
દાખલ કરવો.

એને રજીસ્ટ્રેશનમાં દાખલ કરેલા મજકુરની નકલ પકડવારને અથવા મુખત્યારને આપવી.
ઢોર સ્વાધીન લઈ
ને ચાર પુજા ની
રવો.

હાથવાળાએ ઢોર પોતાને સ્વાધીન લઈને આ આકટમાં આ
ગળા કહ્યું છે તે પ્રમાણે તેઓની વ્યવસ્થા થાય ત્યાં સુધી તેમને ઘા
સ પુજા વીગતે નાંખવો અને પાણી પડું.

બાબ ૩ જી. ઢોરોને હાથમાં ઘાલવાં.

જમીનનો બીગાડ
કરનાર ઢોરો.

૧૦ હરકાંઈ જમીન ખેડનારો અથવા તેનો વહીવટ કરનારો.

અથવા હરકાંઈ જમીનના પાકનું અથવા ઉપજનું વાવેતર કરવા સારૂ જે માણસો નાણું
ધીરયું હોય તે માણસ.

અથવા સદરહુ પાક અથવા ઉપજ અથવા તેનો હરકાંઈ ભાગ વેચાતો લેનારો અથવા
ધરેણું સંપત્તિ.

સદરહુ પ્રકારની જમીન ઉપર અતીકમાણુ કરીને તે જમીનનો અથવા તેના પાકનો
અથવા ઉપજનો બીગાડો કરનારાં ઢોરને પકડવાને અથવા પકડાવવાને અને જે ગામની તે
જમીન હોય તે ગામને સારૂ કરેલા હાથમાં તે ઢોરોને અમથી વાર લગાડ્યા વગર લઈ જવા
ને તે મુખત્યાર છે.

પકડવામાં પોલ રો

ઢોરોને સદરહુ પ્રમાણે પકડવાની (અ) હરકત નહીં થવા બાબત

મદદ કરી. અને ઢોરને સદરહુ પ્રમાણે પકડનારા માણસોની પાછોથી ઢોરો (બી) નહીં છે હાવા બાબત મદદ માગે તો પોલીસના સઘળા અમલદારોએ મદદ કરવા.

સારવળનીકરસ્તા ૧૧. સારવળનીકરસ્તા તથા રમવાની જગા તથા વાડીઓ તથા નુ તથા નેહરોનુ નેહરો તથા મોરીના કામો તથા બાંધો અને તેવાંજ બીજાં કામો ને તથા બાંધોનુ નુકશા માણસોને સ્વાધીન હાય તે માણસોને તથા પોલીસના અમલદારોને ન કરનારા ઢોરો. સદરહુ રસ્તા તથા વાડીઓ તથા નેહરો તથા મોરીનાં કામો તથા બાંધો અને તેવાંજ બીજાં કામો અથવા સદરહુ રસ્તાની અથવા મોરીના કામની અથવા બાંધની બાબત અથવા બાબતના ઢોરો. બગાડનારાં ઢોરોને અથવા તે ઉપર અતીક્રમણ કરનારાં ઢોરોને પકડવાને અથવા પકડાવવાનો અધીકાર છે.

અને તે ઢોરોને અમથીવાર લગાડયા વગર છૂક પાસેના હામાતેઓએ લઈ જવાં. હામામાં ગોધેલાંઢો ૧૨ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે હામામાં ગોધેલાં દરેક ઢોર બાબત હામા રો બાબત દંડ. વાળાએ હેઠળ લખેલા પરાણામ પ્રમાણે દંડ લેવો.

હાથી... ..એ રૂપિયા

ઉંઠ અથવા ભેંસ... ..આઠ આના.

ઘોડો અથવા ઘોડી અથવા ખાંશી કરેલો ઘોડો અથવા ટટ્ટુ અથવા વછેરો

અથવા વછેરી અથવા ખચર અથવા બગદ અથવા ગોધો સાંહાંડ અથવા

ગાય અથવા રેલોડી... ..ચાર આના.

વાછરો અથવા વાછરી અથવા ગધેડું અથવા કુકર... ..એ આના.

ઘેટો અથવા મેઢી અથવા મેઢો અથવા ઘેટાનુ બચ્ચું અથવા બડરું અથવા

બકરીનું બચ્ચું... ..એક આના.

સદરહુ પ્રમાણે ને દંડ લીધો હાય તે સઘળો દંડ સ્થાનીક સરકાર વખતે વખતે કરમાવે તે તે અમલદારની મારફતે ડીસ્પીકટના માણસને પાસે મોકલવો.

દંડની તથા ચાર દંડની અને ઢોરોને ચાર પુર્જે નીરવાના તથા પાણી પીવાના ખર પુર્જે નીરવાના ખ ચના દરની યાદી દરેક હામા ઉપર અથવા હામા પાસે લોકોની નજર રચની યાદી. સેજપડે એવે ઠંકાણે મારવી.

બાબ ૪ થો—ઢોરો સ્વાધીન કરવા અથવા તેઓનું લીલામ કરડું.

ધાણી ઢોર બાબત ૧૩ હામામાં ઘાલેલાં ઢોરનો ધાણી અથવા મુખત્યાર હાજર થઈ દાવો કરે અને દંડ ને ઢોર વીશે દાવો કરે અને ઢોર બાબતનો દંડ તથા થએલો ખરચ તથા ખરચ આપે આપે એટલે હામાવાળાએ તે ઢોર તેને સ્વાધીન કરવાં. તો કેમ કરવું.

ધાણીએ અથવા તેના મુખત્યારે ઢોર પાછાં લેતી વખત તે બાબત હામાવાળાની રજીષ્ટર ઉપર સહી કરવી

એક અથવા ડીયા ૧૪ ઢોર હામામાં ઘાલવાની તારીખથી સાત દિવસની અંદર માં ઢોર બાબત કોઈ દાવો ન કરે તો હામાવાળાએ છૂક પાસે પોલીસ થાણાના અમલદારને તે બાબત રીપોર્ટ કરવો અથવા તે કામ માટે ડીસ્પીકટના માણસને ને બાબત અમલદાર નીચેના હાય તેને રીપોર્ટ કરવો.

પછી તે અમલદારે પોતાની કચેરીના ને ભાગ લોકોની દ્રષ્ટીએ સેહજ પડતો હાય તે બાબત એક નોટી (મુચના) મારવી તે નોટીમાં હેઠળ લખેલા મજબૂર લખવો એટલે.

[અ] ઢોરોની સંખ્યા તથા વરણન.

(ખ) જે ઢોકાણે તે પકડ્યાં હોય તે ઢોકાણું,

(ક) જે ઢોકાણે તેજોન ગોધ્યાં હોય તે ઢોકાણું એણી વીગતે મજકુર લખવો.

અને ઢોર પકડ્યાના જગા પાસે જે ગાવ તથા ખજાર હોય તે ગાવમાં તથા ખજાર માં દાંડી પીટાવવી.

નોટીશની તારીખથી સાત દીવસની અંદર ઢોર ખાખત કોઇએ દાવો ન કરીધો તો ડીસ્ટ્રી કુટમાં મહુત્તરે વખતે વખતે સામાન્ય અથવા નિશિષ હુકમ કરીને જે જગા તથા વખત અને શરત ઠરાવી હોય તે જગાએ તે વખતે અને તે શરત પ્રમાણે તે અમલદારે તે ઢોર જાહેર લીલામ કરીને વેચવાં, અથવા એ કામ સાદ ત અમત રાની કચેરીમાંથી કામદાર મોકલ્યો હોય તેણે જાહેર લીલામ કરીને વેચવાં.

પાણુ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ પ્રકારના ઢોર ઉપર કહ્યા પ્રમાણે વેચતાં વ્યાજખી કીંમત ઉપજે તેવું નથી એવો ડીસ્ટ્રીકટ માહુત્તરેના અભીપ્રાય હોય તો ચોગ્ય જણાય તે રીતે તેણે તે ઢોરની વ્યવસ્થા કરવી.

ઢોરો કાયદાશર રીતે પકડ્યાં ખાખત ઘણાતકરાર કરશે પણ મવેજ અનામત મુકશે તો ઢોરોતેને સ્વાધીન કરવાં.

૧૫ ધણી અથવા તેના મુખત્યાર હાજર થશે. અને ઢોરો પકડ્યાં તે વાકાવદા વીરુધ્ધ છે અને ૨૦ કલમ પ્રમાણે ધણી ફરીયાદ કરનાર છે એવા સમયથી દંડ તથા ખરચ આપવાની ના કેદશે તો ઢોરો ખાખત થએલો દંડ તથા ખરચ તે અનામત મુકે એટલે ઢોર તેને સ્વાધીન કરવાં.

ધણી દંડ અથવા ખરચ આપવાનીના કદ અથવા નહીઆ પેતો કેમ કરવું.

૧૬ ધણી અથવા તેના મુખત્યાર હાજર થઈને સદરહુ દંડ તથા ખરચ આપવાની ના કેદ અથવા નહી આપે અથવા ૧૫ માં કલમમાં કહેલો પમજો અનામત નહી મુકે તો તે ઢોરો અથવા તેમાંથી જેટલાંની જરૂર હોય તેટલાં ૧૪ માં કલમમાં કહેલો જગ્યાએ તથા વખતે અને શરત પ્રમાણે સદરહુ અમલદાર જાહેર લીલામ કરીને વેચવાં.

દંડ તથા ખરચ બાદ કરવો.

દંડ લેવો હોય તે તથા ઢોરો ચાર પુલ્લે નીરવાના અને પાણી પાવા નો ખરચ અને વેચવાનો કાંઈ ખરચ થયો હોય તો તે ખરચ વેચાણમાંથી બાદ કરવો.

બાકીનાં ઢોર તથા વેચાણના અવેજમાંથી કાંઈ બાકી રહ્યું હોય તો તે હડગ લખ્યા પ્રમ. જે હીસ મ ધણીને અથવા તેના મુખત્યારને આપવો એટલે.

(અ) ઢોર કેટલાં પકડ્યાં તેના.

(ખ) કેટલો મુક્ત મુદ્દો તે ગોધી મુક્યાં હતાં તે મુક્તનો.

(ક) દંડ અને ખરચ મળી કેટલા રૂપીયા લેવા તેનો,

(ડ) કેટલાં ઢોરો વેચાં તેનો

(ધ) લીલામની ઉપજનો અને,

(ર) તે ઉપજની વ્યવસ્થા શી રીતે કરીતેનો હીસાબ આપવો.

પોહાય.

સ હુ પ્રકારના હીસાબ પ્રમાણે પોતાને સ્વાધીન ઢોર થય તથા વેચાણના અવેજમાંથી કાંઈ અવેજ બાકી રહ્યો હોય અને પોતાને મેજે તે ખાખત ધણીએ અથવા તેના મુખત્યારે પોહાય આપવી.

દંડનીતથા ખરચ

૧૭ સદરહુ પ્રમાણે કારી લીધેલો દંડ જે અમલદારે લીલામ કી

અનેવેચાણની ફાજલ હોય તે અમલદારે ડીસ્ટ્રીક્ટના માજિસ્ટ્રેટની પાસે મોકલવો.

લઉપજની વ્યવસ્થા

ચાર પુલ્લે ની વાનો નથા પાણી પાવાનો ખરચ ૧૬ મી કલમ પ્રમાણે કીપી લીધો હોય તે ઉપાવાજાને આપવો, ૧૩ મી કલમ પ્રમાણે સરહુ પ્રકારના ખરચ બાબત જે રકમો ઉપાવા જાને પોહાયે તે સઘળી રકમો તેણે પાસે રાખીને ખરચ કરવો.

ઢોરના લીલામની ફાજલ ઉપજ બાબત દાવો કર્યો નહીં હોય તે ડીસ્ટ્રીક્ટ માજિસ્ટ્રેટની પાસે મોકલવી માજિસ્ટ્રેટે તે અવેજ ત્રણ મહીના સુધી અનામત રાખવો, અને તે સુદ તમાં તે અવેજ બાબત કોઈ દાવો કરીને શામેલ નહીં કરે તો મુક્ત પુરી થયા પછી આ આ કટમાં આગળ કહ્યું છે તે પ્રમાણે માજિસ્ટ્રેટે તે અવેજની વ્યવસ્થા કરવી.

દંડતથાવેચાણની ૧૮ આ આકટ પ્રમાણે ઢોરના વેચાણની ઉપજ બાબત દાવો ઉપજબાબતદાવો ૧ કર્યો નહીં હોય તે ઉજના અવેજની રકમો આવે તેમાંથી. ધીનહીં હોય તો ૧૧માં વાપરવી.

(અ) સ્થાનિક સરકારના હુકમથી ઉપાવાજાનો પંગાર કરાવ્યો હોય તે આપવો.

(બ) ઉપા બાંધવાનો તથા તને ઠીકઠીક રાખવાનો ખરચ થાય તે અથવા આ આકટ અમલમાં આપવા સંબંધી બીજા કોઈ કામ બાબત ખરચ થાય તે આપવો.

અને કોઈ અવેજ ફાજલ રહે તો તે સ્થાનિક સરકારના હુકમ પ્રમાણે રસ્તા તથા પુલો/બાંધવામાં તથા તેઓની મરામત કરવામાં અને લોકો ઉપયોગી બીજા કામમાં ખરચવો.

આઆકટ પ્રમાણે ૧૯ આ આકટ પ્રમાણે ઢોરનું લીલામ થાય ત્યારે પોલીશ અ લીલામથાય તેમાંથી મલદારે અથવા આ આકટ પ્રમાણે નીમેલા બીજા અમલદારે અથવા પોલીશ અમલદારે ઉપાવાજાએ હસ્તે અથવા પરહસ્તે તે ઢોર ખરીદ કરવાં નહીં. તથા ઉપાવાજાએ ઢોર ખરીદ કરવાં નહીં.

ઉપામાં ઘાલેલું ઢોરે ઉપાવાજાએ ક્યારે છોડી મુકવું નહીં.

ઉપામાં ઘાલેલું ઢોર છોડી મુકવાનો અથવા સ્વાધીન કરવાનો માજિસ્ટ્રેટે અથવા દિવાની ઢોરટે હુકમ કર્યો નહીં હોય તો કોઈ ઉપાવા જાએ તે ઢોર આ બાબતના પેદલા ભાગમાં જે રીત કહી છે તે રીત શીવાય બીજી રીતે છોડી મુકવું નહીં અથવા સ્વાધીન કરવું નહીં.

બાબ ૫ માં—ઢોર કાયદા વીરુધ્ધ પકડ્યા બાબતની ફરીયાદી.

ફરીયાદી કરવાનો અધીકાર.

૨૦ જે માણસનાં ઢોરો આ આકટ પ્રમાણે પકડીને અટકાવી રાખ્યાં હોય તેને તે ઢોર પકડવા બાબત પકડવાની તારીખથી દશ દી વસમાં ગમે તે વખત ડીસ્ટ્રીક્ટના માજિસ્ટ્રેટને ત્યાં અથવા ડીસ્ટ્રીક્ટને ત્યાંથી ફરીયાદ આવ્યા વગર ફરીયાદ લઈને ઇનસાફ કરવાનો અધીકાર જે માજિસ્ટ્રેટને આપ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટને ત્યાં ફરીયાદ કરવાનો અધીકાર છે.

ફરીયાદ આવ્યા પછી કામ ચલાવવા ની રીત,

૨૧ ફરીયાદ કરવી તે ફરીયાદ કરનારે પોતાની જાને કુરવી અથવા જે માણસ પોતાની જાતે તે બાબતની હકીકતથી જાણેગાર હોય તેવા મુખત્યારની પાસે કાવવી તે મજામાં આવે તો લખીને કરવી અથવા મુખ જુમાનાંએ કરવી. મુખ જુમાનાંએ ફરીયાદ થાય ત્યારે તે ફરીયાદના મતજબ માજિસ્ટ્રેટે લખી લેવી.

ફરીયાદ કરનાર અથવા તેના મુખત્યારની જુમાની લીધા પછી ફરીયાદ વ્યાજબી છે એવું

માનવાનો માછરોની તુચ્છતામાં સમજ આવે તો જે માણસ ઉપર ફરીયાદ કરી હોય તેણે તેને સમજાવવો. અને તે મુકદ્દમાની ચોક્કસી કરવી.

કાયદા વીરુદ્ધ ઢોર. ૨૨ ઢોર પકડ્યાં તે વાત કાયદા વીરુદ્ધ છે એવું કહે તો તેઓને પકડવા બાબતની નુક પકડીને અટકાવી રાખ્યા બાબત ફરીયાદ કરનારને જે નુકશાન થયું હોય તે બાબત માછરોને યોગ્ય જણાય તે પ્રમાણે તે ઢોર પકડનારની પાસેથી ફરીયાદ કરનારને સૌ રૂપિયા સુધી નુકશાનનો બદલો આપવો અને ઢોર છોડાવવાનો ફરીયાદ કરનારને જે ખર્ચ થયો હોય તે સઘળો ખર્ચ અને તેને દંડ ભરવો હોય તે દંડ પણ આપવો.

ઢોરછોડી મુકવાં. અને ઢોર છોડી મુક્યાં નહીં હોય તો બદલો આપવાનો હુકમ કરવો હોય તે શીઠાય વળી ન ઢોર છોડી મુકવાનો અને આ આકટ પ્રમાણે દંડ તથા ખર્ચ લેવો તે ઢોર અથવા તે ઢોર પકડી લાવનારે આપવો એવો હુકમ માછરો કરવો.

૨૩. ૨૨ મી કલમમાં કહેલો નુકશાનનો બદલો તથા દંડ તથા ખર્ચ માછરો દંડ કરવો હોય તે પ્રમાણે વસુલ કરવાનો અધીકાર.

બાબ ૬ ઠો.—શિક્ષા.

નુકશાનનો બદલાનો વસુલાત.

ઢોર પકડવાના કામ માં જખરીથી હરકત કરશે અથવા છોડાવશે નો શિક્ષા થશે. ૨૪ આ આકટ પ્રમાણે પકડવા લાયક જે ઢોરો પકડવાના કામ માં જે માણસ જખરીથી હરકત કરશે.

અથવા તે પકડ્યા પછી તેઓને ડાખામાંથી અથવા જે માણસ તેઓને ડાખામાં લઈ જતો હોય અથવા લઈ જનાર હોય તે માણસની પાસેથી તે માણસ પાસે હોય ત્યારે અને આ આકટ ઉપરથી આપેલા અધીકાર પ્રમાણે કામ કરતા હોય ત્યારે છોડાવશે.

તેની ઉપર તે વાત માછરોની આગળ સાબોત થશે તો ઘણામાં ઘણા છ મહીના સુધી સજા કરવી અથવા પાંચસે રૂપિયા સુધી દંડ કરવો, અથવા એ બેઉની શિક્ષા કરવી.

ઢોરોની પાસે આ ૨૫ જમીન ઉપર ઢોરોની પાસે અતીકમાણ કરાવીત બાગાડ કરાવના ગુન્હા બાબત દંડ થયો હોય તે દંડ જે ઢોરોએ અતીકમાણ કર્યું હોય તે ઢોર અથવા તેમાંના કેટલાએક વેચીને વસુલ કરી લેવાનો અધીકાર છે પછી તે ઢોરો અતીકમાણ કરતાં પકડ્યાં હોય તો પણ તે વાતની ચિંતા નથી અને જે માણસ ઉપર ગુનો શાખીત થયો હોય તેનાં તે ઢોર હોય અથવા અતીકમાણ થયું ત્યારે તે ઢોર ફક્ત તેને સવાધીનજ હોય તો પણ તે વેચવાનો અધીકાર છે.

જમીનનો અથવા ૨૬ કોઈ માણસ કુકરનો ઘણી અથવા રાખનારો હોય તો ગદ્દ લતથી અથવા બીજી રીતે કાંઈ જમીન ઉપર અથવા પાક ઉપર અથવા જમીનની ઉપજ ઉપર અથવા હરકોઈ સારવજનીક રસ્તા ઉપર કુકરોને અતીકમાણ કરવા દઈને જમીનનો અથવા પાકનો અથવા જમીનની ઉપજનો અથવા સારવજનીક રસ્તાનો બીગાડ કરશે અથવા કરાવશે અથવા કરવા દશે તો તે વાત માછરોની આગળ શાખીત થાય એટલે તેને દસ રૂપિયા સુધી દંડ કરવા.

જમીનનો અથવા પાકનો અથવા સારવજનીક રસ્તાનો બીગાડ કરે તે બાબત શિક્ષા.

૨૬ કોઈ માણસ કુકરનો ઘણી અથવા રાખનારો હોય તો ગદ્દ લતથી અથવા બીજી રીતે કાંઈ જમીન ઉપર અથવા પાક ઉપર અથવા જમીનની ઉપજ ઉપર અથવા હરકોઈ સારવજનીક રસ્તા ઉપર કુકરોને અતીકમાણ કરવા દઈને જમીનનો અથવા પાકનો અથવા જમીનની ઉપજનો અથવા સારવજનીક રસ્તાનો બીગાડ કરશે અથવા કરાવશે અથવા કરવા દશે તો તે વાત માછરોની આગળ શાખીત થાય એટલે તેને દસ રૂપિયા સુધી દંડ કરવા.

ડાઆવાળો પોતાનું
કામ કરવાને ચુક
શે તે તે બાબત
સિક્ષા થશે.

૨૭ કોઈ ડાઆવાળો ૨૯ મી કલમના ઠરાવ વિરુદ્ધ હોર છોડી મુક
શે અથવા ખરીદ કરશે અથવા બીજાને સંધિન કરશે અથવા ડાઆમાં
ઘાતેલાં દેરોને જોઈએ તેટલો ચાર પુજે નાખશે મફત અથવા જે કામો
કરવાનું તેને આ આક્ટમાં કહ્યું છે તેમાંનું કાંઈ કામ કરવાને ચુ
કશે તે તે બીજી કાંઈ શિક્ષાને લાયક થશે તે રિક્ષા સીવાય
વળી તેને માલ્સ્ટ્રેટની આગળ તેની ઉપર તે ગુનોહ સાબીત થાય તો પચાસ રૂપીયા
સુધી દંડ કરવો.

ઉપર કહેલો દંડ ડાઆવાળાના પગારમાંથી કાપી લેવાનો અધીકાર છે.

૨૫મીઅથવા ૨૬
મીઅથવા ૨૭મીક
લમ પ્રમાણે કુલો
દંડશામાંવાપરવો.

૨૮. ૨૫ મી અથવા ૨૬ મી અથવા ૨૭ મી કલમ પ્રમાણે જે
દંડ વસુલ થયો હોય તે સઘળો દંડ અને તેનો કાંઈ ભાગ ગુન્હો
ઠરાવનાર માલ્સ્ટ્રેટની ખાતરી થાય તે રીતે સાબીત કરેલુ ટોટાનો
અથવા નુકશાનીનો ખદલો આપવામાં વાપરવાનો અધીકાર છે.

ખામ ૭ મો નુકશાની—ભરી લેવા બાબતની ફરીયાદ.

નુકશાનીભરીલેવા
સાફદાવો કરવાનોહ
કકાયમરાખ્યોછે.

૨૯ દેરો અતિક્રમ કરયાથી જે માણસની જમીનના પાકનો અથ
વા બીજી ઉપજનો બીગાડ થયો હોય તે માણસને હરકોઈ મુખ
ત્યાર કોર્ટમાં નુકશાન ભરી લેવા માફ ફરીયાદ કરવાની આ આક્ટ
મહિના હોઈ ઠરાવ ઉપરથી મનાઈ છે એમ સમજવું નહીં.

મજરે આપવું.

૩૦ ગુન્હો ઠરાવનારા માલ્સ્ટ્રેટના હુકમથી સદરહુ પ્રકારના કોઈ
માણસને આ આક્ટ પ્રમાણે ખદલો આપ્યો હોય તે, સદરહુ પ્રકારના
મુકદમામાં જેટલા રૂપીયાનો દાવો કર્યો હોય અથવા જે રકમ તેણે નુકશાનીના ખદલામાં
આપવાને ઠરાવી હોય તેમાં મજરે લઈને કાપી લેવો.

પરીશીષ્ટ.

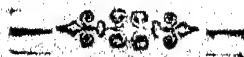
[૨ હ કલમ જુઓ.]

નંબર અને વરસ.	આક્ટનું મથાણું.
સન ૧૮૫૭નો આક્ટ ૩જો	દેરોના અતિક્રમાણ બાબતનો આક્ટ.
સન ૧૮૬૦નો આક્ટ ૫મો	દેરોના અતિક્રમાણ બાબત સન ૧૮૫૭ નો ૩ જો—આક્ટ છે તે સુધારવા બાબતનો આક્ટ.
સન ૧૮૬૧નો આક્ટ ૨૨મો	દેરોના અતિક્રમાણ બાબત સન ૧૮૫૭ નો ૩ જો આક્ટ છે તે સુધારવા બાબતનો આક્ટ.

(દે દાન્સલેસન.૧.)

વીનાયક વાસુદેવ.

ઝોરીયન્ટલ દાન્સલેટર હ. ગવરનરમેન્ટ.

મુખ્યના ગવરનર ઇનકાંડિસીસનો હેઠળ લખેલો આક્ટ સન ૧૮૭૬ના ડીસેમ્બર મહીના ની ૯ મી તારીખે ગવરનર સાહેબે મંજૂર કર્યો તથા સન ૧૮૭૭ ના ફેબ્રુઆરી મહીનાની ૧૬ મી તારીખે ગવરનર જનરલ સાહેબે મંજૂર કર્યો તે સઘળા કોકોને જાહેર થવા સાડ છપાવી પસંદ કર્યો છે.

સન ૧૮૭૬ નો આક્ટ ૩ નો.

મામલતદારની કોરટના અધીકાર સખધી તથા કામ ચલાવવાની રીત સખંધી કાયદા છે તે એકઠા કરીને સુધારવા બાબતનો આક્ટ.

મામલતદારની કોરટના અધીકાર સખંધી તથા કામ ચલાવવાની રીત સખંધી કાયદા છે તે એકઠા કરીને સુધારવા ચોગ્ય છે, વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે

કુનામ. ૧ આ “આક્ટને સન ૧૮૭૬ નો મામલતદારોની કોરટનો આક્ટ કહેવો. કયાં કયાં લાગુ છે. આ આક્ટ મુખ્ય શહેર તથા આદન શિવાય આખા મુખ્ય ઇલાકાને લાગુ છે.

આક્ટ ૨૬ કરવા : ૨ સન ૧૮૩૮ ના ૧૬ માં આક્ટની ૧ લી કલમની ૨ જી કલમ તથા સન ૧૮૬૪ નો (મુખ્યના ૫ માં આક્ટ ૨૬ કર્યો છે. મુખ્યના ગવરનર ઇનકાંડિસીસે કરેલા કોઈ આક્ટમાં અથવા સન ૧૮૬૧ ના ઇંડીયન કાંડિસીસ આક્ટ છે તે અમલમાં આવ્યાની અગાઉ ગવરનર જનરલ ઇનકાંડિસીસે કરેલા કોઈ આક્ટમાં અથવા સન ૧૮૩૮ ના ૧૬ માં આક્ટના સદરહુ ભાગ ઉપર અથવા સન ૧૮૬૪ ના મુખ્યના ૫ માં આક્ટ ઉપર હવાલા આપ્યા હશે તે સઘળા આ આક્ટના તેવાજ ભાગ ઉપર આપ્યા છે એમ સમજવું.

અરથની કલમ. ૩ આ આક્ટમાં વિષય ઉપરથી અથવા આગલા પાછલા સખંધ ઉપરથી બાંધ આવતો ના હોય તે.

“મામલતદાર” (૧) “મામલતદાર” આ શબ્દ કોઈપણ રેવન્યુ અમલદાર મા મલતદારનો અધીકાર સામાન્ય રીતે ચલાવતો હશે તે રેવન્યુ અમલદારનો અને જે બીજા માણસને આ આક્ટ ઉપરથી મામલતદારને જે અધીકાર છે તે અધીકાર ચલાવવાની મુખત્યારી ગવરનર ઇનકાંડિસીસે ખશુશ કરીને આપી હોય અથવા સન ૧૮૬૪ ના મુખ્યના ૫ માં આક્ટ પ્રમાણે મામલતદારોનો અધીકાર ચલાવવાની મુખત્યારી આ આક્ટ કરતી વખતે જેને ચોગ્ય રીતે આપેલી હશે તે બીજા માણસોનો સમાસ થાય છે એમ સમજવું.

‘વાદી’ ‘પ્રતીવાદી’ (૨) ‘વાદી તથા ‘પ્રતીવાદી’ આ શબ્દોમાં એ બેઉ પૈકી હરકોઈ ની તરફથી કામ કરવા સાડ ચોગ્ય રીતે નીમેલા પ્લીડરનો તથા દીવાની ઇનસાફતું કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાની સન ૧૮૫૯ ના ૮ માં આક્ટની ૧૭ મી કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે વાદીનો અથવા પ્રતીવાદીનો કબુલ કરેલો મુખત્યાર હશે તેનો સમાસ થાય છે એમ સમજવું.

મામલતદારની કોરટના અધીકાર. ૪ દરએક મામલતદારે કોરટમાં પ્રમુખસ્થાને બેસવું તે કોરટને મામલતદારની કોરટ કહેવી. અને મુલકની જે હદ ગવરનર કાંડિસીસ વખતે વખતે ઠરાવે તે હદમાં તે કોરટને હેઠળ લખેલો અધીકાર

છે એટલે કાયદા પ્રમાણે કામ ચલાવ્યા વગર બીજી રીતે જમીન અથવા જગા અથવા ઝાડો અથવા પાકો અથવા માછલી મારવાની જગા અથવા તેની હરકાંઈ ઉપજનો કોઈ માણસ તે કામને લીધે હોય અથવા કુવાના અથવા તપાવનાં અથવા નેદરના અથવા કાંસના વા

ખીના ઉપયોગ કરવાનું કોઈ માણસ પાસેથી છીનવી લીધું હોય તે માણસને અથવા ખીના કોઈ માણસના કોઈ ભોગવટાની અથવા ખીજા હકની મુદત પુરી થાય તે લાંબે જે કોઈ માણસને સદરહુનો કબજે મળવાનો અથવા ઉપયોગ કરવાનું પાછું મળવાનો હક પ્રાપ્ત થયો હોય તે માણસને સદરહુ પ્રકારનો કબજે તામડતોમ અપાવવાને અથવા સદરહુ પ્રકારનો ઉપયોગ કરવાનું પાછું અપાવવાનો અધિકાર છે.

સદરહુ કોરટને સદરહુ હદમાં હેઠળ લખેલો પણ અધિકાર છે એટલે કોઈ જમીનના અથવા જગાના અથવા પાકના અથવા ઝાડના અથવા માછલી મારવાની જગાના કોઈ માણસના કબજાને હરકત અથવા અડચણ કરી હશે અથવા હરકત અથવા અડચણ કરવાને. યત્ન કર્યો હશે ત્યારે અથવા કુવાના અથવા તળાવના અથવા નહેરનાં અથવા કાંસના પાણીના કોઈ માણસે ઉપયોગ કરવામાં અથવા ખેતરમાં જવાના રસ્તાનો અથવા મામુસ મારગનો ઉપયોગ કરવામાં હરકત અથવા અડચણ કરી હશે અથવા હરકત અથવા અડચણ કરવાનો યત્ન કર્યો હશે ત્યારે સદરહુ પ્રકારની હરકત અથવા અડચણ વળી કરતો નથી અથવા કરવાનો યત્ન કરતો નથી એવી તાકીદ જે માણસે સદરહુ પ્રકારની હરકત અથવા અડચણ કરી હશે અથવા જોણે કરવાનો યત્ન કર્યો હશે તે માણસને આપવાનો અધિકાર પણ છે.

છ મહીનાની અંદર ફરીયાદીનું કારણ જે તારીખે ઉત્પત્ત થયું હોય તે તારીખે દર ફરીયાદ ફાઇલ થી છ મહીનાની અંદર ફરીયાદી કરી ન હોય તો મામલતદારની ફરિયાદી કરી શકે છે.

ફરીયાદીનું કારણ. જે તારીખે કબજે કાઢાડ્યો હોય અથવા છીનવી લીધો અથવા ભોગવટાની અથવા ખીજા હકની મુદત પુરી થઈ તે તારીખે અથવા જે તારીખે હરકત અથવા અડચણ અથવા યત્ન કરી હરકત અથવા અડચણ પ્રથમ સર થઈ તે તારીખે ફરીયાદીનું કારણ ઉત્પત્ત થયું એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત ૧—અ પોતાનું એક ખેતર એક અથવા વધારે વરસની નીચમીત મુદત વાવેતર કરવા સારૂ અ ને ભાડે આપે છે. બ તે મુદત પુરી થયા પછી કબજે છોડી દેવાની ના કહે છે, સદરહુ મુદત પુરી થયાની તારીખથી છ મહીનાની અંદર કોઈપણ વખત મામલતદારની કોરટમાં કબજે મળવા સારૂ અ ફરીયાદી કરી શકે છે.

દ્રષ્ટાંત ૨—અ ને એકસાલી ખેડુ છે સન ૧૮૬૫ ના મુખબતા ૧ લા આક્ટ ની ૪૩ મી કલમની ૨ છ રકમ પ્રમાણે નાટીસ આપવાની અ ને જરૂર છે તે પ્રમાણે તે ખેતી કરવાની આવતી મોશમ શરૂ થયાની નેતાન છ મહીના અગાઉ બ ને છોડી દેવાની નાટીસ આપે છે. ખેતી કરવાની આવતી મોશમની શરૂઆતમાં બ છોડી દેવાની ના કહે છે ખેતી કરવાની આવતી મોશમ શરૂ થયાથી છ મહીનાની અંદર હરકોઈ વખત મામલતદારની કોરટમાં અ બ ઉપર ફરીયાદી કરી શકે છે.

દ્રષ્ટાંત ૩—અ પોતાના કુવાના અથવા પોતાના કાંસના પાણીના ઉપયોગ કરવા સારૂ પરવાનગી બ ને નિયમિત મુદત સુધીની આપે છે તે મુદત પુરી થયા પછી બ અ ના અનુમત વગર તે કુવામાં આવવા કાંસમાંથી પાણી લેવાનું આજુ રાખે છે. બ ને પાણી લેવાનું બંધ કરવાની તાકીદ મળવા સારૂ બ ઉપર મામલતદારની કોરટમાં સદરહુ મુદત પુરી થયા પછી છ મહીનાની અંદર હરકોઈ વખતે ફરીયાદી કરવા અધિકાર અ ને છે.

દ્રષ્ટાંત ૪—અ તથા બ ની જમિને કાંસને અથવા એવાજ પાણીના બાંધેલી કાંસને બ ગતી છે તેના ઉપયોગ બ એકસોજ માત્ર આજસુધી કરતો આવ્યો છે. અ તેમાંથી પાણી લે છે અ ને તેમ કરવાની મના કરવા બાબત તાકીદ થવા સારૂ, અ એ તે પાણી લેવું શરૂ કરવાની તારીખથી છ મહીનાની અંદર હરકોઈ વખતે મામલતદારની કોરટમાં ફરીયાદી

કરનાનો અધીકાર બ ન છે.

ફરિયાદીકબીદોષ પ આ આકટ પ્રમાણે ફરિયાદી કરવી હોય તે સઘળી ફરિયાદો કરીને ચલીઓ અરજી આપીને શરૂ કરી તે અરજી વાદીએ ભરકાર મરફરવી, અરજીમાં ટમાં મામલતદારને આપવી અને તેના હેઠળ લખેલી વાગત વીગત લખવી તે. લખવી,

૧ વાદીનું નામ તથા ધર્મ તથા જાત તથા ધંધો તથા રહેવાનું ક્રમાં.

૨ પ્રતિવાદીનું નામ તથા ધર્મ તથા જાત તથા ધંધો તથા રહેવાનું ક્રમાં.

૩ જે મિલકતનો અથવા તેની ઉત્પત્તિનો કબજો અથવા ઉપયોગ કરવાનું માગ્યું હશે તે મિલકતનો પ્રકાર તથા ક્રમાં અથવા તાકીદ આપવાની હશે તેનો પ્રકાર જેમ હોય તેમ લખવું.

૪ જે તાબે ફરિયાદીનું કારણ ઉત્પત્તિ થયું તે તારીખ.

૫ જે ફરીકત ઉપરથી ફરિયાદીનું કારણ ઉત્પત્તિ થયું તે હકીકત.

૬ વાદીના દસ્તાવેજ હોય તો તેની અથવા તેના સાહેદની યાદી અને દરેક શહેદી સાથે પુરાવો આપશે તે પુરાવો અને હાજર થવા સારૂ તેવા સાહેદને સમન કરવાના છે આ આકટની ૧૧ મી કલમ પ્રમાણે નિમેલે દહાડે તથા જગ્યાએ વાદી તેઓને હાજર કરશે તે.

અરજી ઉપર સહી

તથા ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞા કરવી.

૬ અરજી આપતા આવે ત્યારે મામલતદારે વાદીને તે અરજી ઉપર પોતાની રૂબરૂ ભર ફારટમાં સહી કરીને તેના ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞાના હેઠળ લખેલી રીતે અથવા તેના મચકુરનો કરવા ફરમાવવું.

“હું આ બ વાદી એકરાર કરું છું જે આ અરજીમાં જે લખ્યું છે તે માહારી માહતગારી તથા સમજાણ પ્રમાણે ખરું છે.”

ખરા પગાની તથા પ્રતિજ્ઞાના લેખની પા કઉપર મામલતદારે શેરો લખવો વાદીને લખતાં આવડતું ન હોય ત્યારે કામચલાવવાની રીત

જેઠાએ વિગત અરજીમાં નહીં હોય તો ફરસ્ટ કરવા દેવાને મામલતદાર મુખ ત્યાર છે.

૭ અરજી ઉપર સહી તથા તેના ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞાના લેખ ચોખ્ખી રીતે કરવો છે એવો શેરો તે અરજીની પીઠ ઉપર લખવો. વાદીને લખતાં આવડતું નહીં હોય ત્યારે ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞાના લેખ તેની તરફથી ભર કોઠમાં બોજાએ એ લખવો અને એવું પ્રસંગે વાદીના કહ્યું થી મારી રૂબરૂ ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞાના લેખ બોજાએ લખવો છે અને તે લેખના ખરા પગા સાથે વાદીએ પોતાના નામ આગળ પોતાની નાશ ની કરી છે એવું મામલતદારે લખવું.

૮ અરજીમાં ફાણી ફાણી વીગત જેઠાએ એવું આ આકટમાં અગાઉ કહ્યું છે તે વિગત તે અરજીમાં નહીં હોય અથવા ફાણી વીગત જેઠાએ એવું કહ્યું છે તે શિતાય બોજા વિગત હોય તે ફરિયાદીને લાગુ હોય કે ન હોય અથવા મચકુર લખેલો હોય તે નીચક પાલ્યાણ (લખ્યાણ) કરી શકેલો હોય તો ફરમાવી તારીખથી ત્રણ દીવસમાં તે અરજી ફરસ્ટ કરનાનો ફરમાવ આપવાને તે મામલતદાર મુખ ત્યાર છે.

અરજી ઉપર નેના ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞા ને લેખ અથવા સહી કરવાની વાદીના કહે

૯ અરજી ઉપર સહી અથવા તેના ખરા પગાની પ્રતિજ્ઞાના લેખ કરવાનું આ આકટમાં અગાઉ કહ્યું છે તેમ કરવાની અથવા મામલતદારે કહ્યા પ્રમાણે અરજી ફરસ્ટ કરવાની વાદી ના કહેલો અથવા અરજી આપ્યાની અગાઉ ઇ ગફિવાથી વગર દાકાલ ઉપર ફરિયાદ

શે અથવા કાંઈ મુદત
ની બહાર છે એવું હોય,
ખાશે તેને અરજી
નામંજુર કરવાને
મામલતદાર મુખ
તરાર છે.

પોતાને હકુમતન
થી નિવું નામલતદાર
નો તજરમાં આવે
તો અરજી પાછી
આપવી.

અરજી લેવા લા
યક હોય ત્યારે કા
મચલાવવાની રીત.

વધુ. તે બાબતની દશ દાહાણની નાટીશ વાદીના ખરચે પ્રતિવાદીને અ પરિશિષ્ટના નમુના પ્રમાણે આપવી.

ઇતસાફ સારૂ તારીખ કરાવવી તે, જે તારીખે નાટીશ કરી તે તારીખથી બેઉ પક્ષકારો ના અનુમત વગર દસ દીવસની અંદરની કરાવવા નહીં અથવા લાચારીના શખમ વગર પંદર દીવસ પછીની કરાવવી નહીં.

શાહેદાએ હાજર
થવા બાબત.

૧૨ જે દીવસ તથા જગ્યા નિમિ હશે તે દિવસે તે જગ્યાએ પોતાના શાહેદાએ હાજર રહેવા સારૂ તેઓને સમન કરવા એવું હર કોઈ પક્ષકાર કહે તો તે કામ સારૂ મામલતદારે સમન આપવા. શાહેદાને આ પ્રમાણે હાજર કરવા બાબત જે ખરચ થાય તે આપવા બાબતનું નિયમત સાહેદાને પર્ધા આપવા બાબત જે કાનુન હાઇકોર્ટ વખતે વખતે કરે તે કાનુન પ્રમાણે કરવું.

વાદી હાજર નહીં થાય તો તેના ઉપર ખરચ નાખીને અરજીનામંજુર કરવી.

પ્રતિવાદી હાજર નથાય તો મુકદમાની એકતરફી ચેક શી કરવી.

પગ પુરુ કારણે
દખાદે તો મુકદમાની ફી ચેકશી કરવાને અધીકાર છે.

નું કારણ ઉત્પત્ત થયું હતું એવું અરજી ઉપરથી તથા વાદીને સ્થાલ પુછવાથી દખાંચ તો તે અરજી મામલતદારે ના મંજુર કરવી.

૧૦ આ અરજીમાં લખેલી બાબત પોતાની હકુમતમાં નથી એવું મામલતદારની તજરમાં આવે તો તે અરજી ચોખ્ખ કોર્ટમાં આપવા સારૂ તેને પાછી આપવી.

૧૧ અરજી લેતા લાયક હોય તો અમલદારે તે લઈને ફાઇલ કરવી તેને પછી તે મુકદમાની ઇતસાફ સારૂ સગવડ બરેલા એક દીવસ તથા જગ્યા નીમવા નીમેલે દહાડે તથા જગ્યાએ પોતાના દસ્તાવેજ તથા શાહેદા સાથે લઈને હાજર થવાનું વાદીને ફરમાવવું. તે બાબતની દશ દાહાણની નાટીશ વાદીના ખરચે પ્રતિવાદીને અ પરિશિષ્ટના નમુના પ્રમાણે આપવી.

ઇતસાફ સારૂ તારીખ કરાવવી તે, જે તારીખે નાટીશ કરી તે તારીખથી બેઉ પક્ષકારો ના અનુમત વગર દસ દીવસની અંદરની કરાવવા નહીં અથવા લાચારીના શખમ વગર પંદર દીવસ પછીની કરાવવી નહીં.

૧૨ જે દીવસ તથા જગ્યા નિમિ હશે તે દિવસે તે જગ્યાએ પોતાના શાહેદાએ હાજર રહેવા સારૂ તેઓને સમન કરવા એવું હર કોઈ પક્ષકાર કહે તો તે કામ સારૂ મામલતદારે સમન આપવા. શાહેદાને આ પ્રમાણે હાજર કરવા બાબત જે ખરચ થાય તે આપવા બાબતનું નિયમત સાહેદાને પર્ધા આપવા બાબત જે કાનુન હાઇકોર્ટ વખતે વખતે કરે તે કાનુન પ્રમાણે કરવું.

વાદી હાજર નહીં થાય તો તેના ઉપર ખરચ નાખીને અરજીનામંજુર કરવી.

૧૩ નીમેલે દીવસે તથા જગ્યાએ વાદી પોતાનો પુરાવા લઈને હાજર થવાને ચુકશે અથવા નીમેલે દીવસે તથા જગ્યાએ સાહેદાને હાજર થવા બાબતની તજવીજ કરવાનું વર્જ કરશે તો મામલતદારે ખરચ તેની ઉપર નાખીને અરજી ના મંજુર કરવી.

પ્રતિવાદી હાજર થવાને ચુકશે. અને પ્રતિવાદી ઉપર ચોખ્ખ રીતે નાટીશ બજાવી છે અને નાટીશનાં કરાવેલે દીવસે પ્રતિવાદી હાજર થઈ શકે તથા જવાબ દઈ શકે એવા પુરાવા વખતમાં તે બજાવે છે એવી મામલતદારની ખાત્રી પોતાના શામેના પુરાવાથી થાય તો તેણે અરજીની એકતરફી ચેકશી કરવા માંડવી.

પણ એવું કારણ છે કે અરજી આ પ્રમાણે ના મંજુર કરવાની અથવા સદરહુ પ્રમાણે એક તરફી ફેસલો કરવાની તારીખથી ૧૫ દિવસમાં કેઈપણ વખતે કોઈ પક્ષકારે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે મામલતદારની ખાત્રી કરશે તો એટલે કોઈ લાચારીની ફકીકત ઉપરથી માહુરાગી હાજર થવાનું નહીં અથવા મારા સાહેદા હાજર કરી સ

કામ નહીં એવી ખાત્રી કરશે તો અમલદારને ખરચે અ પરિશિષ્ટના નમુના પ્રમાણે પ્રતિવાદીને

કારને નાટીશ આપીને મુકદ્દમાની ફરિયાદ ચોકશી કરવાનો આધિકાર મામલતદારને છે,

કામ મુજતવી રા ૧૪ જે સાહેદને યોગ્ય રીતે સમન કર્યા હોય તેઓ ઠરાવેલે ખવાનો ક્યારે અ દાહાડે તથા જગ્યાએ હાજર રાખવાને ચુકસે તેના (જે હાજર હોય તે ધીકાર છે. આની શાહેદી લીધા ઉપરથી પુરતો સમજ છે એ પોતાને દખલ તો) શાહેદને જમરીથી હાજર કરવામાં આવે ત્યાં સુધી ફરિયાદની ચોકશી કર્યાનું કામ વખતે વખતે મુજતવી રાખવાનો અધિકાર મામલતદારને છે.

આ કલમ પ્રમાણે જે તારીખ ઉપર કામ મુજતવી રાખ્યું હોય તે તારીખ ચોકશી સારૂ મુજતવી ઠરાવી હોય તે વખતે ૧૩ મી કલમના ઠરાવ તે તારીખે લાગુ થશે.

ચોકશીની વખતે ૧૫ નિમેશ દહાડે મામલતદારે પોતાની રૂબરૂ જે પુરાવા હાજર જેવાતનાનિકલમા હોય તે સઘજો સાંભળવા તથા હજી લખેલા મુદ્દાનો ઇનસાફ કરવા મલતદારેકરવાનો મોડયું એટલે—

(અ) કાંઈ મિલકતનો માહરો કબજે ગેરકાયદાસર તોડયો છે અથવા કાંઈ ઉપયોગ કરવાનું છીનવી લીધું છે એવું વાદી કહેતો હશે તો.

(૧) દાવો કરેલી નિલકતનો કબજે અથવા ઉપયોગનો કબજે અથવા ઉપયોગ વાદીની પાસે અથવા તેની તરફથી કેઈ માણસની પાસે અથવા જેના સબધથી તે દાવો કરતો હોય તેની પાસે ફરિયાદી ફઈલ થવાની અગાઉ છ મહિનાની અંદર કોઈપણ વખતે હતો કે કેમ.

(૨) ફરિયાદીની રૂબરૂ પ્રતિવાદીનો કબજે છે કે નહીં અને હોય તો તેણે તે કબજે કાયદા પ્રમાણે યોગ્ય રીતે કામ ચલાવ્યા વગર ખીજી રીતે લીધો છે કે કેમ.

(ખ) કાંઈ મિલકત ખામત અથવા ચોગ્ય કરવા ખામત પ્રતિવાદીના સત્તા પ્રકારની અથવા ખીજા હકની મુદત પુરી થયાને લીધે તે મિલકતનો કબજા ખામત અથવા તે ઉપયોગ કરવાનું પાછું મળવા ખામત મારો હક છે એવું વાદી કહે તો.

(૧) વાદી પાસેથી અથવા જે માણસના સબધથી તે દાવો કરતો હોય તે માણસ પાસેથી પ્રત્ય થએલા હકદારી તે મિલકતનો કબજે પ્રતિવાદી પાસે છે કે કેમ અથવા તે ઉપયોગનો પ્રતિવાદી ઉપયોગ કરે છે કે કેમ.

(૨) ફરિયાદ ફઈલ કરવાની અગાઉ છ મહિનાનાની અંદર હરકોઈ વખતે સદરહુ પ્રકારની હકની મુદત પુરી થઈ છે કે કેમ.

(ક) મિલકતનો કબજે અથવા ઉપયોગનો ઉપયોગ હજી સુધી મારી પાસે છે પણ મારા કબજાને અથવા ઉપયોગ કરવાને પ્રતિવાદી હરકત અથવા અડચણ કરે છે અથવા હરકત અથવા અડચણો કરવાનો તેને યત્ન કર્યો છે એવું વાદી કહેતો હશે તો:—

(૧) દાવો કરેલી મિલકતનો કબજે અથવા ઉપયોગનો ઉપયોગ વાદીની પાસે અથવા તેની તરફથી કેઈ પણ માણસની પાસે ખરેખર છે કે કેમ.

(૨) તેના સદરહુ પ્રકારના કબજાને અથવા ઉપયોગને પ્રતિવાદી હરકત અથવા અડચણ કરે છે કે કેમ અથવા પ્રતિવાદીને હરકત અથવા અડચણ કરવાનો યત્ન કર્યો છે કે કેમ.

(૩) ફરિયાદી ફઈલ થવાની અગાઉ છ મહિનાની અંદર સદરહુ પ્રકારની હરકત અથવા અડચણ અથવા સદરહુ પ્રકારનો યત્ન કરેલી હરકત અથવા અડચણ પ્રથમ શરૂ થઈ કે કેમ,

મામલતદારનો ફ આ મુદ્દા ખામત મામલતદારનો ઠરાવ વાદીની તરફથી હોય તો તેણે વાદીની તરફ મુકદ્દમાની ફેફાલ પ્રમાણે જે હુકમ અવશ્ય લાગે તે તેણે કરવો પડે.

ફેરુમાં હોય તો.

મામલતદારને ફેરુ સક્ષો પ્રતિવાદીની તરફ ફેરુમાં હોય તો. ખાસ બાબત હુકમ કરવો.

મામલતદારનો હુકમ અરજીની પીઠ ઉપર લખવો.

મામલતદારનો ફેરુ સક્ષોની નીચે અમલમાં આવે.

તે ફેરુ તાકીદ આપવા બાબત હોય તો તેણે ક પરીશિષ્ટના નમુના પ્રમાણે તથા ફેરવાને પ્રતિવાદી હજર હોય તો તેને ત્યાંને ત્યાંજ આપવી અથવા આપવાને કાફાડવી અને તે હજર ન હોય તો તે તેની ઉપર બજાવવા સારૂ ગામના અમલદારની પાસે મોકલવી.

મામલતદારે ખાસ આપવાને ઠરાવ કરે ત્યારે તે ખાસ બજાવવાની ખાસ સુધી પક્ષદારની જાણી વસુલ કરવો અને તે ખાસ આપવામાં ન આવે ત્યારે તેની મિલકત જપ્ત કરીને તથા વેચીને વસુલ કરવો.

પક્ષકારના હુકમે બાબત આપતકબ ને અપાવવો અથવા કાયમ રાખવો.

૧૮ જે પક્ષકારને મામલતદાર તાબડતોબ કબજે આપશે અથવા ઉપયોગ કરવાનું પાછું આપશે અથવા જે પક્ષકારની તરફથી તાકીદ આપી હશે પક્ષકારની પાસે, દિવાની કોર્ટનું હુકમનામું અથવા હુકમ બજાવવાને કબજે અથવા ઉપયોગ કરવાનું કાફાડવામાં આવે ત્યાં સુધી કબજે અથવા ઉપયોગ કરવાનું રહેશે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે પક્ષકારની તરફ મામલતદારને કેશ થયો હશે તે પક્ષકારની પાસે જેટલી સુદા સુધી કોઈ મીલકતના કબજે નહીં હોય અથવા કોઈ ઉપયોગના ઉપયોગ નહીં હોય તે મુક્ત મહેની દરમિયાન ઉપજ દીવાની કોર્ટમાં ફરિયાદી કરીને વસુલ કરવા બાબત તે પક્ષકારને આ કલમના કોઈ પણ ઠરાવ ઉપરથી હરકત છે એમ સમજવું નહીં.

વળી એવું ઠરાવ્યું છે કે કોઈ મીલકતના કબજે બાબત અથવા કોઈ ઉપયોગ બાબત મામલતદારે કરેલા ફેરુ મામલતદાર દિવાની કોર્ટમાં તેજ પક્ષકારની અથવા તેઓના સબજી દાવો કરનારા બાબત મામલતદાર દરમિયાન અગળ કોઈ ફરિયાદ થાય તેમાં અથવા બીજી કામ ચાલે તેમાં નીચેનારક એવું સમજવું નહીં.

મામલતદારનો હુકમ ઉપર અપીલના લતાર નથી.

અરજીના ખાસ જ્ઞાની પ્રતિજ્ઞા લેખ જેટલો કરાવ્યા બાદ શિક્ષા.

૧૯ આ આક્ટ પ્રમાણે મામલતદારે કરેલા કોઈ પણ હુકમ ઉપર અપીલ ચાલનાર નથી.

૨૦ ફેરુનો મચકર જેટલો છે, એવું વાદીને માલમ હોય અથવા સાગતું હોય તેવો મચકર અથવા ફેરુનો મચકર ખરો છે એવું વાદીને માલમ નહીં હોય અથવા સાગતું નહીં હોય તેવો મચકર ખરાબજીની પ્રતિજ્ઞા આ આક્ટ પ્રમાણે જે અરજી ઉપર કરી હોય

તે અરજીમાં હશે તો બાણી જાહેર જોડી શહેરી પુરનાગ અથવા જોડી પુરાવો બનાવનાગ મારસોને શિક્ષા કરવાનો જે કાયદો ચલુ હશે તેમાંના ઠરાવ પ્રમાણે શિક્ષાને તે વાદી લાયક થશે.

ફરિયાદી કરવાની મુદત.

૨૧ આ આક્ટ પ્રમાણે કરેલા કાંઈ હુકમ પ્રમાણે ચાલુ ને માણસને અવસ્ય હોય તે માણસે અથવા તે માણસના સખધથી દાવો કરનારો કાંઈ હોય તેણે ફરેલી કાંઈ ફરીયાદ તે મુદતમાંના આખરના હુકમની તારીખથી ત્રણ વરસની અંદર ન કરી હોય તો તે ફરીયાદની મુદત વિતી ગઈ છે એવો જવાબ આપ્યો નહીં હોય તોયપણ કાહાડી નાખવી.

પરિશિષ્ટ ૨૫

[પતિવાદીને ૧૧ મી કલમ પ્રમાણે આપવાની નોટીસના નમુનો.]

કોર્ટનો
શિક્ષા,

ફરિયાદીનો નંબર:

ના મામલતદારની ફેરટમાં.

વાદી

પતિવાદી

પતિવાદી (નામ તથા ધર્મ તથા જાત તથા ધંધો તથા કેસાણું) ને [અહિંમાં વાદીનું નામ તથા ધર્મ તથા જાત તથા ધંધો તથા કેસાણું લખવું] એ તમારા ઉપર (અહીંયાં અરજીનો મજકુર લખવો) આ બાબત આ કોર્ટમાં ફરીયાદ કરી છે વાસ્તે સદરહુ વાદીને જવાબ દેવા સારું તમે જાતે અથવા યોગ્ય રીતે અધિકાર આપેલા મુખત્યારની મારફતે ગામમાં આ કોર્ટમાં તારીખે વાગતે હાજર થવા બાબત તમને આ નોટીશ ઉપર સમન કર્યું છે અને તે તારીખે અરજીનો આખરનો નીકાલ કરવામાં આવનાર છે વાસ્તે સદરહુ નીમણી વખતે તથા જગાએ પોતાના દસ્તાવેજ હાજર કરવા બાબત તથા પોતાના સાહેદો હાજર રહેવા બાબત તમેએ તનીયજ કરવી જોઈએ અને તમને નોટીશ આપવામાં આપે છે જે ઉપર કહેલી વખતે તથા જગાએ સદરહુ પ્રમાણે હાજર થવાને તમે ચુકશે તો તમારી અથવા તમારા મુખત્યારની ગેરહાજરી માં ફરિયાદની ચોકશી કરીને નીકાલ કરવામાં આવશે.

(સહી.)

મામલતદાર.

ટીપ—કોર્ટે તમારા સાહેદાને સમન કરવા એવી તમારી ઈછા હોય તો આમાં લખેલી તારીખની અગાઉ યોગ્ય મુદતમાં સમન બજાવી શકાય એટલા વાસ્તે તમેએ વિલંબ ન કરતાં તે પ્રમાણે કોર્ટને અરજી કરવી.

પરિશિષ્ટ ૨૫

(૧૩ મી કલમ પ્રમાણે કરવાની નોટીસના નમુનો.)

કોર્ટનો
શિક્ષા.

ફરિયાદીનો નંબર:

ના મામલતદારની ફોરટમાં
વાદી.
પ્રતિવાદી.

વાદી (અથવા પ્રતિવાદી જે હોય તેનું નામ લખવું) રહેઠાણની
સદરહુ વાદીએ આ ફોરટમાં કચેરી ઉપર લખેલી ફરિયાદમાં ગયા
મહીનાની તારીખે ફોરટે

આવે હુકમ કર્યો છે અને સદરહુ વાદીએ (અથવા પ્રતિવાદીએ જે હોય તેનું નામ લખ
વું) મુકદ્દમાની ફરીથી ચોકશી કરવા બાબત આ ફોરટમાં મહીનાની તારીખે અ
રજી કરી છે અને ફોરટે તે અરજી નામનુસર કરી છે,
વાસ્તે તમને નોટીસ આપવામાં આવે છે જે

ગામમાં મહીનાની તારીખે વાગતે સદરહુ ફરીયાદી
ની ફરીથી ચોકશી કરીને ફરિયાદ કરવામાં આવશે તે વખતે તે જગ્યાએ તમને પોતાના
દસ્તાવેજ હાજર કરવા બાબત તથા પોતાના સાહેદા હાજર રહેવા બાબત તજવીજ કરવી જો
ઈએ અને આ નોટીસ આપવામાં આવે છે જે ઉપર કહેલી વખતે તથા જગ્યાએ તમે જાતે
અથવા મુખત્યારની મારફતે હાજર નહી થશો તો તમારી ગેરહાજરીમાં ફરીયાદીની ફરી
ચોકશી કરીને ઠરાવ કરવામાં આવશે. તારીખ માટે ૧૮૭
(સહી.)

મામલતદાર.

ટીપ—ફોરટે તમારા સાહેદાને સમન કરવા એવી તમારી ઈચ્છા હોય તો આમાં લખેલી
તારીખની અગાઉ ચોખ્ખું મુદતમાં સમન બજાવી શકાય એટલા વાસ્તે તમને વીસંખ ન
કરતાં તે પ્રમાણે ફોરટને અરજી કરવી.

પરિશિષ્ટ ક.

(૧૭ કલમ પ્રમાણે આપવાની તાકીદનો નમુનો.)

ફોરટનો
શિકો.

ફરિયાદીનો નંબર.

ની મામલતદારની ફોરટમાં
વાદી
પ્રતિવાદી.

પ્રતિવાદીને.

ઉપર લખેલી ફરિયાદીમાં ફોરટે આવે એવો ઠરાવ કર્યો છે કે વાદી ના
કબજામાં હેઠળ લખેલી ગિલ્લત રહેવા દેવામાં (અથવા પાણીના હેઠળ લખેલા ઉપયોગના
અથવા રસ્તાના હેઠળ લખેલા ઉપયોગને ઉપભોગ કરવામાં જેમ હોય તેમ લખવું) તમે
હરકત અથવા અઠચાણ કરો છો અથવા—તારીખે અથવા તે તારીખને સુમારે હરકત અથ
વા અઠચાણ કરવાનો ચેતન તમે કર્યો છે) વાસ્તે દિવાની ફોરટનું હુક
મનામું બજાવ્યા વગર બીજી રીતે સદરહુ મીલકત સદરહુ વાદીના કબજામાં રહેવા દેવા
અથવા સદરહુ ઉપયોગના ઉપયોગ તેને કરવામાં હરકત અથવા અઠચાણ કરવાનો ચેતન
કરવાની તમને આ તાકીદ ઉપરથી મના છે. તારીખ માટે ૧૮૭
(સહી.)

મામલતદાર.

સન ૧૮૮૨ નો આક્ટ ૧૪ મો. દિવાની કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો.

અનુક્રમણિકા.

ઉદ્દેશ

પ્રારંભનો વિષય.

કલમો.

- ૧ હુકમનામ.
શરૂઆત.
સ્થાનિક વ્યાપ્તિ.
- ૨ શબ્દાર્થ.
- ૩ કાયદા અને આક્ટ રદ કર્યો તે.
પ્રથમના આક્ટના હવાલા.
સન ૧૮૮૨ ના જુન માસની ૧લી તા
રીખ પેટેલાં માંડેલી ફરિયાદોમાં કામ
ચલાવવાની રીત કાયમ રાખવી.
- સન ૧૮૭૯ ના જુલાઈ માસની ૨૯મી
તારીખે ચાલુ હોય એવી અપીલો.
- ૪ અધોધ્યા, પબ્લિક, મધ્યપ્રાંત અને પ્રદેશ
દશને લગતા કેટલાક આક્ટકાયમ રાખવા
- ૫ મુકસીલની સમાલકાજ કોર્ટોને કલમો લા
ગુ પડે છે તે.
- ૬ (અ) મિલકતરી કોર્ટ આફ રીકવેસ્ટની
(બ) મુબઈમાં નાની ફરીયાદોની ચોકશી
કરવાને નીમેલા અમલદારોની
(ક) મદ્રાસમાં ગામના મુનસફ અને ગા
મની પંચાયતોની.
- (ડ) નાદારી કોર્ટ તરીકે એસે ત્યારે રંગુ
નના રિકારડરની.
- હુકમત અને કામ ચલાવવાની રીત કાયમ
રાખવી.

- ૭ મુબઈના કેટલાક કાયદા કાયમ રાખવા
- ૮ ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરોની સમાલકાજ કોર્ટો
- ૯ કાયદાના ભાગ.

ભાગ ૧ લો.

સામાન્યરીતે ફરીઆદોવિશે.

ખાખ ૧ લો.

કોર્ટની હુકમત તથા નીરણીત વાત વિષે

કલમો.

- ૧૦ જન્મભુમીના અથવા કુળીના સબખથી કો
ઈ શખસ હુકમત બહાર નથી.
- ૧૧ મુદ્દામ મનાઈ કરી હોય તે શિવાયની બ
ધીદીવાની ફરીયાદોની કોર્ટ ચોકશી કરવી.
- ૧૨ ચાલુ ફરીયાદો.
- ૧૩ નિરણીત વાત.
- ૧૪ પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં ફરીયાદો કરવાને પર
રાજ્યના ફેસલા ક્યારે પ્રતિબંધ ન કરે,
ખાખ ૨ જો.
- ફરીયાદ કરવાનાં ઠેકાણાં વિશે.
- ૧૫ હઈ કોર્ટમાં ફરીયાદ કરવી તે.
- ૧૬ જ્યાં ફરીયાદોના વિષય હોય ત્યાં ફરીયાદો કરવી.
- ૧૭ જ્યાં પ્રતિવાદીઓ રહેતા હોય અથવા દાવા
નું કારણ ઉત્પત્તયાય ત્યાં ફરીયાદો કરવી.
- ૧૮ જતને અથવા જંગમ મિલકતને કચેલી ગુ
કસાનીનો બદલો લેવાની ફરીયાદો.
- ૧૯ એકજ ડીસ્ટ્રીક્ટમાં પણ જુદી જુદી કોર્ટો
ની હુકમતમાં આવેલી સ્થાવર મીલકત
ની ફરીયાદો.
- જુદા જુદા ડીસ્ટ્રીક્ટમાંની સ્થાવર મિલક
તની ખાખતની ફરીયાદો,
- ૨૦ હુકમતમાં બધા પ્રતિવાદીઓ રહેતા ન હો
ય ત્યારે મુકદ્દમો આગળ ચાલતો બંધ ક
રવાનો અધીકાર.
- અરજ ક્યારે કરવી.
- ૨૧ જ્યારે ફરીયાદ ખીજ કોર્ટમાં માંડવામાં
આવે ત્યારે કોર્ટ ફીની સાફી.
- ૨૨ જે કોર્ટમાં ફરીયાદ થઈ શકે તે એકજ
અપીલ કોર્ટના તાખાની હોય ત્યારે કા
મ ચલાવવાની રીત,
- ૨૩ જ્યારે તે પ્રમાણે તાખાની કોર્ટો ન હો
ય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત.
- ૨૪ જ્યારે તે જુદી જુદી હાઈ કોર્ટોના તા

ખાની ફોરદો હોય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત.
૨૫ એક ફોરદોમાંથી બીજી ફોરદોમાં ફરીયાદો
મોકલવા બાબત.

બાબ ૩ નો.

પક્ષકારો અને તેમનું હાજર થવું તેમની અર
જા અને તેમણે કરવાનાં કામ એ વીશે.

૨૬ વાદીઓ તરીકે કોણ સામીલ થઈ શકે તે.

૨૭ ફરીઆદ કરનાર વાદીને બદલે વાદી દાખ
લ કરવાને અથવા તેમાં સામીલ કરવાને કો
રટ મુખત્યાર છે.

૨૮ પ્રતીવાદીઓ તરીકે સામીલ કરાય તે શખસો.

૨૯ એક જ કરારથી જવાબદાર થતા પક્ષકારોને
સામીલ કરવાનું.

૩૦ એક જ સાંબંધવાળા બધા પક્ષકારોની વતી
તેમાંના કોઈ એક પક્ષકાર ફરીયાદ માંડી
શકે અથવા જવાબ દઈ શકે.

૩૧ ખોટી રીતે પક્ષકાર કરવાને લીધે ફરી
યાદ નીષ્ફળ જવાની નહીં.

૩૨ ફોરદો પક્ષકાર કાઢી નાંખવાને અથવા સા
મીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

વાદી તરીકે અથવા ઇષ્ટમીત્ર તરીકે સામી
લ કરેલા શખસની સંમતી

કલમ ૩૦ પ્રમાણે ફરીયાદો કરી હોય અ
થવા જવાબ આપ્યા હોય તેમાંના પ
ક્ષકારો.

સામીલ પ્રતીવાદીઓને સમત પોંચાડવો
ફરીઆદ ચલાવવાનું કામ.

૩૩ પ્રતીવાદી સામીલ કરવામાં આવે ત્યારે ફ
રીઆદ અરજી દુરસ્ત કરવી.

૩૪ પક્ષકાર સામીલ નથી કર્યા અથવા ખો
ટી રીતે સામીલ કર્યા છે તેવી હરકતો
લેવાનો વખત.

૩૫ ઘણા એક વાદી અથવા પ્રતીવાદીઓમાંના
મત્તેક પોતામાંના કોઈ બીજાને પોતાની ત
રફથી હાજર થવા વગેરેના મુખત્યાર આ
પી શકે.

મુખત્યાર સહી સુધાંતને લેખી અને કો

રટમાં દાખલ કરેલા નેઈએ.

૬ ખુલ કરેલા મુખત્યારો અને પલીકરો.

૩૬ હાજર થતા વગેરેનું કામ જાતે અથવા
ખુલ કરેલા મુખત્યાર મારફત અથવા
લીકર મારફતે થઈ શકે. હોય

૩૭ ખુલ કરેલા મુખત્યારો, હોય
ફોરદોની હકમત બહાર ને પક્ષકારો
તેમનાં મુખત્યારનામાં જેમની પાસે
તે શખસો. ૫

દાખલાવાળા મુખત્યાર. ૬

(ફોરદોની) હકમત બહારના પક્ષકારોની
વતી વેપાર ઘણા ચલાવનારા શખસો

પંજબ અધિક્યા અને મધ્ય પ્રાંતમાં ક
ખુલ કરેલા મુખત્યારો.

૩૮ ખુલ કરેલા મુખત્યારોને પ્રોસેસ પોંચાં
વાનું

૩૯ પલીકર કરવાનું.

૪૦ પલીકરને પ્રોસેસ પોંચાડવાનું.

૪૧ પ્રોસેસ લેવાના મુખત્યાર
તેની નીમાણુક લખેલી હોવી નેઈએ અ
ને તે ફોરદોમાં દાખલ કરવી.

બાબ ૪ થો.

ફરીઆદ તથ્યાર કરવા વીશે.

૪૨ ફરીઆદ શી રીતે તથ્યાર કરવી.

૪૩ તમામ દાવો ફરીઆદમાં આવવો નેઈએ.
દાવાનો કંઈ ભાગ છોડી દેવાનું.

ઘણા ઇલાજમાંથી એક ઇલાજને ફરીઆદ
કરવી છોડી દીધી હોય તો.

૪૪ જમીન લેવાની ફરીઆદમાં અમુક દાવા
જ માત્ર સામીલ કરવા

રટયુગ્મ ચલાવનારે મધ્યતની મીલકત
ના વહીવટ કરનારે અથવા વારસે ક
રેલા અથવા તેમના ઊંપર કરવાના દાવા

૪૫ વાદી દાવાના ઘણા કારણ એક જ ફેર
યાદમાં સામીલ કરી શકે.

ફોરદો તેમને જુદા પાડવાનો હુકમ કરે
ફરીઆદમાં પોતાં દાવાનાં કારણ શખસોને
પ્રતીવાદી અરજ કરી શકે.

૪૬ અરજ સાંભળ્યા પછી ફોરદો ફેરલાંક કાર
ણ કમી કરે અને દુરસ્ત કરવાનો હુક
મ કરે.

આખ ધ મે.

ફરીયાદો માંડવાં વીશે.

- ૪૮ ફરીયાદ અરજી ફરીયાદ માંડવી.
 ૪૯ ફરીયાદ અરજીની ભાષા.
 ૫૦ ફરીયાદ અરજીમાં લખવાની વીગતો.
 પછં સા બાબતની ફરીયાદમાં.
 વાદી વારસ વકીલ તરીકે ફરીયાદ કરે ત્યારે
 પ્રતીવાદીને સંબંધ તથા જવાબદારી જ
 આપવી જોઈએ.
 મુદતનો કાયદો લાગ ન પાડવાનાં કારણ.
 ૫૧ ફરીયાદ અરજી ઉપર સહી કરવી તથા
 તેના સાચા પાણા બાબત એકરાર કરવો.
 ૫૨ સાચા પાણાના એકરારની મહત્વ.
 સાચા પાણાની એકરાર ઉપર સહી કરવી.
 ૫૩ ફરીયાદ અરજી કયારે નામંજુર કરવી, ફ
 રસ્ત કરવા સાડ પાછી આપવી, અથવા
 ફરસા કરાવવી.
 વિશેષ ઠરાવ.
 ફરસી ઉપર સહી કરવી.
 ૫૪ ફરીયાદ અરજી કયારે નામંજુર કરવી.
 ૫૫ ફરીયાદ અરજી નામંજુર કરવામાં આ
 વે ત્યારે શી રીતે કરવું.
 ૫૬ ફરીયાદ અરજી નામંજુર કરી હોય તે
 તે ઉપરથી નવી ફરીયાદ કરવાને કયારે
 હરકત ન થાય.
 ૫૭ ચોખ્ખ કોર્ટમાં આપવા સાડ ફરીયાદ અ
 રજી કયારે પાછી આપવી.
 ફરીયાદ અરજી પાછી આપવી વખતે શુ
 કરવું.
 ૧૮ ફરીયાદ અરજી મંજુર કરવામાં આવે
 તે શી રીતે કરવું.
 હકી હકીકતો,
 ફરીયાદોનું રજીસ્ટર.
 ૧૯ જે દસ્તાવેજની રૂઢિએ વાદી ફરીયાદ કર
 તે હોય તે હજર કરવા,
 દસ્તાવેજ અથવા નકલ આપવી.
 બીજા દસ્તાવેજની યાદ.
 દસ્તાવેજ પોતાના કબજામાં અથવા અ
 ખત્યારમાં ન હોય તો શુ જાણાવવું.

- ૬૧ વેચાય એવા દસ્તાવેજો ખોવાયા હોય તે
 મની રૂઢિએ કરેલી ફરીયાદો.
 ૬૨ દુકાનનો ચોપડો હાજર કરવાનું.
 અસમ લેખ ઉપરની સાની કરીને તે પા
 પાછો આપવો.
 ૬૩ ફરીયાદ અરજી દાખલ કરતી વખતે હા
 જર કચ્ચા ન હોય તે કરતાવેજ પુરાવા
 માં ન લેવાય.

આખ ૬ હો.

સમન કાઢવા તથા પોંચાડવા વિશે
 સમન કાઢવા વિશે

- ૬૪ સમન,
 ૬૫ સમન સાથે નકલ કે દુકી હકીકતજોડવી
 ૬૬ પ્રતીવાદી કે વાદીને જાતે હાજર.
 થવાને કોર્ટ હુકમ કરે,
 ૬૭ પચાસ મહલની અંદર અથવા આગળાડ
 ના રસ્તો હોય તો ૨૦૦ મહલની અંદર
 રહેતો ન હોય તે પક્ષધારને જાતે હાજર
 થવાનો હુકમ કરવો નહીં,
 ૬૮ મુદ્દા ઠરાવવાનો કે આખર મિકાલનો સ
 મન થાય.
 ૬૯ પ્રતીવાદીને હાજર થવાનો દિવસ ઠરાવવા
 બાબત,
 ૭૦ વાદીને જોઈએ તે અથવા પ્રતીવાદી પોતે.
 જેના ઉપર આધાર રાખે તે દસ્તાવેજ હા
 જર કરવાને પ્રતીવાદીને સમનમાં ફરમાવવું
 આખર નીકાલનો સમન કાઢતી વખતે પ્ર
 તિવાદીને તેના સક્ષીહજર કરવાને ફરમાવવું
 સમન પોંચાડવાનું
 ૭૧ સમન કોને પોંચાડવા આપવો,
 ૭૨ પોંચાડવાની રીત,
 ૭૩ ઘણા પ્રતીવાદીઓને સમન પોંચાડવાનું,
 ૭૪ બને ત્યાં મુખી પ્રતિવાદીને જાતે અથવા
 તેના મુખત્યારને સમન પોંચાડવો,
 ૭૫ જેની મારફત પ્રતિવાદી ઘણા અપાવતો હો
 ય તે મુખત્યારને સમન પોંચાડવો,
 ૭૬ સ્થાવર મીલકતની ફરીયાદોમાં જે મુખ
 ત્યારના હવાલામાં મિલકત હોય તેને સ
 મન પોંચાડવો,

ખાખ ૭ મો.

પક્ષકારોએ હાજર થવા વિશે તથા નહાજર

થવાના પરીણામ વિશે.

- ૭૮ પ્રતીવાદીના કુર્બાના મરદન સમન કપા
રે પોંચાડાય,
- ૭૯ જેને સમન પોંચાડયો હોય તેણે સમન
પોંચ્યાની સહી કરવી.
- ૮૦ પ્રતીવાદી સમન લેવાની ના પાડે, અથ
વા ન મળે, ત્યારે શીતે કરવું,
- ૮૧ સમન પોંચાડ્યાની રીત તથા વખતનો શેરો
- ૮૨ સમન પોંચાડવા જનાર અમલદારની જખાની
સમન પોંચાડ્યાને બદલે બીજી રીત કર
રવી હે,
- ૮૪ સમન પોંચાડ્યાને બદલે બીજી રીત કર
રી હોય તેનું પરિણામ.
- ૮૪ સમન પોંચાડ્યાને બદલે બીજી રીત કર
વાનું કહ્યું હોય ત્યારે હાજર થવાની મુદ્દ
ત ઠરાવવી.
- ૮૫ પ્રતીવાદી બીજી કોઈ કોરટની હકુમતમાં
રહેતો હોય અને સમન લેવાને તેના કોઈ
મુખત્યાર ન હોય ત્યારે સમન શી રીતે
પોંચાડવો.
- ૮૬ મુક્તસીલની કોરટોએ કાઢેલી પ્રેસેસ રજુન
અને ઇલાકાના શેહરોમાં શી રીતે પોંચાડવી
- ૮૭ જેલમાં હોય તે પ્રતીવાદીને પોંચાડવાનું
- ૮૮ બીજા ડીસ્ટ્રીક્ટમાં જેલ હોય ત્યારે શી
રીતે કરવું.
- ૮૯ પ્રતીવાદી પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બહાર રહે
તો હોય અને સમન લેવાને તેના કોઈ
મુખત્યાર ન હોય ત્યારે તે શી રીતે પોંચાડવો
- ૯૦ પ્રિટિશ રેસિડેન્ટ અથવા સરકારના એજ
ન્ટ મારફત પોંચાડવાનું.
- ૯૧ સમનને બદલે પત્ર લખવો.
- ૯૨ તે પત્ર મોકલવાની રીત.
પ્રેસેસ પોંચાડવાનું.
- ૯૩ જે પક્ષકાર પ્રેસેસ કઢાવે તેને ખરચે તે
પોંચાડવી.
- ૯૪ લેખી માટીસો અને હુકમો શી રીતે પોંચા
ડવા તે.
- ૯૫ ટપાલ ખરચ.
- ૯૫ ટપાલ ખરચ.
- ૯૬ પ્રતીવાદીને હાજર થઈને જવાબ આપવા
સારૂ સમનમાં ઠરાવેલે દિવસે પક્ષકારોએ
હાજર થવું.
- ૯૭ સમન કાઢવાની ફી વાદીએ ન આપવાથી
સમન ન પોંચાડયો હોય ત્યારે ફરીયાદ
કાઢી નાંખાય.
વિશેષ ઠરાવ.
- ૯૮ જે કોઈ પક્ષકાર હાજર ન થાય તેા ફર
આદ કાઢી નાંખવી.
- ૯૯ આવે પ્રસંગે વાદી નવી ફરીયાદ આણી
અથવા કોરટ ફરીયાદ પાછી ફાઈલ ઉપર લે.
અ—બીજા વગર સમન પાછો આ
વ્યા પછી એક વરસ સુધી વાદી નવો
સમન કાઢવા વીગેની ખરજી કરવાને મુ
કે તેા ફરીયાદ કાઢી નાંખવી.
- ૧૦૦ ફક્ત વાદીજ હાજર થાય તેા કામ ચલા
વવાની રીત:—
જ્યારે ખરોખર રીતે સમન પોંચ્યો હોય
ત્યારે,
જ્યારે સમન ખરોખર રીતે ન પોંચ્યો હો
ય ત્યારે,
સમન પોંચ્યો હોય પણ ચોખ્ખું મુદ્દતની
અંદર ન પોંચ્યો હોય ત્યારે.
- ૧૦૧ મુક્તસી રાખેલી મુનાવણીને દીવસે પ્રતિ
વાદી હાજર થાય અને પ્રથમ હાજર ન
થવાનું મજબુત કારણ ખતાવે ત્યારે શી
રીતે કરવું.
- ૧૦૨ જ્યારે ફક્ત પ્રતીવાદી હાજર થાય ત્યારે કા
મ ચલાવવાની રીત.
- ૧૦૩ વાદીની ઝેરહાજરીથી તેના વિરુદ્ધ હુકમ
નામું થાય તેા પછી નવી ફરીયાદ ચાલશે
નહીં.
- ૧૦૪ પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બહાર રહેનાર પ્રતિવા
દી હાજર ન થાય ત્યારે કામ ચલાવવા
ની રીત.
- ૧૦૫ ઘણા વાદીઓ પછડી એક અથવા વધારે

ગેરહાજર રહે ત્યારે કામ અસાધવાની રીત.

૧૦૬ ઘણા પ્રતીવાદીઓ પધકી એક અથવા વધારે ગેરહાજર હોય ત્યારે કામ અસાધવાની રીત.

૧૦૭ જાતે હાજર થવાને જે પક્ષકારને હુકમ કર્યો હોય તે પુરતું કારણ જતાવ્યા વગર ગેરહાજર રહે તો તેનું પરીણામ.

એક તરફી હુકમનામાં રદ કરવા વિશે.

૧૦૮ પ્રતીવાદી વિરુદ્ધ એકતરફી થએલું હુકમ નામું રદ કરવાનું.

૧૦૯ વિરુદ્ધ પક્ષકારને નોટીસ કર્યા વગર હુકમનામું રદ કરવું નહીં.

ખાખ ૮ : મો.

લેખી કેફિયતો તથા સામા દાવા વીશે,

૧૧૦ લેખી કેફિયતો.

૧૧૧ સામાદાવાનીવીગતલેખી કેફિયતમાં લખવી. ચોકસી.

સામા દાવાથી થવાનું કાર્ય.

૧૧૨ પહેલી સુનાવાણી પછી લેખી કેફિયત લેવી નહીં.

વિશેષ ઠરાવ,

૧૧૨ પહેલી સુનાવાણી પછી લેખી કેફિયત લેવી નહીં. વિશેષ ઠરાવ.

૧૧૩ કોર્ટ લેખી કેફિયત માગે અને પક્ષકાર તે ન આપે ત્યારે શું કરવું.

૧૧૪ લેખી કેફિયતો કેમ તઇયાર કરવી.

૧૧૫ લેખી કેફિયતો ઉપર સહી કરવી તથા તેના સાચાપણાનો એકરાર કરવો.

૧૧૬ વિવાદ રૂપ, લખાણ વાળી અથવા નકાલી લેખી કેફિયતોવિશે કોર્ટનોઅખત્યાર. ફરસ્તી ઉપર સહી.

ના મંજૂર કરવાનું પરિણામ.

ખાખ ૯ મો.

કોર્ટ પક્ષકારોની જખાની લેવા વિશે.

૧૭ ફરીયાદ અરજીનો તથા લેખી કેફિયતનો મજકર કબુલ છે કે નાકબુલ તે નક્કી કરી લેવું.

૧૧૮ પક્ષકારની, અથવા તેની કે તેના પક્ષીનો સાથે આવેલા માણસનીમુખ જખાન

૧૧૯ જખાનીનો મતલબ લખવો.

૧૨૦ પક્ષીડર જખાન દેવાની ના કહે અથવા હ થકે નહીં ત્યારે શું કરવું.

ખાખ ૧૦ મો.

દસ્તાવેજોની શોધ લાવવાવા વિશે, તથા તે

કબુલ કરવા; જોવા, હાજર કરવા,

અટકાવી રાખવા, ને પાછા

આપવા વિશે.

૧૨૧ સવાલ નામું આપવાનો અખત્યાર.

૧૨૨ સવાલનામું પોંચાડવાનું.

૧૨૩ સવાલનામું આપવું ઘટારત હતું કે નહીં તેની તજવીજ.

૧૨૪ કારપોરેશન અથવા કંપનીના અમલદારને સવાલનામું પોંચાડવાનું.

૧૨૫ લાગુ નથી એ વગેરે કારણથી સવાલના જવાબ આપવાની ના કહેવાનો અખત્યાર.

૧૨૬ સવાલના જવાબમાં સોગતનામું ગુજરવાની મુદત.

૧૨૭ કોઈ પક્ષકાર પુરતી રીતે જવાબ ન આપે ત્યારે શી રીતે કરવું.

૧૨૮ દસ્તાવેજોના ખરાપણા વિશે કબુલત માગવાનો અખત્યાર.

૧૨૯ દસ્તાવેજોની શોધ લગાડવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

એ હુકમના જવાબનું સોગતનામું.

૧૩૦ દાવો ચાલતાં દસ્તાવેજો હાજર કરવા વિશે હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

૧૩૧ ફરીયાદ અરજી વગેરેમાં હવાલો આપેલ દસ્તાવેજો જોવા સારું હાજર કરવી ખાખડ નોટીસ.

તે નોટીસ અમાન્ય કરવાનું પરિણામ.

૧૩૨ જો તે નોટીસ મળે તે. પક્ષકારે આરજી અને કયાં તે દસ્તાવેજ જોવાને મળશે એ ખાખડ સામી નોટીસ આપવી.

૧૩૩ જોવા દેવાનો હુકમ કરાવવાની અરજ.

૧૩૪ તે અરજ સોગતનામાને આધારે કરવી.

૧૩૫ શોધ કાઢવાનો હુકમ તકરારી બાબત અથવા મુદ્દા ઉપર આધાર રાખતો હોય તે તકરારી બાબત અથવા મુદ્દાનો પ્રથમ નિર્ણય કરવા વિશે ફરમાવવાનો અખત્યાર.

૧૩૬ જવાબ ન દે અથવા જોવા ન દે તેનું પરિણામ.

૧૩૭ કોરટ પોતાના દફતરમાંથી અથવા ખોલ કોરટમાંથી કાગળ મંગાવે.

૧૩૮ દસ્તાવેજ પૂગવો પેટેલી સુનાવણી વખતે તૈયાર રાખવો.

૧૩૯ દસ્તાવેજ હાજર ન રાખવાનું ફજા.

૧૪૦ કોરટે દસ્તાવેજ લેવા.

લાગુ ન પડે તેવા અથવા અગ્રહ્ય દસ્તાવેજ નામંજૂર કરવા.

૧૪૧ સાબિત થયા વિના કોઈ દસ્તાવેજ દફતરમાં દાખલ કરવો નહીં.

સાબિત થયેલા દસ્તાવેજ ઉપર નીશાની કરીને તે દાખલ કરવા.

ફકાનંતા ચોપડામાં લખેલો મજકુર.

૧૪૨ નામંજૂર કરેલા દસ્તાવેજ ઉપર નીશાની કરવી, અને તે પાછો આપવો.

૧૪૩ કોઈ દસ્તાવેજ અટકાવી રાખવાનો કોરટ હુકમ કરે.

૧૪૪ પુગવામાં દાખલ કરેલો દસ્તાવેજ ક્યારે પાછો અપાય.

૧૪૫ પેટેલી મુદત પેટેલાં દસ્તાવેજ ક્યારે માલો આપી શકાય.

અમુક દસ્તાવેજ પાછા આપવા નહીં.

પાછા આપેલા દસ્તાવેજની પૌંચ આપવી.

૧૪૬ દસ્તાવેજ વિશેના ઠરાવ સાકાર પદારથોને લાગુ કરવા.

બાબ ૧૧ મો.

મુદ્દા ઠરાવવા વિશે.

૧૪૭ મુદ્દા કાઢવાનું.

૧૪૮ શા ઉપરથી મુદ્દા મળવા તે.

૧૪૯ મુ. ૧ કાઢ્યા પેટેલાં કોરટ શાક્ષી અથવા દસ્તાવેજ તપાસે.

૧૫૦ મુદ્દા વધારવાનો, ફરસ્ત કરવાનો અને કમી

કરવાનો અખત્યાર.

૧૫૧ હકીકતની અથવા કાયદાની બાબતો પક્ષકારો એકમત થઈને મુદ્દાના આકારમાં બંધી આપે.

૧૫૨ ઠરાવનામું શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલું જેમ કોરટની ખાત્રી થાય તો કોરટ ફસલો આપે.

બાબ ૧૨ મો.

પેટેલી સુનાવણી વખતે ફરિયાદનો નિકાલ.

૧૫૨ કાયદાની અથવા હકીકતની કોઈ બાબતમાં પક્ષકારોને તકરાર ન હોય તો.

૧૫૩ ઘણા પ્રતિવાદીઓ પછી કોઈને વાદીસાથે તકરાર ન હોય તો.

૧૫૪ કાયદાની અથવા હકીકતની બાબતોમાં પક્ષકારોને તકરાર હોય તો,

કોરટ મુદ્દા ઉપર ઠરાવ કરે અને ફસલો કહી સંભળાવે.

૧૫૫ બેમાંથી એક પક્ષકાર પોતાનો પુરાવો હાજર ન કરે તો કોરટ ફસલો કહી સંભળાવે અથવા ફરિયાદ મુજતવી રાખે.

બાબ ૧૩ મો.

મુજતવી રાખવા વિશે.

૧૫૬ કોરટ મુદત આપે અને સુનાવણી મુજતવી રાખે મુજતવી રાખવાનું ખરચ.

૧૫૭ ઠગવેલે દિવસે પક્ષકારો હાજર ન થાય તો શી રીતે કબુલ.

૧૫૮ બેમાંથી એક પક્ષકાર પોતાનો પુગવો આપવા વિગરેને મટે કસુર કરે તોયે કોરટ ફરિયાદ ચલાવે.

બાબ ૧૪ મો.

સક્ષીઓને સમન કરવા તથા તેમણે હાજર રહેવા વિશે.

૧૫૯ શાહેલી પુરવાસાગ્ર અથવા દસ્તાવેજ હાજર કરવાસાગ્ર હાજર રહેવાનો સમન.

૧૬૦ સમન કાઢવાની અમર કરવામાં આવે એટલે સક્ષીઓનું ખરચ કોરટમાંજ રહે ખરચનો દર.

૧૬૧ ખરચ સાક્ષીને આપવા માંડવું.

૧૬૨ ભરેલી રકમ પુરતી ન હોય ત્યારે શી રીતે કરવું.

એક કરતાં વધારે દીવસ સાક્ષીને ખોટી કરચો હોય ત્યારે તેનું ખરચ.

૧૬૩ હાજર રહેવાનો વખત ઠેકાણું અને કામ એ સમતમાં લખવું.

૧૬૪ દસ્તાવેજ હાજર કરવાનો સમન.

૧૬૫ કોર્ટમાં હાજર હોય એવા શખસને શાહેદી પુરવાનું કહેવાનો અપત્યાર.

૧૬૬ સમત શી રીતે પોંચાડવો.

૧૬૭ સમન પોંચાડવાનો વખત.

૧૬૮ નાસતાફતાસાક્ષીની મીલકત જમકરવાનું.

૧૬૯ સાક્ષી હાજર થાય તો જસી ખર્ચોડી શકાય.

૧૭૦ સાક્ષી હાજર ન થાય તો શી રીતે કરવું.

૧૭૧ ફરીઆદના પક્ષકાર રીવાજના શખસોને સાક્ષીઓ તરીકે કોર્ટ પોતાની મેજે સમન કહે.

૧૭૨ શાહેદી પુરવાસાર અથવા દસ્તાવેજ હાજર કરવાસાર જે શખસોને સમન થયો હોય તેમની ફરજ.

૧૭૩ તેમણે ક્યારે જવું.

૧૭૪ સમન અમાન્ય કરવાના પરીણામ. પકડાએલો સાક્ષી શાહેદી ન પુરી શકે અથવા દસ્તાવેજ હાજર ન કરી શકે ત્યારે શું કરવું.

૧૭૫ સાક્ષી નાસતો ફરે ત્યારે શું કરવું.

૧૭૬ જાતે હાજર રહેવાને બંધાએલો શખસો.

૧૭૭ કોર્ટે થઈ પક્ષકારને શાહેદી પુરવાનું હજી છતાં તે ના પાડે તેનું પરીણામ.

૧૭૮ સાક્ષીઓ બાબાના નીચન સમન કરેલ પક્ષકારોને લાગુ છે.

બાબ ૧૫ મો.

ફરીઆદની સુતાવાણી તથા સાક્ષીઓની જખાની વિશે.

૧૭૯ મર્યાદા કરવાનો હક જે પક્ષકારને હોય તેણે પોતાનો મુકદ્દમો કહીને પુરાવો હાજર કરવો.

શરૂઆત કરવાના હક વીશે નીચમો.

૧૮૦ સામા પક્ષકાર પોતાનો મુકદ્દમો કહીને પુ

રાવો આજુબો.

શરૂઆત કરનાર પક્ષકારનો મતબુતર

૧૮૧ ખુલ્લી કોર્ટમાં સાક્ષીઓની જખાની લેવી

૧૮૨ અપીલ થઈ શકે એવાં કામમાં શાહેદી શી રીતે લેવી.

૧૮૩ જખાનીનું ભાષાંતર ક્યારે કહી ખતાવવું.

૧૮૪ જડજે શાહેદી ન લખી લીલી હોય તો ટિપ્પણ કરવું.

૧૮૫ અંગરેજીમાં શાહેદી ક્યારે લેઈ શકાય.

૧૮૬ કોઈ વિશેષ સવાલ જવાબ લખી લેવા.

૧૮૭ હરજત લીધા છતાં કોર્ટે પુછવા દીધેલ સવાલો.

૧૮૮ સાક્ષીની વસ્તુક. વિશ્વનો સેરો.

૧૮૯ અપીલ ન થઈ શકે એવાં કામમાં શાહેદીનું ટિપ્પણ કરવું.

૧૯૦ જડજથો એ ટિપ્પણ ન થઈ શકે તો તે ન થવાનું કારણ તેણે લખવું.

૧૯૧ ફરીઆદનો નિકાલ થયા પહેલાં જડજ જાય તો તેણે લખી લીધેલી શાહેદી ઉપયોગમાં લેવાય.

૧૯૨ સાક્ષીની જખાની લાગતીજ લઈ શકાય.

૧૯૩ સાક્ષીને પાછો બોલાવીને સવાલ કરવાને કોર્ટ અપત્યાર છે.

બાબ ૧૬ મો.

સોગનનામા (આફિડેવિટ) વિશે.

૧૯૪ સોગનનામાથી કોઈ વાત સાબીત કરવાનો હુકમ થઈ શકે.

૧૯૫ ઉલટ તપાસણી સાર સોગનનામું કરનારે હાજર રહેવું એમ હુકમ કરવાનો અપત્યાર.

૧૯૬ સોગનામામાં લખવાની બાબતો.

૧૯૭ સોગનનામું કરનારને સોગનકોણે આપવા.

બાબ ૧૭ મો.

ફસલો અને હુકમનામા વિશે.

૧૯૮ ફસલો ક્યારે કહી સંભળાવવો.

૧૯૯ માછ જડજે લખી રાખેલો ફસલો કહી સંભળાવવાનો અપત્યાર.

૨૦૦ ફેસજાની માપા.

૨૦૧ ફેસજાનો તરબુચી.

૨૦૨ ફેસજા ઉપર તારીખ નાંખીને સહી કરવી.

૨૦૩ રેમાલકાળ કોરટના ફેસજા.

ખીલ કોરટના ફેસજા.

૨૦૪ કોરટે પ્રત્યેક મુદ્દા ઉપર પોતાનો ઠરાવ લખવો.

અપવાદ

૨૦૫ હુકમનામાની તારીખ.

૨૦૬ હુકમનામામાં લખવાના મંજૂર.

હુકમનામું દરસ્ત કરવાનો અખત્યાર.

૨૦૭ સ્થાવર મીલકત લેવાનું હુકમનામું.

૨૦૮ જંગમ મીલકત આપવાનું હુકમનામું.

૨૦૯ પછીસાની ફરીયાદમાં મુદ્દલ રકમ ઠરાવી હોય તે ઉપર કંઈ વ્યાજ આપવાનું હુકમનામામાં ફરમાવી શકાય.

૨૧૦ હુમાથી પછીસા આપવાનું હુકમનામામાં ફરમાવી શકાય.

હુકમનામું થયા પછી હુમાથી ફરીયાદ આપવાનો હુકમ.

૨૧૧ જમીન વીશેની ફરીયાદમાં વ્યાજ સાથે દરખાસ્તની ઉપજ આપવાનું હુકમનામું કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

૨૧૨ ફરીયાદ પહેલાંની દરખાસ્તની ઉપજની રકમનો કોરટ નીચણ કરે, અથવા તે વીશેની ચેકશી બાકી રાખે.

૨૧૩ વહીવટની ફરીયાદો.

૨૧૪ અચકામાં જારનો હુકમ અમલમાં લાવવાની ફરીયાદ,

૨૧૫ પંચાણ તોડવાની ફરીયાદ.

૨૧૫ અ. મુખ્ય તથા તેના મુખત્યારની વચ્ચેની હીમામ બાબતની ફરીયાદ.

૨૧૬ સામે દેવો અપાવ્યો હોય ત્યારે હુકમનામું પ્રતીવાદીને અપાવેલી રકમની બાબતમાં હુકમનામાનું ફેજ.

૨૧૭ ફેસજાની તથા હુકમનામાની સહી મુદ્દામાં ની નકલો આપવી.

બાબ ૧૮ મો.

ખરચ વીશે.

૨૧૮ અરજીનું ખરચ.

૨૧૯ ખરચ કોણે આપવું એ ફેસજામાં ફરમાવવું.

૨૨૦ ખરચ વિશે કોરટનો અખત્યાર.

૨૨૧ જે રકમ કબુલ હોય અથવા લેણેથી માલમફ કે તેમાં ખરચ મળે અપાવી શકાય.

૨૨૨ ખરચ ઉપર વ્યાજ.

વિષયમાંથી ખરચ વસુલ કરવું

બાબ ૧૯ મો.

હુકમનામાની બજાવણી વિશે.

અ.—કંઈ કોરટથી હુકમનામાં બહુ શકે તે વિશે.

૨૨૩ જે કોરટથી હુકમનામું બહુ શકે તે કોરટ.

૨૨૪ પેતાનું હુકમનામું ખીલ કોરટે બજાવવું એ મ કોરટ ફરમાવે ત્યારે કામચલાવવાની રીત.

૨૨૫ હુકમનામા વગેરેની નકલો જે કોરટને મળે તે કોરટે સાબીલી વગર તે દાખલ કરવી.

૨૨૬ જે કોરટને હુકમનામું અથવા ફેજ મો કુલ્યો હોય તે કોરટે તે બજાવવાનું.

૨૨૭ ખીલ કોરટે મોકલેલું હુકમનામું હાઈ કોરટે બજાવવાનું.

૨૨૮ બજાવવા સારું ખીલ કોરટનાં આવેલાં હુકમનામાં બજાવવામાં કોરટનો અખત્યાર તે હુકમનામાં બજાવવામાં કરેલા હુકમો ઉપર અપીલ.

૨૨૯ હાઈકુર્તાનની સરકારે દેશી સંસ્થાનામાં સ્થાપેલી કોરટનાં હુકમનામાં.

બ.—બજાવણીની દરખાસ્ત વિશે.

૨૩૦ બજાવણી સારું દરખાસ્ત.

૨૩૧ એકઠા હુકમનામાવાળાની દરખાસ્ત.

૨૩૨ હુકમનામાની માલકી જેને મળે તેણે કરવાની દરખાસ્ત.

૨૩૩ મુજ હુકમનામાવાળા ઉપર અમલમાં લવાય તેવા જે હુક હોય તે હુકમનામું ચઢાવી લેનાર ઉપર રહેશે.

૨૩૪ બજાવણી પહેલાં હુકમનામાનો રજાદાર મરી જાય તો તેના વારસ વહીલ ઉપર દરખાસ્ત થાય.

૨૩૫ હુકમનામું બજાવવાની દરખાસ્તનો મંજૂર

૨૩૬ જંગમ મીલકત જમ કરવાની દરખાસ્ત સાથે તેની યાદ આપવી.

૨૩૭ સ્થાવર મીલકત જમ કરવાની દરખાસ્ત હોય તો જાસ્તી વીગત લખવાની તે.

૨૩૮ કલેક્ટરના રજીસ્ટરમાંનો ઉતારો દરખાસ્ત સાથે ક્યારે આપવો.

ક્ર.—ખજવાણી ખંચ રાખવા વીશે.

૨૩૯ કોરટ ખજવાણી ક્યારે ખંચ રાખે.

૨૪૦ હુકમનામાના દેણદાર પાસે જામીન માગવાનો અથવા તેની સાથે શરતો કરવાનો અખત્યાર.

૨૪૧ છોડી મુક્યો હોય તે હુકમનામાના દેણદારને ફરી પકડાય.

૨૪૨ હુકમનામું કરનારી કોરટ અથવા અનીલ કોરટે કરેલો હુકમ જે કોરટને દરખાસ્ત કરી હોય તે કોરટે માન્ય કરવો.

૨૪૩ હુકમનામાવાળાની તથા હુકમનામાના દેણદારની દરખાસ્ત ફરીયાદ ચાલુ હોય ત્યાં સુધી ખજવાણી ખંચ રાખવાનું.

ક્ર.—હુકમનામું ખજવનારી કોરટે નિકાલ કરવાની તકરારો.

૨૪૪ હુકમનામું ખજવનારી કોરટે નિકાલ કરવાની તકરારો.

ક્ર.—હુકમનામા ખજવવાના પ્રકાર વીશે.

૨૪૫ હુકમનામું ખજવનારી દરખાસ્ત લીધા પછી શું કરવું તે.

દરખાસ્ત મંજૂર કર્યા પછી શું કરવું તે.

૨૪૬ સામસામી હુકમનામાં.

૨૪૭ એકજ હુકમનામાં અપાવેલા સામસામીદ્વારા

૨૪૮ હુકમનામું શા મટે ન ખજવવું તેનું કારણ બતાવવાની નોટીસ.

વીશેષ ઠરાવ.

૨૪૯ નોટીસ કાઢ્યા પછી શું કરવું તે.

૨૫૦ વારંટ ક્યારે કાઢવું.

૨૫૧ તારીખ. સહી, શિકો અને ફવાજીન કરવું.

૨૫૨ મધ્યતના વારસ વકીલો ઉપર મધ્યતની

મીલકતમાંથી આપવા એવું પછસા બાબ

તનુ હુકમનામું.

૨૫૩ જામીન ઉપરનું હુકમનામું.

૨૫૪ પછસા બાબતનું હુકમનામું.

૨૫૫ દરખાસ્તની ઊપજની અથવા ખીજ બાબતની પછસાની રકમ પાછળથી નકી કરવાનું હોય તેનું હુકમનામું.

૨૫૬ એક હજાર રૂપિયા સુધીનું હુકમનામું. તાત્કાળખજવવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

૨૫૭ હુકમનામા ઉપરથી પછસા ભરવાના પ્રકાર.

૨૫૮ અ. હુકમનામાના દેણદારને મુદત આપવા બાબતનો કરાર.

હુકમનામાના કરજની ભરપાઈ કરવા બાબતનો કરાર.

૨૫૯ હુકમનામાવાળાને પછસા આપવા.

૨૬૦ ખાસ જંગમ મીલકતનાં અથવા વહુ તાબે લેવાનાં હુકમનામાં.

૨૬૧ કરાર વિશેષ રીતે પુરો કરવાનું અથવા લગ્નના હુક પુરા કરવાનું હુકમનામું.

૨૬૨ ખત કરી આપવાનું અથવા વેચાય એ વાલેખપાછળશેરો કરી આપવાનું હુકમનામું.

૨૬૩ કોરટ ખત ઉપર સહી કરે તેનો નમુના અને તેનું પરીણામ.

૨૬૪ સ્થાવર મીલકતનું હુકમનામું.

૨૬૫ સ્થાવર મીલકત લાકુતના કબજામાં હોય ત્યારે તે શી રીતે સ્વાધીન કરવી તે.

૨૬૬ ઇસ્ટેટની વેલેચાણ કરવાનું અથવા હીરસા જુદા પાડવાનું.

ક્ર.—મિલકત જમ કરવા વીશે.

૨૬૭ હુકમનામું ખજવવામાં જમ્ની કરીને વેચવાને પાત્ર થઈ શકે તે મીલકત.

૨૬૮ જે મીલકત ધરવાને પાત્ર હોય તે વીશે કોઈને સમન કાઢી તેની જખાની લેવાનો અખત્યાર.

૨૬૯ લેલેણાની શેરની અને હુકમનામાના દેણદારના કબજામાં ન હોય તેવી ખીજ મીલકતની જમી.

૨૭૦ હુકમનામાના દેણદારના કબજામાંની જંગમ મિલકતની જમી.

વીશેષ ઠરાવ.

જમ કરેલા જવધનના ગુજરાતને વાસ્તે નિયમ કરવાનો અખત્યાર.

૨૭૦ વેચાય એવા લેખની જમી.

૨૭૧ ધરમાંની મીલકત ધરવાનું.

જનાનામાંની મીલકત ધરવાનું.

૨૭૨ કોર્ટમાં અથવા સરકારી અમલદાર પાસે
અનામત રાખેલી મીલકતની જપતી.
વીશેષ ઠરાવ

૨૭૩ પદમાં બાબતના હુકમનામાંની જમી.

ખીજા હુકમનામાંની જમી.

હુકમનામાંનામાંની માહિતી આપવી.

૨૭૪ સ્થાન મીલકતની જમી.

૨૭૫ હુકમનામાં ભાગીદાર થયા પછી જમી ઉઠ
ડવાનો હુકમ.

૨૭૬ જમી પછી મીલકત ખાનગી રીતે અ
પી દવાનો વ્યવહાર નિર્ણય થવાનો.

૨૭૭ જમ થએલું નાણું અથવા ચલાણી નોટ
ને પક્ષકારને મળવાનો હક્ક હોય તેને આ
પવાનું કોર્ટ ફરમાવે.

૨૭૮ જમ થએલી મીલકત ઉપર કોઈ દાવો કે
રે અથવા જમીમાં હસ્તક્તરે તેનીતજવીજ.
વેચાણ મુક્તતરી રાખવાનું.

૨૭૯ દાવેદારે પુરાવો આપવો.

૨૮૦ મિલકત ઉપરથી જમી દુર કરવાનું.

૨૮૧ જમ થએલી મીલકત ઉપરથી જમી ખ
સેડવાના દાવો નામજુર કરવાનું.

૨૮૨ ખોળવાળાના હક્ક મુદ્દાંત જમી આહ
રાખવાનું.

૨૮૩ જમ મિલકત ઉપર હક્ક ઠરાવવાની ફરી
યાદ આપે.

૨૮૪ જમ થએલી મીલકત વેચવાનો અને જે
ઉપર તે હક્કદારને આપવાનો હુકમ કે
રવાનો અપત્યાર.

૨૮૫ ધણી કોર્ટમાં હુકમનામાં ખજાણામાં
જમ થએલી મીલકત.

ગ.—મીલકતના વેચાણ વિશે અને તે
સાધીન કરવા વીશે.

(અ) સીમાન્ય નિયમ.

૨૮૬ વેચવાનું કામ કોણે અને શી રીતે કરવું.

૨૮૭ જાહેર લીલામથી કરવાના વેચાણનું જા
રનામું.

હાઈ કોર્ટ કરવાના નિયમ.

૨૮૮ જાહેર વેચાણને અભય.

૨૮૯ જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરવાનો પ્રકાર.

૨૯૦ વેચાણની મુદત.

૨૯૧ વેચાણ મુક્તતરી રાખવાનો અપત્યાર.

લેહનું અને ખરજ આપવા માટે અથ
વા આપીયું એમ સાબીત કરે તો વેચા
ણ બંધ રાખવું.

૨૯૨ ખજાણીના વેચાણમાં જેમનો સંપ્રદ હો
ય તે અમલદારે લીલામમાં મીલકતની
માગણી કરવી નહીં અથવા તે ખરીદવી નહીં.

૨૯૩ કેસુર કરનારો ખરીદદાર ફરી લીલામ કર
વાથી ખોટ આવે તેનો જવાબદાર થશે.

૨૯૪ હુકમનામાં વાળાં પરવાનગી વગર મી
લકતની માગણી કરવી નહીં અથવા ખ
રીદવી નહીં.

હુકમનામાં વાળાં ખરીદ તો હુકમનામાં
નો રકમ ખરીદીની રકમના ભરણા તરી
કે ગણાય.

૨૯૫ ખજાણીના વેચાણમાં જે ઉપર તે હુકમના
માવાળામાં ફાળે પડતું વેચાણી આપવા
ધરાણીયા હક્ક કાયમ રાખીને મિલકત
વેચી હોય તો તે વિશે વિશેષ ઠરાવ.
વીશેષ ઠરાવ

(ખ)—જંગમ મિલકત વિષે નિયમો.

૨૯૬ વેચાય એવા લેખ તથા જાહેર કંપનીના
શેર વિશે નિયમ.

૨૯૭ વેચેલી ખીજા જંગમ મિલકતની કિંમતનુભર છું

૨૯૮ ગેરશિરસ્તાપણને લીધે જંગમ મિલકતનું
વેચાણ ખોટું થશે નહીં, પણ કોઈને
નુકસાન થાય તો તે ફરિયાદ કરી શકે.

૨૯૯ ખરોખરધેલી જંગમ મિલકતસ્વાધીન કરવાનું

૩૦૦ હુકમનામાંના ફેજદારની જંગમ મિલકત
ઉપર ખીજાનો કબજો રાખવાનો હક્ક લી
યત) હોય ત્યારે તે શી રીતે સ્વાધીન કરવી

૩૦૧ લેહનું તથા જાહેર કંપનીના શેરસ્વાધીન કરવાનું.

૩૦૨ વેચાયેલી ખીજા અને શેર સઠાવી આપવાનું.

૩૦૩ ખીજા મિલકત હોય ત્યારે તેનો હક્ક ખા
સ થવાનો હુકમ.

૬—સ્થાવર મિલકત વિશે નિયમો

૩૦૪ કઈ કોર્ટે જમીનના વેચાણનો હુકમ કરી શકે.

૩૦૫ હુ. મનામાંની રકમ પ્રતિવાદી ઉભી કરે એ

હામાટે જમીનનું વેચાણ મુલતવી રાખવાનું.

હુકમનામાંના દણદારને સર્ટીફિકેટ આપવું.

૩૦૬ સ્થાવર મિલકતના ખરીદદારે અનામત મુકવવું.

૩૦૭ પુરુષોની રકમ ભરવાની મુદત.

૩૦૮ તે રકમ ન ભરે ત્યારે શી રીતે કરવું.

૩૦૯ સ્થાવર મિલકતના કરી. વેચાણનું જાહેરનામું

૩૧૦ બજારમાં અવિભક્ત મિલકતનો હિસ્સો

વેચાય તેમાં સહભાગીદારનો માગણી કરવાનો હક્ક પેદા થાય છે.

૩૧૧ ગેરશરતપાણને લીધે જમીનનું લીલમ રદ કરવાની અગત્ય.

૩૧૨ હરકત નામનું કર્યાનું અને મંજૂર કર્યાનું પરિણામ.

૩૧૩ હુકમનામાંના દણદારનો વેચવા જોગ હક્ક સંબંધ નથી એ દ્વારાણથી લીલામ રદ કરવાની અગત્ય.

૩૧૪ વેચાણ કાયમ કરવાનું.

૩૧૫ જો વેચાણ રદ થાય તો ખરીદદારને કીમત પાછી આપવી.

૩૧૬ સ્થાવર મિલકતના ખરીદદારને સર્ટીફિકેટ

૩૧૭ ખેતામી ખરીદદાર વીરુદ્ધ ફરીયાદનો અટકાવ.

૩૧૮ હુકમનામાંના દણદારના તાબાની સ્થાવર મિલકત સ્વાધીન કરવાનું.

૩૧૯ ભાડુતના તાબામાં હોય તેવી સ્થાવર મિલકત સ્વાધીન કરવાનું.

૩૨૦ અમુક હુકમનામાંના કલેક્ટર તરફ બજાવવા મોકલવાના નિયમ કરવાનો અખત્યાર હુકમનામાં મોકલવાના બજાવવાના. અને પાછાં મોકલવાના, નિયમ કરવાનો અખત્યાર.

૩૨૧ સદરહુ પ્રમાણે મોકલેલાં હુકમનામાં બજાવવા વિશે કલેક્ટર નો અખત્યાર

૩૨૨ હુકમનામાંની બજાવણી.

સદરહુ પ્રમાણે મોકલેલ કલેક્ટરને સાંપડવામાં આવે ત્યારે તેણે કેમકામ ચલાવવું તે.

૩૨૨ અ હુકમનામાં વાળાઓને અને મિલકત ઉપર જેમનો દાવો હોય તેઓને માટીસ આપવી.

૩૨૨ બ પછસા સંબંધી હુકમનામાંની રકમ કરાવવી અને તે પતાવવા સારું કામમાં આવે એવી સ્થાવર મિલકતનો નીરાણય કરવો.

૩૨૨ ક ડિસ્પીક્ટ કોર્ટ ક્યારે નોટીસના હેતુ કરે.

૩૨૨ ડ કલમ ૩૨૨ બ તથા ૩૨૨

ક મુજબ ઉત્પન્ન થનારી તકરારમાં કોર્ટે કરેલા કરાવનું પરીણામ.

૩૨૩ પછસા બાબતનાં હુકમનામાંના ફરિયાદી કરવાની તજવીજ.

૩૨૪ ભાડુનો વ્યવહાર અથવા વહિવટ પુરો થયા પછી બાકી રકમ કાંઈ (લેડેણી) રહી હોય તો તેનું વસુલ.

૩૨૪ અ કલેક્ટરે દિવાની કોર્ટને હાજર આપવો. બાકી રહેલી રકમની વ્યવસ્થા.

૩૨૫ વેચાણ કેવી રીતે કરવાં.

૩૨૫ અ હુકમનામાંના દણદારે, અથવા તેના વારસ વડે બીજાને આપવાની અને હુકમનામાં વાળાઓએ ઇલાજ ચલાવવાની મનાઈ.

૩૨૫ બ મિલકત ઘણા ડીસ્પીક્ટોમાં હોય ત્યારે તે બાબતના કરાવ.

૩૨૫ ક પક્ષદારો તથા શાહેદાએ હાજર થવાની તથા દસ્તાવેજો હાજર કરવાની ફરજ પાડવાનો કલેક્ટરનો અધીકાર.

૩૨૬ જમીનનું જાહેર લીલામ બંધ રાખવામાં અખત્યાર કોર્ટ કલેક્ટરને ક્યારે આપે.

૩૨૭ પછસા સંબંધી હુકમનામાં બજાવવામાં જમીનના વેચાણના સ્થાનિક નિયમ.

હ. — બજાવણીમાં હરકત થાય તે વિશે.

૩૨૮ હુકમનામું બજાવવામાં, અટકાવ થાય ત્યારે કેમ કરવું.

૩૨૮ હુકમનામાંના દણદાર અથવા તેની ઉચ્ચ રાણીથી બીજા કોઈ અટકાવ કરે ત્યારે કેમ કરવું.

૩૩૦ અટકાવ જારી રહે ત્યારે કેમ કરવું.

૩૩૧ હુકમનામાંના દણદાર શીવાય બીજા કોઈ

- શુદ્ધ બુદ્ધિથી હક રાખનાર અટકાવ કરે ત્યારે કેમ કરવું.
- ૩૩૨ જે શખસની પાસેથી કબજે કાઢી લીધા હોય તે શખસ હુકમનામાં વાગાને કબજે મળવાના હકમાં વાંધો લેત્યારે કેમ કરવું
- ૩૩૩ ફરીયાદ માંડ્યા પછી હુકમનામાના દણ દારે મિલકત ખીજને નામે ચઢાવી હોય તે.
- ૩૩૪ ખરીદદારને સ્થાવર મીલકત કબજે લેતાં હરકત અથવા અટકાવ થાય તે વાંશે
- ૩૩૫ હુકમનામાના દણદાર શિવાય ખીજ દારે વેદારની હરકત.
- આઈ.—પકડવા વીશે તથા કેદ કરવા વિશે,
- ૩૩૬ હુકમનામાના દણદારને કેદમાં રાખવાનું હકાલું વિશેષ ઠરાવ.
- ૩૩૭ પકડવાના વારંટમાં હુકમનામાના દણદાર ને હાજર કરવાનું ફરમાવવું,
- ૩૩૮ ખોરાનીનો દર.
- ૩૩૯ હુકમનામાના દણદારની ખોરાકીનો પઈસા.
- ૩૪૦ ખોરાકીની રકમ ફરીયાદના અરચમાં ગણવી.
- ૩૪૧ હુકમનામાના દણદારને છોડી મુકવાનું;
- ૩૪૨ કેદમાં રાખવાની મુદત છ માસ કરતાં વધારે નહીં થાય.
- કેદમાં રાખવાની મુદત છ અંડવાડીયાં કરતાં વધારે ક્યારે ન થાય.
- ૩૪૩ વારંટ ઉપર શેરો.
- બાબ ૨૦ મો.
- હુકમનામાના દણદાર નાદર હોય તે વિશે.
- ૩૪૪ નાદાર ઠરાવવાની અરજ કરવાનો અખત્યાર.
- ૩૪૫ અરજનો મજકુર.
- ૩૪૬ અરજ ઉપર સહી કરવી તથા સાચાપણાના એકરાર કરવા.
- ૩૪૭ અરજની નકલ તથા નોટીસ પોંચાડવી.
- ૩૪૮ ખીજ લેહેણદારને પોંચાડવાનો અખત્યાર.
- ૩૪૯ પેહેરામાં હોય તે અરજદાર વિશે કોરટના અખત્યાર.
- ૩૫૦ મુતાવણી વખત કામ ચલાવવાની રીત.
- ૩૫૧ નાદાર ઠરાવવાનું તથા વસુલદાર નીમવાનું.
- ૩૫૨ લેહેણદારોએ પોતાનાં લેહેણાં સાબીત કરવાં પત્રક તથા વાર કરવું,
- ૩૫૩ પત્રકમાં લખ્યા ન હોય એવા લેહેણદારોએ કરવાની અરજો.
- ૩૫૪ વસુલદાર નીમવાના હુકમનું ફળ.
- ૩૫૫ વસુલદારે જતમીન આપવા અને માલમતા વસુલ કરવી
- નાદાર દણદારને છોડી મુકવો.
- ૩૫૬ વસુલદારનું કામ.
- મેહેનતગણાનો તેજો હક.
- વધારો આપી દેવો.
- ૩૫૭ છોડી મુકવાનું ફળ.
- ૩૫૮ નાદાર જવાબદારીમાંથી મુક્ત થયો એવે ઠરાવ કરવો.
- ૩૫૯ અરજદાર દગા ભરેલો હોય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત.
- ૩૬૦ ખોજ કોરટોને ડિસ્મીક્ટ કોરટોના અખત્યાર આપવાનું.
- ખોજ કોરટમાં મુકદમાં મોકલવાનું.

ભાગ ૨ નો

પ્રસંગો પાત ઉત્પત્ત થનારા કામો વિશે.

બાબ ૨૧ મો.

પક્ષકારોના મરણ, લગ્ન, અને તેમ

ની નાદારી વિશે.

૩૬૧ પક્ષકારોનાં મરણ પછી, જે ફરીયાદ કરવાનો હક પોહોચતો હોય તો ફરીયાદ બંધ નહીં પડે.

૩૬૨ ઘણા વાદીઓ અથવા પ્રતિવાદીઓ પૈકીએ ક મરણ પામે અને ફરીયાદ કરવાનો હક પોહોચતો હોય ત્યારે શી રીતે કરવું.

૩૬૩ ઘણાં વાદીઓ પૈકી એક મરણ પામે અને બાકીનાને તથા મધ્યતના વારસ વકીલને ફરીયાદ કરવાનો હક પોહોચતો હોય તો શી રીતે કરવું.

૩૬૪ મધ્યત વાદીના વારસ વકીલે અરજ કરી ન હોય ત્યારે શી રીતે કરવું.

૩૬૫ એકનો એક વાદી અથવા બાકી રહેલો એકનો એક વાદી ગુજરી જાય ત્યારે શી રીતે કરવું.

૩૬૬ મધ્યત વાદીના વારસ વકીલ અરજ ન કરે તો ફરીયાદ બંધ પડે.

૩૬૭ મધ્યત વાદીના વારસ વકીલવિશે તકરાર હોતો તો શી રીતે કરવું.

૩૬૮ ઘણાં પ્રતિવાદીઓ પછી એક મધ્યત થાય અથવા એકનો એક પ્રતિવાદી કે બાકી રહેલો એકનો એક પ્રતિવાદી મધ્યત થાય તો શી રીતે કરવું.

૩૬૯ સ્ત્રીપક્ષકારના સગનથી ફરીયાદખંડપડશે નહીં.

૩૭૦ વાદીના દવાજાને લીધે અથવા દેવું વાળવાની તેની નાદારીને લીધે ફરીયાદને કયા રે હરકત થાય.

અસાધની ફરીયાદ અલવવામાં અથવા જામીન આપવામાં કસુર કરે ત્યારે શું કરવું.

૩૭૧ ખંધપડવાથી અથવા કાઠીના ખવાથી થવાનું ફળ ખંધ પાડવાનો અથવા કાઠી નાંખવાનો હુકમ મેં રદ કરવાની અરજ.

૩૭૨ ફરીયાદ ચાલતાં હુકમ સંબંધ બીજાને લખી આપવામાં આવે તો શી રીતે કરવું.

ખાખ ૨૨ મો.

ફરીયાદ કાઠી લેવા તથા માંડી વાળવા વિશે

૩૭૩ નવી ફરીયાદ આગવાની પરવાનગી સથે વાદીને ફરીયાદ કાઠી લેવા દેવાને અખત્યાર.

૩૭૪ પેહેલી ફરીયાદથી મુદતના કાયદાને અસર થતી નથી.

૩૭૫ ફરીયાદ માંડી વાળવાનું.

ખાખ ૨૩ મો.

કોર્ટમાં ભરાઈ કરવા વિશે.

૩૭૬ દાવો પતવા સારૂ પ્રતિવાદીએ રકમ અનામત મુકવાનું.

૩૭૭ અનામત મુક્યાની નોટીસ.

૩૭૮ નોટીસ મળ્યા પછી અનામત મુકેલી રકમ ઉપર વાદીને બ્યાજ અપાવવું નહીં.

૩૭૯ અનામત મુકેલી રકમ વાદી પોતાના દવાનો કંઈ ભાગ પત્યા તરીકે સ્વીકારે ત્યારે શી રીતે કરવું.

બ્યારે વાદી દાવો પૂરેપૂરો પત્યા તરીકે તે રકમ સ્વીકારે ત્યારે શી રીતે કરવું.

ખાખ ૨૪ મો.

ખરચને વાસ્તે જામીન માગવા વિશે.

૩૮૦ ફરીયાદનું કામ ચાલતા ખરચને સારૂ વાદી પાસેથી જામીન ક્યારે માગાય.

૩૮૧ જામીન આપવામાં કસુર થાય તો તેનું ફળ.

૩૮૨ પ્રિટિશ ઈંડીયાની બહાર રહેવાનું.

ખાખ ૨૫ મો.

કમિશન વિશે.

અ.—સાક્ષીઓની જખાની લેવાનું કમિશન.

૩૮૩ સાક્ષીની જખાની લેવા સારૂ કોર્ટ જે પ્રસંગે કમિશન કાઠી શકે તે.

૩૮૪ કમિશન કાઠવાનો હુકમ.

૩૮૫ કોર્ટની હકુમતમાં સાક્ષી રહેતો હોય ત્ય

૩૮૬ કયા શખસોની જખાની માટે કમિશન નિકળે તે.

૩૮૭ પ્રિટિશ ઈંડીયામાં ન હોય તેવા સાક્ષીની જખાની લેવાનું કમિશન.

૩૮૮ કમિશનને અનુસરીને કોર્ટે સાક્ષીની જખાની લેવી.

૩૮૯ સાક્ષીઓની જખાની સુધાંત કમિશન પાછું મોકલવું.

૩૯૦ જખાનીઓ પુરાવામાં ક્યારે વંચાય.

૩૯૧ કમિશન બજાવવાના તથા પાછાં મોકલવાના કરાવો. પરરાજ્યની કોર્ટોએ કાઢેલા કમિશનને લાગુ પડે છે.

ખ.—સ્થાનિક તજવીજ કરવા સારૂ કમિશન.

૩૯૨ સ્થાનિક તજવીજ કરવાનું કમિશન.

૩૯૩ કમિશનરે કામ કરવાની રીત.

રિપોર્ટર અને જખાનીઓ એ ફરીયાદમાં પુરાવો ગણાશે.

ખુદ કમિશનરની જખાની લેઈ શકાય.

ક.—હિસાબ તપાસવાના કમિશન.

૩૯૪ હિસાબ નકી કરવા તથા તથા તપાસવાનું કમિશન

૩૯૫ કોર્ટે કમિશનરને જરૂરનાં હુકમો આપવા કમિશનર આગળ ચાલેલું કામ કોર્ટે પુરાવામાં લેવું અથવા જાસ્તી તપાસ કરવને ફરમાવવું.

ડ—ભાગ પાડવાના કમિશન.

૩૯૬ સરકારને મેલેસુલની ભરતી હોય તેવી સ્થાવર મિલકતના ભાગ પાડવાનું કમિશન કમિશનરે કામ શી રીતે કરવું તે.

૪. — સૌમાન્ય કરાવો.

૩૯૭ કમિશનરનું ખર્ચ કોરટમાં ભરવું.

૩૯૮ કમિશનરોના અખત્યાર.

૩૯૯ કમિશનરની રૂબરૂ સાક્ષીઓએ હાજર રહેવા વિશે જખાની આપવા વિશે તથા તેમને શિક્ષા કરવા વિશે.

૪૦૦ કમિશનરની રૂબરૂ હાજર થવાને કોરટે પક્ષકારને ફરમાવવું.

એક તરફી કામ ચલાવવાનું.

ભાગ ૩ નો

ખાસ પ્રસંગની ફરિયાદો વિશે.

ખાખ ૨૬ મો.

નાદારોની ફરિયાદો.

૪૦૧ નાદારીમાં ફરીયાદો આણી શકાય.

૪૦૨ કઈ ફરિયાદો વિશે અપવાદ છે તે.

૪૦૩ અરજ લેખી કરવી.

અરજમાં લખવાનો મંજૂર.

૪૦૪ અરજ આપવાનું.

૪૦૫ અરજ નામંજૂર કરવાનું.

૪૦૬ અરજદારની જખાની.

જો અખત્યારે અરજ આપી હોય તો ક

મિશનથી અરજદારની જખાની લેવાનું

કોરટ ફરમાવે.

૪૦૭ અરજ નામંજૂર કરવાનું.

૪૦૮ અરજદારની નાદારીનો પુરાવ લેવા સાડે ૪ રાવેલા દિવસની નોટીસ.

૪૦૯ સુનાવાણી વખતે કામ ચલાવવાની રીત.

૪૧૦ જો અરજ મંજૂર કરવામાં આવે તો શી રીતે કરવું.

૪૧૧ નદાર જોતે ત્યારે ખર્ચ.

કોરટ ફી વસુલ કરવાનું.

૪૧૨ નાદાર હોય ત્યારે કેમ કરવું.

૪૧૩ અરજદારને નાદારીમાં ફરિયાદ કરવાની રજા આપવાની ના પાડી હોય તો પછી બીજી તેવી અરજ ચાલશે નહીં.

૪૧૪ વાહી નાદાર નથી એવું ક્યારે ઠરાવવું.

૪૧૫ ખર્ચ,

ખાખ ૨૭ મો.

સરકાર અથવા સરકારી અમલદારો કરે તે અ

થવા તેમના ઉપર થાય તે ફરીયાદો વિશે,

૪૧૬ સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કૌંસીલે અથવા તેમના ઉપર કરવાની ફરીયાદો.

૪૧૭ સરકારની વતી કામ કરવાનો અખત્યાર મળેલા સખસો.

૪૧૮ સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કૌંસીલે કરવાની ફરીયાદોમાં ફરીયાદ અરજી.

૪૧૯ પ્રેસેસ લેગ સાડે સરકારનો અખત્યાર

૪૨૦ સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કૌંસીલે હાજર થઈને જવાબ આપવાનું.

૪૨૧ સરકાર ઉપરની ફરીયાદ સંબંધી સ્વાલનાં જવાબ દઈ શકે એવા સખસોને હાજર રાખવાનું.

૪૨૨ સરકારી અમલદારોને પ્રેસેસ પોંચાડવાનું

૪૨૩ અમલદાર સરકારમાં લખાણ કરી શકે એટલા માટે મુદત વધારવાનું.

૪૨૪ સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કૌંસીલ ઉપર અથવા સરકારી અમલદાર ઉપર ફરીયાદ કરતાં પે હેલાં કરવાની નોટીસ.

૪૨૫ આવા દાવામાં પકડવાનું,

૪૨૬ જવાબ કરવાનું સરકાર માંથે લે તો અરજ કરવાની ત.

૪૨૭ આવી અરજ નથાય ત્યારે શી રીતે કરવું ફસલા પહેલાં પ્રતીવાદીને પકડી શકાય નહીં.

૪૨૮ સરકારી અમલદારોને જાત હાજર થવાની માફી.

૪૨૯ સરકાર અથવા સરકારી અમલદાર ઉપર હુકમનામું હોય ત્યારે કેમ કરવું.

ખાખ ૨૮ મો

પરરાજ્યના લોકો કરે તે ફરિયાદો, તથા

પરદેશીઓ દેશી રાજ્ય કરતાં કરે તે

અથવા તેમના ઉપર થાય તે ફરીયાદો.

૪૩૦ પરરાજ્યના લોકો ક્યારે ફરીયાદ કરે,

૪૩૧ પરદેશી રાજ્ય ક્યારે ફરીયાદ કરી શકે.

૪૩૨ રાજ અથવા રજવાડા તરફથી ફરીયાદ ચલાવવા અથવા તેનો જવાબ કરવાને સરકાર મુદત નીમેલા સખસો.

૪૩૩ રાજ વગેરે ઉપરની ફરીયાદો.

રાજ વગેરેને પકડવાની માફી.

તેમની મીલકત ક્યારે જન્મ થાય.

૪૩૪ દેશી સંસ્થાનનાની કોરટોના હુકમનામાં પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં ખજાનવાનું.

ખાખ ૨૯ મો.

કાર પોરેશન તથા કંપનીઓ તરફની અને તેમના ઉપરની ફરીયાદો.

૪૩૫ ફરીયાદ અરજી ઉપર સહી અને સાચાપણના એકશર.

૪૩૬ કારપોરેશન અથવા કંપનીને સમન પોંચાડવાનું ખાખ ૩૦ મો.

ત્રસ્ટીઓ, ત્રુત્યુપત્ર ચલાવનારાઓ અને મધ્યતની મીલકતનો વહીવટ કરનારાઓ કરે તે તથા તેમના ઉપર થાય તે ફરીયાદો.

૪૩૭ ત્રસ્ટી વગેરેને જે મીલકતનો હક્ક પ્રાપ્ત થાય તે મીલકત વીચેની ફરીયાદોમાં હિતસંબંધ હોય તેવા સખસોના વારસ વકીલ થવાનું.

૪૩૮ ત્રુત્યુપત્ર ચલાવનાર તથા મધ્યતની મીલકતના વહીવટ કરનારને સામીલ કરવાનું.

૪૩૯ ત્રુત્યુપત્ર ચલાવનારી પરણેલી સ્ત્રીના ધણી સામીલ કરવો નહીં.

ખાખ ૩૧ મો.

સગીર તથા દિવાના એજોની તરફની અને તેમના ઉપરની ફરીયાદો.

૪૪૦ સગીરની ફરીયાદ ઇષ્ટમિત્રે કરવી. ખરચ.

૪૪૧ ઇષ્ટમિત્રે અથવા તે ફરીયાદ પુરતાં નીમેલા વાલીએ અરજી કરવી.

૪૪૨ ઇષ્ટમિત્ર શિવાય ફરીયાદ અરજી દાખલ કરી હોય તો તે શર્હીલમાંથી દૂર કરવી. ખરચ.

૪૪૩ ફરીયાદ પુરતો વાલી કોરટે નીમવો.

૪૪૪ ઇષ્ટમિત્ર અથવા વાલી વગર મેળવેલો હુકમ દૂર કરાય. ખરચ.

૪૪૫ ઇષ્ટમિત્ર કોણ થઈ શકે.

૪૪૬ ઇષ્ટમિત્રને દૂર કરવાનું.

૪૪૭ ઇષ્ટમિત્રે નિકળી જવાનું.

નવો ઇષ્ટમિત્ર નીમવાની અરજ.

૪૪૮ ઇષ્ટમિત્ર ગુજરી જન્મ અથવા તે દૂર થાય ત્યારે કામ બંધ રાખવું.

૪૪૯ નવો ઇષ્ટમિત્ર નીમવાની અરજ.

૪૫૦ સગીરવાદી અથવા અરજદાર ઉમરે પેચ્યો ત્યારે તેણે શું કરવું:

૪૫૧ જે તે કામ ચલાવવાનું પસંદ કરે તો.

૪૫૨ કામ છોડી દેવાનું તે પસંદ કરે તો. ખરચ.

૪૫૩ કલમ ૪૫૧, ૪૫૨ પ્રમાણે અરજી કરવાનું તથા તે સાબીત કરવાનું.

૪૫૪ સગીર સહવાદી ઉમરે પોરેશાયજી ફરિયાદ ચલાવવાની ના કહે ત્યારે. ખરચ.

૪૫૫ ફરિયાદ ગેરબાજબી અથવા અચોગ્ય હોય તો. ખરચ.

૪૫૬ ફરીયાદ પુરતો વાલી નીમવાની અરજ.

૪૫૭ ફરીયાદ પુરતો વાલી કોણ થઈ શકે.

૪૫૮ વાલી પોતાના કામમાં કસુર કરે તો તેને દૂર કરી શકાય.

૪૫૯ ફરીયાદ ચાલતાં વાલી મધ્યસ્થ થાય તો નવો વાલી નીમવો.

૪૬૦ મધ્યસ્થ હુકમનામાં દોષદારના સગીર વારસ વકીલનો ફરીયાદ પુરતો વાલી.

૪૬૧ ઇષ્ટ મિત્રે અથવા ફરીયાદ પુરતાં વાલીએ હુકમનામાં પહેલાં કોરટની રજા વગર તથા જામીન આપ્યા વગર પછસા લેવા નહીં.

૪૬૨ ઇષ્ટમિત્રે અથવા ફરીયાદ પુરતા વાલીએ કોરટની પરવાનગી વગર તોડ જોડ કરવી નહીં.

પરવાનગી વગરની તોડજોડ નીરથક થઈ શકે તેવી છે.

૪૬૩ ૪૪૦ થી ૪૬૨ સુધીની કલમો દિવાના લોકોને લાગુ પડે છે.

૪૬૪ કોરટની સભાગમાં હોય તે.

ખાખ ૩૨ મો.

લશકરી માણસોએ તથા તે માણસો

ઉપર કરવાની ફરીયાદો.

૪૬૫ જે અમલદાર અથવા સોલજરને રજા ન મળે તે પોતાની વતી ફરીયાદ અથવા

જવાબ કરવા સારૂ કોઈ પણ શખસને અપત્યાર આપે.

૪૬૬ આ પ્રમાણે અપત્યાર મળેલો શખસ જાતે કામ ચલાવે અથવા પીલીડરનીમે.

૪૬૭ આ પ્રમાણે અપત્યાર મળેલો શખસ ઉપર અથવા તેના પીલીડર ઉપર પ્રોસેસ પોંચાડવામાં આવે તે બરોબર પોંચેલી ગણવી.

૪૬૮ અમલદાર અને સોલજરને સમન પોંચાડવાનું.

૪૬૯ પકડવાનું વાંરટ છાવાણી વગેરેમાં શી રીતે બજાવવું.

બાબ ૩૩ મા.

ઈન્ટરપીલીડર (વિરૂદ્ધ હકોના નીરાણય કરવાની તિરાહિત કરે તે) ફરીયાદ.

૪૭૦ ઈન્ટરપીલીડર ફરીયાદ ક્યારે થઈ શકે.

૪૭૧ આવી ફરીયાદમાં ફરીયાદ અરજી.

૪૭૨ દાવો કરેલી વસ્તુ કોરટમાં મુકવાનું.

૪૭૩ પહેલી સુનાવાણી વખતે કામ ચલાવવાની રીત.

૪૭૪ અપત્યાર અને ભાકુત ઈન્ટરપીલીડર ફરીયાદ ક્યારે કરી શકે.

૪૭૫ વાદીના ખરચના બોજો.

૪૭૬ તિરાહિત (રેકોર્ડ્સ) ઉપર પ્રતીવાદી ફરીયાદ કરે ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત. ખરચ.

ભાગ ૪ થો

આજ ગરજ પુરતા ઈલાજ.

બાબ ૩૪ મા.

ફેસલો થતાં પહેલાં પકડવા તથા જમી કરવા વિશે

અ.—ફેસલો થતાં પહેલાં પકડવાનું

૪૭૭ જમીન લેવા સારૂ વાદી ક્યારે અરજ કરે.

૪૭૮ પ્રતીવાદીએ જમીન સામાટ્ટે ન આપવા તેનું કારણ ખતાવવા સારૂ તેને હાજર કરવાનો હુકમ.

૪૭૯ જો પ્રતીવાદી કારણ ન ખતાવે તો અનામત મુકવાનો અથવા જમીન આપવાનો કોરટ તેને હુકમ કરે.

૪૮૦ જમીન પોતાની જવાબદારી કાઢી નાંખવાની રીત. ૪૮૧ જો પ્રતીવાદી કારણ ન ખતાવે તો અનામત મુકવાનો અથવા જમીન આપવાનો કોરટ તેને હુકમ કરે.

વાની અરજ કરે ત્યારે શી રીતે કરવું.

૪૮૧ પ્રતીવાદી જમીન ન આપે અથવા તેને નવો જમીન ન મળે તો કેમ કરવું,

૪૮૨ પકડેલા પ્રતીવાદીની ખોરાકી.

બ.—ફેસલો થતાં પહેલાં જમી કરવાનું.

૪૮૩ હુકમનામું પુરૂ કરવાના પ્રતીવાદી પાસેથી

જમીન માગવાની અજો તે જમીન ન

આપે તો મિલકત જમ કરવાની ફેસલો

થતાં પહેલાં અરજ.

અરજનો મજકુર.

૪૮૪ જો જમીન આપવાનું કે કારણ ખતાવવાનું કોરટ પ્રતીવાદીને ફરમાવે.

૪૮૫ જો કારણ ન ખતાવે અથવા જમીન ન આપે તો જમી કરવી.

જમી ઉઠાડવાનું.

૪૮૬ જમી કરવાની રીત.

૪૮૭ ફેસલો પહેલાં જમી કરેલી મિલકત ઉપર ના દાવાની તજવીજ.

૪૮૮ જમીન આપે અથવા ફરીયાદ કાઢી નાંખવામાં આવે એટલે જમી દુર કરવી.

૪૮૯ જમીથી પરાયાના હકને હરકત થશે નહીં

અથવા હુકમ નામા વાળાને વેચાણની દરખાસ્ત કરવાને પ્રતીબંધ થશે નહીં.

૪૯૦ આ બાબ પ્રમાણે જમી થયેલી, મીલકત હુકમનામું બજાવવામાં ફરી જમી કરવી નહીં.

ક.—પકડવાનું અથવા જમી કરવાનું કામ

કરવું તે અચોખ્ખ હોય ત્યારે નુકસા

નીનો બદલો.

૪૯૧ અપુરતા કારણથી કોત્રને પકડાવ્યા હોય અથવા જમી કરેલી હોય તો તેની નુકસા

ની નો બદલો.

વિશેષ ડરાવ.

બાબ ૩૫ મા.

કામચલાઉ તાકીદ અને દરમ્યાનના હુકમો વિશે

અ.—કામ ચલાઉ તાકીદ.

૪૯૨ જો પ્રસંગે રામ ચલાઉ તાકીદ આપી શકાય ને પ્રસંગ.

કાય ને પ્રસંગ.

૪૯૩ કરાર કરી મોડેલો નહીં અથવા મોડેલો

રી રાખવો નહીં એવીશો મનાઈની તાકીદ.

૪૯૪ તાકીદ આપ્યા પેસેલાં વિરૂદ્ધ પક્ષકારને નોટીસ આપવાનું કોર્ટ ફરમાવવું.

૪૯૫ કારપોરેશનને આપેલી તાકીદ તેના મેંબર ને તથા અમલદારોને બંધનારક છે.

૪૯૬ તારીદનો હુકમ કોર્ટ કાઢીલે ફરફાર કરે અથવા રદ કરે.

૪૯૭ અપુરતા કારણે પરથી તાકીદ કઢાવી દોયતો પ્રતીવાદીને નુકસાનીનો બદલો વિશેષ કરાવ.

બ—દરમ્યાનના હુકમ.

૪૯૮ નાશ થાય એવી વસ્તુઓ દરમ્યાન વેચવા નો હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

૪૯૯ ફરીયાદનો વિષય અટકાવી રાખવા વગેરેનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર તથા પ્રવેશ કરવાની નમુના લેવાની અને પ્રયોગ કરવાની સત્તા આપવાનો અખત્યાર.

૫૦૦ આવા હુકમ કરવાની અરજ નોટીસ આપ્યા પછી કરી શકાય.

૫૦૧ જે જમીન બીજાને ફરીયાદ હોય તે જમીન પક્ષકારના કબજામાં લાગણી કરવાને અપાવાય.

૫૦૨ પછસા વગેરે કોર્ટમાં અનામત મુકવાનું.

બબ ૩૬ મો.

વસુલદારની નીમણુક

૫૦૩ વસુલદાર નીમવાનો કોર્ટનો અખત્યાર.

વસુલદારની જવાબદારી

૫૦૪ કલેક્ટરને વસુલદાર ક્યારે નીમી શકાય.

૫૦૫ આ બાબ પ્રમાણે કઈ કોર્ટને અખત્યાર છે

ભાગ પ મો.

વિશેષ કામો વીશે.

બાબ ૩૭ મો.

લવાદી પર સોંપવાનું

૫૦૬ લવાદને સોંપવાનો હુકમ કરવાસારૂ ફરીયાદના પક્ષકારો અરજ કરે.

૫૦૭ લવાદની નીમણુક.

કોર્ટ ક્યારે લવાદ નીમે.

૫૦૮ લવાદને સોંપણુનો હુકમ.

૫૦૯ બે અથવા વધારે લવાદને સોંપણુ હોય ત્યારે મતભેદ પડે તો શું કરવું તેનો હુકમ કરવો.

૫૧૦ લવાદ અથવા સરપંચનું મૃત્યુ અશક્તતા વગેરે.

૫૧૧ સરપંચની નીમણુક કોર્ટે ક્યારે કરવી.

૫૧૨ કલમ ૫૦૯, ૫૧૦, અથવા ૫૧૧ પ્રમાણે નીમેલા લવાદ કે સરપંચના અખત્યાર.

૫૧૩ સાક્ષીઓને સમન કરવાનું કમુર વગેરે ને બાસ્તે સીક્ષા.

૫૧૪ નિવાડો કરવાસારૂ ચુદ્ધ વધારવી. લવાદી રદ કરવાનું.

૫૧૫ લવાદને બદલે સરપંચ ક્યારે લવાદીનું કામ કરે.

૫૧૬ નીવાડા ઉપર સહી કરવી. અને તે દાખલ કરવો.

૫૧૭ લવાદ અથવા સરપંચ ખાસ હકીકત લખી આપે,

૫૧૮ ક્રેડિટ પ્રસંગે અરજ ઉપરથી કોર્ટ નીવડામાં ઓછું વધતું અથવા મુદ્દારો કરે,

૫૧૯ લવાદીના ખર્ચ વિશેનો હુકમ.

૫૨૦ નિવાડો અથવા લવાદને સોંપેલી બાબત પાછી ક્યારે મોકલાય.

૫૨૧ નિવાડો રદ કરવાનાં કારણ.

૫૨૨ નિવાડા પ્રમાણે ફેસલો આપવો. ફેસલા પછી હુકમનામું કરવું.

૫૨૩ લવાદ ઉપર સોંપવાનું કરારનામું કોર્ટમાં દાખલ કરાય,

અરજ ઉપર નંબર પાડીને તે નોંધવી. તેન દાખલ કરવાનું કારણ પતાવવાની નોટીસ

૫૨૪ લવાદી પર સોંપવાના હુકમ ઉપરથી ચાલતા કામને આ બાબના કરાવ લાગુ પડશે

૫૨૫ કોર્ટની મારફત વગર જે બાબત લવાદી પર સોંપી હોય તેનો નિવાડો દાખલ કરવા વિશે અરજ ઉપર નંબર પાડીને તે નોંધવી.

૫૨૬ લવાદીના પક્ષકારોને નોટીસ આપવી.

૫૨૭ તે નિવાડો દાખલ કરીને આ કામમાં લાવવાનું

બાબ ૩૮ મો.

પક્ષકારોના કરારનામા ઉપરથી ચલાવવાના કામ વિશે

૫૨૮ કોર્ટના અભિપ્રાય સારૂ હકીકત (ફેસ) લખી આપવાનો અખત્યાર.

૫૨૯ વિષયની કિમત ક્યારે લખવી.

૫૩૦ કરારનામા ઉપર ફરીયાદ તરીકે નંબર

પાડીને તે દાખલ કરવું.

૫૩૦ કરારનામું કરનારા સખસો ઉપર કોરટની હુકમત ચાલશે.

૫૩૧ મુકદ્દમો સાંભળીને નિકાલ કરવાનું.

બાબ ૩૯ મો.

વેચાય એવા લેખ ઉપરથી સક્ષિપ્તકામ ચલાવવાની રીત વિશે.

૫૩૨ બિલ્ડ આફ એક્સચેન્જ વિગરે ઉપરથી સક્ષિપ્ત ફરીયાદો કરવાની તે.

સમતમાં કહેલી રકમ કોરટમાં ભરવાની તે

૫૩૩ ગુણદોષ ઉપર જવાબ કરવાનું પ્રતિવાદી ખતાવે તો તેને હાજર થવાની રજા આપવી

૫૩૪ હુકમનામું રદ કરવાનો અખત્યાર.

૫૩૫ કોરટના અમલદાર પાસે બીલ વિગરે રાખવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

૫૩૬ ન શિકરેલા બીલ કે નોટના નકરામાણ નો દાખલો મેળવવાનું ખરચ લેવાનું.

૫૩૭ આ બાબ પ્રમાણ કરેલી ફરીયાદોમાં કેમ ચલાવવાની રીત.

૫૩૮ આ બાબ લાગુ કરવાનું બાબ ૪૦ મો.

આર્થિક ધર્માદાય બાબતની ફરીયાદો વિશે.

૫૩૯ સાર્વજનિક ધર્માદાય બાબતની ફરીયાદો ઉપર થઈ શકે.

ભાગ ૬ હા

અપીલો વિશે.

બાબ ૪૧ મો.

અવલ હુકમનામા ઉપરની અપીલો શેવિ.

૫૪૦ મુદ્દમ મતાઈ કરી હોય તે શિવાયનાં તમામ અવલ હુકમનામા ઉપર અપીલ ચાલશે.

૫૪૧ અપીલના નમુને.

યુદ્ધની સાથે શું સામીલ રાખવું.

યાદનો મજકર.

૫૪૨ જે કારણ લખ્યાં હોય તે કારણોને અપીલ કરનારે વળતી રહેવું.

૫૪૩ યાદ નામનુસ્કરવાનું અથવા દુસ્સ્તકરવાનું

૫૪૪ ઘણા વાદીઓને અથવા પ્રતિવાદીઓને અપીલ કરવાનો હુકમ.

ધાને લાગુ પડે એવા કારણ પ્રપરથી હુકમનામું કરવું હોય તો, તેવાદીઓ અથવા પ્રતિવાદીઓમાંથી એક જણ આખું હુકમનામું કરવાની શકે.

જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમમાં બળવવા તથા નેમની બળવણીનું કામ

બધ રાખવા બાબત.

૫૪૫ અપીલ થઈ હોય એટલાજ કારણ ઉપરથી હુકમનામાની બળવણી બધ રાખવી નહીં

અપીલ થઈ શકે એવું હુકમનામું અપીલની મુદત વિત્યા પહેલાં બળવવું બધ રાખાય

૫૪૬ જેના ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામું બળવવાના હુકમ કરવામાં આવે તો

જામીન લેવાનાં તે.

૫૪૭ સરકાર અથવા સરકારી અમલદાર પાસેથી તેવા જામીન માગવા નહીં.

હુકમનામા ઉપર થયેલી અપીલોમાં કામ ચલાવવાની રીત.

૫૪૮ અપીલની ચાદ નોંધવાનું. અપીલનું રજીસ્ટર.

૫૪૯ અપીલકોર્ટ અપેલેન્ટ પાસેથી ખરચના જામીન માગે.

અપેલેન્ટ બ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બાહાર રહે તો હોય તો.

૫૫૦ જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટે અપીલકોર્ટને નોટીસ આપવી. અપીલકોર્ટને કાગળ મોકલી દેવા.

જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટમાં દાખલ થયેલા દસ્તા

વેજની નકલો રાખવાનું.

૫૫૧ નીચલી કોરટનો કાયમ તે કોરટ નોટીસ મોકલ્યાવગર કાયમ રાખવાનો અખત્યાર.

૫૫૨ અપીલ સાંભળવાનો દિવસ.

૫૫૩ અપીલ સાંભળવાના દિવસની નોટીસ પ્રસિદ્ધ કરવાનું તથા તે પોસ્ટાડવાનું અપીલ કોર્ટ પોસ્ટ નોટીસ પોસ્ટાડવે.

૫૫૪ નોટીસનો મજકર.

સુતાવણી વખતે કામ ચલાવવાની રીત

૫૫૫ શરૂઆત કરવાનો હુકમ.

- ૫૫૬ અપેલેન્ટની કસુરને લીધે અપીલ કાઢી પડે તે અથવા વધારે જુદાં જુદાં અપીલ સાંભળી હોય ત્યારે ફેસલો કરવો તે.
- ૫૫૭ અપેલેન્ટ નોટીસનું ખરચ ભરવાને ચુકવો ૫૭૬ જુદો મત પડે તે લખવો તેથી નોટીસ ન પોંચી હોય તો અપીલ પડે ફેસલાથાં કરવો હુકમ થઈ શકે.
- કાઢી નાંખવામાં આવે.
વિશેષ ડરાવ.
- ૫૫૮ કસુરને લીધે કાઢી નાખેલી અપીલ ફરી ફાઇલ ઉપર લેવાય.
- ૫૫૯ મુનાવાણી મુક્તિની રાખીને જે સબસોનું લાગતું વળગતું જાણાય તેમને રેસ્પોન્ડેન્ટ કરવાનું ફરમાવવાનો અખત્યાર.
- ૫૬૦ જે રેસ્પોન્ડેન્ટના ઉપર એક તરફી હુકમ નામુ થયું હોય તેની અરજ ઉપરથી અપીલ ફરી સાંભળી શકાય.
- ૫૬૧ રેસ્પોન્ડેન્ટ જાણે જુદી અપીલ કરી હોય તે પ્રવાણે તે મુનાવાણી વખતે હુકમના મામાં હરકત લે.
નોટીસનો નમુનો તથા તેને જે ડરાવ લે ગુ પડે તે.
- ૫૬૨ અપીલ કોર્ટે ચુકદમે પાછો મોકલવાનો.
- ૫૬૩ જાસ્તી પુરાવો લેવાની મનાઈ ક્યારે થાય.
- ૫૬૪ પાછું મોકલવાની મર્યાદા.
- ૫૬૫ દફતર ઉપરનો પુરાવો ખસ થાય તો અપીલ કોર્ટે આખર નીકાલ કરવો.
- ૫૬૬ મુદા કાઢીને ચોકશી સારૂ જે કોર્ટના હુકમ નામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોર્ટ તરફ અપીલ કોર્ટ ક્યારે મોકલે.
- ૫૬૭ ડરાવ તથા પુરાવો દફતરમાં દાખલ કરવો ડરાવ ઉપર લેવાની હરકતો.
અપીલનો નિર્ણય.
- ૫૬૮ અપીલ કોર્ટમાં જાસ્તી પુરાવો હાજર કરવાનું.
- ૫૬૯ જાસ્તી પુરાવો લેવાનો પ્રકાર.
- ૫૭૦ બાબતો જાણાવીને નોંધવી.
અપીલના ફેસલા વિશે.
- ૫૭૧ ફેસલો ક્યારે અને ક્યાં ચાલવાય.
- ૫૭૨ ફેસલાની ભાષા.
- ૫૭૩ ફેસલાનો તરજુમો.
- ૫૭૪ ફેસલાનો મજકુર.
તારીખ અને સહી.
- ૫૭૫ ગુજરાતને અથવા હુકમતને બાધ ન આણે એવી ભુલ અથવા ગેરશીસ્તપણાને લીધે કોઈ હુકમનામું રદ કરવું નહીં અથવા તેમાં ફેરફાર કરવો નહીં.
અપીલના હુકમનામા વિશે.
- ૫૭૬ હુકમનામાની તારીખ અને મજકુર.
ફેસલાથી જે જાહેરનો અભિપ્રાય જુદો પડે તેણે હુકમનામા ઉપર સહી કરવાની જરૂર નથી.
- ૫૮૦ ફેસલાની અને હુકમનામાની નકલો પક્ષકારોને આપવી.
- ૫૮૧ જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોર્ટને હુકમનામાની સહી સુધાંતની નકલ મોકલવી.
- ૫૮૨ અવલ હુકમત વાળી કોર્ટને જે અખત્યાર છે તેજ અપીલ કોર્ટને છે.
- ૫૮૩ અપીલ કોર્ટના હુકમનામાની ખજાણી.
બાબ ૪૨ મો.
- અપીલના હુકમનામા ઉપરની અપીલો વિશે.
- ૫૮૪ બીજી અપીલ હાઈ કોર્ટને થાય.
બીજી અપીલનાં કારણ.
- ૫૮૫ બીજાં કોઈ કારણ ઉપરથી બીજી અપીલ નહીં ચાલે.
- ૫૮૬ અમુક ફરિયાદોમાં બીજી અપીલ ચાલશે નહીં.
- ૫૮૭ બીજી અપીલ વિશે ડરાવ.
બાબ ૪૩ મો.
- હુકમો ઉપરની અપીલો વિશે.
- ૫૮૮ અપીલ થઈ શકે એવા હુકમ.
- ૫૮૯ કંઈ કોર્ટે અપીલ સાંભળવી તે.
- ૫૯૦ હુકમો ઉપરની અપીલોમાં કાંઈ ચલાવવાની રીત.
- ૫૯૧ ફરીયાદ ચાલતાં કરેલા હુકમ ઉપર અપીલ થાય નહીં, પરંતુ હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવામાં આવે તો તે હુકમમાં

ધર્મથી ભુલ નિર્મળની શકાય.

બાબ ૪૪ મો.

નાદારીમાં અપીલ કરવા વિશે.

૫૮૨ નાદાર તગદે કોણ અપીલ કરી શકે.

અપીલ દાખલ કરવાની અરજ ઉપરથી

કામ ચલાવવાની રીત.

૫૮૩ નાદારી વીશેની તજવીજ.

વિશેષ કરાવ.

બાબ ૪૫ મો.

૨ ક્ષીકા માઆઝમા ઇન કોસિસને

કરવાની અપીલો વિશે.

૫૮૪ "હુકમનામુ" એ શબ્દની વ્યાખ્યા.

૫૮૫ મલીકામાઆઝમા ઇન કાઉનસીલને અ

પીલો ક્યારે ચાલે.

૫૮૬ જ્ઞાવાના વિષયની કીમત.

૫૮૭ કેટલીએક અપીલો વિશે મનાઈ.

૫૮૮ જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર તકરાર હો

ય તે કોર્ટને અરજ.

૫૮૯ જે મુદ્દમાં કરવી જઈએ તે મુદ્દ.

૬૦૦ કીમત બગલ અથવા લાયકી બદલતું સ

રદીફીકેટ.

૬૦૧ સરટીફીકેટ આપવાની ના કેહેવામાં આ

વે તેનું ફળ.

૬૦૨ સરટીફીકેટ આપીયા પછી જામીન આપવો

અને રકમ) અનામત મુકબી જરૂર છે.

૬૦૩ અપીલની મંજૂરી અને તે ઉપરથી કા

મ ચલાવવાની રીત.

૬૦૪ જામીન કબુલ કર્યા હોય તે રદ કરવા

૬૦૫ બીજા જામીન આપવાને અથવા રૂપીયા લ

રવાછે હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

૬૦૬ તે હુકમ પ્રમાણે ન ચાલે તેનું ફળ.

૬૦૭ અનામત મુકબી રકમની બાકી પાછી અ

પવાતી.

૬૦૮ અપીલ ચાલતાં કોર્ટના અખત્યાર.

૬૦૯ જામીન પુરતો નથી એમ જાણાય તો તે

વધારવાનું

૬૧૦ મલીકામાઆઝમા ઇન કાઉનસીલના હુક

મ અમલમાં આણવાની રીત.

૬૧૧ બજાણી સંબંધી કરેલા હુકમો ઉપર અ

પીલો.

૬૧૨ નિયમ કરવાનો અખત્યાર.

નિયમ પ્રતીક્ષ કરવા.

૬૧૩ ચાલુ નિયમો કાયદાસર છે એમ ગણવું

૬૧૪ રંગુનના રીકારડર.

૬૧૫ સન ૧૭૮૨ ના બંગલાના ૩ કાયદાનું

૪ થી કસમની ૫ મી રકમનો અરથ

૬૧૬ મલીકા માઆઝમાની મરજમાં આવે

પ્રમાણ કરવાનો અખત્યાર કાયમ રાખ

વો, તથા જ્યુડિશિયલ કમીટી આગળ કા

ચલાવવાના નીયમ કાકમ રાખવા.

ભાગ ૭ મો

બાબ ૪૬ મો.

હાઇકોર્ટમાં હુકીકત લખી મોકલવા વિશે

તથા હાઇકોર્ટ તપાસણી કરવા વીશે.

૬૧૭ શકાની હુકીકત હાઇ કોર્ટને મોકલવાનું ..

૬૧૮ હાઇકોર્ટના અભિપ્રાય આવેતે પ્રમાણે હુકમ

નામુકરે એવીશરતથી કોર્ટ હુકમનામુખી શકે.

૬૧૯ હાઇ કોર્ટનો ફેસલો મોકલવો અને તેમ

માણે મુકદમાને નીકાલ કરવો.

૬૨૦ હાઇકોર્ટને હુકીકત મોકલવામાં ખર અથાય તે

૬૨૧ લખી મોકલનારી કોર્ટના હુકમનામામાં

ફેરફાર વગેરે કરવાનો અખત્યાર.

૬૨૨ હાઇકોર્ટમાં અપીલ ચાલી શકે નહીં એ

વા મુકદમા નાકાગળો માગવાનો અખત્યાર

ભાગ ૮ મો.

બાબ ૪૭ મો.

ફેસલાની ફરી તપાસ વિશે.

૬૨૩ ફેસલાની ફરી તપાસની અરજ.

૬૨૪ ફરી તપાસની અરજ કોને કરી શકાય.

૬૨૫ ફરી તપાસની અરજનો નમુનો,

૬૨૬ અરજ ક્યારે નામંજૂર કરવી.

અરજ ક્યારે નામંર કરવી.

વિશેષ કરાવ.

૬૨૭ જે કોર્ટમાં બે અથવા વધારે જજને હો

ય તે કોર્ટમાં ફરી તપાસની અરજ.

૬૨૮ અરજ ક્યારે નામંજૂર કરવી.

૨૯ નામંજુરીનો હુકમ આપરનો.

મંજુર લેવાની હકીકતો.

૩૦ મંજુર થયેલી અરજ નોંધવી અને તે અંતર્ગતના હુકમ કરવો.

ભાગ ૯ મે.

ખાખ ૪૮ મે,

સતદી હાઇકોર્ટનો વિશે વિશેષ નિયમ,

૬૩૧ આ ખાખ ફક્ત અમુક હાઇ કોર્ટને જ લાગુ પડે છે.

૬૩૨ આ કાયદો હાઇ કોર્ટને લાગુ પડે છે.

૬૩૩ હાઇ કોર્ટ પોતાના નિયમ પ્રમાણે ફેસ લા લખવા.

૬૩૪ અરજ નકી થયા પહેલાં હુકમનામું બનાવવું અને અરજીને વાસ્તે પછીથી બજાવવું એથી હુકમ કરવાનો અખત્યાર.

૬૩૫ અખત્યાર વગરના સખસોએ કોર્ટને બાજણ કરવું નહીં.

૬૩૬ હાઇ કોર્ટની પ્રેસેસ કોણ બજાવી શકે

૬૩૭ ઈનસાફ વગરનાં કામ રજુસ્તાર કરે,

૬૩૮ અવલ દિવાની હુકમતમાં હાઇ કોર્ટને જે કસમો લાગુ પડતી નથી તે,

નાદાર દવાદારો વિશેની હુકમત ચલાવ

વવામાં હાઇ કોર્ટને આકાયદોલાગુ નથી.

૬૩૯ નમુના ઘડવાનો અખત્યાર.

ભાગ ૧૦ મે.

ખાખ ૪૯ મે;

પરચુરણ.

૬૪૦ અમુકસ્ત્રીઓને જાહેર થવાની માફી કરી છે

૬૪૧ સ્થાનિક સરકાર અમુક સખસોને જાહેર રહેવાની માફી કરે.

માફી મળેલી હોય તે સખસોના નામની યાદી કોર્ટમાં રાખવી.

મને હાજર રહેવાની માફી છે એમ કહે

વાથી કમિશન કાઢેનામું જે અરજીયાયતે.

૬૪૨ દીવાની પ્રેસેસથી જે સખસને પકડવામાં થી બાતલ કર્યા છે તે.

૬૪૩ ફેટલાક ગુન્હાઓની ખાબતમાં કામ ચલાવવાની રીત,

૬૪૪ કોથા પરિશિષ્ટમાં આપેલા નમુનાનો ઉપયોગ

૬૪૫ તાખાના કોર્ટોની ભાષા.

૬૪૫ આ સાલવેજ વગેરેના દાવામાં પ્રેસેસર.

૬૪૬ સમાલકાજ કોર્ટના કલ્સ્ટરારનો મુકદમે સખી મોકલવાનો અખત્યાર.

૬૪૭ પરચુરણ કામ.

પુરાવા તરીકે સોગતનામા લેવાનું.

૬૪૮ જે સખસને પકડવાનો અથવા જે મિલકત જપ્ત કરવાની હોય તે સખસ અથવા મિલકત ડિસ્ત્રીટની બહાર હોય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત.

૬૪૯ પકડવાની, વેચવાની, અને પઈસા ભરવની તમામ દિવાની પ્રેસેસને લાગુ પડે તે નીચે.

૬૫૦ સાક્ષીઓ વિશે લાગુ પાડવાના નીચમ.

૬૫૦ આ પરરાજ્યના સમન બજાવવાનું.

૬૫૧ આકાયશ પ્રમાણે અથવા દીવાની પ્રેસેસની રૂઠ્ઠા પકડમાં સામે થાય અથવા પેહરામાંથી નાશી જાય તે શીક્ષા.

૬૫૨ કામ ચલાવવાની રીતના પેટા નિયમો

રવાનો અખત્યાર.

પરિશીષ્ટ પહેલું.—આકટ રદ કર્યા તે.

પરિશીષ્ટ બીજું—મુક્સીલની સમાલકાજ કોર્ટને આ કાયદાના બાબો અને કસમો લાગુ પડે છે તે.

પરિશીષ્ટ ત્રીજું—મુખબના આકટો અને કાયદાઓ.

પરિશીષ્ટ ચોથું—પ્લીડીંગ (મુદ્દા પેહેલાંની તકરાર) ના તથા હુકમના નમુના.

ઈડિયાના ગવર્નર જનરલ ઇન કૌન્સિલનો, હેડળ લખેલો આક્ટ ગવર્નર જનરલ સાહેબે સન ૧૮૮૨ના માર્ચ માસની ૧૭ મી તારીખે મંજૂર કર્યો અને તમામ લોકોને જાણ થવા સારું, સન ૧૮૮૨ના માર્ચ માસની ૨૮ મી તારીખે ઈડિયા ગેઝીટમાં તે છાપીને પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો.

સન ૧૮૮૨નો આક્ટ ૧૪ મો.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતીનો કાયદો

ગવર્નર જનરલ સાહેબે સને ૧૮૮૨ ના માર્ચ માસની ૧૭ મી તારીખે મંજૂર કર્યો.

દિવાની ન્યાયાધિકારી કોર્ટોનું કામ ચલાવવાની રીતના કાયદો એકત્ર કરવાનો તથા સુધારવાનો આક્ટ.

દિવાની ન્યાયાધિકારી, કોર્ટોનું કામ ચલાવવાની રીતના કાયદો એકત્ર કરવા તથા, સુધારવા ચોગ્ય છે; માટે નીચે પ્રમાણે કાયદો કર્યો છે:-

પ્રારંભનો વિષય.

૧ આ આક્ટને "દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદો" કહેવો. અને તે સન ૧૮૮૨ ના જુન માસની પહેલી તારીખે અમલમાં આવશે. આ કલલ અને ૩ જી કલમ આખા બ્રિટિશ ઈડિયાને લાગુ છે. બાકીની કલમે, સન ૧૮૭૪ ના ૧૪ મા આક્ટમાં જે શેડ્યુલડ ડિસ્ટ્રિક્ટ ઠરાવેલા છે, તે શિવાયના, આખા બ્રિટિશ ઈડિયાને લાગુ છે.

૨. વિષયમાં અથવા પુર્વપર સંબંધમાં કંઈ બાધ ન આવે તો, આ આક્ટમાં નીચેના શબ્દોનો અર્થ નીચે પ્રમાણે કરવો:—

"બાબ" એટલે આ કાયદાનો બાબ સમજવો.

"ડિસ્ટ્રિક્ટ" એટલે, અવલ હકુમતવાળી, મુખ્ય દિવાની કોર્ટ (જેને આ આક્ટમાં, આગળ ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ એબુ નામ આપ્યું છે), તેની હકુમતની સ્થાનિક હદ સમજવી, અને તેમાં હું કોર્ટની સાધારણ અવલ દિવાની હકુમતનો, સ્થાનિક હદનો સમાવેશ થાય છે. ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટથી હલકા દરજ્જાની દરેક કોર્ટને તથા પ્રત્યેક સમાલકાન્ડ કોર્ટને, આ કાયદાના કામસારૂ, હું કોર્ટના અને ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના તાબાની કોર્ટ ગણવી.

"પ્લીડર" એટલે, કોર્ટમાં બીજાને વાસ્તે, હાજર થવાનો અને તેના પક્ષ લઈને બોલવાનો જોને, હુકમ મળ્યો હોય તેવો દરેક સમજવો, અને તેમાં હું કોર્ટના અટર્ની, વકીલ, અને અડવોકેટનો સમાવેશ થાય છે,

"સરકારી પ્લીડર" એમાં આ કાયદામાં જે કામો સરકારી પ્લીડરે કરવાં એમ સ્પષ્ટ રીતે કહેલું હોય, તેવાં બધાં અથવા તેમાંનાં કાંઈ

ઉદ્દેશ :

હુકમનામ
શરૂઆત
સ્થાનિક વ્યાપ્તિ

શબ્દાર્થ

"બાબ,"
'ડીસ્ટ્રિક્ટ,
ડીસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ

પ્લીડર

સરકારી પ્લીડર

કામ કરવાસારે સ્થાનીક સરકારે કોઈ અમલદારને નીમ્યો હોય તેનો પણ સમાવેશ થાય છે.

કલેક્ટર

“કલેક્ટર” એટલે, જમીનના મેદેમુલના, કલેક્ટરનું કામ કરનાર દરેક અમલદાર સમજવો.

હુકમનામું

“હુકમનામું” એટલે દીવાની કોર્ટમાં કોઈ હુકમ માગ્યો હોય તે બાબત અથવા ઉત્તર પક્ષ બન્ને હોય તે બાબત પદ્ધતિ પ્રમાણે કરેલા જે ઠરાવથી, ઠરાવ કરનારી કોર્ટ પુરતો, ફરિયાદ અથવા અપીલનો નીકાલ થાય એવો ઠરાવ સમજવો. ફરિયાદ અરજી નામજુર કર્યાનો હુકમ અથવા હિસાબ લેવાનું ફરમાવ્યાનો હુકમ અથવા જે તકરાર ૨૪૪ મી કલમમાં કહેલી કે તેમાં હવાલો આપેલી હોય પણ ૫૮૮ મી કલમમાં, જણાવેલી ન હોય તેવી કોઈ તકરાર, નકી કર્યાનો હુકમ આ વ્યાખ્યામાં આવી જાય છે. ૫૮૮ મી કલમમાં બતાવેલો કોઈ હુકમ આ વ્યાખ્યામાં આવી જતો નથી.

હુકમ

“હુકમ” એટલે ઉપરની વ્યાખ્યા પ્રમાણે હુકમનામું નહીં હોય એવો દીવાની કોર્ટનો કોઈ નિર્ણય પદ્ધતિ પ્રમાણે લખ્યો હોય તે.

ફસલો

“ફસલો” આ શબ્દનો અર્થ, કોઈ હુકમનામાનાં અથવા હુકમનાં કારણ દાખલ જડજે કરેલું બ્યાન એવો સમજવો.

જડજ

હુકમનામાનો દણદાર

“જડજ” એટલે, કોર્ટનો અધ્યક્ષ સ્થાને બેસનાર અમલદાર સમજવો.

હુકમનામાવાળો

“હુકમનામાનો દણદાર” એટલે, જેની વિરુદ્ધ હુકમનામું અથવા હુકમ, થયો હોય તેવો કોઈ શખસ સમજવો.

“હુકમનામાવાળો” એટલે, બજાવી શકાય તેવું હુકમનામું કે તેવો હુકમ જેની તરફમાં થયો હોય એવો કોઈ શખસ સમજવો; અને એમાં, તે હુકમનામું અથવા હુકમ જે શખસના નામ ઉપર ચલાવી આપ્યો હોય, તે શખસનો સમાવેશ થાય છે.

લખી

“લખી” એમાં છાપેલાનો અને શીળાથી છાપેલાનો સમાવેશ થાય છે. અને “લખ” એમાં, છાપ તથા શીળા છાપનો સમાવેશ થાય છે.

સહીકરેલું

“સહી કરેલું” એમાં, નિશાની કરનારો શખસ પોતાનું નામ લખી શકે એવો ન હોય ત્યારે “નિશાની કરેલું” એનો, તથા જે શખસવિશે નો મજકુર હોય તે શખસના નામની સ્થાંધ (શિકા) મારેલું એનો પણ સમાવેશ થાય છે.

પરરાજ્યની કોર્ટ

“પર રાજ્યની કોર્ટ” એટલે, જેની સત્તા બ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં ન હોય; અને જે અવરનરબનરલ ઇન કૌન્સિલ સ્થાપેલી ન હોય, એવી બ્રિટિશ ઇન્ડિયાની હદ બાહારની કોર્ટ સમજવી.

પરરાજ્યનો ફસલો

“પરરાજ્યનો ફસલો” એટલે, પરરાજ્યની કોર્ટ કરેલો ફસલો સમજવો.

સરકારી અમલદાર

“સરકારી અમલદાર” એટલે, નીચે લખેલા પ્રકારના પૈકી કોઈ પણ પ્રકારમાં સમાવેશ થાય એવો કોઈ શખસ સમજવો. એટલે:—

દરેક જડજ;

મલીકા માઆઝમાંનો દરેક સનદી નોકર;

મલીકા માઆઝમાંની જમીનપરની અથવા દરયાઈ ફીજમાંનો હર એક સનદી અમલદાર, સરકારના હુકમ તજે નોકરી કરતો હોય ત્યાં સુધી;

ન્યાયની કોર્ટનો દરેક અમલદાર જેનું કામ, પોતાના હોદ્દાને લીધે કાયદાની અથવા હકીકતની કોઈ બાબત ઉપર તજવીજ કરવાનું કે રી પોર્ટ કરવાનું હોય, અથવા કોઈ લેખ કરવાનું કે તે લેખના ખરાપ છા વિષે સહી કરવાનું કે તે લેખ રાખવાનું હોય, અથવા કાંઈ મિલકત પોતાના હવાલામાં લેવાનું કે તેની વ્યવસ્થા કરવાનું હોય, અથવા ન્યાયની બાબતોની, કંઈ પ્રોસેસો બજાવવાનું હોય, અથવા કાંઈ સોગત આપવાનું કે અર્થ સમજવાનું હોય, અથવા કોર્ટમાં બદા બસ્ત રાખવાનું હોય, તે તથા તે કાબો માર્દિનું કોઈ પણ કામ કરવાને કેઈ ન્યાયની કોર્ટે મુદામ અખત્યાર આપેલો હરકોઈ શખસ, કોઈ શખસને કેદ કરવાને અથવા કેદમાં રાખવાનો અધિકાર જે હોદ્દાને લીધે મળે તેવા હોદ્દા ધરાવનાર હરકોઈ શખસ;

સરકારનો દરેક અમલદાર જેનું કામ, પોતાના હોદ્દાને લીધે, ગુનાહ અટકાવવાનું, ગુનાહોની ખબર આપવાનું, ગુન્હેગારોને તેઓનો ઇન્સાફ થવા સારું, કોર્ટમાં હાજર કરવાનું અથવા લોકોની તંદુરસ્તી, સલામતી કે અનુકૂળતા સંભાળવાનું હોય તે;

હરએક અમલદાર જેનું કામ પોતાના હોદ્દાને લીધે સરકારની વતી કંઈ, મિલકત લેવાનું, સ્વીકારવાનું રાખવાનું કે ખરચવાનું હોય, અથવા સરકારની વતી કાંઈ કરાર કરવાનું. માપણી કરવાનું, કે જ માખંદી કરવાનું હોય, અથવા મેહેસુલ બાબતની કંઈ પ્રોસેસો બજાવવાનું હોય, અથવા સરકારના પૈસા સખંધી, લાભની કંઈ બાબતની તજવીજ કરવાનું કે તે વિશે રીપોર્ટ કરવાનું હોય, અથવા સરકારના પૈસા સખંધી લાભ બાબતનો કંઈ લેખ, કરવાનું. તેના ખરાપ છાવિષે સહી કરવાનું, કે તે લેખ રાખવાનું હોય અથવા સરકારના પૈસા સખંધી લાભની સંભાળને માટે કરેલા કોઈ કાયદા તોડતા અટકાવવાનું હોય, તે અને હર એક અમલદાર જે સરકારની આકરી કે મગારમાં હોય, અથવા જેને કંઈ સરકારી કામ કરવા સારું હી, કે કમીશન મળતું હોય તે.

અને જ્યાં આ કાયદાનો અમલ, ચાલે એવાં બ્રિટિશ ઇન્ડિયાના કોઈ ભાગમાં "સરકાર" એમાં સ્થાનિક સરકાર તેમજ હિંદુસ્તાન સરકારનો સમાવેશ થાય છે.

૩. આ આક્ટને જોડેલા પેહેલા પરિશિષ્ટમાં, ખતાવેલા કાયદાને આક્ટ લેજ પરિશિષ્ટના ત્રીજા આસનમાં કહ્યા છે. તેટલા પુરતા આ આક્ટથી રદ કરી છે. પરંતુ તેવા કોઈ કાયદા કે આક્ટ પ્રમાણે જે

સરકાર.

કાયદા અને આ
કટ રદ કર્યા તે

જાહેરખબરો પ્રસિદ્ધ થઈ હશે, ઠરાવો તથા નિયમો કરવા હશે, જ ગામો નીમી હશે, કરાર દાખલ કર્યા હશે, દર ઠરાવ્યા હશે, તથા નમુના (ફારમ) તૈયાર કર્યા હશે તે તમામ આ કાયદાની સાથે મળતા આવતા હોય તેટલા પુરતા, આ કાયદા પ્રમાણે અનુક્રમે પ્રસિદ્ધ કરેલા. ની મેલા, દાખલ કરેલા ઠરાવેલા, અને તદ્યારે કરેલા ગણવા,

મથમનાઆકટ
નાહવાલા

અને આ કાયદા અમલમાં આવે તે તારીખ પહેલાં પાસ થએલા અથવા પ્રસિદ્ધ કરેલા કોઈ આકટમાં, રેગ્યુલેશનમાં કે જાહેરનામાં, સન ૧૮૫૯ ના ૮મા આકટનો, સન ૧૮૬૧ ના ૨૩ મા આકટનો. અથવા દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાનો, અથવા ૧૮૭૭ ના ૧૦ મા આકટનો, અથવા આ આકટથી રદ થએલા કોઈ બીજા આકટનો હવાલો આપ્યો હોય તો તે હવાલો, અને તેટલો, આ કાયદાને અથવા, આ કાયદાના તેને મળતા ભાગને લાગુ પડે છે. એમ વાંચવો.

સન ૧૮૮૨ ના જુન માસની પહેલી તારીખની અગાઉ કોઈ ફરીઆદ માંડી હશે, અથવા અપીલ કરી હશે તેમાં હુકમનામું થતાં પહેલાં ચાલવાના કામમાં, અથવા હુકમનામા પછી જે કામ શરૂ થયું હશે, અને તે તારીખે ચાલુ હશે તે કામમાં, ૯૯ આ. કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે શીવાયની આ આકટમાં કહેલી કોઈ વાત લાગુ પડશે નહીં.

સન ૧૮૮૨ના
જુનમાસની ૧લી
તારીખપહેલા માંડે
લીફરીયામાં કામચ
લાવવાનીરીતકાયમ
રાખવા.

સન ૧૮૭૯ ના જુલાઈ માસની આગાશત્રીસમી તારીખે ચાલુ હોય એવી પ્રત્યેક, અપીલ, જે તે અપીલ આપતી વખતે, આ કાયદા અમલમાં હોત તો, તે ચાલી શકત એવી હોયતો, તે આપ્યાની તારીખે જાણે આ કાયદા અમલમાં રાખ ને જે રીતે સાંભળીને નિકાલ થાય તે રીતે તેનો સાંભળીને નીકાલ કરવો; અને તે તારીખ પહેલાં કલમ ૩૨૦ પ્રમાણે કલેક્ટરને કોઈ કામ મોકલવાનો કરેલો પ્રત્યેક હુકમ કાયદા પ્રમાણે કર્યો છે; તથા તેજ તારીખ પહેલાં ૩૬૦ કલમ પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરેલી જાહેર ખબર કાયદા પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરી છે એમ ગણવું.

અચોધ્યા, પંજા
ખ, મધ્યપ્રાંત, અને
પ્રજ્ઞદેશમે સમતાકેટ
લાક આકટો કાયમ
રાખવા.

૪. ત્રીજી કલમના બીજા પ્રારંભમાં ઠરાવેલું છે તે શીવાય, આ આકટમાં કહેલી કોઈ વાત, વાતથી નીચેના આકટ ને કાયદામાં કંઈ કમી જાસતી થએલું જણાશે નહીં. (એટલે):—

સન ૧૮૬૫નો મધ્યપ્રાંતની ફારદોનો આકટ:

સન ૧૮૭૫નો પ્રજ્ઞદેશની ફારદોનો આકટ

સન ૧૮૭૭નો પંજાબની ફારદોનો આકટ.

સન ૧૮૭૯નો અચોધ્યાની દીવાની ફારદોનો આકટ.

અથવા, જેમાં જમીન ધારણ કરનારા તથા તેમના ખેડૂતો કે અત્યારે, વચ્ચેની ફરિયાદનું કામ ચલાવવાની વીશેષ રીત બતાવી

હોય તેવો, સન ૧૯૬૧ના ઇંડીયાની કૅન્સીલ, વીશીના આકટ પ્રમાણે, ગવરનર ઇન કૅન્સીલે અથવા લેફ્ટેનન્ટ ગવરનર ઇન કૅન્સીલે આજ સુધી કરેલો અથવા તેઓ હવે પછી કરે તે કાયદો,

અથવા સ્થાવર મીલકતની વેચાણને વાસ્તે જેમાં ઠરાવ કર્યો હોય તેવો સન ૧૯૬૧ના ઇંડીયાની કૅન્સીલ વીશીના આકટ પ્રમાણે ગવરનર ઇન કૅન્સીલે અથવા લેફ્ટેનન્ટ ગવરનર, ઇન કૅન્સીલે આજ સુધી કરેલો અથવા તેઓ હવે પછી કરે તે કાયદો.

અને સદરહુઆકટો પછી, કોઈ પણ આકટ પ્રમાણે કમીશનર તથા ડેપુટી કમીશનરને સમવ્યાપી (એક્ઝન્સિવ) દીવાની હકુમત આપી હોય ત્યારે, તે અમલદારો પછી કોને આ કાયદાના કામનેસાર હીસ્સીકટ કોરટ ગણવેલો ઠરાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

૫. આ આકટને જોડેલા બીજા પરીશીષ્ટમાં આ કાયદાના જે બાબ અને કલમો બતાવેલી છે તે, (તે લાગુ પડે તેટલે સુધી) સન ૧૯૬૫ ના આકટ ૧૧ પ્રમાણે સ્થાપેલી સમાલકાજ કોરટને અધીતથા સમાલકાજ કોરટનોકાર ચલાવનારી (કલકત્તા મદ્રાસ અને મુંબઈની સમાલકાજ કોરટોશીવાયની) બીજી સઘળી કોરટોનેલાગુ પડે છે. આ કાયદાના બીજા બાબ અને કલમો એવી કોરટોને લાગુ નથી.

૬. (અ) મીલીટરી કોરટ આફ રીકવેસ્ટની;

(બ) મુંબઈ ઇલાકાના લશ્કરના થાણાનાં તથા કંપના લશ્કરી બજારમાં નાની ફરીયાદો ચુકવવાસાર તે ઇલાકામાં ચોગ્ય રીતે, નીમેલા એક અમલદારની,

(ક) મદ્રાસના કાયદાના ઠરાવ પ્રમાણે ગામના મુનસફીની અથવા ગામની પચાયતોની; અથવા

(ડ) રંગુન; મેલમેન, અકયાબ અથવા ખસીનમાં ના દાગી કોરટ તરીકે બેસે ત્યારે રંગુનના રીકારડરની;

એમની હકુમત અથવા કામ ચલાવવાની રીતમાં, આ કાયદામાં કહેલા કોઈ વાતથી કંઈ કમી જસ્ત થતું નથી;

અથવા કોઈ કોરટની સંધારણ હકુમતની પછસા સખંધી મર્યાદા (જો હોય તો) કરતાં કોઈ ફરીયાદના બીજાની રકમ કે કીમેત વધી જતી હોય તો તેવી ફરીયાદો ઉપર તે કોરટને આ કાયદાની કોઈ કલમથી હકુમત મળવાની નહીં.

૭. (અ) મુંબઈના સન ૧૯૩૦ના ૧૩મા રેગ્યુલેશનમાંના તથા સન ૧૯૪૦ના ૧૧મા આકટમાંના ઠરાવોને આધારે તે રેગ્યુલે

મુકસીલના સમાલ કાજ કોરટોનેકલ મે લાગુ પડે છે તે

(અ) મીલીટરી કોરટ આફ રીકવેસ્ટની (બ) મુંબઈમાં ના નીફરીયાદની ચોક્કસ રીકરવાને નીમેલા અમલદારોની, (ક) મદ્રાસમાં ગામના મુનસફીને ગામની પચાયતોની.

(ડ) નાદારી કોરટ તરીકે બેસે ત્યારે રંગુનના રીકારડરની હકુમત અને કમચલાવવાની રીત કાયમ રાખવી

મુંબઈના કોરટના કાયદાકાયમ રાખવા

શન તથા આકટમાં કહેલા મુકદમાઓમાં અધિકાર મળેલા અમુક જાગીરદારો તથા ખીજા અધિકારીઓ જે હકમત ચલાવતા હોય તેમાં અને (૫૬) આ આકટને જોડેલા ખીજા પરીશીષ્ટમાં ખતાવેલા કાયદા તથા આકટમાં જે તરેહના મુકદમા કહેલા છે તે મુકદમામાં

આવા મુકદમાઓમાં અને તે ઉપર દિવાની કોરટોમાં અપીલ થાકે એકું હોય તેવી અપીલોમાં, કામ ચલાવવાના રીત આ કાયદામાં જે નિયમ ઠરાવ્યા છે તે પ્રમાણે સમજવી. પરંતુ, આ કલમમાં કહેલા અથવા હવાલો આપેલા કાયદા અને આકટના કાંઈ પણ શેષ ઠરાવથી એ નીચેના વિરોધ હોય તો તેમ ન સમજવું.

ધસાકાના મુખ્ય
શહેરોની સમાલકાજ
કોરટો

૮. કલકત્તા, મદ્રાસ, અને મુંબાઈ એ શહેરોમાં સ્થપાયેલી કોઈ સમાલકાજ કોરટની કાંઈ ફરીયાદમાં અથવા કામમાં, કલમ ૩, ૨૫, ૮૬, ૨૨૩, ૨૨૫, ૩૮૬ અને બાબ ૩૯ માં જે ઠરાવો છે, તે શિવાયનો આ કાયદો લાગુ પડશે નહીં.

પરંતુ ફેસલાની ફરી તપાસ વિશે અને અપીલ વિશે જે ઠરાવો કરેલા છે, તે શિવાયનો આ કાયદો અથવા તેનો કોઈ ભાગ સરકારી જોજીટમાં જાહેરખબર પ્રસિદ્ધ કરીને આવી કોઈ કોરટને લાગુ પાડવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

કાયદાના ભાગ

૯. આ કાયદાના નીચે પ્રમાણે દસ ભાગ ઠર્યા છે:—

- ૧ લો ભાગ :—સામાન્ય રીતે ફરીયાદો.
- ૨ જો ભાગ :—પ્રસંગોપાત ઉત્પન્ન થનારાં કામ.
- ૩ જો ભાગ :—ખાસ પ્રસંગની ફરીયાદો.
- ૪ થો ભાગ :—ચાલુ ગરજ પુરતા ધલાજ.
- ૫ મો ભાગ :—વિશેષ કામો.
- ૬ ઠો ભાગ :—અપીલો.
- ૭ મો ભાગ :—હાઇકોરટને તકરાર મોકલવાની તે, તથા હાઇકોરટે તપાસણી કરવી તે.
- ૮ મો ભાગ :—ફેસલાની ફરી તપાસ,
- ૯ મો ભાગ :—સનદી હાઇકોરટો બાબત વિશેષ નિયમ.
- ૧૦ મો ભાગ :—કાંઈ પરચુરણ બાબતો.

ભાગ ૧ લો.

સામાન્ય રીતે ફરીયાદો વિશે.

બાબ ૧ લો.

જન્મભૂમીના અથવા
જન્મભૂમીના સબખથી
કોઈ સબખસ હકમત અથવા
હાકમતી

કોરટોની હકમત તથા નિર્ણિત વાત [રેસ જ્યુડિકેટ] વિશે,
૧૦. કોઈ દિવાની કામમાં જન્મ ભૂમીના સબખથી અથવા ક
ળના સબખથી કોઈ સબખ કોઈ પણ કોરટની હકમત બાહાર છે એ
મ સમજવું નહીં.

૧૧. જે તે વખતે જે કાયદા અને આકટ અમલમાં હોય, તે માં જે ફરીયાદો સાંભળવાની કોર્ટોને મનાઈ કરી હોય, તે શિવાયની બધી દિવાની ફરીયાદોનો (આ આકટમાં જે નિયમો ઠરાવ્યા છે તેને અનુસરીને) ઇનસાફ કરવાની કોર્ટોને હકુમત છે,

મુદ્દમમનાઈફરીહોય
તંશીવાયની બધીદી
વાંનીફરીયાદોની કો
રટેચોકશીકરવી

ખુલાસો:—જે ફરીયાદમાં મીલકતના અથવા કામ કરવાના હક્ક વિશે તકરાર હોય તે દિવાની ફરીયાદ કહેવાય: પછી તે હકનો તમામ આધાર ધર્મ સબંધી કીયા અથવા વિધી બાબતની તકરારોના ની રણથ ઉપર હોય તેની ચીંતા નહી.

૧૨. કોઈ ફરીયાદમાં જે તકરારી બાબત હોય તેજ પ્રત્યક્ષ અને વસ્તુતઃ તકરારી બાબત કોઈ પેહલાં માંડેલી ફરીયાદમાં હોય, અને તે પેહલાં માંડેલી ફરીયાદ તેના તેજ પ્રક્ષકારો વચ્ચે અથવા જે પક્ષકારો તરફથી તેઓ અથવા તેઓમાંના કોઈ પોતાને હક્ક મળેલો કે હે તો હોય તેમની વચ્ચે, તેની તેજ દાદને વાસ્તે, તેજ કોર્ટમાં, અથવા તે દાદ અપાવવાની હકુમત હોય તેવી પ્રીટીસઈડિયામાની ખીછ કોઈવરી જુકેકની છપ્રતીની કોર્ટમાં અથવા પ્રીટીસઈડિયાની હદની બાહાર ગવરનર જનરલ ઇનકૌંસીલે સ્થાપેલી અને તેવી હકુમત વાળી કોઈ કોર્ટમાં, અથવા મલીકા માઆઝમાં એઓની કૌંસીલની રૂબરૂ, ચાલુ હોય તો, પછીની ફરીયાદનો કોરેઇનસાફ કરવો નહી પરંતુ કલમ ૨૦ પ્રમાણે જ્યાં કોઈ ફરીયાદ બંધ કરી હોય ત્યાં એમ ન સમજવું.

ચાલુફરીઆદો

ખુલાસો:—કોઈ દાવાનાં કારણને આધારે કરેલી ફરીયાદ પરચ જ્યાંની કોર્ટમાં ચાલુ હોય, તેટલા ઉપરથી તેજ દાવાનાં કારણને આધારે કરેલી ફરીયાદનો ઇનસાફ કરવાની પ્રીટીસઈડિયાની કોર્ટને મનાઈ નથી.

૧૩. એકજ હક્કથી વાદ ચલાવનારા તેના તેજ પક્ષકારોની દરમીયાન અથવા જે પક્ષકારોની તરફથી તેઓ કે તેઓમાંના કોઈ પોતાનો હક્ક મળેલો કેહેતો હોય તેમની દરમ્યાન પેહલા ચાલેલા કોઈ ફરીયાદમાં જે બાબત પ્રત્યક્ષ અનેવસ્તુતઃ તકરારી હોય, અને તે પાછળની ફરીયાદ અથવા જે ફરીયાદમાં તે મુદ્દા પાછળથી નીકળ્યો હોય તે ફરીયાદ સાંભળવાના ચોગ્ય અખત્યાર વાળી કોર્ટે તે પ્રથમની ફરીયાદની ચોકશી કરી આખરનો નીકાલ કર્યો હોય, તો તેવી પાછળની ફરીયાદની અથવા તેવા પાછળના મુદ્દાની કોઈ કોર્ટ તજવીજ કરવી નહી.

નિર્ણિતવાત

ખુલાસો ૧.—ઉપર બાબત દરશાવી તે પ્રથમની ફરીયાદમાં એક પક્ષકારે જે એમ કેહેવી જોઈએ, અને સામા પક્ષકારે સ્પષ્ટ રીતે કે ગભરભીત રીતે તે કબુલ અગર ના કબુલ કરવી જોઈએ.

ખુલાસો ૨.—તેવા પ્રથમની ફરીઆદમાં દાવો માગવાના અથવા

જવાબ આપવાના એક કારણતરીકે જે બાબત બતાવી શકાય અને જે બતાવવી જોઈતી હતી, તેબાબત તે ફરીઆદમાં પ્રત્યક્ષ અને પરતુ ત: તકરારીબાબત છે એમ સમજવું.

ખુલાસો ૩.—ફરીયાદ અરજીમાં જે દાદ માગી હોય પણ હુકમના મામાં સ્પષ્ટ રીતે ન આપવી હોય તે દાદ, આ કલમના કારણ સારૂ આપવાની ના પાડી છે એમ સમજવું.

ખુલાસો ૪.—કોઈ ઠરાવ એવી રીતનો હોય કે, તે ઠરાવ કરનારી કોર્ટ બને પક્ષકારો પધ્દતી ગમે તેની અરજ ઉપરથી (ફરી તપાસ કર્યા શિવાય) તે ફરવી શકે નહીં, અથવા પોતાની મેળે તે ફરી વિચારમાં લેઈ શકે નહીં, ત્યારે આ કલમના અર્થ પ્રમાણે તે આખરનો ઠરાવ સમજવો. જેના ઉપર અપીલ થઈસકે તેવો ઠરાવ અપીલ થાય ત્યાં સુધી આ કલમના અર્થ પ્રમાણે આખરનો ઠરાવ ગણાય.

ખુલાસો ૫.—પોતાનો અને બીજાનો મળીને એકઠો દાવો રાખેલા કોઈ ખાનગી હક્ક વિશે કંઈ સખસો શુદ્ધ પુરુષો કોર્ટમાં વાદ ચલાવતા હોય, ત્યારે તે હક્કની સાથે લાગતા વળગતા બંધા સખસો આ કલમના કારણ સારૂ, તે વાદ ચલાવનારા સખસો તરફથી હક્ક રાખનાર સખસો. છે એમ ગણવું.

ખુલાસો ૬.—પરરાજ્યના ફેસલો ઉપર આધાર રાખવાનો હોય ત્યારે, ખરાપણાના ચોગ્ય દાખલા સહીત તે ફેસલો હાજર કર્યો એટલે, તે લેખ ઉપરથી વિરુદ્ધ પ્રકાર નજરે ન આવે તો, તે ફેસલો કરનારી કોર્ટને ચોગ્ય હકમત હતી એવું અનુમાન કરવું. પરંતુ કોર્ટને હકમત નહોતી એ વાત શાખિત કરીને તે અનુમાન રદ થઈ શકશે.

૧૪. પર રાજ્યનો કોઈ ફેસલો નીચે પ્રમાણે હોય તો તેને લીધે બ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં ફરીયાદ કરવાને પ્રતિબંધ થશે નહીં એટલે:—

[અ) કામના ગુણુદાય તપાસીને તે ફેસલો નહીં આપ્યો હોય તો.

(બ) કામના કાગળ જોતાંજ એમ જાણાય કે દશદશના અરસ પરસ વ્યવહારના કાયદાની (ઇન્ટરનેશનલ લાન), અથવા ખ્રીટીશ ઈન્ડિયામાં હોના કોઈ ચાલુ કાયદાની જુલ બરેલી સમજથી તે ફેસલો કરેલો છે તો:

(ક) જે કોર્ટની રૂબરૂ તે આપ્યો તેહોય તેના અભીપ્રાયમાં એમ આવે કે વાસ્તવીક ન્યાયથી તે ઉલટો છે તો:

(ડ) કપટથી મેળવેલો હોય તો:

[ઈ) ખ્રીટીશ ઈન્ડિયામાં ચાલતો કોઈ કાયદો તોડીને તેને આધાર કરેલો દાવો તેમાં સાબીત કરાવ્યો હોય તો.

બ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં ફરીયાદ કરવાને પર રાજ્ય ના ફેસલાકયા પ્રતિબંધ ન કરે

આંખ ર ના.

ફરિયાદ ફરવાના ઠેકાણા વિશે.

૧૫. પ્રત્યેક ફરિયાદ, તેના ઇનસાફ કરવાના સૌથી નીચેના દરે જનની જે કોર્ટને અખત્યાર હોય, તે કોર્ટમાં કરવી.

૧૬. કોઈ કાયદામાં પૈસાની અથવા બીજી મર્યાદા ફરમાવેલી હોય તે ઉપર નજર રાખીને:-

- (અ) સ્થાવર મીલકત લેવાની ફરિયાદ.
- (બ) સ્થાવર મીલકતની વેહેંચણ કરવાની ફરિયાદ.
- (ક) ખીરા ચુકેલી સ્થાવર મીલકત ઉપરનો ઘરાણીઓ હક્ક છોડાવવાની અથવા ઘરાણીયું છોડાવવાનો બંધ કરવાની ફરિયાદ.
- (ડ) સ્થાવર મીલકતમાંના અથવા તે બાબત બીજા કોઈ હક અથવા સંબંધ નક્કી કરવાની ફરિયાદ.
- (ઈ) સ્થાવર મિલકતને કરેલી નુકસાનીના બદલો લેવા બાબતની ફરિયાદ.
- (ફ) કરજને બદલે ખરોખર કબજા કરેલી અથવા ટાંચ મારેલી જગમ મિલકત પાછી લેવાની ફરિયાદ.

એ ફરિયાદો, જે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે મીલકત હોય, તે કોર્ટમાં કરવી. પરંતુ, પ્રતિવાદીના કબજામાંની અથવા તેની વતી બીજાના કબજામાં હોય તેવી સ્થાવર મિલકત સંબંધી કંઈ દાદ મેળવવાની, અથવા તે સ્થાવર મિલકતને કરેલી નુકસાનીના બદલો લેવાની ફરિયાદો કરવાની હોય તે, જો માગેલી દાદ કોર્ટના હકુમ પ્રમાણે પ્રતિવાદી જાતે વર્તવાથી તમામ મળી શકે એમ હોય તો, જે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે મીલકત હોય તે કોર્ટમાં કરી શકાય, અથવા જે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે પ્રતિવાદી ખરે ખર ને આપ ખુશીથી રહેતા હોય કે ધંધો ચલાવતો હોય કે કમાઈને વાસ્તે જાતે કામ કરતો હોય તે કોર્ટમાં કરી શકાય.

ખુલાસો:-આ કેસમાં “મીલકત” એનો અર્થ ખોટીશ ઇડિયામાં હોય તેવી મીલકત એમ સમજવો.

૧૭. ઉપર કહેલી મર્યાદા ઉપર નજર રાખીને બીજી બધી ફરિયાદો એવી કોર્ટમાં કરવી કે જેની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં:-

(અ) દાંવાનું કારણ ઉત્પન્ન થયું હોય; અથવા.

(બ) ફરિયાદ શરૂ થતી વખતે બધા પ્રતિવાદી ખરેખરા અને આપ ખુશીથી રહેતા હો. અથવા ધંધો ચલાવતા હોય. અથવા કમાઈને વાસ્તે જાતે કામ કરતા હોય; અથવા

(ક) ફરિયાદ શરૂ થતી વખતે પ્રતિવાદીઓ પૈકી કોઈ પ્રતિવાદી ખરેખરો અને આપ ખુશીથી રહેતો હોય, અથવા ધંધો ચલાવતો હોય, અથવા કમાઈને વાસ્તે જાતે કામ કરતો હોય; પરંતુ આ

કેઈકોર્ટમાં ફરિયાદ કરવી તે,
જ્યાં ફરિયાદનો વિષય હોય ત્યાં ફરિયાદો કરવી

જ્યાં પ્રતિવાદી ચારે દે તો હાંથ તથા વાદાવાનું કારણ ઉત્પન્ન થાય ત્યાં ફરિયાદો કરવી

વી ફરીયાદ કરવાને કોરટની પરવાનગી મળવી જોઈએ.

ખુલાસો ૧ લો:— જ્યાર કોઈ પણ માણસને કાયમનું રહેવાનું ઘર એક ઠેકાણે હોય, અને માત્ર કંઈ હુગામી કામ સારૂ બીજે ઠેકાણે મુકામ હોય, ત્યારે તેના હુગામી મુકામ હોય ત્યાં કંઈ દાવાનું કારણ ઉત્પન્ન થાય તેની બાબતમાં, તે બંને ઠેકાણે રહે છે એમ ગણવું.

ખુલાસો ૨ જો:— કોઈ કોર્પોરેશન અથવા કંપની, (ખરીદીશઘડીયા માંની પોતાની એકની એક અથવા મુખ્ય આફીસમાં ધંધો ચલાવે છે એમ ગણવું અથવા જે ઠેકાણે તેના તાબાની આફીસ પણ હોયતે ઠેકાણે ઉત્પન્ન થતા દાવાના કારણની બાબતમાં તેવે ઠેકાણે ધંધો ચલાવે છે એમ ગણવું.

દ્રષ્ટાંત.

[અ] અ કલકત્તામાં એક વેંપાર કરનારો છે, બ દીલ્હીમાં ધંધો ચલાવે છે. બ પોતાના કલકત્તાના આડતીયાની મારફત અની પાસેથી માલ ખરીદ કરે છે. અને તે માલ ઇસ્ટ ઇન્ડીઆરેલવે કંપનીને સ્વાધીન કરવાને અ ન કહે છે. અ તે પ્રમાણે કલકત્તામાં માલ સ્વાધીન કરે છે. અ માલની કીમતને વાસ્તે બના ઉપર, જ્યાં દાવાનું કારણ બન્યું છે ત્યાં એટલે કલકત્તામાં, અથવા જ્યાં બ ધંધો ચલાવે છે ત્યાં એટલે દીલ્હીમાં, ફરીયાદ કરી શકે.

[બ] અ સીમલામાં. બ કલકત્તામાં અને ક દીલ્હીમાં રહે છે. અ. બ. ક. એ બનારસમાં એકઠા થયા. ત્યાં બ અને ક એ જ્યારે ઘણી માગે ત્યારે એક મતે દેવા, એવી વાયદા ચીઠી (પ્રામીસ રી નોટ) લખી આપીને તે અ ને સ્વાધીન કરી. અ જ્યાં દાવાનું કારણ બન્યું એટલે બનારસમાં બ અને ક ના ઉપર ફરીયાદ માંડી શકે. વળી તે જ્યાં બ રહે છે ત્યાં એટલે કલકત્તામાં, અથવા જ્યાં ક રહે છે ત્યાં એટલે દીલ્હીમાં. તેમના ઉપર ફરીયાદ માંડી શકે. પરંતુ તે બંને પ્રસંગે, તે ઠેકાણે ન રહેનારો પ્રતીવાદી હરકત લે તો કોરટની રજા વગર ફરીયાદ ચલાવી શકાય નહીં.

જાતને અથવા જગમ માલને કુરેલી નુકસાનોના બદલાને વાસ્તે ફરીયાદ કરવી હોય. અને તે નુકસાન એક કોરટની હકમતની સ્થાનીક હદમાં કર્યું હોય તથા પ્રતીવાદી બીજી કોરટની હકમતની સ્થાનીક હદમાં રહેતો હોયકે ધંધો ચલાવતો હોય કે કમાઈને વાસ્તે જાતને કામ કરતો હોય. તો વાદી તે કોરટો પછકી પોતાની નજરમાં આવે એ કોરટમાં ફરીયાદ કરી શકે.

૧૮. જાતને અથવા જગમ માલને કુરેલી નુકસાનોના બદલાને વાસ્તે ફરીયાદ કરવી હોય. અને તે નુકસાન એક કોરટની હકમતની સ્થાનીક હદમાં કર્યું હોય તથા પ્રતીવાદી બીજી કોરટની હકમતની સ્થાનીક હદમાં રહેતો હોયકે ધંધો ચલાવતો હોય કે કમાઈને વાસ્તે જાતને કામ કરતો હોય. તો વાદી તે કોરટો પછકી પોતાની નજરમાં આવે એ કોરટમાં ફરીયાદ કરી શકે.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ દીલ્હીના રહેનાર છે, તે બ ને કલકત્તામાં મારે છે, તો અના ઉપર બ દીલ્હીમાં અથવા કલકત્તામાં ફરીયાદ કરે.

(ખ) અ દીલ્હીમાં રહેનાર છે. તે બની આખરને હાની પાથે એવો મજૂર કલકત્તામાં પ્રસીદ્ધ કરે છે. અ ના ઉપર બ કલકત્તામાં અથવા દીલ્હીમાં ફરીઆદ કરી શકે.

(ક) એક રેલવે કંપનીની મુખ્ય આફીસ હારામાં છે તે કંપનીની લાઇન ઉપર મુસાફરી કરતાં, જે ગફલતનો દાવ કંપની ઉપર મુકી શકાય એવી ગફલતને લીધે અલ્હાબાદ આગળ તે ઉથલી પડ્યો અને તેને ઇજા થઇ. કંપની તે ગમે તો હારામાં કે ગમ તો અલ્હાબાદમાં ફરીયાદ કરી શકે.

૧૮. એક બીસીકટની હદમાં પણ જુદી જુદી કોરટોની હકુમતમાં આવેલી સ્થાવર મીલકત બાબતની અથવા સ્થાવર મીલકતને કરેલી નુકસાનીનો બદલો લેવાની ફરીયાદ હોય તો તે ફરીયાદ, જે કોરટની હકુમતમાં તે મીલકતનો કંઈ ભાગ આવેલો હોય, તે કોરટમાં થઈ શકે; પરંતુ ફરીયાદના વીષયની કીમત બાબતના તમામ દાવો તે કોરટ સાંભળી શકે એવો નહોતો નેહાય.

જે સ્થાવર મીલકત જુદા જુદા બીસીકટની હદમાં આવેલી હોય તો, ઇનસાફ કરવાને બીજી રીતે લાયક હોય એવી જે કોરટની હકુમતમાં તે મીલકતનો કંઈ ભાગ આવેલો હોય તે કોરટમાં તે ફરીયાદ થઈ શકે.

૨૦. એક કરતાં વધારે કોરટમાં માંડી શકાય એવી ફરીયાદ એવી કોરટમાં માંડી હોય, કે જેની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં પ્રતિવાદી અથવા બંધા પ્રતિવાદીઓ ખરેખરા અને આપ ખુશીથી રહેતા ન હોય કે ધંધો ચલાવતા ન હોય કમાઈને વાસ્તે જતે કામ કરતા ન હોય તો, પ્રતિવાદી અથવા પ્રતિવાદી દીઓમાંના કોઈ, મુકદ્દમો ચાલતો બંધ કરવા સારું કોરટને અરજ કરવાનો પોતાનો ઇરાદો છે એવી બીજા પક્ષકારોને લેખી નાટીસ આપ્યા પછી, તે પ્રમાણે કોરટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે;

અને જે પક્ષકારોને કંઈ કહેવાની મરજ હોય તેમનું સાંભળ્યા પછી કોરટની ખાત્રી થાય કે, કોંઈ બીજા કોરટમાં ફરીયાદ માંડવાથી વધારે સારી રીતે ઇનસાફ થાય તેમ છે તો, આખરનો હકુમ કરીને અથવા બીજા હકુમ થતાં સુધી મુકદ્દમો ચાલતો બંધ કરવાને, અને પક્ષકાર અથવા તેમાંના કોઈને તે વખત સુધી ખરચ થઈ ગયેલું હોય તે વિષે પોતાને ચોગ્ય જણાય તેવો હકુમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આવે પ્રસંગે, મુકદ્દમો ચાલતો બંધ કરવાના હકુમનો શેરો ફરિયાદ અરજ ઉપર લખીને તે મને પાછી આપો, એમ વાદી માગે તો કોરટ તે રીતે, કરીને ફરીયાદ અરજ પાછી આપવી.

આવી દરેક અરજ બની શકે તેટલી વહેલામાં વહેલી જાહેરાત આ કરવી જોઈએ. અને તે હમેશાં મુદ્દા ઠીક વહેલાં થવી જોઈએ; અ

એક બીસીકટ માં પણ જુદી જુદી કોરટોની હકુમતમાં આવેલી સ્થાવર મીલકતની ફરીયાદ

જુદા જુદા બીસીકટમાંની સ્થાવર મીલકત બાબતની ફરીયાદ

હકુમતમાં બંધા પ્રતિવાદીઓ રહેતા ન હોય ત્યારે મુકદ્દમો આગળ ચાલે તો બંધ કરવાનો અધિકાર.

અરજ કયારે કરવી

જ્યારે ફરિયાદ
બીજી કોર્ટમાંમાંડ
વામાં આવેત્યારેકો
રૂઢીનીમાફી

જેકોર્ટમાં ફરી
યાદથઈશકેલેએકજ
અપીલ કોર્ટનાતા
બાનીહોય ત્યારેકો
અ ચલાવવાનીરીત

જ્યારેતેપ્રમાણે
તાબાનીકેટોનહોયા
ત્યારેકોમ ચલાવવ
ની રીત.

જ્યારે તે બુદ્ધિજી
દી હાઇકોર્ટના તા
બાનીકોર્ટહોય ત્યા
રેકોમચલાવનીરીત.

અને કોઈ પ્રતીવાદી એ રીતે અરજ નહીં કરે તો ફરિયાદ માંડવા
માં તેની માન્યતા છે એમ ગણાશે.

૨૧ જ્યારે કલમ ૨૦ પ્રમાણે કોર્ટ મુકદ્દમા ચાલતો બંધ કરે,
અને વાદી બીજી કોર્ટમાં, ફરી ફરીયાદ માંડે, ત્યારે તે ફરીયાદ અ
રજ ઉપર કોઈ કોર્ટ ફી લેવામાં નહીં આવે; પરંતુ પહેલા કોર્ટમાં
ફરિયાદ માંડતી વખતે યોગ્ય ફી ભરેલી હોય અને તે ફરીઆદ અર
જ તે કોર્ટ પાછી આપી હોય તો તેમ કરવું.

૨૨. એક કરતાં વધારે કોર્ટમાં ફરિયાદ થઈ શકે એમ હોય,
અને તે કોર્ટો એકબે અપીલ કોર્ટના તાબાની હોય તો, બીજી
કોર્ટમાં ફરીયાદ મોકલવા સારૂ અપીલ કોર્ટને અરજ કરવાનો
પોતાનો ઇરાદો છે એવી લેખી નોટીસ, બીજા પક્ષકારોને આપ્યા પછી
કોઈ પણ પ્રતીવાદી તે પ્રમાણે અરજ કરી શકે; અને અપીલ કોર્
ટ, બીજા પક્ષકારો કંઈ જણાવવાનું કહે તો તેમનું સાંભળ્યા પછી,
હકુમતવાળી કોર્ટો પછી કંઈ કોર્ટનાં તે ફરીઆદ ચલાવવી એના
નિર્ણય કરવો.

૨૩. તે કોર્ટો બુદ્ધી બુદ્ધી અપીલ કોર્ટના તાબાની પણ એ
કબ્બ હાઇકોર્ટના તાબાની હોય તો. હકુમતવાળી બીજી કોર્ટમાં ફરિ
યાદ મોકલવા સારૂ હાઇકોર્ટને અરજ કરવાનો પોતાનો ઇરાદો છે
એમ બીજા પક્ષકારોને લેખી નોટીસ આપ્યા પછી, કોઈ પણ પ્રતીવા
દી તે પ્રમાણે અરજ કરી શકે. જે ડીસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના તાબાની કોઈ
કોર્ટમાં ફરીયાદ આણી હોય તો, તે કોર્ટ જે ડીસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના
તાબાની હોય તેની મારફતે તે અરજ તથા બીજા પક્ષકારોએ કંઈ
હરકતો દાખલ કરી હોય તો તે હરકતો મોકલવી. બીજા પક્ષકારો
ની કંઈ હરકતો હોય તો તે વિચારમાં લેઈને, હકુમતવાળી કોર્ટો
પછી કંઈ કોર્ટમાં ફરિયાદ આગળ ચલાવવી. એના નિર્ણય કરવા
ને હાઇ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

૨૪. સદરહુ કોર્ટો બુદ્ધી બુદ્ધી હાઇકોર્ટના તાબાની હોય તો
કોઈ પણ પ્રતીવાદી, જે કોર્ટમાં ફરીઆદ આણી હોય, તે કોર્ટ જે
હાઇ કોર્ટની હકુમતમાં હોય તે હાઇકોર્ટને અરજ કરવાનો, પોતા
નો ઇરાદો છે એમ બીજા પક્ષકારોને લેખી નોટીસ આપ્યા પછી, તે
પ્રમાણે અરજ કરી શકે.

ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના તાબાની કોઈ કોર્ટમાં ફરિયાદ આણી હોય તો
તે કોર્ટ જે ડીસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના તાબાની, હોય તેની મારફતે અરજ
તથા બીજા પક્ષકારોએ, કંઈ હરકતો દાખલ કરી હોય તો તે હરકતો મોકલવી.

અને બીજા પક્ષકારોની કંઈ હરકતો હોય તો તે વિચારમાં લઈને
હકુમતવાળી કોર્ટો પછી કંઈ કોર્ટમાં ફરિયાદ ચલાવવી એના તે
હાઇકોર્ટ નીરણય કરવો.

રૂપ પક્ષકારો પધકી કોઈની અરજી ઉપરથી, પક્ષકારોને નાહીસ આપીને તથા તેમનામાંથી, જેમને કંઈ જાણવાવાનું હોય તેમનું સાંભળીને, અથવા પોતાનીજ મેળે તેવી નાહીસ આપ્યાશીવાય હાઇકોર્ટ અથવા ડિસ્ટ્રિક્ટકોર્ટ, પોત પોતાના તાબાની કોઈ કોર્ટમાં,—પછી તે તાબાની કોર્ટ અવલકોર્ટ હોય કે અપિલ કોર્ટ હોય જે હોય તે માં,—ચાલતી ફરીયાદ કાઢી લેઈને તે પોતેજ ચુકવવાને અથવા બીજી કોઈ તાબાની કોર્ટમાં ઈનસાફ કરવાસાફ સ્થળાંતર ફરીને મોકલવાને મુખત્યાર છે. પરંતુ તે બીજી તાબાની કોર્ટ એવી હોવી જોઈએ કે જેને તેવા પ્રકારની, તથા તેના વિષયની રકમ અથવા કીમતની ફરિયાદનો, ઈન્સાફ કરવાનો અખત્યાર હોય.

આ કલમમાં કહેલા કામને વાસ્તે, વૃધારાના (એડીશનલ) જજને ની, અને આસિસ્ટન્ટ જજનેની કોર્ટો ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના તાબાની છે એમ ગણવું.

આ કલમ પ્રમાણે સમાલકાંજ કોર્ટમાંથી કાઢી લીધેલી, કોઈ ફરીયાદનો ઈનસાફ કરનારી કોર્ટ, તે ફરિયાદની બાબતમાં સમાલકાંજ કોર્ટ છે એમ ગણવું.

બાબ ૩ નો.

પક્ષકાર અને તેમનું હાજર થવું, તેમની અરજી, અને તેમણે કરવાનાં કામ એ વિષે.

૨૬. દાવાના એકજ કારણની બાબતમાં માગેલી દાદનો હક્ક જે સખસોનો છે, એમ કહેવામાં આવતું હોય, તે બંધાને વાદી-તરીકે સામીલ કરી શકાય; પછી તે હક્ક ગમે તો બંધાનો એકત્ર હોય કે પ્રથક પ્રથક હોય, કે એકનો નહીં તો બીજાનો એમ હોય, તેની ચીંતા ન હોઈ. અને ફરીયાદ અરજીમાં કંઈ કુસ્તી ન કરતાં, વાદીઓ પધકી એક અથવા વધારે જેઓ કંઈ દાદના હક્કદાર માલમ પડે તેની અથવા તેમની તરફમાં, તે અથવા તેઓ જેટલી દાદના હક્કદાર ઠર, તેટલી દાદનો ફસલો આપી શકાય. પરંતુ, ફરિયાદના ખરચની વ્યવસ્થા કરવામાં કોર્ટ બીજી રીતે ન ફરમાવે તો, દાદનો હક્કદાર ન માલમ પડે એવા, શખસને આવી રીતે, સામીલ કરવાથી પ્રતિવાદીનેજ ખરચ થયું હોય તે, લેવાનો તે. જો હારે તોએ હક્કદાર થશે.

૨૭. જે શખસને વાદી કરવો ન જોઈએ તેનું વાદી તરીકેના મ દાખલ કરીને ફરીયાદ ફરી હોય, અથવા ખરેખરા વાદીના નામથી ફરીયાદ કરી છે કે નહિ એનો સંશય હોય ત્યારે, વાજબી જણાય, એવી શરતો કરીને, કોઈ બીજા શખસ અથવા શખસોને, વાદીને બદલે વાદી કે વાદીઓમાં દાખલ કરવાનો અથવા તેમનામાં સામીલ કરવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે. પરંતુ તંટાની ખરેખરી, બાબતને નિર્ણય, કરવાને તેમ કરવું જરૂરનું છે, તથા શુદ્ધ

એક કોર્ટમાંથી બીજી કોર્ટમાં ફરીયાદ મોકલવા બાબત.

વાદીએ તરીકે કે જા માનીલ થઈ શકે તે

ફરીયાદ કરનાર વાદીને બદલે વાદી દાખલ કરવાને અથવા તેમાં સામીલ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે

હિથી, બુલ થઈને એ રીતે, ફરીઆદ માંડવામાં આવી છે, એમ કોર્ટ ની ખાતરી થાય તો, એ રીતે હુકમ કરવો,

પ્રતીવાદીઓ તરીકે સામીલ કરાય તે સમ્પત્તિ

૨૮ એકજ બાબતમાં માગેલી દાદનો હક્ક બંધાવો મળીને, અથવા પ્રથમ પ્રથમ, અથવા એકનો તહેનો બીજાનો એ રીતે જેમની, વિરુદ્ધ કહેવામાં આવતો હોય તે બંધાવે, પ્રતીવાદી તરીકે સામીલ કરી શકાય, અને ફરીઆદ અરજીમાં કાંઈ, દુરસ્તી ન કરતાં, જે એક અથવા વધારે પ્રતીવાદીઓ, જવાબદાર માલમ પડે, તેમની વિરુદ્ધ તેમની પોતપોતાની જવાબદારી પ્રમાણે ફસલો આપી શકાય.

એકજ કરારથી જવાબદાર થતા પક્ષકારોને તે સામીલ કરવાનું.

૨૯. કોઈ પણ એક કરારથી કંઈ સમ્પત્તિ પ્રથમ પ્રથમ અથવા એકમતે અને પ્રથમ પ્રથમ જવાબદાર થતા હોય, ત્યારે વાદીની મરજીમાં આવે તો તે બંધાવે, અથવા તેમાંના કોઈને, એકજ ફરીઆદમાં પક્ષકાર તરીકે સામીલ કરવાને વાદી મુખત્યાર છે. એ કરારથી પ્રથમ પ્રથમ અથવા એકમતે અને પ્રથમ પ્રથમ જવાબદાર થતાં સમ્પત્તિમાં, બિલ આફ એકમતે જ હુડી તથા વાયદા ચીઠી (પ્રામીસરી નોટ) ના પક્ષકારોનો સમાવેશ થાય છે.

એકજ સંબંધવાળા બાબતમાં પક્ષકારોની વતી તેમાંના કોઈ એક પક્ષકાર ફરીઆદ માંડી શકે અથવા જવાબ દે શકે.

૩૦ એકજ સંબંધવાળા ઘણા પક્ષકારો હોય ત્યારે, કોર્ટની પરવાનગી લેઈને, તેવા સંબંધવાળા, બધા પક્ષકારોની વતી વાદી અથવા પ્રતીવાદી, થવાને અથવા જવાબ કરવાને, તે પક્ષકારોમાંના કોઈ એક અથવા વધારે પક્ષકાર મુખત્યાર છે. પણ આવે પ્રસંગે વાદીના ખર્ચ થી, તે ફરીઆદ માંડવાની નોટીસ, તે બધા પક્ષકારોને આપવી, એવી રીતે કે પ્રત્યેક કામમાં કોર્ટ ફરમાવે તે પ્રમાણે દરેકને તે નોટીસ હાથે હાથ પોહોચાડવી અથવા પક્ષકારોની સંખ્યા તે બીજા કોઈ કારણને લીધે તે રીતે નોટીસ પોહોચાડવાનું વાજબી રીતે જોતાં તેને તેમ ન હોય તો] પ્રસિદ્ધ જાહેર ખર્ચ આપવી.

બીજી રીતે પક્ષકાર કરવાને લીધે ફરીઆદ નીચું જવાની નહીં

૩૧. બીજી રીતે પક્ષકાર સામીલ કરવાને લીધે કાંઈ ફરીઆદ નીચું જવાની નહિ. અને દરેક ફરીઆદમાં પોતાની આગળ ખર્ચે ખર્ચે પક્ષકાર હોય તેમના હક્ક સંબંધ તંટાતા વિષયને જેટલો લાગુ પડે તેટલા પુરતુ કામ ચલાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે;

દાવાનાં જુદાં જુદાં કારણો હોય તેવા વાદીઓ, એક ફરીઆદમાં સામીલ થાય એવું આ કસમની કોઈ વાતથી સમજવું નહીં.

કોર્ટ પક્ષકાર કાઢી નાંખવાને અથવા સામીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

૩૨. પહેલી સુનાવણી વખતે અથવા તે અગાઉ બેમાંથી એક પક્ષકારની અરજ ઉપરથી કોર્ટને વાજબી જણાય એવી સરકા કરીને વાદી અથવા પ્રતીવાદી તરીકે અયોગ્ય રીતે સામીલ કરેલા કોઈ પક્ષકારનું નામ કાઢી નાંખવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

અને કોઈ પણ વખતે કવી અરજ ઉપરથી કે ક અરજશિવાય કોર્ટને વાજબી લાગે એવી સરકા કરીને, કોર્ટ એવો હુકમ કરે કે, કોઈ વાદીને પ્રતીવાદી કરવો અથવા કોઈ પ્રતિવાદીને વાદી કરવો ત

થા ધરિયાદોમાં નીકળેલી બધી તકરારોને પ્રણ રીતે અને કાર્યસાધક ચોકશી કરીને નીજીય કોરટથી થઈ શકે એટલા સારૂ કોરટની રૂબ રૂ જેની હાજરીની જરૂર જણાય તેનું, અથવા વાદી કે પ્રતીવાદી તરફ કે જેનું નામ દાખલ કરવું જોઈતું હતું તેનું નામ સામીલ કરવું.

કોઈ પણ સખસને તેની પોતાની સંમતી શિવાય, વાદી તરફે અથવા વાદીના ઇષ્ટમિત્ર તરીકે સામીલ કરવો નહીં.

વાદીતરીકે અથવા ઇષ્ટમિત્ર તરીકે સામીલ કરેલા સખસની સમતી

કલમ ૩૦ પ્રમાણે જે સખસની વતી ફરીયાદ કરી હોય અથવા ફરીયાદમાં ઉત્તર પક્ષ ચલાવ્યો હોય તે સખસ, તે ફરીયાદમાં મને પક્ષકાર કરો, એવી કોરટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

કલમ ૩૦ પ્રમાણે ફરિયાદો કરી હોય અથવા જવાબ આપ્યો હોય તેમાંના પક્ષકાર

ઉપર પ્રમાણે જેમનાં નામ પ્રતીવાદી તરીકે સામીલ કરવામાં આવે તે બધા પક્ષકારોને, આ કાયદામાં આગળ કહ્યું છે તે રીતે સમન પોંચાડવો, એને (હીંદુસ્તાનના સંન ૧૮૭૭ ના મુદતના આક્ટની કલમ ૨૨ ના ઠરાવને બાધ ન આવે તેમ) એ સમન પોંચે ત્યારથીજ તેમની વીરૂદ્ધ કામ શરૂ થયું એમ ગણવું.

સમિલ પ્રતિવાદી અને સમન પોંચાડવો

પોતાને ચોગ્ય જણાય તે વાદીને ફરીયાદ ચલાવવાનું કામ સોંપવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ફરીયાદ ચલાવવાનું કામ

૩૩. ફરીયાદ અરજ પેહલેથીજ દાખલ કરી હોય અને પછી પ્રતીવાદી સામીલ કરવામાં આવે ત્યારે, જે કોરટ ખોલ રીતે ન ફરમાવે તો, જરૂર હોય તે રીતે તે ફરીયાદ અરજ દુરસ્ત કરવી, અને સમનની દુરસ્ત કરેલી નકલ નવા પ્રતીવાદીને તથા મુળ પ્રતીવાદીઓને પોંચાડવી.

પ્રતીવાદી સામીલ કરવામાં આવે ત્યારે ફરીયાદ અરજ દુરસ્ત કરવી.

૩૪. જોઈએ તેટલા પક્ષકારો કરેલા નથી, અથવા ફરીયાદમાં જે મનો સંબંધ નથી તેમને પક્ષકારમાં સામીલ કર્યા છે, અથવા સહ વાદી કે સહ-પ્રતીવાદી તરીકે ખોટી રીતે સામીલ કર્યા છે, એવી જે ટલી હરકતો લેવાની હોય તેટલી બધી બની શકે તેટલા વેહલામાં વેહલા પ્રસંગે, અને હુમેશાં પેહલી સુનાવણી પહેલાં લેવી, અને તેવી કોઈ હરકત એ રીતે નહીં લીધી હોય તો પ્રતીવાદીએ તે દુર કરી છે એમ સમજવું.

પક્ષકાર સામીલ થી કર્યા અથવા ખોટી રીતે સામીલ કર્યા છે તેવી હરકતો લેવાનો વખત,

૩૫. એક કરતાં વધારે વાદીઓ હોય ત્યારે તેમાંના કોઈ પોતામાંના કોઈ એક અથવા વધારેને, આ કાયદા પ્રમાણે ચાલતા કોઈ કામમાં પોતાની તરફથી હાજર થવાને પોતાનો પક્ષ લઈને બોલવાનો, અથવા પોતાની તરફથી કામ કરવાનો અખત્યાર આપી શકે; અને તેજ પ્રમાણે એક કરતાં વધારે પ્રતીવાદીઓ હોય ત્યારે તેમાંના કોઈ પોતામાંના કોઈ એક અથવા વધારેને સદરહુ પ્રમાણે કોઈ કામમાં પો

ધર્યા એક વાદી અથવા પ્રતિવાદીઓમાંના પ્રત્યેક પોતામાંના કોઈ ખોળ ને પોતાની તરફથી હાજર થવાવગરેનો અખત્યાર આપી શકે

અખત્યાર સહીસુ
ધાંતના લેખી, અને
કોરટમાં ઢાખલ ક
રેલો નેધએ.

હાજર થવા વગેરેનું
કામ જાતે અથવા કબુ
લ કરેલા મુખત્યાર
મારફત અથવા પત્રો
હરમારફત થઈ શકે

કબુલ કરેલા મુખ
ત્યારો.

કોરટની હકુમતખા
હાર જે પક્ષકારો હો
ય તેમનાં મુખત્યા
રનામાં જેમની પ
સે હોય તે સખસો.

ઢાખલાવાળા મુખ
ત્યાર,

કોરટની હકુમતખા
હારના પક્ષકારોની વ
તી વેપાર ધંધા ચ
લાવનાર સખસો,

પંજખ, આચોધ્યા

તાની તરફથી હાજર થવાનો પક્ષ લેઈને બોલવાનો, અથવા પોતાની
તરફથી કામ કરવાનો અખત્યાર આપી શકે,

તે અખત્યાર, અખત્યાર આપનાર પક્ષકારની સહી સુધાંતના
લખેલો નેધએ અને તે કોરટમાં ઢાખલ કરવો નેધએ.

કબુલ કરેલા મુખત્યારો અને પલીડરો.

૩૬. કોઈ કોરટમાંની ફરીયાદના અથવા અપીલના કોઈ પક્ષ
કારને તે કોરટમાં હાજર થવાની, કામ કરવાની. અથવા તેને અર
જ કરવાની કાયદા પ્રમાણે જરૂર હોય, અથવા અખત્યાર મળ્યો હો
ય તે હાજર થવાનું અરજ કરવાનું અને કામ કરવાનું, જે તે વ
ખતના ચાલુ કોઈ કાયદામાં બીજી રીતે સ્પષ્ટ પણે ન ઠરાવ્યું હોય
ત્યારે પક્ષકાર પોતે જાતે, અથવા પોતાના કબુલ કરેલા મુખત્યાર
મારફત, અથવા પોતાની વતી કામ કરવાને યોગ્ય રીતે નીમીલા કો
ઈ પલીડર મારફત કરી શકે.

પરંતુ પક્ષકારને જાતે હાજર થવાને કોરટ ફરમાવે તો તેમ પક્ષ
કારે જાતે હાજર થવું પડશે.

૩૭. પક્ષકારોના જે કબુલ કરેલા મુખત્યારોથી સદરહુ પ્રમાણે
હાજર થવાનું અરજ કરવાનું અને કામ કરવાનું કરી શકાય તે ના
ચે પ્રમાણે:—

(અ) જે કોરટની હકુમતની સ્થાનીક હદમાં હાજર થવાનું, અર
જ કરવાનું કે કામ કરવાનું હોય, તે કોરટની હકુમતની
સ્થાનીક હદમાં રહેનાર ન હોય, એવા પક્ષકારોએ પોતાની
વતી હાજર થવાનો અરજ કરવાનો અને કામ કરવાનો અ
ખત્યાર જેમાં આપ્યો હોય, તેવાં કુલ મુખતીઆરનામાં જે
મની પાસે હોય તે;

(બ) જે તે વખતે જે કાયદા અમલમાં હોય તે કાયદા પ્રમાણે
જેને યોગ્ય રીતે ઢાખલો મળ્યો, હોય, અને કાયદા પ્રમા
ણે મુખતીઆરની વતી મુખત્યાર જે કામ કરી શકે, તે કામ મુ
ખતીઆરની વતી કરવાનો અખત્યાર જેમાં હોય તેવાં ખાસ મુખ
ત્યારનામાં જેમની પાસે હોય તે મુખત્યારો;

(ક) કોરટની હકુમતની જે સ્થાનીક હદમાં હાજર થવાનું અ
રજ કરવાનું કે કામ કરવાનું હોય તે હદમાં રહેતા ન હો
ય એવા પક્ષકારોની વતી અને તેમને નામે વેપાર અથવા
ધંધા ચલાવનારા સખસો, તે વેપાર અથવા ધંધાને લગ
તી બાબતમાં અને તે પણ સદરહુ હાજર થવાનો અરજ
કરવાનો અને કામ કરવાનો અખત્યાર મુદામ બીજા કોઈ

મુખત્યારને આપ્યો ન હોય ત્યારે.

પંજખના લેફ્ટેનન્ટ ગવર્નરના અને અધોધ્યા તથા મધ્ય માંતના

બીજી કમીશનરોના કારભાર નીચે હાલ જે મુલક છે તેને આ કલમ ના પહેલા ભાગની કંઈ વાત લાગુ પડતી નથી. પરંતુ; તે મુલકોમાં પક્ષારોના જે કબ્જ કરેલા મુખત્યારોની મારફત હાજર થવાનું અરજ કરવાનું અને કામ કરવાનું થઈ શકે તે મુખત્યારો સ્થાનિક સરકાર એ બાબતમાં વખતે વખતે સરકારી ગેજેટમાં જાહેર ખબર આપીને જમને કરાવે, તેઓ ગણાશે.

અનેમધ્ય પ્રાંતનાં કબ્જકરેલામુખત્યાર

૩૮. ફરીયાદના અથવા અપીલના પક્ષકારના કબ્જ કરેલા મુખત્યારને જે પ્રોસેસો પોચાડવામાં આવે તે કોર્ટ બીજી રીતે ન કરાવે તો, જાણે તે પક્ષકારને હાથે હાથ પોચાડી છે એમ સમજવું.

કબ્જકરેલામુખત્યારોને પ્રોસેસ પોચાડવાનું

ફરીયાદના પક્ષકારને પ્રોસેસ પોચાડવાને આ કાયદામાં જે કરાવે કરેલા છે તેજ તેના કબ્જ કરેલા મુખત્યારને પોચાડવામાં લાગુ પડશે.

૩૯. સદરહુ પ્રમાણે હાજર થવા સાડ અરજ કરવા સાડ અથવા કામ કરવા સાડ પ્લીડર નીમવો તે લેખથી નીમવો અને તે લેખ કોર્ટમાં ડાખલ કરવો.

પ્લીડર કરવાનું

તે લેખ દાખલ થયો એટલે, અસીલની સહીના બીજા લેખ કોર્ટમાં દાખલ કરીને કોર્ટની પરવાનગીથી તે પહેલો લેખ રદ થાય ત્યાં સુધી, અથવા અસીલ કે પ્લીડર ગુજરી જાય ત્યાં સુધી, અથવા અસીલ વીગેના ફરીયાદના બધા કામનું છેવટ આવે ત્યાં સુધી, તે અમલમાં છે એમ સમજવું.

પાદશાહી સનદથી સ્થાપન થયેલી કોઈ હાઈ કોર્ટના આડવોકેટને, પોતાને કામ કરવાના અખત્યાર આપ્યાના કંઈ લેખ હાજર કરવાની જરૂર નથી,

૪૦. કોઈ ફરીયાદ અથવા અપીલ સંબંધી કંઈ પ્રોસેસો-પછી તે પક્ષકારને જાતે હાજર થવા સાડ હોય કે નહીં તો એ-તે પક્ષકારના પ્લીડરને પોચાડી હોય અથવા તે પ્લીડરની આજીસમાં કે હુમેશના રહેવાના ઘરમાં મુકી હોય તો, જે પક્ષકારના તે પ્લીડર છે તે પક્ષકારને તે ચોખ્ખી રીતે પોચાડી તથા જણાવી છે એમ અનુમાન કરવું; અને તે ફરીયાદ અથવા અપીલ બાબતના બધા કામ સાડ; કોર્ટ બીજી રીતે ન કરાવે તો, તે પ્રોસેસો જાણે તે પક્ષકારને હાથે હાથ આપી છે અથવા પોચાડી છે એમ સમજવું.

પ્લીડરને પ્રોસેસ પોચાડવાનું.

૪૧. કલમ ૩૭ માં કબ્જ કરેલા મુખત્યાર લખ્યા છે તે શીવાય, કોર્ટની હકમતમાં રહેનારી કોઈ પણ શખસને પ્રોસેસ લેવા સાડ મુખત્યાર નીમી શકાય.

પ્રોસેસ લેવાનામુખત્યાર.

એ નીમણુંક કલ મુખત્યારની અથવા ખાસ મુખત્યારની થઈ શકે, અને તે મુખત્યારની સહી સુધાંતના લેખી દસ્તાવેજથી કરવી જોઈએ, અને તે દસ્તાવેજ અથવા, જો તે કલ મુખત્યારનામું હોય તો,

તેનીનીમણુંકલ બેક્કી દેવી જોઈએ અનેતેકોર્ટમાં દાખલ

લકરવી

તેની બરોબર સહી સુધાંતની નકલ કોરટમાં દાખલ કરવી.

ખાખ ૪ થો

ફરીયાદ તથા કરવા વિશે-

ફરીયાદશીરીતેતથા
ચારકરવી

૪૨. પ્રત્યેક ફરીયાદ, બને ત્યાં સુધી, એવી રીતે તથા કરવી કે તેથી ટંટાની ખાખતો ઉપર આખરનો કરાવ કરવાનું કારણ મળી આવે, અને તેથી તે ખાખતોનો વધારે વાદ ચાલતો અટકે.

તમામ દાવો ફરી
યાદમાં આવવો જ
છે.

૪૩. પ્રત્યેક ફરીયાદમાં દાવાના કારણ સબંધી જે દાવો માગવા નો હક્ક વાદીને હોય તે તમામ દાવો આવવો જાય. પરંતુ કોઈ કોરટની હકુમતમાં ફરીયાદ લાવવાને માટે પોતાના દાવાનો કંઈ ભાગ છોડી દેવાને વાદી મુખત્યાર છે.

દાવાનો કંઈ ભાગ
છોડી દેવાનું.

જો વારી પોતાના દાવાના કંઈ ભાગ વિશેની ફરીયાદ કરવી રહેવા દે અથવા તે ભાગ ખુદ્દિપુર્વક છોડી દે તો, એ પ્રમાણે રહેવાદીધેલા અથવા છોડી દીધેલ ભાગ વિશેની ફરીયાદ પછીથી ચાલી શકશે નહીં.

ધણા ઇલાજમાં
થી એક ઇલાજની
ફરીયાદ કરવી છો
ડી દીધી હોય તો

એકજ દાવાના કારણની ખાખતમાં એક કરતાં વધારે ઇલાજ મેળવવાનો જોને હક હોય તે, પોતાના બધા ઇલાજ અથવા તે પછી કોઈ પણ ઇલાજ મેળવવા વિશે ફરીયાદ કરવાને મુખત્યાર છે. પરંતુ તે ઇલાજ પછી એકદા ઇલાજ માગવાની ફરીયાદ કરવાનું વાદી (પેહલી સુનાવણી પેહલાં કોરટની પરવાનગી લીધા વગર) છોડી દે તો, એ છોડી દીધેલા ઇલાજ બદલ તેની પછીથી ફરીયાદ ચાલશે નહીં.

આ કલમના કારણ સાડે ખત, અને તે પ્રમાણે વરતવાને પેટા તારણ તરીકે ને કરી આપ્યું હોય તે દાવાનું મત્ર એકજ કારણ છે એમ સમજવું.

દષ્ટાંત

દરસાલ રૂ. ૧૨૦૦] લાડું કરીને અ એ બ ને ઘર આપ્યું. સન ૧૮૮૧ અને ૧૮૮૨ની એ બે સાલના ના લાડું લેણું થયું છતાં તે મળ્યું નહીં. ફક્ત સન ૧૮૮૨ ની સાલના લાડા બદલ અ એ બ ઉપર ફરીયાદ કરી, તો પછીથી સન ૧૮૮૧ ની સાલના લાડા બદલ બ ઉપર અ ની બ ફરીયાદ ચાલના ? નહીં:

જમીન લેવાની
રીયાદમાં અ મુક રદા
વાજ રીમત્રવા સા
લ કમા

૪૪. નિયમ અ:—સ્થાવર મીલકત લેવાની અથવા સ્થાવર મીલકત ઉપરનો હક્ક સ્થાપિત કરાવવાની તે રીયાદમાં કોરટની રજ વગર ખોજ કોઈ દાવાનું કારણ સામીલ કરવું નહીં; પરંતુ:—

અ, દાવાવાળી મિલકત સબંધી ચઢેલા લાડાના અથવા તે સબંધી દરમિયાન ઉપજતા દાવા, તથા

બ, જે કરાગની રૂએ તે મીલકત કે તેનાં કંઈ ભાગ તાબામાં હોય તે કરાર તોડ્યાથી થએલા નુકશાનના દેવા તથા

ક. ધરાણીયાને આધારે પોતાના જે ઇલાજ હોય તે પછી કંઈ ઇલાજ અમલમાં લાવવાને ધરાણે લેનાર કરે તે દાવા

તેમાં સામીલ કરવાને હરકત નથી.

નિયમ બ.— મૃત્યુપત્ર ચલાવનાર તરીકે અથવા મઘયતની મી મિલકતનો વહિવટ કરનાર તરીકે અથવા વારસ તરીકે કોઈ દાવો કે અથવા તે તરીકે તેના ઉપર દાંચ થાય તેમાં, પોતાના જાતીકા હક્કથી કરે તે અથવા તે હક્કથી તેના ઉપર કરવામાં આવે તે, દાવા સામીલ કરવા નહીં. પરંતુ અત્યુપત્ર ચલાવનાર તરીકે અથવા મઘયતની મિલકતનો વહિવટ કરનાર, તરીકે અથવા વારસ તરીકે જે ઇસ્ટેટ વિષે વાદીએ ફરિયાદ કરી હોય કે પ્રતિવાદીના ઉપર ફરિયાદ થઈ હોય, તે ઇસ્ટેટના સંબંધમાં છેલ્લા કહેલા દાવા ઉત્પન્ન થયા છે એમ કહેવામાં આવતું હોય, અથવા જે મઘયતનો તે વારસ વકીલ હોય તેની સાથે મળીને તે હક્કદાર થાય કે તેના ઉપર જવાબદારી પડે એવા તે (છેલ્લા કહેલા) દાવા હોય, તો તે સામીલ કરી શકાય.

૪૫. બીજા બાબતમાં અને કલમ ૪૪મા કહેલા નિયમોને બાધ ન આવે તેવી રીતે એકજ ફરીયાદમાં વાદી તેના તેજ પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ અથવા તેના તેજ પ્રતિવાદીઓ મળીને તેઓની વિરુદ્ધ દાવાનાં ઘણાં કારણ એકત્ર કરી શકે; અને જે ફરીયાદમાં તેના તેજ પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ અથવા તેના તેજ પ્રતિવાદીઓ મળીને તેઓની વિરુદ્ધ જે કોઈ વાદીઓનો સમાવેશ હક સંબંધ હોય તે વાદીઓ તેવા દાવાનાં સદરહુ પ્રકારનાં કારણ એકત્ર કરી શકે;

પરંતુ તે દાવાનાં કારણોની એકઠી ચેકરી કે નીકાલ કરવો સોંઘવાર નથી એમ કોરટને જણાય તો પોતાની મેળે અથવા કોષપણ પ્રતિવાદીની અરજ ઉપરથી, પહેલી સુનાવણી પહેલાં કોઈ પણ વખતે, અથવા પક્ષકાર કબુલ થાય તો, ત્યાર પછી ફરીયાદનું કામ આગળ ચાલતાં કોઈ પણ વખતે, તે દાવાનાં કાંઈ કારણોની ચુદી ચેકરી કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અથવા તેમનો જુદો નિકાલ, લાવવાને જરૂર કે ચોગ્ય જણાય તેવા બીજા હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે,

દાવાનાં કારણ એક ફરીયાદમાં, એકત્ર કર્યાં હોય ત્યારે, તે ફરિયાદ કર્યાની તારીખે ફરિયાદના વિષયોની એકંદર કીમત અથવા રકમ ઉપર, તે ફરીયાદ સાંભળવાને કોરટની હકમત છે કે નહીં તેનો આધાર રહેશે પણ આ કલમના, બીજા પારેગ્રાફ પ્રમાણે હુકમ થયો હોય કે નહીં તેની ચિંતા નહીં.

૪૬. એક ફરીયાદમાં સોંઘવાર નિકાલ ન લવાય એવાં દાવાનાં ઘણાં કારણ વાદીએ તેજ ફરીયાદમાં એકત્ર કર્યાં છે એમ કોઈ પ્રતિવાદીનું કહેવું હોય તો, એક ફરીયાદમાં સોંઘવાર જેટલાં દાવાનાં કારણોનાં નીકાલ થઈ શકે તેટલાં તે ફરીયાદમાં રાખવાનો હુકમ કરાવવા સારું પહેલી સુનાવણી પહેલાં કોઈ પણ વખતે, અથવા મુદ્દા કર્યા

અત્યુપત્ર ચલાવનારે મઘયતની મિલકતનો વહિવટ કરનારે અથવા રાસેકરેલા અથવા તેમના ઉપર કરના દાવા

વાદી દાવાનાં કારણ એકજ ફરીયાદમાં સામીલ કરી શકે.

કોરટ તેમને જુદા પાડવાનો હુકમ કરે.

ફરીયાદમાં ચેક દાવાનાં કારણ રાખવાને પ્રતિવાદી અરજ કરી શકે,

હોય તો કંઈ પુરાવો હકૂતમાં દાખલ કર્યા પહેલાં કોરટને અરજ કરવાને તે પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે.

અરજ સાંભળ્યા પછી કોરટ કેટલાં કારણુ કમી કરે અને દુરસ્ત કરવાનો હુકમ કરે.

૪૭. સદરહુ અરજ સાંભળ્યા પછી કોરટને એમ જણાય કે બધાં દાવાનાં, કારણુ એક ફરીઆદમાં સોઢવાર નિકાલ થાય તેવાં નથી, તો તેમાંનાં કંઈ દાવાનાં કારણુ ખાતલ કરવાનો હુકમ કરવાને અને તે પ્રમાણે, ફરીઆદ અરજ દુરસ્ત કરવાનું ફરમાવવાને, તથા અરજ વિષે વ્યાજબી હોય તેવો હુકમ, કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે ફરેલી પ્રત્યેક દુરસ્તી ઉપર જડવું

સહી કરવી.

—૦૦૦૦૦૦૦૦—

ખાખ પ મો.

ફરિયાદા માંડવા વિષે.

ફરીયાદ અરજ થી ફરીયાદમાંડવી ફરીયાદ અરજ ની ભાષા.

૪૮. પ્રત્યેક ફરિયાદ, ફરિયાદ અરજ કોરટને આપીને અથવા કોરટ તે બાબતને વાસ્તે નીચે તે અમલદારને આપીને માંડવી.

૪૯. ફરિઆદ અરજ કોરટની ભાષામાં સ્પષ્ટ રીતે લખવી જોઈએ. પરંતુ કોરટની ભાષા અંગ્રેજી ન હોય તો (કોરટની પરવાનગીથી) ફરીઆદ અરજ અંગ્રેજીમાં પણ લખી શકાય; પણ તેવે પ્રસંગે ફરિઆદ અરજનો કોરટની ભાષામાં તરજુમો કરીને તે કોરટમાં દાખલ કરો એમ પ્રતિવાદી કહે તો તે પ્રમાણે કરવું.

ફરીઆદ અરજ માંલખવાની વીગતો.

૫૦ ફરીઆદ અરજમાં, નીચેની વીગતો આવવી જોઈએ:—

[૧] જે કોરટમાં ફરીઆદ આજવાનો હોય તે કોરટનું નામ.

(બ) વાદીનું નામ વરણન અને રહેવાનું ઠેકાણું.

(ક) નિશ્ચય થઈ શકે ત્યાં સુધી પ્રતિવાદીનું નામ પણ ન તથા રહેવાનું ઠેકાણું;

[૬] જે હકીકતથી દાવાનું કારણુ બનતું હોય તે હકીકતનું તથા તે કારણુ કયાં અને કયારે ઉત્પન્ન થયું તેનું સ્પષ્ટ અને દૃઢકામાં વરણન;

(ઈ) વાદી દાવો રાખતો હોય, તે દાદની માગણી. અને

[જી] જે વાદીએ સામે દાવો મળરે આપ્યો હોય, અથવા પોતાના દાવાનો કંઈ ભાગ છોડી દીધો હોય, તો તે મળરે આપેલી અથવા છોડી દીધેલી રકમ.

પછીસા બાબતની ફરીયાદમાં.

વાદી પછીસા વસુલ કરવાનું માગતો હોય, તો કલ્યાના સ્વરૂપ પ્રમાણે બની શકે તેટલી ખરેખરી રકમ ફરિઆદ અરજમાં જણાવવી જોઈએ.

દરમ્યાતની ઉપજની ફરીઆદમાં, તથા વાદી પ્રતિવાદી વચ્ચે રહ્યું આવત ન વચ્ચેજો હિસાબ નક્કી કરીને જે બાકી લેહેણી નીકળે તો

લેવાની ફરીઆદમાં, ફરીયાદ અરજીની અંદર માત્ર દાવાની રકમનો અન્નમાસથી પાસે પાસેનો આંકડો લખ્યો એટલે બસ થયું.

વારસ વકીલ તરીકે હાદી ફરીયાદ કરે ત્યારે, દાવાના વિષયમાં તેને ખરે ખરા આશુ સંબંધ છે, એમ ફરીયાદ અરજીમાં દરશાવવું જોઈએ. એટલુંજ નહીં પરંતુ તે બાબતની ફરીયાદ માંડવાને જે જરૂરની તજવીજ કરવી જોઈએ તે તેણે કરી તે પણ દરશાવવું જોઈએ. દ્રષ્ટાંતો.

વાદી વારસ વકીલ તરીકે ફરીયાદ કરે ત્યારે.

[અ] બા નું અત્યુ પત્ર ચલાવનાર તરીકે અ ફરીઆદ કરે છે. ત્યારે ફરીયાદ અરજીમાં દરશાવવું જોઈએ કે અ એ બા નું અત્યુ પત્ર શાખીત કર્યું છે.

[બ] ક ની મીલકતના વહીવટદાર તરીકે અ ફરીયાદ કરે છે. ત્યારે ફરીયાદ અરજીમાં દરશાવવું જોઈએ કે ક ની મીલકતના વહીવટ અ ને મળેલો છે.

[ક] ડ એક નાની ઉંમરનો મુસલમાન છે. તેના પાલન કરનાર તેરીકે અ ફરીયાદ કરે છે. મુસલમાની શરે અને રીવાજ પ્રમાણે ડ નો પાલન કરનાર અ નથી. ત્યારે ફરીઆદ અરજીમાં જણાવવું જોઈએ કે અ ને ડ નો મુદ્દમ પાલન કરનાર નીમેલો છે.

ફરીયાદ અરજીમાં એમ દરશાવવું જોઈએ કે પ્રતીવાદીના દાવાના વીવચમાં સંબંધ છે. અથવા તેમાં મહારો સંબંધ છે એમ પ્રતિવાદી કહે છે, અને વાદીની માગણીના તેની પાસેથી જવાબ લેવાને તે પાત્ર છે.

પ્રતીવાદીના સંબંધ થા જવદારી જણાવવી જોઈએ

દ્રષ્ટાંત.

પોતાના અત્યુ પત્ર ચલાવનાર બા ને, અતલેખદાન લેનાર ક ને અને પોતાની ઇસ્ટેટના દણદાર ડ ને મુકીને અ ગુજરી જાય છે. ડ ના ઉપર ક ફરીયાદ કરે છે, એવી રીતની કે ક ના અતલેખદાનને પેટે ડ ને તેનું કરજ આપવાની ફરજ પાડવી. ત્યારે ફરીયાદ અરજીમાં એમ દરશાવવું જોઈએ કે બા એ વિના કારણ ડ ના ઉપર ફરીયાદ કરવાને ના પાડેલું છે, અથવા ક ને દગો દેવાને બા ને ડ મીલાફી થયા છે, અથવા જેથી ક નો જવાબદાર ડ થાય એવી બીજી કંઈ હકીકતો બનેલી છે,

દાવાનું કારણ ઉત્પન્ન થયા પછી ફરીયાદ કરવાને કોઈ કાયદામાં સાધારણ રીતે જે મુદ્દત કહી હોય તે મુદ્દત વીતી ગયા પછી ફરીયાદ કરી હોય તો, તે કાયદા લાગુ ન પાડવાનું કારણ ફરીયાદ અરજીમાં બતાવવું.

મુદ્દતના કાયદા લાગુ ન પાડવાનાં કારણ.

પર ફરીયાદ અરજી ઉપર વાદીએ તથા તેના પ્લીડરે પણ (જો પ્લીડર હોય તો) સહી કરવી. અને તેની નીચે વાદીએ, અથવા બી

ફરીઆદ અરજી ઉપર સહી કરવી

તથા તેના સાચાપણા બાબત એકરાર કરવો.

જે કોઈ સખસ મુકદ્દમાની હકીકતથી વાકેફ છે એમ કોર્ટની ખાતરી લાયક સાબીત થાય તો, તે સખસે તે ફરીયાદ અરજીના સાચા પાણા વિશે એકરાર કરવા.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, એરહાજરીના સખબથી અથવા બીજા મજબુત કારણથી ફરીયાદ અરજી ઉપર વાદીથી સહી ન થઈ શકે તો, તે કામ સાડ તેણે યોગ્ય રીતે અગ્રીકાર આપેલો કોઈ સખસ તેના ઉપર સહી કરવાને મુખત્યાર છે,

સાચાપણાના એકરારની મતલબ.

પર. સાચા પાણાનો એકરાર કરનારે તે એવી મતલબનો કરવો કે, મારા જાણવા પ્રમાણે તે મજબુર સાચો છે. પરંતુ મેળવેલી માહિતીથી તથા માનવા ઉપરથી જે મજબુર લખ્યો હોય તે બાબતનો એકરાર એવી મતલબનો કરવો કે, તે સાચો છે એમ હું માનું છું. સાચા પાણાના એકરાર ઉપર તે એકરાર કરનાર સખસે સહી કરવી.

સાચાપણાની એકરાર ઉપર સહી કરવી

ફરીઆદ અરજી કયારે નામંજુર કરવી, દુરસ્ત કરવા સાડ પાછીઆપવી. અથવા દુરસ્ત કરાવવી.

૫૩. [અ] ફરીયાદ અરજીમાં ફાંજી ફાંજી વીગતો લખવી જોઈએ એમ આ આકટમાં પેહેલાં કહ્યું છે તે વિગતો બરાબર અને વગર લંબાણે ન લખી હોય તો, અથવા (બ) જે વીગતો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે લખવી જોઈએ તે શિવાય બીજી કોઈ વિગતો તેમાં લખી હોય તો, અથવા (ક) પાછળ કહ્યા પ્રમાણે તેના ઉપર સહી તથા સાચા પાણાના એકરાર કર્યા ન હોય તો, અથવા

[ડ] તે ઉપરથી કંઈ દાવાનું કારણ જણાતું ન હોય તો, અથવા (ઈ) કલમ ૪૨ માં કહ્યું છે તે પ્રમાણે તે તથ્યાર કરી નહોતો થતો, અથવા

(જ) જેને પક્ષકાર કરવો જોઈએ તેને પક્ષકારમાં સામીલ ન કરવાને લીધે, અથવા ખોટી રીતે પક્ષકારને સામીલ કરવાને લીધે, અથવા એકજ ફરીયાદમાં દંભાનાં જે કારણ સામીલ કરવાં ન જોઈએ તે વાદીએ સામીલ કરવાથી, ફરીઆદ અરજી ખોટી રીતે ઘડાઈ હોય તો,—

પેહેલી સુનાવણી વખતે અથવા તે પેહેલાં, કોર્ટની નજરમાં આવે તો, ફરીયાદ અરજી ના મંજુર કરવાને, અથવા દુરસ્ત કરવાથી થતા ખરચની બાબતમાં કોઈ ચોગ્ય ધારે તે શરતો કરીને કોર્ટ ઠરાવે તે મુદતમાં દુરસ્ત રરવા સાડ પાછી આપવાને, કે ત્યાંને ત્યાંજ તે જ વખતે તે દુરસ્ત કરવા દેવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

વિશેષ ઠરાવ,

દુરસ્તી ઉપર

પરંતુ એક જાતની ફરીયાદ મટીને બીજી અને વિરુદ્ધ જાતની ફરીયાદ થાય એવી રીતે ફરીયાદ અરજીમાં ફરકાર થઈ શકે નહીં. જ્યારે ફરીયાદ અરજી દુરસ્ત કરવામાં આવે ત્યારે દુરસ્તી ઉપર

જડને સહી કરવી.

૫૪. નીચેને પ્રસંગે ફરીયાદ અરજી ના મંજૂર કરવી:—

(અ) માગેલી દાદની કમી કોમત બાંધી હોય, અને કોરટે ઠરાવેલી મુદતમાં કોમતને આંકડો દુરસ્ત કરી આપવાનું કહ્યા છતાં વાદી તેમ ન કરે તો;

[બ] માગેલી દાદની ખરોખર કોમત બાંધી હોય પણ કમી સ્ટાંપ મારેલા કાગળ ઉપર ફરીયાદ અરજી લખા હોય, અને કોર્ટે ઠરાવેલી મુદતમાં જોઈતો સ્ટાંપ કાગળ પુરો કરી આપવાનું કહ્યા છતાં વાદી તેમ ન કરે તો;

[ક] ફરીયાદ અરજીમાં લખેલા મંજૂર ઉપરથી એમ જાણાય કે કાયદાના કોઈ સ્પષ્ટ નીયમથી ફરીઆદ ચલાવવાને પ્રતિબંધ થાય છે તો;

(ડ) કોરટે ઠરાવેલી મુદતમાં ફરીઆદ અરજી દુરસ્ત કરવા સારૂ વાદીને આપ્યા છતાં વાદી તે મુદતમાં દુરસ્ત ન કરે તો.

૫૫. ફરીયાદ અરજી ના મંજૂર કરવામાં આવે ત્યાર, તેવી મત લખના હુકમ તથા તે હુકમ કરવાનાં કારણ જડને પોતાને હાથે લખી રાખવાં.

૫૬. પાછળ કહેલા કોઈ પણ કારણને લીધે ફરીયાદ અરજી ના મંજૂર કરી હોય તો, તેટલાજ ઉપરથી તેજ દાવાનાં કારણની બાબતમાં નવી ફરીયાદ અરજી આપવાને વાદીને હરકત નથી.

હીફ કરવી.

ફરીયાદ અરજી કયારે નામંજૂર કરવી.

ફરીઆદ અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે ત્યારે શી રીતે કરવું.

ફરીયાદ અરજી નામંજૂર કરી હોય તો તે ઉપરથી નવી ફરીયાદ કરવાને કયા રહેહારકતન થાય

૫૭. નીચેને પ્રસંગે ફરીયાદ અરજી ચોગ્ય કોરટમાં આપવા સારૂ પાછી આપવી.

(અ) ફરીયાદ કરવાની કોરટ પસંદ કરવાનું કાયદામાં મરજી ઉપર રાખેલું ન હોય, અથવા ફરીયાદનો ઇનસાફ કરવાની મુખત્યાર કોરટ વિધિમાન હોય તે છતાં તેનાથી વરોષ અથવા કનીષ્ઠ પ્રતિની કોરટમાં ફરીયાદ કરી તો;

[બ] કલમ ૧૬ નો વીરોધ ઠરાવ લાગુ ન પડે તેવી રીતની સ્થાવર મિલકત સંબંધી ફરીયાદમાં, જે કોરટને ફરીયાદ અરજી આપી હોય તે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં તે મિલકતનો કાંઈ ભાગ નથી એમ જાણાય તો;

(ક) બીજા કોઈ મુકદમામાં એમ માલમ પડે કે તે સ્થાનિક હદમાં, દાવાનું કારણ બન્યું નથી, તથા પ્રતીવાદીઓ પછંકી કોઈ પ્રતીવાદી રહેતા નથી, અથવા ધધી ચલાવતો નથી

ચોગ્યકોરટમાં આપવા સારૂ ફરીયાદો અરજી કયારે પાછી આપવી

ફરીયાદ અરજી ખ
છે આપતી વખતે શું
કરવું.

ફરીયાદ અરજી મં
જૂર કરવામાં આવે
તો શી રીતે કરવું.

ટુંકી હકીકતો.

અથવા કમાઈને વાસ્તે જાતે કામ કરતો નથી તો.

ફરીયાદ અરજી પાછી આપતી વખતે જડવે તેના ઉપર પોતાને
હોયે શેરો કરવો. તેમાં, ફરીયાદ અરજી કોણે આપી, તે કંઈ તારી
ખે આપી, તે કંઈ તારીખે પાછી આપી, એ અને તે પાછી આપવાનાં
કારણ, ટુંકામાં લખવાં,

પટ. વાદીએ ફરીયાદ અરજીની સાથે દસ્તાવેજો હાજર કર્યા
હોય તો તેની યાદના શેરો તેણે ફરીયાદ અરજી નીચે લખવો,
અથવા તે યાદ ફરીયાદ અરજી સાથે જોડવી. અને ફરીયાદ અર
જી સાથે જોડવી અને મંજૂર કરવામાં આવે તો, જેટલા પ્રતાવાદીઓ
હોય દટલી ફરીયાદ અરજીની નકલો સાદા કાગળ ઉપર વાદીએ
આપવી. પરંતુ, ફરીયાદ અરજી લંબાણ હોવાના સમ્બંધી, અથવા
ખીજા કોઈ પુરતા કારણને લીધે, દલી નકલોને બદલે, -દાવો કર્યો
હોય તેના પ્રકારની અથવા ફરીયાદમાં માગેલી દાવાની કે માગેલા
ઈલાજની-ટુંકી હકીકતની પ્રતિવાદીઓ હોય તેટલી નકલો હાજર
કરવાની વાતને કોરટ રજા આપે તો, વાદીએ તેવી ટુંકી હકીકતની
નકલો હાજર કરવી.

વારસ વકીલલ તરીકે વાદીએ ફરીયાદ કરી હોય, અથવા તે ત
રીકે પ્રતિવાદી કે પ્રતિવાદીઓ પછી કોઈ ઉપર ફરીયાદ થઈ હોય,
ત્યારે શા સંબંધથી વાદીએ ફરીયાદ કરી છે અથવા પ્રતિવાદી ઉપર
ફરીયાદ થઈ છે તે એ હકીકતમાં જણાવવું.

ટુંકી હકીકત ફરીયાદ અરજીની સાથે મળતી કરવાને માટે કોરટ
ની રજાથી વાદી તે હકીકત દુરસ્ત કરવાને મુખત્યાર છે.

કોરટના મુખ્ય કાદબારીને તે યાદ અને નકલો અથવા હકીકત
તપાસતાં એમ માલમ પડે કે તે બરાબર છે તો તેણે તેમના ઉપર
સહી કરવી.

ફરીયાદોનું રજીસ્ટર
દેવર.

દિવાની ફરીયાદોનું રજીસ્ટર એ નામની એક બુક રાખીને તેમાં
કલમ ૫૦ માં કહેલી વીગતો કોરટે નોંધાવવી; પ્રત્યેક વરશે રજીસ્ટર
રમારફીયાદ અરજીઓના તે મંજૂર થાય તે અનુક્રમ પ્રમાણે ન
બર પાડવા,

જે દસ્તાવેજની
રૂઢિએ વાદી ફરીયાદ
કરતો હોય તે
હાજર કરવા.

દસ્તાવેજ અથ
વા નકલ આપવી.
ખીજા દસ્તાવેજો
ની યાદ.

પટ. પોતાના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય તેવા દસ્તાવેજ
ઉદ્ધરથી વાદી ફરીયાદ કરે તો, ફરીયાદ અરજી આપતી વ
ખતે તેણે તે દસ્તાવેજ કોરટમાં હાજર કરવો. અને તેજ વખતે ફરી
યાદ અરજી સાથે હાખલ કરવા સારૂ તે દસ્તાવેજ અથવા તેની ન
કલ તેણે આપવી.

પોતાના દાવાની પુછીમાં પુરાવા તરીકે કોઈ ખીજા દસ્તાવેજો ઉપ
ર [પછી તે તેના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય કે ન હોય]

વાદી આધાર રાખતો હોય તો, ફરીયાદ અરજીમાં સામીલ કરવાની. અથવા તેની સાથે જોડવાની યાદમાં તેવા દસ્તાવેજો બતાવવા.

દસ્તાવેજો પોતાના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં ન હોય, ત્યારે બીજી શકે તો તેણે જાણાવવું કે તે કોના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં છે.

૬૧. વેચાય એવા દસ્તાવેજોની રૂઢિએ કરેલી કોઈ ફરીયાદમાં, તે દસ્તાવેજો બતાવે છે એવું સાબીત કરવામાં આવે, અને તે દસ્તાવેજો ઉપરથી બીજા કોઈ શખસનો દાવો કરે તેને નુકસાની ભરી આપવાની કોર્ટની ખાત્રી લાયક વાદી હામી આપે તો, ફરીયાદ અરજી આપતી વખતે વાદીએ તે દસ્તાવેજો કોર્ટમાં હાજર કરવા હોત તથા તેની નકલ ફરીયાદ અરજી સાથે દાખલ થવા આપી હોત, ત્યારે જો રીતે કોર્ટ હુકમનામું ફક્ત તે રીતે હુકમનામું કરવાનો કોર્ટ મુખત્યા છે.

૬૨. જે દસ્તાવેજો ઉપરથી વાદી ફરીયાદ કરે તે દુકાનના ચોપડામાં અથવા બીજા ચોપડામાં લખેલો મનજુર હોય, અને તે ચોપડો તેના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય, તો ફરીયાદ અરજી દાખલ કરતી વખતે તે ચોપડો હાજર કરવો; અને તેની સાથે જે લખેલા મનજુર ઉપર વાદી આધાર રાખતો હોય તેની નકલ તેણે હાજર કરવી.

૬૩. કોર્ટ અથવા આ કામને વાસ્તે કોર્ટ નીચે તે અમલદારે, તે લેખની ઓળખ રહેવા સારૂ લાગલીજ તેના ઉપર નીશાની કરવી. અને નકલ તપાસીને અસલ સાથે મુકાબલ કરવા પછી, તથા તે નકલ બરાબર છે એમ જ જાણ્યું તો તે ઉપર સહી કરવા પછી, વાદીને ચોપડો પાછો આપવો અને નકલ દાખલ કરાવવી.

૬૪. ફરીયાદ અરજી દાખલ કરતી વખતે હાજર કરવા સ્તાવેજો કોર્ટમાં હાજર કરવો જોઈએ, અથવા ફરીયાદ ન હોય તે દસ્તાવેજો પુરાદ અરજીમાં સામીલ કરવાની કે ફરીયાદ અરજી સાથે જોડવાની યાદમાં તે દાખલ કરવો જોઈએ, તે તેણે તે પ્રમાણે હાજર કરવો ન હોય અથવા દાખલ કરવો નહોતો તો પછી ફરીયાદની સુનાવણી વખતે કોર્ટની રજા શિવાય તેની તરફના પુરાવામાં તે લેવામાં નહીં આવે.

૬૫. પ્રતીવાદીના સાક્ષીઓની ઉલટ તપાસણીને વાસ્તે હાજર કરેલા—અથવા પ્રતીવાદીએ કંઈ તકરાર બતાવી હોય તેના જવાબમાં હાજર કરેલા—અથવા સાક્ષીની ફક્ત યાદ દાસ્ત તાજ કરવાને વાસ્તે તેના હાથમાં આપેલા—દસ્તાવેજોને આ કલમની કોઈ વાત લાગુ પડતી નથી.

ખાખ ૬ ઠા.

સમન કાઢવા તથા પોંચાડવા, વિશે.

સમન કાઢવા વિશે.

સમન,

૬૪. ફરિયાદ અરજી રજીસ્ટરમાં નોંધ્યા પછી, તે

થા કલમ ૫૮ પ્રમાણે જોઈએ તે નકલો અથવા ટુંકી હકીકતો ગુજાર્યા પછી, પ્રત્યેક પ્રતીવાદીને સમન કાઢવો. તે સમનમાં પ્રતીવાદીને હાજર થઈને જવાબ આપવાનો એક દીવસ ઠરાવીને એમ લખવું કે:-તમારે.

(અ) જાતે. અથવા,

(બ) કામની ખરાબર સમજણ પાડેલા તથા ફરીઆદ બાબત જરૂરીઆત સ વાલના જવાબ દઈ શકે તેવા પ્લીડરની મારફતે, અથવા

(ક) તેવા બધા શવાલના જવાબ દઈ શકે. એવા કોઈ બીજા સખસને પ્લીડ સાથે રાખીને તે પ્લીડરની મારફતે,

સમનમાં જણાવેલ દીવસે હાજર થઈને દાવાનો જવાબ આપવો.

આવા દરએક સમન ઉપર જડજે અથવા તેણે નીમિત્તા અમલદારે સહી કરવી, તથા કોરટના શિક્ષાથી શીકકો કરવો.

પરંતુ ફરીયાદ અરજી આપવામાં આવે તે વખતેજ પ્રતીવાદી હાજર થઈને વા દીનો દાવો કબુલ કરે તો સદરહુ સમન કાઢવો નહીં

સમન સાથે નકલ કે ટું ૬૫. કલમ ૫૮ માં કહેલી નકલો અથવા ટુંકી હ કી હકીકત જોડવી. કીતો પછી એક નકલ કે ટુંકી હકીકત સદરહુ

પ્રત્યે કસમન સાથે રાખવી.

પ્રતીવાદીને કે વાદીને ૬૬. પ્રતીવાદી જાતે હાજર રાખવાનું કોરટને જાતે હાજર થવાને કોર કારણ જાણાય તો. સમનમાં લખેલ દીવસે પ્રતીવાદીએ ટ હુકમ કરે. જાતે કોરટમાં હાજર થવું એમ સમનમાં ફરમાવવું.

તેજ દીવસે વાદીને જાતે હાજર રાખવાનું કોરટને કારણ જાણાય તો તે પ્રમાણે હાજર થવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખ્યત્વાર છે.

પચાસ મઈલની અંદર ૬૭. (અ) કોરટની સાધારણ અવલ હુકમતની અથવા આગ ગાડીના ર સ્થાનીક હદમાં, અથવા

સ્તો હોય તો ૨૦૦ માઈ

લની અંદર રહેતો નહીં

ય તે પક્ષકારને જાતે

હાજર થવાનો હુકમ કે

રવો નહીં.

(બ.) તે હદની બહાર પણ કોરટના મકાનથી ૫૦ મૈલ કરતાં થોડા અંતર

ઉપર, અથવા પક્ષકારને રહેવાનું ઠેકાણું અને કોરટ બેસે છે તે

ઠેકાણું એ બેની વચ્ચે જે અંતર હોય તેના પાંચ શ્રદ્ધાંશ અંત

રમાં આગગાડી ચાલતી હોય તો, કોરટના મકાનથી ૨૦૦ મૈલ

કરતાં થોડા અંતર ઉપર,

જે પક્ષકાર ન રહેતો હોય તેને જાને હાજર થવાનો હુકમ કરવો નહીં.
મુદ્દા ઠરાવવાનો કે આ ૬૮. સમન કાઢાડવો તે માત્ર મુદ્દાજ ઠરાવવા સારું
ખર નિકાલનો સમન થાય. કે ફરિયાદનો આખર નીકાલ કરવા સારું કાઢવો, એ વાત
નો સમન કરતી વખતે કોરટે ઠરાવ કરવો, અને તે
ઠરાવ પ્રમાણે સમનમાં જણાવવું.

પરંતુ સ્માલકાજ કોરટે સાંભળી શકે એવી પ્રત્યેક ફરિયાદમાં, ફરિયાદના આ
ખર નિકાલનો સમન કરવો.

પ્રતિવાદીને હાજર થવા ૬૯. કોરટમાં ચાલુ કામ કેટલું છે, પ્રતિવાદીને રહે
નો દિવસ ઠરાવવાખાખત. વાનું કેટલાકું કેટલું દુર છે, અને તેને સમન પોંચાડવા
વાને કેટલી મુદત લાગશે. એ બધું લક્ષમાં લેઈને પ્રતિ
વાદીને હાજર થવાનો દિવસ કોરટે ઠરાવવો: અને તે એવી રીતે ઠરાવવો કે ઠરાવ
વેલે દિવસે હાજર થઈને જવાબ આપવાને પ્રતિવાદીને પુરતો વખત મળે.

કેટલા વખતને પુરતો વખત ગણવો તેના નિર્ણય તે કામની હકીકત ઉપર લક્ષ
દઈને કરવો,

વાદીને જોઈયે તે અથવા ૭૦. હાજર થઈને જવાબ આપવાના સમનમાં પ્રતિ
પ્રતિવાદી પોતે જેના ઉપર વાદીને એમ ફરમાવવું કે; વાદીના મુકદ્દમાના ગુણદોષ
આધાર રાખે તે દસ્તાવેજો આખત પુરાવો જેમાં હોય તેવો, અથવા તમે તમારા પો
જ હાજર કરવાને પ્રતિવા તાના મુકદ્દમાની પુછીમાં જેના ઉપર આધાર રાખવા
દીને સમાનમાં ફરમાવવું. ધારતા હો તેવો, જે દસ્તાવેજ તમારા કમજામાં અથવા
અખત્યારમાં હોય તે તમારે હાજર કરવો.

આખર નિકાલનો સમન ૭૧. ફરિયાદના આખર નીકાલનો સમન કરવો હોય
કાઢતી વખતે પ્રતિવાદી તે તેમાં પ્રતિવાદીને એમ ફરમાવવું કે, તમારા મુકદ્દ
ને તેના સાક્ષી હાજર ક માની પુછીમાં જે સાક્ષીઓની શાહેદી ઉપર તમે આધાર
રવાને ફરમાવવું. રાખવા ધારતા હો તે સાક્ષીઓને, તમારે હાજર થવાનો
જે દિવસ ઠરાવ્યો છે, તે દિવસે હાજર કરવા.

સમન પોંચાડવાનું.

સમન કોને પોંચાડવા ૭૨. પોંચાડવા સારું સમન કોરટના ચોક્કસ અમલદાર
આપવો. ને આપવો. તે સમન તોણે જાતે અથવા તેના હાથ
નીચેના કોઈ નોકરે પોંચાડવો.

પોંચાડવાની રીત.

૭૩ સમન પોંચાડવો તે એવી રીતે કે, જડજની અ
થવા તે કામને વાસ્તે જડજ નીમેલા અમલદારની સ

હી વાળી તથા કોરટના શિક્ષાથી શિક્ષે કરેલી સમનની નકલ પ્રતિવાદીને આપવી
અથવા આપવા માંડવી.

૭૪, એક કરતાં વધારે પ્રતિવાદીઓ હોય ત્યારે મત્યે
સમન પોંચાડવાનું. કે પ્રતિવાદીને સમન પોંચાડવો,

પરંતુ પ્રતિવાદીઓ પાંતીદાર હોય અને ફરિયાદ પંત્યાજા વ્યવહાર ખાખતની હોય
અથવા જે મુકદ્દમાનીને વાસ્તે દાવો ચાલી શકે અને પેઠી પાસેથી દાદ માગી શકાં

થ એવી નુકશાનીની ફરિયાદ હોય ત્યારે, કોરટ બીજી રીત ન ફરમાવે તો:

(અ.) અમેતો એક પ્રતિવાદીને તેને પોતાને વારતે અને બાબત પ્રતિવાદી
આને વારતે સમન પોંચાડવો અથવા,

(બ.) કોરટની સાધારણ અવલ દીવાની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં પંત્યા
બાબત કામ ચલાવવાનું જે મુખ્ય હેતુ હોય તે હેતુ પંત્યાબાના કામનો વહિ
વટ જેના હાથમાં હોય તે સખસને સમન પોંચાડવો.

બને ત્યાં સુધી પ્રતિવાદી ૭૫. બની શકે ત્યાં સુધી પ્રતિવાદીને હાથોહાથ સ
દીને જાતે, અથવા તેના મન પોંચાડવો. પરંતુ તેણે સમન લેવાનો અખત્યાર
મુખત્યારને સમન પો આપીને કોઈ મુખત્યાર નિમ્નો હોય ત્યારે તે મુખત્યા
રને સમન પોંચાડવો એટલે બસ છે.

જેની મારફત પ્રતિવાદી ૭૬. કંઈ ધંધા અથવા કામ સખંધી કોઈ સખસ ઉ
ધંધા ચલાવતો હોય તે પર ફરીયાદ હોય, અને જે કોરટમાંથી સમન કાઢવામાં
મુખત્યારને સમન પો આવે તે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં તે સખસ
ચાડવો. રહેતો ન હોય ત્યારે, સમન પોંચાડતી વખતે તે હદમાં તે સખસ
નીવતી તે ધંધા જાતે ચલાવતો અથવા કામ કરનાર જે વ
હિલદાર કે મુખત્યાર હોય, તેને સમન પોંચાડવાથી તે સમન બરાબર પોંચ્યા
એમ સમજવું.

આ કલમના કામના વારતે વાંહાણુનો માસ્તર તેના માલિકનો અથવા નોરે માં
કનારનો મુખત્યાર ગણાય.

સ્થાવર મીલકતની ફરી ૭૭. સ્થાવર મીલકત સખંધી દાદ મેળવવાની અથ
યાદમાં જે મુખત્યાર વા સ્થાવર મીલકત કરેલા નુકશાનનો બદલો લેવાની ફ
ના હવાલામાં મીલકત હો રિયાદમાં, જે પ્રતિવાદીને હાથો હાથ સમન પોંચાડી શ
ય તેને સમન પોંચાડવો, કાતો ન હોય, અને સમન લેવાનો, અખત્યાર આપીને પ્ર
તિવાદીએ કોઈ મુખત્યાર નિમ્નો ન હોય તો, તમિલકત
પ્રતિવાદીના જે મુખત્યારના હવાલામાં હોય તેને સમન પોંચાડી શકાય.

પ્રતિવાદીના કુટુંબનામ ૭૮. કોઈ ફરીયાદમાં પ્રતિવાદી મળતો ન હોય અ
રદને સમન ક્યારે પો ને પોતાની વતી સમન લેવાનો અખત્યાર આપીને તેણે
હોચાડાય, કોઈ મુખત્યાર નિમ્નો ન હોય તો, તેના સાથે રહેનારા
તેના કુટુંબ માંના કોઈ પાકી ઉમરના મરદને સમન
પોંચાડી શકાય.

જુલાસો:—આ કલમના અર્થ પ્રમાણે ચાકર એ કુટુંબના માણસ ગણાય નહીં.
જેને સમન પોંચાડવો ૭૯. સમન પોંચાડનાર અમલદાર સમનની નકલ
હોય તેણે સમન પોંચ્યા પ્રતિવાદીને હાથો હાથ અથવા તેની વતી કોઈ મુખત્યા
ની સહી કરવી. રને કે બીજા શખસને આપે અથવા આપવા માંડે, ત્યા
રે તેણે અસલ સમન પાછળ સમન પોંચ્યાનો શેરા લખી
ને તે ઉપર, જેને નકલ આપી અથવા આપવા માંડી હોય તેની સહી માગવી.
પ્રતિવાદી સમન લેવાની ૮૦. પ્રતિવાદી અથવા બીજા શખસ સમન પોંચ્યા

ના પાડે તો.

અથવા ન મળે.

ખાખતના શેરા ઉપર સહી કરવાની ના કહે તો.

અથવા સમન પોંચાડવા જનાર અમલદારને પ્રતિવાદી જડે નહીં, અને તેની વતી સમન લેવાને અખત્યાર

આપેલો તેના કોઈ મુખત્યાર ન હોય, તેમ જને સમન પોંચાડી શકાય તેવા કોઈ બીજા શખસ ન હોય તો,

ત્યારે શી રીતે કરવું.

સમન પોંચાડવા જનાર અમલદારે, પ્રતિવાદી હુમેશ જે ઘરમાં રહેતો હોય તે ઘરને બહારને બારણે સમનની

એક નકલ ચોડવી, અને પછી અસલ ઉપર શેરા લખીને અથવા અસલ સાથે શેરા જોડીને તે અસલ સમન જે કોરટે કાઢ્યો હોય તે કોરટમાં પાછો મોકલવો; જે શેરા માં, સદરહુ રીતે નકલ ચોઢી છે તે વાત તથા જે હુકીકતોને લાધે તેણે તેમ કર્યું હોય તે હુકીકતો જાણવી.

સમન પોંચાડવાની રીત તથા વખાનો શેરા.

૮૧. કલમ ૭૯ પ્રમાણે સમન પોંચાડ્યો હોય તેવે

બધે પ્રસંગે, સમન પોંચાડનાર અમલદારે, સમન કરચો પોંચાડ્યો અને તે શી રીતે પોંચાડ્યો એ વિશેના શેરા

અસલ સમન ઉપર કરવો કે બીજા પાસે કરાવવો, અથવા તે શેરા અસલ સાથે જોડવો કે જોડાવવો.

સમન પોંચાડવા જનાર અમલદારની જખાની.

૮૨. કલમ ૮૦ પ્રમાણે સમન પાછો આવે ત્યારે

સમન પોંચાડવા જનાર અમલદારની તેણે કરેલા કામ સંબંધી કોરટે સોગન ઉપર જખાની લેવી, અને તે બા

ખતમાં પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવી વચારે તપાસ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને પછી સમન બરોબર રીતે પોંચ્યો છે એમ કોરટે જાણાવવું, અથવા પોતાને ચોગ્ય લાગે તે રીતે સમન પોંચાડવાનો હુકમ કરવો.

સંમક પોંચાડવાને બદલે

કોરટની ખાત્રી થાય કે,—પોતાને સમન ન પોંચે એ

લે બીજી રીત કરવી તે. હેતુથી પ્રતિવાદી ચુકવા ચુકવી કરે છે, અથવા બીજા કોઈ સબખથી હુમેસની રીતે સમન બજા શકે તેમ નથી,

એમ માનવાનું કારણ છે,—તો સમનની એક નકલ કોરટના મકાનમાં કોઈ પ્રસિદ્ધ ઠેકાણે પણ ચોઢવી અને એક નકલ, પ્રતિવાદી છેલ્લો કયા ઘરમાં રહેતો હતો, એ જાણ્યામાં હોય તો, તે ઘરને કોઈ પ્રસિદ્ધ ઠેકાણે પણ ચોઢવી એવો, અથવા કોરટની નજરમાં બીજા જે રીત ચોગ્ય જાણાય તે રીતે સમન પોંચાડવાનો,—કોરટે હુકમ કરવો.

સમન પોંચાડવાને બદલે બીજી રીત કરી હોય તેનું પરિણામ.

૮૩. કોરટના હુકમથી સમન પોંચાડવાને બદલે બીજી રીત કરવામાં આવે, તે જાણે પ્રતિવાદીને હાથોડાથ સમન પોંચાડ્યો હોય એમ ગણવામાં આવશે.

સમન પોંચાડવાને બદલે બીજી રીત કરવાનું કહ્યું હોય ત્યારે હાજર થવાની મુક્ત કરાવવી.

૮૪. સમન પોંચાડવાને બદલે બીજી રીતે કરવા નો કોરટ હુકમ કરે તો તે પ્રસંગે પ્રતિવાદીને હાજર થવા સાડ જોઈએ તેટલી મુદત કોરટે કરાવવી.

પ્રતિવાદી બીજા કોઈ કો

૮૫. જે કોરટમાં ફરીયાદ માંડી હોય તે શિવાયની

રેડની હકુમતમાં રહેતો બીજી કોઈ કોર્ટની, હકુમતમાં પ્રતીવાદી રહેતો હોય, અને હોય અને સમન લેવા ને ફરીઆદ થએલી કોર્ટની, હકુમતની સ્થાનીક હદમાં ને તેના કોઈ મુખત્યાર રહેનાર હોય એવો સમન લેવાના અખત્યાર વાળો તેના ર ન હોય ત્યારે સમ મુખત્યાર ન હોય ત્યારે, પ્રતીવાદીને રહેવાનું કંકાણું ન શી રીતે પોચાડવો. હાઈકોર્ટ શીવાયની, બીજી જે કોર્ટની હકુમતમાં હોય

અને જે કોર્ટ વગર અડચણે, સમન બજાવી શકે, તે કોર્ટમાં ફરીઆદ થએલી કોર્ટે. પોતાના કોઈ અમલદાર સાથે અથવા ટપાલ મારફતે સમન મોકલવો, અને પ્રતીવાદીને, હાજર થવા સારૂ તે પ્રસંગે જોઈએ તે ટલી મુદત ઠરાવવી.

જે કોર્ટને, સમન મોકલવામાં આવે. તે કોર્ટે, સમન પોહોચે એટલે, જાણે પોતેજ તે સમન કાઢ્યો હોય, તેવી રીતે તબવીબ કરવી. અને પછી આ પારે આફ પ્રમાણે જ કોઈ લખાણ થકી હોય હો તે સહિત સમન પ્રથમ જે કોર્ટે તે કાઢ્યો હોય, તે કોર્ટમાં પાછો મોકલવો.

મુકસીલની કોર્ટોએ કા ૮૬. કલકત્તા મદ્રાસ, મુબઈ, અને રંગુન એ શે ઢેલી પ્રોસેસ રંગુન અ હોયની હદની બહાર સ્થપાયેલી કોઈ કોર્ટે કાઢેલી કો ને ઇલાકાનાં શહેરોમાં શી ઇ પ્રોસેસ સદરહુ કોઈ શહેરમાં પોચાડવી હોય ત્યારે રીતે પોચાડવી. જે સમાલકાજ કોર્ટની હકુમતમાં તે પ્રોસેસ પોચાડવી હોય તે સમાલકાજ કોર્ટને તે મોકલવી,

અને સમાલકાજ કોર્ટે જાણે તે પ્રોસેસ પોતેજ કાઢી હોય તે રીતે તેની તબવીબ કરવી.

અને પછી જે કોર્ટે તે પ્રોસેસ કાઢી હોય તે કોર્ટને તે પાછો મોકલવી.

જેલમાં હોય તે પ્રતિ ૮૭. પ્રતિવાદી જેલમાં હોય ત્યારે જે જેલમાં તેને વાદીને પોચાડવાનું. કેદ રાખ્યો હોય તે જેલ જેના તાબામાં હોય તે અમલદારને સમન આપવો અને તે અમલદારે પ્રતિવાદીને સમન પોચાડાવવો.

સમન ઉપર સમન પોચાના શરો કરીને પ્રતિવાદી અને જેના તાબામાં, જેલ હોય તે અમલદાર; એ બને એ સહી કરવી. ને સમન જે કોર્ટે કાઢ્યો હોય તે કોર્ટને પાછો મોકલવો,

બીજા ડિસ્ટ્રિક્ટમાં, જેલ ૮૮. પ્રતિવાદીને કેદ રાખેલો હોય તે જેલ. જે ડિ હોય ત્યારે શી રીતે કરવું. સ્ટ્રિક્ટમાં ફરીઆદ, કરી હોય તે ડિસ્ટ્રિક્ટમાં ન હોય, તો તે જેલ જેના તાબામાં હોય તે અમલદારને ટપાલ મારફતે અથવા બીજી રીતે સમન મોકલી શકાય, અને તે અમલદારે પ્રતિવાદીને સમન પોચાડાવવો; અને પછી સમન ઉપર સમન પોહોચ્યા બાબતશરો કરીને તથા કલમ ૮૭ માં ઠરાવ્યા પ્રમાણે સહીઓ લેઈને જે કોર્ટે તે કાઢ્યો હોય તે કોર્ટ ને પાછો મોકલવો.

પ્રતિવાદી બ્રિટિશ ઇંડિ ૮૯. પ્રતિવાદી બ્રિટિશ ઇંડિયાની બહાર રહેતો હોય, અને સમન લેવાને અખત્યાર આપેલો કોઈ તેના મુ

હોય અને સમન, લેવા ન તેના કોઈ મુખત્યાર ન હોય ત્યારે તે શી રી તે પોચાડવો.

અત્યાર બ્રિટિશર ડિયામાં, ન હોય ત્યારે, પ્રતિવાદી રહે તો હોય, તે ઠેકાણાનું શરનામું કરીને તેને સમન મોકલવો. અને તે ઠેકાણું તથા કોરટ એસતી હોય તે ઠેકાણું એએની વચ્ચે ટપાલના સબધ હોય તો તે સમન ટપાલ મારફતે રવાને કરવો.

બ્રિટિશ રેસિડેન્ટ અથવા સરકારના એજન્ટ મા રફત પોચાડવાનું.

૯૦. જે મુલકમાં પ્રતિવાદી રહેતો હોય, તે મુલકની અંદર અથવા તે મુલકને વાસ્તે બ્રિટિશ રેસિડેન્ટ અથવા સરકારના એજન્ટ હોયતો, તે રેસિડેન્ટ અથવા એજન્ટના ઉપર, પ્રતિવાદીને પોહોચાડવા સારું. ટપાલ મારફતે અથવા બીજી રીતે સમન મોકલી શકાય. અને આ આકટમાં પાછળ બતાવીએ તે રીતે પ્રતિવાદીને સમન પોહોચાડવો છે, એવે. પોતાની, સહી સુખાંતનો શેરા લખીને તે રેસિડેન્ટ અથવા એજન્ટ સમન પાછો મોકલે, તો તે શેરા સમન પોચા નો નિરૂત્તર પુરાવો ગણવો.

સમનને બદલે પત્ર લખવો.

૯૧. કોરટના અભિપ્રાયમાં એમ આવે કે સમનને બદલે પત્ર લખવો જોઈએ એવો પ્રતિવાદીનો મર્તબો છે તે આ આકટમાં પાછળ ગમે તેમ કહ્યું હોય તેમ છતાં એ જડજની અથવા, તે કામને વાસ્તે જડજ નીમે તે એમલદારના સહી સુખાંતનો પત્ર સમનને બદલે મોકલવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સમનમાં જે જે વીગતો લખવી જોઈએ તે બધી પત્રમાં લખવી, અને કુવમ ૯૨ માં ઠરોવું છે તેને અનુસરીને બધી રીતે તે પત્ર સમન તરીકે ગણવો.

તે પત્ર મોકલવાની રીત

૯૨. સમનને બદલે સદરહુ પ્રમાણે પત્ર લખવામાં આવે ત્યારે તે ટપાલ મારફતે અથવા કોરટ પસંદ કરે.

તે મુદામ માણસની સાથે અથવા કોરટને ચોગ્ય લાગે એવી બીજી કોમે રીતે પ્રતિવાદીને મોકલવો; પણ સમન લેવાનો અખત્યાર આપેલો પ્રતિવાદીના કોઈ મુખત્યાર હોય તો તે મુખત્યારને પત્ર આપવાને અથવા મોકલવાને હરકત નથી.

પ્રોસેસ પોહોચાડવાનું,

જે પક્ષકાર પ્રોસેસ કે હાવે તેને ખરચે તે પોહોચાડવી.

૯૩. આ કાયદા પ્રમાણે કાઢેલી પ્રત્યેક પ્રોસેસ કોરટ બીજી રીતે ન ફરમાવે તો જે પક્ષકારની તરફથી તે કાઢી હોય તે પક્ષકારને ખરચે પોહોચાડવામાં આવશે.

પોહોચાડવાનું ખરચ.

પોહોચાડવાને વાસ્તે કોરટ ફી લાગવી જોઈએ. તે પ્રોસેસ નિકળ્યા પહેલાં તકોરટ નીમે તેવખની અંદર લેવા માં આવશે.

લેખી નાટીસો અને હુકમો શી રીતે પોહોચાડવા તે.

૯૪. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ શખસને જે નાટીસો ન હુકમો આપવાના અથવા પોહોચાડવાના હોય તે નાટીસો અને હુકમો લખેલા હોવા જોઈએ અને સમન પોહોચાડવાને, આ આકટમાં પાછળ કહેલી છે તે રીતે પોહોચાડવા,

ટપાલ ખરચ.

ટપાલ ખરચ.

૯૫. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ નાટીસ કાગળ કે સમન કાઢીને ટપાલ મારફતે મોકલવામાં આવે, તેમાં ટપાલ ખરચ બેસે તેમ હોય તો, તે ખરચ તથા તે નાટીસ, સમન કે કાગળ રજીસ્ટર કરવાની ફી, લખાઈ રવાને થાય તે પેહલાં, કોરટ નીચે વખતની અંદર આપવાં.

પરંતુ એવું ઠરાવ્યું છે, ગવરનર જનરલ ઇન કૌન્સિલની પ્રથમ મંજૂરી લેઈ ને તે ટપાલ ખરચ, અથવા ફી અથવા બનેલાં માફ કરવાને કે તેને બદલે કોરટ ફી, લેવાનો દર ઠરાવવાને સ્થાનીક સરકાર મુખત્યાર છે.

ખાખ ૭ મો.

પક્ષકારોએ હાજર થવા વિષે તથા ન હાજર થવાના પરીણામ વિશે.

પ્રતિવાદીને હાજર થઈ ૯૬. પ્રતિવાદીને હાજર થઈને જવાબ દેવાનો સમન ને જવાબ આપવા સારૂ માં જે દીવસ ઠરાવ્યો હોય, તે દિવસે પક્ષકારોએ જ તે સમનમાં, ઠરાવેલે દીવસ અથવા પોતપોતાના પ્લીડરોની મારફતે કોરટના મકાનમાં સે પક્ષકારોએ હાજર થવું હાજર રહેવું; અને આગળના એક દીવસ ઠરાવીને તે દિવસ ઉપર મુકદ્દમાની સુનાવણી કોરટ મુલતવી ન રાખે તો તેજ દીવસે તેની સુનાવણી થશે;

સમન કાઢવાની ફી વા ૯૭. પ્રતિવાદીને હાજર થઈને જવાબ દેવાનો જે દી દીએ ન આપવાથી, સ વસ સદરહુ રીતે ઠરાવ્યો હોય તે દિવસે એમ માલમ પ સમન ન પોહોચાડ્યો, કે કે સમન પોહોચાડવાને જે કોરટ ફી લાગવી જઈએ, તે હોય ત્યારે ફરીઆદ ભરવાને વાદી ચુક્યો તેથી સમન પ્રતિવાદીને પોહોચાડ્યો કાઢી નાંખાય. નથી, તો તે ફરીઆદ કાઢી નાંખવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વિશેષ ઠરાવ.

પરંતુ પ્રતિવાદીને હાજર થઈને જવાબ આપવાનો જે દીવસ ઠરાવ્યો હોય તે દીવસે પ્રતિવાદી જતે અથવા મુખત્યારની મારફત હાજર થવાની તેને પરવાનગી હોય ત્યારે મુખત્યારની મારફતે હાજર રહેતો તેના ઉપર સમન બજ્યો ન હોય તો એ સદરહુ પ્રકારનો હુકમ કરવો નહિં.

જો કોઈ પક્ષકાર હા ૯૮. પ્રતિવાદીને હાજર થઈને જવાબ દેવાનો જે દી જર ન થાય તો ફરીઆ વસ ઠરાવ્યો હોય તે દીવસે અથવા ત્યાર પછીના બીજા દ કાઢી નાંખવી. જે દિવસ ઉપર ફરીઆદની સુનાવણી મુલતવી રાખી હોય તે દીવસે, બેમાંથી કોઈ પક્ષકાર હાજર ન થાય, અને દફતરમાં કારણ લખીને તે ઉપર પોતાની સહી કરીને, જડજ બીજી રીતે ન ફરમાવે, તો ફરીઆદ કાઢી નાંખતી.

આવે પ્રસંગે વાદી ૯૯. કલમ ૯૭ અથવા ૯૮ પ્રમાણે ફરીઆદ કાઢી

નવીફરીઆદ આણે,

અથવા કોરટ ફરી
યાદ પાછી ફાઇલ ઉ
પર લે.

નાંખવામાં આવે ત્યારે (મુદતના કાયદાનો આધાર ન આ
વે તો) વાદી નવી ફરીયાદ આણી શકે. અથવા ફરીઆદ
કાઠી નાંખ્યાના હુકમની તારીખથી ૩૦ દિવસની મુદતમાં
જે વાદી કોરટની ખાત્રી કરે કે, —સમન પોહોચાડવાને, વા
સ્તે આપેલા વખતમાં જરૂરની કોરટ ફી ન ભરવાનો કે, જેર
હાજર રહ્યો હોય તો, હાજર ન થવાનો પુરતો સબખ હતો
તો તે કાઠી નાંખ્યાના હુકમ રદ કર્યો છે. એમ કોરટે ફરમાવવું, અને ફરીઆ
દનું કામ આગળ ચલાવવાનો દીવસ નીમવો.

ખજાવગર સમન પા
છો આવ્યા પછી, એક
વરસ સુધી વાદી નવો
સમન કાઢવા વિશેની અ
રજી, કરવાને ચુકે તો ફ
રીયાદ કહાડી નાંખવી.

૯૯. અ. કોઈ સમન, (પછી તે સન ૧૮૮૨ ના
ન્યૂન મહિનાની પેઢી તારીખ અગાઉ હોય કે ત્યાર
પછી હોય.) પ્રતિવાદી ઉપર અથવા ઘણા પ્રતિવાદીઓ
પછી એક પ્રતિવાદી ઉપર કાઢ્યો હોય ને તે ખજા
શીવાય પાછો આવે, અને —સમન પાછો આવ્યાથી એ
ક વરસ સુધી વાદી નવો સમન કાઢવા સારું અરજ ન
કરે, તથા જે પ્રતિવાદીને સમન ખજ્યો ન હોય તે પ્ર
તિવાદીનું રહેવાનું ઠેકાણું શોધી કહાડવાની પોતાથી ખતી તેટલી કોશિશ કરી છે
અથવા સદરહુ પ્રતિવાદી પ્રોસેસ [સમન] ની ખજવાણી ચુકાવે છે, એવી કોરટ
ખાત્રી ન કરે, તો સદરહુ પ્રકારના પ્રતિવાદી ઉપરનો દાવો કાઢાડી નાંખવાને, કો
રટ મુખત્યાર છે,

એવે પ્રસંગે (મુદતના કાયદાને અનુસરીને) નવો દાવો કરવાને વાદી મુખત્યાર છે.

ફક્ત વાદીજ હાજરથા
યતો કામચલાવવાનીરીત
જ્યારે ખરોખર રીતેસ
મન પોહોચ્યો હોયત્યારે

૧૦૦. વાદી હાજર થાય અને પ્રતિવાદી હાજર ન
થાય તો નીચે પ્રમાણે કામ ચલાવવું:—

જ્યારે સમન ખરોખર
રીતે ન પોહોચ્યો હોય
ત્યારે.

સમન પોહોચ્યો હોય
પણ થોડા મુદતની અં
દર ન પોચ્યો હોયત્યારે

(અ) સમન ખરોખર રીતે પોચ્યો છે એ
મ શાખીત થાય તો એક તરફી કા
મ ચલાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે:

(બ) સમન ખરોખર રીતે પોચ્યો છે એમ
શાખીત ન થાય તો પ્રતિવાદી ઉપર,
ખીજે સમન કાઠીને તે પોચાડવાનું
કોરટે ફરમાવવું.

(ક) પ્રતિવાદીને સમન પોહોચ્યો યાગ સમ
નમાં કરાવેલે દિવસે હાજર થઈને જ
વાખ આપવાને જેટલી જિંદગી તેટલી
મુદતની અંદર તે પોચ્યો નથી. એ

મ શાખીત થાય તો કોઈ આગળનો દીવસ કરાવીને તે દિવસ ઉપર ફરીયાદની મુ
નાવણી કોરટે મુજતબી રાખવી. અને તે દીવસની નોટીસ પ્રતિવાદીને આપવી એમ
ફરમાવવું.

વાદીની કસુરને લીધે પ્રતિવાદીને પુરતા વખતમાં સમન ન પોહોચ્યો હોય તો

સદરહુ મુલતવી રાખવાથી થએલું ખરચ વાદીએ આપણું એમ કોરટે હુકમ કર્યો. મુલતવી રાખેલી સુના ૧૦૧. કોરટે ફરીઆદની એક તરફી સુનાવણી અ વણીને દીવસે પ્રતિવાદી મુક દીવસ ઉપર મુલતવી રાખી હોય, અને તે સુનાવણીની વખતે અથવા તે પહેલાં પ્રતિવાદી હાજર થઈને પોતાને પ્રથમ ગેરહાજર રહેવાનું મજબૂત કારણ બતાવે તો, ખરચ અથવા બીજી રીતની કોરટે ફરમાવે તે શરતો કરીને તેને હાજર થવાને ઠરાવેલે દીવસે તે હાજર થયો હોત ત્યારે, તેના જવાબ, જે રીત સાંભળ્યા હોત તે રીતે ફરિયાદના જવાબ તેની પાસેથી સાંભળી શકાય.

જ્યારે ફક્ત પ્રતિવાદી ૧૦૨. પ્રતિવાદી હાજર થાય અને વાદી હાજર ન હાજર થાય ત્યારે કામ થાય તો કોરટે ફરીયાદ કાઢી નાંખવી. પરંતુ પ્રતિવાદી દાવો અથવા તેના કાંઈ ભાગ, કબુલ કરે તો તે કબુલત ઉપરથી પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ કોરટે હુકમનામું કરવું. અને દાવાને માત્ર એક ભાગ કબુલ કર્યો હોય ત્યારે બાકીના ભાગ પુરતી ફરીયાદ કાઢી નાંખવી.

વાદીની ગેરહાજરીથી ૧૦૩. જ્યારે કલમ ૧૦૨ પ્રમાણે તમામ ફરિયાદ અ તેના વિરુદ્ધ હુકમનામું થવા તેના કાંઈ ભાગ કાઢી નાંખવામાં આવ્યો હોય, ત્યાં થાય તો પછી નવી ફરિયાદ દાવાના તેજ કારણ સંબંધી વાદીની નવી ફરીયાદ આ રીઆદ ચાલશે નહીં, લશે નહીં. પરંતુ કાઢી નાંખ્યાનો હુકમ રદ કરાવવાસાર અરજ કરવાને વાદી મુખત્યાર છે; અને ફરીઆદ સુનાવણીને વાસ્તે નીકળી ત્યારે કોઈ પુરતા કારણને લીધે વાદીથી હાજર થવાનું બંધુ નહીં, એમ શાખીત થાય તો કોરટે ખરચ અથવા બીજી રીતની પોતાને ચોગ્ય ભાગ તે શરતો કરીને કાઢી નાંખ્યાનો હુકમ રદ કરવો, અને ફરીયાદનું કામ આગળ ચલાવવાનો દિવસ નીમવો.

આ કલમ પ્રમાણે કરવાનો હુકમ, વાદીએ પોતાની અરજ વિશેની લેખી નોટીસ પ્રતિવાદીને પોચાડી ન હોય તો, કરવો નહિં.

પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બ ૧૦૪. પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બહાર રહેનારા પ્રતિવાદી ઉ હાર રહેનાર પ્રતિવાદી પર. ફરિયાદ હોય, અને સમન લેવાનો અખત્યાર આપે હાજર ન થાય ત્યારે કામ લે તેના મુખત્યાર ન હોય ત્યારે, ફરિયાદીની સુનાવણી મ ચલાવવાની રીત. ને વાસ્તે જે દીવસ ઠરાવ્યો હોય, તે દિવસે અથવા જે દિવસ ઉપર તે સુનાવણી મુલતવી રાખવામાં આવી હોય તે દીવસે, પ્રતિવાદી હાજર ન થાય તો, પોતાની ફરીઆદનું કામ આગળ ચલાવવાની પરવાનગી સાર વાદી કોરટને અરજ કરી શકે, અને કોરટને ચોગ્ય ભાગે તે શરતોથી તથા તે રીતે વાદીને પોતાની ફરીયાદ ચલાવવાની છુટ છે, એમ ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ધણ વાદીઆ પછકી ૧૦૫. એ કરતાં વધારે વાદીઓ હોય અને તે પછકી એક અથવા વધારે ગેર એક અથવા વધારે હાજર થાય અને બાકીના ન થાય તો

હાજર રહે ત્યારે કામ હાજર થએલા વાદી અથવા વાદીઓની અરજ ઉપરથી ચલાવવાની રીત. જાણે બધા વાદીઓ હાજર થયા હોય તે રીતે, ફરિયાદનું કામ આગળ ચલાવવાની પરવાનગી આપવાને તથા

પોતાને ચોગ્ય જાણાય તેવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ધારા પ્રતિવાદીઓ પદ કી એક અથવા વધારે ગેરહાજર હોય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત.

૧૦૬. એક કરતાં વધારે પ્રતિવાદીઓ હોય અને તે પદકી એક અથવા વધારે હાજર થાય અને બાકીના ન થાય તો મુકદ્દમાનું કામ, આગળ ચલાવવું, અને હાજર ન થયા હોય, તે પ્રતિવાદીઓની બાબતમાં ફેરફાર કરતી વખતે, પોતાને ચોગ્ય જાણાય તેવો હુકમ કોર્ટે કરવો.

જાતે હાજર થવાને જે

પક્ષકારને હુકમ કર્યો હોય તે પુરતું કારણબદ્ધતા વગર ગેરહાજર રહે તો તેનું પરિણામ,

૧૦૭. કોઈ વાદી અથવા પ્રતિવાદીને કલમ ૬૬ અથવા ૪૩૬ ના ડરાવ અન્વયે જાતે હાજર થવાનો હુકમ કર્યો હોય તે જાતે હાજર ન થાય, અથવા તે પ્રમાણે હાજર ન થવાનું કોર્ટની ખાતરી લાયક પુરતું કારણ ન બતાવે, તો હાજર થનારા વાદી તથા પ્રતિવાદી પ્રત્યેકને સાગુ પડે એવા જે નિયમ પાછળ ગએલી કલમોમાં લખેલા છે તે બધા તે વાદીને અથવા પ્રતિવાદીને અનુક્રમે સાગુ પડશે.

એક તરફી હુકમનામાં રદ કરવા વિશે.

પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ એક તરફી થએલું હુકમનામું રદ કરવાનું.

૧૦૮. કોઈ કામમાં પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ એક તરફી હુકમ મનાય થયું હોય તો તે રદ કરવાનો હુકમ કરાવવા સાથે તે હુકમનામું કરનારી કોર્ટને પ્રતિવાદી અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

અને સમન ચોગ્ય રીતે બજાયા નહોતો અથવા ફરીયાદ સુનાવાણીને વાસ્તે ની કક્ષાં તે વખતે કોઈ પુરતા સમજને લીધે પોતાથી હાજર થઈ શકાય નહીં. એમ પ્રતિવાદી કોર્ટની ખાતરી કરે તો ખરચ વીશે કોર્ટમાં રકમ ભરવાની અથવા બીજી રીતની કોર્ટને ચોગ્ય લાગે તે શરતો કરીને હુકમનામું રદ કરવાનો કોર્ટે હુકમ કરવો. અને ફરીઆદનું કામ આગળ ચલાવવાનો હીવસ નીમવો.

વિરુદ્ધ પક્ષકારને નો

ટીસ કર્યા વગર હુકમના નામું રદ કરવું નહીં.

૧૦૯. સદરહુ પ્રકારની કોઈ અરજ ઉપરથી તે બાબતની લેખી નોટીસ વિરુદ્ધ પક્ષકારને પોચાડ્યા વગર સદરહુ રીતે કોઈ હુકમનામું રદ કરવું નહીં.

બાબ ૮ એ

લેખી ફેરફાર તથા સામા દાવા વિશે

લેખી ફેરફાર

૧૧૦. ફરીઆદની પહેલી સુનાવાણી વખતે અથવા તે પહેલાં કોઈ વખતે પક્ષકારો પોતાપોતાના મુકદ્દમા

ની લેખી ફેરફારો આપવાને મુખત્યાર છે. અને કોર્ટે તે ફેરફારો લેખને ફક્ત તરમાં દાખલ કરવી.

સામા દાવાની વિગત ૧૧૧. પછી સા દેવાની ફરીઆદમાં વાદી પાસેથી પ્ર લેખી કેશીયતમાં લખવી ત્રીવાદી કાયદા પ્રમાણે લેઈ શકે તેવી નકી કરેલી પછ સાની કોઈ રકમનો વાદીની માગણી સામે પ્રતિવાદી સામે દાવો કરવા માગતો હોય, અને વાદીએ કરેલી ફરીયાદમાં બંને પક્ષકારોનુ જે સ્વરૂપ હોય તેજ વાદી ઉપરના પ્રતિવાદીના આ દાવામાં બંને પક્ષકારોનુ સ્વ રૂપ હોય તો ફરીયાદની પેઢેલી સુનાવણી વખતે, સામા દાવામાં માગવાના લેહણા ની વિગત સુધાંતની લેખી કેશીયત આપવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે પરંતુ કોર્ટ પરવાનગી ન આપે તો પેઢેલી સુનાવણી પછી તેવી કેશીયત આપવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર નથી.

ચોક્કસી.

પછી તે બાબતમાં ચોક્કસી કરવાથી જ કોર્ટને એમ જણાય કે આ કલમના પેઢેલા ભાગમાં જે ફરમાવેલુ છે તે પ્રમાણે તે મુકદ્દમામાં છે, અને સામા દાવામાં માગેલી રકમ કોર્ટની હકમત ની પછ સા સખંધી મર્યાદાની બહાર જતા નથી—તો કોર્ટ એક કરજ બીજા કરજમાં મનરે અપાવવું.

સામા દાવાથી થવાનુકાર્ય સામી ફરીઆદમાં ફરીયાદ અરજ હોય તે રીતે તે સામા દાવાથી કાર્ય થશે, એટલે તેથી એકજ ફરી યાદમાં મુગ દાવાનો અને સામા દાવાનો આખર ફસલો કોર્ટથી આપી શકાશે; પરંતુ હુકમનામાથી કોઈ પ્લીડરને જે ખરચ મળવા જેવું થતું હોય તે બાબત તે પ્લીડરના હુકમનામુ કરેલી રકમ ઉમરના હક [લીયન) ને તેથી હરકત થશે નહીં. દષ્ટાંતો.

(અ) અ ૨,૦૦૦ રૂપીઆનું અતલેખાપીતદાન બ ન કરે છે, અને ક ન બાકીનું અતલેખાપીતદાન લેનાર તથા અત્યુપત્ર ચલાવનાર નીમે છે. બ ગુજરી જાય છે અને બની માલ મીલકતનો વહીવટ કરવાનું ક સરટી ફીકેટ લે છે. જમીનદાર તરીકે ક ને વાસ્તે ૧,૦૦૦ રૂપિયા ક આપે છે. પછી અતલેખાપીત દાનને વાસ્તે ક ઉપર ક ફરીયાદ કરે છે. ત્યારે અતલેખાપીતદાનની ફરીયાદમાં ૧,૦૦૦ રૂપિયાના લેહણાનો સામે દાવો ક કરી શકે નહીં, કારણ કે ૧,૦૦૦ રૂપીયા આપવાની બાબતમાં ક નું તથા કનું સ્વરૂપ છે તેજ સ્વરૂપ તેમનું અતલેખાપીતદાનની બાબતમાં નથી.

(બ) અ અત્યુપત્ર કર્યા વગર અને બ નો કરજદાર રહીને ગુજરી જાય છે. અ ની માલ મીલકતનો વહીવટ કરવાનું સરટીફીકેટ ક લે છે, અ ને તે માલમીલકતનો કંઈ ભાગ ક ની પાસેથી બ ખરીદ કરે છે. બ ના ઉપર ક ખરીદીના પછ સાની ફરીયાદ કરે, તેમાં બ પોતાના લેહણાના સામે દાવો ન કરી શકે; કારણ કે, ક નાં જુદાંજુદાં બે સ્વરૂપ છે એક તો બ ને વેચાણ આપનાર તરીકે જે સ્વરૂપથી તે બ ના ઉપર દાવો કરે છે, અને બીજું અ ના વારસ વહીલ તરીકે.

(ક) અ બિલ આફ એકસ બેજ ઉપરથી બ ના ઉપર ફરીયાદ કરે છે. બ એમ કહે છે કે મારા માલનો વિમો ઉતારવાને અ એ ગેર વાજબી રી

તે ગફલત કરી છે અને તે નુકસાનીના બદલાનો જવાબદાર છે, તે નુકસાનીના બદલાને વાસ્તે હું સામો દાવો કરું છું આમાં રકમ નક્કી કરેલી નથી તેથી તેના સામો દાવો ચાલી શકે નહીં.

(૬) અ બિલ આફ એક્સ ચેન્જ ઉપરથી બ ના ઉપર રૂ. ૫૦૦ ની ફરીયાદ કરે છે. બ ની પાસે અ ના ઉપર મેળવેલો રૂ. ૧,૦૦૦ નો ફસલો છે. બને દ્વારા નિશ્ચિ પધસાની માગણીના છે મઠે તે સામ સામા અ પાવી શકાય.

[૭] હજી અથવા સત્તા વગર બ એ પ્રવેશ કર્યા બદલ તેના ઉપર નુકસાનીના બદલાની ફરીયાદ અ કરે છે. અ એ લખી આપેલી રૂ. ૧,૦૦૦ ની પ્રામીસરી નોટ (વાયદાચીઠી) બ ની પાસે છે, રકમ સદરહુ ફરીયાદમાં અ ને જે રકમ મળે તેમાં બ મળરે માગે છે. બ એ રકમ મળરે લેઈ શકે. કારણ કે અ ને નુકસાનીના બદલો મળે એટલે બનેની પધસા સંબંધી માગણી નક્કી થાય છે.

(૮) અ ને બ રૂ. ૧૦૦૦ ની ફરીયાદ ક ના ઉપર કરે છે; ત્યારે ફક્ત અ ની પાસે માગતો હોય તે લેહેણાનો, ક સામો દાવો ન કરી શકે.

(૯) અ રૂ. ૧૦૦૦ ની ફરીયાદ બ ને ક ઉપર કરે છે, તેમાં અ પાસે બ એકલો માગતો હોય તે લેહેણાનો, બ થી સામો દાવો ન થાય.

(૧૦) બ ને ક ની પંત્યાળાની પેઠીમાં અ ને રૂ. ૧,૦૦૦ દેવું છે. ક ને પાછળ મુકીને બ ગુજરી જાય છે. જુદા સ્વરૂપથી ક પાસે અ ના રૂ. ૧,૫૦૦ લેહેણા છે તેને વાસ્તે ક ઉપર અ ફરીયાદ કરે છે. આમાં ક થી રૂ. ૧,૦૦૦ ના લેહેણાનો સામો દાવો થઈ શકે.

પહેલી સુનાવાણી પછી ૧૧૨. ગઈ છેટલી કલમમાં 'ઠરાવ્યું' છે તે શિવાય, લેખી કેફિયત લેવી નહીં. ફરિયાદની પહેલી સુનાવાણી પછી કોઈ લેખી કેફિયત લેવી નહીં.

વિશેષ ઠરાવ.

પરંતુ કોઈ પણ વખતે કોઈ પણ પક્ષકાર પાસેથી લેખી કેફિયત માગવાને અથવા એક છતાં બીજી લેખી કેફિયત માગવાને, અને તે હાજર કરવાનો વખત ઠરાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વગી એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે, સદરહુ પ્રમાણે કોરટે માગવાથી આપેલી લેખી કેફિયતોના જવાબને વાસ્તે, લેખી કેફિયત અથવા એક છતાં બીજી લેખી કેફિયત કોરટની પરવાનગીથી કોઈ પણ વખતે લેઈ શકાય.

કોરટ લેખી કેફિયત મા ૧૧૩. જે પક્ષકાર સદરહુ પ્રમાણે લેખી કેફિયત મા અને પક્ષકાર તે ન આ ગી હોય તેના વિરૂદ્ધ હુકમનામું કરવાને અથવા ફરિયાદની ખાખતમાં પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

લેખી કેફિયત કેમ તઈયા ૧૧૪. લેખી કેફિયત મુકદમાના સ્વરૂપ પ્રમાણે બની શકે તેટલી હુકમદાવી જોઈએ. અને તે વીવાદ રૂપે લેખી નહીં, પણ જે પક્ષકાર લેખી કેફિયત આપે અથવા

૨. કરવી.

જેની તરફથી તે આપવામાં આવે તે પક્ષકારને મુકદ્દમામાં જે બીના અમલ્યની લા
જે. અને જે બીના તે કબ્જા કરતો હોય અથવા તે શાખીત કરી શકશે એમ માન
તો હોય, તેજ માત્ર બની શકે તેટલા સાદા વર્ણનમાં લખવી.

સદરહુ પ્રત્યેક કેફિયતના અનુક્રમે નંબર પાડીને પારેઆફ કરવા, અને પ્રત્યેક
પારેઆફમાં ઘણું કરીને બને તેટલી જુદી બાબત લખવી.

લેખી કેફિયતો ઉપર ૧૧૫. ફરિયાદ અરજી ઉપર સહી કરવાના તથા તે
સહી કરવી તથા તેના સા ના સાચા પાણાના એકરાર કરવાના આ આરટમાં પેહ
આ પાણાના એકરાર ક લાં જે નિયમ કહ્યા છે, તે પ્રમાણે લેખી કેફિયત ઉપર
રવો, " સહી કરવી તથા તેના સાચા પાણાના એકરાર કરવો. અ
ને તે પ્રમાણે સહી તથા એકરાર કર્યા વગરની કોઈ લે
ખી કેફિયત લેવામાં આવશે નહીં.

વિવાદરૂપ, લખાણ વા ૧૨૬. કોરટના માગવા ઉપરથી આપેલી અથવા પ
ખી અથવા નકામી લેખી ક્ષકાર પોતાની મેજે આપેલી લેખી કેફિયત વિવાદ રૂપે છે,
કેફિયત વિશે કોરટને અથવા તેમાં અમસ્તું લખાણ છે, અથવા ફરિયાદન લા
અખત્યાર. ગુ ન પડે એવી બાબત તેમાં લખેલી છે, એમ કોરટનેજ

ણાય તો, ખરચ અને બીજી રીતની કોરટને ચોગ્ય જ
ણાય તે શરત કરીને, —જે પક્ષકારે તે આપી હોય તે પક્ષકારને કોરટ ઠરાવે તે મુ
દતમાં, તે દુરસ્ત કરવા સારૂ પાછો આપવાને, કે તે કેફિયત ત્યાંને ત્યાં તેજ વખત
દુરસ્ત કરવાને, અથવા તેના ઉપર હુકમ લખીને તે ના મંજૂર કરવાને—કોરટ
મુખત્યાર છે.

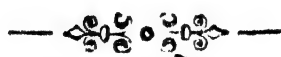
દુરસ્તી ઉપર સહી.

આ કલમ પ્રમાણે કંઈ દુરસ્તી કરવામાં આવે ત્યારે,
જડને તે ઉપર પોતાની સહી કરવી.

ના મંજૂર કરવાનું પરી
ણામ.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ કેફિયત નામંજૂર કરવામાં
આવે ત્યારે કોરટે મુદત માગ્યા વીના અથવા રજા
આપ્યા વિના તે આપનાર પક્ષકારથી બીજી લેખી કે

ફીયત અપાશે નહીં.

બાબ ૬ મો.

કોરટે પક્ષકારોની જખાની લેવા વીધે.

ફરીઆદ અરજીનો ત ૧૧૭. ફરિયાદની પેહલે સુનાવાણી વખતે, પ્રતીવાદી
થા લેખી કેફિયતનો મ થી અથવા તેના પ્લીડરથી કોરટે નકી કરવું કે, ફરિયા
જકર કબ્જા છે કે નાક દઅરજીમાં જણાવેલી હકીકતની બાબતો તેને કબ્જા છે
બુલ તે નકી કરી લેવું. કે ના કબ્જા છે તેમજ કોઈ પક્ષકારે (જે કોઈ) લેખી કે
ફીયતમાં હકીકતની બાબતો જણાવેલી હોય—અને જે પ
ક્ષકારની વીરુદ્ધ તે બાબતો હોય તે પક્ષકારે સ્પષ્ટ રીતે અથવા અર્થ ઉપરથી અવ
સ્પષ્ટમતમજાવ એ રીતે તે કબ્જા અથવા ના કબ્જા કરી ન હોય—તો તે બાબતો
વિરુદ્ધ પક્ષકારને કબ્જા છે કે ના કબ્જા છે એ વાત તે વિરુદ્ધ પક્ષકારથી અથવા

તેના પ્લીડથી કોરટ નકી કરી લેવી. આ પ્રમાણેની કબુલતો અથવા નાકબુલતો કોરટ દફતરમાં લખવી.

પક્ષકારની અથવા તેની ૧૧૮. જે પક્ષકાર જાતે હાજર થયા હોય અથવા જે કે તેના પ્લીડરની સાથે કોરટમાં હાજર હોય તેની અથવા ફરીઆદની બાબતના આવેલા માગુસની મુ કોઈ જરૂરના સવાલના જવાબ દઈ શકે તેવો કોઈ રાખ ખાત્રીની સ ન પક્ષકારોની સાથે કે તેના પ્લીડરની સાથે આવ્યા હોય તેની ફરીઆદની પેહેલાં સુનાવણી વખતે અથવા ત્યાર પછીની કોઈ સુનાવણી વખતે, મોઢાના સવાલ કરીને જખાની લેવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને કોરટને ચોગ્ય લાગે તો તે જખાની લેતાં કોઈ પણ પક્ષકાર મુચ્ચે તે સવાલ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

જખાનીનો મતલબ લ ૧૧૯. તે જખાનીનો મતલબ જડજે વખી લેવો અ ખવો. ને તે દફતરનો એક લાગ ગણવો.

પ્લીડર જવાબ દેવાની ૧૨૦. જે પક્ષકાર પ્લીડરની મારફતે હાજર થયા હોય ના કહે. અથવા દઈ શ તેના પ્લીડર ફરીઆદ સખથી કોઈ જરૂરના સવાલનો જ કે નહીં ત્યારે શું કરવું વાખે આપવા ના કહે, અથવા તેનાથી જવાબ ન આપી શકાય અને કોરટના અભીપ્રાયમાં એમ આવે કે—જે પક્ષકાર તરફથી તે પ્લીડર છે તે પક્ષકારે તે સવાલનો જવાબ આપવો જોઈએ અને તે પક્ષકારને જાતે પુછવાથી તે જવાબ આપી શકશે એવું સંભવે છે—તો ફરીઆદની સુનાવણી આગળના એક દીવસ ઉપર મુક્તવી રાખીને તે દીવસે તે પક્ષકારે જાતે હાજર થવું, એમ ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આ પ્રમાણે કરાવેલે દીવસે તે પક્ષકાર કાયદેસર કારણ બીના જાતે હાજર ન થાય તો તેના વીરુદ્ધ હુકમનામું કરવાને અથવા ફરીઆદની બાબતમાં પોતાને ચોગ્ય જણાય તેવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

બાબ ૧૦ મો.

દસ્તાવેજોની શોધ લાવવા વિશે તથા તે કબુલ કરવા, જોવા

હાજર કરવા, અટકાવી રાખવા, ને પાછા આપવા વિશે.

સ્વાક્ષરનામું આપવાનો અ ૧૨૧. વિરુદ્ધ પક્ષકારને અથવા વિરુદ્ધ પક્ષકાર એક ખત્યાર. કરતાં વધારે હોય ત્યારે, તે પછી એક કે વધારેને પુછવા સારું કોઈ પણ પક્ષકાર કોરટની રજા લેઈને કોઈપણ વખતે લખેલા સવાલ કોરટ મારફતે આપવાને મુખત્યાર છે, અને ઘણા પક્ષકારોને પુછવા સારું સવાલ આપવા હોય તો તે પક્ષકારો પછી દરેકે કયા કયા સવાલનો જવાબ દેવાનો છે એ તે નીચે ટીપમાં જણાવવું.

પરંતુ કોરટની પરવાનગી શિવાય એકજ સસખને એક કરતાં વધારે સવાલનાંમાં કોઈ પક્ષકારે આપવાં નહીં; અને પ્રતિવાદીએ પ્રથમ લખી કેફીયત આપી ન હોય તથા તે કેફીયત લેઈને દફતરમાં દાખલ કરવામાં આવી ન હોય તો પ્રતિવાદીથી વાદીને પુછવા સારું સવાલનામું અપાશે નહીં.

સ્વાલનામું પોંચાડવાનું. ૧૨૨. કલમ ૧૨૧ પ્રમાણે આપેલા સ્વાલ ને પક્ષકારને તે પુછવાના હોય તે પક્ષકારને ને કોઈ પક્ષીડર હોય તો, તે પક્ષીડરને પોંચાડવા; અથવા સમન બજાવવાને વાસ્તે આ આકટમાં પેહલાં ને નિયમ ઠરાવેલા છે તે પ્રમાણે તે પોંચાડવા; અને આ બીજી રીતે પોંચાડવામાં આવે ત્યારે કલમ ૭૯, ૮૦, ૮૧ તથા ૮૨ ના ઠરાવો લાગુ પડી શકે તેટલા લાગુ પાડવા.

સ્વાલનામું આપવું ઘટારત ૧૨૩. ફરિયાદના ખરચની વ્યવસ્થા કરવામાં, કોઈપણ હેતુ કે નહીં તેની તજવીજ. પક્ષકારની અરજ ઉપરથી, કોરટે તજવીજ કરવી અથવા કરાવવી કે સદરહુ રીતે સ્વાલો આપવા ઘટારત હતા કે નહીં અને ને કોરટેને એમ લાગે કે, તે સ્વાલ વિના કારણ અથવા હેરાન હેરાન કરવા સાડ અથવા અમસ્તુ લખાણ કરીને આપ્યા છે. તો સદરહુ સ્વાલોને લીધે તથા તેમના જવાબોને લીધે ને ખરચ થાય તે, જેનો દાખ હોય તે પક્ષકારે સો સવુ પડશે.

કારપોરેશન અથવા કંપ ૧૨૪. સંસ્થાપિત મંડળી [બાર્ડીકારપોરેટ] અથવા બનીના અમલદારને સ્વા ઇટ સ્ટાક કંપની—પછી તે "સંસ્થાપિત હોય કે નહીં—અથવા લનામું પોંચાડવાનું વા જેને પોતાને નામે કે કોઈ અમલદારને કે બીજા સખ સને નામે વાહી કે પ્રતિવાદી થવાના કાયદા પ્રમાણે અખ ત્યાર હોય તેવી બીજી કોઈ માણસોની મંડળી, ફરિયાદનો કોઈ પક્ષકાર હોય, તો તે કાર પોરેસનના કંપનીના અથવા મંડળીના એકોઈ મેમ્બરને અથવા અમલદારને સ્વાલનામું આપવાની પરવાનગીનો હુકમ મેળવવા સાડ કોઈ પણ વિરુદ્ધ પક્ષકાર કોરટેને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે. અને તે પ્રમાણે હુકમ કરવાને કોરટે મુખત્યાર છે.

લાગુ નથીએ વિગરે કાર ૧૨૫. સ્વાલના જવાબ તમારે જાતે આપવા અથવા ગુથી સ્વાલના જવાબ સદરહુ પ્રમાણે કોઈ મેમ્બરે કે અમલદારે આપવા એમ કો-આપવાની ના કેહેવાને ઇ પક્ષકારને કહેવામાં આવ્યું હોય તો, —કોઈ સ્વાલ ન અખત્યાર. કામો છે, અથવા તે શુદ્ધબુદ્ધિથી ફરિયાદના કામ સાડ કરચો નથી, અથવા ફરિયાદની ને પાયરીએ તે સ્વાલ કરચો છે તે પાયરીએ પુછેલી બાબત જોઈએ તેટલી જરૂરની નથી, —એ સખબથી અથવા બીજા કોઈ તેવાજ સખબથી તે સ્વાલનો જવાબ દેવાની ના પાડવાને તે પક્ષકાર મુખત્યાર છે.

સ્વાલના જવાબમાં સો ૧૨૬ સ્વાલના જવાબ સોગનનામા [આફીડેવીટ] થી ગતનામું ગુજરવાની મુદત આપવા, અને તે સોગનનામું સ્વાલ પોહીએ ત્યારથી દસ દીવવમાં અથવા જડજ રજા, આપે તેટલી વધારે મુદતમાં કોરટેમાં દાખલ કરવું.

કોઈ પક્ષકાર પુરતીરી ૧૨૭, જેને સ્વાલ પુછેલા હોય તે સખસ કોઈ સ્વાલ તે જવાબ ન આપે ત્યા ના જવાબ દેવો છોડી દે, અથવા જવાબ દેવાની ના પાડે, અથવા અધુરો જવાબ દે તો, તું જવાબ દે અથવા

પુરો જવાબ દે એમ-ને પ્રસંગ હોય તે પ્રમાણે હુકમ કરવા સારૂ કોરટને અરજ કરવાને સ્વાલ કરનારો પક્ષકાર મુખત્યાર છે. અને સોગન મામથી અથવા મોઢાની, જુબાનીથી, જડજ ને ફરમાવે તે રીતે. સ્થાર જવાબ આપવો અથવા પુરો જવાબ આપવો એમ હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે, પરંતુ જડજની નજરમાં એમ આવે કે કલમ ૧૨૫ પ્રમાણે કોઈ સ્વાલનો જવાબ આપવાની જરૂર નથી તો તે સ્વાલનો જવાબ જડજે માગવો નહીં,

દસ્તાવેજોના ખરાપણા ૧૨૮. ફરીયાદના કામમાં કોઈ અગત્યનો દસ્તાવેજ વિશે કબ્જુલત માગવાનો હોય તો [તે દસ્તાવેજ પુરાવામાં લેવાને જે વાજબી હોય તેવો હોય તે બંધી કાયમ રાખીને] તે દસ્તાવેજનું ખરાપણું કબ્જુલ કરાવે પ્રમાણે, સુનાવણી પહેલાં દ.

દીવસથી જોઈ નહીં એવી ચોગ્ય મુદતમાં, સામા પક્ષકારને કોરટ મારફત નોટીસ આપીને બેમાંથી ગમે તે પક્ષકાર પુછવાને મુખત્યાર છે.

તે દસ્તાવેજના ખરાપણાની કબ્જુલ પાણ લખેલી હોવી જોઈએ; અને તેના ઉપર તે સામા પક્ષકારે અથવા તેના પ્લીડરે સહી કરીને તે કોરટમાં દાખલ કરવી.

ઉપર પ્રમાણે નોટીસ આપી ન હોય ત્યારે. જડજ બીજી રીતે ન ફરમાવે તો, તે દસ્તાવેજ શાખિત કરવાનું ખરચ આપવામાં નહીં આવે.

ઉપર પ્રમાણે નોટીસ પોરયા પછી ચાર દીવસમાં તે દસ્તાવેજનું ખરાપણું કબ્જુલ કરવામાં ન આવે, અને ખરાપણું કબ્જુલ કરવું જોઈતું હતું એ વાત જડજને વાજબી જણાય, તો ફરીયાદનો નીકાલ ગમે તેવો થાય તોપણ, તે દસ્તાવેજ સાખિત કરવાનું ખરચ ના કબ્જુલ કરનાર પક્ષકાર ઉપર નાખવું.

દસ્તાવેજની શોધ લગા ૧૨૯. કોઈ ફરીયાદ ચાલુ હોય તે દરમ્યાન કોઈ પડવાનો હુકમ કરવાનો જણ વખતે, તે ફરીયાદની કોઈ તકરારી બાબત સંબંધી એ દસ્તાવેજે ફરીયાદના કોઈ પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હાલ અથવા પહેલેથી હોય, તે બધા સોગનનામાથી જાણાવવાનો તે પક્ષકારને હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. તેમજ તેવો હુકમ કરાવવા સારૂ પહેલી સુનાવણી પહેલાં કોઈ પાણ વખતે ફરીયાદનો કોઈ પાણ પક્ષકાર કોરટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

એ હુકમના જવાબનું આ કલમ પ્રમાણે કરેલા પ્રત્યેક સોગનનામામાં જે દસ્તાવેજ લખ્યા હોય તે પછી જો કોઈ દસ્તાવેજ હાજર કરવાને સોગનનામું કરનારને હરકત હોય તો કોઈ દસ્તાવેજ હાજર કરવાને હરકત છે, અને તે રહકતનાં કારણ શાં છે તે સોગનનામામાં બતાવવું.

દાવો ચાલતાં દસ્તાવેજે ૧૩૦. કોઈ ફરીયાદ ચાલુ હોય તે દરમ્યાન કોઈ મં હાજર કરવા વિશે હુકમ જણ વખતે, તે ફરીયાદમાં અગર કામમાં જે તકરારી બાબત હોય તે સંબંધી જે દસ્તાવેજે ફરીયાદના કોઈ પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય, તે પછી જો દસ્તાવેજે તે પક્ષકારે હાજર કરવા વાજબી છે એમ કોરટને જણાય, તે દ

દાવો ચાલતાં દસ્તાવેજે ૧૩૦. કોઈ ફરીયાદ ચાલુ હોય તે દરમ્યાન કોઈ મં હાજર કરવા વિશે હુકમ જણ વખતે, તે ફરીયાદમાં અગર કામમાં જે તકરારી બાબત હોય તે સંબંધી જે દસ્તાવેજે ફરીયાદના કોઈ પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય, તે પછી જો દસ્તાવેજે તે પક્ષકારે હાજર કરવા વાજબી છે એમ કોરટને જણાય, તે દ

સ્તાવેન્ને હાજર કરવા સારૂ તે પક્ષકારને હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને તે દસ્તાવેન્ને હાજર કરવામાં આવે એટલે પોતાને વાળખી જણાય તે રીતે તેમ નો ઉપયોગ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ક્રિયાદ અરજી વગેરે ૧૩૧ કોઈ પક્ષકારને કોઈ ખીજે પ્રક્ષકાર ફરીયાદની માં હવાલો આપેલા દસ્તા સુનાવણી વખતે અથવા તે પહેલાં કોઈ પણ વખતે કો વેન્ને જોવા સારૂ હાજર રટની મારફતે નોટીસ આપી શકે છે; એવી રીતની કે, કરવા બાબત નોટીસ. નોટીસ આપનાર પક્ષકારને અથવા તેના પ્લીડરને જોવા સારૂ તથા તે પક્ષકારને પ્લીડરને નકલ કરી લેવા સારૂ કો

ઈ અમુક દસ્તાવેજ, તમારે હાજર કરવો.

તે નોટીસ અમાન્ય સદરહુ નોટીસ જે પક્ષકાર માન્ય ન કરે તેને તે ફરિ કરવાનું. પરીણામ. યાદમાં પોતાની તરફથી તે દસ્તાવેજ પુરાવામાં આપવા ની પછીથી છુટ મળશે નહીં. પણ જે તે કોરટની ખાતરી કરે કે,

તે દસ્તાવેજ માત્ર તેના પોતાના હક્ક વિશે છે, અથવા તે નોટીસ માન્ય ન કરવાનું ખીજું કંઈ પરંતુ કારણ હતું તો છુટ મળશે.

જેને તે નોટીસ મળે ૧૩૨- જે પક્ષકારને તેવી નોટીસ આપી હોય તે પક્ષ તે પક્ષકારે ક્યારે અને કરે નોટીસ પોંચે ત્યારથી દશ દીવસમાં તે નોટીસ આ ક્યાં તે દસ્તાવેજ જોવા પનાર પક્ષકારને કોરટની મારફતે સામી નોટીસ આપવી ને બળશે એ બાબત સા તેમાં અમલખવું કે, તે દસ્તાવેજ અથવા તે પછી જે દસ્તા વેન્ને હાજર કરવાને તેને હરકત ન હોય તેવા દસ્તાવેજ તેના પ્લીડરની આફીસમાં અથવા ખીજે કોઈ સુગમ પડે

તેવે ઠેકાણે આ નોટીસ પોંચ્યા પછી ત્રણ દિવસમાં અમુક વખતે જોવા મળશે. અને કોઈ દસ્તાવેજ હાજર કરવાને તે તે હરકત હોય લો રીચો દસ્તાવેજ હાજર કરવાને હરકત છે તથા તે હરકતનાં કારણ શાં છે, એ પણ તે નોટીસમાં જણાવવું,

જોવા દેવાનો હુકમ કે ૧૩૩. કલમ ૧૩૧ પ્રમાણે જે પક્ષકારને નોટીસ પો રાવવાની અરજ. આડી હોય તે પક્ષકાર કલમ ૧૩૨ પ્રમાણે સામી નોટીસ ન આપે, અથવા દસ્તાવેજ જોવા દેવામાં હરકત લે, અથવા

તે જોવા સારૂ ગેર સોઈનું ઠેકાણું નીમે, તો જે પક્ષકારને તે દસ્તાવેજ જોવાની મરજ હોય તે પક્ષકાર તે દસ્તાવેજ દેવાનો હુકમ કરાવવા સારૂ કોરટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

તે અરજ સોગનનામા ૧૩૪. તેવી અરજ સોગનનામાને આધારે કરવી જે ને આધારે કરવી. ઇએ અને તે સોગનનામામાં (અ) કયા દસ્તાવેજને જોવાને જોઈએ છીએ તે, (બ) અરજ કરનાર પક્ષકારને

તે જોવાનો હક છે, તે તથા (ક) જે પક્ષકારની વિરુદ્ધ અરજ કરવામાં આવે તે પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં તે દસ્તાવેજ છે એ વાત જણાવવી જે ઇએ. પરંતુ ફરીઆદ અરજમાં, લેખી ફેફીયતમાં, અથવા જે પક્ષકારની વિરુદ્ધ અરજ કરવામાં આવે તેના સોગનનામામાં જે દસ્તાવેજને હવાલો આપ્યો હોય તે મની બાબતમાં, અથવા દસ્તાવેજ વિશે તે પક્ષકારે કરેલા સોગનનામામાં જે દસ્તા

આ કલમ પ્રમાણે કચ્છી પ્રત્યેક અરજને [કોર્ટ ખીણ રીતે ન કરમાંવે તો] અગ્નદારે અથવા તેના પ્લીડરે સોગતનામું કરીને પ્રત્તી આપવી. તે સોગતનાંમાં માં—જે ફરીયાદમાં અરજ કરી હોય તે ફરીઆદમાં તે કાગળો શી રીતે જરૂરના છે. તથા તે કાગળોની કે તે પર્ષકીની અરજદારને જોઈએ તેટલા તેના ભાગની યોગ્ય રીતે સહી સુધાંતની નકલો ઘણી ઢીલ અથવા ખર્ચ કર્યા વગર મળે તેમ નથી.

અથવા હાનમાં થવાસાર અસન હાનર થવાની જરૂર છે.—એ લખવું.

હિંદુસ્તાનના સન ૧૮૭૨ ના પુરાવાના, આકટ પ્રમાણિ જે દસ્તાવેજ ફરિઆદ માં અગ્રાહ થતા હોય, તે દસ્તાવેજ કોરટ. પુરાવામાં વાપરી, શકે એમ આ કલમની કોઈ પણ વાતથી સમજવું નહિં.

દસ્તાવેજ પુરાવોપહેલી ૧૩૮. પક્ષકારોના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય સુનાવાણી વખતે તથા ય એવા દરેક પ્રકારના જે દસ્તાવેજ પુરાવા ઉપર આ રાખવો. ધાર રાખવાનો તેમના ઇરાદા હોય, અને જે પુરાવો કોરટનાં પ્રથમ દાખલ થઈ ગયો ન હોય તે તેનામ દસ્તાવેજો. તથા પહેલી સુનાવાણી પહેલાં કોઈ પણ વખતે જે દસ્તાવેજો હાનર કરવાના કોરટ હુકમ કર્યો હોય તે સરવે દસ્તાવેજો. પક્ષકારોએ અથવા તેમના વલીઓએ ફરિઆદની પહેલી સુનાવાણી વખતે પોતાની સાથે આણવા અને કોરટ માગ તે વખત હાનર કરવા સાર તે તથ્યાર રાખવા.

દસ્તાવેજો હાનર ન રાખવાનું ફરિઆદની ૧૩૯. કોઈ પણ પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય તેવો દસ્તાવેજ પુરાવો કલમ ૧૩૮ ના ઇરાદા પ્રમાણિ હાનર કરવો જોઈતો હોય એવું છતાં તે હાનર કર્યો ન હોય તો તે ન હાનર કરવાનું કોરટની ખાતરી લયક કારણ બતાવ્યા વગર. તે કામની પછીની કોઈ સુનાવાણી વખતે તે દસ્તાવેજો પુરાવામાં લવાશે નહીં. અને આવો કોઈ પુરાવો, જડજ કે તે તેણે તેમ કરવાનાં પોતાનાં કારણ લખી રાખવાં.

કોરટ દસ્તાવેજો લેવા. ૧૪૦. પહેલી સુનાવાણી વખતે પક્ષકારોએ પોતાપોતા હાનર કરેલા દસ્તાવેજો કોરટ લેવા. પરંતુ પ્રત્યેક પક્ષકારે હાનર કરેલા દસ્તાવેજોની સાથે તેમની ખગખર ચાદ હાઈ કોરટ વખતે વખતે કરમાવે તેવા નમુનામાં તથ્યાર કરીને આપી હોય તો તે લેવા.

લાગુ ન પડે તેવા અથ ૧૪૧. ફરિઆદની કોઈ પણ સુનાવાણી વખતે કોરટની નજરમાં અગ્રાહ દસ્તાવેજોના રમાં એમ આવે કે કોઈ દસ્તાવેજ લાગુ પડતા નથી, અથવા ખીજ રાતે પુરાવામાં લેવાય એવો નથી, તે તે દસ્તાવેજ નામંજૂર કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે, પણ તે નામંજૂર કરવાનાં કારણ લખીને તેમ કરવું.

શાખીત થયા વિના કો ૧૪૨. જે તે વખતે જે પુરાવાનો કાયદા અમલમાં હોય તે કાયદા પ્રમાણિ જે દસ્તાવેજ શાખીત થયો ન હોય, અથવા કબજા કર્યો ન હોય, તે દસ્તાવેજ દફતરમાં દાખલ કરવો નહીં. આ રાતે શાખીત થએલા, અથવા કબજા કરેલા પ્રત્યેક દસ્તાવેજ ઉપર શેરો કરવો તેમાં, ફરિઆદનો તબ્બર, તથા સરનામું, તે હાનર કરનાર રાખસતુ નામ, તથા હાનર કરવાની તારીખ લખવી પછી જડજે તેના ઉપર પોતાને હાથે એવો શેરો કરવો કે જે રાખસના વિરુદ્ધ તે વાપર્યો છે તે રાખસના

શાખીત થએલા દસ્તાવેજો ઉપર નિશાની કરી તે દાખલ કરવા.

વિરૂદ્ધ તે શાખીત થયા છે અથવા તે સખસે કબુલ કરેલો છે (જે હોય તે). પણ દફતરના એક ભાગ તરીકે તે દસ્તાવેજ દાખલ કરવો.

દુકાનના ચોપડામાં લખેલું પરંતુ જો તે દસ્તાવેજ દુકાનના ચોપડામાં અથવા ખિસો મળકર- ખીજા ચોપડામાં લખેલો મળકર હોય તો, જે પક્ષકારની તરફથી તે ચોપડો હાજર કરવામાં આવ્યો હોય તે પક્ષકાર તે લખેલા મળકરની નકલ, આપવાને મુખત્યાર છે તે નકલ ઉપર સદરહુ પ્રમાણે શેરો કરીને તે દફતરના એક ભાગ તરીકે દાખલ કરવી, અને ચોપડામાં લખેલા મળકર ઉપર કોરટ નિશાની કરીને પછી તે ચોપડો હાજર કરનાર શખસને પાછો આપવો.

પહેલી સુનાવાણી વખતે હાજર કરેલા જે દસ્તાવેજ ઉપર કલ્યા પ્રમાણે શીખીત થયા ન હોય અથવા કબુલ કર્યા ન હોય તે ખયા દસ્તાવેજો જે જે પક્ષકારે હાજર કર્યા હોય તેને પાછો આપી દેવા.

ના પંજુર કરેલા દસ્તાવેજો ૧૪૨, આ પ્રમાણે શાખીત થએલા અથવા કબુલ કરેલે ઉપર નીશાની કરેલા કોઈ દસ્તાવેજ ઉપર બેમાંથી કોઈ પણ પક્ષકાર પુરાવા તરીકે આધાર રાખ્યો હોય, પણ કોરટની નજરમાં એમ આવે કે તે દસ્તાવેજ પુરાવામાં લેવા લાયક નથી. તો તે ઉપર "નામંજુર" એ શબ્દ જતસ્તો લખીને ખીજા શેરો કરવો, અને તે શેરો ઉપર જડજે સહી કરવી.

અને તે પાછો આપવો પછી તે દસ્તાવેજ હાજર કરનાર પક્ષકારને પાછો આપવો.

કોઈ દસ્તાવેજ અટકાવી ગઈ ૧૪૩. કલમ ૬૨, ૧૪૧, અને ૧૪૨ માં ગમે તેવી ગણવાનો કોરટ હુકમ કરે. કરાવ હોય તો જો કોરટને પુરતું કારણ જણાય તો, કોરટની રૂબરૂ કોઈ પણ ફરિયાદમાં હાજર કરેલો કોઈ દસ્તાવેજ અથવા ચોપડો કોરટને યોગ્ય લાગે તેટલી, મુદત સુધી અને તેવી શરતોથી અટકાવીને કોરટના કોઈ અમલદારના હવાલામાં રાખવો એમ ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

પુરાવામાં દાખલ કરે ૧૪૪. જે ફરીયાદો ઉપર અપીલ થઈ શકતી નથી તે લેવા દસ્તાવેજ કયારે પા ફરિયાદોમાં ફરિયાદનો નિકાલ થયા પછી. અને જે ફરિયાદો ઉપર અપીલ થઈ શકે તેમાં હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવાની મુદત વીતી ગયા પછી, અથવા અપીલ થઈ હોય તો અપીલનો નિકાલ થયા પછી ફરીયાદના દફતરમાં દાખલ કરેલો કોઈ દસ્તાવેજ, ફરીયાદના પક્ષકારે અથવા ખીજા કોઈએ જોણે હાજર કર્યો હોય તેની તે દસ્તાવેજ પાછો લેવાની મંજૂરી હોય, અને કલમ ૧૪૩ પ્રમાણે તે દસ્તાવેજ અટકાવી રાખ્યો ન હોય તો, તે દસ્તાવેજ પાછો લેવાને તેના હક્ક છે.

ફરિયાદી મુદત પહેલાં ૧૪૫. પરંતુ દસ્તાવેજ પાછો લેવાની અરજ કરનાર સખસ દસ્તાવેજ કયારે પાછો આપે તે દસ્તાવેજની સહી સુધાંતની નકલ અસલ દસ્તાવેજને ઠેકાણે મુકવા સારું યોગ્ય અમલદારને આપે તો ખી શકાય.

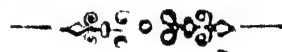
અમુક દસ્તાવેજ પાછા આપવા નહીં.

પાછા આપેલા દસ્તાવેજ ની પોંચ આપવી.

દસ્તાવેજો વિશેના ડરાવ સાકર પદાર્થોને લાગુ કરવા.

અપીલની મુદત વીત્યા પહેલાં અથવા અપીલનો નીકાલ થયા પહેલાં કોઈ પણ વખતે તે દસ્તાવેજ આપી શકાય. વળી એવું ડરાવું છે કે, હુકમનામું થવાથી જે દસ્તાવેજ રદ અથવા નકામો થયો હોય તે પાછો આપવો નહીં. જે દસ્તાવેજ પુરાવામાં દાખલ કર્યા હોય તે પાછો આપવી વખતે, તે કામને સારૂ રાખેલી પાવતી બુકમાં પાછો લેનાર સખસે પોંચ આપવી.

૧૪૫. દસ્તાવેજો સંબંધી આ કાયદામાં જે ડરાવો છે તે, પુરાવા તરીકે હાજર કરી શકાય એવા બીજા બધા સાકર પદાર્થોને બને તેટલા લાગુ કરવા,

આખ ૧૧ મો.

મુદત ડરાવવા વિશે.

મુદત ક ઠવાનું,

૧૪૬ હકીકતનો અથવા કાયદાનો કોઈ જરૂરનો વીચારમાં લેવાનો મજકુર એક પક્ષકાર ખરા છે એમ

કહે અને બીજા તે ના કબુલ કરે ત્યારે મુદત નીકળે.

ફરીઆદ કરવાનો હક બતાવવાને વાસ્તે કાયદાના અથવા હકીકતના જે વીચારમાં લેવાના મજકુરો વાદીએ સ્પષ્ટ રીતે કહેવા જોઈએ ત જરૂરના વીચારમાં લેવાના મજકુરો સમજવા.

કોઈ જરૂરનો વિચારમાં લેવાનો મજકુર એક પક્ષકાર ખરા છે એમ કહે અને બીજા તે ના કબુલ કરે ત્યારે તેવા પ્રત્યેક જરૂરના વિચારમાં લેવાના મજકુરને વાસ્તે જુદા મુદત ડરાવવો.

મુદત બે જાતના હોય છે: (અ) હકીકતના મુદત (બ) કાયદાના મુદત,

ફરીઆદની પેહેલી મુનાવાણી વખતે ફરીઆદ અરજી, તથા લેખી કેશાયત હોય તો તે, વાંચીને તથા જરૂર જણાય તે પ્રમાણે પક્ષકારોની જખાની લેઈને, કોરટે નકા કરવું કે હકીકતના અથવા કાયદાના કયા જરૂરના વિચારમાં લેવાના મજકુર વિશે પક્ષકારોમાં તફાવત છે, અને પછી જે મુદત ઉપર મુકરદમાના ખરા નિવેડાનો આધાર કોરટે જણાતો હોય તે મુદત કાઢીને દફતરમાં નોંધવા.

એકજ ફરીઆદમાં કાયદા તથા હકીકત બંનેના મુદત નીકળતા હોય અને કોરટની નજરમાં એમ આવે કે માત્ર કાયદાના મુદત ઉપરથીજ મુકદમાનો નીકાલ થાય તેમ છે, તો કોરટે પ્રથમ કાયદાના મુદતની ચોકશી કરવી, અને તેમ કરવાને વાસ્તે જો થાય જણાય તો, કાયદાના મુદતને નિર્ણય થઈ રહે ત્યાં સુધી હકીકતના મુદત ડરાવવું મુલતવી રાખવાને કોરટ મુખત્યાર છે,

ફરીઆદની પેહેલી મુનાવાણી વખતે પ્રતીવાદી 'કંઈ' જવાબ ન આપે તો, કોરટે મુદત કાઢીને નોંધવા જોઈએ એમ આ કલમમાં કહેલી કોઈ વાતથી સમજવું નહીં.

આઉપરથી મુદત કાઢવાતે.

૧૪૭. નીચેનાં બધાં અથવા તેમાંના કોઈ એક સાધન ઉપરથી મુદત કાઢવાને કોરટ મુખત્યાર છે:—

(અ) પક્ષકારોએ અથવા તેમની વતી હાજર હોય તે સખસોએ સમગ્ર ઉપર કહેલી હકીકત, અથવા તે પક્ષકારોના કે સખસોના પ્લેડરોએ કહેલી હકીકત;

(બ) ફરીઆદ અરજીમાં કહેલી હકીકત, અથવા ફરીયાદમાં જો કાંઈ લેખી કે ક્ષિયતો આપવામાં આવી હોય તો તેમાં કહેલી હકીકત, અથવા ફરીયાદમાં સવાલ આપેલા હોય તેના જવાબમાં કહેલી હકીકત;

(ક) બેમાંથી કોઈ પક્ષકારે હાજર કરેલા દસ્તાવેજોના મળકર.

મુદા કાઢ્યા પહેલાં કે ૧૪૮. કોરટની રૂબરૂ હાજર ન હોય એવા કોઈ શરત સાક્ષી અથવા દસ્તાખતની જમાની લીધા શિવાય. અથવા ફરીયાદમાં હાજર કર્યા ન હોય એવા કોઈ દસ્તાવેજ જોયા પગરૂ.

મુદા ખરોખર રીતે કાઢી શકાશે નહીં, એમ કોરટની નજરમાં આવે તો, કોઈ આગળનો દમ્પશ ઠરાવીને તે ઉપર મુદા કાઢવાનું બંધ રાખવાને તથા (હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આક્ટમાં કહેલા નિયમોને બાંધ ન આવે તે રીતે) સમન અથવા બીજી પ્રોસેસ કાઢીને કોઈ સખસને હાજર રહેવાની જરૂર પાડવાને, અથવા જેના હાથમાં કોઈ દસ્તાવેજ હોય તેને તે હાજર કરવાની જરૂર પાડવાને, કોરટ મુખત્યાર છે.

મુદા વધારવાનો, દુરસ્ત ૧૪૯. હુકમનામું કરતા પહેલાં કોઈપણ વખતે, કોરટને કરવાનો, અને કમી કર ચોખ્ખા જણાય તો શરતો કરાને, મુદા દુરસ્ત કરવાને અથવા જતસ્તી મુદા કાઢવાને કોરટ મુખત્યાર છે, અને પક્ષકાર વચ્ચેની તકરારનો નિર્ણય કરવાને મુદામાં દુરસ્તી કરવાની અથવા જતસ્તી મુદા કાઢવાની જરૂર હોય તો સદરહુ રીતે દુરસ્તી કરવી અથવા જતસ્તી મુદા કાઢવા.

કોઈ મુદા ખોટી રીતે કાઢ્યા છે અથવા દાખલ કર્યા છે એમ હુકમનામું કરતા પહેલાં કોઈ પણ વખતે કોરટને જણાય નો મુદા રદ કરવાને પણ કોરટ મુખત્યાર છે.

હકીકતની અથવા કાંચ ૧૫૦. તફરિયાદના પક્ષકારો, પોતાની વચ્ચે હકીકતની દાની બાબતો પક્ષકારો અથવા કાયદાની અમુક બાબતનો ઠરાવ કરવાનો છે, એ એક મત થઈને મુદાના મ એકમત થાય તો તેઓ તે એક મુદાના આકારમાં આકારમાં લખી આપે. જણાવે, અને એવું લખેલું કરારનામું કરે કે:-

[અ] તે મુદાનો કોરટે હા કે નાનો ઠરાવ કરેથી ઠરાવનામાં બતાવેલી અથવા કોરટે ઠરાવે તે અથવા કોરટે ફરમાવે ત રીતે ઠરાવેલી રકમ. એક પક્ષકારેબીજા પક્ષકારને આપવી. અથવા તે માંના એકને કરાર નામાંમાં બતાવેલી કુલ જવાબદારી અથવા હક છે એમ ઠરાવવું.

(બ) તેવો ઠરાવ કરેથી કરારનામાંમાં બતાવેલી તથા ફરીયાદમાંની તકરારી મિલકત પક્ષકારો પછકી એક પક્ષકારે બીજા પક્ષકારને અથવા તે બીજા પક્ષકાર ફરમાવે રીત આપવી અથવા

(ક) તેવો ઠરાવ કરેથી કરાર નામાંમાં બતાવેલું તથા તકરારી બાબતને લગતું

કોઈ વીરોધ ક્ષામ એક અથવા વધારે પક્ષકારે કરવું કે કરવાથી દૂર રહેવું
કરનારના મુદ્દાપ્રકારી કે ૧૫૧. પોતાને એ જ જાણાય, તેની તપાસ કર્યા પછી
રેલુ છે એમ કોર્ટની આ કોર્ટની ખાત્રી થાય કે—
ત્રી થાયતો કોર્ટ ફેસલો
આપે.

(અ) પક્ષકારોએ યોગ્ય રીતે કરારનામું કરેલું છે,

(બ) સદરહુ એકમત થએલી બાબતનો ઠરાવ થવામાં તેમનો ખરેખરો સબબ
છે અને

[ક] તે ચેકરી કરીને ઠરાવ થવા લાયક છે,—

તો તે મુદ્દા દફતરમાં દાખલ કરીને તેની ચેકરી કરવાને, તથા જાણે તે મુદ્દા
પોનેજ કાઢ્યો હોય તે રીતે તેના ઉપરનો પોતાનો ઠરાવ કે અભિપ્રાય લખ્યા
ને કોર્ટ મુખત્યાર છે: અને તે મુદ્દાના ઠરાવ અથવા મુકદ્દા ઉપરથી કરારનામા
ની શરતો પ્રમાણે ફેસલો કહી સંભળાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે:

અને આ રીતે આપેલા ફેસલો ઉપરથી હુકમનામું કરવું. અને તે ફેસલો જા
ણે બે તરફી તકરારી ફરીયાદમાં થયો હોય ત્યારે તે હુકમનામું જે રીતે બન્ને તે
રીતે તે બજવાય

ખાખ ૧૨ માં

પહેલી મુજાવાણી વખતે ફરિયાદનો નીકાલ.

કાયદાની અથવા હકીક ૧૫૨. ફરિયાદની પહેલી મુજાવાણી વખતે એમ જ
તની કોઈ બાબતમાં પક્ષકારો જાણ કે, કાયદાની અથવા હકીકતની કોઈ બાબતમાં પક્ષ
રોને તકરાર ન હોયતો. કારોને તકરાર નથી, તો એકદમ ફેસલો કહી સંભળાવવાને
કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ઘણા પ્રતિવાદીઓ પૈકી ૧૫૩ એક કરતાં વધારે પ્રતિવાદીઓ હોય અને તેમાં
કોઈને વાદી સાથે તકરાર ના કોઈને વાદી સાથે કાયદાની અથવા હકીકતની કોઈ બા
ન હોયતો. બતમાં તકરાર ન હોય, તો તે પ્રતિવાદીની તરફીમાં અ
થવા વિરુદ્ધમાં એક દમ ફેસલો કહી સંભળાવવાને કોર્ટ મુ
ખત્યાર છે, અને પછી ફરિયાદ માત્ર બાકીના પ્રતિવાદી વિરુદ્ધ જ ચાલશે.

કાયદાની અથવા હકીક ૧૫૪. જ્યારે કાયદાની અથવા હકીકતની કોઈ બાબ
તની બાબતોમાં પક્ષકારો ત વિષે પક્ષકારો વચ્ચે તકરાર હોય, અને આ આકટમાં બા
ને તકરાર હોય તો. છળ ઠરાવ કર્યા છે તે રીતે કોર્ટે મુદ્દા કાઢ્યા હોય ત્યારે

જે કોર્ટની ખાત્રી થાય કે,—ફરિયાદનો ફેસલો કરવાને બ
સથાય તેટલા મુદ્દા ઉપર જે પુરાવો અથવા દલીલો પક્ષકારો એકદમ આપે તે કર
તાં વધારે જોઈતી નથી, તથા તેજ વખતે ફરિયાદ આગળ ચલાવવાથી ગેર ઇનસાફ
થાય તેમ નથી, તો તે મુદ્દાનો ઠરાવ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

કોર્ટે મુદ્દા ઉપર ઠરાવ કરે અને તે મુદ્દા ઉપરનો ઠરાવ નીકાલ કરવાને વાસ્તે બ
અને ફેસલો કહી સંભળાવે. સ હોય તો તે પ્રમાણે ફેસલો કહી સંભળાવવાને કોર્ટ મુ

ખત્યાર છે. પછી ગમેતો માત્ર મુદ્દા ઠરાવવાને વાસ્તે સમન

કાઢ્યો હોય કે ફરિયાદના આખર નીકાલને વાસ્તે કાઢ્યો હોય તેની ચિંતા નહીં.

પરંતુ માત્ર મુદ્દા ઠરાવવાને વાસ્તે સમન કાઢ્યો હોય ત્યારે, પક્ષકારો અથવા તેમના પત્નીડરો હાજર હોય અને તેમાંનું કોઈ હરકત ન લેતો સરહુ પ્રમાણે ફેસલો આપે.

જો તે ઠરાવ નિકાલ કરવાને બસ ન હોય તો કોર્ટે ફરિયાદની આગળની સુનાવણી મુલતવી રાખવી, અને મુકદ્દમામાં જોઈએ તેવો વધારે પુરાવો અથવા તેથી વધારે દલીલો હાજર કરવાને એક દિવસ મુકદ્દર કરવો.

એમાંથી એક પક્ષકાર પો ૧૫૫ ફરિયાદના આખર નીકાલને વાસ્તે સમન લાવે. પુરાવો હાજર ન કાઢ્યો હોય, અને એમાંથી એક પક્ષકાર પોતે જ પુરા કરે તો કોર્ટ ફેસલો કહી વા ઉપર આગ્રહ રાખે. હોય તે પુરાવો. પુરતા કારણ સાંભળાવે, શિવાય હાજર ન કરવાને મુકે તો એકદમ ફેસલો કહી સાંભળાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ખામ ૧૩ મો

• મુલતવી રાખવા વિષે.

કોર્ટ મુદત આપે ૧૫૬. ફરિયાદની કોઈ પણ સુનાવણી વખતે પુરતું ને સુનાવણી મુલતવી કારણ દખાડવામાં આવે તો, પક્ષકારોને અથવા, તેમાંના કોઈને મુદત આપવાને તથા ફરિયાદની સુનાવણી વખતે વખતે મુલતવી રાખવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

મુલતવી રાખવાનું ખામ કરવામાં આવે ત્યારે કોર્ટે ફરિયાદની આગળ સુનાવણી કરવાનો દિવસ ઠરાવે. અને મુલતવી રાખવાને લીધે જે ખર્ચ થાય તેની ખાખમાં પોતાને ચોગ્ગ લાગે તેવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

પરંતુ એક વખત પુરાવો સાંભળવાનું કામ શરૂ થયું એટલે, કોર્ટમાં હાજર હોય તે બંન્ને સાક્ષીઓની જખાની લેવાઈ રહે ત્યાં સુધી ફરિયાદની સુનાવણી પ્રત્યેક દીસે ચાલુ રાખવી પણ સુનાવણી મુલતવી રાખવાની જરૂર છે એમ કારણે ન જાણાય તો તેમ કરવાનાં કારણ જાહેર પોતાને હાથે દફતરમાં લખાને તે સુનાવણી મુલતવી રાખી શકે.

ઠરાવેલ દિવસે પક્ષકાર ૧૫૭. જે દિવસ ઉપર ફરિયાદની સુનાવણી મુલતવી હાજર ન થાય તો તરી રાખી હોય તે દિવસે પક્ષકારો અથવા તેમાંના કોઈ હાજર થવાને મુકે તો ૭ મા ખાખમાં તેવે પ્રસંગે જે રીત ફરમાવેલી છે તેમાંની એક રીતે ફરિયાદનો નિકાલ કરવાને, અથવા પોતાને ચોગ્ગ જણાય તેવો બીજો કોઈ હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

એમાંથી એક પક્ષકાર ૧૫૮. ફરિયાદના જે પક્ષકારને મુદત આપી હોય પોતાનો પુરાવો આણવા તે. જેને વાસ્તે મુદત આપી હોય તે કરવાને એટલે પો વગરને માટે કમુર કરે તાનો પુરાવો હાજર કરવાને અથવા પોતાના સાક્ષીઓ

તો એ કોર્ટ ફરિયાદ ને હાજર રાખવાને અથવા ફરિયાદ આગળ ચલાવવાને જરૂરનું હોય એવું બીજી કંઈ કૃત્ય કરવાને કસુર કરે તો તે કસુર છેવટે લાગણી ફરિયાદ કરવાનો અધિકાર કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે

—૦૦૦૦૦૦—

આખ ૧૪ મા.

સાક્ષીઓને સમન કરવા તથા તેમણે હાજર રહેવા વિશે.

શાહેદી પૂરવા સારૂ ૧૫૮ પ્રતિવાદીનો સમન ગમે તો ફક્ત મુદ્દા ઠરાવવા અથવા દસ્તાવેજો હાજર નો હોય કે ગમે તો ફરીઆદના આખર નિકાલના હો કરવા સારૂ હાજર રહે ય, પણ તે સમન પ્રતિવાદીને પોંચાડવા સારૂ આપ્યા પછી મુદ્દા ઠરાવવાનો કે નિકાલનો જેનો હોય તેનો જે દિવસ ઠરાવ્યો હોય તે પહેલાં, કોર્ટને અથવા આ બાબતને વાસ્તે કોર્ટ નીચે તે અમલદારને અરજ કરીને શાહેદી આપવાને અથવા દસ્તાવેજ હાજર કરવાને જે શખસોની હાજરીની જરૂર હોય તેમના ઉપર સમન કઠાવવાને પક્ષગરો મુખત્યાર છે

સમન કઠાવવાની અરજ ૧૬૦, સમન કરેલા શખસને જે કોર્ટમાં બોલાવ કરવામાં આવે એટલે વો હોય તે કોર્ટ સુધી તેને આવવાના તથા ત્યાંથી સાક્ષીઓનું અરજ કોર્ટ પાછા જવાના તથા એક દિવસ હાજર રહેવાના વાટ ટમાં ભરવું. અરજ તથા બીજા અરજને સારૂ જેટલા રકમ કોર્ટની ન જરૂરમાં બસ જણાય તેટલી રકમ સમનને વાસ્તે અરજ કરનાર પક્ષગરો સમન નિકળા પહેલાં અને કોર્ટ ઠરાવે તે મુદ્દાની અંદર કોર્ટમાં ભરવી.

અરજનો દર હાઈકોર્ટના તાબાની જે કોર્ટ હોય તો સદરહુ અરજ નો દર ઠરાવવાનો ચોખ્ખો અધિકારીએ કરેલા (જે કંઈ નિયમ હોય તો તે નિયમ ઉપર ધ્યાન રાખવું).

અરજ સાક્ષીનો આપવા ૧૬૧, સદરહુ પ્રમાણે કોર્ટમાં ભરેલી રકમ જો સ માંડવું. મન હાથે હાથ પોંચાડી શકાય તો જેના ઉપર સમન કાઢેલાં છે તે શખસને સમન બળવત્તી વખતે આપવા માંડવી.

ભરેલી રકમ પૂરતી ન ૧૬૨, કોર્ટની અથવા આ બાબતમાં કોર્ટ નીચે હોય ત્યારે શીરીતે કરવું તે અમલદારની નજરમાં એવું આવે કે કોર્ટમાં ભરેલી રકમ સદરહુ અરજ પૂર પાડવાને બસ નથી તો તે કોર્ટનું સર જરૂર જણાય તેટલી વધારે રકમ સમન કરેલા શખસને આપવી એવું ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે અને તે આપવામાં કસુર થાય તો સમન કઠાવનાર પક્ષ કોર્ટની જંગમ મીલકત જપ્ત કરી વેચીને તે રકમ વસુલ કરવાનું અથવા સમન કરેલા શખસને શાહેદી લીધા વગર રજા આપવાનું અથવા સદરહુ પ્રમાણે વસુલ કરવું તથા સાક્ષીને સદરહુ પ્રમાણે રજા આપવી એ બંનેવાનાં ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે

એક કરતાં વધારે દી સમન કરેલા શખસને એક દીવસ કરતાં વધારે મુદત
વસ સાક્ષીને ખેંટી કરવો શખસની જરૂર પડે તો, જે પક્ષકારની અરજ ઉપરથી
હોય ત્યારે તેનું ખરચ. સમન કાઢ્યો હોય તેને તે વધારે મુદત સુધી રહેવાનું ખ.
રચ પુરૂ પડે તેટલી રકમ ભરવાનું, વખતે વખતે ફરમા
વવાને કોરટ મુખત્યાર છે; અને તે રકમ ભરવામાં કમુર થાય તો જે પક્ષકારની અ.
રજથી તેને સમન કાઢ્યો હોય તેની જગમ મીલકત જપ્ત કરી વેચીને તે રકમ વ.
સુલ કરવાનું, અથવા સમન કરેલા શખસની શાહેદી લીધા મગર તેને રજા આપવા
નું, અથવા સદરહુ પ્રમાણે વસુલ કરવું તથા સાક્ષીને રજા આપવી એ બંને વાનાં • •
ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

હાજર રહેવાનો વખત ૧૬૩. શાહેદી પુરવા સારૂ અથવા દસ્તાવેજ હાજર
કે કાણું અને કામ એ કરવા સારૂ હાજર રહેવાના પ્રત્યેક સમનમાં તેણે કયારે
સમનમાં લખવું. અને ક્યે કે કાણે હાજર રહેવું એ લખવું. વળી શાહેદી
પુરવા સારૂ તેણે હાજર રહેવાનું છે કે દસ્તાવેજ રજુ કર
વા સારૂ છે, કે તે બંને કામને વાસ્તે તેણે હાજર રહેવાનું છે એ પણ લખવું. ત
થા સમન કરેલા સાક્ષીને કોઈ અમુક દસ્તાવેજ હાજર કરવા બોલાવવો હોય તો તે
દસ્તાવેજનું સમજાય એમ ખરાખર વર્ણન સમનમાં લખવું.

દસ્તાવેજ હાજર કરવા ૧૬૪. કોઈ પણ શખસને, શાહેદી પુરવાનો સમન
નો સમન. ન કરતાં દસ્તાવેજ હાજર કરવાને સમન થઈ શકે; આ
ને જે શખસને માત્ર દસ્તાવેજ હાજર કરવાનો સમન કર
યો હોય તે જને આવીને દસ્તાવેજ હાજર ન કરતાં બીજા પાસે હાજર કરાવે, તે
તેણે સમન માન્ય કર્યો એમ સમજવું.

કોરટમાં હાજર હોય ૧૬૫. કોરટમાં હાજર હોય એવા કેઈ શખસને સા
એવા શખસને શાહેદી પુ હેદી પુરવાનું કહેવાનો અથવા તેજ વખતે અને તેજ કે
રવાનું કહેવાનો અખત્યાર. કાણે તેના ખરેખરા કબજામાં કે અખત્યારમાં હોય તવા
દસ્તાવેજ હાજર કરવાનું કહેવાને, કોરટ મુખત્યાર છે.

સમન શી રીતે પોંચા ૧૬૬. કોઈ શખસને શાહેદી પુરવા સારૂ અથવા દસ્તા
ડવો. વેજ હાજર કરવા સારૂ સમન કરેલો હોય તે પ્રત્યેક સ
મન, પ્રતીવાદીને સમન પોંચાડવાને આ આકટમાં પાછ
ળ જે રીત કહી છે તે રીતે બંને ત્યાં સુધી પોંચાડવો. અને પોંચ્યાની શાખિતી •
વિશે ૬ ઠા બાબમાં જે નિયમો કહ્યા છે તે આ કલમ પ્રમાણે પોંચાડેલા અધા સ.
મનને વાસ્તે લાગુ પડશે.

સમન પોંચાડવાનો વખ ૧૬૭. સમન કરેલા શખસને હાજર રહેવાને સમન
ત. માં જે વખત લખ્યો હોય, તેનાથી હમેશાં એટલી મુદ
ત પહેલાં આ સમન પોંચાડવો, કે તેથી તેને તદ્દયક્ષી કે
રવાનો તથા જે જગાએ હાજર રહેવાનું હોય તે જગાએ જસનો પુરતો વખત મળે.
નાસતા ફરતા સાક્ષીની ૧૬૮. શાહેદી પુરવાને અથવા દસ્તાવેજ હાજર કર
મીલકત જપ્ત કરવાનું. વાને હાજર રહેવા સારૂ કોઈ શખસને સમન કર્યો હો

ય, તે બળતો નથી. એમ સમન પોંચાડનાર અમલદાર કોરટને લખી મોકલે તો, સમન ન પોંચ્યાની ખાખામાં સમન પોંચડનાર અમલદારની સોગન ઉપર કોરટ જખાતી લેવી.

અને તેની શાહેદી લેવી અથવા દસ્તાવેજ હાજર થવો જરૂરનો છે એ વિશે, તથા જે રાખસને હાજર રહેવાને સમન કાઢેલો હોય તે રાખસ સમન ન પોંચે એ હેતુથી નાસતો ફરે છે, કે ચુકવા ચુકવી કરે છે એ વિશે, કોરટની ખાત્રી કરવામાં આવી તો અમુક દીવસે અને અમુક જગાએ શાહેદી પુરવા અથવા દસ્તાવેજ હાજર કરવા તમારે હાજર રહેવું, એમ જાહેરનામામાં લખીને જાહેરનામું કાઢવાને કોરટ મુખત્યાર છે, અને તે જાહેર નામાની નકલ તે રાખસ હાથે રહેતા હાય તો ધરને બાહારને ખારણે ચોઢવી.

તે જાહેરનામામાં કહેલી વખતે અને જગાએ તે હાજર ન રહે તો, જે પક્ષકારની દરખાસ્ત ઉપરથી સમન કાઢ્યો હોય તે, પક્ષકાર અગ્ગરવાથી કોરટની નજરમાં આવે તો, જેને હાજર રાખ્યાની જરૂર હોય તેની, કોરટની તજરમાં ચોગ્ય આવે તેટલી મીલકત જપતી કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. પણ જમીનું ખરચ તથા કલમ ૧૭૦ પ્રમાણે દંડ કરવામાં આવે તેના રકમ એ કરતાં વધારે મીલકત જપ્ત કરવી નહીં.

પરંતુ કોઈ સમાલકાજ કોરટે સ્થાયર મીલકતની જમીનો હુકમ કરવો નહીં:

સાક્ષી હાજરથાયતો જ ૧૬૬. મિલકત જપ્ત થયા પછી તે રાખસ હાજર થઈ ખોડી શકાય. અને કોરટની ખાત્રી કરી આપે કે સમન ન બળે એ હેતુ

થી હું નાસી ગયો નહોતો, અથવા ચુકવા ચુકવી કરતા નહોતો, અને જાહેરનામાં લખેલે વખતે તથા કોઈણ હાજર થઈ શકે એટલી વેળા સર મને જાહેરનામાની ખબર પડી નહોતી, —તો તે મીલકત ઉપરથી જમી ખોડવાને કોરટે હુકમ કરવો, તથા જમીનનાં ખરચ બાબત ચોગ્ય જાણાય તેથી હુકમ કરવો.

સાક્ષી હાજર નથાયતો ૧૭૦. જો તે રાખસ હાજર ન થાય. અથવા હાજર થી રીતે કરવું. થયા છતાં સમન ન પોંચે એ હેતુથી હું નાસી ગયો નહોતો.

કે ચુકવા ચુકવી કરતા નહોતો, અને જાહેરનામામાં લખેલે વખતે તથા કોઈણ હાજર રહેવા સાડ, જાહેરનામાની મને વેળા સર ખબર પડી નહોતી — એવી કોરટની ખાત્રી ન કરે તો તેની સંસારી હાલત તથા મુકદમાની બંધી હકીકત ઉપર ધ્યાન રાખીને ૫૦૦ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં એવો કોરટને ચોગ્ય લાગે એટલો તેનો દંડ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે તથા સદરહુ રીતે દંડ થયો હોય તો તે રકમ અને જમીને લીધે થએલો બધો ખરચ વસુલ કરવા સાડ જપ્ત કરેલી મીલકત અથવા તેનો કંઈ ભાગ વેચવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

પરંતુ જેની હાજરીની જરૂર હોય તે રાખસ સદરહુ દંડ તથા ખરચની રકમ કોરટમાં બરે તો તે મીલકત ઉપરથી જમી ખોડવાને કોરટે હુકમ કરવો.

ફરીઆદના પક્ષકારથી ૧૭૧. હાજર થવા તથા હાજર રહેવા વીધે આ કાયવાયના રાખસોને સાક્ષી દાખા જે નિયમ કલ્પા છે તેને તથા હિંદુસ્તાનના સન

આ તરીકે કોરટ પોતાની ૧૮૭૨ ના પુરાવાના આકટમાં જે ડરજ છે તેને બા
મિગે સમન કાઢે. * ધ ન આવે તે રીતે ફરિયાદના પક્ષકાર શિવાય બીજા કો
ઈ શખસની જખાની લેવાની કોઈ પણ વખતે કોરટને જ
રે જણાય; અને ફરીયાદના કોઈ પક્ષકારે તેનું નામ સાક્ષીમાં આપ્યું ન હોય તો,
પોતાની મિગે તે શખસને સાક્ષી તરીકે શાહેદી પુરવા સારૂ અથવા તેના કબજામાંના
દસ્તાવેજ હાજર કરવા સારૂ એક દીવસ ડરાવી તે દીવસનો સમન કઢાવીને સાક્ષી ત
રીકે તેની જખાની લેવાને અથવા તે દસ્તાવેજ હાજર કરવાનું તેને તેને કહેવાને
કોરટ તુખત્યાર છે,

શાહેદી પુરવા સારૂ અ ૧૭૨. ઉપરની છેલ્લી કલમમાં ખતાવેલાં નિયમ તથા
થવા દસ્તાવેજ હાજર કરાવ ઉપર નજર રાખીને ફરીયાદમાં હાજર થઈને શાહેદી
કરવા સારૂ જે શખસને પુરવાનો જેને સમન થયો હોય, તેણે તે કામને વાસ્તે સ
સમન થયો હોય તેમની મનમાં લખેલે ઠેકાણે અને વખતે હાજર રહેવું અને દસ્તા
વેજ હાજર કરવાને જેના ઉપર સમન થયો હોય તેણે સદર
હુ વખતે તથા ઠેકાણે તે હાજર કરવા સારૂ હાજર રહેવું
અથવા બીજા પાસે હાજર કરાવવો.

તેમણે ક્યારે જવું ૧૭૩. સદરહુ રીતે સમન થએલા તથા હાજર રહેલા
કોઈ પણ શખસે—(અ) તેની જખાની લેવા રહે અથવા
દસ્તાવેજ હાજર કરે અને કોરટ ઉડી જાય તે વગર અને ત્યાં સુધી અથવા (બ) જ
તા રહેવાને કોરટની રજા મળે તે વગર અને ત્યાં સુધી, જતા રહેવું નહીં

સમન અમાન્ય કરવા ૧૭૪. શાહેદી પુરવાનો અથવા દસ્તાવેજ હાજર કર
નાં પરિણામ. વાનો સમન જે શખસને પાંચાડ્યો હોય તે શખસ સમન
અમાન્ય કરે જા'વા સદરહુ રીતે સમન થએલો અને હા
જર રહેલો કોઈ શખસ કલમ ૧૭૩ થી ઉલ્લી ર ને જતા રહે તો તેને પકડીને કોર
ટની રૂબરૂ આણવાનો હુકમ કરવાને એટલું તુખત્યાર છે.

પરંત સદરહુ પ્રમાણે કમુર કરવાનો કસુર જતાર શખસને કાયદાસર સખબ હ
તો એમ માનવાનું કોરટને ધરાણ હોય તો સદરહુ પ્રમાણે હુકમ કરવો નહીં.

સદરહુ પ્રમાણે કોરટની રૂબરૂ આણેલો શખસ, સમન અમાન્ય કરવાનો કાયદાસર સ
ખબ હતા એવી કોરટની ખાતરી ન કરે તો પાંચસે રૂપિયા સુધી તેને દંડની શિ
ક્ષા કરવાને કોરટ તુખત્યાર છે.

ખુલાસો:—કલમ ૧૬૦ માં કહેલું ખરચ કરવાને પુરતી રકમ ન. ભરવામાં આ
વે; અથવા તે રકમ હંથા એમ કહેવામાં આવે તો તે આ કલમનાં અર્થ પ્રમાણે
કાયદાસર સખબ ગણાવો.

પકડાએલો સાક્ષી શાહે સદરહુ પ્રમાણે પકડીને કોરટની રૂબરૂ આણેલો કોઈ
દી ન પુરી શકે અથવા શખસ પક્ષકારોની અથવા તે પકડી કોઈની ગેરહાજરી
દસ્તાવેજ હાજર ન કરી ને લીધે. સમન પ્રમાણે શાહેદી ન પુરી શકે, અથવા
શકે ત્યારે શું કરવું. દસ્તાવેજ હાજર ન કરી શકે તો, કોરટને યોગ્ય લાગે
તે જગાએ ન તે વખતે હાજર થવા સારૂ યોગ્ય જમી

ન અથવા ખીલમી આપવાનું ફરમાવવ ને તથા તે જમીન કે હામી આપેથી તેને છુટો કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સક્ષી નાસતા ફરે ત્યાં ૧૭૫. આવી રીતે સમન આમાન્ય ફરનારો કોઈ સખસ, તેને કોઈ પડીને કોરટની રૂબરૂ ન આણું એટલા માટે, નાસી જાય કે ચુકવા ચુકવી ફરે તો ૧૬૮, ૧૬૯ ને ૧૭૦ એ કક્ષમો પ્રસંગ પ્રમાણે જરૂરનો ફરફાર કરીને લાગુ પાડવી. જાને હાજર રહેવાને માં ૧૭૬ (અ) કોરટની સાધારણ અવસ હુકમતની ધાએલા શખસો. સ્થાનીક હુકમાં, અથવા

(ખ). તે હદની બાહાર પણ કોરટના મકાનથી ૫૦ માર્દસ કરતાં ઓછા અંતર ઉપર કોઈ ઠેકાણે, અથવા તેને રહેવાનું ઠેકાણું અને કોરટ બેસે છે તે ઠેકાણું એ બે વચ્ચે જે અંતર હોય તેના પાંચ સપ્તાંશ અંતરમાં આગ ગાડી આવતી હોય તો) કોરટના મકાનથી ૨૦૦ માર્દસ કરતાં ઓછે અંતરે—

જે શખસ રહેતો ન હોય, તે કોરટમાં શાહેદી પુરવા કે જખાની આપવા સારૂ જાને હાજર રહેવાને બંધાએલો નથી.

કોરટે કોઈ પક્ષકાર નેશા ૧૭૭ કોરટમાં હાજર હોય એવા ફરિયાદના કોઈ પ હેદીપુરવાનું કહ્યા છતાં તે પક્ષકારને. શાહેદી પુરવાનું અથવા ત્યાં ને ત્યાં તેજ વ ના પાડે તેનું પરિણામ. ખતે તેના ખરેખરા કબજામાં કે અખત્યારમાં હોય એ વોકોઈ દસ્તાવેજ હાજર કરવાનું કોરટ ફરમાવે; અને કાયદાસર સખખ વિના, તે તેમ કરવાને ના પાડે ત્યારે, કોરટની નજરમાં આવે તો તેના વિરુદ્ધ હુકમનામું કરવાને કે, ફરિયાદની બાબતમાં પોતાને ચોખ્ખ જણાય તેથી હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સાક્ષિયો બાબતના નિય ૧૭૮ ફરિયાદના કેઈ પક્ષકારને શાહેદી પુરવા કે દ મ સમન કરેલા પક્ષકારો સ્તાવેજ હાજર કરવા સારૂ કહેવામાં આવે ત્યારે, આ ને લાગુ છે. કાયદામાં સાક્ષિયો વિશે જે નિયમ કહ્યા છે તે, તેને જે

બાબ ૧૫ માં.

ટકા લાગુ પડી શકે તેટલા પાડવા.

ફરિયાદની સુનાવણી તથા સક્ષિઓની જુખાનીયો વિશે,

શરૂવાત કરવાનો હક્ક ૧૭૯. ફરિયાદની સુનાવણીને વાસ્તે જે દિવસ કરા વ્યો હોય તે દિવસે, અથવા સુનાવણી ને દિવસ ઉપર મુ ના મુકદ્દમો કહીને પુરા લત્વી રાખી હોય તે દિવસનું, શરૂવાત કરવાનો જે પક્ષ- કારને હક્ક હોય તે પક્ષકારે પોતાનો મુકદ્દમો કહી બતાવ વે; અને જે મુદ્દા શાખીત કરતાને તે બંધાએલો હોય તેની પ્રથીમાં તેણે પાતાનો પુરાવો હાજર કરવો.

શરૂવાત કરવાના હક્ક વિશે નિર્ધારો

ખુદાસો:—શરૂવાત કરવાનો હક્ક વાદીનો છે. પરંતુ વા દીએ કહેલી હકીકતો કબુલ કરીને પ્રતિવાદી એવી તકરો લે કે,—કાયદાની કાંઈ બાબતને લીધે અથવા પોતે જ જાહેદી વધારે હકીકતોને લીધે, વાદી માગે છે તેમાંનીકાંઈ ઠાક તેને મળવાનો હક

કે નથી.—તો શરૂવાત કરવાનો હક પ્રતિવાદીના થાય છે.

શામાપક્ષકારે પોતાનો મુકદ્દમા ૧૮૦. પછી સામા પક્ષકારે પોતાનો. મુકદ્દમા કહી બેઠે તો પક્ષકારે પુરાવો આણવો, તોવો અને પોતાનો કાંઈ પુરાવો હોય તો જ આણવો, શરૂવાત કરનાર પક્ષકાર પછી શરૂવાત કરનાર પક્ષકારને પ્રત્યુત્તર આપવાનો હક છે. નો પ્રત્યુત્તર,

ઘણા મુદ્દા હોય અને તેમાંના કેટલાક શાખીત કરવાનો બોલે સામા પક્ષકાર ઉપર હોય ત્યારે શરૂવાત કરનાર પક્ષકાર, પોતાની નજરમાં આવે તો, તે મુદ્દા ઉપર પોતાનો પુરાવો આણે, કે નહીં તો સામા પક્ષકાર જે પુરાવો આણે તેના જવાબ તરીકે તે રાખી મુકે. જો તે પુરાવો રાખી મુકે તો, સામા પક્ષકાર પોતાના બધા પુરાવો આણ્યા પછી તે મુદ્દા ઉપર શરૂવાત કરનાર પક્ષકાર પુરાવો આણવાને મુખત્યાર છે; અને પછી શરૂવાત કરનાર પક્ષકારે આવી રીતે જે પુરાવા આણ્યા હોય તે ઉપર સામા પક્ષકાર વિશેષ ઉત્તર આપે; પરંતુ શરૂવાત કરનાર પક્ષકારનો પછીથી સામાન્ય રીતે આખા મુકદ્દમા ઉપર પ્રત્યુત્તર આપવાનો હક થશે.

ખુદ્દતી કોરટમાં સાક્ષી ૧૮૧. જે સાક્ષી જાહેર હાય તેમની શાહેદી ખુદ્દતી આપી જવાની લેવી. કોરટમાં જડજની રૂબરૂ જડજ પોતે ફરમાવે એ રીતે અને તેની નિયેબાની નીચે મોઢાના સ્વાલ પુછીને લેવી.

અપીલ થઈ શકે એવાકા ૧૮૨. અપીલ થઈ શકે એવા મુકદ્દમાઓમાં પ્રત્યેક મમાં શાહેદીથી રીતે લેવી. સાક્ષીની શાહેદી કોરટની ભાષામાં જડજે અથવા જડજની રૂબરૂ તેના પોતાના ફરમાવ્યા મુજબ અને તેની નીચે લખી લેવી. તે ઘણું કરીને સ્વાલ જવાબના રૂપમાં નહીં પણ એક હકીકતના રૂપમાં લખી લેવી. અને તે પુરી થઈ રહે એટલે જડજની તથા સાક્ષીની રૂબરૂ તથા પક્ષકારો કે તેમના પ્લીડરોના દખતાં, વાંચી સંભળાવવી. અને જરૂર પડે તો જડજે તે સુધારવી, તથા તેના ઉપર સહી કરવી.

જવાબની નું ભાષાંતર કયા ૧૮૩. જે ભાષામાં સાક્ષિએ શાહેદી પુરી હાય તેના થી જુદી ભાષામાં કલમ ૧૮૨ પ્રમાણે તે લખી લીધી હોય, અને જે ભાષામાં તે લખી લીધી હાય તે ભાષા સાક્ષિ સમજતો ન હોય તો, લખી લીધેલી શાહેદી, જે ભાષામાં તે આપી હાય તે ભાષામાં તેને સમજાવવી.

જડજે શાહેદી ન લખી ૧૮૪. જે મુકદ્દમાઓમાં જડજ પોતે શાહેદી લખી ન લીધી હોય તો ટીપણ કરવું. લે તે મુકદ્દમાઓમાં પ્રત્યેક સાક્ષીની શાહેદી લેવાતી જાય તેમ તે સાક્ષીની જવાબનીની મતલબનું એક ટીપણ જડજે કરવું જોઈએ. અને તે ટીપણ જડજે પોતાના હાથે લખીને તે ઉપર સહી કરવી તથા તેને દફતરના એક ભાગે આણવો.

ઈંગ્લેન્ડમાં શાહેદી કયારે ૧૮૫. કોરટની ભાષામાં ઈંગ્લેન્ડ ન હોય તો એ જો જાહેર થએલા ફરિયાદના બધા પક્ષકાર તથા પ્લીડરની મારફતે જાહેર થએલા પક્ષકારોના પ્લીડરો, ઈંગ્લેન્ડમાં પુરેલી શાહેદી ઈંગ્લેન્ડમાં લખી લેવાને હરકત ન લે તો, જડજ પો

તામે હોય તે ઇંગ્લેન્ડમાં લખી લેવાને મુખત્યાર છે.

કોઈ વિશેષ સ્વાલ જવાબ
ખ લખી લેવાય.

૧૮૬. કોઈ મુકદ્દમા સ્વાલ જવાબ, અથવા કોઈ સ્વાલ ઉપરની કોઈ હરકત લખી લેવાનું અથવા લખાવી લેવાનું કોઈ વિશેષ કારણ જણાય તો, પોતાની જ મેજે, અથવા કોઈ પક્ષકારની કે તેના પ્લીડરની અરજ ઉપરથી તે લખી લેવાને અથવા લખાવી લેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

હરકત લીધા છતાં કોર
ટે પુછવા દીધેલા સ્વાલ.

૧૮૭. સાક્ષિને કોઈ સવાલ પુછવાની હરકેઈ પક્ષકાર અથવા તેના પ્લીડર હરકત લે, અને કોરટ તે સવાલ પુછવા દે તો, તે સ્વાલ, જવાબ, હરકત, હરકત કરનાર સખમનું નામ તથા તે ઉપરનો કોરટનો ડરાવ એ બધું જડજ લખા લેવું.

સાક્ષિની વરતાણુક વિશે
નો શેરો.

૧૮૮. કોઈ સાક્ષિની જખાની આપતી વખતની વરતાણુક વિશે જરૂર જણાય તેવા શેરો દફતરમાં લખવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અપીલ ન થઈ શકે એવા
કામમાં શાહેદીનું ટીપણુ
કરવું.

૧૮૯. જે મુકદ્દમાઓ ઉપર અપીલ થઈ શકે નહી તે મુકદ્દમાઓમાં સાક્ષીઓની શાહેદી લખાણથી લખી લેવાની જરૂર નથી. પણ પ્રત્યેક સાક્ષીની શાહેદી લેવાતી જત્ય તેમ તે સાક્ષીની જખાનીની મતલબનું ટીપણુ જડજે કરવું અને તે ટીપણુ જડજે પોતાના હાથે લખીને તે ઉપર સહી કરવી તથા તેને દફતરમાં એક ભાગ ગણવું.

જડજથી એ ટીપણુ ન

૧૯૦. આ બાબ પ્રમાણે સદરહુ મુજબ કરવાનું ટિ થઈ શકે તો તે ન થવા પણ જડજથી ન થઈ શકે તેમ હોય તો, તે ન થઈ નું કારણ તેણે લખવું શકવાનું કારણ તેણે દફતરમાં લખાવવું અને જડજ માં દેથી બાકે તેમ બીજી લખે એવી રીતે બીજા પાસે તે ટિપણુ ખુલી કોરટમાં લખાવવું.

આ પ્રમાણે કરેલા પ્રત્યેક ટિપણુને દફતરમાં ભાગ ગણવા.

ફરીયાદનો નિકાલ થ
યા પેહેલાં જડજ જત્ય
તો તેણે લખી લીધેલી
શાહેદી ઉપયોગમાં લેવાય.

૧૯૧. આ બાબ પ્રમાણે શાહેદી લખી લેનાર અથવા કોઈ ટીપણુ કરાવી લેનાર જડજ ફરીયાદના નિકાલ તો તેણે લખી લીધેલી થયા પેહેલાં મધ્યત થાય કે કોરટમાંથી તે જત્ય તો તેની પછી થનાર નવા જડજે પોતાને ચોખ્ખ જણાય તો જાણે પોતેજ શાહેદી લખી લીધી હોય અથવા ટીપણુ

લખાવ્યું હોય તે રીતે તે શાહેદી અથવા ટિપણુ ગણીને ચલાવવું.

સક્ષીની જખાની લા
ગલીજ લેવાનો અખત્યાર.

૧૯૨. કોઈ સાક્ષી કોરટની હકુમતની બહાર જવા ના હોય, અથવા તેની શાહેદી લાગલીજ લેવાનું બીજુ પુરતુ કારણ કોરટની ખાતી લાયક ખતાવવામાં આવે તો, જમે તે પક્ષકારોની કે સાક્ષીની અરજ ઉપરથી, ફરીયાદ થયા પછી કોઈ પણ પ્રખતે પાછળ ડરાવેલી રીતે તે સાક્ષીની શાહેદી લેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ શાહેદી પક્ષકારોના દખતાં લાગલીજ ન લેવાય તો જખાની લેવાસાર.

દિવસ કરાવીને તે દિવસની કોરટને યોગ્ય લાગે તેવી નોટીસ પક્ષકારોને આપવી.
આ રીતે લીધેલી શાહેદી સાક્ષીને વાંચી સંભળાવવી, અને તે શાહેદી બરાબર
છે એમ તે કબુલ કરે તો તે ઉપર તેણે સહી કરવી, અને પછી તે ફરીયાદની
કોઈ પણ સુનાવણી વખતે વાંચી શકાય.

સાક્ષીને પાછો બોલાવી ૧૯૩ જેની જગ્યાની બેવાઈ હોય અને જે કલમ ૧૭૩
ને સવાલ કરવાને કોરટ પ્રમાણે જતો રહેા ન હોય તેવા કોઈ સાક્ષીને ફરીઆદ
મુખત્યાર છે. ચાલતાં કોઈ પણ વખતે શાહેદી પુરવા પાછો બોલાવવા
ને કોરટ મુખત્યાર છે. તથા (ઈન્ડુસ્તાનના સન ૧૮૭૨
ના પુરાવાના આક્ટને બાંધ ન આવે તે રીતે) કોરટને યોગ્ય લાગે તેવા સવાલ
તેને કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આખ ૧૬ મો.

સોગનનામાં (આફી ડેવીટ) વિશે.

સોગનનામાંથી કોઈપણ ૧૯૪. કોઈપણ વખતે પુરતુ કારણ હોય તો, કોરટને
ત શાખિત કરવાનો હુ ચોડ્ય. જણાય તે શરતો કરીને, કોઈ વિશેષ હકીકત અ
કમ થઈ શકે. થવા હકીકતો. સોગનનામાંથી (આફી ડેવીટથી) શાખિત ક
રવી અથવા કોઈ સાક્ષીનું સોગનનામું સુનાવણી વખતે
વાંચવું એવો હુકમ કરવાને કોઈ પણ અવસર કોરટ તથા કોઈપણ અપીલ કોરટ
મુખત્યાર છે.

પરંતુ કોરટને એમ જણાય કે, બેમાંથી એક પક્ષકાર સુદ્ધ ખુદીથી કોઈ સા
ક્ષીને ઉલટ તપાસણી કરવા સારૂ બોલાવવા. માગે છે અને તે સાક્ષી હાજર ક
ર્ય તેમ છે, તો તે સાક્ષીનો સોગનનામાંથી શાહેદી આપવાને અપત્યાર મળે તેવો
હુકમ ન કરવો.

ઉલટ તપાસણી સારૂ ૧૯૫ કોઈ પણ અરજ ઉપર સોગનનામું કરીને શા
સોગનનામું કરનારે હા હેદી આપી શકાય; પરંતુ સોગનનામું કરનારની ઉલટ
જર રહેલું એમ હુકમ તપાસણી કરવા સારૂ તેને હાજર રાખવાની બેમાંથી
કરવાનો અપત્યાર. કોઈ પક્ષકાર અરજ કરે, તો તે પ્રમાણે હાજર રહેવા
નો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

કોરટમાં જાતે હાજર રહેવાની આ કાયદા પ્રમાણે સોગનનામું કરનારને માફી
ન મળી હોય, અથવા કોરટ ખીણ રીતે ન ફરમાવે તો, તેણે સદરહુ પ્રમાણે કો
રટમાં હાજર રહેવું.

સોગનનામાંમાં લખવા ૧૯૬. સોગનનામું કરનાર પોતાની જાતીકરે માફી
ની બાબતો. તૈથી શાખિત કરી શકે તેટલીજ હકીકતો સોગનનામાંમાં
લખવી. પરંતુ ફરીયાદ ચાલતાની દરમ્યાનની અરજીમાં;
પાતે માનતો હોય તે મજકુરનાં જે યોગ્ય કારણ બતાવવામાં આવે તો તેવો મજ
કુર હાખલ થઈ શકે.

જે સોગનનામાંમાં અમસ્તી સાંભળેલી બાબતો લખી હોય અથવા દલીલ બ

રેલી બાબત સખી હોય, અથવા દસ્તાવેજની નકલો કે તેમાંના ઉતારા લખ્યા હોય તેવા પ્રત્યેક સોગન નામાનું ખરચ [કોરટ બીજી રીતે ન ફરમાવે તો] તેહાનર કરનાર પક્ષકારે આપવું.

સોગનનામું કરનારને ૧૯૭. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ સોગનનામું સોગન કોણે આપવા. કરવાનું હોય તો તેમાં—

[અ) કોઈ કોરટ અથવા માજિસ્ટ્રેટ, અથવા,

[બ) તે કામને વાસ્તે હાઈ કોરટ નીચે એવો કોઈ અમલદાર, અથવા

(ક) સ્થાનિક સરકારે સામાન્ય રીતે કે વિશેષ રીતે તે કામને વાસ્તે અમલદાર નીમવાનો અધીકાર જે બીજી કોરટને આપ્યો હોય તે કોરટ નીચે

.. હો કોઈ અમલદાર.

સોગનનામું કરનારને સોગન આપી શકે.

—❧❧❧❧❧❧—

બાબ ૧૭ મો.

ફેસલા અને હુકમનામાં વિશે.

ફેસલો કયારે કહી સંભળાવવો.

૧૯૮. ચોખ્ખી રીતે પુરાવો લીધા પછી તથા પક્ષકારો અથવા તેમના પોત પોતાના પ્લીડરો કે કબુલ કરેલા મુખત્યારો કહે તે સંભળ્યા પછી, કોરટ તેજ વખતે અથવા કોઈ આગળને દીવશે. ખુલ્લી કોરટમાં ફેસલો કહી સંભળાવવો. જે આગળને દીવશે ફેસલો કહી સંભળાવવો હોય તો તે દિવસની ચોખ્ખી ખબર પક્ષકારોને અથવા તેમના પ્લીડરોને આપવી

માજી જડને લખી રાખેલો ફેસલો કહી સંભળાવવાનો અખત્યાર.

૧૯૯. પોતાની પહેલા થઈ ગયેલા જડને ફેસલો લખ્યો હોય પણ તે કહી સંભળાવ્યો ન હોય તો, તે ફેસલો કહી સંભળાવવાને જડને મુખત્યાર છે,

ફેસલાની ભાષા.

૨૦૦. કોરટની ભાષામાં અથવા અંગરેજીમાં અથ જડની સ્વભાષામાં ફેસલો લખવો,

ફેસલાનો તરજુમો.

૨૦૧. કોરટની ભાષા શિવાય બીજી કોઈ ભાષામાં ફેસલો લખ્યો હોય ત્યારે, જે કોઈ પણ પક્ષકાર કોરટની ભાષામાં તેના તરજુમો માગે તો, કોરટની ભાષામાં તેનો તરજુમો કરવો. અને તે તરજુમો ઉપર જડને અથવા તે કામને વાસ્તે જડને નીચે તે અમલદારે સહી કરવી.

ફેસલા ઉપર તારીખ નાખીને સહી કરવી.

૨૦૨. ફેસલો કહી સંભળાવતી વખતે ખુલ્લી કોરટમાં જડને તે ઉપર તારીખ નાખીને સહી કરવી, અને શાબ્દિક ચુકો દુરસ્ત કરવા શિવાય અથવા કોઈ અગત્યના ભાગને હરકત ન આવે એવી કોઈ આણુધારી અપૂર્ણતા પુરી પાડવા શિવાય અથવા ફરી તપાસ શિવાય અથવા ફરી તપાસ શિવાય તે ફેસલામાં કંઈ ફેરફાર કરવો નહીં કે કંઈ વધારણું નહીં.

સ્માલકા કોરટના ફેસલા.

૨૦૩. સ્માલકાજી કોરટના ફેસલામાં, નિરણય કરવાની બાબતો તથા તે ઉપરનો કરાવ એ કરતાં વધારે

લખવાની જરૂર નથી.

ખીજ કોરટોના ફેસલા.

ખીજ ખવી કોરટોના ફેસલા મુકદમાની સક્ષીપત્રી હકીકત, નીરણય કરવાની ખાખતો તે ઉપરના ઠરાવ અને તે ઠરાવનાં કારણ, એટલું આવશ્ય જોઈયે.

કોરટે પ્રત્યેક મુદ્દા ઉપર પોતાનો ઠરાવ લખવો.

૨૦૪ મુદ્દા કાઢવામાં આવ્યા હોય તેવી ફરીયાદમાં પ્રત્યેક જુદા મુદ્દા ઉપર કોરટે પોતાનો ઠરાવ અથવા ની વેડો તથા તેના કારણો લખવાં. પરંતુ ફરિયાદના નીવેડા ને વાસ્તે એક અથવા વધારે મુદ્દા ઉપરનો ઠરાવ ખસ હોય તો બધા મુદ્દાઓ ઉપર ઠરાવ તથા કારણ લખવાની જરૂર નથી.

અપવાદ.

હુકમનામાની તારીખ.

૨૦૫. જે તારીખે ફેસલો કહી સંભળાવ્યો હોય તે તારીખ હુકમનામા ઉપર નાખવી. તથા ફેસલા પ્રમાણે હુકમનામું લખેલું છે એવી પોતાની ખાત્રી કરીને જડજે તે હુકમનામા ઉપર સહી કરવી.

હુકમનામાનાં લખવા નો મજકર.

૨૦૬. હુકમનામું ફેસવાની સાથે મળતું આવશ્ય જોઈ એ રજિષ્ટરના લખ્યા પ્રમાણે ફરિયાદનો નંબર, પક્ષ કારોનાં નામ તથા વરણત, અને દાવાની વીગત તે માં આવવી જોઈએ; તથા જે દાદ અપાવી હોય તે અથવા ફરીયાદનો જે ખીજે ચુકાદા કર્યો હોય તે તેમાં સ્પષ્ટ રીતે લખવો.

ફરીયાદમાં થયેલા ખરચની રકમ તથા તે ખરચ કયા પક્ષકારે શા પ્રમાણ માં આપવું એ પણ હુકમનામામાં લખવું.

હુકમનામું દુરસ્ત કરવાનું અખત્યાર,

ફેસલાથી ઉલટું હુકમનામું છે એમ માલમ પડે, અથવા હિસાબ ગણવાની કે હસ્તદોષની કંઈ ચુક હુકમનામામાં માલમ પડે, તો કોરટે, પોતાની મેળે અથવા કોઈ પક્ષકારની અરજ ઉપરથી ફેસલાની સાથે મળતું આવે એવી રીતે હુકમનામું દુરસ્ત કરવું અથવા ચુક, હોય તે સુધારવી. પરંતુ જે દુરસ્તી કરવાનો વિચાર હોય તેની ચોક્કસ નોટીસ પક્ષકારોને અથવા તેમના પ્લોડરો ને આપીને તેમ કરવું.

સ્થાયર મિલકત લેવાનું હુકમનામું.

૨૦૭. ફરીયાદનો વિષય સ્થાયર મિલકત હોય અને તે મિલકત અતુ:સીમાથી અથવા જમાખંદીના કે ગ્રા. જાણીના દફતરમાંના નંબરથી ઓળખાતી હોય, તો તે અતુ:સીમા અથવા નંબર હુકમનામામાં લખવાં.

જગમ મિલકત આપવાનું હુકમનામું

૨૦૮. જગમ મિલકત ખાખત ફરીયાદ હોય અને તે મિલકત આપવાનું હુકમનામું થાય ત્યારે, તે મિલકત ન આપી શકાય તો તેને ખદલે અપવાદની પદ્ધતિની રકમ પણ તેમાં લખવી.

પદ્ધતિની ફરિયાદમાં

૨૦૯. વાદીના લેણા ફરિયાદની ફરિયાદમાં હોય ત્યાં

હલ રકમ કરાવી હોય જે, જે મુદ્દલ રકમ આપવાનો કરાવ કર્યો હોય તેનું ક તે ઉપર કંઈ વ્યાજ રીયાદ માંડ્યા પહેલાં કંઈ પણ મુદ્દતનું વ્યાજ અપાવ્યા આપવાનું હુકમનામાં ઉપરાંત, ફરીયાદની તારીખથી હુકમનામાંની તારીખ સુ માં ફરમાવી શકાય. ધાંતુ કોરટને વાજબી લાગે તે દરથી તે મુદ્દતનું વ્યા જ આપવાનો હુકમનામાંમાં હુકમ કરવાને કોરટ મુખ ત્યાર છે. વળી તેની સાથે આ પ્રમાણે કલ રકમ કરાવવામાં આ તેનું હુકમનાની તારીખથી વસુલની તારીખ સુધીનું, અથવા તેનાથી પહેલાંની કોરટને યોગ્ય લાગે ને તારીખ સુધીનું, કોરટ વાજબી ધારે તે દરથી વ્યાજ આપવાનો હુકમનામાં હુકમ કરવાને પણ કોરટ મુખત્યાર છે.

હુતાથી પછી આપવાનું. ૨૧૦. રૂપીયા આપવાનાં બધાં હુકમનામાંમાં, હુકમનામાંમાં ફરમાવી પુરતું કારણ હોય તો, વ્યાજ સાથે અથવા વગર વ્યાજે શકાય, હુતાથી રૂપીયા આપવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. હુકમનામું થયા પછી હ અને એવું કોઈ હુકમનામું થયા પછી હુકમનામાંના પાથી રૂપીયા આપવા દેણદારની અરજ ઉપરથી તથા હુકમનામાંવાળાની સંમતી નો હુકમ. થી વ્યાજ આપવા વિશે, પ્રતિવાદીની મિલકત જસ કરવા વિ શે, થવા તેની પાસેથી જમીન ત્રા વિશે, અથવા બીજી

કોઈ બાબત, કોરટને તે યોગ્ય લાગે તે સરતો કરીને, — હુકમનામું થએલા રકમ હ તાથી આપવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ માં તથા કલમ ૨૦૬ માં ફરમાવેલું છે તે શિવાય પક્ષકારોના કહેવાથી કોઈ પણ હુકમનામાંમાં ફરકાર કરવો નહીં.

જમીન વિશેની ફરીયા ૨૧૧ લાડુ કે બીજી ઊપજ મળે તેવી સ્થાવર મી દામાં વ્યાજ સાથે દરમી લકત પાછી કમળનાં લેવા વિશે ફરીયાદ હોય ત્યાં, ફ યાનની ઉપજ આપવા રીયાદ થયાની તારીખથી છે જેના લાભમાં હુકમનામું વાનું હુકમનામું કરવા થયું હોય સુ પક્ષકારને કમળે મળે ત્યાં સ્થિતીની અથવા કોરટ મુખત્યાર છે, તેકમનામાંની તારીખથી ત્રણ વરસ સુધીની (એમાંથી જેહલો ને ખતાવ બને ત્યાં સુધીની મિલકતની દરમિયાનની ઉપજ અથવા ભા હ અને તેની સાથે તેના ઉપર, કોરટને યોગ્ય જણાય તે દરથી, વ્યાજ આપવાનો હુકમનામાંમાં કરાવ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે,

ખુલાસો:—મિલકતની “ફરમ્યાનની ઉપજ એટલે, તે મિલકતનો મેરવાજબી કમળે રાખનાર માણસને તેથી ખરેખરી ઉપજ મળી હોય તે, અથવા સાચારણ હોયથી તે ને ઉપજ મેળવી શકત તે તથા તે ઉપજનું વ્યાજ.

ફરીયાદ પહેલાંની દ- ૨૧૨. સ્થાવર મિલકતનો કમળે પાછો મળાવા બા રમ્યાનની ઉપજની ર બત તથા ફરીયાદ થતા પહેલાંની કોઈ મુદ્દતની તે સ્થાવર કમનો ફેટ નિર્ણય કરે મિલકતની અદેલી ફરમ્યાનની ઉપજ બાબત ફરીયાદ હા અથવા તે વિશેની બી ય, અને તે ઉપજની રકમને વારતે તકરાર હોય તો ફેટ બચે તો, હુકમનામાંમાં તે રકમનો નિર્ણય કરે કે નહી નો તે મિલકતનું હુકમનામું કરે, અને ફરમ્યાનની ઉપ

જની રકમ બાબત ચેકશી કરવાનું ફરમાવીને તેના બીજા હુકમથી નિકાલ કરે.
વહીવટની ફરિયાદો. ૨૧૩. કોઈ મિલકતનો હિસાબ લેવાની તથા કોરટના

હુકમનામા પ્રમાણે તે મિલકતનો ચોગ્ય વહીવટ કરવા
ની ફરિયાદ હોય ત્યારે હુકમનામું કરતાં પહેલાં કોર્ટ તે હિસાબ લેવાનો તથા ચેકશી
કરવાનો હુકમ કરવો, તથા પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા બીજા હુકમો કરવા.

આ કાયદા અમલમાં આવે ત્યાર પછી મૈયત થએલા કોઈ સખસની મિલક
તનો વહીવટ કોર્ટ મારફત થતો હોય તેમાં, તે સખસનું કરજ અને જવાબદારી
પુરેપુરી અદા કરવાને માટે તે મિલકત અપૂર્તી જણાય તો,—જમીનગીવાળા અને
વગર જમીનગીવાળા લેણદારોના પોતપોતાના હક્કો વિશે, તથા જે દેવું અને જ
વાબદારી શાખિત થઈ શકે તેવા દેવા અને જવાબદારી વિશે, અને વર્ષાસન તથા
ભાવી અવસાની જવાબદારીઓની અનુક્રમે કિંમત કરવા વિશે, નોંધાર કરેલા
સખસોની ઇસ્ટેટને વારસે જે તે વખતે જે નિયમ ચાલુ હોય, તે નિયમ
પ્રમાણે કામ કરવું.

અને આવા કોઈપણ કામમાં, તે મિલકતમાંથી પૈસા મળવાનો જે સખસોના
હક્ક કર્યો હોય તે તમામ સખસો, તે મિલકતના વહીવટના હુકમનામા ઉપર આ
ધાર રાખીને, આ કાયદાની રૂઢિ પોતપોતાનો જે હક્ક હોય તે માગી શકે.

સને ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના કરાર આકટની, કલમ ૨૬૫ પ્રમાણે કરેલી અ
રજતે આ કલમના અર્થ પ્રમાણે કરેલી ફરિયાદો છે એમ સમજવું.

અગ્રકથાધિકારનો હક્ક ૨૧૪. મિલકતના કોઈ અમુક વેચાણમાં અગ્રકથા
અમલમાં લાવવાની ફરિયાદો હક્ક અમલમાં લાવવાની ફરિયાદ હોય, અને
કોરટ વાદીની તરફેણમાં ઠરાવ કરે ત્યારે, જો ખરીદી
ની રકમ કોરટમાં ભરી ન હોય તો, હુકમનામામાં

એક દિવસ જણાવીને લખવું કે તે દિવસ પહેલાં અથવા તે દિવસે તે રકમ ભ
રવી. વળી હુકમનામામાં એવો ઠરાવ કરવો કે—હુકમનામામાં વાદીના ઉપર ખરચ
નાંખ્યું હોય તો તે ખરચ સુધાંત તે ખરીદીની રકમ આપે ત્યારે વાદીએ મિલક
તનો કબજો લેવો, પરંતુ તે રકમ તથા ખરચ સદરહુ પ્રમાણે ન ભરે તો ફરિયાદ
ખરચ સુધાં કાઢી નાંખેલી ગણવી.

પંત્યાણુ તોડવાની ફરિ ૨૧૫. પંત્યાણુ તોડવાની ફરિયાદ હોય, ત્યારે હુકમ
નામું કરતાં પહેલાં, એક દિવસ ઠરાવીને તે દિવસે પંત્યાણુ

તુટ્યું એમ જાણવાનો, અને પોતાને ચોગ્ય લાગે તે પ્ર
માણે હિસાબ લેવાનો તથા બીજા કલ્પ કરવાનો, હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

મુખ્ય તથા તેના મુખ્ય ૨૧૫. અ. મુખ્ય તથા તેના મુખત્યારની વચ્ચે પૈસા
ત્યારની વચ્ચેના હિસા સંબંધી લેણદેણનો હિસાબ લેવાની ફરિયાદમાં, તથા જે
ખ બાબતની ફરિયાદ. ફરિયાદો વિશે આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવ કરવામાં આ

વ્યા ન હોય એવી તમામ ફરિયાદોમાં, કોઈ પક્ષકારને
મળવાની કે કોઈ પક્ષકાર પાસેથી મળવાની રકમ નકી કરવા સાથે હિસાબ લેવાની
જરૂર હોય ત્યારે, કોરટે હુકમનામું કરતાં પહેલાં પોતાને ચોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે

હીજાબ લેસનો હુકમ ફરમાવો.

સામે દાવો અપાવ્યો. ૨૧૬. વાદીના દાવાની સામે પ્રતીવાદીએ પોતાની હોય ત્યારે હુકમનામું. લેહેણી રકમનો સામે દાવો કર્યો હોય, અને તે સામે દાવો મંજૂર રાખ્યો હોય તો, વાદીના કેટલા રૂપિયા લેહેણ છે તથા પ્રતિવાદીના (જો કંઈ હોય તો) કેટલા રૂપિયા લેહેણ છે એ હુકમનામામાં લખવું, અને બેમાંથી જે પક્ષકારનું જેટલું લેહેણ જણાય તેણે તે વસૂ કરવાનું હુકમનામું કરવું.

પ્રતિવાદીને અપાવેલી રકમની બાબતમાં હુકમનામાનું રજ.

હુકમનામામાં કોઈ રકમ કોરટે પ્રતીવાદીને અપાવી હોય તો, અપીલ અથવા બીજી બાબતોને વાસ્તે જાણે પ્રતીવાદીએ વાદીની ઉપર જુદી ફરીયાદ કરીને તે રકમનો દાવો કર્યો હોય તે પ્રમાણે તે હુકમનામાની અસર થશે અને તેજ નીચમો તેને લાગુ પડશે.

ફેસલાની તથા હુકમનામાની સહી સુધાંતની ન કલો આપવી.

૨૧૭. પક્ષકારોને કોરટને અરજ કરે તો તેમને ખરચેથી ફેસલાની તથા હુકમનામાની સહી સાથેની નકલો આપવી.

બાબ ૧૫ મો.

ખરચ વિશે.

અરજોનું ખરચ.

૨૧૮. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ અરજનો નિકાલ કરતી વખતે તે અરજનું ખરચ કોરટ બેમાંથી ગમે તે પક્ષકારને અપાવે, અથવા કામની કોઈ આગળની સુનાવાણી સુધી તે ખરચનો પિચાર કરવાનું રહેવા દે.

અરચ કોણે આપવું એ ફેસલામાં ફરમાવવું.

૨૧૯. પ્રત્યેક પક્ષકારનું ખરચ, —તેણે પોતે કે ફરિયાદના કોઈ બીજા પક્ષકારે કોણે સોસવું, અને તે બધું કે કેટલો ભાગ કે શા પ્રમાણમાં સોસવું એ ફેસલામાં ફરમાવવું.

ખરચ વિશે કોરટનો અખત્યાર.

૨૨૦. પ્રત્યેક અરજનું અને ફરિયાદનું ખરચ પોતાને ચોખ્ખું જણાય તે રીતે અપાવવાનો તથા વેચી આપવાનો પુરાણ અખત્યાર કોરટને છે, અને સુકરદમાનો ઇતસાફ કરવાની હુકમત કોરટને ન હોય એટલા ઉપરથી આ અખત્યારનો અમલ કરવાને હરકત નથી.

પૂરતું કોઈ અરજનું અથવા ફરિયાદનું ખરચ તેના નિકાલને અનુસરતી રીતે ન આપવાનું કોરટ ફરમાવે તો કોરટે પોતાનાં કારણ લખવાં.

આ કાયદા પ્રમાણે ખરચ બાબત કલેક્ષો દરમિયાન હુકમ, હુકમનામાનો ભાગ ન હોય ત્યારે, જાણે તે પછસા બાબતનું જ હુકમનામું હોય એ રીતે તે બજાવી શકાય. —

જે રકમ કપુસ હોય

૨૨૧. એક પક્ષકારને બીજા પક્ષકારે ખરચ આપ

અથવા લેહેણી માલમ પાનું હોય, અને તે બીજા પક્ષકારની પહેલાં પક્ષકાર પકે તેમાં ખરચ મળે એવી કબુલત હોય અથવા અપાવી શકાય.

પાસે કાંઈ રકમ લેહેણી છે એવી કબુલત હોય અથવા એમ ફરિયાદમાં માલમ પકડ્યું હોય, તો તે લેહેણીમાં ખરચના સામે દાવો મળે અપાવવાનું ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ખરચ ઉપર વ્યાજ.

૨૨૨. ખરચ ઉપર દર વરસે દર શોકડે છ ટકા સુધીના દરનું વ્યાજ અપાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે, અને તે ખરચ, વ્યાજ સાથે અથવા વગર વ્યાજે ફરિયાદના વિષયમાંથી વસુલ કરવું અથવા તેના બેજો ફરિયાદના વિષય ઉપર રાખવો એવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

આખ ૧૪ મો.

—૦૦૨૦૦૦૦—

હુકમનામાંની બજાવણી વિશે.

અ - કોઈ કોર્ટથી હુકમનામાં બજાવણી તે વિશે.

૨૨૩. કોઈપણ હુકમનામાં, જે કોર્ટે તે કર્યું હોય તે કોર્ટથી, અથવા આ આક્ટમાં હવે પછી ને કરાવો કરેલા છે તે પ્રમાણે ને કોર્ટને તે બજાવવા સારૂ મોકલ્યું હોય તે કોર્ટથી બજાવણી શકે.

હુકમનામાં કરનારી કોર્ટ, હુકમનામાવાળાની અરજ ઉપરથી, નીચે લખેલ પ્રમાણે તે હુકમનામાં બીજી કોર્ટને બજાવવા સારૂ મોકલવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જેના ઉપર હુકમનામાં થયું હોય તે રાખસ તે બીજી કોર્ટની હુકમતની સ્થાનીક હદમાં ખરેખર, અને આપ ખુશીથી રહેતા હોય કે ધંધો ચલાવતો હોય કે કમાઈને વાસ્તે જતો કામ કરતો હોય તો, અથવા

(બ) હુકમનામાં કરનારી કોર્ટની હુકમતની સ્થાનીક હદમાં તે હુકમનામાં પુરૂ થાય એટલી તે રાખસની મિલકત ન હોય, અને તે બીજી કોર્ટની હુકમતની સ્થાનીક હદમાં તેની મિલકત હોય તો, અથવા

(ક) હુકમનામાં કરનારી કોર્ટની હુકમતની સ્થાનિક હદની બાહારની સ્થાવર મિલકત વેચવાને હુકમનામાં ફરમાવ્યું હોય તો, અથવા

(ઠ) હુકમનામાં કરનારી કોર્ટને બીજા કોઈ કારણથી એમ લાગે કે તે બીજી કોર્ટે હુકમનામાં બજાવણી નહીં તો; પરંતુ આમાં ને બીજા કારણથી તેમ લાગ્યું હોય તે કારણ કોર્ટે પોતે દફતરમાં લખ્યું નહીં, .

હુકમનામાં કરનારી કોર્ટ પોતાને મનથી તે હુકમનામાં બજાવવા સારૂ પોતાના તાબાની કોઈ કોર્ટને મોકલવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે બજાવણી સારૂ ને કોર્ટને હુકમનામાં મોકલ્યું હોય તે કોર્ટે તે બજાવવાની વાત, અથવા તે બજાવવાનું ન બને તો ને હકીકતોને લીધે તે બજાવવાનું ન બન્યું હોય તે હકીકતો, હુકમનામાં કરનારી કોર્ટને લખી જણાવવી.

સ્માલકાજ કોરટ સાંભળી શકે એવા મુદ્દામાં હુકમનામું થયું હોય, અને કલકત્તા, મદ્રાસ, મુંબાઈ અથવા રંગુનમાં તે બંને એવી હુકમનામું કરનારી કોરટ ની બરજ હોય, તો કલમ ૨૨૪ ની રકમ (અ) (બ) (ક) મ, અનુક્રમે કહેલી નકલો અને સરટિફિકેટ, કલકત્તા, મદ્રાસ, મુંબાઈ અથવા રંગુન (જે હોય તે) ની સ્માલકાજ કોરટને મોકલવાને તે હુકમનામું કરનારી કોરટ મુખત્યાર છે. અને તે પ્રમાણે મોકલવામાં આવે એટલે તે સ્માલકાજ કોરટે જાણે તે હુકમનામું પોતેજ કર્યું હોય અને જે રીતે બજાવે તે રીતે તે બજાવવું.

હુકમનામું કરનારી કોરટ અને જે કોરટમાં તે બજાવવા મોકલ્યું હોય તે કોરટ એ બંને એકજ ડિસ્ટ્રિક્ટમાં હોય તો, પહેલી કોરટે બીજી કોરટને હુકમનામું પરભા ર્યું મોકલવું, પરંતુ જે કોરટને હુકમનામું બજાવવા મોકલવું છે તે જુદા ડિસ્ટ્રિક્ટમાં હોય તો, જે ડિસ્ટ્રિક્ટમાં હુકમનામું બજાવવું હોય તે ડિસ્ટ્રિક્ટની ડિસ્ટ્રિક્ટ કોરટને હુકમનામું કરનારી કોરટે હુકમનામું મોકલવું.

પોતાનું હુકમનામું બી ૨૨૪. કલમ ૨૨૩ પ્રમાણે બજાવવા સારૂ હુકમનામું જોરકોર બજાવવું એમ મેલકનારી કોરટે નીચે લખેલા કાગળો મોકલવા:—
કોરટ ફરમાવે ત્યારે કા
મ ચલાવવાની તારીખ,

[અ] હુકમનામાની નકલ;

[બ] હુકમનામું કરનારી કોરટની હકમતમાં બજાવણી કરીને હુકમનામું પૂરું થયું નથી, અથવા થોડું હુકમનામું બજાવ્યું હોય તો હુકમનામું કેટલું પૂરું થયું છે, અને તેના કેટલો ભાગ બજાવ્યા વગરનો છે, એ વિશેનું સરટિફિકેટ; તથા

[ક] હુકમનામું બજાવવા સારૂ કરેલા કોઈ હુકમની નકલ અને તેવો કોઈ હુકમ ન કર્યો હોય તો તેવી મતલબનું સરટિફિકેટ,

હુકમનામાં વજેરેની ન ૨૨૫. જે કોશટને સદરહુ પ્રમાણે હુકમનામું મોકલે જે કોરટને મળે તે હુકમનામું જે કોરટે હુકમનામાની કે બજાવવાના હુકમ કોરટે શાખીતી વગર તે ની, અથવા તેની નકલોની, કે તે કરનારી કોરટની હકમતની બીજી કંઈ શાખીતી વગર, તે નકલો અને સરટિફિકેટ દાખલ કરવાં. પરંતુ કંઈ વિશેષ કારણો જ હજની સહી સાથે દફતરમાં લખીને તે કારણોને લીધે જેને હુકમનામું મોકલ્યું છે તે કોરટ તેવી શાખીતી માગે તો તે નકલો ને સરટિફિકેટ વગર શાખીતીએ દાખલ ન કરવાં.

જે કોરટને હુકમનામું ૨૨૬. તે નકલો ઉપર પ્રમાણે દાખલ થાય એટલે, અથવા હુકમ મોકલ્યો હુકમનામું કે હુકમ જે કોરટને મોકલ્યો હોય તે હુકમ કોરટે તે બજાવવાનું. સોફટ કોરટ હોય તો, તે હુકમનામું અથવા હુકમ તે ડિસ્ટ્રિક્ટ કોરટ બજાવે. અથવા તે ડિસ્ટ્રિક્ટ કોરટ

પોતાના તાબાની ને કોરટને તે બજાવવાનું કરમાવે તે કોરટ બજાવે.

બીજી કોરટે મોકલેલું ૨૨૭, ને કોરટને બજાવવા સારું હુકમનાં મું મોકલ્યું હોય હુકમનાં હાથ કોરટે થતે હાથ કોરટ હોય તો જાણે તે કોરટે પોતાની સા બજાવવાનું.

ધારણ અવલ દીવાની હુકમત ચલાવતાં તે હુકમના મું કર્યું હોય, તે રીતે તે કોરટે તે હુકમનાં બજાવવું.

બજાવવા સારું બીજી ૨૨૮. આ બાબ પ્રમાણે ને કોરટને હુકમનાં બ કોરટનાં આવેલાં હુકમ બજાવવા સારું મોકલ્યું હોય, તે કોરટને તે હુકમનાં નામાં બજાવવામાં કોરટ બજાવવામાં જાણે તે મોકલેલું હુકમનાં પોતેજ કર્યું ના અપત્યાર. હોય તો તે બજાવવામાં પોતાને ને અપત્યાર હોય,

તેજ અપત્યાર ગણાશે. હુકમનાં બજાવવામાં હરકત કરનારા અથવા હુકમ ન માનનારા શખ્સોને તે કોરટ જાણે, તે હુકમનાં પોતેજ કર્યું હોય તે રીતે,

તે હુકમનાં બજાવવામાં શિક્ષા કરશે. અને તે હુકમનાં બજાવવામાં તે કોર કરેલા હુકમો ઉપર અપીલ. કરેલા હુકમોને, જાણે તે હુકમનાં પોતેજ કર્યું હોય તેવી રીતે; અપીલમાં સંબંધી નિયમો લાગુ પડશે.

હીંદુસ્તાનની સરકારે દરી ૨૨૯. પર રાજ્યના અથવા સંસ્થાનના મુલકમાંની સંસ્થાનામાં સ્થાપેલી કોર ગવરનર જનનલ ઇનકાઉન્સીલના હુકમથી સ્થપા દોનાં હુકમનામાં, એલી કોઈ કોરટનું હુકમનાં, તે કરનારી કોરટની હુકમતમાં બજા શકે નહીં તો, આ બાબ કરાવ્યું છે તે રીતે બ્રિટીશ ઇન્ડિયાની કોઈ કોરટની હુકમતમાં બજાવી શકાય.

બ.-બજાવણીની દરખાસ્ત વિશે.

બજાવણી સારું દરખાસ્ત. ૨૩૦, હુકમનામાંના માલિકની તે હુકમનાં. આ મલમાં લાવાવાની ઇચ્છા હોય તો, હુકમનાં કરનારી કોરટને અથવા, તે કામને વાસ્તે ને કોઈ અમલદાર નીચે હોય તો તે અમલદારને તેણે દરખાસ્ત કરવી; અથવા પાછળ ગએલા કરાવે પ્રમાણે બીજી કોરટને હુકમનાં મોકલ્યું હોય તો, તે કોરટને કે તેના ચોગ્ય અમલદારને દર ખાસ્ત કરવી.

કોરટની નજરમાં આવે તો હુકમનામાંના દણદારની જાત અને મિલકત બંને ઉપર એકજ વખતે બજાવણીનો હુકમ કરવાની ના પાઠવાને કોરટ અપત્યાર છે.

પછી આપવાનું અથવા બીજી મિલકત સ્વાધીન કરવાનું હુકમનાં બજાવવા ને આ કલમ પ્રમાણે દરખાસ્ત કરી હોય ને તે મંજૂર થઈ હોય તો, તેજ હુકમનાં મું બજાવવાની ત્યાર પછીની કોઈ દરખાસ્ત નીચેની કોઈ તારીખથી એટલે:-

(અ) જોના અમલ કરવા માગ્યો હોય તે હુકમનામાંની તારીખથી, અથવા તે હુકમનાં બાહાલ રાખનારા અપીલના (ને કોઈ હોય તો હુકમનામાંની તારીખથી, અથવા

(બ) હુકમનામાંના અથવા ત્યાર પછીના કોઈ હુકમમાં એમ કરાવ્યું હોય કે ફલાણી તારીખે પછાનું કાંઈ ભરાણું કરવું અથવા કાંઈ મિલકત સ્વાધીન કરવી, તો દરખાસ્ત કરનાર ને પછાને અથવા

મિલકતને વારસે હુકમનામું અમલમાં લાવવા માગતો હોય, તે પછીના બંધન કરવાને અથવા તે મિલકત સ્વાધીન કરવાને મુક્યાની તારીખથી.

બાર વરસ થઈ ગયા કેડે મંજૂર કરવી નહીં.

દરખાસ્તની તારીખ પહેલાંનાં લાગલાંજ બાર વરસમાં કોઈપણ વખતે હુકમનામાના દોહદારે દગાથી અથવા બળજબરીથી હુકમનામાની બજવાણી થવા દાખી ન હોય, તો સદરહુ બાર વરસ વીતી ગયા પછી હુકમનામાની બજવાણીની દરખાસ્ત મંજૂર કરવાને આ કલમમાં કહેલી કોઈ વાતથી કોર્ટને અટકાવ થશે નહીં.

આ કલમમાં ગમે તેમ કહ્યું હોય તે છતાંજ આ કાયદો પાસ થયા પછી ત્રણ વૈરસની અંદર કોઈપણ હુકમનામું અમલમાં લાવવાનું કામ ચલાવી શકાશે. પરંતુ આ કાયદો પાસ થતી વખતે જે કાયદો ચાલુ રાય તે કાયદામાં એકું કામ ચલાવવાને જે મુદ્દા ઠરાવી હોય તે સદરહુ ત્રણ વરસ પુરાં થતાં પહેલાંજ વાતી ન જાય તો તેમ થઈ શકે.

એકઠા હુકમનામાવાળા ૨૩૧. એક કરતાં વધારે શખસોની તરફણમાં એકું ની દરખાસ્ત. હુકમનામું થયું હોય, તો તે બંધાના હિતને વારસે અથવા તેમાંના કોઈ મરી ગયો હોય તો, બાકીના જીવતા તથા નિ-

યતના હક સંબંધવાળા વારસ વકીલના હિતને વારસે, તેમાંના કોઈએક શખસ અથવા વધારે શખસો અથવા તેના કે તેઓના વારસ વકીલો આપું હુકમનામું બજવાણી દરખાસ્ત કરવાને મુખત્યાર છે.

આ પ્રમાણે કરેલી દરખાસ્ત ઉપરથી હુકમનામું બજવાણી દેવાનું પુરતું કારણ કોર્ટને જણાય તો, જે શખસો દરખાસ્ત કરવામાં સામીલ થયા ન હોય તેમના હક બજવાણી સાડ જરૂર જણાય તેવો હુકમ કોર્ટે કરવો.

હુકમનામાની માલકી ૨૩૨. પોતાનો હક બીજને આપી દેવાનો લખત જેને મળે તેણે કરવાની (અસાઈનમેન્ટ) થી અથવા કાયદાના અમલથી, કોઈ હુકમનામાની માલકી હુકમનામાવાળા પાસેથી બીજ કોઈ

શખસને મળે તો, જેને તે મળે તે શખસ હુકમનામું કરનારી કોર્ટને તે બજવાણી દરખાસ્ત કરવાને મુખત્યાર છે; અને તે કોર્ટને ચાગ્ય લાગે તો, જાણે તે હુકમનામાવાળાએ દરખાસ્ત કરી હોય તે રીતે અને તેજ શરતોથી તે હુકમનામું બજ શકે.

(અ) પોતાનો હક બીજને આપી દેવાનો લખત (અસાઈનમેન્ટ) થી હુકમનામું બીજને આપ્યું હોય, ત્યારે તે આપનારને તથા તે હુકમનામાના દોહદારને તે દરખાસ્ત વિશેની લખેલી નોટીસ આપવી. અને આ બજવાણીને વારસે તેમની હરકતો (જે કંઈ હોય તો) કોર્ટ સાંભળે ત્યાં સુધી તે હુકમનામું બજવશે નહીં.

(બ) ઘણા એક શખસો ઉપરનું પછસા બાબતનું હુકમનામું હોય અને તે તેઓમાંના એકને આપ્યું હોય તો તે બાકીનાઓ ઉપર બજવાણું નહીં.

મુગ હુકમનામા વાળા ૨૩૩. મુગ હુકમનામા વાળા ઉપર હુકમનામાનો દ

ઉપર અમલમાં લવાય જાહેર ને કંઈ હક્ક [ધકિવટીઝ) (હોય તો તે) અમલમાં તેવા ને હક હોય તે લાવત તે હક સુઝાંત, હુકમનામું લેનારને, તે હુકમનામું હુકમનામું ચઢાવી લેના મળ્યું છે એમ ગણાશે.

૨ ઉપર રહેશે.

ખજાવણી પેહેલાં હુકમ ૨૩૪. હુકમનામું પુરે પુરું ખજે તે પેહેલાં હુકમનામા નામાનો દણદાર મરી નો દણદાર ગુજરી જાય તો, મધ્યતના કાયદેસર વાર જાય તો તેના વારસ વ સવકીલ ઉપર તેખજાવવા સારૂ હુકમનામાનો માલક હુ કીલઉપરદરખાસ્તથાય. કમનામું કરનારી કોરટને દરખાસ્ત કરવાને મુખત્યાર છે.

તે વારસ વકીલના હાથમાં આવેલી મધ્યતની જેટલી મિલકતની ચોગ્ય વ્યવસ્થા કરી નહીં હોય, તેટલી મિલકત પુરતોજ તે જવાબદાર થશે; આ જવાબદારી નકી કરવા સારૂ હુકમનામું ખજાવમારી કોરટે, પોતાને મનથી અથવા હુકમનામા વાળાની અરજ ઉપરથી, પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા હિસાબ તે વારસ વકીલ પાસે ફાજર કરાવવાને મુખત્યાર છે.

હુકમનામું ખજાવવાની ૨૩૫. હુકમનામું ખજાવવાની દરખાસ્ત લખેલી કરવી • દરખાસ્તનો મજકુર. અને અરજદારે અથવા જે શખસને કામની હકીકત

ની માહિતગારી છે એમ કોરટની ખાત્રી લાયક શખી

ત થયું હોય તેવા કેઈ ખીજ શખસે તે દરખાસ્તના સાચાપણાનો એકરાર કરવો, તથા તેમાં નીચેની વીગતો એકપત્રકના રૂપમાં લખવી.

[અ] ફરિયાદનો નંબર;

[બ] પક્ષકારોનાં નામ.

[ક] હુકમનામાની તારીખ.

[ડ] હુકમનામા ઉપર કંઈ અપીલ થઈ છે કે નહીં તે;

[ઈ] હુકમનામા પછી તકરારી બાબત વિશે પક્ષકારો વચ્ચે માંદો મહિ કંઈ ગોઠવાણુ થઈ છે કે નહીં, અને થઈ હોય તો શી થઈ છે તે;

[ફ] હુકમનામું ખજાવવાને વાસ્તે પેહેલાં કંઈ દરખાસ્તો કરી છે કે નહીં, કરી હોય તો શી શી અને તેમનું પરિણામ શું થયું તે;

[ગ] હુકમનામાની રૂઝમે લેહેણાની અથવા નુકશાંનીના બદલાની મળવાની રકમ, વ્યાજ અપાવ્યું હોય તો તે સુઝાંત, થાય તો, અથવા હુકમનામા માં બીજી ને દાદ અપાવી હોય તે;

[હ] કંઈ ખરચ અપાવ્યું હોય તો તેની રકમ;

[ઝ] જેના ઉપર હુકમનામું અમલમાં લાવવું હોય તે શખસનું નામ; અને

[જ] કોરટની મદત કંઈ રીતે જોઈએ છીએ તે, એટલે કંઈ વિશેષ મિલકત જ સ્વાધીન કરવાનું હુકમનામું હોય તો. તે મિલકત સ્વાધીન કરીશવરી દરખાસ્તમાં લખેલા શખસને પકડીને કેદ કરવો; કે લેની મિલકત જસ કરવી; અથવા માગવાની દાદના સ્વરૂપમાંજો બીજી રીતે જે જોઈએ તે જગમ મિલકત જસ

૨૩૬. જ્યારે જ્યારે હુકમનામાના દણદારની કંઈ કરવાની દરખાસ્ત સાથે જગમ મિલકત જસ કરવાની દરખાસ્ત કરી હોય પર,

તેની યાદ આપવી

તુ તે મિલકત તેના કબજામાં ન હોય ત્યારે ત્યારે હુકમ નામાવાળાએ જપ્ત કરવાની મિલકતની બેઠકે તેટલી બ રોખર વરણનવાળી યાદ દરખાસ્ત સાથે આપવી.

સ્થાવર મીલકત જમ કરવાની દરખાસ્ત હોય તો જમ્તી વીગત લખ વાની તે.

૨૩૭. જ્યારે જ્યારે હુકમનામાના દોણદારની કંઈ સ્થાવર મિલકત જમ કરવાની દરખાસ્ત કરી હોય, ત્યારે ત્યાં રે તે મિલકત ઓળખવાને બસ થાય એવું તેનું વરણન તે દરખાસ્ત નીચે આપવું, તથા હુકમનામાના દોણદારને તે મીલકતમાં હિસ્સો અથવા હુકમ સંબંધ હોય તેની તપ શીલ, દરખાસ્ત કરનાર ખરેખરી રીતે માનતો હોય અને તપાસ કરતાં તેની ન કી થઈ શકી હોય તે પ્રમાણે આપવી.

કરીઆદ અરજના સાચાપણાના એકરારને વાસ્તે પાછળ જે રીત કહી છે તે રી તે સદરહુ પ્રત્યેક વરણન ઉપર અને તપસીલ ઉપર તેના સાચાપણાના એકરાર કરવા.

કલેક્ટરના રજીસ્ટરમાં નો ઉતારો દરખાસ્ત સા થે ક્યારે આપવો.

૨૩૮. જમ કરવાની મીલકત કલેક્ટરની આફીસમાં નોંધાવેલી જમીન હોયતો, તે જમીનના કે તેના મેદે સુલના માલીક તરીકે. અથવા વેચી શકાય એવો તેમાં હુકમ સંબંધ રાખનાર તરીકે. અથવા તે જમીનનું મેદેસુ લ આપવાને જવાબદાર તરીકે કયા રાખસોનાં નામ નોંધ્યાં છે તે તથા નોંધેલા માલીકોના હિસ્સા શા છે એ ખતાવનારો તે આફીસના રજીસ્ટરમાંથી ખરો કહીને સહી કરેલો, ઉતારો જમીની દરખાસ્ત સાથે આપવો.

ખજાવણી બંધ રાખવા વિશે.

કોઈ ખજાવણી ક્યારે બંધ રાખે.

૨૩૯. આ ખાખને આધારે જે કોર્ટને હુકમનામું બ જવવા સારૂ મોકલ્યું હોય તે કોર્ટને પુરતું કારણ દે ખાડવામાં આવે તો ચોખ્ખું મુદત સુધી તે હુકમનામું બ જવવું બંધ રાખવું, એટલા માટે કે જે કોર્ટે તે હુકમનામું કસ્યું હોય તે કોર્ટ પાસે, અથવા તે હુકમનામા બાબત કે તેની ખજાવણી બાબત જે કોર્ટને અપીલ હુકમત હોય તે કોર્ટ પાસે. ખજાવણી બંધ રાખવાનો હુકમ કરાવવા સારૂ, અ થવા તે અવલ કે અપીલ કોર્ટે ખજાવણીનો હુકમ કાઢ્યો હોત ત્યારે કે તે કોર્ટને ખજાવણીની દરખાસ્ત કરવામાં આવી હોય ત્યારે તે અવલ કે અપીલ કોર્ટ હુકમ નામા બાબત કે ખજાવણી બાબત બીજે જે હુકમ કરી શકત તે કરાવવા સારૂ હુ કમનામાનો દોણદાર તે અવલ કે અપીલ કોર્ટને અરજ કરી શકે.

અને ખજાવવાના કામમાં જે હુકમનામાના દોણદારને પકડ્યો હોય અથવા તેની મિલકત ધરી હોય તો સદરહુ હુકમને વાસ્તે કરેલી અરજનો નિકાલ થતાં સુધી જે કોર્ટે ખજાવવાનો હુકમ કાઢ્યો હોય તે કોર્ટ પ્રતીવાદીને છોડાવવાનો અથવા મિ લજત પાછી આપવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

હુકમનામાના દોણદાર

૨૪૦. કલમ ૨૩૯ પ્રમાણે ખજાવણી બંધ રાખવાનો પ્રાપ્ત જમીનમાગવાનો ત અથવા મીલકત પાછી આપવાનો, અથવા હુકમનામાના

શા તેની સાથે શરતો
કરવાનો અપત્યાર.

દાણદારને છેડી દેવાનો હુકમ કરતાં પેદેલાં હુકમના માના
દાણદાર પાસે પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા જમીન માગવાનો,
અથવા પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવી તેની સાથે શરતો કરવા
ને કોરટ મુખત્યાર છે.

છોડી મુક્યો હોય તો
તે હુકમના માના દાણદાર
તે પકડાય.

૨૪૧. કસમ ૨૩૬ પ્રમાણે હુકમના માના દાણદારની
મિલકત પાછી આપી હોય, અથવા તેને છોડી દીધો હો
ય તેથી બળવાણીને વારતે મોકલેલું હુકમના મુખ બળવવા
માં તે મિલકત ફરી કરવાને અથવા તે રાખસને ફરી
પકડવાને હુકમ નથી.

હુકમના મુકરનારી કો
રટે અથવા અપીલ કો
રટે કરેલો હુકમ જે કો
રટને દરખાસ્ત કરી
હોય તે કોરટે માં ચરવો.

૨૪૨. હુકમના મુકરનારી કોરટને અથવા ઉપર લખે
લી અપીલ કોરટને તે હુકમના મુખ બળવવાની બાબત
માં જે હુકમ થાય તેને કોરટને હુકમના મુખ બળવવા
માં મોકલ્યું હોય તે કોરટે માન્ય કરવો.

હુકમના માવાગાની લ
થા હુકમના માના દાણ
દારની દરમ્યાન ફરી
યાદ આપુ હોય ત્યાં
સુધી બળવાણી બંધ
રાખવાનું.

૨૪૩. કોઈ કોરટમાં હુકમના મુકર થયું હોય અને તેજ
કોરટમાં તે હુકમના માના માલિક ઉપર જેની નિરૂદ્ધ
તે હુકમના મુકર થયું હોય તેની ફરીયાદ ચાલતી હોય,
તો (પોતાને ચોગ્ય લાગે તો) ચાલુ ફરીયાદનો મિલકત આ
વે ત્યાં સુધી પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવી શરતોથી અથવા
બીજી શરતે તે હુકમના મુખ બળવવાં બંધ રાખવાને કોરટ
મુખત્યાર છે,

૬-હુકમના મુખ બળવવાની કોરટે નિકાલ કરવાની તકરારો

હુકમના મુખ બળવવાની
કોરટે નીકાલ કરવાની
તકરાર.

૨૪૪. નીચેની તકરારોનો નિરાણય હુકમના મુખ બળ
વવાની કોરટે હુકમ બંધાવે કરવો તેને વારતે જુદી ફરી
યાદ નહિ ચાલે; તે તકરારો એ કે:-

(અ) દરમ્યાનની ઉપજને, વારતે ચોક્કસીક
રવાનું હુકમના મામાં ફરમાવ્યું હોય ત્યા
રે તે દરમ્યાનની ઉપજની રકમ સંખ્યા
બંધી તકરારો,

(બ) ફરીયાદ થયાની તારીખથી હુકમના મુખ બ
ને ત્યાં સુધીનું અથવા હુકમના માની તા
રીખથી ત્રણ વરસ પુરાં થાય ત્યાં સુધીનું.
ફરીયાદના વિષયની બાબતમાં જે દરમ્યા
નેનું ઉત્પન્ન અથવા વ્યાજ હુકમના મામાં
આપવાનું કરાવ્યું હોય તે દરમ્યાનના
ઉત્પન્નની અથવા વ્યાજની રકમ સંખ્યા
તકરારો-

(ક) જે ફરિયાદ ઉપર હુકમનામું થયું હોય તે ફરિયાદના પક્ષકારોની વચ્ચે અથવા તેમના વારસ વકીલો વચ્ચે, અને તે હુકમનામું બજાવવા વિશે અથવા તેમાંથી છુટા થવા વિશે, અથવા તેની ભરપાઈ વિશે જે કાંઈ બીજી તકરારો ઉત્પન્ન થાય તે.

ફરિયાદ કરનારની તારીખથી તે ફરિયાદ ઉપરથી થએલું હુકમનામું બજાવવા તારીખ સુધી થાય તે દરમિયાનની ઉપજને વાસ્તે તે હુકમનામામાં ઠરાવ ન કર્યો હોય તો તે ઉપજને વાસ્તે જુદી ફરિયાદ કરવાને આ કલમના કોઈ ઠરાવથી હરકત છે એમ સમજવું નહીં.

ઈ.—હુકમનામી બજાવવાના પ્રકાર વિશે.

હુકમનામું બજાવવાની ૨૪૫. હુકમનામું બજાવવાની દરખાસ્ત મળ્યા પછી દરખાસ્ત લીધા પછી શું કોર્ટે નક્કી કરવું કે તે કામને લાગુ પડી શકે તેવા કરવું તે.

૨૩૫ મી ૨૩૬ મી ૨૩૭ મી ૨૩૮ મી કલમના ઠરાવ પ્રમાણે જે કરવું જોઈએ તે કશું કે નહીં; અને તે પ્રમાણે કરવું ન હોય તો, દરખાસ્ત ના મંજૂર કરવાને અથવા તેજ વખતે ત્યાંહાં જ અથવા કોર્ટ નીચે તે વખતની અંદર દુરસ્ત કરવા દેવાને કોર્ટ મુખ્યત્વાર છે. આ પ્રમાણે દરખાસ્ત દુરસ્ત ન કરે તો તે રદ કરવી. આ કલમ પ્રમાણે કરેલી પ્રત્યેક દુરસ્તી ઉપર જહજે પોતાની સહી કરવી.

દરખાસ્ત મંજૂર કર્યા દરખાસ્ત મંજૂર થાય, ત્યારે કોર્ટે તે દરખાસ્ત આપણી શું કરવું તે. વ્યાનો શેરો અને જે તારીખે દરખાસ્ત કરી હોય તે તારીખ ફરિયાદના રજીસ્ટરમાં દાખલ કરવી. અને દર

ખાસ્તના સ્વરૂપ પ્રમાણે હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ કરવો.

પરંતુ પદશાનું હુકમનામું હોય ત્યારે, જે રકમનું હુકમનામું કરવું હોય તે રકમની સાથે જખત કરવાની મિલકતની કિંમત બને તેટલા મળતી આવવી જોઈએ.

સામસામી હુકમનામાં. ૨૪૬. તેના તેજ પક્ષકારો વચ્ચે પદશા આપવા બા

બતનાં સામસામાં થએલાં હુકમનામાં કોર્ટમાં રજુ થયાં હોય તો, જે પક્ષકારની પાસે વધારે રકમનું હુકમનામું હોય તેજ પક્ષકારે, અને જોઈ રકમ બાદ કરતાં બાકી રહે તેટલીજ રકમને સોંડે, તે હુકમનામું બજાવવાને હુકમ ઠરાવવો; અને જોઈ રકમના જેટલી ભરપાઈ વધારે રકમના હુકમનામાં કરવી, તેમજ જોઈ રકમનું હુકમનામું પણ ભરપાઈ કરવું.

જો બંને રકમો બરાબર હોય તો બંને હુકમનામાં ભરપાઈ કરવાં.

ખુલાસો ૧ લો.—આ કલમમાં જે હુકમનામાં કહ્યાં છે તે હુકમનામાં એકજ વખતે અને એક કોર્ટે બજાવવા જોગ હોય તેવાં સમજવાં.

ખુલાસો ૨ જો.—સામસામાં હુકમનામાં પેકી એક હુકમનામાંની માલકી બેમાં થી એક પક્ષકારને કોઈએ લખી આપી હોય, ત્યારે આ કલમ લાગુ પડશે. અને માલકી લેનારે હુકમનામાંની રૂઠ્ઠીએ આપવાના કરજની બાબતમાં તેમજ મુળ માલિક સોંપનારે હુકમનામાંની રૂઠ્ઠીએ આપવાના કરજની બાબતમાં પણ આ કલમ લાગુ પડે છે.

ખુસાસો ૩ બે.--નીચે પ્રમાણે ન હોય તો, એટલે--

જે ફરિયાદમાં હુકમનામાં થયાં હોય તે પછી એકનો હુકમનામાવાળો બીજા મા હુકમનામાનો દરજ્જો ન હોય, અને પ્રત્યેક પક્ષકારનું બંને ફરિયાદમાં એક જ સ્વરૂપ ન હોય તો, અને

હુકમનામાને આધારે લેણી રકમો નક્કી ન હોય તો:--

આ કલમ લાગુ પડે નહીં.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ ની પાસે બ ઉપરનું રૂ. ૧૦૦૦ નું હુકમનામું છે. અગળ ઉપરના કોઈ દિવસે અમુક માલ અ સ્વાધીન ન કરે તો રૂ. ૧૦૦૦ આપવા એવું અ ઉપરનું હુકમનામું બ પાસે છે. આ કલમ પ્રમાણે બ થી પોતાનું હુકમનામું સામસામી હુકમનામા તરીકે ગણી શકાય નહીં.

(બ) અ ને બ એ સહ-વાદીઓ ક ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ નું હુકમનામું મેળવે છે. અને બ ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ નું હુકમનામું ક મેળવે છે. આ કલમ પ્રમાણે ક થી પોતાનું હુકમનામું સામસામી હુકમનામા તરીકે ગણી શકાય નહીં.

(ક) બ ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ નું હુકમનામું અ મેળવે છે. ક જે કે બ નો એક દસ્તી છે તે, બ ની વતી અ ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ નું હુકમનામું મેળવે છે. આ કલમ પ્રમાણે બ થી ક નું હુકમનામું સામસામી હુકમનામા તરીકે ન ગણી શકાય.

એક જ હુકમનામામાં ૨૪૭. એક જ હુકમનામામાં બંને પક્ષકારોને એક બીજા અપાવેલા સામસામી પાસે જુદી જુદી રકમો લેવાને હકદાર ઠરાવ્યા હોય, તો જે પક્ષકારને ઓછી રકમ લેવાનો હક હોય તેણે સામા પક્ષકાર ઉપર બજાવણીનો હુકમ કરાવવો નહીં; પરંતુ ઓછી રકમ જેટલી ભરપાઈ હુકમનામા ઉપર કરવી.

તે રકમો બગબર હોય તો કોઈપણ પક્ષકારે બજાવણીનો હુકમ કરાવવો નહીં.

પાંચ ઇંચેક રકમની ભરપાઈ હુકમનામા ઉપર કરવી.

હુકમનામું શા માટે ન ૨૪૮ [અ] હુકમનામાની તારીખ અને તે બજાવવાને બજાવણું તેનું કારણ બ કરેલી દરખાસ્તની તારીખ એ બેની વચ્ચે એક વરસ ક તાવવાની નોટીસ. રતાં વધારે મુદત થઈ ગઈ હોય તો, અથવા

(બ) જે ફરિયાદમાં હુકમનામું થયું હોય તે ફરિયાદના કોઈ પક્ષકારના કાયદેસર વારસું વકીલો ઉપર તે હુકમનામું અમલમાં લાવવાની દરખાસ્ત કરી હોય તો,

જે પક્ષકાર ઉપર બજાવણીની દરખાસ્ત કરી હોય, તે પક્ષકારને કોરટે નોટીસ કાઢવી, તેમાં મુદત ઠરાવીને એમ લખવું કે, તમારા ઉપર હુકમનામું શા માટે ન બજાવણું તેનું કારણ તે ઠરાવેલી મુદતમાં બતાવવું, પરંતુ જે હુકમનામું બજાવવાને દરખાસ્ત કરી હોય, તે વિશેષ ઠરાવ.

હુકમનામા ઉપર થએલી અપીલમાં કોઈ હુકમનામું થયું હોય તે તારીખથી, અથવા જે પક્ષયાર ઉપર હુકમનામું બજાવવાની દરખાસ્ત કરી હોય તે પક્ષયાર વિરુદ્ધ છેલ્લા હુકમ કોઈ પેહેલાની બજાવણીની દરખાસ્ત ઉપર કર્યો હોય તે તારીખથી, એક વરસના દરખાસ્ત કરી હોય તો, હુકમનામાની તારીખ અને તે બજાવવાની દરખાસ્તની તારીખ વચ્ચે એક વરસ કરતાં વધારે મુદત થીતી ગઈ છે તે સખબથી, અથવા

વારસ વકીલ ઉપરની દરખાસ્તમાં તેજ સખસના ઉપર બજાવણીની કોઈ પેહેલાની દરખાસ્ત ઉપરથી તેના ઉપર હુકમનામું બજાવવાનો કોરટ હુકમ કાઢ્યો હોય તો, હુકમનામાના દાણદારના કાયદાસર વારસા કીસ ઉપરની દરખાસ્ત છે એ સખબથી તેવી નોટીસ આપવાની જરૂર નથી.

ખુલાસો:—આ કલમમાં “કોરટ” એ શબ્દથી જે કોરટ હુકમનામું કર્યું તે કોરટ સમજવો. પરંતુ બજાવવાને સારૂ બીજી કોરટને હુકમનામું મોકલ્યું હોય ત્યારે તેનો અર્થ તે બીજી કોરટ એમ સમજવો.

નોટીસ કાઢ્યા પછીયું ૨૪૮. ગઈ છેલી કલમ પ્રમાણે જેને નોટીસ કાઢી હોય તે સખસ હાજર ન થાય, અથવા હુકમનામું શા માટે ન બજાવવું તેનું તેનું કોરટના ખાતી લાયક કારણ ન બતાવે, તો કોરટ તે હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ કરવો.

જો તે સખસ હુકમનામું અમલમાં લાવવાને કાંઈ હરકત બતાવે તો કોરટ તે હરકત ધ્યાનમાં લેવી અને પોતાને યોગ્ય જણાય તેવો હુકમ કરવો.

વારંદ ક્યારે કાઢવું ૨૫૦ પાછળના ડરાવો પ્રમાણુ પ્રથમની તબવીજી ક રવાની હોય (તો) ન કર્યા પછી, કાંઈ વિરુદ્ધ કારણ ન બતાવાય તો, હુકમનામું બજાવવાને પોતાનું વારંદ કાઢવું.

તારીખ સહી, શિકો, અને સ્વાદિન કરવું. ૨૫૧ તે વારંદ ઉપર, જે તારીખ તે કાઢવું હોય તે તારીખ નાંખવી, તથા જડજે કે તે કામને વાસ્તે કોરટ નીમે તે અમલદારને સહી કરવી, તથા કોરટના રા

હાથી શિકો કરવો, અને તે બજાવવાને યોગ્ય અમલદારને સ્વાદિન કરવું.

જે વારંદમાં એક દીવશ મુકરર કરીને લખ્યું કે, તે દિવસે અથવા તે પેહેલાં તે વારંદ બજાવવું. અને કયે દીવસે તથા કઈ રીતે તે વારંદ બજાવ્યું એ વિશે, અથવા તે ન બજાવ્યું હોય તો તે શા કારણથી ન બજાવ્યું એ વિશે તે યોગ્ય અમલદારે વારંદ ઉપર શેરા કરવો. અને તે શેરા સહીત, જે કોરટમાંથી તે વારંદ નિકળ્યું હોય તે કોર્ટને, તે પાછું મોકલવું

મિથતના વારસ વકીલ ૨૫૨. કો મિથતના કાયદાસર વારસ વકીલ તરીકે કો ઉપર મિથતની મિલકત ઇ પક્ષયાર ઉપર પછસા બાબતનું હુકમનામું થયું હોય માંથી આપવાં એવું પછ અને તે હુકમનામું મિથતની મિલકતમાંથી પછસા આપવાં એવું હોય તો મિથતની કાંઈ મિલકત જપ્ત કરી તથા વેચીને તે બજાવી શકાય.

તેની મિલકત હુકમનામાના દણદારના કબજામાં રહી ન હોય અને, મર્યાદાની જે મિલકત પોતાના (હુકમનામાના દણદારના) કબજામાં આવેલી શાબ્દિક થાય, તે મિલકત પોતે બરાબર રીતે કામે લગાડી છે એમ તે કોર્ટની ખાત્રી ન કરે તો; જો તેની જાત ઉપરજ હુકમનામું થયું હોય તે રીતે, જેટલી મિલકત તેણે બરાબર રીતે કામે લગાડી ન હોય તેટલા પુરતું, તે હુકમનામું હુકમનામાના દણદાર ઉપર બજાવી શકાય.

જમીન ઉપરનું હુકમનામું ૨૫૩. અવસર ફરિયાદમાં હુકમનામું થતાં પહેલાં, તે હુકમનામું અથવા તેના કંઈ ભાગ પુરો કરી આપવાને કોર્ટ સખસ જમીન તરીકે જવાબદાર થયો હાય તો પ્રતિવાદી ઉપર જે રીતે હુકમ નામું બજાવાય તે રીતે જેટલે દરજ્જે, તે જવાબદાર થયો હાય તેટલે દરજ્જે, તે સખસના ઉપર તે હુકમનામું બજાવી શકાય.

પરંતુ પ્રત્યેક કામમાં કોર્ટને ખૂસ લાગે એવી લખેલી નોટીસ જમીનદારને આપીને ઉપર પ્રમાણે કરવું.

પ્રેસાબ બનતું હુકમનામું. ૨૫૪. જે હુકમનામામાં અથવા હુકમમાં, નુકશાનીના બદલી તરીકે અથવા ખરચ તરીકે, અથવા તે હુકમનામામાં કે હુકમમાં અપાવેલી બીજી કોઈ દાદને મોબદલે ઠરાવેલી રકમ તરીકે, અથવા બીજી કોઈ રીતે, — કોઈ પક્ષકારને પછંસા આપવાનું કરમાવ્યું હાય તે પ્રત્યેક હુકમનામું અથવા હુકમ, હુકમનામાના દણદારને કેદ કરીને, અથવા આ આકટ માં હવે પછી ઠરાવ કરવા છે તે રીતે તેની મિલકત જમ કરી તથા વેચીને; અથવા તે બંને વાનાં ફરીને અમલમાં લાવી શકાય,

દરમ્યાનની ઉપજની અથવા ૨૫૫. દરમ્યાનની ઉપજનું અથવા બીજી કોઈ થળ બીજી બાબતની પછં બાબતનું હુકમનામું હોય, અને તે ઉપજના અથવા બાબતના પછંસાની રકમનો આંકડો પછીથી નિર્ણય કરવાનો હોય, તો હુકમનામા પ્રમાણે પછંસાની કેટલી રકમ તેણે આપવી એ નક્કી થયા પહેલાં, પછંસા બાબતનાં સાધારણ હુકમનામાની પેઠે હુકમનામાના દણદારની મિલકત જમ કરી શકાય.

એક હજાર રૂપીયા સુધીનું હુકમનામું ૨૫૬. ફક્ત પછંસા બાબતનું જ હુકમનામું થયું હોય, અને હુકમનામું થએલી રકમનો આંકડો એક હજાર રૂપીયા કરતાં વધારે ન હોય ત્યારે, હુકમનામું કરતી વખતે હુકમનામાવાળાની મોઠાની અરજથી, હુકમનામાનો દણદાર કોર્ટની હુકમતની સ્થાનીક હુદમાં હાય તો તેની જાત ઉપર, અથવા તેજ હુદમાંની તેની જંગમ મિલકત ઉપર, વારંટ કાઢી ને લાત્રણું હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ સુખત્યાર છે.

હુકમનામા ઉપરથી ૨૫૭. હુકમનામા ઉપરથી જે પછંસા ભરવાના તે, ઈસા ભરવાના પ્રકાર. સર્વ નીચે પ્રમાણે ભરવા, એટલે:—

[અ] જે કોર્ટનું કામ હુકમનામું બજાવવાનું હોય તે કોર્ટમાં; અથવા

(ખ) કોર્ટની બહાર હુકમનામાવાળાને; અથવા

(ક) જે કોર્ટે હુકમનામું કર્યું હોય તે કોર્ટ ફરમાવે તેવી બીજી કોઈ રીતે.

હુકમનામાના ફાળદાર ૨૫૭. અ. હુકમનામાના કરજની ભરપાઈ કરવા ને મુદત આપવા બાબતનો દરએક કરાર રદ બાતલ થશે નો કરાર.

તે પ્રસંગને અનુસરીને ચોગ્ય છે એવું કોર્ટને લાગે તો રદ બાતલ થશે નહીં. હુકમનામાના કરજની ને જે કરારમાં હુકમનામા ઉપરથી લેણી થએલી ભરપાઈ કરવા બાબતના અથવા લેણી થનારી રકમના કરતાં વધારે રકમ, ૨૫૯ અથવા પર્વાયથી, આપવાની ઠરાવી હોય, એવો હુકમનામાના કરજની ભરપાઈ બાબતનો દરએક કરાર, ઉપર કહેલી મંજૂરી શિવાય કર્યો હશે તો તે રદ બાતલ થશે.

આ હુકમના ઠરાવ તોડીને આપેલી કાંઈપણ રકમ હુકમનામાના કરજની ભરપાઈ કરવામાં વાપરવામાં આવશે; અને કાંઈ બાકી રહેશે તો, તે હુકમનામાના ફાળદાર ને મળવાનો હેતુ છે.

હુકમનામાવાળાને પૈસા ૨૫૮. હુકમનામા ઉપરથી ભરવાના કાંઈપણ પૈસા આપવા. કોર્ટની બહાર આપ્યા હોય, અથવા હુકમનામાવાળાનું મન માને તેવી બીજી રીતે હુકમનામાનો ખર્ચો અથવા

થોડો ઘણો તોડ કર્યો હોય તો, અથવા ૨૫૭ અ. કલમમાં કહેલા પ્રકારના કરાર મુજબ કાંઈ રકમ ભરી હોય તો, જે કોર્ટનું કામ હુકમનામું બજાવવાનું હોય તે કોર્ટ ને તે ભરવાની અથવા તોડ કરવાની વાત હુકમનામાવાળાએ જાહેર કરવી જોઈએ.

હુકમનામાનો ફાળદાર પણ એવું ભરણું અથવા તોડ કરવાની બબર કોર્ટને આપીને એવી અરજ કરી શકે કે, તે ભરણું અથવા તોડ જાહેર કર્યો એવું કાં દાખલ ન કરવું તેનું કારણ કોર્ટે નીચે તે દિવસે ખતાવવા સારું હુકમનામાવાળા ને નોટીસ કાઢે. અને એવી નોટીસ ચોગ્ય રીતે પોંચાડ્યા પછી હુકમનામાવાળો નીચે દિવસે હાજર થવાને, અથવા હાજર થઈને ભરણું અથવા તોડ જાહેર કર્યો એવું કાં દાખલ ન કરવું તેનું કારણ ખતાવવાને, ચુકે તો કોર્ટે સદરહું ભરણું અથવા તોડ દાખલ કરવો જોઈએ.

એવું કાંઈપણ ભરણું અથવા તોડ ઉપર કલ્પા પ્રમાણે જાહેર કરેલો નહીં હશે તો તે કાંઈપણ કોર્ટે કબ્જા રાખવો નહીં.

ખાસ જંગમ મિલકત ૨૫૯. કાંઈ ખાસ જંગમ મિલકત વિશે, અથવા નાં અથવા વધુ તાબે લે ખાસ જંગમ મિલકતના હિસ્સા વિશે, અથવા વધુ તાબે લેવા વિશે હુકમનામું હોય ત્યારે, તે હુકમનામું આ પ્રમાણે અમલમાં લાવી શકાય.—એટલે, બને તો, તે જંગમ મિલકત કે તેના હિસ્સા ધરીને જે પક્ષકારને તે આપવાનું ઠરાવ્યું હોય તે પક્ષકાર ને સ્વાધીન કરવો, અથવા તે પક્ષકાર પોતાની વતી સ્વાધીન લેવાને જે સમ્મતને

નીચે તે શખસને સ્વાધીન કરવો; અથવા હુકમનામાના દાણદારને કેદ કરવો; અથવા તેની મિલકત જપ્ત કરવી, અથવા જરૂર હોય તો કેદ તથા જપ્તી એ બંને પાનાં કરવાં.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી કોઈ જપ્તી છ મહીના સુધી અમલમાં રહેલી હોય ને જો હુકમનામાનો દાણદાર હુકમનામા પ્રમાણે ન વરત્યો હોય, અને હુકમનામા વાળાએ જપ્ત કરેલી મિલકત વેચવી એવી દરખાસ્ત કરી હોય તો, સદરહુ પ્રકારની મિલકત વેચવાનો અધિકાર છે; અને ૨૦૮ મી કલમ પ્રમાણે કાંઈ રકમ ઠરાવી હોય તેવી બાબતમાં, વેચવાથી જે ઉપજે તેમાંથી હુકમનામાવાળાને તે ઠરાવેલી રકમ અપાવવાને તથા બીજી બાબતમાં કોરઠને ચોગ્ય લાગે તેટલી બદલીની રકમ અપાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે, અને જો કાંઈ બાકી વધે તો તે બાકી હુકમનામા નો દાણદાર અરજ કરે ત્યારે તેને આપવી.

હુકમનામાનો દાણદાર હુકમનામું માન્ય રાખીને સદરહુ હુકમનામાની બજાવણીનો જે ખર્ચ આપવાને તે બંધાએલો છે તે સઘળો ખર્ચ આપે તો, અથવા જપ્તીની તરીખથી છ માસની આખરે સદરહુ મિલકત વેચવા બાબત દરખાસ્ત ન થઈ હોય તો અથવા દરખાસ્ત થઈ હોય પણ તે નામંજૂર કરા હોય તો જપ્તીનો અમલ બંધ થશે.

કરાર વિશેષ રીતે પુરો ૨૬૦. કરાર વિશેષ રીતે પુરો કરવા બાબત, અથવા કરવાનું અથવા લગ્ન થવા લગ્નના હક પુરા કરવા સારું, અથવા કોઈ બીજું ના હક પુરા કરવાનું હું વિશેષ કત્ત્ય કરવા બાબત અથવા ન કરવા બાબત જે હુકમનામું પક્ષકાર ઉપર હુકમનામું થયું હોય, તે પક્ષકારને તે હુકમનામા પ્રમાણે અથવા તાકીદ પ્રમાણે વરતવાને તક મળ્યા છતાં, જાણી નેઈને તે પ્રમાણે તે ન વરત્યો હોય તો, તેને કેદ કરીને અથવા તેની મિલકત જપ્ત કરીને અથવા તે બંનેવાંનાં કરીને તે હુકમનામું અમલમાં લાવી શકાય.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી કોઈ જપ્તી, એક વરસ સુધી અમલમાં રહેલી હોય ને જો હુકમનામાનો દાણદાર હુકમનામા પ્રમાણે ન વરત્યો હોય અને હુકમનામાવાળા એ જમ્તી કરેલી મિલકત વેચવી એવી દરખાસ્ત કરી હોય તો સદરહુ પ્રકારની મિલકત વેચવાનો અધિકાર છે; અને વેચવાથી જે ઉપજે તેમાંથી કોરટને ચોગ્ય લાગે તેટલી બદલીની રકમ હુકમનામાવાળાને આપવાને, અને જો કાંઈ બાકી વધે તો તે બાકી હુકમનામાનો દાણદાર અરજ કરે તો તેને આપવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

“ હુકમનામાનો દાણદાર હુકમનામું માન્ય રાખીને સદરહુ હુકમનામાની બજાવણીનો જે ખર્ચ આપવાને તે બંધાએલો છે તે સઘળો ખર્ચ આપે તો અથવા જમ્તીની તારીખથી એક વરસની આખરે સદરહુ મિલકત વેચવા બાબતની દરખાસ્ત ન થઈ હોય અને તે મંજૂર કરી ન હોય તો, સદરહુ જમ્તીનો અમલ બંધ થશે.

ખત કરી આપવાનું ૨૬૧ કોઈ વેચાણ ખત (કન્વેયન્સ) કરી આપવા બાબત અથવા વેચાણ એવા લે ખત, અથવા વેચાણ એવા દસ્તાવેજ પાછળ શેરો કરી ખ પાછળ શેરો કરી આપવા બાબત હુકમનામું હોય, અને હુકમનામામાં ફરમા આપવાનું હુકમનામું. વ્યા પ્રમાણે કરવાને તે હુકમનામાનો દાણદાર ગણતર

કરે અથવા ના પાડે તો હુકમનામાનાજો હુકમનામાની શરતો પ્રમાણે ખતનો અથવા શેરાનો મુસદ્દા તૈયાર કરીને તે કોરટને આપવા ને મુખત્યાર છે.

તે ઉપરથી પાછળ સમન પોંચાડવને જે રીત કહી છે તે રીતે તે મુસદ્દા તથા એક લખેલી નાટીસ કોરટે હુકમનામાના દરજ્જાને પોંચાડાવતી. તે નાટીસનાં અમ લખણ કે તમારી તે મુસદ્દા વિશે કાંઈ હરકતો લેવી હોયતો કોરટ તે કામને વાસ્તે કરાવે તે મુદતની (મુદત લખવી) દરમ્યાન લેવી.

કાયદા પ્રમાણે સ્ટાંપ નોંધતો હોય તો ચોગ્ય સ્ટાંપ કાગળ ઉપર તે મુસદ્દાની એક બીજી પ્રત પાસુ સહી થવા સારૂ હુકમનામાનાજો કોરટને આપવાને મુખત્યાર છે,

સદરહુ પ્રમાણે પોંચાની વાત શાખીન થયા પછી. કોરટે અથવા તે કામને વાસ્તે કોરટ નીચે તે અમલદારે સદરહુ રીતે આપેલી બીજી પ્રતમાં સહી કરવી, અથવા જરૂર હોય તો, હુકમનામાની શરતો સાથે મળતી આવે અવી રીતે, તેમાં ફેરફાર કરીને તે ફેરફાર વાળી બીજી પ્રતમાં શી કરી શકાય.

પરંતુ સદરહુ પ્રમાણે પોંચાડેલા મુસદ્દામાં કોઈ પક્ષકાર હરકત લે તો તેની હરકતો સદરહુ પ્રમાણે કરાવેલી મુદતની દરમ્યાન લખીને જાણાવવી, અને કોરટની રૂબરૂ તે વિશેની દલીલો કહેવી, અને તે ઉપરથી કોરટે પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા હુકમ કરવો. અને બીજી પ્રત ઉપર અથવા તેમાં ફેરફાર કરીને તે ઉપર સહી કરવી.

કોરટ ખત ઉપર સહી રદગ. ગઈ છેલી કલમ પ્રમાણે વેચાણ ખતમાં અથ કરે તેના નમુના અને તે વા વેચાય એવા દસ્તાવેજ ઉપરના શેરાનાં કોરટે સહી નું પરીણામ. કની આપવી. નીચેના નમુનાની અથવા હાઈ કોરટ

વખને વખતે કરાવે તેવા બીજા નમુનાની કરી શકાય. એટલે: "અ. બ ઉપર ઈ. ડ. એ કરેલી ફરીયાદમાં અ. બ. ની પતી ની (અથવા જે હોય તે પ્રમાણે) કોરટના જરૂર ક. ડ

અને જે પક્ષકારને ખત કરી આપવા અથવા દસ્તાવેજ ઉપરના શેરા કરી આપવા હુકમ કરેલો હતો, તેજ પક્ષકારે તે ખત અથવા શેરા કરી આપ્યા હોય તે પ્રમાણે તે ખત અથવા શેરા જાણાશે

સ્થાવર મિલકતનું હુકમ રદગ કંઈ સ્થાવર મીલકત સ્વાધીન કરવાનું હુકમના મનામું. મુ હોય તો જે પક્ષકારને તે મિલકત આપવાનો હ

રાય થયો હોય તે પક્ષકારને તે મિલકત સ્વાધીન કરવી અથવા તે પક્ષકાર પોતાનીવતી કબજે લેવાને જે શખસને નીચે તે શખસને તે સ્વાધીન કરવી. અને જરૂર પડે તો જે શખસ મીલકત ખાલી કરવાને હુકમનામા પ્રમાણે ખંધાએલો છતાં તેમ કરવાને ના પાડે તેને કહાડીને કબજે આપવો.

સ્થાવર મિલકત ભાડુ રદગ. ભાડુતના કબજામાંની અથવા જેને મિલકતનો તના કબજામાં હોય કબજે રાખવાનો હુક હોય અને તે કબજે રાખવાનો હ ત્યારે તે શી રીતે સ્વા ક છોડી દેવાને હુકમનામા ઉપરથી ખંધાએલો ન હોય તે ધીન કરવી તે. વા બીજા શખસના કબજામાંની કોઈ સ્થાવર મિલકત સ્વા

વાધીન કરવ નુ હુકમનામું હોય ત્યારે, તે સ્વાધીન કરવા

ના કોરટે હુકમ કરવો. તે એવી રીતે કે:—તે મિલકત ઉપર કોઈ પ્રસિદ્ધ ઠેકાણે વારંટની એક નકલ ચાલવી, અને કોઈ સોંધવાર ઠેકાણે દાંડી પીટીને અથવા દસ્તુર પ્રમાણે બીજી રીતે, તે મિલકત સંબંધી હુકમનામાના મતલબ કબજેદારને પ્રસિદ્ધ કરવો.

પરંતુ કબજેદાર મળી શકે તો, સદરહુ મતલબવાળી લખેલી નોટીસ તેના ઉપર બળવવી. અને તેવે પ્રસંગે કંઈ પ્રસિદ્ધ કરવાની જરૂર નથી.

ઇસ્ટેટની વેહંચાણ કર ૨૬૫. સરકારને મેહેસુલ ભરનારી કંઈ અવિભક્ત ઇલાકા અથવા હિસાબુ ઇસ્ટેટની વેહંચાણ બાબત અથવા તે ઇસ્ટેટના કોઈ હિસાબ પાડવાનું. સાનો બુદા કબજે લેવા બાબત હુકમનામું હોય ત્યારે કલેક્ટરેકે ઇસ્ટેટની વેહંચાણ કરવી અથવા તે હિસાબુ દા પાડવો; અને તે કામ સંબંધ પ્રકારના ઇસ્ટેટની વેહંચાણ કરવા બાબત અથવા હિસાબુ બુદા કબજે લેવા બાબત જે વખતે જે કાયદા અમલમાં હોય (જે હોય તે) તે કાયદા પ્રમાણે કરવું.

૨. મિલકત જપ્ત કરવા વિશે.

હુકમનામું બળવવામાં ૨૬૬. હુકમનામું બળવવામાં નીચેની મિલકત જપ્ત કરવી ફગીને વેચવાને પા કરીને વેચવાને પાત્ર છે. (તે એકે):—જમીન ઘર અથવા તથા શકે તે મિલકત. બીજી ઇમારતો, માલ, પૈસા, એકનોટ, એક બીલ આફ એક્સચેન્જ હુડિયો, વાયદા ચીઠીઓ એક(પ્રામીસરી નોટ) સરકારી કાગળીયાં [ગવર્મેન્ટ સિક્યુરીટીઝ], ખત અથવા પછાસા સંબંધી બીજા લેખ, લેહેણ. કોઈ રેલવે, એક કે બીજી જાહેર કંપની કે કાર્પોરેશનના ભંડોળ અથવા એકી પુણ્ય માંહેના શેર તથા, હવે પછી કહેલી છે તે શિંવાયની,—હુકમનામાના દરજ્જાદારની અથવા હુકમનામાના દરજ્જાદાર વ્યવસ્થા કરવાની જે સત્તા પોતાના કાયદાને આદેશવાપરી શકે તે સત્તા જે મિલકત ઉપર કે જેની ઉપર ઉપર તેને હોય, તેવી,—વેચાય એવી બીજી સ્થાવર જંગમ મિલકત, પછી તે ગતે તો હુકમનામાના દરજ્જાદારના નામ ઉપર હોય કે તેની વતી અથવા તેના ત્રસ્ટી દાખલ બીજા શખ્સની પાસે હોય.

પરંતુ નીચેનાં વાંતાં સદરહુ જપ્તી કે વેચાણને પાત્ર થશે નહીં. (તે એકે):—
(અ) હુકમનામાના દરજ્જાદાર, તેની સ્ત્રી તથા છોકરાં, એઓનાં જરૂરીઆત પેહરવાનાં વસ્ત્ર;

(બ) કાગીજોનાં આબર, અને હુકમનામાના દરજ્જાદાર એકુત હોય ત્યારે તેનાં ખેતીવાડીનાં હથિઆર. તથા એકુત તરીકે તેને પોતાની ઉપ જીવિકાં મેળવવા માટે જે ઢોર કોરટની નજરમાં જરૂર જણાય તે ઢોર;

(ક) એકુતની માલીકીનાં અને તેના તાબામાં હોય તેવાં તેનાં ઘરનાં અને બીજી ઇમારતોનાં સામાન;

(ડ) હિસાબના ચોપડા;

(ઈ) નુકસાની વાસ્તે ફરીયાદ કરવાનો માત્ર હક્ક;

(ફ) જાતીકી નોકરીના કંઈ હક્ક;

(ગ) સરકારના લશકરી તથા મુલકી પેન્શનરને કરી આપેલી નેમલ્યુક, તથા બક્સિસ [ગ્રાન્યુઇટી] તથા રાજકીય પેન્શન;

(હ) જ્યારે કોઈ સરકારી અમલદારનો અથવા રેલવેના નોકરનો પગાર દર માસે વીશ રૂપીયાથી વધારે ન હોય ત્યારે તે પગાર; અને જ્યારે તેણે કોઈ અમલદારનો અથવા નોકરનો પગાર તે રકમથી વધારે હોય ત્યારે તે પગારનો નીચે ભાગ.

[આઈ) જે લોકોને નદીવ આર્ટીકલસ આફ વાર લાગુ પડે તેમનો પગાર તથા અસાવન્સ:

(જ) મનુરોનો તથા ઘરના નોકરોનો મુસારો.

(કે) જીવતો રહેવાથી ઉત્તરાધિકાર મળવાની ઉમેદ હોય તે, અથવા બીજા કેવળ અવલંબી કે શક્ય હોય તેવો હક અથવા સંબંધ,

(લ) ભવિષ્યની ખોરાકી પોશાકીના હક.

મુલાસો—(ગ), [હ], [આઈ), (જ), એ રકમોમાં કહેલાં વાંનાં, તે ખરે ખર આપવાને પાત્ર થાય તે પહેલાં અથવા પછી પણ જમીંથી કે વેચાણમાંથી ખાતલ કર્યાં છે.

પણ વળી એવું ડરાવ્યું છે કે, આ કલમની કોઈ પણ વાતથી—

(અ) ભાડાને વાસ્તે થએલું હુકમનામું બજાવવામાં ઘર અથવા બીજા ઇમારતોનો સામાન જમીંથી કે વેચાણથી ખાતલ છે એમ સમજવું નહીં, અથવા—

(બ) સન ૧૮૮૧ ના લશકરના આક્ટને કે જે તે વખતે અમલમાં હોય એવા તેને મળતા કોઈ કાયદાને બાધ આપે એમ સમજવું નહીં.

જે મિલકત ધરવાને ૨૬૭. પોતાને મનથી અથવા હુકમનામાવાળાની પાત્ર હોય તે વિશે કોઈ અરજ ઉપરથી પોતાને જરૂર લાગે તે શખસને સમન ને સમન કાઢી તેની જ કરીને, હુકમનામું પુરું કરવામાં જે મિલકત ધરવાને પાબાનીલેવાનો અખત્યાર. ત્ર હોય તે મિલકત સંબંધી તેની જખાની લેવાને, તથા સમન કરેલા શખસના કબજામાં કે અખત્યારમાં તે મિલકત સંબંધી કંઈ દસ્તાવેજ હોય તે હાજર કરવાનું કહેવાને, કોરટ અખત્યાર છે. અને પોતાને મનથી સમન કાઢ્યા પહેલાં કોરટે જાહેર દુરવું કે કયા શખસની વતી તે પ્રમાણે સમન કાઢેલો છે.

લેહોશાની શેરની અને ૨૬૮. જમ કરવાની મિલકતમાં—[અ) વેચી શકેલા હુકમનામાના દાણદારના કાય એવા લેખ ઉપર ન હોય તેવું લેહણ હોય, (બ) કોઈ કબજામાં ન હોય તેવી જાહેર કંપની અથવા કારપોરશનના બંડોળના શેર બીજા મિલકતની જખતી. હોય, (ક) કોઈ કોરટમાં અથવા કોરટની સંભાળ તળે રાખેલી મિલકત શિવાયની, જે જંગમ મિલકત હુકમનામાના દાણદારના કબજામાં ન હોય તેવી બીજા જંગમ મિલકત હોય—ત્યારે લેખેલા હુકમથી મનાઈ કરીને જખતી કરવી, અને તે મનાઈ હુકમમાં નીચે પ્રમાણે

શખવું. એટલે—

(અ) લેહેણું હોય ત્યારે, કોરટના બીજા હુકમ થતાં સુધી દાણદારે રૂંદવું આપવું નહીં તથા લેહેણુદારે તે લેવું નહીં.

(બ) શેર હોય ત્યારે, જે શખસના નામ ઉપર તે શેર ચાલે તે હોય તે શખસે શેર બીજાના નામ ઉપર ચઢાવી આપવો નહીં, અથવા તે ઉપર નફાનો ફાળો (ડીવીડેન્ડ) લેવો નહીં.

(ક) સદરહુ ખાતલ કર્યા શિવાયની બીજા જંગમ મિલકત હોય ત્યારે, તે જેના કબજામાં હોય તે શખસે તે મિલકત હુકમનામાના દાણદારને આપવી નહીં.

તે મનાઈના હુકમની એક નકલ, કોરટના મકાનમાં કોઈ પ્રસિદ્ધ ઠેકાણે ચેલવી અને તેની એક બીજા નકલ લેહેણાની ખાખતમાં દાણદારને મોકલવી; શેરની ખાખતમાં કંપની અથવા કાર્પોરેશનના ચોગ્ય અમલદારને મોકલવી; અને [સદરહુ પ્રમાણે ખાતલ કરી છે તે શિવાયની) બીજા જંગમ મિલકતની ખાખતમાં, જે શખસના કબજામાં તે હોય તે શખસને મોકલવી.

આ કલમની (અ) રકમ પ્રમાણે જેને મનાઈ થઈ હોય તે દાણદાર પોતાનું રૂંદવું કોરટમાં ભરી શકે; અને તે પ્રમાણે લખ્યું એટલે, તે લેવાને હુકદાર શખસને આપવાથી તેના જેવી રીતે છુટકો થાત, તેવો છુટકો થશે.

સરકારી અમલદારના અથવા રેલવે કંપનીના નાકરના પગારની ખાખતમાં લખેલો હુકમ કરીને જમી કરવી. અને તે હુકમમાં, જે અમલદારનું કામ સદરહુ પગાર આપવાનું હોય તે અમલદારને, કોરટ ફરમાવે તેટલો ભાગ કોરટ બીજા હુકમ કરે ત્યાંહાં સુધી દર મહીને રાખી મુકવાનો હુકમ કરવો.

તે મનાઈના હુકમની એક નકલ કોરટના મકાનમાં કોઈ પ્રસિદ્ધ ઠેકાણે ચેલવી, અને સદરહુ પ્રમાણે જરૂર હોય તેવા અમલદારને આપવી.

સદરહુ પ્રમાણે રાખેલી મુકેલી રકમ વખતે વખતે કોરટમાં ભરવાનો અખ ત્યાર સદરહુ પ્રકારના દરએક અમલદારને છે અને તે પ્રમાણે ભરી એટલે હુકમ નામાના દાણદારને આપવાથી સરકારનો અથવા રેલવે કંપનીનો (જેમ હોય તેમ) જે રીતે છુટકો થાત, તેવો છુટકો થશે.

હુકમનામાના દાણદાર રૂ.૬૯. કલમ ૨૬૬ ના પહેલા વિશેષ ઠરાવમાં કહે ના કબજામાંની જંગમ લી છે તે શિવાયની બીજા કોઈ જંગમ મિલકત હુકમ મિલકતની જમી. નામાના દાણદારના તાબામાં હોય ત્યારે, ખરોખર કબજે લેઈને તેની જમી કરવી, અને જમી કરનાર અમલદારે તે મિલકત પોતાની જ સંભાળમાં અથવા પોતાના હાથ નીચેના કોઈ સખસની સંભાળમાં રાખવી, અને તેની ચોગ્ય સંભાળને માટે તે જવાબદાર થશે.

વિશેષ ઠરાવ. પરંતુ કબજે લીધેલી મિલકત જલદીથી અને સ્વભાવીક રીતે આપોઆપ બગાડી જાય એવી હોય, અથવા તેના સંભાળવાનું ખરચ તેની હીમત કરતાં વધારે થાય તેમ હોય ત્યારે, તે

એકદમ વેચી નાંખવાને તે ચોગ્ય અનુલદાર મુખત્યાર છે,

જપ્ત કરેલાં જીવધનના જનવર તથા બીજી જંગમ મિલકત જમીમાં રહે
ગુજરાનને વાસ્તે નિયમ ત્યાં સુધી તેના ગુજરાન તથા સંભાળને વાસ્તે વખતે
કરવાનો અખત્યાર. વખતે નિયમ કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે,

અને આ કલમ પ્રમાણે મિલકત જમ કરનાર અમલદારે,

આ કલમના પહેલા ભાગમાં ઠરાવેલું છે તે છતાંજે, તે નિયમો પ્રમાણે વરતવું.

વેચાય એવા લેખની જ ૨૭૦. મિલકતમાં, કોરટમાં અનામત મુકેલો ન
મી. હોય અથવા સરકારી અમલદારના હવાલામાં ન હોય,

એવો વેચાય એવો લેખ હોય ત્યારે, ખરોખર કબજે
લેઈને તે જમ કરવો, અને તે લેખ કોરટમાં આંશુવો તથા કોરટનો બીજો હુકમ
ચાય તે પ્રમાણે તજવીજ કરવા સારૂ તે રાખવો.

ઘરમાંની મિલકત ઘર ૨૭૧. આ કાયદા પ્રમાણે જે પ્રોસેસમાં જંગમ મિ
વાનું. લકત ધરવાનું કરમાવ્યું હોય અથવા સત્તા આપી હોય

તેવા કોઈ પ્રોસેસ બજાવનાર શખસે સુવેસ્ત પછી અને
સુરોદય પહેલાં કોઈપણ રહેવાના ઘરમાં પેસવું નહીં અથવા રહેવાના ઘરનો કોઈ
બાહારનો દરવાજો ફેડવો નહીં. પણ સદરજુ પ્રકારનો કોઈ શખસ કોઈ રહેવાના
ઘરમાં ચોગ્ય રીતે દાખલ થયો હોય, તો પછી જે ચોરડામાં તેવી મિલકત છે એ
મ માનવાનું તેને કારણ હોય તે ચોરડાનાં બારણાનું બંધન કાઢીને તે ઉઘાડવા
ને તે મુખત્યાર છે.

જનાનામાંની મિલકત ૨૭૨. આ કાયદા પ્રમાણે લોકોમાં બાહાર ન દખા
ધરવાનું. તી હોય એવી સ્ત્રી તે ખોલીમાં ખરોખર રીતે હોય,

તો પ્રોસેસ બજાવનાર શખસે તેને ખખર આપવી કે,
તમને ત્યાંથી જવાની છુટ છે. અને તે સ્ત્રીને જવાને ચોગ્ય વખત આપ્યા પછી
તથા જતા રહેવાને બંધી ચોગ્ય મુજેમતા આપ્યા પછી તે મિલકત ધરવાને વાસ્તે તે
ખોલીમાં જવાને તે મુખત્યાર છે. પરંતુ તેણે તે મિલકત છાનીમાની ખસે નહી
એટલા માટે. આ ઠરાવોથી વિરુદ્ધ ન આવે એવી, બંધી સાવચેતી રાખતી.

કોરટમાં અથવા સરકારી ૨૭૨. કોઈ કોરટમાં અથવા સરકારી અમલદારની
અમલદાર પાસે અનામ સંભાળમાં અનામત રાખેલી મિલકત હોય, ત્યારે તે કો
ત રાખેલી મિલકતની રટ અથવા અમલદારને નોટીસ આપીને જમી કરવી.

જમી. તે નોટીસમાં નોટીસ કરનાર કોરટે એમ લખવું, કે અ
મારો બીજો હુકમ થાય તે પ્રમાણે તે મિલકતની અથવા
તે ઉપર કંઈ બ્યાન્ડ કે ડીવીડેન્ટ આપવાનું થાય તેની તજવીજ કરવાને તે આ
પની પાસે રાખશો.

વિશિષ્ટ ઠરાવ. પરંતુ તે મિલકત કોઈ કોરટમાં અનામત હોય અથવા
કોરટની સંભાળમાં રાખેલી હોય, અને લખી આપ્યા
ના સબખથી, જમ કરવાના સબખથી, અથવા બીજા કોઈ સબખથી, પ્રતિવાદી
શિવાય બીજો કોઈ શખસ તે મિલકતમાં પોતાનો હક સબધ છે એમ કહે, અને

તે રાખસ તથા હુકમનામાવાળો એ બેની વચ્ચે તે મિલકતની માલકીના હક વિશે અથવા પહેલો હક ધનો છે એ વિશે તકરાર ઉઠે તો, તેના નિવેડો જે કોરટમાં અથવા કોરટની સંભાગમાં મિલકત હોય તે કોરટે કરવો.

પદશા બાબતના હુકમના ૨૭૩. જમ કરવાની મિલકતમાં પદશાનું હુકમના માની જમી.

મું હોય, અને જે હુકમનામું બજાવવાનો યત્ન હોય તે હુકમનામું કરનારી કોરટેજ તે જમ કરવાનું હુકમનામું કચ્છ હોય, તો કોરટે હુકમ ફરીને જમી કરવી. તે હુકમમાં એમ લખવું કે, તે જમ કરવાના હુકમનામાથી જે ઉપજે તે બજાવવાનું હુકમનામું પૂરું કરવામાં કામે લગાડવું.

બીજી કોઈ કોરટે કરેલું પદશા બાબતનું હુકમનામું જમ કરવાનું હોય તો, જે હુકમનામું બજાવવાનો યત્ન હોય તે હુકમનામું કરનાર કોરટના જજની સહીથી તે કોરટને લખેલી નોટીસ આપીને જમી કરવી. તે નોટીસમાં નોટીસ મોકલનાર કોરટે એમ લખવું કે, અમે તે નોટીસ રદ કરીએ ત્યાં સુધી આપે કરેલા હુકમનામાની બજાવણી અ.પ. બંધ રાખશે આવી નોટીસ મળે તે કોરટે.—

(૨૫) જે હુકમનામું બજાવવાનો યત્ન હોય તે હુકમનામું કરનારી કોરટ નોટીસ રદ ન કરે તો અને તે રદ કરતાં સુધી, અથવા

(૨૬) જે હુકમનામું બજાવવાનો યત્ન હોય તેના માલેક, નોટીસ મળે તે કોરટે કરેલું હુકમનામું બજાવવાની દરખાસ્ત, નોટીસ મળે તે કોરટને ન કરે તે અને તે કરતાં સુધી.

નોટીસ પ્રમાણે બજાવણી બંધ રાખવી.

સદરહુ પ્રમાણે દરખાસ્ત મળે ત્યારે કોરટે હુકમનામું બજાવવાનું કામ ચલાવવું; અને તેથી જે ઉપજે તે, જે હુકમનામું બજાવવાનો યત્ન હોય, તે હુકમનામું પૂરું કરવામાં કામે લગાડવું.

બીજાં હુકમનામાની બીજા બધાં હુકમનામાં જમ કરવાની બાબતમાં, જે હુકમનામું જમ કરવાનો યત્ન હોય તેના માલેકને, જે

હુકમનામું બજાવવાનો યત્ન હોય તે હુકમનામું કરનારી કોરટના જજની સહીથી લખેલી નોટીસ આપીને જમી કરવી. તે નોટીસમાં તે માલેકને એવી મનાઈ કરવી કે, તમારે કોઈ પણ રીતે તે બીજાને આપવું નહિ અથવા તેના ઉપર કાંઈ બીજા નાંખવો નહિ, અને તે હુકમનામું કોઈ બીજા કોરટે કર્યું હોય તો, તે કોરટને પણ તેવી લખેલી નોટીસ મોકલવી; ને તેમાં નોટીસ મોકલનાર કોરટે એમ જણાવવું કે તે નોટીસ અમારી તરફથી રદ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી જમી કરવાનો યત્ન હોય તે હુકમનામું તમારે બજાવવું નહિ. જે કોરટને આવી નોટીસ મળે તે પ્રત્યેક કોરટે તે નોટીસ સદરહુ પ્રમાણે રદ થાય ત્યાં સુધી તે ને અમલમાં લાવવી.

હુકમનામા વાળાએ મા આ કલમ પ્રમાણે જમ થએલા કોઈ હુકમનામાનો મા હીતી આપવી.

લિક તે હુકમનામું બજાવનારી કોરટને વાજબી રીતે જાણવું તે માંહિતી અને મદત આપવાને બાંધાયેલો છે.

સ્થાવર મીલકતની જમી ૨૭૪ મિલકત સ્થાવર હોય તો મનાઈ હુકમ કરીને તે જમ કરવી. તે મનાઈ હુકમમાં એવી મનાઈ કરવી કે હુકમના માતા દણદારે કોઈ રીતે તે મીલકત બીજાને આપવી નહીં અથવા તેના ઉપર કોઈ જોખ નાંખવો નહીં, અને કોઈ પણ શખસે ખરીદીથી, બક્ષીસથી, અથવા બીજી રીતે તેની પાસેથી તે મિલકત લેવી નહીં.

તે મિલકત અથવા તેની પાસે કોઈ ઠેકાણે, તે હુકમ દાંડી પીટીને અથવા દ સ્તુર પ્રમાણે બીજી રીતે પ્રસિદ્ધ કરવો, અને હુકમની એક નકલ તે મિલકતના તથા કોરટના મકાનના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગ ઉપર ચોઢવી.

મિલકતમાં સરકારને મેહેસુલ ભરવું પડે એવી જમીન હોય તો જે રીસ્ટ્રીક્ટમાં જમીન હોય તે રિસ્ટ્રીક્ટના કલેક્ટરની કચેરીમાં પણ તે હુકમની એક નકલ ચોઢવી.

હુકમનામું ભરપાઈ થ ૨૭૫ ખરચ ન્યુધાંત હુકમનામામાં અપાવેલી રકમ ત આ પછી જમી ઉઠાડવા થા કંઈ મિલકત જપ્ત કરવાને લીધે થએલું ખરચ ખરા નો હુકમ. જત કોરટમાં ભરવામાં આવે, અથવા કોરટની મારફતે બી

જી રીતે હુકમનામાની ભરપાઈ થાય, અથવા હુકમનામું રહિત કરવામાં કે રદ કરવામાં આવે તો, મિલકતમાં જેનો સંબંધ હોય તવા કો ઈ શખસની અરજ ઉપરથી જપ્તી ઉઠાડવાનો હુકમ કરવો.

જપ્તી પછી મિલકત ખા ૨૭૬. ખરોખર ધરીને, અથવા ઉમર કહ્યા પ્રમાણે નગી રીતે આપી દવા ચોગ્ય રીતે જાણ અને પ્રસિદ્ધ કરેલા લેખી હુકમથી, જ નો વ્યવહાર નિરર્થક થ મી કરી હોય ત્યારે, જમી ચાલુ હોય તે દરમ્યાન જમ વાનો.

કરેલી મિલકત વેચાણથી, બક્ષીસથી, ધરાણીયાથી, ક બીજી રીતે કોઈ ખાનગી આપી દશે તે, અને હુકમનામાના દણદારને કોઈ લેહેણુ અથવા ડીરીડેન્ડ, અથવા શેર સ્વાધીન કરશે તે જમી ઉપરથી અમલમાં તાવી શકાય એવા બંધા દાવાની સામે નિરર્થક ગણાશે.

જમ થએલું નાંચુ અથ ૨૭૭. જપ્ત કરેલી મિલકતમાં નાંચુ અથવા ચલાણી વા ચલાણી નોટ જે પક્ષ નોટો હોય તો તે જમી ચાલ હોય, તે દરમ્યાન કોઈ પ કારને મળવાનો હક હોય જી વખતે કોરટ એવું કરમાવે કે, તે નાંચુ અથવા નો તેને આપવાનું કોરટ ફર ટો, અથવા હુકમનામાની ભરપાઈ થવાને બસ હોય તે માવે. ટો તેનો ભાગ, હુકમના પ્રમાણે તે લેવાને જે હકદાર હોય તે પક્ષકારને આપવો.

જમ થએલી મીલકત ઉ ૨૭૮. હુકમનામું બજાવવામાં જમ ફેલી કોઈ મિલ ખર કોઈ દાવો કરે અથ કત એ જપ્તીને પાત્ર નથી એમ કહીને તે મિલકત વા જમીમાં હરકત કરે ઉપર કોઈ દાવો રાખે, અથવા તેની જમીમાં કોઈ હરક તેની તજવીજ. ત લે, તો દાવેદાર અથવા હરકત કરનારની જખાની લે વાની બાબતમાં તથા બીજી બંધી બાબતમાં જાણે તે દાવેદાર અથવા હરકત કરનાર ફરિયાદનો પક્ષકાર હોય એવા અખત્યારથી તે હા વાની અથવા હરકતની કોરટે તજવીજ કરવી.

પરંતુ કોરટના વીચારમાં એમ આવે કે દાવો અથવા હરકત કરવામાં જાણી જોઈને કે વીના કારણ ઠીલ કરી છે તો પછી તેવી તજવીજ કરવી નહીં.

વેચાણમુલતવીરાખવાનું જે મિલકતને વાસ્તે દાવો અથવા હરકત કરી હોય તે વેચવાને જાહેરનામું પ્રગટ થયું હોય તો વેચાણનો હુકમ કરનાર કોરટ. તે દાવો અથવા હરકતની તજવીજ થઈ રહે ત્યાં સુધી. તે વેચાણ મુલતવી રાખવાને મુખત્યાર છે.

દાવેદારે પુરાવો આપવો ૨૭૯. જમીને દીવસે જમ કરેલી મિલકતમાં પોતાનો કંઈ સમ્બંધ હોય, અથવા તે પોતાના કબજામાં હતો, એ ખતાવવાને દાવેદાર કે હરકતદારે પુરાવો આપવો જોઈએ.

મીલકત ઉપરથી જમી ૨૮૦. સદરહ તજવીજ કરવાની કોરટથી ખાતરી થઈ હુર કરવાનું. ય કે: દાવોમાં અથવા હરકતમાં જાણાવેલી કારણને લીધે જમી કરી તે વખતે તે મિલકત હુકમનામાના દેણદારના કબજામાં, અથવા તેની વતી ત્રસ્ટી દાખલ કોઈ શખસના કબજામાં, અથવા તેને ભાડુ આપનાર કુળ કે બીજા શખસના કબજામાં નહોતો; અથવા, જમી કરી તે વખતે હુકમનામાના દેણદારના કબજામાં હતો ખરી પરંતુ તે કબજા તેને પોતાને સારૂ અથવા પોતાની મિલકત તરીકે નહોતો, પણ કોઈ બીજા શખસને વાસ્તે અથવા તેના ત્રસ્ટી દાખલ હતો; અથવા થોડોક પોતાને વાસ્તે અને થોડોક કોઈ બીજા શખસને વાસ્તે હતો તો કોરટે બધી અથવા પોતાને ચોગ્ય લાગે તેટલી મિલકત ઉપરથી જમી હુર કરવાનો હુકમ કરવો.

જમ થએલી મિલકત ઉપરથી જમી ખરોડવાનો દાવો નામંજુર થયાનું. ૨૮૧ જમી કરતી કરતી વખતે તે મિલકત હુકમનામાના દેણદારના કબજામાં બીજા કોઈ સખસની વતી નહીં પણ તેની પોતાની મિલકત તરીકે હતી, અથવા તેની વતી ત્રસ્ટી દાખલ કોઈ બીજા સખસના કબજામાં હતી, અથવા તેને ભાડુ આપનાર કોઈ કુળ કે બીજા સખસના તાબામાં હતો એવી કોઈની ખાતરી થાય તો કોરટે દાવો નામંજુર કરવો.

બોજવાણાના હક્ક સુધાંત જપતી ચાલુ રાખવાનું ૨૮૨ જેનો કબજો ન હોય એવા કોઈ સખસનો ધરાણીયા હક્ક હથેલા લીયન તે મિલકત ઉપર છે એવી કોઈની ખાતરી થાય, અને જપતી ચાલુ રાખવી ચોગ્ય લાગે તો, તે ધરાણીયા હક્ક અથવા લીયન કાયમ રાખીને જપતી ચાલુ રાખવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જપત મિલકત ઉપર હક કરાવવાની ફરિયાદો આલે, ૨૮૩ જે પક્ષકાર વિરુદ્ધ કલમ ૨૬૦. ૨૮૧, અથવા ૨૮૨ પ્રમાણે હુકમ કર્યો હોય તે પક્ષકાર, કોર્ટની મિલકતમાં પોતે દાવો રાખતો હોય તે હક કરાવવાની ફરિયાદ કરવાને મુખત્યાર છે. પરંતુ આખી ફરિયાદ જાણ થાય તો તેના નિકાલ થાય તેને અનુસરીને સદરહ હુકમ નીચેના ગણાશે.

જપત થએલી મિલકત વેચવાનો અને જે ઉપજે ૨૮૪. જપત કરેલી કોઈ મિલકત, અથવા હુકમનામાની ભરપઈ સારૂ જરૂર જણાય તેટલો તે મિલકતનો

તે હુકમદારને આપવાના ભાગ વેચવો, અને વેચાણથી જે ઉપજે તે અથવા તેના હુકમકરવાનો અખત્યાર.

પુરતો ભાગ હુકમનામાં પ્રમાણે લેવાને જે પક્ષકાર હુકમદાર હોય તે પક્ષકારને આપવો, એવો હુકમ કરવાને કંઈ પણ કોરટ મુખત્યાર છે,

ઘણી કોરટોનાં હુકમ નામાં ખજાણામાં જપત થયેલી મિલકત.

૨૮૫. કોઈ કોરટની સંભાળમાં ન હોય એવી મિલકત એક કુરતી વધારે કોરટોનાં હુકમનામાં ખજાણામાં જ પત થઈ હોય ત્યારે, તે કોરટમાં સાથી ઊંચા દરજ્જાની કોરટ હોય તે કોરટે તે મીલકત લેવી, અથવા તેના પ

ઈસા કરવા, અને તે ઉપરના કોઈ દાવાનો તથા તેની જપતીમાં લીધેલી હરકતનો નિર્ણય કરવો, અથવા તે કોરટના દરજ્જામાં કંઈ તફાવત ન હોય ત્યારે, જે કોરટના હુકમનામાંથી તે મિલકત ઉપર પ્રથમ જપતી થઈ હોય તે કોરટે તેમ કરવું,

ગા.—મિલકતના વેચાણ વિશે અને તે સ્વાધીન કરવા વિશે.

(અ) સામાન્ય નિયમ.

વેચાણનું કામ કોણે અને શી રીતે કરવું.

૨૮૬. હુકમનામાં ખજાણામાં વેચાણ કરવું પડે તે, કોરટના કોઈ અમલદારે અથવા કોરટ નીમ તેવા ખીજા કોઈ શખસે કરવું; અને કલમ ૨૮૬ માં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય, તે વેચાણ આ આક્ટમાં હવે પછી કહેલું છે તે રીતે જાહેર લીલામથી કરવું.

જાહેર લીલામથી કરવા ના વેચાણનું જાહેરનામું.

૨૮૭. હુકમનામાં ખજાણામાં કોઈ મિલકત જાહેર લીલામથી વેચવાનો હુકમ કર્યો, એટલે કરવા ધારેલા વેચાણનું જાહેરનામું તે કોરટની ભાષામાં કોરટે કાઢવું.

તે જાહેરનામાં વેચવાનો વખત તથા ઠેકાણું જાણાવવું, તથા નીચેના મજકુર બની શકે તેટલી સ્પષ્ટ રીતે અને ચોક્કસાઈથી તેમાં જાણાવવો.—

(અ) વેચાણની મિલકત;

(બ) વેચવાની મિલકતમાં, સરકારને મેલેસુલ ભરનારી ઇસ્ટેટ માંનો અથવા તેના કંઈ ભાગમાંનો હક સંબંધ હોય તો તે ઇસ્ટેટ અથવા તેના ભાગ ઉપર ઠરાવેલા જમાબદી આકાર.

(ક) મિલકત ઉપર કંઈ બોજ હોય તો તે;

(ડ) જે રકમ લેવાને વાસ્તે વેચવાનો હુકમ કર્યો હોય તે; અને

[ઈ] મિલકતની કિંમત તથા સ્વરૂપનો વિચાર આવવાને ખરીદદારે જે બાબતો જાણવાની જરૂર છે એમ કોરટને જાણાય તેવી દરેક બાબત.

સદરહુ પ્રમાણે જાણાવવાની બાબતો નકી કરવા સારૂ જરૂર લાગે તેવા કોઈ શખસને સમન કાઢવાને, તથા તેવી કોઈ બાબતો વિશે તેની જખાની લેવાને તથા તે બાબતો વિશે તેના કબજામાં કે અખત્યારમાં હોય તેવા દસ્તાવેજો હાજર કરવાનું તેને કહેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

કોઈ કોરટે કરવાના આ કાયદો અમલમાં આવ્યા પછી બને તેટલા જલ

નિયમ.

હી, આ કલમ પ્રમાણે કોરઠોએ કામ ચલાવવામાં રી રીતે વહીવટ કરવો તે વિશે, હાઈ કોરટ નિયમ કરવા આ પ્રમાણે કરેલા કોઈ નિયમોમાં વખતે વખતે ફરકાર કરવાને હાઈ કોરટ મુખ્ય ત્યાર છે. આવા બધા નિયમ સ્થાનિક સરકારી ડીપ્ટમાં પ્રસિદ્ધ થશે, અને ત્યાં રથી તે કાયદા જેટલા બળવાન ગણાશે, આ પારિત્રાફના અર્થ પ્રમાણે રંજન ના રીકારડર એ, પોતાની કોરટ તથા રંજનની સમાલકાજ કોરટની બાબતમાં, હાઈ કોરટ ગણાશે.

હુકમનામું બળવાનું કામ કલેક્ટરને ત્યાં મોકલવું હોય તે કામને આ કલમ ની કંઈ વાત લાગુ પડશે નહીં.

જડજ વગેરેને અભય. ૨૮૮. કલમ ૨૮૭ પ્રમાણેના કોઈ જાહેરનામામાં કંઈ ખોટું, જાણવું હોય, અથવા કંઈ મુકી દીધું હોય, અથવા કંઈ ભુલ કરી હોય, તેને વાસ્તે કોઈ જડજ કે બીજા સરકારી અમલદાર જવાબદાર થશે નહીં, પરંતુ બદ્ધયાનગથી તેમ ફરચું હશે તો જવાબદાર થશે. જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કર ૨૮૯. જે ઠેકાણે મિલકત જપ્ત કરી હોય તે ઠેકા વાનો પ્રકાર. ૨૯૦. જે કલમ ૨૭૪ માં કહ્યું છે તે રીતે, જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરવું અને પછી તેની એક નકલ કોરટના મકાનમાં તથા, સરકારને મેઈસુસ ભરનારી જમીનની બાબતમાં, કલેક્ટરની કચેરીમાં પણ ચેલવી.

સ્થાનિક સરકારી ડીપ્ટમાં અને કોઈ સ્થાનિક વરતમાન પત્રમાં તે જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરવાને કોરટ ફરમાવે તો તેમ પણ કરવું. અને તે રીતે પ્રસિદ્ધ કરવા નુ ખરચ તે વેચાણનું ખરચ ગણવું.

વેચાણની મુદત. ૨૯૦ કલમ ૨૬૯ ના વિશેષ ઠરાવમાં કહેલી મિલકતના પ્રસંગ શિવાય બાકીને પ્રસંગે આ બાબ પ્રમાણેનું કોઈ પણ વેચાણ, —હુકમનામાનો દેણદાર લેખી સંમતી ન આપે તો, સરકાર મિલકત હોય ત્યારે આજમાં આજ ત્રીસ દીવસ વીત્યા વગર ન કરવું અને જંગમ મિલકત હોય ત્યારે આજમાં આજ પંદર દીવસ વીત્યા વીના ન કરવું અને એ મુદત વેચાણનો હુકમ કરનાર જડજની કોરટના મકાનમાં જાહેરનામું ચેલવાની તા રીખથી ગણવી.

વેચાણ મુલતવી રાખવા નો અપત્યાર. ૨૯૧. કોરટની નજરમાં આવે તો તે આ બાબ પ્રમાણે (કલેક્ટર કરવાના વેચા શિવાયનું) કોઈ વેચાણ કોઈ ની દીધ કરેલા દિવસ તથા કલાક સુધી મુલતવી રાખે, અને સદરહુ પ્રકારના વેચાણનું કામ ચલાવનાર અમલદારની નજરમાં આવે તો, વેચાણ મુલતવી રાખવાનાં પોતાનાં ફારણ લખીને તે વેચાણ મુલતવી રાખે, પરંતુ કોરટના મકાનમાં અથવા મકાનની હદમાં વેચાણ કરવામાં આવે તો, કોરટની રજા વગર સદરહુ પ્રમાણે મુલતવી રાખવું નહીં.

લેહણ અને ખરચઆપ આ કલમ પ્રમાણે જ્યારે સાત દિવસ કરતાં વધારે વામાંડે અથવા આપ્યું એ મુદતસુધી વેચાણ મુલતવી રાખ્યું હોય ત્યારે, ૨૮૯ મીકલમ મ રાખીત કરે તો વેચા પ્રમાણે નહીં જાહેરનામું કોહાડવું જોઈએ, પણ હુકમ

જી બંધ રાખવું.

નામાના દણ્ડાર તે પ્રમાણે ન કરવાને કબુલ હોય તો તેમ કરવું નહીં. લીલામમાં ભાગ [લાઠ] ત્રણ વાર થયા પહેલાં લેહેણું તથા વિચારણા ખરચ સુધા) ખરચ તે અમલદારને આપવા માંડે અથવા જે કોરટે વેચાણને હુકમ કર્યો હોય તે કોરટમાં તે લેહેણાની અને ખરચની રકમ ભરી છે એમ તે અમલદારની ખાત્રી થાય એવી શાખિતી આપવામાં આવે, તો સદરહુ પ્રમાણેનું પ્રત્યેક વેચાણ બંધ રાખવું.

બળવણીના વેચાણમાંને મને સંબંધ હોયતે અમલદારે લીલામમાં મિલકતની માગણી કરવી નહીં અથવાતે ખરીદવી નહીં, કસુર કરનારે ખરીદદાર કરી લીલામ કરવાથી ઝોટ આવે તેના જવાબદાર થશે.

૨૯૨. આખાખ પ્રમાણેના કોઈ પણ વેચાણને લગતું કોઈ કામ જે અમલદારને કરવાનું હોય, તે અમલદારે તે વેચાણ વખતે વેચાણેલી કંઈ મિલકતનો કંઈ પણ હંક સંબંધ ઉઘાડી રીતે અથવા ચરભાર્યો માગવો નહીં, કે મેળવવાનો યત્ન કરવો નહીં,

૨૯૩ ખરીદદાર રૂપીયા ન ભરે તે કારણને લીધે આ કાયદા પ્રમાણે કરી વેચાણ કરવું પડે તંથી [જે કંઈ] ઝોટી કીંમત ઉપજે તો, કેટલી ઝોટી ઉપજે તે, તથા તે કરી વેચાણને લીધે થએલું ખરચ, વેચાણનું કામ ચલાવનાર અમલદારે કોરટને લખી જણાવવું.

અને હુકમનામા વાળાની અથવા હુકમનામાના દણ્ડારની અરજ ઉપરથી, આ બાબતમાં પછસા બાબતનું હુકમનામું બળવવાને જે નિયમો કક્ષા છે તે પ્રમાણે, રૂપીયા ન ભરનાર પાસેથી તે રકમ વસુલ કરી શકાશે.

હુકમનામાવાળાએ પરવાનગી વગર મિલકતની માગણી કરવી નહીં અથવા ખરીદવી નહીં.

૨૯૪ જે હુકમનામું બળવવામાં મીલકત વેચાતી હોય તે હુકમનામાના માલીકે, કોરટની સ્પષ્ટ પરવાનગી લીધા વગર, તે મિલકતની માગણી કરવી નહીં, કે તે ખરીદવી નહીં.

હુકમનામાવાળો ખરીદ તો હુકમનામાની રકમ ખરીદીની રકમના ભરણા તરીકે ગણાય.

સદરહુ પરવાનગીથી હુકમનામાવાળો ખરીદ કરે ત્યાં રે, હુકમનામા ઉપરનું લેહેણું અને વેચાણની રકમ એક બીજામાં મળે લેવાનું જ તે કહે તો તેમ કરવું અને હુકમનામું બળવનારી કોરટે આખા હુકમનામાની અથવા તેના ભાગની તે પ્રમાણે ભરપાઈ કરવી.

હુકમનામાવાળો સદરહુ પ્રકારની પરવાનગી વગર પોતે અથવા બીજા શખસની મારફત ખરીદ કરે ત્યારે, કોરટને ચોગ્ય લાગે તો, હુકમનામાના દણ્ડારની અથવા વેચાણમાં સંબંધ હોય તેવા કોઈ બીજા શખસની અરજ ઉપરથી, હુકમ કરીને સદરહુ વેચાણ રદ કરવાને કોરટ સુખંત્યાર છે; અને એવી અરજ અને હુકમનો ખરચ, તથા રૂપીયા વેચાણ કરવાથી કિંમતમાં જે કંઈ ઝોટ ઉપજે તે રકમ અને તે વેચાણ સંબંધી સઘળો ખરચ હુકમનામાવાળાએ આપવો પડશે.

બળવણીના વેચાણમાં

૨૯૫. હુકમનામું બળવવામાં વેચાણથી અથવા બીજી રીતે જે આવેલ વસુલ થાય, અને જે કો

વાળાઓમાં ફાળે પડતું રટની પાસે તે અવેળ હોય તે કોરટને તે વસુલ થતાં વેહેંચી આપવું.

પહેલાં એક કરતાં વધારે રાખસોએ તેજ હુકમનામાના દણદારની ઉપર પછેલા બાબતનાં હુકમનામાં બજાવવા ને દરખાસ્તો કરી હોય, અને તે હુકમનામાં પૂરાં થયાં ન હોય તો, વસુલ કરવા નું ખરચ બાદ કરીને બાકીનો અવેળ ફાળે પડતો તે બધા રાખસોને વેહેંચી આપવો.

પરંતુ એણે ઠરાવ્યું છે કે:-

ઘરાણીયો હક કાયમ રા [અ] ઘરાણીયો હક અથવા બોન્ને કાયમ રાખીને ખીને મિલકત વેચી હો કાંઈ મિલકત વેચાઈ હોય ત્યારે, તે વેચાણથી કાંઈ વધા ય તો તે વિશે વિશેષ રો રહે તેમાંથી હિસ્સો લેવાને તે ગીરોદાર અથવા બોન્ને વાળો ગીરોદાર તરીકે અથવા બોન્નેવાળા તરીકે હકદાર થશે નહીં."

(બ). હુકમનામું બજાવવામાં વેચવાને પાત્ર ને મિલકત હોય, તેના ઉપર ઘરાણીયો હક હોય અથવા બોન્ને હોય તો, ગી રો રાખનારની અથવા બોન્નેવાળાની સંમતીથી, ઘરાણીયો હક અથવા બોન્ને રાખ્યા શિવાય તે મિલકત વેચવાનો, અને વેચેલી મિલકત ઉપર ગીરો રાખનારનો અથવા બો ન્નેવાળાનો ને હક હોય તેજ હક તેને વેચાણમાંથી ઉપજેલી રકમ ઉપર આપવાનો, હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વિશેષ ઠરાવ.

(ક) સ્થાવર મિલકત ઉપરનો બોન્ને પતાવી માંખવા માટે તેનું વેચાણ ને હુકમનામામાં ફરમાવ્યું હોય તે હુકમ નામાની બજાવણીમાં સદરહુ મિલકત વેચી હોય તો ને ચાણની ઉપજ હેડળ લખેલી બાબતમાં વાપરવી:-

પહેલી.-વેચાણનો ખરચ આપવામાં;

બીજી.-બોન્ને બાબત ને મુદત તથા વ્યાજ દેવું હો ય તે આપવામાં;

ત્રીજી.-ત્યાર પછીના કાંઈ બોન્ને હોય તો તે બા બત ને મુદત તથા વ્યાજ દેવું હોય તે આપવામાં અને ચોથી.-હુકમનામાના દણદારની વિરુદ્ધ પછેલા બાબ તનાં હુકમનામાંના માલેકો, કે નેઓએ સદરહુ મિ લકતનું વેચાણ થવાની અગાઉ પોતાનાં હુકમનામાં બજાવવા સારૂ સદરહુ વેચાણ ફરમાવનારૂ હુકમનામું કરનારી કોરટને દરખાસ્ત કરી હોય અને જેમનાં હુ કમનામાંની ભરપાઈ થઈ ન હોય, તેઓને ફાળા પડતી વેહેંચી દવામાં.

તે બધા અવેળ અથવા તેનો કાંઈ ભાગ લેવાને ને રાખસ હકદાર ન હોય તેને તે આપવામાં આવે તો, કોઈ પણ હકદાર રાખસ, અવેળ પાછો ભરવાની તે

શપ્તસને જરૂર પાડવા સારું ફરિયાદ કરી શકે.

આ કલમમાં કહેલી કોઈ વાતથી સરકારના હંકને બાંધ આવતો નથી.

(ખ).—જંગમ મિલકત વિષે નિયમો.

વેચાય એવા લેખ ત ૨૯૬. વેચવાની મિલકતમાં વેચાય એવો દસ્તાવેજ થા જાહેર કંપનીના શે અથવા કોઈ જાહેર કંપનીના કે કારપોર્ટેશનનો શેર હોય તો, જાહેર લીલામથી વેચાણ કરવાનું ફરમાવ્યાને બદલે, તેવો દસ્તાવેજ અથવા શેર તે દિવસના બજાર

ભાવ પ્રમાણે દલાલની મારફતે વેચવાનો અખત્યાર આપવાને કોરટ અખત્યાર છે.

વેચેલી બીજી જંગમ ૨૯૭. બીજી જંગમ મિલકત વેચાય ત્યારે પ્રત્યેક મિલકતની કીમતનું લાગ (લોડ) ની કીમત વેચાણ વખતે અથવા ત્યાર પછી વેચાણ કરનાર અમલદાર ફરમાવે કે તરત આપવી અને તે આપવામાં કસુર થાય તો તે મિલકત લાગુલીજ ફરીને લીલામમાં મુકીને વેચવી.

વેચાણની રકમ ભરે એટલે, વેચાણ કરનાર અમલદારે તેની પાંચ આપવી, અને તે વેચાણ પાકું થશે.

ગેર શિરસ્તપણાને લી ૨૯૮. જંગમ મિલકતનું વેચાણ પ્રસિદ્ધ કરવામાં અથવા તેના વેચાણનું કામ ચલાવવામાં કાંઈ ગેર શિરસ્ત કામ થયું હોય તેટલા ઉપરથી તે વેચાણ ખોટું થશે નહીં. પરંતુ તે ગેરશિરસ્તપણાને લીધે કોઈ શપ્તસનું કોઈ બીજા શપ્તસને હાથે નુકશાન થાય તો, તેના ઉપર નુકસાનીનો બદલો લેવાની ફરિયાદ માંડવાને તે નુકશાન થએલો શપ્તસ અખત્યાર છે, અથવા (તે બીજા શપ્તસ વેચાણ લેનારને હોય તો) તે ખાસ મિલકત અપાવો અને તે ન આપે તો નુકસાનીનો બદલો અપાવો એવી ફરિયાદ કરવાને, તે નુકશાન થએલો શપ્તસ અખત્યાર છે.

ખરોખર ધરેલી જંગમ ૨૯૯. વેચેલી મિલકતમાં વેચાય એવો દસ્તાવેજ અથવા બીજી જંગમ મિલકત હોય અને તે ખરોખર ધરવામાં આવી હોય, તો તે મિલકત ખરીદદારને સ્વાધીન કરવી.

હુકમનામાના દાણદારની જંગમ મિલકત ઉપર બીજાનો કબજો રાખવા તો હક (લીયન હોય ત્યાં પે તે શી રીતે સ્વાધીન કરવા.

હુકમનામાના દાણદારની જંગમ મિલકત ઉપર બીજાનો કબજો રાખવા તો હક (લીયન હોય ત્યાં પે તે શી રીતે સ્વાધીન કરવા.

૩૦૦. વેચેલી મિલકતમાં કોઈ એવી જંગમ મિલકત હોય કે તે ઉપર હુકમનામાના દાણદારનો માલિક હક હોય પણ તે કબજે રાખવાનો હંક બીજા કોઈનો હોવાથી તે બીજાને કબજે હોય તો તે મિલકત ખરીદદારને સ્વાધીન કરવી. એવી રીતે કે,—કબજવાળા શપ્તસને નોટીસ આપવી ન તેમાં એવી મનાઇ કરવી કે ખરીદદાર સિવાય બીજા કોઈ શપ્તસને તમારે મિલકતનો કબજો આપવો નહીં.

દાણદાર તથા જાહેર

૩૦૧ વેચેલી મિલકતમાં, જેને માટે વેચાય એવા લે

કંપનીના શેર સ્વાધીન ખ ન હોય એવું લેણું, અથવા કોઈ જાહેર કંપનીના કરવાનું.

શેર હોય ત્યારે તે મિલકત સ્વાધીન કરવી તે કોરટના દુખી હુકમથી કરવી. તેમાં લેણુંદારને એવી મનાઈ કરવી કે તમારે તે કરજ અથવા તનુ વ્યાજ લેવું નહીં તથા દણુંદારને એવી મનાઈ કરવી કે ખરીદાર શિવાય કોઈ પણ શખ્સને તમારે દેવું આપવું નહીં; અથવા જેના નામ ઉપર શેર ચાલતો હોય તે શખ્સને એવી મનાઈ કરવી કે, તમારે ખરીદદાર શિવાય કોઈ પણ શખ્સને નામે કોઈ રીતે શેર ચઢાવી આપવો નહીં અથવા તેના કોઈ (ડિવિડન્ડ) કે વ્યાજના રૂપાયા લેવા નહીં; અને કંપનીના મ્યાનેજર, અથવા સેક્રેટરી, અથવા બીજા યોગ્ય કામદારને એવી મનાઈ કરવી કે, તમારે ખરીદદાર શિવાય કોઈ પણ શખ્સને નામે તેવી કોઈ રીતે સેર ચઢાવેલો નહીં અથવા ખરીદાર શિવાય કોઈ પણ શખ્સને ઉપર કહેલા કોઈ રૂપાયા આપવા નહીં.

વેચાય એવા લેખ અ ૩૦૨ વેચાય એવા લેખ અથવા કોઈ જાહેર કંપનીના ને શેર ચઢાવી આપવાનું શેર. બીજાને નામે ચઢાવી આપવામાં ને, પક્ષકારના નામ ઉપર તે લેખ અથવા શેર ચાલતો હોય તેના શેર અથવા વેચાણ ખત કરી આપવું જોઈતું હોય તો, તે લેખ અથવા શેરના સરટીફિકેટ ઉપર સેરો કરવાને અથવા જરૂર હોય તેવા બીજા દસ્તાવેજ ઉપર સહી કરવાને જરૂર મુખત્યાર છે.

નીચેના નમુનાનો અથવા તેની મતલબનો શેરો અથવા સહી કરવી: “અ. બ. ઉપર ઈ. ડ. એ કરેલી ફરીયાદમાં અ. બ. ની વતી ક. ડ. (અથવા જે હોય તે) કોરટના જરૂર.”

તે લેખ અથવા શેર બીજાને નામે ચઢતા સુધી. તેમ જ લેણું વ્યાજ કે ડિવિડન્ડ લેવા સારૂ તથા તે બદલની પાવતી ઉપર સહી કરવા સારૂ કોઈ શખ્સને, હુકમ કરીને, નીમવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને સદરહુ પ્રમાણે કોઈ શેરો કરવા માં આવે, અથવા દસ્તાવેજ કરી આપવામાં આવે, અથવા પોંચ ઉપર સહી કરવા માં આવે તે કામ સર્વ પ્રકારે જાણે પક્ષકારે પોતેજ કચ્છ હોય તમ ગણાશે.

બીજા મિલકત હોયત્યારે ૩૦૩ જેને વાસ્તે પાછળ કરાવ કરવામાં આવ્યો ન તેના હુક પ્રાપ્ત થવાનો હોય એવી કોઈ જંગમ મિલકત હોય ત્યારે, ખરીદદારને અથવા તે કહે તેને તે મિલકતનો હુક પ્રાપ્ત થયો છે એવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે, અને તે પ્રમાણે તે મિલકતનો હુક પ્રાપ્ત થશે.

[ક].—સ્થાવર મિલકત વિશે નિયમો.

કઈ કોરટો જમીનના વે ૩૦૪. હુકમનામું બજાવવામાં સ્થાવર મિલકતનાં જે આણનો હુકમ કરવાને સમાલકાજ કોરટ શીવાયની, બીજા કોઈ પણ કોરટ મુખત્યાર છે.

હુકમનામાની રકમ પ્ર ૩૦૫. સ્થાવર મિલકત વેચવાનો હુકમ થયો હોય ત્યાં તિવાદી ઉભી કરે એટલા રે, જે હુકમનામાનો દણુંદાર કોરટની એવી ખત્રી કરી

માટે જમીનનું વેચાણ આપે કે, — તે મિલકત અથવા તેનો કંઈ ભાગ અથવા તે મુલતવી રાખવાનું. ની ખીજ કોઈ સ્થાવર મિલકત ગીરો મુકવાથી કે ભાડે આપવાથી કે ખાનગી રાહે વેચવાથી હુકમનામાની રકમ જેટલા રૂપીયા ઉભા થશે એમ માનવાનું કારણ છે તો, — હુકમનામાના દણદાર તે રકમ મેળવી શકે એટલા સારૂ તેની અરજ ઉપરથી, કોરટને યોગ્ય જાણાય તેટલી મુદત સુધી વેચવાનો હુકમ કરેલી મિલકતનું વેચાણ મુલતવી રાખવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

હુકમનામાના દણદારને આવે પ્રસંગે કોરટે હુકમનામાના દણદારને એક સ સરટીફિકેટ આપવું. રટી ફીકેટ આપવું, તેમાં મુદત નાખીને તેને એવો અખત્યાર આપવો કે, તેમાં લખેલી મુદતની અંદર અને ૨૭૬ મી કલમમાં ગમે તે ઠરાવ હોય તે છતાં પણ કરવા ધારેલું ધરાણીયું, ભારા ચિઠી કે વેચાણ કરવું, પરંતુ તે ગીરો. ભાડાચીઠી, અને વેચાણને લીધે જે રૂપીયા આપવાના તે બધા હુકમનામાના દણદારને ન આપતાં કોરટમાં ભરવા, વળી એવું ઠરાવ્યું છે કે, આ કલમ પ્રમાણે કરેલું કોઈ પણ ગીરો, ભાડાચીઠી અથવા વેચાણ કોરટ કાયમ કરે ત્યાં સુધી તે પાકુ થશે નહીં.

સ્થાવર મિલકતના ખરી ૩૦૬. આ બાબ પ્રમાણે સ્થાવર મિલકતના પ્રત્યેક દદારે અનામત મુકવાનું. વેચાણ વખતે જે સખસ ખરીદદાર ઠરે તેણે તેમ કર્યા પછી તરતજ પોતાની ખરીદીની રકમમાંથી સેકંડે પચી સ ટંકા વેચાણ ચલાવનાર અમલદારને અનામત ભરવા. અને તે રીતે રૂપીયા ભરે તો તે મિલકત લાગલીજ ફરી લીલામ કરીને વેચવી.

પુરેપુરી રકમ ભરવાની ૩૦૭. મિલકતના વેચાણ પછી વેચાણનો દીવસ બાદ કરીને પંદરમે દિવસે કોરટ બંધ થાય તે અગાઉ ખરીદદારે ખરીદીની પુરેપુરી રકમ ભરવી, અથવા પંદરમા દીવસ રવીવાર કે બીજો રજનો દીવસ હોય ત્યારે પંદરમા દીવસ પછા પહેલ વહેલી જે દીવસે રજ ખુલે તે દીવસે ભરવી.

તે રકમ ન ભરે ત્યારે ૩૦૮ ગઈ છેલી કલમમાં કહેલી મુદતની દરમ્યાન શી રીતે કરવું. ભરણું નહીં થાય તો, તે અનામતમાંથી વેચાણનું ખર્ચ બાદ કરીને બાકી દંડ દાખલ સરકારમાં વસુલ થ

જો, અને મિલકત ફરી વેચવામાં આવશે. અને કસુર કરેલા ખરીદદારનો તે મિલકત ઉપર કે તે ફરી વેચવાથી ઉપજેલા રૂપીયાના કંઈ ભાગ ઉપર કંઈ દાવો રહેશે નહીં. સ્થાવર મિલકતના કે ૩૦૯. ખરીદીની રકમ ભરવાને જે મુદત ઠરાવી છે તે વેચાણનું જાહેરનામું. તે દરમ્યાન તે રકમ ન ભરવાથી સ્થાવર મિલકતનું જે ફરી વેચાણ કરવું પડે તે નવું જાહેરનામું કાઢીને કરવું.

તે જાહેરનામું પહેલાં વેચાણને વાસ્તે ઠરાવી છે તેટલી મુદતનું અને તે રીતે કાઢવું બજાવણીમાં અવિભક્ત ૩૧૦. હુકમનામાની બજાવણીમાં વેચાણેલી મિલકત, મિલકતનો હિસ્સો વેચાય અવિભક્ત સ્થાવર મિલકતનો હિસ્સો હોય, અને વેચાણ તેમાં સહભાગીદારનો મા અંશતાં કોઈ ભાગનીમાં બે અથવા વધારે સખસો. અનુ

ગણી કરવાનો હુકમ પેઠે ક્રમે એકજ રકમ બોલે, ને તેમાં એક સહુ હિસ્સેદાર હો
લો છે. ય, તો તે માગણી તે સહુ હિસ્સેદારની માગણી ગણાશે.

જેર શિસ્ત પાળાને લી ૩૧૧. વેચાણ કરવાની વાત પ્રસિદ્ધ કરવામાં અથ
ધે જમીનનું લીલામ ર વા વેચાણ ચલાવવામાં ભારે જેરશિસ્ત કામ ચાલ્યું છે
દ કરવાની અરજ. એ સમજથી હુકમનામાં વાળો અથવા આ બાબત મમાં
જી જેની સ્થાવર મિલકત વેચાઈ હોય તે સમજ, તે વે
ચાણ રદ કરવાની કોરટને અરજ કરી શકે.

પણ તે જેરશિસ્તે કામ ચાલ્યાથી અને ખરેખર નુકશાન થયું છે એમ અ
રજદારે કોરટની ખાત્રી થાય તે રીતે, શાખીત કરયા વગર જેરશિસ્તના સમજ
થી વેચાણ રદ કરવું નહીં.

હરકત નામંજુર કયા ૩૧૨. મહા છેલી કલમમાં કલ્પા મમાણે અરજ
નું અને મંજુર કર્યાનું કરવામાં ન આવે. અથવા તેવી અરજ થયા છતાં હર
પરિણામ. કત નામંજુર કરવામાં આવે તો ફરિયાદના પક્ષકાર
તથા ખરીદદાર પુરતું વેચાણ કાયમ કરવાનો હુકમ કોર
ટ કરવો.

જે તેવી અરજ કરવામાં આવે અને હરકત મંજુર થાય તો વેચાણ રદ કર
વાનો હુકમ કોરટ કરવો.

આ કલમ મમાણે જે પક્ષકારની વિરુદ્ધ હુકમ કર્યો હોય તે પક્ષકારથી, સ
દરહુ જેરશિસ્તપાળના સમજથી, તે હુકમ રદ કરાવવાની ફરિયાદ થશે નહીં.

હુકમનામાના દાણદાર ૩૧૩. જે શખસની કહીને મિલકત વેચવા કાઢી હ
નો વેચવા જોગ હુકમ સં તી તેના તેમાં વેચાય એવો કંઈ હુકમ સંબંધ નહોતો,
બંધ નથી એ કારણથી એ સમજથી વેચાણ રદ કરવા સારું, તેવા કોઈ વેચાણ
લીલામ રદ કરવાની અ વખતનો ખરીદદાર કોરટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે,
રજ. અને કોરટ પોતાને ચોખ્ખા લાગે તેવો હુકમ કરવાને મુખ
ત્યાર છે. પરંતુ વેચાણ રદ કરવાના હુકમ વિરુદ્ધ હુકમ

નામાના દાણદારને તથા હુકમનામાવાળાને પોતાની વાત જણાવવાની તક મળ્યા
વગર તેવો હુકમ કરવો નહીં.

વેચાણ કાયમ કરવાનું ૩૧૪. હુકમનામાની બજાવણીમાં સ્થાવર મિલકત
નું વેચાણ કોરટ કાયમ કરે ત્યાંસુધી તે પાકું થશે નહીં.

જે વેચાણ રદ થાય તો ૩૧૫. કલમ ૩૧૨ અથવા ૩૧૩ મમાણે સ્થાવર
ખરીદદારને કીંમત પા મિલકતનું વેચાણ રદ થાય ત્યારે,
છી આપવી.

અથવા વેચવા કાઢેલી. મિલકતમાં હુકમનામાના દાણદારનો વેચાય એવો હુકમ
સંબંધ નહોતો અને તેથી ફરીને ખરીદદાર પાસેથી તે મિલકત લેવામાં આવી
એમ માલમ પડે ત્યારે.

જે કોઈ શખસને ખરીદીની રકમ આપી હોય તેની પાસેથી (બ્યાન્ડ સુધી અ.
થવા વગર બ્યાન્ડ જેમ કોરટ ફરમાવે તેમ) પોતાની ખરીદીની રકમ ખાછી લેવાને

ખરીદદાર હુકમદાર થશે.

તે ખરીદીની રકમ તથા કોરટ (જે કંઈ) વ્યાજ અપાવે તે રકમ વસુલ કરવાની તે, પછી આખતનું હુકમનામું બજાવવાને આ. કાયદામાં જે નિયમ ઠરાવ્યા છે તે પ્રમાણે. તે શખસના ઉપર બજાવણી કરીને વસુલ થઈ શકે.

સ્થાવર મિલકતના ખ ૩૧૬. ઉપર કલ્પા પ્રમાણે સ્થાવર મિલકતનું વેચા રીદદારને સરટીફિકેટ. જા પાકું થયા પછી, વેચેલી મિલકત તથા વેચાણ વખતે જે શખસ ખરીદદાર કર્યો હોય તેનું નામ લખાને

કોરટે સરટીફિકેટ આપવું. તે સરટીફિકેટમાં વેચાણ કાયમ કર્યાની તારીખ નાંખવી, અને ફરિયાદના પક્ષકારના તથા તેઓની મારફત કે તેઓના આધારથી દાવો રાખનારા શખસોના સંબંધ પુરતો વેચેલી મિલકત ઉપર, ખરીદદારને તે સરટીફિકેટની તારીખથી હુક પ્રાપ્ત થશે તેની અગાઉ થનાર નથી; પરંતુ જે હુકમના આ ઉપરથી વેચાણ થયું તે હુકમનામું સદરફુતારીએ કાયમ હોવું જોઈએ.

એનાં ખરીદદાર વિ ૩૧૭. કોઈ બીજા શખસની વતી ખરીદી કરી હુક ફરિયાદનો અટકાવ. તી, અથવા તે બીજા શખસ જેની મારફત દાવો રાખતો હોય તેવા કોઈ શખસની વતી ખરીદી કરી હતી એ સબબથી, સરટીફિકેટમાં જેનું નામ હોય તેવા ખરીદદાર ઉપર કોઈ ફરિયાદ ચાલશે નહીં.

સરટીફિકેટમાં લખેલા ખરીદદારનું નામ દગાથી અથવા ખરાખરીદદારની સંમતી વગર સરટીફિકેટમાં ઘાલ્યું છે એવું સાપતી કરાવવાની ફરિયાદ કરવાને આ કલમ મની કોઈ વાતથી પ્રતિબંધ થશે નહીં.

હુકમનામાના ફાળુદાર ૩૧૮. વેચાએલી મિલકત, હુકમનામાના ફાળુદારના નાતાબાની સ્થાવર મિલકતમાં અથવા તેની વતી બીજા કોઈ શખસના કલેક્ટર સ્વાધીન કરવાનું. બજામાં અથવા તે મિલકતની જમીન થયા પછી હુકમનામાના ફાળુદારે ઉત્પન્ન કરેલા હુકથી દાવો રાખનાર

કોઈ શખસના કબજામાં હોય, અને તે વિશેનું સરટીફિકેટ કલમ ૩૧૬ પ્રમાણે મળ્યું હોય ત્યારે, ખરીદદારની અરજ ઉપરથી, કોરટે તેના કબજા અપાવવાનો હુકમ કરવો, તે એવી રીતે કે, ખરીદદારને અથવા ખરીદદાર પોતાની વતી કબજા લેવાને જે કોઈ શખસને નીમે તેને તે મિલકતના કબજા આપવો, અને જરૂર પડે તો જે કોઈ શખસ તે મિલકત ખાલી કરવાની ના કહે તેને કાઢી મુકવો.

ભાકુતના તાબામાં હોય ૩૧૯. વેચેલી મિલકત ભાકુતના અથવા જેને તેના તેવી સ્થાવર મિલકત કબજા રાખવાનો હુક હોય તેવા બીજા શખસના કબજા સ્વાધીન કરવાનું. માં હોય; અને તે વિશેનું સરટીફિકેટ કલમ ૩૧૬ પ્રમાણે મળ્યું હોય, ત્યારે કોરટે તે અપાવવાનો હુકમ કર

વો તે એવી રીતે કે, તે મિલકત ઉપર કોઈ પ્રસિદ્ધ ઠંકાણે વેચાણના સરટીફિકેટની નકલ ચાલોડવી, અને કોઈ સોઈવાર ઠંકાણે દાંડી પીટીને અથવા દસ્તુર પ્રમાણે બીજી રીતે કબજાદારને જાહેર કરવું કે હુકમનામાના ફાળુદારનો હુક સંબંધ ખરીદદારને વેચેલા છે.

અમુક હુકમનામાં કલે ૩૨૦. ગવર્નર જનરલ ઇનકાઉન્સિલની મંજૂરીથી કોર્ટ તરફ બજાવવા મો સરકારી ગેજેટમાં જાહેર ખબર આપીને નીચે પ્રમાણે કલવાના નિયમ કરવાનો ઠરાવ કરવાને તથા તેવો કોઈ ઠરાવ કરવાને કે તેમાં ફેરફાર કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

એટલે:—કોઈ પણ સ્થાનિક હદમાં, કોર્ટે કંઈ સ્થાવર મીલકત વેચવાનો હુકમ કર્યો હોય તેવાં કામોમાં, હુકમનામાની બજાવણીનું કામ અથવા કોઈ વિશેષ જાતનાં તેવાં હુકમનામાની બજાવણીનું કામ.—કલેક્ટરને હવાલે કરવું.

હુકમનામાં મોકલવાના, આ કાયદામાં પાછળ ગમે તેમ કહ્યું હોય તો પણ બજાવવાના, અને પાછાં કોર્ટમાંથી કલેક્ટરને ત્યાં હુકમનામું મોકલવા બાબત, મોકલવાના નિયમ કરવા તથા તે બજાવવામાં કલેક્ટરની અને તેના તાબાનાં માણુવાનો અખત્યાર. સોની કામ ચલાવવાની રીત નિયમસર કરવા બાબત, તથા કલેક્ટરની પાસેથી કોર્ટને હુકમનામું પાછું મોકલવા બાબત, વખતે વખતે નિયમો કરવાતે પણ સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રમાણે મોકલે ૩૨૧. સદરહુ પ્રમાણે હુકમનામાની બજાવણીનું કાલો હુકમનામાં બજાવવા મ કલેક્ટરને હવાલે કરવામાં આવ્યું હોય ત્યારે, વિશેષકલેક્ટરનો અખત્યાર.

(અ) કલમ ૩૦૫ પ્રમાણે કોર્ટ જે રીતે કામ ચલાવત તે રીતે કામ ચલાવવાને, અથવા

(બ) વેચવાનો હુકમ થએલી તમામ મિલકત કે તેના કાંઈ ભાગ પ્રિમિયમ લેઈ હુમેશને વારસે કે કાંઈ મુદતને વારસે લાડે આપીને અથવા ધરાણી મુદીને હુકમનામાની રકમ ઉભી કરવાને, અથવા

(ક) વેચવાનો હુકમ થએલી મીલકત અથવા જરૂર હોય તેટલો તેના ભાગ વેચવાને,

કલેક્ટર મુખત્યાર છે.

હુકમનામાની બજાવણી ૩૨૨. સ્થાવર મીલકતને જે કરાર વિશેષ રીતે સદરહુ પ્રમાણે કલેક્ટર લાગુ હોય તે કરારને લીધે જે હુકમનામામાં તે મીલકતને સોંપવામાં આવે ત્યાં વેચવાનું ફરમાવ્યું હોય તેવાં હુકમનામું તહીં પણ પછે તે તેણે કેમ કામ ચલાવે તે સા બાબતનું હુકમનામું હોય, અને તે પૂરું કરવામાં કોર્ટે સ્થાવર મીલકત વેચવાનો હુકમ કર્યો હોય, એવાં હુકમનામું બજાવવાનું કામ સદરહુ પ્રમાણે મોકલ્યું હોય ત્યારે, કલેક્ટરને જરૂર જણાય તેવી ચોકશી કર્યા પછી, હુકમ નામાના દરુદારેની કામમાં આવે તેવી તમામ સ્થાવર મીલકત વેચ્યા પછે, તેની સંબંધી જવાબદારી પતી જશે એમ માનવાનું તેને [કલેક્ટરને] કારણ હોય તો આ આક્રમાં આગળ ઠરાવ્યા પ્રમાણે કામ ચલાવવાને કલેક્ટર મુખત્યાર છે.

હુકમનામા વાળાઓને ૩૨૨ અ. ૩૨૨ મી કલમમાં કહેલે પ્રસંગે કલેક્ટર અને મિલકત ઉપર જે નોટીસ પ્રસીદ્ધ કરવી, અને તેમાં એવું જણાવવું કે,

મને દાવો હોય તે જાને
મોટીસ આપવી.

(અ) હુકમનામાના દાણદાર ઉપરનાં પછસા બાબતનાં જે હુકમનામાં તેની સ્થાવર મીલકત વેચીને બજારી શકાય એવાં હોય, અને તે પ્રમાણે બજારી કરવાને જે હુકમનામા વાળાની મરજી હોય તેવા પ્રત્યેક હુકમનામા વાળા એ, તથા પછસા બાબતનાં જે હુકમનામાંની વજવાણીમાં તે મિલકત વેચવાનું કામ ચાલુ હોય તેવા પ્રત્યેક હુકમનામા વાળાએ હુકમનામાની નકલ તથા તે હુકમનામા ઉપરથી વસુલ કરવા જોગ રકમ કલેક્ટી છે તે બતાવનારું તે કરનારી અથવા બજારી કરનારી કોર્ટનું સરટીફિકેટ પોતાની કલેક્ટરની રૂબરૂ હાજર કરવું.

(બ) સદરહુ મિલકત ઉપર કોઈ દાવો હોય એવા પ્રત્યેક રાખસે તે દાવાની હકીકત કલેક્ટરને આપવી, તથા તેના પુરાવામાં કોઈ દસ્તાવેજ હોય તો તે હાજર કરવા.

સદરહુ નોટીસ ડિસ્મીસની ભાષામાં કરવી. અને તે પ્રમાણે ચાલવા સારું તે પ્રસિદ્ધ થયાની તારીખથી સાઠ દીવસની મુદત તે નોટીસમાં આપવી. ૩૦૪ થી ૩૦૬ લગ પ્રમાણે જે કોર્ટે અસલ હુકમ કર્યો હોય તે કોર્ટના મકાનમાં, તથા કલેક્ટર રહે ચોગ્ય લાગે તેવી બીજી જગ્યાએ (જે કોઈ હોય તો ચોઢીને સદરહુ નોટીસ પ્રસિદ્ધ કરવી. એમ કોઈ હુકમનામાવાળાનું અથવા દાવો કરનારનું ઠેકાણું જાણીતું હોય તો સદરહુ નોટીસની નકલ તેને ટપાલ રસ્તે અથવા બાજી રીતે મોકલવી.

પછસા સંબંધી હુકમ ૩૦૭. બ. સદરહુ મુદત પૂરી થયા પછી, હુકમનામામાંની રકમ ઠરાવવી માના દાણદારની અને હુકમનામાવાળા અથવા દાવો અને તે પતાવવા સારું કરનારા (હોય તો) ની કોઈ જાહેર કરવાની ઇચ્છા હોય કામમાં આવે એવી સ્થાને સાંભળી લેવા સારું. અને સદરહુ હુકમનામા તથા વર મિલકતનો નિર્ણય દાવાનું તથા હુકમનામાના દાણદારની સ્થાવર મિલકતનું સ્વરૂપ અને મર્યાદા બાબત પોતાની માહિતી કરી લેવા સારું જરૂર હોય તેવી ચોકશી ચલાવવાને, કલેક્ટરે

એક દીવસ નીમવો. અને તે સુનાવાણી તથા ચોકશી બખતે બખતે મુલતવી રાખવાને તે મુખત્યાર છે.

કલેક્ટરને જાહેર કરેલા કોઈ હુકમનામાં અથવા દાવા સંબંધી હુકમનામાના દાણદારની જવાબદારીના ખરાબાણા અથવા મર્યાદા બાબત તકરાર ન હોય તો, અથવા સદરહુ હુકમનામાંની કે દાવાની પરસ્પર અગ્રતા બાબત, અથવા સદરહુ હુકમનામાં કે દાવો પૂરા કરવામાં એવી કોઈ મિલકતની જવાબદારી બાબત તકરાર ન હોય તો, કલેક્ટરે એક યાદી તૈયાર કરવી. તે યાદીમાં—સદરહુ પ્રકારનું હુકમનામાં પૂરું કરવા બાબત વસુલ કરવાની રકમ, કયા અનુક્રમમાં તે હુકમનામાં તથા દાવા પુરા કરવાના છે તે અને તે કારણ સારું કામમાં આવે તેવી સ્થાવર મિલકત, લખવી જોઈએ.

સદરહુ ખાખતની કાંઈ તકરાર ઉત્પન્ન થાય તો, તે વિશેની યાદી તથા તે સંબંધી પોતાનો અભિપ્રાય લખીને, કલેક્ટરને તે તકરાર કલમ ૩૦૪ ને આધારે અસમ હુકમ કરનારી કોર્ટને મોકલવી. અને લખી મોકલ્યું હોય તેની જગ્યાએ આ પતાં સુધી, તે તકરારના વિષય સંબંધી કામ મુલતવી રાખવું. તકરારનો વિષય પોતાની હકુમત માંહેના હોય તો કોર્ટે તેનો નિકાલ કરવો, અથવા તકરારનો ની કાલ કરવા સારું તે કામ અખત્યારવાળી કોર્ટમાં મોકલવું, અને આખરનો ઠરાવ થાય તે કલેક્ટરને જાણાવવો. પછી કલેક્ટરે તે ઠરાવ મુજબ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે યાદી તૈયાર કરવી.

ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ ક્યારે ૩૨૨. ક. કલમ ૩૨૨ અ. અને ૩૨૨ બ. માં નોટીસ કાઢીને ચેકશી કરમાવેલી નોટીસ પોતે કહાડવાને બદલે તથા તેમાં ફેરમાવેલી ચેકશી, પોતે કરવાને બદલે, પોતાને અખર હો

ય અથવા પોતાની આફીસના કાગળ પત્રોમાંથી દખાઈ આવે તેટલી હુકમનામાના દાગદારની તથા તેની સ્થાવર મિલકતની સ્થિતિ લખીને એક યાદી કરી તે યાદી ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટને મોકલવાનો કલેક્ટરને અધિકાર છે; અને પછી તે કોર્ટે કલમ ૩૨૨ અ. તથા ૩૨૨ બ. માં ફરમાવેલી નોટીસ કરવી, ચેકશી ચલાવવી, અને યાદી તૈયાર કરવી, અને તે યાદી કલેક્ટરને મોકલવી.

કલમ ૩૨૨ જ. તથા ૩૨૨ ડ. કલમ ૩૨૨ ક. મુજબ ઉત્પન્ન થનારી કાંઈ તકરારનો કોર્ટે ફેરો કાંઈ ઠરાવ, તે માંહેના પક્ષકારોની વચમાં હુકમનામા પ્રમાણે અમલમાં આવશે, અને હુકમનામા પ્રમાણેજ તેની ઉપર અપીલ કરી શકશે.

પછીના ખાખતનાં હુકમ ૩૨૩. કલમ ૩૨૨ જ. અથવા ૩૨૨ ક. માં ઠરાવનામાના ફેરો કરવાની વ્યા પ્રમાણે વસુલ કરવાની રકમ અને કામમાં આવક જોગ મિલકતનો નિરણય કર્યા પછી નીચે પ્રમાણે કલેક્ટરને અખત્યાર છે. (એટલે.)

(૧.) કામમાં આવવા જોગ હોય તેવી તમામ મિલકત વેચ્યા શિવય સદરહુ રકમ વસુલ થાય એમ નથી એકું જાણાય તો તે મિલકત વેચવાને કામે લાગવું; અથવા હુકમનામામાં કાંઈ વ્યાજ અપાવ્યું હોય તો હુકમનામા પ્રમાણે વ્યાજ સુધાં, અને હુકમનામામાં વ્યાજ અપાવ્યું ન હોય તો તે ખાખતમાં પોતાને વ્યાજ ખી જાણાય તે દર પ્રમાણે વ્યાજ (જે હોય તે) સુધાં સદરહુ રકમ સદરહુ પ્રમાણે વેચાણ રચા વગર વસુલ કરી શકાશે એકું જાણાય તો.

(૨.) (૩૦૪ થી ૩૦૮ કલમ પ્રમાણે ગમે તે હુકમ થયો હોય તોય પોણું સદરહુ રકમ અને વ્યાજ હેઠળ લેણેલી રીતે ઉમું કરવાનો અખત્યાર છે.—

(અ.) સદરહુ તમામ મિલકત અથવા તેનો કાંઈ ભાગ, પ્રીમીયમ લઈ હુમેશને વાસ્તે અથવા કાંઈ મુદતને વાસ્તે ભાડે આપીને; અથવા

(બ.) તે મિલકત તમામ અથવા તેનો કાંઈ ભાગ ઘરાણે મુકીને; અથવા

(ક.) તે મિલકતમાંથી થોડી વેચીને; અથવા

(૬.) વેચાણના હુકમની તારીખથી વીસ વરસ કરતાં વધારે ન હોય એટલી મુદત સુધી તે મિલકત તમામ અથવા તેના કાંઈ ભાગ ઇજારે ખડી આપીને કે પોતે તેનો વહીવટ કરીને અથવા ખીજા પાસે તે કરાવીને; અથવા

(૭.) સદરહુ પ્રકારે પછકી એક પ્રકારે થોડી અને ખીજા એક અથવા વધારે પ્રકારે થોડી તજવીજ કરીને.

[૩.] તે તમામ મિલકતનો અથવા તેના કાંઈ ભાગનો આ કલમ પ્રમાણે વહીવટ કરવા સારૂ તે મિલકતના માલિકના બધા અધિકાર વાપરવાને કલેક્ટર મુખત્યાર છે.

[૪.] કામમા આવવા જોગ મિલકત અથવા તેનો કાંઈ ભાગ વધારે કીમતે વેચાય એવું કરવા સારૂ અથવા ભાડે કે વહીવટમાં આપવાના કામને વધારે યોગ્ય કરવા સારૂ, અથવા તે ઉપરનો બોજો પતાવવા માટે જે વેચાણ કરવાનું તે વેચાણ માંથી તેને બચાવવા સારૂ, કોઈપણ બોજવાળાનો દાવો જે આપવાનો થયો હોય તેનો ફડચો કરવાને અથવા રકમ દાણી થઈ હોય કે ન હોય તોયપણ કોઈ બોજવાળાના દાવાની તોડજોડ કરવાને કલેક્ટર મુખત્યાર છે. અને એવો ફડચો અથવા તોડજોડ કરવા માટે નાણાની તેવડ કરવા સારૂ પોતાને ખસ લાગે તેટલો તે મિલકતનો ભાગ ઘરેણે મુકવાને, ભાડે આપવાને, અથવા વેચી નાંખવાને તે મુખત્યાર છે. આ પારેશ્રાફ પ્રમાણે જે બોજની તજવીજ કલેક્ટર ચોજશે એવા બોજ ઉપરની લોણી રકમ વિશે કાંઈ તકરાર ઉત્પન્ન થાય તો, પોતાના નામથી અથવા હુકમનામાના દણદારના નામથી હીસાબ લેવાની ફરિયાદ યોગ્ય કોર્ટમાં કરવાને કલેક્ટર મુખત્યાર છે; અથવા સદરહુ તકરારનો નિકાલ થતા સારૂ તે દરએક પક્ષ દ્વારા નીમિત્તા એક એક લવાદ, એવા બે લવાદને, અથવા એવા લવાદ નીમે તે સરખા નેસાંપવાનું કબુલ કરવાને કલેક્ટર મુખત્યાર છે.

આ કલમના (૨), (૩) અને (૪) પારેશ્રાફ પ્રમાણે કામ ચલાવતી વખતે મુખ્ય નિમ્ન રાખનારો મુલકી અમલદાર આ આક્ટને અનુસરીને આ બાબત વખતે વખતે જે કાનુન કરે તે કાનુન પ્રમાણે કલેક્ટરે ચાલવું જોઈએ.

ભાડાનો વ્યવહાર અ- ૩૨૪. ૩૨૩ મી કલમ પ્રમાણે ભાડાનો વ્યવહાર થતા વહીવટ પુરો થયા અથવા વહીવટ પુરો થયા પછી વસુલ કરવાની રકમ પછી બાકી રકમ કાંઈ ઉત્પન્ન થઈ ન હોય તો કલેક્ટરે તે વાત હુકમનામાના (લોણી) રહી હોય તો તે દણદારને અથવા જેના હક સંબંધ હોય તેવા તેના વાનું વસુલ. રસ વકીલને લખી જાણાવવી, અને તેમાં એવું પણ જણાવવું કે, આ નોટીસની તારીખથી છ અઠવાડિયાંની અંદર સદરહુ રકમ પુરી થવાને જરૂર હોય તેટલી બાકીની રકમ કલેક્ટરને નહીં ભરે તો સદરહુ તમામ મિલકત અથવા તે રકમ પુરી થાય તેટલો તે મિલકતનો ભાગ વેચવાનું કામ કલેક્ટર ચલાવશે; અને સદરહુ છ અઠવાડિયાં પુરાં થઈ ગયાં છતાં સદરહુ બાકીની રકમ આખી ન હોય તો તે મિલકત અથવા તેના ભાગ કલેક્ટરે સદરહુ પ્રમાણે વેચવો.

કલેક્ટરે દિવાની કોર્ટ ૩૨૪ અ. આ બાબતના ઠરાવ પ્રમાણે પોતાને આ ન હિસાબ આપવો. પેલા અખત્યાર ચલાવતાં તથા તેમાં કહેલાં કર્તવ્ય બજાવતાં કલેક્ટરના હાથમાં આવેલા સઘળા પધ્ધતિના તથા તેને થએલા ખર્ચના હિસાબ તેણે. ૩૦૪ થી કલમ પ્રમાણે અસલ હુકમ કરનારી કોર્ટને વખતે વખતે આપવો, અને બાકી રહેલી રકમ કોર્ટ હુકમ કરે તે પ્રમાણે વ્યવસ્થા કરવા સારૂ પોતાની પાસે રાખવી.

આ ખર્ચમાં સદરહુ મિલકત અથવા તેના કંઈ ભાગ બાબત વખતે વખતે સરકારને જે કુરબ અને જવાબદારી દણી હશે તે સદરહુ મિલકત અથવા તેના ભાગ બાબત વરીષ્ઠ ધારણ કુરનારને જે ગણાત (જે હોય તો) વખતે વખતે દણું હશે તે, અને [કલેક્ટર તે પ્રમાણે ફરમાવે તો] તેણે શાહેદાને બોલાવ્યા હશે તે જોના ખર્ચ, આ સઘળું આવે છે એમ સમજવું.

બાકી રહેલી રકમની સદરહુ બાકી રહેલી રકમ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે કોર વ્યવસ્થા. ટે કામે સગોડવી:-

પેહેલું, સદરહુ મિલકતની ઉપજમાંથી હુકમનામાના દણદારના કુટુંબનાં જે માણસોને (જે હોય તો) પોતાનાં ગુજરા સારૂ કાંઈ મળવાનો હક હોય તેઓ માંહેના દરએકની બાબતમાં કોર્ટને ચોખ્ખા લાગે તે રકમ આપીને તેઓના ગુજરાનની તજવીજ કરવામાં, અને

બીજું, કલેક્ટરે ૩૨૧ મી કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવ્યું હોય તો, જે અવસર હુકમનામાની બજાવણીમાં સ્થાવર મિલકત વેચવાનો હુકમ કર્યો હતો, તે હુકમનામું પૂરું કરવામાં અથવા ૨૮૫ મી કલમ પ્રમાણે કોર્ટ હુકમ કરે તે બીજાં કામમાં; અથવા

ત્રીજું, ૩૨૨ કલમ પ્રમાણે કલેક્ટરે કામ ચલાવ્યું હોય તો સદરહુ મિલકત ઉપરના બોજનું વ્યાજ કમી કરવામાં અને [હુકમનામાના, દણદારના ગુજરાનું બીજું પરંતુ સાધન ન હોય ત્યાં) કોર્ટને ચોખ્ખા લાગે તે રકમ આપીને તેના ગુજરાનમાં; અને મુગ હુકમનામાવાળાના, તથા સદરહુ નાટીસ પ્રમાણે જે ચાલ્યા હોય અને જે રકમ વસુલ કરવાનો હુકમ કર્યો હોય, તે રકમમાં જેઓના દાવા ગણ્યા હોય એવા બીજા કાંઈ હુકમનામાવાળાના દાવા ફાળા પ્રમાણે આપવામાં;

અને સદરહુ હુકમ જે હુકમનામાવાળાઓએ મેળવ્યો હોય તેઓનું પત્યા શિવાય બીજા કાંઈ પધ્ધતિ બાબતનાં હુકમનામાવાળાને સદરહુ મિલકતમાંથી અથવા સિલક રકમમાંથી કાંઈ પણ મળવાનો હક નથી:

અને કાંઈ બાકી રહી હોય તો તે હુકમનામાના દણદારને, અથવા સદરહુ પ્રમાણેના બીજા શખસ હોય તો તેને, કોર્ટ ફરમાવે તે પ્રમાણે આપવી.

વેચાણ કેવી રીતે કરવાં ૩૨૫ આ બાબતના ઠરાવ પ્રમાણે કલેક્ટર કોઈ મિલકતવેચે ત્યારે, તેણે સદરહુ મિલકતના પોતાને ચોખ્ખા લાગે તેવા એક અથવા વધારે લાટ [ભાગ] કરીને તે જાહેર લીલામ કરીને વેચવી, તથા તેને,-

[અ] દરએક લાટ આંખમાં આંછી કેટલી કિંમતે વેચવો તેની વ્યાજબી કી

મત ઠરાવવાનો અખત્યાર છે.

(ખ) મિલકતની વ્યાજબી કીમત મેળવા સમરૂ અથવા વેચાણ મુલતવી રાખવાની તેને જરૂર જણાય ત્યારે તે મુલતવી રાખવાનાં પોતાનાં કારણ દર્શતર માં લખી મુકીને તે વેચાણ યોગ્ય મુદત સુધી મુલતવી રાખવાનો અખ ત્યાર છે.

(ક) વેચવા કાઢેલી મીલકત માંહોમાંહો ખરીદ કરી પોતાને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે તે જાહેર લિલામથી અથવા ખાનગી કરારથી ફરીને વેચવાનો અખત્યાર છે.

હુકમનામાના દાણદારે ૩૨૫ અ. હુકમનામાના દાણદારની સ્થાવર મિલકત અથવા તેના વારસ વ ના અથવા તેના કાંઈ પણ ભાગના સંબંધમાં કલમ કીડે ખીજને આપવાની ૩૨૨ થી ૩૨૫ [ખંને કલમો સુધાંત] ઉપરથી કલેક્ટરને અને હુકમનામાવાળાઓ મળેલો અધિકાર તે ચલાવે ત્યાં સુધી અથવા તેમાં કહે એ ઇલાજ અલાવવાની લાં કામ તે ખજવે ત્યાંહાં સુધી, કલેક્ટરની લખેલી પર મનાઈ, વાનગી શિવાય સદરહુ મિલકત અથવા તેના કાંઈ ભાગ ધરાણે મુકવાને અથવા તેની ઉપર ખોજો નાંખવાને અ

થવા તે પેટે આપવાને અથવા ખીજને આપવાને હુકમનામાના દાણદારને અથવા તેના હક સંબંધવાળા વારસ વકીલને અધિકાર નથી, તેમજ સદરહુ મિલકત ઉ પર અથવા તેના કાંઈ ભાગ ઉપર પછસા ખાખતનાં હુકમનામાની ખજવણીમાં કોઈ દિવાની કોરટે પ્રોસેસ કાઢવું નહીં.

તેજ મુદતમાં, જે હુકમનામુ પુરૂ કરવાની તજવીજ ૩૨૩ મી કલમ પ્રમાણે કલેક્ટરે કરી હોય એવા કોઈ હુકમનામાની ખાખતમાં હુકમનામાના દાણદાર ઉપર અથવા તેની મિલકત ઉપર કોઈ પણ દીવાની કોરટે કાંઈ પણ ખજવણીનુ પ્રોસેસ કાઢવું નહીં.

આ કલમના ઠરાવ લાગુ હોય એવાં જે હુકમનામાને [કાયદાની] જે મુદત લા ગુ હશે તે મુદત ગણતી વખતે સદરહુ ઠરાવને લીધે જે ઇલાજ થોડો મુદત સુધી હુકમનામાવાળાથી કરી શકાશે નહી તે ઇલાજના સંબંધમાં ઉપરની મુદત ખાંદ ક કરવી.

મિલકત ઘણા ડિસ્ટ્રિક્ટ ૩૨૫ ખ. જે મીલકતનુ વેચાણ કરવા વિશે હુકમ થ ટોમાં હોય ત્યારે તેખાખ મો હોય તે મિલકત એક કરતાં વધારે ડિસ્ટ્રિક્ટમાં હોય તના ઠરાવ. ત્યારે કલમ ૩૨૧ થી ૩૨૫ (ખંને કલમો સુધાંત) માં કલેક્ટરને આપેલો અધિકાર તથા સોપેલાં કામ, સ્થાની ક સરકાર સામાન્ય નિયમ કરીને અથવા વિશેષ હુકમ કરીને વખતે વખતે ફરમા વે તે પ્રમાણે સદરહુ ડિસ્ટ્રિક્ટના કલેક્ટરો પછકી એક કલેક્ટરે ચલાવવાં અને ખજવવાં.

પક્ષકાર તથા શાહેદા ૩૨૫ ક. પક્ષકાર તથા શાહેદાને હાજર થવાની તથા એ હાજર થવાની તથા દસ્તાવેજ રજુ કરવાની ફરજ પાડવાનો જે અધિકાર દિ દસ્તાવેજ હાજર કરવાની વાની કોરટે છે તે કલમ ૩૨૨ થી ૩૨૫ (ખંને કલમો ફરજ પાડવાનો કલેક્ટર સુધાંત) માં આપેલો અધિકાર ચલાવતી વખતે કલેક્ટરને છે.

નો અધિકાર.

જમીનનું જાહેર લીલામાં
બંધ રાખવાનો અપત્યા
ર કોર્ટ કલેક્ટરને ક્યા
રે આપે.

૩૨૬ જે સ્થાનીક હદમાં કલમ ૩૨૦ પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ
કરેલા ડરાવ અમલમાં ન હોય તેવી સ્થાનીક હદમાં જમ
કરેલી મીલકત જમીન અથવા જમીનમાંનો કંઈ હિસ્સો
હોય, અને કલેક્ટર કોર્ટને એવું જણાવે કે—તે જમીન
અથવા હિસ્સાનું જાહેર વેચાણ હરકત ભરેલું છે, તથા તે
જમીન કે હિસ્સો કંઈ થોડી વખત કોઈને આપવાથી, અથવા વહાવટમાં સોંપ્યા
થી થોડા મુદતમાં હુકમનામાં પૂરું થાય તેમ છે, તો તે જમીન અથવા હિસ્સો વે
ચવાનું કામ ચલાવવાને બદલે, કલેક્ટર રેમહામાણ કરી હોય તો રીતે હુકમનામાં
પૂરું થાય તેવો બંદોબસ્ત કરવાનો હલેક્ટરને અપત્યાર આપવાને કોર્ટ મુખત્યાર
છે, આવે પ્રસંગે કલમ ૩૨૦ ના બીજા પારેગ્રાહી કલમ ૩૨૫ ક (ખ) ને સુધાંત)
સુધીના ડરાવો લાગુ પડી શકે તેટલા લાગુ પડશે.

પછી સંબંધી હુકમ . ૩૨૭ કોઈ સ્થાનીક હદમાં જમીનના કોઈ જાતના હ
નામાં બંધવવામાં જમી ક સંબંધ એવા અનિશ્ચીત અથવા અનીશ્ચીત હોય કે
નના વેચાણના સ્થાની તેમની કીંમત ડરાવવી. અશક્ય થાય. એવું સ્થાનીક સર
ક નિયમ.

કારની નજરમાં આવે ત્યારે ગવરનર જનરલ ઇન કંઉન્સિ
લની મંજૂરીથી તેવી સ્થાનીક હદમાં પછીસા બાબતનાં હુ
કમનામાં બંધવવામાં તેવા હુક સંબંધ વેચવાની બાબતમાં શરતો નાંખીને કમલ
વખતે ખાસ નીયમ કરવાને સ્થાનીક સરકાર મુખત્યાર છે;

અને, આ કાયદો કોઈ સ્થાનીક હદમાં અમલમાં આવે ત્યારે, ત્યાં હુકમનામાં
બંધવવામાં જમીનના વેચાણ બાબત કંઈ ખાસ નીયમો અમલમાં હોય તો તે નો
થમેને અમલમાં ચાલુ રાખવાને અથવા ગવરનર જનરલ ઇન કંઉન્સિલની મંજૂ
રીથી, વખતે વખતે તેમાં ફેરફાર કરવાને સ્થાનીક સરકાર મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રમાણે કરેલા અથવા ચાલુ રાખેલા બધા નીયમો તથા સદરહુ પ્રમાણે
તેમાં કરેલા બધા ફેરફારો સ્થાનાક સરકારી ગેઝીટમાં પ્રસીદ્ધ કરવા, અને ત્યારથી
તે કાયદો બેટલા બજવાન ગણાશે.

[૬]—બંધવણીમાં હરકત થાય તે વિશે

હુકમનામાં બંધવવામાં ૩૨૮. મીલકતનો કબજો આપવા બાબતનું હુકમના
અટકાવ થાય ત્યારે કેમ મું બંધવવામાં, વારંટ બંધવવાનું કામ જે. અમલદાર
કરડું.

ને સોંપ્યું હોય તેને કોઈ રાખસ અટકાવ અથવા હરકત
કરે તો, તે હરકત અથવા અટકાવ કરે ત્યારથી એક મ
મહીનાની અંદર કોઈ પણ વખતે હુકમનામાવજો કોર્ટને ફરીયાદ કરે.

તે ફરીયાદની તજવીજ કરવા સારૂ કોર્ટે એક દીવસ ડરાવવો. અને જે રાખસ
ની સામે ફરીયાદ કરવામાં આવી હોય તેને તેનો જવાબ દેવાસારૂ સમન કરવો.

હુકમનામાનો દાણદાર ૩૨૯ તે હરકત અથવા અટકાવ હુકમનામાના દાણદાર
અથવા તેની ઉશ્કેરણી રે અથવા તેની ઉશ્કેરણીથી કોઈ રાખસે કર્યો હતો એ
થી જાણે કોઈ અટકાવ વી કોર્ટની ખાત્રી થાય તો, કોર્ટે ફરીયાદ બાબતની

કરે ત્યારે તેમ કરવું.

અટકાવ જારી રહેત્યા
રે કેમ કરવું

તપાસ કરવી અને પોતાને ચોખ્ખા લાગે તેવો હુકમ કરવો
૩૩૦ હુકમનામાના દણદારે અથવા તેની ઉશ્કેરણીથી
કોઈ રાખસે કંઈ વાજખી કારણ વગર તે હરકત અથ
વા અટકાવ કર્યો હતો, અને ફરીયાદ કરનારને તે

મીલકતનો કબજો મળવામાં હજીએ તે દણદાર અથવા તે રાખસ હરકત અથવા
અટકાવ કરે છે, એવી કોરટની ખાત્રી થાય તો, હુકમનામાવાળાની અરજ ઉપર
થી, તે દણદારને અથવા તે ખીજ રાખસને ત્રીસ દીવસ સુધી કેદમાં રાખવાને ત
થા મીલકતનો કબજો હુકમનામાવાળાને આપવો એવું ફરમાવવાને કોરટ મુખ
ત્યાર છે. આથી તે હુકમનામાનો દણદાર અથવા તે ખીજ રાખસ, તેવી હરકત
અથવા અટકાવવાને માટે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા પ્રમાણે અથવા ખીજ કોઈ
કાયદા પ્રમાણે જે શીક્ષાને પાત્ર થતો હોય તેની શીક્ષા તેને કરવાને કંઈ હરકત નથી.

હુકમ નામાના દણદાર ૩૩૧ મઃરી પોતાનીવતી અથવા હુકમનામાના દણ
શિવાય ખીજ કોઈ શુદ્ધુ દાર શિવાયના ખીજ કોઈની વતી તે મીલકત મારા કબજા
દિથી હુક રાખનાર અ માં છે, એમ શુદ્ધુદિથી દાવો રાખીને હુકમનામાના દ
ટકાવ કરે ત્યારે કેમ કરવું. ણદાર શિવાય ખીજ કોઈ સખસે હરકત અથવા અટકા
વ કર્યો હોય તો, હુકમનામા વાળાને વાદી ગણીને તથા
દાવો રાખનારને પ્રતીવાદી ગણીને તેઓની વચ્ચે ફરીયાદ હોય તેમ તે દાવા ઉપર ન
ખર પાડીને તે નોંધવો;

અને બાખ પ ના કરાવ પ્રમાણે હુકમનામા વાળાએ દાવો રાખનાર ઉપર તે મી
લકતની જાણે ફરીયાદ માંડી હોય તે રીતે તથા તેના અખત્યારથી કોરટે તે દાવાની
તજવીજ કરવી, અને હુકમનામું બજાવવાને અથવા બજાવણી મુલતણી રાખવાને
પોતાને ચોખ્ખા લાગે તેવો હુકમ કરવો. પરંતુ આથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા
પ્રમાણે અથવા તે હરકત કે અટકાવને વાસ્તે શિક્ષા કરવાના ખીજ કોઈ કાયદા
પ્રમાણે દાવો રાખનાર ઉપર કંઈ કામ ચલાવાય તેમ હોય તો તેવું કામ ચલાવવા
ને હરકત નથી.

આવોપ્રત્યેક હુકમ હુકમનામા પ્રમાણે ગણાશે. અને અપીલ અથવા ખીજ કામ
સારે હુકમનામાને જે શરતો લાગુ છે તેજ શરતો તેને લાગુ થશે.

જે સખસની પાસેથી ૩૩૨ હુકમનામું બજાવવામાં હુકમનામાના દણદાર
બેન્કકાઠી લીધો હોયતેસ શિવાય ખીજ કોઈ રાખસના કબજામાંથી કંઈ મિલકત
ખસ હુકમનામાવાળાનેક લેઈ લેવામાં આવી હોય; અને તે સખસ એવી તંકરાર
બજા મળવાના હકમાંવાં લે કે.—મારી વતી અથવા હુકમનામાના દણદાર શિવા
યા તે ત્યારે કેમ કરવું. ય ખીજ સખસની વતી. તે મિલકત શુદ્ધુદિથી મારા
કબજામાં હતી, અને તે મિલકત હુકમનામાનાં અંતેલી
નથી, અથવા જે હુકમનામાં તે આવી હોય તો, હુકમનામું થયું તે ફરીયાદમાં
હું પક્ષકાર નહોતો, માટે મારી પાસેથી તે મિલકતનો કબજો લેવાનો હુકમનામાવા
ળાને હુકમનામા પ્રમાણે હક નથી.—તો કોરટને અરજ કરવાને તે મુખત્યાર છે.

અરજ કરવાનું સંભવતું કારણ છે એમ અરજદારને તપાસ્યા પછી કોરટને જ

જાણ્ય તો, કોરટે તકરારના વિષયની તબવીબ ચલાવવી; અને આ કલમના પે હેલા પોરેશમાં કહેલું કારણ ખરું છે એવું કોરટેને જાણાય તો અરજદારને મિલકતનો કબજો મળવા વિશે કોરટે હુકમ કરવો, અને સદરહુ પ્રમાણે કોરટેને ન જાણાય તો કોરટે અરજ કાઢાડી નાંખવી.

આ કલમ પ્રમાણે અરજતની સુનાવણી કરવામાં તકરારનાં ઉપર ખતાવેલાં કારણો શીવાય બીજા બાબત ઉપર કોરટે કંઈ લક્ષ આપવું નહિ.

આ કલમ પ્રમાણે જે પક્ષકાર વિરુદ્ધ હુકમ થાય તે પક્ષકાર મિલકતનો તુરત કબજો લેવાના જે હુકમો તે દાવો રાખતો હોય તે હુકમ કરાવવાની ફરીયાદ માંડવા ન મુખત્યાર છે પણ જો કોઈ તેવી ફરીયાદ કરી હોય તો તે ફરીયાદમાં જે નિ કાલે થાય તેને અનુસરીને તે હુકમ આપરના ગણાશે.

ફરીયાદ માંડ્યા પછી હુકમનામાના દણદારે મિલકત બીજાને નામે ચ દાવી હોય તો. ૩૩૩. જે ફરીયાદ ઉપરથી હુકમનામા થયું હોય તે ફરીયાદ માંડ્યા પછી હુકમનામાના દણદારે કોઈ શખ સને નામે તે મિલકત ચઢાવી આપી હોય, તો તેવા શખસને કલમ ૩૩૧ અથવા ૩૩૨ માં કહેલી કંઈ વાત લાગુ નથી.

ખરીદદારને સ્થાવર મિલકતનો કબજો લેતાં હરકત અથવા અટકાવ થાય તે વિશે.

૩૩૪ હુકમનામા બંધવવામાં વેચાએલી કોઈ સ્થાવર મિલકતના ખરીદદારને તે મિલકતનો કબજો લેતાં, હુકમ નામાનો દણદાર અથવા તેની વતી કોઈ શખસ હરકત કે અટકાવ કરે ત્યારે, —હુકમનામાવાળાને જે મિલકત હુકમનામામાં આપવાનો હરાવ કર્યો હોય તે મિલકતનો કબજો લેતાં હુકમનામાવાળાને હરકત અથવા અટકાવ થાય તે બાબત આ બાબ માં જે નિયમો કરાવ્યા છે—તે લાગુ પડશે.

હુકમનામાના દણદાર શિવાય બીજા દાવેદારની હરકત.

૩૩૫ સદરહુ મિલકતનો તુરત કબજો લેવાના હુકમ બાબત શુદ્ધબુદ્ધિથી દાવો રાખનારા હુકમનામાના દણદાર શિવાયનો બીજો કોઈ શખસ તે મિલકતના ખરીદદારને હરકત અથવા અટકાવ કરે તો. અથવા તે મિલકતનો કબજો સોંપતાં કોઈ એવા શખસનો કબજો લેઈ લીધો હોય તો, ખરીદદારની અથવા જે શખસનો કબજો લેઈ લીધો હોય તેની ફરીયાદ ઉપરથી, પ્રસંગ પ્રમાણે, હરકત અથવા અટકાવ કરવાની અથવા કબજો લેઈ લીધાની વાતની ચોકશી કોરટે કરવી તથા તે બાબત પોતાને ચોખ્ખા લાગે તેવો હુકમ કરવો.

જે પક્ષકારની વિરુદ્ધ તેવો હુકમ કરવામાં આવે તે પક્ષકાર, મિલકતનો તુરત કબજો લેવાના જે હુકમો તે દાવો રાખતો હોય તે હુકમ કરાવવાની ફરીયાદ માંડવાનો મુખત્યાર છે, પરંતુ જો કોઈ તેવી ફરીયાદ કરી હોય તો તેમાં જે નિ કાલે થાય તેને અનુસરીને તે હુકમ આપરના ગણાશે.

આઈ.—પકડવા વિશે તથા કેદ કરવા વિશે.

હુકમનામાના દણદાર ને કેદમાં રાખવાનું કેદાણું

૩૩૬ હુકમનામા બંધવવામાં હુકમનામાના દણદાર ને કોઈ પણ દીવસે અને કોઈ પણ વેળાએ પકડી

શકાય. પકડ્યા પછી બને તેટલો જલદી કોર્ટની રૂબ રૂ તેને આજુવો. અને કેદ કરવાનો હુકમ કરનારી કોર્ટ જે હીસ્ટ્રીક્ટમાં હોય તે હીસ્ટ્રીક્ટની તુરંગમાં તેને કેદ કરી શકાય; અથવા તે જલમાં જોઈએ તેવી સગવડ ન મળે તો, તે હીસ્ટ્રીક્ટની કોર્ટો જે રાખસને કેદ કરવાનો હુકમ કરે તેમને કેદમાં રાખવાસાડે સ્થાનિક સરકાર જે કોઈ બીજી જગા, નીમે ત્યાં કેદ કરી શકાય- પરંતુ એવું ઠરાવવામાં આવ્યું કે,

(અ) આ કલમ પ્રમાણે પકડવાસાડે સુર્યાસ્ત પછી અને સુર્યાદય પહેલાં કોઈ રહેવાના ઘરમાં પેસવું નહીં, અને રહેવાના ઘરનો બાહારનો દરવાજો ફોડીને અંદર જવું નહીં. પણ પકડવાનો અખત્યાર મળેલો અમલદાર કોઈ રહેવાના ઘરમાં યોગ્ય રીતે દાખલ થયો હોય તો પછી, જે ઓરડામાં હુકમનામાનો દણદાર મળશે એવું માનવાનું તેને કારણ હોય તે ઓરડાનાં બારણાંનું બંધન કાઢીને તે ઉઘાડવાને તે અખત્યાર છે. પણ તે ઓરડામાં હુકમનામાની દણદાર નહીં હોય તેવી કોઈ સ્ત્રી ખરેખર રહેલી હોય અને દશ રિવાજ પ્રમાણે લોકોમાં બાહાર ન રહે ખાતી હોય તો તે અમલદારે તેને ખબર આપવી કે તમને ત્યાંથી જવાની છુટ છે અને તે સ્ત્રીને જવાને યોગ્ય વખત આપ્યા પછી તથા જતા રહેવાને યોગ્ય સુગમતા આપ્યા પછી, પકડવાસાડે તે ઓરડામાં જવાને તે અખત્યાર છે.

વિશેષ ઠરાવ.

(બ) જે હુકમનામું બજાવવામાં હુકમનામાના દણદારને પકડ્યો હોય તે હુકમનામું પદસા બાબતનું હોય અને હુકમનામાનો દણદાર, પોતાને પકડનાર અમલદારને પકડવાનું ખરચ તથા હુકમનામાની રકમ આપે, તો તે અમલદારે તેને એકદમ છોડી મુકવો.

સરકારી ગેઝીટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને નીચે પ્રમાણે ઠરાવવાને સ્થાનિક સરકાર અખત્યાર છે. એટલે:-

પદસા બાબતનું હુકમનામું બજાવવામાં આ કલમ પ્રમાણે હુકમનામાના દણદારને પકડીને કોર્ટની રૂબરૂ આણ્યોહોય, ત્યારે કોર્ટને તે ખબર આપવી કે, ૨૦ મા બાબ પ્રમાણે નાદાર ઠરાવવાસાડે અરજી કરવાને તને અખત્યાર છે- અને જો તારી અરજીના મજકુર બાબત કપટ બુદ્ધિનું કંઈ કત્ય તે નાહું કશું હોય, અને કોર્ટે નીમેલા વસુલદાર (રિસીવર)ના કબજામાં તું તારી બધી મિલકત આપીશ, તો તારો છુટકો થશે.

આવું જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ થયા પછી, હુકમનામાનો દણદાર તે પ્રમાણે અરજી કરવાનો પોતાનો ઇરાદો જણાવે, અને બોલાવશો ત્યારે હું હાજર થઈશ, તથા કલમ ૩૪૪ પ્રમાણે નાદાર ઠરાવને એક મહીનાની અંદર અરજી કરીશ એવી પુરતી જામીનમીરી આપે તો, કોર્ટે તેને પકડ્યામાંથી છુટો કરવો.

પરંતુ એ રીતે અરજી કરવામાં તે કસુર કરે તો જામીનગીરીની રકમ વસુલ કરવાનું ઠરાવવાને અથવા હુકમનામું બજાવવામાં તેને જલમાં મોકલવાને કોર્ટ અખત્યાર છે.

જામીનની બાબતમાં કલમ ૨૫૩ માં ઠરાવ કર્યો છે તેરીતે સદરહું જામીનગીરીની રકમ વસુલ થઈ શકે.

પકડવાના વારંટમાં હુ ૩૩૭ હુકમનામાના દણદારને પકડવાના [મત્સ્યેક વા
કમનામાના દણદારનેહા રંટમાં તે વારંટ બજાવવાને જે અમલદારને સોંપ્યું
જર કરવાનું ફરમાવકું. હાય. તેને એકું ફરમાવકું કે, -જે રકમ આપવાનો હુકમ
નામાના દણદારને હુકમ થયો છે તે રકમ, તથા તેનું
વ્યાજ ને ખરચ (હોયતો) આપવાને તે જવાબદાર હોય તે રકમ જલદી ભરવામાં
ન આવે તો, બધી અનુકૂળ પડતી ઉતાવળથી તેને કોરટની રૂબરૂ આણવો.

ઝોરાકીનો દર ૩૩૮ હુકમનામાના દણદારની પદવી, જાત, તથા તેના
દશ રીવાજ પ્રમાણે ઝોરાકીને સારૂ આપવાની માસિક
રકમના ચઢતા ઉતરતા દર વખતે વખતે ઠરાવવાને સ્થાનીક સરકાર મુખત્યાર છે.

હુકમનામાના દણદાર- ૩૩૯. હુકમનામાના દણદારને પકડે ત્યારથી સે-
ની ઝોરાકીના પદશા. ને કોરટની રૂબરૂ આણી શકાય ત્યાં સુધીની તેની ઝો-
રાકી સારૂ ઉપર પ્રમાણે ઠરેલા દર લક્ષમાં રાખીને, જ
હજને જે રકમ બસ લાગે તે રકમ હુકમનામાવાળો કોરટમાં ભરે નહીં તો અને
ભરે નહીં ત્યાં સુધી હુકમનામાની બજાવણીમાં કોઈ હુકમનામાના દણદારને પક-
ડવો નહીં.

હુકમનામું બજાવવામાં હુકમનામાના દણદારને તુરંગમાં મોકલવામાં આવે ત્યા
રે, સદરહુ દર પ્રમાણે જેટલી માસીક રકમ મળવાને તે ચોગ્ય હોય તેટલી માસી
ક રકમ તેની ઝોરાકી સારૂ કોરટે ઠરાવવી; અથવા તેવા દર ઠરાવવામાં ન આવ્યા
હોય તો, જે વરખમાં તે હોય તે વરગને વાસ્તે કોરટને બસ લાગે તેટલી રકમ
ઠરાવવી.

જે પક્ષકારની દરખાસ્ત ઉપરથી હુકમનામું બજાવવામાં આવ્યું હોય તેણે,
દરેક મહિનાની પહેલી તારીખ પહેલાં કોરટે ઠરાવેલી માસીક રકમ માસીક ભરણું
કરીને અગાઉથી આપવી.

પહેલું ભરણું ચાલુ માસના જેટલા દિવસ બાકી રહ્યા હોય તેટલા દિવસને
માટે, હુકમનામાના દણદારને તુરંગમાં મોકલ્યા પહેલાં કોરટના ચોગ્ય અમલદારને
કરવું. અને ત્યાર પછીનાં કોઈ ભરણાં (જે હોય તો) જે અમલદારને સ્વાધીન
તુરંગ હોય તેને કરવાં.

ઝોરાકીની રકમ ફરીયા ૩૪૦. તુરંગમાં હોય તેવા હુકમનામાના દણદારની
દના ખરચમાં ગણવી. ઝોરાકી સારૂ હુકમનામાવાળાએ જે રકમ આપી હોય
તે ફરીયાવનું ખરચ ગણાશે.

પરંતુ તે આપેલી કોઈ રકમને વાસ્તે હુકમનામાના દણદારને તુરંગમાં ર
ખાશે નહીં અથવા પકડાશે નહીં.

હુકમનામાના દણદારને ૩૪૧. નીચેના પ્રસંગે હુકમનામાના દણદારને તુ-
રંગમાંથી છોડી મુકવો. -

[અ] તુરંગમાં મોકલવા વિશેના વારંટમાં કહેલી રકમ જે અ-
મલદારને સ્વાધીન તુરંગ હોય તેને ભરે ત્યારે; અથવા

[બ] ખીજી રીતે હુકમનામું પુરેપુરું અદા થાય ત્યારે, અથવા

(ક) જે શખસની દરખાસ્તથી તેને કેદ કર્યો હોય તે શખસ ની અરજ ઉપરથી, અથવા

(ડ) આ કાયદામાં પાછળ ફરમાવ્યા પ્રમાણે તે શખસ ખોરાકીની રકમ ન ભરે ત્યારે, અથવા

[ઈ] હુકમનામાના દાણદારને, આગળ ડરાવ્યું છે તે પ્રમાણે, નાદાર ડરાવવામાં આવે તો, અથવા

(ફ) કલમ ૩૪૨ માં મર્યાદા કરી છે તે પ્રમાણે તેની કેદની મુદત પુરી થાય ત્યારે,

પરંતુ આ કલમમાં કહેલા બીજા, ત્રીજા તે પાંચમા પ્રસંગોમાં કોરટના હુકમ મુજબ હુકમનામાના દાણદારને છોડી પુકવો નહીં.

આ કલમ પ્રમાણે છોડી મુકેલા હુકમનામાના દાણદાર તે છોડી મુક્યા ઉપરથી રણમુંક્ત (કરજમાંથી છુટો) થશે નહીં પરંતુ જે હુકમનામું બજાવવામાં તે ને કેદ કર્યો હોય તે હુકમનામા ઉપરથી તેને ફરી પકડી શકાશે નહીં.

કેદમાં રાખવાની મુદત ૩૪૨. હુકમનામું બજાવવામાં છ માસ કરતાં વધારે છ માસ કરતાં વધારે નહીં મુદત સુધી કોઈ સખસને કેદ કરવામાં આવશે નહીં, થાય.

કેદમાં રાખવાની મુદત અથવા પચાસ રૂપીઆ કરતાં વધી નહીં એવી રકમ છ અઠવાડીયાં કરતાં વધારે અપવાનું હુકમનામું હોય તો છ અઠવાડી કરતાં વધારે મુદત સુધી કોઈને કેદ કરવામાં આવશે નહીં.

વારંટ ઉપર શેરા. ૩૪૩. વારંટ બજાવવાને જે અમલદારને સોંપ્યું હોય તેણે તે ઉપર શેરા કરવો. તેમાં કંઈ તારીખે અથવા કંઈ રીતે તે બજાવ્યું તે લખવું; તથા વારંટ પાછું લાવવાના મોડામાં મોડો દીવસ તેમાં લખ્યો હોય તે વીતી ગયા હોય તો ઢીલ થવાનું કારણ લખવું; અથવા વારંટ ન બજાવ્યું હોય તો તે કેમ બજાવવામાં ન આવ્યું તેનું કારણ લખવું; અને તે શેરા સહિત કોરટમાં વારંટ પાછું મોકલવું.

મારાથી વારંટ બજાવી શકાય તેમ નથી એવી મતલબના શેરા તે અમલદારે કર્યો હોય તો, જે અશક્તતા જણાવવામાં આવી હોય તે બાબત કોરટે તેની સોગત ઉપર જખાની દેવી, અને ચોખ્ખા સાગે તો તે અશક્તતા વિશે સાક્ષીઓને સમન કાઢી જખાની લેઈને કોરટે પરિણામ દફતરમાં લખવું.

બાબ ૨૦ મા.

હુકમનામાના દાણદાર નાદાર હોય તે વિશે.

નાદાર દેવાદાર ડરાવવા. ૩૪૪. પછસા આપતલું હુકમનામું બજાવવામાં કોની અરજ કરવાનો અખ ઇ હુકમનામાના દાણદારને પકડ્યો અથવા કેદ કર્યો હોય તો, અથવા તેની મિલકત વિરુદ્ધ એવાં હુકમનામાની બજાવણીમાં જમીના હુકમ આપ્યા હોય તો, તે પોતાને નાદાર દેવાદાર ડરાવવા માટે લેખી અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

કોઈ પણ પદસા બાબતનાં હુકમનામા વાળો, હુકમનામાના દણદારને નાદાર દે
નાદાર કરાવવા સારૂ લેખી અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

એવાં પ્રકારની દરએક અરજ, જે ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં
સદરહુ હુકમનામાનો દણદાર રહેતો હશે અથવા કેદમાં હશે તે ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટને
કરવી જોઈએ.

અરજતો મળકર.

૩૪૫. હુકમનામાના દણદારે અરજ કરી હોય
ત્યારે તેમાં નીચેની બાબતો લખવી.

[અ] તે શપ્થસને પકડ્યો અથવા કેદ કર્યો હોય તે અથવા તે
ની મીલકતની જમી બાબત હુકમ કર્યો હોય તે વાત, કઈ
કોર્ટના હુકમથી તેને પકડ્યો અથવા કેદ કર્યો તે, અ
થવા કઈ કોર્ટે જમીના હુકમ કર્યો તે કોર્ટ, અને જે
તેને પકડ્યો અથવા કેદ કર્યો હોય તો તે કંચે ઠેકાણે બં
ધીમાં છે તે;

(બ) તેની મિલકત કેટલી, તે કઈ જાતની છે તે, તથા તેની વી
ગત, તથા પદસા શિવાયની કોઈ મીલકત હોય તો તેની
કિંમત.

(ક) કયે એક અથવા વધારે ઠેકાણે તે મિલકત મળી આવવાની તે;

(ડ) કોર્ટની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે તેની વ્યવસ્થા કરવા
સારૂ તે મીલકત આપવાની તેની મરજી છે તે;

[ઈ] તેની ઉપર બધા પદસા સંબંધી દાવા હોય તેની રકમ ત
થા વિગત; અને

(જ) તે જાણતો હોય અથવા તેનાંથી નક્કી કરાય તે પ્રમાણે
તેના લેણદારોના નામ તથા ઠેકાણાં.

પદસા બાબતના હુકમનામા વાળાએ અરજ કરી હોય તેમાં હુકમનામાની તા
રીખ જે કોર્ટે હુકમનામું કર્યું હોય તે કોર્ટ, તે ઉપરથી લેણી રહેલી રકમ, ત
થા જે ઠેકાણે હુકમનામાનો દણદાર રહે છે અથવા બંધીમાં છે તે ઠેકાણું આ મ
જકર લખવો જોઈએ.

અરજ ઉપર સહી કર ૩૪૬. પાછળ ફરીયાદ અરજ ઉપર સહી કરવાના ત
વી તથા સાચાપણાના થા તેના શાચા પણાના એકરાર કરવાના નિયમો કરા
એકરાર કરવા. વ્યા છે તે પ્રમાણે અરજદારે તે અરજ ઉપર સહી ક
રવી તથા તેના સાચાપણાના એકરાર કરવા.

અરજની નકલ તથા ૩૪૭. તે અરજની સુનાવણીને વાસ્તે કોર્ટે એક
જોડીસ પોંચાડવી. દિવસ કરાવવો, તથા કઈ જગ્યાએ અને કઈ વખતે
તેની સુનાવણી થશે એ વિશેની લખેલી નોટીસ ત
થા તે અરજની નકલ કોર્ટમાં જોડાવવી તથા અરજદારને અરજે હેઠળ લખેલા
જાને પોંચાડવી.

હુકમનામાનો દણદાર અરજદાર હોય ત્યારે, જે હુકમનામું બજાવવામાં તેને પ

હુકમો અથવા કેદ કર્યો હોય અથવા જમીનો હુકમ કર્યો હોય તે હુકમનામા વાળાને અથવા તેના પ્લીડરને, અને તે અરજમાં બોલત લેહેણદાર (જે કોઈ) લખ્યા હોય તે તેમને;

અરજદાર હુકમનામાવાળો હોય ત્યારે, હુકમનામાના દાણદારને અથવા તેના પ્લીડરને.

કોર્ટને જે વ્યાજખી જણાય તો, પોતાને ચોગ્ય લાગે તે સરકારી ગ્રેજીડમાં અને જાહેર વરતમાન પત્રોમાં અરજદારને ખરચે તે અરજ છપાવવાને કોર્ટ મુખ્ય ત્યાર છે.

અરજદાર હુકમનામાનો દાણદાર હોય, અને આ કલમ પ્રમાણે ભરવાના કંઈ મહંશા આપવાને તે અશક્ત છે એમ કોર્ટની ખાતરી થાય તો તે પદશા આપવાનું તેને માફ કરવાને કોર્ટ મુખ્યત્યાર છે.

બીજા લેહેણદારોને પોં ૩૪૮. અરજદારનો હું લેણદાર છું એમ કોઈ શ આડવાનો અખત્યાર. ખસ કહેતો હોય, અને તે અરજ ઉપર મને જાહેર કરવાની રજા આપો એવી અરજ કરતો હોય, તો તે શખસને પાણ, પોતાને ચોગ્ય લાગે તો, તેવી નકલ તથા નોટીસ પોંઆડવાને કોર્ટ મુખ્યત્યાર છે.

પેરામાં હોયતે અરજ ૩૪૯. હુકમનામાના દાણદારને પકડેલો હોય તો, ક દાર વિશે કોર્ટના આ લમ ૩૫૦ પ્રમાણે સુનાવાણી થાય ત્યાં સુધી એકદમ તે અખત્યાર.

ને તુરંગમાં મોકલવાનો હુકમ કરવાને અથવા જે અમલ દારને વારંટ બજાવવા આપ્યું હોય તેના પેરામાં તેને રાખવાને અથવા ફરમાવશે ત્યારે હાજર થઈશ એવી રીતના પુરતા જામીન તે આપે તો તે લેઈને તેને છોડવાને કોર્ટ મુખ્યત્યાર છે.

સુનાવાણી વખત કામ ૩૫૦. ઉપર પ્રમાણે ઠરાવેલે દિવસે અથવા ત્યાર અલાવવાની રીત. પછી જે દિવસ ઉપર કોર્ટે સુનાવાણી મુલતવી રાખી હોય

તે દિવસે, જે શખસોને તે નોટીસ પોંઆડી હોય તેમની અથવા તેમના પ્લીડરોની સમક્ષ, હુકમનામાના દાણદારની તે વખતની હાલત વિશે તથા તે વખત પછીનાં વસુલ આપવાનાં તેના સાધન વિશે, કોર્ટે હુકમનામાના દાણદારની જખાની લેવી; અને સદરહુ હુકમનામાવાળો, અરજમાં લખેલા બીજા લેહેણદારો, તથા લેહેણદાર છીએ એમ પોતેજ કહેનારા બીજા (જે હોય તો) શખસો હુકમનામાના દાણદારનો છુટકો થવાની સામે જે ફરે તે સાબળવું. અને પછી પોતાને ચોગ્ય લાગે તો હુકમનામાના દાણદાર નાદાર દવાદાર ઠરાવવાને ચોગ્ય નથી એવું ખતાવવાનો પુરાવો કરવા સારું તે હુકમનામાવાળાને તથા બાકીનાં લેહેણદારોને કે શખસો મુદત આપવાને કોર્ટ મુખ્યત્યાર છે.

નાદાર ઠરાવવાનું તથા ૩૫૧. જે કોર્ટની ખાતરી થાય કે:- વસુલદાર નીમવાનું.

(અ) અરજમાં લખેલી હકીકતો વસ્તુતઃ ખરી છે;

[ખ] જે હુકમનામાની બજાવણીમાં પોતાને પકડ્યો અથવા કેદ કર્યો હોય, અથવા જમીનો હુકમ કર્યો હોય તે હુકમ

નામું જે ફરિયાદ ઉપરથી થયું હોય તે ફરિયાદ માંડી ત્યારથી અથવા ત્યાર પછી કોઈ વખતે હુકમનામાના ફાળુ ફારે, પોતાના લેહણદારોને દમો દવાના ધરાદાથી, પોતાની કંઈ મિલકત છુપાવી નથી, અથવા ખીજને નામે ચઢાવી નથી અથવા લંબાવી નથી;

- (ક) પોતાનું કરજ પુરેકરૂં અદા કરવાને પોતે શક્તીવાન નથી એમ જાણીને, તેણે બેદરકાર થઈને કરજ કાઢ્યું નથી; અથવા પોતાના લેહણદારોમાંથી કોઈને અઘટીત રીતે પસંદ કરીને કંઈ રૂપીયા અથવા મિલકત આપી દીધી નથી.
- (ડ) અરજના મજકર આખત તેણે કપટ છુદ્ધિનું ખીંચું કાંઈ કત્ય કર્યું નથી.

તો, તે નાદાર છે એમ કોરટ જાણે; તથા પોતાને ચોખ્ખા લાગે તો, તેની મિલકતનો વસુલદાર નીમવાનો હુકમ કરવાને પણ કોરટ મુખત્યાર છે; અથવા તે વસુલદાર ન નીમે તો, તે નાદારનો છુટકો કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

જો સદરહુ પ્રમાણે કોરટની ખાત્રી ન થાય તો કોરટે અરજ નામંજુર કરવાનો હુકમ કરવો.

લેહણદારોએ પોતાનાં લેહણાં શાખીત કરવાં.

ઉપર. અરજમાં કહેલા લેહણદારોએ તથા નાદારના લેહણદાર છીએ એમ પોતેજ કહેનારા ખીજ (હોય તો) શખસોએ પછી નાદારના પોતપોતાના પછિશા સંબંધી દાવાની વિગતોનો તથા રકમનો પુરાવો હાજર કરવો; અને કોણે પોતાને નાદારના લેહણદાર શાખીત કર્યા છે તથા તેમનું પોતપોતાનું લેહણું શું છે તેના કોરટે હુકમ કરીને નિરણય કરવો. અને તે શખસોનું તથા લેહણાનું એક પત્રક તઈયારકરવું; અને કુલમ ઉપર પ્રમાણે થ એલા કરાવ તે દરેક લેહણદારનું પોતાના લેહણાનું હુકમ નામું હોય તેમ ગણાશે.

પત્રક તૈયાર કરવું.

આવા પ્રત્યેક પત્રકની નકલ કોરટના મકાનમાં ચોઢવી.

કરજ પતાવવાને જે પેઢી નાદાર થઈ હોય તે પેઢીના ભાગીદારને, અથવા નાદારી પહેલાં તે મરી ગયો હોય તો તેના કાયદેશર વારસ વફીલાને, પેઢીના લેહણદારોની સાથે લેહણું શાખીત કરવાનો હુકમ છે એમ આ કલમની કોઈ વાતથી સમજવું નહીં.

પત્રકમાં લખ્યા ન હોય એવા લેહણદારોએ કરવાની અરજ.

ઉપર. તે પત્રકમાં જેનું નામ લખ્યું ન હોય તે બે નાદારનો કોઈ લેહણદાર, કોરટને એવી અરજ કરે કે, નાદાર ઉપરના મારા પછિશા સંબંધી દાવાની વિગત તથા રકમનો પુરાવો આજણવાની મને રજા આપી, અને હું નાદારના લેહણદાર છું એમ શાખીત કરું તો, તે શાખીત થએલા લેહણને વારસે લેહણદાર તરીકે મારું નામ પત્રકમાં દાખલ કરજું એવો, હુકમ કરો.

હું નાદારના લેહણદાર છું એમ શાખીત કરું તો, તે શાખીત થએલા લેહણને વારસે લેહણદાર તરીકે મારું નામ પત્રકમાં દાખલ કરજું એવો, હુકમ કરો.

પત્રકમાં કહેલો કોઈ લેહણદાર કોરટને એવી અરજ કરે કે, મારા પોતાના લેહણાની રકમ, સ્વરૂપ અથવા વિગતો પુરતો પત્રકમાં ફેરફાર કરવાનો હુકમ કરો; અથવા બીજા લેહણદારનું નામ કાઢી નાંખો, અથવા બીજા લેહણદારના લેહણાની રકમ, સ્વરૂપ કે વિગતો પુરતો તે પત્રકમાં ફેરફાર કરો.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ અરજ થાય ત્યારે, નાદાર અને બીજા લેહણદારો ઉપર જે નાદીસો બજાવવી કોરટને યોગ્ય લાગે તે અરજદારને ખરચે બજાવ્યા પછી, તથા તેમની હરકતો જો કંઈ હોય તો સાંભળ્યા પછી, કોરટ તે અરજ માન્ય કરવાને અથવા નામજુર કરવાને મુખત્યાર છે.

વસુલદાર નીમવાના હુકમનું ફળ. ૩૫૪. કલમ ૩૫૧ પ્રમાણે કરેલો પ્રત્યેક હુકમ સ્થાનિક સરકારી ઝેઝીટમાં પ્રસિદ્ધ કરવો; અને તે હુકમ થી [કલમ ૨૬૬ ના પહેલા વિશેષ ઠરાવમાં બતાવેલાં વાં નાં શિવાયની) નાદારની બધી મિલકતનો હક્ક, વસુલદારને પ્રાપ્ત થશે. પછી અરજમાં ગમે તો તે મિલકત બતાવી હોય કે નહીં તેની ચીંતા નહીં.

વસુલદારે જામીન આપવા અને માલમતા વસુલ કરવી. ૩૫૫. આ પ્રમાણે નીમાએલા વસુલદારે કોરટ કે રમાવે તેવા જામીન આપવા, અને ઉપર બાતલ કરા છે તે શિવાયની તે બધી મિલકત પોતાના કબજામાં લેવી. અને, નાદારે મને કબજા આપ્યા છે અથવા કબજા આપવા સારૂ તેનું ચાલે એટલું તેણે કશું છે એમ વસુલદાર કોરટને સરટીફિકેટ લખી મોકલે ત્યારે, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી (જો કરવી હોય તો) શરતો કરીને, નાદારને છોડી મુકવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વસુલદારનું કામ. ૩૫૬. કોરટ ફરમાવે તે મુજબ વસુલદારે નીચે લખેલાં કામ કરનાં; એટલે—

[અ] મિલકતના પછશા કરવા,

[બ] કરજ, દંડ, અને ગુનેગારી બદલ નાદાર પાસે સરકારનું (જો કંઈ) લેહણ હોય તો તે તેમાંથી આપવું.

[ક] તે હુકમનામા વાળાનું ખરચ આપવું.

[ડ] જે કરજની નિર્ભયતાને વાસ્તે નાદાર દણદારની મીલકત ગીરો હોય તેવાં બધાં કરજ અનુક્રમે તેમની અગ્રતા પ્રમાણે વાળવાં;

[ઈ] બાકી રહે તે, પત્રકમાં નામ હોય તે લેહણદારોમા તે બધાંને એ કે સરખા ગણીને તેમનાં પોત પોતાનાં લેહણાની રકમ પ્રમાણે ફાળે પડતું વહેંચી આપવું;

મેહનતાણાનોતેનોહક્ક.

અને તે વહેંચી આપેલી બાકી ઉપર શેકડે પાંચ ટકા કરતાં વધારે નહીં એવું કોરટ ઠરાવે તે કમીશન પોતાના કામના મેહનતાણા તરીકે રાખવાને તે વસુલદાર મુખત્યાર છે. (આ રાખેલી કમીશનની રકમ વધારો આપી દેવો.

એ વેહેથી આપવાની રકમ તરીકે ગણવી) અને પછી
જે કંઈ વધે તે તે નાદારને અથવા તેના કાયદસર વારસ વહીલને આપવું.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે; જે સ્થાનિક પ્રદેશમાં; ૩૨૦ મી કલમ પ્રમાણે ઠરાવ જાહેર કરેલા હોય તે ઠરાવ અમલમાં હોય તેવા સ્થાનિક પ્રદેશમાં. ખેતીવાડીના કામ સરૂં ધારણ કરી હોય અથવા ગણોતે આપી હોય, અથવા સરકારને મહેસુલ ભરતી હોય એવી સ્થાવર મીલકતનાં વેચાણ વસુલદારે કરવાં નહીં, પણ તેણે નાદારની બીજી મિલકત વેચ્યા પછી; કોરટે—(અ) પત્રકમાં લખેલા લેણદારોનાં લેણેશાંનો ફરિયાદ કરવાને મળી ચુકેલી રકમ બાદ કરતાં બાકી જે રકમ જોઈતી હોય તે રકમ, (બ) નાદારની વેચવાની રહેલી સ્થાવર મિલકત, તથા (ક) તેની ઉપર કાંઈ ખોળા હોય તે, —નક્કી કરવા; અને ઉપર લખેલી તપસીલની યાદી કલેક્ટરને મોકલવી; ત્યાર પછી કલમ ૩૨૨ થી ૩૨૫ (ખને સુધાંત) ઉપરથી કલેક્ટરને મળેલા અધિકાર બધી તેને ચોખ્ખાં લાગે તે અધિકાર ચલાવીને તથા તે કલમના ઠરાવ લાગુ હશે તેટલે સુધી તેઓને અનુસરીને, તેણે એ પ્રમાણે જોઈતી હોય તે રકમ ઉઠાવી કરવાં માંડવું; અને આ પ્રમાણે અધિકાર ચલાવ્યાથી તેના હાથમાં જે રકમો આવે તે સઘળી રકમો, કોરટનો હુકમ આવે તે પ્રમાણે વ્યવસ્થા થવા સારૂ કલેક્ટરે પોતાની પાસે રાખવી.

છોડી મુકવાનું ફરી.

૩૫૭ કલમ ૩૫૧ અથવા ૩૫૫ પ્રમાણે જે નાદાર ને છોડી મુક્યો હશે તેને પત્રકમાં દાખલ કરેલા કોઈક રજને-વાસ્તે પકડવામાં અથવા કેદ કરવામાં આવશે નહીં. પરંતુ, (કલમ ૩૫૮ના ઠરાવને અનુસરીને) પત્રકમાં લખેલા લેણદારોના લેણેશાંની એક ત્રતિયાંશ સુધીની ભરપાઈ થાય ત્યાંહાં સુધી, અથવા ૩૫૧ મી અથવા ૩૫૫ મી કલમ પ્રમાણે છુટકો કરવા બાબત થયેલા હુકમની તારીખથી બાર વરસ થઈ જાય ત્યાંહાં સુધી, પહેલા અથવા પછીથી મેળવેલી કલમ ૨૬૬ ના પહેલા વિશેષ ઠરાવમાં ખતાવેલાં વાંનાં શિવાયની તથા વસુલદારને જે મીલકતનો હુકમ પ્રાપ્ત થયો હોય તે શિવાયની, તંની મીલકત કોરટના હુકમથી જમ્ત કરીને વેચવાને પાત્ર થશે.

નાદાર જવાબદારીમાંથી મુક્ત થયો એવો ઠરાવ સે રૂપિયા અથવા તે કરતાં ઓછી હોય તે, તે કરજનેની કરવો.

જાબતની જાસ્તી જવાબદારીમાંથી સદરહુ પ્રમાણે છોડી મુકેલા નાદારને મુક્ત કરવાનો ઠરાવ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે પણ પત્રકમાં લખેલા કરજના એક ત્રતિયાંશ સુધીની ભરપાઈ થઈ હોય, અથવા છુટકો કરવા બાબતના હુકમની તારીખથી બાર વરસ થઈ ગયો હોય એવી કોઈ પણ જાબતમાં સદરહુ નાદાર સદરહુ પ્રમાણે મુક્ત થયો એવું કોરટે ઠરાવવું.

જોઈએ.

અરજદાર દગા ભરેલો ૩૫૯-કલમ ૩૫૦ પ્રમાણે ચાલેલી સુનાવણી વખતે હોય ત્યારે કામ ચલાવ એવું શાખીત થાય કે, અરજદારે—
વાની રીત.

(અ) મોતાની અરજમાં મોતાના દેવા વિશે, અથવા પોતાના કબજામાંની, કે

પોતાને મળવાને ઉમેદ હોય તેવી, કે પોતાની વતી ત્રસ્ટી દાખલ બીજાની પાસે હોય તેવી પોતાની મિલકત વિષે, કંઈ હુપાવવાનો કે જાણી જોઈને કંઈ ખોટી બીના લખવાનો ગુના કર્યો છે: અથવા

(બ) કંઈ મિલકત દગાબાજીથી હુપાવી છે, કે બીજાને નામે ચઢાવી આપી છે, કે લંબાવી છે; અથવા

[ક] અરજના મજકર બાબત બીજું કંઈ કપટબુદ્ધિનું કૃત્ય કર્યું છે, તો તેના કોઈ લેણદારની અરજ ઉપરથી, લખેલો હુકમ કરીને તેને કોર્ટે કેદની શિક્ષા કરવી. તે શિક્ષા કેદમાં મોકલ્યાની તારીખથી એક વરસ સુધીની કરી શકાય. અથવા પોતાને ચોગ્ય લાગે તો, કાયદા પ્રમાણે તેના ઉપર કામ ચલાવવાને તે ન માલુમ્મેટને ત્યાં મોકલવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

બીજી કોર્ટોને ડિસ્ટ્રિક્ટ ૩૬૦ સરકારી એજીટમાં જાહેર ખબર આપીને કલ કોર્ટના અખત્યાર આ મ ૩૪૪ થી ૩૫૯ સુધીમાં (ખંને સુધાંત) ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટને આપેલા અખત્યાર ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ શિવાયની બીજી પવાનું.

કોઈ કોર્ટને આપવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે; અને સદરહું પ્રમાણે અધિકાર મળેલી પોતાના ડીસ્ટ્રિક્ટમાં બીજી કોર્ટમાં મુકદમા ને કોઈ કોર્ટ હોય તેને, કલમ ૩૪૪ પ્રમાણે આવેલા મુકદમા મોકલવાને ડિસ્ટ્રિક્ટ જડજ મુખત્યાર છે.

સદરહું પ્રમાણે અધિકાર મળેલી કોઈ પણ કોર્ટ, તેજ કોર્ટનું હુકમનામું બ જાવવામાં પકડેલા માણસે કલમ ૩૪૪ પ્રમાણે કરેલી કોઈ અરજ, લેવાને મુખત્યાર છે

હુકમનામાના લેણદારની મિલકત અઢી હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, અથવા તેની ઉપરના ધંધા સંબંધી દાવા પાંચ હજાર રૂપિયા કરતાં વધારે હોય, અથવા સદરહું મિલકત અથવા તેનો કંઈ ભાગ પ્રજા દેશમાંના ખ્રીષ્ટીય સરકારના મુલક બહાર હોય ત્યારે આ બાબત કોઈ પણ કરાવ રગુન, મુલમેન, અકયાબ અને બ સહ શહેરમાંની હકુમતવાળી કોઈ પણ કોર્ટને લાગુ નથી,

— ❦ ❦ ❦ —

ભાગ ૨ જો.

પ્રસંગોપાત ઉત્પન્ન થનારા કામો વિશે.

બાબ ૨૧ મો.

પક્ષકારોનાં મરણ, લગ્ન, અને તેમની નાદારી વિશે.

પક્ષકારના મરણ પછી ૩૬૧. વાદીના પ્રતિવાદીના મરણ પછી જો ફરીયાદ જો ફરીયાદ કરવાનો હક કરવાનો હક પોંચતો હોય તો, તે મરણથી ફરીયાદ બં પોંચતો હોય તો, ફરીયાદ પડશે નહીં. યાદ બંધ નહીં પડે.

દ્રષ્ટાંતો.

[અ] ક હયાત હોય ત્યાં સુધી જ ને વરસાસન આપવું એવો જ ને ક ની

સાથે અ કરાર કરે છે. તે આપવાની જરૂર પાડવા સારું. અ ના ઉપર અને ક ફરીયાદ કરે છે, હુકમનામા પહેલાં અ ગુજરી જાય છે. આમાં ક ને ફરીયાદ કરવાનો હક્ક પોંચે છે માટે ફરીયાદ બંધ પડતી નથી.

(બ) સદરહુ દ્રષ્ટાંતમાં, બધા પક્ષકારો હુકમનામા પહેલાં ગુજરી જાય છે. અ ને ક એ બેમાં છેલ્લો મધ્યત થયો હોય તેના વારસ વકીલને ફરીયાદ કરવાનો હક્ક પોંચે છે, એટલે તે અ ના વારસ વકીલ ઉપર તે ફરીયાદ ચલાવી શકે.

(ક) આખરે લીધા [લાઇબલ] બદલ બ ઉપર અ ફરીયાદ કરે છે. અ ગુજરી જાય છે. આમાં ફરીયાદ કરવાનો હક્ક પોંચતો નથી માટે ફરીયાદ બંધ પડે છે.

(ડ) મિતાક્ષરાના નિયમ લાગુ પડે તેવા અવિભક્ત હિંદુ કુટુંબનો એક અ માણસ કુટુંબની મિલકતની વેચાણ કરવાની ફરીયાદ કરે છે, નાની વય ના છોકરા અ ને પોતાનો વારસ શુકીને અ ગુજરી જાય છે, આમાં ફરીયાદ કરવાનો હક્ક અ ને પોંચે છે અને ફરીયાદ બંધ પડતી નથી.

ધારી વાદીઓ અથવા ઉદર. એક કરતાં વધારે વાદીઓ અથવા પ્રતિવાદી યો હોય, અને તેઓમાંના કોઈ મરી જાય, અને એક મરણ પામે અને ફરીલા બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓને વાસ્તેજ અથવા એકલા બાકી રહેલા પ્રતિવાદી કે પ્રતિવાદીઓની ઉપર ફરીયાદ કરવાનો હક્ક પોંચતો હોય તો, દફતરમાં તેના મતલમનું લખાણ કોરટ કરાવવું, અને બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓની અરજ - ઉપરની, અથવા બાકી રહેલા પ્રતિવાદી કે પ્રતિવાદીઓની ઉપર, તે ફરીયાદનું કામ આગળ ચાલશે.

ધારી વાદીઓ પછી ૩૬૩. એક કરતાં વધારે વાદીઓ હોય અને તેમાંના કોઈ મરી જાય, અને એકલા બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓને વાસ્તેજ ફરીયાદ કરવાનો હક્ક પોંચતો ન હોય, પણ તેને અથવા તેમને તથા મરનાર વાદીના કાયદસર વારસ વકીલને મળીને ફરીયાદ કરવાનો હક્ક પોંચતો હોય તો; તે કાયદસર વારસ વકીલની અરજ ઉપરથી, તે મરનાર વાદીની જગાએ દફતરમાં તેનું નામ દાખલ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓની તથા તે કાયદસર વારસ વકીલની અરજ ઉપરથી ફરીયાદનું કામ આગળ ચાલશે.

મધ્યત વાદીના વારસ વકીલે અરજ કરી ન હોય તો દાવો રાખનાર કોઈ સખસ કોરટને કાયદામાં જે મુદત કરાવી હોય તે મુદતમાં અરજ ન કરે તો, બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓની અરજ ઉપરથી ફરીયાદનું કામ આગળ ચાલશે.

૩૬૪. મધ્યત વાદીના કાયદસર વારસ વકીલ પાણ નો દાવો રાખનાર કોઈ સખસ કોરટને કાયદામાં જે મુદત કરાવી હોય તે મુદતમાં અરજ ન કરે તો, બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓની અરજ ઉપરથી ફરીયાદનું કામ આગળ ચાલશે.

અને મધ્યત વાદીના કાયદેસર વારસ વકીલને [જે કંઈ હોય તે] પક્ષકાર કરવામાં આવશે, તથા બાકી રહેલા વાદી અથવા વાદીઓની સાથે સામેલ થઈને તે જી. અરજ કરી હોત ત્યારે ફરીયાદનું કામ ને રીતે ચાલ્યું હોત તે રીતે તે ફરીયાદમાં થએલા હુકમનામાં તેનું પોંચશે તથા તે હુકમનાનું તેને લાગુ પડશે.

એકનો એક વાદી અથ ૩૬૫. એકનો એક વાદી હોય તે અથવા બીજાનું વા બાકી રહેલો એકનો આ પછી બાકી રહેલો એકનો એક વાદી હોય તે ગુજ એક વાદી ગુજરી જાય રી જાય ત્યારે, ફરીયાદ કરવાનો હુક પોહાંચતો હોય તે ત્યારે રી રીતે કરવું. મધ્યતના કાયદેસર વારસ વકીલની અરજ ઉપરથી, તે વાદીની જગાએ દફતરમાં તેનું નામ દાખલ કરવાને કો

રટ મુખત્યાર છે. અને તે ઉપરથી ફરીયાદનું કામ આગળ ચાલશે.

મધ્યત વાદીના વારસ ૩૬૬. મધ્યત વાદીના કાયદેસર વારસ વકીલપણા વકીલ અરજ નકરે તો ના દાવો રાખનાર કોઈ સખસ કોરટને તેવી અરજ કા ફરીયાદ બંધ પડે. યદામાં ને મુક્ત કરાવી હોય તે મુક્તમાં, નહીં કરે તો,

ફરીયાદ બંધ પાડવી એવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખ

ત્યાર છે. તથા તે ફરીયાદનો જવાબ કરવામાં પ્રતિવાદીને ને ખરચ થયું હોય તે પ્રતિવાદી અરજ કરે તો, મધ્યત વાદીની મિલકતમાંથી તેણે વસુલ કરી લેવાનો હુક મ કોરટે કરવો.

અથવા, પ્રતિવાદીની અરજ ઉપરથી, કોરટની નજરમાં યોગ્ય જાણાય તો, ખ રચ અથવા બીજી રીતની કરવી ઘટે તેવી શરતોથી, મધ્યત વાદીના કાયદેસર વાર સવકીલને બોલાવવાનો, અથવા તકરારી બાબતોનો આખર નિકાલ કરવા સામું ફરી યાદનું કામ ચલાવવાનો અથવા તે બંનેનો, વ્યાજબી લાગે તેવો બીજો હુકમ કરવા ને કોરટ મુખત્યાર છે.

ખુલાસો:—કોઈ સખસ પાસે વારસાનું સરટીફિકેટ અથવા લેહેણું વસુલ કરવા નું સરટીફિકેટ હોય તો, તેટલાજ ઉપરથી તે સખસ મધ્યતનો કાયદેસર વારસ વકી લ થતો નથી, પરંતુ તેણે કોઈ સરટીફિકેટ જેની પાસે હોય તે સખસને તે ઉપરથી મધ્યતની કાંઈ મિલકત મળે, ત્યારે તે મિલકતની બાબતમાં કાયદેસર વારસવકીલ ત તરીકે તે જવાબદાર જાણાય.

મધ્યત વાદીના વારસ ૩૬૭. મધ્યત વાદીના કાયદેસર વારસ વકીલ કોણ વકીલ વિજે તકરાર ઉઠે એ વિશે કાંઈ તકરાર ઉઠે તો, તે વાતનો બીજી ફરીયાદ માં નિર્ણય થાય ત્યાં સુધી ફરીયાદ બંધ રાખવાને, અ થવા ચાલુ ફરીયાદનું કામ ચલાવવા સાડ કોને કાયદેસર વારસ વકીલ તરીકે જાણવો એ વાતનો તે ફરીયાદની મુનાવણી વખતે અથવા તે પે હેલાં નીકાલ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ઘણાં પ્રતિવાદીઓપછી ૩૬૮. એક કરતાં વધારે પ્રતિવાદીઓ હોય અને તે એક મધ્યત થાય અથવા માંનો કોઈ હુકમનામાં પહેલાં ગુજરી જાય અને એકલા એકનો એક પ્રતિવાદી કે બાકી રહેલા પ્રતિવાદી અથવા પ્રતિવાદીઓ ઉપર ને ફરી બાકી રહેલો એકનો એક યાદ કરવાનો હુક પોંચતો હોય તો,

પ્રતિવાદી મંદાયેત થાય
તો સી રીતે કરવું;

તથા એકના એક પ્રતિવાદી અથવા બીજા મંદાયેત ખડો રહે
તો એકના એક પ્રતિવાદી ગુજરી જાય તોએ ફરીયાદ કરવાનો હક પોતાવ્યતો હાયતો
વાદી જે કોઈ સંખ્યાને મંદાયેત પ્રતિવાદીનો કાયદસર વારસ વકીલ કેદતા લેય,
અને જેને મંદાયેતને દેખાણે પ્રતિવાદી કરવાની તેમી મરજી હોય, તેનું નામ, પાણું
તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખીને કોર્ટને અરજ કરવાને તે મુખત્યાર છે.

તે અરજ ઉપરથી મંદાયેત પ્રતિવાદીને કોર્ટણે તે વારસ વકીલનું નામ કોરટે દે
સરખાં દાખલ કરવું;

અને સમનમાં એક દિવસ લખીને તે દીવસે ફરીયાદનો જવાબ કરવા સારું હાજર
થવાને તે વારસ વકીલ ઉપર સમન કાઢાડવા;

અને ત્યાર પછી તે વારસ વકીલને જાણે અસંતોષથી પ્રતિવાદી કર્યો હોય અ
ને ફરીયાદમાં પ્રથમ ચાલી ગયેલા કામમાં જાણે તે પુલકાર હોય તે રીતે, તે મુ
કદમાંનું કામ આગળ ચાલશે.

પરંતુ એ રીતે પ્રતિવાદી કરેલો સંખસ, મંદાયેત પ્રતિવાદીનો હું કાયદસર વારસ
વકીલ નથી એવી હરકત લેવાને, અથવા તેવા વારસ વકીલ તરફે પોતાને ઘટતા
હોય તેવો જવાબ કરવાને મુખત્યાર છે.

સરહુ પ્રકારની અરજ કરવાને કાયદામાં જે મુદત ડરાવી હોય તે મુદતમાં વાદી
તેવી અરજ ન કરે અને તે મુદતમાં અરજ ન કરવાનું પરંતુ કારણે હું એવી કોરટની
ખાત્રી ન કરે તો ફરીયાદ બંધ પડશે.

સ્ત્રી પક્ષકારના લેખનથી ૩૬૬. સ્ત્રી વાદી અથવા પ્રતિવાદી હોય તેનું લગ્ન
ફરીયાદ બંધ પડશે નહીં. સવાથી ફરીયાદ બંધ પડશે નહીં; પરંતુ લગ્ન થયા છતાં
એ ફરીયાદનું કામ ચાલીને ફેસલો થાય; અને સ્ત્રી પ્રતિ
વાદી ઉપર હુકમનામું હોય તો તે ઉપરથી તે એકલીના ઉપર તે બજી શકે,

પોતાની સ્ત્રીએ કરેલા કરજનો કાયદા પ્રમાણે ઘણી જવાબદાર થાય એવી તરફ
નું કામ હોય તો;—કોરટની રજાથી ઘણીના ઉપર પણ હુકમનામું બજી શકે અને
સ્ત્રીની તરફનો ફેસલો થાય તો તે હુકમનામાના વિષયમાં ઘણીને કાયદા પ્રમાણે હ
કે પોંચતો હોય તો કોરટની રજાથી ઘણીની દરખાસ્ત ઉપરથી પણ હુકમનામું બ
જાવવાનો હુકમ થઈ શકે.

વાદીના દેવાજાને લીધે ૩૭. વાદીના લેહણદારના લાભને માટે જે ફરીયાદ
અથવા દેવું વાગવાનાં તે કલેમ ૩૫૧ પ્રમાણે નોંધેલો તેનો અસાધની અથવા વસુ
ની નાબરીને લીધે ફરી લદાર ચલાવી શકે તેવી ફરીયાદમાં વાદી દેવાણું કાઢે, અ
થાદને ક્યારે હરકત થાય અથવા તેનું વાગળામાં નાદર કરે તો તેથી તે ફરીયાદને
હરકત થશે નહીં; પરંતુ તે ફરીયાદ ચલાવવાને તથા કો
ઈ હુકમ કરે તે મુદતમાં તેમો ખરચના જામીન આપવાને તે અસાધની અથવા વ
સુલદાર ના પાડે તો હરકત થશે.

અ સાધની ફરીયાદ ચ સરહુ પ્રમાણે હુકમમાં કડી હોય તેટલી મુદતમાં તે

લાવવામાં અથવા બીજી અસાધની અથવા વસુલદાર ફરીયાદ ચલાવવામાં તથા જા
ન આપવામાં કસુર કરે બીજા આપવાને કસુર કરે અથવા ના પાડે તો વાદીએ
ત્યારે શું કરવું. દેવાળું કાઢવું છે અથવા તે નાદાર થયો છે એ સબખ
થી ફરીયાદ કાઢી નાંખવાની અરજ કરવાને પ્રતીવાદી
મુખત્યાર છે; અને કોરટ ફરીયાદ કાઢી નાંખવાને તથા તેનો જવાબ કરવામાં પ્રતી
વાદીને થએલું ખરચ તેને અપાવવાને મુખત્યાર છે તે ખરચ વાદીની માલમિલક
ઉપર લેહેણ તરીકે શાખિત કરવું.

બંધ પડવાથી અથવા ૩૭૧ આ બાબ પ્રમાણે ફરીયાદ બંધ પડે અથવા
કાઢી નાંખવાથી થવાનું કાઢી નાંખવામાં આવે તો તેના તેજ દાવાના કારણ ઉપર
ફળ. થી નવી ફરીયાદ ચાલશે નહીં.

બંધ પડવાનો અથવા પરંતુ દેવાળીયા અથવા નાદાર અથવા મધ્યત વાદી
કાઢી નાંખ્યાનો હુકમ ર ના કાયદેસર વારસા વકીલપણાનો દાવો રાખનાર શખ
દ કરવાની અરજ. સ બંધ થયાનો અથવા કાઢી નાંખ્યાનો હુકમ રદ કરા
વવાસાર અરજ કરવાને મુખત્યાર છે. અને કોઈ પુરતા
કારણને લીધે તેનાથી ફરીયાદ ચલાવાઈ નહોતી એમ શાખિત થાય તો, ખરચ
અને બીજી રીતની યોગ્ય લાગે તેવી શરતો કરીને બંધ પાડ્યાનો અથવા
કાઢી નાંખ્યાનો હુકમ કોરટે રદ કરવો.

ફરીયાદ ચાલતાં હક ૩૭૨ ફરીયાદ ચાલતાં તેમાંના કંઈ હક્કસંબધ બી
સંબધ બીજાને લખી જાને લખી આપવામાં આવ્યો હોય ઉત્પન્ન કરવામાં આ
આપવામાં આવે તો શી વ્યો હોય કે મળ્યો હોય તેવે પ્રસંગે તે હક્કસંબધ જે
રીતે કરવું. શખસની પાસે આવ્યો હોય તે શખસથી અથવા તે

શખસના ઉપર કોરટની રજાથી, ફરીયાદ ચાલી શ
કે અને તે શખસનું નામ જેની પાસેથી તે હક સંબધ ગયો હોય તેની સાથે
સામેલ કરીને અથવા તેને બદલે દાખલ કરીને જેવી જરૂર હોય તે પ્રમાણે કરી
ને; ફરીયાદ ચલાવવી. કોરટે રજા આપવી તે બધા પક્ષકારોની સમતીથી આપવી
અથવા તેમને લેખી નોટીસ યોગ્યાડીને તથા તેમની કાંઈ હરકતો હોય તો તે સા
બીને આપવી.

બાબ ૨૨ મો.

ફરીયાદ કાઢી લેવા તથા માંડી વાળવા વિશે,

નવી ફરીયાદ આણવાની ૩૭૩, ફરીયાદ કર્યા પછી કોઈ પણ વખતે વાદીની
પરવાનગી સાથે વાદીને અરજ ઉપરથી કોરટની ખાત્રી થાય કે,—(અ) રીતીસર
ફરીયાદ કાઢી લેવા દેવાનો કરવામાં કાંઈ ખામી હોવાને લીધે ફરીયાદ નિષ્ફળ થવી
અખત્યાર. નેહએ. અથવા (બ) વાદીને ફરીયાદ કાઢાડી લેવાની અ

થવા પોતાના દાવાનો કાંઈ ભાગ છોડી દેવાની રજા આ
પીને તે ફરીયાદના વિષયની અથવા તે પ્રમાણે છોડી દીધેલા ભાગ સંબંધી નવી
ફરીયાદ આણવાની છુટ આપવાનાં પુરતાં કારણ છે,—તો ખર્ચ અથવા બીજી રીતની

પોતાને થોડાં લાગે તેવી શરતો કરીને તેવી રજા આપવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

તેવી રજા શિવાય વાદી ફરિયાદ કાઢાડી લે અથવા પોતાના દાવાનો કંઈ ભાગ છોડી દે તો કોર્ટ ઠરાવે તે ખર્ચનો તે જવાબદાર થશે, અને તેજ ખાખત ની અથવા તેજ ભાગ સંબંધી નવી ફરીયાદ આણવાને તેને પ્રતિબંધ થશે.

ધણ વાદીયો પછકી એકને બાકીનાઓની સમતી શિવાય ફરિયાદ કાઢાડી લેવાની રજા આપવાનો આકલમની કોઈવાતથી કોર્ટને અખત્યાર મળેછે એમ સમજવું નહીં.

પેહેલી ફરીયાદથી મુદતના ૩૭૪. ગઈ છેડી કલમ પ્રમાણે રજા મળ્યાથી, કાયદાને અસર થતી નથી. કોઈ નવી ફરીયાદ કરવામાં આવે તેમાં જાણે પ્રથમની ફરીયાદ આણીજ નહોતીતે રીતે મુદતનો કાયદો વાદીને લાગુ પડશે.

ફરિયાદો માંડીવાળવા- ૩૭૫. કોઈપણ કાયદેસર કરારનામું અથવા ખાનગી પુ.

સમજીત કરીને કોઈ ફરિયાદનો તમામ અથવા થોડો ધણો તોડનેડ*થાય, અથવા પ્રતિવાદી તે ફરિયાદના તમામ કે થોડા ધણા વિષય સંબંધી વાદીનું મન મનાવે, તો તે કરારનામું, સમજીત અથવા મન મનાવડું દફતરમાં દાખલ કરવું, અને ફરિયાદને લાગુ પડે તેટલું તેમાં જે હોય તે પ્રમાણે કોર્ટે હુકમનામું કરવું. અને તે કરારનામામાં સમજીતમાં અથવા મન મનાવવામાં ફરિયાદનો જેટલો વિષય આવી ગયો હશે તેટલા પુરતું તે હુકમનામું આપ્પરનું થશે.

ખાખ ૨૩ મો.

કોર્ટમાં ભરાયું કરવા વિશે.

૩૭૬. લેઈયું અથવા નુકશાન લેવાની કોઈ ફરિયાદ આલતાં કોઈપણ વખતે, જે રકમથી દાવો પુરેપુરો પતી રહેશે એમ પ્રતિવાદીને લાગતું હોય, તે રકમ કોર્ટમાં અનામત મુકવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે. !

૩૭૭. અનામત મુક્યાની લેખી નોટીસ કોર્ટની મારફત પ્રતિવાદીએ વાદીને આપવી, અને મુકેલી રકમ (કોર્ટ બીજી રીતે ન કરમાવે તેઉ) વાદીનેતની અરજ ઉપરથી આપવી.

૩૭૮. પ્રતિવાદીએ અનામત મુકેલી કોઈ રકમથી દાવો પુરેપુરો પતતો હોય કે કંઈ ઓછું પડતું હોય તો પણ, તે મુક્યાની નોટીસ મળે તે તારીખથી તે મુકેલી રકમ ઉપર વાદીને કંઈ વ્યાજ અપાવવામાં નહીં આવે.

૩૭૯. પોતાના દાવાનો માત્ર કંઈ ભાગ પત્યાં દાખલ હોય રકમ વાદી સ્વીકારે તો, બાકીને વાસ્તે પોતાની ફરિયાદ અલાવવાને તે મુખત્યાર છે. અને પ્રતિવાદીએ મુકેલી રકમથી વાદીનો દાવો પુરેપુરો પત્યો છે, એમ કોર્ટ ઠરાવ કરે તો, અનામત મુક્યા પછી થએલું ફરિયાદનું ખર્ચ તથા તે પહેલાંનું વાદીના દાવાની વધારા

ની રકમથી થએલું જોડણું ખરચ હોય તે વાદીએ આપવું.
જ્યારે વાદી દાવો પુરો પોતાના દાવો પુરેપુરો પત્યા દાખલ તે રકમ વાદી
પુરો પત્યા તરીકે તે રકમથી કરે તે ન મતલબનું તેણે કોરટને જાણીને આપવું.
કેમ સ્વીકારે ત્યારે શી અને તે જાણેલું દાખલ કરીને તે પ્રમાણે કોરટે ફેસલો
શીતે કરવું. આપવો અને દરેક પક્ષકારનું ખરચ કોણે આપવું એ
કરમાવવામાં, તે કદાચામાં કર્યો પક્ષકાર વધારે કપડો
આપવા જેવો છે એ વાત કોરટે વિચારમાં લેવી.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ ને જ ના રૂ. ૧૦૦ દવા છે. રૂપીયાની ઉધરાણી ન કરતાં
તથા ઉધરાણી કરવાથી જે દીલ થશે તેથી પોતાને કંઈ ગેરફાયદો
થશે એમ માનવાનું કાસણ ત છતાં તે રકમને વારતે અ ના ઉ
પર જ ફરિયાદ કરે છે. ફરિયાદ દાખલ થયા પછી અ તે રૂપી
યા કોરટમાં ભરે છે. જ તે રકમ પોતાને દાવો પુરેપુરો પત્યા
તરીકે સ્વીકારે છે, તેણે કોરટે તેને કંઈ ખરચ અપાવવું ન જ
છે. કેમકે તેની તરફનો વાદ વિના કારણ હતો એમ અનુમાન
થાય છે.

[જ] દ્રષ્ટાંત (અ) માં કહેલી હકીકતો છતાં અ ના ઉપર જ ફરિયાદ
કરે છે. ફરિયાદ દાખલ થયા પછી અ દવામાં વાધો લે છે. ત્યાર
પછી અ કોરટમાં તે રકમ ભરે છે. જ તે રકમ પોતાનો દાવો
પુરેપુરો પત્યા તરીકે સ્વીકારે છે. આમાં કોરટે જ નું ખરચ અપા
વવું જોઈએ. કેમકે વાદ ચલાવવો જરૂર હતો એમ અ ની વરણ
હક ખતાયે છે.

(ક) અ ને જ ના રૂ. ૧૦૦ દવા છે, અને તે રકમ ફરિયાદ થયા
શિવાય આપવાને તે ખુશી છે. જ રૂ. ૧૫૦ માગે છે. અને તે
ઠલી રકમની અ ઉપર ફરિયાદ કરે છે. ફરિયાદ દાખલ થયા પ
છી અ રૂ. ૧૦૦ કોરટમાં ભરે છે, અને બાકીના રૂ. ૫૦ આપ
વાની તેની જવાબદારી બદલ માત્ર તે વાધો લે છે. જ તે સો રૂ.
પીયાની રકમ પોતાનો દાવો પુરેપુરો પત્યા તરીકે સ્વીકારે છે. કો
રટે તેને અ નું ખરચ આપવાને હુકમ કરવો.

ખાતર રજૂ મો.

ખરચને વારતે જામીન માગવા વિશે.

ફરિયાદનું કામ ચાલતાં રૂ. ૩૬૦. એકનો એક વાદી અથવા એક કરતાં વધારે
ખરચને સારું વાદી પા વાદીઓ હોય ત્યારે જાતા વાદીઓ પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની
એથી જાણીને કેમકે મ ખાહાર રહેનારા છે, અને તે વાદી પાસે અથ
વા તે વાદીઓ મધ્યસ્થી કોઈની પાસે ફરિયાદની બિ
લખત શિવાય પુરતી સ્થાવર મિલકત પ્રિટિશ ઇ
ન્ડિયામાં તથા એમ કોઈ ફરિયાદ કરતો વખતે અથવા ત્યાર પછી ફરિયાદનું કામ

આલતાં કોઈ વખતે કોરટને જાણાય તો, પોતાને સતથી અથવા કોઈ પ્રતિવાદીની અરજ ઉપરથી. કોઈ પ્રતિવાદીનું અરજી તથા હવે પછી થવાનાં સંભવ હોય તે અહીં ખરચ આપવાતા જામીન. હુકમમાં મુદત ઠરાવીને તે ઠરાવેલી મુદતની અંદર આપો, એમ વાદી અથવા વાદીઓને હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

જામીન આપવામાં ક ૩૮૧. આ પ્રમાણે ઠરાવેલી મુદતમાં તેવા જામીન સુર થાય તો તેનું ફળ, આપવામાં ન આવે, અને હલમ ૩૭૩ ના ઠરાવ પ્રમાણે વાદી અથવા વાદીઓને ફરિયાદ કાઢી લેવાની રજા આપવામાં ન આવે, તો કોરટે તે ફરિયાદ કાઢી નાંખવી.

પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બહાર ૩૮૨. કોઈ શખસ એવે પ્રસંગે પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં રહેવાનું. હીને જાણ કે તે ઉપરથી ખરચ આપવાનું તેને કહેવામાં આવે ત્યારે તે મળવાનો નહીં, એવો વ્યાજબી સંભવ જણાય તો તે કસમ ૩૮૦ ના અર્થ પ્રમાણે પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની બહાર રહેનારો ગણાશે.

બાબ ૨૫ માં.

કમીશનર વિશે.

અ. - સાક્ષીઓની જખાની લેવાનું કમિશન.

સાક્ષીઓની જખાની ૩૮૩ કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં રહેલો કોરટ જે પ્રસંગે નારા જે શખસોને કોરટમાં હાજર રહેવાની આ કામિશન કાઢી શકે તે. યદા પ્રમાણે માફી મળી હોય અથવા મહાડ કે નખ જાઇને લીધે જેઓ કોરટમાં હાજર રહી શકે એમ ન હોય, તેમની સવાલનામાથી અથવા બીજી રીતે જખાની લેવા સારું કોઈ પણ કોરટ કોઈ પણ ફરીયાદમાં કમીશન કાઢવાને મુખત્યાર છે.

કમિશનકાઢવાનો હુકમ. ૩૮૪. પોતાની મેળે, કે ફરીયાદનો કોઈ પક્ષકાર, અથવા જેની શહેદી લેવી હોય તે સાક્ષી સોગનની માને આધારે અથવા બીજી રીતે અરજ કરે ત્યારે તેવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

કોરટની હુકમતમાં સા ૩૮૫. કમીશન કાઢનારી કોરટની હુકમતની સ્થાની રહેતો હોય ત્યારે, નિક હદમાં રહેનારા કોઈ સખસની જખાની લેવાનું કમીશન તે બખવવાને કોરટને જે કોઈ સખસ યોગ્ય લાગે તેના ઉપર, મોકલી શકાય.

ક્યા સખસોની જખાની ૩૮૬. કોઈ પણ કોરટ કોઈ પણ ફરીયાદીમાં ની સાથે કમીશન નીકળે તે. એના સખસોની જખાની લેવાનું કમિશન કાઢી શકે:-

(અ) પોતાની હુકમતની સ્થાનિક હદની બહાર રહેનારા કોઈ સખસની,

(બ) જે તારીખે તેમની જખાની કોરટમાં લેવાની હોય તે પહેલાં તે હદ છોડી જવાના હોય તે સખસોની; અને

(ક) સરકારના લશ્કરી ને મુત્તકી અમલદારો જડજના અભિપ્રાય પ્રમાણે સરકારી કામમાં ખસેલ પોરયા શિવાય હાજર થઈ શકે નહીં તેમની.

હાઈ કોરટ અથવા રંગુનની રીકાર્ડર કોરટ શિવાયની બીજી જે કોઈ કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં તે સખસ રહેતો હોય તે કોરટ ઉપર અથવા કમીશન કાઢનારી કોરટને હાઈ કોરટના જે પ્લીડરને નીમવાનું યોગ્ય લાગે તે પ્લીડર ઉપર

૨ ને કમીશન મોકલવાનો અખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ કમીશન કાઢતી વખતે કોરટ ફરમાવું કે, તે કમીશન પોતાને ત્યાંજ પાછું મોકલવાનું છે કે કોઈ તાબ્સની કોરટમાં પાછું મોકલવાનું છે.

પ્રીટીશ ઇડિયામાં ન ૩૮૭ પ્રીટીશ ઇડિયાની બહાર કોઈ કોર્ટ રહેનારા હોય તેવા સાક્ષીની જ કોઈ શપ્થસની જખાની લેવા સારું કમીશન કાઢવાની બાની લેવાનું કમીશન. જે કોરટને અરજ કરવામાં આવી હોય તે કોરટની ખાતરી થાય કે. તે સાક્ષીની શાહેદી જરૂરની છે તો તે કમીશન કાઢવાને કોરટ યુખત્યાર છે.

કમીશનને અનુસરીને ૩૮૮ કોઈ શપ્થસની જખાની લેવાનું કમીશન જે કોરટને મળ્યું હોય તે પ્રત્યેક કોરટે કમીશનને અનુસરીને તે શપ્થસની જખાની લેવી.

સાક્ષીઓની જખાનીસુ ૩૮૯ કમીશન ખૂબાખર રીતે બજાવ્યા પછી તે કમીશન મુજબ લીધેલા પુરાવા સુધાંત તે જે કોરટમાંથી નીકળ્યું હોય તે કોરટમાં પાછું મોકલવું; પરંતુ કમીશન કાઢવાના હુકમમાં ખીજી રીતે ફરમાવ્યું હોય ત્યારે તે ફરમાવ્યા મુજબ તે પાછું મોકલવું, અને તે કમીશન તથા તે ઉપર કરેલા રીપોર્ટ તથા કમીશન પ્રમાણે લીધેલા પુરાવા (નીચેનીપેઠેલી કલમને બાંધ ન આવે એ રીતે) તે ફરીયાદના દફતરનો ભાગ ગણાવો.

જખાનીઓ પુરાવામાં ૩૯૦ કમીશન ઉપરથી લીધેલા પુરાવા જે પક્ષકારની વિરુદ્ધ જે આણ્યો હોય તેની સમતી શીવાય ફરિયાદમાં પુરાવા દાખલ વાંચવો નહીં, પરંતુ:—

[અ] શાહેદી આપનાર શપ્થસ કોરટની હુકમત બહાર હોય, અથવા મરી ગયો હોય, અથવા મંદવાડ કે નબળાઈને લીધે જાતે શાહેદી આપવાને હાજર રહી શકતો ન હોય અથવા કોરટમાં જાતે હાજર થવાની માફી મળી હોય તો, અથવા

(બ) ગઈ છેલી રકમમાં કહેલી બાબતો પછકી કોઈની શાખિત ન લેવી એ મ કોરટની નજરમાં આવે, અને—જે કારણને લીધે કમીશનથી શાહેદી લેવામાં આવી હોય તે કારણ બંધ થયું છે એવી શાખિત છતાં—કોઈ શપ્થસની શાહેદી ફરીયાદમાં પુરાવા દાખલ વાંચવાને કોરટ અખત્યાર આપે તો, તેવી સંમતીની જરૂર નથી.

કમીશન બંજાવવાના ત ૩૯૧ કમીશન બંજાવવાના તથા પાછા મોકલવાના તથા પાછા મોકલવાના ક પાછા જે નિયમો કલ્યા તેજ નીચે કહેલી કોરટોએ કા રાવો પરફાજ્યની કોરટો કેસા કમીશનને લાગુ પડશે, એ કહેલા કમીશનને લાગુ પડે છે,

[અ] જે કોરટો પ્રીટીશ ઇડિયાની હદની બહાર હોય, અને જે ગલીકા માઆઝગાના અથવા ગવરનર જનરલ ઇન કલિન્સલના હુકમથી સ્થાપેલી

લો હોય તે, અથવા.

[બિ] પ્રિટિસઈડિયા શીવાયના પ્રિટીશ રાજ્યના કોઈ ભાગનો કોર્ટો, અથવા

[ક] જે વખતે મલિકા માઆઝમાની સાથે દાસ્તીમાં હોય તેવા કોઈ પરરાજ્યની કોર્ટો.

અ. — સ્થાનીક તજવીજ કરવા સારૂ કમિશન.

સ્થાનીક તજવીજ કર ૩૯૨ કોઈ ફરીયાદમાં અથવા કામમાં તંટાળી કોઈ બાવાનું ટમીશન. અતની સફાઈ કરવા સારૂ અથવા કોઈ મિલ કતની ખજા

૨ કીમત કે કોઈ દરમ્યાનની ઉપજ કે નુકશાન કે વારસીક ચોખો નફા નફી કરવા સારૂ સ્થાનીક તજવીજ કરવી કોરટને જરૂરની અથવા ચોગ્ય લામતી હોય, અને તે જડજ જતે સુગમતાથી કરી શકતો ન હોય, તો પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા સખસ ઉપર કમીશન મોકલવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને તેમાં એણે ફરમાવણું કે તમારે તે તજવીજ કરોને તેના કોરટને રીપોર્ટ કરવો.

પરંતુ આણું કમીશન કયા સખસોને આપણું એ વિશે સ્થાનીક સરકારે કંઈ નિયમ કરવા હોય ત્યારે તે નિયમો પ્રમાણે કોરટે ચાલણું પડશે.

કમીશનરે કામ કરવા ૩૯૩ પોતાને જરૂર જણાય તેવી સ્થાનીક તપાસ કની રીત. વચા પછી તથા પોતે લીધેલો પુરાવો લખી લીધા પછી કમીશનરે તે પુરાવો તથા તેની સાથે પોતાનો લખેલો રીપોર્ટ પોતાની સહી કરીને કોરટમાં મોકલવો.

રીપોર્ટ અને જખાની કમિશનનો રીપોર્ટ તથા તેણે લીધેલો પુરાવો (પણુ રીપોર્ટ શિવાયના પુરાવો નહીં) એ ફરીયાદમાં પુરાવો ગણાશે. પરંતુ કમીશનરને સોંપેલી અથવા તેના રીપોર્ટમાં કુલેલી કોઈ બાબત વીશે, અથવા તેની તજવીજ કરવાની રીત વિશે. કોરટ અથવા કોરટની રજતી ફરીયાદનો કોઈ પક્ષકાર ખુદી કોરટમાં ખુદ કમિશનરની જખાની લેવાને મુખત્યાર છે.

ખુદ કમીશનરની જખા ૩૯૪ કોઈ ફરીયાદમાં હિસાબ તપાસવાની કે નફી કરવાની જરૂર હોય તો પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા સખસને તે તપાસ અથવા નફા કરવાનું ફરમાવીને તેના ઉપર કમીશન મોકલવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

કુ. — હિસાબ તપાસનાં કમીશન.

હિસાબ નફી રરવા ત ૩૯૫. જરૂર જણાય તેના કામના કાગળ તથા જરૂર થા તપાસનું કમિશન. ૨ જણાય તેવા તપશીલવાર હુકમો કોરટે કમીશનરને આપવા.

કોરટે કમીશનરને જરૂર ૩૯૫. જરૂર જણાય તેના કામના કાગળ તથા જરૂર ના હુકમો આપવા. ૨ જણાય તેવા તપશીલવાર હુકમો કોરટે કમીશનરને આપવા.

અને તપાસ કરવામાં કમિશનર જે કામ ચલાવે તેજ માત્ર તેણે મોકલણું, કે તે જાસને વાસ્તે તેને સોંપેલી બાબત ઉપર તેણે પોતાનો અભિપ્રાય પણુ લખી મોકલવો, એ વિશે હુકમોમાં સ્પષ્ટ રીતે જણાવણું.

કમીશનર આગળચાલે કમીશર આગળ ચાલેલું કામ ફરીયાદમાં પુરાવામાં

હું કામ કોરડે પુરાવા લેવાશે. પરંતુ તે કામથી કોરડેને મારાંજી થવાનું કાંઈ માં લેવું અથવા બનતી જાય હોય તો મારું હોય તેવી બનતી તપાસ કરવાનું કોરડે તપાસ કરવાને ફરમાવ્યું.

૬.—ભાગ પાડવાનો કમીશન.

સરકારને મેલેમુસ ન કુલ્દ, સરકારને મેલેમુસ ભરનારી ન હોય તેવી સ્થાવર ભરતી હોય તેવી સ્થાવર પર મિલકતની કોઈ ફરીયાદમાં ભાગ પાડવાની કોરડેને મિલકતના ભાગ પાડવા જરૂર જણાય તો, તે સિલકતની સાથે કયા કયા રાખસો નુ કમિશન. સંબંધ રાખે છે અને તેમાં તેમના શા શા હુક છે એ ન કી કરવા પછી. તે હુક પ્રમાણે ભાગ પાડવા સાદું પોતાને યોગ્ય જણાય તે રાખસો ઉપર કમિશન બોલકાવાને કોરડે મુખત્યાર છે.

કમીશનરે કામ શીરીને કમીશનરે મિલકત તપાસીને નહીં કરવી, અને ક કરવું તે. મીશન કાઢવાના હુકમમાં ફરમાવ્યા હોય તેઠા તે સિલકતના હીસા પાડવા, અને તે હિસા પક્ષકારો ને વેચી આપવા અને જો હિસાની કીમત બરોબર કરવા સાદું એક બીજાને આ પવાની રકમ ઠરાવાનો સવરહુ હુકમના અખત્યાર આપ્યા હોય તો તેમ કરવાને તે મુખત્યાર છે.

પછી કમીશનરે રિપોર્ટ તઈયાર કરીને તે ઉપર સહી કરવી. અથવા (તે એક મત ન થઈ શકે તો) જુદા જુદા રીપોર્ટ કરવા. તેમાં દરેક પક્ષકારનો હીસો ઠરાવવો અને દરેક હિસો (જો સવરહુ હુકમમાં તે રીતે ફરમાવ્યું હોય તો) માપણી ત થા ચતુઃસીમાથી જોખાવવો તે રીપોર્ટ અથવા રીપોર્ટ કમીશનની સાથે જોડીને કોરડેને મોકલવા. અને તે રીપોર્ટ અથવા રીપોર્ટ વિશે પક્ષકારો જે કંઈ હરકત લે તે સંબંધ પછી કોરડે તે રહ કી નહુ કમીશન નીમવું. અથવા [કમીશનરે પોતાના રીપોર્ટમાં એકમત થતા હોય તો] તે પ્રમાણે હુકમનામું કરવું.

૭. સામાન્ય ઠરાવ.

કમીશનનું ખરચ કો ૩૮૭ જે પક્ષકારની અરજ ઉપરથી અથવા જેના લા કોરડેમાં ભરવું, બને માટે કમીશન કાઢવું હોય તેણે કમીશનના ખરચને પાસ્તે કોરડેને વાજબી લાગે તે [જો કોઈ હોય તો] રકમ કોરડે નીમે તે વખતની અંદર કોરડેમાં ભરવી. એવો આ બાબ પ્રમાણે કોઈ ક મીશન કાઢ્યા પેહલાં હુકમ કરવાને કોરડે મુખત્યાર છે.

કમીશનના અખત્યાર ૩૮૮. કમિશનર નીમવાના હુકમમાં બીજી રીતે ફર માવ્યું ન હોય તો આ બાબ પ્રમાણે નીમવો કોઈ ક

મીશનર નીમે પ્રમાણે કરવાને મુખત્યાર છે એટલે:—

[અ] પક્ષકારોની પોતાની, તથા તેઓ અથવા તેઓમાંના કોઈ જે સાક્ષીને હાજર કરે તેની, તથા પોતાને સોંપેલી બાબતમાં જે કોઈ બીજા રાખસને બોલાવીને તેની શાહેદી લેવી કમીશનરની મજરમાં ચોખ્ખું જણાય તે રાખસની શાહેદી લેવાને;

[બ] તબવીબ કરવાની બાબતને સાચું પડે તથા દસ્તાવેજ અને બીજી પરતુ

મંગીવીને તપાસવાને,

(કે) હુકમમાં કહેલી કોઈ જમીન અથવા ઇમારતમાં કોઈ પણ વાજબી વખે તે દાખલ થવાને.

કમિશનરની રૂબરૂ સા ૩૯૯. સાક્ષીઓને સમને કાઢવા ખાખત, તેમના હાક્ષીઓએ હાજર રહેવા જરૂર રહેવા ખાખત, તેમની જખાની ખાખત તથા તેમના વિશે, જમીની આપવા ભથા ખાખત, અને તેમને શિક્ષા કરવા ખાખત આ કાય વિશે તથા તેમને શિક્ષા દામાં જે કરાવો છે તે, આ ખાખ પ્રમાણે શાહેદી આપ કરવા વિશે વાનું અથવા દસ્તાવેજ હાજર કરવાનું જે સખસોને કહ્યું હોય તેમને લાગુ પડશે. પછી જે કમિશનરની બજવાણીમાં તેમને એ રીતે કહ્યું હોય તે કમીશન બ્રિટિશ ઇન્ડિયાની હદની અંદરની કે તે હદની બહારની કોઈ કોરટે કાઢ્યું હોય તેની ચિંતા નહીં.

આ કલમના કારણે સારૂ કમીશનરએ દિવાની ન્યાયાધિકારની કોરટે ગણવા માં આવશે.

કમિશનરની રૂબરૂ હા- ૪૦૦. આ ખાખ પ્રમાણે કમીશન કાઢવામાં આવે જરૂર થવાને કોરટે પક્ષ- ત્યારે કોરટે ફરમાવણું કે પક્ષકારોએ પોતે અથવા પોત કારોને ફરમાવણું. પોતાનાં મુખત્યારો કે પ્લીડરોની મારફતે કમીશનરની રૂબરૂ હાજર થવું.

એક તરફી કામ ચલા એક તરફી કામ ચલાવે. વવાનું.

—૦૦૦૦૦૦—

ભાગ ૩ જો.

ખાસ પ્રસંગની ફરિયાદો વિશે.

ખાખ ૨૬ માં

નાદારોની ફરિયાદો.

નાદારીમાં ફરિયાદો ૪૦૧. નીચેના નિયમોને અનુસરીને નાદારીમાં આણી શકાય. કોઈ ફરિયાદ આણી શકાય.

ખુલાસો:—આવી ફરિયાદ કરવામાં ફરિયાદ અરજીને વારતે કાયદામાં ઉશ્ચેલી ફી ભરવા જેટલાં કોઈ શખસ પાસે પુરતાં સાધન ન હોય, અથવા જ્યાં તેવી ફી ન કરાવી હોય ત્યાં, ફરિયાદના વિષય તથા તેનાં જરૂરીયાત પેહરવાનાં વસ્ત્ર શિવાય તેની માલકીની સો રૂપીયાની મિલકત ન હોય, ત્યારે તે શખસ ફરિયાદ કરવાને નાદાર કહેવાય.

કઈ ફરિયાદો વિશે અ ૪૦૨. નાંત બહાર કાઢ્યા ખાખત, આખરૂ લીધા પેવાદ છે તે. (લેખલી ખાખત, આજ ચઢાવ્યા ખાખત, ગાળ દીધા ખાખત અથવા હુમલો કર્યા ખાખત નુકશાનીનો બદલો મળવા સારૂ નાદારીમાં કોઈ ફરિયાદ ચાલશે નહીં.

અરજ લેખી કરવી.

૪૦૩. નાદાર તરીકે ફરિયાદ કરવાની પરવાનગીની અરજ લખેલી કરવી. અને ફરિયાદ અરજીઓમાં કલમ ૫૦ પ્રમાણે જે વિગતો લખવાની કહી છે તે તેમાં લખવી. અરજદારની સ્થાવર અથવા જંગમ જે કંઈ મિલકત હોય તેનું, તેની આશરે કિંમત સુધાંતનું એક પત્રક તેની સાથે જોડવું, અને ફરિયાદ અરજી ઉપર સહી કરવા વિશે તેના સાચાપાણાના એકરાર તથા કરવા વિશે પાછળ જે રીત કહી છે તે રીતે તે ઉપર સહી તથા સાચાપાણાના એકરાર કરવા.

અરજમાં લખવાનો મંજુર.

અરજ આપવાનું.

૪૦૪. કલમ ૩૬ માં ગમે તેમ કહેલું હોય તે છતાં જો અરજદાર પોતે જતો કોરટને અરજ આપવી. ૫ રંતુ કલમ ૬૪૦ અથવા ૬૪૧ પ્રમાણે કોરટમાં હાજર થવાની તેને માફી મળી હોય તો, તે અરજ બાબત બધા અગત્યની સ્વાધિના જવાબ દઈ શકે તેવા યોગ્ય રીતે અખત્યાર મળેલો મુખત્યાર તે અરજ આપી શકે. અને જે ધણીનો તે મુખત્યાર હોય તે ધણી જતો હાજર થયો હોત ત્યારે તે ધણીની જે રીત જખાના લેઈ શકાય તે રીતે તે મુખત્યારની જખાની લેવાય.

અરજ નામંજુર કરવાનું.

૪૦૫. કલમ ૪૦૩ અને ૪૦૪ માં કહ્યા પ્રમાણે અરજ તઈયાર કરી ન હોય અથવા આપી ન હોય તો કોરટે તે નામંજુર કરવી.

અરજદારની જખાની.

૪૦૬. અરજ રીતસર લખીને ખરાબર રીતે આપી હોય ત્યારે, પોતાને યોગ્ય લાગે તો, દાવાના ગુણ દાખા વિશે તથા અરજદારની મિલકત વિશે અરજદારની અથવા, અરજદારને મુખત્યાર ૬ મારફતે હાજર થવાને રજા આપી હોય ત્યારે, —તેના મુખત્યારની જખાની લેવાને જહજ મુખત્યાર છે.

જો મુખત્યારે અરજ મુખત્યારે અરજ આપી હોય ત્યારે, પોતાને યોગ્ય આપી હોય તો, કમીશ લાગે તો, આ કાયદાના ઠરાવ પ્રમાણે ગેરહાજર હોય તે નથી અરજદારની જખા વા સાક્ષીની જખાની જે રીતે લેવાય છે તે રીતે, કમીની લેવાનું કોરટ ફરમા શન મારફત અરજદારની જખાની લેવી, એમ હુકમ કરે.

અરજ નામંજુર કરવાનું.

૪૦૭. કોરટને એવું માલમ પડે કે—

[અ] અરજદાર નાદાર નથી, અથવા

[બ] અરજ આપ્યા પહેલાંના લાગલાજ બે માસની અંદર અરજદારે દગા બાજીથી અથવા આબાબનો ફાયદો મેળવવાના વિચારથી કંઈ મિલકત આપી કે વેચી દીધી છે, અથવા

[ક] અરજદારે લખેલી બાબતો ઉપરથી તેના તે કોરટમાં ફરિયાદ કરવાનો હુક જણાતો નથી, અથવા

[ડ] કરવા ધારેલી ફરિયાદના વિષયના સંબંધમાં તેણે કોઈ એવો કરાર

કર્યો છે કે તેથી વિષયમાં બીજા કોઈ શખ્સનું કંઈ લાગતું વળગતું થાય છે.

તો કોરટે તે અરજ નામંજુર કરવી.

અરજદારની નાદારીનો ૪૦૮. કલમ ૪૦૭ માં કહેલા કોઈ સખખથી અરજ પુરાવો લેવા શરૂ કરાવે નામંજુર કરવાનું કંઈ કારણ કોરટેને જણાય નહીં તો, આ દીવસની નોટીસ. પોતાની નાદારી સાબીત કરવામાં અરજદાર જે પુરાવો આપે તે લેવાને તથા તેની ગેરશાબીતીમાં જે પુરાવો આપવામાં આવે તે સાંભળવાને કોરટે એક દિવસ કરાવવો. (તે દિવસ બાબતની આ છામાં આછા દશ દિવસ પહેલાં સામા પક્ષકારને તથા સરકારી પ્લીડરને નોટીસ આપવી).

સુનાવાણી વખતે કામ ૪૦૯. તે પ્રમાણે કરાવેલે દિવસે અથવા ત્યાર પછી અલાવવાની રીત. અનુકૂળ પહે તેમ જલદી બેમાંથી ગમે તે પક્ષકારે હાજર કરેલા (જે કોઈ હોય તો) સાક્ષી કોરટે તપાસવા અને અરજદારની અથવા તેના મુખત્યારની ઉલટ-તપાસણી કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. અને તેમની શહેદીના મતલબનું એક દીવણ કોરટે કરવું.

આ ઉકાળે કાવ્યા પ્રમાણે કોરટે લીધેલો (કોઈ હોય તો) પુરાવો તથા અરજ વાંચવાથીજ કલમ ૪૦૭ માં કહેલી કોઈ હરકતો અરજદારને લાગે છે કે નહીં. એ નિશે પક્ષકારો જે દલીલો કહે તે કોરટે સાંભળવી.

પછી અરજદારની નાદાર તરીકે ફરિયાદ કરવાની અરજ કોરટે મંજુર ના પાડવી કે મંજુર કરવાને ના પાડવી.

જે અરજ મંજુર કરવામાં આવે તો તેના ઉપર નબર પાડીને તે નાંખવી, અને ફરિયાદમાં તે ફરિયાદ અરજ તરીકે ગણવી. અને પા મા બાબ પ્રમાણે માંડેલી ફરિયાદ તરીકે બંધી રીતે તે ફરિયાદનું કામ આગળ ચાલશે. પરંતુ કોઈ અરજ બાબત, કે પકીલની નેમણુક બાબત, કે ફરિયાદને લગતા બીજા કામ બાબત પ્રિસેસ બજાવવાને જે ફી આપવી પડે તે શિવાય કંઈ કોરટ ફી વાદીને આપવી પડશે નહીં.

નાદાર છતે ત્યારે ખ ૪૧૧. ફરિયાદમાં વાદી છતે તો, નાદાર તરીકે ફરિયાદ કરવા ન દીધી હોત ત્યારે તેને ફેટલી કોરટ ફી ભરવા પડત તેના કોરટે હિસાબ ગણવો. અને તે રકમ દાવા ના વિષય ઉપરનો પહેલો બોન્ને ગણાશે. અને હુંકમના મામાં જે પક્ષકારને તે રકમ આપવાનું ફરમાવું હશે તેની પાસેથી પણ, ફરિયાદનો ખરચ આ અડદ પ્રમાણે જે રીતે વસુલ કરવામાં આવે તે રીતે, સરકાર વસુલ કરશે.

નાદાર હારે ત્યારે કેમ ૪૧૨. વાદી ફરિયાદમાં હારે અથવા તે નાદાર તરીકે અરજ કરે અથવા ૯૭ મી કે ૯૮ મી કલમ પ્રમાણે ફરિયાદ કાઢી નાંખવામાં આવે તો, નાદાર તરીકે ફરિયાદ કરવા

ની રજા ન મળી હોત ત્યારે જે કોર્ટ ફ્રી વાદીને ભરવી પડત તે ભરવાનેસાથે વાદીને અથવા કલમ-૩૨ પ્રમાણે ફરિયાદમાં સહ-વાદી કર્યા હોય તેને કોર્ટે હુકમકરવો.

અને ફરિયાદ નજીવી હતી અથવા હેરાન હેરાન કરવા સાથે કરેલી હોય એમ કોર્ટને માલમ પડેતો, વાદીને સો રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એક મહીતાની સુ દત સુધીની કેદની, અથવા તે બંનેની શિક્ષા કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

અરજદારને નાદારીમાં ૪૧૩ અરજદારને નાદારી તરીકે ફરિયાદ કરવાની ર ફરિયાદ કરવાનીરજા આ જ ન આપવાનો હુકમ ૪૦૯ મી કલમ પ્રમાણે કર્યો મવાની ના પાડી હોય હોય તો, ત્યાર પછી ફરિયાદ કરવાના તેના તેજ હક્ક ઉ તો પાછી બીજી તેવીજ પરથી તેવી બાતની ફરી અરજી તેનાથી થશે નહીં, પ રજા ચાલશે નહીં. રતુ નાદારીમાં ફરિયાદ કરવાની રજા મળવા સાથે તેણે જે અરજ કરી હોય તેની સામે થવામાં સરકારને ખર્ચ થયું હોય (તો) તે, અરજદાર પ્રથમ આપે તો તેને તેજ હકથી હુમેશની રીતે ફરીયાદ કરવાને છુટ મળશે.

વાદી નાદાર નથી એવું પ્રતિવાદીની અથવા સરકારી પ્લીડરની અરજ ઉપર ક્યારે ડરાવવું.

થી તે બાબતની એક અઠવાડિયાની લખેલી નોટીસ આપીને, ત્રીસે લખેલે પ્રસંગે વાદી નાદાર નથી એ

વો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે. એવે પ્રસંગ એ કે—

(અ) ફરિયાદ ચાલતાં તેની વસ્તુક અઘટિત અથવા સંતાપકારક છે એ વો તેના ઉપર દાખ આવે તો;

(બ) નાદાર તરીકે તેણે ફરીયાદ ચાલુ ન રાખવી જોઈએ એવાં સાધ ન તેની પાસ છે એમ જણાય તો, અથવા

(ક) ફરિયાદના વિષયના સંબંધમાં તેણે કોઈ એવો કરાર કર્યો છે કે તેથી તે વિષયમાં બીજા કોઈ શખસનું કંઈ લાગતું વળગતું થયું છે તો.

ખરચ

૪૧૫ નાદારીમાં ફરિયાદ કરવાની રજાને વાસ્તે કરે લી અરજનું નાદારીની તપાસનું ખરચ તે ફરિયાદ નું ખરચ ગણાશે.

બાબ ૨૭ મો.

સરકાર અથવા સરકારી અમલદારો કરે તે અથવા તેમના ઉપર થાય તે ફરીયાદો વિશે,

સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કંડ ઉન્ડર અથવા તેમના ઉપર કરવાની ફરીયાદો,

૪૧૬ સરકારની તરફ કરવાની ફરિયાદો હિંદુસ્તાનના સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કંડ ઉન્ડરના નામથી કરવી, અને સર કાર ઉપરની ફરીયાદો હિંદુસ્તાનના સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇન કંડ ઉન્ડર ઉપર કરવી.

સરકારની વતી કામ કરવાનો અખત્યારમળેલા શખસો.

૪૧૭ કોઈ ત્યાયના કામ બાબત સરકારની વતી કા મ કરવાને જેમને નોકરીને લીધે અથવા બીજી રીતે અ ખત્યાર મળ્યો હોય તેવા શખસો કબુલ કરેલા મુખત્યારો

ગાણાસે અને સરકારનીવતી આ કાયદા પ્રમાણે હાજર થવાનું કામ કરવાનું અને અરજી કરવાની તે તેઓ કરશે.

સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલ ૪૧૮ હિંદુસ્તાનના સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલનિસલ કરવા નિસલ કરવાની ફરીયાદ ની ફરીઆદમાં, વાદીનું નામ, વરણન અને રહેવાનું કે માં ફરીઆદ અરજી, કાણુ ફરીઆદ અરજીમાં ઘાલવાને બદલે "હિંદુસ્તાનના સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલનિસલ." એ શબ્દ લખ્યા એટલે બ સ થશે.

પ્રોસેસ લેવા સારું સર ૪૧૯ કોઈ કોરટનો સરકારી પ્લીડર તે કોરટમાંથી કારના મુખત્યાર. સદરહુ સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલનિસલ ઉપર નીકળેલી પ્રોસેસ લેવા સારું સરકારનો મુખત્યાર ગણાશે.

સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલ ૪૨૦ સદરહુ સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલનિસલને ફરીઆદ અરજી નિસલ હાજર થઇને જ નો જવાબ દેવાસારું કોરટે દિવસ ઠરાવવો તેમાં યોગ્ય વાખ આપવાનું. અમલદારોની મારફતે સરકારને જરૂરનું લખાણ કરવા સાડું તથા તે સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલનિસલની અથવા સરકારની વતી હાજર થઈને જવાબ દેવાં સારું સરકારી પ્લીડર ઉપર લખાઈ આવવાને નેઈએ તેટલી વાજબી મુદત આપવી, અને કોરટની નજરમાં આવે તો તે મુદત વધારવાને તે મુખત્યાર છે.

સરકાર ઉપરનીફરિયા ૪૨૧ ફરીઆદ સંબંધી જરૂરીઆત સવાલોના જવાબ દ સંબંધી સવાલના જ દઈ શકે એવો શખસ કોઈ કામમાં સદરહુ સ્ટેટ સેક્રટરી વાખ દઈ શકે એવા શ ઇન કુલનિસલ તરફથી સરકારી પ્લીડરની સાથે ખસોનેહાજર રાખવાનું આવ્યો ન હોય, તો તે શખસને હાજર રહેવાનું ફરમા વવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સરકારી અમલદારને ૪૨૨ સરકારી અમલદાર પ્રતિવાદી હોય,, અને જે પ્રોસેસ પોંચાડવાનું. હાફીસમાં તે નોકર હોય તે અફીસના મુખ્ય અમલદારને તે સમનની એક નકલ પ્રતિવાદીને પોંચાડવા સારું મોકલવાથી ઘણી અનુકૂળતાથી સમન પોંચશે. એમ કોરટને જણાય તો, તે રીતે પોંચાડવાસારું સમનની એક નકલ તે અમલદારને મોકલવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અમલદાર સરકારમાં ૪૨૩ સમન મળ્યા પછી સરકારી અમલદારની ન લખાણ કરી શકે એટલા જરમાં એમ આવે કે, ફરીઆદ અરજીનો જવાબ આપ માટે મુદત વધારવાનું. તો અગાઉ મારે સરકારમાં લખાણ કરવું નેઈએ, તોતે પ્રમાણે સરકારને લખવાને તથા યોગ્ય અમલદારોની મારફતે હુકમ થઈ આવવાને જેટલી મુદત જરૂર હોય તેટલી સમનમાં ઠરાવેલાં મુદત વધારી આપવા સારું કોરટને અરજ કરવાને તે મુખત્યાર છે.

અને એવી અરજ કરવામાં આવે ત્યારે કોરટની નજરમાં જરૂર જણાય તેટલી મુદત વધારી આપવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલ ૪૨૪ સદરહુ સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કુલનિસલ ઉપર અથ નિસલ ઉપર અથવા સ વા કોઈ સરકારી અમલદાર ઉપર તેણે પોતાના હોદ્દાની

સરકારી અમલદાર, ઉપર ફરીઆદ કરતાં પહેલાંક રવાની નોટીસ.

રૂઝએ કંઈ કૃત્ય કર્યું હોય, તે સંબંધી લખેલી નોટીસ આપ્યા પછી લાગણા એ માસ વીતે ત્યાં સુધી ફરીઆદ માંડી શકાશે નહીં. તે નોટીસમાં દાવાનું કારણ તથા વાંદી થવા કારતો હોય તેનું નામ અને રહેવાનું ઠેકાણું જણાવવું. તે અને નોટીસ આપવાની તે, જે સ્ટેટ સેક્રટરી ઇનકન્વિનિસલ ઉપરની હોય તો સ્થાનિક સરકારના સેક્રટરીને સ્વાધીન કરવી અથવા તેની આફીસમાં મુકી આવવી છે તે ડીસ્પીકટના કલેક્ટરને સ્વાધીન કરવી અથવા તેની આફીસમાં મુકી આવવી. અને જે તે સરકારી અમલદાર ઉપરની હોય તો તે અમલદારને સ્વાધીન કરવી અથવા તેની આફીસમાં મુકી આવવી; અને તેવી નોટીસ સદરહુ પ્રમાણે સ્વાધીન, કરી છે અથવા મુકેલી છે એ મનકર ફરિઆદ અરજીમાં લખવો જોઈએ.

આવા દાવામાં પકડવાનું

૪૨૫ ડીસ્પીકટ જડવની લખેલી સંમતિ શિવાય આવી ફરીઆદમાં પકડવાનું વારંટ કાઢવું નહીં.

જવાબ કરવાનું સરકાર માથે લે તો અરજ કરવાની તે.

૪૨૬ સરકારી અમલદારની ઉપરની ફરિઆદનો જવાબ કરવાનું કાંમ સરકાર માથે લે તો સરકારી પ્લીડરે ફરિઆદ અરજીનો હાજર થઈને જવાબ દેવાસાગર પોતાને અખત્યાર મળ્યા પછી કોરટને અરજ કરવી. અને

તે અરજ થાય એટલે કોરટે તેનો અખત્યાર વિશેની ટીપ રજીસ્ટરમાં નોંધાવવી.

આવી અરજ ન થાય ત્યારે શી રીતે કરવું.

૪૨૭ પ્રતિવાદીને ફરિઆદ અરજીનો હાજર થઈને જવાબ આપવા સાગર નોટીસમાં જે દીવસ ઠરાવ્યો હોય તે દીવસે અથવા તે પહેલાં સરકારી પ્લીડર તેવી અરજ ન કરે તો ખાનગી પક્ષકારો વચ્ચે ફરીઆદ હોય તે રીતે કામ ચલાવવું પરંતુ હુકમ બજાવવામાં પ્રતિવાદીને પકડવામાં આવે અથવા તેની મિલકત જપ્ત થાય તે શિવાય, બીજી રીતે તેને પકડવો નહીં અથવા તેની મિલકત જપ્ત કરવી નહીં.

સરકારી અમલદારોને જાને હાજર થવાની માફી.

૪૨૮. સરકારી અમલદાર ઉપરની સદરહુ પ્રકારનું કૃત્યસંબંધી ફરિઆદમાં, પ્રતિવાદી કોરટની એવી ખાતર કરે, કે, સરકારી કામને હરકત થવા વગર હું મારી નોકર ઉપરથી જોરહાજર રહી શકતો નથી તો, જાતે હાજર થવાનું કોરટે તેને માફ કરવું સરકાર અથવા સરકારી

૪૨૯, સદરહુ સ્ટેટ સેક્રટરી ઇન કન્વિનિસલ ઉપર અમલદાર ઉપર હુકમના અથવા સરકારી અમલદાર ઉપર સદરહુ પ્રકારના કૃત્યનું હોય ત્યારે કેમકરવું. સંબંધી હુકમનામું થાય તો, કંઈ મુદતમાં તે હુકમનામું પૂરું કરવું એ વાત તે હુકમનામામાં દરશાવવી. અને તે દરશાવેલી મુદતમાં હુકમનામું પૂરું કરવામાં ન આવે તો, સ્થાનિક સરકારનો હુકમ મળ્યા સાગર તે ખાખાનો કોરટે રિપોર્ટ કરવો.

આવું કોઈ હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ કરવો નહીં, પરંતુ તે રિપોર્ટની તારખથી ત્રણ માસની મુદત સુધીમાં હુકમનામું પૂરું ન થાય તો પછી તે બજાવવું

નો હુકમ કરવો.

બાબ ૨૮ મો.

પરરાજ્યના લોકો કરે તે ફરીયાદો, તથા પરદેશી અને દેશી રાજ્ય કરતાઓ કરે તે અથવા તેમના ઉપર થાય તે ફરીયાદો.

પર રાજ્યના લોકો કયા ૪૩૦. અંગ્રેજ સરકાર સાથે દુશ્મનીમાં હોય એવાં ફેર ફરીયાદ કરે. કોઈ પરરાજ્યમાંના માણસો ગવર્નર જનરલ ઇન કૉન્સિલની રજીસ્ટ્રી પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં રહેતાં હોય તો તે, તથા અંગ્રેજ સરકાર સાથે મિત્રાચારીમાં હોય એવાં કોઈ પરરાજ્યનાં માણસો, જાણે તે માલીકા માઆઝમાની રહ્યત હોય તે પ્રમાણે, પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની કોર્ટમાં ફરીયાદ કરવાને મુખત્યાર છે.

અંગ્રેજ સરકાર સાથે દુશ્મનીમાં હોય એવા પરરાજ્યના કોઈ માણસ સદરહુ રજત વગર પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં રહેતો હોય, અથવા પરરાજ્યના મુલકમાં રહેતો હોય, તો તેનાથી તેવી કોઈ કોર્ટમાં ફરીયાદ થશે નહીં.

ખુલાસો:—ગ્રેટબ્રિટન અને આયર્લેન્ડના સયુક્ત રાજ્ય સાથે જે પરરાજ્ય લઘાઈ ચલાવતું હોય તેના મુલકમાં રહેનારો, અને તે મુલકમાં વેપાર ધંધો ચલાવવા સારૂ મલીકા માઆઝમાના એક સ્ટેટ શેફ્ટરીની સહીનો પરવાનો લીધા વગર તે દેશમાં વેપાર ધંધો ચલાવનારો દરેક સખસ, આ કલમના બીજા પારેશ્રાફના કાગ સારૂ હુકમની વાળા પરરાજ્યના મુલકમાં રહેનાર પ્રદેશી ગીણાશે.

પરદેશી રાજ્ય ક્યારે ૪૩૧. પરદેશી સંસ્થાન નીચે પ્રમાણે હોય ત્યારે, ફરીયાદ કરી શકે. પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની કોર્ટમાં ફરીયાદ કરવાને મુખત્યાર છે.

(અ) માલીકા માઆઝમાએ અથવા ગવર્નર જનરલ ઇન કૉન્સિલે તે રાજ્ય કબ્જા કર્યું હોય તો; અને

[બ] તે પરદેશી સંસ્થાનના ઉપરીના અથવા તે સંસ્થાનની રહ્યતના ખાનગી હુકો અમલમાં લાવવાના હેતુથી ફરીયાદ કરી હોય તો.

મલીકા માઆઝમાએ અથવા ગવર્નર જનરલ ઇન કૉન્સિલે પરદેશી સંસ્થાન કબ્જા કર્યું નથા એ વાત ન્યાયધિકારની રૂઢ્યે કોર્ટે ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ.

રાજા અથવા રજવાડા ૪૩૨. કોઈ સત્તાધિકારી રાજાના અથવા રાજ્ય ચતરફથી ફરીયાદ ચલાવવા લાવનાર સરદારના કહેવાથી, તેની વતી કોઈ ફરીયાદ અથવા તેનો જવાબ કર દ ચલાવવા સારૂ અથવા તેનો જવાબ કરવા સારૂ સરકાર વાને સરકારે મુદામ ની રના હુકમથી મુદામ નીમેલા શખસોને કબ્જા કરેલા મુમેલા શખસો. ખત્યાર ગણાશે, અને આ કાયદા પ્રમાણે હાજર થવા

નું કામ કરવાનું અને અરજી કરવાનું કામ તે રાજાની અથવા સરદારની વતી તેઓ કરશે; પણી તે રાજા અથવા સરદાર પ્રિટિશ સરકાર સાથે ગમે તો તાબેદારીની અથવા બીજી રીતની દાસ્તીમાં હોય, અને તે ગમે તો પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં અથવા તેની બહાર રહેતા હોય.

રાજા વગેરે ઉપરની ફ ૪૩૩. સદરહુ પ્રકારના કોઈ રાજા અથવા સરદાર

૪ રિયાદો. ઉપર અને પરદેશી સંસ્થાનનાં કોઈ એલચી અથવા વકીલ ઉપર ડિસ્ક્રીક્ટ કોર્ટના તાબાની ન હોય એવી કોઈ ચોગ્ય હુકમતની કોર્ટમાં, સરકારના એક સેક્રટરીની સહીથી સરકારની સંમતીના દાખલો આણીને (પણ તે સંમતી શિવાય નહીં) ફરિયાદ કરી શકાય;

નીચે પ્રમાણે હકીકત હોય તેજ તે સંમતી આપવી એટલે:-

[અ] તે રાજ, સરદાર, એલચી અથવા વકીલ ઉપર કોઈ કોર્ટમાં ફરીયાદ કરવા ઇચ્છનાર સખસ ઉપર તેવી કોર્ટમાં તે રાજ, સરદાર, એલચી અથવા વકીલે ફરિયાદ માડી હોય તો, અથવા

[બ] તે કોર્ટની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં તે રાજ, સરદાર એલચી અથવા વકીલ પોતે અથવા બીજાની મારફતે વેપાર કરતો હોય તો, અથવા

[ક] તે સ્થાનિક હદની અંદરની અને તે રાજ સરદાર; એલચી, અથવા વકીલના કબજામાંની સ્થાવરીલક્ષ્ય વીશે ફરિયાદ હોય તો.

રાજ વગેરેને પકડવાની તે રાજ સરદાર, એલચી અથવા વકીલને આ કાયદા માફી. પ્રમાણે પકડવામાં આવશે નહીં; અને સદરહુ કદ્યા પ્ર

માણે દખલા સુધાંતની સરકારની સંમતી શિવાય તેવા તેમની મિલકત ક્યારે કોઈ રાજની રજવાડાની એલચીની અથવા વકીલની જમ થાય. મિલકતઉપર કોઈ હુકમનામું બજાવવામાં આવશે નહીં.

દેશી સંસ્થાનની કોર્ટ ૪૩૪. હિંદુસ્તાનના ગેઝીટમાં જાહેરખબર આપીને ટોનાં હુકમનામાં બ્રિટિશ વખતે વખતે:- ઇંડિયામાં બજાવવાનું.

[અ] મલીકા માઆઝમા સાથે દાસ્તો હોય તેવા કોઈ દેશી રાજ રજવાડાના મુલકમાંની, અને ગવરનર જનરલ ઇન કાઉનસીલના હુકમથી સ્થાપેલી ન હોય તેવી કોઈ દિવાની અથવા મુલકી કોર્ટોનાં હુકમનામાં, જાણે તે બ્રિટિશ ઇંડિયામાંની કોર્ટોએ કર્યાં હોય તે રીત, બ્રિટિશ ઇંડિયા માં બજાવી શકાય એવું ઠરાવવાને,

[બ] તેવા કોઈ ઠરાવ રદ કરવાનો,

ગવરનર જનરલ ઇન કાઉનસી મુખત્યાર છે.

તે ઠરાવ અમલમાં હોય ત્યાં સુધી તે પ્રમાણે સદરહુ હુકમનામાં બજાવી શકાય.

— ❦ ❦ ❦ —

બાબ ૨૯ મો.

કારપોરેશન તથા કંપનીઓ તરફની અને તેમનાં ઉપરની ફરીયાદો.

ફરિયાદ અરજ ઉપર ૪૩૫. પોતાના અમલદારના અથવા ત્રસ્ટીના નાં સહી અને સાચા પણા મથી ફરીયાદમાં વાદી પ્રતિવાદી થવાનો અખત્યાર મ ના એકરાર. જ્યો હોય, એવી કંપનીએ અથવા કારપોરેશને કરેલી ફ

રીયાદમાં, તે કંપનીની કારપોરેશનની તરફથી તેના કોઈ ડિરેક્ટરે અથવા સેક્રટરીએ અથવા બીજા જે અમલદાર મુકદમાની હકીકત બાબત જમાની આપવાને શક્તિવાન હોય તેણે ફરીયાદ અરજ ઉપર સહી તથા

સાચી પાણાના એકરાર કરવા.

કારપોરેશન અથવા કં ૪૩૬. પોતાના અમલદારના અથવા ત્રસ્ટીના નામ પત્રીને સમન પોંચાડવાનું. થી ફરિયાદમાં વાઢી પ્રતીવાદી થવાનો અખત્યાર મળ્યો હોય તેવી કંપની અથવા કારપોરેશન ઉપર ફરિયાદ હોય ત્યારે નીચે પ્રમાણે સમન પોંચાડી સકાય:-

(અ) તે કારપોરેશનની અથવા કંપનીની રજીસ્ટર કરાવેલી (જો કોઈ હોય તો) આફીસમાં સમન મુકી આવવો, અથવા

(બ) તે કારપોરેશનની કે કંપનીની આફીસના (અથવા એક કરતાં વધારે આફીસો હોય તો પ્રિટીશ ઈડોમાંની મુખ્ય આફીસના) પત્તાથી તે અ. મલદારને કે ત્રસ્ટીને પત્ર લખીને તે પત્રમાં ટપાલ મારફતે તે સમન મોકલવો, અથવા

(ક) તે કારપોરેશનના કે કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટર, સેક્રેટરી, અથવા બીજા મુખ્ય અમલદારને આવવો.

ફરિયાદ સંબંધી જરૂરના સંબંધોનો જવાબ દેઈ રાકે એવા તે કારપોરેશનના અથવા કંપનીના કોઈ ડિરેક્ટરને, સેક્રેટરીને કે બીજા મુખ્ય અમલદારને જાતે હાજર થવાનું ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે

બાબ ૩૦ મો.

ત્રસ્ટી અત્યુપત્ર ચલાવનાર અને મધ્યતની મીલકતનો વહીવટ કરનાર કરે તે તથા તેમના ઉપર થાય તે ફરિયાદો.

ત્રસ્ટી વગેરેને જે મિલ ૪૩૭. ત્રસ્ટીને, અત્યુપત્ર ચલાવનારને અથવા મધ્યકતનો હક્ક પ્રાપ્ત થાય તે યતની મીલકતના વહીવટ કરનારને જે મીલકતનો હક્ક મિલકત વિશેની ફરિયાદ પ્રાપ્ત થયો હોય તે મિલકત સંબંધી બધી ફરિયાદોમાં તે દોમાં હિતસંબંધ હોય તે મીલકતમાં હિત સંબંધવાળા શખ્શોની તથા ત્રાહિતની વા સંબંધોના વારસ વ એ ટટો હોય ત્યારે, તે હિતસંબંધવાળા શખ્શોની કીલ થવાનું. વતી તે ત્રસ્ટી, અત્યુપત્ર ચલાવનાર અથવા મધ્યતની

મીલકતનો વહીવટ કરનાર વારસ વકીલ તરીકે હાજર થએલા ગણાશે, અને સાધારણ રીતે તેમને ફરીયાદના પક્ષકાર કરવાની જરૂર નથી પરંતુ કોર્ટને ચોખ્ખે લાગે તો તેમને અથવા તેમાંના કોઈને તેવા પક્ષકાર થવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

અત્યુપત્ર ચલાવનાર ત ૪૩૮. અત્યુપત્ર ચલાવનારા અથવા મધ્યતની મીલ આ મધ્યતની મિલકતના કતનો વહીવટ કરનારા ઘણા હોય ત્યારે તેમાંના એક વહીવટ કરનારને સામી અથવા વધારે ઉપરની ફરીયાદમાં તે બધાને પક્ષકાર ક લ કરવાનું. રવા,

પરંતુ જે અત્યુપત્ર ચલાવનારાઓએ અતલેખ કરાવનારનું અત્યુપત્ર શાખીત કર્યું ન હોય તેમજ, તથા કોર્ટની હુકમતની સ્થાનિક હદ બાહાર જે અત્યુપત્ર ચલાવનારા અને મધ્યતની મિલકતના વહીવટ કરનારા હોય તેમને પક્ષકાર કરવાની જરૂર નથી.

પ્રત્યુપત્ર ચલાવનારી
પરણેલી સ્ત્રીના ઘણી
સામીલ કરવો નહીં.

૪૩૮. પ્રત્યુપત્ર ચલાવનારી અથવા મધ્યતની મિ
લકતના વહિવટ કરનારી પરણેલી સ્ત્રી ફરિયાદ કરે તે
માં અથવા તેના ઉપર ફરિયાદ થાય તેમાં, કોર્ટ બીજી
રીતે ન ફરમાવે તો, તેના ઘણીએ પક્ષકાર થવું નહીં.

આખ ૩૧ મો.

સગીર તથા દીવાના એઓની તરફની અને તેમના ઉપરની ફરિયાદો.

સગીરની ફરિયાદ ઇષ્ટ
મિત્રે કરવી.

૪૪૦. સગીરે કરવાની પ્રત્યેક ફરિયાદ તેના નામથી
પાકી ઉમરના શખસે કરવી, તે પાકી ઉમરના માણસને
તે ફરિયાદમાં સગીરના ઇષ્ટમિત્ર કહેવો. અને જાણે તે
વાદી હોય તે રીતે ફરિયાદનું કંઈપણ ખરચ ભરવાને તે
ના ઉપર હુકમ થઈ શકશે.

ખરચ.

ઇષ્ટમિત્રે અથવા તે ફરિયાદ પુરતા નીમેલા વાલીએ અરજ કરવી.

૪૪૧. સગીરનીવતી (કલમ ૪૪૯ પ્રમાણેની અરજ શિવાયની) પ્રત્યેક અરજ કોર્ટને કરવી તે તેના ઇષ્ટમિત્રે કરવી, અથવા તે ફરિયાદ પુરતા નીમેલા તેના વાલીએ કરવી.

ઇષ્ટમિત્ર શિવાય ફરિયાદ અરજ દાખલ કરી હોય તો તે ફાઇફથી દુર કરવી.

૪૪૨. ઇષ્ટમિત્ર વગર સગીરે અથવા તેની વતી કોઈએ ફરિયાદ અરજ દાખલ કરી હોય તો, જે પ્લીડરે અથવા બીજા શખસે ફરિયાદ અરજ આપી હોય તેની ખાસેથી ખરચ અપાવીને ફરિયાદ અરજ ફાઇલમાંથી કાઢી નાંખી એવો અરજ પ્રતિવાદી કરવાને મુખત્યાર છે, તે અરજની નોટીસ તે શખસને પ્રતિવાદીએ આપવી. અને તેની કાંઈ હરકતો હોય તો તે સાંભળ્યા પછી, તે કામ માં પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ખરચ.

ફરિયાદ પુરતો વાલી કોર્ટ નીમવો.

૪૪૩. ફરિયાદનો પ્રતિવાદી સગીર હોય તો, તેના સગીરપણાની ખાત્રી થયા પછી, તે સગીરને વારસે જ વાખ દાખલ કરવાને અને મુકદ્દમા ચલાવવામાં તેની

વતી સામાન્ય રીતે કામ કરવાને કોર્ટે કોઈ લાયક શખસને તે સગીરનો તે ફરિયાદ પુરતો વાલી નીમવો.

ફરિયાદ પુરતો વાલીએ, સન ૧૮૭૫ ના હિંદુસ્તાનના પાકી ઉમર વિશેના આક્ટની કલમ ૩ જીના અરથ પ્રમાણે, જાતનો અથવા નિલકતનો વાલી થતો નથી.

ઇષ્ટમિત્ર અથવા વાલી વગર મેળવેલો હુકમ દુર કરાય.

૪૪૪. કોઈ સગીરની વતી કોઈ ઇષ્ટમિત્ર અથવા ફરિયાદ પુરતો વાલી (જે હોય તે) હાજર થયા વગર કોઈ ફરિયાદમાં અથવા કોર્ટને કરેલી કોઈ અરજ ઉપરથી કાંઈ હુકમ થયો હોય, અને તે હુકમમાં અથવા તે હુકમ ઉપરથી તે સગીરનો કોઈ રીતે સબંધ હોય અથવા તેને લાગતું વળગતું હોય તો, તે હુકમ

મ રદ થઈ શકે, અને જે પક્ષકારની અરજી થી તેનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય
ખરચ

તેના પ્લીડરને તે સગીરપણાની વાત માલમ્ હોય અથવા
વ્યાજની રીતે માલમ પડી હોત એમ હોય તે તે પ્લીડ
ર ન્યાસેથી ખરચ અપાવીને તે હુકમ રદ થઈ શકે છે.

ઇષ્ટમિત્ર કોણ થઈ શકે.

૪૪૫. ઉમરે પોંચેલા અને પાકી સમજનો હોય એવો

કોઈ સખસ સગીરના ઇષ્ટમિત્ર તરીકે કામ કરી શકે. પ
રંતુ તે સગીરના લાભથી તેનો લાગ ઉલટો ન હોવો જોઈએ. અને તે ફરીયાદમાં
તે પ્રતિવાદી ન હોવો જોઈએ.

ઇષ્ટમિત્રને દુર કરવાનું,

૪૪૬. સગીરના ઇષ્ટ મિત્રનું હિત તે સગીરના હિતથી

વિરુદ્ધ હોય ત્યારે, અથવા સગીરથી ઉલટો જેનો લાગ હોય
તેવા પ્રતિવાદી સાથે તે ઇષ્ટનેમિત્ર એટલું લાગેતું વગગતું હોય કે તે ઉપરથી સગી
રનો લાભ તેનાથી ખરોખર સચવાશે એવો સખસ ન હોય ત્યારે, અથવા તે પેતાનું
કામ બજાવે નહીં ત્યારે, અથવા ફરીયાદ ચાલતી હોય તેવામાં તે પ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં
રહેતો બંધ થાય ત્યારે, અથવા બીજા કોઈ પુરતા કારણને લીધે; તેને દુર કરવા સા
ર કોઈ પ્રતિવાદી અથવા સગીરની વતી કોઈ સખસ અરજ કરવાને મુખત્યાર છે
અને. (ખતાવેલું કારણ બસ છે એ વિશે કોર્ટની ખાત્રી થાય તો) ઇષ્ટમિત્ર

ને તે પ્રમાણે દુર કરવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ઇષ્ટમિત્ર નીકળી જવાનું

૪૪૭. કોર્ટ બીજી રીતે હુકમ ન કરે તો, પોતા

ની જગાએ દાખલ કરવા સારું કોઈ લાયક સખસ પ્રથ
મ મેજિસ્ટ્રા વગર, અને થઈ ગયેલા ખરચને વાસ્તે જમીન આપ્યા વગર કોઈ ઇ
ષ્ટ મિત્ર પોતાની અરજ ઉપરથી નીકળી જ શકે નહીં

નવો ઇષ્ટમિત્ર નિમવા

ની અરજ,

નવો ઇષ્ટમિત્ર નિમવા સારું કરેલી અરજીને સોગત
નામાથી પુઠી આપવી; અને જે સખસનું નામ મુચ
વ્યું હોય તે લાયક છે તવા સગીરથી ઉલટો તેનો લાભ
નથી એવું તે સોગતનામામાં ખતાવવું.

ઇષ્ટમિત્ર ગુજરી જાય

અથવા તે દુર થાય ત્યારે

કામ બંધ રાખવું.

૪૪૮. સગીરનો ઇષ્ટમિત્ર ગુજરી જાય અથવા તે

ને દુર કરવામાં આવે ત્યારે તેની જગાએ ઇષ્ટમિત્ર નીમ
વામાં આવે ત્યાં સુધી આગળ કામ ચલાવવું બંધ રાખવું.

નવો ઇષ્ટમિત્ર નીમવા

ની અરજ.

૪૪૯. તે સગીરનો પ્લીડર ચોગ્ય મુદતમાં નવો

ઇષ્ટમિત્ર નીમાવવાની તજવીજ ન કરે તો, સગીર સાથે
અથવા તકરારી બાબત સાથે સંબંધ હોય તેવો કોઈ શ

ખસ ઇષ્ટમિત્ર નીમવા સારું કોર્ટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે. અને પોતાને
ચોગ્ય લાગે તે સખસને ઇષ્ટમિત્ર નીમવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

સગીર વાદી અથવા

અરજદાર ઉમરે પોંચે

ત્યારે તેણે શું કરવું.

૪૫૦. સગીર વાદીએ અથવા જે સગીર ફરીયાદ

ના પક્ષકાર ન હોય તેની વતી કાંઈ અરજ ચાલુ હોય
તેણે, ઉમરે પોંચે એટલે, ફરીયાદનું અથવા અરજનું
કામ પોતે ચલાવશે કે નહીં એ વાત પસંદ કરવી.

જે તે કામ ચલાવવાનું
પસંદ કરે તો.

૪૫૧, તે કામ ચલાવવાનું પોતે પસંદ કરે તો, ઇ
ધમિત્રને કાઢી નાંખીને પોતાના નામથી કામ ચલાવવાની
રજા મળવાના હુકમ કરાવવા સારૂ તેણે અરજ કરવી.

આવે પ્રસંગે ફરિયાદનું અથવા અરજનું મથાણું ત્યારથી નીચે પ્રમાણે વ
ચાય એવી રીતે, સુધારણું.—

અ. બ. માછ સગીર, તેની વતી તેના ઇધમિત્ર ક. ડ. હતો, પરંતુ હમ
ણું તે ઉમરમાં આવેલો.

કામ છોડી દેવાનું તે
પસંદ કરે તો.

૪૫૨. ફરિયાદનું અથવા અરજનું કામ છોડી દ
વાનું તે પસંદ કરે, અને તે એકલોજ વાદી અથવા એ
કલોજ અરજ કરનાર હોય તો, પ્રતિવાદીએ અથવા રે-
સ્પોન્ડેન્ટે કરેલું ખરચ અથવા તેના ઇધમિત્ર આપેલું
હોય તે ખરચ આપીને તે ફરિયાદ અથવા અરજ કાઢી
નાંખવાનો હુકમ કરાવવા સારૂ તેણે અરજ કરવી.

ખરચ.

કલમ ૪૫૧, ૪૫૨ પ્ર
માણે અરજ કરવાનું ત
થા તે શાખીત કરવાનું.

૪૫૩. કલમ ૪૫૧ અથવા ૪૫૨ પ્રમાણે કરવાની
કોઈ અરજ એક તરફથી થઈ શકે અને માછ સગીર ઉ
મરે પોંચ્યા છે એ વાત સોગતનામાથી શાખીત કરવી
જોઈએ.

સગીર સહ-વાદી ઉમરે
પોંચ્યા પછી ફરિયાદ ચ
લાવાવી ના કહે ત્યારે.

૪૫૪. સગીર સહ-વાદી ઉમરે પોંચ્યા પછી ફરિયાદ
નાકબુલ કરવાની ઇચ્છા રાખે તો, સહ-વાદી તરફે પો
તાનું નામ કાઢી નાંખવાને તેણે અરજ કરવી, અને તે
જરૂરનો પક્ષકાર નથી એમ કોરટને જણાય તો, ખરચ
અને બીજા બાબતને વાસ્તે પોતાને ચોગ્ય લાગે તેથી શરતોને કરીને ફરિયાદમાંથી
તેનું નામ કોરટે કાઢી નાંખવું.

ખરચ.

તે અરજની નાટીસ પ્રતિવાદી ઉપર તેમજ ઇસ્ટમીત્ર
ઉપર બજાવવી અને માછસગીર ઉમર પોંચ્યાછે એ વાત
સોગતનામાથી શાખીત કરવી. આ અરજનું બંધા પક્ષકારોનું ખરચ અને ત્યાં સુ
ધીમાં ફરિયાદમાં ચાલેલા બંધા અથવા કાંઈ કામનું ખરચ કોરટ ફરમાવે તે શખ
શોએ આપવું.

માછ સગીર ફરિયાદમાં જરૂરના પક્ષકાર હોય તો તેને પ્રતિવાદી કરવાને કોરટ
ફરમાવે.

ફરિયાદ ઝેરવ્યાજબીઅ
થવા અચોગ્ય હોય તો.

૪૫૫. કોઈ સગીર ઉમરે પોંચ્યા પછી, પોતાને નામે
ઇસ્ટમીત્રે કરેલી ફરિયાદ ઝેરવ્યાજબી અથવા અ
ચોગ્ય હતી, એમ કોરટની ખાત્રી થાય એ રીતે શાખીત કરે, અને તે એકલોજ
વાદી હોય તો, ફરિયાદ કાઢાડી નાંખવાને તે અરજ કરે.

ખરચ.

તે અરજની નાટીસ લાગતા વગરતા બંધા પક્ષકારો ઉ
પર બજાવવી. અને તે ઝેરવ્યાજબીપણા અથવા અચોગ્ય
પણા વિશે કોરટની ખાત્રી થયા પછી, તે અરજ મંજૂર કરવાને, તથા ફરિયાદમાં

કંઈ કામ ચાલ્યું હોય તેનું અને તે અરજ સમગ્રી બંધા પક્ષકારોનું ખરચ આપવા નો તે ઇસ્ટીમીતને હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ફરીયાદ પુરતો વાલીની ૪૫૬ સગીરને નામે અને સગીરની વતી, અથવા વાદી મવાની અરજ. એ, અરજ કરવાથી ફરીયાદ પુરતો તેના વાલીની

મવાનો હુકમ મળી શકે, અને ફરીયાદમાંની તકરારી બાબતોમાં સગીરથી ઉલટો લાભ સુચવેલા વાલીનો નથી, તથા તે વાલી તરીકે ની મવાને લાયક છે એ વાત ખરી બતાવનારા સોગનનામાંથી તે અરજને પુસ્ટી આપવી

ફરીયાદ પુરતા વાલી તરીકે કામ કરવાને યોગ્ય તથા ખુશી હોય એવો કોઈ શખ સ ન હોય તો, કોરટને પોતાના કામદારો પછી કોઈને એવા વાલી તરીકે નીમવા નો અધિકાર છે. પણ સગીરથી ઉલટો તેને લાભ ન હોવો જોઈએ.

ફરીયાદ પુરતો વાલી ૪૫૭ પાકી સંમજના અને ઉમરે પંચિસો સહ બ કોણ થઈ શકે. તિવાદી સગીરથી ઉલટો તેનો લાભ ન હોય. તો ફરીયાદ પુરતો વાદી નીમી શકાય, પરંતુ વાદીને અથવા પ રજીલી સ્ત્રીને તે રીતે નીમી શકાય નહીં.

વાલી પોતાના કામમાં ૪૫૮. સગીર પ્રતિવાદીનો ફરીયાદ પુરતો નીમેલો કસુર કરે તો તેને દુર ક વાલી પોતાનું કામ ન કરે. અથવા બીજું પુરતું કારણ જણાવવામાં આવે તો તેને દુર કરવાને તથા તેણે કામ કરવામાં કસુર કરવાથી કોઈ પક્ષકારને થયેલું ખરચ

આપવાનો તેને હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ખરચ

ફરીયાદ ચાલતાં વાદી ૪૫૯ ફરીયાદ પુરતો નીમેલો વાલી ફરીયાદ ચાલતાં મધ્યત થાય તો નવો જુનરી બંધ અથવા કોરટ બેને દુર કરે તો કોરટ તેની વાલીનીમવો. જગાએ નવો વાલી નીમવો.

મધ્યત હુકમનામાંના ૪૬૦ મધ્યત પક્ષકારનો વારસ અથવા વારસ વકીલ સ દાંણદારના સગીર વાર ગીર હોય અને તેના ઉપર હુકમનામાં અમલમાં લાગ સ વકીલને ફરીયાદ વાની દરખાસ્ત થાય ત્યારે કોરટે ફરીયાદ પુરતો તે સ ગીરનો વાલી નીમવો. અને તે દરખાસ્તની નોટીસ હુકમનામાંવાળાએ તે વાલી ઉપર બજાવવી.

ઇષ્ટમિત્રે અથવા ફરીયાદ ૪૬૧ ફરીયાદ કોઈ પણ વાલીએ અથવા ઇષ્ટમિત્રે દ પુરતા વાલીએ હુકમ હુકમનામાંની અથવા હુકમની પેઢેલાં કોઈ પણ વખતે નામાં પેઢેલાં કોરટની ર સગીરની વતી પછાની કંઈ રકમ અથવા બીજી વસ્તુ બંધ વખર તથા જમીન સ્વીકારીકે લેવી નહીં. પરંતુ તેણે પ્રથમ કોરટની નરજ આપ્યા વખર પછસા લે મેળવી હોય. અને તે પછા કે બીજી વસ્તુ તે સગી વી નહીં. રના કાયદાને વાસ્તે હું રાખીશ અને તે સગીરને તે નો બરાબર હિસાબ આપીશ એ વાતના કોરટની ખાત્રી

લાયકે જમીન આપ્યા હોય, તો સદરહુ પછા અથવા વસ્તુ તે સ્વીકારી શકશે અ. થવા લેઈ શકશે.

ઇષ્ટમિત્રે અથવા ફરીઆ ૪૬૨ જે ફરીઆદમાં કોઈ ઇષ્ટમિત્ર તરીકે કે વાલી તરીકે કામ કરતો હોય તે ફરીઆદની બાબતમાં તે ઇષ્ટમિત્રે અથવા ફરીઆદ પુરતા વાલીએ કોરટની રજા શિવાય તોડજોડ કરવી નહીં. શગિરેની વતી કંઈ કબુલાયત અથવા તોડજોડ કરવી નહીં કોરટની રજા શિવાય કરેલી કોઈ તેવી કબુલાયત અથવા તોડજોડ સગીર શીવાયના બીજા બધા પક્ષકારો પિરૂદ નિરર્થક થઈ શકે એવી ગણાશે.

૪૪૦ થી ૪૬૨ સુધીની કલમો દિવાના લોકોને લાગુ પડે છે.

૪૪૩. સને ૧૮૫૮નું ના આકટ. નંબર ૩૫ પ્રમાણે અથવા જે તે વખતે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદા પ્રમાણે, જે દિવાનાઓ દિવાના હોય તેમની બાબતમાં કલમ ૪૪૦ થી ૪૬૨ [બંને સુદ્ધાંત] સુધીમાં કહેલા ઠરાવ પ્રસંગ પ્રમાણે જરૂરનો ફરકાર કરીને, લાગુ પાડવામાં આવશે.

૪૬૪. કોરટ આફ વારડસએ અથવા દિવાની કોરટે કોઈ સ્થાનિક કાયદા પ્રમાણે જે સગીરની અથવા દીવાનાની જાતનો વાલી અથવા મિલકતનો વહિવટ કરનાર નીચેના હોય, તે સગીરને અથવા દિવાનાને કલમ ૪૪૨ થી ૪૬૨ સુધીમાં કહેલી કંઈ વાત લાગુ પડતી નથી.

બાબ ૩૨ મો.

લશકરી માણસોએ તથા તે માણસો ઉપર કરવાની ફરીયાદો.

જે અમલદાર અથવા ૪૬૫. લશકરી જોહદાથી સરકારની ખરોખર નોકરી સોલજરને રજા ન મળે બજાવતો હોય તેવા કોઈ અમલદાર અથવા સોલજર તે પોતાની વતી ફરીયાદ ફરીયાદનો પક્ષકાર હોય, અને જાતે ફરીયાદ ચલાવવા અથવા જવાબ કરવા સા સાડ અથવા તેનો જવાબ કરવા સાડ તેને ગેરહાજર રહે કે કોઈ પણ શખ્સને વાની રજા મળી શકતી ન હોય, તો પોતાની વતી ફરિયાદ કરવા અથવા તેનો જવાબ કરવા સાડ કોઈ પણ શખ્સને અખત્યાર આપે. ખસને અખત્યાર આપવાને તે અખત્યાર છે.

તે અખત્યાર આપવો તે લખીને આપવો. અને તે લેખ ઉપર તે અમલદાર અથવા સોલજરે.—(અ) પોતાના કમાન્ડીંગ આફીસરની સમક્ષ સહી કરવી, અથવા તે પક્ષકાર પોતેજ કમાન્ડીંગ આફીસર હોય તો તેના હાથ નીચેના પહેલા અમલદારની સમક્ષ સહી કરવી, અથવા (બ) તે અમલદાર કે સોલજર લશકરી સ્ટાફની નોકરીમાં કામ કરતો હોય તો, જે આફીસમાં તે નોકર હોય તેના મુખ્યની અથવા બીજા ઉપરી અમલદારની સમક્ષ સહી કરવી. પછી તે કમાન્ડીંગ આફીસરે અથવા બીજા અમલદારે તે અખત્યાર પત્ર ઉપર સહી કરવી અને તે પછી તે અખત્યાર પત્ર કોરટમાં દાખલ કરવું,

તે લેખ કોરટમાં ઉપર લખ્યા પ્રમાણે દાખલ થયા એટલે, તે અખત્યારના મુખ્ય રીતે લખી આપ્યું છે, તથા તે લખી આપનાર અમલદારને કે સોલજરને જાતે ફરીઆદ ચલાવવાને કે તેમાં જવાબ કરવાને ગેરહાજર રહેવાની રજા મળી.

નહી—એ વાતનો તે કમાડીંગ આફીસરની અથવા બીજા અમલદારની સહી એ પુરતો પુરાવો ગણવો.

ખુલાસો:—આ બાબમાં “કમાડીંગ આફીસર” એટલે, તે અમલદાર અથવા સોલજર જે કોઈ રેજીમેન્ટમાં, કોરટમાં ડીચાર્જમેન્ટમાં અથવા ડીપોમાં હોય તે રેજીમેન્ટ કોર, ડીચાર્જમેન્ટ. અથવા ડીપો ઉપર જે તે વખતે ખરોખર હુકમ ચલાવનાર અમલદાર સમજવો.

આ પ્રમાણે અખત્યાર ૪૬૬ પોતાની તરફથી ફરિયાદ ચલાવવાને અથવા જ મળેલો શખસ જાતે કા વાબ કરવાતે કોઈ અમલદારે અથવા સોલજર જેને અખ મ ચલાવે અથવા પ્લી ત્યાર આપ્યો હોય તે શખસ, અખત્યાર આપનાર અમલદાર અથવા સોલજર હાજર હોય અને કામ કરી શકે ઠર નીમે.

તે રીતે, જાતે ફરિયાદ ચલાવવાને કે જવાબ કરવાને મુખત્યાર છે; અથવા તે અમલદારની કે સોલજરની વતી ફરિયાદ ચલાવવા સારું કે જ વાબ કરવા સારું પ્લીડર નીમવાને મુખત્યાર છે,

આપ્રમાણે અખત્યાર મ ૪૬૭ કલમ ૪૬૫ પ્રમાણે કોઈ અમલદારે અથવા જોલા શખસ ઉપર અથ સોલજરે અખત્યાર આપેલા કોઈ શખસને, અથવા ઉપર વા તેના પ્લીડર ઉપર કલ્યા પ્રમાણે તે શખસે તે અમલદારને કે સોલજરને ખ પ્રોસેસ પોંચાડવામાં આ દલે અથવા તેમની વતી કામ કરવાને નીમેલા પ્લીડરને વે તે ખરોખર પોંચેલી પોંચાડેલી પ્રોસેસો, જાણે તે પક્ષધરને હાથોહાથ અથવા ગણવી. તેના પ્લીડરને પોંચાડી હોય એમ સમજ્યું.

અમલદાર અને સોલજર ૪૬૮ જ્યારે પ્રતીવાદી કોઈ અમલદાર અથવા સોલ ને સમન પોંચાડવાનું. જર હોય ત્યારે, તેને સમન પોંચાડવાસારું સમનની એક નકલ કોરટે તેના કમાડીંગ આફીસર ઉપર મોકલવી જે અમલદારને એક નકલ મોકલી હોય તેણે, જેના નામની તે હોય તેને ખ ની શકે તો ખુદ પોંચાડવ્યા પછી તેના ઉપર તે પોંચાવિશોનો તે શખસનો લખે લો શેરો લેઈને તે પાછી મોકલવી.

કોઈ કારણને લીધે નકલ તે પ્રમાણે ન પોંચાડાય તો, જે કારણને લીધે સમન પોંચાડવાનું બન્યું ન હોય તે કારણ લખી જણાવીને, જે કોરટે તે મોકલ્યો હોય તે કોરટને તે સમન પાછો મોકલવો.

પકડવાનું વારંટ છાવણી ૪૬૯. હુકમનામું બજાવવામાં પકડવાનું વારંટ અથવા વગેરેમાંથી રીતે બજાવવું. બીજું પ્રોસેસ છાવણીની, જ્યારીસનની, લશકરી થાણાની અથવા લશકરી બજારની હદમાં બજાવવાનું હોય ત્યારે, તે વારંટ અથવા બીજું પ્રોસેસ બજાવવાનું કામ જે અમલદારને સોંપ્યું હોય તેણે તે વારંટ અથવા બીજું પ્રોસેસ કમાડીંગ આફીસરને આપવું.

કમાડીંગ આફીસરે તે વારંટ અથવા બીજા પ્રોસેસ ઉપર સહી કરીને તે ચલાવવું, અને પકડવાનું વારંટ હોય ત્યારે વારંટમાં જે સખસનું નામ લખ્યું હોય તે પોતાની હુકમતની હદમાં હોય તો તેને પકડાવીને, જે દિવાની અમલદારને તે બજાવવાનું કામ સોંપ્યું હોય તેને સ્વાધીન કરવો.

ਪਾਠ ੩੩ ਮੀ.

ઇન્ટરપ્લીડર (વિક્ષેપ હેઠળનો) નિરાણુ કરવાની તિરાહિત કરે તે ક્રિયા છે]

ઈન્ટર પીલીડર ફરીયાદ ૪૭૦, માત્ર તીરાડિત (સ્ટેકહોલ્ડર) તરીકે જે સખ
કયારે થઈ શકે. સના કખજમાં રૂપીઆ અથવા મિલકત હોય, અને તે

રૂપીઆ અથવા મિલકત ખરા માલકને આપવાને જે લ
ધાર હોય, તેની પાસેથી તે મીલકત અથવા રૂપીઆ લેવાનો જે અથવા વધારે
શખસો એક બીજાને વિરોધ આવે એવી રીતે હક્ક કરતા હોય ત્યારે. તે મીલકત
અથવા પદ્ધતિ કોને આપવા એ બાબત અને પોતાને નુકશાન થાય તે લેવા બાબ
ત બધા હક્કદાર ઉપર ઇન્ટરપીસીડરની ફરીયાદ કરવાને તે તિરાહિત મુખત્યાર છે.
પરંતુ, જે ફરીયાદમાં બધા પક્ષકારોના હક્કોનો ખરેખર રીત નિરાશુય થઈ શ
કે તેની કોઈ ફરીયાદ ચાલુ હોય તો, તે તિરાહિતે ઇન્ટર પીસીડરની ફરીયાદ ક
રવી નહીં.

આવી ફરીયાદમાં ફરી '૪૭૧. ઇન્ટર પ્લીડરની પ્રત્યેક ફરીયાદમાં, જે જે
યાદઅરજી. ખીના ફરીયાદમાં-લખવાની જરૂર છે તે શિ

ખીના ફરીઆદમાં - લખવાની જરૂર છે તે શિ
વાય નિચે પ્રમાણે ખીજ વધારે ખાનાઓ લખી:-

(ગા) હક રાખેલી વસ્તુમાં વાદીને ફક્ત તીરાહિત અરજી [સ્ટેકહોલ્ડર] શિ વાય ખીજી રીતનો કંઈ સંબંધ નથી.

[૫૫] પ્રતિવાદીઓ ને જુદા જુદા હક્ક કરતા હોય તે; અને

[ક) વાદી અને કોઇ પ્રતીવાદી વચે મીલાફી પ્રાપ્ત નથી.

દાવો કરેલી વસ્તુ કોરટ
માં મુકવાનું.
જાણી તે કોરટમાં
ભરવી અથવા કોરટની સલાખ
માં રાખી; તેમ કર્યા પહેલાં ફરિયાદમાં કંઈ હુકમ મેળવવાનો વાદીને હક્ક થશે
નહી.

પેહેલી મુનાવણી વખતે ૪૭૩ પેહેલી મુનાવણી વખતે કોરટ નીચે પ્રમાણે ક
તે કામ ચલાવવાની રીત. રી શકે: એટલે—

[અ) દાવો કરેલી વસ્તુની ખાખતમાં પ્રતીવાદીઓ પ્રત્યે વાદીની બધી જવાબદારીમાંથી તેને દુર કરીને તેનું અરથ અપાવવાનો તથા ફરીરીયાદમાંથી તે નુ નામ કાઢી નાંખવાનો ઠરાવ કરે;

अथवा धनसाक्ष के सुगमताने साक्ष नीचे प्रमाणों करवानी जरूर छे अभि केष्टन
सागे तो:

[७५). इरीयाहने आप्पर नीकाल यतां सुधी ज्ञाना पक्षधारेने रहवा दः

• અને દાવો દાખલ રાખેલી વસ્તુના હક્કનો નીરાણુય કરી શકાય તેવી રીતની
મક્ષકારોની કબુલત અથવા ખીન્ન પુરાવો છે એમ કોરટને જણાય તો:

(ક) દાવો રાખેલી વસ્તુ ઉપરનો હક નિરાણ્ય કરે; નહીં તો પછી,

[૬) ઠોરની રૂબરૂ પોત પોતાના હક આગુવા સારૂ કેરીયત દાખલ કરીને તથા પુરાવો આપીને એક બીજા ઉપર વાદ ચલાવવાને પ્રતીવાદીઓને ફરમા

વે, અને પછી એવા કાકનો નિરણય કોરટે કરવો.

મુખત્યાર અને ભાકુત ૪૭૪ મુખ્યની અથવા જમીનના માલિકની મારફત ઇન્ટરપ્લીડર ફરિયાદ કાલે રાખતા ન હોય એવા બીજા રાખસેની સામે, તે ચારે કરી શકે. મુખ્યને અથવા જમીનના માલિકને વાદ કરવાની જરૂર પાડવા કાર, મુખત્યાર પોતાના મુખ્ય ઉપર અથવા ભાકુત પોતાના માલિક ઉપર ફરિયાદ કરી શકે એમ આ બાબની કોઈ વાતથી સમજ્યું નહીં.

દ્રશ્યો.

(અ) અ. એક ઝવેરાતની પેટી પોતાના મુખત્યાર તરીકે બ. પાસે અનામત મુકે છે. અ. એ મારી પાસેથી એ ઝવેરાત ઝેરવાજખી રીતે લીધું છે એ મ કહીને ક. તે આ પાસેથી માગે છે. અ. ને ક. ના ઉપર બે ઇન્ટરપ્લીડરની ફરીઆદ માર્ગી રાકે નહીં.

(બ) અ. એક ઝવેરાતની પેટી પોતાના મુખત્યાર તરીકે બ. પાસે અનામત મુકે છે. પછી કું ને અ. લખે છે કે મારી પાસે તમારું લેણું છે તેમાં તે ઝવેરાત તારણ કરી આપું છું. ત્યાર પછી અ. એવું કહે છે કે ક. નું કરચ અદા કરેલું છે. અને ક. તે વાત ના પાડે છે. તે બંને બ. ની પાસેથી ઝવેરાત માગે છે. આમાં અ. ને ક. ની ઉપર ઇન્ટરપ્લીડરની ફરીયાદ કરવાને બ. મુખત્યાર છે.

વાદીઆ ખરચનાબેજો. ૪૭૫ ખરેખર રીતે ફરીઆદ કરી હોય તો, દાવો રાખેલી વસ્તુ ઉપર બેજો રાખીને, અથવા બીજા કોઈ અમલમાં આવે એવી રીતે, વાદીને તેનું ખરચ અપાધવળો ઠરાવ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

તીરાહીત (રોકેહોલ્ડર) ૪૭૬. ઇન્ટરપ્લીડરની ફરિઆદમાંના પ્રતિવાદીઆ પદ ઉપર પ્રતિવાદી ફરીઆદ કી કોઈ પ્રતિવાદી તે ફરીઆદના વિષયની બાબતમાં કરે ત્યારે કામ ચલાવવા તિરાહીત ઉપર, ખરેખર ફરીયાદ કરે તો, જે કોરટમાં તિરાહીત ઉપરની ફરિયાદ ચાલતી હોય તે કોરટને ઇન્ટરપ્લીડરની ફરિયાદમાં તિરાહીતની તરફમાં હુકમનામું

કરનારી કોરટે, તે હુકમનામું થયાની વાત યોગ્ય રીતે જણાવવી. એ લખી જણાવવામાં આવે એટલે તે કોરટે તે તિરાહીત ઉપરનું કામ બંધ ચાલવું. અને તે બંધ રહેલી ફરીઆદમાં થએલા તેના ખરચનો તે ફરીઆદમાં ઠરાવ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે પરંતુ તે ફરિયાદમાં ખરચનો ઠરાવ ન કરેલા હોય તો, જેટલા ભાગનો ઠરાવ ન કરેલો હોય તેટલું ખરચ ઇન્ટરપ્લીડરની ફરિયાદમાં થએલા તેના ખરચમાં ઉ

ઝેરી શકાય.

ભાગ ૪ થો.

ચાલુ ગરજ પુરતા ઇલાજ.

ખાખ ૩૪ મો.

ફેસલો થતાં પહેલાં પકડવા તથા જમી કરવા વિશે.

અ. — ફેસલો થતાં પહેલાં પકડવાનું.

જમીન લેવા સારૂ વા ૪૭૭ સ્થાવર મિલકતનો કબજો લેવાની ફરીયાદ શિતા દી ક્યારે અરજ કરે. થતી બીજી કોઈ ફરીઆદમાં કામ ચાલતાં કોઈ પણ વખતે વાદી સોગંદનામાથી અથવા બીજી રીત કોર્ટની ખાત્રી કરી આપે કે—

વાદીનું ન ચાલે અથવા તેને ઢીલ થાય એ હેતુથી, અથવા કોર્ટની કોઈ પ્રેસેસ ટાળવાના હેતુથી, અથવા પોતાના ઉપર ને હુકમનામું થાય તે બચ્ચતાં હરકત પડે કે ઢીલ થાય એ હેતુથી:

[અ] પ્રતિવાદી સંતાઈ પેઠો છે અથવા તેણે કોર્ટની હુકમત છોડી છે અથવા

[બ] પ્રતિવાદી સંતાઈ પેસવાનો છે કે કોર્ટની હુકમત છોડવાનો છે, અથવા

[ક] પ્રતિવાદીએ પોતાની બધી કે થોડી ઘણી મીલકત કોઈને વેચી કે આપી દીધી છે અથવા કોર્ટની હુકમતમાંથી લખાવી છે. અથવા

એવી ખાત્રી કરી આપે કે—પ્રતિવાદી એવે પ્રસંગે બ્રિટિશ ઇન્ડિયા છોડવાનો છે કે તે ઉપરથી ફરીઆદમાં પ્રતિવાદીના ઉપર ને હુકમનામું થાય તે બચ્ચવામાં વાદી ને હરકત કે ઢીલ પડશે અથવા પડે એવો વાજબી સંભવ રહે છે,

તો ફરીઆદમાં તેના ઉપર ને હુકમનામું થાય તે પ્રમાણે જવાબ દેવા સારૂ હાજર થવાને પ્રતિવાદીનો જામીન લેવો એવી અરજ કરવાને વાદી મુખત્યાર છે.

પ્રતિવાદીએ જામીનશા ૪૭૮. અરજદારને તપાસ્યા પછી તથા પોતાને ચોગ્ગ માટે ન આપવા તેનું કા લાગે તેવી બીજી તજવીજ કાઢ્યા પછી કોર્ટની ખાત્રી રાખી બતાવવાસારૂ તેને થાય કે હાજર કરવાનો હુકમ.

ઉપર કહ્યા પ્રમાણેના કોઈ ઇરાદાથી પ્રતિવાદી—

(અ) સંતાઈ પેઠો છે, અથવા કોર્ટની હુકમત છોડી છે, અથવા

(બ) સંતાઈ જવાનો છે, અથવા કોર્ટની હુકમત છોડવાનો છે, અથવા

(ક) પોતાની બધી કે થોડી ઘણી મિલકત વેચી કે આપી દીધી છે, કે કોર્ટની હુકમતમાંથી લખાવી છે, અથવા

ઉપરની કલમમાં ને પ્રસંગ કહ્યો છે તેવે પ્રસંગે પ્રતિવાદી બ્રિટિશ ઇન્ડિયા છોડવાનો છે, તો પોતાને હાજર થવાના જામીન પ્રતિવાદીએ શા માટે ન આપવા તેનું કારણ બતાવવા સારૂ પ્રતિવાદીને પકડવાનું તથા તેને કોર્ટની રૂબરૂ આજીવાનું વા રંટ કાઢવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જો પ્રતિવાદી કુરાણ ન ૪૭૯. તે કારણ પ્રતિવાદી ન બતાવે તો કોર્ટ તેને બતાવે તો અનામત મુ એવો હુકમ કરવો કે, તમારા ઉપરનો દાવો અદા થવાને કવાનો અથવા જામીન બસ થાય તેટલા પછણ અથવા બીજી મિલકત તમે કે આપવાનો કોર્ટ તેને રંટમાં અનામત રાખે. અથવા ફરીઆદ ચાલે છે ત્યાં સુ હુકમ કરે. ધી અને ફરીઆદમાં તમારા ઉપર ને હુકમનામું થાય તે

બહુ રહે અથવા પતી રહે ત્યાંહાં સુધી, કોઈ પણ વખતે તમને યોગ્યતામાં આવે ત્યારે હાજર થવાના તમે જામીન આપો. .

જામીન એવી રીતે લખી. આપ્યું કે, જે પ્રતિવાદી તે રીતે હાજર નહીં થાય તો ફરિયાદમાં જે રકમ આપવાનો પ્રતિવાદીને હુકમ થશે તે રકમ હું આપીશ જામીન પોતાની જવા ૪૮૦. પ્રતિવાદીને હાજર કરવાને થએલો જામીન, બદારી કાઢી નાખવાની જે કોર્ટમાં પોતે જામીન થયા હોય તે કોર્ટને કોઈપણ અરજ કરે ત્યારે શી રીતે વખતે પોતાની જવાબદારી રદ કરવાની અરજ કરી શકે.

આવી અરજ થાય ત્યારે, કોર્ટે પ્રતિવાદીને હાજર થવાનો સમન કરવો. અથવા પોતાને યોગ્ય લાગે તો, પહેલેથીજ તેમ પકડવાનું વારંટ કાઢવાને કોર્ટ મુખ્ય ત્યાર છે.

સમન અથવા વારંટ પ્રમાણે પ્રતિવાદી હાજર થાય એટલે, અથવા પોતે પોતાની ખુશીથી આવીને હાજર થાય ત્યારે, કોર્ટે જામીનને ફરમાવ્યું કે તમે જામીનીમાંથી છુટા થયા છો. અને નવો જામીન લાવવાને પ્રતિવાદીને કહેવું.

પ્રતિવાદી જામીન ન ૪૮૧. કલમ ૪૭૯ અથવા ૪૮૦ પ્રમાણેનો કોઈ આપે અથવા તેને નવો હુકમ પ્રતિવાદી માન્ય ન કરે તો, ફરિયાદનો ફેસલો થતાં જામીન ન મળે તો કેમ સુધી અથવા, પ્રતિવાદીને વિરુદ્ધ ફેસલો આપવામાં આવે તો, હુકમનામું બજે ત્યાં સુધી પ્રતિવાદીને કેદમાં મોકલવાને કોર્ટ મુખ્યત્યાર છે. પરંતુ આ કલમ પ્રમાણે કોઈ સમનને ગમે તેમ હોય તો એ છ માસ કરતાં જામીન મુદત કેદ કરવો નહીં, અથવા ફરિયાદના વીશયની રકમ કે કીમત પચાસ રૂપિયા કરતાં વધારે ન હોય તો છ અઠવાડિયા કરતાં વધારે મુદત કેદ કરવો નહીં.

માણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, કોઈ સમનને સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલ્યા પછી આ કલમ પ્રમાણે તુરંગમાં અટકાવી રાખવો નહીં.

પકડેલા પ્રતિવાદીની ખો ૪૮૨. હુકમનામાના દણદારની ખોરાકી આપવા વિશે કલમ ૩૩૯ માંજ ઠરાવ કર્યા છે તે આ બાબ પ્રમાણે પકડેલા બધા પ્રતિવાદીને લાગુ પડશે.

જી.-ફેસલો થતાં પહેલાં જપ્તી કરાવવાનું.

હુકમનામું પૂરું કરવાના ૪૮૩. કોઈ પણ ફરિયાદ ચાલતાં કોઈ પણ વખતે પ્રતિવાદી પાસેથી જામીન મોગનનામું કરીને અથવા બીજી રીતે વાદી કોર્ટની માગવાની અને તે જામીન ખાતરી કરે કે, પોતાના ઉપર જે હુકમનામું થાય તે ન ન આપે તો મીલકત બજાવવામાં હરકત અથવા ઢીલ થાય એ ધરાદાયી પ્રજાપ્ત કરવાની ફેસલો તિ વાદી થા પહેલાં અરજ.

(અ) પોતાની બધી અથવા થોડી ઘણી મિલકત કોઈને વેચી કે આપી દેવા તે છે. અથવા જે કોર્ટમાં ફરિયાદ ચાલતી હોય તેની હુકમમાંથી લાવવાનો છે, અથવા

[૩] પોતાની મિલકત કોરટની હકુમતમાં રહેવા દઈને કોરટની હકુમત છોડી ગયા છે,

તો, એ ફરીયાદમાં તેના ઉપર જે હુકમનામું થાય તે અદા કરવાનો જામીન પ્રતીવાદી પાસે માગે અને જો તે જામીન ન આપે તો કોરટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી કોરટની હકુમતમાંની તેની કંઈ મિલકત જમ કરવાનું ફરમાવવો, એવી કોરટને અરજ કરવાને વાદી મુખત્યાર છે.

અરજનો મંજૂર.

કોરટ બીજી રીતે ન ફરમાવે તો, જમ કરવાની મિલકત અને તેની અટકળેલી કિંમત અરજમાં જણાવવી,

જામીન આપવાનું કે ૪૮૪. અરજદારને તપાસ્યા પછી તથા પોતાને થયેલા કારણ બતાવવાનું કોરટ લાગે તેવી બીજી કંઈ તજવીજ કર્યા પછી જો કોરટ પ્રતીવાદીને ફરમાવે.

તેની ખાત્રી થાય કે તે ફરીયાદમાં પોતાના ઉપર જે હુકમનામું થાય તે બજાવવામાં હરકત અથવા ઢીલ થાય

એ ધરાદારી પ્રતીવાદી પોતાની મિલકત વેચી કે આપી દેવાનો છે અથવા લંબવવાનો છે અથવા એના ધરાદારી પોતાની મિલકત કોરટની હકુમતમાં રહેવા દઈને કોરટની હકુમતમાં રહેવા દઈને કોરટની હકુમત છોડી ગયો છે તો—માગવામાં આવે ત્યાં જે તે મિલકત અથવા તેની કિંમત અથવા હુકમનામું પૂરું કરવા જેટલો તેનો ભાગ હાજર કરીને કોરટ હુકમ કરે તે પ્રમાણે વ્યવસ્થા થવા સારું કોરટમાં આપવા માટે, હુકમમાં લખેલી રકમના જામીન કોરટ કરાવે તે સુદાની દરમ્યાન આપવા, કે નહીં તો જામીન શા સારું ન આપવા તેનું હાજર થઈને કારણ બતાવવું—એ મ પ્રતીવાદીને ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આ અરજમાં લખેલી મિલકત પછી તમામ મિલકત અથવા તેના કંઈ ભાગ શરતથી જમ કરવાનું હુકમમાં ફરમાવવાને પણ કોરટ મુખત્યાર છે.

જો કારણ ન બતાવે અ ૪૮૫. કોરટે કરાવેલી સુદતમાં જો પ્રતીવાદી ફરમાવવા જામીન ન આપે વેલા જામીન ન આપે, અથવા પોતે જામીન શા સારું તો જમી કરવી.

તે આપવા તેનું કારણ ન બતાવે, તો અરજમાં બતાવેલી મિલકત અથવા ફરીયાદમાં જે હુકમનામું થાય તે પૂરું

કરવાને બસ જણાય તેટલો તે મિલકતનો ભાગ જમ કરવા નું ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

જમી ઉડાડવાનું.

જો પ્રતીવાદી તેણે કારણ બતાવે અથવા ફરમાવેલા

જામીન આપે, અને અરજમાં બતાવેલી મિલકત અથવા તેના કંઈ ભાગ જમ થયો હોય, તો તે જમી ઉડાડવાનો કોરટે હુકમ કરવો.

જમી કરવાની રીત.

૪૮૬. જમી કરવી તે પછી આ બાબતનું હુકમનામું બજાવવામાં મિલકત જમ કરવાની જે રીત આ કાયદામાં ફેરેલી છે તે રીતે કરવી,

ફસલા પહેલાં જમ કરેલી મિલકત ઉપરના દાવાની તજવીજ.

૪૮૭. ફસલો થતાં પહેલાં જમ થયેલી મિલકત ઉપર કંઈ દાવો કરવામાં આવે તો તેની તજવીજ, પછી આ બાબતનું હુકમનામું બજાવવામાં જમ થયેલી મિલકત

તે ઉપરના દાવાની તબવીબને વાસ્તે આ આકેટમાં પા
છળ જે રીત ફરમાવી છે તે રીતે કરવી.

જમીન આપે અથવા ફેરિયાદ કાઢીનાખવામાંઆ
વે એટલે જમીન દુર કરવી.

૩૮૮. ફેસલો થતાં પહેલાં જમીન કરવાનો હુકમ કર્યો
હોય તો, ફરમાવેલા જમીન તથા જમીનના ખરચનો જમ
મીન પ્રતીવાદી આપે ત્યારે, અથવા ફેરિયાદ કાઢી ના
ખવામાં આવે ત્યારે, જે કોરટે હુકમ કર્યો હોય તે કો
રટે જમીન દુર કરવી.

જમીની પરાયાના હક્કને
હરકત થશે નહીં અથવા
હુકમનામા વાળાને જે
ચાણુની દરખાસ્ત કરવા
ને પ્રતિબંધ થશે નહીં.

૪૮૯. ફેસલો થતાં પહેલાંની જમીની, ફેરિયાદમાં
પક્ષકાર ન હોય તે સખસોમાં જમીન પહેલાંના જે હક્ક
હોય તેને હરકત થશે નહીં. તથા પ્રતીવાદી ઉપર કોઈ
નું હુકમનામું હોય તો તે સખસને તે હુકમનામું ખ
ખજાવવામાં તે જમીનમાંની મિલકત વેચવાની દરખાસ્ત
કરવાને પાણુ પ્રતિબંધ થશે નહીં.

આ બાબ પ્રમાણે જમ
થએલી મિલકત હુકમના
મું ખજાવવામાં ફેરિ જ
પત કરવી નહીં.

૪૯૦. 'આ' બાબના ઠરાવેને આધારે મિલકત જમીનમાં
હોય; અને વાદીની તરફમાં હુકમનામું થાય, તો તે હુ
કમનામું ખજાવવામાં તે મિલકત ફેરિ જપત કરવાના
જરૂર નથી,

કે.—પકડવાનું અથવા જપતી કરવાનું કામ કર્યું તે અચોચ હોય ત્યારે મુ
કસાનીના બદલો.

અપુરતા કારણથી કે
જને પકડાવ્યો હોય અથ
વા જપતી કરાવી હોય તો
તેનીનુકસાનીના બદલો.

૪૯૧. જે ફેરિયાદમાં કોઈને પકડ્યો હોય અથવા
જપતી કરી હોય તે ફેરિયાદમાં કોરટેને એવું જાણાય કે,
તે પકડવાની અથવા જપતીની અરજ અપુરતા કારણે
ઉપરથી કરવામાં આવી હતી.

અથવા વાદીની ફેરિયાદ નિષ્ફળ જાય અને કોરટેને એવું જાણાય કે, ફેરિયાદ
કરવાનું સંભવિત કારણ ન હોતું,

તો તે પકડવાથી અથવા જપતીથી પ્રતીવાદીને જે ખરચ અથવા નુકસાન થ
યું હોય તેના બદલામાં પોતાને ચોગ્ય જાણાય તેટલી એક હજાર રૂપિયા સુધીની
રકમ કોઈ વાદી પાસેથી પ્રતીવાદીને અપાવવાનો, પ્રતીવાદીની અરજ ઉપરથી,
પોતાના હુકમનામામાં ઠરાવ કરવાને કોરટે મુખત્યાર છે.

વિશેષ ઠરાવ.

પરંતુ નુકસાનીના બદલાની ફેરિયાદમાં જેટલી રકમ
નું હુકમનામું કોરટે કરી આપે તે કરતાં વધારે રકમ

આ રકમ ઉપરથી કોરટે અપાવવી નહીં.

આ રકમ પ્રમાણે રકમ અપાવવાનો ઠરાવ થયા પછી તે પકડવા અથવા જપ
તી બાબત નુકસાનીના બદલો લેવાની કોઈ ફેરિયાદ ચાલશે નહીં.

—૧૪૧—
બાબ ૩૫ મો.

કામ અસાધ્ય તાકીદ અને દરખાશના હુકમો વિશે.

અ - કામ ચલાઉ તાકીદ.

જે પ્રસંગે કામ ચલાઉ ૪૯૨. કોઈ પણ ફરીયાદમાં સોગનના માથી અથવા તાકીદ આપી શકાય તે બીજી રીતે એવું શાખિત થાય કે-
પ્રસંગ.

(અ) ફરીયાદનો કોઈ પક્ષકાર ફરીયાદમાંની કોઈ પણ તકરારી મીલકતનો નાશ કરશે. અથવા તેને કંઈ નુકસાન કરશે અથવા તે કોઈને આપી દશે અથવા એકાદ હુકમના માની બજાવણીમાં તે ગેરવાજબી રીતે વેચાશે એવી દેશત છે, અથવા

(બ) પોતાના લેણેદારોને ફગો દવાનો ઇરાદા પ્રતીવાદીએ પોતાની મીલકત લઈ આવવાની અથવા તે વેચી કે આપી દવાની બીક બતાવી છે અથવા તેમ કરવાની તે તઈયારીમાં છે.

તો હુકમ કરીને કોરટ એવી કામ ચલાઉ તાકીદ આપે, કે તારે તે કૃત્ય કરવું નહીં; અથવા તે મિલકતનો નાશ થતો હોય તે, તેને નુકસાન થતું હોય તે, તે બીજાને આપી દવાતી હોય તે, વેચાતી હોય તે, લંબાવાતી હોય તે, અથવા તેની વ્યવસ્થા થતી હોય તે બધા રાખવાને તથા અટકાવને સારૂ પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવા બીજા હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે; અથવા તે તાકીદ કે બીજા હુકમ નહીં કરવામાં આવે એમ કહેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

કરાર કરી તોડવો નહીં ૪૯૩ કરાર તોડવાથી અથવા બીજી નુકસાની કરવા અથવા તોડવો બીજી રીતે પ્રતિવાદીને અટકાવવાની ફરીયાદ હોય તમાં નુકસાની પવો નહીં એ વિશે મ નો બદલો માગ્યો હોય કે નહીં તો એ, ફરીયાદ કર્યા નાઈની તાકીદ. પણ કોઈ પણ વખતે ફેસલો થતાં પહેલાં કે ફેસલો થવા પછી—પ્રતિવાદીએ તે કરાર તોડવો નહીં અથવા જે

નુકસાનની ફરીયાદ કરી હોય તે નુકસાન કરવું નહીં અથવા તેજ કરારમાંથી ઉત્પન્ન થતું અથવા તેજ મિલકત કે હકસંબંધી તેવી જાતનું કંઈ નુકસાન કરવું નહીં કે કંઈ કરાર તોડવો નહીં,—તેવી પ્રતિવાદીને અટકાવવાની કામ ચલાઉ તાકીદ કરવા સારૂ કોરટને અરજ કરવાને વાદી મુખત્યાર છે.

તે તાકીદ કેટલી મુદત સુધી અમલમાં રાખવી તે વિશે હિસાબ રાખવા વિશે બમીન આપવા વિશે અને બીજી બાબત વિશે પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવી શરતો કરીને તે તાકીદ હુકમ કરી આપવાને, અથવા તે નહીં આપવામાં આવે એમ કહેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે અથવા કલમ ૪૯૨ પ્રમાણે આપેલી તાકીદ ન માનવામાં આવે તો, છ મહીનાની વધારે નહીં એવી કોઈ મુદત સુધી પ્રતિવાદીને કેદમાં રાખીને અથવા તેની મીલકત જપ્ત કરીને અથવા બંને વાંતાં ફરીને તે અમલમાં લાવી શકાશે.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી કોઈ જમી એક વરસ કરતાં વધારે મુદત અમલમાં રહેશે નહીં એક વરસની આખરે, પ્રતિવાદીએ તાકીદ નહીં માની હોય તો, જપ્ત કરેલી મિલકત વેચી શકાશે. અને જે ઉપર તેમાંથી પોતાને ચોગ્ય લાગે તેટલી બદલાની રકમ વાદીને આપવાને કોરટ મુખત્યાર છે, અને જે કંઈ બાકી રહે તો તે

પ્રતીવાદીને આપવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

તાકીદ આપ્યા પહેલાં ૪૯૪ તાકીદના હુકમ આપ્યા પહેલાં, હુમેશાં તાકીદની અરજ વિશેની નોટીસ વિરુદ્ધ પક્ષકારને આપવાનું કોરટ ફરમાવતું. પરંતુ ક્ષેત્ર થવાથી તાકીદ આપવાનો હેતુ ધુળ મળશે એમ જણાય તો તેવી નોટીસ આપવાની જરૂર નથી,

કારપોરેશનને આપેલી ૪૯૫ કારપોરેશનને અથવા જાહેર કંપનીને આપેલી તાકીદ તેના મેંબરને તાકીદ તે કારપોરેશનને અથવા કંપનીને પોતાને બંધન કારક છે એટલું જ નહીં પણ તે કારપોરેશનના કે કંપનીના જે મેંબરોનાં અને અમલદારોનાં જાતીકાં કામ અટકાવવાનું તે તાકીદમાંથી જુલો હોય તે બંધન મેંબરોને તથા અમલદારોને પણ તે બંધનકારક છે.

તાકીદનો હુકમ કોરટ ૪૯૬. તાકીદના હુકમથી જે કોઈ પક્ષકાર નારાજ હોય તેની તે વિશેની અરજ ઉપરથી, તાકીદનો કોઈ પણ હુકમ કાઢી લેવાને, તેમાં ફરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અપુરતા કારણ ઉપરથી ૪૯૭ પોતે જે તાકીદ આપી છે તે આપવા બાબતની. અરજ અપુરતા સબબથી કરી હતી, એમ કોરટને જાણ અથવા, બદલો

તાકીદ કાઢ્યા પછી ફરિઆદ કાઢી નાંખવામાં આવે, અથવા ગેરહાજરીના સબબથી કે બીજી કોઈ રીતે વાદી વિરુદ્ધ ફરિઆદ આપવામાં આવે અને ફરીયાદ કરવાનું અભર્પીત કારણ નહોતું એમ કોરટને જણાય.

તો તે તાકીદથી જે ખર્ચ અથવા નુકસાન થયું હોય તેના બદલામાં પોતાને વાળખી જણાય તેટલી એક હજાર રૂપિયા સુધીની કોઈ રકમ વાદી પાસેથી પ્રતીવાદીને આપવાનો. પ્રતીવાદીની અરજ ઉપરથી, પોતાના હુકમનામાં કસાવ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વીશેષ ૪૧૧.

પરંતુ નુકસાનીના બદલાની ફરીયાદમાં જેટલી રકમ નું હુકમનામું કોરટ કરી આપે, તે કરતાં વધારે રકમ.

આ કલમ ઉપરથી કોરટે અપાવવી નહીં.

આ કલમ પ્રમાણે રકમ આપવાનો રસ થયા પછી તે તાકીદ બાબત નુકસાનીના બદલો લેવાની કોઈ ફરીઆદ ચાલશે નહીં.

બ.—દરમ્યાનના હુકમ.

સાશ થાય એવી વસ્તુ ૪૯૮ કોઈ ફરીઆદના વિશયની કોઈ પણ જગમ મિલકત જલદી અને સ્પષ્ટાવીક રીતે પોતાની મેળે બાબતી જાય એવી હોય તો ફરિઆદના કોઈ પક્ષકારની અરજ ઉપરથી તે વેચવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અને તે હુકમમાં જે શખસનું નામ લખ્યું હોય તે શખસને કારણે જોયેલા તે રીતે અને તેવી શરતોથી તે વેચવી.

ફરીઆદનો વિષય અ ૪૯૯ ફરીઆદના કોઈ પણ પક્ષકારની અરજ ઉપર ઠકાવી રાખવા વગેરેનો થી અને પોતાને જોયેલા તે શરતોથી નીચે પ્રમાણે હુકમ કરવાનો અખત્યાર કરવાને, એટલે—

૨ તથા પ્રવેશ કરવાની

મુના લેવાની અને પ્ર

માગ કરવાની સત્તા આપ

વાને અખત્યાર.

(અ) તે ફરીઆદના વિષયમાં કોઈ મિલકત અઠકાવી રાખવાનો સાચવી રાખવાનો, અથવા નજરે જોવાનો હુકમ કરવાને,

(બ) તે ફરીઆદના બીજા કોઈ પક્ષકારના કબજામાં કંઈ જમીન અથવા ઈમારત હોય તે જમીન ઉપર અથવા ઈમારતમાં સદરહુ તમામ કારણ સારૂ તે અથવા પછી કોઈકારણસારૂ કોઈ શખસને જવાનો અખત્યાર આપવા ને અને

(ક) સદરહુ તમામ કારણસારૂ અથવા તે પછી કોઈ કારણસારૂ પુરાણ માહિત અથવા પુરાવા મળે એટલા માટે જરૂર અથવા જોયેલા તેવા કંઈ નમુના લેવાનો, અથવા કંઈ અવલોકન કરવાનો અથવા પ્રયોગ કરવા નો અખત્યાર આપવાને,

કારણ મુખત્યાર છે.

એસેસ બજાવવા વિશે આ આક્ટમાં પાછળ કહેલા છે તે કારણે પ્રસંગ પ્રમાણે જરૂર હોય તે ફરકાર કરીને આ કલમ પ્રમાણે જવાનો અખત્યાર આપેલા રાખસો ને લાગુ પડશે.

આવા હુકમ કરવાની અ ૫૦૦ સમત પોંચ્યા પછી કોઈ પણ વખતે પ્રતીવા રજ નાઠીસ આપવા પછી દીને લેખી નાઠીસ આપીને કલમ ૪૯૮ અથવા કલમ ૪૯૯ પ્રમાણે હુકમ કરાવવાની અરજ કરવાને વાદી મુખ ત્યાર છે.

તેવો હુકમ મેળવાને વાસ્તે પ્રતીવાદીએ અરજ કરવાની હોય તો અરજદારે હા જરૂર થયા પછી કોઈ પણ વખતે વાદીને લેખી નાઠીસ આપીને તે અરજ કરવાને પ્રતીવાદી મુખત્યાર છે.

જે જમીન વિશે ફરિયા ૫૦૧ સરકારમાં મેહેમુલ ભરનારી જમીન વિશે આ હોય તે જમીન પ થવા વેચાય એવા જમીન ઉપરની સત્તા પ્રકાર વિશે ફરિયાદના કબજામાં લાગ રીયાદ હોય, અને જેની કબજામાં તે જમીન અથવા સ લીજ ક્યારે આપાવાય, તો પ્રકાર હોય તે શખસ સરકારનું મેહેમુલ અથવા સત્તા પ્રકારના માલમતી ચઢેલી સાથે; જે હોય તે આપવાને મુ ક. અને તેને લીધે તે જમીન અથવા સત્તાપ્રકાર વેચવાનો હુકમ થાય તો, તે જ મીનમાંના અથવા સત્તાપ્રકારમાંના હુક સંબંધનો કોવો રાખનો હોય એવો ફરીઆ

દેના બીજી કોઈ પણ પક્ષકાર વેચાણ પહેલાંનું ચહેલું મેલેસુલ અથવા સાંથ આપે એટલે કોરટની નજરમાં આવે તો જામીન લેધને અથવા વગર જામીન) તે જામીન નો અથવા સત્તાપ્રકારનો કબજો તેને લાગલોજ આપી શકાય.

અને આ પ્રમાણે બરેલી રકમ કોરટને ચોગ્ય લાગે તે દરના વ્યાજ સુધાંતક સુર કરનારે આપવી એમ પોતાના હુકમનામમાં ઠરાવવાને, અથવા ફરીયાદમાં હુકમ નામું થાય તેમાં કોઈ હિસાબ નહીં કરવાનું ફરમાવવામાં આવે તો, હિસાબમાં આ પ્રમાણે બરેલી રકમ કોરટ ફરમાવે તે દરથી, વ્યાજ સુધાં મળેરે ધરવાને કોરટ મુખત્યાર છે,

પછીસા વગેરે કોરટમાંથી પૌર પછીસા વિશે અથવા સ્વાધીન કરી શકાય એવી નામત મુકવાનું.

બીજી કોઈ વસ્તુ વિશે ફરીઆદ હોય અને ફરીવાદનો કોઈ પક્ષકાર કબુલ કરે કે, —કોઈ બીજા રાખસની જ્વતી પ્રસ્ટી રાખસ મારી પાસે તે પછીસા અથવા વસ્તુ છે, અથવા તે કોઈ બીજા રાખસની છે કે તે બીજા રાખસની લેહેણી છે તો, કોરટ બીજી હુકમ કરે તે પ્રમાણે કરવાસાડે તે કોરટમાં અનામત મુકવાનો અથવા જામીન લેધને કે વગર જામીન છેવટ કહેલા રાખસને આપવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

ખાખ ૩૬ મો.

વસુલદારની નીમણુંક.

વસુલદાર નીમવાનો કો પૌર કોઈ સ્થાવર કે જંગમ મિલકત વિશે ફરીયાદ રહેનો અખત્યાર.

હોય અથવા તે જમીનમાં હોય, અને તેના પછીસાકરવાની, તે સાચવી રાખવાની, અથવા તેની સારી રખવાળી કરવાની, કે વહિવટ કરવાની જરૂર છે એમ કોરટને જણાય ત્યારે હુકમ કરીને:—

(અ) તે મિલકતનો વસુલદાર નીમવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અને જરૂર હોય તો.

(ખ) જે રાખસના કબજામાં અથવા હવાલામાં તે મિલકત હોય તેની પાસેથી તે કબજો અથવા હવાલો લેઈ લેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

(ક) તે વસુલદારના હવાલામાં અથવા વહિવટમાં સોંપવાને કોરટ મુખત્યાર છે અને

[ક] તે મિલકતના ભાડા તથા ઉત્પન્ન ઉપર કોરટને ચોગ્ય જણાય તેટલી ફી અથવા કમીશન તે વસુલદારને મેલેનતાણા બદલ આપવાને, — તથા ફરીયાદ આણવા વિશે, ફરીયાદનો જવાબ કરવા વિશે, તથા મિલકતના પછીસા કરવા વિશે રક્ષણ કરવા વિશે સાચવી રાખવા વિશે, અને સુધારવા વિશે, તથા તે મિલકતનું ભાડુ અને ઉત્પન્ન વસુલ કરવા વિશે તથા ભાડુ અને ઉત્પન્ન કામે લગાડવા તથા ખર્ચવા વિશે, તથા લખેલા દસ્તાવેજો ફેરી આપવા વિશે માલકને પોતાને જે અખત્યાર હોય તે અથવા તે પછી કોરટને ચોગ્ય લાગે તે અખત્યાર તે વસુલદારને આપવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વસુલદારની જવાબદારી.

એ પ્રમાણે નિમેલા પ્રત્યેક વસુલદારે:—

(ઈ) તે મિલકત ખાખત તેને જે મળે તેના ખર્ચાખર હિસાબ આપવા સાડે [કોરટ જામીન લે તો] કોરટને ચોગ્ય લાગે તેવા જામીન આપવા.

(૨) કોઈ કરમાયે તે તે મુદતે અને તેના નમુનામાં પોતાના હિસાબ હાજર કરવો.

(૩) તેની પાસે જે બાકી હોય તેની નીચે તે કોરટકરમાટે તે રીતે તેણે આપવી અને

(૪) પોતાની મોટી ગફલતને લીધે અથવા બાકી જોઈને કસુર કરવાથી મિલકત ને જે નુકશાન થાય તેના જવાબદાર તે થશે.

જમીમાંની મીલકત જેના કબજામાં અથવા હવાલામાં હોય તેના કબજા અથવા હવાલા લેઈ લેવાના ફરીયાદના પક્ષકારોને, અથવા તેમાંના કોઈ એકને કે કેટલાએકને હાલ હક્ક ન હોય તો, તે કબજા અથવા હવાલા લેઈ લેવાને આ કલમની કોઈ વાતથી કોરટને અખત્યાર મળતો નથી,

કલેક્ટરને વસુલદારક્યારે ૫૦૪ તે મીલકત સરકારને મહેસુલ ભરનારી જમીન નીમી શકાય.

હોય, અથવા જે જણીતનું મહેસુલ આપી દીધેલું કે છોડી દીધેલું હોય એવી જમીન હોય. અને કોરટની નજરમાં એમ આવે કે કલેક્ટરે વહીવટ કરવાથી લાગતા વળગતા લોકોને ફાપદો થશે તો, કલેક્ટરને તે મીલકતને વસુલદાર નીમવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

આ બાબ પ્રમાણે કંઈ ૫૦૫ આબાબમાં આપેલો અખત્યાર ફક્ત હાઈકોર્ટએ કોરટને અખત્યાર છે તે. અને ડિસ્ટ્રિક્ટકોર્ટએ આપેલો, પરંતુ ડીસ્ટ્રિક્ટ કોરટના તાબાની

કોરટના જડજની નજરમાં એમ આવે કે પોતાની રૂબરૂની કોઈ ફરીયાદમાં વસુલદાર નીમવાની જરૂર છે તો, તે નીમણુંકને વાસ્તે પોતાને લામક જણાય તે સખસનું નામ તેણે ખતાવવું, તે સખસનું નામ તથા તેને નીમવાનાં કારણ ડિસ્ટ્રિક્ટ કોરટમાં મોકલવાં, અને ડિસ્ટ્રિક્ટ તે પ્રમાણે નામ આપેલા સખસની નીમણુંક કરવાને તે જડજને અખત્યાર, આપવો, અથવા પોતાને યોગ્ય લગ્યાય તેવો બીજો હુકમ કરવો.

ભાગ ૫ મો.

વિશેષકામો વિશે.

ભાગ ૩૨ મો.

લવાદીપર સોંપવાનું.

લવાદને સોંપવાનો હુકમ ૫૦૬ પક્ષકારોની દરમ્યાન ફરીયાદમાંની વાંધાની કો કરવા સારૂ ફરીયાદના પક્ષ વાત લવાદીપર સોંપવાની ફરીયાદના બંધા પક્ષકારોની પક્ષકારો અરજ કરે.

ખુશી હોય તો, ફસલો કહી સંભળાવતાં પેદેલાં કોઈ પણ વખતે લવાદપર સોંપવાનો હુકમ થઈ સારૂ પક્ષકારો પો તે જાને અથવા એ કામને વાસ્તે લખીને મુદામ અખત્યાર આપેલા પોત પોતાના વહીવટોની મારફતે કોરટને અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

આવી પ્રત્યેક અરજ લખેલી જોઈએ, અને જે ખાસ બાબત લવાદને સોંપવાની હોય તે તેમાં જણાવવી.

લવાદની નીમણુંક. ૫૦૭ પક્ષકારોએ એક મત થઈને લવાદની નીમણુંક કરવી કોરટ ક્યારે લવાદ નીમે તે નીમણુંક બાબત પક્ષકારો એકમત ન થઈ શકે, અ

થવા જે સખસને તેઓ નીમે તે લવાદી કબુલ કરવાની ના કહે, અને કોરટે લવાદ નીમે એવી પક્ષકારોની ખુશી હોય, તે કોરટે લવાદ નીમવો. લવાદોને સોંપાણુનો હુકમ પઠત વાંધાની જે બાબતનો લવાદ પાસે નિર્ણય કરાવવો હોય તે બાબત કોરટે હુકમ કરીને લવાદને સોંપવી અને નીવાડો કરી આપવાને પોતાને વ્યાજબી લાગે તેટલી મુદત કોરટે ઠરાવવી, તથા તે મુદત હુકમમાં લખવી.

એક વખત કોઈ બાબત લવાદીપર સોંપ્યા પછી. આ આકટમાં હવે પછી જે ઠરાવો રેલા છે તે શિવાય, તેજ ફરીયાદમાં કોરટે તેમાં કોઈ હાથ ધાલવો નહીં.

જે અથવા વધારે લવાદો પઠત. જે અથવા વધારે લવાદોને સોંપાણુ હોય તો, તે સોંપાણુ હોયત્યારે મત લવાદોમાં મતભેદ થાય તેને માટે હુકમમાં બંદાબસ્ત કરેલ પડે તો શું કરવું તે રવો, તે એવી રીતે કો— નો હુકમ કરવો.

[અ] સરખંચ નીમવો, અથવા

[બ] લવાદો પછી વધારે જાણ એક મત થાય તો વધારે મત પ્રમાણુ ચુકાદા કરવો એમ ઠરાવવું અથવા

[ક] સરખંચ નીમવાનો લવાદોને અખત્યાર આપવો, અથવા

[ડ] પક્ષકારો એકમત થઈને કહે તે પ્રમાણુ કે તેઓ એકમત ન થાય તો કોરટે ઠરાવે તે પ્રમાણુ બોલ રીતે બંદાબસ્ત કરવો.

સરખંચ નીમવામાં આવે ત્યારે, જો તે સરખંચને કામ કરવાનો પ્રસંગ આવેતો, તેણે નિવેડો ક્યારે કરી આપવો એને માટે કોરટેને વાજબી જાણાય તેટલી મુદત કોરટે ઠરાવવી.

લવાદ અથવા સરખંચ ૫૧૦. લવાદ અથવા એક કરતાં વધારે લવાદો હોવાનું અત્યુ અશક્તતા વગેરે. ચ ત્યારે, તે લવાદોમાંના કોઈ અથવા સરખંચ ગુજરી જાય. અથવા ના કહે, અથવા ગફલત કરે, અથવા કામ કરવાને અશક્ત થાય, અથવા એવે પ્રસંગે ખિટિશ ઇડિયા છોડે કે તે ઉપરથી ઘણું કરીને વેહલો પાછો નહીં આવે એમ જાણાય, તો તે મરનાર, અથવા ના કહેનાર અથવા ગફલત કરનાર કામ કરવાને અશક્ત થયો હોય તે, અથવા ખિટિશ ઇડિયા છોડે તે સખસને બદલે કોરટેની નજરમાં આવે તો નવો લવાદ અથવા સરખંચ નીમવાને અગર લવાદી રદ કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટે સુખ ત્યાર છે. અને લવાદી રદ કરવાનો હુકમ કોરટે કરે તો કોરટે ફરીયાદનું કામ આગળ ચલાવવું.

સરખંચની નીમણુંક ૫૧૧. સોંપાણુના હુકમમાં સરખંચ નીમવાનો અકોરટે ક્યારે કરવી. અત્યાર લવાદોને આપ્યો હોય અને તેમ કરવામાં તે

ઓ કમુર કરે તો, કોઈપણ પક્ષકાર લવાદોને એવી રીતે નોટીસ આપે કે તમે સરખંચ નીમો; અને તે નોટીસ પાંચ પછી સાત દિવસમાં અથવા પ્રત્યેક કામમાં કોરટે પરવાનગી આપે તેટલી જાસ્તી મુદતમાં સરખંચ ની નીમવામાં નહીં આવે તો, સદરહુ પ્રમાણુ જે પક્ષકાર નોટીસ આપી હોય તે પક્ષ

કારનો અરજ ઉપરથી કોર્ટ સરપંચ નીમવાને મુખત્યાર છે.

કલમ ૫૦૯, ૫૧૦, અ ૫૧૨. સોંપાણના હુકમમાં દાખલ કરેલી લવાદને થવા ૫૧૧ પ્રમાણે ની અથવા સરપંચને જે અખત્યાર મળે છે તેજ, કલમ મેલા લવાદ કે સરપંચ ૫૦૯, કલમ ૫૧૦, અથવા કલમ ૫૧૧ પ્રમાણે નીમે ના અખત્યાર. લા પ્રત્યેક લવાદને અથવા સરપંચને છે એમ સમજવું.

સાક્ષીઓને સમન કરવા ૫૧૩. પોતાની રૂબરૂ ચોકશી થતી હોય તે ફરિયાદમાં પક્ષકારો તથા સાક્ષીઓને જે પ્રોસેસો કાઢવાનો કોર્ટને અખત્યાર છે તેજ, જે પક્ષકારો અથવા સાક્ષીઓ

ની જખાની લેવાની લવાદોની અથવા સરપંચની મરજ હોય તે પક્ષકારો તથા સાક્ષીઓને પણ કોર્ટે કાઢવી.

કસુરે વગેરેને વાસ્તે શિ ૧૦૧. પ્રોસેસ પ્રમાણે જે શખસો હાજર ન થાય, અથવા કસુરે કસુર કરે, અથવા શાહી આપવાની ના કહે

અથવા સોંપેલી ખામતોની તજનીજ ચાલતાં લવાદનું કે સરપંચનું કંઈ અપમાન કરે તે શખસોને, કોર્ટની રૂબરૂ ચોકશી થતી હોય તવી ફરિયાદમાં તેવીજ તકશીરોને માટે જે નુકશાન, દંડ અથવા શિક્ષા થાય તેજ નુકશાન, દંડ, અથવા શિક્ષા લવાદ કે સરપંચ કોર્ટને લખી મોકલે ત્યારે કોરટે હુકમથી કરવામાં આવશે.

નીવારો કરવા સાડ મુદ ૫૧૪. જરૂરનો પુરાવા ન મળવાથી અથવા ખખરન મળવાથી અથવા ખોળ કોઈ કારણને લીધે હુકમમાં લખેલા મુદતમાં લવાદો નિવાડો પુરો ન કરી શકે તો, ચોખ્ખ જ

જાણેથી જાસ્તો મુદત આપવાને તથા નિવાડો કરી આપવાને તથા નિવાડો કરી આપવા સાડ વખત વખતે તે મુદત વધારવાને અથવા લવાદી રદી કરવાનો હુકમ કરવા ને કોર્ટ મુખત્યાર છે. અને લવાદી રદ કરવાનો હુકમ કરે તો કોરટે ફરિયાદનું કામ આગળ ચલાવવું.

લવાદોને ખદલે સરપંચ ૫૧૫. સરપંચ કરાવ્યો હોય ત્યારે.— ધ્યારે લવાદીનું કામ કરે.

(અ) નિવાડો કર્યા વિના કરાવેલી મુદત લવાદોએ વીતી જવા હીંમી હોય તો, અથવા

(બ) કોર્ટને કે સરપંચને લવાદોએ એવી લખી નાઠીસ આપી હોય કે, અમે એકમત થઈ શકતા નથી તો,

લવાદોને ખદલે સરપંચ લવાદીનું કામ કરવાને મુખત્યાર છે.

નિવાડા ઉપર સહી કે ૫૧૬. કોઈ ફરિયાદમાં લવાદો નિવાડો કરે ત્યારે તે રવી અને તે દાખલ કે કરનાર શખસોએ તેના ઉપર સહી કરવી, તથા તેમની રૂબરૂ જે જખાનીઓ લીધી હોય અને જે દસ્તાવેજો શા ખીત થયા હોય તે સુધી તે નિવાડો કોર્ટમાં દાખલ કરાવવો, અને પક્ષકારોને દાખલ કર્યાની નોટીસ આપવી.

લવાદ અથવા સરખંચ ૫૧૭. કોરટના હુકમથી કોઈ બાબત લવાદાને સોંપવામાં આવી હોય ત્યારે, લવાદો થવા સરખંચ કોરટની સંમતી લેઈને, કોરટનો અભિપ્રાય લેવા સારું સહજો નિવાડો અથવા કંઈ ભાગ ખાસ હકીકત (સ્પેશિયલ ફેસ) તરીકે સંપી આપે; અને કોરટે તે ઉપર પોતાનો અભિપ્રાય આપવો. અને તે અભિપ્રાય નિવાડમાં ઉમેરી ને નિવાડાનો ભાગ ગણવો.

કેટલોક પ્રસંગે અરજ ૫૧૮. [અ] નિવાડાનો કાંઈ ભાગ લવાદાને ન સોંપેલી બાબત ઉપર છે, અને તે ભાગ બીજા ભાગથી જુદા પાડી રાકાય છે તથા સોંપેલી બાબત ઉપર કરેલા ચુકાદાને તે કંઈ અસર કરતો નથી એમ જણાવે ત્યારે, અથવા

(બી) તે નિવાડો કંઈ પદ્ધતિમાં અપુરણ હોય અથવા તેમાં એવી કંઈ રૂખાઈતી ભૂલ હોય કે તે ચુકાદામાં કંઈ ફેરફાર ન કરતાં દુરસ્ત થઈ શકે તો, હુકમ કરીને તે નિવાડામાં એક વતું કરવાને કે તે સુધારવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

લવાદી ખરચ વિશેનો ૫૧૯. લવાદીના ખરચ બાબત કાંઈ તકરાર નિકળે હુકમ. અને તે વિશે નિવાડામાં પુરતો બંદોબસ્ત કરવો ન હોય તો તે ખરચ બાબત પોતાને ચોગ્ય જણાય તેવો હુકમ કરવાને પણ કોરટ મુખત્યાર છે.

નિવાડો અથવા લવાદો ૫૨૦. પોતાને ચોગ્ય લાગે તેવી રીતેથી, તેજ લવાદાને અથવા સરખંચને ફરી વિચાર કરવા સારું તે નિવાડો અથવા લવાદીપર સોંપેલી કોઈ બાબત નીચે લખેલા પ્રસંગે પાછી મોકલવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

(અ) લવાદાને સોંપેલી કોઈ બાબત નિવાડામાં વગર નિકાલ કરે રહેવા દીધી હોય અથવા લવાદાને ન સોંપેલી કોઈ બાબતને તેમાં ચુકાદો કરવો હોય ત્યારે;

(બી) નિવાડો એટલો મોઘમ હોય કે તે બંધ શકે નહીં તો;

(ક) નિવાડો કાયદાસર નથી એવી દુરકત નિવાડો બેતાંજ જણાઈ આવતી હોય તો.

નિવાડો રદ કરવાનાં કા ૫૨૧. કલમ ૫૨૦ પ્રમાણે ફરી વિચાર કરવા સા રણ. કે પાછા મોકલેલા નિવાડાને ફરી વિચારમાં લેવાની લવાદો અથવા સરખંચ ના પાડશે તો, તે નીચેના રદ થશે. પરંતુ નીચેના કોઈ કારણ મિવાય કોઈ નિવાડો રદ કરવો નહીં, તે એ કે:—

(અ) લવાદો અથવા સરખંચે રૂઝવણ લીધી હોય અથવા બદલાલ ચલાવી હોય તો;

(બી) કોઈપણ પક્ષમારે પોતે જે વાત ખુલ્લી કરવી જોઈએ તે દગાથી છુપાવી હોય, અથવા બીજી જોઈને લવાદાને કે સરખંચને કંઈ સમજાવ્યું હોય કે છુપાવ્યું હોય તો;

[૬] લવાદા રદ કરીને ફરિયાદ પાછી ચલાવવાનો કોરટે હુકમ કાઢ્યો પછી નિવાડો કર્યો હોય તો;

અને કોરટે સોંપેલી મુદતમાં નિવાડો નહીં કર્યો હોય. તે કાયદેસર ગણાશે નહીં. નિવાડા પ્રમાણે ફેસલો પરર. ઉપર કથા પ્રમાણે નિવાડો અથવા લવાદીપર આપવો. સોંપેલી બાબતો પછી કોઈ બાબત ફરીથી વિચાર કર

વા સારૂ પાછો મોકલવાનું કારણ કોરટને ન જણાય, અને નિવાડો રદ કરવા સારૂ કોઈ અરજ કરવામાં આવી ન હોય, અથવા કોરટે તે અરજ નાકમુલ કરી હોય તો;

તે અરજ કરવાની મુદત વિત્યા પછી નિવાડા પ્રમાણે કોરટે ફેસલો આપવો, અથવા ખાસ હકીકત (સ્પેશલ કેસ) ના રૂપમાં તે નિવાડો કોરટમાં મોકલ્યો હોય તો, તે ખાસ હકીકત ઉપર પાતાનો અભિપ્રાય હોય તે મુજબ ફેસલો આપવો. ફેસલો પછી હુકમનામું આ પ્રમાણે ફેસલો આપવામાં આવે એટલે તે ઉપર કચું. થા હુકમનામું કરવું. અને હુકમનામાં બજાવવાને આ કા

યદમાં જે ઠરાવો કરેલા છે તે રીતે હુકમનામું બજાવવું. અને તે હુકમનામા ઉપર અપીલ ચાલશે. પરંતુ જેટલું હુકમનામું નિવાડા પ્રમાણે નહીં હોય અથવા નિવાડા કરતાં વધારે હશે તેટલાને વાસ્તે અપીલ ચાલવાને હરકત નથી.

લવાદા ઉપર સોંપવાનું પરર. જ્યારે કોઈ સખસો એવું લખેલું કરારનામું કરારનામું કોરટમાં દાખ કરે કે, તેમની વચ્ચેના કંઈ વાંધા, તે કરારનામામાં લખેલા શખસને, અથવા કરારનામામાં લખેલી બાબત ઉપર જે કોરટની હુકમત હોય તે કોરટ ઠરાવે તે શખસ ને, લવાદી સારૂ સોંપવો, તે કરારના પક્ષકારો અથવા તેમાંના કોઈ કોરટમાં તે કરારનામું નોંધાવવાને અરજ કરી શકે.

અરજ ઉપર નંબર તે અરજ લખેલી હોવી જોઈએ. તે અરજ કરારનામું પાડીને તે નોંધવી. કરનારા બંન્ના શખસોએ આપી હોય તો, જેમનો હક હોય અથવા જેઓ હકનો દાવો રાખતા હોય તે પછી એક અથવા અનેકને વાદી કે વાદીઓ ગણીને તથા બીજાઓ કે બીજાને પ્રતિવાદી એ કે પ્રતિવાદી ગણીને—અને બંન્નાએ અરજ ન આપી હોય તો અરજદારને વાદી ગણીને તથા બીજાઓને પ્રતિવાદી ગણીને, તેઓની વચ્ચે ફરિયાદ હોય તે પ્રમાણે તે ઉપર નંબર પાડી તે નોંધવી.

તે ન દાખલ કરવાનું આ પ્રમાણે અરજ થયા પછી અરજદાર શિવાયના કારણ બતાવવાની નોટી કરારનામું કરનારા રાધળા પક્ષકારને તે બાબતની નોટી સહ આપવાનું કોરટે ફરમાવવું. તે નોટીસમાં એમ લખવું કે કરારનામું આ માટે નોંધવું મહી તેનું કારણ તમારે નોટીસમાં લખેલી મુદતની દરમ્યાન બતાવવું.

પરંતુ કારણ બતાવવામાં ન આવે તો કોરટે તે કરારનામું દાખલ કરાવવા ને મુખત્યાર છે. અને તે ઉપરથી લવાદીપર સોંપવાનો હુકમ કરવો. તથા કરાર

નીમામાં લવાદનું નામ ન લખ્યું હોય અને લવાદ નીમવામાં પક્ષકાર એકમત ન થાય તો લવાદને પણ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

લવાદી પર સોંપવાના પરદ. કલમ ૫૨૩ પ્રમાણે કોર્ટ લવાદી પર સોંપ હુકમ ઉપરથી ચાલતાં કા વાનાં જે હુકમ કર્યો હોય તે ઉપરથી ચાલતા બંધા કા મને આ બાબના ઠરાવ મમાં, તથા લવાદના નિવાડાને, તથા તે ઉપરથી થએલા હુકમનામાની બજવાણીને, આ બાબના પાછળ કહેલા ઠરાવ સદર પ્રમાણે દાખલ કરેલા કોઈ કરારનામાથી વિરુદ્ધ ન હોય તેટલા પુરતા લાગુ પડશે.

કોર્ટની મારફત વગર પરપ કોઈ ઇતસાદની કોર્ટની મારફત વગર કાંઈ બા ને બાબત લવાદી પર બત લવાદી પર સોંપવામાં આવી હોય, અને તે ઉપર સોંપી હોય તેના નિવા થી લવાદ નિવાડો કર્યો હોય તો, નિવાડો જે બાબત ડો દાખલ કરવા વિશે નો હોય તે બાબત વિશે છેક નીચા દરજ્જાની જે કોર્ ટને હુકમત હોય તેને, નિવાડામાં જેનું ફિત હોય તે સખસ તે નિવાડો કોર્ટમાં દાખલ કરવા સારૂ અરજ કરવાને મુખત્યાર છે.

અરજ ઉપર નંબર પા તે અરજ લખેલી હોયો જોઈએ, અને અરજદારને ડીને તે નોંધવી. વાદી ગણીને તથા બીજા પક્ષકારોને પ્રતીવાદીઓ ગણી ને તેમની દરમ્યાન ફરિયાદ હોય તે પ્રમાણે તે અરજ ઉ પર નંબર પાડીને તે નોંધવી.

લવાદીના પક્ષકારોને નો અરજદાર શિવાય લવાદીના બીજા જે પક્ષકારો હોય ટીસ આપવી. તેમને નોટીસ આપવાનું કોર્ટે ફરમાવવું તે

નોટીસમાં એમ લખવું કે,—નિવાડો શા માટે દાખલ ન કરવો તેનું કારણ નોટીસમાં કહેલી મુદતમાં તમારે બતાવવું. ને નિવેડો દાખલ કરી પરદ. કલમ ૫૨૦ માં અથવા કલમ ૫૨૧ માં કે ને અમલમાં લાવવાનું. હેલું અથવા હવાલો આપેલું કંઈ કારણ નિવાડા વિરુદ્ધ બતાવવામાં ન આવે તો. કોર્ટે તે દાખલ કરવાનો હુ કમ કરવો, અને ત્યારથી તે નિવાડો આ બાબના ઠરાવ પ્રમાણે કરેલા નિવાડા મુ જબ ગણવો.

—૦૦૦૦૦૦૦—

બાબ ૬૮ મો.

પક્ષકારોના કરારનામા ઉપરથી ચલાવવાના કામ વીશે.

કોર્ટના અભિપ્રાય સા પર૭. હકીકતની અથવા જયદાની કોઈ તરારનો રૂ હકીકત (કેસ) લખી સુકારો થવામાં પોતાનું લાગતું વળગતું છે. એમ જે પક્ષ આપવાનો અમત્યાર. કારે દાવો રાખતા હોય તે લેખી કરારનામું કરવાને મુખ

ત્યારછે તેકરારનામામાં તેમણે તે તકરાર હકીકત(કેસ તરીકે કોર્ટના અભિપ્રાય સારૂ લખવી, તથા તેમાં એવો ઠરાવ કરવો કે તે તકરાર વિશે કોર્ટનો નીચણ થએથી:—

(અ) પક્ષકારોએ ઠરાવેલા અથવા કોર્ટ ઠરાવે તેટલા રૂપિયા તેઓમાંના

એક જાણી બીજાને આપવા; અથવા

(બ) કરાર નામામાં લખેલી કંઈ સ્થાવર કે જંગમ મિલકત તેઓમાંના એક જાણી બીજાને આપવી; અથવા

(ક) કરારનામામાં દરશાવેલું બીજું કંઈ વિશેષ કામ તેઓમાંથી એક અથવા વધારે જાણી કરવું અથવા ન કરવું

આ કલમ પ્રમાણે કોરટને લખી આપેલી પ્રત્યેક હકીકતના (કેસના) અનુક્રમે નંબર પાડીને પારેઆફ કરવા, અને તેમાં કાઢેલી તકરારનો નીરાણુય કરવા સારું કોરટને જે હકીકતોની તથા દસ્તાવેજોની જરૂર પડે તે હકીકતો અને દસ્તાવેજો તેમાં સંક્ષેપમાં જણાવવા

વિષયની કિંમત ક્યારે પરટ. કંઈ મીલકત આપવા બાબત અથવા કંઈ લખવી. વિશેષ કામ કરવા કે ન કરવા બાબત કરારનામું હોય

તો, જે મીલકત આપવાની હોય તેની અથવા જે મીલકત સાથે કરારનામામાં દરશાવેલું કામ નિસબત રાખતું હોય તેની કિંમતનો અટકળેલો આંકડો કરારનામામાં લખવો.

કરારનામા ઉપર ફરીયા ૫૨૯. ઉપર કહેલાં નિયમો પ્રમાણે કરારનામું તદ્દતરીકે નંબર પાડીને ઇયાર કર્યું હોય તો, તે કરારનામામાંના વિષયના જે તે દાખલ કરવું. રકમ અથવા કિંમત હોય તેટલીજ કિંમત અથવા રકમવાળા

વિષયની ફરીયાદ સાંભળવાની જે કોરટને હકમત હોય તે કોરટમાં તે કરારનામું દાખલ થઈ શકે.

એ પ્રમાણે કરારનામું દાખલ થાય એટલે જે સખસો લાગતા વળગતા પાણાને દાવો રાખતા હોય તે પછી એક અથવા વધારેને વાદી અથવા વાદીઓ ગણીને તથા બીજા કે બીજાઓને પ્રતિવાદી કે પ્રતિવાદીઓ ગણીને તેમની દરમ્યાન ફરીયાદ હોય તે પ્રમાણે તે કરારનામા ઉપર નંબર પાડીને તે નોંધવું, અને જે સખસો અથવા સખસોએ તે કોરટમાં આપ્યું હોય તે શિવાયના તે કરારનામું કરનારા બીજા સઘળા સખસોને નોટીસ આપવી.

કરારનામું કરનારા સ ૫૩૦ કરારનામું દાખલ થયા પછી તે કરારનામું સખસો ઉપર કોરટની હક કરનારા સઘળા સખસો ઉપર કોરટની હકમત ચાલશે. કમત ચાલશે. અને તે કરારનામામાં લખી આપેલી વાત તેમને બંધન કારક થશે,

મુકદ્દમો સાંભળી નિ ૫૩૧. પાંચમા બાબત પ્રમાણે કરેલી ફરીયાદ માફક કાલ કરવાનું. તે મુકદ્દમો સુનાવાણીને વારતે રાખવો અને તે બાબતના કારણો આ ફરિયાદને સાચું પડે તેટલા લાગુ પાડવા.

પક્ષકારોની જખાની સીધા પછી અથવા ખોતાને યોગ્ય લાગે તેવો બીજો પુરાવો સીધા પછી કોરટની ખાત્રી થાય કે:-

(અ) તે પક્ષકારોએ બગેબર રીતે કરારનામું કરેલું છે, અને

[બ] તે કરારનામામાં લખેલી તકરારમાં તેઓ મુદ્દ બુદ્ધિથી હજી સંબંધ ધરાવનારા છે, અને

(ક) તે નીરાશ્ય કરવા લાયક છે.

તો સાધારણ ફરીયાદ માફક તે ઉપર કોર્ટે ફસલો કહી સંભળાવવો. તે માણે ફસલો આપ્યા પછી હુકમનામું કરવું, અને આ કાયદામાં હુકમનામાં બજાર વાને જે નિયમો ઠરાવ્યા છે તે રીતે તે હુકમનામું બજાવવું.

બાબ ૩૯ મો.

વેચાય એવા લેખ ઉપરથી સંક્ષિપ્ત કામ ચલાવવાની રીત વિશે.

બીદસ આફ એક્સચેન્જ પૃ૩૨. આ બાબ પ્રમાણે કામ ચલાવવાની વાદી વગેરે ઉપરથી સંક્ષિપ્ત ફની ખુશી હોય તો, આ કલમ ને કોર્ટને લાગુ પડે રિયાદ કરવાની તે. તેવી કોઈ કોર્ટનાં. બીદસ આફ એક્સચેન્જની, હુડી ઓની, અથવા વાયદા ચીડીઓ (પ્રામીસરી નોટ)ની બધી ફરીયાદો, આ કાયદામાં કહેલા નમુના પ્રમાણે ફરીયાદ અરજી આપીને માંડી શકાય. પરંતુ સમન કાઢવો તે આ આક્ટને જોડેલા ચોથા પરિશિષ્ટમાં નંબર ૧૭૨ માં કહેલા નમુના પ્રમાણે, અથવા હાઈ કોર્ટ વખતે વખતે ઠરાવે તેવા બીજા નમુના પ્રમાણે કાઢવો.

જે મુદ્દામાં ફરીયાદ અરજી અને સમન અનુક્રમે ઉપર કહેલા નમુના પ્રમાણે કરેલા હોય તેમાં, હાજર થઈને જવાબ કરવા સારૂ આ આક્ટમાં હવે પછી કહ્યું છે તે રીતે પ્રતિવાદીએ જડજની રજા લીધા વગર, તેણે હાજર થવું નહીં અથવા ફરીયાદનો જવાબ કરવો નહીં.

અને તે પ્રમાણે રજા લેવામાં તે કસુર કરે અથવા રજા પ્રમાણે હાજર થઈને જવાબ કરવામાં કસુર કરે તો, સમનમાં લખેલી રકમથી વધારે ન હોય એવી કોઈ રકમનું, તથા [કંઈ દર લખ્યો હોય તો] જોડા દર પ્રમાણે હુકમનામાની તારીખ સુધીના વ્યાજનું, તથા હાઈ કોર્ટે કરેલા નિયમ પ્રમાણે ખરચને બદલે જે રકમ ઠગવવામાં આવે તે સુધાંતનું હુકમનામું મેળવવાને વાદી હકદાર થશે. પરંતુ ખરચને વાસ્તે તે ઠરાવેલી રકમ કરતાં વાદી વધારે માગે તો બીજા કામમાં થાય છે તે રીતે ખરચનો આંકડો નક્કો કરીને તે સુધાંતનું હુકમનામું મેળવવાને વાદી હકદાર થશે. અને તે હુકમનામું લાગુજન અમલમાં આણી રાકાશે.

સમનમાં કહેલી રકમ પ્રતિવાદીનો જવાબ પ્રથમ દરશનીય ચાલે એવો ન કોર્ટમાં ભરવાની તે. થી એમ કોર્ટને જણાયા વગર અથવા તેની શુદ્ધ બુદ્ધિ વિશે વાજબી સરાય આવ્યા વગેરે, સમનમાં લખેલા રકમ કોર્ટમાં ભરવાનું અથવા તેને વાસ્તે જમીન આપવાનું પ્રતિવાદીને કહેવું નહીં.

ખુલાસો:—જે બીલ, હુડી, અથવા ચીડી ઉપરથી ફરીયાદ કરી હોય તે બીલ, હુડી, અથવા ચીડી, ફક્ત મુદત પાડી એટલે પછી મગવાનો પ્રથમ દરશનીય હક સ્થાપન કરવાને બસ થાય તેવા પ્રસંગેજ આ કલમ લાગુ પડે છે એમ સમ સમજવું નહીં.

ગુણદામ ઉપર જવાબ પૃ૩૩. પ્રતિવાદી અરજ કરે એટલે અને સમનમાં કરવાનું પ્રતિવાદી બનાવે કહેલી રકમ પ્રતિવાદી કોર્ટમાં ભરે અથવા કોર્ટની બા

તો તેને હાજર થવાની ત્રી લાયક એવું સોચનામાં કરે કે તે ઉપરથી કંઈ જ રજા આપવી.

ચીડીના આલેકને મોખલો સાબીત કરવાની ફરજ પડે એવી કંઈ હકીકતો જણાઈ આવે, અથવા અરજની પુછીમાં કોરટને ખસ લાગે એ વી બીજી હકીકતો જણાઈ આવે, તો જમીન વિશે, મુદ્દા તથા ચાર કરીને નોંધવા વિશે અથવા બીજી રીતની કોરટને ચોગ્ય લાગે તે શરતો કરીને, હાજર થઈને ફરિયાદનો જવાબ કરવાની કોરટ રજા આપવી.

હુકમનામું રદ કરવાનો પડકાર હુકમનામું થયા પછી વિશેષ પ્રસંગ હોય તો હુકમનામું રદ કરવાને અને જરૂર પડે તો બજાવવાનું કામ અપત્યાર.

બંધ રાખવાને અથવા રદ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અને એમન પ્રમાણે હાજર થઈને ફરિયાદનો જવાબ કરવાની રજા આપવાનું કોરટને લાજબી લાગે તો, કોરટને ચોગ્ય લાગે તે શરતોથી, તે રજા આપવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

કોરટના અમલદાર પા પડપ આ બાબ પ્રમાણે ચાલતા કંઈ કામમાં જે બી સે બીલ વગેરે રાખવા લ, હુડી અથવા ચીડી ઉપર ફરિયાદનો આધાર હોય તે નો હુકમ કરવાનો અપત્યાર. લાગણીજ કોરટના કોઈ અમલદારની પાસે રાખવા નો હુકમ કરવાને તથા તે કામના ખર્ચને વારતે વાદી જમીન આપે ત્યાં સુધી બધું કામ બંધ રાખ

વાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે. પડકાર બીલ આફ એક્સચેન્જ અથવા વાયદા ચીડી ન શિકારેલા બીલ કે ચી પડકારવાથી તેના માલકનો તે બીલ અથવા ચીડીની રદ ડીના નકરામાંથી દાખ મ લેવા સારૂ આ બાબ પ્રમાણે જે ઇલાજ ચાલે તેજ, તે લો મેજવવાનું ખર્ચ લે નકારવાને લીધે, તે નકાર્યા બદલ અથવા ભરણું ન રચ્યા બદલ નોંધ કરાવવા અથવા બીજી રીતે તેને જે ખર્ચ લાગ્યું હોય તે ખર્ચ લેવાને ચાલશે.

આ બાબ પ્રમાણે કરે પડકાર પડર થી પડકાર સુધીની પાંચ કલમોમાં જે કરા લી ફરીયાદોમાં કામચ વ કરેલા છે તે શિવાય બાબ પ મા પ્રમાણે કરેલી ફરીયાદોમાં કામ ચલાવવાની જે રીત છે તેજ આ બાબ લાવવાની રીત.

આ બાબ લાગુ કરે પડકાર પડકાર (બંધ સુધી) સુધીની કલમે ફક્ત ની રવાનું. એ કહેલી કોરટને લાગુ પડે છે, એટલે:-

(અ) કોર્ટ વુલ્ફમ, મદ્રાસ અને મુખ્યની ન્યાયાધિકારી હાઇ કોરટને;

(બ) રેગુલના રીકાર્ડની કોરટને

(ક) કલકત્તા, મદ્રાસ, અને મુંબઈ એ શહેરોમાંની સમાલકાજ કોરટને,

(ડ) કરાંચીના જજની કોરટને; તથા

(ઈ) સરકારી ગેઝીટમાં જાહેરખબર આપીને સ્થાનિક સરકાર સાધારણ અ વલ દિવાની હુકમતાઓ જે બીજી કોરટને તે કલમે લાગુ કરે તે

કોરોને

આ પ્રમાણે લાગુ કરવામાં આવે ત્યારે તે લાગુ કરેલા ઠરાવોને લગતા અખત્યાર કોણે અલાવવા ને નેને લગતુ કામ કોણે કરવું તે ફરમાવવાને તથા તે લાગુ કરેલા ઠરાવો અમલમાં લાવવાને જરૂર લાગે તેવા નિયમો કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

સદરહું જાહેર ખખર છપાયા પછી એક માસમાં તે ઠરાવો તે પ્રમાણે લાગુ પડશે અને સદરહું પ્રમાણે કરેલા નિયમો કાયદા જેટલા બળવાન ગણશે.

આવી કોઈ જાહેરખખરમાં વખતે વખતે ફરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

ખાખ ૪૦ મા.

સારવજનિક ધર્મોદાય બાબતની ફરિયાદો વિશે.

સાર્વજનિક ધરમદાય ૫૩૯ સાર્વજનિક, ધરમાદાય, અથવા ધરમસમજી બાબતની ફરિયાદો ડયા કામસારૂ સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભાંત રીતે ઉત્પન્ન થએલો કે રે થઈ શકે.

ઈ જુમ્મો [ત્રસ્ટ] તોડ્યો છે એમ કહેવામાં આવતું હોય

ય ત્યારે, અથવા તેવા કોઈ જુમ્માનો, [ત્રસ્ટનો] વહી

વટ કરવા સારૂ કોરટના હુકમની જરૂર જણાય ત્યારે, પોતાના આહવાના સખંધ થી આડવોકેટ જનરલ અથવા ત્રસ્ટમાં જેમનો પ્રત્યક્ષ સખંધ હોય અને જેમણે આડવોકેટ જનરલની લખેલી સમતી મળવી હોય તેવા બે અથવા વધારે રાખ સો.—ત્રસ્ટનો વિષય બધો અથવા થોડો ઘણો જે ડીસ્ટ્રિક્ટની દિવાની હુકમતની સ્થાનીક હદમાં હોય તે ડિસ્ટ્રિક્ટ કોરટમાં અથવા હાઈ કોરટમાં—નીચે પ્રમાણે હુકમ નોંધુ મેળવવા સારૂ ફરિયાદ કરવાને મુખત્યાર છે:—એટલે

[અ) ત્રસ્ટ અન્વયે નવા ત્રસ્ટી નીમવાનું:

(બ) ત્રસ્ટ અન્વયે કઈ મિલકતનો હક ત્રસ્ટીએને પ્રાપ્ત કરવાનું.

(ક) જે જે બાબતોને માટે ત્રસ્ટ હોય તે તે બાબતોમાં તે શા પ્રમાણમાં આપવું એ ઠરાવવાનું.

(ડ) ત્રસ્ટની ખત્રી અથવા થોડી ઘણી મિલકત ભાડે આપવાનો, વેચવાનો ઘ રાણે મુકવાનો, અથવા બદલવાનો અખત્યાર આપવાનું.

[ઈ) તેની વ્યવસ્થા કરવાસારૂ કઈ યોજના મુકરર કરવાનું; અથવા કામના સ્વરૂપ પ્રમાણે જોઈએ તેવી જતસ્તી અથવા બીજી કંઈ દાંદ આપવાનું,

આડવોકેટ જનરલને આ કલમમાં જે અખત્યાર આપેલો છે તે ઇલાકાના મુખ્ય શહેર ખહાર સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઇને કલેક્ટર પાણે અ લાકે અથવા સ્થાનિક સરકાર આ કામને વાસ્તે નીચે તેવો કોઈ અમલદાર ચલાવે. સને ૧૯૪૦ ના આક્ટ નંબર ૧૦ ની કલમ ૨ આ હિપરથી રદ કરી છે.

ભાગ ૬ ઠો.

અપીલો વિશે.

ખાખ ૪૧ મા.

અવલ હુકમનામા ઉપરની અપીલો વિશે,

મુદતમાં મનાઈ કરી હો ૫૪૦ આ કાયદામાં અથવા જે તે વખતે અમલમાં હોય તે શિવાયનાં તમા કોઈ તેવા બીજા કોઈ કાયદામાં બીજી રીતે સ્પષ્ટપણે ન અવલ હુકમનામાં ઉ ઠરાવ્યું ન હોય તો, અવલ કોરટના ઠરાવો ઉપર અ પીલો સાંભળવાને જે કોરટને અખત્યાર છે તે કોરટમાં, અવલ હુકમત ચલાવનારી કોરટનાં હુકમનામાં ઉપર અ થવા હુકમનામાંના કંઈ ભાગ ઉપર અપીલ ચાલશે.

અપીલનો નમુનો.

યાદની સાથે શું સા કરી હોય તેને હુકમનામાંની નકલ તથા (અપીલ કોરટ મીલ રાખતું,

૫૪૧ અપીલ કરી તે યાદીના રૂપમાં લખીને કુરવી અ ને તે અપેલન્ટે આપવી; અને જે હુકમનામા ઉપર અપીલ કરી હોય તેને હુકમનામાંની નકલ તથા (અપીલ કોરટ ચલાવી ન લે તો) જે ફસલ ઉપર તે હુકમનામાં આધાર રાખતું હોય તે ફસલાની નકલ તેની સાથે જોડવી.

યાદનો મજકુર.

તે યાદમાં, જે હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવાની હોય તે હુકમનામા ઉપર હરકત લેવાનાં કારણો, સંક્ષેપમાં કલમવા ર રાખ્યાં, તેમાં કંઈ દલીલ અથવા હકીકત લખવી નહીં અને તે કારણો ઉપર અનુક્રમે નખર પાડવા.

જે કારણ લખ્યાં હોય તે કારણનેજ અપીલ ક રનારે વળગી રહેવું.

૫૪૨ લખી આપ્યા શિવાયનું હરકત લેવાનું બીજું કોઈ કારણ કોરટની રજ વગર અપીલ કરનારે કાઢવું નહીં, અથવા બીજા કોઈ હરકત લેવાના કારણની પ્રતી માં તેનું કંઈ સાંભળવું નહીં. પરંતુ અપીલનો નિકાલ કરવામાં અપીલ કરનારે લખ્યાં હોય તે શિવાયનાં બીજાં કારણોનો વિચાર કરવા ની કોરટને મનાઈ નથી.

પાણ એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે, અપીલ કરનારે જે કારણ લખ્યું ન હોય તે કારણ ઉપર મુકદ્દમે લઢવાની રેસ્પોન્ડન્ટને પુરતી તક ન મળી હોય તો, કોરટે તે ન લખેલા કારણ ઉપર પોતાના ફસલાનો આધાર રાખવો નહીં.

યાદનામંજુર કરવાનું અથવા કુરસ્ત કરવાનું.

૫૪૩ પાછળ ખતાવી તે રીતે અપીલની યાદ લખી ન હોય તો તે નામંજુર થઈ શકે, અથવા કોરટ ઠરાવે તે મુદતમાં કુરસ્ત કરવાસાગ્ર અપીલ કરનારને તે પાછી અપાય, અથવા ત્યાંને ત્યાં તેજ વખતે તે કુરસ્ત થઈ શકે.

આ ફસલ પ્રમાણે કોઈ યાદ કોરટ નામંજુર કરે તો તે નામંજુર કરવાના સખ બ કોરટે લખવા.

આ ફસલ પ્રમાણે અપીલની યાદ કુરસ્ત કરવામાં આવે તો જડને અથવા આ કામસાગ્ર જડને નીમે તે અમલદારે તે કુ સ્ટી ઉપર પોતાની સહી કરવી.

ધણા વાદીઓને અથવા

૫૪૪ કોઈ ફરીઆદમાં એક કરતાં વધારે, વાદીઓ અ

પ્રતિવાદીઓને બંધાને લાગુ પડે એવા કારણ ઉપરથી હુકમનામું કસ્ટ હોય તો, તે વાદીઓ અથવા પ્રતિવાદીઓમાંથી એકજણ આખું હુકમનામું ફરવાવી શકે.

વા પ્રતિવાદીઓ હોય, અને જે હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવામાં આવી હોય તે હુકમનામું બંધા વાદીઓને અથવા બંધાપ્રતિવાદીઓને લાગુ પડે એવા કોઈ કારણ ઉપરથી આપ્યું હોય તો, વાદીઓમાંથી અથવા પ્રતિવાદીઓમાંથી એક તે એક જણ આખા હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે. અને પછી બંધા વાદીઓના કે પ્રતિવાદીઓના જેના હોય તેના, લાભમાં તે હુકમનામું ફરવાને અથવા તેમાં ઓછું વતું કરવાને અપીલ કોરટ મુખત્યાર છે.

જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામાં બજાવવા તથા તેમની બજાવણીનું કામ બંધ રાખવા. બાબત

અપીલ થઈ હોય એટલા જ કારણ ઉપરથી હુકમનામાંની બજાવણી બંધ રાખવી નહીં.

૫૪૫. હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવામાં આવી હોય તેટલાજ કારણ ઉપરથી તે હુકમનામું બજાવવાનું કામ બંધ થશે નહીં; પરંતુ પુરતું કારણ હોય તો બજાવણીનું કામ બંધ રાખવાનો હુકમ કરવાને અપીલ કોરટ મુખત્યાર છે.

અપીલ થઈ શકે એવું હુકમનામું અપીલની મુદત વીત્યા પહેલાં બજાવવું બંધ રખાય.

જેના ઉપર અપીલ થઈ શકે તેવા હુકમનામાની, તેના ઉપર અપીલ કરવાની કરાવેલી મુદત વિત્યા અગાઉ બજાવણી બંધ રાખવાની અરજ કરવામાં આવે, તો હુકમનામું કરનારી કોરટ પુરતા કારણ ઉપરથી બજાવવાનું કામ બંધ રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

પરંતુ હુકમ કરનારી કોરટની નીચે પ્રમાણે ખાત્રી થયા વગર: એટલે—

- (અ) હુકમ નહીં કરવામાં આવે તો બજાવવાનું કામ બંધ રાખવાની અરજ કરનાર પક્ષકારને અરેખરું નુકશાન થાય તેમ છે;
- (બ) અરજ કરવામાં ગેરવ્યાજબી ઢીલ કરેલી નથી; અને
- (ક) જે હુકમનામું અથવા હુકમ અરજ કરનારને આખરે બંધનકારક થાય તે હુકમનામું અથવા હુકમ બરાબર રીતે પુરો કરી આપવાના તે અરજદારે જાતીન આપેલા છે.

એવી ખાત્રી થયા વગર આ કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ કરવો નહીં.

જેના ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ કરવામાં આવે તો જામીન હુકમનામું બજાવવામાં જે મિલકત લેવામાં આવે તે પાલેવાના તે.

૫૪૬. જે હુકમનામા ઉપર અપીલ ચાલુ હોય તે હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે, હુકમનામું કરનારી કોરટને અપેલેન્ટ પુરતું કારણ બતાવે તો હુકમનામું બજાવવામાં જે મિલકત લેવામાં આવે તે પાછી આપવાના, અથવા તે મિલકતની કિંમત આપવાના.

અને અપીલ કોરટનું હુકમનામું અથવા હુકમ થાય તે બરાબર રીતે પુરો કરવાના, જામીન આપવાનું હુકમનામું કરનારી કોરટે ફરમાવવાનું. અથવા તેવા કારણ ઉપરથી હુકમનામું કરનારી કોરટને તેવા જામીન લેવાનું ફરમાવવાને અપીલ કોરટ મુખત્યાર છે.

અને પદ્ધતિ બાબતનું હુકમનામું બજાવવામાં સ્થાવર મિલકત વેચવાનો હુકમ કરવો હોય, અને તે હુકમનામા ઉપર અપીલ ચાલુ હોય તો, હુકમનામાના રજુ કરે અરજ કરવાથી જામીન આપવા વિશેની અથવા બીજી રીતની હુકમનામું કર નારી કોર્ટને ચોખ્ખા લાગે તેવી શરતો કરીને અપીલનો નિકાલ થતાં સુધી વેચાણ બંધ રાખવું.

સરકાર અથવા સરકારી ૫૪૭. કલમ ૫૪૫ અને ૫૪૬ માં કહેલા છે તેવા અમલદાર પાસેથી તેવા જામીન હિંદુસ્તાનના સ્ટેટ સેક્રેટરી ઇનકાઉનસિલ પાસેથી જામીન માગવા નહીં. અથવા કોઈ સરકારી અમલદારે કાંઈ કામ પોતાના આઈ દાને લીધે કર્યું છે એમ કહીને તે કામ બદલ તેના ઉપર ફરિયાદ કરી હોય, ત્યારે ફરિયાદનો જવાબ કરવાનું સરકારે માથે લીધું હોય તો) જે અમલદાર પાસેથી માગવા નહીં.

હુકમનામા ઉપર થએલી અપીલોમાં કામ ચલાવવાની રીત.
અપીલની યાદ નોંધવા ૫૪૮. અપીલની યાદ મંજૂર કરવામાં આવે એ નું. ટલે, અપીલ કોર્ટે અથવા તે કોર્ટના ચોખ્ખા અલમદારે તેના ઉપર અપીલ આપ્યાની તારીખનો શેરો કરવો, અને અપીલ નોંધવા સારૂ એક ચોપડી રાખીને તે ચોપ ડીમાં તે અપીલ નોંધવી.

અપીલનું રજીસ્ટર. તે ચોપડીને અપીલનું રજીસ્ટર કહેવું.
અપીલ કોર્ટ અપેલેન્ટ ૫૪૯. રેસ્પોન્ડન્ટને અરજ ઉપરથી, અપીલ કો પાસે ખરચના જામીન રટની નજરમાં આવે તો, અપીલના ખરચના અથવા તે બંનેના અપેલેન્ટ પાસેથી જામીન માગવાને અપીલ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

અપેલેન્ટ બ્રિટિશ ઇંડિયાની બહાર રહેતો હોય પરંતુ કોઈ કામમાં અપેલેન્ટ બ્રિટિશ ઇંડિયાની બ યાની બહાર રહેતો હોય, અને જે મિલકત [જે કાંઈ હોય તે) બાબત અપીલ હોય તે શિવાય તેની કંઈ પુરતી સ્થા

* પર મિલકત બ્રિટિશ ઇંડિયામાં ન હોય, તો તે કામમાં હુમેશ કોર્ટે ખરચના જામીન માગવા.

કોર્ટ હુકમ કરે તેટલી સુદ્ધતમાં તે જામીન આપવામાં ન આવે તો, કોર્ટે તે અપીલ નામંજૂર કરવી.

જે કોર્ટના હુકમનામા ૫૫૦. અપીલની યાદ નોંધાય એટલે, જે કોર્ટના ઉપર અપીલ થઈ હોય હુકમનામાઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોર્ટને, તે અપીલ વિશે તે કોર્ટને અપીલ કોર્ટે ની તે અપીલ વિશેની નોટીસ અપીલ કોર્ટે મોકલવી. નોટીસ આપવી.

અપીલ કોર્ટને કાગળ જે કોર્ટનાં દફતર અપીલ કોર્ટમાં રખાતાં નથી તે મોકલી દેવા. કોર્ટ ઉપર અપીલ હોય તો, જે કોર્ટને તે નોટીસ મ

જે તે કોર્ટે, બની શકે તેટલી જલદી કરીને તે ફરિયાદ માંના બંધા જરૂરીઆત કાગળો અથવા અપીલ કોર્ટે નામ લેઈને મંગાવેલા કાગ

જો મોકલી દેવા.

જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટમાં દાખલ થએલા દસ્તાવેજોની નકલો રાખવાનું.

જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટમાં કોઈ કાગળોની નકલ કરી રાખવા બેમાંથી કોઈ પક્ષકાર માગતો હોય તો, જે કાગળોની નકલ કરી રાખવા માગતો હોય તે કાગળોનાં નામ સુધાંત તે કોરટને લખેલી અરજ કરવાને તે મુખત્યાર છે; અને તેવા કાગળોની નકલો તે અરજદારને ખરચે કરીને તે પ્રમાણે રાખવી.

નીચલી કોરટનો ઠરાવ તે કોરટને નોટીસ મોકલ્યા વગર કાયમ રાખવાનો અપત્યાર.

૫૫૧. અપેલેન્ટ અથવા તેના પ્લીડર કહે તે સાંભળવાની મુદત ઠરાવ્યા પછી અને તે મુદતે હાજર થાય તો તે પ્રમાણે તેનું કહેવું સાંભળ્યા પછી, અપીલ કોરટને ચેન્જ લાગે તો, જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટને તે અપીલ વિશેની નોટીસ મોકલ્યા વગર, અને રેસ્પોન્ડન્ટને અથવા તેના પ્લીડરને નોટીસ પોંચાડ્યા વગર, તે કોરટનો ઠરાવ કાયમ રાખવાને અપીલ કોરટ મુખત્યાર છે; પરંતુ તેને પ્રસંગે તે કાયમ રાખ્યાની વાત તે કોરટને જાણાવવી જોઈએ.

અપીલ સાંભળવાનો દિવસ.

૫૫૨. નીચલી કોરટનો ઠરાવ કલમ ૫૫૧ પ્રમાણે અપીલ કોરટ કાયમ ન કરે, તો તે અપીલ કોરટે અપીલ સાંભળવાનો એક દિવસ મુકરર કરવો.

કોરટમાં ચાલુ કામ કેટલું છે, રેસ્પોન્ડન્ટને રહેવાનું ઠકાણું કેટલું દુર છે, અને અપીલની નોટીસ પોંચાડવાને કેટલી મુદત લાગશે તે ઉપર વિચાર કરીને તે દિવસ એવી રીતે ઠરાવવો કે જેથી તે દિવસે હાજર થઈને અપીલનો બવાબ આપવાને રેસ્પોન્ડન્ટને પુરતો વખત મળે.

અપીલ સાંભળવાના દિવસની નોટીસ પ્રસિદ્ધ કરવાનું તથા તે પોંચાડવાનું.

૫૫૩. આ પ્રમાણે ઠરાવેલા દિવસની નોટીસ અપીલ કોરટના મકાનમાં એકવી, અને તેથી એક નોટીસ અપીલ કોરટે, જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટને મોકલવી, અને હાજર થઈને જવાબ દેવા સારૂ પ્રતિવાદીને સમન પોંચાડવા વિશે જે રીત

૬ ઠા બાબમાં કહી છે તે રીતે તે નોટીસ રેસ્પોન્ડન્ટને અથવા અપીલ કોરટમાં ના તેના પ્લીડરને પોંચાડવી; અને તે સમનને તથા તે પોંચાડવા સબધી કામને લાગુ પડે તેવા બધા નિયમો આ નોટીસ પોંચાડવા સબધી કામને લાગુ પડશે.

અપીલ કોરટ પોતે નોટીસ પોંચાડે.

જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટને નોટીસ મોકલ્યાને બદલે, ઉપર કહેલા નિયમ પ્રમાણે અપીલ કોરટ પોતે રેસ્પોન્ડન્ટને અથવા તેના પ્લીડરને તે નોટીસ પોંચાડવાને મુખત્યાર છે.

નોટીસનો મજબુર.

૫૫૪. રેસ્પોન્ડન્ટની નોટીસમાં એક જ જણાવવું કે જે તમે સદરકુ પ્રમાણે ઠરાવેલે દિવસે અપીલ કોરટમાં હા

જર નહીં થાએ તો અપીલ એક તરફી સાંભળવામાં આવશે.

સુનાવણી વખતે કામ ચલાવવાની રીત.

સરવાત કરવાનો હુકમ

૫૫૫. સદરહુ પ્રમાણે ઠરાવેલે દીવસે અથવા બીજા

જે દીવસ ઉપર સુનાવણી મુલતવી રાખી હોય તે દીવસે

અપીલની તરફીમાં અપેલેન્ટ નેકહે તે સાંભળવું. પણી કોરટ એકદમ અપીલ કાઢાડી ન નાખે તો અપીલની વિરુદ્ધ રેસ્પોન્ડેન્ટ ને કહે તે સાંભળવું જોઈયે, અને એવી ખામતનાં અપેલેન્ટને જવાબ આપવાનો હુકમ પ્રાપ્ત થશે.

અપેલેન્ટની કસુરને લી

૫૫૬. સદરહુ પ્રમાણે ઠરાવેલે દિવસે અથવા બીજા

ધે અપીલ કાઢી નાંખવી.

જે દિવસ ઉપર સુનાવણી મુલતવી રાખી હોય તે દિવસે

સે અપેલેન્ટ જતે અથવા પોતાના પ્લીડર મારફતે હાજર

ર ન થાય તો કસુરને લીધે અપીલ કાઢી નાંખવી.

એક તરફી અપીલ સાં

જો અપેલેન્ટ હાજર થાય અને રેસ્પોન્ડેન્ટ હાજર ન

ભળવી.

થાય તો તેની ગેરહાજરીમાં અપીલ એક તરફી સાંભળવી.

અપેલેન્ટ નોટીસનું ખ

૫૫૭. સદરહુ પ્રમાણે ઠરાવેલે દિવસે અથવા બીજા

રથ ભરવાને ચુક્યો તેથી

જે દિવસ ઉપર સુનાવણી મુલતવી રાખી હોય તે દિવસે

નોટીસ ન પોંચી હોય

એવું માન્ય પડે કે, કોરટે ઠરાવેલી મુદતમાં નોટીસ કા

તો અપીલ કાઢી નાંખવા

ઢવાને જોઈએ તે ખરચની રકમ અપેલેન્ટે ભરી નહીં

માં આવે.

ઐટલા માટે રેસ્પોન્ડેન્ટને નોટીસ પોંચી નથી, તો અ

પીલ કાઢી નાંખવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

વિશેષ ઠરાવ.

પરંતુ સદરહુ પ્રમાણે અપીલની સુનાવણીને વાસ્તે

ઠરાવેલે દિવસે જો રેસ્પોન્ડેન્ટ જતે અથવા પ્લીડરની

મારફતે અથવા ચોગ્ય રીતે અખત્યાર આપેલા મુખત્યારની મારફતે હાજર થાય

તો, રેસ્પોન્ડેન્ટને નોટીસ ન પોંચાડી હોય તોએ, ઉપર પ્રમાણે હુકમ કરવો નહીં.

કસુરને લીધે કાઢાડીનાં

૫૫૮. કલમ ૫૫૬ અથવા ૫૫૭ પ્રમાણે કોઈ અપી

લેલી અપીલ ફરી ફાઇ

લ કાઢી નાંખવામાં આવે તો, તે અપીલ ફરી ફાઇલ

લ ઉપર લેવાય.

ઉપર લેવા સારૂ અપીલ કોરટને અરજ કરવાને અપેલ

ન્ટ મુખત્યાર છે. અને જો એવું શાખિત કરવામાં આવે

કે,—અપીલ સુનાવણીને વાસ્તે નિકળી તે વખતે કોઈ કુરતા સખખને લીધે મારા

થી હાજર રહેવાયું નહીં અથવા સદરહુ પ્રમાણે જોઈએ તે રકમ ભરાઈ નહીં—તો

ખરચ અથવા બીજી રીતની જે શરતો તેના ઉપર નાંખવી કોરટને ચોગ્ય લાગે

તે શરતોથી અપીલ ફરી ફાઇલ ઉપર લેવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સુનાવણી મુલતવી રાખી

૫૫૯ સુનાવણી વખતે કોરટને એવું જણાય કે, જે

ને જે સખસોનું લાગવું વ

કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ છે તે કોરટમાં

જાગવું જણાય તેમને રે

કોઈ સખસ ફરીયાદનો પક્ષકાર હોતો પણ અપીલમાં તે

રેસ્પોન્ડેન્ટ કરવાનું ફરમા

ને પક્ષકાર કર્યો નથી, અને અપીલના નિવાડામાં તેના

વવાનો અખત્યાર.

સખંધ છે, તો આગળના એક દિવસ ઠરાવીને તે દીવસ

ઉપર સુનાવણી મુલતવી રાખવાને અને તે સખસને રેસ્પો

ડેન્ટ કરવાનું ફરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જે રેસ્પોન્ડેન્ટના ઉપર ૫૬૦ રેસ્પોન્ડેન્ટની ગેરલાજરીમાં એક તરફી અપીલ એક તરફી હુકમનામું થ સાંભળીને તેની વિરુદ્ધ ફસલો આપે હોય તો, તે અ યું હોય તેની અરજ પીલ ફરી સાંભળવા સાડ અપીલ કોર્ટને અ જ કરવાને ઉપરથી અપીલ ફરી રેસ્પોન્ડેન્ટ મુખત્યાર છે. અને નોટીસ ચોગ્ય રીતે બળવી સાંભળી શકાય. ન હતી અથવા અપીલ સુનાવણીને વાસ્તે નિકળી તે વ ખતે કોઈ પુરતા સખખને લીધે પોતાથી હાજર રહેવાયુ નહી, એમ કોર્ટની ખાત્રી રેસ્પોન્ડેન્ટ કરી આપે તો, ખરચ અથવા બીજી રીત ની જે શરતો તેના ઉપર નાંખવી કોર્ટને ચોગ્ય લાગે તે શરતોથી, અપીલ ફરી સાંભળવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

રેસ્પોન્ડેન્ટે જાણે જુદી ૫૬૧. કોઈ રેસ્પોન્ડેન્ટે હુકમનામાના કોઈ ભાગ ઉપર અપીલ કરી હોય તે પ્ર અપીલ કરી ન હોય તોએ, સુનાવણી વખતે, નીચલી માણે તે સુનાવણી વખ કોર્ટમાં તેના વિરુદ્ધ ઠરાવ કર્યો હોય તેવા કોઈ પાણુ તે હુકમનામામાં હરકતે કરણ ઉપર હુકમનામું તે પ્રતિપાદન કરે એટલું જ નહીં પણ અપીલ કરીને હુકમનામામાં જે હરકત તે લે તે હરકત લેવાને તે મુખત્યાર છે. પરંતુ અપીલની સુનાવણીને વાસ્તે જે દીવશ ઠરાવ્યો હશે તે દિવશથી સાત દિવશ કરતાં આછા નહીં હોય તેટલા દિવશ આગમચ તે હરકત પિ જોની નોટીસ દાખલ કરવી જોઈએ.

નોટીસનો નમુના તથા તે હરકત લેવી તે યાદીના રૂપમાં લેવી. અને કલમ ને જે ઠરાવ લાગુ પડે તે ૫૪૧ માં અપીલની યાદીના નમુના તથા મજકર વિ શે જે ઠરાવો છે તે તેને લાગુ પડશે.

અપીલ કોર્ટે મુકદ્દમો ૫૬૨ જે કોર્ટના હુકમનામાં ઉપર અપીલ થઈ હોય પાછો મોકલવાનો. તે કોર્ટે કંઈ પ્રારંભની બાબત ઉપરથી ફરીઆદનો નો કાલ કર્યો હોય અને તે કરીને જે હુકીકતનો પુરાવો પ સકારોના હકનો નિરણય કરવા સાડ અપીલ કોર્ટને અવસ્યનો લાગતો હોય તે હ કીકતનો કંઈ પુરાવો લેવામાં આવ્યો ન હોય, અને તે પ્રારંભની બાબત ઉપરનું હુ કમનામું અપીલમાં રદ થાય તો અપીલ કોર્ટને ચોગ્ય જાણાએથી હુકમ કરીને તે કામ અપીલમાં થએલા હુકમની નકલ સાથે જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર અપી લ થઈ હોય તે કોર્ટને પાછું મોકલવાને અપીલ કોર્ટ મુખત્યાર છે, અને અપી લ કોર્ટે એવું ફરમાવણું કે રજીસ્ટરમાં તે ફરીઆદનો જે મુગ નંબર પડ્યો હોય તે નંબર ઉપર તેને પાછી દાખલ કરીને તેના ગુણ દોષ ઉપર તબવીજ કરી જે અપીલ કોર્ટને ચોગ્ય લાગે તો આ પ્રમાણે પાછા મોકલેલા કોઈ કામમાં, અમુક એક અથવા વધારે મુદ્દાની ચોકસી કરવી એમ ફરમાવવાને અપીલ કોર્ટે મુખ ત્યાર છે.

જસ્ટી પુરાવો લેવાની ૫૬૩ સદરહુ પ્રમાણે કંઈ પુરાવો ન લીધો હોય તે મનાઈ ક્યારે થાય. લેવાનું ફરમાવીને કોઈ કામ પાછું મોકલ્યું હોય ત્યારે જે કોર્ટને કામ પાછું મોકલ્યું હોય તે કોર્ટે સદરહુ મ

માણે લીધેલા પુરાવાની વિરુદ્ધ જે પુરાવો આપવામાં આવે તે શિવાય તે કામમાં બંધી
જે કંઈ પુરાવો લેવો નહીં.

પાણી મોકલવાની મર્યાદા ૫૬૪ કલમ ૫૬૫ માં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય બીજા
ફક્તો કરવા સારું કોઈ કામ અપીલ કોર્ટ પાણી મોકલવું નહીં.

દફતર ઉપરનો પુરાવો બ ૫૬૫ અપીલ કોર્ટને ફક્તો કહી સંભળાવવાને વા
સ હોય તો અપીલ કોર્ટ સ્ટે દફતરમાં પડેલો પુરાવો બસ હોય તો, જરૂર હોય
રહે આખર નીકાલ કરે તો, મુદ્દા કરી ઠરાવીને અપીલ કોર્ટ તે કામનો આખર
રવો. રનો નીરાણુય કરવો, પછી જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર

અપીલ કરી હોય તે કોર્ટ, અપીલ કોર્ટ જે કારણ
ઉપરથી ફક્તો કરે તે કરતાં બુદ્ધ કારણ ઉપરથી બધો ફક્તો આપ્યો હોય તેની
ચીંતા નથી.

મુદ્દા કાઢીને ચોકશી સા ૫૬૬ જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય
રૂ જે કોર્ટના હુકમના તે કોર્ટ કોઈ મુદ્દા કાઢવો, અથવા તેનો તપાસ કરવો.
મા ઉપર અપીલ થઈ અથવા હકીકતની કોઈ તકરારનો નીરાણુય કરવો છોડી
હોય તે કોર્ટ તરફ અ દીધો હોય અને ગુણુદાષ ઉપરથી ફરિયાદનો ખરો ની
પીલ કોર્ટ ક્યારે મોકલે કાલ કરવા સારું, તે મુદ્દા કાઢવો અથવા તેનો તપાસ કર
વો, અથવા હકીકતની તકરારનો નીરાણુય કરવો અગ

ગત્યનો છે એમ કોર્ટને લાગે તથા તે મુદ્દાનો કે તકરારનો અપીલ કોર્ટથી ની
રાણુય થાય એટલો દફતર ઉપર પુરાવો ન હોય તો. ચોકશીને વાસ્તે મુદ્દા
ઠરાવને તથા જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોર્ટ તરફ ચોકશી
સારું તે મુદ્દા મોકલવાને અપીલ કોર્ટ મુખત્યાર છે અને આવે પ્રસંગે જરૂર હો
ય તે જાસ્તી પુરાવો લેવાને તે કોર્ટને ફરમાવવું.

અને તે કોર્ટે તે મુદ્દાની ચો શી કરવી, અને તે મુદ્દા ઉપરનો પોતાનો ઠરાવ ત
થા પુરાવો અપીલ કોર્ટને મોકલવો.

ઠરાવ તથા પુરાવો દફતર ૫૬૭ તે ઠરાવ તથા પુરાવો ફરીઆદના દફતરમાં સા
રમાં દાખલ કરવો. મીલ કરવો, અને અપીલ કોર્ટ ઠરાવે તે મુદ્દતમાં,

ઠરાવ ઉપર લેવાની હ તે ઠરાવ ઉપરની પોતાની હરકતોની યાદ આપવાને અપે
લન્ટ કે રેસ્પોન્ડન્ટ મુખત્યાર તે છે.

૨૬૮, તે યાદ આપવાને વાસ્તે જે મુદ્દત ઠરાવી હોય તે વી
અપીલનો નીરાણુય ત્યા પછી અપીલ કોર્ટે અપીલનો નીરાણુય કરવો.

અપીલ કોર્ટમાં જાસ્તી ૫૬૮ અપીલના પક્ષકારોને અપીલ કોર્ટમાં મોકલવાનો
પુરાવો હાજર કરવાનું. કે દસ્તાવેજ જાસ્તી પુરાવો હાજર કરવાનો હક નથી.

પરંતુ—

(અ) જે પુરાવો લેવો જોઈએ તે લેવાને જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર
અપીલ થઈ હોય તે કોર્ટે ના કહી હોય, અથવા

[ખ] ફેસલો પોતાથી આપીશકાય તેટલા માટે અથવા ખીજ કોઈ પાકા કારણને લીધે કોઈ દસ્તાવેજ હાજર કરાવવાની અથવા કોઈ સાક્ષી તબાસવાની અપીલ કોરટને જરૂર લાગે,

તો તે પુરાવો હાજર કરવા દવાને અથવા તે દસ્તાવેજ લેવા દવાને અથવા સાક્ષીની જખાની લેવા દવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

અપીલ કોરટ જસ્ટી પુરાવો લે ત્યારે તે લેવાનાં કારણ તે કોરટે પોતાના દફતરમાં લખવાં,

જસ્ટી પુરાવો લેવાનો ૫૬૯ જ્યારે નવો પુરાવો લેવાની રજા આપવામાં પ્રકાર. આવે ત્યારે અપીલ કોરટે પોતે તે પુરાવો લે; અથવા

જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટને કે ખીજ કોઈ તાખાની કોરટને એવું ફરમાવે, કે તમારે પુરાવો લેવો અનુ. તે લેવાનું એટલે અપીલ કોરટને મોકલવો.

ખાખતો જાણાવીનેનાંધવી ૫૭૦ જસ્ટી પુરાવો લેવાને ફરમાવવામાં આવે અથવા રજા આપવામાં આવે તેવા ખધા કામોમા જે ખાખતો વિશે પુરાવો લેવાનો હોય ને ખાખતો સ્પષ્ટ રીતે અપીલ કોરટે જાણાવવી, અને તે જાણાવેલી ખાખતો પોતાના દફતરમાં નોંધવી.

અપીલના ફેસલા વિશે.

ફેસલો ક્યારે અને ક્યાં ૫૭૧. પક્ષકારોનાં અથવા તેમના પ્લીડરોના લાખણ સંભળાવવો. સાંભળીને તથા અપીલમાંના કે જે કોરટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે, કોરટમાંના કામમાં હોય તે

કોઈ કાગળ જોવાની જરૂર જણાય તો તે જોઈને અપીલ કોરટે ખુસી કોરટમાં તે જ વખતે અથવા કોઈ આગળને દીવસે ફેસલો કહી સંભળાવવો કોઈ આગળને દીવસે ફેસલો કહી સંભળાવે તો તે દીવસની નાટીસ પક્ષકારોને અથવા તેમના પ્લીડરોને આપવી.

ફેસલાની લાખા ૫૭૨. અગ્રેજી લાખામાં ફેસલો લખવો, પરંતુ જહજની સ્વલાખા અગ્રેજી ન હોય અને અગ્રેજીમાં સમજાય તેવો ફેસલો તે લખી ન શકે, તો તેની સ્વલાખામાં અથવા કોરટની લાખામાં ફેસલો લખવો.

ફેસલાનો તરજુમો. ૫૭૩ જે લાખામાં ફેસલો લખ્યો હોય તે કોરટની લાખા ન હોય અને કોઈ પક્ષકાર કોરટની લાખામાં તેનો તરજુમો માંગે, તો ફેસલાનો તે લાખામાં તરજુમો કરવો, અને તરજુમો ખરો છે એ વિશે નકી કર્યા પછી તે તરજુમા ઉપર જહજ અથવા જહજ એ કામને વાસ્તે જને નીમે તે અમલદાર એના ઉપર સહી કરવી.

ફેસલાનો મજકુર ૫૭૪. અપીલ કોરટના ફેસલામાં નીચેની વીંચકો લખવી:—

(અ) નિરણય કરવાની ખાખતો;

(બ) તે ઉપરનો ઠરાવ.

[ક] તે ઠરાવનાં કારણો અને

(૬) જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામા રદ કર્યું હોય અથવા તેમાં ફેરફાર કર્યો હોય તો અપેક્ટેન્ટને શી દાદ મળવાનો હક છે તે તારીખ અને સહી.

અને ફેસલો સહી સાંભળાવતી વખતે જે તારીખે તે કહી સાંભળાવ્યો હોય તે તારીખ નાખીને તેના ઉપર જડને અથવા તે ફેસલો સાથે મળતા આવતા હોય તે જડને સહી કરવી.

જે અથવા વધારે જડ પાછપ. જે અથવા વધારે જડનેની સભાએ અપીલ ને અપીલ સાંભળી હો સાંભળી હોય, તો તે જડનેના અભિપ્રાય પ્રમાણે અથવા ય ત્યારે ફેસલો કરવો તે. તે જડને પછી વધારે જાણના બહુમત થાય તો તે બહુ મત પ્રમાણે અપીલનો નિકાલ કરવો.

જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામામાં ફેરફાર કરવાના અથવા તે રદ કરવાના ફેસલો સાથે તેવા બહુમત મળતા ન આવે, તો તે હુકમનામા કાયમ રાખવું,

પરંતુ જે કોર્ટમાં જે કરતાં વધારે જડને હોય તે કોર્ટના જે જડનેની અપીલ સાંભળનારી સભા મળેલી હોય, અને સભામાં બેઠેલા જડનેનો કાયદાની બાબતમાં જુદો જુદો અભિપ્રાય થાય, તો તે જ કોર્ટના બીજા એક અથવા વધારે જડને તે અપીલ મોકલી શકાય, અને જેમણે પહેલી અપીલ સાંભળી હોય તે સુધાંતના જે બધા જડનેએ અપીલ સાંભળી હોય તેમાં બહુ મત થાય તો બહુમત પ્રમાણે તે અપીલનો નિકાલ કરવો.

જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામામાં ફેરફાર કરવાના અથવા તે રદ કરવાના ફેસલો સાથે તેવા બહુમત મળતા ન આવે, તો તે હુકમનામા કાયમ રાખવું.

આ કલમ પ્રમાણે અપીલ મોકલવાનું કામ નિયમસર કરવા સારૂ આ કાયદાને અનુસરતી રીતે વખતે વખતે નિયમ કરવાને હાઇકોર્ટ મુખત્યાર છે.

જુદો મત પડે તે લખવો. ૫૭૬. એક કરતાં વધારે જડનેએ અપીલ સાંભળી હોય ત્યારે, કોર્ટના ફેસલાથી કોઈ જડનેનો મત જુદો પડે તો, અપીલમાં શો હુકમ અથવા નિકાલ કરવાનો તેના મનમાં આવે છે, એ તે જો લખવું; અને તે બાબતનાં કારણ લખવાને તે મુખત્યાર છે.

ફેસલામાં કેવો હુકમ ૫૭૭. જે કોર્ટના હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોર્ટનું હુકમનામા કાયમ રાખવાનો, તેમાં ફેરફાર કરવાનો, અથવા તે રદ કરવાનો ફેસલો થઈ શકે; અથવા અપીલમાં કેવા નમુનાનું હુકમનામા કરવું, કે અપીલમાં કેવી પ્રકારનો હુકમ કરવો એ વીશે અપીલના પક્ષકારો એક મત થાય તો, તે પ્રમાણે હુકમનામા અથવા હુકમ કરવાને અપીલ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ગુણ દાખને અથવા હુ ૫૭૮. ચુકાદો કરવામાં અથવા ફરીયાદમાં કંઈ હુકમત ને બાંધ ન આવે હુકમ કર્યો હોય તેમાં અથવા બીજા બાબતમાં કંઈ બુદ્ધિ એવી બુદ્ધિ અથવા ગેરશી અથવા ખામી હોય. અથવા તેમાં કંઈ ગેરસીસ્ત કામ થ

સ્તપાણને લીધે કોઈ હુકમનામાં રદ કરવા નહીં અથવા તેમાં ફેરફાર કરવા નહીં.

યુ હોય, પણ તેથી હુકમનામાં ગુણ દોષને અથવા કોરટ ની હુકમતને કંઈ લાગતું ન હોય તો, તે સંબંધ ઉપરથી કોઈ હુકમનામાં રદ કરવા નહીં, અથવા તેમાં કંઈ ફેરફાર કરવા નહીં, અથવા અપીલનું કોઈ કામ પાછું મોકલવા નહીં.

અપીલના હુકમનામાં વિશે.

હુકમનામાંની તારીખ અર્થે મંજૂર.

૫૭૯. જે તારીખે ફેસલો કહી સંબંધિત હોય તે તારીખે અપીલના હુકમનામાંમાં લખવી.

અપીલના નંબર, અને અપિલેન્ટ તથા રેસ્પોન્ડેન્ટનાં નામ ને વરાણા સુધાંત અપીલની યાદ હુકમનામાં લખવી. અને જે દાદ આપવી હોય તે અથવા અપીલના જે બીજા નિશ્ચય કરવા હોય તે તેમાં સ્પષ્ટ રીતે લખવો.

વળી અપીલમાં કેટલું ખર્ચ થયેલું છે તે, તથા તે ખર્ચ અને ફરીયાદનું ખર્ચ કયા પક્ષકારે શું પ્રમાણમાં આપવું તે પણ હુકમનામાંમાં લખવું.

જે જડજ્જ અથવા જડજ્જેએ હુકમનામાં કાચું હોય તે જડજ્જ અથવા જડજ્જેએ તે ના ઉપર સહી કરીને તારીખ નાખવી.

ફેસલાથી જે જડજ્જેને અભિપ્રાય જુદો પડે તેણે હુકમનામાં ઉપર સહી કરવાની જરૂર નથી.

પરંતુ એક કરતાં વધારે જડજ્જે હોય, અને તેમનામાં મત ભેદ પડે તો કોરટના ફેસલાથી જે જડજ્જે અભિપ્રાય જુદો હોય તેણે હુકમનામાં ઉપર સહી કરવાની કંઈ જરૂર નથી.

ફેસલાની અને હુકમનામાંની નકલો પક્ષકારોને આપવી.

૫૮૦. પક્ષકારે કોરટને અરજ કરે તો તેમને ખર્ચે અપીલમાં થયેલા ફેસલાની અને હુકમનામાંની સહી સુધાંતની નકલો તેમને આપવી.

જે કોરટના હુકમનામાં ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટને હુકમનામાંની સહી સુધાંતની નકલ મોકલવી.

૫૮૧. ફેસલાની અને હુકમનામાંની એક નકલ ઉપર અપીલ કોરટની અથવા તે કોરટ આ કામને પાસ્તે નીમે તે અમલદારની સહી લેધને તે નકલ, જે હુકમનામાં ઉપર અપીલ થઈ હોય, તે હુકમનામાં ક રન્યરી કોરટને મોકલવી. અને તે ફરીયાદના અસલ કામ સાથે દાખલ કરવી, અને દીવાની ફરીયાદના રજીસ્ટરમાં અપીલ કોરટનો ફેસલો નોંધવો.

અસલ હુકમત વાળી કોરટને જે અખત્યાર છે તેજ અપીલ કોરટને છે.

૫૮૨. બાબ ૫ પ્રમાણે કરેલી ફેસલાદો સંબંધી અવલ હુકમત વાળી કોરટને આ કાયદા ઉપરથી જે અખત્યાર આપ્યા છે તથા તે કોરટને જે કામ સોંપ્યાં છે તેજ અખત્યાર, આ બાબ પ્રમાણે કરેલી અપીલોમાં

અપીલ કોરટને છે, અને તેમાં જનરો તેકલો સુધી તેજ કામો કરવાં પડશે; અને કોઈ અપીલના પક્ષકારના મરણથી લગતી, અથવા તેની નાદારીથી ઉત્પન્ન થતા કામને પ્રસંગે ૨૧ મા બાબમાં, વાદી, પ્રતીવાદી, તથા ફરીયાદી, શબ્દોમાં અનુક્રમે અપેલેન્ટ, રેસ્પોન્ડેન્ટ, અને અપીલ એ શબ્દોના ખની શકે તેટલો સમા

સ થાય છે એમ જાણવું.

આ કાયદામાં પાછળ કહેલા ઠરાવો આ બાબ પ્રમાણે કરેલી અપીલોને બાબુ પડે તેટલા લાભ પાડવા.

અપીલ કોરટના હુકમ પટ૩. આ બાબ પ્રમાણે અપીલમાં થએલા હુકમ નામાની બળવણી. નામાથી (પુર્યસ્થિતિ પ્રાપ્ત કરવાનો અથવા ખીલ રીતનો)

કંઈ લાભ મળવાનો જે પક્ષકાર ન હોય, તે પક્ષકાર

રની તે હુકમનામું બળવવાનો હુકમ મેળવવાની મરજી હાય તો, જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામું કરનારી કોરટને તેણે દરખાસ્ત કરવી; અને ફરીયાદમાં થએલાં હુકમનામાં બળવવા વિશે પાછળ જે નિયમો કહેલા છે તે પ્રમાણે અપીલમાં થએલું હુકમનામું બળવવાનું કામ તે કોરટે ચલાવવું.

બાબ ૪૨ મે.

અપીલનાં હુકમનામાં ઉપરની અપીલો વિશે.

ખીલ અપીલ હાઈ કો ૫૮૪. આ કાયદામાં અથવા ખીલ કોઈ કાયદામાં રટને થાય. ખીલ રીતે ઠરાવું ન હોય તો, હાઈ કોરટના તાબા

ની કોઈ કોરટે અપીલમાં કરેલાં સઘળાં હુકમનામાં ઉપર નીચેનાં કારણો પછકી કોઈ કારણને લીધે હાઈ કોરટને અપીલ ચાલશે, તે કારણ એ કે—

ખીલ અપીલનાં કારણ.

(અ) કોઈ સ્પષ્ટ કહેલા કાયદાથી અથવા જે રીવાજ કાયદા જેટલો બળવાન હોય તે રીવાજથી ફેસલો ઉલટો હોય;

(બ) કાયદાના અથવા જે રીવાજ કાયદા જેટલો બળવાન હોય તે રીવાજના કોઈ અગત્ય નામુદાનો ફેસલામાં નિરણય કર્યો ન હોય તો;

[ક] આ કાયદામાં અથવા ખીલ કોઈ કાયદાનાં કામ ચલાવવાની જે રીત કહેલી છે તે રીતમાં એવી મોટી ભુલ અથવા ખામી રહી હોય, કે જેથી ગુણ દાખ ઉપર મુકદ્દમાનો ફેસલો આ પવામાં વખતે ભુલ અથવા ખામી રહી હોય.

ખીલ કોઈ કારણ ઉપરથી

ખીલ અપીલ નહીં ચાલે.

અમુક ફરીયાદમાં ખી

અપીલ ચાલશે નહીં.

તેવી ફરીયાદ ઉપર ખીલ અપીલ ચાલશે નહીં.

ખીલ અપીલ વિશે ૬

૨૧૭.

૫૮૫. કલમ ૫૮૪ મા જે કારણ કહેલાં છે તે સિવાયના કોઈ કારણ ઉપરથી ખીલ અપીલ ચાલશે નહીં.

૫૮૬. સમાલગ્ન કોરટ સાંભળી શકે તેવી ભતની

કોઈ ફરીયાદમાં જે અસલ ફરીયાદના વિષયની રકમ અથવા કીમત ૫૦૦ રૂપીઆ કરતાં વધારે ન હોય તો,

૫૮૭. આ બાબ પ્રમાણે કરેલી અપીલોને તથા તે અપીલોમાં થએલાં હુકમનામાંની અબજણીને બાબ ૪૨

માં કરેલા કરાવો લાગુ પડે તેટલા લાગુ પાડવા.

— ❦ —

બાબ ૪૩ મો.

હુકમો ઉપરની અપીલો વિશે.

અપીલ થઈ શકે એવા ૫૮૮. આ કાયદા પ્રમાણે કરેલા નીચેના હુકમો ઉ
હુકમ. પર અપીલ ચાલશે. તેવા બીજા હુકમો ઉપર અપીલ
ચાલશે નહીં.:-

- [૧] ફરિયાદનું કામ બંધ કરાવવા વિશે, કલમ ૨૦ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- (૨) વાદી અથવા પ્રતિવાદી તરીકે કોઈ રાખસનું નામ કાઢી નાંખત વિશે અથવા સામીલ કરવા વિશે, કલમ ૩૨ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- [૩] કોઈ પક્ષકારે જાતે હાજર થવું જોઈએ એવા, કલમ ૩૬ અથવા કલમ ૬૬ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.
- (૪) દાવાનું કસ્ટણ સામીલ કરવા બાબત, કલમ ૪૪ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- [૫] દાવાનું કારણ બાંતલ કરવા વિશે કલમ ૪૭ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- [૬] દુરસ્ત કરવા સારૂ અથવા યોગ્ય કોર્ટમાં આપવા સારૂ ફરિયાદ અરજી પાછી આપવા વિશેના હુકમો;
- (૭) એક કરજ બીજા કરજમાં મળે અપાવવાના, અથવા મળે અપાવવાની ના કરેવાના કલમ ૧૧૧ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- [૮] (અપીલ થાય એવાં કામોમાં) ફરિયાદ કાઢી નાંખી હોય તે રદ કરવા નો હુકમ ફરમાવવા સારૂ, કલમ ૧૦૩ પ્રમાણે કરેલી અરજી નામંજુર કરવાના હુકમો;
- [૯] કલમ ૧૦૮ પ્રમાણે અરજી નામંજુર કરવાના હુકમો, અથવા એક્ટર ફી હુકમનામું રદ કરવાના હુકમો;
- [૧૦] કલમ ૧૧૩, ૧૨૦, અને ૧૭૭ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- (૧૧) લેખી કેફીયત અથવા હુકમનામું બજાવવાની દરખાસ્ત નામંજુર કરવા બાબતના અથવા દુરસ્ત કરવા સારૂ પાછી આપ્યા બાબતના કલમ ૧૧૬ અથવા કલમ ૨૪૫ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.
- [૧૨] કાંઈપણ વસ્તુ અટકાવી રાખવાના કલમ ૧૪૩ તથા ૧૪૫ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;
- (૧૩) જમમ મિલકત જમકરી વેચવા બાબતના કલમ ૧૬૨ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.
- [૧૪] મિલકત જમ કરવા બાબતના ૧૬૮ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો અને જમી કરેલી મિલકતના વેચાણ બાબતના ૧૭૦ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.
- (૧૫) ખતના (કવેચનના) અથવા દોરાના ખરડામાં લીધેલી ફરકતો વિશે કલમ ૨૬૧ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.
- [૧૬] સ્થાવર મિલકતનાં વેચાણ કાયમ રાખવા બાબતના, રદ કરવા બાબતના અથવા કરવાની ના કરેવા બાબતના કલમ ૨૯૪ પ્રમાણે, ૩૧૨ મી કલમના પે હેલા પારિતોષ પ્રમાણે અથવા કલમ ૩૧૩ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

[૧૭] નાદારીની બાબતમાં, કલમ ૩૫૧, કલમ ૩૫૨, કલમ ૩૫૩ અથવા કલમ ૩૫૭ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

(૧૮) ૩૬૬ મી કલમના બીજા પરિચ્છેદ પ્રમાણે, ૩૬૭ મી કલમ અથવા ૩૬૮ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

(૧૯) ફરિયાદ કાઢી નાંખવા બાબત ૩૭૦ મી કલમ પ્રમાણે કરેલી અરજી ના મંજૂર કરવાના હુકમો.

(૨૦) દાવો બંધ પાડવાનો અથવા કાઢી નાંખવાનો હુકમ રદ કરવાની ના કે હેરા બાબત કલમ ૩૭૧ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

(૨૧) કલમ ૩૭૨ પ્રમાણે હરકતો નામંજૂર કરવાના હુકમો;

(૨૨) ઇષ્ટમિત્રને અથવા ફરિયાદ પુરતા વાલીને અરજ બરી આપવા બાબતના કલમ ૪૫૪, કલમ ૪૫૫ અથવા કલમ ૪૫૮ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.

(૨૩) ઇન્ટર પ્લીડરની ફરિયાદોમાં ૪૭૩ મી કલમની (અ), (બ) અથવા (ક) રમક પ્રમાણે, ૪૭૫ મી કલમ પ્રમાણે અથવા ૪૭૬ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

[૨૪] ૪૭૯ મી, ૪૮૦ મી, ૪૮૫ મી, ૪૯૨ મી, ૪૯૩ મી, ૪૯૬ મી, ૪૯૭ મી, ૫૦૨ થ અથવા ૫૦૩ થ કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

[૨૫] લવાહી રદ કરવા વિશે કલમ ૫૧૪ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

(૨૬) લવાહના નિવાડામાં ફરકાર કરવા વિશે કલમ ૫૧૮ પ્રમાણે કરેલા હુકમો.

(૨૭) કલમ ૫૫૮ પ્રમાણે અપીલ ફાઇલ ઉપર લેવાનો અથવા કલમ ૫૬૦ પ્રમાણે અપીલ ફરી સાંભળવાની ના કેહેવાના હુકમો.

(૨૮) મુકદ્દમો પાછો મોકલવા વિશે કલમ ૫૬૨ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

(૨૯) હુકમનામું બજાવવામાં મેદ કરવામાં આવે તે શિવાય બીજા કોઈ પ્રસંગે, કોઈ શખસને દંડ કરવાના, અથવા પકડવાના, અથવા ફેદ કરવાના, આ દાયાદાના કોઈપણ કારણ પ્રમાણે કરેલા હુકમો;

આ કલમ પ્રમાણે અપીલોમાં થએલા હુકમો આખરના સમજવા.

કેઈ કોર્ટે અપીલ સાંભળી પ૮૯. કલમ ૫૮૮ રકમ (૧૫), [૧૬] અર્થે [૧૭] બની તે.

માફેલા કોઈપણ હુકમ ઉપરની અપીલ હાઈકોર્ટ ન થશે. બીજા કોઈ હુકમ ઉપર અપીલ ચાલે એમ આ બાબતમાં કહ્યું હોય તો, જે ફરિયાદના સંબંધમાં તે હુકમ થયો હોય તે ફરિયાદના હુકમના ઉપર જે કોર્ટ ને અપીલ ચાલે તે, કોર્ટને તે હુકમ અપીલ ચાલશે, અથવા (હાઈકોર્ટ શિવાય ની) કોઈ કોર્ટે અપીલ હુકમત ચલાવતાં તેણે હુકમ કર્યો હોય તો તે ઉપર હાઈકોર્ટને અપીલ ચાલશે.

હુકમો ઉપરની અપીલો પ૯૦. આ કાયદામાં અથવા કોઈ વિશેષ કે અથવા માં કામ ચલાવવાની રીત નિક કાયદામાં જુદી રીતે કામ ચલાવવાની રીત કહી ન હોય તે વિશેષ કે અથવા કાયદા પ્રમાણે, કરેલા હુકમો ફરીઆદ ચાલતાં કરે પ૯૧ આ બાબતમાં કારણ છે તે શિવાય કોઈ કોર્ટે લા હુકમ ઉપર અપીલ અથવા અપલ હુકમત કિંવા અપીલ હુકમત ચલાવતાં કરેલા કો

થેમડી. પરંતુ હુકમનામા ઉપર અપીલ કરવામાં આવે તો તે હુકમમાં થયેલી ભૂલ બતાવી શકાય.

ઇ હુકમ ઉપર અપીલ ચાલતી નહીં; પરંતુ કોઈ હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય ત્યારે, તેણે કોઈ હુકમમાં કંઈ ભૂલ ખામી કે જોરશીસ્તપણું હોવાને લીધે મુકદમાના ફસલામાં કંઈ કમી જનસ્ત થયું હોય તો, અપીલની યાદમાં હરકત લેવાના એક કારણ તરીકે તે ભૂલ ખામી કે જોરશીસ્તપણું લખવાને હરકત નથી.

બાબ ૪૪ મા.

નાદારીમાં અપીલ કરવા વિશે.

નાદારી તરીકે કોણ અપીલ કરી શકે.

પટ્ટર આ કાયદા પ્રમાણે અથવા બીજા કોઈ કાયદા પ્રમાણે અપીલ કરવાનો કોઈ સખસને હકક હોય, અને અપીલના અરજીને વાસ્તે જે ફી જઈએ તે આપવાની તેને તકાત ન હોય તો, અપીલની યાદી સાથે અરજ આપવાથી, બાબ ૨૬, ૪૧, ૪૨, અને ૪૩ માં કહેલા નિયમે લાગુ પડી શકે તેટલા પુરતા તે નિયમોને અનુસરીને નોદારીમાં અપીલ કરવાની તેને રજા આપી શકાય.

અપીલ દાખલ કરવાની અરજ ઉપરથી કામ ચલાવવાની રીત.

પરંતુ તે અરજ અને જે હુકમનામાં તેણે ફસલા ઉ. પર અપીલ કરી હોય તે હુકમનામાં અને ફસલા વાંચવાથી જો કોરટની નજરમાં એમ આવે કે, - જે હુકમનામાં ઉપર અપીલ કરી છે તે હુકમનામાં કાયદાથી ઉલ્લટ કે કાયદા જેટલો ખાતર હોય એવા રીવાજથી ઉલ્લટ અથવા બીજી રીતે ભૂલ ભરેલું કે જોરવ્યાજબી છે એનું ધારવાનું કંઈ કારણ જણાતું નથી. તો કોરટે તે અરજ નામજુર કરવી.

નાદારી વિશેની તજવીજ.

પટ્ટર. અરજદારની નાદારી વિશેની તજવીજ અપીલ કોરટે કરે અથવા જે કોરટના ઠરાવ ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટ અપીલ કોરટના હુકમ ઉપરથી કરે,

વિશેષ ઠરાવ.

પરંતુ જે કોરટના હુકમનામાં ઉપર અપીલ થઈ હોય તે કોરટમાં અરજદારને નાદાર તરીકે ફરિયાદ અથવા અપીલ કરવા દીધી હોય તો, અપીલ કોરટને નાદારી વિશેની તજવીજ કરવાનું ફરમાવવા સારું વિશેષ કારણ જણાયા વિના. તેની નદારા બાબતની ફરી તજવીજ કરવાની કંઈ જરૂર નથી.

બાબ ૪૫ મા.

મલીકા માઆઝમા ઇન કોન્સિડને કરવાની અપીલો વિષે.

"હુકમનામું" એ શબ્દની વ્યાખ્યા.

પટ્ટર આ બાબમાં, વિષયમાં અથવા પુરવાપૂરે સખસમાં કંઈ વિરૂદ્ધ ન હોય તો, 'હુકમનામું' એ શબ્દમાં ફસલાને અને હુકમના પણ સમાવેશ થાય છે.

મલીકા માઆઝમા ઇ

પટ્ટર પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની કોરટે ઉપર અપીલ કરવા બાબત;

જે કઉન્સિલને અપીલો મલીકા માઆઝમા ઇન કઉન્સિલ વખતે વખતે જે નિ
કયારે ચાલે. યમો કરે તેને અનુસરીને તથા આ આક્ટના આગળ
લખેલા ડરાવોને અનુસરીને, નીચે લખેલાં હુકમનામાં
ઉપર, ચોટલે—

(અ) હાઈ કોર્ટ અથવા અપીલ લેવાની આખરની હુકમતવાળી ખીલ કોઈ
કોર્ટ અપીલમાં કરેલા કોઈ આખરના હુકમનામાં ઉપર

(ખ) હાઈ કોર્ટ અવલ દિવાની હુકમત ચલાવીને કરેલા કોઈ આખરના હુક
મનામાં ઉપર, અને

(ક) મલીકા માઆઝમા ઇન કઉન્સિલને અપીલ કરવા લાયક કામ છે એવું
સરટિફિકેટ, આ આક્ટમાં હવે પછી ડરાવ કર્યો છે તે પ્રમાણે, મળ્યું,
હોય ત્યારે તે કામના હુકમનામાં ઉપર,

મલીકા માઆઝમા ઇન કઉન્સિલમાં અપીલ ચાલશે.

દાવાના વિષયની કીમ પદ્દ કલમ પદ્દ ની રકમ [અ] તથા [ખ] માં ક
ત. હેલા પ્રત્યેક મુકદ્દમામાં—

અવલ કોર્ટમાં કરેલી ફરિયાદના વિષયની રકમ અથવા કીમત દસ હજાર રૂ
પિયા અથવા તે કરતાં વધારે નેહજે, અને મલીકા માઆઝમા ઇન કઉન્સિલમાં
કરવાની અપીલમાં જે તકરારી બાબત હોય તેની રકમ અથવા કીમત પાણુ તેજ
રકમ નેટલી અથવા તેથી વધારે નેહજે.

અથવા તેટલી રકમની કે કીમતની મિલકતનો અથવા મિલકત સંબંધી કંઈ
દાવો અથવા તકરાર સ્પષ્ટરીતે કે ગર્ભીત રીતે, હુકમનામાં આવવી નેહજે.

અને જે હુકમનામાં ઉપર અપીલ કરવામાં આવે તે હુકમનામાં, તે હુકમના
નું કરનારી કોર્ટની પાસેની નીચલી કોર્ટનો ડરાવ બાહાલ રાખ્યો હોય તો, અપી
લ કરવામાં કાયદાની કંઈ સંજોન તકરાર આવવી નેહજે,

કેટલીએક અપીલો વિ પદ્દ કલમ પદ્દ માં કહેલું છે તે છતાંએ—
શે મનાઈ.

વિક્ટોરિઆ રાણીના રાજ્યના ૨૪ માં તથા ૨૫ મા વરસમાં થયેલા આપ્ટર
૧૦૪ પ્રમાણે સ્થપાયેલી હાઈ કોર્ટના એક જડજે કરેલા ફેસલા ઉપર, અથવા
ડિવિઝન કોર્ટના એક જડજતા ફેસલા ઉપર, અથવા,—તે હાઈ કોર્ટના બે કે વ
ધારે જડજે ફેસલો કર્યો હોય અથવા તે હાઈ કોર્ટના બે કે વધારે જડજે મ
ળીને થયેલી ડિવિઝન કોર્ટના બે કે વધારે જડજે ફેસલો કર્યો હોય અને તે જ
ડજેની સરખી સંખ્યાના બે પક્ષ થયા હોય તથા ઊભય પક્ષમાં જુદા મત પડ્યા
હોય અને તે સંખ્યા હાઈ કોર્ટના તે વખતના જડજેની સઘળી સંખ્યાના અડ
ધ કરતાં વત્તી ન હોય ત્યારે બે અથવા વધારે જડજે કરેલા ફેસલા ઉપર—મ
લીકા માઆઝમા ઇન કઉન્સિલમાં અપીલ ચાલશે નહીં.

અને કલમ પદ્દ પ્રમાણે જે હુકમનામાં આખરનું હોય તેના ઉપર મલીકા
માઆઝમા ઇન કઉન્સિલમાં અપીલ ચાલશે નહીં.

જે કોર્ટના હુકમનામાં પદ્દ આ બાબ પ્રમાણે મલીકા માઆઝમા ઇન ક

ઉપર તકરાર હોય તે ઉન્નિસલમાં અપીલ કરવાની જેની ઇચ્છા હોય તેણે, જે કોર્ટને અરજ કરે. કોર્ટના હુકમનામા ઉપર તે નાખુશી ખતાવતો હોય તે કોર્ટને અરજ આપીને અરજ કરવી.

જે મુદતમાં અરજ કરે ૫૯૯. આવી અરજ ઘણું કરીને તે હુકમમાંની વી જોઈએ તે મુદત. તારીખથી છ માસમાં કરવી.

પરંતુ કોર્ટ બંધ હોય તેવામાં તે મુદત પુરી થાય તો કોર્ટ પાછી ઉઘડે તે દી વસે તે અરજ કરી શકાય.

ફિલત બદલ અથવા લા ૬૦૦. કલમ ૫૯૮ પ્રમાણે કરવાની પ્રત્યેક અર. યકી બદલનું સરટિકીકેટ. જ્યાં અપીલનાં કારણો લખવાં, તથા કલમ ૫૯૬ માં જોઈએ તે પ્રમાણે મુકદ્દમાની રકમ, કિંમત કે પ્રકાર છે એ વું; અથવા બીજી રીતે તે મુકદ્દમા મલીક માઆઝમા ઇન કોન્સિલમાં અપીલ કરવા લાયક છે એવું; સરટિકીકેટ માગવું.

આવી અરજ મળે એટલે, સદરહુ પ્રમાણે સરટિકીકેટ શા માટે ન આપવું તેનું કારણ ખતાવવા સારૂ સામા પક્ષકાર ઉપર નોટીસ પોંચાવવાનું ફરમાવવાને કો. રટ મુખત્યાર છે.

સરટિકીકેટ આપવાની ના ૬૦૧. જે તેવું સરટિકીકેટ આપવાની ના કહેવા કહેવામાં આવે તેનું ફા. માં આવે તો તે અરજ કાઢી નાખવી.

પરંતુ જે હુકમનામા ઉપર ના ખુશી ખતાવવામાં આવી હોય તે, હાઈ કોર્ટ શિવાય બીજી કોઈ કોર્ટે કરેલું આખરનું હુકમનામું હોય તો. સરટિકીકેટ આ પવાની ના કહેવાના હુકમ ઉપર. તે હુકમની તારીખથી ત્રીસ દીવસની મુદતમાં, તે કોર્ટ જે હાઈ કોર્ટના તાબાની હોય તે હાઈ કોર્ટમાં અપીલ ચાલી શકશે.

સરટિકીકેટ આપ્યા પ ૬૦૨. જે સરટિકીકેટ આપવામાં આવે તો, જે હુકમ છી જામીનઆપવે અને નામા ઉપર નાખુશી ખતાવવામાં આવી હોય તે હુકમના રકમ અનામત મુકવી માની તારીખથી છ માસમાં અથવા સરટિકીકેટ આપ વરૂર છે. વામાં આવે ત્યારથી છ અઠવાડીયામાં, એ એમાંથી જેની તારીખ છેલ્લી આવે તેની દરમ્યાન, અરજદારે:—

(અ) રેસ્પોન્ડેન્ટના ખરચને વાસ્તે જામીન આપવા, તથા,

(ખ) નીચેના ચાર પ્રકારના કાગળો શિવાય એટલે:—

(૧) મલીક માઆઝમા ઇન કાઉન્સિલના જે તે વખતે અમલમાં હોય એવા કોઈ હુકમમાં નમુના પ્રમાણેના જે દસ્તાવેજો ખાતલ કરવાનું ફરમાવ્યું હોય તે દ સ્તાવેજો.

(૨) જે કાગળો ખાતલ કરવાને પક્ષકારો એક મત થાય તે કાગળો.

(૩) કોર્ટે તે કામને સારૂ અખત્યાર આપેલા અમલદારને જે હિસાબ અને હિસાબના ભાગો જરૂર વગરના ભાગો, અને પક્ષકારોએ જે મુદ્દામ સામીલ કરવાને માગ્યા ન હોય તે હિસાબ તથા હિસાબના ભાગો.

(૪) હાઈ કોર્ટ ખાતલ કરવાને ફરમાવે તેવા બીજા દસ્તાવેજો.

એ શિવાય ફરીયાદના બધા દફતરનો તરજુમો કરવા સારૂ તેની નકલ ઉતારી

લેવા સારૂ, અનુક્રમણીકા કરવા સારૂ, અને એક ખરી નકલ મલીકા માઆજમા ઇન કાઉન્સિલમાં મોકલવા સારૂ, ખરચવાને જે રકમ જોઈએ તે અનામત મુકબી અને ઉપર ખાતલ કર્યા છે તે શિવાયના દફતરના કાગળોની નકલ હિંદુસ્તાન માંમાં છાપાવવાનું અરજદાર પસંદ કરે તો, આ ફલમની પહેલી રકમમાં કહેલી મુદતની દરમ્યાન તે નકલ છાપવાનું ખરચ આપવા સારૂ જે રકમ જોઈએ તે મુજબ તેણે અનામત મુકબી.

અપીલની મંજૂરી અ ૬૦૩, કોર્ટની ખાતી લાગત સદરહુ જામરેત આપ ને તે ઉપરથી કામ ચલાવવાનું કામ પુરૂ થાય અને રકમ નામત મુકાઈ રહે ત્યારે છાપવાની રીત. કોર્ટ નીચે પ્રમાણે કરવાને મુખત્યાર છે, એટલે—

[અ] અપી મંજૂર કરી છે એમ ઠરાવે, અને

(ખ) તે બાબતની નોટીસ રેસ્ટ્રીક્ટેડને આપે, અને ત્યાર પછી

(ક) ઉપર ખાતલ કર્યો છે તે શિવાયના દફતરની ખરી નકલ, કોર્ટનો શિક્કો કરીને મલીકા માઆજમા ઇન કાઉન્સિલને કોર્ટ મોકલવી અને

(ડ) ફલીયાદના કોઈ કાગળોની ખરાપણાની સડી સુધાંતની એક અથવા વધારે નકલોને વાસ્તે ગમે તે પક્ષદાર અરજ કરે, અને તે તઈવાર કરવાનું વાજબી ખરચ આપે તો તે નકલો તેને આપવી.

જમીન કબુલ કર્યા ૬૦૪ અપલ મંજૂર કર્યા પહેલાં કોઈ પણ વખતે હોય તે રદ કરવાનું. કારણ દખાલવામાં આવે તો ઉપર પ્રમાણે કોઈ જમીન ને કબુલ કર્યો હોય તે રદ કરવાને તથા તે વિશે વધારે હકમો કરમાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

બીજી જમીન આપવાને ૬૦૫. અપીલ મંજૂર કર્યા પછી પરંતુ સદરહુ અથવા રૂપીયા ભરવાને ખાતલ કર્યા શિવાયની દફતરની નકલ મલીકા માઆજમા હુકમ કરવાનો અખત્યાર. જમા ઇન કાઉન્સિલને મોકલ્યા પહેલાં તે જમીન અ પુરણ માલમ પડે.

અથવા સદરહુ ખાતલ કર્યા શિવાયના દફતરને તરબુતો કરવા સારૂ, તે ઉત્તરી લેવા સારૂ, છાપવા સારૂ, તેની અનુક્રમણીકા કરવા સારૂ, અથવા નકલ મોકલવા સારૂ, જાસ્તી રકમ ભરવી જોઈતી હોય.

તો કોર્ટ ઠરાવે તે મુદતમાં બીજા અને પુરતો જમીન આપો અથવા તે મુદતમાં જોઈતી રકમ ભરો એવો અપેલેન્ટને હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

તે હકમ પ્રમાણે ન આ ૬૦૬ જે તે હુકમ આપ્યું કરવામાં અપેલેન્ટ કસુ લે તેનું રજૂ કરશે તો કામ ચાલતું બંધ થશે.

અને તે બાબતમાં મલીકા માઆજમા ઇન કાઉન્સિલને હુકમ થયા બગર અપીલનું કામ આગળ ચાલશે નહીં.

અને તેની દરમ્યાન, જે હુકમનામાં ઉપર અપીલ કરવામાં આવી હશે તેની ખજાણી બંધ રાખવી નહીં.

અનામત મુકબી રકમ ૬૦૭ ઉપર ખાતલ કરેલી છે તે શિવાયની દફતરની કાગળોની નકલ મલીકા માઆજમા ઇન કાઉન્સિલને મોકલવી મુજબ તેણે અનામત મુકબી.

ક્યા પછી. અપેલેન્ટે કલમ ૬૦૨ પ્રમાણે અનામત મુકેલી રકમમાંથી કંઈ બાકી રહી હોય તો તે અપેલેન્ટ પછી લેવાને મુખ્યત્વાર છે.

અપીલ ચલાવતાં કોરટ ૬૦૬. આ બાબ પ્રમાણે કોઈ અપીલ મંજૂર કરી હોય તે છતાં એ. અપીલ મંજૂર કરનારી કોરટ બીજી રીતે ન ફરમાવે તો, જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામું બીન શરતે અમલમાં લાવવું.

પરંતુ ફરીબાદમાં જેનો હક્ક સંબંધ હોય તે પક્ષકાર કંઈ વિશેષ કારણ બતાવે અથવા બીજી રીતે કોરટને કંઈ કારણ જણાવ્ય ત્યારે. જે પોતાને યોગ્ય લાગે તો બીજી પ્રમાણે કરવાને, એટલે—

(૨૪) કોઈ તકરારી જંગમ મિલકત અથવા તેના કાંઈ ભાગે અટકાવી રાખવાને; અથવા

[બ] અપીલમાં મલીકા માલિકાના ઇનકાઉનસીલ જે હુકમ કરે તે પ્રમાણે બરોબર રીતે વરતવા સારું કોરટને યોગ્ય લાગે તેવા રેસ્પોન્ડેન્ટની પાસેથી જમીન લેઈને, જે હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામું અમલમાં લાવવાની રજા આપવાને, અથવા

(ક) જેના ઉપર અપીલ થઈ હોય તે હુકમનામા પ્રમાણે અથવા અપીલમાં મલીકા માલિકાના ઇનકાઉનસીલ જે હુકમ કરે તે પ્રમાણે, બરોબર રીતે વરતવા સારું કોરટને યોગ્ય લાગે તેવા અપેલેન્ટ પાસેથી જમીન લેઈને, અપીલ થએલું હુકમનામું બજાવવું બંધ રાખવાને, અથવા

(ડ) કોરટની મદત માગનાર કાંઈ પક્ષકાર ઉપર પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી શરતો ઠરાવવાને અથવા અપીલના વિષય સંબંધી બીજા હુકમો ફરમાવવાને, કોરટ મુખ્યત્વાર છે,

જમીન પુરતો નથી એ ૬૦૮. અપીલ ચાલુ હોય તેવામાં કોઈપણ વખતે જ જણાય તો તે વધા જેમાંથી કોઈપણ પક્ષકારે ઉપર પ્રમાણે આપેલા જમીન સ્વામીનું. અપુરતા માલમ પડે તો, વિરૂદ્ધ પક્ષકારની અરજ ઉપરથી જરૂરી જમીન માગવાને કોરટ મુખ્યત્વાર છે.

કોરટ માગે તેવા જરૂરી જમીન આપવામાં કસુર થાય ત્યારે:—જો મુજબ જમીન અપેલેન્ટે આપેલા હોય તો, અપેલેન્ટે જાણે તે જમીન આપ્યો ન હોય એ રીતે, રેસ્પોન્ડેન્ટની અરજ ઉપરથી અપીલ થએલું હુકમનામું બજાવવાનો હુકમ હાલવાને કોરટ મુખ્યત્વાર છે.

અને જો મુજબ જમીન રેસ્પોન્ડેન્ટે આપેલા હોય તો, હુકમનામાની બંધી આગળની બજાવણી બની શકે તેટલી અટકાવવી, અને જે જમીન અપુરતા માલમ પડે તે આપવી વખતે પક્ષકારો પોત પોતે જે સ્થિતિમાં હતા તે સ્થિતિમાં તમને ભરવા, અથવા અપીલના વિષય સંબંધી પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી રીતે ફરમાવવું.

મલીકા માલિકાના ઇનકાઉનસીલના ૬૧૦ મલીકા માલિકાના ઇનકાઉનસીલના કોઈ હુકમ કરી અમલમાં લાવવાની અથવા બજાવવાની જેનીઈરજા

અમલમાં આપવાની હોય તેણે, જે કોરટની સારફત મલીકા માઆજમાને અ
રીત.

પીલ કરી હોય તે કોરટને અરજી આપીને દરખાસ્ત કર
વી. અને તે અરજીની સાથે અપીલમાં જે હુકમનામું અ
થવા હુકમ કરેલો હોય અને જે અમલમાં લાવવાનો અથવા ખજાણવાનો હોય તેની
સહી સુચાંતની નકલ સામીલ કરવી.

તે કોરટે મલીકા માઆજમાનો હુકમ, જે પહેલા હુકમનામા ઉપર અપીલ થઈ હોય
તે હુકમનામું કરનારી કોરટને મોકલવો, અથવા મલીકા માઆજમા પોતાના તે હુકમ
માં ફરમાવે તેવી બીજી કોરટને મોકલવો, અને (બેમાંથી ગમે ત પક્ષકારની અ
રજ ઉપરથી) તે હુકમ ખજાણવા અથવા અમલમાં લાવવાની જરૂર હોય તેવા હુક
માં કરવા. અને જે કોરટને સદરહુ હુકમ ઉપર કલ્લા પ્રમાણે મોકલ્યો હોય તેણે,
પોતે કરેલાં અસલ હુકમનામાં ખજાણવામાં જે રીત અને નિયમો લાગુ પડે છે તે
રીતે અને લે નિયમો પ્રમાણે તે હુકમ અમલમાં લાવવો અથવા ખજાણવો.

તે હુકમમાં પ્રિટિશ અલગી નાણામાં આપવાને કરાવેલી કંઈ રકમ હિંદુસ્તાન
માં આપવાની હોય તો, વિલાયત સરકારની નાણાં સંબંધી લેણદેણ પતાવવા સાર
મલીકા માઆજમાની તીજરીના લારડસ કમીશનરોના અનુમતથી હિંદુસ્તાનના સ્ટેટ
સેક્ટરી ઇન કાઉન્સિલે તે વખતે વટાવના જે દર કરાવ્યો હોય તે પ્રમાણે તે આ
પવાની રકમની ગણતરી કરવી.

ખજાણી સંબંધી કરે ૬૧૧. મલીકા માઆજમા ઇન કાઉન્સિલનો હુકમ
લા હુકમો ઉપર અપીલો. જે કોરટ અમલમાં લાવે અથવા ખજાણે તે કોરટે તે અ
મલ અથવા ખજાણી સંબંધી કરેલા હુકમો ઉપર,
તે કોરટે પોતાના હુકમનામાં અમલમાં લાવવા અથવા ખજાણવા બાબત જે હુકમો
કરે તેના ઉપર જે રીતે અપીલ ચાલે અને તેને જે નિયમો લાગુ પડે તેજ રીતે
અને તેજ નિયમો પ્રમાણે અપીલ ચાલશે.

નિયમ કરવાનો અખ ૬૧૨. નીચેની બાબતો રીતસર કરવા સાર આ
ત્યાર. આક્ટને અનુસરીને વખતે વખતે નિયમ કરવાને હાથ
કોરટ નુખત્યાર.

(અ) કલમ ૬૦૦ પ્રમાણે નોટીસો પાંચાડવા બાબત.

(બ) હાઇકોરટના લાખાની અપીલ લેવાની આખર હુકમતવાળી કોરટે કલમ
૬૦૧ અને ૬૦૨ પ્રમાણે સરટીફિકેટ આપવા અથવા આપવાનું ના
કેહેવા બાબત.

(ક) કલમ ૬૦૨, ૬૦૫, અને ૬૦૬ પ્રમાણે જે જામીન આપવા જોઈએ તે
ના પ્રકાર અને રકમ બાબત,

(ડ) તે જામીનની પરીક્ષા કરવા બાબત.

[ઈ] દફતર ઉતારી લેવાનું અરજ અટકાવવા બાબત.

(ફ) તે ઉતારો તથા કરવા બાબત, તપાસવા બાબત, અને તેના ઉપર સહી
કરવા બાબત.

[ગ] તરજુમો કરી તપાસવા તથા ખરા તરીકે સહી કરવા બાબત.

(૬) દરેકરના ઉતારાની અનુક્રમણિકા સંધ્યાર કરવા વિશે તથા દરેકરમાં ને હોય તેવા કાગળોની યાદી કરવા બાબત.

(આઈ) મલીકા માયાઝમા ઇન કાઉન્સિલને કરવાની અપીલ સંબંધી બ્રિટિશ ઇન્ડિયામાં થએલું ખરચ લેવા બાબત.

તથા આ બાબ અમલમાં લાવવા સંબંધી બીજી બધી બાબતો.

નિયમ પ્રસિદ્ધ કરવા. એ બધા નિયમો સ્થાનીક સરકારી ગેઝીટમાં પ્રસિદ્ધ

કરવા. અને તે પ્રસિદ્ધ થાય ત્યારથી હાઇકોર્ટમાં તથા

તેના તાબાની અપીલ લેવાની આખર હકમતવાળી કોર્ટમાં તે કાયદા પ્રમાણે બ જવાન ગણાશે.

આલ નિયમો કાયદાસ ૬૧૩. મલીકા માયાઝમા ઇન કાઉન્સિલમાં અપીલ ર છે એમ ગણવું. કરવા વિશે કોઈ હાઇકોર્ટ પહેલાં જે નિયમો કરીને પ્ર

સિદ્ધ કર્યા હશે અને જે આ આક્ટ પાસ થતી વખ

તે અમલમાં હશે તે બધા નિયમો આ આક્ટની સાથે અનુસરતા હોય તટલે સુ ધી આ આક્ટ પ્રમાણે કરેલા છે તથા પ્રસિદ્ધ કર્યા છે એમ સમજવું.

રંચુનના રિકાર્ડ.

૬૧૪. કલમ ૫૮૫ તથા ૬૧૨ માં “હાઇકોર્ટ” એ

માં રંચુનના રીકાર્ડરનો પાણુ સમાવેશ થાય છે એમ સ

મજવું. પરંતુ તેથી તેની પોતાની કોર્ટ શીય બીજી કોર્ટને લાગુ પડે તેવા નિયમ કરતાં તેને અખત્યાર મળતો નથી.

સન ૧૮૨૮ના બંગાળના ૬૧૫. સન ૧૮૨૮ ના બંગાળના રેગ્યુલેશન ૩ કલમ

૩ અકાઉન્ટની ૪ થી કલમ ૪ રકમ પાંચમાં જે નિયમો તથા મર્યાદાઓનો હવાલો

ની ૫ મી રકમનો અર્થ. આપેલો છે તેજ નિયમો તથા મર્યાદાઓ, બંગાળાની

શેર્ટ બુક્સીયમની ન્યાયાધિકારી હાઇકોર્ટના ઠરાવ ઉપર

આ આક્ટ પ્રમાણે થએલી અપીલને લાગુ પડે છે એમ ગણવું.

મલીકા માયાઝમાનીમ ૬૧૬. આ બાબમાં કહેલી કોઈ વાતથી:-

રજીમાં આવે તે પ્રમાણે કર

વાનો અખત્યાર કાયમ

રાખવો.

(અ) પ્રીવી કોન્સિલની જુડીશિયલ કમીટીએ જે કાંઈ નિયમો કર્યા હશે, અ

ને મલીકા માયાઝમા ઇન કોન્સિલનાં કરેલી અપીલો આપવા વિશે અથવા

સદરહુ જુડીશિયલ કમીટીમાં તેમનું કામ ચલાવવા વિશે જે તે વખતે જે

નિયમો અમલમાં હશે તેને હરકત થાય છે એમ સમજવું નહીં. અથવા

તથા જુડીશિયલ કમીટી (બ) મલીકા માયાઝમા ઇન કોન્સિલમાં અપીલો આ

આગળ કામ ચલાવવાના થવા વિશે તથા પ્રીવી કોન્સિલની જુડીશિયલ કમીટીની

નિયમ કાયમ રાખવા. રૂબરૂ તે અપીલો ચલાવવા વિશે, જે તે વખતની જુડી

શિયલ કમીટીએ જે કાંઈ નિયમો કર્યા હશે તેમાં કંઈ

કમી બસતી થાય છે એમ સમજવું નહીં.

આ બાબની કાંઈ વાત કંઈ ફાજદારી અથવા આડમીરદટી. અથવા વાઈસ આડ

જોરડાની હુકમનાની કઈ બાબતનેલાગુ પડતી નથી તેમજ પ્રાઈઝ કોર્ટના કાઈ હુકમો અથવા હુકમનામાં ઉપર અપીલો થાય તેને લાગુ પડતી નથી.

ભાગ ૭ મો

—૦૦૦૦૦૦૦—

બાબ ૪૬ મો.

હાઈ કોર્ટમાં હકીકત લખી મોકલવા વિશે તથા હાઈ કોર્ટે તપાસણી કરવા વિશે

શંકાની હકીકત હાઈ કોર્ટ ૬૧૭ જે ફરિઆદમાં અથવા અપીલમાં હુકમનામાં ટૂંક મોકલવાનું.

આખરનું થાય તે ફરીઆદની અથવા અપીલની મુના વાણી વખતે અથવા તે પહેલાં, અથવા તેનું કોઈ હુકમ નામું બજાવતી વખતે કાયદા સંબંધી અથવા કાયદા પ્રમાણે અમલ થતા રીવાજ સંબંધી અથવા જે દસ્તાવેજ મુકદમાને લાગુ હોય તે દસ્તાવેજના અર્થ સંબંધી કઈ તકરાર નીકળે, અને તે બાબત ફરીઆદની અથવા અપીલની ચોક્કસ કરનારી કોર્ટને અથવા હુકમનામું બજાવનારી કોર્ટને વાજમી શંકા ઉત્પન્ન થાય તો, પોતાની મેળે અથવા કોઈ પક્ષકારની અરજ ઉપરથી તે મુકદમાની હકીકત તથા જે બાબત શંકા ઉત્પન્ન થઈ હોય તે બાબત લખી કાઢીને, તે બાબત ઉપરના પોતાના અભિ પ્રાય મુખાંત હાઈ કોર્ટનો ઠરાવ થવા સારૂ તે મોકલવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

હાઈ કોર્ટનો અભિપ્રાય ૬૧૮ સદરહુ પ્રમાણે હાઈ કોર્ટને લખી મોકલ્યું હોય તે આવે તે પ્રમાણે હુકમના છતાં, મુકદમાનું કામ બંધ રાખવાને અથવા આગળ મું ફરે એવી શરતથી કો ચલાવવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે. અને જે બાબત હાઈ રટ હુકમનામું કરી શકે કોર્ટને લખી મોકલ્યા છે તે બાબત હાઈ કોર્ટનો અભિ પ્રાય લખાઈ આવશે. તે પ્રમાણે હુકમનામું અથવા હુક

મ કરશે એવી શરતથી કોઈ હુકમનામું અથવા હુકમ કરવાને પણ કોર્ટ મુખત્યાર છે પરંતુ જે મુકદમામાં સદરહુ પ્રમાણે લખી મોકલ્યું હોય તેનાં લખી મોકલેલી બાબત હાઈ કોર્ટના ફેસલાની નકલ આવે નહીં ત્યાં સુધી બજાવવાનો હુકમ કાઢ વો નહીં અથવા મિલકત વેચવી નહીં, અથવા કોઈ રાખવાને કેદ કરવો નહીં.

હાઈ કોર્ટનો ફેસલો ૬૧૯ ઠરાવવા સારૂ મોકલેલા મુકદમાના પક્ષકારો બં કલવો અને તે પ્રમાણે તે અથવા તેમના પોત પોતાના પ્સીડરો કહે તે સાંભળી મુકદમાનો નીમલ કરવો હાઈ કોર્ટે સદરહુ પ્રમાણે પુછેલી વાતનો ઠરાવ કરવો. અને લખી મોકલનાર કોર્ટને પોતાના ફેસલાની એક નકલ રજીસ્ટરની સહીથી મોકલવી અને તે કોર્ટે તે નકલ મળે એટલે હાઈ કોર્ટ ના ઠરાવને અનુસરીને તે કામનો નિમલ કરવો.

હાઈ કોર્ટને હકીકત મો ૬૨૦ હાઈ કોર્ટના અભિપ્રાય સારૂ મુકદમો મોકલ કલવામાં ખરચ થાય તે વાને લીધે જે કઈ ખરચ થાય તો તે મુકદમાનું ખરચ ગણાશે.

૬૨૧ આ બાબ પ્રમાણે હાઈ કોર્ટને કોઈ મુકદમો મો

જો હુકમનામામાં ફેરફાર કહ્યો હોય તો, તે મુકદ્દમા દુરસ્ત કરવાં સારું પાછો જો પગેર કરવાનો અખત્યાર. કલવાને હાઇ કોર્ટ મુખત્યાર છે, અને જે મુકદ્દમામાંથી હાઇકોર્ટને લખી મોકલવાની બાબત બીજીની તે મુકદ્દમામાં લખી મોકલનારી કોર્ટે કંઈ હુકમનામું અથવા હુકમ કર્યો હોય તેમાં ફેરફાર કરવાને, તે રદ કરવાને અથવાં રહીત કરવાને તથા પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવાને હાઇકોર્ટ મુખત્યાર છે.

હાઇકોર્ટમાં અપીલચા દરર જે મામમાં હાઇકોર્ટને અપીલ ચાલતી નથી તેવા સીરાફેનહી એવા મુકદ્દમા કોઈ કામમાં, — ફેસલો કરનારી કોર્ટે પોતાને કાયદા પ્રમાણે આ કાગળ મોકલવાનો અ જે હુકમત મળી નથી તે વાપરી છે, અથવા કાયદા પ્રમાણે જે હુકમત મળી હોય તે વાપરવાને કસુર કરી છે અથવા પોતાની હુકમત વાપરવામાં ગેરફાયદા કે ભાગેગેર શીર જેતે કામ ચલાવ્યું છે, — એમ જણાય, તો તેવા કોઈ કામના કાગળો મંગાવવાને તે આ તે કામમાં પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવાને હાઇકોર્ટ મુખત્યાર છે.

ભાગ ૮ માં.

ખાખ ૪૭ માં.

ફેસલાની ફરી તપાસ વિશે.

ફેસલાની ફરી તપાસની દરર કોઈ સખસની નજરમાં એમ આવે કે: — અરજ.

- (અ) જે હુકમનામા અથવા હુકમ ઉપર અપીલ કરવાની આપ્ટમાં છુટ આપી હોય પણ તેવી અપીલ ન કરી હોય તે હુકમ અથવા હુકમનામાથી;
- (બ) જેના ઉપર અપીલ કરવાને આ આપ્ટમાં છુટ ન આપી હોય તેવા હુકમ નામા અથવા હુકમથી;
- (ક) સમાલકાજ કોર્ટે અભિપ્રાય મોકલ્યા ઉપરથી કરેલા ફેસલાથી મને ખરોખર ર ઇનસાફ મળ્યો નથી.

તથા હુકમનામું કે હુકમ કરતી વખતે યોગ્ય ઉદ્દેશ કર્યા છતાંએ મારા જાણવા માં ન હોતા તે; અથવા મારાથી હાજર ન થઈ શકે તે મરો અને અગત્યનો પ્ર રાવો અથવા મજકર જડી આવ્યો છે તે કારણથી અથવા કાગળો જીતાંજ કાંઈ ભુ લ કે ચુક ઉઘાડી મળી આવે છે એ કારણથી અથવા બીજા કોઈ પુરતા કારણ થી પોતાના ઉપર હુકમનામું કે હુકમ થએલો હોય તેની ફરી તપાસ કરાવવાની જેની ઇચ્છા હોય તે. —

હુકમનામું અથવા હુકમ કરનારી કોર્ટને અથવા તે કોર્ટનું કામ જે કોઈ બી છ કોર્ટને સોંપ્યું હોય તો તે કોર્ટને ફેસલાની ફરી તપાસને વાસ્તે અરજ કરવા ને મુખત્યાર છે.

કોઈ એક પક્ષકાર હુકમનામા ઉપર કરેલી અપીલ ચાલુ હોય તે છતાંએ, તે હુ કમનામા ઉપર અપીલ કરી ન હોય તેવો બીજા કોઈ પક્ષકાર ફેસલાની ફરી તપા સ સારું અરજ કરવાને મુખત્યાર છે, પરંતુ તે અપીલનાં કારણ અપીલ કરના

રને તથા ફરી તપાસની અરજ કરનારને સામાન્ય હોય, અથવા ફરી તપાસની અરજ કરનાર રેસ્પોન્ડેન્ટ હોય અને જે મંજૂર ને લીધે તે ફરી તપાસની અરજ કરે કે તે અપીલ કોર્ટને તે ખતાવી શકે એમ હોય, તો તે પ્રમાણે ફરી તપાસની અરજ ન થઈ શકે.

ફરી તપાસની અરજ ૬૨૪. ઉપર કહ્યા પ્રમાણે નવો તથા અચગયનો મ કોન કરી શકાય, જકુર કે પુરાવો જડવાના સખખ શીવાય, અથવા હુકમ નામું જેતાંજ કંઈ હસત દાશની દખાઈતી ભુલ જણાવાના સખખ શિવાય ખીજ કોઈ સખખયા, જે હાઈ કોર્ટનો ફેસલો ન હોય તો, જે જ હજે ફેસલો આપ્યો હોય તે વગર ખીજ કોઈ જડજની પાસે તે ફરી તપાસ કરવાની અરજ ચાલશે નહીં,

ફરી તપાસની અરજ ૬૨૫. અપીલ તઈયાર કરવાના નમુના વિશે પાછ મો નમુનો. જ કહેલા નિયમો પ્રસંગ પ્રમાણે જરૂર હોય તેફ રફાર કરી ને, ફરી તપાસની અરજને લાગુ પડશે.

અરજ ઈયારે ના મંજૂર ૬૨૬. ફરી તપાસ કરવાનું પુરતું કારણ નથી એમ કોર્ટની નજરમાં આવે તો કોર્ટે તે અરજ ના મંજૂર કરવી.

અરજ ઈયારે મંજૂર કરવી. જે કોર્ટના અભિપ્રાયમાં એમ આવે કે ફરી તપાસની અરજ મંજૂર કરવી જોઈએ, તો કોર્ટે તે મંજૂર કરવી. અને જડજે તે અભિપ્રાયનાં પોતાનાં કારણ પોતાને હા થે દફતરમાં લખવાં.

વિશ્લેષ કરાવ.

પરંતુ:—

(અ) જે હુકમનામાની ફરી તપાસ સારૂ અરજ થઈ હોય તે હુકમનામાની મંજૂરતીમાં સામા પક્ષકારને જે કહેવાનું હોય તે હાજર થઈને કહેવા સારૂ તે સામા પક્ષકારને પ્રથમ નોટીસ આપ્યા વગર તે અરજ મંજૂર કરવી નહીં. તથા

(બ) હુકમનામું અથવા હુકમ કરતી વખતે મારા જાણવામાં નહોતો અથવા હું આપી શકું તેમ નહોતું તેવો નવો પુરાવો અથવા મંજૂર જડી આવ્યો છે એવો સખખ લગાડીને ફરી તપાસની અરજ કરી હોયતો, તે સખખની ખરેખરી શાખીતી વગર તે અરજ મંજૂર કરવી નહીં.

જે કોર્ટમાં ખે અથવા ૬૨૭. જે હુકમનામાની અથવા હુકમની ફરી તપાસ વધારે જડજે હોય તે કો કરવાની અરજ કરી હોય, તે હુકમનામું અથવા હુકમ રટમાં ફરી તપાસની અ કરનાર જડજ, અથવા જડજે, અથવા તેમાંનો કોઈ જડ રજ. જ ફરી તપાસની અરજ કોર્ટમાં આપતી વખતે કોર્ટમાં

કામ ઉપર હોય, અને—તે અરજ આપ્યા પછીના લાગલા જ. જ માસની મુદત સુધીમાં, યેરહાજરી અથવા ખીજ કારણથી, અરજમાં ખતા વેલા હુકમનામા અથવા હુકમ ઉપર વિચાર કરવાને તેને અથવા તેમને અડચણ ન હોય તે, તે જડજે અથવા જડજેએ અથવા તેમાંના કોઈ એકે તે અરજ સાં લખવી, અને કોર્ટના ખીજ કોઈ જડજે અથવા જડજેએ તે સાંલખવી નહીં.

અરજ કરવારે નામંજુર કરવી.

૬૨૮. એક કરતાં વધારે જડજ્ઞે ફરી તપાસની અરજ સાંભળે અને કોરટના મત સરખા પડે તો તે અરજ નામંજુર કરવી.

જો એક તરફ વધારે મત પડે તો વધારે મત પ્રમાણે ઠરાવ કરવો.

નામંજુરીનો હુકમ આ

૬૨૯. ફરી તપાસની અરજ નામંજુર કરવાનો

અરનો મંજુરીમાં લેવાની હરકતો.

કોરટનો હુકમ આપરનો ગણાશે, પરંતુ તે અરજ મંજુર કરવામાં આવે ત્યારે તે મંજુરીમાં નીચેનાં કારણોથી હરકત લેઈ શકાશે. તે એ કે:—

(અ) તે અરજ કલમ ૬૨૪ ના ઠરાવથી ઉત્પત્તી છે એમ કહીને,

(બ) તે કલમ ૬૨૬ ના ઠરાવથી ઉત્પત્તી છે એમ કહીને, અથવા. . .

(ક) ફરી તપાસની અરજ કરવાને વાસ્તે ઠરાવેલી મુદત પૂર્તી ગયા પછી અને પુરતા કારણો વગર તે કરી છે.

એ અરજ મંજુર કરવાના હુકમ ઉપર એકદમ અપીલ કરીને સદરજુ હરકત લેઈ શકાય અથવા તે ફરીઅદમો થએલા આપરના હુકમનામા કે હુકમ ઉપર ક રેલી કેઈ અપીલમાં તે લેઈ શકાય.

અરજદારે હાજર થવામાં કસુર કરવાને લીધે અરજ નામંજુર કરી હોય ત્યારે નામંજુર કરેલી અરજ પાછી ફાઇલ ઉપર લેવાનો હુકમ કરાવવા સારૂ અરજ કરવાને તે અરજદાર મુખત્યાર છે, અને તે અરજ સુનાવણીને વાસ્તે નિકળી તે વખતે કોઈ પુરતા કારણને લીધે હાજર થઈ શકાયું નહીં, એમ કોરટની ખાતરી લાપકશાપિત થાય તો—અરજ અને ખીજી ખાખતને વાસ્તે પોતાને યોગ્ય લાગે તે વી સારતો કરીને તે અરજ પાછી ફાઇલ ઉપર લેવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે, એ હુકમ કરવામાં આવે તો તે અરજની સુનાવણીનો એક દીવસ નીમવો.

આ ખીજી અરજની લેખી નોટીસ ફરી તપાસની અરજ કરનારે સામા પક્ષકારને પોંચાડ્યા વગર આ કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ કરવો નહીં.

ફરી તપાસ ઉપરથી કરેલા હુકમની અથવા ફરી તપાસની અરજ ઉપરથી કરેલા કોઈ હુકમની ફરી તપાસ કરવાની અરજને ચાલશે નહીં.

મંજુરથએલીઅરજનો ૬૩૦ ફરી તપાસની અરજ મંજુર કરવામાં આવે એ ધવી અને ફરી સાંભળ ટલે તે ખાખતની ટીપ રજીસ્ટરમાં લખવી. અને પછી વાનો હુકમ કરવો.

મુકદમાની લાગલીજ ફરી ચોકશી કરવાને અથવા ફરી ચોકશી કરવા, વિશે પોતાને યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

—❦❦❦—
ભાગ ૯ મો.

—❦❦❦—
ખાખ ૪૮ મો.

સનદી ફાઇલ કોરટો વિશે વિશેષ નિયમ.

આ બાબ ફક્ત આમુક હાઈ કોર્ટને જ લાગુ પડે છે.

આ કાયદો હાઈ કોર્ટને લાગુ પડે છે.

હાઈ કોર્ટ પોતાનાની ચૂંટ પ્રમાણે ફેસલાલખવા

પરચ નક્કી થયા પહેલાં હુકમનામું બજાવવું અને પરચને વાસ્તે પછીથી બજાવવું એવો હુકમ કરવાનો અપત્યાર.

એને પરચ પુરતું હુકમનામું, પરચનો આંકડો આકાર કરીને નક્કી થતાં બજાવવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ અપત્યાર છે.

અપત્યાર વગર આઠ નીચે કોર્ટને બાબત ક રવું નહીં.

અપત્યાર વગર આઠ નીચે કોર્ટને બાબત ક રવું નહીં. ૨ આખો હોય, તે શિવાયના કોઈ શખ્સને બીજા શખ્સની વતી કોર્ટને બાબત કરવાનો અથવા સાક્ષી તપાસવાનો અપત્યાર મળે છે એમ; અથવા આડવોકેટ, વકીલ અને આઠની વિશે નિયમ કરવાની હાઈ કોર્ટને જે સત્તા છે તે સત્તામાં આજુ પતુ થાય છે એમ આ કાયદામાં કહેલી કોઈ વાતથી સમજવું નહીં.

હાઈ કોર્ટની પ્રોસેસ કોણ બજાવી શકે.

હાઈ કોર્ટની પ્રોસેસ કોણ બજાવી શકે. ૩૩૬ પોતાની સાધારણ અથવા અસાધારણ અવલ દિવાની હુકમત ચલાવતાં અને લગ્ન સંબંધી, ત્રત્યુપત્ર ન સંબંધી અને ત્રત્યુપત્ર ન કરનારા મધ્યત સંબંધી હુકમત ચલાવતાં, હાઈ કોર્ટ કહેલી, કલમ ૬૪ પ્રમાણે પ્રતિવાદીઓ ઉપરના સ મન, બજાવણીનાં વારંટ (રીટ) અને કલમ ૫૫૩. મમજોની નોટીસો શિવાયની દરજાએ જ હાજર કરવાની નોટીસો સાક્ષી સમન અને બીજા હરેક ન્યાયતા કામની પ્રોસેસ પોંચાડવાની તે, ફરિયાદનો અટકો અથવા તેણે રાખેલા શખ્સો અથવા હાઈ કોર્ટ કઈ નિયમ કે હુકમ કરીને વખતે વખતે ફરમાવે હોવા બીજા શખ્સો પોંચાડવાને અપત્યાર છે.

ધનિસાર વગરનાં કામ

૩૩૭ ધનિસાર વગરનું અથવા ધનિસારતા જેવું જ

૩૩૧ વિક્ટોરીઆ રાણીની કારકીર્દીના ૨૪ મા ત થા ૨૫ મા વરસમાં પાસ થયેલા ચાપ્ટર ૧૦૪ (હિંદુ સ્તાનમાં ન્યાયાધિકારી હાઈ કોર્ટો સ્થાપવાનો આક્ટ) છે તે પ્રમાણે જે હાઈ કોર્ટો સ્થપાઈ હોય અને જે હ વે પછી સ્થપાય તેને જ માત્ર આ બાબ લાગુ પડે છે.

૩૩૨ આ બાબમાં કરાવ્યું છે તે શિવાયના આ કા યદાના કરાવે સદરહુ હાઈ કોર્ટને લાગુ પડે છે.

૩૩૩ હાઈ કોર્ટ પોતે નિયમ કરીને વખતે વખતે ફરમાવે તે પ્રમાણે તે હાઈ કોર્ટ પુરાવો લેવો તથા ફે સત્તા અને હુકમો દફતરમાં લખવા.

૩૩૪ કોઈ ફરિયાદમાં હાઈ કોર્ટે પોતાની સાધારણ અવલ દીવાની હુકમત ચલાવીને ફરેહુ હુકમનામું, ફરિયાદમાં થયેલા પરચની આકારણી કરીને આંક ડો નક્કી કર્યા પહેલાં, બજાવવું જરૂર છે એમ હાઈ કો ર્ટની તબ્દરમાં આવે તે. પરચ શિવાયનું બાકીનું હુક મનામું લાગવું બજાવવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ અપ ત્યાર છે.

રજીસ્ટરાર કરે.

જાણતું હોય તેણે જે કામ જરૂર કરવું જોઈએ એમ આ કાયદામાં મહત્ત્વ હોય તે, તથા કલમ ૩૮૪ પ્રમાણે હિસાબ તપાસવા સારૂ તથા હિસાબ નક્કી કરવાસારૂ નીચેના કમીશનરે કરવાનું હોય તે કામ કરવાસારૂ અખત્યાર હાઈ કોરટના રજીસ્ટરારને અથવા તે કામ કરવાને કોરટના જે બીજા અમલદારને હાઈ કોરટ ફરમાવે તે અમલદારને છે.

આ કલમના અર્થ પ્રમાણે ધનિસારૂ વગરનાં કામ અને ધનિસારૂના કામ જેવાં જાણાતાં હોય તેવાં કામ ક્યાં તે વખતે વખતે નિયમ કરીને ઠરાવવાનો અખત્યાર હાઈ કોરટને છે.

અવલ દિવાની હકુમત ૬૩૮ હાઈ કોરટને પોતાની સાધારણ અથવા આસામાં હાઈ કોરટને જે કલ ધારણ અવલ દિવાની હકુમત ચલાવતાં આ કાયદાની મો લાગુ પડતી નથીતે. નીચેની કલમો લાગુ પડશે નહીં. તે એક—કલમ ૧૬

૧૭ તથા ૧૯ કલમ ૫૪ ની રકમ (અ) તથા (બ) કલમ ૫૭, ૧૧૯, ૧૬૦, ૧૮૨ થી ૧૮૫ (બંને સુધાંત) ૧૮૭, ૧૮૯, ૧૯૦, ૧૯૧, ૧૯૨, (સાહેલી લેવાની રીત વીશે કહેલું છે તેટલા પુરતી), ૧૯૮ થી ૨૦૬ (બંને સુધાંત) અને ટીપણ કરવા સંબંધી જોડેલું કહેલું છે તેટલા રજુતી કલમ ૪૦૯

અને પોતાની અપીલ હકુમત ચલાવતાં કલમ ૫૭૯ હાઈ કોરટને લાગુ પડશે નહીં. નાદાર દેવાદારો વિશેની નાદાર દેવાદારોની કોરટ તરીકે હકુમત ચલાવતા કો હકુમત ચલાવવામાં હા ઈ પાણ હાઈ કોરટના જડજને આ કાયદાની કંઈ વાત ઈ કોરટને આ કાયદા લાગનાર નહીં અથવા લાગુ પડનાર નહીં. લાગુ નથી.

નમુના ઘડવાનો અખત્યાર ૬૩૯. હાઈ કોરટના કોઈ પાણ કામ બદલ વખતે વખતે નમુના ઠરાવવાને તથા હાઈ કોરટના અમલદારોએ બુકો, નોંવ, હિસાબ કેમ રાખવા એ વિશે નિયમ કરવાને હાઈ કોરટ અખત્યારે છે.

ભાગ ૧૦ મો.

ખામ ૪૯ મો.

પરચુરણ.

અમુક સ્ત્રીઓને જાતે ૬૪૦. દશના રીવાજ રીતભાત પ્રમાણે જે સ્ત્રીઓને હાજર થવાને માફી કરી છે. લોકોમાં હાજર થવાની જરૂર પાડવી ન જોઈએ તેઓને કોરટમાં જાતે હાજર થવાની માફી કરી છે.

પરંતુ દિવાની પ્રોસેસ ખજાણામાં તેવી સ્ત્રીઓને પકડવાની માફી કરી છે એમ આ ઠેકાણે કહેલી કોઈ વાતથી સમજવું નહીં.

સ્થાનિક સરકાર અમુક ૬૪૧. કેઈ રાખસનો દારૂ એવો હોય કે તેને કોરટમાં રાખસોને જાતે હાજર થઈ હાજર થવાની માફી કરવી જોઈએ એમ સ્થાની રહેવાની માફી કરે. કે સરકારની નજરમાં આવે તો, સરકારી ઝેલમાં જ

દર ખખર આપીને તે રાખસને કોરટમાં જાતે હાજર

થવાની માફી કરવાને સ્થાનીક સરકાર મુખત્યાર છે. અને તેવીજ રીતે જાહેરખ
ખર આપીને તે હક લેલ લેવાને પણ મુખત્યાર છે.

માફી મળેલી હોય તે આ પ્રમાણે માફી મળેલા સખસોનાં નામ અને તે
સખસોના નામની યાદી મને રહેવાનાં ઠેકાણાં વખતે વખતે સ્થાનિક સરકારે
કોરટોમાં રાખવી. હાઈ કોરટને મોકલવાં, અને તેવા સખસોની એક યાદી
તે કોરટમાં રાખવી, તથા હાઈ કોરટના તાબાની પ્રત્યેક
કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તેવા જે સખસો રહેતા હોય તેમની યાદી તે
તાબાની કોરટમાં રાખવી.

મને હાજર રહેવાની આ પ્રમાણે માફી મળેલો કોઈ સખસ મને કોરટમાં
માફી છે એમ મહેવાથીક હાજર થવાની માફી મળી છે એમ કહે, અને તેટલા મા
કમીશન કાઢવાનું જે ઠે કમીશનથી તેની શાહેદી લેવાની જરૂર પડે તો, તે ક
ખરચ થાય તે. મીશનનું ખરચ તેણે આપવું. પણ તેની શાહેદી હોય
એમ કહેનાર તે ખરચ ભરે તો તેમ ન કરવું.

દીવાની પ્રોસેસથી જે ૬૪૨. જરૂર માછસ્ટ્રેટ. અથવા ન્યાયના કામ બા
સખસને પકડવાના ખાત ખતનો બીજો કોઈ અમલદાર પોતાની કોરટમાં જતો
લ કર્યા છે તે. હોય ત્યારે, અથવા કોરટમાં કામ ચલાવતો હોય ત્યારે
અથવા કોરટમાંથી પાછો આવતો હોય ત્યારે તેને દીવા
ની પ્રોસેસથી પકડી શકાય નહીં.

અને ૨૫૬ મી તથા ૬૪૩ મી કલમમાં જે ઠરાવ કર્યા છે તે શિવાય, કોઈ
ઇનસાફદારની રૂબરૂ કોઈ વિષય ચાલુ હોય; અને તે વિષયમાં તે ઇનસાફદારની
હકુમત હોય અથવા પોતાને હકુમત છે એમ તે શુદ્ધ ખુદીથી માનતો હોય ત્યારે,
તે વિષયના પક્ષકારોને, તેઓના, પ્લીડરોને મુખત્યારોને, રેવન્યુ એજન્ટોને, કબુલ
કરેલા મુખત્યારોને અને સમનમાં કહ્યા પ્રમાણે વર્તનારા તેઓના સાહેદાને તે વિષ
યના કામ સારૂ તે ઇનસાફ સ્થળમાં જતાં, અથવા ઇનસાફ સ્થળમાં હાજર રહ્યા
હોય તે વખતે, અને ત્યાંથી પાછા આવતાં દીવાની પ્રોસેસથી પકડવાનું ખાતલ
કરવું છે.

કેટલાક ગુન્હાઓની બા ૬૪૩. કોઈ કોરટની રૂબરૂ કામ ચાલતું હોય તેમાં
ખતમાં કામ ચલાવવા હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૧૯૩, કલમ, ૧૯૬,
ની રીત. કલમ ૧૯૯, કલમ ૨૦૯, કલમ ૨૦૫, કલમ ૨૦૬ કલ
મ ૨૦૭. કલમ ૨૦૮, કલમ ૨૦૦, કલમ ૨૧૦, કલમ
૪૬૩, કલમ ૪૭૧, કલમ ૪૭૪, કલમ ૪૭૫, કલમ ૪૭૬, અથવા કલમ ૪૭૭
માં કહેલા કોઈ ગુન્હાનો આરોપ, માછસ્ટ્રેટને ત્યાં તપાસ કરવા સારૂ મોકલવાનું
પાકું ભરણ છે એમ કોરટને જણાય અને તે આરોપ બીજી કોઈ ફરીયાદ કે કામ
ચાલતાં અથવા જે કામમાં પુરાવામાં આપેલા કોઈ દસ્તાવેજની ખાખતમાં રાખી શ
કાય એમ હોય તો, કોરટ હેઠે ત્યાં સુધી આરોપીને અટકાવી રાખવાને કોરટ મુ
ખત્યાર છે. અને પછી તેને ઘેરા સાથે માછસ્ટ્રેટને ત્યાં મોકલવાને
અથવા માછસ્ટ્રેટની રૂબરૂ તેને હાજર થવાના પુરતા બાબત

[લેવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

તોહમતને લાગુ હોય તેવા દસ્તાવેજો અને પુરાવા કોર્ટે માછરૂંઘેટને મોકલવો; અને તે માછરૂંઘેટની રૂબરૂ હાજર થઇને સાક્ષી પુરવા સારૂ કોઈ સખસના જાત મુચલ કા લેવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

માછરૂંઘેટે તે તોહમતના કાગળ લેવા, અને તે ઉપરથી કાયદા પ્રમાણે કામ ચલાવવું. ચોથા પરીશિષ્ટમાં આ ૬૪૪. કલમ ૬૩૯ ઉપરથી તથા વિક્ટોરીઆ ૨૧ પેલા નમુનાનો ઉપયોગ. ગ્રીના કારકીદીના ૨૪ મા તથા ૨૫ મા વરસમાં મંજૂર થયેલા આપ્ટર ૧૦૪ ની કલમ ૧૫ ઉપરથી હાઈ કોર્ટને જે અખત્યાર મળ્યો હોય તે અખત્યારને અનુસરીને આ કાયદાને જોડે લા ચોથા પરીશિષ્ટમાં આપેલા નમુના પ્રત્યેક મુકદ્દમાની હકીકત પ્રમાણે જોડ્યે તેવો ફરદાર કરીને જે કામમાં ઉપયોગ કરવાનું તેમાં કહેલું છે તે તે કામમાં ઉપયોગ કરવા.

તાબાની કોર્ટોનીભાષા. ૬૪૫. આ કાયદો અમલમાં આવે તે વખતે હાઈ કોર્ટના તાબાની કોઈ પણ કોર્ટની જે ભાષા હોય તે જ ભાષા સ્થાનીક સરકાર ધીછ રીતનો હુકમ કરે ત્યાં સુધી તે તાબાની કોર્ટમાં ચાલુ રહેશે.

પરંતુ આવી પ્રત્યેક કોર્ટની કઈ ભાષા ગણુવી એ વખતે વખતે ઠરાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

સાલવેજ વીગેરેના દાવા માં આસેસર. ૬૪૫. આ આડમીરલ્ટી (દરીઆઈ), અથવા વાઈસ આડમીરલ્ટી સંબંધી સાલવેજ [વહાણ અથવા તે માનો માલ જોખમમાંથી બચાવવાની જે મદત કરે તેનું મહેનતાણું અથવા વહાણનો નાશ થતાં ઉગરેલો માલ] ટાવેજ (પાગડ બાંધીને લાવવા બાબતનું મહેનતાણું) અથવા મત ચલાવતાં વખતે વખતે નિયમ ઠરાવીને કોર્ટ ફરમાવે તે રીતે પોતાને મદદ કરવા સારૂ, પોતાને ચોગ્ય લાગે તો, તે દાવાના કોઈ પક્ષકારની અરજ ઉપરથી જે લાયક આસેસરોને સમન કરવા. અને તે આસેસરોએ હાજર રહી તે પ્રમાણે મદદ કરવી.

હાજર રહેવા બદલ કોર્ટ નિયમ કરીને ઠરાવે તેટલી ફી સદરહુ પ્રમાણેના પ્રત્યેક આસેસરને મળશે. અને પ્રત્યેક કામમાં કોર્ટ ફરમાવે તે પક્ષકારે તે ફી આપવી પડશે.

સ્માલકાજ કોર્ટના રજીસ્ટર. ૬૪૬. કોઈ કાયદાની બાબત વિશે અથવા કાયદા સ્થાપના મુકદ્દમા લખી જેટલો બગવાન હોય એવા રિવાજ વિશે અથવા ઠરાવ મોકલવાનો અખત્યાર. ના ગુણદોષને લાગુ પડે એવા કોઈ દસ્તાવેજમાં અરથ વિશે સ્માલકાજ કોર્ટના રજીસ્ટરને કોઈ સંશય આવે તો, જડજના અભિપ્રાય સારૂ હકીકત લખી મોકલવાને તે મુખત્યાર છે. અને જડજને હકીકત લખી મોકલવા વિશે આ કાયદામાં જે ઠરાવો કહેલા છે તે બધા પ્રસંગ પ્રમાણે જરૂરનો ફરદાર કરીને રજીસ્ટર હકીકત લખી મોકલે તેને લાગુ પડશે.

પરચુરણ કામ.

૬૪૭ કોઈ દિવાની હુકમતવાળી કોરટમાં રૂચિયાદો અને અપીલો શિવાયનાં બીજાં બંધાં કામોમાં, આ કા થવામાં કહેલી કામ ચલાવવાની રીત જોઈલી લાગુ પડે તેટલી લાગુ પાડવી.

પુરાવા તરીકે સોગતનાં માં બેવાનું.

આવા કામોમાં, જે જે બાબત સોગતનાંમાં લખેલી હોય તે બાબતના પુરાવા તરીકે તે સોગતનામાં લેવાને વાસ્તે વખતે વખતે નિયમ કરવેને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે. અને તે નિયમો સ્થાનિક સરકારી ઝેડીટમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે એટલે કાયદા જેટલા બળવાન ગણાશે.

જે શખસને પકડાવાનો અથવા જે મિલકત જમ કરવાની હોય તે શખસ અથવામિલકત ટિલ્લિકટ નીબહાર હોય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત.

૬૪૮. હુકમનામાની બજવાણી સંબંધી ન હોય એવા આ કાયદાના કોઈપણ ઠરાવ પ્રમાણે કોઈ શખસને પકડવો અથવા કોઈપણ મિલકત જમ કરવી એમ કોઈ કોરટની મરજી હોય અને તે કોરટની હુકમતની સ્થાનિક હદ બાહાર તે શખસ રહેતો હોય અથવા તેમિલકત હોય ત્યારે પોતાની નજરમાં આવે તો, પકડવાનું વારંટ કાઢીને અથવા જપ્તીનો હુકમ કરીને જે ટિલ્લિકટ કોરટની હુકમતની સ્થાનિક કદમાં સદરહુ શખસ રહેતો હોય અથવા સદરહુ મિલકત હોય તે ટિલ્લિકટ કોરટને તે વારંટની અથવા હુકમની નકલ, તથા પકડવાના કે જપ્ત કરવાના ખરચનો સંભરીત આંકડો મોકલવાને તે કોરટ મુખત્યાર.

તે નકલ અને આંકડો મળે એટલે તે ટિલ્લિકટ કોરટે પોતાના અમલદાર મારે રહે, અથવા પોતાના તાબાની કોરટ મારફતે તે શખસને પકડાવવો અથવા જપ્તી કરાવવી, અને જે કોરટે તે શખસને પકડવા બાબત અથવા તે મિલકત જમ કરવા બાબત વારંટ અથવા હુકમ કાઢાડ્યો હોય તે કોરટને તે પકડ્યાની અથવા જમ કરવાની ખબર કરવી.

અને આ કલમ પ્રમાણે જે કોરટ કોઈને પકડે તે કોરટે તે પકડેલા શખસને, પકડવાનું વારંટ જે કોરટે કાઢાડ્યું હોય તે કોરટમાં મોકલવો જોઈએ; પણ તે કોરટમાં હાજર થવા બાબત અથવા [૩૪ મા બાબ પ્રમાણે હોય તેવા મુકદ્દમામાં] તેની વિરૂધ્ધ તે કોરટ કોઈ હુકમનામું કરે તેની ભરપાઈ કરવા બાબત તે પુરતો જામાન આપે તો પકડનારી કોરટે તેને છોડી દેવો.

પકડવાની, વેચવાની અને પર્દશા ભરવાની તમામ દિવાની પ્રોસેસને લાગુ પડે તે નિયમો.

૬૪૯. કોઈ શખસને પકડવા સારું અથવા મિલકત ના વેચાણ સારું અથવા પર્દશા ભરવા સારું કોઈ દિવાની કોરટ કોઈ દિવાની કામમાં મરજી બતાવે અથવા હુકમ કરે. તે પકડવા સંબંધી વેચવા સંબંધી અથવા રૂપીયા ભરવા સંબંધી ઇનસાફની કોઈ માસેસ બજાવવામાં, બાબત

૧૬ માં જે નિયમ કહેલા છે તે લાગુ પડશે.

એજ બાબમાં હુકમનામું કરનારી કોરટ આ અથવા એવાજ અરથનાં (બીજાં) શબ્દોમાં (આગલા પાછલા સંબંધથી બાધ આવતો ન હોય તો) બજાવવાનું હુકમ

નામું કરનારી કોર્ટ, આનો સમાવેશ થાય છે; અને બજાવવાનું હુકમનામું કરનારી કોર્ટનું અસ્તિત્વ બંધ થયું હોય, અથવા તે હુકમનામું બજાવવાની તે કોર્ટની હુકમત બંધ થઈ હોય ત્યારે—જે રિયાદમાં હુકમનામું થયેલું તે રિયાદ, એ હુકમનામું બજાવવાની દરખાસ્ત કરતી વખતે થઈ હોત તો, તેની ચોક્કસી કરવાના હુકમત જે કોર્ટને હોત તે કોર્ટ, આનો સમાવેશ થાય છે એમ સમજવું.

સાક્ષીઓ વિશે લાગુ પાડવાના નિયમ.

૬૫૦. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ કામમાં જે રાખ સોને શાહેદી પુરવાનું અથવા દસ્તાવેજો હાજર કરવાનું કહેવામાં આવે તે તમામ રાખસોને ખાખ ૧૪ માં ને ૧૫ માં સાક્ષીઓ વિશે જે ઠરાવો છે તે લાગુ પડશે.

પરરાજ્યના સમન બજાવવાનું.

૬૫૦ અ. પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની હદ બાહારની કોઈપણ દિવાની કે મુલકી કોર્ટે કાઢેલા સમન, પ્રિટિશ ઇન્ડિયા માંની કોર્ટમાં મોકલવાનો અને પ્રિટિશ ઇન્ડિયાની કોર્ટ

કે કાઢાડેલા સમન પ્રમાણે તે સમન બજાવવાનો અપત્યાર છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, એવા સમન કાઢનારી કોર્ટો ગવરનર જનરલ ઇનકાઉનસિલના હુકમથી સ્થાપિતી હોવી જોઈએ. અથવા ગવરનર જનરલ ઇનકાઉનસિલે ઇન્ડિયા ગેજેટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને આ કલમના ઠરાવ સદરહુ પ્રકારની કોર્ટને લાગુ છે એમ જાણાવવું જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલું કોઈ જાહેરનામું તેવાજ બીજા જાહેરનામાથી રદ કરવાને ગવરનર જનરલ ઇનકાઉનસિલ અપત્યાર છે. પરંતુ તે રદ કર્યા ઉપરથી રદ કર્યા અગાઉ બજેલા કોઈ સમનની બજાવણી ગેરકાયદેસર ગણાશે નહીં.

આ કાયદા પ્રમાણે અથવા દિવાની પ્રોસેસની રૂઢિએ પકડવામાં સામે અથવા પેરામાંથી નાસી જાય તો શિક્ષા.

૬૫૧. આ કાયદા ઉપરથી અથવા કોઈપણ દિવાની કે મુલકી કોર્ટના વારંટ ઉપરથી કાયદાસર રીતે પોતાને પકડવા દેવામાં કોઈ રાખસ સામે થાય અથવા ગેરકાયદાસર અટકાય કરે, અથવા આ કાયદા પ્રમાણે કે તે વારંટ પ્રમાણે કાયદાસર રીતે તેને જે કેદમાં રાખ્યો હોય તે કેદમાંથી તે નાસી જાય અથવા નાસી જવાનો પ્રયત્ન કરે તો માસ્ટરટેની રૂબરૂ ગુન્હેગાર કરે એટલે તેને છ મહિનાની મુદત પર્યંત કેદની શિક્ષા અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયા સુધી દંડની શિક્ષા અથવા તે બંને શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કામ ચલાવવાની રીત તા પેટા નિયમ કરવાનો અપત્યાર.

૬૫૨. હાઇકોર્ટનું પોતાનું કામ ચલાવવાની રીત ને લગતી અથવા હાઇકોર્ટની રૂબરૂનીયેની દિવાની ન્યાયાધિકારી કોર્ટોમાં કામ ચલાવવાની રીતને લગતી કોઈ બાબત નિયમસર કરવા સારૂ આ કાયદાને અનુસર

તા નિયમ વખતે વખતે કરવાને હાઇકોર્ટ અપત્યાર છે. અને તે નિયમ સરકારી ઝેઝીટમાં પ્રસિદ્ધ કરવા અને તે પ્રસિદ્ધ થાય એટલે કાયદા જેટલા તે બજાવવા ગણવા

(૧૮૬)

પરિશિષ્ટ ચહેલું

(કલમ ૩ જુઓ.
આક્ટો ૨૬ કર્યા તે.

નંબર તથા વર્ગ	વિષય અથવા સરનામું.	કેટલો ૨૬ કર્યો તે.
સન ૧૮૭૭ નો ૧૦ મો	દિવાનીકામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો	પહેલાં ૨૬ થયો ન હોય તેટલો
સન ૧૮૭૭ નો ૧૨ મો	સન ૧૮૭૭ નો આક્ટ ૧૦ મો વગેરે આક્ટો	૧ થી ૧૦૩ [બંને સુધાંત
	સુધારવાનો આક્ટ.	૧૩ મો.
સન ૧૮૮૦ નો ૭ મો	મરચટ શિપિંગ (વ્યાપારીઓનાં વહાણ સંબંધી]	પચાસીમી કલમ.

પરીશિષ્ટ ૨ જુ.

(કલમ ૫ જુઓ).

સુદ્ધીકરણ સમાવેશ કરાવેલા આ કાયદાના જે બાબો અને કલમો લાગુ પડે છે તે-
મારફતનો વિષય-કલમ ૧, ૨, ૩, અને ૫.

બાબ ૧ લો-કોર્ટોની હકુમત અને નિર્ણયિત વાત વિશે કલમ ૧૧ શિવાયનો.

બાબ ૨ જે-ફરિયાદ કરવાના કેસો વિશે, પણ કલમ ૨૦ પારેબ્રાફ ૪ તથા
કલમ ૨૨ થી ૨૪ સુધી (બંને સુધાંત] એ શિવાયનો.

બાબ ૩ જે-પક્ષકાર અને તેમનું હાજર થવું, તેમની અરજી, અને તેમણે
કરવાનાં કામ એ વિશે.

બાબ ૪ થો-ફરિયાદ તઈયાર કરવા વિશે, કલમ ૪૨ અને કલમ ૪૪ નિયમ
અ એ શિવાયનો.

બાબ ૫ મો-ફરિયાદો માંડવા વિશે.

બાબ ૬ ઠો-સમન કાઢવા તથા પોંચાડવા વિશે, કલમ ૭૭ શિવાય.

બાબ ૭ મો-પક્ષકારોએ હાજર થવા વિશે અને ન હાજર થવાનાં પરિણામ વિશે

બાબ ૮ મો-કલમ ૧૧૧, સામો દાવો.

બાબ ૯ મો-કોર્ટે પક્ષકારોની જબાની લેવા વિશે કલમ ૧૧૯ શિવાય.

બાબ ૧૦ મો-દસ્તાવેજોની શોધ લગાડવા, તે કબુલ કરવા, વગેરે વિશે.

બાબ ૧૧ મો-કલમ ૧૫૫ નો પારેબ્રાફ ૧ લો, જેમાંથી એક પક્ષકાર પોતાનો
પુરાવો હાજર ન કરે તો ફસલો કરવો.

બાબ ૧૩ મો-મુલતવી રાખવા વિશે.

બાબ ૧૪ મો-સાક્ષીઓને સમન કરવા વિશે તથા તેમણે હાજર રહેવા વિશે.

બાબ ૧૫ મો-ફરિયાદની સુનાવણી તથા સાક્ષીઓની જબાની લેવા વિશે, ૧૮૨

થી ૧૮૮ (બંને સુધાંત) સુધીની કલમો શિવાય.

ખાખ ૧૭ મો—ફેસલા તથા હુકમનામાં વિશે, ૨૦૪, ૨૦૭, ૨૧૧, ૨૧૨, ૨૧૩, ૨૧૪, અને ૨૧૫ એ કલમો શિવાય.

ખાખ ૧૮ મો—કલમો ૨૨૦, ૨૨૧, ૨૨૨, અરચ વિશે.

ખાખ ૧૯ મો—હુકમનામાં બળવવાં વિશે, કલમ ૨૨૩ થી ૨૩૬ સુધી (બંને સુધાંત). ૨૨૯ થી ૨૫૮ સુધી [બંને સુધાંત], ૨૫૯ [વહુ તાબે લેવા વિશે જે કહેલું છે તે શિવાયના બાકીના ભાગ], ૨૬૬ (સ્થાવર મિલકત સંબંધી જેટલું કહેલું છે શિવાયના ભાગ), ૨૬૭ થી ૨૭૨ સુધી (બંને સુધાંત), ૨૭૩ (જગમ મિલકતનાં) હુકમનામાં વિશે કહેલું છે તેટલા પુરતો ભાગ]. ૨૭૫ થી ૨૮૦ સુધી (બંને સુધાંત [બંને સુધાંત], ૨૮૩, ૨૮૪) [જગમ મિલકત વિશે કહેલું છે તેટલા પુરતો ભાગ], ૨૮૫, ૨૮૬, ૨૮૭, ૨૮૮, ૨૮૯, ૨૯૦, ૨૯૧, ૨૯૨, ૨૯૩, (કલમ ૨૯૭ પ્રમાણે ફરી વેચવા વિશે કહેલું છે તેટલા પુરતો ભાગ); ૨૯૪ થી ૩૦૩ સુધી [બંને સુધાંત], ૩૦૮ થી ૩૩૩ સુધી (બંને સુધાંત જગમ મિલકત સંબંધી જે કહેલું છે તેટલા પુરતો ભાગ), ૩૩૬ થી ૩૪૩ સુધી (બંને સુધાંત).

ખાખ ૨૦ મો—કલમ ૩૬૦, નાદારી બાબતની હુકમત ફેટ્લીક ડોરટોને આપવાનો અખત્યાર.

ખાખ ૨૧ મો—પક્ષકારોનાં મરાણ, લગ્ન અને તેમની નાદારી વિશે.

ખાખ ૨૨ મો—ફરિયાદો કાઢી લેવા તથા માંડી વાળવા વિશે.

ખાખ ૨૩ મો—કોર્ટમાં ભરાયું કરવા વિશે.

ખાખ ૨૪ મો—અરચને વાસ્તે જમીન માગવા વિશે.

ખાખ ૨૫ મો—કમીશન વિશે.

ખાખ ૨૬ મો—નાદારોએ કરવાની ફરિયાદો વિશે.

ખાખ ૨૭ મો—સરકાર અથવા સરકારી નોકરો કરે તે અથવા તેમના ઉપર થાય તે ફરિયાદો.

ખાખ ૨૮ મો—પરરાજ્યના લોકો કરે તે ફરિયાદો, તથા દેશી અને પરદેશી રાજ્ય કરતાઓ કરે તે અને તેમના ઉપર કરવામાં આવે તે ફરિયાદો, કલમ ૪૩૩ ના પહેલા પારિગ્રહ શિવાય.

ખાખ ૨૯ મો—ક્ષરપોરેશન અને કંપનીઓ કરે તે તથા તેમના ઉપર કરવામાં આવે તે ફરીઆદો.

ખાખ ૩૦ મો—તરફી અંત્યુપત્ર ચલાવનાર તથા મધ્યતની મિલકતના વહિવટ કરનાર કરે તે તથા તેમના ઉપર કરવામાં આવે તે ફરીઆદો.

ખાખ ૩૧ મો—સગીર અને દિવાના એએની તરફની અને તેમના ઉપરની ફરીયાદો.

ખાખ ૩૨ મો—સરકારી માણસો કરે તે તથા તેમના ઉપર કરવામાં આવે તે ફરીઆદો.

ખાખ ૩૩ મો—ઇન્ટરપીલીટર.

ખાખ ૩૪ મો—ફેસલો થતાં પહેલાં પકડવા તથા જમી કરવા વિશે સ્થાવર મિલકત સંબંધી ન હોય તેટલો ભાગ.

ખાખ ૩૬ મો—વસુલદારની નીમણૂક.

ખાખ ૩૭ મો—લવાઈપર સોંપવા વિશે, કલમ ૫૦૬ થી ૫૨૬ સુધી [ખાન સુધાંત]

ખાખ ૩૮ મો—પક્ષકારોના કરારનામા ઉપરથી ચલાવવાના કામ વિશે.

ખાખ ૪૬ મો—હાઇકોર્ટને હકીકત લખી મોકલવા વિશે, તથા હાઇકોર્ટે તપાસણી કરવા વિશે.

ખાખ ૪૭ મો—ફેસલાની ફરી તપાસ વિશે.

ખાખ ૪૮ પ્રચુરણ કલમ ૬૪૦ થી ૬૪૭ સુધી [ખાન સુધાંત], કલમ ૬૪૮ થી ૬૫૨ સુધી [ખાન સુધાંત].

પરિશીષ્ટ ત્રીજું.

[કલમ ૭ જુઓ]

મુંબાઈના આક્ટ અને કાયદાઓ.

મુંબાઈનો સન	૧૮૨૭	નો	રેગ્યુલેશન	૨૮	મો.
"	૧૮૩૦	નો	"	૭	મો.
"	૧૮૩૧	"	"	૧	લો.
"	૧૮૩૧	"	"	૧૬	મો.
સન	૧૮૩૫	નો	આક્ટ	૧૮	મો.
સન	૧૮૪૨	નો	આક્ટ	૧૩	મો.

પરીશીષ્ટ ચોથું.

(કલમ ૬૪૪ જુઓ.)

ફરિઆદઅરજી. ફેરીયાદ સમન, વગેરે મુદ્દા પહેલાંનાં કાગળ [પ્લીડીંગ્સ]
ના તથા હુકમનામાંના નમુના.

અ. — ફરિઆદ અરજીઓ—ભાગ ૧ લો.

નંબર ૧.

ધીરેલા પધશા વિશે.

ના ની કોર્ટમાં

દીવાની ફેરીયાદ નંબર

અ. બ. રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક. ઇ. રહેનાર.

કુ. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવે છે કે:

૧ માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ ૩
૨ પ્રતિવાદીને ધીરયા તે માણુ ત્યારે (અથવા તારીખ સને રોજ પાછા
આપવાના હતા.

પ્રતિવાદીએ તારીખ માટે સને રોજ ૨.
આપ્યા છે તે શિવાય તેણે કંઈ આપ્યું નથી.
(મુદતનો કોઈ હાથ દા લાગુ કરવાની માફી વાદી માગતા હોય તો લખવું કે:
તારીખ સને થી તારીખ માટે સને સુધી હું
વાદી નાની ઉમરનો (અથવા દીવાનો) હતો.

૪. તારીખ માટે સને થી દર સેકડે ૬૬૫ પ્રમા
ણે વ્યાજ સહિત ૨. નો ફસલો મળવા વિશે મારી અરજ છે.

[ટીપ:—કરજ ક્યારે પાછું આપવાનું હતું તે લખવાનો હતો એ છે કે તેથી
વ્યાજ ગણવાની તારીખ મુજબર થાય માટે ને વ્યાજ ન માગ્યું હોય તો, તેમજ
કર કમી કરી શકાય.)

નંબર ૨.

વાદીને વારને મળેલા પછસા વિશે
(મથાણું)

અમે અ, ખ, અને ગ, હ, ઉપર કહેલા વાદીના જણાવીએ છીએ કે—

૧ માં, તારીખ માટે સને રોજ એક
ક. ઇ. પાસેથી અમારે માટે ૨. (અથવા વ્યાજ ઉપ
રનો ૨. નો એક) પ્રતિવાદીએ લીધા.

૨. પ્રતિવાદીએ તે પ્રમાણે તે રૂપીયા આપીઆ નથી (અથવા એક આપીયા નથી)

૩. તારીખ માટે સને થી દર સેકડે ૬૬૫ પ્ર
માણે વ્યાજ સહિત ૨. નો ફસલો મળવા વિશે અમારી અરજ છે.

નંબર ૩.

આડતીઆએ વેચેલા માલની કીમત ખદલ
(મથાણું.)

હું, અ, ખ, ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ
મે અને મહંમદ ઇ. ૨. એ પ્રતિવાદીને કમીશનથી વેચવા સારું [લોકનાં એક હજાર
૨ પીપ, પાંચસે માણુ ચોખ્ખા અથવા ને હોય તે] આપીયું.

૨. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ (અથવા તારીખ
માટે સને ૧૮ પહેલાં ને દીવસ હું જાણુંતો નથી તેવ
કોઈ દિવસે) પ્રતિવાદીએ તે માલ ૨. માટે વેચ્યો.

૩. તે વેચવાનું પ્રતિવાદીનું ખરચ અને કમીશન મળીને ૨. થાય છે.

૪. સદરહું માલનું ને ઉપજ્યું હોય તે તારીખ માટે સને
૧૮ રોજ મે પ્રતિવાદી પાસે માગ્યું.

૫. પ્રતિવાદીએ તે આપ્યું નથી.

[ફસલો માગવો.]

—૦૦૦૦૦૦૦—

નંબર ૪.

વાદીની હકીકતની ચુકને લીધે પ્રતિવાદીને મળેલા પછસા વિશેષે
(મથાળું.)

હું, અ. બ., ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ

આને તેણે મમાણું શુદ્ધ રૂપાના પાસણા એ ખરીદ કરવાનો અને મ
તિવાદીએ વેચવાનો કરાર કર્યો.

૨. મેં એક ઈ. રૂ. પાસે તે પાસણાની પરિણા કરાવી, તે પરિણા બદલ મ
તિવાદીએ તેને પછસા આપા; અને સદાહુ ઈ. રૂ. એ એવું કહ્યું કે તે પાસણા
માંના દરેક ૧૫૦૦ તેણે શુદ્ધ રૂપાના છે, અને તેથી કરીને મે. આમાના દર મમાણું
રૂ. પ્રતિવાદીને આપા.

૩. તે પાસણામાંના દરેક પાસણામાં માત્ર ૧૨૦૦ તેણે શુદ્ધ રૂપું હતું.

૪. આ રીતે વધારે અપાયેલી કિંમતની રકમ પ્રતિવાદીએ પાછી આપી નથી.

[ફસલો માગવો.]

(ટીપ:—પછસા પાછા લેવાની માગણીની જરૂર નથી; પરંતુ તે ન માગે તો
તેથી બચાવ અથવા ખરચની ખાખતમાં અડચણ પડે.)

નંબર ૫.

પ્રતિવાદીના કહેવાથી ત્રીજા શખસને આપેલા પછસા બદલ.

(મથાળું.)

હું, અ. બ., ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮

રોજ પ્રતિવાદીના કહેવાથી [અથવા તેના હુકમથી] મેં એક ઈ. રૂ. ને રૂ.
આપા.

૨. તેને માટે પ્રતિવાદીએ હું માગું ત્યારે [અથવા જે હોય તે] તે રકમ મને
પાછી આપવાનું જાન આપું છે. [અથવા તે બક્ષયો છે.]

૩. (તારીખ) સને ૧૮ રોજ મેં તે રકમ પ્રતિ

વાદી પાસે માગી પણ તેણે તે આપી નથી.

[ફસલો માગવો.]

(ટીપ:—પ્રતિવાદીનું કહેવું અથવા તેના હુકમ જર્જીત હોય તો જે હકીકતોથી
તે મમાણું ગરજીત નીકળતું હોય તે હકીકતો ફરીયાદ અરજીમાં લખવી.)

નંબર ૬.

અરજી રિમતે માત્ર વેચીને રવાણીન કરવી હોય તે બદલ.

(મથાળું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ ના રહેનાર મધ્યત ઇ. ક. એ પ્રતિવાદીને [સો પીપ લોટનાં, અથવા આ સાથે જોડેલી સાદમાં કહેલો સામાન, અથવા પરચુરણસામાન] વેચીને સ્વાધીન કરવો.
૨. તે માસ ખસ તે સ્વાધીન કરવામાં આવે એટલે (અથવા તારીખ માટે સને રોજ ફરિયાદ દાખલ કર્યા પહેલાંના છોટ દિવસ) ૩. આપવાનું પ્રતિવાદીએ વચન આપ્યું,

૩. તેણે તે સ્કમ આપી નથી.

૪. સદરહુ ઇ. ક. એ પોતાની હયાતીમાં પોતાનું અત્યુપત્ર કર્યું છે તેમાં તેણે મને તે અત્યુપત્ર ચલાવનાર નિમ્નો છે.

૫. તારીખ સન ૧૮ રોજ સદરહુ ઇ. ક. મરાણ પામ્યો.

૬. તારીખ સન ૧૮ રોજ ની કોરટે તે અત્યુપત્રનું પ્રોબેટ મને આપેલું છે.

૭. તે પ્રમાણે અત્યુપત્ર ચલાવનાર તરીકે હું વાદી ફેસલો માગવો.

[ટીપ:—પછી આપવાની તારીખ ચુકર કરી હોય તો, વ્યાજ કઈ તારીખથી ગણ્યું તે જણાવવા માટે તે તારીખ લખવી).

નંબર. ૭.

વાજખી કિંમતો માલ વેચીને સ્વાધીન કરવો હોય, તે ખદલ.

(મથાળું.)

હું, અ. બ., ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ (ધરણાગૌર ત્રા પરચુરણ સામાન) મેં પ્રતિવાદીને વેચ્યો અને સ્વાધીન કરવો પાણી કીંમત નિશ્ચય કઈ સ્પષ્ટ કરાર કરવામાં આવેલો નથી.

૨. તે સામનની વાજખી કિંમત રૂ. હતી,

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપી નથી.

(ફેસલો માગવો.)

[ટીપ:—માલની વાજખી કીંમત હોય તે આપવાનું કાયદામાં ગરભીત વચન માંન્યું છે].

નંબર ૮.

પ્રતિવાદીના કહેવાથી ચુકર કરી મતે ત્રીજા રાખસને સ્વાધીન કરેલા માલ વિદ્યો.

(મથાળું.)

હું, અ. બ., ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ

એ પ્રતિવાદીને (જોડનાં જોપીપ) વેચ્યાં અને પ્રતિવાદીના કહેવાથી તે કા ઇ. ક. ને સ્વાધીન કર્યા.

૨. તે બદલ ૩.

આપવાને પ્રતિવાદીએ મને વચન આપ્યું છે.

૩. તેણે તે રકમ આપી નથી.

[ફસલો માગવો]

નંબર. ૯.

પ્રતિવાદી જેનું અત્યુપત્ત ચલાવનાર છે તેના કુટુંબને તેના સુદામ કલ્યાણ વગર

વાજખી કીમતે જરૂરીયાત વસ્તુઓ આપી હોય તે બદલ.

[મથાણું.]

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મધ્યત જોમ્સ જોન્સની સ્ત્રિને [મિરી જોન્સને] તે સ્ત્રીના કહેવાથી (અન્નવસ્ત્રનો) પરચુર થી સામાન ખુશ પાડ્યો છે, પણ કીમત વિશે સ્પષ્ટ કરાર થયો નથી.

૨. તે સામાન તેને વાસ્તે જરૂરીયાત હતો.

૩. તેની વાજખી કિમત ૩. હતી.

૪. સદરહુ જોમ્સ જોન્સે તે આપવાની ના કહી.

૫. તે જોમ્સ જોન્સના છેલા અત્યુપત્તના ચલાવનાર પ્રતિવાદી છે,

(ફસલો માગવો)

નંબર ૧૦

મુકરર કિમતે વેચેલા માલ વિશે.

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ ના રહેનાર મધ્યત ઇ. ફ. ને (માંના મારા ખેતરનો તે વખતે હોગેલો તમામ પાક મેં વેચ્યો છે.

૨. તે બદલ મને ૩: આપવાનું સદરહુ ઇ. ફ. એ વચન આપ્યું છે.

૩. તેણે તે રૂપીયા આપ્યા નહીં,

૪. પ્રતિવાદી સદરહુ ઇ. ફ. ની સ્ટેટનો વહિવટ કરનારો છે.

[ફસલો માગવો]

નંબર. ૧૧.

વાજખી કીમતે વેચેલા માલ વિશે.

[મથાણું.]

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ નારેહેનાર ઇ. ફ. એ પ્રતિવાદીને (માંના મારા ખેતરનો તે વખતે હોગેલો તમામ પાક મેં વેચ્યો પણ કીમત વિશે સ્પષ્ટ કરાર થયો નથી.

૨. તે ફગની વાજબી કિંમત રૂ.

હતી.

૩. પ્રતિવાદીએ તે રૂપિયા આપીયા નથી.

૪. ફાઈલ બુલ્ડેમની ન્યાયાધિકારી હાઈ કોર્ટ તારીખ માટે સને ૧૮

રોજ સદરહુ ઈ. ફ. દીવાનો છે એવો યોગ્ય રીતે ઠરાવ કર્યો છે. અને તેની ઇસ્ટેટનો વહિવટ કરવાના સાધારણ અધિકાર આપીને મને તે ઇસ્ટેટનો રક્ષક નીમ્યો છે.

૫. તે પ્રમાણે રક્ષક તરીકે હું (ફસલો માગવો)

(ટીપ: દીવાનાની ઇસ્ટેટ હાઈ કોર્ટની અસલ સાધારણ હકુમતમાં ન હોય તો ૪ થા તથા ૫ મા પારેગ્રાફને બદલે નીચેના લખવા).

૪. ની કોર્ટ તારીખ માટે સને ૧૮

રોજ, સદરહુ ઈ. ફ. દીવાનો છે અને પોતાનું કામ કાજ ચલાવી શકે તેવો નથી, એવો યોગ્ય રીતે ઠરાવ કરીને મને તેની ઇસ્ટેટનો વહિવટદાર નીમ્યો છે.

૫. તે પ્રમાણે વહિવટદાર તરીકે હું (ફસલો માગવો.)

નંબર ૧૨.

પ્રતિવાદીના કહેવાથી સામાન બનાવ્યો હોય અને તે કબ્જા ન કરે તે વિશે.

[મથાળું.]

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી બજાવુ છું કે:-

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮

રોજના રહેવાર ઈ. ફ. એ મારી સાથે એવો કરાર કર્યો કે, મારે તેને સાફ (છેલ્લે અને પચાસ પુરણીઓ) બનાવવી, અને તે સ્વાધીન કરું એટલે તેના કામ તના રૂ. સદરહુ ઈ. ફ. એ અ.પવા.

૨. સદરહુ સામાન મેં બનાવ્યો અને તારીખ માટે સને ૧૮

રોજ સદરહુ ઈ. ફ. ને કહ્યું કે તું તે સ્વાધીન લે, અને ત્યારથી તે સામાન સ્વાધીન કરવાને હું તઈયાર અને ખુશી છું.

૩. સદરહુ ઈ. ફ. એ તે સામાન કબ્જા કર્યો નથી અથવા તેની મત આપી નથી.

૪. કોર્ટ બુલ્ડેમની ન્યાયાધિકારી હાઈ કોર્ટ તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ. સદરહુ ઈ. ફ. દીવાનો છે એવો યોગ્ય રીતે ઠરાવ કરીને તેની ઇસ્ટેટનો રક્ષક પ્રતિવાદીને નીમ્યો છે.

૫. મારી અરજ એ છે કે, રૂ. તથા તારીખ માટે સને

થી દર વર્ષે દર શેકડે ટકા પ્રમાણે વ્યાજ. પ્રતિવાદીના હાથમાં સદરહુ ઈ.

ફ. ની ઇસ્ટેટ છે તેમાંથી આપવાનો ફસલો કરો.

નંબર ૧૩.

લીલામમાં વચ્ચેના માલ ફરી વેચવાથી જે કમી ઉપજ્યું બહાલ.

[મથાળું.]

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી બજાવુ છું કે:-

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રાજ
મેં પરચુરણ વેપારની વસ્તુઓ લીલામમાં મુવી. એવી શરતથી કે જે જે માલ ખ
રીદવામાં આવે તે તેના ખરીદદાર વેચાણ પછી [દશ] દિવસમાં તેની કીમત આ
પીને લેઈ નહીં જાય તો, તે ખરીદદારની વતી તે માલ લીલામથી ફરી વેચવા
માં આવશે. આ સરતની પ્રતિવાદીને ખખર હતી.

૨. સદરહુ લીલામમાં પ્રતિવાદીએ [એક ટોપલો માદીનાં વાસણ] રૂ.
માટે ખરીદ કર્યો.

૩. તે દીવસે અને ત્યાર પછી [દશ] દીવસ મુદ્દી તે સ્વાધીન કરવાને હું
તથાત્ અને ખુશી હતો, અને એ વાતની પ્રતિવાદીને ખખર હતી.

૪. પોણે ખરીદ કરેલો સદરહુ માલ પ્રતિવાદી લેઈ ગયા નહીં અને વેચાણ પ
છી [દશ] દિવસમાં અથવા ત્યાર પછી તેની કીમત આપી નથી.

૫. માં તારીખ સને ૧૮ રાજ સદરહુ [ટોપ
લો માદીનાં વાસણ] પ્રતિવાદીની વતી જાહેર લીલામથી રૂ. માટે મેં ફરી વેચ્યાં.

૬. તે ફરી વેચવાને લીધે થયેલા ખરચનો આંકડો રૂ. થાય છે.

૭. આ રીતે રૂ. કમી આવ્યા તે પ્રતિવાદીએ આપ્યા નથી.

[ફિસલો માગવો.]

(રકમ ૪ થી ની ટીપ:—વેચનારે સ્વાધીન કરવાની કબુલત ન આપી હોય
તો, ખરીદદારે તે સામાન જઈને લેઈ આવવો જોઈએ, સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૯
માં કલમ ૯૩ જુઓ.)

નંબર ૧૪.

જમીન વેચી હોય તેની ખરીદીની રકમ વિશે.

[મથાળું.]

હું. અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણવવું હું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રાજમે
પ્રતિવાદીને (શહેરમાંનું નંબર નું ઘર અને તેને લગતો ભા
ગ અથવા માં નામથી આજખાતું ખેતર અથવા હેડાણાની
વજેરે જમીન) વેચી (અને તેનું ખા લખી આપ્યું.)

૨. સદરહુ [દશ] અને તેને લાગતો ભાગ અથવા ખેતર અથવા જમીન] બદ
લ મને. રૂ. આપવાને પ્રતિવાદીએ વચન આપ્યું.

૩. તેણે તે રકમ આપી નથી.

[ફિસલો માગવો.]

ટીપ:—ખરે ખરે ખરીદી, ખત ન કર્યું હોય તો. રકમ ૧ લીમાં એમ લખ
વું કે, 'ધર વજેરે પ્રતિવાદીને વેચ્યું અને તેના તેને કબજે આપ્યો.'

નંબર ૧૫.

સ્થાવર મીલકત વેચવાનો કરાર કર્યો હોય પણ ખરીદી ખત લખી આપ્યું

૪. હોય ત્યારે તે ખરીદીની રકમ લેવા વિશે.

(મથાળું.)

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ

મેં અને પ્રતિવાદીએ અરસ પરસ એવી કબુલાવત કરી કે (

ગામમાંનું ઘર નંબર અથવા માં ૧૦૦ વીધા જમીન જેની ચતુરસી

મામાં ઈસ્ટ ઈન્ડિયન રેલવેના રસ્તો તથા મારી બીજી જમીનના આવેલી છે તે) ૨.

માટે મારે પ્રતિવાદીને વેચવી અને પ્રતિવાદીએ મારી પાસેથી ખરીદ કરવી.

૨. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ સદરહુ

મીલકતનું ભેદએ તેવું ખરીદી ખત (કન્વેયન્સ: સદરહુ રકમ આપીને લે એમ

મેં પ્રતિવાદીને કહ્યું (અથવા તે ખત કરી આપવાને હું તથ્યાર અને ખુશી હતો

અને તે કરી લે એમ મેં કહ્યું) અને હજી પાણુ ત કરી આપવાને હું તથ્યાર

અને ખુશી છું.

૩. પ્રતિવાદીએ મેં કમ આપી નથી.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૧૬.

મુકદ્દર કી મતે કામ કરચો બદલ;

(મથાળું.)

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ

પ્રતિવાદીએ (મને દરસાલ ૨,

જો પગાર કરીને કલા

૨૬ તરીકે નોકર રાખ્યો.)

૨. (સરહુ) તારીખથી તારીખ માટે

સને ૧૮ સુધી

મેં પ્રતિવાદીના કલારક તરીકે તેની નોકરી કરી છે.

૩. પ્રતિવાદીએ સદરહુ પગાર આપ્યો નથી.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૧૭.

વાજખી કી મતે કામ કરચો બદલ.

(મથાળું.)

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે

સને ૧૮ અને

તારીખ માટે સને ૧૮ ની દરમ્યાન, મેં પ્રતિવાદીના કેહેવાથી પ્રતિવાદીને

સાડે [નાના પ્રકારનાં ચિત્ર (ડ્રોઇંગ્સ) આકૃતિઓ અને નકશા (ડીઝાઇન) તથ્યા

૨ કરચા છે) પરંતુ કામને વાસ્તે આપવાની રકમ વિશેનો કંઈ સ્પષ્ટ કરાર થયો નથી.

૨. તે કામ કરવાથી વાજખી કી મતે ૨.

હતી.

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપેલી નથી.

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૧૮.

મુકરર કિંમતે કામ કર્યું હોય અને સામાન આપો હોય તે બદલ.

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માંહે સને ૧૮

રોજ મેં પ્રતિવાદીને વારતે પ્રતિવાદીના કહેવાથી [નામની આપણી સાથે
કાગિજ પુરા પાડીને તે આપણીની એક હજાર નકલો છાપીને તે તેને સ્વાધીન કરાવે,

૨. પ્રતિવાદીએ તેને માટે ૩. આપવાનું વચન આપેલું છે.

૩. તેણે તે રકમ આપેલી નથી.

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૧૯.

વ્યાજબી કિંમતે કામ કર્યું હોય અને સામાન આપ્યો હોય તે વિશે.

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માંહે સને ૧૮

રોજ મેં પ્રતિવાદીને સાથે પ્રતિવાદીના કહેવાથી (માં

નંબર થી જોગખવાઈ છે તે) ઘર બાંધ્યું અને તેને વારતે સામાન પુરા

પાડ્યો, પણ તે સામાન અને કામને વારતે આપવાની કિંમત વિશેનો કાંઈ સ્પષ્ટ

કરાર થયો નથી.

૨. તે સામાન અને કામની વ્યાજબી કિંમત ૩. હતી.

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપી નથી.

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૨૦.

પટામાં મુકરર કરેલા ભાડા વિશે.

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માંહે સને ૧૮

રોજ પ્રતિવાદીએ મારી સાથે કરાર કર્યો તે ઉપર અમારી બંનેની સહીઓ છે.

તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે.

[અથવા તે કરારનો મતલબ લખવો.]

૨. તારીખ માંહે સને ૧૮ રોજ પુરા

પટા (મહીના) નું ભાડું ૩. થાય તે પ્રતિવાદીએ આપ્યું નથી.

(ફસલો માગવો.)

બીજા નમુના.

૧. ચૌરંગીમાંનું ઘર નંબર ૨૭ મેં પ્રતિવાદીને તારીખ માહે
સને ૧૮ થી સાત વરસની બેલીએ લાડે આપ્યું. ભાડું દર વરસે ર.
ઠરાવ્યું હતું, અને તે દર ત્રણ માસે ચુકવી આપવાનું હતું. —

૨. ત્રીમાસનું ભાડું ચહેલું છે અને તે આપ્યું નથી.
(ફેસલો માગવો).

નંબર ૨૧.

ભાડું મુકરર ઠરાવીને કબજા તથા ઉપબોગ લીધા બદલ.
(મથાણું).

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી બાણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માહે સને ૧૮
રોજ (મેહેલાનું) ઘર નંબર પ્રતિવાદીએ મારી પાસેથી ર. ભાડું
કરીને લાડે રાખ્યું. અને ભાડાના રૂપીઆની પેહેલી તારીખે આ
પવાના હતા.

૨. તારીખ માહે સને ૧૮ થી તારીખ
માહે સને સુધી તે ઘરનો બોગવટો પ્રતિવાદીએ કર્યો.

૩. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ સદરહુ ભાડું ચ
હયું તે પછી ર. પ્રતિવાદીએ આપીયા નથી.
(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૨૨.

બ્યાજબી લાડાથી કબજા તથા ઉપબોગ લીધા બદલ.
(મથાણું.)

મધ્યત સ. ય. નું અત્યુપત્ર ચલાવનાર હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી બાણા
વું છું કે:-

૧. પ્રતિવાદીએ સદરહુ સ. ય. ની રજાથી તારીખ માહે સને
૧૮ થી તારીખ માહે સને ૧૮ પર્યંત (મે
હેલામાંનું) ઘર નંબર) ઉપબોગમાં લીધું અને સદરહુ મકાનના
ઉપબોગને બદલે શું આપ્યું તેનો કાંઈ કરાર થયો નથી.

૨. સદરહુ મકાનની સદરહુ મુદત પર્યંત ઉપબોગ કરવાની બ્યાજબી કિંમત
થાય છે.

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપીયા નથી.

૪. હું વાદી ઉપર કહ્યા પ્રમાણે અત્યુપત્ર ચલાવનાર તરીકે ર. મળવા
નો ફેસલો થવાની અરજ કરું છું.

નંબર ૨૩.

ખાનપાન કરાવ્યાના તથા ઉતારો આપીયાના પછી બદલ.

(મથાળું)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. તારીખ માટે સને ૧૮ થી તારીખ માટે સને ૧૮ પર્યંત પ્રતિવાદીએ આરી રજાથી (મેદલાના નબરવા) ઘરની કેટલીએક જોલીઓનો ભોગવટો કર્યો અને તેના કહેવાથી મેં તેને પાવાનું, પીવાનું, ખીજનતદાર તથા ખીજ જરૂરીઆત વસ્તુઓ પુરી પાડાછે.
૨. તેને બદલે પ્રતિવાદીએ ૩, ની રકમ આપવાનું વચન આપીયું છે (અથવા તે ખાનપાન, ખીમતદારી અને જરૂરીઆત વસ્તુઓને બદલે શું આપવું તેનો કરાર થયો નથી પણ તેની વ્યાજખી કિંમત ૩. હતી.)

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપી નથી.

(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૨૪.

માલના નોર (ભાડા) બદલ.

(મથાળું)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીના કહેવાથી મેં (પોતાની હોડીથી અથવા ખીજ કશાથી) સુધી લોટનાં હજાર પીપ અથવા કેટલોક સામાન પોંચાડ્યો છે,
૨. પ્રતિવાદીએ તેના નોર બદલ મને (દર પીપ એક રૂપિયા પ્રમાણે) ૩. આપવાનું વચન આપીયું છે (અથવા તે પ્રમાણે પોંખાડવાનું શું આપવું તેનો કંઈ કરાર થયો નથી પણ તે પોંચાડાનું વ્યાજખી નોર ૩. થાય છે.)

૩. પ્રતિવાદીએ આપીયા નથી,

(ફેસલો માગવો)

નંબર ૨૫;

મુસાફરીનું ભાડું લેવા બદલ,

[મથાળું]

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીના કહેવાથી પ્રતિવાદીને હું થી સુધી (નામના મારા પહાણમાં] લેઈ મચો.
૨. પ્રતિવાદીએ તેને બદલે મને મને ૩. આપવાનું વચન આપીયું (અથવા તે મુસાફરીના ભાડાનું શું આપવું એના કરાર થયો નથી પણ તે મુસાફરીનું વ્યાજખી [ભાડું ૩ થાય છે.)

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપીયા નથી.

(ફેસલો માગવો)

નંબર ૨૬.

લવાદના ફેસલા ઉપરથી

[મથાળું]

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ મારી અને પ્રતિવાદી વચ્ચે (તેમનાં ૧૦ પીપની કિંમત બદલ મારી માગણી હતી તે પ્રતિવાદી આપવાને ના કહેતો હતો) તે વિશે તકરાર પડવાથી, માં તારીખ માટે સન ૧૯૦૭ એ અને પ્રતિવાદીએ તે તકરાર ઇ. ૨. અ ને ગ. હ. ની લવાદી ઉપર સોંપવાનો કરાર કર્યો. (અથવા કરાર કર્યો તેની અ: કે નક્કસ આ સાથે જોડી છે.)

૨. સદરહુ લવાદાએ માં તારીખ માટે સન ૧૮૦૭ એવો નિવાડો કર્યો છે કે પ્રતિવાદીએ [મને ૩, આપવા.]

૩. પ્રતિવાદીએ તે આપ્યા નથી.

[ફેસલો માગવો.]

(ટીપ:—લવાદાપર સોંપવાનો કરારકોર્ટમાં દાખલ થયો ન હોય ત્યાં આ નમુના લગુ પડશે.)

નંબર ૨૭.

પર રાજ્યના ફેસલા ઉપરથી

[મથાળું]

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. ના સંસ્થાનમાં (અથવા રાજ્યમાં) કોર્ટમાં મારી અને પ્રતિવાદીની વચ્ચે ફરીયાદ ચાલતી હતી, તેમાં તે કોર્ટે ચોખ્ખી રીતે એવો કે રાજ કર્યો છે કે પ્રતિવાદીએ મને ૩. તથા સદરહુ તારીખથી વ્યાજઆપવું:—

૨. પ્રતિવાદીએ તે આપીયું નથી.

(ફેસલો માગવો)

માત્ર પછસા આપવાના દસ્તાવેજો ઉપરની ફરીયાદ અરજીઓ.

નંબર ૨૮

વરસાસનના લેખ ઉપરથી

[મથાળું]

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ પ્રતિવાદી ને ખૂબ લખી આપીને મને ૩, આપવાનો કરાર કર્યો, એવી શરતે કે, જો મારી હુઆતી પર્યતપ્રત્યેક વરસમાં તારીખ અને તારીખ એ મ છ છ મહીને મને પ્રતિવાદી ૩. આપે તો કરાર ૨૬ થાય

૨. પછીથી, સદરહુ સાક્ષીયાણાના સદરહુ ૫ આફી હજી પછી હતા.

ના ૩. ની રકમ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી લેશે.
છી થઈ પણ તે હજી આપી નથી.

(ફસલો માગવો)

નંબર ૨૯.

લેખ કરી આપનાર ઉપર નાણાં વિકારીની ફરીયાદ.

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છે કે—

૧ માં તારીખ માટે સને ૧૮ જોરે
પ્રતિવાદીએ વાયદા ચીઠી (મામીસરી નાટ લખી આપીને તે તારીખથી (દિવસ)
પછી ૨. આપવાનું મને વચન આપીયું તે ચીઠીની હાલ મુદત પાકી ચુકી છે
૨. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ તેણે ૨,
આપા છે તે શિવાય તેણે તે રકમ આપી નથી.

(ફસલો માગવો.)

(ટીપ:—નાટીસ આપા પકી ચીઠીના અવેજ આપવા જોગ થાય એમ હોય
તો, પારેગ્રાફ ૧, ૨, ને બદલે નીચે પ્રમાણે લખવું.)

૧ માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ
પ્રતિવાદીએ વાયદા ચીઠી લખી આપીને એવું વચન આપીયું કે, નાટીસ આપા પ
છી મહિને ૨, તેણે મને આપવા.
૨ પછીથી મેં પ્રતિવાદીને એવી નાટીસ આપી કે, તે નાટીસ પોત્તા પછી
મહિનામાં તારે તે રકમ મને આપવી.

૩ રૂપિયા આપવાની સદરહુ મુદત વીતી ગઈ છે પણ પ્રતિવાદીએ તે રકમ
આપી નથી.

(કોઈ વિશેષ ઠકાણે ચીઠીનાં નાણાં આપવાં એમ હોયતા લખવું) કે—

૧ માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ
પ્રતિવાદીએ વાયદાચીઠી લખી આપીને એવું વચન આપીયું છે કે, તે
તારીખ પછી મહિને ૨, તેણે મને (મદ્રાસમાં અ.
અને કંપનીની આફીસમાં) આપવા તે મુદત હાલ પાકી ચુકી છે.

૨. સદરહુ ચીઠી ઉપર કહ્યા પ્રમાણે નાણાં લેવાને વાસ્તે (અ. અને કંપનીને
યોગ્ય રીતે ખતાવી પણ તેનું ભરાણું થયું નથી.

પ્રતિવાદીની લેખી ફેફીયત.

ની કોરકમાં વગેરે.

હું. ક. ડ. ઉપર કહેલો પ્રતિવાદી જાણાવું છે કે—

૧. જે ચીઠી ઉપરથી ફરીઆદ કરી છે તે મેં લખી આપી છે, પણ તે વિશે
હકીકત એવી છે કે—હું અને વાદી કેટલાંક વરસ સુધી સગી ખનાવવાના કારખા
નાના માલિક તરીકે ભાગીદાર હતા; અને અસારી વચ્ચે એવો કરાર થયો હતો કે
પંત્યાણું તોડવું. વાદીએ તે ધંધામાંથી દૂર થવું. પંત્યાણાની બધી પુણી અને જ
વાખદારી મારે લેવી અને જવાખદારી ખાદ કરવા પછી જે પુણી રહે તેમાંના વાદી

ના ભાગની કીમત મારે વાદીને આપવી.

૨ આ પ્રમાણે કરાર સ્વાધી વાદીએ ભાગીદારના ચોપડા જોઈને ભાગદારીની પું
છ અને જવાબદારી કોટલી છે એ તપાસવાનું પોતાને માથે લીધું; અને તે પ્રમાણે
તેણે તે ચોપડા જોઈને તપાસ કર્યો અને તે ઉપરથી વાદીએ મને એમ જાણાવ્યું
કે પેદીની પુંછ રૂ. ૧૦૦૦૦૦ ઉપરાંત છે, અને પેદીની જવાબદારી રૂ. ૩૦૦૦૦
થી ઓછી છે, પરંતુ ખર્ચ હકીકત જોતાં પેદીની પુંછ રૂ. ૫૦,૦૦૦ થી ઓછી અ
ને પેદીની જવાબદારી તે પુંછથી ઘણી વધારે છે.

૩ આ ફેક્ટીયલના બીજા પાર્ટિકલમાં કહેલી ગ્રેર સમજૂતીને લીધે, જેના ઉપરથી
હાલ ફરિયાદ કરી છે તે, ચીઠી મેં લખી આપી છે. અને તે ચીઠી લખી આપવા
ના બીજા કાંઈ મેં બદલો નહોતા.

નંબર ૩૦ મા.

પહેલા શેરાવાળાએ (ઈન્ડારસીએ) લખી આપનાર ઉપર કરવાની ફરિયાદ,
(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ માં, તારીખ માંહે સને ૧૮ રે.જ
પ્રતિવાદીએ વાવઢા ચીઠી લખી આપીને ઈ. ફ. કહે તેને (અથવા ઈ, ફ. નુ કે તે
કહે તેને રૂ.) [તે તારીખ પછી દિવસે] આપવાનું વચન આ
પીયું તે ચીઠી હાલ પાકી છે,

૨. સફરહુ ઈ. ફ. એ તે ચીઠી મને શેરા કરી આપી છે.

૩. પ્રતિવાદીએ તેનાં નાણાં આપ્યાં નથી.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૩૧.

પછીના શેરાવાળાએ (ઈન્ડારસીએ) લખી આપનાર ઉપર કરવાની.

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

(૧. પાછળના નમુના પ્રમાણે.)

તે ચીઠી ઈ. ફ. એ. ગ. હ. એ અને અહ, જે એ (અથવા બીજાએ) શેરા
ફરીને મારે નામે ચઢાવી આપી છે.

(ફિસલો માગવો)

નંબર ૩૨.

પહેલા શેરાવાળાએ પહેલો શેરા કરી આપનાર ઉપર કરવાની

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ માં તારીખ માંહે

સને ૧૮

૭. ઇ. ક. એ વાયદા ચીઠી લખી આપીને પ્રતિવાદીને અથવા તે કહે તેને તે તારીખ પછી મરિને રૂ. આપવા નું વચન આપ્યું છે, તે ચીઠી હાલ પાકી છે.

૨. પ્રતિવાદીએ તે ચીઠી મને શેરો કરી આપી છે.

૩. તે ચીઠી તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ ભરણાસાર ચોર્ય રીને દખાડવામાં આવી પણ તેનાં નાણાં મળ્યાં નહીં. (અથવા ન દખાડી હોય તો દખાડવાનું માફ થાય એવી હકીકતો લખવી.)

૪. પ્રતિવાદીને તે બાબતની ખબર હતી.

૫ તેણે તેનું ભરણું કર્યું નથી.

[ફસલો માગવો.]

નંબર ૩૩.

વિશેષ નામના પાછળના શેરા વાળાએ પેહેલો શેરા કરી આપનાર ઉપર કરવાના.

[મથાળું.]

૬. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ એક ગ, હ, એ, પ્રતિવાદી કહે તેને (તે તારીખ પછી દિવસે આપવા એવી), ૨. ની વાયદા ચીઠી લખી આપી છે

(અથવા તેણે લખી આપી છે એમ તેના ઉપરથી જાણાય છે.) તે વાયદા ચીઠી, પ્રતિવાદીએ શેરો કરીને એક ઇ. ક. ને આપી; અને તે ચીઠી હાલ પાકી ગઇ છે.

૨. તે ચીઠી સદરહુ ઇ. ક. એ (અને બીજાએ) શેરો કરીને મારે નામે અડાવી આપી છે. (અથવા સદરહુ ઇ. ક. એ તે મારે નામે કરી આપી છે.)

૩. ૪, ૫, (પાછળના નમુનામાં ૩, ૪, ૫, છે તે પ્રમાણે.)

[ફસલો માગવો]

નંબર ૩૪.

પછીના શેરા વાળાએ તેને પોતાને શેરો કરી આપનાર ઉપર કરવાની.

[મથાળું.]

૬. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ એક ઇ. ક. એ ગ, હ, કહે તેને (તે તારીખ પછી દિવસે આપવા એવી)

૨. ની વાયદા ચીઠી લખી આપી છે (અથવા તેણે લખી આપી છે એમ તેના ઉપરથી જાણાય છે), તે વાયદા ચીઠી, ગ, હ, એ શેરો કરીને પ્રતિવાદીને આપી અને પ્રતિવાદીએ તે શેરો કરીને મને આપી તે હાલ પાકી ગઇ છે.

૨. ૩ ૪ (નંબર ૩૩ માં છે તે પ્રમાણે.)

[ફસલો માગવો]

નંબર ૩૫

પછીના શેરા વાળાએ દરમ્યાનનો શેરા કરી આપનાર ઉપર કરવાની
(મથાળું.)

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. માં; તારીખ માહે સને ૧૮
શેજ એ ઈ. રૂ, એ ગ, હ, કહે તેને (તે તારીખ પછી દીવસે આપના એવી) રૂ
ની વાયદા ચીઠી લખી આપી છે (અથવા તેણે લખી આપી છે એ
મ તેના ઉપરથી જાણાય છે). તે વાયદાચીઠી સદરહુ ગ, હ, એ શેરા કરીને પ્ર:
તિવાદીને આપી, તે પ્રતિવાદીએ (અને બીજાઓએ) શેરા કરીને મારે.નામે કરી
આપી છે. અને તે ચીઠી હાલ પાકી ગઈ છે.

૨, ૩, ૪ નંબર ૩૩ માં છે. તે પ્રમાણે,

[ફસલો માગવો.]

નંબર. ૩૬.

પછીના શેરા વાળાએ લખી આપનાર અને પહેલો તથા બીજો શેરા કરી
આપનાર ઉપર કરનાર ઉપર કરવાની.

ના ની કોરટમાં,

દીવાની ફરીયાદ નંબર,

અ, બ, રહેનાર,

વિરુદ્ધ

ક. હ, રહેનાર.

ઈ, રૂ, રહેનાર,

અને,

ગ, હ, રહેનાર.

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧,

માં, તારીખ માહે

સને ૧૮

શેજ પ્રતિવાદી ક, હ, એ વાયદા ચીઠી લખી આપીને પ્રતિવાદી ઈ, રૂ, કહે તેને
(તે તારીખ પછી મહીનેરૂ, આપવાનું વચન આપીયું, તે ચીઠી હાલ પાકી
ગઈ છે.

૨, સદરહુ ઈ, રૂ, એ તે ચીઠી શેરા કરીને પ્રતિવાદી ગ, હ. ને આપી, અ
ને તેણે શેરા કરીને તે મને આપી.

૩, તારીખ માહે

સને ૧૮

શેજ તે ચીઠી ભર

છું થવા સાડું સદરહુ ક, હ; ને દખાડી, પરંતુ નાણાં મળ્યાં નહીં (અથવા ન દ
ખાડી હોય તો તે દખાડવાનું માફ થાય એવી હકીકતો લખવી.)

૪, સદરહુ ઈ, રૂ, અને ગ, હ, ને તે વિશે ખબર હતી;

૫, તેમણે તેનું ભરણું કર્યું નથી,

[ફસલો માગવો.]

નંબર. ૩૭.

લખનારે સીકારનાર ઉપર કરવાની

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮
રોજ મેં બીલ આફ એકસચેન્જ લખીને પ્રતિવાદીને કહ્યું કે (તે બીલની તારીખ
અથવા દેખાડ પછી દિવસે) ૨. મને આપવા તે બીલ હાલ
પાકેલું છે,

૨. પ્રતિવાદીએ એ સદરહુ બીલ સીકાર્યું, (દેખાડ પછી અમુક મુદતે બીલનાં
નાણાં આપવાનું થતાં હોય તો સીકારવાની તારીખ લખવી, નહીં તો તેની જરૂર નથી),

૩. તેણે તે નાણાં આપીયાં નથી.

૪. તેથી કરીને મને તે બીલનો દેખાડ કરવામાં તથા દેખાડ કરવા વિશે, અને
નકરામાંથી નાંધાવવામાં તથા તે નાંધાવવા વિશે, અને તે બીલ આપું કરવાને લીધે
ખરચ થયું છે,

(ઈસલો માગવો.)

(ટીપ:-બીલનો અવેજ ત્રીજા શખસને આપવાનો હોય તો પારેઆફ ૧, ૨, ૩ ને
બદલે એવું લખવું કે-)

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ
મેં પ્રતિવાદી ઉપર બીલ આફ એકસચેન્જ લખીને તેને એવું કહ્યું કે, તે બીલની
તારીખ પછી મહિને ઇ. ર. ને અથવા ઇ. ર. કહે તેને તમારે ૨. આ
પવા. તે બીલ હાલ પાકેલું છે.

૨. મેં સદરહુ બીલ સદરહુ ઇ. ર. ને તારીખ રોજ આપીયું.

૩. પ્રતિવાદીએ તે બીલ સીકાર્યું પણ તેના અવેજ આપીયાં નથી, તેથી તે
મને પાણું મોકલાવ્યું છે.

— ૦૦૦૦૦૦૦ —

નંબર ૩૮.

નાણાંચિઠારીએ સીકારનાર ઉપર કરવાની.

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. એક ઇ. ર. એ માં તારીખ માટે સને
૧૮ રોજ લખેલી (અથવા તેને લખી છે એમ જેના ઉપરથી જણાય તેવી)
કુઠી (બીલ આફ એકસચેન્જ) તેના દેખાડ પછી ૨.
પ્રતિવાદીએ મને આપવા એવી હતી, તે કુઠી (બીલ) આફ એકસચેન્જ પ્રતિવા
દીએ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ સીકારી તે કુમણાં પાકી છે.

૨. પ્રતિવાદીએ તેના અવેજ આપ્યાં નથી,

(ઈસલો માગવો.)

(૨૦૫)

નંબર ૩૯:

પેહેલા શેરાવાળાએ સીકારનાર ઉપર કરવાની.

[મથાળું.]

હું, અ. બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. એક ઇ. ર. એ માં, તારીખ માટે સને ૧૬
શેર લખેલી (અથવા તેણે લખી છે એમ જેના ઉપરથી જાણાય તેવી) હું
(ખીલ આફ એક્સચેન્જ) તેના દિખાડ પછી ર. ગ. હ.
કહે તેને આપવાની હતી, તે હું [ખીલ] પ્રતિવાદીએ તારીખ : સને ૩૬
શેર સીકારી તે હાલ પાકી છે.

૨. સદરહુ ગ. હ. એ તેના ઉપર શેરા કરીને તે મને આપી છે.

૩. પ્રતિવાદીએ તેના અવેજ ભર્યો નથી.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૪૦:

પછીના શેરાવાળાએ સીકારનાર ઉપર કરવાની.

[મથાળું.]

હું, અ. બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ ગયા નમુનામાં કલમ ૧ ના છેડા સુધી છે તે પ્રમાણે,

૨ સદરહુ ગ. હ. એ (અને બીજાઓએ) શેરા મારીને તે મારે નામે કરી આપે છે.

૩ પ્રતિવાદીએ તેના અવેજ આપીયો નથી.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૪૧.

નકાર્યા બદલ નાણાધિકારીએ લખનાર ઉપર કરવાની.

[મથાળું]

હું, અ. બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮

શેર પ્રતિવાદીએ ઇ. ર. ઉપર હું (ખીલ આફ એક્સચેન્જ) લખી, તેમાં સદર

હું ઇ. ર. એ મને દિખાડ પછી દિવસો ર, આપવા એસ હતું.

૨. તારીખ માટે સને ૧૮ શેર તે હું

(ખીલ) સીકારવા સાફ સદરહુ ઇ. ર. ને યોગ્ય રીતે ખતાવવામાં આવી,

૩. પ્રતિવાદીને તે વિશે યોગ્ય ખબર હતી,

૪. તેણે તેના અવેજ આપીયા નથી,

(ફિસલો માગવો.)

(ટીપ:—સીકાર ન કરીને હું (ખીલ) પાછી કાઢી હોય તો તે વિશેની નોંધ અ
એકદમ આપવી.)

પેહેલા શેરવાળાએ પેહેલા શેરો કરી આપનાર ઉપર કરવાની,
(મથાળું.)

હું, એ, બ, ઉપર કહેલા વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. એક ઇ. કે. એ માં, તારીખ માહે સને ૧૮
રોજ લખેલી (અથવા તેણે લખી છે એમ જેના ઉપરથી જાણાય તેવી) હુંડી (બીજી
આફ એકસએન્જ) હતી. તેમાં એમ હતું કે, પ્રતિવાદી કહે તેને તેના દખાડ પછી
(અથવા તારીખ પછી દિવસે અથવા દરશની) ૨. એક ગ. હ.
એ આપવા. (અને સદરહુ ગ. હ. એ તારીખ માહે સને
૧૮ રોજ તે સીકારી હતી) તે હુંડી (બીજી પ્રતિવાદીએ શેરો કરી અને આ
પી, તે હાલ પાકી ગઈ છે.
૨. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ તે સદરહુ ગ. હ.
ને એવેજ આપવા સારૂ બતાવી, અને તેણે તે પાછી કાઢી.
૩. પ્રતિવાદીને તેની ચોગ્ય ખખર હતી.
૪. તેણે તેના એવેજ આપ્યા નથી.

[ફસલો માગવો.]

વિશેષ નામના પછીના શેરવાળાએ પેહેલા શેરો કરી
આપનાર ઉપર કરવાની.

(મથાળું.)

હું, એ, બ, ઉપર કહેલા વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. એક ગ. હ. એ માં, તારીખ માહે સને ૧૮
રોજ લખેલી (અથવા તેણે લખી છે એમ જેના ઉપરથી જાણાય તેવી) હુંડી (બી
જી આફ એકસએન્જ) હતી, તેમાં એમ હતું કે તે દખાડાય પછી દિવસે (અ
થવા બીજી રીતે જે હોય તે) ૨. પ્રતિવાદી કહે તેને એ. જે. એ આ
પવા. અને સદરહુ એ. જે. એ તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ
સીકારી [હકીકત આ પ્રમાણે ન બની હોય તો આ વાક્ય છોડી દેજ.] પ્રતિ
વાદીએ તે હુંડી (બીજી) એક ઇ, કે, ન શેરો કરી આપી, તે હાલ પાકી ચુકી છે.
૨. તે હુંડી (બીજી) સદરહુ ઇ. કે. એ (અને બીજાઓએ) શેરો મારીને અને
આપી છે.

૩. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ તે સદરહુ એ. જે.
ને એવેજ આપવા સારૂ બતાવી અને તેણે તે પાછી કાઢી.
૩. પ્રતિવાદીને તેની ચોગ્ય ખખર હતી.
૪. તેણે તેના એવેજ આપ્યા નથી.

[ફસલો માગવો.]

નંબર ૪૪

પછીના શેરાવાળાએ તેને પોતાને શેરા કરી આપનાર ઉપર કરવાની.

(મથાળું.)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:-

૧. એક ઇ. ર. એ માં તારીખ માટે સને ૧૮
 રોજ લખેલી [અથવા તેણે લખી છે એમ જેના ઉપરથી જાણાય તેવી] હુડી (ખીલ
 આફ એકસચેન્ન) હતી. તેમાં એમ હતું કે તે દખાડ્યા પછી દિવસે [અ
 થવા ખીજી રીતે જે હોય તે] ર. એ જ. કહે તેને એક ગ. હ. એ
 આપવા. તે સદરહુ ગ. હ. એ (સીકારી) અને સદરહુ એ, જ. એ શેરા કરીને
 પ્રતિવાદીને આપી, પ્રતિવાદીએ તે હુડી (ખીલ) શેરા કરી અને આપી તે હાલ મા
 કી ચુકી છે.

૨. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ તે સદરહુ ગ.
 હ. ને એવેજ આપવા સારૂ ખતાવી પણ તેણે પાછી કાઢી.
 ૩ પ્રતિવાદીને તે વિશે ચોખ્ખું ખબર હતી.
 ૪ તેણે તેના એવેજ આપીયા નથી.

(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૪૫.

પછીના શેરાવાળાએ દરમ્યાનના શેરા કરી આપનાર ઉપર કરવાની.

(મથાળું)

હું અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:-

૧. એક ઇ. ર. એ માં તારીખ માટે સને
 ૧૮ રોજ લખેલી (અથવા તેણે લખી છે એમ જેના ઉપરથી જાણાય તેવી) હુ
 ડી (ખીલ આફ એકસચેન્ન) હતી. તેમાં એમ હતું કે તે દખાડ્યા પછી દિવસ
 [અથવા ખીજી રીતે હોય તે] ર. એ જ. કહે તેને એક ગ. હ. એ
 આપવા, (તે ગ. હ. એ સીકારી) અને સદરહુ એ, જ. એ શેરા કરીને પ્રતિવાદી
 ને આપી અને પ્રતિવાદીએ (તથા ખીજાઓએ) શેરા કરી તે અને આપી, તે હાલ
 પાકી ચુકી છે.

૨. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ તે સદરહુ ગ. હ.
 ને એવેજ આપવા સારૂ ખતાવી પણ તેણે પાછી કાઢી.
 ૩ પ્રતિવાદીને તેની ચોખ્ખું ખબર હતી,
 ૪ તેણે તે એવેજ આપીયા નથી.

(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૪૬.

શેરાવાળાએ લખનાર, સીકારનાર અને શેરા કરી આપનાર ઉપર કરવાની.

તા. ની ફોરટમાં

દિવાની રજીસ્ટર નંબર

અ. ખ. રહેનાર

નિરૂદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ઈ. ર. રહેનાર

ગ. હ. રહેનાર

હું અ. ખ. ઉપર કહેલા વાદી જાણાવું છું કે:-

૧ માં તારીખ માટે સને

૧૮ રોજ પ્રતિવાદી ક. ડ. એ પ્રતિવાદી ઈ. ર. ઉપર હુડી ખીલ આપે એકસ
સેન્સ લખી આપી, તેમાં એમ હતું કે તે દખાડયા પછી દિવસે ૨.

પ્રતિવાદી ગ. હ. કહે તેને સદરહુ ઈ. ર. એ આપવા.

૨. તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ સદરહુ ઈ. ર. એ

તે સીકારી.

૩ સદરહુ ગ. હ. એ તે શેરા કરીને મને આપી.

૪ તારીખ માટે

સને ૧૮

રોજ સદરહુ ઈ. ર. ને

તે નો અવેજ આપવા સાર તે બનાવી પણ તેણે તે પાછી કાઢી,

૫. ખીલ પ્રતિવાદી અને તે વિશે ચોગ્ય ખબર હતી.

૬ તેમણે તે અવેજ આપી નથી.

(ફસલા માગેલા)

નંબર ૪૭.

મરદશનુ ખીલ ન સીકાર્ય હોય તેટલા માટે લખનાર ઉમર જાણાધિકારના
કરવાની.

(મથાળું).

હું અ. ખ. ઉપર કહેલા વાદી જાણાવું છું કે:-

૧ માં તારીખ માટે

સને ૧૮

રોજ

પ્રતિવાદીએ હુડી (ખીલ આપે એકસ સેન્સ) કલકલામાં લખી, તેમાં એમ હતું કે તે દ
આડયા પછી સાઠ દિવસે એક ઈ. ર. એ મને લડનમાં પાંડ નાણુ આપડું.

૨ તારીખ માટે

સને ૧૮

રોજ

સદરહુ ઈ. ર. ને

કારણસાર બનાવી તે પાછી કાઢી અને તેથી તે વિશે ચોગ્ય રીતે અસંમતી મો
દરથાવી છે.

૩ પ્રતિવાદીને તેની ચોગ્ય ખબર હતી.

૪ તેણે તે અવેજ આપી નથી.

(પ્રતિવાદીને અસંમતી લેખની (પ્રોટેસ્ટની) નાટીસ ચોગ્ય તે વખતે

પાંડ નાણાની કિંમત ર.

આપી હતી.)

માટે ર.

તમા તારીખ

માટે

સને

થી

જ્યાં અને અદલાનો (સેકેડે દસ દેકા મમાણું) ફસલો પ્રતિવાદી ઉપર કરી આપી.

એવી મારી અરજ છે.

નંબર ૪૮.

તાણા ધીકારીએ સીકારના ઉપર કરવાની.

(મથાળું).

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. માં તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ એ
૨. એ પ્રતિવાદી ઉપર હુડી [ખીલ આફ એકસચેન્ન] લખી, તેમાં એમ હતું
કે તેની તારીખ પછી (અથવા દેખાડથી દિવસે) રૂ. પ્રતિવાદીએ મને
આપવા.

૨. તારીખ સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ તે હુડી [ખીલ] સીકારી
૩. તેણે એવેજ આપ્યો નથી.
(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૪૯.

સમુદ્રોલ્લવ સકટા વગરને લીધે વહાંણને કળ રળ થઈ હાય ત્યારે, દરયાઈ
(મોઘમ) વીમા ચીડી ઉપરથી.

(મથાળું)

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. નામના વહાંણને નીચે કહ્યા પ્રમાણે નાશ થયો તે વખતે
તે વહાંણને હું માલક હતો (અથવા તેમાં મારો હક્ક સંબંધ હતો).

૨. માં તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવા
દીએ ૩. આપ્યા (અથવા તે રૂપિયા આપવાનું મેં તે વખતે વચન આ
પીયું) તેના બદલામાં પ્રતિવાદીએ મને સદરહુ વહાંણના વીમાની વીમા ચી
ડી કરી આપી, તેની એક તકલ આ સાથે જોડી છે; (અથવા તે કરારમાં તેમણે
એણું વચન આપીયું છે કે,

થી સુધી સદરહુ વહાંણની આવતી સફરમાં સમુદ્રોલ્લવ સકટોથી અથ
વા આગથી અથવા વીમાં ચીડીમાં લખેલાં ખીજાં કારણોથી તે વહાંણને નાશ
થાય અથવા તેને ઇજા થાય તો રૂ. પરવંત મને જે તોટો અથવા નુક
સાન થાય તે બધું નાશ અને હક્ક સંબંધ શાખિત થયા પછી. દિવસે તે
માણે ભરી આપવું.)

૩ સદરહુ વીમા ચીડીમાં કહેલી સફર કરતાં સદરહુ વહાંણ તારીખ : માહે
સને ૧૮ રોજ સમુદ્રોલ્લવ સકટોથી [અથવા ખીજાં કારણથી] ખીલ
હક નાશ થયું.

૪ તેથી કરીને મને રૂ. હુકશાન થયું.

૫, તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ નાશ અને હક્ક સંબં
ધની મેં પ્રતિવાદીએ શાખીતી આપી અને સદરહુ વીમાચીડીમાં મારી તગ્ગની

બીજી બંધી શરતો ચોગ્ય રીતે પાળી છે.

૬. પ્રતિવાદીએ સદરહુ નુકશાન આપ્યું નથી.

[ફિસલો માગવો.]

નંબર ૫૦.

આગથી તારા થએલા માલ બદલ:—કિમત કરાવેલી વીમાચીઠી.

[મથાળું.]

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. નામનું વડાણ નીચે કહ્યા પ્રમાણે નાશ થયું તે વખતે તે વડાણ ઉપર શો ગાંસડો રૂ. ૬૦૦ તેના માલિક હું હતો (અથવા તેમાં મારો હક્ક સંબંધ હતો).

૨. માં, તારીખ માટે સને ૧૯ રોજ મેં આપીયા (અથવા આપવાનું વચન આપીયું) તેના બદલામાં પ્રતિવાદીએ તે વખતે સદરહુ માલના વીમાની વીમાચીઠી મને કરી આપી; તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે [અથવા તે કરારમાં તેજીએ વચન આપીયું છે કે, એ ઠેકાણે સદરહુ માલ કીનારે ઉતર્યાં પહેલાં આગથી અથવા વીમા ચીઠીમાં કહેલાં બીજાં કારણોથી તેના બીલકુલ નાશ થાય તો તેજી મને રૂ. આપવા; અથવા થોડો ઘણો નાશ થાય તો તેથી મને જે નુકશાન થાય તે આપ વું; પરંતુ તે નુકશાન માલતી કુલ કિંમત ઉપર શેકડે ટકાથી વધારે હોય તો આપવું].

૩. સદરહુ વીમાચીઠીમાં કહેલી સફર કરતાં ઠેકાણે તારીખ માટે સને ૧૯ રોજ સદરહુ માલ આગથી બીલકુલ નાશ થયો) અથવા જેવી રીતે હોય તો.

૪. ૫. (ગયા છેલા નમુનાના ૪ થા અને ૫ મા પારેઆફ પ્રમાણે.)

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૫૧;

નારબદલ, વીમાચીઠીમાં કિમત કરાવેલી હોય ત્યારે.

[મથાળું.]

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. વડાણને થી સુધી સફર કરવામાં જે નાર મળે તે નારમાં, તે વડાણ નીચે લખ્યા પ્રમાણે નાશ થયું તે વખતે, મારો હક્ક સંબંધ હતો, અને તે વખતે તે વડાણમાં નોંધાયેલું માલ ચલવેલો હતો.

૨. પ્રતિવાદીને રૂ. આપીયા તેના બદલામાં તેજી માં, તારીખ માટે સને ૧૯ રોજ સદરહુ નોર વિશે મને વીમા ચીઠી લખી આપી છે; તેની એ. નકલ આ સાથે જોડેલી છે [અથવા મેં મારા પ્રમાણે તેના આવર્થ લખવો];

૩. સદરહુ વીમાચીઠીમાં કહેલી સફર કરતાં તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ (સમુદ્રોલ્લેખ સંકટો) થી સદરહુ વહાણનો ખીલકુલ નાશ થયો.

૪, સદરહુ પ્રમાણે વહાણ નાશ થયું તેથી સદરહુ વહાણ બદલ મને કાંઈ નાર મળ્યું નથી, તેમ તે સફરમાં વહાણને કાંઈ નારની પ્રાપ્તિ થઈ નથી;

૫, ૬, (નમુના ૫૦ માં છે તે પ્રમાણે);
(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૫૨.

વરાઠ પ્રમાણે સાધારણ નુકશાન બાબત:

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. ય. જ. એ નામના વહાણ ઉપર થી લેઈ જવાને (ફેની સો. ગાંસડી) માલ ચઢાવ્યો હતો તેના, નીચે લખ્યા પ્રમાણે તે નાશ થયો તે વખતે, હું માલિક હતો. (અથવા તેમાં મારો હક સંબંધ હતો.)

૨ (તારીખ માહે સને ૧૮ રૂ, (અ. પરાનું મેં વચન આપીયું [તેના બદલામાં તે વખતે માં પ્રતિવાદીએ સદરહુ માલની વીમાચીઠી મને લખી આપી; તેની એક નકલ આસાથે જોડેલી છે (અથવા પ્રથમ પ્રમાણે તેને ભાવ્ય લખવો);

૩. સદરહુ વીમાચીઠીમાં કહેલી સફર કરતાં તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ થી રતનાગરની કબજ રજાથી સદરહુ વહાણ એટલું જોખમમાં આવ્યું હતું કે તેથી તેના માસ્તર તથા ખલાસીઓને વહાણનાં દારડાંઓ અને સા માનનો ઘણો ભાગ દરીઆમાં વામી દેવાની જરૂર પડી અને તેમણે તે વામી દીધા.

૪, તેને લીધે સાધારણ વરાઠ પ્રમાણે નુકશાન (જનરલ આવરેજ લાસ) ના રૂ. આપવાની મને જરૂર પડી અને મેં તે આપીયા.

૫. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ મેં થયેલા નુકશાનની તથા તેમાં મારા હક સંબંધની શાખીતી પ્રતિવાદીએ આપી તથા સદરહુ વીમાચીઠીની મારે પાળવાની બંધી શરતો બીજી રીતે બરાબર પાળી.

૬. પ્રતિવાદીએ સદરહુ નુકશાન ભરી આપીયું નથી.

(ફેસલો માગવો.)

નંબર ૫૩.

વરાઠ પ્રમાણે ખાસ નુકશાન બાબત.

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. ૨. (પાછળના નમુના પ્રમાણે);

૩. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ સદરહુ વહાણ ભરે રીએ હતું તેવામાં સમુદ્રનું પાણી તે વહાણમાં પેકું અને તેથી સદરહુ (રૂ.) ને રૂ. મુઠી નુકશાન થયું.

૪. ૫. (ગયા નમુનાના પ મા તથા ૬ મા પરિચાઈ પ્રમાણે.)
[ફિસલો માગવો.]

નંબર ૫૪.

આગની વીમાચીઠી ઉપરથી.

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. (માં, તારીખ માહે) મેહલામાં નંબર ૧ થી
આગળનાં રહેવાનું ઘર] નીચે કહ્યા પ્રમાણે આગથી નાશ થયું (અથવા તેને નુ
કશાન થયું) તે વખતે તેમાં મારો હક સંબંધ હતો (અથવા તેનો હું માલિક હતો)
૨. પ્રતિવાદીને ૩. આપીયા તેના બદલામાં તેણે માં,
તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ મને સદરહુ (ઘર) તથા તેના
અંગના ભાગ (આખર વીમાચીઠી લખી આપી છે, તેની એક નકલ આ સાથે જો
દી છે. (અથવા તેનો ભાવર્થ લખવો.)

૩. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ સદરહુ (રહેવાનું ઘર)
આગથી ખીલકલ નાશ થયું (અથવા તેને ઘણું નુકશાન લાગ્યું).

૪. મને તેથી ૩. નું નુકશાન થયું;

૫. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ મેં પ્રતિવાદીને મારા સ
દરહુ નુકશાનની તથા હક સંબંધની શાખીતી આપી અને સદરહુ વીમાચીઠીની
મારે પાળવાની બધી શરતો બીજી રીતે ખરખર પાળી.

૬. પ્રતિવાદીએ સદરહુ નુકશાન આપીયું નથી.

[ફિસલો માગવો.]

નંબર ૫૫.

ભાડું લેવા વિષે જામીન ઉપરની

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ
દર વરસે ૩. ભાડું ઠરાવીને અને તે ભાડું (દર મહીને) આપવું એવો ક
ગર કરીને વરસની બોલીએ (મેહલામાં નંબરનું ઘર) મારી
પાસેથી એક ઇ ૩. એ ભાડે સમ્પત્તિ.

૨. સદરહુ ઘર તેની હક સુધાં સદરહુ ઇ. ૩. ને ભાડે આપ્યું તેના બદલામાં
[તેજ વખતે અને તેજ ઠેકાણે] પ્રતિવાદીએ એવો કરાર કર્યો કે, સદરહુ ભાડું બ
રેખર વખતે મળશે એ બાબતનો હું જામીન થાઉં છું.

૩. સને ૧૮ ના માસનું સદરહુ ભાડું ૩.
થયું તે આપીયું નથી.

કારનામાની શરત પ્રમાણે જામીનને નોટીસ આપવાની હોય તો, વધારવું કે:—

૪. સદરહુ બાકુ મને પોરતુ નથી એ બાબતની તારીખ માટે
સને ૧૮ રોજ મેં પ્રતિવાદીને નોટીસ આપી અને બાકુ માગ્યું
૫. તેણે તે આપ્યું નથી.

[ફિસલો મામલે]

ખ. — કરાર તોડવાને ક્ષીધ બદલો લેવાની ફરિયાદ અરજીઓ નંબર ૫૬.

જમીન વેચવાના કરાર તોડ્યા બદલ.

[મથાળું.]

હું. અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાગ્યાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે મેં ૧૮

રોજ મેં અને પ્રતિવાદીએ બન્નેએ સહીઓ કરીને એક કરારનામું કર્યું તેની નકલ આ સાથે જોડી છે.

(અથવા તારીખ વગેરે રોજ પ્રતિવાદીએ મારી સાથે એવો કરાર કર્યો કે હાલ રૂ.

અનામત આપેલા છે અને બીજા દશ હજાર રૂપીયા નીચે કલ્યા પ્રમાણે આપવાના તેના બદલામાં તેણે મને તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ (શહેરમાં મેહલમાં ઘર નંબર ૧૦૦૦૦ આપવાની મેં તેને કબુતાયત આપી છે.)

૨. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મેં પ્રતિવાદી પાસે થી સદરહુ નિલકતનું વેચાણ ખત (કનવેયન્સ) માગ્યું અને પ્રતિવાદીને રૂ.

આપવા માંડ્યા. [અથવા પ્રતિવાદીના ભાગના કરાર તેની પાસે થી પુરોકરી લેવાનો મારો હક થવા સાથે જે સરતા પુરી પડવી જોઈએ તે પુરી પડી છે, અને જે વાતો બનવી જોઈએ તે બની છે તથા જે વખત ગુજરવા જોઈએ તે વીતી ગયા છે.)

૩. સદરહુ નિલકતનું પ્રતિવાદીએ મને કંઈ વેચાણ ખત (કનવેયન્સ) કરી આપીશું નથી (અથવા તે મીલકત ઉપર એ નરૂ

ના ધરાણીયા હક કતી આપ્યો છે અને તે ની આરાજમાં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ રજીસ્ટર થયો છે તે હજી છોડાઈ નથી; અથવા હકમાં બીજા કંઈ ખામી હોય તે.)

૪. આને લેધી કરીને સદરહુ પ્રમાણે અનામત તરીકે મેં જે રકમ આપી તે નો તથા સદરહુ ખરીદીનું કામ પૂરું થવા સાથે જે બીજા રકમ આગળથી અકાંડ કરી રાખેલી તેના ઉપયોગ મારાથી થયા નહીં, તથા પ્રતિવાદીના હક્કની તપાસ કરવામાં તથા મારા ભાગના કરાર પૂરો કરવાની તથા કરવામાં અને જે ખર્ચ થયું તે નક્કું ગયું છે, અને પ્રતિવાદી પાસે તે કરાર પૂરો કરાવવાનો મયત્ન કરવામાં મને ખર્ચ થયું છે.

મારી અરજ એ છે કે ૨.

જો બદલો મળવાનો ફસલો કરી આપો.

નંબર ૫૭

જમીન ખરીદ કરવાનો કરાર તોડ્યા બદલ

[મથાળું]

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ

મેં અને પ્રતિવાદીએ પોતાની સહીયો સુધાંત એક કરારનામું કર્યું તેની એક ન કલ આ સાથે જોડી છે.

(અથવા માં તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ

મેં અને પ્રતિવાદીએ અરસપરસ એવી કબુલત કરી કે

ચાલીસ વીઘાં જમીન ૩, માટે મારે પ્રતિવાદીને વેચવી અને પ્ર

તિવાદીએ તે મારી પાસેથી ખરીદ કરવી.)

૨. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ સ

દરદુ મિલકતનો હું કલ માલક હોવાથી (અને તે મીલકત ઉપર કાંઈ બોલે નથી

એમ પ્રતિવાદીને જણાવ્યું હતું તે પ્રમાણે તે ઉપર કાંઈ બોલે ન હોવાથી) સદર

હું રકમ આપે એટલે જોઈએ તેવું તે મિલકતનું ખરીદીપત્ર (કનવેયન્સ) કરી આ

પુછું એમ તે વખતે પ્રતિવાદીએ કહ્યું (અથવા પુરનો દસ્તાવેજ કરી આપાને

તે મિલકત પ્રતિવાદીને આપવાને હું તઈયાર તથા ખુશી હતો અને ખરીદી લે એ

મ. મેં તેને કહ્યું.

૩ પ્રતિવાદીએ તે રકમ આપી નથી,

(ફસલો માગવો)

નંબર ૫૮.

બોલે નમુનો.

સ્થાવર મિલકતની ખરીદી પુરી ન કર્યા બદલ.

[મથાળું]

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ જો

લા કરારપત્રથી મેં અને પ્રતિવાદીએ પોત પોતાની વચ્ચે એવો કરાર કર્યો હતો કે

નીચેની શરતોથી તથા બોલીથી ૩. માટે એક ઘર અને જમીન મારે

પ્રતિવાદીને વેચવાં અને પ્રતિવાદીએ તે મારી પાસેથી ખરીદ કરવાં તે શરતો એ કે:-

અ. સદરદુ કરારનામા ઉપર સહી થાય એટલે તે ખરીદીની રકમ પછકી

૩. પ્રતિવાદીએ મને અનામત આપવા, અને ખાદીના તારી

ખ માટે સન ૧૮ રોજ આપવાને તે તારીખે

ખરીદી પુરી કરવી.

બ. તારીખ માટે

સન ૧૮ રોજ અથવા તે પહેલાં

સદરહુ ધર અને જમીન ઉપર મારો મજબુત હક્ક મારે સ્થાપિત કરવો.
તથા સદરહુ પ્રમાણે તે ખરીદીની રકમ પછકી બાકી રહેલી રકમ આ
પવામાં આવે એટલે સદરહુ નિલકતનું યોગ્ય ખરીદીપત્ર (કનવેયન્સ) પ્ર
તિવાદીને ખરચે તઈયાર કરીને પ્રતિવાદીને કરી આપવું.

૨. પ્રતિવાદી પાસે તેના ભાગનો સદરહુ કરાર પુરો કરાવવાનો અને હક્ક મળવાં
ને જરૂર હોય તેવી બધી શરતો પુરી પાડી તેવી બધી વાતો બની અને તેવી બ
ધી વખત વીતી ગઈ, તેણે પ્રતિવાદીએ સદરહુ પ્રમાણે સદરહુ ખરીદીની રકમની
બાકી આપવી જોઈએ તે મને આપી નથી.

૩. તેથી કરીને મારા ભાગનો સદરહુ કરાર પુરો કરવાની તઈવાદી થએલું ખ
રચ વર્થ ગયું છે. અને પ્રતિવાદીના ભાગનો તે કરાર પુરો કરી લેવાનો પ્રયત્ન કર
વામાં મને ખરચ થયું છે.

.. (ફિંસલો માગવો)

નંબર ૫૮.

વેચેલો સાંમાન સ્વાધીન ન કરયા બદલ.

(મથાળું.)

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું કે:-

૧. મારા તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મેં અ
ને પ્રતિવાદીએ અરસપરસ એવો કરાર કર્યો કે પ્રતિવાદીએ (આટાનાં ૧૦૦ પી
પ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ) મારે સ્વાધીન કરવાં,
અને તે સ્વાધીન થાય એટલે તેની કિંમતનાં મારે ૨, પ્રતિવાદીને આપવા.
૨ (સદરહુ) તારીખે સદરહુ સામાન સ્વાધીન કર અને સદરહુ કિંમત લે એમ મેં
પ્રતિવાદીને કહ્યું. અને તે પ્રમાણે સ્વાધીન કરેલાં તેને સદરહુ રકમ આપવાને હું
તઈયાર અને ખુશી હતો.

૩. પ્રતિવાદીએ તે માલ સ્વાધીન કર્યો નહીં. તેથી કરીને, તે સ્વાધીન થવા
થી મને જે નફો મળત તે મારો ગયો.

(ફિંસલો માગવો.)

નંબર ૬૦

નોકરીમાં રાખવાનો કરાર તોડ્યા બદલ

(મથાળું.)

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. મારા તારીખ માટે સન ૧૮ મારી અ
ને પ્રતિવાદી વચે અરસપરસ એવો કરાર થયો કે, મારે (હિસાબ રાખનાર ત
રીકે અથવા મુઝાદમ તરીકે અથવા જે હોય તે) તરીકે પ્રતિવાદીની નોકરી કરવા
અને પ્રતિવાદીએ મને તે તરીકે [એક વરસ] ની મુદત સુધી નોકર રાખવો અને
માર નોકરી બંધ મને (મહીને) ૩, આપવા.

૨. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ હું સદરહુ પ્રમાણે પ્રતિવાદીની નોકરીમાં દાખલ થયો, અને સદરહુ વરસની બાકીની મુદતમાં તે નોકરી બંધ રાખવાનું હું ત્યારથીજ અને હાલ પણ તૈયાર તથા રાજ છું, અને તેની પ્રતિવાદીને હમેશાં ખબર છે.

૩. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ ગેરવાજબી રીતે અને નોકરીમાંથી રજા આપી અને સદરહુ તરીકે અને નોકરી દીધી નહીં, અથવા મારી નોકરી બદલ પગાર આપવા ના કહી.

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૬૧

નોકરીમાં રાખવાનો કરાર તોડ્યા બદલ, નોકરીનું કામ કદી કરજું ન હોય ત્યારે (મથાણું)

હું આ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. (ગયા છેલા નમુના પ્રમાણે.)

૨. માં, તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીની નોકરીમાં દાખલ થવાને મેં કહ્યું અને ત્યારથી તે પ્રમાણે કરવાને હું તૈયાર તથા રાજ છું.

૩. તે નોકરીમાં પ્રતિવાદીએ અને દાખલ થવા દીધો નહીં, અથવા મારી નોકરીને બદલે પગાર આપવાની ના કહી.

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૬૨.

નોકરી કરવાનો કરાર તોડ્યા બદલ.

(મથાણું.)

હું, આ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી અને પ્રતિવાદી વચ્ચે અરસપરસ એવો કરાર થયો કે મારે પ્રતિવાદીને (વરસે) ૩. મેહનતાણું આપીને નોકરીમાં રાખવો, અને પ્રતિવાદીએ મારી (કાલીગર) તરીકે (એક વરસ) ની મુદત સુધી નોકરી કરવી.

૨. સદરહુ કરારનો પોતાનો ભાગ પૂરો કરવાને હું હમેશા તૈયાર અને રાજ છું (અને તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ તે પ્રમાણે કરવાને મેં કહ્યું.)

૩. પ્રતિવાદી (ઉપર કહેલી દ્રારીએ) મારી નોકરીમાં દાખલ થયા પણ પછીથી તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ તેણે સદરહુ પ્રમાણે મારી નોકરી કરવાને ના કહ્યું.

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૬૩.

ખામી ભરેલા કસબને માટે ઘર ખાંચનાર ઉપર.

(મથાળું)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માહે સને ૧૮ રો
જ મારી અને પ્રતિવાદી વચ્ચે એક કરાર થયો તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે.
(અથવા કરારનો ભાવર્થ લખવો.)

(૨. સદરહુ કગરની મારા ભાગની બધી શરતો મેં ચોખ્ખી રીતે પૂરી કરી છે.)

૩. પ્રતિવાદીએ (સદરહુ કરારમાં બતાવેલું) ઘર ખરાબ અને કારાંગર ન બાંધે તે રીતે બાંધ્યું છે.)

(ફેસલો માંગવો.)

નંબર ૬૪.

કરારથી શીખવા રહેના શૂખસના ખાપ અથવા વાલી ઉપર શેઠ કરવાની.

(મથાળું.)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ
પ્રતિવાદીએ પોતાની સહી તથા સીકાથી એક કરાર કર્યો તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે.

(અથવા તે કરારના ભાવર્થ લખવો.)

સદરહુ કરાર કર્યા પછી મેં સદરહુ (કરારથી શીખવા રહેનારને) સદરહુ મુકત સુધી કરારથી શીખવા રહેનાર તરફે મારા નોકરીમાં હાખત્ર કર્યો. અને સદરહુ કરારમાં મારે જે જે કરવાનું છે તે મેં હુમેશાં કરેલું છે અને તે કરવા ને હું હુમેશાં તકિયાર તથા રાજી છું.

૩. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ સદરહુ (કરારથી શીખવા રહેનાર) જાણી જોઈને મારી નોકરીમાંથી ગેરહાજર રહ્યો અને હજી તે ગેરહાજર રહે જાય છે.

(ફેસલો માંગવો)

નંબર. ૬૫.

કરારથી શીખવા રહેનારે શેઠ ઉપર કરવાની.

[મથાળું.]

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ મારી અને મારા ખાપ ઇ, ફ, ની સાથે પ્રતિવાદીએ કરાર કર્યો, ને તે ઉપર અમારી સહીઓ તથા શિકા કર્યા તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે.

૨. સદરહુ કરાર કર્યા પછી સદરહુ કબુતાયતમાં બેઠેલી મુદત સુધી કરારથી

શિખવા રહેનાર તરીકે પ્રતીવાદીની નોકરી કરવા સારૂ તેની નોકરીમાં હાજર થયા, અને સદરહુ કબુલાયતમાં મારે પુરી કરવાની જે જે વાતો કહી છે તે મેં હમેશાં પુરી કરી છે.

૩. પ્રતીવાદીએ (ના ધર્મે મને શિખવ્યો નહીં, અથવા બીજી કોઈ રીતે કરાર તોડ્યા હોય તે લખ્યું જેમ કે, ઘાતકી પાણું, પુરતું અથવા અન્ય ન હોય તે, અથવા બીજી કોઈ જોર વરતાણું કરી હોય તે,)

[ફિસલો માગવો.]

નંબર ૬૬

કારકુનના પ્રમાણિક પાણા ખાખતના દસ્તાવેજ ઉપરથી.

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી જણાવું છું કે:-

૧. એક ઈ. રૂ. એ માં, તારીખ માટે સને ૧૮ સેન મેં એક ઈ, રૂ. ને કારકુન તરીકે નીમ્યા.

૨. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ સેન પ્રતીવાદીએ મારી સાથે એવી કબુલાયત કરી કે, જે સદરહુ ઈ, રૂ. મારા કારકુન તરીકે પ્રમાણિકપણાથી પોતાનું કામ ન કરે અથવા મારે વાસ્તે તેને મળેલા બધા પધસા કરજ બદલ પુરાવાના લેખ, અથવા બીજી મીલકતનો મને હિસાબ ન આપે તો તેથી ૩. સુધી મને જે નુકસાન આવે તે પ્રતીવાદીએ ભરી આપવું.

(અથવા ૨. તેજ વખતે અને તેજ ઠેકાણે પોતાની સહીથી લેખ કરી આપીને ૩. ની રકમ ગુન્હેગારી તરીકે મને આપવાને પ્રતીવાદી પોતે મારી સાથે બંધાયો છે, એવી શરતથી કે- જે મારા કારકુન અને કીલીપાર તરીકે સદરહુ ઈ, રૂ. પોતાનું કામ પ્રમાણિકપણે બજાવે અને જે જે પધસા, કરજ બદલ પુરાવાના લેખ, અને બીજી મિલકત કોઈપણ વખતે મારી વતી તેની પાસે હોય તે બધાનો ખર્ચખરો હિતાબ તે મને આપે તો તે કરાર રદ થાય નહીં તો ન થાય.)

(અથવા ૨. તેજ વખતે અને તેજ ઠેકાણે પ્રતીવાદીએ મને દસ્તાવેજ લખા આપા તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે.)

૩. તારીખ માટે સને ૧૮ અને તારીખ માટે સને ૧૮ ની દરમિયાન સદરહુ ઈ, રૂ. એ પધસા અને બીજી મીલકત મળીને, ૩. ની કીંમતની રકમ મારે માટે લીધી, તેનો એ જો મને હિસાબ આપ્યો નથી. અને તે હજી લેણી તથા આપ્યા વગરની છે.

(ફિસલો માગવો)

(નંબર ૬૭.)

બાકુતે માલક ઉપર કરવાની, વિશેષ નુકસાન થયું હોય તે સુધાંત,

* સને ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૧૮ માં આપેલા નયુનામાં આપનો અથવા વાલી ના શીફો જોડે છે.

(મથાળું.)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ માં તારીખ માટે સને ૧૮ રાજ એ
અ. ખ. પ્રતિવાદીએ લેખી દસ્તાવેજથી મને (મહેલામાં નંબર
નું ઘર) વરસની મુદત સુધી ભાડે આપીયું. તેમાં મારી સાથે એવો ક
કાર હતો કે, મારે અને મારા કાયદેસર વારસ વકીલોએ તે ઘરના સદરહુ મુદત
સુધી સ્વસ્થપણે કબ્જે ભોગવવો.

૨. આ ફરિયાદ અસાવવાના મારો હક થવા માટે જે જે શરતો પુરી પડવાની
અને જે જે વાતો ખનવાની જરૂર છે તે ખત્રી પુરી પડી છે તથા ખની છે.

૩ સદરહુ મુદતમાં તારીખ માટે રાજ એક ઇ, રૂ., જે સ
દરહુ ઘરના કાયદેસર માલિક હોનાં તેણે અને તે ઘરમાંથી કાયદેસર રીતે કાઢ્યો,
અને હજીએ તે મને તે ઘરના કબ્જે આપતો નથી.

૪ તેથી કરીને મને, (સદરહુ જજને દરજીના ધંધા જરી રાખવામાં હરકત પ
ડી, ત્યાંથી નીકળવામાં રૂ. ખરચ લાગ્યું અને તે નીકળવાથી ગ. હ, તથા અઈ,
જે. ની મારી ઘરાકી ગઈ.)

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૬૮.

ખાત્રી પ્રમાણે જંગમ માત્ર ઉતરયા નહીં તે વિષે.

(મથાળું)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ માં તારીખ માટે સને ૧૮ રાજ એ
ક વરાળ યંત્ર આલવા જેવી સારી સ્થિતિમાં છે એવી પ્રતિવાદીએ ખત્રી આપી, અ
ને તે ઉપરથી તેની પાસેથી, તેની કીંમતના રૂ. આપીને તે ખરીદ કર
વાને માટે મને વળ્યું.

૨ સદરહુ યંત્ર તે વખતે ચાલે એવી સારી સ્થિતિમાં નહોતું, તથા તે યંત્રને
દુરસ્ત કરાવવામાં મને ખરચ લાગ્યું અને તે યંત્ર દુરસ્ત થતું હતું તે દરમ્યાન
નું, તે ચાલે એવી સારી સ્થિતિમાં હોત તો, મને જે ઉત્પન્ન થાત તે માટે મળ્યું.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૬૯ મા.

હામી ખાખતના કરાર ઉપરથી

(મથાળું.)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

૧ માં તારીખ માટે સને ૧૮ રાજ એ
અ. ખ. ને ક, હ, ની પેઢીના નામથી થતા વ્યાપારમાં હું અને પ્રતિવાદી પાંત્રી
દાર હોવાથી સદરહુ પંત્યાળું તોડ્યું, અને અરસપરસ એવો કરાર કર્યો કે પ્રતિ

વાદીએ પંચાગાની બધી મિલકત લેવી અને રાખવી, પેઢીનું બધું કરજ આપવું અને સદરહુ પેઢીને કંઈ કરજ હોવાને લીધે મારા ઉપર જે જે દાવા કરવામાં આવે તે બધાનું તુકશાન ભરી આપવું.

૨. સદરહુ કરારની મારા ભાગની બધી શરતો મેં ખરોખર રીતે પુરી કરી છે.

૩. તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ એક ઈ. રૂ. તું સદરહુ પેઢી પાસે લેજાણું હતું તે બદલ સદરહુ ઈ. રૂ. એ ની ન્યાયાધિકારી હાઈ કોર્ટમાં મારા અને પ્રતિવાદીના ઉપર એક સત્તો મેળવ્યો અને તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ) મેં રૂ.

(તે હુકમનામાની ભરપાઈ કરવા સારું) આપીયા.

૪. તે પ્રતિવાદીએ અને આપીયા નથી.

(ફિસલો માગ્યા.)

નંબર ૭૦.

વહાંણના માલિક વહાંણ તોરે માંડનાર ઉપર માલ નુ ચઢાવ્યાબદલ કરવાની (મથાણું.)

૬. અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. માં, તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ મારી અને પ્રતિવાદી વચ્ચે એક કબુલાવત થઈ તેની એક નકલ આ સાથે જોડી છે. અથવા ૧

માં તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ દસ્તાવેજ કરીને મેં આ ને પ્રતિવાદીએ એવી કબુલાવત કરી કે, માં તારીખ માહે તામે વહાંણ ઉપર પ્રતિ

વાદીએ પાંચસે દન માલ ચઢાવેલો. તે માલ તે વહાંણ (ઠીકાણે) લેઈ જવો. અને ત્યાં તોર આપેથી તે સ્વાધીન કરવો, અને પ્રતિવાદીને માલ ચઢાવવા સારું દિવસ, માલ ઉતારવાના દિવસ, ત મા જરૂર પડે તો દરરોજ રૂ. દર પ્રમાણે જોડી થવાના દીવસ આપવા.)

૨ સદરહુ કબુલાવતમાં ઠરાવેલી વખતે [સદરહુ માલ અથવા સદરહુ કબુલાવતમાં લખેલો માલ] પ્રતિવાદી પાસેથી હું લેવા તૈયાર અને રાજી હતો. તથા તું આપ હું લેજાણું એમ મેં કહ્યું.

૩. માલ ચઢાવવાની અને જોડી થવાની મુદત આપી હતી તે પુરી થઈ એક છે પરંતુ પ્રતિવાદીએ સદરહુ વહાંણ ઉપર સદરહુ માલ ચઢાવ્યો નથી.

તેથી કરીને જોડી કરી રાખ્યા (ડીમરેજ) બદલ રૂ. તથા તુકશાન ભરી લેવા બદલ બીજા રૂ. તો હું ફિસલો માગું છું.

કે. — અપેક્ષ્યથી તુકશાનીનો બદલો લેવાની ફરિયાદ અરજીઓ.

નંબર ૭૧.

જમીન ઉપર પ્રવેશ કર્યા (ટરેસ્પાસ) બદલ.
(મથાળું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧.

માં, તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ

માર્ગી

નામથી ઝાળખાતી કંઈ જમીન ઉપર પ્રતિવાદીએ પ્રવેશ કર્યો (અને તે ઉપર ઢોર ચરાવ્યાં, ઘોસ પગ તળે ચગદી નાંખ્યું, ધનુ રતી લોકડાં કાપીઆં, અને બીજી રીતે તેમાં નુકશાન કર્યું.)

[ફિસલો માગવો.]

નંબર ૭૨.

રહેવાના ઘરમાં આવીને પ્રવેશ (ટરેસ્પાસ) કર્યા વિશે.
(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. મારું

નામનું રહેવાનું ઘર છે તેમાં પ્રતિવાદીએ આવો

ને ઘણી વાર સુધી ઘુંઘાટ તથા દગો કર્યો. અને સદરહુ રહેવાના ઘરનાં ખારણાં તોડ્યાં, અને તે ઘરમાંના મારો જડીત તથા બીજો સામાન કાઢ્યો, ને ઉપાડી લેઈ ગયો, અને તેના પોતાના ઉપયોગમાં તેની તેણે વ્યવસ્થા કરી. તથા સદરહુ રહેવાના ઘરમાંથી મારો અને મારા કુટુંબનો કમળો લેઈને અમને કાઢી મુક્યા અને ઘણી વારસુધી તે રીતે અમને બહાર રાખ્યા.

તેથી કરીને મારો ધણો અલાવવામાં મને હંરકત પડી, અને મારે તથા મારા કુટુંબને વાસ્તે રહેવાનું બીજું ઘર મેળવવામાં મને ખર્ચ લાગ્યું.

[ફિસલો માગવો]

નંબર. ૭૩.

જગમ માલ ઉપર પ્રવેશ કર્યા બદલ.

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:

૧.

માં, તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ

વાદીનાં રમ નામે દારૂનાં દસ પોપ પ્રતિવાદીએ ફોડ્યાં, અને તેમાંના દારૂ મેહેલા માં ડોળી નાંખ્યો, [અથવા લોહું ચેખ્યા. ઘર શણગારના સામાન અથવા જે હોય તે, વાદીના સામાન કબજે કરી લીધો] અને તે લેઈ ગયો તથા તેના પોતાના ઉપયોગમાં તેની વ્યવસ્થા કરી.

(અથવા મારી ગયો અને બળદ પકડીને લેઈ ગયો અને તેમને અટકાવ્યાં અને ને સાંખી મુદત સુધી તેમને અટકાવેલાં રાખ્યાં.)

૨. તેથી કરીને તે મુદતની દરમ્યાન તે ગાયોના તથા બળદના મારાથી ઉપયોગ થયો નહીં, તથા નેમના આરાને વાસ્તે અને તે પાછાં મેળવવાને વાસ્તે ખર્ચ

૨૫ સાબુ. તથા જો તે મારી પાસે હોત તો બબ્બરમાં હું તેમને વેચત
તે વેચવામાં પણ અદમ્ય થયો. તથા સદરહુ ગાપ અને બગદ મારે કમી
ઉપયોગનાં થયાં (એમ ન હોય તો જેવી હકીકત હોય તે પ્રમાણે તુકશાન લખવું).

[રિસલો માગવો.]

નંબર ૭૪.

જંગમ મીલકત ખીલ્તે પોતાના ઉપયોગમાં આણ્યા બદલ.

(મથાણું.)

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:—

૧. આ સાથે જોડેલા પત્રમાં વરાણનકરેલો કંઈ સામાન (અથવા લોઠનાં ૧૦૦૦
પીપ) તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારા કબજામાં હતો.

૨. તે દિવસે :ઠેકાણે પ્રતીવાદીએ તે માલ પોતાના ઉપયોગમાં આણ્યો
અને જોર વાજખી રીતે મારી પાસેથી તેનો કબજો બોગવદો લેઈ લીધો.

[રિસલો માગવો.]

પત્રક.

નંબર ૭૫

માલ સ્વાધીન કરવાનું ના કહ્યા બદલ વખાર વાજાપર.

(મથાણું.)

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:—

૧. એક ઈ. ર. એ માં, તારીખ માટે સને ૧૮

રોજ પ્રતીવાદીને રૂ. (અથવા દર પીપે દર માસે રૂ. વગેરે) આપવાના

ચોખ્ખલામાં તેણે (લોઠનાં ૧૦૦ પીપ) પોતાની વખારનાં રાખવાનો અને સદરહુ
રકમ આપવામાં આવે એટલે તે માલ મારે સ્વાધીન કરવાનો કરવાનો કરાર કર્યો.

૨. તેથી કરીને મેં પ્રતિવાદી પાસે સદરહુ (લોઠનાં ૧૦૦ પીપ) અનામત સુક્યાં.

૩. તારીખ માટે સને ૧૮

જોજ મેં પ્રતીવાદીને રૂ. (અથવા તે સામાન વખારમાં રાખી સુકવાનું

લાકુ થઈયું તેની પુરી રકમ) આપવા માંડીને કહ્યું કે તું સદરહુ સામાન મારે
સ્વાધીન કર, પણ પ્રતીવાદીએ તે સ્વાધીન કરવાની ના કહી,

૪. તેથી કરીને સદરહુ સામાન ઈ, ર, ને વેચવામાં મને હરકત પડી અને તેનું
અને તુકશાન થયું,

[રિસલો માગવો.]

નંબર ૭૬.

દગાથી મિલકત મેળવ્યા બદલ.

(મથાણું.)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીને કંઈ સામાન વેચવાનું મને મન થાય એટલા માટે તેણે મને એમ સમજાવ્યું કે હું—એટલે પ્રતિવાદી દારૂ છું અને મારી બધી જવાબદારી જતાં રૂ. ના આસામી છું,

૨. તે ઉપરથી રૂ. ની કીમતનો (મુકો માલ) પ્રતિવાદીને વેચવાનું (તથા સ્વાધીન કરવાનું) મને મન થયું;

૩. સદરહુ સમજાવેલી વાતો ખોટી હતી [અથવા ખોટા પાણીની વીશિષ વાતો હોય હોય તે લખતી] અને તે ખોટી છે એમ પ્રતિવાદીને તે વખતે માલમ હતું;

૪. સદરહુ માલની કીમત પ્રતિવાદીએ આપી નથી (અથવા જો માલ સ્વાધીન ન કર્યો હોય તો) સદરહુ માલ તથા કરીને વહાણમાં થઈપતા અને તે પાછો આણતું મને રૂ. ખરચ લાગ્યું છે,

[ફિસલો માગવો.]

નંબર ૭૭.

દગાબાદથી ખીજા રાખસને ઉધારે અપાવ્યા બદલ.

(મથાણું)

હું, અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ મને એમ સમજાવ્યું કે, એક ઇ, રૂ. દારૂ છે, અને તેની સાખ સારી છે, તથા તેની બધી જવાબદારી જતાં તે રૂ. ની આસામી છે, (અથવા ઇ. રૂ. તે વખતે જવાબદારીવાળી નોકરીમાં છે તથા તે સારી હાલતમાં છે, અને નિરભય પણ તેની સાખ ઉપર તેને માલ ધીરી રાકાય તેવા છે.)

૨. તે ઉપરથી સદરહુ ઇ. રૂ. ને રૂ. કીમતના [ચોખ્ખા] મહિના ઉધારે વેચવાને મારૂ મન વળ્યું

૩. સદરહુ સમજાવેલી વાતો ખોટી હતી અને તે ખોટી છે, એમ પ્રતિવાદીને તે વખતે માલિમ હતું; અને મને ઠગવાના તથા દગો કરવાના હેતુથી (અથવા મને ઠગવાને અને નુકશાન કરવાને) તેણે એ વાતો સમજાવી હતી.

૪. સદરહુ ઇ. રૂ. એ [સદરહુ માલની કિમત સદરહું ઉધારની મુદત વીતી તો એ આપી નહી, અથવા] સદરહુ ચોખ્ખાની કિમત આપી નથી, અને તે કારણોને લીધે મને તેનું નુકશાન થયું.

(ફિસલો માગવો.)

નંબર ૭૮.

વાદીની જમીનમાંનું પાણી ગંદું કર્યા બદલ.

(મથાણું)

(હું) અ. ખ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં નામની એક જમીનનો તથા તે જમીનમાંના કુવાનો ત

શા તે કુવામાંના પાણીનો કબજો ભાગવટો હાલ મારો છે તથા હેઠળ કહેલી બધી વખતે હોત, તથા સદરહુ કુવાનો અને કુવામાંના સદરહુ પાણીનો ઉપયોગ અને લાભ લેવાનો હક મારો હતો; તથા તે કુવામાં પાણીની આવક થવાને જે કાંઈ પાણીના ઝરા અને વેહેણ વહીને કુવામાં આવતા હતા તે ઝરા તથા વેહેણાનું પાણી મંદુ ન કરતાં અથવા ન બગાડતાં વેદનું રાખવાનો હક મારો હતો.

૨. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ સદરહુ કુવા તથા તેમાંનું સદરહુ પાણી તથા તે કુવામાં વહી આવતા સદરહુ પાણીના ઝરા અને વેહેણા ગેરવ્યાજબી રીતે ગંદા કર્યા તથા બગાડ્યા.

૩. સદરહુ કારણને લીધે સદરહુ કુવાનું તે પાણી મેલું થયું તથા ધરસંસારના અને બીજા જરૂરીયાત કામને સ.ર. અનુપયોગી થયું, તથા સદરહુ કુવાના અને પાણીના ઉપયોગ અને લાભ હું અને મારું કુટુંબ લેતાં તે જતો રહ્યો.

(ફસલો માગવો)

નંબર ૭૯.

અપકારક કારખાનું ચલાવ્યા બદલ.

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. માંની નામની કંઈ જમીન મારા કબજામાં છે અને હેઠળ કહેલી બધી વખતે મારા કબજામાં હતી.

૨. તારીખ માહે સને ૧૮ થી આજ સુધી ધાતુનો કચરો ગાળવાનું કંઈ કારખાનું પ્રતિવાદીએ ચલાવ્યું છે. તેમાંથી ખરાબ અને રોગકારક ધુમાડો અને બીજી વરાળો તથા અપકારક પદાર્થ પ્રબળ નીકળવાનું પ્રતિવાદી ગેરવ્યાજબી રીતે કારણ થયો. તે ધુમાડો વરાળ અને પદાર્થ સદરહુ જમીન ઉપર અને તે જમીનના પસરમાં અને હવા ખેંચાડી તથા સદરહુ જમીનની સપાટી ઉપર કર્યાં.

૩. તેથી કરીને સદરહુ જમીન ઉપર મારાં ઝાડ, વાડ, ચાર અને પાક ઉગતાં તેને નુકશાન થયું, અને કિમતમાં તે ઊતરી ગયાં, તથા તે જમીનમાં મારાં જે જે ઢોર અને છવધન હતું તે રોગી થઈને તેમાંથી કેટલાંકનો ઝેર લાગીને મરી ગયાં.

૪. તે કારણને લીધે, સદરહુ જમીનમાં એમ ન હોત તો હું જે રીતે મારાં ઢોર અને મેઢરાં ચરાવત તે રીતે, મારાથી ચરાવી શકાયું નહીં, તથા ત્યાંથી મારાં ઢોર, મેઢરાં અને ખેતીનાં જાનવર મારે કાઢવાં પડ્યા, તથા તેવી જમીન ન હોત ત્યારે તેના જેવો લાભકારક અને આરોગ્યકારક ઉપયોગ ને ઉપભોગ હું લેત તેવો હેતુ શક્ય નહીં.

(ફસલો માગવો)

નંબર ૮૦.

રસો અટકાવ્યા બદલ.

(મથાળું).

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો સાદી જણાવું છું કે:-

૧. (ગામ માંનું એક ઘર) મારાકબજારમાં છે અને હેઠળ કહેલો વખતે તેમાં મારો કબજો હતો.

૨. મારે પોતાને તથા મારા નોકરોને (વાહન સહીત અથવા પગે) વરસના કોઈ પણ વખતે સદરહુ (ઘરમાં) થી અમુક ખેતરમાં થઈને સાર્વજનિક રાજમારગ ઉપર જવાના, —તથા તે રાજ મારગથી સદરહુ ખેતરમાં થઈ સદરહુ ઘરમાં પાછા આવવાના રસ્તાનો મારો હક્ક હતો.

૩. તારીખ માટે સન ૧૮ રાજ પ્રતિવાદીએ સદરહુ ગેર વ્યાજબી રીતે અટકાવ્યો તેથી કરીને તે રસ્તે વાહન સુધાંત અથવા પગે અથવા કોઈપણ રીતે) હું જઈ શક્યો નહીં અને ત્યારથી આજ સુધી તે રસ્તો ગેરવ્યાજબી રીતે અટકાવ્યો છે.]

૪ (કંઈ વિશેષ નુકશાન થયું હોય તો તે લખવું.)

(ફિસલો માગવો.)

ખીન્ને નમુનો.

[મથાળું]

૧. થી સુધી જતા સાર્વજનિક ધોરી રસ્તામાં અટકાવ થાય એવી રીતે તે રસ્તામાં પ્રતિવાદીએ ગેરવ્યાજબી રીતે ખાઈ ખોદીને માટી તથા પથરાનો ઢગલો કર્યો.

૨. તેથી કરીને સદરહુ ધોરી રસ્તે કાયદસર રીતે જતાં હું સદરહુ માટીને પથરા ઉપર (અથવા સદરહુ ખાઈમાં) પડ્યો અને મારો હાથ લાગ્યો અને ઘાંતું ફુપ્પ બોજવું તથા લાંબી મુક્ત સુધી મારો ધધો ચલાવાયો નહીં અને વધારે બોલાવીને આપણોપચાર કરવામાં ખરચ થયું.

[ફિસલો માગવો.]

નંબર, ૮૧.

પાણીનો પ્રવાહ ખીજ તરફ વાળ્યા બદલ.

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. ડિસ્ટ્રિક્ટમાં ગામમાં નામથી આજખાતા (વેહેળા) ઉપર ચકરી (મીસા) છે તે માસ કબજામાં છે અને હેઠળ કહેલો વખતે તે મારા કબજામાં હતી.

૨. તે કબજો હોવાને લીધે સદરહુ ચકરી ચલાવવા સાર સદરહુ વેહેળાના મજાક ઉપર મારો હક્ક છે.

૩. તારીખ માટે સન ૧૮ રાજ પ્રતિવાદીએ સદરહુ વેહેળાના મજાકે લીધે તેનું પાણી ખીજ તરફ વાળ્યું વેને લીધે મારી ચકરીમાં થોડું

પાણી આપ્યું.

૪. તેથી જોને પાણી તે રીતે વજા વેઢવા દર રોજ ગુણો દળી શકતો તેને ઠેકાણે હવે દરરોજ ગુણથી વધારે દળી શકતો નથી.

[ફસલો માગવો.]

નંબર ૮૨.

નીકથી જમીનને પાણી પાવા સાડ પાણી લેવાના હકનો અટકાવ કરવા બદલ (મથાળું.)

હું અ. બા. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છે કે:-

૧. ઠેકાણાની વગરે કંઈ જમીન મારા કબજામાં છે અને હું ક હેલી વખતે તે મારા કબજામાં હતી. અને તે જમીનને નીકથી પાણી પાવા સાડ અમુક વેઢામાંથી કંઈ પાણી લેઈને તે ઉપયોગમાં લેવાને તે ઉપયોગમાં લેવાનો મારો હક છે.

૨. તારીખ માટે રોજ પ્રતિવાદીએ સદરહુ વેઢાનું પાણી જરવયાજખી રીતે અટકાવીને તથા તથા તે બીજી તરફ વાળીને; સદરહુ લખ્યા પ્રમાણે સદરહુ વેઢામાંથી પાણી લેઈને તેના મને ઉપયોગ કરવા દીધો નથી.

(ફસલો માગવો)

નંબર ૮૩.

ભાડુઆતો બગાડો કરવા બદલ.

(મથાળું.)

હું અ. બા. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છે:-

૧. તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ મારી પા સેથી [મેહલામાં નંબર નુ ઘર) ની મુદતને માટે ભાડે રાખ્યું.

૨. તે પ્રમાણે પ્રતિવાદી તેમાં રહ્યો.

૩. આ રીતે તે રહ્યો એટલી મુદતમાં તેણે તે મકાનની ઘણી ખરાબી કરી ભીતો કદરૂપી કરી, ભાંય ઉખેડી, બારણાં ભાંગી નાંખ્યાં, અથવા બીજું જે નુકશા ન થું હોય તે બને તેટલું ખતાવવું.)

વાદીની અરજ એ છે કે ૩.

બદલો મળવાનો ફસલો કરી આપો.

નંબર ૮૪

હુલો કરવા બદલ તથા કાચલા વિરૂદ્ધ મર્યા બદલ.

[મથાળું.]

હું અ. બા. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છે કે:-

૧. તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારા ઉપર હુલો કરીને મને માર્યો.

૨. મારી અરજ એ છે કે ૩.

બદલો મળવાનો ફસલો કરી આપો.

નંબર ૮૫

હાલો કર્યા બદલ તથા કાંઈક વિશેષ માર્યા બદલ; વિશેષ નુકશાન થયું હોય તે સુધી (મથાણું)

હું અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ મારા ઉપર લખ્યો કર્યો. અને હું બેલાન થયો ત્યાં સુધી મને માર્યો.
 ૨. તેથી કરીને હું (ત્યારથી છ અઠવાડિયા) સુધી મારો ધંધો ચલાવી શક્યો નહીં. અને વધુને બેલાવીને આપણે ચચાર કરવામાં રૂ. આપવાની મને બંડર પડી, તથા ત્યારથી આજ સુધી મારાથી (મારો જમણો હાથ ઉપચોગમાં) લેઈ સંકાતો નથી. (અથવા બીજી રીતનું નુકશાન જે હોય તે લખવું.)
- (ફસલો માગવો.)

નંબર ૮૬.

હાલો કર્યા બદલ તથા બીજી રીતે કેદ કર્યા બદલ.

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ મારા ઉપર હાલો કર્યો અને દિવસ (અથવા અવર) સુધી મને કેદ કર્યો. (વિશેષ નુકશાન, જે કાંઈ હોય તે, આ પ્રમાણે લખવું.)
૨. તેથી કરીને મેં શારીરિક અને મોનસીક બંને વ્યથા બોગવી, મારી રૂંદે તી મેં, અને મારી સાખને તથા સ્થિતિને ઘડો પોંચ્યો, તથા મારો કામ ધંધો ચલાવ્યો નહીં, અને મારી જાતીકી સંભાળથી તથા લક્ષથી મારા કુટુંબની સોઈ કરાઈ નહીં, તથા સદરહુ કેદખાનામાંથી મારો છુટકારો કરાવવામાં મને ખરચ થયું (અથવા બીજી રીતે જે હોય તે).

(ફસલો માગવો.)

નંબર ૮૭.

આગ આડીના રસ્તા ઉપર ગરજતથી થયેલી ઇજા બદલ.

(મથાણું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી જણાવું છું કે:—

૧. તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ, જે બા હું આપે તે બધા મુસાફરોને, તથા એ બે ઠેકાણા વચ્ચે રેલવેથી લેઈ જનાર હતા.
૨. તે દિવસે સદરહુ રસ્તા ઉપરની પ્રતિવાદીએની ગાડીઓમાંની એક ગાડી માં હું ઉતાર હતા.
૩. હું તે પ્રમાણે ઉતાર હતા તેવામાં સદરહુ રસ્તા ઉપર આગ (અથવા અગર) ફેરવાઈ પાડી, અથવા

આગ
અને

જો બે સ્ટેશનની વચ્ચે પ્રતિવાદીઓના નોકરોની ગફલત અને અપ્રતીજ્ઞતાને લીધે ગાડીઓ સામસામી અથડાઈ તેથી કરીને મને ઘણી ઈજા થઈ (મારો પગ ભાગી ગયો, માથું કુટાયું, વગેરે, અને કઈ વિશેષ નુકશાન થયું હોય તો તે લખવું, જે મ કે.)— અને વેધને બોલાવીને આપઘાતચાર કરવામાં ખરચ થયું તથા વેચનાર ભરીકે મારો પહેલાનો ધંધો ચલાવવાને હું નિરંતરનો અશક્ત થયો.

(ફસલો માગવો.)

(અથવા આ રીતે:—૨. તે દિવસે પ્રતિવાદીઓના આગગાડીના રસ્તા ઉપર કાયદેસર રીતે ચાલીને હું બીજી તરફ જતો હતો. તે વખતે તે રસ્તા ઉપર અને તે રસ્તે તેમણે, પોતાના નોકરોને હાથે એક એન્જીન (વરાળચક્ર) અને તેને જોડેલી ગાડીઓની હાર એવી ગફલતથી અને અપ્રતીજ્ઞતાથી ચલાવી અને હાથમાં શાખી કે તે એન્જીન અને હાર, મારા ઉપર આવી પડી ને અથડાઈ, તેથી કરીને વગેરે, પારેચાક ૩ માં લખ્યા પ્રમાણે.)

નંબર ૮૮.

ગફલતથી હાકવાને લીધે યએલી ઈજા બદલ.

(મથાળું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવુ છું કે—

૧. હું વાદી મોઝી છું અને ઠંકાણે ધંધો કરું છું. પ્રતિવાદી નો બેપારી છે.

૨. (તા. ૨૩ મે ૧૮૭૫) રોજ સાંજના ત્રણ વાગ્યાને સુમરે લકતા રોડેર માં ચૌરંગીને રસ્તે પુર્વ તરફ હું ચાલતો હતો. હારીગટન નામની ગલી વટાવીને પેલી તરફ જવાની મને જરૂર પડી. તે ગલી ચૌરંગીને કાટખુણા કરીને મળે છે. આ ગલી હું વટાવતો હતો તેવામાં અને તેની પેલી તરફ ફરસ ખંધી પગ રસ્તા ઉપર જઈ પોંચું તેટલામાં પ્રતિવાદીની બે ઘોડા જોડેલી ગાડી જે નોકરોના હાથમાં અને હવાલામાં હતી તે હારીગટન ગલીમાંથી ચૌરંગી ઉપર ગફલતથી, એકાએક, અત્યાચાર વગર ઉતાવળા અને ભયંકર વેગથી ફરી, તે ગાડીના દાંડો (પોલ) મને લાગ્યો અને તેથી હું નીચે પડ્યો અને ઘોડાઓના પગતળે હું ઘણો છુંદાયો.

૩. ધંકો ભાગવાથી, પડવાથી અને પગતળે ચગદાવાથી મારો ડાબો હાથ ભાગ્યો, અને મારે પડ્યો, બચડે તેમજ અંદર હું જઘર થયો અને મને ઈજા થઈ. અને તેથી કરીને હું ચાર માસ માંદા ને વેદનામાં રહ્યો, તથા મારો ધંધો ચલાવી શક્યો નહીં, અને આપઘાતચારનું તથા બીજું ખરચ થયું અને મારો ઘણો ધંધો તથા નફો ખુડ્યો.

હું ૨.

નુકશાન માથું છું.

[મથાળું.]

પ્રતિવાદીની બેખી કેરીયત.

કરિયાદ અરજમાં જે ગાડી કહેલી છે તે મારી હતી અથવા તે મારા નો

કોના હવાલામાં અને હાથમાં હતી એ વાત હું પ્રતિવાદી નાકબુલ કરું છું. તે ગાડી (રાજેશી ઇ. ડી. ને જ. હ.) જેઓ કસકતામાં મહેલામાં રહે છે અને ભાડે આપવા સારૂ પોશાકવાળા હાકનાર સુધાંત ગાડી ઘોડા રાખે છે તે મની હતી. મને ગાડી ઘોડા પુરા પાડવા સારૂ મેં તેમને નીમ્યા છે. અને જે શાખસના હવાલામાં તથા હાથમાં સદરહુ ગાડી હતી તે રાખસ સદરહુ રાજેશી ઇ. ડી. અને જ. હ. નો નોકર હતો.

૨. ગફલનથી, એકાએક, અથવા ચેતાવ્યા વગર અથવા ઉતાવળા અને ભયંકર વેગથી સદરહુ ગાડી હારીંગટન ગલીમાંથી ફરવી એ વાત હું કબુલ કરતો નથી.

૩. મારું કહેવું એમ છે કે ચોગ્ય ખબરદારી અને કાળજી રાખી, હાત તો સદરહુ ગાડી પોતાની તરફ આવે છે એ પ્રતિવાદીની નજરે પડત અને તે જોઈ સ કચો મેત. તથા ગાડી સાથે કોઈ રીતે અચડવાનું તે ઠાળત અને ટાળી શક્યો હોત.

૪. ફરિયાદ અરજના ત્રીજા પારેખમાં જે હકીકત લખી છે તે હું કબુલ કરતો નથી.

નંબર ૮૯.

આખરૂ લીધા બદલ, શબ્દમાંજ આખરૂ લેવાનું રહ્યું હોય ત્યારે.

[મથાળું.]

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. માં, તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ ગમના વરતમાન પત્રમાં [અથવા ઇ. ડી. ને લખેલા કાગળમાં]

પ્રતિવાદીએ મારે વિશે નીચેના શબ્દો પ્રસિદ્ધ કર્યા.

(જે શબ્દો વાપર્યા હોય તે લખવા.)

૨. જે પ્રસિદ્ધી ખોટી અને અદાવત ભરેલી છે.

(ફેલો માગવો.)

(ટીપ.—કોરટની ભાષા શિવાય બીજી ભાષામાં આખરૂ લેવાનો મનકર લખ્યો હોય તો. જે પરભાષામાં તે પ્રસિદ્ધ કર્યો હોય તે ભાષામાં તે શબ્દ શબ્દ લખવો અને પછી આ પ્રમાણે લખવું કે:—“સદરહુ શબ્દોના ભાષામાં તરજુમો કરવાથી તેનો અર્થ અને બાધ નીચે પ્રમાણે થાય છે, અને જે શખસોને તે રીતે પ્રસિદ્ધ કર્યો તેઓ આ પ્રમાણે સમજ્યા. તે એકે [આ દેકાણે તે આખરૂ જાય એવા મનકરનો અક્ષરશઃ તરજુમો કોરટની ભાષામાં લખવો.]

નંબર ૯૦.

આખરૂ લીધા બદલ, શબ્દમાંજ આખરૂ લેવાપણું ન રહ્યું હોય ત્યારે.

[મથાળું]

હું. અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. હું

શહેરમાં ઘણા કનરાં બેપારી (હું અને) તારીખ

દે

સન ૧૮ રોજ અને તે પહેલાં હતો;

૨, માં, તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ
સામના વરતમાન પત્રમાં [અથવા ઇ. ફ. ને લખેલા કાગળ
માં અથવા ખોલ કદ રીતે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે તે બતવણી] પ્રતિવાદીએ મારે વિશે
નીચેના શબ્દો પ્રસિદ્ધ કર્યા:—

[“આ શહેરનો રહેનાર અ. બ. ધામધુમ કર્યા વગર
પ્રદેશ જતો રહ્યો છે. એવું કહેવાય છે કે ૨. ની રકમના લેણા
દાર આતુરતાથી તેના પત્નો શોધે છે. ”]

૩. આમ લખવામાં પ્રતિવાદીના ભાવ એવા હોય કે (મારા લેણાદારોને ન મ
ળ્યું એટલા માટે અને તેમને દગો દવાનર ધરાવ્યા હું નાસી ગયો હતા.)

૪. સદરહુ પ્રસિદ્ધ કરેલા મજકુર ખોટો અને અદાવત ભરેલો હતા.

[ફસલો માગવો.]

નંબર ૯૧;

આગ ચઢાવ્યા બદલ, શબ્દોના દાવો ચાલી શકે એવા હોય ત્યારે.

[મથાણું]

૯ અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી બાણીય હું કે:—

૧. માં તારીખ માહે સને
૧૮ રોજ પ્રતિવાદી ખોટી રીતે અને અદાવતથી મારે વિશે નીચેના શબ્દો ઇ. ફ.
(અથવા કેટલાક માગસો) ના સાંભળતાં બોલ્યા તે એ કે (‘તે ચોર છે.’)

૨. તે શબ્દોને લીધે મારે તરીકે ની નોકરી હ
તી તે ગઈ.

[ફસલો માગવો.]

નંબર ૯૨.

આગ ચઢાવ્યા બદલ; શબ્દોમાંના દાવો કરવા જેવું ન હોય ત્યારે.

(મથાણું.)

૯ અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી બાણીય હું કે:—

૧. માં તારીખ માહે સને

૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ મારા વિશે એક ઇ. ફ. ને ખોટી રીતે અને અદાવત
થી કહ્યું કે: (‘તે અજયબ જેવા ચંચળ અતઃક્રણનો જુવાન માણસ છે.’)

૨. હું તે વખતે કારકુનની જગા મેળવવાની શોધમાં હતા. અને સદરહુ શબ્દો
થી પ્રતિવાદીના મનનો ભાવ એ હતો કે કારકુન તરીકે હું વિશ્વાસ રાખવા લાયક નથી.

૩ તે શબ્દોને લીધે (સદરહુ ઇ. ફ. એ મને કારકુન તરીકે નોકર રાખવાની
ના કહી.)

[ફસલો માગવો.]

૯૩૦૬૦૬૦૬

નંબર ૯૩,

અદાવતથી ફોજદારી કામ ચલાવ્યા બદલ.

(મથાળું.)

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણુ છું કે:—

૧.

૧૮ રોજ

હોય તે) પાસેથી

અને તે ઉપરથી મને પકડ્યો, અને

(અને છુટો થવા સારૂ રૂ.

માં તારીખ માટે

સને

(સદરહુ શેરેરના માલસદરહુ, અથવા જે

ના આરોપનું પકડવાનું વારંટ પ્રતિવાદીએ કઠાવ્યું

(દિવસ અથવા અવર) કેદમાં રાખ્યો,

ના મે જન્મીન આપ્યા.)

૨. પ્રતિવાદીએ તે કામ અદાવતથી અને વાજબી અથવા સભવિત કારણ વગર કર્યું છે.

૩ તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ સદરહુ માલસ

દરહુ પ્રતિવાદીની ફરિયાદ કાઢી નાંખી અને મને દોશમુક્ત કર્યો.

૪. જેમનાં નામ મને માહિત નથી એવા ઘણા રાખસો સદરહુ પકડયાની વાત સાંભળીને તથા હું ગુન્હેગાર છું એમ ધારીને, મારી સહાયે ધંધો કરતા બંધ થયા છે; અથવા, સદરહુ પકડવાને લીધે, એક ઈ. રૂ. ના કારકુન તરીકેની મારી જમા ગઈ; અથવા, તે કારણને લીધે મે શારીરીક અને માનસિક વેદના બોગવી, અને મારો કામ ધંધો થઈ શક્યો નહીં તથા મારી સાખને ઘડો પોચો, તથા સદરહુ આરોપની ફરિયાદ સામે મારો બચાવ કરવામાં અને સદરહુ કેદખાનામાંથી છુટો થવામાં મને ખૂબ લાગ્યું.

(ફેસલો માગવો.)

૬.—વિશેષ મિલકતની ફરિયાદની ફરિયાદઆરજીઓ.

નંબર ૯૪.

સ્થાવર મિલકતનો કબજો લેવા માટે પુરાણ માલિકે કરવાની

(મથાળું.)

હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણુ છું કે:—

૧. [

રી ઈસ્ટેટ અથવા તે ઈસ્ટેટનો ભાગ, જેનું મેહસુલ રૂ

જમાસે કીમત રૂ.

હિસ્ત્રિકટમાંની

છે તેનો અથવા કલકતામાં

મેહલમાં ઘર નંબર

જેની અજમાસે કીમત

રૂ. છે) તેના ક્ષ. ય. પુરાણ માલિક હોતો.

૨. તારીખ

માટે

સને ૧૮ રોજ ક્ષ. એ. સ

દરહુ ઈસ્ટેટનો (અથવા ભાગનો કે ઘરનો) કબજો સદરહુ ક્ષ. ય. પાસેથી ગેરકાયદે લીધો

૩ ત્યાર પછી, સદરહુ ક્ષ. ય. અત્યુપત્ત કર્યા વગર તેની પાછળ મને તેના વા

રસ મુકીને મરી ગયા.

૪ સદરહુ ઈસ્ટેટનો (અથવા ભાગનો કે ઘરનો) કબજો મને ન આપતાં પ્રતિવાદી એ પોતાની પાસે રાખ્યો છે. વાદીની અરજ એ છે કે:—

૧. સદરહુ મિલકતનો કબજો મને મળવા બદલ,—
૨. તે કબજો દબાવી પડ્યાથી નુકસાનીના રૂ.

બદલ, ફસલો—

હરી આપો.

બીજો નમુનો.

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાઢી બાણાવું છું કે:—

૧. તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ દેખી દસ્તાવેજથી માનુ રસલ મેહેલમાંનું નંબર પર નું ઘર અને તેના અંગ નો ભાગ મેં પ્રતિવાદીને તારીખ થી પાંચ વરસની બોલીએ દરમાસે રૂ. ૮૦૦ ભાડું ડરાવીને ભાડે આપ્યો.

૨. સદરહુ ઘર અને તેના અંગનો ભાગ ભાડે આપવા જેવી અને સારી મરામતમાં રાખવાનો સદરહુ દસ્તાવેજમાં પ્રતિવાદીએ કરાર કર્યો.

૩. સદરહુ દસ્તાવેજમાં કબજો પાછો લેવાની પણ એક કલમ હતી. તેમાં એમ હતું કે, દસ્તાવેજમાં ડરાવેલું ભાડું આગવામાં આવે કે ન આવે તોએ, તે જો ૨૧ દિવસ સુધી બાકી રહે, અથવા પ્રતિવાદીના ભાગનો જે કરાર પૂરો કરવાનો તે ૫ રો કરવામાં તે કસુર કરે તો, તે ઘર તથા તેના અંગના ભાગનો કબજો પાછો લેવાનો મારો હક છે.

૪. તારીખ માહે સને ૧૮૮ રોજ એક મા સનું ભાડું ચઢ્યું અને તારીખ માહે સને ૧૮૮ રોજ બી જા મહિનાનું ભાડું ચઢ્યું તારીખ માહે સને ૧૮૮ રોજ બને ભાડાં ૨૧ દિવસ સુધી બાકી રહ્યાં હતાં, અને બંને હજી લેણાં છે.

૫. તેજ તારીખ માહે સને ૧૮૮ રોજ ઘર અને તેના અંગનો ભાગ ભાડે આપવા લાયક અથવા સારી મરામતમાં ન હતાં અને હાલ નથી, અને તેને ભાડે આપવા લાયક સારી મરામતમાં આણવાને પ્રતિવાદીની મોટી રકમ ખર્ચ લાગશે, અને વાઢીના ઉત્તરાધિકારની કીંમત ઘણી ઘટી ગઈ છે. વાઢીની માગણી નીચે પ્રમાણે છે:—

૧. સદરહુ ઘર અને તેના અંગના ભાગનો કબજો આપવો.

૨. રૂ. ચઢેલા ભાડા બદલ અપાવો.

૩. પ્રતિવાદીએ પોતાનો મરામત કરવાનો કરાર, તોડ્યો તેના નુકસાનીના રૂ. અપાવો.

૪. તારીખ માહે સને ૧૮૮ થી કબજો પાછો મળતા સુધી તે ઘર અને તેના અંગના ભાગનો ઉપભોગ કર્યા બદલ રૂ. અપાવો.

નંબર ૯૬

ભાડુઆતે કરવાની

(અમાણી)

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાઢી બાણાવું છું કે:—

૧ (કલકત્તા શહેરમાં એક જમીનનો તુકડો - છે તેની ચતુર્સીમા છે) તેના એકઠું, ૩, પુરાણ માલિક છે, તેની અજ માસે કિંમત ૩. છે.

૨. તારીખ માહે સને ૧૮ શેજ સદરહુ ઇ. ૬, એ સ. દરહુ જમીન તારીખ થી વરસની બોલીએ મને લાડે આપી.

૩. પ્રતિવાદી મને કબજે ન આપતાં પોતે દબાવી પડ્યો છે.

[ફસલો માગવો]

નંબર ૮૬.

જંગમ માલ ગેરવાજબી રીતે લીધા બદલ,

[મથાળું.]

હું, અ. બ, ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. તારીખ માહે શેજ લેટનાં ૧૦૦ પીપ આરી માલકીનાં હતાં (અથવા મારા કબજામાં હતાં) તેના અજમાસે કિંમત ૩. હતી.

૨. તે દીવસે માં પ્રતિવાદીએ તે પીપ લીધા.

૩. વાદીની અરજ એ છે કે:-

(૧) સદરહુ માલ કબજામાં અપાવવાનો અથવા તે કબજે ન મળી શકે તો ૩, આપવવાનો,

(૨) તે માલ અટકાવી રાખ્યા બદલ તુકસાનીના ૩. અપાવવાનો ફ. સંજોગથી આપો.

નંબર ૮૭.

જંગમ માલ ગેરવાજબી રીતે અટકાવી રાખ્યા બદલ.

[મથાળું]

હું, અ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:-

૧. તારીખ માહે સને ૧૮ શેજ આ સાથે જોડેલા પ ત્રકમાં કહેલો માલ (અથવા માલનું વરાણન લખતું) મારી માલકીના હતા અથવા કબજે લેવાનો હક ખતાવનારી હકીકતો જણાવવી. તેની અજમાસે કિંમત ૩. હતી.

૨. તે તારીખથી ફરીયાદ શરૂ થઈ ત્યાં સુધી પ્રતિવાદીએ તે માલ મને ન આપતાં અટકાવી રાખ્યો છે.

૩. આ ફરીયાદ શરૂ થયા પહેલાં એટલે તારીખ માહે સ. ને ૧૮ શેજ માં પ્રતિવાદી પાસેથી તે માલ માગ્યો પણ તેણે તે સમયની ક રવાની ના કરી.

વાદીની અરજ એ છે કે:-

(૧) સદરહુ માલનો કબજો અપાવવાનો અથવા તે કબજે ન મળે તો ૩.

અપાવવાનો,

(૨) તે માલ અટકાવી રાખ્યો માટે નુકસાનીના ખદલો રૂ.

અપાવવાનો,

ફસલો કરી આપો.

પત્રક.

જાહેર નંબર

નંબર ૮૮.

કપટથી ખરીદ લેનારની તથા તેની પામેથી માહિત છતાં લેનારની ઉપર કરવાની.
(મથાળું).

હું, અ. બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:-

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮

જ, પ્રતિવાદી (ક, ડ.) ને અમુક માલ વેચવાનું મને મન થાય એટલા માટે તે પ્રતિવાદી (ક. ડ.) એ મને એમ સમજાવ્યું કે (તે દાર છે અને તેની ખરીદ જ વાખડારી જતાં તે રૂ. ના આસામી છે.)

૨. તેથી કરીને અજમાસે રૂ. ની [ચાતી ૧૦૦ પેટીઓ] સ દરદુ ક, ડ, ને વેચવાનું તથા સ્વાધીન કરવાનું મને મન થયું.

૩. સદરદુ સમજાવેલી વાતો જોટી હતી અને તે જોટી છે એમ તે વખતે સદરદુ ક, ડ, ને માહિત હતું (અથવા સદરદુ વાતો સમજાવતી વખતે સદરદુ ક, ડ, નાદાર હતો અને પોને નાદાર છે એમ તેને માહિત હતું.)

૪. સદરદુ ક. ડ. એ પછીથી તે માલ પ્રતિવાદી ઇ, ફ, ને કંઈ મોખેલા શિવાય આપ્યો, (અથવા તે સમજાવેલો મજકર જોટો છે એ વાતની તે ઇ, ફ, ને ખબર હતી.)

વાદીની અરજ એ છે કે:-

(૧) સદરદુ માલનો કબજો મળવા ખદલ, અથવા તે કબજો ન મળી શકે તો રૂ. ખદલ,

(૨) તે માલ અટકાવી રાખ્યો માટે નુકસાનીના રૂ. ખદલ,

ફસલો કરી આપો.

ઈ.-વિશેષ ન્યાય માગવાની ફરીયાદોની ફરીયાદ અરજીઓ.

નંબર ૮૯.

ચુકના સખમથી કરા: રદ કરવા ખ.ખત.

[મથાળું]

હું, અ. બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:-

૧. તારીખ માટે

સને ૧૮ રાજ પ્રતિવાદીએ મને એમ

જાણવું કે.

માં મારી [પ્રતિવાદીની] માલકીના એક જમીનના વુક

કો છે તે (દશ વિગ) છે.

૨. તે ઉપરથી સદરહુ કહેલું ખરૂં માનીને સદરહુ તુકડો રૂ.
માટે ખરીદ કરવાનું મને મન થયું, અને કરારનામા ઉપર સહી કરી, તેની એ
ક નકલ આ સાથે જોડી છે. પરંતુ તેનું ખરીદી પત્ર (કનવેન્સ) મને કરી આપ્યું નથી.

૩. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ તે ખરીદીની
રકમને પેટે રૂ. મેં પ્રતિવાદીને આપ્યા,

૪. સદરહુ જમીનનો તુકડો ખરોખર રૂકત [પાંચ વીધા] છે,
વાદીની અરજ એ છે કે—

(૧) રૂ. તથા તારીખ માટે સને ૧૮ થી :

વ્યાજ અપાવો.

(૨) સદરહુ ખરીદીનો કરાર પાછો મંગાવીને તે રદ કરો.

• નંબર. ૧૦૦.

ખરાખી કરતાં અટકાવવાની તાકીદ બદલ.

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે—

૧. (મીલકતનું વરાણન કરવું) નો હું પુરાણ માલક છું.

૨. મારી પાસેથી લોધેલા પટાને આધારે તેનો કબજે પ્રતિવાદી પાસે છે.

૩. મારી સંમતી વગર પ્રતિવાદીએ (વેચવા સારૂ ઘણાં કીમતી ઝાડ કાપી નાં
ખ્યાં છે અને બીજાં વગરે કાપવાની દેશન આપે છે.)

પ્રતિવાદીને તાકીદ આપીને સદરહુ મીલકત ઉપર કંઈ વધારે ખરાખી કરતાં
ચલાવવા દેતાં તેને અટકાવવાનો ફેસલો મળવાનો મારી અરજ છે.

(અસા સંબંધી બદલો પણ મારી શકાય.

નંબર ૧૦૧.

અપકારક હત્ય દુર કરવા બદલ,

(મથાળું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે—

૧. કલકતામાં મેહલમાં નંબર ના

રનો) હું પણ માલક છું અને નીચે લખેલે બધે વખતે હતો.

૨. તેજ મેહલમાંની જમીનના એક તુકડા) નો પુરાણ માલ
ક પ્રતિવાદી છે અને નીચે લખેલે બધે વખતે હતો.

૩. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદીએ પો
તાના સદરહુ તુકડા ઉપર કસાઈખાનું બાંધ્યું અને હજી તે ચાલુ રાખે છે. અ
ને તે દિવસથી હાલ સુધી ત્યાં હમિશાં દોર આજ્ઞાવીને મરાવેલાં છે (અને લોહીત
થા નાંખી દેવાનું અને કોરેલું માસ તે મેહલામાં મારા સદરહુ ઘરની સાંધે નાં
ખાવેલું છે.)

૪. (સદરહુ કારણને લીધે સદરહુ ઘર છોડવાની મને જરૂર પડી છે અને તે આ

કે અપાતું નથી.) સદરહુ અપકારક કૃત્ય કર કરવા બદલ ફેસલો કરે એવી મા
રી અરજ છે.

નંબર ૧૦૨

પાણીનો પ્રવાહ વાળીને બીજી તરફ ન લેઈ જવાની તાકીદ બકસ,

(મથાળું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

નમુના નંબર ૮૧ પ્રમાણે.

સદરહુ પ્રમાણે પાણી વાળીને બીજી તરફ લેઈ જતાં પ્રતિવાદીને અટકાવવાની તા
કીદ થાય એવો ફેસલો મળવાની મારી અરજ છે.

નંબર. ૧૦૩ .

જંગમ માસ નાશ કરવાની દેશત આપી હોય તે પાછો લેવા બદલ તથા તા

કીદ આપવા બદલ

(મથાળું.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧. (એક નામાંકીત ચિતારાએ કાઢેલી મારા વડાવાની તસ્વીર) મારી મામકી
ની છે અને નીચે કહેલે બધે વખતે હતી, અને તેવી બીજી તસ્વીર છતમાં નથી.
(અથવા પછા પાછાને તેની જગાએ બીજી તેવી વસ્તુ મુકી શકાય એવી જાતની
તે મિલકત નથી એમ બતાવનારી જે હકીકતો હોય તે લખવી.)

૨, તારીખ માઈ સન ૧૮ રોજ તે સુરક્ષીત રાખવા
સાડ મેં પ્રતિવાદીને આપી.

૩: તારીખ માઈ સન ૧૮ રોજ મેં તે પ્રતિવાદી
પામેથી માગી, અને રાખી મુકવા સાડ જે વ્યાજબી ખરચ થયું હોય તે લે એમ કહ્યું.

૪. પ્રતિવાદી તે મારે સ્વાધીન કરવાને ના પાડે છે, અને મને એવી દેશત
આપે છે કે, જે સ્વાધીન કરવાનું કહીશ તો તે હું છુપાવીશ, કોઈને આપી દઈશ,
કડકા કરી નાંખીશ, અથવા તેને નુકશાન કરીશ.

૫, સદરહુ (તસવીર) જાય તો પછાનાની રકમ અપાવવાથી મને પુરો બદલો
મળવાનો નહીં.

હું એવો ફેસલો માગું છું કે:-

૧, પ્રતિવાદીને તાકીદ આપીને તેને સદરહુ (તસવીર) કોઈને આપી દેતાં, નુક
શાન કરતાં, અથવા છુપાવતાં અટકાવવો.

૨, તેણે મને તે પાછી આપવી,

નંબર ૧૦૪.

ઇન્ટર પ્લીડર.

(મથાળું).

(હું અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

- ૧, નીચે કહેલા હક્ક જે તારીખે જાણાવવામાં આવ્યા તે પહેલાં કોઈ ગ. હ. (મિલકતનું વાર્જન કર્યું) મારી પાસે (મુરસીત) રાખવા સારું મુકી.
- ૨, [સદરહુ ગ. હ. એ તે મને લખી આપી છે એમ કહીને તે આધાર] પ્રતિવાદી ક. ડ. તેના ઉપર હક જાણાવે છે.
- ૩, (પ્રતિવાદી ઇ. ફ. ને તે માલ આપવો એવો સદરહુ ગ. હ. નો હુકમ છે તે ઉપરથી) પ્રતિવાદી ઇ. ફ. પાણુ તે ઉપર હક જાણાવે છે.
- ૪, પ્રતિવાદીઓના પોતપોતાના હક્કો વિશે મને કાંઈ માલમ નથી;
- ૫, સદરહુ મિલકત ઉપર મારો કાંઈ હક નથી, અને કોરટ ફરમાવશે તે શખસને તે આપવાને હું તઈયાર અને રાજી છું.
- ૬, બેમાંથી કોઈ પ્રતિવાદી સાથે મિલાંદી થઈને આ ફરિયાદ આંજી નથી; મારી અરજ નીચે પ્રમાણે ફસલો મળવાની છે;—

(૧) પ્રતિવાદીઓને તાકીદ આપીને તે મિલકત વિશે મારા ઉપર કાંઈ કામ ચલાવતાં અટકાવવા;

(૨) સદરહુ મિલકત ઉપરના તેમના દાવા વિશે માંદામાંદે વાદ ચલાવવાનું તેમને કહેવું.

(૩) તે વાદ ચાલે ત્યાં સુધી સદરહુ મિલકત લેવાનો કોઈ શખસને અખ ત્યાર આપવો;

(૪) તે (શખસને) તે મિલકત સ્વાધીન કર્યા પછી તે સંબંધી બને પ્રતિવાદીઓની બધી જવાબદારીમાંથી મને મોકળા કરવો;

નંબર ૧૦૫.

મઈયતની મિલકતનો વહીવટ થવા સારું લેહેણદારે કરવાની.

(મથાળું]

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:—

- ૧, મઈયત ઇ. ફ. રહેનાર નો મરી ગયો તે વખતે તે નો પાસે મારી (અહીં લેહેણનું સ્વરૂપ લખવું તથા કાંઈ જમીનગી હોય તો તે લખવી) રકમ લેહેણી હતી, અને હજી તેની ઇસ્ટેટ ઉપર તે લેહેણી છે;
- ૨, સદરહુ ઇ. ફ. એ તારીખ માંહે સન રોજ પોતાનું મૃત્યુપત્ર કરીને ક. ડ. ને તે મૃત્યુપત્ર ચલાવનાર નીચે [અથવા પોતાની ઇસ્ટેટ જુમ્મા (ટરટ) માં મુકીને તેની મૃત્યુપત્રથી વ્યવસ્થા કરી વગેરે, અથવા મૃત્યુપત્ર કર્યા વગર મુજબ જે પ્રમાણે હોય તે પ્રમાણે લખવું];
- ૩, સદરહુ ક. ડ. એ તે મૃત્યુપત્ર શાખીત કર્યું (અથવા વહીવટ પત્ર તેને મળ્યું વગેરે);
- ૪, સદરહુ ઇ. ફ. ની જગમ મિલકત [અને સ્થાવર મિલકત અથવા સ્થાવર મિલકતની ઉપજ] પ્રતિવાદીએ પોતે કબજે કરી છે, અને મારું સદરહુ લેહેણું મને આપ્યું નથી;

૫, સદરહુ ઇ. ર. તારીખ માહે સન ને રોજ
અથવા તે સુમારમાં મરી ગયો;
૬, મારી અરજ એ છે કે સદરહુ મધ્યત ઇ. ર. ની જગમ [અને સ્થાવર]
મિલકતનો હિસાબ લેવો, અને કોરટના હુકમનામા પ્રમાણે તેનો વહિવટ કરવો.

નંબર ૧૦૬.

૬. વિશેષ મતલેખાપીતદાન લનાર મધ્યતની મિલકતના વહીવટ બદલ કરવાની.
(મથાણું.)

(નમુના ૧૦૫ માં આ પ્રમાણે ફરકાર કરવો);—

(પરિશદ પારિશદ છોડી દેવો અને બીજા પારિશદ રાજ કરવો) ના
રહેનાર મધ્યત ઇ. ર. એ પોતાનું છેલું અત્યુપત્ર તારીખ માહે
સન ને રોજ થોડી રીતે કરીને ક. ડ. ને તે અત્યુપત્ર ચલાવનાર બીજા
અને તે અત્યુપત્રથી મને (આ ઠેકાણે વિશેષ અતલેખાપીતદાન હોય તે લખવું) આપ્યું.
પારિશદ ૪ ને ઠેકાણે લખવું કે:—

સદરહુ ઇ. ર. ની જગમ મિલકત ગતિવાદીના કબજામાં છે, અને બીજા વ
મુખીની સાથે સદરહુ (આ ઠેકાણે અત્યુપત્રથી ને વિશેષ વસ્તુ આપી હોય તેનું
નામ લખવું) પણ તેના કબજામાં છે.

પારિશદ ૬ ના રાજવાતમાં ને લખવું છે તેને ઠેકાણે લખવું કે:—

મારી અરજ એ છે કે, સદરહુ (આ ઠેકાણે અત્યુપત્રથી ને વિશેષ વસ્તુ આપી
હોય તેનું નામ લખવું) અથવા ફલાણું વગેરે, મને આપવાને ગતિવાદીને હુકમ કરું.

નંબર ૧૦૭ માં.

અત્યુપત્રમાં જેને પરિશદ રાજગી આપવાનું લખ્યું હોય તેણે મધ્યતના
મિલકતના વહીવટ બદલ કરવાની.

(મથાણું.)

(નમુના ૧૦૫ માં આ પ્રમાણે ફરકાર કરવો.)

(પારિશદ ૧ છોડી દેવો અને પારિશદ ૨ બદલે લખવું કે) ના
રહેનાર મધ્યત ઇ. ર. એ પોતાનું છેલું અત્યુપત્ર તારીખ માહે
સન ને રોજ થોડી રીતે કરીને ક. ડ. ને તે અત્યુપત્ર ચલાવનાર બીજા
અને અત્યુપત્રમાં મને રૂ. આપવા કરાવ્યા છે.

પારિશદ ૪ માં "લેણું" ને બદલે "અતલેખાપીતદાન" એમ લખવું.

બીજા નમુનો.

ઇ. ર.

વાદી.

અને

ગ. હ.

ગતિવાદી એજીની દરમ્યાન

હુ, ઇ. ર. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. આ, બ. રહેનાર ક. એ તારીખ (૧ લી. માર્ચ ૧૮૭૩) રોજ પોતાનું

છેલ્લું ગ્રંથપત્ર ચોગર રીતે કરીને પ્રતિવાદીને તથા મ. નં. (જે ગ્રંથપત્ર કરનારની હયાતીમાંજ મરણ પામ્યો તે) ને ગ્રંથપત્ર ચલાવનાર નીચ્યા, અને પોતાની સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકત પોતાના ગ્રંથપત્ર ચલાવનારાઓ પાસે ટરસ્ટી હાથ લ રાખવાનું ગ્રંથપત્રમાં લખ્યું. એવી રીતે કે: તેનું ભાડું અને ઉત્પન્ન મારી હ વાતી સુધી અને આપણું; અને મારા ગુજર્યા પછી મરણ કોઈ કોઈને ૨૧ વરસની ઉંમરે ન પોંચે અથવા કોઈના તેટલી ઉંમરે ન પોંચે કે તેનું લગ્ન ન થાય એ મ અને તે, — ઉપર કહ્યું તે પ્રમાણે મારી સંતતી વગર હું મરણ પામું તે વખતે, તે ગ્રંથપત્ર કરનાર ગ્રંથપત્ર કર્યા વગર ગુજરી ગયો હોત તો ગ્રંથપત્ર કરનારના કાયદેસર વારસ જે કોઈ થાત તેને પોતાની સ્થાવર મિલકત આપવા સારૂ, અને ગ્રંથપત્ર કરનારનો છેક નજીકનો સગો જે કોઈ થાત તેને પોતાની જંગમ મિલકત આપવા સારૂ તે ટરસ્ટીઓના જુઝમામાં છે એમ સમજવું.

૨. (તારીખ ૧ લી જુલાઈ ૧૮૭૮) રોજ ગ્રંથપત્ર કરનાર મરણ પામ્યા. અને તેનું ગ્રંથપત્ર પ્રતિવાદીએ (તારીખ એથી આઠોબર ૧૮૭૮) રોજ રાખીત કર્યું મારું લગ્ન થયું નથી.

૩. ગ્રંથપત્ર કરનાર પોતાના મરણ વખતે સ્થાવર જંગમ મિલકતનો માલિક હતો; પ્રતિવાદીએ સ્થાવર મિલકતનું ભાડું લેવા માંડ્યું, અને જંગમ મિલકત પોતાના કબજામાં લીધી. તેણે સ્થાવર મિલકતનો કાંઈ ભાગ વેચ્યો છે.

વાદીનો દાવો એ છે કે:—

(૧) અ. બ. ની સ્થાવર મિલકતનો વફિયત આ કોર્ટ મારફત કરવો, અને તેમ કરવા સારૂ બધા ચોગ્ય હુકમો કરવા અને હિસાબ લેવો.

(૨) મુકદમાના અવરૂપ પ્રમાણે જે બીજી અથવા વધારે દાદ જોઈએ તે.

ધ ર.

વાદી.

અને

ગ. હ.

પ્રતિવાદી એજીનાની દરમ્યાન.

પ્રતિવાદીની લેખી કેફીયત.

૧. અ. બ. ના ગ્રંથપત્રમાં કરનારો બોલે લખેલો હતો; તે મરતી વખતે નાદાર હતો; મરતી વખતે તેની કંઈ સ્થાવર મિલકત હતી તે મિલકત એ વેચી તેની નકી રકમ રૂ.

ઉપર, અને ગ્રંથપત્ર કરનારની કંઈ જંગમ મિલકત હતી તે એ એકઠી કરી અને તેની નકી રકમ રૂ.

૨. સદરહુ તમામ રકમો તથા સ્થાવર મિલકતના ભાડામાંથી મને મળેલા રૂ.

ની રકમ એ મરણપૂર્વે મેં તસર કરવામાં ગ્રંથપત્ર સંબંધી ખર્ચ કરવામાં અને ગ્રંથપત્ર કરનારનું કાંઈ કરજ આપવામાં મેં કામ લગાડી.

૩. મેં મારો હિસાબ પૂરો કરીને તેની એક નકલ (તારીખ દસમી જાન્યુઆરી ૧૮૭૫) રોજ વાદીને મોકલી, અને તે હિસાબ ખરો છે એમ દખાડનારી પાત્રી આ બેવાની તમને પ્રણ પસવાળગી છે એમ મેં તેમને કહ્યું, પણ મારા કેવોના સાબ બેવાની તેણે ના પાડી.

૪. મારી અરજ એ છે કે આ ફરિયાદનું ખરચ વાદીએ આપવું જોઈએ.

નંબર ૧૦૮.

જુમ્મા (ત્રસ્ટ) નું કામ કરવા બદલ
નં. ની કોર્ટમાં
દિવાની રેગ્યુલર નંબર.
અ. બ. રહેનાર વાદી.

વિરુદ્ધ

ક. ડ.

(હિતાધિકારી અથવા હિતાધિકારી પછી અંક) પ્રતિવાદી.

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે:—

૧. પ્રતિવાદીનાં બાપ અને મા સદરહુ ઇ. રૂ. તથા ગ, હ, એમનું લગ્ન થયું તે વખતે તારીખ માટે સન રોજ અથવા ત સુમારમાં ઠગવપત્ર [મેટલમેન્ટ] કર્યું તેમાં (અથવા પ્રતિવાદી ક, ડ, ના અને મે, રૂ. ના બીજા લેણેશુદારોના હિતસારૂ ઇ, રૂ. ની સ્ટેટ અને માલમતા લખી આપવાનો (આ સાઈનમેન્ટ, દસ્તાવેજ કર્યો તેમાં નીમેલા ત્રસ્ટીઓ પછી હું એક ત્રસ્ટી છું

૨. સદરહુ ત્રસ્ટીના કામનો બોન્ડ મે અ. બ. એ પોતાના ઉપર લીધો છે, અને ઉપર કહેલા દસ્તાવેજથી જે સ્થાવર જંગમ મિલકત આપી (કન્વેડ અથવા લખી આપી (અસાઈન્ડ) તેનો (અથવા તેના ઉત્પન્નનો) કબજો મારીપાસ છે.

૩. ઉપર કહેલા દસ્તાવેજને આધારે મારો હિત સબધ છે એમ સદરહુ ક, ડ, કહે છે

૪. સદરહુ સ્થાવર મીલકતના તમામ ભાગનાં તથા ઉપજનો (અને સદરહુ સ્થાવર મીલકતના કે તે પછી ઇંછ ભાગના વેચાણના ઉત્પન્નનો અથવા જંગમ માલગો, અથવા તે જંગમ માલના કે તેના ભાગના વેચાણના ઉત્પન્નનો, અથવા સદરહુ ત્રસ્ટનું કામ કરવામાં ત્રસ્ટી તરીકે મને જે ઉત્પન્ન મળ્યું તેના) હિસાબ આપવાની મારી ઇચ્છા છે; અને મારી અરજ એ છે કે સદરહુ ક, ડ, ની સમક્ષ અને સદરહુ ત્રસ્ટીના સબધમાં સોંપેલી ઇચ્છેના વહિવટમાં જેમનું હિત છે એમ કોર્ટ ફરમાવે તે બધા શખ્સોની સમક્ષ સદરહુ કામનો કોર્ટ હિસાબ લેવો અને સદરહુ ક, ડ, પ્રતિવાદીના હિતસારૂ અને સદરહુ પ્રમાણે જેમનું હિત હોય તે બીજા શખ્સોના હિત સારૂ સદરહુ સ્ટેટનો વહિવટ કોર્ટ મારફતે થવો જોઈએ; અથવા સદરહુ ક, ડ, એ તે વિરુદ્ધ સારૂ કારણ બતાવવું

તાજાં ફલન—હિતાધિકારીની ફરિયાદ હોય ત્યારે નેટલેખપ્રારપીતદાન લેનાર કરવાની ફરિયાદમાં પ્રસંગ પ્રમાણે જરૂરનો ફરકાર કરીને તે નમુના પ્રમાણે ફરિયાદ અરજી તઈમાર કરવી.

નંબર ૧૦૯.

ઘરાણીયું છોડાવવાનો હક બંધ કરવાની અથવા વેચવાની (મથાણું.)

હું, આ, બ, ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે:-

૧ તારીખ માટે સન ૧૮ રાજના એક ઘરાણીયા ખતથી આ કોરટની હકમતમાંનું એક ઘર તથા તેની સાથેનાં બાગ અને તેના અંગતી વસ્તુઓ મને મારા વારસને (અથવા ગટ્ટુપત્ર અભાવનાર, મિલકતના વહિવટ કરતર) અને અસાધનાને મુદલ રૂ. અને તે ઉપર દર વરસે દરસેકડે રૂ.

પ્રમાણે વ્યાજની જમીનગી તરીકે પ્રતિવાદીએ મને આપી, અને સદરહુ પ્રતી વાદી સદરહુ મુદલ ને વ્યાજ અમુક દિવશે અપે તો તે ઘરાણીયુ ધોતુ એવી બાંધી હતી તે દીવશ કચારનાએ વાંતી ગયા છે. —

૨ હાલ પ્રતિવાદી પાસે મારા સદરહુ ઘરાણીયા ઉપરથી વ્યાજ મુદલ મળીને રૂ. લેહેણ છે.

૩ વાદીની અરજ એ છે કે:- (અ) સદરહુ રૂ. તથા ફરિયાદ દાખલ કર્યાની તારીખથી વસુલ થાય તે તારીખ સુધીનું જે વ્યાજ અઢે તે તથા આ ફરિયાદનું ખર્ચ કોરટ કરાવે તે દિવશે પ્રતિવાદીએ મને આપવું, અને ન અપે તો સદરહુ ઘરાણીયા મિલ ત છોડવવાના તેના હક બદ થાય અને તે મિલકત નો બજા મને મળે; અથવા (બ) સદરહુ મિલકત વેચવી અને જે ઉપજે તે સદરહુ મુદલ વ્યાજ અને ખર્ચની રકમ આપવામાં તથા આપવાના વાસ્તે કામે લગાડવી, અને (ક) જો તે ઉત્પન્ન તે તમામ રકમ અદા કરવાને બસ ન થાય તો ખુદની રકમ અને તે અદા થાય ત્યાં સુધીનું તેનું દર વરસે દર સેકડે ૬ ટકા પ્રમાણે વ્યાજ પ્રતિવાદીએ મને અપવું અને (૯) તેટલા માટે કોરટે ચોખ્ખ હોય તેવા બંધા હુકમો કરવા અને હિસાબ લેવો.

નંબર ૧૧૦.

ઘરાણીયું છોડવવાના.

મથાળું.

[નમુના ૧૦૮ મા પ્રમાણે ફરદાર કરવો.]

પહેલા પારેઆફમાં પક્ષકારોનાં નામ અને તેમજ હકીકતો પણ ઉલટ પાલટ કરી

ખીજ પારેઆફને દેખાણે નીચે પ્રમાણે લખવું:—

૨. સદરહુ ઘરાણીયા ઉપરથી મારે પ્રતિવાદીનું રૂ. દેવું નિકળે છે તે હું પ્રતિવાદીને આપવાને તઈયાર તથા રાજી છું, અને આ ફરિયાદ અજી દાખલ કર્યાં પહેલાં પ્રતિવાદીને તેની ખબર હતી.

ત્રીજ પારેઆફને દેખાણે એમ લખવું કે:—

મારી અરજ એ છે કે, સદરહુ મિલકત ઘરાણીયામાંથી હું છોટવું અને પ્રતિવાદીને રૂ. તથા વ્યાજ અને કોરટ ખર્ચ આપવાના હુકમ કરે (તો) તેટલું ખર્ચ કોરટ કરાવે તે દિવસે હું આપું એટલે પ્રતિવાદીએ તે મિલકત મને પાછી આપવી એવો તેને હુકમ કરો, અને તે પાછી આપવામાં દસ્તાવેજ તઈયાર કરી આપવાના કોરટે ચોખ્ખ હોય તે બંધા હુકમો કરવા અને સદરહુ ઘરાણીયામાંથી ચોખ્ખી કરીને સદરહુ મિલકતના કબજે મને મળવા સારું જરૂર હોય તેવાં

ખીબ, કદમ કરવામાં હુકમ કરવો.

નંબર ૧૧૧.

કરાર વિશેષ રીતે પુરો કરવા વિશે (નંબર ૧).

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:—

૧. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજના અને સદરહુ ક. ડ. પ્રતિવાદીએ સહી કરેલા કરારનામાં સદરહુ ક. ડ. એ એવો કરાર કર્યો કે, તે કરારનામાં વર્ગીન કરેલી અને હુવાલો આપેલી કાંઈ સ્થાવર નિલકત તેણે ૨. માટે મારી પાસેથી ખરીદ કરવી (અથવા મને વેચવી).

૨. સદરહુ ક. ડ. ને સદરહુ કરારમાં તેના જાણવું જે કરવાનું છે, તે પૂર્ણ કરી આપવા મેં કહ્યું પણ તે પ્રમાણે તેણે કશું નહીં.

૩. હું અ. બ. તે કરારનામાં મારે ભાગ પુરો કરવાને પ્રંયમથી અને હજી એ તઈયાર તથા રાજી છું, અને તે વાતની સદરહુ ક. ડ. ને ખબર થએલી છે.

૪. વાદીનીઅરજ એકે કે, સદરહુ કંડને કરાર પુરો કરવાનો, અને સદરહુ મિલકતનો મને (અ. બ. ને) પૂર્ણ કબજા આપવાને જરૂર હોય ને બધા કલ્પ કરવાનો (અથવા સદરહુ મિલકતનો કબજો અને ખરીદી ખત (કન્વેયન્સ કબુલ કરવાનો અને ફરિયાદનું ખરચ આપવાનો હુકમ કરો.

(તાજી કલમ:—કાંઈ કરારનામાં પાછું આજ્ઞાવીને રદ કરવાની ફરિયાદ હોય તે પારેગ્રાફ ૨ અને ૩ છોડી દેવા અને તેમનેકકાણેએક પારેગ્રાફ ઘાલવે, તેમાં જે કારણોને લીધે તે કરારનામાં પાછું મંજૂરી રદ કરવું જોઈએ તે કારણો દરશાવવાં; જેવાં કે, મેં તે ઉપર ચુકથી, કબજે પડવાથી, વાંપતીમાં પડવાથી, અથવા પ્રતિવાદીના પટથી સહી કરી, અને માગવાની દાદ હોય તે પ્રમાણે અરજ માગવામાં ફરકાર રવો.

નંબર ૧૧૨.

કરાર વિશેષ રીતે પુરો કરવા વિશે (નંબર ૨.)

(મથાણું)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલો વાદી જાણવું છું કે:—

૧. આ સાથે જોડેલો કરારનામાં વર્ગીન કરેલી અમુક સ્થાવર નિલકતનો તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ પ્રતિવાદી પુરણ રીતે હકદાર હતો.

૨. તેના દિવસે મેં અને પ્રતિવાદીએ પોતપોતાની સહીઓ કરીને એક કરારમાં કહ્યું તેની એક નકલ આ સાથે જોડેલી છે.

૩. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મેં પ્રતિવાદીને ૩.

આપવા માંડ્યા અને સદરહુ મિલકતનું ખરીદીખત (કન્વેયન્સ) માગ્યું.

૪. તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મેં ફરીને તે ખરીદી

જન માણુ, (અથવા તે મિલકત મને ખરીદ કરી આપવાનું પ્રતિવાદીએ ના કરી)
 ૧. પ્રતિવાદીએ તે ખરીદી પત્ર (કન્વેયન્સ) કરી આપીયું નથી.
 ૨. પ્રતિવાદીને સદરહુ મિલકતની ખરીદીની રકમ આપવાને હજી હું તથ્યા
 ર અને રાજી છું.

મારી અરજ એવા ફેસલે સાચવાની છે કે:-

[૧] સદરહુ મિલકતનું નેઇએ તેણે ખરીદી પત્ર [કન્વેયન્સ] પ્રતિવાદી.
 એ મને કરી આપવું, (કરારનામાની શરતો હો).

(૨) તે ન કરી આપીયા બદલ નુકશાનીના રૂ. તેણે
 મને આપવા.

નંબર. ૧૧૩.

પંત્યાળ.

(મથાળુ.)

હું, અ. બ. ઉપર કહેલા વાદી જાણી છું કે:-

૧. આ કોરટની હુકમતમાં ઉકાણે હું અને સદરહુ કે.

૭. ગયા વરસથી અથવા મહીનાથી હમારી પોતપોતાની સહીઓ કરીને
 પંત્યાળાની કાંઈ કલમે લખેલી છે તે પ્રમાણે (અથવા અમે પોતપોતે સહી કરીને
 શિક્ષા મારેલા અમુ. દસ્તાવેજ (ડીડ) પ્રમાણે, અથવા મારી અને સદરહુ પ્રતિવાદી
 ની વચ્ચે મોઢાની કબજાવત થઈ તે પ્રમાણે એકઠા ધંધો ચલાવીએ છીએ.

૨. આ પ્રમાણે પાતીદાર તરીકે મારી અને પ્રતિવાદીની વચ્ચે થયેલી તરફના
 હંડા અને વધા ઉત્પન્ન થયા છે, તેથી કરીને પાતીદારને ફાયદા થાય એવી રીત
 પંત્યાળામાં સદરહુ ધંધો ચલાવવાનું અશક્ય થયું છે.

૩. સદરહુ પંત્યાળું તોડી નાંખવું એવી મારી ઇચ્છા છે, અને સદરહુ કલમે
 અથવા ડીડ, અથવા કબજાવત ની શરતો પરમાણે પંત્યાળાના કરજમાં અને
 જવાબદારીઓમાં મારો ભાગ આપવાને હું તથ્યાર અને રાજી છું.

૪. કોરટને મારી એવી અરજ છે કે, સદરહુ પંત્યાળું તોડવાનું હુકમનાનું
 રહુ, અને સદરહુ પંત્યાળાના વ્યાપારનો હિસાબ કોરટે લેવો અને તેની માલમ
 તા વસુલ કરવી. અને આ પ્રમાણે પંત્યાળાનો હિસાબ કરતાં દરેક પક્ષકાર પાસે
 જે બાકી નિકળે તે કોરટમાં ભરવાનો તેને હુકમ કરવો, અને સદરહુ પંત્યાળાનું
 કરજ અને જવાબદારીઓ અદા કરવી અને વાળવી, અને પંત્યાળાની માલમતામાં
 થી ફરિયાદનું ખરચ આપવું, તથા આ પ્રમાણે આપીને મુક્ત થયા પછી અને
 સદરહુ ખરચ આપ્યા પછી તે માલમતા પછી કાંઈ બાકી રહે, તો તે મારી અને
 પ્રતિવાદી વચ્ચે સદરહુ કલમેની ડીડની અથવા કબજાવતની શરતો પ્રમાણે વેચી
 આપવું; અથવા સદરહુ માલમતા તે કરજ જવાબદારીઓ અને ખરચ અદા કરવા
 ને બસ ન થાય તો તે અદા કરીને તેમાંથી મુક્ત થવા સારું એક ભંડોળ એકઠું
 કરવાને વ્યાજની હોય તે પ્રમાણમાં મને અને સદરહુ પ્રતિવાદીને હિસ્સો ભરવાનો
 હુકમ કરવો, અને કોરટને ચોખ્ખાભાગે તેવી બીજી દાદ આપવી.

આ ફરિયાદ અગળ આપનાર
વાદીનો પ્લીડર

રહેનાર

અથવા

(તાજા કસમ :—કોઈ પતંચાળું સંકેલીને બંધ કરાવવાની ફરિયાદમાં પતંચાળું
તોડી નાંખવાની અરજ ન લખવી, પણ બદલે એક પારચાંદ મુકીને તેમાં તે પં
ચાળું તુટ્યાની હકીકત બતાવવી.

નંબર ૧૧૪.

હુકી હકીકતોના નમુના.

(દિવાની કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો, કલમ ૫૮).

ધીરેલા પછસા,

ધીરેલા પછસા (અને વ્યાજ) બદલ રૂ, નો વાદીનો
દાવો છે.

ચણા દોવા.

રૂ, વિશે વાદીનો દાવો છે. તે પછડી માલ
વેચ્યાની કીંમતના રૂ, કરને આપેલા પછસા

ભાડું,

રૂ, અને વ્યાજના રૂ, છે,
ચઢેલા ભાડાની બાકી બદલ રૂ, નો વાદીનો
દાવો છે,

પગાર વગેરે.

કારકુન [અથવા જે હોય તે] તરીકે પગારની બાકી
બદલ રૂ, નો વાદીનો દાવો છે,

વ્યાજ,

ધીરેલા પછસાના વ્યાજ બદલ રૂ, નો વાદીનો
દાવો છે.

સાધારણ વરાડ.

સાધારણ વરાડનો હિસ્સો લેવા બદલ રૂ. નો
વાદીનો દાવો છે.

નોર વગેરે.

નોર અને ખોટી થયા બદલ રૂ. નો વા
દીનો દાવો છે.

સરાફ પાસેની બાકી.

સરાફ તરીકે પ્રતિવાદની પાસે પછસા અનામત મુક્યા
તે બદલ રૂ. લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

પ્લીડર તરીકેની ફી વ
ગેરે.

પ્લીડર તરીકે કામ કર્યું [અને પ્લીડર તરીકે રૂ. બ
રચ્યા) તે વિશે રૂ, લેવાનો વાદીનો દાવો છે,

કમીશન.

[ફરાજ કરનાર, રૂના દલાલ, વગેરે જે સ્વરૂપ હોય
તે ભખડું] તરીકે મેજવેલા કમીશનના રૂ. લેવા
નો વાદીનો દાવો છે.

વેદ તરીકે હાજર રહેલું.

વેદ તરીકે હાજર રહેવાના રૂ. નો વા
દીનો દાવો છે.

પ્રીમીયમ પાછું લેવા
બદલ,

વીમાચીટી ઉપરથી આપેલા પ્રીમીયમના રૂ.
પાછા લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વખારનું ભાડું.

માલ વખારમાં રાખ્યા તેના ભાડાના રૂ.
લેવાનો વાદીનો દાવો છે;

માલ ખોંચાડ્યા બદલ;

આગગાહીથી માલ ખોંચાડ્યા તેના રૂ

લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ઘરનો ઉપયોગ ને ઉપ ઘરમાં રહ્યા અને ઉપયોગ કર્યા બદલ રૂ
ભોગ કર્યા બદલ ના વાદીનો દાવો છે.

સામાનનું ભડું. (ઘર શણગારના સામાન) ના ભાડા બદલ રૂ.
નો વાદીનો દાવો છે.

કામ કર્યા બદલ (સરવેઅર) તરીકે કામ કર્યા બદલ રૂ.
નો વાદીનો દાવો છે

ઉતારાનો તથા ખાંધા ઉતારાના તથા ખાંધા પીંચાના ખર્ચ બદલ રૂ
નો ખર્ચ. નો વાદીનો દાવો છે

ભાણવા બદલ. ક્ષ. ય. ને (ઉતારો આપીને ખવડાવી પીવડાવીને ભ
ખાણ્યો તે બદલ રૂ. લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

પોચેલા પછસા વાદીના પ્લોડર [અથવા આડતીઆ, અથવા ઉઘરા
ખી વસુલ કરનાર અથવા વગેરે,] તરીકે પ્રતિવાદીને
પોચેલા પછસા બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે

કામની રી નું કામ કરનાર કહીને પ્રતિવાદીએ કી
લીધી તે બદલ રૂ. લેવાનો વાદીનો દાવો છે

વધારે પછસા આપા બદલ રેલવે માર્ગને માલ લેઈ ગયા બદલ વધારે પછ
સા આપાયા તે પાછા લેવાને રૂ. નો વાદીનો દા
વો છે.

તિરાહિત પાસેથી પછ તિરાહિત તરીકે પ્રતિવાદી પાસે અનામત રાખેલા પ્ર
ધસા પાછા લેવા બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે

તિરાહિત પાસેથી જ તિરાહિત તરીકે પ્રતિવાદીના જુમ્મામાં આપેલા અને
વાદીને આપવા જેવા થયેલા પછસા બદલ રૂ.
લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

મુનીમનો પાસે આપે વાદીના મુનીમ તરીકે પ્રતિવાદીને આપેલા પછસા લે
લા પછસા લેવા બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

દગાથી લીધેલા પછસા. વાદી પાસેથી દગાથી પછસા લીધા તે પાછા લેવા બ
દલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

ખુશથી આપેલાં પછસા ખુશથી પ્રતિવાદીને પછસા આપીયા તે પાછા લેવા બ
દલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

પછસા આપીયા તેનો (જે કામ કરવાનું છે અથવા કર્યા વગર રહ્યું છે તે
મોબદલો ન મળ્યો તેથી બદલ, અથવા ખીસની જવાબદારી લેવા સારૂ કે, તે ન
તે પાછા લેવા બદલ. લીધા બદલ અથવા વગેરે) પ્રતિવાદીને પછસા આપીયા
તે પાછા લેવાને રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

(કંપનીના) શેર મને મળે એટલા માટે અનામત ત
રીકે આપેલા પછસા પાછા લેવા બદલ રૂ. નો
વાદીનો દાવો છે.

પ્રતિવાદીને સાંઈ જમી
નદારેઆપેલા પૈસાબદલ.
ભાડુ આપીયા બદલ.

એ કોમોડેશન ખીલ
ઉપરથી આપેલા પછસા.

જમીનનો હિસ્સો,

સહુ-દોળદારનો.

કાલના પછસા આપી
યા બદલ.

નવાદનાનિવાડાનેઆ
કામે આપવાનપછસા.
હયાતીના વીયા બદલ.

રજનઉ ખત,

પરરાજ્યનો ફેસલો,

ખીલ આફ એકસચેન્જ
વગેરે

પ્રતિવાદીએ ખીલ આફ એકસચેન્જ સીકારથું (અથવા લખ્યું અથવા તેપર શે
રો કરથો) તે બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે,

પ્રતિવાદીએ વાયદા જીડી લખી આપી (અથવા તેનાપર શેરો કરી આપ્યો) તે
બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

ખીલ આફ એકસચેન્જ સીકારનાર તરીકે પ્રતિવાદી અ, બ. ઉપર અને લખ
નાર (અથવા શેરો કરી આપનાર) તરીકે પ્રતિવાદી ક. ડ. ઉપર રૂ.

લેવાને વાદીનો દાવો છે.

જમીનગરી

માલ વેચ્યો તેની કીમતનો પ્રતિવાદી જમીનજ્ય
થો તે બદલ તેના ઉપર, રૂ. નો વાદીનો
દાવો છે.

માલ વેચ્યો તેની કીમત બદલ (અથવા ભાડાની બા
કી બદલ અથવા ધીરેલા પછસા બદલ અથવા વાદીને
વાસ્તે ફરીઆ તરીકે પ્રતિવાદી અ, બ, ને મળેલા પછ

જમીનદાર તરીકે પ્રતિવાદીને સાડ પછસા આપીયા
તે બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

પ્રતિવાદીએ ભાડુ આપવાનું તે ભાડાઆ [વાદીએ]
પછસા આપીયા બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે

પ્રતિવાદીની સગવડમે વસ્તે ખીલ આફ એકસચેન્જ
સિકારથું (અથવા તેના પર શેરો લખી આપીયા) તે બ
દલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

જમીન તરીકે વાદીએ પછસા આપીયા તેનો ફાળો
લેવા બદલ રૂ. લેવાની વાદીની ફરીયાદી છે.

વાદી પ્રતિવાદીનું સમાઈક કરના વાદીએ આપીયું
તેનો હિસ્સો લેવા બદલ રૂ. નો વાદીનો દાવો છે

વાદીને શેરો બદલ જે નુકશાની થાય તે બી આપ
વાને પ્રતિવાદી બધાયદો હતો; તે શેરના કાલના પછસા
બરયા બદલ રૂ. લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

સવાદના નીવાડા ઉપરથી આપવાનરૂ. રૂ.

લેવાના વાદીનો દાવો છે.

મર્યાદા અ. ય. ની હયાતીના વીમાની જીડી ઉપર
થી રૂ. નો વાદીનો દાવો છે.

રૂ. તથા વ્યાજ આપવાનું લખી આપેલા
ખતની રૂએ રૂ. લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

[રશિઆના રાજ્ય) માં ની કોરબના
ફેસલા ઉપરથી રૂ. નો વાદીનો દાવો હ,

પ્રતિવાદીએ લખેલા એક ઉપરથી રૂ. નો
વાદીનો દાવો છે,

સા બદલ અથવા વગેરે) પ્રતિવાદી એ. બ. ઉપર મુખ્ય
તરીકે અને પ્રતિવાદી ક. ડ. ઉપર જામીન તરીકે રૂ.
ના વાદીનો દાવો છે.

કામ.

જેરોના હાલ બદલ રૂ.

ના વાદીનો દાવો છે

અરચ વગેરે બદલ જેરો.

[ઉપરના નમુનાઓમાં વધારણું કે] અને અરચ બદલ રૂ.

અ.

ને આ સમન પાંચે ત્યારથી

દિવસમાં (અથવા કારણ હુકમત અ.

હાર સમન પાંચાડવાનો હોય તો કાળજી થવાની મુદત હુકમમાં ઠરાવી હોય તે લખ
વી) વાદીને અથવા તેના પક્ષીડરને દાવાની રકમ આપશો તો ફરિયાદનું આગળ
કામ ચાલતું બંધ થશે.

નુકશાની અને બીજા દાવા.

મુખત્યાર વગેરે,

ફરીઆ તરીકે વાદીને નાકર રાખવાનો કાર તોડ્યા બ.

દહા નુકસાનીનો વાદીનો દાવો છે.

પ્રતિવાદીની નાકરીમાંથી ફરીઆ તરીકે જેરવાળખી

રીતે વાદીને કાઢી મુખ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો [અને

ચહેલા મુસારાના રૂ. બદલ) વાદીનો દાવો છે,

વાદીના ઘરની વ્યવસ્થા કરનાર તરીકે વાદીની નાકરી પ્રતિવાદીએ જેરવાળખી
રીતે છોડી તે બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વાદીના ગુમાસ્તા (અથવા વગેરે) તરીકે પોતાનું કર્તવ્ય કરવામાં કમુર કરી તેના
નુકશાન બદલ [અને ગુમાસ્તા અથવા વગેરે તરીકે પદસ મળ્યા તે બદલ રૂ.

ના વાદીનો દાવો છે.

કરારથી શીખવા રહે
નાર.

પ્રતિવાદીની સાથે (અથવા વાદીની સાથે) કા, ય, એ

કરારથી શીખવા રહેવા વીજોના દસ્તાવેજની શરતો તો

ડી તેથી થએલું નુકસાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

લવાદી.

કા, ય, ના નિવાડા પ્રમાણે ન વરતવાથી થએલું નુ

કશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

હુમલો વગેરે.

હુમલો કર્યા બદલ (અને ખોટી રીત કેદ કર્યા બદ

લ અને અદાવતથી ફાજદારી કામ ચલાવ્યા બદલ) નુક

શાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ધણી ધણીઆણીએ ક
રવાનો.

વાદી ક. ડ. ના ઉપર હુમલો કરીને તેને ખોટી રીતે

કેદમાં રાખ્યા બદલ થએલી નુકશાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ધણી ધણીઆણી ઉપ

પ્રતિવાદી ક, ડ, એ હુમલો કર્યા બદલ નુકશાની લેવા

રની ફરીયાદ.

ના વાદીનો દાવો છે.

પક્ષીડર.

વાદીના પક્ષીડર તરીકે પ્રતિવાદીએ ગફલત કરવાથી

નુકશાન થયું તે ભરી લેવાનો દાવો છે.

નિર્દોષ,

માલ સંભાળવામાં ગફલત કર્યા બદલ (અને જેરવાળખી

ખી રીતે તે અટકાવી રાખ્યા બદલ) નુકસાની રીતે લે

ધરાણીયું,

વાનો વાદીનો દાવો છે.

ભાડું.

ધરાણે મુકેલા સામાન રાખવામાં ગફલત કર્યા બદલ (અને ગેર વાજબી રીતે તે અટકાવી રાખ્યા બદલ) નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

સરાફ

ગર શણગારનો સામાન (અથવા ગાડી) ભાડે આપી તે સાંભળી રાખવામાં ગફલત કર્યા (અને ગેરવાજબી રીતે વગેરે) બદલ નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ખીલ

વાદીના ચેકના પછાત આપવાને ગેરવાજબી ગફલત કર્યા બદલ (અથવા ના કહ્યા બદલ) નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ખત

વાદીની હુંડીઓ શીકારવાનો કરાર તોડ્યા બદલ નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

અધોવાઈઓ

નોંધાવેલ કરતાર નહીં એવી શરતના ખત ઉપરથી વાદીનો દાવો છે.

આગગાડીમાં વાદીનો માલ લઈ જવાની ના કહ્યા બદલ નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

આગગાડીમાં વાદીને લેઈ જવાની ના કહ્યાબદલ નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

આગગાડી મારફતે કોલસા લઈ જવામાં અને સ્વાધીન કરવામાં તથા તે વિશે પોતાના કરતવ્ય કરમમાં કસુર કર્યા બદલ નુકસાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

જગમારગે યંત્ર લઈને હુવાલો કરવામાં અને તે સંબંધી કરતવ્ય કરમ કરવામાં કસુર કર્યા બદલ નુકસાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વહાણ નોરે માંડવાનો કગાર.

(મેરી એ નામનું) વહાણ નોરે માંડવાનો કરાર તોડ્યા બદલ નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

માલ પાછો મળવા બદલ તથા નુકસાની બદલ દાવો.

ધરણગારનો સામાન (અથવા વગેરે) પાછો લેવા બદલ અથવા તેની કીમત બદલ, અને તે અટકાવી રાખ્યા બદલ નુકસાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

માલ લઈ લીધા બદલ નુકસાની.

માલ, ધરણગારનો સામાન વગેરે વાદી પાસેથી ગેરવાજબી રીતે લેઈ લીધો તે બદલ વાદીનો દાવો છે.

આખરે લીધા બદલ.

આખરે લીધા બદલ નુકસાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ગેરવાજબી રીતે મિલકત ધરવા બાબત.

આગ મુક્યા બદલ નુકસાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે. અચોગ્ય રીતે કરજમાં મિલકત ધર્યા બદલ નુકસાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

(જે ધરવા વિશે ફરિયાદ હોય તે ધરવાનું ગેરવાજબી રીતે અથવા હદ ઉપરાંત હોય અથવા ગેરશીસ્ત હોય તેઓ આ નમુનો ખસ છે.)

કબજે કઢાવવા બાબત.

મેહલમાં ઘર નંબર નો અથવા ના માં નામાંની બહાએકર નામની ખેતીની જમીનનો કબજે લેવા બદલ વાદીનો દાવો છે.

હક ઠરાવીને ભાડું વ સુલ કરવા બદલ.

(અહિયાં મિલકતનું વર્ણન લખવું) એ ઉપરનો પોતાનો હક ઠરાવીને તેનું ભાડું વસુલ કરવાનો વાદીનો દાવો છે.

(પાછળના ખેતરનું નમુના એકઠા થઈ શકે.)

માંછલા મારવાનો હક.

માંછલાં મારવાના વાદીના હકમાં હરકત કર્યા બદલ નુકશાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

દગો.

ધોડા (અથવા ધંધો અથવા શેર અથવા વગેરે) ના વેચાણ વખતે દગાથી ખોટું સમજાવ્યા બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

અ. બ. ના પતીયાર વિશે દગાથી ખોટું સમજાવ્યા બદલ નુશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

હામી.

અ. બ. ની હામીનો કરાર તોડ્યો તે બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

પ્રતિવાદીના મુખત્યાર તરીકે મિલકત ધરવામાં વાદીને નુકશાન થાય તે ભરી આપવા બાબતનો કરાર તોડ્યો તે બાબત નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વીમો.

[રાયલ ચાર્ટર] એ નામના વહાણની વીમાચીઠી ઉપરથી થયેલું નુકશાન અને માલનું નાર (અથવા મી મીઅમો પાછા) લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

(માગેલું નુકશાન પુરેપુરું કે થોડું ઘણું થયું હોય તેએ આ નમુનો બસ છે)

આગનો વીમો.

ઘર અને સામાનની આગની વીમાચીઠીને આધારે થયેલું નુકશાન ભરી લેવા બદલ વાદીનો દાવો છે.

ઘરનો વીમો ઉતરાવવાનો કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

જમીનનો માલિક અને ભાડુત.

ઘર મરામતમાં રાખવાનો કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

જમીનનો મલિક અને ભાડુત

ખેતીની જમીનના પટામાં કબ્જા કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વધે.

વધે તરીકે પ્રતિવાદીની ગરજતને લીધે વાદીને ઇજા થઈ તે બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ઉપદ્રવી જનાવર.

પ્રતિવાદીના કુતરાએ ઇજા કરી તે બદલ નુકશાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ગફલત.

પ્રતિવાદીએ અથવા તેના નોકરે ગાડી હાકવામાં ગ

ફેગત કરી તેથી વાદીને ઈજા થઈ તે બદલ નુકશાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

પ્રતિવાદીની અગમગાડીમાં વાદી ઉતારી હતો તે વખતે પ્રતિવાદીના નોકરોએ ગફલત કરી તેથી તેને ઈજા થઈ તે બદલ નુકશાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

પ્રતિવાદીના રેલવે સ્ટેશનની સ્થિતિમાં કંઈ ખામી હોવાથી તે સ્ટેશન ઉપર વાદીને ઈજા થઈ તે બદલ નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

સન ૧૮૫૫નો આક્ટ નંબર ૧૩.

પ્રતિવાદીની અગમગાડીમાં મધ્યત અ. બ. ઉતારી હતો તે વખતે પ્રતિવાદીના નોકરોની ગફલતને લીધે તેને ઈજા થઈ, અને તેથી તે મધ્યત થયો; તે બદલ નુકશાન ભરી લેવા સારું સદરહુ અ. બ. મધ્યતના પ્રત્યુ પત્ર ચલાવનાર તરીકે વાદીનો દાવો છે.

લગનું પચન.

લગનું પચન તોડ્યા બદલ નુકશાની ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

માલનું વેચાણ.

માલ કબ્જા કરીને તેની કીમત આપવાનો કરાર તોડ્યા તે બદલ નુકશાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

૩ [અથવા વગેરે] સ્વાધીન કરચું નહીં [અથવા થોડું સ્વાધીન કરચું અથવા તે હલકી જાતનું હતું અથવા વેચાણનો કરાર ખોલ રીતે તોડ્યો હોય તે] તે બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

માલનું વેચાણ.

વાજા માંગતી ખાત્રી આપી હતી તે તરી તે બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

જમીનનું વેચાણ.

જમીન વેચવાનો (અથવા ખરીદવાનો) કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ઘર ભાડે આપવા વિશે (અથવા લેવા વિશે) કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

કેઈ પોચખાનાનો પટો, શુડવીલ, જડેલો સામાન, અને વેપારીની પુલ વેચવાનો (અથવા ખરીદવાનો) કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

જમીનના વેચાણમાં તેના ઉપરનો હક પુરો કરી આપીશ (અથવા ભોગવટા માંડેલો હરકત થવા દર્શાવે નહીં અથવા વગેરે) એવો કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

જમીન ઉપરનો પ્રવેશ.

પ્રતિવાદી ગેરવ્યાજમી રીતે વાદીની જમીનમાં આવ્યો, અને તેના કુવામાંથી પાણી કાઢાડ્યું [અથવા તેનું ઘાસ કાપ્યું અથવા તેનાં ઇમારતનાં લાકડાં તોડ્યાં, અથવા તેની વાડ ભાગી, અથવા તેના ઝાંપો ખસેડ્યો, અથવા તેનો રસ્તો કે મારગ વાપર્યો, અથવા તેના ખેતરમાં થઈને પેત્રી તરફ ગયો, અથવા ત્યાં રેતી લાવીને નાંખી, અથવા ત્યાંથી

કાંકરી લેઈ ગયો, અથવા તેની નદીમાંથી પથરા લેઈ ગયો) તે બદલ નુકશાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

આધાર.

વાદીની જમીનનો (અથવા ઘરનો અથવા ખાણનો) આધાર ગેરવ્યાજબી રીતે કાઢી લીધા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

મારગ.

[અહીં રાજ મારગમાં અથવા ખાનગી રસ્તામાં] ગેરવ્યાજબી રીતે અટકાવ કર્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ખાણીનો પ્રવાહ વગેરે.

ગેરવ્યાજબી રીતે ખાણીનો પ્રવાહ વાળ્યો (અથવા તે અટકાવ્યો અથવા તે ખાણી ગાંઠ કચ્ચુ અથવા તેમાંનું ખાણી બીજી તરફ વાળ્યું) તે બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વાદીની જમીન ઉપરને અથવા વાદીની ખાણનો ગેરવ્યાજબી રીતે ખાણી કાઢ્યું તે બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

વાદીને કેવળ ખાણી લેતાં ગેરવ્યાજબી રીતે અટકાવ કર્યા તે બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ચરણ.

વાદીના ચરાવવાના હુકમો ભંગ કર્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

[ચરાવવાના હુકમ અનુસાર ગમે તેટલો હોય તેટલું આ નુકસાન બસ છે.]

અન્યથા.

વાદીના ઘરમાં અન્યથા પડવામાં અટકાવ કર્યા બદલ નુકશાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

કારીગરીનો પટો.

વાદીના કારીગરીના પટામાં ભંગ કર્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો.

અથવા સ્વામીત્વ.

વાદીના અથવા સ્વામીત્વના હુકમ ઉલ્લંઘન બદલ કર્યા નુકશાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે;

વેપારની નિશાની;

વાદીના વેપારની નિશાની ગેરવ્યાજબી રીતે વાપર્યા બદલ (અથવા તેની નકલ કર્યા બદલ) નુકશાની લેવાનો વાદીનો દાવો છે;

કામ.

વાંહાણ ખાંધવાનો (અથવા ઘરની મરામત કરવાનો વગેરે) કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે;

વાંહાણ ખાંધવા વગેરેમાં વાદીને જોર રાખવાનો કરાર તોડ્યા બદલ નુકશાન લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

ઉપદ્રવ.

મંત્રીવાદી કારખાનામાંથી (અથવા વગેરે) નકારી વાસ મારતી વરાળ નિકળે છે તેને લીધે વાદીના ઘર, આસપાસ વગેરેને થયેલા નુકશાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

નો દાવો છે.

પ્રતીવાદીના કારખાનામાંથી (અથવા તમેલામાંથી અથવા વગેરે) સોરખકોર થાય છે તે ઉપદ્રવથી થએલું નુકસાન ભરી લેવાનો વાદીનો દાવો છે.

તાકીદ

[શેરામાં એવું ઉમેરવું કે]:—અને તાકીદ બદલ.

(જમીનનો અથવા હક ઠરાવવાનો અથવા તે ખંતેનો દાવો હોય ત્યારે શેરામાં એવું ઉમેરવું કે:—

દરમ્યાનની ઉપજ.

અને દરમ્યાનની ઉપજ બદલ.

અદેલું બહુ,

અને ભાડાનો હિસાબ લેવા બદલ અથવા ચઢેલા ભા

ડા બદલ,

કરાર તોડ્યા બદલ.

(મરામતનો કરાર તોડ્યા બદલ.

૧.—સ્ટેટનો વહિવટ કરવા સારું લેહેણ કરે તે,

ક્ષ. ય. રહેનાર

હાલ મધ્યત છે, તેની સ્થાવર અને જંગમ મિલકતનો

વહિવટ થવા સારું સદરહુ ક્ષ. ય; ના લેહેણદાર તકીકે વાદીનો દાવો છે સદરહુ

ક્ષ. ય. ની મીલકતના વહિવટ કરનાર (તરીકે પ્રતિવાદી ક. ૭. ઉપર તથા તેના કાયદા

બમાણે સહવારસ તરીકે પ્રતિવાદી ઇ. ક. ને ગ હ ઉપર) ફરીયાદ કરી છે.

૨.—ઇસ્ટેટનો વહિવટ થવા સારું મેટલેખારખીતદાન લેનાર કરે તે,

મધ્યત જ, ય, ની સ્થાવર જંગમ મીલકતનો વહિવટ થવા સારું, સદરહુ ક્ષ,

ય, ના તારીખ માહે સન રોજના મેટ્યુપત્રની રૂઘએ મેટ

તલેખારખીતદાન લેનાર તરીકે વાદીનો દાવો છે, સદરહુ ક્ષ, ય, નું મેટ્યુપત્ર ચલાવ

નાર તરીકે પ્રતિવાદી ક, ડ. ઉપર (તથા મધ્યતના મેટ્યુપત્રમાં આપેલી દણગી લે

નાર તરીકે પ્રતિવાદી ઇ, ક; મે ગ. હ, ઉપર ફરીયાદ કરી છે.

૩.—પંત્યાળું.

(તારીખ માહે

સન ૧૮

રોજ પંત્યાળાની શરતોનો શરતો

નો દસ્તાવેજ કરેલો છે તે પ્રમાણે) વાદી અને પ્રતિવાદી વચ્ચે પંત્યાળાની લેહેણ દણ

નો હિસાબ લેવા સારું તથા પંત્યાળાનું કામ સંકેલવા સારું વાદી દાવો કરે છે.

૪—ઘરાણે લેનાર કરે તે.

તારીખ માહે

સન ૧૮

રોજ (પક્ષકારોની) દરમ્યાન

(અથવા માલકી હક ખતાવનાર દસ્તાવેજ અનામત મુકીને) ઘરાણીયાનો વ્યવહાર

થયો છે તેને આધારે મુદલ બાજ, અને ખરચ બદલ વાદીનું જે લેહેણ નિજે

તેનો હિસાબ લેવાને, તથા પ્રતિવાદીનો ઘરાણીયુ છોડાવવાનો હક બધ કરીને અ

થવા વેચાણ કરીને ઘરાણીયુ અમલમાં લાવવાને વાદીનો દાવો છે.

૫.—ઘરાણે મુકનાર કરે તે.

તાદીખ માહે

સન ૧૮

રોજ ઘરાણીયા વ્યવહાર

(પક્ષકારોની) દરમ્યાન થયો તેને આધારે કંઈ દ્રવ્ય નિકળતું હોય તો તેનું શું નિક

જે છે તેનો હિસાબ લેવાનો તથા ઘરાણીયા મિલકત છોડાવવાનો વાદીનો દાવો છે.

૬.—નાનાં છોકરાંના ભાગના પછશા ઉભા કરવા બદલ.

તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ ઠરાવપત્ર થયું તેમાં
માંનાં છોકરાંના ભાગને માહે રૂ.
ઉભી કરવાનો વાદીનો દાવો છે.

ઉ.—ત્રસ્ટ. (જુમ્મા) નું કામ બજાવવા બદલ.

(પક્ષકારોની) દરમ્યાન તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ ત્ર.
ઠેનો દસ્તાવેજ થયો તે અમલમાં લાવવા સાફ વાદીનો દાવો છે.

દ.—૨૬ કરવાનું અથવા દુરસ્ત કરવાનું.

(પક્ષકારોની) દરમ્યાન તારીખ માહે સન ૧૮ રોજનો
દસ્તાવેજ થયો છે તે ૨૬ કરવાનો અથવા સુધારવાનો વાદીનો દાવો છે.

દ.—કરાર વિશેષ રીતે પુરો કરવા બદલ.

માંની કાંઈ (નકરી) વંશમરંપરાના ઉપબોગની મિલકત મારે પ્રતિ
વાદીને વેચાતી આપવી એવો તારીખ માહે સન ૧૮ રોજ
કરાર થયો તે વિશેષ રીતે પુરો કરવા બદલ વાદીનો દાવો છે.

નંબર ૧૧૫.

પ્રોબેટ.

૧. અત્યુપત્ર વિશેષ પ્રકારે સાબિત કરે એવા અત્યુપત્ર ચલાવનારે અથવા અ-
તલેખાપીતદાન લેનારે કરવાની.

મધ્યત ક. ડ. રહેવાસી

ના તે હાલ તારીખ માહે

સન રોજ મધ્યત થયો, તેનું છેલ્લું અત્યુપત્ર તારીખ માહે
સન નું છે તે ચલાવનાર હું છું એવો વાદી હક્ક ખતાવે છે, અને સ
દરહુ અત્યુપત્ર સાબિત કરાવવા માગે છે. સદરહુ મધ્યતના નજીકના સગા પછી
તમે એક છો તેથી (અથવા જે હોય તે) તમારા ઉપર સમન કાઢવામાં આવે છે.

૨. મધ્યતનું કોઈ પહેલાનું અત્યુપત્ર ચલાવનાર અથવા તે અત્યુપત્રમાં જને
કાંઈ ફાગળી આપી હોય તે, અથવા મધ્યતનો કોઈ નજીકનો સગો વગેરે જે, સાધા
રાણપ્રકારે અત્યુપત્રસાબિતકરીને આપેલું પ્રોબેટ ૨૬ કરવા માગતો હોય તેણે કરવાની.

ક. ડ. પ્રથમ રહેવાસી

ના તે હાલ તારીખ માહે

સન ૧૮ રોજ મધ્યત થયો, તેનું છેલ્લું અત્યુપત્ર તારીખ માહે
સન નું છે તેનો ચલાવનાર હું છું એવો વાદી હક્ક ખતાવે છે. અને સ
દરહુ મધ્યતના તારીખ માહે સન રોજના જોડા
અત્યુપત્ર ઉપરથી તારીખ માહે સન રોજ પ્રોબેટ
આપેલું છે તે ૨૬ કરાવવા માગે છે. સદરહુ જોડું અત્યુપત્ર ચલાવનાર (અથવા
જે હોય તે) તરીકે તમારા ઉપર આ સમન કાઢવામાં આવે છે.

૩. અત્યુપત્ર ન કરતાં કોઈ મરાણ પામે ત્યારે જેમ વહિવટપત્ર આપવામાં આ
વે છે તે રીતે વહિવટપત્ર આપવામાં આવ્યું હોય ત્યારે અત્યુપત્ર ચલાવનાર અ
થવા અતલેખાપીતદાન લેનાર કરે તે.

ક. ડ. પ્રથમ રહેનાર

તે હાલ તારીખ માહે

સન રોજ મધ્યત થયો, તેનું છેલ્લું અત્યુપત્ર તારીખ માહે

સન રોજનું છે તે ચલાવનાર હું છું એવો વાદી હક્ક ખતાવે છે.

સદરહુ મધ્યતની ઇસ્ટેટનું વહિવટપત્ર તમે મેળવ્યું છે તે રદ કરીને સદરહુ મટ્યુપત્રનું મેપેટ મને આપો એવો વાદીનો દાવો છે.

૪. મધ્યતના નજીકના સગા તરીકે વહિવટપત્ર મળવાનો દાવો રાખતો હોય, તેનો નજીકના સગા તરીકેનો હક સંબંધ વાંધા ભરેલો હોય, ત્યારે તેણે કરવાની.

ક. ડ. રહેનાર હાલ મધ્યત છે તે મટ્યુપત્ર ન કરતાં તારીખ માટે સન રોજ મધ્યત થયો, તેનો લાઈ અને નજીકનો

એકનો એક સગો હું છું એમ વાદી દાવો રાખે છે, અને તે સગા તરીકે સદરહુ મટ્યુપત્ર કર્યા વગર મધ્યત થએલાની જગમ મિલકતનું વહિવટપત્ર માગે છે. તમે ના ટીસ (કાવીયટ) દાખલ કર્યું છે અને એવું કહ્યું છે કે મધ્યતનો નજીકનો સગો હું એકલો જ છું [અથવા જે હોય તે] માટે તમારા ઉપર આ રીટ કાઢવામાં આવે છે.

કે-પરચુરણી

નંબર ૧૧૬.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૮.

ની ની ફોર્ટ મુકામ.

સન ૧૮ ની દીવાની ફરીયાદનું રજીસ્ટર.

બજાવ્યોનો રીપોર્ટ.

ફરીયાદઅરજી અધ્યાની તારીખ.

ફરીયાદનો નંબર.

નામ.

વરાણન.

રહેવાનું હેઠાણું.

નામ.

વરાણન.

રહેવાનું હેઠાણું.

(દાવાની) વિગત.

રકમ અથવા કિમત.

દાવાનું કારણકયારેથયું.

પક્ષકારોન હાજર થવા નો દીવસ.

વાદી.

મતિવાદી.

ફેસલાની તારીખ.

કોના તરફમાં.

શીખાખતઅથવા રકમ,

અપીલની તારીખ.

અપીલમાંથએલોફસલો.

દરખાસ્ત આપ્યાની તારીખ.

હુકમની તારીખ.

કોના ઉપર.

શીખાખત, અન પછસા હોય તે તે રકમ.

ખરચની રકમ.

ફોરટમાં ભરી તે રકમ

પકડયો.

રકમ ભરવા બાબતન અથવા પકડવા બાબત નારીપોર્ટ દિવાણ બીજા પક્ષરનો બજાવ્યોનો રીપોર્ટ હોય તેનો જોશ અ નેદરેકરિપોર્ટની તારીખ

નંબર ૧૧૭.

ફરિયાદના નિકાલનો સમન

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૬૪ અને ૬૮
[મથાળું.]

રહેનાર

નાને મા

લમ થાય બે:

એ તમારા ઉ

પર

બદલ ફરિયાદ કરી છે, માટે તમને આ

ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે, તારીખ

સને ૧૮ વાર

ને

રોજ સવારના કલાકે ઉપર કહેલા વાદીને જવાબ
આપવા માટે આ કોર્ટમાં તમારે જાતે, અથવા કોર્ટ
દના જે પલીડરને યોગ્ય રીતે અખત્યાર આપેલો હો
ય અને જેને તમારી હકીકત બરાબર સમજાવી હોય
તથા જે એ ફરિયાદના સઘળા જરૂરીઅત સંવાલના જ
વાખ દેઈ શકે તે પલીડરની મારફતે, અથવા તેવા
બધા સવાલના જવાબ દેઈ શકે એવા કોઈ બીજા શ
ખસને તે પલીડરની સાથે રાખીને તે પલીડરની મા
રફતે હાજર થવું. અને તમારે હાજર થવાનો જે દી
વસ મુકરર કર્યો છે તે એ મુકદ્દમાનો આખરનો નિ
કાલ કરવામાં કરાવેલો છે, માટે તે દિવસે તમારે ત
મારા સઘળા સાક્ષીઓને હાજર કરવાને તઈયાર થઈ
રહેવું. અને તમને આ ઉપરથી ખબર આપવામાં
આવે છે કે જે ઉપર લખેલે દિવસે તમે હાજર નહીં
થાઓ તો તમારી ગેરહાજરીમાં એ ફરિયાદ સાંભળી
ને તેના નિકાલ કરવામાં આવશે. અને

વાદી એવા માગે છે તે, તથા તમારા જવાબ
ની પુછીમાં જે દસ્તાવેજો ઉપર તમે આધાર રાખવા
ધારતા હો તે દસ્તાવેજ તમે લેતા આવજો અથવા ત
મારા પલીડર સાથે મોકલજો.

આજ તારીખ

માટે

સને ૧૮

રોજ મારી સહી તથા કોર્ટના શિકો કરીને આપીશો,

લ. સ.

૧૮૬૪

ટીપ:-જેખી કહીયતો માગવી હોય તો એમ લખવું કે તારીખ માટે

સને

સુધીમાં તમારે [અથવા અમુક મુદ્દાને જે હોય તે]

લેખી કેરીયત આપવી.

નંબર ૧૧૮.

મુદા ઠરાવવાનો સમન.

હુદિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૬૪ અને ૬૮

(મથાળુ]

રહેનાર ના નેમાલમ થાય જે એ તમારા ઉપર

ખઠલ ફરિઆદ કરીછે, માટે તમને આઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે, તા. માહે સને ૧૮ વર્ષે

ને રોજ સવારના વાગતે ઉપર કહેલા વા

દીને જવાબ આપવા સારૂ આ કોરટમાં તમારે જાતે

અથવા કોરટના જે પક્ષીડરને યોગ્ય રીતે અખત્યાર

આપવો હોય અને જેને તમારી હકીકત બરાબર સમ

જાવી હોય તથા જે એ ફરિયાદના સઘળા જરૂરીઆ

ત સવાલના જવાબ દઈ શકે તે પક્ષીડરની મારફતે,

અથવા તેવા સઘળા સવાલના જવાબ દઈ શકે એવા

કોઈ બીજા શખસને તે પક્ષીડરની સાથે રાખીને તે

પક્ષીડર મારફતે હાજર થવું. અને તમને આ ઉપર

થી ખબર આપવામાં આવે છે કે, જો ઉપર લખે

લે દિવસે તમે હાજર નહીં થાઓ તો તમારી ગેરહા

જરીમાં મુદા ઠરાવવામાં આવશે; અને

વાદી જોવા માગે છે તે તથા તમારા જવાબની પુછી

માં જે દસ્તાવેજ ઉપર તમે આધાર રાખવા ધારતા હો

તે દસ્તાવેજ તમે લેતા આવજો અથવા તમારા પક્ષીડર

સાથે મોકલજો.

આજ તારીખ માહે સને ૧૮

રોજ મારી સહી તથા કોરટનો શિક્કા કરીને આપીયો

(લ સ)

સુચના—૧. તમારા સાક્ષીઓ પોતાની મેળે હાજર નહીં રહી એમ તમને રહ
શત હોય તો ચોક્કસ પહેલાં કોઈ પણ વખતે કોરટને અરજ કરશો. અ
ને તેમની ખોટાની જરૂરીઆત રકમ ભરશો એટલે, કાંઈપણ સાક્ષીને હાજર રહેવાની
જરૂર પાડવાસારૂ અથવા જે દસ્તાવેજ સાક્ષી પાસે હાજર કરાવવાનો તમને હક છે તે દ
સ્તાવેજ હાજર કરવાની જરૂર પાડવાસારૂ આ કોરટમાંથી તમને સમન મળશે.
૨. વાદીની માગણી તમારે કબુલ હોય તો હુકમનામાંથી સંક્ષિપ્ત જનવ
ણીતમારી જાત ઉપર અથવા મિલકત ઉપર અથવા જરૂર પડે તો ખર્ચ ઉપર થવાનો સંલગ્ન હોવા
વાને ફરિઆદના ખર્ચ સુધાત તે પછી તમારે કોરટમાં ભરવા.

ટીપ.—જેખી કેરીયતો માગીલયતો એમ લખવું કે:—તારીખ માહે સને
સુધીમાં તમારે [અથવા અમુક પક્ષકારે જેલોયતો] લેખી કેરીયત આપવી.

નંબર ૧૧૮.

હાજર થવાનો સમન,

હુદિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૮.

ફરિઆદ નંબર.

તા

ની કોરટમાં,

વાદી,

(નામ, વરાણન અને પતો લખવો) ન માલમ થાય ને; આ ઠેકાણે
 વાદીનું નામ. વરાણન અને તેના પતો લખવો) એ તમારા ઉપર [આ ઠેકાણે ૨
 રજીસ્ટરમાં હોય તે પ્રમાણે દાવાનો વીગનો લખવી) આ કોર્ટમાં ફરીયાદ કરી
 છે. માટે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે, તારીખ સવારના
 કલાકે સદરહુ વાદીને જવાબ દેવા સારૂ તમને જાતે આ કોર્ટમાં હાજર થવું (જો
 જાતે હાજર થવાનું નહીં ફરમાવ્યું હોય, તો એમ લખવું કે) તમારે જાતે અથ
 વા આ કોર્ટના કોઈ વકીલ કે જેને તમારી હકીકત બરાબર સમજાવી હોય અને
 એ ફરીયાદી બાબતના સઘળા જરૂરીયાત સવાલના જવાબ દઈ શકે એવા વકીલની
 મારફતે હાજર થવું, અથવા તેવા સઘળા સવાલોનો જવાબ દઈ શકે એવા કોઈ શ
 ખસને વકીલની સાથે મોકલવો.” (તે સમન તે મુકદમાનો છેલ્લો નિકાલ કરવાનો
 હોય તો આ ઠેકાણે આટલું વધારે લખવું,) “અને તમારે હાજર થવાનો જે દીવ
 સ છે તે એ મુકદમાનો છેલ્લો નીકાલ કરવા સારૂ કરાવેલો છે માટે તે દીવસે તમા
 રે તમારા સઘળા શાહેદીઓ ગુજરવા તઈયાર થઈ રહેવું” અને તમને ખબર આ
 પવામાં આવે છે કે જો ઉપર લખેલ દીવસે તમે હાજર નહીં થશો તો, તમારી જો
 રહાજરીમાં એ મુકદમા સાંભળીને તેના ફેસલો કરવામાં આવશે; અને (વાદીને કં
 ઠે દસ્તાવેજ હાજર કરાવવો હોય તો આ ઠેકાણે લખવું) વાદી જોવા માગે છે તે
 તથા તમારા જવાબની મજબુતીમાં જે દસ્તાવેજ ઉપર તમે ભરોસો રાખતા હો તે દ
 સ્તાવેજ તમે લેતા આવજો. (અથવા તમારા માણસ સાથે મોકલજો.)

આજ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટ
 નો શીકો કરીને આપ્યો.

(લ. સ)

જડજ.

નંબર ૧૨૦.

ખીજ કોર્ટની હકુમતમાં બજાવવા સારૂ સમન મોકલવાનો હુકમ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૮૫.

ના

ની કોર્ટમાં,

ફરીયાદ નંબર

સને ૧૮

અ, બ, રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક, ડ, રહેનાર.

તારીખ માટે

સને ૧૮

ઉપર કહેલી ફરીયાદના પ્રતિવાદી

હાલ

માં રહે છે, પરંતુ ફરીયાદ કરવાનો હુકમ આ કોર્ટની હકુમત

માં ઉત્પન્ન થયો છે, એમ ફરીયાદ અરજીમાં લખ્યું છે; માટે એવો હુકમ કરવા

માં આવે છે કે, તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ પાછો આવે.

(૨૫૯)

એવો સમન સદરહુ પ્રતિવાદીને પોંચાડવા સારૂ આ હુકમની પ્રત મુદ્રાંત
કોરટને મોકલવો.

ની

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૨૧.

બીજી કોરટના સમન પાછળના શેરા સાથે જવાનો હુકમ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૮૫

ના ની કોરટમાં.

દીવાની ફરીયાદ નંબર સને ૧૮

તારીખ માહે સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ની કોરટના દિવાની

નંબર

માં

ને

માં પોંચાડવા સારૂ મોકલવા બાબત તે કોરટના હુકમ વાંચી જાયો.

પ્રોસેસ પાછળ બેલીફ

એવો શેરા કરચો છે તે વાંચી જાયો; અ

ને સદરહુ બાબતના

ને તથા

ને (સોગન અથવા) પ્ર

તીજા આપીને મેં યોગ્ય રીતે પુરાવો લેઈને વાંચી જાયો; તે ઉપરથી એવો હુકમ.

કરવામાં આવે છે કે, તે

આ હુકમની નકલ મુદ્રાંત

ને

મોકલવો.

લ. સ.

જડજ.

ટીપ:-સમન શિવાયની જે બીજી પ્રોસેસો આજ રીતે પોંચાડવી પડે તે પ્રોસે
સોને પણ આ નમુનો લાગુ પડશે.

નંબર ૧૨૨.

પ્રતિવાદીની કેફીયત.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૧૧૦.

(મથાળું).

હું નીચે સહી કરનાર પ્રતિવાદી (અથવા પ્રતિવાદીઓ પછી એકેજણ) ફરિયાદ
અરજીમાં લખેલા સદરહુ ઈ. રૂ. ના યદ્યુપત્રમાંનો (અથવા સદરહુ ફરિયાદ
અરજીમાં લખેલા મધ્યત ઈ. રૂ. ના કાયદેસર વારસ તરીકે, અથવા નજીકની
સગ તરીકે અથવા નજીકના સગા પછી એકેજણ તરીકે) બધો જુદક સખંધ
દઉ છું. છોડી

અથવા, હું નીચે સહી કરનાર પ્રતિવાદી જણાવું છું કે, (આ કેસો કબુલ કે
રેલી અથવા નાકબુલ કરેલી કતો ફરિયાદ અરજીની ભાષામાં ફરી લખવા

કચ્છ (અથવા નાકચ્છ) કરે છે.

અથવા, હું નીચે સહીકરનાર અરજ ગુજારું છું કે, ફરિયાદ અરજીમાં લખેલી કે કીકતો ઉપરથી જોતાં, કાયદસર રીતે અમલમાં લેવાય એવી કાંઈ કચ્છલીયત જણાતી નથી, [અથવા, સદરહુ ફરિયાદ અરજી ઉપરથી એવું જણાય છે કે, મારા ઉપર અને ઈ. ફ. નામના એક રાખસ ઉપર મગીને એકઠી જવાબદારી પડે છે; અને તે ઈ. ફ. ફરિયાદમાં પસંદગર નથી, અને મારા ઉપર ફરિયાદ અરજી પ્રમાણે પૃથક જવાબદારી પડતી નથી. અથવા સદરહુ ફરિયાદમાં અ. બ. ની સાથે ગ. હ. વાદી થવો જોઈતો હતો, અથવા ને હોય તે).

અથવા, સદરહુ ધરાણીયાનો (અથવા ધરાણીયું છોડાવવાનો) પોતાનો હક સંબંધ વાદીએ એક આપ્યો, જે ને કરી આપ્યો છે. અથવા ને મિલકત ઉપરનું ધરાણીયું છોડાવવાનો હક સંબંધ કરવાની ફરિયાદ છે તે મિલકત ઉપરનું ધરાણીયું છોડાવવાનો હક ઉપર રે.

તારણમાં મેં હ. લ. ને કરી આપ્યો છે અથવા લખી આપ્યો છે.)

અથવા પંત્યાળું તુટ્યા પછી વાદીએ એક દસ્તાવેજ કરી આપીયો છે તેમાં વાદીએ એવો કરાર કર્યો છે કે, પંત્યાળાનું બધું દેવું અને જવાબદારીઓ તેણે વાળવી; અને સદરહુ પંત્યાળાના વ્યાપાર સંબંધી તેનો અને બીજાઓનો કંઈ દાવો હોય અથવા તેની અને બીજાઓની કાંઈ જવાબદારી હોય તે બંધામાંથી મને સામાન્ય રીતે મોકળો કરવો (અથવા ને હોય તે).

(સહી)

ક. ડ.

પ્રતિવાદી.

નંબર ૧૨૩,

સપાલનામું.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૧૨૧.

ના

ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર

સન ૧૮

અ. બ.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. ઈ. ફ. અને ગ. હ.

ઉપર કહેલા (ઈ. ફ. ને ગ. હ. અથવા અ. બ.) ને પુછવા સારું ઉપર કહેલા અ. બ. (અથવા, ક. ડ.) ની તરફના સપાલો;

૧. (સપાલ લખવો),

૨. (સપાલ લખવો,

નંબર

નંબર

ના સવાલોના જવાબ પ્રતિવાદી ઈ. ફ. એ આપવાના છે.

ના સવાલોના જવાબ પ્રતિવાદી ગ. હ. એ આપવાના છે.

નંબર ૧૨૪.

દસ્તાવેજ હાજર કરવાની નોટીસનો નમુનો.

(૨૬૧)

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતીના કાયદાની કલમ ૧૩૧,
ના ની કોરટમાં.
દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ. બ.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ.

તમને ખબર કરવામાં આવે છે કે, તારીખ માટે સન ૧૮
રોજની તમારી ફરિયાદ અરજી (અથવા લેખી કેફીયત અથવા સોગનનામાં) માં જે
વાલો આપેલા નીચે લખેલા દસ્તાવેજ પોતાને જોવા સારૂ વાદી (અથવા પ્રતિવાદી)
તમારી પાસે હાજર કરાવવા માગે છે.

જે દસ્તાવેજો જોઈતા હોય તેમનું વર્ણન લખવું.

સ. ય.

વાદીના (અથવા પ્રતિવાદીના) પ્લીડર

મ.

પ્રતિવાદીના (અથવા વાદીના) પ્લીડરને.

નંબર ૧૨૫

હાજર રહીને શાહેદી પુરવાનો સમન.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતીના કાયદાની કલમ ૧૫૯ અને ૧૬૩
(મથાળું)

સદરજુ ફરિયાદમાં ની તરફે . સારૂ તમારી હાજરીની.
જરૂર છે માટે નમને આ લેખ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે, તારીખ માટે
સન ૧૮ રોજ સવારના વાગે તમારે (આ કોર્ટની રૂબરૂ જાતે
હાજર થવું અને) તમારી સાથે આણવા અથવા આ કોર્ટને મોકલવા
તમારે વાસ્તે વાટ ખરચ તથા બીજા ખરચ બદલ અને એક દિવસની ખોરા
કી બદલ રકમ રૂ. આ સાથે મોકલી છે. જો આ હુકમ તમે માન્ય નહી
કરો તો દિવાની કામ ચલાવવાની રીતીના કાયદાની કલમ ૧૭૦ માં જોરહાજર રે
હેવાનું જે પરિણામ લખ્યું છે તેને તમે પાત્ર થશો.

સુચના—(૧) માત્ર દસ્તાવેજ હાજર કરવા સારૂ તમને જોલાવ્યા હોય અને
શાહેદી પુરાવા સારૂ જોલાવ્યા ન હોય તો સદરજુ તારીખે અને વખતે આ કોર્ટમાં
તે દસ્તાવેજ તમે હાજર કરાવશો એટલે તમે સમન માન્ય કર્યા છે એમ ગણાશે
(૨) સદરજુ દિવસ ઉપરાંત તમને ખોટી ફરવાના હશે તો તે દિવસ ઉપરાંત
પ્રત્યેક દિવસ હાજર રહેવા બદલ રૂ. ની રકમ તમને આપવામાં આવશે.

આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી અને કોર્ટના
શિક્કો કરીને આપીશો.

સ. સ.
જડજ

(૨૬૨) ।

નંબર ૧૨૬.

હાજર રહીને શાહેદી પુરવાનો સમન.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૧૫૮ અને ૧૬૩.

ખીન્ને નમુનો.

ફરિયાદ નંબર

ના

ની કોર્ટમાં.

, વાદી.

, પ્રતિવાદી.

(નામ, વર્ણન, અને પત્તો)

ને

આ લેખ ઉપરથી તમને એવું ફરમાવવામાં આવે છે કે; સદરહુ ફરીયાદમાં વાદી (અથવા પ્રતિવાદી)ની તરફે શાહેદી પુરવા સાડ તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ સવારના વાગતાં તમારે જતો, આ કોર્ટમાં હાજર થવું, (અને આ કોર્ટને જે દસ્તાવેજ હાજર કરાવ્યો હોય તે દસ્તાવેજનું સોંઘવાર નિશ્ચયપણે વર્ણન લખવું. જે ફક્ત શાહેદી પુરવાનો સમન હોય અથવા ફક્ત દસ્તાવેજ હાજર કરવાનો સમન હોય તો તે પ્રમાણે સ્પષ્ટ જણાવવું) હાજર કરવા, અને તમારી જ ખાતરી લેવાઈ રહે (અથવા તમે દસ્તાવેજ હાજર કરો) અને કોર્ટ ઉઠી જાય ત્યાં સુધા અથવા કોર્ટની રજા મળ્યા વગર તમારે ત્યાંથી જવું નહીં,

હુકમનામાના નમુના.

નંબર ૧૨૭,

સાફ પઈસા ખાખતનું હુકમનામું.

[મથાણું.]

દાવો

ખદલ.

આ મુકદ્દમો તારીખ માહે સને રોજ ની રૂબરૂ વાદી તરફે ની અને પ્રતિવાદી તરફે ની સમક્ષ આખર નિકાલ સાડ નિકળ્યો; તેમાં એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, રૂ. તથા તારીખ થી તે રકમ વસુલ થાય તે તારીખ સુધીનું દર દર સેકડે દર પ્રમાણે તે રકમનું વ્યાજ, એ ને આપવું. તથા કોર્ટના અમલદારે આકાર કર્યા પ્રમાણે આ ફરીયાદનું ખરચ પણ તે આશર્યાની તારીખ થી તે વસુલ થાય ત્યાં લગણુના સદરહુ દરથી તેમાં વ્યાજ સુધાંત ને આપવું.

ફરીયાદનું ખરચ.

વાદી.	પ્રતિવાદી
૧ ફરીયાદ અરજીનો સ્ટાંપ.	૩. આ.પા. મુખત્યારનામાનો સ્ટાંપ.
૨ મુખત્યાર નામાનો,	અરજીનો.
૩ રજુ કરેલા કાગળોનો	પ્લીડરની ફી
૪ પ્લીડરની ફી રૂ. ૬૫૨	સાક્ષીઓની ધોરાકી.
૫ તરજુમાની ફી	પ્રોસેસ બજાવણી.
૬ સાક્ષી હાજર રાખવાની ધોરાકી	તરજુમાની ફી.
૭ કમિશનરની ફી	કમિશનરની ફી.
૮ પ્રોસેસ બજાવણી	
૯ વગેરે	
કુલ	કુલ

આજ તારીખ માટે
શિકકો કરીને આપ્યું.

સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટનો
લ.સ.
નંબર.

નંબર ૧૨૮.

ગીરો રાખનારે અથવા જેના લીયન હોય તે રાખસે કરેલી ફરિઆદમાં
ધેસવાનુ હુકમનામું.

(મથાણું.)

હુકમનામું કરવામાં આવે છે કે, ફરિઆદઅરજીમાં કહેલા ઘરાણીયા [અથવા લી
યન) ઉપરથી વાદીનું જે મુદલ અને વ્યાજ લેહેણું નિકળતું હોય તેના હિસા
બ કરવાને તથા આ ફરીઆદમાં વાદીના ખરચની આકારણી કરવાને રજીસ્ટરાર
ને (અથવા આકારણી કરનાર [ટાકસીંગ] અમલદારને) સોંપવું અને સદરહુ પ્ર
ણ મુદલ તથા વ્યાજની તથા ખરચની જે રકમ રજીસ્ટરારને (અથવા આકારણી ક
રનાર અમલદારને) લેહેણી માલમ પડે તે તેણે તારીખ માહે

સને રોજ કોરટમાં જણાવવી; અને ઉપર પ્રમાણે વ્યાજ મુદલ તથા સ
દરહુ ખરચની રકમ વાદીની લેહેણી જણાવવામાં આવે તે, તે લેહેણી રકમ કોરટ
માં જણાવ્યાની તારીખથી છ માસમાં પ્રતિવાદી કોરટમાં ભરે તો એવો હુકમ કર
વામાં આવે છે કે, વાદીએ પોતે કરેલા અથવા તેની મારફતે, કે તેની પાસેથી,
કે તેના પેદામાં દાવો રાખનારા કોઈએ કરેલા તમામ બોજમાંથી સદરહુ ગીરો મી
લકત છુટી અને મોકળી કરીને તે વાદીએ પાછી આપવી, અને તે સંબંધી જે ખ
ત પત્ર તથા લખત તેના કબજામાં કે અખત્યારમાં હોય તે ખત્રા તેણે પ્રતિવાદીને કે
પ્રતિવાદી ત્નીમે તે રાખસને સ્વાધીન કરવાં, અને આ રીતે તે મિલકત પાછી આ
પવામાં આવે તથા ખત પત્ર અને લખત સ્વાધીન કરવામાં આવે એટલે રજીસ્ટ
રારે [અથવા આકારણી કરનાર અમલદારે] ઉપર કહેલા મુદલ વ્યાજ અને ખરચ
મદલ ઉપર પ્રમાણે ભરેલી સદરહુ રકમ વાદીને આપવી પરંતુ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે
મુદલ, વ્યાજ અને ખરચની રકમ ઉપર કહેલી મુદતમાં પ્રતિવાદી કોરટમાં ન ભ
રે તો—એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ ગીરો મિલકત (અથવા સદરહુ
લીયન જેના ઉપર હોય તે મિલકત) રજીસ્ટરારના (અથવા આકારણી કરનાર અમ
લદારના) અનુમોદનથી વેચવી. અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, આ વેચા
ણથી જે રકમ ઉપજે તે તેમાંથી વેચાણનું ખરચ કાઢ્યા પછી, કોરટમાં ભરવી,
એટલા માટે કે, ઉપર કહ્યા પ્રમાણે મુદલ, વ્યાજ, અને ખરચ મદલ વાદીનું જે
લેહેણું જણાય તે આપવામાં તે રકમ કામે લગાડવામાં આવે, અને કંઈ બાકી રહે
(તો) તે પ્રતિવાદીને અથવા તે લેવાને હક્કદાર હોય એવા બીજા રાખસને આપવી.

નંબર ૧૨૯.

ઘરાણીયું છોડવવાનો હક્ક બંધ કરવાનું આખરનું હુકમનામું.

(મથાણું.)

એવું જણાય છે કે, ગઈ તારીખ માહે સન રોજ આ
ફરિઆદમાં હુકમ થયો, તે પ્રમાણે ફરિઆદઅરજીમાં કહેલા ગીરોના મુદલ તથા વ્યા
જ મદલ અને ખરચ મદલ રૂ. વાદીના લેહેણા નિકળે છે એમ કોરટ
માં ગઈ તારીખ માહે સન રોજ કોરટ

માં લખી જણાવવામાં આવ્યું છે, તે રકમ પ્રતિવાદીએ કોર્ટમાં ભરી નથી અને સફરગુ તારીખ થી છ માસની મુક્ત વીતી ગઈ છે.

માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ ઘસાણીયા મિલકત ઉપર શાણીયું છેડવવાનો પ્રતિવાદીનો તમામ હક સમુજાગો બંધ થયો છે.

નંબર ૧૩૦.

વહિવટની ફરિયાદમાં, પ્રથમનો હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૧૩

(મથાળું)

એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે નાચેના હિસાબ લેવા અને તજવીજ કરવી; એટલે:-

લેહેણદારની ફરિયાદમાં:-

૧ વાદીનું અને મધ્યતના બીજા બધા લેહેણદારોનું જે લેહેણ હોય તેનો હિસાબ લેવો:

અત્યુત્તેખાપીતદાન લેનારની ફરિયાદમાં:-

૨ અત્યુત્તેખ કરનારના અત્યુત્તેખમાં આપેલાં અતલેખાપીતદાનનો હિસાબ લેવો. નજીકના સગાની ફરિયાદમાં:-

અત્યુત્તેખ કરના વગર મધ્યત થએલાના નજીકના સગા તરીકે (અથવા નજીકના સગાઓ પછી એકજણ તરીકે) વાદીનો હક શો છે અથવા તેનો હિસ્સો કેટલો છે એ બાબત તજવીજ કરવી અને હિસાબ લેવો.

(લેહેણદારની ફરિયાદમાં, જરૂર હોય તો, પહેલા પારેગ્રાફ પછી હુકમમાં એમ કરાવવું કે, અતલેખાપીતદાન લેનાર કાયદેસર વારસું, અને નજીકના સગા બધા લ તજવીજ કરવી. અને હિસાબ લેવો. લેહેણદાર શિવાયના બીજા દાવેદારોની ફરિયાદમાં પહેલા પારેગ્રાફ પછી હમેશાં લેહેણદારોનો હિસાબ લેવાનું અને તજવીજ કરવાનું હુકમમાં લખવું અને બીજા જેમની જરૂર હોય તેમનો હિસાબ લેવાનું તથા તજવીજ કરવાનું પહેલા પારેગ્રાફમાંથી નમુના પ્રમાણેના પ્રથમના શબ્દગાળીને તે પછી લખવું. લેહેણદારની ફરિયાદ હોય તે પ્રમાણે નમુનો આગળ ચલાવ્યો છે.)

૩ પ્રેત સંસ્કાર અને અત્યુત્તેખ સબંધી ખર્ચનો હિસાબ લેવો.

૪ પ્રતિવાદીને હાથ અથવા તેના હુકમથી કે તેને માટે બીજા કોઈ શખસને હાથ મધ્યતની જે જગમ મિલકત આવી હોય તેનો હિસાબ લેવો.

૫ મધ્યતની જગમ મિલકતનો કિંઈ ભાગ પત્યાવગરનો અને વ્યવસ્થા કરના વગરનો હોય તો કેટલો ભાગ પત્યાવગરનો અને વ્યવસ્થા કરના વગરનો છે તેની તજવીજ કરવી.

૬ અને વળી હુકમ કરવામાં આવે છે કે, પછાસાની જે જે રકમો પ્રતિવાદીને હાથ અથવા તેના હુકમથી કે તેને માટે બીજા કોઈ શખસને હાથ આવેલી માલમ પડે તે બધી પ્રતિવાદીએ આવતી તારીખ મહિ રોજ અ

જેવા તે પેહેલાં કોરટમાં ભરવી.

૭ અને ફરીઆદનો હેતુ પારપાડવાસાડ મધ્યતની જંગમ મિલકતનો કંઈ ભાગ વેચવાની રજીસ્ટરારને જરૂર જણાય તો તે પ્રમાણે તે વેચવી અને જે ઉપજ તે કોરટમાં ભરવું,

૮. અને મિસ્તર ઇ. કે. એ આ ફરીઆદીમાં [અથવા જામમાં] ઉપજ વસુલ કરનાર થવું, અને મધ્યતનું જે લેહેણું અને જંગમ મિલકત આવ્યા વગરનાં હોય તે બધાં ઉધરાવી વસુલ કરવાં, અને તે રજીસ્ટરારના હાથમાં આપવા, (અને પોતાનું કામ ખરોખર રીતે ખજાનવાના ખત લખી આપીને ર. ની રકમના જમીન આપવા.)

૯. અને જેની હુકમ કરવામાં આવે છે કે ફરીઆદનો હેતુ પાર પાડવામાં મધ્યતની જંગમ મિલકત અપુરતી જણાય તો નીચેની જાણી તજવીજ કરવી અને હિસાબ લેવા, એટલે:-

(અ.) મરતી વખતે મધ્યતના કબજામાં અથવા તેની માલીકીની થી સ્થાવર મિલકત હતી તેની તજવીજ કરવી,

[બી] મધ્યતની સ્થાવર મિલકતને અથવા તેના ભાગને લાગુ પડે એવા બાજી (હોય તો) શા છે તેની તજવીજ કરવી.

(ક) જુદા જુદા બોજવાળાનું શું શું છે તેના હિસાબ બને તેટલો લેવો, તથા નીચે ફરમાવેલા વેચાણમાં સંમતી આપે તેવા બોજવાળા પછી પેહેલાં હક કોનો પછી કોનો ત્યારપછી કોનો એવું એક પત્રક સામેલ કરવું.

૧૦ અને મધ્યતની સ્થાવર મીલકત અથવા ફરીઆદનો હેતુ પાર પાડવાને બસ થાય તેટલી રકમ કોરટમાં એકઠી થવા સાડ જરૂર થાય તેટલો તે મિલકતનો ભાગ, - જે બોજવાળાઓ વેચવાની સંમતિ આપે તેમના બોજ વગર અને જે બોજવાળા સંમતિ ન આપે તેમના બોજ કાયમ રાખીને-જડજના અનુમોદનથી વેચવો.

૧૧ અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, ગ. હ. એ સ્થાવર મિલકત વેચવાનું કામ કરવું. અને રજીસ્ટરાર મંજૂર કરે તેવી વેચાણની શરતો તથા કરાર તથા ધ્યાન કરવા, અને કંઈ સરાય અથવા અડચણ ઉત્પન્ન થાય તો તે મટાડવા સાડ જરૂરને કાગળ મોકલવા.

૧૨ અને વળી હુકમ કરવામાં આવે છે કે. પાછળ ફરમાવેલી તજવીજના કામ સાડ, કોરટના વહિવટ પ્રમાણે રજીસ્ટરારે વરતમાન પત્રોમાં જરૂર ખર્ચ આપવી, અથવા તે તજવીજને ઘણી કામમાં આવે એવી પ્રસિદ્ધી જે રીતથી મળશે એમ રજીસ્ટરાર જણાય તેવી બીજી કોઈ રીતે તે તજવીજ તેણે કરવી.

૧૩ અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, તારીખ માઈ સન . . . પેહેલાં સરદી હિસાબ લેવા અને તજવીજ કરવી, તથા જે કલ્ક કરવાનો હુકમ થયો હોય તે બધાં પૂરાં કરવાં, તથા તે તજવીજનું તથા હિસાબનું પરીણામ અને બીજાં બધાં હુકમ કરેલાં કલ્ક પૂરાં થયાં છે એ રજીસ્ટરારે સરદી ફેરવી લખી જણાવવું, અને તે બાબતનું તેનું સરદી ફેરવે પક્ષકારને જણાવવું.

તારીખ માટે સન રોજ તથા રાખણું.
૧૪ અને છેવટ એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, આખરનું હુકમનામું કરવાસાથે તારીખ માટે સુધી આ ફરીઆદ [અથવા બાબત] મુલતવી રાખવી. (કોઈ વિશેષ કામમાં આ હુકમનો નેટલો ભાગ લાગુ પડે તેટલોજ, માત્ર ઉપયોગમાં લેવાનો છે.)

નંબર ૧૩૧.

મૃતલેખાપીતદાન લેનારે કરેલી વહીવટ બાબતની ફરિયાદમાં આખરનું હુકમનામું.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાપદાની કલમ ૨૧૩.

૧. એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે મૃત્યુપત્ર કરનાર ની ઇસ્ટેટ બદલ સદરહુ પ્રતીવાદી. પાસે સદરહુ સરટીફિકેટમાં કાઢેલી છે તે બાકી રકમ રૂ. . તથા તારીખ માટે સન થી તારીખ માટે. સન સુધી દર વરશે દર સેકંડે ટકા પ્રમાણે વ્યાજ બદલ રકમ રૂ. મળીને કુલ.

૩. ની રકમ પ્રતીવાદી આ તારીખ માટે સન રોજ અથવા તે પહેલાં કોર્ટમાં ભરવી.

૨. સદરહુ કોર્ટના રજીસ્ટરારે [અથવા આકારણી કરનાર અમલદારે], વાદી પ્રતીવાદીના આ ફરીયાદના ખર્ચની આકારણી કરવા, અને તે પ્રમાણે આકારણી થાય એટલે સદરહુ ખર્ચનો રકમ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કોર્ટમાં ભરવાનો હુકમ કરેલા રૂ. ની રકમમાંથી, નીચે પ્રમાણે આપવી:—

[અ] વાદીનું ખર્ચ તેના આટરની (અથવા પ્લેડર) મી. ને, અને પ્રતીવાદીનું ખર્ચ તેના આટરની (અથવા પીલીડર) મી. ને.

(બ) અને (જો કંઈ દેવું વાળવાનું હોય તો) સદરહુ રૂ. ની રકમમાંથી ઉપર પ્રમાણે વાદીના અને પ્રતીવાદીના ખર્ચની રકમ આપીયા પછી જે બાકી રહે તેમાંથી,—રજીસ્ટરારના સરટીફિકેટના પત્રકમાં કહેલા જુદા જુદા લેહેણદારોનું જે લેહેણ નીકળે તે તથા જે લેહેણ ઉપર વ્યાજ ચડતું હોય તેનું ત્યાર પછીનું વ્યાજ આપવું અને તે રકમો આપીયા મળી, પત્રકમાં કહેલા જુદા જુદા મૃતલેખાપીતદાન લેનારાઓને જે રકમ મળવાની હોય તે તથા ત્યાર પછીનું વ્યાજ [સદરહુ પ્રમાણે ખર્ચ કરાવીને] તેમને આપવું.

૩. અને ત્યાર પછી જો કંઈ બાકી વધે તો તે મૃતલેખાપીત સેસઝાદીને આપવી.

મૃતલેખાપીતદાન લેનારે વહીવટની ફરીયાદ કરી હોય તેમાં, મૃત લેખાર પીત ફાણગીઓ આપવાને વાસ્તે મૃત્યુપત્ર ચલાવનારને જાતે જવાબ દાર કરાવ્યો હોય ત્યારે કરવાનું હુકમનામું.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાપદાની કલમ ૨૧૩.

૧. એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે, મેલ્યુપત્રમાં વાદીને ૩ ની રાજગી આપેલી છે તે આપવાને પ્રતીવાદી જાતે જવાબદાર છે.

૨. અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે સદરહુ મેલ્યુપત્રમાં આપેલી રાજગીના મુદલ અને વ્યાજ બદલ શી બાકી છે તેના હીસાબ લેવો.

૩. અને વળી એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, મુદલ અને વ્યાજની જે રકમ વાદીની લેહેણી ઠરાવીને રજીષ્ટાર સરટીફિકેટ મોકલે, તે રકમ પ્રતીવાદીએ રજીસ્ટારના સરટીફિકેટનો તારીખથી અડવાડીયામાં વાદીને આપવી.

૪. અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, ફરીયાદમાંનું વાદીનું ખરચ પ્રતીવાદીએ વાદીને આપવું. અને જે પક્ષકારોમાં વાંધો પડે તે તે ખરચની આકારણી કરવી.

નજીકના સગાએ કરેલી વહીવટની ફરીયાદમાંનું આખરનું હુકમનામું.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૧૩.

૧. આ ફરીયાદમાં વાદી પ્રતીવાદીના ખરચની સદરહુ કોરટના રજીષ્ટારે આકારણી કરવી. અને આ રીતે આકારણી થાય એટલે સદરહુ વાદીના ખરચની રકમ મેલ્યુપત્ર કર્યા વગર મધ્યત થએલા ઇ, ફ, ની જંગમ ઇસ્ટેટ બદલ સદરહુ પ્રતીવાદી પાસે સદરહુ સરટીફિકેટમાં લેહેણી કાઢી છે તે રકમ ૩. માંથી, સદરહુ રજીષ્ટાર સદરહુ ખરચની આકારણી કરે ત્યારથી એક અડવાડીયામાં, પ્રતીવાદીએ વાદીને આપવા. અને તે રકમમાંથી પ્રતીવાદીએ પોતાના ખરચની રકમ આકારણી થાય એટલે પોતાના ઉપયોગને વાસ્તે રાખવી.

૨. અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ ૩. ની રકમમાંથી વાદી પ્રતીવાદીનું ખરચ ઉપર પ્રમાણે આપીયા પછી બાકી રહ્યા તે પ્રતીવાદીએ નીચે મુજબ આપવી ને કામે લગાડવી:—

(અ)—રજીષ્ટાર સદરહુ ખરચની ઉપર પ્રમાણે આકારણી કરે ત્યાર પછી એક અડવાડીયામાં સદરહુ બાકીની રકમનો એક ત્રીજાંશ કે, જે મેલ્યુપત્ર કર્યા વગર મધ્યત થએલા સદરહુ ઇ, ફ, ની બેહેન અને નજીકના સગામાંની એક જણ છે તે તરીકે. તેના હક્કથી વાદીએને એટલે અ, બ, તથા તેની સ્ત્રી કે, ને પ્રતીવાદીએ આપવો.

(બ) મેલ્યુપત્ર કર્યા વગર મધ્યત થએલા સદરહુ ઇ, ફ, ના નજીકના સગામાંની બીજી એક જણ અને મા તરીકે પ્રતીવાદીએ પોતાના ઉપયોગને વાસ્તે સદરહુ બાકીના બીજાં એક ત્રીજાંશ રાખવો.

(ક) અને રજીસ્ટાર સદરહુ ખરચની ઉપર પ્રમાણે આકારણી કરે, ત્યાર પછી એક અડવાડીયામાં સદરહુ બાકીની રકમનો બાકી રહેલો ત્રીજાં ભાગ, મેલ્યુપત્ર કર્યા વગર મધ્યત થએલા સદરહુ ઇ, ફ, ના બાબ એક નજીકના સગા અને ભાઈ તરીકે ગ, હ, ને પ્રતીવાદીએ આપવો.

નંબર ૧૩૨.

હુકમ—પંચાણ તોડવા વીશે.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૧૫.

(મથાળું.)

એવું કરાવવામાં આવે છે કે, ફરીયાદમાં કહેલું વાદી પ્રતિવાદી વચ્ચેનું પત્યાળુ તારીખ માહે સને ૧૮ રોજથી તુટયું એમ ગણવું. અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે તે દીવંસથી પત્યાળુ તુટયું એવી ગેઝીટ વગેરેમાં જાહેર ખબર આપવી.

અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, એ આ ફરીયાદમાં પત્યાળાની ઇસ્ટેટ અને માલમતા વસુલ કરનાર થવું. અને પત્યાળાના ચોપડાનું તમામ લે હેલું અને દાવા બાકી આવવાના હોય તે ઉઘરાવવા.

અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે નીચેના હિસાબ લેવા

૧ સદરહુ પત્યાળાના હાલ લેહેણાના, મીલકતના અને માલમુક્તના હિસાબ.

૨ સદરહુ પત્યાળાના દવાનો અને જવાબદારીનો હિસાબ.

૩ નકકી થએલો હિસાબ આ ફરીયાદમાં દાખલ થઈને તેના ઉપર અ ની શાન પડેલું છે, તેને છેડેથી, તથા ત્યાર પછી નકી થએલા કંઈ હિસાબો હોય તેમાં હાથ ન ધામતાં. વાદી પ્રતિવાદી વચ્ચેની તમામ લેવડ દેવડ તથા વ્યવહારનો હિસાબ.

અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે; ફરીયાદ અરજીમાં લખ્યા પ્રમાણે વાદી પ્રતિવાદી આજ સુધી જે ધંધો ચલાવે છે તે ધંધાનો ઘરાકી વગેરે સઘળો શ્રમ યદા [ગુડવીલ] તથા વેપારનું ભંડેળ, વેપારની જગાએ વેચવું. અને પક્ષકાર પાંચકી કેઈની અરજ ઉપરથી તે વીકરી વખત બધા ભાગો અથવા તે પાંચકી કંઈ ભાગો અમુક રકમથી એાછી માગણીએ વેચવા નહીં તે કરાવવાને રજીસ્ટરાર મુખત્યા ર છે, તથા તે વીકરી વખતે લીલામમાં માગણી કરવાની બંને પક્ષકારોને છુટ છે.

અને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, તારીખ માહે સને

પહેલાં સદરહુ હિસાબ લેવા તથા બીજાં જે કૃત્ય કરવાં જોઈએ તે બધાં પુરાં કરવાં, તથા તે હિસાબનું પરીણામ અને બીજાં બધાં કૃત્ય પુરાં થયાં છે એ રજીસ્ટરારે સર્ટીફિકેટ થી લખી જણાવવું અને તે બિરોનું તેનું સર્ટીફિકેટ પક્ષકારોને જોવા સારૂ તારીખ માહે સને રોજ તેણે તઈયાર રાખવું.

અને છેવટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે આખરનું હુકમનામું કરવા સારૂ તારીખ માહે સને સુધી આ ફરીયાદ મુલતવી રાખવી.

નંબર ૧૩૩.

પત્યાળું.—છેવટનું હુકમનામું.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૧૫.

તા. ની કોર્ટમાં.

દીવાની રેગ્યુલર નંબર.

અ, બ, રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક, ડ, રહેનાર,

એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, ૨, ની રકમ હાલ કોર્ટમાં છે તે ની એ પ્રમાણે કામે લગાડવી:—

૧. પંત્યાગાએ આપવાનું રૂબું કલ ૩, નું રજીસ્ટરના સરટીફિકેટમાં બતાવ્યું છે તે આપવામાં,
 ૨ આ ફરિયાદમાં બંન્ના પક્ષકારોનું ખરચ મળીને ૩. થાય છે તે આજવામાં,
 [હુકમનામું લખ્યા પહેલાં આ ખરચ નકી કરવું જોઈએ].
 ૩. પંત્યાગાની પુછમાંના વાદીના હિસ્સા તરીકે ૩, વાદીને આપવામાં, તથા હાલ કોર્ટમાં સદરહુ ૩, ની રકમ છે તેમાંથી બાકી રહેલી રકમ ૩, પ્રતિવાદીને પંત્યાગાની પુછમાંના તેના હિસ્સા તરીકે આપવામાં,
 (અથવા, અને પંત્યાગાના હિસાબ સંબંધી સદરહુ વાદીનું (અથવા પ્રતિવાદીનું) ૩. લેહેણું સરટીફિકેટમાં નિકળે છે તેને પેટે વાદી (અથવા પ્રતિવાદી) ને સદરહુ ૩. ની રકમમાંથી બાકી રહે તે રકમ આપવી.
 અને વાદી (અથવા પ્રતિવાદી) ની લેહેણી સદરહુ ૩. ની રકમમાંથી પછી ૩. ની રકમ બાકી રહેશે. તે વાદીને (અથવા પ્રતિવાદીને) તારીખ માટે સને રોજ અથવા તે પહેલાં, પ્રતિવાદીએ [અથવા વાદીએ] આપવી.)

નંબર ૧૩૪.

હુકમનામું પૂરું ન થયાનું સરટીફિકેટ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૨૪.

ના ની કોર્ટમાં

દિવાની ફરિયાદ નંબર સને ૧૮

અ. બ. રેહેનાર

વિરૂદ્ધ.

ક. ડ. રેહેનાર

સરટીફિકેટ આપવામાં આવે છે કે, દિવાની ફરિયાદ નંબર સને ૧૮ નું આ કોર્ટનું હુકમનામું, જેની એક નકલ આ સાથે સામેલ છે તે, આ કોર્ટની હુકમતમાં બજવાણીથી પૂરું થયું નથી, (અથવા થોડું પૂરું થયું છે, જે હોય તે લખવું.) અને ને થોડું પૂરું થયું હોય તો કેટલું પૂરું થયું છે તે લખવું.) આજ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટનો શિકો કરીને આપ્યું.

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૩૫.

ખજાવવાનો હુકમ શા વાસ્તે ન ફાઢવો તેનું કારણ ખતાવવાની નોટીસ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૪૮.

ના

ની કોર્ટમાં

દિવાની ફરિયાદ નંબર

સને ૧૮

પરચુરાણ નંબર

સને ૧૮

અ. બ. રેહેનાર

વિરૂદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર

ને માલમ થાય ને:

એ દિવાની ફરિયાદ નંબર

સન ૧૮ નું હુકમનામું બજાવવા સારૂ આ કોર્ટને દરખાસ્ત કરી છે માટે તમને આ લેખ ઉપરથી નોટીસ આપવામાં આવે છે કે, બજાવવાનો હુકમ શા માટે ન કરવો એનું કાંઈ કારણ હોય તો તે બજાવવાને તમારે જ તે અથવા હકીકત સમજણ પાડીને યોગ્ય રીતે અખત્યાર આપેલા મુખત્યારની મા રહે, કે કોર્ટના વકીલની મારફતે તારીખ માટે સન ૧૮

રોજ આ કોર્ટમાં હાજર થવું.

આજ તારીખ માટે

સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટ

નો શિકો કરીને આપી.

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૩૬.

પદશા બાબતનું હુકમનામું બજાવવામાં પ્રતિવાદીના કબજામાંની જંગમ મિલકત જમ કરવાનું વારંટ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૫૪.

(મથાળું.)

કોર્ટના બેલીફને.

તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ ફરિયાદના નંબર સન ૧૮ માં આ કોર્ટે હુકમનામું કર્યું છે, તેમાં હાંસીયામાં બતાવ્યા પ્રમાણે ની રકમ વાદીને આપવાનો ને હુકમ કરવામાં

હુકમનામું.

મુદલ.

વ્યાજ.

ખરચ.

હુકમનામાનું ખરચ.

તેનું વ્યાજ.

કલ જમી કરવાનું.

કલ.

આવ્યો છે, અને સદરહુ રૂ. ની રકમ ભરવામાં આવેલી નથી;

માટે આ ઉપરથી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે સદરહુ ની જંગમ મિલકત, જે આ સાથે જોડેલી યાદમાં લખી છે તે, અથવા સદરહુ તમને બતાવે તે, તમારે જમ કરવી; અને સુદરહુ રૂ. ની રકમ તથા આ જ મીનું ખરચ રૂ. તમને સદરહુ

ન આપે તો, આ કોર્ટમાંથી બીજો હુકમ થતાં સુધી તે તમારી પાસે રાખવી પળી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, જે તારીખે અને જે રીતે વારંટ બતાવ્યું હોય તેનો, અથવા શા કારણથી તે બજાવવામાં આવ્યું નહીં તેનો, શેરો લખીને તે શેરા સુદાંત આ વારંટ તમારે તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ આ

(૧૨૭૨)

આજ તારીખ માટે
શિક્ષા કરીને આપીયું.

થવા તે પહેલાં પાછું મોકલવું.

સને ૧૮ રોજ મારી સહી અને કોરટના

યાદી;

લ. સ.

૧૮૮૭.

નંબર ૧૩૭

જમીન વગેરેના કબજા આપવા સારૂ બેલીફને વારંટ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૬૩.

[મથાળું.]

કોરટના બેલીફને.

ના તાબાની આ ફરીયાદના વાદી

ને

હુકમનામાં અપાવી છે, માટે આ લેખ ઉપરથી તમને ફરમાવવામાં આવે છે કે,
તમારે સદરહુ ના કબજામાં તે આપવી, અને જે શખસ તે ખાલા
કરવાને ના પાડે તેને ખસેડવાનો આ લેખ ઉપરથી તમને અખત્યાર આપવામાં
આવે છે.

આજ તારીખ માટે
રદના શિક્ષા કરીને આપીયું.

સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કો

લ, સ,

૧૮૮૭,

નંબર ૧૩૮,

બજાવાણીમાંની જમી,

જે મીલકત પ્રતિવાદીની માલકીની હોય પરંતુ જેના ઉપર તરત કબજા રા

ખવાનો હુકમ અથવા લીયન બીજા કોઈ શખસનો હોય તેવી જ જમ

મીલકત જમ કરવાની હોય ત્યારે મનાઈ હુકમ,

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૬૮,

(મથાળું),

ને માલમથાયને;

ની તરફથી આ રૂ, તું હુકમનામાં તારીખ માટે
સને ૧૮ રોજ ઉપર થયું છે, તે એ પ્રકારે કરવું નથી,
અને ના કબજામાં મીલકત છે,
તે પ્રતિવાદીની માલકીની છે, પરંતુ સદરહુ તું જે કંઈ લેદાર હોય તે
ના તે મિલકત ઉપર બોલે છે. માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે. તે મિલકત
સદરહુ પાસેથી આ કોરટના બીજા હુકમ થતાં સુધી લેવી નહીં એવી
પ્રતિવાદીને મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો, અને આ લેખ ઉપરથી તેને તેવી મન

ઈ કરવામાં તથા તેવો પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે. અને સદરહુ ને આ લેખથી મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે કે, આ કોર્ટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી તમારે સદરહુ મિલકત કોઈ પણ શખસને અથવા શખસોને સ્વાધીન કરવી નહીં આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટનો શીકો કરીને આપ્યો.

લ. સ.
૧૮૭૧.

નંબર ૧૩૬.

બજાવણીમાંની જમી.

જે લેહણને વાસ્તે વેચાય એવો લેખ ન થયો હોય તેણે લેહણ મિલકતમાં હોય, ત્યારે મનાઈ હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૬૮

(મથાણું)

સન ૧૮ ની દિવાની ફરિયાદ નંબર. માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ ની તરફમાં રૂ. નું હુકમનામું ઉપર થયું છે, તે હુકમનામું એ પુરું કરવું નથી, અને સદરહુ પ્રતિવાદીનું લેહણ છે એમ કહે છે: માટે હુકમ કરવામાં આવે છે કે,—તે લેહણ કોર્ટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી તમારી પાસેથી લેવાની પ્રતિવાદી ને મનાઈ અને પ્રતિબંધ કરવો અને આ લેખથી તેને તે મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે, અને તમે જે તે લેહણ અથવા તેના કાંઈ ભાગ કોર્ટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી કોઈ પણ શખસને આપવાની મનાઈ અને પ્રતિબંધ કરવો અને આ લેખ ઉપરથી તમને તે મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે. આજ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટનો શીકો કરીને આપ્યો,

લ. સ.

૧૮૭૧

નંબર ૧૪૦.

બજાવણીમાંની જમી.

મિલકતમાં, બહેર કંપની વજેરેના શેર હોય ત્યારે મનાઈ હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૬૮.

(મથાણું.)

પ્રતિવાદી ને તથા કંપનીના માનેજર માં ને માલમ થાય જે સન ૧૮ ની દિવાની ફરિયાદ નંબર માં ની તરફ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ રૂ. નું હુકમનામું

ઉપર થયું છે તે હુકમનામું એ પુરું કર્યું નથી. માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ કંપનીના શેર, એટલે છે તે, કે રટનો બીજા હુકમ થતાં સુધી કોઈ રીતે ચઢાવી આપવાની અથવા તેનું કંઈ ડિવિડન્ડ લેવાની તમો પ્રતિવાદીને મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો અને આ લેખ ઉપરથી તમને તે મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે અને તમો સદરહુ કંપનીના માનેજરને આ લેખ ઉપરથી એવી મનાઈ અને પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે કે, તમારે તે સેર ચઢવા દવો નહીં અથવા તે ડિવિડન્ડ આપવું નહીં.

આજ તારીખ માટે
કોર્ટનો શિકો કરીને આપીશો.

સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૪૧.

ખજાણીમાંની જમી.

સ્થાવર મિલકત હોય ત્યારે કરવાનો મનાઈ હુકમ.
દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૭૪.

(મથાળું).

પ્રતિવાદીને માલમ થાય ને સન ૧૮ ના નંબર ની દિવાની ફરિયાદમાં ની તરફગુમાં ૩. તું હુકમનામું તમારા ઉપર તારીખ માટે સન રોજ કરવામાં આવ્યું તે તમે પુરું કર્યું નથી; માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, આ કોર્ટનો બીજા હુકમ થતાં સુધી આ સાથે જોડેલી યાદમાં ખતાવેલી મિલકત વેચાણથી બક્ષીસથી અથવા બીજી કોઈ રીતે બીજાને આપી દેવાની તમો સદરહુ ને મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો, અને આ લેખથી તમને તેવી મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે. અને તે મિલકત ખરીદીથી, બક્ષીસથી, કે બીજી રીતે લેવાની બધા માણસો ને મનાઈ કરવી તથા આ લેખથી તેમને તેવી મનાઈ કરવામાં આવે છે.

આજ તારીખ માટે
તથા કોર્ટનો શિકો કરીને આપી,

સન ૧૮ રોજ મારી સહી ત

ચાદી

લ, સ,

જડજ

નંબર ૧૪૨

જમી.

મિલકતમાં કોઈ ન્યાયની કોર્ટ અથવા સરકારી અમલદારના હાથમાં કંઈ પધસા અથવા તે સંબંધી કંઈ દસ્તાવેજ હોય તે તે ખાખતનો

મનાઈ હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૭૨ તથા ૪૮૬

ના

ની કોર્ટમાંના

દિવાની ફરિયાદ નંબર સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ,

ક. ડ. રહેનાર

મેહરબાન ને કંઈ પછસા હાલ આપના તા
બામાં છે તે [આ કેસાણે જેને લખવાનું હોય તેના તાબામાં પછસા શી રીતે આવે
લા ધરાય છે, તે શી બાબતના છે એ વગેરે લખવું.] જમ કરવાને દિવાની કામ ચ
લાવવાની રીતના કાયદાની કલમ પ્રમાણે વાદીએ દરખાસ્ત કરી છે માટે આપ
ને લખવા હાંસલ કે આ કોર્ટને બીજો હુકમ થતાં મુઘી સદરહુ પછસા આપના
તાબામાં રાખશો.

લ. સ.

જડજ

તારીખ માહે

સને

નંબર ૧૪૩.

ત્રીજા રાખસૂના હુકમમાં પછસા વગેરે હોય તે વાદી વગેરે ને આપવાનો હુકમ
દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૭૭

ના

ની કોર્ટમાં

દિવાની ફરિયાદ નંબર

સને ૧૮

પરચુરણ નંબર

સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર

કોર્ટના બેલીફને તથા ને માલમ થાયને સને ૧૮ ની દિવા
ની ફરિયાદ નંબર તારીખ માહે સને ૧૮
રોજ ની તરફણમાં ર. નું હુકમનાયું ઉપર થયું તે બજ
વવામાં નીચેની મિલકત જમ થઈ છે. માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે
કે, આ પ્રમાણે જમ થએલી ગિલકતમાં ર. ની રોકડ, તથા ર. ની
ચલાણી નોટ છે તે, અથવા સદરહુ હુકમનાયું પૂર થવાને બસ થાય તેટલો તેના
ભાગ તમે સદરહુ એ ને આપવો અ
ને સદરહુ હુકમનાયું પૂર થવાને જરૂર હોય તેટલા પુરતી સદરહુ મિલકત, હુકમ
નામાં બજવવામાં વેચાણને વાસ્તે જે રીત ઠરાવેલી છે તે રીતે, જાહેર લીલામ ક
રીને તમે કોર્ટના બેલીફ વેચી અને તે વેચાણથી જે રકમ ઉપજે તે અથવા સ
દરહુ હુકમનાયું પૂર થવાને બસ હોય તેટલો તેના ભાગ સદરહુ
ને આપવો અને કંઈ બાકી વધે તો સદરહુ ને

આપવી.

આજ તારીખ માહે

સને ૧૮

રોજ મારી સહી તથા

કોર્ટના સિકા કરીને આપ્યો.

લ. સ.

નંબર ૧૪૪.

જમી કરાવનાર લેણેદારને નોટીસ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૭૮.

ના ની કોર્ટમાં.

દીવાની ફરીયાદ નંબર સને ૧૮

પરચુરાણ નંબર સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ને માલમ થાય જે સને ૧૮ ની

દીવાની ફરીયાદ નંબર

નું હુકમનામું બજાવવામાં તમારા કહેવાથી

ઉપર બેસાડેલી જમી હુર કરવા સાર

આ કોર્ટને અરજ કરી છે, માટે આ લેખ ઉપરથી તમને નોટીસ આપવામાં આ

વે છે કે, જમી કરાવનાર લેણેદાર તરીકે તમારા દાવાને પુછી આપવા સાર આ કો

ર્ટમાં તમારે જાને અથવા યોગ્ય રીતે કામની સમજણ પાડી હોય તેવા આ કોર્

ટના વકીલની મારફતે તારીખ માટે સને ૧૮ વાર

ને રોજ હાજર થવું.

આજ તારીખ માટે

સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટનો

શીકો કરી આપી.

(લ. સ)

જડજ.

નંબર ૧૪૫.

પછીસા બાબતનું હુકમનામું બજાવવામાં મિલકત વેચવાનું વારંટ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૨૮૭.

ના ની કોર્ટમાં,

દીવાની ફરીયાદ નંબર સને ૧૮

પરચુરાણ નંબર સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

કોર્ટના બેલીફને.

તમને આ લેખ ઉપરથી હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સને ૧૮ ના

ફરીયાદ નંબર માં ની તરફેણનું હુકમનામું બજાવવા

માં આ કોર્ટમાંથી કાઢેલા તારીખ માટે સને ૧૮ ના વારંટ

ઉપરથી એ મીલકત

જમ થઈ છે તે, અથવા, સદરહુ હુકમનામાની અને ખરચની રૂપાઈ થયા વગરની રકમ રૂ. છે તે ઉપર તેલેલો તે મીલકત પછીની ભાગ દીવસની પ્રથમ નાટીસ આપીયા પછી તથા તેની એક નકલ કોરટના મકાનમાં એઈને તેની ચોખ્ખી રીતે જાહેરખખર*આપીયા પછી લીસામથી તમારે વેચવી.

વળી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે જે તારીખે અને જે રીતે વારંટ ખજા હોય તેના, અથવા શા કારણથી તે ખજાવામાં આવ્યું નહીં તેના શેરા લખીને તે શેરા સુધાંત આ વારંટ તમારે તારીખ માટે સને રોજ અથવા તે પહેલાં પાછું મોકલવું આજ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોરટના શીકો કરીને આપ્યું.

(લ. સ.)

જડજ

નંબર ૧૪૬.

ખજાણીમાં વેચેલી જંગમ મીલકત જેના કબજામાં હોય તેને નાટીસ દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની લમ ૩૦૦.

ના ની કોરટમાં,

દિવાની ફરિયાદ નંબર સને ૧૮

અ. ખ. રહેનાર

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ને માલમ થાય જે:

સદરહુ ફરિયાદમાં થયેલા હુકમનામાની ખજાણીમાં લીસામથી વેચાણ થયું તે વેચાણમાં એ મિલકત. જે કે હાલ તમારા કબજામાં છે, તેના ખરીદદાર થયો છે માટે તમને આ લેખ ઉપરથી એવી મનાઈ કરવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ ના કબજે સદરહુ શિવાય કોઈ શખસને આપવો નહીં.

આજ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા શીકો કરીને આપી.

(લ. સ.)

જડજ

*આ જાહેર ખખરમાં જોવાયું કેલણ, વેચવાનો વખત, વેચવાની મીલકત મીલકતમાં સરકારને મેહસુલ ખરનારી જમીન હોય તો મેહસુલનો આકાર, તથા જે રકમ ખસુલ કરવા સારું વેચાણના હુકમ થયો હોય તે રકમ અને કલમ ૨૮૭ માં રૂ. રમાવેલી ખોજ વીગતો ખને તેલેલી ખરોખર તથા ખિનચુક લખવી.

(૨૭૮)

નંબર ૧૪૭

બજાવણીમાં વેચાએલું લેહેણું ખરીદદાર શીવાય બીજા કોઈને ન આપવા વી

શે મનાઈ હુકમ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૦૧

ના

ની કોર્ટમાં

દીવાની ફરીયાદ નંબર

સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વીરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ને તથા

ને માલમ થાય જે

તમે

એ તમે

તું રે.

દે

તું છે તે સદરકુ ફરિયાદમાં થએલા હુકમનામાની બજાવણીમાં જાહેર વેચાણ થયું તે જાણતે એ વેચાણ લીધું છે, માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે તમે ને સદરકુ કરજ લેવાની તથા તમે

ને સદરકુ કરજ સદરકુ

શિવાય કોઈ શખસને અથ

વા શખસને આપવાની મનાઈ કરવી અને આ લેખ ઉપરથી તમને તેવી મનાઈ કરવામાં આવે છે.

આજ તારીખ

માટે

સને ૧૮

રોજ મારી સ

હી તથા કોર્ટનો શીકો કરીને આપ્યો,

લ. સ.

જાહેર.

નંબર ૧૪૮.

બજાવણીમાં વેચાએલા શેર બીજાને ન ચઢાવી આપવાનો મનાઈ હુકમ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૦૧.

ના

ની કોર્ટમાં.

દીવાની ફરીયાદ નંબર

સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ને તથા

કંપનીના મેનેજર

ને માલમ થાય જે

સદરકુ ફરીયાદમાં થએલું હુકમનામું બજાવવામાં જાહેર વિકરી થઈ તેમાં એ

સદરકુ કંપનીના કંઈ શેર

ને કે તમે

ના નામ ઉપર ચાલે છે તે ખરીદ કે

રચા છે. માટે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે તમે એ સદરકુ

શેર ઉપર કહેલા ખરીદદાર સદરકુ

શીવાય કોઈને કંઈ રીતે ચઢાવી

આપવા નહીં અથવા તે ઉપરનું કંઈ ટિવિડન્ડ લેવું નહીં એવી તમને મનાઈ

કરવી અને આ લેખથી તમને તેવી મનાઈ કરવામાં આવે છે; અને તે શરૂ ઉપ
ર કહેલા ખરીદદાર સદરકુ શિવાય કોઈ રાખસને નામે ચઢવા દેવા નહીં અ
થવા કંઈ ડિવિડન્ડ આપણું નહીં એવી તમો ને સદરકુ કંપનીનાં મેનેજરને
મનાઈ કરવી અને આ લેખથી તમને તેવી મનાઈ કરવામાં આવે છે.

આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા
કોર્ટના શીકો કરીને આપ્યો.

લ, સ,
જડજ.

નંબર : ૧૪૯.

જમીન વજોરેનું વેચાણ કાયમ કરવાનો હુકમ.
દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ. ૩૧૨
ના ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ, બ, રહેનાર

વિરુદ્ધ.

ક, ડ, રહેનાર.

આ ફરિયાદમાં ચએલું હુકમનામું બજાવવામાં આ કોર્ટના બેલીફ
તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ નીચેની જમીન (અથવા સ્થા
વર મીલકત) વેચી છે; અને દીવસ વીતી ગયા છે અને સદરકુ વેચાણ બા
બત કંઈ અરજ થઈ નથી [અથવા હરકત મંજૂર કરી નથી] માટે એવો હુકમ ક
રવામાં આવે છે કે. સદરકુ વેચાણ કાયમ કરવું અને આ લેખથી તે કાયમ કર
વામાં આવે છે.

આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટ
ના શીકો કરીને આપીયો.

લ. સ.

પત્રક;

જડજ.

નંબર ૧૫૦.

જમીનના વેચાણનું સરટીફિકેટ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૧૬,

ના ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર,

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

આ લેખથી એવું સરટીફિકેટ આપવામાં આવે છે કે, આ ફરિયાદમાં ચએલું હુ
કમનામું બજાવવામાં તારી માટે સન ૧૮ રોજ જાહેર લીલામ

શ્રી વેચાણ થયું તેમાં - મિલકતના ઓ ખરીદદાર કર્યો છે. અને સદરહુ વેચાણ આ કોરટે ચાલ્ય રીતે કાયમ રાખ્યું છે. આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી અને કોરટના શિક્કો કરીને આપોયું.

લ. સ.
જડજ

નંબર ૧૫૧.

ખજાનગીના વેચાણમાં સર્ટીફિકેટ મળેલા જમીનના ખરીદદારને તે સ્વાધીન કરવાનો હુકમ. દિવાની કામ ચલાવવાની રીતીના કાયદાની કલમ ૩૧૮. ના ની કોરટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

કોરટના બેલીફને.

સન ૧૮ ના દિવાની ફરિયાદ નંબર નું હુકમનામું બજાવવામાં વેચાણ થયું, તેમાં ના ખરીદદારનું સર્ટીફિકેટ ન મળ્યું છે, અને તે જમીન ના કબજામાં છે, માટે તમને આ લેખ ઉપરથી હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ મમાણે સર્ટીફિકેટ મળેલા ખરીદદાર ના કબજામાં તમારે સદરહુ આપવી; અને જરૂર પડે તો જે રાખસ તે ખાલી કરવાને ના પાડે. તેને ખસેડવો. આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોરટના શિક્કો કરીને આપ્યા.

લ. સ.
જડજ

નંબર ૧૫૨.

જમીનનું જાહેર વેચાણ બંધ રાખવાનો કલેક્ટરને અખત્યાર.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૨૬.

ના

ની કોરટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર

સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ

ક. ડ. રહેનાર

મેહેરબાન

ના કલેક્ટર સાહેબ,

સરકારમાં મેહેસુલ ભરનારી અસીપના ડિસીકેટમાંની જમીન આ ફરિયાદમાં થયેલું હુકમનામું બજાવવામાં વેચવાને હુકમ છે એવી મતભજના આપ

ગો કાગળ નંબર તારીખ ના આવ્યો તેના જવાબમાં આપને જ
જાણવાનું કે, નું જાહેર વેચાણ ન કરતાં આપે લ
લાભાણું કર્યા પ્રમાણે સદરહુ હુકમનામું પૂરું કરવા સારું બંદાબસ્ત કરવાને આપને
અપ્પત્યાર છે.

આપનો તાબેદાર શેવક,

લ. સ.

૦૬૦૬.

નંબર ૧૫૩.

જમીનનું હુકમનામું બજાવવામાં હરકત વગેરે કરવ નેણધે

કેદમાં મોકલવાનો હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૨૮.

(મથાળું)

ને માલમ થાય જે
ની ઉપર દિવાની ફરિયાદ નંબર સન
૧૮ માં તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ કોર્ટ હુકમનામું
કર્યું તેમાં કોઈ જમીન અથવા સ્થાવર મિલકત ને અપાવી છે.
તે હુકમનામું બજાવવામાં એ બાજબી કારણ વગર અટકાવ
કર્યો છે [અથવા હરકત કરી છે] એમ કોર્ટને જાણાય છે, માટે એવો હુકમ કર
વામાં આવે છે કે, સદરહુ ને દિવસ સુધી
કેદમાં રાખવો.

આજ તારીખ માટે
ના શિકો કરીને આપીયો.

સને ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટ

લ. સ.

૦૬૦૬.

નંબર ૧૫૪.

બજાવણીમાં પકડવાનું વારંટ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૩૭.

ના

ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરિયાદ

સને ૧૮

પરચુરાણ નંબર

સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ,

ક. ડ. રહેનાર.

કોર્ટના બેલીફને.

સને ૧૮

ના

નંબર

માં તારીખ

માટે

સને ૧૮

સુદલ.			
વ્યાજ.			
ખરચ.			
ખજવણી.			
કુલ.			

રોજ આ કોરટે કરેલા હુકમનામાં હાંસીયામાં જ તાવ્યા પ્રમાણે રૂ. ની રકમ વાદીને આપવી એવો ઠરાવ કર્યો છે; અને સદર હુકમનામું પૂરું કરવામાં સદરહુ રૂ. ની રકમ સદરહુ વાદીને આપવામાં આવેલી નથી માટે આ લેખ ઉપરથી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ પ્રતિવાદીને તમારે પકડવો, અને સદરહુ પ્રતિવાદી તમને સદરહુ રૂ. તથા આ પ્રેસેસ ખજવણના ખરચ ખદલ રૂ. ન આ

પે તો સદરહુ પ્રતિવાદીને ખનતી ચોવ્ય ઉત્પાદનથી કોરટની રૂબરૂ આગુવો. વળી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, જે તારીખે અને જે રીતે વારંટ બજવ્યું હોય તેના અથવા શા કારણથી તે બજવવામાં આવ્યું નહીં તેના શેરો લખીને તે શેરા સુધાંત આ વારંટ તમારે તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ અથવા તે પહેલાં પાછું મોકલવું.

આજ તારીખ માટે કોરટના શિક્કો કરીને આપીયું.

સન ૧૮ • રોજ મારી સહી તથા

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૫૫.

કોરટમાં પછશા ભર્યાની નોટીસ.

કોરટમાં દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૭૭.

ખ. નંબર

સન ૧૮ માં

અ. બ. વિરુદ્ધ ક. ડ.

નોટીસ આપવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી એ રૂ. કોરટમાં ભર્યા છે, અને તે કહે છે કે વાદીનો દાવો (અથવા વગેરે વિશે વાદીનો દાવો) અદા કરવાને તે રકમ બસ છે.

મિસ્તર ક્ષ. જા. વાદીના વકીલને,

જા.

પ્રતિવાદીનો વકીલ,

નંબર ૧૫૬.

ગૌરહાજર સાક્ષીની શાહેદી લેવા બાબત કમિશન.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૮૬

ના

ની કોરટમાં;

દિવાની ફરિયાદ નંબર

સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર

નું માલમ થાય ને, થ

સદરદુ ફરિયાદમાં

ની શાહેદી લેવાની

જરૂર છે અને

છે માટે તમને એવું કહેવામાં આવે છે કે

એ સાક્ષીને લેખી સવાલ આપીને (અથવા મોઢાના સવાલથી) તેની જખાની તમારે લેવી; અને તે કામને વાસ્તે તમને આ ઉપરથી કમીશનર નીમવામાં આવે છે, અને વળી તમને કહેવામાં આવે છે કે, તે જખાની લેવાય એટલે તરત તે તમારે પાછી મોકલવી. (તમે કહેશો તો તે સાક્ષીને હાજર રહેવાની પ્રોસેસ આ કોર્ટ કાઢશે.) +

આજ તારીખ માટે
કોર્ટનો શિકો કરીને આપીયું.

સન

રોજ મારી સહી તથા

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૫૭.

સ્થાનિક ચોક્કસી બદલ, અથવા હિસાબ તપાસવા બદલ કમીશન.
દિવાનો કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૩૯૨ તથા ૩૯૫.

ના ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ

ક. ડ. રહેનાર.

નું માલમ થાય ને,

આ દાવાના કામ સારું

બદલ કમીશન કાઢવું જોઈએ.

એમ જણાય છે; માટે

ને વાસ્તે તમને આ લેખ ઉપર

રથી કમીશનર નીમવામાં આવે છે, [જે સાક્ષીઓની જખાની લેવાની અથવા જે દસ્તાવેજ લેવાની તમારી ઇચ્છા હોય તે શાહેદી અથવા તે દસ્તાવેજ સારું હાજર રહેવાની જરૂર પાડવાની પ્રોસેસ તમે કહેશો તો આ કોર્ટ કાઢશે X

સદરદુ બાબત તમારી ફીના રૂ,

આ સાથે મોકલ્યા છે;

આજ તારીખ માટે

સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કો.

રટનો શિકો કરીને આપ્યું.

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૫૮.

ફસલા પહેલાં પકડવાનું વારંટ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૭૮.

મા

ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરિયાદ નંબર. સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

+ ખીજી કોર્ટમાં કમિશન જતું હોય તો આની જરૂર નથી.

+ કમિશન ખીજી કોર્ટને મોકલ્યું હોય ત્યાં આની જરૂર નથી.

વિરૂદ્ધ.
ક. ડ. રહેનાર,
કોરટના બેલીફને,

એ

સદરહુ ફરીયાદમાંના વાદી
કોરટની ખાત્રી સાચક સાબિત કર્યું છે કે, પ્રતીવાદી
ની તબયારીમાં છે એમ માનવાનું સંભવિક કારણ છે. માટે તમને
આ ઉપરથી હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ ફરીયાદનો પુરે પુરો અને આખો
ફે નીકાલ થતાં સુધી અને તે ફરીયાદમાં ઉપર હુકમનામું થા
ય તે પૂરું થાય અથવા બજે ત્યાં સુધી જાતે હાજર થવાના રૂ. તો રક
મના જામીન તોણે શા માટે ન આપવા તેનું કારણ બતાવવા સારું
સદરહુ, ને પેરામાં રાખીને તમારે કોરટની રૂબરૂ આણવો.
આજ તારીખ માટે સન ૧૮૦૦ રોજ મારી સહી તથા કોરટ
ના શિકો કરીને આપીયું.

લ. સ,

જડજડ.

નંબર ૧૫૯.

કેદમાં મોકલવાનો હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૧.

ના

ની કોરટમાં

દિવાની ફરીયાદ નંબર

સને ૧૮

અ. બ. રહેનાર

વિરૂદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર

ને માલમ થાય ને,

આ ફરીયાદના વાદી

એ કોરટને એવી અરજ કરી છે કે, ફ

રીયાદમાં ઉપરને ફેસલો થાય તેનો જવાબ દેવા સારું હાજર થવાના પ્રતીવાદી

ના જામીન લેવા અને પ્રતીવાદી એ તે જામીન આપવા અથવા જામીન

ને ભદ્રે પુરતી અનામત મુકવી એમ કોરટે તેને કહ્યું છે પણ તમ કર્યું ન

થો; માટે હુકમ કરવામાં આવે છે કે, ફરીયાદનો ફેસલો થતાં સુધી અથવા જો

વિરૂદ્ધ ફેસલો કરવામાં આવે તો હુકમનામું બજે ત્યાં સુધી સદરહુ પ્રતીવાદી

ને કેદમાં રાખવો.

આજ તારીખ માટે

સન ૧૮

રોજ મારી સહી તથા

કોરટનો શિકો કરીને આપવો.

લ. સ,

જડજડ.

નંબર ૧૬૦.

હુકમનામું પૂરું કરવાના જામીન આઈવાનો હુકમ કરીને, ફેસલો પહેલાં જમી કરવા

(૪૮૫)

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૪.

ના

ની કોર્ટમાં

દિવાની ફરિયાદ નંબર

સન ૧૮

અ. બ. રહેવાશી.

વિરુદ્ધ.

ક, ડ, રહેવાશી.

કોર્ટના બેલીફને.

અ. કોર્ટની ખાત્રીલાયક સાબીત કર્યું છે કે, સદરહુ ફરીયાદના તીવાદી છે માટે આ ઉપરથી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, કોર્ટ માટે તે વખતે કોર્ટ કહે તેમનાણે વ્યવસ્થા થવા માટે હાજર કર્યા સાડ અથવા તેની કીમત હાજર કરવા સાડ અથવા ના ઉપર જે હુકમનામું થાય તે પુરું કરવા જે દરમિયાન કીમતનો ભાગ હાજર કરવા સાડ તારીખ માટે સન ૧૮ રા ન અથવા તે પહેલાં રૂ. ના જામીન આપવાને, અથવા જામીન શુભાટે ન આપવા તેનું હાજર થઈને કારણ ખતાવવાને સદરહુ પ્રતીવાદી ને તમારે કહેવું, અને વળી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ જસ કરવી અને કોર્ટનો બીજો હુકમ ચતાં સુધી તે જાપતાથી તથા બંદાબસ્તીથી સભાળમાં રાખવી, અને તમે આ વારંટ કઈ રીતે બજાવ્યું તે વીશે એ બજાવ્યા પછી તરતજ આ કોર્ટને જાણાવવું અને પછી આ વારંટ અહીં લાવવું.

આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટનો શીકો કરીને આપીશો.

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૬૧.

જામીન ન આપવાનું સાબીત થાય એટલે ફસલા પહેલાંની જામી કરવાનું,

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૫,

ના

ની કોર્ટમાં.

દિવાની ફરીવાદ નંબર

સન ૧૮

અ, બ, રહેનાર

વિરુદ્ધ.

ક, ડ, રહેનાર,

કોર્ટના બેલીફને,

ફરીવાદમાં

ઉપર જે હુકમનામું થાય તે પુરું કરવાના જામીન અતિવા

દી

પાસે માગવાને આ ફરિયાદના વાદી

એ કોર્ટને અંરંજ કરી

છે. અને સદરહુ

પાસે કોર્ટે તે જામીન માગ્યા તે

એ આ

પયા નથી. માટે આ ઉપરથી તમને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ

નીમિલકત છે તે તમારે જસ કરવી, અને કોર્ટનો બીજો હુકમ ચતાં સુધી

[૨૮૬)

તે તમારે જાપતાથી અને બંદોબસ્તથી સંભાળમાં રાખતી. અને તમે આ વારંટ કંઈ રીતે બળવું તે વિશે એ બળવ્યા પછી તરતજ કોર્ટને જણાવવું અને પછી તે વારંટ અહીં લાવવું.

આજ તારીખ માટે

સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા કોર્ટના શીકા કરીને આપ્યું.

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૬૨.

ફેસલા પહેલાંની જમી.

જો મીલકત પ્રતિવાદીની માલકીની હોય પરંતુ જેના ઉપર તરત કબજો રાખવા નો હુકમ અથવા લીયન બીજા કોઈ શખસોના હોય તેવી જગમ મિલકત જમ કરવાની મિલકત જગમ હોય ત્યારે મનાઈ હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૬

ના ની કોર્ટમાં

દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

રક. ડ. રહેનાર.

પ્રતિવાદી

ને એવો હુકમ

કરવામાં આવે છે કે, સદર

ના કબજામાંની

મિલકત જે સદરહુ

નો કંઈ દાવો હોય તેનો બાજુ

કાયમ રાખીને પ્રતિવાદીની માલકીની છે, તે આ કોર્ટના બીજા હુકમ થતાં સુધી પાસેથી લેવાને તમે સદરહુ ન

મનાઈ તથા પ્રતીબંધ કરવો, અને આ લેખ ઉપરથી તમને તે મનાઈ તથા પ્રતીબંધ કરવામાં આવે છે, તથા સદરહુ

ને આ લેખથી એવી મનાઈ અને પ્રતીબંધ કરવામાં આવે છે કે, આ કોર્ટના બીજા હુકમ થતાં સુધી તમારે સદરહુ મીલકત કોઈ પણ શખસોને આપવી નહીં.

આજ તારીખ માટે કોર્ટના શીકા કરીને આપી.

સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૬૩.

ફેસલા પહેલાંની જમી.

મીલકત સ્થાવર હોય ત્યારે કરવાનો મનાઈ હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૬

ના ની કોર્ટમાં,

દિવાની ફરિયાદ નંબર સન ૧૮

અ. બ. રહેવાશી.

વીરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેવાશી.

પ્રતિવાદી

ને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, આ કોર્ટને બીજા હુકમ થતાં સુધી આ સાથે જોડેલી યાદમાં જણાવેલી મીલકત વેચાણ થી બક્ષીસથી, અથવા બીજી રીતે કોઈને આપી દેવાની તમો

ને મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો, અને આ લેખથી તેમને તે મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે; અને તે મીલકત વેચાણથી, બક્ષીસથી, અથવા બીજી રીતે લેવાની બંધા શખ્સોને મનાઈ કરવી, અને આ લેખથી તેમને તે મનાઈ કરવામાં આવે છે.

આજ તારીખ માટે
કોર્ટનો શીકો કરીને આપી.

સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા

યાદ.

લ. સ.

જડજ.

નંબર ૧૬૪.

ફેસલાની પહેલાંની જમી.

બીજા શખ્સોના હાથમાંના પછસા અથવા વેચાય એવા લેખ વગરનું લેહેણું

જમ કરવાની મીલકતમાં હોય ત્યારે કાઢવાનો મનાઈ હુકમ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૬.

ના

ની કોર્ટમાં

દીવાની ફરિયાદ નંબર

સન ૧૮

અ. બ. રહેનાર.

વીરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

ને

એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, કોર્ટને બીજા હુકમ થતાં સુધી, [સદરહુ પ્રતિવાદીના પછસા અથવા લેહેણું ને હોય તેનું વરણન કરવું તે હાલ પાસે છે] તે

પાસેથી લેવાની પ્રતિવાદી

ને મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો અને આ ઉપરથી તેને તે મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે; તથા આ કોર્ટનો બીજા હુકમ થતાં સુધી સદરહુ [પછસા વગર] અથવા તેના કંઈ ભાગ કોઈપણ માણસને આપવાની સદરહુ

ને મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો અને

ને

આ લેખથી તે મનાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે.

આજ તારીખ માટે

સન ૧૮

રોજ મારી સહી ત

કોર્ટનો શીકો કરીને આપી.

લ. સ.

જડજ.

(૨૮૮)

નંબર ૧૬૫.

ફેસલા પહેલાંની જમી.

મિલકતમાં, જાહેર કંપની વગેરેના કોર હોય ત્યારે કાઢવાનો મનાઈ હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૬

ના ની કોરટમાં,

દિવાની ફરિયાદ નંબર સને ૧૮

અ. બ. રહેવાસી

વિરુદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર

પ્રતિવાદી

ને તથા

કંપનીના માનેજર

ને એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ કંપનાના

કોર એટલે

છે તે, કોરટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી બીજાને નામે

ચઢાવી આપવાની અથવા તેનું કાંઈ ડિવિડન્ડ લેવાની પ્રતિવાદી

ને મ

નાઈ તથા પ્રતિબંધ કરવો, અને

ને આલેખ ઉપરથી તે મનાઈ તથા

પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે, અને તમે

સદરહુ કંપનીની માનેજર

રમે આ લેખ ઉપરથી એવી મનાઈ અને પ્રતિબંધ કરવામાં આવે છે કે, તમારે

તે કોર ચઢવા દેવો નહીં તથા તે ડિવિડન્ડ આપવું નહીં.

આજ તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ મારી સદી તથા કોર નો શિકો કરીને આપ્યો,

લ. સ.

૧૮૯૭

નંબર ૧૬૬.

કામ ચલાઉ તાકીદ,

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૪૮૨.

વાદી અ. બ. ના પ્લીડર (અથવા તેની તરફના કૌન્સલ)

એ આ

કોરટને અરજ કરવા ઉપરથી, તથા [આજ રોજ] આ કામમાં સદરહુ વાદીએ ગુ

જારેલી અરજ [અથવા તારીખ માટે સને ૧૮ રોજ આ ફરિયાદ

મંદાખસ કરેલી ફરિયાદ અરજ અથવા તારીખ માટે સને ૧૮

રોજ દાખલ કરેલી સદરહુ વાદીની લેખી કેરીયત) વાંચીને, તથા તેની પુછીમાં

ની તથા

ની શાહેદી સાંભળીને, [જે મોટીસ કર્યા છે

તાં પ્રતિવાદી જાહેર ન થયો હોય તો ઉમેરવું કે:—અને વળી પ્રતિવાદી ક, ડ, ને આ અ

રજ વીરોની નાટસીપોંચ્યા સંબંધી

ની શાહેદી સાંભળીને), આ કોરટ

એવો હુકમ કરે છે કે, આ ફરિયાદની સુનાવણી થઈ રહે ત્યાં સુધી અથવા કોર

ટનો બીજો હુકમ થતાં સુધી વાદીની સદરહુ ફરિયાદની ફરિયાદ અરજમાં લખેલું

અથવા વાદીની અરજમાં અને આ અરજની ચોકશી વખતના પુરાવામાં કહેલું

તાલુકે

માના હી કુપુરામાં

ધાંચી મેહેદજામાં

ધર નાંખર હ છે તે પાડવું નહીં, અથવા પાડવા નહીં, અથવા ને સામાનથી તે ધર બાંધ્યું છે તે સામાન વેચવો નહીં, એવી પ્રતીવાદી ક, ક. તેના નોકર, કા મગાર અને મુખત્યારને તાકીદ આપવી.

આજ તારીખ

માહે

સન ૧૮

દીવાની નડબં.

(તાકીદમાં ચીઠી અથવા બીજા વેચવાનો પ્રતિબંધ કરવાનું માગ્યું હોય, તો હુકમ મનાહુકમ કરવાનો ભાગ આ રીતે લખવો:—)

આ ફરીયાદની સુનાવણી થતાં સુધી અથવા આ ફોરટેનો બીજા હુકમ થતાં સુધી વાદીની ફરીયાદ અરજીમાં (અથવા અરજમાં) અને આ અરજ વખત સાંભળેલા પુરાવામાં કહેલી છે તે તારીખ માહે સન ૧૮ રોજની અથવા તે સુમારની તારીખની વાયદાચીઠી (અથવા બિલ આફ એક્સચેન્જ) પ્રતીવક્ત્રી એ અથવા તે પછી કોઈ એક પોતાના તથા

તાબામાંથી આપવો નહીં કે તે ઉપર શેરો નારી આપવો નહીં અથવા તે બીજા ને ચઢાવી આપવી નહીં, અથવા વેચવી નહીં એવી પ્રતીવાદી તથા ને તાકીદ આપવી.

(અંતરવામિત્વ (કાપીરાઈટ) ના મુકદમામાં.)

વગેરે સુધી

નામનું પુસ્તક અથવા તે પછી કંઈ ભાગ

છાપવો નહીં, પ્રસિદ્ધ કરવો નહીં, અથવા વેચવો નહીં, એવી પ્રતીવાદી ક, ક. તેના નોકર, મુખત્યાર અથવા કામ કરનારને તાકીદ આપવી.

[જ્યારે કોઈ પુસ્તકના ફક્ત કંઈ ભાગનો પ્રતિબંધ કરવો હોય તો]:—

વગેરે સુધી ફરીયાદ અરજીમાં (અથવા અરજમાં અને પુરાવામાં વગેરે) પ્રતીવાદીએ પ્રસિદ્ધ કર્યો એમ લખ્યું છે તે તથા નીચે તપશીલ બતાવી છે તે એ મથાળાનો ભાગ તથા પુસ્તકના ભાગ એટલે સદરહુ પુસ્તકમાંનો થી પ્રગ્ન સુધી બને પ્રક્ર

એ મથાળાનો ભાગ (અથવા પ્રક્ર સુધી તેના ભાગ છાપવો નહીં, પ્રસિદ્ધ કરવો નહીં, વેચવો નહીં અથવા બીજા રીતે તેની વ્યવસ્થા કરવી નહીં એમ પ્રતીવાદી ક, ક. તેના નોકર મુખત્યાર અથવા કામ કરનારને તાકીદ આપવી.

(ફારીગરીના પટાની બાબતમાં.)

સુનાવણી વગેરે થતાં સુધી, વાદીની ફરીયાદ અરજીમાં [અથવા અરજમાં વગેરે, અથવા લેખી ફેરીયતમાં વગેરે,] કહેલી વાદીઓની અથવા તે પછી કોઈની શોધના મુળ તત્વને આધારે શારેલી ઇંટા (અથવા ને હોય તે), વાદીની ફરીયાદ અરજીમાં [અથવા ને હોય તે લખ્યું] કહેલા પટાઓની અનુક્રમે ને ને મુકતો બાકી રહી છે ત્યાં સુધી, પાડવી નહીં. અથવા વેચવી નહીં એવી, તથા તે શોધી કાઢેલી વસ્તુઓની બનાવટ કરવી નહીં, કે નકલ કરવી નહીં કે સામ્યતા કરવી નહીં કે તેમાં કંઈ વચારવું નહીં કે તેમાંથી કંઈ ઘટાડવું નહીં એવી પ્રતીવાદી ક, ક. તેના મુખત્યાર નોકર, અને કામ કરનારને તાકીદ આપવી.

(વેપારની નીશાની બાબતમાં, મુકદમામાં.)

વગેરે સુધી, વાદીની ફરીયાદ અરજીમાં [અથવા અરજીમાં] કહેલી છે તેવી ચી ઠીઆ અથવા વાદી અ, બ, ને મિત્રાણ કે કાજોરંગ (ખાકીન) (અથવા ને હા ય તે લખવું) તથ્યાર કરે છે અને વેચે છે તે, અને ને મિત્રાણ કે કાજોરંગ પ્ર તિવાદી વેચે છે તે, એકજ છે એમ ખતાવે એવી બહારથી ખરેખર દેખાતી નકલ કરીને અથવા બીજી રીતે હીકમતથી કરેલી કે લખેલી બીજી કોઈ ચીઠીઆ-આ ટલી ઉપર ચોટાડીને, વાદી ને કાજોરંગ તથ્યાર કરે છે તેજ આ કાજોરંગ છે એમ જણાવીને અથવા એમ જણાઈ આવે એવી રીતે કોઈ પણ મિત્રાણ કે કાજો રંગ વેચે નહીં કે વેચવા સારૂ માંડવો નહીં કે વેચાય એમ કરવું નહીં એવી અને ને મિત્રાણ કે કાજોરંગ વાદી અ, બ; તથ્યાર કરે છે અને વેચે છે તે, અ મ ને મિત્રાણ કે કાજોરંગ પ્રતિવાદી વેચે છે અથવા પ્રતિવાદીએ વેચવાનું મનમાં આણ્યું છે તે, એકજ છે એમ જણાઈ આવે એવી હીકમતથી કરેલી કે લખેલી વેપારની ચકતીઓના ઉપયોગ કરવો નહીં એવી, પ્રતિવાદી ક, ડ, તેના નોકર સુ ખત્યાર અથવા કામ કરનારને તાકીદ આપવી.

(પંત્યાળાના ધંધામાં કોઈ રીતે હાથ ધાલવો નહીં એવી પાંતીદાર મે મનાઈ કર વા બાબત.)

સુધી બ, અને ક, ના પંત્યાળાની પેઢીને નામે કોઈ પણ કરાર કરાવો નહીં, તથા કોઈ પણ બીલ આફ એક્સચેન્જ, ચીડી, કે લેખી દસ્તાવેજ સિકારવો નહીં, લખવો નહીં શરો કરી આપવો નહીં કે વેચવો નહીં તથા બ, અને ક, ની સદરહું પંત્યાળાની પેઢીને નામે કે તે પેઢીની રાખ ઉપર, કે જો કરીને પછસાની કોઈ પણ રકમ આપવાને કે કોઈ પણ કરાર અ થવા વચન કે પતકરેહું કામ પુરૂ કરવાને સદરહું પંત્યાળાની પેઢી કોઈ રીતે જવા બદાર થઈ શકે અથવા જેની જવાબદારી પેઢી ઉપર નાખી શકાય એવું, કંઈ કરજ કાઢવું નહીં, કંઈ માલ વેચાતો લેવો કે આપવો નહીં, તથા કોઈ પણ રીતે મોઢાનું કે લેખી વચન આપવું નહીં, કબુલાયત કરવી નહીં; કે કંઈ પતકરેહું ન હીં તથા કંઈ પણ કામ કરવું નહીં કે કસવવું નહીં એવી પ્રતિવાદી ક, ડ, તેના સખત્યાર, તથા નોકરને તાકીદ આપવી.

નંબર ૧૬૭.

તાકીદની અરજની નોટીસ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના ઘાયદાની કલમ ૪૯૪.

ના

ની કોર્ટમાં.

અ. બ. રહેનાર

વિરૂદ્ધ.

ક. ડ. રહેનાર.

આ ઉપરથી નોટીસ આપવામાં આવે છે કે, તારીખ માટે સ
ન રોજ સદરહું ની કોર્ટ બેસે તે વખતે ને કરાર પુરો કરવા સા
રૂ આ ફરીયાદ કરી છે તે કરાર તોડ્યા બદલ નુકસાની લેવાની માં
પ્રતિવાદી ક, ડ, એ મારા ઉપર ફરીયાદ કરી છે નેનું કામ ક, ડ, એ આગળ ચલા

(૬૬૧)

વધુ નહીં (અથવા અમારી દરમ્યાન જે પંત્યાણું સંકલિતવાની આ ફરીયાદ થઇ છે તે પંત્યાણીની બાબતમાં પંત્યાણાનું કંઈ લેહેણું લેવું નહીં કે તે લેહેણીની છુટ ચુકવી નહીં, અથવા જે કરાર પુરો કરવાની આ ફરીયાદ છે તે કરારમાં મને જે જ મીન વેચાણ આપવાની કબજાયાત છે તે જમીનમાંનું ઘાસ ઉગેલું બોંયતળીયું ખો દેવું નહીં, અથવા જે પ્રમાણે હાથ તે પ્રમાણે, એવી ક, ડ, ને તાકીદ મળવા સા ફ અરજ કરવાનો હું અ, બ, ઇરાદો રાખું છું.

આજ તારીખ માટે સન

ક, ડ, ને

તાજ કલમ—ફરીયાદમાં દાખલ થએલા કોઈ પણ પ્રોસીડીંગ ઉમરથી જે પક્ષ કારણ નામ અને પતો જણાઈ આવેતા ન હોય તેવા પક્ષકારને તાકીદ આપવાની અરજ કરવાની હોય તે, યોગ્ય અમલ દારથી નોટીસ પોંચાડી સ કાય એટલા માટે તે નામ અને પતો પુરે પુરો લખવો.

નંબર ૧૬૮.

વસુલદારની નીમણૂક

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૦૩.

ના

ની કોર્ટમાં,

દીવાની ફરીયાદ નંબર

સને ૧૮

અ, બ, રહેનાર.

વિરુદ્ધ.

ક, ડ, રહેનાર.

નેમાલમ થાય જેસદરહું

ફરીયાદમાં

ની તરફ તારીખ

માટે

સન ૧૮

રોજ થએલું હુકમનાં બંધનવામાં

જમ થઇ છે, માટે દી

વાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૦૩ પ્રમાણે, તે કલમમાં કરાવેલા તમામ અખત્યાર આપીને તમને સદરહું મીલકતના (રજીસ્ટ્રારની ખાતરી લાયકતા મારે જમીન આપવા એ શરતથી) વસુલદાર નીમ્યા છે.

સદરહું મીલકત સંબંધી તમે જમા ખરચ કરો તેના યોગ્ય અને બરોબર હી સાખ તમારે આપવો આ નીમણૂકને આધારે તમે જે જમા ક રો તેના ઉપર દર સેંકડે પ્રમાણે મેહેનતાણુ મળવાનો તમને હંક છે.

આજ તારીખ

માટે

સન ૧૮

રોજ મારી સહી તથા

કોર્ટનો શિક્ષા કરીને આપ્યો.

લ. સ.

જડજ

નંબર ૧૬૮.

વસુલદારે આપવાનું જમીન ખત.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૦૩.

તા

તી કોરઠમાં.

દીવાની ફરિયાદ નંબર

સત

અ. બ. રહેનાર

વિરુદ્ધ

ક. ડ. રહેનાર

આ લેખ ઉપરથી બંધાને બહાર કરવામાં આવે છે કે, અમે આઈ. જે. રહેવા સી વગેરે, તથા કે. એલ. રહેવાસી વગેરે તથા મ. ત. રહેવાસી વગેરે, એ કોરઠના રજીસ્ટરાર ગ. હ. અથવા તેના આઈનિ અથવા અત્યુપત્ર ચલાવનાર, અથવા મિલકતનો વહિવટ કરનાર, અથવા આ સાધનને રકમ રૂ. આપવાને સદરહુ ગ હ. તી સાથે એકમતે અને પ્રથક પ્રથક બંધાઈએ છીએ. તે રકમ આપવાને અમે બંધા પોતાને તથા અમારા પછી દરેકને તથા અમારા અને આ મારા દરેક વારસ, અત્યુપત્ર ચલાવનાર, અને મિલકતનો વહિવટ કરનારને આ લેખથી એકમતે અને પ્રથક પ્રથક તમામ રકમ આપવાને બંધાઈ કરીએ છીએ.

આજ તારીખ

માહે

સત

અને આ કોરઠમાં અ. બ. એ ક. ડ. ઉપર (આ દેશાણુ ફરિયાદનો વિષય લખેલ) ને વાસ્તે ફરિયાદઅરજ દાખલ કરી છે.

અને સદરહુ ફરિયાદઅરજમાં લખેલા અત્યુપત્ર કરનાર આ. પી. ની સ્થાવર મિલકતનું ભાડું તથા ઉત્પન્ન વસુલ કરવા તથા લે કો પાસે બાકી રહેલી જંગમ મિલકત વસુલ કરવા સારું સદરહુ કોરઠના હુકમથી સદરહુ આઈ. જે. ને નીચો છે. હવે આ બંધીનીની શરત એ છે કે:— સદરહુ આઈ. જે. પોતે બંધાયો છે તે પ્રમાણે સ્થાવર મિલકતના ભાડા અને ઉત્પન્ન બદલ તથા સદરહુ ક. ડ. ની જંગમ મિલકત સંબંધી પછીસાની ને રકમ તથા રકમો તેના હાથમાં આવે તે બંધાને તથા દોષનો (અથવા જેનો હોય તેનો) ને ચોગ્ય રીતે કોરઠ કરાવે તે તે વખતે હિસાબ આપે તથા સદરહુ કોરઠના ફરમાવ્યા પ્રમાણે કે સદરહુ કોરઠ હવે પછી ફરમાવે તે પ્રમાણે ને બાકીઓ તેની પાસે વખતે વખતે લેહેણી જણાવવામાં આવે તે ચોગ્ય રીતે આપે તો આ બંધીન નિરર્થક છે નહીં તો તે પૂર્ણ અમલમાં છે.

આઈ. જે.

કે. એલ.

મ. ન.

સદરહુ બંધાએલા શખસોએ

તી સમક્ષ સહી કરીને સ્વા

ધીન કર્યું.

ટીપ:—પછીસા અનામત મુકદ્દા હોય તો ખવતી શરતો પછી તેની યાદ લખવી.

નંબર ૧૭૦.

પક્ષકારોના એકમત થવાથી લવાલીપર સોંપવાનો હુકમ.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૦૮.

(મથાણું)

ને માલમ થાય જે,

(૨૬૩)

સદરહુ વાદી પ્રતિવાદી, ઉપરની ફરીયાદમાં પોતાની દરમ્યાનની તકરારી બાબતો તમારી લવાદી અને નિવાડા ઉપર સોંપવાને એકમત થયા છે માટે તે પ્રમાણે આ લેખ ઉપરથી પક્ષકારોની દરમ્યાનની સદરહુ સઘળી તકરારી બાબતોને નિરાશુય કરવાને તમને નીમ્યા છે તથા આ સોંપવાનું ખરચ કયા પક્ષકારે આપવું એના નીરાશુય કરવાનો અખત્યાર પક્ષકારોની સંમતિ વડે તમને આપ્યો છે,

તારીખ માટે સન ૧૯ રોજ અથવા આ ફોરટ બ્રી જો જે વિમ કરાવે તે દિવસે કે તે અગાઉ તમારો લખેલો નિવાડો આ ફોરટને તમારે આપવો.

જે સાક્ષીની જખાની લેવાની અથવા જે દસ્તાવેજ જોવાની તમારી મરજી હોય તે સાક્ષી અથવા દસ્તાવેજ હાજર કરાવવા સારૂ મે.સે.સ, તમે માગશો એટલે, આ ફોરટ કાઢશે. તે સાક્ષીને સોગમ અથવા પ્રતિજ્ઞા આપવાનો તમને અખત્યાર આપવા માં આવે છે.

ઉપરની ફરીયાદમાં તમારી ફીના રૂ. આ સાથે જોડવા છે.
આજ તારીખ માટે સન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા ફોરટનો શિકો કરીને આપ્યો.

લ. સ.

૪૬૪.

નંબર ૧૭૧.

સંમતીથી લવાદીપર સોંપવાનો ફોરટનો હુકમ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૦૮

(મથાળું)

આજ રોજ ગુજરેલી વાદીની અરજી વાંચીને તથા પ્રતિવાદી તરફ

ની સંમતી લેઈને, તથા વાદી તરફ

નું અને પ્રતી

વાદી તરફ

નું સાંભળીને, બધા પક્ષકારોની સંમતી

વડે તથા સંમતીથી એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે તમામ પક્ષકારોની દરમ્યાનની લેવક દેવક તથા વ્યવહાર સુધાંત આ ફરીયાદમાંની તમામ તકરારી બાબતો

ને આખર નીકાલ કરવાને સોંપવી. અને તેણે

પોતાનો નિવાડો લખેલો કરવો તથા તે નીવાડો અને તેની સાથે આ ફરીયાદનું

તમામ કામ, જખાનીઓ, તથા દાખલ થયેલા કાગળ આ હુકમની તારીખથી એક

માસમાં આ ફોરટને મોકલવા. અને તેવીજ સંમતી વડે તથા સંમતીથી વળી એ

વો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ લવાદને સોગમ અથવા પ્રતિજ્ઞા આપવાનો

અખત્યાર છે. અને સદરહુ લવાદ પક્ષકારોની તથા તેમના સાક્ષીઓની સોગમ

ઉપર અથવા પ્રતિજ્ઞા ઉપર જખાની લેવાની છુટ છે, તથા પોતાને જરૂર જણાય તે

હીસાબના સર્વ ચોપડા મગાવવાના અખત્યાર સુધાંત, દીવાની કામ ચલાવવાની રી

તના કાયદા પ્રમાણે લવાદને જે સત્તા અથવા અખત્યાર આપેલા છે તે તમામ સ

તા અથવા અખત્યાર સદરહુ લવાદને છે. તથા તેવો સંમતી વડે અને સંમતીથી વ

જી એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, આ ફરીઆદનું ખર્ચ તથા સદરહુ લવાદના નીવાડા મુઢીનું તથા નીવાડા મુઢાંતનું લવાદાપર સોંપવાનું અને તે નિવડો અમ લમાં લાવવાનું ખર્ચ સદરહુ લવાદના કલવના પરીણામ પ્રમાણે થશે. તથા તેવી સંમતી વડે અને સંમતીથી વળી એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે, સદરહુ રીતે સોં પિલી જીની જીદી બાબતોની ચોક્કસી કરવામાં તેને મદત કરવા સારું એક લાયક હો સાખી માણસ નીમવાને સદરહુ લવાદને છુટ છે, તથા તે હો સાખી શખસના મેહેનતા આ બદલ અને તે સંખંધી બીજી ખર્ચ થાય તે બદલ સદરહુ લવાદની નજરમાં ચોખ્ખાં આવે તે આપવું.

આજ તારીખને માટે
કોર્ટનો શીફો કરી આપ્યો.

સુન ૧૮ રોજ મારી સહી તથા

લ. સ.

જડજ

નંબર ૧૭૨.

વેચાય એવા ફસ્તાવેજને આધારે કરેલી સંક્ષીપ્ત ફરીયાદમાં કરવાનો સમન
દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કસમ પડર
ફરીયાદ નબર.

ના

ની કોર્ટમાં.

, વાદી

, મતીવાદી

(આ ફેકાણે પ્રતિવાદીનું નામ તથા વરાણન ને પત્નો લખવો) ને માલથ થાયજેઃ
(આ ફેકાણે વાદીનું નામ વરાણન તથા પત્નો લખવો) એ દીવાની કામ ચલાવવા
ની રીતના કાયદાના બાબ ૩૯ પ્રમાણે બિલ આફ એકસચેન્જના (અથવા હુડીના
કે વાયદાચીડીના) ના માલીક તરીકે (અથવા શેરાવાળા તરીકે) વ્યાજ મુદલ તેના લે
હેણા રૂ.

(અથવા વ્યાજ મુદલ બાકી રહેલા રૂ.

] ની તમારા ઉપર આ કોર્ટમાં ફરિયાદ કરી છે, તે બીલ આ
ફ એકસચેન્જની [અથવા હુડીની કે વાયદાચીડીની] એક નકલ આ સાથે જોડી છે,
માટે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે હાજર થઈને ફરીયાદને જવાબ
દવાની આ સમન પોચાની તારીખથી, પોચે તે તારીખ મુદ્દાંત, દશ દિવસમાં ત
મારે કોર્ટની પાસેથી રજૂ મેળવી અને તે મુદ્દતમાં તમે હાજર થયાનો દાખલો
માંડો રખાવવો. જો તેમ નહીં કરો તો તે દશ દિવસ વીતી ગયા પછી કોઈ પણ
વખતે રૂ. (આ ફેકાણે માંગેલી રકમ લખવી) કરતાં વધારે નહીં એવી કોઈ રકમ
નું તથા ખર્ચની રકમ રૂ. નું હુકમનામું મેળવવાને વાદીને હક થશે.

ફરીઆદને જવાબ ગુણદાષ વીશે છે અથવા આ ફરીયાદમાં હાજર થવાની ત
મને રજા આપવી થાય છે. એવું બતાવનારા ઇકરાને અથવા સોગતનામાને આ
ધારે કોર્ટને અરજ કરવાથી હાજર થવાની રજા મળી શકશે.

(આ ફેકાણે બીલ આફ એકસચેન્જ, હુડી અથવા વાયદાચીડી અને તે ઉપર
ના બંધા શેરાની નકલ લખવી].

(૨૬૫)

નંબર ૧૭૩.

અપીલની યાદ.

દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૪૧.

અપીલની યાદ.

(૨૭૨૨૨ પ્રમાણે નામ વગેરે) વાદી—અપેલેન્ટ.

(૨૭૨૨૨ પ્રમાણે નામ વગેરે) પ્રતિવાદી રેસ્પોન્ડેન્ટ,

(અપીલ કરનારનું નામ) સદરહુ (વાદી અથવા પ્રતિવાદી) સદરહુ ફરિઆદમાં
ના તારીખ માટે સન ૧૮૩૦

ના હુકમનામા ઉપર

ની હાઈ કોર્ટને

ની ડીસ્પોઝિટ કોર્ટને જે હાય તે] નીચેના કારણોથી અપીલ કરું છું. તે એ કે:-
(આ કેસાણે હરકતનાં કારણ લખવાં),

(૨૬૬)

અપીલની યાદીની તારીખ,		અપીલના નંબર	
અપેલેન્ટ.	રેસ્પોન્ડેન્ટ.	નામ.	પરણન.
		રહેવાનું હકાલુ.	નામ.
જેના ઉપર અપીલ કરવામાં આવી તે હુકમનાનું.	હાજરી.	પરણન.	રહેવાનું હકાલુ.
		કઈ કોર્ટનું.	અવલ ફરિયાદ નો નંબર.
તારીખ.	ફેસલો.	વિગત.	રકમ અથવા કિંમત
		પક્ષકારોન હાજર થવાનો દિવસ.	અપેલેન્ટ.
આહાલ રાખ્યો, રદકર્યો, કેફેર્યો.	ફેસલો.	રેસ્પોન્ડેન્ટ	તારીખ.
		શીખાબત અથવા કઈ રકમનો	

નંબર ૧૭૪,
અપીલોનું રજીસ્ટર
દિવાની કામ અલાવજાની સીનીમાં કાયદાની કસમ ૫૪૮
કોર્ટ (અધ્યા હાઇકોર્ટ) સુકામ
સન ૧૮ ની સાલમાં હુકમનામાં ઉપર થયેલી અપીલોનું રજીસ્ટર

નંબર ૧૭૫.

અપીલની સુનાવણીને વાસ્તે કરાવેલા દિવસની રેસ્પોન્ડેન્ટને નોટીસ
દીવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૫૩.

ના

ની કોર્ટમાં

રેસ્પોન્ડેન્ટ ની કે.

રદના તારીખ

માહે

સન ૧૮

ના

ઉપર અપી

લ

રેસ્પોન્ડેન્ટ

ને, નોટીસ આપ

વામાં આવે છે કે, આ કામમાં

ના હુકમનામા ઉપર

એ

અપીલ આપી છે, અને તે આ કોર્ટમાં નોંધાય છે. અને આ કોર્ટે તે અપીલની

સુનાવણીના દિવસ તારીખ

માહે

સન ૧૮

કરાવ્યો છે

જે તમારી તરફથી જનું અથવા તમારા પ્લીડરની મારફતે, અથવા આ અપીલ
માં તમારી વતી કામ કરવાને કાયદા પ્રમાણે અખત્યાર મળેલા કોઈ રાખસની મા
રફતે હાજર આવવામાં નહીં આવે તો તમારી ગેરહાજરીમાં તેની એક તરફ સુનાવ
ણી થઈને નિકાલ થશે.

આજ તારીખ

માહે

સન ૧૮

રોજ

મારી સહી તથા

કોર્ટના શીફ્ટ કરીને આપી.

લ. સ.

જડજ

ટીપ:—ખજાવવાનું કામ બંધ રાખવાનો હુકમ કર્યો હોય તો તે વિશેની ખબર
ર આ નોટીસમાં આપવી.

નંબર ૧૭૬

અપીલમાંનું હુકમનામું.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૫૭૯

ના

ની કોર્ટમાં

, અપેલેન્ટ વિરુદ્ધ,

, રી-

રેસ્પોન્ડેન્ટ,

ની કોર્ટના તારીખ

માહે

સન ૧૮

ના

ઉપર અપીલ

અપીલની યાદ.

, જાદી.

, પ્રતિવાદી.

સન

ની કોર્ટે તારીખ

માહે

કોર્ટ

સદરહુ ફરિયાદમાં કરેલા હુકમનામા ઉપર

સદરહુ વાકી (અથવા પ્રતિવાદી)

ના

ની કોર્ટને નીચેનાં સમ્બંધી અપીલ કરે છે; તે એ કે.

(આ કેસાણે સમ્બંધ લખવા.)

તારીખ

માહે

સન ૧૮

રોજ અપેલેન્ટ તરફ

તથા રેસ્પોન્ડેન્ટ તરફ

ની સમક્ષ

ની રખર આ અપીલની સુનાવણી થતાં એવા હુકમ કરવામાં આવે છે.

[૨૬૮]

ક-

(આ ઠેકાણે અખવેલી દાદ લખવી.)
આ અપીલનું ખરચ રૂ. અપ છે તે
એ આપવું, અસલ ફરીયાદનું ખરચ એ આ

પવું:

આજ તારીખ માહે
રીતે આપ્યું.

સન ૧૮ શેન મારી સહી ક

લ. સ.

જડન.

(૨૭૬)

નંબર ૧૭૭,

અપીલનાં હુકમનામાં ઉપર થયેલી અપીલોનું રજીસ્ટર
દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કસમ પૃષ્ઠ
ની હાલકારી.

અપીલનાં હુકમનામાં ઉપર થયેલી અપીલોનું રજીસ્ટર

અપીલની યાદીની તારીખ.		અપીલનો નંબર.	
અપીલન્ટ.	નામ.	રેસપોન્ડન્ટ.	નામ.
	વરણન.		વરણન.
	રહેવાનું હોટાણું.		રહેવાનું હોટાણું.
રેસપોન્ડન્ટ.	નામ.	જેના ઉપર અપીલ કરવામાં આવી તે હુકમનામાં.	નામ.
	વરણન.		વરણન.
	રહેવાનું હોટાણું.		રહેવાનું હોટાણું.
જાનરી.	કઈ કોર્ટનું.	અવલ ફરિયાદ નો તથા અપીલનો નંબર.	કઈ કોર્ટનું.
	અવલ ફરિયાદ નો તથા અપીલનો નંબર.		અવલ ફરિયાદ નો તથા અપીલનો નંબર.
	વિગત.		વિગત.
ફસલો.	રકમ અથવા કિંમત	જાનરી.	રકમ અથવા કિંમત
	પક્ષકારાને હાજર થવાનો દિવસ.		પક્ષકારાને હાજર થવાનો દિવસ.
	અપીલન્ટ.		અપીલન્ટ.
ફસલો.	રેસપોન્ડન્ટ	જાનરી.	રેસપોન્ડન્ટ
	તારીખ.		તારીખ.
	બાહાલ રાખ્યો, રકમ રાખ્યો, કેફેરંસો.		બાહાલ રાખ્યો, રકમ રાખ્યો, કેફેરંસો.
ફસલો.	શીખાખત અથવા કઈ સંસ્થા.	જાનરી.	શીખાખત અથવા કઈ સંસ્થા.

(૩૦૬)

નંબર ૧૭૮.

ફરી તપાસ અરજ શા માટે મંજૂર ન કરવી તેનું કારણ બતાવવાની નોટીસ
દિવાની કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની કલમ ૬૨૬
ના ની કોર્ટમાં

,વાદી, વિરુદ્ધ

,પ્રતિવાદી;

ને નોટીસ આપવામાં આવે છે કે,

સુદરહુ મુકદમામાં આ કોર્ટે કેલા તારીખ

માહે

સને ૧૮

ના ફેસલાની ફરી તપાસ કરવાને

એ આ કોર્ટને અરજ કરી છે.

આ કામમાં કોર્ટે પેતાના ફેસલાની ફરી તપાસ શા માટે ન કરવી તેનું તમારે કા
રણ બતાવવા સિદ્ધ તારીખ માહે સને ૧૮ રોજ મુકરર કરાવ્યો છે.

આજ તારીખ માહે

સને ૧૮

રોજ મારી સહી તથા

કોર્ટનો શીકો કરીને આપી,

જડજ

નંબર ૧૭૯.

પ્લીડર બદલવાની નોટીસ,
ના ની કોર્ટમાં

અ. બ.

વિરુદ્ધ.

ક. ડ.

કોર્ટના રજીસ્ટરને

નોટીસ આપવામાં આવે છે કે મેં અ. બ. [અથવા ક. ડ.] એ સુદરહુ ફરિયાદમાં
મારા પ્લીડર તરીકે અત્યાર લગણ ના ગ. ફ. ને નામ્યો છે; પ

રંતુ તેને કામ કરતો એ બંધ કર્યો છે, અને હાલનો મારો પ્લીડર ના જ. કે. છે,

અ. બ. [અથવા ક. ડ.]

નંબર ૧૮૦.

કોર્ટના પ્રત્યેક સમન, નોટીસ, હુકમનામા અથવા હુકમ નીચે અથવા કોર્ટ
ની ખીલ કોઈપણ પ્રોસેસ નીચે લખવાની ટીપ

(આફીસની જગ્યા માં રજીસ્ટરની આફીસમાં હાજર રહેવાનો વખત, દસથી તે
અર વાગતા સુધી છે, (પરંતુ આ કોર્ટે જે દિવસે આફીસ બંધ થવાની હોય તે દી
વસ લખવો) દિવસે એક વાગે આફીસ બંધ થાય છે.

આર. જી. કાંચવેટ,

ફિફ્થાનની સરખરના આફિશિયર્ટીંગ સેક્ટરી

[દુદાસ લેસન]

સાલસંકર ઉમીયાસંકર તરવાડ;

આફીસનેટ જડજ ધંધુકા એત ગોધા

